image
not
available

BIBLIOTECA NAZ.
Vittorio Emanuele III
LX
G
33
NAPOLI

Digitized by Google

Digitized by Google

BIBLIOTHECÆ
ORIENTALIS
CLEMENTINO-VATICANÆ
TOMI TERTII
PARS PRIMA
DE
SCRIPTORIBUS SYRIS NESTORIANIS.

Digitized by Google

Digitized by Google

BIBLIOTHECA
ORIENTALIS
CLEMENTINO-VATICANA

IN QUA

Manuſcriptos Codices Syriacos, Arabicos, Perſicos, Turcicos, Hebraicos, Samaritanos, Armenicos, Æthiopicos, Græcos, Ægyptiacos, Ibericos, & Malabaricos,

JUSSU ET MUNIFICENTIA

CLEMENTIS XI.
PONTIFICIS MAXIMI

Ex Oriente conquiſitos, comparatos, avectos, & Bibliothecæ Vaticanæ addictos

UNA CUM IIS,

QUOS SACRA CONGREGATIO
DE FIDE PROPAGANDA

In eandem Bibliothecam inferri juſſit:

Recenſuit, digeſſit, excerpſit, & genuina ſcripta à ſpuriis ſecrevit,

PRÆMISSA SINGULORUM AUCTORUM VITA,

JOSEPH SIMONIUS ASSEMANUS
SYRUS MARONITA

Sacroſanctæ Baſilicæ Vaticanæ Presbyter Beneficiatus, Sacræ Theologiæ Doctor, atque in eadem Bibliotheca Vaticana linguarum Syriacæ & Arabicæ Scriptor.

Assemani

TOMI TERTII
PARS PRIMA

DE SCRIPTORIBUS SYRIS NESTORIANIS.

Tom. III



ROMÆ, MDCCXXV. Typis Sacræ Congregationis de Propaganda Fide.
SUPERIORUM FACULTATE.

Digitized by Google

Digitized by Google

BIBLIOTHECA ORIENTALIS CLEMENTINO-VATICANA

IN QUA

Manuſcriptos Codices Syriacos, Arabicos, Perſicos, Turcicos, Hebraicos, Samaritanos, Armenicos, Æthiopicos, Græcos, Ægyptiacos, Ibericos, & Malabaricos,

JUSSU ET MUNIFICENTIA

CLEMENTIS XI.

PONTIFICIS MAXIMI

Ex Oriente conquiſitos, comparatos, avectos, & Bibliothecæ Vaticanæ addictos

UNA CUM IIS,

QUOS SACRA CONGREGATIO

DE FIDE PROPAGANDA

In eandem Bibliothecam inferri juſſit:

Recenſuit, digeſſit, excerpſit, & genuina ſcripta à ſpuriis ſecrevit,

PRÆMISSA SINGULORUM AUCTORUM VITA,

JOSEPH SIMONIUS ASSEMANUS

SYRUS MARONITA

Sacroſanctæ Baſilicæ Vaticanæ Presbyter Beneficiatus, Sacræ Theologiæ Doctor, atque in eadem Bibliotheca Vaticana linguarum Syriacæ & Arabicæ Scriptor.

TOMI TERTII

PARS PRIMA

DE SCRIPTORIBUS SYRIS NESTORIANIS.



ROMÆ, MDCCXXV. Typis Sacræ Congregationis de Propaganda Fide.

SUPERIORUM FACULTATE.

Digitized by Google

Digitized by Google

SANCTISSIMO PATRI

BENEDICTO XIII.

PONTIFICI MAXIMO

JOSEPH SIMONIUS ASSEMANUS

PERPETUAM FELICITATEM.

CLEMENS UNDECIMUS *Pontifex Maximus*, SANCTITATIS TUÆ *deceſſor*, *optimus ille omnium bonarum artium Mecœnas*, *quum ſapientiſſimè cogitaret*,

per-

Digitized by Google

peregrinam librorum Orientalium copiam, ac eorum præſertim, in quibus de religione, dogmatibus, conciliis, ritibus ſacris, hiſtoria eccleſiaſtica, & hæreſibus diſſeritur, non modò communi amplificando literarum bono, verùm etiam catholicæ propagandæ fidei magno adjumento fore; qua via & cura potuit, adhibitis doctorum virorum ſtudiis, Bibliothecam Apoſtolicam Vaticanam inſigni voluminum ex Græcia, Ægypto, & Syria collectorum numero locupletavit. Ratus autem abſolutiſſimum tot codicum delectum, niſi confectâ Synopſi publici juris fieret, vix ullam literariæ Reipublicæ opem laturum, eam provinciam mihi detulit, mandavitque, ut tractatum aggrederer, in quo exacto atque perſpicuo catalogo quid unuſquiſque codex complecteretur, referrem; Auctorum omnium ætatem, geſta, lucubrationeſque deſcriberem, quodque in iis ſive ad ſacram, ſive ad profanam eruditionem magis facere videretur, adnotarem. Res erat molis immenſæ, & infiniti laboris. Quamobrem in partes materiam diviſi, præfixo Bibliothecæ Orientalis Clementino-Vaticanæ titulo: & priorem quidem Tomum, in quo Syros orthodoxos Scriptores complexus ſum, ſub feliciſſimis ejuſdem Pontificis auſpiciis evulgavi. Alter, in quo Syrorum Monophyſitarum ſcripta, mores, erroreſque deſcripſi, etſi lucem eodem vivente Pontifice videre non meruit, qui jam ad debitum Apoſtolicis laboribus præmium, ut credimus, evocatus fuerat; nomine tamen, & patrocinio Innocentii XIII. ſapientiſſimi ejuſdem ſucceſſoris decoratus prodiit. Nunc igitur quum tertium ejuſdem operis Tomum abſolverim, in quo de Chriſtianorum Chaldæorum ſcriptoribus & eccleſiaſticis rebus tractationem inſti-

tuo,

tuo, ſingulari Diſſertatione, quæ alteram ejuſdem Tomi Partem conſtituet, conſummandam; rationes omnes ſuadent, ut illum Tibi, Beatissime Pater, *nuncupem, qui tantorum Pontificum Sedem imples, ſimulque in literarum amorem, quibus egregiam à puero operam dediſti, & in literatorum virorum, quos eximiis ſingularis benevolentiæ ſignificationibus ſemper complexus es, patrocinium ſucceſſiſti.*

Accedit ex ipſo, quod in manibus habetur, opere petitum peculiare argumentum. De Chaldæis enim, ſeù Aſſyriis, finitimiſque Perſis atque Indis Chriſtianis ſermo eſt, deque eorundem ritibus ſacris, eccleſiaſtica hiſtoria, religione, atque erroribus. Nullus autem dubitandi locus mihi relinquitur, quin opus hujuſmodi æquè Tibi, Sanctissime Pater, *debeatur, atque gratum jucundumque futurum ſit. Quis enim neſciat, Te doctiſſimos quoſque hiſtoriæ eccleſiaſticæ ſcriptores nocturna diurnaque manu verſare; in Theologicis diſciplinis mirificè excellere; ſacras denique eccleſiæ cerimonias non modò ex ipſis Ritualibus libris, refertiſque omnigenâ eruditione Auctorum commentariis optimè perſpectas habere; verùm etiam longo annorum ſuprà quinquaginta ſpatio, non magis imitando, quàm admirando labore exercuiſſe, illaſque nullis propè non diebus, vel inter maximas Summi Pontificatus curas, exercere? Chaldæorum verò gens, de qua agitur, tantum præſtantiſſimis inclyti Prædicatorum Ordinis viris, per quos exculta fuit, ſe debere profitetur, quantum ſibi à Te præſidium polliceri gaudet; eo maximè nomine, quod & ejuſdem laudatiſſimi Ordinis inſtitutum colis, & ſanctiſſimos ex eadem Familia ad ſupremam Petri*

Co-

Cathedram evectos Pontifices, de univerſis Orientalibus optimè meritos, repræſentas.

Et quidem quæ fuerint in Chaldæos collata ab Alumnis ſancti Dominici beneficia, ex hiſtoria eccleſiaſtica libenter commemorabo. Chaldæorum eccleſias, quas olim Apoſtoli fundaverant, aliique deinceps catholici Paſtores ab extremis Romani Imperii finibus uſque ad vaſtas Perſarum, Indorum, atque Tartarorum terras propagaverant, à quinto ad tertium decimum Chriſti ſeculum Neſtoriana hæreſi fœdatas, primi omnium ex Dominicano [a] Inſtituto Apoſtolici Operarii in ipſo naſcentis ſacri Ordinis exordio, hoc eſt, anno MCCXLVII. ſub Innocentio IV. excolendas ſuſcepere, adeo felici ſucceſſu, ut paucorum annorum labore univerſam Neſtorianorum gentem ad bonam frugem revocarint, errores ejurare, & fidem orthodoxam colere docuerint. Facti tàm admirandi teſtem habemus Chaldæorum per id tempus Antiſtitem ſupremum & Patriarcham Jaballaham in [b] Epiſtola, quam anno MCCCIV. per P. Jacobum Ordinis Prædicatorum, Summo Pontifici ejuſdem Ordinis Benedicto XI. reddidit. Suboleſcente deinde majore ſemper atque frequentiore catholicorum numero, Joannes XXII. Archiepiſcopatum [c] Soltanienſem in Perſide eam ob cauſam anno MCCCXVIII. erectum, viro optimo Franco Peruſino ex eadem S. Dominici Familia delecto commiſit; auctâque rerum gerendarum mole atque copia, alios ex eodem ſacratiſſimo cœtu [d] adjutores identidem ſubmiſit, non Chaldæis tantùm, ſed etiam Armenis opitulaturos. Quum

verò

a Raynald. Ann. 1247. à num.57.
Spondan. Ann. 1253. num.3.
b Raynald. Ann. 1304. num. 33.
Genebrard. in Chron.
Spondan. eod. ann. num.22.

c Raynald. Ann. 1318. à num. 1.
d Raynald. Ann. 1329. n. 96. & Ann 1330. num.57.
Bzovius Ann. 1321.
Spondan. eod. Ann. num.3.

Google

verò ſextodecimo medio Chriſti ſeculo Joannes [a] *Sulaka ex Aſſyria Romam veniſſet, atque à Julio* III. *Chaldæorum Patriarcha creatus fuiſſet, additi fuere eidem in patriam propediem redituro comites ex* [b] *Sancti Dominici filiis duo: Antonius, inquam, & Ambroſius Theſeus: quorum hic Epiſcopatum Arienſem adeptus, eundemque Patriarcham ſequutus, Meſopotamiam primùm circumluſtravit; deinde Sulaka rebus humanis ſublato, ad Chaldæos in India commorantes profectus, diuturnam, immenſique laboris pro catholica religione curam ſuſcepit: Antonius* [c] *verò Aſſyriorum atque Malabarum rebus compoſitis, novas pro demandata ſibi provincia ſuppetias petiturus, Romam regreſſus, à S.Pio V. ad Epiſcopatum Vici Æquenſis provectus eſt.*

Aſt hujus generis, & ex privato velut cenſu collatæ opes, etſi magnæ, etſi plurimæ ſint; exiguæ tamen, & ferè nullæ videbuntur, ſi cum illis conferantur, quas Chaldæi, & univerſa Syrorum natio acceptas numerat à Summis Pontificibus, quos B.Patris Dominici Familia, magnorum Heroum fecunda mater, Romanæ Cathedræ dedit. Et primus quidem occurrit [d] *Innocentius V., qui in Concilio Lugdunenſi ſub Gregorio X. Eccleſiarum Orientalium cum Romana unionem tanto ſtudio, tantaque cum felicitate procuravit; factus deinde Pontifex Maximus, adversùs Barbaros Orientale invadentes Imperium expeditionem moliri cœpit, ſicut datæ ad Imperatorem Michaëlem Palæologum literæ teſtantur: feciſſetque, niſi cœptum ab amantiſſimo parente conſilium fata rupiſſent. Intempeſtivo nihilominus celerique Innocentii obitu dejectam*

a Onuphrius Panvin. In Jul. III. Aubert. Miræus in Biblioth. Eccleſ.
b Thomas à Jeſu de converſ. omnium gentium procuranda lib.7. Par.1. c.3.p.356.
c Ughell. Ital. Sac. Tom.6. pag.790.
d Spondan. Ann. 1276. num.3.

Chriſtianorum Orientalium ſpem mox erexit ejuſdem Prædicatorum Ordinis alumnus [a] *Benedictus Undecimus, bellumque ſacrum adversùs Saracenos Chaldæorum Syrorumque terris incubantes indixit: nec Pontifici animus, aut opes, aut collectæ ex univerſa Europa copiæ defuere, ſed anni*: dum enim pacat domi res, *ut de eo ſcribit Ægidius* [b] *Cardinalis Viterbienſis*, dum vocat Principes, dum pecuniam, dum viaticum, dum exercitum parat, dum die laborat, noctu non quieſcit, in ſancta expeditione procuranda moritur. *Iratus nempe Deus iis gentibus, quæ debitam Eccleſiæ obedientiam unàcum ſana doctrina per ſummum ſcelus abjecerant, optimi illius Pontificis aliorumque ejus ſucceſſorum curas cogitationeſque in irritum abire paſſus eſt. Sed non omnino vanos eſſe voluit labores Pii V. ſanctiſſimi ex eadem Dominicana Familia Pontificis, pro vindicandis Orientis nationibus ſuſceptos, quos hìc fuſius exponere nec facile, nec verò neceſſum eſt, quum ex propria magnitudine, & ex recenti memoria ſeſe affatim prodant.*

Urſinorum [c] *verò Principum in Chriſtianos Orientis merita laudare etſi mihi ubique jucundiſſimum ſit; ut id tamen hìc loci faciam*, SANCTITATIS TUÆ *modeſtia non modò non patitur, ſed planè vetat. Quare ſilere cogor contractas ab Avis tuis cum Orientis dynaſtis nobiliſſimas affinitates, & fortia clariſſimaque Tuorum geſta in bellis ſacris pro Syria liberanda communi omnium ferè Principum Chriſtianorum fœdere ſuſceptis.*

Hæc, BEATISSIME PATER, *commemoraſſe li-*

buit,

a Spondan. ann. 1304. num.2.
b Apud Ciacon. tom. 2. pag.342.
c Scheiner. in Roſa Urſina.

buit, ut conſilii mei rationem exponerem, cur hunc tertium laboris mei Tomum Sanctitati Tuæ *nuncupandum eſſe judicaverim: nempè ſic à natura comparati homines ſumus, ut arbores, quas noſtrâ, aut noſtrorum operâ conſitas eſſe meminimus, reviſere nobis jucundum accidat, earumque poma præ aliarum quarumcumque arborum pomis palato noſtro maximè ſapiant.*

Pulchrè Hierotheus ille divinus, divinaque, teſte [a] *Dionyſio, pati ſolitus, Dei naturam cogitabat* [b] unam eſſe ſimplicem virtutem, quæ ſeipſam ad unitivam quandam mixtionem ex ſummo bono ad extremum uſque eorum quæ exiſtunt, deduceret; indeque rurſus per omnia ad bonum ipſum ſeipſam ex ſeipſa, per ſeipſam, & in ſeipſa perpetuò revolveret, atque ad ſeipſam eodem modo remearet. *Primum ſiquidem Agens idem eſt & ultimus ſuorum effectuum finis, quia* non agit ex indigentia, *inquit* [c] *S. Thomas. Quum ergo Deus pro bonitatis ſuæ magnitudine omnia amet, omnia perficiat, conſequens eſt, ut omnia ad ſe convertat, & ad ſeipſum quodammodo reciprocet, & reducat,* tamquam ſempiternus circulus, *ut ait* [d] *Dionyſius*, propter bonum, ex bono, in bono, & ad bonum indeclinabili converſione circumiens, in eodem, & ſecundùm idem, & procedens ſemper, & manens, & remeans. *Quod elegantiſſima ſimilitudine ſanctus* [e] *Auguſtinus expreſſit. Proceram, inquit, Deus ſevit arborem, quam mundum appellamus. Hanc ille duplici providentia excolendam ſuſcepit: elementorum nempè, atque Angelo-*

a Dionyſ. de divin. nominibus cap.2 §.9.
b Idem cap 4. § 17.
c Par.1. quæſt.44.
d Cap. cit. § 14.
e Lib.8. in Geneſ. ad lit. §.17.

rum hominumque operâ. Ac proinde etſi nullius rei conditæ indigeat ope, futurum nihilominus ex ea arbore proventum ſibi redhiberi jubet, & gaudet. Atque hoc ſummæ illius naturæ ingenium eſt, hi mores. Unde pronum ſit, ut hoc ipſum homini à ſuo conditore inſitum fuiſſe credamus, quum illum ad divinam imaginem & ſimilitudinem procreatum fateamur. Hinc Doctor gentium Paulus de Corinthiorum profectu tantopere gaudebat, & Philippenſes gaudium & coronam ſuam appellabat: ipſos quippe populos, ſacras velut arbores ſuo labore plantatas, cogitabat, fructuſque bonorum operum inde collectos ſibi jucundiſſimè gratulabatur.

Quum itaque Chaldæorum natio ſanctiſſimi Patris Dominici filiorum operâ, ſudoribus, ſanguine, velut ſacra quædam arbor, reſtituta primum ſit, dein exculta, poſtremo ad eam, quam dixi, proceritatem provecta; nullus ambigebam, quin SANCTITATI TUÆ *jucundum futurum eſſet de ejuſdem rebus ſtatuque diſſerentem me audire. Equidem arbitror, Cæſarem non adeò victoriis ſuis delectatum fuiſſe, quum vinceret, quàm quum eaſdem ipſe in commentarios referret, aut ab aliis deſcriptas perlegeret, aut Poëtarum carminibus celebrari audiret. Is autem eſt,* SANCTISSIME PATER, *tuus in præclarum Prædicatorum Ordinem, quem in ipſo Summi Pontificatus apice non ſine maxima omnium admiratione profiteris, amor, ea benevolentia, ut quidquid in hoc libro de ejuſdem Ordinis erga Chaldæos meritis dicere aggredior, id porrò totum in tuis rationibus computandum eſſe jure exiſtimem.*

Quoniam verò eam à natura legem accepimus mortales, ut ægrè feramus iis carere bonis, quibus ma-

majores noſtros, aut familiares abundaſſe didicimus: quorum enim patres, aut majores, inquit Tullius, in aliqua gloria præſtiterunt, eorum plerique in hoc genere laudis ſtudent excellere: nullus dubito, quin Sanctitas Tua *majorum ſuorum, quam ſuprà laudavi, gloriam æmulata, univerſas Chriſtiani Orientis nationes, gentiles nempe meos, in partem curarum ſuarum benignè admittat.*

Faxit ergo Deus, ut agrum à Tuis olim tantopere excultum, nunc verò, ut humanarum rerum vices ferunt, ſpinis obſitum, ac propè deſertum, ipſe reſtituas, ſegnemque futuris novalibus eruas ſilvam. Jacet nimirùm, jacet, Beatissime Pater, *Chaldæorum hoc tempore natio, magno olim clara imperio, clarior etiam plurimorum Martyrum triumphis: periere propemodùm cuncta, gnatique, atque parentes cinere permiſto jacent. Interim verò dum meliora fata tuis ſibi ſpondent auſpiciis, propria gentis monumenta, ſuorum nempe majorum lucubrationes velut uno comprehenſas volumine, ſui in Te, Tuoſque amoris, gratique animi teſtimonium exhibent. Ea itaque ad pedes* Sanctitatis Tuæ *deponens, Deum optimum maximum etiam atque etiam precor, ut Te diutiſſimè ad quam natus & delectus es orbis univerſi felicitatem, ſervet, ac tueatur.*

CENSORUM JUDICIA.

PRIOREM hanc partem Tomi Tertii Bibliothecæ Orientalis Clementinæ Vaticanæ à viro clariſſimo Joſepho Simonio Aſſemano doctè accurateque conſcriptam, quam Rmus P. F. Gregorius Selleri Ord. Præd. S. Palatii Magiſter mihi ad præſcriptas excudendorum librorum leges cognoſcendam exquirendamque demandavit; nulla in re bonis moribus ſanæque doctrinæ repugnantem, impune typis imprimi poſſe cenſeo. Nec dubito, quin eruditi viri, quotquot ſacræ antiquitatis, Theologicarum controverſiarum, hiſtoriæque literariæ ſtudio ducuntur, acceptas eruditiſſimo auctori ſint relaturi Orientalium Eccleſiarum in lucem erutas & explicatas ex vetuſtis monumentis incredibili laboris contentione ac judicii maturitate diſciplinam, hierarchiam, pugnas, diſceſſiones, errores, vices, & antiquos recenteſque ritus; tum etiam Scriptorum, qui fere hactenus Græcis Latiniſque latuerunt, opera, ætatem, vitæque rationem; aliaſque inſignes Eccleſiaſticæ eruditionis partes. Intereſſe proinde ſacrorum ſtudiorum hujuſce operis editionem ſentio.

E Vaticana Bibliotheca Pridie Nonas Maji Anno MDCCXXIV.

Carolus Majellus Vaticanæ Bibliothecæ Præfectus.

PRIMAM partem Tertii Tomi Bibliothecæ Orientalis Clementino-Vaticanæ, demandante Sacri Palatii Apoſtolici Magiſtro, perlegi; eamque non modo ad præſcriptas morum, ſanæque doctrinæ regulas exactam, verum etiam tanta diligentia elaboratam, tantaque doctrina refertam eſſe comperi, ut non minus Chriſtianæ, quam Literariæ Reipublicæ plurimum interſit, publici juris fieri. Maxima ſiquidem & ſacræ, & profanæ Orientalium Gentium hiſtoriæ lux inde affulget; quum deliteſcentes uſque nunc Manuſcriptos Codices clariſſimus Author recenſeat, atque in medium proferat: ex quibus ii, qui interiores, & reconditas literas ſcrutantur, tanquam ex perenni penitioris eruditionis fonte, ſitim ſuam explere nullo negotio poſſunt.

Franciſcus Antonius de Simeonibus ab Honorario SS. D. N. Cubiculo.

TERTIUM Bibliothecæ Orientalis Tomum Authore clariſſimo viro Joſepho Aſſemano, juſſu Reverendiſſimi Patris Gregorii Selleri Palatii Apoſtolici Magiſtri, accuratè perlegi. Certuſque de ſanitate doctrinæ, publica luce dignum eſſe tutè affirmo ex Domo Profeſſa 2. Maji 1724.

Petrus Benedetti Societatis Jeſu.

Im-

Digitized by Google

Imprimatur,

Si videbitur Reverendiſſimo Patri Magiſtro Sacri Palatii Apoſtolici.

N. Baccarius Epiſcopus Bojanen. Viceſgerens.

Imprimatur,

Fr. Gregorius Selleri Ordinis Prædicatorum, Sacri Palatii Apoſtolici Magiſter.

INDEX

Digitized by Google

INDEX CAPITUM
TOMI TERTII.

	Anno Chriſti.	Pagina.
PRÆFATIO *in Catalogum Ebedjeſu Sobenſis*,		1
CATALOGI *ejuſdem Sobenſis Proœmium*.		4
CAPUT I. *Teſtamentum Vetus*, & *quædam Hebræorum ſcripta*.		5
CAP. II. *Teſtamentum Novum*.		8
CAP. III. *Tatiani* & *Ammonii Diateſſaron*,	172. 220	12
CAP. IV. *Dionyſius Areopagita*.	50	13
CAP. V. *Clemens Romanus*.	65	13
CAP. VI. *Africanus* (Julius) *Epiſcopus Emmaus*,	220	14
CAP. VII. *Hippolytus Epiſcopus* & *martyr*,	220	15
CAP. VIII. *Damaſus Papa*.	366	16
CAP. IX. *Ignatius Antiochenus*,	101	16
CAP. X. *Symmachus*.	201	17
CAP. XI. *Euſebius Cæſareenſis*.	315	18
CAP. XII. *Athanaſius Alexandrinus*,	326	19
CAP. XIII. *Baſilius Magnus*,	370	20
CAP. XIV. *Gregorius Nyſſenus*.	370	21
CAP. XV. *Gregorius Nazianzenus*.	370	22
CAP. XVI. *Joannes Chryſoſtomus*,	398	24
CAP. XVII. *Methodius Epiſcopus Olympi*.	290	27
CAP. XVIII. *Diodorus Tarſenſis*,	378	28
CAP. XIX. *Theodorus Mopſveſtenus*.	400	30
CAP. XX. *Neſtorius Patriarcha Conſtantinopolitanus*.	428	35
CAP. XXI. *Theodulus diſcipulus Theodori*.	400	37
CAP. XXII. *Aquilinus*,	400	37
CAP. XXIII. *Baſilius Cilix*.	497	38
CAP. XXIV. *Cyrus Epiſcopus Hierapolis*,	480	38
CAP. XXV. *Irenæus Tyrius*.	444	38
CAP. XXVI. *Philotheus*. Liber Theodoriti ſic inſcriptus.		39
CAP. XXVII. *Theodoritus Cyri*.	423	39
CAP. XXVIII. *Socrates*.	439	41
CAP. XXIX. *Titus Boſtrenſis*.	362	41
CAP. XXX. *Eraniſtes*. Liber Theodoriti ſic inſcriptus.		41
CAP. XXXI. *Theophilus Perſa*.	440	42
CAP. XXXII. *Eutherius Tyanenſis*.	431	42

	Anno Chriſti.	Pagina.
Cap. XXXIII. *Epiphanius*.	368	42
Cap. XXXIV. *Zenobius*.	370	43
Cap. XXXV. *Iſidorus, Lucius, Abraham, & Job*.	412	43
Cap. XXXVI. *Euſebius Emeſſenus*.	340	44
Cap. XXXVII. *Macarius Ægyptius*.	370	44
Cap. XXXVIII. *Marcus*.	400	45
Cap. XXXIX. *Joannes monachus*.	370	45
Cap. XL. *Evagrius Ponticus*.	380	45
Cap. XLI. *Iſaias Abbas*.	370	46
Cap. XLII. *Ammonas monachus & Epiſcopus*.	340	47
Cap. XLIII. *Macarius Alexandrinus*.	370	47
Cap. XLIV. *Xyſtus*.	196	48
Cap. XLV. *Nilus monachus*.	440	48
Cap. XLVI. *Palladius, & Hieronymus*.	378. 400	49
Cap. XLVII. *Joannes Apameenſis*.	510	50
Cap. XLVIII. *Jacobus*.	510	50
Cap. XLIX. *Simeon, &*	330	51
Acacius.	420	51
Cap. L. *Milles Epiſcopus & martyr*.	330	51
Cap. LI. *Jabachues*.	200	51
Epiſtola Synodica Patrum Occidentalium ad Orientales miſſa.		52
Cap. LII. *Ephræm Syrus*.	370	61
Cap. LIII. *Narſes*.	480	63
Cap. LIV. *Barſumas Niſibenus*.	460	66
Cap. LV. *Abrahamus Beth-Rabanenſis*.	600	71. 631
Cap. LVI. *Joannes Beth-Rabanenſis*.	610	72. 631
Cap. LVII. *Maruthas Epiſcopus*.	415	73
Cap. LVIII. *Mar Abas Patriarcha*.	550	75
Cap. LIX. *Hananus Adjabenus*.	570	81
Cap. LX. *Aphraates Perſa*.	320	85
Cap. LXI. *Hibas, Cumas, & Probus*.	430	85
Cap. LXII. *Diſcipuli Mar Abæ*.	560	86
Cap. LXIII. *Thomas Edeſſenus*.	550	86
Cap. LXIV. *Sergius Rheſinenſis*.	520	87
Cap. LXV. *Paulus Niſibenus*.	550	87
Cap. LXVI. *Babæus Magnus Archimandrita*.	600	88
Cap. LXVII. *Dadjeſus Abbas*.	580	98
Cap. LXVIII. *Joſeph Huzita*.	580	100
Cap. LXIX. *Joannes Daliathenſis*.	550	103
Cap. LXX. *Iſaac Ninivita*.	580	104
Cap. LXXI. *Jeſujabus Gadalenſis*.	630	105
Cap. LXXII. *Jeſujabus Arzunita*.	580	108

Cap.

Digitized by Google

	Anno Chriſti.	Pagina.
Cap. LXXIII. *Cyprianus Epiſcopus Niſibis.*	567	111
Cap. LXXIV. *Jeſujabus Adjabenus.*	650	113
Cap. LXXV. *Ananjeſus monachus.*	645	144
Cap. LXXVI. *Michaël Epiſcopus Huzitarum.*	852	147
Cap. LXXVII. *Theodorus Epiſcopus Maru.*	540	147
Cap. LXXVIII. *Gabriel Epiſcopus Hormuzi,*	540	147
Cap. LXXIX. *Elias Epiſcopus Maru,*	650	148
Cap. LXXX. *Georgius Patriarcha.*	660	149
Cap. LXXXI. *Gabriel Arius.*	580	153
Cap. LXXXII. *Ananjeſus Hagbira Patriarcha.*	685	154
Cap. LXXXIII. *Aba, hoc eſt, Abraham Caſcarenſis.*	502	154
Cap. LXXXIV. *Ananjeſus II. Patriarcha.*	774	155
Cap. LXXXV. *Mar Aba II. Patriarcha.*	742	157
Cap. LXXXVI. *Timotheus Patriarcha.*	778	158
Cap. LXXXVII. *Ephræm Epiſcopus Elamitarum.*	780	163
Cap. LXXXVIII. *Honainus medicus, filius Iſaaci.*	870	164
Cap. LXXXIX. *Joſue Bar Nun Patriarcha.*	820	165
Cap. XC. *Eliſæus Commentator, Patriarcha.*	530	166
Cap. XCI. *Simeon Garmæus.*	600	168
Cap. XCII. *Surinus Commentator, Patriarcha,*	754	168
Cap. XCIII. *Barbadbeſciaba Arabs,*	640	169
Cap. XCIV. *Michæas.*	450	169
Cap. XCV. *Cyrus.*	550	170
Cap. XCVI. *Paulonas.*	370	170
Cap. XCVII. *Sergius.*	550	171
Cap. XCVIII. *Mares Perſa.*	430	172
Cap. IC. *Abraham Mabuzita.*	630	172
Cap. C. *Paulus Anbaræ Epiſcopus.*	740	172
Cap. CI. *Gabriel Catarenſis.*	740	172
Cap. CII. *Jacobus Calatenſis.*	740	173
Cap. CIII. *Barſumas Charchenſis.*	740	173
Cap. CIV. *Ebedjeſus Aſſyriæ Epiſcopus,*	1028	173
Cap. CV. *Daniel Epiſcopus Tabal.*	1028	174
Cap. CVI. *Abraham Epiſcopus Baſſoræ.*	990	175
Cap. CVII. *Job Catarenſis.*	990	175
Cap. CVIII. *Ibas, aliis Denha.*	740	175
Cap. CIX. *Scialita Epiſcopus Rheſinæ.*	740	176
Cap. CX. *Babæus Perſarum Epiſcopus.*	780	176
Cap. CXI. *Sciaadoſtus Tirbanæ Epiſcopus.*	748	177
Cap. CXII. *Abibus Monachus.*	800	177
Cap. CXIII. *Babæus Niſibenus.*	720	177
Cap. CXIV. *Simeon Taibutha.*	690	181
Cap. CXV. *Joannes Azrak, Hirtæ Epiſcopus.*	690	182

	Anno Christi.	Pagina
CAP. CXVI. *Joannes Dilumita.*	690	182
CAP. CXVII. *Marjabus, &*	590	185
Aphnimaranus.	630	186
CAP. CXVIII. *Jeſuphana Catarenſis.*	660	188
CAP. CXIX. *Babæus Maarenſis.*	630	188
CAP. CXX. *Sciubchalmaranus Seleucienſis.*	661	189
CAP. CXXI. *Joannes Bar-Phincaje.*		189
CAP. CXXII. *Abraham Netpharenus.*		191
CAP. CXXIII. *Gregorius Abbas.*	390	191
CAP. CXXIV. *Ebedjeſus monachus.*	940	191
CAP. CXXV. *Acbudemes Metropolita.*	570	192
CAP. CXXVI. *Abraham Bardaſcendad.*	720	194
CAP. CXXVII. *Jeſubochtus Perſarum Metropolita.*		194
CAP. CXXVIII. *Jeſudenba Epiſcopus Koſræ.*	700	195
CAP. CXXIX. *Abraham Bar-Liphe.*	750	196
CAP. CXXX. *Alexander Epiſcopus Hierapolis.*	430	197
CAP. CXXXI. *Proclus Patriarcha Conſtantinopolitanus.*	434	197
CAP. CXXXII. *Ebedmeſſias Hirtenſis.*	540	198
CAP. CXXXIII. *Theodorus Bar-Choni.*	890	198
CAP. CXXXIV. *Ebedjeſus I. Patriarcha.*	963	199
CAP. CXXXV. *Andreas Epiſcopus Samoſatæ.*	430	202
CAP. CXXXVI. *Gabriel Epiſcopus Baſſoræ.*	884	202
CAP. CXXXVII. *Joannes Garmachita.*	650	203
CAP. CXXXVIII. *Abraham Beth-Halenſis.*	670	205
CAP. CXXXIX. *Salomon Epiſcopus Hadathæ.*	760	205
CAP. CXL. *Jeſudadus Epiſcopus Hadathæ.*	852	210
CAP. CXLI. *Abu Noë.*	810	212
CAP. CXLII. *Candius.*	893	213
CAP. CXLIII. *Joannes Ninivita.*	893	213
CAP. CXLIV. *Dadjeſus Patriarcha.*	430	214
CAP. CXLV. *Cyriacus Epiſcopus Niſibis.*	630	215
CAP. CXLVI. *Simeon Caſcarenſis.*	754	215
CAP. CXLVII. *Meſſias-Zacha, ſeù Jeſus-Zacha.*	590	216
CAP. CXLVIII. *Mar Atkenus monachus.*	590	216
CAP. CXLIX. *Georgius Neſræus.*	690	217
CAP. CL. *Enos Epiſcopus Anbaræ.*	890	219
CAP. CLI. *Bud Periodeutes.*	570	219
CAP. CLII. *Daniel Rheſinæ.*	550	223
CAP. CLIII. *Abraham Bar-Kardache.*	570	223
CAP. CLIV. *Nathanaël.*	690	224
CAP. CLV. *Eliſæus Bar-Saphanin.*	550	224
CAP. CLVI. *Abraham Katina.*	580	225

CAP.

	Anno Christi.	Pagina.
CAP. CLVII. *Simeon Abbas.*	760	225
CAP. CLVIII. *Jazidades Abbas.*	435	226
CAP. CLIX. *Bar-Jacob, ſeù Bar-Sabak.*	1000	227
CAP. CLX. *Dominus.*		227
CAP. CLXI. *Suſæus Suſenſis.*		227
CAP. CLXII. *Abraham Saba.*	600	227
CAP. CLXIII. *Gregorius Suſtrenſis.*	770	228
CAP. CLXIV. *Barſobedes Charchæus.*	735	228
CAP. CLXV. *Jacobus Edeſſenus.*	700	228
CAP. CLXVI. *Simeon Charchæus.*	800	229
CAP. CLXVII. *Ara, & Pacorus.*		230
CAP. CLXVIII. *Bar-Koſinus, ſeù Bar-Koſra.*	570	230
CAP. CLXIX. *Daniel Mariæ filius.*	650	231
CAP. CLXX. *Zachæus Surenſis.*		231
CAP. CLXXI. *Joannes Bar-Kainæus.*	1111	232
CAP. CLXXII. *Joannes Bar-Abgari, Patriarcha.*	900	232
Ejuſdem Canones de Altari & Euchariſtia.		238
Quæſtiones Eccleſiaſticæ.		249
CAP. CLXXIII. *David Beth-Rabanenſis, Epiſcopus.*	800	254
CAP. CLXXIV. *Joannes Stylita.*	830	256
CAP. CLXXV. *Joannes Cham'ſi, Epiſcopus.*	1100	256
CAP. CLXXVI. *Joſue Bar-Bablul.*	963	257
Joſue Bar-Ali.	885	257
Joſue Maruzæus: &	860	258
Gabriel Bochtjeſu.	870	258
CAP. CLXXVII. *Elias Epiſcopus Anbaræ.*	920	258
CAP. CLXXVIII. *Ananjeſus Bar-Saruſvæus, Epiſcopus Hirtæ.*	900	261
CAP. CLXXIX. *Abzud Scholaſticus.*	870	261
CAP. CLXXX. *Elias Epiſcopus Caſcarenſis.*	980	262
CAP. CLXXXI. *Elias I. Patriarcha.*	1028	262
CAP. CLXXXII. *Joannes Bar-Chaldon.*		265
CAP. CLXXXIII. *Elias Epiſcopus Niſibenſis.*	1330	266
CAP. CLXXXIV. *Behjeſus Camulæus.*	780	275
CAP. CLXXXV. *Moyſes Charchenſis Epiſcopus.*	540	276
CAP. CLXXXVI. *Joannes Hermes.*	630	276
CAP. CLXXXVII. *Emmanuel Doctor.*	963	277
CAP. CLXXXVIII. *Gabriel Epiſcopus Perſarum.*	963	277
CAP. CLXXXIX. *Synodi Occidentalium.*		277
CAP. CXC. *Statuta Imperatorum.*		278
CAP. CXCI. *Synodi Orientalium.*		279
CAP. CXCII. *Collectores Canonum.*		279

CAP.

	Anno Chriſti.	Pagina.
CAP. CXCIII. *Libri Anonymi.*		280
CAP. CXCIV. *Elias III. Patriarcha.*	1176	287
CAP. CXCV. *Jeſujabus Epiſcopus Niſibis.*	1190	295
CAP. CXCVI. *Joannes Zugbi Presbyter, & monachus.*	1200	307
CAP. CXCVII. *Salomon Epiſcopus Baſſoræ.*	1222	309
CAP. CXCVIII. *Ebedjeſus Metropolita Sobenſis Catalogi hujus auctor.*	1300	325
CAP. CIC. *Epilogus.*		361

APPENDIX AD CATALOGUM

Ebedjeſu Sobenſis de Scriptoribus Syris Neſtorianis.

CAP. I. *Iſaac Seleuciæ & Cteſiphontis Archiepiſcopus.*	400	363
CAP. II. *Achæus Seleuciæ & Cteſiphontis Archiepiſcopus.*	411	368
CAP. III. *Jaballaha Seleuciæ & Cteſiphontis Archiepiſcopus.*	415	370
CAP. IV. *Maanes Perſa.*	420	376
CAP. V. *Acacius Seleuciæ & Cteſiphontis Archiepiſcopus.*	485	378
CAP. VI. *Babæus Neſtorianorum Patriarcha.*	498	395 427
Chronologia Regum Perſarum ab Jezdegerde I. *ad Jezdegerdem poſtremum ejus gentis Regem: hoc eſt, ab anno Chriſti* 399. *ad annum* 651.		396
CAP. VII. *Job monachus.*	550	431
CAP. VIII. *Joſeph Patriarcha.*	552	432
CAP. IX. *Ezechiel Patriarcha.*	570	435
CAP. X. *Paulus Perſa.*	570	439
CAP. XI. *Bautha monachus.*	595	439
CAP. XII. *Sergius monachus.*	600	440
CAP. XIII. *Sabarjeſus Patriarcha.*	596	441
CAP. XIV. *Gregorius Patriarcha.*	605	449
CAP. XV. *Sabadunas Epiſcopus Garmæorum.*	630	453
CAP. XVI. *Sabarjeſus Roſtamus monachus.*	650	454
CAP. XVII. *Georgius Epiſcopus Niſibis.*	660	456
CAP. XVIII. *Gabriel Taurata monachus.*	650	456
CAP. XIX. *Barita monachus.*	670	458
CAP. XX. *Salomon Bar-Garaph monachus.*	689	459

CAP.

Digitized by Google

	Anno Chriſti.	Pagina.
CAP. XXI. *Gabriel Rakoda Epiſcopus Garmæorum.*	720	460
CAP. XXII. *Saliba Presbyter Manſurenſis.*	778	463
CAP. XXIII. *Thomas Epiſcopus Margenſis.*	800	463
Hiſtoria monaſtica Thomæ.		464
CAP. XXIV. *Joannes Meſue.*	840	501
CAP. XXV. *Sabarjeſus, cognomento Damaſcenus, Patriarcha.*	832	504
CAP. XXVI. *Abraham Patriarcha.*	836	508
CAP. XXVII. *Abraham Auni.*	850	509
CAP. XXVIII. *Theodoſius Patriarcha.*	852	509
CAP. XXIX. *Sapores Sabeli.*	864	512
CAP. XXX. *Iſraël Epiſcopus Caſcaræ.*	870	512
CAP. XXXI. *Elias Damaſci Metropolita.*	893	513
CAP. XXXII. *Joſeph Saber Presbyter.*	907	517
CAP. XXXIII. *Matthæus Jonæ.*	930	517
CAP. XXXIV. *Cyriacus.*	950	517
CAP. XXXV. *Georgius Arbelæ & Moſuli Metropolita.*	950	518
CAP. XXXVI. *Jeſujabus Arbelæ Metropolita.*	980	540
CAP. XXXVII. *Abdjeſus Sciahari.*	963	540
CAP. XXXVIII. *Abuſabelus medicus.*	988	540
CAP. XXXIX. *Sabarjeſus filius Pauli.*	1000	541
CAP. XL. *Abulpharagius Abdalla Benattibus.*	1040	544
CAP. XLI. *Jabia Giazalæ filius.*	1080	548
CAP. XLII. *Machicha Patriarcha.*	1092	549
CAP. XLIII. *Sabarjeſus Epiſcopus Caſcaræ.*	1111	554
CAP. XLIV. *Mares Salomonis filius.*	1135	554
CAP. XLV. *Hebatolla Ebn-Talmid.*	1160	555
CAP. XLVI. *Saëdus Abulbaſanus, & Maras Abulchairus Archidiaconus.*	1180	556
CAP. XLVII. *Jabia Saidi filius.*	1193	557
CAP. XLVIII. *Joannes Zabarum & Nili Epiſcopus.*	1200	557
CAP. XLIX. *Michaël Amidæ & Majapharchini Epiſcopus.*	1190	557
CAP. L. *Georgius Varda.*	1220	561
CAP. LI. *Maſudus Kaſcia.*	1240	561
CAP. LII. *Simeon Presbyter & monachus.*	1240	562
CAP. LIII. *Denha Patriarcha.*	1265	564
CAP. LIV. *Gabriel Metropolita Moſulanus,*	1282	566
CAP. LV. *Chamiſius Kardachi.*	1290	566
CAP. LVI. *Timotheus II. Patriarcha.*	1318	567
CAP. LVII. *Amrus Matthæi.*	1340	580
CAP. LVIII. *Thomas, Jaballaha, Jacobus, &*		

Denha

	Anno Chriſti.	Pagina.
Denha Indiarum Epiſcopi,	1504	589
Cap. LIX. *Abraham Epiſcopus Seleuciæ.*	1526	599
Cap. LX. *Elias Patriarcha.*	1559	599
Cap. LXI. *Simeon Epiſcopus Amidæ.*	1584	
Gabriel Epiſcopus Heſnæ.	1590	600
Elias Patriarcha.	1500	
Cap. LXII. *Joſephus II. Patriarcha.*	1693	603
Cap. LXIII. *Scriptores incertæ ætatis,*		
Omarus Baſſorenſis.		608
Joannes Scholaſticus, qui & Philoponus, Monophyſita.		609
Jabia, ſeù Joannes Hariri Tagritenſis filius, cognomento Abul-Naſrus, Jacobita.		609
Theodorus Abucara Epiſcopus Haran,		609
Andreas Edeſſenus.		609
Elias Edeſſenus Epiſcopus.		610
Abraham Baſſorenſis.		610
Abulezzus Chedri filius, Presbyter.		610
Patriarchæ *Chaldæorum ſeù Neſtorianorum, à S. Thoma Apoſtolo ad præſentem uſque diem.*		611
Patriarchæ *Chaldæorum ordine Alphabetico.*		624
Index *Syriacus Alphabeticus Patriarcharum Chaldæorum.*		627
Addenda, *& Corrigenda.*		631.708
Codices *manuſcripti Syriaci, Coptici, Arabici, & Armenici typis impreſſi, ad Sacram Congregationem de Propaganda Fide ex Oriente tranſmiſſi, ejuſdemque Decreto in Bibliothecam Vaticanam illati,*		635
Index *Rerum.*		656

INDEX

Digitized by Google

INDEX
SCRIPTORUM
ALPHABETICUS.

A

ABA. Vide Mar-Aba.
Aba Caſcarenſis. 154.
Abdalla Abulpharagius Benattibus. 544.
Abdjeſus Sciahari. 540.
Abibus monachus. 177.
Abraham monachus. 43.
Abraham Beth-Raban. 71. 631.
Abraham. Vide Aba Caſcarenſis.
Abraham Mahuzita. 172.
Abraham Baſſoræ. 175.
Abraham Netpharenus. 191.
Abraham Bardaſcenadad. 194.
Abraham Bar-Liphe. 196.
Abraham Beth-Hale. 205.
Abraham Bar-Kardache. 223.
Abraham Katina. 225.
Abraham Saba. 227.
Abraham Patriarcha. 508.
Abraham Auni. 509.
Abraham Beth-Seleuciæ. 599.
Abraham Baſſorenſis. 610.
Abucara Theodorus. 609.
Abulchairus Mara Archidiaconus. Vide Mara.
Abulezzus Chedri. Vide Chedri.
Abulhaſanus Saëdus. 556.
Abulpharagius Abdalla. V. Benattibus.
Abulnaſrus Jahia Hariri, Vide Jahia.
Abu-Noë. 212.
Abuſahelus. 540.
Abzud Scholaſticus. 261.
Acacius Amidæ. 51.
Acacius Seleuciæ & Cteſiphontis. 378.
Achæus Seleuciæ & Cteſiphontis. 368.
Achudemes. 192.
Africanus Julius. 14.
Alexander Hierapolis. 197.
Ammonas monachus & Epiſcopus. 47.
Ammonius Alexandrinus. 12.
Amrus Matthæi. 580.
Ananjeſus monachus. 144.
Ananjeſus I. Patriarcha. 154.
Ananjeſus II. Patriarcha. 155.
Ananjeſus Bar-Saru. 261.
Andreas Samoſatæ. 202.
Andreas Edeſſæ. 609.
Anonymi libri. 280.
Antiochena Synodus. 278.
Aphnimaranus. 186.
Aphraates Perſa. 85.
Apoſtolorum Synodus. 278.
Aquilinus. 37.
Athanaſius Alexandrinus. 19.
Atkenus, Vide Mar-Atkenus.

B

BABÆUS magnus. 88.
Babæus Perſa. 176.
Babæus Niſibenus. 177.
Babæus Maarenſis. 188.
Babæus Patriarcha. 395. 427.

Bar-Ali. 257. Vide Joſue.
Bar-Bahlul. 257. Vide Joſue.
Bar-Bahriz. Vide Ebedjeſus.
Bar-Chaldon. 265. Vide Joannes.
Barhadbeſciaba Arabs. 169.
Bar-Jacob, ſeù Bar-Sahak. 227.
Bar-Iſaac, ſeù Bar-Sahak. 227.
Barita monachus. 458.
Bar-Koſinus, ſeu Bar-Koſra. 230.
Bar-Sahak. Vide Bar-Jacob.
Bar-Saru. Vide Ananjeſus.
Barſohedes Charchæ. 229.
Barſuma Niſibis. 66.
Barſumæ Synodus. 279.
Barſuma Charchæ. 173.
Baſilius magnus. 20.
Baſilius Cilix. 38.
Bautha monachus. 439.
Behjeſus, ſeù Brichjeſus, Camulæ. 275.
Benattibus. Vide Abdalia.
Bud periodeutes. 219.
Byzantina Synodus. 278.

C

CALCHEDONENSIS Synodus. 278.
Candidus. 213.
Canonum collectores. 279.
Chamis Kardachi. 566.
Chedri Abulezzus. 610.
Clemens Papa. 13.
Conſtantini Codex. 278.
Cumas. 85.
Cyprianus Niſibis. 111.
Cyriacus Niſibis. 215.
Cyriacus. 517.
Cyrus Hierapolis. 38.
Cyrus. 170.

D

DADJESUS Abbas. 98.
Dadjeſus Patriarcha. 214.
Damaſus Papa. 16.
Daniel Tahal. 174.
Daniel Rheſinæ. 223.
Daniel Mariæ. 231.
David Beth-Raban. 254.
Denha ſeù Ibas. 175.
Denha Patriarcha. 564.
Denha Epiſcopus Indiæ. 589.
Diodorus Tarſi. 28.
Dionyſius Areopagita. 13.
Domnius. 227.
Diſcipuli Marabæ. 86.

E

EBEDJESUS Bar-Bahriz, Aſſyriæ ſeù Moſul. 173. 279.
Ebedjeſus monachus. 191.
Ebedjeſus Patriarcha. 199.
Ebedjeſus Sobenſis. 325.
Ebedmeſſias Hirtæ. 198.
Elias Maru. 148.
Elias Anbaræ. 258.
Elias Caſcaræ. 262.
Elias primus Patriarcha. 262. 279.
Elias Niſibis. 266. 279.
Elias tertius Patriarcha. 287.
Elias Damaſci. 513.
Elias Patriarcha. 599.
Elias Patriarcha. 600.
Elias Edeſſæ. 609.
Eliſæus Commentator, Patriarcha. 166.
Eliſæus Bar-Saphanin. 224.
Emmanuel Doctor. 277.
Enos Anbaræ. 219.
Epheſina Synodus. 278.

Ephræm

Ephræm Syrus. 61.
Ephræm Elamita. 163.
Epiphanius Cypri. 42.
Eraniſtes. 41.
Evagrius. 45.
Euſebius Cæſareæ. 18.
Euſebius Emeſæ. 44.
Eutherius Thyanæ. 42.
Ezechiel Patriarcha. 435.
Ezechielis Synodus. 279.

G

GABRIEL Hormuzi. 147.
Gabriel Arius. 153.
Gabriel Catarenſis. 172.
Gabriel Baſſoræ. 202. 279.
Gabriel Bochtjeſu. 258.
Gabriel Perſidis. 277.
Gabriel Taurata. 456.
Gabriel Rakoda. 460.
Gabriel Moſul. 566.
Gabriel Heſnæ. 600.
Gangrenſis Synodus. 278.
Georgius Patriarcha. 149.
Georgius Neſræus. 217.
Georgius Niſibis. 456.
Georgius Arbelæ & Moſul. 518. 279.
Georgius Varda. 561.
Gregorius Nyſſenus. 21.
Gregorius Nazianzenus. 22.
Gregorius Abbas. 191.
Gregorius Suſtræ. 228.
Gregorius Patriarcha. 449.

H

HANANUS Adjabenus. 81.
Hariri. Vide Jahia.
Hebatolla Ebn-Thalmid. 555.
Hibas. 85.
Hibas, ſeù Denha. 175.
Hieronymus. 49.
Hippolytus. 15.
Honainus filius Iſaac. 164.

I

JABACHUES. 51.
Jaballaha Patriarcha. 370.
Jaballaha Epiſcopus Indiæ 589.
Jacobus. 50.
Jacobus Calatenſis. 173.
Jacobus Edeſſenus. 228.
Jacobus Epiſcopus Indiæ. 589.
Jahia Giazalæ. 548.
Jahia Saidi. 557.
Jahia Hariri. 609.
Jazidadus Abbas. 226.
Ibas. Vide Hibas.
Jeſubochtus Perſidis. 194. 279.
Jeſudadus Hadathæ. 210.
Jeſudena Koſræ. 195.
Jeſujabus Arzunita. 108.
Jeſujabi Synodus. 279.
Jeſujabus Gadalenſis. 105.
Jeſujabus Adjabenus. 113.
Jeſujabus Niſibis. 295.
Jeſujabus Arbelæ & Moſul. 540.
Jeſuphana Catarenſis. 188.
Jeſuzacha, ſeù Meſſia-Zacha. 216.
Ignatius Antiochenus. 16.
Joannes Chryſoſtomus. 24.
Joannes Thebæus. 45.
Joannes Apameenſis. 50.
Joannes Beth-Raban. 72. 631.
Joannes Daliathenſis. 103.
Joannes Azrach, Hirtæ. 182.
Joannes Dilumita. 182.
Joannes Bar-Phincaje. 189.
Joannes Garmachita. 203.
Joannes Ninivita. 213.

Joannes Bar-Kainæus . 232.
Joannes Bar-Abgari, Patriarcha, 238.
Joannis Synodus . 279.
Joannes Stylita . 256.
Joannes Chamiſii . 256.
Joannes Bar-Chaldon . 265.
Joannes Hermes . 276.
Joannes Zugbi . 307.
Joannes Meſve . 501.
Joannes Zabarum & Nili . 557.
Joannes Scholaſticus . 609.
Job Abbas . 43.
Job Catarenſis . 175.
Job monachus . 431.
Joſephus Flavius . 7.
Joſeph Huzita . 100.
Joſeph Patriarcha . 432.
Joſephi Synodus . 279.
Joſeph Saher . 517.
Joſeph II. Patriarcha . 603.
Joſue Barnun, Patriarcha, 165.
Joſue Synodus . 279.
Joſue Abulhaſanus Bar Bahlul, 257.
Joſue Bar-Ali . 257.
Joſue Maruzæus . 258.
Irenæus Tyri . 38.
Iſaac Ninivita . 104.
Iſaac Patriarcha . 363.
Iſaaci Synodus . 279.
Iſaias Abbas . 46.
Iſidorus Peluſiota . 43.
Iſraël Caſcaræ . 512.

L

Leonis Imperatoris Codex, 278.
Lucius Abbas . 43.

M

Maanes Perſa . 376.
Macarius Ægyptius . 44.
Macarius Alexandrinus . 47.
Machicha Patriarcha . 549.
Mara Abulchairus Archidiaconus . 556.
Mar-Aba I. Patriarcha . 75.
Mar-Abæ diſcipuli . 86.
Mar-Abæ Synodus . 279.
Mar-Aba II. Patriarcha . 157.
Mar-Atkenus monachus . 216.
Marcus eremita . 45.
Mares Perſa . 172.
Mares Salomonis . 554.
Marjabus monachus . 186.
Maruthas Epiſcopus . 73.
Maruzæus . Vide Joſue.
Maſudus Kaſcia . 561.
Matthæus Jonæ Abu-Baſciar, 517.
Meſſia-Zacha . Vide Jeſu-Zacha.
Methodius Olympi . 27.
Michæas . 169.
Michaël Huzitarum Epiſcopus, 147.
Michaël Amidæ & Majapharchin, 557.
Milles Suſæ . 51.
Moyſes Charchæ . 276.

N

Narses Doctor . 63.
Nathanaël . 224.
Neſtorius Conſtantinopolitanus, 35.
Nicæna Synodus . 278.
Nilus monachus . 48.

Oma-

O

OMARUS Baſſorenſis. 608.

P

PACORUS. 230.
Palladius. 49.
Paulus Niſibis. 87.
Paulus Anbaræ. 172.
Paulus Perſa. 439.
Paulonas. 170.
Philotheus. 39.
Probus. 85.
Proclus. 197.

S

SABARJESUS I. Patriarcha. 441.
Sabarjeſus II. Patriarcha, cognomento Damaſcenus. 504.
Sabarjeſus Pauli. 541.
Sabarjeſus Roſtamus. 454.
Sabarjeſus Caſcaræ. 554.
Saëdus Abulhaſanus. 556.
Sahadunas Epiſcopus. 453.
Saliba Manſurenſis. 463.
Salomon Hadathæ. 205.
Salomon Baſſoræ. 309.
Salomon Bar-Garaph. 459.
Sapores Saheli. 512.
Sciaadoſtus Tirhanæ. 177.
Scialita Rheſinæ. 176.
Sciubchalmaranus Seleuciæ. 189.
Sergius Rheſinenſis. 87.
Sergius Doctor. 171.
Sergius monachus. 440.
Simeon Bar-Sabaë. 51.
Simeon Perſidis. 279.
Simeon Garmæus. 168.
Simeon Taibutha. 181.
Simeon Caſcaræ. 215.
Simeon Abbas Cardelianenſis. 225.
Simeon Charchæ. 229.
Simeon Presbyter. 562.
Simeon Amidæ. 600.
Socrates. 41.
Statuta Imperatorum. 278.
Suſinus Commentator, Patriarcha. 168.
Suſæus Suſæ. 227.
Symmachus. 17.
Synodi Occidentalium. 277.
Synodi Orientalium. 279.

T

TATIANUS. 12.
Teſtamentum vetus. 5.
Teſtamentum novum. 8.
Theodorus Commentator, Mopſveſtenus. 30.
Theodorus Maru. 147.
Theodorus Bar-Choni. 198.
Theodorus Abucara. 609.
Theodoritus Cyri. 39.
Theodoſius Patriarcha. 509.
Theodoſii Imperatoris Codex. 278.
Theodulus. 37.
Theophilus Perſa. 42.
Thomas Edeſſenus. 86.
Thomas Margenſis. 463.
Thomas Epiſcopus Indiæ. 589.
Timotheus I. Patriarcha. 158.
Timothei Synodus. 279.
Timotheus II. Patriarcha. 567.
Titus Boſtrorum. 41.
Traditio Seniorum. 6.

Digitized by Google

X

Xystus. 48.

Z

Zacheus Suræ. 231.
Zenobius. 43.

INDEX

Digitized by Google

INDEX
SYRIACUS ALPHABETICUS
SCRIPTORUM.

ܐ

ܐܒܐ. ܚܙܝ ܡܪܝ ܐܒܐ.
ܐܒܐ ܡܠܦܢܐ 154
ܐܒܪܗܡ ܕܢܬܦܪ 43.
ܐܒܪܗܡ ܕܒܝܬ ܪܒܢ 71.
ܐܒܪܗܡ ܡܠܦܢܐ. ܚܙܝ ܐܒܐ.
ܐܒܪܗܡ ܕܒܝ ܚܣܡܝܐ 172.
ܐܒܪܗܡ ܕܟܪܟܐ 175.
ܐܒܪܗܡ ܢܬܦܪܝܐ 191.
ܐܒܪܗܡ ܒܪ ܕܫܢܕܕ 194
ܐܒܪܗܡ ܒܪ ܠܝܦܗ 196.
ܐܒܪܗܡ ܕܒܝܬ ܥܒܐ̈ 205.
ܐܒܪܗܡ ܒܪ ܡܪܘܢܐ 223.
ܐܒܪܗܡ ܩܫܝܫܐ 225.
ܐܒܪܗܡ ܡܕܝܐ 227.
ܐܒܪܗܡ ܩܛܪܝܐ 508.
ܐܒܪܗܡ ܒܪ ܟܝܠܝ ܕܗܘ ܒܪ ܠܫܢ 509.
ܐܒܪܗܡ ܕܒܝܬ ܡܕܝܢ 599.
ܐܒܪܗܡ ܕܟܪܟܐ 610.
ܐܒܘܠܚܣܢ ܙܒܝ 556.
ܐܒܘܠܦܪܓ ܒܪܐ ܕܐܗܪܘܢ. ܚܙܝ
ܒܪܐ.
ܐܒܘܠܦܪܓ ܡܫܝܚܝܐ ܣܪܝܩܐ ; ܚܙܝ
ܡܫܝܚܐ.
ܐܒܘܠܒܪܟܐܬ ܒܪ ܟܒܪ ܩܫܝܫܐ. ܚܙܝ
ܒܪ ܟܒܪ.
ܐܒܘܠܦܪܓ ܥܒܕܐܠܠܗ ܒܪ ܛܝܒܐ.
ܚܙܝ ܒܪ ܛܝܒܐ.
ܐܒܘܢܘܣ 212.
ܐܒܘܣܗܠ ܐܣܝܐ 540.
ܐܒܘܣܠܐܪܘ ܐܬܢܐܣܝܘܣ. ܚܙܝ
ܐܬܢܐܣܝܘܣ.
ܐܕܝ ܐܣܟܘܠܝܐ 261.
ܐܘܓܪܝܣ 45.
ܐܘܣܒܝܘܣ ܕܩܣܪܝܐ 18.
ܐܘܣܒܝܘܣ ܣܡܝܪܐ 44
ܐܘܬܪܝܣ 42.
ܐܝܘܐܢܝܣ 192.
ܐܚܐ ܩܛܪܝܐ 368.
ܐܝܓܢܛܝܘܣ 16.
ܐܝܘܐܢܝܣ. ܚܙܝ ܝܘܚܢܢ.
ܐܝܣܚܩ ܕܢܝܢܘܐ 43.
ܐܝܣܚܩ ܩܛܪܝܐ 175.
ܐܝܣܚܩ ܕܢܝܢܘܐ 431.
ܐܝܫܘܥ ܩܬܘܠܝܩܐ 279. 363.
ܐܝܫܘܥ ܕܢܝܢܐ 104
ܐܝܫܘܕܕ 43.
ܐܝܫܘܥܕܢܚ ܕܒܨܪܐ 512.
ܐܦܝܦܢܝܘܣ 15.
ܐܪܣܛܘܣ ܕܪܘܡ 38.
ܐܪܣܛܝܕܝܣ 49.
ܐܪܣܛܛܠܝܣ 41.
ܐܠܝܐ ܕܡܪܘ 148.
ܐܠܝܐ ܕܐܢܒܪ 258.
ܐܠܐ

ܐܠܝܐ ܒܪܫܠܘܢ ܘܫܡܥܘܢ 262.
ܐܠܝܐ ܩܕܡܝܐ ܦܛܪܝܪܟܐ 262. 279.
ܐܠܝܐ ܐܚܪܢܐ ܦܛܪܝܪܟܐ 287.
ܐܠܝܐ ܒܪ ܫܝܢܐ ܕܢܨܝܒܝܢ 266. 279.
ܐܠܝܐ ܕܕܪܡܣܘܩ 513.
ܐܠܝܐ ܦܛܪܝܪܟܐ 599.
ܐܠܝܐ ܐܚܪܢܐ 600.
ܐܠܝܐ ܕܐܘܪܗܝ 609.
ܐܠܝܫܥ ܡܫܡܫܢܐ 166.
ܐܠܝܫܥ ܒܪ ܩܘܛܢܝ 224.
ܐܠܟܣܢܕܪܘܣ ܕܐܦܪܘܕܝܣܝܐ 197.
ܐܡܘܢܝܘܣ ܐܠܟܣܢܕܪܝܐ 12.
ܐܡܘܢܝܘܣ ܕܡܨܪܝܢ 47.
ܐܢܕܪܐܘܣ ܕܫܡܝܫܛ 202.
ܐܢܕܪܐܘܣ ܕܐܘܪܗܝ 609.
ܐܢܫ ܕܐܢܫ ܕܘܢ ܦܪܘܣܦܘܪ 219.
ܐܦܝܦܢܝܘܣ ܕܩܘܦܪܘܣ 42.
ܐܦܪܝܡ ܣܘܪܝܝܐ ܘܩܕܝܫܐ 85.
ܐܦܪܝܡ ܪܒܐ ܕܐܬܐ ܢܚܐ ܘܩܕܝܫܐ 61.
ܐܦܪܝܡ ܕܚܠܒ 163.
ܐܦܪܝܡܐܝܘܣ ܕܩܕܐܘܣ 14.
ܐܩܩ ܕܐܡܕ 51.
ܐܩܩ ܦܛܪܝܪܟܐ 378.
ܐܪܐ 230.
ܐܪܒܠ ܕܡܪܝܐ 46.
ܐܬܢܣܝܘܣ ܪܒܐ 19.
ܐܬܝܩ. ܚܙܝ ܩܢܘܢ ܐܬܝܩ.

ܒ

ܒܒܝ ܪܒܐ 88.
ܒܒܝ ܦܪܣܝܐ 176.
ܒܒܝ ܒܪ ܢܨܝܒܢܝܐ 177.
ܒܒܝ ܣܦܪܐ ܘܡܕܒܪܐ 188.
ܒܒܝ ܩܬܘܠܝܩܐ 427. 395.
ܒܘܣܡܐ ܕܡܪܘܛܐ 275.
ܒܣܘ ܦܪܝܣܘܬܐ 219.
ܒܣܝܠܝܘܣ ܪܒܐ 20.
ܒܣܝܠܝܘܣ ܕܣܠܘܩܝܐ 38.
ܒܬܠܐ ܕܡܪܝܐ 439.
ܒܪ ܐܒܓܪܐ. ܚܙܝ ܡܥܢܝ ܩܘܡܠܐ.
ܒܪ ܐܡܘܢ 227.
ܒܪ ܒܘܟܠܐ. ܚܙܝ ܝܫܘܥ.
ܒܪ ܒܘܙܐ. ܚܙܝ. ܠܟܘܡܥܐ ܕܐܬܘܪ.
ܒܪ ܒܥܒܥܘܢܐ. ܚܙܝ ܥܒܕܐܠܠܗ.
ܒܪ ܒܪܥܠܐ. ܚܙܝ ܠܟܘܡܥܐ ܕܪܘܚܐ.
ܒܪ ܥܒܪܝ ܓܪܝܓܘܪܝܘܣ. ܚܙܝ ܐܒܘ ܐܠܦܪܓ.
ܒܪ ܘܗܒܘܢ. ܚܙܝ ܒܪ ܩܘܩܝܐ.
ܒܪ ܐܘܟܒܝ. ܚܙܝ ܝܘܚܢܢ.
ܒܪ ܣܘܓܡܐ ܒܪܫܝܐ 169.
ܒܪ ܛܒܪܐ. ܚܙܝ ܫܡܥܘܢ ܘܫܡܥܘܢ.
ܒܪ ܛܝܒܐ. ܚܙܝ ܥܒܕܐܠܠܗ
ܐܒܘܐܠܦܪܓ.
ܒܪ ܡܥܢܐ. ܚܙܝ ܡܪܩܘܣ.
ܒܪ ܡܠܟܘܢ. ܚܙܝ ܒܪ ܐܒܪܗܡ.
ܒܪܟܘܢܝ. ܚܙܝ ܬܐܘܕܘܪܘܣ.
ܒܪ ܟܠܒܐ. ܚܙܝ ܝܘܚܢܢ.
ܒܪ ܡܥܕܢܐ. ܚܙܝ ܝܘܚܢܢ.
ܒܪ ܡܠܟܝ. ܚܙܝ ܡܫܝܚܝܐ.
ܒܪ ܡܥܝܢܐ. ܚܙܝ ܡܪܝ.
ܒܪ ܡܐܠܝ. ܚܙܝ ܠܡܪܝ.
ܒܪ ܨܒܘܬܐ ܕܟܪܡܐ 229.
ܒܪ ܨܘܪܐ ܡܢ ܫܘܪܫܢܐ. ܚܙܝ
ܫܠܝܡܘܢ.
ܒܪ ܟܐܦܐ. ܚܙܝ ܠܟܘܡܥܐ ܩܬܘܠܝܩܐ.
ܒܪ ܩܘܠܝܣ. ܚܙܝ ܩܘܪܝܩܘܣ.
ܒܪ ܩܫܝܐ. ܚܙܝ ܝܫܘܥ.
ܒܪ ܨܒܥܐ. ܚܙܝ ܥܒܕܝܫܘܥ ܩܬܘܠܝܩܐ.
ܒܪ ܨܘܡܐ ܕܢܨܝܒܝܢ 279. 66.

ܒܪ

ܒܪ ܝܘܡܐ ܕܒܪܬܐ 173.
ܒܪ ܩܘܩܐ . ܚܙܝ ܡܩܕܘܢܝܘܣ .
ܒܪ ܩ̈ܛܝܐ . ܚܙܝ ܡܘܫܐ .
ܒܪ ܩܘܪܝܐ . ܚܙܝ ܝܥܩܘܒ . ܘܝܥܩܘܒ
ܒܪ ܝܥܩܘܒ . ܐܘ ܒܪܕܝܨܢ .
ܒܪ ܨܒܐ ܘܥܢܢܐ . ܚܙܝ ܡܩܕܘܢܝܘ .
ܒܪ ܚܘܪܐ . ܚܙܝ ܓܒܪܐܝܠ .
ܒܪ ܫܠܡܘܢ . ܚܙܝ ܩܕܫ .
ܒܪ ܐܠܥܙܪ . ܚܙܝ ܗܪܩܠܐ .

ܓ

ܓܒܪܐܝܠ ܕܗܘܪܡܙܕܐܪܕܫܝܪ 147.
ܓܒܪܐܝܠ ܐܪܙܢܐ 153.
ܓܒܪܐܝܠ ܩ̈ܛܪܝܐ 172.
ܓܒܪܐܝܠ ܕܒܘܨܪܐ 202. 279.
ܓܒܪܐܝܠ ܒܪ ܒܘܟܬܝܫܘܥ 257.
ܓܒܪܐܝܠ ܕܫܘܫܛܪ 277.
ܓܒܪܐܝܠ ܪܦܐ 460.
ܓܒܪܐܝܠ ܕܡܠܝܛܝ 566.
ܓܒܪܐܝܠ ܕܫܝܓܪ 600.
ܓܘܪܓܝܣ ܐܦܝܣܩܘܦܐ 149.
ܓܘܪܓܝܣ ܒܥܙܪܐ 217.
ܓܘܪܓܝܣ ܕܒܪܚܝܡ 456.
ܓܘܪܓܝܣ ܕܐܪܒܠ ܡܚܘܙܐ ܕܗܘ
ܓܘܪܓܝܣ ܕܐܬܘܪ 279. 519.
ܓܘܪܓܝܣ ܗܘܪܐ 561.
ܓܪܝܓܘܪܝܘܣ ܕܢܘܣܐ 21.
ܓܪܝܓܘܪܝܘܣ ܕܢܐܙܝܢܙܘ 22.
ܓܪܝܓܘܪܝܘܣ ܕܪܘܡܐ 191.
ܓܪܝܓܘܪ ܕܩܡܣܛܪܐ 228.
ܓܪܝܓܘܪܝܘܣ ܐܦܝܣܩܘܦܐ 449.

ܕ

ܕܝܘܢܘܣܝܘܣ ܩܘܪܢܬܝܐ 98.
ܕܝܘܢܘܣܝܘܣ ܐܦܝܣܩܘܦܐ 214.
ܕܘܝܕ ܒܪ ܦܘܠܘܣ 254.
ܕܝܘܣܩܘܪܘܣ ܕܐܠܟܣܢܕܪܝܐ 28.
ܕܝܘܩܠܛܝܢܘܣ 13.
ܕܝ̈ܢܐ ܕܡܠ̈ܟܐ ܡ̈ܩܢܐ 278.
ܕܝ̈ܢܐ ܣܘܢܗܘܕܝܩܝܐ 279.
ܕܝܐܬܝܩܝ ܥܬܝܩܬܐ 5.
ܕܝܐܬܝܩܝ ܚܕܬܐ 8.
ܕܩܝܘܣ 227.
ܕܡܣܘܣ 16.
ܕܝܢܐ . ܚܙܝ ܡܘܡܬܐ .
ܕܝܢܐ ܡܓܠܓܠܐ 564.
ܕܝܢܐ ܕܗܘ̈ܢܘܢܐ 589.
ܕܢܝܐܝܠ ܕܡܕܝܢܬܐ ܕܐܝܠܐ 174.
ܕܢܝܐܝܠ ܕܪܫ ܥܝܢܐ 223.
ܕܢܝܐܝܠ ܒܪ ܡܪܝܡ 231.

ܗ

ܗܪܩܠܐ ܒܪ ܐܠܥܙܪ 555.
ܗܒܝܠ 85.
ܗܒܝܠ ܕܗܘ ܕܝܢܐ 175.

ܘ

ܘܠܢܛܝܢܐ . ܚܙܝ ܩܘܣܛܢܛܝܢܐ .
ܘܐܦ ܪܘܡܝܐ 231.
ܘܐܠܢܣ 43.

ܚ

ܚܒܝܒ ܚܣܝܢܐ 177.
ܚܘܪܝ ܐܒܘܠܒܪܟܬ ܡܫܡܫܢܐ 610.
ܚܕܬܐ . ܚܙܝ ܕܝܐܬܝܩܝ ܚܕܬܐ .
ܚܠܝܡ ܒܪ ܐܝܣܚܩ 164.
ܚܢܢܐ ܚܣܝܢܐ 81.
ܚܫܡܘܢܝܐ ܗܢܘܢ ܡܩܒܝܐ ܕܡܩܒܝܐ
ܚܪ̈ܝܐ 154.
ܚܫܡܘܢܝܐ ܐܚܪܢܐ ܡܩܒܝܐ 155.
ܚܫܡܘܢܝܐ ܒܪ ܡܬܬܝܐ ܐܠܟܣܢܕܪܘܣ
ܘܝܢܐܝ 261.
ܚܘܪܚܘܪ . ܚܙܝ ܚܢܢܐ .

ܛ

ܛܝܛܘܣ 12.
ܛܝܛܘܣ ܕܒܘܨܪܐ 41.
ܛܝܡܬܐܘܣ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܐܠܟܣܢܕܪܝܐ 158. 279.

ܛܝܡܬܐܘܣ

ܩܫܫ ܕܗܘܐ ܫܡܥܘܢ ܕܒܝܬ ܚܠܡ 557.
ܩܫܫ ܕܗܘܐ ܫܡܥܘܢ ܣܪܝܢܝܐ ܣܪܘܣܪܘܡ
ܐܪܡܢܝܐ 609.
ܩܘܣܡܣ ܠܐܒܝܘܢ 50.
ܩܘܡܐ ܡܠܟܐ 173.
ܩܘܡܐ ܐܘܪܗܝܐ 229.
ܩܘܡܐ ܕܢܝܩܝܐ 589.
ܩܘܪܝܠܠ ܒܪܝܗ ܩܬܘܠܝܩܐ 165. 279.
ܩܘܪܝܠܠ ܐܠܟܣܢܕܪܝܐ ܒܪ ܚܘܒܠܠ 257.
ܩܘܪܝܠܠ ܒܪ ܟܠܒ ܐܚܐ 257.
ܩܘܪܝܠܠ ܩܪܘܪܐ 257.
ܩܘܪܝܠܠܘܣ ܕܩܪܘܣ 194. 279.
ܩܘܪܝܩܘܣ ܕܣܘܪܝܐ 210.
ܩܘܪܝܩܘܣ ܕܦܪܙܐ 195.
ܩܘܪܝܐ ܕܗܘܐ ܐܝܦܣܩܘܦܐ ܘܡܛܪܦܘܠܝܛܐ
216.
ܩܘܪܝܩܘܣ . ܚܙܝ ܩܘܪܝܩܘܣ .
ܩܘܪܩܘܣ ܐܪܡܢܝܐ ܩܬܘܠܝܩܐ 279.
108.
ܩܘܪܩܘܣ ܒܝܬܐ ܩܬܘܠܝܩܐ 105.
ܩܘܪܩܘܣ ܚܝܬܐ ܩܬܘܠܝܩܐ 113.
ܩܘܪܩܘܣ ܒܪ ܡܠܟܐ ܕܝܘܢܝܐ 295.
ܩܘܪܩܘܣ ܕܐܪܒܠܠ ܡܡܘܠܠ 540.
ܩܘܪܩܘܣ ܩܪܝܐ 188.

ܪ

ܪܘܡܐ 85.
ܪܘܡܝܐ ܒܪ ܦܘܕܝܐ 566.
ܪܘܦܝܢ 213.
ܪܘܣܛܝܩܘܣ 48.
ܪܫܘܣܛܝܩܘܣ . ܚܙܝ ܫܡܥܘܢ .
ܪܒܝܥܐ . ܚܙܝ ܐܒܐ ܪܒܝܥܐ .
ܪܝܫܐ ܕܟܠܗܘܢ ܐܘܝܬܐ . ܚܙܝ
ܕܟܠܗܘܢ .
ܪܝܫܐ ܕܠܐ ܟܘܢܘܫܝܐ ܫܠܝܡܐ
ܕܫܒܬܝܡܘܢ 289.
ܦܣܩܘܐܘܣ ܩܬܘܠܝܩܐ ܠܪܘܡܝܐ 567.

ܫ

ܫܘܒ ܐܣܘܦܘܣ 51.
ܣܘܢܗܕܐ ܩܬܘܠܝܩܐ 370.
ܣܘܢܗܕܐ ܕܢܝܩܝܐ 589.
ܣܘܢܗܕܐ . ܚܙܝ ܟܢܘܫܝܐ .
ܣܘܢܗܕܐ ܕܚܣܐ . ܚܙܝ ܟܢܘܫܝܐ .
ܫܡܥܘܢ ܒܪܣܛܘܣܛܝܩܘܣ 24.
ܫܡܥܘܢ ܕܩܪܝܐ 45.
ܫܡܥܘܢ ܐܫܩܦܐ 50.
ܫܡܥܘܢ ܕܒܝܬ ܪܡ 72.
ܫܡܥܘܢ ܕܕܝܠܗ 103.
ܫܡܥܘܢ ܐܪܦ ܕܣܝܒܪܐ 182.
ܫܡܥܘܢ ܕܡܠܟܝܐ 182.
ܫܡܥܘܢ ܒܪ ܨܒܥܐ 189.
ܫܡܥܘܢ ܒܪܩܝܐ 203.
ܫܡܥܘܢ ܕܢܝܩܐ 213.
ܫܡܥܘܢ ܒܪ ܨܒܥܐ 232.
ܫܡܥܘܢ ܒܪ ܐܒܓܪ ܩܬܘܠܝܩܐ 279.
238.
ܫܡܥܘܢ ܐܣܛܝܢܐ 256.
ܫܡܥܘܢ ܒܪ ܩܝܩܣ ܒܪ ܦܘܠܘܣ 256.
ܫܡܥܘܢ ܒܪ ܩܠܕܝ 265.
ܫܡܥܘܢ ܗܪܩܝܣ 276.
ܫܡܥܘܢ ܒܪ ܥܒܕܝ 307.
ܫܡܥܘܢ ܕܩܘܩܝܐ ܕܗܘܐ ܩܐܬܘܠܝܩܘ 501.
ܫܡܥܘܢ ܕܐܚܐ 557.
ܫܡܥܘܢ ܐܣܩܘܒܐ ܕܗܘܐ ܦܠܘܣܘܦܘܣ
609.
ܫܡܫܘܢ ܡܟܬܒܢܐ 7.
ܫܡܫ ܗܘܪܡܐ 100.
ܫܡܫ ܩܬܘܠܝܩܐ 432. 279.
ܫܡܫ ܚܘܪܐ ܕܗܘܐ ܩܐܘܪ 517.
ܫܡܫ ܠܪܘܡܝܐ ܦܛܪܝܪܟܐ 603.
ܫܢܘܕ 226.
ܫܫܫ ܕܗܘܐ ܫܡܥܘܢ ܕܡܠܒܝܢ 548.

ܬܐܘ

ܣ
ܣܪܓܝܣ ܡܕܝܢܐ ܡܫܒܚܐ 441.
ܣܪܓܝܣ ܘܒܟܘܣ ܣܗܕܐ ܡܫܒܚܐ
ܐܪܡܝܐ 504.
ܣܪܓܝܣ ܒܪ ܦܠܘܣ ܩܫܝܫܐ 541.
ܣܪܓܝܣ ܪܫܥܝܢܝܐ ܘܡܕܝܢܐ 454.
ܣܪܓܝܣ ܕܥܩܪ 554.
ܣܘܪܝܐ 453.
ܣܘܣܢܝܘܣ 17.
ܣܘ̈ܢܗܕܘܣ ܕܡܠ̈ܟܘܬܐ . ܘܢܝܩܝܐ
ܘܩܣܪܝܐ . ܘܐܢܛܝܘܟܝܐ . ܘܐܦܣܘܣ .
ܘܚܠܩܝܕܘܢܐ . ܘܓܢܓܪܐ . ܘܠܐܘܕܝܩܝܐ .
ܘܣܪܕܝܩܐ 277.
ܣܘ̈ܢܗܕܘܣ ܕܩܢ̈ܘܢܐ . ܐ̈ . ܘܐܦܣܘܣ .
ܘܕܪܘܡܐ . ܘܣܠܘܩܝܐ . ܘܩܘܦܣܘܩ .
ܘܡܘܣܝ . ܘܡܩܕܘܢܝܘܣ . ܘܡܢܘܪܝ
ܐܒܐ . ܘܩܘܣܛܢܛܝܢܘܦܘܠܝܣ . ܘܡܣܐܠܐ
ܒܪܘܡܐ 279.
ܣܘ̈ܢܗܕܘܣܐ . ܐܬܟܢܫܘ ܗ̈ܢܐ ܒܩܫܛܘܢ
ܘܡܫܒܚܬܐ ܕܦܪܘܣ ,
ܘܕܒܝܬ ܡܫܒܚܐ ܕܦܘܪܦܘܪܝܘܣ
ܘܐܬܪ . ܘܕܡܕܝܢܬܐ ܕܩܪܝܢ . ܘܠܐܝܠ
ܘܢܝܪܘܢ . ܘܠܐܝܠ ܡܫܒܚܐ
ܩܕܡܝܐ 279.
ܣܘܣܘ ܩܫܝܫܐ 227.
ܣܘܣܛܪܛܘܣ 41.
ܣܘܪܝ ܡܛܪܦܘܠܝܛܐ ܡܫܒܚܐ 168.
ܣܛܦܢܘܣ ܕܡܠܟܘܬܐ 87.
ܣܛܦܢܘܣ ܡܠܟܐ 171.
ܣܛܦܢܘܣ ܕܗܘܐ ܡܢܐ ܠܐܠܗܐ 440.
ܥ
ܥܒܕܝܫܘܥ ܒܪ ܒܪܝܟ ܕܐܬܘܪ 279.
173.
ܥܒܕܝܫܘܥ ܕܗܘܐ ܕܗܘ ܒܟܫܟܪ 191.
ܥܒܕܝܫܘܥ ܒܪ ܒܪܝܟܐ ܡܫܒܚܐ 199.

ܦ
ܦܐܘ ܡܠܟܐ 278.
ܦܐܘܠܘܣ ܕܫܡܝܐ 43.
ܦ
ܦܘܠܐ ܩܫܝܫܐ 276.
ܦܘܠܐ ܡܠܦܢܐ 169.
ܦܛܪܝܪܟܐ ܕܐܘܪܗܝ 187.
ܦܛܪܝܪܟܐ ܕܐܢܛܝ ܘܐܠܟܣܢܕܪܝܐ 557.
ܦܘܠܘܣ ܕܫܡܫܛ 51.
ܦܘܠܐ ܡܫܒܚܐ 549.
ܦܘܣܛܘ ܕܒܠܫܐ 561.
ܦܘܠܐ ܦܪܣܝܐ 376.
ܦܩܘܣܐ ܕܫܪܪܐ 188.
ܦܛܪܘܣ ܡܪܢܐ 44.
ܦܛܪܘܣ ܠܩܠܘܕܝܐ 47.
ܦܬܐ ܐܒܘܠܚܪ ܒܪܡܣܝܚܐ
ܐܪܝܡܝ 556.
ܦܪܝ ܐܒܐ ܪܒܐ ܡܫܒܚܐ ܕܡܪܝܐ .
279. 75. ܠܟܣܝܕܘܢܘܣ 86.
ܦܪܝ ܐܒܐ ܡܫܒܚܐ ܠܐܪܡܝܐ ܕܗܘ
ܐܒܐ ܒܪ ܒܪܝܟ ܕܘܪܐ 157.
ܦܪܘܐܠ . ܐܚܝ ܩܘܫ .
ܦܪܘܬܐ ܕܡܥܪܒ 73.
ܦܪܝ ܐܝܟ ܕܪܡܐ 216.
ܦܪ̈ܝ ܦܪܣܝܐ 172.
ܦܪ̈ܝ ܒܪ ܩܠܝܩܝ 554.
ܦܪܝܘܒ ܕܪܡܐ 186.
ܦܪܘܣ ܩܣܝܪܐ 45.
ܦܬܓܪܐ . ܐܚܝ ܩܫܝܫܐ .
ܦܠܠܘܐ ܩܫܝܬܐ 6.
ܦܠܘܪܡܘܣ ܘܠܘܬܣܪܐ 27.
ܦܠܚ ܐܒܪܗܡ ܒܪ ܡܘܢܣ 517.
ܨ
ܨܠܘܡ ܕܪܡܐ 48.
ܨܦܪܘܢܝܘܣ 35.
ܨܪܝܡ ܡܠܟܐ 63.

ܩܘܪܝܩܘܣ

ܥܒܕܝܫܘܥ ܡܢ ܟܫܟܪ ܘܪܗܛܐ
ܘܐܪܕܫܝܪ 325.
ܥܒܕܡܫܝܚܐ ܫܗܝܕܐ 198.
ܥܒܕܐܠܗܐ ܡܠܦܢܐ ܡܢ ܟܘܟܒܐ 277.
ܥܒܕܘ ܒܪܡܠܟ 580.
ܥܝܣܝ ܕܝܪܝܐ 144.
ܥܡܢܘܐܝܠ . ܚܙܝ ܥܒܕܝܫܘܥ .
ܥܩܝܩܐ . ܚܙܝ ܕܝܩܝܩܘܣ .

ܦ

ܦܘܠܘܣ ܕܢܪܣܝ 87.
ܦܘܠܘܣ ܕܐܒܪ 172.
ܦܘܠܘܣ ܦܪܣܝܐ 439.
ܦܘܠܐ 170.
ܦܘܦܠܝܘܣ . ܚܙܝ ܦܪܘܦܠܝܘܣ .
ܦܝܠܐܬܐܘܣ 39.
ܦܠܝܩܘܣ 49.
ܦܝܘܪ 230.
ܦܪܘܒܐ 85.
ܦܪܘܦܠܝܘܣ 197.

ܨ

ܨܐܕ ܐܦܝܣܩܦܐ 556.
ܨܒܥܐ ܡܪܝܐ 463.

ܩ

ܩܘܣܛܢܛܝܢܘܣ ܡܠܟܐ 278.
ܩܘܪܝܠܘܣ ܕܐܘܪܫܠܡ 111.
ܩܘܪܝܩܘܣ ܕܐܘܪܫܠܡ 215.
ܩܘܪܝܩܘܣ 517.
ܩܝܘܪܐ ܩܫܝܫܐ ܕܐܠܟܣܢܕܪܝܐ 38.
ܩܝܘܪܐ 173.
ܩܠܝܡܝܣ 13.

ܪ

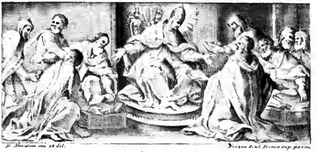
ܪܒܘܠܐ ܕܐܘܪܗܝ 212.

ܫܡܘܢܐ ܘܓܘܪܝܐ 177.
ܫܡܘܢܝܬ ܘܒܢܝܗ 189.
ܫܠܝܡܐ ܘܫܡܥܘܢ 176.
ܫܠܝܡܘܢ ܚܟܝܡܐ 205.
ܫܠܝܡܘܢ ܕܠܝܠܐ ܘܫܡܫܐ ܘܢܘܗܪܐ
ܕܪܘܚܐ 309.
ܫܠܝܡܘܢ ܒܪ ܨܒܐ 459.
ܫܡܥܘܢ ܒܪ ܨܒܥܐ ܩܬܘܠܝܩܐ 51.
ܫܡܥܘܢ ܕܦܪܣ 279.
ܫܡܥܘܢ ܐܣܛܘܢܝܐ 168.
ܫܡܥܘܢ ܕܓܡܠܐ 181.
ܫܡܥܘܢ ܒܪ ܓܡܠܐ ܕܡܪܝ 215.
ܫܡܥܘܢ ܩܘܪܝܢܝܐ 225.
ܫܡܥܘܢ ܒܪܫܐ 229.
ܫܡܥܘܢ ܩܫܝܫܐ 562.
ܫܡܥܘܢ ܕܐܡܕ 600.

ܬ

ܬܐܘܕܘܠܘܣ 57.
ܬܐܘܕܘܣܝܘܣ ܡܠܟܐ 278.
ܬܐܘܕܘܣܝܘܣ ܐܦܝܣܩܘܦܐ 509.
ܬܐܘܕܘܪܘܣ ܡܦܫܩܢܐ ܕܡܦܣܘܐܣܛܝܐ .
30.
ܬܐܘܕܘܪܘܣ ܕܡܨܪܝܢ 187.
ܬܐܘܕܘܪܘܣ ܒܪܣܘܡܐ 198.
ܬܐܘܕܘܪܘܣ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܩܘܪܘܣ 609.
ܬܐܘܕܘܛܘܣ ܕܩܘܪܘܣ 39.
ܬܐܘܡܐ ܐܦܘܣܛܠܐ 86.
ܬܐܘܡܐ ܕܡܪܥܫ 463.
ܬܐܘܡܐ ܕܗܪܩܠܝܐ 589.
ܬܐܘܦܝܠܘܣ ܦܪܣܝܐ 42.
ܬܠܡܝܕܐ ܕܡܪܝ ܐܚܐ 86.
ܬܫܥܝܬܐ ܕܡܪܝ ܡܢ ܩܕܡܝܢ 285.

BI-



BIBLIOTHECÆ ORIENTALIS CLEMENTINO-VATICANÆ

TOMUS TERTIUS.

De Scriptoribus Syris Neſtorianis.

PRÆFATIO

In Catalogum Ebedjeſu Epiſcopi Sobenſis.

INSTITUTI operis ratio poſtulat, ut quod in ſuperiori Tomo de Monophyſitis feci, Scriptores Syros Neſtorianos ab initio exortæ hæreſeos, attributo unicuique Auctori ſingulari Capite, ex ordine temporis recenſeam. Et hoc quidem argumentum Ebedjeſu Epiſcopus Sobenſis in eo libro, quem *Scriptorum Eccleſiaſticorum Catalogum* inſcripſit, in gentilium ſuorum gratiam ſermone Syriaco eruditè doctèque tractavit. Eum verò Tractatum Latinè converſum, Notiſque illuſtratum Vir de Orientalibus literis optimè meritus Abraham Ecchellenſis anno Domini 1653. Romæ Typis Sacræ Congregationis de Propaganda Fide publicavit. Verùm tùm adverſa, qua conflictabatur, valetudo: tùm graviora, quibus per id tempus diſtinebatur, ſtudia effecerunt, ne opus illud numeris omnibus abſolutum prodierit. Exemplar prætereà, quod ex Bibliotheca S. Crucis in Hieruſalem ab Hilarione Rancato Abbate Ciſtercienſi acceperat, non adeò exactum erat, nec tàm emen-

datè conſcriptum, ut accuratam editionem polliceri videretur. Hinc plura ſpalmata typographica, multique Scriptores per incuriam prætermiſſi: alii perperàm intruſi, vel pro Auctoribus operum uſurpati, quæ ipſis tamquam patronis nuncupata ſunt: quorundam depravata nomina, aut patria corrupta: plures voces malè in Latinum converſæ: quodque ſatis mirari nequeo, talis tantuſque Vir Catalogum illum metrica oratione compoſitum nuſquam animadvertit.

Quamobrem novam ejuſdem Operis editionem recudere non inutile fore exiſtimo, in qua ex optimo manuſcripto Vaticano lectione genuina reſtituta, Carminis heptaſyllabi ſeu Ephræmitici ratio, quo Catalogum ſuum Sobenſis compoſuit, Syriacè deſcripta repræſentabitur, novaque Latina verſio, additis ad eandem illuſtrandam in Textu titulis & in margine Notis, è regione reſpondebit: Ætas inſuper Scriptorum, quam nullibi Sobenſis indicavit, geſtaque nonnulla breviter commemorabuntur: Quæ verò Auctorum lucubrationes ab eodem Sobenſi recenſentur, & in Vaticana aliiſve Bibliothecis manu ſcriptæ extant, vel jam typis prodiere, quæque ab ipſo prætermiſſæ ſunt, ſuis ubique locis adnotabuntur. Denique ut plena hujuſce gentis (Neſtorianorum ſcilicet) Scriptorum, de quibus in hoc Tomo tractare inſtitui, notitia habeatur, poſt Sobenſis Catalogum hiſtoriam eorum, quos ille prætermiſit, Appendicis loco ſubjiciam: indicatis operum uniuſcujuſque Auctoris titulis, productiſque de more teſtimoniis, quæ ad cognoſcendos ejus ſectæ errores, ritus, ſtatumque conducere videbuntur.

Quod verò ad Catalogum ipſum à Sobenſi editum ſpectat, neque omnes continet Syros Scriptores, neque omnia eorum, quorum nomina referuntur, opera, ut rectè advertit Ecchellenſis in Præfatione. Præterea Canonici utriuſque Fœderis libri, Patreſque è Græco vel Latino in Syriacum converſi priorem ejuſdem partem occupant; poſteriorem potioremque Syri Neſtoriani. Demùm ordo temporis ſæpenumerò à Sobenſis negligitur, qui priores Scriptores cum poſterioribus conjungere ſolet, aut ipſos etiam recentioribus poſtponere.

Quo autem anno compoſitus ſit, ex ipſius Auctoris verbis colligitur, qui in fine ejuſdem Catalogi inter edita à ſe opera recenſet *Librum Margaritarum*, & *librum Carminum*, cui titulus *Paradiſus*. Atqui primum quidem Jaballahæ Patriarchæ nuncupavit, qui ab anno Chriſti 1281. ad annum 1317. Neſtorianæ ſectæ præfuit, ut dixi tom. 2. pag. 456. Librum verò Paradiſi compoſuit anno 1291. ſcholiiſque idem illuſtravit anno 1316. (hoc eſt biennio ante ſuum obitum) ut ipſe in Præfatione affirmat, cujus verba tom. 1. pag. 538. retuli.

ܡܐܡܪܐ

ܡܐܡܪܐ ܕܥܒܕܝܫܘܥ

ܡܝܛܪܦܘܠܝܛܐ ܕܨܘܒܐ ܘܐܪܡܢܝܐ

ܕܐܝܬ ܒܗ ܡܢܝܢܐ

ܕܟܠܗܘܢ ܟܬܒܐ ܥܕܬܢܝܐ.

1 [1]CARMEN [2]EBEDJESU

3 METROPOLITÆ SOBÆ [3]ET ARMENIÆ

4 *CONTINENS [4] CATALOGUM*

Librorum omnium Eccleſiaſticorum.

NOTÆ IN CATALOGUM

EBEDJESU EPISCOPI SOBENSIS.

1 *Carmen.* ܡܐܡܪܐ *Mimra*, ut Syri Orientales proſerunt, ſeù *Mimro*, ut Syri Occidentales, à verbo ܐܡܪ *Emar* derivatur, quod *dixit* ſignificat. Igitur *Mimra*, cui Græcorum λόγος reſpondet, *ſermo* eſt, ſeù *Oratio*: eaque tàm metrica, quàm ſoluta numeris: Orationes enim, ſeù Homiliæ Patrum, *Syris* ܡܐܡܪ̈ܐ *Mimre* dicuntur, ut & Tractatus quilibet, in quos Libri Auctorum dividi ſolent. Carmina etiam, ſeù Opera metro alligata, *Mimre* appellantur, ut ſunt pleræque compoſitiones Ephræmi, Balæi, Iſaaci, Jacobi: verſibus ſcilicet *Heptaſyllabis*, *Pentaſyllabis*, & *Dodecaſyllabis*, quorum primi Ephræmo & Iſaaco tribuuntur, alteri Balæo, poſtremi Jacobo Sarugenſi. Sobenſis Catalogum ſuum metro heptaſyllabo alligavit: quamobrem vocem *Mimra*, quæ in Titulo eſt, *Carmen* vertimus.

2 *Ebedjeſu*: hoc eſt, *Servus Jeſu*: nomen compoſitum ex ܥܒܕ *Ebed* Servus, & ܝܫܘܥ *Jeſu*. Arabicè عبد يسوع *Abdjeſu* dicitur. Abraham Ecchellenſis præfixa aſpiratione ubique habet *Hebedjeſu*. Fuit autem Ebedjeſu, Catalogi hujus Auctor, cognomento ܒܪ ܒܪܝܟܐ *Bar-Bricha*, Ideſt, *filius Benedicti*, gente Chaldæus, ſecta Neſtorianus, dignitate Epiſcopus: floruitque ſub Jaballaha Chaldæorum Neſtorianorum Patriarcha, à quo Metropolita Sobæ & Armeniæ ordinatus eſt. Obijt ſub initium menſis Novembris anni Græcorum 1630. Chriſti 1318. ut tom. 1. Bibl. Orient. pag. 539. demonſtravi. Quod hic notandum fuit, nequis ejuſdem Abrahami Ecchellenſis errorem ſequutus, Sobenſem hunc cum altero juniore Ebedjeſu confundat, qui jam ſenex ſub Julio III. Summo Pontifice Romam profectus, ejurata Neſtoriana hæreſi in Patriarcham Chaldæorum ordinatus eſt. Ebedjeſu noſtri meminit Amrus in vita Jaballahæ Patriarchæ, ut tom. 2. Bibl. Orient pag. 456. notavi.

3 *Metropolitæ Sobæ & Armeniæ.* Primùm fuerat Epiſcopus *Sigaræ & Arabiæ* circa annum Chriſti 1285. ut adnotatur in elegantiſſimo Syriaco Evangeliorum Codice, qui exſtat in Bibliotheca Collegii Urbani de Propaganda Fide: deinde ad Archiepiſcopatum Sobæ & Armeniæ evectus eſt, ut ſuprà dixi. *Soba* autem Syris eadem eſt, ac *Niſibis*, quam olim *Acbar* etiam dictam fuiſſe, affirmat S. Ephræm comment. in Geneſ. cujus verba tom. 1. Bibl. Orient. pag. 26. retuli. Inter Archiepiſcopatus Patriarchæ Chaldæorum ſubjectos, *Niſibenas* ſeù *Sobenſis* ſecundo loco recenſetur in Tabula Amri, & Eliæ tom. 2. Biblioth. Orient. pag. 458. & pag. 459. eidemque *Armenia* ſubjacere dicitur; quia nimirùm is Archiepiſcopus Chaldæis Neſtorianis præerat, qui in tota Armenia morabantur.

4 *Catalogum Librorum omnium Eccleſiaſticorum.* Abraham Ecchellenſis titulum Libro Ebedjeſu hunc fecit. ܡܐܡܪܐ ܕܐܝܬ ܒܗ ܡܢܝܢܐ ܕܟܬܒܐ ܟܠܕܝܐ ܥܕܬܢܝܐ ܘܒܪܝܐ ܕܣܝܡ ܠܥܒܕܝܫܘܥ ܡܝܛܪܦܘܠܝܛܐ ܕܨܘܒܐ. *Tractatus continens Catalogum Librorum Chaldæorum tàm Eccleſiaſticorum, quàm profanorum, auctore Hebedjeſu Metropolita Sobenſi.* Verùm Sobenſis de Eccleſiaſticis dumtaxat, non de profanis libris acturum ſe pollicetur in præfatione, agitque, ut infrà patebit. Sobenſis ſtudium in concinnando Scriptorum Catalogo (ut de Græcis Latiniſque ſileam) æmulatus eſt Abulbarcatus Cabari filius,

PROŒMIUM.

1 Virtute 1 auxilii tui, Deus,
Et precibus omnis Juſti inſignis,
2 Ac Matris 2 celeberrimæ,
Scribere aggredior Carmen admirabile:

In quo Libros Divinos,
3 Et omnes Compoſitiones 3 Eccleſiaſticas
Omnium priorum & poſteriorum
Proponam Lectoribus.

4 Nomen Scriptorum 4 commemorabo,
Et quænam ſcripſere, & qua ratione.
In Deo autem confidens,
5 En à Moyſe 5 initium duco.

ܒܚܝܠܐ ܕܥܘܕܪܢܟ ܐܠܗܐ
ܘܒܨܠܘܬܐ ܕܟܠ ܟܐܢܐ ܡܫܡܗܐ
ܘܕܐܡܐ ܪܘܝܚܬ ܬܫܒܘܚܬܐ
ܫܪܝܬ ܐܢܐ ܕܐܟܬܘܒ ܡܐܡܪܐ ܬܗܝܪܐ:
ܕܒܗ ܣܦܪ̈ܐ ܐܠܗܝ̈ܐ
ܘܟܠܗܝܢ ܣܝ̈ܡܬܐ ܥܕܬܢܝ̈ܬܐ
ܕܟܠ ܩܕܡܝ̈ܐ ܘܐܚܪ̈ܝܐ
ܐܣܝܡ ܐܢܐ ܩܕܡ ܩܪ̈ܘܝܐ.
ܫܡܐ ܕܡܟܬܒܢ̈ܐ ܡܥܗܕ ܐܢܐ
ܘܡܢܐ ܟܬܒܘ ܘܐܝܟܢܐ ܐܢܘܢ.
ܘܥܠ ܐܠܗܐ ܬܟܝܠ ܐܢܐ:
ܡܢ ܡܘܫܐ ܗܘܐ ܡܫܪܐ ܐܢܐ.

CA-

lius, Presbyter Ægyptius, in libro Arabico, cui titulus مصباح الظلمة وايضاح الخدمة *Lampas Tenebrarum, & Declaratio Officiorum:* ubi cap. 6. & 7. tàm Canonicos Scripturæ Sacræ, quàm Eccleſiaſticos Patrum, aliorumque cujuſvis ſectæ Orientalium Auctorum libros recenſuit. Suos etiam Mahometanos Scriptores Haphidus ſupremus ejus ſuperſtitionis Antiſtes tùm per materias, tùm per librorum titulos ex ordine Alphabetico in tribus prolixis voluminibus Arabicè numeravit.

1 *Virtute auxilii tui*. Apud Ecchelleoſem Catalogus his verbis incipit: ܒܚܝܠܐ ܕܥܘܗܕܢܟ ܐܠܗܐ: *Ope memoriæ tuæ, Deus*. Verùm pro ܕܥܘܗܕܢܟ *memoriæ tuæ*, haud dubium, quin legendom ſit ܕܥܘܕܪܢܟ *auxilii tui*, uti habetur in manoſcripto Codice Vaticano, quem præ manibus ipſe Ecchellenſis habuit: ex domeſtica enim illius Bibliotheca in Vaticanam tranſiit. Sed quoniam antiquis Syrorum literis, quas *Chaldaicas* ſeù *Neſtorianas* vocant, is exaratus eſt, quarum lectioni vir cæteroquin eruditus haud aſſuetus erat, pro literis ܕ *Daleth* & ܪ *Reſc*, ܗ *He* & ܕ *Daleth* ſubſtituit. Hallucinationes hujuſmodi in eodem Catalogo per ipſum edito non raro occurrunt.

2 *Matris celeberrimæ*. Neſtorianus ſcriptor titulum *Deiparæ* ex profeſſo impugnat in libro Margaritarum Part. 3. cap. 6.

3 *Compoſitiones Eccleſiaſticas* Hinc emendandus titulus ille ab Ecchellenſi Libro præfixus, *Catalogus Librorum Chaldæorum tàm Eccleſiaſticorum, quàm profanorum*. Nam Sobenſis ipſe *compoſitiones Eccleſiaſticas* tantùm ſe recenſere affirmat.

4 *Scriptorum*. Singulariter habet Ecchellenſis ſic: *Nomen Scriptoris proponam, & quæ conſcripſit, & quo modo*. Sed hæc verſio textui Syriaco, quem idem Ecchellenſis edidit, nequaquam reſpondet, ibi enim ſic legitur.

ܫܡܐ ܕܡܟܬܒܢ̈ܐ ܡܥܗܕ ܐܢܐ ܘܡܢܐ ܟܬܒܘ ܘܐܝܟܢܐ ܐܢܘܢ.

Nomen Scriptoris proponam, & quæ conſcripſerunt, & quo modo. Duo puncta nomini ܡܟܬܒܢ̈ܐ *Scriptoris* appoſita, quibus hoc è ſingulari in plurale mutatur, Ecchellenſis minimè obſervavit.

5 *A Moyſe initium duco*. Ordo Librorum Veteris Teſtamenti, qui à Sobenſi traditur, alius eſt in manuſcriptis Codicibus, & alius apud Syros Scripturæ Interpretes. Nam Gregorius Barbebræus in Horreo Myſteriorum poſt Pentateuchum in ſacris Libris exponendis hunc ordinem ſervat: *Joſue, Judicum, Samuelis 1. & 2., Pſalmi, Regum 1. & 2., Proverbia, Eccleſiaſticus, Eccleſiaſtes, Cantica, Sapientia, Ruth, Suſannæ hiſtoria, Job, Iſaias, Duodecim prophetæ minores, Jeremias cum Threnis, Ezechiel, & Daniel cum hiſtoria Beli & Draconis*. Omittit autem libros *Paralipomenon, Eſdræ, Judith, Eſther, Tobiæ, Macabæorum, & Epiſtolam Baruch*. Vide Tom 2 Bibl. Orient. pag 282. Jacobus Edeſſenus poſt Pentateuchum libroſque Joſue & Judicum, hoſce enumerat: *Job, Samuelis 1. & 2., Davidis, hoc eſt Pſalmos: Regum 1. & 2., Iſaiæ, XII. Prophetarum minorum: Jeremiæ: Threnos: Baruch: Ezechielis:*

Da-

CAPUT I.

Teſtamentum Vetus, & quædam Hebræorum ſcripta.

1 Lex 1 quinque Libri,
Geneſis, Liber Exodi,
2 Liber 2 Sacerdotum, Numeri,
Et Liber Deuteronomii.

Dein Liber Joſue filii Nun,
Poſt hunc Liber Judicum,
3 Et Samuel 3, & Liber 4 Regum,
4 Et Liber 5 Dabarjamin, & Ruth.
5

Et Pſalmi David Regis:
6 Et Proverbia Salomonis, & 6 Cohelet:
7 Et Sirat 7 Sirin, & 8 Bar-Sira:
8 Et Sapientia 9 magna, & Job.
9

Iſaias

ܐܘܪܝܬܐ ܚܡܫܐ ܣܦܪ̈ܐ
ܒܪܝܬܐ ܘܣܦܪ ܡܦܩܢܐ
ܘܣܦܪ ܟܗܢܐ ܘܡܢܝܢܐ
ܘܣܦܪܐ ܐܢܛܢܘܡܘܣ.

ܘܡܢ ܒܬܪܟܢ ܕܝܫܘܥ ܒܪ ܢܘܢ
ܒܬܪܗ ܗܘܐ ܕܝܢ ܕܫܦܛܐ
ܘܫܡܘܐܝܠ ܘܣܦܪ ܡܠܟܐ
ܘܣܦܪ ܕܒܪܝܡܝܢ ܘܪܥܘܬ.

ܘܡܙܡܘܪܐ ܕܕܘܝܕ ܡܠܟܐ
ܘܡܬܠܐ ܕܫܠܝܡܘܢ ܘܩܘܗܠܬ
ܘܫܝܪܬ ܫܝܪܝܢ ܘܒܪ ܣܝܪܐ
ܘܚܟܡܬܐ ܪܒܬܐ ܘܐܝܘܒ.
ܐܫܥܝܐ

Danielis: Proverbia: Sapientiam: Cantica: Ruth: Eſther: Judith: Eccleſiaſticum: ut in Onomaſtico cit. tom. 2. pag. 499. Io Codice manuſcripto Syriaco Vaticano num. VI. & VII. *Pentateuchus* tomo priori deſcriptus eſt: tomo verò poſteriori *Joſue, Judicum, Samuelis 1. & 2., Regum 1. & 2, Proverbia, Eccleſiaſticus, Eccleſiaſtes, Ruth, Canticum Canticorum, Job, & hiſtoria Suſannæ.* Et Codice Syriaco XXIII. Prophetæ majores minoreſque hoc ordine: *Iſaias, Hoſee, Joël, Amos, Abdias, Jonas, Michæas, Nahum, Habacuch, Sophonias, Aggæus, Zacharias, Malachias, Hieremias, Threni, Ezechiel, & Daniel.* Mitto Apoſtolicum & Laodicenum Canones, qui à Barhebræo, & Benaſſal. citantur.

1 *Lex quinque Libri.* ܐܘܪܝܬܐ *Uraitha* Syris, תּוֹרָה *Torah* Hebræis, *Pentateuchus* Græcis, hoc eſt, quinque libri Moyſis. Ecchelleoſis rationem metri io textu Syriaco ooo obſervans, copulativam particulam o *Vau* in ſequentibus verſibus exponxit. Indicem prætereà Librorum Veteris Teſtameoti ſecùs atque in Catalogo Sobeoſis habetur, alioque prorsùs ordine publicavit, ut legenti paginam ejus editionis quiotam, eamque cum ooſtra verſione conferenti apparet.

2 *Liber Sacerdotum.* Id eſt, Leviticus.

3 *Samuel.* Hoc eſt, Liber I. & II. Regum, quos Syri onico libro ſub Samuelis nomioe compreheoduot.

4 *Liber Regum.* Nimirùm Tertius, & Quartus.

5 *Liber Dabarjamin.* Ita primum & ſecuodum Librum Paralipomeooo vocant ex corrupta Hebraica voce דברי חימים *Dibre-Hajamim*, quæ *verba dierum* ſignificat. Arabes adhuc corruptius dicunt سفر بريامين *Sepher Barjamin*. Græco titulo inhæreotes Syri alicubi librum illum appellant ܟܬܒܐ ܕܦܪܠܝܦܘܡܢܐ, hoc eſt, *Librum Paralipomenon*.

6 *Cohelet.* Id eſt, *Eccleſiaſtes*. Vox Hebraica, quæ *Congregantem* ſigoificat.

7 *Sirat Sirin*, ex Hebraico שיר חשירים, ideſt, Canticum Caoticorum. Aliàs Syris ܬܫܒܘܚܬ ܬܫܒܚܬܐ, vel ܬܫܒܚܬ ܬܫܒܘܚܬܐ, eodem ſenſu.

8 *Bar-Sira*, hoc eſt, *filius Siræ*. Communiùs dicitur Syris ܒܪ ܐܣܝܪܐ *Bar-Aſira*: Jeſus ſcilicet, ſeù Joſue, filius Sirach, auctor libri *Eccleſiaſtici*, de quo conſule Fabricium lib. 3. Biblioth Græc. cap. 19. pag. 727

9 *Sapientia magna.* Quinque Salomonis libros

Iſaias, Hoſee, Joël,
Amos, Abdias, Jonas,
Michæas, Nahum, Habacuc,
Sophonias, Aggæus, Zacharias,

Malachias, & Hieremias,
Ezechiel, & Daniel:
1 Judith, Eſther, Suſanna 1,
2 Eſdras 2, & Daniel minor.

3 Epiſtola 3 Baruch: & liber 4
4 Traditionis Seniorum.

Jo-

ܐܫܥܝܐ ܘܗܘܫܥ ܘܝܘܐܝܠ
ܘܥܡܘܣ ܘܥܘܒܕܝܐ ܘܝܘܢܢ
ܘܡܝܟܐ ܘܢܚܘܡ ܘܚܒܩܘܩ
ܨܦܢܝܐ ܘܚܓܝ ܘܙܟܪܝܐ.
ܘܡܠܐܟܝ ܘܐܪܡܝܐ
ܘܚܙܩܝܐܝܠ ܘܕܢܝܐܝܠ
ܘܝܗܘܕܝܬ ܘܐܣܬܝܪ ܘܫܘܫܢ
ܘܥܙܪܐ ܘܕܢܝܐܝܠ ܙܥܘܪܐ.
ܘܐܓܪܬܐ ܕܒܪܘܟ. ܘܟܬܒܐ
ܕܡܫܠܡܢܘܬܐ ܕܩܫܝܫܐ.

ܘܝܘܒ

libros ex Canone Apoſtolico Benaſſalius in ſuo Nomocanone cap. 2. ſic enumerat.

حكمة سليمان خمس كتب . الامثال . قوهلت . سبح التسابيح . الحكمة . حكمة باغور .

Sapientia Salomonis quinque libri. Proverbia, Cohelet ſeu Eccleſiaſtes, Canticum Canticorum, Sapientia, & Sapientia Bagur. Mox ſubjungit.

الرابع والخامس غير معدودين في هذه الكتب عند العبرانيين وبعض النصارى .

Horum quartus & quintus nequaquam inter iſtos libros (hoc eſt, Canonicos) *recenſentur apud Hebræos, & apud quoſdam Chriſtianos.* Barhebræus in Nomocanone cap 7. ſect. 9. quum eundem Apoſtolicum Canonem retuliſſet, hanc animadverſionem ſubjicit.

ܕܫܠܝܡܘܢ ܐܪܒܥܐ ܟܬܒܐ ܝܕܥܝܢܢ. ܡܬܠܐ. ܘܩܘܗܠܬ. ܘܫܘܒܚ ܫܘܒܚܐ. ܘܚܟܡܬܐ ܪܒܬܐ. ܚܡܝܫܝܐ ܕܝܢ ܟܒܪ ܗܘ ܕܡܬܐܡܪ ܕܡܬܠܐ ܕܫܠܝܡܘܢ ܟܣܝܐ.

Salomonis quatuor dumtaxat libros novimus: Proverbiorum ſcilicet, Eccleſiaſtæ, Cantici Canticorum, & Sapientiæ magnæ. Quintus fortaſſè is eſt, qui arcanæ Salomonis Parabolæ inſcribitur. Nimirùm Proverbia apud Syros & Ægyptios in duos olim libros diviſa erant, quæ in unum poſteà coaluere. Priori titulus ܡܬܠܐ *Proverbia*, ejuſque initium à cap. 1. vulgatæ editionis, *Parabolæ Salomonis &c.* Poſterior continet duo poſtrema ejuſdem libri capita, quorum primum incipit, *Verba Congregantis filii Vomentis*: ubi Textus Hebraicus habet, *Verba Agur filii Jache*, ex quo Benaſſalius *Sapientiam Bagur* dixit. In eodem Nomocanone refert Barhebræus ſententiam Athanaſii *de libris Sapientiæ, Eccleſiaſtici, Eſther, Judith, Tobiæ, Conſtitutionum Apoſtolicarum, & Paſtoris*, quos è Canonicorum numero expungit: quæ etiam fuit quorundam antiquorum opinio. Verùm ſi duos poſtremos libros excipias, aliter de cæteris ſentiunt Ægyptii, ut Benaſſalius in Nomocanone cap. cit. & Abulbarcatus in Lampade Tenebrarum cap. 6. qui eos veluti canonicos recipiunt, atque ut tales in Eccleſia Syrorum leguntur.

1 *Suſanna: Daniel minor.* Ea nimirùm Danielis pars, quæ continet *hiſtoriam Suſannæ, orationem Azariæ cum Cantica trium puerorum, Bel idoli, & Draconis*: in quam commentaria ſcripſiſſe S. Hippolytum teſtatur idem Sobenſis infrà. Suſannæ autem duplex verſio apud Syros exſtat: antiquior altera, quam hîc reſpicit Sobenſis: altera recentior à Thoma Heracleenſi elaborata. Utraque prodiit in Polyglottis Londinenſibus tom. 4. Jacobus Edeſſenus hiſtoriam Suſannæ commentatus eſt, ut notavi tom. 1. Bibl. Orient. pag. 490.

2 *Eſdras.* Tres Eſdræ libri apud Syros leguntur, quorum primus & tertius nomini ejus inſcripti ſunt, ſecundus Nehemiæ dicitur. At duo priores ex Hebraico fonte translati ſunt: tertius ex verſione Græca. Prodiere tom. 1. & 4. Polyglott. Londinen.

3 *Epiſtola Baruch.* Unam agnoſcit Sobenſis cum Græcis Latiniſque. Duæ ſermone Syriaco in Polyglott. Londin. tom. 4. publicatæ ſunt, quarum poſterior cum verſione Græca concordat. De priore hæc Fabricius tom. 2. Biblioth. Græc. pag. 741. *Exſtat in Polyglottis ſub Baruchi nomine quædam Epiſtola à libro, de quo jam dixi, diverſa, eique ab Anglis præmiſſa: verùm exſtat non Græcè, ſed Syriacè, & illuſtri Huetio judice, ita de futuro judicio, & futuræ vitæ pœnis ac cruciatibus diſſerit, ut Chriſtiani eſſe hominis fœtus videatur, alicujus fortè ex his monachis, qui Syriæ deſerta primis Eccleſiæ temporibus incoluerunt. Poſſit & Epiphanius videri perſpectam habuiſſe hanc Epiſtolam, quoniam Epiſtolas Baruchi, non Epiſtolam commemorat.* Sed potiùs Jeremiæ tributas literas ſimul intellexit.

4 *Liber Traditionis Seniorum.* Sobenſis inter ſacros Teſtamenti veteris libros nonnullas

Joſephi 1 autem Scribæ exſtant	ܘܝܘܣܝܦܘܣ ܣܦܪܐ ܡܟܬܒܢܐ
1 2 Proverbia 2, & Hiſtoria filiorum	ܡܬܠܐ ܘܬܫܥܝܬܐ ܕܒܢܝ ܫܡܘܢܝ .
3 Samonæ.	
3 4 Liber etiam 4 Macabæorum,	ܘܟܬܒܐ ܐܦ ܕܡܩܒܝܐ :
Et Hiſtoria Herodis Regis,	ܘܬܫܥܝܬܐ ܕܗܪܘܕܣ ܡܠܟܐ :
5 Et liber poſtremæ 5 deſolationis	ܘܟܬܒܐ ܕܫܘܪܟܐ ܐܚܪܝܐ
Hieroſolymæ per Titum.	ܕܐܘܪܫܠܡ ܕܒܐܝܕ ܛܛܘܣ .
6 Et liber 6 Aſiathæ uxoris	ܘܟܬܒܐ ܕܐܣܝܬ ܐܢܬܬܗ
Joſephi juſti filii Jacob.	ܕܝܘܣܦ ܟܐܢܐ ܒܪ ܝܥܩܘܒ .
Et	ܘܟܬܒܐ

nullas etiam Hebræorum compoſitiones recenſens, ut *Traditionem Seniorum*, & *opus Joſephi*, quæ bic commemorantur, non eandem utriſque auctoritatem tribuere cenſendus eſt, ſed Hebræorum dumtaxat opera recenſere velle, ſive ea Canonica ſint, ſive non. Ut enim novi Teſtementi libris ſcriptores Chriſtienos ſubjungit, ſic veteri Teſtamento Hebræos. Nulla ergo res Ecchellenſem movere debebat, ut poſt ſacrorum Librorum ſynopſim bæc verba edjiceret, quæ in Textu Sobenſis deſiderantur:

ܡܢ ܟܬܒܐ ܕܝܢ ܥܬܝܩܐ ܕܥܒܪܝܐ
ܐܝܬܘܗܝ ܟܬܒܐ ܕܡܫܠܡܢܘܬܐ ܕܩܫܝܫܐ ܘܫܪܟܐ .

Ex libris autem antiquorum Hebræorum eſt liber Traditionum Seniorum &c. Nomine autem Traditionis Seniorum Liber משנה *Miſcnab*, hoc eſt *Repetitio* deſignetur, eſtque potiſſima pars Talmud, ſeu doctrinæ Rabbinorum: quem librum Babylonii Judæi in Syriacam linguam pro captu populi tranſtulere.

1 *Joſephi Scribæ*. De Flavio Joſepbo Matthatiæ ſeù Matthiæ filio Antiquitatum Judaicarum Auctore hic loquitur Sobenſis, etſi enim modò cum Æſopo Phryge, modò cum Joſepbo Gorionide per errorem confundat, ut ex ſequentibus palàm fit.

2 *Proverbia*. Febulas Æſopicas intelligit, quas Orientales recentiores Syri Arabeſque Joſepbo Hebræo perperàm adſcribunt: utrumque enim vocant ܝܘܣܝܦܘܣ *Joſipum*, boc eſt, Joſepbum.

3 *Hiſtoria filiorum Samonæ*. Malè Ecchellenſis ܒܢܝ ܫܡܘܢܝ *filiorum Ammonis*. Samonam autem vocant Syri matrem Macabæorum martyrum, quæ in Menologio Græcorum 1. Auguſti *Salomone* dicitur, Genebrardo *Salome*, Joſepbo Gorjonidi *Anna*, ut notet Febricius tom. 3. Biblioth. Græcæ pag. 240. ubi prolatis Euſebii, Pbiloſtorgii, Nazianzeni, Hieronymi aliorumque teſtimoniis, Flavio Joſepbo Antiquitatum Judaicarum ſcriptori illud opus edjudicat, quod *Sermo de imperio rationis in laudem ſeptem Macabæorum* inſcribitur, quodque bic à Sobenſi indicatur.

4 *Liber Macabæorum*. Tres Macabæorum libros Syri Ægyptiique in Canone Scripturæ ſacræ admittunt, ut ex Barbebræi & Beneſſalii Nomocanone epparet. Prodierunt Syriacè in Polyglott. Londin. tom. 4. Quum eutem Sobenſis Joſepbum dicat libri Macebæorum auctorem, non de tribus iis canonicis libris loquitur, ut exiſtimavit Ecchellenſis, qui bæc Catalogi verba ex hoc loco in præcedentem paginam ad calcem Librorum Veteris Teſtamenti tranſtulit; ſed de opere, quod ſubnomine *Joſephi Gorionidis* Hebraice, Latinè, Arabice, Gallicè, & Germanicè publicatum fuit, de quo Fabricius tom. 3. Biblioth. Græcæ pag. 249 Joſephus autem Gorionides ſeu Gorionis filius, is eſt, quem Arabes corrupto vocabulo ابن كريون *Ebn-Carbun* appellent. Ergo ne *Macabæorum libros* Sobenſis pro Canonicis non habuit, quum eorum nullibi meminerit? Minimè nequaquam: ſed eos vel hoc commate ܘܟܬܒܐ ܐܦ ܕܡܩܒܝܐ *Liber etiam Macabæorum* incluſos voluit: vel metri neceſſitate adactus, aut memoriæ lapſu omiſit: vel, quod vero propius exiſtimo, ideò non recenſuit, quie in antiqua vulgataque Syrorum verſione non exſtabant: quod & de Apocalypſi Joannis factum infrà obſervabo: aut certè in Syrorum Neſtorianorum Eccleſiis in Liturgia & in Officiis divinis minimè legebantur, ut ex Eccleſiaſticis eorum libris, quæ in Biblioth. Vaticena exſtant, epparet. Contrà Syri alii tùm orthodoxi, tùm Jacobitæ libros Macabæorum non modò ut canonicos recipiunt, ſed etiam in Eccleſia legunt: idque ante Ephræmi tempore, ut liquet ex ejuſdem Sancti Doctoris Teſtamento, cujus verba tom. 1. Bibl. Orient. pag. 144. protuli.

5 *Liber Deſolationis Hieroſolymæ*. Librum ſingulariter vocat, etſi Joſephus *de bello Judaico & everſa Hieroſolyma ſeptem libros* edidit. Ex boc loco, & ex iis, quæ ſuprà *de biſtoria filiorum Samonæ* dicte ſunt, conſtat Sobenſem de Flavio Joſepho loqui.

6 *Liber Aſiathæ*. Ecchellenſis intra paren-

1 Et liber [1] Tobiæ & Tobith Juſtorum Iſraelitarum.	ܘܟܬܒܐ ܕܛܘܒܝܐ ܘܛܘܒܝܛ ܙܕܝܩܐ ܐܝܣܪܝܠܝܐ .

CAPUT II.

Teſtamentum Novum.

Nunc abſoluto Veteri,	ܗܫܐ ܕܫܠܡܬ ܥܬܝܩܬܐ :
2 Aggrediamur jam [2] Novum *Teſtamentum*:	ܢܬܩܪܒ ܠܚܕܬܐ ܫܪܝܪܐ .
3 Cujus caput eſt [3] Matthæus, qui Hebraicè	ܘܪܫܗ ܡܬܝ ܕܒܥܒܪܐܝܬ
In Palæſtina ſcripſit.	ܒܦܠܣܛܝܢܐ ܟܬܒ ܗܘܐ .

Poſt ܘܒܬܪܗ

renthesim nomen *Aſnæ* reponit. *Aſeneth* io Scriptura legitur Geneſ. 41. v. 50. Hujus libri, quem Sobenſis Joſepho tribuit, nemo veterum meminit: oec quale fuerit opus, divinare poſſumus, quum nulla id Bibliotheca, quod ſciam, repræſentet. Suſpicor, hiſtoriam eſſe originis geſtorumqoe Aſenethæ uxoris Joſephi filii Jacob Patriarchæ, ex fabuloſis Judæorum narratiunculis conſarcinatam, Flavioque Joſepho, aut certè Gorlooidi tributam.

1 *Liber Tobiæ & Tobith*. Utrumque, tàm patrem ſcilicet, quàm filium, *Tobiam* Latinus interpres appellat: Syri eum Græcis patrem quidem *Tobiam*, filium verò *Tobith* dicuot. Inter Canonicos libros babetur ab Ægyptiis Syriſque, ut ex Nomocanone Benaſſalii & Barhebræi liquet, à quibus poſtremus ſub Apoſtolorum nomine Canon de eo refertor, etſi Barhebræus de eodem dubitare videtur ex fide Athanaſii, qui eum è Canone Scripturæ ſacræ unàcum aliis libris expungit. Prodiit Syriacè in Polyglott. Londioen. tom. 4. Sobenſis Joſephum exiſtimavit ejuſdem libri auctorem, ut ex citatis Catalogi verbis colligitur, quæ idcircò Abrabam Ecchellenſis ex hoc loco translata, poſt Prophetas minores Eſdramque poſuit pag. 5

2 *Novum Teſtamentum*. In recenſendis Novi Teſtamenti Libris vulgatum apud Syros ordinem ſequitur Sobenſis, quo Evaogeliis ſubjunguntur Actus Apoſtolorum, deinde Epiſtolæ Catholicæ Jacobi, Petri, & Joannis, mox Epiſtolæ Pauli. Huoc ordinem & Codices antiqui maouſcripti repræſentant, quo etiam Barhebræus novum Teſtamentum commentariis illuſtravit in ſuo Horreo myſteriorum, ut ootavi Tom. 2. Bibl Orieot. pag. 282. Jacobus verò Edeſſenus in libro, cui titulus [illegible] *Onomaſticon*, cit. tom. 2. pag. 499. primo loco Actus Apoſtolorum ponit, deiode Epiſtolas Catholicas Jacobi, Petri, & Joannis: poſtea Epiſtolas Pauli, poſtremò quatuor Evangelia.

Apocalypſim Joannis nec Sobenſis recenſuit, nec Barhebræus aut Jacobus Edeſſenus expoſuere, duabus de cauſis: vel quia ab ipſis inter libros Caoonicos minimè admiſſa fuit: vel, quod vero ſimilius cenſeo, quia ea in Syriaca ſimplici quam vocant Scripturæ Verſione baud exſtabat: etſi enim aliæ ſacrorum Codicum Syriacæ Verſiooes præter Simplicem apod Jacobitas Neſtorianoſque laudantur, ut puta Heracleenſis, & Verſio Marabæ, de qua infrà; quum tamen Scripturam nominant aut citant, Simplicem tantùm Verſiooem intelligunt. Cæterùm Apocalypſim tamquam Canonicum librum è S. Ephræmo agoitam fuiſſe liquet ex ejus carmine in illud Pſalmi, *Pone Domine cuſtodiam ori meo*, de quo dixi tom. 1 pag. 141.

2 *Matthæus Hebraicè, Marcus Romanè, Lucas & Joannes Græcè*. Hæc eſt communis Syrorum ſenteotia de ſermone, quo primùm Evangelia conſcripta dicuntur: Matthæi ſcilicet Hebraicè in Palæſtina; Marci Romanè, boc eſt, Latioè Romæ; Lucæ Græcè Alexandriæ, & Joannis item Græcè Epheſi. In eaodem ſententiam adnotatum legitur ad calcem omnium quotquot vidi Syriaco ſermone exaratorum tùm receotium, tùm antiquorum Evangeliorum: nec diſſentiunt Barſalibæus & Barhebræus in Præfatione ad Evangelia. Quod autem Hebraica lingua, qua Matthæus ſcripſiſſe dicitor, ooo ſit illa, quæ revera Hebræorum propria eſt, ſed Chaldaica, ſeù Syriaca, quæ Judæis poſt captivitatem Babylonicam, Chriſti Apoſtolorumque temporibus, veroacula erat, docet idem Barſalibæus Præfat. in Matthæum, ubi quum dixiſſet hunc Evangeliſtam Hebraicè ſcripſiſſe, ſubjungit, ܣܘܪܝܝܐܝܬ ܐܬܟܬܒ ܐܘܢܓܠܝܘܢ ܐܠܐ ܡܣܒܪܢܐ ܥܒܪܝܐ ܗܘܐ . *Syriacè conſcriptum eſt Evangelium, ſed Evangeliſta Hebræus erat*: & infertur ex Evangelio

Poſt hunc Marcus, qui Romanè Loquutus eſt in celeberrima Roma:	ܘܡܢ ܒܬܪܗ ܡܪܩܘܣ ܕܪܗܘܡܐܝܬ . ܡܠܠ ܒܪܘܡܐ ܡܕܝܢܬܐ ܓܢܝܒܬܐ :
Et Lucas, qui Alexandriæ Græcè dixit ſcripſitque:	ܘܠܘܩܐ ܕܒܐܠܟܣܢܕܪܝܐ ܝܘܢܐܝܬ ܡܠܠ ܘܟܬܒ .
Et Joannes, qui Epheſi Græco ſermone exaravit Evangelium. Actus quoque Apoſtolorum, Quos Lucas Theophilo inſcripſit.	ܘܝܘܚܢܢ ܗܘ ܕܒܐܦܣܘܣ ܒܡܠܬܐ ܝܘܢܝܬܐ ܟܬܒ ܐܘܢܓܠܝܘܢ . ܦܪܟܣܝܣ ܐܦ ܕܫܠܝܚܐ ܕܠܘܩܐ ܟܬܒ ܠܬܐܘܦܝܠܐ .
1 Tres etiam 1 Epiſtolæ, quæ inſcribuntur Apoſtolis in omni Codice & lingua, Ja-	ܘܬܠܬ ܐܓܪܬܐ ܕܡܬܟܬܒܢ ܠܫܠܝܚܐ ܒܟܠ ܣܦܪ ܘܠܫܢ ܕܝܥܩܘܒ

lio Joanois cap. 19. ubi legitur: *ſedit pro tribunali, loco, qui dicitur Lithoſtrotos, Hebraicè autem Gabbata*. Et paulò inferius: *qui dicitur Calvariæ locus, Hebraicè autem Golgotha*. Hæc eoim oomioa quum ooo Hebraica ſiot, ſed Syriaca, ut patet; nihilominus hebraica dicuntur, quia Syriaca liogua poſt reditum è captivitate Babylooica ita facta fuerat Hebræorum propria, ut Hebraica diceretur: quemadmodum Joannes Druſius notat in Commentar. ad voces Hebraicas novi Teſtameoti cap. 1. ubi, *inſcriptionem feci*, inquit, *huic libro à vocibus Hebraicis; quod latè intelligendum eſt. Nam pleræque voces merè Syriacæ ſunt. Tu, me magiſtro, diſce, Hebræam linguam vocari etiam Syriacam, hoc eſt, quæ ætate Chriſti & Apoſtolorum in Judæa vernacula erat; clarè doceo ex interpretamentis duarum vocum GABBATA, & GOLGOTHA Jo. 19. Eccè ait HEBRAICE, quum ſint voces linguæ Syræ*. Hebraica etiam appellabatur, quia Hebraicis utplurimùm literis ſcribebatur, ut obſervat Bellarminus: quod & S. Hieronymus innuit, quum de libris Daoielis & Eſdræ ſcripſit: *Sciendum quippe eſt, Danielem maximè & Eſdram Hebraicis quidem literis, ſed Chaldaico ſermone conſcriptos, & unam Hieremiæ pericopen*. Atque hac ratiooe Hebraicè ſcriptum eſſe vult Barſalibæus Evangelium Matthæi, hoc eſt, Syriaco ſeù Hieroſolymitano ſermooe, qui Hebræis veroaculus erat, ut liquet ex iis vocibus, quæ uti à Chriſto Apoſtoliſque prolata ſunt, adhùc in Teſtamento novo leguntur, *Epphetah* nimirùm, quod eſt adaperire, *Talitha Cumi* puella ſurge, *Eloi Eloi lammaſabactani*, Deus meus, Deus meus, quare dereliquiſti me, *Maran atha* Dominus noſter advenit, *Hacel dama* ager ſanguinis. Vel lingua quidem Syriaca, characteribus autem Hebraicis: quemadmodum R. Saadias, teſte Waltono in Prolegomenis, Arabicum Peotateuchum literis Hebraicis cooſcripſit circa anoum Chriſti 900., & Elias Hoterus quatuor Syriaca Evangelia ob defectum typorum Syriacorum Hebraicis characteribus edidit Norimbergæ anno 1599. utque demùm Arabicum idioma literis Syriacis à Chriſtiaois Orientalibus io præſentem uſque diem conſcribi ſolet. Vide Naironum Præfat. in Novum Teſtamentum Syriacum & Arabicum impreſſum Romæ typis Sacræ Congregatioois de Propaganda Fide anno 1703. cujus tamen ſententia quoad tres alios Evangeliſtas, quos Syriacè ſcripſiſſe conteodit, utpotè Syris ipſis, Latinis Græciſque omnibus contraria, meritò videtur rejicienda. An verò Syriaca Matthæi Verſio, quæ hodie manibus Syrorum teritur, ſit ipſius Evangeliſtæ autographum, nec ne: item an vera ſit Syrorum opioio de Evangelio Marci, quod Latioè à S. Evangeliſta conſcriptum affirmant; alterius erit loci expendere. Interim conſulendus Fabricius tom. 3. Biblioth. Græcæ à pag. 126.

1 *Tres Epiſtolæ*. Jacobi ſcilicet, Petri, & Joannis. Ita habet Sobenſis in manuſcripto ooliro Codice. At Ecchellenſis io Catalogo impreſſo p.8. & 9. hunc locum ſic edidit.

ܘܐܓܪܬܐ ܕܡܬܟܬܒܢ ܠܫܠܝܚܐ ܒܟܠ ܣܦܪ ܘܠܫܢ
ܕܝܥܩܘܒ ܘܕܦܛܪܘܣ ܘܕܝܘܚܢܢ
ܘܕܝܗܘܕܐ ܘܡܬܩܪܝܢ ܩܬܘܠܝܩܝܬܐ

Epiſtolæ conſignatæ ab Apoſtolis omni charactere & lingua: nempe Jacobo, Petro, Joanne, & Juda: & ideò Catholicæ vocantur. Ubi oomeo *Judæ*, ut mihi videtur, de ſoo adjiciens, vocem illam ܘܬܠܬ ܐܓܪܬܐ *Tres Epiſtolæ*, in hanc ܘܐܓܪܬܐ *Epiſtolæ* commutavit, cootra metri Syriaci rationem, & contra ipſius Sobeoſis mentem, qui ex communi Syrorum ſeotentia tres tantùm Canooicas epiſtolas recenſet, quarum ſcilicet de auctoritate Syri nuoquam dubitarunt, quæque ab initio inter Canonicos libros in Syriaca Verſiooe Simplici collocatæ ſunt. *Sanè* (ut verbis utar Fabricii tom. 3. Biblioth. Græcæ pag. 145.) *in antiquis Codicibus & pe-*

Jacobo ſcilicet, & Petro, & Joanni:

ܘܕܝܥܩܘܒ ܘܕܦܛܪܘܣ ܘܕܝܘܚܢܢ

Et Catholicæ nuncupantur.

ܩܬܘܠܝܩܘܣ ܡܬܩܪܝܢ.

1 Apoſtoli autem [1] Pauli magni Epiſtolæ quatuordecim.

ܕܦܘܠܘܣ ܕܝܢ ܫܠܝܚܐ ܪܒܐ ܐܪܒܥܣܪܐ ܐܓܪ̈ܬܐ.

Epi- ܐܓܪ̈ܬܐ

primis editionibus Verſionis Syriacæ novi Teſtamenti Epiſtala ſecunda & tertia Joannis, & poſterior Petri, & Judæ illa etiamnum deſideratur. Dionyſius Barſalibæus apud Pocockium Præfat. ad Epiſtolas Judæ, 2. Petri, 2. & 3. Joanois mooet, *Epiſtolas haſce non fuiſſe verſas in linguam Syrum cum libris, qui diebus antiquis redditi ſunt, ideoque non inveniri, niſi in Translatione Thomæ Epiſcopi Heracleenſis.* Hinc apud Jacobum Edeſſenum in Onomaſtico tres tantùm Catholicæ, noo ſecùs atque hic io Catalogo Sobeoſis, oumeraotur: nimirùm *Jacobi*, *Petri*, & *Joannis*, ut recenſui tom. 2. Biblioth. Orieot pag. 499. Cur autem Epiſtola Jacobi primum locum occupet, Petri ſecundum, & Joannis tertium, expooit Beda in Prologo ad ſeptem Epiſtolas Canonicas, quem ex ms. Codice Biblioth. Cantabrigieoſis publicavit Gulielmus Caveus tom. 1. hiſtor. liter. pag. 335. eo coofilio, ut vel ipſe primatum S. Petri verbis Bedæ deſtrui poſſe exiſtimaret: vel certè eos qui Bedæ opera abſque eo Prologo edideruot, doli fraudiſque argueret, perinde ac ſi datâ operâ eum Prologum ſuppreſſiſſent: ſic enim ſcribit loc. cit. *Cur lucem* Prologus ille *non viderit, dicant alii, quia & ipſe prudens & æquus lector facilè divinabit.* Verùm quidquid ſit de ejuſdem ſynceritate, nullam video talis tantæqoe ſuſpicionis cauſam. Verba Bedæ hæc ſunt. *In quibus* (idaſt, in Epiſtolis Canonicis) *idea prima Epiſtola Jacobi ponitur, quia ipſe Jeroſolymorum regendam ſuſcepit Eccleſiam. In Catalogo enim Apoſtolorum priores ſolent nominari Petrus & Joannes. Verùm fons & origa Evangelicæ prædicationis incipiens ab Hieroſolymis, per Orbem diffuſa eſt univerſum, cujus Cathedræ dignitatem etiam Paulus Apoſtolus in eo nominando venerans ait, Jacobus, Cephas, & Joannes, qui videbantur columnæ Eccleſiæ.* Pergit duas alias ratiooes referre, cur Jacobi epiſtola primo loco ponitur: oimirùm *vel quia ipſe duadecim tribubus Iſraëlis, quæ primæ crediderunt, ſuam epiſtalam miſit: vel quia primum Jacobi ſcripta eſt epiſtala, deinde cæterorum Apoſtolorum.* Ex quibus verbis quid, rogo, inferri poteſt ad extollendum ſuprà Petrum Jacobum? Eſto enim, ab Hieroſolyma incepit foos & origo prædicatiooîs Evangelicæ, & Paulus Cathedræ ejus dignitatem venerans, Jacobum oominavit ante Cepham & Joannem. At Petrus prçerat fidelibus Hieroſolymæ commoraotibus, quum primùm cœpta fuit Evaogelica prędicatio, oon Jacobus: neque eoim hic regendam eam Eccleſiam ſuſcepit, oiſi poſtquam Petrus eandem reliquit, & ad Aotiochenam urbem ſe contulit. Ut verò poſtmodum ea Cathedra habuerit, habeatque ad hanc diem veneratiooem, Chriſti myſteriorumque ibidem patratorum cauſa id factum: addo & propter Petrum Apoſtolorum priocipem, qui poſt aſceoſionem Domini ea io urbe aliquandiu ſederat: ut enim Antiochiam, ita & Hieroſolymam Sede ſua decoravit. *Syri* longè plus, quàm Bedas Jacobum & Hieroſolymitanam Eccleſiam extollunt; hanc qoidem *matrem omnium Eccleſiarum* appellaotes, Jacobum verò *principem Epiſcoporum*, ut videre eſt in eorum Liturgia edita per Renaudotium to. 2. Liturg. Orieot. pag. 34. & 37. & tamen Jacobum Petro, & Hieroſolymitanam Eccleſiam Aotiochenæ ioferiorem agooſcunt, ne de Romaoa ſileam, quam ex recepto apud ipſos Caoone primam omnium Eccleſiarum fateotur. Vide eundem Renaudotium tom. cit. pag. 95. qui ex cap. 7. Nomocaoonis Gregorii Abulpharagii ſeu Barhebræi hunc Canonem profert: *Quatuor erunt Patriarchæ, juxta numerum quatuor partium mundi. Princeps verò ſummus omnium eſt Patriarcha Romanus: poſt eum Alexandrinus: tùm Conſtantinopolitanus, quia ab Epheſo ad urbem Conſtantinopolitanam Patriarchatus translatus eſt, quæ etiam nova Roma vocata eſt: Poſt eum ſequitur Patriarcha Antiochenus, qui in totum Orientem juriſdictionem abtinet. Quum verò Hieraſolymitanus Epiſcapatus conſtitutus ſub auctoritate Metropoleos Cæſareæ Philippi* (imò Stratonis) *dudum foret, honor quinti Patriarchatus illi defertur, ſed ſalva auctoritate Metropolitæ Cæſareæ & Antiocheni Patriarchæ.*

1 *Pauli Epiſtolæ quatuordecim.* Ubioam ſcriptæ, & per quos miſſæ, ad calcem manuſcriptorum Codicum diligenter adnotatum eſt tàm io Verſiooe Syriaca, quàm in Græcis exemplaribus, unde quæ hic à Sobeoſi affirmantur, deſcripta ſunt. Vide Fabricium tom. 3. Bibl. Græcæ à pag. 153. Fallitur autem Sobenſis, quum *Epiſtalam ſecundam ad Theſſalonicenſes*, & *primam ad Timotheum ex Laadicea Piſidiæ* ſcriptas dicit. Non *Piſidiæ*, ſed *Phrygiæ* Laodiceam dicere debuit.

Ecchelleoſis pag. 11. & 13. pro Tychico *Tuchicum*, pro Epaphrodito *Apophraditum*, & pro Ooeſimo *Anſimum* vertit: & pag. 15. poſt epiſtolam Pauli ad Hebræos, hæc verba de Apocalypſi Joanois addit, quæ in Textu Sobenſis deſideraotur: ܓܠܝܢܐ ܕܝܘܚܢܢ ܝܘܢܐܝܬ ܐܬܟܬܒ ܒܓܙܪܬܐ ܕܦܛܡܘܣ. *Revelatia Joannis Græcè ſcripta eſt in inſula Patmi.* Præter argumenta quæ ſuprà adduxi, vel ipſa metri heptaſyllabi ratio, quæ hic nulla eſt, hanc appendiculam è genuino Sobenſis Catalogo excludit.

Digitized by Google

Epiſtola ad Romanos,
Quæ ex Corintho ſcripta eſt.

ܐܓܪܬܐ ܗܝ ܕܪܗܘܡܝܐ
ܕܡܢ ܩܘܪܢܬܘܣ ܐܬܟܬܒܬ .

Epiſtola ad Corinthios
Prima ex Epheſo
Scripta & miſſa
Per manus Timothei.

ܘܐܓܪܬܐ ܕܩܘܪܢܬܝܐ
ܩܕܡܝܬܐ ܕܡܢ ܐܦܣܘܣ
ܐܬܟܬܒܬ ܐܦ ܐܫܬܕܪܬ
ܥܠ ܐܝܕܝ ܛܝܡܬܐܘܣ .

Ad Corinthios verò ſecunda
Scripta Philippis
In Macedonia magna,
Et miſſa per manus Titi.

ܘܕܩܘܪܢܬܝܐ ܕܬܪܬܝܢ
ܐܬܟܬܒܬ ܡܢ ܦܝܠܝܦܘܣ
ܕܡܩܕܘܢܝܐ ܪܒܬܐ
ܘܐܫܬܕܪܬ ܒܐܝܕܝ ܛܝܛܘܣ .

Epiſtolam autem ad Galatas
Ex urbe Roma ſcripſit Paulus,
Eamque miſit per manus Titi
Vaſis electi ac probati.

ܘܐܓܪܬܐ ܕܓܠܛܝܐ
ܕܡܢ ܪܗܘܡܐ ܟܬܒܗ ܦܘܠܘܣ
ܘܒܐܝܕܝ ܛܝܛܘܣ ܫܕܪܗ ܗܘܐ
ܡܐܢܐ ܓܒܝܐ ܘܒܚܝܪܐ .

Epiſtola ad Epheſios
Romæ conſcripta eſt,
Et per manus Tychici
Ab ipſo Paulo tranſmiſſa.

ܘܐܓܪܬܐ ܕܐܦܣܝܐ
ܗܝ ܕܡܢ ܪܗܘܡܐ ܐܬܟܬܒܬ
ܘܥܠ ܐܝܕܐ ܕܛܘܟܝܩܘܣ
ܐܫܬܕܪܬ ܡܢܗ ܕܦܘܠܘܣ .

Ad Philippenſes etiam epiſtola
Romæ ſcripta fuit,
Et per Epaphroditum
Fratrem dilectum miſſa.

ܘܕܦܝܠܝܦܣܝܐ
ܐܦ ܗܝ ܒܪܗܘܡܐ ܐܬܟܬܒܬ
ܘܒܐܝܕܝ ܐܦܦܪܘܕܝܛܘܣ
ܐܚܐ ܪܚܝܡܐ ܐܫܬܕܪܬ .

Epiſtola quoque ad Coloſſenſes
Romæ ſcripta eſt,
Et per diſcipulum veritatis
Tychicum tranſmiſſa.

ܘܗܝ ܕܠܘܬ ܩܘܠܘܣܝܐ
ܕܒܗ ܕܪܗܘܡܐ ܐܬܟܬܒܬ .
ܘܥܠ ܐܝܕܝ ܬܠܡܝܕܗ ܫܪܝܪܐ
ܛܘܟܝܩܘܣ ܐܫܬܕܪܬ ܗܘܬ .

Epiſtola verò ad Theſſalonicenſes
Prima ex urbe Athenis
Scripta fuit, miſſaque
Per manus Timothei.

ܘܗܝ ܕܬܣܠܘܢܝܩܝܐ
ܩܕܡܝܬܐ ܡܢ ܐܬܢܘܣ
ܐܬܟܬܒܬ ܐܦ ܐܫܬܕܪܬ
ܥܠ ܐܝܕܝ ܛܝܡܬܐܘܣ .

Ad Theſſalonicenſes autem
Secunda ſcripta fuit
Laodiceæ Piſidiæ,

ܘܕܬܣܠܘܢܝܩܝܐ
ܕܬܪܬܝܢ ܐܬܟܬܒܬ
ܒܠܘܕܝܩܝܐ ܕܦܝܣܝܕܝܐ

Et miſſa cum Timotheo.	ܘܐܬܬ ܥܡ ܛܝܡܬܐܘܣ .
Epiſtola ad Timotheum Prima ex Laodicæa Piſidiæ urbe ſcripta eſt, Perque Lucam tranſmiſſa.	ܘܐܓܪܬܐ ܕܛܝܡܬܐܘܣ ܩܕܡܝܬܐ ܡܢ ܠܕܝܩܝܐ ܕܦܝܣܝܕܝܐ ܐܬܟܬܒܬ ܘܫܕܝܪܐ ܒܝܕ ܠܘܩܐ ܐܫܬܕܪܬ .
Ad Timotheum verò ſecunda Romæ ſcripta fuit, Miſſaque per eundem Lucam Medicum & Evangeliſtam.	ܘܕܛܝܡܬܐܘܣ ܕܬܪܬܝܢ ܐܦ ܗܝ ܡܢ ܪܗܘܡܝ ܐܬܟܬܒܬ ܘܐܫܬܕܪܬ ܒܝܕ ܠܘܩܐ ܐܣܝܐ ܐܘܢܓܠܝܣܛܐ .
Epiſtola ad Titum Scripta fuit Nicopoli, Miſſaque & delata Per Epaphroditum.	ܘܐܓܪܬܐ ܕܠܘܬ ܛܝܛܘܣ ܐܬܟܬܒܬ ܒܢܝܩܘܦܘܠܝܣ ܘܐܫܬܕܪܬ ܐܦ ܐܬܝܒܠܬ ܒܝܕ ܐܦܦܪܘܕܝܛܘܣ .
Epiſtola ad Philemonem ſcripta fuit Romæ, tranſmiſſaque Per Oneſimum, Philemonis ipſius ſervum.	ܘܕܦܝܠܝܡܘܢ ܐܬܟܬܒܬ ܡܢ ܪܗܘܡܝ ܐܦ ܐܫܬܕܪܬ . ܥܠ ܐܝܕܝ ܐܘܢܣܝܡܘܣ ܥܒܕܐ ܕܝܠܗ ܕܦܝܠܝܡܘܢ .
Epiſtola ad Hebræos Scripta fuit in Italia, Perque Timotheum Filium ſpiritualem tranſmiſſa.	ܘܐܓܪܬܐ ܗܝ ܕܥܒܪܝܐ ܐܬܟܬܒܬ ܒܐܝܛܠܝܐ ܘܥܠ ܐܝܕܝ ܛܝܡܬܐܘܣ ܒܪܐ ܪܘܚܢܝܐ ܐܫܬܕܪܬ .

CAPUT III.

Tatiani & Ammonii Diateſſaron.

Evangelium, quod compilavit Vir Alexandrinus Ammonius [1], qui & Tatianus, Illudque Diateſſaron appellavit.	ܘܐܘܢܓܠܝܘܢ ܕܟܢܫ ܓܒܪܐ ܐܠܟܣܢܕܪܝܐ ܐܡܘܢܝܘܣ ܕܗܘ ܛܛܝܢܘܣ ܘܩܪܝܗܝ ܕܝܐܛܣܪܘܢ .

CA-

NOTÆ.

1 *Ammonius, qui & Tatianus*. Tatianus Juſtini Philoſophi ac Martyris diſcipulus unum ex quatuor Evangeliis librum digeſſit, quem *Diateſſaron* inſcripſit. Hujus ſtudium æmulatus Ammonius Alexandrinus aliud Monoteſſaron compilavit. Sobenſis Ammonium cum Tatiano confundens, ex duobus unum

CAPUT IV.

Dionyſius Areopagita.

Libri quoque, quorum Auctores ſunt	ܘܟܬܒܐ ܕܡܫܡܠܝܢܘܬܗܘܢ
1 Diſcipuli 1 Apoſtolorum.	ܬܠܡܝܕܝ̈ܗܘܢ ܕܫܠܝ̈ܚܐ.
2 Liber 2 Dionyſii	ܟܬܒܐ ܕܕܝܘܢܘܣܝܘܣ
Philoſophi cœleſtis.	ܦܝܠܣܘܦܐ ܫܡܝܢܐ.

CAPUT V.

Clemens Romanus.

3 Et 3 Clementis unius ex ſeptuaginta.	ܘܕܩܠܝܡܝܣ ܚܕ ܡܢ ܫܒܥܝܢ
Et	ܘܬܫܥܝܬܐ

uoum hominem facit. Syriacum Tatiani Diateſſaron, commentariis illuſtravit Sanctus Ephræmus teſtibus Barſalibæo & Barhebræo, quorum verba retuli tom 1. Bibl. Orient. pag. 57. & 58. Arabicum ex Ægypto in Bibliothecam Vaticanam nuper illatum fuit, ut tom. cit. pag. 576. notavi. Ammonio id opus tribuunt noonulli, de quo conſule Gulielmun Caveum in hiſt. liter tom. 1. p. 53. & Fabricium tom. 5. Bibl. Græcæ p. 83.

1 *Diſcipuli Apoſtolorum*. Dionyſium Areopagitam & Clementem Romanum intelligit Sobenſis, ut ex ſequentibus liquet.

2 *Dionyſii*. Opera Dionyſiana, quæ nonnulli recentiores ad Diooyſium Corinthium, alli ad Apollinarem Laodicenum, ant ad Dionyſium quendam Apollinaris diſcipulum, vel ad Petrum Fullonem referunt, Areopagitæ Athenienſi cooſtaoter adſcribuot Syri, eaque illuſtrarunt ex antiquis Phocas Edeſſenus, Rabanus, Joſepb Videns, Joannes Darenſis, aliique. Monophyſitæ eorundem meminere in Collatione Conſtantinopolitana an. Chriſti 533. Syriacum exemplar *Tractatus Dionyſiani de divinis nominibus* cum ſcholiis anooymi, exſtat in pervetuſto Codice Nitrienſi tom. 1. Bibl Orieot. pag 569. *Commentarius* verò *Joannis Darenſis in Dionyſii libros de cœleſti & Eccleſiaſtica Hierarchia* in pergameno exaratus, quem Moſes Sceteoſis Abbas in Meſopotamia anoo Chriſti 932. uoàcum aliis biſcentum & quinqoaginta libris emerat, quique ad domeſticam Abrabami Ecchellenſis Bibliothecam pertinuerat, nunc in Vaticana babetur. Quod autem idem Eccbellenſis not. io huoc locum Catalogi Ebedjeſu pag. 132. Joannem Darenſem Diooyſii commeotatorem ſcribit *quarto ſæculo floruiſſe*, jam à nobis exploſum eſt to. 2. Bibl. Orieot. p. 118.

Barhebræus in Nomocanone c. 7. ſect. 9. inter libros, qui apud Syros recepti ſunt, opera S. Dionyſii primo loco recenſet in bæc verba.

ܟܬܒܐ ܕܡܠܦܢܐ ܕܩܪܝܢ ܒܥܕܬܐ ܩܕܝܫܬܐ ܗܠܝܢ ܐܢܘܢ. ܕܝܘܢܘܣܝܘܣ ܕܐܬܢܝܣ ܡܐܡܪ̈ܐ ܬܠܬܐ ܘܐܓܪ̈ܬܐ ܥܣܪ.

Libri Doctorum, qui in Sancta Eccleſia leguntur, bi ſunt. Dionyſii Athenarum Tractatus tres, & Epiſtolæ decem. In Codice Nitr. 19. exſtat Syriace *Epiſtola ejuſdem Dionyſii nomine ad Timotbeum de martyrio SS. Apoſtolorum Petri & Pauli*, tom. 1. Bibl. Orieot. p 568. quæ citatur à Barſalibæo tom. 2. ejuſdem Biblioth. pag. 158. *Fragmentum ex epiſtola de ſolis regreſſu ſub Ezechia*, Tom 1. pag. 607. *Anaphora Syriaca* eidem inſcripta prodiit Latinè per Reoaudotium tom. 2. Liturg. Orient. pag. 202. Iuitium, *Domine Deus, qui es ſimplex*; cujus memioit Edeoeoſis cap 2 de Catholicis Anaphorarum Auctoribus num 9. Ejuſdem oomine edita fuit io Miſſali Chaldaico Liturgia, quæ incipit, *Charitatem & concordiam: ſed quæ* (ut advertit idem Renandotius tom. cit. pag. 213.) *præter titulum, cum iſta commune nibil babet, quum in Miſſali tribuatur Dionyſio Barſalibi Amideno Jacobitæ famoſiſſimo*: quod & ante Renaudotium obſervaverat Edenenſis loc. cit.

Abulbarcatus ſcriptor Ægyptius in libro de divinis Officiis cap. 7. laudat Dionyſii Areopagitæ *Libros de cœleſti & Eccleſiaſtica Hierarchia: nec non Epiſtolam ejuſdem ad Timotbeum de morte ſanctorum Apoſtolorum Petri & Pauli*.

3 *Clementis*, ſubintellige *Liber*: nimirùm *Conſtitutionum Apoſtolicarum libri octo*, quos

1 Et 1 hiſtoria Petri & Pauli,
Et Joannis, & Apoſtolorum:
2 Et Canones 2 eorum cum Tractatibus.

ܘܬܫܥܝܬܐ ܕܦܛܪܘܣ ܘܦܘܠܘܣ
ܘܕܝܘܚܢܢ ܘܕܫܠܝܚܐ :
ܘܩܢܘܢܝܗܘܢ ܥܡ ܡܐܡܪܐ .

CAPUT VI.

Africanus Epiſcopus Emmaus.

3 Beatus 3 Africanus
Epiſcopus Emmaus
Habet Commentaria
In Novum *Teſtamentum*, & Chronicon.

ܛܘܒܢܐ ܐܦܪܝܩܢܘܣ
ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܐܡܐܘܣ
ܐܝܬ ܠܗ ܡܦܫܩܢܘܬܐ
ܕܚܕܬܐ ܘܟܪܘܢܝܩܘܢ .

CA-

quos Syri tamquam genuinum Clementis Romani fœtum agnoſcunt: *Clementis*, inquam, cujus meminit Paulus in ſuis Epiſtolis, quique idcircò *Unus ex ſeptuaginta* dicitur à Sobenſi. Quos enim, præter duodecim Apoſtolos, in Evangeliis, in Actis Apoſtolorum, & in Epiſtolis Pauli nominatos legunt Syri, eos inter ſeptuaginta diſcipulos recenſere ſolent, ut advertit Bellarminus lib. de Eccleſ. Scriptor. ubi de Dorotheo Tyrio. Harum Conſtitutionum fit mentio in Canone ultimo, qui Apoſtolis tribuitur. Ejuſdem Clementis nomine *Liturgia Syriaca* exſtat in Codice Nitr. 3. tom. 1. Bibl. Orient. pag. 562. cujus initium, *Deus, qui es mare ineffabile*: quam e Græco (ex octavo nimirùm Conſtitutionum libro) in Syriacum tranſtuliſſe dicitur Thomas Heracleenſis in Catalogo Anaphorarum Syriacarum apud Schultingium num. 5. Prodiit Latinè per Renaudotium tom. 2. Litur. Orient. pag. 186. Abulbaracatus in libro de divinis Officiis cap. 7. *duas Clementis Epiſtolas* apud Coptos receptas eſſe affirmat: nec non *Librum Arcanorum*, de quo infrà ſermo erit, & *Canones*. Quod autem idem Abulbarcatus de citatis epiſtolis addit, eas nimirùm à Patribus Nicænis inter canonicos libros recenſitas fuiſſe, memoriæ lapſus eſt, quum Canonem Apoſtolis inſcriptum indicare vellet, quod & in ſuperiori capite dixerat. *Epiſtola Clementis* adversùs eos, qui matrimonium rejiciunt, citatur à Barſalibæo Commentar. in Evangel. tom. 2. Bibl. Orient. pag. 158.

1 *Hiſtoria Petri, Pauli, Joannis, & Apoſtolorum.* Nimirùm *Recognitionum Libri X.* Clementi adſcripti, de quibus Fabricius to 5. Biblioth. Græcæ pag. 35. *neque aliud, puto, eſt Itinerarium Apoſtolorum, quod ab Iconoclaſtis jactatum rejicitur Concil. VII. Act. 5. Plerique* ... *Petri, vel Clementis, alii* κηρύγματα, περὶ Σίμωνα τὸν μάγον διαλέξεις, πράξεις, *ſive Acta vocant.*

2 *Canones eorum cum Tractatibus.* Apoſtolicos Canones LXXXI. vel ſecundùm alios LXXXV. intelligit Sobenſis, quorum ipſe epitomen in ſua Canonum Synodalium collectione publicavit. Extant Syriacè in Codice 18. ad calcem Tom. 2. Bibl. Orient. pag. 498. Per *Tractatus* verò *Didaſcaliam* videtur deſignare iiſdem Apoſtolis inſcriptam, quæ Syrorum manibus teritur, à Canonibus, à Conſtitutionibus, & à libris Recognitionum planè diverſa. Hujus meminit Barhebræus in ſuo Nomocanone frequenter. Exſtat autem Syriacè ms. in Bibliotheca Collegii Urbani de Propaganda Fide.

Arabico ſermone in Bibliotheca Vaticana Tomo 1. Canonum Eccleſiæ Alexandrinæ habentur ſub Apoſtolorum nomine *Acta, Canoneſque XXX. Canones alii per Clementem LXXXII. Conſtitutiones Apoſtolorum de Sacerdotio & Eccleſia VI. Conſtitutiones Apoſtolorum per Clementem LXXI. Conſtitutiones aliæ Apoſtolorum per Clementem LVI. Didaſcalia, ſeù doctrina Apoſtolorum in capita XXXIX.* (quæ etiam habetur in Cod. Arab. Vat. 38.) *Clementis Canones, ſeù Epiſtola S. Petri ad Clementem. Canones denique Apoſtolorum ex Teſtamento vetere deſumpti.* Tomo verò ſecundo *Conſtitutionum Apoſtolicarum per Clementem libri octo.* Denique ſub Clementis nomine *Libri octo, Arcani* appellati. Vide Tom. 1. Bibl. Orient. pag. 587. & 619. & Tom. 2. pag. 507. & 508.

3 *Africanus.* Temporibus Antonini Helagabali & Alexandri Severi claruit. Sub *Julii* nomine (nam & hoc prænomen gerebat) citantur ejus Commentaria in Joannem à Moſe Barcepha in libro de Paradiſo, ut obſervavi Tom. 2. Bibl. Orient. pag. 129. & rectè notavit Fabricius tom. 5. Bibl. Græcæ p. 270. Ex ejuſdem Chronico multa Dionyſius Patriarcha mutuatus eſt, quæ in Euſebiano deſiderantur. Exſtat *Græcus ejuſdem Prologus in hiſtoriam Suſannæ unà cum Origenis epiſtola ad ipſum* in pervetuſto Codice Græco ms. ad calcem tomi 2. Bibl. Orient. pag. 513.

CAPUT VII.

Hippolytus Epiſcopus & Martyr.

1 Sanctus 1 Hippolytus martyr
2 Et Epiſcopus compoſuit 2 librum
De diſpenſatione: & expoſitionem
3 . Danielis 3 minoris & Suſannæ.

4 — Et 4 capita adversùs Cajum:
5 Et 5 Apologiam pro Apocalypſi
Et Evangelio Joannis
Apoſtoli & Evangeliſtæ.

ܩܕܝܫܐ ܗܦܘܠܝܛܘܣ ܣܗܕܐ
ܘܐܦܝܣܩܘܦܐ ܣܡ ܟܬܒܐ
ܕܥܠ ܡܕܒܪܢܘܬܐ : ܘܦܘܫܩܐ
ܕܕܢܝܐܝܠ ܙܥܘܪܐ ܘܫܘܫܢ :
ܘܪ̈ܫܐ ܠܘܩܒܠ ܓܐܝܘܣ :
ܘܡܦܩܢ ܒܪܘܚܐ ܚܠܦ ܓܠܝܢܐ
ܘܐܘܢܓܠܝܘܢ ܕܝܘܚܢܢ
ܫܠܝܚܐ ܘܡܣܒܪܢܐ .

CA-

NOTÆ.

1 *Hippolytus*, Portus Romani, non ad Oſtia Tyberina, ſed celebris in Arabia hoc nomine Emporii Epiſcopus, ut Stephanus le Moyne conjicit. *Abulidum Romæ Epiſcopum* ابوليدس اسقف رومية vocant recentiores Chriſtiani Arabes. Claruit circa annum Chriſti 220. *Canones Arabicos duodequadraginta* ſub ejus nomine collegit tomoque primo Canonum Eccleſiæ Alexandrinæ inſeruit Macarius Preſbyter ac monachus monaſterii S. Macarii in Codice Arabico ſcripto anno Chriſti 1372. Tom. 1 Bibl. Orient. pag. 619. Laudantur ab Abulbarcato in libro de divinis Officiis cap. 7. ubi Scriptorum Eccleſiaſticorum opera recenſet. *Æthiopicos* memorat Fabricius tom. 5. Bibl Græcæ pag. 208. ubi & *Græcæ ipſius didaſcaliæ* mentionem facit, quæ eadem eſt, ac *conſtitutio Sanctorum Apoſtolorum per Hippolytum*, de qua Lambecius in Biblioth. Vindobon. lib. 8. pag. 429. Exſtat Syriacè in pervetuſto Codice 18. ad calcem tomi 2. Bibl. Orient. pag. 408. Ejuſdem Hippolyti *homilia de Antichriſto, de ſecundo Chriſti adventu, & de fine mundi* Græcè ms. habetur in Codice Greco 12. ad calcem Tomi 1. Bibl. Orient. pag. 603. & in Cod. 39. p. 597. Item Græcè *Expoſitio in Canticum Canticorum* Tom. 1. ejuſdem Bibl. Orient. pag. 601. & 603. *Vitę XII. Apoſtolorum, & LXX. Diſcipulorum*, Ibidem. Syriacè fragmenta *de quatuor animalibus in Jeremiam, in Cantica Canticorum, & de quinque illis, quos Matthæus in Chriſti genealogia prætermiſit* To 1. Bibl. Orient. pag. 607.

2 *Librum de diſpenſatione*, ſeù ut vertit Ecchellenſis, *de Regimine*: Hoc eſt, *de œconomia Chriſti in carne*, ſeù *de myſterio Incarnationis*. Laudatur à Fabricio tom. cit. pag. 206. ſub hoc titulo: *De Deo trino & uno, & de myſterio Incarnationis contra hæreſim Noëti.*

3 *Danielis minoris & Suſannæ*, de quibus Fabricius loc. cit. Vide quæ ſuprà notavi pag. 6. Exſtat Græcè bene longum fragmentum in pervetuſto Codice ad calcem tomi 2. Bibl. Orient. pag. 513.

4 *Capita adverſùs Cajum. Hæreticum puta, de quo Irenæus l. 35.* inquit Fabricius tom. cit. pag. 210.

5 *Apologiam pro Apocalypſi & Evangelio Joannis*. Conſule eundem Fabricium tom. cit. pag. 209. De Apocalypſi Joannis dubitatum olim fuit, an inter Canonicos libros eſſet; maximè *apud Orientales Eccleſias*, teſte Junilio Africano. Dubitaſſe videtur & Barhebræus in ſuo Nomocanone cap 7. ſect. 9. ubi hanc Dionyſii Alexandrini ſententiam refert. ܓܠܝܢܐ ܕܡܬܩܪܐ ܕܝܘܚܢܢ ܫܠܝܚܐ ܠܐ ܗܘܐ ܕܝܠܗ ܐܠܐ ܐܘ ܕܩܪܝܢܬܘܣ ܗܘ . ܗܘ ܕܐܠܦ ܡܐܟܘܠܬܐ ܘܡܫܬܝܢܘܬܐ ܒܐܪܥܐ ܒܬܪ ܩܝܡܬܐ . ܐܘ ܕܝܘܚܢܢ ܐܚܪܢܐ . ܬܪܝܢ ܓܝܪ ܩܒܘܪܐ ܐܝܬ ܒܐܦܣܘܣ ܕܡܬܩܪܝܢ ܒܫܡܗ : *Apocalypſis, quæ nomine Joannis Apoſtoli prænotatur, non ejus eſt, ſed vel Cerinthi, qui cibum & potum ſimiliter ſuper terram poſt reſurrectionem docet: vel Joannis cujuſpiam alterius: Duo enim ſunt Epheſi monumenta, quæ hoc nomine noſcuntur.* Certè Syri tùm Jacobitæ, tùm Neſtoriani lectionem nullam ex Apocalypſi in Eccleſia recitant: & tàm in manuſcriptis Syriacis Teſtamenti novi Codicibus, quàm in eo exemplari, quod Moſe

Mar-

CAPUT VIII.

Damaſus Papa.

1 Damaſus 1 Epiſcopus
2 Romæ ſcripſit 2 de re
3 Fidei, & 3 Canones.

ܕܡܣܘܣ ܐܦܝܣܩܘܦܐ
ܕܪܗܘܡܐ ܥܒܕ ܥܠ ܗܝܡܢܘܬܐ
ܘܬܠܬܐ ܩܢܘܢܐ.

CAPUT IX.

Ignatius Antiochenus.

4 Et 4 Ignatius ſimiliter.

ܘܐܝܓܢܐܛܝܘܣ ܐܟܘܬܗ.

CA-

Mardeno Ignatii Jacobitarum Patriarchæ oratore procurante, à Joanne Alberto Widmanſtadio Viennæ anno Chriſti 1555. typis editom fuit, *Apocalypſis* deſiderator. Quod tameo ooo ideò factum exiſtimo, quia Apocalypſim è Canone ſacrorum librorum rejiciant; ſed quia hæc io Simplici ſeù Volgata apud ipſos editione minimè cootineatur, ut ſuprà indicavl. Vide Fabricium tom. 3. Bibl. Græcæ pag. 147. & ſeqq. qui pag. 172. *Apocalypſes apocryphas* receoſet *Sancti Petri: S. Pauli: S. Joannis* à canonica diverſam: *Cerinthi: S. Thomæ: S. Stephani:* & aliorum. Exſtant autem in Bibliotheca Vaticaoa Apocalypſes *S. Petri ſub nomine Clementis* Arabicè Tom. 1. Biblioth. Orient. pag. 585. & 587. *S. Joannis* Cod. Arab. Vat. 41. 123. & 141. *Athanaſii Alexandrini* Arabicè eodem To. 1. pag. 587. & Cod. Arab. ms. Vatic. 39. & 127. *S. Pauli* Syriacè cum præfixa eidem Apulogia anonymi Tom. 1. pag. 585. & Tom. 2. pag. 488. *Clementis libri octo* à Conſtitutionibus diverſi, qui *Arcani* appellaotur, & *Chronicon Patrum*, *Petrique Revelationes* apocryphas continent, Arabice eodem Tom. 2. pag. 508. de quibus hæc Abulbarcatos lib. de divinis Officiis cap. 7. وكتابه يعرف بكتاب الاسرار يتضمن بداية الخليقة وتكوين العالم وخلق ادم واخباره واخبار ذريته اولا فاول الى نوح ثم الى ابراهيم ومن يليه الى ظهور المسيح وصعوده واخبار الرسل والملوك الذين اتوا ويأتون مستانفا وغير ذلك *Liber, qui Arcanorum inſcribitue, agit de rerum mundique origine, deque Adami creatione, primæque ejuſdem ſobolis hiſtoriam texit uſque ad Noë: & ab hoc ad Abraham: ab hujus verò poſteris uſque ad nativitatem aſcenſionemque Chriſti. Geſta deuique Apoſtolorum & Regum, qui fuerunt olim, eruntque in poſteeum: & alia hujuſmodi.* Hoc potiùs, quàm ad libros Recogoitionum reſpexiſſe videtur Soaomenus lib. 2. cap. 1. qoum Clemeotem ioter Hiſtoriæ Eccleſiaſticæ Scriptores principe loco oomioat: niſi cum Fabricio tom. 5. pag. 35. dicere malimus, alium à S. Clemeote Romaoo per Sozomenum deſignatum fuiſſe Clemeotem hiſtoricum & Chrooographum, Svidæ, Joanni Malalæ, Etymologo, & Anooymo Combeſiſiaoo in originibus Conſtantioopolitanis laudatum, qui de Imperatoribus Romanis ſcripſit, & ſæculo quarto vixiſſe videtur. Cæterùm ut ad Apocalypſim Joaoois revertar, Ægyptii eam cooſtanter admittuot, ut ex Canone Abulbarcati liquet, eaodemque doctis Commentariis illuſtravit Beoaſſalius, quorum exemplar Arabicum exſtat io Bibliotheca Collegii Maronitarum de Urbe.

1 *Damaſus* obiit exeunte an. Chriſti 384. Opera ejus geouina & ſuppoſititia recenſet Caveus tom. 1. hiſt. liter. pag. 129.

2 *De ee ſidei*. Videtur hoc Damaſi Opus idem eſſe, ac *Confeſſio fidei Catholicæ ad Paulinum Epiſcopum Antiochenum*, de qua Caveus loc. cit.

3 *Canones*. Quatuordecim è Syriaco in Arabicom converſi exſtant io Codice 36. ad calcem Tomi 2. Bibl. Orieot. pag. 507. quos Sobeoſis deſignat: deſumpti videotur ex *Epiſtola Synodica Damaſi Papæ ad Epiſcopos Orientis*, de qua idem Caveus loc. cit. Horum prior eſt de diſciplioa Eccleſiaſtica: reliqui de ſancta Trioitate.

4 *Ignatius* Apoſtoiorum diſcipulus, quem Syri ܢܘܪܢܐ *Nurana*, hoc eſt, *Igneum* appellant,

CAPUT X.

Symmachus.

1 [1] Symmachus, cujus Commentator
(*nempe Theodorus*)
In expoſitione Davidis mentionem facit,
Habet libros, quorum unus
Nuncupatur de diſtinctione præceptorum.

ܣܘܡܟܘܣ ܕܡܦܫܩܢܐ
ܒܦܘܫܩܐ ܕܕܘܝܕ ܥܒܕ ܠܗ.
ܐܝܬ ܠܗ ܟܬܒܐ ܕܚܕ ܡܢܗܘܢ
ܡܬܩܪܐ ܕܦܘܪܫ ܦܘܩܕܢܐ.

CA-

lant, latinum etymon reſpicientes: unde Arabibus نوراني *Nurani* dicitur ex eadem Syriaca radice, non ex Arabico themate نور, quod *lucem* ſignificat, non *ignem*. Fabricius tom. 5. Bibl. Græcæ pag. 38. *Nuranienſis* cognomentum, quod S. Ignatio ab Orientalibus tribuitur, *è Nura Sardiniæ civitate* perperàm arceſſit. Quod autem *Sobenſis* ſcribit, *Ignatium de re fidei & canones ediſſe, nihil aliud videtur reſpicere* (ut verbis utar Fabricii tom. cit. pag. 41.) *quàm ejus epiſtolas, quas Syriacè ſecum ex Oriente attulit alter Ignatius Antiochenus Patriarcha junior* (Nehemes ſcilicet Syrorum Jacobitarum Patriarcha, de quo dixi Tom. 2. Bibl. Orient. pag. 229.) *qui Romæ Gregorio XIII. Pontifice reformationi Calendarii interfuit, ibique diem obiit*. Idem Ignatius Nehemes auctor eſt Arabici Catalogi Anaphorarum Syriacarum, quem Cornelius Schultingius in Latinam linguam per Antonium Trancoſum converſum tomo tertio de divinis Officiis inſernit: de quo idem Fabricius loco cit. *In Catalogo Liturgiarum Chaldaicarum, ſive Syriacarum, quem habuit idem Patriarcha, memoratur Liturgia S. Ignatii Græcè compoſita Antiochiæ anno vigeſimo ſeptimo poſt Aſcenſionem Domini, quam Chaldæam fecit S. Jacobus Epiſcopus Rohenſis, ſcilicet Edeſſenus*. Hæc Fabricius. Exſtat ea Liturgia in Codicibus Syriacis Nitrienſibus 3. & 4. & in aliis manuſcriptis impreſſiſque: initium, *Deus Pater ſancte*, Tom. 1. Bibl. Orient. pag. 562. & 574. Prodiit Latinè per Renaudotium to. 2. Liturg. Orient. pag. 215. cujus judicium de eadem placet hic deſcribere. *Longa oratione*, inquit Tom. cit. pag. 226. *non opus eſt ad ipſius Liturgiæ novitatem probandam, quum ſatis ipſa ſe prodat. Stylus enim ſynonymus & epithetis inflatus ultra modum, natæ infelicibus ſæculis eloquentiæ magis convenit, quàm primævæ Apoſtolicorum temporum ſimplicitati, quam genuina Ignatii martyris ſcripta repræſentant*. Et paucis interjectis. *At nulla præter Jacobiticam Antiochenam Eccleſiam* (adde & Maroniticam) *habuit hucuſque Liturgiam Ignatio attributam: neque de illa quidquam aliud cogitare poſſumus, niſi quod ab aliquo ſcripta quum ſingularem titulum non præferret, eſſetque Antiochenę Eccleſię propria, Ignatii nomen, tamquam illius inſignis Epiſcopi acceperit. Potuit etiam ab aliquo Ignatio ſcripta fuiſſe, qui illam Sedem tenuerit* (fortaſſe ab Ignatio primo, vel ſecundo hujus appellationis.) *aliquot enim ita appellati ſunt inter Jacobitarum Patriarchas: & librariorum culpa ad Martyrem referri, quę novi hominis foret*: uti ad Dionyſium Areopagitam relata fuit in Miſſali Chaldaico impreſſo anno 1592. Liturgia Dionyſii Barſalibæi, & ad Joannem Chryſoſtomum Liturgia Joannis Epiſcopi Haran, Niſibis, & Chaboræ. Nimirùm ſolemne fuit Jacobitis non Liturgica modo, ſed etiam Theologica opera ſanctis Patribus tribuere, ut liquet ex iis quas citant, Homiliis Epiſtoliſque Xyſti, Julii ac Cæleſtini Summorum Pontificum, quibus & Anaphoras Syriacas ſuppoſuere, quæ habentur in Codicibus Syriacis Nitrienſi 3 & Ecchellenſi 5. Tom. 1. Bibl. Orient. pag. 562. & 574. prodieruntque Latinè per Renaudotium tom. cit. pag. 534. & 227. Vide quæ de operibus Patrum à Monophyſitis depravatis vel confictis notavi Tom 2. Bibl. Orient. pag. 289. Idem ferè dicendum de Liturgiis Clementis Romani, & Dionyſii Areopagitæ, de quibus ſuprà: niſi quod hæ videntur ex libris Clementi Dionyſioque tributis deſumptæ; illæ verò, Xyſti ſcilicet, Julii, Cœleſtini, Ignatii aliorumque id genus, ex recentioris cujuſpiam Syri Scriptoris cerebro compoſitæ: quidquid in contrarium dicat cl. Edenenſis, cujus ſententiam alibi expendemus. Sed ut ad Ignatium regrediar, *Acta martyrii ejus* imperfecta Syriscè exſtant Tom 1. Biblioth. Orient. pag. 606. Copticè integra eodem Tom. pag. 618.

1 *Symmachus* genere Samaritanus, ſecta Ebionita, auctor Verſionis Veteris Teſtamenti, quam è Syris ſæpè laudat Gregorius Barhebræus in Horreo myſteriorum, ut obſervavi tom. 2. Bibl. Orient. pag. 278. & ſeqq. Claruit circa annum Chriſti 200. Ad confirmandam Ebionitarum ſectam ſcripſit *Commentarios in Matthęi Evangelium*, in quibus Chriſti genealogiam præcipuè oppugnat.

CAPUT XI.

Euſebius Cæſareenſis.

1 Euſebius [1] Cæſareæ compoſuit
2 Librum [2] hiſtoriæ Eccleſiaſticæ
3 Duobus tomis: & [3] librum
De divina apparitione

4 Et [4] Chronicon: & [5] librum
5 Solutionis contradictionum,
Quæ ſunt in Evangelio, cum
6 Canonibus [6] ejuſdem:
7 Et [7] librum de figura mundi.

8 Et hiſtoriam [8] Conſtantini:
9 Et Martyrum [9] Occidentalium:

Et

ܐܘܣܒܝܘܣ ܕܩܣܪܝܐ ܣܡ
ܟܬܒܐ ܕܐܟܠܣܝܣܛܝܩܐ
ܒܬܪܝܢ ܦܢܩܝܢ܆ ܘܟܬܒܐ
ܕܥܠ ܓܠܝܢܐ ܐܠܗܝܐ.
ܘܟܪܘܢܝܩܘܢ܆ ܘܟܬܒܐ
ܕܫܪܝ ܕܣܘܩܒܠܐ
ܕܒܐܘܢܓܠܝܘܢ ܥܡ ܩܢܘܢܘܗܝ܆
ܘܟܬܒܐ ܕܨܘܪܬ ܥܠܡܐ.
ܘܡܟܬܒܢܘܬܐ ܕܩܘܣܛܢܛܝܢܘܣ܆
ܘܕܣܗܕܐ ܡܥܪܒܝܐ܆

ܘܡܕܢܚܝܐ

Hos videtur indicare Sobenſis, quum ait, *Symmachum ſcripſiſſe librum, cui titulus de diſtinctione præceptorum*. Fortaſsè enim præcepta Evangelica, quæ ſparſim apud Matthæum leguntur, in unum collegit: quemadmodùm Joannes Thebæus Tractatum edidit inſcriptum, ܦܘܩܕܢܐ ܕܐܘܢܓܠܝܘܢ ܩܕܝܫܐ ܦܪܝܫܐ ܘܡܦܫܩܐ ܠܡܪܝ ܝܘܚܢܢ ܚܙܝܐ ܘܢܒܝܐ ܕܬܒܐܝܣ, *Præcepta ſancti Evangelii diſtincta & expoſita à ſancto Joanne Vidente & Propheta Thebaidis*, Syriacè tom. 1. Bibl. Orient. pag. 585.

1 *Euſebius*, cognomento *Pamphili*, Cæſareæ in Palæſtina Epiſcopus, obiit anno Chriſti 340. ut ſcribit Dionyſius in Chronico.

2 *Librum hiſtoriæ Eccleſiaſticæ duobus tomis* apud Syros; uno Tomo in decem libros diſtributum ab auctore.

3 *Librum de divina apparitione*. Is eſt, qui apud Gulielmum Caveum tom. 1. hiſt. liter. pag. 95. inſcribitur, περὶ Θεοφανείας libri V.

4 *Chronicon* à Dionyſio Jacobitarum Patriarcha magna ex parte deſcriptum: quod & Simeon Garmachita illuſtraſſe dicitur in hoc Catalogo.

5 *Librum ſolutionis contradictionum, quæ ſunt in Evangelio*: hoc eſt, *de diſſonantia Evangeliorum ad Stephanum*, de quo Caveus loc. cit.

6 *Cum Canonibus ejuſdem*. Canones X. Evangeliorum intelligit Sobenſis, qui unà cum præfixa Euſebii ad Carpianum epiſtola, Ammonii Harmoniæ Evangelicæ præponi ſolent. Exſtant Syriacè, & Arabicè, antiquiſſimis Evangeliorum Codicibus præfixi, de quibus Barſalibæus & Barhebræus in præfationibus ad Evangelia.

7 *Librum de figura mundi* ſeu *Coſmographia*; *Topographia* ſcilicet *Judææ*, quæ ejuſdem Euſebii libro περὶ τῶν τοπικῶν ὀνομάτων olim præfixa fuerat, ut obſervat Fabricius tom. 6. Biblioth. Græcæ pag. 94.

8 *Hiſtoriam Conſtantini* libris quatuor comprehenſam.

9 *Hiſtoriam Martyrum Occidentalium*. Nimirùm Palæſtinæ, Syriæ, Ægypti, aliorumque locorum. Orientalium nomine Chaldæos Perſaſque Sobenſis intelligit: Occidentales verò appellat quoſcumque populos à Meſopotamia verſus Occidentem diſſitos. Collectio Martyriorum, quæ in Palæſtina, cæteriſque Occidentis partibus contigere, Euſebio Cæſareenſi tribuitur à Syris. In Bibliothecam Vaticanam nuper illata ſunt pervetuſta *Martyria Theoduli & Agathopi*. *Theodoræ & Didymi*. *Babylæ Epiſcopi Antiocheni*. *Quadraginta Martyrum*. *Theodotæ meretricis*. *Philemonis, Apollonii, Arriani, & ſociorum*. *Luciani, Thyrſi, & Callinici*. *Agnetis Virginis*. *Theodotæ & filiorum*. *Victorini, Victoris, Nicephori, & Papyli*. *Luciani & Marciani*. *Procopii*. *Alphæi, Zacchæi, & Romani*. *Timothei Gazæ*. *Appiani*. *Ædeſii*. *Agapii*. *Fidei, Spei, & Charitatis, matriſque earum Sophiæ*. *Septem Martyrum Samoſatenorum*. *Phocæ*. *Eleutherii Epiſcopi, Antiæ ejus matris, & Carpi præſidis*. *Mamæ, ſeu Mamantis*. *Theodoſiæ Virginis*. *Petri Abſelami*. *Ignatii Epiſcopi & martyris*. *Creſcentis*.

1 Et orationem 1 de laudibus eorum:	ܘܡܐܡܪܐ ܕܥܠ ܬܘܫܒܚܬܗܘܢ :
2 Et orationem 2 de defectu pluviæ.	ܘܡܐܡܪܐ ܕܥܠ ܟܠܝܢܐ ܕܡܛܪܐ .
3 Et librum 3 Apologeticum	ܘܟܬܒܐ ܕܡܦܩܬ ܪܘܚܐ
Pro quodam Origene,	ܕܥܠ ܐܢܫ ܐܘܪܝܓܢܣ
Qui exponit (*Scripturas*) Allegoricè,	ܗܘ ܕܡܦܩ ܒܦܠܐܬܐ
Et coarguitur à Theodoro.	ܘܡܬܟܣܣ ܡܢ ܬܐܘܕܘܪܘܣ .

CAPUT XII.

Athanaſius Alexandrinus.

4 Athanaſius 4 magnus	ܐܬܢܐܣܝܘܣ ܪܒܐ
Præſul Alexandriæ	ܪܝܫܐ ܕܐܠܟܣܢܕܪܝܐ
Edidit Epiſtolas, & Orationes	ܐܝܬ ܠܗ ܐܓܪܬܐ ܘܡܐܡܪܐ
De orthodoxa fide.	ܕܥܠ ܗܝܡܢܘܬܐ ܬܪܝܨܬܐ .
Et	ܡܦܩܬ ܪܘܚܐ

tis. Dioſcori. Sergli & Bacchi. Pantaleonis. Chriſtophori & ſociorum. Paphnutii & ſociorum. Stratonicæ & Seleuci. Febroniæ Virginis. Theonillæ. Julitæ Virginis. Gordii. Mimi cujaſdam. Qairici & Julittæ. Georgii, Antonini & Alexandræ Syriacè tom. 1. Biblioth. Orient. pag. 606. & 607. An hæc omnia ad collectionem Euſebianam pertineant, aliis jodicandum relinquo. In Bibliotheca cœnobii Sceteoſis S. Mariæ Syrorum in deſerto Nitrieoſi vidi duos pervetuſtos Codices Syriacos, qoorum prior haſce Sanctorum Vitas continebat: *Abrabæ nimirùm Chedonitæ, auctore S. Ephræmo Syro. Juliani Sabæ eodem Ephræmo auctore. Viri Dei* (hoc eſt, Alexii) *temporibus Rabulæ Edeſſeni. Pauli Epiſcopi & Joannis Presbyteri: & Puerorum Epheſi.* Poſterior verò complectebatur *martyrium SS. Petri & Pauli à Dionyſio conſcriptum in epiſtola ad Timotheum. Hiſtoriam S. Joannis Evangeliſtæ. Adæi Apoſtoli. Thomæ Apoſtoli. Polycarpi. Eleutherii. Judæ Epiſcopi Hieruſalem. Acbudemæ Primatis Orientis. Maruthæ Primatis Tagritenſis. Pauli Epiſcopi. Epiphanii Epiſcopi. Severi Patriarchæ. Joannis Epiſcopi. S. Ephræm Syri. Abibi Epiſcopi. Malchi monachi. Danielis Ægyptii. Phinees martyris. Joannis Dilamitæ. Cyri martyris. Sarbelii martyris. Simeonis Barſaboë Epiſcopi & martyris. Puſicis martyris. Saadoſt Epiſcopi & martyris. Centum viginti martyrum. Barbaſcmini Epiſcopi & martyris. Abdæ Epiſcopi. Narſetis Epiſcopi. Barbadbeſciabæ. Bademi Archimandritæ. Barſebiæ. Abdalmeſſiæ. Paphnutii. Philemonis. Theoduli. Acacii. Alexandri. Creſcentis. Euphemiæ. Theodotæ. Theodoræ Virginis. Theodotæ meretricis. Eudoxii. Leontii. Procopii. Alphæi & Zacchæi. Timothei Gazæ. Agapii. Petri martyris. Victorini. Ammonii. Appiani. Theodoſię Virginis. Marię Virginis. Luciani. Oneſimi. Cypriani. Euſebii Et Mar Ab-Hai.* Horum martyriorum pleraque ad Euſebium referri non poſſe, certum eſt. Græcè, Copticè, & Arabicè martyria nonnulla Vitæque Sanctorum exhibentur Tom. 1. Biblioth. Orient. pag. 586. 595. 603. 605. 617. & 618. ut alia omittam, quæ Græcè, & Arabicè exſtant mss. in Bibliotheca Vaticana, quæque olim ad Bibliothecam Palatinam ſpectabant.

1 *Orationem de laudibus eorum*, nimirùm Martyrum; quæ alia eſt à *ſermone de laudibus martyrum Orientalium*, qui exſtat Tom. 1. Biblioth. Orient. pag. 606. Vide quæ de hoc Sobenſis loco diſſerui Tom. cit. pag. 184.

2 *Orationem de defectu pluvię*, cujus neque Græcorum, neque Latinorum quiſquam meminit.

3 *Librum Apologeticum pro Origene*. Libros ſcilicet ſex Apologiæ pro Origene, de quibus Caveus loco cit. Quod autem ait Sobenſis, Origenem tamquam allegoricum ſcripturarum expoſitorem coargui à Theodoro, alludit ad *opus ejuſdem Theodori Mopſveſteni adversùs Allegoricos*, cujus idem Sobenſis infrà mentionem facit.

4 *Athanaſius*. Obiit anno Chriſti 371. vel ut firmior fert opinio 373. Vita ejus præfigitur Codici Græco manuſcripto Tomo 1. Bibliot. Oriental. pag. 593. ubi pleraque ejuſdem opera proſtant, ut & eodem Tom. pag. 596. 598. 603. 604. & 607. *Copticè* habentur *homilię tres de Abraham*,

Et Apologiam de ſua fuga:
Et hiſtoriam Sancti Antonii,
Et librum inſcriptum
Ad Epictetum.

ܘܡܦܩܢܘܬܐ ܕܥܠ ܥܪܘܩܬܗ ܀
ܘܬܫܥܝܬܐ ܕܩܕܝܫܐ ܐܢܛܘܢܝܘܣ .
ܘܟܬܒܐ ܗܘ ܕܪܫܝܡ ܠܘܬ
ܐܦܝܩܛܝܛܘܣ .

CAPUT XIII.

Baſilius Magnus.

1 Baſilius 1 Magnus

ܒܣܝܠܝܘܣ ܗܘ ܪܒܐ

Com- ܣܡ

de Iſaac, & de Jacob, eod. Tom.1. pag. 618. *Syriacè* verò *Liber de Incarnatione Dei Verbi* exaratus anno Chriſti 564. io eodem Tom.1. pag.612. qoi prodiit Græcè & Latinè io oovisſima Benedictinorum editione Tom. 1. pag.47. *Symbolum*, Tom. 1. Biblioth. Orient. pag.631. & *Anaphora Syriaca*, cujus initium, *Domiae Deus fortis*, de qua Cornelius Schultingios tom. 3. in Catalogo Liturgiarum num. 15. & Edenenſis oum. 11. quæ ad Anthimum Alexandrinum perperàm refertur in Codice Nitrien. 3 Tom. cit. Bibl. Orient. pag. 562 nullus enim Anthimus fuit, qui Alexandrioam vel Orthodoxorum, vel Jacobitarum Sedem occupavit. Citantur autem ejuſdem Athanaſii *Orationes de Cruce, & de ortu corporali* à Moſe Barcepha Par. 1. & 3. de Paradiſo Tom.2. Bibl. Orient. p. 129. *Homilia ſeù Oratio quadrageſima tertia* à Dionyſio Barſalibæo tom. cit. pag. 158. *De Incarnatione Domini: Epiſtola ad Jovianum Imperatorem: Homilia de Epiphania Domini: Commentaria in Cantica, & in epiſtolam ad Coloſſenſes* à Gregorio Barhebræo in opere Theologico Tom. cit. pag. 295. qui io Nomocanone, & io Commentariis in Scripturam ſæpè Athanaſii teſtimoniis utitur. *Oratio de anima, & oratio adversùs Apollinarem* à Joanne Marooe in libello fidei Tom. 1. Biblioth. Orient. pag.516. *Arabicè* denique habentur ſub nomine ejuſdem Athanaſii *liber adversùs Judæos*, Tom. 1. Biblioth. Orient. pag. 634. qui idem eſt, ac *Interrogationes Judæorum & hæreticorum, & reſponſiones Chriſtianorum de iis, quæ ad divinam Chriſti diſpenſationem ſpectant*, Græcè eod. tom. pag. 603. *Canones ſeptem ſuprà centum*, & *Symbolum* in Tomo ſecundo Canonum Eccleſiæ Alexandrinæ, quos Macarius Presbyter & monachus compilavit, Tom.2. Bibl. Orient. p.619. & Cod. Arab. Vat. 129. pag. 49. *Homiliæ duæ in Pentecoſten*, Cod. Arab. Vat. 45. & *Apocalypſis apocrypha*, Cod. Arab. Vat. 39. & 55. de qua ſuprà dictum eſt. Quæ autem à Sobenſi laudaotur hìc Athanaſii opera, typis omnia prodiere, ſatiſqoe nota ſunt.

Abulbarcatus io libro de divinis officiis cap. 7. hoſce commemorat Athanaſii libros.

Commeatariam in Pſalmos ومنه استنبطت المقدمة التي تتضمن تفصيل المزامير ونسبتها واغراضها .

Ex quo (inquit) *deſumpta eſt Præfatio, quæ continet diviſionem Pſalmorum, & ad quos refereadi ſunt, & quam unuſquiſque virtutem babeat.* (Exſtat hæc Præfatio in Pſalmis Syriacis maouſcriptis paſſim.) *Quæſtiones ad Antiochum de Trinitate, Incarnatione, & Fide: & Canones* 107. De quibus vide poſtremam editionem Benedictinorum Congregationis S. Mauri.

1 *Baſilius magnus* obiit juxta communiorem ſeoteotiam anno Chriſti 378. Opera ejus *Græca* uoàcum Vita per Amphilochium ſcriptâ, habentur in mss.Codd. Clem. Vat.To.1. Bibl. Orient.pag.593. 595. 596. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 631. & Tom 2. pag. 517. *Copticè* Baſilii *homilia in B V. Mariam* Tom.1. pag 618. *homilia altera* ſine titulo, pag. 619. *Copticè & Arabicè* Baſilii *Liturgia* Tom. 1. pag. 617. 624. & Tom. 2. pag. 517. & in Cod. Vatic. Coptico 12. & 21. & Arab. Vatic. 169. *Arabicè* ejuſdem Baſilii *Liturgia* ex Græco converſa, Cod. Arab. Vat. 42. & 157. *Baſilii & Gregorii Dialogus*, Tom. 1 Bibl. Orient. pag. 585. & Cod. Arab. Vat. 170. qui idem eſt ac *Interrogationes Reſponſioneſque ejuſdem Baſilii atque Gregorii Theologi*, quæ exſtant Græcè Tom. 1. pag. 605. *Canones duodecim, & alii centum & ſex*, ex tribus canooicis Baſilii epiſtolis ad Amphilochium decerpti, eodem Tom. 1. pag. 619. *Canones XXII.* Cod. Arab. Vat. 23. pag. 363. *Oratio exhortatoria ad Baptiſmum*, Cod. Arab. Vat. 44. quæ eadem eſt ac *ſermo præparatorius in ſanctum Baptiſma* Græcè Tom. 1. pag. 596. *Adhortatio ad juvenes Chriſtianos, ut ad comparandas ſcientias animum intendant*, Cod. Arab. Vatic 69. *Homilia de continentia cogitationum*, Cod. Arab. Vatic. 167. *Epiſtola ad Eunomium*, Cod. Arab. Vatic. 28.

Deoique *Syriacè* exſtat 1. Baſilii *Liturgia*, cujus ioitium, *Æterne Deus, qui in principio homines creaſti*, Tom. 1. pag. 614. edita primùm ab Andrea Maſio, & noviſſimè à Renaudotio Tom.2. Liturg.Orient. pag.548.

qui

1 Compoſuit librum in 1 Hexaëmeron: ܣܡ ܟܬܒܐ ܕܥܠ ܫܬܐ ܝܘܡܝܢ :

2, 3 Et quæſtiones 2 varias: & 3 Orationes; ܫܘܐ̈ܠܐ ܡܫܚܠܦܐ : ܡܐܡܪ̈ܐ :

4 Et plures longaſque 4 Epiſtolas. ܘܐܓܪ̈ܬܐ ܐܪ̈ܝܟܬܐ ܣܓܝ̈ܐܬܐ.

CAPUT XIV.

Gregorius Nyſſenus.

5 Gregorius 5 Nyſſenus Ha- ܓܪܝܓܘܪܝܘܣ ܗܘ ܕܢܘܣܐ ܐܦ

qui eodem Tomo pag. 562. advertit eandem Liturgiam etiam S. Gregorio Theologo conjunctim tribui in pervetoſto Codice Colbertino: & Tom. 1. pag. 8. alteram ejuſdem Baſilii Liturgiam ex Coptico & Arabico recudit, quam anno 1604. unà cum Liturgiis Gregorii & Cyrilli, ex Arabico converterat Victorius Scialac Maronita; & pag 57. novam ipſe Renaudotius ejuſdem Liturgiæ editionem ex Codice Græco Arabico fecit. 2. *Liturgia altera*, ex Græco in Syriacum converſa, qua Syri Melchitæ olim utebantur, Tom. 1. pag. 615. quæ eadem eſt, ac prior Syriaca, poſteriorque Coptica & Arabica; ſed uberior, & in ordine precum dumtaxat diverſa. 3. *Liturgia Syriaca Præſanctificatorum* nomen Baſilii præfert, Tom. cit. pag. 615. quæ à Græcis ad S. Gregorium Papam communiter referri ſolet. Baſilianæ autem Anaphoræ meminit Edeoenſis cap. 2. num. 15. & Cornelius Schultingius num. 15. ex fide Ignatii Jacobitarum Patriarchæ, illius Catalogi auctoris, qui tamen falſus eſt, quum ait, eam à S. Baſilio anno Chriſti 390. compoſitam: nam vita Sancti Doctoris ad eum annum nequaquam producta eſt. 4. *Liber de inſtitutione monaſtica*, cui titulus: *Quæſita monachorum ad Baſilium magnum Cæſareæ Cappadociæ Epiſcopum de re monaſtica CCCLX.* quibus continentur Aſcetica ferè omnia, quæ in Regulas fuſius breviuſque diſputatas dividuntur; ordine tamen ab editis diverſo: quædam etiam in eis ſunt, quæ in impreſſis deſiderantur. Tom. 1. Bibl. Orient. pag. 567. & 611. atque hoc reſpexit Sobenſis, quum ait, *Baſilium compoſuiſſe quæſtiones varias.* 5. *Epiſtola ad Gregorium Nyſſenum fratrem, & Paræneſes duæ*, quæ in cit. tom. 1. p. 611. inſtitutionibus monaſticis ſubjunguntur.

Citantur autem à Syris Scriptoribus hæc Baſilii opera. *Adversùs Eunomium caput octogeſimum* à Joanne Marone in libello fidei Tom. 1 Bibl. Orient. pag. 516. *Oratio in illud, in omni re gratias agite*, à Moiſe Barcepha Par. 1. de Paradiſo cap. 13. Tom 2. Biblioth. Orient. pag. 129. *In Hexaëmeron & adversùs Eunomium* à Gregorio Barhebræo in libro de fundamentis Eccleſiaſticis Tom. cit. pag. 295. *Canones* ab eodem Barhebræo in Nomocanone pag. 302. & in Ethicis p 306. Fragmentum *de Virginitate*, ubi de *Loth* ejuſque *filiabus*, Tom. 1. pag. 607. Item à Petro Callinicenſi in opere adversùs Damianum, & à Barhebræo in Commentariis in Scripturam, Tom. 2. pag. 80. & 283.

Idem Barhebræus in Nomocanone cap. 7. ſect 9. inter receptos apud Syros notoſque Patrum libros, hoſce Baſilii recenſet: *Orationes undetriginta: & in Hexaëmeron homilias novem*, Tom. 2. Biblioth. Orient. pag. 302. & 303.

Abulbarcatus lib. de divinis officiis cap. 7. laudat *Baſilii magni Liturgiam*: *Librum de inſtitutione monaſtica*: *Interrogationes & reſponſiones cum Gregorio*, quem fratrem Baſilii per errorem vocat: *Canones de ordinibus Eccleſiaſticis* 106. *In Hexaëmeron libros novem*, quibus ſubjunctum eſſe decimum affirmat à Gregorio ejuſdem Baſilii fratre, rogatu Petri Epiſcopi Sebaſteni, compoſitum. Fragmenta ex Baſilio in libro de Fide Patrum exhibet Paulus Ebn Regia, Tom. 1. Bibl. Orient. pag. 624.

1 *In Hexaëmeron* librum, homiliis novem conſtantem, ut mox dixi.

2 *Quæſtiones varias*. Aſcetica nimirùm Baſilii, quæ tempore Photii duobus conſtabant libris, quorum primus continebat breves illos *ſermones de judicio Dei*, *de fide* &c. qui Ethicis præponi ſolent; ſecundus *ethica* ſeu *moralia*, item Regulas Aſceticas fuſiores 55. per modum interrogationum & reſponſionum explicatas: deinde breviores alias numero 313. prout hodie extant Syriacè deſcriptæ in Codice ſuprà laudato.

3 *Orationes*. Univerſim à Barhebræo numerantur XXIX. quæ nimirùm in Syrorum ſermonem converſæ ſunt: nam Græcè habentur Homiliæ XXXI.

4 *Epiſtolas*. Sunt numero 428. diverſi argumenti, de quibus vide Gul. Caveum tom. 1. hiſt. liter. pag 136. Eas Jacobus Edeſſenus conjunctim cum epiſtolis Nazianzeni recenſuit in Onomaſtico Tom. 2. Biblioth. Orient. pag. 499

5 *Gregorius Nyſſenus* Baſilii Magni frater natu minor, Concilio Conſtantinopolitano I. anno Chriſti 381. interfuit. *Græca* ejus opera habentur in Codicibus mss. Clementino-Vaticanis Tom. 1. Biblioth. Orient. pag. 593. 595. & 605.

Syriaca verò in optimo Codice Nitrienſi,

1 Habet quamplures 1 quæſtiones:
Et expoſitionem in Pater noſter:
Et de Beatitudinibus Evangelicis:

2 Et librum 2 magnum Orationum:
3 Et de reſurrectione 3 & ad ſororem:
Et de hominis opificio,
4 Et de rebus 4 naturalibus.

5 Et librum adversùs 5 Ethnicos:
Et commentaria
In Canticum Canticorum, quæ diviſit
6 In duos tomos: & librum 6 de anima.

ܐܝܬ ܠܗ ܫܘܐܠܐ ܣܓܝܐܐ ܀
ܘܦܘܫܩܐ ܕܐܒܘܢ ܘܕܛܘܒܐ ܀
ܕܐܘܢܓܠܝܘܢ .
ܘܟܬܒܐ ܪܒܐ ܕܨܠܘܬܐ ܀
ܘܕܩܝܡܬܐ ܘܕܠܘܬ ܚܬܗ ܀
ܘܥܠ ܥܒܕܗ ܕܒܪܢܫܐ ܀
ܘܗܘ ܕܟܝܢܝܬܐ .
ܘܟܬܒܐ ܠܘܩܒܠ ܚܢܦܐ ܀
ܘܗܘ ܕܡܦܫܩܢܘܬܐ
ܕܫܝܪ ܫܝܪܝܢ ܗܘ ܕܦܠܓܗ
ܠܬܪܝܢ ܦܠܓܘܬܐ . ܘܗܘ ܕܢܦܫܐ .

Gre-

ſi, quem Moſes Niſibenus pro Scetenſi S. Mariæ Syrorum monaſterio anno Chriſti 932 comparaſſe dicitur, hæc proſtant. *Epiſtola ad Theophilum Alexandrinum adversùs Apollinarium. De Oratione Dominica Homiliæ V. De Beatitudinibus Homiliæ VIII. De hominis opificio ad Petrum fratrem In Canticum Canticorum explanatio*, Tom. 1 Biblioth. Orient. pag 569. Ejuſdem *Liturgia Syriaca* laudatur à Corn. Schultingio num. 12. quam & apud Coptos exſtare, & quidem à Liturgiis Baſilii, Gregorii Theologi atque Cyrilli diverſam, teſtatur Abulbarcatus loco mox citando.

Arabicè ſub nomine S. Gregorii Nyſſeni *Canones quinque* exſtant in tomo ſecundo Canonum Eccleſiæ Alexandrinæ, Tom. 1. Biblioth. Orient. pag. 619. & *Encomium in Sanctum Ephræmum*, Tom cit. pag. 622. & 632. Fragmenta quædam ex Nyſſeno Arabicè profert Paulus Ebo Regia in libro de fide Patrum, Tom. cit. pag 624.

Joannes Maro in libello fidei citat *Nyſſeni epiſtolam ad Olympium*, quem amanuenſis *Philippum* perperàm vocat, Tom. 1. Bibl. Orient. pag. 516. Joannes Darenſis lib. 4. de reſurrect. corporum cap. 24. prolixum ejuſdem Nyſſeni fragmentum exhibet Orat. in Macrinam ſororem, quod Abr. Ecchellenſis Not. in hunc Ebedjeſu Catalogum pag. 171. ſub Darenſis nomine protulit. Moſes Barcepha in libro de Paradiſo utitur ejuſdem Nyſſeni auctoritate ex libris *de hominis opificio, & de oratione Dominica*, Tom. 2. p. 129. Gregorius Barhebræus in opere Theologico de fundamentis Eccleſiaſticis præter Nyſſeni *Orationes* de conſtitutione hominis, de opere ſex dierum, & adversùs Apollinariſtas, laudat ejuſdem *Apologiam pro S. Baſilio Magno*, Tom cit. pag. 295. Abulbarcatus denique in libro de divin. Offic. cap. 7. num. 4. hæc S. Gregorii Nyſſeni opera commemorat. 1. *Liturgia ad Filium*. 2. *Hexaëmeri à Baſilio inchoati complementum*: decima ſcilicet, & undecima Homilia, quæ novem Baſilianis ſubjunguntur. 3. *Epiſtola ad Petrum fratrem, in qua de creatione hominis diſſeris*: ſeu liber de hominis opificio ad Petrum. 4. *Expoſitio in Canticum Canticorum*. 5. *Liber de hominis natura, quem Honainus medicus Iſaaci filius è Græco in Arabicam tranſtulit*. Nimirùm *de natura humana libri octo*, qui Nemeſii Philoſophi eſſe dicuntur. Vide Guliel. Caveum in hiſtor. liter. tom. 1. pag. 138. & 139. Nemeſii autem de arbore vitæ tractatus citatur à Barcepha in libro de Paradiſo. 6 *Iſagoge, ſeù Introductio in Categorias Ariſtotelis*. Ejuſdem Nemeſii fœtus eſſe videtur.

1 *Quamplures quæſtiones*. Fortaſsè *contra Eunomium libri* XIII. vel, *ad Ablabium, tres Deos dici non oportere*: de quibus vide Caveum loc. cit.

2 *Librum magnum Orationum*, quarum numerum ex editis facile eſt colligere.

3 *De reſurrectione & ad ſororem*. In impreſſis titulus eſt, *de anima & reſurrectione Dialogus*, quem ex occaſione mortis Macrinæ ſororis conſcripſit. Ejus meminit Abulbarcatus loc. cit. num. 7. ſub nomine *Sanctæ Macrinæ*.

4 *De rebus naturalibus*. Ecchellenſis vertit, *de imbecillitate naturalium* ܘܗܘ ܕܚܠܫܘܬܐ ܕܟܝܢܝܬܐ. Sed vox ܚܠܫܘܬܐ *imbecillitas* non eſt in textu Sobenſis, neque illam eſſe metri ratio patitur. *Rerum* autem *naturalium* nomine deſignat Sobenſis Tractatum S. Gregorii Nyſſeni in *Hexaëmeron*, ſeu de opere ſex dierum, à libro *de hominis opificio* diverſum.

5 *Librum adversùs Ethnicos*. In impreſſis titulus eſt, *Tractatus de communibus notionibus adversùs Græcos*.

6 *Librum de Anima*. Is eſt, qui in impreſſis ſubjungitur Tractatui de communibus notionibus. Differt autem à Dialogo de Anima & reſurrectione, de quo ſuprà dixi.

Digitized by Google

CAPUT XV.

Gregorius Nazianzenus.

1 Gregorii 1 Magni
Epiſcopi Nazianzeni

ܕܓܪܝܓܘܪܝܘܣ ܗܘ ܪܒܐ
ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܢܙܝܢܙܘ

Ex- ܐܝܬ

NOTÆ.

1 *Gregorii Nazianzeni*, cognomento Theologi. Obiit anno Chriſti 389 *Græca* ejus opera cum interpretationibus Nicetæ & Eliæ Cretenſis, habentur in mss. Codicibus Clementino-Vaticanis Tom. 1. Biblioth. Orient. pag. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 601. 602. 603 & 605 & Tom. 2. pag. 515. quibus ſubjungitur ejuſdem *Vita* ſcripta à Gregorio Presbytero: & *Anthologium* ex orationibus ejuſdem Sancti Doctoris ab anonymo collectum, & in capita 60. diviſum.

Copticè exſtant homiliæ duæ: quarum altera *de Abraham & Iſaac*: & altera *de Annunciatione B. Virginis Mariæ*, Tom. 1. Bibl. Orient. pag. 618. Copto-Arabicè *Liturgia*, Tom. 2. pag. 517. & in Codicibus Copticis Vaticanis 12 14 21. & 24. de qua ſuprà dixi, ubi de S. Baſilio Magno.

Arabicè in libro de Fide Patrum, *Anathematiſmi XII.* ſub Nazianzeni nomine, & quidem ab Anathematiſmis Gregorii Thaumaturgi diverſi, Tom. 1. pag. 625. *Homilia de S. Cruce*, Tom. cit. pag. 630. & *Dialogus ejuſdem cum S. Baſilio*, de quo ſuprà.

Syriacè denique *Carmina CXXX.* in Codice membranaceo, quem Moſes Niſibenus anno Chriſti 932. pro Scetenſi Syrorum monaſterio comparaſſe dicitur, Tom. 1. pag. 612. *Liturgia*, cujus initium, *Deus Pater beatiſſime*, Tom. cit. pag. 562. de qua vide Edenenſem cap. 2. num. 16. & Corn. Schultingium in Catalogo Anaphorarum Syriacarum n. 10. *Interrogationes & reſponſiones*, Tom. citat. pag. 502. & 503. & *Viſio*, quam à Joſepho Vidente expoſitam fuiſſe teſtatur Sobenſis in Catalogo.

Gregorius Barhebræus exſtare affirmat apud Syros *Nazianzeni opera Tomis duobus, quibus Orationes XLVII. & Epiſtolæ XXXI. comprehenduntur*, Tom. 2. Biblioth. Orient. pag. 302. Idem Tom. cit. pag. 295. citat Nazianzeni *Orationes de Cæſario fratre, de Sancto Athanaſio, de Baptiſmo, de nativitate Domini, de Filio, de grandine, & librum adverſùs Julianum*. Et pag. 307. ſcribit: *duas eſſe ejuſdem Nazianzeni apud Syrorum gentem Translationes: alteram antiquiorem Neſtorianorum; recentiorem alteram à Jacobo Edeſſeno elaboratam.*

Jacobus Edeſſenus in Onomaſtico To. 2. Bibl. Orient. pag. 499. *duas* quidem *Theologi partes* recenſet; ſed *Orationes XCV.* iis contineri teſtatur, quibus *epiſtolas Baſilii & Gregorii* ſubjungit.

In Scetenſi S. Mariæ Syrorum monaſterio vidi tres optimos Codices Syriacos in pergameno, quorum prior exaratus erat anno Chriſti 845. ſub Dionyſio Jacobitarum Patriarcha & Davide Urimæ Epiſcopo: alter anno Græcorum 1101. Chriſti 790. tertius nota temporis carebat. In duobus autem prioribus continebatur Prima Pars Operum Theologi, orationibus triginta comprehenſa, quas è Græco in Syriacum tranſtuliſſe dicitur Paulus Cypri Epiſcopus anno Græcorum 935. Chriſti 624. ut obſervavi Tom. 1. pag. 172. Tertius verò Codex alteram Theologi partem complectebatur in orationes duodecim diſtributam: & epiſtolas præterea triginta: nimirùm à ſexageſima ſexta uſque ad nonageſimam ſextam: ex quo liquet, plures in Syrorum ſermonem epiſtolas translatas fuiſſe, quàm quas Barhebræus numerat.

Severinus Ebididatus Amidenſis anno Græcorum 976. Chriſti 665. *Carmina Nazianzeni* è Græco in Syriacum convertit, ex quibus fragmentum habetur ad calcem Tomi 2. Bibl. Orient. pag. 502.

Theodoſius Presbyter, deinde Epiſcopus Edeſſenus, Dionyſii Jacobitarum Patriarchæ frater, operum Theologi interpretationem inchoaſſe dicitur menſe Junio anni Græcorum 1113. Chriſti 804. abſolviſſe verò menſe Decembri anni ſequentis: cujus interpretationis *homilia de miraculis Eliæ* exſtat ad calcem Tomi 2. Bibl. Orient. pag. 502. Ab eodem Theodoſio *librum Carminum Nazianzeni* è Græco Syriacum factum fuiſſe teſtatur & Barhebræus Tom. cit. pag 345. additque in vita Joannis Jacobitarum Patriarchæ eodem Tom. pag. 338. & 339. Eliam Sigaræ Epiſcopum *Priorem Theologi Tomum* doctis Commentariis illuſtraſſe: quod & ex Neſtorianis Cypeianum Niſibenſem feciſſe ſcribit Sobenſis in Catalogo.

Moſes Barcepha Tom. cit. pag. 129. laudat Nazianaeoi Orationes *de Chriſti natalibus, de patientia, in Dominicam novam, & de libertate.*

Abulbarcatus in lib. de divin. offic. cap. 7. num. 3. ex Codice Arabico, quem Julabus ſeù Joſephus Phuæ in Delta Ægypti Epiſcopus circa annum Chriſtı 1230. exaraverat, Orationes hasce Nazianzeni recenſet. 1. *Ad Julianum, ubi & de Nativitate*. Julianum tributorum exæquatorem intelligit. 2. *De nativitate Domini*. 3. *De ſanctis luminibus*. 4. *Exhortatio ad Baptiſmum*. 5. *De amore pauperum*. 6. *De Gregorio Epiſcopo Nyſſeno*.

7. De

1 Exſtant quinque 1 Tomi:	ܐܝܬ ܠܗ ܦܢܩ̈ܝܬܐ ܚܡܫ
2 Et opera 2 verſu Jambico.	ܘܕܡܫܘܚܬܐ ܘܡܠܝܗ̇ .
3 Quæſtiones 3 ad Cæſarium:	ܫܘ̈ܐܠܐ ܠܩܣܪ ܦܢܘܢ :
4 Et liber 4 Tragediæ:	ܐܦ ܗܘ ܕܛܪܓܘܕܝܐ :
Et liber, quem compoſuit	ܘܡܐܡܪܐ ܐܚܪܢ ܗܘ ܕܣܡ
5 Adversùs 5 Theopaſchitas.	ܠܘܩܒܠ ܬܐܘܦܣܟܝܛ̈ܐ .

CAPUT XVI.

Joannes Chryſoſtomus.

6 Joannes 6 Chryſoſtomus Edi-	ܐܘܐܢܢܝܣ ܟܪܘܣܘܣܛܘܡܘܣ ܐܝܬ

7. *De Paſchate*. 8. *Altera de Paſchate*. 9. *In Dominicam novam*. 10. *De adoratione Trinitatis*: quæ eadem eſt ac de Pentecoſte (quam quum Joannes Moſolanus Metropolita ad populum recitaſſet, à Neſtorianis in Patriercham acclamatum eum fuiſſe refert Barhebræus Par. 3. Chronici Syriaci, cujus verba Tom.2. Bibl. Orient. pag.440 protuli) 11. *De Theologia*. 12. *Oratio de Filio, quam tranſtulit Abraham Joannis filius*. 13. *Item de Filio*. 14. *De Spiritu Sancto*. 15. *Ad cives gravi timore perculſos*. 16 *Epiſtola prior ad Cledonium*. 17. *Altera ad Cledonium*. 18. *In caput Evangelii Matthæi*. 19. *De Eulalio Epiſcopo*. 20. *Oratio poſtquam ad Presbyteratum vocatus eſt*. 21. *In Sanctos Macabæos*. 22. *De virtute, ordine Alphabetico*. 23. *Doxologia*. 24. *De adventu centum quinquaginta Epiſcoporum*. 25. *De ſilentio patris, & in plagam grandinis*. 26. *De Sacerdotio*. 27. *De S. Athanaſio Alexandrino*. 28. *De S. Baſilio Magno*. 29. *De S. Cypriano*. 30. *Vita S. Gregorii ſcripta à cognomine Presbytero Cappadoce*.

Idem Abulbarcatus pro Nectario, qui Theologo ſponte abdicanti in Sede Conſtantinopolitana ſucceſſit, *Neſtorium* ſcribit, eumque Gregorii præceſſorem fuiſſe oſcitanter affirmat.

1 *Quinque Tomi*. In Translatione ſcilicet Neſtorianorum. Nam altera, quæ apud cæteros Syros circumfertur, opera Theologi in duobus Tomis comprehendit, ut ſuprà dixi. Quinimò Sobenſis ipſe in Catalogo affirmat, Denham duos tomos S. Gregorii dilucidaſſe, ut infrà dicam.

2 Opera *Verſu Jambico*: quorum Indiculum habes ad calcem Tomi 1. pag 612.

3 *Quæſtiones ad Cæſarium*. Nimirùm Dialogi IV. ſeù *Quæſtionum quarundam graviſſimarum explicationes*, quas Photius Cod.210. affirmat, à nonnullis Gregorio Nazianzeno adſcriptas fuiſſe, à pleriſque Cæſario. Prodiere Græcè ſub nomine Cæſarii in Auctuario Frontonis Ducæi anno 1624. Exſtant autem mss. in Codice Græco Clementino-Vaticano Tom. 1. Bibl. Orient. pag. 594. hoc titulo: *Cæſarii fratris S. Gregorii Nazianzeni interrogationes & reſponſiones*. Ecchellenſis pro Cæſario *Cæſarem* reddit.

4 *Liber Tragediæ*: ſeù *Chriſtus patiens*: quem à pleriſque Apollinario ſeniori tributum eſſe obſervet Caveus tom.1. hiſtor. liter. pag.141.

5 *Liber adversùs Theopaſchitas*. Fortaſsè *Orationes* ſeù *Epiſtolæ duæ ad Cledonium adversùs Apollinarium*, quæ à Syris propter controverſiam de myſterio Incarnationis frequenter citantur. Sobenſem pro Apollinariſtis *Theopaſchitas* dixiſſe puto: alioquin libri hujus adversùs Theopaſchitas à Nazianzeno compoſiti nemo Græcorum Latinorumve meminit.

6 *Joannes Chryſoſtomus* Syrus Antiochenus, primùm ejus Eccleſiæ Presbyter, deinde Conſtantinopolitanæ Epiſcopus. Obiit anno Chriſti 407. *Græca* ejus opera mss. vide in Codicibus Clementino-Vaticanis Tom. 1. pag. 594. 595. 596. 597. 598. 600 601. 602. 603. 604. & 605.

Copticè exſtant *Homiliæ XLIV.* quarum una inſcribitur *de S. Michaële Archangelo*, altera *in Pſalmum ſextum*, tertia *in Pſalmum trigeſimum octavum*, & quarta *in Pſalmum quinquageſimum*. Tom. 1. Biblioth. Orient. pag.617. 618. & 619.

Arabicè Homiliæ XXXIV. *in epiſtolam Pauli ad Hebræos*, Cod. Arab. ms. Vatic. 22. *Homilia de Joſue filio Nun, & quod geſſerit figuram Chriſti*, Ibidem. *Quod melius ſit eligere triſtitiam & laborem, quàm requiem*. Ibidem. *Quod omnes Sancti per triſtitiam dies ſuos tranſegerant*. Ibid. *Quod homo mundanus habet unum talentum*. Ibid. *De pœnitentia, & quod humilitas multùm prodeſt*. Ibid. *De eleemoſyna: & quod nihil in hoc ſeculo permanens ſit*. Ibid. *Quod paupertas ſit utilior divitiis*. Ibid. *Quod magna opus eſt diligentia ad conſervandam gratiam Dei*. Ibid *Homilia in Pſalmum ſextum*, Tom. 1. Bibl. Orient. pag. 585. *Epiſtola ad Theodorum monachum lapſum*, Ibidem,

dem, & Cod. Arab. Vatic. 69. ubi Theodorus Chryſoſtomi diſcipulus, & relicto monaſtico inſtituto ouepſiſſe dicitur: quem unum eundemque cum Theodoro Mopſveſtiæ poſteà Epiſcopo fuiſſe teſtatur Heſychius Hieroſolymitanus in Actis Concilii V. collat. 5. *Canones duodecim*, Tom. 1. Biblioth. Orient. pag. 619. *Homiliæ duodenonaginta in Joannem*, Ibid pag. 634. *Homiliæ quadraginta quatuor in Joannem*: ſeù Pars ſecunda expoſitionis in Joannem ab Homilia quadrageſima quinta uſque ad octogeſimam octavam, Tom. 2. Biblioth. Orient. pag. 517. quas è Græco in Arabicum tranſtuliſſe dicitur Antonius Abbas monaſterii S. Simeonis Thaomaſtoritæ apud Antiochiam. *Homiliæ duæ de nativitate Domini*, Cod. Arab. Vatic. 44. *Homiliæ tres de Baptiſmo Chriſti*, Ibidem, & Cod. Arab. Vatic. 45. *De Thoma Apoſtolo & Dominica nova*, Cod. Arab. Vatic. 45. *De Pentecoſte*, Ibid. *Sermones diverſi ejuſdem*, Cod. Arab. Vatic. 46. *De Pœnitentia*, Cod. Arab. Vat. 55. *De Peccatrice, & Juda proditore*, Cod. Arab. Vat. 67. *De iis, qui non interſunt divinæ Liturgiæ*, Cod Arab. Vat. 168. *Liturgia Arabica* ad uſum Syrorum Melchitarum Cod. Arab. Vat. 67. & 142. *Eadem Græco-Arabica* Cod. Arab. Vatic. 142. *Liber Demonſtrationis* Chryſoſtomo tributus, quem tamen recentioris cujuſdam Chriſtiani Arabis fœtum eſſe exiſtimo: in capita octo diviſus, Tom. 2. Bibl. Orient. pag. 512. in quo agitur de Deo trino & uno: de Incarnatione & paſſione: Vaticinia de Chriſto è ſcriptura deſumpta: de Euchariſtia: de lucta Diaboli cum hominibus: de die Dominica obſervanda: de jejunio Feriæ quartæ & ſextæ: de Jejunio Quadrageſimæ. *Annales* ſub Joannis Chryſoſtomi nomine laudati ab Elmacino, de quibus vide Hottingerum in Biblioth. Orientali pag. 82.

Item *Arabico ſermone* in urbe Alepo anno Chriſti 1707. ſumptibus Athanaſii Græcorum Antiocheni Patriarchæ typis prodiit *Liber* inſcriptus الدر المنتخب ليوحنا فم الذهب *Margarita electa Joannis Chryſoſtomi*, in quo triginta quatuor ſelectæ ſancti Doctoris homiliæ continentur: videlicet: 1. *Ad parentes adhortatio de educatione liberorum*. 2. *Ad eos, qui mulierum formam concupiſcunt*. 3. *quod non ſit contemnenda Eccleſia Dei, cum reliquis Sacramentis*. 4. *In illud Pſalmi, ne timueris, cum dives factus fuerit homo*. 5. *de amore pecuniæ*. 6. *de ſuperbia & inani gloria*. 7. *In illud Pſalmi, In vanum conturbatur omnis homo vivens: & de eleemoſyna*. 8. *de futuro judicio: deque pœnis gehennæ, quibus nullus finis*. 9. *de confeſſione & pœnitentia*. 10. *de invidia & odio*. 11. *de ira & inimicitia*. 12. *de injuriarum oblivione*. 13. *de amore in genere, & de charitate fraterna*. 14. *de eleemoſyna*. 15. *In ſancta Theophania Domini: deque iis, qui Eccleſia exeunt, antequam divina Liturgia perficiatur: & in eos, qui tremenda ſacramenta indignè percipiunt*. 16. *de oratione*. 17. *de virtute & vitio*. 18. *de juramentis*. 19. *de pœnitentia, deque iis, qui ſerò veniunt ad Eccleſiam: deque divina menſa, & judicio*. 20. *de perpetua concione*. 21. *de morte & conſummatione ſæculi*. 22. *de humilitate & juſtitia*. 23. *de anima & ſpe*. 24. *de pœna æterna, deque juſto Dei judicio*. 25 *de divitiis & paupertate*. 26. *de præſcientia & providentia Dei*. 27. *de pœnitentia, deque David & uxore Uriæ*. 28. *de pœnitentia & jejunio: deque Jona propheta & tribus Pueris*. 29. *de pœnitentia*. 30. *de oratione & precibus*. 31. *de pœnitentia & eleemoſyna*. 32. *de morbis & medicina*. 33. *de decem Virginibus*. 34. *de Pſeudoprophetis, & falſis doctoribus, deque ſignis conſummationis ſæculi*. Quæ inter editas Chryſoſtomi homilias ſunt, etſi diverſis titulis prænotentur. Vide Tom. 1. Bibl. Orient. pag. 631. Cod. Arab. 88. & Cod. 90. in quo cum ſexaginta ſex Athanaſii Hieroſolymitani homiliis habetur etiam una Chryſoſtomi *de Paſchate reſurrectionis*.

Syriacè exſtant *Commentaria S. Joannis in epiſtolas Pauli, & in quatuor Evangelia* in compendium redacta, Tom. 1. Bibl Orient. pag. 607. *Homilia de annunciatione Zachariæ, quando ei revelata fuit ab Angelo nativitas S Joannis Baptiſtæ*, Tom. cit pag. 563 & 566. *In S. Stephanum protomartyrem*, Ibid. *De paſſione Domini*, Ibid. pag. 564. *De nativitate Domini*, Ibid. pag. 566. *De luminibus*, Ibid. *De tentatione Domini*, Ibid. *De hoſannis ex commentario in Matthæum*, Ibid. *In illud, Pater ſi poſſibile eſt, tranſeat à me calix iſte*, Ibidem. *De Juda proditore*, Ibid. *De paſſione Domini*, Ibid. *De cruce & latrone*, Ibid. *De Dominica reſurrectione ex homilia octogeſima quinta in Joannem*, Ibid. *De Cruce, Adam, & Eva*, Ibidem pag. 567. quæ eadem eſt ac *homilia de venerabili cruce & tranſgreſſione Adami* Tom. 6. operum Chryſoſtomi editionis Morellianæ Pariſienſis, & Tom. 7. Savilianæ, prodiitque ſub nomine Joannis Epiſcopi Hieroſolymitani per Petrum Waſtellum Carmelitarum Ordinis Provincialem Belgicum Bruxellis anno 1643. *Homiliæ tres de filio prodigo* Tom. 1. Bibl. Orient. pag 612. *De Turtare ſive Eccleſia*, Ibidem: quæ prodiit ſub nomine Joannis Hieroſolymitani in citata editione Bruxellenſi, de qua vide Gulielm. Caveum tom. 1. hiſtor. liter. pag. 164 *In illud Pſalmi, ſicut deſiderat cervus ad fontes aquarum* Tom. 1. Biblioth. Orient. pag. 612. *De paupertate & divitiis*, Ibid *Quod parentibus obtemperandum ſit*, Ibid. *De mortuis non amarè flendis*, Ibid. quam inter Dubias collocat Caveus tom. 1. hiſt. liter. pag. 184. *Quod tentatio æquo animo ferenda ſit*, Ibid. *In illud Pſalmi, dixi, cuſtodiam vias meas, ut non delinquam*, Ibid. *De Juramentis & Baptiſmo* Cod. Syr. Vat. 39. *De paſſione Domini*, Ibid. *De mendacio*, Ibid. *In illud Apoſtoli, propter fornicationem autem unuſquiſque uxorem ſuam habeat*, Ibid. *In illud, ſi peccaverit in te frater tuus, corripe eum inter te & ipſum*, Ibid. *In illud, Pater meus uſque modo operatur*, Ibid. *Homilia de die Dominica*, Tom. 2. Biblioth. Orient. pag. 487. *Homilia de Pœnitentia, de humilitate & ſuperbia*, fragmentum, Ibidem pag. 502. *Liturgia* denique *Syriaca*, cujus initium, *Domine Deus omnipotens*, Tom. 1. Biblioth. Orient. pag. 562. de qua Edeneoſis cap. 2. num. 18. & Coro. Schultingius num. 14. Prodiit Latinè per Renaudotium tom. 2. Li-

Digitized by Google

1 Edidit expoſitionem [1] in Matthæum,
Et expoſitionem in Joannem,
Unamquamque duobus tomis comprehenſam.
2 Commentaria quoque in [2] Apoſtolum:
Et librum de [3] Sacerdotio:
3
4 Et alterum de [4] Baptiſmo:
5 Et tractatum adversùs [5] Judæos.

6 Librum etiam de monachis [6] Ægypti:

Et

ܐܦ ܠܗ ܦܘܫܩܐ ܕܡܬܝ
ܘܦܘܫܩܐ ܐܦ ܕܝܘܚܢܢ ؛
ܟܠܚܕ ܒܬܪܬܝܢ ܦܢܩܝܬܐ .
ܘܦܘܫܩܐ ܐܦ ܕܫܠܝܚܐ ؛
ܘܟܬܒܐ ܕܥܠ ܟܗܢܘܬܐ ؛
ܘܗܘ ܐܦ ܕܥܠ ܡܥܡܘܕܝܘܬܐ ؛
ܘܡܐܡܪܐ ܕܠܘܩܒܠ ܝܗܘܕܝܐ .
ܘܕܥܠ ܝܚܝܕܝܐ ܕܡܨܪܝܢ ؛

ܘܡܐܡܪܐ

turg. Orient. pag. 242. *Altern Liturgin Syriaca* nomen Chryſoſtomi præſert tàm in Miſſali impreſſo anno 1594. pag. 69. quàm in Codice ms. Ecchellenſi 5. pag. 39. Tom. 1. Bibl. Orient. pag. 574. cujus initium, *Deus magne & æterne*, prodiitque latinè per eundem Renaudotium tom. cit. pag. 256. Verùm ea Chryſoſtomi non eſt, ſed Joannis Epiſcopi Haran, Niſibis & Chaboræ, cujus nomen disertè præſert in Codice Syriaco Nitrienſi 3. psg. 269. & in Cod. Syr. ms. Vatic. 33. pag. 21. ut oſtendi Tom. 2. Biblioth. Orient. pag. 230. quod & Renaudotius animadvertit Tom. cit. pag. 254. & 260. & ante ipſum notaverat Edesenſis loc. cit. *Tertia Liturgin Syriaca* è Græco exemplari ad verbum expreſſa, qua Syri Melchitæ utuntur, exſtat in Codicibus Syriacis 37. & 40. Tom. 1. Bibl Orieot pag. 615. Eademque Græcè habetur Tom. 1. pag. 596. & Tom. 2. pag. 517.

Joannes Maro in libello fidei citat Chryſoſtomi *epiſtolam ad Cæſarium monachum*, de qua pluribus Caveus tom. 1. hiſt liter. p. 186. *Homiliam de baptiſmo Chriſti deque ejuſdem lucta cum Diabolo*: & *Homiliam de Aſcenſione Domini*: Tom. 1. Bibl. Orient. pag. 516.

A Moſe Barcepha laudatur *S. Joannis Oratio, cum titulus, cur arbor illa appellata ſit arbor ſcientiæ boni & mali, & quid ſibi velit illud Chriſti, hodie mecum eris in Paradiſo. Oratio ad Stagirium monachum. Et Oratio contra eos, qui mundum à Dæmonibus gubernari putant.* Tom. 2. Biblioth. Orieot. pag. 129.

Gregorius Barhebræus in horreo myſteriorum, commentaria Chryſoſtomi in Scripturam frequenter commemorat. In Nomocanone verò Tom. 2. Bibl. Orient. pag. 303. affirmat, in Eccleſia Syrorum per anni circulum legi *Homilias centum quinquaginta quinque, quæ pro majori parte ſunt S. Joannis Chryſoſtomi, & Cyrilli, & Theodati, & Architei, & aliorum*. Et paulò inſerius: *Commentaria Sancti Ephræm, & Sancti Joannis Chryſoſtomi*. Cyrillum autem Alexandrinum intelligit, Theodotum Ancyranum, & Architeum, ſeù Arcadium Cypri Epiſcopum, de quo vide Caveum Tom. 2. hiſtor. liter. in Appendice, diſſert. 1. pag. 5. quorum Homiliæ in vetuſtis Eccleſiarum Syriacarum Lectionariis ſæpè occurrunt.

Quum itaque tot ac tanta Chryſoſtomi opera Syriacè, Copticè, & Arabicè habeantur, miror, cur Abulbarcatus in catalogo Scriptorum Eccleſiaſticorum nullam ejus mentionem fecerit, neque Jacobus Edeſſenus in Homiliis ejuſdem recenſendis operam ſuam contulerit.

1 *In Matthæum & Joannem* quatuor tomis. In Matthæum quidem Homiliæ XC. in Joannem verò LXXXVIII. Citantur à Syris paſſim. Xenajas in lib. de Uno ex Trinitate incarnato & paſſo tom. 2. Bibl. Orient. pag. 28. laudat etiam *Chryſoſtomi commentaria in Pſalmos*.

2 *In Apoſtolum* Homiliæ univerſim 245. quarum recenſionem vide apud Caveum tom. 1. pag. 183.

3 *De Sacerdotio* libri ſex, qui tom. 4. editionis Morellianæ & 6. Savilianæ exſtant. Citantur à Xenaja in lib de Uno ex Trinitate incarnato & paſſo, tom. 2. Bibl. Orient. pag. 28.

4 *De Baptiſmo*. Inter opera Chryſoſtomi nullus exſtat liber de hoc argumento, ſed homiliæ dumtaxat de Chriſti Baptiſmo, quas ſuprà indicavi. Fortaſſe ad Chryſoſtomum retulit Sobenſis *duos illos de baptiſmo libros*, quos Baſilius Magnus compoſuit.

5 *Adversùs Judæos* libri ſex, qui proſtant Tom. 1. edit. Morell. & 6. Savil.

6 *De monachis Ægypti*. Hic quoque liber inter Chryſoſtomiana opera deſideratur: alius enim videtur eſſe ab iis, qui inſcribuntur, *adversùs vitæ monaſticæ vituperatores*: &, *Comparatio Regis & monachi*: &, *quod Regulares fœminæ viris cohabitare non debeant, & in eos, qui ſorores adoptivas habent*: To. 4. edit. Morell. Exſtat tamen ſub nomine Joannis Epiſcopi Hieroſolymitani *liber de inſtitutione primorum monachorum in lege veteri exortorum, & in nova perſeverantium ad Capraſium monachum*, quem edidit Petrus Waſtellus Ord. Carmelitarum. Hunc cum libro Chryſoſtomiano *de monachis Ægypti* unum eundemque eſſe, id mihi ſuadet, quod homiliæ lucubrationeſque ferè omnes, quæ ibi Hieroſolymitano Joanni tribuuntur, Chryſoſto-

1 Et librum [1] conſolationum: ܘܟܬܒܐ ܠܗܘܢ ܕܒܘܝܐܐ :
2 Et epiſtolam [2] de Pœnitentia: ܘܐܓܪܬܐ ܕܬܝܒܘܬܐ :
3 Et alteram [3] ad Juſtinianum. ܘܗܝ ܕܠܘܬ ܝܘܣܛܝܢܝܢܘܣ ..

CAPUT XVII.

Methodius Epiſcopus Olympi.

4 Methodii [4] Epiſcopi ܘܕܡܬܘܕܝܘܣ ܐܦܝܣܩܘܦܐ
5 Liber [5] de ſucceſſione generationum, ܗܘ ܕܫܘܚܠܦ ܫܪܒܬܐ :

Et ܘܐܓܪܬܐ

ſoſtomi ſunt, ut ex ſuprà laudatâ homilia *de Turture*, & ex cæteris ad Chryſoſtomianos ſermones collatis apparet. Vide Caveum tom. 1. hiſt. liter. pag. 163. & ſeq.

1 *Conſolationum*. Nimirùm, *quod nemo læditur, niſi à ſeipſo*, liber Olympiadi mulieri nobiliſſimæ, & ob Chryſoſtomi cauſam graviſſima quæque paſſæ inſcriptus, Tom. 4. edit. Morell.

2 *Epiſtolam de Pœnitentia*. Ad Theodorum lapſum, Tom. 4. edit. Morell.

3 *Epiſtolam ad Juſtinianum*. Fortaſsè *ad Innocentium*, cujus nomen in *Juſtinianum* commutari potuit à Sobenſi, vel ab Amanuenſi. Extant autem Chryſoſtomi *epiſtolę duę ad Innocentium Papam*, Tom. 4. edit. Morell. *Ad Juſtinianum* verò nulla.

4 *Methodii Epiſcopi*, Quæ hic de Methodio tamquam auctore à Chryſoſtomo diverſo dicuntur, Ecchellenſis cum antecedentibus ita conjunxit, ut non Methodii opera recenſeri, ſed Chryſoſtomi ad Methodium epiſtolam primùm, deinde librum de genealogia, poſtremò epiſtolas diverſi argumenti exiſtimaverit: ſic enim vertit pag. 23. *Epiſtola* Chryſoſtomi *de Pœnitentia*, *& illa, quæ eſt ad Juſtinianum*, *& ad Methodium Epiſcopum*, *item ille* (*liber*) *qui eſt de traductione generationum*, & *plures aliæ epiſtolæ variis de rebus compoſitæ*. Verùm de Methodio in his verſibus agi, non de Chryſoſtomo, liquet ex ipſo *libri de genealogia* titulo, cujus auctor Methodius in omnibus tàm Syriacis, quàm Græcis Codicibus dicitur: quod & ex litera *Dalet* nomini Methodii præfixa confirmatur: non enim habet Sobenſis ܠܡܬܘܕܝܘܣ *Ad Methodium*, ſed ܕܡܬܘܕܝܘܣ *Methodii*: cujus nimirùm, non ad quem hic liber eſt, quem hoc loco commemorat Sobenſis. Ut autem Ecchellenſis verſus iſtos ad Chryſoſtomum referret, effecit particula copulativa *Vau* quæ tàm nomini Methodii quàm ejus libro præfixa eſt in Textu Sobenſis, etiam in Codice Vaticano, hunc in modum: *Et Methodii Epiſcopi*, *& ille* (liber) *de ſucceſſione generationum* &c. ſed utrobique ea redundat, videturque ab amanuenſi oſcitanter obtruſa. Fuit autem *Methodius Olympi in Lycia Epiſcopus*, quo titulo laudatur apud Barhebræum & Joannem Darenſem *Oratio ejus de reſurrectione & adversùs Origenem*, Tom. 2. Bibl. Orient. pag. 120. & 295. *Martyr* etiam dicitur in Codice Syriaco 29. ad calcem Tomi citati pag. 507. Græci *Patarorum* itidem in Lycia Epiſcopum vocant, ut liquet ex menologio die 20. Junii. *Tyri* quoque Epiſcopatum geſſiſſe perhibent, ibidemque martyrium ſubjiſſe ſub Diocletiano circa annum Chriſti 311. tametſi Baronius in notis ad Martyrol. Rom. 14. Junii Methodium Patarenſem à Tyrio diſtinguat. Vide Tillemontium Tom. 5. hiſtor. Eccleſ. Par. 3. Allatium diatriba de Methodiis: Gulielmum Caveum tom. 1. hiſt. liter. pag. 75. & Fabricium tom. 5. Biblioth. Græcæ pag. 255.

5 *Liber de ſucceſſione generationum*. In Codice Syriaco 29. ad calcem Tomi 2. Bibl. Orient. pag. 507. hoc titulo prænotatur:

ܡܐܡܪܐ ܕܛܘܒܢܐ ܡܪܝ ܡܬܘܕܝܘܣ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܐܘܠܘܡܦܘܣ ܘܣܗܕܐ ܥܠ ܝܘܒܠܐ ܕܡܠܟܐ ܘܥܠ ܫܘܠܡܐ ܕܙܒܢܐ

Sermo beati mar Methodii Epiſcopi Olympi & martyris de ſucceſſione Regum & de fine mundi.

Initium: ܢܕܥܘܢ ܗܟܝܠ ܩܕܡ ܟܠ ܚܟܝܡܐ ܩܪܘܝܐ ܕܐܕܡ ܘܚܘܐ ܟܕ ܢܦܩܘ ܡܢ ܦܪܕܝܣܐ ܒܬܘܠܐ ܗܘܘ ...

Ante omnia igitur ſciant prudentes lectores, Adamum & Evam, quum de Paradiſo exierunt, virgines fuiſſe. Anno autem trigeſimo poſtquam è

Pa-

1 Et [1] complures epiſtolæ
Variis de rebus conſcriptæ.

ܘܐܓܪ̈ܬܐ ܣܓܝ̈ܐܬܐ
ܥܠ ܨܒܘ̈ܬܐ ܡܫܚܠ̈ܦܬܐ.

CAPUT XVIII.

Diodorus Tarſenſis.

2 Diodorus [2] Tarſenſis

ܕܝܘܕܘܪܘܣ ܗܘ ܕܛܪܣܘܣ

Com-

Paradiſo egreſſi ſunt, cognovit Adam Evum uxorem ſuam, quę concepit & peperit Cain &c.

Definit in hæc verba: [illegible]

[illegible]

Ingrediotur enim hic filius perditionis (de Antichriſto loquitur) *Hieroſolymam, & ſedebit in templo Dei, facietque ſeipſum tumquam Deum. Formabitur autem hic homo peccati ex ſemine viri & gignetur ex muliere conjngutu de tribu Dan. Quum autem hic perditionis filius peſſimis moribus ſit, in errorem inducet omnes, ſi fieri poteſt: propterea nimirùm quod dæmoniorum omnium habitaculum erit, omniſque eorum operatio in ipſo perficietur. Adveniente verò de cœlo Domino noſtro, tradetur gehennæ ignis tenebriſque exterioribus, ibique erit in fletu & ſtridore dentium, unàcum omnibus, qui in ipſum credituri ſunt. Nos autem dignos efficiat Dominus noſter Jeſus Chriſtus regno ſuo cœleſti cum omnibus, qui voluntatem ejus perfecere, eique extollamus gloriam, & honorem, & adorationem, & magnitudinem nunc & ſemper in ſæculum ſæculorum. Amen.* Idem ſermo exſtat Græcè manuſcriptus in Codice Clementino-Vaticano 11. Tom. 1. Biblioth. Orient. pag. 594. hoc præfixo titulo: *Methodii Patarenſis Epiſcopi de regno gentium, & in ultima tempora accurata demonſtratio*: & pag. 602. hunc alium titulum præfert: *Methodii Patarenſis Epiſcopi de Saracenorum irruptione in Romanos, deque eorundem exterminatione, & de fine mundi.* Prodiit Græcè & Latinè in editione Orthodoxographorum Baſil. 1569. tom. 1. & Latinè in Bibliothecis Patrum tom. 3. Titulus, *Methodii Patarenſis Epiſcopi & martyris de rebus, quæ ab initio mundi contigerunt, quæque deinceps contingere debent, Revelutiones, per paraphraſin tranſlatæ, incerto auctore. Per paraphraſin,* inquam: nam in ea tranſlatione multa ſunt, quæ Syriacè deſiderantur, ut duo priora capita *de Prævaricatione Angelicæ naturæ & illius de cœlo dejectione: deque iniqui ſerpentis perſuaſione & primorum parentum tranſgreſſione*: & diviſiones capitum, titulique ſingulis capitibus præfixi, atque duo poſtrema capita quæ videntur textui Methodiano ab amanuenſibus vel ab interprete adjuncta, quum in antiquiſſima ejuſdem Operis Syriaca verſione haud exſtent. An genuinum Methodii Patarenſis opus ſit, in dubium vocant Eruditi: eò præſertim, ut inquiunt Caveus tom 1. hiſt. liter. pag. 75. & Fabricius tom. 5 Bibl. Græcæ pag. 258. quod multa in ipſo de Saracenis, de Turcis, deque Romanis prædicuntur (quæ tamen in titulis, non in textu ſunt, ut modò obſervavi:) quamobrem Methodio Confeſſori & Patriarchæ Conſtantinopolitano, qui obiit circa annum Chriſti 846. communiter adjudicatur. Quod autem ſubjungit Caveus loc. cit. *Sermonem hunc forſan alteri Methodio Patriarchæ Conſtantinopolitano qui claruit circa annum 1240. adſcribendum*, mihi nullatenus probatur, quum Sobenſis, qui anno Chriſti 1318. vita functus eſt, ejuſdem ſermonis jam Syrorum manibus circumlati Methodioque antiquo Scriptori tributi mentionem faciat in Catalogo.

1 *Complures Epiſtolæ.* Inter opera, quæ Methodio ſivè Patarenſi ſivè Conſtantinopolitano tribuuntur, nullus *Epiſtolis* locus apud citatos Auctores. Quamobrem vel dicendum eſt, eas apud Syros conſervatas eſſe, quæ Græcè interciderint; vel hunc locum ad Chryſoſtomum, non ad Methodium pertinere. Nam Sobenſis librum Methodii de regno gentium & fine mundi, tamquam intra parentheſim, Chryſoſtomianis operibus interſeruiſſe videtur. Sunt autem *Epiſtolæ Chryſoſtomi ad diverſos* CCXXV. de quibus conſule Caveum tom. 1. hiſt. liter. pag. 180.

2 *Diodorus Tarſenſis*, magiſter Neſtorii,

cujus

1 Compoſuit [1] libros numero ſexaginta,	ܣܡ ܟܬܒ̈ܐ ܡܢܝܢ ܫܬܝܢ
Quos Ariani combuſſerunt.	ܕܐܪ̈ܝܢܐ ܐܘܩܕܘ ܐܢܘܢ܀
Remanſerunt verò ex illis qui ſequuntur.	ܦܫܘ ܗܠܝܢ ܕܡܚܘܐ ܐܢܐ .
2 Liber [2] de diſpenſatione:	ܟܬܒܐ ܕܡܕܒܪܢܘܬܐ .
3 Et 3 liber ſolutionis Aſtrologiæ:	ܘܗܘ ܕܫܪܝ ܟܠܕܝܘܬܐ .
4 Et liber 4 adversùs Eunomianos:	ܘܠܘܩܒܠ ܐܘܢܡܝܢܐ .
Et alter adversùs hæreticos.	ܘܐܚܪܝܢ ܕܠܘܩܒܠ ܚܪ̈ܝܢܐ .
5 Et quem ſcripſit 5 adversùs Judæos:	ܘܗܘ ܕܣܡ ܠܘܩܒܠ ܝܗܘ̈ܕܝܐ .
6 Et 6 adversùs Manichæos:	ܘܗܘ ܕܠܘܩܒܠ ܡܢܝ̈ܢܐ .
7 Et 7 adversùs Apollinarium:	ܘܠܘܩܒܠ ܐܦܘܠܝܢܪܝܘܣ .
8 Et expoſitio 8 in partem Matthæi.	ܘܦܘܫܩܐ ܡܢܬܐ ܕܡܢ ܡܬܝ .
Theo-	ܐܘܢܓܠܝܘܢ

cujus hæreſi in libris ſuis nimiùm favere deprehenſus eſt: quam ob cauſam à Neſtorianis quidem ſummis laudibus tamquam ipſorum doctor & pater unàcum Theodoro Mopſveſteno & Neſtorio Conſtantinopolitano effertur; à reliquis verò Syris tùm Orthodoxis, tùm Jacobitis rejicitur, ut Tom. 1. pag. 348. ex Simeone Beth-Arſamenſi oſtendi. Interfuit Concilio Œcumenico Secundo quod Conſtantinopoli anno Chriſti 381. adversùs Macedonianos habitum eſt. Vide Tillemont. tom. 8. & Caveum tom. 1. hiſt. liter. pag. 252.

1 *Libros ſexaginta, quos Ariani combuſſerunt*. Meletio enim Antiocheno ſub Valente in exilium miſſo, Diodorus gregis catholici curam geſſit, & graſſantibus Arianorum inſidiis animosè reſtitit, ut Eccleſiaſtica docet hiſtoria. Hinc ortum eorumdem hæreticorum in ipſum, ejuſque libros odium.

2 *Liber de diſpenſatione*, ſeù Œconomia, hoc eſt, de Incarnatione Verbi. Ecchellenſis vertit *liber Politicorum*, haud rectè. Citatur à Joanne Darenſi lib. 4. de reſurr. corporum cap. 22. Vide tom. 2. pag. 120.

3 *Liber ſolutionis Aſtrologiæ*. Contra Aſtronomos, Aſtrologos, & Fatum libros octo ſcripſiſſe Diodorum, teſtatur Photius in Biblioth. Cod. 223. ubi ampliſſima eorum excerpta nobis conſervavit. Aſtrologos vulgò ܟܠܕ̈ܝܐ *Chaldæos*, & Aſtrologiam ܟܠܕܝܘܬܐ *Chaldaiſmum* appellant Syri ipſi Chaldaïcique Scriptores: Ephræmus, inquam, in libro adversùs hæreſes, & Sobenſis hoc loco, aliique paſſim.

4 *Adversùs Eunomianos & adversùs hæreticos*. *Contentioſum* vertit Ecchellenſis ſingulariter, pluralis numeri ſignum duo puncta huic voci appoſita non advertens. *Contentioſi* ſeù *contradicentes* ܚܪ̈ܝܢܐ, vel *Scrutatores* ܒܨ̈ܘܝܐ hæretici paſſim vocantur à Syris Scriptoribus, ut hìc apud Sobenſem, & apud S. Ephræmum in libris de fide, & adversùs hæreſes. Baſilius Magnus epiſt. 167. affirmat Diodorum libros duos adversùs hæreticos compoſuiſſe.

5 *Adversùs Judæos*. Inter Diodori opera recenſetur à Svida. Vide Caveum tom. cit. pag. 152.

6 *Adversùs Manichæos*. Actis diſputationis Archelai cum Manete circa annum Chriſti 277. habitæ præfigitur ejuſdem Archelai *Epiſtola ad Diodorum*, de qua dixi to. 1. Bibl. Orient. pag 555. quem tamen à Diodoro Tarſenſi diverſum eſſe ex dictis apparet, quum centum & ampliùs anni inter eam diſputationem & obitum Tarſenſis interceſſerint.

7 *Adversùs Apollinarium*, ſeù πρὸς τοὺς Συνουσιαστάς: *ex quo*, inquit Caveus loc. cit. *excerpta ſelegit Proclus Conſtantinopolitanus, quæ & ipſe in epiſtola ad Armenos, & Cyrillus tribus libris jam deperditis datâ operâ refutarunt*.

8 *In partem Matthæi*. In totum Vetus & Novum Teſtamentum ſcripſit Diodorus, teſtibus Svida & Photio cod. 102. ſed quum plurimos ex ejus libris Ariani, ut mox dixi, combuſſerint, pars dumtaxat Commentariorum in Matthæum apud Syros ejuſdem aſſeclas remanſit.

Ecchellenſis Not. in Catalogum Ebedjeſu pag. 135. *Liturgiam Diodori* Syriacè ſe legiſſe teſtatur. In Synodo Diamperenſi, nequis illâ uteretur, disertè vetitum fuit: ut neque aliis duabus, quæ Theodori & Neſtorii nomen præferunt: quidquid in contrarium ſcribat Renaudotius tom. 2. Liturg. Orient. pag. 622. qui quum eam in Codicibus Syrorum Neſtorianorum, quos præ manibus habuit, non viderit, confidenter pronunciat, nunquam exſtitiſſe, ſed cenſores Diamperenſes nominum ſimilitudine deceptos, Diodorum cum Theodoro, cujus Liturgia apud Neſtorianos celeberrima eſt,

con-

CAPUT XIX.

Theodorus Mopſveſtenus.

1 Theodorus [1] Commentator
2 Compoſuit [2] quadraginta & unum tomum

Qui

ܬܐܕܘܪܘܣ ܡܦܫܩܢܐ
ܣܡ ܚܕ ܘܐܪܒܥܝܢ ܦܢܩܝܬܐ
ܕܝܠܗ

confudiſſe. *Iſtius verò* (inqnit de Diodori Liturgia) *nulla apud Neſtorianos memoria eſt: unde ſuſpicari licet deceptos nominis ſimilitudine cenſores fuiſſe, quum facilis fuerit unius nominis in alterum tranſmutatio, preſertim in Syriaca ſcriptura, quę ut Arabica, Gręcis nominibus exprimendis parùm commoda eſt, nec magis quàm Gręca, ubi Orientales voces exprimendę ſunt.* Id ut aſſereret, Miſſalium Chaldaicorum auctoritate motus eſt, in quibus tres dumtaxat Liturgiæ Neſtorianorum exhibentur, *Apoſtolorum* ſcilicet, *Theodori*, atque *Neſtorii*, ut liquet ex catalogn manuſcriptorum ad calcem tomi 1. Bibl. Orient. pag. 581. & 583 Verùm præter haſce tres Liturgias, apud Neſtorianos alias quoque exſtare, quarum tamen uſus in enrum Eccleſia vel rarus, vel nullus eſt, ex ejuſdem Sobenſis catalogn palàm fit, in quo Narſes & Barſumas compoſuiſſe Liturgias dieuntur, ut infrà patebit.

1 *Theodorus* patria *Antiochenus*, dignitate *Mopſveſtię in Cilicia Epiſcopus*, apud Syros, maximè Neſtorianos per excellentiam ܡܦܫܩܢܐ *Mphaskana*, hoc eſt, *Commentator* ſeù *Interpres* dictus, quia multis in ſacram Scripturam commentariis inelarnit, *qui licet ab eo homine profecti* (inquit Renaudotius tom. 2. Liturg Orient. pag. 622.) *cujus fides corrupta erat opinionibus illis, quas Neſtorius publicavit, ipſis Orthodoxis non contemnendi viſi ſunt, adeò at in Catenis gręcis multa illorum fragmenta occurrunt.* Auditores habuit Neſtorinm & Theodoritum, qui lib. 5. hiſt. Eccleſ. cap. 4. hoc magiſtrum ſuum Theodorum encomio exornat, *totius Eccleſię doctor, & qui adversùs omnes hęreticorum catervas ſtrenuè decertavit:* in plurimos tamen ipſe errores delapſus, maxime Pelagianorum & Neſtorianorum, quorum pater rectè appellatur: eamque ob cauſam in Quinta Synodn poſt mortem damnatus fuit. In Chronico Edeſſeno notatur epocha temporis, quo Scripturam exponere aggreſſus eſt: *Anno Gręcorum* (inquit Tom. 1. Biblioth. Orient. pag. 400.) *ſeptingenteſimo decimo quarto*, (Chriſti 403.) *Theodorus Mopſveſtię Epiſcopus ſacram Scripturam commentari cœpit.* Is erat nonus Theodori Epiſcopatus annus, ut loc. cit. oſtendi: obiit autem Theodorus anno Chriſti 429. qnnm triginta ſex annis Mopſveſtenam Eccleſiam rexiſſet, ut Theodoritus notat. Ejus libros è Græca in Syriacam linguam olim converſos, teſtatur Liberatus in Breviarlo cap. 10. Ibam Edeſſenum Epiſcopum eam verſionem procuraſſe conqueruntur ejuſdem accuſatnres Samuel, Cyrus, Maras, & Eulogius Presbyteri Edeſſeni in Concil. Berytenſi ac Tyrlo Act. 9. & 10. Cnncil. Chalced. ut tom. 1. Bibl Orient. pag. 200 nntavi. Cum Iba Prohum & Cumam in iis libris transferendis operam ſnam cnnjunxiſſe, affirmat Sobenſis infrà in Catalogo. Auctnr Catalogi Patriarcharum Chaldænrum, ad calcem epiſtolæ Simeonis Beth-Arſamenſis ſcribit Narſetem, Jazidadem, & reliquos Scholæ Edeſſenæ diſcipulos Neſtnrianos unàcum Barſuma Niſibeno ex eadem Schnla ejectos, tuliſſe ſecum libros Theodori ac Neſtorii, & in Perſarum dominium ſeceſſiſſe, cujus verba tnm. 1. Bibl. Orlent. pag. 350. retuli. Idem ferè Barhebræus ſcribit in Chronico Syriaco in vita Maanæ Seleucienſis Primatis tnm. 2. Bibl. Orient. pag. 402. In Synodis, quæ ſub Catholicis Neſtorianorum Sabarjeſu & Gregorio celebratæ ſunt, Commentaria Theodori tamquam fidei normam, ſuſcipienda eſſe decernitur. Ex tot autem Theodori libris, quos apud Syros Neſtorianns exſtare affirmat Sobenſis, habemus in Bibliotheca Vaticana *Liturgiam* Cod. Syr. Vat. 18. pag. 162. & tom. 1. Bibl. Orient. pag. 581. & 583. *Quęſtiones in Scripturam*, Tom. 2. pag 487. *Quęſtiones & Reſponſiones*, Ibidem: & *Hymnum*, tom. cit. pag. 488. Prnduit autem *Liturgia* latinè per Renaudotium tom. 2. Liturg. Orient. pag. 616. Initium, *Domine Deus fortis.* Abulbarcatus in lib. de divin. Offic. cap. 7. hæc Theodori Commentaria recenset.

تاودورس المفسقان من ملافنة السريان لـه شرح
لبعض الرسايل البولصية والقصص المليحية
والمذكور عند طايفتـه مرتبـة كثيرة في علمـه

Theodorus, inquit, *Commentator Syrorumque* (puta Neſtorianorum) *doctor, habet expoſitionem quarundam epiſtolarum Pauli & Actuum Apoſtolicorum: magnamque obtinet apud gregales ſuos doctrinę famam. Tale exemplar eſt* (ſubjungit in hunc Abulbarcati locum Renaudotius tom. 2. Liturg. Orient. pag. 622.) *niſi vehementer fallimur, quod exſtat in Segueriana Bibliotheca: nam in illo quod dogmatibus Neſtorianis faveat. occurrit omninò nihil.* Nimirùm *à Jacobitis reformata eſt illa verſio Commentariorum in teſtamentum Novum, rejectis illis, quę ad Neſtorianam hęreſim ſpectabant, ut à ſuis hominibus ſine offendiculo legi poſſeat.*

2 *Quadraginta & unum Tomum.* Opera

Theo-

Qui ſunt Prophetæ centum & quinquaginta,
Quorum unuſquiſque capitibus triginta comprehenditur.

1 Commentarium in librum 1 Geneſeos
Tribus edidit tomis
Ad magnum Alphæum
Summa elaboratum methodo & ſpeculatione.

2 Davidem 2 quinque tomis
Expoſuit ad Cerdonem fratremque ejus.

3 Duodecim 3 Prophetas commentatus eſt
Duobus tomis ad mar Tyrium.

4 Samuelem 4 uno tomo
Commentatus eſt ad Mamarianum.

5 Jobum 5 duobus tomis
Ad Cyrillum Alexandrinum.

ܕܗܘܝܢ ܡܐܐ ܘܚܡܫܝܢ ܢܒܝܐ
ܟܠ ܚܕܐ ܪ̈ܝܫܐ ܬܠܬܝܢ.

ܦܘܫܩ ܣܦܪܐ ܕܒܪܝܬܐ
ܣܡܗ ܒܬܠܬܐ ܦܢܩܝ̈ܬܐ
ܠܘܬ ܪܒܐ ܐܠܦܐ.
ܡܠܝܚ ܥܒܕܐ ܘܬܐܘܪܝܐ.
ܘܕܘܝܕ ܒܚܡܫܐ ܦܢܩܝ̈ܬܐ
ܦܫܩ ܠܘܬ ܩܘܪܕܘܢ ܘܐܚܘܗܝ:
ܘܬܪܥܣܪ ܢܒܝܐ ܦܫܩ
ܒܬܪܬܝܢ ܦܢܩܝ̈ܢ ܠܡܪܝ ܛܘܪܝܣ.
ܘܫܡܘܐܝܠ ܒܚܕܐ ܦܢܩܝܬܐ
ܦܫܩܗ ܠܘܬ ܡܡܪܝܢܐ
ܘܐܝܘܒ ܒܬܪܬܝܢ ܦܢܩܝ̈ܬܐ
ܠܘܬ ܩܘܪܠܠܐ ܡܨܪܝܐ.

Ec-

Theodori ſunt univerſim tomis quadraginta & uno comprehenſa; conſtant autem libris quinquaginta, ot ex eoruodem recenſione liquet; tantæ verò molis ſuot, ut centies & quinquagies libros Propbetarom majorum minorumque ſoperent. Citantur paſſim ejus commentaria in Scripturam in Catenis Græcis, & à Greg. Barhebræo in Horreo myſteriorum tom. 2. Bibl. Orient. pag. 283.

1 *In librum Geneſeos* tribus tomis: qoorum primum ſeptem libros complexum memorat Photius io Biblioth. Cod. 38. Fragmenta nonnulla ſub titulo libri *de creatura* producta ſunt collatione quarta Synodi quintæ. Noo in *totum Pentateuchum* ſcripſit Theodorus, ut indicat Caveus tom. 1. hiſt. liter. pag. 211. ſed in *Geneſim* dumtaxat, nt aſſerit bic Sobenſis. In verſione Ecchellenlenſis pag. 25. delendum *item*, quod huic tetraſtycho præmittitur ſic: *item commentatarium in librum Geneſeos* &c. Hoc enim primum Theodori opus eſt ex receoſione Sobenſis, noo ſecuodum. Item in textu Syriaco pag 24. pro voce ܥܡܠܐ, quam *laborem* reddit, reſtituenda ܬܐܘܪܝܐ *contemplatio* ſeù *ſpeculatio*, quæ in Codice ipſo Ecchelleoſis proſtat.

2 *Davidem quinque tomis*, oon *ad Cedronem*, ut apud Ecchellenſem, ſed *ad Cerdonem*. Fragmenta io Pſalmos ex commentariis Theodori occorrunt in Græca Cateoa Danielis Barbari, io conſtituto Vigilii Papæ, in Concilio V. collat. 4. & 5. & apud Facundom Hermianenſem lib. 9. cap. 1. Huc refer quod Noë Libaniota Jacohitarum Patriarcha in laudibus ſectæ ſuæ de Theodoro ſcrihit, Pſalmom illum ei adjudicans, quem canunt Syri Maronitæ in Officio matutino, *Lux quæ orta eſt juſtis* ܢܘܗܪܐ ܕܕܢܚ ܠܟܐܢ̈ܐ: qua de re vide Tom. 1. Bibl Orient. pag. 62.

3 *Duodecim Prophetas* duobus tomis ad *Tyrium*, ſeù *Turim*, ut habet Ecchellenſis pag. 27. Fragmenta commentariorum in XII. minores Prophetas habentur latinè io collatione 4. Syoodi quiotæ. *Exſtare tamen dicuntur integri in Bibliotbeca Imperatoria Viennę*, inquit Caveus tom. 1. hiſt. liter. pag. 211. & tom. 2. pag. 82 Anſelmus Baodurius io conſpectu operum S Nicephori Patriarchæ Cooſtantinopolitani in Præfat. apud Fabricium tom. 6. Bibl Græcæ pag. 642. promittit ſe alia quamprimum literarum mouumenta in lucem emiſſurum, *in quibus Theodori Mopſveſteni commentaria in duodecim Prophetas*.

4 *Samuelem*, hoc eſt, priores duos Regum libros tomo uno *ad Mamarianum*. Mamrinum legit Ecchelleoſis.

5 *Jobum* tomis duobus ad Cyrillum Alexaodrinum Neſtorianæ hæreſeos acerrimom impugnatorem, quem proinde Sohenſis tamquam Neſtorisoua io libro Margaritarom Par. 3. cap. 4. diſertè anathematizat, ejuſque nomeo per cootemptum hìc diminuit: noo enim ſcribit ܩܘܪܝܠܘܣ *Cyrillus*, ut in libro Margaritarum loc. cit. ſed ܩܘܪܠܠܐ quaſi dicas, *Cyrillulus*: quod & advertit Ecchellenſis in notis ad Catalogum pag. 157.

Eccleſiaſten uno libro expoſuit Deprecante Porphyrio. 1 Iſaiam quoque 1 & Ezechielem, Et Jeremiam & Danielem,	ܠܩܘܗܠܬ ܦܫܩ ܒܚܕ ܦܢܩܝܬܐ ܒܒܥܘܬܐ ܕܦܘܪܦܘܪܝܘܣ . ܘܠܐܫܥܝܐ ܘܠܚܙܩܝܐܝܠ ܘܠܐܪܡܝܐ ܘܠܕܢܝܐܝܠ .
Singulos ſingulis tomis Commentatus eſt & dilucidavit. Quibus finem impoſuit Labori ſuo in Teſtamentum vetus.	ܠܟܠܚܕ ܒܚܕܐ ܦܢܩܝܬܐ ܦܫܩ ܗܘܐ ܘܢܗܪ ܐܢܝܢ . ܘܣܡ ܠܗܝܢ ܫܘܠܡ ܠܥܡܠܗ ܕܒܥܬܝܩܬܐ .
2 Matthæum 2 uno tomo Explicavit ad Julium. 3 4 Lucam 3 & Joannem 4 Duobus tomis ad Euſebium.	ܡܬܝ ܒܚܕܐ ܦܢܩܝܬܐ ܦܫܩܗ ܗܘܐ ܠܝܘܠܝܢܘܣ . ܘܠܘܩܐ ܘܝܘܚܢܢ ܒܬܪܬܝܢ ܦܢܩܝܢ ܠܐܘܣܒܝܘܣ .
5 Actus 5 Apoſtolorum ad Baſilium Uno commentatus eſt tomo. Epiſtolam quoque ad Romanos Ad Euſebium expoſuit.	ܦܪܟܣܝܣ ܠܘܬ ܒܣܝܠܝܘܣ ܒܚܕܐ ܦܢܩܝܬܐ ܦܫܩܗ . ܠܐܓܪܬܐ ܐܦ ܕܪܗܘܡܝܐ ܠܘܬ ܐܘܣܒܝܘܣ ܦܫܩܗ .
Binas ad Corinthios 6 Epiſtolas 6 tomis duobus Dilucidavit & illuſtravit Rogatu Theodori.	ܘܠܐܓܪܬܐ ܕܩܘܪܢܬܝܐ ܬܪܬܝܢ ܒܬܪܬܝܢ ܦܢܩܝܢ ܢܗܪ ܘܒܝܢ ܦܫܝܩܐ ܒܒܥܘܬܐ ܕܬܐܘܕܘܪܐ .
Euſtratius 7 poſtulavit expoſitionem 7 Quatuor epiſtolarum, quas ſum commemoraturus: Epi-	ܐܣܛܪܛܐ ܐܬܒܥ ܦܘܫܩ ܐܪܒܥ ܐܓܪܢ ܕܡܥܗܕ ܐܢܐ . ܕܐܓܪܬܐ

NOTÆ.

1 *Iſaiam, Ezechielem, Jeremiam, & Danielem* quatuor tomis. Univerſim in Teſtamentum Vetus ſunt commentariorum Theodori *libri duodeviginti*. In Teſtamentum Novum *libri novem*.

2 *Matthæum*. Fragmenta habentur in Vigilii conſtituto, in collatione 4. Synodi quintæ, & apud Facundum Hermianenſem lib. 3. cap. 4. & lib. 9. cap. 2.

3 *Lucam*. Fragmenta in conſtituto Vigilii, in coll. 4. Synodi quintæ, & in Catena in Lucam.

4 *Joannem*. Fragmenta exſtant in Catena Græca in Joannem, in Vigilii conſtituto, & in coll. 4. Synodi quintæ, & apud Facund. Hermian. lib. 9. cap. 3.

5 *Actus Apoſtolorum*. Fragmenta apud Vigilium in conſtituto, & in Quinta Synodo collat. 4.

6 *Epiſtolas Pauli* omnes à Theodoro fuſè explicatas eſſe, teſtatur Theodoritus Præfat. in comment. in eaſdem. Fragmenta proferuntur à Vigilio PP. in conſtituto, in collat. 4. Synodi V. & apud Facund. Hermianen. lib. 3. cap. 6.

7 *Euſtratius*. Sobenſis habet *Eſtratius*, *Eſtrateam* reddit Ecchellenſis, eundemque facit auctorem reliquorum operum, quæ hic in Catalogo recenſentur uſque ad caput de Neſtorio: ſic enim vertit pag. 29. *Eſtratea proſecutus eſt expoſitionem quatuor Epiſtolarum, quas ſum commemoraturus* &c. perinde ac ſi Eſtrateæ manus ad Commentaria ibi admoviſſet, ubi Theodorus deſierat. Sed deceptus eſt vir doctus, quum verbum Syriacum ܐܬܒܥ, quod *poſtulavit* ſeù *efflagitavit* ſignificat, latinè expoſuit *proſecutus eſt*. Hæc enim omnia quæ ſequuntur, non ad Eſtrateam ſed

Epiſtolæ ad Galatas,
Et ad Epheſios,

Et ad Philippenſes,
Et ad Coloſſenſes.
Binas autem ad Theſſalonicenſes
Jacobo efflagitante expoſuit.

Epiſtolam ad Timotheum
Utramque explicavit ad Petrum.
Cyrino etiam deprecante expoſuit
Epiſtolam ad Titum, & ad Philemonem.
Item Epiſtolam ad Hebræos
Ad eundem Cyrinum dilucidavit.
Quinque autem tomis finem impoſuit
Commentariis ſuis in totum Apoſtolum.
1 Exſtat etiam ejus liber [1] de Sacramentis:
2 Et qui de [2] Fide inſcribitur:
3 Ac tomus unus de [3] Sacerdotio:
Duo verò de Spiritu Sancto.

4 Tomus unus de [4] Incarnatione.
5 Duo adverſùs [5] Eunomium.

Ac

ܘܐܓܪ̈ܬܐ ܕܓܠܛܝ̈ܐ :
ܘܐܓܪ̈ܬܐ ܕܐܦܣܝ̈ܐ .
ܘܕܦܝܠܝܦܣܝ̈ܐ :
ܘܐܓܪ̈ܬܐ ܕܩܘܠܣܝ̈ܐ :
ܬܪ̈ܬܝܢ ܕܬܣܠܘܢܝܩܝ̈ܐ
ܒܥܘܬܗ ܕܝܥܩܘܒ ܦܫܩ :
ܐܓܪ̈ܬܐ ܕܛܝܡܬܐܘܣ
ܬܪ̈ܬܝܢ ܦܫܩ ܠܘܬ ܦܛܪܘܣ :
ܘܒܥܘܬ ܩܘܪܝܢܐ ܦܫܩ
ܗܝ ܕܛܝܛܘܣ ܘܦܝܠܡܘܢ .
ܘܐܓܪ̈ܬܐ ܗܝ ܕܥܒܪ̈ܝܐ
ܠܘܬܗ ܕܗܢܐ ܩܘܪܝܢܐ .
ܘܚܡܫܐ ܦܢܩܝ̈ܢ ܫܠܡܘ
ܠܦܘܫܩܐ ܕܟܠܗ ܫܠܝܚܐ .
ܘܐܝܬ ܠܗ ܡܐܡܪܐ ܕܥܠ ܐܪ̈ܙܐ :
ܘܗܘ ܐܝܟ ܕܥܠ ܗܝܡܢܘܬܐ .
ܘܦܢܩܝܬܐ ܕܥܠ ܟܘܡܪܘܬܐ .
ܘܬܪ̈ܬܝܢ ܕܥܠ ܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ .
ܘܦܢܩܝܬܐ ܕܥܠ ܡܬܒܪܢܫܢܘܬܐ :
ܘܬܪ̈ܬܝܢ ܕܠܩܘܒܠ ܐܘܢܘܡܝܘܣ :

ܘܬܪ̈ܬܝܢ

ſed ad Theodorum referenda ſunt, qnem epiſtolas Panli omnes expoſuiſſe, ex Theodorito ſuprà notavi; eaque verba convincunt, quæ mox ſubjunguntur decimo quinto abhinc verſu: *Quinque autem tomis finem impoſuit commentariis ſuis in totum Apoſtolum*. Præterqnàm qnod *libros de Fide*, *de Incarnatione*, *contra Eunomium*, *pro Baſilio*, *adverſùs magiam*, *& contra aſſerentes peccare homines naturâ*, nemo eſt, qui Theodori Mnpſveſteni opns eſſe ignoret.

1 *Liber de Sacramentis*. In idem argumentum ſcripſere Narſes, Jeſujab Arznnita, & ipſe Sobenſis in libro Margaritarum Par. 4. Hnc ſpectat *ad baptizandos liber* Theodoro auctore, qui citatur collat. 4. Synodi V. & à Facundo Hermianenſi lib. 9. cap. 3. nec non *Liturgia*, quæ apud Syros Neſtorianos celeberrima eſt, tametſi diſertam ejus mentionem haud facit Sobenſis.

2 *De Fide*. *Symbolum*, ſive *expoſitio Fidei* à Theodoro compoſita exſtat Græco-Latinè Act. 6. Concilii Epheſini. Fragmentum *Expoſitionis Symboli Nicæni* habetur in Conſtituto Vigilii, & collat. 4. Synodi qnintæ.

3 *De Sacerdotio*. Scripſere de eodem argumento complures tùm orthodoxi, tùm hæretici, ut S. Ephræm, S. Joannes Chryſoſtomus, Joannes Darenſis, Gregorius Barhebræus, & Sobenſis ipſe in lib. Margaritarum Par. 4. cap. 2.

4 *De Incarnatione* tomus unus libris XV. comprehenſus, de quibus vide Gennadium de Scriptor. Eccl. cap. 12. & Caveum tom. 1. hiſtor. liter. pag. 211.

5 *Adverſùs Eunomium tomi duo* libris XXVIII. comprehenſi, quibus, ut inquit Photius, Eunomium non tantùm externarum diſciplinarum, ſed & Chriſtianæ Theologiæ imperitum eſſe pluribus oſtendit. Alii ſunt à libris XXV. quos idem Theodorus pro S. Baſilio adverſus eundem Eunomium ſcripſit, ut mox dicam.

1 Ac duo alii adversùs 1 aſſerentem,
Peccatum in natura inſitum eſſe.
2 Duo adversùs 2 Magiam.
Unus ad monachos.
Unus de obſcura loquutione.
Et unus de perfectione operum.

Quinque prætereà tomos compoſuit
3 Adversùs 3 Allegoricos.
4 Et unum pro 4 Baſilio.

Unum

ܘܠܘܩܒܠ ܠܕܡܡܠܠ ܩܢ ܕܐܢܫ
ܕܚܛܝܬܐ ܗܘܬ ܣܝܡܬܐ .
ܘܠܘܩܒܠ ܕܠܡܓܘܫܘܬܐ .
ܚܕ ܕܠܘܬ ܕܝܪܝܐ .
ܚܕ ܕܡܡܠܠܐ ܟܣܝܐ .
ܘܚܕ ܕܓܡܝܪܘܬܐ ܕܥܒܕܐ .
ܘܥܒܕ ܚܡܫܐ ܛܘܡܣܐ
ܠܘܩܒܠ ܐܠܠܓܘܪܝܣܛܐ .
ܘܚܕ ܕܥܠ ܒܣܝܠܝܘܣ .

ܘܚܕ

NOTÆ.

1 *Adversùs aſſerentem, peccatum in natura inſitum eſſe* Tomi duo, libris quinque comprehenſi, de quibus Photius Cod. 177. Libros hoſce à Theodoro Mopſveſteno contra Originalis peccati dogma ejuſque propugnatorem S. Auguſtinum ſcriptos fuiſſe affirmat Marius Mercator. *Longè verò probabilius eſt*, inquit Caveus tom 1. hiſtor. liter. pag. 212 *Theodorum his libris Hieronymum, quàm Auguſtinum oppugnaſſe*; cujus rationes omninò conſule. Hinc Theodorus meritò Pelagianorum pater audit: ejuſque ſectatores Chaldæi Neſtoriani de originali peccato uſque in præſentem diem malè ſentiunt. Certè in Synodo ſub Catholico Sabarjeſu habita inter hæreſes deputarunt doctrinam orthodoxam de peccato originali. اجتمعت بسبب قوم من الديرانيين يظهرون ارا ردية منها ان الخطية بالطبع للانسان وادم خلق بطبعه غير مايت . *Congregata fuit hæc Synodus* (ut legitur in Cod. 36. ad eamdem tom. 2. pag. 507.) *propter quoſdam cœnobitas, qui inter cæteras pravas opiniones hanc aſſerebant, inſitum ſcilicet eſſe in natura humana peccatum, & Adamum creatum natura immortalem*. Et Pueros abſque Baptiſmo defunctos cum precibus & canticis ſepeliunt, non ſecùs atque baptizatos, ut ex eorum Rituali liquet Tom. 1. Bibl. Orient. pag. 581. qui ritus & ad Syros Jacobitas promanavit, ut auctor eſt Gregorius Barhebræus in Nomocanone cap. 6. ſect. 1. Non eadem tamen utriſque ratio: nam Neſtoriani Pelagianum dogma expreſsè docuere, ut probat Pagius ad annum 428. num. 16. hac in re à magiſtro ſuo Neſtorio deſciſcentes, qui de peccato Originali rectè ſenſerat, teſte S. Cœleſtino Papa in epiſtola ad eundem: Jacobitæ verò puerorum illorum exequias celebrant vel propter fideles eorum parentes, vel quia exiſtimant eos in altero ſæculo baptizandos fore. Audi Barhebræum loco citato.

ܡܦܘܠܬܐ ܕܐܢܬܬܐ ܐܢ ܡܫܠܡܐ ܨܘܪܬܗ ܒܨܠܘܬܐ ܢܬܩܒܪ . ܘܐܢ ܠܐ . ܠܐ . ܘܠܐ ܢܫܬܡܥܘܢ ܗܢܘܢ ܕܐܡܪܝܢ . ܕܠܐ ܘܠܐ ܠܡܨܠܝܘ ܥܠܘܗܝ ܡܛܠ ܕܠܐ ܥܡܝܕ . ܐܠܐ ܘܠܐ . ܚܕܐ ܡܛܠ ܕܒܪ ܡܗܝܡܢܐ ܗܘ . ܘܚܕܐ ܡܛܠ ܕܐܝܬ ܠܢ ܡܥܡܘܕܝܬܐ ܐܚܪܬܐ . ܕܒܗ ܢܥܡܕܘܢ ܗܢܘܢ ܕܠܐ ܐܬܥܡܕܘ ܗܪܟܐ .

Fœtus (inquit) *quem abortivum mulier effudit, ſi quidem perfectam formam habet, cum precibus ſepelitur: aliàs nequaquam. Neque audiendi ſunt, qui ajunt: non eſſe orandum pro eo, propterea quod baptizatus non eſt. Imò orandum eſt: tùm quia filius fidelium eſt; tùm quia alium habemus Baptiſmum, quo baptizabuntur, qui hìc baptizati non ſunt*. In Chronico Edeſſeno ad annum Græcorum 739. Chriſti 428. adnotatur, *emerſiſſe hæreſim aſſerentium peccatum naturæ inſitum eſſe*: quæ verba ex Pelagianorum ſententia dicta ſunt, peccatum Originale profligantium. Eodem autem errore nonnullos Syrorum per id tempus infectos fuiſſe, ex Marii Mercatoris commonitorio demonſtravi tom. 1. Bibl. Orient. pag. 402. & ſeq.

2 *Adversùs Magiam* Tomi duo. *Libros tres Maſtubio Armeno & Chorepiſcopo inſcriptos de Perſarum Magia* memorat Photius Cod. 81. quorum primo, inquit, nefandum Perſarum dogma, quod Zarades (hoc eſt, Zoroaſtres) induxit, exponit & refellit: duobus poſterioribus de fidei pia doctrina ab ipſo mundi exordio tractat.

3 *Adversùs Allegoricos*: hoc eſt, Origenem aſſeclaſque, qui in exponendis Scripturis ſenſum allegoricum, non literalem ſequuntur. Vide ſuprà pag. 19.

4 *Pro Baſilio* apologia adversùs Eunomium libris XXV. comprehenſa, de qua Photius Cod. 4. Alia profectò ab ejuſdem Theodori libris XXVIII. adversùs eundem Eunomium, de quibus ſuprà: quod & indicat Photius Cod. 4. & 177. Quare non aſſentior Caveo, qui tom. 1. hiſtor. liter. pag. 212. de hoc Theodori opere ſcribit: *Contra Eunomium pro Sancto Baſilio libri XXV. vel (ut alibi habet Photius) XXVIII.* nam Photius

non

1 Unum etiam de aſſumente [1] & aſſumpto. — ܘܚܕ ܕܢܣܒܐ ܘܢܣܝܒܐ.

Item librum Margaritarum, — ܘܟܬܒܐ ܕܡܪܓܢܝܬܐ

2 In quo epiſtolæ [2] ejus collectæ ſunt. — ܕܐܓܪܬܗ ܠܩܝܛܢ ܒܗ.

3 Demùm Sermonem de [3] Legiſlatione, — ܘܡܡܠܠܐ ܕܥܠ ܣܝܡ ܢܡܘܣܐ܆

Quo finem ſuis lucubrationibus impoſuit. — ܗܘ ܕܒܗ ܫܠܡ ܠܡܫܬܥܝܢܘܬܗ.

CAPUT XX.

Neſtorius Patriarcha Conſtantinopolitanus.

4 Neſtorius [1] Patriarcha — ܢܣܛܘܪܝܘܣ ܦܛܪܝܪܟܐ

Plu- ܣܓܝ

non de uno eodemque opere, ſed de diverſis loquitur.

1 *De aſſumente & aſſumpto*, ut videtur, adversùs Apollinarium: unde fragmenta habentur in Collat. 4 Synodi V. Præfatio verò apud Facundum Hermianenſem lib. 10. cap. 1.

2 *Epiſtolæ*. Ex qoibus ſibi conſtitiſſe ait Photius Cod. 117. Theodorum Antiochenum, cujus nomen præferunt pleraque ex ſupra recenſitis operibus, eundem eſſe ac Theodorum Mopſveſtenum. Fragmentum ex epiſtola ad Domnum citatur in collectione Teſtimoniorum ſub nomine Damaſceni. Vide Labb. conſpect. oper. Damaſc. pag. 50, num. 3.

3 *De Legiſlatione*, ſeù *Legiſlatore*. Inter opera S. Joannis Chryſoſtomi in editionibus Saviliana & Morelliana tom. 6. extat ſermo eidem Chryſoſtomo inſcriptus, cui titulus: *Unum & eundem eſſe Legiſlatorem utriuſque Teſtamenti*: quem Fronto quidem Ducæus ſpurium cenſet; Pearſonus verò Vindic. Ignat. par. 1. cap. 9. pag. 132. genuinum eſſe pluribus contendit. Si Theodori librum *de legiſlatore*, quem hic Sobenſis commemorat, haberemus, lis dirempta eſſet. Titulus certè pro Ducæo militat. Verùm pro Pearſono reſponderi poteſt, diverſos ſæpiſſimè auctores in idem argumentum ſcripſiſſe, quale eſt ipſius Theodori *opus de Sacerdotio*, de quo & Chryſoſtomum tractaſſe certiſſimum eſt. Quin etiam Theodulus Presbyter Theodori ipſius diſcipulus (teſte Gennadio de Script. Eccleſ. cap. 91) *librum ſcripſit de conſonantia divinæ Scripturæ*, in quo, ut ait Caveus tom. 1. hiſt. liter. pag. 261. *oſtendit unum eundemque Deum utriuſque ſcripturæ, utriuſque diſpenſationis auctorem eſſe*: quæ omnia Chryſoſtomiano ſermoni mirificè conveniunt.

4 *Neſtorius* ex Germanicia Syriæ Euphrateſiæ urbe ortus, Diodori Tarſenſis ac Theodori Mopſveſteni auditor, ex Presbytero Eccleſiæ Antiochenæ anno Chriſti 428. Epiſcopus Conſtantinopolitanus electus, quum hæreſim, quæ ex ejus nomine Neſtoriana dicta eſt, propalaſſet, à Patribus Synodi Epheſinæ anno 431. damnatus, periit in exilio circa annum 450. ſi fides habenda eſt Xenajæ in epiſt. ad monachos Sennenſes, & Zachariæ Rhetori in hiſt. Eccleſ. quorum verba retuli tom. 2. Biblioth. Orient pag. 40. & 55. quibus & Evagrius lib. 2. cap. 2 quoad annum interitus Neſtorii conſonare videtur, tametſi utrumque rejiciat quoad fabulam illam, qua dicitur Neſtorius à Marciano Imperatore ad Synodum Chalcedonenſem per Joannem Tribunum evocatus, quum ab exilio Oaſitano redux in Deiparam blaſphemias evomeret, morte præreptus fuiſſe, ne Synodo intereſſet. Alii mortem ejus ad annum 436. vel 439 conſignant: quod tamen Socrati repugnat, qui lib. 7. cap. 34. de Neſtorio hæc ſcribit: *Etiamnum depoſitus, & in exilium miſſus, Oaſim incolit*: hoc eſt, in vivis erat Neſtorius anno Chriſti 439. quo Socrates hiſtoriam ſuam clauſit. De ejus tumulo quid dicant Syri Jacobitæ Neſtorianique, vide Gregor. Barhebræum citatum tom. 2. Bibl. Orient. pag. 315. Quod autem Neſtorius à recentioribus Orientalibus *Pauli Samoſateni nepos* dicitur, commentum inde ortum arbitror, vel quia eadem utriuſque patria fuit, nimirùm Germanicia: vel quia eadem hæreſis, ut oſtendit Simeon Beth-Arſamenſis in epiſtola de Neſtorianorum primordiis & progreſſionibus tom. 1. Bibl. Orient. pag. 347. 348. & 349. Theodorus Presbyter Raithuenſis in libello de Incarnatione, qui exſtat in Bibliotheca Patrum, non modò Neſtorium *Pauli Samoſateni nepotem*, ſed etiam *Theodori filium* appellat. Nimirùm *non generis ac ſanguinis, ſed doctrinæ erroriſque cognatio verbis illis exprimitur*, ut Petavius lib. 1. de Incarn. cap 7. & Pagius ad annum 428. num. 11 adversùs Eminentiſſimum Annalium Parentem docent.

Opera Neſtorii Græca recenſentur à Caveo tom. 1. pag. 230. Syriaca, quæ in Bibl. Vatic. extant, hæc ſunt. *Capita, ſeù Ana-*

Digitized by Google

1	Plures exactos libros [1] compoſuit,	ܣܓܝ ܟܬ̈ܒܐ ܚܬܝܬ̈ܐ ܫܘܠܡܐ܆
	Quos è medio blaſphemi ſuſtulere.	ܘܐܥܒܪܘ ܐܢܘܢ ܡܓܕܦܢ̈ܐ܂
	Qui autem ex illis remanſerunt, hi ſunt.	ܘܐܝܠܝܢ ܕܫܚܩܘ ܗܠܝܢ ܐܢܘܢ܂
2	Liber [2] Tragœdiæ:	ܟܬܒܐ ܕܛܪܓܘܕܝܐ܂
3	Et liber [3] Heraclidis:	ܘܟܬܒܐ ܕܗܪܩܠܝܕܝܣ܂
	Et epiſtola ad Coſmam:	ܘܐܓܪܬܐ ܕܠܩܘܣܡܐ܂
4	Quæ tempore [4] Pauli translata ſunt.	ܗܠܝܢ ܕܦܫܩܘ ܒܙܒܢܗ ܕܦܘܠܘܣ܂
5	Prolixa ejuſdem [5] Liturgia,	ܩܘܕܫܐ ܕܐܪܝܟܬܐ
	Quam Thomas & Mar-Abas tranſtulere:	ܕܐܦܩܘ ܬܐܘܡܐ ܘܡܪܐܒܐ܂
6	Et liber unus [6] epiſtolarum:	ܘܟܬܒܐ ܚܕ ܕܐܓܪ̈ܬܐ܆
7	Et alter Homiliarum [7] & Orationum.	ܘܐܚܪܢܐ ܕܡܐܡܪ̈ܐ ܘܕܬܘܪ̈ܓܡܐ܆

CA-

thematiſmi XII. Cyrilli anathematiſmis oppoſiti, Tom. 2. Bibl. Orient. pag.497 *Fragmenta tria*, quorum primum eſt, *an Chriſtus ſit Deus:* Alterum, *de eo qui ambulavit ſuper aquas maris*: tertium, *in illud, Deus meus, Deus meus, quare dereliquiſti me*: Ibidem. *Liturgia*, tom.1. pag 581. & 583. & Cod. Syr. Vatic. 18.

1 *Plures libros compoſuit, quos blaſphemi è medio ſuſtulere*. Poſtremis verbis, quæ apud Ecchellenſem deſiderantur, Sobenſis *legem Theodoſianam de Neſtorii libris comburendis* carpit: de qua vide Pagium ad annum 435.

2 *Liber Tragœdiæ*: qui ſub Irenæi Tyrii nomine ab Eruditis citatur; ſed Neſtorio reſtituendus eſt ex auctoritate Ebedjeſu Neſtoriani ſcriptoris. Vide Gul. Caveum tom. 1. hiſt. liter. pag.248.

3 *Liber Heraclidis*. Qua de re, non explicat Sobenſis. Videtur eſſe *de vitis Patrum*, qui aliàs *Paradiſus* inſcribitur, & *Heraclidis* nomen gerit, de quo latè Gul. Caveus tom. cit. pag.205.

4 *Tempore Pauli translata ſunt*. Paulus Mar-Abæ Neſtorianorum Patriarchæ præceſſor, obiit, teſte Amro, anno Græcorum 846. Chriſti 535. de quo dixi tom. 2. Biblioth. Orient. pag.411.

5 *Liturgia*. Ecchellenſis in Notis ad hunc locum, poſtquam Catalogum Liturgiarum Syriacarum texuiſſet, de Euchariſtia latè diſſerit. Liturgiam vocat Sobenſis ܩܘܕܫܐ *Kudaſcia*, ideſt, *Sacrum*, *Conſecrationem*, ſeù *ſanctificationem*: onde Arabicè قداس *Koddas* dicitur. Neſtorium autem Liturgiam condidiſſe, præter Sobenſem teſtatur Leontius Byzantinus, qui lib. 3. adversùs eundem hæc ſcribit: *Audet & aliud malum non ſecundum ad ſuperiora: aliam enim Miſſam* (in Texto Græco, Ἀναφορὰν, hoc eſt, Liturgiam) *effutivit, præter illam, quæ à Patribus tradita eſt Eccleſiis, neque reveritus illam Apoſtolorum, nec illam magni Baſilii in eodem ſpiritu conſcriptam. In qua Miſſa blaſphemiis, non precationibus Euchariſtiæ myſterium opplevit*. Græca Leontii verba recitat Renaudotius tom.2. Liturg. Orient. pag. 582. ſed memoriæ vel calami lapſu, ea de Theodoro Mopſveſteno, non de Neſtorio intelligit. Eadem Neſtorii Liturgia prodiit latinè per eundem Renaud. tom.cit. pag. 626. Qui verò eam è Græco in Syriacum tranſtulere, *Marabas* quidem Neſtorianorum Patriarcha fuit ab anno Chriſti 535. ad annum 552. *Thomas* verò *Edeſſenus* ejuſdem Marabæ præceptor; de quibus dixi tom. 2. Bibl. Orient. pag. 411. & 412. Ex quo antiquitas Liturgiæ Neſtorianæ comprobatur, quam uſque in præſentem diem ejus ſectæ homines uſurpant.

6 *Liber Epiſtolarum*. Exſtant Neſtorii *epiſtolæ duæ* Græco-Latinæ, tom. 3. Concil. pag. 316. 321. Latinè *aliæ duæ, ad Cæleſtinum Papam, & ad Cæleſtium hæreticum*, inter opera Marii Mercatoris. *Epiſtolæ quatuor* Latinè, inter Epheſinas à Lupo editas num. 3. 8. 15. 25. Fragmentum *ex epiſtola ad Alexandrum Hierapolitanum*, Græc. Latin. in Concil. Tom.6. pag.319. *ex duabus epiſtolis ad Thebaidis præſidem ſcriptis*, apud Evagrium lib 1. cap.7. Denique fragmentum Syriacum *ex epiſtola Neſtorii ad ſuos ſectarios Conſtantinopoli commorantes* refertur à Xenaja Mabogenſi in epiſt. ad monachos Senunenſes tom 2. Bibl. Orient. pag.40. & 41.

7 *Liber Homiliarum & Orationum*. Ecchellen. pag.33. *item ille alter* (liber) *variarum interpretationum, ac ſermonum*. Quid per vocem ܡܐܡܪܐ *Mimra* Syri intelligant, dixi ſuprà pag. 3. Vox autem ܬܘܪܓܡܐ *Turgama*, quam Sobenſis frequenter uſurpat in Catalogo, à verbo ܬܪܓܡ *Targhem*, derivata, *Interpretationem*, ſeù *Expoſitionem*

in

CAPUT XXI.

Theodulus diſcipulus Theodori.

1 Theodulus 1 diſcipulus
Theodori Commentatoris
Fecit commentaria in Iſaiam
Prophetam duobus tomis.

ܬܐܘܕܘܠܘܣ ܬܠܡܝܕܗ
ܕܬܐܘܕܘܪܘܣ ܡܦܫܩܢܐ
ܥܒܕ ܦܘܫܩܐ ܠܐܫܥܝܐ
ܢܒܝܐ ܒܬܪܝܢ ܦܢܩܝܬܐ.

Congeſſit etiam Tractatum de proprietatibus
Pſalmorum Davidis Regis:
Qua ſcilicet ratione, & quam ob cauſam
Singuli ſunt recitandi.

ܣܡ ܐܦ ܡܐܡܪܐ
ܕܡܙܡܘܪܐ ܕܕܘܝܕ ܡܠܟܐ
ܘܥܠܬܐ ܐܝܟܐ ܘܡܛܠ ܡܢܐ
ܡܬܐܡܪ ܦܪܘܫ ܕܟܠ ܚܕ.

CAPUT XXII.

Aquilinus.

2 Aquilinus 2 compoſuit librum
Commentariorum in Matthæum,
Et in Joannem filium Zebedæi,
Juxta traditionem Antiquorum.

ܐܩܘܝܠܝܢܘܣ ܣܡ ܟܬܒܐ
ܕܡܦܫܩܢܘܬܐ ܕܡܬܝ
ܘܕܝܘܚܢܢ ܒܪ ܙܒܕܝ
ܐܝܟ ܡܫܠܡܢܘܬܐ ܕܩܕܡܝܐ.

CA-

in genere ſignificat; ſed eam hoc loco deſignat, quæ ab Epiſcopis poſt Evangeliorum lectionem in Eccleſia fiebat: nimirùm *Homiliam ſeù Sermonem* in Evangelium. *Fragmenta XX. ex Quaternionibus*, ſivè *Libro ſermonum Neſtorii* deſumpta, & à Petro Notariorum primicerio, Concilio Epheſino oblata, Græc. Lat. pag. 520. *Alia fragmenta XXII.* à S. Cyrillo collecta exſtant apud Marium Mercatorem in editione Garneriana Par 2. pag. 103. *Fragmenta II. ex ſermonibus ſecundo & quarto de Baptiſmo*, Concil. tom. 6. pag. 317. *Sermo integer*, *atque excerpta trium aliorum ſermonum adverſùs Pelagianos*, apud eundem Mercatorem in edit. Garner. Par. 1. pag. 85. quorum duo poſteriores ſermones eum conſtituunt, qui à Savilio ſub nomine S. Joannis Chryſoſtomi editus eſt tom. 7. titulo, *In illud Matthæi, ſi Filius Dei es, projice teipſum*. Sermo *de Incarnatione Dominica* ad plebem habitus, aliique *Sermones XII.* ejuſdem ferè argumenti, apud Mercatorem in cit. edit. Garner. Par. 2. Denique *Homilias binas de Reſurrectione & Aſcenſione Chriſti*, quas ſub Athanaſii nomine Græc. Lat. edidit Combefiſius, Neſtorio deberi ſuſpicatur idem Garnerius.

1 *Theodulus diſcipulus Theodori Mopſveſteni*, dignitate Presbyter, quem Sixtus Senenſis *Epiſcopum* vocat, Honorius verò Auguſtodunenſis cap. 90. *Theodorum*, obiit anno 492. triennio antequam Gennadius Catalogum ſuum clauſiſſet, ut idem Gennadius in lib. de Scriptor. Eccleſ. cap. 91. affirmat. Scripſit, eodem Gennadio teſte, *librum de conſonantia divinæ Scripturæ*, de quo ſuprà dixi pag. 35. Commentaria ejuſdem in Scripturam citantur aliquando in Catenis Græcis, quæ eadem videntur ac *interpretatio in Iſaiam Prophetam*, de qua hic Sobenſis. Quid verò ſentiendum de ea, quæ ſub Theoduli nomine circumfertur, *Enarratione in epiſtolam ad Romanos*, conſule Gul. Caveum tom. 1. hiſt. liter. pag. 261. Amrus in vita Acacii Seleucienſis Metropolitæ, Theodulum Diodori Tarſenſis diſcipulum appellat, eique Narſetem, inſignem apud Neſtorianos Chaldæos Scriptorem, familiaritate conjunctum refert.

2 *Aquilinus*, cujus notitiam ſoli Ebedjeſu

debe-

CAPUT XXIII.

Baſilius Cilix.

1 Baſilius 1 edidit 2 Interpretationes, ܒܣܝܠܝܘܣ ܥܒܕ ܦܘܫܩܐ
2 Ac varia 3 documenta. ܘܡܠܟ̈ܫܢܘܬܐ ܙܢ̈ܝܐ ܙܢ̈ܝܐ .
3

CAPUT XXIV.

Cyrus Epiſcopus Hierapolis.

4 Cyrus 4 Jonius habet tractatum ܩܘܪܐ ܝܘܢܝܐ ܐܝܬ ܠܗ ܣܝܡܐ
5 De diſtinctione 5 Religionum : ܦܘܪܫ ܕܬܘܕܝܬܐ ܘܡܐܡܪ̈ܐ .
6 & 6 Orationes.

CAPUT XXV.

Irenæus Tyrius.

7 Irenæus 7 Tyrius ܐܝܪܢܐܘܣ ܨܘܪܝܐ

Com- ܟܢܫ

debemus, unus videtur fuiſſe ex primis illis ſectatoribus Theodori atque Neſtorii, qui quinto in ſextum vergente ſæculo vixere: idque ſuadetur ex iis, quæ antea de Theodulo, & poſteà de Baſilio, Cyro atque Irenæo dicuntur.

1 *Baſilius*, gente Cilix, ex Presbytero Antiochenæ Eccleſiæ circa annum Chriſti 500. Irenepolis in Cilicia Epiſcopus. Scripta ejus recenſet Photius in Bibliotheca Cod. 42. 95. & 107. in quibus notat ab eodem Diodorum, ac Theodorum tamquam dogmatis ſui auctores paſſim laudari: ac præſertim *in libris adversùs Joannem Scythopolitanum, & adversùs Archelaum Coloneæ Presbyterum*. Scripſit etiam *hiſtoriæ Eccleſiaſticæ libros tres* ab anno 450. uſque ad imperium Juſtini, cujus res geſtas poſtremo libro complexus eſt.

2 *Interpretationes*: hoc eſt, *Homilias* ſeu *ſermones* in Evangelium, ut ſuprà dixi p. 36.

3 *Documenta varia*: nimirùm de re aſcetica: in quibus Baſilius Cilix æmulatus eſt cognominem Cæſareenſem, ut teſtatur Suidas. Vide Caveum tom. 1. pag. 267.

4 *Cyrus*, *Kajuram* legit Sobenſis: qui ejuſdem nominis alterum *Kajuram* ſeù *Cyrum* memorat infrà. Verùm ille Chaldæus erat: Iſte verò *Jonius*, ideſt *Græcus*, Græcèque ſcripſit. Ex Ægea enim orbe oriundus, Hierapolitanam in Syria Euphrateſis Eccleſiam occupavit uſque ad annum circiter 485. quo quum deceſſiſſet, à Petro Gnapheo Patriarcha Antiocheno ſucceſſor in ejus locum ſubſtitutus fuit Xenajas ſeu Philoxenus, ut dixi tom. 2. pag. 11. Neſtoriana autem labe infectum eum fuiſſe, liquet ex hiſtoria Eccleſiaſtica: eoque de nomine Xenajas anathema ipſi dici unàcum Diodoro, Theodoro, Neſtorio, Theodorito, Iba, Eutherio & Joanne toties poſtulavit, teſtibus Evagrio lib. 3. cap. 31. & Theophane ad annum Anaſtaſii Imperatoris 16. quorum verba retuli tom. 2. Bibl. Orient. pag. 14. & 15. Eundem & Jacobitæ, unàcum Joanne Ægeate anathematizant in Profeſſione fidei, quam Ordinandus coram Pontifice Jacobita emittit, ut dixi in diſſertat. de Monophyſitis in Catalogo Epiſcopatuum, verbo *Hegon*. Fuit & alter *Cyrus* arte medicus, dein ex Philoſopho monachus circa annum 460. quem Gennadius de Scriptor. Eccleſ. cap. 81. ſcripſiſſe ait adversùs Neſtorium fortiter atque eleganter; nimio tamen diſputationis æſtu in Eutychianum dogma abreptum, Concilii Chalcedonenſis decreta repudiaſſe. Verùm à Sobenſi Cyrum Neſtorianum, non Eutychianum laudari, res ipſa loquitur.

5 *De diſtinctione Religionum* ſeù *Sectarum*: Ecchelleo. pag. 35. *Numinum*, minùs rectè.

6 *Orationes*, ſeù ſermones. Ecchellenſis pag. cit. addit *& quæſtiones*: quæ tamen vox in texto Sobenſis deſideratur.

7 *Irenæus Tyrius*, dignitate Comes Sacri Imperii, à Theodoſio Imperatore anno 431. Epheſum miſſus, ut vice ſua, Synodo Œcumeni-

1 Compoſuit Eccleſiaſticæ 1 hiſtoriæ libros quinque
De perſecutione ſancti Neſtorii
2 Deque 2 omnibus iis, quæ eo tempore geſta ſunt.

ܣܡ ܚܡܫܐ ܥܕܬܢܝܬܐ
ܥܠ ܪܕܘܦܝܐ ܕܩܕܝܫܐ ܢܣܛܘܪܝܘܣ
ܘܥܠ ܕܐܬܥܒܕܝ ܒܗܘ ܙܒܢܐ.

CAPUT XXVI.

Philotheus.

3 Philotheus 3 commentatus eſt Ezechielem duobus tomis.
Exſtat etiam ejuſdem liber, qui nuncupatur,
4 *Sanans* 4 ex ſuo ſenſu.

ܦܝܠܘܬܐܘܣ ܦܫܩ ܗܘܐ
ܚܙܩܝܐܝܠ ܒܬܪܝܢ ܦܢܩܝܕܝܢ.
ܐܝܬ ܠܗ ܟܬܒܐ ܕܡܫܬܡܗ
ܡܐܣܝܢܐ ܡܢ ܣܘܟܠܗ.

CAPUT XXVII.

Theodoritus Cyri.

5 Theodoritus 5 Cyri
Com-

ܬܐܕܘܪܝܛܘܣ ܕܩܘܪܘܣ
ܣܡ

menicæ intereſſet, quum Neſtorii partibus tàm in ipſa Synodo, quàm poſtea apertè faviſſet, ab eodem Imperatore aula ejectus, in Syriam ſeceſſit, ubi Epiſcoporum Phœniciæ decreto anno 444. bigamus licet, Tyri Epiſcopus à Theodorito ordinatus fuit. Sedem tenuit uſque ad annum circiter 448. quo ejuſdem Imperatoris edicto depoſitus, ad ſcribendum libros animum applicuit. Inter hæreticos Neſtorianos recenſetur in Profeſſione fidei, quam Ordinandus coram Pontifice Jacobita emittit, & *bigamus* disertè appellatur. Ei *Tragœdia* à plerisque tribuitur, quam Sobenſis ſuprà ad *Neſtorium* retulit.

1 *Eccleſiaſticæ hiſtoriæ libros quinque*, de quibus hæc Guliel. Caveus tom. 1. hiſt. liter. pag. 248. *Scripſit Commentarium de rebus in Synodo Epheſina ac in Oriente toto per viginti plus minus annos ab ea proximè elapſos ex occaſione controverſiæ Neſtorianæ geſtis. Opus iſtud in plures diviſum erat libros; (quorum unus ex. gr. inſcribebatur* de hiſtoria,) *nec tam perfecta erat hiſtoria, quàm farrago Actorum Synodalium, Epiſtolarum, Reſcriptorum Imperialium, aliorumque ejuſcemodi ſcriptorum cauſam Epheſinam ſpectantium: quibus ipſe pro re nata hiſtoricas paſſim notas adjunxit, Cyrillum & orthodoxos ſugillans, Neſtorium verò ejuſque ſectarios collaudans. Interiit quidem opus iſtud: partem tamen illius non contemnendam è Græco in Latinum ſermonem verſam nobis conſervavit, quiſquis ille fuerit, autor certè ſatis antiquus, Compilator Epiſtolarum Epheſinarum, quas in lucem emiſit Chriſtianus Lupus* Lovanii 1682. 4. *Tota enim illa* Epiſtolarum & Actorum Synodalium Sylloge, *quanta quanta eſt, ex majori Irenæi opere deſumpta olim videtur. In his Lupi epiſtolis, præter quamplurima ſcholia & notas illi ab Interprete Latino disertè aſcripta, exſtat* Irenæi epiſtola unica ad Epiſcopos Orientales *anno* 431. *ſcripta, num.* 21. *quæ Græcè etiam habetur Concil. Tom.* 3. *pag.* 717.

2 *Deque omnibus iis, quæ eo tempore geſta ſunt*. Ecchellenſis legit ܘܥܠ ܕܐܬܥܒܕܝ ܒܗܘܢ ܐܬܪܐ *de omnibus iis, quæ in illis regionibus geſta ſunt*. Sed in eo, quem præ manibus habebat, Codice non dicitur ܒܗܘܢ ܐܬܪܐ *in illa regione*, ſed ܒܗܘܢ ܙܒܢܐ *in illo tempore*.

3 *Philotheus*. Fortaſsè Epiſcopus, Neſtoriique ſectarius, ut ex antecedentibus & conſequentibus colligitur. Fuit & Philotheus quidam Sinaita monachus, cujus *ſermo*, & *capita aſcetica XXX.* Græcè habentur tom. 1. Bibl. Orient. pag. 604. & tom. 2. p. 514. ejuſdemque *ſermo de mandatis Domini Noſtri Jeſu Chriſti*, Græc. Lat. prodiit in Theſauro Poſſini Pariſ. 1684. pag. 326. de quo Caveus tom. 2. in Appendice pag. 15. Sed adduci nequeo ut credam, Sobenſem de hujuſmodi homine hìc loqui.

4 *Sanans*, hoc eſt, Ἰατρικὸς, ſeù *medicinalis*: liber ſcilicet de re medica. Ecchellenſis habet, *ſanans ex ſua intelligentia*, quaſi hunc liber titulum præferat. Verùm Sobenſis cauſam hìc reddit, cur liber ille *ſanans*, hoc eſt, *medicinalis* dicatur: *ex ſuo* ſcilicet *ſenſu*: nimirùm quia in eo Auctor *de ſanitate* conſervanda vel reſtituenda agit.

5 *Theodoritus* patria Antiochenus, Theodori

1 Compoſuit librum 1 Philothei.
2 Et illum qui eſt adversùs 2 Origenem.
3 Alium etiam de 3 diſpenſatione.
4 Et Commentarium in 4 Danielem.
5 Et exactiſſimam hiſtoriam 5 Eccleſiaſticam.
6 Et Apologiam 6 pro juſtis Patribus noſtris in duos tomos diviſam.
7 Et ſolutionem 7 capitum Cyrilli.
8 Et librum adversùs 8 Philoſophos.
9 Et plures 9 epiſtolas Diverſi argumenti.

ܣܡ ܟܬܒܐ ܕܦܝܠܬܐܘܣ .
ܘܗܘ ܕܠܘܩܒܠ ܐܘܪܝܓܢܣ .
ܘܗܘ ܐܚܪܢ ܕܡܕܒܪܢܘܬܐ .
ܘܡܦܫܩܢܘܬܐ ܕܕܢܝܐܝܠ .
ܘܐܟܠܣܝܣܛܝܩܐ ܚܬܝܬܬܐ .
ܘܡܦܩܢܒܪܘܚ ܕܚܠܦ ܟܐܢܐ
ܐܒܗܝܢ ܒܬܪܝܢ ܦܠܓܘܬܐ .
ܘܫܪܝܐ ܕܪܫܐ ܕܩܘܪܝܠܐ .
ܘܗܘ ܕܠܘܩܒܠ ܦܝܠܣܘܦܐ
ܘܐܓܪܬܐ ܣܓܝܐܬܐ
ܕܨܒܘܬܐ ܡܫܚܠܦܬܐ ܢܣܒܢ .
ܣܘܦܪܘܢܝܘܣ

So-

dori Mopſveſteni & Joannis Chryſoſtomi auditor, à Porphyrio Patriarcha Antiocheno Lector, ab Alexandro Porphyrii ſucceſſore Diaconus, demùm anno Chriſti 420. juxta Garnerium, vel 423. juxta Baronium à Theodoto Alexandri ſucceſſore, Cyri provinciæ Euphrateſiæ urbis Epiſcopus in locum Iſidori recens defuncti conſtitutus eſt. Anno 431. ad Synodum Epheſinam evocatus, unàcum Joanne Antiocheno reliquiſque Orientalibus Epiſcopis cauſam Neſtorii adversùs S. Cyrillum Patreſque Epheſinos defendit. Paulò poſt, concordia Cyrillum inter & Joannem factâ, Theodoritus quoque reconciliatus fuit. Anno 449. in Latrocinio Epheſino à Dioſcoro Alexandrino damnatus atque depoſitus, in Synodo Chalcedonenſi anno 451. abſolutus, ſedique ſuæ reſtitutus, poſtquam diſertum Neſtorio anathema dixiſſet, obiit anno 458. Scripta adversùs Sanctum Cyrillum & ſacram Epheſinam Synodum, quæ pro Neſtorio publicaverat, in quinto Concilio generali damnata ſunt. Theodoriti memoriam Monophyſitæ perpetuo execrati ſunt, execranturque adhuc Jacobitæ in Profeſſione Fidei, quam coram Pontifice ordinandus emittit. Neſtoriani eum colunt, eò quod aliquando ipſis faviſſet. Opera, quæ Græcè in Codicibus Clementino-Vaticanis exſtant, hæc ſunt. *Epiſtola ad monachos Euphrateſiæ, Oſrhoënæ, Syriæ, Phœniciæ, & Ciliciæ*, Tom. 1. Biblioth. Orient. pag. 599. *Reprehenſio in XII. anathematiſmos S. Cyrilli, totidemque ejuſdem Cyrilli defenſiones*, Ibidem. *Homilia in illud, ad imaginem & ſimilitudinem Dei*, tom. cit. pag. 601. *Expoſitio in XII. Prophetas minores, & in Iſaiam*, tom. cit. pag. 605. *Epitome ſive Excerpta in XII. Prophetas minores, in Iſaiam, & in Ezechielem*, Tom. 2. Bibl Orient. pag. 513. Quæ apud Syros circumferuntur, Sobenſis hoc loco enumerat. Quod verò Ecchellenſis in Notis ad Catalogum Ebedjeſu p. 135. affirmat, *Liturgiam à Theodorito conditam*, nominis ſimilitudine deceptus Theodoritum pro Theodoro Mopſveſteno poſuiſſe mihi videtur.

1 *Librum Philothei*. Nimirùm *Hiſtoria Religioſa*, Aſcetarum ſanctiſſimorum vitas continens.

2 *Adversùs Origenem*. De quo hæc Caveus tom. 1. pag. 226. *Theodoriti opus adversùs Origenem apud gentiles ſuos exſtare prodit Ebedjeſu. Verùm tale quid ſcripſiſſe Theodoritum, parùm probabile eſt*. Imò nil probabilius, quum Theodori Neſtoriique aſſeclæ, qualis aliquandiu fuit Theodoritus, Origenem ejuſque errores inſectati ſint.

3 *De diſpenſatione*, ſeù, ut vertit Ecchellenſis, *de Politia*: ideſt, *de Incarnatione Verbi*. Fragmentum libri ſecundi de hoc argumento Græcè exhibet Garnerius in Auctuario, idemque Latinè habetur apud Marium Mercatorem.

4 *In Danielem*. Prodiit inter ejus opera Gr. Lat.

5 *Hiſtoriam Eccleſiaſticam* libris V. comprehenſam, ab anno 322. ad annum 427. deductam. In compendium redegit Zacharias Rhetor, ut dixi tom. 2. Bibl. Orient. pag. 55.

6 *Apologiam pro Patribus noſtris*, nempè Neſtorio ejuſque aſſeclis: quibus verbis qualis fuerit Ebedjeſu Catalogi hujus auctor, ſatis perſpicuum redditur. Quod autem ſubjungit Ecchellenſis in notis ad hunc locum pag. 157. *Ebedjeſu* ſcilicet *ætate provecta reſipuiſſe*, jam ſuprà à nobis exploſum eſt. Per *Apologiam* intelligitur *Pentalogium, ſive libri V. Theodoriti de Verbi Incarnatione adversùs Cyrillum, & Patres Concilii Epheſini pro Neſtorio Conſtantinopolitano & Joanne Antiocheno cæteriſque Orientalibus*: quorum fragmenta edidit Marius Mercator.

7 *Solutionem capitum Cyrilli*: nimirùm *Reprehenſio XII. Anathematiſmorum ſeù Capitum Cyrilli*, unàcum præmiſſa ad Joannem Antiochenum epiſtola.

8 *Adversùs Philoſophos*. Hoc eſt, *de curandis affectionibus Græcorum libri XII.* contra Julianum Imperatorem ſcripti.

9 *Epiſtolas*. Prodiere inter ejus opera *Epiſto-*

CAPUT XXVIII.

Socrates.

1 Socrates [1] duos tomos Eccleſiaſticæ *hiſtoriæ* compoſuit. Nec non hiſtoriam Conſtantini, Et Joviniani Imperatorum.	ܣܘܩܪܛܝܣ ܬܪܝܢ ܦܢܩܝܢ ܕܐܟܠܣܝܣܛܝܩܐ ܣܡ ܗܘܐ. ܘܐܦ ܬܫܥܝܬܐ ܕܩܘܣܛܢܛܝܢܘܣ ܘܕܝܘܒܝܢܝܢܘܣ ܡܠܟܐ.

CAPUT XXIX.

Titus Boſtrenſis.

2 Titus [2] inſtituit Diſputationem Adversùs pugnacem illum Manetem.	ܛܝܛܘܣ ܥܒܕ ܕܪܫܐ ܠܘܩܒܠ ܡܐܢܝ ܗܘ ܚܠܝܨܐ.

CAPUT XXX.

Eraniſtes.

3 Eraniſtes [3] compoſuit Aliam ſimilem Diſputationem.	ܐܪܢܝܣܛܣܛܐܘܣ ܣܡ ܗܘ ܕܪܫܐ ܐܚܪܢܐ ܐܟܘܬܗ.

Theo- ܬܐܘܕܘܪܘܣ

piſtolæ CXLVI. alięque XV. in Auctuario Garnerii. Supra quingentas penes ſe fuiſſe, teſtatur Nicephorus lib. 14. cap. 54. *Diverſi argumenti*. Ecchelleoſis haud rectè vertit, *multis refertas eruditionibus*.

1 *Socrates*, patria Cooſtaotioopolitanus, claruit circa annum 440. quo ad *hiſtoriam Eccleſiaſticam* ſcribendam ſe accinxit, eamque in libros VII. diviſam à Conſtantini Magni imperii primordiia uſque ad aonum 439. deduxit. Eandem in compendiom redegit Zacharias Rhetor, ut obſervavi tom. 2. Biblioth. Orient. pag. 55. Quod addit Sobenſis, Socratem prӕterea ſcripſiſſe *hiſtoriam Conſtantini & Joviniani Imperatorum*, quum hæc Socrati à nemine hacteous tribota ſit, valdè ſuſpicor, eum anooymas Conſtaotini & Joviniani hiſtorias, quas apud Syros circomferri viderat, ad Socratem conjectando retuliſſe.

2 *Titus* Boſtrenſis Epiſcopus claruit ſub Joliano apoſtata & Joviano Impp. Obiit ſub Valente circa aonum 371. Exſtant latinè interprete Turriaoo *libri III. contra Manichæos*: quorum Hierooymus de Script. Eccl. cap. 102. & Sobenſis hoc loco meminere. Fragmentum ex libro 1. repræſentat Photius Cod. 232. De aliis Titi operibus cooſule Caveum tom. 1. hiſt. liter. p. 128. & tom. 2. pag. 44. *Adversùs pugnacem illum Manetem*. Ecchellen. pro *pugnaci* reddit *ſtultum*, haud rectè. Pugnacem porrò Manetem Soboeſia dixit, ot ad celeberrimam ejoa cum Archelao Epiſcopo diſputatiooem alluderet.

3 *Eraniſtes*. Sobenſis legit *Eraniaſtetheus*, Ecchell. *Arniaſtathæus*. Ita Græca vocabula corrumpi ſolent, quum in Syriacum vel Arabicum ſermonem coovertuotur. Quis aotem fuerit *Eraniſtes*, cujus diſputatio hic memoratur, neque Sobenſis prodit, neque ex aliis Scriptoribus Eccleſiaſticis colligere potui. Hoc unum in meotem mihi ſubiit libros eorum, qui diſputationes adversùs hæreticos ſcripſerunt evolventi; Soboeſem ſci-

Caput XXXI.

Theophilus Perſa.

1 Theophilus 1 Perſa ܬܐܘܦܝܠܘܣ ܦܪܣܝܐ
Scripſit adversùs Doſitheum. ܟܬܒ ܠܘܩܒܠ ܕܘܣܝܬܐܘܣ.
Alterum etiam compoſuit librum, ܘܟܬܒܐ ܐܚܪܢܐ ܥܒܕ
Quo ſolvit capita Cyrilli. ܫܪܐ ܒܗ ܪ̈ܫܐ ܕܩܘܪܝܠܠܘܣ.

Caput XXXII.

Eutherius Tyanenſis.

2 Eutherius 2 edidit 3 Diſputationem ܐܘܬܪܝܘܣ ܣܡ ܗܘܐ ܕܪܫܐ
3 Adversùs Theopaſchitas. ܠܘܩܒܠ ܬܐܘܦܫܟܝܛܐ.
4 Nec non Homilias 4 variaſque interpretationes: ܘܡܐܡܪ̈ܐ ܘܦܘܫܩ̈ܐ ܡܫܚܠܦܐ.
5 Et expoſitionem 5 Evangelii. ܘܦܘܫܩܐ ܕܐܘܢܓܠܝܘܢ:

Caput XXXIII.

Epiphanius.

6 Epiphanius 6 compoſuit librum ܐܦܝܦܢܝܘܣ ܣܡ ܟܬܒܐ

De

licet his verbis deſignare *libros quatuor Theodoriti*, quibus titulus *Eraniſtes* ſeù *Polymorphus*, quorum tres priores Dialogi formam habent, quartus verò inſcribitur *demonſtratio per ſyllogiſmos*. Omnia certè in hunc Catalogi locum videntur convenire.

1 *Theophilus Perſa* vixit poſt Synodum Epheſinam, Neſtorianæ factionis adversùs S. Cyrillum propugnator, cujus Capita ſeù anathematiſmos, non ſecus atque Theodoritus, confutavit. Scripſit etiam *adversùs Doſitheum* textus Samaritani corruptorem, de quo vide Ecchellenſem in notis ad hunc locum à pag. 157. ad pag. 164. De Doſitheo agit & S. Epiphanius lib. 1. adversùs hæreſes.

2 *Eutherius* Tyanorum in Cappadocia ſecunda Metropolita, Neſtorii familiaris, & S. Cyrilli hoſtis infenſiſſimus, cujus damnationem in conciliabulo Epheſino anno 431. ſuffragio ſuo ratam fecit. In Synodo Conſtantinopolitana ſub Maximiano depoſitus, Scythopolim relegatus, inde etiam fugatus, tandem Tyri obiit. Apud Evagrium hiſt. Eccl. lib. 3. cap. 31. *Eleutherius*; apud Theophanem verò ad annum 16. Anaſtaſii *Eucherius* perperàm appellatur, ut obſervavi tom. 2. Bibl Orient. p. 14. & 15. Quinque ejus Epiſtolæ inter Epiſtolas Lupi Epheſinas exſtant num. 73. 74. 116. 117. & 201.

3 *Diſputationem adversùs Theopaſchitas*, hoc eſt, Eutychianos, libris XXI. comprehenſam, cujus operis meminit Photius Cod. XLVI. etſi illud Theodorito adſcribat. Vide Caveum tom. 1. pag. 226.

4 *Homilias variaſque Interpretationes*. De quibus Caveus tom. cit. pag. 234. *Græco-Latinè Sermones XVII. in varias hæreſes, unàcum epiſtola præmiſſa, motuum Eccleſiaſticorum Tragædiam deſcribente: qui à nonnullis Athanaſio adſcribuntur (inter cujus proinde opera haberi ſolent:) ab aliis Maximo monacho: à Photio (Cod. 46.) denique Theodorito adſcripti. Hos verò Marii Mercatoris authoritate nixus, Eutherio rectè vindicat doctiſſ. Garnerius.*

5 *Expoſitionem Evangelii*: cujus ſolus Sobenſis meminit.

6 *Epiphanius* Palæſtinus, Salaminæ ſeù

Con-

1 De divina 1 apparitione — ܥܠ ܓܠܝܢܐ ܐܠܗܝܐ.
2 Nec non de diſtinctione 2 hæreſum — ܘܐܦ ܥܠ ܦܘܪܫ ܗܪ̈ܣܝܣ
Ab initio uſque ad ſuam ætatem. — ܡܢ ܫܘܪܝܐ ܠܘܬ ܙܒܢܗ.

CAPUT XXXIV.

Zenobius.

3 Zenobius 3 contra Marcionem — ܐܙܢܘܒܝܣ ܠܘܩܒܠ ܡܪܩܝܘܢ
Scripſit & contra Pamphylium. — ܟܬܒ ܘܠܘܩܒܠ ܦܡܦܝܠܘܣ.

CAPUT XXXV.

Iſidorus, Lucius, Abraham, & Job.

4 Nec non epiſtolæ 4 Iſidori, — ܘܐܓܪ̈ܬܐ ܕܐܝܣܝܕܘܪܘܣ
Lucii — ܘܠܘܩܝܘܣ

Conſtantiæ in Cypro Epiſcopus, obiit anno Chriſti 402. Epiſcopatus trigeſimo ſexto. Vitam ejus à Joanne Preſbytero Conſtantienſi exaratam Arabicè habemus in Codice pervetuſto tom. 2. Bibl. Orient. pag. 510. Extant Græcè in Codicibus Clementino-Vaticanis hæc ejus opera. *Sermo de feſto Palmarum*, tom. 1. Bibl. Orient. pag. 595. & 596. *De duodecim lapidibus ad Diodorum Tyri*, (ſecundùm alios Tarſi) *Epiſcopum* Ibid. pag. 597. & 601. *Sermo in ſepulturam corporis Chriſti & in Joſeph ab Arimathæa*, Ibid. pag. 598. 600. & 603. *Ad Xenodochum de S. Deipara*, Ibid. pag. 601. *De nativitate Domini, & Epiphania*, Ib. pag. 602. *In obdormitionem Deiparæ* Ibid. pag. 603. Syriacè fragmenta *de Vitis Prophetarum*, & *de ponderibus ac menſuris*, tom. 1. Bibl. Orient. pag. 607. *de Punctis & de ſignificatione literarum*, Tom 2. pag. 499. Arabicè *Hiſtoria Epiphanii* laudatur apud Elmacinum, de qua vide Hottingerum in Bibl. Orientali pag. 75.

1 *Librum de divina apparitione*, ſeù *Theophania*, quo fortaſſe de generatione, vel Incarnatione Chriſti agit, inquit Caveus to. 2. pag. 45. Probabilius exiſtimo his verbis à Sobenſi vel Homiliam de nativitate & Epiphania Domini ſupra laudatam deſignari, vel certè *Ancoratum* celebrem non Græcis modò Latiniſque, ſed etiam Syris atque Arabibus librum: quem Ægyptii كتاب الهوجل *Chetab-al-Haugal*, ſeù كتاب المرسى *Chetab al-Marſa* vocant, teſte Abulbarcato lib. de divin. Offic. cap. 7. qui præterea meminit Epiphaniani operis *in Hexaemeron*, quod in Bibliotheca Bodlejana Cod. 185. fol. 8. ſub titulo, *de XXII. operibus Dei, quæ fecit in primis ſex diebus*, extare ms. notat Caveus loc. cit.

2 *De diſtinctione hæreſum*. Hoc eſt, *Panarium*, ſivè *liber adversùs hæreſes* tribus comprehenſus voluminibus, de quo vide Caveum tom. 1. pag. 131.

3 *Zenobius* ſancti Ephræmi diſcipulus, & Iſaaci Doctoris magiſter, de quo dixi tom. 1. Bibl. Orient. pag. 168. Græcos inter Scriptores à Sobenſi recenſetur, etſi auctor Syrus, Eccleſiæque Edeſſenæ Diaconus fuerit. In Codice noſtro Vaticano, qui olim ad Ecchellenſem pertinuerat, ܙܘܒܝܣ *Zobius* pro Zenobio legitur, ut puto, per errorem amanuenſis. In Teſtamento S. Ephræmi ܙܝܢܘܒ *Zinub* dicitur; idque, quod additur, *Fiat ſermo ſuus igni ſimilis, & inanium religionum dumeta abſumat: qualis flamma, ubi corripuit ſilvam; talis oratio tua ſit, quum invaſerit ſectas*; ſcripta Zenobii reſpicit, quæ eum *adversùs Marcionem & Pamphylium* edidiſſe teſtatur Sobenſis.

4 *Epiſtolæ Iſidori*: Ecchellenſis legit, *Item Epiſtolam Iſidori, Lucii, Abrahami, & Jobi*, ad Zenobium epiſtolas haſce referens. Ita & ego ipſius verba recitavi loc. cit. ubi de Zenobio. Verùm quum *Iſidori* triumque ſequentium nomina in genitivo, non in accuſandi caſu efferantur, horum potiùs, quàm Zenobii epiſtolas hic commemorari crediderim. Et de Iſidoro quidem *Peluſiota* res ipſa loquitor, cujus *Epiſtolarum libri V.* Gr. Lat. prodiere Pariſ. 1638. Libri verò duo Græcè mss. ex-

1 2 3 Lucii,[1] Abrahami [2],& Jobi [3]. ܕܠܘܩܝܠܘܣ ܘܕܐܒܪܗܡ ܘܕܐܝܘܒ.

Caput XXXVI.

Euſebius Emeſſenus.

4 Euſebius [4] Emeſſenus compoſuit — ܐܘܣܒܝܘܣ ܐܡܝܣܝܐ ܣܡ.

5 Librum adversùs [5] Judæos. — ܟܬܒܐ ܕܠܘܩܒܠ ܝܗܘܕܝܐ.

6 Et quæſtiones [6] in Vetus *Teſtamentum*. — ܘܥܠ ܫܘܐܠܐ ܕܥܬܝܩܬܐ.

7 Et Homiliam [7] de Stephano. — ܘܡܐܡܪܐ ܕܥܠ ܐܣܛܦܢܘܣ.

Caput XXXVII.

Macarius Ægyptius.

8 Abbas Macarius [8] ſcripſit — ܐܒܐ ܡܩܪܝܣ ܐܟܬܒ

De — ܕܥܠ

exſtant in Cod. Clementino-Vaticano 27. tom 1. Bibl. Orient. pag.596. citantur antem Syriacè à Joanne Marone in libello fidei tom. cit. p 516. & fragmenta quædam habentur in Cod *Syr*.3. ad calcem ejuſdem tomi p. 607.

1 *Lucius*, qui addita litera ܠ *Lamed* in Codice noſtro *Lucillus* dicitur, is eſt, qui in Apophthegmatibus Patrum Cod. Berœen. 2. Meſſalianos quoſdam monachos opus manuum faſtidientes menſâ prohibuiſſe perhibetur. In Cod. Arab. Vat. 167. exſtat *Lucii Abbatis epiſtola ad Evagrium Ponticum*, hujuſque ad Lucium reſponſio, ad quem Tractatum aſceticum de octo vitioſis cogitationibus tranſmittit. Sed ille in Codicibus Græcis & Syriacis *Eulogius*, non *Lucius* appellatur.

2 *Abrahamus* vel S. Ephræmi diſcipulus, de quo dixi tom. 1. Biblioth. Orient. pag. 38. vel potius celeberrimus ille monachus, cujus ſententiæ referuntur in Apophthegmatibus Patrum apud Coteler. tom. 3. Monument. Eccleſiæ Græcæ.

3 *Jobus* denique, qui iiſdem Apophthegmatibus *Job*, & *Anub* dicitur.

4 *Euſebius* patria Edeſſenus, dignitate *Emeſſæ* in Phœnicia Epiſcopus, obiit Antiochiæ circa annum 360.

5 *Adversùs Judæos*. Exſtat Græcè ms. in Biblioth. Vindobon. Cod. Theolog. 176. ejuſque meminit S. Hieronymus de Script. Eccleſ. cap. 91.

6 *Quæſtiones in Vetus Teſtamentum*. In Epiſtolam ad Galatas Hypotheſeon libros X. & in Evangelia Homilias breves, ſed plurimas laudat S. Hieronymus loc. cit. Quæſtionum verò in Teſtamentum Vetus, ſolus Sobenſis meminit.

7 *Homiliam de Stephano*. Quid ſentiendum de reliquis homiliis, quæ ſub Euſebii Emeſſeni nomine prodiere, vide Caveum tom. 1. pag. 111. & tom. 2. pag. 43. Xenaias in libro de Uno ex Trinitate incarnato & paſſo, auctoritatem Euſebii noſtri profert ex *lib. de fide*, *ex Homil. de novis mutationibus*, & *ex Homil. habita Beryti*: Tom. 2. Biblioth. Orient. pag. 28.

8 *Macarius* Ægyptius, *Senior & Magnus* nuncupatus, Antonii monachorum Patriarchæ Diſcipulus, de quo Socrates lib. 4. cap. 13. Sozomenus lib. 3. cap. 14. Theodoritus lib.4.cap.21. Palladius hiſt. Lauſ. cap.17. Nicephorus hiſt. Eccleſ. lib. 5. cap. 14. Obiit circa annum 392. quum annum ætatis nonageſimum ageret, ſuſceptæ verò ſolitariæ vitæ ſexageſimum, teſte Palladio hiſt. Lauſ. cap. 20. Vita ejuſdem auctore Serapione Thmuis Epiſcopo habetur in pervetuſto Coptico Codice 8. exarato anno Chriſti 915. ad calcem tom. 1. Bibl. Orient. pag. 618. Altera in Cod. Coptico 13. Ibid.

Præter *Homilias ſpirituales L.* quæ ſub Macarii nomine prodiere, *plura* ejuſdem *ad monachos reſponſa* inter Apophthegmata Patrum exhibentur. Alia *Opuſcula* ex mss. Codicibus Bibliothecæ Vindobonenſis recenſet Caveus tom. 2. p. 47. *Sententiæ* quædam habentur in Cod. ms. Græco tom. 1. Biblioth. Orient. p. 604.

Arabicè in Codice ſcripto anno Mundi 6563. Chriſti 1055. exſtant *Macarii Abbatis*

Digitized by Google

1 De [1] regimine tomos tres. ܘܡܕܒܪܢܘܬܐ ܬܠܬܐ ܦܢܩܝܢ.

CAPUT XXXVIII.

Marcus.

2 3 Et Marcus [2] librum capitum [3]. ܘܡܪܩܘܣ ܟܬܒܐ ܕܩܦܐܠܐܘܢ.

CAPUT XXXIX.

Joannes Monachus.

4 5 Et Joannes [4] ſcriptum [5]. ܘܝܘܚܢܢ ܡܟܬܒܢܘܬܐ.

CAPUT XL.

Evagrius Ponticus.

6 Evagrius [6] tres compoſuit tomos. ܐܘܓܪܝܣ ܣܡ ܬܠܬܐ ܦܢܩܝܢ.

Abbas ܐܒܐ

eis epiſtolæ & ſermones ad monachos XXVI. Tom. 2. Bibl. Orient. p. 511. *Ejuſdem ſermo de Oratione & epiſtola ad monachos* in altero Codice Arabico ſcripto anno Chriſti 885. Ib.

Syriacè in Codice Nitrienſi 18. exarato anno Chriſti 769. & in Berœenſi ſcripto anno 1578. *Sermones III. & epiſtolæ VIII.* In Codice verò Syriaco 6. exarato anno 1223. *Sermones V. & epiſtolæ X.* Tom. 1. Bibl. Orient. pag. 567. 586. & 610.

1 *De regimine*, hoc eſt, de re aſcetica.

2 *Marcus* eremita, *Exercitator* nuncupatus, centenario major erat, quum Palladius anno circiter 392 in Nitriæ ſolitudine monachum agens, eundem adiit, hiſt. Lauſ. cap. 21. Græcè & Latinè prodiere opuſcula ejuſdem octo in Auctuario Pariſ. 1624. tom. 1. Novem memorat Photius Cod. 200. *adversùs Melchiſedechianos*. Decem apud Galeum mss. recenſet Caveus tom. 2. pag. 81. nimirùm, *de jejunio. De ingenito. Capita moralia. De oratione. Capita gnoſtica. De ſpirituali praxi & theoria. Oratio in Melchiſedech. De vitiorum & virtutum oppoſitione. Parænesis aſcetica alphabetica. Oratio in S. Crucem*: è quibus tertium, quartum, quintum, octavum, & nonum ſub Nili nomine publicavit Suareſius Romæ 1673. *Capita* 29. Græcè mss. exhibentur ad calcem tom. 2. Bibl Orient. p. 514. *Sermones V.* tom. 1. p. 604. qui tamen ab editis haud differunt.

Syriacè extant ſermones octo tom. 1. Bibl. Orient. pag. 567. 586. & 611. nimirùm: *Capita parænetica de lege ſpirituali. Adversùs eos, qui putant, ſe ex operibus juſtificari. Conſultatio intellectus cum ſua ipſius anima. Parænesis*, cujus initium, *Alius eſt Chriſtianorum mundus*: quæ Macario Ægyptio tribuitur homil. 5. *De Baptiſmo. De Pœnitentia. Diſputatio cum Scholaſtico. Adversùs Melchiſedechianos*. Marci ſermones commentariis illuſtratos fuiſſe à Babæo magno & à Bardaſcenadad Chaldæis Scriptoribus, teſtatur Sobenſis in hoc Catalogo.

3 *Librum capitum*, ideſt capitibus diſtinctum: qualia ſunt *Capita parænetica*, *capita moralia*, *capita gnoſtica*, & reliqua Marci opera, quorum ſingula in parvas ſectiones ſeu ſententias dividuntur. Ecchellenſis hunc locum Ebedjeſu perperàm reddit, *Marcus compoſuit librum de Arcanis*.

4 *Joannes* Thebæus, de quo Palladius hiſt. Lauſ. cap. 61. plures literas, & admonitiones ad Thebaidis monachos per Presbyterum miſit, ut eos in virtutum exercitio torpentes, ad perfectionis fervorem excitaret. Diſcipulus fuit Abbatis Ammoës, & Eſaiæ æqualis. Syriacè opus ejus *de præceptis Evangelicis, deque humilitate* habetur in Cod. Berœenſi 1. Tom. 1. Biblioth. Orient. pag. 585.

5 *Scriptum*, Sobenſis ܡܟܬܒܢܘܬܐ, quæ vox *opuſculum*, *ſcriptum*, ſeù *libellum* ſignificat. Malè apud Ecchellenſem pag. 39. *Joannes de Proſcriptionibus*.

6 *Evagrius* Ponticus, à S. Baſilio Cæſareenſis Eccleſiæ Lector ordinatus, poſt ejus mor-

CAPUT XLI.

Iſaias Abbas.

1 Abbas Iſaias [1] unum librum. . ܐܒܐ ܐܫܥܝܐ ܟܬܒܐ

CA-

mortem à Gregorio Naziaozeno Diaconus factus, Hieroſolymam primùm, deinde in Ægyptum ſeceſſit, ubi in Nitrienſi deſerto ſub utroque Macario monachum egit. Vide Sozomen. lib. 6. cap. 30. Pallad. hiſt. Lauſ. cap. 86. & Pratum Moſchi cap. 173. Scripta quæ Græcè vel Latinè prodierunt, recenſet Caveus tom. 1. pag. 159. *Capita Aſcetica duo* mss. exſtant tom. 1. Bibl. Orient. pag. 604.

Arabicè in Cod. Vat. 167. *Sermones* 16. *ad Lucium Abbatem cum præmiſſa Lucii ad Evagrium & Evagrii ad Lucium epiſtola. De octo vitiis & virtutibus iis oppoſitis Sermones* 8. *De ſolitudine & oratione. Parænesis. De octo vitioſis cogitationibus* Tractatus ex ſacris Scripturis collectus. *De iiſdem*, ſine Scripturæ teſtimoniis. *Ad imitationem Eccleſiaſtæ, Cantici Canticorum, & Proverbiorum Salomonis. Epiſtola ad Evagrium Antiochenum de patientia. De modo vivendi monachorum Ægypti & Syriæ. Expoſitio in orationem, Pater noſter.*

Syriacè in Paradiſo Patrum, *Sermones XXIV.* nimirùm *Apophthegmata de octo cogitationibus capita* 8. *In idem capita* 21. *De blaſphemia capita* 34. *Ad Eulogium monachum præfatio & Sententiæ* 245. *Ad monachos in cœnobiis degentes capita* 139. *De monaſtico inſtituto capita* 51. *De ſilentio capita* 13. *De octo vitiis capita* 8. *De ſolitudine capita* 23. *In idem capita* 12. *Parænesis capita* 10. *Ad præceptorem & auditores capita* 14. *De pace monaſtica capita* 9. *Parænesis capita* 5. *Parænesis altera, capita* 9. *Queis rebus mens immergitur, & quibus non, capita* 7. *Parænesis capita* 23. *Parænesis altera, capita* 47. *Altera, capita* 71. *De oratione capita* 31. *Diſcipuli ad præceptorem interrogationes* 3. *Parænesis ad Virginem quandam, capita* 45. *De cujuſvis generis cogitationibus capita* 26. To. 1. Bibl Orient p 609. *Caput de acidia* exſtat in Cod. Syr. Nitr. 17. p. 183. tom. cit. p. 567. quod eſt ex Tractatu Evsgrii de ſeptem vitioſis cogitationibus.

Atque hic obſervandum, pleraque Evagrii opera ſub Nili nomine prodiiſſe: nimirùm *De octo vitioſis cogitationibus liber* editus à Combefiſio in Auctuario noviſſimo 1672. & à Joſepho Maria Suareſio Romæ 1673. *Alius de eodem argumento Tractatus* apud Coteler. tom. 3. monument. Eccl. Græcæ pag. 185. *Ad Eulogium monachum Tractatus aſceticus* apud Suareſium Romæ 1673. *Ad eundem de vitiis, quæ virtutibus ſunt oppoſita.* Ibid. *De diverſis malignis cogitationibus liber*, ibid.

1 *Iſaias*, ſeù Eſaias, Sceteoſis Abbas, æqualis fuit Macarii Ægyptii, Pœmenis, Joannis, Job ſeù Anub, Paphnutii, Ammunis, Loth, Petri, Agathonis, Abrabæ, Siſois, Martyrii, Hor, & Atris ſeù Aris, ut ex ipſius ſermonibus, & ex Apophthegmatibus Patrum liquet: adeoque claruit exeunte ſæculo quarto. Sub ejus nomine prodiere *Sermones* 29. *ad fratres in eremo degentes* in Biblioth. Patrum, & *Capitula* 19. in Theſauro Poſſini, de quibus Caveus tom 1. pag. 144. qui in Appendice ad tom. 2. pag. 8. recenſet *capita tria aſcetica ejuſdem de novitiis & monocellitis, deque iis, qui habitare volunt in cœnobio*, quæ exſtare mss. teſtatur in Biblioth. Vindobon. Cod. Theol. 179. Græcè *ſententiæ* 3. tom. 1. Bibl. Orient. pag. 604. & *capita* 5. tom. 2. pag. 514.

Arabicè *ſermones* 2. in eodem tom. p. 511. & *ſententiæ* 14. in Paradiſo Arabico, tom. 1. pag. 585. in Cod. 2. Berœenſi.

Syriacè in Cod. Nitr. 18. tom. 1. Biblioth. Orient. pag. 567. *Sermones* 10. videlicet: *de recta vivendi forma & de fide perfecta. Colloquium duodecim ſenum. Quomodo fratres adinvicem gerere ſe debeant. De humilitate. Præcepta ad eos, qui mundo abrenunciant. De iis, quæ vidit & audivit apud ſenes. De perfectione. De impaſſibilitate. Parænesis. De operoſis cogitationibus.* In Cod. Nitr. 19. tom. cit. pag. 568. *alii ſermones* 4. videlicet: *De tribus virtutibus. De inſtitutione fratrum tyronum ſivè in cœnobio habitare velint, ſivè ſolitariam vitam ducere. De iis, qui ſimul habitare volunt. De conſideratione & intelligentia.* In Cod. Syr. 6. tom. cit. pag 609. *Sermones univerſim viginti*; qui tamen à ſuprà memoratis differunt, videlicet. *De pura mente. Præcepta & admonitiones ad fratres qui ſecum habitabant. De converſatione eorum, qui in Cella habitant. Ad Petrum ſuum diſcipulum. De iis, qui volunt pacem mutuam habere, quos oportet cautè obſervare, queis ſe ſe ſociis adjungant. De pœnitentia ad Abbatem Petrum. De gaudio, quo fruitur anima, quæ ſeipſam Deo ſubjicere conatur. De ramis nequitiæ. De caſtarum operationum perfectione.*

Caput XLII.

Ammonas Monachus & Epiſcopus.

1 Ammonas 1 edidit epiſtolas. ܐܡܘܢܣ ܥܒܕ ܐܓܪ̈ܬܐ.

Caput XLIII.

Macarius Alexandrinus.

2 Et Macarius 2 alter ſermones. ܘܡܩܪܝܘܣ ܐܚܪܢܐ ܡܐܡܪ̈ܐ

CA-

NOTÆ.

1 *Ammonas* Abbas Scetenſis, Antonii Magni diſcipulus, quem adjiſſe legitur in Apophthegmatibus Patrum Coteleriania pag. 385. In Scetenſi eremo per annos 14. manſit, ut narratur ibid. pag. 383. demùm ad Epiſcopatum evectus fuiſſe perhibetur ibidem pag. 385. ubi adeò in virtutibus profeciſſe dicitur, *ut præ multa bonitate non amplias noſſet molitiam*. Et infrà. *Itaque quam ad Epiſcopatum evectus fuiſſet, obtulerunt ei puellam prægnantem, & dixerant: ille hoc patravit: injunge illis peccati ſui pœnam &c.* Palladius hiſt. Lauſ. cap. 7. 70. 72. & 74. horum quatnor meminit: nempe *Ammonæ* ſeù *Ammun* Abbatis Nitriotæ & monachorum Nitrienſium parentis, cujus mentio in Apophthegmatibus Patrum Coteler. p. 392. apud Socratem lib. 4. cap. 23. & Sozomen. lib. 1. cap. 14. *Ammonii alterius* item Nitrienſis: *Ammonis* Presbyteri in eremo propè Diolcon: & *Ammonæ* diſcipuli ac ſucceſſoris S. Antonii, qui idem cum noſtro videtur. Ad primum Ammonam Abbatem Nitriotam referuntur *Capita aſcetica* 19. per Gerardum Voſſium edita tom. 2 operum ſancti Ephræmi pag. 277. quæ habentur Græcè mss tom. 2. Bibl. Orient. pag. 514. & In Bibl. Vindob. Cod. Theolog. 188. num. 36. & *Capita* 22. Cod. Theol. 293. num. 19. De poſtremo verò Ammona Sobenſem loqui, conſtat ex Codicibus Syriacis tom. 1. Bibl. Orient. pag 567. & 610. in quibus ejudem *Epiſtolæ XV. ad monachos leguntur*, hoc titulo, *Ammonæ Abbatis & Epiſcopi*. Ejuſdem *Sermones* 3. Græcè extant in Cod. ms. 13. ad calcem tom. 1. Bibl. Orient. pag. 604.

2 *Macarius alter*, ideſt, Alexandrinus Ægyptii æqualis, de quo Socrates lib. 4. cap. 23. Sozomen. lib. 3. cap. 14. Theodoritus lib. 4. cap. 22. Rufinus in Vitis Patrum cap. 28. & Palladius hiſt. Lauſ. cap. 17. obiit anno circiter Chriſti 395. Prodiit ſub ejus nomine *Regula monaſtica capitibus* 30. *comprehenſa* per Petrum Roverium Soc. Jeſu in hiſt. monaſterii Reomænſis p. 14. Item *ſermo de exitu ſtatuque animarum poſt hanc vitam* apud Caveum tom. 1. pag. 146. qui tamen eundem veluti ſpurium meritò rejicit. In Bibl. Vindob. Cod. Theol. 84. habetur fragmentum Græcum ms. ſub nomine *Macarii Alexandrini ex quæſtionibus ad magnum Euſebium Epiſcopum Alexandrinum*, de quo idem Caveus tom. 2. pag. 48.

Syriacè extant Macarii Alexandrini *Sermones V.* videlicet: *De operibus Chriſtianorum. Ad eos, qui mundo abrenunciant, ut diligenter ſibi caveant. De Lege Chriſti. Parœneſes duæ.* Item *Epiſtolæ IX.* quarum poſtrema eſt *ad quandam Sanctimonialem*. Vide tom. 1. Bibl. Orient. pag. 567. 586. & 610.

Digitized by Google

CAPUT XLIV.

Xyſtus.

1	Xyſtus 1 edidit librum 2 ſermonum,	ܟܣܘܣܛܘܣ ܥܒܕ ܟܬܒܐ ܕܡܐܡܪ̈ܐ.
2	Et illum, qui eſt de amantibus 3	ܘܗܘ ܠܗܘ ܕܪܚܡܝ ܠܐܠܗܐ.
3	Deum.	

CAPUT XLV.

Nilus Monachus.

4	Nilus 4 monachus lucubravit	ܢܝܠܘܣ ܕܝܪܝܐ ܡܥܠܝܢܣ
	Duos admirabiles tomos.	ܬܪܝܢ ܦܢܩܝ̈ܕܝܢ ܡܬܡܗܪ̈ܢܐ.

CA-

NOTÆ.

1 *Xyſtus*, de quo dixi tom. 1. pag. 429. Hujus nominis Epiſcopum quendam laudat Sigebertus Gemblaceoſis in Catalogo cap. 47. ad annum 470. eumque ſcripſiſſe *librum de vita hominis perfecta* teſtatur. Roſweidus in vitis Patrum Prolegom. 4. pag. 24. ex S. Hieronymo Rufinum arguit, quod *Xyſti ſivè Sexti Pythagoræi Philoſophi opera ſub Xyſti martyris nomine publicaverit*: quæ prodiere Baſileæ 1520. Coloniæ 1522. Lovanii 1618. & alibi. Rufini fraude factum arbitror, ut Sigebertus ad Xyſtum Epiſcopum librom ſuprà memoratum referret: ex qoo, ni fallor, deſumpti ſunt tres illi ſermones, quos ſub Xyſti Papæ nomine edidit Jacobus Salvator Solanius io Biblioth. Patrum Pariſ. tom 5. pag. 781. Ut enim Rufinus ex Philoſopho Xyſto Epiſcopum & Martyrem finxit; ita Solanio facilè fuit Romanum eum Pontificem exiſtimare. Eâdem Rufini impoſturâ Syros quoque deceptos credo, Soheoſem ſcilicet, & compilatorem Paradiſi monachorum, qui *Xyſtum Romanum Epiſcopum* operis illius auctorem faciunt, quod revera Xyſti Pythagoræi fœtus eſt. Idem ferè ſentiendum de *Anaphora Syriaca*, quæ *Xyſti Papæ* nomen præfert: eam nimirùm à quodam Epiſcopo Syro concinoatam & Xyſto Romano Pontifici ſuppoſitam.

2 *Librum Sermonum*. Tres Syriace extant in Paradiſo monachorum tom. 1. Bibl. Orient. pag. 610. licet falsò ſub nomine *Xyſti Papæ Romani*. Sunt antem ab iis diverſi, quos edidit Solanius, ut obſervavi eod. tom. pag. 560.

3 *De amantibus Deum*. Idem videtur, com libro *de vita hominis perfecta*, quem laudat Sigebertus.

4 *Nilus*, quem amanuenſis perperam ܢܛܝܠܘܣ *Netlum* appellat, S. Joanois Chryſoſtomi diſcipulus, deinde monachus in deſerto Nitriæ, obiit ſub Marciano Imp. *Opera eius aſcetica* Gr. Lat. prodierunt per Suareſium Romæ 1673. in Auctuario Ducæano Pariſ. 1624. per Petrum Poſſinum Pariſ. 1639. & per Coteleriom tom. 3. monument. Eccl. Gr. pag. 185. quorum tamen partem maximam Evagrio reſtituendam eſſe ſuprà indicavi. *Epiſtolæ* per Poſſinom Pariſ. 1657. & per el. Leonem Allatium, addita de Nilo diſſertatione, Romæ 1668. Quædam opuſcula adhuc inedita memorat Caveus tom. 2. p. 86. Mss. exſtant *Capita XLV. de Oratione*. *Sermo ad Eulogium*. *Capita varia*. Tom. 1. Biblioth. Orient. pag. 604. & tom. 2. pag. 514.

Arabicè habetur *Nili Abbatis Paræneſis ad Virginem Sanctimonialem*, tom. 1. Bibl. Orient. pag. 585. *Parænesis ad Thomam monachum*, & *ſermo de pravis conſuetudinibus*, tom. 2. pag. 511.

C A P U T XLVI.

Palladius & Hieronymus.

1 Palladius 1 & Hieronymus 2
2 Scripſerunt librum Paradiſi:

Et

ܦܠܕܝܘܣ ܘܐܝܪܘܢܝܡܘܣ
ܐܟܬܒܘ ܟܬܒܐ ܕܦܪܕܝܣܐ
ܘܡܥܡܠܐ

N O T Æ.

1 *Palladius, & Hieronymus*. Dicta monachorum & geſta tàm eorum, qui in Ægypto, quàm qui in Syria, aut alibi religioſam vitam duxerunt, multi ſcripſere. Ut collationes Caſſiani, Collectanea Rufini, Philotheum Theodoriti, Joannis Moſchi Pratum, & Anaſtaſii Synaitæ monaſtica omittam; celebratur potiſſimùm apud Syros *Paradiſus* ſeu *Hortus monachorum*: quo nomine intelliguntur quidem aliquando *Sophronii ſeù Moſchi Pratum, Anaſtaſii Synaitæ libri tres de dictis & geſtis monachorum, & Apophthegmata Patrum*, ut ex Cod. Arab. Beroeen. 2. tom. 1. Bibl. Orient. pag. 585 liquet; hoc verò loco Sobenſis eum librum deſignat, qui *Palladio & Hieronymo* inſcribitur, exſtatque Syriacè tom. cit. pag. 608. in quatuor partes diviſus, quarum prima, ſecunda, & quarta Palladio, tertia verò Hieronymo tribuitur. In hiſtoria monaſtica Orientis, quam Thomas Epiſcopus Maragenſis condidit, lib. 2. cap. 15. perhibetur Ananjeſu monachus ſub Georgio Chaldæorum Patriarcha circa annum Chriſti 670. *Paradiſum hunc*, cujus hìc meminit Sobenſis, concinnaſſe. *Ananjeſu monachus* (ut ex eodem Thoma retuli tom. 2. Bibl. Orient. pag. 493) *ſub Jeſujabo Patriarcha Canones Officii Eccleſiaſtici per anni circulum compoſuit. Sub Georgio autem Paradiſum in duas partes diſtributum, quarum prior Palladii & Hieronymi nomen præfert: altera geſta Patrum & dicta complectitur*. Alterum *Paradiſum* habent Chaldæi, quem *minorem* vocant, à Davide monacho compoſitum, in quo geſta monachorum Chaldæorum narrantur teſte eodem Thoma Maragenſi lib. cit. cap. 24. Quod autem *Paradiſus* juxta Sobenſem quidem in tres tomos diviſus dicatur, juxta Thomam Maragenſem in duos, ſecundùm Codicem verò noſtrum Syriacum in quatuor, cauſam hanc fuiſſe arbitror; exemplarium ſcilicet manuſcriptorum diverſitatem, in quibus aliquando ſub uno tomo Palladius & Hieronymus comprehenſus eſt, ſub altero dicta Patrum, ut Thomas ſcribit; aliquando ſuum ſibi tomum tàm Palladius, quàm Hieronymus vendicavit, ut vult Sobenſis: aliquando denique tomi duo priores Palladio, tertius Hieronymo & quartus eidem Palladio inſcribitur, ut in Codice noſtro Syriaco, in quo dicta Patrum, quæ tomum poſtremum occupant, ad Palladium referuntur.

Palladius, gente Galata, ſub Evagrio Pontico aliiſque Aſcetis in Nitria & Thebaide monachum egit ab an. 388. uſque ad an. circiter 400. quo Epiſcopus Helenopolitanus renunciatus fuit. Scripſit *librum de Vitis Patrum Ægyptiorum ad Lauſum cubiculi præfectum*, unde *Lauſiaca hiſtoria* appellatur: quem olim Rufinus in latinum convertit. Prodiit Gr. Lat. in Auctuario Frontonis Ducæi 1624. & cum ſupplemento Cotelerii tom. 2. monument. Eccl. Græc. pag. 341. & tom. 3. p. 117. & 158. *Syriacè* paraexſtat in Cod. Nitr. 20. tom. 1. Bibl. Orient. pag. 568. nimirùm à cap. 1. uſque ad cap. 35. hoc præfixo titulo.

ܬܫܥܝܬܐ ܕܣܘܥܪܢܐ ܕܐܒܗܬܐ ܡܨܪܝܐ :

Hiſtoria Actuum Patrum Ægyptiorum. Integrum verò, & in libros duos diviſum idem opus habetur in Cod. Syr. 6. tom. cit. p. 608. quorum primus liber continet capita 65. alter capita 42. Ex utroque autem & plures lacunæ Græcæ ſuppleri poſſunt, & quæ Palladii ſunt, ab aſceticis aliorum tractatibus cognoſci. nam, ut notant Cotelerius tom. 3. monument. pag. 566. & Voſſius de hiſt. Græc. lib. 2 cap. 19. hiſtoria Lauſiaca, quæ Græcè vel Latinè lucem vidit, ex diverſis auctorum libris conflata eſt: eàque de cauſa in impreſſis quidem modò *Heraclidis*, modò *Palladii*, modò utriuſque nomen præfert; in manuſcriptis verò quatuor hiſce titulis prænotari ſolet. 1. *Hiſtoria monachorum Ægypti*. 2. *Hiſtoria Ægypti quæ Paradiſus aliàs dicitur*. 3. *Paradiſus*. 4. *Hiſtoria Vitarum Sanctorum Patrum Ægyptiorum, ſcripta à Hieronymo monacho & Presbytero ex Dalmatia*; quum certum ſit Heraclidis & Hieronymi hiſtoriam à Palladiana differre.

2 *Hieronymus* Dalmata, Eccleſiæ Doctor egregius: obiit in Bethlehemitico cœnobio anno Chriſti 420. ætatis 91. *Liber de Vitis SS. Patrum* ſub ejus nomine latinè prodiit Lugduni 1536. Antuerpiæ 1615 628. & alibi. *Syriacè* ms. exſtat tom. 1. Bibl. Orient. p. 609. capita 30. complectens.

1 Et colloquium 1 Seniorum cum conſiliis:
Quæ tribus tomis digeſta ſunt.

ܡܡܠܠܐ ܕܣܒ̈ܐ ܥܡ ܡܠܟ̈ܐ
ܕܐܬܦܠܓ ܠܬܠܬ ܦܢܩܝ̈ܬܐ ܣܝܡܝܢ.

CAPUT XLVII.

Joannes Apameenſis.

2 Joannes 2 Apameenſis
Tres compoſuit tomos: nec non epiſtolas,
De regimine ſpirituali,
De paſſionibus, & de perfectione.

ܝܘܚܢܢ ܐܦܡܝܐ
ܣܡ ܬܠܬܐ ܦܢܩܝܢ ܘܐܓܪ̈ܬܐ
ܘܥܠ ܕܘܒܪܐ ܪܘܚܢܐ
ܘܥܠ ܚܫ̈ܐ ܘܥܠ ܓܡܝܪܘܬܐ.

CAPUT XLVIII.

Jacobus.

3 Jacobus 3 diſcipulus fecit
Commentarium in Matthæum,
In Apoſtolum, & in Hieremiam
Compendioſo ſermone.

ܝܥܩܘܒ ܬܠܡܝܕܐ ܥܒܕ
ܦܘܫܩܐ ܠܡܬܝ
ܘܠܫܠܝܚܐ ܘܠܐܪܡܝܐ
ܒܡܠܬܐ ܦܣܝܩܬܐ.

CA-

NOTÆ.

1 *Colloquium ſeniorum cum conſiliis*. Hoc eſt, *Apophthegmata* Patrum, quæ à Palladio collecta & in capita 18. diſtributa, librum quartum Paradiſi conſtituunt, tom. 1. Bibl. Orient. pag. 609. Alia autem ſunt à Patrum Apophthegmatibus, quæ Gr. Lat. publicavit Cotelerius tom. 3. Monument. Eccleſiæ Græcæ, quæque *Arabicè* exſtant mss. tom 1. Bibl. Orient. pag. 585. in capita 897. diviſa: *Syriacè* verò ex parte habentur eodem tom. pag. 568. Ecchellenſis vocem Syriacam ܡܶܠܟ̈ܶܐ *melche*, quæ *conſilia* ſignificat, perperàm legit ܡܰܠܟ̈ܶܐ *malche*, *Reges*, huncque Sobenſis locum ſic interpretatur: *& colloquium ſeniorum cum Regibus*.

2 *Joannes Apameenſis*, cujus de ætate & ſcriptis dixi tom. 1. pag. 430. & ſeqq. citatur ejus ſermo *de mundo novo* à Moiſe Barcepha in lib. de Paradiſo Par. 1. cap. 1. & 10. Ipſe verò in epiſt. ad Leontium laudat Iſaiam Abbatem, & Xyſtum, quem Romanum Pontificem appellat. Ejus ſcripta damnavit Timotheus Neſtorianorum Patriarcha, ut infrà dicam, quum de Hanano Adiabeno ſermo erit.

3 *Jacobus diſcipulus*, nimirùm Joannis Apameenſis, cujus modo facta eſt mentio: unde ejus ætas ex dictis de magiſtro colligitur.

CAPUT XLIX.

Simeon, & Acacius.

Nunc quando lucubrationes
1 Patrum [1] Græcorum recenſuimus;
Enumerare aggrediamur lucubrationes
2 Patrum [2] Syrorum.

3 Simeonis 3 Bar-Saboë exſtant
4 Epiſtolæ: & ſancti 4 Acacii.

ܡܟܝܠ ܕܡܢ ܕܡܘܪܝ ܡܫܡܠܐ
ܕܐܒܗܬܐ ܝܘܢܝܐ :
ܢܫܪܐ ܠܡܬܒܪܘ ܠܡܫܡܠܐ
ܕܐܒܗܬܐ ܣܘܪܝܝܐ .
ܠܫܡܥܘܢ ܒܪ ܨܒܥܐ ܐܝܬ
ܐܓܪܬܐ . ܘܠܩܕܝܫ ܐܩܩ .

CAPUT L.

Milles Epiſcopus & martyr.

5 Milles 5 etiam compoſuit Epiſtolas,
Et Orationes in varia argumenta.

ܡܝܠܣ ܐܦ ܣܡ ܐܓܪܬܐ
ܘܡܐܡܪܐ ܘܥܠ ܡܕܡ ܡܕܡ .

CAPUT LI.

Jabachues.

6 Sanctus 6 Jabachues Epiſtolam
Scri-

ܩܕܝܫ ܝܗܒ ܐܠܗܘܗܝ ܐܓܪܬܐ
ܟܬܒ

NOTÆ.

1 *Patrum Græcorum*, non omolum quidem, quorum opera in Syriacum ſermonem tranſlata ſunt, ſed eorum dumtaxat, quorum notitiam, vel libros Sobenſis penes ſe habuit.

2 *Patrum Syrorum*, tàm Orthodoxorum, qui ante Neſtorianam, & Monophyſiticam hæreſim floruere, quàm Neſtorianorum.. ſed Neſtorianos potiſſimùm recenſet Sobenſis, ut ſuprà notavi.

3 *Simeonis Bar-Saboë*. Præter *Epiſtolas*, exſtare etiam duo ejuſdem *Cantica*, adnotatur in Divinis Chaldæorum Officiis in feria 6 hebdomadæ ſextæ æſtatis. Fuit autem Simeon Epiſcopus Seleuciæ & Cteſiphontis, glorioſumque martyrium ſub Sapore Perſarum Rege conſummavit, ut dixi tom. 1. pag. 1. & ſeqq. & tom. 2. pag. 399. Ejuſdem Paſſio Syriacè habetur eodem Tom. 1. p. 185. & 606.

4 *Sancti Acacii* Epiſcopi Amidæ in Meſopotamia, qui ſub Theodoſio Juniore circa annum Chriſti 420. claruit, ut notavi tom. cit. pag. 195. Ejuſdem *Epiſtolas* à Mari Perſa commentariis illuſtratas, infrà docet Sobenſis.

5 *Milles* Suſæ Epiſcopus & martyr, coronam adeptus ſub Sapore Perſarum Rege. Vide tom. 1. pag 12. & 186.

6 *Jabachues*, ſeù, ut Ecchellenſis legit *Jababui*, quod nomen latinè redditur, *dedis frater ſuus*: octavus eſt in catalogo Primatum Seleuciæ & Cteſiphontis, quem Gregorius Barhebræus, & Amrus Matthæi in ſerie Patriarcharum Orientis, *Achadabuem*, hoc eſt, *fratrem patris ſui* appellant, ut tom. 2. pag. 396. obſervavi. Hic Epiſtolam ad Patriarcham Antiochenum ſcripſit, in qua eum rogabat, ut electionem Archiepiſcopi Seleucienſis à ſuffraganeis Epiſcopis fieri permitteret; nam hæc ad Antiochenum Præſulem ex antiquo jure pertinebat, peractaque hoc modo fuerat uſque ad tempora ipſius Jabachuæ, ſeù Achadabuæ: magno tamen cum eorum Archiepiſcoporum vitæ diſcrimine, non tam propter locorum diſtantiam, quàm propter inimicitias, quas Reges Perſarum cum Romanis Imperatoribus exercebant:

bant: qui proinde ſubditos ſuos Chriſtianos cum aliis ejuſdem religionis in Romani Imperii terris commorantibus communionem habere ſub pœna capitis vetabant: Romani viciſſim Chriſtianos e Perſarum ditione advenientes tamquam ſuſpectos habebant; ut ipſe Jabachues expertus didicit. Quum enim ille à Jacobo præceſſore ſuo morti proximo unàcum Kamjeſu ſeù Jabjeſu Antiochiam miſſus fuiſſet, ut quem eorum vellet Antiochenus Epiſcopus ordinaret, ambo apud ejus orbis præfectum veluti exploratores Perſarum accuſati ſunt: & Jabachues quidem Hieroſolymam fuga ſe ſurripuit, ubi Epiſcopali dignitate initiatus eſt, conſentiente Antiocheno Epiſcopo, qui literas ea de re ad Hieroſolymitanum dederat; Kamjeſu verò cum hoſpite ſuo in crucem ad portam civitatis actus fuit. Rem fuſè narrant Syri tùm Neſtoriani, tùm Jacobitæ Scriptores. Jabachues igitur ut ſucceſſoribus ſuis conſuleret, poſtquam ſalvus & incolumis Seleuciam pervenit, Antiochenum Antiſtitem per literas rogavit, ut Chriſtianis in Perſarum ditione conſtitutis poteſtatem faceret, mortuo Seleucienſi Archiepiſcopo ſucceſſorem ſubſtituendi. Annuit Jabachuæ precibus Antiochenus: *& ex eo tempore* (inquit Barhebræus cit. tom. 2. pag. 396.) *Occidentales Epiſcopi* (nempè Antiochenæ diœceſeos) *Orientalibus* (ideſt, Chaldæis, Aſſyriis, Perſiſque) *permiſerunt, ut quum eorum caput obiiſſet, ipſi manum electo imponerent, ne pergendi ampliùs Antiochiam opus haberet; & Syſlaticon quidem hac de re ſcripſere, uſque magnus ille Orientis Metropolita, Catholici & Patriarchæ nomine decoraretur.* Id enim ſibi volunt, quæ hic apud Sobenſem de Jabachue ſubjunguntur: *cujus temporibus ſcripta fuit epiſtola Occidentalium, qua Patriarchalem dignitatem conceſſerunt huic Sedi Orientali, & per Agapetum Elamitam perhonorificè miſſa eſt.* Hæc non videram, quum tom. 1. pag. 13. Jabachuem ſcripſi *eo tempore floruiſſe, quo Nicæna Synodus celebrata eſt; Nicænos enim Patres nomine Occidentalium deſignari.* Sed nunc Barhebræi, Amrique auctoritate didici, quis ille Jabachues fuerit, cujus urbis Epiſcopus, quo tempore vixerit, quis nomine *Papæ Occidentis*, & Patrum *Occidentalium* deſignetur, quam denique apud Elamitas Eccleſiam Agapetus obtinuerit: quæ omnia nunc primùm clareſcunt, præſertim ex *Collectione Canonum Synodalium* à Sobenſi ipſo elaborata, in qua Tractatu IX. cap. 5. exemplar ejuſdem *Epiſtolæ Occidentalium* exhibetur in Codice Syriaco 14. exarato anno Chriſti 1332. (hoc eſt, decimo quarto ab obito Sobenſis) ad calcem tomi 2. Biblioth. Orient. pag. 497. in hæc verba.

ܐܓܪܬܐ [illegible]
ܕܐܦܝܣܩܘܦ̈ܐ ܡܥܪ̈ܒܝܐ ܕܠܡܕܢܚ̈ܝܐ
ܐܫܬܕܪܬ.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Digitized by Google

[illegible]

[illegible]

EPISTOLA SYNODICA

Patriarcharum Occidentalium, quæ ad Orientales miſſa eſt.

Fratribus & membris noſtris Chriſtianis, qui in Oriente ſunt, fratres veſtri in Chriſto, cœtus Paſtorum, qui perſecutionem patiuntur: in Jeſu Salvatore noſtro pax iis multiplicetur. Nos etſi indigni, ſumus tamen patres veſtri, qui noſtri filii eſtis, & Patrum fratres, qui vobis præſunt. Volumus ergo ſolvere debitum, quod tamquam patres vobis debemus: bonas ſcilicet conſtitutiones vobis fratribus filiiſque noſtris in Chriſto ſancire; hac præſertim tempeſtate, qua propter utriuſque Imperii diſcordium perſecutio in nos commota eſt. Nos itaque Paſtores perſecutione, quam patimur, admoniti, verbum ſcripturæ recolimus dicentis: tribulationi nullum fore modum, præſertim noſtræ, qui Chriſtiani ſumus: adeo ut uno tempore duorum Patrum ſanguis innocenter effuſus fuerit: quæ res univerſam terram commovit, & communi, eoque amaro luctu Eccleſiam Dei in Occidente atque in Oriente implevit. Poſtquam verò illi duo Patres, alter ex Occidente, & ex Oriente alter perierunt, (ambo enim ad fores Eccleſiæ Apoſtolorum urbis Antiochiæ ſuſpenſi fuere,) placuit fratribus noſtris atque nobis, ne videlicet fratres noſtri Chriſtiani, qui Orientem incolunt, orphani remaneant; ut quandocumque magnus Metropolita, qui Seleuciæ in urbe regia Arſacidarum in magna Eccleſia Cochenſi totius Orientis principatum tenet, deceſſerit, nullus Metropolita Antiochiam aſcendat ad ſuſcipiendam juxta priſcum morem ordinationem, ne ob regum inter ſe diſcordias & odia innocens Pontificum ſanguis in poſterum effundatur, quemadmodum noſtra hac ætate contigit: vidimus enim ſpectaculum luctuoſum atque terribile; duos nempè Patres è totidem crucibus nudos pendere, propatereàque perſecutionis tempeſtatem in Oriente juxta ac in Occidente fuiſſe excitatam. Idcircò decrevimus facultatem concedere, per quam ab effuſione humani ſanguinis deinceps immunes ſerventur. Quemadmodum verò olim Spiritus ſuffragio, & Apoſtolorum ſorte illi conceſſum eſt, ut univerſæ Eccleſiæ Dei, quæ illic eſt, magnus Metropolita fores; ſimiliter illi traditu eſt poteſtas & auctoritas ſuper omnes mundi Metropolitas. Quamobrem ejus Thronus quatuor orbis Patriarchas ſubſequitur, tenentes quatuor Thronos juxta Evangeliſtarum numerum, Matthæi videlicet, Marci, Lucæ & Joannis. Dataque itidem illi facultas, ut Epiſcopos ipſe inſtituat totius Orientis, & ultrà, Aſſyriæ nimirùm, Mediæ, atque Perſidis; & gubernationem Chriſtianorum obtineat: univerſus inſuper Sacerdotum ordo ab impoſitione manus illius procedat. Decedente autem hoc magno Metropolita, ejus ſucceſſor ab Antiocheno Patriarcha conſtituatur: quia Spiritus Paraclitus non permittit, ut filii patrem ſibi per impoſitionem ſuarum manuum generent: ſed neque in ſæcularibus poteſtatibus majores à minoribus creantur. Idque ab antiquis Patribus noſtris definitum fuit juxta illud, minorem à majori benedici oportere, ſicut Abraham gentium Pater benedictionem accepit à rege Salem Melchiſedeco ſacerdote veritatis & rege juſtitiæ, cui Chriſtus ſecundùm humanitatem ſuam aſſimilatus & comparatus fuit. Eadem de cauſa nos quoque, quibus credita eſt magna Dei Domus, quæ eſt ſancta Eccleſia, per juſſionem Dei Patris, & per gratiam Filii ejus Jeſu Chriſti, & per conceſſionem Spiritus Paracliti, orando petimus, & per virtutem ſanctæ Trinitatis & per immortale verbum concedimus Patriarchalis dignitatis chariſma ſanctæ Sedi magni Metropolitæ, quæ eſt in magna Eccleſia Cochenſi Seleuciæ regiæ Arſacidarum civitatis in Oriente. Hic porrò conſenſus, & hoc ſpirituale donum, nempè Patriarchica dignitas, cuſtodiatur apud Rectores, qui deinceps in illa Sede collocabuntur, uſque ad diem revelationis Chriſti:

ſti : noſque perpetua conſenſione eiſdem aſſentimur in omnibus, quæ ab ipſis in Patriarchica gubernatione fient. Interim oramus, ut Throni illius Rectores, quorum ſanguis vivi & vivifici ſanguinis Chriſti Domini particeps factus eſt, quique conſortes fieri paſſionis & reſurrectionis ejuſdem deſideraverunt, ab eodem Chriſto cuſtodiantur & liberentur ab omnibus, qui tribulant eos, eorumque judicium ad victoriam perducatur, & forti brachio ſuſtententur, ſanctique Spiritus virtute muniantur, ne coram hoſtibus ſuis cadant. Ita, quæſumus, Domine, cuſtodi ſamulis tuis Patriarchis gratiam iſtam Patriarchatus, eoſque in ea tuere, noſtramque cum illis in hoc negotio conſenſionem conſerva, ſicut fœdus fidele, quod cum Abraham, Iſaac, & Jacob, & cum univerſa Sancta Eccleſia tua pepigiſti. Etiam, Amen. A te, Domine, perfectio & complementum ſit in ſæcula. Hic itaque magnus Metropolita, qui Patriarchicam dignitatem ſuper univerſum Orientem accepit, poteſtatem ſimul habeat creandi Metropolitas, ubicumque ipſi libuerit quotque noverit eſſe neceſſarios: eos verò ab illo inſtitui oportebit ſecundùm Eccleſiaſticum morem per ſuffragium conſenſumque duorum Epiſcoporum cum ipſo præſentium, ut numerus ternarius non minuatur: ponaturque Evangeliorum codex ſuper caput ejus, & lectio Petri recitetur, quando cæli terræque poteſtatem accepit. Quamque ordinatus fuerit, manum ſuam Patriarcha ſuper caput ejus imponat, & orationem recitet. Per hunc modum ab ipſo ordinentur, & per manus ejus impoſitionem perficiantur omnes, qui Metropolitanæ dignitatis gratiam ſuſcepturi ſunt. Patriarchâ autem defuncto, congregentur Metropolitæ & Epiſcopi, ut per tempus licuerit: & Patriarcha à nobis per manus ipſorum conſtituatur per virtutem Spiritus Paracliti, & per ſuffragium noſtrum perficiatur ipſe Patriarcha gratia & dono Spiritus Sancti: ſciantque ipſum exinde fore ſpiritualem Patrem datum in Eccleſia per Spiritum Paraclitum. Hæc porrò noſtris literis ſignificavimus, ut hoc modo id negotium peragatur. Omnes verò Eccleſiaſticæ dignitates infrà ipſum ſunto, quoniam ipſe eſt omnium Pater, & ab eo generantur. Epiſcopi autem, qui à Metropolitis ſuarum provinciarum inſtituuntur, locum Epiſcoporum tantummodò teneant, & orationem faciant in medio fratrum ſuorum; non tamen illis liceat accedere ad Sacerdotum ordinationem & ad Epiſcopale opus, donec ad Patrem poteſtatum, qui eſt Patriarcha, accedant & ab eo perficiantur per conceſſionem & epiſtolam ab ipſo acceptam. Quemadmodum verò ipſe Pater poteſtatum Patriarcha jus habet ad ordinationem Metropolitarum & Epiſcoporum, & ad perfectionem Epiſcoporum; ſimiliter jus habet ad ſententias judiciales, & abſolutiones, atque abrogationes & reſervationes: quandoquidem illi hæc credita ſunt, & circa ea poteſtatem auctoritatemque habet. Quicumque autem illo inferiores ſunt, nullum in eum poteſtatem habent ſecundùm divinum mandatum. Quodſi aliquam adversùs eum cauſam quiſpiam habeat, aut quidquam ab illo repetere oporteat, Patriarchæ judicium Patriarchis reſervetur, & ab iſtis ejus cauſa, non ab ejus diſcipulis cognoſcatur: quia neque Eccleſiaſticæ leges id permittant, neque leges naturæ. Quodſi contigerit aliquando, Imperium (Perſarum) nobiſcum habere pacem, ipſum Imperium (idest, ipſe Perſarum Rex) judicium indicat, & de Regis mandato Patriarchæ cauſa decidatur; diſcipuli autem ejus nullam in eum poteſtatem in verbo Dei habeant, ne qui membra & partes ſunt, magiſtris coæquentur, neve dicere audeant, ſe judices illius eſſe. Hæc ſtatuta à nobis & per manus noſtras, vobis, Fratres, decreta ſunt. Deſcribite illa vobis in tabulis cordis veſtri. Eorum memoria ſine oblivione apud vos ſervetur. Univerſa, quæ apud nos eſt Eccleſia, vos in Domino ſalutat.

Hæc autem Epiſtola à Patriarchis Occidentis miſſa fuit per Agapetum Epiſcopum Beth-Lapetæ, quæ eſt Sedes Elam. Quam ob cauſam ipſe primus ordinatus & electus fuit Metropolita in terra & in Eccleſia Orientis, honoremque conſequutus eſt, ut primus in electione Patriarchæ ſuffragium ferat.

Meminit hujus Epiſtolæ præter Sobenſem ſæculi decimi quarti ſcriptorem, Timotheus Patriarcha, qui anno Chriſti 780. claruit; etſi in conſignanda ejuſdem epocha valdè hallucinatur, quum apud eundem Sobenſem loc. cit. ſic ſcribat: [illegible]

[illegible]

Hæc igitur epiſtola à Patribus noſtris Occidentalibus Apoſtolorum ſucceſſoribus ſcripta fuit anno quadrageſimo poſt martyrium beatorum Apoſtolorum Petri & Pauli: ante œcumenicam verò Synodum Patrum trecentum decem & octo anno circiter ducenteſimo octogeſimo. Qua in ſupputatione multa peccat Timotheus. Inprimis quod ait, eam epiſtolam ſcriptam fuiſſe *anno quadrageſimo poſt martyrium Petri & Pauli:* nam annus ille incidit in annum à nativitate Chriſti circiter centeſimum octavum, quum Apoſtoli paſſi dicantur anno Chriſti ſexageſimo octavo. Atqui Jabachues, ſub quo id factum à Chaldæis narratur, poſtquam annos quindecim ſediſſet, obiit ſecundùm Gregorium Barhebræum anno Chriſti circiter centeſimo quadrageſimo; ſecundùm Amrum verò, anno Græcorum quingenteſimo trigeſimo primo, Chriſti ducenteſimo vigeſimo, ut liquet ex Tom. 2. pag. 397. Deinde Nicæna Synodus ex omnium Syrorum ſententia anno Græcorum 636. Chriſti 325. celebrata fuit. Falſum eſt igitur, quod Timotheus ſcribit, epiſtolam illam, quæ anno Chriſti circiter centeſimo octavo juxta ipſum, ut mox oſtendimus, exarata eſt, Synodo Nicæna priorem fuiſſe *annis circiter bis centum & octoginta:* ſic enim ea Synodus habita fuiſſet non anno 325. ſed 388.

Idem Sobenſis in Epitome Canonum Synodalium loc. cit. poſtquam Timothei verba, quæ ſuprà deſcripſi, retuliſſet, ad con-

cilian-

ciliandam eidem epiſtolæ fidem fragmentum alterius ſubjungit, quam occaſione diſſidii ſub Papa Seleuciæ Primate in Eccleſia Chaldæorum orti de Privilegiis ejuſdem Seleucienſis Throni à Patribus Occidentalibus ſcriptam affirmat: ubi prioris illius epiſtolæ diſerta fit mentio. [illegible]

[illegible]

Poteſtatem prætereà, (inquit) *honorem, & majeſtatem Patriarchæ oſtendit alia Epiſtola à Patribus noſtris Occidentalibus ſcripta ad conſolationem Papæ Patriarchæ: quæ ſic habet.*

Occidentales. *Quod autem à Patribus noſtris ſpiritualibus dictum eſt, Judicium videlicet Patriarchæ Orientis noſtris Patriarchis eſſe reſervatum; quia habita exacta inquiſitione compertum fuit, Patriarchæ accuſatores in ſuis delationibus fuiſſe falſitatis convictos, & Patriarchas illatorum criminum omnino immunes: nunc definimus in poteſtate & verbo vivo Dei, nullum deinceps habere jus Metropolitas & Epiſcopos, ſed nec Chriſtianos Orientis, ad accuſationes criminationeſve inſtruendas adversùs proprium Patriarcham, eaſque ad Patres noſtros Occidentales verbo aut ſcripto deferendas. Quodſi rursùs aliud quidpiam objiciant, ſicut hactenus fecerunt, ipſis reſpondemus: Patriarcham omnium Chriſtianorum Orientis eſſe judicem; ipſius autem Patriarchæ judicem eſſe Chriſtum.* Et poſt alia. *Exiſtimavimus Eccleſiæ Dei noſtræ veſtræque regionis illud utile eſſe, quod veteres Patres noſtri æquum & juſtum cenſuerunt, quando veſtræ Sedi, quæ eſt in magna Eccleſia Cochenſi, conceſſerunt, ut ipſe Metropolitas institueret, ſicut idem utile eſſe judicaſſet; ut nimirùm ipſe ſuper eos poteſtatem haberet, eoſque pro merito conſtitueret, vel propter illorum delictum deponeret: ſimiliter & ſuper omnes Epiſcopos Orientis: & ipſe Patriarcha judex & vindex fieret in univerſa Eccleſia Orientis, idemque regeret & gubernaret. Id igitur nos quoque ſuſcipimus & ſequimur.*

Subjungit Timothei, & Dadjeſu auctoritates, qui ejuſdem epiſtolæ mentionem faciunt. Utriuſque verba ex eodem Sobenſi accipe. TIMOTHEI. [illegible]

Hæc igitur, quæ in iſta epiſtola continentur, (Loquitur Timotheus de ſecunda epiſtola Occidentalium, quam mox retuli) *non vulgares homines, ſed Patriarchæ Occidentis cæterique Epiſcopi conſcripſere: Cajus, inquam, Patriarcha Romæ, Petrus Patriarcha Alexandriæ, Paulus Patriarcha Antiochiæ, & Flavianus Patriarcha Epheſi: (nondum enim Patriarchalis dignitas Eccleſiæ magnæ Conſtantinopolitanæ conceſſa fuerat) ſed & una cùm præfatis Patriarchis Alexander Epiſcopus Hieruſalem, & Gregorius Thaumaturgus.*

DADIESU. [illegible]

[illegible]

Dicimus ergo, quod etiam ſcripſerunt Patres noſtri Occidentales, non licere Metropolitis & Epiſcopis, ſed nec ulli ordini Chriſtianorum Orientis judicio contendere coram Patribus noſtris adverſùs ſuum Patriarcham: quandoquidem omnium Orientalium judex eſt Patriarcha; ipſius autem judex Chriſtus. Idcircò definivimus & confirmavimus canonem iſtum nunquam abolendum aut abrogandum: definitus quippe eſt in Trinitate. Itaque in verbo Trinitatis, quæ eſt Domina ſæculorum, nemini liceat adversùs Catholicum Synodum cogere, aut diſſidium, ſchiſmata, factioneſque conflare, aut adversùs eundem accuſationum capita & querelas ſcribere, ſicut antiqui fecere, aut libellos capitulorum hujuſmodi per provincias divulgare, ſicut adversùs Papam auſi ſunt: aut in domos ſubrepere ad habenda adversùs eum colloquia: nec quiſquam ex quavis cauſa exiſtimet, aut dicat, Catholicum Orientis judicari poſſe ab ipſi ſubditis. Ejus enim judicium Chriſto, qui eum elegit ſuæque Eccleſiæ præpoſuit, reſervatur &c. Claruit Dadjeſu ſub Theodoſio juniore, Sedemque Seleuciæ tenuit ab anno Græcorum 741. ad annum 776. hoc eſt, ab anno Chriſti 430. ad annum 465. teſtibus Amro, & Barhebræo in ſerie Patriarcharum Chaldæorum: cujus proinde Canon in Synodo coitus magnum epiſtolæ citatæ pondus addere videtur.

Verùm ut ab hac ſecunda epiſtola incipiam, in qua *Privilegium Seleucienſi Primati à Patribus Occidentalibus conceſſum dicitur, ut neque ab Orientalibus judicari poſſit, neque ad Occidentales ejus cauſa deferatur, ſed judicium illius Chriſto dumtaxat reſervetur*; in primis non aſſentior Timotheo, qui eam circa annum Chriſti 300. ſcriptam vult à Patriarchis Occidentis: Romano, ſcilicet, Alexandrino, Antiocheno, Epheſino, & Hieroſolymitano: tùm quia non poteſt deſignari locus, in quo Patriarchæ citati convenerint: tùm etiam quia diverſis temporibus claruere, quos Timotheus æquales facit. Ut enim accurati hiſtoriæ Eccleſiaſticæ Scriptores tradunt, Cajus Pontificatum Romanum init exeunte anno Chriſti 283. quem annis duodecim geſſit. Petrus Alexandrinus ab anno 300. ad annum 312. ſedit. Paulus Samoſatenus Antiochenam Eccleſiam occupavit ab anno 260. ad annum 272. quo depoſitus fuit. Alexander Hieroſolymitanam Sedem rexit ab anno 199. ad annum 253. Gregorius Thaumaturgus circa annum 265. obiit. Flavianus Epheſinus ignotus eſt. Deinde quum Eccleſiæ Orientalis regimen ad Antiochenum Patriarcham ſpectet, nulla erat cauſa, cur Archiepiſcopo Seleucienſi id Privilegium ab omnibus ſimul Patriarchis concederetur, neque Seleucienſis Præſul apud idoneum Scriptorem legitur ſupplicationem ſuam in aliqua Synodo exhibuiſſe: in quo dumtaxat caſu cæteri Patriarchæ de Privilegiis Epiſcopalium Sedium ſibi minimè ſubjectarum judicantes, ea vel ampliare ſoliti erant, vel coarctare, ut ex Actis Synodorum Nicænæ, Conſtantinopolitanæ, & Chalcedonenſis liquet. Denique ſi id Privilegium verum fuiſſet, nequaquam dixiſſent Patres in Canone Arabico Nicæno 38 de Primate Seleuciæ, *ex nunc permittatur ei conſtituere Metropolitanos*: nec Canone 40. de Epiſcopis Perſidis ſubjunxiſſent, *non permittit magna Synodus, ut congregentur in provincia Perſidis, ut conſtituant leges ullas ſine licentia Patriarchæ Antiocheni: quia quamvis eorum dominus* (ideſt Epiſcopus Seleuciæ) *factus ſit in dignitate Patriarchæ, in hoc tamen conſultum eſt eorum utilitati, & exemptioni à damno & nocumentis, atque eorum paci & tranquillitati proviſum. Non propterea tamen ipſi licet ſolvere, aut ligare, vel conſtituere ullas Eccleſiaſticas leges, vel addere eis, vel diminuere quidquam propria auctoritate, ſed potius in omnibus ſint obedientes principibus & Patriarchæ*: vel ut vertit Turrianus Can. 35. *ſed potius in omnibus ſint Metropolitanis Patriarchæ obedientes.* Quum enim dicitur, *ex nunc permittatur ei conſtituere Metropolitanos*, ſignificatur, id antea ipſi permiſſum non fuiſſe: quumque ſubjungitur, *non permittit magna Synodus, ut congregentur in provincia Perſidis, ut conſtituant leges ullas ſine licentia Patriarchæ Antiocheni*, oſtenditur commentitium eſſe Privilegium illud, de Appellationibus à Seleucienſi ad Antiochenum minimè faciendis. Ut voces illas *Metropolitæ & Patriarchæ* ante Nicænum Concilium minimè uſurpatas omittam.

Idem ferè dicendum de epiſtola illa Synodica, qua Patriarchalis dignitas Throno Seleucienſi conceſſa perhibetur. Suppoſitionis vitio eam laborare vel id unum evincit, quod dicitur de Primate Seleuciæ loc. cit.

[illegible]

Ejus Thronus quatuor Orbis Patriarchas ſubſequitur tenentes quatuor Thronos: nam titulus *Patriarchæ*, & numerus *quatuor Patriarcharum* deſumptus eſt ex Canone Arabico Nicæno, quem mox laudavi, ut & ſequentia ejuſdem epiſtolæ verba. [illegible]

[illegible]
[illegible]

Hic itaque magnus Metropolita, qui Patriarchicam dignitatem ſuper univerſum Orientem accepit, poteſtatem ſimul habeat creandi Metropolitas ubicumque ipſi libuerit, quotve noverit eſſe neceſſarios: quæ nullo apice mutato in citato Canone Arabico Nicæno leguntur.

Hæc aliaque argumenta, quæ hic brevitatis cauſa miſſa facio, ſuadere mihi videntur, utramque epiſtolam, uti à nobis ſuprà relata eſt, ex uno eodemque fonte promanaſſe: nimirùm ex Canonibus Nicænis, quos Arabicos vulgò appellamus: *quum enim in iis de dignitate Primatuque Seleucienſis Eccleſiæ quædam ſtatuta reperiantur, ea ſtatim Neſtoriani arripuerunt* (ut rectè advertit Renaudotius tom. 1. Lit. Orient. pag. 367.) *atque eo adminiculo antiquitatem Catholicorum ſuorum ad Nicæna tempora* (imò longè antea) *promoverunt: qui conatus inutilis planè futurus apud antiquæ hiſtoriæ peritos viros fuiſſet, ſed apud ignaros Eccleſiaſticarum originum, quales tunc erant Orientales Chriſtiani, ſucceſſu non caruit. Huic primo ædificio, ex fictis & inconditis narrationibus faſtigium impoſitum eſt, ut Eccleſia Neſtoriana Seleucienſis, Apoſtolicæ ſucceſſioni conjungeretur*; & ab Antiocheni Throni juriſdictione exempta, pari cum illo auctoritatis dignitatiſque prærogativa, Patriarchali ſcilicet, cumularetur.

Fateor, à primis Eccleſiæ ſæculis Seleucienſem Præſulem in Oriente, hoc eſt, in Aſſyria & Babylonia Primatum, ſub Antiocheno tamen Patriarcha, tenuiſſe, ut liquet ex Actis ſynceris Martyrum Orientalium & ex Sozomeni hiſtoria Eccleſiaſtica, in qua S. Simeon *Archiepiſcopus* disertè appellatur. Id enim *Archiepiſcopi* titulus per ea tempora ſignificabat, quod poſteà *Catholici* & *Patriarchæ* nomen à Seleucienſibus Epiſcopis uſurpatum. At neque Syrorum, neque Græcorum Latinorumque Scriptor ullus antiquus literis conſignavit, Patriarchalem dignitatem Seleucienſi Epiſcopo à reliquis Patriarchis conceſſam, aut hunc à poteſtate Antiocheni Antiſtitis abſolutum. Hoc purum putum eſt Neſtorianorum commentum, qui quum ab Eccleſia Catholica, & à Patriarchæ Antiocheni obedientia defeciſſent, Privilegium illud excogitarunt, quo defectionem ſuam cohoneſtarent. A Neſtorianis decepti Jacobitæ, eadem de eo privilegio tradunt. Hinc Barhebræus quum Orientales dixiſſet ab Epiſcopo Antiocheno Privilegium obtinuiſſe, *ut quum eorum caput* (ideſt, Metropolita Seleucienſis) *obiiſſet, ipſi manum electo imponerent, ne pergendi ampliùs Antiochiam opus haberet*, ſubjungit de Antiochenæ Diœceſeos Epiſcopis loquens: *& Syſtaticon quidem hac de re ſcripſere, utque magnus ille Orientis Metropolita, Catholici & Patriarchæ nomine decoraretur*. E re ſcilicet Jacobitarum erat, fabulam illam à Neſtorianis confictam tamquam Delphicum oraculum amplecti, quòd ſuos ipſi quoque Maphrianos haberent, quos veluti legitimos Seleucienſium Epiſcoporum ſucceſſores jactant: & Barhebræus ipſe, etſi aliis in rebus diligens fabularum confutator eſſe ſoleat; in hac tamen narratione, à qua tota ſua dignitas pendebat, (fuit enim Maphrianus,) ſcrupulum nullum movit.

Sed quis utramque Epiſtolam excogitavit? Si rectè conjicio, Joſephus fuit Neſtorianorum Patriarcha, qui ſub Choſroë Perſarum Rege anno Chriſti 552. electus, tribus poſt annis dignitate amotus, obiit anno 566. ut ex Amro & Barhebræo dixi tom. 2. pag 413. Hic enim, eodem Barhebræo teſte, poſtquam depoſitus fuit, Epiſtolas nonnullas temporibus Papæ, qui eandem depoſitionis ſententiam ab Epiſcopis acceperat; ſcriptas confinxit, inter quas & illas fuiſſe, de quibus hic ſermonem inſtituimus, haud improbabilis eſt conjectura. *Exſtant Epiſtolæ conſolatoriæ* (inquit Barhebræus de damnatione Papæ tom. cit. pag 398.) *à S. Jacobo Niſibeno & à S. Ephræm ad hunc Papam conſcriptæ ob dexteræ ejus impedimentum, quibus Epiſcopos reprehendunt, quod in ipſum temerario auſu inſurrexiſſent. Nonnulli verò exiſtimant, Joſephum Catholicum, quum ab Epiſcopis damnatus eſſet, eas Epiſtolas compoſuiſſe.*

At, inquies, Dadjeſu Patriarcha, qui ſæculo integro Joſephum anteceſſit, meminit Epiſtolæ Occidentalium, in qua *præcipitur Metropolitis, Epiſcopis, cæteriſque Chriſti fidelibus in Oriente conſtitutis, ne Patriarcham ſuum apud alios Patriarchas Occidentales accuſent*: citatque exemplum Papæ, qui ab Orientalibus accuſatus fuerat; ut palàm fiat, nil aliud ipſum ſpectaſſe, quàm Epiſtolam illam occaſione depoſitionis Papę conſcriptam, cujus ſuprà facta eſt mentio. Reſpondeo, Auctoritas Dadjeſu ſic intelligenda eſt, ut poſt factum illud Papæ, ex quo diſſidium in Aſſyria graviſſimum exarſit, præceptum Occidentalium, hoc eſt, Antiocheni Præſulis ſubjectorumque Epiſcoporum, conſequutum fuerit, de cauſa Seleucienſis Epiſcopi à nemine inferiorum Antiſtitum judicanda, & quod non temerè ſit ille à ſuis apud Patriarchas Occidentales accuſandus, uti Papas accuſatus fuerat, neque adversùs illum Synodus Provincialis abſque auctoritate Antiocheni Patriarchæ cogenda, uti adversùs Papam coacta eſt; ſed ipſe tamquam judex omnium Orientalium agnoſci debeat, judiciumque ejus, quantùm ad ſubditos, Chriſto reſervandum. Id præceptum ex ea quidem occaſione Orientalibus impoſitum fuerat, non ſecùs atque iidem Orientales privilegium ordinandi Metropolitam ſuum propter factum illud Jabalahæ à Patriarcha Antiocheno acceperant. Non inde tamen ſequitur, à Dadjeſu Epiſtolam illam, quam ex Sobenſi ſuprà retuli, citari, aut pro genuina haberi: quæ centum poſt annos à Joſepho, ut modò dicebam, compoſita fuit.

Scripſit

1 2 Scripſit 1 ad Papam 2 Occidentis:	ܟܬܒ ܠܘܬ ܦܦܐ ܕܡܥܪܒܐ.
Cujus temporibus ſcripta fuit	ܕܒܙܒܢܘܗܝ ܐܬܟܬܒܬ:
3 Epiſtola 3 Occidentalium,	ܐܓܪܬܐ ܕܡܥܪܒܝܐ
4 Qua Patriarchalem 4 dignitatem conceſſerunt	ܕܝܗܒܘ ܪܫܘܬ ܦܛܪܝܪܟܘܬܐ
Huic Sedi Orientali,	ܠܟܘܪܣܝܐ ܗܢܐ ܕܡܕܢܚܐ
Et	ܘܐܦ

5

NOTÆ.

1 *Epiſtolam ſcripſit*. Ecchellenſis pag. 43. pluraliter legit ܐܓܪܬܐ *Epiſtolas*: ſed minus rectè, quum in eo, quo uſus fuit, exemplari Syriaco unam, non plures epiſtolas Jabachues ſcripſiſſe dicatur.

2 *Ad Papam Occidentis*. Nimirùm *ad Antiochenum Patriarcham*, quem Sobeoſia metri neceſſitate *Papam Occidentis* nuncupavit. Ubi Auctor *Orientales*, ideſt, Chaldæos, *Occidentalibus*, hoc eſt, Syris propriè dictis opponit, ut obſervavi tom. 2. pag. 397. Non enim aſſentior Ecchellenſi, qui pro ܦܛܪܝܪܟܐ ܕܡܥܪܒܐ *Papa Occidentis*, perperàm obtruſit ܦܦܐ ܕܡܕܢܚܐ *Papam Orientis*, contra manuſcripti Syriaci veritatem, quod idem præ manibus habebat: neque placet ejuſdem Annotatio, quam pag. 164. in hunc Sobenſis locum fecit his verbis: *Hic nomine Papæ Orientis intelligit Babylonis Catholicum, ſeù Patriarcham*. Quum enim Babylonis Catholicus ſeu Patriarcha, idem eſſet ac Seleucienſis Archiepiſcopus, ut tom. 1. pag. 10. demonſtravi, eamque dignitatem Jabachues ex dictis obtineret; ad quemnam alium *Orientis Papam* tranſmittere epiſtolam is poterat?

3 *Epiſtola Occidentalium*, cujus exemplar ſuprà retuli. Sobeoſis à majoribus ſuis Neſtorianis, qui eam epiſtolam confinxerant, deceptus, eandem non in hoc Catalogo dumtaxat recenſuit, verùm etiam Nomocanoni ſuo integram inſeruit, additis quorundam Patriarcharum auctoritatibus, qui de eadem loqui videbantur. Verùm temporibus Jabachuæ ejuſmodi epiſtola ab Occidentalibus ad Orientales nullatenus ſcribi potuit, quum Jabachues id unum rogaſſet, ut Archiepiſcopum Seleucienſem à ſuis Suffraganeis ordinari liceret, ne adire Antiochenum Præſulem propter eam ordinationem cogeretur; non verò ut Sedes Seleucienſis in Patriarchalem erigeretur.

4 *Patriarchalem dignitatem conceſſerunt huic Sedi Orientali*, nimirùm Seleuciæ & Cteſiphontis, quæ poſteà Babylonem ſeù Bagdadum tranſlata eſt. Circa Patriarchatus ſui inſtitutionem ſibi minimè conſentiunt Neſtoriani. Alii id factum volunt ante Concilium Nicænum ſub Jabachue, ut ſcribit hoc loco Sobeoſis; vel ſub Seiachlupha, aut Papa, uti adnotatur in Pontificali Syriaco Neſtorianorum: alii verò poſt ejuſdem Concilii tempora, ut ex Canone illo Arabico ſtatuit Ecchelleoſis pag. 164. inquiens: *Dignitatem autem illam* (hoc eſt Patriarchalem) *collatum ipſi* Seleucienſi Epiſcopo *fuiſſe legimus Can. 38. Arabico Concilii Nicæni*. Sed quum de auctoritate eorum Canonum litem moveant eruditi, nec ſit hic locus controverſiam definiendi, quæ certa ſunt probatiſque Scriptoribus conſonant, proferam. In primis certum eſt, Seleucienſem Epiſcopum, qui poſtea Catholicus ſeù Patriarcha Orientis appellatus fuit, ante Nicænum Concilium Archiepiſcopali honore fulſiſſe, Primatemque Epiſcoporum Aſſyriæ atque Babyloniæ fuiſſe, ut ex Sozomeno & Actis Martyrum Orientalium ſuprà oſtendi. Certum eſt II. eundem non ſecus atque reliquos Metropolitanos, ſub Patriarchæ Antiocheni poteſtate vixiſſe, donec Chaldæi Neſtorianam ſectam amplexi ſunt: tunc enim ut ab Eccleſia Catholica, ita ab Antiocheno Præſule deficientes, Patriarcham ſibi conſtituerunt, qui abſolutam in ipſos jurisdictionem exerceret. Primus is fuit Acacius, qui Barſumæ Niſibeni & Maanæ Perſæ vexationibus hæreſim Neſtorianam anno Pherozis Perſarum Regis vigeſimo ſeptimo, Chriſti circiter 484 profiteri compulſus eſt, ut ex Simeone Beth-Arſamenſi to. 1. p. 354. palàm fit. Certum eſt III. ante Concilium Nicænum ab Epiſcopo Antiocheno conceſſum fuiſſe privilegium Seleucienſibus Epiſcopis, ut à ſuis Suffraganeis ordinarentur, quod rogante Jabachue factum conſtanter ſcribunt Chaldæi: idque ſibi volunt recentiores illius gentis Orthodoxi, quum ajunt, primos Seleuciæ Epiſcopos à Romano Pontifice, poſteriores à ſuis Epiſcopis ordinatos. Nam quum in Pontificali dicatur eorum Catholicus ordinari *permiſſu Sanctiſſimorum Patrum Occidentalium*, putarunt Romanum Pontificem Latinamque Eccleſiam per ea verba deſignari, quæ de Antiocheno Præſule haud dubie intelligenda ſunt, ut notavi tom. 2. pag. 397. & tom. 1. pag. 10 Certum eſt IV. ſub Papa Epiſcopo Seleucienſi propter controverſiam, quæ ipſum inter & Epiſcopos ſubditos exarſerat, Synodum celebratam fuiſſe, cui ſanctus Milleſius interfuit, ut ex ejus Actis tom. 1. pag. 186. retuli: in qua quidem Synodo quum nonnulli Papæ cauſam defenderent, plerique damnationi ejus ſe ſubſcriberent, coactus is fuit Vicarium ſibi, dum viveret, Simeo-

1 Et per Agapetum Elamitam [1]
Perhonorificè miſſa eſt.

[illegible]

CA-

nem ſubſtituere. Tùm verò haud improbabile eſt, cognitâ ab Antiocheno Præſule eâ causâ, præceptum Orientalibus impoſitum, ne adversùs proprium Metropolitam conventus facerent, neve ipſum criminationibus impeterent. Hinc Epiſtola illa de Primato Seleucienſi à nemine mortalium judicando conficta. Certum eſt denique ſub Jezdegerde Saporis filio Perſarum Rege, & Theodoſio juniore Imperatore Concilium in urbe Seleucia à S. Marutha, & Iſaaco ejuſdem civitatis Epiſcopo coactum, in quo Primatus illius Eccleſiæ diſertis verbis aſſeritur. Sic enim legitur apud Sobenſem. [illegible]

Ex Canonibus Iſaaci. De honore, qui convenit debeturque Catholico ſedenti ſuper ſedem Seleuciæ. Placuit omnibus nobis cunctarum Orientalium Regionum Præſulibus, univerſiſque Chriſtianis, qui in eis conſtituti ſunt, Catholico magno Seleuciæ & Cteſiphontis Metropolitæ uſque ad Chriſti adventum ſubjacere in omnibus quæ conveniunt præceptaque ſunt: nimirùm cuilibet Epiſcopo Patriarchæ, qui ſuper hunc magnum Cochenſis Eccleſiæ Thronum ſedebit. Hæc poſtrema verba, ut & titulus hujus Canonis, à Sobenſi expoſitionis causâ adjecta ſunt. Cæterùm Canon iſte ordine duodecimus ita habet in verſione Arabica Cod. 36. ad calcem tom 2. pag. 507.

في ان اساقفة جميع المشرق نحن ومن ياتي بعدنا
نطيع الجاثليق المطران الكبير الجالس في
اسليق الى ان ياتي المسيح ونسمع اوامره :

Nos cuncti Orientis Epiſcopi, ſucceſſoreſque noſtri, obedientes erimus Catholico Metropolitæ magno ſedenti in urbe Seleucia, ejuſque præceptis obtemperabimus, uſque ad Chriſti adventum. Sed ſuboritur hic difficultas circa nomen *Catholici*, quod in hoc Canone Metropolitæ Seleucienſi tribuitur. Nam id Concilium celebratum fuit anno Jezdegerdis undecimo, Chriſti circiter 410., quo tempore titulum *Catholici* nequaquam uſurpatum fuiſſe viri docti contendunt. Sub Juſtiniano, centum viginti poſt annis, eam dignitatem inſtitutam ſcribit Renaudotius: *omnes Neſtoriani* (inquit tom. 1. Liturg. Orient. pag. 366.) *ex Romano Imperio pulſi, ad Perſarum limites, aut in eorum Provinciis ſedes fixerunt. Hinc poſt annos ſatis multos quum Eccleſiam Seleuciæ Parthorum invaſiſſent, quæ quidem ex nuper inſtituta ſub Juſtiniano CATHOLICI dignitate novam auctoritatem conſequuta erat, eam ſuæ Religionis Cathedram primariam eſſe voluerunt*. Ad hoc confirmandum, auctoritatem Procopii adducit, qui de Chriſtianis ſub Perſarum ditione conſtitutis lib. 2. de Bello Perſico cap. 25. loquens, diſertam *Catholici* mentionem facit, eamque dignitatem ſuo ævo inſtitutam indicat. Verùm ſi verba Procopii benè expendantur, ex iis potiùs probatur, titulum *Catholici* Juſtiniano antiquiorem eſſe, non ſub ipſo inſtitutum: ſic enim ait Procopius loc. cit. *Chriſtianorum Antiſtitem Græco vocabulo Catholicum idcircò appellant, quod unus univerſæ præſit regioni*. Ubi de re ſuo ævo uſitata, non inſtituta loquitur, ut rectè obſervat Thomaſinus in veteri & nova Eccleſiæ diſciplina de Beneficiis lib. 1. Par. 1. cap. 24. num. 4. *Docuit nos certè Procopius* (inquit) *ſuo jam ævo uſitatum fuiſſe Catholici nomen, ubi dixit, Chriſtiana fide imbutos Perſas uni ſubeſſe Epiſcopo, quem Græco nomine vocabant Catholicum*. Id nomen in Politicis ſub Conſtantino Magno ad ſignificandum Procuratorem Cæſaris, qui univerſas ejus rationes in tota diœceſi tractaret, uſurpatum fuiſſe demonſtrat ipſius Conſtantini epiſtola ad Euſebium Cæſareenſem apud Socratem lib. 1. cap 9. his verbis: *miſſæ autem ſunt literæ à manſuetudine noſtra*, πρὸς τὸν τῆς διοικήσεως καθολικὸν, *ad Catholicum diœceſeos*, ſeù univerſæ provinciæ generalem rationalem. Hinc ad Primates Eccleſiaſticos, qui majoribus diœceſibus in Oriente præerant, translatus paulò poſt ejus tituli uſus.

1 *Agapetum Elamitam*, hoc eſt, Lapethæ Elamitarum Metropoleos Epiſcopum. Quod autem de Eccleſiæ Lapethenſis prærogativa ad calcem Synodicæ Occidentalium adnotatum ſuprà retuli, id ex Marabæ Timotheique Synodicis, à Sobenſi in epitome Canonum Par. 9. cap. 2. & 3. productis confirmatur, in quibus Archiepiſcopus Lapethenſis ſeù Elamitarum, primus poſt Seleuciæ Catholicum inter Metropolitas Orientis conſtituitur.

CAPUT LII.

Ephræm Syrus.

1 Ephræm [1] magnus, qui appellatus eſt
Syrorum Propheta, edidit
Commentaria in libros
2 Geneſis [2], Exodi [3],
3
Sa-

ܐܦܪܝܡ ܪܒܐ ܕܐܬܩܪܝ
ܢܒܝܐ ܕܣܘܪܝܝܐ ܥܒܕ
ܡܦܫܩܢܘܬܐ ܕܣܦܪܐ
ܕܒܪܝܬܐ ܘܕܡܦܩܢܐ :
ܘܕܟܗܢܐ

NOTÆ.

1 *Ephræm magnus*. Quæ de patria ejus, dignitate, obituque Græci Latinique tradunt, vide in Actis Sanctorum Tom. *1*. Februarii à pag.49. & apud Fabricium Tom. 5. Bibl. Græcæ pag. *319*. Syrorum ſententiam Tom.1. Bibl. Orient. pag. 26 43. & 54. retuli affirmantiom, ſanctum Doctorem *Niſibi* natum, *Diaconatu* in Edeſſena Eccleſia functum, obiiſſe autem *anno Græcorum* 684. hoc eſt, ſecundùm nonnullos anno Chriſti 372. juxta alios aono 373. vel 375. idque *menſe Junio* die oona, decimaquinta, vel decima nona. Ita eoim variant circa annum Chriſti, diemque menſis Junii, etſi quoad annum Græcorum concordant. Et quoad patriam quidem conſentit Gregorius Barhebræos, qui Par. 2. Chronici Syriaci in Vita Flacilli Patriarchæ Antiocheni Ephræmum *Niſibenum* diſertè appellat: ſed circa annum diemque menſis, quo S. Doctor ad Superos evolavit, à reliquis Syris diſcrepat, quum in Vita Euzoii dicat, eum *die 18. Junii anni Græcorum* 682. obiiſſe. Utraque tamen opinio difficultatem habet inextricabilem, ſi Græca Baſilii Vita ab Amphilochio ſcripta, & Syriaca Ephræmi à nobis tom *1*. publicata admittantur, io quibus Baſilio Ephræmus ſaltem menſibus aliquot, ſupervixiſſe dicitur; Baſilius autem juxta receptam Scriptorum ſententiam ante initium anoi Chriſti 378. vivere noo deſiit, ut tom. cit. pag. 52. oſtenſum eſt.

2 *Commentaria in libros Geneſis, Exodi* &c. Catalogum operum omnium ſancti Ephræmi, tàm eorum, quæ Græcè vel Latinè prodieruot, quàm quæ Syriacè, Arabicè, & Ægyptiacè in Bibliotheca Vaticana exſtant, vide Tom.1. à pag.55. ad pag.164. & Tom.2.p.295.303.398. 499. 502. & 506. Unde liquet, Sobeoſem non omnia Ephræmi opera recenſuiſſe; ſed quæ ipſe legit, vel ad manus habuit: longè enim plora ſunt, quæ ab antiquiſſimis auctoribus citantur, vel in pervetuſtis Codicibus Syriacis proſtant. Fabricius tom. cit. pag. 320. quædam addit, quæ in Bibliothecis Angliæ, Belgii, & Germanoiæ Syriaco ſermone baberi teſtatur. Ex his ait penes ſe fuiſſe *unam alteramque Homiliam Ephræmi Syriaca lingua deſcriptam ex Codice Bibliothecæ Bodlejanæ, quam mecum* (inquit) *& haud paucas Græcas communicavit doctiſſimus vir, qui Oxoniæ è ms. Codicibus deſcripſit, Jo: Adolphus Hofmannus Plœnenſis. Illas ego Syriacè & Latinè, ut ederentur, miſi Lipſiam ad Rev. D. Godfridum Olearium, neque ingratum ſpero fore viris eruditis videre, quatenus Syriaca verſio ſacrorum librorum, præcipuè Novi Teſtamenti, diſtet ab illa, qua S. Ephraimus uſus eſt*. Nam Aodreas Mullerus de verſiooibus Syriacis ſacrorum librorum (ut idem Fabricius obſervat ad margioem pag.321. tom. cit.) *rectè non audet affirmare verſionem Syriacam N. T. quam hodie habemus, illam ipſam eſſe, in quam Ephraim Syrus & Jacobus Niſibenſis olim commentati ſunt*. Verùm dubitationem eximont Codices Syriaci à nobis relati tom.1. à pag. 63. in quibus juxta ſimplicem, ut vocant, Syrorum verſionem productis Scripturæ verbis libros Teſtamenti Veteris Sanctus Doctor exponit: idemque quoad Evangelia factum docent Barſalibæus, & Barhebræus eodem tom. pag. 57. qui tamen moneot, io iis illuſtrandis ordinem τῶ Diateſſaron Tatiani à S. Ephræmo ſervatum. Neque obſtant verba ejuſdem Barhebræi tom. 2. pag. 282 poſtquam Syriacam cum Græca verſiooe comparaſſet, ajeotis: *Sed & Syrorum Sol Ephræm noſter ſermonem compoſuit in illud*, extolletur impius, ut non videat gloriam Domini. In gloriam Domini *dixit glorioſus Iſaias: in ſimplici verò verſione nulla exſtat hujus loci memoria, ſed loco ejus legitur*, Domine in altitudine maouum tuarum oon videant. Nam Commeotaria Ephræmi in Iſaiam, quæ etiamnum exſtant, Syriacam, non Græcam verſionem repræſentant, ut liquet ex Cod. Syr. 3. ad calcem cit. tom. 2. pag. 607. Barhebræus verò quom Græcam verſionem ex teſtimooio ſancti Doctoris, qui illam io eo ſermone coocinnando uſurpavit, præ Syriaca extollit, oil aliud probat, quàm Ephræmum aliquaodo Græca verſione uſum fuiſſe, quod & ex commentariis ejus in Jonam tom. cit. pag.71. demooſtravi.

3 *In libros Geneſis, Exodi, Sacerdotum*, hoc eſt Levitici. Etiam in Numeros, Deuterooomium & Job commentatos eſt Ephræmus. Vide tom.2. pag.67. & ſeq.

Digitized by Google

Sacerdotum, Joſue filii Nun,
Judicum, Samuelis,
In librum Regum, Davidis,
Iſaiæ, duodecim (*Prophetarum*,)

Jeremiæ, Ezechielis,
Et beati Danielis.
Habet etiam libros & epiſtolas
1 De fide 1 Eccleſiæ.

2 Exſtant inſuper ejus orationes 2 metricæ,
3 Hymni 3 cum 4 canticis,
4 Cantuſque 5 omnes defunctorum,
5

ܘܕܟܗ̈ܢܐ ܘܝܫܘܥ ܒܪ ܢܘܢ
ܘܕܫܦ̈ܛܐ ܘܕܫܡܘܐܝܠ
ܘܕܣܦܪ ܡܠ̈ܟܐ ܘܕܕܘܝܕ
ܘܕܐܫܥܝܐ ܘܕܬܪܥܣܪ.
ܘܕܐܪܡܝܐ ܘܕܚܙܩܝܐܝܠ
ܘܕܛܘܒܢܐ ܕܢܝܐܝܠ.
ܐܝܬ ܠܗ ܡܐܡܪ̈ܐ ܐܘ ܐܓܪ̈ܬܐ
ܕܥܠ ܗܝܡܢܘܬܐ ܘܥܕܬܐ.
ܐܝܬ ܠܗ ܡܐܡܪ̈ܐ ܡܫܘܚ̈ܬܐ
ܡܕܖ̈ܫܐ ܥܡ ܡܥܢܝ̈ܬܐ
ܘܩܠ̈ܐ ܟܠܗܘܢ ܕܥܢܝܕ̈ܐ

Et ܘܣܘܓܝܬܐ

N O T Æ.

1 *De Fide Eccleſiæ*. Legendum puto ܕܗܝܡܢܘܬܐ ܘܕܥܕܬܐ *De Fide, & Eccleſia*. Nam de duobos hiſce argumentis exſtaot Ephræmi hymni CXXXIX. Vide tom. 2. pag. 86. & 98.

2 *Orationes metricæ*: nimirùm *heptaſyllabæ*, de quibus hæc Barhebræus tom. 2. pag. 303. *Sancti Ephræm & Sancti Iſaac ſermones CCXIV.* oonnullos receoſui tom. 1. à pag. 139. Eodem tomo pag. 60. monoi Hymnos Heptaſyllabos, qui in Divinia Syrorum officiis occurrunt, propter metri imitasionem Ephræmiticos dici, etſi non omnes ad Ephræmum referantur: cujuſmodi ſuot *Precationes binæ*, quæ in Severi libello de ritibus Baptiſmi & ſacræ Synaxis per Fabricium Boderianum edito Syriacè & Latioè repræſeotantur: de quibus Fabricius Bibl. Græcæ tom. 5. pag. 321. Ecchellenſis de origine oominis Papæ & ejuſdem Primatu pag. 362. Hottingerum jure arguit, quod S. Ephræmi ſenteotias, quæ in Carmine heptaſyllabo de amore doctrinæ contineotur, ad Mahometaoos quoſdam Scriptores referat.

3 *Hymni cum Canticis*. Pro Hymnis *Adhortationes* legit Ecchellenſis pag. 45. Sed minus rectè: Vox enim Syriaca ܡܕܪܫܐ *Madraſcia*, *Diſputationem*, *Quæſtionem*, *Hymnum*, *Odam*, *Meditationem* ſignificat, non *Adhortationem*, ut dixi tom. 1. pag. 61. Idem Ecchellenſis in Tractatu de Origine nominis Papæ pag. 253. ſuh Ephræmi nomine citat Hymoum quemdam de obitu Beatæ Virginis, qui apud Syros in officio Aſſumptionis Deiparæ canitur, prodiitqoe Syriacè in Par. 2. Æſtiva. Verùm is recentioris cujuſpiam fœtus eſt, ut ex ſtylo arguitur. Fabricius tom. 5. Biblioth. Græcæ pag. 331. intercidiſſe dolet, *Ephræmi* [illegible] *mnemata, quæ allegat Syncellus pag. 15. & Syra lingua legiſſe Moſes Mardenus videtur*. At duplex ejus operis exemplar Syriacè in Biblioth. Vatic. exſtat, de qoo vide Tom. 1. pag. 84.

4 *Cum Canticis*. Cantica ad Hymnorum formam compoſita ſunt: ſed Hymni dogmatici vel morales, ut illi qoi *de Paradiſo*, *de nativitate Domini*, *& de Pœnitentia* ioſcribuntur: Caotica verò *de Sanctis*: oimirùm de Deipara & Martyribus, quæ Sozomenus & Theodoritus in Encomiis Sanctorum à Syris recitari conſueviſſe teſtantur. *Soalas* ܣܘܓܝ̈ܬܐ vocaot Syri, & ex quingentis none qoadraginta dumtaxat ſupereſſe, notavi ex Cod. Vaticano tom. 1. pag 62.

5 *Cantuſque omnes Defunctorum*: quos ex Vaticaois Codicibus receoſui tom. 1. pag. 132. Ecchell. *Officia defunctorum omnia*. In textu Soheoſis ܩܠ̈ܐ *Kole*; eſt autem Kola, *vox*, *sonus*, *cantus*: pars ſcilicet Officii Syriaci, ooo officium ipſum. Ephræmos Odas, Cantos, & Carmina de Defunctis ſcripſit, quæ in Officio Syriaco tàm apud Catholicos, quàm apud hæreticos etiamnum uſurpantur: oon autem officium ipſum, uti Ecchellenſis videtur iotellexiſſe, ordioavit. Idem Ecchelleoſis Not. in hunc Soheoſis locum à pag. 165. ex Ephræmi auctoritate, & ex communi Eccleſiarum Orieotalium praxi doctrinaque Purgatoriom Ignem rectè adſtruit: qnod argumentum & Theologi noſtri Syri, Græci, Latioique adversùs novaturientes hæreticos urgent. Quas Hottingerus adversùs Ecchellenſem in Bibliothecario Quadripartito lib. 2. cap. 2. pag. 238. ratiunculas profert, ougæ ſuot. Quidquid enim ſit de Purgatorii oomine (quod tamen vocabulum apud S. Gregorium Nyſſeoum à Joanne Darenſi lib. 4. de reſurrect. mortuorum cap. 24. laudatum diſertè occurrit,) preces illæ Vivorum pro Defunctis, quibus rogatur Deus,

ut

1 Et lucubrationes [1] ordine alphabetico. ܘܡܫܬܥܠܝܢܐ ܕܠܐ ܐܠܦ ܒܝܬ.
2 Et diſputatio [2] cum Judæis: ܘܕܪܫܐ ܕܥܡ ܝܗܘܕܝܐ
3 Necnon adversùs [3] Simonem & Bardeſanem, ܘܠܘܩܒܠ ܫܡܥܘܢ ܘܒܪܕܝܨܢ
Et contra Marcionem atque Ophitas. ܘܠܘܩܒܠ ܡܪܩܝܘܢ ܘܐܘܦܝܛܝܣ.
4 Denique ſolutio [4] impietatis Juliani. ܘܫܪܝܐ ܕܪܫܝܥܘܬܗ ܕܝܘܠܝܢܘܣ.

CAPUT LIII.

Narſes.

5 6 Narſes [5] *Sancti* Spiritus [6] Cythara Edi- ܢܪܣܝ ܟܢܪܐ ܕܪܘܚܐ ܚܕܐ

ut condonet delicta ſervorum ſuorum pie in Chriſto quieſcentium, ut rorem ſuper eos in Foveis triſtibus Sceol, ideſt, Inferni, aſpergat, ut denique impetum ignis & flammæ ab eis diſſipet: hæ, inquam, preces, quas ex libris Syrorum producit Ecchellenſis, non de pœna futura, qualem Hottingerus ſomniavit, intelligi poſſunt, ſed omninò de præſenti, quam fideles defuncti ob leves culpas, quibus inquinati deceſſere, ſuſtinent. Sed de his alibi.

5 *Lucubrationes ordine Alphabetico*, ita nimirùm, ut primus verſus ſeù ſtropha initialem habeat literam Aleph, ſecundus Beth, tertius Ghimel, & ſic de reliquis: cujuſmodi generis ſunt apud Hebræos Lamentationes Jeremiæ, & Pſalmi XXXIII. CX. & CXVIII. & apud Ephræmum Carmen de Amore doctrinæ Latinè editum à Ger. Voſſio tom. 2. pag. 8. cujus initium: ܐܠܗܐ ܗܒ ܡܠܦܢܘܬܐ *Deus largire doctrinam*. Ecchellenſis vertit *Appoſitiones Alphabeti*, & in Notis ad hunc locum à pag. 576. ad pag. 248. *de Punctis vocalibus Syrorum* id intelligens, exiſtimat, Ephræmum fuiſſe Punctorum vocalium apud Syros inventorem, Bootiumque oppugnat, qui ad ſequiora id inventum tempora rejecit. Jure ne, an injuria, alterius erit loci expendere. Sed Sobenſis nullatenus de Punctis vocalibus hic loquitur, ut demonſtravi tom. 5. pag. 58.

2 *Diſputatio cum Judæis*. Citatur à Philoxeno Mabugenſi in lib. de Uno ex Trinitate incarnato & paſſo Cod. Syriaco Nitrienſi XXVI. fol. 124. Vide Tom. 1. pag. 56. col. 2. Exſtat autem in Cod. Syr. Nitr. VII. inter Hymnos *de Fide, & adversùs Hæreſes*, in quibus frequenter agitur de Chriſto adversùs Judæos, & hæreticos, ut tom. 1. à pag. 88. liquet: idem enim ſonat hic ܕܪܫܐ *Druſcia*, *Diſputatio*, ac ܡܕܪܫܐ *Mudraſcia*, *Hymnus*, de quo ſuprà dixi. Certè Philoxenus quum Ephræmi hoc opus laudavit, *Tomum adversùs Judæos & Hæreſes* appellat. Nec aliud intelligere videtur S. Gregorius Nyſſenus, quum in Encomio S. Ephræmi citat ejuſdem *Diſputationes cum Novato & Apollinario*, quæ ſunt, ut opinor, hymni illi dogmatici *de Fide, & adversùs hæreſes* à nobis recenſiti tom. 5. pag. 98 & 518. in quibus modò hæreticos in genere, modò nominatim hos aut illos redarguit.

3 *Adversùs Simonem, Bardeſanem, Marcionem, atque Ophitas*. Idem opus ac ſuperius: de Fide ſcilicet, & adversùs hæreſes: Ecchellenſis pag. 43. pro Simone legit ܡܐܢܝ *Manetem*: Et quidem rectè: nam inter hæreticos, quos Ephræmus vel in opere adversùs hæreſes, vel in Teſtamento nominat, Simon magus nuſquam, Marcion ubique recenſetur. Hymno 22. adversùs hæreſes nominantur *Valentiniani, Bardeſanitæ, Cuchitæ, Marcioniſtæ, Manichæi, Ariani, Aëtiani, Pauliniani, Sabelliani, Photiniani, Borboritæ, Cathari, Audiani, & Meſſaliani*. In Teſtamento, *Ariani, Eunomiani, Cathari, Ophitæ, Marcioniſtæ, Manichæi, Bardeſanitæ, Cuchitæ, Paulianiſtæ, Valentiniani, Sabbatiei, & Borboritæ*, quibus addit Græcus Interpres apud Voſſium *Vitalianos & Euchitas* ſeù Meſſalianos. Vide tom. 5. pag. 128. & 545.

4 *Solutio impietatis Juliani*. Carmen ſcilicet heptaſyllabum, quo conſtantiam Edeſſenorum extollit, Julianique impietatem accuſat. Vide tom. 1. pag. 51.

5 *Narſes*, cognomento ܓܪܒܢܐ *Garbana*, hoc eſt, *Leproſus*, in Schola Edeſſena ſacris literis operam dedit, ubi ſocios habuit Barſumam Niſibenum, Acacium, Maanem, cæteroſque Neſtoriani erroris propugnatores, quos ex Simeone Beth-Arſamenſi tom. 1. pag. 352. recenſui. Inde cum ſociis ſub Rabula Epiſcopo Edeſſeno, ut Barhebræus ſcribit, vel ſub Cyro, ut vult Betharſamenſis, ejectus, Niſibin petiit, in qua celeberrimam ſcho-

ſcholam inſtituens, auditores Neſtoriana hæreſi imbuebat. Vide tom. 1. pag cit. & tom 2. pag. 402. ubi de utraque Schola, Edeſſena ſcilicet & Niſibena, fusè diſſerui.

Idem Barhebræus in Chronico Syriaco citatus tom 2. pag. 407 refert, Narſetem Edeſſæ annos viginti, Niſibi quinquaginta commoratum fuiſſe; obiiſſe verò circa annum Græcorum 807 Chriſti 496. paulò ſcilicet, poſtquam impius Barſumas interiit, quem inter & Narſetem contentio propter quandam ejuſdem Barſumæ concubinam exarſerat. Barhebræo quoad doctrinæ tempus exercitaſque cum Barſuma inimicitias conſentit Amrus, additque, nomen ei concubinæ Mammæam fuiſſe: quædam præterea de Narſetis laudibus ſubjungit, quæ etſi fabuloſa & planè commentitia ſint, hic tamen deſcribenda duxi, ut quem ille honoris locum apud Neſtorianos ſuos obtineat, Catholicus lector agnoſcat. Hæc igitur Amrus in Vita Acacii de Narſete ſcribit.

وفى هذه الايام كان المعلم العجيب مار نرسى من اهل معلثايا ولقى تاودولوس تلميذ مار ديودورس وباركه وسماه لسان المشرق وشاعر النصرانية ونقله برصوما من الرها الى نصيبين وفسّر بها عشرين سنة واجلسه برصوما مكان ربولا الملفان فكان يفسّر ويقرّى ويعلم ولا يجاوز اتباع مار تادورس . وقصد الناس من الامصار ليسمعوا علمه . وقيل انه قال ثلثماية خمسة وستون مامرا . وبقى يفسّر بنصيبين خمسين سنة . وعند كونه بالرها كان يسبّ قورللوس . فصعب ذلك على قيورى اسقفها وعلى ساورى ويعقوب فاحتالوا فى تلفه بان يحرقوا قلايته وهو فيها فيتلف . فاشعره بعض قسانهم ممن يحب الامانة الصحيحة باطنًا بذلك . فهرب الى بعض الجزاير وقال .

ܥܝܢ̈ܝܟ ܡܪܝܐ ܥܠ ܗܝܡܢܘܬܐ .

ܡܫܝܚܐ ܕܒܡܐܬܝܬܗ ܫܝܢܐ ܐܝܬܝ .

وكان معه ابراهيم ابن اخته وكان قديما اسمه نرسى . وكان يقاوم من يقول بالجوهر . وكان برصوما يزور مار نرسى يومًا فى الجمعة . واجتازت ماموبه يومًا بباب مار نرسى ورات الزحمة عليه . فحسدته واغرت بينه وبين برصوما . فتباغضا . ويعقوب السروجى تشبّه بمار نرسى فى انشا الميامر . وكثر الموت العظيم بنصيبين لما كان عليه اهلها . وبصلوة مار نرسى كشف . ويقال انه اذا فسّر يحضر مجلسه ملايكة متجسدين . وكان يتبع مار ثاودورس فى اقاويله . ولما استناح مار نرسى دفن فى البيعة التى على اسمه . وكان جلوسه فى الملفنة ستين سنة . وجلس بعده ابراهيم ابن اخته . وبعده يوحنا تلميذه . وبعده يوسف الاهوازى وهو صاحب الفصام بتسعة نقط .

Per hæc tempora (hoc eſt, ſub Acacio Seleucienſi, & Barſuma Niſibeno,) *floruit Doctor admirabilis Mar Narſes Maaltajenſis. Is aliquando à Theodulo Mar Diodori diſcipulo repertus, ab eodem fuit benedictus, & Orientis lingua, Chriſtianæque religionis Poëta appellatus. Edeſſâ demùm à Barſuma Niſibin accitus, per annos viginti ibidem ſacras literas eſt interpretatus. In locum quippe Rabulæ Doctoris ſuffectus, ſcripturas expoſuit, lectionemque & ſcientias docuit, Mar Theodori ſententiam preſsè ſequutus. Ejus doctrinæ fama plures ad illum audiendum undique excivit. Ferunt ab illo quinque & ſexaginta ſuprà trecentum ſermones fuiſſe dictatos. Et Niſibi quidem annos quinquaginta commoratus eſt. Quia verò quum Edeſſæ doceret, in Cyrillum invectus eſt, Cyrum ejus urbis Epiſcopum, Severum & Jacobum graviter offendit, adeò ut de eo perimendo deliberaverint: illumque in cella ſedentem concremaſſent, niſi opportunè commonitus à quibuſdam illorum Presbyteris, orthodoxam animo fidem retinentibus, ad quaſdam inſulas profugiſſet. Qua occaſione geminos illos hymnos compoſuit, quorum initia ſunt:* Oculi tui Domine ſuper fidem: Chriſtus qui adventu ſuo pacem attulit. *Narſetem ea quam dixi de cauſa profugum ſequutus eſt ejuſdem ex ſorore nepos Abrahamus. Is Narſes olim dictus eſt, & unius ſubſtantiæ aſſertores oppugnavit. Narſetem ſemel per hebdomadam amicè inviſebat Barſumas. Accidit interea ut Mammæa illuc, ubi Narſes morabatur, delata, hominum ingentem ad ejus fores concurſum conſpicaretur. Quod quum invida mulier ægerrimè ferret, Barſumam à Narſete confictis muliebri aſtu criminibus avulſit. Narſetem Jacobus Sarugenſis in pangendis carminibus eſt imitatus. Quumque per eadem tempora Niſibin lues corripuiſſet, & in dies malum gliſceret, Mar Narſetis precibus tandem extinctum eſt. Fama eſt, ei ſacras literas interpretanti Angelos in ſpecie corporea adfuiſſe: qua in parte, ut dixi, Narſes Theodori doctrinam ſequutus eſt. Poſt obitum in Eccleſia ejus nomini dicata conditus fuit. Cathedram Narſes tenuit annos ſexaginta* (imò quinquaginta, ut ſuprà Amrus dixit, cui & Barhebræus tom. 2. pag 407. conſonat.) *Eique ſucceſſere Abrahamus ipſius ex ſorore nepos, deinde Joannes ejus diſcipulus: poſt Joſephus Huzita auctor carminum enneaſyllaborum.*

Hucuſque Amrus, vera falſis permiſcens. Nam verum quidem eſt, Narſetem Theodori, Diodori, Neſtoriique erroribus patrocinantem, eum Theodulo Diodori, vel potiùs Theodori, ut Sobenſis auctor eſt, diſcipulo familiaritatem iniiſſe, hancque ob cauſam à Cyro Epiſcopo Edeſſeno ejectum fuiſſe: At falſum omninò, quod de Severo & Jacobo narrat, eos ſcilicet Narſetis cellam incendere conjunctâ cum Cyro operâ voluiſſe: Severus enim in Eccleſiis Meſopotamiæ, qualis Edeſſena erat, non anteà innotuit, quàm Patriarchatum Antiochenum inierit; hunc autem iniit anno Chriſti 512,

ut

7 Edidit Commentaria in 7 Geneſim,
Exodum, Leviticum,
Numeros, *Joſue* filium Nun,

In libros Judicum, & Eccleſiaſtæ:
In Iſaiam, & Duodecim,
In Jeremiam, & Ezechielem,
Et in prophetiam Danielis.

Duodecim prętereà tomos Orationũ,
8 Quæ ſunt numero tercentum 8 & ſexaginta.
Edidit etiam Liturgiam 9,
9
10 Et expoſitionem 10 Sacramentorum, & Baptiſmum 11.
11
Item

ܟܬܒ ܡܦܫܩܢܘܬܐ ܕܒܪܝܬܐ
ܘܕܡܦܩܢܐ ܘܕܟܘܗܢܐ
ܘܕܡܢܝܢܐ ܘܕܝܫܘܥ ܒܪ ܢܘܢ :
ܘܕܫܦܛܐ ܘܕܩܘܗܠܬ
ܘܕܐܫܥܝܐ ܘܬܪܥܣܪ :
ܘܕܐܪܡܝܐ ܘܕܚܙܩܝܐܝܠ :
ܘܕܢܒܝܘܬܗ ܕܕܢܝܐܝܠ .
ܘܬܪܥܣܪ ܦܢܩܝܢ ܡܐܡܪ̈ܐ
ܕܡܐܡܪ̈ܐ ܡܢܝܢܗܘܢ ܫܣ .
ܘܐܦ ܠܗ ܩܘܪܒ ܩܘܪܒܢܐ
ܘܦܘܫܩ ܐܪ̈ܙܐ ܘܡܥܡܘܕܝܬܐ .
ܘܡܥܢܝܬܐ

ut ex hiſtoriæ Eccleſiaſticæ Scriptoribus liquet: Cyrus verò Edeſſenam Eccleſiam rexit ab anno Chriſti 471. ad annum 498. quo obiit, ut in Chronico Edeſſeoo refertur tom. 1. pag. 405. & ſeq. Severi igitur cum Cyro opera io exagitando Narſete conjungi nullatenus potuit: ſed oeque Jacobi Sarugenſis, quem Amrus Epiſcopum tùm fuiſſe ſopponit, quum ait, *quoſdam rorum, hoc eſt, Cyri, Severi, & Jacobi, Presbyteros de ſtructis ipſi inſidiis Narſetem admonuiſſe*: Jacobus ſiquidem anoo Chriſti 503. Presbyter adhuc erat, nec Epiſcopatum ante annum Chriſti 519. ſuſcepit, ut tom. 1. pag. 289. & ſeq. oſtenſum eſt. Hioe etiam rejicitur, quod idem Amrus de Jacobo Sarugenſi paulò aoteà ſcripſerat, *eum ſcilicet Neſtorianorum opinioni initio adhæſiſſe; poſtquam verò Anaſtaſium Imperatorem Severo plurimùm tribuere & in ejus ſententiam conſenſiſſe intellexit, unius naturæ fidem profeſſum fuiſſe, illamque acriter defendiſſe*: Non enim Anaſtaſius Severum, ſed hic Anaſtaſium ſequutus eſt errantem, à quo ad Sedem Aotiochenam promotus fuit: nec Jacobus uoquam Neſtorianus fuit, aut Monophyſita, ut tom. 1. à pag 292. demooſtravi. Denique ut ad Narſetem regrediar, Barhebræus ei in Schola Niſibena ſubrogatum fuiſſe Joſephum Huzitam ſcribit tom. 2. pag. 407. Amrus verò Joſepho in eadem Schola præceſſiſſe teſtatur Abrahamum Narſetis ex ſorore nepotem, & Joannem ejuſdem diſcipulum.

6 *Sancti Spiritus Cytharu*. Hoc elogio, quod Eechelleoſis è ſua editiooe expunxit, apud Syros Neſtorianos Narſes celebratur, tùm quia *breviſyllabi carminis* inveotor fuit, non ſecùs atque peotaſyllabi Balæus, beptaſyllabi Ephræmus, & dodecaſyllabi Jacobus, ut tom. 1. pag. 352. notavi: tùm quia elegantiſſima reliquit omnis geoeris omuiumque ſcientiarum volumioa, in quibus præter hæreſim Neſtoriaoam, nibil reprehendas: ſacrarum verò literarum ſtudia adeò promovit, ut Scholam etiam pro gente ſua Niſibi primus inſtituerit. Exſtant in Codice Canonum Eccleſiæ Syro-Neſtoriaoæ, duo ſuprà viginti Canones è Syriaco in Arabicum cooverſi, quos Narſes pro bono ejus Scholæ regimine condidit. Alios viginti & unum Hananus Adjabenus ejuſdem Scholæ Rector adjecit: proſtant autem in Cod. Arabico 36. ad caleem tom. 2. pag. 507.

7 *In Geneſim* &c. Hottingerus in Bibliothecario Quadripartito lib. 2. cap 2. pag. 276. Commeotaria Narſetis in Scripturam ex Abrahami Ecehellenſis editiooe deſcribens, expoſitionem io *Numeros*, & *Eccleſiaſten* omittit; in libros verò *Samuelis*, *Regum*, & *Davidis* de ſuo addit.

8 *Orationes tercentum & ſexaginta*. Amrus loc. ſuprà cit. *quinque ſuprà ſexaginta & centum Orationes* Narſetis receoſet: juxta numerum ſcilicet dierum aoni. Sunt autem metro ut plurimùm Hexaſyllabo. Barhebræus tom. 2. pag. 295. citat unum de Iocarnatione Verbi.

9 *Liturgium*. Quæ alibi ܩܘܕܫܐ *Kudaſu*, *Sacrum*, hic à Sobenſi appellatur ܩܘܪܒ ܩܘܪܒܢܐ *Kurab Kurbana*, ideſt, *Oblatio Oblationis*. Eccbellenſis verò ſenſui, non verbis inbærens, ioterpretatur, *Liturgia de Sacrificio Miſſæ*: unde Hottinger. loe cit. *Liturgia de Sacrificio Sacrificiorum*. Solus autem Narſes quum Presbyter eſſet, Liturgiam ſeù Anaphoram coodidit: cæteri tàm orthodoxi, quàm Jacobitæ & Neſtoriani, id fecere Epiſcopi: ut Baſilius, Chryſoſtomus, Jacobus Zanzalus, Barſumas Niſibenus. Vide ſuprà, ubi de Diodoro Tarſenſi.

10 *Expoſitionem Sacramentorum*: quo nomioe tùm cætera Eccleſiæ Saerameota, tùm præcipuè *Liturgiam* intelligunt Syri: Euchariſtiam enim abſolutè vocare ſolent ܐܪ̈ܙܐ *Raze*, *Sacramenta*, propter utramque, paois ſcilicet & vini, ſpeciem.

11 *Baptiſmum*. Iocertum, ao Narſes Rituale

tuale

1 Item ſermones Paracleticos 1, Gloſ-
2 ſas 2,
3 Cantica 3, Conciones 4,
4 Adhortationes 5, & librum 6,
5 Qui inſcribitur, de Turpitudine
6 morum.

ܡܐܡܪ̈ܐ ܕܒܘܝܐܐ ܘܬܘܪ̈ܓܡܐ
ܘܥܘܢܝ̈ܬܐ ܘܟܪ̈ܘܙܘܬܐ.
ܘܡܠܟ̈ܘܬܐ. ܘܟܬܒܐ
ܗܘ ܕܥܠ ܣܢܝܘܬ ܥܝ̈ܕܐ.

CAPUT LIV.

Barſumas Niſibenus.

7 Barſumas 1 compoſuit ſermones Paracleticos,
Gloſſas, & Hymnos:
Liturgiam quoque, & Orationes Parænetica, & Epiſtolas.

ܒܪܨܘܡܐ ܣܡ ܡܐܡܪ̈ܐ
ܕܒܘܝܐܐ ܬܘܪ̈ܓܡܐ ܘܡܕܪ̈ܫܐ:
ܘܐܦ ܛܘܟܣ ܩܘܪܒܐ ܘܡܠܟ̈ܘܬܐ
ܘܡܠܟܢܝ̈ܬܐ ܘܐܓܪ̈ܬܐ.

CA-

tuale Baptiſmi, ut Ecchellenſis interpretatur, an verò commentaria ſeù expoſitionem in Baptiſmum ediderit. Utrumque ſenſum verba Sobenſis habere poſſunt: Et primum quidem, ſi nomen ܥܡܕܐ *& Baptiſmus* abſolutum ſit, & ad vocem ܦܘܫܩܐ *Expoſitionem* minimè referatur; tunc enim ſenſus eſſet, *edidit etiam Narſes oblationem oblationis, & expoſitionem Sacramentorum, & Baptiſmum*: alterum verò ſenſum reddit eadem vox in genitivo caſu accepta, ſic: *& expoſitionem Sacramentorum, & Baptiſmi*.

1 *Sermones Paracleticos*. Ecchell. *Epiſtolas conſolatorias*: Syriacè ܒܘܝܐܐ *Bujaje*: qua voce orationes intelliguntur, quæ in Officio Defunctorum recitari ſolent. In Cod. Amid. 3. *Hymni Paracletici CLIV.* de Defunctis habentur anonymo auctore. Vide tom. 1. pag. 581.

2 *Gloſſas*. Syriacè ܬܘܪ̈ܓܡܐ *Turgame*, id eſt, Interpretationes. Eſt autem *Turgama* Homilia in Evangelium, ſeù Feſtum diei currentis, ſolutâ numeris oratione.

3 *Cantica*. Ecchellenſis, *Hymni*. Syriacè ܥܘܢܝ̈ܬܐ *Laudes, Odæ, Cantica*: inſtar Pſalmorum ſcilicet Davidis, cujuſmodi bina exſtant in Cod. Syr. 8. ad calcem tom. 2. p. 488.

4 *Conciones*, Syriacè ܟܪ̈ܘܙܘܬܐ, In Divinis Officiis tàm apud Syros, quàm apud Græcos ſatis familiares: quas nimirùm Diaconus intonat, inquiens, *in pace Dominum precemus* &c. ubi graduum omnium Eccleſiaſticorum, ac præcipuè Epiſcopi & Patriarchæ mentio fieri ſolet.

5 *Parœneſes*, ſeù *Adhortationes*: nimirùm ſermones aſcetici, ut plurimùm ſoluta numeris oratione.

6 *Librum de turpitudine morum*. Is forſaſsè, cujus initium, ܡܣܟܢܐ ܙܒܢܐ *Pauper temporis*: in quo corruptos ſæculi ſui mores deplorat, & in Barſumam præſertim Niſibenum invehitur. Vide tom. 2. pag. 407.

7 *Barſumas*, Maræ Carduenſis ſervus, teſte Beth-Arſamenſi, cujus verba retuli tom. 1. pag. 351. quum in Edeſſena Schola ſacris literis operam dediſſet, inde ſub Rabula Epiſcopo ejectus, in Aſſyriam ſe recepit, ubi anno Græcorum 746. Chriſti 435. Metropolita Niſibis ordinatus fuit, ut ex Cod. Syr. Vat. 39. obſervavi tom. 1. pag. 351. & tom. 2. pag. 407. idque ſub Dadjeſu Catholico Seleuciæ, ut diſertè Amrus notat in fine Vitæ ejuſdem, his verbis:

وكان فى هذا الزمان عدة من العلما منهم مار ابا
تلميذ مار افريم وبرصوما مطران نصيبين واقق
اسقف امد الذى صار جاثليقا وبرحدبشبا .

Per id tempus (hoc eſt, diebus Dadjeſu) *florebant plures Doctores, ut Mar Aba diſcipulus Sancti Ephræmi, & Barſumas Metropolita Niſibis, & Acacius Epiſcopas Amidæ, qui ad Catholici dignitatem evectus eſt, & Barhadbeſciaba*. Vixit autem Dadjeſu ab anno Græcorum 741. ad annum 776 hoc eſt, ab anno Chriſti 430. ad annum 465. ut idem Amrus citatus tom. 2. pag. 403. auctor eſt, qui tamen fallitur, dum Acacium Amidenſem, cujus ſcripta ſuprà retuli pag. 51. cum Aramæo Babuæi Seleucienſis Catholici ſucceſſore unum eundemque facit.

Barhebræus in Vita Babuæi narrat, Barſumam, Narſetem, Maanemque non modò Neſtorianam hæreſim in Chaldæam, Aſſyriam, Perſidemque, verùm etiam perditiſſimos mores invexiſſe. *Ajebant enim*, (inquit,) *Epiſcopis, Presbyteris cæteriſque Clericis fas eſſe uxores ducere, in eam ſententiam detorquentes illud Apoſtoli*, melius eſt

nu-

nubere, quàm uri. *Et ii quidem id docebant: Barſumas verò palàm & publicè eam muliere quadam cohabitabat, quam ſuam legitimam uxorem appellare haud verebatur.*

Id quod etiam Amrus, Neſtorianus licet Scriptor & in Barſumam propenſiſſimus, ingenuè fatetur. Quum enim ortam Babuæum inter & quoſdam Epiſcopos controverſiam de conjugio Clericorum retuliſſet, hæc ſubjungit: وعملوا قوانين غير هذه وقاومهم بابويه باساقفة معه وحرم كل منهم صاحبه. وكتب برصوما مطران نصيبين سنهودس اطلق فيه تزويج الكهنة والسديرانيين الذين لا يمكنهم ضبط نفوسهم احتجاجًا بقول فولوس.

Condideruntque (Epiſcopi ſcilicet Babuæo contrarii) *alios Canones* (nimirùm contrarios iis quos Babuæus poſuerat.) *Reſtitit autem eis Babuæus eandem Epiſcopis ſuis: & alter in alterum anathema intentavit. Barſumas verò Niſibenus Metropolita Synodicam ſcripſit, in qua Sacerdotibus, monachiſque, qui ſeipſos continere nequirent, poteſtatem nubendi faciebat, dictum Pauli uſurpans.* Et infrà.

وبرصوما تزوج ماموية الراهبة واطلق للابا والكهنة التزويج.

Barſumas Mammææ ſanctimoniali nupſit, Patribus Sacerdotibuſque nubendi facultatem concedens.

Hanc impuram legem tulit Barſumas, confirmaruntque decreto & opere Catholici quinque, qui poſt Babuæum & Acacium Neſtorianis præfuere, Babuæus ſcilicet, Silas, Eliſæus, Narſes, & Paulus. Eam tamen ex parte correxit Aba, ſeù Mar-Aba Pauli ſucceſſor, qui Amru teſte, *vetuit, ne Epiſcopus aut Patriarcha fieret omninò, qui uxorem haberet.* Vide tom. 1. pag. 412. Atque hæc Neſtorianorum praxis fuit à Mar-Abæ temporibus uſque ad ætatem Amri, qui quum hinc factum Barſumæ negare non poſſet, inde contraria temporum ſuorum, imò verò omnium temporum & omnium Chriſtianorum conſuetudo occurreret, ſacrilegas Barſumæ nuptias excuſare nititur in vita Acacii, in hæc verba.

واصل تزويج برصوما بماموى الراهبة ان محله عند فيروز الملك وقدره عظيم وامره ان يتزوج إكرامًا له على عادتهم. فاجابه خوفًا. وهكذا لحق بابويه من هرمزداد ابن بهرام وانه احضره امراة حسنا وامر ان يتزوجها. فاخذها وحملها الى اهله سرًا. وقيل ان فيروز امر ان توخذ ضياع من لا زوج لها. ولما خرج الى نصيبين تلقا المطران وعقدت له القباب ونثر عليه دراهم. فاقتضاه بذلك يعنى التزويج. فاعلمه انه فى الطلب. وان ماموية الراهبة كانت حسنا وذات ضياع ويسار. فخافت ان يوخذ ذلك بعدمها. فسالت المطران ان يوقع اسمه عليها ليكون ذلك للبيع. ففعل. وانه لما حضر مجلس الملك اعلمه ذلك واستدعاها. فلبست فوق الصوف البياض. فاستحسن ذلك منها ومن عقلها. وقيل انه لم يعرف منها ما يعرف الرجال من النسا وانما هذا شرط عليه. ويقال انه فعل ذلك ليسهل للكهنة التزويج بعد موت ازواجهم خلافا على مذهب اليعقوبي لما كان يرتكبونه من القبايح. واستحسن هذا الفعل المومنون.

Occaſio verò, quæ Barſumam ad nuptias cum Mammæa moniali impulit, fuit ejuſdem apud Pherozem Regem magna auctoritas, & exiſtimatio: qua ne excideret, ſuggerenti Regi ſibi placere, ut ille juxta Perſarum morem uxorem duceret, aſſenſus eſt. Simile quid Babuæo cum Hormiſda filio Beherami accidit: juſſus enim pulchram mulierem, quam ipſe Rex præſentabat, ducere, ficto conjugio illam propinquis ſuis habendam ſecretò tradidit. (Id factum non à Babuæo, ſed à Jeſujabo Gadalenſi ſub Siroë Perſarum Rege narrat Barhebræus. Vide Tom. 2. pag. 417.) *Ferunt etiam Pherozem lata lege præcepiſſe, ut cœlibes feminæ bonis omnibus ſpoliarentur. Quum verò Niſibin veniſſet, Epiſcopum ipſi obviam factum, qui Pherozem regio cultu exceperat, de conjugio interpellavit, indicavitque ibidem Mammæam virginem Deo ſacram adeſſe feminam formoſam atque locupletem. Hæc verò latæ contra feminas cœlibes legis ſeveritatem verita, Metropolitam rogavit, ut nomen ſuum ipſi commodaret* nuptiaſque fingeret, *ne bona ſua ab Eccleſiis diſtraherentur. Annuit Barſumas, idque quum quadam die Regi aſſideret, eidem ſignificavit, & Virginem ad ſe venire juſſit: quæ laneam tunicam candidis veſtibus obtegens ad Regem venit. Factum approbavit uterque, & mulieris prudentiam laudavit. Fama eſt, Barſumam quovis conjugii opere abſtinuiſſe: nam & inter ipſos hoc pactum conventum fuerat. Dicitur etiam id à Barſuma tentatum fuiſſe, ut Sacerdotibus ad ſecundas poſt conjugum obitum nuptias viam ſterneret: quod Jacobitarum ſecta* (imò univerſa Orientalis Eccleſia) *minimè probabat: ratus hac ratione plura in hoc genere flagitia ab illis perpetrari ſolita ſublatum iri. Quod à fidelibus* (nimirùm impuris Neſtorianis) *cum approbatione exceptum eſt.* Ita ſcilicet ſacrilegas Mammææ Barſumæque amores excuſare contendit Amrus, qui tamen in vita Silæ flagitia ejus mulieris haud diſſimulat, inquiens. وكانت زوجته اى زوج شيلا تحمله على جمع المال والعدول عن الحق كما فعلت ماموية ببرصوما فى طرد مار نرسى. والنسا لهم عادة مثل ذلك وان كان فيهن من كانت سببا لخير مثل سارة ورفقا ومالانا ووالدة غريغوريوس صاحب نازينزو. وتقدم برصوما على صرف مار نرسى

حين

حتى قسرا مهربين لـه
ܡܣܟܢܐ ܙܒܢܐ . ܚܘܐ ܡܒܘܥܐ .
ورقّه واكرمه طول ايام حياته .

Ejus autem, hoc eſt, Silæ uxor eundem ad colligendas per fas nefaſque opes, & ad omnem nequitiam propellebat; quod etiam Mammæa Barſumæ ſuadebat, quum eundem in Mar Narſetem concitavit, utque eum expelleret, induxit. Hi ſcilicet, & hujuſmodi ſunt feminarum mores, etſi inter eas non defuerint, quæ multorum bonorum cauſa extitere, ut Sara, Rebecca, Helena, atque Gregorii Nazianzeni mater. Quamvis poſteà Barſumas de Narſetis expulſione doluerit, lectis ejuſdem duobus carminibus, quorum alterum incipit ܡܣܟܢܐ ܙܒܢܐ Pauper temporis, *alterum* ܚܘܐ ܡܒܘܥܐ Heva fons; *eumque reſtituerit, & uſque ad obitum in honore habuerit.* Nimirùm facile fuit Barſumam & Narſetem reconciliari, quos eadem hæreſis eademque morum turpitudo conjunxerat.

At ſuſceptas cum Babuæo inimicitias, donec is in vivis fuit, nunquam adduci potuit Barſumas ut deponeret. Ferunt Syri hiſtorici cùm orthodoxi, tùm Monophyſitæ, Babuæum à Pheroze Perſarum Rege propter Barſumæ calumnias interfectum. *Accuſavit Barſumas Babuæum Catholicum coram Rege Pheroze* (inquit Auctor Catalogi Patriarcharum Chaldæorum citatus tom. 1. pag. 351.) *hæc auribus illius clam & doloſè inſuſurrans: Iſti Romanorum fidem tenent, eorumque exploratores ſunt. Da igitur mihi poteſtatem in eos, ut illos comprehendam. Fecit itaque Pherozes Rex Barſumam Niſibis Epiſcopum, collatâ eidem, quam popoſcerat, facultate.* Qua autem id ratione ab impio Barſuma executioni mandatum, & quomodo in Babuæum primùm debacchatus ſit, deinde immanitatem ſuam adversùs Garmæos, Nuhadrenſes, Ninivitaſque exercuerit, ex Barhebræi Chronico Syriaco breviter deſcripſi tom. 2. pag. 403.

Paulò aliter hæc narrant Neſtoriani, qui necem Babuæi ex accuſatione quidem Barſumæ conſequutam fuiſſe ſcribunt, ſed dolo cujuſdam medici Monophyſitæ, quem alicubi Gabrielem Singarenſem, alibi Eſaiam appellant. Amri verba retuli cit. tom. 2. p. 404. Sed audi eundem de occaſione & auctore mortis Babuæi alio loco ſic differentem.

والزم فيروز النصارى السجود للشمس والنار والكواكب . فامتنع قوم فقتلوا وجرى عليهم المكروه واجاب قوم . وكتب بابويه الى زينون ملك الروم يشكي الحال ويعرض بما قاله بنوا حنانيا في بخت نصر وهو اسلمنا الله الى المملكة الفاجرة . وانفذ الكتاب . فاحتال برصوما مطران نصيبين واخذه وانفذه الى فيروز . فصعب عليه واستدعا الجاثليق واعترف له به واعتذر اليه . فلم يقبع منه . فساله ان يسجد للشمس . فلم يفعل . فعلقه باصبعه التي شان الخاتم ان يكون فيها حتى مات . واخذ جسده قوم من اهل الحيرة ودفنوه عندهم وقدم اسمه في سفر الموتى لاجل الشهادة . وقيل ان الفيروز التمس من بابويه رجلا حصيفا يرقى اليه اخبار الروم . فاختار برصوما . فلما وقع بينهما . افسد برصوما حال بابويه عند فيروز وكتب بالشرح الى الروم وبما هو فيه . فتلطف الى ان اخذ الكتاب وانفذه وكان برصوما حاضرا . فقراه . واشعيا الذي طرده بابويه . يفسره باقبح شرح وان برصوما باشر ندما . فحرق الكتاب وقال ان اشعيا حرّف . فامر فيروز بقتل بابويه .

Pherozes autem Chriſtianos ad cultum Solis & Ignis ac Stellarum compellere aggreſſus eſt: quoſque edicto adverſantes comperit, vexavit; quoſdam etiam occidit: multi verò Regi obſequuti ſunt. Qua de re Babæus ad Zenonem Romanorum Imperatorem ſcripſit, illud Ananiæ & ſociorum ejus in Nabuchodonoſorem dictum uſurpans: Tradidit nos Deus in manum regni impii. Hanc epiſtolam Barſumas Metropolita Niſibenus aſtu interceptam, ad Pherozem tranſmiſit. Quamobrem Rex indignatus, Catholicum acciri, convictumque, Solem adorare juſſit. Quod quum ille facere recuſaſſet, annulari digito vinctum è trabe pendere juſſit: quo ſupplicio interiit. Ejus cadaver Hirtenſes quidam apud ſe tumularunt, ejuſque nomen in Diptychis defunctorum primo loco ob martyrium deſcripſere. Produnt Pherozem à Babuæo hominem ſagacem petiiſſe, qui ipſum de rebus Romanorum edoceret, eique Barſumam à Babuæo oblatum fuiſſe. Quum autem poſtea inter eos ſimultates prædictæ exortæ fuiſſent, Babuæum Barſumas apud Pherozem accuſavit, Epiſtolamque à Babæo ad Romanos ſcriptam ſurripuit, & Pherozi obtulit: qui & ipſo Barſuma præſente illam aperuit, Syriacas voces Eſaia, quem Babuæus expulerat, ad conciliandam auctori invidiam in deteriorem ſenſum trahente & interpretante. Barſumas verò factum poſteà doluit, epiſtolamque clam ſublatam, ab Eſaia mutatam fuiſſe affirmavit. Babuæus itaque per hunc modum à Pheroze interfectus eſt.

Amrum in hac narratione ſibi minimè cohærere, jam obſervavi tom cit. pag. 406. & 408. ubi ex ipſius Auctoris confeſſione demonſtratum eſt, Barſumam bis excommunicatum fuiſſe; nimirùm ſemel ſub Babuæo propter aſſertum ſacrorum miniſtrorum conjugium ductamque in uxorem Mammæam; & iterùm ſub Acacio propter illatam Babuæo necem. Etſi poſteà ſub Gregorio Catholico Jeſujabi Gudalenſis præceſſore abſolutus fuit, ut in Synodo diebus ejuſdem Gregorii habita narratur his verbis: هذه السونودس اجتمعت في وقت عقد غريغور الجاثليق وعقدت رايها على صحة الامانة الكبيرة وعلى صحة تفاسير المفسّر الكبير

الكبير واجوت ذكر برصوما مطران نصيبين
وزكته ولكتبه لاجل ما كان فيه المخالفون
وحرمت من لا يفعل ذلك .

Hæc Synodus coacta fuit, quum primum Gregorius Catholicus factus eſt, (hoc eſt, circa annum Chriſti 607.) *& communibus ſuffragiis in ea definierunt, Symbolum quidem Nicænum retinendum eſſe; Commentariis verò magni Commentatoris inhærendum; Barſumæ autem Metropolitæ Niſibeni memoriam reſtituendam, cujus proinde perſonam libroſque juſtificarunt adversùs eos, qui contra ſentiebant, anathemate in contradicentes intentato.*

Quæ verò Barſumam inter & Acacium intercelſerint ſimultates, idem Amrus literarum monumentis tradit, etſi propenſiori, ut ſolet, in Barſumam calamo, commentiſque ad excuſandum ejus flagitia excogitatis.

وبرصوما قرف اقاق بالزنا والفجور وذلك زاد
على اقاق . فجمع جمعا من الاساقفة والمومنين
وادخلهم مخدعا كرها واكشف عورته واراهم واذا
عضو التناسل منه لا يكون مثل الدواه .
فتحيروا وعلموا يقينا براءة ساحته مما حكى عنه .
وعلم ذلك برصوما وخجل واعتذر وبدا يتلافى
زلته بتربية الايتام والافاضة على المساكين .
وعمل دار المرضى وكان يقيم بهم . والزم القسان
التزويج وكان يعيبهم لانهم كانوا يحتجون اذا حضروا
البيعة بانهم شربوا ماء فلا يدخلون المذبح ويعلم
سبب ذلك . وانصلحت الحال بينه وبين اقاق .
وانفذ فيروز الملك اقاق برسالة الى ملك الروم
واجتاز بنصيبين وصحبه برصوما ومضيا فاكرمهما
الملك واعترض امانتهما ورضى بها والآبا .
ولما عاد اقاق الى نصيبين منع اهلها من برصوما
وعدّوا مساويه وخاف برصوما منه . فقال لا
اكافيك على شي فعلته . فقال لهم اقاق .
احضروني خيرا منه لاصرفه . فهذا بلد لا يحتمل
ان يبقى بلا رئيس . واصلح بينهم . وصعد
برصوما وخطب واطال في ذكر التوبة :

Barſumas (inquit) *Acacium fornicationis & ſtupri accuſavit. Quod quum Acacius tolerare non poſſet, Epiſcoporum & fidelium coacto conventu, in conclave quoddam intrare coëgit univerſos, ubi nudato corpore, virilibus membris carere ſe demonſtravit, calumniaſque in ipſum conjectas palam convicit. Id quum Barſumas reſciviſſet, facti eum pœnituit puduitque, crimenque ſuum diluere aggreſſus eſt corrogatis in orphanorum educationem aliorumque miſerabilium hominum opem eleemoſynis. Noſocomium etiam conſtruxit, & ægrotis in eo ſuſtentandis curandiſque pecuniam ſubminiſtravit. Coëgitque Presbyteros nubere, eoſdemque ridebat, quod ad Eccleſiam accedentes, ſanctuarium minimè ingrederentur, cauſantes ſe aquam bibiſſe, hujus rei cauſam indicans. Poſtquam verò ſibi mutuò reconciliati fuere Acacius & Barſumas, ille à Pheroze rege ad Romanorum Imperatorem cum epiſtola allegatus fuit. Quumque per urbem Niſibin iter cepiſſet, eidem ſe viæ comitem adjunxit Barſumas, & ambo ad Imperatorem profecti ſunt, à quo perhonorificè excepti, fidem ſuam expoſuerunt, & à Patribus approbata eſt* (imò diſertè reprobata, ut ex Barhebræo infrà oſtendam.) *Quum verò Niſibin reverſus fuiſſet Acacius, populus in Barſumam tumultuari cœpit, ejus ſcelera exaggerans. Quod quum Barſumas timeret: non ego, inquit Acacius, à te quam actibus tuis commeruiſti pœnam repetam. Tùm ad populum converſus: afferte, ait, mihi virum iſto meliorem, antequam ipſum hinc abire jubeam. Eſt enim hæc regio, quæ Præſule carere non poteſt. Et per hunc modum populum cum ſuo Epiſcopo reconciliavit. Tunc Barſumas ſuggeſtum conſcendens, orationem ad populum habuit, in qua de pœnitentia prolixè diſſeruit.* Et paucis interjectis.

وعاد اقاق
من بلد الروم على ان يعترض برصوما مطران
نصيبين لان الآبا والفطرك ببلاد الروم
والاساقفة خاطبوه وقالوا لم امسكت عن برصوما
لما سعى ببطركه حتى قتل . فوعدهم بالكشف .
فلما استقر بالمداين وافق ذلك موت برصوما .
فامسك وكان عذره عند فطرك الروم اننا
في سلطان من لا يطلق لنا الانتصاف منه .

Acacius ex Romanorum ditione reverſus, Barſumæ Metropolitæ Niſibeni depoſitionem meditabatur: Nam Patres, & Patriarcha, & Epiſcopi Romani Imperii illum incuſaverant, quod Barſumæ faveret, qui in ſuum Patriarcham (Babuæum) *conſpiraverat, ejuſque necem procuraverat: quibus pollicitus eſt, ſe in hoc factum ſeverè inquiſiturum. Nihilominus quum Madainam* (hoc eſt, Seleuciam) *ingreſſus eſt, accepto de Barſumæ obitu nuncio, ſibi ab eo judicio abſtinendum cenſuit; & Patriarchæ Romanorum reſpondit, ſe ſub ejus Domini imperio vivere, qui à Barſuma pœnam exigere non permitteret.*

Id factum paulò aliter narrat Barhebræus. *Acacius* (inquit tom. 2. pag. 407.) *quum* Pherozis *regis Perſarum legatione apud* Zenonem *Imperatorem Romanorum fungeretur, ab Occidentalibus Epiſcopis reprehenſus eſt, quod Barſumæ Niſibeni, viri ſacrilegi & Babuæi interfectoris ſcelera diſſimularet. Hunc, ajebant, niſi pontificia dignitate dejeceris, noſtræ communionis undecum ipſo expers eris. Pollicitus eſt ille, ubi in Perſidem rediiſſet, ſententiam depoſitionis in Barſumam ſe laturum. Quod verò ad Neſtorianam hæreſim attinet, cujus ab iiſdem accuſabatur, reſpondit, ſe neque Neſtorium noſſe, neque hæreſim ejus: Xenajam Orientalium hoſtem illud nomen ipſis affinxiſſe. Quum autem in Orientem regreſſus fuiſſet, reperit Barſumam jamdiù interiiſſe. Ferunt, Sanctimoniales montis Abdini in Eccleſia ipſum aggreſſas, clavibus cellarum interemiſſe. Quidam tumulum ejus in Eccleſia S. Jacobi Niſibi oſtendunt. Succeſſorem ſedis & impie-*

Digitized by Google

impietatis bubuit Hoſee Metropolitam. Hæc breviter ex Barhebræo.

Unde palàm fit, Æthiopem à Neſtorianis dealbari, quum Barſumam tot criminibus inqninatum totieſqoe à ſuis Primatibus, dum viveret, damnatum, & niſi vivere deſiiſſet, etiam poutificia dignitate dejiciendum, in Synodo tamen, quam Babæus Acacii ſucceſſor & Gregorius celebrarunt, oon modò eum à ſententiis, quæ in ipſum latæ fueraot, abſolutum decreverint, ſed etiam illius memoriam inter S. Doctores Syros uoàcum Ephræmo ſexta feria poſt Dominicam quintam Epiphaoiæ in divinis officiis colant.

Amrus poſtquam ea, quæ ſuprà retuli, de præclaro Barſuma narraſſet, elogium ſubjungit, quo *is* unàcum Narſete & Acacio à Theodulo celebratus fuit.

وعند توجه اقاق الى بلد الروم التقا وبرصوما ونرسى وتاودولوس تلميذ ديودوروس وكان قد اطال الزهاد حتى ان شعره كان على وجهه . فلما حضر الى عنده سمّاهم باسمايهم من غير ان يراهم . ودعا اقاق عمود المشرق وبرصوما بضيا المشرق ونرسى بلسان المشرق . وتباركوا منه .

Quum Acacius (inquit) *ia Romanorum ditionem veniſſet, conveait aliquando uadcum Barſuma, Narſete, & Theodulo. Erat autem Theodulus Diodori diſcipulus: eoque ia vita aſceticu provectus fuerat, ut faciem pilis opertam baberet. Quumque ud ejus colloqaium veniſſeat, ſuo ſingulos uomine, etſi numquam untea ſibi viſos, compellavit: & Acacium quidem Orientis columnam, Barſumam Orieutis lumen, & Narſetem Orieatis linguam uominavit: qui ab illo viciſſim benedictionem petierunt*. Sed hæc cum ſupradictis conciliari nequeunt: Barſumas enim & Narſes Niſibi erant, qonm Acacius ad Imperatorem Romanorum legatione functus eſt: neque hie ſocinm itineris eum adhibere potuit, quem Epiſcopis Occidentalibos pollicitus fuiſſe dicitur, *Epiſcopatu ſe dejecturum, ubi in Perſidem rediſſet; quemque iu Orieutem reverſus, reperit jamdiù interiiſſe*.

Eutychius Alexandrinus tom. 2. Aonalium, & ex eo Naironus Evopl Par. 1. p. 12. *Barſumam Niſibenum Metropolitam* ſcribunt *ſub Juſtiaiano Imperatore iaaotaiſſe*. Renaudotius tom. 2. Liturg. Orient. pag. 100. ex manuſcripta Neſtorianorum hiſtoria refert, *eumdem poſt mortem anathemate damnutum fuiſſe: ſtatutumque in perpetuam ejus contumeliam, & per aaaos multos obſervatam, nequis ex Metropolitu Niſibeuſi ad ſupremam Catbolici diguitatem uſſumeretnr*. Verùm ex Amri Barhebræique teſtimoniis conſtat, neque Barſumam tempora Juſtiniani attigiſſe, neque eum poſt mortem anathemate damnatum: quin potiùs à Babæo in Synodo abſolutum, impuroſque ejus canones impiè ſancitos, majore impietate ſuiſſe confirmatos, quorum & Sobenſis meminit in Catalogo, ubi de Synodis Orientalium. Vide tom. 2. pag. 404 & 408.

Exſtant tres Barſumæ Canones in Cod. Arab. 36. & 37 tom. 2. pag. 507. & 508. quorum primus eſt adversùs mooachos, qui urbes pagoſque circumcurſantes, contrariam Neſtorianis doctrinam circa myſterium Incarnationis tradebant: ſecundus de iiſdem, quod Epiſcopis locorum Parochiſque ſubjacere debeant, vel in eremum ſecedere: tertius de conjugio ſacrorum miniſtrorum, etiam poſt ſuſceptos ordines. Ad calcem verò ejus Conciliabuli, quod in utroque cit. Codice Arabico nomen Acacii præfert, de concordia Acacium inter & Barſumam inita hæc ſubjunguntur.

فى ايام هذا الاب الصالح امر برصوما مطران نصيبين . فانهما اجتمعا فى مجمع الاساقفة فى عذرى قرية فى معلثايا واعترف بالخطا الذى عمله فى جنديسابور هو واساقفته وانه يحضر مجمع الاساقفة بالمداين ويبطله . واصطلحا وعملا الرازين وكتب ببطلان كلما عمله بجنديسابور واعترف انه ضد راى البيعة وان الراى الردى حمله عليه وانه ظلم مار بابويه الجاثليق . وكتب الى اهل جنديسابور بذلك . وان فعله اذى الى ان حلّ فى نصيبين ما حلّ من الاذى . وانه موافق لجميع ما يعقد بالمداين بمجمع من المونس .

Hoc Putre (ideſt Acacio) *adbue in vivis ageute, Barſumæ Niſibeni Epiſcopi cauſa feliciter confecta eſt. Convenere ſiquidem in Synodo Epiſcoporuu in Adri pugo Maaltajæ: ibique Barſumas peccatum, quod ipſe cum ſuis Epiſcopis in Gundiſapor urbe perpetraverat, confeſſus eſt, aſſenſuſqae fuit, ut Modainæ* (hoc eſt, Seleuciæ) *Coacilium Epiſcoporum cogeretur, quo ipſius Barſumæ ucta reſciaderentur. Hoc pacto exortum inter eos* (Acacium ſcilicet & Barſumam) *diſſidium ſublatum eſt, ſacraque ſimul myſteria peregeruat. Scripto itaque quidquid ia urbe Gundiſapor attentuverat, Barſumus damnavit, irritumque declaravit, illudque Eccleſiæ judicio coutrurium, perverſuque ſe opiuione ad id perpetrandum actum fuiſſe confeſſus eſt, & iu Babuæum Catbolicum iniquum ſe fuiſſe. Quibus de rebus ud Gandiſaporeuſes epiſtolam quoque ſcripſit, teſtatus quæcumque anteu perpetrarat, iaiquè à ſe geſtu, douec eu Niſibi abrogata ſuat; ſeque inſuper ſuſcepturum quidquid Synodus Modainæ cogeuda decreviſſet, promiſit*. De eodem Conciliabulo loquitur Barhebræus in Vita Acacii, quum ait tom. 2 pag. 406. *bunc Barſumæ Niſibeai & Maaaæ Perſæ vexatioaibus Neſtorianam bæreſim profiteri compulſum fuiſſe*. Et paucis interjectis. *Quamobrem & Synodum congregavit, in quu Neſtoriana dogmata palàm ſtabilitu ſunt*.

Hottingerus in Bibliothecario Qoadripartito pag. 231. ſcripta Barſumæ receoſens, *librum de Regimine*, cujus nulla apud Sobenſem mentio, commemorat; Liturgiam verò, hymnos, orationes paræneticas, epiſtolaſque omittit.

C A-

CAPUT LV.

Abrahamus Beth-Rabanenſis.

1 Abrahamus 1 Beth-Rabanenſis fecit
Librum commentarii
In Joſue filium Nun, in Judices,
In librum Regum, in Siracidem
(*ſeù Eccleſiaſticum*).

In Iſaiam duobus tomis:
In duodecim *prophetas minores*,
in Danielem,
Et in Canticum Canticorum. Nec
2 non *ſcripſit* de cauſa 2
3 Seſſionum: & definitos 3 Hymnos.

ܐܒܪܗܡ ܕܒܝܬ ܪܒܢ ܥܒܕ
ܟܬܒܐ ܕܡܦܫܩܢܘܬܐ
ܕܝܫܘܥ ܒܪ ܢܘܢ ܘܫܦܛܐ܆
ܘܠܣܦܪ ܡܠܟܐ ܘܠܒܪܣܝܪܐ܆
ܘܠܐܫܥܝܐ ܒܬܪܝܢ ܦܢܩܝܢ܆
ܘܠܬܪܥܣܪ ܘܠܕܢܝܐܝܠ܆
ܘܫܝܪܐ ܫܝܪܝܢ. ܐܦ ܥܠܬܐ
ܕܡܘܬܒܐ. ܘܥܘܢܝܬܐ ܡܣܟܡܬܐ.

Joan- ܝܘܚܢܢ

NOTÆ.

1 *Abrahamus Beth-Rabanenſis*, è Schola Edeſſena, ubi ſacris literis operam dederat, ejectus, Medorum Epiſcopus initiatus eſt, ut ſcribit Simeon Beth-Arſamenſis, cujus verba tom. 1. pag. 352. & 354. retuli. Amrus *diſcipulum Narſetis* eum appellat, & ſub Juſtino juniore Imp. Perſarumque Rege Choſroë claruiſſe teſtatur in vita Joſephi Patriarchæ.

وعند تمام الصلح بينه وبين كسرى
استدعى منه عدة من علما المشرق . فانفذهم
وباحثوه وادعن بالجوهرين وصرفهم مكرمين . ثم
تغير وحرم ديودورس . وقيل ان ابراهيم ويوحنا
تلميذى مار نرسى كانا فى القوم ووقعا منه
اجل موقع واستحسن علمهما وعبارتهما .

Pace autem ipſum inter (de Juſtino juniore loquitur) *& Choſroëm compoſita, aliquos ex Orientis doctoribus ſibi mitti rogavit, à quibus adductus eſt, ut duas ſubſtantias confiteretur. Jis verò cum honore dimiſſis, ſententiam iterùm mutavit, & Diodorum anathematizavit. Produnt Abraham & Joannem, ambos Narſetis diſcipulos in eo conventu adfuiſſe, & ab illo ſummo cum honore exceptos, eorumque doctrinam & ingenium eundem laudaſſe.* Hæc Amrus, doctorum ſectæ ſuæ ultrà modum laudator, qui aſſertam à catholicis *duarum ſubſtantiarum*, hoc eſt, *naturarum* veritatem, ad hæreticum Neſtorianorum dogma duas in Chriſto perſonas ponentium trahere conatur: quod & Monophyſitæ aliquando ſomniarunt, quum Neſtorianiſmum à ſacro Concilio Chalcedonenſi ſtabilitum fuiſſe commenti ſunt, ut præ cæteris Barſumas archimandrita & Xenajas Mabugenſis, de quibus tom. 2. pag. 3. & 41. Ita enim nihil volebant medium eſſe inter duas Chriſti naturas, duaſque perſonas, ut unum ex altero ſecundùm ipſos neceſſariò ſequeretur. Quod tamen falſum eſſe non modò catholica fides docet, verùm & qui inter ipſos aliqua doctrinæ laude claruere, norunt: nec id latere debuit legentes Acta Synodi Chalcedonenſis, vel ſcripta Patrum orthodoxorum, in quibus uterque error ſimul profligatur, tàm Monophyſitarum ſcilicet, quàm Neſtorianorum. Nugas igitur agit Amrus, quum Juſtinum Imperatorem ſcribit in ſententiam Neſtorianorum primùm conceſſiſſe, deinde eâ mutatâ Diodorum anathematizaſſe: perinde ac ſi unum idemque eſſet duas in Chriſto ſubſtantias, hoc eſt naturas, & duas perſonas ſeù ſubſiſtentias confiteri.

2 *De cauſa ſeſſionum*. Quæ Græcis καθίσματα, Syris ܡܘܬܒܐ *Mautbe*, hoc eſt, *ſeſſiones* dicuntur. Ut enim obſervat Balſamon in Can. 17. Concilii Laodiceni, *quum Pſalmi uno contextu ex antiqua traditione legerentur, & populus qui congregabatur & moleſtiâ afficeretur, & labore propterea confectus, nullam ejus curam gereret, & ab Eccleſia exiret, ſtatuerunt Patres non eſſe Pſalmos in Eccleſiaſticis congregationibus uno contextu dicendos, ſed aliquo intercedente, lectionem eſſe faciendam, ut aliquantulum quieſcat populus, & rurſùs canat. Propterea enim & in diverſas ſeſſiones diſtributum eſt Pſalterium*. Vide cl. Allatium in diſſertat. de libris Eccleſiaſticis Græcorum apud Fabricium tom. 5. Biblioth. Græc. pag. 40 De ſeſſionibus, quæ Pſalterio apud Chaldæos interponuntur, agit Auctor Declarationis Officiorum Eccleſiaſticorum Par. 2. de Officio Veſpertino cap 3. & Par 3. de Nocturno & Matutino cap. 1. 2. & 3. Echellenſis hunc locum perperàm vertit, *de cauſa judiciorum*.

3 *Et definitos Hymnos*, ſeù *Odas*. Echellenſis

CAPUT LVI.

Joannes Beth-Rabanenſis.

1 Joannes [1] item Beth-Rabanenſis
Librum commentariorum
In Exodum, Leviticum,
Numeros, & Job compoſuit.

Nec non in Jeremiam, in Ezechielem,
Et in Proverbia. Ad hæc adversùs [2] Magos:
2
3 Quæſtiones adversùs [3] Judæos,
Et adversùs Hæreticos.
4 Habet inſuper Orationes [4] Rogationum,
5 Et Orationem de morte [5] Choſroæ,
6 Ac de peſte [6], quæ contigit Niſibi.
7 Sermones quoque [7] Paracleticos de unoquoque ordine.
Exſtat præterea ejus liber Quæſtionum
In Vetus & Novum *Teſtamentum.*
Et

ܝܘܚܢܢ ܐܦ ܕܒܝܬ ܪܒܢ
ܟܬܒܐ ܕܡܦܫܩܢܘܬܐ
ܕܡܦܩܢܐ ܘܕܣܦܪ ܟܗܢܐ
ܘܕܡܢܝܢܐ ܘܕܐܝܘܒ ܣܡ.
ܘܕܐܪܡܝܐ ܘܕܚܙܩܝܐܝܠ
ܘܕܡܬܠܐ. ܘܠܘܩܒܠ ܡܓܘܫܐ.
ܘܫܘܐܠܐ ܕܥܠ ܝܗܘܕܝܐ:
ܘܠܘܩܒܠ ܗܪܛܝܩܐ.
ܐܝܬ ܠܗ ܡܐܡܪܐ ܕܒܥܘܬܐ:
ܡܐܡܪܐ ܕܥܠ ܡܘܬܗ ܕܟܘܣܪܘ:
ܘܥܠ ܡܘܬܢܐ ܕܒܢܨܝܒܝܢ.
ܘܡܘܥܝܢܐ ܕܥܠ ܟܠ ܛܟܣܝܢ.

ܐܝܬ ܠܗ ܟܬܒܐ ܕܫܘܐܠܐ
ܕܥܠ ܥܬܝܩܬܐ ܘܚܕܬܐ.
ܘܐܠܡܫܬܐ

lenſis legit ܒܪ̈ܫܐ ܦܣ̈ܝܩܐ ܡܬܚܡ̈ܐ *per determinata capita*, idque ad ſuperiorem tractatum refert. Verùm Sobenſis habet ܡܕܪ̈ܫܐ ܡܬܚܡ̈ܐ *definitos Hymnos*, quos à Tractatu *de cauſa ſeſſionum* diſtinguit.

1 *Joannes Beth-Rabanenſis*, Abrahami, quem mox dixi, ſocius & Narſetis diſcipulus, ut ex Amri teſtimonio liqoet.

2 *Adversùs Magos*. De origine, auctore & nomine ejus ſectæ differit Ecchellenſis oot. in Ebed. pag. 265. Præter Aſtrologiam, cui Magi præcipuè addicti erant, hunc eis errorem Joſue Stylites tribuit, quod *promiſcuum feminarum uſum* in Perſarum regno docuerint. Vide tom. 1. Bibl Orient. p. 265.

3 *Adversùs Judæos* ζήτημα, hoc eſt, *quæſtionem*, non, ut Ecchell. pag. 49. *contra Judæorum criminationes*.

4 *Orationes Rogationum*, non ut Ecchell. loc. cit. *Orationes de ratione Precum*. Sunt autem *Rogationes* publicæ preces in Eccleſia Syrorum ad avertendas communes calamitates olim indictæ, de quibus exſtant Ephræmi & Iſaaci carmina tom. 1. pag. 57. & 224. Eas temporibus Joanois Beth-Rabaneoſis apud Syros Neſtoriaoos iodixiſſe perhibetur Ezechiel Patriarcha, ut dixi tom 2. pag. 413. *Jejunium Niniviticum* vulgò appellantur, earumque diſerta fit meotio io Officio Chaldæorum. Vide tom. cit. pag. 427.

5 *De morte Choſroæ*, Perſarum Regis, cognomeoto *Annſcervani*, quæ cootigit aooo Chriſti 579. poſtquam is per octo & quadraginta annos regnaſſet, ut ex Agathia & Theophylacto probat Pagius ad annum prædictum oum. 3.

6 *De peſte, quæ contigit Niſibi* ſub Joſepho & Ezechiele Patriarchis, quæque caoſa fuit, ut Rogationes, de quibus ſupra, io Eccleſia Chaldæorum inſtituereotur, ſeù potiùs reſtituerentur. Vide Tom. 2. pag. 413.

7 *Sermones Paracleticos de unoquoque ordine*; de defunctis ſcilicet Patriarchis, Epiſcopis, Presbyteris, Diaconis, Monachis, viris, mulieribus, & pueris, quorum indicem vide tom. 1. pag 581. Ecchellenſis vertit, *conſolatoriæ epiſtolæ cujuſque ordinis*; quod de defuoctis, noo de vivis intelligendum, ut ſuprà dixi pag. 66. ubi de hac voce ܒܘܝܐܐ *Bujaja*, quam Chaldæi pro *hymnis Paracleticis defunctorum* uſurpaot.

1 Et Cantica 1 cum Hymnis,	ܘܡܥܢܝ̈ܵܬܐ ܥܡ ܡܕܖ̈ܫܐ :
2 Et compoſitio 2 Tonorum Cantuum.	ܘܣܘܼܕܪ ܩܵܠܐ ܕܥܘܢܝ̈ܬܐ .

CAPUT LVII.

Maruthas Epiſcopus.

3 Maruthas 3 Epiſcopus	ܡܪܘܬܐ ܐܦܝܣܩܘܦܐ
4 Majphercatæ, & medicus 4 peritus	ܕܡܝܦܪܩܛ ܘܐܣܝܐ ܡܗܝܪܐ
5 Compoſuit librum 5 de martyriis,	ܣܡ ܗܘܐ ܟܬܒܐ ܕܣܗܕܘ̈ܬܐ
Et	ܘܡܥܢܝܬܐ

NOTÆ.

1 *Cantica cum Hymnis*. Recole quæ ſuprà obſervavi pag. 66. Ecchellenſis pro canticis habet *hymnos*, & pro hymnis *diſputationes*.

2 *Compoſitio tonorum cantuum*, non, ut Ecchell. pag. 51. *Tractatus de componendis carminibus & hymnis*. Toni cantuum apud Chaldæos ſunt duodetriginta, & in tres ſuprà quadraginta alios ſubdividuntur. Vide Cod. 1. Amiden. tom. 1. Bibl. Orient. p. 581.

3 *Maruthas* Majphercatæ celebris in Meſopotamia urbis, de qua latè in Diſſert. de Monophyſitis diſſerui, Epiſcopus, claruit Theodoſio ſeniore, Arcadio, ac Theodoſio juniore Imperatoribus; Cajuma verò, Iſaaco, Achæo & Jaballaha Seleuciæ Epiſcopis. Interfuit ſecundæ Synodo Oecumenicæ adversùs Macedonium Conſtantinopoli habitæ; Antiochenæ ſub Flaviano Patriarcha adversùs Meſſalianos: Seleucienſi primæ, ſecundæ ac tertiæ ſub Cajuma, Iſaaco & Jaballaha. Vide Tom. 1. à pag. 174. & Tom. 2. pag. 400. & ſeq. ubi & de ejus ſcriptis, tàm quæ à Sobenſi hic memorantur, quàm de *Anaphora*, & *Commentariis in Evangelium*, quæ Syrorum manibus circumferuntur.

4 *Medicus peritus*. Amrus in Vita Cajumæ à medicinæ quoque peritia Marutham commendat, inquiens: ولما مضى لـــه الى لقايوما خمس سنين وقع الصلح بين ملك الروم وبين يزدجرد ملك الفرس فـسـال يزدجرد ملك الروم ان يوجه اليه متطبب . فوجه اليـــه باسقف ميفارقين واسمه مار ماروثـــا وكان عالما بالطب جميل المذهب . وساله فى اطلاق بـنـا البيع ورد النصارى الى رسومهم واظهار دينهم فاجابه *Evolutis eidem, Cajumæ videlicet, annis quinque, compoſita pax eſt inter Romanorum Imperatorem & Perſarum Regem Iſdegerdem, qui etiam ab illo medicæ artis peritum poſtulavit. Ita ad Iſdegerdem miſſus fuit Epiſcopus Majapharcbinenſis Maruthas, vir in ea arte excellens & Orthodoxus, qui ab Iſdegerde conſtruendi Eccleſias facultatem impetravit, atque Chriſtianis* (in Perſica ditione commorantibus) *liceret ſuis vivere legibus, ſuamque palàm profiteri religionem*. Nimirùm poſtquam Maruthas dæmonem, quo Iſdegerdis filius vexabatur, depuliſſet, ut idem Amrus narrat, Socrati hac in re adamuſſim conſentiens, quem de Maruthæ geſtis lib. 7. cap. 8. diſſerentem conſule.

5 *Librum de martyriis*: Martyrologium ſcilicet, ut vertit Hottingerus in Bibliothecario Quadripart. pag. 235. hoc eſt, Acta Martyrum Orientalium, qui in Perſide paſſi ſunt, de quibus Amrus in vita Iſaaci: وجمع ماروثا من عظام الشهدا الذين استشهدوا بالمشرق شيا كثيرا ونسخ كل كتاب وجده لهـــم وحمل ذلك معه . فخلف بميفرقين فى كرسيـــه بعضه وذلك معروف هناك الى هذا الوقت يتبرك به ومضى بالباقى الى المغرب وفرقت فى البيع : *Porrò Maruthas martyrum qui in Oriente paſſi fuerant, lipſana quamplurima collegit, & Acta literis olim conſignata deſcripſit: quorum partem in ſua Majapharcbinenſi Eccleſia depoſuit, factique hujus memoria hactenus ſupereſt, confluentibus ad recipiendam ab iis benedictionem populis: reliqua per varias Occidentis Eccleſias diſtribuit*. Idem ferè in Synaxario Coptorum: de quo vide tom. 1. pag. 178. Excerpta Actorum Martyrum Orientalium, quæ haud improbabili conjectura à Marutha collecta videntur, exhibui eodem tom. à pag. 181. Simile opus ab Achæo Seleuciæ Epiſcopo ſub Maruthæ temporibus compoſitum teſtatur idem Amrus, cujus verba tom. 2. pag. 401. retuli. Nec mirum, illam eandem rem à pluribus eodem tempore tractatam, quum Sozomenus lib. 2. cap. 14. afferat, geſta eorum Martyrum à *Perſis*, *Syris*, atque *Edeſſenis* conſcripta fuiſſe.

1 Et Cantus 1 Tonoſque Martyrum.
2 Idem tranſtulit & Canones 2
Patrum trecentorum decem & octo,
Scrpſitque totam hiſtoriam
Illius ſanctæ Synodi.

ܘܥܢܝܬܐ ܘܩܠܐ ܕܣܗܕܐ.
ܗܘ ܬܪܓܡ ܐܦ ܩܢܘܢܐ
ܕܐܒܗܬܐ ܬܠܬܡܐܐ ܘܬܡܢܥܣܪ
ܘܟܬܒ ܟܠܗ ܬܫܥܝܬܐ
ܕܗܝ ܣܘܢܗܕܘܣ ܩܕܝܫܬܐ.

CA-

N O T Æ.

1 *Cantus, Tonoſque Martyrum*: Hymooa & Encomia vertit Ecchellenſis. Exſtant in Cod. Syr. Vat. 27. *Hymni*, ſeù *Cantus de Martyribus* per totam hebdomadam diſtributi, qui oullius auctoris nomen præferunt. Alios à Chamiſio, à Georgio Vard, ab Hormiſda, à Cyriaco, à Saliba, à Mara, aliiſvè compoſitos recenſui tom. 1. pag. 581. & ſeqq.

2 *Canones Patrum CCCXVIII. & hiſtoria Synodi Nicænæ à Marutba conſcripta*. Io Codice Syoodico tom 2. Bibl Orient. pag. 507. exſtant *Canones Nicæni* 73. è Syriaco in Arabicnm cnoverſi, quos Maruthas Epiſcopua rogatu Iſaaci Cathnlici Seleuciæ è Græco tranſtuliſſe dicitur. Vide notata ad hunc Sobenſis locum to. 1. p. 195. Elias Neſtoriaous Damaſci Metropolita in ſua Canooum collectione, quæ exſtat tom. 2. pag. 507. eadem de Marutha tradit. كان الذي جا بالسنن والقوانين التي وضعها اساقفة الروم في زمان بعد زمان الى ناحية المشرق ونقل مدن الاساقفة الثلثماية والثمانية عشر الذين اجتمعوا بمدينة نيقية من اليونانية الى السريانية ماروثا اسقف امد وميافارقين حين قدم على يزدجرد ملك الفرس بكتابه الى ملك الروم في توجهه اليه. وكان الجاثليق ببلاد المشرق ايامئذ اسحق الخ *Fuit Maruthas Epiſcopus Amidæ & Majapharchia* (loquitur Eliaa ex temporum ſuorum conſuctudine, quibus Amidæ & Majapharchino urbibos unus præerat Neſtorianos Epiſcopus: At verò quum Marothas Majapharchini eſſet Epiſcopua, Amideoſem Eccleſiam Acacius regebat, ut Eccleſiaſtica docet hiſtoria) *Fuit*, ioquam, *Maruthas Epiſcopus Amidæ & Majapharchin, qui leges & Canones ab Epiſcopis Romanæ ditionis variis temporibus conſtitutos ad Orientales proviacias tranſtulit: Nicænorumque Patrum treceatorum decem & octo decreta ex Græco in Syriacum vertit, quum ab Iſdegerde Perſarum Rege ad Romanorum Imperatorem cum epiſtola miſſus, apud eundem verſaretur. Præerat verò ea tempeſtate provinciis Orientis Catholicus Iſaac &c.* Idem Sobenſis io epitome Canonum Synodalium cap. 3. excerpta hiſtoriæ Cnncilii Nicæni profert, quæ ex Maruthæ narratione ſe deſumpſiſſe teſtatur: ſubditque, apud Chaldæos Neſtorianos ex præfati Concilii conſtitutionibus *nihil aliud exſtare, præter ſeptuaginta & tres canones, quos idem Marutbas tranſtulit, & præter alios viginti, qui nuper editi fuerunt*. Ecchelleoſis in notis ad hunc Catalogi locum pag. 248. de Marutha loquens, *is*, inquit, *poſt D. Jacobum Niſibenſem, qui eidem Concilio Nicæno interfuit, ſuam Syris novam tradidit Canonum & Conſtitutioaum verſionem unàcum Actis, & Hiſtoria, quæ omnia habeant Syri, Arabibus, aliiſque nationibus Orientalibus integra exſtant, ut alids in Præfatione ejuſdem Concilii, & Epitome diximus*. Quod & Gregorius Barhebræus indicat in Chrooico Syriaco Par. 3. in vita Iſaaci inquieos: [illegible]

Anno ſexcenteſimo nonageſimo primo Græcorum congregata fuit Synodus centum quinquaginta Epiſcoporum Conſtantinopoli ſub Theodoſio ſeniore adversùs Macedonium ejuſdem urbis Epiſcopum, qui contrà Spiritum Sanctum blaſphemavit, affirmans illum eſſe creaturam. Iterùmque Marutbas Maipheractenſis cum literis ad Iſdegerdem legatus fuit anno ejuſdem undecimo. Qua occaſione Iſaacam Catbolicum de cauſa Synodi admonuit. Is verò quadraginta Epiſcopos ſuarum provinciarum congregavit, qui Conſtantinopolitanæ Synodi decreto adamuſſim inhærentes, Macedonii damnationem ratam habuerunt. Idemque Marutbas Canones admirabiles Orientalibus præſcripſit, eoſque docuit eutaxiam omnem. Quum nempè ſtatuta Conciliorum Occidentalium, Nicæni ſcilicet & Conſtaotinopolitani, in Syrorum ſermo-

CAPUT LVIII.

Mar-Abas Patriarcha.

1 Mar-Abas 1 magnus expoſuit	ܡܪܝ ܐܒܐ ܪܒܐ ܦܫܩ
Interpretatuſque eſt totum *Teſtamentum* Vetus 2	ܘܐܦܩ ܠܟܠܗ ܥܬܝܩܬܐ
2 Ex Græca lingua	ܡܢ ܠܫܢܐ ܝܘܢܝܐ
in hanc Syriacam.	ܠܠܫܢܐ ܗܢܐ ܣܘܪܝܝܐ

Edi- ܘܐܦ

monem tranſtuliſſet: quæ Orientalium communis eſt ſeotentia à nobis infrà expendenda, ubi de Synodis Occideotalium & Orientalium, quarum Soheoſis ad ealcem hujus Catalogi meminit.

1 *Mar-Abas*, quem Syri *Abam* ſimpliciter appellant, ſub Choſroë Anuſcervano Perſarum Rege Neſtorianam Chaldæorum rexit Eccleſiam: cujus geſta ex Gregorio Barhebræo tom. 2. pag. 411. deſcripſi. Magus olim fuit, deinde ad Chriſtianam religionem converſus, mox Chaldæorum Patriarcha poſt Pauli obitum anoo Græcorum 847. Chriſti 536. electos, obiit demùm anno Græcorum 863. Chriſti 552. ut Amrus in ejus Vita refert, cujus ſummarium vide io cit. tom. 2. pag. 412. *Magni & Martyris* cognomento à Neſtorianis Scriptoribus decoratur, tùm ut ab altero Aba Patriarcha, de quo infrà ſermo erit, diſtinguatur; tùm quia eum ferunt multa ſub Perſarum Rege pro Chriſti fide paſſum fuiſſe, etſi vitam io tormentis noo reliquit.

2 *Interpretatus eſt Teſtamentum Vetus ex Græca lingua in Syriacam.* Tàm Barhebræus, quàm Amrus teſtantur Abam, ſeù Mar Abam libris è Græco in Syriacum convertendis operam dediſſe. Barhebræus: ܘܡܢ ܒܬܪܗ

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Illique, nempe Paulo, Abas ſucceſſit, qui ex Mago Chriſtianus factus eſt, & baptiſmo ſuſcepto Niſibin profectus, Syriacas literas ibidem didicit. Quumque Græcam quoque linguam addiſcere cuperet, Edeſſam ſe contulit, ubi Thomæ viro Jacobitæ operam dedit, à quo Græcas literas ſatis edoctus, unacum magiſtro Alexandriam petiit, ipſoque aſſiſtente, Scripturas ex Græco in Syriacum vertit. Amrus.

مار ابا الكبير كان مجوسيا متمسكا بدينــه .
وسبب ايمانه انه اراد يومـــا العبور فى زورق فى
دجلة وكان على الشط اسكولانيا اسمه يوسـف
فسال ان يعبر به معه فلم يفعل . فلما خرج من
الشط : هبت ريح فمنعتــه من العبور وعاود على
السوال . وكلما امتنع لحقه مثل الاول حتى اخذه
وعبر بغير ريح . فساله عن المذهب الذى يعتقده .
فاعلمه انه نصراني وعرّفـــه اصول الدين وتعمّد
بالحيرة ومضى الى نصيبين وتعلم فيها وخرج الى
الروم واتصل بتوما الرهاوى فتعلم منه اليونانيــة
وكان هو يترجم بالسريانية وتوما باليونانية وجمعا
كتب مار ثاودورس وحملا بالقسطنطينية والرهــا
حوم الابا الثلثة ثم يفعلا وكاد ان يقتلا وهربـــا
الى نصيبين وتقلد اهلها على مار ابـــا وسالوه
التعليم عندهم فاجاب فكان كلامه حســـنا
وكشف عوار زرادشت . فاجتمع الابا بعد فولوس
وعقدوا له الجثلقة . فاحسن التدبير ونصـــب
الاسكول فى المداين وفسّر عدة كتب واقام ايشى
الملــــــــفــــــان وراميـــشوع بعده الخ .

Mar Abas magnus, Magus fuit ſuæ ſectæ tenaciſſimus. Ejus verò ad Chriſtianam religionem converſionis cauſa exſtitit, quod Tigrim cymba tranſmiſſurus, à Joſepho quodam Scholaſtico ad fluminis ripam tunc fortè conſidente, ut navigium ſecum conſcendere ſibi permitteret, rogatus fuit. Quum Abas abnueret, eoque relicto ſolveret, exortis repentè flatibus repulſus, iterùm à Joſepho ut ſecum trajicere ſe ne gravetur, rogatur. Abas recuſans, tranſmiſſione iterùm iterùmque in caſſum tentata, quum Joſepho demùm, ut ſibi jungeretur conceſſiſſet, amuem

1 Edidit quoque Commentaria [1]
In Geneſim, in Pſalmos,
In Proverbia, in Epiſtolam ad Romanos,
In duas ad Corinthios,

In tres alias, quæ ſequuntur:
Et in epiſtolam ad Hebræos.
2 Habet etiam Orationes [2], & Interpretationes,
3 Et Canones [3] in totum Davidem.

4 Nec non Epiſtolas Synodicas [4]
De rebus Eccleſiæ ordinandis:

ܐܦ ܐܝܬ ܠܗ ܡܦܫܩܢܘܬܐ
ܕܒܪܝܬܐ ܘܕܡܙܡܘܪܐ
ܘܕܡܬܠܐ ܘܕܪܗܘܡܝܐ
ܘܕܬܪܬܝܢ ܕܩܘܪܢܬܝܐ :
ܘܕܬܠܬ ܐܚܪ̈ܢܝܢ ܕܒܬܪܗܝܢ
ܐܦ ܕܠܥܒܪ̈ܝܐ ܕܒܬܪܗܝܢ .
ܐܦ ܐܝܬ ܠܗ ܡܐܡܪܐ ܘܬܘܪ̈ܓܡܐ :
ܘܩܢܘܢܐ ܕܟܠܗ ܕܘܝܕ .
ܐܦ ܐܓܪ̈ܬܐ ܣܘܢܗܕܝܩܝ̈ܣ
ܕܥܠ ܛܘܟܣ ܡܕܒܪ ܥܕܬܐ .

Item ܘܦܫܩܐ

amnem ſine vento trajecit. Factum demiratus Abas, Joſephum de ipſius religione ſciſcitatur: quam quum Chriſtianam eſſe didiciſſet deque ejus fundamentis inſtructus fuiſſet, baptiſmum in Hirta ſuſcepit: indeque Niſibin profectus, literis operam dedit. Ad Romanos poſteà migratione facta, Edeſſenum Thomam audivit, à quo Græcam linguam didicit. Et ipſe quidem Syriacè exponebat, quæ Thomas ex Græco vertebat. Per hunc modum conjunctis ſtudiis Mar Theodori libros collegerunt. (Neſtorii Liturgiam à Mar Aba Syriacè redditam, Sobenſis ſuprà notavit.) *Ambo deinde Conſtantinopolim profecti, quum ad anathematizandos tres Patres cogerentur, illique recuſarent, tantùm non interfecti fuere. Clam itaque inde fugam meditati, Niſibin ſeſe proripuere, ubi Mar Abas literas docere, Niſibenis id enixè expoſcentibus, exorſus eſt. Vir autem fuit eloquentiſſimus, & Zoroaſtris turpia & nefaria dogmata retexit. Quo tempore congregatis poſt Pauli obitum Patribus in Catholicum electus fuit: eaque in dignitate præclarè ſe geſſit. Scholam itidem in Modaina* (Seleucia) *aperuit, multoſque libros expoſuit: eique ſucceſſere Iſai doctor, & Ramjeſu &c.* Subjungit excitatam in eum à Magis perſecutionem, quorum operâ à Choſroë graviſſima quæque perpeſſus, objit feria ſexta hebdomadæ ſecundæ Jejunii quadrageſimalis. Cadaver à Kajura, ſeu Cyro, ejus diſcipulo Hirtam delatum, ibidem conditum eſt, cœnobiumque ſuprà illud erectum.

Quod verò ad Syriacam Teſtamenti Veteris Verſionem à Mar Aba factam ſpectat, rectè obſervat Ecchellenſis pag. 249. in Notis ad hunc Catalogi locum, ea antiquiorem fuiſſe aliam Verſionem e Græco item ſermone olim elaboratam, cujus S. Ephræmus commentariis ſuis in ſacram Scripturam meminit, ac præſertim in Jonam, ut dixi tom. 1. pag. 71. utrâque autem antiquiorem Syriacam alteram Verſionem ex Hebraicis fontibus immediatè deductam, quæ *Simplex* ſeu *Vulgata* dicitur, inque iiſdem Ephræmi commentariis producitur & exponitur.

1 *Commentaria in Geneſim &c.* Ecchellenſis in Latina Catalogi Verſione pag. 51. Commentarium Mar Abæ *in epiſtolam ad Romanos*, quod pag. 50. Syriacè deſcriptum eſt, omiſit. Ejuſdem Commentarii mentio & apud Hottingerum in Bibliothecar. Quadripart. pag. 235. deſideratur, ut hinc palàm fiat, eruditum illum virum in recenſione Scriptorum Syrorum nil aliud, quàm purum latinæ Catalogi verſionis ab Ecchellenſi publicatæ deſcriptorem egiſſe.

2 *Orationes & Interpretationes*: de quibus Amrus citatus tom. 2. pag. 412. *Scripſit librum Homiliarum* (ſeù Interpretationum) *Syriacè, & librum Paracleticam, multoſque Sermones.*

3 *Canones in totam Davidem*, hoc eſt, Scholia in Pſalmos, deque iis in Eccleſia recitandis regulæ. In Synodo Seleucienſi ſub Iſaaco Primate & S. Marutha celebrata ſancitum fuerat Canone 13. في ان الصلوات تجرى
على ما يجرى عليه في بيعة اسليق والشمامسة
يكرزون الكوارز على ما يكرز ويقرون الكتب
ويقرب القربان على المذبح في كل البيع
Ut preces ea ratione fierent in cæteris Chaldæorum Eccleſiis, quomodo in Seleucienſi mos erat Eccleſia: & Diaconi Proclamationes intonarent quomodo ibi intonantur: lectioneſque Scripturæ legerentur, & Euchariſtia demùm ſuper altari conficeretur una eademque in omnibus Eccleſiis ratione. Hinc ſinguli ferè Seleucienſes Præſules in condendis circa Sacramentorum adminiſtrationem vel ſacram Pſalmodiam canonibus operam ſtudiumque ſuum contulerunt.

4 *Epiſtolas Synodicas de rebus Eccleſiæ ordinandis.* Fragmentum Synodicæ Mar Abæ de electione Catholici ſeù Patriarchæ, extat in Pontificali Chaldæorum Cod. Syr. Ami-

den.

den. XI. tom. 1. Bibl. Orient. pag. 583. & ſeq. & refertur à Sobenſi in Epitome Canonum Synodalium Par. IX. cap. 2. in hæc verba.

[illegible]

Mar Abas itaque ille magnus Catholicus & Martyr in ſua Epiſtola Synodica ita præcepit. Ne, inquit, Canones multo ſudore ac labore conſtituti confundantur, & Eccleſia perturbetur; definivimus atque ſtatuimus ego Abas Patriarcha, & aot Metropolitæ & Epiſcopi, ligavimus atque anathematizavimus in virtute Patris adorandi & principii expertis, & in verbo Filii ejus æterni, & in poteſtate Spiritus ejus Sancti, nequis cenſura, aut Eccleſiaſtico alio vinculo innodatus, aut crimine alicujus reus, aut primatum ambiens, aut ſui ipſius amator, vel pecuniæ cupidus, & ſuis ſerviat deſideriis, eaque charitati Dei præferens, præficiatur poſt obitum meum, & in throno meo ſedeat, & grande opus Patriarchatus obtineat. Volumus autem, ut ab Epiſcopis ejuſdem Patriarchicę Sedis de conſenſu omnium Epiſcoporum, & ambarum urbium, admoneantur Metropolita Beth-Lapetæ, ſi canonicè fuerit conſtitutus, deinde Metropolita Perath-Maiſan (hoc eſt, Boſræ:) *deinde Metropolita Arbelæ: deinde Beth-Seleuciæ. Et illi quatuor ad has urbes accedant, ternos ſecum ducentes ex ſingulis quatuor prædictis provinciis Epiſcopos: ſimulque congregati, de conſenſu utriuſque urbis eligant virum à qualibet infamiæ nota liberum, qui valeat perfectam fidem cautè cuſtodire, & rectam confeſſionem prædicare, & Eccleſiaſticorum Canonum obſervantiam vitæ ſuæ anteferre, & ſapienter gubernare in omni caſtitate & puritate. Hac porrò lege electum ad Eccleſiam Cochenſem deferant ſecundùm Sanctorum Patrum traditionem, & in Sede Catholica collocent, ut locum noſtrum poſt obitum noſtrum obtineat: quem Sanctæ Trinitatis, quæ eſt ſuper omnia, quæſumus, miſericordia cuſtodiat, confortet, & corroboret, ut præſit populo Chriſtianorum ad laudem Dei Patris & Chriſti ejus, ejuſque Spiritus ſancti. Si verò poſt obitum noſtrum aliter fiat præter ea, quæ diximus & decrevimus, &*

defi-

Digitized by Google

deſiuivimus; ira Dei veuiat de cœlo ſuper eos, qui ſecùs fecerint, & ſuper omnes eos, qui cum illis partem habuerint, iu nomine univerſi Chriſtianorum cœtas. Hæc itaque docuimus, & decrevimus in verbo Domini noſtri, ut poſt obitum noſtrum cuſtodiantur. Si autem poſtqaam ego Patriarcha deceſſero, non ſicut hoc ſcripto à uobis conſtitutam eſt, alter pro me Patriarcha creetur, irrita & inanis hujuſmodi electio ſit, eandemque cenſuram incurrant, qui eam fecerint. Siqae Patriarchæ electio non fiat intra magnam Eccleſiam Cochenſem, ſed extra ipſam magnam Eccleſiam, aut ab Epiſcopis & Metropolitanis contra hoc conſtitutum noſtrum; ab hoc magno miniſterio, & à quocunque gradu Sacerdotii excidiſſe declaramus & eum qui electus fuerit, & qui eum elegerint anathemati ſubditos fore uſqae iu ſæculum ex mandato glorioſæ Trinitatis, Patris & Filii, & Spiritus ſancti. Amen. Aliud bene longum fragmentum Synodicæ Mar Abæ ab eodem Sobenſi profertur in cit. Epitome Canonum Synodalium Par. VIII. cap. 19. in quo de poteſtate & juriſdictione Patriarchæ, Metropolitæ, & Epiſcopi diſſerit.

Elias Neſtorianus Damaſci Metropolita in ſuo Nomocanone, cujus ſupra memini, cauſam refert occaſionemque, quibus Mar-Abas ad eas Synodicas ſcribendas impulſus eſt.

وكان لمار بابى اهل وولد . فلما اعتنـاح جثلق بعده شيلا وكان له ايضا اهل وولد . ثم اعتناح . ثم صارت الجثلقة بعد شيلا الى رجلين مختلفين يقال لهما نرسى واليشع . ثم جثلق بعدهما فولوس لم يعش الا سنتين توفا فجثلق بعده مار ابا الاول فى سنة تسع من ملك كسرى انوشروان وكان امر الجثلقة قبله مضطربا نحو من خمسة عشر سنة لتحارب النصارى فيها ومصيرها بتحاربهم واختلافهم الى نرسى واليشع وتصييرهما فى كل مدينه لها مطران مطرانين وفى كل مدينة لها اسقف اسقفين من قبل كل واحد منهما واحد . واشتعل الشر والشغب بين النصارى المشرقيين بهذا السبب ودخل عليهم الاضطراب فى امر بيعهم وديارهم وجميع امورهم . فرفع الله عنهم بمكان مار ابا وصلواته الشركة بينهم فى الجثلقة والمطرنة والاسقفة وتفرد التدبير والسياسة فتجدد لاصلاح الفساد وتقويم الاولاد واقامة الدين على ايمان الرسل ومنهم ومن الابا الاولين من المغربيين والمشرقيين واعتنى بذلك اشد العناية وبث فيه الكتب والرسل الى كل ناحيه . ثم سار بنفسه الى كشكر فاجتمع اليه بها عدة من الاساقفة يسئل عليها اسقفا خيرا فاضلا وشخص فى من اجتمع عنده من الاساقفة الى كور دجله ثم الى كور الاهواز ثم الى بلاد فارس . فاصلح امر النصرانية فى جميع تلك الكور وجمع الفة اهلها واختار لها علما المطارنة والاساقفة وصلاحهم فصيرهم واخرجهم اليها واخرج عنها اهل الدغل والشغب والمخالفين من المطارنة والاساقفة والعالمين . وبلغ من ذلك افضل ما كان عليه رايه ونيته .

Habait autem Mar Babæus (inquit) *uxorem & liberos. Eoque mortuo Catholicus factas eſt Silas, qui itidem nec uxore, nec prole caruit. Quo defancto, Catholici dignitatem inter ſe diviſere Narſes & Eliſæus: eoſque Paulas excepit, qui poſt bieunium extinctus eſt: eique ſuffectus fuit Mar Abas primus auno uono regis Choſroæ Anuſcervani. Et hactenus quidem per quindeuuium Catholicorum ſucceſſio perturbata eſt propter Chriſtianorum de ea dignitate diſſidium, ex quo factam eſt, ut eadem à duobus, Narſete ſcilicet & Eliſæo, ſimul occaparetar. Diviſa itaque inter duos Catholicos prima Sede, reliquæ inter duot Metropolitas, vel inter duos Epiſcopos diſciſſæ ſunt, dum ſuam quiſque factionem tuetur. Quamobcaaſam odia atque ſchiſmata inter Chriſtiauos Orieutales exorta ſunt, omuiaque ſuſque deque permiſta atque pertarbata fuere, & Eccleſiæ monaſteriaque in factiones ſciſſa. Auctoritate tamen Mar Abæ ejuſque precibus dualitas Catholicorum, Metropolitarum, & Epiſcoporum ſublata eſt, & Eccleſiarum regimen ad unum rediit. Abas itaque operam dedit, ut omnia illa vitia tollerentur, & Eccleſiæ filii ſuos emendarent mores, atqae religio juxta fidem legeſque Apoſtolorum, & Canones antiquorum Patrum Occidentalium atque Orientalium reſtitueretur. Atque hoc negotium argere inſtitit datis per omnes regiones epiſtolis & miſſis legationibus. Nec his contentus, Caſcaram profectus, affluentibus ad ipſum Epiſcopis rogatas eſt, ut bonum & præſtantem eidem urbi Antiſtitem præficeret. Inde undcum illa Epiſcoporum Synodo provinciam Tigris, poſtea Hazitas, mox etiam Perſidem circumluſtravit: & ubique res Chriſtianorum compoſuit, & incolas ad pacem & concordiam reduxit, doctoſque Metropolitas & Epiſcopos, & Eccleſiæ regimini idoneos inſtituit, ejectis diſſidiorum & errorum auctoribus tùm Metropolitis, tùm Epiſcopis, tùm etiam laicis: multoque plura in hoc negotio, quàm ipſe cogitaverat optaveratque, conſequutus eſt.*

Synodo Mar Abæ, quæ è Syriaco in Arabicum converſa exſtat Cod. 27. ad calcem tom. 2. pag. 507. præmittuntur excerpta Epiſtolarum ejuſdem in hæc verba.

من بعد جهد ابطل التباينة التى ادخلها نرسى واليشع فى الجثلقة ورتب القوانين وله رسايل عجيبة تدل على ما فعله . والرسالة الاولى تتضمن زوال التباينة فى الجثلقة المشبهة للترويج بامراتين واستقرارها على الرياسة الواحدة .

اجتهد

Digitized by Google

اجتهد في تقرير امر الكراسي وازالة ذلك منها وقُررت على اب اب يدبرهما واحرم من استحق الحرم بان صار الى بلد بلد وقرّر وحرم مَن كان على الخطاء ودخل على كرسي اخيه وابطله ومن تاب منهم امره على درجه القسانية : حتى استقر امر البيعة . ونرس توفا واليشع استعفى من اسم الجثلقه وجميعًا اسقطا لما جرى في ايامهما من ابطال القوانين ومن البدعة في التباينة واقرّ من الاساقفة الذين ثبتوا في البلاد اقدمهم في الاسقفة واشدّهم طريقةً والاخر جعله قسًّا . واذا مات الاول كان يرتّبه في موضعه او ينقله الى موضع اخر . ومن كان منهم فاسد الطريقة اسقطه .

ورسالته الخامسة تتضمن ما يجب على المومن من طاعة الاسقف والاساقفة من طاعة الفطرك وانه لا ينبغي ان يخرج الناس عن القوانين البيعية والحدود التي حدّها غرانا الى السليحين .

رساله عامّة الى جماعة من اهل البلاد في ابطال الجثلقة المصاه وانه ليس للاساقفة ان يجمعوا لعمل مطران الكرسي الا مع الفطرك وان لا تدخل المطارنة والاساقفة الى كرسي الفطركة الا باذن الفطرك وان دخلوه لضرورة ليس لهم ان يجمّعوا جمعا او يفعلوا شيا او يلقوا الخصام . ومَن فعل هذا فهو مبعد من البيعة وجماعة الشعوب لا تقربه . ومن الان فانا اقطع وجماعة الاساقفة ان اناسا من المحرّمين والمبعدين والذين يحبّون نفوسهم والمال والشهوات وشهوات العالم لا يتسلطوا ان يجلسوا على كرسي بعدي لكن بعد موتي يكتب اساقفة الهوفركيا الى مطران جنديسابور ان كان مصامًا على القانون والى مطران البصرة والموصل والكرخ ويكون اربعتهم او ثلثة منهم ومع كل منهم ثلثة اساقفة ويختارون باجتماع اهل المدينتين رجلا امانته كاملة بلا كذب ولا نفاق ويعمل بالقوانين البيعية طاهرًا عفيفًا ويجلس على الكرسي بعدنا والله تعالى يقويه ويحفظه . ومَن يفعل غير هذا فغضب الله يحلّ عليه . وجماعة الشعب والاسكوليين يفعلون كذلك ولا يلتفت الى قول المفسدين والذين سقّطتهم كداوود المروزي ومن يخالطه وتمعون اسقف الانبار . ومن استام على غير هذا الوجه فهو باطل ومحروم .

ومن رسالته العامية الى الجموع في بلاد المشرق ان يصير الناس على قوانين البيعة وبعد ابطال التباينة في الجثلقة ولا يتجاسر احد على التعصّب وطوف البيوت وعقد المحاضر . وان يجرى امر التزويج على القانون الصحيح ولا يتزوج انسان بامراة ابيه ولا امراة عمه ولا بعمته ولا بخالته ولا باخته ولا بكنّته ولا بشي مما يجرى مجرى ذلك البتّة كالمجوس واليهود او بغير مومنة كالحنفا ولا يجرى الانسان في تزويجه على غير السنّة ولا يتزوج باثنتين . ومن اخطا بهذه الخطايا يفصح له الكهنة مدّة من الزمان للتوبة ويقبل . وان اقام على حاله يُمنع من البيعة . والقطع على الرجال يكون مثله على النساء . ومن فعل شيا من ذلك بصيرة يبصر ليتوب . ومَن لم يتب يُنفى من الجماعة ولا يجنّز ولا يمشى الناس قدام جنازته .

وفي رسالة اخرى انه من لم يقرّ بلاهوت المسيح وناسوته يكون محرومًا . ومَن لا يقرّ بالامه وموته وبان اللاهوتية ما انفعلت بذلك فهو محروم . ومن لا يختم الصلاة باسم الاب والابن وروح القدس فهو محروم .

Graudi opera Mar Abas *Præſulum diſſidium à Narſete & Eliſæo in Catholica Sede inductum ſuſtulit, Canoneſque reſtituit. Habetque admirabiles Epiſtolas ejus geſta continentes, quarum prima de abrogando Præſulum in eadem Catholica Sede diſſidio diſſerit, quod Polygamiæ comparat, Monarchiamque ſtatuit. Satagit autem, ut Epiſcopales Sedes eo vitio liberarentur, unumque Epiſcopum ſingulæ haberent: quique Eccleſiaſtica cenſura plecti commeruerant, in eos ſeverè animadvertit. Singulas quippe provincias circumluſtrans, in reos inquiſivit, eoſque convictos Eccleſiaſticis cenſuris coërcuit, & qui fratrum ſuorum cathedras invaſerant, deturbavit, reſipiſcenteſque in Presbyterorum ordine manere permiſit, donec Eccleſiaſtica res in ſumma pace conſtituta eſt. Et Narſes quidem obierat; Eliſæus verò Catholici nomen abdicaverat: utrumque autem* Mar Abas *ob ea, quæ illorum temporibus adversùs Canones innovata fuerant, & propter inductam in Eccleſiam polyarchiam, gradu ſuo excidiſſe declaravit: præcepitque, ut ex Epiſcopis, qui Eccleſiis præfecti fuerant, antiquior & melior Eccleſiam teneret, & alter in Presbyterorum ordine maneret, donec Epiſcopo defuncto, vacantem Eccleſiam ſuſciperet, aut ad aliam transferretur: quos verò corruptis moribus & vitioſos novit, omninò excluſit, & omni Eccleſiaſtico gradu carere voluit.*

Epiſtolâ quintâ diſputat de obedientia, quam Chriſtianus quiſque Epiſcopo ſuo debet, & Epiſcopi Patriarchæ: quodque nemini fas eſt, Eccleſiaſticos Canones & terminos ab Apoſtolis ſtatutos prætergredi. (Fragmentum exſtat

ſtat apud Sobenſem in Epitome Canonum Par.8. cap.19.)

Epiſtolâ Encyclicâ ad provinciales de abrogan.a prædicta in Catholica Sede Præſulum pluralitate agit, quodque nefas ſit Epiſcopis ad electionem Metropolitæ alicujus Sedis convenire abſente Patriarcha: neque liceat Metropolitis & Epiſcopis ad Patriarchæ Sedem ipſo inconſulto accedere; quodve ſi neceſſitate urgente eò acceſſerint, Synodum inter ſe habere, aut aliquid agere, aut turbas excitare non præſumant. Quicumque id auſus fuerit, ab Eccleſia & ab omni cœtu fidelium populorum alienus eſto. Et amodo ego, & Epiſcoporum Synodus ſub anathematis pœna cautum volumus, ne quiſpiam excommunicatus & à fidelium cœtu ſegregatus, aut ſui ipſius amator, & pecuniæ cupidus, ſæculive voluptatibus deditus, in Throno meo poſt obitum meum collocetur; ſed eo vacante, provinciæ Epiſcopi Metropolitam Gandiſapor (ſeù Lapethenſem) *ſi tamen canonicè fuerit electus, & Metropolitam Boſræ* (aliàs Perath-Maiſan) *& Moſul* (ideſt, Arbelæ atque Adjabenes) *& Carchæ* (ipſa eſt Beth-Seleucia) *admoneant. Atque omnes iſti quatuor, vel ſaltem tres* (Auctor verſionis hujuſce Arabicæ ex more temporum ſuorum tam Metropolitarum nomina, quàm numerum exprimit) *ad electionem proceſſuri, ternos Epiſcopos ſecum adducant, & cum ambarum urbium indigenis convenientes, eligant virum orthodoxum, ſine malitia, & ſine dolo, Canonum Eccleſiaſticorum tenacem, purum, caſtum, qui poſt obitum noſtrum ſuper Thronum ſedeat, quem Deus excelſus corroboret, ornamus, atque tueatur. Qui ſecus fecerit, ira Dei deſcendat ſuper eum. Et congregatio populi, & Scholaſtici ſimiliter agant, neve convertantur ad fabulas pravorum hominum, & eorum, qui à me dejecti fuere, cujuſmodi ſunt David Maruzita* (ideſt, Epiſcopus Maru, cujus mentio tom 2. pag.412.) *& fautores ejus, & Simeon Epiſcopus Anbaræ* (Ibidem pag. 413.) *Quicumque verò ordinatus fuerit contra hanc conſtitutionem, anathema ſit, & ejus ordinatio inanis cenſeatur.* (Fragmentum hujus Epiſtolæ ex Ebedjeſu Nomocanone Syriacè ſuprà produxi pag. 77.)

In altera autem Epiſtola Encyclica ad populos Orientales ſimilia quædam continentur. Primum ut omnes Eccleſiaſticis Canonibus inſiſtant, & poſt abrogationem Polyarchiæ in Catholica Sede nemo audeat conſpirationes facere, ſive conventus habere, aut circuire per domos. Matrimonia etiam juxta rectam Canonem fiant, neve quiſpiam patris ſui aut patrui uxori jungatur, neve amitæ vel materteræ, vel ſorori, vel nurui: neve quidpiam hujuſmodi audeat omninò quiſquam, ſecundùm conſuetudinem nempè Magorum, & Judæorum: neve ducat infidelem, ſicut Ethnici: neve quiſpiam illegitimè conjugii negotium tractare audeat: neve duas uxores ducat. Quicumque in hæc ſcelera lapſus fuerit, illi à Sacerdotibus pœnitentiæ ſpatium concedatur. Et ſi quidem reſipuerit, ſuſcipiatur. Sin autem in ſuo propoſito perſtiterit, ab Eccleſia arceatur. Eadem quæ viris, feminis lex eſto. Et quicumque aliquid hujuſmodi perpetraverit, omninò ſatagat, ut per pœnitentiam Deo ſatisfaciat. Qui verò reſipiſcere noluerit, ab Eccleſia expellatur, officioque funereo careat, & ejus cadaver nemo efferre audeat.

Aliâ vero Epiſtolâ hoc etiam habet, quod qui Chriſti divinitatem & humanitatem non confitetur, anathema ſit: & qui non confitetur ejuſdem paſſionem & mortem, & quod hæc divinitati non acciderint, anathema ſit; & qui orationem non claudit in nomine Patris & Filii & Spiritus Sancti, itidem anathema ſit.

Hucuſque excerpta ex nonnullis Epiſtolis Mar Abæ, qui quum anathema iis dicat, *qui Chriſti divinitatem & humanitatem non confitentur, aut negant Chriſtum paſſum & mortuum, aut paſſionem mortemque ad Divinitatem referunt;* duas quidem hæreticorum factiones per ea tempora in Meſopotamia & Aſſyria finitimiſque locis frequentes ſugillat, Eutychianos ſcilicet, & Manichæos, quorum poſtremi Chriſtum paſſum mortuumque negabant; primi verò unam ex divinitate & humanitate Chriſti naturam conflantes, paſſionem mortemque ad ipſam divinitatem referre convincebantur, præſertim quum ad Triſagium hymnum appendiculam illam, *Qui crucifixus es pro nobis*, adjicerent. Non tamen à Neſtoriana hæreſi recedit, quam ab ipſo ad extremum uſque ſpiritum retentam fuiſſe liquet ex canone quadrageſimo, quo doctrinæ Theodori Mopſveſteni inſiſtendum definit: liquet & ex Barhebræo, qui Choſroën Perſarum Regem eidem Mar Abæ hanc hæreſim objicientem inducit his verbis. [illegible]

Abam Catholicum Choſroës Anaſcervanus ſapiens Rex aliquando arceſſens, de fide cum ipſo diſputavit, inquiens. Cedo numerum gentium, quæ Mariam Deiparam dicunt, & Cyrillum ſuſcipiunt, earumque, quæ illam vocem reſpuunt & Neſtorium admittunt. Obmutuit ad

hæc

1 Item Canones 1 de regimine, Et Conſtitutiones Eccleſiaſticas. ܩܢܘܢܐ ܕܡܕܒܪܢܘܬܐ ܀ ܘܬܘܩܢܐ ܥܕܬܢܝܐ.

CAPUT LIX.

Hananus Adjabenus.

2 Hananus 2 quoque Adjabenus ܚܢܢܐ ܐܦ ܚܕܝܒܝܐ

Li- ܟܬܒܐ

hæc Catholicus: qui quum hinc mentiri non poſſet, inde veritati cedere cogeretur, tandem in anguſtias redactus: omnes, inquit, Chriſtianorum gentes vocem illam dicunt Cyrillumque ſuſcipiunt, nobis exceptis, qui id dicere recuſamus, & Neſtorium admittimus. Tùm verò increpans ipſum Rex, ait. Ergone mentiri omnes dicemus, voſque ſolos veritatem enunciare? Enimverò palàm fit, vos à Chriſtianorum cætu non fide dumtaxat, ſed & operibus immenſum quantum diſtare. Ubinam gentium Catholicus aut Epiſcopus mulierem cohabitatricem habet, ut vos habetis? Reliqua vide tom.2. pag.412.

Denique quod ait Mar Abas in ſua Synodica de Patriarchæ electione, *quicumque ordinatus fuerit contra hanc conſtitutionem, anathema ſit, & ejus ordinatio inanis cenſeatur*; error Neſtorianorum eſt illicitam ordinationem ab invalida minimè diſtinguentium. Qua in re notandus Canon Joannis illius ſectæ Patriarchæ, à Sobenſi in Epitome Canonum Synodalium Par.6. cap. 6 num. 14. relatus, quo Presbyteri & Diaconi ſi poſt apoſtaſiam reſipuerint, iterùm ordinari ab Epiſcopo jubentur. [illegible]

Si quis Presbyter (inquit) *aut Diaconus Jeſum Chriſtum abneguverit, deinde pœnitentia ductus reſipuerit, longo tempore in pœnitentia maneat. Peracta autem pœnitentia, ſuſcipiatur. Non tamen in ordine ſuo miniſtret, ſed laicorum gradum teneat. Quodſi ex tota virtute ſua pœnitentiam exhibuerit, manus impoſitionem ab Epiſcopo iterùm accipiat.* Hic error ei ſimilis eſt, quo Græci ſchiſmatici recentiores Chriſtianum quemcumque ad eorum ritus tranſeuntem niſi iterato baptiſmate non admittunt. Sed ad Mar Abam regredior.

1 *Canones de regimine, & Eccleſiaſticas conſtitutiones.* Sunt univerſim quadraginta, de quibus infrà ſermo erit, ubi de Synodo Mar Abæ, cujus meminit Sobenſis ad calcem Catalogi. Amrus notat, Mar Abam edito canone vetuiſſe, *ne Epiſcopus aut Patriarcha fieret omninò, qui uxorem haberet: nam id inductum fuerat à Rege Perſarum ſub Barſuma Niſibeno, coactique fuerant Patres ad nubendum.* Vide tom.2 pag.412.

2 *Hananus* Adjabenus, (non *Hadiaboju*, ut Ecchellenſis pag.53. neque *Chadibajo*, ut Hottingerus pag. 233.) Scholæ Niſibenæ magiſtrum agebat circa annum Chriſti 570. ſub Ezechiele Patriarcha, ut ſcribit Amrus in hujus vita. وكان بنصيبين من الملافنة ايشوعيب وابراهيم بن الحداد وحنانا . وكان لحنانا ثمانماية تلميذ .

Erant (inquit) *Niſibi Doctores Jeſujabus, & Abraham fabri ferrarii filius, & Hananus. Habebat autem Hananus octingentos auditores.* Vixit uſque ad tempora Sabarjeſu Patriarchæ, qui anno Græcorum 917. Chriſti 606. obiit, ut ex Amro tom.2. pag.415. obſervavi, idemque ſcripta Hanani damnavit, quod Theodorum Mopſveſtenum in exponendis Scripturis nequaquam ſequutus fuiſſet, ut teſtatur Timotheus Patriarcha in epiſtola Synodica, quæ in prima Synodo anno Hegiræ 174. ſcripta fuit, & in altera Synodo anno 189. confirmata: ubi enim de libris in Eccleſia recipiendis vel repudiandis diſſeruiſſet, hæc de Hanano, Sabadona, Eſaia, Joanne Apameenſi, Joſepho Huzita, Joanne Daliatbenſi, Ephræmo Elamita, Moyſe, & Abu-Noë apud Sobenſem in Epitome Canonum Synodalium Par. IX. cap. 5. ſubjungit. [illegible]

[illegible]

Antiquus invaluit mos, qui etiamnum in Dei Eccleſia viget, ut nemo magiſtri munus ſua ſponte ſibi præſumat, neve interpretem agere, aut libros componere, abſque permiſſu & præcepto illius, qui univerſalis Eccleſiæ regimen & gubernacula obtinet. Et hac quidem lege quicumque commentaria tractatuſve elucubrarunt, ſeſe continuere. Libros enim, quos componebant, expoſitiones & interpretationes, quas elaborabant, antequam ad vulgi manus venirent, ad Patriarcham aut tranſmittebant, aut ipſi per ſe deferebant: qui ſi ad id idoneus foret, ſuo ipſe ingenio intelligentiaque eorum libros examinabat: factaque inquiſitione, ſi quidem eæ lucubrationes approbationem & coronam mererentur, approbabantur & coronabantur. Sin verò approbatione illa indignas Patriarcha cenſuiſſet, rejiciebat velut Eccleſiaſticis legibus contrarias, damnabatque: quemadmodum Sabarjeſu Catholicus HANANI Adjabeni ſcripta condemnavit, & Jeſujabus Sabadunæ ſabulas, commentaque Eſaiæ Tabalenſis. Noſque ſimiliter blaſphemias illius Apameenſis, & Joſephi, atque Joannis Daliathenſis proſcripſimus. Si verò Patriarcha ob defectum ſcientiæ examen perficere non ſufficeret, ad id operis Epiſcopos eruditos, & Doctores exercitatos advocabat; & collatâ operâ definiebant, utrùm libri ſuſcipiendi vel rejiciendi viderentur. Et hæc ſanè fuit antiquorum regula, quæ noſtris quoque temporibus obtinet. Nam Ephræmus, qui cathedram & thronum Elamitarum tenet, & ille alter pudicus caſtuſque Raban Moſes Presbyter & Doctor, tertius etiam doctus & acutus Abu Noë, lucubrationes ab ipſis elaboratas, antequam à quopiam viderentur, ad nos tranſmiſere, ſcripſeruntque in hæc verba. Cognitionis tuæ fornace eas explorato, & ſapientiæ tuæ igne expurgato. Et ſiquidem in Eccleſiæ archiva recipiendas judicaveris, eaſdem recipi jubeto. Sin hoc honore indignas cenſueris, fac ut in mare projiciantur, aut igne abſumantur. Et iſti quidem viri Dei amantes ſic fecerunt. Hæc Timotheus, ſententiam à Sabarjeſu Catholico in opera Hanani latam referens. Atque huc reſpexit Sobenſis, quum ait de eodem Hanano, *alios plures libros edidit, qui propter Commentatorem repudiati ſunt:* eò ſcilicet, quia in ſacrarum Scripturarum expoſitione, à Theodori Mopſveſteni ſententia receſſit.

In libro Canonum Eccleſiæ Neſtorianæ tom. 2. Bibl Orient. pag. 507. exſtant hujus *Hanani Canones XXI. de Schola Niſibis*, Canonibus Narſetis ſubjuncti; quibus hæc præfatio præmittitur. وقام بعده اى بعد يوسف الاهوازى ويوحنا المعروف ببيت ربن وابراهيم ونرسى ؛ ايشوعيب الجدالى وصار جاثليقا وواحد بعد اخر . وجددت القوانين فى الاسكول فى ايام مار احادابويه مطران نصيبين والملفان حنانا اتباعًا للقوانين المقررة فى ايام مار نرسى ومار ابراهيم بمسلة الاسكلانيين لتجرى امورهم على السداد وتقرا فى كل سنة ويرتدع بها من هو على الباطل . والقوانين المقررة اولا كانت فى ايام هوشع مطران نصيبين وقبله فى ايام برصوما لما انتقل اسكول الرها الى نصيبين ورضا الاسكولانيين بها . والمقرر لها مار نرسى ومن كان معه وخط المطران فيها بالصحة واشهاد الاسكولانيين على نفوسهم انهم متى عدلوا عنها فهم غربا من البيعة .

Eique ſucceſſit; (idest, Joſepho Huzitæ & Joanni cognomento Bethrabanenſi, & Abrahamo, & Narſeti) Jeſujabus Gadalenſis (non hic, ſed Arzunita, de quo tom 2. pag. 412.) *qui poſtea Catholici dignitatem tenuit, ſicut & reliqui*

1 Libros [1] hos compoſuit dilucidavitque. ܟܬܒܐ ܗܠܝܢ ܣܡ ܘܦܫܩ.

Commentaria in Davidem, ܡܦܫܩܢܘܬܐ ܕܕܘܝܕ

In Geneſim, in Jobum, in Proverbia: ܘܕܒܪܝܬܐ ܘܐܝܘܒ ܘܡܬܠܐ.

In Eccleſiaſten, in Canticum Canticorum, ܘܕܩܘܗܠܬ ܘܫܝܪܐ ܕܫܝܪܝܢ

Et in duodecim Prophetas ſimul. ܘܕܬܪܥܣܪ ܢܒܝܐ ܐܟܚܕܐ.

Item expoſitionem in Marcum, ܘܡܦܫܩܢܘܬܐ ܕܡܪܩܘܣ:

Et in epiſtolas Pauli Apoſtoli. ܘܕܐܓܪܬܐ ܕܦܘܠܘܣ ܫܠܝܚܐ:

2 Declarationem [2] Fidei, ܘܕܦܫܩܬܐ ܕܗܝܡܢܘܬܐ

Et Sacramentorum, & Quæſtionum. ܘܕܐܪ̈ܙܐ ܘܕܫܘ̈ܐܠܐ..

3 De cauſâ [3] ſolemnitatis Hoſannarum: ܘܥܠܬܐ ܕܥܐܕܐ ܕܐܘܫܥܢܐ

4 De cauſâ feriæ [4] ſextæ Auri: ܘܥܠܬܐ ܕܥܪܘܒܬܐ ܕܕܗܒܐ.

Et ܘܕܟܬܒܬܐ

liqui alter poſt alterum. Temporibus porrò Achadabuæ Metropolitæ Niſibeni, & Hanani Doctoris, Scholæ leges reſtitutæ fuerunt ſecundùm Canones ſub Mar Narſete & Mar Abrahamo pro bono Scholarium regimine ſanciti, edictumque eſt, ut quotannis legerentur ad correctionem errantium. Qui verò confirmati ſunt Canones, recepti primùm fuerant ſub Hoſee Niſibis itidem Metropolita, & ſub ejus antecesſore Barſuma, poſtquam ex urbe Edeſſa Niſibin Schola tranſlata fuerat: illique à Scholaribus ſuſcepti ſunt: approbati autem fuere à Mar Narſete, & ab aliis, qui cum ipſo interfuero: ſubſcriptionemque Metropolitæ præſerunt ad faciendam rei fidem, necnon Scholarium teſtimonium profitentium ſe quandocumque ab illis declinaſſent, ab Eccleſia alienos fore.

1 *Libros hos compoſuit dilucidavitque*. Ecchellenſis, ܟܬܒܐ ܡܩܒܠܐ ܗܠܝܢ ܣܡ *hos compoſuit receptos libros*. Hottingerus: *cujus libri* ܡܩܒܠܢܐ (imò ܡܩܒܠܐ) *grati, accepti, commemorantur*. Sed in Textu Sobenſis totum hoc deſideratur.

2 *Declarationum Fidei*, hoc eſt, Symboli Nicæni, ut rectè apud Ecchellenſem, quem injuriâ carpit Hottingerus pag. 233.

3 *De cauſa ſolemnitatis Hoſannarum*. Amrus hujuſmodi feſtum in Eccleſia Syrorum Neſtorianorum ſub Babæo Patriarcha Acacii ſucceſſore inſtitutum fuiſſe ſcribit.

وعقد لهوشع مطرنة نصيبين • وفي ايامـــه عمل

الشعانـيـــن بنصـيـبـيـــن والدايـن •

Hic, inquit, *Hoſee Metropolitam Niſibis inſtituit, cujus diebus feſtum Hoſannarum Niſibi & Modainæ* (hoc eſt Seleuciæ) *celebratum fuit*. Vixit autem Babæus ad annum Græcorum octingenteſimum decimum quartum, ut refert idem Amrus citatus tom. 2. pag. 408. Iiſdem ferè temporibus apud Græcos Syroſque tùm Orthodoxos, tùm Jacobitas id Feſtum celebrari cœptum fuerat, teſtibus Severo in Homil. 125. & Joſue Stylita ad annum Chriſti 498. Vide tom. 1. p. 23.

4 *De cauſa feriæ ſextæ Auri*. Ita appellant Syri feriam ſextam infrà octavam Pentecoſtes, quod in ea legatur ex Actibus Apoſtolorum illud miraculum S. Petri ajentis ad claudum in ſpecioſa templi porta poſitum, *Argentum & aurum non eſt mihi*. In idem argumentum ſcripſit Sabarjeſu cognomento Roſtamus, de quo Thomas Maragenſis in hiſtoria monaſtica lib. 2. cap. 17. In officio Chaldæorum Codice Syr. Amiden. 1. tom. 1. pag. 581. adnotatur ܥܪܘܒܬܐ ܕܕܗܒܐ ܐܝܟ ܥܐܕܐ ܡܫܬܡܠܝܐ *Feriam ſextam Auri inſtar Feſtorum celebrari*, hoc eſt, ut ad Latinum morem loquar, *ſub Ritu Duplici*. Inter Severi homilias binæ ea de Feria habitæ ſunt, videlicet ſeptuageſima quarta, & nonageſima ſecunda: & priori quidem hic titulus præfigitur: *Homilia 74. habita feria ſexta hebdomadæ poſt Pentecoſten, quum Jejunium de more celebraretur, in illud quod legitur ex Actibus Apoſtolorum: Petrus autem & Joannes aſcendebant ad Templum hora Orationis nona: & vir quidam claudus ex utero matris ſuæ efferebatur &c.* Unde liquet tàm hanc, quàm Hoſannarum, de quibus mox dixi, ſolemnitatem ex Eccleſia Antiochena ad Seleucienſem Syrorum Neſtorianorum promanaſſe.

1 2 Et Rogationis [1], & Inventionis [2]. | ܘܕܒܥܘܬܐ ܘܕܫܟܚܬܐ.
Et Orationem de feſto Hoſannarum. | ܘܨܠܘܬܐ ܕܥܐܕܐ ܕܐܘܫܥܢܐ.
Alios denique plures libros edidit, | ܘܐܦ ܠܗ ܟܬܒܐ ܣܓܝܐܐ
Qui propter Commentatorem repudiati ſunt. | ܕܐܬܛܠܩܘ ܒܥܠܬ ܡܦܫܩܢܐ.

CA-

NOTÆ.

1 *Rogationis*. Ecchell. *de Litaniis*. Hottingerus, *Preces*: publicæ oimirùm ſupplicatinnes, ſub Ezechiele Patriarcha, atque adeò temporibus ipſius Hanani, *iodictæ*, de quibus tom. 2. pag. 413. & hoc tom. pag. 72.

2 *Inventionis*. Ecchell. *de Inventione (nempè Crucis.)* & quidem rectè: vnx enim *Crucis* ſubintelligitur, cujus de Inventione Hananus diſſeruit. Unde Hottingerus reprehendendus, qui quum eſſet Syriacorum Rituum planè ignarus, Ecchellenſem tamen hac in re arguere auſus eſt, inquiens: *quod de Inventione Crucis Ecchellenſis explicat, illud nimis eſt tortum*. In Officin Chaldæorum poſt Feſtum Crucis, quod menſe Septembri celebratur, quatunr Dominicæ ſequentes, *Inventionis* nomen habent, ſic:
ܚܕ ܒܫܒܐ ܩܕܡܝܐ ܕܫܟܚܬܐ.
Dominica prima Inventionis &c.

3 *Alios plures libros edidit, qui propter Commentatorem repudiati ſunt*. Ecchell. *Sed neglecti ſunt cauſa Commentatoris*. Hottingerus, *cætera, iacuria Scriptorum paulatim neglecta ſunt*, mentem Sobenſis haud aſſequutus. Neglecti ſuot, ſeù potiùs repudiati alii libri Hanani, eò quod cum Theodori commentatoris doctrina minimè cohærerent, ut ſuprà dixi. Nam in Conciliis Neſtorianorum ſob Mar-Aba, Jeſujabo, Sabarjeſu, & Gregorio definitum fuit doctrinam Theodori uſquequaque amplectendam eſſe. Mar Abas Canone 40. ارادنا كلنا نحن اساقفة الشرق مبنية على الامانة التى وضعها الثلثماية وثمانية عشر وفى تفاسير الكتب على مار ثيادورس
Sententiæ omnium noſtrum Epiſcoporum Orientis fundatæ ſunt ſuper fidem Patrum trecentorum decem & octo; in expoſitione autem Scripturarum, ſanctum Theodorum ſequimur. Jeſujabus Can. 2. فى اتباع تفاسير تادورس المفسّر والاعتماد على كتبه وان الذى يخالفها ويتبع غيرها فهو محروم كما فعل من عانده فى اتباع يوحنا فم الذهب.
Quod Commentaria Theodori Commentatoris ſequenda ſunt, ejuſque libris ſtandum; qui verò iis contradixerit, alia ſcripta amplexus, anathema ſit: quemadmodum fecit, qui eum (hoc eſt, Theodorum,) *impugnavit, Joannem Chryſoſtomum ſequutus*. Sabarjeſu. اجتمعت بسبب قوم من الديرانيين يظهرون ارا ردية منها ان الخطية بالطبع للانسان وادم خلق بطبعه غير مايت ويبطلون جوهرى المسيح وانهما اثنان وتفاسير تادورس المفسّر:
Hæc Synodus congregata fuit propter quoſdam cænobitas, qui inter cæteras pravas opinioaes hanc aſſerebant, inſitum ſcilicet eſſe in natura humana peccatum, & Adamum creatum natura immortalem: duas autem Chriſti ſubſtantias negant, & Theodori Commentatoris Commentaria impugnant. Et infrà: وفى تصحيح تفاسير المفسر الكبير وان من خالف على شى من ذلك كان محروما ومن قال بمواهبها
Commentariis igitur Commentatoris magni omnino inhærendum: qui verò iis quoquomodo repugnaverit, aut aliter ſenſerit, anathema ſit. Et paucis interjectis. والعهد الذى فى احرما بالاقرار من رهبان عمر بن برقيطى بالتثليث المقدس والاتحاد المعظم الذى لا انفصال له وادامه الدرس فى كتب المفسّر.
Id autem in fine Synodi *communibus monachorum cænobii Baritæ* (cujus mentio to. 2. Bibl. Orient. pag. 496.) *ſuffragiis concluſum fuit: ut ſcilicet in ſanctam Trinitatem, & magnam indiviſibilemque Unionem firmiter crederetur, librique Commentatoris aſſiduè evolverentur*. Gregorius denique: هذه السنودس اجتمعت فى وقت عقد غريغور الجاثليق وعقدت رايها على صحة الامانة الكبيرة وعلى صحة تفاسير المفسر الكبير.
Hæc Synodus coacta fuit, quum Gregorius Catholicus electus eſt. In hoc autem ſententiæ omnium convenere, ut Fides magna (ideſt, Symbolum Nicænum) *& Commentaria magni Commentatoris ſervarentur*.

CAPUT LX.

Aphraates Perſa.

1 Beatiſſimus Aphraates [1]	ܐܦܪܗܛ ܚܟܝܡܐ ܦܪܣܝܐ
Sapiens Perſa	ܗܘ ܣܡ ܬܪܬܝܢ ܦܢܩܝ̈ܬܐ
2 Duos [2] compoſuit tomos:	ܥܡ ܗܘܐ ܐܝܟ ܡܠܝ̈ܐ.
3 Nec non orationes [3] ordine alphabetico digeſtas.	ܒܝܬ ܡܐܡܪ̈ܐ ܕܥܠ ܐܠܦ ܒܝܬ.

CAPUT LXI.

Hibas, Cumas, & Probus.

4 Hibas [4], & Cumas [5] & Probus	ܗܝܒܐ ܘܩܘܡܐ ܘܦܪܘܒܐ
5 E Græco in Syriacum	ܡܢ ܝܘܢܝܐ ܠܣܘܪܝܝܐ
Tranſtulerunt libros Commentatoris	ܐܦܩܘ ܟܬܒ̈ܐ ܕܡܦܫܩܢܐ
6 Atque Ariſtotelis [6] Scripta.	ܘܡܟܬܒܢܘܬܗ ܕܐܪܣܛܘ.

Ad ܗܡ

NOTÆ.

1 *Aphraates*, Barhebræo ܦܪܗܕ *Pharhades*, Ecchellenſi *Aphrahet*, cognomento *Sapiens Perſa*, ſeù *Sapiens Perſarum*, claruit ſub Papa Epiſcopo Seleuciæ circa annum Chriſti 320. Jacobo Niſibeno & Ephræmo Syro æqualis. Vide tom. 2. p. 398.

2 *Duos compoſuit tomos*, Adhortationum ſcilicet, ut ſcribit Barhebræus loc. cit.

3 *Orationes ordine alphabetico*. Duas ſuprà viginti epiſtolas vocat Barhebræus, quæ exſtant Cod. Syr. 45. tom. 1. Bibl. Orient. pag. 617. Ecchellenſis vertit, *Orationes de literis Alphabeti*, minus rectè: non enim Aphraates de literis Alphabeti diſſeruit, ſed carmina moralia juxta ordinem literarum alphabeti compoſuit.

4 *Hibas* ܗܝܒܐ Sobenſi, Syris ܐܝܒܐ *Ibibas*, hoc eſt, *Donatus*, Edeſſenam Eccleſiam rexit ab anno Chriſti 435. ad annum 457. quo obiit die 28. Octobris, ut latè dixi tom. 1. à pag. 199. Eum Theodori libros in Syriacam linguam tranſtuliſſe, præter Sobenſis auctoritatem teſtantur Presbyteri Edeſſeni ejuſdem accuſatores in quatuor Conciliis Antiochiæ, Tyri, Beryti, atque Chalcedone. Hinc *Interpretis* titulum aſſequutus eſt apud Syros Neſtorianos, qui ipſum etſi à Neſtorii erroribus patrocinioque reſipiſcentem, ſuorum tamen Doctorum in numerum accenſent, propterea quod initio motæ propter Neſtorium quæſtionis, hujus partibus impensè faviſſet, ſcriptâ ad Marim Perſam famosâ illa epiſtolâ, quæ poſtea in quinta Synodo damnata fuit. Vide Tom. cit. pag. 203.

5 *Cumas & Probus*. Ecchell. *Cumi & Pharuba*. Doctores erant in Schola Edeſſena, ubi adhibito Hiba ſocio, libros Theodori Commentatoris atque Ariſtotelis è Græco in Syriacum tranſtulere, ut plana ſunt Sobenſis verba, quæ tamen Hottingerus p. 231. quum non intellexiſſet, pro libris *Commentatoris*, hoc eſt, Theodori, expoſitiones quaslibet Ariſtotelicas poſuit, ſic: *Cumæus adhibitis ſociis Hiba & Pharuba, ex Græco idiomate in Syriacum tranſtulit ſcripta Ariſtotelis, aliaque ὑπομνήματα*. Inter operum Ariſtotelicorum interpretes numeratur idem Probus apud eundem Hottingerum in Bibl. Orient. p. 222. 223. 230. etſi فوبرس *Phubrius*, vel *Phubræus* per literarum tranſpoſitionem dicatur. De Probo altero, quem Petrus Junior Monophyſitarum Patriarcha Antiochenus damnaſſe dicitur in hiſtoria Dionyſii, vide obſervata tom. 2. pag. 72.

6 *Ariſtotelis ſcripta*. Hinc patet, apud Syros tùm Orthodoxos, tùm Neſtorianos Philoſophiam Ariſtotelicam prius coli cœptam fuiſſe, quàm apud Monophyſitas. Verſionem Dialecticæ Ariſtotelis Jacobus Edeſſenus

Ad hæc compoſuit Hibas interpres
Commentarium in Proverbia:
Et Interpretationes, & Hymnos,
Atque diſputationem adversùs contentioſum.

ܣܡ ܗܝܒ ܗܟܝܠ ܡܬܪܓܡܢܐ
ܡܦܫܩܢܘܬܐ ܕܡܬܠܐ :
ܘܬܘܪ̈ܓܡܐ ܐܦ ܡܕܪ̈ܫܐ
ܘܕܪ̈ܫܐ ܕܥܡ ܚܪ̈ܝܢܐ .

CAPUT LXII.

Diſcipuli Mar Abæ.

1 Diſcipuli 1 quoque Mar Abæ
Compoſuerunt libros, quos ſumus commemoraturi:
Librum *ſcilicet* commentariorum
2 In Danielem: & 2 Hymnos.

ܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ ܕܝܢ ܕܡܪܝ ܐܒܐ
ܣܡܘ ܗܘܘ ܣܦܪ̈ܐ ܕܥܬܝܕܝܢ .
ܟܬܒܐ ܕܡܦܫܩܢܘܬܐ
ܕܕܢܝܐܝܠ ܐܦ ܡܕܪ̈ܫܐ .

CAPUT LXIII.

Thomas Edeſſenus.

3 Thomas 3 Edeſſenus 4 ſcripſit
4 De cauſa Nativitatis 5 & Epipha-
5 niæ.

Epi-

ܬܐܘܡܐ ܐܘܪܗܝܐ ܟܬܒ
ܥܠܬܐ ܕܝܠܕܐ ܘܕܢܚܐ .

ܘܐܦܣܢܐ

ſenns fecit. Nicolai autem librum de Summa Ariſtotelicæ Philoſophiæ è Græco in Syriacum tranſtulit Honainus Iſaaci filius, ut dixi tom. 1. pag. 493. & tom. 2. pag. 310. De reliquis Syris, Arabibuſque operum Ariſtotelicorum interpretibus vide Hottingerum in Biblioth. Orient. cap. 2. à pag. 219. ad pag. 241. De varia verò Philoſophiæ Ariſtotelicæ tàm apud Græcos, quàm apud Latinos fortuna conſulendus Launojus in ſingulari libro hac de re edito, cujus ſummam exhibet Fabricius Bibl Græc. tom. 2. à pag. 178.

1 *Diſcipuli Mar Abæ*. Amrus citatus tom. 2. pag. 412. hoſce enumerat Mar Abæ diſcipulos: *Narſetem* ſcilicet *Epiſcopum Anbaræ: Jacobum Metropolitam Beth-Garmæ: Paulum Metropolitam Niſibis: Ezechielem Epiſcopum Zuabiæ*, qui poſteà ad Patriarchalem dignitatem evectus fuit: *Kajuram Doctorem Hirtæ*, qui præceptoris ſui cadaver humandum curavit: *Ramjeſu*, & *Iſai*, qui Scholæ Seleucienſi præfuere: *Moyſen Epiſcopum Carchæ: Barſabam Epiſcopum Sciaukerdæ: Davidem Metropolitam Maru*, qui ab eodem Mar Aba depoſitus fuiſſe dicitur: *Sciubchalmaranum Epiſcopum Caſcaræ: Sergium Doctorem Hazæ*, hoc eſt, Scholæ Adjabenicæ: *Jacobum Doctorem* ejuſdem fortaſſe Scholæ: *& Thomam Edeſſenum*. Ex his verò nonnullos ſingulari capite in Catalogo laudat Sobenſis, ut Paulum, Ezechielem, Kajuram, Sciubchalmaranum, Sergium, & Thomam: alios tacitus præteriit.

2 *Hymnos*. Ecchellenſ. *Colloquia*, minus rectè.

3 *Thomas Edeſſenus*, non Iacobita quem Heracleenſem vocant Syri, ut conjicit Barhebræus citatus tom. 2. pag. 411. Sed Neſtorianus, qui Mar Abam ſermonem Græcum docuit & in convertendis Theodori operibus in linguam Syriacam adjuvit, ut refert Amrus, qui tamen ſibi repugnat, quum eundem Thomam nunc Mar Abæ præceptorem dicit, nunc inter diſcipulos numerat.

4 *Edeſſenus*. ܐܘܪܗܝܐ *Orrhoita*. Celeberrimam illam Meſopotamiæ urbem, *Orrhoam*, *Arach*, & *Edeſſam* Syris appellari, ſæpiùs notavi tom. 1. & 2. Vide Ecchell. in not. ad hunc locum pag. 249 ubi Seldenum meritò reprehendit, quod vocem Arabicam الرهاويه, quæ *Edeſſenam* ſignificat, *Rheavienſem* reddidit, hac addita nota; *ſed interim loci unde ſic dicatur, plane nimis ignari*. Neſtorianos ſub Choſroë Anuſcervano Eccleſiam Edeſſenam pulſis orthodoxis occupaſſe, Cedrenus ſcribit.

5 *De cauſa Nativitatis & Epiphaniæ*.

In

1 Epiſtolam 1 adversùs Tonos.	ܘܐܓܪܬܐ ܕܥܠ ܩܠܐ :
Solutionem Aſtrologiæ.	ܘܫܪܝܐ ܐܣܛܪܘܠܘܓܝܐ .
Prolixos ſermones Paracleticos:	ܡܓܪܓܬܐ ܕܒܘܝܐܐ
2 Et diſputationes 2 adversùs hæreſes.	ܘܕܘܪܫܐ ܕܠܘܩܒܠ ܗܪ̈ܣܝܣ .

CAPUT LXIV.

Sergius Rheſinenſis.

3 Sergius 3 Rheſinenſis compoſuit	ܣܪܓܝܣ ܕܪܝܫܥܝܢܐ ܣܡ
Commentarios in Dialecticam.	ܦܘܫܩܐ ܕܡܠܝܠܘܬܐ .

CAPUT LXV.

Paulus Niſibenus.

4 Paulus 4 Niſibenus ſcripſit	ܦܘܠܘܣ ܕܢܨܝܒܝܢ ܐܟܬܒ
5 Commentaria in 5 Scripturam:	ܡܦܫܩܢܘܬܐ ܕܣܘܪܛܐ :

Et ܘܕܘܪܫܐ

In Ægypto & reliquis Orientalibus Eccleſiis Feſtum Nativitatis & Epiphaniæ Domini uſque ad tempora S. Joannis Chryſoſtomi ſimul celebratum fuit, ut idem Chryſoſtomus homil. 72. tom. 5. quæ eſt *in Natalem diem Salvatoris noſtri* teſtatur, affirmans, quum illam recitaſſet Orationem, nondum decem elapſos fuiſſe annos, quum primùm dies ille, Nativitatis nimirùm, innotuiſſet Eccleſiæ Orientali. Utrumque Feſtum Armeni in præſentem uſque diem conjungunt. Vide Svicerum in Lexico, verbo ἐπιφάνια.

1 *Epiſtolam adversùs Tonos:* in qua ſcilicet cantus diverſis tonis exeuntes, qui in Eccleſia Syrorum uſurpantur, minus probat. Ecchell. & ex eo Hottingerus habent, *Epiſtolam de componendis hymnis*, minus rectè.

2 *Diſputationes adversùs hæreſes.* Ecchellenſis cum præcedenti opere conjungit, hunc in modum; *prolixas conſolatorias literas diſputationis adversùs hæreſes:* nam literam ܕ Daleth pro ܘ Vau in textu voci ܕܘܪܫܐ, quæ *diſputationem* ſignificat, præfixit.

3 *Sergius* Rheſinenſis (non Raſhinius, aut Raſchinæns, ut apud Ecchell. & Hottingerum: eſt autem *Rheſina* ſeù *Reſaina* urbs Meſopotamiæ circa Aborum fluvium, ut dixi in Diſſertatione de Monophyſitis) Archiater apud Syros celeberrimus, qui primus libros Philoſophicos & medicos ex Græco in Syriacum traduxit, teſte Gregorio Barhebræo, cujus verba tom. 2. pag. 315. citavi. Idem Sergius ab Ephræmo Patriarcha Antiocheno Romam miſſus dicitur ad S. Agapitum Papam adversùs Anthimum Conſtantinopolitanum, ut ex eodem Barhebræo notavi tom. cit. pag. 323. Laudatur in hiſtoria Dynaſtiarum pag. 94. 99. & 172. Alius fuit à Sergio Scholæ Adjabenicæ præceptore, qui ab Amro inter Mar Abæ diſcipulos recenſetur, quemadmodum ſuprà dictum eſt. An autem unus idemque ſit cum Sergio illo interprete, qui ſub Choſroë Perſarum Rege ac Juſtiniano Imperatore claruit, Regumque Perſarum ſeriem & geſta in linguam Græcam deprecante Agathia Scholaſtico convertit, non auſim definire. Ætas utriuſque, locus, ſtudium, linguarumque peritia conveniunt. Vide Agathiam lib. 4. pag. 141.

4 *Paulus* Niſibenus Epiſcopus, Mar Abæ diſcipulus, interfuit Synodo, quam Joſephus ejuſdem Mar Abæ ſucceſſor indixit, ut in fine ejuſdem Synodi legitur his verbis:

وحضر هذا السنودس عدة من الابا ومنهم
فولوس مطران نصيبين في عدد من حضر وذكر
الرتب وان رتبة نصيبين الثانية .

Huic Synodo complures Patres interfuere, quos inter Paulus Niſibis Metropolita: decretuſque fuit Sedium ordo, utque Niſibenus Thronus ſecundas obtineret: Primum enim à Patriarcha locum Epiſcopus Lapethæ ſeù Gandiſapor, occupat, ut ex Tabulis Amri & Eliæ tom. 2. pag. 458. obſervavi. Præfuit autem Joſephus Patriarcha ab anno Græcorum 863. ad annum 875.

5 *In Scripturam.* Syriacè ܣܘܪܛܐ *Surta*,

quæ

Et diſputationem adversùs [1] Cæſarem :
Et Epiſtolas diverſi generis.

ܡܐܡܪܐ ܕܠܘܩܒܠ ܩܣܪ :
ܘܐܓܪ̈ܬܐ ܕܫܪ̈ܟܐ .

Caput LXVI.

Babæus magnus, Archimandrita.

2 Babæus [2] magnus compoſuit
Tres

[illegible]

quæ vox quum aliàs *imaginem* ſignificet, hìc pro *Textu* (Sacræ nimirùm Scripturæ) ſumitur: & frequenter apud Syros Expoſitores occurrit.

1 *Diſputationem adversùs Cæſarem.* Ita in Textu Sobenſis. Hottingerus pag. 236. ſuſpicatur legendum eſſe *adversùs Choſroëm.* Barhebræus Mar Abam Pauli præceptorem cum Choſroë Perſarum Rege diſputantem inducit tom 2. pag. 411.

2 *Babæus*, cognomento magnus, celeberrimi in monte Izla apud Niſibin cœnobii, quod Abrahamus ſub Babæo Patriarcha fundaverat, monachus ejuſdemque Abrahami diſcipulus, & in præfectura cœnobii poſt Dadjeſu obitum ſucceſſor, claruit ſub Patriarchis Neſtorianorum Ezechiele, Jeſujabo Arzunita, Sabarjeſu, & Gregorio ab anno circiter Græcorum 880. ad annum 939. ut ſcribit Thomas Maragenſis in hiſtoria Monaſtica lib. 1. cap. 7. & ſeqq. ubi monachos quoſdam incontinentes ab ipſo ejectos refert ſub Jeſojabo Patriarcha anno Græcorum 901. Poſt obitum verò Gregorii Patriarchæ, quum Choſroës Hormiſdæ filius Chriſtianis vetuiſſet, nequem Patriarcham ſibi præficerent, vacuam Sedem eundem Babæum rexiſſe uſque ad annum Chriſti 628 Hegiræ 6. quo Siroës interfecto Choſroë Regnum Perſarum occupavit, & Jeſujabus Gadalenſis in Patriarcham Neſtorianorum electus fuit. Verba Maragenſis hæc ſunt.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Beatus autem iſte Mar Babæus ex Beth-Ainata Zebedeæ (inſulæ) *pago oriundus, diſcipulus fuit, ſicut de ipſo proditum eſt, quemadmodum & pater noſter Jacobus, Mar Abrahami viri docti & ſapientis. Inerat autem illi, velut vitium à natura inditum, in loquendo imperandoque aſperitas & impetus quidam. Idem Patrum libros luculentis commentariis illuſtravit. Quum verò Dadjeſa deceſſiſſet, eidem ſuffectus eſt Mar Babæus, Congregationiſque regimen obtinuit, ordine tertius. Quo tempore Diabolus in illo benedicto agro electi tritici à diligentibus piiſque agricolis ſati maledicta fœdæ doctrinæ ſuæ zizania diſſeminare exorſus eſt &c.*

Quoſdam quippe ex eodem grege monachos fornicationis ſpiritu implevit, carniſque concupiſcentiâ, quæ luxuriæ mater eſt, mentes eorundem confudit, eoque audaciæ impulit, ut ſibi mulieres raperent, atque ut fama eſt, ad cellas exterioris atrii, in quo morabantur, eas exciperent. Et in hoc quidem execrabili turpique opere aliquantiſper perſeverarunt. &c.

Aderat autem in ſacro illo cœnobio beatus quidam nomine reque ipſa Elias. Et hic quidem ſeculari generatione ex magna Arabum Tajorum urbe Hirta oriundus erat: literis autem operam dederat in urbe Niſibi: aſceticæ demùm vitæ moribus in illo ſancto cœnobio imbutus fuerat &c. Jam verò quemadmodum beati Eliæ operâ Deus omnium dominus prophetas Baal perdidit peremitque: ita eidem univerſitatis Domino placuit per hunc antiqui illius Eliæ cognominem ejuſdemque prophetæ in ſimili opere jocum malas ſpinas ignis incendio diſpoſitas atque præparatas, iſtorum ſcilicet hominum flagitia turpemque converſationem diſſipare. Narrant quidam, Eliam id ex divina revelatione didiciſſe, & ab Angelo illi præceptum fuiſſe, ut intempeſta nocte è cella ſua ad illorum hominum cubicula clam proreperet. Alii contra affirmant, Eliam caſu illuc veniſſe, ſtrepitumque teli liciatorii mulierum texentium audiviſſe. Alii demùm produnt ab Elia pueros illorum monachorum *filios circa parentum cellas luſitantes repertos fuiſſe: ſciſcitantique, quinam forent, & unde illuc advenisſent, eos reſpondiſſe, in eodem loco ſe natos, ſuoſque patres ibidem ſe habere, ſingulorum item nomina indicaſſe &c. Eo itaque deprehenſo ſcelere Elias obſtupuit, hæſitque attonitus &c.*

Mos erat in eo ſacro monaſterio receptus, ne ex quacumque cauſa ſignum Congregationis pulſaretur, niſi jubente Cœnobiarcha; id verò ſi unquam eo inconſulto fieret, indicabat ipſius Cœnobiarchæ exauctorationem. Illuxerat jam dies, quum beatus Mar Elias interiorem monaſterii ædem ingreſſus, Æditno præcepit, ut è ſuperiori loco ſignum Congregationis pulſaret. Quod audiens Æditnus, præcipientis auctoritatem dignitatemque reveritus, reſiſtere non eſt auſus, nec illud opponere, quod id fieri inconſulto cœnobii præfecto minimè liceret; ſed extemplo dicenti paruit, quodque Beatus imperaverat, promptè exequutus eſt: continuoque omnes ad Eccleſiam convenerunt. Sanctus verò Mar Babæus, qui eo tempore monaſterio præerat, mirabatur, quod ſe inconſulto, nullâque quam ipſe ſciret urgente cauſa, Congregationis ſignum datum fuiſſet. Æditnum itaque interrogat, cujuſnam juſſu ſignum pulſaſſet. Elias, reſpondit, zelotes hoc ut facerem, imperavit. Tùm verò quum Cœnobiarcha rei tam inſolitæ cauſam ab Elia ſciſcitaretur: qui fieri poſſe dicam, reſpondit Elias, Pater & magiſter noſter, ut quæ in locis à nobis maximè remotis geruntur, te minimè lateant; ea verò quæ domi tuæ & apud te flagitiosè perpetrantur, te latere potuerint? Huccine res noſtræ reciderunt, ut qui tibi ſubditi non ſunt, te revereantur tuique præſentis juxtà atque abſentis aſpectum fugiant & latebras quærant. In hac tamen Dei hæreditate Sodoma revixerit, & Gabaa inſtauretur? Quînam fieri potuit, ut cancer ſerpens & ulcus corruptionis membra ſancti corporis, filios inquam, tuæ ſanctitatis, invaſerit? Ubinam eſt benedictio patris noſtri Abrahami, & inſtitutio Mar Dadjeſu, & doctrina fluvii Gebon, quæ eſt doctrina tua? Quoniam veſtra inſtitutio maledicta reptilia ſerpentis homicidæ ſobolem procreavit. Quidam itaque ex nobis, ex his, qui coram te adſunt, quorum oculi hæc vident & aures audiunt, injuſtitiam conceperunt & pepererunt iniquitatem, & aquas turbidas biberunt, & labruſcas comederunt, & cum filiabus Moab fornicati ſunt conſilio Balaam intelligibilis, & Deum Abraham & Iſaac & Jacob obliti ſunt. Tuum itaque, Pater, eſt, ut zelotem Phinees æmulatus, zeli tui haſta reos confodias, & viſcera diſpergas immundorum iſtorum hominum, qui paterno cœtui omnium filiorum Orientis hanc notam inuſſerunt. Tuum eſt, ut eos, quos hiſce oculis egomet vidi, perdas, & de Bethel ex domo Domini Dei Patrum tuorum abigas.

Quum hæc & hujuſcemodi ſacrum illud os loqueretur, atque in omnes qui aderant, timor ac tremor irruiſſet, ſanctus Mar Babæus ad Eliam converſus: rem, inquit, ita ſe habere, ut affirmas, tantùm oſtende; tùm ego quæ mei officii ſunt, faciam. Tunc verò Elias ſceleſtos illos digito oſtendit & publicavit. Hi ſunt, ajebat, homines illi, qui palantes ex ovili vitæ exierunt, ut ſpinas paſcerent. Hi ſunt, qui Hieruſalem reliquerunt, & inter ſerpentes ruinarum Hiericuntinarum ambulare maluerunt. Hi ſunt, qui fecerunt vitulum in Horeb, & adoraverunt ſculptile, & mutaverunt gloriam ſuam in ſtercus & in corruptionem immundam. Et ecce mulieres in cellis eorum, & nudeum ipſis filii. Hi ſunt quorum nequitia me coëgit, ut iſta præciperem, & facerem inconſultâ tuâ ſanctitate.

Quum autem hæc ex zelo dicta & ſignificata fuiſſent à ſecundo Elia, vehementer ingemuere ſancti illi, ſceleſtoſque monachos monaſtico habitu exuerunt, & in tonſura capitis illorum hiatum fecerunt: eoſque atque mulieres filioſque eorum inde ejectos expulerunt, & excitato igne cellas eorum concremarunt. Pergit referre, ejectos è cœnobio Izlenſi monachos, in locum, quem Phughitam vocant, pœnitentiæ cauſa receſſiſſe; eoſque inter à Babæo archimandrita etiam Jacobum cœnobio expulſum, perinde acſi flagitiorum eorum monachorum conſcius & particeps eſſet: quo in montes Cardoos primùm, deinde in Beth-Abe, ubi maximum cœnobium ædificavit, abeunte, reliquos Izlenſes cœnobitas adversùs eundem Babæum tumultuantes, in diverſas Aſſyriæ partes ſponte commigraſſe. Mox quum Gregorii Caſcarenſis electionem præter Choſroïs Regis juſſum, qui Gregorium alterum Niſibenum in Patriarcham eligi præceperat, factam narraſſet, ſubjungit. [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Hæc igitur quum Rex audiiſſet, didiciſſetque, non Gregorium illum, quem Catholicum fieri præceperat, à Chriſtianis ordinatum fuiſſe, ſed Gregorium alterum ejus loco per fraudem ſuffectum; benevolentiæ amoriſque immemor, queis Chriſtianos univerſos, ac præſertim Sabarjeſu proſequebatur, iraque excandeſcens, collatâ Gregorius poteſtate ne uteretur, effecit. Juravit præterea per ſolem Deum ſuum, quoad ipſe vixiſſet, non paſſurum ſe, ut in regione Orientis Patriarcha fieret: quod & præſtitit, quum ope-

operâ omni diſcipulus Satanæ in id incumberet, ut ſacrum Sacerdotium Chriſtianis in ditione ſua conſtitutis adimeretur: deficiente ſcilicet qui generat patre, filios etiam, qui generati erant, paulatim deficere oportebat. Atque ita donec is Chriſtianorum Orientis gladio cæſus eſt, ſancta Eccleſia (Neſtorianorum nimirum ſectæ) *Patriarcha caruit, quum neque Metropolitæ neque Epiſcopi ordinarentur. Quamobrem luctus mœrorque fideles omnes occupaverat, quod Præſule, Rectore, ac Patrum Patre Patriarcha deſtitui eſſent.*

Per idem tempus doctrina virtutumque operibus clarebat in ordine monachorum beatus Mar Babæus magnus. Ad hunc igitur literas dederunt Metropolitæ, qui finitimis diœceſibus præerant: Mar Cyriacus ſcilicet Niſibis, Mar Jonadab Adiabenus, & Mar Gabriel Charchæ (ſeu Oppidi) *Beth-Seleuciæ: qui quum ſacra cœnobia per eos dies frequenter ædificari cernerent verebanturque, ne impia Meſſalianorum doctrina cum paucis aliorum hæreticorum opinionibus in illis regionibus ab Agricolis diaboli diſſeminaretur, nec ipſi Eccleſias viſitare poſſent, Regem veriti, ne ſcilicet Rex Choſroës ipſos calumniaretur, quod Patriarcham ordinaſſent, atque ita in diſcrimen capitis adducerentur: his, inquam, de cauſis ſanctum Mar Babæum Eccleſiæ doctorem, quem omnibus conſtabat monachum, non Epiſcopum eſſe, rogarunt, donec feliciora Eccleſiæ ſuæ tempora Dominus largiretur, ut cœnobia, & Anachoretarum monaſteria viſitaret, defectuſque omnes suppleret; infirmos verò impietatique mancipatos ex Eccleſia deturbaret. Et illi quidem literas ea de re poteſtatem hujuſmodi continentes ſcripſere. Babæus verò tamquam diligens operarius ſollicituſque miniſter Eccleſiam adminiſtravit, & incorruptam ſervavit uſque ad obitum impii Regis Choſroïs. Qnnm autem Catholicus ordinatus eſt, tunc ille in cœnobium ſeceſſit &c.*

At Choſroës Rex Hormiſdæ filius quum in extrema ſenectute colligendis per fas nefaſque opibus intentus eſſet; mortuo beato Mar Jazdino fidelium principe, quem ſeculari magnitudini coronam gloriamque cœleſtem conjunxiſſe, & in thalamum ſupernæ felicitatis admiſſum fuiſſe præclara ipſius geſta teſtatum faciunt; beneficiorum, quæ ab eo acceperat, immemor, opes ejus omnes bonaque abſtulit, & Samatam Curtamque ipſius filios, benedictione dignos veroſque fideles, è divitibus pauperes effecit & ex ſummo illo gloriæ dignitatiſque faſtigio in abjectam privatorum conditionem redegit. Quum verò beatus Samatas unà cum ſtulto Rege Choſroë malitiam conſenuiſſe & in dies augeri cerneret, Mahuzam regiam urbem clam petens, quatuor ſupra viginti Choſroïs filiis, qui ibi educabantur, gladio peremptis, Siroëm ejuſdem filium, qui & Cavades dicitur, inde eductum in oppidum eorum adduxit, & reſeratis carceribus, quotquot vinculis detinebantur ſolutos equiſque impoſitos, armis ad bellum committendum aptis communivit: atque ita Siroëm reluctante patre in regnum immiſit, levi negotio, quum ob Choſroïs avaritiam ingluviemque copias ejus fudiſſet diſſipaſſetque. Ingreſſus autem honorabilis Samatas cum ſervis ſuis palatium Choſroïs, haſta Regem confodit. Quo interempto, pax & tranquillitas omnibus ubique locorum Eccleſiis affulſit, & Samatæ juſſu ſpes bona hominibus à Siroë copiis annunciata eſt. Siroës verò continuò præcepit, ut Catholicum Chriſtiani ordinarent: ordinatuſque eſt Mar Jeſujabus Baladæ Epiſcopus, qui Gadalenſis ex Gadala Arabiæ pago nuncupatur. Coacta enim Synodo quum Patres omnes ſanctum Mar Babæum rogaſſent, ut Catholicus fieret, renuit ille: ajebat enim malle ſe in cella cœnobii ſui dies claudere, quàm cum labore præeſſe. Catholicus igitur & nonnulli Epiſcopi Babæum honoris cauſa uſque ad cœnobium deduxere.

Hucuſque Thomas Maragenſis: qui narrationi ſuæ duo etiam falſa intermiſcet miracula: alterum cap. 29. à Jacobo Beth-Abenſi, cujus ſuprà facta eſt mentio, perpetratum; quum ſcilicet ejus cœnobium à Babæo viſitaretur, qui lectiones è Scriptura in Dominicis & Feſtis à Cœnobitis legi ſolitas abrogari juſſerat, ut tom. 2. pag. 491. indicavi: alterum cap. 35. in ejuſdem Babæi laudem confictum, his verbis: [illegible]

Quumque dirempto colloquio (Jeſojabus Catholicus & Epiſcopi, qui Babæum ad ſuum cœnobium honoris cauſa deduxerant,) *ſibi mutuo valedixiſſent, abiiſſentque, repente Mar Babæo ſanctus Dei Angelus apparuit ſpecie equitis igneam haſtam ferentis & equo albo inſidentis, qui in atrio cellæ ipſius ſtans, in hunc modum eum eſt alloquutus. Quoniam verò Patriarchatum recuſaſti, & alter ad eam dignitatem evectus eſt, ſiue me, ut ad illum me conferam. Tu verò, inquit Mar Babæus, qui ſis effare. Sum, ait ille, Angelus à Deo rerum omnium Domino in miniſterium Patriarchici Throni Orientis deſtinatus: idcirco toto eo temporis intervallo, quo Catholici vices geſſiſti, à primo die hucuſque à te nunquam receſſi. Nunc verò neceſſe eſt, ut ad ei miniſtrandum, qui hoc*

munus

munus ſuſcepit, abſcedam. Atqui ſi te mihi adeſſe in hoc magao munere adminiſtrum novisſem, respondit magiſter noſter, quovis profectò impeadio illud ſuſcepiſſem. Nuac verò cum pace abito, & apprecare bona mihi. Extemplò Angelus magiſtri noſtri oculis videri deſiit. Fabolæ ſunt; ex quibus tamen velut è ſterquilinio aurum, colligitur, à Neſtoriaois credi, ſiogulis gentium principatibus tàm Eccleſiaſticis, quàm ſecularibus Angelos præeſſe: quæ etiam ſanctorum Patrum ſententia eſt, à S. Ephræmo Syro expreſsè tradita io expoſitione Danielis, ut tom. 1. p.78. obſervavi.

Eadem qooad ſoſceptum à Babæo Eccleſiæ Neſtorianæ regimeo, ſcribit Amrus in Vita Gregorii Patriarchæ. ومات الجاثليق ودفن بالمداين واخذ كسرى ما خلّفه وقبض على تلاميذه وحبسهم الى ان اظهروا مــاله . وتغيّر رايه فى النصارى وعدل عن الاحسان اليهــم وامر الّا يروس النصارى عليهم جاثليقــًا وبقيت البيعة سبعة عشر سنة بغير جاثليق فدبّرهــــا مارابا الاركدياقن ومار بابى الكبير من عمر مار ابراهيم . وبقيت البيــعــة بغير راس الى ان افضت المملكــــــة الى شيرويــــــه .

Quum Gregorius *Catholicus* (inquit) *obiiſſet & in Modaiaa* (Seleucia) *ſepultus fuiſſet, relictam ab ipſo auri ſummam Choſroës abſtulit, poſtquam diſcipulos ejus comprehendi & ia vincula conjici juſſiſſet, donec opes ejus proderent. Ad hoc mutata in Chriſtianos ſeatentia, ſævire in eos cœpit, præcepitque ne ullus ipſis Catholicus præficeretur. Manſit itaque Eccleſia abſque Catholico aanos ſeptemdecim* (juxta Barhebræum, duodeviginti) *quo tempore Mar Abas Archidiaconus, & Mar Babæus magaus ex cœaobio ſancti Abrahæ illam adminiſtrarunt: donec ſcilicet Regnum ad Siroëm delatum eſt.*

Quod verò ad Choſroïs cædem ſpectat, eam ex Theophaoe paulò aliter Pagius refert ad ann. Chriſti 627. oum. 9. *Quum Siroës*, inquit, *de fratre in Regem coroaando, patris Choſroïs conſilium comperiſſet, quia ipſe primogenitus erat, animo commotus, legatum miſit ad Imperatorem* (Heraclium) *à quo petiit Heraclius, ut Siroës cuſtodias reſeraret, vinctos in eis Romaaos liberaret, & cum eis moveret adversùs Choſroën. Siroës ia patrem arma movet, qui captus gravibuſque catenis onuſtus, conjectus eſt in carcerem: filius, quem nuper Regem coronare conſiliabatur, & reliqui omnes ejus liberi ſub ejus conſpectu è medio ſublati, & Siroïs juſſu Choſroës ſagittis confoſſus.* Id cootigit an. Chriſti 628. Hegiræ 6. noo 5. ut Elmacinum emendat idem Pagius. Auctor Chronici Alexandrini Siroëm vocat *Cabaſam Siroëm Sadaſadacem*, Elmacious قــبـاد *Cobadum*; ideſt, *Cabadem*, ſeù *Cavadem*, ut rectè notat Thomas Maragenſis ſuprà citatus. Idem Chrooici Alexandrini Auctor Samatæ qoidem, à quo Siroës ad regnum Perſicum evectus eſſe dicitur apud Thomam, haud meminit; *Cartam* verò Samatæ fratrem *Gurdanaſpam Perſici exercitus ductorem* appellat.

Quod autem Thomas Maragenſis de impuris illis monachis à Babæo cœnobio ejectis refert, tria maximè perpendenda ſunt: primum unde tanta peſtis eruperit: alterum qua ratiooe tandiù io cœoobio illo latuerit, (liberos eoim genuiſſe dicuntur, quos Elias quum interrogaſſet quinam eſſent, ii ſe in eodem loco natos reſpooderunt ſuoſqoe patres ibidem ſe habere; quæ omnia tres aut quatuor ad mious aonos duraſſe in eo monaſterio peſtem illam arguunt:) quo deoique pacto Babæus rem adeò patentem igoorare potuerit. Sed ſi Neſtorianorum Anoales evolvantur, pronum eſt demonſtrare, unde ſacrilega monachorum coonubia ioitium duxeriot: ex Barſumæ ſcilicet Niſibeoi decreto, *qui*, Amro teſte, *Synodicam ſcripſit, in qua ſacerdotibus monachiſque qui ſeipſos continere nequirent, poteſtatem nubendi faciebat*: quæ impura lex à quioque poſteà illius ſectæ Patriarchis, Babæo ſcilicet, Sila, Eliſæo, Narſete, & Paulo, confirmata fuit, ut ſuprà obſervavi pag 67. Hinc paſſim monachi cum mulieribus cohabitabant, quas & legitimas ſuas uxores appellare haud verebantur. Eam diſciplinæ Eccleſiaſticæ corruptelam exterminare aggreſſi ſunt Mar Abas Patriarcha, & Abraham mooachorum pater. Et Mar Abas quidem Clerum ſecularem io ordineio redigere volens, coacta Syoodo, quam ex Amro tom. 2. pag. 412. laudavi, *vetuit, ne Epiſcopus aut Patriarcha fieret omninò, qui uxorem haberet*. Abraham verò ut mooachos ad priſtinum inſtitutum reduceret, poſtquam in Sceteoſi deſerto monaſticum habitum induiſſet, in Aſſyriam reverſus, cœoobium io moote Izla apud Niſibio ſuodavit, in quo cœoobitarum Ægyptiorum mores omoes, atque adeò continentiam, adamuſſim obſervari præcepit, ut io ejuſdem Abrahæ vita ſcribunt Joannes & Roſtamus apud Maragenſem lib. 1. cap. 4. io hæc verba.

[illegible]

1 Tres ſuprà 1 octoginta libros: [illegible]
Equi-

[illegible]

Quum Abraham *Scetenſem eremum petiiſſet*, *iaquiunt* Joannes & Roſtamus hiſtorici, *aſceticæ vitæ ſchemu*, hoc eſt, habitum, *ibi accepit*. *Tàm divino juſſu* in Aſſyriam *regreſſus*, *abditam ſpelancam incoluit iu monte Izla apud Niſibiu urbem*, *ubi ſtatim homiuibus cœpit iunoteſcere: uam ad huuc fiaem ab æterna præſcientia deſtiuutus fuerut*, *ut multis cauſa communium bonorum fieret*; *perque ipſum Putres inſtituereatur*, *qui primi omaium celeberrimu in regionibus Perſurum*, *Aſſyriorum*, *Babyloniorumque cœuobia erant fuadaturi*. *Quum igitur velut electorum aromutum odor*, *fama virtutum ejus in univerſam terram pervulgatu eſſet*, *convenerunt ad ipſum plures Aſcetæ*: *& diſtiuctum nobis ſchema ipſe oſteudit*, *ueque inſtur coronæ præcepit caput eorum diſcipulorum tonderi*, *qui fuernm hujuſmodi iaſtitutum amplectuutur*. Etſi enim præter cœnobium hoc Izlenſe alia erant in Orientalibos regionibus mooaſteria, & quidem eo longè antiquiora, quæ in hiſtoria martyrum Orientalium & in Aonalibus Neſtorianorum occurrunt; ut illud, cui SS. Barſebias & Bademna præfuere tom. 1. Bibl. Orient. p. 188 & 193. & quod Sanctus Eugenius apud Niſibin ſub Papa Epiſcopo Seleucieoſi fundaſſe dicitur tom. 2. pag. 398. monachi prætereà complures apud Neſtorianos per ea tempora viſebantur, antequam Abraham monaſterium ſuum fundaſſet; non alibi tamen, quàm io Aſceterio Izlenſi monaſticom inſtitutum iocorruptum vigebat, quum in reliquis vel uxorum, ſeù veriùs concubinarum contubernia, ut mox dicebam, licerent; vel ſchema ſeù ſacer habitus deſideraretur. Hinc rectè Marageoſis loc. cit. Izleoſe cœoobium præ cæteris extollens: [illegible]

[illegible]

Quemadmodum, inquit, *qui olim exteruam Græcorum Philoſophiam addiſcere & comparure cupiebat*, *Athenas celebrem Philoſophorum urbem petebat*; *ita qui ſpirituali philoſophiæ operam navare ſatagebut*, *ad ſacrum magiſtri noſtri Mar Abrubæ cœnobium proficiſcebatur*, *ſeque filium ejus profitebatur*. Duravit ibi monaſticæ diſciplinæ vigor toto tempore, quo Abraham, ejuſque ſucceſſor Dadjeſu vixere. Sub Babæo remiſſo priſtino fervore, nonnolli ex iis monachis femioas in exteriori cœoobii atrio excepere, initio quidem, ut videtur, propter ejuſdem cœnobii miniſterium, quemadmodum in pleriſque Orientalium monaſteriis hodieque cernitur; ſed inde itum eſt, quo cæteri pſeudocœoobitæ, qui ſacrilegis conoubiis utebantur. Quam ob rem neſaria hujuſmodi facinora, oculatiſſimum licet Babæum, diu latere potuerunt, quum feminæ illæ ſeparatim à monachis habitarent: hi quippè io ioteriori, illæ verò in exteriori cœnobii atrio morabantur. Interim ex hoc facto adversùs Novatores obſervandum, etiam apud Neſtoriaoos, antiquæ ſcilicet diſciplioæ in hac parte corruptores, fornicariis & ſacrilegis comparari monachos, qui poſtquam habitum monaſticum ioduerunt, uxores ducunt. Sed ad Babæi ſcripta.

1 *Tres ſuprà octogiuta libros*. Maragenſis in hiſt. monaſt Par. 1. cap. 28. quum Babæum ab Epiſcopis Cyriaco, Jooadabo, & Gabriele in Vicarium Patriarchalem electum fuiſſe oarraſſet, cauſam ſubjungit, cur ipſi potius, quàm aliis ea provincia demandata ſit: ubi & de libris ab eodem ſcriptis diſſerit.

[illegible]

Si quis ergo uut rixandi ſtudio, *aut veritutis tantummodo amore pacatoque animo quærat*, *utrùm licuerit iſtis maguis Metropolitis ſine Mar Babæo exortum in loco ipſoram juriſdictioai ſubjecto malum auferre? Utique licuiſſet*, *ſi quidem coaſequeas eſſet*, *ut omnis Metropolita & Doctor omues quæſtioaes ſciret*, *unt omuibus ſectis occurreree*. *Sed è contraria accidit*, *ut quis nempè rem aliquam habeat*, *alter alteram*. *Apud Sanctum verò Mar Babæum omuia illa iuveniebantur*: *Diſputationes ſcilicet coutru hæreſes*, *expoſitiones Scripturarum*, *commenturiis ad illaſtrundos Putrum tractatus & ad intelligendus eorum quæſtioues*: *tibique*

obvium

1 E quibus *liber* de 1 cauſa Hoſannarum,
2 Liber 2 de Unione:
3 Expoſitio libri 3 Centuriarum,
Ac

[illegible]

obvium eſt omnes omnis generis ſcientias diſcere, campoſitas ab ea libros perlegeati. Quatuor nimirùm ſuprà ectoginta de rebus variis tamos Sancta Eccleſia ab ille accepit, & cum bonore obtinet.

1 *De caaſa Haſanaarum*. Simile opua per idem tempus ſcripſit Hanaous Adjabenus, ut ſuprà notavi pag. 83.

2 *Liber de Unione*, ideſt de Verbi Incarnatione. Exſtat ad calcem Codicis Syriaci X. tom. 2. pag. 489. hoc ritulo prænotatus:

[illegible]

Oratio adverſùs eos, qui dicunt: ſicuti anima & corpus una perſona ſunt, ſic Deus Verbum & homa una perſona: auctore Raban Mar Babæa archimaadrita cœaobii magni. Ubi Neſtorianus ſcriptor capitibus duodecim oſteodere fruſtrà cooatur, Chriſtum duabus naturis duabuſque perſooie conſtare: & poſtremis potiſſimùm duobus eapitibus quum [illegible] *Knumam*, hoc eſt, *hypoſtaſim*, à [illegible] *parſopa*, ſeù *proſopo*, hoc eſt, *perſona* diſtinguat, hanc in Chriſto unam, hypoſtaſes verò duas ex gentis ſuæ doctrina eollocat: ſed mirum quantum à veris rerum definitionibus aberrat. Denique in utroque etiam exemplo peccar, quod cap. 3. & 11. ad ſuum dogma coofirmandum profert. Primum de Anima Chriſti, quam à eorpore ſeparatam, cogitatioois actiooiſque omois expertem ſuiſſe ſcribit, dooec iterum eum corpore coojuncta fuit: [illegible]

Quum (inquit) animam ſuam Domina noſtre tradente, ejus divinitas corpori in ſepalcro & animæ in paradiſa canjuncta eſſet, manſit quidem corpus abſque vita & abſque ſenſa; unima verò cogitatione actioneque caruit. Putat enim ſolutas corporibus animas nihil agere, donec in reſurrectione iis iterùm copuleotur. Alterum de Corpore Chriſti in Euchariſtia, quod ab eodem in cœlo differre exiſtimat.

[illegible]

Et quemadmodum (ait) *corpus, quod in Eccleſia eſt, & corpus, quod in cœlo, unum corpus ſunt in duabus quidem differentiis & in duabus naturis, in una verò virtute, in una propitiatione, & in una pane, non in duobus: ita unus filius & unus Dominus Jeſus Chriſtus in duabus naturis & in uno proſapa, in qua duæ hypoſtaſes noſcuntur, divinitatis ſcilicet & humanitatis, in una ſequela, in una virtate, in una adoratione, poteſtate, dominatione, & majeſtate.* Quod verò Knuma ſeù hypoſtaſis à parſopa ſeu perſona ſecundùm Neſtorianos diſtinguatur, teſtis eſt Adam Archimandrita, qui prolixum ea de re Tractatum ſcripſit apud Strozzam in diſputat. de Dogmatibus Chaldæorum. Vide tom. 1. pag. 550.

3 *Expoſitio libri centuriarum*. Ita & Hottingerus in Bibl. Quadripart. pag. 230. Ecchellenſis vertit, *libri Centenariorum*, minus rectè. Sunt autem *Centuriæ* opera aſcetica Evagrii Pontici capitibus centum diſtincta, quorum expoſitionem à Babæo Archimandrita elaboratam habemus in Cod. Syr. 10. ad calcem tom. 2. Bibl. Orient. p. 489. Titulus:

[illegible]

Expoſitio Capitum Scientiæ Sancti Mar Evagrii, quæ Centuriis comprebenduntur, auctore Raban Mar Babæo archimandrita montis Izlæ, ad quendam amicum, qui ipſam rogaverat: Gregorium nempè, quem idem Babæus in præfatione ad primam Centuriam nominat. Liber in duas Partes diviſus: quarum prior continet expoſitionem trium priorum Centuriarum Evagrii, altera trium poſteriorum, nec non ſexaginta capitum, quæ extra numerum centuriarum ſunt. Capita igitur ſcientiæ, ſeu gnoſtica, ut ajunt, Evagrii, ſunt univerſim ſecundùm Babæum ſexcentum & ſexaginta: quorum expoſitioni idem Babæus Præfationem præmittit capitibus novem comprebenſam, in qua de Centuriarum auctore, methodo & ratione diſſerens, Evagrium ab errore Origeniſtarum

vin-

1 Ac libri [1] Abbatis Marci: — ܘܟܬܒܐ ܕܐܒܐ ܡܪܩܘܣ :
2 Hiſtoria [2] Diodoritarum: — ܘܬܫܥܝܬܐ ܕܕܝܘܕܘܪܝܐ :
3 De cauſa feſti [3] Crucis. — ܘܥܠܬܐ ܕܥܐܕܐ ܕܨܠܝܒܐ.

Li- ... ܘܡܡܠܐ

viodicare conatur. Titulus Præfationis:

[illegible Syriac text]

Sermo expoſitioni Capitum Centuriarum præmittendus, in quo ſcopus Sancti Evagrii declaratur, nec non apologia atque reprehenſio ex verbis doctrinæ ejus deſumpta continetur adversùs eos, qui ipſum calumniantur, ajentes, ſententiam doctrinamque ejus ab Origeniana hæretica nihil differre: auctore Rabau Mar Babæo Archimandrita cœnobii Sancti Mar Abraham in monte Izla. Centorias Evagrii præter Babæum commentati ſuot Daniel Tobonita Epiſcopus Talacbenſis, & Jeſuphaoa Catarenſis, quorum io hoc Catalogo fit mentio.

1 *Libri Abbatis Marci*: qoem & Abrahamus Bardaſceoadad expoſuit, ut infrà Sobenſis. Hottingerus *liber de Abbate Marco*: non rectè: Babæus enim librum Abbatis Marci, ioſtar Centuriarum Evagrii, explicavit; non verò de Abbate Marco librum ſcripſit.

2 *Hiſtoria Diodoritarum*. Neſtoriaoorum ſcilicet, qui Diodorum Tarſenſem cum Theodoro Mopſveſteno, atque Neſtorio ſequuntur. In idem argumentum ſcripſit Barhadbeiciaba Arabs, cujus iofrà meminit Sobenſis: Jacobus verò Calatenſis Diodorum aſſeclaſque hymnis celebravit, eodem Sobenſi teſte.

3 *De cauſa feſti Crucis*. Babæi temporibus lignum Crucis, quod Choſroës in Perſidem tulerat, ab Heraclio Imperatore Hieroſolymam reportatum fuit anno Chriſti 629. ut Pagius ad annum 627. & 628. probat, ubi de Crucis Inventinoe & Exaltatione diſſerit. Sub Siroë Choſrois filio, quem & Cavadem nuncupatum ſuprà oſteodi, id factum communiter oarratur. Nicephorus verò ait, Sarbarazam, qui Adeſerum Siroïs filium exceperat, lignum Crucis Heraclio Imperatori reſtitoiſſe. At Amrus media via incedens, Ardaſciro quidem, ſeù Adeſero id tribuit; Sarbarazæ verò nullum inter Perſarum Reges locum dat: ſic eoim ſcribit io vita Jeſujabi Gadalenſis. وفى ايامه تقلد اردشير مكان ابيه شيرويه ويقال ان شيرين احتالت فى قتله بالسم لقتله ابنها مردانشاه . واردشير رد خشبة الصليب التى كان اخذها كسرى . ثم قتل اردشير وجلست بوران بنت كسرى فى الامر لانه لم يبق من نسل الملوك غيرها .

Ejus (ideſt, Jeſujabi) *temporibus Ardaſcirus Siroï patri ſucceſſit. Ferunt, Siroëm à Sirina veneno ſublatum, quod filium ejus Mardanſaam* (Mardenſes aliis dicitur) *interemiſſet. Ardaſcirus autem lignum Crucis, quod Choſroës acceperat, reſtituit. Ardaſciro extincto, regnavit Borane Choſroïs filia, quæ ex regio ſemine ſola remanſerat &c.* Sarbarazam tameo Theophanes commemorat apud Pagium ad aonom Chriſti 628. ubi Perſicorum Regum ſeriem uſque ad ejus Imperii excidium deſcribit. *Quum Hieropolim* (inquit) *veniſſet* Heraclios, *Siroën Perſarum Regem obiiſſe, & Adeſer* (Ardaſcirum) *ejus filium Perſarum regnum conſequutum intellexit. In eum poſt Imperii menſem ſeptimum* (ſeù quintum juxta Elmacinum) *Sarbarazas rebellavit, & Principe deleto Perſis imperavit menſes duos. Eo ſublato Boranem Choſroïs filiam in Regem ſibi præfecere: quæ regnum adminiſtravit menſes ſeptem. Huic ſucceſſit Hormiſdas, qui demùm à Saracenis ſolio depulſus eſt: ac tandem Perſicum regnum Arabibus ſubjectum fuit.* Barhebræus quoqoe Sarbarazæ meminit in prima parte Chronici Syriaci in vita Mabometis pſeudoprophetæ, quem & *Siroëm* in 2. part. in vita Marothæ Mapbriani appellat: ſed à Theophaoe tùm in Regum ſerie, tùm in aonis, quos regnarunt, diſſeotit: Sic enim ſcribit. [illegible]

[illegible Syriac text]

[illegible]

1 Liber 1, in quo ordine diſponit	ܘܟܬܒܐ ܗܘ ܕܪܬܒ ܒܗ
Per anni circulum triumphos	ܬܘܪܨܐ ܫܢܬܝܐ
Sanctæ Mariæ, & Joannis,	ܘܕܘܒܪܐ ܕܥܐܕܐ ܕܡܪܝܡ ܘܕܝܘܚܢܢ
Et reliquas ſolemnitates atque commemorationes.	ܘܫܪܟܐ ܕܥܐܕܐ ܘܕܘܟܪܢܐ .
2 Item liber 2 ad Tyrones:	ܐܦ ܗܘ ܕܟܬܒܐ ܕܡܫܪܝܢܐ :
3 Epiſtolæ ad 3 Joſephum Videntem:	ܐܓܪ̈ܬܐ ܕܝܘܣܦ ܚܙܝܐ .
Canones de monachis:	ܩܢܘܢܐ ܕܥܠ ܕܝܪܝܐ :
4 Expoſitio in totam 4 Scripturam.	ܘܦܘܫܩܐ ܕܟܠܗ ܣܘܪܛܐ .
5 Compoſuit quoque librum cauſarum 5	ܥܒܕ ܬܘܒ ܟܬܒܐ ܕܥܠ̈ܠܬܐ
6 De Matthæo 6 Vago,	ܗܘ ܕܥܠ ܡܬܝ ܡܫܝܢܝܐ :
7 De Abraham 7 Niſibeno,	ܘܥܠ ܐܒܪܗܡ ܢܨܝܒܢܝܐ :
8 Et de Gabriele 8 Catarenſi,	ܘܥܠ ܓܒܪܐܝܠ ܩܛܪܝܐ .

[illegible]

Siroës Choſroæ filius quum regnaſſet menſes novem, obiit: regnavitque poſt eum Ardaſciris annum cum menſibus decem. Hunc interfecit Sciabarbarazas, qui apud Heraclium fuerat, regnavitque ipſe & fœdus pactumque cum eodem Heraclio confirmavit &c. miſit autem Sciabarbarazas ad Heraclium, à quo copias quum accepiſſet, Cardanganum interfecit, regnavitque annum unum. Deinde regnum Perſarum obtinuit Borane Choſroæ filia, quæ quum paucis menſibus regnaſſet, obiit. Boranæ ſoror Zadimandocta ſucceſſit: atque ita biennii ſpatio plures regnarunt &c. Anno primo Omarus Chettabi filius quum Perſas in factiones diviſos cerneret, in Perſidem copias miſit. Nam alii Jezdegerdem Choſroæ filium ſequebantur, alii Hormiſdam: hunc que in modum Arabes in eos prævaluere. Hormiſda autem interempto Jezdegerdes regnavit, ſub quo Perſicum regnum Arabibus ceſſit. Hinc Pagii hallucinatio deprehenditur, qui quum Hormiſdam à Theophane, Jezdegerdem ab aliis poſtremum Perſarum Regem dictum legiſſet, ex duobus unum Regem fecit.

1 *Liber, in quo ordine diſponit per anni circulum triumphos Sanctæ Mariæ, & Joannis, & reliquas ſolemnitates atque commemorationes.* Ideſt, Hymni per anni circulum de laudibus Deiparæ, Joannis Baptiſtæ, cæterorumque Sanctorum; nec non de Dominicis & Feſtis diebus, juxta ordinem Officii Eccleſiaſtici Chaldæorum. Ecchellenſis, *liber in quo ordine narrat triumphos circulares Dominæ Mariæ, & Joannis, ac reliquarum ſolemnitatum & commemorationum.*

2 *Item liber ad tyrones: & Canones de monachis.* Fuit enim Babæus Archimandrita, & Regulas tàm pro novitiis, quàm pro monachis profeſſis ſcripſit. Extant autem *Canones XXV.* è Syriaco in Arabicum converſi in Cod. Arab. 36 qui Babæi nomen diſertè præferunt.

3 *Epiſtolæ ad Joſephum Videntem*, Scholæ Niſibenæ magiſtrum, de quo infrà ſermo erit.

4 *Expoſitio in totam Scripturam* Ecchell. *Expoſitio in omnes ſignatas Scripturæ elocutiones.* Hottinger *Expoſitio in univerſam Tropologiam.* Jam dictum eſt ſuprà, vocem ܣܘܪܛܐ *Surta*, quæ *imaginem & figuram* aliàs ſignificat, pro *Textu*, Scripturæ nimirùm Sacræ, à Sobenſi uſurpari.

5 *Librum cauſarum*, ܟܬܒܐ ܕܥܠ̈ܠܬܐ ideſt, Apologeticum, in quo de Matthæo, Abrahamo, & Gabriele monachis tractat. Ecchell. & Hottinger. duos Babæi libros faciunt, *alterum de cauſis*, *alterum*, ut vertunt, *de Matthæo Meſcianiono, de Abrahamo Niſibenſi, ac de Gabriele Cataria.* Sed verba Sobenſis plana ſunt.

6 *Matthæo Vago*, Syris *Meſcianiono.* Vagi appellabantur monachi, qui certas cellas non habebant.

7 *Abraham Niſibeno.* Is fortaſſe fuit, qui cœnobium in monte Izla apud Niſibin condidit, cui & Babæus poſt Dadjeſu ſucceſſit.

8 *Gabriele Catarenſi*: ex Catara nimirùm Meſopotamiæ oppido, quam *Chartam*, *Chartaram*, & *Chataram* vocant. Vide Cellar. in Geograph. antiq. tom. 2. pag. 723.

CAPUT LXVII.

Dadjeſu Abbas.

1 Dadjeſu [1] probatus [2] expoſuit ܕܕܝܫܘܥ ܒܚܝܪܐ ܦܫܩ
2 Pa- ܦܘܪܫܐ

NOTÆ.

1 *Dadjeſu* Abrahami diſcipulus & in præfectura cœnobii Izlenſis ſucceſſor, cujus vitam Thomas Maragenſis in hiſtor. monaſt. par. 1. cap. 4. deſcribit his verbis:

[illegible]

Beatus itaque Mar Dadjeſu, qui in præfectura magiſtro noſtro Mar Abrabamo ſucceſſit, quemadmodum ex ejus Actis didicimus, unàcum magno, illuſtri, & per totum Orientem celeberrimo magiſtro noſtro Silvano in monaſterio Riſciæ in hac regione Maragæ primùm habitavit. Poſtquam verò per ſeptennium apud eum aſceticam vitam duxiſſet, ad magiſtrum noſtrum Abrahamum commigravit: & ipſe primus, ut fertur, ad eum venit, eique multo tempore miniſtravit. Quum autem ille ex hac vita mortali ad vitam requiei abiiſſet, ipſe Mar Dadjeſu ejus locum obtinuit, & monaſterium gubernavit. Et verò ab illo omnes ſui temporis homines humilitate, ſuique deſpectione, caſtitate, religioſaque continentia ſuperatos fuiſſe, ſcriptores magnificè tradunt. Nomenque ejus, & divinorum morum gloria, quemadmodum & ejuſdem magiſtri, ad omnes manavit. Proptereàque ſanctum illud monaſterium ejus operâ non modò opibus auctum fuit, ſed etiam ſanctis viris ipſius diſciplinæ alumnis excrevit. Babæo nempè, qui eundem in præfectura cœnobii excepit, & Jacobo, qui monaſterium in Beth-Abe fundavit, aliiſque cœnobitis, quos idem Maragenſis laudat.

In Epitome Canonum Sobeoſis Par. 7. cap. 4. poſt undecim Abrahami, cujus ſuprà facta eſt mentio, Regulas, referuntur tredecim ejuſdem Dadjeſu Canones, quos pro laudati cœnobii regimine condidit. Titulus.

[illegible]

Canones Mar Dadjeſu Abbatis cœnobii magni, qui Mar Abrahamo ſucceſſit. Primus Canon circa fidem verſatur. [illegible]

[illegible]

Omnis frater, qui deprehenſus fuerit mente cor-

3 Paradiſum [3] Occidentalium:	ܦܪܕܝܣܐ ܕܡܥܪܒܝܐ .
4 Dilucidavit Abbatem [4] Iſaiam:	ܦܫܩ ܠܐܒܐ ܐܫܥܝܐ .
5 Libros etiam compoſuit de [5] regimine,	ܘܣܡ ܟܬܒܐ ܕܥܠ ܕܘܒܪܐ .
6 Orationem [6] de conſecratione Cellæ,	ܘܨܠܘܬܐ ܕܩܘܕܫ ܩܠܝܬܐ .
Flebiles ſermones [7] Paracleticos;	ܘܡܐܡܪܐ ܒܟܝܐ ܕܒܘܝܐܐ .
7 Epiſtolas quoque & quæſtiones	ܐܦ ܐܓܪܬܐ ܘܫܘܐܠܐ
8 Edidit de ſilentio [8] in corpore & ſpiritu.	ܣܡ ܥܠ ܫܠܝܐ ܒܦܓܪܐ ܘܪܘܚ .

corruptus, fidem Eccleſiæ Catholicæ minimè ſequi, neque orthodoxos Patres ſuſcipere, illa præſerſim ſplendida luminaria, ſanctos atque beatiſſimos, ſanctum nempè Diodorum, & ſanctum Theodorum, & ſanctum Neſtorium, eorundemque ſpirituales filios, ex quorum doctrinâ Eccleſia univerſa inſtitutionem, baptiſmum, & mores accepit; convictuſque fuerit contemnere aut reprehendere ſtatuta illorum doctrinæ fundamenta: ſive ſequi atque ſuſcipere aliquem ex iis doctoribus, qui ſancto Theodoro poſteriores ejuſdem veſtigiis minimè adhæſerunt, ſed diverſas & alienas ab ejus ſenſu interpretationes & ſententias amplexi ſunt: ſive etiam Patres & monachos à Patribus noſtris antiquis probatos & ſuſceptos parvipendere atque deſpicere: aut Meſſalianorum, (ſeù Euchitarum) *nomen iſtud ſibi falsò arrogantium hæreſim tenere: aut deteſtabili hoc errore infectos ſequi & ſuſcipere, neque eoſdem potiùs anathematizare & deteſtari: hunc volumus ſine mora à noſtra congregatione ſegregari.* Reliqui canones de moribus ſunt.

2 *Probatus.* Deeſt in editione Ecchell.

3 *Paradiſum Occidentalium*, de quo vide quæ ſuprà notavi pag. 49.

4 *Abbatem Iſaiam.* Inter libros Chaldaicos ab Archiepiſcopo Goënſi in Synodo anni 1599. damnatos, ſecundo loco recenſetur *Expoſitio Abbatis Eſaiæ.* Vide Thomam à Jeſu de converſ. gent. lib. 7. Par. 1. cap. 2. pag. 354.

5 *De regimine*, ideſt, de re aſcetica, ſeù de inſtitutione monaſtica.

6 *Orationem de conſecratione Cellæ.* Monachus quum annos probationis expleviſſet, antequam cellam ad habitandum acciperet, ex præſcripto cœnobii Izlenſis precibus à Dadjeſu compoſitis ea benedicebatur. Cellam autem vel ipſe ædificare, vel ædificatam redimere tenebatur, ut ex ſequentibus Canonibus liquet. ܥܠ ܐܚܐ ܕܐܬܝܢ ܘܡܬܩܒܠܝܢ ܡܢ ܠܓܘ ܥܘܡܪܐ ܬܠܬ ܫܢܝܢ ܢܬܒܩܘܢ ܘܗܝܕܝܢ ܐܢ ܫܦܝܪ ܘܢܟܦ ܐܬܕܒܪܘ ܢܫܬܠܛܘܢ ܠܡܒܢܐ ܠܗܘܢ ܩܠܝܬܐ ܘܐܝܟ ܡܐ ܕܡܨܝܐ ܥܘܡܪܐ ܐܝܟ ܥܝܕܐ ܢܬܥܕܪܘܢ ܘܐܢ ܐܝܬ ܩܠܝܬܐ ܣܦܝܩܬܐ ܠܗܘܢ ܬܬܝܗܒ ܘܐܢ ܕܝܢ ܒܝܫ ܐܬܕܒܪܘ ܢܬܦܢܘܢ ܘܢܐܙܠܘܢ ܒܫܠܡܐ .

Canon X. Abrahami. *De Fratribus quum veniunt & ſuſcipiuntur. Intra cœnobium per triennium probentur. Tùm demùm ſi probè pièque converſati fuerint, liceat illis cellas ſibi conſtruere, & quantum per facultates Conventus licuerit, juxta morem adjuventur: & ſi cellæ vacaverint, ipſis concedantur. Si verò ſecùs ſe geſſerint, rejiciantur, & cum pace abeant.*

يلزم الراهب ان يخدم في قنوبين ثلث سنين .
ثم يعطى من الجاو خمسة اساتير فضة ليبني
قلاية . ويعينه كل الاخوة بذلك . فان كان في
العمر قلاية فارغة : يخدم اربع سنين ويعطاها .
وان كان حدثا وله قوة فيخدم اكثر . وان
بنى الانسان القلاية من ماله فيخدم سنتين .

Canon VII. Babæi. *Monachum oportet per triennium in cœnobio miniſtrare. Illi deinde quinque argenti ſtateres ex communi area ad cellæ conſtructionem dentur, & fratres univerſi eundem in prædicto opere adjuvent. Quodſi in monaſterio cella vacaverit, expleto quadrienniali miniſterio illam accipiat. Si juvenis fuerit, & ſuppetant vires, diutiùs miniſtret. Si quis ære ſuo cellam ædificaverit, per biennium miniſtret.*

7 *Flebiles ſermones Paracleticos.* Ecchell. ܘܡܐܡܪܐ ܒܟܝܐ ܕܡܫܘܚܬܐ *Sermones lamentabiles oratione ligata.* Hottingerus, *ſermones flebiles metricè.* Sed loco ܕܡܫܘܚܬܐ *oratione metrica*, Sobenſis habet, ܕܒܘܝܐܐ *Conſolationum*, ideſt, Paracleticos ſermones: nimirùm de Defunctis.

8 *De ſilentio in corpore & ſpiritu.* Ita in textu Sobenſis. Ecchell. legit ܥܠ ܫܠܝܐ ܘܕܘܒܪܐ ܕܪܘܚ *de ſilentio & regimine ſpiritus.*

CAPUT LXVIII.

Joſeph Huzita.

ܝܘܣܦ ܚܙܝܐ ܐܦ

ܐܠܦ

Joſeph 1 Videns item *ſcripſit*

Mille

والروح انهم قوى لا اقانيم وان الكلمة دعى ابنًا لا لانه من الاب بل لان بيده خلق الاب الكل وان الخليقة تبصر خالقها . ومن هولا رجل يدعى يوسف قال فى بعض اقاويله ان احببتم ان تقبلوا موهبة الروح فلا تعطفوا الى الصلاة والخدمة لكن اهربوا واستتروا فى المواضع المظلمة بحيث لا يسمعون ولا صوت عصفور ولم يعلم ان الروح حلت على السليحيين بشكل النور وفى النهار . وقال فى بعض المواضع اذا بلغ الانسان الى الكمال لم يحتاج الى الصلاة ولا الى المزامير ولا الى القراة ولا الى التعب فقد كمل . ومعلوم ان جسم المسيح ودمه يتقدس بالروح بتوسّط الصلاة الدايمه . وقال فى النفس انها ليس خلقت مع الجسم وانها كانت مع الله قديمة . وكان يفترى على اللاهوت ويقول انها تبصر . والابن يقول لا يبصرنى انسان فيحيى والابن بانه هو الذى ابصر الاب حسب والروح كما قال فولوس ان انسان لم يبصره فى هذا العالم ولا يستطيع ان يبصره . ولهذا قطع هولا الابا من جسم البيعة مثل اريوس واونميوس ومافدونيوس وافوليناريس وتوربللس وماورى ولم يقبلوا كاثاناسيوس وباسيليوس وغريغوريوس وديادوروس وفم الذهب وثادوروس ونسطوريوس . وحرموا مجمع افسوس ومجمع كلقيدونيا لاجماع اهله فى القنومين انهما واحد . وهولا الابا المجتمعين مع مار طيماثاوس حرموا من يقول بان ناسوت سيدنا يبصر لاهوته ولا مخلوق من المخلوقات وان النفوس لا تحسّ بعد المفارقة الى ان يعود الى اجسامها وانه ليس ناسوت بلغ الكمال فى هذا العالم الا ناسوت المسيح . وحرموا من يقرا فى كتب يوسف الذى ذكرناه وفى كتب يوحنا دلياثه ويوحنا افاميا ومن يقبلها فى خزانة صومعته او فى قلايته فهو محروم وان لم يبتدى فى الصلاة بابون دبشميا ونختم به .

NOTÆ.

1 *Joſeph*, patria ܗܘܙܝܬܐ *Huzita*, dignitate Presbyter tertiuſque à Narſete Scholæ Niſibenæ Rector ac Magiſter, magnam doctrinæ laudem editis mille nongentis tractatibus apud Syros Neſtorianos conſequutus eſt, adeò ut cognomento ܚܙܝܐ *Videntis*, ſeù *Prophetæ* fuerit decoratus. Claruit ſub Patriarchis Ezechiele, Jeſujabo Arzunita & Sabarjeſu ab anno Chriſti 580. cum Babæo Archimandrita, cujus ſuprà memini, familiaritate conjunctus. Auctor fuit carminis Syriaci enneaſyllabi, hoc eſt ex novem ſyllabis compoſiti, ut ex Amro ſuprà notavi, ubi de Narſete. Barhebræus citatus tom 2. pag. 407. refert, ab eodem Joſepho inductum hodiernum Syriacas voces proferendi Neſtorianorum morem, qui ab Edeſſenis cæteriſque Occidentalibus Syris diſcrepantes, vocali ܘ *O* quam Edeſſeni in quibuſdam vocibus pronunciant, vocalem ܳ *A* perpetuò ſubſtituunt, ut cætera omittam, quæ Grammatici Syri de differentia utriuſque lectionis obſervant. Verùm, ut loc. cit. notavi, non Syrorum Orientalium, qui Neſtoriani audiunt, ſed Occidentalium tàm Maronitarum quàm Jacobitarum lectio novitatis arguitur, quæ cum priſca Syrorum Chaldæorumque lectione minimè convenit. Quamobrem nil aliud videtur Barhebræus iis verbis indicaſſe, quàm Chaldæos Perſaſque è Schola Edeſſena Niſibin commigrantes, Edeſſenorum legendi morem ibidem retinuiſſe uſque ad Joſephi tempora, qui eo ſublato, communiorem eandemque antiquiorem Chaldæorum lectionem reſtituit.

Joſephi errores recenſet Auctor collectionis Canonum Eccleſiæ Syro-Neſtorianæ Cod. Arab. 36. tom. 2. pag. 507. his verbis:

طيماثاوس الجاثليق قنرس يوحنا المعروف بدلياثه ويوحنا افاميا ويوسف بمجمع من الابا . ولما اجتمعوا فاوضهم احوال الزمان والظلمة المشتملة عليه وانه لولا رحمة الله : لهلك الناس ما لحق فى ايام الطوفان . وذكر ان قوما من الرهبان يزعمون يرى الملايكة ويرون من العالم ويجرى على ايديهم ضلالات عجيبه ومنهم يوحنا دلياثه فانه قال بقول مقليوس واعتقد فى الابن

Timo-

Timotheus Catholicus Joannem cognomento Daliathenſem, & Joannem Apameenſem, atque Joſephum in Synodo condemnavit: in qua Patribus de illorum temporum ſtatu, deque errorum, quibus involvebantur tenebris diſſeruit: quodque niſi Dei miſericordia intercеſſiſſet, ea mortales calamitas obruiſſet, quæ tempore diluvii eoſdem oppreſſit. Deinde ſubdidit, Monachos quoſdam perſonam Angelorum induere, & hominibus illudere, & mirum in modum illis errores varios propinare; ex quibus eſſe Joannem Daliathenſem, qui Sabellium ſequutus credidit Filium & Spiritum ſanctum non eſſe perſonas, ſed virtutes tantummodò: & Verbum Filium appellari non quod à Patre ſit, ſed quod Pater per ipſum mundum condidiſſet: adjecitque à creatura Creatorem ipſius videri. Alium præterea ex eodem grege JOSEPHUM dictum inter cætera dixiſſe: ſi donum Spiritus accipere cupitis, nolite ad orationem & miniſterium vos convertere, ſed hominum congreſſum fugite, atque tenebricoſa loca petite, ubi ne aviculæ quidem vox audiatur: nec illum animadvertere, Spiritum ſanctum in Apoſtolos deſcendiſſe ſub ſpecie ignis, & adulto jam die. Alicubi etiam ab eodem JOSEPHO hæc præterea jactari. Quum quiſpiam ad perfectionem pervenerit, illum oratione minime indigere, neque Pſalmis, neque lectioni, neque labore manuum, *quia jam perfectus eſt. Compertum autem eſſe Domini Corpus & Sanguinem, Spiritus operâ per continuam orationem conſecrari. Illum quoque affirmare, Animam undècum corpore nequaquam creatam fuiſſe, ſed eandem cum Deo præexſtitiſſe: eundem inſuper adversùs divinitatem blaſphemaſſe, quum affirmaret, eam eſſe viſibilem. Contrarium verò à Patre dictum fuiſſe, dum ait:* Non videbit me homo, & vivet: *& à Filio, dum ait:* ipſe eſt qui Patrem vidit: *quemadmodùm etiam à Spiritu, Paulo prædicante:* quem nullus hominum vidit in hoc ſæculo, ſed neque videre poteſt. *Propterèaque à Patribus hos ab Eccleſiæ corpore abſciſſos fuiſſe, ut & Arium, Eunomium, Macedonium, Apollinarium, Cyrillum, Severum: nec ab illis fuiſſe ſuſceptos, ut ſuſcepti ſunt Athanaſius, Baſilius, Gregorius, Diodorus, Chryſoſtomus, Theodorus, & Neſtorius: præterea anathematizatas fuiſſe Synodos Epheſinam & Chalcedonenſem, ex eo quod duas perſonas in unam coaluiſſe docuerint. Prædicti itaque Patres cum Timotheo congregati, anathemati ſubjecerunt aſſerentem ab humanitate Domini divinitatem ipſius videri, aut ab alia quacunque creatura: decreveruntque Animas poſt ſeparationem omni ſenſu carere, donec ad ſua corpora regrediantur; neque ullam præter Chriſti humanitatem, perfectionem attigiſſe in hoc ſæculo: eos præterea condemnarunt, qui JOSEPHI prædicti, & Joannis Daliathenſis, & Joannis Apameenſis libros legerent, aut in Bibliotheca monaſterii, ſeù in cella ſua haberent: præceperuntque, ut Canonicæ preces Oratione Dominica & inchoarentur & terminarentur.*

Extat apud Sobenſem in Epitome Canonum Synodalium Par. IX. cap 6. *Epiſtola Synodica Timothei Patriarchæ* ſcripta in Synodo, quam is habuit anno Hegiræ 174. & confirmata in altera Synodo, quæ anno Hegiræ 189. celebrata fuit: in qua quum Hanani Adiabeni, Sahadunæ, & Eſaiæ Tanalenſis errores à Sabarjeſu & Jeſujabo Patriarchis præceſſoribus ſuis damnatos retuliſſet, ipſe Timotheus blaſphemias, ut vocat, Joſephi, Joannis Apameenſis, & Joannis alterius Daliathenſis explodit. Fragmentum ejus Synodicæ ſuprà retuli, ubi de Hanano Adiabeno,

Quod verò ad Joſephi errores ſuprà recenſitos ſpectat, obſervandum eſt, primum alterumque ex immoderato zelo ortos fuiſſe, quo Joſephus graſſantem per ea tempora in Aſſyriæ cœnobiis Meſſalianorum hæreſim inſectabatur: quum enim Meſſaliani totam hominis perfectionem in *Oratione* ſeù *oralibus precationibus* ita collocatam vellent, ut Sacramenta Eccleſiæ, jejunia, caſtigationes corporis, cæteraſque pias exercitationes reſpuerent; Joſephus ad alterum extremum abreptus, oratione rejecta, (vocali utique, ſeù orali, quæ in Pſalmodia lectionibuſque conſiſtit,) ſolam contemplationem ſeù orationem mentalem tamquam Spiritus ſancti donum, hominiſque perfectionem commendavit, cujus exercitationi abditos receſſus locaque obſcura & tenebricoſa apprime accommodata eſſe dictitabat. Id enim ſibi volunt ea ipſius verba, *ſi donum Spiritus accipere cupitis, nolite ad orationem & miniſterium vos convertere, ſed hominum congreſſum fugite, atque tenebricoſa loca petite, ubi ne aviculæ quidem vox audiatur*. Et infrà. *Quum quiſpiam ad perfectionem pervenerit, Oratione minimè indiget, neque Pſalmis, neque lectione, neque labore manuum.* Qui in re non vocalem tantùm orationem à Meſſalianis unicè commendatam proſcripſit, ſed laborem etiam, ideſt, pia opera religioſaſque corporis exercitationes, quas tùm Catholici, tùm Neſtoriani adversùs Meſſalianos propugnabant. Quibus deliramentis prolutiſſe videtur poſtremis hujus temporis Hæreticis, qui ſimilibus propemodum involucris, ſpecioſo nempè Contemplationis & altiſſimæ Orationis titulo, nefaria dogmata obtegere nituntur, quibus reipſa omnibus vitiis impunè graſſandi via aperitur, & egregiè communitur. Quod verò Animam dixit corpore priorem eſſe, ex Origenianis fabulis hauſit. Quod autem ait, *Divinitatem videri non poſſe*, quæſtio fuit temporibus Timothei mota, de qua hæc Barhebræus citatus tom. 2. pag. 287. *Ex his facilè diluitur ex pingui craſſâque minerva nata quæſtio, in quam offenderunt Neſtoriani ſub Timotheo eorum Catholico, aliis Divinitatem Domini noſtri ab ejus Humanitate videri aſſerentibus, aliis negantibus. Quod ſi ad hoc directi fuiſſent, ut oculos corporeos, qui incorporeum quidquam videre nequeunt, ab oculis animæ, quibus id permiſſum eſt, diſtinguerent, non adeò adversùs invicem exarſiſſent, ut ſe mutuò citra cauſam anathematizarent.* Joſephus ab anima, non à corpore Deum videri poſſe affirmaverat. Timotheus igitur quoad hoc, non Joſephus damnandus fuit. Uterque tamen in eo erravit, quod Animas corporibus ſolutas ſenſu actioneque carere dixit uſque ad reſurrectionis diem: qui fuit etiam Babæi error, ut ſuprà notavi.

De-

Mille nongentos tractatus,
1 Ex quibus [1] hæ utiles lucubrationes ſunt.
2 De Theoria [2] & modo.

Liber Theſaurarii, in quo
Solutio abditarum quæſtionum.
3 De *caſibus* (adverſis) [3] & flagellis.
4 Expoſitio libri [4] mercatoris.

Liber hiſtoricus
5 De Paradiſo [5] Orientalium
In duos tributus tomos,
Cui Eccleſiaſtica immixta eſt hiſtoria.

ܐܠܦ ܘܬܫܥܡܐ ܡܐܡܪ̈ܐ ܣܡ.
ܘܡܢܗܘܢ ܗܠܝܢ ܡܝܬܪ̈ܬܐ:
ܘܥܠ ܬܐܘܪܝܐ ܘܛܘܪܣܐ.
ܟܬܒܐ ܕܓܙܒܪܐ ܕܐܝܟ ܕܒܗ
ܫܪܝܐ ܕܟܣܝ̈ܬܐ ܫܘܐ̈ܠܐ.
ܘܥܠ ܓܕ̈ܫܐ ܘܥܠ ܡܪ̈ܕܘܬܐ.
ܘܦܘܫܩ ܟܬܒܐ ܕܬܐܓܪܐ.
ܘܟܬܒܐ ܕܬܫܥܝܬܐ
ܕܦܪܕܝܣܐ ܕܡܕ̈ܢܚܝܐ
ܕܦܠܝܓ ܠܬܪܝܢ ܦܢܩ̈ܝܢ
ܘܚܠܝܛ ܒܗ ܥܕܬܢܝܬܐ.

. Ex- [illegible]

Denique quod ſtatuit Timotheus de Oratione Dominica initio & in fine Precum recitanda, id ampliatum poſtea ab Ebedjeſu Patriarcha, qui circa anoum Chriſti 1080. inſtituit, ut binis quibuſque Precibus Oratio Dominica intermiſceretur. Vide tom. 2. pag. 448. ubi diſſidium hac de re natum refertur ioter quoſdam Neſtorianos, & inter Machicham Patriarcham, qui inductum à præceſſore ſuo Ebedjeſu moeem abrogare conatus fuerat.

Ecchelleoſis in Not. ad hunc Catalogum pag. 156. quandam Joſephi precationem laudat, quam is in ſacra Liturgia recitabat: & ad calcem Eutychii Viodicati io Indice Auctorum num. 40. affirmat eandem Syriacè exſtare in Biblioth. ſanctæ Crucis io Hieruſalem.

1 *Mille nongentos tractatus, ex quibus hæ utiles lucubrationes ſunt*. Ecchell. ܝܘܣܦ ܚܙܝܐ ܟܬܒ ܐܠܦ ܘܬܫܥܡܐ ܟܬ̈ܒܐ ܕܡܢܗܘܢ ܡܝܬܪܘܬ ܨܘܡ̈ܐ:

Joſeph Videns conſcripſit mille nongentos libros, ex quibus ſunt (liber) *de præſtantia Jejuniorum:* haud rectè: noo eoim habet Sobenſis ܕܡܢܗܘܢ ܗܠܝܢ ܡܝܬܪ̈ܬܐ:

ex quibus (liber) *de præſtantibus Jejuniis*, ſeù de præſtantia Jejuniorum: ſed ܕܡܢܗܘܢ ܗܠܝܢ ܡܝܬܪ̈ܬܐ

ex quibus (hæ) *utiles, ſeù præſtantes lucubrationes ſunt*. Ubi Sobenſia ex mille nongentia tractatibus à Joſepho editis hoſce dumtaxat à Neſtorianis probari oſtendit, quos ipſe commemorat: reliquos enim Timotheus Patriarcha, ut ſuprà dixi, tamquam hæreticos damnavit.

2 *De Theoria, & modo*: ideſt, de ſpeculatione & praxi. Hottingerus hunc Joſephi librum cum ſequenti ſic comparat pag. 235. *Theoria, in qua methodus eadem, quæ in libro Theſaurarii*: deceptus editione Catalogi ab Ecchellenſi facta, in qua *Theoriæ & modo* particulâ *de*, quæ proponi debuerat, ex typographorum oſcitantia poſtponitur, & cum libro Theſaurarii conjungitur hunc in modum: ܬܐܘܪܝܐ ܘܛܘܪܣܐ ܕܥܠ ܟܬܒܐ ܕܓܙܒܪܐ ܗܘ

quod ita vertas: *Theoria & modus de libro, ſeù juxta librum Theſaurarii &c.* ſed ex ipſa Ecchellenſis interpretatione error typographorum deprehendi potuerat: ait enim pag. 61. *de Theoria & modo; liber Theſaurarii &c.*

3 *De caſibus & flagellis*. Nimirùm de peſte, quæ ſub Joſepho & Ezechiele Patriarchis in toto Oriente graſſata eſt; deque perſecutione à Choſroë Rege in Neſtorianos mota, quam ſuprà deſcripſi, quum de Babæo archimandrita diſſerui. Ecchelleoſia vocem ܡܪ̈ܕܘܬܐ *marduotho*, quæ flagella pluraliter ſignificat, pro *defectione* ſeù rebellione uſurpat. Hottingerus librum Joſephi de calamitatibus ſui temporis, unum eundemque facit cum libro Theſaurarii, in quo ſolutio abditarum quæſtionum continetur: ait enim: *Theoria, in qua methodus eadem, quæ in libro Theſaurarii, in quo quæſtiones ſolvuntur abditæ de accidentibus & caſtigationibus.* Quod autem ſubjungit, Ecchellenſem notans, *neſcio cur habeat Ecchellenſis de defectibus*, videtur in corruptam editionem incidiſſe, in qua pro *defectionibus* de defectibus legitur.

4 *Expoſitio libri mercatoris*: malè Hottingerus, *liber mercatoris*. Videtur eſſe Eſaias Abbas, quem *Mercatorem* fuiſſe affirmat Palladius in hiſtoria Lauſiaca cap. 14.

5 *Liber hiſtoricus de Paradiſo Orientalium, in duos tributus tomos, cui Eccleſiaſtica immixta eſt hiſtoria*. Haud rectè Ecchellenſis,

liber

Digitized by Google

Expoſitio viſionis Ezechielis.	ܦܘܫܩܐ ܕܚܙܘܐ ܕܚܙܩܝܐܝܠ.
De cauſis celebriorum feſtivitatum.	ܘܕܥܠܬܐ ܕܥܐܕܐ ܡܫܒܚܐ.
1 Explanatio 1 capitum ſcientiæ,	ܦܘܫܩܐ ܕܪܫܐ ܕܝܕܥܬܐ:
2 Cum 2 expoſitione Dionyſii.	ܥܡ ܦܘܫܩܐ ܕܕܝܘܢܘܣܝܘܣ.
3 Prætereà expoſitio 3 Viſionis,	ܘܐܦ ܠܗ ܦܘܫܩܐ ܕܚܙܘܐ
Quam vidit S. Gregorius.	ܕܚܙܐ ܡܪܝ ܓܪܝܓܘܪܝܘܣ.
Epiſtolæ denique de ſublimi	ܘܐܓܪ̈ܬܐ ܕܥܠ ܡܕܒܪܢܘܬܐ
Regimine monachatus.	ܡܥܠܝܬܐ ܕܝܚܝܕܝܘܬܐ.

CAPUT LXIX.

Joannes Daliathenſis.

4 Joannes 4 Daliathenſis	ܝܘܚܢܢ ܗܘ ܕܕܠܝܬܐ
Duos	ܬܪܝܢ

Liber enarrationum Paradiſi Orientalium in duos tributus tomos, unus liber miſcellaneorum de Eccleſiaſtica hiſtoria. Dicitur *Paradiſus Orientalium*, ut à Paradiſo Occidentalium, quem Anaſjeſu monachus ſub Georgio Patriarcha in Syriacum è Græco convertit, & à Paradiſo minore, quem David monachus concinnavit, diſtinguatur. Vide ſuprà pag. 49.

1 *Explanatio capitum ſcientiæ*: ideſt, capitum gnoſticorum Evagrii, de quibus ſuprà pag 95.

2 *Cum expoſitione Dionyſii*. Syris, Græciſque quotquot Dionyſium Areopagitam expoſuere, antiquior videtur eſſe Joſephus, qui ſexto exeunte ſæculo claruit. Fragmenta autem Syriaca quæ hoc titulo ܪܒܢ ܣܘܦܝܣܛܐ ܡܢ ܦܘܫܩܐ ܕܕܝܘܢܘܣܝܘܣ *Raban* (hoc eſt magiſtri noſtri) *Sophiſtæ* (ſeù diſputantis) *ex commentariis in Dionyſium*, prænotantur, fortaſsè ad hunc Joſephum referenda ſunt: nam titulus ille *Raban*, monachis apud Syros tribuitur: qualem Joſephum fuiſſe, ex ſuprà dictis liquet. Vide tom 1 pag. 468.

3 *Expoſitio Viſionis S. Gregorii*. In codice Arabico Bibliothecæ Collegii Maronitarum de Urbe Syriacis literis exarato anno Græcorum 1861. Chriſti 1550. extat *apocrypha Viſio S. Gregorii Nazianzeni*, Quæſtionibus ejuſdem S Doctoris & Baſilii Magni ſubjuncta, hoc titulo: معراج غريغوريوس القديس صعد هذا القديس الروحاني وخطفت روحه واحد وعشرين يوم باذن الله تعالى *Aſcenſus S. Gregorii. Aſcendit hic ſanctus ſpiritualis, raptuſque fuit ejus ſpiritus uno & viginti diebus permiſſu Dei &c.* Initium: انا غريغوريوس العبد الخاطي المعترف على نفسي بكل اثم الخ *Ego Gregorius ſervus peccator, qui me peccatorum omnium maximum confiteor &c.* Narrat autem quiſquis eſt auctor hujus ſalſæ Apocalypſeos, S. Gregorium ad tertium cœlum raptum, vidiſſe loca in Paradiſo cœleſti præparata ſanctis Epiſcopis, Sacerdotibus, Diaconis, orphanis, viduis, pauperibus, regibus, captivis, injurias & calumnias pro Chriſti nomine paſſis, pueris fidelium, cæcis, claudis aliiſque corporis defectibus affectis: item loca in Inferno deſtinata peccatoribus, regibus, divitibus, ariolis, magis, veneficis, Annæ, Caiphæ, Judæ, Herodi, obtrectatoribus, mendacibus, mulieribus abortum procurantibus, Patriarchis, Metropolitis, Epiſcopis, Preſbyteris, Diaconis, & Apoſtatis. In hoſce enim titulos diviſa eſt Revelatio, quam ſub S. Gregorii nomine ab otioſo aliquo monacho in Syria ſcriptum, Joſephus Huzita tamquam genuinum Nazianzeni fœtum commentariis illuſtravit.

4 *Joannes*, cognomento *Saba*, ſeù *ſanctus ſenex*, ex loco, ubi monachum egit, *Dilaita* juxta nonnullos, ſeù *Dilaitenſis* appellatus; veriùs id nomen ex patria *Daliatha* accepit. Eſt autem *Daliatha*, ſeù Arabicè الدالية *Al-Daliato*, urbecula Meſopotamiæ ad Occidentalem Euphratis ripam poſita, longitudinis gradus habens 65. 30. latitudinis 34. teſte Abulpheda in Tabulis geographicis num. 250. Claruit medio ſexto ſæculo,

Iſaa-

1 Duos [1] item libros edidit:	ܬܪ̈ܝܢ ܟܬ̈ܒܐ ܐܦ ܗܘ ܡܦܩ :
2 Cum Epiſtolis [2] compunctoriis	ܥܡ ܐܓܪ̈ܬܐ ܡܥܝܩܢܝܬܐ
De inſtitutione monaſtica.	ܘܥܠ ܐܘܪܚܐ ܕܕܝܪܝܘܬܐ .

CAPUT LXX.

Iſaac Ninivita.

Iſaac [3] Ninivita ſeptem tomos [4].	ܐܝܣܚܩ ܕܢܝܢܘܐ ܫܒܥܐ ܦܢ̈ܩܝܣ
3 Compoſuit de regimine ſpiritus,	ܣܡ ܥܠ ܕܘܒܪܐ ܪܘܚܢܐ :
4 De divinis myſteriis,	ܥܠ ܐܪ̈ܙܐ ܐܠܗ̈ܝܐ :
De judiciis, & de politia.	ܘܕܝ̈ܢܐ ܘܡܕܒܪܢܘܬܐ .

CA-

Iſaco Ninivitæ & Joſepho Huzitæ æqualis. Ejus ſcripta damnavit Timotheus Neſtorianorum Patriarcha, tamquam Sabellianum errorem olentia, & quod Deum à creaturis videri poſſe dixiſſet, ut ſuprà obſervavi pag. 101. Verùm tàm Syriaca, quàm Arabica Joannis opera, quæ in Vaticana Bibliotheca habemus, mihi evolventi, nullus circa myſterium Trinitatis error occurrit; ſed ubique de Patre, de Filio, & de Spiritu ſancto rectè ſentire deprehenditur, ac præſertim ſerm. 17. qui *de contemplatione ſanctæ Trinitatis, ſeù trium adorabilium Perſonarum* inſcribitur, ubi Filium & Spiritum ſanctum æquè ac Patrem *Perſonas*, non *Virtutes* appellat. Vide tom. 1. pag. 439. Quod verò Deum aſſerit à creaturis videri poſſe, in hoc Timotheus, non Joannes erravit, ut ſuprà dixi pag. 101. Videtur itaque Joannes ideò à Timotheo damnatus, non quia Sabellianus fuit, ut Timotheus ad conciliandam ei invidiam temerè affirmat; ſed quia à Neſtorianis erroribus, inſtar Iſaaci Ninivitæ & Sabadunæ Garmæorum Epiſcopi, abhorruit: Orthodoxos enim fuiſſe Joannem, Iſaacum, & Sabadunam (etſi in Aſſyria vixerint,) liquet ex dictis tom. 1. pag. 433. & tom 2. pag. 492.

1 *Duos libros edidit.* Unos duntaxat in Bibliotheca Vaticana exſtat, Sermones XXX. continens, quos recenſui tom. 1. à pag 435. Ex his verò nonnullos in Græcis exemplaribus ad Iſaacum Ninivitam malè referri, obſervavi ibidem pag. 436. 437. 440. 456. & 457.

2 *Cum Epiſtolis compunctoriis*. Duodequinquaginta Arabicè recenſui cit. tom. 1. à pag. 441.

3 *Iſaac Ninivita*, in cœnobio S. Matthæi apud Niniven primùm monachus, mox Ninivitarum Epiſcopus, demùm abdicata dignitate in Scetenſem eremum receſſit, ubi vita functus eſt. Claruit exeunte ſæculo ſexto, Simeoni juniori Stylitæ æqualis, ad quem literas ſcripſit. Opera ejus è Syriaco ſermone non modò in Arabicum translata ſunt, ſed etiam in Græcum à Patricio & Abrahamio monachis S. Sabæ, qui tamen non integros *ſeptem Iſaaci tomos*, ſed *ſermones* dumtaxat XCVIII. interpretati ſunt: exſtant autem mss. in Biblioth. Vaticana, ex quibus quinquaginta tres, licet mutili, confuſi, & continua oratione ſub titulo *libri de contemptu mundi*, latinè prodierunt in Bibliotheca Patrum tom. XI. edit. noviſs. idque perperàm ſub nomine *Iſaaci Presbyteri Antiocheni*, ut notavi tom. 1. à pag. 444. ad pag. 463. ubi geſta ejus & ſcripta recenſui, monuique noſtrum hunc Iſaacum Ninivitam à cognomine ſancti Ephræmi diſcipulo, & ab altero qui propè Spoletum diem clauſit, differre.

4 *Septem tomos*. Ex his unum Syriacè & quatuor Libros Arabicè habemus in Bibliotheca Vatic. Vide tom. 1. à pag. 446. Laudantur autem ab Iſaaco præter Antonium magnum, Macarium, Evagrium, Marcum, Iſaiam Abbatem, Joannem Thebæum, & Athanaſium in vita S. Antonii, *Dionyſius Areopagita* in libro de cœleſti Hierarchia, & *Jacobus Sarugenſis*.

CAPUT LXXI.

Jeſujabus Gadalenſis.

ܝܫܘܥܝܗܒ ܓܕܠܝܐ ܥܒܕ
ܦܘܫܩܐ ܕܕܘܝܕ:
ܘܐܓܪ̈ܬܐ ܘܬܫܥܝ̈ܬܐ:
ܘܨܠܘ̈ܬܐ ܕܥܠ ܨܒ̈ܘܬܐ ܨܒ̈ܘܬܐ.

1 Jeſujabus [1] Gadalenſis fecit
Commentarium in Davidem:
Et Epiſtolas: & Narrationes:
Et Orationes variis de rebus.

NOTA.

1 *Jeſujabus* in Gadala Arabiæ pago natus, literis in Schola Niſibena operam dedit: mox ad Epiſcopatum Baladæ promotus, demùm Catholici dignitatem poſt obitum Gregorii Neſtorianorum Patriarchæ obtinuit ineunte regnum Perſicum Siroë, ut ex Thoma Maragenſi oſtenſum eſt tom. 2. pag. 417. hoc eſt, anno Chriſti 629 ut Pagius probat. Non enim Barhebræo aſſentior, qui Jeſujabi ordinationem *ad annum Græcorum* 937. *Arabum* 7. confert: nam annus Græcorum 937. in Chriſti annum 626. convenit, quo Choſroës Siroïs pater in vivis adhuc erat: annus verò Arabum ſeù Hegiræ ſeptimus non anno Græcorom 937. ſed 940. reſpondet.

Idem Barhebræus ſcribit Jeſujabum à Siroë pro pace cum Romania facienda allegatum, à ſuis Neſtorianis tamquam avitæ ſectæ proditorem accuſatum fuiſſe, teſtemque citat Barſumæ Epiſcopi Suſæ Epiſtolam, in qua ſic ille hominem reprehendit: *niſi tria Eccleſiæ luminaria, nempè Diodorum, Theodorum, ac Neſtorium damnaſſes, & Cyrillum ſuſcepiſſes, eamque vocem, DEI GENITRIX MARIA, protuliſſes; haudquaquam ſibi permiſiſſent Græci, ut Liturgiam ad eorum Altaria celebrares. Ecquam igitur ad eos Apologiam producis, quibus præes, & quorum Sedem occupas?* Hinc nomen Jeſujabi ſtatim, atque in Aſſyriam rediit, ex Diptychis expunctum fuit. *Sed facta poſtmodùm ab eo Apologia* (inquit idem Barhebræus) *quod Græcis haudquaquam conſenſiſſet, & quia Siroës* Perſarum *Rex eum adjuvabat, contradicere ei nequivere. Eum itaque ſuſceperunt, iterùmque nomen ipſius proclamatum fuit.*

Amrus non à Siroë miſſum Jeſujabum tradit, ſed à Borane Siroïs ſorore, quæ in alio exemplari *Morane* dicitur tom. 2. p. 418. Quum enim Ardaſciri, qui poſt Siroëm patrem regnaverat, cædem deſcripſiſſet, de Borane ſubjungit. ثم قتل اردشير وجلست بوران بنت كسرى فى الامر لانه لم يبق من نسل الملك غيرها . وسرّ الناس بها وضربت الدنانير وانفذت ايشوعيهب الجاثليق برسالتها الى ملك الروم وصادفه بحلب وادّى الرسالة وقبلت الهدايا . وكثر تعجبّ ملك الروم من تقلّد امراة وفرح بالجاثليق وسُرّ بعلمه وما اوضحه من الامانة وشفعه فيها قصد من قضا حوايجه وسال أن يقدّس القربان ليتقرّب من يده . ففعل وسلّم اليه نسخة الامانة وتقرّب وجماعة بطارقته من يده .

Ardaſciro extincto, regnavit Borane Choſroïs filia, quæ ſola ex regia ſtirpe ſupererat, cunctis lætitiæ ſigna edentibus, nummiſque ejus nomine cuſis. At illa Jeſujabum Catholicum datis ad Romanorum Imperatorem literis miſit. Jeſujabus verò quum Alepi Imperatorem reperiſſet, literas ei & dona reddidit. Qui mulierem regno præfectam vehementer admiratus, Catholicum lautè excepit, doctrina fideque hominis, quam is expoſuerat, oblectatus: & quidquid Patriarcha ab ipſo poſtulaverat, impetravit. Viciſſim rogavit, ut Jeſujabus Liturgiam faceret, confectamque ſibi Euchariſtiam porrigeret. Quod ille exequutus eſt, traditoque ipſi fidei ſuæ libello, Imperatorem Patriciosque ejus ſacra Euchariſtia refecit.

At Thomas Maragenſis ab Amro diſſentiens, Barhebræo quidem conſonat, quum Jeſujabum à Siroë miſſum dicat; verùm Neſtorianos errores non à Jeſujabo, ſed à Sahaduna Garmæorum Epiſcopo illius legationis ſocio deſertos teſtatur lib. 2. hiſtor. monaſt. cap. 4. his verbis: [illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

Quum autem Siroës rerum potitus, impensè cuperet pacatum habere regnum, atque turbas, diſſidia, rapinas, malaque omnia, quæ ſub Choſroë rege parente ſuo rempublicam perturbarant, removere; quumque ejus juſſu atque gratia, ut qui tranquillitatem amaret, omnibus Eccleſiis in Perſarum ditione conſtitutis pax reddita fuiſſet; Jeſujabum Arabem Patriarcham pridem creatum rogavit, ut cum Metropolitis & Epiſcopis, quos ipſe ex Orientali ditione ſelegiſſet, ad terras Romanorum regiis cum literis, regiiſque itidem impenſis proficiſceretur. Sperabat enim eorum operâ ſapientiaque omnia diſſidia & ſimultates, quæ Perſas inter & Romanos hactenus exarſerant, diſſipatum iri, pacemque inter utrumque Imperium perfectè coaliturum. Jeſujabus itaque Siroïs clementiſſimi Principis mandato obſequutus, itineris ſocios elegit Cyriacum Niſibis, Paulum Adjabenes, & Gabrielem oppidi Beth-Seleuciæ Metropolitas, & Epiſcopos alios viros exercitatos, judicio ſapientiaque præditos: qui omnes Metropolitæ & Epiſcopi Catholicum unàcum ſancto noſtro Jeſujabo Ninives Epiſcopo, *& Sabaduna in ea legatione ſequuti ſunt. Chriſti itaque Domini noſtri ope, qui ſæcula cuſtodit & utraſque terras, ſed & univerſum curat & gubernat, factum eſt, ut prædictis Paſtoribus ea legatio feliciter cederet, & à Romanis perhumaniter ſuſciperentur velut Angeli Dei; & per hunc modum omnes curæ & labores graviſſimi, quibus in itinere tam longo afflicti fuere, ſanctis illis in profectum proſperè evenirent, & ad ſuam quiſque Sedem ſoſpites poſtliminio reverterentur.*

Subjungit clam ablatam à Jeſujabo Ninivita Patriarchæ ſocio Arcam, in qua Sacra Apoſtolorum lipſana cuſtodiebantur: & in cœnobium Jacobi in Beth-Abe advectam.

[illegible]

Accidit itaque (inquit) *ut prædicti Sancti viri Antiochiam venirent, & in quadam Eccleſia ad multos dies ibidem manerent: quando noſter iſte Jeſujabus* (qui ex Archimandrita cœnobii Jacobi in Beth-Abe ad Epiſcopatum Ninives, deinde ad Patriarchatum Neſtorianorum evectus fuit) *Arcam pario marmore fabrefactam & adorandæ Crucis ſigno decoratam vidit, geminoſque Cherubim, qui ſimul conjuncti currum gloriæ eidem formare videbantur. Quum verò per eam Arcam multa ibi patrari miracula videret, atque Beatorum Apoſtolorum lipſana ibidem aſſervari didiciſſet; ea theſauro fruendi deſiderio vehementiſſimè exarſit, multiſque precibus Deum rogare cœpit, ut illa benedictio in has terras ipſius operâ transferretur. Poſtquam autem omnes quas excogitare poterat obſecrationes preceſque* adbi-

adhibuiſſet, ignoraretque quid tandem conſilii caperet, rem Deo committere ſtatuit, ut quod Jeſujabus humano conſilio agebat, Chriſtus divina pietate tegeret, ipſique condonaret: quod & fecit, Arcamque furatus, ſecum huc aſportavit cum omni honore, qualis ſanctæ Margaritæ in eadem incluſæ debebatur. Rem autem ita ſe habuiſſe, certo documento comperimus, quod ad hanc uſque diem Antiochiæ hujus ſacti frequens & celebris fama manet, ita ut ad nos etiam manaverit nobis à noſtris in hoc cœnobio ſenioribus tradita. Ubi Sacrarum Reliquiarum cultum non modò apud Catholicos, verùm etiam apud ipſos Neſtorianos antiquiſſimum fuiſſe, obiter obſerva.

Dumùm de Sahadunæ, quam vocat, apoſtaſia, hoc eſt, ab erroribus Neſtorianis ad Catholicam veritatem converſione, hæc idem Maragenſis. [illegible]

[illegible]

Quum autem prædicti Sancti terras Romanorum ingreſſi, circa Apameam per aliquot dies commorari decreviſſent, aliquam ex præterito labore relaxationem & quietem habituri; occurrit cœnobium quoddam hominum hæreſi infectorum (ita orthodoxos ſcriptor Neſtorianus traducit) *& ab orthodoxa fide diſſidentium. Placuit itaque illos cœnobitas adire, & cum ipſis de præſentibus controverſiis diſputare. Adfuit inter cæteros ſanctus & beatus Joannes Epiſcopus Chriſtianorum, qui in agro Damaſceno diſperſi habitant, vir eximius & divinus, qui ſigna & prodigia Apoſtolica in illis regionibus patrarat, ita ut ad hunc uſque diem ejus continentiæ & excelſæ ſanctitatis mores cum laude referantur. Iiſque additus eſt comes Mar Jeſujabus noſter & Sabadunas. Obviam itaque illis venientes cœnobitæ, cœptâque diſputatione cum illis tribus lucidiſſimis luminaribus, obſtupuere, ſtatimque intellexerunt, feſtucam propriæ doctrinæ, quanta quanta erat, nec ad modicum reſiſtere poſſe igni rectæ ſapientiæ, aut validis demonſtrationibus Orientalium. Victi igitur diſcipuli ſenem quendam ejuſdem monaſterii præfectum ſuumque magiſtrum adeuntes: noſtrum, ajunt, laborem curamque omnem in addiſcendis noſtris dogmatibus poſitam, tres Epiſcopi, qui à Rege Perſarum miſſi ad nos modò diverterunt, vicere & inanem fuiſſe oſtenderunt. Erat impius ille ſenex, ſicut ab aliis delapſa per manus narratione intellexi, magicis artibus deditus. Mandat itaque diſcipulis, ut homines ad ſe introducant, illos videndi deſiderium præſeferens, reipſa ut de mota quæſtione eos audiret. Hîc verò quum beati Jeſujabus & Joannes ſenem adituros ſe negaſſent, ex aſpectu (nam Diabolum referebat,) ejuſdem impietatem ſuſpicati; Sabaduna eruditioni intelligentiæque ſuæ confiſus, ad ſenem accedere auſus eſt, rogatuſque à ſociis, ne id committeret, minimè aſſenſus fuit. Ferunt,*

CAPUT LXXII.

Jeſujabus Arzunita.

1 Jeſujabus [a] Arzunita
Scripſit adverſùs Eunomium:

nec

ܝܫܘܥܝܗܒ ܐܪܙܘܢܝܐ
ܗܢܐ ܗܘܐ ܟܬܒ ܠܘܩܒܠ ܐܘܢܘܡܝܘܣ :
ܘܠܡܩܠ

runt, quum Sabaduna ad illum ingreſſus fuiſſet, ejuſque ſenectutem & canitiem aſpexiſſet, ipſius dexteræ caput illum ſubmiſiſſe: atque credunt, hoc facto Sabadunæ mentem ab orthodoxa fide, quam hactenus tenuerat, alienatam fuiſſe; atque inde factum, ut paulatim ac temporum proceſſu Sabaduna libros compoſuerit orthodoxæ fidei duarum naturarum & duarum hypoſtaſeωn in unam Perſonam Filii coëuntium contrarios. Quamobrem Sanctus Mar Jeſujabus Adjabenus Catholicus poſteà creatus (nimirùm poſt Maremem Jeſujabi Gadalenſis ſucceſſorem,) *Sabadunam ab Eccleſia ejecit, juxta vaticinium de ipſo redditum à Barita monacho veritatis.* Hucuſque Maragenſis de Jeſujabo Gadalenſi, deque Jeſujabo Ninivita & Sahaduna, quos ille ſuæ legationis ſocios adhibuerat.

Barhebræus loc. cit. quum Mahometum Arabum pſeudo-prophetam temporibus Jeſujabi Gadalenſis innotuiſſe narraſſet, hunc cum Saido Nagranenſium Chriſtianorum principe hominem adjiſſe ſcribit, oblatiſque ingentibus donis diploma impetraſſe, quo Mahometus Chriſtianos Arabibus commendabat.

Eadem leguntur apud Amrum in vita Jeſujabi.
ثم ملـك على الفرس يزدجرد. وظهر
عند نظره في السما كالرمح من التيمن الى الشمال
وانبسط في الشرق والمغرب ومكث خمسة وثلثين
يوما. وقيل ان ذلك لظهور ملك العرب. وكانت
ايام ملك الفرس اربع ماية وثمانين سنـة. ثم
ظهر الاسلام. فكان هذا الفطرك يكاتب صاحب
شريعة الاسلام ويهدى له ويسأله الوصاة برعيته في
نواحيه. فاجابه الى ذلك وكتب لاصحابه كتبًا بليغة
موكدة وبره صاحب الشريعة ببركان فيه عدة من
الابل وثياب عدنية. وتـــادى ذلك الى ملك
الفرس فانكر على الفطرك فعله ومكاتبتـــه
وخاصة عند ورود هدايـــاه. فداراه الى ان سلم
منه وعاش الى ايام عمر ابن الخطاب فكتب لـه
كتابًا موكدًا بالحفظ والحياطـــة وان لا توخذ من
اخوانه وخدمه الجزية واشياعه ايـــضـــا.
وهذا الكتاب محتفظ الى هذه الغـــايـــة.

Deinde, inquit, *regnum Perſarum tenuit Jezdegerdes, cui in cœlum aliquando ſuſpicienti viſa eſt haſta ab auſtro in aquilonem vergens, & ab Oriente uſque ad Occaſum porrecta: idque ſpatio quinque ſuprà triginta dierum. Ferunt Arabum regnum per ea tempora exortum eo monſtro indicatum fuiſſe. Duravit autem Perſarum regnum annos 480.* (in alio exemplari, annos 385. Imò annos 410. vel 411. nam Regnum Perſarum cœptum fuit juxta Dionem & Agathiam anno Alexandri Macedonis 538. quem Pagius in annum Chriſti 226. Syri verò in annum ſequentem conferunt; deſiit verò ſecundùm Scriptores Orientales anno Hegiræ 16. qui anno Chriſti 637. reſpondet.) *mox Iſlamiſmus* (hoc eſt, Mahometica lex) *apparuit. Literas verò hic Patriarcha* (Jeſujabus) *ad auctorem legis Iſlamiticæ dabat, miſſiſque ad eum donis rogavit, ut ſubditos ſuos in ipſius terris commorantes commendatos habere vellet. Annuit ille, ſcripſitque hac de re egregium diploma, additis inſuper camelis veſtibuſque Adeniticis, quas Jeſujabo dono dedit. Quod quum ad Regem Perſarum delatum eſſet, conqueſtus ille eſt de Patriarcha, quod nimirùm ad hominem illum ſcripſiſſet, donaque ab eo accepiſſet. At Jeſujabus factum excuſando, iram Regis lenivit; vixitque uſque ad tempora Omari Ben-Alchettabi, à quo diploma cautionis accepit, utque ipſe fratreſque ejus ac famuli ſectatoreſque à tributo immunes eſſent. Servatur autem hujuſmodi diploma uſque in præſentem diem.* Hæc Amrus.

Obiit Jeſujabus anno Græcorum 958. Chriſti 647. quum annos undeviginti, hoc eſt completos, ſediſſet, ut auctor eſt Amrus laudatus tom. 2. pag. 416. qui pag. 418. tres ejus libros commemorat: *Primum in capita diviſum, quo hæſitantes in fide reprehendis. Alterum de nominibus ac rebus, quæ ſcripturâ quidem conveniunt, ſed voce differunt; deque iis, quæ voce conveniunt, & ſenſu differunt. Tertium de Sacramentis Eccleſiæ in duas ſuprà viginti interrogationes totidemque reſponſiones diſtributum:* quem tamen Sobenſis ad Arzunitam Jeſujabum refert, ut cap. ſeq. palàm fit.

a *Jeſujabus* ex Arzunitarum Epiſcopo poſt Ezechielis obitum in Patriarcham Neſtorianorum ſub Hormiſda Perſarum Rege electus, quum Naamanem Arabum Chriſtianorum regem adjiſſet, ut eum ſi fieri poſſet, ad ſuam ſectam è Jacobitica pertraheret, obiit in tabernaculis Maaddenorum ſub Choſroë Abruizo Hormiſdæ filio anno regni ejus

ſex-

Nec non adverſùs quemdam Epiſcopum
Hæreticum diſputationem inſtituit;

ܡܬܡܨܝܢܘܬܐ ܠܘܬ ܚܕ ܐܦܣܩܘܦܐ
ܗܪܛܝܩܐ ܥܒܕ ܕܪܫܐ.

Item

ܘܬܘܒ

ſexto. Cadaver in cœnobio Hendæ Naamanis filiæ, quæ monaſticum habitum induerat, conditum. Sedit annos quindecim. Hæc ſummatim Barhebræus.

Amrus Jeſujabi Vitam fuſius deſcribens, hunc ait non modò Perſarum Regibus Hormiſdæ & Choſroi, ſed etiam Mauricio Imperatori acceptum fuiſſe; Naamanem verò non Jacobiticam, ut Barbebræus aſſerit, ſed Neſtorianam ſectam coluiſſe: Hendam denique Naamanis ſororem, non filiam fuiſſe. Verba ejus, etſi quoad Jeſujabi aliorumque Neſtorianorum virtutes & miracula fidem nequaquam merentur, accipe.

ايشوعيهب الارزني الجاثليق من اهل باعربايا وكان فاضلا وتعلم بنصيبين على ابراهيم المفسّر واسيم اسقفا على ارزن وكان هرمزد الملك يحبّه ويكرمه لانه كان يكاتبه باخبار جيوش الروم. فلما مات حزقيال ووقع التشاجر في معناه ومعنى ايوب المفسّر وانتهى الامر الى الملك امر باجلاس ايشوعيهب وحضر الابا وعقدوا له الرياسة ودخلوا كلهم على الملك فاكرمهم وردّ الابا الى كراسيهم بكرامة وتقدم الى عماله باخذ رايهم في الامور وغلظ ذلك على المجوس. وعمل قوانينا وفسّر الزارين. وكان الحد بين مملكتي الروم والفرس نصيبين. وظهر في ايامه جماعة من الرهبان وبنى كل منهم عمرا واقام اسكولا.

وتقلد ملك الفرس كسرى ابرويز بن هرمز عند خلع الناس لهرمز ابيه. وكان حدث السن جميل الطريقة وعاونه موريقى ملك الروم على بهرام صاحب جيش ابيه وتزوج بابنة موريقى واسمها مريم ويقال انها كانت تسمى ايضا شيرين.

وفي ايامه تمحّص قس لمحبة الدنيا واحتج الملك ان يعلم هل ذلك منه عن نية والتمس منه ان يقدس كما كان يفعل فافرد بيتا وقام ليقدس. فلما بلغ وقت نزول روح القدس راى كسرى البيت مملوا نورا وملايكة. ولما خرج القس تعرى من جميع ذلك النور. فانفذ كسرى الى مار ايشوعيهب الجاثليق يشاوره في بابه. فقال الامر اليك. فصلبه. وزاد في اكرام النصارى.

والنعمان ابن المنذر ملك العرب كان شديد التمسك بدين الحنفا يعبد العزّى وهو كوكب الزهرة. فلحقته ضربة من الشيطان لم ينفعه كهنته شي. فشفاه شمعون اسقف الحيرة وصبريشوع اسقف لاشوم وايشوع زخا الراهب فتنصّر واعتمد وولداه المنذر والحسن بعده. وكان الحسن اشدّ تمسّكا بالنصرانية وكان لا يمنع تقدم المساكين اليه اذا دخل البيعة.

وانفذ ملك الفرس الى موريقى ملك الروم بهدايا ورسايل واشيا التمسها. فقبلت منه الهدايا واكرم ايشوعيهب وعظمت مرتبته. وقال له الملك ان من المجمع الذي كان بقلكيدونية انقطعت بيننا الكتب وبينكم ولسنا ندري مقالتكم ثابتة كما لم تزل او غيّرتم منها شيّا. فاريد ان تكتب الي مقالتكم لاقراها وانظر كيف هي. فكتب له المقالة المشرقية فلما قراها استصوبها هو والفطرك الذي كان بحضرته وساله ان يقدّس القربان في بيعتهم ليتقرّبوا منه ويتقرب هو من القربان الذي يقدسه فطركهم. ففعل ذلك وقال انما ننكر عليكم انكم حرمتم رجلا لا يجب تحريمه فانقلبتم الى الخلاف والى الامانة الضعيفة. فقال له الملك ان كان نسطوريوس يقول بهذه المقالة التي كتبتها فليس هو محروم وان كان يقول بغيرها فهو محروم فلا معنى لذكره. انتم لنا ونحن لكم وانصرف على هذا. وتوفي بعد خمسة عشر سنة ودفن بالحيرة في دير هند اخت النعمان.

Jeſujabus Arzunita Catholicus ex Ba-Arbaja (ſeù Beth-Arabia, hoc eſt, Arabum pago) *oriundus, vir præſtantiſſimus, Niſibi ſub Abrahamo Commentatore* (ideſt, Scholæ Niſibenæ Doctore) *literis operam dedit: mox Arzuni Epiſcopus creatus fuit. Illum Rex Hormiſdas amavit atque in honore habuit, eo quod frequenter ad ipſum de copiis Romanorum ſcriberet. Quum ergo Ezechiel obiiſſet, & exorta fuiſſet quæſtio de eo, & de Job Commentatore, cauſaque ad Regem delata fuiſſet, Jeſujabum ad Thronum promoveri juſſit. Quamobrem congregati Patres Jeſujabo principatum detulerunt, & univerſi ad regem intromiſſi, ab eodem præcipuo honore affecti ſunt, & ad*

pro-

Item quæſtiones duas ſuprà viginti ܘܫܘܐܠܐ ܥܣܪܝܢ ܘܬܪܬܝܢ

De ...

propria ſinguli Sedes remiſſi: ita tamen, ut ad intima quandoque regni conſilia admitterentur: quod Magis permoleſtum accidit. Jeſujabus Catholici dignitatem adeptus, Canones edidit, & Sacramenta expoſuit. Porrò Romanos inter & Perſicum imperium per id temporis terminus erat Niſibis. Sub Jeſujabo multi floruere profeſſione monachi, à quibus plura condita ſunt monaſteria, & conſtructæ Scholæ &c. Vide tom. 2. Bibl. Orient. pag. 415. ubi nomina eorum recenſui.

Perſicum interim imperium Choſroës Abruizus Hormiſdæ filius occupat, quum patrem populus regno ſe abdicare compuliſſet. Erat autem juvenis probus: quamobrem à Mauricio Romanorum Imperatore adversùs Behramum (Varamum alii vocant) *patris Archiſtrategum valida auxilia impetravit, ejuſdemque filiam Mariam duxit, quam alii Sirinom appellant.*

Eodem Choſroë regnante accidit, ut presbyter quidam ſæculi amore captus, Magorum ſectam amplecteretur. Id verò utrum ex animo feciſſet, Rex exploraturus petiit, ut Presbyter ille transfuga apud ipſum ſacram liturgiam, uti antea facere ſolebat, perficeret. Quum ergo deſtinatam huic functioni ædem intraſſet, & inchoato ſacrificio ad illapſum Spiritus ſancti perveniſſet, vidit Choſroës domum infuſa luce compleri, & Angelos frequentes. Quum verò Rex peracto ſacrificio Presbyterum inde egreſſum ſimul omni illa luce nudatum animadvertiſſet, factum Mar Jeſujabo Catholico renunciari jubet, utque doceret, quid in cauſa illius Presbyteri ſtatuendum putaret, rogavit. Rem, ille reſpondit, ad ipſum Regem pertinere. Quare hominem Rex in crucem agi juſſit, & Chriſtianos deinceps in majori honore habuit.

Regnabat inter Arabas Naamanes Monderi filius ethnicæ ſuperſtitionis tenaciſſimus. Ozzam enim, Venerem nempè Stellam, colebat. Interea Diabolus eum invaſit, cui quum mederi ejus ſacrificuli in caſſum tentaſſent, à Simeone Hirtæ, & Sabarjeſu Laſcimnæ Epiſcopis, atque Jeſuzacha monacho curatus fuit. Quamobrem baptiſmum ipſe, & ejus filii Monderus, & Haſanus ſuſceperunt. Haſanus tamen cæteros pietate ſuperabat, & ritibus Chriſtianis magis addictus erat, ut Eccleſiam ingreſſus, inopum & egentium occurſum minimè faſtidiret.

Perſarum autem Rex & literis & donis aliiſque quas ipſe conducere judicavit rationibus, Mauricii Romanorum Imperatoris amicitiam benevolentiamque expetivit ſovitque: ejuſque legatus Jeſujabus ab Imperatore cum honore exceptus eſt, & munera ab eo delata ſuſcepta fuere. Quam ob cauſam maximam apud omnes exiſtimationem adeptus eſt. Per eam occaſionem Imperator cum Jeſujabo ſermonem hujuſmodi habuit: à Chalcedonenſis, inquit, Synodi tempore intermiſſum fuit literarum commercium inter utramque gentem, nec jam reſciri poteſt, utrum in communi ſententia atque fide ipſi (Orientales) *perſiſterent, an contra ab illa deſciviſſent. Quare pergratum ſibi futurum edixit, ſi fidei ſuæ profeſſionem Jeſujabus ſcripto legendam & explorandam traderet. Quod & fecit, Orientalium fidem exponens; quam quum Imperator legiſſet, probavit; nec non & Patriarcha, qui aderat: rogaruntque, ut in ipſorum Eccleſia ſacram liturgiam celebraret, illiſque ex peracta oblatione Hoſtiam porrigeret, & viciſſim à Patriarcha conſecratam ſuſciperet. Quod quum Jeſujabus feciſſet, ſubjecit: hoc unum in vobis reprehendimus, quod homini anathema dixeritis, quem anathematizari non licuit, & à vero averſi, ad infirmam fidem deviaveritis. Cui Imperator: ſi quidem, ait, Neſtorius hanc quam ſcripſiſtis fidem tenuit, non ego illum anathematizo; ſin autem aliam, anathema ſit. Illum itaque commemorare non refert. Veſtri nos ſumus, vosque viciſſim noſtri. His dictis abeundi licentiam petiit Jeſujabus, anniſque poſt quindecim rebus humanis deceſſit, ſepultuſque eſt Hirtæ in cœnobio Hendæ ſororis Naamanis.* Hæc Amrus.

Verùm ut à congreſſu Jeſujabi cum Mauricio Imperatore incipiam; verum quidem eſt, Choſroëo juniorem Hormiſdæ filium occiſo patre regnum ineuntem, oratores ad Mauricium Imperatorem, ut ſibi adversùs Varami Perſarum Ducis tyrannidem ſuppetias ferret, anno Chriſti 592. allegaſſe (id enim Theophylactus Simocatta lib. 3. cap. 8. & lib. 4. cap. 13. teſtatur his verbis, *Vere ineunte Choſroæ oratores ad Imperatorem advenerunt*, qui Chuſroën per Domitianum Melitinenſem, & Georgium Antiochenum antiſtites vitæ ſanctitate illuſtres donis & ſolatio proſequutus eſt, ut ex eodem Theophylacto refert Pagius ad annum 592.) locum autem inter eos oratores Jeſujabum habuiſſe, ut hic Amrus narrat, haud inveriſimile puto, quum ille Chriſtianis omnibus in ditione Perſarum commorantibus præeſſet, ejuſque apud Chriſtianum Imperatorem præſentia acceptior, quàm Magorum exiſtimaretur. At falſum omninò eſt, quod idem Amrus ſubjungit de Neſtorianorum fide à Mauricio Græcorumque Patriarcha approbata, & quod ii de Neſtorio notiſſimo totoque orbe exagitato hæreſiarcha ſententiam illam pronunciaverint, aut Euchariſtiam à Jeſujabo accipere voluerint. De Mauricii enim Imperatoris, Græcorumque Patriarchæ ſive Conſtantinopolitani, ſive Georgii Antiocheni fide nemo haſtenus dubitavit: quantum nempè à Neſtoriano errore, Neſtorianorumque communione alieni fuerint. Quàm meritò autem Neſtorium Eccleſia Catholica in tribus Synodis œcumenicis, Epheſina, Chalcedonenſi & Conſtaotinopolitana damnaverit, iidem optimè norant, & manifeſtè convincere poterant non ſolùm eorumdem Conciliorum acta, ſed & ipſa Neſtorii ſcripta in Synodo

Ephe-

1 De Sacramentis 1 Eccleſiæ: — ܥܠ ܐܪ̈ܙܐ ܕܥܕܬܐ .
2 Et Apologiam 2: & Epiſtolas: — ܘܡܦܩܢܘܬܐ ܘܐܓܪ̈ܬܐ :
3 Et Canones 3 Synodicos. — ܘܩܢܘ̈ܢܐ ܣܘܢܗܕܝܩܝ .

CAPUT LXXIII.

Cyprianus Epiſcopus Niſibis.

4 Cyprianus 4 Niſibis — ܩܘܦܪܝܢܘܣ ܕܢܨܝܒܝܢ
Expoſuit Theologiam — ܦܫܩ ܠܬܐܘܠܘܓܝܐ

Gre- — ܓܪܝܓ

Epheſina recitata. Unde conſequens eſt, vel Amrum Jeſujabi laudatorem ad ſuæ gentis gloriam, iſta commentum fuiſſe; vel Jeſujabum ad captandam Mauricii gratiam ſuum errorem reticuiſſe, ſuamque ſententiam, quod hæretici paſſim facere ſolent, tempori accommodaſſe: quod & poſteà Gadalenſi Jeſujabo cum Heraclio Imperatore accidit, quemadmodum Barſumas Neſtorianus Suſæ Epiſcopus apud Barhebræum eidem objicit iis verbis: *niſi tria Eccleſiæ luminaria, nempè Diodorum, Theodorum, ac Neſtorium damnaſſes, & Cyrillum ſuſcepiſſes, eamque vocem DEI GENITRIX MARIA pratuliſſes, haudquaquam tibi permiſiſſent Græci, ut liturgiam ad eorum altaria celebrares.*

Quod verò ait, Choſroën Abruizum Mariam Mauricii filiam, aliàs Sirinam appellatam, connubio ſibi copulaſſe, commentum eſt, quod Pagius ad annum 628. num. 5. his verbis explodit. *Perperàm autem ſcribit Elmacinus, Siroën,* quem Choſroës ex Sirina ſuſcepit, *filium fuiſſe Mariæ filiæ Mauricii Imperatoris, quam fabulam ab Arabibus ſcriptoribus hauſit Gulielmus Tyrius lib. 1. cap. 2. quum de eo matrimonio Mariæ cum Choſroë altum ſit apud hiſtoriæ Byzantinæ ſcriptores ſilentium, & ea fabula conficta ſit ab Arabibus, quod inaudiſſent, Choſroën habuiſſe uxorem Chriſtianam, quam* SIRAM *nuncupatam fuiſſe habent Theophylactus lib. 5. cap. 13. & Evagrius lib. 4. cap. 27.*

1 *De Sacramentis Eccleſiæ.* Fragmentum de modo Euchariſtiæ infirmis adminiſtrandæ; de confectione hoſtiæ Euchariſticæ; de baptiſmo in Eccleſia, ubi baptiſterium deſideratur, conferendo; deque Liturgia à ſolo Sacerdote minimè celebranda, exſtat pag. 93. in Cod. Syr. 3. ad calcem tom. 2. Bibl. Orient. pag. 487. Amrus loc. cit. ſcribit, Jeſujabum *Sacramenta expoſuiſſe*: & in alio exemplari, quo tom. 2. pag. 415. uſus ſum, addit, eundem *Pſalmos* interpretatum fuiſſe, nec non *Homilias & Epiſtolas* ſcripſiſſe. In laudato Codice Syriaco 3. ad calcem referuntur quædam *Jeſujabi Quæſtiones*, ſeu *Ænigmata* metro dodecaſyllabo de Chriſto, de dilectione, de ſpe, de Euchariſtia, de Cruce, de diluvio, de prophetia, de mente, de regno &c. Arzunitæ ne, an alterius Jeſujabi ſint, haud exprimitur.

2 *Apologiam.* Ea fortaſſe eſt, quam à Jeſujabo ad Mauricium Imperatorem de ſua fide conſcriptam, ex Amro ſuprà dictum eſt.

3 *Canones Synodicos.* Jeſujabus anno Epiſcopatus quarto, Hormiſdæ Regis Perſarum octavo, Chriſti 588. coacta Epiſcoporum Synodo *Canones XXX.* (non XXII. ut ex depravato Amri exemplari tom. 2. Bibl. Orient. pag. 415. dixi,) condidit, qui exſtant ad calcem ejuſdem tomi 2. pag. 507. Summamque eorum exhibet Elias Damaſci Neſtorianorum Epiſcopus tom. cit. pag. 508. quorum vigeſimo nono Canone Simeoni Niſibis, & Gregorio Gandiſaporis Metropolitis, qui ad concilium venire detrectaverant, niſi intra illius anni ſpatium mandatis obtemperarent, ſententiam depoſitionis intentat. Canonibus ſubjunguntur ejuſdem *Reſponſa XX.* ad totidem Jacobi Epiſcopi inſulæ Dadianæ quæſtiones: de quibus infrà, quum de Synodis Orientalium ſermo erit.

4 *Cyprianus* Niſibis Metropolita clarebat ſub Jacobo Neſtorianorum & Georgio Jacobitarum Patriarchis anno Chriſti 767. Hegiræ 150. quo Eccleſiam à Neſtorianis occupatam Paulo Jacobitarum Maphriano eum reſtituiſſe, affirmat Barhebræus in vita ejuſdem Pauli his verbis: [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

Sub Jacobo Catholico ædificata ſuit Tagriti Eccleſia Neſtorianis curâ & operâ Saliba-Zachæ Epiſcopi Tirbanenſis: qui Tagritum profectus, Paulum Maphrianum rogavit, ut Neſtorianis permitteret ſibi Eccleſiam Tagriti conſtruere. Cui ille reſpondit, ſibi quidem nihil illo negotio deperire; ſed à Patriarcha & Tagritenſibus periculum inſtare. Quare conſultius eſſe, ut ipſe Saliba-Zacha Niſibin ad Neſtorianos accederet, efficeretque ut ab ipſis Eccleſia, quam Jacobitis abſtulerant, reſtitueretur: hoc pacto Tagritenſes Neſtorianis conceſſuros, ut Eccleſiam apud ipſos conderent. Quum ergo Saliba-Zacha Niſibin veniſſet, & CYPRIANUM Senem Metropolitam, & Neſtorianos Niſibitas exoraſſet, ut populo noſtro (Jacobitico) *celebrem Eccleſiam S. Domitii reſtituerent, viciſſim de Jacobitis mercatores decem, qui Niſibi morabantur, Tagritum venerunt, ſupplicaruntque, ut ibidem Neſtorianis Eccleſia conſtrueretur. Adiit ſimul Patriarcham Georgium Bagdadi adhuc cuſtodiæ incluſum Saliba-Zacha, literaſque ab eo obtinuit, quibus conceſſionem ratam ſe habere ſignificabat. Quum verò fervidi quidam juvenes reclamarent, ſenex minimè ceſſit, ſed Neſtorianis locum attribuit in parte exteriori murorum urbis ad ripam Tigris: eiſque ibidem conſtructa ſuit parva Eccleſia, in qua ad hoc uſque tempus miniſtrant. Cœptum fuit ædificium anno Arabum centeſimo quinquageſimo.*

Idem Cyprianus Theodoritum Græcorum, Georgium Jacobitarum, & Jacobum Neſtorianorum Patriarchas è carcere, in quem juſſu Chaliphæ Bagdadenſis conjecti fuerant, dimitti curavit, ut in vita Joannis Chionitæ idem Barhebræus narrat in hæc verba. [illegible]

Quo tempore Joannes Chionita Maphrianus præfuit, Georgius noſter Patriarcha apud Chalipham delatus, Bagdadi ejuſdem juſſu in carcerem conjectus eſt. Simili pœna Theodoritus Græcorum item Patriarcha, & Jacobus Neſtorianorum Catholicus affecti ſunt. Ea occaſione quidam medicus, Iſa appellatus, ab omnibus Epiſcopis munera ſe conſequuturum ſperabat. Scripſit itaque ad CYPRIANUM Niſibis Epiſcopum *in hæc verba: Vaſa aurea & argentea plurima in Eccleſia Niſibena extare, ſubodoratus eſt Chalipha. Huc igitur ea tranſmitte, ut ſiqua ipſi placuerint, in ſuum uſum accipiat. Si tibi mens & conſilium eſſet, ſubjungebat, honorem mihi deferres, & ego te præſenti jactura liberare poſſem. An forte ignoras, hujus regni ſpiritum in meis manibus eſſe poſitum, ut quo mihi libuerit, illum convertam? His acceptis literis CYPRIANUS Niſibenus ſine cunctatione Bagdadam profectus, cujuſdam ex magnatibus qui Rabius dicebatur, operam imploravit, à quo ad Chalipham Manſurum intromiſſus, Iſam medicum accuſavit, epiſtolamque ab eo ſibi miſſam oſtendit. Eam ob rem Chalipha adverſus Iſam indignatus, omnibus bonis ejus fiſco addictis illum ejecit; Catholicum verò liberum dimiſit, poſtquam per novennium in cuſtodia detentus fuiſſet: cum quo ambo etiam Patriarchæ, noſter ſcilicet & Græcorum, libertatem conſequuti ſunt.*

Bar-

Gregorii magni: ܕܓܪܝܓܘܪܝܘܣ ܪܒܐ
1 Et compoſuit ordines 1 Chirotoniæ. ܘܣܡ ܛܟ̈ܣܐ ܕܣܝܡܝܕܐ.

Caput LXXIV.

Jeſujabus Adjabenus, Patriarcha.

2 Jeſujabus 2 Adjabenus ܐܝܫܘܥܝܗܒ ܚܕܝܒܝܐ

Li- ܟܬܒܐ

Barhebræo conſonat Amrus, qui de Cypriano in vita Jacobi Neſtorianorum Patriarchæ hæc ſcribit. وكتب عيسى الى قوفريانا مطران نصيبين امره بالمصير اليه وحمل البرك والات البيع ويقول فى كتابه ان نفس الخليفة فى يدى ان اثرت ابراته وان اثرت اعلته . فحمل الكتاب مع جماعة من الابا وتظلم الى المنصور واوقفه على الكتاب . فاحضره وانكر عليه فجحد الكتاب وثبت عليه بالشهادة العادلة فقال فوضت اليك امر القوم لتصلحها او لتصادرهم ونفاه ولزوجته الى الهند الخ ومال المنصور الى قوفريانوس المطران فاحسن الى الرهبان وروسا البيع :

Scriptis autem Iſa ad CYPRIANUM Metropolitam Niſibenum literis mandavit, ut Eccleſiæ ſacrum inſtrumentum ſibi afferret: deinde ſubdidit: Chaliphæ vitam in poteſtate ſe habere, ejuſque ſanitatem & ægritudinem ab arbitrio ſuo pendere. Hujuſmodi epiſtolam Cyprianus unàcum aliis Patribus ad Manſurum attulit, eique legendam exhibuit. E veſtigio Iſa arceſſitur. Interrogatus negavit ſuam eſſe epiſtolam. Sed quum eum idoneis teſtibus Chalipha conviciſſet: te ne ego, inquit, publicæ rei accommodavi, ut eam componeres, an contra ut homines opprimeres? (Iſam Manſurus Chriſtianis præfecerat, ut inſurgentem Surini Antipatriarchæ adverſus Jacobum Neſtorianorum Catholicum factionem comprimeret.) *Hæc fatus, Iſam cum conjuge apud Indos exulare juſſit &c. CYPRIANUM deinceps Manſurus amavit, & monachis atque Eccleſiarum Præſulibus plura beneficia contulit.*

1 *Ordines Chirotoniæ*: hoc eſt, rituum impoſitionis manuum, ſeù ordinationis Clericorum, Sacerdotum & Pontificum. Ante Cyprianum id præſtiterat Jeſujabus Adjabenus Patriarcha, ut Sobenſis cap. ſequenti teſtatur. Utriuſque nomen, nec non Mar Abæ Patriarchæ, & Gabrielis Metropolitæ Baſſoræ, præferunt Rituales & Pontificales Neſtorianorum libri, in quibus ordinationes Lectoris, Hypodiaconi, Diaconi, Archidiaconi, Diaconiſſarum, Presbyteri, Chorepiſcopi, Epiſcopi, Metropolitæ, & Catholici, ſeù Patriarchæ continentur, ut in Codd mss Syriacis Vaticanis 18. & 19. & Cod. XI. Amiden. tom. 1, Bibliotb. Orient. pag. 583.

2 *Jeſujabus* Adjabenus, Baſtumagi filius, In Schola Niſibena quum literis operam dediſſet, monaſticum inſtitutum in cœnobio Jacobi in Beth-Abe amplexus eſt: mox Ninives Epiſcopus, deinde Moſul & Arbelæ Metropolita, demùm Neſtorianorum Patriarcha poſt Maremæ obitum electus, maximam apud gregales ſuos doctrinæ famam obtinuit, quibus, teſte Amro, præfuit ab anno Chriſti 650. ad annum 660. De ejus electione in Patriarcham, hæc Idem Amrus tradit: ايشوعيهب الحزى وهو من جملة من خرج من اسكول نصيبين مع جريغور القديس مطرانها وصار اسقفا على نينوى ثم مطران الموصل ولما توفى مارامه حضر مع الابا للاختيار ولم يكن فيهم امير منه فخافوه ان يتغلب على الامر لقوة علمه وفضله وميل الناس اليه . فقالوا له قد فوضنا الامر اليك فاختر من شيت فاخذ خطوطهم بذلك استظهارًا عليهم وقال لم المستشار موتمن وما ارى فى الجماعة احق منى بهذا الامر ولا اخير عليكم فاعطوه الطاعة واقيم بالمداين فطركا فى السنة الخامسة من خلافة عثمان .

Jeſujabus Hazenſis (Adiabenus.) *Hic ex eorum numero fuit, qui ex Schola Niſibena prodiere: Gregorium autem ejuſdem civitatis Metropolitam condiſcipulum habuit: mox Ninives Epiſcopus, deinde Moſuli Metropolita ordinatus eſt.* (in altero exemplari ſic legitur, ايشوعيهب الحزى كان مطرانا على حزة والموصل *Jeſujabus Hazenſis Metropolita Hazæ & Moſuli erat.*) *Quum autem Maremes obiiſſet, ipſe ad electionem* novi Patriarchæ *unàcum Patribus convenit: & quia nullus eo doctior habebatur,*

Digitized by Google

batur, veriti ſunt, ne thronum invaderet, doctrinæ ſuæ, virtutibus, hominumque erga ipſum propenſioni fretus. Ajunt igitur ad eum: Rem tibi committimus, ut quemcumque volueris, eligas. At ille quum ſubſcriptiones eorum in teſtimonium accepiſſet, hoc, inquit, fidele eſt conſilium, quod vobis do: nemo ex præſenti cœtu æquè dignus videtur, ut hanc dignitatem obtineat, & cum bonore adminiſtret, atque ego. Itaque præſtitit illi ab omnibus obedientia ordinatus eſt Patriarcha Modainæ anno quinto Othmani Chaliphæ: qui in annum Chriſti 650. incidit, ut ex Dionyſii Chronico tom. 2. Bibl. Orient. pag. 103. liquet.

Quum adhue Epiſcopus eſſet, Jeſujabum Gadalenſem Patriarcham Sirois Perſarum Regis legatione ad Heraclium Imperatorem fungentem unacum Cyriaco Niſibis, Paulo Adiabenes, Gabriele oppidi Seleuciæ, & Sahaduna Garmæorum Epiſcopis comitatus eſt: quo in itinere Arcam oſſium Apoſtolorum furatus, in cœnobio Beth-Abenſi repoſuit, ut ex Thoma Maragenſi retuli ſuprà pag. 106. Idem Jacobitis reſtitit, ne in urbe Moſulenſi Eccleſiam ædificarent, quemadmodum ſcribit Barhebræus in vita Maruthæ Tagritenſis. [illegible]

Poſt eum (inquit) *ideſt, poſt Marutam ſuffectus fuit Jeſujabus tertius, qui Moſulenſis Metropolita fuerat. Hic ut orthodoxos* (hoc eſt, hæreticos Jacobitas, è quorum grege erat Scriptor) *Eccleſiam Moſuli ædificare volentes cobiberet, ingentem pecuniæ ſummam donaque Judicibus obtulit, cæptumque ædificium interrupit.* Rem fuſius narrat Jeſujabus ipſe in epiſtola, quam ad Gabrielem oppidi Seleuciæ Metropolitam per Ananjeſu archimandritam direxit: ubi Tagritenſium urbem ad frangendam Jacobitarum potentiam ſe ſe petiiſſe ſcribit in hæc verba: [illegible]

[illegible]

[illegible]

Quam peccata mea meruerunt, ſortem nactus ſum, Pater, ut propè Diaboli nidum habitem, ubi quovis anno baſiliſci ova ille parit, atque lethiferos ex iis angues excludit ad cunctorum hominum perniciem. Rem utpote omnibus compertiſſimam noſſe te arbitror &c. Hi nempe quos memini, impii & blaſphemi propriæ ſtultitiæ æſtu in ſpem diabolicam abrepti, tempus rei bene gerendæ pluribus de cauſis nacti ſunt. Prima quidem & potiſſima fuit eorum, qui modò præſunt, indulgentia, ad quos illis facilem aperuere aditum argento auroque inſtructæ preces. Altera improborum ſociorum numerus, qui eorum hæreſim olim imbiberunt; nunc verò in cenſu eorum, qui præſunt, numerantur. Tertia, gratia & auctoritas civium Tagritenſium apud Principes & Præfectos locorum. Quarta denique, Diaboli vis, quæ in filiis inobedientiæ operatur: in iis, ſcilicet, qui in vera charitate non ſuſtinent, ut per eam vivant. Abierunt itaque, quomodo eos abiiſſe credibile eſt, & more ſuo ad aulam *prorepſerunt. Quumque nec ullum quod ſapientem deceret, verbum prompſiſſent, neque rationi conſentaneas preces obtuliſſent, aut aliquam ex Domini noſtri diſciplina probationem produxiſſent, neque omninò quidquam eorum, quæ ad alloquium Principum ſapientum afferri juſtum eſt, præſtare valuiſſent; negotium nihilominus ex voto confecerunt, indeque ad nos perturbandos reverſi ſunt. Præfectum quippe hujus loci invenerunt ſibi maximè propitium & ad ipſorum vota paratiſſimum. Quare egreſſi ſunt ad latrinas ante noſtræ urbis portam poſitas, utpote qui Eccleſiæ ſtercus ſunt; domumque irriſionis & deſpectionis, nomine Eccleſiæ conſtruxerunt: proximam nempe latrinæ, ad quam omnes exonerandi ventris cauſa de more ſecedere coguntur. Inde etiam perturbationis cauſas quotidie excitant, ob perpetuas præſertim blaſphemias, quas adversùs Dei Eccleſiam impudentiſſimè effutiunt. Porrò qui in populo noſtro proceres cenſentur, ex eorum hæreſi originem trahunt: quare & ipſis ſuffragantur, & ad ipſos pertinent non minus naturâ, quàm voluntate. Sed & ille, qui inter omnes primatum tenere putatur, eique omnia ſatis proſperè fluunt, ex patre quidem Chriſtiano Orthodoxo natus eſt,* (ita Neſtorianus Neſtorianum appellat.) *matrem tamen hæreticam habuit* (hoc eſt, Jacobiticam) *Et quum à matris religione cœpiſſet, & ad paternam deinde aliquantiſper fidem declinaſſet, poſtea etiam in putum ethniciſmum lapſus fuiſſet: (quod quidem pluribus compertiſſimum eſt:) poſtremò etiam cum ethnica ſuperſtitione communionem hæreticorum conjunxit. Tandem tùm ſæculi infamia, tùm conſcientiæ verbere coactus, ad Eccleſiam Dei tantiſper remigravit: donec mortis metu, & principum timore liberatus, nunc velut canis ad vomitum rediit, & ad amaras radices ab ipſo per matrem pullulantes, nequitiæ æſtu abreptus, relapſus eſt, columenque ſpei ſe præbuit procuratoribus iniquitatis, quæ deſiderantur ſuppleturus. Propterea extolluntur & ſuperbiunt, ut à nobis vix jam tolerari poſſe videantur &c. Attamen viſum mihi eſt noſtra intereſſe, populo fidei amanti ſolita adhortatione aliquam quietem ab illius concuſſione procurare, & ad ſeculares Poteſtates me conferre, etſi corporis ægritudo id prohiberet, quæ tamen mentis perturbatione æſtuque haud minor erat: jamque Dei ope iter ingreſſus ſum, ſciens me Tagriti in medio, velut in theatro nequiſſimorum hominum, verſaturum.* Et in altera ad eundem Gabrielem epiſtola, rem ſibi è ſententia ceſſiſſe gratulatur, inquiens:

[illegible]

[illegible]

Reverendiſſimo Patri noſtro, Gabrieli Epiſcopo Metropolitæ Jeſujabus in Domino noſtro ſalutem. Dudum quum impiorum bello conflictaremur, ad vos, Pater, velut ad firmas orthodoxæ fidei columnas mentem cogitationemque extemplo convertimus; quodque per tempus illud licebat à nobis fieri, noſtræque valebant vires, ſincera fide vobis per literas ſignificavimus. Neque multo poſt illorum ſeditionem, ſed ipſa adhuc gliſcente ſub ipſum noſtræ expeditionis initium effuſa eſt repente ſuper nos miſericordia gratiæ Dei incredibili miraculo, quæ impiorum bellum à nobis depulit: & alios quidem procul abjecit, alios verò ad ſaxorum hiatus, ubi latere ſolebant, abegit: nobiſque ingenti prodigio, quod fateri & laudare æquum eſt, priſtinam pacem reſtituit. Neque hoc ſolum; ſed inſuper ſperamus corroboratum iri oſtenſionem virtutis Domini noſtri ad comprimendam quamprimùm audaciam Impii, ut ſe efferre & gloriari deſinat, ſicut etiam pridem hoc ipſum ejus amici *pati cœperunt. Gaudeat itaque felici rerum ſucceſſu Paternitas tua, & Domino, ut juſtùm & æquum eſt, gratias agat pro præſentibus; pro futuris verò oret, ut per gratiam Dei ad gloriam ſanctæ Eccleſiæ & ad fidelium lætitiam feliciter ſuccedant. Mihi autem viſum eſt, illam quoque epiſtolam, quam paulò ante ex media tempeſtate tribulationum Sanctitati tuæ ſcripſeram, unàcum his literis ad te tranſmittere: ut miniſtrorum Diaboli pugnam clarius intelligas, ſimulque divinæ virtutis admirabilem operationem cognoſcas, & celerem rerum viciſſitudinem & in melius converſionem ex miſericordia illa ineffabili nobis redditam; & iſta agnoſcens, magis admirere, & admirans, Dominum laudes & glorifices, ſimulque pro mea imbecillitate ores, ut qui mihi ſuperſunt, dies, cum moribus divinæ voluntati conſentaneis tranſigam.* Hæc Jeſujabus.

Ex Epiſcopo ad Metropolitæ dignitatem evectus, Sabadunam, cujus ſuprà mentionem feci, à Neſtoriana hæreſi ad catholicam fidem converſum acriter exagitavit. Extant quinque Jeſujabi de hoc argumento epiſtolæ. Prima *Clericis & populo Eccleſiæ* [illegible] *Mabuzæ Ariuni*, hoc eſt, Metropolitanæ Garmæorum, cui Sabadunas præerat: in qua dolet, hominem Epiſcopali dignitate à ſe ornatum, in hæreſim, ut inquit, incidiſſe: quæ autem ut eum ad priſtinam religionem reduceret, ab ipſo geſta ſcriptaque ſint, exponit his verbis:

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Errorem venia dignum admiſimus, fratres chariſſimi, ego & vos. Et quoniam nunc error ille ſponte patefactus eſt, quem ego quidem dudum animadverti, & obtegere cogitaveram; ſed magna cum ſeditione erupit, & confuſionis ſuæ larvâ abjectâ, impudenter in publicum prodiit; ideò coactus ſum vos convenire, & communi conſilio inter nos diſceptare, quibuſnam remediis gliſcenti malo occurrendum ſit. Enimvero noſtra nos fefellit opinio, quando hominem ſtolidum, & in ſententia minimè conſtantem, q⟨uo⟩d non ſemel experti fueramus, ob externi habitus apparentem probitatem, & ex fama vulgi, ad præfecturæ faſtigium proveximus, ejus ab orthodoxa fide defectionem minimè præſentientes, quæ paucis abhinc diebus in ſecreto conclavi contigit, quando præfecturæ ambitu ad deturpandam imperitis ſuis commentationibus veritatis confeſſionem abreptus eſt..... Poſtquam verò veſtri primatus adminiſtrationem ſuſcepit, quoniam ad urbem veſtram orta ex juſſione principum ſecularium occaſio nos omnes adduxerat, ego ex recenti fama rem ſuſpicatus, illum rogavi, num quid ſcripſiſſet, ſicut ipſe audieram. Quum ſe quædam ſcripſiſſe faſſus fuiſſet, inſtiti rogans, cur me iſtud celaſſet. Tum verò quum rem ipſam attigiſſem, illeque factum excuſare incaſſum conaretur, urgebam, ut quæ ſcripſerat, mihi proferret. Quumque attuliſſet, eaque ego minimè ſana deprehendiſſem, illum acriter increpui; ſecretò tamen remotiſque arbitris. Et ille velut acri ea reprehenſione permotus, ſpopondit, ſe quæ malè ſcripſerat, correcturum. Mentienti equidem fidem adhibui, arbitratus hominem recens deceptum fuiſſe, credidique illum non ex mentis pravitate, ſed ex pravo ambitu fidem ſuam corrupiſſe. Tempus itaque ad corrigenda ea quæ malè exaraverat, conſtitui diuturnius, quàm ipſa operis neceſſitas poſtularet: atque inde diſceſſi, ejus errorem alto tegens ſilentio. Ille verò non modò quæ ſpoponderat, minimè præſtitit; verùm etiam ad fautores ſuos profectus, ab iis in ſpem magnam variis pollicitationibus erectus incitatuſque eſt, ut quorumdam præſidio, quod ipſe ſuffecturum eſſe ſperabat, commenta ſua confirmaret. Ejus itaque fraudem, qua veritatem prodiderat, aſſequutus, adhortationem preceſque fraterna ex charitate conceptas ad eum ſcripſi, & geminos fratres (monachos cœnobii Beth-Abenſis) *quibus occultum ejus flagitium expoſueram, utpote communis mihi & illi diſciplinæ optimæ alumnis, ad eum ſtatim allegavi, præcepique, ne cui veſtrum negotium illud patefacerent, ne mali occaſionem præberem quærenti. At ille quum ea quæ ipſe ſcripſeram, legiſſet, & quæ ab illis fratribus Deum amantibus ſuggeſta fuerant, audiviſſet, tùm verò reſipuiſſe videri voluit, prolatoque erroris codice, ſexdecim capitula expanxit, eiſdem fratribus præſentibus, & ut id præſtaret, adhortantibus. Hunc in modum illos cum amoris ſignificatione dimiſit, epiſtolamque ad me perferendam eiſdem tradidit: qua velut pro accepto beneficio gratias ſe mihi habere ſignificabat. Quum ergo fratres illi Deum aman-*

tes

ſos ad me rediiſſent, & fatui illius viri obedientiam repræſentaſſent, equidem gaviſus ſum, & Domino gratias egi, ut qui abjectum famulum ſuum à ſpe orthodoxæ fidei minime excidere permiſiſſet. Cogitans autem vir ille inſanus me redarguere, vanamque de ſeipſo ſpem meam exſtitiſſe oſtendere, atque omnibus palam facere, ſibi deliberatum jam eſſe Diabolo obſequi atque obtemperare; è veſtigio poſt fratrum illorum Deum amantium diſceſſum meam ad ipſum epiſtolam ad venerabilem præſidem ſtudioſè pertulit; ut qui ejus præſidio confiſus, in eam inſanæ mentis perverſitatem prolapſus fuerat. Idque ille dolo malo, & ſatanica nequitia machinatus eſt, ut nimirùm præſidem adversùs me concitaret, & bellum adversùs nos accenderet. Hæc nempe exſtitit cauſa, ſicut pridem audiſtis, excitatæ adversùs me ſeditionis, ex qua omnia ea mala profluxerunt, quæ univerſum perturbarunt &c. Cum his porrò literis tranſmittendum vobis putavi exemplar epiſtolæ, qua fatui illius errores corrigere conatus ſum, quum de ejus ſalute adhuc bene ſperarem: quam epiſtolam ille velut homo ſeditioſus rixarumque avidus, ſuam patefacturus ignominiam mentiſque ſtultitiam, ad illum, quem noſtis, perverſo conſilio detulit.

Altera *ad eundem Sabadunam*, quum primùm de mutata illius fide edoctus eſt, per Paulum cœnobii Beth-Abenſis archimandritam tranſmiſſa, cujus idem Jeſujabus in præcedenti epiſtola mentionem facit: ubi doctrinam Sahadunæ ab Elaia Tahalenſi olim Chaldæis traditam, ab Ananjeſu, Jacobo & Babæo Neſtorianis exploſam fuiſſe ſcribit.

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Recole quomodo te prior Eſaias Tabalenſis fatuus & imperitus eadem eodem modo eodemque ſcopo & iiſdem vocibus conſcripſit: quove modo primùm ab homine Dei & Spiritus ſancti athleta Mar Ananjeſu viro pleno divini zeli ſcripto libello refutata fuere; poſtea verò ab homine divina charitate incenſo & humilitatis fonte Patre noſtro Mar Jacobo coram rejecta; poſtremò etiam à ſecundo Elia & igneo Propheta ſanctiſſimo Mar Babæo ſcripto ſimiliter libello damnata fuere. Et hunc in modum ab omnibus, qui uſquam fuerunt, viris religioſis deinceps reprobata fuerunt, donec ipſe quoque homo fatuus eorum auctor & inventor divino verriculo in ſterquilinium Eccleſiæ, hoc eſt, in indubitabilem hæreticorum cœtum, projectus eſt.

Tertia *ad Hormiſdam Epiſcopum*, in qua eum monet, ut Sahadunæ communionem devitet, utpote qui Neſtorianos palàm hæreticos appellaverit. [illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Adſunt nobis etiam teſtes fide digni, ipſum quoque adversùs eorum religionem in terris Romanorum unàcum ipſis diſceptaſſe, illoſque Paulianiſtas & duorum Filiorum aſſertores ab eo fuiſſe appellatos: ipſum præterea alta voce impudentiſſimè & contumaciſſimè anathematizaſſe negantes unam Chriſto ineſſe hypoſtaſim: & alia præter hæc ejuſmodi plura effutiiſſe. Interrogatum verò ab iis, cum quibus diſputabat, qua mente ad Perſarum regiones, hujuſmodi tenens fidem, profectionem meditaretur; magna animi præfidentia ſuperbè reſpondiſſe: venio utique, illos fidem docturus. Et nunc, ut videtis, ſicut pollicitus eſt, venit. Noſtrum verò erit, ejus doctrinam ſuſcipere, vel reſpuere.

Quarta *ad eundem Hormiſdam*, ut inconſulto Jeſujabo nihil agat in cauſa Sahadunæ, quæ à Patriarcha Mareme in conventu Epiſcoporum examinanda erat.

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

Sed quoniam nunc à tabellario, qui epiſtolam tuam mihi reddidit, comperi, Patrem noſtrum Catholicum in cœnobio S. Simeonis nudum fatuo Sabaduna verſari, voſque univerſos, omnes nempe veſtræ provinciæ Epiſcopos, ad ipſum eſſe venturos: hæc modo ad Sanctitatem tuam tantummodo ſcribo, non rogans, ut antea ſolebam, ſed monens, ne quippiam in cauſa Sabadunæ nobis inconſultis agatis, ac quod agitur in hujuſmodi negotio ſine communi conſenſu, in perniciem ſanctæ Eccleſiæ cedat: neve ſine nobis in eadem cauſa quippiam ſtatuatis, quando vel ab ipſo Catholico vos advocari contingat.

Quinta denique *ad Epiſcopos regionis Garmæorum*, quos Patriarcha congregaverat, ut Sabadunam Sedi ſuæ reſtitueret. Hortatur eos Jeſujabus, ne hominem, qui multa adversùs Neſtorianos ſcripſerat illoſque tamquam hæreticos paſſim traduxerat, Neſtoriani ipſi quovis pacto admitterent. Utque illos in hæreſi magis confirmet, putidum commentum ſubdit; Romanos nimirùm & Græcos ejurata priſca religione, ad Neſtorianorum partes tranſiiſſe. Integram epiſtolam, etſi conviciis in Eccleſiam Catholicam & Sanctum Cyrillum refertam, accipe: ex qua ſtylum hominis non inelegantem, immoderatum pro ſecta Neſtoriana zelum, vehemenſque in orthodoxos odium deprehendere licet. [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Imminens metus, inquit, *ò Beati, invitum me cogit ſcribere quæ nolebam. Ut autem iſthæc ſcribere cogerer, plures tentationes, quæ antehac acciderunt, me docuere. Pauca igitur de pluribus dicam. Dudum ſcilicet quum ad vos*

veniſſem, intellexi; poſtea illud ipſum etiam audivi, Catholicum ad vos frequenter ſcribere; & nunc rurſus accepi, eundem propediem ad vos eſſe venturum. Et hæc omnia, tùm epiſtolarum ſcriptionem, tùm Catholici acceſſum, eò collimare, ut religioſitati veſtræ perſuadeant, Sabadunam ad Dei Eccleſiam vi deductum recipere: quum nimirùm nec Sabadunas, nec Dei Eccleſia id velint. Sabadunas enim quum hactenus nec ad tempus ad Eccleſiam accedere voluerit, quid? exiſtimatis ne illum ſe adduci paſſurum, ut ab iis, quæ præpoſterè impièque loquutus eſt, & adversùs veram fidem ſcripſit, diſcedat? minimè verò: ſed & nunc in perverſitate ſuæ religionis perſiſtit, noſtramque anathematizat fidem, atque pleno ore blaſphemiis inſectatur, infirmo fultus præſidio ab urbe, quam Diabolus Eccleſiæ ereptam, illi tradidit. Neque modo Dei Eccleſiæ communionem ſincerè petit. Sed nec Dei Eccleſia unquam voluit, aut modo vult in ſuam communionem illum recipere, qui ejus fidem anathematizat, & ejus dogmata depravat, & perſonas ejus blaſphemat. Quum ergo nec Sabadunas ingreſſum in Eccleſiam quærat, neque Sabadunæ ingreſſum Eccleſia optet, equidem non intelligo, quanam cogitatione agantur, qui ſe hac cura oneraruut ſcribendi, aut legendi, aut loquendi, aut petendi ingreſſum hominis hujus indolis & ingenii. Quidnam porrò, ò Beati, Sabadunas intentatum reliquit, ut nobis probaret, à noſtra religione ſeſe abhorrere, ut illud modo efficiens credatur alienus & ſegregatione dignus? At quiſpiam fortaſſe, Domino ſcilicet noſtro & Paulo mitior, nobis objiciet illud ſeptuagies ſepties. Sed, ò Beati, Hæreticis certus ſtatuitur terminus, & quidem ſatis cognitus: neque vulgare delictum eſt, quod contra fidem admittitur crimen. Etenim Dominus quidem per oculum dexterum, & manum dexteram, & per celerem utriuſque ſectionem, ejus qui fidem depravat, abſciſſionem circumſcripſit. Paulus verò Domini interpres prima & ſecunda vice Hæretici ſegregationem definivit, ſubdiditque ſtatim cauſam celeris reſciſſionis: ut qui nempe non ignorabat futuros nos ipſo mitiores & meliores, eundemque proinde de præcipiti feſtinatoque judicio ſine miſericordia incuſaturos. Scitote, inquit, quod qui hujuſmodi eſt, ſubverſus eſt, & delinquens, & ſuo judicio eſt condemnatus. Age verò, quando Apoſtolicæ legi ſtare nolumus, præſtitutum ſeptuagies ſepties numerum evoluto quinquennio jam longe exceſſimus: & ut hoc prætermittam, quod ego ſeorſim, quemadmodum & ſinguli veſtrum, frequenter illum corripuimus, ea tantùm, quæ in conventibus Synodicis, & Catholico præſente acta ſunt, commemorabo. Octies ſiquidem Sabadunas Eccleſiæ fidem ſuſcepit, ſuumque errorem in univerſali Synodo anathematizavit; ter quidem propria cum ſubſcriptione & ſigillo; quinquies verò confeſſione oris coram Synodo: & totidem vicibus ad ſuam impietatem reverſus eſt, velut canis ad vomitum; quando nec ipſe defecit negando & confitendo, & rursùs quod confeſſus fuerat abjurando; neque nos viciſſim defecimus illum quotidie ſtulto cum labore ſuſcipiendo. Poſtremum verò videns Deus, qui per Paulum loquutus fuit, ſtolidam noſtram commiſerationem à multiplici Sabadunæ inconſtantia minimè ſuperatam fuiſſe, flatu ſuo hominem abduxit disjecitque procul: ad partes nempè hæreticorum, ubi ille Beelphegor initiatus, omnibus nequitiæ modis pravam eorum communionem approbans, plures libellos blaſphemiarum plenos adverſus nos, noſtram fidem, noſtroſque Doctores in omnibus heterodoxorum Synodis ſcripſit divulgavitque. Quumque ipſe nullam ad pravitatem ſuam indicandam omiſerit rationem, quin eam in publicum proferret, eumque noſter quoque Deus & Dominus Jeſus Chriſtus procul à republica incolatus noſtri abegerit; illum nihilominus miſſo nuncio revocamus & deducimus adversùs Dei nutum, & adversùs ſuam ipſius providentiam. Venitque ille prædicans à Jeruſalem uſque ad Illyricum, coram Throno ſcilicet Catholico orthodoxorum, condemnationem noſtram: profeſſus, ſe veniſſe, ut nos ad ſuam fidem traduceret. Quum autem res in eo ſtatu reperiſſet, in quo reperit, deſpexit nos, & ad locum abiit, quo abiit; ad populum nempe pauperem, quem Diabolus ab Eccleſia diſtractum ipſi tradiderat. Illud verò magis mirandum eſt, quod poſt talia flagitia, qualia ſunt quæ retuli, quum Sabadunas dedignatus fuerit ad Catholicum & ad ejus fidem, honorem, & communionem accedere, illumque cum deſpectu reliquerit, & ad populum ſuum ſe receperit; quum, inquam, hæc Sabadunas auſus fuerit, miror, qua ratione nunc pro illo ad vos ſcribatur, ut eum revocetis, velut quibus poteſtas & jus eſt illum revocandi: libellus etiam vobis mittatur continens ea, quæ ab illo ſubſignari oporteat: voſque ſimiliter ſcribatis, de ejus revocatione in ſpecie tractantes, revera defectionem procurantes, ajenteſque, cunctari oportere, & expectari Catholici adventum. Unum itaque poſt hæc reſtat, ut ſi Sabadunas aliquod obedientiæ ſpecimen præbeat, ſicut ſæpius præbuit, continuò admittatur ad Sanctorum communionem. At ego gratias interim habeo Sabadunæ, divinæ potius dicam providentiæ, quod ipſe haud prorsùs ſe adduci paſſurus eſt, ut juxta morem pareat. Secùs intra Sanctam Eccleſiam modò habebimus venerabilem Epiſcopum, cujus libris univerſus orbis plenus eſt adversùs fidem noſtram conſcriptis, in quibus nos Paulianiſtas, & duorum Filiorum aſſertores appellat: & quidem dudum ille nos nec Epiſcopos, nec Orthodoxos cenſet, ſed quotidie verbo & ſcripto anathematizat quoſcumque aſſerentes duas ineſſe Chriſto hypoſtaſes, & negantes unam tantummodo hypoſtaſim eſſe Chriſtum. Id verò qui ejus dicta exceperunt teſtantur, & vulgata ubique ejus ſcripta confirmant. Scripſit enim & obtulit plures libellos in omnibus terris Romanorum prædicans, ſe à nobis expulſum fuiſſe, quod nobiſcum communem fidem haudquaquam haberes, ſibique ipſorum religio placeret. Nihilominus placemus nobis adhuc & inſtamus, ut ſalem hominem tamquam unum ex nobis cenſeamus, & putamus adhuc homines nos eſſe, & hominum mentem nos habere. Aſt nunc parco verbis, ne acerbus videar, & ultra progredior, & gratias ago quamplurimas Dei clementiæ, quod minimè permiſerit Sabadunæ, ut nos falleret, ſicut antehac ſolebat. Alioquin haberemus, ut modo dicebam, egregium Epiſcopum,

cujus

cujus adverſus nos ſcripta libros, quos Xenajas (Philoxenus Mabugenſis) adverſùs Patres conſcripſit, exſuperant. Idcircò miſerabiliter clamo ad vos, & oro obteſtorque, ut à ſchiſmate caveatis, ne ſcilicet Eccleſia perturbetur, ò beati viri. Porrò etſi exiguum quippiam vobis videatur, quod unus, qualem me eſſe comperio, à veſtra Synodo diſſideat in ſuſceptione hominis, qui fidem corrupit; at parvi profecto non ſunt, qui ad mortem uſque pro veritate decertant: quamvis abſit, ut unus ſit, quemadmodum aliquando fuit; ſed orthodoxæ veritatis nomen per Altiſſimi gloriam ubique triumphat. Qua de re audite quod vobis narro novum miraculum, quod Deus in Eccleſia ſua nunc in fine temporum ad confirmandum teſtimonium fidei ſuæ in mundo edidit, ut Deus hominum amator, qui nunquam reliquit, aut relinquet ſe abſque teſtimonio. Dæmonas nimirùm illos, qui à trecentis circiter annis à Cyrilli tempore & deinceps fidei verbum depravabant in terris Romanorum illâ aſſertione unius hypoſtaſis, unius ſcilicet naturæ, eorumque ſimiles, virtutis ſuæ potentiâ modò illinc expulit, & undecum ipſis ex diptychis & ex univerſa Eccleſia Romani Imperii abraſit Cyrillum, inquam, & Severum, atque alios quoſcumque, qui non diſſimili, ac illi fato in impietate periere; illi verò, qui in vivis ſunt, & communem cum prædictis tenent ſententiam, in varias Romani Imperii partes projecti, crimen exilio luunt, ſive Patriarchæ, ſive Epiſcopi, ſive quavis alia dignitate ſpectandi. Cujus rei teſtes oculatos apud nos habemus fratres monachos noſtros, qui univerſo orbe luſtrato ad nos poſtliminio redierunt. En itaque magna Roma, & ſocia ejus Ravenna, & univerſa Italia, atque omne Regnum Longobardorum, & Francorum, Africa quoque & Sicilia, Thracia univerſa & Creta, Rhodus etiam & Chius, & omnes Inſulæ, atque Conſtantinopolis & univerſa ejus ditio, Aſia quoque & Bithynia, & Lycaonia & Pamphylia, Galatia & Iſauria, & univerſa Græcia, & Jeruſalem & Cyprus, & plurimi ex Palæſtina & Phœnicia duas hypoſtaſes, & duas operationes & proprietates Chriſti unanimi conſenſu profitentur. Sed & omnes Epiſcopos aliter ſentire convictos in exilium pellunt. Cyrillum inſuper impium, qui doctrinam de unica hypoſtaſi & proprietate atque operatione Chriſti primus invexit, anathematizarunt & ex diptychis Eccleſiaſticis expunxerunt. Et verò miraculi ſpeciem habet, quod illi, qui per tria circiter ſæcula errorem ſequuti fuerant, ex Dei gratia ad veritatis agnitionem redierint; nos contra, qui per ſex fere ſecula in vera fide & doctrina firmi perſtitimus, nunc in errorem imprudentes impellamur, operâ iſtorum Dæmonum, qui à Romanorum ditione abacti fuere: & quum illi Cyrillum fidei ipſorum depravatorem è ſacris Diptychis poſt tria ſecula modo abraſerint, nos inanimem Cyrilli abortivum, nempe Sabadunam fatuum hominem, in Eccleſiam Dei cum honore ſanctorum admittendum eſſe contendamus; quum præſertim ille contra quotidie clamet, ſe de noſtra communione haudquaquam eſſe, noſque univerſos in errore verſari, ſeque ſatagere, ut nos ad ſuam fidem traducat, & ad hunc ſcopum è terris Romanorum huc revertiſſe. Hæc proinde intuemini, ò Sancti Sacerdotes, & ſedulo ſatagite, ut cuſtodiatis intemeratam noſtram fidem, & viriliter ſtate in cuſtodia Domini, in qua fuiſtis conſtituti, ne Dæmones illi, qui ex Occidente virtute Dei abacti fuere, per cuniculos in Orientem noſtram irrepant, viliſſimi hominis operâ qui Sabadanus appellatur, noſque in fine mundi infamia hujuſmodi laboremus. Recolite, ut viros doctiſſimos decet, quæ ſcripta ſunt: per exiguos nimirùm & faciles aditus nequitiam hujuſmodi in Romanorum terras intromiſſam fuiſſe, & viros admirandos atque inclytos doctores cecidiſſe atque naufragium paſſos fuiſſe, & ſeipſos fleviſſe demùm, quum ad indigna perpetranda inducti fuiſſent; ad anathematizandam videlicet fidem Patrum & benefactorum ſuorum, quorum memoria literis conſignata manet in ſempiternum ad noſtram doctrinam & admonitionem: quoniam finis ſeculorum pervenit ſuper nos. Ecquis verò novit non eſſe iſta initia dolorum adventus ſatanæ? Quodſi ſub initium dolorum naufragium patimur, quæ nobis ſpes ſupereſt ad ea, quæ ventura ſunt? Satagamus ergo, ſicut boni Antiſtites, ut ſimus exemplaria virtutum Eccleſiæ Dei, ad cujus miniſterium ſegregati fuimus. Ipſe autem miſericors & bonus Deus, qui in poteſtate habet, ut omnem in timentibus ſe gratiam abundare faciat, infirmitatem noſtram ſua miſericordia corroboret, ut faciamus voluntatem ejus omni tempore cunctis diebus vitæ noſtræ. Amen. Hæc Jeſujabus in Sahadunam & Catholicos univerſos præter omnem modum intenſus.

Quod verò Latinos Græcoſque ſcribit, rejecta unius hypoſtaſis aſſertione, duas hypoſtaſes duaſque operationes & proprietates Chriſti unanimi conſenſu in toto Romano Imperio ſua ætate profiteri; ſeſeſque hujus rei monachos quoſdam Neſtorianos advocat, qui luſtratis Romanorum terris in Aſſyriam poſtliminio redierant: id, inquam, putum mendacium eſt, ad confirmandos in erroribus ſuis ſectarios excogitatum. Hanc autem illius commenti cauſam fuiſſe exiſtimo: quod per ea tempora, quibus Jeſujabus ſcribebat, Romani Pontifices, orthodoxique per Orientem Epiſcopi adversùs Monothelitas docebant, duas Chriſto voluntates operationeſque ineſſe. Nam ſicuti Monophyſitæ eos, qui unam Chriſti voluntatem operationemque aſſerebant, perinde ſe habere exiſtimabant, acſi unicam naturam profiterentur; ita Neſtoriani aſſertionem duarum voluntatum operationumque ad duas Chriſti perſonas hypoſtaſeſque falsò detorquebant. Atque idcircò ſibi blandiebantur, Romanos Græcoſque ab avita religione recedentes, ad doctrinam Neſtorianorum de duabus Chriſti perſonis hypoſtaſibuſque tranſiiſſe: quod tamen quàm à veritate diſtet, neceſſe non eſt ut oſtendatur. Sic & olim Monophyſitæ Concilium Chalcedonenſe calumniati fuerant ut de Zacharia Rhetore ſcribit Evagrius lib. 2. hiſt. Eccleſ. cap. 2. quaſi duas Chriſti naturas definiendo, geminas etiam hypoſtaſes perſonaſque aſſeruerit: quum tamen in eo utraque veritas diſertè declarata fuerit, tàm ſcilicet duarum naturarum adversùs Monophyſitas, quàm unius perſonæ & hypoſtaſis adversùs

verſùs Neſtorianos. Jeſujabum autem exortam ſeculo ſexto Monothelitarum hæreſim, propugnatamque adverſus eos à Catholicis duarum voluntatum operationumque veritatem reſpexiſſe, liquet primùm ex enumeratione terrarum Romani Imperii, quæ in eandem fidem conſentiebant: deinde ex eo quod de Patriarchis & Epiſcopis ſubdit, aliter ſentire de duabus Chriſti operationibus convictis; eos nimirùm *in varias Romani Imperii partes projectos, crimen exilio luere*: quod Epiſcopis Monothelitis apprimè convenit. Poſtremò quum tria ferè ſecula à Sancti Cyrilli ætate ad id quo ſcribebat, tempus enumeret, vergens Chriſti ſeculum ſeptimum clarè deſignat, quo hæreſis Monothelitarum erupit. Quod verò *ſancti Cyrilli nomen* ſubdit *undecum Severo ex Diptychis & ex univerſa Eccleſia abraſum*; id mala fide à Monophyſitis accepit, qui Severum hæreticum cum S. Cyrillo Catholicæ fidei propugnatore ita conjunctum volebant, ut alter ſine altero damnari, vel ſuſcipi nequiret: quamobrem quum Severum ab orthodoxis rejici intelligerent, Cyrillum quoque ab iiſdem repudiari dictitabant; perinde acſi eadem utriuſque fides fuiſſet; quum tamen alia fuerit Cyrilli, & alia Severi doctrina, ut compertum eſt. Hinc ex eorundem Monophyſitarum fraude Jeſujabus *Cyrillum* affirmat *doctrinam de unica hypoſtaſi & proprietate atque operatione Chriſti tradidiſſe*: & paulò antea ex eorundem mente *naturam & hypoſtaſim* pro una eademque re uſurpat. Sed ad ejus geſta progrediamur.

Ex Metropolita in Patriarcham ordinatus Jeſujabus, *promovendis ſcientiis operam dedit*, ut ex Amro notavi tom. 2. Biblioth. Orient. pag. 421. Quo in negotio quum in cœnobio Beth-Abeuſi excitatum à ſe templum dedicaſſet, Scholamque ibi ædificare decreviſſet, diſſidium ipſum inter & ejuſdem cœnobii monachos exarſit, quod à Thoma Margenſi in hiſtor. monaſtica lib. 2. cap. 7. 8. 9. & 10. deſcribitur in hæc verba.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Beatus autem Mar Jeſujabus factus Catholicus Patriarcha, quum univerſam plenitudinem ſacrorum accepiſſet, quæ datur ad ſanctæ Eccleſiæ gloriam, profectum & perfectionem per electionem Spiritus Sancti, qui univerſa ejus decora efficit & largitur atque ad perfectionem perducit; omnem operam curamque contulit, ut eo munere fungeretur ea diligentia, quam juſtum eſt à filiis exhiberi circa hæreditatem paternam domûs, in qua enutriti fuerunt: conſtruxitque in iſto cœnobio (Jacobi in Beth-Abe) *magnificum & ſumptuoſum templum collatâ operâ cum ſanctis & beatiſſimis Sabarjeſu Epiſcopo Metropolita Beth-Garmæ, & cum Georgio ipſius diſcipulo Metropolita Adjabi, de quo infra etiam nobis ſermo futurus eſt: & cum*

cum omnibus Epiſcopis hujus provinciæ Athur (ideſt, Niniviticæ regionis) *& Adjabi. Templum verò mox conſecratum & omni ſacro inſtrumento inſtructum ornatumque fuit.*

Paulo poſt Scholam extruere decrevit in loco, ubi ejuſdem cella extabat, eamque neceſſaria ſupellectili inſtruere, atque ad eandem acceſſere magiſtros, doctores, & expoſitores, & quamplures ſcholares colligere, eiſque de omnibus providere. Ita ipſi deliberatum erat, ſtatueratque id operis, nempe Scholam, ad eruditionem & ſcripturarum ſcientiam ibidem excolendam conſtruere, ſitumque talem deſignaverat, ut monaſterium Scholæ contiguum unam cum ipſa ædem componeret: ut illa quidem filios pareret & educaret; monaſterium verò adoleſcentes ſic educatos ad pietatem & aſceticæ vitæ inſtitutam informaret. Quocirca operas & Architectos ad deſignatum opus conduxit.

At verò ſanctus magiſter noſter Kamjeſu Archimandrita unàcum plurium fratrum cætu ejuſdem cum ipſo ſententiæ & conſilii, rati Catholici moliſionem laborem ipſis & ſtrepitum intolerabilem allaturam, quodque poſthac neceſſum foret ſilentii & quietis utilitates & delicias relinquere, omnemque monaſticæ vitæ converſationem, cujus gloria & decus omne ex cuſtodia oris, oculorum, auriumque pendebat; Catholicum ſimul omnes adeunt, eumque modeſtis humilibuſque precibus orant, ut iſtiuſmodi opus ipſis in pluribus moleſtiſſimum miſſum faceret. Neque enim, ajebant, eſt hoc Monachorum opus, ut in cellis noſtris ſedentes, audiamus cantiones, & ſonos, & tripudia puerorum, & nocturnos vigilantium adoleſcentium ludos. Profectò nec in libris reperimus, nec ex auditu accepimus id factam in ullo monaſterio Patrum: nos enim ad fletum & luctum vocati ſumus in ſeceſſu cellarum noſtrarum ſecundùm doctrinam, quam à ſcripturis didicimus: quod etiam à Patre noſtro Mar Jacobo traditum accepimus. Neque enim dum ſuperſtes viveret, neque morti proximus mandavit nobis, ut alter alterum doceremus, aut aliam quempiam literis imbueremus; multoque minus, ut Scholares iterùm evaderemus: ſed potiùs ut in ſeceſſu cellæ & ſolitaria lectione unuſquiſque ageret. Quodſi placet tibi Scholam conſtruere, habes omnes urbes & earundem pagos, tibique univerſa Perſarum regio ſubeſt. Scholam ædificato, ubi libuerit. Enimverò in hoc cœnobio Schola omninò non ædificabitur, niſi poſtquam omnes hinc migraverimus.

Quibus Catholicus in hæc verba reſpondit. Haud æquum eſt vos offendi opere, quod vobis honori futurum eſt, & monaſterii hujus decus amplificabit & augebit: ſed quum geminæ ſint virtutes velut geminæ operationes, altera activa, quæ conſiſtit in divinarum Scripturarum ſcientia, & altera contemplativa, quæ ex actibus mentis & cogitationibus conſtat; ambæ in hoc loco complebuntur, & hoc Patrum noſtrorum monaſterium ſpeculum rerum pulcherrimarum evadet viris prudentibus & perfectis, & monachorum numero augebitur advenientibus iis, qui in Schola ad ſcientias excoluntur. Cæterùm ex duplici cauſa quibuſlibet objectis præponderante id in mea poteſtate eſſe video: altera, quod ego hoc monaſterium fundis & opibus ad hanc amplitudinem extuli: altera quæ ad ſpiritum attinet, quia omnibus ego ſacris ædibus & monaſteriis præſideo: & quandoquidem omnium univerſim curam habere meum eſt; hanc præ aliis ædem, utpote quæ mea peculiari nomine eſt, juſtum & æquum fuerit decorare & amplificare. Quare verbo Domini conſtrictos vos eſſe intelligatis, ne opus iſtud, in quo bona voluntas univerſorum Domini eſt, impediatis.

Quum verò animadverterent Raban Kamjeſu, & Baraz-Surinus ſacri cætus Prior, qui & Raban Kamjeſu poſtea ſucceſſit, ad illas ædes deſerendas omni vi ſe cogi, quandoquidem Mar Jeſujabo reſiſtere non valebant; communicato conſilio cum aliis ſeptuaginta monachis ejuſdem cœnobii, Catholico factum minimè advertente, Martyrium ingreſſi, arcam ſancti Mar Jacobi patris ſui ſpiritualis ſuſtulerunt, eamque ſecum aſportantes, cum lacrymis & gemitibus & ingenti ploratu, quaſi nunquam poſthac monaſterium iſtud eſſent viſuri, ſed ab illo migrarent nunquam in ævum redituri; abierunt univerſi ad locum quemdam ſuprà Herpham pagum Saphſaphæ, deliberatione facta ibidem ædificandi cœnobium, atque in eodem Magiſtrum noſtrum (Jacobi corpus) *deponendi, ſuamque converſationem vitamque in iiſdem ædibus ad exitum uſque traducendi. Lapides itaque evolvere & convehere cœperunt, & materias ad templi cellarumque conſtructionem præparare; quum ignorarent beati illi, à Domino ſe propediem reducendos eſſe ad hæreditatem Jacobi patris ſui &c.*

Eadem qua illi diſceſſere nocte, Catholico inter ſomnum & vigiliam in ſuo lectulo cubanti apparuit aquilæ magnæ & fortis cum ingentibus ampliſque alis ſpecies plurimos dorſo pullos ferentis. Videbatur autem ex Martyrio, ubi poſitus erat magiſter noſter Jacobus, egreſſa volare, & Boream verſus tendere: ſimul viſum eſt illi audire pullos lamentantes & obmurmurantes ſurreptam ſibi eſcam. Catholicus interim extemplo expergefactus, ſomnium attonitus mirabatur. Quare æditum per diſcipulum ſuum arceſſit. Sed antequam interrogaret, audit expoſtulantem, quod paulo antea Archimandrita, & ſenior Baraz-Surinus unàcum ſeptuaginta aliis monachis Magiſtrum ſuſtuliſſent & abiiſſent: ſubdiditque: & nunc ecce univerſus monachorum cætus hinc migrare & illos ſubſequi cogitat. Quæ quum audiiſſet beatus Mar Jeſujabus, intellexit non placere Deo quod ipſe moliebatur: eademque die ad eos qui migraverant, ut ad locum ſuum redirent, reſcripſit. Ipſe verò in Colaphanam oppidum ſuum profectus, Scholam quam in hoc cœnobio deſignaverat, conſtruxit: ſimul beati illi ad cellas ſuas poſtliminio remigrarunt.

Hæc Jeſujabus cum monachis Beth-Abeoſibua. Sed longè graviorem cum Epiſcopis Perſarum Catarenſiumque controverſiam habuit. Ajebant illi, ſe Catholico Seleuciæ, hoc eſt, Primati ſeu Patriarchæ Neſtorianorum, nequaquam ſubjectos eſſe: Metropolitam magnum ſe habere, qui Perſidis Catholicus diceretur, quique Seleucienſi Primati minimè ſubeſſet. Contra Jeſujabus poteſtatem omnem Eccleſiaſticam ex Throno Seleucienſi tamquam ex fonte ad

ipſos

Digitized by Google

ipſos promaoaſſe contendens, per epiſtolas legatoſque adhortatur, ut ad Eccleſiæ illius uuitatem redirent, neve Neſtorianorum Maruanitarum, hoc eſt urbis Maru incolarum, veſtigiis inhærerent, qui quum à Patriarchæ Seleucienſis obedientia deſeciſſent, fidem quoque Chriſtiaoam abjecerant.

Amrus refert, Jeſujabum in Perſidem profectum, Simeonem Metropolitam ſuæ poteſtati ſubjeciſſe. وكان رجلا معروفا يوجب
له ولاة الناحيه وكتب لــه بعضهم مجلا بترك
التعرض له فى دياراته وكرميه وخراجــه وبراات
اصحابه وقوطــع على ذلك شى يسير وكان فى كل
جمعة يسل حوايجه وما تصلح معه امور النصارى
وخرج بنفسه لاصلاح امر شمعون مطران فــارس
وردّه لطاعته . فان من تقدّمه من مطارنة فارس
لم يدخل تحت طاعـــــة جاثليق المشرق .

Erat (inquit) *Jeſujabus vir notus ac celebris, cui Præſides locorum multum deferebant, adeò ut quidam ex illis diploma eidem conceſſerit, quo cavebatur, nequis negotium ipſi quoad ejus monaſteria & Sedem, aut tributa ab ipſo vel ejus familiaribus exigenda faceſſeret: Penſionem enim admodum exiguam bis pro rebus taxaverat: ſingulis verò hebdomadis quid ipſi opus eſſet, & quomodo Chriſtianorum res ſe haberent, rogabat. Jeſujabus autem ut res Simeonis Perſarum Metropolitæ componeret, in Perſidem abiit, eumque ad ſuam obedientiam adduxit. Nam qui Simeonem præceſſerant Perſidis Metropolitæ, Catholici Orientis poteſtati neqnaquam ſe ſubjecerant.*

Barhebræus id factum, non Jeſujabo Adiabeno, ſed Timotheo Patriarchæ, qui ſæculo integro Jeſujabo poſterior fuit, tribuit. Sic enim in 3. par. Chronici Syriaci ſcribit in Vita Joanois Chionitæ Mapbriani.

[illegible]

Ferunt, uſque ad tempora hujus Timothei Epiſcopos regionis Perſarum veſtibus albis inſtar Presbyterorum ſecularium uſos fuiſſe, & carnes comediſſe, uxoreſque duxiſſe, nec Catholico Seleuciæ ſubjectos fuiſſe. Ajebant enim: nos Thomæ Apoſtoli diſcipuli ſumus, & nihil nobis cum ſede Maris commune eſt. Timotheus igitur quum eos conciliaſſet ſibique conjunxiſſet, Metropolitam quendam, Simeonem nomine, iis ordinavit, cui injunxit, ne carnem comederet, neve nuberet, utque albis laneis tantùm uteretur: permiſitque ei, ut Epiſcopos ipſe conſecraret perficeretque: ne ſcilicet, inſtar Epiſcoporum cæterarum Diœceſeon, cogerentur adire Catholicum, ut ab eo perficerentur. Quæ quidem conſuetudo uſque in præſentem diem viget. Hæc Barhebræus.

Verùm ut ex Epiſtolis ipſius Jeſujabi conſtat, neque is in Perſidem, ut Amrus ſcribit, ſe contulit, neque Perſæ Epiſcopi omnes uſque ad Timothei tempora, ut vult Barhebræus, à Catholici Seleucienſis poteſtate ſe ſubtraxerant. Erant enim Lapethæ Huzitarum metropoleos Epiſcopi iidemque Catholico ſubjecti Hormiſdas, & Maremes, ad quos Jeſujabus epiſtolam in Epiſcopatu quinquageſimam primam & in Archiepiſcopatu ſecundam dedit. Præterea morienti eidem Jeſujabo adfuit Elias Metropolita Maru, teſte Amro tom 2. Bibl. Orient. pag. 420. qui eodem tom. pag 412 Davidem quoque ejuſdem urbis Metropolitam Mar Abæ Patriarchæ diſcipulum fuiſſe, & pag. 420. Maremem Jeſujabi ipſius præceſſorem, civitati Gandiſaporenſi, quæ Elamitarum metropolis erat, antea præfuiſſe refert. Denique non Jeſujabus ipſe in Perſidem abiit, ſed Epiſcopos illuc cum epiſtolis miſit, binos quidem ex provincia Huzitarum ad Perſas, totidemque ex provincia Meſenenſium ad Catarenſes; ut idem affirmat in epiſtolis 14. 16. 17. & 18. quas Patriarcha ſcripſit. Sed audiamus ipſum Jeſujabum.

Igitur in epiſtola 14. ܠܘܬ ܫܡܥܘܢ
ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܡܝܛܪܦܘܠܝܛܐ ܕܪܝܘܐܪܕܫܝܪ

Ad Simeonem Epiſcopum Metropolitam Ruvardſciri, hoc eſt, Primatem Perſarum in urbe Ravardſciro commorantem, qui per nuncios de Jeſujabi ſalute & quonam ipſum loco convenire poſſet, rogaverat; Jeſujabus poſita ob ejus oculos Chriſtianorum illius regionis calamitate, qui propter interruptam Præſulum cum Sede Seleucienſi communionem vel Sacerdotibus & Epiſcopis deſtituti erant, vel à fide chriſtiana defecerant, ita eum alloquitur. [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Ubinam ſunt (inquit) *filii tui, ò Pater filiis deſtitute? Ubinam ingens Maruanitarum* (Maru, ſeù Meruæ urbis in Choraſanæ incolarum) *populus, qui quum neque gladium, neque ignem, aut tormenta vidiſſent, ſolo medietatis bonorum ſuorum amore capti, velut amentes, è veſtigio in barathrum perfidiæ, hoc eſt, in æternam perniciem, ruerunt, & ad nihilum prorsùs redacti ſunt, duobus dumtaxat nomine tenùs Sacerdotibus, inſtar præuſtorum titionum, ex flamma impietatis evadentibus. Proh dolor! Ex tot hominum millibus, qui Chriſtiani appellabantur, ne una quidem minima hoſtia per proprii cruoris effuſionem Deo pro vera fide conſecrata eſt. Ubinam ſunt etiam Carmaniæ, totiuſque Perſidis ſanctuaria? quæ non per adventum Satanæ, aut juſſu Regum terræ, aut mandatis Præſidum provinciarum excisa corruerunt; ſed exiguo unius viliſſimi dæmonis flatu, qui neque dæmonum honore dignus habitus fuit ab illis, qui ipſum allegarunt, dæmonibus, neque virtutem diabolicæ deceptionis à Satana corruptore accepit, ut eam in veſtra regione oſtenderet; ſed ſolo imperii ſui nutu univerſas veſtræ Perſidis Eccleſias à fundamentis evertit. Vos autem Perſæ, qui cæteris hominibus virtute ingeniique ſublimitate antecellere, in eoque rerum ſtatu conſtituti eſſe vobis videmini, ut neque Eccleſiæ Dei, imò Dei ipſius auxilio indigeatis; in hoc tamen Eccleſiarum veſtrarum excidio tàm humiles, tàm mites, tàm manſueti fuiſtis, ut neque manus aut vires corporis adversùs templorum veſtrorum ſubverſores moveritis, neque robur oſtenſionemque fidei veſtræ adversùs ejuſdem fidei perſecutores exhibueritis; neque inſtar hominum, qui in Eccleſia Dei precibuſque Sanctorum confidunt, ad eandem Eccleſiam converſi fueritis, ut veſtram ipſi calamitatem ſignificaretis, opemque precum à ſanctis Domini noſtri imploraretis; ſed ſtupidi, & inſenſati in eo, quod vobis accidit, infortunio uſque in præſentem diem manſiſtis. Nunc verò, quum haſce ad me literas miſiſti, ne verbum quidem de hujuſmodi rerum ſtatu mihi ſignificaſti. Equidem miratus ſum, valdeque miror: quodſi quum nondum Satanas in homine peccati, quemadmodum de eo ſcriptum eſt, advenerit; hæc tamen omnia Chriſtianis in Perſide totoque Auſtri tractu commorantibus contigerint; quid igitur in adventu ipſiuſmet Satanæ fiet? Nonne vobis ſuboritur ſuſpicio, cur hæc primùm vobis ante omnes ita evenerint? An non inter vos eſt, qui ſocio ſuo dicat, quare iſthæc omnia nobis tantùm acciderunt? An non inter vos ſunt viri zelatores, qui ob mali gravitatem dolore mœroreque tabeſcant? Numquid malum præ oculis veſtris malum non eſt? Profectò ſi ingenuam adhuc cogitationem, oculoque diſcretionis illuſtratam haberetis, optimè cognoſceretis, quænam ſit infirmitatis fidei veſtræ origo. Clarè utique deprehendere vobis liceret, cauſam infirmitatis fidei veſtræ in hac tentationis tempeſtate ex ipſo Chriſtianitatis fonte provenire. Fons enim Chriſtianitatis, virtus eſt Sacerdotalis; virtus autem Sacerdotalis per canonicam & legitimam manus impoſitionem traducitur. Si enim manus impoſitio illegitimè fiat, nequaquam virtus Sacerdotalis cum ipſa per traditionem à ſummis ad ima fluet, quemadmodum è cœlo ſuper Apoſtolos derivata eſt, & ex Apoſtolis ad eorum ſucceſſores uſque ad conſummationem ſæculi: & ſiquis ex prævaricatione voluerit rem hanc illegitimè rapere, nomen quidem rapiet; virtus verò cum nomine haudquaquam promanabit. Alioquin exponat nobis religioſitas tua, cur gloria Sanctorum Domini noſtri per ſpiritualia opera perque imitationem ſequuturæ poſt reſurrectionem vitæ in regione veſtra minimè refulget, quemadmodum eam refulgere videmus in quocumque loco invocatum eſt nomen Domini noſtri Jeſu Chriſti à finibus terræ uſque ad veſtram Perſidem &c. Nam ille ipſe, qui vos ſeduxit veſtraſque Eccleſias ſubvertit, apud nos primùm in regione Radanenſi, ubi major ethnicorum eſt, quàm Chriſtianorum numerus, apparuerat; & tamen propter gloriam operum Chriſti fidelium ne ipſi*

qui-

qaidem ethuiei ab illo ſcdacti ſant; ſed eam dedecore binc repulſus, non modò Eccleſias non evertit, ſed ipſe potiùs everſus fuit: quem tamen regio veſtra Perſica cum Ethnicis Chriſtianiſque ſuis exeepit, nutibus illius obſequuta, Ethnicis quidem ipſi conſentientibus, Chriſtianis verò tuceatibus aibilque contra reluctantibus. Atqui Tuji (Arabes) *iſti, quibus terraram imperium hac tempeſtate largitus eſt Deus, en upud nos ſunt, ut noſtis: nec tamen Chriſtianam religionem impugnunt, ſed potiùs fidem noſtrum commendant, Sacerdotes Sanctoſque Domini honorant, & in Eccleſius cœnobiaque beneficia conferunt. Qui igitur Maruanitæ veſtri fidem ſuam eorum cauſâ deſeruere? Idque quum Taii, ut ipſi Muruanitæ uſſerunt, non eos compulerint ut ſuum religionem deſererent, ſed ut eu ſalva integraque, dimidio dumtaxut bonorum ſuorum cederent. At illi fide quæ in æternum prodeſt derelictâ, medietatem bonorum hujus eaduei ſæculi teauere: eum verò fidem, quam univerſi populi proprio effuſo cruore emerant & in hunc uſque diem emunt, perque eam vitæ ſempiternæ hæreditatem eupiunt, Maruanitæ veſtri ne cum medietute quidem bonorum ſuorum commutare voluerunt. Cur igitur hæc omnia contigerint, ſupientibus notum eſt. Quod ſi quis aliter hæc interpretetur, negro, ut ajunt, chordas uſpergit, timoremque Domini unà cum prudentia abjicit. Hoc etium in memoriam revocet, velim, fruter Deum diligens: quod ſicuti fores impoſitionis manus Epiſcopatus corum multis Indiæ populis occluſiſtis, donum Dei propter corruptibile lucram ad alendam corporis libidinem prohibeates; ita & ſuperi fores domi Domini corum veſtra indigentia occluſere. Quam enim deſperata ſit nunc publica upud vos res, ipſimet optimè noſtis. Contra quum per legitimos traductores perque Canonum ſemitas donum Dei fluxerit fluatque; en plenus eſt terraram Orbis Epiſcopis, Sacerdotibus, & fidelibus, qui tumquam ſtellæ cœli de die in diem augentur. At in veſtra regione, ex quo ab Eccleſiaſticis canonibus defeciſtis, interrupta eſt ab Indiæ populis Sacerdotalis ſucceſſio; nec India ſolum, quæ à maritimis regni Perſarum finibus uſque ad Colon* (inſulam trans Malabaricas terras, quæ hodie Chilao appellatur) *ſpacio ducentarum ſupra mille paraſangarum extenditur, ſed & ipſa Perſurum regio veſtra, divinæ doctrinæ lumine, quod per Epiſcopos veritatis refulget, orbata, in tenebris jucet. Et hanc quidem perniciem pœnamque ex hujuſmodi inobedientia maluta deprehendere vobis licebit in tremendo illo* Judicii *die, quando nihil proderit pœnitere. Hæc igitur recole, fruter, attentèque conſidera præſens noſtram, imò veſtrum periculum. Tu verò, qui à mundanis affectibus liber es, quique, ut ferunt, virtutis amore flagras, pro viribus tuis enitere, ut vetuſtam recentemque legum Eccleſiaſticarum corruptelam, quæ inter vos perque vos jamdiu inducta eſt, emendes &c. Equidem novi, frater, ſalutatorias à tua religioſitate ad prædeceſſores meos Catholicos & ab iis viciſſim ad te epiſtolas tranſmiſſas fuiſſe; idemque à te officium mihi quidem exhibitum ſcio. Verùm non in hoc ſtat canonum Sacerdotalium, qui ſunt fidei fundamentum, obſervantia; neque per hoc fidei ipſius, quæ vita Chriſtianorum eſt, infirmitus udjuvatur; nec virtutum opera, quæ alimentum vitæ Chriſtianorum ſunt, perficiuntur; hac præſertim tempeſtate, & apud nos ipſos, quibus prædictus a beato Paulo mundi finis jam jam imminet. Itaque veritatis amore inflammatus, frater Deum diligens, revertere ad fontem Sacerdotalis vitæ, en quo olim vivificam chirotoniæ ſpiritualis fluentum ad vos per gratiam Dei promanavit. Hæc agens, ſicque credens, flues ipſe, fluetque ad te iterùm vivificum illud fluentum, quod canonicè in loco, quem finit Dominus, manat, quodque imbrem communium Eccleſiæ Dei precum, auxilia ſcilicet Dei, tamquam uquas hauriens, fontem ſpiritualis vitæ ad eandem Dei Eccleſiam juxta cæleſtem diſpoſitionem refundit, quum per indignos mei ſimiles præſtantia illius minimè deturpetur; Deo nimirùm, ut ſcriptum eſt, virtutem ſuam in infirmis perfici volente. Itaque ſi libuerit tibi, fruter, quemadmodum ſcripſiſti, ad me uccedere, & lecum noſſe deſideras, ubi meum tenuitatem convenire, ut etium ſignificuſti, in poſterum queas; noveris, me æſtivos hoſce menſes in regione priſci incolatus mei* (hoc eſt, Ninivitica) *tranſactarum eſſe, ſi vita comes erit, Dominuſque voluerit. Quum verò autumnale tempus inſtabit, ad Catholicæ Sedis urbem* (Seleuciam) *regrediar, ibique & hiemali tempore commorabor, vita item comite Deoque volente. Poſthæc quod voluerit Dominus, fiet. Quod autem tibi renanciatam eſt, me excurſionem huc & illuc facere puruturum; id quidem decreveram; ſed ne exequerer, effecit tùm untiqua corporis infirmitas, quæ nunc magis invaluit; tùm nova ſuperveniens ſenectus, quæ membra virtuteſque corporis debilitavit. Atque idcircò quæ fieri oportet ago, non corporeis quidem viribus, ſed Sanctorum Dei, totiuſque Eccleſiæ precibus adjutus, quibus & à potentia mortis ſæpè liberutus ſum, & ſpero me per divinam ergu me bonitatem liberatum iri. Quod igitur fraternituti tuæ libuerit, fac. Tantùm ob oculos divinum ſcopum ponito. Ipſe autem miſericors ac benignus Dominus noſter, qui potens eſt omnem gratiam in timentibus ſe abundare facere, adjuvet te, moneatque, ut quod coram eo rectam eſt, id ſemper cunctis diebus vitæ tuæ perficias. Amen. Salutant te Patres Epiſcopi & fratres ſancti, qui apud nos ſunt. Saluto univerſam, quæ apud vos eſt, ſanctam Eccleſiam. Gratia vobiſcum omnibus. Amen.*

In epiſtola 16. [illegible]

[illegible]

[illegible]

ad eundem Simeonem Metropolitam, & ad Epiſcopos, Presbyteros, Diaconos, & fideles regionis Perſarum, aſſirmat Jeſujabus, ſe binos in Perſidem Epiſcopos allegaſſe; Theodorum ſcilicet Hormuzi, & Georgium Suſateæ: iiſque præcepiſſe, ut Perſas ad Sedis Seleucienſis obedientiam revocarent, nulla lucri temporalis habita ratione. Hoc enim quum Perſæ in eo Unitatis negotio à Jeſujabo

bo intentum fuiſſe ſuſpicati eſſent, à Sede Seleucienſi ſimul & à fide Chriſtiana eos defeciſſe. [illegible]

[illegible]

Ego

Digitized by Google

Ego (inquit) *Frater, tùm ex opinione, quam de te antea conceps; tàm ex iis, quæ dudum ad me ſcripſiſti, viciſſim ad te pridem reſcribere vehementer optavi: quare etiam reſcripſi, velut viro Deum timenti, adhortationes ſpiritualis charitatis plenas, docens ea quæ ex divinæ legis præſcripto ab unoquoque noſtrum conferri juſtum & æquum eſt ad magnam Eccleſiæ Dei miniſterium, cui ipſe præfectus es. Quam per occaſionem tibi intimum animi mei dolorem expreſſi flebili ſtylo, cauſamque itidem adjunxi, ob quam iſta vobis hoc tempore acciderunt: voſque inſuper adhortatus ſum, ut ad ſacerdotalem fontem pie poſtliminio redeatis, unde ſpiritualis vitæ fluenta ad univerſam Domini populum per omnem Orientem noſtrum commorantem deducuntur &c. Video autem vos velut homines, qui fidei ægritudine conflictamini, quam illegitimæ Ordinationes pepererunt, ita repente contra Dei Eccleſiam decreto bello vos ipſos obarmaſſe, dum ex perverſa veſtrâ conſuetudine noſtra metientes, creditis eum, qui Eccleſiaſtico Primatui ſeſe ſubdit, non id facere ad ſuſcipiendam Spiritûs gratiam, ſed ad pendendum corporale tributum, quod ipſi impiè non modo ab invicem accipere conſuevistis, ſed à remotiſſimis gentibus Indorum exigere. Hac perverſa opinione occupati, quæ à Sacerdotibus & à Chriſtianis aliena eſt, à legitimo Eccleſiæ Dei Primatu olim defeciſtis, voſque metipſos ſacerdotali virtute privaſtis, quæ ad vos per legitimam manus impoſitionem ab ipſo fonte Eccleſiæ Dei canonicè manabat: veſtræ inſuper fidei robur detriviſtis, quemadmodum hoc tempore exitus monſtravit. Nunc verò quam ego vobis ſcripſiſſem, ſuadens, ut ad fidei, à qua excidiſtis, præſidium vos reciperetis; habitâ inter vos accuratâ deliberatione, ſcripto veſtram à fide defectionem confirmaſtis, ea ratione, qua à vobis id factum noſtis: Sed & ad laicos præſides ſyngrapham impietatis veſtræ per ſummam ſtultitiam detuliſtis, ut eos accuratè doceretis, vos Chriſtianos non eſſe, nec cor mentemve habere, quemadmodum vobis dictum ab eo ipſo, ad quem miſiſtis, vos ipſi audiſtis: quod quidem divino conſilio providentiaque factum eſt. Si ergo quod audiſtis fatemini, reſipiſcite miſeri. Quid enim, oro vos, præterea habet Diabolus, quod vobis inferat malum ſuprà id, quod vobis ipſi intuliſtis? Profectò ſi quis vobis velut ſceleſtis, dignum veſtris flagitiis ſupplicium inferre velit, iſtud ipſum, quo vos ipſos plexiſtis, inferret: vos ſcilicet ab Eccleſia alienos efficiendo, atque eo adducendo, ut in veſtris Adverſariis, in Principibus nempe hujus ſeculi, ſpem veſtram collocaretis. Nobis itaque etſi adjiciendum his jam nihil ſupereſt præter lacrymas, quas etiam pro ſociis veſtris Maruamitis effudimus; viſum eſt nihilominus velut ad ſepulcra mortuorum, quales vos eſſe video, geminos hoſce Dei Sacerdotes ad vos allegare: Theodorum videlicet Epiſcopum Hormuzdadſcir, & Georgium Epiſcopum Suſatræ: ut ſi quidem in vobis ſpiritum vitæ Eccleſiaſticæ ſupereſſe repererint, ſpemque eſſe, ut ad primum fontem, unde Chriſtiani vitæ animæ latices hauriunt, redeatis, noſtram de veſtra ſalute ſolicitudinem curamque vobis ſignificent; noſque ſatagere, ut vobis Dei gratiam impertiamur, non utique ut nequitiam, quam ipſi tenetis, à vobis recipiamus; fœda nempe vectigalia, quibus aſſueti eſtis: & ut, ſi neceſſum fuerit ad id vobis perſuadendum, per mores, quibus nos omnes Chriſtiani aſſueti ſumus, jurent, vobiſque certam fidem faciant, nos non modo veſtra haudquaquam quærere, ſed noſtra potiùs vobis, ubi æquitas poſtulaverit, largituros: idque tantummodò optare, ut vos in Chriſtiana religione permaneatis, neve ab Eccleſia Dei alieni eſſe velitis, & Sacerdotii virtutem deinceps à Theſauro Domini ſuſcipiatis, quem Dei gratia per Apoſtolicos canones nobis tradidit.*

Epiſtola 17. ܠܘܬ ܐܦܣܩܘܦܐ ܕܩܛܪܝܐ

Ad Epiſcopos Catarenſium, (hoc eſt Chriſtianorum in Catara ſeu Socotora inſula adjacentibuſque Arabiæ locis commorantium, quorum in hiſtoriis Luſitanicis fit mentio,) intentatum iis à Synodo anathema Jeſujabus confirmaturum ſe affirmat, niſi reſipiſcant, & ad Sedis Seleucienſis obedientiam redeant.

[illegible]

[illegible]

, *Legimus* (inquit) *in E-vangelio Dominum iis qui verbum audituri erant, dixiſſe. Ego veni, ut vitam habeant, & abundantius habeant. Vitam autem veritatis agnitionem appellat, ſicut ipſe illis verbis expoſuit: hæc eſt vita æterna, ut cognoſcant te ſolum Deum, & quem miſiſti Jeſum Chriſtum. Id autem, quod abundantius dixit, deſignat gratiam Spiritus, quam accepturi erant, qui erant baptiſmum in nomine ejus ſuſcepturi: donum inſuper honoris ejus in hac ipſius Eccleſia, quæ in terris eſt, & in altera, quæ in cœlis. Quidpiam hujuſmodi ad vos pridem ſcripſi, voſque ut ad me accederetis, invitavi, ut non modo virtutem & perfectionem ab Eccleſia Dei acciperetis, illi profecto quam commemoravi, vitæ affinem; ſed & ampliorem honorem, illi utique ſimilem, quem Dominus poſtremis illis verbis ſignificavit, conſequeremini. Vos autem illis, ad quos olim iſtud verbum directum fuit, ſimiles effecti, vos ipſos condemnantes, judicaſtis vos excelſo illo honore verbis Domini indicato haudquaquam dignos eſſe, aut divina communione, quæ per vitam à Domino ſignificata eſt. Quare vos ipſos præpediviſtis, ne ad Eccleſiam Dei accederetis, & ad defectionis veſtræ principem* (nempe ad Simeonem Metropolitam Perſidis) *inconſulto impera profecti, veſtram adverſus Deum perduellionem ſtultè conſcripſiſtis & ſignaſtis: quid? quod & libellum defectionis veſtræ ad tribunal ſecularium principum detuliſtis, omniaque effeciſtis, ut nulla omnino ſpes jam ſuperſit fore, ut ad Eccleſiaſticam vitam quandoque redeatis. Dei itaque Eccleſia, hæc nimirùm ſancta Synodus, quæ hoc tempore in urbe Cathedræ Catholici* (Seleucia) *congregata eſt, vobis dandum fecit, quod ipſi vobis præſumpto antea judicio feceratis, vos ſcilicet ab honore & gradu, cujus nomen præfertis, dejiciens. Juſtum enim eſt, eos qui ſe à fonte vitæ Sacerdotalis à cœlo fluente exciderunt, ſibique ſolam inanem Sacerdotii appellationem ſufficere arbitrati ſunt, ſibi invicem illud conferentes, ipſa inani appellatione omnino privari, ne populis harum rerum ignaris cauſam erroris præbeant. Nihilominus ego, qui frequenter expertus ſum à Deo mortuos ad vitam revocari poſſe, ſuperſedendum tantiſper à lata adverſum vos ſententia judicavi, donec vos per hanc epiſtolam inviſerem, ut ſi quidem mors veſtra à vera ſpe ad corruptionem interitus minimè appropinquavit, ſicut de Lazaro ab ejus ſorore dictum fuit, vos Domini virtus, ſicut illum, ad vitam fortaſſe revocet, & ad Eccleſiaſticam vitam redeatis, quemadmodum & ille revixit. Sin aliter res ſe habeat, morſque veſtra ab Eccleſia Dei ſpem omnem vitæ excuſſit, nos veſtram exitum deinceps lugeamus, ſicut ſociorum veſtrorum Maruanitarum dudum luximus. De veſtra itaque ſententia nos quamprimum docete: nec per ſimplicem tantummodo epiſtolam id fiat, quemadmodum hactenus feciſtis; ſed certa ſinceraque operis teſtificatione. Interim oro, ut Dominus id efficere vobis gratiâ ſuâ tribuat, quod à veſtra ſalute futurum eſt. Valete.*

Demùm Epiſtola 18. [illegible] *Ad Catarenſes* populos, narrat ſe primùm Epiſcopos Perſarum Catarenſiumque per literas nuncioſque ad unitatem invitaſſe: mox parere recuſantes intentato anathemate terruiſſe: demùm in apertam defectionem prorumpentes omni Eccleſiaſtica dignitate dejeciſſe. Alios proinde quos vellent, ipſorum loco Epiſcopos poſtularent, & ad ſe conſecrandos mitterent. [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Epiſcopos Perſas (inquit) *ad congregationem Eccleſiæ Dei invitavi, ad accipiendam è Domini theſauro ſpiritualem gratiam ſecundùm Synodalem Canonem à SS. Patribus noſtris in Spiritu Sancto conſtitutum. Epiſcopos itidem veſtros* (Catarenſes) *multa cum charitate & altioris honoris pollicitatione advocavi. Iſti verò Eccleſiæ Dei beneficium nihili pendentes, aut honorem ex virtute Sacerdotali provenientem, neque Chriſtianam religionem reverentes, viam vitæ, quæ ad Eccleſiam Dei ducit, reliquerunt, & viam mortis Perſidem versùs arripuere, ad perduellionis principem Eccleſiaſticarum legum adverſarium* (Simeonem Perſidis Metropolitam) *profecti; Chriſtianamque religionem blaſphemo libello & impio chirographo abjurarunt, ut hoc pacto à communione Eccleſiæ Dei in ſempiternum deficerent. Et iſta quidem auſi ſunt. Id verò impudenter ſtultèque agentes, Diaboli votum ſuperarunt. Diabolo ſiquidem ſat erat fortaſſe eorum à fide defectio, ſicut & Maruanitarum. At Epiſcopi Perſidis & Catarenſium ſolliciti quomodo pluſquam Diabolus optaſſet, Chriſtianam religionem libellis ſtultitiæ & chirographis impietatis abnegarent, abjurationem communionis cum Eccleſia Dei, cum Chriſtiana videlicet religione, ſcripſere, ſignatumque obtulerant: ut ſcilicet non in ipſis tantummodò ſiſteret fidei abnegatio, quod Maruanitæ fecere; ſed ad poſteros promanaret, ſi tamen poſteros ſibi impietate pares habituri ſint. Ego verò omnem ſpem abjicere nolens fore ut ab iſtius impietatis morte quandoque reviviſcant, duos Epiſcopos Huzitarum ad eos qui in Perſide commorantur, rurſus allegavi, totidemque Epiſcopos Meſenenſium ad veſtros, cum meis univerſæque Synodi literis: illiſque mandavi, ut zelo ſpiritus agant cum iſtis animarum ſuarum interfectoribus, donec formetur in eis Chriſtus: quodque ſi iſti abjecta ſpe reſurrectionis auſi fuerint adhuc adversùs Chriſti Eccleſiam pugnare, ipſi pulverem pedum ſuorum, quaſi ſuper hominum perditorum ſepulcra, excutiant, & ad nos revertantur, prædicantes ſuper ſepulcris illorum ſegregationem eorum ab Eccleſia Dei in hoc ſeculo & in futuro. Hæc nos ſic fieri mandavimus. Et illi quidem, qui ad Perſas miſſi fuerunt, per ſeipſos illuc profecti ſunt. Qui verò ad vos deſtinabantur, alios ſubſtituerunt. Nunc verò qua cum ignominia & dedecore atque blaſphemia è Perſide & Catara prodierint ſacerdotes Dei, qui ab Eccleſia Dei ad homines, quos Chriſtianos eſſe putabamus, miſſi fuerant, vos melius quàm nos didiciſtis, ſi tamen id noſſe vobis curæ ſuit &c. Vos itaque, fratres charisſimi, noſſe volumus, ſententiam illam, quam adverſus ſeipſos in ſua ab Eccleſia Dei defectione ſtultiſſimi protulerant Judæ damnationi ſimillimam, à nobis approbatam fuiſſe ſapientiâ ab Apoſtolorum & Domini judicio minimè diſſentiente. Neque enim juſtum eſt, aut fieri poteſt, ut nos aitiores ſimus, hoc eſt ſapientiores Sanctis Apoſtolis, aut ipſo Domino; ſed contra, eorum exemplo, ab Eccleſiæ communione projiciamus oportet eos, qui Judæ ſimiles, ſeipſos ab Eccleſiæ Dei communione laqueo ſuſtulerant: & hanc contra eos definitionem æquitate, & virtute Sacerdotii confirmavimus, ipſos nomine & honore Epiſcopatus, cujus titulum hactenus uſurparunt, privantes, & à communione ſanctorum myſteriorum removentes, donec pœnitentiam injunctam agant, & agnita veritate reſipiſcant, animaſque ſuas à laqueo Diaboli, quo capti ſunt ad faciendam ejus voluntatem, expediant. Cavete itaque, fratres chariſſimi, cavete vobis, ſancti, à communione virorum iſtorum, ut gratia Dei digni efficiamini, cujus ſacramento obſignati fuiſtis. Si quod autem Sacerdotalis miniſterii actum poſt literarum noſtrarum publicationem audeant attentare, admonemus vos, quodcumque-hujuſmodi ab ipſis attentatum fuerit, vacuum omnino eſſe Spiritus Sancti gratia, idque per audaciam & ſtultitiam committi, & omni Chriſtianæ religionis virtute carere. Satagite itaque, ut fidem veſtram incontaminatam per timorem Dei cuſtodiatis: & qui verbum Domini contempſerit, ira de cœlo veniat ſuper eum. Vos autem Presbyteri & Diaconi Eccleſiaſticum miniſterium legitimis cum ritibus peragite abſque communione iſtorum, qui appellabantur Epiſcopi veſtri, donec ab Eccleſia Dei vobis conſtituatur Cathedra Sacerdotalis juxta ritum & ordinationem ſpiritualium canonum. Vos itidem Fideles, in quorum poteſtate ſunt Inſulæ* (Catara ſcilicet ſeu Socotora eique affines) *& incolæ Deſerti* (Arabiæ juxta ſinum Perſicum) *Dirini ſcilicet, & Maſamig, & Talon, & Chata, & Hagar, ſatagite hoc tempore quammaximè de cuſtodia veſtræ fidei, & de legitima conſtitutione Sacerdotii, per quod ſanctificati eſtis: & hanc curam ſecularibus negotiis anteferte. Eligite & mittite ad nos aut iſtos ipſos profanos Epiſcopos, ſi quidem judicatis eos dignos, ut nova deſignatione ad Sacerdotale miniſterium promoveantur: aut alios, quos illis digniores exiſtimaveritis magno opere excelſi miniſterii Eccleſiæ Dei, ut hoc pacto ungantur, & conſecrentur, & perficiantur, & tùm demum à primo fonte virtutis Sacerdotalis ſecundùm legem Chriſti ad vos remittantur.*

Huc-

1 Librum [1] de converſione cogitationum — ܡܐܡܪܐ ܕܗܘܦܟ ܬܪܥܝܬܐ

Com- — ܘܥܡ

Hucuſque Jeſujabus. Ex quibus ejus Epiſtolis liquet, quod ſuprà dicebam, neque eum in Perſidem per ſeipſum abiiſſe, ut Simeonem Metropolitam ſibi ſubjiceret; neque Perſas Epiſcopos uſque ad Timothei Patriarchæ tempora, qui diù poſt Jeſujabum floruit, à Sede Seleucienſi disjunctos fuiſſe. Antiquiores enim Perſarum Epiſcopi haud interruptam cum ea Sede communionem habuerant. Simeon verò, quem Amrus ad Jeſujabi obedientiam adductum affirmat, amicitiam quidem Jeſujabi aliquandiu coluit; non tamen eam, quam ille volebat, ſubjectionem Sedi Seleucienſi exhibuit, quemadmodum ex laudata ad eundem Simeonem Epiſtola liquet; confirmaturque ex prima ipſius Jeſujabi ad monachos Catarenſes Epiſtola, quæ inter eas, quas Patriarcha ſcripſit, vigeſima eſt: ubi Simeonem potiùs à Sedis Seleucienſis obedientia unàcum Catarenſibus Perſiſque Epiſcopis omnino defeciſſe teſtatur, his verbis. [illegible]

[illegible]

Communem, quam ad univerſos Clericos fideleſque regionis veſtræ (Catarenſium) *dedi, epiſtolam legite diligenter coram univerſo Clericorum fideliumque cœtu, eiſque viam veritatis legemque Eccleſiaſticam oſtendite. Similiter & Synodicam Epiſtolam, quæ ad vos veſtroſque Epiſcopos pridem ſcripta fuit: nec non & illam, quæ ad Simeonem Rivardſcirenſem exarata eſt. Earum enim exempla ſigillo meo obſignata tranſmitto: ſed & exemplar epiſtolæ, quam olim ad Simeonem, qui Epiſcopus Rivardſciri dicitur, ſcripſeram: ut quum legeritis, intelligatis, illum ex bono conſilio, quod ipſi dedi, & ex adhortatione ad Dei cultum, quam ad eundem habui, commonefaciens ipſum, ut quæ ad ſuam ipſius, totiuſque Eccleſiæ Dei utilitatem ducunt, hac tempeſtate faceret, occaſionem ad abnegandum Chriſtianiſmum arripuiſſe, vileſque Epiſcopos veſtros ad idem flagitium pertraxiſſe. Præterea mitto exemplar epiſtolæ alterius, quam ad eundem* Simeonem *poſtea ſcripſi, ut hac in re quid vos oporteat facere clarè cognoſcatis.* Hæc Jeſujabus.

Quod autem Perſas Catarenſeſque Epiſcopos *Chriſtianiſmum abnegaſſe* ſcribit, non eo ſenſu intelligendum eſt, quo Marcionitas populos à fide Chriſtiana defeciſſe ſuprà dixerat; ſed quia communionem Sedis Seleucienſis abjecerant, quos proinde tamquam Chriſtianæ fidei deſertores ubique Jeſujabus traducit.

Denique refert Maragenſis lib. 2. hiſt. monaſt. cap. 14. Georgium Jeſujabi ſucceſſorem ad Catarenſes profectum fuiſſe, ut eos cum Sede Rivardſciri, hoc eſt, Perſidis, à qua defecerant, conjungeret, eumque ipſi laborem è ſententia ceſſiſſe. Sub Georgio igitur diſſidium illud compoſitum fuit, quod Jeſujabum inter, & eos populos exarſerat.

Nunc ad ſcripta Jeſujabi.

1. *Librum de converſione cogitationum*: quem Amrus tom. 2. pag. 421. citatus, Arabicè interpretatur عكس الآرا, hoc eſt, *de converſione ſententiarum*, ſeù *de verſutiis & fallaciis opinionum*. Ecchell. *De converſione mentis & cogitationum*. Hottingerus, *De converſione mentis*. Hujus libri meminit Jeſujabus ipſe in Epiſtolis 6. & 7. quas Metropolita ſcripſit; ubi qua eum occaſione, quem in ſcopum, & quibus hortantibus compoſuerit, declarat in hæc verba. *Epiſt. 6. ad Clericos & populum Eccleſiæ Mabuzæ Ariuni Garmæorum.* [illegible]

[illegible]

Compoſuit: edidítque adhortationem
1 Ad Tyrones [1] quoſdam.

[illegible]

Nec-

[illegible]

Eu igitur (inquit) *per gratiam Dei habetis librum, cui titulus* DE CONVERSIONE COGITATIONUM, *qui multis abhinc annis adversùs fatuam hanc opinionem* (ita Catholicam unius in Christo perſonæ hypoſtaſiſque veritatem fatuus ipſe appellat) *hortantibus piis omnibus compoſitus eſt: tùm ſcilicet, quum primùm error hujuſmodi, operâ nonnullorum* (Sahadunæ nimirùm & Eſaiæ Tahalenſis, quos ibidem Jeſujabus carpit) *in publicum prodire cœpit. Et eorum quidem ſeductorum ſtultitiam per rationalium cogitationum converſionem* (ſeù oppoſitionem) *ſatis redarguit.* Et epiſt. 7. ad Sahaduoam Epiſcopum. [illegible]

Recole igitur, ſi lubet, & librum illum, qui DE CONVERSIONE COGITATIONUM *appellatur, qui hortatu rogatuque venerabilis Patris noſtri ſanctæ memoriæ Mar Joannis Epiſcopi Metropolitæ magni Beth-Lapethæ, omniumque nominatorum ac venerabilium Eccleſiæ filiorum, adversùs eos, qui tunc & modo confuſam hanc opinionem ſub diverſis formis oſtentare conantur, conſcriptus eſt, & nunc Deo dante, Syrorum, Aramæorum, Huzitarum, Perſarumque manibus, quemadmodum audiſti, circumfertur.*

2 *Adhortationem ad Tyrones:* quam Jeſujabus tùm fortaſſe compoſuit, quum monachus cœnobii Beth-Abenſis eſſet. Sed & Metropolita Adjabenus electus, monachia in ordinem redigendis animum applicuit. Exſtat ejus Epiſtola III. inter eas quas Metropolita ſcripſit, in qua monachos ſuæ diœceſeos hortatur ad laborem manuum, utque ſub unius Archimandritæ præfectura ſimul congregarentur, nevè è cœnobio in alterum abſque ſuperiorum facultate commigrarent. [illegible]

Congregamini (inquit) *ex diſperſione, in qua hactenus fuiſtis, & unuſquiſque veſtrum in cœnobium ſuum, ubi monaſticum inſtitutum edoctus eſt, regrediatur. Quod ſi quis ſponte ſua, nulloque magiſtro in juſtum repente transformatus ſibi videatur, amodo cœnobium ſibi quodcumque placuerit, eligat, ibique legitimis Superioribus ſubjaceat, qui communibus ſuffragiis electi, ad miniſterium hujuſmodi deputati ſunt: ipſi verò Superiores paternis legibus communitatem regant.* Et paucis interjectis, [illegible]

1 Necnon ordinavit [1] Tomum circuli,

Et

[illegible]

[illegible]

Quamobrem inſame iſtud dedecus, ò miſeri, fugite, & comedite labores manuum veſtrarum, ut digni ſitis beatitudinis Prophetæ, & legem Apoſtoli cuſtodiatis, Patrumque benedictionis hæredes efficiamini. Ipſum verò opus tale ſit, ut loco & tempori conveniat, nec ab inſtituto aut habitu alienum ſit, aut cum frequentibus repetitiſque exactionibus conjunctum; ſed in quiete factam, neceſſarium fratri victum comparare queat. De communi autem benedictione unuſquiſque æqualiter participet ſecundùm uniuſcujuſque indigentiam, hoc eſt, prout ad victum ſingulorum requiritur, ſicut ſcriptum eſt. Qui verò infirmi ſunt, nec opus facere queant, quo victum ſibi comparent, eorum victus ex communi benedictione ſuppleatur. Quodſi communis benedictio ad communem uſum indigentiamque minime ſatis ſit, Oeconomus Epiſcopum adeat, eique rem ſignificet: qui commendatitias ipſi literas tradat, ad fideles eos directas, qui valeant neceſſitatibus ejus abſque ſcandalo, & ſine invidia conſulere. Cæteri verò in ſilentio maneant, ſuamque ingenuitatem purè cuſtodiant &c. Luxus autem ille, cui hactenus indulſiſtis, Dei ope omninò tollatur: & nemini in poſterum fas eſto, de cœnobio in cœnobium migrare abſque Superioris juſſu literiſque commendatitiis.

1 *Ordinavit Tomum circuli.* Hottinger. *Ordinem* [illegible] . Ecchell. *Ordinem Codicis Circuli*, & in Not. pag. 251. *Hoc nomine*, inquit, *intelligendum venit Kalendarium Feſtorum per anni circulum*. Hæc ille. Verùm non de Kalendario, ſed de Officio Divino, quod vulgò Breviarium dicimus, Sabenſem hìc loqui, Syriacorum Rituum quiſque peritus intelligit. Syri enim Officium Divinum, quod tàm de Tempore, ut ajunt, quàm de Sanctis per anni circulum in Eccleſia recitatur, abſolutè appellant ܦܢܩܝܬܐ *Phenkita*, hoc eſt, *Codicem* ſeu *Tomum*; vel cum addito ܦܢܩܝܬܐ ܕܚܘܕܪܐ *Phenkita d-Hudra*, ideſt, *Codicem Circùli*, cujus accuratiſſimum exemplar, prout à Syris Neſtorianis obſervatur, anno Chriſti 1538. exaratum exſtat in Biblioth. Vatic. tom. 1. Biblioth. Orient. pag. 581. Quod autem Jeſujabus Adjabenus Officium iſtud ordinaverit, teſtatur & Thomas Maragenſis in hiſt. monaſt. lib. 2. cap. XI. in hæc verba. [illegible]

Quam autem Mar Jeſujabus Catholicus in Metropolitam Arbelæ electus eſſet, velletque Codicem Canonum, (hoc eſt, Codicem horarum Canonicarum) *ordinare, quem poſtea ad omnes regiones miſit, quum Patriarcha factus eſt; in ea Canonum ordinatione uſus fuit operâ ejuſdem ſapientis Patris Ananjeſu, quem propter lucubrationes & opera quæ ediderat, ſummopere diligebat.* Et cap. 15. [illegible]

Hic verò Pater Ananjeſu paulò ante à nobis memoratus, cujus memoria in benedictione eſt, quum tempore horum duorum ſacrorum Patriarcharum floreret, ambobus obedientiam exhibuit; Mar Jeſujabo quidem, ordinans Canones Circuli; Mar Georgio verò, librum Patrum componens &c. Ejuſdem operis meminit Auctor libri Syriaci, qui inſcribitur, *Declaratio Officiorum Eccleſiaſticorum & cauſa Feſtorum Dominicorum*, Tom. 2. Biblioth. Orient. pag. 489. qui Ordinationes Jeſujabi de Divinis Officiis frequenter laudat, ſed præſertim Par. 4. de Liturgia cap. 1. inquiens. [illegible]

Cur præcepit Beatus Jeſujabus, ut hora diei tertia Sacramenta conficiamus. Et Par. 6. de Eccleſia cap. 1. [illegible]

Quare, quum Eccleſiæ Conſecratio officia omnia ipſumque Baptiſmum præcedat, nihilominus idem Beatus Jeſujabus ordinavit initium Phenkitæ (Codicis Officii) *Annunciationem, & in Reſurrectione Baptiſmum induxit, & de-*

1 Et ¹ Baptiſmum, & Indulgentiam ², — ܡܥܡܘܕܝܬܐ ܥܡ ܚܘܣܝܐ :

3 Et conſecrationem ³ Eccleſiæ novæ, — ܘܩܘܕܫܐ ܕܥܕܬܐ ܚܕܬܐ :

4 Et ordinationes ⁴ ſingulorum Ordinum. — ܘܣܝܡ ܐܝܕܐ ܕܟܠܗܘܢ ܛܟܣܐ .

5 Cantus ⁵ quoque & Orationes concinnavit, — ܘܥܢܝܢܐ ܘܨܠܘܬܐ ܬܘܒ

6 Et ⁶ Epiſtolas, & hymnos, — ܘܐܓܪܬܐ ܥܡ ܡܕܪܫܐ

Et Paracleticos ſermones elegantiſſimos. — ܘܡܠܐ ܦܪܩܠܛܝܩܝ ܫܦܝܪܐ

Et diſputationes adversùs nonnullos. — ܘܕܪܫܐ ܠܘܩܒܠ ܐܢܫܝܢ .

CA-

mùm abſolute toto circulo conſecrationem Eccleſiæ conſtituit?

1 *Baptiſmum*, ideſt, Ritum adminiſtrandi hoc Sacramentum. Exſtat Cod. Amid. 12. Tom. 1. Bibl. Orieot. pag. 584.

2 *Indulgentiam*: Hoc eſt, *expiationem peccatorum*, ut vertit Hottingerus: ubi Sobenſis intelligit Ritum adminiſtrandi Sacramentum Pœnitentiæ ſeù Confeſſionis, qui à Jeſujabo Patriarcha ordinatus exſtat Cod. Amid. X. tom. 1. Bibl. Orieot. pag. 583. Hunc in locum vide Annotationem Abrahami Ecchellenſis à pag. 251. ad pag. 265. ubi Sacramentum hoc apud Neſtorianos, Jacobitas, & Coptos vigere probat auctoritate ejuſdem Sobenſis ex lib. Margaritarum cap. 1. & 7. nec non ex Conſtitutionibus Jacobitarum cap. 28 ex Gregorio Barhebræo, & ex nomocaoone Benaſſali cap. 51. Quod autem dicitur Jeſujabus *Indulgentiam* ſeù *Ritum adminiſtrandi Sacramentum Pœnitentiæ* ordinaſſe, noo ita iotelligendum eſt, quaſi id Sacramentum apud Syros Neſtoriaoos antea non fuerit; ſed quia vel antiquum ipſe Ritum novis additis precibus auxit; vel quia oovum Ritum, ab antiquo tamen quoad ſubſtaotiam minimè diſcrepantem, compoſuit. Sic idem Jeſujabus Ritum Baptiſmi, conſecrationis Eccleſiæ, & Ordinationum hoc loco compoſuiſſe dicitur; aliique Syri tùm orthodoxi, tùm Jacobitæ Neſtoriaoique Liturgias, diverſoſque adminiſtrandorum Sacramentorum Ritus tradidiſſe leguntur. Exſtat in Codice ms. Syriaco Vaticano 28.

ܛܟܣܐ ܕܚܘܣܝܐ ܕܟܦܘܪܐ ܕܣܝܡ ܠܡܪܝ
ܝܫܘܥܝܗܒ ܩܬܘܠܝܩܐ ܦܛܪܝܪܟܐ :

Ordo Abſolutionis Apoſtatarum, auctore Mar Jeſujabo Catholico Patriarcha, utique Adjabeno, de quo hìc ſermo fit.

3 *Conſecrationem Eccleſiæ novæ*. In Codice ms. Syriaco Vaticano 27. exſtat:

ܛܟܣܐ ܕܩܘܕܫ ܡܕܒܚܐ ܒܡܫܚܐ ܕܣܝܡ ܠܡܪܝ
ܝܫܘܥܝܗܒ ܩܬܘܠܝܩܐ ܚܕܝܒܝܐ .

Ordo Conſecrationis Altaris cum Chriſmate, compoſitus à Mar Jeſujabo Catholico Adjabeno: idemque habetur in Cod. Amidenſi XI. tom. 2. Bibl Orient. pag. 583.

4 *Ordinationes ſingulorum Ordinum*. Exſtant in laudatis Codd. Syr. Vat. 27. & Amiden. XI. Vide ſuprà pag 113.

5 *Cantus, Orationes, Hymnos, & Sermones Paracleticos*. Inſerti ſunt, ſuppreſſo licet Jeſujabi oomine, in Officiis Chaldæorum tàm feſtivis, ferialibus & de Saoctis, quàm de Defunctis. Et in officio quidem Defunctorum Cod. Amid. 3. tom. 2. Bibl. Orient. pag. 581. quinque Hymni de Defuoctis nomen *Jeſujabi Metropolitæ Arbelæ*, hoc eſt, Adjabeni præferunt: quem cum noſtro Jeſujabo eundem eſſe exiſtimo.

6 *Epiſtolas*. Catalogum Epiſtolarum, quas Jeſujabus Epiſcopus, Metropolita, & Patriarcha ſcripſit, ex vetuſtiſſimo Codice Syr. 16. tom. 2. Bibl. Orieot. pag. 497. accipe,

ܐܓܪܬܐ ܕܟܬܒ ܝܫܘܥܝܗܒ ܐܦܝܣܩܘܦܐ .

Epiſtolæ quas Jeſujabus Epiſcopus ſcripſit. Deſiderantur quatuor priora folia.

1. *Babæo Archimandritæ* cœnobii montis Izalæ. Zelum fidei ejus commendat.

2. *Sergio medico*. Dolet de ejus infirmitate.

3. *Ananjeſu* ܚܢܢܝܫܘܥ *monacho*: de calamitatibus Syrorum Neſtorianorum: quum ſcilicet Georgio Patriarcha defuncto, Choſroës Perſarum Rex præcepit, nequis in ejus locum Patriarcha ſufficeretur.

4. *Danieli Arbelæ Doctori*; qui Confeſſorum in carceribus detentorum curam gerebat.

5. *Sabarœo* ܨܒܪܘܝ. Io idem argumentum; hoc eſt, de perſecutione Chriſtianorum in Perſide. Alteram ad eum Epiſtolam Jeſujabus dederat, quæ hìc deſideratur.

6. *Hormiſdæ Syncello ſuo, qui in Schola Niſibena morabatur*.

7. *Sabarjeſu Archimandritæ cœuobii Mar Salibæ, de tribulationibus poſt obitum Jazdini*: ejus fortaſſe, de quo Thomas Maragenſis in hiſt. monaſt. lib. 1, cap. 35. Vide tom. 2. Bibl. Orient. pag. 492.

8. Ser-

8. *Sergio Amico, poſt bellum Romanorum,* cum Chosroë Perſarum Rege commiſſum, de quo ſuprà pag. 105.

9. *Ebedjeſu monacho de morte Ananjeſu* [illegible] *ejus præceptoris.*

10. *Abibo, cæteriſque fratribus montis Izalæ monachis, de morte Babæi eorum Archimandritæ.*

11. *Iiſdem, de dilatione reſponſionis, & de infauſto nuncio:* quod nimirùm diſſenſio inter ipſos de electione Archimandritæ orta eſſet.

12. *Paulo monacho in Archimandritam* cœnobii Jacobi *electo.* Vide tom. 2. Biblioth. Orient. pag. 492.

13. *Ananiæ Presbytero & Doctori, de infirmitate & paupertate.*

14. *Jeſajabo Patriarchæ Gadalenſi: Apologia de fuga ſua.*

15. *Theodoro Epiſcopo.*

16. *Monachis cœnobii Abrahæ in monte Izala, Abibo,* [illegible] *Dazunuæo, Gregorio, Lucæ,* [illegible] *Razjeſu, Stephano, Jazdino,* [illegible] *Barduco, & Simeoni,* quos inter aliosque ejuſdem cœnobii monachos, inſtigante quodam Iſaaco, diſſenſio exarſerat, adeò ut è cœnobio illos ejecerint.

17. *Monachis cœnobii* Jacobi *in Bethabe, Simeoni, Joanni, Kamjeſu,* [illegible] *Bardenbæ, Danieli,* [illegible] *Baraz-Surino, Barnun, Jeſuzachæ, Aphnimarano, aliiſque, de novi Archimandritæ electione.* Jacobus ejus cœnobii fundator tùm Jeſujabo, tùm fratribus moriturus præceperat, ut Joannem ſibi in præfectum cœnobii ſubſtituerent, qui ſeptuaginta annos monachum egerat, è quibus triginta annos anachoreticam vitam, & quadraginta annos cœnobiticam cum Jacobo coluerat.

18. *Kamjeſu monacho, in Archimandritam cœnobii Bethabenſis electo, Adhortatoria.* Hic Jeſujabum per epiſtolam rogaverat, ut geſta Jacobi cœnobii illius fundatoris conſcriberet. Reſpondet Jeſujabus in hæc verba.

[illegible]

Quam autem ut ſcriberem rogaſti, religioſorum operum benedicti Patris noſtri hiſtoriam, nunc aggredi non licet, quum id quotidianæ occupationes, quibus diſtineor, minimè permittant; ſcriptio autem hujuſmodi animum curis omnibus vacuum poſtulet. An Jeſujabus id poſteà præſtiterit, non liquet. Conſtat tamen Jacobi vitam à Sahaduna, Gabriele, Aphnimarano, & Salomone Bar Garaph conſcriptam fuiſſe, ut teſtatur Thomas Margenſis in hiſt. monaſt. lib. 1. cap. 24.

19. *Jazdeſapori* [illegible], qui Joannis nomine epiſtolam ad ipſum ſcripſerat.

20. *Eidem.*

21. *Jezdegerdi.* Tributas ſibi laudes rejicit.

22. *Jeſuſabrano* [illegible].

23. *Jeſuiabo Patriarchæ.* De reſtituta Sapori cuidam communione, quæ ob ejus flagitia ipſi interdicta fuerat.

24. *Eidem.*

25. *Monachis montis Lephcph* [illegible], ut monachum, qui inde exceſſerat, reducerent. In hac epiſtola Jeſujabus hunc ſibi titulum præfigit: [illegible] *Jeſujabus Eccleſiæ Dei, quæ in Ninive eſt, miniſter.*

26. *Moyſi Presbytero.*

27. *Luliano* [illegible]. Ita Julianum Syri appellant.

28. *Joanni.*

29. *Narſeti, & Maremæ* [illegible].

30. *Sabarjeſu Epiſcopo,* qui Sergium Presbyterum & Doctorem ad ipſum miſerat.

31. *Samueli Presbytero.*

32. *Joanni Presbytero,* qui ſibi per Sergium doctorem ſalutem dixerat.

33. *Patriarchæ Catholico* (nimirùm Jeſujabo) à quo literas quinque acceperat: ejus de ſtatu per Jeſujabum Presbyterum edoctus fuerat.

34. *Hormiſdæ.*

35. *Allazachæ* [illegible] *Presbytero & Doctori.*

36. *Patriarchæ.*

37. *Mar-Abæ Epiſcopo.*

38. *Patriarchæ.* Narrat perſecutiones à barbaris & hæreticis motas, quas Deum ſedaſſe affirmat.

39. *Eidem.* De Semjeſu [illegible], & Narſete, quos Machicha Adjabenus Metropolita Epiſcopos illegitime ordinaverat, qui & Epiſcopum quendam Adorbiganæ conſecrarunt.

40. *Moyſi Presbytero.*

41. *Cyriaco Metropolitæ* (Niſibeno, ut dicitur Tom. 2. Bibl. Orient pag. 416.) Rogat, ut Maruzaoum [illegible] Epiſcopum præficiat Eccleſiæ Baladæ.

42. *Jazed-Chanæ* [illegible] *principi,* exhortatoria, ut hæreticos coërceat, & Sacerdotes benignè tractet. Miſſa per Ananjeſu [illegible] Archimandritam.

43. *Gabrieli Metropolitæ* (Beth-Seleuciæ) de Jacobitarum Tagritenſium petulantia. Miſſa per Ananjeſu Archimandritam. Vide ſuprà pag. 114.

44. *Clericis & populo civitatis Baladæ.* Eos commendat, quod Epiſcopum ſibi delegiſſent: hortatur, ut hac de re tùm Metropoli-

politam ſuum, tùm Patriarcham certiorem faciant.

45. *Ad quemdam amicum*. Rogat ſuo totiuſque Niniviticæ Eccleſiæ nomine, ut quemdam civibus perneceſſarium virum in urbem reduci curet, quem nonnulli relegari fecerant.

46. *Cyriaco Metropolitæ* (Niſibis): ad quem Jeſujabus & ad Niſibenam Eccleſiam fame laborantem mittit mille coros hordei, & unam menſuram dactylorum.

47. *Kamjeſu*, *Saniæ* [illegible], *Babuſæ* [illegible], *Ananjeſu* [illegible], *Iſaaco*, *Barſabdæ* [illegible], & *Dadjezdæ* [illegible]; Jeſujabus, qui ſe Ninives Epiſcopum nominat, ingreſſum Eccleſiæ communionemque interdicit, donec reſipiſcant. In errores enim Jacobitarum opera cujuſdam monachi montis Lepheph abrepti, Eccleſiam caſtel [illegible] *Babæi* polluerant. Recolere eos jubet geſta ſuorum conſanguineorum Simeonis, & Kamjeſu Epiſcoporum, quos pro Neſtoriana ſecta adverſus Jacobiticam acriter decertaſſe affirmat.

48. *Gabrieli Metropolitæ* Beth-Seleuciæ, narrat felicem exitum certaminis ſui cum Jacobitis Tagritenſibus. Vide ſuprà p. 115.

49. *Joanni Presbytero & Archidiacono*, *& Tani* [illegible] *principi fidelium Arbelæ*, cæteriſque, qui ad ipſum Jeſujabum ſcripſerant, eumque ſibi in Metropolitam poſtulabant.

50. *Abibo*, *Dazanvæo*, *Narſeti*, *Maremæ*, cæteriſque monachis monaſterii Izalenſis.

51. *Gabrieli Metropolitæ* Beth-Seleuciæ, *Hormiſdæ Epiſcopo*, *Mariabæ* [illegible], *& Epiſcopo Lapetenſi*.

[illegible]

Epiſtolæ quas Jeſujabus Metropolita ſcripſit.

1. *Clero & populo Eccleſiæ Lapetæ metropoleos Huzitarum*. De morte Joannis eorum metropolitæ, & de electione Maremæ.

2. *Maremæ metropolitæ* Lapetæ.

3. *Monachis ſuæ diœceſeos*. Ut in unum cœnobium conveniant, & abſque commendatitiis Epiſcopi literis ne mendicent. Vide ſuprà pag. 138.

4. *Triſjeſu* [illegible] *Chorepiſcopo*. Ut præſcriptam monachis in præcedenti Epiſtola regulam diligenter obſervari curet.

5. *Jacobo Epiſcopo*. Ut duos Clericos, qui ad ejus diœceſim invito metropolita ſeſe receperant, compellat ſub pœna interdicti ad proprium metropolitam redire.

6. *Clericis & populo Eccleſiæ Mahuzæ Ariuni*. De Sahaduna eorum Epiſcopo. Vide ſuprà pag 116.

7. *Sabadæ Epiſcopo* Mahuzæ Ariuni Garmæorum, quem Neſtoriani per contemptum *Sabadunam* appellant. Reprehenditur à Jeſujabo, quod ſectam Neſtorianam deſeruerit. Ut ad eam redeat hanc epiſtolam cum Paulo cœnobii Beth-Abenſis archimandrita aliiſque monachis ad eum mittit. Vide ſuprà pag. 118.

8. *Guriæ* (fortaſsè Epiſcopo Niſibis.) Queritur quod epiſtolam ſine nomine & ſubſcriptione auctoris ad ipſum ſcripſerit, & quod Niſibi Synodum habuerit canoneſque pro libitu ſuo condiderit.

9. *Presbyteris*, *Clericis*, *& populo Niſibis*.

10. *Ad Nuhadrenſes*. Epiſcopus Nuhadræ, qui per annos ferè quinquaginta cœnobio Abrahæ in monte Izala præfuerat, eidem cœnobio quendam Carducoſem, quem Patriarcha excommunicaverat, præficere volebat. Jeſujabus id factum reprobans, hortatur, ut unus è cœnobitis Abbas cœnobio præficiatur; res verò cœnobii œconomus ſecularis adminiſtret.

11. *Ardaſiro* [illegible], *Niſaniæ* [illegible], *Bochtjezdo* [illegible], *Abrahæ*, & *Sergio*, qui perſecutiones patiebantur, conſolatoria.

12. *Enoch Epiſcopo*. Ut matrimonium cujuſdam cum uxore fratris matris ſuæ tamquam illegitimum rejiciat, hominemque illum ab hæreditate uxoris hujuſmodi, quæ defuncta fuerat, excludat.

13. *Barbadbeſciabæ Archimandritæ*, *cæteriſque monachis*. Commendat eos, quod fratrem quemdam hæreticum è cœnobio ejeciſſent.

14. *Moyſi Presbytero*. De ſua & Patriarchæ ſalute eum docet.

15. *Abrahæ archimandritæ*, & fratribus monachis hortatoria.

16. *Hormiſdæ Epiſcopo*. Laudat eum, quod Babæum Epiſcopum exceperit.

17. *Mar-Abæ Epiſcopo*. De quodam Preſbytero hæretico, quem is excommunicaverat.

18. *Sabarjeſu metropolitæ*, qui de Jeſujabi valetudine ſolicitus fuerat.

19. *Hormiſdæ Epiſcopo*.

20. *Sergio Epiſcopo*.

21. *Barſumæ Epiſcopo*. Gratulatur, quod hæretici ex Oriente diſſipati, in Occidentem fugerint. Quibus verbis Sabaduam deſignat, qui à Neſtorianis exagitatus, Edeſſam confugerat.

22. *Siroi* [illegible] *catechumeno*.

23. *Joanni*, increpatoria: quod de ſe & de Mareme Patriarcha conqueſtus ſit.

24. *Ad quendam*, increpatoria, quod cum ab ipſo Jeſujabo & à Patriarcha arceſſitus eſſet, is verò evocatum ſe ideò exiſtimaret, ut ad Epiſcopalem dignitatem promoveretur, inanem excuſationem adduxiſſet.

25. *Ad quendam fidelem*, conſolatoria de obitu fratris.

26. *Ad Maremem Patriarcham*, cujus binas epiſtolas feria quarta, ineunte menſe Februario in Magorum oppido [illegible]

[illegible] acceperat, quibus ad aliam eum metropolitanam Sedem traosſerre ſe velle ſignificabat. Jeſujabus à metropoli Adjabena ſe nuoquam diſceſſurum proteſtatur.

27. *Ad Joannem Catarenſem*, hortatoria.

28. *Ad Hermiſdam Epiſcopum de Sabaduna*. Vide ſuprà pag. 118.

29 *Ad eundem in idem argumentum*. Vide pag 118.

30. *Ad Epiſcopos Garmæorum de eodem Sabaduna*. Vide pag. 119.

31. *Ad Ninivitas, de peſte*.

32. *Ad Iſaac Niſibenum, de Hieroſolymitis*, qui quæſtûs gratiâ in Aſſyriam veoerant.

[illegible]

Epiſtolæ, quas Jeſujabus Catholicus ſcripſit.

1. *Ad Iſaac Niſibenum*, de ſua io Catholicum, hoc eſt Patriarcham, electione.

2. *Ad monachos cœnobii Izalenſis* in idem argumentum.

3. *Ad Magnates Niſibenos*, de hæreticis, hoc eſt, de Jacobitis.

4. *Ad Clericos Niſibenos*, in idem.

5. *Ad Brichuæum* [illegible] *de Mabuzitis*, hoc eſt, Garmæis, quos Sahadunas, ut Jeſujabus affimat, ſeduxerat, ſed reverâ ad fidem Catholicam adduxerat.

6. *Ad Archimandritam recens electum, & monachos cœnobii* [illegible] *Baarbenſis*.

7. *Ad Jacobum Epiſcopum Sirzurenſem* [illegible]. Hortatur, ut adversùs Magos ſtrenuè decertet, à quibus ille graviſſimis ſe moleſtiis affici querebatur. Exemplum Avi ejuſdem, qui in eadem urbe Epiſcopus fuerat & ob fidem Chriſtianam à Magis in crucem actus, ob oculos ponit.

8. *Monachis montis Izalenſis*.

9. *Merovæo* [illegible] *Presbytero & medico Huzitæ*.

10. *Ad doctorem Scholæ Niſibenæ*.

11. *Ad quemdam Niſibenum*.

12. *Ad Sabam Epiſcopum Mabuzæ Ariuni*.

13. *Ad Hieroſolymitas, Eliam Presbyterum & ſyncellum, Paulum Archidiaconum, Theodorum Diaconum, & reliquos Clericos*: qui Procopium & Coſmam legatos miſerant, ut eleemoſynas colligerent.

14. *Ad Simeonem metropolitam Rivardſciri*, hoc eſt, totius Perſidis. Vide ſuprà pag. 127.

15. *Ad Doctorem Rivardſcirenſem*.

16. *Ad Simeonem metropolitam, Epiſcopos, Presbyteros, Diaconos & fideles Perſidis*. Vide pag. 131.

17. *Ad Epiſcopos Catarenſes*. Vide pag. 133.

18. *Ad Catarenſes*. Vide pag. 134.

19. *Ad eoſdem*, de Abrahamo Epiſcopo Maſamig urbis Catarenſium, qui monachos expulerat: ut ejus communionem devitent.

20. *Ad Monachos Catarenſes*; quorum de virtutibus Georgius Meſeneoſium Metropolita Jeſujabum certiorem fecerat. Mittit ad eos exemplar Epiſtolarum, quas ad Simeonem Rivardſcirenſem, & ad Epiſcopos Catarenſes ſcripſerat.

21. *Ad eoſdem*: qui rogaverant, ut permitteret ſibi, communicare cum Epiſcopis Catarenſibus. Redarguit eos Jeſujabus, jubetque ab illorum communione prorsùs abſtinere; affirmans, pluſquam viginti Epiſcopos, & Metropolitas duos in Oriente ſibi ſubjectos vivere. Mandat prætereà, ut à Namphruch Bar-Duſtar Catheoſi [illegible] tradi ſibi poſtulent exemplaria Epiſtolarum omnium, quas ipſe Jeſujabus ad Perſas Catareoſeſque ſcripſerat, quaſque Namphruchus occultaverat.

22. *Joanni Archipresbytero* [illegible], *Theodoro Archidiacono* [illegible], *Andreæ principi fidelium* [illegible], *& omnibus Clericis, & fidelibus Eccleſiæ Edeſſenæ*. Gratias agit, quod ſibi profugo ſubvenerint: & de fide in Chriſtum adversùs hæreticos hæreticus ipſe diſſerit. Deſideratur finis hujus epiſtolæ; nec non aliæ, quas Jeſujabus Patriarcha ſcripſit.

CA-

CAPUT LXXV.

Ananjeſus Monachus.

1 Ananjeſus [1] ſcripſit de varietate [2],
Et diſtinctione lectionum.

ܚܢܢܝܫܘܥ ܥܒܕ ܫܘܚܠܦܐ
ܘܦܘܪܫܐ ܕܩܪ̈ܝܢܐ.

CA-

NOTA.

1 *Ananjeſus*, cognomento [illegible] [illegible] *Auctor libri Paradiſi*, monachus cœnobii Abrahæ in monte Izalenſi primùm, deinde Jacobi in Beth-Abe, floruit ſub Jeſujabo Gadalenſi, Mareme, & Jeſujabo Adjabeno Patriarchis circa annum Chriſti 645. cujus de geſtis, ſcriptiſque hæc Thomas Maragenſis in hiſtor. monaſt. lib. 2. cap. XI.

[illegible]

[illegible]

Beatus autem iſte Ananjeſus, & frater ejus Jeſujabus ex Adjabenorum regione oriundi fuere: & ambo in urbe Niſibi beati Jeſujabi (Adjabeni) *condiſcipuli, amici, & familiares fuerunt, quum ibidem literis operam darent. Eruditi itaque fuere in magno monaſterio* (hoc eſt, Abrahæ in monte Izalenſi) *quemadmodum legitur in Codicibus, qui in Archivo hujus monaſterii proſtant, & eorum manu illic deſcripti dicuntur. Abbas autem Ananjeſus quum ſe humili mente lectione librorum Patrum aliquandiu exercuiſſet, ſacra Hieroſolymæ loca inviſere & adorare decrevit: indeque Scetenſe deſertum petiit; didicitque omnes mores Patrum Anachoretarum, quorum geſta & dicta in libris deſcripta habentur; nec non loca & terras, in quibus illi habitarunt. Inde in patriam rediturus, apud ſanctum Mar Joannem Epiſcopum Mobadre* (hoc eſt, diſperſorum per Syriam Neſtorianorum) *cujus paulò ante mentionem fecimus* (Vide ſuprà pag. 107.) *è via divertit, ab ejuſdem ſanctitate benedictionem accepturus, ipſiuſque converſatione potiturus. In cœnobium tandem ſuum poſtliminio reverſus, fratrem ad hoc monaſterium* (Jacobi ſcilicet in Beth-Abe) *ſecum adduxit, excitatas ibi diſſenſiones turbaſque declinaturas: quum videlicet homines quidam invidi & ſanctorum adverſarii contra ſanctum magiſtrum noſtrum Narſetem Babæi diſcipulum inſurrexiſſent eumque inde expuliſſent, qui poſtea Archimandrita fuit, & omni virtutum genere claruit: pro quo etiam ſanctus Mar Jeſujabus Ninives Epiſcopatum gerens epiſtolam ad magnum cœnobium* (Abrahæ in monte Izalenſi) *ſcripſit, & monachos reprehendit, quod per ſummam injuriam virum illum è ſuo cætu expuliſſent. Poſtquam verò ad hoc monaſterium veniſſent, & juxta Aſcetarum regulam quieti & ſilentio vacarent, Magiſter noſter Ananjeſus tanta mentis perſpicacia librorum* Patrum *ſenſa perſequutus eſt, ut intelligentia atque eruditione omnes, qui ante eum fuerunt eumque ſubſequuti ſunt, ſuperaverit: adeo ut quum Mar Jeſujabus Catholicus metropolitanum Arbelæ ageret, & Canonum Codicem* (ideſt, librum horarum Canonicarum) *coordinare cogitaret, cujus poſtea exemplar, quum in Patriarcham electus eſt, ad omnes provincias tranſmiſit, ſapientem hunc Patrem Ananjeſum, quem unicè amabat, cujuſque familiaritate ſuaviſſima delectabatur ob tractatus & libros ab ipſo compoſitos, ad illam Canonum editionem ſocium aſſumpſerit; utpote eum tanto operi parem ob ingenii perſpicaciam, & mentis acumen, & in dicendo copiam. Præſtantiſſimus autem, & à Deo electus Jeſujabus* (frater Ananjeſu) *factus fuit Epiſcopus Cardaliabedæ, quæ eſt Sena urbs Beth-Ramanæ. Exſtant autem ſapientiſſimi Ananjeſu diviſiones & definitiones variæ, quas quum in ejuſdem cellæ parietibus deſcriptas vidiſſet frater ejus Jeſujabus, auctorem rogavit, ut earum expoſitionem ſibi traderet: quod & Ananjeſus præſtitit, ſcripſitque prolixum commentarium: quem quiſquis legerit, auctoris eximiam ſapientiam deprehendet. Epiſtola, quam ad fratrem ſcripſit, ſic incipit. Præſtanti & ſancto Mar Jeſujabo Epiſcopo Ananjeſus in Domino ſalutem. Scripſit etiam Ananjeſus expoſitionem nominum, & lectionum obſcurarum, quæ in libris Patrum occurrunt, exſtatque ad uſum Archivi hujus monaſterii: quæ duo opera omnes aliorum collationes correctioneſve proculdubio antecellunt, ſicut à primis ſenioribus didici, qui me etiam reliqua omnia ad ipſum ſpectantia docuerunt, aſſeruntque ea opera ab ipſo confecta ſibique tradita fuiſſe.*

Idem Maragenſis cap. 14. & 15. de libro *Paradiſi*, quem Ananjeſus Georgio Patriarcha jubente compoſuit, hæc ſubjungit.

[illegible]

[illegible]

Inde (hoc eſt , ex Inſula Catareoſium) *Georgius Catholicus reverſus , ad hoc ſanctum monaſterium* (Jacobi in Beth-Abe) *venit , ſecumque ſacras veſtes pro Altari attulit , ipſi confectas in Divino inſula Catarenſium : & rogavit ſapientem & ſanctum Patrem Ananjeſum , ut hiſtorias & præclara geſta , interrogationes quoque & reſponſa Patrum Anachoretarum quodam libro comprehenſa , cui titulus , Apophthegmata Seniorum , deſcriberet , & capita & quæſita in eo libro ſparſim expreſſa & confuſè inſerta , in partes certaque capitula diſtingueret atque coordinaret ; quæſtiones denique ad idem argumentum pertinentes in unum locum conferret . Pater itaque Ananjeſus , cujus memoria in omnibus benedictionibus eſt , ille nimirùm , cujus paulo ante meminimus , utpote qui duobus iſtis ſacris Patriarchis æqualis fuit , & utrique ſuæ obedientiæ argumenta præbuit ; Jeſujabo quidem in coordinatione Canonum per anni circulum ; Georgio autem in compoſitione libri Patrum , quam conficiendam rogatus in ejus gratiam ſuſcepit . Quum ergo à Catholico , & ſanctis ſuæ congregationis ſenioribus benedictionem poſtulaſſet , commiſſum opus aggreſſus eſt atque perfecit , omnes ejus partes aptâ propriâque methodo , atque convenienti ordine clarè , nitidè & ſapienter digerens , Spiritu mirum in modum ſuis ipſum chariſmatibus adjuvante . Diviſit autem univerſum opus in ſexcenta & quindecim capitula , quatuordecim canonibus & diſtinctionibus comprehenſa , ut quodlibet capitulum convenientem proprio argumento quæſtionem ſubjunctam contineat : adeo ut Frater quacumque tandem tentatione impugnatus , cupiens conſolationem , aut conſilium in ea , qua conflictatur , difficultate capere , id expeditè invenire poſſet , quum omnes ſententiæ ad eam materiam pertinentes perſpicuo ordine in unum locum congeſtæ occurrant ; & ſtatim conſolationem in ſua tribulatione invenias & ſui doloris medicinam . His alios quadringentos & triginta Canones adjecit , qui de omnibus virtutum generibus generalem doctrinam complectuntur : & alios inſuper complures , quibus nec ordinem nec numerum adjunxit . His addidit ex commentario ſancti Joannis* (Chryſoſtomi) *in beatum ſanctum Evangeliſtam homiliam de laudibus monachorum Ægyptiorum , & ex beato Mar Abrahamo Nesphareno quæſtiones quaſdam , & demonſtrationes , quibus collectanea proprio labore ex Patribus confecta ipſe Ananjeſus ſubtexuit : compegitque in duas partes univerſum opus , ut prior Hiſtorias ſanctorum Patrum à Palladio & Hieronymo ſcriptas contineret , altera quæſtiones & geſta Patrum , quæ ipſe Ananjeſus ſubjunxit , complecteretur : librumque PARADISUM appellavit . Atque ſub hoc titulo receptus atque vulgatus fuit in omnibus Orientis monaſteriis , auctoris mentem & laborem cujuſvis loci Patribus collaudantibus . Ego verò* (concludit Thomas Marageoſis) *ejus amore inflammatus , ipſius venerabilem memoriam Hiſtoriæ Sanctorum , qui communem cum illo converſationem congregationemque habuerunt , inſerui .* Hæc Thomas de Paradiſo Patrum ab Ananjeſu collecto. Idem opus paucis adjectis demptiſve , exſtat Cod. Syr. 6. ad calcem tom. 1. Biblioth. Orientalis pag. 608. Vide ſuprà hoc tom. pag. 49.

2 *De varietate & diſtinctione lectionum .* Nimirùm *de ſignificatu & uſu vocum difficiliorum apud Patres* , ut exponit Marageſis loc. ſuprà cit. quibus verbis non *Paradiſus* , de quo mox dixi , intelligitur , ſed aliud opus ab Ananjeſu compoſitum , eique ſimile , quod Jacobus Edeſſenus eadem ferè ætate exaravit . Vide Tom. 2. pag. 499. Exſtant eodem tom. pag. 487. Cod. Syr. 4 haud expreſſo Auctoris nomine , *Expoſitio locorum obſcuriorum Evangelii , ex libro , cui titulus , Paradiſus voluptatis . Expoſitio quorundam locorum Geneſeos & Exodi . Et vocum Syriacarum interpretatio .* An hujus Ananjeſu ſint , non auſim definire . 2

CA-

CAPUT LXXVI.

Michaël.

1 Michaël 1 edidit Quæſtiones
2 In Textum 2 Scripturæ, tribus tomis.

ܡܝܟܐܝܠ ܥܒܕ ܫܘܐܠܐ
ܕܨܘܪܬ ܟܬܒܐ ܒܬܠܬܐ ܦܢܩܝܢ.

CAPUT LXXVII.

Theodorus Epiſcopus Maru.

3 Theodorus 3 Metropolita Maru
4 Verſibus compoſuit hiſtoriam 4
Sancti Eugenii & Græcorum:
Et Commentarium in Davidem:

Et alios Tractatus: nec non ſolutionem
5 Decem Quæſtionum 5 Sergii:
Ac librum varii argumenti, exigente
Mar Aba Catholico.

ܬܐܘܕܘܪܐ ܡܪܘܝܐ ܘܡܢܗ
ܥܒܕ ܒܡܫܘܚܬܐ ܬܫܥܝܬܐ
ܕܡܪܝ ܐܘܓܝܢ ܘܕܝܘܢܝܐ:
ܘܡܦܫܩܢܘܬܐ ܕܕܘܝܕ.
ܘܡܐܡܪ̈ܐ ܐܚܪ̈ܢܐ: ܘܫܪܝܐ
ܕܥܣܪܐ ܫܘܐܠܐ ܕܣܪܓܝܣ:
ܘܟܬܒܐ ܕܥܠܬ ܥܠ̈ܬܐ ܘܫܐܠܗ
ܡܪܝ ܐܒܐ ܩܬܘܠܝܩܐ.

CAPUT LXXVIII.

Gabriel Epiſcopus Hormuzi.

6 Gabriel 6 ejus frater, qui fuit Epi-

ܓܒܪܐܝܠ ܐܚܘܗܝ ܕܗܘܐ
ܐܦܣܩܘܦܐ

NOTÆ.

1 *Michaël* fortaſſe Epiſcopus Huzitarum, cujus meminit Amrus in vita Theodoſii Neſtorianorum Patriarchæ circa annum Chriſti 852. citatus à nobis tom. 2. Bibl. Orient. pag. 436.

2 *In Textum Scripturæ*. Echellenſis, & ex eo Hottingerus, *de figurata elocutione Sacræ Scripturæ*, minus rectè: nam vox ܨܘܪܬܐ quæ *figuram* & *imaginem* abſolutè ſignificat, quum ad Scripturam Sacram refertur, pro *Textu*, non pro *figurata elocutione* à Syris uſurpatur: quod & ſuprà monui pag. 97.

3 *Theodorus* Maru, ſeù Meruæ in Choraſana urbis Metropolita, vixit ſub Mar Aba Patriarcha circa annum Chriſti 540. forte in locum Davidis Metropolitæ ſuffectus; quem idem Mar Aba Epiſcopatu dejecit, ut ſuprà dixi pag. 80.

4 *Hiſtoriam S. Eugenii & Græcorum*. Extat metro heptaſyllabo, ordine verò alphabetico in Cod. Syriaco Amiden. 8. ad calcem tom. 1. Bibl. Orient. pag. 583. haud expreſſo tamen Auctoris nomine, *Carmen de ſancto Eugenio & Sociis*, in quo dicitur Eugenius cum ſeptuaginta ſociis ex Ægypto in Aſſyriam profectus, cœnobium apud ܒܝܬ ܡܥܪ̈ܐ *Beth-Maare* vicum exſtruxiſſe, ibique dies ſanctiſſimè clauſiſſe. Laudantur prætereà in eodem carmine *Joannes Tajus* (hoc eſt, Arabs) *Abraham Caſcarenſis* monachorum in Aſſyria pater, *Babæus Niſibenus*, *Joannes* & *Acha* fratres Ægyptii. Quo autem anno Eugenius floruerit, neque in laudato Carmine, neque apud alium auctorem Syrum notatum legi.

5 *Sergii*: medici nimirùm Rheſinenſis, de quo ſuprà pag. 87.

6 *Gabriel* Theodori, cujus mox facta eſt men-

Epiſcopus Hormuzi,
Scripſit adversùs Manichæos,
Et alium librum contra Chaldæos.

ܐܦܣܩܘܦܐ ܕܗܘܪܡܙܕܫܝܪ
ܥܒܕ ܠܘܩܒܠ ܡܢܝܢܐ
ܘܐܚܪܢܐ ܠܘܩܒܠ ܟܠܕܝܐ.

Nec non documenta & elucidationes
Variarum rerum ex ſcripturis,
Quæ ſunt tercentum circiter capita
Juxtà recenſionem Sapientum.

ܡܠܦܢܘܬܐ ܘܦܘܫܩܐ
ܕܦܬܓܡ ܦܬܓܡ ܡܢ ܟܬܒܐ
ܘܗܘܝܢ ܐܝܟ ܠܬܠܬܡܐܐ ܪܫܐ
ܐܝܟ ܡܢܝܢܐ ܕܚܟܝܡܐ.

CAPUT LXXIX.

Elias Epiſcopus Maru.

1 Elias 1 Metropolita Maru
Edidit Interpretationes, & Paracleticos ſermones:
2 Et doctrinam veterum 2
In totum Evangelium.

3 Epiſtolas quoque, & de cauſa 3 ſeſſionum:
Et commentarium in Proverbia,
In Geneſim, in Davidem, in Eccleſiaſten,
In Canticum Canticorum, in Siracidem:
In Iſaiam, in Duodecim,
Et in Epiſtolas Pauli Apoſtoli.
Unum denique librum
4 Exactiſſimæ Hiſtoriæ 4 Eccleſiaſticæ.

ܐܠܝܐ ܡܝܛܪ̈ ܕܡܪܘ
ܥܒܕ ܦܘܫܩܐ ܘܡܡܠܐ.
ܡܠܦܢܘܬܐ ܕܩܕܡܝܐ
ܕܟܠܗ ܐܘܢܓܠܝܘܢ.
ܘܐܓܪ̈ܬܐ ܘܥܠܬܐ ܕܡܘܬܒܐ:
ܘܡܦܫܩܢܘܬܐ ܕܡܬܠܐ:
ܘܕܒܪܝܬܐ ܘܕܘܝܕ ܘܩܘܗܠܬ:
ܘܫܝܪܐ ܫܝܪܝܢ ܘܒܪܣܝܪܐ.
ܘܐܫܥܝܐ ܘܬܪܥܣܪ:
ܘܐܓܪ̈ܬܐ ܕܦܘܠܘܣ ܫܠܝܚܐ:
ܘܟܬܒܐ ܚܕ ܕܡܫܡܠܝܐ
ܕܬܫܥܝܬܐ ܥܕܬܢܝܬܐ.

CA-

mentio, frater, Hormuzi celeberrimæ in Carmania juxta ſinum Perſicum urbis Epiſcopatum geſſit circa annum Chriſti 540.

1 *Elias* Maru urbis metropolita claruit circa annum Chriſti 660. ſub Jeſujabo Adjabeno Patriarcha, cui morienti adſuit, ut Amrus refert citatus tom. 2. pag. 420.

2 *Doctrinam veterum in totum Evangelium*: Catenam ſcilicet inſtar earum, quas Græci Syrique confecere: Ecchellenſis & Hottingerus perperàm legunt ܡܠܦܢܘܬܐ ܕܩܪ̈ܝܢܐ ܕܟܠܗ ܐܘܢܓܠܝܘܢ *nec non de doctrina lectionum totius Evangelii.*

3 *De cauſa ſeſſionum*, non *Judiciorum*, ut malè Ecchellen & Hottinger.

4 *Hiſtoriæ Eccleſiaſticæ*. Sub Jeſujabo Adjabeno Eccleſiaſticam hiſtoriam à *Syris* Neſtorianis ſcribi cœptam fuiſſe, teſtatur Amrus in vita ejuſdem Jeſujabi, inquiens:

وكان في ايامه عدة ملافنة وبدا
بكتب الاقليسطيقي :

Floruere ſub ejus tempora complures Doctores, cœptaque fuit Eccleſiaſtica conſcribi hiſtoria: ab Elia nimirùm, de quo hìc agitur, à Daniele Mariæ filio, à Roſtamo, ab Aphnimarano, ab Atkeno, aliiſque, quorum mentio in hiſt. monaſt. Thomæ Maragenſis.

Caput LXXX.

Georgius Patriarcha.

1 Georgius [1] Catholicus ܓܝܘܪܓܝܣ ܩܬܘܠܝܩܐ
Com- ܣܡ

NOTA.

1 *Georgius* Jeſujabi Adjabeni diſcipulus, primùm Moſulanus Epiſcopus, deinde Metropolita Adjabenus (non Gandiſsporenſis, ut perperàm ſcribit Amrus in ejus vita‿) demùm Neſtorianorum Patriarcha, eidem Jeſujabo ſucceſſit anno Chriſti 660. Res ejus geſtas ex Thoma Maragenſi lib. 2. hiſtor. monaſt. cap. 12. & ſequentibus, accipe‿:

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Sanctus iſte Mar Georgius (his aliiſque laudibus Neſtorianum hominem Neſtorianus Scriptor cumulat) *ex Capbra in tractu Beth-Gavajæ in regione Garmæorum oriundus, parentes babuit locupletes & nobiles, qui in bac regione duos pagos poſſidebant, Telam Zale, qui alio nomine Tel-Zala appellatur, & Beth-Habam. Miſſus itaque à parentibus fuit ad explorandas & componendas res illorum pagorum. Quum autem ad boc cœnobium* (Jacobi in Beth-Abe) *orationis cauſa divertiſſet, ut à monachis in eo babitantibus benedictionem acciperet, eorum converſatione vebementer delectatus, decrevit ſeipſum quoque ſigno divini illorum inſtituti ornare. Quemadmodum autem ab ejuſdem conſanguineis, apud quos res ejus geſtæ deſcriptæ proſtant, didici, poſt obitum Magiſtri noſtri* (Jacobi) *monachus factus eſt. Et quidem boc ipſum temporum ratio indicat: ab illo videlicet per id temporis necdum monaſticum babitum ſuſceptum fuiſſe. Vero propius mibi videtur, antequam Raban Kamjeſu in archimandritam electus fuiſſet, Georgium tonſuram monachatus accepiſſe. Quum autem pater ejus è ſæculo migraſſet, Georgius fratres rogavit, ut pro parte paternæ bæreditatis ipſi aſſignanda, pagus Beth-Haba illi concederetur: quem Georgius huic monaſterio dedit, quam eadem tempeſtate beatus Jeſujabus Ninives Epiſcopus eſſet, qui Georgii adbuc juvenis prudentiam morumque ſuavitatem atque animi demiſſionem contemplatus, eum unicè dilexit, ſicut beatus Nectarius Evagrium,* (imò Baſilius Magnus, vel Gregorius Nazianzenus, quorum prior Evagrium Lectorem, poſterior Diaconum ordinavit, ut ſuprà pag. 45) *ſibique diſcipulum adjunxit. Quum verò poſteà idem Mar Jeſujabus Adjabenus Metropolita creatus fuiſſet, eximium & bumilem Georgium ſecum adduxit. Factus deinde Catbolicus* (Patriarcha Syrorum Neſtorianorum,) *in Metropolitam buic loco Georgium ſibi ſuccedere juſſit. Porrò quum idem Mar Jeſujabus Patriarcha ob locorum diſtantiam ad generalem eorum gubernationem diſcipulos & familiares elegiſſet, inter cæteros Georgium Metropolitam Eupbratis ad Meſenen* (hoc eſt, Boſræ) *creavit, & alterum etiam Georgium à noſtro diverſum Niſibis Metropolitam inſtituit, qui auctor eſt cantici conſecrationis Eccleſiæ, cujus initium, Laus miſerationibus tuis Chriſte Rex noſter, Fili Dei, ab omnibus adorande.* (Iiſdem verbis incipit

Digitized by Google

pit Hymnus, qui canitur in Feriali Officio Syrorum Maronitarum ad matutinum Feriæ V.) Et ambo quidem hi Georgii genere Perſæ erant. Antequam verò Dominus ſanctum Mar Jeſujabum è vivis evocaret, adſtantes Patres morientem Catholicum rogarunt, quem juberet ſibi in Eccleſiæ regimine ſubſtitui. At ille humiliter reſpondit, eam electionem haudquaquam ſibi competere, ſed Patribus Epiſcopis: interim tamen ſibi eâ dignitate omnium quotquot eo tempore aderant, digniſſimum Georgium videri: quod & factum eſt, & ſecundùm præceptum ſancti magiſtri ſui Catholicus electus eſt Georgius.

Interea Georgius alter Perſa Epiſcopus Niſibenus in ſua erat legatione. A Jeſujabo quippe adhuc in vivis agente in Perſidem miſſus fuerat. Quum autem veniſſet audiſſetque, Catholicum præcepiſſe, ut ſibi Georgius ſubſtitueretur, nec inter Georgios quem optaret nominaſſet, ſeductus à quibuſdam adulatoribus ajentibus, ipſi uni Patriarchalem dignitatem convenire, & à moriente Catholico idcirco proculdubio fuiſſe deſignatum; ex Perſide reverſus, & Aramæorum urbes ingreſſus, ad novum Catholicum minimè acceſſit, ſed ſuperbè illo contempto Niſibin feſtinavit. At Catholicus quandoquidem à pueritia Chriſtianæ humilitatis jugo ſeipſum ſubdere aſſueverat, nec ad aliquid boni agendum in comparatione aliorum idoneum ſeipſum, ſed omnium minimum eſſe ſentiebat, adverſarium minimè judicare auſus eſt, neque cogitavit ſe eſſe Catholicum, ſibique licere contemnere eum, à quo deſpectus fuerat, & contumeliam pro contumelia rependere. Quumque poſſet ab officio illum ſuſpendere, & Eccleſiaſticæ cenſuræ ſubjicere, donec reſipiſceret & ſuperbiæ ſuæ pœnitentiam oſtenderet, ex nullo horum ad iram commotum eſt humile illud caput, nec aperta Præſulis illius defectio clementiam ipſius ſuperavit. Quumque in culmine Eccleſiæ locatum ſe cerneret, & ab ipſo tamquam à fonte ad omnes ordines conſecrationes profluere intelligeret, æquitatem, quæ Deo univerſorum Domino ſoli competit, minimè adhibuit, ſed ſapienter cogitavit, & clementer judicavit, quia Dominum audierat dicentem: Qui vult inter vos eſſe major, omnium fiat minimus & omnium miniſter. Surrexit itaque cum charitate, & Niſibin profectus eſt, ut Metropolitam Georgium placaret ſibi immeritò infenſum. In hunc finem decreta fuit Catholici Niſibin profectio, contigitque ejus in urbem ingreſſus, dum Georgius & civitas univerſa in die Dominica in Eccleſia congregati ſacra myſteria celebrarent. At Metropolita, qui tùm in Cathedra Pontificali ſedebat, quum vidiſſet Catholicum introeuntem, confeſtim deſcendit, & ab Eccleſia ſeſe proripiens, in cellam ſe abdidit. Quod factum Niſibenſibus vehementer diſplicuit, eoſque adverſus ſuum Metropolitam haud mediocriter irritavit. Quare è veſtigio ad illum progreſſi, ita loquuti ſunt. Quomodo non te pudet? aut quomodo te paſtorem & principem cenſebimus, quando tu omnem laborem & incommodum atque ſubmiſſionem ergo te à Catholico exhibitam aſpernaris, & flocci pendis? Pro certo habeas modo, niſi eidem ſatisfeceris atque de hac acerbitate tua remiſeris, & niſi pœnitentiam de utroque crimine egeris, quod videlicet Catholicum in Mabuza & nunc in urbe noſtra contempſeris, nec nos tuos deinceps futuros, nec te noſtrum. His minis fractus Metropolita, coactus eſt deſcendere & pœnitentiam exhibere, genua ambobus flectentibus & ſe invicem ſalutantibus. Suddidit deinde Catholicus. Eccur paternæ obedientiæ vincula excuſſiſti, & confracto humilitatis jugo, ordinem paternæ Sedi debitum perturbaſti? Cui Metropolita: me ſiquidem, reſpondit, magnus ſanctæ memoriæ Mar Jeſujabus juſſit in Patriarcham ſibi ſuccedere: quandoquidem eidem ſervieram, & univerſam Perſidem ab ipſa legatus circumluſtraveram. Tùm Catholicus: tu quidem, repoſuit, ob debitam illi obedientiam ea legatione functus fuiſti: Ego verò in ſinu ipſius educatus fui, idemque me ſacra doctrina imbuit, & metropolitam patriæ ſuæ creavit, manuſque meas ſuper oculos ejus poſui, quemadmodum Joſeph defuncti patris Jacob oculos clauſit. Cæterùm ſi tu illi ſerviſti, retributionem etiam ab eodem accepiſti Sobenſem diœceſeon omnium præſtantiſſimum Metropolitatum. Hic ſufficit tibi, & meritum duplo ſuperat. Quam itaque ob rem etiam Patriarchatum tibi conceſſiſſet? Aut quare, quum me, ſicut jubemur, humilem reperiſti, tu contra voluiſti adverſus nos extolli, quod Core & Datan adverſus Moſen fecerunt? Verumtamen ſcito, nos Domini atque Patrum præceptum impleviſſe; te verò his contraria oſtendiſſe in hac ſuperbia, quam religioſitas tua in ſuo opere monſtravit. Deum univerſorum Dominum interea oro, ut nobis omnibus propitius fiat, Amen. Hujuſmodi animi demiſſione atque manſuetudine illum ſibi benevolum placatumque effecit, ſibique victoriæ coronam, repoſitamque manſuetis beatitudinem in cœlis comparavit. Hæc porrò omnia, cariſſime Mar Ebedjeſu, ex hiſtoria Eccleſiaſtica caſſi Mar Atken, cognomento Maakar Dakneh (hoc eſt, vellentis barbam ſuam) ex magno cœnobio didici &c.

Per hunc modum compoſita cum Georgio Niſibenſi pace, videns Diabolus profundam humilitatem, quam eidem Georgio oſtenderat Catholicus, & longum iter, incommoda, & ærumnas ab eo toleratas, non eſt paſſus beatum illum ſine dolore & anxietate conquieſcere, ſed cito aliam attulit. Enimverò quum Catholicus ad urbes Aramæorum deſcendiſſet, intellexit Georgium Epiſcopum Euphratis ad Meſenen (hoc eſt, Boſræ) apud Ethnicos de ipſo varia divulgare crimina, & rebellionem defectionemque parare. Et quoniam non exigui laboris opus iſtud erat, deſcendit hac vice etiam ad compeſcendam & diſſipandam Diaboli nequitiam. Illuc igitur, ubi Georgius morabatur, quum Catholicus veniſſet, ille ſimiliter eo relicto ad Akulam (Cupham Arabiæ urbem) migravit. Ille porrò ſanctus quum ſe adverſus omnes Satanæ impetus obarmaſſet, confugit ad virum pium, ſancti Antonii & Macarii verum imitatorem, & laude dignum Rabau Codabuem, cœnobii Beth-Halenſis archimandritam, qui omni cum obſequio, quod videlicet Eccleſiæ (Neſtorianæ) capiti exhiberi par erat, Catholici voto commodè reſpondit, adeo ut ipſius Rabau Codabuæ interceſſione, & Mar Catholici manſuetudine Georgius ad pacem demùm ſe flexerit.

Rebus

1 Et Conciones 1 Rogationum,	ܡܐܡܪ̈ܐ ܕܒܥܘ̈ܬܐ
2 Et nonnullas Orationes, atque 2 Canones.	ܘܨܠܘ̈ܬܐ ܩܠܝܠ ܘܩܢܘ̈ܢܐ .

CAPUT LXXXI.

Gabriel Arius.

3 Gabriel 3 Arius, affinis Mar Iſaaci Ninivitæ ſcripſit Commentarium in Textum (*ſacræ Scripturæ*:) Sed in ſelecta ejus capita, non in totum.	ܓܒܪܐܝܠ ܐܪܝܐ ܚܬܢܗ ܕܡܪܝ ܐܝܣܚܩ ܢܝܢܘܝܐ ܦܫܩ ܠܡܟܬܒܢܘܬܐ ܕܪܘܚܐ : ܒܪ̈ܝܫܐ ܓܒ̈ܝܐ ܘܠܐ ܒܟܠܗ .

CA-

Rebus hiſce compoſitis ad Catarenſes Mar Catholicus profectus eſt, qui à Sede Rivurdſciri, hoc eſt, Perſidis defecerant: & Dirinum inſulum ingreſſus, per hunc modum ipſos ſimiliter ud pacem adduxit. Inde ad hoc ſacrum cœnobium reverſus, veſtes ud altaris ornatum in Diriuo inſula Caturorum textas attulit. Tùm pium & doctum Patrem Ananjeſum rogavit, ut hiſtorias & præcluru geſtu, quæſtiones prætereu & reſponſu Patrum monachorum, libro, cui titulus Apophthegmata Seniorum, comprehenſa, in ordinem redigeret: ut nempè quæſtionum capita confuſa & diſperſa ſeligeret, & in has partes apta facilique methodo diſtribueret. Reliqua vide ſuprà pag. 146.

Sicut didici ex Eccleſiuſticis hiſtoriis circa ea omniu, quæ hic ſcribuntur, & alia quidem ex codicibus, aliu verò ex truditione, & hiſtoriu Eccleſiaſticu excellentis Mar Atken, hoc præterea in hiſtoria de eodem Mur Georgio Cutholico ſcriptum reperio: ejus nimirùm temporibus regnuſſe inter Arubus Haſunum filium Ali. Narrut enim Hiſtoricus, eodem unno Huſunum ud reguum, & Georgium ud Putriurchatum fuiſſe provectos: & ambos poſt duos & viginti unnos è vita migraſſe. Mortuus eſt itaque Mur Georgius iu Hirtu Arabum urbe, & cum Mar Aba Cutholico & martyre conditus fuit cum honore, quem ipſe meruerat ob luborem & ærumnas, quibus eſt conflictatus mari terraque pro ſanctu Eccleſia, & pro populis ipſi à Domino commiſſis.

Quod ud ejus eruditionem & doctrinæ altitudinem ſpectat, id fucilè intelligimus ex illa Concione Rogutionum ab ipſo compoſitu, cujus initium eſt: Deus, qui à ſæculo eſt, qui in ſempiternum bonus eſt, neque ex ſua bonitute mututur. Quot in eu ſuuvium Cuntuum mututiones cernere eſt, & quot pulcherrimo ordine ſuccedentes ſibi ſtrophas & modos!

Hæc Maragenſis: cujus ex ſententia deceſſiſſe Georgium Patriarcham neceſſe eſt anno Hegiræ ſexageſimo completo, & ſexageſimo primo inchoato, quo & Hoſainus Ali filius, quem idem auctor Haſanum corruptè appellat, à Jazidu Maviæ filio cæſus fuit: hoc eſt, exeunte anno Chriſti 679. & ineunte anno 680. ut oſtendi tom 2. pag. 422.

Quod verò idem Maragenſis ait, tàm Georgium, quàm Huſainum annos duos ſuprà viginti præfuiſſe; in primis Barhebræo Amroque repugnat, qui viginti dumtaxat Epiſcopatus annos Georgio aſſignant, ut dixi tom. 2. pag. 421. deinde Iſmaëli Sciahinſciæ, Abulualidu Scinchuæ, aliiſque accuratis Arabicæ hiſtoriæ Scriptoribus haud convenit, qui ſcribunt, poſt mortem Ali patris ſui Haſanum quidem natu majorem anno Hegiræ 40. Chaliphatum iniiſſe eumque paucis menſibus tenuiſſe; à Mavia enim tyranno abdicare coactum, privatam vitam Medinæ egiſſe uſque ad annum Hegiræ 49. quo obiit: Hoſainum verò natu minorem, poſt ejuſdem Maviæ interitum à ſectariis anno Hegiræ 60. Chalipham inauguratum, anno ſequenti die 10. menſis Moharrami, juſſu Jazidi, qui Maviæ patri ſucceſſerat, interfectum fuiſſe. Niſi dicatur Maragenſis, totum illud ſpatium ab obitu Ali patris uſque ad cædem Huſaini, hoc eſt, ab anno Hegiræ 40. ad annum 61. incluſivè, quo viginti duo anni lunares comprehenduntur, Hoſaini regno tribuiſſe.

1 *Conciones Rogationum*. Unius meminit Maragenſis ſuprà.

2 *Canones* undeviginti, in Synodo conditi, quos laudat Sobenſis in epitome Canonum Synodalium Par. 8. cap. 16. extiant autem in Arabicum ſermonem tranſlati Cod. 36. tom.2. pag.507.

3 *Gabriel* Arius (quem Ecchell. *Arium* appellat,) hoc eſt, ex Aria regione Perſarum, quæ hodie Choraſana dicitur: ſexto exeunte ſæculo claruit: quippe qui Iſaaco Ninivitæ affinis erat, de quo vide ſuprà pag. 104.

CAPUT LXXXII.

Ananjeſus Haghira, Patriarcha.

1 Ananjeſus [1] Haghira compoſuit
Scripſitque Interpretationes, & Epiſtolas:
Et Paracleticos ſermones, & documenta:
Et complures quæſtiones, orationeſque.

Edidit etiam gratiarum actiones:
2 Et hiſtoriam [2] Sergii Dudæ:
3 Nec non de duplici [3] Scholæ uſu,
Et elucidationem Analyticorum.

ܚܢܢܝܫܘܥ ܚܓܝܪܐ ܥܒܕ
ܦܘܫܩܐ ܘܐܓܪ̈ܬܐ :
ܘܡܠ̈ܐ ܡܒܝܐܢܝܬܐ :
ܘܫܘܐ̈ܠܐ ܣܓܝܐ̈ܐ ܘܡܐܡܪ̈ܐ .

ܐܦ ܥܒܕ ܬܘܕ̈ܝܬܐ :
ܘܬܫܥܝܬܐ ܕܣܪܓܝܣ ܕܘܕܐ .
ܘܬܪܬܝܢ ܥܠ̈ܠܐ ܕܐܣܟܘܠܐ :
ܘܢܘܗܪܐ ܕܐܢܠܘܛܝܩܐ .

CAPUT LXXXIII.

Abraham Caſcarenſis.

4 Abbas [4] Caſcarenſis edidit
Expoſitiones, cum Epiſtolis:
Et elucidationem in univerſam
Ariſtotelis Dialecticam.

ܐܒܐ ܟܫܟܪܝܐ ܐܝܬ ܠܗ
ܦܘܫܩܐ ܥܡ ܐܓܪ̈ܬܐ .
ܘܢܘܗܪܐ ܕܕܝܠܩܛܝܩܐ
ܟܠܗ ܕܐܪܣܛܘܛܠܝܣ .

CA-

NOTÆ.

1 *Ananjeſus*, cognomento *Haghira*, hoc eſt, claudus, hujus nominis primus Syrorum Neſtorianorum Patriarcha, poſt Joannem Marthæ filium ordinatus fuit anno Hegiræ 67. Græcorum 996. Chriſti 685. obiit in cœnobio Jonæ apud Niniven anno Græcorum 1010. Chriſti 699. quum annos 14. ſediſſet, multaque à Joanne Leproſo, qui Sedem Patriarchalem invaſerat, paſſus fuiſſet, ut ex Amro & Barhebræo fusè retuli tom. 2. à pag. 423. *Compoſuit*, eodem Amro teſte tom. cit. pag. 425. *ſeptem ſuprà quadraginta Interpretationes, & librum ſermonum, & librum Epiſtolarum, & librum de Conſolatione* (hoc eſt, Paracleticos ſermones) *& quatuor libros de expoſitione ſectionum Evangelii, quarum unamquamque ſingulari homilia & appoſita interpretatione dilucidat: denique viginti Canones edidit de Judiciis, ſub unoquoque Canone plures complectens*. Claudum idcirco à Sobenſi dictum exiſtimo, tùm quia Joannis Leproſi æmuli ſui operâ è faſtigio montis præceps actus fuit, ut Barhebræus ſcribit tom. cit. pag. 424. tùm ut ab altero Ananjeſu diſtinguatur, de quo mox ſermo erit.

2 *Sergii Dudæ*. Ecchell. *Davadi*. Amrus in vita ejuſdem Ananjeſu Patriarchæ tom. cit. pag. 425. hunc Sergium refert ſub eodem Ananjeſu vixiſſe. *Ejus ætate claruere*, inquit, *Sergius Duda ex Dokra in territorio Caſcaræ: & Joannes Dilamita &c.*

3 *De duplici Scholæ uſu*: nimirùm tàm ad literas bonaſque artes, quàm ad religioſos mores comparandos, ut Jeſujabus Adjabenus in ſua ad monachos Beth-Abenſes oratione apud Margenſem lib. 2. cap. 8. differit, cujus verba ſuprà retuli pag. 126. Ecchell. legit: ܘܥܠ ܬܪܬܝܢ ܥܠ̈ܠܐ ܕܣܘܟܠܐ ܐܘ ܕܫܘܘܕܥܐ : *& de duabus cauſis intelligendi, ſeu ſignificationum*, hoc eſt, de duplici ſenſu, literali & allegorico. Sed nihil horum in textu Sobenſis.

4 *Abbas Caſcarenſis*. In Codice Syriaco Vaticano manuſcripto, ܐܒܐ ܟܫܟܪܝܐ

Et

CAPUT LXXXIV.

Ananjeſus II. Patriarcha.

1 Ananjeſus [1] Catholicus
Compoſuit Epiſtolas, & Paracleticos ſermones,

Et

ܚܢܢܝܫܘܥ ܩܬܘܠܝܩܐ
ܥܒܕ ܐܓܪ̈ܬܐ ܘܡܘܡܐ̈ܐ :

ܘܡܡܠܠܐ

Et Magnus Caſcarenſis. Nimirùm *Abraham*, cognomento *Magnus*, ex Caſcara oriundus, monaſticæ diſciplinæ apud Neſtorianos propagator, qui vixit ſub Babæo Neſtorianorum Patriarcha circa annum Chriſti 502. fundavitque cœnobium in monte Izala apud Niſibin urbem, teſte Maragenſi in hiſt. monaſt. lib. 1. cap. 4. Ejus geſta deſcripſere Joannes & Roſtamus, ex quibus Maragenſis hiſtoriam ſuam à nobis ſuprà pag. 94. relatam concinnavit. Amrus in Vita Babæi hæc breviter de Abrahamo. وفى هذه الايام ظهر مار ابرهيم الكشكراني اب الرهبان الافاضل وصاد الى نصيبين واقام بـالاسكول مع ابرهيم تلميذ مار نرسى وخرج من بعد وقصد الحيرة وتلمذ اهلها وردّ من كان بها يعبد الوثن . وقصد مصر وطور سينا للتبرّك من الرهبان . وقصد جبل الازل وانفرد عن الناس واقام فى مغارة وتقوّت الحشيش وصنع الايات واجتمع اليه الرهبان وهو اول من فرض الصفار وغيّر زىّ النصارى .

Per ea tempora innotuit Mar Abraham Caſcarenſis, præſtantium monachorum pater: qui Niſibin profectus, in Schola habitavit unàcum Abrahamo Mar Narſetis diſcipulo &c. Deinde Hirtam migravit, cujus incolas ab idolorum cultu reduxit. Mox Ægyptum, & montem Sinai petiit, ut à monachis illis benedictionem acciperet. Demùm in montem Izalam ſeceſſit ab hominum commercio remotus, habitavitque in ſpelunca quadam, ubi herbis ſponte naſcentibus vitam ſuſtentavit. Eum miracula patraſſe ferunt, ob quæ ad illum plures Monachi confluxere, ipſeque primus fuit, qui tonſuram monaſticam apud eam gentem *præſcripſit, hominiſque habitum mutare juſſit &c.*

Duo hic miracula ab ipſo patrata comminiſcitur: alterum de filia cujuſdam Niſibeni à dæmonio liberata: alterum, de locuſtis benedictâ ab eodem aquâ fugatis.

Præter ſcripta, quæ hic Sobenſis recenſet, Regulas pro monachorum regimine ab eodem Abrahamo conditas idem Sobenſis deſcribit in Epitome Canonum Par. 7. cap. 3.

1 *Ananjeſus* hujus nominis ſecundus, Jacobo Neſtorianorum Patriarchæ ſucceſſit anno Græcorum 1085. Chriſti 774. Hegiræ 157. ut dixi tom. 2. pag. 432. Ejus geſta ex Amro accipe. حنانيشوع الثاني . هذا الاب كان عالما ماهرا وكان اسقفا على لاشوم الـتى هى داقوق . وسال عيسى المتطبب المهدى احلاس جاثليق وكاتب يوما اسحق كشكر الابا بالحضور وحضروا . فاختـار ماروى الاركيدياقن واهل الحيرة حنانيشوع والجرامقة . وخالفهم يعقوب بن يزدين الكشكرى واختـار جيورجيس الـراهب من عمر باحالا وكان فهمًا بالسريـانية والعربية والفارسية . وصاروا الى بغـداد واجتمعوا فى ديـر مـار فثيـون . وانتهى الامـر الى المهـدى . فاحضرهما وعرض عليهما الاسلام . فجيورجيس امسك وحنانيشوع احتجّ انه لا يعرف العربيـة . وراى المهدى حسن عبادة جيورجيس فقـال لـه بحضرة الجمع . عصـا موسى الـتى صنع بهـا العجايب من اى اصناف الخشب كانت . فقـال هذا لم يذكر فى التوراة ولا فى شى من الانبيـا . فعدل الى حنـانيشـوع فقـال من شجر اللوز . واستدل بان بنى قورح وداثان وابيرام لما خالفوا على هارون ادخلت عصيهم القبة فاثمرت عصـا هارون لوزا واعجب بقولـه وقـال . فما الدليل على ان عصا هرون هى عصـا موسى . قـال ان موسى قال لهرون ارفع عصاك وبعصا موسى كانت الايـات والعجايب تعمـل . فحكـم المهدى بالعلم لجيورجيس وبالبها لحنـانيشوع والشيبـة والوقار . وناقض جيورجيس لحنـانيشوع وتقـدم الى الربيع بان ينكل بـالمخالـف على كلامـه مناقضه استحسنها المهدى واجلـس حنـانيشوع وتقدم الى الربيع بان ينكل بالمخالف فما امكن المخالف . فـاجتمع الابـا واميم . وكان يعقوب الجاثليق رهن الـدوقرة عنـد ابى العبـاس الطوسى . وطالبه حنانيشوع بردّها وغالطـه وتظلم منه . فعاتبه ابو العباس على تظلـه وقـال لو

اردت

اردت ان اضيف لك شيئا من املاكى فعلت
وما اظنك تختار رجوع الضيعة اليك واصير لك
عدوًا . فاستحيا منه وصار يهاديه بالثياب
والطعام والشراب ويظهر له المودة . فخادعه .
واعتل حنانيشوع فاشار بالحجامة . واظهر
ابو العباس لغمًّا بعلته وبعث اليه غلامًا
ليحجمه وفى محاجمه السم . ولما شرطه انتفخت
رقبته ثلثة ايام ومات وجثلقته اربع سنين ودفن
بالمداين وخرجت الدوقرة عن املاك الكرسى .

Ananjeſus ſeeundas. Hie Patee doctrina & eruditione excelluit. Laſciumæ, quæ & Dakuka, Epiſcopus fuit. Quum verò Iſa medicus ab Al-Mobdio Chalipha *impetraſſet, at novum Catbolicum creari fas eſſet, Epiſcopus Caſcarenſis eontinad datis ad provineiaram Epiſcopos literis, ad comitia eos invitavit, in quibus Marvæus Archidiaconus unàcum Hirtenſibus & Garmachitis Ananjeſum elegit. His reſtitit Jacobus Caſcarenſis, Jozdini filius, Georgium eligens, cœnobii Ba-Halæ monachum, virum Syriacis, Arabicis, & Perſicis literis eruditum.* In duas idcircò factiones diviſi electores, *Bagdadum pergunt, atque in cœnobio Mar Phetioau coagregati*, quum inter ſe neutiquam convenirent, *ad* Chalipham *Al-Mobdium caaſa devolvitur. Ab eo itaque ambo accerſiti Georgius & Ananjeſus, ut ad Mahometanorum ſectam tranſeant, invitantur. Et Georgius quidem apertè reſtitit, negavitque ſe id facturum; Ananjeſus verò cauſatus eſt Arabici ſermonis inſcitiam. Ad Georgium itaque, qui Arabicam linguam callebat, converſus Chalipha, ejuſque in fide conſtantiam admiratus, coram cœta ſubdit. Age nunc, ediſſere nobis, ex quanam arboris ſpecie exeiſa fuerit Moſis virga, per qaam tot miracula patrata fuero. Id ſanè, reſpondit Georgius, nec in Pentateacho, nec ia Prophetis uſquam indieatum memiai. Tùm verò Ananjeſus de eadem qaæſtione rogatus reſpondit, ex amygdalo: idque ex illo oſtendit, quod quum filii Core, & Dathan, atque Abiron Aaronis adverſarii virgas ſuas unàcum ejuſdem Aaronis virga in Tabernaculum intuliſſent, Scriptura narrat, Aaronis virgam amygdalinos flores protuliſſe. Reſponſum laadavit Chalipha: mox ſubdidit. Unde verò oſtendis Aaronis virgam eandem ac Moſis faiſſe? Reſpondit Ananjeſus: ex eo quod eadem Scriptura narrat Moſen Aaroni dixiſſe, tolle virgam tuam: eam nempè, qua Moſes ſigna & portenta faciebat. Laudavit itaque Al-Mobdius in Georgio quidem* linguarum *peritiam, in Ananjeſu verò venerandam canitiem, & decorem, atque gravitatem. Georgius nihilominus Ananjeſum oppugnare non deſtitit. Qaapropter & ad Rabium contendit, ut verba Ananjeſu impugnaret, quæ Al-Mobdius approbaverat. At Ananjeſus coram eodem Rabio ita Georgium convicit, ut amplius muſſitare non auſus fuerit. Congregati itaque Patres electionem ejus per manus impoſitionem confirmarunt. Accidit poſtea, ut Ananjeſus pagum quendam (Dokram appellabant,) quem Jacobus Catholicus olim Abu-Abbaſo Tuſitæ oppigneraverat, ab eodem eam quadam etiam acerbitate repeteret. Id verò ægerrimè tulit Abu-Abbaſus, ſubdiditque: Equidem ſi è rebus meis quidpiam à me poſtulaſſet, dediſſem utique. Nec putavi à te pagum repetendum fore, meque hoſtis loco habendum. Ejus itaque indignationem veritus Ananjeſus, hominem ſibi reconciliare conatus eſt, oblatis frequenter veſtibus, vino atque annona, aliiſque muneribus ac præcipui amoris & exiſtimationis argumentis. Id tamen minimè eſt aſſequutus, ab Abu-Abbaſo tandem dolo malo captus. Nam quum Ananjeſus in ægritudinem lapſus, ex conſilio medicorum chirurgum petiiſſet, qui per medicas cucurbitas ſanguinem è cervice eliceret, Abu-Abbaſus ejus ægritudini vehementer indolere ſe ſimulans, chirurgum ſuum eidem ad id opus adeſſe juſſit præmonitum, ut ferrum, quo ad inciſionem ægroti erat uſurus, veneno primùm inficeret: quod ille hero obſequutus fecit. Quamobrem inciſione peractâ, ægroti cervix continuò intumuit: & poſt triduum mors etiam ſubſequuta eſt. Catholici dignitatem Ananjeſus ad quadriennium tenuit, & Modainæ* (Seleuciæ) *conditus eſt. Per hunc modum Dokræ pagi dominium à Sede ablatum fuit.*

Obiit itaque Ananjeſus, juxta Amrum, exeunte anno Græcorum 1088. vel ſaltem ineunte anno 1089. hoc eſt, anno Chriſti 777. vel 778. Nam Patriarchatum inierat, eodem Amro teſte, anno Græcorum 1085. eumque annos quatuor tenuit, ut proximè dictum eſt. Quod ex vita Timothei Patriarchæ ab eodem Amro conſcripta confirmatur: in qua Timotheus in locum Ananjeſu ſubſtitutus fuiſſe dicitur anno Hegiræ 162. hoc eſt, Chriſti 778. Græcorum 1089.

Amro Barhebræus conſentit, qui quum Ananjeſum ſcripſiſſet annis quatuor ſediſſe, ſubjungit ſuffectum ipſi Timotheum deceſſiſſe anno Hegiræ 204. poſtquam annos tres ſuprà quadraginta Patriarchalem Sedem rexiſſet. Atqui annus Hegiræ 204. inchoatus eſt exeunte menſe Junio anni Chriſti 819. Græcorum 1130. eodemque menſe ſequentis anni completus. Si igitur ab anno Chriſti 820. Græcorum 1131. tres ſuprà quadraginta annos Patriarchatus Timothei retrocedendo numeres, habebis inaugurationem ejuſdem anno Chriſti 777. Græcorum 1088.

Sub eodem Ananjeſu erectum dicitur in Sinarum regione celeberrimum illud monumentum lapideum Sinicis & Chaldaicis literis exaratum anno Græcorum 1092. Chriſti 781. in quo Chriſtiana lex à Syris Evangelii præconibus jam ab anno Chriſti 636. in regnum Sinarum illata fuiſſe fertur. Syriaca verba Strooghilis ſeù Chaldaicis rotundis literis expreſſa ex Vaticano exemplari deſcripſi tom.2. pag.255. Eadem unàcum declaratione eorum, quæ Sinicis literis continentur, exhibet Athanaſius Kirkerius in Prodromo cap.3. à pag. 53. Verùm præterquam quod in Syriacæ inſcriptionis expoſitione non paucos vir doctus errores admittit, quos alibi notabo; in eo maximè hallucinatur, quod pag. 77. *Ananjeſum Patriarcham* in eo monumento memoratum contendit

Et quinque tomos Interpretationum (*ideſt, homiliarum*) — ܘܚܡܫܐ ܦܘܫܩܐ ܕܬܘܪ̈ܓܡܐ :

1 Et Orationes [1], & decem quæſtiones. — ܘܡܐܡܪ̈ܐ : ܘܥܣܪܐ ܫܘ̈ܐܠܐ .

CAPUT LXXXV.

Aba II. Patriarcha.

2 Aba [2] filius Brich Sebianeh Com- — ܐܒܐ ܒܪ ܒܪܝܟ ܨܒܝܢܗ ܣܡ

dit noo Chaldæum Neſtoriaoorum Præſulem fuiſſe, ſed Alexandrinum Coptorum; inque hujus ſententiæ confirmationem verba Ludovici Guſmani de Indicis expeditionibns lib. 2. eap. 37. detorquet, qui Archiepiſcopnm, Epiſcopos, & Presbyteros è Syria in Indiam allegari ſolitos ſcripſerat *à Patriarcha Orientali Babylonis*, non à *Patriarcha Alexandrino*, ut citatam Guſmani auctoritatem idem Kirkerius pag. 113. & 115. perperàm interpolavit.

Scio non deeſſe, qui monumentum illud à miſſis Apoſtolieis confictum pntant, vel ex ea potiſſimùm ratione, qnod idem monumentum anoo Græcorum 1092. ſub Ananjeſu Patriarcha erectum perhibetnr, qnum idem Ananjeſus duobus circiter ante annis diem clauſiſſet, ut ex Syriacis Neſtorianorum Jacobitarumque hiſtoriis ſuprà demonſtratom eſt. Verùm ut argumenta hìc miſſa faciam, qnæ pro veritate illius Epigraphes afferri poſſunt, id fieri potuit propter immenſam Sioarum ab Aſſyria diſtantiam; eò ſcilicet qnod fama obitus Ananjeſu ad Chriſtianos illos in regione Sinarum commorantes nondum perveniſſet, ſed eum adhue in vivis eſſe exiſtimarent, quando lapideam illam epigraphen excitarunt. Ita Georgius, Jacobus, & David Epiſcopi ab Elia Neſtorianorum Patriarcha anno Græcorum 1813. ex Aſſyria in viciniores Malabarnm terras miſſi, ad eundem Eliam anno 1815. epiſtolam ſcripſere, quæ exſtat Cod. Syr. 5. ad calcem tom. 2. Bibl. Orient. p. 488. qnum tamen eo anno Simeon Eliæ jam defuncti ſucceſſor Patriarchatum teneret. Sed de his alibi.

1 *Orationes, & decem quæſtiones*. Ita in exemplari Vatieano. At Ecehellenſis legit *Orationes decem, & quæſtiones*.

2 *Aba*, ſeù *Mar Aba*, ut Amrus appellat, hujus nominis ſecundus Neſtorianorum Patriarcha, cognomento ܒܪ ܒܪܝܟ ܨܒܝܢܗ *Bar-Brich-Sebianeh*, hoc eſt, filius Brich Sebianeh, quod Latinè *Benedicta voluntas ejus* interpretatur, in Chronieo Syriaco Barhebræi ܐܒܐ ܒܪܝܟ ܨܒܝܢܗ *Aba Brich-Sebianeh* nuocupatus, poſt Phetionis obitum anno Hegiræ 124. Chriſti 742. Græeorum 1053. in Patriarcham renuneiatns fuit, obiitque annos natus decem ſuprà centum, quum decennium ſediſſet. *Doctus erat*, inquit idem Barhebræus citatus tom. 2. pag. 431. *in libris Eccleſiaſticis, & in Dialectica: edidit-que expoſitionem Theologiæ, cunctoſque ſuos dies in evolvendis codicibus expendebat*. Audi Amrum de ejus geſtis ſcriptiſque.

مار ابا بر بريخ صبيانه من اهل كشكر وتعلم
في اسكول المداين وفسر تاولوغوس وبعض كتب
المنطق وعمل التراجم . وحضر لنظارة الكرسي
لانه اسقف كشكر . ووقعت المشاجرة بين الناس
فيه وفي مطران جنديسابور واستقر الامر له .
وكان يوسف بن عمر يتقلد العراق . وكان باغضا
للنصارى . فكره مار ابا ان يقيم بالمداين الا
بعد لقاء . فقصد الكوفه . فلما راه : اعجب
به وساله عن اسبابه وعن اشيا استحسن جوابه
فيها . ومضى الى الحيرة . وتلقاه يوحنا الازرق
لانه لم يحصر اميناميه بل كتب خطه له :
والمومنين بالاكرام والاعظام . وسر بما فعلوه
ورزق من العلم وانبساط اللسان شي كثير . وعمل
على كتب اوسدها تلاميذه بما خلطوه فيها .
واثر هذا الانسان ان يسمى بابا من دون مار
حتى لا يتشبه بمار ابا الكبير . ولم يوثر المقام
بالمداين وابغض اهلها لمواقعه لهم وتوثب
احد الاقلاوقبين على مال الاسكول واخذه .
واستخلف ميلاس اسقف الطيرهان وشهدوست
اسقف الزوابي . ومضى الى اهله بكشكر ليقيم
بدار واسط . ثم قصد الكوفة . ومدته عشر سنين
وشهر وكان عمره مائة وعشر سنين ودفن بالمداين .

Mar Aba, (inquit) *ortu Caſcarenſis, in Schola Modainæ* (Seleuciæ) *literis imbutus, Theologum nonnulloſque Dialecticæ libros expoſuit, Interpretationeſque ſcripſit. Sedem* Patriarchalem Paſtore viduatam *vicaria poteſtate rexit, quum Epiſcopus Caſcarenſis eſſet. Orto autem*

1 Compoſuit librum [1] de Strategis,
Et expoſitiones, cum interpretationibus
Varia refertis eruditione.

ܥܒܕ ܟܬܒܐ ܕܐܣܛܪܛܓܝܩܐ
ܘܦܘܫܩܐ ܥܡ ܬܘܪܓܡܐ
ܡܠܝܢ ܝܘܠܦܢܐ ܕܟܠ.

CAPUT LXXXVI.

Timotheus Patriarcha.

2 Timotheus [2] fecit librum
De ·

ܛܝܡܬܐܘܣ ܥܒܕ ܟܬܒܐ
ܕܟܘܟܒܐ :

autem circa ipſum & Metropolitam Gandiſaporenſem diſſidio, in ejus tandem electione ſuffragia omnium convenere. Regioni Arak (Aſſyriæ) *Joſephus Omari filius tunc temporis præerat, qui Chriſtianos ſummo odio proſequebatur. Quamobrem decrevit Mar Aba non ante Modainæ habitare, quàm hominem ſalutatum iviſſet. Cupham itaque profectus, Joſephum adiit, à quo benignè exceptus, poſtquam propoſitis quæſtionibus ſatisfeciſſet, Hirtam perrexit: ubi Joannes Azrak* ejuſdem urbis Epiſcopus *unàcum fidelibus cum pompa & honore ei occurrit: quandoquidem ordinationi ipſius nequaquam interfuerat, ſed eam ſubſcripto dumtaxat libello ratam habuerat. Quod Abæ pergratum fuit: qui quum doctrina & facundia ſumma præditus eſſet, complures libros compoſuit, quos ejuſdem diſcipuli interpolantes corrupere. Voluit autem Aba abſolutè, dempto Mar titulo, appellari, ut ſcilicet à Mar Aba magno diſtingueretur. Quum verò pravos Modainenſium* (hoc eſt, Seleucienſium) *mores ferre non poſſet, eo præſertim quod nonnulli Clerici res ſcholæ occupaverant, Seleuciâ relictâ, ſubſtitutiſque in locum ſuum Milleſio Tirbanæ, & Sciaadoſto Zuabiæ Epiſcopis, Caſcaram apud ſuos migravit, in cœnobio Vaſetæ ſedem figens. Mox Cupham petiit.* (In alio exemplari, quod tom 2. p.431. deſcripſi, addit Amrus, expunctum è Diptychis à Seleucienſibus Abæ nomen, nec ante reſtitutum, quàm Seleuciam repetiit, ubi dies clauſit.) *Sedit annos decem & menſem, ſepultuſque fuit Modainæ, quum annum ætatis ageret centeſimum decimum.*

Hæc Amrus: ex quo liquet, hunc Abam non eum eſſe, quem Sobenſis cap. 83. *Abam*, ſeù *Abbatem Caſcarenſem* appellat, ut tom 2. pag. 431. dixi; ſed alterum, qui ab eodem Sobenſi cap. 85. *Aba Bar-Brich-Sebianeh* dicitur.

1 *Librum de Strategis*: hoc eſt, de militiæ Ducibus, ſeu Præfectis rei bellicæ. Ecchell. *de Magiſtratibus*, minus rectè.

2 *Timotheus* poſt Ananjeſum ſecundum circa annum Græcorum 1089 Chriſti 778. in Patriarcham Syrorum Neſtorianorum electus, obiit anno Chriſti 820. poſtquam tres ſuprà quadraginta annos ſediſſet, ut ſuprà dictum. Quæ de ejus inauguratione geſtiſque refert Barhebræus, vide tom. 2. pag. 433. & ſeq.

Thomas Maragenſis lib. 4. hiſt. monaſt. cap. 3. & 4. ſcribit, Timothei præceptorem fuiſſe Abrahamum monachum, qui in

[illegible]

Baſoſa Saphſaphæ pago ludimagiſtrum agebat; Georgium verò ejuſdem Timothei patruum, conſentiente Maraname Adjabeno Metropolita, Epiſcopatum urbis Beth-Bagas in Arbelæ montibus ſitæ, eidem adhuc juveni ceſſiſſe. Defuncto autem Ananjeſu ſecundo Patriarcha, quum omnium ſuffragia in Jeſujabum cœnobii Beth-Abenſis Archimandritam inclinare cerneret, oblata eidem Jeſujabo Archiepiſcopali dignitate, Timotheum ſibi Patriarchatum uſurpaſſe.

[illegible]

ܕܢܬܡܢܐ ܐܘܣܬܐ . ܘܟܕ ܡܬܥܢܐ ܩܬܘܠܝܩܐ : ܟܕ
ܘܡܝܬ ܗܘܐ ܡܪܢܥܡܗ ܡܝܛܪܦܘܠܝܛܐ ܕܐܪܒܝܠ
ܐܪܒܝܠ : ܥܒܕܗ ܠܡܪܝ ܝܫܘܥܝܗܒ ܐܦܣܩܘܦܐ
ܠܚܕܝܐܒ ܘܠܟܠܗ ܐܬܪܐ ܡܝܛܪܦܘܠܝܛܐ
ܐܬܪܘܬܐ ܡܝܛܪܦܘܠܝܛܘܬܐ :

Quum autem (inquit) alter iſte religioſiſſimus Mar Ananjeſus Catholicus obiiſſet, Synodus ad creationem Catholici coacta omnium Epiſcoporum, Metropolitarum, & procerum plebis Chriſtianæ, beatum Mar Jeſujabum in Patriarcham depoſcebat ...... Interea Timotheus Electorum pro hoc noſtro Mar Jeſujabo conſtanti voluntate comperta, hominem remotis arbitris ſecretò aggreſſus: Tu verò, inquit, ſenex es, nec obſiſtere poteris adverſariis tuis, Ephræmo videlicet Elamitidis, & Joſepho Bar-Mari, aut horum aliorumque æmulorum impetum ſuſtinere. Quare amicè ſuadeo, ut dignitatem iſtam Catholici recuſes, & ad meam factionem tranſeas, & ego Metropolitam Adjabenorum te faciam. Hac arte, ut rem uno verbo expediam, Timotheus Catholicus Patriarcha creatus eſt, & ab Epiſcopis proclamatus. Paucis deinde evolutis diebus defuncto Maranama Arbelæ Metropolita, Timotheus Jeſujabum Adjabenes & regionum adjacentium Epiſcopum Metropolitam inſtituit.

At Amrus non Jeſujabum Archimandritam, ſed Georgium vel Jacobum monachum, & Ephræmum Elamitarum Metropolitam Timothei æmulos fuiſſe teſtatur, inquiens.

طيماثاوس الجاثليق من وجوه اهل حزه عام ملفان وصار اسقفا على بابغش . وكان ابو موسى ابن مصعب واليًا على الموصل وابو نوح الانبارى كاتبه . فحس الى النصارى واختص بصحبة طيماثاوس ورد اليه جباية خراج كرميه . فلما مات حنانيشوع ورد كتب توما اسقف كشكر بالحضور فى سنه اثنين وستين ومائة واجتمع الاباء فى دير مار فتيون وتاخر افريم مطران جنديسابور واساقفته . وجمع بيروى الاركدياقون المومنين وتكلم الكشاكرة واهل صوب من اجل جيورجيس الراهب وانفذ اليه جماعة له ابو قريش عيسى المتطبب . فصادفوه ميتًا . وذكر ابو نوح طيماثاوس والامكلانيين مطران جنديسابور وضمن طيماثاوس لبيروى وللامكلانيين مالا . واوام ضالنًا فيها حجارة وحصا على انها دراهم ودنانير حيلة . فعاونوه وعضده ابو نوح الكاتب وحضر مطران باجرمى وحلوان ودمشق ومرو وعدة من الاساقفة واماموا طيماثاوس بعد ثمانية اشهر . فطالبه القوم بالمال . فقال الكهنوت لا تباع بالمال . واظهر لهم المال انها حصا وحجارة فامسكوا لان الحيلة تمت .

وكتب طيماثاوس الى اهل جنديسابور والموصل واطاعه اهل الموصل . واقام مطران جنديسابور واساقفته واشلمون اسقف الحديثة على خلافه . وكان يوسف مطران مرو بهيًا حسن العبادة ويعرف بالعربية والسريانية والفارسية . وكان طيماثاوس ضمن له شيئًا . فنكث به . واجتمع مع اشلمون اسقف الحديثة وسرجيس اسقف معلثايا فى دير يعرف بدير الطين بقرب الحديثة واماموا رجلًا يقال له رسطم على الموصل برضا اهلها مكان ايشوعيب الذى امامه طيماثاوس وقترموا طيماثاوس . ولم يزل طيماثاوس بالطب والمومنين على يوسف مطران مرو . ولما اقام على عادته قترمه . فكتب يوسف يعاتبه ويذكره حسن معاونته . وكتب له يقول ان هذا لم يتم بك وحدك ونقضت ما فعلته بما اقدمت عليه من قراءة القاثاراميس فى التوبة واميام رسطام فى دير يشاكل اسمه وهو دير الطين والان ان ارادك اهل مرو فلتحضر خمس نفر منهم وجرجغور المطران عليهم لننظر بينكم وبالعاجل فلست مطرانهم . فلما انقطع رجا يوسف سعى به الى المهدى ليهلكه ولم يتم له : اسلم على يد المهدى . فاسنى جايزته وقلده بعض اعمال البصرة واقام مدة وخرج الى بلد الروم . وسعى على النصارى ما جرى وعاتبوا عليه طيماثاوس . وكتب الى جنديسابور يتعذر لهم ويعلمهم ان يساخذه عنهم ما جرى على البيع ويحثهم على طاعته باسوة ساير البيع وانه لا يثبت فى الرياسة ما دام اهل هذا البلد على الخلاف . فوافى افريم مطران جنديسابور ومعه ثلثة عشر اسقفًا بغداد ونزلوا دير مار فتيون وحرموا طيماثاوس . وجمع طيماثاوس خمسة عشر اسقفًا وحرمهم . ووقعت الخصومات بين الناس والضرب والحبس . وعاتب ابو قريش لافريم على ما فعل . وتقرر الامر مع افريم على حمل طيماثاوس الى بيعة عباد وفرفه بين يديه والصلوة عليه من صلاة الاصيام . وبذل ذلك طيماثاوس تواضعًا ولقطع الشرور . وقال افريم عليه

ܘܐܚ ܐܢܫܐ ܗܢܐ

نقله الخاطى الذى يتوب . ولما راى صبره ابتدى بها ثانيا وقطعها . ثم سجد بين يديه ورفعه الى الصدر . ووقع الصلح بينهما وحين اعطاه الطاعة واذ عزله بالرياسة اخرجه طيماثاوس

من

من البلد واساقفته ولما ازعجه واملة وقال
اما قلت عليك
كلّها باهدمه ٠

فقال ليس تمامها يكفيني الحروف التي في اخره ٠
ومكث البيعة ٠ ودعى طيماثاوس خاقان ملك
الترك الى الامانة وغيره من الملوك وردت
عليه كتبهم وتلمذ خلقا ٠ ٠ ٠ ٠ واستناح
طيماثاوس في سنة دخول المامون بغداد اى في
سنة اربع ومائتين بعد ان دبّر الجثلقة ثلث
واربعون سنة وعمره جمعه وتسعون سنة وكان في
ايام المهدي والهادي والرشيد والامين والمامون
ولم يبق ملك الا وكاتبه وجذبه الى الايمان
وتلمذه ٠ ودفن في دير كليليشوع الذي جدد
بناء واقام فيه وقبله كان مقيمًا في قطيعة ام
جعفر ولاجله سميت البيعة دير الجاثليق ٠

Timotheus iſte Catholicus in Haza (hoc eſt, Adjabene) *nobili genere natus, doctrina & eruditione illuſtris, Ba-Bagaſæ Epiſcopas primùm fuit, quo tempore Abu Muſa Maſaabi filius Niniven tenebat, & Abu-Noë Anbarenſis eidem à Secretis erat. Is verò & Chriſtianos beneficiis affecit, & Timotheum ſingulari benevolentia complexus eſt, at vectigalia ex bonis ipſius Epiſcopatus exigi ſolita eidem grataito condonaret. Interea Ananjeſus moritur, & Thomas Epiſcopus Caſcarenſis datis ad provinciarum Epiſcopos literis, Synodum Patrani convocavit anno* Hegiræ 162. Chriſti 778. *in cœnobio Mar Phetionis: ad quam tamen Ephræmus Metropolita Gandiſaporenſis & ejus Epiſcopi minimè acceſſere. Beroës verò Archidiaconus congregatis Chriſtianis cum Caſcarenſibus & Sobenſibus Georgium monachum* (in margine Jacobus monachus legitur) *in Catholicum depoſcebat, cujus electionem & Iſa Abucoraiſus medicus per literas procurabat. Eorum tamen conſilia monachi mors abrupit. Cæterum Abu Noë quidem ſcriba Timothei, Scholaſtici verò Metropolitæ Gandiſaporenſis mentionem in hoc negotio interſeraat. Qaum autem Timotheus Beroi & Scholaſticis magnam pecaniæ ſummam pollicitus fuiſſet, ſaccoſque ſaxis plenos velut auro argentoque refertos oſtendiſſet, ad ejus partes andcum Abu Noë pertracti fuere, eorumque molitione & artibus factaai eſt, ut Metropolitæ Ba-Germæ, Halavanæ, Damaſci, Maru, aliique aon pauci Epiſcopi coacta Synodo Timotheum octo poſt menſes Catholicam crearent: qui promiſſam pro conſecratione pecuniæ ſummam repetentibus reſpondit, ſacerdotium venumdari nequaquam licere, & arcas glareâ refertas oſtendit. Sic comperta fraude deſiſtere coacti ſunt. Tùm verò Timotheus datis ad Gandiſaporenſes & Moſulanos literis, ad ſuas partes utroſque trahere conatus eſt. Et Moſulani quidem obſequuti ſunt. Gandiſaporenſis contra Metropolita cum ſuis Epiſcopis, & Salomon Hadithæ Epiſcopus Timotheo reſtiterunt: quibus conſenſit ſavisque Joſephus Maruenſis Metropolita, vir ſpectabilis, pius, Arabicæque & Syriacæ atque Perſicæ linguæ peritus, quem Timotheus quædam ipſi olim pollicitus, demùm feſellerat. Quamobrem cum Salomone Epiſcopo Hadithæ atque Sergio Maaltajæ monaſterium quoddam apud Hadithum,* (*Tinum, hoc eſt, lutum, appellant,* (Syris Beth-Hale dicitur) *profecti, ibidem Roſtamum quemdam Moſulanis ipſis petentibus Epiſcopum pro Jeſujabo, quem Timotheus præfecerat, ſubſtituerunt.* (Thomas Maragenſis lib. 4. cap. 5. Roſtamum Arbelæ, hoc eſt, Adjabenes Metropolitam à Salomone & Joſepho ordinatum affirmat.) *Timotheum inſuper excommunicarunt: qui undcum Chriſtianis Joſephum Maruenſem ad bonam frugem revocare nihilominus conatus eſt, donec deſperata ejus ſalute ipſum à fidelium cœtu ſegregare atque dejicere coactus fuit. Quum verò ille Timotheo præſtitam eidem operam ſuam & præteritam in eum benevolentiam exprobraret, reſcripſit Timotheus: Hoc verò, inquit, non ipſe ſolus præſtitiſti, ſed & hoc ipſum quamcumque beneficium iis, quæ poſtea adverſus me attentaſti, corrupiſti, quando & me excommunicare auſus fuiſti, & canoni pœnitentiali ſubjicere tentaſti, Roſtamum inſuper ad Epiſcopatum promovere nou es veritus in eo cœnobio, quod Tinum, hoc eſt lutum, appoſito nempè illi qui ibidem factus eſt Epiſcopus, nomine appellamus. Nunc verò ſi Maruenſibus places, viros quinque ad nos mittant, unaque eam ipſis Gregorius eorum Metropolita* (quem Timotheus in locum dejecti Joſephi ordinaverat) *accedat. Ita demùm cauſam expediemus quam celerrimè: interim noveris te eorum metropolitam haudquaquam eſſe. Joſephus in has anguſtias redactus, quum nulla aliundè ſpes recuperandæ dignitatis affulgeret, Timotheum apud* Chalipham *Al-Mohdium accuſavit. Quo tamen artificio quum nihil efficere potuiſſet, ejuſdem Al-Mohdii operâ Mahometanam ſectam amplexus eſt, & quibuſdam Baſſoræ terris præfectus fuit, unde demùm ad Romanorum ditionem emigravit.* (Joſephi apoſtaſiam memorat & Maragenſis lib. 4. cap. 7.) *Hæc verò à Timotheo per hunc modum commiſſa ægerrimè tulerunt Chriſtiani, & de injuria Metropolitæ facta conqueſti ſunt. At ille contra datis ad Gandiſaporenſes literis factum excuſavit, & mala Eccleſiis illata in ipſos rejecit, hortatuſque eſt, ut aliarum Eccleſiarum conſilium ſequuti, ſibi obedientiam præſtarent: ipſis enim reſiſtentibus dignitatem ſuam ſibi conſtare non poſſe. His nihilominus acceptis literis Ephræmus Gandiſaporenſium Metropolita undecum tredecim Epiſcopis Bagdadum venit, coactaque in monaſterio Mar Phetionis Synodo Timotheum à fidelium communione unâ omnes voce ſegregarunt. Timotheus contra convocato quindecim Epiſcoporum concilio eoſdem excommunicavit. Inde inter Chriſtianam plebem turbæ, cædes, & multorum hominum incarcerationes conſequutæ ſunt. Qua de re Abu-Coraiſus cum Ephræmo acerbè conqueſtus eſt. Res tandem hunc in modum compoſita fuit, ut Timotheum Ephræmus ad Eccleſiam Abadi deduceret, & ſuper eo preces cum impoſitione manus recitaret; quod Timotheus pro bono pacis cum animi demiſſione acceptavit. Dixit*

autem

autem Ephræmus ſuper eo illa verba, Peccatori pœnitentiam agenti &c. *ejuſque patientiam admiratus, eandem precationem iterùm reſumens, finire noluit, ſed in genua procidens, Timotheum adoravit, & jacentem erexit: & per hunc modum pax inter utrumque compoſita eſt. At Timotheus, quum ei Ephræmus ſe ſubdidiſſet, & hoc pacto firmatam poteſtatem gratulatus fuiſſet, illum cum ſuis Epiſcopis è provincia expulit. Quamobrem Ephræmus ab eo his modis vexatus, eidem reſcripſit in hæc verba. Equidem ſuper te illam precationem recitavi, dicens*, Deus laudem meam ne &c. *nec tamen integram. Nunc verò rem apud me recogitans, ajo ſufficere mihi illius precationis poſtremas literas. Ita demum Eccleſiæ ſtatus ſublato diſſidia conquievit. Timotheus interea Chacanum Turcarum regem alioſque reges ad fidem adduxit, à quibus Epiſtolas etiam accepit, plurimoſque mortales docuit, & Chriſtianæ diſciplinæ ſubjecit .... Mortuu autem eſt Timotheus anno quo Mamon* Chalipha *Bagdadum venit, anno videlicet* Hegiræ *biſenteſimo quarto* (in alio exemplari, anno Hegiræ 205. Græcorum 1134. ſed mendum eſt: nam annus Hegiræ 205. non cum anno Græcorum 1134. ſed cum anno 1131. convenit.) *quum Catholici dignitatem tenuiſſet annos tres ſuprà quadraginta, ætatis ſuæ anno nonageſimo quinto: vixitque toto ſpatio, quo imperavere Al-Mohdius, Hadius, Raſcidus, Aminus, & Mamon. Nec fuit Rex, ad quem Timotheus non ſcripſerit, quemque ad fidem & ad Chriſtianos mores non traduxerit. Ejus cadaver conditum fuit in cœnobio Caliljeſu, cujus ædes ipſe inſtauraverat, & pro ſuo ordinaria domicilio ſelegerat; nam antea in Catiba, aut Giaphara habitavit: indeque monaſterium illud Catholici ædes appellari cœptum eſt.*

Hæc Amrus. Subjungit primò Timothei Patriarchæ, & Raſcidi Chaliphæ temporibus claruiſſe *Gabrielem medicum, Theophilum Aſtronomum, Annum Geverenſem, & Bochtjeſum*; de quibus eadem ferè Abulpharagius Vide Tom. 2. pag. 315. Secundò *Harauitas* Manichæos ſub eodem Raſcido Chalipha humanum caput ſacrificare deprehenſos, nefarii ritus pœnas luiſſe, quorum factum ex Chronico Dionyſii Patriarchæ fuſiùs à nobis relatum eſt tom. 2. pag. 112. Tertiò Hamdunam quendam Chriſtianorum inimicum eidem Raſcido ſuggeſſiſſe, mortuorum oſſa à Chriſtianis adorari: quamobrem edictum promulgatum, ut Templa ubique excinderentur, donec Raſcidus certior factus eſt, Sanctorum Reliquiis, non quorumcumque hominum oſſibus cultum à Chriſtianis exhiberi وكان حمدونه بحضرة الرشيد . فخبره
لبغضه النصارى بانهم يعبدون ويسجدون لعظام
الموتى وهى فى بيعهم . فامر بهدم البيع . فهدم
بيع البصرة والايله وغيرها . واجتمع النصارى
الذين فى خدمة الرشيد وعرفوه ان النصارى لا
يعبدون ولا يسجدون لعظام الموتى وانما يكرمون
اجساد الاشهاد والصالحين والحواريين كما يفعل
لقبور الانبيا واجسادهم فتحقق ما
قالوه وامر باعادة بنا البيع .

Hamdunas quidam, inquit, *Raſcidi Chaliphæ familiaris quum Chriſtianos, quos impensè oderat, apud eum detuliſſet, mortuorum ajens eos oſſa promiſcuè adorare atque in ſuis templis aſſervare; Raſcidus Chriſtianorum Eccleſias diruendas edixit: quod & factum eſt Baſſoræ, & Ailæ, aliiſque in locis. Quamobrem Chriſtiani, qui in aula ad obſequium Raſcidi verſabantur, congregati, Hamdunæ calumnias apud Principem refellere coacti ſunt, oſtenderuntque, Chriſtianos mortuorum oſſa colere aut adorare neutiquam conſuevisse, ſed Martyrum & Juſtorum atque Apoſtolorum corpora tantummodò honorare ea prorſus ratione, qua Prophetarum ſepulcra eorumque corpora honorari ſolent. Raſcidus quum rem ita ſe habere ex certis documentis deprehendiſſet, Eccleſias reædificari juſſit.* Quartò denique cauſam refert, cur Timotheus Raſcidi Chaliphæ gratiam inierit: nimirùm propter Zabaidam ejuſdem Raſcidi uxorem, quam quum is repudiaſſet, nec eam ex impuræ Mahometanæ legis præſcripto, niſi alteri prius illa nuberet, repetere fas eſſet; rationem Timotheus excogitavit, qua Raſcidus & uxoris ſuæ pudori, & Mahometanæ ſuperſtitionis integritati conſuleret; ſummo tamen cum Religionia Chriſtianæ contemptu. وجرت فى ايام
طيماثاوس امور كثيرة شرحها يطول . منها ان
الرشيد لما ندم على اليمين بطلاق زبيدة واجتمع
الفقها على تزويجها لمن يستحلها به : وعرف
طيماثاوس صعوبة ذلك على الرشيد اشار بان
تتنصر على يديه فيوجب عليها القتل وترجع
تحل فتحل له . وامضى ذلك الفقها . وبهذا
حظى عندها وعاونته على ساير اموره وما يحتاج
اليها فيه واعطته الات الذهب
والفضة والديباج وغيره .

Plura autem ſub Timothei Epiſcopatu contigere, quæ ſingula literis conſignare ſatis prolixum fore reor. Unum ex multis accipe. Raſcidus Zabaidam uxorem ſe repudiaturum juraverat. Quum verò poſtea mutata ſententia factum damnaret, à ſuis Doctoribus quærebat rationem, qua ſe ab illo juramento, ſalva ſibi uxore ſua, liberaret. Quum hanc unam illi ſuggererent, ut Zabaida ei prius, quemcumque ipſe elegiſſet, copularetur; Timotheus Raſcidum ab ea difficultate moleſtiaque ſoluturus, reſpondit: Siquidem Zabaida Chriſtianam religionem amplecteretur, & hoc nomine capitis rea fieret, atque rursùs Mahometaniſmum repeteret; tùm verò Raſcido illam retinere impune futurum. Timothei reſponſum Mahometani Doctores probavere. Hac arte Timotheus feminæ gratiam iniit, à qua validam & præſentem opem in omnibus ſuis negotiis & inter maximas Epiſcopatus difficultates atque diſcrimina eſt conſequutus. Multa inſuper ex auro argen-

1 De [1] Aſtris. Et Diſputationem [2] cum Mohdio. ܘܥܠ ܟܘܟܒܐ : ܘܕܪܫܐ ܕܥܡ ܡܗܕܝ :
2 Et de judiciis [3] Eccleſiaſticis, ܘܥܠ ܕܝܢܐ ܥܕܬܢܝܐ :
3 Et tomos Synodicos. ܘܛܘܡܣܐ ܣܘܢܗܕܝܩܝܐ .

Ha- ܘܐܦ

argentoque, & veſtibus mira textis ſupellectili muneratus eſt. De turpiſſima illa mulierum repudiatarum lege juxta impuram Mahometaoorum doctrinam, conſule Lud. Maraccium io Coofutatione Alcorani Sura 2. pag 88.

Quod verò de Regibus à Timotheo ad Chriſtianam fidem adductis ſcribit Amrus, id ex hiſtoria monaſtica Thomæ Marsgenſis confirmatur, ubi lib 4. eap. 20. & lib 5. eap. 4. 7. 10. & 14. miſſi ab eodem Timotheo ad prædicandum Gentibus Evangelium dicontur Epiſcopi *Suechaljeſu*, *Jabullaba*, & *Cardagus* in regionem Galanitarum & Dilamitarum, ad oram ſcilicet Caſpii maris, quæ Perſidem reſpicit, *Elias* io Mukan, civitatem in finibus Dilamitarum poſitam, *Narſes* io Senam Arabiæ urbem, *Petrus* in Jaman & Sanaa, boc eſt, in Arabiam Felicem, & *David* in Sinarum regoum.

Barhebræus ab eodem Timotheo Simeonem Perſidis Metropolitam unàcum Epiſcopis Comprovincialibus juriſdictioni Patriarchali, à qua ad illam uſque diem defeceraot, ſubjectos fuiſſe teſtatur; ſed de his vide, quæ ſuprà de Jeſujabo Adjabeno p.127.

1 *Librum de Aſtris.* Ecchell. *librum Planetarum.* De Timothei ſcriptis hæc Barhebræus citatus tom 2. pag. 434. *Multas*, inquit, *libras compoſuit, & Homilias de feſtis Dominicis per anni circulum, & expoſitionem Theologi, & librum de Aſtronomia, & librum Diſputationum, quas habuit cum Georgio Jacobitarum Patriarcha.* Amrus obſervat Timotheum pro concione nihil dicere potoiſſe, plurs tamen omnis generis opera, & librum præſertim de Aſtronomia, edidiſſe.

ولم يكن طيماثاوس يقدر ان يخطب بحضرة الناس بل له رسايل في كل فن وكتاب الكوكب .

Nec poterat, inquit, *Timatheus coram hominibus orationes habere, ſed plures de qualibet facultate ſcripſit Tractatus, nec non librum de Sideribus.*

2 *Diſputationem cum Mohdio*, hoc eſt, ab ipſo Timotheo cum Mohdio Chalipha habitam. Amrus in Cod. Arab. cujus memini tom. 2. p. 509. *Hadium* pro Mohdio legit bis verbis:

وكان الخليفة الهادي في اكثر الايام يحضره اليه ويحاوره في الدين ويبحث معه في اشيا كثيرة ويطرح عليه من المسايل المشكلات والايرادات المعضلات وكان يجاوبه باجوبة محكمة . وله معه مباحث يطول شرحها وقد ضمنها جميعها في كتاب كبير له من وقف عليه اذعن لفضايله وغزارة علمه .

Cæterùm Hadius frequentiſſimè Timotheum ad ſe venire jubebat, & pluribus de religione cum eo diſputabat, varias eidem proponens quæſtiones, atque difficiles & implexas: quas ille adeò aptè atque perſpicuè expediebat, ut Hadius nihil contra poſſet excipere. Habuit porrò Timotheus cum Hadio prolixas diſputationes, quas ipſe magno volumine comprehendit: quod ſi cui legere vacaverit, inde profectò viri doctrinam atque eruditionem perſpiciet.

3 *De Judiciis Eccleſiaſticis, & tomos Synodicos.* Amrus de Syoodo à Timotheo congregata, & canonibus in ea cooditis bæc ſcribit.

وضع باجتماع الابا ثمانية وتسعين قانونا في الفرايض والاحكام وفي كل قانون منها مسالة وجواب .

Condidit in Patrum Synodo Canones octo ſuprà nonaginta de conſtitutionibus & judiciis, unoquoque canone quæſtionem reſponſionemque comprehendens. In Codice Canonum Eccleſiæ Syro-Neſtorianæ *centum ac triginta Canones* Timotheo tribuuotur tom 2. Biblioth. Orient pag. 507. de quibus infrà. Sobenſis in Epitome Caoooum Synodalium Par. 9. cap. 6. binas à Timotheo Synodos babitas refert.

ܛܝܡܬܐܘܣ ܗܟܝܠ ܗܘ ܕܒܬܐܘܪܝܐ ܘܒܟܠܗܝܢ ܡܝܬܪ̈ܘܬܐ
ܡܝܬܪ ܗܘܐ ܗܠܝܢ ܢܗܝܪܐܝܬ ܡܦܫܩ ܒܐܓܪܬܐ
ܣܘܢܗܕܝܩܝܬܐ ܕܟܬܝܒܐ ܒܣܘܢܗܘܕܘܣ ܕܟܢܫ ܒܫܢܬ
ܡܐܐ ܘܫܒܥܝܢ ܕܛܝܝ̈ܐ . ܘܫܪܪܗ
ܒܣܘܢܗܘܕܘܣ ܐܚܪܬܐ ܕܟܢܫ ܗܘ ܗܘ ܒܫܢܬ
ܡܐܐ ܘܬܡܢܝܢ ܘܬܫܥ ܕܛܝܝ̈ܐ .

Timotheus igitur, inqoit, *qui ſpeculatione & virtutibus omnibus excellit, hæc clarè expoſuit in epiſtola Synodica ſcripta in Synodo, quam anno Arabum centeſimo ſeptuageſimo* (Chriſti 786.) *congregavit, & confirmatu in altera Synodo, quam idem anno Arabum centeſimo octogeſimo nono* (Chriſti 804.) *habuit.* Continet autem Decretum de libris abſque Patriarchæ permiſſu mioimè publicandis, quod ſuprà retuli hoc tom. pag 81. Idem Sobenſis in eadem Epitome oomullas Timothei conſtitutiones laudat: videlicet Par. 8. cap. 14. *de translatione Epiſcoporum ex una Sede in alteram*, ubi S. Proclum damoat, quod è Cyzici Eccleſia ad Conſtantioopolitaoam tranſierit. Ibid. cap. 16. *de ordinatione Metropolitæ*, cujus electionem ſibi primùm, deinde Regi denunciaodam eſſe affirmat. Ibid. cap. 18. *de Epiſcopo ad Archiepiſcopatum promoto, deinde ad ſuam priorem Eccleſiam regreſſo*, fragmentum Epiſtolæ Timothei ad Sabarjeſum Epiſcopum Callioici. Par. 9.

cap. 4.

1 Habet præterea biſcentum circiter 1 Epiſtolas
In duos tomos diſtributas:
2 Et quæſtiones 2 uno comprehenſas volumine
De variis capitulis: unàcum hiſtoria.

ܘܐܝܬ ܠܗ ܐܝܟ ܡܐܬܝܢ ܐܓܪ̈ܬܐ
ܕܡܦܠܓܢ ܒܬܪܝܢ ܦܘܚܡ̈ܐ.
ܫܘ̈ܐܠܐ ܕܒܚܕ ܟܘܢܫܐ
ܠܪ̈ܫܐ ܕܥܡ ܫܪܒܐ.

CAPUT LXXXVII.

Ephræm Epiſcopus Elamitarum.

3 Ephræm 3 Elamitidis (*Epiſcopus*) compoſuit librum
De re Fidei.

ܐܦܪܝܡ ܕܥܝܠܡ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܟܬܒܐ
ܥܠ ܥܢܝܢܐ ܕܗܝܡܢܘܬܐ.

Nec [illegible]

cap. 4. *de electione Patriarchæ*, Conſtitutio à Timotheo tùm facta, poſtquam diſſidium quod propter ſuam ipſius ordinationem ipſum inter & Metropolitam Gandiſaporenſem exortum fuerat, ſedatum eſt. Ibidem cap. 5. *de inſtitutione Patriarchatus Seleucienſis*, animadverſio ejuſdem Timothei in Epiſtolam Synodicam à Patriarchis Occidentalibus ad Orientales Epiſcopos tranſmiſſam, de qua ſuprà pag. 55.

1 *Epiſtolas*: quas Maragenſis lib. 4. hiſtor. monaſtic. cap. 20. laudat, inquiens: [illegible]

Et David Sinarum Metropolita, cujus mentionem in Epiſtolis Mar Timothei habes. Idem Maragenſis lib. 5. cap 7. quum Cardagum Galanitis, & Jaballaham Dailamitis Epiſcupos à Timotheo ordinatos retuliſſet, fragmentum Epiſtolæ ejuſdem Timothei deſcribit in hæc verba. [illegible]

Epiſtolam ſiquidem Mar Timothei Catholici ad Mar Jaballaham reſponſivam epiſtolæ ab eodem receptæ legi. Scripſerat autem Jaballaba in hæc verba. Veſtris Domine Pater precibus & Chriſti gratia factum eſt, ut complures populi ad rectam fidem converſi ſint, quibus præficere nos oportet Epiſcopos ex monachis, qui nobiſcum in bas terras venerunt. Jaballabæ ſociiſque Timotheus ita reſpondit. Quandoquidem Epiſcopi ordinatio trium Epiſcoporum præſentiam omninò exigit; vos autem in iis teeris eſtis, in quibus habere hunc Epiſcoporum numerum non poteſtis; hæc facultas vobis à verbo Domini noſtri, quo omnia conſtant & gubernantur, conceditur: Epiſcopum nempe quemcumque elegeritis, tibi ſimul & Epiſcopo Cardago fas ſit conſecrare, & pro tertio Epiſcopo Codex Evangeliorum ſuper ſella ad dexterum latus collocetur: & hoc ritu per virtutem Dei primi Epiſcopi conſecrationem perficitote. Alius autem nonniſi à tribus Epiſcopis conſecretur. Divinus autem ſpiritus in vobis conſecrationes ſuas, oro, diſpertiat, quemadmodum in beatis Apoſtolis olim eſt operatus.

2 *Quæſtiones uno comprehenſas volumine de variis capitulis, unàcum hiſtoria*. Ita Codex noſter. At Ecchellenſis legit: [illegible] *Quæſtiones uno digeſtæ volumine, & diſputationes adversùs contentioſum*: nimirùm adversùs Georgium Patriarcham Jacobitarum, de quibus ſuprà ex Barhebræo pag. 162.

3 *Ephræm* Gandiſaporis Elamitarum Me-

1 *Nec non* de præceptorum [1] ordinatione compoſuit
Librum unum in duos tributum tomos.

ܘܦܘܩܕܢܐ ܕܡܠܦܢܐ ܣܡ
ܣܡ ܟܬܒܐ ܚܕ ܠܬܪܝܢ ܦܘܢܩܝܢ.

CAPUT LXXXVIII.

Honainus Medicus.

2 Honainus [2] Iſaaci medici filius Ca-

ܚܢܝܢ ܒܪ ܐܝܣܚܩ ܐܣܝܐ

Metropoleos Epiſcopus, ſub Timotheo Patriarcha innotuit, cum quo diſſidium mox relatum habuit. Laudatur ab eodem Timotheo in Conſtitutione de libris ſine permiſſo Patriarchæ minimè promulgandis, in hæc verba. [illegible]

Similiter & per hæc tempora Ephræmus ſupremus antiſtes primamque tenens Cathedram Elamitarum: ſed & alter pudicus & caſtus monachus Raban Moſes Presbyter & Doctor; tertius quoque doctus & eruditus Aba Noë lucubrationes ſuas, antequam ab aliis viderentur, ad nos miſerunt, ſcribentes: Tu verò eas in fornace ſapientiæ tuæ explorato. Cætera vide ſuprà pag. 82.

1 *De præceptorum ordinatione librum unum in duos tributum tomos.* Ita Codex noſter, in quo ad Ephræmum Elamitam hoc opus refertur. Ecchellenſis pro [illegible] *ordinatione præceptorum*, legit [illegible] *Turis monachus*, quem auctorem libri in duos tomos diſtributi facit, inquiens: [illegible]

Turis monachus compoſuit librum unum in duos tributum tomos. Verùm prior lectio retinenda, quum *Turis monachus* neque in monaſtica Maragenſia hiſtoria, neque in cæteris, quæ hactenus evolvi, Neſtorianorum monumentis occurrat.

2 *Honainus*, ſeù Joannes (ſic enim Arabes nomen Joannis diminuunt) patre Iſaaco medico in Hirta Arabum urbe natus, ſecta Neſtorianus, Bagdadi ſub Joanne Meſve elementa medicinæ hauſit; inde in Romæorum ditionem profectus, quum Græcam linguam didiciſſet, Bagdadum regreſſus eſt, ubi eidem Joanni, Gabrieli filio Bochtjeſu, cæteriſque doctis viris, qui tùm ſub Chalipharum patrocinio florebant, charus in primis & acceptus, librorum ſcriptioni animum applicuit. Obiit menſe Decembri anno Græcorum 1188. Chriſti 876. Hegiræ 263. (non 260. ut habet mendoſus Codex Chronici Syriaci Barhebræi, ex quo geſta Honaini deſcripſi tom. 2. à pag. 270.) *Duos autem liberos Honainus reliquit*, (ut inquit Barhebræus citat. tom. 2. pag. 272.) *Iſaacum, & Davidem. Et Iſaacus quidem Codices plurimos interpretatus eſt*, quos memorat Hottingerus in Biblioth. Orient. à pag. 222. *Honainus verò quinque ſuprà viginti libros edidit, præter eos, quos è Græco in Syriacum & Arabicum tranſtulit. Habebat autem ſororis filium, nomine Hobaiſam Bar-Haſan, manu altera mutilum, qui & librorum medicorum admirabilis fuit interpres: ſed bono Honaini fato accidit, ut plerique libri, quos Hobaiſus interpretatus fuerat, ab imperitis lectoribus Honaino tribuerentur; & amanuenſes quoque literas, quibus utriuſque nomen conſtat, confundentes, Hobaiſo expuncto Honainum ſcriberent. Atque hac de cauſa pauci quidem ſuperfuere libri ſub nomine Hobaiſi; reliqui verò ferè omnes Honaini nomen præferunt.*

Hæc Barhebræus: qui Par. 2. Chronici Syriaci, & in hiſtoria Arabica Dynaſtiarum pag. 173. refert, Honainum à Neſtorianorum Patriarcha excommunicatum fuiſſe, quod Sacrarum Imaginum cultum reſpueret. Vide Tom. 2. pag. 438.

Idem Barhebræus teſtatur Honainum è Græco in Syriacum tranſtuliſſe *librum Nicolai de ſumma Philoſophiæ Ariſtotelicæ*: nec non *Syntagma medicum Pauli Æginetæ*. Quæſtiones autem Honaini in Epitomen redactas, commentariis illuſtravit, Tom. cit. pag. 270. & 272. quas & Abu-Sadecum commentatum fuiſſe perhibet Hottingerus in Bibl. Orient. pag. 214.

Apud eundem Hottingerum lib. citat. hæc Honaini opera laudantur. Pag. 217.

كتاب نوادر الفلاسفة الحكما

Liber

1 Capita [1] de timore Dei	ܘܪ̈ܫܐ ܕܕܚܠܬ ܐܠܗܐ
Compoſuit: nec non Grammaticam [2],	ܣܡ: ܘܐܦ ܓܪܡܛܝܩܘܬܐ:
2 3 Et compendioſum [3] Lexicon.	ܘܠܟܣܝܩܘܢ ܡܦܣܩܬܐ.

CAPUT LXXXIX.

Joſue Bar Nun, Patriarcha.

4 Joſue [4] Bar-Nun ſcripſit librum,	ܝܫܘܥ ܒܪ ܢܘܢ ܣܡ ܟܬܒܐ
Qui Theologia nuncupatur:	ܕܡܬܩܪܐ ܬܐܘܠܘܓܝܐ.
Et	ܘܫܘܐܠܐ

Liber de Aphoriſmis Philoſophorum. Pag. 221. & 222. *Commentarius in Categorias, & librum Perihermenias Ariſtotelis*, quæ è Græco in Syriacum idem Honaious tranſtulit. Pag. 222. *Arabica Analyticorum priorum tranſlatio à Theodoro facta & ab Honaino emendata, qui Syriacam prætereà ejuſdem libri verſionem, ſed non integram, elaboravit*. Pag. 222. 233. 236. 238. & 240. *Syriaca verſio librorum Ariſtotelis, Analyticorum poſteriorum, de phyſico auditu, de generatione & corruptione, Metaphyſicorum, & de Anima; quem etiam librum Honainus Arabici juris fecit*. Fragmentum Syriacum Honaioi *de medicina* exſtat, tom. 1. Bibl. Orient. pag. 630.

1 *Capita de timore Dei*. Ecchellenſis ܟܬܒܐ ܕܕܚܠܬ ܐܠܗܐ *Librum de timore Dei*. Sobenſis ex tot Honaioi libris, de quibos ſuprà dictum eſt, tres dumtaxat commemorat, quos fortaſſe ſolos legit: nimirùm *de timore Dei*, *Grammaticam*, & *Lexicon*.

2 *Grammaticam*: quæ citatur à Barhebræo. Vide tom. 2. pag. 308.

3 *Lexicon*. De quo Iſa filius Ali in præfatione Lexici Syro-Arabici ad Abrahamum apud Hottinger. in Bibl. Orient. pag. 297.

ܐܥܗܕܬܢܝ ܠܟ ܐܚܝ ܠܟܣܝܩܘܢ ܗܘ ܕܥܒܝܕ ܐܝܬ
ܠܪܒܢ ܚܘܢܝܢ ܘܐܠܟܣܝܩܘܢ: ܘܐܦ ܐܚܪܢܐ
ܠܟܣܝܩܘܢ ܗܘ ܕܥܒܝܕ ܠܝܫܘܥ ܡܪܘܙܝܐ ܘܫܪܟܐ.

In memoriam, inquit, *mihi revocaſti Lexicon, quod à Raban Honaino compoſitum fuit: alterum item Lexicon, quod Joſue Maruzæus collegit &c.*

4 *Joſue Bar-Nun* in Beth-Gabare vico Ninivæo inter & Moſul ſito natus, Abrahami claudi auditor, Timotheo Patriarchæ, quondam condiſcipulo ſuo, ſucceſſit anno Hegiræ 205. Chriſti 820. Obiit anno ætatis 84. quum quadriennium ſediſſet, in cœnobio Caliljeſu, quod *Catholici*, hoc eſt, Timothei, nuncupatur, conditus. Dum vixit, Timotheum præceſſorem ſuum dictis ſcriptiſque impugnare non deſtitit, quem etiam ܠܐܠܡܬܐܘܣ *Tolemtheum*, hoc eſt, Deo injurioſum vocitabat. Sed morti proximus ſcripta ſua, quibus hominem proſciderat, comburi juſſit. Audi Amrum.

ولما حصل فى كرسيه بالكليليشوع كشف ما فى نفسه على طيماثاوس وامر باسقاط اسمه من سفر الاحيا فبان بغضه . وانكر ذلك الابا والروسا ويزداذق الملفان قال كيف يجوز هذا وجميع الابا الان من اسياميذه شماسة وقسان واساقفة . واجتهدوا التشعيب عليه . واصلح الامور جبريل وميخايل الطبيبان وكتب يزداذق اليهما بعلمهما بصحة علم طيماثاوس ويعاتب فيها ايشوع برنون وقد سجد بين يديه وقبل منه اسياميد الشماسة حيث كان بهذا الصفة قبل منه ذلك . وان كان قبل الكهنوت برشوة فكهنوته باطلة : لانه قبلها ممن اسامه طيماثاوس وهو دهر البيعة اثنين واربعين سنة على الاستوا على مذهب ديودوروس وثاذورس ونسطوريوس ويعاتب على ما ثبت ايشوع برنون له . ويدم فى علته على ما فعله بطيماثاوس وامر ثلثة باحراق الكراريس التى كتب فيها ما كتب فى معنى طيماثاوس .

Poſtquam, inquit, *ſedem ſuam obtinuit in* (cœnobio) *Caliljeſu, ſuum adversùs Timotheum animum patefecit, ejuſque nomen ex libro vivorum* (ex diptychis) *abradi juſſit, & ſuum in illum odium declaravit. Facto tamen contradixere Patres, & Antiſtites; ſed & Jezadachus Doctor prædicabat id neutiquam licere, quandoquidem omnes, qui tunc temporis cenſebantur, Patres ab illo Diaconatum, Presbyteratum, atque Epiſcopatum per manus impoſitionem acceperant. Cunctis itaque adversùs Joſue per hunc modum commotis, diſſidium tandem turbaſque iſtiuſmodi compoſuere Gabriel & Michaël, ambo profeſſione medici,*

ad

Digitized by Google

1 Et Quæſtiones [1] in totum *Scripturæ* Textum,
In duas partes diſtribuit.
2 Item deciſiones [2] judiciorum & cauſarum.
Conſolationes *ſeu Paracleticos ſermones*, & Epiſtolas.
3 Scripſit etiam de diſtinctione [3] officiorum,
Nec non Interpretationes, & de virtute Hymnorum.

ܘܫܘ̈ܐܠܐ ܕܦܠܓܗ ܙܘܓܐ
ܠܟܘܠܗ ܦܫܝܛܬܐ ܕܟܬܒ.
ܘܦܣܩ ܕܝ̈ܢܐ ܘܕܥܠ̈ܠܬܐ :
ܘܟܢܘ̈ܫܐ ܕܒܘܝܐ̈ܐ.
ܘܣܡ ܦܘܪܫ ܬܫܡܫ̈ܬܐ :
ܘܬܘܪ̈ܓܡܐ ܘܚܝܠ ܥܘܢܝ̈ܬܐ.

CAPUT XC.

Eliſæus Patriarcha.

4 Eliſæus [4] commentator compoſuit
Expoſitionem in Job,

ܐܠܝܫܥ ܡܦܫܩܢܐ ܣܡ
ܡܦܫܩܢܘܬܐ ܕܐܝܘܒ :

Et ܘܦܘܫܩܐ

ad quos Jozadachus epiſtolam ſcripſerat, in qua Timothei fidem & ſanam doctrinam laudant, Joſue filium Nun reprehendit: & ipſe quidem, ait, Joſue Timotheo inſerviit, atque ab eo Diaconus fuit ordinatus. Profectò ſi in hoc loco ille fuiſſet, non utique ab ipſo prædictum ordinem accepiſſet. Quodſi ex eo quod ille ſacerdotium pecunia obtinuit, Sacerdotium ejus inane eſt; hoc igitur idem de Joſue affirmandum erit; quandoquidem is, à quo ordinem ſuſcepit, à Timotheo fuerat ordinatus. Porrò Timotheus Eccleſiam duos ſuprà quadraginta annos integros gubernavit ſecundùm fidem Diodori, Theodori, atque Neſtorii: & reprehendendus eſt Joſue filius Nun ob ea, quæ Timotheo objecit. Quod factum poſteà ipſe quoque Joſue doluit in fine vitæ, ſuoque diſcipulo mandavit, ut quæcumque adversùs Timotheum ab ipſo ſcripta fuerant, cremanda curaret.

Cauſam tanti in Timotheum odii Amrus haud exprimit. Exprimunt tamen Auctor Collectionis Canonum Eccleſiæ Syro-Neſtorianæ, & Barhebeæus, quorum verba ſuprà retuli pag. 100. & ſeq. Nimirùm ob motam ſub Timotheo quæſtionem *de Viſione Dei*. Nam Joſephus Huaita olim rectè docuerat, quod & Joſue Barnun acriter propugnabat, *Divinitatem Chriſti ab ejus Humanitate videri*. Contrà Timotheus coacta Epiſcoporum Synodo, *anathemati ſubjecit aſſerentem ab humanitate Domini divinitatem ipſius videri, aut ab alia quacumque creatura*. Decrevit præterea adversùs utrumque, *Animas corporibus ſolutas omni ſenſu carere, donec ad ſua corpora regrediantur*, quod à nobis alibi indicatum & rejectum eſt.

1 *Quæſtiones*. Cod. Syriaco 4. tom. 2. pag. 487. exſtant hujus Joſue Quæſtiones & Reſponſiones nonnullæ in Scripturam Sacram.

2 *Deciſiones judiciorum & cauſarum*: nonnullæ *de hæreditate* reſeruntur in Cod. Arabico tom. 2. pag. 507. *Synodus* Joſue Bar-Nun laudatur à Sobenſi ad calcem hujus Catalogi. *Canones* XXII. ejuſdem Synodi è Syriaco in Arabicum converſi exſtant Cod. Arab. cit. tom. 2. pag 507.

3 *De diſtinctione Officiorum*. Exſtat Cod. Syr. XI. tom. 2. pag. 489. Tractatus anonymus, inſcriptus, *Declaratio Officiorum Eccleſiaſticorum, & cauſa Feſtorum Dominicorum*, in quo agitur 1. de Diſpenſatione Domini in cœne. 2. de Veſpertinis horis. 3. de horis Nocturnis & Matutinis. 4. de divina Liturgia. 5. de Baptiſmo. 6. de Eccleſia. 7. de Exequiis Defunctorum. An hujus Joſue ſit, non liquet.

4 *Eliſæus*, cognomento *Commentator* ſeù *Interpres*, Silæ Patriarchæ Neſtorianorum gener, ſocero ſucceſſit ſub Cavade Perſarum Rege, ut tom. 2. pag. 409. dictum eſt. Ejus cum Narſete diſſidium, in hæc verba deſcribit Amrus. نرسى واليشع الجاثليقان اسقطا لسوء فعلهما . بعد موت شيلا وقع الخصام بين الناس بسببهما . وتوسط الامر بوزاق اسقف الاهواز وكان طبيبا وعالج زوجة الملك من مرض كان بها وشفيت على يديه . فاختار نرسى لانه كان عالما خبيرا ملازما الصوم والصلاة وقراة الكتب وكتب الناس خطوطهم بالرضا به بحضرة الانجيل فى بيعة اسفانير واستدعى الابا اسباميا

وخرج

Et in Epiſtolas ad Corinthios,	ܘܠܐܓܪ̈ܬܐ ܕܩܘܪ̈ܢܬܝܐ :
1 Et in tres ſequentes [1] Epiſtolas.	ܘܠܬܠܬ ܒܬܪ̈ܝܐ ܕܒܬܪܗܘܢ .
2 Item de cauſa ſeſſionum [2], & martyrum:	ܘܥܠܬܐ ܕܡܘܬܒ̈ܐ ܘܣܗܕ̈ܐ :
3 Et gratiarum [3] actiones, & orationes.	ܘܫܘܟ̈ܠܦ ܬܘܕ̈ܝܬܐ ܘܨܠܘ̈ܬܐ .

وخرج يوزاق الى الملك يعلوان بمتابعته . فالتف لفيف من القسان والمومنين مع اليشع ولم يرضوا باختيار نرسى . وكان اليشع من اهل المداين ومال اليه قباد لمعرفته بصناعة الطب وزوجه لاجل ذلك شيلا بابنته ووصّى ان يعقد له الجثلقة بعده . وصار معه قوم من الابا وعقدوا له الفطركة باسفانير وهذا بخلاف العادة . وعنى به بيروى متطبب الملك . وخوف نرسى ان يسبق اليشع : خطى فى بيعة المداين وجمع من اجتمع له من الابا وصار كل منهم يسيم الى كل بلد اسقف وكان فى كل بيعة مذبحين وتفرق الناس وصاروا فضيحة عند المخالفين . واغتم بذلك الابرار . وطاف اليشع البلاد وصار يسيم الاساقفة ولم يقبل اهل كشكر الاسقف من قبله وجرت فتن عظيمة . ومات نرسى . وحرم الابا اليشع . وكانت مدة الخصومات المتصلة خمسة عشر سنة . وفى هذه الايام اجتمع الابا اليونانيون فى كل صقع وحرموا ساوري وشيعته . وايماميه نرسى كان فى الجمعة التى يعمل فيها الشعانين الصغير . والمعتنى باليشع كان بيروى المتطبب . واسقط اسمهما لتجاذبهما فى الرياسة وافسادهما البيعة .

Narſetis & Eliſæi, qui ambo Catholici Cathedram occuparunt, merito nomina ex Catholicorum albo expuncta fuere. Sila quippe extincto, illis auctoribus ingens diſſidium inter Chriſtianos conflatum eſt: qua in re ſuas egit partes Jozachus Huzitarum Epiſcopus. Erat autem Jozachus medicæ artis peritus, Regiſque uxorem ex difficili morbo liberaverat. Narſetem ille elegit, ejuſdem doctrinam, eruditionem, orandi ſtudium, abſtinentiam, multamque lectionem admiratus. Jozachi ſuffragium complures ſequuti, electionem Narſetis in Eccleſia Spaniræ (in urbe Cteſiphonte) *interpoſito Evangeliorum Codice confirmarunt, quum Jozachus* Cavadis Perſarum *Regis conſenſum Halavanæ obtinuiſſet. Porrò adverſùs Narſetem inſurrexere non pauci laici & ſacerdotes, ad eam dignitatem provehere conati Eliſæum ex urbe Seleucia oriundum, cui etiam favebat Cavades ob ejus in medendo peritiam: quam ob cauſam Silas filiam ſuam eidem ducendam tradiderat, mandaveratque, ut poſt ipſius obitum Catholicus crearetur. Eliſæi factionem ſuſtinuere non pauci ex Patribus, à quibus in prædicta Eccleſia Spaniræ Patriarcha conſecratus eſt, quod attento veteri more haudquaquam licuit. Eliſæi inſuper partes acriter tutatus eſt Beroës medicus regius. Veritus itaque Narſes, ne Eliſæus omnia occuparet, ipſe Seleuciaſem Eccleſiam primus invaſit, & ex Patribus non paucos, quos nempe ſibi obſequuturos ſperabat, collegit. Inde factum eſt, ut ſuæ factionis Epiſcopum quiſque ſubjectis locis præficeret, & in quavis Eccleſia duo conſurgerent altaria; Chriſtianique in duas ſectas funeſto ſchiſmate diſciſſi, adverſariis quidem riſum, juſtis verò lacrymas cierent. Eliſæus intereà provincias circumluſtrans, Epiſcopos ubique inſtituebat. Caſcarenſibus tamen ut Epiſcopum ab ipſo datum acciperent, perſuadere non potuit: quod ingentium malorum cauſa fuit. Demùm Narſes extinctus eſt, & Eliſæus à Patribus è fidelium cœtu expulſus fuit. Tenuit porrò prædictum diſſidium annos quindecim. Sub hæc fermè tempora Patres Græci coactâ œcumenicâ Synodo Severum ejuſque Symmyſtas & gregales condemnarunt. Narſetis ordinatio incidit in feriam ſextam, qua feſtum parvum Hoſannarum celebrari ſolet. Præcipuus Eliſæi fautor Beroës medicus fuit. Amborum poſteà nomina ex Catholicorum tabulis deleta ſunt ob Primatus ambitum, & inductas in Eccleſiam diſſenſiones & ſchiſmata.*

1 *In tres ſequentes Epiſtolas.* Nimirùm, ad Galatas, ad Epheſios, & ad Philippenſes.

2 *De cauſa ſeſſionum, & martyrum*: hoc eſt, de cauſa commemorationis martyrum, & de cauſa ſeſſionum in Pſalmodia. Vox Syriaca ܡܘܬܒܐ *Mautbe*, idem valet ac Græca Καθίσματα. Significat autem, ut benè obſervat Ducangius, diviſiones ſeu ſectiones Pſalmorum, tùm etiam Cantica illa, quæ ſedendo recitari ſolent. Vide ſuprà pag. 71. Ecchell. minus rectè, *de cauſa judiciorum & teſtium.*

3 *Gratiarum actiones*, quæ in fine Liturgiæ recitari ſolent: cujuſmodi preces à Mara Archidiacono, ab Aria Bar-Oteli Presbytero, ab utroque Ebedjeſu Epiſcopo, Sobenſi ſcilicet & Gazartenſi, compoſitæ exſtant in Cod. Syr. Amiden. XI. Vide tom. I. Biblioth. Orient. pag 583.

CAPUT XCI.

Simeon Garmæus.

1 Simeon [1] Garmæus interpretatus eſt Chronicon Euſebii.

ܫܡܥܘܢ ܓܪܡܩܝܐ ܦܫܩ ܟܪܘܢܝܩܘܢ ܕܐܘܣܒܝܘܣ.

CAPUT XCII.

Surinus Patriarcha.

2 3 Surinus [2] Commentator [3] ſcripſit So-

ܣܘܪܝܢ ܡܦܫܩܢܐ ܟܬܒ ܣܘܦ

NOTÆ.

1 *Simeon Garmæus* (*Giarmacbitam* Ecchellenſis reddit,) hoc eſt, ex Mahuza Ariuni Garmæorum orbe oriundus, incertæ ætatis ſcriptor, Chronicon Euſebii è Græco in Syriacnm convertit.

2 *Surinus* Seleucienſis, ex Niſibis Epiſcopatu, qnem malis artibna occupaverat, ad Eccleſiam Halavanæ translatua, poſt Abæ II. obitum Sedem Patriarchalem operâ Abani Seleociæ Præfecti invaſit anno Græcorum, ut inquit Barhebræus, milleſimo ſexageſimo quinto, hoc eſt, Chriſti 754. quam ſex ſuprà quinquaginta diebus tenuit, Jacobo in ejus locum ordinato, ut refert Amrus in hæc verba. سورين المقترس بَـدَل لابان امير المداين حتى وكّل بالناس يوم خميس الفصح والزمهم اميامينا فتقرب بعضهم وافطر بعضهم ووكل بمن بقى واخذهم اصحاب ابان وهم على باب المذبح بالسلاح قهرًا حتى اسامره وهم يبكون ويعقوب مطران جنديسابور ثنى عليه ويده الى السما يسل ان لا يصلح له عان واستغاث الابا الى المفاح وعرفوه الحال . فصرب ابان وردهم الى اختيارهم فتفرس بالحيرة في الاحد الذي بعد الصلاق وانصرفوا الى المداين مع يحيى بن ابراهيم المقلد واماموا يعقوب . ووامل سورين واهله النصر صاحب الجيش عليه حتى حبسه المنصور فلما اطلق مساله المومنون ان ينفذ سورين الى البصره لان مطرانها مات ففعل ولشدة بغض اهل البصرة قبله نفر منهم وكرهه البعض وتقدم المنصور بحبسه لما تحقق امره وهرب به عيسى ابن شهلافا وظفر به امير المداين بحبسه ومات ودفن في دير شمعون وكتب اسمه مع مطارنة البصرة . *Surinus exauctoratus. Hic Abanum Seleuciæ Præfectum iuduxit, ut Chriſtianos feria quinta Paſchatis ex inopiaato adortus compelleret, at ipſum per manus impoſitionem conſecrareat. Qaumque in eo tumultu alii ceſſiſſent aunuiſſentque, alii contrà facrilegum facinus averſati diffugiſſent; quicumque ia Eccleſia remanſere, à ſatellitibus Abani audo ferro inſtaatibus & ipſas Altaris fores occupantibas, coacti ſant Surinum ordinare: quod aaa ſine lacrymis fecorunt, quos iater Jacobus Gaadiſaporenſis Metropolita aderat, qui coaſecratorias precos ſuper eum recitans, manibus interim ia cœlum ſublatis orabat, ae id quod agebatur, Sarino uſquam bene cederet. Tùm verò Patres Saphabum Chriſtianæ diſciplinæ jura & illius cauſæ ſtatum edocaerunt: qui cæſo Abaao, pro arbitrio decernendi facultatem Epiſcopis conceſſit. Sarinum itaque exauctorarunt in urbe Hirta Dominica poſt Aſcenſionem Domini. Poſtea cum Jabia Abrahami Mokledi filio Seleaciam profecti, Jacobum coaſecrarant: adversùs quem Surinus & ejus cognati Naſrom Archiſtrategum inſtigarunt, eorumque iaſidiis Jacobus ab Al-Maaſore* Chalipha *captus, in arctam cuſtodiam coajectus eſt* (unàcum Patriarchis Jacobitarum & Melchitarum, ut ex Barhebræo retuli tom. 2. pag. 432. quod & Amrus infrà in vita Jacobi fuſiùs oarrat.) *Inde demùm* poſt novem annos *ereptus, & à fidelibus rogatus, Surinum Baſſoram dimiſit, Epiſcopo dudum defuncto ſucceſſorem futuram. Dum verò Baſſerenſes de novi Epiſcopi electioae inter ſe digladiaatar, ecce Al-Manſorem adeſſe nunciatur, ut hominem caperet. Tùm verò Sarinus ab Iſa* medico *Sciaclaphæ filio ea periculo ſubita fuga ereptus, à Præfecto Seleuciæ demùm captus & cuſtodiæ mancipatus, interiit, & in cœaobio Simeonis conditas eſt. Ejus nomea in Catalogum Metropolitanorum Baſſoræ relatum fuit.*

3 *Commentator.* Inter eos, qni operum Ariſtotelicorum è Græca in Arabicam, vel Syriacam linguam interpretes ſuere, recen-

ſetur

Solutionem opinionis Hæreticorum,
1 Græci ſermonis 1 ſtructurâ
Et demonſtrationibus & quæſtionibus.

ܫܪܝܐ ܕܟܠܗܝܢ ܗܪ̈ܣܝܣ :
ܒܫܘܠܡ ܡܫܡܠܝܐ ܝܘܢܝܐ
ܘܬܚܘܝ̈ܬܐ ܘܥܘܩܒܐ .

CAPUT XCIII.

Barhadbeſciaba Arabs.

2 Barhadbeſciaba 2 Arabs 3
3 Scripſit librum Theſaurorum
In tres tomos diſtributum: Et diſputationes
Adversùs omnes ſectas, earumque confutationem.
4 Eccleſiaſticam 4 præterea *Hiſtoriam*;
nec non de cauſa
Sectatorum Mar Diodori;
Commentarium denique in Marcum
Evangeliſtam, & Davidem.

ܒܪܚܕܒܫܒܐ ܥܪܒܝܐ
ܐܬܡܠ ܟܬܒܐ ܕܣܝܡ̈ܬܐ
ܒܬܠܬܐ ܦܠܓܘ̈ܬܐ : ܘܕܪ̈ܫܐ
ܘܠܘܩܒܠ ܟܠ ܕܚܠ̈ܬܐ ܘܡܦܩ ܒܪ̈ܘܚܐ .
ܐܦ ܐܩܠܝܣܝܣܛܝܩܝ ܡܟܬܒ ܙܒ̈ܢܐ
ܘܥܠܬܐ ܕܒܢܝ̈ ܕܝܘܕܘܪܘܣ .
ܘܡܦܩܢܘܬܐ ܕܡܪܩܘܣ
ܐܘܢܓܠܝܣܛܐ ܘܕܘܝܕ .

CAPUT XCIV.

Michæas.

5 Michæas 5 Doctor confecit
Quin-

ܡܝܟܐ ܡܠܦܢܐ ܥܒܕ ܗܘܐ
ܚܡܫܐ

ſetur Surious à Mohammad filio Iſaac apud Hottingerum io Bibliotheca Orleotali pag. 241. ubi loqueos *de libro Elementali ſeù Metaphyſicorum*, hæc ait:

ونقل اسحق بن حنين عدة مقالات وفسر
سوريانوس مقالة البا وخرجت عربي رايتها
مكتوبة بخط يحيى بن عدى في فهرسة كتابه .

Sed & Iſaac Honaiai filius aliquot libros tranſtalit. Surianus verò (lege, *Surinas*, quem Hottingerus in eadem Bibl. Orient. pag 236. *Severinum* malè appellat,) *interpretatus eſt librum B, qui & Arabicè prodiit, prous vidi ſcriptam manu Jabiæ filii Adi in iadice libri ſui*. Surinus, ſeù Baraz-Surious monachus laudatur à Margenſi lib.2. biſt. monaſt. cap.9. Vide tom.2. pag.492. & hoc tom. pag. 126.

1 *Græci ſermonis ſtructurâ*. Ecchell. pro ܦܘܚܡܐ legit ܦܘܚܡܐ ܡܫܡܠܝܐ ܕܣܟܘܠܣܛܝܩܐ, quod ita interpretatur, *tàm collatione Græci ſermonis, quàm demonſtrationibus inveſtigatis*. Hottingerus, *cum collatione Scholaſticorum Græcorum, & demonſtrationibus examinis*.

2 *Bar-badbeſciaba*: nomeo compoſitum ex *Bar, Had, & Beſciaba*, hoc eſt, *filius unius in Sabbato*, ſeù filius diei Dominicæ, quem Cyriacum Græcè, Dominicum Latinè dixeris. Qui enim die Dominico naſcuotur, eos Syri Barhadbeſciabas appellare ſolent, ſicut eos qui in jejuoio quadrageſimali, Barſumas, teſte Barhebræo io libro Spleodorum.

3 *Arabs*. Nimirùm, ex ܒܝܬ ܥܪܒܝܐ Beth-Arbaje, ſeù *Ba-Arbaja* pago apud Niſibin, ex quo Jeſujahus Arzunita ortum duxit, ut ſuprà dictum eſt pag. 109. Diverſus proinde ab eo Barhadbeſciaba videtur, qui Jacobo Beth-Abenſis cœnobii fundatori æqualis fuit, teſte Margenſi lib.1. biſt. monaſt. cap.15. & 21. Vide tom.2. pag.490.

4 *Eccleſiaſticam hiſtoriam*. Hinc liquet, Barhadbeſciaham huoc poſt annum Chriſti 660. floruiſſe; Eccleſiaſtica enim apud Syros Neſtorianos hiſtoria conſcribi cœpta eſt ſub Jeſujabo Adjabeoo Patriarcha, qui anno Chriſti 660. obiit, ut ex Amro obſervatum hoc tom. pag. 148.

5 *Michæas* Barſumæ Niſibeni, Acacii, Narſetis, aliorumque Neſtorianorum in Schola Edeſſena ſocius & æqualis, poſtquam inde

Quinque cauſas Seſſionum:	ܥܠ̈ܠܐ ܚܡܫ ܕܡܘܬܒܐ܆
1 Et Orationem de [1] Cantropo:	ܘܡܐܡܪܐ ܗܘ ܕܥܠ ܩܢܛܪܘܦܘܣ܆
2 Et de Mar Sabarjeſu [2] Laſciumæ.	ܘܥܠ ܡܪܝ ܣܒܪܝܫܘܥ ܕܠܫܘܡ.
Nec non commentarium in librum	ܘܡܦܫܩܢܘܬܐ ܕܣܦܪ
Regum filiorum Iſraël.	ܡܠܟܐ ܕܒܢܝ ܐܝܣܪܐܝܠ.

CAPUT XCV.

Cyrus.

3 Cyrus [3] habet cauſas,	ܩܝܘܪܐ ܥܠܠ̈ܐ ܐܝܬ ܠܗ
Expoſitiones, & interpretationes.	ܘܦܘܫܩ̈ܐ ܐܦ ܬܘܪ̈ܓܡܐ.

CAPUT XCVI.

Paulonas.

4 Paulonas [4] compoſuit Hymnos,	ܦܘܠܘܢܐ ܣܡ ܡܕܪ̈ܫܐ
Et diſputationes adversùs ſcrutatores:	ܘܡܐܠܐ ܕܠܘܩܒܠ ܒܨܘ̈ܝܐ
Et diſceptationes adversùs Marcionem,	ܘܕܪ̈ܫܐ ܕܠܘܩܒܠ ܡܪܩܝܘܢ
Nec non de fidelibus, ac fide.	ܘܥܠ ܡܗܝܡ̈ܢܐ ܘܗܝܡܢܘܬܐ

CA-

inde ejectus fuiſſet, in Aſſyriam commigravit, & Laſciumæ Garmæorum urbis Epiſcopatum obtinuit, circa ſæculi quinti finem, teſte Simeone Beth-Arſamenſi, quem vide tom.1. à pag. 352.

1 *De Cantropo*. Utrumque Michæas oratione laudavit, Cantropum ſcilicet & Sabarjeſum. Hottingerus ex duobus unum facit in Bibl. Orient. pag.235. quem & à Michæa rejectum, non laudatum affirmat, inquiens: *Michæas confecit ſermonem contra Kontropium Sebarjeſu Dalſum*.

2 *De Sabarjeſu Laſciumæ*, quæ aliàs *Dakuka* dicitur, ut ſuprà pag.156. Ecchell. perperàm, *Sbarjeſu Dalſum*, literam ܕ *Daleth*, quæ genitivi caſus nota eſt, non animadvertens. Hujus *Sabarjeſu* geſta narrantur à Gabriele Moſulano in carmine Syriaco, quod exſtat Cod. 7. ad calcem tom. 2. p. 488. In eundem Sabarjeſum & in Hormiſdam Perſam habetur carmen anonymi tom. 1. p. 582. Fuit & alter Sabarjeſu Laſciumæ Epiſcopus, quem Amrus ſub Jeſujabo Arzunita claruiſſe teſtatur, ut ſuprà dixi hoc tom. pag. 110. Carmen Michææ, quod de laudibus cujuſdam, fortaſsè *Cantropi*, aut *Sabarjeſu* compoſitum fuerat, in cœnobio Beth-Abenſi in commemoratione Jacobi illius cœnobii fundatoris cani ſolitum fuiſſe affirmat Margenſis lib. 2. hiſtor. Monaſtic. cap. 33. donec Gabriel Rakoda aliud proprium de Jacobo edidit.

3 *Cyrus*, ſeù *Kajura*, cognomento *Doctor*, Mar Abæ Patriarchæ diſcipulus, claruit circa annum Chriſti 550. de quo vide Amrum citatum tom.2 pag 412.

4 *Paulonas*, (Ecchell. *Paulinus*) Sancti Ephræmi diſcipulus, ab eodem Sancto Doctore tamquam à recta fide deficiens rejicitur in Teſtamento: ܦܘܠܘܢܐ ܠܝܛܐ ܐܡܟ܆ ܘܝ ܠܗ ܠܟܪܣܐ ܕܛܥܢܬܟ܆ ܕܒܟܠܗ̈ܝܢ ܗܪ̈ܣܝܣ ܦܠܚܬ܆ ܘܠܟܠܗ̈ܝܢ ܒܥ̈ܘܬܐ ܒܨܝܬ. ܥܡܠܟ ܐܒܕ܆ ܐܝܟ ܓܒܪܐ ܗܘ ܕܐܙܠ ܥܡ ܡܫܝܚܐ܆ ܘܠܐ ܐܬܬܢܝܚ ܡܢ ܕܡܫܝܚܐ܆ ܘܐܢܫ ܠܐ ܢܩܒܠܝܘܗܝ. ܘܐܝܟܢܐ ܕܠܐ ܡܫܟܚ ܠܡܫܡܫܘ܆ ܡܫܡܫܢܘܬܐ ܕܡܫܝܚܐ.

Paulona, inquit, *maledicta mater tua: væ ventri, qui te portavit: quoniam ſectas omnes ſectaris, & quæſtiones omnes inveſtigas. Operam omnem perdes, quemadmodum vir ille* (in alio exemplari Syriaco, *Judas*, nimirùm Iſca-

CAPUT XCVII.

Sergius.

1 Sergius [1] commentarium
In Hieremiam compoſuit confecitque,
Necnon in Ezechielem, & Danielem,
Juxta traditionem Antiquorum.

ܣܪܓܝܣ ܡܦܫܩܢܘܬܐ
ܕܐܪܡܝܐ ܥܒܕ ܘܫܟܠܠ
ܘܕܚܙܩܝܐܝܠ ܘܕܢܝܐܝܠ
ܐܝܟ ܡܫܠܡܢܘܬܐ ܕܩܕܡܝܐ .

CAPUT XCVIII.

Mares Perſa.

2 Mares [2] Perſa habet
Commentarium in Danielem:

ܡܐܪܝ ܦܪܣܝܐ ܐܝܬ ܠܗ
ܡܦܫܩܢܘܬܐ ܕܕܢܝܐܝܠ .

Et ܘܦܘܫܩ

Iſcariotes) *negotiationes ſuas perdidit. Columna, quam dereliquiſti, prodigium in tuo corpore oſtendet: confiſus quippe es in arundine conquaſſata, baculum Crucis derelinquens.* Quæ verba ex Græca verſione, ſeù potius paraphraſi, Ger. Voſſius tom. 3. operum S. Ephræmi pag. 296. latinè ſic reddit. *Væ tibi Paullona: cujus mater ex mulieribus maledicta. Væ ventri, qui te peperit: quoniam perditionis omnium hæreſum particeps factus es, & prædonum janua ingrederis.* (In alio exemplari, *& prædonum omnem prædam cogit.*) *Opera enim tua omni nequitia atque flagitio plena ſunt. Denudatus, projectus es à gratia: & tamquam Judas Iſcariotes proditor factus; & ex cunctis tuis ſtudiis confuſus. Columna enim hujus, ſedes eſt, quam tu dereliquiſti; horribile verò prodigium ipſe in tuo oſtendet corpore,* (in alio exemplari, *Columna enim ſedis hujus, quam tu deſeruiſti, prodigium oſtendet in corpore tuo,*) *qui cœlum ſuſtinet, & in quo omnis creaturæ natura conſtituta eſt atque firmata: quoniam quælibet in ipſo creatura fundata eſt, mare & plenitudo ejus. Confiſus quippe es in arundine fracta, derelinquens Chriſti baculum, atque armaturam; quæ infirmos conſolidat, & omnem paſſionem ac morbum tùm animi, tùm corporis curat ſanatque.*

Ejuſdem Paulonæ meminere Sozom. lib. 3. cap. 15. Nicephorus lib. 9. cap. 16. & Gennadius de viris illuſtribus cap. 3. ubi eum Paulinum appellat: *Paulinus*, inquit, *Preſbyter, diſcipulus beati Ephræm Diaconi, bono acris valdè ingenii, & in divinis doctus valdè Scripturis: ſed vivente magiſtro clarus in doctoribus Eccleſiaſticis fuit, & maximè ex tempore declamator. Poſt illius autem obitum, amore primatus & nominis, ſeparans ſe ab Eccleſia, ſcripſit contraria fidei multa. Huic moriturus beatus Ephræm aſtanti ſibi dixiſſe fertur: vide, Pauline, ne te ſubmittas cogitationibus tuis, & elveris: ſed quum te ad purum comprehendiſſe Deum putaveris, crede nec intellexiſſe. Præſcaſerat enim illum ex ſtudiis vel ſermonibus nova inveſtigare, & in immenſum intellectum hæreſeon tendere: unde & frequenter Bardeſanem novellum eum vocabat.*

Hanc Gennadii auctoritatem idem Voſſius in notis ad laudatum Ephræmitici Teſtamenti locum ideò recitat, ut Paulonam à Paulino alium fuiſſe oſtendat. Quum enim ex Sozomeno, & Nicephoro, Ephræmi diſcipulos Abam, Zenobium, Maram, Abraham, Simeonem, Paulonam, & Aranad recenſuiſſet, ſubjungit: *Addit porrò jam dictis diſcipulis adhuc alium S. Patris Ephræm diſcipulum Gennadius, etiam in tranſverſum à doctrina Magiſtri actum, nimirùm Paulinum.* Et paulò poſt. *Ita de illo Gennadius in lib. de viris illuſtribus cap. 3. Cujus tamen Paulini in ſuo hìc Teſtamento ipſe Ephræm non meminit: fortè quod meliora de illo ſperaret, licet ſecius poſt obitum ſuum de illo acciderit, quando Magiſtri jugo ac fræno liberatus, jam virus, quod mente dudum conceperat, evomere liberius cœpit.* Hæc ille. Verùm ſi Gennadii verba attentè penſentur, eum ad Ephræmi Teſtamentum alludere palàm fit; adeoque Paulinum cum Paulona unum eundemque eſſe.

1 *Sergius*, Scholæ Hazenſis, ſeù Adjabenieæ Doctor, ſub Mar-Aba Patriarcha innotuit circa annum Chriſti 550. cujus & diſcipulus fuit, teſte Amro. Vide tom 2. pag. 412.

2 *Mares Perſa*, in urbe Perſidis Hardaſciro

 ſciro

1 Et expoſitionem in Epiſtolas [1] Acacii,	ܘܦܘܫܩܐ ܠܐܓܪ̈ܬܐ ܕܐܩܩ
2 Et *librum* adversùs Magos[2] Niſibenos.	ܘܠܘܩܒܠ ܡܓܘ̈ܫܐ ܕܢܨܝܒܝܢ ·

CAPUT XCIX.

Abraham ex Mahuza.

3 Abraham 3 ex Mahuza	ܐܒܪܗܡ ܕܡܢ ܡܚܘܙܐ
4 Edidit ſermones 4 Paracleticos, & Epiſtolas,	ܥܒܕ ܒܘܝܐ̈ܐ ܘܐܓܪ̈ܬܐ :
Et cauſas feſtorum omnium,	ܘܥܠܠ̈ܬܐ ܕܥܐܕ̈ܐ ܟܠܗܘܢ :
5 Et librum 5 Interpretationum.	ܘܡܟܬܒܢܘܬܐ ܕܦܘܫ̈ܩܐ ،

CAPUT C.

Paulus Anbaræ Epiſcopus.

Paulus 6 Anbaræ Epiſcopus	ܦܘܠܘܣ ܗܘ ܢܗܝܐ ܕܐܢܒܪ
6 Complures edidit Epiſtolas,	ܐܣܓܝ ܠܗ ܐܓܪ̈ܬܐ ܥܒܕ
7 Et ſermones Paracleticos cum 7 Interpretationibus:	ܘܒܘܝܐ̈ܐ ܥܡ ܦܘܫ̈ܩܐ
Et Diſputationem adversùs quoſdam.	ܘܕܪ̈ܫܐ ܕܠܘܩܒܠ ܐܢܫ̈ܝܢ ·

CAPUT CI.

Gabriel Catarenſis.

8 Gabriel 8 Catarenſis confecit Ora-	ܓܒܪܐܝܠ ܩܛܪܝܐ ܥܒܕ ܡܐܡܪ̈ܐ

ſciro (ab Artaſiro, ſeu Artaxerſe Rege ſic appellata) natus, ejuſdemque Epiſcopus, temporibus Concilii Epheſini primi claruit, ad quem exſtat famoſa Ibæ Edeſſeni Epiſtola, de qua vide tom. 1. Bibl. Orient. p. 203. & 350.

1 *Acacii*. Fuit is Amidæ Epiſcopus ſub Honorio & Theodoſio Impp. circa annum Chriſti 422. Vide tom. 1. pag. 195. & hoc tom. pag 51.

2 *Magos Niſibenos*. De Magorum nomine & origine differit Ecchell. in Notis ad hunc locum pag. 265.

3 *Abraham ex Mabuza*. Choſroës Anuſcervanus Perſarum Rex anno regni octavo quum Antiochiam Syriæ vaſtaſſet, ejus incolas captivos in Perſidem abducens, urbem *Mabuzam* in provincia Garmæorum condidit, teſte Barhebræo in Chronico Syriaco. Vide tom. 2. Bibliothecæ Orientalis pag. 410. Id factum vergente anno Chriſti 539. vel ſaltem ineunte anno 540. nam Choſroës regnare cœpit anno 531. ut probat Pagius ad ann. 530. num. XI. In ea urbe celebrem habuere Scholam Hebræi, ut in Præfatione ad 1. Tom. obſervavi.

4 *Sermones Paracleticos*, & *Epiſtolas*. Ita Codex noſter. At Ecchellenſis legit ܐܓܪ̈ܬܐ ܕܒܘܝܐܐ *Epiſtolas conſolatorias*.

5 *Librum Interpretationum*, ideſt homiliarum in Evangelicas lectiones. Ecchell. malè interpretatur, *de ratione interpretandi*.

6 *Paulus* Anbaræ quæ & Pheroz-Sapor dicitur, Epiſcopus, ſub Phetione Patriarcha claruit circa annum Chriſti 740. ut ex Amro notavi tom. 2. pag. 431. Hunc Scriptorem neſcio qua ratione ex Catalogo ſuo Ecchellenſis expunxit.

7 *Interpretationibus*. Exſtat Homilia Pauli *de Pentecoſte* tom. 1. Biblioth. Orient. pag. 583. & tom. 2. pag. 486.

8 *Gabriel* Catarenſis Epiſcopus ſub eodem Phetione Patriarcha vixit circa ann. Chriſti 740.

Orationem de unione: Et ſolutionem quæſtionum De re fidei.	ܡܐܡܪܐ ܕܥܠ ܚܕܝܘܬܐ: ܘܫܪܝܐ ܕܫܘ̈ܐܠܐ ܕܥܠ ܡܪܕܘܬܐ ܕܗܝܡܢܘܬܐ.

CAPUT CII.

Jacobus Calatenſis.

1 Jacobus 1 Calatenſis habet Commentarium in Proverbia: 2 Et hymnos 2 in Diodoritas, Et de fide Eccleſiæ.	ܝܥܩܘܒ ܩܠܛܝܐ ܥܒܕ ܠܗ ܦܘܫܩܐ ܕܡܬܠܐ: ܘܡܕܪ̈ܫܐ ܕܥܠ ܕܝܘܕܘܪ̈ܝܐ: ܘܥܠ ܗܝܡܢܘܬܐ ܕܥܕܬܐ.

CAPUT CIII.

Barſumas Charchenſis.

3 Barſumas 3 Charchæ habet 4 Librum nuncupatum 4 de Hepate: Et complures gratiarum actiones: Et ſermones Paracleticos, cum Interpretationibus.	ܒܪܨܘܡܐ ܕܟܪܟܐ ܥܒܕ ܠܗ ܟܬܒܐ ܕܡܬܩܪܐ ܕܟܒܕܐ: ܘܬܘܕܝ̈ܬܐ ܣܓܝ̈ܐܬܐ: ܘܒܥܘ̈ܬܐ ܥܡ ܦܘܫܩ̈ܐ.

CAPUT CIV.

Ebedjeſu Aſſyriæ Epiſcopus.

5 Ebedjeſu 5 Bahrizi filius Me-	ܥܒܕܝܫܘܥ ܗܘ ܒܪ ܒܗܪܝܙ ܡܝܛܪܦܘܠܝܛܐ

NOTÆ.

1 *Jacobus*, cognomento *Arabs*, Chalatenſium Epiſcopus, ſub eodem Phetione Patriarcha claruiſſe refertur apud Amrum. Vide tom.2. pag.431. Eſt autem *Chalata* urbs Armeniæ, quam Abulpheda in Tabulis geographicis num 409. & 410. ad occaſum Argiſæ poſitam, ab ejuſque urbis lacu itinere diei abeſſe teſtatur. Ecchell. & Hottingerus pro Calatenſi *Cletiam* reddunt.

2 *Hymnos*. Ecchell. *Exercitationes Dioritarum*. Hottingerus, *diſputationes familiæ Diodori*, *ideſt*, *contra Diodorum*, haud rectè. De voce Syriaca ܡܕܪ̈ܫܐ *Madraſce*, recole quæ ſuprà dixi hoc tom. pag. 62.

3 *Barſumas Charchæ* Epiſcopus ejuſdem Jacobi ſynchronus. Eſt autem Charcha urbs apud Seleuciam & Cteſiphontem in Aſſyria, quam pleno nomine ܟܪܟܐ ܕܒܝܬ ܣܠܘܟ *Charcham*, ſeù oppidum *Beth-Seleuciæ* appellant. Aliam in finibus Arabiæ & Syriæ *Charcam* nominat Abulpheda num. 172. quæ in ſacro Francorum bello apud Gulielmum Tyrium alioſque Scriptores occurrit.

4 *Librum nuncupatum de hepate*. Ecchell. legit, ܟܬܒܐ ܕܡܬܩܪܐ ܕܡܕܒܪܢܘܬܐ *librum nuncupatum de Regimine*, contra metri heptaſyllabi rationem, quæ lectionem Codicis noſtri confirmat.

5 *Ebedjeſu Metropolita Athur*, hoc eſt, *Aſſyriæ*, Ninives nimirùm, & Moſuli, ut ex Amro liquet tom.2. pag. 458. Ejuſdem Ebedjeſu

Metropolita Athur
1 Scripſit de diviſione ¹ hæreditatum,
2 Et expoſitionem ² Officiorum.

ܡܛܪܦܘܠܝܛܐ ܕܐܬܘܪ
ܦܘܠܓ ܝܪ̈ܘܬܘܬܐ
ܘܦܘܫܩܐ ܕܬܫܡܫ̈ܬܐ.

CAPUT CV.

Daniel Epiſcopus Tahal.

3 Daniel ³ Tobonitæ ⁴
4 Epiſcopus Tahal ⁵
5 Compoſuit librum Florum,
Et ſermones Paracleticos & Interpretationes.

Et ſolutionem quæſtionum Textus (*Scripturæ*,)
Et variorum ænigmatum.
Habet etiam gratiarum actiones:
Et orationes metricas.

Præterea edidit ſolutionem quæſtionum
Quinti divini tomi
Sancti Iſaac Ninivitæ:
6 Et explicationem ⁶ capitum ſcientiæ.

ܕܢܝܐܝܠ ܕܛܘܒܢܝܬܐ
ܗܘ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܛܚܠ
ܣܡ ܟܬܒܐ ܕܘܪ̈ܕܐ:
ܘܡܐܡܪ̈ܐ ܦܪܩܠܝܛܝ̈ܩܐ.
ܘܫܪܝܐ ܕܩܘ̈ܫܝܐ ܕܡܟܬܒܢܘܬܐ
ܘܕܦܠܐܬܐ ܡܫܚ̈ܠܦܬܐ:
ܐܝܬ ܠܗ ܬܘܒ ܥܘ̈ܢܝܬܐ
ܘܨܠܘ̈ܬܐ ܡܫ̈ܩܠܢܝܬܐ.

CA-

jeſu meminit infrà Sobenſis, ubi de Synodis Orientalium. Amrus in vita Eliæ I. Patriarchæ, eum monachum fuiſſe affirmat cœnobii Eliæ, quod Saidi appellatur, deinde ad metropolim Athur, hoc eſt, Moſuli promotum circa annum Chriſti 1028.

1 *De diviſione hæreditatum*. Ecchell. habet ܦܘ̈ܠܓܐ ܕܝܪ̈ܘܬܘܬܐ *diviſiones hæreditatum*.

2 *Expoſitionem officiorum*. Hunc titulum præfert liber anonymus, de quo tom. 2. pag. 489. & hoc tom. pag. 166. Ecchell. pro ܦܘܫܩܐ ܕܬܫܡܫ̈ܬܐ *Declaratione ſeu expoſitione Officiorum*, legit ܦܘܪ̈ܫܐ ܕܬܫܡܫ̈ܬܐ *Diſtinctiones Officiorum*.

3 *Daniel* Epiſcopus Tahalenſis, Moſulano Metropolitæ Ebedjeſu, cujus cap. præced. facta eſt mentio, ſi bene conjicio, ſynchronus: nam Ebedjeſu librum ſuum *Declarationis Officiorum* inſcriptum, Danieli nuncupavit, ut liquet ex Cod. Syr. XI. tom. 2. pag. 489.

4 *Tobonitæ*. Patria Danielis, per quam ab altero Daniele cognomento ܒܪ ܡܪܝܡ *Bar-Mariam*, hoc eſt, Mariæ filio, & à Daniele Rheſinenſi diſtinguitur, de quibus Sobenſis in hoc catalogo.

5 *Tahal*. Ita habet Sobenſis, & auctor vitæ Xenajæ tom. 2. pag. 10. Ecchell. legit ܛܠܒ *Talab*. Eſt autem Tahal urbs Garmæorum in finibus Perſidis ſita, unde Xenajas, ſeu Philoxenus, famoſus Monophyſitarum anteſignanus prodiit.

6 *Capitum ſcientiæ*, hoc eſt, capitum gnoſticorum Evagrii, de quibus ſuprà. Ecchell. malè *principiorum ſcientiæ*.

CAPUT CVI.

Abraham Epiſcopus Baſſoræ.

1 Abraham [1] Metropolita [2] Baſſoræ	ܐܒܪܗܡ ܡܝܛܪܢ ܕܦܪܬ
2 Compoſuit Epiſtolas, & librum	ܣܡ ܐܓܪ̈ܬܐ: ܘܟܬܒܐ
3 Expoſitionis verborum [3] præſtantium	ܘܦܘܫܩ ܡܡܠܠ̈ܐ ܝܬܝܪ̈ܐ
Theodori Commentatoris.	ܕܬܐܘܕܘܪܘܣ ܡܦܫܩܢܐ.

CAPUT CVII.

Job Catarenſis.

4 Job [4] Catarenſis elaboravit	ܐܝܘܒ ܩܛܪܝܐ ܥܠܝܗ
Elucidationem totius novi *Teſtamenti*,	ܢܘܗܪܐ ܕܟܠܗ ܚܕܬܐ:
Necnon Legis (*ideſt*, *Pentateuchi*,) & omnium Prophetarum,	ܘܐܘܪܝܬܐ ܘܕܟܠܗܘܢ ܢܒ̈ܝܐ
Præter elucidationem Judicum.	ܣܛܪ ܡܢ ܢܘܗܪܐ ܕܣܦܪ ܫܦܛ̈ܐ.

CAPUT CVIII.

Ibas.

5 Ibas [5] compoſuit elucidationem	ܗܝܒܐ ܣܡ ܗܘܐ ܢܘܗܪܐ
Pſalmorum totius Davidis:	ܕܡܙܡܘܪ̈ܐ ܕܟܠܗ ܕܘܝܕ:
Sermones Paracleticos, alioſque tractatus	ܘܡܐܡܪ̈ܐ ܡܒܝܐܢܐ ܐܚܪ̈ܢܐ
De Judiciis Eccleſiaſticis.	ܘܥܠ ܕܝ̈ܢܐ ܥܕܬܢ̈ܝܐ.
Habet prætereà elucidationem tomorum	ܘܐܝܬ ܠܗ ܢܘܗܪܐ ܕܦܢܩܝ̈ܬܐ
Duorum Gregorii (*Nazianzeni*) Et	ܬܪ̈ܬܝܢ ܕܓܪܝܓܘܪܝܘܣ.
	ܬܐܘܠܘܓܘܣ

NOTÆ.

1 *Abraham* ex Epiſcopo Schiabarzur poſt Joſephi obitum ad Baſſoræ metropolim à Mari Bar-Tobi Patriarcha promotus, vivebat anno Chriſti 990. Vide tom. 2. p. 443.

2 *Metropolita*. Syriacè ܡܝܛܪܢ *Mitran*, quæ vox ex Græca μητροπολίτης, & Syriaca ܡܝܛܪܦܘܠܝܛܐ diminuta, Arabibus familiaris eſt.

3 *Verborum præſtantium*. Ecchell. legit ܡܡܠܠ̈ܐ ܥܡܝ̈ܩܐ *verborum obſcuriorum*.

4 *Job Catarenſis*. Ecchell. ܐܒܘܒ *Abub*, literæ ܝ *Jod*, in ܚ *Het* permutatæ. Sub eodem Mari Patriarcha vixit circa annum Chriſti 990.

5 *Ibas*. Ita in noſtro Codice. At Ecchell. & ex eo Hottiogerus habent, ܕܢܚܐ *Denha*: quorum fidem ſequutus, dixi ſuprà pag. 24. Denham duos Tomos S. Gregorii Nazianzeni dilucidaſſe. Sub Phetione Patriarcha circa annum Chriſti 740. claruit, Paulo Anbaræ, Jacobo Arabi, & Abæ, qui poſtmodum ad Patriarchalem dignitatem evectus fuit, ſynchronus.

Et commentarium in Dialecticam
Magni Ariſtotelis.

ܘܦܘܫܩܐ ܕܕܝܠܩܛܝܩܐ
ܕܐܪܣܛܘܛܠܝܣ ܪܒܐ .

CAPUT CIX.

Scialita Epiſcopus Rheſinæ.

1 Scialita [1] Epiſcopus
2 Rheſinæ compoſuit [2] Interpretationes,
Paracleticos ſermones, Preces,
Canones, & de cauſis.

Edidit etiam metrica capita, quæ canuntur
3 Ad portam [3] cancellorum:
Nec non capita ſoluta oratione:
4 Et expoſitionem [4] duorum canticorum.

ܫܠܝܛܐ ܐܦܝܣܩܘܦܐ
ܕܪܝܫܥܝܢܐ ܣܡ ܬܘܪܓܡܐ :
ܡܒܝܐܢܐ ܘܨܠܘܬܐ :
ܘܩܢܘܢܐ ܥܠ ܥܠܬܐ .
ܐܦ ܥܒܕ ܪ̈ܫܐ ܕܡܟܫܘܚܬܐ ܕܡܬܩܪܝܢ
ܠܘܬ ܬܪܥܐ ܕܩܢܟܠܐ .
ܐܦ ܪ̈ܫܐ ܕܠܐ ܡܫܘܚܬܐ :
ܘܦܘܫܩܐ ܕܬܪܬܝܢ ܬܫ̈ܒܚܢ .

CAPUT CX.

Babæus Perſa.

5 Babæus [5] Perſa, qui fuit
Epiſcopus Rivardſciri,
Compoſuit librum, quo continetur ſolutio
Variarum quæſtionum.

ܒܒܝ ܦܪܣܝܐ ܕܗܘܐ
ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܪܝܘܪܕܫܝܪ
ܣܡ ܟܬܒܐ ܕܐܝܬ ܒܗ ܫܪܝܐ
ܕܫܘܐܠܐ ܕܡܢܝܢ ܫܢܝܢ .

CA-

NOTÆ.

1 *Scialita* Rheſinæ in Meſopotamia urbis Epiſcopus, Paulo Anbaræ Præſuli æqualis, anno Chriſti 740. apud Syros Neſtorianos innotuit.

2 *Interpretationes*. Homiliæ duæ *de Beata Maria*, & altera *de Feria tertia Rogationum*, exſtant Codd. Amid. 1. 8. & 10. tom. 1. Bibl. Orient pag. 581. & 583. & Cod. Syr. 1. tom.2. pag.486.

3 *Ad portam cancellorum*. Perſoluto Miſſæ ſacrificio Syrus Neſtorianus Sacerdos ad portam cancellorum Altaris deſcendens, converſa ad populum facie, Benedictiones quaſdam metricas, vel ſine metro canere ſolet, quarum exemplar vide Cod. Syr. Amiden.XI. tom.1. pag.583.

4 *Duorum Canticorum*: quorum alterum incipit, ܝܕܘܥ ܚܘܫܒܐ *cognitor cogitationum*, alterum, ܐܦܢ ܡܫܠܚܝܬܘܢ *quamquam exuatis*: utrumque autem S. Simeoni Barſaboe Seleucienſium Archiepiſcopo & martyri inſcribitur, ut dixi tom.1. pag.12.

5 *Babæus* Perſa, Rivardſciri Perſarum metropoleos Epiſcopus; ſub Ananjeſu ſecundo Patriarcha claruit circa annum Chriſti 780.

CAPUT CXI.

Sciaadoſtus Tirhanæ Epiſcopus.

1 Sciaadoſtus 1 Tirhanæ Epiſcopus compoſuit	ܫܝܥܕܘܣܛ ܐܦܣܩܘܦܐ ܕܛܝܪܗܢ ܥܒܕ
Orationem Synodicam:	ܡܡܠܠܐ ܣܘܢܗܕܝܩܝܐ :
Necnon Epiſtolas, Canones,	ܘܐܓܪ̈ܬܐ ܘܩܢܘ̈ܢܐ :
Oratiunculas, & Interpretationes.	ܘܡܐܡܪ̈ܐ ܘܬܘܪ̈ܓܡܐ ܘܦܘܫ̈ܩܐ .

CAPUT CXII.

Abibus Monachus.

2 Abibus 2 Monachus compoſuit	ܐܒܝܒ ܝܚܝܕܝܐ ܥܒܕ
Meditationes de regimine (*monaſtico*.)	ܬܐܘܪܝܐ ܕܡܕܒܪܢܘܬܐ .
3 Et Capita 3 Scientiæ: & Cantus 4	ܘܪ̈ܫܐ ܕܝܕܥܬܐ : ܘܩܠ̈ܐ
4 Hymnoſque.	ܕܡܕܪ̈ܫܐ ܘܕܡ̈ܥܢܝܬܐ .

CAPUT CXIII.

Babæus Niſibenus.

5 Babæus 5 Niſibenorum filius	ܒܒܝ ܗܘ ܒܪ ܢܨܝܒܝܢܝܐ
Edi-	ܐܦ

NOTÆ.

1 *Sciaadoſtas* Tirhanæ Epiſcopus unà cum Milleſio Zuabiæ Antiſtite, quum Abas ſecundus Patriarcha Seleuciam reliquiſſet, Sedem Patriarchalem Vicaria poteſtate rexit anno Chriſti 748. ut ex Amro notavi tom.2. pag.431.

2 *Abibas* monachus in monte Janan unà cum Jacobo fratre claruit ſub Timotheo Patriarcha, Jeſujabo Adjabenorum Metropolita, & Salomone Hadathæ Epiſcopo, circa annum Chriſti 800. ut refert Thomas Margenſis lib. 6 hiſt. monaſt. cap. 8. in vita Gabrielis Abbatis, ubi quædam ejuſdem Abibi geſta perſtringit.

3 *Capita Scientiæ*: hoc eſt, gooſtica, ad imitationem eorum, quæ Evagrius olim compoſuerat. Ecchell & Hottingerus, *de principiis ſcientiarum*. Vide ſuprà cap.105.

4 *Cantus Hymnoſque*. In textu ad verbum, *& voces cantuum hymnorumque*. Sed vox ܩܠܐ, quæ alibi *vocem* ſignificat, quum canticis hymniſque conjungitur, pro cantus modulatione uſurpatur, ut ex libris Eccleſiaſticis Syrorum patet. Ecchell. & Hottinger. perperàm vertunt, *de componendis hymnis & canticis*, perinde acſi Abibus tractatum de modo componendi hymnos & cantica ediderit, quod à Sobenſis mente alienum eſt.

5 *Babæus* Niſibenus, ſub Salibazacha Patriarcha innotuit circa annum Chriſti 720. Ejus geſta & ſcripta refert Margenſis lib. 3. hiſtor. monaſtic. cap. 1. 2. & 3. his verbis.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Sanctus Magiſter noſter Babæus Doctor, vir fuit multa eruditione inſignis, complexione robuſtus, corpore & membrorum ſtructura validus. Habebat, ut ſerunt, ſuavem & ſonoram vocem, velut tubæ. Has præter naturæ dotes inerat illi caſtitas, & puritas, atque charitas, ſuavitaſque morum, animi demiſſio, multaque comitas & urbanitas: quas ob virtutes noviſſimis hiſce temporibus eâ, qua Doctores priorum ſæculorum, famâ inclaruit. Sed præ cæteris nomen ejus illuſtre reddidere excellentia facta, & omnes leges & ſtatuta Scholarum, quæ ob ſegni-

ſegnitiem & neglectum exoleverant, & ab eo reſtituta atque ad priſtinum vigorem nitoremque revocata fuere. Babæus urbem Gabiltham in provincia Tirhana patriam habuit, in qua ſpiritualis operis prima fundamenta jecit, filioſque procreavit præſtantes, qui parentis ſui veſtigiis inſiſtentes, ſapientiſſimi patris hæredes ſeſe probavere. Compertum autem eſt, Babæum floruiſſe ſub Catholico Patriarcha Saliba-Zacha: id enim teſtantur ejuſdem Babæi ad Saliba-Zacham quæſtiones diverſæ. Quemadmodum verò Iſraeliticus populus Babylonico ſub jugo gemens, divinarum laudum oblitus fuiſſe viſus eſt, quoniam, ut Scriptura loquitur, haudquaquam illis fas erat in terra aliena cantare cantica Domini: ita pariter temporibus Sancti Magiſtri noſtri Babæi confuſi fuiſſe videbantur ritus Eccleſiaſtici ſacrarum proceſſionum, & Cantus, modi, & hirmi, & pſalmodia univerſa ea, quæ ad Pſalmum, Domine clamavi ad te, peragi ſolet: necnon & clauſulæ precum, & pſalmorum modulationes, & ſtationes, & cantiones, & hymni, qui alta voce recitantur; ita ut unaquæque regio, urbs, cœnobium, & ſchola ſuos haberet canendi modos, & ſacrarum ſupplicationum ritus. Quamobrem factum fuerat, ut externus quiſque, licet exercitus & in ſcholis exercitatus, extra propriam Scholam manere velut imperitus & rudis cogeretur. Et quemadmodum quum Judæi in urbem Hieruſalem poſtliminio rediiſſent, univerſa pſalmodia reſtituta eſt, & priſtinam gloriam recuperavit: & quemadmodum ante Mar Jeſojabum Catholicum Adjabenum ſacrarum ordinationum ritus confuſi fuerant, illius autem operâ & auctoritate convenientes omnibus Eccleſiis ritus & communis factus eſt: ſimiliter Spiritus ſanctus beatum hunc neceſſariâ ſapientiâ inſtruxit, docuitque modos ſuaves, & compoſitiones jucundas Eccleſiaſticæ muſicæ, ſuiſque chariſmatibus implevit, & ſuis theſauris locupletatum, ſuæ doctrinæ organum & ſpiritualem cytharam fecit. Quapropter factus eſt pater doctorum, & magiſter ſapientum, poſtquam ejus cor ſuſcitavit Dominus eo ardore, quo Zorobabelis animum inflammavit. Ita demùm Gabiltham & ſcholam ibidem erectam, quam excellentibus diſcipulis commiſit, deſerens, ad hanc Adjabi provinciam venit; & primùm quidem magnam ac celebrem Scholam fundavit in oppido nobilium piorumque incolarum, Chaphar-Uzel nuncupato, operâ uſus venerabilis Zadanphrachi, qui pater fuit Phruczadi nobilis patris bonæ memoriæ Lavarſaphi, & Maſalmæ, eam ſedem tenente Sancto Mar Joanne Epiſcopo Metropolita (cujus geſta vide apud eundem Margenſem lib. 2. à cap. 30. tom. 2. Biblioth. Orient. pag. 494.) *Poſtquam verò in ea Schola ad plures annos idem beatus magiſter noſter Babæus moram produxiſſet, inde ad terras Margæ profectus, ibidem quatuor & viginti Scholas ex parte reſtituit, & ex parte à fundamentis erexit. Et quoniam quidam forſaſsè iſto, quæ ſcribimus legentes, falſa & commentitia eſſe exiſtimare poſſent, prædictarum Scholarum nomina hîc ſubtexere non incongruum arbitramur, etſi prolixa & inſulſa inde fieri oratio noſtra videri poſſit.*

Provinciam itaque Margenſem ingreſſus beatus, Scholares primùm congregavit, conſtructoque gymnaſio, codicum lectionem emendavit & reſtituit in oppido Saphſaphæ, quod Baſoſam vocant. Mox etiam in monaſterio Buſeli in Caſtro Gherino: deinde aliam Scholam condidit in monaſterio .... & aliam in monaſterio Cyri, aliamque in Akra, & aliam in Hardaſo, ac aliam in Salmata: item aliam in Beth-Edre: aliamque in Chatra, & aliam in Makabta: ac aliam in Nisema paſtorum: aliam ſimiliter in Kaph: aliam quoque in Nirabrazaja, atque aliam in Gubis, & aliam in monaſterio Sancti Achæ, aliamque in monaſterio Sancti Ephræm: aliam itidem in Maja Karire (ſeù Aquis Frigidis:) *aliam ſimiliter in Beth-Aſa: atque aliam in Beth-Sati. Item aliam in Beth-Kardag: aliam itidem in Hanæſo: aliam ſimiliter in Beth-Roſtako: aliam etiam in Beth-Narko: aliam denique in Beth-Tarmeſa. Omnes has Scholas ſapiens Paradiſi cultor plantavit, vel reſtituit in Provincia Margenſi. Proditum eſt autem, è Babæi Schola ſexaginta prodiiſſe doctos diſcipulos, & ab eodem totidem gymnaſia fundata fuiſſe, ſuumque ab illo datum habuiſſe Rectorem, & proprios reditus & prædia, operâ & ſtudio fidelium Dei amantium, quibus videlicet curæ erat divina doctrina. Poſtremò ad oppidum Caphar-Uzelum regreſſus, inde quotannis Scholas univerſas bis viſitabat: ne videlicet quæ optimè ſtatuta & decreta ab ipſo fuerant ſuiſque diſcipulis tradita, aliorum incuria interirent. Ab auctore itaque, Babæi conſtitutio nuncupata fuit.*

(Nimirùm [illegible] Cantus, ſeù Muſica Babæi.)

Ne verò quis credat Babæum in muſica tantummodo verſatum, Scripturarum verò atque literarum ſcientia caruiſſe, addo, ab illo varios & multiplices tractatus nobis relictos fuiſſe. Edidit ſiquidem Orationes, & Inſtitutiones quamplures, quas quum lector percurrerit, comperiet profectò illum in ſcientiis, quæ circa ſpeculationem verſantur, admodum fuiſſe exercitatum. Inter cæteras ejus lucubrationes ſunt duæ & viginti Interpretationes (hoc eſt, Homiliæ) *ordine alphabetico digeſtæ, quæ à pueris in Feſto Hoſannarum cantantur. Paracleticæ prætereà, & Benedictiones eodem ſimiliter Alphabeti ordine conſcriptæ: & liber variarum ad varios epiſtolarum: prolixæ inſuper ſuper ſponſos ſponſaſque benedictiones. Sed & quum ad memoriam ſancti Mar Jacobi in Beth-Abe frequenter adire ſoleret, de eodem ſancto Jacobo cantiones magnis myſteriis refertas juxta elementarem ſeriem diſpoſitas conſcripſit duas & viginti. Et cantus mutationem adjecit hymno, cujus initium, Ecce avolarunt dies mei. Et ad hymnum, qui incipit, Ecce mortuis, cantiones duodecim. Et de Mar Neſterio cantionem adjecit, quæ incipit, In ſemita juſtorum. Alias prætereà beatus Doctor lucubrationes edidit, quas ſi cui quærere libuerit, eas in ſancto Beth-Abenſi cœnobio reperies.*

Poſt univerſa hæc præclarè geſta, dum videlicet plantaret & irrigaret, procrearet atque edocaret, produceret ad juventam, & ad ſenium deduceret; has demùm terras reliquit, & in urbem ſuam ſe recepit, ibique in profunda ſenectute à laboribus ſuis & divinis

curis

1 Edidit 1 Orationes, Epiſtolas,
2 Cantica, Hiſtorias 2,
3 Adhortationes, & inſtitutiones 3.

ܣܡ ܗܘ ܡܐܡܪ̈ܐ ܘܐܓܪ̈ܬܐ:
ܘܡܥܢܝ̈ܬܐ ܘܬܫܥܝ̈ܬܐ:
ܡܠܟ̈ܘܬܐ ܘܡܪ̈ܬܘܬܐ.

CAPUT CXIV.

Simeon Taibutha.

4 Simeon 4 Taibutha edidit
5 Librum 5 de regimine;
Et alterum de medicina:
Necnon expoſitionem myſteriorum Cellæ.

ܫܡܥܘܢ ܕܛܝܒܘܬܐ ܣܡ ܗܘ
ܟܬܒܐ ܚܕ ܕܥܠ ܕܘܒܪ̈ܐ.
ܘܐܚܪܢܐ ܕܥܠ ܐܣܝܘܬܐ.
ܘܦܘܫܩ ܐܪ̈ܙܐ ܕܩܠܝܬܐ.

CA-

curis Domino ſuo gratiſſimis requiem accepit, & in pulvere patrum ſuorum conquievit. Ejus caſtum ſanctumque cadaver conditum fuit in Eccleſia, in qua didicerat & docuerat, repoſitam expectans glorioſam in revelatione Domini retributionem, ſocius effectus Cyri, Narſetis, Joannis, & Abrahæ, (de quibus ſuprà cap 53 55 56. & 95.) *a quorum videlicet doctrina lumen accepit, aliiſque tradidit, & quorum geſta moreſque imitatus fuit.*

Ferunt, quum Babæus in Caphar-Uzel commoraretur, Mar Abrahami cognomento Claudi matrem ex Beth Sajada filium ad eum adduxiſſe, atque cum lacrimis ab eo petiiſſe, ut puero benediceret Fr, ajebat, dimidium hominis tibi ſiſta. Cui Babæus, puerum manu utraque complexus: non hic dimidium hominis eſt; imò verò ſcias hunc patrem patrum; & doctorum principem futurum, atque per univerſum Orientem nomen ipſius eruditionemque celebratum iri. Vera Babæum nunciaſſe exitus demonſtravit. Nec illud prætereundum, quod cæteroquin omnibus notum compertumque eſt, Babæum, quum jam ſenex ad urbem ſuam rediiſſet, & quæſtionem quandam in frequente diſcipulorum ſuorum conventu propoſuiſſet, cui ex præſentibus nemo reſpondere, nodumque ſolvere ſuffecit, flere cæpiſſe, genas palmis inceſſere, & capillos vellere, quum diceret: Væ mihi ob mea ſcelera obcæcato: quoniam quum putarem hæredes in Eccleſia doctos me relicturum, ſimile quid mihi accidit, ac illi, qui ſerit, & ad meſſem non pervenit. Ita profectò mihi infelici & imperita contigit, quia non ſum lætatus in opere meo. Aderat inter alios puer perſpicaciſſimi ingenii, quem Guriam vocabant. Et quoniam divina gratia ſuos prævenire ſolet, & ſpiritualem ſapientiam quærentes ſibi ſecernere, eâdem gratia excitante puer magiſtro noſtro, num fortaſſe, reſpondit, quæſtionis propoſitæ nodus hac ratione ſolvitur? ſubjecitque ſolutionem. Ad hæc ſenex gaudio exiliens. Ohe, inquit, ecquiſnam hic eſt? cui adſtantes: Gurias. Quem quum accedere juſſiſſet, manum oſque capiti pueri applicans, cum magna animi lætitia, bene, ait, huic puero precamini. Hic enim Gurias (ideſt, catulus) *in magnum moloſſum evadet. Quod & factum eſt juxta verbum benedicti ſenis: adeo ut poſt magiſtri noſtri obitum, Raban Gurias doctor evaſerit, ſuamque ob doctrinam & mores præceptoris ſui imitator fuerit. Uterque autem in illa ſancta Eccleſia conditus jacet.* Hæc Margenſis.

1 *Orationes, Epiſtolas, Cantica &c.* De quibus ſuprà Margenſis loco mox citato.

2 *Hiſtorias.* Fortaſsè carmina de rebus geſtis Neſtorii hæreſiarchæ, & Jacobi fundatoris cœnobii Beth-Abenſis, quorum mentio apud eundem Margenſem.

3 *Inſtitutiones*, ſeû præceptiones morales. Ecchell. *de bonis moribus.* Hottinger *moralia.*

4 *Simeon*, cognomento *Taibutha*, ſub Ananjeſu primo Patriarcha vixit circa annum Chriſti 690. ut de ipſo ſcribit Barhebræus in Chronico Syriaco citatus tom. 2. pag. 425. in hæc verba. *Ejus* (hoc eſt, Ananjeſu Patriarchæ) *temporibus vivebat Simeon Taibutha. Hic medicus egregius erat, & monaſticam profeſſionem adamavit. Ex libri verò ab ipſo editi titulo, TAIBUTHA* (hoc eſt, Gratia) *appellatus fuit.* Laudatur ab eodem Barhebræo Syros inter medicos tom cit. pag 315.

5 *Librum de regimine*, vel corporis, hoc eſt, de re medica, vel potiùs animi, ſeû de monaſtico inſtituto, ut de Abibo monachi ſcriptis ſuprà dictum eſt pag. 177.

CAPUT CXV.

Joannes Azrak, Hirtæ Epiſcopus.

1 Joannes [1] Azrak, Hirtæ (*Epiſcopus*)
Compoſuit librum adhortationum,
Et alterum de directione,
Et ducentas octoginta Epiſtolas.

ܝܘܚܢܢ ܐܙܪܩ ܕܚܝܪܬܐ
ܣܡ ܟܬܒܐ ܕܡܪܬܝܢܘܬܐ .
ܘܗܘ ܐܚܪܢ ܕܡܕܒܪܢܘܬܐ :
ܘܐܓܪ̈ܬܐ ܡܐܬܝܢ ܘܬܡܢܝܢ .

CAPUT CXVI.

Joannes Dilumita.

2 Joannes [2] Dilumita
Octo

ܝܘܚܢܢ ܕܝܠܘܡܝܛܐ
ܬܡܢܝܐ

N O T Æ.

1 *Joannes*, cognomento *Azrak*, hoc eſt, cæruleus, Hirtenſium Epiſcopus, ejuſdem *Simeonis Taibuthæ* æqualis, ſub eodem Ananjeſu primo Patriarcha claruit, ſub quo Jejunium, quod Syri Neſtoriani *Virginum* appellant, inſtituiſſe dicitur apud Barbebræum citatum tom. 2. pag. 425. idque à Joanne Patriarcha confirmatur in Reſponſione Canonica apud Eliam Damaſcenum ejuſdem ſectæ Epiſcopum cit. tom. 2. pag. 420. Vixit uſque ad tempora Phetionis, & Abæ ſecundi Patriarcharum, ut refert Amrus in vita ejuſdem Phetionis in hæc verba. فثيـون من اهـل بـاجرى اصـامـه صليبـازخـا اسقفـا على الطيرهان . . . . ولما اصتاح صليبا زخا حضـر مارابـا اسقف كشكـر ويوحنـا الازرق اسقف الحيرة . فقـال يوحنـا الازرق فى وسـط الجمع بتواضعه لمـار ابـا سلمت اليـك . فـامتنع عبدالمسيح الحيرى من ذلك واتصلت الخصومـات وانتهى الامر الى السلطان . فعمل الناس صلوة وشرعوا فى مداراة اهل الحيرة . وفى اليوم الثـانى انفذ امير المومنين يامر بنصب فثيون جاثليقـا فـامتثـلوا امـره واصـامـوه فى الـوقـت . *Phetionem Ba-Germenſem Salibazacha* Patriarcha *Epiſcopum Tirbanæ creavit: cujus poſt obitum quum indicto pro ſucceſſoris electione Concilio Abas Caſcaræ Epiſcopus inter alios, & Joannes Azrachus Hirtæ adfuiſſent, & hic audiente univerſa Synodo, Abæ ſe accedere humiliter profeſſus fuiſſet, dicto reſtitit Abdalmeſſias Hirtenſis. Unde exorto inter electores diſſidio, ad Soltanum totum illud negotium devolutum eſt. Interim habito altero conventu, Chriſtiani cauſam Hirtenſibus adjudicarunt. Sed altera die Emir-al-mumeninus* (hoc eſt, Imperator fidelium, ſeù Soltanus) *Phetionem Catholicum creari mandavit. Principis juſſioni paruere univerſi, ſimulque Phetionem Catholicum proclamarunt.* Et in vita Abæ: *Capham*, inquit, *Aba profectus, Joſepham Aſſyriæ præfectum adiit, à quo benignè exceptus, poſtquam propoſitis quæſtionibus ſatisfeciſſet, Hirtam perrexit, ubi Joannes Azrak unàcum fidelibus cum pompa & honore ei occurrit: quandoquidem ordinationi ipſius nequaquam interfuerat, ſed eam ſubſcripto dumtaxat libello ratam habuerat.* Reliqua ſuprà p. 158. Hinc Joannem in vivis fuiſſe neceſſe eſt anno Chriſti 748. quo Abas ſecundus Capham, ut ſuprà dixi, profectus eſt, teſte Amro cit. tom. 2. pag. 431. Ananjeſus autem Patriarcha, ſub quo Jejunium Virginum ab eodem Joanne inſtitutum fuit, obiit, eodem Amro teſte, anno Græcorum milleſimo decimo, hoc eſt, Chriſti 699. Vide cit. tom. 2. pag. 424.

2 *Joannes* patria *Hadathenſis*, monachus cœnobii Jeſu-Zachæ, quod Beth-Raban appellatur, *Dilumitæ* cognomen adeptus eſt, quod à Dilumitis in captivitatem ductus, apud eam gentem dies clauſit. Sunt autem *Dilumitæ* populi in litore Hyrcani, ſeù Caſpii maris in Media magna, ad occaſum habentes Adorbiganam, ad auſtrum Cazuinum urbem, ad ortum Rajam & Tabreſtanam, ad boream Caſpium mare, teſte Abulpheda in Tabulis geographicis num. 163 qui regionem eorum ديلم *Dailam* Arabicè vocat, eoſque cum Galanitis conjungit: ipſos verò Galanitas, nunc provinciæ *Cheilan* incolas, Arabicè جيل *Gil*, & جيلان *Gilan*, ſeù كيل *Chil* & كـيـلان *Chilan* appellari affirmat.

Sunt

Sunt autem antiqui *Gelæ*, de quibus Plinius lib. XI. Vide Cellarium lib. 3. Geograph. antiqu. cap. 20. pag. 826 Porrò Joannes claruit temporibus Ananjeſu primi Patriarchæ circa annum Chriſti 690 ut ex Amro dixi tom. 2. pag. 425. Ejus geſta ex Abu-Noë celebri apud Neſtorianos auctore deſcripta, in ſuam monaſticam hiſtoriam tranſtulit Margenſis lib. 2. cap. 22. 23. 24. & 25.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Tandem verò, inquit, *beatus Georgius Patriarcha ex Perſarum & Catarorum terris rediit*, ut ſuprà dictum eſt pag. 153. *Nam & ibidem diu fuerat commoratus. Quæ ei evenere omnia, ex parte gaudium, & ex parte dolorem huic ſancto cœtui attulerunt. Porrò quum ejus ad paternam Sedem, quæ apud Aramæos erat, adventum omnes ſancti ſenes accepiſſent, mittendos eſſe idoneos viros ad conſalutandum Patrem patrum decrevere. Caput itaque iſtud venerabile Patrem Simeonem* (cognomento Sanutam, cujus geſta idem Margenſis cap. præcedenti deſcripſerat,) *rogarunt omnes, ut communi nomine debitum illius Paternitati honorem ſancto illi Antiſtiti exhiberet. Quod & facturum ſe ſanctus ſenex pro ſua charitate ſpopondit. Quamobrem cum quibuſdam aliis ad Patriarchæ curiam perrexit. Accidit interea, ut Hadatham urbem ingreſſus, hoſpitio exciperetur à quodam viro pio & religioſo, qui unacum uxore ſterili hactenus vixerat ſine liberis, ſicut olim Sulamitis illa pia femina cum viro ſuo, qui Eliſæum Prophetam hoſpitio ſuſceperant, ejuſque precibus filium à Domino impetrarant. Rogante autem Abbate Simeone, quomodo res eorum ſe haberent, reſponderunt ſenes, ſe hactenus caruiſſe ſuæ ſenectutis hærede. Ad hæc Simeon cruce, quam ferebat, in aquam immiſsâ, eâdemque hoc ritu conſecratâ eos uti juſſit, ſubdens futurum ut Deus ipſis propediem filium daret, quem Joannem appellarent. Hæc fatus, ad curiam Patris patrum profectus eſt.*

Divina enimverò virtus, quæ ſe timentes proſequitur, atque per omnes generationes admiranda per ſervos ſuos patravit, ſed & nunc patrare non deſinit, ſicut olim circa Saram, & Rebeccam, Annam & Sulamitidem, ita & erga pios illos conjuges opus ſuum cœpit, & ad exitum perduxit: adeo ut recurrente anno juxta orationem & vaticinium ſancti ſenis, filium ſenes ſuſceperint, quem ſecundùm magiſtri noſtri juſſionem Joannem nominarunt &c. Parentes itaque pii & veritatis amatores, qui puerum tamquam vitalem ſui pectoris ſpiritum diligebant, & ex eo maximam capiebant & jucundiſſimam voluptatem, ut quem unicam vitæ ſuæ lucem & ſolamen haberent; ſimul ac per ætatem licuit, filium ſuum literarum ſtudiis addicere ſategerunt.

runt. Et quoniam novit Dominus qui ſunt ejus, atque à ſuis agnoſcatur, ad perfectionem conſummationemque opus perducit; exiguo temporis ſpatio Pſalterium & reliqua puerorum propria rudimenta didicit. Per hunc itaque vitæ ordinem ad eam ætatem perductus, quando nec dum corporis pravas impreſſiones, nec turpium affectionum impetus ſentire cœperat, abdicatis omnibus, nec non ſenibus illis bona memoria dignis, ſanctum hoc cœnobium ingreſſus eſt.

Et quoniam de hoc beato viro multi, & præ cæteris Abu Noë, qui cum juſtis requievit, ſcripſerunt, pauca ego ſubjiciam. Veriſimile videtur, Joannem Sancto Abrahamo cœnobii Zachajeſu (ſeù Jeſuzachæ, ut habetur apud Margenſem lib. 2. cap. 17.) *præfecto ſupparem fuiſſe, & ejus ſub præfectura ad cœnobium veniſſe, ſicut in fine oſtendam.* (De hoc Abrahamo agit idem Margenſis citato lib. 2. cap. 19.) *Divina verò gratia, quæ illum ſancti patris Simeonis precibus donavit, ad ejuſdem cellæ limen poſt deduxit, ut ille qui pueri ortûs fuerat interceſſor, idem ipſi adoleſcenti rector & præceptor ad ſublime perfectionis monaſticæ faſtigium contingeret. Poſtquam ergo à puero ipſius conditionem, & cauſam ſui ad monaſterium adventus intellexiſſet, enimverò in ejus amorem exarſit, & intimo animi ſui ſenſu eum complexus eſt, ſicut olim Jacob quum primùm dilectum ſuum Joſeph reviſit. Quæ quum ſancti ſenes audiiſſent, & pueri conditionem modumque ejuſdem nativitatis intellexiſſent, ſancti ſenis auctoritatem atque teſtimonium reveriti, quin ſtatim tonderetur, haudquaquam prohibuerunt, etſi ob defectum ætatis id minimè licere videretur. Exacto demùm tyrocinio quum diſcipulatum accepiſſet,* (hoc eſt, monaſticum habitum tonſus induiſſet,) *in communi illo vitæ genere, communis vineæ apud Doram pagum in valle Regis cura illi demandata eſt; quam & multo tempore excoluit, magnos in virtute progreſſus faciens, ut ſenibus in monaſtica diſciplina à puero exercitatis comparandus videretur. In eadem vinea caſam parvulam ſibi adornavit, in qua Deo inſerviebat, vigiliaſque & alios monaſticos labores exercebat longo quo ibi commoratus eſt tempore: ubi ad hanc diem ejuſdem ſancti viri precibus virtutes fieri ægrorumque curationes, tradunt pagi illius incolæ Fideles Dei amantes.*

(Subjungit duo miracula: alterum, quod Eliſæum quendam monachum, qui eidem vineæ cuſtodiendæ præfectus fuerat, latrones Cartuæi noctu aggreſſi, ab eodem Joanne, qui Eliſæo videndum ſe præbuerat, repulſi ſunt; Alterum de nuce, quam idem Joannes plantaverat, fructus admirabiles proferente. Quæ omnia ex vulgo nimis credulo, & miracula virtuteſque ſuis tribuere ſolito, Margenſis in ſectæ ſuæ laudem, abſque ullo examine accepiſſe cenſendus eſt: neque enim ab exoſis Deo Neſtorianis hæreticis vera miracula patrari queunt. Eâdem cenſurâ notandæ ſunt laudes, quæ eidem Joanni Dilumitæ aliiſque illius ſectæ Scriptoribus, à Margenſi, aut Amro tributæ hic, vel alibi occurrunt.)

In eo libro, quem religioſiſſimus David compoſuit, & Paradiſum parvum nuncupavit, cujus primum caput geſta continet magiſtri noſtri Georgii Bar-Sajadæ Abbatis, in ea libri parte, in qua Abbatis Salibæ Aramæi acta congeſſit, tradit hanc provinciam graviſſima fame aliquando vexatam fuiſſe. Hinc ergo verò propius apparet beatum Joannem à Mar Abrahamo tonſuram accepiſſe. Illo enim famis tempore beatus Abrahamus interierat. Quum verò fames invaluiſſet, nec ullum remedium alicunde appareret, Abbas Simeon, qui ternos eo tempore habebat diſcipulos, quos inter beatum iſtum Joannem numerabat, eoſdem ſic eſt alloquutus. Eja, filii, migremus hinc, & ad loca montana pergamus, ubi arborum foliis vitam ſuſtentare facile erit. Hæc præfatus ad Nirbam Beth-Gazæ unàcum iis profectus eſt, etſi alii eum ad terras Seleucianas profugiſſe tradant. Per hunc modum dum in iis locis arborum pomis veſcuntur, & à ſene benedicto in viam ſalutis diriguntur, magni Simeonis migrationis tempus advenit. Quamobrem convocatis ad ſe diſcipulis, velut olim Jacob filiis ſuis, ita loquutus eſt. Accedite ad me, diſcipuli mei, & dicam vobis quæ ſingulis veſtrum eventura ſunt poſt meum à vobis diſceſſum. Quumque primus acceſſiſſet, dixit ei: te quidem lupus rapiet. Et alteri: tuam verò, fili, viam nemo viſurus eſt, aut cogniturus, qua de ſeculo exibis. Et te, fili mi Joannes, te, inquam, magnificabit Dominus virtutibus & ſignis, caput te ac principem faciet in diſciplina gentium barbararum, & in congregationibus fratrum monachorum. Quæ omnia ſecundùm ſancti viri vaticinium ſingulis evenere, ſicut ejus Acta teſtantur.

Nam poſt obitum ſancti illius ſenis, quum tres ipſius diſcipuli in ejus antro remanſiſſent, alter quidem codices à beato magiſtro deſcriptos diſtracturus in vicinos pagos deſcendit, cogitans pecuniâ inde collectâ aliquid pro communi fratrum victu mereari. Sed mundi illecebris captus, ad nuptias cum ſemina quadam convolavit: & hic eſt, quem lupus rapuit. Quem quum alii duo aliquandiu fruſtra expectaſſent, deſcendit ſocius alter, amiſſum fratrem requiſiturus: ſed nec iſte eſt reverſus, nec aliquando reſcitum fuit quo tandem abiiſſet. Ferunt illum Lugentis habitu (Anachoretas Syri ܐܒܝܠܐ Abile, *hoc eſt*, Lugentes appellant: quod nomen tùm in hiſtoria monaſtica, tùm in Eccleſiaſticis officiis paſſim occurrit) *ad interiores montes ſeceſſiſſe. Bonus itaque Joannes à duobus ſociis derelictus, ipſe quoque fratres conſequi ſe poſſe ratus, deſerto exceſſit, exploraturus quidnam tandem illis eveniſſet. Sed caſu, aut potiùs ex divina providentiâ factum eſt, ut complerentur quæ de eo prædicta fuerant. Quum enim eodem tempore Dilumitæ graſſatores in ea loca, ubi beatus morabatur, irrupiſſent, ipſum quoque ceperunt, & ad ſuas terras abduxere. Et hæc de Sancto Joanne dicta ſufficiant: quandoquidem ab aliis multa & magnifica de illo prodita literiſque conſignata fuerunt.* Hucuſque Margenſis.

1 Octo [1] orationes confecit. | ܬܡܢܝܐ ܡܐܡܪ̈ܐ ܥܒܕ ܠܗ .

CAPUT CXVII.

Marjabus, & Aphnimaranus monachi.

2 Marjabus [2] ſcripſit Epiſtolam, Quam | ܡܪܝܗܒ ܟܬܒ ܠܗ ܐܓܪܬܐ [illegible]

[illegible]

Ego verò conſtitutæ narrationi præmittendam putavi hoc in opere hiſtoriam, quam Salomon Bar-Garaphus de beato Marjabo, & Virgine quadam lugente (ita Syri appellant monachos monialeſque, qui pœnitentiæ cauſa in eremum ſecedunt, abdicatiſque ſæculi deliciis perpetuo luctu occupantur, ut ſuprà dixi p.185.) *conſcripſit: unde nobis compertum eſt, Mar Jacobum ad cellam ſuam in hoc cœnobium poſtliminio rediiſſe. Sic autem ſe habet. Quidam Sanctorum de beato & inter juſtos illuſtri atque admirabili Marjabo, cujus mentionem in diſerto & eleganti libro Mar Aphnimaranus magiſter noſter facit* (in eo nimirùm opere, quo epiſtolam Marjabi expoſuit, ut Sobenſis in textu affirmat,) *audiviſſe ſe narrabat Marjabum illa referentem. Quum, inquit, in montem ſabiiſſem, Deum omnia loca occupantem, nullo tamen loco circumſcriptum quæſiturus, ſanctam quandam feminam reperi tunicâ amictam ex paleis & ſtipula, ut licuit, contextâ, cui victum radices & ſilveſtria poma præbebant. Accidit autem aliquando, ut infantulam ab ubere pendentem, & lac ſugentem ſimul viderem. Ex noſtræ quippe naturæ vitio mulier lapſa fuerat. Eamverò poſt exactam per quadraginta annos in ſumma morum innocentia atque integritate vitam, hominum ne dicam, an Angelorum in modum, Diaboli tandem dolis capta corruerat. Quonam autem pacto id contigerit, non eſt, cur ediſſeram. Ejus porrò filiam ſummus ille omnium mortalium Rector velut Mariam pro Heva, pro humo cœlum, pro mortis genitrice parentem vitæ conſtituit. Paulo quippe poſt ſancta ejus mater piâ Deoque* grata

NOTÆ.

1 *Octo orationes*. Ecchell. legit ܬܫܥܐ ܡܐܡܪ̈ܐ *novem orationes*.

2 *Marjabus* (vox compoſita ex ܡܪܝ *Dominus*, & ܝܗܒ *dedit*) Jacobo cœnobii Beth-Abenſis fundatori æqualis, floruit circa annum Christi 590. de quo hæc Margeoſis lib. 1. hiſtor. monaſtic. cap. 18. & 19.

[illegible]

1 Quam Aphnimaranus [1] expoſuit. ܘܐܦܢܝܡܪܢ ܦܫܩܗ .

grata converſatione vitam clauſit, divinamque illam prolem pietutis & virtutis ſuæ bæredem reliquit. Beatam banc feminam, velue maerem ejus, ideutidem inviſere ſanctus Marjabus ſolebat, de qua quum aliquaado ſermo iacidiſſee, bæc ajebat. Enimverò in mundo degens, oxtra mundum agere videbatur. Equidem penitus iguoro, an auqaam oculos ſuſtalerit, aut faciem cujuſpiam ſpectaverit. Dei quippe contemplatione mens illius continuo ceuebatur. Quum autem rogarem, aum à me ipſa, ue olim mater ejus, viſitari vellee? Ve placet, reſpondit.

Subjungit, admooitum ab ea Virgine Jacobum, qni è cœoobio Izlenſi ejectus, in mootana ſeceſſerat, ad cœnobium Beth-Abenſe relictâ eremo ſe recepiſſe: idque ſactum anoo quinto Choſroæ Perſarum Regis Græcorum 906. (*Chriſti* 595.) ut idem Margenſis ex monaſticis biſloriia Jeſuzacbæ & Baritæ demonſtrat eodem lib. 1. cap. 20. 21. 22 & 23.

1 *Aphnimaranus* (vox compoſita ex ܐܦܢܝ *convertit*, & ܡܪܢ *Domiaus noſter*) monachna, diſcipnlus Kamjeſu Abbatis, qui cœnobio Beth-Abeoſi quartua à Jacobo illius ſundatore præſuit, præter commentarium in Epiſtolam Marjabi, cujus hic in Sobenſia Catalogo fit mentio, ſcripſit *vitam ejuſdem Jacobi Beth-Abenſis, ejuſque diſeipulorum Joſephi & Abrabami*, teſte Margenſi lib. 1. hiſt. monaſt. cap.24. & 32. Vixit ſub Jeſujabo Gadalenſi Patriarcha circa annum Chriſti 630. eumque ab æmulis in crimen Meſſalianiſmi vocatum fuiſſe, idem Margenſis refert lib. 2. cap. 3. in hæc verba.

[illegible]

E Schola prædicti Kamjeſu magiſter noſter ſanctæ memoriæ Aphnimaranus prodiit ex oppido Beth-Seleucia in provincia Beth-Garmenſi oriaudus. Is à puero ſanctorum Patrum in boc cœnobio filias & bæres ſactus, virtutem pleue perfecteque exco uit, ad regnum cælorum ejuſque felicieatem à magiſtro noſtro Kamjeſu eruditus & directus: ejas enim proprius & prædilectus diſcipulus ſuit. Dedit autem illi Deus ſapientiam, & intimam ſacrarum Scripturarum intelligentiam. Eapropter complures Tractatas, & doctos commentarios, omniſque generis Cantica, velae ſpiritualis Pbiloſopbus, compoſait ſcripſitque diſertiſſimè, ut ex ejas veutre, ſecundùm Domini oracalum, aquarum viventium ſlumina profluere videreatar. Quare columnæ lucis Hebræorum caſtris prælaceutè in bac parte ſimilis effectus eſt, Deoque in eo complacuie, ut & ipſe refugiam fieree multorum fratram uuo in loco converſantium. Inſurrexere nibilominus in eum invidi bomines, illumque in lectalo moreuorum poſuere, & velati Meſſaliauiſmi convictum reum infami boc aomine è muudo cum defunctorum canticis eduxeruue, edque provecti ſune, ut aſinis accenſerene, & aſinorum more eractarene. Intereà eamen Aphnimaranus ſanctum boc cœnobium, quod boc tempore ejus nomea memoriamque reeiuet, conſtruxit exornavitque.

Amrus eundem Aphnimaranum ſub Georgio Patriarcha circa annnm Chriſti 662. claruiſſe teſtatur, conditoremqne cœnobii Zapharanenſis in ditione Moſulana appellat, ut tom. 2. pag. 422. obſervavi. Margeoſis verò lib.6. cap 8. Bardairam laudat Abbatem cœnobii Aphnimarani, & lib. 2. cap. 41. Maranzacham affirmat ex monacho Bethabenſi Hadatbæ Epiſcopum, ejuſdem Aphnimarani diſcipulum fuiſſe. Denique Jeſujabus Adjabenus, in epiſtola, quam monachis cœnobii Beth-Abenſis ſcripſit, Aphnimaranum diſertè nominat. Vide ſuprà pag.141.

CAPUT CXVIII.

Jeſuphana Catarenſis.

1 Jeſuphana 1 Catarenſis	ܝܫܘܥܦܢܗ ܩܛܪܝܐ
Fecit orationes paræneticas:	ܥܒܕ ܡܐܡܪܐ ܕܡܪܬܝܢܘܬܐ.
2 Et expoſitionem 2 Centuriarum:	ܘܐܦ ܠܗ ܦܘܫܩ ܩܢܛܪܘܬܐ.
3 Et librum de Philoſophia 3 ſpirituali.	ܗܘ ܕܦܝܠܣܘܦܘܬܐ ܪܘܚܢܝ.
Habet prætereà Orationes, Interpretationes,	ܘܐܝܬ ܠܗ ܡܐܡܪܐ ܘܬܘܪܓܡܐ:
4 Epiſtolas 4 cum Paracleticis ſermonibus;	ܘܐܓܪܬܐ ܥܡ ܒܘܝܐܐ:
5 Et flebilia 5 cantica	ܐܦ ܐܠܝܬܐ ܡܢܝܚܬܐ
Ordine alphabetico digeſta.	ܕܠܐ ܐܠܦܐ ܒܝܬܐ ܡܣܕܪܢ.

CAPUT CXIX.

Babæus Maarenſis, Interpres Turcarum.

6 Babæus 6 ſcriba Maaræ	ܒܒܝ ܣܦܪܐ ܕܡܥܪܐ
Librum *edidit* de diſtinctione præceptorum.	ܟܬܒܐ ܕܦܘܪܫ ܦܘܩܕܢܐ:
7 Interpres 7 Turcarum compoſuit	ܡܦܫܩܢܐ ܕܛܘܪܟܝܐ ܣܡ
8 Librum Horti 8 deliciarum.	ܟܬܒܐ ܕܓܢܬ ܒܘܣܡܐ.

CA-

NOTÆ.

1 *Jeſuphana* (ideſt, *Jeſu exaudi eam*) patria Catarenſis, ejuſdem Aphnimarani, de quo proximè dictum eſt, æqualis, ſub Jeſujabo Adjabeno & Georgio Patriarchis claruit. Pro Jeſuphana *Jazdephanam* legit Amrus, eundemque ad Caſcaræ Epiſcopatum evectum fuiſſe teſtatur, & unàcum Elia Maruenſi, Iſaaco Niſibeno, Sergio Hirtenſi, & Moyſe Ninivita poſt obitum Jeſujabi Adjabeni vixiſſe. Vide tom.2. pag.420.

2 *Expoſitionem Centuriarum*. Ecchellenſ. malè, *Centenariorum*.

3 *De Philoſophia ſpirituali*. Perperàm Ecchell. & Hottinger. *de Philoſopho ſpirituali*.

4 *Epiſtolas cum Paracleticis ſermonibus*. ܐܓܪܬܐ ܥܡ ܒܘܝܐܐ Minùs rectè Ecchell. ܐܓܪܬܐ ܥܡ ܒܥܘܬܐ *Epiſtolas conſolatorias*, quod reddere debuiſſet, *Epiſtolas cum Rogationibus* (ſeù, *Epiſtolas & Preces*, ut habet Hottingerus, lectionem ipſius ſequutus.

5 *Flebilia cantica*, ſeù carmina Elegiaca.

6 *Babæus ſcriba Maaræ*, quod oppidum apud Niſibin ſitum eſt, prædicto Jeſuphanæ, & Aphnimarano æqualis, circa annum Chriſti 600. claruit. Hunc Hottingerus omittit.

7 *Interpres Turcarum*. Ita Ecchell. & Hottingerus, qui hunc anonymum faciunt auctorem *libri Horti deliciarum*, à Babæo Maarenſi cæteriſque in hoc Catalogo recenſitis Scriptoribus diverſum: idque ex Sobenſis textu colligunt. Quis autem fuerit, aut qua ætate vixerit, ex Neſtorianorum Syrorum monumentis nondum apparet. Verùm Sobenſis verba hunc etiam ſenſum patiuntur, *Babæus ſcriba Maaræ librum de diſtinctione præceptorum, Interpretem Turcarum compoſuit, librum Horti deliciarum*, ita ut ad unum eundemque auctorem tria hæc opera referantur, nimirùm *liber de diſtinctione præceptorum, liber nuncupatus Interpres Turcarum*, hoc eſt vocabularium Turcico-Syriacum, & *liber horti deliciarum*. Turcarum autem nomine Scytas Orientales intelligunt Syri Neſtoriani, quos vicinos habebant, & à quibus frequentes irruptiones à quinto uſque Chriſtiano ſæculo patiebantur.

8 *Librum Horti deliciarum*. Exſtant Cod. Syr.

CAPUT CXX.

Sciubchalmaranus Seleucienſis.

1 Mar Sciubchalmaranus 1 Seleuciæ 2	ܡܪܝ ܫܘܒܚܐܠܡܪܢ ܕܣܠܝܩ
2 Compoſuit librum 3 Centuriarum,	ܣܡ ܟܬܒܐ ܕܡܐܘ̈ܬܐ
3	
4 Et definita capita 4 ſcientiæ,	ܘܪ̈ܫܐ ܡܬܚ̈ܡܐ ܕܝܕ̈ܥܬܐ
Et perutiles Epiſtolas.	ܘܐ̈ܓܪܬܐ ܡܘܬ̈ܪܢܝܬܐ.

CAPUT CXXI.

Joannes Bar-Phincaje.

5 Joannes 5 Bar-Phincaje	ܝܘܚܢܢ ܒܪ ܦܢܟܝܐ

Se- ܣܠܟ

Syr. 4. ad calcem tom. 2. Bibl. Orient. p. 487. *Excerpta expoſitionis locorum obſcuriorum Evangelii ex libro, cui titulus Paradiſus voluptatis*, qoem eundem cum ܟܬܒܐ ܕܓܢܬ ܒܘܣܡܐ *libro Horti deliciarum* eſſe, ſuſpicor.

1 *Sciubchalmaranus* (vox compoſita ex ܫܘܒܚܐ *Sciubcha* gloria, & ܠܡܪܢ *Lmaran* Domioo noſtro: quam Syri occidentales ſic proferunt, *Sciubbolmoran*, ut habent Ecchell. & Hottinger.) ſub Georgio Patriarcha vixit circa annum Chriſti 661. ut ex Amro notavi tom. 2. pag. 422. Aphnimarano monacho æqualis. Alius proinde à Sciubchalmarano Caſcaræ Epiſcopo, Mar Abæ Patriarchæ diſcipulo, de quo ex eodem Amro tom. cit. pag. 412. Ex titulo autem *Mar* (hoc eſt, *Dominus meus*) quo hic à Sobenſi decoratur, & ex adjecto *Seleuciæ* nomine conjici poteſt, eum ex monacho Epiſcopum illius orbis fuiſſe. Etſi enim in hoc catalogo idem titolus *Mar* monacho Atkeno præfixus legatur, noo tamen urbis oomeo adjicitur, ſed potios hæc vox ܝܚܝܕܝܐ *monachus* ſeù ſolitarius, ut infrà videbimus.

2 *Seleuciæ* ܕܣܠܝܩ: non quidem illius, quæ metropolis Babyloniæ eſt, Sedeſque olim Primatis Orientis, quam Syri ܣܠܝܩ *Selik* appellant, Cteſiphonti proximam; ſed alterius in eadem regione poſiti oppidi, quod pleoo oomine ܒܝܬ ܣܠܘܟ *Beth-Seluc* dicitur, & hoc tomo frequenter occorrit. Ecchell. & Hottinger. pro Seleucienſi *Saluchitam* reddunt.

3 *Librum centuriarum* ܟܬܒܐ ܕܡܐܘ̈ܬܐ. Ita emeodavi Codicem ooſtrum, in qoo legitur ܟܬܒܐ ܕܡܢܘ̈ܬܐ *librum partium*, literâ *Nun* ܢ pro ܐ *Aleph* perperàm ſubſtitutâ: quam lectionem Ecchell. & Hottingerus ſequuti, ſic habent, *librum de partibus*. Plures autem in hoc Catalogo occurrunt, qui *Centurias*, Evagrium Ponticum æmulati, ſcripſere, ut Jeſuphana Catareoſis, & Babæus archimandrita, de quibus ſuprà.

4 *Capita ſcientiæ*. Ecchell. & Hottioger. *de determinatis ſcientiarum principiis*, minus rectè. Nam Sciubchalmaraous *definita capita ſcientiæ*, hoc eſt, capita gooſtica defioitionibus reruoı aſceticarum comprehenſa, inſtar Evagrii Pontici, edidit, ooo librum de determinatis ſcientiarum principiis.

5 *Joannes* mooachus, cogoomento *Bar-Phincaje*, hoc eſt, *filius figulorum*, ſeù *urceariorum*, incertæ ætatis ſcriptor. Ecchell. pro ܒܪ ܦܢܟܝܐ *Bar-Phincaje*, legit ܒܪ ܦܪܢܓܝܐ *Bar-Frangoje*, hoc eſt, *Francorum filius*: quo nomine Stephanus Edenenſis citatus tom. 1. pag. 510. Joannem Maronem intelligit, qui primus fuit Syrorum Maronitarum Patriarcha, coi & recenſita hoc loco à Sobenſi opera ſupponit. Verùm ex dictis tom. 2. p. 283. 306. & 350. liquet Joannem hunc Maronem tùm à Joanne Bar-Phincaje, cujus hic mentio, tùm ab altero Joanne Marone, quem Gregorius Barhebræus circa aooum Chriſti 1017. in Meſopotamia obiiſſe refert, diverſum fuiſſe. Quod autem Joannes Bar-Phincaje monachus Neſtorianus fuerit, teſtatur idem Barhebræus in libro Ethicorum Par. 1. cap. 9. de ſacra peregrinatione io urbem Hieroſolymam, ubi fragmentum Epiſtolæ ex eodem profert io hæc verba: ܝܘܚܢܢ ܒܪ ܦܢܟܝܐ ܡܣܟܢܐ ܟܣܝܢܝܐ

ܟܠ

1 Septem 1 tomos compoſuit;
2 De 2 puerorum *ſcilicet* diſciplina,
3 Progymnaſmata 3 in voces: Epi-
4 ſtolas 4:
5 Librum adversùs 5 ſectas:
De ſeptem oculis Domini:
6 De vinculis 6, & de perfectione.
Habet prætereà librum quæſtionum.

ܫܒܥܐ ܦܢ̈ܩܝܬܐ ܐܝܬ ܗܘܐ̈ .
ܗܝ ܕܬܘܪܣܐ ܕܛܠܝܐ :
ܦܪܘܓܘܡܢܣܡܛܐ ܕܩܠ̈ܐ ܘܐܓܪ̈ܬܐ .
ܗܝ ܕܠܘܩܒܠ ܕܚܠܬ̈ܐ :
ܗܝ ܕܫܒܥܐ ܥܝܢ̈ܘܗܝ ܕܡܪܝܐ .
ܕܐܣܘܪ̈ܐ ܘܕܫܘܡܠܝܐ :
ܐܦ ܠܗ ܟܬܒܐ ܕܫܘܐܠ̈ܐ .

CA-

ܠܝܘܚܢܢ ܒܪ ܦܢܟܝܐ ܕܝܪܝܐ ܡܕܢܚܝܐ ،

Joannis Bar-Phincaje monachi Orientalis (hoc eſt, Chaldæi, ſeù Neſtoriani) *ad quemdam monachum amicum*. Ejuſdem meminit & Sobenſis in libro Margaritarum Par. 3. cap. 5. ubi ſententiam ex ipſo adducit ad probandum, duas Chriſto Domino hypoſtaſas perſonaſque ineſſe.

1 *Septem tomos*. Edenenſis cit. tom. 1. pag 510. octo libros Joanni adſcribit, ex uno *de vinculis & de perfectione* libro duos faciens.

2 *De puerorum diſciplina* ܕܬܘܪܣܐ ܕܛܠܝܐ. Ecchell. ܡܥܩܪܢܘܬܐ ܕܛܠܝܐ *de eradicadis pueris*, ſeù de puerorum regimine.

3 *Progymnaſmata*, ſeù exercitationes *in voces*. Hottingerus interpretatur, *progymnaſmata Rhetoro-Logica, vel Grammatica*. Edenenſis *expoſitionem vocum Sacræ Scripturæ, cujus meminit Barhebræus in Horreo myſteriorum*. Verùm Barhebræus loc. cit. non Joannis Bar-Phincaje meminit, ſed Joannis Maronis ſæculi undecimi ſcriptoris, cujus expoſitionem in librum Sapientiæ laudat.

4 *Epiſtolas*. In Cod. noſtro pro ܐܓܪ̈ܬܐ *Epiſtolis*, mendosè legitur ܬܓܪܐ *mercator*. Unam ex epiſtolis Joannis laudat Barhebræus, ut mox dixi. Edenenſis binas hic Joannis epiſtolas deſignari putat, alteram de duabus Domini naturis, alteram de duabus ejuſdem voluntatibus. Verùm, ut modo ajebam, hæc de Joanne Marooe, non de Bar-Phincaje intelligi queunt.

5 *Librum adversùs ſectas*. Ecchell. *& quem compoſuit contra falſos cultus*. Hottinger. *contra falſa numina, ſeù falſam religionem*. Vox ܕܚܠܬܐ, *cultum, timorem, ſuperſtitionem, numen*, & ſectam quamcumque ſignificat. Hunc Joannis adversùs ſectas ſeù hæreſes librum citat Sobenſis in lib. Margaritarum, in quo Neſtorianum dogma adſtruit. Edenenſis Bar-Phincaje cum Marooe confundens, per hæc Catalogi verba librum intelligit *de ſectis adversùs hæreſim Neſtorii duas in Chriſto Domino perſonas ſtatuentis, nec non contra blaſphemiam Petri Fullonis de Triſagio*. Atqui ſuprà vidimus, Joannem Bar-Phincaje pro Neſtoriana potiùs hæreſi ſcripſiſſe.

6 *De vinculis & de perfectione*. Hottingerus librum de perfectione memorat, de vinculis non item. Ecchellenſis pro libro de vinculis, habet *de cingulis*. Edenenſis ex uno duos libros facit, alterum *de obligationibus ſeù interdictis*, alterum *de perfectione*, qua voce Miſſam ſignificari arbitratur, & Chirotoniam, quarum meminit Abraham Ecchellenſis in ſuis libris. Verùm qui de Miſſa, & Chirotonia tractatus ab Ecchellenſi memorantur, ii Joanni Maroni, non Joanni Bar-Phincaje tribuuntur: & quidem illos non Maronis, ſed Darenſis Joannis & Barſalibæi Dionyſii genuinum fœtum eſſe, demonſtravi tom. 2. pag. 123. & 176. Itaque hoc loco per vocem ܐܣܘܪ̈ܐ intelligi exiſtimo vel tractatum *de vinculis*, hoc eſt, de interdictis Eccleſiaſticis, aliiſque pœnis, quibus reus innodari ſolet; vel *de particulis orationis*, quas Grammatici Syri ea voce deſignant, quum partes orationis dividunt in ܫܡܗ̈ܐ *nomina*, ܡܠܬܐ *verbum*, & ܐܣܘܪ̈ܐ *ligamina ſeù conjunctionem*, hoc eſt, cæteras particulas, quæ neque nomen ſunt, neque verbum. Sed primum magis ad rem facere videtur. Per vocem autem ܫܘܡܠܝܐ, vel deſignari tractatum moralem *de perfectione*, vel *de abſolutione à vinculis*, deque collatione poteſtatis Eccleſiaſticæ, quæ antea reſtricta erat & limitata. Solent enim Syri Neſtoriani Epiſcopos à Metropolitanis ſuis ordinatos, ad Patriarcham poſtremò remittere, ut eos ܢܫܡܠܘܢ *perficiant*, quemadmodum in Synodica legitur à nobis ſuprà relata hoc tomo pag. 55. Vel demùm *de ſacra ordinatione*: nam ſicuti Dionyſius & alii Græci Patres ſacram ordinationem, ſeù Chirotoniam paſſim τελείωσιν, hoc eſt, conſummationem perfectionemque appellant; ita Græcam vocem Syri auctores, qui de ſacris ordinationibus ſcripſere, prædicto nomine ܫܘܡܠܝܐ à themate ܫܡܠܝ, quod *perfectionem conſummationemque* ſignificat, exprimere interpretarique ſolent, ut rectè obſervat Morinus in notis ad ſacras Syrorum ordinationes num. 1. pag. 489.

CAPUT CXXII.

Abraham Netpharenus.

1 Abraham 1 Netpharenus ܐܒܪܗܡ ܗܘ ܢܬܦܪܝܐ
2 Varias 2 habet compoſitiones. ܐܝܬ ܠܗ ܣܝܡܐ ܡܫܚܠܦܐ.

CAPUT CXXIII.

Gregorius Abbas.

3 Gregorius 3 monachus ܓܪܝܓܘܪܝܘܣ ܕܝܪܝܐ
4 Unum librum 4 compoſuit, & epiſtolas. ܣܡ ܟܬܒܐ ܚܕ ܘܐܓܪܬܐ.

CAPUT CXXIV.

Ebedjeſu Monachus.

5 Ebedjeſu 5 Adhortationem ܥܒܕܝܫܘܥ ܡܦܝܣܢܘܬܐ

Com- ܣܡ

NOTÆ.

1 *Abraham Netpharenus*, aliis Nephtarenus, vel Nephratenus monachus orthodoxus, fortaſſe aote exortas Neſtorianorum & Monophyſitarum hæreſes io Oriente floruit: colitor enim tùm à Jacobitis, ut dixi tom. 1. pag. 463. tùm à Neſtorianis, ut ex hiſtoria monaſtica Margenſis liquet, io qua lib 2. cap. 17. veluti Sanctus à Sabarjeſu Roſtamo laudatur: quo certè cultu apud utramque ſectam caruiſſet, ſive is Monophyſita, ſive Neſtorianus fuiſſet. Si geſta ejus ab eodem Sabarjeſu Roſtamo deſcripta, ut Margenſis loc. cit. teſtatur, exſtarent, ad ſtatuendum, quo ille ſæculo claruerit, nullis opus eſſet conjecturis. Illud autem ex ejuſdem Margenſis auctoritate conſtat, Abrahamum Netpharenum aote anoum Chriſti 630. vixiſſe: Ananjeſus enim, qui anno Chriſti 645. vivebat, oonnullos tractatus ex eodem Abrahamo in librum ſuum, Paradiſum inſcriptum tranſtolit, ut ſuprà dixi pag. 146. & Roſtamos ipſe Narſetis Babæi Archimaodritæ diſcipuli auditor, poſt Jeſujabi Adjabeni obitum, rogante Kardago ejuſdem Jeſujabi ſyncello, res geſtas Jeſu-Zacbæ, Abrahæ, Jeſujabi, Abrabæ Netphareni, Job Perſæ, & Sabarjeſu, hoc eſt, circa annum 661. publicavit. Vide tom. 2. pag. 493.

2 *Varias compoſitiones*. Exſtaot octo tractatus aſcetici, de quibus vide tom. 1. p. 464.

3 *Gregorius* Palæſtinus, monachorum in inſula Cypro Abbas, S. Epiphanii æqualis, circa aooum Chriſti 390. claruit: de quo vide tom 1. pag 170.

4 *Unum librum, & Epiſtolas*. Codex Sobenſis, quo utimur, ſic habet: ܥܒܕ ܟܬܒܐ ܣܡ ܘܐܓܪܬܐ *Fecit librum, compoſuit & Epiſtolas*.

5 *Ebedjeſu* monachus cœnobii *Kuni*, quod Syris dicitur ܕܝܪܐ ܕܩܘܢܝ *Daira-d-Kuni*, Arabicè دور قنى *Dur* (ſeù potiùs *Dair*) *Koni*, aliàs *Badraja*, haud procul ab urbe Seleucia, ubi Schola fuit, & locus ſepulturæ Epiſcoporum Seleuciæ, ut ex Amro dixi tom. 2. pag. 394. Vixit ſub Emmanuele Neſtorianorum Patriarcha circa annum Chriſti 940. ut ex eodem Amro tom. cit. pag. 442. Pro ܥܒܕܝܫܘܥ Ebedjeſu, Ecchellenſis mendosè legit ܥܟܒܫܡܐ *Akebſcema*; quem Hottingerus ſequutus, hæc ejus ſcripta enumerat in Bibliothecar. quadripartito pag. 230. *Epiſtolæ, gloſſæ, ænigmata, Proverbia, methodo problematico*. Sed in textu Sobenſis & *Ebedjeſu* dicitur, & *Epiſtolarum* ejus nulla fit meotio.

Compoſuit, & Paracleticos ſermones, & Interpretationes:
1 Et Capita, & [1] Ænigmata, & [2]
2 Verba
Modo allegorico.

ܣܡ ܡܕܪ̈ܫܐ ܘܡܬܓܡ̈ܢܐ :
ܘܪ̈ܫܐ ܘܐܘܚܕ̈ܬܐ ܘܡ̈ܠܐ
ܒܐܪܐ ܦܠܐܬܐ .

CAPUT CXXV.

Achudemes Metropolita.

3 Achudemes [3] compoſuit librum
Unum adversùs Philoſophos:
Et

ܐܚܘܕܐܡܗ ܣܡ ܟܬܒܐ
ܚܕ ܠܘܩܒܠ ܦܝܠܘܣܘܦ̈ܐ : ܘܟܬܒܐ

NOTÆ.

1 *Ænigmata*. Exſtant anonymi ænigmata Cod. Syr. 3. ad calcem tom. 2. pag. 487.

2 *Verba* [illegible], Ecebell. legit [illegible] *proverbia*.

3 *Achudemes* (hoc eſt, frater matris ſuæ, quem Eccbell. appellat [illegible] *Abuemeh*, Hottingerus *Achubideemeh*,) ſub Choſroë Anuſcervano Perſarum Rege Epiſcopus Syrorum Orientalium fuit, qui à Neſtorianis ſeparati hæreſim Monophyſitarum tenebant, à Jacobo Baradæo ſeù Zanzalo ordinatus, Barhebræo teſte, qui geſta ejus in Chronico Syriaco deſcribit in hæc verba. [illegible]

[illegible]

Eodem tempore (hoc eſt, temporibus Choſroæ Perſarum Regis, & Abæ, Joſephi, & Ezechielis Patriarcharum Neſtorianorum) *claruit Jacobus cognomento Baradæus, ſic appellatus propter veſtimentorum ejus ſimplicitatem*, (laceris enim pannis utebatur, ut dixi tom. 2. pag. 67) *Ab exulibus autem Patriarchis, qui in carceribus regiæ urbis* (Conſtantinopoleos) *incluſi erant*, (Severum intelligit Barhebræus alioſque Monophyſitas Epiſcopos, qui à Juſtino Imperatore ſedibus deturbati fuerant) *Metropolita œcumenicus ordinatus eſt pro omnibus orthodoxis tàm in Occidente, quàm in Oriente conſtitutis* (Monophyſitis ſcilicet, quos Barhebræus & ipſe Monophyſita orthodoxos conſequentèr appellat. Vide tom. 2. p. 63. Ubi commentitiam hanc Jacobi Baradæi dignitatem Dionyſio accurato rerum Syriacarum ſcriptori repugnare oſtenſum eſt, cumque hominem non Patriarcham, non Metropolitam Œcumenicum, ſed Edeſſenum duntaxat Archiepiſcopum fuiſſe.) *Qui quum in Orientem veniſſet, ſanctum Achudemem ei regioni Metro-*

poli-

1 Et librum adverſùs [1] Magos:	ܘܟܬܒܐ ܕܠܘܩܒܠ ܡܓܘ̈ܫܐ :
2 Et definitiones [2] rerum omnium.	ܘܫܘܐܠܐ ܕܥܠ ܟܠ ܨܒܘ̈ܢ .
Necnon librum de Logica,	ܘܟܬܒܐ ܕܡܠܠܘܬܐ :
3 Et orationes 3 de compoſitione perſonarum.	ܘܡܐܡܪ̈ܐ ܕܥܠ ܪܘܟܒ ܩܢܘ̈ܡܐ :

Et, ܘܘ

politam inſtituit. Poſt Orthodoxorum Orientis perſecutionem (ideſt, poſtquam Monophyſitæ Orientales Epiſcopi è Sedibus ſuis ſub Juſtino, & Juſtiniano Imperatoribus ejecti eſſent, de quibus vide tom. 2. pag. 327.) *Achudemes Orientis Metropolita claruit, ab eodem Jacobo anno Græcorum 870. ordinatus. Ferunt, eum à Chriſtophoro Armenorum Catholico* (de quo vide Galanum in Conciliat. Eccl. Arm. cum Romana tom. 1. cap. 10. pag. 85.) *Epiſcopum Arabum antea initiatum fuiſſe; à Jacobo autem Metropolitæ Orientis dignitatem accepiſſe. Quum autem ipſe Mar Achudemes ad populos Tajos* (Arabas) *Scenitas perrexiſſet, plurimos eorum ſacra doctrina imbuit, miraculis & virtutibus à Deo per ipſum patratis, multoſque ſacerdotes & monachos inſtituit*, (nota verbum Syriacum ܐܦܪܝ *Aphri*, quod idem eſt, ac producere, fœcunditatem tribuere, inſtituere, & ordinare; unde Primates Orientis dicti ſunt Maphriani. Vide præfixam Tomo 2. diſſertationem de Monophyſitis num. 8.) *quibus duo condidit cœnobia: alterum appellatum In-Kena, apud Tagritum urbem alterum Gavicatha nuncupatum. Sed & in ipſa Tagrito plures Magos convertit, nec non puerum quendam ex regia Perſarum ſtirpe, quem baptiſmatis ſacro fonte tinctum, Georgium appellavit. Quamobrem indignatus Rex, ſancti Achudemæ caput amputari juſſit feria ſexta die 2. Auguſti anno Græcorum 886.* (Chriſti 575.) *Cadaver à fidelibus conquiſitum, ſindone involutum, & in Eccleſia Mahuze ſepultum fuit. Quum autem ſanctus Pater & martyr Achudemes martyrio coronatus eſſet, manſerunt orthodoxi* (hæretici Monophyſitæ Orientales) *tres annos abſque capite* (Metropolita), *donec Choſroës Anuſcervanus, qui ſanctum Achudemem interfecit, è vivis deceſſit anno Græcorum octingenteſimo octogeſimo nono*, Chriſti 578.

Hæc Barhebræus. Subjungit ſucceſſum Achudemæ metropolitam Kamjeſu, deinde Samuelem, poſtremò Marutham, qui primus Primatialem Orientis dignitatem (Maphrianum Jacobitæ Syri appellant) in urbe Tagrito fixit, quum reliqui ejus prædeceſſores nullam certam Sedem habuerint, ſed diſperſis per totum Orientem ſectariis Primatiali jure præfuerint. Vide tn. 2. à pag. 414. & in Diſſertatione de Monophyſitis à num. 8.

Achudemæ velut martyris meminit Dionyſius in chronico, eumque ſub Juſtiniano Imp. & Choſroë Perſarum Rege vixiſſe teſtatur his verbis. ܒܗܢܐ ܙܒܢܐ ܝܕܝܥܝܢ ܗܘܘ ܚܣܪܘ ܡܠܟܐ ܕܦܪ̈ܣܝܐ . ܝܘܣܛܝܢܝܢܐ ܡܠܟܐ ܕܪ̈ܗܘܡܝܐ . ܚܪܬ ܡܠܟܐ ܡܫܝܚܝܐ ܕܛܝ̈ܝܐ . ܐܒܪܗܡ ܡܠܟܐ ܡܗܝܡܢܐ ܕܚܡܝܪ̈ܝܐ . ܐܝܕܘܓ ܡܠܟܐ ܡܫܝܚܝܐ ܕܟܘ̈ܫܝܐ . ܘܡܬܝܕܥ ܗܘܐ ܐܚܘܕܐܡܗ ܩܬܘܠܝܩܐ ܕܦܪܣ ܘܣܗܕܐ . ܘܝܘܚܢܢ ܩܬܘܠܝܩܐ ܕܐܪ̈ܡܢܝܐ :

Choſroës Perſarum Rex. Juſtinianus Romanorum Imperator. Arethas chriſtianus Tajorum Rex. Abraham fidelis Homeritarum Rex. Aidog chriſtianus Æthiopum Rex. Clarebat & Achudemes Catholicus Perſidis & martyr: & Joannes Armenorum Catholicus: nimirùm vigeſimus ſecundus in ſerie Patriarcharum Armenorum, cognomento *Capieghinus*, de quo vide Galanum tom. 1. cap. XI pag. 105.

Idcirco autem Dionyſius Achudemem Perſidis Catholicum appellat, quia eum apud Monophyſitas in Oriente locum tenuit, qualem apud ſuos Neſtoriani Patriarchæ, qui & Seleuciæ Primates & Perſarum Catholici dicuntur.

1 *Adverſùs Magos*: quibuſcum in urbe Tagrito diſputavit, plurimoſque eorum ad Chriſtianam fidem adduxit, ut ſuprà ex Barbebræo retuli.

2 *Definitiones omnium rerum*. Ecchell. & Hottinger. legunt ܫܘܐܠܐ ܕܥܠ ܟܠ ܨܒܘ̈ܢ *Præterea definitiones variarum rerum*.

3 *Orationes de compoſitione perſonarum*. Ecchell. ſingulariter habet *Orationem*. Hottingerus eundem Ecchellenſem reprehendit, quod vocem Syriacam ܪܘܟܒ ܩܢܘ̈ܡܐ *compoſitionem perſonarum* interpretatus ſit. *Ecchellenſis*, inquit pag. 230 *vertit compoſitionem perſonarum, quod planè eſt ἀσύστατον. Rectius, de inſitione, quam ἐγκέντρισιν Græci appellant Perſonarum. Eſt enim* ܪܘܟܒܐ *Syris ἐγκεντρισμὸς Vide Lexicon noſtrum Harmonicum*. Hæc ille, neque vim vocis Syriacæ, neque Syrorum Jacobitarum aut Neſtorianorum mentem aſſequutus. Nam vox Syriaca ܪܘܟܒܐ, ubique pro *compoſitione*, & *conſtructione* ſumitur, numquam pro *inſitione*; præſertim in myſterio Incarnationis, in quo nihil illâ frequentiùs tùm apud catholicos, tùm apud heterodoxos Scriptores. Quod autem *compoſitionem perſonarum* rem à Theologis alienam vocat, oſtendit ſe neque Jacobitarum, neque Neſtorianorum Theologiam noſſe. Vocem illam à catholicis minimè u-

1 Et, an voluntas [1] poteſtatem habeat
In naturam, Orationes duas.
Et librum unum de anima,
Et homine microcoſmo.
Habet prætereà varia documenta
Eleganti & claro ſtylo.

ܘܗܘ ܕܐܢ ܫܠܝܛ ܨܒܝܢܐ
ܥܠ ܟܝܢܐ ܬܪܬܝܢ ܡܐܡܪܐ .
ܘܟܬܒܐ ܚܕ ܕܥܠ ܢܦܫܐ
ܘܒܪܢܫܐ ܥܠܡܐ ܙܥܘܪܐ .
ܘܐܝܬ ܠܗ ܬܘܒ ܡܠܦܢܘܬܐ
ܒܡܠܬܐ ܫܦܝܪܬܐ ܡܢܗܪܬܐ .

Caput CXXVI.

Abraham Bardaſcendad.

2 Abrahamus [2] Bardaſcendad
Compoſuit librum Adhortationis:
Et expoſitionem Abbatis Marci,
Et diſputationem cum Judæis.

Et librum de via Regia:
3 Item Orationes [3] de Pœnitentia,
Et Epiſtolas varias
Variis de rebus ſcripſit.

ܐܒܪܗܡ ܒܪܕܫܢܕܕ
ܣܡ ܟܬܒܐ ܕܡܪܬܝܢܘܬܐ :
ܘܦܘܫܩܐ ܕܐܒܐ ܡܪܩܘܣ :
ܘܕܪܫܐ ܕܥܡ ܝܗܘܕܝܐ .
ܘܟܬܒܐ ܕܐܘܪܚ ܡܠܟܐ :
ܐܦ ܡܐܡܪܐ ܕܬܝܒܘܬܐ :
ܘܐܓܪܬܐ ܡܫܚܠܦܬܐ
ܕܥܠ ܨܒܘܢ ܨܒܘܢ ܟܬܒ .

Caput CXXVII.

Jeſubocht.

4 Jeſubocht [4] compoſuit librum
Qui

ܝܫܘܥܒܘܟܬ ܣܡ ܗܘܐ ܟܬܒܐ
ܗܘ

ſurpari ſcio. At Neſtoriani nihil frequentius habent in ore, quàm Chriſtum Dominum *eſſe compoſitum ex duabus naturis & duabus perſonis*. Jacobitæ verò etſi à duabus perſonis duabuſque naturis abhorreant, dicunt tamen Chriſtum Dominum *unam habere perſonam ex duabus perſonis compoſitam, unamque naturam ex duabus naturis*. Ita diſertè loquutos fuiſſe notavi Patriarchas eorum Theodoſium, Joannem, & Athanaſium to. 2. pag. 125. & 137. Atque in eundem ſenſum ſcripſiſſe Achudemem Orationes ſuas *de compoſitione perſonarum*, probabile eſt, quum Monophyſita fuerit, ut ex Barhebræo ſuprà demonſtravi.

1 *An voluntas poteſtatem habeat in naturam*: hoc eſt, de libero hominis arbitrio, ejuſque uſu.

2 *Abrahamus Bardaſcendad*, cognomento *Claudus*, ex Beth-Saiada pago oriundus, Babæo Niſibeno æqualis vivebat circa annum Chriſti 720 de quo vide Margenſem in vita ejuſdem Babæi lib. 3. hiſt. monaſt. cap. 3. citatum ſuprà pag. 181.

3 *De pœnitentia*. Codex noſter mendosè habet ܡܐܡܪܐ ܕܝܐܒܘܬܐ *Orationes de deſiderio*, pro ܕܬܝܒܘܬܐ *de pœnitentia*, literâ ܬ *tau* in ܝ *Jod* & ܐ *Aleph* permutatâ.

4 *Jeſubocht* (quem Ecchell. & Hottingerus *Jeſuſ-Buchat* appellant) Perſidis metro-

1 Qui nuncupatur 1 de hoc omni. — ܗܘ ܕܡܬܩܪܐ ܕܥܠ ܗܢܐ ܟܠ .
2 Nec non librum 2 de judiciis Eccleſiaſticis: — ܘܗܘ ܕܕܝܢܐ ܥܕܬܢܝܐ :
3 Et tractatum 3 de ſignis aëris. — ܘܡܐܡܪܐ ܕܣܘܡܢ̈ܐ ܐܐܪ̈ܐ .

CAPUT CXXVIII.

Jeſudenha Epiſcopus Koſræ.

4 Mar Jeſudenah 4 Koſræ compoſuit Tomos tres Eccleſiaſticæ *hiſtoriæ*: Expoſitionem Logicæ: Paracleticos ſermones, & Interpretationes.

ܡܪܝ ܝܫܘܥܕܢܚ ܕܒܨܪܐ ܣܡ
ܬܠܬ ܦܢܩܝ̈ܢ ܡܟܬܒܢܘܬܐ :
ܘܦܘܫܩܐ ܕܡܠܠܘܬܐ :
ܘܒܘܝܐܐ ܥܡ ܬܘܪ̈ܓܡܐ .

Ha- — ܘܐܦ

tropolita fuit, ut Sobenſis infrà teſtatur, ubi de Synodis & Statutis Orientalium. Quo autem anno vixerit, mihi non liquet. Id ſolùm ex eodem Sobenſi colligitur, ipſum Simeone Perſarum itidem metropolita poſteriorem fuiſſe. Fuit autem Simeon Jeſujabi Adiabeni æqualis, ut dixi hoc tom. pag. 127. vel certè ſub Timotheo Patriarcha claruit circa annum Chriſti 800. ut ex Barhebræo notavi tom. 2. pag. 433. & hoc tom. pag. 127. & 162 Laudantur ab Amro quatuor celebres apud Neſtorianos viri, qui nomen *Bochtjeſu*, ſeù *Jeſubocht* geſſere. Alter monachus & cœnobii apud Hadatham urbem fundator, qui ſub Saliba-Zacha Patriarcha circa annum Chriſti 720. claruit. Alter medicus filius Georgii, tertius item medicus Gabrielis filius, quos Abulpharagii interpres latinus in hiſtoria Dynaſtiarum *Bachtiſua* appellat. Quartus Tirhanæ Epiſcopus ſub Joanne Iſa Patriarcha anno Chriſti 900. de quibus vide tom. 2. Biblioth. noſtræ pag. 311. 315. 430. & 440. Denique floruit apud Syros Jacobitas *Sabochtes* ſeù *Jeſubocht*, qui ad Epiſcopatum Kenneſrinenſem evectus, Severi nomen aſſumpſiſſe dicitur, & circa annum Chriſti 640. vixiſſe, teſte Barhebræo, qui ipſum à philoſophicis, mathematicis, & Eccleſiaſticis ſtudiis commendat. Vide tom. 2. pag. 335.

1 *De hoc omni*, hoc eſt, de Univerſo, ſeù de mundo & cœlo. Tractatus, ut videtur, philoſophicus; non cuncionatorius, ut perperàm exiſtimat Hottingerus pag. 234. inquiens, *Jeſchubuchat dedit tractatum concionum* ܥܠ ܗܢܐ ܟܠ *de hoc omni*.

2 *De judiciis Eccleſiaſticis* ܗܘ ܕܕܝܢܐ ܥܕܬܢܝܐ. Sobenſis infrà, ubi de ſtatutis Orientalium, hæc de eodem Jeſubocht. ܕܝ̈ܢܐ ܕܝܫܘܥܒܘܟܬ ܘܕܝܫܘܥܒܘܟܬ *Judicia quoque* (ſeù Statuta) *Simeonis*, & *Jeſubocht* &c. Ecchell. pro ܕܝ̈ܢܐ quæ vox *judicia* ſignificat, in Syriaco Sobenſis textu habet ܪ̈ܝܫܐ, hoc eſt, *capita*, quam vocem latinè *judicia* perperàm interpretatur. Hottingerus corruptum Ecchellenſis textum, non verſionem ſequutus, reddit, *de capitibus Eccleſiaſticis*.

3 *Tractatum de ſignis aëris*, hoc eſt *de internoſcendis aëris ſignificationibus*. Arabes opus hujuſmodi appellant تقويم *Takuim*, hoc eſt, directionem, cujuſmodi Tractatus ſermone Perſico extat tom. 1. pag. 591.

4 *Jeſudenah* (hoc eſt, Jeſus exortus eſt,) Koſræ Epiſcopus, poſt annum Chriſti 700. vixit: nam in ſua Eccleſiaſtica hiſtoria, quæ à Barhebræo laudatur, meminit Ananiæ Mardæ & Capbartutæ Epiſcopi, qui à Cyriaco Jacobitarum Patriarcha anno Græcorum 1104. Chriſti 695. ordinatus fuit.

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Habet prætereà Orationes metricas: ܐܝܬ ܠܗ ܡܐܡܪ̈ܐ ܘܡܫܘܚܬܐ܇
1 Et librum 1 de caſtitate, ܘܟܬܒܐ ܕܢܟܦܘܬܐ
In quo hiſtorias congeſſit ܘܟܢܫ ܒܗ ܬܫܥܝ̈ܬܐ
Omnium Sanctorum, & fundatorum. ܕܟܠ ܩܕܝ̈ܫܐ ܘܢܨܘ̈ܒܐ.

Caput CXXIX.

Abraham Bar-Liphe.

2 Abraham 2 Bar-Liphe confecit Ex- ܐܒܪܗܡ ܒܪ ܠܝܦܗ ܥܒܕ ܦܘܫܩܐ

ܘܒܬܪ ܕܐܬܩܝܡ ܡܪܝ ܩܘܪܝܩܘܣ ܦܛܪܝܪܟܐ. ܥܒܕܗ ܠܚܢܢܝܐ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܠܡܪܕܐ ܘܠܟܦܪܬܘܬܐ. ܘܥܠܘܗܝ ܟܬܒ ܝܫܘܥܕܢܚ ܢܣܛܘܪܝܐ ܗܟܢܐ.

Statim atque Mar Cyriacus Patriarcha inſtitutus fuit, (inquit Barhebræus in Chronico Syriaco citatus tom. 2. pag. 342. hoc eſt, anno quo ſuprà,) *Ananiam quendam ex cœnobio Sancti Matthæi in monte Elphephto Epiſcopum Mardæ & Caphartutæ ordinavit, de quo hæc ſcribit Jeſudenah Neſtorianus. Ananias Jacobita Severianorum Epiſcopus quum juxta Marden, caſtrum quoddam è ſectis lapidibus tempore Romanorum conſtructum reperiſſet, pretio illud ſibi comparavit, cœnobiumque in eo fecit, in quo vineam olivaſque plantavit, poſtquam ingentem auri ſummam præfectis regionis dediſſet, ſuorumque inimicorum indignationem ſapientiâ ſuâ compeſcuiſſet. Eccleſiam quoque ibidem, & altare erexit, & complures monachos congregavit, quorum diligentem curam gerebat. Id quod ab illo non propter inanem fallacemque gloriam, ſed propter ſupernam retributionem factum eſt.* Hæc Barhebræus ex Jeſudenah. Ecchellenſis & Hottingerus nomen Jeſudenhæ ſic corrumpunt ܝܫܘܥ ܕܢܚ ܠܝܥܒ ܕܒܣܪܐ *Jeſus Dnabliabbeſra*, ſeù, ut legit Hottingerus pag. 234. *Jeſchu denah leiabeb de beſro*. Ubi vox quidem ܠܝܥܒ *Leiab*, omninò redundat, eamque in textum Sobenſis perperàm intruſam fuiſſe vel ipſa metri heptaſyllabi ratio demonſtrat. Vox autem ܕܒܣܪܐ *Dbeſra*, vel Ecchellenſis hallucinatione, vel typographorum oſcitantia in locum ܕܩܘܣܪܐ *D-Koſre*, obrepſit. Eſt autem *Koſra* Epiſcopalis Syrorum Neſtorianorum urbs inter eas, quæ ad Patriarchalem diœceſim peculiariter ſpectant, ut tom. 2. pag. 459. tùm ex Pontificali, tùm ex Tabula Eliæ obſervavi: cujus loci Epiſcopos laudat Amrus Joannem, & Jeſujabum Ezechielis filium, qui ad Patriarchalem dignitatem poſtmodùm evectus eſt. Vide cit. tom. 2. pag 446. & 449.

1 *Librum de caſtitate, in quo hiſtorias congeſſit omnium Sanctorum & Fundatorum*, ſeù Plantatorum, ut vertit Hottingerus: hoc eſt, eorum, qui monaſteria plantarunt. Hunc librum deſignare videtur Barhebræus, quum Jeſudenhæ verba de Anania Mardæ Epiſcopo refert. Is enim cœnobium apud Marden ædificavit, ut mox dixi.

2 *Abraham* cognomento *Bar-Liphe*, Timothei Patriarchæ, de quo ſuprà, præceptor fuit, ut Margenſis teſtatur in biſt. monaſt. lib. 4. cap. 3. his verbis. ܐܝܬ ܗܘܐ ܕܝܢ ܒܗܢܐ ܕܝܪܐ ܐܢܫ ܡܢ ܐܚ̈ܐ ܡܫܝܢܐ ܒܫܢ̈ܝܐ ܕܠܐ ܝܕܥ ܐܢܐ ܫܡܗ. ܘܠܗ ܠܛܝܡܬܐܘܣ. ܗܘܐ ܠܗ ܕܘܕܐ ܓܝܘܪܓܝܣ ܫܡܗ. ܗܘ ܕܐܚܝܕ ܗܘܐ ܐܦܣܩܘܦܘܬܐ ܕܒܝܬ ܒܓܫ. ܘܠܛܝܡܬܐܘܣ ܛܠܝܐ ܡܫܕܪ ܠܗ ܡܢ ܬܡܢ ܠܘܬ ܪܒܢ ܡܪܝ ܐܒܪܗܡ ܡܦܫܩܢܐ ܕܥܡܪ ܗܘܐ ܒܒܐܣܘܣܐ ܕܨܦܨܦܐ ܡܛܠ ܝܘܠܦܢܐ.

Erat in hoc cœnobio (Iacobi in Beth-Abe) *quidam monachus provectæ ætatis ſenex, cujus mihi nomen haud conſtat. Timotheus autem patruum habebat Georgium nomine, qui regionis Beth-Bagas Epiſcopatum tenebat; puerum autem Timotheum inde ad Raban Mar Abrahamum commentatorem, qui in Baſoſa Saphſaphæ pago morabatur, ſtudiorum cauſa miſit.* Et infrà, quum in cœnobio Beth-Abenſi puer

1 Expoſitionem [1] Officiorum. ܦܘܫܩܐ ܕܬܫܡܫܬܐ.

Caput CXXX.
Alexander Epiſcopus Hierapolis.

2 Alexander [2] compoſuit librum ܐܠܟܣܢܕܪܘܣ ܥܒܕ ܟܬܒܐ
3 Solutionis [3] nugarum Juliani. ܕܫܪܝܐ ܦܘܕܗ ܕܝܘܠܝܢܘܣ.

Caput CXXXI.
Proclus Epiſcopus Conſtantinopolitanus.

4 Proclus [4] duos compoſuit libros [5] ܦܪܘܩܠܘܣ ܥܒܕ ܬܪܝܢ ܟܬܒܐ
5 De Sacro commemorationis. ܕܩܘܕܫ ܡܥܗܕܢܘܬܐ.

CA-

puer Timotheus diverſatus fuiſſet, interrogatus ab illo ſene, de quo ſuprà dictum eſt, quiſnam eſſet, & quo pergeret, ſic reſpondiſſe dicitur: ܒܪ ܐܚܘܗܝ ܐܢܐ ܕܡܪܝ ܓܝܘܪܓܝܣ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܒܝܬ ܒܓܫ ܕܫܕܪܢܝ ܠܐܣܟܘܠܐ ܠܘܬ ܪܒܢ ܐܒܪܗܡ ܒܒܣܘܣܐ ܩܪܝܬܐ. *Ego filius ſum fratris Georgii Epiſcopi Beth-Bagas, qui me ad Scholam miſit ad magiſtrum noſtrum Abrahamum in Baſoſa pago.* Itaque Abraham in Schola Baſoſæ ludimagiſtrum agebat circa annum Chriſti 750. nam Timotheus in Patriarcham electus fuit anno Chriſti 778. ut ſuprà dixi pag. 158.

1 *Expoſitionem Officiorum*; Eccleſiaſticorum ſcilicet: unde Abrahamo cognomentum ܕܡܦܫܩܢܐ *Commentatoris*, ſeù *Expoſitoris*, inditum fuit, ut ex Margenſi mox dictum eſt.

2 *Alexander* Hierapolis in Provincia Euphratenſi Epiſcopus, Neſtorii amicus integerrimus, Cyrilli verò hoſtis infenſiſſimus, adeo ut Joannis Antiocheni aliorumque Orientalium ob pacem cum S. Cyrillo initam communioni renunciaverit, claruit anno Chriſti 431. De ejus Scriptis vide Caveum in hiſt. liter. tom. 1. pag. 233. Sobenſis tàm Alexandrum, quàm Andream & Proclum, de quibus mox ſermo erit, loco non ſuo, (inter Syros ſcilicet Scriptores, qui Syriacè ſcripſerunt) refert: Idque eo factum opinor, quod ipſe, quinam ii fuerint, ignoravit, ſcriptaque eorum, quæ è Græco in Syriacum converſa ſunt, Syriacè primùm exarata fuiſſe exiſtimavit.

3 *Librum ſolutionis nugarum Juliani*. Echell. pro ܦܘܕܗ *nugarum*, perperàm legit ܦܘܫܗ *erroris*. Alexander S. Cyrillum, ut videtur, æmulatus, hunc librum, cujus nulla apud Caveum alioſque literariæ hiſtoriæ Scriptores mentio, adversùs Julianum Apoſtatam compoſuit. Simile opos ſcripſit & Theodoritus, alter S. Cyrilli æmulus, de quo vide Caveum tom. 1. pag. 226. In idem argumentum Orationes aliquot à Chryſoſtomo habitas laudat Damaſcenus lib. 3. de Imagin. de quibus Caveus tom. cit. pag. 187. Ephræm quoque Syrus impium Julianum ſcriptis ſuis exagitavit, ut ſuprà dixi pag. 63. Quid? Si libros X. S. Cyrilli Alexandrini adversùs Julianum è Græco in Syriacum converſos, Neſtoriani ejoſdem S. Doctoris hoſtes infenſiſſimi, Alexandro ſuo ſuppoſuerunt?

4 *Proclus*, qui tàm in noſtro Codice, quàm apud Echellenſem ex facili Syriacorum elementorum permutatione ܦܘܦܠܝܣ *Puplius* perperàm dicitur, S. Joannis Chryſoſtomi in Eccleſia Conſtantinopolitana Lector, Attici Diaconus, à Siſinio Epiſcopus Cyzici ordinatus, tandem anno Chriſti 434. in Maximiani locum Patriarcha Conſtantinopolitanus creatus, obiit anno 446.

5 *Libros duos de Sacro commemorationis*. Echell. ܕܩܘܪܒܢܐ ܘܕܡܥܗܕܢܘܬܐ *de Sacrificio miſſæ, & commemoratione*. Hottingerus pag. 236. *Publius duos ſcripſit Tractatus περὶ τῦ ἁγίυ (Cœnam Domini intelligit) & commemoratione*. Sed lectio Codicis noſtri omninò retinenda, qua ad verbum ſignificatur ܩܘܕܫ ܡܥܗܕܢܘܬܐ *Sacrum*, ſeù conſecratio *commemorationis*, hoc eſt, *ſacra commemoratio*, ſeù divina liturgia. Proclum autem præter cætera, quæ Caveus tom. 1. pag. 237. enumerat, ſcripſiſſe quoque *Tra-*

cta-

CAPUT CXXXII.

Ebedmeſſias Hirtenſis.

1 Ebedmeſſias 1 Hirtenſis edidit
2 Librum 2 multæ eruditionis.

ܥܒܕܡܫܝܚܐ ܚܝܪܬܝܐ ܥܒܕ
ܟܬܒܐ ܕܣܓܝ ܝܘܠܦܢܐ.

CAPUT CXXXIII.

Theodorus Bar-Choni.

3 Theodorus 3 Bar-Choni 4
4 Confecit librum Scholiorum.
Habet prætereà Eccleſiaſticam *hiſtoriam*:

ܬܐܘܕܘܪܘܣ ܒܪ ܟܘܢܝ
ܥܒܕ ܟܬܒܐ ܕܐܣܟܘܠܝܘܢ.
ܘܐܝܬ ܠܗ ܬܘܒ ܡܟܬܒܢܘܬ ܙܒܢܐ:
ܥܕܬܢܝܬܐ

Et

ctatum de traditionibus miſſæ divinæ, quem hoc loco Sobenſis intelligit, nemo eſt qui neſciat. Ejuſdem Procli *epiſtolam ad Armenios* laudat Barhebtæus in ſua Theologia tom. 2. pag. 295. *Liturgiam* Gabriel Sionita in epiſt. ad Nihuſium, Edenenſis io expoſitiooe miſſæ Syriacæ cap. 2. de orthodoxis Anaphorarum auctoribus num 21. & Auctor Catalogi Anaphorarum Syriacarum apud Cornelium Schultingium tom. 3. pag. 106. num. 20. Denique Jacobus Edeſſeons in epiſt. ad Adæum Presbyterum meminit *Procli cujuſdam urbis Cypri inſulæ Epiſcopi*, quem auctorem facit Orationis Benedictionis aquæ, cujus initium, *magnus es Domine*. Ubi probabile eſt amanuenſem pro ܩܘܙܝܩܘܣ *Cyzico*, ܩܘܦܪܘܣ ܓܙܪܬܐ *Cypram inſulam* oſcitanter poſuiſſe. Vide tom. 1. pag. 487.

1 *Ebedmeſſias* (hoc eſt, ſervus Chriſti, Arabicè عبدالمسيح *Abdalmeſſias*) ex Hirta urbe ortus, claruit ſub Mar Aba magno Patriarcha circa annum Chriſti 540. ut ex Amro liquet io Vita S Maris, qui poſt S. Adæum Sedi Seleucleoſi præſuit: ubi Mar Abas dicitur Eccleſiam Cochenſem ab eodem Mari fundatam, ſumptibus *Ebedmeſſiæ Hirtenſis* ampliaſſe. Idem Amrus in Vita S. Barbaſemini, qui Saadoſto, ſeù Jeſudoſto martyri ſucceſſit, teſtatur, Ebedmeſſiam hunc in cœnobio Jonæ, quod ipſe apud Anbaram urbem inſtauraverat, in ſacello ad lævam altaris templi conditum fuiſſe. Duo alii Ebedmeſſiæ apud eundem Amrum occurrunt. Alter ſub Phetione Patriarcha circa annum Chriſti 732. ut ſuprà notavi pag. 182. ubi is Joanni Azracho Hirtæ Epiſcopo reſtitiſſe dicitor, Patriarchalem dignitatem Abæ Caſcarenſium Præſuli offerenti. Alter ab Emmannele Patriarcha circa annum Chriſti 950. ex Hirtæ Epiſcopatu ad Baſſoreoſem Eccleſiam translatus.

2 *Librum multæ eruditionis*. Ecchellen. *omni eruditione refertiſſimum*. Hottingerus pag. 232. *profundæ & multiplicis eruditionis*. Exſtat ms. in Cod. Syr. 12. Vide tom. 2. Biblioth. noſtræ pag. 489. ubi ſingula ejus libri capita recenſui. Ejuſdem Ebedmeſſiæ *Epiſtola ad Bochtjeſum doctorem* habetur Cod. Syr. 3. tom. cit. pag. 487. Quæ verò inter aſceticos ipſius tractatus inſertæ ſunt Epiſtolæ. I. *ad Domitium*. II. *ad Stephanum*. III. *ad Simeonem Presbyterum*. IV *ad Bacchum*. V. *ad Buzaidum*. VI *ad Sergium monachum*. VII. *ad Abraham monachum*. VIII. *ad Xyſtum*. Denique in poſtremis citati libri tractatibus laudat. 1. *hiſtoriam Moyſis Beth-Sajade, & Abrahæ magni*, qui ſcilicet Izlenſe cœnobium fundavit. 2. *Librum cui titulus Margarita, de re aſcetica*. 3. Caput integrum profert ex Joanne Daliathenſi de vitando puerorum, hominumque diſſolutorum conſortio.

3 *Theodorus filius Choni*, fratris Joannis Patriarchæ, à patruo Epiſcopus Laciomæ ordinatus fuit circa annum Chriſti 893. Vide tom. 2. pag. 440.

4 *Bar-Choni*. Codex noſter, ܬܐܘܕܘܪܘܣ ܡܦܫܩܢܐ *Theodorus Mephaskana*, ideſt, commentator: ita dictus tamquàm alter Theodorus Mopſueſtenus, quem vulgò commentatorem vocant Neſtoriani; ob edita ſcilicet in Scripturam commentaria ſeù *ſcholia*, quæ hic à Sobenſi laudantur.

Do-

1 Et Documenta [1], & Paracleticos Sermones. — [illegible]

CAPUT CXXXIV.

Ebedjeſu I. Patriarcha.

2 Ebedjeſu [2] Bar-Akre fecit In- — [illegible]

[illegible]

NOTÆ.

1 *Documenta, & Paracleticos ſermones.* Ecchell. *Documenta & Epiſtolas conſolatorias.* Hottingerus διδασκαλικὰ καὶ παρακλητικά: hoc eſt, Sermones aſceticos de re monaſtica, & Paracleticos de defunctis.

2 *Ebedjeſu*, cognomento *Bar-Akre*, hoc eſt, filius ſterilium, hujus nominis primus Neſtorianorum Patriarcha, Iſraeli ſucceſſit anno Chriſti 963. Obiit anno 986. Vide tomo 2. pag. 442.

Ejus geſta ex Chronico Syriaco Barhebræi accipe. [illegible]

Anno Arabum tercenteſimo quinquageſimo (Græcorum 1172. non 1173. ut Amrus ſcribit citatus tom. 2. pag. 442) *ordinatus eſt Iſraël Catholicus poſt Emmanuelem Catholicum. Quidam autem Gabrielem Perſidis Metropolitam propoſuerant. Verùm Epiſcopi reſtitere. Ajebant enim: frater hujus Hagarenus factus eſt, ſuamque religionem* (Chriſtianam) *ejuravit: nobis verò infamiæ erit, hominis hujuſmodi fratrem nobis præficere. Itaque in præfatum Iſraelem ſuffragiis omnium conſpirantibus, Seleuciæ Catholicus ordinatus fuit. Erat autem ſenex probus, præſtans, & continens. Eodemque quo ordinatus eſt, anno obiit poſt centum & ſex dies* (Amrus, poſt 110. dies) *quum annum ætatis nonageſimum ageret. Tùm quidam medicus Presbyter ſecularis, nomine Phetion, ad præſidem accedens, tercentum mille denarios obtulit, ſi ab ipſo Catholicus* (Patriarcha) *crearetur. Quod quum Epiſcopi audiiſſent, arrepſâ fuga latebras quæſivere, ne ad* conſecrandum eum *vis ſibi* infer-

ferretur. Interpoſitis autem Epiſcopos inter & præſidem ſcribarum officiis, illi centum ac triginta millium denariorum ex cella Patriarchali erogandorum pacta ſumma obtinuerunt, ut eum quem vellent, quique dignus foret, Catholicum præficerent. Ferunt centum millia denariorum, quum Emmanuel Catholicus obiit, in cella relicta fuiſſe, (Amrus, وقيل ان تركة عمنوايل كان مقدارها سبعون الف دينار ومثماية الف درم .

Ferunt, inquit, ab Emmanuele relictos fuiſſe denariorum ſeptuaginta millia, & drachmarum ſexcenta millia:) *Ut verò hæc ſumma occultaretur, acceperunt præfecti ex cimeliarchio Eccleſiarum vaſa aurea & argentea, iiſque confractis venditiſque, pactam præſidi pecuniam ſolverunt.* (Amrus صاحب جنديسابور استدعى الناس الى مجلس الوزير لاقامة العوض عمّا بذله فثبون وتقرر الامر على ماية الف درم والوزير ثلثين الف درم .

Gandiſaporis Epiſcopus convocata populi concione, communi ſententia cauſam ad Viziri tribunal detulit, à quo decretum fuit, ut pro ſumma à Phetione promiſſâ, denarii centies mille Soltano Moezzaddaulæ ſolverentur, Viziro verò denariorum tricena millia.) *Tum verò convenere, ut ſortes jacerent. Quumque Epiſcoporum quatuor nomina in ſchedulis ſcripſiſſent, nomen Ebedjeſu Epiſcopi Maaltajæ extractum fuit. Hunc itaque ab omnibus approbatum, reluctantem licet, eamque dignitatem ſerio recuſantem, per vim ordinarunt anno Arabum trecenteſimo quinquageſimo ſecundo,* (Chriſti 963.) *Erat autem in lectione librorum apprimè verſatus, & Eccleſiaſticis doctrinis imbutus: præceptoremque in Dialectica habuerat Naſicham religioſiſſimi Moſis Barcephæ diſcipulum, quorum uterque* (Naſicha ſcilicet & Barcepha) *è noſtra ſecta* (hoc eſt, Jacobitica, ex qua & ipſe Barhebræus,) *fuerat. Porrò ad ejus uſque Catholici tempora qui intra altare erant, in divina Liturgia verſum ex ſymbolo Fidei recitabant, & qui extra* altare *in templo, verſum alterum. Similique verſuum alternatione orationem Dominicam pronunciabant. Ipſe verò conſtituit, ut omnes ſimul recitarent, quemadmodum & noſtri* (ideſt, Jacobitæ) *faciunt. Quumque annos viginti tres ſediſſet, obiit octoginta octo annos natus, die 2. Junii anno Arabum trecenteſimo ſeptuageſimo ſexto* (Chriſti 986.) *quum Epiſcopos centum triginta quatuor ordinaſſet.*

Hæc Barhebræus. Amrus Ebedjeſum ſediſſe affirmat ثلثة وعشرون سنة وعشرة اشهر قمرية *annos viginti tres, menſeſque lunares decem:* hoc eſt, annos 23. cum menſe diebuſque undecim; nam die 22. Aprilis anni Chriſti 963. ordinatus fuit, obiitque die 2. Junii anni 986. ut dixi tom. 2. pag. 442.

Idem Amrus de patria, parentibus, ſtudiis, dignitate, doctrinaque Ebedjeſu, hæc ſcribit. عبديشوع من اهل كرخ جدان من ناحية بانيسا وهرب ابواه وهو صغير الى الموصل بسبب العرب وماتا وربّته خالته وتعلم فى اسكول الدير الاعلى وتعلم المنطق على ابن ناسيحا تلميذ ابن كافا وترهب واسيم قسا وخدم فى بيعة البوارى بالموصل وكان محمود الطرايق واسيم اسقفا على معلثايا من اسرايل مطران الموصل وتممه عمنوايل الجاثليق وامتحن الناس ما عمره من ترجمامه وكلامه .

Ebedjeſu ex oppido Gedan ditionis Baniſæ (quæ in regione Garmæorum eſt, ut in alio Cod. Amri legitur,) *quum adhuc puer eſſet, parentibus ad urbem Moſul Arabum metu profugientibus ibique defunctis orbatus fuit, & à ſua matertera educatus. Literis operam dedit in Schola ſuperioris monaſterii,* (quod ſanctorum Gabrielis & Abrahæ appellatur;) *Dialecticam verò hauſit à Ben-Naſicha Barcephæ diſcipulo; deinde monaſticum habitum induit, ac Presbyter ordinatus, in Eccleſia, quam Buartam appellant, in urbe Moſul ſacro miniſterio functus eſt. Quumque honeſtis moribus eſſet, Epiſcopus Maaltajæ* (& Nuhadræ, ut in alio Cod. legitur,) *ab Iſraele Moſulenſi Metropolita inſtitutus eſt, eumque Emmanuel Catholicus perfecit:* (de perfectione Epiſcoporum per Catholicos recole quæ ſuprà dicta ſunt pag. 190.) *Auditoribus verò ob ſuas interpretationes ſermoneſque pergratus erat.*

De ejuſdem per ſortem electione.

واشار ابوعمرو على المطران بان يدخل مع اخوته فى البنادق وقبل واسمى هو وجيورجيس مطران الموصل وايشوعزخا مطران باجرمى وجبريل مطران فارس . واعترض فى باب جبريل انسان بان له اخ مسلم . فقال اخر مات واسقط اسمه . وذكر ابو الحسن ابن البهلول اسقف معلثايا وانه من القوم الذين يصلحون للرياسة وسمى كلامه عمنوايل الشهار . وكتب اسمه وجعلت البنادق فى حق وختمت على احوط ما يكون واقيمت الصلاة الاثنين والثلاثة والاربعة اول ايام الصوم الكبير وتقرب الناس فيها من المذبح الصغير . والقس حضور مطران جنديسابور وكان فى دار ابى عمرو وابن ادى ليخرج هو البنادق فابى ورضى بابرهيم اسقف همدان الذى نقله عبدايشوع الى كشكر وقثرمه ثم ردّه الى همدان وكان قديما فاخرج الحق واشهرها وتناول بندقة . فصاح الناس قبل فتحها اسقف معلثايا واخرجت فكانت اسمه .

Metropolitam verò. inquit, (Georgium ſcilicet Gandiſaporenſem, non Abdelmeſſiam Baſſorenſem, ut in textu Amri perperàm ha-

Interpretationes ¹ & cauſas . ܬܘܪ̈ܓܡܐ ܘܥܠ̈ܠܐ .

habetur ,) *Abu-Amrus monuit , ut undenm fratribus ſuis* Epiſcopis *per ſchedularum ſortem rem definiri juberet . Placuit Abu-Amri conſilium . Quamobrem ſuum Metropolita nomeu , unàque Georgii Metropolitæ Moſulani , atque Jeſazachæ Metropolitæ Beth-Garmenſis* (in alio Cod. ms. Jeſu-Rachme appellatur , Vide tom. 2. pag. 442.) *& Perſidis Metropolitæ Gabrielis aomina in ſchedulas retulit Quam verò Gabrieli à quadam objecta fuiſſet fratris à Chriſtiana fide ad Mahometanam ſectam apoſtaſia ; etſi alius buuc jam è vivis deceſſiſſe affirmaret ; Gabrielis nihilominus nomen expanſum fuit .* (Barhebræus quæ de Gabriele hìc narrantur , io electione Iſraëlis Patriarchæ , oon Ebedjeſu contigiſſe affirmat , ut ex ſuprà dictis liquet .) *Accidit intereà ut Abulhaſanus Babluli filius de Maaltajæ Epiſcopo Ebedjeſa ſermonem injiceret , illumque præfectura dignum affirmaret : cajus ſuffragiam ſequutus Emmauael Sciabaras effecit , ut ejus nomen conſcribrretur . Schedulæ itaque in urnam relatæ , maxima cum diligeatia obſignaatur . Canouica interim pſalmodia agi cœpta à feria ſecanda , ad tertiam & quartam ineuntis quadrageſimalis jejunii continuata eſt . Tùm demùm quam populus ad minorem aram Eacbariſtiam ſumpſiſſet , Metropolita Gaadiſaporenſis ut accederet rogatus , (diverterat euim in ædes Abu-Amri , & Ben-Adæi) atque ipſe ſchedulas reſignaret ; minimè aſſenſus eſt , ſimulquè probavit , ut id fieret ab Abrahamo Epiſcopo Hamdanita , qaem Ebedjeſu ad Epiſcopatum Caſcaræ poſtea tranſtulit , mox ejecis , tùm demùm Eccleſiæ ſuæ reſtituit : eratque vir pius & religioſus . Is porrò urnam extractam populo oſtendit , dumque anam ex ſchedulis reſignandam manu teneret , Epiſcopi Maaltajæ nomen inclamavit turba . Reſignata tandem ſchedula relectaqae , ejuſdem Epiſcopi aomen prodidit .*

Subjungit , Ebedjeſum nihil tale cogitantem , imò Epiſcopatuio ſuum dimittere volentem , à Denha Viziri Secretario unàcum Metropolita (utique Gandiſaporenſi) cæteriſque Epiſcopis in ædibus ſuis detentum fuiſſe , donec de ipſius electione Soltaniqoe mandato certior factus eſt . Tùm verò arreptâ clam fugâ , mutato etiam babitu delituiſſe uſque ad feriam quartam diei 6. Rabii prioris anni Arabum 352. qua Catholicus ordinatus fuit : nimirùm die 22. Aprilia anni Græcorum 1274. ut in alio Cod. ms. ejuſdem Amri legitur .

Denique de ejuſdem Ebedjeſu conſtitutiooibus , pohlicitque operibus hæc addit .

ورسم ان توضع جنابز الكهنة والشمامسة بباب
المذبح دون دكة الصليب لان ابتدا درجاتهم من
ثم . وان يقال الامانة في تكارين ساير النساس
وكانت لا تقال الا في تكارين الكهنة والشمامسة .
وان يقول الناس تسبحة الامانة كلهم لا حرفا
وحرفا . ورسم عمل الموتب في ثوالث الدفن . وفي

ايامه تقلد ابو الفضل الشيرازي الوزير وصادره
دفعه على مايتي الف درهم . وجدد بيعة شمالى
ووسعها . وعمل مصلوت في الدار الكبيرة . وعمل
موسى الصيدلاني وجه المذبح الساج الذهب الذي
في صدره . ووسع هيكل النسا وعمل مثله في
غربي الدار الصغيرة . وعمل عبدايشوع الغرفة
التي قدام وجه المذبح وعلق عليها ستورين تمنع
مشاهدة المذبح ايام الرموش . واسام عبدايشوع
عدة مطارنة واساقفة ويقال ماية واربعة وثلثون
اسقفا ومطرانا . ولم يبق كرسي لم يسم اليه سوى
كرسي البصرة والموصل ومرو على ان عبدالمسيح
مطران البصرة مات قبل موته بشهرين .

Conſtituit , ut Sacerdatum Diaconarumque feretra ad portam Altaris ſub crucis Sedem collocarentur : ibi ſcilicet , unde ſuorum graduum originem traxere . Utque Fidei Symbolum recitaretur in exequiis omnium promiſcuè fidelium , quod antea in funeribas Sacerdotum Diaconorumque dumtaxat legebatur . Utque omnes Symbolum fidei ſimul & una voce , non alternatim & per verſus recitarent . Decrevit prætereà , ut ſeſſio fieret in tertia die defunctorum . Ejus autem tempore Abulphadlus Sirazenſis Vizirus præfecturam obtinuit , à quo vexatus , vexationem penſione biſcentum millium denariorum deprecatus eſt . Inſtauravitque Eccleſiam ad boream poſitam , eamque ampliavit . Fecit etiam Oratorium in atrio majori , cujus altaris faciem Moſes Saidalenſis velis auro textis obtexit . Sed & mulieram templum ampliavit , & alind ipſi ſimile ad Occidentalem partem atrii minoris exſtruxit . Prominentes deaique cancellos Altari obverſantes fecit , duoque vela ex iis pendere juſſit , ut ab altaris aſpectu , veſperarum feriis , (veſpertinis ſcilicet horis dierum ferialium ,) *populum arcerent . Metropolitas autem & Epiſcopos , quos ordinavit , centum ac triginta quatuor fuiſſe ferunt , ita ut nulla ſedes fuerit , quæ novum ab ipſo Antiſtitem non acceperit , præter Baſſorenſem , Moſulanam , & Maruenſem : Nam Abdelmeſſias Baſſoræ Metropolita duobus ante ipſius obitum menſibus deceſſerat .*

¹ *Interpretationes & cauſas .* Ecchell. & Hottinger. *fecit gloſſas ſcripſitque de cauſis .* Interpretationes ſunt *Homiliæ in Evangelium* ad populum habitæ , de quibus Amrus loco ſuprà cit. Opus autem *de cauſis* , id eſt , de judiciis . In Epitome Canonum Synodalium , quam Sobenſis congeſſit , Canon Ebedjeſu ſecundi , cognomento filii Aredi , *de exemptione & privilegiis monaſteriorum* producitur , in quo Ebedjeſu noſter *cœnobio Beth-Sajade* conceſſiſſe dicitur , ut ab Epiſcopi poteſtate exemptum , Patriarchali dumtaxat juriſdictioni ſubjaceret .

Caput CXXXV.

Andreas Epiſcopus Samoſatæ.

1 Andreas [1] compoſuit Interpretationes,	ܐܢܕܪܐܘܣ ܣܡ ܠܦܘܫܩܐ
2 Et librum [2] antirrheticum.	ܘܟܬܒܐ ܕܦܢܝ ܦܬܓܡܐ.

Caput CXXXVI.

Gabriel Epiſcopus Baſſoræ.

3 Gabriel [3] Baſſoræ congeſſit	ܓܒܪܐܝܠ ܕܒܨܪܐ ܟܢܫ

Ca- ܟܢܘܫܝܐ

NOTÆ.

1 *Andreas* Samoſatæ Epiſcopus, Joannis Antiocheni mandato cauſam Neſtorii adversùs S. Cyrillum propugnavit circa annum Chriſti 429. Epiſtolas ejus octo vulgavit Lupus inter Epiſtolas Concilii Epheſini. Fragmenta 1. & 2. libri contra Cyrilli anathematiſmos extant apud eundem Cyrillum apologetico pro 12. anathematiſmis adversùs Orientalium objectiones ſive Andreæ librum, & apud Anaſtaſium in Hodegi cap. 22. A Sobenſi inter Syros Scriptores laudatur ea, quam ſuprà dixi ratione, ubi de Alexandro Hierapolitano. Vide pag. 197.

2 *Librum antirrheticum*, ſeù *librum comparationis*, ſive collationis, hoc eſt, examinis *compoſitionum*: nimirùm quo Andreas compoſitiones, ideſt, opera, ſive anathematiſmos Cyrilli confutavit. Ecchell. & Hottinger. perperàm, *librum de ratione punctandi*.

3 *Gabriel Baſſoræ*, ſive Boſtrorum in Arabia Epiſcopus anno Græcorum 1195. Chriſti 884. in ordinatione Joannis Narſetis Patriarchæ, munus Diaconi exercuit, Amro teſte in hæc verba. وبعد موت انوش وقسع فى قلب عبدون ابن مقلد وسلمه ابن سعيد اجلاسه أى احلاس يوحـنـا بن نرس اسقف الانبـار وكانامقيمين بسرمن راى ومتمكنين من السلطـان واختارا ان يكون الاجتماع للاختيـار عندهما. فاجتمع الابا بالمطيرة . وكان فى عمر الـكـرسى راهب فاضل ينسب عبدون فاختاره قوم بسبب عبدون وكتب اسميهما وغيرهمـا فى بنادق وعمـل السهر ومع الفراغ من الرازين حضر الابا وروسا المومنين فخرج اسم يوحنا واسم الاحد الثالـث من قداس البيعة سنة احدى وسبعين ومـائـتين للعـرب وقـرا الانجـيـل يوم الاسـيـامـيـه جبريـل مطران البصـرة وتكلـم فـاحـسـن.

Poſt Enos obitum, Abdou Mochalladi filius, & Salama Ben-Saidi, Joannem Narſetis Anbaræ Epiſcopum Patriarcham conſtituere deliberabant. Iſta molientes ambo, in Sarmonraja degebant, auctoritate, quam apud Soltanum habebant, freti: ibidemque electionem fieri poſtularunt. Patres igitur ad Synodum in Mataæra convenere. Aderat inter alios in cœnobio, ubi Patriarchæ reſidere ſolent, monachus eximiæ religionis atque probitatis, Abdoni affinis; & hic ob eam cum Abdone affinitatem à quibuſdam Patriarcha deſignabatur. Utriuſque itaque, Joannis ſcilicet & monachi illius, necnon aliorum candidatorum nomina in ſchedulas retulere. Peractis mox vigiliis, celebratiſque divinis myſteriis, apertæ in publico Patrum & procerum conventu ſchedulæ, Joannis nomen prodidere: qui Dominica conſecrationis Eccleſiæ tertiâ (quatuor Dominicas conſecrationis ſeù dedicationis Eccleſiæ nuncupatas ante Adventum celebrant Neſtoriani, ut ex Officio liquet, cujus mentio tom. 1. pag. 581.) *Patriarcha inauguratus fuit anno Arabum 271.* (Chriſti 884.) *Evangelium die ordinationis à Gabriele Metropolita Baſſoræ lectum, & homilia ad populum habita fuit, quæ omnium approbatione plauſuque excepta eſt.*

In vivis erat anno Chriſti 893. quo Joannem Patriarcham Theodoſii ex fratre nepotem, qui Joannem Narſetis excepit, ordinaſſe dicitur eodem Amro teſte his verbis; واتفق عيد الفطيقومطى وترجم توانيس مطران الموصل بعد سواله ذلـك ميـامر ثـاولوغوس واستحسن الناس ما اورده وكتب لـه بـالرضا

واسم

1 Canones [1] Synodicos | ܟܢܘ̈ܢܐ ܣܢܘܗܕ̈ܝܩܝܐ
Omnes in duos tomos, . | ܟܠܗܘܢ ܒܬܪ̈ܝܢ ܦܢܩ̈ܝܬܐ
2 Additis [2] ipſius quæſtionibus. | ܥܡ ܫܘ̈ܐܠܐ ܕܝܠܗ ܀

CAPUT CXXXVII.

Joannes Garmachita.

3 Joannes [3] Garmachita compoſuit | ܝܘܚܢܢ ܓܪܡܩܝܐ ܣܡ

Ca-

واميم ثوم فطر سابوع الملحيين وهو النصف من قوز مئة ثمنين ومائتين وامامه جبرجيل مطران البصرة وعمل له فرحنا .

Intereà Pentecoſtes adfuit dies, in qua Joannes Moſuli Metropolita rogatus, ad populum verba fecit ex Theologi orationibus; eiuſque ſermo omnium plauſum approbationemque promeruit. Quapropter communi electorum ſuffragio creatus eſt Patriarcha ipſo die ſolutionis Jejunii hebdomadæ Apoſtolorum, hoc eſt, medio menſe Julio, anni Arabum *octogeſimi ſupra ducenteſimum* (Chriſti 893.) *& à Metropolita Baſſorenſi Gabriele magna cum celebritate conſecratus fuit.*

1 *Canones Synodicos*. Ejuſdem operis meminit Sobenſis infrà, ubi de Syoodis & Statutis Orientalium.

2 *Additis ipſius quæſtionibus*, ſive obſervationibus. Ecchell. *addita ipſius inveſtigatione*. Hottingerus, *addito examine*.

3 *Joannes Garmachita*, ſeù Garmachæus, hoc eſt, ex regione Garmæorum oriundus, cognomento *Senior*, Jacobi Beth-Abenſis diſcipulus, & in præfectura cœnobii per aliquot menſes ſucceſſor, claruit circa annum Chriſti 650. de quo Margenſis lib. 1. hiſtor. monaſt. cap. 31. hæc ſcribit. [illegible Syriac passage]

[illegible Syriac passage]

1 Capita [1] quæ de ſcientia appellantur.
Habet præterea inſtitutionem tyronum,
Et breve Chronicon.
2 Nec non hiſtoriam [2] Mar Chodavæ,
Cum

ܪ̈ܫܐ ܕܩܪܝܢ ܕܝܕܥܬܐ.
ܐܝܬ ܠܗ ܬܘܒ ܡܠܦܢܘܬ ܡܬܠܡܕܢܐ:
ܘܟܪܘܢܝܩܘܢ ܟܪܝܐ.
ܘܬܫܥܝܬܐ ܕܡܪܝ ܚܘܕܐܘܝ:

ܥܡ

[illegible]

Cæterùm ſub magiſtri noſtri Mar Jacobi diſciplina adolevere eruditique ſunt viri complures, ut ejus Acta produas. Octoginta fuiſſe ferunt, quorum nomina ſcripta ſuns in libro vitæ. Eorum primus, ſicut nobis compertum eſt, exſtitit ſanctus Abbas Joannes ſenex, laboris in primis patiens, è provincia Beth-Garmenſi oriundus, æqualis ejuſdemque cum patre ſuo ſancte Abbate Jacobo inſtituti ſectator. Qui univerſo laudatiſſimæ vitæ curſu peracto, omnibus ſui temporis hominibus omnium virtutum exemplar evaſit. Illum idcircò ſibi ſucceſſorem ſanctus Mar Jacobus deſignavit, cujus ſuffragium monachi ſequuti, eumdem invitum ſerioque reluctantem coëgere demum, ut monaſterii hujus gubernationem ſuſciperet; eiſdemque cœnobitis ſuffragaturus Mar Jeſujabus Ninives tunc temporis Epiſcopus, pro laudati Joannis electione literas dedit, quum à quibuſdam monachis ejuſdem propoſitum intuentibus alius pro eo cœnobio præfectus poſtularetur. De hoc Joanne Sabadanas ſecundam ſcripſit Homiliam, quæ incipit, Quum pridem patris noſtri deceſſum proſequuti ſimus. Cæterùm evolutis ſex ferè menſibus, ſicut à ſenioribus accepi, quos adhuc ſuperſtites in hoc loco reperi, Joannes monaſterium iſtud reliquit, & clanculum ad provinciam Beth-Garmenſem aufugit, montemque ortum inter & auſtrum urbis Dakukæ poſitum tenuit: locum nempe quieti maximè accommodatum, in quo poſteà cœnobium conſtructum fuit, quod Ezechielis monaſterium appellans, accepto ab Ezechiele ejus fundatore nomine, qui Magiſtri noſtri Chodavæ Beth-Halenſis diſcipulus fuit, atque Abbatem Joannem jam ſenem aſſequutus eſt, multumque ejuſdem doctrina, probitate, converſatione, aſpectuque profecit, adeo ut operâ magiſtri noſtri Ezechielis, & Joannis Abbatis precibus ſanctum illud cœnobium ædificatum fuerit, in quo magiſter noſter Joannes poſtremum vitæ ſuæ diem clauſit, & in pace deceſſit. Ipſe autem magiſter noſter Ezechiel literas ad hoc cœnobium (Beth-Abense) dedit, quibus optare ſe ajebat, ut duo iſta monaſteria mutuam inter ſe charitatem ſocietatemque uſque ad ultimum mundi diem excolerent ac tuerentur. Id verò coram Deo affirmo teſtorque, hoc ipſum accepiſſe me à Narſete ſene, qui Bar-Dadjeſu cognominabatur ex oppido Ain-Barke: itemque à ſene altero monaſterii Ezechielis, quum puer literas exararem ad ſolium Patriarchale ſancti Mar Abrahæ Catholici Patriarchæ (qui ſcilicet ab anno Hegiræ 222. ad annum 238. ſedit.) Porrò inſtituta eo ſub tempore inter ambo illa monaſteria ſocietas permanſit adeo, ut Fratres ſuæ regionis proprios in ſuo ſolo tantùm naſcentes fructus aliaque ſimilia donaria inter ſe invicem tranſmittere in mutuæ charitatis argumentum ſolerent: in gratiam videlicet Abbatis Joannis, & ſancti Mar Jacobi, quoniam uterque ex eo loco originem traxerat.

Ex Epiſtola Jeſujabi Adjabeni ad monachos cœnobii Beth-Abenſis, cujus & Margenſis mox citatus meminit, conſtat, Jacobum illius cœnobii fundatorem, tàm Jeſujabo ipſi, quàm cæteris fratribus, quum morti proximus eſſet, præcepiſſe, ut Joannem hunc ſibi in præfectum cœnobii ſubrogarent, quem idem Jeſujabus teſtatur, ſeptuaginta annos ad eum uſque diem monachum egiſſe. Vide ſuprà pag 141.

Alius ab hoc Joannes Garmachita in epiſtola Simeonis Beth-Arſamenſis memoratur, Barſumæ Niſibeno, Acacio, Narſeti, aliiſque Scholæ Perſarum Edeſſenæ alumnis ſynchronus, qui poſteà Epiſcopus Beth-Sori in regione Garmæorum fuit: ille enim circa annum Chriſti 500. vivebat: noſter verò Joannes Jeſujabo Adjabeno & Georgio Patriarchis æqualis uſque ad annum 660. vitam produxit. Vide tom 1. pag. 352.

1 *Capita quæ de ſcientia appellantur*. Echell. perperàm, *capita de lectione ſcientiarum*; vocem ܕܩܪܝܢ *Dkerion*, quæ *lectionem* ſignificat, pro ܕܩܪܝܢ *Dakrea*, hoc eſt, *quæ appellantur*, interpretatus.

2 *Hiſtoriam Mar Chodavæ*. Echell. *hiſtoriam D. Cudæ Hovoi*. Hottinger. *Hiſtoriam Mor-Coudæ*. *Chodavet* ܚܘܕܐܘܝ vox Perſica eſt, *Divinumque* ſignificat, à themate خدای *Chodai* Deus. Fuit autem Chodaves celeberrimus in Aſſyria monachus, cœnobii Beth-Halenſis fundator, cujus operâ uſus eſt Georgius Patriarcha, ut Georgium Baſſorenſem Metropolitam ſibi conciliaret, Margenſi teſte, cujus verba ſuprà protuli pag. 152.

Unde

1 Cum oratione 1 ejus & hymnis. ܥܡ ܨܠܘܬܗ ܐܦ ܡܕܪ̈ܫܐ .

CAPUT CXXXVIII.

Abraham Beth-Halenſis.

2 Abraham quoque 2 ex Beth-Hale ܐܒܪܗܡ ܕܝܢ ܕܒܝܬ ܚܠܐ
3 Diſputationem 3 adversùs Tajos. ܘܕܪܫܐ ܕܠܘܩܒܠ ܛܝ̈ܝܐ .

CAPUT CXXXIX.

Salomon Epiſcopus Hadathæ.

4 Mar Salomon 4 Epiſcopus Ha- ܡܪܝ ܫܠܝܡܘܢ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܚܕܬܐ

Unde liquet Joannem, qui vitam Chodavæ ſcripſit, uſque ad initium Patriarchatus Georgii, hoc eſt, uſque ad annum Chriſti 660. vixiſſe. Jam verò quum Jacobus cœnobii Beth-Abenſis fundator obiit, & Jeſujabus Adjabenus Georgii ipſius præceſſor Epiſcopatum Ninives adhuc teneret, Joannes noſter annos ſeptuaginta in monaſtica vita egerat, eodem Jeſujabo teſte in epiſt. ad monachos Beth-Abenſes, cujus ſuprà memini. Præterea inter epiſtolas, quas idem Jeſujabus adhuc Epiſcopus ſcripſiſſe fertur, decima octava eſt ad Kamjeſum Abbatem, qui Paulo ipſius Joannis ſucceſſori in præfectura illius cœnobii ſubſtitutus fuit. Jeſujabus verò per annos ſaltem tres, quo Maremes Patriarcha ipſius præceſſor ſedit, Metropolita Moſulanus fuit; Eccleſiam autem Patriarchalem novem annos cum menſibus tribus rexit. Quum igitur Chodavæ hiſtoriam Joannes ſcripſerit, qui anno Chriſti ſexcenteſimo ſexageſimo ſub Georgio Patriarcha Jeſujabi Adjabeni ſucceſſore, ut mox dixi, vivebat; ſi annis ſeptuaginta, quibus idem Joannes monachum egerat, antequam Jeſujabus ex Ninivenſi Epiſcopo Moſulanus Metropolita fieret, adjiciantur tres anni, quibus idem Jeſujabus Moſulenſibus præfuit, novemque alii, quos in Patriarchatu egit, vixiſſe eum neceſſe eſt annos ſaltem duos ſuprà octoginta, ex quo monaſticum inſtitutum amplexus fuerat, adeoque ferè centenarium obiiſſe. Hinc *Senioris* cognomentum ipſi inditum fuiſſe exiſtimo. Amrus in vita Ananjeſu I. Patriarchæ, qui Joannem Georgii ſucceſſorem excepit, quum vexationes retuliſſet, quas idem Ananjeſus à Joanne Leproſo ſibi illatas ſubiit, eas à *Chodave* Abbate eidem Ananjeſu antea prædictas fuiſſe obſervat.

1 *Cum oratione ejus*, hoc eſt, Joannis de Chodave Abbate; *& hymnis*, de eodem Chodave. Exſtat Cod. Syr. Amiden. 7. *Carmen de S. Chodave in monte Izla, cujus cœnobium ſitum eſt in Maare vico*, opus fortaſsè Joannis Garmſchitæ. Vide tom. I. pag. 582.

2 *Abraham* cœnobii Beth-Halenſis, quod apud Haditham urbem haud procul à Moſulo ſitum eſt, monachus, Chodavæ ejuſdem loci Archimandritæ, cujus ſuprà memini, diſcipulus, circa annum Chriſti 670. claruit. Id verò cœnobium, quod Syris ܒܝܬ ܚܠܐ *Beth-Hale* dicitur, Arabicè دير الطين *Dair-Al-Tin*, hoc eſt, cœnobium luti appellari, ex Amro ſuprà obſervavi pag. 160.

3 *Diſputationem adversùs Tajos*, hoc eſt, Arabas: non *Mahometanos*, ut Ecchell. & Hottinger. perperàm interpretantur. Etſi enim Taji, ſeu Arabes, iidem poſteà cum Mahometanis fuerint; vox tamen illa gentem, non ſectam ſignificat; & fortaſsè Abrahamus Arabas Ethnicos, quales ante Mahometem & longo poſt tempore fuere, non Mahometanos confutavit. Idem Hottingerus pro voce ܛܝ̈ܝܐ, quæ apud Syros cum duplici — Jod ſcribitur, טייא hebraicis elementis cum — Het habet, nullo ſenſu.

4 *Salomon Epiſcopus Hadathæ*, quam Arabes حديثة *Haditham*, hoc eſt, *novam urbem* appellant, claruit ſub Patriarchis Jacobo, Ananjeſu, & Timotheo ab anno Chriſti 760. ad annum 780. de quo hæc Amrus in vita Jacobi Patriarchæ, qui Surino deturbato ſubſtitutus fuit. واعتل المنصور علة عظيمة واحضر اليه جيورجيس الجنديسابوري فانتفع واصح جوارحه واقام ببغداد سنتين واعتل واستاذن بعد ان خلف تلميذه عيسى عنده وكان ماهرا . فامتحنه المنصور فوجده كما ينبغي . فطالب المنصور بزيادة في الخراج وزاد ما يتعلق بروما البيع الى عيسى . وكان عماما . وحضره يعقوب ومعه ستة وثلثون اسقفا ولم يفكر بهم وكان يعطيهم يوما حتى ملوا . فلما تكرر هذا :

هذا : خوّفه شليمون اسقف الحديثة بالله وقال
انه شماس ويصنع هذا بالآبا . فزبره وتوعّده
بالمكروه . فقال له شليمون . يا يهوذا الثاني
متى ما يلحقك . فانهوا حاله الى ابن الطبّاخ
الكشكرى صاحب بيت المال . وصال المنصور
ثما بين النصارى واعلمه ان يعقوب وسوربن
متجاذبان الرياسة . فامر بحبسهما . فحبس يعقوب
وهرب سوربن وسلط المنصور عيسى بن شهلافا
على اهل ملته واطلق يده . فحمله جهله حتى
انه كاتب الاسافقة بحمل البرك اليه وان يقطعوا
كاروزة يعقوب وازال جماعة عن كراسيهم
بمخالفتهم له والباقون يحملون اليه ولا يخاف
الله جل اسمه . وانبسطت ايدى العمال على
النصارى وفارق بعضهم دينه . وطالب ابرهيم
ابن يحيى عامل الحديثة اهلها بكل ظلم وقلق مار
شليمون الاسقف لذلك وعزم على التظلم منه .
فقبض عليه خوفا من شكايته وضربه اثنين
واربعين سوطا وحلق راسه ولحيته وندم على ما
فعله وصالحه وازال ما طالب به اهل الحديثة .
وكان شليمون حرم بعض اهل الحديثة لاسباب
اوجبت ذلك . ومضوا الى عيسى بن شهلافا
وذكروا عنه العظايم وادّعوا ان مروان بن محمد
لما هرب من بين يدى السفاح خلف امواله
فى معسكره على الزاب وان الاسقف اخذ حملين
دنانير وانهى ذلك الى المنصور عيسى واغراه واحضر
الاسقف وساله فانكر وقال ان المسيح امر ان لا
تقتنى ذهبا ولا فضة ولا اواني فلماذا احمل
بالمال . فلم يصدّقه . فضُرب بالسياط فى عُمر مار
شمعون بالسن بتوصل عيسى ابن شهلافا المتطبب
وحمد الله على ما لحقه ولما اجتمع المنصور عند
اجتيازه بعمر باحالا بالرهبان تعجّب من حسن
صبرهم واستحسن تدبيرهم ورفع عنهم الخراج وامر
بمعاونتهم لضعفهم لانهم يضيفون
المجتازين من المسلمين . فاجتمع الى المنصور
الرووسا والاساقفة يسلونه فى امر يعقوب واطلاقه
واغاظه اذ راى فيهم شليمون اسقف الحديثة فامر
باعتقاله وفطركى اليعقوبية والملكية . وبقى
شليمون محبوسا ثم امر باطلاقه واخراجه وان يقيم
فى عمر باحالا واقام ثلث سنين ولما سال ابرهيم
المتطبب فيهم : امر المنصور بردهم بعض الاساقفة
الى كراسيهم . وعاد شليمون الى كرسيه . ثم قصد
عمر ابا هارون ببلد . فاقام سبع سنين ومات

ودُفن فيه ونقل من بعد الى عمر رَبّن افتخر ان .

Graviſſimo morbo correptus aliquando Al-Manſores Chalipha, *Georgium Gandiſaporenſem Epiſcopum medicum adhibuit: cujus operam utilem expertus, honorarium eidem in aula liberaliter conſtituit. Eo munere per biennium Georgius Bagdadi perfunctus, poſtmodum & ipſe morbo tentatus, miſſionem à Principe petiit, utque ipſius diſcipulus Iſa eodem in officio ſibi ſubſtitueretur, impetravit. Erat Iſa ſua in arte in paucis peritus. Ejuſque peritiam Al-Manſores explorari juſſit, factoque examine patuit eum talem eſſe, qualem oportebat eſſe Principis medicum. Chriſtianos nihilominus Al-Manſores graviſſimis exactionibus tributiſque vexavit: quodque ad Epiſcopos pertinebat, prædicto Iſæ, qui Diaconus erat, tradidit. Is verò poteſtate abuſus, Jacobum* Patriarcham, *qui cum Epiſcopis ſex & triginta ipſum ſalutatum advenerat, ne ſuo quidem conſpectu dignatus, accedentibus ad ſe Pontificibus manum deoſculandam porrigere auſus eſt. Compertam hominis ſuperbiam Salomon Hadithæ Epiſcopus divini judicii comminatione compeſcere tentavit, rem indignam eſſe inquiens, Epiſcopos à Diacono ita tractari. Quumque ab inſolentiſſimo Iſa indignis modis repulſus fuiſſet, additis inſuper ni linguam contineret minis; Epiſcopus, ohe alter Judas, repoſuit, ſequuturam propediem pœnam ipſe experieris. Cauſam interim ad Ben-Tabbachum Caſcarenſem ærarii præfectum Epiſcopi detulere: qui Almanſori de rebus Chriſtianorum percontanti ſuggeſſit, Jacobum & Surinum primatum inter ſuos ambire. Quomobrem mandavit, ut uterque in carcerem truderetur. Et Jacobus quidem captus, arctæ cuſtodiæ mancipatus fuit; Surinus verò lictorum manus fugâ prævenit. Iſa deinceps Scialaphæ filius genti ſuæ ſumma cum poteſtate præfectus fuit, qui eo inſolentiæ dementiæque provectus eſt, ut Epiſcopos publico decreto cogeret Eccleſiaſticas benedictiones* (decimas) *ſibi ſolvere, & Jacobi nomen è ſacris Diptychis expungere. Quidquod & non paucos Epiſcopos ipſius molitionibus abſiſtentes è propriis ſedibus amovit: reliqui ejus ſuperbiæ ſuccubuere. Adeò ſupremi Numinis metum ſuſanus homo exuerat. Inde itaque arrepta occaſione Mahometani locorum Rectores, Chriſtianos vexare cœperunt, ut complures à fide deſciverint religionemque mutare coacti fuerint. Sub eos dies Abrahamus Jabiæ filius Hadithæ gubernator iniquis vectigalibus miſeros cives exhauſit. Cujus inſolentiſſimam avaritiam quum Salomon ejuſdem urbis Epiſcopus ægerrimè ferret eamque frænare conaretur, Gubernator veritus, ne crimen ad Principis aures ejus operâ manaret, Epiſcopum rapi ad cuſtodiam juſſit: mox fuſtibus ſubjecit, productâ ad duas ſupra quadraginta plagas fuſtigatione. Capillos inſuper barbamque hominis raſit. Paulò poſt facti Gubernatorem pœnituit: & Epiſcopo reconciliatus, Chriſtianos ejuſdem ſubditos injunctis vectigalibus abſolvit. Alia poſt aliunde Salomoni moleſtia accerſita fuit. Nam quum Hadithenſium quoſdam à fidelium communione jure ſegregaſſet, ſceleſti homines ab ejus judicio ad Iſam Scialaphæ filium appellavere, & Epiſcopo graviſſimum crimen* inpe-

impegerunt; quod, ſcilicet, præteritis annis quum Meruanus Mahometis filius è Sapphabi Chaliphæ manibus evaſiſſet, ingentes opes in caſtris apud Zabam (fluvium in Adjabene, de quo Cellarius Geograph. antiq. tom. 2. pag. 766. & oppidum ejuſdem nominis, de quo vide tom 2. Biblioth. noſtræ pag. 459.) *depoſuiſſet, è quibus Epiſcopus duo jumenta pecuniis onuſta ad ædes ſuas abduxiſſet. Enimverò Iſa bujuſmodi occaſionem nactus, nihil prætermiſit, quo Al-Manſorem adversùs hominem ſibi infeſtiſſimum concitaret. Quocirca Epiſcopum Chalipha arceſſit, quæſtionique ſubjici jubet. Negavit ille id à ſe commitsi potuiſſe, ut qui à Chriſto mandatum accepiſſet, ne quidquam baberet, & auro argentoque & quovis divitiarum genere abſtinere juberetur: nihil enim in his fortunæ bonis utilitatis commodive ſibi eſſe ajebat. Chalipha bis minimè perſuaſus, Epiſcopum in monaſterio ſancti Simeonis fuſtibus cædi juſſit eodem Iſa medico Scialaphæ filio auctore atque inſtigatore. Epiſcopus tamen hæc paſſus, Deo gratias egit. Cæterùm quum aliquando Al-Manſores ad monaſterium Ba-Halenſe divertiſſet, monachorum ibidem degentium patientiam non parùm demiratus collaudatis eorumdem moribus, vectigalia quibus premebantur, non modo ſuſtulit, ſed & reditus ex publico ærario ad eorum inopiam ſublevandam ipſis aſſignari juſſit, eò quod Moslemanos* (Mahometicæ ſectæ profeſſores) *illac prætereuntes hoſpitio recipere ſolerent. Quum verò Al-Manſorem Pontifices & Epiſcopi adiiſſent, Jacobo abſolutionem libertatemque petituri, Chalipha Salomonem Epiſcopum Hadithenſem unàcum aliis præſentem conſpicatus, hominis temeritate commotus, illum unàcum Jacobitarum & Melchitarum Patriarchis ad carceres rapi juſſit:* (vide ſuprà p. 112. ubi de Cypriano Niſibis Epiſcopo, qui Jacobum Neſtorianorum, Georgium Jacobitarum, & Theodoritum Melchitarum Patriarchas è carcere dimitti curavit.) *ibidemque tandiu detentus fuit, donec eodem Chalipha jubente dimiſſus, & in monaſterium Ba-Halenſe relegatus eſt: indeque evoluto triennio, Abrahamo medico apud Chalipham agente, tùm ipſe, tùm reliqui Epiſcopi ad ſuas ſinguli Eccleſias poſtliminio redire. Poſtremo ad cœnobium Abbatis Aaronis apud Baladam profectus, ibidem poſt ſeptennium vivere deſiit, ibique conditus, poſteà ad monaſterium Raban Aphnimarani translatus fuit.*

Eadem quoad receſſum Salomonis in cœnobium Aaronis refert Margenſis lib. 4. hiſt. monaſt. cap. 5. 6. & 7. idque ſub Timotheo Patriarcha, non ſub Jacobo contigiſſe teſtatur: quod & Amrus ipſe confirmat in vita ejuſdem Timothei citatus ſuprà pag. 160. ubi Salomonem ſcribit cum Ephræmo Gandiſaporis, Sergio Maaltajæ, & Joſepho Maruenſi Epiſcopis Roſtamum Adjabenum metropolitam ordinaſſe. Sed Margenſem audiamus. [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Sciabriganus itaque ex caſtro Uzel, inquit, *oppidique Bet-Arughenſis accolæ quum intellexiſſent, ipſis inconſultis, perinde ac ſi in rerum natura non exiſterent, à Patriarcha proprium Epiſcopum Metropolitam inauguratum fuiſſe; jurarunt univerſi, ſe Jeſujabo nunquam obtemperaturos, ut qui ipſis minimè rogatis datus fuiſſet Epiſcopus. Eapropter Hadatham ad Mar Salomonem ejuſdem urbis Epiſcopum venere: adfuitque unàcum illis Joſephus Maris filius, nequiſſimus Marn Metropolita. Et quoniam Salomon devexam in ſenium ætatem cauſatus ad Synodum minimè acceſſerat, credidit Joſephus Maris filius illum facilè adverſùs Timotheum concitatum iri: proferebatque exemplum Ephræmi Elamitæ, qui Epiſcopos & Metropolitas ſuos, qui Timothei electioni minimè interfuerant, ad depoſitionem electi Patriarchæ in plena Synodo ſollicitabat. Prædictorum itaque Epiſcoporum auctoritate Sciabriganus ad ſuam nequitiam abuſus, ſanctum Mar Salomonem ſeduxit, quemadmodum olim Sibas Davidem, & mendax propheta Prophetam Dei, qui ex Judæa in Bethel venerat, decepere. Roſtamum ergo Honitæ Epiſcopum ambo adorti, ſuadent, ut Metropoleos Arbelæ Epiſcopatum occupet: quod factum eſt in cœnobio ad Tigrim poſito ſub caſtro, quod Hebræum dicunt, in tractu Ninivitico. Novum Epiſcopum Sciabriganus honorificè adductum, in cathedra Pontificali ſancti Kardagi collocavit, & in ejuſdem Eccleſiæ ejuſque proventuum & redituum poſſeſſionem propria auctoritate immiſit. Roſtamus Eccleſiæ opibus in omnem licentiam luxumque abuſus, compotationibus conviviiſque indulgere, & vitam quammaximè voluptuoſam agere inſtituit. Nec enim noverat infelix plagam capiti ſuo imminere nullo pharmaco ſanandam. Quum verò per eos dies Jeſujabus ad pagum Haiglam, mox Strenam profectus, Roſtami facinus didiciſſet, ad Timotheum ſcripſit in hæc verba. Hiccine, ajebat, tuus in amicum tuum amor, ut me hunc in modum deciperes, atque illuderes? A Cathedra quippe Ninivitica, quam tenebam, me eduxiſti: & iſta, quam mihi deſtinaveras, en privatus ſum. Quod reliquum*

Hadathæ [1] apud Moſul, Hi- | ܘܗܦܟ ܠܚܕܬܐ ܕܥܠ ܡܘܨܠ ܠܗܠܟܐ

liqnum eſt, ſacerdotium à te mihi traditum recipito; ego verò ad monaſterium meum, finem ibidem vitæ meæ poſiturus, regredior. Reſpondit ad hæc Timotheus. Vide, ne animo concidas, neve paveas à facie duarum iſtarum caudarum titionum fumigantium, qui inconſulto Patriarcha Metropolitam inſtituerunt. Adjabum interim pergito, & quæcumque te ſuſceperint, loca ingredere, ibique habitato. Siqua tibi obſtiterint, fac, ne tu cum illis contendas. Nec enim longe abeſt dies contritionis impiorum, ſed ſuperveniet ipſis malum feſtinat: quia judicabit Dominus populum ſuum, & in ſervis ſuis conſolabitur. Hæc quum legiſſet beatus Mar Jeſujabus, animo confirmatus eſt, & ad provinciam ſuam perrexit. Quum verò nec Sciabriganus ipſi occurriſſet, nec Arughithæ, juxta quod inter eos convenerat, ad Banichitas aſcendit, à quibus ſummo cum honore & lætitia pro merito ac dignitate ſuſceptus eſt: nec modo ab iſtis, ſed etiam ab omnibus Chriſtianis, qui montes Adjabenos incolunt, & à Chephtonitis eandem charitatem expertus, inde Margam progreſſus eſt; ibique manſit, Chriſtianos illic degentes identidem viſitans, ab iiſdem viciſſim cum lætitia exceptus & honorificè tractatus. Interea Roſtamus commeſſationibus operam dabat, convivas & compotatores adhibens primores pagi Uzel, crebroque ad eorum pagum ab ædibus ſuis ventitans, ubi mutuo ſe conſpectu colloquioque recreabant, conſtitutaſque compotationes ad omnem luxum inſtruebant. Inter hæc deliberabant, ut beatum Mar Jeſujabum ab iis, quæ tenebat, locis abigerent, ignari, ſe propediem ab ea ſpe atque deſtinatione maximo ſuo malo dejectum iri. Quum ergo Dei circa ſe longanimitate Roſtamus ad duritiem cordis abuteretur, neque cogitaret dicens: quanam tandem lege mihi fas eſſe putem Metropolitæ dignitatem obtinere, quum à Catholico ipſe minimè fuerim inſtitutus, aut ab eodem perfectus? quod autem à me per ſummam audaciam uſurpatum fuit, quo jure retineam? ſed velut alter Abſalom auſus eſt conſurgere adversùs patrem ſuum Orientis Primatem, confiſuſque conſiliis Achitophelis, Davidem perdere cogitabat. At enim dum hæc Roſtamus molitur, excitatus eſt tamquam dormiens Dominus, & percuſſit inimicos ſuos in poſteriora, & elegit Jeſujabum ſervum ſuum, & conſtituit eum præpoſitum ſuper univerſam domum ſuam. Accidit enim, ut Roſtamus per eos dies dum ſuperbo ſui faſtus mulo vectus ab obſcæno ſeceſſu, epuliſque impudicitiam redolentibus exſaturatus, domum ſuam repetit, ad ædes ſancti Kardagi diverteret. Hic verò adventantis hoſpitis conſpectu exciti undique viciniæ canes, hominem adoriuntur, unoque impetu è jumento deturbatum proſtratumque agmine facto invadunt, morſibus petunt, lacerant, & tantum non perimunt. Sic nempe olim Jezabelem impiiſſimam Prophetarum perſecutricem canes iidem dilaniarunt. Quod Roſtami infortunium longè lateque diffamatum admiratione metuque complevit univerſos: ſuntorcſque ejus inprimis confudit, conſiliaque & conſpirationem impiorum diſſipavit, qui cadit vino plenis aſſidentes, interim de nece juſti conſultabant. Sed & Mar Salomon cauſam ſcripſit, & Epiſcopatum dimiſit, & in cœnobium Rabaa Aaronis ſecedens, ibidem uſque ad finem vitæ permanſit. Joſephus verò Maris filius, impius Chriſtianæ religionis deſertor factus, ad ethnicos transfugit. Per hunc modum completa ſunt, quæ illis dudum fuerat comminatus religioſiſſimus Mar Timotheus: diem nempe contritionis illorum haud procul abeſſe, pœnamque commeritam eos minimè claudo ſequi pede.

Pergit Margenſis referre, Sciabriganum & Arughenſes ex iis quæ Roſtamo acciderant, pœnitentiâ ductos, poſt hujus interitum ad Jeſujabum ſimul perrexiſſe, eumque ad Metropolitanam Adiabenicam Sedem ingenti cum pompa reduxiſſe.

Quæ verò Margenſis hic Salomoni Hadathenſi, & Joſepho Marunnſi contigiſſe ſcribit; ob prædictum ſcilicet Roſtami infortunium eorum alterum dignitatem Epiſcopalem, alterum Chriſtianam fidem abdicaſſe; id, inquam, Amro repugnat, qui in vita quidem Jacobi Patriarchæ aliam cauſam refert, propter quam Salomon Al-Manſoris Chaliphæ juſſu primum in cœnobio Beth-Halenſi triennium, deinde in monaſterio Aaronis ſeptennium exegit, donec mortuus eſt; in vita autem Timothei affirmat Joſephum propter quaſdam cum eodem Timotheo ſimultates ipſiuſque Timothei acerbitatem, eò ſcilicet quod Epiſcopatu à Timotheo dejectus fuiſſet, à Chriſtiana religione defeciſſe. Vide ſuprà pag. 160. & pag. 207.

1 *Hadathæ apud Moſul*, nimirùm ad Tigrim fluvium; de qua Abulpheda in Tabul. geograph. num. 262 Alteram ejuſdem nominis urbem ad Euphratem idem Abulpheda memorat num. 258. & de priori quidem hæc ſcribit. ومنه الحديثة يقال لها حديثة الموصل وهى بلية على شاطى دجلة بالجانب الشرقى قرب الزاب الاعلى وقيل انها كانت قاعدة بلاد الموصل . . . قال العزيزى ومن تحت حديثة الموصل يصب الزاب الاكبر الى دجلة وبينها وبين الموصل اربعة عشر فرسخا ٭ *Hæc porrò Haditha ad Moſul appellatur: eſt enim urbecula ad ripas Tigris Ortum ſolis versùs propè Zabam ſuperiorem. Ferunt, priſcis temporibus Moſulanæ provinciæ eam caput fuiſſe. Scribit Azizius, ſub Haditha Moſulana Zabam majorem in Tigrim influere: eamque à Moſul urbe quatuordecim paraſangis diſtare.* De Haditha verò ad Euphratem. والحديثة موضعان احدهما هذه الحديثة التى من بلاد الجزيرة ويقال لها الحديثة على الفراة .

Hiſtorias edidit, — ܟܬܒ ܬܫܥܝܬܐ:
1 Et de monaſtico [1] inſtituto. — ܘܥܠ ܐܘܪܚܐ ܕܕܝܪܝܘܬܐ.

CAPUT CXL.

Jeſudadus Epiſcopus Hadathæ.

2 Jeſudadus [2] cjuſdem [3] loci — ܝܫܘܥܕܕ ܕܡܢܗ ܕܕܘܟܬܐ
3 Com- — ܣܡ

والثانية حديثة الموصل . والحديثة بلـد على فراسخ من الانبار في وسط الفـرات والما محيط بهـا ويقال لهـا حديثـة النورة .

Haditbas, inquit, *duas eſſe comperio: alteram, de qua hic ſermo, quæ ad Geziram* (hoc eſt, Meſopotamiam) *ſpectat, diciturque Haditba ad Eupbratem: alteram ad Moſul. Porrò Haditba oppidum eſt aliquot paraſangis ab Anbara diſtans, in medio Euphratis alveo poſitum, aquis circùm alluentibus cinctum. Haditbam Nuræ appellant.*

1 *De monaſtico inſtituto* ܥܠ ܐܘܪܚܐ ܕܕܝܪܝܘܬܐ: ad verbum, *de via monachatus.* Ecchellenſis perperàm legit ܥܠ ܬܘܪܚܐ, literas ܬ Tau, & ܘ Vau pro ܐ Aleph, & ܪ Reſc ſubſtituens: idque interpretatur *de pœnitentia monachali.* Hottingerus eandem vocem ܬܘܪܚܐ ex Ecchellenſi quidem deſcribit, ſed interpretari non audet: ſic enim de Salomone pag. 236. *Mor Schalomon Epiſcopus Hadethenſis* (*urbis novæ*) *ad latus Mauzolæ, hiſtoriam conſcripſit*, & ܐܘܪܚܐ *monachatus.*

2 *Jeſudadus* (hoc eſt, Jeſus dedit) Hadathæ Epiſcopus, ſub Theodoſio Patriarcha anno Chriſti 852. innotuit, cujus & in Patriarchatu competitor fuit, teſte Amro in Vita ejuſdem Theodoſii in hæc verba:

ثاذاسيوس من باجرمى واسامه سبريشوع استفا على الانبار ونقله الى مطرنـة جنديسابور ابرام نعيير كرخهم ولم يساعدوه ووقـع بينهم وانصرف الى باجرمى . فلما مات ابراهيم حضر بابى استف كشكر للحفظ على الرسم فحضر ثاذاسيوس وقال انا احق منك وتنازعا وابطلت القوانـين قول ثاذاسيوس فعاد الى باجرمى واجتمع الناس على الرسم لاختيار جاثليق . فاختار بختيشوع وابن ماسوية وابن الطيفورى يوحنا مطران دمشق وكان شيخا عالما ولما حضر فلج يوم احد القيامـة في الرازين وحمله تلميذه الى عمر ابا هارون ومكث اربع سنين ومات وكان يقول طول علـتـه [illegible] .

واختير بعده ميخايـل استف الاهواز وكان من كشكر عالم حسن الفهم . فلما حضر لحقته علـة في حلقه ومات . واختار ابراهيم بن نوح الانبارى وعثمان ابن سعيد صاحب بيت المال ابرهـيم استف تسر وكان عالما وانفذ الرسـل لاحضاره وقبل وصولهم لحقته علة في حلقه ومات . وعجب الناس من ذلك . وطالت المدة ورثت الجماعـة الاختيار الى ابراهيم بن نوح . فاختار ايشوعداذ استف الحديثة . فسال بختيشوع المتوكل بـسبب ثاذاسيوس فامر بتقليده . وسر النصارى بانعطاف المتوكل . واجتهد ابراهيم بن نوح في ازالة المتوكل عن ذلك ولم يمكن . وامتنع من كان راضيـا بايشوعداذ من المساعدة فبرم بختيشوع ورفق بهم واسيم في السنة الخامسة من خلافـة المتوكل وهى سنة ثمان وثلثين ومائتين للهجرة في يوم الاحد الثاني من سابوع الصيف واقام ابراهيـم بن نوح وشيعته على الكراهة وشكوا الى المتوكل حالـه وحيله بختيشوع في بابه فبغـضـه المتوكل وامر بالاستبدال بـه وانفذ الى بغداذ بعد شهر من تقلده وحبسه وجد في هدم البيع والدير بسرمنراى وعامـل النصارى باقبح معاملـة ومنع من استعمالهم في الاعمال السلطانيـة وصبروا على ذلك . وقيل ان السبب في ذلك امتناع بختيشوع من ايشوعداذ مع فضله ان ثاذاسيوس وضـع في نفسه انه يحرمه لتعريه . وحضر اسيامية ثاذاسيوس توما مطران باجرمى ومطران حلوان . ولما جلس رفق بداسيال مطران البصرة وسرجيـس مطران نصيبين ويعقوب مطران الرى واخذ خطوطهم ولم يبق

4 Compoſuit elucidationem 4 novi *Teſtamenti*, | ܥܒܕ ܢܘܗܪܐ ܕܕܝܬܩܐ ܚܕܬܐ .

Et ܘܡܠܠܐ

يبق الا ايشوعداد . وتصور انه يصطلح ابن ابو نوح وابراهيم بن نوح وشيعتهما مع الزمان

Theodoſius Ba-Germæ natus eſt, qui quum à Sabarjeſu Epiſcopatum Anbaræ obtinuiſſet, mox ad Gandiſaporenſem Cathedram translatus fuit. Hic verò Cellam eorum (hoc eſt, Sedem) *mutare adorſus, reclamantibus ejus loci chriſtianis & repetentibus, exorta ſeditione Ba-Germam profugere coactus eſt. Interea Abrahamus* (Patriarcha) *moritur, cujus vices quum Babæus Caſcaræ Epiſcopus ſecundùm canones depoſceret, obſtitit Theodoſius ejuſdem dignitatis competitor. Coorta inde inter utrumque pugna, Theodoſius causâ cecidit, ſacrorum canonum auctoritate convictus. Illo itaque Ba-Germam reverſo, coacta eſt Synodus ſecundùm canones pro electione Catholici. Joannem Damaſci Metropolitam Bochtjeſus, & Joannes Meſvæ filius, atque Iſrael Tipburenſis elegere, virum ſenem & doctum. Adfuit ille conſtituto die dignitatem initurus, quum repente inter divina myſteria apoplexiâ correptus concidit ipſo Dominicæ Reſurrectionis die. Inde à diſcipulo ad monaſterium Abbatis Aaronis deportatus, ibidem quadriennium cum morbo luctatus eſt, inter ægritudinis labores illud frequenter ingeminans, Juſtus es Domine, & recta judicia tua valdè. Eo ſublato, Michael Hazitarum Epiſcopus Caſcarâ oriundus electus fuit; vir doctrinâ & ingenii acumine atque perſpicaciâ ſpectabilis: qui quum ad inaugurationem veniſſet, ſchirantiâ extemplo ſuffocatus interiit: ſucceſſoremque habuit Abrahamum Teſræ Epiſcopum* (in al. cod. *pro* تسر Teſra, legitur كشكر Caſcara: ſed retinenda hæc lectio: nam Babæus, non Abraham Caſcarenſem Eccleſiam tunc regebat, quum hæc contigere, ut ex ſupradictis liquet) *virum doctum & eruditum, ejus electionem procurantibus Abrahamo filio Noe Anbarenſi, & Othmano Saidi filio ærarii præfecto. Sed & hunc mox ſchirantiæ morbus ſuſtulit, antequam miſſi ad eum novæ dignitatis nuncii perveniſſent. Res omnibus portento ſimilis viſa eſt. Inde metus ac trepidatio. Diu propterea novi Patriarchæ electio dilata. Demùm communi omnium Chriſtianorum ſuffragio Abrahamo filio Noë commiſſa fuit, ut quem vellet, nominaret. Nominavit ille Jeſudadum Hadithæ Epiſcopum:* (ex al. codice وكان من اهل مرو لعلمه وفهمه ايضا وحسن صورته *ejuſdem eruditionem, ſapientiam, & egregiam corporis formam admiratus: erat is ex Maru urbe oriundus.*) *Huic tamen electioni reſtitit Bochtjeſus, effecitque pro ea, qua valebat apud Chalipham Motuacchelum gratiâ, ut ad eam dignitatem Theodoſius regio mandato proveheretur. Quæ res chriſtianis gratiſſima accidit, quod ſibi reconciliatum Chaliphem arbitrarentur. Uni Abrahamo filio Noë minimè placuit, qui Motuacchelum à ſententia dimovere fruſtra conatus eſt: quin & ab ipſis ſuæ factionis hominibus, qui Jeſudadi electioni faverant, adnitente in primis Bochtjeſu, deſertus fuit. Theodoſius itaque ordinatus eſt Patriarcha anno quinto Motuaccheli Chaliphæ; Hegiræ ſcilicet trigeſimo octavo ſuprà ducenteſimum* (ex al. cod. *Græcorum anno centeſimo ſexageſimo quinto poſt milleſimum*, hoc eſt, Chriſti 854. Verum annus Hegiræ 238. anno Chriſti 852. non 854. reſpondet.) *Die dominica ſecunda Hebdomadæ Æſtatis* (hoc eſt, octava poſt Pentecoſten.) *Hæc tamen Abrahamum ejuſque factionem haudquaquam fregere, ſed per fas nefaſque adverſarios opprimere cogitarunt. Cauſa ad Chaliphem devoluta, Bochtjeſum falſi inſimulant, quaſi dolo & falſis delationibus eam electionem extorſiſſet. Confictis deinde criminibus Principis animum adverſùs Theodoſium adeò immutarunt, ut è veſtigio juſſerit hominem amoveri, & poſt unum à ſua electione menſem Bagdadum adduci, ibique publicæ cuſtodiæ mancipari. Edicta inſuper adverſùs Chriſtianos promulgavit, quibus Eccleſias cœnobiaque in Sarmaureja excindi mandabat: eoſdemque ſumma cum acerbitate tractavit, & ab officiis publicis amoveri juſſit. Quod Chriſtiani moderatè patienterque pertulerunt. Tanti mali cauſam fuiſſe exiſtimatum eſt Bochtjeſu adverſùs Jeſudadum, virum cæteroqui probum, odium; quodve Theodoſius ipſe illum* (Bochtjeſum) *chriſtianorum communione tamquam concubinarium privare cogitabat. Cæterùm ordinationi Theodoſii interfuere Thomas Ba-Germenſis Metropolita, & Metropolita Halavanæ; poſtquam autem cathedram tenere cœpit, ſibi adjunxit Danielem Metropolitam Baſoræ, & Sergium metropolitam Niſibis, atque Jacobum metropolitam Rajæ, utque ipſius electioni ſubſcriberent, obtinuit. Unus Jeſudadus ſupererat; ſperabatque Theodoſius, filium Abu Noë, & Abrahamum Noe filium temporis beneficio unàcum illorum factione, concepta odia ſimultateſque eſſe depoſituros.* Reliqua ex Barhebræo retuli tom. 2. pag 436 Quæ verò de Bochtjeſu hic narrantur ab Amro, in alio codice ad tempora Abrahæ Patriarchæ perperàm rejecta fuiſſe ibidem obſervavi.

3 *Ejuſdem loci*, ideſt Hadathæ Epiſcopus, cujus urbis mentio in capite præcedenti habita fuerat, ubi de Salomone. Codex noſter pro ܕܝܠܗ ܕܕܘܟܬܐ *Dilob-d-ducto*, perperàm habet ܕܕܝܠܗ ܪܕܝܘܬܐ *D-dileb radiuto*, nullo ſenſu. Ecchell. & Hottingerus, perinde ac ſi Jeſudadi id cognomentum, vel patria fuerit, latinè reddunt, *Diladructa*, ſeù *Deleb-dructa*.

4 *Elucidationem novi Teſtamenti*. Gabriel Sio-

1 Et librum 1 ſeſſionum Brevi & conciſo ſermone.	ܘܟܬܒܐ ܐܘܦ ܕܡܘܬܒܐ ܒܦܣܝܩܬܐ ܘܡܟܪܟܬܐ .

CAPUT CXLI.

Abu Noë.

2 Abu-Noë 2 ſolutionem Corani 3 3 Fecit 4 tempore ſuo: necnon diſ- 4 putationem Adversùs Hæreticos: 5 Aliaſque 5 perutiles lucubratio- nes.	ܐܒܘܢܘܚ ܫܪܝܐ ܕܩܘܪܢ ܥܒܕ ܒܙܒܢܗ : ܐܘܦ ܕܘܪܫܐ ܗܘ ܠܘܩܒܠ ܗܪ̈ܛܝܩܐ : ܘܡܐܡܪ̈ܐ ܐܚܪ̈ܢܐ ܡܘܬܪ̈ܢܐ .

CA-

Sionita Præfat. in Pſalterium Syriacum ab ipſo typis vulgatum hanc Jeſudadi, ſeu, ut ipſe vocat, Soadedi, auctoritatem de Syriaca Bibliorum verſione refert. ܡܦܩܢܘܬܐ ܕܝܢ ܕܟܬܒܐ ܩܕܝܫܐ ܠܣܘܪܝܝܐ ܗܢܐ ܛܟܣܐ ܩܢܬ . ܐܘܪܝܬܐ ܘܝܫܘܥ ܒܪ ܢܘܢ ܘܫܦܛܐ ܘܪܥܘܬ ܘܫܡܘܐܝܠ ܘܕܘܝܕ ܘܡܬܠܐ ܘܩܘܗܠܬ ܘܫܝܪ ܫܝܪܝܢ ܘܐܝܘܒ ܒܙܒܢܗ ܕܫܠܝܡܘܢ ܐܬܦܫܩܘ ܒܒܥܘܬܗ ܕܚܝܪܡ ܡܠܟܐ ܕܨܘܪ ܪܚܡܗ . ܫܪܟܐ ܕܝܢ ܕܥܬܝܩܬܐ ܘܕܚܕܬܐ ܒܙܒܢܗ ܕܐܒܓܪ ܡܠܟܐ ܒܝܕ ܒܛܝܠܘܬܗ ܕܐܕܝ ܘܫܠܝܚܐ ܐܚܪܢܐ . *Sacrorum Voluminum in Syriacum* ſermonem *tranſlatio hanc ordinem eſt adepta Pentateuchus, & Joſue Bar nun, & Judices, & Ruth, & Samuel, & David, & Proverbia, & Eccleſiaſtes, & Canticum Canticorum, & Job, tranſlati fuerunt tempore Salomonis rogatu Hirami Regis Tyri ejus amici. Reliqui verò libri Veteris pariter, ac novi Teſtamenti, tempore Abgari Regis Edeſſæ, curâ ac ſollicitudine Thaddæi, aliorumque Apoſtolorum*. Vide Barhebræum citatum tom. 2. pag. 279. & Waltonum in Prolegomenis ad Biblia Polyglotta pag. 89. ubi hanc Syrorum opinionem examinat.

1 *Libram ſeſſionum*. Ecchell. & Hottinger. perperàm, *Libros de judiciis*. Ex dictis ſuprà pag. 201. liquet, Patriarcham Ebedjeſum inſtituiſſe, *ut in tertia Defunctorum die ſeſſio fieret;* hoc eſt, preces unâ ſeſſione comprehenſæ recitarentur.

2 *Abu-Noë* diſcipulus Abrabæ claudi, de quo ſuprà dictum eſt pag 194. Timothei & Joſue Patriarcharum æqualis, claruit anno Chriſti 810. ab eodem Timotheo in epiſt. Synodica de librorum receptione laudatus his verbis: *Et hæc ſanè ſunt antiquorum regula, quæ noſtris quoque temporibus obtinet. Nam Ephræmus qui cathedram & thronum Flamitarum tenet, & ille alter pudicus caſtuſque Raban Moſes Presbyter & Doctor, tertius etiam doctus & acutus Abu-Noë lucubrationes ab ipſis elaboratas, antequam a quopiam viderentur, ad nos tranſmiſere.* Reliqua vide ſuprà pag. 82. & 164.

3 *Solutionem Corani*. Arabibus cum articulo القران *Al-coran* appellatur: impura ſcilicet Mahometanorum Lex, ſuris ſeù capitibus quatuordecim ſuprà centum comprehenſa, quem librum ex Arabico ſermone in Latinum accuratè convertit doctiſque confutationibus impugnavit vir clariſſimus Marraccius, qui hoc in opere omnes tàm antiquos quàm recentiores Scriptores meo judicio ſuperavit.

4 *Tempore ſuo*. Eccheil. *eodem quoque tempore*, nimirùm eadem ætate qua vivebat Jeſudadus, cujus mentio proximè habita fuerat. Ita & Hottingerus: utrumque autem ſenſum textus Sobenſis patitur. Nam ex ſuprà dictis, Jeſudadus anno Chriſti 852. quo Theodoſius Patriarcha inauguratus fuit, Hadathenſem Eccleſiam tenebat. Abu-Noë verò, qui Timothei & Joſue Patriarcharum, ut mox dicebam, æqualis erat, Theodoſii tempora attigiſſe potuit; quum ab initio Patriarchatus Timothei ad Theodoſium anni ferè ſeptuaginta duo effluxerint; Timothei ſcilicet anni 43. cum menſibus 7. Joſue 4. Georgii 7. Sabarjeſu 4. & Abraham 12. cum menſibus 10. Prætereà ut Abu-Noë Jeſudado ſynchronus dicatur, ſatis erat, ut unacum ipſo ſub præfatis Abraham, vel Sabarjeſu, aut Georgio Patriarchis vixerit; non neceſſum eſt, ut idem ad Theodoſii uſque tempora, quibus Jeſudadus ſenex erat, pervenerit. Nam ex iis, quæ ex Amro ſuprà retuli, veroſimilius videtur, Abu-Noë è vivis ante deceſſiſſe, quàm Theodoſius in Patriarcham inaugurаretur, quum in hujus inauguratione *filius Abu-Noë*, non Abu-Noë ipſe memoretur.

5 *Aliaſque perutiles lucubrationes*. Inter quas *Geſta Joannis Dilumitæ* ab hoc Auctore ſcripta teſtatur Margenſis lib. 2. hiſt monaſt. cap. 23. cujus verba ſuprà retuli pag. 185.

CAPUT CXLII.

Candius.

1 Candius [1] fecit ingens volumen
2 Diſputationis [2] & Fidei.

ܩܢܕܝܐ ܥܒܕ ܡܟܬܒܢܘܬܐ ܪܒܬܐ
ܕܕܘܪܫܐ : ܘܕܗܝܡܢܘܬܐ.

CAPUT CXLIII.

Joannes Ninivita.

3 Joannes [3] Ninivita edidit
Tomum unum Diſputationum.

ܝܘܚܢܢ ܢܝܢܘܝܐ ܐܟܬܒ ܗܘ
ܩܠܝܣܛܐ ܚܕܐ ܕܕܘܪܫܐ.

CA-

NOTÆ.

1 *Candius*, qui & Amro ابن كندا *Ebn-Canda*, hoc eſt, *Candæ filius*, ſub Joanne IV. Neſtorianorum Patriarcha Theodoſii nepote claruit anno Chriſti 893. Alius à *Candiis*, ſeù *Chindæis* duobus; Jacobo ſcilicet, & Mohammad, de quibus Abulpharagius in hiſt. Dynaſtiarum pag. 179. & Gelaleddinus Aſiuteoſis in chronico Ægypti. Nam Jacobus quidem, qui pleno nomine appellatur ابو يوسف يعقوب بن اسحق الكندى *Jacob pater Joſeph, Iſaaci filius, Chindæus*, ſeù *Al-Cendi*, ut vertit Pocockius, Mahometanus fuit, Abulpharagio teſte in hæc verba: *Jacobus Medicinæ, Philoſophiæ, Arithmeticæ, Dialecticæ, Muſicæ, Geometriæ, & Aſtronomiæ peritus fuit, ac in plerisque harum ſcientiarum libros celebres & tractatus longos compoſuit:* (Hottingerus in Biblioth. Orient. à pag. 221. ad pag. 232. ex Mohammad Iſacide refert ejuſdem Jacobi, quem Chindæum vocat, commentaria in Ariſtotelis Categorias, Perihermenias, Analytica priora & poſteriora, Sophiſtica & Poëtica: & pag. 240. Euſtathium ſcribit, quædam ex libro metaphyſicorum in gratiam ejuſdem Chindæi tranſtuliſſe.) *nec fuit inter Mohammedanos qui Philoſophiæ ſtudio apud homines adeò claruerit, ut Philoſophus nominaretur, præter Jacobum iſtum.* Mohammad verò, quem Aſiuteoſis inter Hiſtoricos, qui in Ægypto claruere, memorat, ejuſdem Jacobi fuit ex filio nepos, Joſephi ſcilicet filius. Utrique autem *Chindæi* ſeù *Al-cendi* cognomentum inditum eſt ex كندة *Chenda* vel *Chinda* Cuphæ vico, de quo idem Hottingerus in Bibliothecar. Quadripart. pag. 293. *Chendæ* Reges memorantur & in chronico Iſmaëlis Sciahinſchia, ex quo Abraham Ecchellenſis catalogum eorum in ſuum chronicon Orientale tranſtulit: ubi initium regni ipſorum paulò ante tempora Cavadis Perſarum Regis, Pherozis filii, fuiſſe fertur. At verò *Candius*, cujus hic meminit Sobenſis, Neſtorianus, non Mahometanus fuit, nec Arabicè, ſed Syriacè ſcripſit.

2 *Ingens volumen diſputationis & Fidei*: nimirùm, quæſtionum de re fidei. Ecchell. *ingens volumen Diſputationum, & Profeſſionem Fidei*, haud rectè. Non enim Fidei Profeſſionem, ſed tractatum de Fide ſcripſit Candius. Fortaſſe litera Vau, ܘ pro ܕ Daleth irrepſit.

3 *Joannes*, patre Bochtjeſu medico natus, Ninives & Moſul Epiſcopus creatus fuit à Patriarcha Joanne IV. Theodoſii nepote, anno Græcorum 1204. Chriſti 893. ut ex Amro retuli tom. 2. pag. 440. De ejus natalibus, hæc Barhebræus in chronico Syriaco fol. 77.

[illegible]

Hic verò Bochtjeſu Gabrielis filius Eccleſiaſticis legibus conculcatis, duas ſimul ancillas ſibi copulavit, ex quibus duos itidem filios ſuſcepit; alterum Gabrielem, (de quo vide to. 2. p. 315.) *Joannem alterum, qui Moſulanus Metropolita fuit*

Digitized by Google

Caput CXLIV.

Dadjeſu Patriarcha.

1 Dadjeſu [1] fecit in Danielem Commentarium admirabilem,	ܕܕܝܫܘܥ ܥܒܕ ܠܕܢܝܐܝܠ ܡܦܫܩܢܘܬܐ ܬܡܝܗܬܐ
Et	ܘܐܡܘܪܐ

fuit. Joannis meotionem facit & Amrus in Vita Joannis V. cognomento Bar-Abgare, & Abrahami, quorum prior ab anno Chriſti 900. ad annum 905. ſedit; poſterior verò obiit anno Hegiræ 325. hoc eſt, Chriſti 936.

1 *Dadjeſu* Patriarcha Babuæi præceſſor, ab anno Chriſti 430. ad annum 465. Seleucienſem Eccleſiam rexit, de quo hæc breviter Barhebræus in chronico Syriaco Par. 3. ubi de Primatibus Orientis. ܒܬܪ ܡܥܢܐ

ܕܕܝܫܘܥ . ܫܡܐ ܗܘ ܟܠܕܝܐ ܘܡܬܦܫܩ ܪܚܡܗ ܕܦܪܘܩܐ . ܗܢܐ ܓܒܪܐ ܟܐܢܐ ܗܘܐ ܘܩܕܝܫܐ . ܠܗ ܐܬܟܢܫܘ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܒܪܘܚܐ ܩܕܝܫܬܐ ܓܒܘܗܝ ܘܐܣܡܟܘܗܝ ܐܝܟ ܥܝܕܐ ܒܣܠܝܩ ܡܕܝܢܬܐ . ܘܒܬܪ ܩܠܝܠ ܐܬܐܟܠ ܩܪܨܘܗܝ ܠܘܬ ܡܠܟܐ ܘܐܬܚܒܫ ܙܒܢܐ ܣܓܝܐܐ . ܥܕܡܐ ܕܐܙܓܕܐ ܕܬܐܘܕܘܣܝܘܣ ܡܠܟܐ ܕܝܘܢܝܐ ܒܥܐ ܡܢ ܡܠܟܐ ܕܦܪܣܝܐ ܘܫܪܝܗܝ . ܘܟܕ ܒܥܐ ܡܢ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܢܬܠܘܢ ܠܗ ܫܘܠܛܢܐ ܕܢܫܒܘܩ ܪܫܢܘܬܐ ܠܐ ܐܬܛܦܝܣܘ ܠܗ ܐܠܐ ܒܒܥܘܬܐ ܣܓܝܐܬܐ ܒܥܘ ܡܢܗ ܕܠܐ ܢܫܒܘܩ ܠܡܕܒܪܢܘܬܐ ܕܥܕܬܐ . ܘܐܬܛܦܝܣ ܘܕܒܪܗ ܥܕܡܐ ܠܫܘܢܝܗ .

Poſt Marabochtum Dadjeſu. (Quod nomen Chaldaicum eſt, & Amicum Salvatoris ſignificat.) Hic autem vir erat juſtus & ſanctus: quem congregati Epiſcopi, in Spiritu ſancto electum de more in urbe Seleucia ordinarunt. Paulò poſt apud Regem accuſatus, in carcere aliquamdiu detruſus jacuit, donec Theodoſii Græcorum Imperatoris legatus Regem Perſarum pro ipſo deprecatus, eundem dimitti curavit. Quumque Epiſcopos rogaſſet, ut ſibi poteſtatem facerent dignitatem abdicandi, illi votis ejus minimè acquieverunt, ſed ſummis precibus exoravere, ne Eccleſiæ regimen dimitteret. Annuit ille, & Eccleſiam uſque ad obitum gubernavit.

Eadem fuſius narrantur apud Amrum.

داديشوع الجاثليق بعد فترة مرابخت ســـال سموبال اسقف طوس بهرام ان يمكن النصارى من نصب جـــاثلـــيق • وكان بهرام يحب هذا الاسقف • فاجتمع الابا والمومنون على نصـــبه داديشوع • ونصب ودبر الامر احسن تدبير ووشى به بعض الاساقفة المتقرسين لانـــه منعهم من المقام فى كراسيهم وحرمهم وقرفوه بالقبايح عند بهرام فامر بحبسه وضربه • وعند وقوع الصـــلح بينه وبين ثاداسيوس ملك الروم سال فى بابـــه فاطلق ومضى • فاقام بدير القبوت واستعفـــى من العود • فساله المومنين • وبعد جهد عـــــاد وصفح لكل احد معى فى مكروهه سوى الاساقفة المتقرسين وجدد حرمهم وثبت القوانيـــن وجرت ايامه على سداد ومات ودفن بالحيرة كما وصى • ومدته خـــمـــســـة وثلثون ســـنـــة

Dadjeſu Catholicus, inquit. *Poſtquam Marabochtus dejectus fuiſſet, Samuel Tuſæ Epiſcopus Beheramum* (ſeù Vararanem Jezdegerdis filium Perſarum Regem) *rogavit, ut Chriſtianis Catholicum inſtituendi poteſtatem faceret. Hunc autem Epiſcopum Beheramus diligebat.* (cauſam in al. Cod. idem Amrus hanc reddit:

لانه كان قد حفظ بحسن تدبيره حدود البلاد فى طوس وخراســـان من تطرف الاعـــــدا ودخولـــهـــم ارض فـــــارس

Quoniam, inquit, *prudentia conſilioque ſuo fines regionum Tuſæ & Choraſanæ ab incurſionibus hoſtium defenderat, eoſque ne Perſidem invaderent, prohibuerat.*) *Congregati igitur Epiſcopi & fideles, Dadjeſum elegerunt: qui ordinatus eſt* (in al. Cod. *anno Græcorum* 741. *Beherami* 4. Chriſti ſcilicet 430.) *optimique Rectoris partes in gubernanda Eccleſia implevit. Nihilominus Epiſcopi quidam ab ipſo Sedibus dejecti & à fidelium communione ſegregati*, (propter ſchiſma ſcilicet, quod in Eccleſiam unàcum Marabochto induxerant) *graviſſimum ei crimen apud Beheramum impegere: qui illum in carcerem detrudi fuſtibuſque ſubjici juſſit. Pace tandem Beheramum inter & Theodoſium Romanorum Imperatorem factâ*, legato ejuſdem Theodoſii apud Behesamum agente, *è carcere* Dadjeſu *dimiſſus, in cœnobium Chibotæ*, hoc eſt, *Arcæ ſe recepit*: (monaſterium Arcæ in ſummitate montis Cardoi ſeù Ararat ubi Arca Noë conſederat, à Syris Neſtorianis inhabitatum, memorat Dionyſius in chronico

1 Et librum Regum, & Siracidæ
Tribus [1] tomis expoſuit.

ܘܡܠܟܐ ܡ̈ܠܟܐ ܘܒܪ ܣܝܪܐ
ܒܬܠܬܐ ܦܢܩ̈ܝܬܐ ܦܫܩ ܗܘܐ .

CAPUT CXLV.

Cyriacus Epiſcopus Niſibis.

2 Cyriacus [2] fecit expoſitionem
3 Fidei [3], & Sacramentorum.
4 Et cauſam Nativitatis [4] & Epiphaniæ.
Et Commentarium in Paulum.

ܩܘܪܝܩܘܣ ܥܒܕ ܦܘܫܩܐ
ܕܗܝܡܢܘܬܐ ܘܕܐܪ̈ܙܐ :
ܘܥܠܬܐ ܕܒܪܝܐ ܘܕܢܚܐ :
ܘܡܦܫܩܢܘܬܐ ܕܦܘܠܘܣ .

CAPUT CXLVI.

Simeon Caſcarenſis.

5 Simeon [5] Bar-Tabache fecit
Librum Eccleſiaſticæ *hiſtoriæ*.

ܫܡܥܘܢ ܒܪ ܛܒܚܐ ܥܒܕ
ܟܬܒܐ ܕܐܩܠܣܝܣܛܝܩܐ .

CA-

nico ad anoum Græcorum 1077. Vide tom. 2. pag. 113.) *& dignitatem abdicare omninò conſtituit. Verùm à fidelibus exoratus, ægrè tandem paſſus eſt ad ſuam Sedem redire, omnibus qui ipſum vexaverant, data erroris venia: præter Epiſcopos olim dejectos, in quos ſententiam anathematis confirmavit, & ſacrorum canonum robur firmum manere juſſit. Quumque reliquos vitæ dies tranquillè egiſſet, deceſſit* (al. Cod *anno Græcorum* 776. Chriſti 465.) *Hirtæ conditus, quemadmodum præceperat. Sedit annos quinque ſuprà triginta.* Hæc Amrus.

Synodum à Dadjeſu habitam refert Eliaa in Nomocanone, cujua memini tom. 2. pag. 508. Ejuſdem Synodi Canones è Syriaco in Arabicum cooverſi exſtant ioter Orientalium Synodoa tom. cit. pag. 507 de quibus infrà ſermo erit.

1 *Tribus tomis*: quorum altero Danielem, altero librum Regum, tertio Siracidem, boc eſt, Eccleſiaſticum, expoſuit.

2 *Cyriacus* Niſibis Epiſcopos, mortuo Gregorio Patriarcha, auctor fuit Babæo archimandritæ, ut Eccleſiam regeret, donec novus Præſul eligeretur, ut ex Margenſi retuli ſuprà pag. 92. Idem circa annum 630. unàcum Jeſujabo Gadalenſi Patriarcha aliiſque Epiſcopis à Siroë Perſarum Rege pro pace cum Romaois facienda allegatus fuit, eodem Margenſi teſte, cujna verba protuli pag. 106. Alter Cyriacus cœoobii Beth-Abenſia archimandrita, à Timotheo Patriarcha Epiſcopus Baladæ creatus fuit, de quo vide Margenſem lib. 4. hiſt. monaſt. à cap. 15. ad cap. 25.

3 *Expoſitionem Fidei*, hoc eſt, Symboli. Exſtat anooymo auctore (Neſtoriano tamen) Cod. Syr. 15. Vide tom. 2 pag. 497.

4 *Cauſam Nativitatis & Epiphaniæ*. In idem argumentum ſcripſit ante Cyriacum Thomas Edeſſenua, de quo Sobenſia in hoc catalogo. Vide ſuprà pag. 86.

5 *Simeon Caſcarenſis*, cognomeoto *Bar-Tabache*, ſeù ut Ecchell. legit, *Bar Tabobe*, (malè Hottinger. pag. 236. *Bar-Zabobo*,) hoc eſt, *filius laniorum*, ſivè *coquorum*, ut vertit Amrua, qui ejuſdem Simeonis meminit in Vita Jacobi Patriarchæ, publico ærario præfectus erat ſub Al-Manſore Chalipha anno Chriſti 754 ut dixi ſuprà pag. 206. Nam Babylonii Chaliphæ ſeù Mahometanorum in Aſſyria Imperatores, ut ex Amro aliiſque Scriptoribus liquet, Chriſtianoa cujuſcumque gentis & ſectæ, ſed Neſtorianoa potiſſimùm, medicos, ſecretarioa, & præfectos tàm publico ærario regiiſque ædibus, quàm civitatibus totique etiam regno adhibebant. Unum pro exemplo affero quod de Motadedo Calipha ſcribit idem Amrua io Vita Joannia IV. Patriarchæ. وظهر من نعم الله على النصارى بحسن راى المعتضد فيهم مـا شكروه

CAPUT CXLVII.
Meſſias-Zacha, ſeù Jeſu-Zacha.

1 Meſſias-Zacha [1] compoſuit ſimiliter ܡܫܝܚܐ ܙܟܐ ܐܦ ܗܘ ܣܡ ܕܡܘܬܗ
2 Exactam *Hiſtoriam* [2] Eccleſiaſticam. ܡܟܬܒܢܘܬܐ ܥܕܬܢܝܬܐ ܚܬܝܬܬܐ.

CAPUT CXLVIII.
Mar-Atkenus monachus.

3 Mar-Atkenus 3 monachus ܡܪܝ ܐܬܩܢ ܕܝܪܝܐ

Diſ- ܘܐܦ

شكروه فان جماعة من المسلمين كتبوا سعاية فى عبدالله ابن سليمن الى المعتضد واغروا به وحكوا ميله الى النصارى . واتصل الخبر بعبدالله فجزع ودخل على المعتضد فدفع اليه الرقعة . فاعتذر وقال . ما وليت نصرانيا سوى عمر ابن يوسف للانبار والجهابذة يهود ومجوس ولعقدت عليهم لثقتهم لا ميلا اليهم لكن لثقتى بهم . فقال له المعتضد . اذا وجدت نصرانيا يصلح لك فاستخدمه . فهو امن من اليهود لان اليهود يتوقعون عود الملك اليهم . وامن من المسلم لانه بموافقته لك فى الدين يروم الاحتيال على منزلتك وموضعك . وامن من المجوس لان المملكة كانت فيهم . ووصاه بالاحسان اليهم وخرج مسرورا .

Enimverò, inquit, *Dei beneficio, optimoque Motadedi conſilio factum eſt, ut Chriſtianis id accideret, de quo gratias Deo retulere. Nam quidam Moslemani* (ſectæ Mahometicæ profeſſores) *Abdallam Salomonis filium apud Motadedum detulerunt, quod in Chriſtianos plus juſto propenderet. Quumque Abdalla id reſciviſſet, fidentèr Motadedum adjit. Porrigit ille legendum Abdallæ ſupplicem libellum,* quo à Mahometanis accuſabatur. *Tùm verò Abdalla factum excuſans, nullum*, inquit, *Chriſtianum præfeci, excepto Omaro Joſephi filio, quem Anbaræ præfectum conſtitui, & præter Giababedos* (ideſt *Giababad*, ſeù *Giugabad* ditionis Niſibenæ incolas, unde Machicham Patriarcham ortum duxiſſe obſervavi to. 2. p. 455.) *Judæos Magoſque, quorum operam idcircò adhibui, quod fideles ipſos judicarem, non quia erga illos propenſior eſſem. Cui Motadedus: imò verò, inquit, quemcumque tibi utilem Chriſtianum deprehenderis, ejus operâ utere. Eſt enim fides ejus, quàm Judæorum, Moslemorum, Magorumque major. Nam Judæi quidem regnum ad ipſos deventurum præſtolantur; Moslemi verò quum in eadem tecum religione ſint, locum tuum dignitatemque uſurpare ſatagent: Magi denique regnum ad ipſos olim pertinuiſſe ajunt. Præcepit itaque Abdallæ Motadedus, ut Chriſtianis benevolum ſe præberet, eumque pro confecto negotio lætum dimiſit.* Hęc Amrus. Eadem fuit & Soltanorum Ægypti cum chriſtianis illius Regni conſuetudo, quos à Proceribus & Soltano ipſo in aulico miniſterio adhibitos fuiſſe colligitur ex Hiſtoria Patriarcharum Alexandriæ, & ex Mahometanis ipſis Scriptoribus.

1 *Meſſias-Zacha* (Hottingero *Meſicho-Zacho*,) hoc eſt, *Chriſtus vicit*, monachus fuit cœnobii Izlenſis, qui quum ſub Babæo archimandrita circa annum Chriſti 590. ejus monaſterii cœnobitę in diverſas Aſſyriæ partes diſperſi fuiſſent, in locum quem Daſeo ܕܐܣܘ dicunt; unàcum Abrahamo perrexit, ibique cœnobium condidit, quod ex ejus nomine ܕܝܪܐ ܕܪܒܢ ܙܟܐ ܝܫܘܥ *cœnobium Raban Zacha-Jeſu*, vel abſolutè ܕܝܪܐ ܕܒܝܬ ܪܒܢ *cœnobium Beth-Raban*, hoc eſt, *magiſtri noſtri*, appellatum fuit. Ejus meminit Margenſis lib. 1. hiſt. monaſt. cap. 14. & lib. 2. cap. 19. Geſta ejuſdem ſcripſit Sabarjeſu cognominato Roſtamus rogatu Abbatis Kardagi Syncelli Jeſujabi Adiabeni Patriarchæ, eodem Margenſi teſte lib. 2. cap. 17. ubi modò ܙܟܐ ܝܫܘܥ *Zacha-Jeſus*, modò ܝܫܘܥ ܙܟܐ *Jeſu-Zacha*, appellatur.

2 *Hiſtoriam Eccleſiaſticam*: cujus meminit Margenſis lib. 1. cap. 23. ubi ex eâdem Jeſu-Zachæ hiſtoria narrat, Jacobum cœnobii Beth-Abenſis fundatorem, qui unàcum Jeſu-Zacha in Izlenſi monaſterio vixerat, anno Græcorum 906. Choſroæ Perſarum Regis 5. ex Izla in Beth-Abe adveniſſe.

3 *Mar-Atkenus* (ideſt, *Dominus diſpo-*

fuit

1 Diſputationem [1] Fratris ſapientis,	ܘܕܘܪܫܐ ܕܐܚܐ ܚܟܝܡܐ :
2 Pluresque [2] Epiſtolas	ܘܐ̈ܓܪܬܐ ܣܓܝ̈ܐܬܐ
Compoſuit de regimine: alia-	ܥܒܕ ܠܗ ܘܕܡܕܒܪܢܘܬܐ
3 que [3].	ܘܐ̈ܚܪܢܝܬܐ .

CAPUT CXLIX.

Georgius Neſræus.

4 Georgius [4] Neſræus compoſuit	ܓܝܘܪܓܝܣ ܢܫܪܝܐ ܥܒܕ
Librum de obedientia.	ܟܬܒܐ ܕܡܫܬܡܥܢܘܬܐ .

CA-

fuit,) cognomento [illegible] *Vellens barbam*, Izlenſis cœnobii primùm monachus, in Aphnimarani poſtea monaſterio ſub eodem Aphnimarann dies elauſit. Ejus mentio apud Margenſem lib. 2. hiſt. monaſt. cap. 13. 16. & 29 ubi ex Eccleſiaſtica ejuſdem hiſtoria quædam profert de rebus geſtis Georgii Patriarchæ, & Joſephi Abbatis. Hæc autem ſunt Margenſis verba. Poſtquam cap. 13. de manſuetudine Georgii Patriarchæ diſſeruiſſet, qui cognominem Niſibenum Epiſcopum adiit, ut ſibi ipſum conciliaret, [illegible]

Hæc omnia, inquit, *dilecte Mar Ebedjeſu, ex Eccleſiaſtica accepi hiſtoria caſti Mar-Atkeni, cognomento Vellentis barbam, qui ex magno cœnobio fuit*. Cap. 16. ex ejuſdem Mar-Atkeni hiſtoria oſtendit, Georgium Patriarcham eodem anno ſedere cœpiſſe, quo regnum Arabum iniit Haſanus Ali filius, eodemque, quo ille, anno deceſſiſſe. Vide ſuprà pag. 153. Denique cap. 29. quum Joſephum Abbatem ſcripſiſſet ſub Saliba-Zacha Patriarcha è cœnobio Beth-Abenſi profugiſſe, aliudque monaſterium apud Baladam urbem condidiſſe, ſubjungit: [illegible]

Ego autem hæc omnia accepi ex hiſtoria ejuſdem Sancti (Joſephi) *quam ſcripſit caſtus Mar-Atkenus aſceta ex ſacro magiſtri noſtri Aphnimarani cœnobio*.

1 *Diſputationem Fratris ſapientis*. hoc eſt, titulo *Fratris ſapientis* inſcriptam.

2 *Epiſtolas de regimine*: id eſt, de inſtitutione monaſtica.

3 *Aliaque*; nimirùm *Eccleſiaſticam hiſtoriam*, & *Vitam Joſephi Abbatis*, de quibus ſuprà. Ecchell. & Hottinger. perperàm legunt, *Epiſtolas de regimine aliaque*.

4 *Georgius Neſræus* (Ecchell. *Naſraia*: Hottinger. *Naſchraita*,) ex vico Adiabenes, quam *Neſram* ܢܫܪܐ, hoc eſt, *Aquilam* appellant, cognomento ܒܪ ܨܝ̈ܕܐ *Bar-Saiade*, hoc eſt, *filius piſcatorum*, ſub Ananjeſu Patriarcha, de quo ſuprà pag. 154. circa annum Chriſti 690. cœnobio Beth-Abenſi præfuit: de quo hæc Margenſis lib. 2. hiſt. monaſt. cap. 20. [illegible]

De aliis Archimandritis, qui huic cœnobio (Beth

(Beth-Abenſi) *præfuere. His, quæ hactenus ſcripta ſunt, ſubjungere volebam præclarè geſta ſanctorum Patrum, qui eos in hoc ſacro cœnobio exceperunt; Raban, inquam, Georgii Adiabeni, cognomento Bar-Sajadæ, & Sumæ ejuſdem fratris, & Abbatis Natanaëlis, & Abbatis Salibæ, & Raban Gabrielis cognomento Sephrunæ: quorum ſacra corpora in tricliniio condita ſunt. Verùm quum ante nos Mar-David Epiſcopus, ejuſdem cœnobii olim monachus, de iis aliiſque regni Cuznnbiri fidelis ex Baſoſa pago jam ſcripſerit, ad reliquos accedo, quorum hiſtoriæ nondum literarum monumentis conſignatæ ſunt.* Idem Margenſis conſcriptum à Davide Epiſcopo de Georgio cæteriſque monachis librum, titulo *Paradiſi* prænotatum fuiſſe teſtatur, in eoque primum locum hiſtoriam ipſius Georgii tenere.

[illegible]

In eo libro, inquit cap. 24. *quem religioſiſſimus David compoſuit & Paradiſum parvum nuncupavit, cujus primum caput geſta continet magiſtri noſtri Georgii Bar-Sajadæ Abbatis.* Reliqua vide ſuprà pag. 185. In vita verò Babæi Archimandritæ, quum lib. 1. cap. 27. narraſſet, Cyriacum Niſibenum, Jonadebum Adiabenum, & Gabrielem Beth-Seleucienſem Epiſcopos eidem Babæo præcepiſſe, ut Diœceſim Patriarchalem viſitaret regeretque, donec novus Patriarcha eligi poſſet, quem Choſroës Perſarum Rex fieri vetabat; ſubjungens cauſam, cur id munus ab iis Epiſcopis Babæo commiſſum fuerit, hæc de Georgio Abbate ſcribit cap. 28.

[illegible]

[illegible]

Idem contigit & in ſacro cœnobio Raban Salibæ, quod apud Haiglam pagum ad fluvium Deglatam (Tigrin) *ſitum eſt. Nam quum cœnobii illius fratres monachi, & aſcetæ Abas, Thomas atque Burita apud ſanctum Mar Ananjeſum Catholicum* (Patriarcham) *in cœnobio ſancti Jonæ Prophetæ apud Niniven commorantem ab æmulis quibuſdam, qui ipſis morum probitatem aſceticumque in clauſtris vivendi genus invidebant, falsò delati fuiſſent, quod Meſſalianorum errores tenerent; Ananjeſus rem hujuſmodi maturo examine perpendendam ratus, per literas illos arceſſit: quumque adfuiſſent, quoniam, inquit, iis, fratres, quæ ad Aſcetarum regimen ſpectant, me immiſcere haud conſuevi, ideo comperta mihi minimè ſunt, de quibus arguimini; ſed en ad ſodales veſtros ejuſdem inſtituti ſectatores referri oportet Eos itaque ad noſtrum hoc Beth-Abenſe cœnobium miſit; datis etiam hac de re ad cœnobitas literis. Erat autem ejus cœnobii Archimandrita ſanctus Mar Georgius Bar-Sajade; cœnobitarum verò ſenior Abbas Natanaël, & Abbas Saliba, & Abrues, & Gabriel cognomento Sephruna, aliique complures: qui quum illos benignè examinaſſent, operationeſque divinæ gratiæ quibus agebantur ab omni errore alienas deprehendiſſent, abſolutos ad Mar Catholicum remiſere. Ita tandem ejuſdem Catholici juſſu ad cellas ſuas, cunquam à pravis opinionibus immunes, beati illi redierunt.* Hæc Margenſis.

CAPUT CL.

Enos Epiſcopus Anbaræ.

1 Enos [1] quoque Pheroz-Sapor (*edidit*) Orationes Paracleticas, aliaque id genus.	ܐܢܘܫ ܐܦ ܗܘ ܦܝܪܘܙܫܒܘܪ ܥܒܕ ܨܠܘ̈ܬܐ ܕܒܘܝܐܐ ܡܫܝܢܐ܂

CAPUT CLI.

Bud Periodevtes.

2 Bud [2] Periodevtes edidit	ܒܘܕ ܦܪܝܘܕܘܛܐ ܣܡ ܟܕ
Orationes de fide:	ܨܠܘ̈ܬܐ ܥܠ ܗܝܡܢܘܬܐ܆
3 Et adversùs Manichæos, [3]	ܘܠܘܩܒܠ ܡܢܝ̈ܢܐ܆
Et adversùs Marcioniſtas:	ܘܠܘܩܒܠ ܡܪܩܝܘܢܝ̈ܐ܂

Item ܐܦ

NOTÆ

1 *Enos* Epiſcopus *Pheroz-ſapor*, ſeù *Anbaræ* (de qua vide differt. de Monophyſitis præfixam tom. 2.) ſub Joanne Narſetis filio Patriarcha claruit circa annum Chriſti 890. Alius fuit ejus nominis *Enos* Patriarcha, Joannis Narſetis præceſſor, de quo vide tom. 2. pag. 439.

2 *Bud*, ſivè Buddas, *Periodevtes*, hoc eſt, *Presbyter Circuitor* ſeù *Viſitator* (Ecchell. & Hottinger. malè reddunt, *Periodista*,) ſub Ezechiele Patriarcha circa annum Chriſti 570. vivebat: Chriſtianorum in Perſide finitimiſque Indiarum regionibus curam gerens. Hinc ſermonem Indicum calluiſſe dicitur, ex quo librum Calilagh & Damnagh Syriacè reddidit. Chriſtianos autem in Perſide & India ab antiquis temporibus viguiſſe, docent Chaldæorum hiſtoriæ. Munus verò *Periodevtarum* in Eccleſia Syriaca ad hanc uſque diem vigere, liquet ex ejus gentis Pontificali. Morinus in lib. de ſacris Ordinationibus Par. 2. de Ordinationibus Syrorum Maronitarum, nomen ܦܪܝܘܕܘܛܐ *Periodevtæ*, cujus ordinationis ritus à pag. 410. deſcribitur, ubique *Archipresbyterum* interpretatur, & pag. 497. hanc adnotationem ſubjicit. *Dictio* ܦܪܝܘܕܘܛܐ, aut ܦܪܝܘܕܘܛܐ, *Syris Archipresbyterum ſignificat: ſignificatio petita videtur à* ܦܪܘܕܐ, *quod vigilantem ſignificat, quia ipſius munus eſt Presbyteris invigilare. Archipresbyterum ſignificare, ex verbis ritus lector facilè colliget.* Hæc ille. Verùm non advertit vir doctus vocem eſſe Græcam, non Syriacam: quod enim Græcis eſt περιοδευτής, hoc eſt, *Circuitor*, id Syris ܣܥܘܪܐ *Saura*, ſeù *Viſitator*. Sed de his alibi.

Tres alii *Buddæ* à noſtro diverſi occurrunt. Primus *Buttas* ſivè *Buddas*, cujus meminit Clemens Alexandrinus Strom. lib. 1. Philoſophorum Indiæ præceptor, quem propter inſignem virtutem ut Deum honorarunt. Alter *Budda* ſeù *Terbinthus*, Scythiani diſcipulus, & Cubri ſivè Manetis præceptor, qui in Perſide periit, poſtquam ſcripta magiſtri ſui, tamquam à ſe compoſita, in vulgus emiſiſſet: Evangelium ſcilicet, Myſteria, Theſauros, & Capita, de quibus S. Epiphanius, Theodoritus, & Socrates. Tertius denique *Buddas*, ſeù *Baddas*, vel *Addas*, Manetis diſcipulus, in Syriam à præceptore miſſus ad inficiendos Manichæorum erroribus populos. Vide Caveum in hiſtor. liter. tom. 2. pag 34. & ſeqq.

3 *Adversùs Manichæos & Marcioniſtas:* in Aſſyria, Perſide, & India frequentes olim hæreticos. Nam *Scythianus* quidem Manichæorum pater ex Arabia in Indiam profectus, ibi venenum doctrinæ ſuæ propinavit, antequam in Ægyptum regrederetur. *Buddas* verò ſeù Terbinthus ejuſdem Scythiani ſervus, diſcipulus, & hæres, mortuo Hieroſolymæ præceptore, in Perſidem abiit, ubi periiſſe fertur. *Manes* denique Buddæ di-

Item quæſtiones Græcas	ܐܦ ܫܘ̈ܐܠܐ ܝܘ̈ܢܝܐ
1 Nuncupatas Aleph [1] Mighin.	ܕܡܬܩܪܝܢ ܐܠܦ ܡܓܝܢ :
Ipſe quoque interpretatus eſt ex Indico *ſermone*.	ܘܗܘ ܦܫܩ ܡܢ ܗܢܕܘܝܐ
2 Librum Calilagh [2], & Daminagh.	ܟܬܒܐ ܕܩܠܝܠܓ ܘܕܡܢܓ .

CA-

diſcipulus, genere Perſa, in Aſſyriam & Meſopotamiam ſe recepit, ubi celeberrimam cum Archelao Epiſcopo diſputationem habuit. Hioc adversùs eam ſectam (præter Græcos & Latinos Patres) Syri complures ſcripſere, ut S. Ephræm, Paulonas, Daniel Rheſinæ, Natanaël, & Bud Periodeutes, de quibus Sobenſis in hoc Catalogo. Manichæorum cauſa in Chriſtianos perſecutio aliquando efferbuit, ut narrat Amrus in Vita Papæ, qui S. Simeoni Barſabōæ martyri præceſſit. وكان في ايام هذا الاب عدة من الملافنة يقاومون اهل سيمون ومرقيون وماني وغيرهم . والملك فلما شاهد الجثالقة والاساقفة لا يتزوجون والمانوية على مذهب ماني لا يتزوجون ايضا : امر بقتل المانوية وتعدى الامر الى النصارى ولحق مار فافا الفطريرك اذية عظيمة . وتظلم النصارى الى الملك واوجب ان يعرف الفرق فاجاب مار فافا بان المانوية يعتقدون الاهين والارض ذات حياة والانفس تنتقل من جسم الى اخر ويرون ان التزويج نجس . والنصارى يعترفون باله واحد ويرون التزويج . وانما يمتنع الروسا سيامة ليواظبوا على الصلوات ولا يكون لهم شي يشغلهم . فاستحسن الملك الجواب وكف عنهم .

Sub hoc autem Patre, inquit, *plures erant Doctores, qui aſſeclas Simonis, Marcionis, & Manetis alioſque impugnabant. Rex verò* (Perſarum Beheramus, ut in hoc Codice adnotatur; vel certè Sapores, ut ex antecedentibus & conſequentibus colligitur:) *quum vidiſſet tam Catholicos & Epiſcopos, quàm Manicheos Manetis ſectarios à nuptiis abſtinere; in Manicheos quidem ſententiam mortis tulit; ad Chriſtianos verò idem edictum manavit, ejuſque cauſa ſanctus Papas Patriarcha multa paſſus eſt. Quum igitur Chriſtiani ad Regem confugiſſent, juſſit ille diſcrimen, quale inter utroſque eſſet, ſibi exponi. Tùm verò ſanctus Papas: Manichæi, inquit, duos Deos credunt, terramque vita præditam, & animas ex uno corpore in aliud migrare; nuptias denique averſantur. Contra Chriſtiani unum Deum credunt, & nuptias probant, etſi eorum Præſules ab iis religionis cauſa abſtinent, ut ſcilicet precibus vacare poſſint, nec habeant quod ipſos diſtrahat. Quod Papæ reſponſum quum Rex probaſſet, præcepit, nequid moleſtiæ iis deinceps crearetur.*

1 *Quæſtiones Græcas, nuncupatas Aleph mighin.* Ecchell. & Hottinger. *Alpha mighin.* Puto pro litera ܓ ſubſtituendam literam ܠ, legendumquè ſic: ܐܠܦ ܡܝܠܝܢ *Aleph milin*, hoc eſt, mille milliaria: vel potius dempto priori ܝ, ܐܠܦ ܡܠܝܢ *Aleph melin*, ideſt, mille verba; totidem fortaſſè quæſtiones.

2 *Librum Calilag & Damnagh ex Indico ſermone interpretatus eſt.* Ecchell. *Caloileg. & Damneg:* & in notis ad hunc locum pag. 269. *Clilah & Damnah.* Hottingerus p. 231. *Kalileh & Damneh.* Titulus in Arabico eſt كليلة ودمنة *Colaila & Damna*, quem alii aliàs proferunt. Fabricius tom. 2 Biblioth. Græc. pag. 461. *Culila & Dimna.* Saphadius commentar. ad carmen Tograi apud Hydeum de ludis Oriental. *Culeila & Dimna.* Chriſtianus Ravius in ſpolio Orient. centur. 1. nu. 10. *Chila & Dimna.* Herbelotius in Biblioth. Orient. *Calilah*, ſeù *Kalilah*, *V Damnah.* Verſio Italica impreſſa Venetiis anno 1552. *Doni*, ſuppreſſo Calilæ nomine. Altera verſio Italica edita Ferrariæ anno 1583. *Lelo Demno.* Sunt autem *Colaila & Damna*, ut inquit Fabricius pag. 461. *duo Thoum nomina, quæ ſect. 1. & 2. loquentes inducuntur. Θὼς genus animalis vulpi ſimile, & in Aſia atque Africa non infrequens, de quo Bocbartus III. 8. & 12. Hieroz. pag. 794. 801. ſeq.* 804.

Liber ethicos & politicus, per fabulas lepidè & ingenioſè compoſitas humanos mores inſtituens; malitiam ſcilicet, fraudes & ſtultitiam hominum in vita communi, & in aula potiſſimùm ad vivum exprimens; lingua Indica primùm compoſitus; deinde in Perſicam, Syriacam, Arabicam, Turcicam, Græcam, Latinam, Hebraicam, Italicam, Gallicam, Hiſpanicam, & Germanicam translatus. Dialogum continet *Gymnoſophiſtam inter &* دبشليم *Dabſelimum Indiæ Regem*, quem Abeſſalomum, Abſalonem, & Iſamum alii appellant. In Capita XV. (al. XIV.) dividitur, quæ Poſſinus *Diſſertationes Parabolicas*, Simeon Sethus Τμήματα, hoc eſt, ſectiones vocat; ſingula autem capita plures fabulas comprehendunt miro artificio contextas. Tercentum & quadraginta in ms.

Co-

Codice noſtrò Arabico numerantur, cujus mentio tom. 1. pag. 629. ubi liber in Capita XVI. diſtributus dicitur; Præfationem ſcilicet Interpretis Perſæ inter capita recensendo.

Ecchellenſis loco ſuprà cit. ſcribit, Iſamum Regem hujus libri auctorem, trecentis ante Alexandrum annis floruiſſe. *Liber iſte*, inquit, *tribuitur Iſamo quinto Indorum Regi, de quo ſic Iſmaël Sciahinſciah in hiſtor. gentium.*

يسام وهو الذى وضع كتاب كليله ودمنه.

Iſamus, & eſt ille, qui compoſuit librum Cilab & Lamaab. Idem affirmat alibi, librum hunc Arabici juris factam fuiſſe trecentis ante Alexandrum Macedonem annis. Eadem ex Ecchellenſis teſtimonio tradunt Hottingerus & Fabricius. Verùm tantùm abeſt, ut verſio Arabica ejus libri ante Alexandri tempora elaborata fuerit, ut nec autographum Indicum ante Alexandri mortem compoſitum eſſe teſtetur idem Iſmaël Sciahinſciah, qui quum tres primum Indorum Reges numeraſſet, *Brachmanum* ſcilicet البرهمن, & *Lasbum* ſeu *Babajor* لصب وهو الباميير, & *Ramanam* رامان; de Poro Iſami præceſſore, qui Ramanum excepit, hæc ſcribit: فور وهو الذى قتله الاسكندر ملك ماينة واربعين سنة:

Porus (Phur Arabes vocant) *is nimirùm, quem Alexander interfecit: regnavit annis quadraginta ſupra centum.* Deinde ſubjungit de Iſamo Pori ſucceſſore. ولما مات ملك بعدا يسام وهو الذى وضع كتاب كليله ودمنه ونقله بن المقنع وملك ماية وعشر سنين:

Quum autem Porus *mortuus eſſet, regnavit poſt eum Iſamus, qui librum Celaila & Damna compoſuit, quem Ben Moknau tranſtulit. Regnavit autem annos decem ſuprà centum.* Quidquid ſit de cæde Pori, quem accurati ſcriptores ab Alexandro non interfectum, ſed bello devictum & regno poſteà reſtitutum affirmant, deque eorum Regum ſerie & annis; certè ex allatis Iſmaëlis verbis, quæ ipſe Ecchellenſis legerat deſcripſeratque, liquet librum illum poſt Alexandrum compoſitum fuiſſe. Et quidem non ab Iſamo ſeu Abeſſalomo Rege, cujus nomine in vulgus prodiit, ſed à Philoſopho بيدبا *Baidba*, ſeù *Bidpai*, quem Regis ipſius Vizirum, hoc eſt, conſiliarium vocat Herbelotius in Bibl. Orient. pag. 206. Verſio Italica edita Venetiis anno 1552. *Sendebaro* id opus tribuit. At Sendebarus non ſub Iſamo claruit, ſed ſub Chuſo, qui ſæculo integro poſterior eſt, ut ex Iſmaële conſtat, qui loc. cit. inter Iſamum & Chuſum ponit يلهيت *Jalbitam* Regem eumque annos octoginta vel centum ac triginta regnaſſe refert: Sendebari autem, quem Sendebadum appellat, ſcripta recenſens, nullam libri Colailæ & Damnæ mentionem facit. كوش ولما ملك احدث لاهند ارا فى الديانات على ما راى وخرج عن مذهب من سلف. وكان فى ايامه سندباد الحكيم وله كتاب الوزار السبعة والمعلم والغلام وامراة الملك وهو الكتاب المعروف بكتاب السندباد وعمل الكتاب الاعظم فى معرفة العلل والادوا والعلاجات واشكال الحشايش وصفتها ومنافعها ومضارها.

Chus, Inquit, *quum regnare cœpiſſet, novas pro libitu ſuo opiniones Indis excogitavit, antiqua præceſſorum religione contemptâ. Ejus autem temporibus floruit Sendebadus ſapiens, auctor libri de ſeptem Conſiliariis, & magiſtro, & doctore, & matre Regis, qui liber Sendebadi appellatur. Fecit prætereà librum ingentis molis de cognitione cauſarum, deque morbis, & remediis, & figuris herbarum earumque qualitatibus, & utilitate & damnis.*

Herbelotius pag. 206. quorundam opinionem refert, qui Huſcengum primum monarchiæ primæ Perſarum Regem libri ejus auctorem faciunt, idque ex eo colligunt, quod idem liber وصية اوشهنج *Teſtamentum Haſceagi* appellatur. At idem Herbelotius pag. 465. tantam antiquitatem meritò explodit his verbis. *Il eſt encore auſſi peu vraiſemblable, que ce Prince* (Hutchenk ipſe vocat, & ſecundum Perſarum Regem primæ monarchiæ; ſed Iſmaël Sciahinſciah cap. de Regibus Perſarum, primum monarchiæ primæ Huſcengum ſcribit eumque ducenteſimo poſt Diluvium anno regnaſſe,) *Soit l'auteur d'un livre intitulé* Giavidan Kird, *la ſageſſe eternelle ou de tous tems, au quel on a donné auſſi le nom de Teſtament de Haſcen; mais l'ancienneté & la reputation de ce monarque ont fait emprunter ſon nom pour donner plus d'autorité à cet ouvrage, qui eſt d'ailleurs fort eſtimable, & le quel eſt parvenu juſqu' à nous ſous le titre de Humajon Nameh.* Adde librum hunc Indico primùm ſermone, non Perſico publicatum fuiſſe: idque centum ferè poſt Alexandrum annis, ſi Iſmaëli credendum eſt.

Ad verſiones quod ſpectat, prima omnium *Perſicè* elaborata eſt, linguâ quam پهلويان *Pehlevianam*, hoc eſt, antiquam Perſicam vocant, à برزويه *Barzua*, ſeù Barzuæo medico ſub Choſroë Anuſcervano, Cavadis filio, Perſarum Rege, qui ab anno Chriſti 531. ad annum 579. regnavit. *Perozem* alii, *Perzoëm*, & *Bazrovieh* appellant: alii *Stephanum Edeſſenum* interpretem faciunt. Sed in verſionibus, quæ exſtant, Barzuæ nomen, non Stephani legitur. Quin & Barzuas ipſe duas Præfationes bene longas libro præmittit; alteram *de hiſtoria deportationis ejus libri ex India in Perſidem*, quæ Pertzetzemchari regio ſcribæ tribuitur; alteram *de proprio ipſius Barzuæ genere, ortu, educatione, & ſtudiis*. Utraque prodiit per Poſſinum poſt adnotationes ad tomum I. Pachy-

chy-

Digitized by Google

ebymeræ pag.547. & 555. Sed tàm in Græca, quàm in Latina earum Præfationum verſione mendum in Choſroïs nomine obrepſit, qui *Davidis filius* pro Cavade dicitur. *Choſroës*, inquit interpres pag. 547. *Perſarum Rex, qui & Anaſuranus* (Anuſcirvanus ſeù Nuſcirvanus,) *nominatus eſt, Davidis filius* (imò Cavadis ſeù Cabadis) *quum audiſſet de quodam libro conſcripto in regione Indiæ ab eruditis & ſapientibus illarum gentium, continente fabulas valdè utiles omni hominum generi &c.* Binæ aliæ Perſicæ verſiones eæque recentiores circumferuntur. Altera, quam Naſerus Saidus Abulhaſanus Achmetis filius, è Samanidarum ſtirpe, Choraſanæ Soltanus

السعيد نصر ابوالحسن ابن احمد

السامانى صاحب خراسان

ex Arabico in recentiorem Perſarum ſermonem transferri juſſit circa annum Hegiræ 320. quam poſteà ipſius Soltani celeberrimus Poëta *Rudekius* (in catalogo Scriptorum, verbo كليله ودمنه *Colaila & Damna*, quem Haphidus publicavit, appellatur دورکی حسن *Durkius Haſanus*:) metro alligavit: altera item ex Arabico ſub Beheramo Soltano Maſudi filio, Gaznevidarum Regum penultimo prodiit auctore *Neſralla Abulmaali ben Mohammad ben Abdal-Hamid*

ابوالمعالى نصراله بن محمد بن عبد الحميد

quæ poſtrema editio omnium terſiſſima cenſetur.

Syriacam verſionem proximè poſt primam Perſicam fecit *Bud Periodeutes*: & quidem ex fonte Indico ſub eodem Choſroë Perſarum Rege, ut ſuprà dictum eſt.

Arabica prodiit per *Abdallam Abulhaſanum Ben Mokna* عبداله ابوالحسن بن المقنع, quem Mocannam Herbelotius vocat, ſub Almanſore Abugiapharo Chalipha, Abbaſidarum ſecundo, qui ab anno Hegiræ 136. ad annum 158 regnavit. Ejus exemplar habemus in Bibl. Vat. Vide tom. 2. Bibl. noſtræ pag. 629 Alteram recentiorem eandemque elegantiorem memorat Herbelotius, quam ſub titulo انوار سهيلى *Anuar Sohaili*, id eſt, *lumina aſtri Sohaili ſive Canopi*, publicaſſe refert *Hoſainum Ben Ali cognomento Caſcephium Concionatorem* المولى حسين بن على الواعظ الكاشفى, quem ipſe *Hoſainum Vaëz Kaſeephium* appellat: idque in gratiam *Sohaili* ſupremi Ducis exercitus Hoſaini filii Manſur filii Baicra Soltani Choraſanæ ex ſtirpe Tamerlani circa finem ſæculi noni Hegiræ. Verùm circa hanc editionem Herbelotius ſibi non conſtat: nam pag. 118. ait, *Haſanum Ben Sohail Vizirum Chaliphæ Al-Mamonis* ex Perſico eam traduxiſſe: pagina verò 456. verbo *Homajun Nameh*, ejuſdem auctorem facit *Hoſainum Caſeephium* rogatu Sohaili Ducis ſub Hoſaino Rege Choraſanæ. Præterea Haphidus in Catalogo Scriptorum Arabum, Turcarum & Perſarum, qui ex apographo Bibliothecæ Inſtituti Scientiarum Bononiæ pro noſtra Vaticana deſcriptus eſt, verbo *Colaila & Damna*, dicitur Hoſainus Caſcephius non ex Perſico Arabicam, ſed ex Arabico Perſicam verſionem adornaſſe. Verba ejus hæc ſunt: ثم امر

ابو الحسن نصر بن احمد السامانى لواحد من

علما عصره. فنقله من العربية الى الفارسية

ونظمه شاعره دورکی حسن بالفارسية. ثم امر

ابو المظفر بهرام شاه بن مسعود الغزنوى الى ابى

المعالى نصراله بن محمد بن عبد الحميد فنقله

ثانيا من نسخة ابن المقنع وهذه الترجمة هى

المشهورة بكليلة ودمنه فى هذا الزمان لكنه

اطنب واسهب بايراد الفاظ المغلقه. ثم جدد

هذه الترجمه ولخصها وهذبها المولى حسين بن على

الواعظ الكاشفى للامير سهيلى حسين من امرا

السلطان بيقرا وسماه انوار السهيلى.

Rurſus Abu-Haſanus Naſerus Achmetis filius Samanides cuidam ſui temporis Doctori eam verſionem commiſit, qui librum ex Arabico in Perſicum ſermonem tranſtulit. Perſicam verò editionem Durchius Haſanus ad Perſici carminis metrum compegit. Ea nihilominus verſione minimè contentus Abu-Modhaffarus Beheramus Rex Maſudi filius Gaznevides, eandem recudere juſſit Abumaali Neſrallam filium Mahometis filii Abdal-Hamid. Is verò alteram verſionem ex autographo Ben Moknai adornavit, quæ hoc tempore omnium manibus teritur, titulumque Calilæ & Damnæ præfert, eademque reliquis elegantia & exoticarum vocum perſpicua expoſitione merito antefertur: quam recenſuit, auxit, & coordinavit Mula-Hoſainus Ali filius, concionator Caſcephius, in gratiam Ducis Sohaili Hoſaini ex Ducibus Imperatoris Baikræ, titulumque adjecit, Lumina Sohaili, ideſt, *Canopi*. Denique Herbelotius ipſe fatetur Caſcephium Perſicæ verſioni à Neſralla Abulmaali elaboratæ ultimam manum impoſuiſſe: ſic enim ait pag 118. *Aboul Maali mit cette traduction* (primam ſcilicet quam Barzuas fecerat) *en langue Perſiane moderne: mais ſon travail fut retouché & enrichi par Houſſain Kaſchefi.* Non igitur Caſcephius novam verſionem Arabicam fecit, ſed Perſicam ab aliis publicatam emendavit.

Turcicas duas ex Perſica edidere *Ali Ben Saleh*, & *Gemaleddinus Ben Mohammad Cazuinenſis*, quas *Jahia* commentatus eſt, ut idem Haphidus ſcribit loco ſuprà citato.

ثم ترجم المولى على بن صالح انوار السهيلى من

الفارسى الى التركى باشا لطيف وسماه همايون

نامه. وترجم جمال الدين بن محمد الملك القزوينى

بلغة التركى. وملخص همايون نامه

للمولى يحيى افندى المحقق.

Lumina Sohaili ex Perſica editione Turcicè

vertit

Caput CLII.

Daniel Rheſinæ.

1 Daniel 1 Rheſinæ edidit
Orationes adverſùs Marcioniſtas,
2 Et adverſùs Manichæos 2
Hæreticos, & Chaldæos.

ܕܢܝܐܝܠ ܕܪܫܝܢܐ ܥܒܕ
ܡܡܠܠܐ ܠܘܩܒܠ ܡܪܩܝܘܢܝܐ
ܘܠܘܩܒܠ ܡܢܝܢܝܐ
ܗܪܛܝܩܐ ܘܟܠܕܝܐ.

Caput CLIII.

Abraham Bar-Kardache.

1 Abraham 3 Bar-Kardache
Com-

ܐܒܪܗܡ ܒܪ ܩܪܕܚܐ
ܦܫܩ

vertit elegantiſſimè Mula Ali Salechi filius, titulum verſioni præfigens, Homajun Nameb, ideſt, Regius liber. Alterum itidem Turcicum ſub eodem titulo Homajun Nameb Gemaleddinus Mahometis Bechi filius Cazuinenſis publicavit, quam Mula Jabia Afandi Almoſtsi interpretatus eſt. Herbelotius binas quoque verſiones Turcicas memorat pag. 18 & 456. alteram ſoluta oratione in gratiam Solimani Turcarum Imperatoris; alteram metro alligatam à Gemali oblatamque Bajaceto hujus nominis ſecundo.

De *Græca*, *Latina*, *Italica*, *Hebraica*, *Gallica*, *Hiſpanica*, & *Germanica* verſionibus, conſule Fabricium cit. tom. 6. pag. 460. & ſeqq.

Ex tot diverſarum linguarum verſionibus, quindecim titulos idem liber ſortitus eſt. Inprimis *Colaila* & *Damna* dictus fuit, quem titulum præferunt verſiones *Arabica* Mocnæ, *Syriaca* Buddæ, *Perſica* Neſrallæ Abulmaali. II. Στεφανίτης, καὶ Ἰχνηλάτης, ideſt, *Coronatus*, & *Inveſtigator*. Ita verſio *Græca* Simeonis Sethi: qui vocem Arabicam كليلة *Colaila*, à themate اكليل *Eclil*, quod coronam ſignificat, accerſivit, & دمنه *Damnah* à verbo دمن *Damana*, quod frequentem eſſe in aliqua re denotat. Ex Græco Στεφανίτης deceptos puto, qui *Stephanum Edeſſenum* ſcripſere ejus verſionis interpretem. III. همايون نامه *Homajun Nameb*, ideſt, *liber Auguſtus*, ſeù *regius*. Verſio *Perſica* Barzuæ, & *Turcica* Ali Ben Saleb, & Gemaleddini. IV. انوار سهيلي *Anuar Sohaili*, hoc eſt, *lumina aſtri Sohaili*, quod Canopum dicunt; *Perſica* Hoſaini Caſcephii, & *Gallica* Paris. 1644. *Livre de lumieres, ou la conduite des Roys*. Herbelot. pag. 399. V. *Teſtamentum Huſceagi* وصية اوشهنج, Herbelot. pag. 206. VI جاويدان كرد *Giavidan Kerd*, ideſt, *Sapientia æterna*. Idem. VII *Specimen ſapientiæ Indorum veterum* Latina Poſſini. VIII. *Directorium humanæ vitæ* Latina Joannis de Capua. IX *Les Fables de Pilpay*. Gallica Gilb. Gaulmini Paris 1698. X *La Moral Filoſofia del Doni tratta dagli antichi Scrittori, ò vero la Filoſofia de Sapienti antichi ſcritta da Sendebar moraliſſimo Filoſofo* Italica Venet. 1552. XI. *Lelo Demao del governo de regni*. Italica Ferrar. 1583. XII. *Exempla veterum Sapientum de familia in familiam*. Germanica, Ulm. 1483. XIII. *Liber Sapientiæ, ubi oſtenditur curſus mundi*. Eadem Argentor. 1525 XIV. *Veterum Sapientum exempla, dicta, & inſtructiones*. Eadem an 1548. XV. *Liber Sapientiæ veterum Sapientum ab initio mundi de familia in familiam*. Eadem Francof. 1565. Vide Fabricium cit. tom 6. pag 455.

1 *Daniel* Rheſinæ Epiſcopus, ſub Mar-Aba I. Patriarcha circa annum Chriſti 550. innotuit, Scialita ejuſdem urbis Epiſcopo, de quo ſuprà pag. 176 dictum eſt, prior.

2 *Adverſùs Marcioniſtas & Manichæos hæreticos, & adverſùs Chaldæos.* Ita Codex noſter. At Ecchell. & Hottinger *adverſùs Marcioniſtas, & Manichæos, & Hæreticos, & Chaldæos*. Chaldæorum nomine Aſtrologos intelligit, quos & ſanctus Ephræm unàcum Marcioniſtis & Manichæis confutavit. Vide tom. 1. pag. 118. & 121.

3 *Abraham Bar-Kardache*, ideſt, filius fabrorum ferrariorum, quem Amrus Arabicè ابن الحداد *Ebn-Alcheddad* eodem ſenſu appellat, (malè Ecchell. *Barcadadbe*, & Hottinger. *Bar-Kadbba*,) ſub Ezechiele Patriarcha circa annum Chriſti 570. in Schola Niſibena præceptorem agebat, eodem Amro teſte,

Compoſuit Homilias, & Sermones paracleticos,
Et Orationes, & documenta,
Et Epiſtolam adversùs Sciſbanum.

ܣܡ ܬܘܪ̈ܓܡܐ ܘܡܐܡܪ̈ܐ :
ܘܡܐܡܪ̈ܐ ܐܦ ܡܠܦܢܘ̈ܬܐ :
ܘܐܓܪܬܐ ܠܘܩܒܠ ܣܟܣܒܢ .

CAPUT CLIV.

Natanaël.

1 Natanaël [1] fecit diſputationem
2 Adversùs [2] Severianos,
3 Et Manichæos, [3] & Canathæos,
Et Monderæos: & expoſitionem Davidis.

ܢܬܢܐܝܠ ܥܒܕ ܕܪܫܐ
ܗܘ ܠܘܩܒܠ ܣܘܝܪ̈ܝܢܐ :
ܡܢܝܟܝ̈ܐ : ܩܢܬܝ̈ܐ :
ܡܢܕܪ̈ܝܐ : ܦܘܫܩܐ ܕܕܘܝܕ .

CAPUT CLV.

Eliſæus Bar-Saphanin.

4 Eliſæus [4] Bar-Saphanin Com-

ܐܠܝܫܥ ܒܪ ܨܦܢܝܢ
ܡܦܫܩܢܘܬܐ

teſte, cujus verba ſuprà retuli pag. 81. ubi de Hanano Adjabeno ejuſdem Abrahæ ſynchrono.

1 *Natanaël* Cœnobii Beth-Abeoſis monachus ab Ananjeſu I. Patriarcha circa annum Chriſti 690. unàcum Georgio ejuſdem cœnobii Archimandrita aliiſque monachis, in Abam, Thomam, & Baritam Meſſalianiſmi accuſatos inquirere juſſus fuit, teſte Margenſi lib. 1. hiſt. monaſt. cap. 28. Vide ſuprà pag. 218. ubi de Georgio Neſræo.

2 *Adversùs Severianos.* Ecchell & Hottinger. perperàm legunt, ܣܘܪ̈ܝܢܐ *Surianos*, *ideſt*, *Jacobitas*. Severiani certè iidem cum Jacobitis erant, quos & *Surianos*, hoc eſt, Syros hodieque appellamus: ſed textus Sobenſis *Severianos* habet, à Severo famoſo Monophyſitarum anteſignano & Jacobi Zanzali præceptore dictos. Gabriel cognomento Tauratha, monachus cœnobii Abrahæ in monte Izleoſi, Severianos cœnobii Cartaminenſis monachos edita diſputatione & ipſe confutavit, Margenſi teſte lib. 2. hiſt. monaſt. cap. 18.

3 *Et Manichæos, & Canathæos, & Monderæos.* Ecchellenſis & Hottinger. *Mandaræos*. In Codice noſtro vitioſè legitur, [illegible] [illegible] [illegible] *& Manichæos, & Scribas, & Maadrenos* (hoc eſt, auxiliatores.) Fortaſſè legendum, pro ܟܬܒ̈ܐ *Cothbe*, ſeù ܟܬܘܒ̈ܐ *Chothube*, Scribis, ܩܢܕܝ̈ܐ *Candæi*; & pro [illegible] *Maadrono* auxiliatoribus, ܡܥܕܝ̈ܐ *Maadoje*, *Maaddeni*, ſeù, ut habet Ecchell. [illegible] *Mondroje*, *Monderæi*. Sunt autem *Candæi*, *Maaddeni*, & *Monderæi*, ſive *Mandaræi*, Arabum gentes; Candæi quidem regionis Candæ incolæ; Maaddeni verò juxta Sinum Arabicum ſub ditione Homeritarum poſiti; Monderæi denique ſub Hirtenſium regum dominio, quibus *Monderi*, ſeù Al-Monderi (Alamundarum alii ſcribunt,) nomen impoſitum. Videatur de Maaddenis Procop. lib. 1. de bell. Perſic. cap. 19. De Candæis & Monderæis Iſmael Sciabioſciah in Chronico cap. *de initio regni Lachemitarum Hirtæ regum*, في ذكر ابتدا ملك اللخميين ملوك الحيرة: & cap. في ذكر ملوك كندة *de regibus Candæ*.

4 *Eliſæus*, cognomento *Bar-Saphanin*, (vitioſè in Codice noſtro, [illegible] *Bar-Saphinin*) ideſt, filius nautarum, ſub Mar Aba magno Patriarcha Abrahamum Caſcarenſem unàcum Jobo & Eſaia in monte Izlenſi vitæ monaſticæ inſtitutorem habuit, teſte Amro in vita ejuſdem Mar-Abæ, Alion

Commentarium in Davidem — ܡܦܫܩܢܘܬܐ ܕܕܘܝܕ
1 Compoſuit, & varias 1 ſententias, — ܣܡ ܡܘܪ̈ܓܢܝܬܐ ܡܫܚܠܦܬܐ
2 Et capita 2 Ænigmatum. — ܘܪ̈ܫܐ ܕܐܘܚܕ̈ܬܐ.

CAPUT CLVI.

Abraham Katina.

3 Abraham 3 Katina compoſuit — ܐܒܪܗܡ ܩܛܝܢܐ ܣܡ
4 Sententias 4 & quæſtiones. — ܪ̈ܓܢܝܬܐ ܐܦ ܫܘ̈ܐܠܐ.

CAPUT CLVII.

Simeon Abbas.

5 6 Simeon 5 Cardelianenſis 6 compoſuit — ܫܡܥܘܢ ܩܪܕܠܝܒܕܝܐ ܣܡ

Ora- — ܡܐܡܪ̈ܐ

Alius ejuſdem nominis Epiſcopus Niſibenus Barſumæ ſucceſſor, Barhebræo *Hoſee* appellatus, apud eundem Amrum occurrit, qui librum de fide ſcripſiſſe dicitur, rogatu Acacii Patriarchæ, Cavadi Perſarum Regi oblatum, qoum ille de Chriſtianæ religionis doctrina ejuſque à Magorum Manichæorumque ſectis diſcrimioe edoceri voluit. Ecchellenſis pro *Bar-Saphanin* legit ܒܪ ܨܒܝܫܐ *Barſabiſam*: Hottingeros *Barſalitam*.

1 *Varias ſententias*. Ecchell. & Hottinger. malè, *de variis opinionibus*.

2 *Capita ænigmatum*. Ecchell. & Hottinger. *Ænigmata, & Parabolas*, minus rectè.

3 *Abraham*, cogoomento *Katina*, ideſt, ſubtilis, Jeſujabi Arzooltæ Patriarchæ præceptor fuit, ot dictum eſt ſuprà pag. 109.

4 *Sententias & quæſtiones*. Ecchell. perperàm, *de opinionibus variiſque quæſtionibus*.

5 *Simeon* ex Cardeliabed ſeù Sena orbe oriundus, apud eandem urbem celebre monaſterium condidit, cujus meminit Margeoſis lib. 5. hiſt. monaſt. cap. 12. & ſeqq. in vita Narſetis Epiſcopi. Obierat, antequam idem Narſes à Timotheo Patriarcha Epiſcopus Senæ ordinatus fuiſſet: hoc eſt, ante anoum Chriſti 790. Nam Timotheus quidem Patriarchalem Neſtorianorum Sedem ab aono Chriſti 780. ad annum 823. rexit: Margeoſis antem qnum res Narſetis geſtas oarrat, de Simeone Abbate tamquam pridem defuncto loquitur. Sic enim ait cap. 12. ſe vitam Narſetis didiciſſe ab Euſtathio Abrabæ Patriarchæ Archidiacono, ܘܡܢ ܐܪܟܕܝܩܘܢܐ ܕܝܠܗ ܗܘܐ ܕܐ̈ܚܐ ܒܥܘܡܪܐ ܩܕܝܫܐ ܕܐܒܐ ܫܡܥܘܢ ܕܒܗ ܒܣܢܐ ܡܕܝܢܬܐ܇ *& à monachis ſacri cœnobii Abbatis Simeonis, quod in eadem urbe Seaa poſitum eſt*: & cap. 15. quædam ſibi de eodem Narſete relata refert à Mari mooacho ejoſdem cœnobii: ܐܝܬ ܗܘܐ ܓܝܪ ܒܥܘܡܪܐ ܕܩܕܝܫܐ ܐܒܐ ܫܡܥܘܢ ܕܒܗ ܒܣܢܐ ܡܕܝܢܬܐ ܣܒܐ ܚܕ ܕܡܪܝ ܫܡܗ ܗܘܐ܇ ܗܘܐ ܡܫܬܥܐ ܗܘܐ ܠܝ ܥܠ ܩܕܝܫܐ ܡܪܝ ܢܪܣܝ. *Erat*, inquit, *in cœnobio ſancti Abbatis Simeonis in eadem Sena urbe ſenex quidam, Mares nomine, qui hæc mihi de eodem ſancto Narſete narrabat*. Denique cap. 16. cœnobio Simeonis ſub eodem Narſete præfuiſſe teſtatur Subchalmaranum, quem à latrone quodam loterfectum ſcribit: ܗܢܐ ܕܝܢ ܓܒܪܐ ܒܝܫܐ ܕܒܟܠ ܠܣܛܝܐ ܥܠ ܠܥܘܡܪܐ ܕܩܕܝܫܐ ܐܒܐ ܫܡܥܘܢ ܘܥܠ ܠܩܠܝܬܐ ܕܪܒܢ ܣܒܟܠܡܪܢ ܪܫ ܕܝܪܝܐ ܒܛܘܫܝܐ ܘܩܛܠܗ܇ ܘܐܬܓܠܝܬ ܠܗ ܩܛܠܬܗ ܗܢܐ ܠܛܘܒܢܐ ܡܪ ܢܪܣܝ܇ *Hic verò hominum nequiſſimus latro*, inqoit, *cœnobium ſancti Abbatis Simeonis ingreſſus, in cellam magiſtri noſtri Subchalmarani Archimandritæ clanculùm ſe proripuit, eumque interfecit: cujus cædem beatus Mar Narſes ex divina revelatione cognovit*. Cœnobium autem illud inter, & Senam urbem Tigrim fluvium poſitum fuiſſe, liquet ex eodem Margenſi cit. lib. 5. cap. 16. ubi quemdam Arabem de eodem Narſete Epiſcopo ſic lo-

7 Orationes 7 ſimul & Interpretationes. ܡܐܡܪ̈ܐ ܐܟܚܕܐ ܘܡܦܫܩܢܘ̈ܬܐ .

Caput CLVIII.

Jazidades Abbas.

8 Abbas Jazidades 8 edidit Librum, cui titulus, Collectanea. ܐܒܐ ܝܙܕܕ [illegible] ܟܬܒܐ ܕܡܬܩܪܐ ܕܟܢܘܫܝܐ .

[illegible] quentem induit. [illegible]

Quum ego puer unàcum parente meo ibi (hoc eſt, ad Tigrim) *piſcaremur*, *eum* (Narſetem) *conſpiciebamus aſſiduè ex urbe ſua* (Sena) *in cœnobium magiſtri noſtri Simeonis*, *& ex cœnobio in urbem ſuper aquas vectu tranſeuntem*.

6 *Cardelianenſis*. Amanuenſis, & ex eo Ecchellenſis perperàm ܩܪܕܠܒܢܝܐ *Cardlabnia*, litera ܚ Het pro ܝ Jod ſubſtituta. Primitivum eſt ܩܪܕܠܝܒܕ *Cardlibad*, ſeù *Cardeliabed*, unde derivatur ܩܪܕܠܝܢܝܐ *Cardlainaja* Cardelianenſia, rejectis nonnullis literis aliiſque additis; quemadmodum ex ܦܛܪܝܪܟܐ *Patriarcha* fit verbum ܐܬܦܛܪܪ, ex ܐܦܝܣܩܘܦܐ *Epiſcopus*, fit ܐܬܦܣܩ, & cætera hujuſmodi, quæ niſi per apocopen, Grammaticæ Syriacæ regulas ſequi nequeunt. Porrò Cardeliabed eandem eſſe ac Senam urbem, teſtatur Margenſis lib. cit. cap. 13. & 14. ubi Narſetem vocat [illegible]

Epiſcopum Cardeliabed urbis, *quæ eſt Sena in Beth-Ramau*. De Sena verò hæc Abulpheda in Tabulis Geographicis num. 265.

السن بليدة على دجلة في اعلا تكريت والسن ايضا موضع من اعمال الري والسن ايضا بليدة بين الرها وبين امد ذات مياة وبساتين وكان لها قلعة خربها الاشرف بن العادل . قال في العزيزي ومدينة السن على شاطى دجلة وهي عامرة وعندها يصب الزاب الاصغر الى دجلة وبينها وبين الحديثة عشرة فراسخ .

Sena oppidulum eſt apud Tigrim ſuprà Tacritum. Alia Sena eſt locus in regione Rajæ. Alia quoque eſt urbecula Edeſſam inter & Amidam, aquis hortiſque abundans, quæ arcem habebat, ab Aſrapho Adeli filio poſtea deſtructam. De priori Sena *hæc in Azizio referuntur: Sena urbs ad ripas Tigris poſita, civibus frequens, apud quam Zaba minor in Tigrim influit. Abeſt ab Haditha decem paraſangis.*

7 *Orationes*. Exſtat *Simeonis Carmen Paracleticum pro ſecunda die à depoſitione defuncti recitandum*, è Syriaco in Arabicum ſermonem converſum, Tom. 2. Bibliot. noſtræ pag. 486. Eodem tomo pag. 487. habetur *Simeonis Sancalabarenſis Carmen morale*, *quod Ebedjeſu Sobenſis rogante Abrahamo Presbytero commentariis illuſtravit*: & pag. 498. *Simeonis*, ut falsò inſcribitur, *Cephæ quæſita de Sacramentis*, *& de Baptiſmo per modum interrogationis & reſponſionis*. An hujus Simeonis Abbatis Senenſis ſint, haud liquet.

8 *Jazidades* Abbas è Schola Edeſſena Niſibin profectus, unàcum Barſuma & Narſete hæreſim Neſtorianam propagavit; teſte Anonymo in Catalogo Patriarcharum Chaldæorum Cod. Syr. XI. Tom. 1. Biblioth. noſtræ pag. 612. his verbis: [illegible]

Barſumas, *qui fuit Epiſcopus Niſibis*, *& doctrinam impii Neſtorii in Perſarum regionem invexit: & Narſes doctor*, *& JAZIDADES: qui unàcum Barſuma ex Edeſſena Schola*, *Rabulæ Epiſcopi Edeſſeni operâ expulſi*, *libros impii Neſtorii ac Theodori*, *diebus Pherozis Regis*, *ſecum tulere*. Vide quæ ſuprà de Narſete pag. 63. & de Barſuma pag. 66.

CAPUT CLIX.

Bar-Jacob.

1 Bar-Jacob 1 compoſuit librum. — ܒܪ ܝܥܩܘܒ ܐܝܬ ܠܗ ܟܬܒܐ.

CAPUT CLX.

Domnius.

2 Domnius 2 habet orationes. — ܕܘܡܢܝܘܣ ܐܝܬ ܠܗ ܨܠܘܬܐ.

CAPUT CLXI.

Suſæus Suſenſis.

3 Suſæus 3 Suſenſis compoſuit — ܫܘܫܝ ܫܘܫܢܝܐ ܥܒܕ
4 Librum 4 gratiarum actionum. — ܟܬܒܐ ܕܬܘܕܝܬܐ.

CAPUT CLXII.

Abraham Saba.

5 Abraham 5 Saba habet — ܐܒܪܗܡ ܣܒܐ ܐܝܬ ܠܗ
Librum variarum quæſtionum. — ܟܬܒܐ ܕܫܘܐܠܐ ܡܫܚܠܦܐ.

CA-

NOTÆ.

1 *Bar-Jacob*, ideſt, filius Jacobi. Auctor obſcurus & incertæ ætatis, ſi Codicis noſtri lectionem ſequamur. At Ecchellenſis pro ܒܪ ܝܥܩܘܒ *Bar-Jacob*, legit ܒܪ ܣܒܟ *Bar-Sabak*; quod nomen ex ܒܪ ܐܝܣܚܩ *Bar-Iſaac* corruptum videtur. Fuit autem *Bar-Iſaac*, ſeù filius Iſaaci, ſcriba inſignis apud Neſtorianos ſub Joanne Patriarcha Maris Bar Tobi ſucceſſore circa annum Chriſti 1002. ut ex Amro liquet in vita ejuſdem Joannis.

2 *Domnius*. Ecchell. & Hottinger. *Damnes*; quod tamen metri ratio non patitur. Auctor mihi ignotus.

3 *Suſæus Suſenſis*, hoc eſt, ex Suſa urbe, quæ *Suſan* in Scriptura appellatur. Ecchell. ܫܘܫܝ ܫܘܫܢܝܐ *Suſai Sciuſciania*. Hottinger. *Suſai Schuſchanita*.

4 *Librum gratiarum actionum*, quæ nimirùm in fine Liturgiæ recitantur. Ecchell. & Hottinger. malè, *librum de gratiarum actionibus*.

5 *Abraham Saba*, hoc eſt, ſenex, diſcipulus Jacobi fundatoris cœnobii Beth-Abenſis, de quo hæc Margenſis lib. 1. hiſt. monaſt. cap. 32. [illegible]

CAPUT CLXIII.

Gregorius Suſtrenſis.

1 Gregorius [1] Suſtræ compoſuit librum.
2 Adversùs omnes [2] ſectas,
Et

[illegible]

[illegible]

De magiſtris noſtris Joſepho, & Abrahamo ejus fratre. Par fratrum iſtorum benedictum, quorum par eſt gloria, quibus laudibus proſequemur? Iſtas lucis columnas ſolaribus radiis ſplendidiores quis digna meritis corona donaverit? Ambos ex uno patre unaque matre progenitos ille fortaſsè pro meriso laudaverit, qui ub eiſdem, velut à filiis beatæ Samonæ, fuerit colluſtratus. Simul educati, pari cura enutriti, eaudem Spiritus doctrinam hauſere. Beati porrò iſti viri ex oppido Gophita originem traxere, quod ad boream hujus monaſterii poſitum, ab eodem quatuor mille paſſuum ſpatio diſtat. Ab ipſa verò pueritia ſub divini Jacobi diſciplina in hoc cœnobio adolevere, atque ab eodem beato viro univerſam philoſophiam, & ſcientias cum illa conjunctas edocti fuerunt. Sanctus verò pater Joſephus ſimul ac è cœnobio deceſſit, ad hæc loca venit, atque in iis ſolitariam vitam egit, adeò ut nec ipſo ſacræ ſynaxeos die ad Eccleſiam conveniret. Sub veſperam verò, & profunda nocte, ut hominum notitiam fugeret, veniebat: clam Sabbaticum intrabat per magnam quandam feneſtram, quam ego quoque poſt vidi in Sabbatico veteri. (Sabbaticum, ſeu domum Sabbati, locum refectionis, hoc eſt triclinium vocabant Syri monachi.) *Narrabant mihi etiam ejuſdem loci ſeniores, reliquias & nigra panis fruſtula ex vicino furno illuc conjecta, Joſephum colligere quantum ad neceſſarium victum ſufficere credebat, indeque in ſuam ſpeluncam ſe referre, conſueviſſe. Quum autem beatus Mar Jacobus è vivis exceſſiſſet; fratrem ſuum Joſephus ſecum aſſumpſit, & ambo in montem Zinæum ſeceſſere, ibique laborioſam vitam & naturæ vires ſuperantem egerunt. Et quoniam illorum geſta viri ſancti, magiſter nempe noſter Aphnimaranus, & magiſter noſter Sabarjeſus cognomento Roſtamus, literis prodiderunt; ſupervacaneum mihi viſum eſt, de illis prolixiùs ſcribere: tantùm precor lecturos eorum certamina ac triumphos, ut pro me orent. Quare ab illorum hiſtoria tranſitum facio.* Hucuſque Margenſis.

1 *Gregorius Suſtræ*, Perſarum urbis Epiſcopus, ſub Jacobo Patriarcha claruit circa annum Chriſti 770. Ecchell. Suſtram urbem appellat *Suſaſtram*, Hottinger. *Schuſchaſtram*. Fallitur autem Caſtaldus, qui Suſam Suſianæ metropolim hodie Suſtram appellari ſcribit. Suſam enim à Suſtra differre, liquet ex Geographis Orientalibus.

2 *Adverſùs omnes ſectas*. Ecchell. *adverſùs omnes falſas religiones*. Hottinger. minus rectè, *contra omnia falſa numina*.

1 Et Demonſtrationes 1 phyſicas,
Et ſermones paracleticos cum Interpretationibus.
Et hiſtoriam Abrahæ Suſtrenſis:
Et librum unum hiſtoriæ Eccleſiaſticæ:
Et de cauſis Feſtorum: & Canti-
2 cum 2
Quod incipit, Parati eſtote in operibus veſtris.

ܘܬܘܚܝܬܐ ܟܝܢܝܬܐ:
ܘܡܐܡܪ̈ܐ ܥܡ ܬܘܪ̈ܓܡܐ.
ܘܬܫܥܝܬܐ ܕܐܒܪܗܡ ܫܘܫܛܪܝܐ:
ܘܚܕ ܟܬܒܐ ܕܡܥܕܬܢܝܬܐ:
ܘܥܠܠܬܐ ܕܥܐܕܐ. ܘܩܠܐ
ܕܐܬܛܝܒܘ ܒܥܒܕܝܟܘܢ.

CAPUT CLXIV.

Bar-Sohedes Charchæus.

3 Bar-Sohedes 3 Charchæus compoſuit
Librum Eccleſiaſticæ *hiſtoriæ*:
Et librum adversùs Magos
Sectatores doctrinæ Zaradoſti, *hoc eſt*, *Zoroaſtri*.

ܒܪ ܣܗܕ̈ܐ ܟܪܟܝܐ ܣܡ
ܟܬܒܐ ܕܐܥܕܬܢܝܬܐ:
ܘܟܬܒܐ ܠܘܩܒܠ ܡܓܘܫܐ
ܒܢܝ ܡܠܦܢܘܬܗ ܕܙܪܕܘܫܬ.

CAPUT CLXV.

Jacobus Edeſſenus.

4 Jacobus 4 Orrhoënſis ſcripſit
5 Annales 5 & Chronicon.

ܝܥܩܘܒ ܐܘܪܗܝܐ ܟܬܒ
ܥܠ ܙܒܢܐ ܘܟܪܘܢܝܩܘܢ.

ĊA-

NOTÆ.

1 *Demonſtrationes phyſicas*. Ecchell. & Hottinger. malè, *geometricas*.

2 *Canticum*, *quod incipit*, *Parati eſtote*. Ecchell. & Hottinger. pluraliter *Cantica*, minus rectè.

3 *Bar-Sohedes*, ideſt, filius martyrum, Charchæ Epiſcopus, Phetiool Patriarchæ ſynchronus anno Chriſti 735. innotuit. Alter Barſohedes Epiſcopus Ninives fuit, quem à Barſuma Niſibeno interfectum fuiſſe narrat Bar-hebræus. Vide tom. 2. pag. 403.

4 *Jacobus Orrhoënſis*, hoc eſt, Edeſſenus Epiſcopus, obiit anno Chriſti 710. juxta Dionyſium, vel 708. juxta Barhebræum. Vide tom. 1. p. 426. & 488. & tom. 2. p. 336. & ſeq. Hic, etſi Neſtorianus non fuerit, à Sobenſi tamen Scriptoribus Syris in Catalogo accenſetur, quemadmodum & de Achudeme Monophyſita aliiſque factum ſuprà obſervavi.

5 *Annales & Chronicon*. Barhebræus tàm in Chronico Arabico, quàm in Syriaco laudat hoc Jacobi opus. Vide tom. 2. pag. 310. & 313.

CAPUT CLXVI.

Simeon Charchæus.

ܫܡܥܘܢ ܟܪܟܝܐ ܐܦ ܗܘ
ܥܒܕ ܡܟܬܒܢܘܬܐ ܕܙܒܢܐ.

1 Simeon 1 Charchæus & ipſe Annales confecit.

CAPUT CLXVII.

Ara, & Pacorus.

ܐܪܐ ܣܡ ܠܘܩܒܠ ܡܓܘܫܐ
ܟܬܒܐ: ܘܠܘܩܒܠ ܒܪܕܝܨܢ
ܗܘ ܕܡܬܩܪܐ ܚܦܘܦܝܬܐ:
ܟܬܒܐ ܕܣܡܗ ܦܩܘܪ.

2 Ara 2 compoſuit adversùs Magos Librum: & *alterum* adversùs Bardeſanem,
3 Cui titulus, 3 Scarabæi:
4 Et librum, quem compoſuit 4 Pacorus.

CAPUT CLXVIII.

Bar-Koſinus, ſeù Bar-Koſra.

ܒܪ ܩܘܣܝܢ ܣܡ ܗܘܐ ܠܘܩܒܠ
ܟܠܕܝܐ ܬܪܝܢ ܦܢܩܝܢ

5 Bar-Koſinus 5 compoſuit adversùs Chaldæos duos tomos

In

NOTÆ.

1 *Simeon* Charchæ Epiſcopus, Timothei Patriarchæ temporibus circa annum Chriſti 800. claruit. Ecchell. pro ܒܪܘܟܝܐ perperàm legit ܒܪܟܝܐ *Barachia*, Hottinger. *Barukia*.

2 *Ara* incertæ ætatis ſcriptor; antiquus tamen, ut ex libris adversùs Bardeſanitas compoſitis liquet: nam Bardeſanis ſecta ante ſextum Chriſti ſæculum extincta videtur.

3 *Scarabæi*. Hic Ecchellenſis ſuas in Sobenſia Catalogum obſervationes claudit.

4 *Librum quem compoſuit Pacorus*. Hæc apud Hottingerum deſiderantur. Ecchellenſis legit, *& librum quem compoſuerat Phakur*. At Codex Sobenſis, quo idem Ecchellenſis uſus eſt, habet ܦܩܘܕ *Pakud* cum litera ܕ Daleth, non ܦܩܘܪ *Pachur*. Pacori tamen frequentius eſt apud Syros nomen, quàm Pacodi. Vide tom. 1. pag. 419. ubi de Pacoro Edeſſæ Rege. Quis autem is fuerit Pacorus, quem Ara confutaſſe dicitur, non liquet. Sed neque conſtat, Aram adversùs Pacorum ſcripſiſſe: imò Sobenſis verba hunc ſenſum commodiùs reddunt, ܡܟܬܒܢܘܬܐ ܕܣܡܗ ܦܩܘܪ. *Extat quoque Liber, quem Pacorus compoſuit*.

5 *Bar-Koſinus*, (Ecchell. & Hottinger. *Bardukſin*) aliàs, ܒܪ ܟܘܣܪܐ *Bar-Koſra*, cœnobii Moſulenſis fundator, ſub Ezechiele Patriarcha circa annum Chriſti 570. vixit.

Jeſu-

In unum librum digeſtos: nec non alterum *librum* adversùs
1 Parpharonem 1 hæreticum.

ܫܡ ܒܟܬܒܐ : ܘܐܚܪܢܐ ܠܘܩܒܠ
ܦܪܦܪܘܢ ܗܪܛܝܩܐ .

CAPUT CLXIX.
Daniel Mariæ filius.

2 Daniel 2 Bar-Mariam compoſuit
Eccleſiaſticam *hiſtoriam*
Quatuor tomis comprehenſam:
& librum
Expoſitionis Chronici.

ܕܢܝܐܝܠ ܒܪ ܡܪܝܡ ܣܡ
ܡܟܬܒܢܘܬܐ ܥܕܬܢܝܬܐ
ܒܐܪܒܥܐ ܦܢܩܝܬܐ : ܘܟܬܒܐ
ܕܦܘܫܩܐ ܕܟܪܘܢܝܩܘܢ .

CAPUT CLXX.
Zachæus Surenſis.

3 Zachæus 3 Surenſis compoſuit

ܙܟܝ ܨܘܪܝܐ ܣܡ

Ad- ܠܘܩܒܠ

Jeſujabum Bar-Koſrom appellat Amrus, qui in Vita ejuſdem Ezechielis hæc de ipſo narrat. وفى هذه الايام ظهر ربن بر قوصرا واصله من نينوى ولازم القراة وتزهد وتقشف . وقيل انه اجتاز على رعاه ياكلون لحما مع راهبين . فلما وصل الشط حلفوه الرعاه بالمسيح ان ياكل . فاكل ثلثة لقم . فانكر ذلك الراهبان . فطرح كساه على الما وعبر عليه وعبر الراهبين فلما راه الحرس الذين على باب المدينه تصوروه بصورة اله . وبنا هيكلا حسنا بالحصينة وجذب عليه احد العرب فى طريق سيفا فجفت يده واستشفى القديس فشفاه . وكان فى الصوم لا ياكل الا البقل حسب وامتناع ودفن فى ديره ويسمى دير ربن برقوصرا وهو كرسى مطران الموصل .

Per hæc tempora innotuit magiſter noſter Bar-Koſra (al. Cod. *Jeſujabus cognomento Bar-Koſra*. Vide tom. 2. pag. 414.) *ex Ninive oriundus, qui quum literis operam dediſſet, monaſticam demùm eamque religioſam rigidamque vitam adamavit. Hic, ut fama eſt, unà cum duobus monachis aliquando iter faciens, quum in paſtores ad ripam præterfluentis amnis conſidentes caſu incidiſſet, perque Chriſti nomen adjuratus fuiſſet, ut carnes comederet, (carnibus enim menſam inſtruxerant,) ternos bolos ſumpſit. Sociis factum improperantibus, pallium flumini impoſuit, eoque velut navigio uſus unà cum illis ad alteram ripam appulit. Quod milites ad urbis portam excubantes conſpicati, illum pro Deo habuere. Templumque pulcherrimum in Hoſaino conſtruxit. Sed & quum alibi iter ageret, & Arabs quidam nudato ferro illum fuiſſet aggreſſus, latronis dexteram narrant extemplo areſactam, ab eodem exoratum* Bar-Koſram *reſtituiſſe. Quotidianus ejus victus parciſſimus ex modica olerum quantitate conſtabat. Poſt obitum in ſuo monaſterio conditus eſt, quod magiſtri noſtri Bar-Koſræ cœnobium appellatur, eſtque Sedes Metropolitæ Moſulenſis.* Hæc Amrus. Porrò tàm in Bar-Koſræ ſeù Bar-Koſini, quàm in Bar-Kainæi, (de quo infrà cap. CLXXI.) nomine, litera ܕ *Daleth* ſignum genitivi caſus eſt, etſi nomen ܒܪ *Bar* contractum ſit, ut Syri Grammatici ajunt. Quamobrem *Bar-Koſinas* & *Bar-Kainæus* latinè reddidi; non Bar-d-Koſinus, aut Bar-d-Kainæus.

1 *Adversùs Parpharonem hæreticum.* Echell. ܦܦܪܘܢ *Phophronem*. Fortaſſe legendum, ܒܪ ܙܦܪܘܢ *Bar-Zaphron*, cujuſmodi nomen apud Syros occurrit. Vide tom. 1. pag. 419.

2 *Daniel Bar-Mariam*, hoc eſt, Mariæ filius, Jeſujabi Adiabeni Patriarchæ temporibus claruit, ut ex Amro notavi tom. 2. pag 420.

3 *Zachæus Surenſis*, ideſt, ex Sura Ba-

1 Admirabilem [1] demonſtrationem mundi. — ܬܚܘܝܬܐ ܬܡܝܗܬܐ ܕܥܠܡܐ

CAPUT CLXXI.

Joannes Bar-Kainæus.

2 Bar-Kainæus [2] compoſuit Orationes Metricas ad ſolatium mœrentium. — ܒܪܩܝܢܝܐ ܣܡ ܡܐܡܪܐ ܘܡܫܘܚܬܐ ܠܒܘܝܐܐ ܕܟܡܝܪܐ.

CAPUT CLXXII.

Joannes Bar-Abgari Patriarcha.

3 Joannes [3] Bar-Abgari — ܝܘܚܢܢ ܒܪ ܐܒܓܪܐ

Com- ܣܡ

bylonïæ urbe Bagdadum inter & Cupham poſita, de qua Abulpheda in deſcriptione Arak. Ecchell. perperàm legit ܣܘܦܢܝܐ *Supania*: nec melius Hottingerus pag. 237.

1 *Demonſtrationem mundi*, hoc eſt, Coſmographiam.

2 *Bar-Kainæus*, hoc eſt, filius fuſorum, (malè apud Ecchell. & Hottinger. ܒܪܕܩܢܢܐ *Bardaknana*,) Amro in Vita Machichæ & Eliæ Patriarcharum appellatur يوحنا ابن الحداد *Joannes ebn-al-Cheddad*, ideſt, filius fabrorum ferrariorum; Moſulanam autem Neſtorianorum Eccleſiam Metropolita regebat anno Chriſti 1111, ut ex eodem Amro liquet.

3 *Joannes* Syrorum ſermone nuncupatus ܝܘܚܢܢ ܒܪ ܐܒܓܪܐ *Bar-Abgari*, ſeù ܒܪ ܚܓܝܪܐ *Bar-Haghiri*, Arabicè ابن الاعرج *Ebn-al-Aarag*, hoc eſt, filius claudi, aliàs *Bar-Iſa*, ex Epiſcopo Zuabiæ in Patriarcham Neſtorianorum electus fuit anno Chriſti 900. ut dixi tom. 2. pag. 440. De ejus conſecratione & geſtis hæc Amrus. يوحنا ابن عيسى ترشى فى قطيعة النصارى ببغداد على يدى اخيه خداهى الاعرج قس البيعه وصار فيها واسامه ابن نرسى اسقفا على الزوابى يعنى النعمانية وورد بعد يوانيس لحفظ الكرسى لان واسط لم يكن لها اسقف واستعمل مداراة الناس ليتم له الامر ورضى به جماعة الابا والمومنين وراموا تقديم تسليم الامر اليه قبل موافاة يوحنا ابن بختيشوع وكان تاذيرس مطران جنديسابور يطلبها واجتمع الناس على الجمع بين اسميهما فى رقعتين وتراضيا بذلك لطهارتهما وخرج اسم يوحنا . فقال المطران ان حيله تمت وخالف وتعصب على يوحنا قوم من قطيعة النصارى ودرب القراطيس كانوا يعرفون منشاه وتردى بينهم فالسى فى مدينته لا يكرم . وانضم اليهم غيرهم . ووافا يوحنا بن بختيشوع ومعه اساقفه من الموصل ولا يشك ان الجثلقة له . واجتمع تاذورس مطران جنديسابور ويوسف مطران مرو وكان يظهر التقشف ليشهد له الناس بالصلاح واجتمع معهم جماعة وحرضوا على الكلام وخاطبوه بالجثلقة وقبل ذلك منهم وتحزب الناس وتعزز ابن بختيشوع بالسلطان وكتب رقعة الى الخليفة وله حق خدمة عليه بشرح الحال فتقدم الى بدر بالنظر فى الامر وكان بدو خيرا فتقدم الى مالك بن الوليد كاتبه وابن اسلم طبيبه بالنظر فى ذلك فاجتمع الناس فى الاحد السابع من سابوع السليحين

ذلك تندموا . فقال ابن بختيشوع لبدر يحضرون في مجلسك ولو كانوا في غيره لقابلتهم . فقال هولا كتّاب الخليفة واطباوه وهم اخوتك فان كانوا قالوا حقا فالخلفا من آمّا ولا عيب عليك وان كانوا قالوا باطلا فقد اساوا الا اننا نطلقهم مع منتهم . وتقدم اليهم بالمقام في داره لينتهي الحال واعدّ لهم الطعام وكان شهر رمضان . فاحتجوا بالصيام وانهم ياكلون وقت الفطار . فلما ادرك المسا صلّوا ودعوا لامير المومنين وله وقدم لهم الطعام ومن غد تقدم بحملهم الى دار الخليفة مكرمين وكاتب وشرح للمعتضد الحال فقال هذا باب ساقط الفكر فيه عنا لانه لا يتعلق بالمملكة . فقال المعتضد بل يجب علينا ان نصلح احوالهم لانهم خدمنا . واطلق الناس ان يختاروا ريسًا من يحبّون . وعرّف بدر الجماعة الحال وسكن يوحنا في دار لبعض اصلح في الزعفرانية وسال بدر لمالك كاتبه عما يحتاج اليه الجاثليق ليقوم به واعلمه اعدادهم هذا والتمس منه ثوب ديباج لاكرامه وعكازه ومعفر فضاعف بدر وحمل الجميع على يد مالك مع مائة دينار وبغلة صغارة .

والحدر يوحنا ليلة الاربعه وابن بختيشوع في حراقة واساقفته ووصلوا على ساعتين من يوم الاربعا واتوا الى الجاثليق من كان تقدم بالاكرام والتجويل وعمل الرازين وصعد الى الموتب واخذ الدواه وكتب خطا بالسريانية يضمن فيه ان يسير بحسب الانجيل وقوانين الرسل ويحفظ الامانه الصحيحة والسونهدسات المشرقية والمغربية والابا الثلثة ديودوروس وثادوروس ونسطوريوس وان لا يتناول الرشا على الكهنوت والاحكام ويستعمل الطهارة والتقى ولايسم بمال ولا يسلك الطريقة السيمونية ولا يثقل على الرعيت والبيع ويودي الجوالي ويراعي من يموت من الغربا وما يمهّله الله تعالى يوزعه على المساكين والايتام والمحتاجين ويعمّر البيع ولايقفل البيع بل يسلّمها الى الاتقيا ولا يسيم قسًا ولا شماسًا الا على القانون القس بعد قراة الاحدثا والشماس بعد قراة الداود ولايسيم غنيًا لا يصلح ولا يطرح مسكينًا يصلح وانه ان عدل عن ذلك فلا حظ له في الرياسة ولا النصرانيه . وسلّم الخط الى الناس وقال لست محتاجًا الى هذا الشرط على نفسي لكن ليصير سنّة لمن ياتي بعدي .

الصليبي وحضر من عند يوحنا ابن عيسى ومن معه من المطارنة والاساقفة والمومنين وحضر من عند يوحنا ابن بختيشوع وعند حضور يوحنا ابن عيسى اذن له في الدخول على بدر ومن معه . فدعوا للامير وله واعلمهم ما تقدم به من النظر في امرهم فقالوا نحن عبيد هذه المملكة . وسالهم عن المنازعة وعلتها . فقالوا رضينا بيوحنا ابن عيسى وابن بختيشوع يطرح الشر بيننا والخصومات واستغاثوا اليه منه . وعاتب يوحنا ابن بختيشوع على ذلك وقال انت من اولاد النعمة والروسا ويجب ان تحرص على مصلحة دينك لا مفسدته وهو احسن بك عند الله وعند امير المومنين وعندي وما اشبه ذلك . فقال للنصارى سنّة وهو ان يجتمعوا على الاختيار وانا واصحابي ما اجتمعنا على اختيار هذا وفي اختياره نقض السنن . فقال اصحاب يوحنا هذا الكلام مما يشاكله من ان الاختيار قد تمّ على واجبه . واحتج بدر بمطران جنديسابور وهو رئيس المطارنة . فقال اصحاب يوحنا الاختيار للمطارنة والاساقفة يسمون ولو حضر ثلثة منهم تمّ الامر ولو تأخر صاحب جنديسابور على اننا قد علمنا انه معتقل عند بن بختيشوع . وقام ابن اخي يوسف مطران برذعه وسط الجمع وحكى اعتقال عمه وهو شيخ يصوم الدهر ولا يذوق الدسم عند ابن بختيشوع وكان غرضه صفات عمه ليختار . وحضر مطران مرو وجنديسابور وجرى كلام طويل اشار بدر فيه على بن بختيشوع بقطع الكلام ومساعدة القوم على يوحنا . وكان القسم ابن عبيد الله حاضرًا فقال لابن بختيشوع صفات الجاثليق ماذا ينبغي ان تكون . فابتدا وقال عالما . فقال مالك ابن الوليد وداود بن فلم . فهو اعلم منك . فامسك . فركبته الحجه . ورفع صوته ايشوعزخا اسقف هكبرا وقال لا يصلح لنا جاثليقا يلعب بالكلاب والقرود . وشرح بعد حال الرقاع المكتتبة اوّلا وخروج امر يوحنا . فقال لم اخاف ان تذعنوا لابن بختيشوع كرهًا . فقالوا نحن عبيد امير المومنين وهو لا يغيّر علينا سنّتنا . فقال اي شي تكرهون منه . فقال ولادته من مرّية على سبيل الزنا ومثل هذا لا يومن على الصلوات والقرابين . فقال لهم القسم بن عبيدالله فلم جعلتموه على الموصل مطرانًا . فقال اختاره اهل الموصل وهم لا يعلمون ولما علم

Gg واستراح

واستراح الابا فى ذلك اليوم وعملوا الرمش للاسياميد ليلة الخميس . ولم يحضر ابن بختيشوع الرمش ولاصعد الدير . فلماكان من غد وحضر الاسياميد وهو ليلة عشر ليلة خلت من شهر رمضان سنة سبع وثمانين ومائتين . وقدم ابراهيم تلميذا ليميمه على الروابى فلم يحضر يوحنا بن بختيشوع وتقرب وانصرف وقرا الانجيل وتكلم وقدّس واكل الناس الفاثور وحصل الاسياميد عشرون من الابا بالمطارنة والاساقفة منهم ثادوروس مطران جنديسابور ويوحنا بن بختيشوع مطران الموصل ورتّب معهم منهودس فى كل شى من الامور الدينية والعالمية وقارب فى ما فرضه من المواريث فرايض المسلمين لكوننا بينهم وخوفا من عدوله اليهم .

وشكا بن بختيشوع امر عبديشوع اسقف الحديثة وخلعه الطاعة . فكتب كتابا جامعا انه لا يجوز لاسقف ترك طاعة مطرانه ويجب عليهم طاعتهم وان اسقف الحديثة متى خالف وجب قثرمته .

وثادورس مطران باجرمى كان ابن اخى يوانيس الجاثليق وابى ان يجعله مطرانا وانما فعل ذلك بعد الحاح ايشوعبرنون اخيه واعنى ابن دليل وقال ممتثلا بقول حزقيال قد نصبت ولكن ايشوعبرنون يفلح . واتصل بيوحنا اخبار فضائحه وانه يهوى مغنية وانها وابنتها عنده على سبيل تبع فاحضره ووبّخه وقال له ان رجعت عن هذه الخصال فانت الجاثليق وخرج ولم ينتبه وعاود امره واستغاث المومنون منه . فلما راى داه لا دوا له قطعه من جسم البيعة وكتب اليه الفاثاراميس . وقيل انه دخل بغداذ فى السفحيين وكانت الملعونة معه وشعر بها الجيران وحملوها الى السلطان واستغاث بوقاحته بالحسن ابن وهب فى تخليصها وغرم جملة كثيرة ولم يقلع وقيل انه راى فى منامه كانّه قايما على شاطى نهر وكانّ يده اليمنى قد قطعت ووقعت فى النهر وطفت فوق الما وهو يصيح ويطلبها وهذا هو فقده الكهنوت . وقريت الفاثاراميس ببغداذ فى البيع وحملت الى باجرمى وبقى حتى حلّه ابراهيم الجاثليق وانتهى امره من بعد الى الاسلام ويقال انه كان حسن الوجه والفهم والعلم والصوت . وذكر اليا اسقف الانبار انه شاهده بعد اسلامه يعمل الطب بباب الذهب وانه شاهده فى بيعة

الميّة واقفا يبكى فى البهايات ومات على ظهر الطريق نسال الله سترا جميلا .

ودبّر يوحنا الجثلقة احسن تدبير ورحم المساكين والضعفا واعان المحتاجين ولم ياخذ على الاسياميد رشوة ومات لثمان خلون من رجب سنة اثنين وتسعين ومائتين ودفن فى بيعة دار الروم بالجانب الشرقى بجنب يوانيس الجاثليق وكانت مدته خمس سنين .

Joannes Iſæ filius in ea urbis Bagdadi parte, quæ regio Chriſtianorum dicitur, educatus fuit à germano fratre ſuo Chodahe Claudo Eccleſiæ Presbytero, cui ipſe quoque poſtea præfuit. Inde a Joanne Patriarcha *Narſetis filio Zuabiæ, hoc eſt Naamanæ urbi Epiſcopus eſt datus. Unde poſt* eundem *Joannem ad cuſtodiam Sedis vocatus fuit, eò quod Vaſeta tunc temporis Epiſcopo careret :* (id munus ad Caſcarenſem Epiſcopum ſpectabat, ut ſæpè dictum eſt : ſed Caſcarenſis Eccleſia cum Vaſetenſi per id tempus conjuncta erat.) *Eam dignitatem adeptus, populi benevolentiam ſibi conciliare ſtuduit, ut ſibi quod moliebatur, pro voto ſuccederet : quod & evenit. Nam ex populo & Patribus non pauci illum Patriarcham deſignarunt; idque ad exitum perducere ſatagebant ante Joannis filii Bochtjeſu* Metropolitæ Moſulani *adventum. Sed quum Theodorus Gaudiſaporenſis Metropolita eam ſimul dignitatem ambiret, communi omnium electorum ſuffragio decretum fuit, ut quoniam amborum par & æquale meritum credebatur, eorum nomina in ſchedulis deſcripta in urnam referrentur. Sors Joannis nomen extulit. Sorti reſtitit Metropolita* Theodorus, *fraude & dolo factum incuſans; Joanniſque electionem reſcindere cogitavit, eique ſuffragati ſunt non pauci ex regione Chriſtianorum, & ex via Chartariorum, ut qui hominis originem educationemque perſpectam haberent, utpote qui apud eos adoleviſſet. Nullus autem Propheta acceptus eſt in patria ſua: pluresque alios in ſuam factionem contraxere. Poſtremo Joannes Bochtjeſu filius è Moſul undcum ſuis Epiſcopis advenit, ratus Catholici dignitatem ſibi facile tutoque obventuram. Quum ergo Theodorus Metropolita Gandiſaporenſis, & Maruæ Metropolita Joſephus conveniſſent (Joſephus autem ut ſibi populum conciliaret, religioſam auſterioremque vitæ rationem affectabat :) convocata Patrum populique concione, communi decreto Joannem Bochtjeſu Catholicum proclamarunt : qui ut novam ſibi dignitatem adverſùs æmulum conſtabiliret, Chaliphæ ſupplicem libellum porrexit, in quo exhibitam ipſi à ſe &* Bochtjeſu patre *ſervitutem referebat. Sed antea Badrum de toto hoc negotio conſulendum judicavit. Erat Badrus vir probus in paucis. Quare antequam quidquam ſtatueret, Malechum Validi filium ſuum à ſecretis, & filios Aslami medici ſui convenire juſſit, & inter ſe de ea cauſa deliberare. Quod quum ad vulgus manaſſet, convenere Dominica ſeptima hebdomadæ Apoſtolorum ambæ factiones, Joannes ſcilicet Iſæ filius undcum ſuis Metropolitis, Epiſcopis, &*

Chri-

Chriſtianis ipſi conſentientibus ; ex altera parte Joannes filius Bochtjeſu cum ſuis. Quum verò veniſſet Joannes Iſæ, permiſſum eſt ei, ad Badrum intrare cum ſuis. Qui Imperatori (Chaliphæ ſcilicet, quem Arabes Amir-al-Mumenin, hoc eſt, Imperatorem fidelium appellant :) *ipſique Badro bene precati conticuere. Badrus è contrario quæ in eorum cauſa acta fuerant, expoſuit. Cui filii Iſæ fautores responderant : Nos hujus Imperii ſervi ſumus. Rogati rurſus, ut ſtatum & cauſas retexerent intentatæ litis : Joannem Iſæ, reſponderunt, elegimus. Infeſtus contrà Bochtjeſu filius cauſas diſſenſionum & diſcordiarum ſerere inter nos orſus eſt. Badrique opem adversùs eundem implorare perrexerunt. Quare Badrus Joannem Bochtjeſu incuſare cœpit : at tu quidem, inquiens, ex filiis gratiæ & è numero præſulum es, oppidoque conſentaneum officio tuo erat, ut religionis tuæ negotium ageres, provideresque, ne illud contrario quovis aſſultu peſſumdaretur. Et hoc quidem non parùm tua intereſt non modò apud Deum, ſed & apud fidelium Imperatorem, & apud me. Hæc & hujuſmodi Badrus. Cui ille. Chriſtianis ſancta lex eſt, ut ad electionem conveniant univerſi. Nunc verò nec ego, nec meæ ditionis Epiſcopi hominis iſtius electioni interfuimus. Quare jure merito clamamus in illius electione ſacros Canones fuiſſe violatos. Joannis Iſæ fautores contra hæc & hujuſmodi ajebant : objecta commenta ſunt & nugæ : conſtat enim electionem Canonicam fuiſſe. Quum verò Badrus abſentiam objiceret Metropolitæ Gandiſaporenſis, ut qui Metropolitanorum eſſet primus ; quare nec eo abſente electionem conſtare potuiſſe ; Joannis fautores reſponderunt : electionem ad Metropolitas & Epiſcopos pertinere, & hanc conſtare atque legitimam fore, quando vel tres dumtaxat Epiſcopos adeſſe contigerit : neque Metropolitæ Gandiſaporenſis præſentiam requiri.* (Vide tom. 2. pag. 459.) *Compertum præterea fuiſſe illum apud Bochtjeſu filium detineri. Hic Joſephi Metropolitæ Bardaenſis* (& Maruenſis, ut ſuprà dictum eſt) *nepos in mediam concionem prodiens, patruum quoque ſuum eadem de cauſa apud Bochtjeſu filium impeditum fuiſſe narrabat : orſuſque eſt prædicare illius abſtinentiam, adeò ut jam devexa in ſenium ætate condimentum quodlibet ad menſam recuſaret : quæ omnia eò tendere viſa ſunt, ut bonus ſenex in Catholicum promoveretur. Poſtremùm præſentibus Metropolitis Maruæ, & Gandiſaporis Badrus diſertè & graviter filium Bochtjeſu admonuit, ut in poſterum linguæ parceret, nevè populum adversùs Joannem concitare pergeret. Aderat inter alios Caſemus Obaidallæ filius, qui ad filium Bochtjeſu converſus, ediſſere nobis, inquit, quaſnam putes eligendi in Catholicum dotes eſſe oportere ? Cui ille dicere orſus, doctum, ait, eum in primis eſſe oportet. Plura dicere cogitantem interpellavere Malechus Validi filius, & David Phalemi.* (ܒܪ ܕܝܠܡܝ Dailami filium vocat Barhebræus in chronico Syriaco Par. 3. in vita Athanaſii Maphriani) *At ille, ajunt, te doctior eſt. Ad hæc ille manifeſta veritate convictus conticuit, plura hiſcere haudquaquam auſus. Hic verò Jeſu-Zaeba Ocbaræ Epiſcopus ſibi temperare non potuit, quin alta voce inclamaret : At enimverò haudquaquam nos decet habere Catholicum, quem canibus ſimiiſque colludere non pudet : adjecitque ſchedularum ſcriptionem, quam ſuprà factam retulimus, & Joannis per eas deſignationem. Ad hæc Badrus* conventum interpellans, *vereor, inquit, ne vel inviti electionem filii Bochtjeſu ratam habituri ſitis. Cui quum illi contra repoſuiſſent, Imperatoris ſe eſſe ſervos, ſperareque leges ſuas ab eo haudquaquam mutatum iri ; Badrus, ecquidnam tandem, ait, in eo vobis non placet ? Id potiſſimùm, reſponderunt, quod ex concubina ſpurius natus eſt : cujuſmodi hominum genus neque precibus, neque oblationibus præfici ſolet. Interceſſit Caſemus filius Obaidallæ : Eccur ergo, inquiens, Moſuli Metropolitam eum creaſtis ? Cui illi : illum nempè, ajunt, Moſulani optarant imprudentes. Admonitos, factæ electionis pœnituit ſerò. Hic filius Bochtjeſu ad Badrum converſus, hæc iſti quidem adversùs me, te præſente, effutiunt. Aſt ego ſi eadem alio in loco deblaterarent, utique confutare ac revincere ſatagerem. Cui Badrus ; iſti, inquit, ut bene noſti, Imperatoris à ſecretis ſunt, ejuſque medici, iidemque tui ſunt fratres. Qui ſi quidem vera protulerint, ſcito Chaliphas ancillarum eſſe filios, neque hujus ſtirpis te pudere decet. Si verò falſa, iniqui ut ſint, attamen eos ſuis vivere legibus ſinamus oportet. Badrus interim dum litem definire parat, utramque factionem, ut ad ſuas ædes diverteret, humaniſſimè invitat : prandiumque univerſis apparari juſſit. Contigere hæc menſe Romadano. At illi jejunii* (Saracenici) *legem cauſati, ſibi ante conſtitutam cœnæ horam comedere nefas eſſe dixere. Ad veſperam itaque preces* (Canonicas) *recitarunt, & Fidelium Imperatori* (Chaliphæ Mahometanorum) *atque Badro bene precati ſunt. Deinde ad cœnam ab eodem Badro apparatam accubuere. Poſtero die ad Chaliphæ ædes ſecum venire eum honore juſſit : cauſamque Motadedo Chaliphæ expoſuit, adjecitque, negotium hujuſmodi ad Imperium minimè pertinere. Sapienter tamen Chalipha, At noſtri, inquit, officii eſt, res eorum componere, quoniam nobis ſerviunt. Tu verò ſine iſtos, quem voluerint, ſibi præſulem præficere. Chaliphæ reſponſa Badrus conventui quum retuliſſet, Joannes in ædes filiorum Aslami in ea parte urbis, quæ Zapharania dicitur, ſeceſſit. Badrus verò Malechum ſuum à ſecretis familiarem rogavit, ecquam Catholico ſupellectilem neceſſariam eſſe putaret. Quum autem neceſſarii inſtrumenti apparatum Malechus indicaſſet, veſtemque inſuper auro textam, utpote dignitati convenientem petiiſſet, & Paſtorale pedum, atque pallium ; Badrus dupla omnia ad Catholicum per eundem Malechum, adjectis inſuper centum denariis, tranſmiſit. Selectam ex ſuo ſtabulo mulam præterea duci juſſit.*

Rebus ita pro voto compoſitis Joannes Iſæ, ejuſque fautores, Joanne Bochtjeſu & Epiſcopis ejus nequidquam frementibus, feria quarta ſub noctem receſſere, atque hora ſecunda ejuſdem feriæ ad locum functioni deſtinatum pervenere. Congregatis porrò ibidem viris primariis Chriſtianorum proceribus, myſteria Catholicus celebravit, cathedram conſcendit, poſta-

Poſtulatoque atramento ſyngrapham Syriacè exaravit, in qua profeſſus eſt, ſe juxta Evangelium, & canones Apoſtolorum mores ſuos compoſiturum, ſuamque orthodoxam fidem, & Synodos Orientales atque Occidentales, Patreſque tertios, Diodorum nempe, Theodorum, & Neſtorium, obſervaturum: item nec pro ſacrorum Ordinum collatione, neque pro ferendis in judicio ſententiis mercedem ullam accepturum: caſtitatem & pietatem culturum: pecuniam in manus impoſitione neutiquam exacturum, ſimoniamque proſcripturum: Chriſtianum gregem, aut Eccleſias contributionibus nullatenus gravaturum: tributa Chriſtianis impoſita religionis profitendæ cauſa *ſoluturum: peregrinis morientibus adfuturum: & ex iis, quæ Deus ipſi elargiri dignatus fuiſſet, eleemoſynas in pauperes orphanos atque inopes erogaturum: ſacras ædes ſartas tectas ſervaturum; eaſdemque cladi minimè permiſſurum, ſed piis viris traditurum: nec Presbyterum, aut Diaconum præter canones ad ſacros ordines promoturum, ſed Presbyterum quidem poſt lectionem novi Teſtamenti, Diaconum verò poſt lectionem Davidis: neque in Clerum cooptaturum locupletes eo gradu indignos, neque pauperes dignos neglecturum. Quod ſi à regula iſta unquam declinaſſet, profeſſus eſt nullam ſibi fore partem in Epiſcopatu, aut in Chriſtiana religione. His verbis ſcriptum chirographum conventui tradidit, adjecitque: equidem hoc ego pacto convento haudquaquam indigeo; ſed ſyngrapham iſtam ſcribo, ut ſucceſſoribus meis pro regula ac lege maneat.*

Hac ergo, quam retuli, via Patribus reſtituta eo die pace, ad veſpertinas preces conſecrationi præmittendas convenere univerſi nocte præcedente feriam quintam, Joanne Bochtjeſu excepto, qui neque officium veſpertinum celebravit, neque ad monaſterium acceſſit. Poſtero die decima nocte menſis Romadani anni Hegiræ *ducenteſimi octogeſimi ſeptimi* (Chriſti 900. die 8. Septembris) *conſecrationi interfuit, eaque peracta Catholicus Abrahamum diſcipulum ſuum Zuabiæ Epiſcopum deſignavit, Joanne Bochtjeſu abſente, (nam poſt communionem receſſerat,) legitque Evangelium, verba ad populum fecit, & Miſſam celebravit: qua finita populus ad menſam accubuit. Catholici porrò conſecrationi interfuere Patres viginti, Metropolitæ & Epiſcopi, atque inter cæteros Theodorus Metropolita Gandiſaporenſis, & Joannes Bochtjeſu Moſulanus itidem Metropolita* (in alio Codice adfuiſſe præterea dicuntur Emmanuel Metropolita Haluvanæ, Theodorus Bagermæ, Joſeph Burdaæ, Jeſuzacha Ocbaræ, & Bochtjeſu Tirbanæ) *quorum interventu Synodum celebravit de rebus tùm ad religionem, tùm ad civilem gubernationem pertinentibus: & in ea quidem parte, quæ hæreditates ſpectat, Moſulmanorum* (Muhometanorum) *legibus canones accommodavit: quandoquidem inter eos vivimus, verebaturque, ne apud eos violatæ legis arceſſeretur.* (De hac Synodo infrà ſermo erit; celebrata autem fuit non eo die, quo Joannes conſecratus eſt, ſed menſe Octobri ejuſdem anni Chriſti 900. quo annus Alexandræus 1212. inchoatus, ut ex Sobenſi colligitur.)

Quum verò Joannes Bochtjeſu Epiſcopum Hadithæ Ebedjeſum negatæ obedientiæ accuſaſſet, Catholicus canonem generalem condidit, non licere Epiſcopo obedientiam Metropolitæ negare, quum ea ex jure Metropolitis debeatur. Epiſcopum itaque Hadithenſem ſi in poſterum id minimè præſtitiſſet, depoſitione plectendum dixit.

Theodorus Metropolita Bagermenſis nepos ex fratre Joannis Catholici (qui Joannem Iſæ præceſſit,) *fuit, quem quum patruus ad Epiſcopatum provehere omninò recuſaret, inſtantibus Jeſubarnun fratre, & Iſaaco Dalili filio, eorum importunitate victus, poſtremò Theodorum ad Metropolitanam dignitatem promoverat, factum Ezechielis Prophetæ verbis uſus excuſans, quum diceret, ſe quidem plantaſſe, Jeſubarnun verò plantam in poſterum excolendam ſuſcepturum. Theodorus poſt patrui obitum propudioſorum flagitiorum apud Joannem* Iſæ *accuſatus fuit, quod mimam amaret, eamque unà cum filia apud ſe turpiter commorari permitteret. Quocirca hominem Catholicus ad cauſam dicendam arceſſitum acriter objurgavit: deinde adjecit: Aſt ſi tu quidem ab hoc flagitio reſipueris moreſque tuos compoſueris, Catholicum te futurum ſcito. Abiit ille, nec reſipuit. Hinc novæ adverſùs eum querelæ: rurſus Chriſtiani contra proprium Epiſcopum Catholicum interpellant, qui pertinaci morbo præſcripta remedia minimè profuiſſe animadvertens, ægrotum ab Eccleſiæ corpore abſcidit, miſſo ad eundem depoſitionis chirographo. Fama eſt Theodorum bis Bagdadum intraſſe unàcum illa maledicta. Quum verò vicini fœminam agnoviſſent eamque ad Chaliphæ tribunal appellaſſent, Theodorum non puduiſſe cum Haſano Vehebi filio pro ejus liberatione agere, magnamque in eo negotio pecuniarum ſummam conſumpſiſſe, operam tamen perdidiſſe amiſſa cauſa. Ferunt præterea ſomnium iſtiuſmodi ipſi dormienti olim objectum fuiſſe: velut ſi ipſi ſtanti ad ripam fluminis dextera manus ſimul abſciſſa in profluentem decidiſſet, quam aquis ſupernatantem idem ſublato clamore requireret. Somnium ſcilicet Sacerdotii amiſſionem præmonſtrabat. Depoſitionis porrò libellus in urbe Bagdado in Eccleſiis lectus, ad Bagermenſes tranſmiſſus fuit. Manſitque in eo ſtatu Theodorus, donec ab Abrahamo Catholico* (Joannis Iſæ ſucceſſore) *abſolutionem impetravit. Poſtremo tamen in Mahometiſmum prolapſus eſt. Proditum eſt, Theodorum forma, voce, ingenio, & doctrina excelluiſſe. Elias porrò Epiſcopus Anbarenſis narrat ſe vidiſſe Theodorum poſt Mahometiſmi profeſſionem medicinæ operam dare apud portam Nubiam: poſtea eundem offendiſſe in Diaconio Eccleſiæ Dominæ* (Beatæ Virginis) *ſtantem, & flentem. Periit medio in itinere. Nos interim Dei opem & protectionem piè imploremus.*

Cæterùm Joannes Eccleſiam optimè gubernavit, pauperum & ægrotorum curam geſſit, egenos ſublevavit, & pro ordinatione mercedem accipere prorsùs recuſavit: deceſſitque octavo die menſis Regebi anni Hegiræ ducenteſimi nonageſimi ſecundi (Chriſti 905.) *& conditus fuit in Eccleſia ædium Romæorum ad orientalem partem ad latus Joannis Catholici* (ejus præceſſoris,) *rexitque Eccleſiam ad quinquennium.*

Huc-

Hucuſque Amrus: quem Barhebræus videtur exſcripſiſſe: eadem enim nullo ferè mutato apiee de Joannis electione tradit, additque de ejus obitu: ܡܫܬܥܐ ܕܝܢ ܕܠܐ ܣܒ ܐܓܪܐ ܡܢ ܣܝܡ ܐܝܕܐ ܟܠ ܡܕܡ ܐܦܠܐ. ܘܚܝܐ ܒܨܝܪܐ ܗܘܐ ܚܝܐ. ܘܟܕ ܥܬܝܕ ܗܘܐ ܠܡܡܬ ܐܡܪ ܠܬܠܡܝܕܗ. ܗܐ ܡܐܬܝܢ ܘܫܬܝܢ ܙܘܙܝܢ ܕܣܝܡܝܢ ܒܕܘܟܬܐ ܦܠܢܝܬܐ ܕܡܛܝܢܝ ܡܢ ܝܪܬܘܬܐ ܕܐܒܗ̈ܝ. ܣܒ ܐܢܘܢ ܘܦܪܘܣ ܒܩܘܒܪܝ.

Fama eſt, Joannem nullam prorſus ex manus impoſitione mercedem accepiſſe, vitamque admodum parcam egiſſe: quumque moriturus eſſet, diſcipulo dixiſſe; en tibi ducentos & ſexaginta argenteos in loco tali repoſitos, qui mihi ex parentum hæreditate obtigere: ſume illas, & in meo funere expende.

Porrò exemplar Syngraphæ, quam Joannes fertur in ſua ordinatione Epiſcopis & populo tradidiſſe, è Syriaco ſermone Arabicè redditum, ab eodem Amro refertur in hæc verba. (*Cod. ms. 41. Tom.2. Bibl noſtræ pag.509.*)

اقررت انا يوحنا المعروف بابن الاعرج بين جماعة الابا الطاركة والاساقفة والقسان والشمامسة والمومنين المقيمين بمدينة السلم الذين اختاروني لتدبير امورهم والجلوس على كرسيهم الذى هو منبر الفطركة بعد ان سالوني ذلك فاجبتهم بالطاعة لامر الله جل وعز وانقدت للخدمة في بيعته وضمنت على نفسي لم انسق امر بحسب قوانين الرسل بعد حفظي الايمان الصحيح الذى لفظ به الثلثماية والثمانية عشر وعقدي عليه رايي واعترافي بلساني من غير تحريف. وقبول جميع المتهودسات المشرقية والمغربية التى عمل عليها الابا الفطاركة والمعلمون المحققون في ارض الفرس. وبعد اقراري بصحة تفاسير الماهر في المعلمين مار تادورس وقبول قداسه وقداس مار نسطوريوس وقوله في الاتحاد البنوى والجواهر والاقانيم. وقطعت على نفسي ان لا احظى بتناول رشوة ولا اداجى في الله ولا استعمل الغش في بيعة الله وشعبه بل اصّور نفسي عند كل انسان في الطهارة والتقى قولا وفعلا وفى الاحكام البيعية بصورة مار فولوس. ولا اثقل على الرعية والبيع ولا اتناول شيا اكثر من الواجبات المعهودة ولا اتعرض لجمع المال ولا اضطهد ابنا البيعة في خدمتي. واذا مهّل الله شيا وزّعته على المساكين والمحتاجين والمضطرين والايتام والارامل كما يلزمني. فان والعياذ بالله لم اف بشي مما بذلته باختياري وتجاسرت على مخالفته فانا معرض للحكم والانتقام والتوبيخ بالعدل وان بدلت في ايمان البيعة شيا او زدت او نقصت فليكن ذلك زلة لى وانا مخلوع من الفطركة ولست بنصراني بالجملة. وضمنت القيام بجميع ما عاد بعمارة البيع ودفع الشرور عنها وتكميل الوصايا الحسنة واذا الحوالى عن الضعفا والاجتهاد في تخليصهم بالقول والعمل متى حصلوا في الحبوس كما يجب على الاخوة والمسيحيين واعنى بامر من يموت من الغربا بالقيام بتجهيزه ودفنه اذ كان عضو من اعضا المسيح. ولا اجوز في تقبيل البيع طالبا لزيادات بل اسلّمها الى الاتقيا الذين يخافون الله جل اسمه وازيل العار بالاسيامينذات السمونية الذى يوخذ عليها الرشى ويقاطع بسببها ولا اقبل على ذلك رغبة من احد ولا اسلّم رتبة الكهنوت الا الى مستحقها بعد البحث والاستقصا في امره. ولا اسم قسا ولا شماسا الا على موجب القانون اما الشماس فبعد قراته المزامير والمضاف اليها في كتاب السداود والقس فبعد قراته الحديثة. ولا اسم غنيا لا يصلح ولا اطرح مسكينا اذا صلح. وهذا صورة ماكتب به خطه بيدا وكتب على طرفه هذا يتعين اخذ نسخته من كل فطرك ينتصب لكرسى المشرق ويشهد عليه المسيحيون له ولا يجوز في كباش المسيح فالحكم صعب شديد والتحرير خطر.

Ego Joannes cognomento Bar-Abgari, ſeu Ebn-Araci, profiteor coram Synodo Patrum Metropolitarum, Epiſcoporum, Presbyterorum, Diaconorum, & fidelium commorantium in urbe pacis Bagdada, qui me elegerunt, ut ipſos regerem, & ſuper eorum ſedem, ideſt, thronum Patriarchalem ſederem: poſtquam ſcilicet ab iis rogatus, Deo ipſiſque obtemperandum duxi, & miniſterium Eccleſiæ ſuſcepi: profiteor, inquam, & promitto, me juxta canones Apoſtolicos mores meos compoſiturum, rectamque fidem, quam Patres treceuti decem & octo definerunt, cordis aſſenſu oriſque confeſſione illibatam obſervaturum, Synodoſque omnes tùm Orientales tùm Occidentales ſuſcepturum, quas Patres Patriarchæ verique doctores in Perſide ſequuti ſunt: item amplexurum commentaria ſapientiſſimi Doctoris ſancti Theodori, ejuſque Liturgiam, necnon alteram Mar Neſtorii, ejuſque ſententiam circa Unionem Filii & ſubſtantias atque perſonas. Præterea firmiter propono, nec munera me accepturum, nec Deum, aut Eccleſiam ejus populumve ulla ratione decepturum, ſed meipſum coram omnibus verbo & opere & in judiciis Eccleſiaſticis Paulo Apoſtolo pietate & caſtitate conformaturum: ſubditos, aut Eccleſias nullatenus gravaturum, nihilque præter debitum

1 Compoſuit Canones 1, & Admo-
2 nitiones 2,

Et

ܥܒܕ ܩܢܘܢܐ : ܘܡܘܕܥܢܘܬܐ :

ܘܥܘܠܐ

tum & conſuetum accepturum: pecuniæ corrogandæ operam non daturum, neque filios Eccleſiæ in meo miniſterio perſequuturum; ex iis quæ Deus largiri dignatus fuerit, eleemoſynas in pauperes, inopes, afflictos, orphanos viduaſque, ut decet, erogaturum. Si pactum ſponte conventum (quod Deus avertat,) minimè obſervavero, reus ero judicii, vindictæ juſtæque reprehenſionis. Si verò quidquam à fide Eccleſiæ mutavero, aut adjecero, aut detraxero, id mihi in crimen vertatur, dignitatiſque Patriarchalis, ſed & Chriſtianæ religionis prorsùs expers ero. Inſuper promitto, me daturum operam, ut Eccleſiæ ædificentur, malaque ab iis avertantur, ut pia legata perficiam, tributa pro infirmis ſolvam, in carceribus detentos verbo & opere inde extrahi curem, quemadmodum fratres Chriſtianoſque decet: peregrinorum morientium curam geram, ut ſcilicet exequiæ iis celebrentur, eorumque cadavera tumulo mandentur, quum membrum fiat ex membris Chriſti. In tradendis autem Eccleſiis non plus offerentium rationem habebo, ſed eas viris probis Deumque timentibus commendabo, & in manus impoſitione ſimoniacum crimen, quod in munerum acceptatione dignitatumque ſacrarum pro certo pretio oblatione conſiſtit, omninò proſcribam, neque interventionem cujuſquam hac ſuper re admittam, nec niſi dignis gradum Sacerdotis conferam, idque prævio examine & diligenti inquiſitione. Preſbyterum, aut Diaconum non ordinabo niſi juxta canonem: Diaconum quidem poſt lectionem Pſalmorum eorumque quæ ad Pſalmos in libro Davidis referuntur; Presbyterum verò poſt lectionem novi Teſtamenti: neque in clerum cooptabo locupletes indignos, neque dignos pauperes repellam. Hoc eſt exemplar chirographi ab eo ſcripti, cujus ad calcem hæc adjecit. Exemplar hujuſmodi exigi debet ab unoquoque Patriarcha, quum ad Sedem Orientis promovetur: teſteſque ſuper eum advocandi ſunt ordinantes ipſum, ne oves Chriſti negligat: nam judicium quidem diſtrictum eſt; periculoſa autem ſubſcriptio.

1 *Canones* conditi in Synodo, de qua ſuprà ex Amro. Sobenſis in epitome Canonum Synodalium Par. 4. cap. 1. eam Synodum coactam ſcribit anno Græcorum 1212. hoc eſt, exeunte anno Chriſti 900. ut ſuprà dictum eſt. Idem Sobenſis Par. 5. cap. 6. 7. 10. 15. 16. 22. 24. & Par. 6. cap. 6. novem canones ejuſdem Synodi profert. Sunt autem univerſim *Canones XXVIII.* quos è Syriaco in Arabicum translatos habemus in Cod. ms. Arabico, de quo tom. 2. Bibl. noſtræ p. 507. De his infrà ſermo erit, quum de Synodis Orientalium diſſeram.

2 *Admonitiones*. Exſtant à pag. 96. in Codice Syriaco 3. ad calcem tom. 2. Bibliothecæ noſtræ pag. 5. hoc titulo prænotatæ ܩܢܘܢܐ ܕܬܫܡܫܬܐ ܕܡܕܒܚܐ *Canones miniſterii Altaris*. Sunt autem XXVIII. quorum quintus canon Syriacè deſideratur: Arabicè verò tres ſuprà viginti habentur in laudata Canonum collectione, de qua tom 2. cit. pag. 507 cæteri uno avulſo folio exciderunt. Diſſerit hic Joannes de Altari, & de Euchariſtia: de materia ſcilicet utriuſque, de uſu, munditie, adminiſtratione, & cæteris hujuſmodi. Quum autem ex hoc Tractatu fides illorum Chriſtianorum, praxis & diſciplina circa auguſtiſſimum Euchariſtiæ Sacramentum cognoſcatur, haud inutile viſum eſt eos Canones in medium proferre, & ſubjectis obſervationibus illuſtrare.

Canones Joannis Patriarchæ
De Altari, & Euchariſtia.

Canon I.

ܕܠܐ ܝܐܐ ܕܢܫܬܡܫ ܡܕܒܚܐ ܕܩܝܣܐ . ܫܦܪ ܠܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ
ܘܦܩܕ ܕܒܡܕܝܢܬܐ ܘܒܩܘܪܝܐ ܘܒܐܬܪܘܬܐ ܕܫܠܡܐ ܓܡܝܪܐ
ܐܝܬ ܠܗܘܢ ܘܪܕܘܦܝܐ ܕܒܪ̈ܒܪܝܐ ܠܐ ܩܪܝܒ ܠܗܘܢ
ܘܡܨܝܢ ܕܢܬܢܛܪܘܢ ܒܝܨܝܦܘܬܐ : ܢܗܘܘܢ ܡܕܒܚܐ
ܩܒܝܥܐ : ܥܠ ܕܩܝܣܐ ܕܝܢ ܠܐ ܡܦܣ ܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ ܕܢܬܩܕܫܘܢ
ܩܘܪܒܢܐ ܐܦܠܐ ܕܢܬܥܒܕ ܐܦܠܐ ܕܢܬܩܪܘܢ . ܘܗܠܝܢ ܒܡܠܬܐ
ܕܡܪܢ ܐܒܗܬܢ ܣܝܡܘ .

Quod non decet ligneo Altari uti. Placuit Spiritui ſancto, præcepitque, ut in urbibus, caſtellis, & locis, in quibus perfecta pax obtinet, nec barbarorum perſecutio obeſt, & diligenter cuſtodiri queunt, Altaria fixa habeantur. Super ligneis autem non permittit Spiritus ſanctus Liturgiam celebrari, neque ea permittit fieri, aut nominari. Et hæc in verba Domini Patres noſtri definivere. Ex hoc Canone colligitur promiſcuum fuiſſe apud Chaldæos ad decimum uſque ſæculum Altarium tàm ex lapide, quàm ex ligno uſum. Id & in Eccleſiis Syrorum tùm Maronitarum, tùm Jacobitarum hodieque cernere eſt. Græcis eandem conſuetudinem placuiſſe, refert cl. Edmundus Martene de antiquis Eccleſiæ Ritibus lib. 1. cap. 3 art. 6. ubi & de antiqua, ac recenti Eccleſiæ Romanæ circa Altarium materiam diſciplina diſſerit.

Canon II.

ܕܠܐ ܝܐܐ ܕܢܬܩܕܫ ܡܕܒܚܐ ܕܠܐ ܡܘܪܘܢ . ܫܦܪ ܠܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ
ܘܦܩܕ ܕܡܕܒܚܐ ܕܟܐܦܐ ܕܡܬܩܒܥܝܢ ܒܥܕܬܐ
ܩܕܝܫܬܐ ܠܐ ܢܬܩܕܫܘܢ ܟܕ ܠܐ ܡܘܪܘܢ ܩܕܝܫܐ ܘܡܚܝܐ .
ܘܠܐ ܠܗ ܠܡܪܢ ܟܗܢܐ ܕܢܩܕܫ ܡܕܒܚܐ ܘܢܣܒ ܡܢܗ
ܩܘܪܒܢܐ

[illegible]

Quod non decet Altare nudari. Placuit Spiritui ſancto & præcepit, ut quod ſacro oleo delibutum eſt Altare, aqua nullatenus abluatur, quum ſigitur, niſi forte id poſtulet neceſſitas inſtaurationis. Quod ſi qui voluerint illud aromatibus honorare ad typum aromatum, quæ mulieres ad Domini ſepulcrum attulere, id præcipimus, ne Altare ſuo tegumento omninò nudetur. Illud tantummodò licebit, ut altare proprio apparatu ornatum, aqua roſacea aſpergatur, atque aliorum odoramentorum ſuffitus eidem adhibeatur, & præter hæc aliud non licet. Alia eſt Syrorum Maronitarum & Jacobitarum diſciplina, qui Altare nudant feria ſexta majoris hebdomadæ, illudque vel ſimplici aqua, vel aqua roſacea ſolent abluere. Notus eſt Græcorum Ritus *in ablutione ſanctæ menſæ* feria 5. quem Latinè & Græcè publicavit Goar à pag. 623 ubi ſacra menſa denudari dicitur, ſpongiis abſtergi, aqua ſervente ablui, mappulis lineis perfricari, aquâ roſacea aſpergi, ſpongiis detergi, operimentis demùm ornari.

Canon III.

[illegible]

Quod qui Xatham (ideſt, Panem Euchariſticum) *miſcent* (hoc eſt, qui farinam in panis conſecrandi uſum aqua ſubigunt,) *laici non ſint, ſed Sacerdotes. Placuit Spiritui ſancto & præcepit per manus ſanctorum Patrum noſtrorum, ut qui Xatham miſcent, Sacerdotes ſint, aut Diaconi. Ad illam autem accedere ne cuiquam liceat, qui vel Sacerdos, vel Diaconus non ſit, nec ſeculari, nec monacho ſimplici. Si ſecùs fecerit, ſubjectus eſto anathemati verbi Domini etiam Amen.* Ritus ſubigendæ in Euchariſtici panis uſum farinæ appellatur Syris Neſtorianis [illegible] *Innovatio*, ſeù conſecratio *fermenti ſancti*. Seù [illegible] *Innovatio Malchæ*, hoc eſt, Regis, panis nimirùm convertendi in corpus Chriſti Regis. Ex eorundem Miſſali eundem deſcripſit Martene lib. 1. de antiquis Eccleſiæ Ritibus pag. 321. ubi ad Sacerdotem id munus ſpectare dicitur. Idem Martene eodem lib. 1. pag. 315. obſervat, conficiendæ à Presbyteris aut Diaconis Oblatæ conſuetudinem tùm apud Græcos, tùm apud Latinos aliquando viguiſſe. Honorius lib. 1 de Gemma animæ cap. 66. ait: *Fertur, quod olim Sacerdotes à ſingulis domibus & familiis farinam accipiebant, quod adhuc Græci ſervant, & inde Dominicam panem faciebant, quem pro populo offerebant, & hunc conſecratum eis diſtribuebant.* Sed in hoc varia fuit gentium, temporum, & locorum praxis, quam idem Martene pag. 315. & 316. deſcribit. Syris & Ægyptiis conſtans diſciplina placuit à ſolis Presbyteris aut Clericis Panis Euchariſtici formandi. Apud Græcos verò hodieque viget conſuetudo, ut Hoſtia *manibus virgineis, vel Sacerdotum conjugibus, modo ſint à muliebri profluvio mundæ, paretur*, ut notat Goar pag. 116. etſi Gabriel Philadelphienſis in Apologia pro Eccleſia Orientali nil aliud in ſubigendo & fermentando pane exigat, quàm *ut quis id cum magna reverentia faciat, ut cum aliis nihil habeat commercii, ut Græcus quidem origine ſit, gratia autem Chriſtianus orthodoxus.*

Canon IV.

[illegible]

Placuit Spiritui ſancto, & præcepit, ut præter farinam frumenti electi, & aquam puram, atque oleum ex oliva expreſſam, ac ſalem, nemini eorum qui Xatham miſcent (hoc eſt, qui farinam in uſum ſacrandi panis ſpiſſant,) *liceat quidquam addere, aut demere. Et hæc in Canone verbi Domini.* In ritu *Innovationis ſacri fermenti*, de quo in canone præcedenti dictum eſt, præſcribitur Sacerdoti, ut adhibeat *ſimilam puram, & ſalem, & oleum olivæ, & tres guttas aquæ: deinde commiſceat iſta ſuper tabulæ ad id ornatæ extremitatem: mox oret ſuper maſſam, eamque cruce ſignet; demùm abſolutis precibus lectoque Evangelio, ſumat ex vetere fermento, eoque maſſam conſpergat, inquiens: Conſignatur hæc maſſa fermento hoc ſancto, quod traditione accepimus à Patribus noſtris ſanctis Mar Adæo, & Mar Mari, & Mar Thoma beatis Apoſtolis, doctoribus regionis hujuſce Orientalis, in confeſſione vera omnium Apoſtolorum beatorum, Patrumque noſtrorum ſanctorum Doctorum verorum Græcorum & Syrorum, in nomine Patris &c.* Hinc liquet, Indos Caranganoram incolentes (Chaldæos ſcilicet Neſtorianos in partibus Indiarum commorantes,) quos Joſephus Indus Navigat. in novo orbe cap. 134. apud Martene lib. 1. de antiq. Eccleſ. Ritibus p. 314. ſcribit *in Azymis, hoc eſt, in pane non fermentato conſecrare*, ab antiquo Eccleſiæ ſuæ ritu receſſiſſe. Nimirùm Latini Epiſcopi, in Sy-

Synodo præſertim Diampereoſi, hoc & multa alia à Chriſtianis illis exegerunt, ut Romano Ritui magis conſormes eſſent. Sale fermentatum panem condiunt & Græci, & Ægyptii, hoc eſt, Chriſtiani Monophyſitæ, vulgò Copti, qui Alexandrinæ Eccleſiæ ritum ſequuotur, quidquid dicat Leo Bulgariæ Archiepiſcopus apud Allatiom lib. 3. de coolenſu utriuſque Eccleſiæ cap. 14. qui Ægyptios Armenis Azyma probantibus adjungit. Oleum verò Oblatæ, prærer Neſtorianos & Jacobitas Syros, nulla Chriſtiana gens admiſcet. Quamobrem gravis quæſtio inter Syros & Ægyptios Monophyſitas, erroribos cæteroqui conjunctiſſimos, exarſit, de qua vide tom 2. Biblioth. noſtræ pag. 144. & 153. & Renaudot. tom. 2. Liturg. Orieot. pag 64.

Canon V.

الفس او الشماس الذى يخبز القربان براعى
نظافة الته ويكون له مصفى للما والزيت ولا
يمسه علماني ويكون مشدود الوسط وفى رجلـه
مشك ووجهه الى الشرق وقد لـف على وجهـه
المنديل ويشمس بالمزامير وذلـك بكلمة الـرب .

Presbyter, uut Diaconus, qui oblatiunis panem præparat, ſui inſtrumenti munditiem curet, bubeatque vas ad ſecerueudus uquæ & ulei fæces: caveutque, ne à luicu contingutur. Habeat prætereu lumbos ſuccinctos, & calceamenta in pedibus ſuis, faciem ad Orientem, & amictu velatam. Miniſtret uutem cum Pſalmis. Et boc in verbo Domini. Hic Canon in Syriaco exemplari deſideratur. Ex Arabico tamen illum ſupplevimus. Nota, qood Arabicus Ioterpres Canones Joaonis Patriarchæ in compendium redigit, & verba illa potiſſimùm, *plæuit Spiritui ſuncto & præcepit*, quibus Canones omnes incipiunt, brevitatis cauſa reſecat. Ritus autem præparandi panis, quem hìc Joannes præſcribit, ei ferè cooſonat, qui à Cardioali Humberto in Reſpooſ ad Micbaëlem Cerularium exponitur. *Diaconi*, inquit, *cum Subdiaconis, ſeù ipſi Sucerdotes ſacris umicti veſtibue cum melodia Pſalmorum, uzyma conſperſum, & in ferro paratum ex Secretario proferebant.* Et Anſelmus Havelbergenſis lib.3 Dial cap. 18. *Apud religiuſus Latiuos*, inquit, *per manus Diacunorum, & ex electis grunis, & ex mundiſſima ſimila, in ſucrario ud futuram boſtium cum decantatioue pſalmodiæ revereuter præparautur.*

Canon VI.

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Plucuit Spiritui ſunctu, & præcepit, ut poſtquam Xatbu (panis cooſecrationi deſtinatus) *coctu fuit, nibil ex ea illegitimè tollatur, uut ex ea aliquid detur, antequam ud Altare offeratur, & id, quod offerendum & conſecraudum eſt, ex oa ſeparetur. Et bæc in verbu Domini.* In ritu *lunovatiunis fermenti*, cujus ſuprà memini, præſcribitur, peractâ fermenti veteris cum nova maſſa commiſtione, partem quidem ex ea io ſacrario ſervari debere, quæ ad innuvandum ſequenribus diebus fermentum adhibeatur; maſſam verò ſic compactam in Hoſtias conſecrationi deſtinatas formari, ita tameo ut nihil ex iis remaneat, quin ad altare deſeratur. Presbyteri autem muous erat, tot hoſtias retinere, quot pro ſua populique communiooe ſufficere credebat. De iis, quæ ſupererant, quid faciendum eſſet, docent ſequentes canones.

Canon VII.

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Placuit Spiritui ſancto & præcepit, ut macula uun ſit in eo, quod ex Hoſtia (pane conſecrationi deſtinato) *ſeparatur ad myſteria. Et verò neque in veteri lege fas erat, cluudum & cæcum, aut iuſirmum, uut in quu inveniretur macula offerri. Quauto igitur magis cunvenit, ut ſimilis cura ad divina myſteria adbibeatur? Et hæc iu verbo Dumini.* Huc ſpectat Reſponſum Georgii Moſulaoi & Arbelenſis Metropolitæ in cit. Codice Syriaco 3. pag. 33.

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Quæſtiu. Licet ne ufferri ſuper ulturi Hoſtiam perforutam, uut cujus pars aliqua furno adbæſit, aut quacumque labe affectam? Reſponſio. Nou licet ad Altare deferri quodcumque aliquu labe affectum eſt, idque æditnus unninò eaveut. Et quæſt. ſeqoeoti affirmat Altare pollui, ſi æditųus Hoſtiam quocumque defectu notatam ſciens & prudens ad Altare deferat.

Canon VIII.

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

Placuit Spiritui ſancto & præcepit, ut myſteriorum Corporis & Sanguinis Domini appetitio immoderata tollatur, ut quis cum iſtiuſmodi impudentia temere ad ſanctum Domini corpus accedat, ſed particulæ Primitiarum & Oblatæ (ſic Hoſtiam vocant,) *fiat in parva menſura ordinatæ, itaut Hoſtia duodecim drachmas non excedat; ſinguli verò Carbones* (onius Hoſtiæ quum in crucis formam frangitur, particulæ quatuor vocantur carbones, ſymbolo ex Iſaiæ viſione deſumpto:) *tribus drachmis conſtent, ut in nomine Trinitatis pars illa benedicatur, quæ in Trinitate conſignatur. Pro pueris autem ætate parvulis parvulæ præparentur placentæ* (hoſtiæ) *quas ii non cogantur in particulas frangere, unde contingit frequenter, fragmenta, hoc eſt, micas excuti in phialam* (patenam) *& ex incuria decidere, & pedibus proculcari, & hoc modo ſanctum corpus cum negligentia tractari. Et hæc in verbo Domini.* Formam Hoſtiæ Syrorum expreſſam habes apud Martene lib. 1. de antiq Eccl. ritibus pag. 319 Quantitas unioſcujuſque, hic à Joanne præſcribitur. Quod autem pro pueris parvoæ coquantur Hoſtiæ, in hoc à Græcis Neſtoriani differunt, & ad Latinos accedunt, apud quos Hoſtia, qua Sacerdos communicat, in majori forma eſt, quàm ea, quæ populis communicantibus porrigitur.

Canon IX.

[illegible]

Placuit Spiritui ſancto, ne in Pane conſecrando *duæ farinæ adhibeantur, altera ex ſimila, & altera ex farina nigra, ſed ut unus Panis uno die ex una farina candida & munda conficiatur. Non enim eſt in corpore & ſanguine Domini Æthiops aut Græcus* (ideſt, niger & albos.) *Et hæc in verbo Domini.* In hoc & ſequenti Canone de munditie hoſtiæ agitur, quod ſcilicet tota candida ſit, & ex electis granis & mundiſſima ſimila confecta.

Canon X.

[illegible]

Placuit Spiritui ſancto, & præcepit, atque Presbyter aut Altaris miniſter ſtipoſitum ad oblationem panem ex ſimila nigra *faciat, quum Malcha* (ideſt, Rex: ita Fermentum vocant Chaldæi, quo novas Oblatas fermentare ſolent,) *ex tritico albo ſit. Enimverò indecens quoque eſt, ut Fermentum quum formatur, nigrum ſit inſtar Æthiopis ſervi, & album inſtar Romæi. Et hæc in verbo Domini definiuntur* Idem Canon Arabicè ſic redditur:

المراعى فى القربان ان يكون ابيض اللون •
فاما اعيد خالص لانه اشرف الادقة
واسود فلا يراى بالقانون •

Hoc circa Oblatam obſervandum eſt, ut ſcilicet colore candida ſit. Quod verò partim ex pura ſimila, utpote meliori farinæ parte, conficiatur, & partim ex nigra, id utique Canone nequaquam permittitur.

Canon XI.

[illegible]

Placuit Spiritui ſancto, & præcepit, ut Altaris miniſter illud excutiat, & ſanctuarium verrat ſingulis diebus, quibus ſacrum ſuper Altari celebratur, antequam ſacra myſteria inſtrat. Debet præterea totum ſanctuarium ejuſque parietes ſemel in hebdomada componere. Georgius Metropolita Arbelenſis & Moſulanus in Quæſitis de miniſterio Altaris, ad hunc Canonem addit, pulverem, qui ex altari aut templo colligitur, in Tigrim fluvium projiciendum eſſe, aut in locum pedibus ambulantium minimè obvium: ſimiliter & cineres thuribuli.

Canon XII.

[illegible]

Placuit Spiritui ſancto, & præcepit, ne qui farinam in uſum ſacri panis ſubigunt, duo ſervent fermenta, alterum quidem ſacrum, alterum verò ſimplex (ideſt, commune & conſecrationis expers,) *Sacrum autem eſſe debet, quod ad ſeparatas* (hoc eſt, oblatas pro ſacrificio ſeparandas) *exigitur. Et hæc in verbo Domini.* Sacrum fermentum vocat Joan-

nes quod à Saeerdote precibus in Rituali aſſigoatis benedictum eſt: commune verò, quod benedictione caret. Et boc quidem nonoulli cooficiebant ad uſum puerorum & iofidelium, quibus oefas erat ſacrum, hoc eſt, benedictum fermentum tradere, ut ex ſequenti Canooe colligitur.

Canon XIII.

[illegible]

Placuit Spiritui ſancto, & præcepit, nt nemini ex Presbyteris, aut Diaconis altaris miniſterium obtinentibus fas ſit, oblationem ſacro fermento panis ſacrificio deſtinati permiſtam cuivis ethnico externo tradere, ant Mago, aut cuilibet cujuſvis ſectæ: ſed neque pueris parvulis filiis Chriſtianorum. Et hæc in verbo Domini. Georgius Metropolita Arbeleoſis hunc Caoonem ſic Illuſtrat. [illegible]

Vidi æditnos, inquit, *qui veſpertino tempore farinæ maſſam fermento communi ſubigunt; partem verò farinæ ſic ſubactæ tempore nocturni officii in communes panes redignnt, & partem alteram ſacro fermento conſignatam ſuper altari coquunt. Hanc autem cauſam adducnnt, quod communes illos panes dant ethnicis & pueris, qui illorum dignitatem minimè agnoſcnnt, nec de particulis ex iis decidentibus ſolliciti ſunt, ſed quandoque etiam poſt cibum potumque eos manducant.*

Canon XIV.

[illegible]

Placuit Spiritni ſancto, & præcepit, ut lampas accenſa babeatur ante altare, & nutriatur ex puro oleo olivæ omnibus diebus per diem ſimul & noctem, caveaturque, ne ea extinguatur, ſive Liturgia celebretnr, ſive minimè. Sicubi verò duo extiterint altaria fixa, totidem omnino accendantur lampades de die & de nocte. Similiter autem ſi altaria fuerint pluſquam duo, altarium numero lampadum numerus reſpondeat. Permittitnr autem in locis, in quibus puri olei copia non ſuppetit, ut aliquid aliud, quod olei vicem convenienter ſupplere queat, ad nutriendam lampadem adbibeatnr. Ad Oblationem verò præter oleum non aliud omnino inferatur. Et bæc in verbo Domini. Quod de oleo dicit ad oblationem ſolummodo inferendo, communi Eccleſiarum Orientis & Occideotis praxi adverſatur: deſumptum tamen videtur ex prava intelligentia Canonis 3. Apoſtolorum juxta interpretationem Gentiani Herveti: *Ne liceat aliquid alind ad altare offerre, quàm oleum ad luminare, & incenſum tempore ſanctæ oblationis.*

Canon XV.

[illegible]

Placuit Spiritni ſancto, & præcepit, ut qui Altaris miniſterium obtinet, poſtquam Panem altari intulerit, antequam dividat ſeparatas, (Hoſtias pro ſacrificio ſeponendas,) *ex reliquo ſeparet aliquid ex Primitiis & Oblatis, quas cuſtodire ſatagat. Et, ſi neceſſitas poſtulet, & ipſo die cogatur demum Liturgiam celebrare, ex illis quas poſtremo ſeparavit, in ſuum uſum iterùm ſumat. Et bæc in verbo Domini.* Jacobus Edeſſenus apud Barhebræum io lib. Directionum cap. 1. ſect. 1. hunc Canonem de Oblatis ſtatuit. [illegible]

Panem, qui ex Oblotione ſupereſt, boc eſt, farinam, ſacerdotibus ſociis ſuis ſacerdotes abſque reprebenſione vendere poſſunt. Sed idem

Bar-

Digitized by Google

Barhebræus notam hanc ſubjicit. [illegible]

Totam farinam, quæ à fidelibus ad Eccleſiam defertur, ſimul miſceri oportet, & ex miſto oblatam coqui. Id verò, quod ex ea maſſa remanet, ut in ſuum cibum convertant Sacerdotes, convenientius judico, quàm ut illud vendant.

Canon XVI.

[illegible]

Placuit Spiritui ſancto & præcepit, ne Panis ſacrificio deſtinatus *ad duos dies coquatur, neve ex pane eodem quidpiam ſervetur in craſtinum diem, & conſecretur pro hoc & pro altero die ſequenti, ac ne conſecratio agatur ad biduum. Qui bis temerè contravenerit, à gradu ſuo arceatur in verbo Domini.* Syri quoque, & Ægyptii & Armenii nonniſi recentem panem in Euchariſtia adhibent, ut tom. 2 pag. 183. obſervavi. Quod verò Euchariſtia in craſtinum non ſervetur, antiqua fuit Eccleſiæ Orientalis conſuetudo, cujus veſtigium exſtat lib. 8. Conſtitutionum, quæ Apoſtolis tribuuntur, cap. 31. idemque tradit Evagr. lib. 4 cap. 36. de Eccleſia Conſtantinopolitana loquens, in qua reliquiæ Panis Euchariſtici pueris tradebantur: quod & in aliquibus Latinis Eccleſiis quandoque factum obſervat Martene lib. 1. de antiq. Eccl. Rit. pag. 432. Ex hoc tamen minimè infertur Orientales circa Euchariſtiam id ſentire, quod nonnulli recentiores hæretici, qui Sacramentum Euchariſtiæ in ſolo uſu conſiſtere volunt, negantque ſervari licere: nam Græci quidem, quorum conſuetudinem indicat loc. cit. Evagrius, ſolent etiam Euchariſtiam feria quinta majoris hebdomadæ conſecratam in annum integrum ſervare, & in Quadrageſima Dominico die quinque Hoſtias pro ſequentibus diebus conſecrant: quod & Syri faciunt; Neſtoriani verò Euchariſtiam in alterum diem ſervari ex neceſſitate permittunt, ut ex ſeqq. Joannis Canonibus liquet.

Canon XVII.

[illegible]

Placuit Spiritui ſancto, & præcepit, ne ſuper Altari conſecrentur minus, quam tres Primitiæ, (hoſtiæ,) & ad minus duæ, ut unum ſit ſignum, & unum ſignatum. Unam verò duntaxat conſecrari nullatenus licet. Et hæc in verbo Domini. De numero Hoſtiarum apud Latinos vide Martene lib. 1. à pag. 382. *Græci*, ut notat Goar pag. 119. *in Protheſi plures panes quandoque oblatos apponunt, quandoque unum tantùm, à quo particulas omnes ſumunt.* Syri Jacobitæ recentiores impare Hoſtiarum numero gaudent, ut notavi tom. 2. pag. 181. Chaldæi verò idcircò duas ſaltem Hoſtias requirunt, ut unam ſumat Sacerdos, & alteram Diaconus: Sic enim Georgius Arbelenſis hunc Canonem illuſtrat. [illegible]

Ajunt nonnulli, nefas eſſe pares hoſtias ad Altare inferre. Eſt ne hoc verum, nec ne? Reſponſio. Modo ſupra tres ſint, infer quot libet. Quæſtio. Quum pauci admodum communicantes ſunt, quot hoſtias fas eſt offerre? Reſponſio. Minus quàm tres ne offerant. Quæſtio. Quum præter Presbyterum & Diaconum nullus alius adeſt, qui communicet, quot offerri licet? Reſponſio. Duas, ut unum ſit ſignum, & unum ſignatum. Minus autem, quam duas nefas eſt offerri.

Canon XVIII.

[illegible]

Placuit Spiritui ſancto, & præcepit, ut liceat miniſtrantibus myſteria altaris, myſteria deſerere, & ſedere, aut lumbos diſcingere, aut calceamenta; aut egredi, aut rei cuiquam vacare, præterquam miniſterio ſacrorum myſteriorum, quæ illis immerentibus credita fuerunt. Et hæc in verbo Domini. Non modo id cavetur, quum ſacra liturgia celebratur, ſed etiam quum Euchariſtiam contingat in alium diem ſervari, ut ex ſeq. can. 23. colligitur.

Canon XIX.

[illegible]

[illegible]

Placuit Spiritui ſancto, & præcepit, ne liceat cuiquam miniſtrantium myſteria altaris, Sanctum (panem conſecratum) *extra atria Eccleſiæ deferre, niſi ad vinctum, aut ægrotos gravi morbo laborantes die feſto Reſurrectionis nocturno tempore ex mandato Præſulis & Rectoris. Qui illis exceptis, quaſi hominibus placere volens, temerè divina myſteria ludibrio habere præſumpſerit, eadem è ſanctuario efferendo, nefas eſto illi iſtud attentare in verbo Domini.* Jeſujabus Araunita modum tradit deferendæ ad infirmos Euchariſtiæ.

[illegible]

Siquis autem infirmus eſt (inquit Cod. 3. Syr. pag. 93. de quo tom. 2. Bibl. noſtræ pag. 487.) *aut aliqua neceſſitas id cogat, ſumunt* Euchariſtiæ *Particulam, eamque in calicem mergunt, & ponit eam Sacerdos in abſterſorio calicis, & pergit diluculo, quum adhuc tenebræ ſunt, ad infirmum, pſalmos ſecretò canens, quamdiù Particulam geſtat, & porrigit: interim non ſedet. Mox pſalmos eadem ratione canens ad Eccleſiam regreditur.* Hinc explicandus Canon Georgii Arbelenſis Cod. *Syr.* cit. pag. 20 quo Euchariſtiam vetat extra Eccleſiam deferri: niſi ſcilicet id neceſſitas poſtulet. Sic autem ait: [illegible]

[illegible]

Quæſtio. An liceat Sanctum ad infirmos extra Eccleſiam deferri, aut ad fidelium ædes deportari. Reſponſio. Nefas eſt Sanctum extra Eccleſiam deferri, & per loca immunda tranſire, excepta neceſſitate, ſed uſque ad exteriorem portam Eccleſiæ, idque cum luminibus & thuribulis. Extra verò portam exteriorem Eccleſiæ omnino nefas eſt.

Canon XX.

[illegible]

Placuit Spiritui ſancto, & præcepit, ne Theſaurus (Sacramentum) *ſuper Altari ad biduum relinquatur. Corpus enim ſuper Altari ad diem ſequentem relinquere, nec vetus nec nova lex permittit. Scriptum eſt enim in lege Moyſis* (Exod. cap. 12.) *nec remanebit quidquam ex eo uſque mane. Qui ſecus attentaverit, & hoc mandatum tranſgreſſus fuerit, anathema eſto à Spiritu ſancto per manus Patrum noſtrorum. Et hæc in verbo Domini.* Antiquiorum Chaldæorum nonnulli Euchariſtiam ad triduum uſque ſervari permittebant, ut docet Joſue Barnun Patriarcha in cit. Codice Syr. 3. his verbis. [illegible]

Interrogatio. Fas eſt remanere in craſtinum ſacrum Chriſti corpus, nec ne? Solutio. Plerique Doctores id nullatenus probant. Aliqui tamen permittunt, ut quum neceſſitas poſtulat, ad tres uſque dies ſervetur. Græcorum morem repoſitam per annum integrum ſervandi Euchariſtiam ad viaticum infirmorum, reprehendit Innocentius IV. anno 1254 datis ad Epiſcopum Tuſculanum Apoſtolicæ Sedis Legatum in regno Cypri literis. Idem mos apud Syros nonnullos obſervatus cenſurâ notatur à Jacobo Edeſſeno, qui exeunte ſæculo ſeptimo claruit. [illegible]

Reprehenſione digni ſunt, inquit, apud Barhebræum in lib. direct. cap. 5. ſect. 5 *qui poſcunt oblationem feriæ quintæ myſteriorum, & Sabbati annunciationis* (ideſt, Sabbati ſancti) *oblationibus cæterorum dierum eam præferentes. Quoniam tam eorum, quàm reliquorum* die-

dierum oblationes pares ſunt, nec altera eſt altera præſtantior aut inferior, quum idem miniſteriam in omnibat peragatur. Quamobrem non decet eas in annum conſervari.

Canon XXI.

[illegible]

Placuit Spiritui ſancto, & præcepit, ut qui ſacra myſteria ordinant, ideſt, ſumunt, duo ſint, ſicut & qui conſecrant, duo itidem ſint. Nec fas eſto ordinanti (commnnicanti) *ſumere plus quàm carbones* (ideſt, particulas) *quatuor, quæ integres Primitias* (Hoſtiam integram) *faciunt. Quum urgens cauſa, quæ profectò illegitima eſt, ac temeritatem audaciamque ſapit, id poſtulaverit, quinque particulas ſumere licebit. Plures autem ſumere neutiquam fas eſt. Quicumque verò iſta temerario auſu fuerit tranſgreſſus, divinæ juſtitiæ animadverſionem feret: ſatagant itidem, ne calix irreverenter ſumatur, neve in ipſa ſumptione effundatur, neve quidquam ſubjaceat intemperantiæ ac impudentiæ in iis myſteriis, quæ populo per gratiam tradita fuerunt. Feſunt quippe Salvatorem noſtrum modicis hauſtibus calicem bibiſſe, atque diſcipulis obtuliſſe. Qui verò temerè atque intemperanter erga Domini Corpus & Sanguinem ſe geſſerit, alienus eſto à ſacris myſteriis, atque ſuſpenſus & excommunicatus à Spiritu ſancto. Et hæc in verbo Domini.* Hunc Cannnem Georgius Arbelenſis ita interpretatur. [illegible]

[illegible]

Quæſtio. Scriptum eſt in Admonitionibus (in his ſcilicet Joannis Cannnibus) *non licere Presbytero ordinare* (hoc eſt, ſumere) *pluſquam quinque Particulas, & miniſtrare tres. Nunc verò videmus æditaos tradere populo duas & tres particulas, & Diacono pluſquàm tres, & Presbytero pluſquàm quinque. Reſponſio. Hic Canon in Cœnobio obſervatur, ubi æditaus numerum accedentium* (ideſt, communicantium) *præter propter novit. At in Eccleſiis civitatum indefinitus numerus eſt; quandoque enim communicant centum, & quandoque biſcentum. Quoniam verò nequeunt Sacerdotes cuſtodire Theſaurum, qui ipſis remanet, populo eum diſtribuunt.* Eandem cauſam reddit, cur in Paſchate, hoc eſt, feria quinta majori plures Hoſtias Diaconus & Clerici ſumunt: [illegible]

Propter eam, inquit, *quæ Corpori Chriſti debetur, reverentiam: ne ſcilicet quidquam ex eo remaneat in ſequentem Paſſionis diem.* Joannes verò Telenſis apud Barhebræum in lib. Direct. cap. 5. ſect. 1. eos reprehendit, qui majores Hoſtias jejunis porrigebant: [illegible]

Iis, inquit, *qui à vino & pane abſtinent, majores margaritas* (Hoſtias) *ex ſimplicitate tradunt Sacerdotes. Verùm id minimè convenire, liquet ex eo, quod corpus myſticum non corporalis, ſed ſpiritualis eſt cibus. Homines verò hujuſmodi à religioſiſſimo Rabula Canes Voratores Domini ſui appellantur.*

Canon XXII.

[illegible]

Placuit Spiritui ſancto & præcepit, ut ſi quiſpiam Presbyter aut Diaconus audeat ipſe ſolus

ſacra

Google

ſacra myſteria Corporis & Sanguinis Domini ordinare (hoc eſt, ſumere,) *à miniſterio ſuo ſuſpenſus maneat in verbo Domini*. Hunc Canonem Gregorius Barhebræus in libro Directionum cap. 4. ſect. 2. ſic interpretatur.

[illegible]

Non licet Presbytero ſeculari abſque Diacono offerre, ideſt, miſſam celebrare. Huc ſpectabat S. Laurentius, quum Xyſto Papæ & martyri diceret: *Tu nunquam ſine miniſtro ſacrificium offerre conſueveras*. Quod & in Miſſalibus libris, & in Canonibus Synodorum diſertè præſcribitur.

Canon XXIII.

[illegible]

Placuit Spiritui ſancto, & præcepit, ut ſi neceſſaria, & minimè voluntaria cauſa exigat, ut ſacra myſteria ſuper altari in diem craſtinum ſerventur, eo quod non adſit, qui unà cum eo, qui myſteria celebravit, eadem ſumere valeat, alterum ex duobus fiat: & ſi quidem Chriſtianus, vel Chriſtiana inveniatur, qui ſimul Sanguinem amboque myſteria conſumat, id faciat, ſcias ea quæ ſuperſunt ad communionem myſteriorum pertinere. Si autem Sanguinem dumtaxat ſumat, Corpus autem propter ſuam quantitatem conſumi nequeat, ſervetur in diem craſtinum ſuper altari, curaque eidem adhibeatur, ut lampades coram eo ardeant, & nocturnum officium peragatur. Quod ſi contigerit, ambo myſteria (Corporis & Sanguinis) *remanere, eò quod non adſint, qui ea ſumant, noverit quicumque eorum miniſter erit, oportere ipſum pedibus ſuis inſiſtere uſque ad horam Ordinationis* (Communionis,) *ſive de nocte, ſive de die, nec ipſi licere illorum miniſterium, quin alius ejus vices ſuppleat, deſerere*. *Et hæc in verbo Domini decrevimus*. Jacobus Edeſſenus apud Barhebræum in lib. Directionum cap. 5 ſect. 8. caſum refert, in quo licet Sanguinem ſervari: [illegible]

[illegible]

Relinquitur, inquit, *Calix aut propter infirmos in mortis articulo conſtitutos, quos viaticum ſumere oportet, antequam decedant; aut propter jejunos, qui ad profundam uſque veſperam jejunant. Præter hos duos caſus, Calicem ſervari in craſtinum nefas eſt. Quum enim ſacrum Corpus uderit, pronum eſt ei* (Sacerdoti) *Calicem conſignare*. Ex hoc ritu, conſignandi ſcilicet Calicis, orta eſt nonnullorum veterum opinio, exiſtimantium Vinum ex contactu Corporis Chriſti ſub ſpecie Panis ſanctificari & conſecrari, de qua vide Mabillonium in prævio Commentario ad Ordinem Romanum, & Martene lib. 1. de antiq. Eccl. Ritib. pag. 427. Syri Jacobitæ eundem errorem tenent, ut ex eorum Rituali liquet apud eundem Barhebræum loc. cit. in hæc verba: [illegible]

[illegible]

Tùm accipit Hoſtiam, eâque Calicem conſignat tribus crucibus, inquiens. Ut uniat, & ſanctificet, & convertat miſtum quod in hoc Calice eſt, in ſalutarem ipſius Chriſti Dei noſtri ſanguinem in remiſſionem peccatorum &c.

Canon XXIV.

[illegible]

Placuit Spiritui ſancto & præcepit, ut qui venerabile Corpus ordinat (ſumit,) *ſatagat particulas ſuſcipere undenm ſumptione particularum Phialæ* (Patenæ) *aut abſterſione Calicis, aut omninò palmis manuum; neve Corporis* par-

particulam manu ori inſerat, ſed ore capiat, quia cæleſtis eſt cibus. Simili modo calix propitiatorius porrigatur. Et hæc in verbo Domini. Euchariſtiam à communicantibus manu olim exceptam fuiſſe, compertum eſt omnibus viris eruditis; & quidem eo qui in hoc Canone deſcribitur, modo, hoc eſt, hoſtiam manibus impoſitam ori admovendo, ut videre eſt apud Allatium de conſenſu utriuſque Eccleſiæ cap. 15. Eundem ritum tradit & S. Cyrillus Hieroſolymitanus Catecheſi 5. *Accedens autem,* inquit, *ad communionem, non expanſis manuum volis accede, neque cum disjunctis digitis, ſed ſiniſtram veluti ſedem quandam ſubjiciens dextræ, quæ tantum Regem ſuſceptura eſt, & concava manu ſuſcipe corpus Chriſti dicens Amen &c.*

Canon XXV.

[illegible]

Placuit Spiritui ſancto & præcepit, ut miſtum libaminis ſint ex partibus æqualibus vini, & aquæ. Scriptum eſt enim ex Salvatoris noſtri latere ſanguinem & aquam in æquali quantitate fluxiſſe: quare æquum eſt, ut miſtum libaminis ex partibus æqualibus conſtet vini, & aquæ. Quodſi ob vini raritatem neceſſitas id poſtulet, permittitur, ut vini pars ſit, & duæ partes aquæ. Ad ſummum verò, imò & ſuprà ſummum, pars vini ſit, & tres aquæ. Ultra progredi, nullatenus nullo pacto ſas eſto. Et hæc in verbo Domini. Apud Barhebræum in lib. Directionum cap. 5. ſect. 1. exſtat de quantitate vini & aquæ hic Canon Joannis Telenſis. [illegible] *In calice dimidium vini & dimidium aquæ miſcentur.* Quòd verò addit: [illegible] *Si calix non ſufficiat, fas eſt Sacerdoti ex vino non conſecrato ei ſuperaddere,* id de communione populi intelligendum eſt, quum ſcilicet conſecrati vini quantitas multitudini communicantium non ſufficit. Tunc enim vinum non conſecratum in calicem ſacrum infundebant, ut notat etiam Martene lib. 1. p. 426. Quoad quantitatem aquæ & vini in ſacrificio celebris eſt locus Conc. Triburienſis anno Chriſti 895. congregati, quod Canone 19. præcipit, *ne allus ſine commixtione vini & aquæ myſteria ſacra conficiat: ſed ut duæ partes ſint vini, quia major eſt majeſtas ſanguinis Chriſti, quàm fragilitas populi; tertia aquæ, per quam intelligitur fragilitas humanæ naturæ.* Sed, ut obſervat doctiſſimus Cardinalis Bona lib. 2. rerum Liturgicar. cap. 9 *quum aqua myſterii cauſa apponatur, vel minima gutta ſufficiens eſt.* Hinc S. Pius V. in Conſtitutione ad Tarraconenſem Archiepiſcopum nonnullos arguit, qui plus aquæ, quàm vini, aut tantundem aquæ, quàm vini in calicem infundebant. Id autem, ut exiſtimo, Syros induxit, ut vel tantumdem aquæ quàm vini, vel etiam plus aquæ quàm vini in ſacrificio adhiberi permitterent, quia generoſiſſimum vinum in Syria & Chaldæa fit, quod ex admiſtione potioris partis aquæ minimè corrumpitur; vel potiùs ob penuriam vini, in iis præſertim locis, ubi plures Mahometani degunt, quàm Chriſtiani, quum ex Mahometanorum lege vinum omninò prohibitum ſit.

Canon XXVI.

[illegible]

Placuit Spiritui ſancto & præcepit, ne liceat altaris miniſterium obtinentibus, præter neceſſitatem ſuper ſacro altari vinum corruptum, vel aliqua labe infectum offerre, adeò ut bonum vinum relinquentes, corruptum ad libamen ſanguinis Domini noſtri immiſceant. Qui hic contravenire auſus fuerit, ſuſpenſus eſto à gradu ſuo, & ſimplex laicus *fiat, quia divina myſteria inquinavit* (vel, *quaſi ſimplicia ſymbola tractavit*: utrumque enim ſignificare poteſt verbum ܛܡܫ) *Et hæc in verbo Domini.* In libello Samuelis & aliorum Edeſſæ Presbyterorum adversùs Ibam Epiſcopum inter alia accuſationum capita decimum eſt, *quia dum memoria fieret Sanctorum Martyrum, non eſt datum vinum ad ſacrificium altaris ad ſanctificationem & populi diſtributionem, niſi admodum exiguum, & vitioſum, & lutoſum, & quaſi eo tempore vindemiatum: ut ex hoc cogerentur, qui deputati fuerant miniſtrare, de tabernis omnino vitioſi comparare ſex ſextarios, qui nec ſufficerent: itaut hi, qui ſanctum Corpus diſtribuebant, innuerent, ut ingrederentur quia Sanguis non inveniretur.*

Canon XXVII.

[illegible]

[illegible]

Placuit Spiritui ſancto, & præcepit, ne Preſbyteris, aut Diaconis liceat attingere altare poſt cibum; id verò attentare, quum ſancta ſacramenta jam ſunt poſita, omninò nefas eſto: adeò ut neque eiſdem fas ſit accedere ad limen ſanctuarii. Si autem ſuper altari myſteria non ſint, & neceſſitas id exigat, fas eſto uſque ad exteriorem lampadem dumtaxat ipſis accedere. Illuc verò ingreſſi, infrà lampadem conſiſtant. Si verò quis ebrius eſt, neque quum ſacra myſteria ſunt poſita, neque quum percipiuntur, fas eſto hujuſmodi hominem accedere ad partem ſanctuarii, nedum illuc intrare; quia nequitia eſt maxima, & crimen irremiſſibile. Quandoquidem in veteri quoque lege idipſum mandavit Deus Moyſi: præcepit enim ei, dicens: Vinum & ſiceram non bibes tu, & filii tui tecum, quum ingredimini ſanctuarium, ne propter hoc moriamini. Quodcumque verò præter iſta fiat, illicitum eſt in verbo Domini. Qui jejunium ſolvunt, eos Syri ut & reliquæ Chriſtianæ gentes è communinne arcent. Jacobus Edeſſeuns apud Barhebræum in lib. Direct. cap. 5. ſect. 2. [illegible]

[illegible]

Nemini licitum eſt, inquit, *cibum aliquem aut potum quemcumque capere ante ſacramentorum ſumptionem, niſi urgente morbi neceſſitate, aut in mortis periculo*. Chaldæi verò Neſtoriani tanta religione Altaria & Euchariſtiam cuſtodiunt, ut ea niſi à jejunis, & Clericis tangi non permittant, ſed pollutam Patenam vel Calicem exiſtiment, ſi vel à laicis contingantur. Audi Georgium Moſulanum in Quæſtionibus de Altaris miniſterio.

[illegible]

Quæſtio. Mulieres, quum Calicem iis porrigunt, tegunt ſe, ne videantur, & ambabus manibus calicem tenent ſumuntque. Indica mihi, pollutuſne eſt calix, eumque fas eſt à Sacerdote ad altare referri? Reſponſio. Quum calix communibus (ideſt, laicorum) *manibus contrectatur, haud dubium quin polluatur. Id verò quum contigerit, oportet, ut Sacerdos antequam illum ad altare referat, particulam ex menſa accipiat, eâque ipſum juxta Diaconum conſignet, inquiens: conſignatur calix iſte ſacro Corpore in nomine Patris &c. Si autem Sacerdos abſit, Diaconus ſolus propter neceſſitatem illum conſignet.* Idem docet quæſt. ſequenti, in qua Sacerdotem monet, ut Patenam velo tegat, ne à communicantibus tangi queat.

Canon XXVIII.

[illegible]

Placuit Spiritui ſancto, & præcepit, ut nefas ſit Presbyteris & Diaconis intrare ad celebrandum divina myſteria, aut ad faciendum in ſanctuario miniſterium graduum ſuorum circa divina myſteria, quando in Eccleſia veſpere, nocte, & mane minimè miniſtrant. Et hæc in verbo Domini decreta ſunt. Ex duplici Orientalium conſuetudine ortus eſt hic canon, ſemel ſcilicet in die, & unam dumtaxat eamque ſolemnem ſuper altari miſſam celebrandi. Hinc enim fiebat, ut Presbyteri per vices ſacrum peragerent, & qui Liturgiam celebraturus eſſet, idem veſpertinis, nocturnis, & matutinis in Eccleſia officiis vel præeſſet, vel adeſſet. Canon Cyriaci Jacobitarum Patriarchæ apud Barhebræum in libro Directionum cap. 5. ſect. 2.

[illegible]

Non

Et quæſtiones [a] Eccleſiaſticas ; Et

ܘܫܘܐ̈ܠܐ ܥܕ̈ܬܢܝܐ :

ܘܡܫܠ

Non licet per Deum Epiſcopo, aut Presbytero bis in die celebrare, neque ſuper eodem Altari ſeù Tabula bis eodem die Liturgiam offerri. Eadem & Maronitarum olim diſciplina fuit, de quibus rectè Morinus de ſacris Ordinationibus pag. 383. *Semel tantùm ſingulis diebus Miſſam in Eccleſia celebrant, nec ſine urgente neceſſitate, & Epiſcopi licentia, bis in die ſuper uno & eodem altari ſacrificant:* etſi hodie nullam hujuſce Canonis rationem habeant, Latinorum ſcilicet Presbyterorum in morem, quos in hiſce aliiſque imitari ſtudent. Et apud Neſtorianos quidem ipſos ante Joannis Iſæ tempora definitio de una duabuſve Liturgiis ſuper uno eodemque altari in die celebrandis arbitrio Doctorum permittebatur. Sic enim ait Joſue Barnun Patriarcha, qui ſæculo nono Neſtorianis præfuit, in Quæſtionibus ad Abbatem Macarium.

ܫܘܐܠܐ . ܐܢ ܡܫܬܒܩ ܠܡ ܠܡܩܕܫܘ ܥܠ ܡܕܒܚܐ ܬܪܬܝܢ ܐܘ ܬܠܬ . ܦܘܢܝܐ . ܐܢܫܝܢ ܡܢ ܡܠܦ̈ܢܐ ܡܫܪܝܢ ܘܡܦܣܝܢ :

Interrogatio. Licet ne ſuper altari bis terve conſecrare? Reſponſio. Quidam Doctores id probant & permittunt.

a *Quæſtiones Eccleſiaſticas.* Reſponſio Joannis Patriarchæ ad Quæſitum Abulabbaſi Alphadli de Jejunio, quod Ninivitarum appellant, ex Elia Damaſceno relata à nobis eſt to. 2. p. 426. ubi quæſtio illa mota dicitur *die XI. Januarii anno Græcorum milleſimo ducenteſimo decimo quarto,* hoc eſt, Chriſti 903. Apud eumdem Eliam Damaſcenum exſtant *Quæſtiones* ejuſdem Joannis Patriarchæ, quas Sobenſis *Eccleſiaſticas* vocat, hoc titulo prænotatæ :

نسخة كتاب نفذ من ابينا يوحنا ابن عيسى الجاثليق حفظنا الله بصلواته الى رجل من اهل اليمن فى جواب ما كتب بسه :

Exemplar libelli à Joanne Iſæ Catholico, cujus precibus nos Deus adjuvet, ad quendam in Jamanu (hoc eſt, Arabia Felice) commorantem tranſmiſſi, cujus Quæſitis reſpondet. Sunt autem Quæſita XXVIII. totidemque Reſponſa, quibus hæc Joannis Epiſtola præfigitur, ab eodem Arabicè exarata.

لاخينا المومن المحب ما يقربه الى الله عز وجل الحسن بن يوسف النصرانى القس حاطه الله وكلاه من يوحنا الجاثليق . اسعدك الله بطاعته وحاطك بكلايته وتولاك برافته ودفع عنك المكاره برحمته وجمع لك من الخير الدارين ونعيم المحليين وشرف المنزلتين بسعة جوده ورحب كرمه . كتابى اسعدك الله ونحن بحال سلامة والله محمود وعلى كل حال مشكور . ووصل كتابك مدّ الله فى عمرك وسرّنى ما تضمن من خبر سلامتك وسلامة جميع اخواننا فى ناحيتك حاطهم الله ورغبت الى الله فى توحدكم بالكفاية وحراستكم من الافات بيمين حياته وفضل بركاته . فاما ما سالت من تعريفك ما توجبه قوانيننا فى المسايل التى ذكرتها فى كتابك فقد بيّنت ذلك فى اخر كتابى هذا واقتصصت مسلة مسلة من مسايلك وذكرت الجواب عنها وارجوا ان ينفعك الله بها ويوفر حظك من الاجر فيما رغبت فيه من طلبها وانا اسال الله البار الرحيم ان يزيدك فى نيار جماعتكم ويوفقكم لرشادكم ولا يحرمكم اجر اجتهادكم ويوهلكم العمل بطاعته والسعى فى مرضاته ويحوطكم بحياطته ويجعلكم ممن يرضى سعيه ويحمد عمله ويحفظكم بصلوات مارت مريم الطاهرة والمليحيين والاخيار وساير الابا الابرار الى ابد الدهر امين وكتب يوم الثلثا لاحدعشر ليلة بقيت من شوال سنة ثمان وثمانين ومايتين :

Fideli fratri, qui diligit ea, quæ ipſum Deo propiorem efficiunt, cui honor & gloria, Haſano Joſephi filio, chriſtiano Sacerdoti, protegat ipſum Deus & ad perfectam ſalutem perducat: Joannes Catholicus. Secundet, oro, Deus vota tua per obedientiam mandatorum ſuorum, teque protectione ſua tueatur, ſed & ſua te miſericordia defendat, ſuaque te clementia à malis eripiat: ſæculi utriuſque tibi bona largiatur; poſtremò liberalitatis ſuæ largitate atque beneficentiæ ſuæ amplitudine utriuſque manſionis felicitatem ac celſitudinem loci utriuſque tibi concedat. Secundet, etiam oro, Deus vota tua, quandoquidem nos rectè valemus, pro quo Deo gratias agimus, & in omni ſtatu hymnum laudis perſolvimus. Literas tuas accepi, (ſic tibi diuturnam vitam tribuat Deus:) ex quibus non modicam hauſi lætitiam, factus certior bene valere te atque univerſos fratres noſtros in iſtis locis commorantes. Protegat, oro, illos Deus, quem precor vobis in omnibus adeſſe, & ab omni calamitate vos cuſtodire ſecundùm abundantiam benedictionum ſuarum, & per vivam dexteram ſuam. Quod porrò ſpectat ad Quæſtiones, quas propoſuiſti, cupiens diſcere, quid ad ſingula quæ retuliſti, noſtrorum canonum leges præſcribant; id verò ad præſentium literarum calcem à me expoſitum accipies, ubi ad ſingulas quæſtiones tuas planè diſtinctèque reſpondeo: idque tibi profuturum confido, Dei bonitate fretus, quem oro, ut tibi amplam mercedem reddat pro tua in iis proponendis bona voluntate, veſtroque cœtui majorem ſemper in dies affundat lucem, voſ-

que dirigat, & ſollicitudinis veſtræ præmio vos carere nunquam ſinat: ſed dignos efficiat ſibi obtemperare, & in voluntate ſua ambulare, ſuaque cuſtodia circumdet, eiſque accenſeat qui rectè ambulant & agunt: & incorruptæ Dominæ Mariæ electorumque Apoſtolorum & omnium ſanctorum Patrum precibus in ſempiterna ſæcula defendat & protegat. Datum feria tertia, nocte undecima menſis Scivali anno ducenteſimo octogeſimo octavo: hoc eſt, Chriſti nongenteſimo primo.

Quæſitum I. De eo, qui pejeravit.

II. De Sacerdote, qui rixam habens cum altero, altare ingreditur.

III. De pueri, aut puellæ communione poſt Baptiſmum. لصابر من يعمد من الصبيان والصبايا الصغار ان يدخلوا الى المذبح محمولين في وقت العماذ ويقربوا بعد الفراغ من العماذ من حيث لا يتقدموا الى صندوق المذبح ولا يمسونه بايديهم ولا لشي من لباس المذبح . وان كان المعمد رجلا كاملا له ان يدخل المذبح على هذه السبيل ويكون في رجليه خف ويطلق له ان يمشي . وان كانت امراة كاملة لا تدخل المذبح وتقرب على الباب :

Parvulis, inquit, *maſculis ſeu fæminis convenit, ut baptiſmum ſuſcepturi, ad altare deferantur, eoque peracto communicentur, dummodo ad altaris arcam non accedant, aut illam ſive ejuſdem tegumenta manibus non contingant. Si verò baptiſmo initiandus fuerit vir adultus, illi eodem pacto ad altare procedere fas eſto, atque calceamenta ferre & ſuis incedere pedibus permittatur. Si verò fæmina fuerit, nefas eſto hujuſmodi ad altare progredi, ſed pro ejus foribus conſiſtens, communionem percipiat.* Fæminis ad altare prohibitus eſt acceſſus ex antiquis etiam Canonibus, quos Martene congeſſit tom. 1. de antiquis Eccl. Ritibus pag. 336. ſed potiſſimùm ex canone 44. Concilii Laodiceni, *quod non oportet mulierem ad altare ingredi*.

IV. De Presbytero ſimoniacè ordinato, qui ordinantem Epiſcopum commemorare recuſat.

V. De Presbytero à proprio Epiſcopo excommunicato.

VI. De Tabula Altaris ab Epiſcopo conſecrata, & ab eodem profanata. Licet ne Presbyteris Liturgiam ſuper eadem celebrare? هذا قد منعنا كل مدينة يامن الناس فيها على انفسهم ويتهيا لهم ان يقدسوا مذبحا ان يتخذوا اللوح البته اللهم الا ان يكون الموضع لا يتهيا ان يتخذ فيه مذبح فيستعمل اللوح عند الضرورة واما الحل للاساقفة في كراسيهم ان يحلوا المذبح والالواح اذا شاوا بعد ان يكون العلة في ذلك ظاهرة . وليس لاحد من الكهنه ان يقدس على مذبح او لوح قد احلّه الاسقف . ومن يقدس على ما قد حلّه الاسقف فهو تحت القانون والقربان محلول :

Hoc jam prohibuimus, inquit: *nec enim ullatenus fas eſt, ut in urbe, in qua homines liberi ac vitæ periculo obnoxii non ſunt, altare proinde ſibi conſtruere & conſecrare valent, id ex Tabulis compingere. Quodſi locus, in quo commorantur, haudquaquam admittat, ut in eo altare habeant, neceſſitate id exigente ligneo utuntur. Quod verò ad diſſolutionem altaris pertinet, Epiſcoporum jus eſto altare ſeù lapideum ſeù ligneum, quum ipſis viſum fuerit, deſtruere, modò cauſa manifeſta id faciendi accidat. Nec deinceps ulli Sacerdoti fas erit in Altari ſeù Tabula poſt Epiſcopi interdictum liturgiam celebrare. Qui ſecus fecerit, canoni ſubjaceat, & ejus Oblatio eſt diſſoluta.* Ne altare ligneum deinceps eſſet, canone 1. decrevit Joannes, quem ſuprà retuli. Quod verò ait, *Oblationem ejus diſſolutam eſſe*, qui in Altari ſeu Tabula poſt Epiſcopi interdictum liturgiam celebravit, id dupliciter intelligi poteſt: vel quod oblatio irrita & nulla ſit, qualis eſſet quam laicus conſecrare præſumeret: vel quod valida quidem, ſed illicita & interdicta. Sed ſi vim verborum attendimus, prior ſenſus menti Joannis videtur eſſe conformior. Nam ſicut Mar-Abas, & Joannes Patriarchæ, aliique Neſtoriani ordinationes illicitè & illegitimè etiam ab Epiſcopis factas tamquam irritas, nullas & invalidas habuere, ut notavi hoc to. pag. 81. ita & de Liturgia illicitè & contra canones celebrata non modò Joannes iſte, ſed etiam Georgius Moſulanus Metropolita ſenſiſſe deprehenditur in ſuis Quæſtionibus de Euchariſtia, ut infrà dicam.

VII. De Presbytero, qui Epiſcopum contemnit.

VIII. De eo, qui ſororem uxoris ſuæ, aut filiam ſororis uxoris ſuæ ducit. هذا لا يجوز وهو غير مطلق ومن اقدم عليه فهو محروم من البيعه الى ان يقلع عنه اللهم الا ان يكون في بلدكم من قد تزوج متقدما مثلما ذكرت فان هذا لا يوخذ باخراج امراته من منزله بل يمنع من المستقبل من يروم ذلك او يحاوله :

Hoc verò minimè licet, nec permittitur. Quicumque autem illud attentaverit, ab Eccleſia arcendus eſt, donec reſipiſcat. Quodſi in Provincia veſtra exiſtat, qui prædictas nuptias jam contraxerit, nolumus hunc cogi uxorem ſuam domo expellere; curandum tamen, ne in poſterum quiſpiam id attentare præſumat.

IX. De puero, à parentibus cum puella deſponſato, qui adulta ætate quum à ſponſa abhorreret, alteram duxit. Licet ne puellæ illi cum viro altero nubere?

X. Licet ne Diacono Oblationem ad altare deferre, præſente Presbytero? الذى يجوز في هذا ان يحمل القس الفيلاس والشماس. الكاس

الكاس . فان لم يكن القس فى المذبح فللشماس ان يصعد ذلك جميعًا اذا تشاجل القس عنه بسامر الصلوة . فاما اذا كان القس حاضرًا فليس له ذلك :

Quod in hoc legitimum judicamus, eſt, ut Sacerdos quidem Diſcum, Diaconus verò Calicem deferat. Quodſi ab Altari Sacerdos abfuerit, Diacono competit utrumque ſimul inferre, quum, inquam, orationis cauſa Sacerdotem præpediri contigerit. Hoc verò præſente, Diacono id facere nefas eſto.

XI. Licet ne Diacono communionem porrigere præſente Presbytero? للشمامسة المرسومين بخدمة البيعة اذا تهيا لهم ذلك مع القسان . فاما ان يحتبل الشماس بالقربان ويستعيف بالقس فليس له ذلك اذا كان القس متقدمًا على الشماس :

Diaconis fuerit ordinatione Eccleſiæ ſervitio addictis hoc una ſimul cum Presbyteris facere fas eſto. Sed oblationem adminiſtrare, & Sacerdotem parvipendere, id verò Diacono non licet: quandoquidem Presbyter Diacono ſuperior eſt.

XII. Licet ne Sacerdoti ingredi Altare cum calceis, quibus in foro utitur. الجميل ان يفرد الكهنة ثيابًا وخفافًا لخدمة البيعة اذا تهيا لهم ذلك . فان دعت الضرورة ولم يكن فى حال الكاهن فضل فله ان يدخل بخفه وثوبه الذى يتصرف بهما من سوقه ومعاشه :

Æquum ſanè & juſtum foret, ut Sacerdotes peculiaribus veſtibus & calceamentis ad Eccleſiæ ſervitium acceſſuri uterentur. Si verò aliud neceſſitas ſuadeat, nec Presbyteri fortuna tenuis hoc patiatur, fas eſto illi ad miniſterium ſuum accedere cum calceamentis ac veſtibus, quibus in ſua officina atque opificio utitur. In idem differit infrà Quæſito XXV. Syri Neſtoriani diſcalceatos ab Eccleſiæ ingreſſu prohibent, imò Eccleſiam pollui cenſent, ſi quis nudis pedibus eam ingreditur: ſic enim definit Georgius Moſulanus. ܫܐܠܬܐ . ܩܫܝܫܐ ܐܘ ܡܫܡܫܢܐ ܒܛܥܝܘ ܥܠ ܠܡܕܒܚܐ ܕܠܐ ܡܣܐܢܐ . ܡܢܐ ܠܗ . ܫܪܝܐ . ܡܕܒܚܐ ܡܬܩܕܫ :

Interrogatio. Presbyter aut Diaconus per errorem diſcalceatus ad altare ingreſſus eſt. Quid igitur de altari? Solutio. Altare conſecrandum eſt. Contra Ægyptii, quos Coptos appellamus, niſi diſcalceatos ad Eccleſiam non admittunt, ut liquet ex canone 2. Chriſtoduli Patriarchæ, quem refert Renaudotius in Hiſtor. Patriarcharum Alexandrinorum pag. 421.

XIII. كاهنان لم يتعلف فى المذبح غيرهما فقرب احدهما الاخر ثم اتى بعض المومنين يريد ان يتقرب . للكاهن ان يقربه مما فى يده ام لا . الجواب فى ذلك هذا غير جايز لان الذى رفع الى الكاهن هو قربان له وليس له ان يدفع الى احد منه شيا وليس ينبغى لاحد هذين الكاهنين ان يقرب الاخر مما فى الفيلاس والكاس ويتصرف ويتركه ليقرب ذلك منه من يريد وانما يجب ان يكونا جميعا ملازمين للقربان واذا لم يبق احد يتقرب قرّب احدهما الاخروانصرفا بعد ان لا يبقى من القربان شى :

Accidit duos Sacerdotes nullo alio præſente ſolos ad altare adeſſe: quare alter alteri porrigit communionem. Contingit poſt advenire fidelium quempiam, & communionem expetere. Quæritur, liceat necne Sacerdoti communionem petenti porrigere ex ea, quam manu tenet, Hoſtia? Reſpondetur, hoc minimè licere: nam quod pro Sacerdote offertur, ejus oblatio eſt, nec ei fas eſt quidpiam ex eo alteri cedere, nec duorum Sacerdotum prædictorum cuivis licet communionem ex diſco & calice alteri porrigere, deinde abire, & relinquere, ut ex eodem percipiat communionem quiſquam pro ſuo arbitratu: ſed id tantummodo juſtum & ſanctum eſt, ut ſimul ambo Sacrificium peragant. Et, ſi nemo adſit, qui communionem expetat, alter alteri porrigat communionem, eoque peracto recedant, modò ex Oblatione nihil remaneat. Non modò Sacerdotes aſſiſtentes, ſed etiam Diaconi, Subdiaconi, & fideles ex eadem cum celebrante Sacerdote Hoſtia communicant apud Græcos & reliquos Orientales; Neſtorianis exceptis, qui, ut ex hoc Joannis Reſponſo colligitur, deſtinatam Sacerdoti vel celebranti vel etiam aſſiſtenti Hoſtiam porrigere aliis nefas ducunt. In Eccleſia Romana ex eadem Sacerdotis celebrantis Hoſtia fideles aliquando communicaſſe obſervat Martene tom. 1. de antiquis eccl. Ritibus pag. 426.

XIV. لقس ولشماس ان يقدّما على يدى شماس . الجواب فى ذلك ان هذا لا يجوز الا عند الضرورة وفى بلد لا يتهيا فيه مذبح ولا لوح وبعد ان يستاذن اسقف الناحية فى اطلاقه فى الوقت الذى يحتاج الى ذلك فيه وليس لاحد ان يفعله الا باذن الاسقف :

Quæritur utrùm Presbytero & Diacono liceat ſacrum facere ſuper manibus Diaconi? Reſpondetur, id minimè licere, niſi id exigat neceſſitas, & in locis, in quibus nec Altare, nec Tabula haberi queat, & nonniſi ex facultate accepta ab Epiſcopo loci, neceſſitate actu urgente. Quare nemini id facere permittatur, niſi Epiſcopo annuente & permittente. Celebre eſt Theodoriti Cyrenſis Epiſcopi factum, qui in cella Maris recluſi monachi, ſacratis vaſis ex proximo pago allatis, pro altari uſus Diaconorum manibus, Liturgiam celebravit, ut ipſe narrat in Hiſt. Relig. cap. 20. Lucianus etiam martyr Antiochenus, omni

ex parte vinculis conſtrictus, pectore pro altari in ſacra Liturgia uſus fuiſſe perhibetur.

XV. الاركذياقن لـــه ان يقدس الذبح الجواب فى ذلك انه ان كان الاسقف قد اطلـــق له ذلك فله ان يفعل . وان لم ياذن له الاسقف فيه فليس له ان يقدم عليه بـــتـــه الا باذنه .

Quæritur, utrùm Archidiacono liceat Altare conſecrare? Reſpondetur, etiam licere, ſi quidem Epiſcopus id facere conceſſerit. Invito autem Epiſcopo, ſeù minimè permittente, Archidiacono haudquaquam licet id attentare.

XVI. An filius illegitimus poſſit eſſe hæres patris, qui abſque liberis legitimis deceſſit, ſed alios conſanguineos legitimos habet?

الجواب فى ذلك ليس يطلق لاحد اتخاذ جارية الا بعد ان يعتقها ويتزوجها بالمهر والبركة بحضرة القسان والجماعه ويكون واحده يقوم مقام الحره بل لا فرق بين الحراير وبينهن فى النكاح اذ كان لا يجوز الا بعد العتق والتزويج . واما هذا الولد فان شهدت له جماعه مقبولـــه ان المتوفى اتخذ امة من غير تزويج على ما ذكرنا وولد هذا الولد منها فليورث نصف تركة ابـــيـــه ان كان لا ولد لابيه غيره والنصف الباقى على قرابات الميت . وان كان له ولد من الحرة فليعطى ابن الامـــــة نصف العـــشـــر من تركـــــة ابـــيـــــه وبـــاقـــــى الـــجـــــافى من الحـــرة ؛

Reſpondetur, nemini licere ancillam ducere, niſi poſt reſtitutam eidem libertatem, eamque eſſe ducendam cum dote & benedictione, Presbyteris populoque præſentibus, gradumque liberæ obtinere. Nec verò ullum eſt diſcrimen, quod ad matrimonium pertinet, inter fœminas liberas, ac ſervas: quandoquidem illud illegitimum eſſe conſtat, niſi emancipatio, & nuptiarum ſolemnitas præcedat. Quod verò ad puerum ſpurium attinet, ſi quidem teſtes fide digni affirment virum defunctum ancillam duxiſſe abſque ullo conjugii vinculo, ſicut diximus, atque ex ea hunc filium ſuſcepiſſe, ſemiſſem, ſeu dimidium paternæ hæreditatis habeto, modò nullam aliam legitimam prolem pater defunctus reliquerit. Reliquum mortui propinquis cedito. Quòd ſi defunctus alium filium ex legitima uxore ſuperſtitem habeat, ſpurius dimidium decimæ partis univerſæ paternæ hæreditatis habeto: in reliquum legitimæ proli jus eſto. De hæreditatibus prolixum tractatum edidit idem Joannes, de quo infrà.

XVII. De Presbyteris ſive laicis, quorum culpâ Eccleſia deſtruitur. Qua pœna multandi ſunt? Excommunicari debere, ait, ab Epiſcopo.

XVIII. صبية حبسها ابواها اى رهّباها لهـا ان ترجع عن الرهبنة ام لا الجواب نعم لها ذلك ولوكانت هى ايضا وهبت نفسها ثم اخـــتـــارت الرجوع كان ذلك لها الا انه قبيح بمن يفعلـــه انما يعاهد الله به عهدًا ولا يحسن به ان يرجـــع عنه . وان تهيا مـــثـــل هذه وارادت التزويج ولا يشهر امرها كما يشهر امر من لا علة به ويتولى الكهنة تزويجها سترا هذا وللرجال المحبسين مثلها ولا جميل بهم ان يرجعوا عما عاهدوا الله عليه ؛

Accidit puellam à parentibus ſuis includi, id eſt, monialem fieri. Quæritur, an eidem liceat à propoſito monaſtico reſilire. Reſpondetur etiam permitti, etiamſi ipſa ſe ſponte tradiderit, deinde à propoſito reſilire voluerit. Reſpondetur, inquam, hoc ei eſſe permiſſum: turpe tamen id facere propter promiſſionem Deo factam: nec verò decet obligatam Deo fidem frangere. Quodſi quidpiam hujuſmodi contigerit, & puella nuptias quæſierit, res hujuſcemodi minimè publicetur, ſicut cum cæteris fieri ſolet nullam cauſam crimenve habentibus. Presbyteri verò nuptiarum ejus curam ſibi ſolis ſeponant, publicitatem caventes. Hoc verò, quod de fœminis dictum eſt, viris etiam commune jus eſto ſimili modo incluſis: non tamen ii decere putent, pactam Deo fidem frangere.

Syri Neſtoriani ex impio Barſumæ Niſibeni canone fas eſſe olim putabant Epiſcopis, Sacerdotibus, & Monachis uxores ducere, ut ſuprà dictum pag. 93. Mar-Abas Patriarcha eum poſtea abuſum edito contrario canone ſuſtulit, ut hoc tom. obſervavi pag 67. & 81. Itaque ut Joannem Patriarcham à Mar-Aba minime diſſentire dicamus, de monachis monialibuſque minimè profeſſis hoc ejus Reſponſum intelligi cenſendum eſt. Cæterum iidem Neſtoriani Ancyranos & Nicænos canones admittunt, in quibus Virginitatem profeſſis nuptiæ omninò interdicuntur. Sic enim definit Ancyranum Concilium Canone juxta Syriacam Verſionem, XVIII., juxta Græcam verò & Latinam XIX. [illegible]

[illegible]

[illegible]

Quicumque virginitatem promittentes ſponſionem ſuam irritum faciunt, ii digamorum definitionem impleant. Et Concilium Nicænum canone, ut vocant, Arabico juxta Syriacam eorumdem Neſtorianorum verſionem.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Qui ſemel mundo abrenunciarunt, deinde ad eum regreſſi ſunt, decennium in pœnitentia maneant. Hinc Joannes Syrorum Jacobitarum Patriarcha de monachis & monialibus hujuſmodi ſic decernit apud Bar-hebræum in lib. Directionum cap. 7. ſect. 10.

[illegible]

[illegible]

ܒܥܕܢܐ ܕܠܐ ܬܘܒ ܢܗܦܘܟ ܠܐܣܟܡܐ :

Monachus, qui habitum deponens, uxorem duxit, ſi pænitentiam egerit, permittatur ei, at relicta ea muliere, ad ſchema, ideſt, ſacrum habitum, redeat.

XIX. امراة تقربت ومعها ولد صغير يجوز لها ان تقربه وقد رضع الليل كله الجواب هذا يجوز للصبيان في يوم اعماذهم فانه ساعة يعمد الصبي يقرب . واما بعد ذلك فلا يقرب الا اذا تهيا ان يمنع من الثدي . فليس يضر ذلك اذا الزمت امه اخذ القربان :

Quæritur, utrum mulier de communione, quam ipſa percepit, infanti, qui tota nocte ubera ſuxit, impertiri queat, nec ne? Reſpondetur, parvulis die, quo baptizantur, id licere, quia tunc quando parvuli Baptiſmum ſuſcipiunt, ſimul communicantur. (ut ex Ritualibus Græcorum, Syrorum, & Ægyptiorum liquet.) *Poſtea verò infantibus communio concedenda non eſt, niſi quando ab uberibus arceri ac abſtinere valeat. Tunc autem nil officit eum, quum mater communionem petit, unà cum ipſa ad communionem admitti.* De communione infantium vide cl. Martene de antiquis Eccleſiæ Ritibus lib. 1. pag. 430.

XX. مذبح مقدسة في بلد مخوف يجوز ان يقلع ويدفن في وقت ثم ترد ويقدس عليها . الجواب هذا لا يجوز. لان المذبح ان تزعزع من مكانه فضلا عن نقله فيحتاج ان تقدس ثانية . وان دخل الى بيت المذبح قوم من المخالفين للمله ولم يقلعوا الصندوق فليقام فيه صلوة لذلك السبب ويرسم البيت من الجانب الشرقي دون الصندوق باليد لا بالدهن وهذا هو مطلق للقس دون حضور الاسقف . فاما ان نزع الصندوق اونحى من مكانه فيحتاج ان تقدس ثانية . وذلك للاسقف وبامره دون غيره :

Accidit Altare conſecratum in loco hoſtilibus incurſionibus obnoxio reperiri. Quæritur, an illud tollere & condere liceat, poſtea loco ſuo refigere, atque in eo Sacrum facere? Reſpondetur, id minimè licere. Nam ſi Altare è loco, cui fixum ſit, convelli contingat, ne dicam aliò transferatur, nova conſecratione indiget. Quodſi accidat fidei noſtræ hoſtes Sanctuarium intrare, nec Altaris arcam convellere, communis Eccleſiæ preces inibi celebrari hoc minimè obſtante licebit, modò Sanctuarii pars Orientalis cruce ſignetur manu, non autem chriſmate, citra Arcam. Id verò Presbytero, abſente Epiſcopo, permiſſum eſt. Si verò Arca è loco, in quo fixa eſt, moveatur, aut alio aſportetur, iterùm eam conſecrari oportet, & quidem ab Epiſcopo aut ex ejus delegatione, privativè quoad alios. De ſimili Græcorum Ritu motam ſacram menſam reparantium, vide Goar in Euchol. pag. 617.

XXI. امراة زوجها ابوها ثم ارادت ان تحتبس يجوز لها ذلك . الجواب فيه ان كانت هذه المراة في الوقت الذي زوجها ابوها فيه بالغ وصبرت على ذلك ورضيت به فلايجوز لها ان كانت قد مضت الى بيت زوجها . وان كانت مملكة واختارت هذا فليسال زوجها واذا اجاب جاز لها على ان يشترط عليها الا تعاود فتتزوج غيره وان كان ابوها زوجها وهي صبية صغيرة فلما بلغت اختارت الحبس فلها ان تحتبس .

Accidit mulierem à patre ſuo in matrimonium tradi, religionem deinde optare. Quæritur, utrum id prædictæ mulieri liceat? Reſpondetur, ſi hæc mulier, quando à parente ſuo tradita fuit, erat adulta, & ſtatum illum ſponte acceperit, ab eo reſilire minimè ei licebit, ſi ad mariti domum ducta jam fuerit. Quodſi deſponſata fuerit, & religioſum ſtatum deinde optaverit, rogetur maritus; ſique annuerit, ad eum ſtatum tranſire fas eſto, dummodo ſpondeat ſe alias cum altero viro nuptias nunquam inituram. Si verò eadem à patre matrimonium contrahere juſſa eſt, antequam ad pubertatis annos perveniſſet, & poſtea adultior effecta includi optaverit, id verò ipſi permittitur.

XXII. De vitando Presbytero ab Epiſcopo excommunicato.

XXIII. De vitandis clericis & laicis ab Epiſcopo excommunicatis eò quod ipſum contempſerint.

XXIV. De viro adultero, qui ejectâ uxore alteram duxit. Si poſteà reſipuerit, licetne ei ſuam uxorem revocare?

XXV. لشماس ان يخدم ما يجب عليه في البيعة بنعل . الجواب ليس للشماس ولا للقس ان يتكلفا شيا من خدمة البيعة الا بحف :

Quæritur, an Diacono, quæ ſui ſunt muneris in Eccleſia peragere liceat cum calceis? Reſpondetur, nec Diacono, nec Presbytero licet ſine ſandaliis ullum ſui ordinis miniſterium obire.

XXVI. كاهنين احدهما اقدم اسياميد من الاخر له ان يرتفع عليه في البيم والمذبح . الجواب ليس له ذلك الا انه يقدمه الذي تقدمه .

Accidit duos ſimul eſſe Sacerdotes alterum altero ordinationis tempore priorem. Licebitne Presbytero juniori alterum in Bemate & Altari antecedere, nec ne? Reſpondetur, minimè id licere: ſed juniorem ſeniori cedere oportere.

XXVII. نصراني يقصو بالقربان ويقول انه شته . الجواب لا يقرب حتى يرجع عن خطاه ويظهر التوبه ويعترف بفضل القربان وجلالة مقداره وانه جسد المسيح ودمه الذي يمحص الخطايا ويغفر الذنوب :

Chri-

1 Et Judicia 1, & de hæreditatum diviſione. — ܘܕܝ̈ܢܐ ܕܦܘܠܓ ܝܪ̈ܬܘܬܐ.

CAPUT CLXXIII.

David Beth-Rabanenſis, Epiſcopus.

2 Mar David 2 Beth-Rabanenſis 3 — ܡܪܝ ܕܘܝܕ ܗܘ ܕܒܝܬ ܪܒܢ
3 Fe- — ܚܣܝܐ

Chriſtianus quidam de Oblatione minus rectè ſentiens dicit eam eſſe merum legem, ſeù ritum quendam. Reſpondetur, communione privandum eſſe, donec à peccato ſuo reſipiſcat, & pœnitentiam oſtendat, utque confiteatur Oblationis excellentiam, & convenientem eidem honorem, illamque eſſe Corpus, & Sanguinem Chriſti, quo peccata delentur, & debita remittuntur. Locus inſignis de reali præſentia Corporis Chriſti in Euchariſtia. Quod autem Xenajas citatus tom. 2. pag. 38 Neſtorianos accuſat, Chriſtum in Euchariſtia ut nudum hominem, non ut Deum exiſtere ſentientes; id ex eorum errore circa Incarnationem conſequitor, & contra ipſum Xenajam retorqueri poteſt argumentum, quod ipſe quum Monophyſiſmum adſtruat, unam tantùm in Euchariſtia Chriſti naturam agnoſcat.

XXVIII. كاهن يخبز القربان فى منزله خوفا
من المبيت فى البيعة ثم يحمله الى البيعة الجواب
فى ذلك اذا كان هذا يخاف ان يبيت فى البيعة
فليبيت فى منزله ويصلى ما يجب عليه ثم يبكر
الى البيعة فيخبز القربان فيها . فان لم يهيا له
ذلك وكان متعذرا عليه فليخبز القربان فى بيته
فى تنور لا يدخله شيا غير القربان ولا يتولى
ذلك غيره وغير نظرايه من الكهنة خبز القربان
فانه لا يجوز لمن لم يكن قس او شماس ان
يتقدم الى شى من امر القربان :

Contingit, ut Sacerdos metuens pernoctare in Eccleſia, Oblationis panem domi ſuæ coquat, deinde coctum ad Eccleſiam deferat. Quæritur, utrum id rite ab eo fiat? Reſpondetur, ſi iſte Sacerdos in Eccleſia pernoctare metuit, domi ſuæ pernoctare eidem fas eſſe, modò preces, ad quas tenetur, peragat, deinde lucem præoccupans, ad Eccleſiam veniat, ibique panem oblationis coquat. Aut ſi id facere nequeat ex juſta cauſa, Oblationis panem domi ſuæ coquat in clibano ad hunc tantummodo uſum deſtinato, adeo ut præter oblationis panem nihil aliud in illum immiſſum fuerit. Id autem ipſe per ſe Sacerdos perficiat, aut per alios Sacerdotes ſui ſimiles, nec aliis præter iſtos id operis committat. Nec enim licet ei, qui nec Sacerdos, nec Diaconus eſt ad aliquid ſacram Oblationem attinens procedere.

1 *Judicia, & de hæreditatum diviſione.* Canones hac de re edidit Joannes Iſæ in Synodo celebrata anno Græcorum 1212, Chriſti 900. exeunte, ut ex Amro ſuprà dictum eſt. Exſtant nonnulli Arabicè in Nomocanone Cod. Arab ms. 36. pag. 189. (De quo To. 2. Bibl. noſtræ pag. 507.) hoc titulo prænotati:

جوامع مواريث المسلمين لبعض المحبين التعب ؛

Collectanea de Hæreditatibus juxta placitum Moſulmanorum, auctore quodam philopono: nimirùm Joanne Iſæ, de quo hæc Amrus ſuprà; *Synodum* Joannes *celebravit de rebus cùm ad religionem, tùm ad civilem gubernationem pertinentibus: & in ea quidem parte, quæ Hæreditates ſpectant, Moſulmanorum legibus canones accommodavit &c.*

1 *David* ex monacho cœnobii Beth-Rabanenſis, ad Epiſcopalem dignitatem evectus (locum hucuſque reperire non potui,) ſub Neſtorianorum Patriarchis Timotheo & Joſue Barnun vixit ſæculo octavo, ut ex Thoma Margenſi colligitur lib. 2. hiſtor. monaſt. cap. 24 ubi Davidem ſcripſiſſe affirmat de geſtis monachorum dictiſque librum *Paradiſi parvi* titulo prænotatum, *cujus primum caput*, inquit, *geſta continet magiſtri noſtri Georgii Barſajadæ Abbatis*: & cap. 20. idem Margenſis ait, *quum ante nos Mar David Epiſcopus ejuſdem cœnobii olim monachus* (Beth-Rabanenſis ſcilicet primùm, deinde Beth-Abenſis) *de iis* (hoc eſt, Georgio, Sama, Natanaële, Saliba, & Gabriele) *aliiſque rogatu Cuznabiri fidelis ex Baſoſu pago jam ſcripſerit, ad reliquos accedo, quorum hiſtoriæ nondum literarum monumentis conſignatæ ſunt.* Atqui Georgius quidem Barſajade, Sama, Natanaël, Saliba, & Gabriel monachi circa annum Chriſti 690. ſub Ananjeſu Patriarcha floruere, ut oſtendi ſuprà p. 217. Thomas verò Margenſis ſub Abrahamo Patriarcha, qui ab anno Hegiræ 222. ſedere cœpit, puer literas exarabat, ut relatis ex lib. 1. cap. 31. ejus verbis notavi pag. 204. David itaque intra ſpatium illud temporis, quod ab anno Chriſti 690. ad annum Hegiræ 222. effluxit, ſuam monaſticam hiſtoriam concinnavit.

2 *Beth-Rabanenſis.* Jeſozacha, Zachajeſu ſeù Meſſias-Zacha monachus (ſic enim eum appel-

1 Fecit Tractatus de menſuris [1] Cli- | [illegible]

appellatum invenio, ut dixi ſuprà pag. 216.) Jacobi & Babæi æqualis, cœnobium illud condidit exeunte ſæculo ſexto, ut narrat Thomas Margenſis in hiſtor. monaſt. Quum enim erectum à Babæo Archimandrita Jacobum cum nonnullis monachis retuliſſet, à Zachajeſu conditum in Daſena monaſterium commemorat lib. 1. cap. 14. [illegible]

Quum hæc, inquit, *eis tribulatio contigiſſet, ſanctus magiſter noſter Mar Elias, & Mar Annjeſus illius ex ſorore nepos Niniven migrarunt ad beatum Abbatem Joannem Sabam,* (Seniorem) *qui à ſancto magiſtro noſtro Mar Abrahamo illuc miſſus fuerat, treſque illi ſacrum illud cœnobium conſtruxere. Atque ita Abbas Benjaminus, & Petrus & Paulus, & Joannes, & Adudas, & Iſai venerunt in collem Beth Abe: & Abbas Jacobus alter perrexit ad Abam incluſum: & Abbas Joannes in Nechel: & Ucbamas, & Sabochtes in Beth-Zabdam: & Abbas Sabarnes in Arzun, ædificavitque ibi cœnobium: & magiſter noſter Sabarjeſus profectus eſt ad cœnobium Abæ Sapbiræ* (ideſt, ſilvæ pulchræ,) *& Abbas Joannes Adramab ad Daſcuam, & Abbas* ZACHA-JESUS *& magiſter noſter Abraham itidem abiit in Daſenam, ædificaveruntque ſacra cœnobia.* Et lib. 2. cap. 19. de hoc poſtremo Abrahamo præfecto cœnobii *Beth-Raban Zachajeſu* diſſerens, [illegible]

[illegible]

Hic, loquit, *jam ſenex propter nimium regionis Daſenæ frigus, ad hoc ſacrum cœnobium* (Beth-Abenſe) *venit, vixque pedem huc intulerat, quum fratres propter nominis ejus famam morumque eximiam probitatem ſibi ipſum præfecere . . . . erat igitur ipſe utriuſque cœnobii præfectus: & hujus ſcilicet* Beth-Abenſis, *& illius conventus Raban Zachajeſu, ex quo venerat. Utriuſque autem conventus unum œconomum, rectorem, proviſoremque eſſe voluit, ita ut neque illi abſque juſſu œconomi, qui ex hoc cœnobio eligebatur, quidquam agerent; neque hi mandatis œconomi, qui ex illo conventu deſignabatur, obſiſterent: id verò ad laudem Dei univerſos excitabât, ejuſque rei fama in cunctis hujuſce regionis cœnobiis vulgata eſt. Nam uterque, Raban ſcilicet Jacobus, & Raban Zachajeſu, ex ſacro illo montis Izlenſis cœnobio prodierat: neque in hoc negotio diſſenſio ulla aut diſſidium inter cœnobitas erat. Quum itaque tempore ſuo beatus quoque Mar Abrahamus exactâ præfecturâ ex hoc mundo decedens conditus fuiſſet, idem ordo poſt ipſum diu manſit, ut ſcilicet unus idemque œconomus & Rector ambo illa ſacra cœnobia gubernaret.* Ejuſdem cœnobii Beth-Rabanenſis fit mentio in hoc Sobenſis Catalogo cap. 55. & 56. ubi de Abrahamo & Joanne monachis.

1 *De menſuris climatum, & de variationibus*

Climatum, & de variationibus Dierum noctiumque. | ܘܕܩܠܝܡܐ: ܘܥܠ ܫܘܚܠܦܐ ܕܝܘܡܬܐ ܘܕܠܠܝܐ.

CAPUT CLXXIV.

Joannes Stylita.

1 Joannes [1] Stylita | ܝܘܚܢܢ ܐܣܛܘܢܝܐ
2 Fecit & ipſe [2] Grammaticam. | ܥܒܕ ܐܦ ܗܘ ܓܪܡܛܝܩܐ.

CAPUT CLXXV.

Joannes Chamiſii, Epiſcopus.

3 Joannes 3 quoque Chamiſii filius, Epi- | ܐܦ ܝܘܚܢܢ ܒܪ ܟܡܝܣ ܐܦܝܣܩܘܦܐ

nibus dierum & noctium. Carmen Syriacum metro heptaſyllabo *de ſeptem mundi climatibus* exſtat tom. 2. Bibl. noſtræ p. 499. initium:

ܠܡܫܘܚܬܐ ܕܩܠܝܡܐ ܫܐܠܬܢܝ ܐܘ ܚܒܝܒܐ ܠܝ:

De menſuris Climatum rogaſti me Chariſſime &c. Sed in eo præter nudam ſeptem Climatum deſcriptionem, latitudinem nempe & longitudinem, urbeſque ac provincias nonnullas, quæ iis continentur, nihil *de variationibus dierum & noctium* legitur. Præterea ejus carminis auctor quum de quinto Climate diſſerit, in quo Roma comprehenditur, de hac Urbe aliud à ſe carmen compoſitum teſtatur, idque fortaſſe commentis reſperſum, ut ex iis, quæ hoc loco de eadem Urbe ſcribit, colligitur. [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Eo quoque (id eſt, quinto Climate) *continetur*, inquit, *celeberrima Roma, quæ quadraginta milliarium circuitu clauditur. Ibi Petrus & Paulus tamquam duæ columnæ repoſiti ſunt. Ibi Principum ornatus, & ſtolæ Abrahamiticæ. Ibi columnarum decor, & tricliniorum venuſtas: ibi templorum balneorumque pulchritudo, quæ anni dies æquant. De ejus autem Urbis decore alibi diſſeruimus.* Ex quibus arguitur Davidis carmen de mundi Climatibus aliud ab hoc eſſe.

1 *Joannes*, Ecchellenſi *Eſtunojo*, Hottingero *Eſtionæus*, (*Stylitam* Syri ſic vocant,) ex patria potiùs, vel ex cœnobio, ubi monachum egit, appellatus, quàm quod ſuper columnam, Simeonis inſtar, vixerit: nam Styliticam vitam apud Syros quidem tam Catholicos, quàm Monophyſitas cultam fuiſſe, ex utriuſque gentis monumentis liquet; Neſtorianos verò nullibi legitur id religionis inſtitutum amplexos fuiſſe. Monaſteriis autem inditum *Columnæ* nomen occurrit etiam in hiſtoria Jacobitica, ut videre eſt tom. 2. Biblioth. noſtræ pag. 341. & 344. Floruit ſub Sabarjeſu, Abrahamo Margenſi, & Theodoſio Patriarchis ab anno Chriſti 830.

2 *Grammaticam*. Primos omnium Grammaticam Syriacam ſcripſiſſe dicitur Jacobus Edeſſenus, quum occupata ab Hagarenis Syria ſermo Arabicus pro Syriaco uſurpari cœpiſſet: ut dixi tom. 1. pag. 475. At Joannes Barzugbi Cod. Ecchell. 27. (de quo tom. 1. pag. 578.) Syros hoſce Grammaticos laudat pag. 19. *Jeſudenab* Epiſcopum, *Acbudemem*, *Joſeph* Huzitam, *Joannem* Medicum, *Eliam* Niſibenſem, & pag. 42. *Eliam* primum Patriarcham: ex quibus certè *Joſeph* Huzita, ut cæteros omittam, anno Chriſti 580. floruit, atque adeò Jacobum Edeſſenum uno ſaltem ſæculo anteceſſit.

3 *Joannes Bar-Chamis*, hoc eſt, filius Chamiſii, Epiſcopus Themanonæ præerat ſub Machicha Patriarcha anno Chriſti 1100. ut refert Amrus in vita ejuſdem Machichæ, ubi eum appellat ابن الحداد *Ebn-al-Cheddad*, hoc

1 Epiſcopus [1] Themanonæ, *Grammaticam ſcripſit*. ܐܦܣܩܘܦܐ ܕܬܡܢܘܢ .

CAPUT CLXXVI.

Joſue Bar-Bahlul, Joſue Bar-Ali, Joſue Maruzæus, & Gabriel Bochtjeſu.

2 Bar-Bahlul [2] compoſuit Lexicon ܒܪ ܒܗܠܘܠ ܠܟܣܝܩܘܢ
Ex multis collectum libris: ܡܟܢܫ ܡܢ ܣܦܪܐ ܣܓܝܐܐ .
3 Et Joſue [3] Bar-Ali medicus, ܘܝܫܘܥ ܒܪ ܥܠܝ ܐܣܝܐ :

Et ܘܡܬܪܓܡܢܐ

hoc eſt, fabrorum ferrariorum filium: & ſub Barſuma, qui Eliam Machicbæ ſucceſſorem excepit, ad Metropolim Moſulanam ex Themanonæ Epiſcopatu evectum teſtatur: idque ſub eodem Elia Barſumæ præceſſore contigiſſe, ex eo colligitur, quod idem Barſuma ex Themanonæ Epiſcopo in Patriarcham Neſtorianorum electus dicitur; atque adeò ipſi Joanni ad Metropolim Moſulanam promoto ſuffectus videtur. Porrò cognomentum *Ebn-al-Cheddad* ex Chamiſio patre traxit. Chamiſius enim Syris ܒܪ ܩܪܕܚܐ *Bar-Kardabe*, hoc eſt, filius fabrorum ferrariorum, dicitur, quod Arabicè *Ebn-al-Cheddad* interpretatur. Fuit autem Chamiſius & ipſe haud ignobilis Scriptor, cujus carmina retuli tom. 1. pag. 582. & tom. 2. pag. 489.

1 *Epiſcopus Themanonæ*. Ecchell. *Tamnun*. Hotting. *Tamnin, de qua*, inquit, *urbe vide Smeg. Orient. pag.* 252. De Themanona hæc Abulpheda in deſcriptione Meſopotamiæ.

قرية ثمانين وهى شرقى دجله على اقل من مسيرة يوم وقرية ثمانين فى جهة الشمال عن العمادية .

Oppidum Themanin ad orientem ſolem Tigris poſitum eſt, indeque itinere diei minus abeſt; Amadiam ad boream habens. Ibidem de Amadia.

العمادية وهى قلعة عامرة عن ثلث مراحل من الموصل فى الشرق والشمال . . . وهى فى جهة الشمال عن اربل .

Amadia arx eſt hominibus frequens, tres ſtationes à Moſul diſſita ad orientem & boream... Arbelam habet ad boream. Quam verò hìc Abulpheda *Themania*, Amrus in vita Eliæ ſecundi Patriarchæ ثمانون *Themanun* appellat: ejuſque urbis Epiſcopus apud eundem laudatur Ebedjeſus ſub Ebedjeſu & Elia Patriarchis.

2 *Bar-Bahlul*, hoc eſt, filius Bahluli, *Abulhaſanus*, ſeù Haſani pater Amro dicitur in vita Ebedjeſu primi Patriarchæ, cujus verba ſuprà retuli pag. 201. Vivebat anno Chriſti 963. Syris ܝܫܘܥ *Jeſum* ſeù Joſue, Arabibus عيسى *Iſam* appellatum fuiſſe, liquet ex titulo *Lexici Syro-Arabici* ab ipſo compoſiti, quod olim ad Thomam Erpenium pertinebat, nunc in Bibliotheca publica apud Cantabrigiam ſervatur. Vide catalogum librorum manuſcriptorum ejuſdem Bibliothecæ num 2492 pag. 274. Idem Lexicon exſtat ms. in Bibliotheca ſecreta Medicea. De quo hæc Hottingerus in Bibliothecario Quadripartito pag. 230. *Exſtat hoc Lexicon Cantabrigiæ ms. quod magnam partem Lexico jam Londinenſi inſeritur*.

3 *Joſue*, ſeù *Iſa*, filius Ali, medicus & Philologus, ſub Enos & Joanne Patriarchis claruit circa annum Chriſti 885., Honaino Iſaaci filio poſterior, quippe quem in Præfatione ſui Lexici laudat, ut ſuprà pag. 165. obſervavi. Obiit autem Honainus anno Chriſti 876. ex Barhebræi Chronico, cujus verba pag. 164. retuli. Ali autem, ſeù Heli pater Iſæ, filius fuit Davidis, idemque cum Iſa fratre à Sabarjeſu Patriarcha circa annum Chriſti 830. conditæ apud Bagdadum urbem Scholæ præfectus fuit, teſte Amro in vita Sabarjeſu. *Lexicon* Syro-Arabicum à Joſue collectum, & Abrahamo cuidam inſcriptum exſtat in Bibliothecis Vaticana (Cod. Ecchell. 27. ad calcem tom. 1. Biblioth. noſtræ pag. 578.) Medicea ſecreta, & Dublinienſi in Hibernia (num. 998. & 999 p. 52.) *Præfationis* ejuſdem ſpecimen Syriace, Arabicè, & Latinè exhibet Hottingerus in Biblioth. Orientali à pag. 295. ſed menda plurima tàm in textu, quàm in verſione obrepſere. Ejuſdem Joſue Bar-Ali *Explanatio vocum exoticarum è Syriaco in Arabicum* exſtat in Cod. Arab. 81. Tom. 1. Bibliothecæ noſtræ pag. 630. ubi *Honaini diſcipulus* appellatur.

1
2 Et [1] Maruzæus, & [2] Gabriel. ܡܪܘܙܝܐ ܘܓܒܪܐܝܠ.

CAPUT CLXXVII.

Elias Epiſcopus Anbaræ.

3
4
5 Elias [3] Anbaræ [4] compoſuit
Tres tomos [5] ligata oratione.
Et ſermones paracleticos, cum Epiſtolis,
Et Apologiam, & Interpretationes.

ܐܠܝܐ ܕܐܢܒܪ ܣܡ
ܬܠܬܐ ܦܢܩܝܬܐ ܕܡܐܡܪܐ.
ܘܡܐܡܪܐ ܕܒܘܝܐܐ ܥܡ ܐܓܪܬܐ:
ܘܡܦܩ ܒܪܘܚܐ ܘܦܘܫܩܐ:

CA-

N O T Æ.

1 *Maruzæus*, (Ecchell. *Maruazita*) *Joſue* itidem, ſeù *Iſa* appellatus, ut ex Præfatione Lexici Bar-Ali liquet, fuit ipſo Bar-Ali prior tempore: nam ille ſuum ex ipſo Maruzita & Honaino Lexicon congeſſit. Maruzæus autem ex Maru urbe dicitur; de qua ſæpe ſuprà.

2 *Gabriel* medicus, filius Bocbtjeſu, filii Georgii, filii Bocbtjeſu, genere Elamita, ſub Aarone Raſcido Chalipha claruit, non medicinæ tantùm, ſed etiam linguarum Syriacæ, Arabicæ & Perſicæ doctus, Honaini filii Iſaac ſyncbronus, de quo ex Gregorii Barbebræi Chronico nonnulla deſcripſi tomo 2 pag. 271 & 315. Ejuſdem meminit Amrus in vita Timothei Patriarchæ, à quo reprehenſus dicitur, quod concubinas, Mahometanorum more, teneret.

3 *Elias* ſub Abrahamo Patriarcha Emmanuelis præceſſore Epiſcopatum Anbaræ urbis circa annum Chriſti 920. gerebat: quem inter & ipſum Abrahamum nonnullas contentiones fuiſſe notat Amrus, ejuſdemque ex narratione infelicem Theodori Bagermenſis Epiſcopi apoſtatæ exitum, in vita Joannis Iſæ deſcribit. Idem Amrus alterum Eliam laudat à Mari Patriarcha poſt annum Chriſti 987. Epiſcopum ejuſdem loci ordinatum, cujus memini tom.2. pag 443.

4 *Anbaræ*, aliàs *Pheroz Sapor*. Urbs eſt à Bagdado paraſangis decem diſſita, ut ex Abulpheda in Diſſertat. de Monophyſitis tomo 2. præfixa obſervavi. Ecchellenſis & Hottingerus literam ܕ Daleth, quæ genitivi caſus nota eſt, cum ipſo Anbaræ nomine perperàm conjungunt ſic: ܐܠܝܐ ܕܐܢܒܪ *Elias Danbar*.

5 *Tres tomos Carminum*. Liber unus in tres tomos ſeu Partes diviſus, exſtat ms. in Biblioth. Vaticana, Cod. Syr. 20. (Tom 2. Biblioth. noſtræ Oriental. pag 498) nitidiſſimis literis exaratus à Cauſaba Diacono filio Danielis Presbyteri, filii Eliæ Presbyteri, filii Presbyteri Danielis, in Alcus pago, quam Prophetæ Nahum patriam fuiſſe perhibent, apud cœnobium Hormiſdæ Perſæ, ſub Elia Neſtorianorum Patriarcha, die 20. Februarii, Sabbato ante Dominicam tertiam Jejunii Quadrageſimalis, anno Græcorum 2014 (hoc eſt, Chriſti 1703) uti ad calcem ejuſdem Codicis fol. 366. adnotatur. Partes ſingulæ in ſermones diviſæ ſunt, & ſermones in Centurias, hoc ordine.

Pars I. Sermones III. *Sermo I.* continet Centurias X. quarum unaquæque complectitur Strophas C. ſingulæ verò Strophæ Verſus IV. *Sermo II* continet Centurias V., centuria quælibet Strophas C. unaquæque Stropha Verſus VIII. *Sermo III.* Centurias IV. quarum unaquæque Stropha Verſus XII.

Pars II. Sermones III. *Sermo I.* (qui eſt ordine præcedentium Sermonum quartus,) continet Centurias III. quarum Strophæ conſtant Verſibus XVI. *Sermo II.* (qui & quintus) Centurias II. quarum Strophæ conſtant Verſibus XX. *Sermo III.* (qui & ſextus) Centurias item II., quarum Strophæ conſtant Verſibus XXIV.

Pars III. Sermones IV. *Sermo I* (qui eſt ordine ſeptimus) conſtat Centuria I. cujus Strophæ Verſibus XXVIII. *Sermo II.* (qui & octavus) Centuria item I. cujus Strophæ Verſibus conſtant XXXII *Sermo III.* (qui & nonus) Centuria ſimiliter I. cujus Strophæ conſtant Verſibus XXXVI. *Sermo IV.* (qui & decimus) continet Centuriam I., cujus ſingulæ Strophæ conſtant Verſibus XL. Adduntur extra numerum Strophæ V. quarum unaquæque conſtat Verſibus XL. Singuli autem Verſus ſunt heptaſyllabi, quos Ephræmiticos Syri appellant.

Opus ſanè admirabili artificio contextum, ſententiis ex Scriptura & Patribus undequaque conquiſitis refertum, in quo tam vetus, quàm novum Teſtamentum percurrens, de Deo, de Chriſto, de Eccleſia, de Sacramentis, de virtutibus & vitiis, deque cæteris hujuſmodi diſſerit; Neſtoriano tamen quoad Verbi Incarnationem ubique ſenſu. Duas enim Chriſti naturas, duaſque hypoſtaſes ſeù perſonas in uno Proſopo agnoſcit. ܟܬܒܐ ܕܬܠܬ ܦܢܩܝܬܐ ܕܡܐܡܪܐ ܕܡܪܒܝܢܘܬܐ

[illegible]

Duæ (inquit Part. 1. ſerm. 1. centur. 1. ſtropha 52) *Chriſti naturæ, in Filiatione* (hoc eſt, Filio: Syris enim familiare eſt, abſtractum, ut ajunt, pro concreto uſurpare) *uniuntur. Duæ Filiationis hypoſtaſes* (ſeu perſonæ) *unum habent Proſopon*. Et Par. 2. ſerm. 1. centur. 1. ſtropha 16. [illegible]

Nequaquam in tres Deos Deitatem dividimus, quum Deum tres eſſentiæ perſonas confitemur. Chriſtum etiam in duos ſeparatos Filios nequaquam dividimus, quum naturas hypoſtaſeſque duas in unione confitemur. Credimus naturam abſconditam unum eſſe in Uſia Deum treſque in proprietate perſonas, Patrem & Filium & Spiritum ſanctum. Credimus quoque in Chriſto naturam Verbi, & naturam hominis, duas in unione perſonas, unum Filiationis Proſopon. Quod exemplo unionis animæ cum corpore humano confirmare nititur in hæc verba:

[illegible]

Ut homo abſque anima & corpore minimè conſtat, ſic nec Redemptoris unio ſine Verbo & Homine. Corpus & anima in compoſitione unum hominis Proſopon ſunt. Verbum & homo in unione unum Chriſti Proſopon. Nec Verbum eſt homo, nec homo Verbum, ſicuti nec corpus anima eſt, nec anima corpus. Duo ſunt anima & corpus, unuſque homo dicuntur. Duo quoque ſunt Verbum & homo, unuſque Redemptor creduntur. Hæc ille, perſonam, hypoſtaſim & ſubſiſtentiam à Proſopo diſtinguens: qui communis eſt Neſtorianorum recentium explicandi myſterium Incarnationis modus, de quo latè Stroza in lib. de Dogmatibus Chaldæorum. Vide ſuprà hoc tom. pag. 95.

Præterea dum in Meſſalianorum ſectam invehitur, in duplicem ipſe impingit errorem, quorum alter eſt de Divina natura, quam negat ab hominibus, ab Angelis, ab ipſa Chriſti humanitate intuitivè videri poſſe; qui communis Armenorum Neſtorianorumque error eſt, ut de primis latè Galan. in Conciliatione Eccleſiæ Armenæ cum Romana Par. 2 quæſt. 8. pag. 157. & de Neſtorianis dictum eſt ſuprà hoc tom. pag. 101. Alter de Animabus, quas corporibus ſolutas, ſenſu actioneque omni carere affirmat: quod & Babæum Archimandritam ſenſiſſe, obſervavi hoc eod. tom. pag. 95. Hæc ſunt Eliæ verba quoad ſtatum Animarum, Par. 2. ſerm. 2. centur. 1. ſtropha 29. [illegible]

Anima itaque, inquit, *quum ex corpore ſeparata recedit, ſuam voluntatem amittit, propriaque exuta libertate nec bonum velle poteſt, neque malum cogitare; quemadmodum & corpus bonum malumque operari nequit.* De Viſione verò Divinæ naturæ, eâdem Centur. ſtroph. 86 ponit primum adversùs Meſſalianos, Deum oculis corporeis videri non poſſe.

[illegible]

Ajunt quidam imperiti mentiſque oculo capti, Deitatem per corporeos oculos humanitati patere. Quod deinde Meſſalianorum aſſumptum Strophâ ſequenti dum convellit, pari furore & ipſe abreptus, Deum negat ab ulla creatura etiam ſpirituali videri poſſe.

[illegible]

Nequit creatura, inquit, *oculo Creatorem corporeo intueri, quum ſit ille inſenſibilis, nec ſub ſenſum rerum creatarum cadat. Quodſi mentis etiam & intellectus cognitionem fugit, quî igitur fieri poteſt, ut quod infinitum eſt, à ſenſu definiatur? Quidquid videtur, definitum eſt. Deus verò infinitus. Si igitur infinitum videri nequit, neque Verbum videri poterit.*

 Pro-

Propterea Verbum ſibi ex humano genere amictum aſſumpſit, quo Angelis ſimul & hominibus, quantum fieri poteſt, manifeſtaretur. Et Stropha 89. proſequitur. [illegible]

Quod ſpirituale eſt, à corporeis videri oculo carnis nequit: nec Angelum homo videre niſi mente & intellectu poteſt: neque oculorum ſenſus Angelum aut Dæmonem definire, quum carnis natura naturam ſpiritus comprehendere nequeat. Præterea neque animam anima videt, quemadmodum naturæ teſtimonio comprobatur: neque corpus ſeipſum undequaque viſu definire poteſt. Si igitur res creatas Creator ita diſpoſuit, ut creaturam creatura videre nequeat, qua ratione fieri poterit, ut Creatorem creatura viſa definiat? Falſa eſt itaque dementium Meſſalianorum doctrina, nec natura aſſumpta naturam Verbi aſſumentis intueri poteſt. Pergit Deum aſſerere nulli creaturæ rationali, non hominibus, non Angelis, non ipſi Humanitati Chriſti unquam in propria natura viſum fuiſſe, ſed ſolùm in ſpecie, ut ait, & figura.

Denique de Primatu Petri inſignem habet locum *Par.* 2. ſerm. 3. centur. 2. ſtroph. 59.
[illegible]

Quærunt, inquit, *eruditi non ignari veritatis: cur Simonem Bar-Jona Salvator Cepham* (hoc eſt, Petram) *appellavit? Quum Chriſtus ipſe Redemptor magnus ſit Petra veritatis, quare ergo alterum Petram & Caput ædificii nuncupavit? Eâdem appellatione, eodemque nomine Simonem Petræ cognomento decoravit; quemadmodum Chriſti Salvatoreſque populi in Lege plures dicti ſunt; unus autem eſt Chriſtus verus idemque Salvator magnus, qui cæteris tamen pro ſuo cuique tempore nomen iſtud accommodatum dedit. Quia nimirùm futurum erat, ut Chriſtus Petra veritatis in cælum ſe reciperet, ibique ab humanis ſeſe oculis abſconderet: proptereà Vicarium ſuum in terra conſtituit, eumque Petram ædificii appellavit. Is igitur Magiſtri Dominique ſui in terris gerit imaginem & perſonam, & mediator eſt inter nos & Filium, & Pontifex prototypo ſuo ſimilis. Et quidem ſummus & magnus Pontifex eſt Chriſtus, & noſtri Patriſque mediator, atque in cæleſti Sancto Sanctorum ad dexteram Patris ſacerdotio fungitur, Deumque cognatis ſuis hominibus propitiat, atque noſter eſt apud Patrem Advocatus. Is verò elegit & conſtituit in terris Epitropum* (Procuratorem) *Eccleſiarum Simonem ſenem Jonæ filium fidei fundamentum. Illum porrò ex propria appellatione Petram nominavit: nec enim antea Petra quiſquam vocabatur: ipſe verò futurus erat Eccleſiæ fundamentum, & caput ædificii. Non eum Chriſtus Salvatorem, ſuo nempe nomine, appellavit: quoniam plures fuerant in populo Salvatores. At enimverò Bar-Jonæ poteſtatem haudquaquam ceſſare fecit Chriſtus, quemadmodum illorum poteſtatem abrogaverat. Sed neque Simonem Chriſtum appellavit, quia plures in Juda fuerant Chriſti, quos Dei Filius abſtulit. Cepham verò haudquaquam unicum ipſis excidere fecit.*

Laudantur ab Elia ſcriptores *Xyſtus*, quem ipſe in margine Par. 1. ſerm. 3 Cent. 1. Romanum Pontificem appellat, *Marcus* Abbas, *Baſilius* magnus, *Theodorus* Mopſveſtenus, *Ephræm* Syrus, & *Barſarnſuæus*, de quo mox ſermo erit.

CAPUT CLXXVIII.

Ananjeſus Barſaruſvæus, Epiſcopus Hirtæ.

1 Ananjeſus 1 Epiſcopus
2 Hirtæ, cognomento 2 Bar-Saru,
3 Edidit Quæſtiones 3 in Textum *Scripturæ*,
4 Et Vocabularium 4 cum Interpretationibus.

ܚܢܢܝܫܘܥ ܐܦܝܣܩܘܦܐ
ܕܚܐܪܬܐ ܕܡܬܩܪܐ ܒܪ ܣܪܘ
ܐܬܠ ܟܬܒ ܫܘܐܠܐ ܘܠܟܣܝܩܘܢ
ܡܦܫܩܢܐ ܥܡ ܬܘܪܓܡܐ.

CAPUT CLXXIX.

Abzud Scholaſticus.

5 Abzud 5 Scholaſticus compoſuit Demonſtrationes de variis rebus Ordine Alphabetico diſpoſitas, Ad amicum quendam nomine Kurtam.

ܐܒܙܘܕ ܐܣܟܘܠܣܛܝܩܐ ܣܡ
ܬܚܘܝܬܐ ܕܥܠ ܣܘܥܪܢܐ
ܡܣܕܪܝܢ ܥܠ ܐܠܦܒܝܬ
ܠܘܬ ܚܕ ܪܚܡܐ ܕܫܡܗ ܩܘܪܛܐ.

CA-

NOTÆ.

1 *Ananjeſus* Hirtæ Epiſcopus, cognomento ܒܪ ܣܪܘܫܘܝ *Bar-Saruſvæus*, circa annum Chriſti 900. claruit, Elia Anbarenſi prior, à quo laudatur in libro Carminum Par. 2. ſerm. 5. Centur. 2. in commentar. ad Stropham 32. in hæc verba. ܒܫܒܝܠܐ ܥܣܩܐ ... Vox ܥܣܩܐ, *juxta Bar-Saruſvæum, eſt locus aſper & difficilis. In via aſpera ne incedas: hoc eſt, opera, in quibus offenſio eſt, ne facias.*

2 *Bar-Saru*. Ita in textu Sobenſis, qui metri gratia nomen Barſaruſvæi contraxit. Ecchellenſis tamen legit ܒܪ ܣܪܘܫܝ, quod *Barſaraſui* Interpretatur. Hottingerus verò in ſuo Catalogo Ananjeſum omittit.

3 *Quæſtiones in Scripturam*. Exſtant Codice Syriaco 3. à fol. 107. (tom. 2. Bibl. noſtræ pag. 487.) Quæſtiones in vetus & novum Teſtamentum, auctore anonymo; ſed fabulis falſiſque traditionibus inquinatiſſimæ. Citantur in iis præter Nazianzenum, Chryſoſtomum, Ephræmum & Theodorum, Jeſujabus & Jeſudadus Neſtoriani. Ex Quæſtione verò 54 in novum Teſtamentum, quæ eſt de ſacris Ordinibus, colligitur, auctorem opus ſuum cuidam Presbytero ܥܙܝܙܐ *Azizæ* nuncupaſſe.

4 *Vocabularium*. Ejus meminit Elias Anbarenſis in commentar. ad ſuum librum Carminum, ut ſuprà memoravi. Porrò tàm hujus Ananjeſu, quàm aliorum Syrorum Vocabularia ab amanuenſibus ita permiſta ſunt, ut vix diſcerni queant. Exſtat Codice Syriaco 4. (tom. 2. Bibliothecæ noſtræ pag. 487.) *Vocum Syriacarum interpretatio*, quam huic Ananjeſo haud immerito adſcripſerim.

5 *Abzud Scholaſticus* (malè apud Ecchellenſem, & Hottingerum *Scholiaſtes*) Scholæ, quam Sabarjeſus Patriarcha apud Bagdadum fundaverat, ſub Sergio, qui eundem Sabarjeſum tertius excepit, præfectus fuit circa annum Chriſti 870.

CAPUT CLXXX.

Elias Epiſcopus Caſcarenſis.

Elias [1] Bar-Canus fecit
Benedictiones [2], & Orationes:
Differuitque
De uſu Pſalmorum
Deque Sacramentis Eccleſiaſticis.

[illegible]

CAPUT CLXXXI.

Elias primus Patriarcha.

Mar Elias [3] primus [4] Ordi-

[illegible]

NOTÆ.

1 *Elias Bar-Canus*, Caſcaræ Epiſcopus, obiit triduo antequam Synodus ad electionem Maris Bar-Tobi Patriarchæ habita fuiſſet, teſte Amro in vita ejuſdem Maris, hoc eſt, anno Hegiræ trecenteſimo ſeptuageſimo ſeptimo, Græcorum 1298. Chriſti 987. & in cella Patriarchali in Ædibus Romæorum ſepultus fuit. Ejuſdem meminit idem Amrus in vita Saadoſti Epiſcopi Seleuciæ & martyris, ubi hæc de ſcriptis S. Gregorii Nazianzeni. ولثاولوغوس خطب كثيرة وفسّرها جماعة منهم ايشوع برنون ومار اليا الكشكراني. *Theologus plures edidit orationes, quas multi commentariis illuſtrarunt, ut Joſue Bar-Nun, & Mar Elias Caſcarenſis*

2 *Benedictiones* Variæ exſtant anonymo auctore in Ritualibus libris Chaldæorum: ut tom 2. Bibl noſtræ pag. 583 *Benedictiones menſæ, vini, puerorum, infirmorum*; pag 584. *Benedictiones ſeminum* &c.

3 *Elias* hujus appellationis primus Neſtorianorum Patriarcha anno Chriſti 1028. ordinatus, ſedit unum ſuprà viginti annos: de quo hæc Gregorius Barhebræus in Chronico Syriaco Par. 3. in Vita Ignatii Bar-Kiki Maphriani. [illegible]

[illegible]

Ei, hoc eſt Jeſujabo, *ſuffectus fuit Elias primus, olim Tirbanæ Epiſcopus, vir ætate ſenex & apprimè doctus. Hic ordinavit genuflexionem in Pentecoſtes Dominica. Nam antea Neſtoriani genuflexionem minimè celebrabant. In fine verò vitæ, debilitatis paralyſi artubus in lectulo decubuit. Ordinatus eſt autem die Dominica, tertia Apoſtolorum* (hoc eſt, ſecunda poſt Pentecoſten,) *ſeptima menſis tertii Arabum, anno quadringenteſimo undevigeſimo, in Ædibus Romæorum; ſorte electus. Quum verò annum unum ſuprà viginti miniſtraſſet, obiit, ſepultuſque fuit in Ædibus Romæorum, ſabbato, die ſexta Maii poſt Aſcenſionem, anno Arabum quadringenteſimo quadrageſimo.* Mendum in numeris. Nam anno Hegiræ 419. Dominica ſecunda poſt Pentecoſten, qua Eliam ordinatum aſſirmat Barhebræus, non *in diem ſeptimam menſis tertii Arabum*, ſed in diem 19. menſis quinti incidit, quum is annus inchoatus fuerit die 30 Januarii anni Chriſti 1028. quo Paſcha celebratum die 14. Aprilis, & ſecunda Dominica poſt Pentecoſten incidit in diem

17. Ju-

17. Junii. Anno verò Hegiræ 440. Sabbatum poſt Aſcenſionem Domini *die ſeptima*, non ſexta Maii ſuit: Paſcha enim anno Chriſti 1049. quo annus Hegiræ 440. adhuc currebat, die 26. Martii celebratum fuit; ac proinde Aſcenſio Domini in diem 5. Maii incidit. Feria itaque ſexta exeunte, & Sabbato ineunte, ut ex Mari & Amro mox videbimus, Eliæ obitus contigit, quæ erat ſexta Maii, ut omnes in aſſignanda emortuali die conveniunt.

Maris Salomonis filius, & Amrus Matthæi, res geſtas Eliæ fuſiùs perſequuntur.

Et Maris quidem hæc ſcribit. الـيـــا الاول

هذا الاب كان شيخًا كبيرًا قديمًا فاضلًا سيدًا في علما زمانه من اهل كرخ جدان وكان اسقفًا على الطيرهان . ولما استناح ايشوعيـــــاب حضر حزقيال اسقف النعمانيــة لنظارة الكرسي لخلو كشكر من اسقف ونظر مدة ثلثة سنين . والسبب في تاخّر الامـــر كان الاضطراب والخـــلـــف في المملكة . فلما استقام امر الملك ودخـــل جلال الدين الى بغداذ وملك العراق وكان ابن الطيب في اعلى منزلة جمع الابـــا الى بيعة دار الروم في يوم الاحد الرابع من عيد القيامة . وكان يومـــًا مشهودًا . وجرى خوض طويل فاختير حزقيـــــال اسقف النعمانية واليا اسقف الطيرهـــــان وابو سعيد ربن دير مار اليا وكتبت البنـــادق وفيها اسمايهم وعمل الباعوث ثلثة ايام وفي الــيــــوم الثالث حضر المطارنة والاساقفة وجميع الشعب ببغداذ ولم يتخلف منهم احد . واخرجت البنادق فخرج اسم مار اليا ولم يكن حاضرا واكور له في الحال والوقت وكتبوا اليـــه بالحضور . فحضر ولم يكن يملك سوى سبعة عشر دينارًا وبعد اربعين يومًا من خروج بندقته اسيم فطركًا بالمداين وعليه بيرونا بنفسجيًا في يوم الاحد الثالث من صوم الصليحين سادس عشر حزيران سنة الف وثلثماية تسعة وثلثون يونانية في دولة القادر . وانحدر الى دير مار ماري الرسول وعمل القبال واصعـــد الى بغداذ وكان مقامه بقلاية دار الروم . وعمل كتابًا مقتصرًا باجماع الابا فيه قوانينًا في الفرايـــض والاحكام الدينية . وعمل كتاب اخر مختـــصرًا ايضًا اثنان وعشرون بابًا في اصول الدين . ووضع قداس المذبح . وهو الذي زاد في كاروزة الرمـــش الطويلة على تذكار ابايـنا واخوتنا . وهو ايضـــا رتّب السجدة يوم الفنطيقوسطى ببيعة العتيقة . واقعد في اخر عمره حتى انه اسام اسقف الرحبة جالسا في خفه . ثم اضر واستناح ليلـــة السبت السادس من ايار سنة الف وثلثماية وستين يونانية ودفن في اول سكينة بالبداقن ببيعة السيدة بدار الروم . وكانت مدة رياسته احد وعشرون سنـــة . وخلا الكرسي بـــعـــد سبـــعـــة اشـــهـــر وخـــمـــســـة عـــشـــر يومـــــًا :

Elias primus. Hic Pater (quum Patriarcha creatus fuit) *ſenex erat grandævus, probitate aliiſque virtutibus ſpectatiſſimus, atque ſui ſæculi ſapientum facilè princeps. Patriam habuit oppidum, quod Gedanum appellant. Tirhanenſem antea Eccleſiam obtinuerat. Quo verò temporis intervallo deceſſit Jeſujabus, (quoniam Caſcarenſis Eccleſiæ Epiſcopus quoque obierat,) ad Patriarchalis throni cuſtodium vocatus fuit Ezechiel Naamaniæ Epiſcopus, quam ad triennium tenuit. Cauſa autem, cur novi Patriarchæ electio tamdiù dilata eſt, fuere ſubortæ eodem tempore de Imperio diſſenſiones & bella: Quibus compoſitis Gelaloddinus Bagdadum occupavit, univerſamque Arak obtinuit. Benattibus qui ſummum honoris gradum apud novum Principem tenebat, Patres in Eccleſia apud Ædes Romæorum ad Synodum vocavit quarta à feſto Reſurrectionis Dominica, quæ exinde celebris manſit. Poſt multas altercationes electi fuere Ezechiel Naamaniæ Epiſcopus, & Elias Epiſcopus Tirhanenſis, atque Abu-Saidus S. Eliæ Abbas: quorum nomina poſtquam in ſchedulas relata fuiſſent & glandulis inſerta, per triduum publicæ in Eccleſia habitæ ſunt preces. Tertio poſtmodum die Bagdadum convenere omnes Metropolitæ, Epiſcopi, & populus univerſus, ut neminem ab eo conventu abfuiſſe memorent. In ea Synodo extracta ſchedula, Eliæ nomen prodidit. Quare continuò proclamatus fuit, & miſſo nuncio accerſitus: Nam Synodo minimè interérat. Ferunt autem Eliam adeò paupertatem amaſſe, ut nihil præter decem & ſeptem denarios tunc poſſidere repertus fuerit. Quadrageſimo ab extractione ſchedularum die, Patriarcha per manus impoſitionem creatus fuit Modainæ, Pontificia veſte violacei coloris indutus, Dominica tertia Jejunii Apoſtolorum die 16. Junii anno milleſimo trecenteſimo trigeſimo nono Græcorum ſub dynaſtia Kaderi. Inde ad cœnobium S. Maris Apoſtoli profectus, ibique ſolemni ritu exceptus, Bagdadum paulò poſt acceſſit ſuumque ibidem fixit domicilium in cella Ædium Romæorum: & Patribus conſentientibus volumen breve compoſuit, in quo Canones collegit, conſtitutiones & judicia ad Religionem ſpectantia continentes. Alterum quoque eadem brevitate ſcripſit librum in viginti duo capita diſtinctum de Fundamentis, ſeu principiis Religionis. Altaris quoque conſecrationem adjecit. Iſte etiam Elias fuit, qui in prolixa Concione veſperarum, commemorationem patrum & fratrum noſtrorum addidit. Adorationem itidem die Pentecoſtes peragendam decrevit, atque in veteri Eccleſia etiam celebravit. Sub finem porrò vitæ tantum virium defectum paſſus eſt, ut Epiſcopum Rahabæ conſecraturus, non niſi ſellæ inſidens calceiſque communibus uſus, id efficere value-*

valuerit. Poſtremum morbo proſtratus, obiit nocte in Sabbatum declinante, ſexta Maii, anno Græcorum milleſimo treceateſimo ſexageſimo, ſepultaſque fuit in prima tumba in Diaconio in Eccleſia Dominæ in Ædibus Romæorum, quum Eccleſiam rexiſſet per annos unum & viginti. Sedes ab ejus obitu ad ſeptem menſes & quindecim dies vacavit. Hucuſque Maris.

Amrus verò quum in altero Codice Marim exſcripſiſſet, in altero de Elia ſic ait.

اليا من كرخ جدان دخل بغداذ صبيًا ونشا فى الاسكول فى المداين واميم قسا وتحقق ببدى الجمل فصار يعرف بهم . فاقامه يوانيس اسقفا على الطيرهان لما عُرف من علمه واشتهر من فضله وسداده وانعب نفسه وكدّ خصمه فى قراة الكتب ودرس العلوم . واستدعى الابا لحصل ببغداذ فى اول شهور سنة تسع عشرة واربعماية مطران البصرة ومعه اسقف نهر الدير ومطران الموصل ومعه اسقفى حفتون والبريه ومطران باجرمى وجماعة من اساقفه الهوفركيا منهم اليا اسقف النعمانية وقد نطر ثلث سنين قديمًا ومنذر اسقف الانبار واساقفه عكبرا والنيل وبادرايا وباكسايا والراذان والبوازيج وغيرهم وكانت لهم اجتماعات كثيرة مع المومنين للاختيار . واختير هذا الاسقف واسقف الحيرة وعبدايشوع الراهب من عمر مار اليا المعروف بدير سعيد وصار مطرانا على الموصل . وكتبت اسمام وجعلت تحت الختم على الرسم فى مثلها واجتمع الناس ثلثة ايام على الباعوث والطلبة بحسن الاختيار فخرج اسمه واكرز له واحدر والجماعة معه الى المداين واميم يوم الاحد لاحدعشر ليله بقيت من جمادى الاولى من السنة المذكورة والسادس عشر من حزيران سنة تسع وثلاثين وثلثماية والف للاسكندر اليوناني واقام فى الحال بالمداين يوحنا المعروف بابى نصر ابن الطرغال الكاتب من اهل دار الروم اسقفا على القصر والنهروانات وتمم بعده اسقفى نهر الدير وحفتون وعاد الى بغداذ وعمل له القبال فى بيعة اسبغ يوم الاحد لاربع بقين من الشهر وطالت مدّته ولم يكن فى ايامه عالم ولا رئيس مقدم مع سلطان . ولم يزل يكاتب مطران نصيبين حتى انحدر اليه وخرج الى حزى واجتمع معه فى العمر وازال ما كان فى نفسه وعاد فتبسط ثقه منه بان ليس معترض وطلق جماعة . فاستراح اخر الليل من ليلة السبت انسلاخ ذى القعدة سنة اربعين واربعماية والسادس من ايار سنة الف وثلثماية وستين للاسكندر وكان ثالث الجلاق . وكانت مدّته فى الجثلقة احد وعشرين سنة وستة اشهر وتسعة عشر يومًا هلالية وعشرون سنة وعشرة اشهر وعشرون يومًا شمسية .

Elias ex oppido Gedano oriundus, Bagdadum adoleſcens venit, & in ea urbe, quam Modainam vocant, in Schola educatus, Presbyter demùm factus eſt. Mox filiorum Giamali conſuetudine ac familiaritate celebritatem nominis adeptus, à Joanne Patriarcha *Epiſcopus Tirbanæ creatus fuit, poſtquam doctrina, probitate & prudentia clarere cœpiſſet. Nam & mentem corpuſque vehementer exercuit, improbo labore libros perlegendo, & varias ſcientias diſcendo. Interea Synodus Patrum indicta eſt. Bagdadum itaque primo menſe anni* Hegiræ *undevigeſimi ſuprà quadringenteſimum convenit Metropolita Baſſoræ, & unà cum eo Epiſcopus Nabardairæ; adfuit etiam Moſulanus Metropolita, ſecum ſimul adducens duos Epiſcopos, Hephtoneaſem ſcilicet, & Barienſem: Metropolita quoque Bagermæ, & alii non pauci ex Epiſcopis Provinciæ* (hoc eſt, Diœceſeos Patriarchalis) *quos inter Elias Epiſcopus Naamaniæ, qui Patriarchalem Sedem olim per triennium cuſtodierat, & Monderus Epiſcopus Anbarenſis, & Epiſcopi Ocbaræ; & Nili, & Badarajæ, & Bacaſajæ, & Radani, & Bavazichæ, atque alii: ubi poſt multas collationes ab Epiſcopis cum fidelium primoribus habitas, electi fuere demùm iſte Epiſcopus, & Epiſcopus Hirtæ, & Ebedjeſus* (cognomento Abulaidus, ut ſuprà ex Mari) *monachus monaſterii S. Eliæ, quod alia nomine Saidi monaſterium appellatur, factuſque poſtea fuit Moſulanus Metropolita. Deſcripta itaque eorum nomina, & ſingulæ ſchedulæ ſecundùm morem aliàs obſervatum eadem ſigillo ſignatæ fuerunt. Deinde publicæ ad triduum indictæ ſupplicationes pro electione futuri Patriarchæ. Extracta demùm ſchedula Eliæ nomen extulit, & continuò in Patriarcham proclamatus eſt: qui unà cum Synodo Modainam progreſſus, ibidem conſecratus fuit dominica die, nocte undecima ante exitum menſis Gemadi prioris anni prædicti, die nempe ſextadecima Junii anni trigeſimi noni ſuprà milleſimum treceateſimum Alexandri Græci. Continuò Modainæ Joannem cognomento Abi-Naſrum Targali filium ſcribam ex incolis Ædium Romæorum præfecit Epiſcopum Koſræ & Nabarvanæ; & poſt illum alios duos Epiſcopos perfecit, Nabardairenſem videlicet, & Hephtonenſem: deinde Bagdadum reverſus, ſolemni pompa exceptus eſt in Eccleſia* ſancti Si*meonis Sabaæ, Dominica die quarta ante ejuſdem menſis exitum. Diu autem Eccleſiam rexit: nec erat ejuſdem ætate vir doctus, nec princeps Soltano gratioſus. Niſibis verò Metropolitam* Eliam *non deſtitit per literas compellare, donec Hazam ad ipſum profectus, ibidem in cœnobio congreſſi, poſitaque ſimultate ambo reconciliati ſunt: & nullum exinde Elias adverſarium expertus, complures gradu amovit. Demùm requievit ſub finem noctis Sabbati, exeunte menſe Dil-chede, anno* Hegiræ *quadrageſimo ſuprà quadringenteſimum, ſexta*

Maii

ܥܒܕ ܘܣܡ ܦܣܩܝ ܕܝܢܐ .
ܘܫܘܐܠܐ ܥܕܬܢܝܐ .
ܘܡܐܡܪܐ ܓܪܡܛܝܩܝܐ .

Ordinavit confecitque Deciſionem 5 Judiciorum:
5
6 Et Quæſtiones 6 Eccleſiaſticas:
7 Et Tractatus 7 Grammaticos.

CAPUT CLXXXII.

Joannes Bar-Chaldon.

ܝܘܚܢܢ ܒܪ ܟܠܕܘܢ ܣܡ .
ܟܬܒܐ

8 Joannes 8 Bar-Chaldon compoſuit Ma-

Maii anno Alexandri milleſimo trecenteſimo ſexageſimo, tertia poſt Aſcenſionem: quum dignitatem Catholici tenuiſſet annos unum ſuprà viginti, menſes ſex, dies undeviginti lunares, annos verò ſolares viginti, menſes decem, dies viginti.

Sub eodem Elia direptam Potriarchalem Cellam ſcribit Maris, ſeù qoiſquis eſt amaouenſis in margine Codicis 41. (de quo tnm. 2. Biblioth. noſtræ pog. 509.) وفى تلك الايام نهبت دار الروم والقلاية وذلك سنة ثلثة وعشرين واربعمايه للهجرة : *Per ea tempora*, inquit, *hoc eſt*, *anno Hegiræ vigeſimo tertio ſuprà quadringenteſimum direptæ ſunt Ædes Romæorum und cum Cella*: graſſantibus nimirùm in urbe Bogdado diſſenſionibus, de quibus ſupra.

Abulpheragium præterea Benattibum, quem idem Maris Synndum pro electione Patriarchæ coovocari curaſſe ſuprà dixit, ſub eodem Elia nbiiſſe, ex hac oota ad marginem ejuſdem Codicis 41. oppoſita liquet. وفى ايام هذا الاب توفى الشيخ العالم والفيلسوف الفاضل مفسر الكتب الالهية القسيس ابو الفرج عبدالله ابن الطيب ودفن ببيعة درتا سنة اربع وثلثين واربعمايه للهجرة : *Hujus Patris diebus vita functus eſt doctus ſenex, præſtantiſſimus Philoſophus, divinorum librorum commentator, Presbyter Abulpharagius Abdalla Benattibus, ſepultuſque fuit in Eccleſia Darthæ* (hoc eſt, in Ædibus Romæorum) *anno Hegiræ milleſimo trigeſimo quarto*. Hic autem Benattibus ejuſdem Eliæ Patriarchæ à Secretis fuerat, ut ex approbatione libro ſeſſinnum Eliæ Niſibeni ſubjuncta, de qua cap. ſeq. ſermo erit, colligitur.

4 *Elias primus*. Ita Sobenſis, huoc Eliam ab aliis ejuſdem nominis Patriarchis, ac præſertim ab Elia tertio, de quo infrà in eodem Catalogo, diſtinguere volens. Ecchellenſis & Hottingerus perperàm vertunt *Elias Antiquus*.

5 *Deciſionem judiciorum*. Canones nimirùm in Synodo conditi, de quibus idem Sobenſis infrà, ubi de Synodis Orientalium, & Maris loco ſuprà cit.

6 *Quæſtiones Eccleſiaſticas*: Librum ſcilicet *de Fundamentis Fidei* in capita XXII. diſtributum, de quo ex Amro tom. 2. pag. 447. Ejuſdem libri priora quatoor capita Arabicè deſcribuntor ab eodem Amro in libro, cui titulus *Turris*, (de quo tom. 2. pog. 509.) ſunt autem cap. 1. *De Deo uno & Trino*. 2. *De Chriſto ut Deo*. 3. *De Chriſto ut homine*. 4. *De Chriſto Deo ſimul & homine*. Reliquorum duodeviginti capitum titulos dumtaxat recenſet idem Amrus: videlicet: الشهادات من الانبيا وغيرهم على ظهور سيدنا المسيح وولادته من مريم العذرى وتدبيراته فى العالم . وعلى عماده . وعلى تواضعه وركوبه الحمار . وعلى فصحه . وعلى صلبه ودفنه . وعلى قيامته . وعلى صعوده الى السما . وعلى نزول الروح القدس . وعلى وجود الصليب . وعلى مجى المسيح وصحة دين النصرانية وعلى الغسل والصلاة . وعلى الصوم . وعلى الصلاة . وعلى الصدقه . وعلى النار المعدة للاشرار . وعلى القيامة وغير ذلك . *Teſtimonia ex Prophetis aliiſque de Apparitione Domini noſtri Chriſti, ejuſque nativitate ex Virgine Maria, & converſatione in mundo: de ejuſdem baptiſmo: de ipſius humilitate, quum ſedit ſuper aſinum: de Paſchate ab ipſo celebrato: de crucifixione & ſepultura ejuſdem: de reſurrectione: de aſcenſione in cœlum: de illapſu Spiritus ſancti: de inventione Crucis: de altero Chriſti adventu: de veritate fidei Chriſtianæ: de ablutione & oratione: de jejunio: de oratione: de eleemoſyna: de igne impiis præparato: de reſurrectione, & de aliis.*

7 *Tractatus Grammaticos*. Exſtat unus *de Punctis* ſub Eliæ Catholici oomine, quem Joannes Bar-Zugbi ſuæ Grammaticæ inſeruit. Vide Cod. Syr. Ecchellen. 27. pag. 42. (de qoo tom. 1. Bibl. noſtræ pog. 578.)

8 *Joannes Bar-Chaldon* monaſticam vitam coluit ſub Moyſe Abbate cœnobii Beth-Sajare, cujus commemoratio à Neſtorianis celebratur feria ſexta hebdomadæ ſextæ, ut vocaot, Æſtatis, ut liquet ex his verbis Cod. Syr. Amid. 1. pog. 439. (tom. 1. Bibl. noſtræ pog. 581.) ܕܘܟܪܢܗ ܕܡܪܝ ܝܘܚܢܢ ܕܩܦܢܐ . ܘܕܡܘܫܐ ܗܘ ܕܒܝܬ ܣܝܪܐ ܕܥܒܕ ܪܫܐ

ܕܥܘܡܐ

1 Magnum librum 1 Quæſtionum, — ܟܬܒܐ ܪܒܐ ܕܫܘܐܠܐ
2 Item alterum 2 Pulchritudinis pulchritudinum: — ܘܗܘ ܐܚܪܢ ܕܫܘܦܪ ܫܘܦܪܐ.
Et Mercaturæ monachatus. — ܘܬܐܓܘܪܬܐ ܕܝܚܝܕܝܘܬܐ.

CAPUT CLXXXIII.

Elias Epiſcopus Niſibenſis.

3 Elias 3 Bar-Sinæus — ܐܠܝܐ ܒܪ ܫܝܢܝܐ
Metropolita Sobæ — ܡܝܛܪܦܘܠܝܛܐ ܕܨܘܒܐ
Compoſuit Annales: — ܥܒܕ ܡܟܬܒܢܘܬܐ ܘܐܦ
4 Et 4 Orationes: & Grammati- — ܡܐܡܪ̈ܐ. ܘܓܪܡܛܝܩܝ.
5 cam 5.

6 Item — ܘܐܘܕܐ

[illegible]

Feria ſexta ſextæ hebdomadæ Æſtatis, commemoratio magiſtri noſtri Moyſis Beth-Sajare, qui fuit magiſter Joannis Bar-Chaldoa. Sub quo Patriarcha vixerit, mihi nondum liquet. Illud tamen conſtat, ipſum Neſtorianæ hæreſi addictum fuiſſe: nam ejus opera damnata fuere in Synodo Diamperenſi, de quibus hæc Thomas à Jeſu in lib. de converſione omnium gentium procuranda pag. 354. *Sane in ea viſitatione* (quam anno Chriſti 1599. Goenſis Archiepiſcopus ſuſcepit,) *à Patribus Societatis partim combuſti, partim expurgati ſunt ſequentes libri. Hudea, & Gaza; hoc eſt, Breviarium, & Theſauras &c. Liber Joannis Bar-Chaldon*.

1 *Magnum librum Quæſtionum*, ideſt, Theologico-Polemicum, in quo controverſias fidei examinat. Is fortaſſe, qui in Diamperenſi concilio ab Archiepiſcopo Goënſi proſcriptus fuit, ut mox dicebam. Ecchellen. & Hottinger. ex vitioſo Codice legunt

[illegible]

Ingens illud volumen inſcriptum Baſania, nullo ſenſu.

2 *Pulchritudinis pulchritudinum*. Carmina Joannis Bar-Chaldon exſtant in ms. Codice Syr. Amideo. 8. (Tom 1. Biblioth. noſtræ pag. 583) hoc præfixo titulo fol. 143.

[illegible]

Virtute Dei ſcribo ſtrophas carminum, quas compoſuit Joannes Bar-Chaldon, cujus animæ requiem Dominus noſter cum juſtis donet. Amen. Sunt autem Epigrammata moralia quatuor ſuprà triginta, omnia metro dodecaſyllabo, præter vigeſimum nonum, quod quinque ſyllabis conſtat. Plura Joannem ediſſe, liquet ex eodem Codice, in quo poſt Epigramma decimum deprehenditur unum folium excidiſſe.

3 *Elias Bar-Sinæus* (Ecchell. & Hotting. *Bar-Sciania*) in cœnobio S. Michaëlis apud urbem Moſul ſub Joanne Archimandrita monachum egit, ut de ſeipſo narrat in epiſt. ad Saëdum Abulalam Seſſ. 4. A Joanne Bar-Nazuch Patriarcha Epiſcopus Sobæ ſeu Niſibis ordinatus, Jeſujabo Ezechielis filio, qui poſt ejuſdem Joannis obitum anno Græcorum 1332. die 11. Decembris Sedem illegitimè occupaverat, fortiter reſtitit, datâ etiam ad Bagdadenſes epiſtolâ, in qua illum velut ſimoniacum traducit, irritamque ac nullam fuiſſe ipſius ordinationem, productis Synodorum ac Patrum teſtimoniis demonſtrat. Subſtituto in locum defuncti Jeſujabi Elia primo, anno Hegiræ 419. Diſputationem habuit cum Hoſaino Abulcaſemo mahometano, quam in ſeptem Seſſiones diſtributam, Saëdo Abulalæ nuncupavit, adjectâ ad ejus calcem Abdallæ Abulpharagii Benattibi Presbyteri approbatione. Obiit magnam apud ſuos doctrinæ famam adeptus, poſt ejuſdem Eliæ primi obitum, hoc eſt, poſt annum Græcorum 1360. ut ex ipſius Præfatione in libros de Deciſione judiciorum eccleſiaſticorum, quam ex Ebedjeſu Sobenſi mox referimus, colligitur: ibi enim idem Elias de Elia primo Patriarcha tamquam de pridem defuncto loquitur, dum requiem animæ ipſius apprecatur. Elias autem primus deceſſit Sabbato poſt Aſcenſionem Domini die 7. Maii anno Græcorum 1360. Chriſti 1049. ut ex Amro pag. 263. & ſeq. ſuprà retuli. Morerius in Dictionario Eliam Barſcoiam Sobæ Archiepiſcopum ab Elia Niſibeno Grammatico perperàm diſtinguit.

4 *Orationes*. Eliæ Niſibeni *precatio* ordine alphabetico exſtat Cod. 7. Amid. (tom. 1. Bibl. noſtræ pag. 582.) Ejuſdem *Homiliæ VI. feria tertia & quarta Rogationum recitandæ*,

Cod.

6 Item quatuor libros [6] continentes Deciſionem judiciorum eccleſiaſticorum.

ܐܪܒܥܐ ܟܬܒ̈ܐ ܕܡܦܣܩܝܢ
ܦܣܩ ܕܝܢ̈ܐ ܥܕܬ̈ܢܝܐ.

Nec ܘܐܦܠܐ

Cod. 8. & to. eodem to. 1. pag. 583. & Cod. 1. Syr. tom. 2. pag. 486.

5 *Grammaticam*. Exſtat ms. in Cod. Syr. Ecchell. 27. (tom. 2. Bibl. Orient. pag. 578) cujus initium citatur ab Ecchellenſi in notis ad Catalogum Ebedjeſu pag. 176. Ejoſdem meminit & Morerius in ſuo Dictionario, verbo, *Elie de Niſibe*: Ambo tamen verba Eliæ haud rectè expreſſerunt, dum pro Medis *Madianitas* obtruduot. Elias enim ſic habet:

[illegible]

At Hebræi, Syri, Perſæ, Æthiopes, Elamitæ, Medi, Phœnices, Alani, Arabes, aliique nobis igaoti, non habent literas, quæ ſufficiunt ad expreſſionem dictionum, quæ ab ipſis ſcribuntur &c. Ubi Ecchellenſis pro Medis, habet *Madianitæ*, & pro Alanis *Elanitæ*. Tota autem Eliæ Grammatica, proot in laudatn Cod. 27. deſcribitur, circa literas & pooċta verſatur, titulis decem comprehenſa, quorum 1. *de literis Alphabeti*. 2. *de literis quæ moveatur, & de quieſceatibus*. 3. *de literis radicalibus & ſervilibus*. 4. *de caſibus*. 5. *de aſperis & lenibus*. 6. *de literis, quæ occultaatar: hoc eſt, ſcribuatar quidem, non tamea proferuntur*. 7. *de literis, quæ invicem permatantur*. 8. *de paactis, quæ pluralem numeram indicaat*. 9. *de pronuaciatioae literarum*. 10. *de ſpecie nominum*. Uode liquet, Grammaticam Syriscam uſqoe ad Eliæ tempora admodum imperfectam & rudem fuiſſe. Primus, qui eam methodo accuratiori tradidit, Joaooes Bar-Zugbi fuit; poſt hunc Gregnrius Barhebræus: deinde recentiores Georgius Amira, Iſaac Sciadrenſis, & Abraham Ecchellenſis.

Grammaticæ ſubjungitor ejuſdem Eliæ *Nomenclator Syro-Arabicus* oon ordine quidem alphabetico, ſed per materias & capita XXX. diſpoſitus. Exſtat ms. in cit. Cod. Ecchell. 27. Euodem addita Latina interpretatinne edidit typis Sacræ Congregationis de Propaganda Fide, ſuppreſſo licet Eliæ nomine, F. Thomas à Novaria io 8. anno Chriſti 1636. Ejuſdem doplex exemplum proſtat in Biblinth. Bodlejana, ut liquet ex Tom. 1. Catalogi librorum manuſcriptorum Angliæ num. 310. & 3069. nbi tacito itidem Eliæ nomine, his verbis deſcribitur pag. 16. *Nomenclator Syro-Arabicus, dictus Tarjeman, ſeù Interpres, literis Syriacis*. Et pag. 155. *Tarjeman Syriaco-Arabicum, ſeù Vocabularium Syriacum Arabicè explicatum, quod typis mandavit vitioſiſſimè Thomas à Novaria*, 8.

6 *Quatuor libros continentes Deciſionem judiciorum eccleſiaſticorum*. De his Ebedjeſu infrà, ubi de Synodis Orientalium. Ejuſdem Eliæ *Tractatum de hæreditatibus* ex Arabico Syriacè reddidit, ſuoqoe operi inſeruit idem Ebedjeſu in epitome Canonum Par 3. cui hanc præfatiooem præmiſit.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Tractatus tertius de hæreditatum diviſione. Quum ſponſulium atque matrimoniorum res diviſionem hæreditatum naturâ antecedat, merito illam huic præmittimus. Sed quonium leges circu diviſionem hæreditatum à Patribus, qui Canones condiderunt, eorumque ſucceſſoribus in plurima capita digeſtæ fuere, inde perperàm colligunt indocti, ordinem dividendarum hæreditatum in ſancta Eccleſia confuſum atque perturbatum. Recta quippe diviſio unam ſequitur regulam. Propterea operæ pretium erit indicure, quinam fuerint legum conditores, quinam verò collectores & tractutores, qui illarum inter ſe diſcordiam & coutradictionem conciliare atque compouere ſtuduerunt, ut uuu omnem Orientis Eccleſiam regula contineat. Patres itaque Eccleſiaſtici, qui ſtatuta & leges poſt ſunctos Apoſtolos ſcribere uggreſſi ſunt, treeenti decem & octo Oecumenici fuerunt, (Ante Nieænos Patres io Coneiliis Aneyrano & Neocæſarienſi, quæ apud Orientales nota ſunt eommuoiterque recepta, Canones eonditos fuiſſe, miror quod Sobenſis ignoraverit.) *ſicut Muruthas Epiſcopus Maipheractæ tradit: pauloque poſt conſequata Synodus centum quinquagintu Patrum Conſtantinopoli congregatu. Sequiori adhuc ævo alias adjecit leges Ambroſius Mediolanenſis Epiſcopus, ab Imperatore Valentiniuno juſſus ſcribere ſtatutu præfectis locorum.* (Undenam id hauſerit Soheoſis, ioeertum. Leges, quæ Valentiniaoi nomen præferunt, non alia videntur ratinne Ambroſio tributæ, quàm quod ei æquales fuerint, & aliqua negotia juſſu Valentiniani ſuſcepiſſe Ambroſium, ex hiſtoria Eccleſiaſtica compertom ſit.) *Iater Chriſtiauos prætereà Principes, leges & jura ſcripſere Conſtantinus ille Magnus, Theodoſius, & Leo: idque ſicut nobis traditum eſt, in Occidente præſtitere. In Oriente verò noſtro idipſum uggreſſi ſunt Jeſubochut Metropolita Perſidis, Timotheus & Joſue Bar Nuu Catholici; nec non Simeon Perſidis, & Ebedjeſu Aſſyriæ Metropolitu. Et hi quidem compoſuere utque ſcripſere judiciorum leges ampla & univerſali methodo. Fuerunt porrò alii, qui ſummatim & per compendium eandem materium pertractarunt: quemadmodum videre eſt in Cunonibus Mar Abæ, & Jeſujabi, ac Joannis, atque in Epiſtolu Mar Anaojeſu Catholici. Et hi quidem legum & Cauouum fuere uuctores, ſicut ex libris Synodicis didicimus. Priſci autem Canonum legumque collectores fuere Gabriel Baſſoræ Metropolita, qui prædictorum auctorum omnium ſenſa uno volumine collegiſſe contentus, Canones uſu receptos ab exoletis & untiquatis minimè diſtinxit. Alter verò religioſiſſimus Mar Elias Patriarchu beatiſſimus exſtitit, qui idem opus aggreſſus, prædictorum ſententias unico eoque admirabili tructatu fusè retulit: deinde poſtquam decretorum varietutem & contradictionem demonſtravit, ita demùm ſicat ſapiens Pictor ex variis diverſiſque coloribus unicam pulcherrimam atque elegantiſſimam imaginem efformat, ſic beatus hic ſplendoribus & radiis ex illorum ſanctorum Patrum doctrina micuntibus luciduſſimam lampadem conflatam ſuper Eccleſiæ candelabro collocavit, quæ per deviu errantes in hac materiu de diviſione hæredituium ud hanc regiam & offeudiculis præpurgatam viam manuducerer. Adeò ut etiam religioſiſſimo ELIÆ Sobenſi, viro nempe uccurutiſſimo & acutiſſimo, viſum fuerit præcipere, ut omiſſis cæteris de diviſione hæreditatum tructutibus, omnes qui veritatem umurent, hunc unam ſequerentur ſemitam. Ego verò ut Lectorem inutili labore liberem, Deciſiones illas deſcribam, quas religioſus Elias Sobenſis diligenter & accuratè collegit ex opere ſunctæ memoriæ Eliæ Patriarchæ: ipſumque ejuſdem Epiſtolam, quæ in quinque & viginti capita dividitur, integru ſide in Syriacum ſermonem ex Arabico vertam: ita ut harum rernm veritas certu & ſtabilis innoteſcat, judiciaque non ex urbitraria deliberutione perturbatoque juris ordine perugantur. Ad rectam quippe rationis regulam & certum juris normam Judiciorum ordo exactus eſt, atque ita in poſterum exigendus in univerſu Orientis Eccleſiu. Studio itaque diligeutiaque geminorum horum beatorum Putrum, Eliæ, inquam, & Eliæ, requiem accepere Eccleſiarum Rectores, ne in poſterum ob ſententiarum varietatem anxii hærerent, neve à recto itinere aberrarent. Quæ ut pluniora ſiunt, Sobenſis* (Eliæ) *verba hic attexenda duximus. Siquis, inquit, leges olim conſtitutus circa diviſionem hæreditatum examinaverit, quæ videlicet à majoribus noſtris inventæ ſunt, ub Ananjeſu, inquam, Timotheo, Joſue Bur Nun, & Joanne Catholicis, atque à Simeone, Jeſubocto, & Ebedjeſu Metropolitis; vel eus, quæ à Conſtantino, Theodoſio ac Leone Romunis Imperatoribus latæ fuerunt, atque euſdem accuratè expenderit; animudvertes profectò colluſione facta eas in pluribus vuriare, ſeque invicem oppugnare & convellere: quum nimirùm nec naturæ, nec rationis ordinem ſequantur. Quare neceſſe eſt, Lectorem inde perplexum unxiumque manere, & in varios errores impingere, dum ignorat, quamnam ex illis teneat & ſequatur, quamnam verò deſerat & rejiciat. Quum verò Deus ſpirituali Patri Mar Eliæ Putriurchæ, cujus unimæ requiem oramus,* (Ex quo liquet hunc Tractatum ab Elia Niſibenſi poſt nbitum Eliæ Patriarchæ compoſitum fuiſſe: atque adeò quod tom 2. pag. 447. ex quodam Amri ms. Codice de obitu ejuſdem Eliæ Niſibeni ſub eognomine Patriarcha dictum eſt, libenter emendamus.) *hunc contuliſſe grutium, iſtorum beatornm Putrum de eu materia ſententias exploruvit, & diligenter expendit: divina mox virtute fretus, poſt diligentiſſimum eurundem examen, atque ſingulorum inter ſe*

textuum

1 Nec non Epiſtolas [1] ſcriptas Syriacè & Arabicè. ܘܐܓܪ̈ܬܐ ܐܦ ܟܬܝܒ̈ܬܐ ܣܘܪܝܐܝܬ ܘܥܪܒܐܝܬ.

CA-

textuum collationem, prædictus leges ad rationis normam exegit, & ſingulas coordinavit, prout juſtum & æquum viſum fuit, & naturali ſpiritualique legi conſentaneum, ac præſentibus temporibus accommodatum; prudentiam intelligentibus adjiciens, & ſapientiam quærentibus ſemitam demonſtraas. Illam itaque legum prolixitatem intra unius Tractatus compendium contraxit, quod ſanctæ Eccleſiæ theſaurus præſtantiſſimus cenſetur. Id porrò quantu cum veritate dicatur, it planè intelliget, qui laudati Auctoris librum ſemel inſpexerit: ex quo ſimul deprebendet ejuſdem acumen, magnam eruditionem, ſpeculationum profunditatem, ſenſuum & ſententiarum gravitatem, doctrinæ & ſapientiæ amplitudinem & copiam, cæteraque divina chariſmata à Spiritu ſancto eidem collata, nec non ſublime donum Eccleſiæ conceſſum, quum talem Præſulem accepit. Ego verò quum ejuſdem tractatum accuratè & multo ſtudio evolviſſem atque examinaſſem, liquidò perſpexi, quàm oppido rationi conſentaneum eſſet, univerſa illius decreta ſequi, omneſque canones in eo ſcriptos in praxim deduci. Quamobrem prædictum Eliæ tractatum huic meæ lucubrationi velut fundamentum ſubjeci, eumque in varia capita diſtinxi, ut doctis quidem commentarium, diſcentibus verò inſtitutionem, theſaurum poſtremo, ad quem tuto confugerent, noſtris pararem. Hæc Sobenſis Ebedjeſu de Elia ſuo in eâdem Sede præceſſore.

1 *Epiſtolas ſcripſit Syriacè, & Arabicè.* Arabicè quidem habentur Eliæ Niſibeni *Epiſtolæ ſeu Tractatus ſex*: videlicet,

I. *De cælibatu & caſtitate, ad fratrem Manſorem Abi-Said filium Iſæ* في فضيلة العفاف الى اخيه الشيخ ابي سعيد منصور بن عيسى . Exſtat Cod. Arab. Vatic. 29. pag. 179. & Cod. 128. pag. 72.

II. *De Deo Trino & Uno* في التثليث والتوحيد : Tom.2. Biblioth. noſtræ pag. 487.

De his duobus Tractatibus hæc Abulbareatus in Synopſi Scriptorum cap. 7. *Lampadis tenebrarum, & Declarationis Officiorum.*

مار ايليا مطران نصيبين له رسالة في العفاف ارسلها الى اخيه ابي سعيد منصور ورصّعها باخبار نادرة ومآثر من الحكما والرهبان صادرة وابلغ في تاليفها واحسن في تصنيفها . ورسالة في التثليث والتوحيد . وله عدة رسايل وهو يعدّ من ذوي الفضايل .

Mar Elias Metropolita Niſibis edidit Epiſtolam de caſtitate ad fratrem Abi-Said Manſorem, quam egregiis Philoſophorum Monachorumque factis dictiſque exornavit, & ſtylo quidem elegantiſſimo. Item Epiſtolam de Trinitate & Unitate. Præterea plures alias Epiſtolas: quibus aliiſque ſcriptis merito inter præſtantes doctoſque viros recenſetur.

III. *Præſidia ad expellendam animi mæſtitiam* كتاب المعونة على دفع الهم Cod. Arab. Vat. 39. pag. 25. Cod. 49. pag. 1. & Cod.128. pag. 1.

IV. *De veritate fidei, Opus in quatuor Partes, & decem Capita diviſum,* كتاب البرهان في تصحيح الايمان المشتمل على اربعة اجزا وعشرة فصول . Fragmentum hujus libri exſtat apud Amrum. Vide tom.2. pag 487.

V. *Seſſiones ſeptem: ſeù Diſputatio habita cum Viziru Hoſaino Abilcaſemo filio Ali Africano, Mahometicæ ſectæ profeſſore, præfixa ad Abulalam Saidum Sabels filium epiſtola.*

رسالة الى الاسعاد ابو العلا صاعد بن سهل الكاتب يذكر فيها المجالس التي جرت بينه وبين الوزير ابي القاسم الحسين بن على المغربي .

Cod. Arab. Vat. 24. pag. 110. Cod. 49. p. 70. Cod. 51. pag. 1. Tom. 1 Bibl. noſtræ pag. 634. & Tom. 2. pag 508. Id opus, æquè ac Georgii monachi Lauræ S. Simeonis apud Antiochiam Diſputatio (de qua tom 1. pag. 633.) apud Chriſtianos Orientis celeberrimum eſt: continet autem Capita, ſeù Seſſiones ſeptem.

المجلس الاول في التوحيد والتثليث . الثاني في الاتحاد . الثالث في اقامة الدليل على توحيد النصارى من القران . الرابع على تثبيت مذهب النصارى من موجب العقل والمعجز . الخامس في براة النصارى من كل مذهب مخالف الحق . السادس في النحو واللغة والخط والكلام . السابع في اعتقاد النصارى في احكام النجوم وفي المسلمين وفي النفس .

Seſſio I De Unitate & Triuitate. II. De Unione, hoc eſt, Incaroatione Verbi: ubi Neſtorianorum dogma de duabus Chriſti perſonis exponit. *III. Demonſtratur ex Alcorano, Chriſtianos unum Deum colere. IV. Veritas Chriſtianæ Religionis ex ratione & miraculis demonſtratur.* Hic affirmat Elias Chriſtianam Religionem ſuo ævo coli من الروم والافرنج والبلغر والقبط والنوبة والارمن والسريانيين

والبلغانيين والفرس والترك واهل الصين وغيرهم من الامم .

à Græcis, Francis, ſeù Latinis, *Bulgaris, Coptis, Nubis, Armenis, Syris, Perſis, Turcis, Sinis, aliiſque gentibus.* De Joanne autem Claudo cœnobii S. Michaëlis apud Moſul Abbate ſuoque præceptore quaſdam mirabiles prædictiones refert. *V. Chriſtianos ab omni errore liberos eſſe.* Hic fidei ſuæ profeſſionem deſcribit, quam ab Hoſaino approbatam ſuiſſe affirmat, aiente, nullum Chriſtianos inter & Mahometanos diſcrimen eſſe, quàm quod illi Mahometum veluti prophetam minimè recipiant. *VI De Grammatica, charactere, & vocibus.* Hoſaino Arabicæ linguæ Grammaticam & characterem ſupra Syriacam extollenti, oſtendit Elias hujus præ illa lingua præſtantiam: laudat Mohammadi Abubacri filii Zachariæ Razenſis librum inſcriptum

الطب الروحاني

de medicina ſpirituali, cap. 5. & Honaini filii Iſaac librum فى نحو العرب *de Grammatica Arabum* ſect. 3. *VII Quid Chriſtiani ſentiant de Aſtrologia, de Mahometanis, & de Anima.* Ad calcem hujus Seſſionis narrat Elias, Hoſainum Niſibi in urbem Maipherkin profectum, ibi die ſolis, undecima menſis Romadani anni Hegiræ 418 periiſſe, quum Buſaidus medicus ejuſdem Eliæ frater, viſu quodam territus, ejus ægritudinem curare renuiſſet. Porrò Hoſainus (ut in prima ſeſſione refertur) ex urbe Diarbechir ſeù Amida in Ledlis profectus, ibique morbo correptus, Maipheractam ſeù Maipherkin petierat: inde magnis itineribus Niſibin cogitans, in cœnobium S. Maris divertit, ubi recuperata valetudine, eam demum urbem ingreſſus eſt feria 6. die 26. Gemadi prioris anno Hegiræ 417. ut habetur in pervetuſto Codice Arabico 38. de quo Tom. 2. Bibl. noſtræ pag 508., non anno Hegiræ 419. ut perperàm legitur in aliis Codicibus) & die ſequenti Elias quum ſalutatum eum adiiſſet, primam cum ipſo ſeſſionem habuit, ſecundam feria 6. ſequentis hebdomadæ, tertiam feria 3. die 1. Gemadi poſterioris, quartam feria 5. ejuſdem hebdomadæ, quintam Sabbato die quinta ejuſdem menſis, ſextam feria 3. hebdomadæ ſequentis, ſeptimam denique feria 5. die decima ejuſdem menſis. Diſputatio autem literis mandata anno Hegiræ 418. ut ex initio Seſſionis 1. colligitur.

اتفق دخول الوزير رحمه الله الى نصيبين يوم الجمعة السادس والعشرين من جمادى الاول من السنة الماضية وهى سنة اربعماية وسبعة عشر .

Accidit Viziri, cui divinam miſerationem precamur, in urbem Niſibin ingreſſus feria ſexta, die vigeſima ſecunda Gemadi prioris, anni præteriti, hoc eſt, anni quadringenteſimi decimi ſeptimi. Quum autem ex antiqua conſuetudine, decreto etiam Timothei Patriarchæ confirmatâ, (ut ſuprà dixi pag. 82) nefas eſſet libros in vulgus prodire, qui à Doctoribus approbati non fuiſſent; Elias antequam Diſputationem ſuam publicaret, eandem judicio Abdallæ Benattibi Presbyteri, qui Patriarchæ à Secretis erat, ſubjectam voluit. Sic enim ad Abulalam ſcribit.

وبعد اتمامى هذه الرسالة ايها الاخ الجليل ادام الله حراستك رايت انفاذها قبل وقوفك وغيرك عليها الى الشيخ الجليل القسيس الملفان الفيلسوف ابى الفرج عبدالله بن الطيب كاتب قلاية الجاثليق ادام الله تاييده وصلته تاملها وذكر ما عنده فيها . وعند وصولها اليه وتاملها مضمونها كتب خطه فى اخرها بما هذه حكايته . قراتها ودعوت لبقا قدس ابونا المعظم صلواته على العالم وهى على الحسن والصحه والموافقة فى معناها بما يستحقه للكتب البيعية ولا يمكن من يحب الحق ان يرفع كلمة منها . وكتب عبدالله ابن الطيب بخطه واجاب عن الكتاب الصادر اليه .

Quumque huic Epiſtolæ, illuſtris à Deo cuſtodite frater, finem impoſuiſſem, priuſquam in tuas, vel aliorum manus incideret, neceſſarium duxi illam ad illuſtrem ſenem Presbyterum, Doctorem & Philoſophum, Abulpharagium Abdallam Benattibum, Cellæ Catholici à ſecretis, à Deo confirmatum, dirigere, eundem rogans, ut ipſam inſpiceret ſuumque de ea judicium ferret. Qua ille perlecta, ad ejus calcem propria manu hunc in modum ſubſcripſit. Perlegi eam, preceſque ad Deum fudi, ut ſanctiſſimum Patrem noſtrum pro publico bono cuſtodiat. Eſt autem ſanæ doctrinæ cohærens, ſenſaque continet Eccleſiaſticis libris conſentanea. Quamobrem fieri nequit, ut qui veritatis amator eſt, verbum ullum ex ipſa detrahendum cenſeat. Ita ſubſcripſit ſe propria manu Abdalla Benattibus, tranſmiſſo ſibi libello in hæc verba reſpondens. Sequitur prolixa ipſius Benattibi approbatio, quam hic referre ſupervacaneum cenſeo.

VI. *Expoſitio Symboli Nicæni.* Exſtat ad calcem Codicis Arab. 38. (Tom 2. Biblioth. noſtræ pag 508) Titulus. كتاب تفسير الامانة الكبيرة التى اجمع على عقدها الثلثماية والثمانية عشر ابا بما اختارهم قسطنطين قيصر الروم .

Liber expoſitionis magni Symboli Fidei, quod unanimi conſenſu compoſuere Patres trecenti decem & octo, à Conſtantino Romanorum Cæſare delecti. Initium. التفسير

[illegible]

التفسير نومن بالواحد الله الاب الذى فى قبضته كل شى . التاويل . قولهم الله الاب يعنون عن جوهر الخالق المتولدة منه كلمته والمنبثقة منه روحه الخ .

Textus

Textus Syriacus. *Credimus in unum Deum Patrem omnitenentem. Expoſitio* Arabica. *Credimus in unum Deum Patrem, qui omnia continet. Declaratio. Deum Patrem inquiunt: id eſt, ipſam ſubſtantiam Creatoris, à quo Verbum ejus generatur, & ex quo Spiritus ejus procedit &c.* Atque ita reliquos Symboli (ejus ſcilicet, quod in Liturgia à Syris Neſtorianis recitari ſolet) articulos, Syriaco textu ubique præmiſſo, exponit: & quidem Catholico tàm quoad auguſtiſſimæ Triadis myſterium, quàm quoad Incarnationem ſenſu: nam Jacobitas confutare contentus, duas Chriſti naturas rectè cum Melchitis orthodoxiſque confitetur; quæſtionem verò de una vel pluribus Perſonis, conſulto declinat, ne vel à Neſtorianis ſuis recedere, vel ad Catholicos accedere videatur. Errat tamen in Expoſitione eorum verborum,

[illegible]

Et in unum Dominum Jeſum Chriſtum, Filium Dei Unigenitum, Primogenitum omnium creaturarum, quum neque Angelos, neque ſanctos homines regno cœlorum adhuc fruitos fuiſſe, aut fruituros eſſe ſcribit uſque ad communem reſurrectionem. والخصلة الثالثة

انه بكر من دخل ملكوت السماء فما دخلها بعد الى هذا الوقت ملك مقرب ولا نبي مرسل فضلا عن غيرهما . وانما دخلها سيدنا وحده وهو جالس فيها على كرسي جلاله وكرامته : فاذا كان يوم البعث اصعد الى هناك من قد رضي الله عنه واهله لمجاورته والتنعم في ملكوته .

Tertia ratio, inquit, *cur Primogenitus dicatur, eſt, quod primus ipſe regnum cœlorum ingreſſus eſt. Neque enim illud ad hanc uſque diem Angelus quiſquam Dei familiaris, aut Propheta à Deo miſſus intravit, multoque minus alii; præter ſolum Dominum noſtrum, qui in eo ſuper ſedem gloriæ majeſtatiſque ſuæ ſedet. Quum autem dies reſurrectionis advenerit, tum demùm aſcendere illuc faciet quos Deus ſibi gratos, acceptoſque habebit, ſuâque dignos familiaritate, & regni ſui deliciarum participet.*

Syriacè verò exſtat *Epiſtola Eliæ ad Bagdadenſes de illegitima Jeſujabi Patriarchæ ordinatione*, (Tom. 2 Bibl. noſt p. 497.) ſcripta, ut videtur, exeunte anno Chriſti 1020. (nam Jeſujabus menſe Decembri anno Græcorum 1332. Sedem Patriarchalem invaſit, Amro teſte.) Hæc autem Elias de Jeſujabo.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Epiſtola Eliæ Metropolitæ Niſibis ad Epiſcopos Provinciæ magnæ (Patriarchalis) *& ad cives Bagdadenſes in cauſa Jeſujabi Catholici. Qui in adorandum myſterium Trinitatis Perſonarum unius glorioſæ Eſſentiæ orthodoxè credunt & confitentur, atque Proſopicam* ſeù Perſonalem *unionem duarum naturarum, ac duarum perſonarum Chriſti* (juxta Neſtorianam hæreſim) *rectè prædicant & docent: ſed & Synodicos Canones Apoſtolorum & beatorum Patrum obſervant, norunt, & intelligunt: Chriſtianæ religionis gloria, & orthodoxæ fidei decus, ſancti Patres Epiſcopi Provinciæ magnæ, & Sacerdotes illuſtres, & Diaconi im-*

maculati, ſcribæ & ſcribarum principes, & fideles electi, qui in regia urbe Bagdad commorantur, & de Eccleſiaſticorum Canonum cuſtodia ſolliciti, cæteros ad eorundem obſervantiam adhortantur, & ipſi eos cuſtodiunt, & viciſſim cuſtodiuntur atque ſuſtentantur perenni miſericordia Domini Dei fortis & omnipotentis. Humilis Elias, qui ex gratia & citra meritum, Chriſti Eccleſiæ in urbe Niſibi deſervit, ſalutem dicit magnitudini veſtræ in Chriſto, qui honorem veſtrum magnificat, principatum veſtrum illuſtrat, veſtroſque gradus extollis: orans, ut per preces veſtras veſtramque ſollicitudinem quæ noſtra ſunt, quæque apud nos geruntur, ſicut cœleſtibus nutibus placet, dirigantur, & ſicut nobis proficuum eſt, reparentur, atque ſub alis Domini protegi mereamur, & juxta ipſius beneplacitum vitam noſtram componamus, ejuſque ſancto nomini placeamus Amen. Auditum eſt in his partibus, Patres beatiſſimi & ſpirituales fratres (cuſtodiat, oro, Dominus vitam veſtram, veſtraſque fortunas augeat,) negotium electionis & ordinationis Patriarchæ non ſecundùm æquitatem Canonibus Apoſtolicis præſcriptam peractum fuiſſe, neque ſecundùm Deum divinum Pontificatum accepiſſe eum, qui accepit, ſed illegitimè occupaſſe, & latronum furumque more rapuiſſe. Quæ res incredibili dolore affecit univerſos orthodoxos, qui apud nos ſunt, omneſque honorabiles fideles, inter quos verſamur. Quum verò ancipites hæreremus circa ea, quæ audieramus nobiſque fuerant ſignificata, allata fuit nobis beati Patris Mar Eliæ Metropolitæ Aſſyriæ (Moſulani ſcilicet & Ninivitæ) *à Deo confortati Epiſtola, in qua oſtendebat, haud juſtum fuiſſe electionem, nec æquam ordinationem: quumque ipſe reprehenſibili illi electioni minimè acquieſceret, pecuniam quibuſdam fiduciis oblatam fuiſſe multoties, ut eundem interimerent: quin & apud Senatores & curiam regiam illum fuiſſe delatum quaſi multorum criminum reum, & iniquæ electioni conſentire coactum. Quumque improbum facinus pro viribus impedire conatus fuiſſet, conſpirationem peſſimam conflatam fuiſſe adversùs nobiliores & primores fideles veſtros, ut caperentur, & magna pecuniæ ſumma multarentur, ut qui illud negotium diſturbare tentaſſent. Quare fideles benedictos, qui iſta cernebant, eundem religioſiſſimum Eliam rogaſſe, ut Poteſtati aſſentiretur, & per eum modum capitalem ſententiam ipſi evaderent. Pecuniam præterea ab eo, qui horum omnium auctor exſtiterat, externis, ipſius nempe fautoribus, datum fuiſſe ſuprà ſummam trium millium denariorum probatæ monetæ. Hæc, inquam, & alia hujuſcemodi perlata ſunt, quæ nos quidem maximè perturbarunt. Prætereà intelleximus quendam ex Metropolitis, qui Concilio adfuere, peculiari mandato obligatum fuiſſe à defuncto Mar Joanne Catholico,* (cognomento Bar-Nazuch, ipſius Jeſujabi præceſſore) *cujus memoria in benedictione eſt, quoniam indebitè fuerat ordinatus, & Canoni ſubjectum, ne ad Catholici ordinationem accederet: prædictum inſuper Metropolitam interpoſito anathemate & jurejurando confeſſum fuiſſe, haud ſibi fas eſſe accedere, omnemque Catholici ordinationem, ad quam ipſe veniret, irritam ac nullam fore, ſeque excommunicationem certò incurſurum, ſi quidem ordinationi intereſſet. At enimverò quum hæc, & alia quamplurima hujuſmodi intellexiſſemus, divino zelo commoti propoſuimus animam noſtram in mortem tradere, quàm huic facinori connivere, quod omnium malorum eſt cauſa, ac fœdum in Eccleſia Chriſti exemplum. Nec profectò ſcimus, quare diſſimulaſtis, & quam ob cauſam rem hanc neglexiſtis. Noſtis enim, quum hæc, quæ ſunt lux mundi & ſal terræ, hoc pacto peraguntur, reliqua quonam tandem ſint abitura. Non itaque, Domini, non, inquam, bonum eſt quod apud vos actum fuit. Nec juſta eſt coram Deo conniventia veſtra, quum exigua indulgentia multorum flagitiorum ſit cauſa. Nos verò perſpectum habemus, ſanctorum Patrum noſtrorum ævo Eccleſiaſticos Canones accuratè obſervatos fuiſſe, & idcirco Eccleſiæ res omnes cum omni honore & magna cum dignitate proceſſiſſe: hoc autem tempore, quo Canones conculcati ſunt, ea Eccleſia navi inter undas fluctuanti ſimilis effecta eſt. Quum verò conſideramus quæ à nobis fiunt & perpetrantur, atque apud nos peraguntur & diſponuntur, reperimus nos duntaxat deſides eſſe, & negligenter pertractare Canones nobis præſcriptos atque traditas leges, præ cæteris alios ritus peregrinaſque ſectas colentibus. Propterea etiam exagitant & ſequuntur nos flagella, & calamitates multò graviores illis, quas gentes & populi cæteri inanium numinum cultores uſquam patiantur. Cujus rei ineluctabile teſtimonium certumque argumentum ſunt Eccleſiarum perturbationes, ſacrarum ædium atque monaſteriorum egeſtas, literarum ſtudia imminuta, ſcientiæ penè radicitus convulſæ, fides quæ in laicis ferè defecit, juſtitia quæ à nobis univerſis aufugit, veritas quæ ſuccedentibus tenebris obruta eſt, iniquitas quæ à nobis omnibus quaſi domina laudatur, & munera quæ manibus noſtris quaſi res ſanctiſſima palàm & cum pompa circumferuntur: fideles quorum numerus adeò eſt imminutus, quorum perſecutores in tantum ſucreverunt, quorum facultates conſumptæ diſſipatæque ſunt, & adverſarii vehementer invaleſcunt: honor qui nobis omnibus deperiit, & gloria quæ à populo noſtro ablata eſt: & plura alia multis lacrymis gemitibuſque deploranda. Et porrò ſi hæc clarè cognoſcere ac tutò perſpicere velitis, intuemini, oro vos, urbem veſtram, urbem pacis, & orbis urbium reginam, ſapientiæ fontem, & principum atque nobilium domicilium, ſapientum & literatorum ſedem: deinde comparate gloriam & ornatum, majeſtatemque ejuſdem Eccleſiarum, & harum ſupellectilem, & curatores, atque venerabiles ordines populorum ad eandem confluentium: vota inſuper illis conſecrata, oblationes & donaria, & cætera hujuſmodi ex pietatis & religionis officio ipſis addicta: comparate, inquam, iſta quæ nunc videtis, cum illis, quæ ætate Mar Ebedjeſu Catholici, cujus anima inter juſtos habitat, & memoria ſuaviſſimum odorem ſpirat; & inſpicite ad qualem abjectionem deſcendimus, & quantum ex quanto defecimus infra quadraginta annorum intervallum, facta ab illo uſque ad præſens tempus ſupputatione &c.* (Ebedjeſus Patriarcha Iſraëlis ſucceſſor obiit anno Chriſti 986. Jeſujabus autem, cujus electio-

nem

Caput CLXXXIV.

Behjeſus Camulæus.

1 Behjeſus [1] Camulæus compoſuit 2 Librum [2] de inſtituto monaſtico.	ܒܪܝܟܝܫܘܥ ܕܡܢ ܟܡܘܠ ܣܡ ܟܬܒܐ ܕܥܠ ܕܝܪܝܘܬܐ .

Ca-

nem impognat Elias, ordinatus ſuit anno Hegiræ 411. boc eſt, exeunte anoo Chriſti 1020. Rectè igitur Elias ab Ebedjeſu ad id, quo bæc ſcribebat, tempus aonos ſupputat infrà quadragiota.)

Pergit ſimoniacam Jeſujabi ordinationem redarguere, malorum omoium præſentiom futurorumque eam eſſe cauſam dictitaos, ooo modo quoad temporalem illius ſectæ Cbriſtiaoorum ſelicitatem, verùm etiam quoad ſpirituale eorum populorum regimen. Bagdadenſes dein bortatur, ut ejuſmodi intruſi Patriarcbæ communionem pro viribus deviteot. Canones demùm adversùs ſimoniacos proſert ex Apoſtolis, Patribus, & Coociliis: nimirùm *Apoſtolorum* XXVIII. & XXIX. *Petri*, ot dicitur, & *Paali*, quod oporteat, in quo quiſque gradu locatus eſt, permanere & ordioem ſervare, nec fines ſuos traoſilire. (qood eſt Caput 46. & poſtremum libri 8. Conſtitutioourn Apoſtolicarum.) *Synodi Nicænæ* XVII. (qui eſt Canon Arabicus 53. ex verſione el. Abr. Ecbelleoſis apud Labb tom. 2. pag. 331.) *Lapethenſis* XIII. *Mar Abæ*, *Joſephi*, & *Ezechielis* Patriarcharum Orieotis; alioſque, qui ex noſtro Codice, deperditis poſtremis aliqoot foliis, exciderunt.

1 *Behjeſus*, ſeù potiùs ܒܪܝܟܝܫܘܥ *Brichjeſus* (hoc eſt, benedictus Jeſus) cœnobii *Camulenſis* mooachus, Timothei Patriarchæ & Ephræmi Elamitarum Epiſcopi æqualis perbibetur, quorum de ætate ſuprà pag. 158. & 163. Porrò Camulenſe cœoobium ſub Sapore Perſarum Rege eooditom dicitur temporibus S. Barbaſimæ, ſeù Barbaſimeoi Epiſcopi Seleuciæ & martyris, ut dixi tom. 2. pag. 400. & ab Uchama Abrahæ magni diſcipulo poſteà inſtaurutum. Audi Amrum io Vita ejuſdem Barbaſimæ.

وفي هذه الايام بني عمر كمول بالجزيرة وسببه ان بعض خواص سابور كان يتقلد نصيبين فلما راى العجايب والنور الذى ظهر من السما عند قتل شهدوست صار يمنع سابور من قتل النصارى واطلق منهم خلقا ووشى به الى سابور بانه يصدق وكان يحمل الى امانته وترك مملكته ومضى الى دير مار اوجين وتعمد وسمى يوحنا . فطلبه سابور فلم يجده وحصل في مغارة بقرب قرية كمول وظهرت على يده معجزات ومات ودفن في مغارته . وابنا من بعده ربن اوكاما تلميذ مار ابراهيم وبنى في الموضع ديرا :

Per bæc tempora conditum fuit cœnobium Camalenſe in Gezira. Cauſa autem illius condendi bæc fuit. Niſibi præerat quidam Saporis domeſticus, qui qaum miracula fulgentemque cœlo lucem poſt Saadoſti necem vidiſſet, Saporem bortari cœpit, ut à Chriſtianoram ſanguine fundendo deſiſteret: ipſe etiam plares eorum qui detenti erant, dimiſit. Id quum ad Saporem delatam fuiſſet, fidem tamen accaſatoribus is minimè adbibait. Ille interim Divino implorato ſubſidio, præfecturam abdicant, ad cœnobium S. Engenii perrexit, ibique baptiſmum ſuſcepit, aſſampto Joannis nomine. Sapores de ejus fuga certior factas, perquiri diu bominem juſſit; nec tamen eum invenire potuit. Nam in ſpecu quodam apad Camul pagum ſeſe abdiderat, ibique plurimis patratis miracalis, vita functus, & ſepultus fuit. Ibidem poſtea magiſter noſter Ucbama ſancti Abrabæ diſcipulus cœnobiam condidit. Hæc Amrus. Porrò Ucbamaio cœnobium Camulenſe inſtauraſſe, teſtatur & Margenſis io hiſt. monaſtica lib 1. cap. 14. ubi quum monachos ex Izlenſi Abrahæ cœnobio io diverſa Aſſyriæ & Meſopotamiæ loca diſperſos fuiſſe ſcripſiſſet, Uchamam & Sebochtem refert conjunctâ operà monaſterium io Beth-Zabda ædificaſſe. Beth-Zabdam autem, ſeù Zebedæam inſulam, eandem cum *Geziru* eſſe, ubi Camulenſis pagus, liquet ex tom. 2. pag. 103. 108. 251. 419. 450. Camulenſem verò pagum epiſcopali etiam apud Neſtorianos dignitate ornatum fuiſſe, liquet ex tom. 2. pag. 455. & ſeq.

2 *Librum de inſtituto monaſtico.* Hottingerus perperàm, *Tractatam de monachis.*

CAPUT CLXXXV.

Moyſes Charchenſis Epiſcopus.

1 Moyſes 1 Charchenſis compoſuit 2 Librum 2 de ſuo nuncupatum nomine.	ܡܘܫܐ ܟܪܟܝܐ ܣܡ ܟܬܒܐ ܕܫܡܗ ܡܫܡܗܐ.

CAPUT CLXXXVI.

Joannes Hermes.

3 Joannes 3 Hermes edidit Sermones ligata oratione.	ܝܘܚܢܢ ܗܘܪܡܝܣ ܐܦܩ ܡܐܡܪܐ ܕܪܐ ܘܡܫܘܚܬܐ.

CA-

NOTÆ.

1 *Moyſes Charchenſis.* hoc eſt, Charchæ urbis Epiſcopus, Mar-Abæ Patriarchæ auditor, claruit circa annum Chriſti 540. teſte Amro, cujus verba retuli tom. 2. pag. 412. *Carachiam* Hottingerus & Ecchellenſis habent, haud rectè. Fuit & Moyſes alter, cujus ſcripta laudat Timotheus Patriarcha ejuſdem æqualis, ut ſuprà dixi hoc tom. pag. 82.

2 *Librum de ſuo nuncupatum nomine.* Moſis liber ܬܘܩܢ ܥܝ̈ܕܐ ܕܛܒ̈ܐ *de bouis moribus* laudatur ab Elia Metropolita Damaſceno in Nomocanone, Cod. Arab. 37. pag. 80 (Tom. 2. Bibl. noſtræ pag. 507.) ex quo canon de Euchariſtia hic profertur.

وقد قال مار موشى فى هذا الامر فى كتاب حسن الاعمال الذى يسمى بالسريانية ܬܘܩܢ ܥܝ̈ܕܐ ܕܛܒ̈ܐ الشعب الذين يهربون من يد القس الذى يقدس وحده لا يتقربوا ايها الشعب من يده فانه قربانه ليس بتام ولا متقدس ولا حلت عليه روح القدس وليس يحل اخراج القربان من الهيكل الى خارج الا لمريض او مضطر الى ذلك ممن لا يقدر على اتيان البيعة يحمل اليه فى آلته ويغطا بلباسه ومعه السرج والمجامر والشمامسة فيقرب منه المضطر ولا يجلس احد من الذين يحملونه على الارض حتى يعيدونه الى موضعه من المذبح :

Hac de re Mar Moſes hæc habet in libro de rectis operibus, qui Syriacè ܬܘܩܢ ܥܝ̈ܕܐ ܕܛܒ̈ܐ *de bonis moribus inſcribitur, de popula Preſbyterum devitante, qui Liturgiam ſolus celebrat. Nolite communionem de ejus manu accipere: nam ablatia ejus haud perfecta eſt, nec ſancta, nec ſuper eam Spiritus ſanctus deſcendit. Præterea nefas eſt Euchariſtiam ex Eccleſia extrahere, niſi propter infirmum, aut neceſſitate aliqua impeditum, qui ad Eccleſiam accedere nequeat. Quum verò id neceſſitas poſtulaverit, deferatur oportet ad eum Euchariſtia cum inſtrumentis ſuis, & cooperiatur veſtimentis ſuis, comitantibus Diacouis cum cereis, & thuribulis, atque ita infirmo porrigatur. Nequis autem eorum, qui ipſam deferuut, humi ſedeat, donec ad locum ſuum ſuper Altari reducatur.* Quod verò ait, irritum ac nullum eſſe ejus Presbyteri Sacrificium, qui Liturgiam ſolua ſine Diacono & populo celebrat, locutio eſt, ſeù potiùs falſa aotiquorum quoruodam Theologorum opinio, qui eccleſiaſticis caoooibus talem tantamque auctoritatem deferri volebant, ut quidquid præter eos fieri contingeret, pro irrito ac oullo haberent, illicitum, ut ajunt, ab invalido mioimè diſtinguentes: ut rectè obſervat eruditus vir Morinua de ſacris Ordinatiooibua Par. 3. exercitat. 5. per totam, ſed maximè cap. 9. & tribus ſequentibus.

3 *Joannes*, cognomento ܪܒܢ ܗܘܪܡܝܙܕ *magiſter noſter Hormiſda*, ſeù ܗܪܡܝܣ *Hermes*, gente Perſa ſub Jeſujabo Gadalenſi circa anoum Chriſti 630. cœoobium condidit ab Ninive millibua paſſuum ferè octo diſſitum, quod etiamnum celebre eſt. Vide

tom. 1.

CAPUT CLXXXVII.

Emmanuel Doctor.

1 Emmanuel [1] Doctor	ܥܡܢܘܐܝܠ ܡܠܦܢܐ
Scripſit librum de opere ſex dierum	ܥܒܕ ܣܘܥܪܐ ܕܫܬܐ ܝܘܡܝܢ
Ligata numeris oratione:	ܒܡܐܡܪ̈ܐ ܐܫܟܚ ܒܡܫܘܚܬܐ
Et documenta, & commentaria.	ܘܡܠܦܢܘܬܐ ܘܦܘܫܩ̈ܐ.

CAPUT CLXXXVIII.

Gabriel Epiſcopus Perſarum.

2 Gabriel [2] Epiſcopus	ܓܒܪܐܝܠ ܐܦܣܩܘܦܐ
Sabochoſtæ edidit Quæſtiones,	ܕܣܒܘܟܘܫܬ ܥܒܕ ܫܘܐܠ̈ܐ.
Documenta, Diſputationes,	ܡܠܦܢܘܬܐ. ܘܕܪ̈ܫܐ.
Interpretationes, & Paracleticos ſermones.	ܘܦܘܫܩ̈ܐ ܐܦ ܒܥܘ̈ܬܐ.

CAPUT CLXXXIX.

Synodi Occidentalium.

3 Synodi [3] Occidentalium,	ܣܘܢܗܘܕܘܣ ܕܡܥܪ̈ܒܝܐ:
Apo-	ܘܡܠܟܐ

Tom. 1. pag. 525. & tom. 2. pag. 418. Encomium ejus unà cum Sabarjeſu Kokenſi habetur Cod. Syr. Amid. 7. tom. 1. Bibl. noſtræ pag. 582. De eodem carmen metro heptaſyllabo exſtat in Cod. Syr. Amid. 1. fol. 155. (tom. 1. pag. 581.) ubi plurima ab ipſo patrata miracula perhibentur.

1 *Emmanuel Doctor*, hoc eſt, magiſter Scholæ S. Gabrielis in cœnobio Moſulano, cognomento الشهار *Sciabarus*, ſub Ebedjeſu I. Neſtorianorum Patriarcha claruit an. Chriſti 963. ut ex Amro obſervatum hoc tom. pag. 201. Scripſit Carmina duodetriginta partim heptaſyllabo, partim dodecaſyllabo metro: quorum primum eſt de Verbi Incarnatione in illud, *in Principio erat Verbum*, ubi Neſtorianum dogma de duabus Chriſti perſonis tradit: quatuordecim ſequentia *de opere ſex dierum*. ſextum decimum *de libero hominis arbitrio*. 17. *de Chriſti adventu*. 18. *de Viſione Moyſis in monte Synai*. 19. 20. 21. 22. 23. *de diſpenſatione, miraculis, verbis, & doctrina Chriſti*. 24. *de veritate Chriſtianæ fidei*. 25. *de reſurrectione corporum*. 26. *de anima*. 27. *de vita æterna*. 28. *de Baptiſmo*. Exſtat hic liber nitidiſſimis literis exaratus à Joanne Diacono ſub Elia Patriarcha feria 3. die 18. Februarii anni Græcorum 2018. (Chriſti 1707.) ut ad calcem ejuſdem adnotatur. Vide tom. 2. Bibliothecæ noſtræ pag. 499.

2 *Gabriel Sabochoſtæ* in Perſide Epiſcopus, ab Amro & Barhebræo laudatur in Vita Ebedjeſu Patriarchæ, cujus ordinationi interfuiſſe perhibetur, ut ſuprà dixi hoc to. pag. 199. & 201. Ecchellenſis & Hottingerus nomen *Sabochoſtæ*, ubi Sedes erat Metropolitæ Perſarum anno Chriſti 960., perperàm reddunt *Daſbuchuſt*, literam ܕ Daleth, quæ genitivi caſus nota eſt, cum Sabochoſta conjungentes.

3 *Synodi Occidentalium*. Occidentales vocat Sobenſis Syros, Græcos, Latinos, alioſque, quos Orientalibus Chaldæis Chaldæorumque Neſtoriano Patriarchæ ſubjectis Perſis atque Indis opponit.

Apoſtolorum, Nicæna,
Byzantina, Gangrenſis,
1 Epheſina 1 iniqua,
Calchedonenſis, & Antiochena.

ܘܕܫܠܝ̈ܚܐ ܘܢܝܩܝܐ .
ܘܕܒܝܙܢܛܝܐ . ܘܓܢܓܪܐ .
ܘܐܦܣܘܣ ܗܝ ܠܐ ܟܐܢܬܐ .
ܘܕܟܠܩܝܕܘܢܐ . ܘܐܢܛܝܘܟܝܐ .

CAPUT CXC.

Statuta Imperatorum.

2 Item 2 Judicia *ſeù Statuta* Imperatorum Græcorum,
Quæ ſanxere Conſtantinus, & Leo,
Et Theodoſius invicti.

ܘܕܝܢܐ ܘܦܘܩܕܢܐ ܕܡܠܟܐ
ܝܘܢܝܐ ܕܐܬܦܩܕܘ ܡܢ ܩܘܣܛܢܛܝܢܘܣ ܘܠܐܘܢ
ܘܬܐܘܕܘܣܝܘܣ ܙܟܝܐ .

CA-

NOTÆ.

1 *Epheſina iniqua*. Id epitheton in editione Ecchellenſis deſiderator. Iniquam autem Neſtorianus auctor eam Synodum appellat, quod Neſtorius, cujus ipſe hæreſim ſequitur, in ea damnatus ſit.

Ad Synodos quod ſpectat, de iis quæ apod Orientales Syriscè, & Arabicè circumferuntur, ſingularem Diſſertationem ad calcem bujus Catalogi ſubjiciam. Hìc verò notandum, nec omnes à Sobenſi enumerari; Ancyrani enim, Neocæſarienſis, Laodiceni, Sardicenſis & Carthaginenſis Conciliorum nulla fit mentio, ut de reliquis œcumenicis Orientalibus ſileam, quæ poſt Calchedonenſem celebratæ ſunt: nec quas ipſe hìc recenſet, à Neſtorianis omnes receptas eſſe. Nam Neſtoriani duas tantùm Synodos ex œcumenicis admittunt, Nicænam ſcilicet, & Conſtantinopolitanam primam: Epheſinæ tamen, & Calchedonenſis Canonibus otuntur, quod in iis de diſciplina eccleſiaſtica, non de re fidei ipſos inter & Catholicos controverſæ agitur.

Quod autem *Synodos* dicit, non Acta, ſed Canones Synodorum intelligit. Quidquid enim ſit, an Acta Conciliorum generalium, prout Græcè & Latinè habentur, apud Syros etiam Arabaſque integra extiterint; ea certè nulla hodie quod ſciam, Bibliotheca vel in Oriente, vel in Occidente repræſentat; ſed Canones dumtaxat, Definitiones, & Epiſtolas quaſdam, de quibus tàm Sobenſis, quàm alii Scriptores Orientales loquuntur. Franciſcus Turrianus in Præfatione ad Canones Concilii Nicæni ex Arabica lingua in Latinam converſos, ſcribit Codicem Patriarchæ Alexandrini, ex quo Baptiſta Romanus canones Arabicos deſcripſit, etiam Acta Concilii Nicæni continuiſſe. Sed illum ego ipſum codicem in celebri Ægypti urbe Cairo nactus, pro Vaticana Bibliotheca comparavi, duobus Tomis diſtinctum, quem tom. 1. Biblioth. noſtræ Oriental. pag. 619. recenſui; nec tamen in eo Acta Concilii Nicæni, quæ Græcè deperdita dicuntur, legere eſt, ſed hiſtoriam quandam hæreſeon, quæ ſub Conſtantino Imp. vigebant, Diſputationiſque Alexandrum inter Patriarcham Alexandrinum & Arium Preſbyterum, quæ in Synodo habita dicitur, à Macario Presbytero & Monacho illius libri collectore ac deſcriptore ex diverſis Orientalium recentiorum monumentis conſarcinatam, auctam, fabuliſque reſperſam. In Syriæ urbe Alepo quum anno Chriſti 1716. commorarer, Athanaſius Græcorum olim Patriarcha Antiochenus, tùm illius urbis Archiepiſcopus, ex Latina Conciliorum editione Arabicam à quibuſdam doctis viris adornari curabat, quæ ad Calchedonenſem uſque Synodum perducta jam fuerat. Tantum abeſt, ut Syriacè vel Arabicè Acta Conciliorum genuina habeantur, quæ Græcè vel Latinè deperdita ſint, ut potiùs ad Latinam Græcamve editionem Orientales ipſi recurrendum iis cenſeant, quibus curæ eſt ſyncera Acta in patriam linguam transferre.

2 *Statuta Imperatorum*. Jus Chriſtianorum Orientalium, quo tùm eccleſiaſticæ, tùm civiles cauſæ definiuntur, tribus conſtat: Canonibus nempè Conciliorum, Reſponſis Patrum, & Statutis Imperatorum. Collectiones bujuſmodi obviæ ſunt, de quibus infrà in diſſert. de Synodis.

CAPUT CXCI.

Synodi Orientalium.

1 Item Synodi [1] Orientalium, *videlicet*,	ܘܣܘܢܗܘܕܘܣ ܕܡܕܢܚܝܐ:
Mar Iſaaci, & Barſumæ,	ܕܡܪܝ ܐܝܣܚܩ. ܘܕܒܪܨܘܡܐ.
Et Mar Abæ, & Ezechielis,	ܘܕܡܪܝ ܐܒܐ ܘܚܙܩܝܐܝܠ.
Et Joſephi, & Jeſujabi,	ܘܝܘܣܦ، ܘܗܝ ܕܝܫܘܥܝܗܒ.
Et Mar Timothei,	ܘܗܝ ܐܦ ܕܡܪܝ ܛܝܡܬܐܘܣ.
Et Joſue Bar Nun, & Joannis.	ܘܝܫܘܥ ܒܪ ܢܘܢ ܘܝܘܚܢܢ.

CAPUT CXCII.

Collectores Canonum.

2 Conſtitutiones [1] quoque Simeonis, & Jeſubochti	ܘܢܡܘܣܐ ܕܫܡܥܘܢ ܘܝܫܘܥܒܘܟܬ
Metropolitarum Perſidis.	ܡܝܛܪܦܘܠܝܛܐ ܕܦܪܣ.
Et Ebedjeſu ac Georgii	ܘܕܥܒܕܝܫܘܥ ܘܓܝܘܪܓܝܣ
Metropolitarum Aſſyriæ.	ܡܝܛܪܦܘܠܝܛܐ ܕܐܬܘܪ.
Nec non duo tomi collectionis	ܘܬܪܝܢ ܦܢܩܝ̈ܢ ܕܟܢܘܫܝܐ
Gabrielis Metropolitæ Baſſoræ:	ܕܓܒܪܐܝܠ ܡܝܛܪܦܘܠܝܛܐ ܕܒܨܪܐ.
Atque alius *Tomus* Mar Eliæ	ܘܐܚܪܢܐ ܕܡܪܝ ܐܠܝܐ
Primi Catholici:	ܩܬܘܠܝܩܐ ܩܕܡܝܐ.
Et quatuor *Tomi* Eliæ Sobenſis	ܘܐܪܒܥܐ ܕܐܠܝܐ ܕܨܘܒܐ
Cognomento Bar Sinæi.	ܕܡܬܟܢܐ ܒܪ ܫܝܢܝܐ.

CA-

NOTÆ.

1 *Synodi Orientalium*. Præter hìc enumeratas, aliæ plores Syoodi ab Orieotalibus, hoc eſt, Chaldæis & Neſtorianis habitæ ſunt: nimirùm Synodus *Jaballahæ*, *Dadjeſu*, *Georgii*, *Sabarjeſu*, *Ebedjeſu*, *Theodoſii*, *Abrahæ*, *Gregorii*, & *Timothei* juoioris Patriarcharum: de quibus infrà. Quæ verò hic recenſentur, eorum Canones extant io Codice Arab. 36. & 37. Tom. 2. Biblioth. noſtræ pag. 507. & ſeq.

2 *Conſtitutiones* Simeonis, Jeſubochti, Ebedjeſu, Georgii, Gabrielis, & Eliæ Metropolitarum, atque Eliæ Patriarchæ. De his Canonum collectoribus, eorumque ætate recole quæ ſuprà hoc tom. pag. 173. 194. 201. 202. Georgium verò Moſulanum ſeù Aſſyriæ Metropolitam, plora alia, quàm quæ à Sobenſi hìc memorantur, ſcripſiſſe ex infrà dicendis patebit.

CAPUT CXCIII.

Libri Anonymi.

1 Exſtant nobis libri 1 quorum ignota ſunt
Auctorum nomina: *videlicet*,
Liber Dilucidationis
Et liber de Unione.

Sunt

ܐܝܬ ܠܢ ܟܬܒܐ ܕܠܐ ܝܕܝܥܝܢ
ܫܡܗܝ ܡܥܒܕܢܐ ܘܡܣܩܢܘܗܝ.
ܟܬܒܐ ܕܥܘܗܕܢܘܬܐ.
ܘܟܬܒܐ ܕܥܠ ܚܕܝܘܬܐ.

ܘܐܝܬ

NOTÆ.

1 *Libri, quorum ignota ſunt Auctorum nomina*. Anonymi, & Pſeudonymi Syriaci ſeù Arabici libri, qui in Bibliotheca Vaticana aliisve exſtant, hi ſunt.

1. *Tractatus de Fide*. ܡܐܡܪܐ ܥܠ ܗܝܡܢܘܬܐ.

Codice Syr. 15. (Tom. 2. Biblioth. noſtræ pag. 497.) Ac primùm *Expoſitio Symboli Niceni*, *pag.* 1. Titulus: ܥܠ ܗܝܡܢܘܬܐ ܕܢܝܩܝܐ ܕܬܠܬܡܐܐ ܐܒܗܬܐ ܕܐܬܟܢܫܘ ܒܢܝܩܝܐ ܡܕܝܢܬܐ ܒܝܘܡܝ ܩܘܣܛܢܛܝܢܘܣ ܡܠܟܐ ܢܨܝܚܐ

De Fide trecentorum Patrum, qui in urbe Nicæa convenerunt ſub Conſtantino inclyto Imperatore. Initium: ܐܡܪܘ ܐܒܗܬܐ. ܡܗܝܡܢܝܢܢ. ܗܝܡܢܘܬܐ ܐܝܬܝܗ ܬܘܕܝܬܐ ܕܥܠ ܐܠܗܐ ܡܢ ܟܠܗ ܠܒܐ ܘܡܢ ܟܠܗ ܢܦܫܐ ܘܡܢ ܟܠܗ ܚܝܠܐ ܘܡܢ ܟܠܗ ܗܘܢܐ:

Dixerunt Patres: Credimus. Fides eſt confeſſio in Deum ex toto corde &c. Ubi advertendum quod Syri Neſtoriani in Symbolo poſt ea verba, *Et in unum Dominum Jeſum Chriſtum Filium Dei Unigenitum*, addunt, ܒܘܟܪܐ ܕܟܠܗܝܢ ܒܪܝܬܐ:

Primogenitum omnium creaturarum: & poſt *incarnatus eſt de Spiritu ſancto*, dicunt, *& homo factus eſt, & conceptus & natus eſt ex Maria Virgine, & paſſus, & crucifixus &c.* Quum autem Neſtorianus ſit expoſitionis hujuſce auctor, non modò Incarnationem Verbi ex mente Doctorum illius ſectæ declarat, ſed etiam Tractatus hoſce ad eam hæreſim confirmandam ſubjungit: videlicet, pag. 32. ܦܣܩܐ ܕܥܠ ܚܕܝܘܬܐ ܘܐܝܟܢܝܘܬܗ: *Sectio de Unione, ejuſque modis*: ubi Chriſto duas naturas duaſque hypoſtaſes tribuit; unum verò Proſopon, unamque voluntatem atque operationem. Pag. 38. ܦܣܩܐ ܕܥܠ ܡܥܡܪܢܘܬܐ:

Sectio de Inhabitatione: quo ſenſu ſcilicet Verbum in aſſumpta humanitate inhabitat; voluntate nimirùm & affectu, ut inquiunt Neſtoriani, non naturaliter aut perſonaliter: id quod tamen etſi re ipſa hæreticum ſit, orthodoxo planè ſenſu declarare auctor contendit. Pag. 44. ܠܘܩܒܠ ܗܢܘܢ ܕܡܥܕܠܝܢ ܠܢ ܐܝܟ ܕܡܘܕܝܢ ܬܪܝܢ ܒܢܝܢ

Adverſùs eos, qui nos accuſant tamquam duorum Filiorum aſſertores: id enim ex doctrina Neſtorianorum duas in Chriſto perſonas ſtatuentium ſequitur, etſi ipſi ab hac voce abhorreant. Pag. 49. ܥܠ ܡܘܬܐ ܕܒܟܡܐ ܙܢܝܢ ܡܬܐܡܪ.

Quot modis mors dicatur. Pag. 51. ܠܘܩܒܠ ܗܢܘܢ ܕܐܡܪܝܢ ܕܐܠܗܐ ܚܫ ܒܒܣܪܐ ܘܡܝܬ ܒܒܣܪܐ:

Adverſùs eos, qui dicunt, Deum in carne paſſum, & in carne mortuum. Summa hujus ſectionis eſt, & paſſionem & mortem perinde in Verbum humanæ naturæ unitum cadere, atque cadunt in animam corpori conjunctam. Pag. 58. ܠܘܩܒܠ ܗܢܘܢ ܕܒܕܓܠܘܬܐ ܡܥܕܠܝܢ ܠܢ ܕܐܡܪܝܢ ܕܒܬܠܝܬܝܘܬܐ ܣܓܝܕܬܐ ܪܒܝܥܝܘܬܐ ܡܥܠܝܢܢ

Adverſùs eos, qui falſo nos calumniantur, dicentes, adorandis ſanctæ Trinitatis Perſonis quaternitatem à nobis induci: eò ſcilicet, quod præter Perſonas Patris & Filii & Spiritus ſancti, perſonam Jeſu à Filio ſeù Verbo diſtinctam agnoſcant Neſtoriani. Verùm id ex ſuorum doctrinâ minimè conſequi, probare nititur anonymus Neſtorianus, ex eo, inquit, quod perſona Jeſu ut hominis, nihil commune habet cum perſonis divinis, nec earum numerum auget, ſed eſt merè humana perſona, à divinis quidem prorsùs diſtincta, etſi conjuncta cum perſona Verbi propter unionem, ut vocat affectivam. P. 66. ܥܠ ܫܡܐ

ni.

De Deo: brevis confeſſio Dei Unius ac Trini. Pag. 67. [illegible] *De Baptiſmo*. P. 69. [illegible]

De reſurrectione univerſali. Pag. 70. [illegible]

Adverſùs eos, qui dicunt, Deiparam appellandam eſſe Mariam Virginem, non Chriſtiparam. Pag. 71. [illegible]

Adverſùs Severianos in idem argumentum, de quo ſuprà. Pag. 72. [illegible]

Adverſùs eos, qui dicunt, in duos Filios nos credere. Pag. 74. [illegible]

Adverſùs contentioſos hæreticos, qui unam naturam, unamque perſonam in Domino noſtro Jeſu Chriſto confitentur. Pag. 75. [illegible]

De anima: hoc eſt, de ejus exiſtentia, eſſentia, ſubſtantia, &c. ubi anonymus de animæ creatione ſibi ipſi repugnat, dum illam unà cum corpore creatam primò aſſerit, deinde mutatâ ſententiâ in Origeniſtarum errorem propenſior eſſe videtur: ſic enim ait pag. 76. [illegible]

Unà cum corpore creatur, juxta illud Scripturæ, creavit ſpiritum hominis in ipſo homine, & inſpiravit in faciem ejus ſpiraculum vitæ: nec autem ſecundùm eorum opinionem, qui ajunt, animam poſt certum temporis ſpatium creatam fuiſſe. Tu verò quod tibi placet, admitte. Porrò illius natura in ipſa rerum creatione exſtitit virtute Dei, qui cuncta creavit: nihil enim ſub ſole novum. Quum verò corpori unitur, nullam ſubit ejuſdem naturæ mutationem &c. Hæc ille. Verùm quoad ſtatum animarum corporibus exutarum, rectiùs ſentit, quàm cæteri Neſtoriani, qui eas in eo ſtatu ſenſu deſtitutas affirmant. [illegible]

Oſtendimus, inquit, *animæ ineſſe memoriam, intellectum, & cogitationem: hæc enim in natura ejus exiſtunt: naturales autem operationes ab ea abeſſe nequeunt, ſed ſalva manet & integra illius natura, poſtquam ex corpore receſſit, quum immortalis ſit ac ſimplex &c.* P. 79. *De duabus Chriſti naturis & hypoſtaſibus, & uno proſopo*, argumenta ex Scriptura. Pag. 89. *Reſponſio ad objectiones Severianorum*, in illud, *Verbum caro factum eſt &c.* Ubi quædam ex Diodoro Tarſenſi producuntur. Pag. 97. *Adverſùs eos, qui unam in Chriſto hypoſtaſim dicunt*. Pag. 98. [illegible]

De differentia & modis Unionis, ex Rabban Joanne Bethchenſi: de quo ſuprà. Pag. 101. *Duodecim capita Neſtorii*. Pag. 104. ex eodem tria fragmenta. Pag. 105. *Hiſtoria hæreſeon, quæ in Occidente ortæ ſunt*. Ubi multa anonymus de Concilio Epheſino effutit.

2. *Spelunca Theſaurorum*. [illegible] Cod. Syr. 17. à fol. 1. ad fol. 64. (de quo vide Tom. 2. Bibl. noſtræ pag. 498.) id eſt, Chronicon ab orbe condito ad Chriſtum Dominum, è Scriptura deſumptum, ſed fabulis ubique reſperſum; præſertim verò in ea parte, in qua de Patribus ante diluvium, vel de Chriſti Domini ejuſque beatiſſimæ Matris genealogia agitur. Quæ enim Eutychius Patricides ex apocryphis recentiorum Orientalium inſomniis circa ſpeluncam theſaurorum, in qua aurum, thus & myrrha cum corpore Adæ repoſita dicuntur, & circa montem, ubi filii Seth ſeparatim à filiis Cain agebant, aliaque hujuſmodi in ſuis Annalibus retulit, hæc omnia cum pluribus aliis Cabaliſtarum commentis in hoc libro legere eſt. Prætereà quum B. Virginis genus deſcribere aggreditur, à Seth Adæ filio ad ipſam uſque, portentoſa feminarum nomina tradit, ex quibus genitos aſſerit Patres Chriſti à Matthæo & Luca memoratos. Dividitur autem in VI. Partes, quarum unaquæque res geſtas per mille annos complectitur: videlicet, Pars I. millenarium I. ab Adam ad Jared. Pars II. millenarium II. à Jared ad diluvium. Pars III. millenarium III. à diluvio ad Reu. Pars IV. millenarium IV. à Reu ad Ahod Judicem. Pars V. millenarium V. ab Ahod ad Cyrum Regem. Pars VI. millenarium VI. à Cyro ad Chriſtum. Id opus Ephræmo ſupponit in eodem Codice ms. Simeon Presbyter Neſtorianus in Tractatu *de Euchariſtia & Baptiſmo*: ubi de Fermento utrinſque Sacramenti ab Apoſtolis ad Chaldæos Neſtorianos, ut perhibent, derivato diſſerens, hoc utitur exordio. [illegible]

[illegible]

Quemadmodum literis mandavit Mar Theodorus divinorum Codicum commentator, nobiſque iſta expoſuit in libro, qui Arcanorum inſcribitur: idemque teſtatum reliquit uobis S. Ephræmus in libro Speluncæ Theſaurorum &c.

3. *Eſdræ ſcribæ*, ut falſo inſcribitur, [illegible]

Viſio de Reguo Iſmaëlitarum.

In eodem Cod. Syriaco 17. fol. 69. Titulus: [illegible]

Poſtulatio, quam poſtulavit Azarias ſcriba, quum eſſet in deſerto, unàque cum ipſo diſcipulus ejus, uomine Carpus, diſcipulus Eſdræ ſcribæ. Hæc viſio, ſeù potius hoc ſomnium, recentioris cujuſpiam impoſtoris ſætus videtur, quum nomen urbis Conſtantinopolitanæ occurrat, deque Imperio Mahometanorum ſermo fiat eo prorsùs modo, quo id poſt captam eam urbem propagatum eſt. Non igitur liber iſte inter eos Apocryphos recenſendus, quos ab autiquis hæreticis compoſitos fuiſſe conſtat, quales ſunt Apocalypſes Petri, & Pauli, Evangelia Thomæ & Bartholomæi &c.

4. *Adæ monitum, Vaticinium, & Teſtamentum.* Hoc otioſi cujuſpiam Syri putidum opus exſtat in eodem Cod. Syr. 17. Videlicet, fol. 73. *De duodecim horis uoctis*: quænam ſcilicet uniuſcujuſque creaturæ tàm corporeæ, quàm incorporeæ in iis ſint exercitationes. Fol. 75. *Vaticinium de Chriſti adventu ad filium Seth.* Fol. 76 *Teſtamentum de Angelorum officiis, ab eodem Seth*, ut dicitur, deſcriptum, & in ſpeluoca Theſaurorum repoſitum: quod etiam Arabicè habetur in Cod. Arab. Vatic. 170. & Cod. 29. tom. 2 Bibl. noſtræ pag. 503.

5. *Prophetarum Vaticinia de Chriſto*, pleraque apocrypha: Ubi multæ de Adam, de Nemrod, aliiſque nugæ. Exſtant in eodem Cod. 17. à fol. 77. ad fol. 107.

6. *Evangelium Infantiæ Chriſti.* Exſtat Syriacè & Arabicè Cod. 1. Berœeo. Tom. 1. Bibl. noſtræ pag 585 Hic, & ſequentes libri Apoſtolis falsò inſcripti, io Syoodo Romana ſub Gelaſio Papa velut apocryphi repudiantur.

7. *Apocalypſis*, ut falsò inſcribitur, *Petri Apoſtoli per Clementem.* Arabicè, Cod. Arab. Vaticano 157. & 170. & Cod. Berœen. Arab. 1. & 13. Tom. 1. Bibl. noſtræ pag. 585. & 587.

8. *Apocalypſis Joannis Apoſtoli*, alia ab ea, qoam Eccleſia Catholica ſuſcipit. Arabicè, Cod. Vat. Arab. 41. 123. & 141.

9. *Apocalypſis Pauli Apoſtoli.* Arabicè, Cod. Berœen Arab. 1. de quo tom. 1. Bibl. noſtræ pag. 585. & Syriacè, Tom. 2. pag. 488. Cod. Syr. 7. præfixa eidem Gabrielis Moſulani Metropolitæ Apologia.

10. *Clementis Libri VIII.* qui *Arcani* appellantur, ab octo libris Conſtitutionum Apoſtolicarum planè diverſi. Arabicè, Codice 39. Tom. 2. pag. 508. Ex his priores quatuor Chronicon cootinent ab Adam ad Chriſtum: poſteriores verò, Revelationes Petri & aliorum Apoſtolorum.

11. *Apocalypſis Athanaſio Romano Pontifici*, qui nullus exſtitit, *inſcripta.* Habeo penes me exemplar Syriacè ſcriptum à quodam Ebedjeſo Presbytero Neſtoriano pro Eccleſia S. Cyriaci in oppido Tel-Chepha, die 14. Martii, anno Græcorum 1989. hoc eſt, Chriſti 1678. Initium: [illegible]

Anno Alexandri Philippi Macedonis milleſimo centeſimo quadrageſimo, quum turba plurima iu Templo Romæ conveniſſet, quod Petri & Pauli nomini dicatum eſt &c. Revelationis hujuſce, ſeù potiùs fabellæ auctor indocit ab Angelo demiſſam Epiſtolam, in qua Dominicæ diei potiſſimùm obſervantia inculcatur. Eadem exſtat Arabicè Cod Arabico Vat. 52. 55 & 127.

12 *Apocalypſis Athanaſii Alexandrini*: Exſtat Arabicè Cod. Vat. Arab 39. hoc titulo prænotata: رويا ابونا البطريرك
اثاناسيوس بطريرك الاسكندرية الذي اظهرها
له دانيال النبي بامر الاله لما كان منفيا بالديار
المصرية ما يكون من امور الدنيا
والملوك وملوك بني اسمعيل وغيرهم .

Viſio Patris noſtri Athanaſii Patriarchæ Alexandrini, quam Dei juſſu revelavit ei Daniel Propheta, quum in regionibus Ægypti exularet, de iis, quæ in mundo eventura ſunt, deque Regibus, & Principibus filiorum Iſmaël, aliiſque.

13. *Samuelis Abbatis Vaticinium.* Exſtat Arabicè Cod. Vat. Arab. 30. hoc titulo præfixo. مقالة لابينا انبا صاموييل رييس دير
القلمون فيها اقوال يسيرة على الامور التي
تكون في ارض مصر في ملك الهجرة .

Sermo Patris noſtri Abbatis Samuelis præfecti cœnobio Calamonis, in quo breviter de iis diſſerit, quæ eventura ſunt iu terra Ægypti ſub regno Hagarenorum.

14. *Quæſtiones X. inter Diſcipulum & Magiſtrum*: العشر مسايل الذي
سال التلميذ لمعلمه .

De Deo Uno & Trino, de Incarnatione & crucifixione, & de reliquis præcipuis Chriſtianæ

ſtianæ fidei articulis. Arabicè, Cod. Arab. Vat. 30. 41. 123. & 141.

15. *Magiſtri & Diſcipuli Interrogationes & reſponſiones de octo quæſtionibus*: videlicet de Trinitate, de Incarnatione, de divinis officiis, de miſſa, de jejunio, de eleemoſyna, de hominum potiùs quàm dæmonum redemptionis cauſa, & cur Deus incarnari & pati voluit pro eorum ſalute, quum alio eos modo redimere potuiſſet. Arabicè, Cod. Syriaco 29. Tom. 2. Bibl. noſtræ pag. 503. *Liber Magiſtri & Diſcipuli*, ſermone Arabico literis Syriacis laudatur in Catalogo libror. mss. Angliæ vol. 2. Cod. 1257.

16. *Dialogi XVI. inter Diſcipulum ac Magiſtrum de modo, quo quis à nexibus peccati expedire ſe poteſt.* مقالات بين المعلم والتلميذ في الخلاص من الخطية .

De Baptiſmo, Pœnitentia, & Euchariſtia. Arabicè, Cod. Vat. Arab. 154.

17. *Quæſita reſponſaque Magiſtri & Diſcipuli de recta confeſſione.* مسال وتفسير من قول المعلم والتلميذ على الاعتراف المستقيم .

Arabicè, Cod. Vat. Arab. 123.

18. *Demonſtratio Fidei Chriſtianæ de Trinitate & Unitate Dei.* تبيين اعتقاد دين النصرانية في التالوث وتوحيدة .

Arabicè, eodem Cod Vat. Arab. 123.

19. *Liber de Baptiſmo, & de ſignis Evangelii & Crucis, deque Trinitate, & ſeptem Candelabris.* كتاب في العمودية ودلايل الانجيل والصليب والتثليث والمنابر السبعة .

Arabicè, Cod. Vat. Arab. 124. qui exaratus dicitur à Dominico Sirleto anno Domini 1580.

20. *Liber de medicina ſpirituali, hoc eſt, de morum directione, & de introductione ad Philoſophiam, in viginti capita diviſus.* كتاب الطب الروحاني وهو اصلاح الاخلاق والمدخل الى الفلسفة وهو عشرون فصلا .

Arabicè, Cod. Vat. Arab. 153.

21. *Pœnitentialis liber*, Capita LII. complectens, de pœnitentiis injungendis pro ſingulis peccatis: inſcriptus الطب الروحاني *Medicina ſpiritualis*. Exſtat Arabicè literis Syriacis exaratus anno mundi 7040. Græcorum 1843. hoc eſt, Chriſti 1532. Cod Arabico 78. Tom. 1. Bibl. noſtræ pag. 630. Hujus libri frequens mentio apud cl. Stephanum Edenenſem in Apologia nationis Maronitarum, quæ ms. exſtat in Bibliotheca Collegii ejuſdem nationis de Urbe.

22. *Canones Pœnitentiales XVIII.* Arabici, quibus præmittuntur alii *Canones Syriaci XL.* Cod. Syr. 29. Tom. 2. Biblioth. noſtræ pag. 503.

23. *Kalendarium & Lunarium, ad inveniendum Feſta mobilia, Epactam &c.* Codice Vat. Syr. 16. 21. & 30. Cod. Arab. Vatic. 67. Cod. Amiden. 8. & Arab. 81. Tom. 1. Bibl. noſtræ pag. 583. & 630. Cod. Syr. 8. 27. 28. 29. & 30. Tom. 2. pag. 488. 502. 503. & 504.

24. *Aſtrologia* anonymi Syriacè. Item *Danielis ſapientis*, ut dicitur, *Tractatus Arabicus de ſignis Zodiaci &c.* Cod. Arabico 81. Tom. 1. Biblioth. noſtræ pag 630. Ubi & *Hiſtoria animalium* Syriacè, & Tractatus Arabicus *de leguminibus, plantis, & herbis*.

25. *Hermetis ſapientis Epiſtola* رسالة هرمس الحكيم, Codice Arabico Vaticano 153. de qua hæc Abulbarcatus in libro, cui titulus *Lampas tenebrarum, & declaratio officiorum*, cap. 7. de Scriptoribus Eccleſiaſticis.

الفاضل هرمس الحكيم له رسالة يخاطب فيها النفس تشتمل على حكم فلسفة وعظات روحانية ومقايس عقلية ابوابها اربعة عشر وتسمى رسالة المعاني .

Præſtantiſſimus Hermes ſapiens habet Epiſtolam, qua Animam alloquitur: continet autem capita quatuordecim, philoſophicis ſententiis, ſpiritualibus adhortationibus, mentiſque ratiociniis referta. Epiſtolam ſententiarum appellant. Abulpharagius in hiſtoria Dynaſtiarum, cujus verba tom. 2. pag. 310. retuli, auctor eſt, *Hermetis*, ut vocat, *Triſmegiſti ſermones ad diſcipulum Tatium per modum interrogationis & reſponſionis Babylonica lingua compoſitos apud Syros Syriacè exſtare*.

26. *Expoſitio Evangeliorum*, quæ leguntur apud Syros Neſtorianos per anni circulum in Dominicis, Feſtis, & Feriis, à Dominica I., ut vocant Annunciationis, uſque ad Dominicam 4 Dedicationis Eccleſiæ: ubi propoſitis Evangelici textus verſiculis, accurata in ipſos commentaria ſubjunguntur. Arabicè, literis tamen Syriacis, in Cod. 19. qui nitidiſſimo charactere exaratus eſt à Diacono Abdalcarimo Moſulano ſub Elia Patriarcha Marvagii Presbyteri filio anno Græcorum 993. Chriſti 1682. Vide Tom. 2. Biblioth. noſtræ pag. 498.

27. *Carmina, & Cantus de diverſis*. Videlicet, I. Codice Syriaco Vaticano 25. [illegible] .

Cantus ſuffragiorum pro Defunctis. II. Cod. Syriaco Vaticano 27. [illegible] :

Hymni Martyrum à feria ſecunda ad feriam primam. III. Codice Syriaco Vaticano 28. [illegible] .

Ordo Canticorum, ſeu hymnorum de Feſtis & Sanctis per anni circulum. IV. Cod. Syr. Vatic. 35. [illegible] .

Cantus, Carmina, Scalæ, Hymni, & Cantica, hoc eſt, Hymni de Sanctis & Defunctis. V. Cod. Syr. Amid. 1. & 2. Tom. 1. Bibl. orie. p. 581. [illegible]

Cantus ſimplicium (hoc eſt, dierum ferialium) *ſeu ſuffragiorum, viginti octo juxta ordinem Circuli* (nimirùm per annum) *ſecundùm Ritum monaſterii ſuperioris ſancti Gabrielis & ſancti Abrahæ, ſinguli cum ſubalternis tonis*. Primus ſcilicet cantus continet ſubalternos tonos ſex. Secundus ſubalternos quinque. Tertius, quartus, ſeptimus, octavus, duodecimus, decimus ſeptimus, undevigeſimus, vigeſimus primus, vigeſimus ſecundus, vigeſimus tertius, vigeſimus ſextus, vigeſimus ſeptimus, & vigeſimus octavus, nullum ſubalternum. Quintus, decimus, tertius decimus, decimus quartus, decimus quintus, vigeſimus quartus, & vigeſimus quintus, unum ſubalternum. Sextus, & decimus ſextus, tres ſubalternos. Nonus, decimus octavus, & vigeſimus, quinque ſubalternos. Undecimus, quatuor ſubalternos. VI. Cod. Amid. 1. pag. 581. *Hymni de Mar Aba Catholico, de Raban Hormiſda, de Samona ejuſque filiis Macabæis, & de Cyriaco*. VII. Codice Amidenſi 3. Tom. 1. pag. 581. [illegible]

Cantus decem de Defunctis cum tonis ſubalternis: videlicet, cantus primus, tertius, & ſeptimus cum duobus ſubalternis; quartus cum tribus; quintus cum quatuor; ſextus, & nonus cum uno; ſecundus, octavus, & decimus cum nullo ſubalterno. Ibidem. [illegible]

Hymni de omnibus Defunctorum ordinibus: ſunt autem centum quinquaginta quinque; nimirùm, [illegible] *De Catholicis* 4. [illegible] *De Epiſcopis & Metropolitis* 3. [illegible] *De Sacerdotibus* 20. [illegible] *De Monachis* 13. [illegible] *De Diaconis* 11. [illegible] *De Eccleſiaſticis* 5. [illegible] *De Doctoribus* 1. [illegible] *De quolibet* 33. [illegible] *De divitibus* 4. [illegible] *De ſenibus* 3. [illegible] *De medicis* 1. [illegible] *De occiſis* 3. [illegible] *De ſuffocatis* 2. [illegible] *De ſponſis* 2. [illegible] *De adoleſcentibus* 2. [illegible] *De ſcribis* 1. [illegible] *De ſponſabus* 2. [illegible] *De mulieribus* 18. [illegible] *De virginibus & monialibus* 1. [illegible] *De pueris* 14. [illegible] *Ad ſepulcrum* 4. [illegible] *Ad Liturgiam* 4. Ibidem [illegible] *Cantus alii de Defunctis* 5. Denique, [illegible]

Cantus Paracletici de defunctis ſecunda & tertia à depoſitione die 5. VIII. Cod. Amideo 7. Tom. 1. pag. 582. *Carmen de Chodave Abbate in monte Izla, cujus cœnobium ſitum eſt in Maare vico*. IX. Eodem Cod. Amid. 7. *Carmen de Saburjeſu Kokenſi, & de Hormiſda Perſa Abbate*. X Eodem Cod. *Carmen de Patriarchis Orientis*, quorum ſeries texitur ab Adæo & Mari uſque ad Timotheum Jaballahæ ſucceſſorem: prodiit autem Syriacè & Latinè Tom. 2. pag. 389. XI. Ibid. *Carmen de Diacono apoſtata ex pago Meſcaleg territorii Arbelenſis*. XI. Cod. Amidenſi 8 Tom. 1. pag. 583. *Carmen de ſancto Eugenio & ſociis* [illegible]. XII. Ibid. [illegible]

Carmen de Onesima filia Antiochi Regis. XIV. Cod. Syr. 15. Tom. 1. pag. 613. *Precationes tonis octo expreſſæ*, in præcipuas anni feſtivitates, de Deipara, de Sanctis, de Defunctis, & pro qualibet neceſſitate. XV. Cod. Arabico 85. Tom. 1. pag. 630. *Carmen Syriacum metro heptaſyllabo de inventione corporis Joſeph Patriarchæ*, ut dicitur, *ſub Arcadio & Honorio Imperatoribus*. Idem carmen exſtat etiam Cod. 28. Tom. 2. pag. 503. XVI. Ibidem, *Carmen Syriacum metro heptaſyllabo de ſeptem Climatibus*: quod & exſtat Cod 22. Tom. 2. pag. 499. XVII. Cod. Syr 5. Tom 2. pag. 488. *Carmen morale* metro dodecaſyllabo, *& Cantus de Paſſione Domini*. XVIII. Cod. Syr 8. Tom. 2 pag. cit. *Cantus, & Cantica* pro diebus ferialibus. XIX. Cod. Syr. Vatic. 19. [illegible] *hymni pro diebus feſtis*.

XX. Cod. Syr. 8. Tom. 2. pag. 488. *Cantus duodecim de martyribus*. XXI. Eodem Cod. *Hymni duo de Euchariſtia*. XXII. Cod. 26. Tom. 2. pag. 502. *Carmen morale* dodecaſyllabum. XXIII. Eodem Cod. *Carmen de jejunio*, metro dodecaſyllabo. XXIV. Cod. 30. Tom. 2. pag. 504. *Carmen de conſtitutione corporis humani*, metro dodecaſyllabo. XXV. Cod. Syriaco Vaticano 16. [illegible]

Carmina diverſa, ſeù Epigrammata. XXVI. Cod. Nitr. 5. Tom. 1 Bibl. Orient. pag. 565. *De urbe Antiochia ad Chriſti fidem converſa à Petro, Joanne, & Paulo Apoſtolis*, metro dodecaſyllabo. XXVII. Ibidem, *De Thoma Apoſtolo & Rege Indorum*, metro dodecaſyllabo. XXVIII. Ibid. *De Andrea Apoſtolo*, metro dodecaſyllabo.

28. *Precationes, & Benedictiones diverſæ*, Cod. Syr. 1. Tom. 2. pag. 486. nimirùm, in Nativitate & Epiphania Domini: pro plu-

1 Sunt quoque duo [1] Hiſtoriarum volumina,
Quibus pluſquam trecentæ hiſtoriæ continentur:

ܐܦ ܬܪܝܢ ܦܢܩܝ̈ܬܐ ܕܬܫ̈ܥܝܬܐ
ܕܒܗܘܢ ܝܬܝܪ ܡܢ ܬܠܬܡܐܐ .

Præ-

pluvla, pro ſeminibus, pro energumenis, pro poero ſuper vino, & oleo: quum quid legitur: pro fidelibus: pro iter agentibus: pro navigantibus &c.

29. *Formulæ Epiſtolarum ad Catholicum* ſeu *Patriarcham, Metropolitas, Epiſcopos, Doctores, Diaconos, Monachos, Fideles, Medicos, Presbyteros, Principes viros, alioſque cujuſvis ordinis.* [illegible]

Cod. Syr. Vat. 16.

30. *Ænigmata, & Quæſtiones Eccleſiaſticæ* de rebus ad Sacramenta, divinaque Officia ſpectantibus. [illegible]

Cod. Syriaco 3. Tom. 2. Bibliothecæ noſtræ pag 487.

31. *Expoſitio locorum obſcuriorum Evangelii ex libro, cui titulus, Paradiſus voluptatis.* Cod. Syr 4. Tom. 2. pag. 487. Ibidem, *Expoſitio quorundam locorum Geneſeos & Exodi.*

32. *Homiliæ, & Orationes Arabicæ,* dicendæ tùm ad monumentum, tùm tertia à depoſitione die pro Defunctis Patriarcha, Epiſcopo, Presbytero, Diacono, principe viro, & pro quolibet defuncto. Cod. Syr. 5. Tom. 2. pag 487.

33. *Homilia de S. Bebenamo martyre,* Arabicè, Cod. 30. tom. 2. pag. 504.

34. *Cæleſtini Papæ,* ut dicitur, *Homilia* è Syriaco in Arabicum tranſlata. Cod. 40. Tom. 2. pag 508 inter eos libros recenſendos, quos à Monophyſitis confictos fuiſſe Patribuſque ſuppoſitos obſervavi eodem Tomo pag. 289.

35. *De virtutum exercitio,* Capita 71. Item *Quæſtiones* 80. de diverſis, Codice 50. Tom. 2 pag 512.

36. *Tractatus de Trinitate, & Incarnatione,* initio & fine mutilos. Cod. Syriaco Vatic. 44. Ubi Anonymus utriuſque myſterii veritatem deſumptis ex vetere Teſtamento auctoritatibus probat.

37. *Liber Theologicus de ſuperbia ejuſque remediis,* Syriacè, in Catalogo librorum mss. Angliæ vol. 2. Cod. 1020.

38. *Liber Paſtoris & gregis,* ſententiæ morales, Vol. cit. Cod. 1256.

[1] *Duo hiſtoriarum volumina, quibus plus quam trecentæ hiſtoriæ continentur.* Hiſtoriæ & vitæ Patrum, Prophetarum, Apoſtolorum & Sanctorum, quæ Anonymis auctoribus Syriacè vel Arabicè in Vaticana Bibliotheca aliiſve magnam licet partem fabulis reſperſæ exſtant, hæ ſunt.

Syriacè quidem, *Prophetarum & Apoſtolorum vitæ,* Tom. 1 bibliothecæ noſtræ pag. 585. & Tom. 2. pag. 499. *Vita S. Ephræm Syri,* Cod Nitrien. 5. Tom. 1. pag. 564. *Vita S. Abæi Epiſcopi Nicæni, qui ſub Arcadio, Honorio, ac Theodoſio Impp. claruiſſe dicitur,* à Michaële magno Patriarcha Jacobitarum viſa & emendata, Cod 32 Tom. 2. pag. 505. quæ ex Syriaca in latinam linguam per Dudlejum Loftuſium tranſlata dicitur in Catalogo librorum mss Angliæ vol. 2. Cod. 864. *Vita ſancti Acbæ, qui ſub Marciano Imperatore vixiſſe fertur,* Ibidem. *Vita Moyſis Barcephæ,* Ibidem. *Vita Joannis Epiſcopi Mardæ, Daræ, & Caphartutæ,* Ibidem. His adde *Acta Martyrum Orientalium & Occidentalium,* quæ Cod Syr. 1. & 2. recenſui Tom. 1. pag. 606. quorum ad calcem habetur *Vita Jeſuſabrani monachi & martyris* ſcripta à Jeſujabo Adjabeno Patriarcha, quam Sobenſis inter opera ejuſdem Patriarchæ in Catalogum ſuum minimè retulit. In Catalogo librorum mss Angliæ volum. 1 Codice 4037. *Vita S. Antonii.* Volum. 2. Cod 1017. *Vita S. Ephræmi.* Cod. 1018. *Narratio de Mar Jacob.*

Arabicè verò, I *Vitæ Duodecim Apoſtolorum* Cod Vat Arab. 39. II. *Suſannæ ex Daniele,* Cod. Arab Vat. 54 & 55. III. *Trium puerorum,* Cod Arab. Vat 54. IV. *Hiſtoria Patrum trecentorum decem & octo,* qui adversùs Arium Nicææ convenerunt, Codice eodem: ubi auctor vulgatam ab Eutychio Alexandrino aliiſque Orientalibus de numero Nicænorum Patrum hiſtoriam, quos bis mille & duodequinquaginta Epiſcopos fuiſſe, & ex his Patres tercentum duodeviginti delectos memorant, convellit. Excerpta videtur ex Tractatu Severi Aſmonæorum Epiſcopi de Synodis, in quo Eutychium Alexandrinum ex profeſſo impugnat. Vide Codice Arab. Vat. 24. V. *Marouts, uxoris, & filiorum ejus,* Cod. Arab Vat. 55. VI. *Abraham, Iſaac, & Jacob,* ibid. VII. *Alexii Viri Dei,* quem مار ريشا *ſanctum Principem* vocant, duplex hiſtoria, quarum prima dicitur ex ea deſcripta, quam Æditiuus Eccleſiæ Edeſſenæ Syriacè exaraverat: altera ex Romanis exemplaribus: & in priori quidem refertur S Alexius in urbe Edeſſa diem clauſiſſe; in poſteriori verò Romæ in domo paterna. Codice Arab. Vat. 55. Tertia & quarta ejuſdem vita exſtat Cod Arab. Vat. 152. & Cod. Berœen. 6. Tom. 1. Bibl. noſtræ pag. 586. VIII. *Aſer filii Levi,* qui ex Judaica ſuperſtitione ad Chriſtianam fidem converſus, Abdalmeſſiæ nomen aſſumpſit, Cod. Arab Vat. 55. IX. *Sergii & Bacchi martyrum,* ibid. X. *Marinæ*

Vir-

Virginis, quæ monachi habitum induit, ibid. & Cod. Arab. 77. Tom. 1. Biblioth. noſtræ pag. 630. XI. *Iſaac filii Abraham Patriarchæ*, quum ad immolandum ductus fuit, Cod. Arabico Vatic. 55. XII. *Joannis ab Evangelio aureo*, hoc eſt, Calybitæ. Ibid. & Cod. Arab. Vatic. 152. XIII. *Pauli monachi*, qui Dæmonem in balneo alloquutus fuit, Cod. Arab. Vat. 55. XIV. اماني والقديسه السـادج *Ammonis, & ſanctæ ſimplicis*, Ibidem. XV. *Cyrilli monachi*, ibid. XVI. *Martiniani eremitæ*, ibid. XVII. *Archelidis, ſeu Joannis Romani*, ibid. XVIII. *Petri & Pauli Apoſtolorum prædicatio*, ibid. Abraham Presbyter & monachus, qui Codicem Arabicum Vaticanum 55. anno Græcorum 1856. Chriſti 1545. deſcripſit, hunc ſpecioſum titulum prædicationi Apoſtolorum præfigit. قصة بولس وبطرس الرسولين وما نالهم في الكرازة الالهية على ما شرح افرام السرياني الرهاوي بحضرة باسيليوس الكبير.

Hiſtoria Petri & Pauli Apoſtolorum, & quid ipſis contigit in divina prædicatione, prout expoſuit Ephræm Syrus Edeſſenus coram Baſilio magno. Eorundem Apoſtolorum Petri & Pauli martyrium ex Epiſtola Dionyſii, ut dicitur, Areopagitæ ad Timotheum, Syriacè & Arabicè habetur tom. 1. Bibliothecæ noſtræ pag 568 & 630. XIX. *Dionyſii Areopagitæ*, Cod. Arab. Vatic. 55. XX. *Simeonis cognomento Sali*, qui ſe ſtultum propter Chriſtum ſimulavit, ibid. XXI. *Hiſtoria Hicari ſapientis, & quæ ipſi contigere cum Nadan ſororis ſuæ filio, & cum Rege Ægypti*, ibid. De Hicaro eadem ferè narrantur, quæ de Æſopo Phryge. Ejuſdem Hicari, qui Philoſophus Moſulanus appellatur, præcepta Arabicè exſtant Codice 40. Tom. 2. pag. 508. XXII. *Hiſtoria Scedadi filii Adi* شداد ابن عاد *& quæ ipſi contigere cum Salomone*, ibidem. XXIII. *Hiſtoria Nativitatis B. Mariæ Virginis ex Anna*, ibid. XXIV. *Hiſtoria, ſeù potius fabula, Æditui, & Claudii Dæmonis, cognomento Servi inconſtantis*, qui reſipuiſſe dicitur, & monaſticam vitam coluiſſe, ibidem. XXV. *Hiſtoria pueri regii, qui parentes à ſe venditos redemit, & regnum ſuum poſtremò recuperavit*, ibid. XXVI. *Hiſtoria Pilati Heroſolymæ Præſidis*, qui in Chriſtum credidiſſe dicitur, & martyrium ſubiiſſe, ibid. XXVII. *Vita Cyriaci martyris*, deſcripta à Dominico Sirleto anno Chriſti 1577. Cod. Arabico Vatic. 56. XXVIII. *Danielis incluſi*, Codice Arab. Vatic. 67. XXIX. *Abgari Regis Edeſſæ, quum imaginem Chriſti exprimendam curavit*, ibid. XXX. *Hiſtoria Fugæ B. Mariæ Virginis in Ægyptum*, ibid. & Cod. 70. Tom. 2. Biblioth. noſtræ pag. 517. & Cod. ms. Arab. Bibliothecæ Collegii Maronitarum de Urbe. XXXI. *Hiſtoria ſancti Syſinii, ejuſque fratris*, Cod. Arab. Vat. 67. XXXII. *Vita S. Pachomii Cœnobiarchæ*, Cod. Arab. Vatic. 115. & 152. XXXIII. *Vita ſancti Paphnutii Auſimitæ martyris* مار بفنوتيوس الاوسيمي الشهيد Cod. Arab. Vatic. 115. XXXIV *Hiſtoria cujuſdam mulieris Conſtantinopolitanæ*, quæ anachoriticam vitam coluit, Cod. Arab. Vat. 152. XXXV. *Vita S. Mariæ Ægyptiacæ*, quæ ſcripta dicitur anno Martyrum 1001. hoc eſt, Chriſti 1286. ibid. XXXVI. *Hiſtoria Job juſti*, ibid. Et Cod. 1. Berœen. Tom. 1. Biblioth. noſtræ pag. 585. XXXVII. *Hiſtoria Joſeph filii Jacob Patriarchæ*, triplex, Cod. Arabico Vatic. 152. XXXVIII. *Martyrium S. Abucaltæ medici ex urbe Antinoo* شهادة القديس ابوقلته الطبيب من اهل مدينة انصنا. ibid. XXXIX. *Hiſtoria Abbatis Antonii martyris*, ibidem. XL. *Hiſtoria Feſti patris Clementis diſcipuli S. Petri Apoſtoli*, ibidem. XLI. *Hiſtoriæ quatuor quorundam Sanctorum*, خبر بعض القديسين, ibid. XLII. *Hiſtoria ſancti Cyriaci monachi*, ibid. XLIII. *De cranio hominis*, qui Stephanum (aliàs Macarium) alloquutus eſt, ibid. XLIV. *Hiſtoria Chairlani, ſeù Namaſæ monachi Indi* خبر خيرلان وهو ناموسا الهندي المترهب ibid. XLV *Hiſtoria Joſephi monachi Ægyptii*, ibid. XLVI *Hiſtoria Theodoſii, qui ex Tiberiade venit ad Euſtratium anachoritam Epiſcopum Cypri*, ibid XLVII. *Hiſtoria S. Juſtinæ martyris*, ibid. XLVIII. *Hiſtoria S. Eugeniæ ejuſque patris Philippi*, ibid. XLIX. *Hiſtoria Regis publicani, ejuſque filiæ*, ibid. L. *Hiſtoria Armenii Patriarchæ* ارمانيوس البطرك ibid. LI. *Hiſtoria ſanctæ Annæ, ejuſque viri Joſeph filii Zachariæ*, ibid. LII. *Martyrium S. Mercurii*, ibid. LIII. *Hiſtoria monachi cujuſdam ſub Heraclio Imperatore*, ibid. LIV. *Vita Marci eremitæ*, Cod. Berœen. 1. & 6. Tom. 1. Biblioth. noſtræ pag 585. & 586. LV. *Abraham Patriarchæ*, ibid. LVI. *Jonæ Prophetæ*, Cod. Berœen. 1. Tom. 1. pag. 585. & Cod. 5. Tom. 2. pag. 488. LVII. *Pauli Apoſtoli*, Tom 1. pag. 585. & pag. 586. LVIII. *Joſeph Sponſi Beatæ Mariæ Virginis*, Tom. 1. pag. 585. LIX. *Joannis Eleemoſynarii Patriarchæ Alexandrini*, Cod. Berœen. 6. Tom. 1. pag. 586. LX. *Barbaræ & Julianæ ſororum*, ibid. LXI *Marinæ ſeù Margaritæ virginis & martyris*, ibid. LXII. *Catharinæ virginis & martyris*, ibid. LXIII. *Baſilii Magni*, ibid. LXIV. *Pelagiæ Antiochenæ*, ibidem LXV. *Samonæ & ſeptem filiorum Macabæorum*, ibid. LXVI. *Arethæ & ſociorum martyrum Homeritarum, qui in urbe Nagran paſſi ſunt*, ibid LXVII *Dometii martyris*, ibid. LXVIII. *Pauli monachi in Samaria*, ibid. LXIX. *Cypriani & Juſtinæ martyrum*, ibid. LXX. *Theclæ virginis & martyris*, ibid. LXXI. *Hiſtoria, & miracula Imaginis B. Mariæ Virginis in Saidanaja*, qui locus eſt in Syria haud procul ab urbe Damaſco, ubi monialium Græci ritus cœnobium. De eadem Imagine habetur fragmentum latinè in Cod. ms. Vaticano

Lat.

Præter eas, quæ ſcriptæ ſunt | ܗܢܝܢ ܡܢ ܗܠܝܢ ܕܡܟܬܒܢ
1 In duobus 1 libris Paradiſi. | ܒܬܪܝܢ ܟܬܒܐ ܕܦܪܕܝܣܐ.

CAPUT CXCIV.

Elias III. Patriarcha.

2 Mar Elias 2 tertius | ܡܪܝ ܐܠܝܐ ܬܠܝܬܝܐ

Fecit | ܥܒܕ

Lat 44. quod ſic incipit: *De admiranda Icone Beatæ Mariæ Virginis apud Damaſcum in loco Sardany.* (Sed legendum, *Saidany*, vel potiùs *Saidanaja*, de qua præſatus ſum in Præfat. ad Tom 1. §. 11.) *LXXII. Vita S. Archelai*, Cod. Arab. 77. Tom. 1. pag 630. *LXXIII. Vitæ Prophetarum*, Cod. 29 Tom. 2. p 503. *LXXIV Hiſtoria Sybillæ*, ibid. *LXXV. Hiſtoria Jacobi Ægyptii incluſi in cœnobio Salachæ in regione Turabdinenſi*, Cod 32 Tom. 2. p 505. *LXXVI. Hermiani, ejuſque conjugis & filiorum*, ibidem. *LXXVII. Vita Barſumæ Ægyptii*, quem Nudum appellant, Cod. ms. Arab. Bibliothecæ Collegii Maronitarum de Urbe. *LXXVIII. Hiſtoria Dormitionis, & Aſſumptionis B. Mariæ Virginis*, Joanni Evangeliſtæ falſo inſcripta, ibid. *LXXIX. Prædicatio Mathiæ Apoſtoli, & Beatæ Virginis Mariæ miracula*, Cyrillo Hieroſolymitano falſo inſcripta, ibid. *LXXX. Hiſtoria Nativitatis, & Genealogiæ Beatæ Virginis Mariæ*, Jacobo Apoſtolo fratri Domini adſcripta, ibidem. *LXXXI. Vita S. Zoſimi Abbatis*, Cod. Arab. ms. Bibliothecæ Conventus Fratrum Minorum S. Petri Montis aurei. *LXXXII. Prædicatio, & martyrium S. Bartholomæi Apoſtoli*, ibid. *LXXXIII. Martyrium S. Euſtachii, ſeu Placidi, ejuſque uxoris, & duorum filiorum*, ibid. *LXXXIV. Vita S. Georgii*, Cod. 1262. vol. 2. Catalog. librorum mss. Angliæ.

1 *In duobus libris Paradiſi*. Sobenſis cap. 46. hujus Catalogi, *Unum Librum Paradiſi* memoravit in tres tomos diviſum, ut ſuprà pag. 49. & ſeq. dictum eſt. Quod igitur *duos* hic *Paradiſi libros* dicat, hinc factum puto, quia compertos ſibi rei monaſticæ tractatores omnes uno verſu comprehendere voluit. Duo autem opera ſunt, quæ *Paradiſi* nomen apud Syros Chaldæos potiſſimùm præferunt: Hiſtoria nimirùm monaſtica Palladio & Hieronymo inſcripta, quæ *Paradiſus* abſolutè dicitur: & Liber Davidis ex monacho Epiſcopi, cui *Paradiſi minoris* titulum auctor præfixit. Cæterùm tàm Palladii, Hieronymi & Davidis hiſtoria, quàm Joannis Moſchi & Anaſtaſii Synaitæ Pratum, communi *Paradiſi* nomine apud Orientales appellantur: quin etiam plures hujuſmodi collectiones cernere eſt tùm Syriacas, tùm Arabicas, eaſque ab hiſce, quas modò memoravi, planè diverſas, quæ tamen *Paradiſi* titulo prænotantur: cujuſmodi ſunt I. *Paradiſus monachorum*, ſeù Patrum dicta & geſta, liber in capita 313. diviſus, quo continentur Apophthegmata ferè omnia, quæ Cotelerius edidit. Cod. Arab. Amid. 17. To. 1. Bibl. Orient. pag. 584. II. *Apophthegmata Patrum* in capita 897. quæ à Cotelerianis parùm differunt, Arabicè Cod. Berœen. 2. Tom. cit. pag. 585. III. *Excerpta ex Paradiſo Patrum noſtrorum monachorum*: مختصر من البراديسوس الذى لابائنا الرهبان : Cod. Arab. Vat. 152.

2 *Elias* hujus nominis tertius Neſtorianorum Patriarcha cognomento *Abu-Halim Hadithenſis*, ex Metropolita Niſibeno ad Patriarchalem Sedem anno Chriſti 1176. evectus eſt, quam annos quatuordecim tenuit. Ejus geſta ſummatim deſcribit Amrus in hæc verba. ايليا الثالث . هذا الاب كان كهلا حسن الخلقة تام القامة حييا كريما عالما فاضلا من اهل ميافارقين وكان مطرانا على نصيبين ويعرف بابو حليم . ولما امتناح ايشوعيهب ورد بغداذ مع الابا للاختيار واتفق عليه الجمهور لانه لم يكن في الجماعة الواردين معه من يماثله علما وحكما وكرما وحسنا وبلاغة وفصاحة . فاختير في خلافة المستضئ واصيم فطركا بدير المداين وعليه بيرونا فمتقيا يوم الاحد الثالث بعد الدنح ... سنة الف واربعماية سبعة وثمانين يونانية والسايوم كان ايوانيس مطران جنديسابور ومطارنة الهوفركيات واساقفتهم معه حاضرين . واسام وقت اسيامه اربعة وعشرين شماسا ولما عاد من المداين الى القلاية بدار الروم راى قد استولى عليها الخراب فشرع في عمارتها وعمارة البيعة ووفقه الله واجرى الخيران على يده واسام جماعة من المطارنة والاساقفة منهم ططوس شبلا

قبلان دير باقوقا مطرانًا على الموصل وحزه .
ويبلاها اسقف ماردين مطرانًا على نصيبين
ويوحنا الموصلي مطرانًا على همذان وابوانيس
اسقف اخلاط مطرانًا على كاشغر ومن بعده
صبريشوع الجصلوني اسقف قيمو مطرانًا على كاشغر .
وجدد بنا هيكل مار ماري الرسول بدير قنى
وغيره من البيع والاديرة . وكان مع اوصافه
الجميلة بحسن الخلق والخلقة سخيًا متلافًا للمال
في عمل الخير مع الناس واقامة جاه دين
النصرانية مرتاضا بالعلوم النحوية واللغوية
السريانية والعربية والعلوم الحكمية ومن جملة
موضوعاته كتاب تراجيم الاعياد والدكارين وخطب
كثيرة ومواعظ وكتاب الصلوات الحليمايات
ورسايل كثيرة في الامانة والاعتقاد واثبات دين
النصرانية . ودبر الكرسي تدبيرًا حسنًا وامتنع
يوم الخميس ثاني عشر نيسان سنة الف واحدى
وخمسماية يونانية وعمره يوميذ اثنى وستين سنة
وشهرين وسبعة عشر يومًا شمسية وصلي عليه
ليلة الجمعة الثالثة من سابوع عيد القيامة ودفن
في الباسلوت ببيعة سوق الثلثا مجاور قبر
ايشوعياب الجاثليق نفع الله بنفعهما وذكرنا
بصلاتهما وكانت مدة رياسته اربعة عشر سنة
وشهرين وتسعة عشر يومًا

Elias tertius. *Hic Pater*, qoum Patriarchatum ioüt, *ſenex erat*, *oris forma*, *totiuſque corporis habitudine apprimè venerabilis*, *modeſtus*, *liberalis*, *doctus*, *& multis ornatus virtutibus*. *Urbem Mujapharkin patriam habuit*, *& Niſibenſi Eccleſiæ præfuit*, *alio etiam nomine Abu-Halimus dictus*. *Quum verò poſt Jeſujabi obitum Bagdadum unà cum Patribus ad electionem novi Patriarchæ veniſſet*, *unanimi Electorum conſenſu ipſe in Patriarcham deſignatus fuit*: *in univerſa quippe Synodo Patrum ad eam electionem convocatorum nullus ipſi par viſus fuit aut doctrina*, *aut prudentia*, *aut liberalitate*, *aut forma*, *aut facundia*, *aut dicendi copia*. *Electus itaque fuit ſub Al-moſtadia Chalipha*, *conſecratuſque Patriarcha in cœnobio Modainæ*, *pallio amictus ſubflavo Dominica tertia poſt Epiphaniam*, *cujus officium incipit*, *Venite admiremur*, *anno Græcorum octogeſima ſeptimo ſupra milleſimum & quadringenteſimum*. *Ejus conſecrator fuit Joannes Metropolita Gandiſaporenſis*, *præſentibus Metropolitis Provinciarum eorumque Epiſcopis*. *Simul autem à ſua conſecratione ordinavit quatuor ſuprà viginti Diaconos*. *Inde ad cellam in Ædibus Romæorum poſitam profectus*, *eandemque dirutam contemplatus*, *reædificari unà cum Eccleſia juſſit*: *favitque ejus conatibus Deus*, *aperâque ipſius uſus*, *multa contulit Eccleſiæ beneficia*. *Porrò Elias plures Metropolitas & Epiſcopos ordinavit*, *atque inter cæteros Titum cœnobii Kokenſis directorem*, *Moſuli & Hazæ Metropolitam præfecit*; *& Jaballabum Mardini Epiſcopum ad Metropolitanam Niſibis Eccleſiam promovit* (Hic Eliam ipſum in Patriarchatu excepit eodem Amro teſte, qui eundem ex Maipheractæ Epiſcopo Niſibenum Metropolitam factum infrà affirmat; ex quo liquet unum eundemque Epiſcopum Mardenſi ſimul & Maipheractenſi Eccleſiæ apud Neſtorianos per ea tempora præfuiſſe:) *& Joannem Moſulanum Hamdunæ Metropolitum creavit*: *Joannem inſuper Epiſcopum Chalatenſem ad Eccleſiam metropolitanam Caſgaræ tranſtulit*, *eique defuncta Sabarjeſum Geſluneuſem Epiſcopum Kimaræ in eadem Sede Caſgaræ ſucceſſorem dedit*. *Eccleſiam præterea S Maris Apoſtoli in Dair-Kona inſtauravit*, *aliaſque Eccleſias & cœnobia reſtituit*. *Præter cæteras autem laudes comitate & urbanitate excelluit*, *& liberalitatem exercuit*, *pecunias ad ſublevandam hominum inopiam & chriſtianæ religionis tuendum honorem profundere ſolitus*. *Variarum inſuper linguarum peritia ornatus fuit*, *& Syriacam præſertim atque Arabicam coluit*: *ſed & medicas ſcientias excoluit*. *Inter cætera ejus opera circumferuntur ejuſdem in feſta & commemorationes Homiliarum liber*, *plurimæque orationes*, *& adhortationes*: *nec non liber Precum Halimiarum* (quæ nimirùm ad matutinum & inter ſeſſiones recitantur, ſic dictæ à nomine Auctoris, qui Abu-Halim appellatur,) *& Epiſtolæ bene multæ de fide ejuſque profeſſione deque Chriſtianæ Religionis veritate*. *Quum autem Eccleſiam optimè rexiſſet*, *deceſſit feria quinta*, *die duodecima Aprilis*, *anno Græcorum quingenteſimo primo ſuprà milleſimum*, *ætatis agens ſuprà annum ſolarem ſexageſimum ſecundum menſes duos*, *dies decem & ſeptem*. *Ejus exequiæ celebratæ fuere nocte feriæ ſextæ*, *hebdomadæ tertiæ à feſta Reſurrectionis*: *ſepultuſque fuit in Oratorio Eccleſiæ regionis tertiæ juxta ſepulchrum Jeſujabi Catholici*: *requiem animabus eorum concedat Deus*, *illorumque nos orationibus adjuvet*. *Eccleſiam porrò rexit annos quatuordecim*, *duos menſes*, *& dies undeviginti*. Anno Græcorum 1487. Chriſti 1176., quo Elias in Patriarcham electus fuit, Dominica tertia poſt Epiphaniam incidit in diem 25. Januarii: Anno verò Græcorum 1501. Chriſti 1190. quo idem Elias obiit, Paſcha celebratum fuit die 25. Martii. Rectè igitur obitus ejuſdem Eliæ ab Amro ponitur die 12. Aprilis feria 5. hebdomadæ tertiæ à Paſchate, idemque Elias rectè ſediſſe dicitur annos 14. menſes 2. dies 19. Totidem enim anni, menſes, dieſque effluxere à die 25. Januarii anni Chriſti 1176. ad diem 12. Aprilis anni 1190. adeoque emendandus Renaudotius, qui Tom. 2. Liturg. Orient. pag. 577. Eliæ ordinationem ad annum Chriſti 1175. conſignat.

Amro conſentit Gregorius Bar-hebræus, qui Par. 3 Chronici Syriaci in Vita Joannis Sarugenſis Jacobitarum Maphriani, de Elia III. Neſtorianorum Patriarcha hæc ſcribit. [illegible]

[illegible]

Anno Arabum ſeptuageſimo primo ſupra quingenteſimum, Dominica, cujus Officium incipit, venite admiremur, hoc eſt, Dominica tertia poſt Epiphaniam, ordinatus eſt Elias Neſtorianorum Catholicus, qui & Aba-Halim, auctor ſcilicet Homiliarum Arabicarum de Feſtis Dominicis, quas perpolito eoque admirabili ſermone conſcripſit. Vir fuit corporis habitudine perfectus, linguâ promptus, verecundus, liberalis, eccleſiaſticarum rerum ſcientia apprimè inſtructus, & in Saracenorum ſermone ſingulari peritia prædictus: idque planè teſtatur ejuſdem oratio, qua exornantur feſta Jacobitarum ſimul & Neſtorianorum in Oriente. Ex urbe Maipheracta oriundus fuit, primùmque Epiſcopus eſt factus, deinde Niſibis Metropolitin, poſtremò Catholicus: idemque Cellam inſtauravit habitabilemque fecit. Adminiſtravit autem rexitque Eccleſiam annos quindecim, deceſſitque nocte feriæ ſextæ, diei tertiæ Aprilis, anno Arabum quingenteſimo octogeſimo ſexto, & ſepultus fuit in Eccleſia regionis tertiæ in urbe Bagdado. Huc uſque Barhebræus: qui quum Eliam *annos quindecim* ſediſſe dicat, de lunaribus Arabum annis intelligendus eſt: ab anno enim Chriſti 1176. quo Elias Patriarchalem dignitatem conſequutus eſt, ad annum 1190 quo in vivis eſſe deſiit, anni Hegiræ fluxere quindecim, minus aliquot menſibus. Quod vero ait eundem Eliam deceſſiſſe *nocte feriæ ſextæ, diei tertiæ Aprilis*, mendum eſt amanuenſis, qui pro *die decima tertia Aprilis*, tertiam ſcripſit. Nam anno Arabum *quingenteſimo octogeſimo ſexto*, qui erat Chriſti 1190. Græcorum 1501. feria ſexta qua Eliam deceſſiſſe Barhebræus, Amrus ſepultum fuiſſe narrat, in decimam tertiam, non tertiam Aprilis incidit.

Golius apud Hottingerum in Biblioth. Orient. pag. 62. de ſtylo, ætate, & ſcriptis hujus Auctoris differens; *Continuæ*, inquit, *Orationis exercitiis jam præmiſſis, pro coronide accedat etiam aliquid ex Chriſtianorum ſcriptis depromptum. Et quidem ex iis, quæ ſtylo ab Hariræo aſarpati formam imitentur. Tales ſunt Homiliæ, Parœneſes, & Liturgiæ quædam, in Academiæ noſtræ Bibliotheca extantes, authore Patriarcha Antiocheno Elia III. qui circa annum Chriſti 1180., quo tempore bellum ſacrum in Palæſtina gerebant Franci, ſe vixiſſe haud uno loco teſtatum fecit. In codico illo hæc prima occurrit in Natalem Domini brevis homilia, ſive allocutio ad Chriſtianos; quam etiam unà cum aliis illis progymnaſmatis olim interpretatus ſui. Non tamen pro genuino adeò Arabicæ linguæ fætu cenſenda eſt, quàm ſi à mero & vero Arabe concinnatam conſtaret. Nam licet Arabicam pro vernacula habuerit idem Patriarcha, tùm & culturæ ejuſdem curam operamque dederit, utriuſque tamen ſpeciminis facta comparatione diſcrimen facilè apparebit: ſcilicet accuratam minus hîc eſſe dictionem; quandoque etiam Syris, aut Meſopotamiis, nec non Chriſtianis peculiarem.* Hæc ille. Verùm de ſtylo Eliæ longè aliter ſentiunt Amrus & Barhebræus, non contemnendi hujuſce rei cenſores: nec elegantiæ ſermonis Arabici detrahit uſurpata quandoque Syrorum Chriſtianorum peculiaris loquutio; præſertim vero quum de rebus Theologicis juxta chriſtianam religionem philoſophandum eſt: ut enim Mahometani, ita & Chriſtiani ſuas hac in re dictiones habent, quæ apud antiquiſſimos Arabas æquè deſiderantur, vel aliter ac hodierno tempore ſumuntur. Quod verò Golius Eliam *Antiochenum Patriarcham* dicit, parcendum eſt homini in rebus ad chriſtianarum Orientis gentium diſcrimen atque hierarchiam ſpectantibus prorſus hoſpiti. Syri enim Melchitæ, Maronitæ & Jacobitæ Antiochenos quidem Patriarchas ſuos vocant; nequaquam verò Neſtoriani, ut ex horum commentariis ſatis perſpicuum eſt.

Renaudotius Tom. 2. Liturg. Orient. pag. 644 Eliam hunc Patriarcham cum cognomine Niſibeno Metropolita confundit. Sic enim ait: *Ita Elias Catholicus eo nomine tertius in expoſitione fidei, quam ſcripſit cum eſſet Metropolita Niſibenus, & in Diſputatione cum Viziro Abulkaſimo.* Atqui auctor Diſputationis cum Viziro Abulcaſemo non Elias Catholicus fuit, ſed Niſibenus alter Metropolita cognomento Barſinæus, ut ſuprà dixi hoc tom. pag. 270. quem inter & Eliam tertium Patriarcham anni ſuprà centum effluxere.

Denique quod Amrus & Barhebræus Eliam quidem patria *Maipheractenſem* faciunt, ipſe verò Elias vulgo *Hadithenſis* dicatur, inde factum exiſtimo, quod Hadithenſi patre Maipheractæ natus educatuſque ſit.

1 Fecit Interpretationes [1], & Epi-
2 ſtolas [2]: ܥܒܕ ܦܘܫܩ̈ܐ ܘܐܓܪ̈ܬܐ.

Item ܬܘܒ

N O T Æ.

1 *Interpretationes.* ܦܘܫܩ̈ܐ, hoc eſt, Homiliæ, ſeù Conciones Arabicæ ab Elia ad populum habitæ, de quibus ſuprà diſſerui. Extant tùm in Bibliotheca Leidenſi teſte Hottingero in Bibl. Orient. pag 62. tùm in Vaticana Cod. Arab. 47. hoc titulo prænotatæ.

كتاب تراجم الاعياد المارانية تاليف الاب الجاثليق البطرك القديس ماريليا الثالث

Liber Homiliarum de Feſtis Dominicis, auctore Patre Catholico Patriarcha ſancto Mar Elia Tertio. Sunt autem ſequentes XX. videlicet.

I. ترجام عيد الميلاد *Homilia de feſto Nativitatis*: de qua hæc Hottingerus in Biblioth. Orient. pag. cit. ترجام عيد الميلاد الاب القديس الجاثليق الفطريرك اليا الثالث المعروف بابن الحديثي *Explicatio feſti Nativitatis facta à Patre ſancto, Catholico Patriarcha Elia III. cognominato Ibn Hadithio. Prodiit ante hac & Latinè & Arabicè ſeparatim; nunc textum cum Verſione dedit celeb. D. Golius, mantiſſam Grammat. Erpen. receus editæ, pag. 249.* Hæc Hottingerus. Eandem ex Arabico latinam fecit & Thomas Gravius, ut liquet ex Catalogo librorum mss. Angliæ Volum. 1. num. 3817. *Expoſitio, ſeù ſermo in Chriſti nativitatem Patris Catholici Eliæ Patriarchæ, Latinè ex Arabico per Thomam Gravium*. II ترجام عيد السيدة الواقع بين الميلاد والدنح *Homilia de feſto Dominæ* (B. M. Virginis) *quod occurrit inter feſtum Nativitatis & Epiphaniam*. III. ترجام عيد الدنح *Homilia de feſto Epiphaniæ*. IV ترجام نصف الصوم *Homilia de medio Jejunii quadrageſimalis*. V. ترجام احد الشعانين *Homilia de Dominica Hoſannarum*. VI. ترجام خميس الفصح *Homilia de feria quinta Paſchatis*. VII. ترجام السبت الكبير *Homilia de Sabbato magno*. VIII. ترجام عيد القيامة وهو القربان الاول *Homilia prima de feſto Reſurrectionis*. IX. ترجام عيد القيامة ماذي *Homilia altera de feſto Reſurrectionis*. X. ترجام عيد السلاق *Homilia de feſto Aſcenſionis*. XI ترجام عيد الفنطيقسطى *Homilia de feſto Pentecoſtes*. XII. ترجام عيد السيدة الواقع في اليوم الخامس عشر من شهر اب *Homilia de feſto Dominæ, quod occurrit die 15. menſis Auguſti*. XIII. ترجام عيد الصليب *Homilia de feſto Crucis*. XIV. ترجام مار فثيون الشهيد *Homilia de S. Pætione martyre*. XV. ترجام الحاكم والارملة *Homilia de Judice & Vidua*, Luc. 18. XVI. ترجام مريم الخاطيه والمعتزلي *Homilia de Maria peccatrice & Phariſæo*. XVII. ترجام ابن الشاطر ويقرا في باعوث نينوى والتوبة ايضا *Homilia de filio prodigo, quæ legitur in Rogatione Ninivitica: nec non de pœnitentia*. XVIII خطبة وعظية عملها في جمادى الاخر سنة خمس وثمانين *Oratio parænetica habita menſe Gemadi poſteriore, anno Hegiræ octogeſimo quinto ſuprà* quingenteſimum. XIX. خطبة وعظية قالها بماردين في بيعة العتيقة سنة خمس وسبعين *Oratio parænetica habita in urbe Mardin in Eccleſia vetere, anno* Hegiræ *ſeptuageſimo quinto* ſuprà quingenteſimum. XX خطبة للملاك *Oratio ad Sponſalia*. Aliæ ejuſdem argumenti *Orationes* Arabicæ extant cod 5. 8. & 30 Tom 2. Bibl noſtræ pag 488. & 504. *Orationes II. dicendæ ad monumentum*, cod. 5. Tom. 2. pag. 487. *Paræneſis*, ibid.

2 *Epiſtolas*. Epiſtola parænetica ad Maarnoentes extat cod. 30. Tom. 2. pag 503. hoc titulo prænotata: وعظة تصلح ليليا ابن الحديثي لاهل معرين بظاهر نصيبين *Adhortatio auctore Elia Hadithenſis filio ad incolas Maarni extra Niſibin*. Initium: يا اخوتنا بالحمد المسيح واولادنا في نسبة الايمان الصحيح جماعة المومنين الاطهار

وبعد

1 Item emendavit fecitque Preces 1 Quæ inter Seſſiones, & ad Matutinum *recitantur*.

[illegible]

CA-

وشعب الله وجيلة المختار المبتاعين بالدم الثمين والقاطنين فى القريه المباركة معرين

Fratres noſtri in corpore Chriſti, & filii noſtri in orthodoxa fide, cœtus fidelium electorum, populus Dei ejuſque generatio electa, redempti pretioſo ſanguine, incolæ benedicti oppidi Maarini &c. Adhortatoria eſt de contemptu mundi, deque obſervantia diei Dominicæ, in qua Elias affirmat Annunciationem B. M. Virginis contigiſſe; Maarinenſibus autem præcipit, ut à ſervilibus operibus abſtineant, diviniſque officiis atque ſacræ Liturgiæ interſint.

1 *Preces inter ſeſſiones, & ad matutinum.* Ecchellenſis & Hottingerus perperàm, *Orationes deciſionum judiciorum, & matutini.* Sunt autem preces ab Elia Syriacè compoſitæ, quæ à Syris Neſtorianis ad Officium nocturnum, & matutinum recitantur. Nam in Officio Neſtorianorum, quo Horas Canonicas perſolvunt, triplicis generis Preces Pſalmis Hymniſque interſertæ conſpiciuntur: quædam ſcilicet ad Veſperas, aliæ ad officium Nocturnum, & reliquæ ad Matutinum. Exſtant autem in Cod. Syr. Amid. 8. Tom. 1. Bibl. Orient. pag. 583. Et Nocturnæ quidem Preces, quæ *interſeſſiones* à Sobenſi appellantur, hoc titulo prænotatæ ſunt.

[illegible]

Orationes nocturnæ, & laudationes, & jaculatoriæ, & interſeſſiones. Singulis verò ſive hymnis, ſive Pſalmis totidem ſubjunguntur preces hoc ordine. [illegible]

[illegible]

[illegible]

Primam, ad principium Officii, poſt verſum qui incipit *Ego dormivi*, dicitur hæc oratio, cujus initium; *Tibi dormientium expergefactor. Ad* verſum alterum, *media nocte*, ſubjungitur hæc precatio, *media nocte ſurgimus Domine. Ad principium Officii nocturni, Surgamus Domine abſconditâ Divinitatis tuæ virtute. Altera, Corrobora Domine Deus noſter imbecillitatem noſtram. Tertia, Abſcondita Domine Divinitatis tuæ virtus. SESSIO PRIMA Ad* Pſalmum, *Beatus vir*, precatio, *Dignos nos effice Domine Deus noſter, ut virtutum opera perſequamur. Ad, Verba mea auribus percipe, Intende Domine verbis precum noſtrarum. Ad, Domine Dominus noſter, Tibi Domine Dominus noſter. Ad, In Domino ſperavi, Spem tuam confirma in nobis Domine. Ad, Domine quis, Dignos nos effice Domine Deus noſter. Ad, Diligam te, Uberibus miſerationibus. Ad, Cœli enarrant, Tibi, qui omnibus in eſſentia abſconditus es. Ad, Deus Deus meus, Divinitati tuæ glorioſæ. Ad, Ad te Domine, Ad te Domine Deus noſter. Ad, Tibi Domine, Te Domine invocamus. Ad, In te Domine, Tibi ſpes & refugium noſtrum. Ad, Laudate juſti, Tibi qui à juſtis glorificaris. Ad, Judica Domine, Tibi Judex, cujus rectum judicium. Ad, Noli æmulari, Tibi bone & ſuavis. Ad, Domine ne in furore tuo, Ne corripias nos Domine in ira tua. Ad, Beatus qui, Tibi dives in charitate. Ad, Deus audivimus, Tibi creator, & benefactor noſter. Ad, Omnes gentes, Tibi Rex decore. Ad, Deus deorum, Tibi Deus deorum. Ad, Dixit impius, Tibi impiorum perditor. Ad, Miſerere mei, Miſerere noſtri Domine Deus noſter. Ad, Eripe me ab homine, Eripe nos Domine Deus noſter Ad, Dominum expectat, Te Domine expectans animæ noſtræ Ad, Te decet, Tibi Domine laudem offerimus. Ad, Exurgat Deus, Exuberent Domine Deus noſter miſerationes. Ad, Salvum me fac Domine, Tibi qui vitam noſtram tua clementia cuſtodis. Ad, In te Domine ſperavi, In te Domine ſperamus. Ad, Deus bonus, Tibi longanimis. Ad, Gratias agimus tibi, Gratias agimus Domine noſter miſerationi gratiæ tuæ. Ad, Popule meus attende, Tibi ſapiens director. Ad, Deus venerans, Salvum fac populum tuum Domine. Ad ſeſſionem, Tibi theſaurus beneficiorum. Poſt concionem, Qui juſtorum preces audis. Altera, Tibi precum exauditor SESSIO SECUNDA Ad, Deus ſtetit, Tibi Rex regum. Ad, Benedixiſti Domine, Placeat tibi Domine precatio ſervorum tuorum. Ad, Fundamenta ejus, Confirma Domine fundamenta Eccleſiæ tuæ. Ad, Miſericordiam Domini, Effunde ſuper nos Domine miſerationes tuas. Ad, Domine refugium, Tibi omnipotens. Ad, Dominus regnavit, Tibi adorande & glorioſe. Ad, Laudate Dominum, Canticum Domine novum. Ad, Dominus regnavit iraſcantur, Tibi qui ſedes ſuper currum Cherubim Ad, Domine exaudi, Qui debita peccatorum dimittis. Ad, Benedic anima mea, Tibi creator naturarum omnium Ad, Confitemini Domino, Tibi confiteamur Deus noſter bone. Ad, Confitemini Domino, in ſæculum, Confiteamur gratiæ tuæ. Ad, Confitemini Domino, dicant, Gratia tua Domine quæ à ſæculo eſt. Ad, Deus laudis meæ, Libera Domine populum tuum ab impiis. Ad, Beatus vir, Concede nobis Domine, ut tui ſimus. Ad, Dilexi, ut audiat, Miſerere noſtri Domine Deus noſter. Ad, Beati, Tibi bone qui bonis benefacis. Ad Canticum, Deprecatio noſtra placeat tibi. Ad Feriales, Placeat tibi Domine Deus noſter deprecatio tenuitatis noſtræ. Poſt Concionem, A te qui plenus miſerationibus es Altera, Benedictæ, adorandæ, ſuperexaltatæ, & incomprehenſibiles miſerationes. Inter Seſſiones, Qui januam tuam pulſantibus aperis. SESSIO TERTIA, quæ Catholici appellatur. Ad, In ſæculum es, Tibi Ens principii & finis expers. Ad, Ad Dominum quum tribularer, Te Domine in tribulationibus noſtris invocamus. Ad, In convertendo, Converte nos ad te. Ad, Memento, Tibi ſpes juſtorum. Ad, Confitemini Domino, quoniam bonus, Deus noſter bone. Ad, Domine probaſti me, Tibi ſcrutator cogitationum. Ad, Voce mea ad Dominum, Te Domine invocamus. Ad, Exaltabo te, Tibi

Rex

Rex regum. Ad, Lauda Jeruſalem, Exaudi Domine Eccleſiam tuam. Ad, Tunc, Tibi qui in altiſſimis habitas. Ad, Attende cœlum, Atteude Domine verbis precum noſtrarum. Ad, Ego quoque, Tibi juſte æmulator. Ad Antiphonas Jejuuii, quæ iu hebdomadis dicuntur, in quibus nullæ lectiones ſunt, prima, Naturæ tuæ abſconditæ & incomprehenſibili. Altera, Tibi qui eſſentia tua omnibus abſconditus es. Tertia, Tibi qui eſſentia tua abſconditus es.

Quæ verò Preces *ad Officium Veſpertinum* recitantur, in eodem Cod. Syr. Amid. 8. nocturnis præmittuntur in hunc modum.

[illegible]

[illegible]

Primùm ad Veſperas uniuſcujuſque diei, Confiteamur Domiue divinitati tuæ, & adoremus dominationem tuum. Iu primis feriis, & feſtis Domiuicis, Confiteamur Domine divinitati tuæ in laudibus. Orationes ad, Sicut incenſum, in primis feriis, Nomini magno & terribili. In commemorationibus, Tibi bone & ſuavis Ad, Tibi Domiue, Et pro omuibus beneficiis tuis. Poſt, Tibi Domine, Tu es Domine Ad, Domine iuvocavi te, miſerationi tuæ Domine Deus noſter. Poſt, Domine invocavi te, Exaudi Domine Deus noſter. Poſt concionem, Tibi Domine Deus fortis commendamus. Orationes ad, Sanctus, iu primis feriis & feſtis, Tibi ſancte qui natura ſanctus es. In diebus ferialibus, Sanctus, & glorioſus & fortis. Poſt, Inclinate capita veſtra, Quumque animæ noſtræ uni fidei conſentiant. Orationes principii poſt Cantum, ab Annunciatione ad Jejunium, Admirabili tuæ Domine diſpenſationi. Iu diebus ferialibus, in jejuuio, & iu æſtate, Propitius eſto nobis clementiſſime. In hebdomada Apoſtolorum, & in commemoratioue, Deprecatio Domine ſanctorum Apoſtolorum. Pro Cruce, Maneat Domiue tranquillitas tua in omuibus muudi partibus. In dedicatione Eccleſiæ, Confirma Domine fundamenta Eccleſiæ tuæ. Pro S Maria, Deprecatio Domine ſanctæ Virginis. Pro Joauue Baptiſta, Deprecatio Baptiſtæ. Pro Patre noſtro, Oratio, deprecatio, ſupplicatio & interceſſio Patris noſtri. Pro Defunctis, Suſcita Domine defunctos noſtros Pro Martyribus & Confeſſoribus, Precibus Martyrum Domine qui dilexerunt te. In fine Officii Veſpertini, Nomen tuum ſanctum Domine Deus noſter glorificetur. Altera, Benedicta Domine tua divinitas. Poſt Martyres, Tibi qui Eccleſiam tuam exaltas. Altera, Precibus Sanctorum tuorum Domine noſter. Pro ſuffragio, Suffragium Domine miſerationum tuarum. Abſolutiones, Benedictiones, ſeù Clauſulæ, quæ in fine Officii dicuntur, *Dextera dominatiouis tuæ Pater noſter, qui es iu cœlis. Altera, Glorificetur nomen Dei. Altera, Deo gloria. Altera, Deus uuiverſorum Dominus, qui laudes ſuas in ore noſtro dedit. Altera, Deus univerſorum Dominus, cujus iu domo congregati ſumus.*

Quæ denique *ad Officium matutinum* ſive ab Elia Tertio, ſive ab aliis compoſitæ dicuntur, exſtant in eodem Codice Syriaco 8. Amidenſi, hoc titulo & ordine.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Preces ad Matutinum Feſtorum, editæ à Patre noſtro ſancto Mar Elia tertio Catholico. Primùm in Feſto Nativitatis, initium, *Tibi Fili abſcondite à ſæculo, qui natus es ex Patre ſine tempore &c.* Altera de Nativitate, ab eodem emendata. *Tibi Fili æterne ac temporalis.* In commemoratione Sanctæ Mariæ, ejuſdem Mar Eliæ. *Tibi magna ac æterna lux.* Altera de Sancta Maria, auctore Mar Scialita Rheſinenſi *Deus univerſorum Domine, qui ineffabili gratia tua.* In feſto Epiphaniæ, emendata à Mar Elia. *Tibi Rex Regis filius, & lumen de lumine.* Altera de Epiphania. *Tibi magna luminarium lux* Feria ſecunda Rogationis Ninivitarum ad primam Seſſionem, ejuſdem religioſiſſimi Mar Eliæ. *Tibi fons bonitatis.* Altera ejuſdem. *Tibi mare exundans & immenſum.* Ad ſecundam Seſſionem feriæ ſecundæ Rogationis, ejuſdem Mar Eliæ *Virga tua, Domine Deus noſter.* Altera. *Surſum attolle Domine Deus noſter deprecationem tenuitatis noſtræ ad cælum ſanctuarii tui.* Ad primam Seſſionem feriæ tertiæ Rogationis, auctore Mar Scialita. *Eja Domine Deus miſericordiæ.* Altera auctore Mar Georgio Arbelenſi. *Deus Deorum, quare dereliquiſti nos.* Ad ſecundam Seſſionem feriæ tertiæ Rogationis, auctore Mar Elia Niſibeno. *Tibi, oſtium magnum, quod pereuntibus apertum eſt.* Altera *Deus univerſorum Domine.* Ad primam Seſſionem feriæ quartæ Rogationis, auctore eodem Elia Niſibis Epiſcopo. *Tibi magnum ſcientiæ mare.* Altera. *Exaudi*

affi-

Digitized by Google

CAPUT CXCV.

Jeſujabus Epiſcopus Niſibis.

1 Mar Jeſujabus [1] Bar-Malchon
Sobenſis habet Quæſtiones
2 Grammaticas, & Orationes [2],
Et

ܡܪܝ ܝܫܘܥܝܗܒ ܒܪ ܡܠܟܘܢ
ܨܘܒܝܐ ܐܝܬ ܠܗ ܫܘܐܠܐ
ܓܪܡܛܝܩܝܐ : ܘܨܠܘܬܐ :
ܘܐܓܪܬܐ :

afflictorum clamorem. Ad ſecundam Seſſionem feriæ quartæ Rogatioois. *Fons miſerationum iadeficiens*. Ad abſolotionem & benedictiooem quæ incipit his verbis, *Amen, Beuedic Domine*, auctore Mar Elia Niſibis. *Beuedic Domine populo tuo te invocanti*. Io commemoratiooe Saoctorum, ejuſdem Mar Eliæ Catholici. *Tibi Sol minimè ſphæricus*. Altera, ejoſdem Mar Eliæ. *Tibi lux & filius lucis*. Ad feriam ſextam Defunctorum, ejuſdem Mar Eliæ. *In die illa magna ac tremenda Domiae*. Altera. *Quum mundus ceſſabit*. Item Preces pro Dominica ingreſſus Jejuoii. *Tibi Deus noſter bone & Rex noſter miſericordiarum pleue*. Altara. *Deus auiverſorum Domine, qui propter magnam tuam charitatem*. Pro feria ſecunda majoris hebdomadæ. *Suſcipe Domine Deus noſter*. Altera *Lux glorioſa*. Altera pro Dominicis Jejunii auctore Mar Georgio Arbelæ Epiſcopo. *Concede aobis Domine Deus noſter*. Altera religioſiſſimi Eliæ Catholici. *Suſcipe Domine Deus noſter purum ſervorum tuorum jejunium*. Io feſto Hoſaonarum, Mar Eliæ. *Tibi Rex æterne*. Altera ejuſdem. *Tibi Rex decore & glorioſe*. In magoo feſto Reſorrectioois, ejuſdem Mar Eliæ. *Tibi Sol æterne qui à ſæculo*. Altera ejuſdam. *Tibi lux æterna & nequaquam humana*. In faſto Aſcenſionis, ejuſdem Mar Eliæ. *Tibi oriens glorioſe ex alto*. Altera ejuſdem. *Tibi glorioſe & fortis*. Io feſto Peotecoſtes, ejuſdem. *Tibi, abſcondita & beata natura*. Altera, auctore religioſiſſimo Paulo Anbaræ. *Tibi eas æteraam Deus*. Oratio Adorationis in Liturgia, auctore Mar Elia. *Tibi natura abſcoudita & excelſa*. Altera ejuſdem. *Benedictus es qui in terreſtrè Eccleſia tua adoraris*. Io feſto Transfigurationis, emendata à Mar Elia. *Eja Domiue Deus aoſter, aperiantur fores*. Altera. *Suſcipe Domiae Deus noſter tenue aoſtrum miniſterium*. In feſto Crucis, religioſiſſimi Mar Eliæ. *Tibi mare abſconditum & immenſum*. Altera ejuſdem. *Tibi Sol loco nequaquam definitus*. In dedicatione Eccleſiæ, auctore Presbytero Abulezzo Chadri. *Tibi mare myſteriis imperceptibile*. Altera ejuſdem. *Domine Deus virtutum, qui ſedes ſuper Cherubim*. *Abſolutæ ſunt ope Domini ac Dei noſtri Jeſu Chriſti Preces Abu-Halimi*, hoc eſt, Eliæ III. *Et laudes Deo*. Hacteous ex Cod. Syr. Amid. 8. Porrò eædem ferè Preces exſtaot in Codicibus Syriacis Amid. 1. & 10. Tom. 1. Biblioth. Orient. pag. 581. & 583. & in Cod. Syriaco 1. Tom. 2. pag. 488.

1 *Jeſujabus* Malchonis filius, Sobæ ſeù Niſibis Epiſcopus à Jaballaha hujus oominis ſecundo Patriarcha, qui Sobenſem Eccleſiam antea rexerat, ordinatus fuit anno Græcorum 1501. Chriſti 1190. idemque trigeſimo ſecundo poſt anno Sabarjeſum ejuſdem Jaballahæ ex fratre nepotem ac in Sede Patriarchali ſocceſſorem anno Græcorum 1533. Chriſti 1222 ordinavit unà cum cæteris Metropolitis & Epiſcopis, quos ex Amro enumeravi Tom. 2. pag. 453. Sub altero Sabarjeſu Meſſiæ Bagdadenſis filio daceſſit, ſubſtituto in ejus locum Machicha, quem anno Græcorum 1568. Chriſti 1257. ex Metropolita Niſibis io Patriarcham electum fuiſſe ex eodem Amro dixi Tom. cit. pag. 455. Fuit & Jeſujabus alter ejuſdem Niſibenæ Sedis Metropolita, quem Amrus refert anno Græcorum 1403. Chriſti 1092. ordinationi Machichæ Patriarchæ interfuiſſe. Vide Tom. 2. pag. 448.

2 *Orationes*. Jeſujabi *Fides* refertur ab Amro in libro Theologico, cui *Turris* titulum impoſuit. Extat autem Arabicè in cod. 41. Tom. -. Biblioth. Orient. pag. 509. quæ quum planè orthodoxa ſit, à nobis oequaquam prætermittenda eſt, ut hinc pateat, in expooendo Incarnatioois myſterio mirum quantum Neſtoriaoi ioconſtantes fueriot. Sic autem ſe habet. امانة يعتقدها النصارى السريانيون المشارقة من انشا الاب القديس ايشوعياب مطران نصيبين المعروف بابن ملكون قدس الله نفسه وطهّر روحه ورزقنا بركة صلاته امين . اقول انا البايس ايشوعياب المطران برسم نصيبين وهوركيابها ان اعتقادى وامانتى فى السيد المسيح انه الاه كامل وانسان كامل ابن واحد هو ابن الله وابن البشر شخص واحد . وانه لم يكن انسانا ثم اتحد باللاهوت لكن كل جزء من البشرية لم يوجد الا متحدًا باللاهوتية وان مريم العذرى ولدت الاهًا كاملا وانسانًا كاملا ابنًا واحدًا هو الرب المسيح . وان هذا الاتحاد

الاتحاد لم يكن عرضيًا يمكن فيه المفارقة لكن باق دايمًا . وان خواص الطبيعة اللاهوتية وخواص الطبيعة الناسوتية موجودة فى المسيح الواحد فما بناسوته المتحدة . ولم يزل الاتحاد باقيًا فيه . لانه كان متحدًا وهو على الصليب وفى المقبرة المقدسة . وفارقت النفس الجسد فى الموت ولم تفارق اللاهوت الناسوت لكن كان الاتحاد باقيا باللاهوت فى النفس المفارقة للبدن وفى البدن الذى قبل الالام . ومبدا الاتحاد انما كان اذ بشر ملاك الرب لمريم السيدة واذعنت له وامنت الى قوله وقالت ليكن لى كقولك . فوقع الاتحاد بين لام ليكن الى كاف كقولك . ومع قولنا ان مريم ولدت المسيح معناه انها ولدت الله الابن احد اقانيم الثالوث المتحد بالبشرى الذى قال فيه الانجيل المقدس انه ابن داود وابن ابراهيم وهو ابن واحد لمريم العذرى ولله الاب . وقولنا مريم ولدت المسيح هو قولنا مريم ولدت الله ولكن بشرط انه الله الابن المتحد بالبشرية . واللفظ عبارة عن المعاني . ولفظه المسيح عبارة عن الاله الكامل والانسان الكامل . واما لفظة الله تعالى فتطابق الثالوث المقدس وتتضمن الابن وتتضمن روح القدس . فاذا قلنا مريم ولدت الله يتخيل الجاهل انها ولدت اما الثالوث المقدس او روح القدس ما لم نفسّر بانها ولدت الله الابن المتحد بالبشرية . واذا احتاج الى التفسير فالله الابن المتحد هو المسيح بلفظ واحد . فصار قولنا مريم ولدت المسيح لفظة واحدة وجيزة مطابقة للاهوت والناسوت مثل مطابقة لفظة الله للثالوث المقدس . فالمسيح اذن مسيح واحد ابن واحد ذو طبيعتين لاهوتية وناسوتية شخص واحد فرصوف واحد . هذا ما نعتقده ونراه انا وجميع اهل ملتى النصارى المشارقة . ولله المجد والحمد والتسبيح امين

Fides, quam profitentur Chriſtiani Syri Orientales, conſcripta à ſancto Patre Jeſujabo Metropolita Niſibeno, cognomento Ben-Malchon, cujus animam ſanctam efficiat ſpirituumque puriſicet Deus, nobiſque precum ejus benedictionem largiatur, Amen. Ego pauper Jeſujabus Niſibenſis Eccleſiæ ejuſque provinciæ Metropolita hanc profiteor fidem in Chriſtum Dominum, & credo eum eſſe Deum perfectum & hominem perfectum, unum Filium, eundemque filium Dei & filium hominis, unam perſonam. Neque verò hominem antea fuiſſe, deinde unitum Divinitati, ſed quamlibet humaaitatis partem unquam exſti tiſſe, niſi unitam diviniiati. Mariam porrò Virginem Deum perfectum hominemque perfectum, Filium unum, qui eſt Dominus Chriſtus, peperiſſe. Hanc autem unionem non fuiſſe accidentalem ſeparationi obnoxiam, ſed permanentem atque perpetuam. Proprietates etiam naturæ Divinæ atque proprietates naturæ humanæ in uno Chriſto exiſtere; quæcumque videlicet inſunt humanitati ejus unitæ. Neque verò aliquando Unionem defeciſſe: quoniam Unionem retinuit etiam in cruce, & in ſancto ſepulcro. Et animam quidem à corpore per mortem ſeparatam fuiſſe; Divinitatem autem ab humanitate minimè ſeparatam, ſed Unionem Divinitatis cum anima à corpore ſejuncta, & cum corpore quod paſſionem ſuſceperat, perſeveraſſe. Initium porrò Unionis factum fuiſſe, quum Angelus Domini Dominæ Mariæ nunciavit, ipſaque eidem annuit, ejuſque verbis conſenſit, dicens, Fiat mihi ſecundùm verbum tuum. Unionem itaque contigiſſe eo ſpatio, quo cæpta & abſoluta ſunt prædicta verba, Fiat mihi ſecundùm verbum tuum. Quod autem dicimus Mariam Chriſtum peperiſſe, id hunc facit ſenſum, illam nempè peperiſſe Deum Filium unum ex perſonis Trinitatis unitum humano (hoc eſt, humanitati, ut ex antecedentibus & conſequentibus liquet, videturque mendum Amanuenſis, qui البشرى *humanam*, pro البشرية *humanitate* ſcripſerit.) *de quo ſanctum Evangelium dixit, eſſe filium David & filium Abrahæ: idem enim eſt unuſque filius Mariæ Virginis & Dei Patris. Quod itaque dicimus Mariam peperiſſe Chriſtum, idem eſt ac ſi dicamus Mariam peperiſſe Deum, quatenus tamen Deus Filius eſt humanitati unitus. Et voces quidem ſenſus indicant. Vox autem CHRISTUS ſignificat Deum perfectum & hominem perfectum: vox verò DEUS excelſus, ad ſanctam Trinitatem communiter refertur, & Patrem atque Filium ac Spiritum ſanctum complectitur. Quare quando dicimus Mariam peperiſſe Deum, ſuſpicabitur inſipiens illam peperiſſe aut ſanctam Trinitatem, aut Patrem aut Spiritum ſanctum: nec planè ſignificamus eam peperiſſe Deum Filium unitum humanitati. Quare expoſitione indiget. Deus autem Filius unitus, Chriſtus eſt unico vocabulo expreſſus. Hinc factum eſt, ut dicamus Mariam peperiſſe Chriſtum unico vocabulo complectente divinitatem & humanitatem, ſicut vocabulum Deus ſanctam Trinitatem complectitur. Chriſtus itaque eſt unus Chriſtus, unus Filius, habens duas naturas divinam & humanam, una perſona, unum proſopon. Hoc tandem eſt, quod profitemur & credimus ego, & omnes gentiles mei Chriſtiani Orientales: Deo autem ſit gloria, laus, & hymnus Amen.* Nimirùm doctiores Syri ſive Monophyſitæ ſive Neſtoriani, Theologicarum rationum pondere convicti, catholicam veritatem ſine ambagibus aliquando confeſſi ſunt. Quod autem in eadem illa fide ſeipſum, ſuoſque ſectarios ſemper & ubique vixiſſe Jeſujabus ait, id verò non modo certis documentis demonſtrare nequit, ſed etiam ex propriis ipſius ſcriptis contrarium oſtenditur: Neſtorianum enim dogma

in

¹ Et ¹ Epiſtolas, cum Canticis. ܐܓܪ̈ܬܐ ܥܡ ܥܢܝ̈ܬܐ.

CA-

in Apologia adverſùs Ignatium Jacobitarum Patriarcham ex profeſſo defendit, ut ex ſequentibus liquet.

1 *Epiſtolas. Epiſtola* Arabica *ad Saidum Diaconum*, ſeù Apologia pro Neſtorianis *adverſùs Ignatium Syrorum Jacobitarum Patriarcham*, extat in Cod. Arab. Vat. 49. à fol. 222. cujus ſcribendæ occaſio hæc fuit. Ignatius David, qui ex Maphriano in Jacobitarum Patriarcham anno Græcorum 1533. Chriſti 1222. electus fuit, epiſtolam dederat ad Saidum Neſtorianum Diaconum & in Bagdadenſi aula ſcribam, in qua Syros Neſtorianos tamquam ſectam nuper exortam traducebat. Saido verò Ignatii literas ſibi tranſmittenti reſponſionemque ad ejus objecta poſtulanti, Apologiam hanc Jeſujabus conſcriptam mittit, hoc uſus exordio.

بســـم اللــــه الحى المحـــيـــى

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ورد الكتاب الكريم الصادر عن الريس الاجّل الشماس الومن المتقدم فى الامانة الارثدكسية المخصوص بالعقيدة الصادقة الفطرومية وجيه الدولة فخر الكتّاب سعيد حرس الله فى درجات العلى علوه وادام دوام عالم السما سموه واسبغ عليه نعمه وكمّل لذيه قسمه بصلوة السيدة الطاهرة والدة السيد المسيح وشفاعة رسول المشرق مار مارى السليح امين . فقبلته وقبّلته وفى محل كتب التنزيل انزلته ووقفت من فحواه على جميع معناه وشكرت همّة جميعه على صادق امانته وسالت الله مزيده من فضله واحسانه بطوله وامتنانه وكان ورد معه المكتوب الى سيادته من الاب البطرك الكبير العالم الفاضل القديس مار اغناطيوس اليعقوبى ادام الله قدسه ونوّر ببوارق الحق نفسه ليصمن ما اقتضاه راى افضله وتبيينه . ولما وقفت على مضمون اسطره : اخذنى العجب من معانيه ومصادره كيف صدرت تلك الالفاظ والمعاني الطفيفة عن مثل مثله من ارباب الرتب الشريفة . وهو بسعادته التمس من يومى الكلام بما عندى عما قذف به هذا الاب القديس اهل مذهبنا خبطًا وبهتانًا وادعاه فيهم ظلمًا وعدوانًا وان اورد فيه ما تصل فيه المعرفة اليه وان لم يكن المقصود بذلك الرد عليه اذ

ليس للاصغر من المتكهنين الرد على الاكبر فى قوانـيـن الـديـن الخ

In nomine Dei vivi & vivificantis. Jeſujabus humilis Metropolita Sobæ & Armeniæ ſalutem dicit caſtitati tuæ, precaturque, ut firmus & immobilis perſiſtas in veritate fidei tuæ Amen. Pervenit dulciſſima epiſtola tranſmiſſa à nobili principe, fideli Diacono, Orthodoxæ fidei vindice, veræ Petri religionis cultore, primario Aulæ miniſtro, Scribarum decore, Saido. Conſervet, oro, Deus excelſam ipſius dignitatem, perpetuamque ac ſtabilem inſtar cæleſtis ſæculi reddat, ſuaque ſuper eum beneficia effundat, ſuorumque ipſum chariſmatum ubertate cumulet atque perficiat, precibus Dominæ immaculatæ matris Chriſti Domini, & interceſſione Apoſtoli Orientis ſancti Maris Apoſtoli, Amen. Epiſtolam, inquam, accepi, & complexus ſum inſtar divinitus inſpiratæ Scripturæ: quumque eam perlegiſſem, comprehenſoſque in ipſa ſenſus percepiſſem, in laudes auctoris prorupi propter ſinceram ipſius fidem, Deum enixè rogans, ut uberiores eidem gratias largiatur. Simul autem accepi & tranſmiſſam ad ejus Dominationem epiſtolam à Patre Patriarcha magno, docto, præſtante, ſancto, Domino Ignatio Jacobita, cujus ſanctitatem Deus conſervet, animamque radiis veritatis illuſtret, ut quod ſibi ejus præſtantia demonſtrandum ſuſcepit, id aſſequatur. Quum verò incluſos ejus verſibus ſenſus attentè inſpexiſſem, miratus ſum, quod talia tamque inepta verba tanto tantaque dignitate prædito viro exciderint. Ejus itaque, quem ſuprà laudabam, viri beatitudo imbecillitatem meam rogavit, ut quæ ab hoc ſancto Patre adverſùs noſtræ religionis homines injuria & ex ſola ſimultate oppoſita ſunt, ad ea pro viribus, & quantum facultas ingenii mei patitur, reſponderem: quam certè provinciam non eo fine ſuſcepi, ut homini contradicerem, quum inter eos, qui Sacerdotio initiati ſunt, per ſacros canones nequaquam liceat minori majorem inſtituta diſputatione impugnare &c.

Pergit referre, Saidi precibus ſe victum, ad conſcribendam præſentem Apologiam animum applicuiſſe: Adverſarii verò objectiones ad tres claſſes reducit; inquiens:

ولان سداده كثّر التماس المطلوب وجعله من المرغوب فيه المحبوب اقتضى قانون المحبّة الشروع فيه طاعة لمحبّته ولو انكشف ما ستره الله من مناقصى برحمته . بل ليس نصّ الكتاب مما يحسن وضع لفظه ليوخذ حيثيه فى نقصه . لكنى القّق من معانيه ما رايته معراه واتكلّم فيه بايد من الرب ما اعطاه . فمنها قوله ان امانة النساطرة محدثة وليست قديمة سليمية .

ومنها ان ليس للنساطرة؛ ولا دير واحد لان الاديرة قديمة ومذهبهم حادث متجدد . ومنها ان قول النساطرة بالجوهرين والقنومين في المسيح يوجب زيادة في الثالوث . والثالوث لا يقبل الزيادة .

Quoniam verò id à me ejus (id eſt, Saidi) *præſtantia, tamquam ſibi maximè exoptatum, etiam atque etiam popoſcit, charitatis præcepto motus, parendum viro officioſiſſimo duxi; etſi quos Deus imbecillitatis meæ defectus miſericorditer contexerat, hoc pacto in propatulum prodituros cernerem. Verùm non is eſt Epiſtolæ illius* (ab Ignatio conſcriptæ) *textus, ut hic ad verbum referri mereatur, eique confutationem ſubjungi neceſſe ſit: ſed ſummam illius decerpam, meamque Deo juvante reſponſionem, quæcumque tandem ſit, appenam. Ait igitur ille primùm, Fidem Neſtorianorum novam recentemque eſſe, non antiquam & Apoſtolicam. Deinde Neſtorianos nullum habere monaſterium, quum monaſteria quidem antiqua ſint, eorum verò ſecta nuper exorta. Denique Neſtorianos, quum duas in Chriſto ſubſtantias duaſque perſonas dicunt, Trinitati additamentum facere; Trinitas verò additamentum nequaquam admittit.*

Quid ad hæc Jeſujabus dicat, audiamus. Etſi enim multa jactanter, ut ſolent Hæretici, & ſine ullo veritatis fundamento de ſua ſecta ejuſque auctore Neſtorio effutiat; non alienum tamen puto ab inſtituto noſtro ejus verba referre, ut quales ſint populares Neſtorianorum traditiones, ſeù potius errores, Chriſtianus lector agnoſcat, & quantum à centro veritatis aberret qui ab Eccleſiæ catholicæ doctrina recedit. Ad primam igitur Ignatii objectionem ita reſpondet:

اما قوله ان امانة النساطرة متجددة فان كان يشير الى المومنين بالنسطورية التابعين مقالة القديس مار نسطوريس في عصره فليس ذلك متجددًا بالقياس الى الموسومين باليعقوبية . لان زمان نسطوريس اقدم من زمان يعقوب بتسعين سنة . فالنسطورية بذلك اقدم من اليعقوبية . وان اخذ قوله مطلقًا فنسطوريس له نحو ثمانماية سنة . وما هذا عصره لم يكن الان حادثًا وقد كان ايضا معاصرًا لقورللوس المناقض له . فهما متساويان اذن في القدم والحدوث . وان كان يشير الى تسميتنا نحن المشارقة بالنسطورية فانه ان كانت التسمية على زعمه تجددت لنا فالامانة والعقيدة المليحية معنا قديمة جدًّا من عهد المليحيين الذين تلمذوا المشرق لم يغيرها مغير . والدليل على ذلك انه لم يظهر بالمشرق من المنسوبين الى التمسك بمذهب النصرانية من ابدع بدعة في الدين ولا من ادعى دعوى مخالفة جعلها به مذهبا للمومنين ولا ظهر فيه مخالف ديني اجمعت عليه لصنقه مجامع البيعة واحتيج له الى سنهودوسات تجددت بها قوانين الشريعة كما جرى ذلك بالمغرب في سالف الازمان وتغيرت فيه على التراخي اصول الايمان لكن الذي تسلمه المشارقة عن السادة المليحيين ما زالوا عليه الى الان ثابتين . فهو اذن اقدم من ساير المذاهب المنسوبة الى اشخاص بسمة غير السيد المسيح . ومع ذلك فنحن المشارقة لم يكن القديس مار نسطوريس فطركًا لنا . لان فطركنا في ذلك العصر كان مار داديشوع وهو السادس عشر من مار ماري احد السبعين تلميذ مار ادي الذي هو تدي احد الاثنيعشر . وهذا مار ماري هو ناصب كرسي المشرق عن رايه تادي الموافق في تلمذ الجهات المشرقية لمار توما احد الاثنيعشر ايضًا . وفطاركة الغرب قبل ساير المجامع الكاينة به واختلاف المذاهب فيه لما تحققوا صحة امانة المشارقة وكثرة المومنين المحتاجين الى قبول درجات الكهنوت منهم وافقرهم وصلوا اليهم في اقامة الفطرك بالمشرق واعطا مواهب الاسياميذية وكتبوا اليهم بامضا ذلك وقالوا اننا معكم فيه بالروح . وكان سبب هذا التسليم نكابة جرت على قوم من الابا توجهوا الى المغرب لقبول الاسياميذ فاتهموا بالتجسيس لاختلاف الممالك فصلب اثنان من الابا . فاوجبت الشفقة الالهية والمحبة المسيحية اعفا المومنين من اقتحام المشاق والتعرض للهلاك . فصلوا الى الجاثليق بالمشرق ان يكون فطركًا ايضًا . وما زال فطاركة المشرق منذ ذاك ياخذ احدهم عن الاخر هذه الامانة ويتسلمها من بعده الى يومنا هذا . فهي اذن تسليمة قديمة جدًّا . واما حال نسطوريس فانه لما رُتب فطركًا على القسطنطينية كتب المغاربة الى المشارقة اخبروا بولايته وصحة امانته وان روح القدس حل على قداسه حلولًا جليًا . فكرمه المشارقة وقبلوه للاخبار بهذه الحال . ولما وقعت المشاجرة بينه لقورللوس فيما بعد احرم كل واحد منهما واساقفته . ومقالة نسطوريس لما وقف عليها مار يوحنا فطرك انطاكية الذي كان اختير ان يكون حاكمًا في القالتين استحسنها وصوبها واطلقه من الحرم . ومقالة قورللوس لما وقف عليها استهجنها وخطاها

Digitized by Google

وخطاها واوثقه بالحرم . ونسطوريس لشخوصه عن منصبه رغبة في الزهد وهربًا من الشغب صار كالمنفي وان كان مستعفيا . وقورلوس بمعاونة الملكة دام في منصبه مقيمًا على دعوى مذهبه . ومن بعد ذلك لما بلغت المشارقة المقالة المنسوبة الى نسطوريس شاهدوها مطابقة لما تسلّموه من السادة الرسليين . ولعلّها غير ما تدعيه اليعقوبية الان في النسطورية . لاننا شاهدنا اشخاصًا ذو ميزة في اليعقوبية وكتبًا منسوبة الى ايمة منهم وهم يقولون معتقدين بان النسطورية تقول ان اتحاد اللاهوت بالناسوت في السيد المسيح وقع بعد العماد عند حلول الروح وصوت الاب . وهذا ما لا نقوله نحن المشارقة ولا رايناه في الكتب المنسوبة الى نسطوريس ونحن نحرم فيمن يقول هذا القول ويتخذه عقيدة وانما نحن نعتقد ونقول ان الاتحاد وقع منذ البشارة من ملاك الرب للسيدة مريم بظهور السيد المسيح منها عندما اذعنت وامنت وصدقت وقالت ها انا امة الرب فليكن لي كقولك . وهذه عقيدة لنا قديمة رسلية غير متجددة .

Quod autem ait, novam eſſe recentemque Neſtorianorum fidem, ſi quidem de Neſtorianis loquitur doctrinam ſancti domini Neſtorii ſectantibus ejuſque coævis, ea ſanè nequaquam nova appellanda eſt, comparatione præſertim facta cum illis, qui Jacobiticam ſectam tenent: Neſtorii enim ætas Jacobi tempora annis nonaginta antecedit, adeòque Neſtorianiſmus hac ratione Jacobitiſmo antiquior eſt. Abſolutè autem loquendo, jam elapſi ſunt Neſtorio anni circiter octingenti: qui verò ætatem hujuſmodi habet, nequaquam recens dici poteſt. Præterea fuit Neſtorius æqualis Cyrillo ipſius adverſario. Ambo igitur & antiquitate & novitate pares ſunt. Si verò loquitur de Neſtorianiſmi appellatione nobis Orientalibus impoſita, etſi hoc nobis nomen ex ejus ſententia ſerò tandem & nuper adhæſit, fides tamen & Apoſtolica religio antiquiſſima nobis eſt jam inde ab ævo Apoſtolorum, qui Orientem docuerunt, nec ab ullo unquam mutata. Idque ex eo probatur, quod nemo ex iis, qui chriſtiana religione cenſentur, hæreſim ullam in Oriente excogitavit, aut novam contrariamque doctrinam pro vera fidelibus propinavit: nec ullus hæreſiarcha exſtitit, adverſùs quem Concilia Eccleſiæ congregari, ejus ſcilicet impugnandi cauſa, opus fuerit, aut Synodos haberi ad inſtaurandos legis canones, quemadmodum exactis temporibus in Occidente contigiſſe deprehendimus, in quo fundamenta fidei propter relaxationem immutata ſunt: ſed quod Orientales à dominis Apoſtolis traditum accepere, id invariatum uſque in præſentem diem retinent. Hæc itaque ipſorum religio cæterarum omnium antiquiſſima eſt, quæ nomini cujuſpiam inſcribatur, ſi Chriſtum Dominum excipias. Adde, quod ſanctus dominus Neſtorius nequaquam nobis Orientalibus Patriarcha præfuit: noſter enim per ea tempora Patriarcha erat dominus Dadjeſus, ſextus decimus ſcilicet à domino Mari, qui fuit unus ex Septuaginta idemque diſcipulus domini Adæi, ſeu Thaddæi unius ex Duodecim. Hic autem dominus Maris fundator eſt Sedis Orientis, accepta poteſtate à magiſtro ſuo Thaddæo, qui unà cum domino Thoma, uno itidem ex Duodecim, Orientalibus regionibus Evangelium annunciavit. Ad hæc Patriarchæ Occidentis, antequam Concilia ibi congregari, aut ſchiſmata exoriri cœpta fuiſſent, quam veritatem fidei Orientalium compertam haberent, numerumque fidelium eò creviſſe cernerent, ut Sacerdotii Ordines ab eis illos accipere neceſſe eſſet, indulſerunt eiſdem conſenſeruntque, ut Patriarcham in Oriente conſtituerent, qui chirotoniæ munera largiretur: literaſque ad eos hac de re dederunt, quibus ſe ajebant in ſpiritu cum ipſis conſentire. Cauſa autem hujus conceſſionis, calamitas fuit, quam Patres quidam ſubiere, quum Occidentem, ſacros Ordines accepturi, petiiſſent: intercedente enim inter utrumque Imperium ſimultate, velut exploratores delati fuere, & ambo in crucem acti. Tùm verò divina commiſeratio chriſtianaque charitas poſtulavit, ut fideles ab hujuſmodi vitæ diſcrimine inpoſterum eximerentur; ne ſcilicet in pericula ipſi ſponte ruere, vel ab aliis conjici viderentur. Catholico itaque Orientis conceſſere, ut Patriarchalibus ipſe quoque privilegiis gauderet. Nec deſtitere Patriarchæ Orientis ab illo tempore hanc fidem alter ab altero traditam accipere ſucceſſorique veluti hæreditatem relinquere uſque in præſentem diem. Antiquiſſima igitur traditio eſt. Jam ad Neſtorium quod ſpectat, ubi ille Conſtantinopoleos Patriarcha ordinatus eſt, datis ad Orientales literis, collata ſibi dignitate ipſum de fide rectè ſentire, ſanctum præterea Spiritum viſibili ſpecie ſuper ejuſdem Liturgiam deſcendere, Occidentales ſignificarunt. Quamobrem ab Orientalibus ſummo in honore habitus fuit. Quum autem diſſidium poſthæc ipſum inter & Cyrillum exortum fuiſſet, alter alteri anathema dixit. Similiter & utriuſque factionis Epiſcopi. Porrò dominus Joannes Patriarcha Antiochenus, qui Judex illius controverſiæ delectus fuerat, poſtquam Neſtorii atque Cyrilli doctrinam inſpexiſſet, illum quidem laudavit abſolutumque ab excommunicatione cenſuit; Cyrillum verò tamquam falſi dogmatis auctorem, anathemati ſubjecit. At verò Neſtorius, qui à Sede ſua aberat, ſolitudinis amore captus, ut diſſenſiones evitaret, velut exulem ſe habebat, etſi ſpontè abdicaſſet. Contrà Cyrillus Imperatricis ope Sedem cum doctrina retinuit. His ita geſtis, quum ad Orientales Neſtorianum dogma perveniſſet, ipſum compererunt iis prorſùs conſentaneum, quæ à dominis Apoſtolis tradita acceperant: & quidem ab eo alienum, quod modò Jacobitæ Neſtorianis affingunt. Nam doctos quoſdam Jacobitas ejuſque ſectæ primarios viros deprehendimus in libris ſuis affirmantes, Unionem Divinitatis cum humanitate in Chriſto Domino ex Neſtorianorum ſententia poſt baptiſmum, quum ſcilicet Spiritus

deſcendit & vox Patris intonuit, contigiſſe. Hoc autem nos Orientales nequaquam dicimus, neque id in libris Neſtorio adſcriptis uſquam legimus, ſed anathematizamus eos qui hujuſmodi doctrinam tradant aut profiteantur: dicimuſque & profitemur, Unionem tunc contigiſſe, quum Angelus Domini, Dominæ Mariæ naſciturum ex ipſa Chriſtum Dominum annunciavit, ipſaque eidem annuit, creditique ac dixit, Ecce ancilla Domini fiat mihi ſecundùm verbum tuum. Atque hæc noſtra antiqua eſt, & Apoſtolica fides, non nova aut nuper excogitata.

Alterum objectionis caput his verbis refellit.

واماقوله ان ليس لنا اى النسطورية ولا دير واحد لان الاديرة قديمة مليكية وان ايماننا متجدد . فان قدم الامانة المليكية لنا قد تبين ووضح وبقوله ان الاديرة قديمة قد اوجبها لذوى قدم الايمان الذين هم نحن المشارقة . ومما ينافض دعواه بان الاديرة ليس للنساطرة ولا واحد منها هو ما نقوله وذلك ان من ورد الى المشرق وابتنى الاديرة والاعمار الرهبان انما كان القديس اوكين القبطى . وكان قبل ظهور نسطوريس وكورلس وقبل ظهور البدع والمجامع بالمغرب وجمع القديسين بالمشرق كانوا من تلاميذه وتلاميذ تلاميذه وجميعهم كانوا على امانة واحدة وعقيدة واحدة قديمة مليكية تداولها الخلف عن السلف وتداولها التلميذ عن رابه . ومع ظهور البدع بالمغرب واختلاف المذاهب به وتشعب العقايد فيه لم تزل ولا تتقلقل عقيدة واحد من الذين تبعوا ذا اتباع القديس مار اوكين الذين ديرت الاديرة لهم وعمرت الاعمار الى اسمايهم لكنهم ثبتوا على هذه العقيدة المليكية التى حفظوها عن رابهم ايضا ونحن المشارقة عليها . ومع ذلك فان لاكثرهم مكتوبات ترد على المخالفين لهذا المذهب المشرقى الذين من جملتهم مار بابى القديس صاحب هذا العمر الذى كان السبب فى هذه الرسالة . فجميع الاديرة المشرقية اذن انما بنيت من اهل هذا المذهب على اسما القديسين ذوى العقيدة المليكية فبه الراجعين الى فطاركة المشرق فى اوامر الدين المدعوين بالتسمية فى هذا الزمان الى النسطورية الذين عقيدة ايمانهم عن المليكيين . وما زال الرهبان من ايام مار اوكين والى الان على هذه العقيدة وما زالت الفطاركة واحد بعد اخر يجلس على كرسى المشرق وتمضى فيه وفى هذه الاديرة والاعمار الاوامر الدينية وتسلم الى مكانها هذه الامانة وتثبت هذه العقيدة الارثادوكسية وما زال المطارنة منذ اختير مار يعقوب من القديس مار اوكين ومن صاير المومنين لمطرنة نصيبين وحضر فى مجمع الثلثماية والثمانية عشر واتى معه بامانتهم الصحيحة الموافقة لما نحن عليه وسلمها الينا يرث احدهم درجة الاخر ويبشر المومنين بايمانه الى يومنا هذا . وذكر اسما الفطاركة والمطارنة الذين تناول الايمان احدهم عن الاخر موجود فى التواريخ الى الان . فمن هذا ومن حيث لم يقع خلف فى المشرق ولا ظهر به صاحب بدعة فى الايمان قد تبين بان الذى قبله المشارقة من صحة الامانة من السادة المليكيين باق على حاله الى الان بغير تغير . ومن حيث ان مكان هذه الاديرة والاعمار ما زالوا يقبلون درجات الكهنوت والامور الدينية من فطرك المشرق وما زالت الخطبة له فى هذه البلاد المشرقية من نصيبين قد يستدل على انها قديمة لاهل هذا المذهب المتقادم . فبطل اذن قوله بتجدد الامانة وخاب ظنه بان هذه الاديرة ليست لهذا المذهب المشرقى الموسوم بالنسطورية اذ قد تبين انها قديمة لهم .

Quod verò negat, nos, hoc eſt Neſtorianos, ullum habere monaſterium, eò quod monaſteria quidem antiqua ſint & Apoſtolica; noſtra verò fides nova ac recens: jam ſuprà demonſtratum eſt, antiquam nos ſervare & Apoſtolicam fidem: adeoque quum ille monaſteriorum antiquitatem ponit, ea neceſſario illis tribuit, qui antiquam habeat fidem, hoc eſt, nobis Orientalibus. Quod autem ait, ne unicam quidem Neſtorianis eſſe monaſteriam, hinc refellitur, quod monachorum pater cœnobiorumque fundator ſanctus Eugenius Ægyptius fuit, qui in Orientem venit, floruitque ante Neſtorii ac Cyrilli tempora, & priuſquam in Occidente hæreſes exortæ fuiſſent, aut Concilia congregari cœpiſſent. Et ejus quidem diſcipuli diſcipulorumque auditores fuere quotquot in Oriente ſanctitatis gloria refulſerant: iidemque fidem unam doctrinamque unam, antiquam ſcilicet & Apoſtolicam tenebant, ſucceſſori à præceſſore traditam, & à magiſtro ad diſcipulum derivatam. Quamque in Occidente hæreſes emerſiſſent, variaque in eo dogmata ac diverſæ ſectæ prodiiſſent, firmi tamen in illa una fide conſtanteſque permanſere, qui veſtigia ſancti Domini Eugenii ſectabantur, quibus ea cœnobia condita ſunt, nominibuſque eorum inſcripta; eandemque Apoſtolicam doctrinam, quam à magiſtro ſuo acceperant, illibatam conſervarunt, quam & nos Orientales tenemus. Quin etiam plerique eorum ſcripta lucubrationeſque ediderunt, quæ adhuc extant, adversùs eos qui hanc Orientalem fidem impugnant: & inter cæteros ſanctus Dominus Babæus cœnobii hujuſce patronus, cujus gratia hanc epiſtolam conſcri-

ſcribimus. Cuncta itaque Orientalia cœnobia ab hujuſce religionis hominibus condita fuere, nominibuſque Sanctorum nuncupata Apoſtolicam fidem tenentium, qui in rebus ad religionem ſpectantibus Patriarchas Orientis conſulebant; quibus modo Neſtorianorum nomen impoſitum eſt, quorumque fides ab ipſis Apoſtolis deſcendit. Hæc autem fuit monachorum fides à diebus Domini Eugenii uſque in præſentem diem: quo quidem temporis intervallo Thronum Orientis Patriarchæ continuata ſerie rexere, à quibus promulgatæ de religione conſtitutiones Orienti univerſo monachiſque in cœnobiis hiſce commorantibus tradebantur, quo pura omnique errorum contagio purgata fides orthodoxa conſervaretur: ſed & Metropolitæ, ex quo Dominus Jacobus à ſancto Domino Eugenio & ab omnibus fidelibus ad Metropolitanam Niſibis Eccleſiam promotus fuit (qui poſteà Concilio trecentorum decem & octo Patrum interfuit, rectamque eorum fidem, quæ à noſtra minimè diſcrepat, ſecum ferens, nobis cuſtodiendam tradidit,) in Metropoliticis Sedibus alterum alter excipere fidelibuſque fidem annunciare haud deſtitit uſque in hanc diem. Catalogum tùm Patriarcharum, tùm Metropolitarum, quorum alter ab altero fidem accepit, ad præſentem uſque diem in chronicis deſcriptum habemus. Hinc itaque, & ex eo quod nulla in Oriente hæreſis emerſit aut hæreſiarcha exſtitit, palàm fit, Orientales ab accepta ex Dominis Apoſtolis recta fide nunquam receſſiſſe. Quod verò cœnobiorum iſtorum monaſteriorumque incolæ ordines Sacerdotii reſque ad religionem ſpectantes ab Orientis Patriarcha ſemper ſuſceperint, & Patriarchæ ipſius nomen in regionibus hiſce Orientalibus ultra Niſibin proclamatum fuerit, ex hoc, inquam, oſtenditur, eadem cœnobia ad homines hujus antiquæ religionis ab antiquo pertinuiſſe. Falſitatis igitur convincitur quod ait, novam eſſe recentemque Orientalium Neſtorianorum fidem, nec ad eos iſthæc monaſteria ullo pacto ſpectare: quum è contrario demonſtratum fuerit, hæc omnia ab antiquis temporibus ipſos habere.

Subjungit de unione Verbi tractatum, quam ait, non poſt Chriſti baptiſmum, ut Jacobitæ Neſtorianos calumniantur, contigiſſe, ſed eo temporis momento, quo Beata Virgo Angelo nuncianti conſenſum præbuit. Mox de titulo *Deiparæ*, & *Chriſtiparæ* iiſdem ferè verbis diſſerit, ac ſuprà in edita ab ipſo fidei profeſſione. Demùm ad tertium objectionis caput reſpondet, non ex Neſtoriana, ſed ex Jacobitica ſententia Quaternitatem perſonarum ſequi. Hujus tamen reſponſionis priores tantùm lineæ ſuperſunt: cætera avulſis ex laudato Codice Vaticano poſtremis foliis exciderunt.

Porrò multa ſunt, quæ in hac Jeſujabi Epiſtola obſervemus. Primum, quod quum tota Epiſtola Arabicè conſcripta ſit, titulus tamen Syro ſermone exaratus eſt. Sic hodie ſcribere ſolent Patriarchæ & Epiſcopi Syri Maronitæ, Jacobitæ ac Neſtoriani. Et Ignatius quidem Jacobitarum Patriarcha, quem hic Jeſujabus impugnat, Epiſtolam ſuam ad Saidum, quæ tota Arabica eſt, *Syriacis* verbis inchoat & claudit, præmiſſo Arabicè, quod & Jeſujabus facit, Dei nomine, hunc in modum. Titulus Epiſtolæ.

بسم الله الحي المحيي .

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Arabicè. *In nomine Dei vivi ac vivificantis.* Syriacè. *Humilis Patriarcha ſanctam ſalutem, divinam charitatem, preceſque ex anima offert ſeni Abrahamitico* (Saido) *inclyto, electo, & glorioſo, quem Deus, oro, fulciat & adjuvet, Amen.* Tenor ejuſdem Arabicè,

خدمة تعرض الى المجلس السامي .

Munus ſublimi throno ſiſtitur &c. Finis Syriacè. [illegible]

[illegible]

Salute ſancta gaudeat Phedlon dilectus ejus, & reliqui populi & filii Eccleſiæ ipſius, cum ſexcentis ſalutationibus, precibus atque benedictionibus. Eundem ſcribendi morem ſervant Melchitæ, Copti, & Armeni, quando Arabicè ſuos alloqui per literas volunt; nomen enim ſuum Græcè, vel Ægyptiacè, vel Armenicè præponunt: aut certè ſigillo inſculptum, in Epiſtola imprimunt. Quando autem mos hic cœperit, facile eſt conjicere: ex quo ſcilicet Arabica lingua in Oriente & Ægypto pro vernacula uſurpari cœpta eſt.

II. Rectè ait Jeſujabus, Neſtorii tempora Jacobum Baradæum anteceſſiſſe annis nonaginta. Nam Neſtorius anno Chriſti 431 in Synodo Epheſina depoſitus fuit; Jacobus verò Baradæus Severi diſcipulus, magiſtri ſui errores propagare cœpit circa annum 520.

III. Quamquam Jeſujabus dicat, ſe textum Epiſtolæ Ignatii nequaquam referre, ſed ſummam dumtaxat objectionum ejus decerpere; integra tamen Ignatii Epiſtola ad Saidum exſtat in eodem Cod. Vat. Arab. 49., Epiſtolæ Jeſujabi præmiſſa; ſed ſermone Arabico planè rudi & agreſti: ut hinc pateat, Neſtorianos Jacobitis in cultu illius ſermonis longè politiores fuiſſe.

IV. Ait Jeſujabus, quum hæc ſcriberet, à Neſtorio ad ſuam ætatem fluxiſſe annos circiter octingentos: qui ſi addantur anno Chriſti quadringenteſimo trigeſimo primo, quo Neſtorius dejectus fuit, ſummam efficiunt annorum 1231. Ignatius autem Jacobitarum Patriarcha, quem Jeſujabus oppugnat, ab anno Chriſti 1222. ad annum 1253. ſedit, ut dixi tom 2 pag. 480.

V. Ad nauſeam uſque repetit, ſuam Neſtorianam fidem antiquiſſimam eſſe & Apoſtolicam: quod & reliqui hæretici jactare ſolent, ſed oſtendere planè nequeunt, quum novitatis convinci facili negotio poſſint, ex eo ſcilicet quod uniuſcujuſque ſectæ initium poſt Apoſtolica tempora aſſignetur. Neſtoriani certè omnium, qui nunc exſtant, Orientalium hæreticorum, antiquiſſimi ſunt; ſed ab ævo Apoſtolorum longè diſtant, nec eorum doctrinam, quamvis id ſibi fidentius

licen-

Digitized by Google

licentioſque arrogent, ullo pacto teneat. Contendat itaque Jeſujabus de antiquitate eum Jacobitis: at quod ſectam ſuam ab Apoſtolicis temporibus arceſſit, nullamque Chriſtianam gentem Neſtorianis antiquiorem dicit, id verò omninò falſum eſt: Nam Palæſtina & Syria ab Apoſtolis ad fidem converſæ ſunt, antequam Chaldæis Evangelium annunciatum fuiſſet. Præterea Chaldæi ab Antiocheno Patriarcha, ut ipſi Neſtoriani fatentur, & Jeſujabus hic disertè tradit, Epiſcopos ſuos accipiebant: is igitur ipſis antiquior eſt, & dignitate major. Demùm Catholica fides, quæ ab ipſis Apoſtolis ad noſtram ætatem traducta eſt, Neſtorianos errores poſt annum Chriſti quadringenteſimum excogitatos omnino antecedit.

VI. Ait, nullum in Oriente, hoc eſt, apud Chaldæos, extitiſſe unquam hæreticum, qui fidem orthodoxam corruperit, aut quem ſacra Concilia damnarint. Idem argumentum urget multis in locis Sobenſis Ebedjeſus, aliique Neſtoriani ſcriptores: contra quos dicimus, Manetem, & Bardeſanem errores ſuos in Chaldæa, Aſſyria atque Meſopotamia promulgaſſe. Item Meſſalianos, Cuchitas, Marcioniſtas, Arianos, Aëtianos, Sabellianos, Photinianos, Borboritas, Catharos, & Audianos iis in regionibus plurimos fuiſſe, teſtis eſt S. Ephræm in Hymnis adversùs hæreſes, & in Teſtamento. Deinde falſum eſt, Neſtorianos nihil in rebus fidei innovaſſe: nam præter eum, quem à Neſtorio, & Theodori ac Diodori ſcriptis hauſerant, errorem, plures alios ab ipſis poſtea excogitatos fuiſſe, liquet ex Tractatu Adæ Archimandritæ & Eliæ Patriarchæ apud Petrum Strozam in Synodalibus Chaldæorum, & ex iis, quæ in hoc tomo paſſim obſervavi. Item falſum eſt, nullum Concilium adversùs eos coactum fuiſſe: Neſtoriani enim omnes, atque adeò Chaldæi ipſorum ſectatores, disertè damnati ſunt in Conciliis Œcumenicis tertio, quarto, quinto, & ſexto: nec fuit neceſſe, eorum mentionem amplius in Eccleſia Latina vel Græca fieri, qui à Catholicis penitus deſecerant, & in angulum Orientis ſeſe receperant; ſed damnata hæreſi, quam profitebantur, ipſos quoque damnari conſequens erat.

VII. Aſſerit, Dadjeſum, qui tempore Neſtorii Chaldæis præerat, inter ejus gentis Patriarchas ſextum decimum locum obtinere, quum fuerit, juxta recenſionem Amri & Maris, decimus nonus, aut vigeſimus. Sed excuſari poteſt Jeſujabus, quod nonnullos tamquam illegitimos è numero Patriarcharum, ſeù potius Primatum Seleuciæ expunxerit, ut Maanem & Maraboctum ipſius Dadjeſu præceſſores: & quod Thomam Apoſtolum, Sedis illius, ut volunt Chaldæi, unàcum Adæo fundatorem, Achæumque ipſius Adæi ſocium, quos Amrus & Barhebræus tamquam Orientis Primates recenſent, ex Maris ſententia omiſerit.

VIII. Marim Orientis Apoſtolum, Adæi ſeù Thaddæi diſcipulum, & unum ex ſeptuaginta Diſcipulis facit. Idem affirmant Chaldæi ſcriptores omnes: quibus & Jacobitæ hac in re adſtipulantur, ut ex Tom. 2. pag 392 & 394. liquet. Ejuſdem Maris mentio unàcum Adæo & Aghæo occurrit & in optimo vetuſtiſſimoque Codice Mediceo collectionis Canonum Syriacæ, quam Renaudotius Tom.2. Liturg.Orient. pag.95. & 599. laudat & in membrana ante annos ſeptingentos exaratam teſtatur. Græcis tamen & Latinis tàm Maris, quàm Aghæi nomina ignota ſunt, nec ea in Synopſi Diſcipulorum Chriſti apud ipſos cernuntur.

IX. Adæum ſeù Thaddæum Maris magiſtrum, affirmat eſſe unum ex duodecim Apoſtolis. At Maris, Amrus, Barhebræus, & quod caput eſt, Euſebius ex fide archivi Edeſſeni, tradunt eum ex numero Diſcipulorum, non Apoſtolorum fuiſſe. Sed hæc levioris momenti ſunt.

X. Affirmat, Patriarchas Occidentis, ante Synodorum tempora, dignitatem Patriarchalem Chaldæis conceſſiſſe; idque ob eandem cauſam, quæ refertur in ſuppoſititia eorum Epiſtola, de qua ſupra hoc tom. p.54. Verùm epiſtolam illam purum putum eſſe Neſtorianorum figmentum, demonſtravi tomo cit. à pag.57.

XI. Nugatur, quum Spiritum ſanctum ſcribit viſibili ſpecie ſuper Neſtorii oblationem apparuiſſe: hoc ſcilicet commento auctoritatem Liturgiæ Chaldaicæ conciliare contendit, quæ Neſtorii nomen gerit. Verùm de ea Liturgia longè aliter ſentiendum ex Leontio Byzantino, cujus verba produxi hoc tom. pag. 36 Item quod ait Jeſujabus, Joannem Patriarcham Antiochenum delectum fuiſſe judicem cauſæ Neſtorium inter & Cyrillum, hunc autem Imperatricis ope Sedem retinuiſſe; Neſtorium verò ſponte Patriarchatu ſe abdicaſſe; id merum eſt Neſtorianorum commentum ex ſuo ipſorum cerebro excogitatum, à nullo idoneo teſte literis traditum.

XII. Negat Neſtorianos aſſerere unionem Verbi cum humanitate poſt Chriſti baptiſmum contigiſſe: hanc eſſe ait meram Jacobitarum calumniam, nec ejuſce rei veſtigium ullum in libris Neſtorii extare: ſed omnes, qui Neſtorianum dogma tenent, credere, eo temporis momento unionem factam, quo Beata Virgo ait, Ecce Ancilla Domini &c Hac certè in re Jacobitæ Neſtorianos impudentiſſimè calumniantur: nec is Neſtorio, error tributus legitur in Concilio Epheſino.

XIII. Ait, S Eugenium Ægyptium Syris Chaldæis monaſticum inſtitutum tradidiſſe, & cœnobia in regionibus Orientalibus condidiſſe ante Synodorum & hæreſeon tempora, & ante diſſidium, quod Neſtorium inter & S. Cyrillum exortum eſt. Ab eodem, & ab ejus diſcipulis Orientales, & fidem & monaſticam vitam accepiſſe. Eugenii meminere & Maris, & Amrus in vita Papæ, qui S. Simeonis Epiſcopi Seleuciæ & martyris præceſſor fuit: ejuſque diſcipulos in vita Barbaſimæi laudant Joannem & Acham fratres, Jonam, Sabam, & Scialitam. Georgius quoque Varda de eodem Eugenio & ſociis Carmen edidit, quod extat Cod. Syriaco Amiden. 7. Tom. 1. Bibl. noſtræ pag. 582. & Cod. Syr. Amid. 2. Tom. cit. pag. 581. in Officio Feriæ 3. hebdomadæ 1. Annunciationis

legi-

legitur à Chaldæis hymnus de Sanctis, qui anachoriticam vitam in monte Izlenſi coluere, eorumque pater dicitur Eugenius, idemque cum ſociis 72. ex Ægypto illuc adveniſſe. Verùm certum eſt primò, ante S. Antonium monachorum patrem, nec cœnobia, nec cœnobitas in Ægypto aut alibi exſtitiſſe: item certum eſt, Hilarionem in Palæſtinam, & Aonem in Syriam atque Meſopotamiam, alterum Antonii magni diſcipulum, alterum imitatorem, monaſticæ vitæ rationem invexiſſe, ut ex S. Hieron. in vita Hilarionis, & ex Sozom. lib.6. hiſt. Eccl. c.33. patet. Ex his vero propius eſt, ad Aſſyrios & Chaldæos inſtitutum hujuſmodi fluxiſſe, quàm ex ſancto Eugenio, Græcis Latiniſque ignoto monacho, quem ſanè aut Theodoritus in hiſtoria Religioſa, aut Sozomenus cit. lib.6. cap.32 33 & 34. id elogii tribuiſſent, ſi talis tantuſque fuiſſet, uti à Neſtorianis prædicatur. Adde, quod Thomas Margenſis, qui ſæculo nono Chriſtiano hiſtoriam monaſticam Orientis diligentiſſimè perſcripſit, & Izlenſis potiſſimùm atque Bethabenſis cœnobiorum conditum incrementaque accuratè narravit, de Eugenio monachorum Chaldæorum, ut dicitur, patre & Izlenſis ipſius monaſterii primo conditore ne verbum quidem facit, ſed Abrahæ Archimandritæ id totum acceptum refert. Quamobrem Eugenium, ejuſque diſcipulos Joannem, Acham, Jonam, Sabam, Scialitam, alioſque monachos extitiſſe quidem & religioſa vita claruiſſe, libenter Chaldæis aſſentior; eorum enim nominibus inſcripta vetuſtiſſima monaſteria in Aſſyria & Meſopotamia, ab antiquis ſcriptoribus memorantur, & adhuc viſuntur: quod argumento eſt, eadem ab illis condita, vel certè eos ibidem vitam religioſam duxiſſe, ut docti norunt. At verò illum cum ſociis ſub Papa Seleucienſi Epiſcopo ante Nicæni Concilii tempora monaſticam vitam primum apud Chaldæos juxta Niſibin in monte Izlenſi inſtituiſſe, ſuo loco diſcutiam. Theodoritus profectò Eugenii non meminit, etſi ejuſdem loci ac temporis celeberrimum monachum S. Jacobum Magnum, poſteà Niſibis Epiſcopum, ſummis laudibus exornat, quum tamen Jeſujabus Eugenium ipſius Jacobi magiſtrum appellat, ejuſque ad Niſibenſem Epiſcopatum promotorem.

XIV. Affirmat, antiquos illos monachos, Eugenium ſcilicet cum ſociis, eorumque diſcipulos, eandem coluiſſe fidem ac Neſtorianam: id ex libris ab ipſis conſcriptis demonſtrari, quos adhuc extare ait: & inter cæteros Babæum memorat, cœnobii illius fundatorem, de quo tota Jeſujabum inter & Ignatium diſſenſio. Verùm ſi Eugenius ſociique ex Jeſujabi ſententia ſub Papa Epiſcopo Seleuciæ ante Nicænum Concilium floruere, nullo pacto ad Neſtorianam ſectam ſpectare poſſunt, quæ centum poſt annis emerſit. Poſt Neſtoriana tempora quum Barſumas Niſibenus ſociique Eccleſias Orientis atque cœnobia hujuſmodi peſte infeciſſent, tùm verò Epiſcopi & monachi illi errorem ſuum editis libris propugnare cœperunt, ut ex catalogo Sobenſis liquet. Babæus Archimandrita pro Neſtoriana quidem hæreſi ſcripſit, ut dictum eſt ſuprà hoc tom. à pag.88. at nequaquam fundator fuit cœnobii Izlenſis apud Niſibin poſiti, de quo Ignatius Jacobitarum Patriarcha litem Jeſujabo movebat, ſed in ejus præfectura tertius ab Abrahamo fundatore ſucceſſerat, ut ex Thoma Margenſi obſervavi hoc tom. pag.89.

Hæc de Epiſtola Jeſujabi dicta ſint ſatis.

Eidem Epiſtolæ in laudato Codice Arabico Vaticano 49. præmittitur *Tractatus Anonymi adverſùs Mahometanos, Judæos, Jacobitas, & Melchitas*, inſcriptus: كتاب البرهان على صحيح الايمان. *Liber Demonſtrationis de vera fide*. Auctorem Neſtorianum fuiſſe, & poſt annum Chriſti milleſimum vixiſſe, colligitur tùm ex toto libri contextu, in quo Neſtorianam ſectam propugnat; tùm etiam ex eo quod Eutychium Patricidem Alexandrinum Melchitarum Patriarcham, & Severum Mokaffæum Coptum ſeù Ægyptium Aſmonæorum Epiſcopum pluribus in locis memorat: Eutychius autem anno Chriſti 950 obiit, & Severus anno 978. in vivis erat, ut ex Hottingero, Pocockio, & Caveo conſtat. Prætereà Francorum ſeù Latinorum meminit, qui in Syria & Chaldæa ſub Francorum nomine poſt annum Chriſti centeſimum ſupra milleſimum innoteſcere cœperunt. Quamobrem aut Jeſujabo Malchonis filio, aut certè Eliæ ipſius in Sede Niſibena præceſſori librum hunc adjudicaverim; tùm quia eandem materiam uterque Arabicè tractavit; tùm etiam quia Tractatus iſte inter Eliæ & Jeſujabi opera in laudato Codice Vaticano collocatur. Sed ſi operis hujuſce ſtylum accuratiùs obſerves, ad Jeſujabum magis accedere videbis. Quid? quod Jeſujabi, non Eliæ ætas cum Francis, quorum in hoc libro fit mentio, convenit. Nam Elias quidem circa annum Chriſti 1060. atque adeò ante Francorum in Syriam adventum obiit, quum ſucceſſor ejus in Niſibena Sede Ebedjeſus ad annum Græcorum 1374. Chriſti 1063. ab Amro memoretur, ut dixi tom. 2. pag. 447. Jeſujabus verò in vivis erat anno Chriſti 1222 quo Ignatius Jacobitarum Patriarcha ab ipſo per literas impugnatus, illius ſectæ regimen ſuſcepit. Niſi priora ejus libri folia excidiſſent, conjecturis hujuſmodi opus non fuiſſet.

Porrò totum opus in quatuor Partes dividitur: quarum *Prima complectitur capita duo*:

الفصل الاول يتضمن اقامة الدليل على ان الثالوث المقدس اله واحد وليس ثلثة الهة وردا على المسلمين.

Caput I. Demonſtratur ſanctam Trinitatem unam Deum eſſe, non tres Deos. Reſponſio ad Moſulmanos, hoc eſt, Mahometanos. Deſideratur initium. الفصل الثاني يتضمن الكلام في السيد المسيح وردا على اليهود.

Caput II. De Chriſto Domino, adverſùs Judæos.

Ca-

Pars II. complectitur capita quatuor. Caput I. oſtenditur Melchitas & Jacobitas duas eſſe recentes ſectas. الجز الثاني يشتمل على اربعة فصول . الفصل الاول يتضمن اقامة الدليل على ان الملكية واليعقوبية فرقتان محدثتان .

Hìc de Eutychio Patricide Melchita deqne Severo Mokaffæo Jacobita præfatus, quos multas ait in Neſtorianos calumnias congeſſiſſe, ſubjungit hiſtorica ferè methodo infinitas propemodùm ineptias de fide Chriſtiana ad Græcos, quos ubiqne Melchitas & aliquando Romæos appellat, invecta; de primis quatuor Conciliis generalibns; de ioitio, ut ait, Græcorum & Jacobitarum ab Eccleſia defectionis ſub Conciliis Epheſino & Chalcedonenſi; de Maronitis, & Armenis: deniqne de Mahometanis, qnorum tyrannidem ſuprà Romanum Græcumque Imperium viliſſimus aſſentator extollit. الفصل الثاني فى احتجاج قورلوس واشياعه بمواضع من الانجيل والجواب عن ذلك .

Caput II. Reſponſio ad objectionem Cyrilli ejuſque ſectariorum ex locis Evangelii petitam, nimirùm expendit illud Joanois, *Verbum caro factum eſt*. الفصل الثالث فى الرّد على اليعقوبيه . *Caput III. Confutatio Jacobitarum*. الفصل الرابع فى الرّد على الملكية .

Caput IV. Confutatio Melchitarum. Multa adversùs ntroſque congerit, circa perſonam Chriſti, naturas, ſubſtantias, operationes, & voluntates. Sed tria potiſſimùm notanda, quæ ipſis opponit. Primum, ait Melchitas & Jacobitas locum hunc Apoſtoli ad Hebr. c. 2.

هو من دون اله عوض جميع الناس داق الموت .

Ipſe præter Deum pro omnibus hominibus guſtavit mortem, corrupiſſe hoc pacto,

هو اله عوض جميع الناس داق الموت .

Ipſe Deus pro omnibus hominibus guſtavit mortem. Vcrùm ad hanc Neſtorianorum objectionem reſponſio Barhebræi allata eſt à nobis Tom. 2. pag 290. Et in Concilio Diamperenſi corruptio multorum locorum Teſtamenti novi Neſtorianis potiùs opponitur, ut refert Thomas à Jcſu in libro de converſione omnium gentium procuranda pag. 355. Secundo aſſerit in Liturgia Jacobi Fratris Domioi, quam ipſe velut legitimam nequaquam agnoſcit, hæc verba Sacerdotis ad Deum baberi: اذكر مرم التى ولدتك بنعمة ايشوع المسيح .

Memento Mariæ, qaæ te genuit per gratiam Jeſu Chriſti. At neque apnd Græcos, neque apud Syros ea verba in Liturgia Jacobi exſtant. Quamobrem vel pura puta calumnia eſt; vel Jeſujabus in aliquem corruptum codicem incidit. Tertio de Ægyptiis tùm Jacobitis tùm Melchitis fabnlam hanc narrat. Alexandriæ, ioquit, idolum quoddam æneum, quod ميكايل *Michaël* dicebatur, ſumma religione colebant Ægyptii: id poſteà nomini Micbaëlis Archangeli nuncupatum venerari cœperunt, quum Chriſtianam fidem amplexi ſunt. Ità nimirùm nugatur de Angelio, ſeù Templo Angelis dicato, quod ſub Theophilo Patriarcha conditum dicitur: de quo vide io Diſſertat. de Monophyſitis Tomo 2. præfixa §. 4. verbo, *Angelitæ*.

Pars III. Caput unicum, de præſtantia noſtrorum Orientalium, qui Neſtoriani dicuntur: & quod ii, ut aſſerit, in recta fide adeò conſtantes fuerint, ut nullam hæc apud ipſos mutationem aut corruptionem ſubierit: & quid de rebus tùm ad religionem, tùm ad diſciplinam ſpectantibus iidem ſentiant. الجز الثالث يشتمل على فصل يتضمن فضايل اصحابنا المشارقة المنعوتين بالنسطور وانهم مقيمون على ايمان صحيح لا يعترض فيه تغيّر ولا فساد وتبيين رايهم فى فرايض المذهب .

Gentiles ſuos Jeſujabus cæteris Chriſtianis nationibus præſtare affirmat tùm religione, tùm moribus Primum oſtendere conatur ex eo, qood Orientales Chriſtum in eunabulis primi omnium adoraverint; quod iidem ab Apoſtolis fidem nullo alio mediante acceperint, non inſtar Jacobitarum & Melchitarum, quibus religionem ait arbitrio Regum præſcriptam, non Apoſtolorum prædicatiooe traditam: quod nulla in Oriente bæreſis emerſerit: quod deniqne pro Apoſtolica fide ſervanda martyrinm data occaſione ſubierint: atque bìc martyres Jeſujabus laudat, qui ſub Perſis paſſi ſunt, aitque,

وفى جملتهم من نصارى باجرمى مايه الف وثلثه وستين الف انسان قبلوا الشهادة فى وقت واحد .

inter alios martyres, *Chriſtianorum Bagermicarum*, hoc eſt, Garmææ regioois incolarum *centum ſexagiata tria millia exſtitiſſe, qui uno eodemque momento martyrio coronati ſunt*: perinde ac ſi glorioſiſſimi illi martyres, qui ſub Sapore aliiſque aotiquis Perſarnm Regibus paſſi ſunt, ad Neſtorianos aliqua ratione ſpectent. Alterum probare nititur, Cbriſtianarum virtutum exercitationes enumerando, quas omnes apud ſuos exſtare jactanter affirmat: nimirùm legitimam Præſulum ſuorum electiooem, altarium munditiem, jejuniorum puritatem, (ubi fusè de jejunio quadrageſimali diſſerit:) laicorum conjugatorum continentiam, (ubi quoſdam aliarum ſectarum Cbriſtianos ſugillat, duas uxorum titulo, vel ancillas concubinatus nomine, inſtar Mahometanorum, ducentes:) Clericorum io perſolvendis Horis Canonicis obſervantiam, (atque bìc ſeptem Horas hujuſmodi recenſet: صلاة المسا . صلاة الليل . صلاة بكرة : التاسعة . السادسة . صلاة العتمة . صلاة نصف الليل . *Preces ſcilicet Veſperarum, Noctis*,

ctis, *Matutini*, *Nonæ*, *Sextæ*, *Tenebrarum*, *& mediæ noctis*: quum tamen ex ipſis Neſtorianorum Officiis conſtet, eos præter Veſperas, Nocturnum, & Matutinum, nullas alias Horas celebrare, ut ſuo loco dicam: nec ſatis intelligi queat, quid ſint & quàm inter ſe diſtinctæ *Preces Noctis*, *Tenebrarum*, *& mediæ noctis*, & cur *Tertiam Horam* in recenſione ſeptem Canonicarum omiſerit: Primam enim *Matutini* nomine intelligunt Syri. Denique ſuos ſectarios ait Chriſti Domini Apoſtolorumque veſtigiis inhærere, quum Circumciſionem colunt:

واتباعنا فعل سيدنا وتلاميذه الاطهار في استعمال الختانة لا مثل من فسح لهم وسهل عليهم في معناها رغبة في نقلهم من عبادة الاوثان الى معرفة الله والايمان.

Nos, inquit, *Dominum noſtrum ſanctoſque ejus Diſcipulos in uſu Circumciſionis ſequimur, non ita tamen, ut eos imitemur, quibus illa idcircò permiſſa fuit, ut facilius ſib ntinſque ab idolorum cultu ad Dei fideique agnitionem adducerentur*. Hinc liquet, non modo Ægyptios Æthiopaſque Monophyſitas, ſed etiam Neſtorianos Chaldæos Circumciſionem aliquando exercuiſſe.

Pars IV. continet tria Capita. Caput I. Reſponſio ad eum, qui minimè probat, quod nos à communione Melchitarum & Jacobitarum abhorremus.

الجزو الرابع يشتمل على ثلثة فصول. الفصل الاول منها جواب من ينكر امتناعنا من اخذ قربان الملكية واليعقوبية.

Errores, ut aſſerit, Melchitarum & Jacobitarum hos in ſumma recenſet. Primo Sacerdotes, ait, nudis pedibus Altare ingrediuntur. 2. Ipſi communicant, aliiſque communionem porrigunt abſque Calice. 3. Communionem præbent, quum cibum ſumpſerint jejuniumque ſolverint. 4 Communionem mulieribus pueriſque per vicos & domus deferendam tradunt: mulieribus quoque, & iis qui nullo ordine initiati ſunt permittunt, ut Communionem aliis præbeant. 5. Euchariſtiam tamdiù repoſitam conſervant, ut corruptioni, & muribus ipſis obnoxia ſit. 6. Apud Romæos in fine ſacræ Liturgiæ Euchariſtiam primùm, deinde aquam fervidam in calicem immittunt: quo fit, ut Euchariſtia ſolvatur. 7. In jejunio Liturgiam celebrant feria prima pro tota hebdomada, & ex Euchariſtia illa ſingulis diebus proferunt quod ſumant, contra ſacros Canones, quibus præcipitur, ne Euchariſtia vel una nocte maneat. 8. Aliquando Euchariſtiam in calice ſic immiſcent, ut panis vinolentus videatur. 9. Quandoque etiam plures Hoſtias quis uno die ſumit, ex oblatione ſcilicet illius diei, & ex ea, quæ antea repoſita fuerat. 10. Oblatio eorum ex foro emitur, eamque mulieres ſubigunt, & infideles ipſi aut hæretici coquunt. 11. Liturgiam uſurpant Jacobo Fratri Domini inſcriptam, quæ tamen ejus eſſe nequit, ſed potiùs Jacobo Baradæo tribuenda eſt propter multos quos complectitur, ut aſſerit, errores: ut puta quum Eliæ prophetæ commemorationem agunt, qui tamen vivus eſt; oblatio autem, ut inquit, & commemoratio pro defunctis dumtaxat peragitur. Item Eccleſiam Sion commemorant, quæ Jacobi Apoſtoli temporibus necdum ad fidem converſa fuerat. Ajunt præterea in quadam Secreta, Deum alloquentes, *Memento Mariæ quæ te genuit per gratiam Jeſu Chriſti*. 12 Quum Euchariſtiam porrigunt, dicunt ad eos qui ipſam ſumunt, *Hoc eſt corpus Dei*, &, *hic eſt ſanguis Dei*. 13 Munditiem adeò non curant, ut contingat quempiam eorum in ſacra Liturgia à dextris & ſiniſtris altaris exſpuere. 14. Aquâ ſe minimè abluunt, Manichæos imitati, qui id religioni ducebant. 15. Imagines in Eccleſiis multiplicant, ajuntque eas omnes venerandas eſſe; quum tamen Chriſti Dominæque imaginem deſpiciant: nam in balneis aliiſque immundis locis eam collocant. 16. Sacerdotes abſque Diaconis ſacrum faciunt. 17. Sumpto cibo Altare ingrediuntur. 18. Ibidem manducant & bibunt. 19. Pueris, mulieribus, cæteriſque laicis patet acceſſus ad Altare: quin & Judæis ipſis in regione Romæorum, & apud Ægyptios. 20. Patriarchæ, Epiſcopi, & Monachi apud ipſos & Ægyptios ſandaliis minimè utuntur. 21. Eccleſias claudunt vergente die, noctemque ipſi in deliciis tranſigunt uſque ad matutinum tempus: exiſtimant enim nocturnas preces opus Diaboli eſſe. 22. In jejunio piſces manducant, & vinum bibunt, contra ipſius jejunii præſcriptum: nec id tantùm faciunt, ſed etiam abſtinentes à vino & piſcibus condemnant. Eò demùm progreſſi ſunt Ægyptii, ut lacte prætereà in jejunio veſcantur, filiiſque ſuis ante Baptiſmum ova & carnes dent. 23. Sabbato & Dominica Jejunium ſolvunt, jejunanteſque his diebus damnant. 24. Franci, hoc eſt, Latini, jejunium incboant feria quarta; duobus ſcilicet poſt Orientales diebus. Solvunt præterea jejunium ſingulis Dominicis: & feria quinta Paſchatis, ſeu majoris hebdomadæ, agnos aſſos manducant. 25. Epiſcopi & monachi Ægyptii carnibus veſcuntur, præter regulam: lineas etiam veſtes ſub laneis gerunt. 26. Romæi ſtatuas idolorum in templis adhuc retinent. 27 Iidem hebdomadam ante initium jejunii quadrageſimalis jejunant propter Heraclii Imperatoris, ut ajunt, juſjurandum, quo ſe obſtrinxerat, ſe Judæis Palæſtinæ parſurum. Mirum ſane, inquit, quod indicto unius hebdomadæ jejunio juſjurandum illius quotannis redimunt, quem ipſi veluti hæreticum Monothelitam anathematizant, & tamquam tyrannum vita privarunt. Sed magis mirandum, quod Ægyptii rigidiore, quàm Romæi, jejunio hebdomadam illam colunt: hi ſiquidem in ea lacticiniis veſcuntur; Ægyptii verò nullum, jejunium quadrageſimale inter & ipſam, diſcrimen agnoſcunt. 28. Romæi Sabbatum non ſecùs atque Judæi colentes, in ipſo ſacram Liturgiam pro mortuis faciunt, in eo dumtaxat acceptam eſſe pro mortuis Oblationem exiſtimantes. 29. Jacobitæ exiſtimant ſecundas nuptias à Sacerdotio & Diaconatu impe-

dIre; ſeeùs foroicstionem, quam Epiſeopi eorum ſcien tes volenteſque ipſis permittnnt. 30. Ægypcii duas uxores uni viro concednot: ancillas præterea & concubinas, qunt voluerit. Æthiopes verò, ſeù Habiſſini, quot placueriot, uxores ducnnt. Epiſcopi autem in regiooe oigrorum, hoc eſt, in Nuhia, inſtar laicorum, eoojuges habeot. 31. Eunuchos & Spadones ad ſacros ordines admittnnt. Has, inquit, nb cauſas Jacobitarum ſimul & Melchitarum communionem devitant Neſtoriaoi, quorum contrarias prædictis conſuetudines opponit. Deo nimirùm ita diſponente, ut quo ſerè tempore Michaël Cerularius Græcorum Patriareha conqniſitis diverſarum criminatinnum capitihus Orientem in Latinos excitare cootenderat, Neſtoriani aliique Orientis hæretici adversùs Græcos ipſos conſurgerent. *Caput II. Adversùs Romæos ſeù Græcos, qui de Patribus & Locis ſanctis gloriantur.*

الفصل الثاني في نقض ما يفتخر به الروم من الابا والاثار .

Ut Orientales ſuos Græcis præſtare oſtendat, hæc Orientis privilegia eoumerat. Primum, ait, Paradiſus ſitus eſt in Oriente. 2. Orientales primi omoium gentium Chriſtum agnovere, eumque oblatis mnneribus adorarunt. 3. Inſtituta eſt ab Apoſtolis ad Orientem adoratio. 4. Patres generis humani tùm ante, tùm poſt diluvium in Oriente fuerunt: Adam ſcilicet & Eva, eorumque filii uſque ad Noë; deinde Noë cum deſcendentibus ſuis uſque ad Abraham: Abraham verò ex Oriente in Palæſtinain profectus eſt: Chriſtus denique ex ſemine Abrahæ Orientalis fuit: & Apoſtoli ipſi fidei ooſtræ ſatores ad Orientem ſpectant. At Græci, ioquit, Occidentaleſque neque de Patribus, oeque de Prophetis gloriari poſſunt, ſed tantùm de Saturno, Jove, Marte, Mercurio, Venere cæteriſque prophanis numinlbos, deque hæreſiarchis Simone Mago, Valentino, Ario, Macednnin, Origene, Paulo, Photino, Apollinario aliiſque; ſubjuogit de Hieroſolyma:

فان افتخروا ببيت المقدس انه في ايديهم فما صدقوا . فانما هو في ايدي العرب وملكهم . ولعمري ان القدس قد كان في ايديهم اذ كان ايمانهم صحيحًا وامرهم مستقيمًا . فلما مرقوا من صحيح الايمان لم يزلوا موليين بين ايدي اعدايهم منتقلين من المواضع المقدسة التي كانت في ايديهم .

Quodſi Hieroſolymam, ioquit, *ſe poſſidere jactent, mentiuntur: Eſt enim ſub Arabum poteſtate & regno. Eam ſanè poſſidebant, quum orthodoxam fidem tenebant. At poſtquam à vera religione defeeerunt, hoſtibus ſuis ſubjecti fuere, à Locis ſanctis, quæ olim in eorum dominio erant, exules facti.* Hinc patet lihrom hunc à Jeſujabo compoſitum, poſtquam Arabes Hieroſolymam pulſis Latinis recuperarunt; hoc eſt, poſt annum Chriſti centeſimum octogeſimum ſeptimnm ſuprà milleſimum: nam Latini eam urbem, quam anno Chriſti 1099. expugnaverant, quum aonos octo ſupra octogiota tenuiſſent, anno demùm 1187. amiſere. Demùm ſancta ſanctis comparans, in eo ſe errore verſari declarat, ut exiſtimet, Animas ſanctorum in Paradiſo terreſtri commorari.

وان افتخروا بكون بيت المقدس في الغرب فعندنا في المشرق الفردوس الذي لا يدانيه بيت المقدس الذي اليه بعث المسيح نفس اللص ولم يتركها في بيت المقدس . وان قالوا عندنا جسد فطروس وفولوس قلنا عندنا في الفردوس اخنوخ واليا لم يموتا : وانفس فطروس وفولوس وجميع الانبيا والسليحين والصالحين . والانفس اكرم من الجثث والاجساد . وعندنا ايضا ما ليس بدون جثة فطروس وفولوس وهو جثة حزقيال النبي في الزاب . وجثة دانيال النبي بالسوس وجثة مار توما السليح بالهند ومار تادي بالرها . ونثنايل بارمينية ومار ماري السليح بدير قني وجماعة لا احفظ اسماوهم .

Si glorientur, inqult, *Hieroſolymam in Occidente ſe habere, reponimus nobis eſſe in Oriente Paradiſum, cui Hieroſolyma comparari nequit: in eum quippe Chriſtus animam Latronis miſit, non Hieroſolymæ illam reliquit. Quodſi ſubjungant, apud ipſos eorpus Petri & Pauli extare, ſubjungimus & nos, in Paradiſo apud nos Enochum & Eliam adhuc vivos degere: ſimiliter & animas Petri & Pauli, omaiumque Prophetarum, Apoſtolorum, Sanctorumque. Animæ autem eadaveribus corporibuſque præſtant. Præterea habemus & aos quod cadavere Petri & Pauli haud inferius eſt: nimirùm cadaver Ezechielis Prophetæ in Zaba, cadaver Danielis Prophetæ in Suſan, cadaver ſancti Thomæ Apoſtoli in India, ſancti Thaddæi in urbe Edeſſa, Nathanaëlis* (hoc eſt, Bartholomæi, ut potant Chaldæi) *in Armenia, ſancti Maris Apoſtoli in Dair-Koua, aliorumque plurimorum, quorum nomina mihi nunc in promptu non ſunt.* Hæc ille, falſa quidem, ſed ad Neſtorianæ ſectæ penitiorem cognitionem habendam hic à nobis commemorata.

Caput III. Epilogus. الفصل الثالث يتضمن كلامًا جليًا في معنى الكتاب .

Summam exhibet eorum, qnæ de Neſtorianis à nonnullis tradita refellit. Quoſdam ait affirmare, Neſtorianos à trecentis duodeviginti Patribus Nicænis damnatos fuiſſe, qnum tamen Neſtorius, ut ſnbjungit, ſexaginta annis poſt Nicænum Concilium natus ſit. Alios ad Arium Alexaodrioum eos referre. Alios exiſtimare, Neſtorianos profiteri Chriſtum Dominum imperfectnm fuiſſe uſqoe ad Baptiſmom, quo à Joanne accepto perfectionem conſequntus ſit. Nonnullos dicere ipſos Beatæ Virginis adverſarios, cujus oeque commemorationem in ſtatis precibns peragant, neque imaginem in Eccleſiis teoeaot. Eotychiom Melehitam, & Seve-

rum

CAPUT CXCVI.

Joannes Zugbi Presbyter & monachus.

1 Joannes [1] Zugbi collegit
2 Compoſitiones [2] Grammaticas,

[illegible]

Eaſque

[illegible]

rum Mokaffæum Ægyptiom multas calumnias in Neſtorium ſectarioſque congererent: de Neſtoriana denique ſecta hanc ſententiam ferre, ut eam narrent pridem extinctam, deinde per Barſumam Niſibenum Metropolitam inſtauratam fuiſſe.

1 *Joannes Zugbi filius* monachus ac Presbyter fuit in cœnobio Kokenſi, quod Sabarjeſu nuncupatum eſt, in regione Arbelenſi: ubi auditorem habuit Jacobum Severum Tagritenſem Epiſcopum, teſte Gregorio Barhebræo in Chronico Syriaco Par.3. in Vita Joannis Aaronis Bar-Maadani Maphriani. Floruit ineunte tertio decimo chriſtiano ſæculo, ut dixi Tom. 2. pag. 455.

2 *Compoſitiones Grammaticas in unum volumen congeſſit.* Duplex Joannis Grammatica, tàm metro alligata, quàm ſoluta oratione cum diverſis variorum de eadem re Tractatibus exſtat ms. in Biblioth. Vatic. Cod. Syr. Ecchell. 27. (Tom. 1. Biblioth. Orient. pag 578.) *qui deſcriptus dicitur ex Codice exarato à Joſue Presbytero Joannis filio in urbe Bagdadenſi ſub Sabarjeſu hujus nominis quinto Patriarcha cognomento Bar-Meſſia, feria 4. die 10 Novembris anno Græcorum 1558. die 26 Gemadi prioris anno Hegiræ 644.* (Chriſti 1246) qui modo in Bibliotheca S. Petri Montis Aurei in Urbe conſervatur. In eo autem Codice ſequentes Tractatus à Joanne Zugbi vel collecti, vel compoſiti habentur. Videlicet. I. [illegible]

Eliæ Metropolitæ Niſibis de literis. De literis genitivis (hoc eſt, radicalibus,) *& additiis. De literis, quæ caſus appellantur. De literis lenibus, & aſperis. De literis, quæ corripiuntur,* (hoc eſt, ſcribuntur quidem, ſed non pronunciantur.) *De literis, quæ mutuò permutantur. De punctis, quæ appoſitiones ſeu affixa vocantur: apponuntur autem dictionibus pluralibus, ut eas à ſingularibus diſtinguant. De ſyllabica dictionum Syriacarum comprehenſione.* II. [illegible]

Hucuſque Grammatica Mar Eliæ; ſequitur Mar Joannis cognomento Bar Zugbi. Videlicet: *De Partibus Orationis, quot ſint. De Nomine, quod eſt prima Pars Orationis, deque ejus diviſionibus. De iis, quæ Nomini accidunt, nimirùm Genus, Species, Numerus, Figura, Qualitas, Caſus. De Subſtantia, & Accidentibus:* Ubi Joannes philoſophicè tractat de Decem, ut Logici ajunt, Prædicamentis. *De Verbo, quod eſt ſecunda Pars Orationis.* Hic fusè diſſerit de Verbo Dei & de Incarnatione, ſenſu tamen prorsùs Neſtoriano. *De iis, quæ Verbum conſequuntur, id eſt, opus, cogitatio, vox, ſcriptura. De Verbi definitione, & diviſione. De iis, quæ Verbo accidunt, hoc eſt, Genus, Numerus, Tempus, Perſona, Qualitas, Species, Modi.* III. [illegible]

Eliæ Metropolitæ Niſibis, de Specie. IV. [illegible]

[illegible]

Joannes Zugbi de Pronomine, quod eſt pars tertia Orationis. De Participio, quod eſt pars quarta Orationis. De Adverbio, quod eſt pars quinta Orationis. De Præpoſitione, quæ eſt pars ſexta Orationis. De Conjunctione, quæ eſt pars ſeptima Orationis. De Vocalibus, ſeu Punctis. V. [illegible]

Nomina Punctorum diſcernentium (hoc eſt, unam dictionem ab altera diſtinguentium.) *quæ magna dicuntur, interprete Mar Elia* (primo) *Catholico*. Vide ſuprà pag 265. VI. [illegible]

Joannis Zugbi de literis ſervilibus *Aleph, Mim, Nun, Tau. De literis lenius, vel aſperius pronunciandis.* VII. [illegible]

Explicit aptus Grammaticæ artis contextus auctore monacho probato, cœnobita perfecto, aſceta admirabili, Presbytero vero, directore ſuſpiciendo, manuductore gratiæ, magiſtro noſtro Joanne cognomento Bar-Zugbi, è ſacro cœnobio ſancti Mar Sabarjeſu in Koka. Item ejuſdem *carmen* metro heptaſyllabo *de ſeptem partibus Orationis, quo veluti compendio tota Grammatica continetur*. Initium: *Perfectæ ſapientiæ amatori, virtutumque ſtudioſo &c.* VIII. [illegible]

Joſephi Epiſcopi Mardæ cognomento Bar-Malchon, carmen metro dodecaſyllabo *de Punctis, inſcriptum Rete Punctorum*: Initium, *In nomine Patris & Filii & Spiritus ſancti, trium perſonarum, unius ſubſtantiæ, unius Dei, uniuſque eſſentiæ &c.* IX. [illegible]

Diſtinctio vocum ſcriptura quidem ſimilium, ſed ſenſu differentium, quæ per Puncta diſtinctiva noſcuntur & diſcernuntur. Initium: *Abba, Pater, ex paternitate* naturali, *juxta illud, non habemus patrem in terra:* & cætera ordine Alphabetico. Auctor hujus Tractatus videtur eſſe Eudochus, ſeu Eudoxius Presbyter Melitineoſis, de quo dixi tom. 2 pag. 308: ejus enim diſertum nomen præfertur in aliis mss. Codd. qui circumferuntur. Specimen do in hac voce [illegible] *Tharſis*.

[illegible]

Tharſis, inquit, *id eſt, lapis albus ſplendens inſtar lucis, ut* Exod. 28. 20. *Tharſis & Iaſpis* (in Vulgat. Lat. & Græc. Chryſolitus, Onychinus & Beryllus.) *Tharſis verò urbs eſt & portus, juxta illud*, Pſalm. 72 10. *Reges Tharſis, hoc eſt, Sinarum*. Eadem leguntur in Lexico Bar-Bahlul. Unde liquet, ex horum Auctorum ſententia naves Salomonis in Indiam Orientalem & uſque ad Sinarum regionem navigaſſe. X. [illegible]

Carmen metro heptaſyllabo *de quatuor Punctis radicalibus, quæ diſtinctiva & magna dicuntur, auctore quodam Philoſopho*. Initium: *Acue mentem tuam, Lector, vagaſque cogitationes collige*. Abſolutus dicitur hic liber [illegible] *anno Græcorum* 1770. hoc eſt Chriſti 1459. XI. *Eliæ Niſibeni Nomenclator* Syro-Arabicus, de quo ſuprà pag. 267. XII. Denique *Joſue Bar Ali medici Lexicon* Syro-Arabicum, de quo ſuprà hoc tom. pag. 257.

Porrò à Joanne Zugbi in citato Codice Ecchellen. 27. laudantur hi Grammatici.

[illegible]

Eaſque in unum volumen congeſſit. — ܘܟܢܫ ܐܢܝܢ ܒܚܕ ܦܢܩܝܬܐ :

1 Præterea edidit Orationes [1] metricas. — ܐܦ ܥܒܕ ܨܠܘܬܐ ܕܡܫܘܚܬܐ .

CAPUT CXCVIII.

Salomon Epiſcopus Baſſoræ.

2 Salomon [2] Chalatenſis Baſſoræ [3] — ܫܠܝܡܘܢ ܚܠܛܝܐ ܕܦܪܬ܆

3 Fecit librum [4] Apis: — ܥܒܕ ܟܬܒܐ ܕܕܒܘܪܝܬܐ .

4

Fe-

ܘܗܘ

Jeſudenah Epiſcopus: *Achudemes*: *Joannes Stylita*: *Joſeph Huzita*: *Joannes* (ſeu Honainus) *medicus*: *& Elias Metropolita Niſibis*.

1 *Orationes metricas*. Extat penes me *Carmen* metro heptaſyllabo *de Baptiſmo & Euchariſtia*, ex pervetuſto Codice in urbe Moſul deſcriptum mihique tranſmiſſum: in quo Joannes Zugbi falſam populariun ſuorum opinionem de Fermento Euchariſtiæ & Baptiſmi ab Apoſtolis ad ipſos continuata, ut ſibi perſuadent, & nunquam interrupta ſerie derivato, ex apocrypho quodam libro Simonis Petri nomine inſcripto, & ex Simeonis cujuſdam Presbyteri ſibi æqualis auctoritate confirmare nititur. Sacro præterea Occidentalium, ut vocat, Chriſmati ex oleo, balſamo, aliiſque aromaticis ſpeciebus compoſito, purum ſimplexque oleum, quo Neſtoriani pro Chriſmate utuntur, longè præferendum exiſtimat: ſuos quidem tamquam antiquiſſimi & Apoſtolici ritus tenaces commendans; cæteros verò velut novitatis ſtudioſos traducens. Et de utroque quidem Fermento hanc fabellam tradit. Baptizato, inquit, in Jordane Chriſto Domino, Joannes Baptiſta ex aquis de ſacro ipſius corpore defluentibus vaſculum implevit, conſervatumque uſque ad diem decollationis ſuæ, diſcipulo ſuo Joanni Evangeliſtæ cuſtodiendum tradidit. Eidem Joanni Evangeliſtæ, ſubjungit, quum Chriſtus in cæna Euchariſtiam inſtituiſſet, partemque unam ſingulis Apoſtolis diſtribuiſſet, duplicem præbuit, quarum alteram ille ſumpſit, alteram non ſecùs atque Vaſculum aquæ, repoſitam cuſtodivit. Et in ipſum quidem vaſculum Aquam poſteà, quæ de latere Chriſti in cruce pendentis effluxit, immiſit, ſanguinem verò Euchariſtico pani commiſcuit. Hoc ait Euchariſtiæ, illud Baptiſmi fermentum fuiſſe. Nam Apoſtolos poſt acceptum Spiritum ſanctum, antequam in eam, quæ ſibi obtigerat, orbis terrarum partem ad prædicandum Evangelium proficiſcerentur, Aquam illam & Panem Euchariſticum inter ſe diviſiſſe, quibus tamquam Fermento in utroque illo Sacramento adminiſtrando uſi fuerint. Hæc nimirùm Fermenti origo eſt, de quo tantoperè gloriantur Neſtoriani, ut graves cæteroquin illius ſectæ Scriptores, Jeſujabum & Ebedjeſum Niſibenos Archiepiſcopos, non puduerit affirmare, nullam aliam præter Neſtorianos Chriſtianam gentem Apoſtolicas traditiones quoad utriuſque illius Sacramenti materiam ſartas tectaſque ſervaſſe.

2 *Salomon Chalatenſis* (non *Chalatia*, ut perperàm Ecchellenſis & Hottingerus,) hoc eſt, ex urbe Chalata oriundus, Jeſujabi Malchonis, cujus ſuprà facta eſt mentio, æqualis, Baſſorenſem Eccleſiam Metropolita regebat anno Chriſti 1222. quo ordinationi Sabarjeſu Patriarchæ interfuit, ut ex Amro notavi tom. 2 pag. 453. Eſt autem Chalata urbs Mediæ non ignobilis, cujus Epiſcopus Neſtorianus Joannes laudatur ab Amro in Vita Eliæ III. Patriarchæ Tom cit. pag. 450. Eadem terræmotu corruiſſe narratur in Chronico Noë Jacobitarum Patriarchæ anno Chriſti 1245. & 1434., hoc eſt, anno 251. & anno 62. ante annum Græcorum 1802. quo Chronici ſui Breviarium idem Noë conſcripſit, ut liquet ex eodem Tom 2. pag. 470. & 471.

3 *Baſſoræ*. Ejus urbis Metropolita Neſtorianus hoc etiam nomine appellari ſolet, ܡܝܛܪܦܘܠܝܛܐ ܕܦܪܬ ܡܝܫܢ *Metropolita Perat-Maiſan*, hoc eſt, Meſenæ inſulæ, de qua in Diſſertatione de Monophyſitis, Tomo ſecundo præfixa verbo *Baſſora*.

4 *Librum Apis*. Titulus libri eſt, ܟܬܒܐ ܕܠܩܘܛܐ ܕܡܬܩܪܐ ܕܒܘܪܝܬܐ ܕܣܝܡ ܠܡܪܝ ܫܠܝܡܘܢ ܡܝܛܪܦܘܠܝܛܐ ܕܦܪܬ ܡܝܫܢ ܗܘ ܕܝܢ ܕܒܨܪܐ [illegible]

Liber Spicilegii, *Apis inſcriptus*, *auctore Mar Salomone Metropolita Perat-Maiſan* (hoc eſt,

Baſ-

Et alterum de figura cæli & terræ: Et Oratiunculas: & Preces.

ܘܗܘ ܕܐܣܟܡܐ ܕܫܡܝܐ ܘܐܪܥܐ.
ܘܨܠܘܬܐ ܘܒܥܘܬܐ.

CA-

Baſſoræ) *ab eodem nuncupatus cuidam ſocio ſuo, ideſt, Domino Narſeti Epiſcopo Conſapor in Vazich*, ut ex Præfatione ejuſdem libri colligitur. Binom exemplar habemus in Bibliotheca Vaticana: alterum imperfectum, quo priora capita quadraginta dumtaxat continentur, Cod. Syr. 9. Tom. 2. Biblioth. Orient. pag. 488. Alterum integrum, Libro Margaritarom & Catalogo Sobenſis ſubjunctum in Codice ms. Ecchell. 17. To. 1. Bibl. Orient. p. 576. cui hæc inſcriptio præfigitur:

[illegible]

Liber iſte Apis, & Margaritarum eſt ſancti & inclyti martyris Domini Cyriaci in oppido Salach regionis Baruar, à fidelibus proprio ejuſdem ſancti ære emptus. Ad calcem verò notatur tempus ſcripti Codicis in hæc verba.

[illegible]

Abſolutus eſt ope Domini noſtri liber iſte Spicilegii, qui Apis inſcribitur, & Deo laus & gratiarum actio in trinitate perſonarum æqualium & indiviſibilium Amen. Scriptus autem fuit liber iſte anno milleſimo centeſimo octogeſimo ſeptimo Alexandri filii Nectibi Regis Græci, menſe Februario, die decimaquarta, feria quarta abſolutus fuit. Exaravit librum hunc vir miſer, peccator, humilis, pollutus, implicitus omnibus adverſis praviſque operibus, & gravibus peccatis inquinatus, Gabriel neque ſchemate, quo indutus eſt, neque memoria inter homines dignus. Rogat itaque precatorque quotquot in hoc libro legerint, aut ex ipſo deſcripſerint, ſi quidem erratum aut mendum offenderint, ut id chriſtiana charitate corrigant, nec maledictionis lapides in me jaciant, ſed dicant: Deus univerſorum Dominus debita & peccata miſeri amanuenſis dimittat, ſicut publicano & meretrici pro gratia ſua condonavit, Amen Amen. Exarandi autem hujus libri hæc cauſa fuit; in gratiam ſcilicet ſpiritualis in Domino fratris, dilecti ac venerabilis Sacerdotis veri, qui Sacerdotio coram Domino ſuo purè fungitur, Presbyteri Joannis filii Presbyteri Jonæ. Dignos, oro, efficiat eos Dominus, ut indeficientibus felicitatibus cum ipſo fruantur Amen Benedictus Deus in ſæculum, & laudabile nomen ejus in generationem generationum. In regione Baz, in oppido benedicto Beth-Selom, quod Dominus cum incolis ſuis cuſtodiat. Sed loco *Nectibi*, cujus Alexander filius dicitur, nomen *Philippi* reſtituendum, & in Epocha ejuſdem Alexandri pro anno 1187. annus 1787. reponendus. Nam annus 1187. anno Chriſti 876 reſpondet, quo nec Ebedjeſus Sobenſis nec Salomon Baſſorenſis, quorum hic opera deſcribuntur, nati fuerant. Anno verò Alexandri 1787. Chriſti 1476. dies decimaquarta Februarii in feriam quartam incidit.

Totum opus in Partes duas, & in capita ſexaginta dividitur. *Præfatio* incipit.

[illegible]

[illegible]

Non debent filii parentibus theſaurizare, inquit beatus Paulus, ſed parentes filiis ſpiritualibus. Nos igitur tibi retribuere debemus, dilecte frater noſter, baculus ſenectutis noſtræ, religioſiſſime Dei, Domine Narſes Epiſcope Conſapor in Beth-Vazich. Recolimus enim tuam in nos ſollicitudinem &c.

Pars I. Capita 32. De rebus ad Teſtamentum Vetus ſpectantibus. *Caput* 1. [illegible]

De æterna Dei mente, condendi creaturas. Ideam intelligit condendarum creaturarum, quæ in mente Dei ab æterno fuit. Quum autem omnia propter Adam creare Deus ſtatuiſſet, hinc, inquit, Adamus creaturas omnes in mente Dei anteceſſit, etſi reipſa creaturæ ante Adamum conditæ fuiſſent.

2. *De creatione ſeptem naturarum in ſilentio.* [illegible]

nimirùm, cæli, terræ, aquæ, aëris, ignis, Angelorum ac tenebrarum: ubi tenebras non lucis privationem, ſed quid exiſtens eſſe putat: quod & infrà cap. 6. docet. In ſilentio autem naturas prædictas à Deo creatas ait, quod abſque voce, (rationem ipſe ſibi excogitavit,) conditæ ſint: [illegible]

quoniam, inquit, *nondum erat qui vocem audiret, rectè eas in ſilentio creavit.*

3. *De creatione terræ, aquæ, aëris, & ignis.* [illegible]

Hìc Theodori doctrinam ſequutus, ſpiritum Dei, qui ſuper aquas ferebatur, ventum fuiſſe affirmat, indoctos reputans, qui de Spiritu ſancto locum illum interpretati ſunt. Ita nimirùm vir Neſtorianus cum primariis etiam Eccleſiæ Doctoribus, Baſilio inquam & Ephræmo, agit, quum à Theodori Mopſveſteni doctrina recedunt.

4. *De cælo.* [illegible] Quoſdam arguit, qui aquas ſuprà cælum poſitas ſanctos Angelos eſſe dicunt, aut Chriſti Domini humanitatem.

5. *De Angelis* [illegible] Novem quidem Choros, ſed hoc ordine ponit. [illegible]

Angeli, inquit, *novem chori ſunt, & tres ordines, ſeù Hierarchiæ. Superni, medii, & infimi. Superni ſunt, Cherubim, Seraphim, & Throni. Hi Pontifices appellantur, & ſummi Pontifices, & geſtatores throni Dei. Medii, Dominationes, Virtutes, & Poteſtates. Hi Sacerdotes dicuntur, quod ab iis, qui ſuprà ipſos ſunt, revelationes accipiant. Infimi, Principatus, Archangeli, & Angeli. Hi miniſtri ſunt, qui creaturis adminiſtrant.* Omnium principem ait eſſe Gabrielem: [illegible]

Princeps, inquit, *& primus omnium, & ſupremus eſt Gabriel, idemque mediator Dei & creaturæ.* De Angelis verò ad hominum cuſtodiam deſtinatis hæc habet. [illegible]

Cum unoquoque noſtrum eſt unus ex hoc choro Angelus, qui Angelus Providentiæ appellatur; idque ab hominis conceptu uſque ad communem reſurrectionem. Exutas enim corporibus animas & corpora ipſa ſepulcris mandata ab iiſdem Angelis cuſtodiri exiſtimat, donec iterùm in communi reſurrectione conjungantur. De numero denique uniuſcujuſque chori ſic definit. [illegible]

Unuſquiſque Angelorum chorus numerum omnium hominum æquat ab Adamo uſque ad reſurrectionem.

6. *De tenebris.* [illegible].

7. *De creatione lucis.* [illegible] Angelos affirmat veſpere feriæ primæ creatos, lucem verò matutino ejuſdem feriæ tempore.

8. *De creatione Firmamenti.* [illegible].

9. *De creatione arborum & plantarum: deque conditu marium & fluminum.* [illegible]

[illegible]

10. *De conditu luminarium*. [illegible]

11. *De creatione draconum, & piſcium, & volucrum, & reptilium, quæ in mari ſunt*. [illegible]

12. *De creatione animalium & pecorum*. [illegible]

13. *De formatione Adæ*. [illegible] Quod Geneſ. 2. de animantibus terræ & volatilibus cæli dicitur, *adduxit ea Deus ad Adam, ut videret, quid vocaret ea &c.* id Baſſorenſis ſic interpretatur. [illegible]

Regiam ei poteſtatem dedit ſuper omnes creaturas, præcepitque ei, ut ſingulis earum nomen imponeret: non quod omnia jumenta, & natantia in mari, & volatilia cæli congregaverit Deus ad Adam, ut nomina iis imponeret; ſed quia accepit in ea dominium, & poteſtatem, ut pro libitu ſuo iis uteretur, ipſiſque nomina, tamquam dominus ſervis imponeret. Baſſorenſi concinat Gregorius Barhebræus in Horreo myſteriorum, commentar. in Geneſ. [illegible]

Adduxit ea, inquit, *ad Adam, ut videret, quid vocaret ea. Nimirùm ea in mentem ejus revocavit, non corporaliter ad eum adduxit. Pleraque enim animalia aquatilia, quum ex aqua recedunt, vivere nequeunt*.

14. *De Eva*. [illegible].

15. *De Paradiſo*. [illegible]. Quum diverſas de ſitu Paradiſi ſententias retuliſſet, ſuum de eodem errorem his verbis exponit. [illegible]

Nunc Paradiſus habitaculum eſt animarum juſtorum. Ejus autem cuſtodes Henoch, & Elias. Animæ verò peccatorum extra Paradiſum jacent in profundo loco, qui Eden vocatur. Poſt reſurrectionem autem tam juſtorum, quàm peccatorum animæ corpora ſua reſument: & juſti quidem cælum intrabunt, fietque cælum juſtorum terra; peccatores autem ſuper terram manebunt. Hæc ille. Errorem errori addit infrà, quum homines peccatores & malos ipſos dæmones tandem aliquando pœnitentiam acturos & in cœlum recipiendos fore juxta Origenianam hæreſim affirmat.

16. *De peccato Adæ*. [illegible] Arborem ſcientiæ boni & mali ficum fuiſſe arbitratur.

17. *De exitu Adæ & Evæ de Paradiſo*. [illegible]

Fabulam narrat de Baculo, quem Adam ex arbore ſcientiæ boni & mali præciſum, quum è Paradiſo ejectus eſſet, ſecum tuliſſe refert. Hunc ait per Patrum manus uſq; ad Moyſen tranſiiſſe, & à Moyſe uſque ad Chriſtum, cujus crucis pars fuerit. Id commentum perinde ac ſi non ſatis fuiſſet hic indicatum, uberius exponit infrà cap. 30.

18. *Quod Adam Evam cognoverit*. [illegible] Hic Adæ generationes deſcribit uſque ad Noë, non Hebraicum textum in ſupputatione annorum, ſed Græcam verſionem ſequutus. Poſtquam enim Mar-Abas, cognomento Magnus, Neſtorianorum Patriarcha, Teſtamentum Vetus ex Græco ſermone in Syriacum tranſtulit, variare cœperunt ejuſdem ſectæ Syri, Patrum annos ſupputantes vel juxta Hebraicum fontem verſionemque ejus Syriacam vulgatam, vel ſecundum Græcam ſeptuaginta interpretum editionem. Idem & Jacobitis contigit poſt ſextum Chriſti ſæculum. Quod autem Baſſorenſis de Caini & Abelis ſororibus ſcribit, quas fuiſſe in cauſa ait, cur Cainus in Abelem inſurrexerit, id ex Cabaliſtarum promptuariis deſumptum, apud Eutychium Patricidem aliosque tùm Mahumetanos, tum Chriſtianos cujuſcumque gentis in Oriente ſequioris ævi Scriptores, ut & alia innumera hujuſmodi commenta, paſſim legere eſt.

19. *De inventione organi*, hoc eſt, inſtrumenti ferrarii. [illegible].

20. *De Noë, & Diluvio*. [illegible] Themanonæ urbis in Niſibena diœ-

ceſi

ceſi hanc tradit. [illegible]

Homines ex Arca egreſſi, octo animæ erant: ædificaruntque oppidum Themanon, de nomine Themane, hoc eſt, octo animarum dictum: eſt autem hodie Sedes Epiſcopalis in Provincia Sobenſi.

21. *De Melchiſedech.* [illegible]

Hunc ait filium fuiſſe [illegible] *Malee* fratris Saleh, qui fuit filius Cainani, filii Arphaxad, filii Sem. Matrem verò ejuſdem, ex apocryphis neſcio quibus libris tradit [illegible] *Jozedecam* appellatam: à Semo autem proavo adductum Melchiſedechum in eum locum, ubi Hieroſalem condita fuit; in monte, qui poſtea Gogoltha dictus eſt, corpus Adæ ex Arca deſumptum, ſepeliiſſe, & ſacerdotio per ejuſdem Semi manus impoſitionem accepto ibidem ſunctum fuiſſe.

22. *De generationibus Noë.* [illegible] hoc eſt, de populis qui ex Sem, Cham, & Japhet deſcenderunt.

23. *Genealogica ſeries à diluvio deinceps,* hoc eſt, uſque ad Abrahamum. [illegible]

Quemadmodum ſuprà cap. 18. ab Adamo ad Noëmum, ita hic à Noëmo ad Abrahamum, ſeriem Patrum genealogicam ex Græca ſeptuaginta Interpretum verſione traducit. Annos autem colligit ab Adamo ad Diluvium 2242. A Diluvio ad Abrahamum 1081. Ad hunc ab Adamo 3323. Sed majorem ſummam ex annis Patrum, quos idem ponit, conſurgere certum eſt: nam ipſe codicem vitioſum ſequutus, nec Hebraico fonti, nec Græcæ Verſioni conformem, ab Adamo ad Abrahamum ſic Patrum genealogiam ducit. Adam, inquit, anno ætatis ſuæ 230. genuit Seth. Seth anno 250. genuit Enos, Enos anno 290. genuit Cainan. Cainan anno 170. genuit Malalael. Malaleel anno 165. genuit Jared. Jared anno 162. genuit Henoch. Henoch anno 165. genuit Mathuſalem. Mathuſalem anno 187. genuit Lamech. Lamech anno 182. genuit Noë. Noë anno 500 genuit Sem. Sem anno 100. genuit Arphaxad. Arphaxad anno 130. genuit Cainan. Cainan anno 139. genuit Saleh. Saleh anno 130. genuit Heber. Heber anno 134. genuit Phaleg. Phaleg anno 130. genuit Reu. Reu anno 132. genuit Sarug. Sarug anno 130 genuit Nachor. Nachor anno 79. genuit Thare. Thare anno 70. genuit Abraham. Summa annorum ab Adamo ad nativitatem Abrahæ 3475. Confer hæc cum ſumma, quam ipſe Salomon ſuprà colligit, nec non cum textu Hebraico & verſione Græca, & videbis illum non ab illis modo, ſed etiam à ſeipſo diſſentire. Quod autem ſubjungit de Textus Hebraici corruptione, antiqua eſt nonnullorum Interpretum divinatio.

[illegible]

Scitote, inquit, *fratres lectores, multum diſcriminis eſſe inter ſupputationem Ptolemæi*, (hoc eſt, Verſionis Græcæ juſſu Ptolemæi Regis à ſeptuaginta interpretibus editæ) & *inter ſupputationem Hebræorum atque Samaritanorum. Quoniam Judæi ab initio annorum uniuſcujuſque generationis centum annos diminuentes, eos in fine prædictarum generationum addidere, ut confuſa hoc pacto ſupputatione, homines deciperent, Chriſtique adventum falſum redderent, evincerentque, Chriſtum in fine ſæculi & in noviſſimis temporibus adventurum eſſe.* Eadem Gregorii Barhebræi conjectura fuit in Horreo myſteriorum in Tabula genealogica Patrum ab Adamo ad Moyſen, quam Pentateucho ſubnectit. [illegible]

Fortaſſe, inquit in ſupputatione annorum Adæ, *ut tempus nativitatis Chriſti nondum adveniſſe oſtenderent, detraxere Judæi centum annos ex ſingulorum Patrum ætate.* Hęc nimirùm Syri de Hebraico fonte deque vulgata ſua Syriaca Verſione ſentire & ſcribere cœperunt, Neſtoriani quidem poſt publicatam à Mar Aba Veteris Teſtamenti ex Græca interpretatione editionem; Jacobitæ verò, poſtquam Græcos Patres in ſuam linguam tranſtulere. Cæterùm S. Ephræmus in commentariis in Geneſim Hebraico textui adeoque Syriacæ vulgatæ Verſioni preſſe inhæreos, Græcam interpretationem non modò non ſequitur; ſed ne commemorat quidem, ut obſervavi tom. 1. pag. 65.

24. *De conſtructione Turris, & diviſione linguarum.* [illegible]

Syri pro patrio ſermone certantes, linguam Syriacam omnium matrem faciunt. Id probare contendit Baſſorenſis cap. 22. hoc argumento. [illegible]

[illegible]

Hebera, inquit, *nati ſunt duo filii: quorum alteri nomen Phaleg, quoniam diebus ejus diviſa eſt terra. Atque hinc patet, linguam Syriacam apud Heberum manſiſſe: nam confuſis linguis diviſaque terra, natus eſt appellatuſque Phaleg Syriaca nomine*. Et cap. 24. [illegible]

Ab Adamo ad Turris conſtructionem una erat in mundo lingua, hoc eſt, Aramæa, ſeu Syriaca. Sunt qui dicant, fuiſſe linguam Hebraicam. At Hebræi hoc nomine appellati non ſunt, niſi poſtquam Abrahamus trajecto Euphrate fluvio, in Haran (imò in terra Chanaan; nam Haran eſt intra Tigrim & Euphratem) *habitavit. Ex tranſitu enim Abrahami, Hebræi dicti ſunt* Eadem habet Gregorius Barhebræus in Horreo myſteriorum, comment. in cap. 11. Geneſ. [illegible]

Erat autem univerſa terra lingua una, & loquela una. Græca editio: labium unum, & vox una. Syriacam fuiſſe primam linguam, non Hebraicam, ut quidam exiſtimarunt, ex eo patet, quod Abraham qui primum ex tranſitu Euphratis fluminis Hebræus dictus fuit, ex Ur erat Chaldæorum Syrorum. Quomodo autem is linguâ uſus fuiſſet, in qua educatus minimè fuerat? Scripturæ verò Hebraico ſermone traditæ ſunt, non propter ejus linguæ præſtantiam, aut ubertatem; (multum enim inops eſt, & ex pluribus linguis conflata;) ſed quia eam callebant quibus Scripturæ commiſſæ ſunt. Ita & alii ſentiunt, quos longum eſſet hic referre. Sed Sobenſis ex S. Ephræmo mediam quandam viam aperuit, qua & Syriacam linguam omnium primam facit, & Hebraicæ antiquitatem tuetur: utramque enim unam eandemque olim fuiſſe: Sic autem ſcribit Scholio in Præfationem libri Carminum, quem *Paradiſum Eden* inſcripſit. [illegible]

Ait ſanctus Ephræmus, linguam Syriacam linguarum omnium primam eſſe, qua Deus patrem noſtrum Adam alloquutus ſit, eandemque apud Heberum manſiſſe, & ad Abrahamum traductam fuiſſe; quum verò hic fluvium trajeciſſet, Hebraicæ nomen ipſi impoſitum. Verùm de his alibi.

25. *De Abraham*. [illegible] Sub eo Arbelam urbem conditam ſcribit.

26. *De tentatione Jobi* [illegible]

27. *Benedictiones Iſaaci*. [illegible] De Iſaaco, Jacobo, ejuſque filiis.

28. *De Joſeph* [illegible]. Affirmat, ſanctum Ephræmum duodecim carmina de Joſepho edidiſſe; ejus autem verba retuli tomo I. pag. 57.

29. *De Moyſe, deque filiis Iſraël*. [illegible]

30. *De Virga Moyſis*. [illegible]. Putidam de ea fabulam, quam ſuprà cap. 17. tetigerat, quum fuſiùs hic narraſſet, de loco, ubi duodecim fontes & ſeptuaginta palmæ erant, in quo filii Iſraël manſionem habuere, hæc ſubjungit. [illegible]

[illegible]
[illegible]

Veneruat, inquit, *ia locum, ubi erant duodecim foates & ſeptuagiata palmæ. Dadjeſus* (cujus ſuprà facta eſt mentio pag. 98. & 99.) *ia Expoſitione Paradiſi ait, ibi babitaſſe Jannem & Jambrem mages, qui Moyſi olim ſeſe oppoſuere. Erat autem*, inquit, *ibi puteus, & ſupra ipſum ſitula & catena æaea, dæmoneſque ibidem babitabant, quoniam locus ille Paradiſo ſimilis erat: profectuſque eo Beatas Macarius, viſitavit eum; non tamea babitare ibi potuit præ nequitia illorum dæmonum. Sed ne iidem ſupra genus bumanum gloriarentur, quod ibi babitare nequiret, duobus quibuſdam anachoritis, quorum nomina nullas bominum novit, præcepit Deus, ibique uſque ad mortem commorati ſunt.*

31. *De Joſue filio Nun, deque annis Judicum, & Regum filiorum Iſraël ſummatim.* [illegible]

32. *De morte Propbetarum, quo quiſque modo vita functus & ſepultus eſt.* [illegible]

Vitam deſcribit Eſaiæ, Hoſee, Joelis, Amos, Abdiæ, Eliæ, Eliſæi, Jonæ, Michææ, Nahum, Habacuc, Sophoniæ, Haggæi, Zachariæ, Malachiæ, Hieremiæ, Ezechielis, Danielis, Ahiæ, Eſdræ. Atque hic primam libri ſpicilegii Partem abſolvit.

Pars II. De divina diſpenſatione, quæ in novo Teſtamento peracta eſt. [illegible]

Capita 28. quorum primum eſt in ordine praecedentium trigeſimum tertium, ut ſequitur.

33. *De genealogia Chriſti* [illegible] quam ex Matthæo & Luca deſcribit.

34. *De annunciatione Angeli ad Jonachir de nativitate Mariæ.* [illegible] Qui vulgò Joachimus Deiparæ pater appellatur, hunc Baſſorenſis Jonachirum & Sadochum nuncupat; Annam autem ejuſdem Deiparæ matrem alio nomine Dinam dictam fuiſſe affirmat. [illegible]

[illegible] . . . . [illegible] . . . . [illegible]

Hic, inquit, *Sadoch, qui & Jonachir dicebatur, cum Dina uxore ſua juſtus erat coram Deo: nec filios babebat . . . . Quare idem Jonachir in deſertum perrexit . . . . Angelus autem ipſi annunciavit . . . . & reverſus eſt Sadoch in domicilium ſuum, & concepit Dina uxor ejus, & peperit Mariam: & ex illa die Anna pro Dina vocata eſt, quod Dominus miſertus ejus eſſet.* Pergit Mariæ præſentationem in templum educationemque referre uſque ad tempus, quo Angelo nunciante Chriſtum Dominum concepit. Sexto, inquit, ab ejus ortu menſe cum victimis oblata eſt ſacerdoti: biennio autem expleto quum ablactata fuiſſet, in Templum à parentibus præſentata eſt, & à Sacerdotibus educanda matronis commendatur, quæ apud Templum habitabant, ubi unàcum aliis virginibus uſque ad annum ætatis duodecimum manſit. Tùm verò ab iiſdem Sacerdotibus Joſepho, quem Baſſorenſis viduum dicit, nuptui traditur, poſtquam ſuper virgam ejuſdem Joſephi, quæ cum virgis aliorum plurium viduorum probitate inſignium in Templo poſita fuerat, candida columba requieviſſet. Oranti denique in Templo Mariæ Archangelus Gabriel ſpecie viri apparens, de Verbi incarnatione annunciavit. Hæc videtur Baſſorenſis ex libro, qui de Genealogia Beatæ Virginis inſcriptus à Jacobo Edeſſeno citatur, deſcripſiſſe.

35. *De annunciatione Gabrielis ad Mariam de conceptione Domini noſtri.* [illegible]

Hanc contigiſſe ait feria prima, die 25. Martii, vel juxta alios Kalendis Aprilis, anno Græcorum 307. Subditque fabulam de aquis Zelotypiæ, ſeù probationis, ut Syri vocant, à Sacerdotibus Joſepho & Deiparæ propinatis, ut conceptum virgineum experirentur: qua in re Baſſorenſis à vulgato commento de aquis illis Deiparæ à Joſepho traditis recedit, de quo vide obſervata à nobis Tom. 1. pag. 140.

36. *De nativitate Domini noſtri in carne.* [illegible]

Hic narrat Joſephum Bethlehem unàcum Beata Virgine petentem, quum cerneret partûs ejus tempus imminere, obſtetricem quandam Hebræam, Salomem nomine, arceſſiiſſe: ingreſſus tamen in ſpelæum, repeiſſe Puerum à matre virgine jam in lucem editum, pannis involutum, & in præſepe poſitum. Mox in hæreticos quoſdam, ut vocat, invehitur, qui obſtetrici nomen [illegible] *Hadiocham*, non [illegible] *Salomem* fuiſ-

ſe ſceibunt. Verùm aërem verberat Baſſorenſis: nam Jacobitæ, quos hic ſugillat, non obſtetricem illam Hadiocham vocatam affirmant, ſed aromatarium, à quo Maria Magdalena unguentum emit, ut ex eorum libris conſtat, ac præſertim ex Officio Feriæ quintæ in cœoa Domini. Quo autem id fundamento ab utriſque dicatur, non liquet. Sed mirari eſt, homines illos relictis graviſſimis Scripturæ quæſtiooibus, de nugis hujuſmodi tàm ſollicitos eſſe.

37. *De Vaticinio Zaradoſtæ, ſeù Zoroaſtri de Domino noſtro.* [illegible]

Mira de hoc Zoeoaſtro Syri Arabeſque tradont. Ejus diſcipulos fuiſſe Guſnaſaphum Regem, Saſaoem, & Mabaimadum Perſas, affirmat Baſſorenſis, quibus ille Chriſti nativitatem præouociaverit, ipſorumque poſteros adhortatus ſit, ut munera ad ipſum deſerrent, ubi ſtellam ejus oriri vidiſſent. Id & Gregoeius Barhebræus refert lib.5. Dynaſtiarum in Cambyſe, cujus verba deſceibit Eccbellenſis in notis ad Catalogum Ebedjeſu pag.266. Sed quod addit Baſſoreoſis, Zoroaſtrum non alium fuiſſe, quàm *Baruch ſcribam*, id verò ſingulare ipſius commentum eſt.

38. *De ſtella, quæ apparuit in Oriente in die nativitatis Domini noſtri.* [illegible]

39. *De adventu Magorum ex Perſide.* [illegible] De numero ac dignitate Magorum hæc Baſſorenſis.

[illegible]

Duodecim Reges, inquit, *filii Perſarum, quorum hæc ſunt nomina. Zarvandades filius Artabani. Hormiſdas filius Siſruchi. Guſnaſaphus filius Guuaphari. Arſaces filius Miruchi. Quatuor iſti aurum attulerunt. Zarvandades filius Varzudi. Orrboes filius Choſroæ. Artaxeſtes filius Hulaiti. Eſtunabudanes filius Siſronis. Quatuor iſti myrrham attulero. Maruchus filius Chuami. Aſſuerus filius Asbaui. Sardalachus filius Baladani. Merodachus filius Baldad. Hi quatuor thus attulere.* Eadem Magorum nomina, nonnullis apicibus mutatis, occurrunt in pluribus manuſcriptis Codicibus tùm Syriacè, tùm Aeabicè: qoi etiam à Mahir-Sapore Perſarum Rege ad Chriſtum adoraodum miſſi dicuntur io Cod.30. Tom.2. pag. 504. Duodenaeium etiam numerum confirmat Jacobus Edeſſeous apud Barhebræum io Hoeeeo myſteriorum, commentar. in Evangelium Matthæi, etſi ex oumero munerum tres eos fuiſſe, vero peopius cenſeant plerique Inteepretes. Audi Barhebeæum loc. cit. [illegible]

Venerunt Magi ab Oriente. Nonnulli affirmant tres Principes cum mille viris adveuiſſe. Jacobus verò Epiſcopus duodecim ait Principes eos fuiſſe, qui relictis ſeptem millibus ad Euphratem, cum mille viris Hieroſolymam advenerint. Sed mirum eſt, quod Baſſorenſis, qui fabulas penè omnes in ſuom Spicilegium congeſſit, banc uoam rejiciat, quam cæteri Neſtoriani admittunt: de illis ſcilicet Magorum muneribus, ab Adamo in ſpelunca Theſaueorum, ut ajuot, olim repoſitis. [illegible]

Quidam ajunt, inquit, *munera ab Adamo in ſpeluuca theſaurorum repoſita fuiſſe; Adamum verò Setbo præcepiſſe, ut ab uuo ad alterum ea transferenda curaret, uſque ad Chriſti adventum. Verùm id nequaquam ab Eccleſia receptum eſt.* Nimirùm aliquando vigilat bonus Salomon: qui tamen dom cauſam cædis Infantium deſcribit, Loogioum neſcio quem obtrudit, inquiens.

[illegible]

Scripſit Longinus ſapiens ad Auguſtum Cæſarem in hæc verba. Venerunt Magi filii Perſarum, tuumque imperium ingreſſi, puero cuidam in Judæa nato munera obtulero. Quis autem ille ſit, aut cujus filius, nobis incompertum.

Cui

Digitized by Google

Cui Auguſtus Cæſar; Sapienter, inquit, egiſti, hæc nobis ſignificando. Ad Herodem autem ſcribens, de puero præcepit ut ſe certiorem faceret. Quum itaque Herodes de puero ſerutatus fuiſſet, ſeque à Magis deluſum vidiſſet, iratus eſt, & mittens occidit omnes pueros &c.

quorum de numero ſubdit: [illegible]

[illegible]

Pueri numero fuere bis mille; vel juxta alios, mille octingenti. Atque hinc ad Joannem Baptiſtam digreditur, quem ait à Zacharia patre, poſtquam in templo per manus impoſitionem ſacerdotium accepiſſet, in deſertum, vitandæ cædis cauſa amandatum, ibidem vixiſſe uſque ad trigeſimum ætatis annum, quo in Jordane baptizare cœpit: Zachariam verò patrem ea de re, ob occultatum ſcilicet filium, inter templum & altare, Herodis juſſu interemptum fuiſſe: quæ communis eſt Syrorum opinio, etſi à S. Hieronymo improbata.

40. *De deſcenſu Domini noſtri in Ægyptum.* [illegible]

Multa hic ex apocrypho Infantiæ Evangelio, & ex hiſtoria de fuga Chriſti in Ægyptum, mutuatur Baſſorenſis: de duobus ſcilicet latronibus, in quos Joſephus cum Beata Virgine & puero Jeſu in itinere incidit, qui demum in crucem cum Chriſto Domino acti ſunt: de Hermopoleos idolo, quod Chriſtum præſentem demonſtravit: de Lazaro Regis Ægyptii, ut dicitur, amico, qui pro eodem Chriſto fidem ſuam obligavit: denique de balſamo, quod in Ægypto natum perhibetur in loco, ubi Beata Virgo ablutis Chriſti pannis aquam effundebat. Horum quædam apud graves auctores legere eſt, ut notat Baron. ad ann. 1. à num 43.

41. *De Joanne Baptiſta, deque baptiſmo Domini noſtri.* [illegible] ܕܡܪܢ. Chriſtum natum aſſerit feria quarta, & feria quinta baptizatum. Duos autem diſcipulos, à Joanne ad Chriſtum miſſos, Stephanum Protomartyrem fuiſſe, & Ananiam, qui Paulum Apoſtolum poſteà baptizavit. Sed Patres ſextæ Synodi tàm nativitatem, quàm baptiſmum Chriſti feria prima contigiſſe affirmant. Vide Emin. Baron. in Apparatu num. 122.

42. *De Jejunio Domini, deque ejus lucta cum Satana.* [illegible] ܥܡ ܣܛܢܐ. Cætera hic perſtringit, quæ à Chriſto Domino peracta ſunt uſque ad paſſionem.

43. *De Paſchate Domini.* ܥܠ ܦܨܚܗ ܕܡܪܢ

Dadjeſum citat in Expoſitione libri Abbatis Eſaiæ: deque jejunio feriæ quintæ in cœna Domini hæc habet. [illegible]

[illegible]

S. Baſilius in ſuis Quæſitis permittit, ut Chriſtiani oleo veſcantur, vinum bibant, & jejunium ſolvant hoc veſpere, quo vetus quidem Teſtamentum impletum eſt, populuſque Judaicus ſanctitate exutus, nova verò lex incœpit, genteſque ſanctitatem & reconciliationem adeptæ ſunt. Verùm etſi hic ſanctus id permiſerit, cæteri tamen Patres nequaquam hujuſce rei poteſtatem faciunt, neque id per nos licet, aut per noſtræ fidei alumnos.

44. *De paſſione Domini.* ܥܠ ܚܫܗ ܕܡܪܢ

Hic etiam plura ex apocryphis congerit. 1. Die 9 Aprilis, ait, Chriſtum cruci affixum fuiſſe. 2. Caipham, à quo damnatus eſt Chriſtus, eundem cum Joſepho facit, antiquitatum nimirùm Hebraicarum ſcriptore. 3. Bar-Abæ, hoc eſt, filii Abæ nomen fuiſſe Joſue. 4. Militem, qui lanceâ latus Chriſti aperuit, Longinum nomine, eum fuiſſe dicit, qui in faciem Chriſti exſpuit, qui alapa eundem percuſſit, qui demùm per annos duodequadraginta languerat. 5. Quinque ait fuiſſe ſepulcri Dominici cuſtodes, quorum & nomina ipſe Hebraica hæc recitat, Iſſachar, Gad, Matthias, Barnabas, Simeon. Alios verò opinari quindecim viris eam cuſtodiam demandatam. 6. Lapidem ſepulcro impoſitum ex nonnullorum ſententia refert Petram illam fuiſſe, ex qua aquæ filiis Iſraël in deſerto erupere. 7. Sepulcrum Chriſti, contra expreſſam Evangelii auctoritatem, ſcribit, Joſue filio Nun olim paratum fuiſſe. 8. Purpuram, qua per ludibrium indutus eſt Chriſtus, à Græcis Syriæ Regibus dono miſſam ad Machabæos, ab his in Templi ornatum converſam. 9. Triginta argenteos, quibus Chriſtum Judas vendidit, ſexcentos ſui temporis & patriæ æquare. Eorum autem originem à Thare Abrahæ patre deridiculè arceſſit. Hæc tamen fabula de argenteis hiſce, ut & alia de virga Moyſis, in mss. Syrorum libris frequenter occurrit. 10. De inconſutili Chriſti tunica aliam item fabellam texit. 11. Denique de Beatæ Virginis obitu hæc habet. [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Ex illa hora duxit Joannes Mariam in ſua, eique miniſtrabat. Vixit autem illa poſt aſcenſionem Domini annos duodecim. Annos univerſim in mundo vixit quinquaginta octo, vel ſecundùm alios, ſexaginta & unum. Nec in terra ſepulta eſt, ſed Angeli in Paradiſum eam intulere, funus ejus cum pompa celebrantes. Convenerunt autem in die obitus ejus, Apoſtoli omnes precesque ſuper eam fuderunt, & benedictionem ab eadem accepere. Thomas verò quum in India eſſet, ab Angelo adductus, Angelos vidit lectulum ejus in aëre circumferentes: quo ad ipſum demiſſo, oravit & ipſe, benedictionemque ab eadem accepit. Ita nimirùm ex præconcepta de Paradiſo terreſtri opinione, communem deſcribit Eccleſiæ catholicæ traditionem de Aſſumptione Beatæ Virginis, quam S. Joannes Damaſcenus orat. 2. de Dormitione Deiparæ antiquam vocat, & ex ipſo Dionyſio Areopagita ſe referre teſtatur: eademque in Officio Syrorum leguntur tàm apud Maronitas, quàm apud Jacobitas: ut mirari ſit, Gregorium Barhebræum, nulla cæteroquin auctoritate in contrarium adducta, à vulgata ſuæ ipſius ſectæ opinione receſſiſſe, quum in comment. in Matth. hæc ſcribat. [illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Joannes frater Jacobi, idemque Evangeliſta, Hieroſolyma profectus eſt, comite Maria matre Domini, & ſimul relegati ſunt in inſulam Pathmon. Revocatus autem ab exilio, prædicavit in Aſia, & fundavit Eccleſiam Epheſi. Eidem miniſtrarunt Ignatius, & Polycarpus. Idemque beatam Mariam ſepelivit, nec quiſquam novit, ubi eam poſuerit. Porrò deridiculum eſt argumentum, quo Jeſujabus Niſibenus, vel quiſquis eſt auctor libri Demonſtrationis de recta fide, utitur Par. 2. cap. 3. ad probandum juxta hæreſim Neſtorianam, Beatam Virginem non eſſe Deiparam dicendam.

وايضا فلو كانت العذرى ام اله كما يزعم الجاهل لكان قد رفعها الى السما ولم يتركها في الارض بعد المسيح تسعة عشر سنة .

Item, inquit, *ſi Virgo Mater Dei fuiſſet, ut imperitus exiſtimat, ſuſtuliſſet eam in cœlum, nec in terra reliquiſſet poſt Chriſtum annis undeviginti.* Hinc tamen velut aurum ex ſterquilinio colligitur, auctorem illius libri cenſuiſſe, Beatam Virginem decimo nono poſt Chriſti aſcenſionem anno, in cœlum aſſumptam fuiſſe.

45. *De reſurrectione Domini.* [illegible]

46. *De Aſcenſione Domini.* [illegible] Refert Joſue Barnun Neſtorianorum Patriarcham exiſtimaſſe, cœnaculum, ubi Chriſtus Paſcha celebravit, Nicodemi fuiſſe.

47. *De illapſu Spiritus ſancti in cœnaculum.* [illegible]

Quod ſuprà Joannem Zoghbi aliosque Neſtorianos de Fermento Euchariſtiæ ab Apoſtolis ad ipſos derivato comminiſci obſervatum eſt; hic à Salomone paucis mutatis traditur. Ait enim, Adæum quidem & Marim id Fermentum ad Orientem detuliſſe; reliquos verò Apoſtolos eo nequaquam uſos fuiſſe.

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Joannes, inquit, *particulam illam Euchariſtiæ* (à Domino in Cœna conſecratæ, quam idem Joannes repoſitam cuſtodiiſſe dicitur) *miſcuit cum illa particula* (quam Apoſtoli in die Pentecoſtes conſecraſſe perhibentur,) *Orientales autem Dominus Adæus & Dominus Maris eandem accipientes, Fermentum inde conſecrarunt, quod ad nos delatum eſt. At verò cæteri Diſcipuli nequaquam ex ea acceperant, ajentes, nos ipſi conſecrabimus, quotieſcumque voluerimus.* Ecce Salomon Apoſtolos omnes, præter Adæum & Marim, Fermento illo caruiſſe fatetur, quod cæteri Neſtoriani ſcriptores ab iis omnibus perſanctè cuſtoditum, fideliusque traditum fabulantur. Idem Salomon circa Fermentum olei, quo baptizandi unguntur, ab aliis illius ſectæ auctoribus diſcrepat. Cæteri enim recentiores oleum illud aſſerunt ex oliva expreſſum, & aquæ ex corpore Chriſti, quum in Jordane baptizatus eſt, & ex latere ejuſdem, quum lanceâ apertum fuit, defluenti permiſtum fuiſſe: Salomon verò hanc aliam ejuſdem olei originem tradit.

[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

Oleum Baptiſmi, inquit, *ſunt qui dicant, ex oleo quo Reges ungebantur, deduci: alii ex miſtura aromatica, qua Domini noſtri corpus conditum fuit: quam quidem ſententiam plerique tenent: Alii denique ajunt, acceptam in manum à Joanne Euchariſtiæ in Paſchate conſecratæ particulam ita incaluiſſe, ut adverſa palmæ manus pars ſudore manarit: ſudorem autem illum ab eodem Joanne in ſignaculum Baptiſmi repoſitum. Id nobis à quodam eremita & periodeuta ex ore in aures traditum eſt.* Hæc eò à nobis relata ſunt, ut Chriſtianus lector intelligat, in iis, in quibus Neſtoriani ab Eccleſiæ Catholicæ traditione recedunt, ſibi etiam ipſis repugnare.

48. *De prædicatione Apoſtolorum, & de loco uniuſcujuſque eorum, deque ipſorum morte.*

[illegible]

Non de Apoſtolis tantùm duodecim hic loquitur Salomon; ſed etiam de ſeptuaginta, ut vocat, Diſcipulis, quos recenſet in hæc verba. *Simon Petrus. Andreas. Joannes Zebedæi. Jacobus ejuſdem Joannis frater. Philippus. Thomas. Matthæus. Bartholomæus. Judas Jacobi qui & Thaddæus & Lebbæus. Simon Cananæus. Jacobus Alphæi, Judas Iſcariotes. Jacobus frater Domini. Joannes Baptiſta. Ananias qui & Paulum baptizavit. Paulus Apoſtolus*, cujus caput ſub Xyſto Papa repertum ait. *Lucas medicus & Evangeliſta. Marcus Evangeliſta. Adæus*, qui Edeſſæ ſub Abgaro Evangelium prædicavit. *Aghæus*, quem Abgari purpurarium fuiſſe dicit, & ſub filio ejuſdem ſucceſſore martyrio coronatum. *Thaddæus*, quem aſſerit poſt Aghæum in orbe Edeſſa prædicaſſe Evangelium, & ſub eodem Abgari filio martyrium ſubiiſſe. *Zacchæus publicanus. Simon Leproſus. Joſeph ab Arimathæa. Nicodemus Phariſæus. Nathanaël. Simeon Cyrenenſis. Simeon Cleophæ. Stephanus. Joannes Marcus. Cephas. Titus. Soſthenes. Creſcens. Juſtus. Andronicus. Rufus. Patrobas. Hermes Paſtor. Aſyncritus. Ariſtobolus. Oneſimus. Apollo electus. Olympas. Stachys. Stephana. Junias* .... deeſt nomen quod legi nequit. *Simeon Niger. Lucius. Alexander. Linus*, qui perperàm hic dicitur Milus. *Sylvanus. Rhodion. Timotheus. Manaël*, ſeu Manahen. *Eunuchus Candacis Reginæ. Jaſon. Soſipater. Demas. Hymeneus. Tertius. Ariſtarchus*, qui corrupte dicitur Biſtarchus. *Ephræm. Nicetas*: deſunt duo nomina. *Joannes. Herodion*, qui vitioſè hic dicitur Thedodion. *Aquila*, qui inverſis literis [illegible] Auqſilion. *Simeon. Ephræm. Juſtus.* Ubi vides plures hic in cenſum diſcipulorum Chriſti referri, quorum nuda nomina in Actibus Apoſtolorum, vel in Epiſtolis Pauli extſtant: nonnullos, qui Græcis Latiniſque etiam ignoti ſunt: pleroſque non à Chriſto Domino electos, ſed ab Apoſtolis eorumve Diſcipulis ad fidem converſos & baptizatos. Quod verò de jejunio Apoſtolorum ait,

[illegible]

Quum Apoſtoli donum Spiritus ſancti accepiſſent, ſequenti die jejunium hoc, quod Apoſtolorum dicitur, inchoarunt: etſi Melchitæ affirment, Apoſtolos exactis ab hinc octo diebus jejunaſſe; id verò Salomon ex ſæculi ſui moribus divinat, in quo Jejunium illud, etſi in Eccleſia Orientali antiquiſſimum, poſt Pentecoſten celebratur. Cæterùm Apoſtolos ante Pentecoſten, hoc eſt, ab Aſcenſione Domini uſque ad illapſum Spiritus ſancti jejunaſſe, ſancti Patres affirmant ex iis Chriſti Domini verbis Matth. 9. 15. *Venient autem dies, quum auferetur ab eis Sponſus: & tunc jejunabunt.*

49. *Nomina Apoſtolorum XII. & Diſcipulorum LXX.* [illegible]

Septuaginta Diſcipulos dicit, quum tamen nec omnes ipſe ſeptuaginta recenſeat, nec quos recenſet, aut cum iis, qui in ſuperiori capite ab eodem relati ſunt, cohæreant, aut verè inter electos à Chriſto Diſcipulos numerari debeant. Plures enim ipſorum conſtat ab Apoſtolis poſt Chriſti in cœlos aſcenſum vel ex Hebræis, vel ex Gentibus ad Chriſtianam fidem adductos fuiſſe. Sed Orientales tùm Græci, tùm Syri Arabeſque in Diſcipulorum Chriſti cenſum omnes referre ſolent, quorum nomina vel in Actibus Apoſtolorum, vel in Epiſtolis S. Pauli ſcripta legunt, ut ex Dorotheo in Synopſi, ex Menæis Græcorum die 4. Januarii, ex Barhebræo in Theſauro myſteriorum Commentar. in Matthæum, ex Synopſi anonymi Syri quæ extſtat in Cod. Berœen. 1. Tom. 1. Biblioth. noſtræ pag. 585., ex Amro & Mari, & ex hac Salomonis recenſione liquet. SYNOPSIS DISCIPULORUM ex Salomone, & ex Codice Berœenſi 1. *Jacobus Joſephi filius. Simeon filius Cleophæ. Cleophas. Joſes. Simeon. Judas. Barnabas. Stephana*, qui in Codice Berœen. dumtaxat legitur. *Manaus* [illegible] *Ananias, qui Paulum baptizavit. Cephas, qui Antiochiæ docuit. Joſeph conſiliarius, ſeu ab Arimathea. Nicodemus Judæorum princeps. Nathanaël Scribarum princeps. Juſtus, qui*

& Jo-

& Joſeph, & Barſubas. Silas. Judas. Joannes, qui & Marcus. Jaſou Puuli hoſpes, qui Mnaſon perperàm dicitur. *Manaël collactaneus Herodis. Simeon, qui & Niger. Jaſon alter, qui iu Actibus nominatur. Ruſus. Alexander. Simeou Cyrenenſis. Lucius Cyrenenſis. Judas alter, cujus mentio in Actibus. Judas, qui & Simeou.* [illegible] *Eurzon latis pedibus. Theorus* [illegible]. *Tertius.* qui vitioſè dicitur [illegible] Tornesus. *Caſtor,* in Cod. Berœen. dumtaxat. *Zabdon* [illegible]. *Zaebron* [illegible]. *Septem Diaconi, videlicet: Philippus, qui filias habebut prophetiſſas: Stephanus: Procborus: Nicunor: Timou: Parmenas: & Nicolaus. Andronicus. Junias. Titus. Timotheus. Quinque iſti, qui eum Petro Romæ fuere, Hermes, Phlegon, Patrobas, Aſyncritus, Hermas. Sex iſti, qui cum Petro ad Cornelium profecti ſunt, Creſcens, Milichus* [illegible], *Cheriton* [illegible], *Simeou, Cajus Pauli hoſpes, Aquilu vir Priſcillæ*, in Cod. Berœenſi. *Abrazon* [illegible], ſeù *Abdon*, ut in Cod. Berœenſi. *Apelles. Duodecim iſti ex numero ſeptuagintu Diſcipulorum exciderunt propter hæreſim Cherinti, quum ſequuti ſunt: videlicet, Simeon, Levi, Bareoba* [illegible], *Cleou* [illegible], *Hymeneus, Caudrus* [illegible], *Coletou* [illegible], *Demas, Nureiſſus, Silieiſpus* [illegible], *Thaddæus, & Maruthas: quorum loco ab Apoſtolis hi ſuffecti ſunt, Lucas medicus, Apollo electus, Amplias, Urbanus, Stachys, Publius, Ariſtobulus, Adæus, Maris.* Trium reliquorum nomina obliterata ſunt. SYNOPSIS DISCIPULORUM ex Barhebræo. 1. *Adæus*. 2 *Aghæus*. 3. *Ananias*. 4. *Luzarus qui ad vitam revocatus eſt*. 5. *Malea* [illegible]. 6. *Cephas*. 7. *Burnabas*. 8. *Soſthenes*. 9. *Creſus* [illegible], fortè Creſcens. 10. *Joſeph ab Arimuthæa*. 11. *Nicodemus*. 12. *Nathanaël*. 13. *Juſtus*. 14. *Silas*. 15. *Judus Burſabas*. 16. *Marcus*. 17. *Amonius* [illegible]. 18. *Niger*. 19. *Jaſon*. 20. *Munaël*. 21. *Ruſus*. 22. *Alexander*. 23. *Simeon Cyrenenſis*. 24. *Lucius*. 25. *Cleophas*. 26. *Simeon filius Cleophæ*. 27. *Joſes*. 28. *Jacobus ejuſdem fruter*. 29. *Termus* [illegible] fortè Tertius. 30. *Quartus*. 31. *Zabarion* [illegible]. 32. *Mamtus* [illegible]. 33. *Audronicus*. 34. *Junias*. 35. *Titus*. 36. *Patrobas*. 37. *Aſyncritus*. 38. *Hermas*. 39 *Cyriacus*. 40. *Ariſtobulus*. 41. *Demas*. 42. *Timotheus*. 43. *Lucas*. 44. *Levi*. 45. *Ephræm*. 46. *Nicetas*. 47. *Herodion*. 48. *Silvunus*. 49. *Joannes*. 50. *Vutidius* [illegible]. 51. *Eughius* [illegible] fortè Cajus. 52. *Martolus* [illegible] fortè Martialis. 53. *Liſon* [illegible]. 54. *Zacharias*. 55. *Filius viduæ*. 56. *Simeon leproſus*. 57. *Olympus*. 58. *Stephana*. 59. *Stachys*. 60. *Apollo*. 61. *Theocritus* [illegible]. 62. *Anubeſtion* [illegible]. 63. *Simeon*. 64. *Stephanus*. 65. *Philippus*. 66. *Procborus*. 67. *Nicunor*. 68. *Timon*. 69. *Parmenas*. 70. *Nicolaus*. SYNOPSIS AMRI ET MARIS. *Jacobus Joſephi filius, frater Domini. Simeon filius Cleophæ fratris Joſephi. Joſes filius Joſephi. Simeou filius Joſephi. Judas filius Joſephi. Burnabus. Meneus. Ananias. Cephas. Joſeph ab Arimathæu. Nicodemus. Silas. Nathanaël. Juſtus. Juſou. Judas cognomento Niger. Simeon Barſes. Simeon Cyrenenſis. Hermus. Philologus. Judus, cujus mentio in Actibus. Arion latis pedibus, ſocius Cleophæ. Tertius. Caſtor. Rhodion. Philippus, Procborus. Stephanus protomartyr. Parmenas. Philippus. Timou. Philippus Antiochenus pater filiurum, diſcipulus Pauli. Audronicus. Juuius. Titus. Patrobas. Aſyncritus. Hermes auctor libri Paſtoris. Creſceus. Priſcas. Aquila. Narciſſus. Lucus Evungeliſta. Apollo. Ariſtobulus. Stephana. Herodion..... Ruſus. Curpus. Amplias. Urbanus. Ariſtarchus. Philemou. Marcus Evungeliſtu. Legatus Regis Edeſſæ. Adæus. Aghæus. Maris. Demas. Timotheus.* SYNOPSIS EX DOROTHEO. *Jacobus frater Domiui. Timotheus. Titus. Barnabas. Anunius. Stephanus. Philippus. Procborus. Nicanor. Timon. Nicoluus. Parmenas. Cleophus, qui & Simeon couſobriuus Domini. Silas. Silvanus. Creſcens. Epænetus. Andronicus. Amplius. Urbanus. Stachys. Appelles. Ariſtobulus. Nureiſſus. Herodion. Ruſus. Aſyncritus. Hermas. Putrobas. Agabus. Linus. Gujus. Philologus. Olympus. Rhodion. Juſon. Soſipater. Lucius. Tertius. Eruſtus. Phigellus. Hermogenes. Demas. Quartus. Apollo. Cephas. Soſthenes. Epaphroditus. Cæſar. Marcus conſobrinus Barnabæ. Joſeph juſtus, qui & Barſabus. Artemus. Clemeus. Oneſiphorus. Tychicus. Carpus. Evodius. Philemon. Zeuas. Aqnilu. Priſcas. Junius. Marcus, qui & Joannes. Ariſtarchus. Pudas. Trophimus. Murcus Evungeliſta. Lucas Evungeliſta. Eunuchus Candacis Reginæ.* In menæo Græcorum inter ſeptuaginta Diſcipulos hi inſuper recenſentur: *Matthias. Terpuus. Thuddæus. Thanmuſtus. Achaicus. Fortunutus.* In Synaxario Arabico Maronitarum, quod ex Græco translatum eſt, die 30 Junii, Apoſtolorum duodecim prædicatio obituſque ſummatim deſcribitur: deinde horum Diſcipulorum nomina leguntur videlicet, *Jacobi fratris Domini, qui filius Joſephi dicitur. Simeonis Cleophæ, ejuſdem Jacobi fratris. Barnabæ, qui & Joſeph. Marci Evangeliſtæ, qui filius Simonis Petri dicitur. Lucæ Evangeliſtæ. Philippi Diuconi, patris filiarum prophetiſſarum, qui Eunuchum Reginæ Cundacis baptizavit. Ananiæ, qui Paulum baptizavit. Joſeph, qui*

qui & Juſtus & Barſabus. Stephani protomartyris. Prochori. Nicanoris. Parmenæ. Nicolai. Die 18. Maji *Epaphroditi*. Die 16. Febr. *Oneſimi*. Die 16. Jul. *Oneſiphori*. Die 17. Jul. *Aquilæ*. 26. Maji *Alphæi*. 17 Maji *Andronici*. 25 Novembris *Clementis*. 16. Maji *Ariſtobuli*. 22. Jnn. *Tertii, Marci conſobrini Barnabæ, Jeſu cognomento Juſti, & Artemæ*. 22. Jan. *Timothei*. 25 Aug. *Titi*. 28 Ape. *Jaſonis & Soſipatri*. 26. Maji *Carpi*. 9. Jun *Rufi*: qui omnes Diſcipuli & Apoſtoli vocantur. Epiphanius in Panar. lib 1. præter ſeptem Diaconos, numerat *Matthiam, Marcum, Lucam, Juſtum, Barnabam, Apellem, Rufum, & Nigrum*. Euſebius lib. 1. hiſt. Eccleſ. cap 12. *Barnabam, Soſthenem, Cepham, Matthiam, & Thaddæum*. Papias apud eundem Euſebium lib 3. hiſt. Eccleſiaſt. cap. 33. *Ariſtionem, & Joannem alium ab Evangeliſta*. Denique lib. 7. Conſtitutionum Apoſtolicarum cap. 47. hi ab Apoſtolis Epiſcopi ordinati dicuntur, *Jacobus, Simeon, & Judas Hieroſolymæ. Zacchæus, Cornelius, ac Theophilus Cæſareæ in Palæſtina. Evodius & Ignatius Antiochiæ in Syria. Aninnus, & Abilius Alexandriæ in Ægypto. Linus, & Clemens Romæ. Timotheus, & Joannes Epheſi. Ariſton, Strateas, & Ariſton alter Smyrnæ. Gajus Pergami. Demetrius Philadelphiæ. Lucius Cenchreæ. Titus Cretæ. Dionyſius Athenarum. Marathon Tripolis in Phœnicia. Archippus Laodiceæ in Phrygia. Philemon Coloſſenſis. Oneſimus Beræenſis in Macedonia. Creſcens Eccleſiarum Galatiæ. Aquila, & Nicetas paræciarum Aſiæ. Criſpus Eccleſiæ Æginenſis*. Ex his, ut vides, & ex Actibus præſertim Apoſtolicis Epiſtoliſque Paulinis Catalogum quiſque Diſcipulorum Chriſti pro arbitrio contexuit, quem tamen Euſebius adhibita quantalibet diligentia integrum reperire ſe non potuiſſe, confeſſus eſt lib. 1. hiſt. Eccleſ cap. 12.

50. *Quæſtiunculæ diverſæ* [illegible]

quæ nimirùm ad diſcipulos Chriſti pertinent. Ait autem Salomon, I. ex ipſis uxores duxiſſe, Petrum Apoſtolorum principem, Philippum Diaconum, & Paulum Apoſtolum. Sed quod de conjugio Pauli ſcribit, ex Clemente Alexandrino deſumptum videtur, cui Paulus ipſe repugnat, quum ait 1. Coe. 7. *Volo enim omnes vos eſſe, ſicut meipſum*. Vide Emin. Baeon. ad ano. 57. à num. 59. II. Nathanaëlem eundem cum Bartholomæo Apoſtolo facit: quod & plures alii Syri affirmant. Verùm Salomon ſibi ipſi contradicit, qui duobus præcedentibus capitibus Nathanaëlem inter Diſcipulos ſeptuaginta retulerat. III. de S. Ignatio Antiocheno hæc notat. [illegible]

Puer, quem advocans Dominus noſter erexit, dicens, Niſi converſi fueritis &c. Ignatius eſt magnus, qui fuit Patriarcha Antiochiæ, viditque Angelos alternis choris miniſtrantes, & ſtatuit, ut ſimiliter in Eccleſia miniſtraretur. Quum autem ordinatio iſthæc poſtea obſolevisſet, Diodorus unàcum patre in Perſidem Legatus profectus, videnſque duobus choris miniſtrari, Antiochiam in regionem ſuam regreſſus, innovavit ut choris duobus pſallerent. Hæc Salomon. Porrò quod de Ignatio puero à Chriſto in medium ſtatuto affirmat, ab aliis etiam Syris & Græcis refertur, ac præſertim à Nicephoro lib. 2. hiſt cap. 3 Item quod ſubdit de viſione Angelorum, deque inſtitutione ab ipſo Ignatio Eccleſiæ Antiochenæ traditâ, ut choro in duas partes diviſo Pſalmi canerentur, id Socrates etiam confirmat lib 6 hiſtor. Eccleſ. cap 8. & Barhebræus in 2. Par. Chronici Syriaci in vita S Simeonis Epiſcopi Seleuciæ ac martyris diſertè tradit, eum ritum ex imitatione Eccleſiæ Antiochenæ in Orientem ab eodem Simeone invectum, ut obſervavi Tom. 2. pag. 399. Verùm quod aſſerit Diodorum neſcio qua legatione in Perſide functum, ritum eundem, qui in Eccleſia Antiochena jampridem obliteratus fuerat, ex Oriente didiciſſe, & in eandem Eccleſiam revocaſſe; allucinatum fuiſſe Salomonem puto ex malè intellectis Theodoriti verbis in hiſtor Eccleſ. lib. 2. cap. 24 de Diodoro & Flaviano hunc in modum ſcribentis. *Hi duo quamquam annumerati laicis, tamen noctu & interdiù ad pietatis ſtudium omnes ſedulò excitarunt. Hi pſallentium Choro in duas partes diviſo Hymnos Davidicos alternis canendos tradiderunt*. Et paulò poſt. *Quæ res primùm incœpta Antiochiæ, ubique pervaſit, & ad ultimas orbis terræ partes pervagata eſt*. Ubi Theodoritus non ita intelligendus eſt, quaſi Diodorus & Flavianus eam primùm conſuetudinem alternis choris Pſalmos canendi abſolutè inſtituerint; ſed quod laicis & reliquis Clericis poteſtatem fecerint, ut choro in duas partes diviſo hymnos Davidicos alternatim canerent, quos anteà ſoli Cantores ex primæva S. Ignatii inſtitutione pſallebant, ut rectè advertit Thomaſinus de vetere & nova Eccleſiæ diſciplina Tom. 1. Par. 1. lib. 2. cap 82. pag 458. IV. Timotheum ait ac Titum eos fuiſſe pueros, qui ad Chriſtum Dominum adducti ſunt, ut manus eis imponeret: ſed abſque ullo antiquorum teſtimonio. V. Marcum Evangeliſtam aſſerit Petri Apoſtoli & Mariæ eſſe filium.

51. *Nomina Catholicorum Orientis* [illegible]

Hoc caput Syriacè & Latinè prodiit Tom. 2. pag. 387.

52. *Nomina Regum, qui regnarunt in mundo à Diluvio.* ܫܘܡܗܐ ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܘ ܒܥܠܡܐ ܡܢ ܛܘܦܢܐ

Hic recenſet I. Reges Medorum à Dario Hyſtaſpis ad Darium Arſami: II. Reges Ægyptiorum ab Alexandro Magoo & Ptolemæo Lagi ad Ptolemæum Diooyſiom: qunmque annos Ptolemæi Philadelphi collegiſſet de Græca Scripturæ verſione, ejus juſſo à ſeptuaginta duobus Interpretibos adornatâ diſſerit, quorum & nomioa ex Ariſtæa deſcribit, ſed ex codice, ut videtur, emeodatiori, quàm qui in Bibliotheca Patrum vulgatus eſt. Videlicet: *Ex Triba Ruben, Joſephus, Ezechias, Zacharias, Joannes, Ezechiel,* (in Bibliotheca Patrom, Ezechias,) *Eliſæus. Ex Tribu Simeon, Judas, Simeon, Samuel, Adæus, Mathathias, Selemias* (ibi Eſchemias.) *Ex tribu Levi, Nehemias, Joſeph, Theodoſius, Baſeas, Adonias*) (ibi Ornias) *Datis. Ex tribu Juda, Jeſus,* (ibi Auxeus) *Ananias, Jonathas, Eliſæus, Chabrias, Helcias* (ibi Sachus.) *Ex tribu Iſſachar, Iſaac, Jacob, Jeſus, Sabbateus, Simeon, Levi. Ex tribu Zabulon, Judas, Joſephus, Simeon, Zacharias, Samuel, Selemias. Ex tribu Gad, Sabbateus, Sedecias, Jacob, Iſaac, Jeſſe, Matthias.* (ibi Sabbateos, Jaſao, Jeſu, Theodorus, Joanoes, Jonathas.) *Ex tribu Aſer, Theodoſius, Jaſon, Jeſus, Joannes, Theodotus, Jonathas. Ex tribu Dan, Abraham, Theophilus, Arſamus, Jaſon, Jeremias,* (ibi Endemias) *Daniel. Ex tribu Nephtali, Jeremias, Eleazarus, Zacharias, Banaias, Eliſæus, Datheus. Ex tribu Joſeph, Samuel, Joſephus, Judas, Jonathaa* (ibi Joathas) *Doſitheus, Caleb,* (ibi Cabel.) *Ex tribu Beniamin, Iſaëlus* (ibi Iſraëlus) *Joannes, Theodoſius, Arſamus* (ibi Arſameous) *Onias* (ibi Abietas) *Ezechiel* (ibi Azeceius.) III. Imperatores Romanorum à Caio Julio Cæſare ad Conſtantinum Magnum. IV. Reges Perſarum, à Sapore Hormiſdæ, ad Choſroëm Hormiſdæ, cujus aono decimo quinto expugnatam Daram urbem affirmat, colligitque ab initio regoi Saporis ad baoc expugnatiooem anoos ſex ſoprà tercentum; univerſim verò ab Adamo ad booc Choſroę Regis annum, qui Græcorum erat juxta ipſum annus nongenteſimus decimus ſextus, annos 5861. Ab Adamo verò ad Paſſiooem Chriſti annos 5280. Ab exitu filiorum Iſraël de Ægypto ad excidium Hieroſolymæ ſob Tito annos 1601. Ab Abrahamo ad hoc excidium, anu. 2031. ſed mirùm quantum io hac ſupputatione ab aliis auctoribus diſcrepat.

53. *De fine temporum, & mutatione regnorum* ܡܛܠ ܫܘܠܡܐ ܕܙܒܢܐ ܘܫܘܚܠܦ ܡܠܟܘܬܐ

Vaticinium de iis, quæ ante conſommationem ſæculi cootingent, deſcribit ex Methodio, ot perperàm vocat, Romaoo Epiſcopo: ſed reverà ex Oratiooe Methodii Epiſcopi Olympi de reſurrectione, quam etiam à Dareoſi laudari, Tom. 2. pag. 120. obſervavi.

54. *De Gog, & Magog.* ܡܛܠ ܓܘܓ ܘܡܓܘܓ

Mira de his populis faboiaotur Syri & Græci ſeqoioris ævi, dom illos ajunt ab Alexandro Magno io aquiloois fines recedere coactos, muroque æneo ac vaſtiſſimis montibos, ne io Orieotalem plagam excurrerent, incluſos, è latebris tandem ſuis prodituros orbemque univerſum devaſtaturos fore. Addit hic Salomoo, poſtquam populi illi omnia ſuſque deque verterint, ictu oculi ab Aogelo extermioaodos fore: deinde Aotichriſtum regoaturum: poſtremo homines univerſos reſurrecturos, & ad Chriſti tribunal properaturos. Quod verò de Gog & Magog dicitur, illos oimirùm mootibus muroque æoeo intercluſos aquilooarem partem degere, de Tartariæ majoris iocolis finitimiſque geotibus commodè intelligi poteſt: commentumque illud de muro æneo ab Alexandro Magno exſtructo, deſumptum videtor ex celeberrimo muro à Sioarum Regibus Tartaros ioter ac Sinas erecto: vel certe de Pylis Caſpiis, qoam orbem ipſius Alexandri, ut ajunt, opus, hodieque Portam ferream ſeù Derbeot dici compertum eſt.

55. *De adventu Antichriſti, filii perditionis.* ܡܛܠ ܡܐܬܝܬܗ ܕܐܢܛܝܟܪܝܣܛܘܣ ܒܪܗ ܕܐܒܕܢܐ

Nonnulla ex hoc capite delibavit Fauſtus Naironus in Evoplia Par. 3. cap. 17. pag. 401. ſed pro Salomooe libri Apum auctore nomen Ebedjeſu perperàm obtruſit, & pro capite 55. quadrageſimum quiotum.

56. *De morte, deque animæ è corpore migratione.* ܡܛܠ ܡܘܬܐ ܘܡܦܩܬ ܢܦܫܐ ܡܢ ܦܓܪܐ

Primùm ex Eſaiæ Abbatis ſermone deſcribit Salomon ſtatom animarum ſimol atque corporibus exuuotur, quas ait Angelis deduceotibus coram Deo ſiſti, ſuiſque operibus, vel malis confuſas, vel bonis ſoblevatas, in loco ſibi deſtinato manere uſque ad communem reſurrectionem: quo quidem temporis ſpatio nec præmium admittit, nec pænas, ſed taotùm bonorum vel malorum, quæ quiſque geſſerit, cogoitiooem atque recordationem. Deinde de loco animarum in ſimplici bujuſmodi recordatione communem reſurrectionem expectaotium, hæc ſubjuogit:

[illegible]

[illegible]

Ubinam autem locorum habitent animæ, quum è corporibus ſuis migraverint, uſque ad reſurrectionem; quidam ajunt, eas in cælum ferri, hoc eſt, in regionem ſpiritus, ubi ſuperæ virtutes morantur. Alii affirmant, eas in Paradiſum migrare, in locum ſcilicet deliciis refertum myſticarum Dei revelationum; animas verò peccatorum extra Paradiſum in profundo Eden, tenebris obrui. Alii dicunt, eas unà cum corporibus ſuis ſepultas jacere: nimirùm quæ in Deo per baptiſmum conſepultæ ſunt, in eodem nunc manere uſque ad diem reſurrectionis. Nonnulli exiſtimarunt, illas ad oſtium monumentorum ſtare, Salvatorem ſuum expectantes: ut quæ ſcilicet ſuorum reſurrectionem corporum norunt. Alii denique ajunt, eas ita ſe habere, quemadmodum qui ſomno capti ſunt; eâ ſimilitudine brevitatem temporis ſignificantes, quod etſi nobis longum videatur, iis tamen, veluti momentaneus nutus, breve eſt. Hæc Salomon ex Joanne Saba mutuatus videtur, cujus verba produxi Tom. 1. pag. 438. Denique Beatorum animas pro vivis orare, auctoritate Theodori Mopſveſteni *Orat. in B. Theclam* oſtendit.

57. *De communi reſurrectione, deque fine mundi elementaris, & initio ſæculi novi.* [illegible]

58. *Qua forma; & qua figura reſurgent homines in die reſurrectionis.* [illegible]

59. *De fælicitate Juſtorum, & pœna peccatorum.* [illegible]

60. *An Dæmones & peccatores, qui in Gehenna ſunt, poſtquam purgati, paſſique fuerint ſtatutamque pœnam perſolverint, miſericordiam tandem conſequantur, nec ne: & quandonam id continget.* [illegible]

Inferni pœnas tandem aliquando finem habituras eſſe, ex Origenis errore complures hæretici in Oriente docuere. Stephanum Edeſſenum hujus erroris reum confutarunt S. Jacobus Sarugenſis & Xenajas Mabugenſis, ut obſervavi tom. 1. pag. 303. & tom. 2. pag. 33. Theodorus Mopſveſtenus ac Diodorus Tarſenſis, Neſtorianorum parentes, etſi ab Origene abhorrentes, eandem tamen hæreſim tradidere, quorum ſententiæ hìc ſubſcribens Salomon, verba hæc profert. Theodori *commentar. in Evangel.* [illegible]

In futuro ſæculo, inquit, *qui bona hìc elegerunt, cum laude fruitionem bonorum recipiunt: mali verò, qui toto vitæ ſuæ tempore mala perpetrarunt, poſtquam pœnarum vi atque metu reſipuerint, bonaque eligentes, in malis, dum peccaverunt, non in bonis ſe perſtitiſſe didicerint, perque hanc ſcientiam optimæ doctrinæ timoris Dei conſequuti fuerint, bonâ illum voluntate apprehendere inſtructi; tùm demùm fruitionem divinæ liberalitatis merebuntur. Nunquam enim dixiſſet, donec reddas noviſſimum quadrantem, niſi fieri poſſet, ut pro peccatis pœnas ſolventes, ab iis liberemur: neque dixiſſet, vapulabit multis, & vapulabit paucis, niſi pœnâ peccatis commenſam ſolventes finem tandem habituri eſſent.* Diodori [illegible] *in libro de œconomia.* [illegible]

[illegible]

Perpetua merces bonis pro ipſorum laboribus paratur, digna Remuneratoris juſtitiâ & æquitate; pœna verò iniquis, non tamen perpetua, ne immortalitas ipſis præparata eiſdem inutilis fiat, ſed ut aliquo exiguo tempore juxta meritum & menſuram delicti & impietatis eorum, & ſecundùm quantitatem malitiæ operum ipſorum torqueantur. Tormentum itaque & pœnam ad exiguum tempus patientur: beatitudo autem immortalitatis, nullum habitura finem, illos manet. Enimverò ſi bonorum operum præmia tantum excedunt, quantum æternitatis ipſis paratæ ſpatium, certaminum præſentis ævi curriculo circumſcriptorum ſpatia ſuperat; pœnæ profectò pro gravibus multiſque criminibus infligendæ multo magis à magnitudine miſericordiæ ſuperantur. Non itaque pro bonis dumtaxat Reſurrectionis gratia computatur, ſed etiam pro malis. Gratia enim Dei Bonos quidem magnificè copioſeque honorat; miſericorditer verò & clementer malis ſupplicia decernit. Hæc Salomon ex Diodoro ac Theodoro. In eandem ſententiam detorquere nititur dicta quædam Iſaaci Ninivitæ, & anonymi auctoris libri commentariorum. Sed quæ ſi attentè conſiderentur, contrarium potiùs evincunt. Hæc ſunt Salomonis verba.

[illegible]

[illegible]

Quidam Patres ſuprà virtutem noſtram nos perterrefaciunt, & in deſperationem dejiciunt: & iſtorum quidem ſententia pueris ſenſu, & prævaricantibus legem utilis eſt. Sunt alii, qui nos recreant, & divinæ miſericordiæ confidere jubent. Iſtorum verò opinio perfectis, & bene conſtitutæ mentis, ac operi graviter incumbentibus proficua & conſentanea eſt. In libro commentariorum ſic legitur. Sæculum hoc, ſæculum eſt pœnitentiæ: futurum autem ſæculum, ſæculum eſt vindictæ. Quemadmodum enim in præſenti ſæculo pœnitentia ad extremum uſque ſpiritum ſalvat; ita in ſæculo futuro juſtitia ultimum exigit quadrantem. Et ſicut hìc non eſt videre judicium æquum, quod miſericordia temperatum non ſit; ita non eſt illìc invenire judicium juſtum miſericordiâ permiſtum. Et S. Iſaac ſic habet. Qui apud Gehennam torquentur, charitatis cruciantur tormentis. Aſpera autem & magis amara ſunt tormenta quæ à charitate inferuntur iis, qui ſentiunt ſe in charitatem deliquiſſe, tormentis à timore. Rurſus ait. Peccatorum retributio hæc futura eſt, ut pro juſtitiæ retributione reſurrectio ipſa illis retribuatur, & corpora quæ leges ejus conculcaverunt, ipſe in noviſſimo gloriâ perfectionis induet. Major ſanè eſt gratia iſta, quæ poſtquam deliquimus, nobis tribuitur, quàm illa, per quam è nihilo conditi ſumus. Hæc quoque habet. In futuro ſæculo Gratia erit judex, non Juſtitia. Quæ ſanè omnia nil aliud probant, quàm Beatis quidem ſuprà meritum gloriam, Damnatis verò citra meritum pœnas à Deo retribui; non tamen gloriæ, aut pœnis finem aliquando imponendum eſſe, ut perperàm contendit Salomon. Nec mirum, quod ille in ſuum errorem auctores hoſce detorqueat. Nam *Dialogum* etiam *S. Gregorii Nyſſeni ad Macrinam ſororem de Anima* ab hæreticis interpolatum fuiſſe & Originianis dogmatibus inſperſum, eo præſertim conſilio, ut futuram aliquando Diaboli ſalutem, & dæmonum hominumque impiorum ſuppliciis finem imponendum eſſe propugnarent, teſtatur S. Germanus Patriarcha Conſtantinopolitanus in libro, qui inſcribitur *Retribuens & Legitimus*, apud Photium in Bibliotheca Cod. 233. & Nicephorus lib. 2. hiſt. Eccleſ. cap. 19. Quod verò Theodorus Mopſveſtenus inter cæteros, quibus poſt obitum convictus fuit, errores, hunc etiam de fine

Gehen-

CAPUT CXCVIII.

Ebedjeſus Metropolita Sobenſis.

Libri autem, quos compoſui ego
1 Ebedjeſus [1] humilis Sobæ *Epiſcopus*, hi ſunt:
2 Liber [2] expoſitionis in Textum Scripturæ Veteris & Novi Teſtamenti.
3 Liber 3 Catholicus De admirabili Diſpenſatione.
4 Liber 4 Carminum, Inſcriptus, Paradiſus Eden.

ܟܬܒܐ ܕܣܝܡܬ ܐܢܐ
ܥܒܕܝܫܘܥ ܡܣܟܢܐ ܕܨܘܒܐ :
ܟܬܒܐ ܕܦܘܫܩ ܨܘܪܬ ܟܬܒ
ܕܥܬܝܩܬܐ ܘܚܕܬܐ .
ܟܬܒܐ ܩܬܘܠܝܩܝ
ܕܥܠ ܡܕܒܪܢܘܬܐ ܐܠܗܝܬܐ
ܟܬܒܐ ܗܘ ܕܡܘܫܚܬܐ
ܕܡܬܩܪܐ ܦܪܕܝܣܐ ܕܥܕܢ .

Epito-

ܘܦܘܚܡܐ

Gehennæ docuerit, conſtat ex Leontio *de Neſtorianorum impietate ſecreto tradita*. Vide Natal. Alexand. ſæcol 6. pag. 606.

2 *Ebedjeſus* Catalogi hujus auctor, patre *Bricha* hoc eſt, Benedicto, Sigaræ & Arabiæ primùm Epiſcopus præfuit circa annom Chriſti 1285. deinde ad metropolim Sobæ ſeù Niſibis poſt obitum Jeſuzachæ à Jaballaha Patriarcha circa annum 1290. evectus eſt. Obiit menſe Novembri anno Chriſti 1318. ſub Timotheo ejuſdem Jaballahæ ſucceſſore, cujus ipſe Ordioatiooi menſe Februario ejuſdem anni & Synodo ab eodem habitæ interfuerat. Vide obſervata Tom. 1 pag. 539. Tom. 2. pag. 456. & 497. & hoc Tom. p. 3. ubi abondè oſtenſum eſt, hallucinari Ecchellenſem, Renaudotium, Nairooum, alioſque, Sobenſem hunc Neſtoriaoum decimi qnarti ſæculi Scriptorem com juniore Ebedjeſu confundentes, qni ſub Pio IV. Sommo Pontifice in Urbem profectus fidemque Orthodoxam profeſſus, in Chaldæorum Patriarcham conſecratus fuit. Eam eruditionis famam tùm apud ſectarios ſuos, tùm apud reliquos Syros obtinuit, ut oemo alios ſermone Syriaco tàm ſoluta, quàm vincta numeris oratiooe elegantius ſcripſiſſe exiſtimetur. Et quidem Doctoribus Syris Ephræmo, Iſaaco, & Jacobo comparandus eſſet, oiſi dicendi copiam, ſtyli nitorem, ſacram denique eruditionem, Neſtorianorum erroribus contaminaſſet.

2 *Liber expoſitionis in Textum Scripturæ Veteris & Novi Teſtamenti*. Hottiogerus perperàm pag. 232. *Commentarium Allegoricum in V. & Novum Teſtamentum*. Theodorus Mopſveſtenus, ejoſque ſectarii Neſtoriani in exponendis ſacris Scripturis mirum quaotum ab Allegoria abborreaot. Sobeoſis in hoc Catalogo Theodorum teſtatur, *quinque Tomos adversùs Allegoricos* ſcripſiſſe. Idem Sobenſis ſua ipſius ſcripta receoſens, io Textum Scripturæ ſeſe commentaria ediſſe affirmat, nihil *de commentario Allegorico* habet. Id Hottiogerus de ſuo addit, voce illa ܨܘܪܬ ܟܬܒ *Surat Cbtab* deceptus, qoam ipſe *figuram libri*, boc eſt, figuratam ſeù allegoricam dictiooem interpretatus eſt, quum hic, & ubique apod Syros, pro *Textu Scripturæ* accipienda ſit.

3 *Liber Catholicus de admirabili diſpenſatione*, ideſt, de œconomia, ſeù Iocarnatiooe Verbi geſtiſque Chriſti Domini juxta catholicam, ut Sobenſis arbitratur, Neſtorianorum ſententiam. Ecchell. & Hottioger. *de admirabili regimine*.

4 *Liber Carminum, inſcriptus, Paradiſus Eden*. Ecchell. *Paradiſus voluptatis*. Hottinger. *Paradiſum voluptatis, carmine*. Exſtat in Bibliotheca Vaticaoa apograpbum deſcriptum ex optimo eodice Bibliotbecæ cœoobii monachorum Maronitarum Romæ commorantium apud Eccleſiam SS. Marcellini & Petri, qui olim ad Joſephum I. Patriarcham Chaldæorum pertinuerat. In eo binas baſce ootas legere eſt: alteram qoidem initio codicis præfixam manu Abdjeſu ſeù Ebedjeſu Gazartenſis, qui poſtmodùm à Pio IV. ut mox dicebam, in Patriarcham Chaldæorum inauguratus fuit, qua teſtatur librum illum ſpectare ad Presbyterum Abrahamum, & ſubſcribit in bæc verba:

ܒܐܝܕܐ ܕܝܠܝ ܟܬܒܬ ܐܢܐ ܡܣܟܢܐ ܥܒܕܝܫܘܥ ܓܙܪܝܐ .
ܘܗܘ ܕܩܪܐ ܢܨܠܐ ܥܠ ܒܨܝܪܘܬܝ ܒܐܘܪܚܐ
ܕܚܘܒܐ ܡܫܝܚܝܐ .

Propria manu ſcripſi ego bumilis Abdjeſus Gazartæ. Qui legit, preces pro mea vilitate en cor-

corde fundat propter Dominum noſtrum: Alteram ad calcem ejuſdem codicis à Salomone Presbytero amanuenſi appoſitam :. [illegible]

[illegible]

Inchoatus & abſolutus fuit liber iſte anno Alexandri Græcorum Regis milleſimo octingenteſimo quinquageſimo primo: finis autem ipſi impoſitus eſt menſe Teſri poſteriore (Novembri) *die quinta, feria ſexta, diebus Patris Patrum, & Principis Paſtorum, qui Pontifices ungit, talenta diſtribuit, baculos in manus trudit, & cingula nectit, Domini noſtri, vitæque noſtræ dominatoris Domini Simeonis Catholici Patriarchæ Orientis: ac tempore Patris noſtri benedicti, ſancti, religioſi, & unici, domini Ananjeſu Metropolitæ. Exaravit eum vir humilis & peccator, ſacerdotii quidem ſpeciem præ ſe ferens, operibus autem ſacerdotio dignis omninò vacuus, nomine Salomon filius Presbyteri Abrahæ, ex benedicto oppido Tela Zachipha in regione Moſulana, quam Dominus, oro, cuſtodiat, Amen.* Is erat annus Chriſti 1539. quo dies 5. Novembris in feriam ſextam incidit. Simeon verò Patriarcha, quem amanuenſis hìc memorat, cognomento Mama, ille eſt, qui apud Panvinium in Vita Julii III. & apud Maſium in epiſtola ad Augerium Busbeckium anno Chriſti 1551. periiſſe dicitur ejuſque in locum Sulaka vir orthodoxus electus fuiſſe. Ananjeſus autem *Metropolita unicus* idcircò appellatur, quod reliqui Metropolitæ Neſtoriani omnes ſub Simeone Mama Patriarcha obierant, nec ille viduatis ipſorum Eccleſiis Paſtores præfecerat: *quum autem* (inquit Maſius loc. ſuprà cit.) *anno poſt Chriſtum natum 1551. eveniſſet, ut mortuo* Simeone Mama *ipſorum Patriarcha, atque alio Sulacha ſive Siud nomine electo, ne unus quidem eſſet Metropolitanus reliquus, propterea quod defunctus ille improba ambitione amplificandi ſuam ipſius familiam & genus, nullum jamdiu novum creaviſſet &c.*

Totum opus in duas Partes & Carmina L. dividitur. Parti primæ, quæ priora Carmina XXV. complectitur, *Henochi* nomen auctor impoſuit; ſecundam, quæ totidem poſteriora Carmina continentur, *Eliæ* appellavit, ut liquet ex hac nota ad calcem Carminis vigeſimi quinti appoſita :

[illegible]

Abſolutus eſt ope Domini noſtri liber primus Paradiſi Eden, quæ eſt pars beati Henoch. Item Deo adjuvante ſcribimus librum alterum Paradiſi Eden, quæ eſt pars zelatoris Eliæ. Et in Præfatione inquit Sobenſis:

[illegible]

Ipſum autem librum *in duos diviſimus, in partes ſcilicet duorum virorum, Henochi, & Eliæ.*

Præfatio libri, cujus initium [illegible] *Deus lux vera*, cauſam ſuſcepti operis continet. Hanc autem fuiſſe narrat Sobenſis; quod ſcilicet Arabes Mahometani linguam Arabicam Syriacâ elegantiorem eſſe jactarent, & ad carmina conſcribenda magis opportunam. [illegible]

[illegible]

[illegible]

Ex Arabum gente, inquit, *quidam ſermonis quidem ornatu Poëtis, verborum autem copia Grammaticis accenſendi, Syriacam linguam quaſi minus copioſam, incultam, & rudem imperitè ſtultèque vituperant; ſuæ verò linguæ copiam ac venuſtatem hoc tempore vindicare nituntur, perpetuoque & obviis quibuſque ad faciendam dictis fidem producunt librum, quem*

مقامات

Rythmos appellant. (Rythmicas orationes intelligit, quas celeberrimus apud Arabas Hariræus compoſuit.) *Omnes proinde exterorum Poëtarum, Rhetorumque cujaſvis linguæ lucubrationes ſuis poſthabendas contendunt. Fabulas itaque quinquaginta commentitiis textas narrationibus, quas quidem canlis male compactis & ſepulcris dealbatis viri ſapientes ſimul ac legerint, ſimiles eſſe deprehendunt, laudant, extollunt, magnificant, & gloriabundi oſtentant. Hinc nata occaſio eſt mihi Syrorum poſtremo, & Chriſtianorum humillimo adversùs illorum præpoſterum faſtum inſurgendi, ſuperbas criminationes convellendi, & antiquo ſermoni noſtro victoriam aſſerendi, ejuſque accuſatores veris argumentis refellendi: præſertim poſtquam præſtantiſſimorum virorum gloria, & inter glorioſos viros præſtantiſſimus noſtrorum caſtrorum Dux* (Neſtorianorum Patriarcha) *& noſtræ religionis ſol, optimus, felix, ſapientiſſimus ac beatiſſimus pro poteſtate mandavit, atque vehementer incitavit, ut illorum objecta confutarem, & aliquod Syriacæ elegantiæ ſpecimen exhiberem ad retundendas eorum obtrectationes faſtumque comprimendum: lucubrationem nempè aliquam ederem, ſententiarum luminibus perſpicuam, verbis copioſam, ad Poëticas leges exactè efformatam, atque Rhetorum regulas clarè exquiſitèque docentem & complectentem, vinctâque oratione geſta admiranda, & hiſtorias multiplices retexerem: doctrinas etiam, atque ad componendos mores utiles parænesos jungerem: precationes inſuper adjicerem ad ciendam gemituum & lacrymarum copiam idoneas, nec non orationes obſecrationibus permiſtas: Ænigmata præterea per parabolas expoſita colligerem, & hymnos & cantica ad laudes Dei prædicandas artificiosè elaborata, & cantiones ad lætitiam & gaudium excitandum augendumque compoſitas: profundas denique parœmias, & ſapientiæ arcana in compendium contracta, ſecundùm menſuram meæ parvitatis, & imbecillem inſcitiæ meæ intelligentiam conſcriberem.* Hæc Sobenſis. Et ipſum quidem in hoc opere multos Arabas oratores ſuperaſſe, comparatione facta facile ſibi quiſque perſuaſerit. At Syriacam linguam, ut contendit, Arabicæ præferendam eſſe, nemo profecto, niſi utriuſque imperitus dixerit. Conſtat enim meridiana luce clarius, Arabicam vocabulorum copiâ non modo Syriacam, ſed & Græcam antecellere; elegantia verò & phraſis concinnitate omnibus Orientalibus linguis eſſe anteponendam: qua de re legeſis Pocockii de laudibus ejuſdem orationem. Ea ſanè fuerat ſermonis Syriaci dignitas, quam hìc prædicat Sobenſis, ſub latiſſimo Aſſyriorum & Chaldæorum imperio. Sed hæc quid ad præſentem illius ſtatum?

Singulis porrò Carminibus expoſitionem verborum obſcuriorum idem Auctor adjecit; idque ſeptimo decimo anno, poſtquam librum ſuum publicaverat, ut Sobenſis ipſe in Præfatione Scholiorum teſtatur in hæc verba.

[illegible]

Quum ab anno Græcorum ſexcenteſimo ſecundo poſt milleſimum, hunc ego Ebedjeſus Sobæ & Armeniæ Metropolita librum compoſuiſſem, uſque ad hunc annum milleſimum ſexcenteſimum vigeſimum ſeptimum ſuperſtes & vivus rogabam obvium quemque, qui meum hunc librum legerat aut deſcripſerat, an quæ legiſſet,

in-

Digitized by Google

iatelligeret; quumque ſine magiſtre haudquaquam illum iatelligi poſſe audirem; viſum mibi eſt, expoſitiones & declaratiaaes vocum & ſententiarum obſcuriorum, quas ad margiaem prioris editionis adjeceram, in hac poſteriori in ipſum textum inducere propter commodum atque utilitatem legentium Dei amaatium: cui honor, & ſuper nos miſericordia ejus in ſæcula. Amen. Ex quo uno loco tùm Sobenſis ætas, editique hujoſce operis tempus, tùm hallucinatio eorum, qui ipſum cum juoiore Ebedjeſu ſæculis duobus poſteriore unom eundemque faciunt, apertè demonſtratur.

Quo autem artificio Carmina conſcripta ſiot, ex ſequenti Syllabo liqnet.

Liber I. Paradiſi Eden. Carmen I. De Trinitate, & Vnione (ſeù Iocarnatione) *ordine Alphabetico: ſingulis autem Alphabeti literis binæ ſtrophæ attributæ ſunt.* [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Metrum heptaſyllabum: ooaqoæque autem Stropha verſibus quatuor conſtat. Initium:

[illegible]

[illegible]

Carmen II. Doctrina, & Parænefis. Vnaquæque Alphabeti litera continet decem verſus: Singuli autem verſus in iiſdem elementis deſinunt, quibus incipiunt. [illegible]

[illegible]

[illegible]

Specimiois ergo priores iſtos verſus accipe.

[illegible]

Stropha Aleph. [illegible]

[illegible]

Ubi oterque verſus elemento Aleph, quo incipit, io eodem deſinit. Metrum dodecaſyllabum.

Carmen III. Ænigmata Eccleſiaſtica, quæ eadem maaent etiam, dum voces ordine retrograda leguntur. [illegible]

[illegible]

Metrom octoſyllabum: ſingolæ ſtrophæ verſibus qoatuor conſtant: in ſtrophis autem ordo alphabeticus ſervatur. Pro paradigmate primam ſtropham accipe:

[illegible]

[illegible] Ubi eaſdem voces habes, ſive à dextera ad ſiniſtram hos verſus legas, ſive à ſiniſtra ad dexteram ordine retrogrado.

Carmen IV. De Sapientia. Singulæ hujus carminis voces elemento Aleph terminantur: quod autem elementum ante Aleph in fine verſuum eſt, idem ſtropham ipſam inchoat.

[illegible]

[illegible]

Exempli gratia. [illegible]

[illegible]

[illegible]

Ubi in hac ſtropha, quæ verſibus quatoor heptaſyllabis cooſtat, ſingulæ voces elementum Aleph finale habeot, & penultima litera uoiuſcujuſque verſus, eadem eſt ac prima ſtrophæ, nimirùm Aleph. Et ſic in ſequentibus ſtrophis de litera Beth, & reliquis.

Carmen V. De mente, & contemplatione. Omnes verſus deſinunt in Aleph: quæ verò litera eſt ante Aleph, ordinem alphabeticum exhibet à Tau uſque ad Aleph. [illegible]

[illegible]

[illegible]

metro heptaſyllabo.

Carmen VI. De divinis judiciis. Triplici metro legitur: nimirùm, cum literis quidem minio exaratis, juxta metrum ſancti Ephræmi, ideſt, heptaſyllabum: *iis verò demptis, juxta metrum Narſetis & Balæi,* hexaſyllabum ſcilicet & pentaſyllabum. [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Carmen VII. Querelæ filii ſenioris adversùs filium Prodigum, de quo in Evangelio. [illegible]

[illegible]

metro dodecaſyllabo: ſingoli verſus deſinunt io [illegible] *Mar.*

Carmen VIII. Reſponſio filii Prodigi ad fratrem ſeniorem, eodem metro. [illegible]

[illegible]

[illegible] Verſus omnes deſiount in [illegible].

Carmen IX. De bono Perfectionis tempore, & ſimilitudine menſis Niſan. Litera initii ſtrophæ (quæ ſcilicet ordinem alphabeticum exhibet) *eſt ante literam Aleph, quæ habetur in fine verſuum. Omnis autem ſtropha* (ideſt, quodlibet tetraſtichon) *deſinit in Het.* [illegible]

[illegible]

[illegible]

ܕܐܠܦܒܝܬܐ . ܡܫܠܡܝܢ ܦܬܓܡܘ̈ܗܝ ܐܬܘ̈ܬܐ ܕܩܕܡ ܐܠܦܐ ܛܘܟܣܐ .

metro heptaſyllabo.

Carmen X Revelatio mentalis de ordine contemplationis corporeorum & incorporearum: & de purificatione, deque modo illuſtrationis. ܡܐܡܪܐ ܝ. ܓܠܝܢܐ ܡܕܥܢܝܐ ܥܠ ܛܟܣܐ ܕܬܐܘܪܝܐ ܕܦܓܪܢܝ̈ܐ ܘܕܠܐ ܦܓܪܢܝ̈ܐ . ܘܥܠ ܕܘܟܝܘܬܐ ܘܐܝܟܢܝܘܬܐ ܕܢܘܗܪܐ .

metro heptaſyllabo, ordine alphabetico, ſinguli verſus deſinunt in [illegible].

Carmen XI. De humanis affectibus, Dialogus inter corpus & animam. Verſus omnes deſinunt in Aleph, ipſumque Aleph antecedunt literæ, quæ ordinem alphabeticum ſequuntur. ܡܐܡܪܐ ܝܐ. ܥܠ ܚܫ̈ܐ ܐܢܫܝ̈ܐ ܒܝܬ ܦܓܪܐ ܘܢܦܫܐ . ܡܫܠܡܝܢ ܟܠܗܘܢ ܦܬܓܡܘ̈ܗܝ ܐܬܘ̈ܬܐ ܕܩܕܡ ܐܠܦܐ .

metro heptaſyllabo.

Carmen XII. Hymnus de Reſipiſcentia. Omnes verſus deſinunt in Aleph, ipſumque Aleph antecedunt literæ, juxta ordinem alphabeticum. ܡܐܡܪܐ ܝܒ. ܫܘܒܚܐ ܕܬܝܒܘܬܐ ܘܡܫܠܡܝܢ ܦܬܓܡܘ̈ܗܝ ܟܠܗܘܢ ܒܐܠܦ ܕܩܕܡ ܐܬܘ̈ܬܐ ܐܝܟ ܛܟܣܐ . metro hexaſyllabo, quod Narſetis appellant.

Carmen XIII. Narratia & parænesis ex perſona Defuncti. Didactica eſt, ædificationem afferens, impetumque cupiditatum comprimens. Triplici ordine alphabetico. ܡܐܡܪܐ ܝܓ. ܐܫܬܥܝܬܐ ܘܡܠܟܘܬܐ ܡܢ ܦܪܨܘܦܐ ܕܡܝܬܐ : ܡܠܦܢܝܬܐ ܡܒܢܝܢܝܬܐ ܘܡܟܠܝܢܝܬܐ ܕܪܓܝܓܬܐ ܕܡܘܬܐ . ܒܬܠܬܐ ܐܠܦܒܝܬܐ ܐܝܟ ܛܟܣܐ . metro heptaſyllabo.

Carmen XIV. Parabola myſtica de revelatione Jeſu Chriſti in mundo carnis ad eos, qui viam regiam premunt. ܡܐܡܪܐ ܝܕ. ܡܬܠܐ ܐܪܙܢܝܐ ܥܠ ܓܠܝܢܗ ܕܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܒܥܠܡܐ ܕܒܣܪܐ ܠܐܝܠܝܢ ܕܕܪܟܝܢ ܐܘܪܚܐ ܡܠܟܝܬܐ . metro dodecaſyllabo, ordine alphabetico.

Carmen XV. Deprecatio, & laudatio. Nullum in eo eſt Aleph, & omnes verſus deſinunt in Nun, ipſumque Nun antecedunt literæ ex alphabetico ordine. ܡܐܡܪܐ ܝܗ. ܒܥܘܬܐ ܘܫܘܒܚܐ . ܠܝܬ ܒܗ ܐܠܦ . ܘܡܫܠܡܝܢ ܦܬܓܡܘ̈ܗܝ ܟܠܗܘܢ ܒܢܘܢ ܕܩܕܡ ܐܬܘ̈ܬܐ ܐܝܟ ܛܟܣܐ . metro heptaſyllabo.

Carmen XVI. Parænesis. ܡܐܡܪܐ ܝܘ. ܡܠܟܘܬܐ metro dodecaſyllabo, ordine alphabetico, & ſinguli verſus deſinunt in [illegible] [illegible].

Carmen XVII. De reſurrectione, & de futuro ſeculo. Omnes verſus deſinunt in Aleph, ipſumque Aleph antecedunt literæ juxta Alphabeticam ſeriem. ܡܐܡܪܐ ܝܙ. ܥܠ ܩܝܡܬܐ . ܘܥܠ ܥܠܡܐ ܕܥܬܝܕ . ܘܡܫܠܡܝܢ ܦܬܓܡܘ̈ܗܝ ܟܠܗܘܢ ܒܐܠܦ ܕܩܕܡ ܐܬܘ̈ܬܐ ܐܝܟ ܛܟܣܐ .

metro heptaſyllabo.

Carmen XVIII. In illud ſapientum, homo eſt microcoſmus, & mundus eſt magnus homo. ܡܐܡܪܐ ܝܚ. ܥܠܗܝ ܕܚܟܝܡ̈ܐ ܕܐܡܪܝܢ ܕܐܢܫܐ ܥܠܡܐ ܙܥܘܪܐ . ܘܥܠܡܐ ܐܢܫܐ ܪܒܐ ܗܘ .

metro heptaſyllabo, omnes verſus deſinunt in [illegible].

Carmen XIX. De amaritudine ſeparationis, tàm ſenſibilis, quàm intelligibilis: & de temporis infelicitate. ܡܐܡܪܐ ܝܛ. ܥܠ ܡܪܝܪܘܬܐ ܕܦܘܪܫܢܐ ܗܘ ܕܡܬܪܓܫܢܐ ܐܦ ܕܡܬܝܕܥܢܐ : ܘܥܠ ܒܝܫܘܬܐ ܕܙܒܢܐ .

metro dodecaſyllabo, omnes verſus deſinunt in [illegible].

Carmen XX. Capita gnoſtica, & ænigmata eccleſiaſtica atque aſcetica. Omnes verſus deſinunt in Jad poſt Aleph. ܡܐܡܪܐ ܟ. ܪ̈ܫܐ ܝܕܘܥܬܢܝ̈ܐ ܘܐܘܚ̈ܕܬܐ ܥܕܬܢܝ̈ܬܐ ܘܕܘܒܪܢܝ̈ܬܐ . ܘܡܫܠܡܝܢ ܦܬܓܡܘ̈ܗܝ ܟܠܗܘܢ ܒܝܘܕ ܕܒܬܪ ܐܠܦ .

metro heptaſyllabo, ordine alphabetico.

Carmen XXI. Parænesis, & Exercitatio. Singuli verſus continent duas ac viginti literas Alphabeti, nec plures nec pauciores. ܡܐܡܪܐ ܟܐ. ܡܠܟܘܬܐ ܘܡܪܕܘܬܐ . ܟܠ ܦܬܓܡ ܦܬܓܡ ܐܝܬ ܒܗ ܐܬܘ̈ܬܐ ܟܠܗܝܢ ܕܐܠܦܒܝܬ ܠܐ ܝܬܝܪ ܘܠܐ ܒܨܝܪ . metro dodecaſyllabo, ordine alphabetico, omnes verſus deſinunt in [illegible]. Sit pro exemplo. ܐܬܐ ܓܒܪܐ ܕܝܢܐ ... ܥܡܠܐ ܦܩܥ ܨܝܕܗ .

Carmen XXII. Doctrina & parænesis ad quemlibet. ܡܐܡܪܐ ܟܒ. ܡܠܦܢܘܬܐ ܘܡܠܟܘܬܐ ܠܟܠ ܐܢܫ metro dodecaſyllabo, ordine alphabetico, omnes verſus deſinunt in [illegible].

Carmen XXIII. De invidia, deque pravis ejus moribus, quos in omni generatione exſeruit.

[illegible] metro dodecaſyllabo, ordine alphabetico, ſinguli verſus deſinunt in [illegible].

Carmen XXIV. De Adam. Narratio parabolica, & demonſtratio myſtica de omni regimine ſpirituali. [illegible] metro dodecaſyllabo, ordine alphabetico quater repetito, omnes verſus deſinunt in [illegible].

Carmen XXV. Sapientia, doctrina, & exercitatio de correptione. [illegible] metro heptaſyllabo, ordine alphabetico ter repetito, ſinguli verſus deſinunt in [illegible].

Liber II. Paradiſi Eden. [illegible] *Carmen XXVI De fide orthodoxa. Singuli verſus deſinunt in Aleph, ipſumque Aleph antecedunt literæ, quibus ordo alphabeticus exhibetur. Nullum verò in hoc Carmine eſt* [illegible]*, nec* [illegible]*, nec* [illegible]*, nec* [illegible]*, nec* [illegible]*, nec* [illegible]. [illegible] metro heptaſyllabo, ordine alphabetico.

Carmen XXVII. De fide Eccleſiæ. Nulla vox caret Aleph: quæ autem litera ipſum Aleph finale præcedit, ordinem alphabeticum ſequitur. [illegible] metro heptaſyllabo, quaternus quiſque verſus deſinit in [illegible].

Carmen XXVIII De filio Prodigo. Omnes voces habent Aleph; quæ autem litera in fine trium priorum verſuum ponitur, ordinem alphabeticum reddit. [illegible] metro heptaſyllabo, ſingula tetraſticha deſinunt in [illegible].

Carmen XXIX. Reprehenſio pravorum morum: & de temporis malitia. Nulla vox caret Beth. [illegible] metro heptaſyllabo, verſus omnes deſinunt in Aleph.

Carmen XXX. De ſapientia filii Jacbi: & precatio. Nullum in hoc carmine eſt [illegible]*, nec* [illegible]*, nec* [illegible]*, nec* [illegible]*: ſed in unaquaque voce eſt* [illegible]*. Quæ verò litera in trium priorum verſuum fine ponitur, ordinem alphabeticum ſequitur.* [illegible] metro heptaſyllabo, quaternus quiſque verſus deſinit in [illegible].

Carmen XXXI. De Providentia Dei ab initio & uſque in ſæculum. Omnes voces habent Daleth. Per literam autem, quæ in fine eſt trium priorum verſuum, ordo alphabeticus ſervatur. [illegible] Metro heptaſyllabo, quodlibet tetraſtichon deſinit in [illegible].

Carmen XXXII De myſteriis Incarnationis. Omnes voces habent He, in quo & ſinguli verſus deſinunt. Quæ verò litera ante He poſtremum in unoquoque verſu occurrit, ordinem alphabeticum reddit. [illegible] metro heptaſyllabo.

Carmen XXXIII. Laudatio, & Precatio. In unaquaque voce adeſt Vau. Poſtrema verò uniuſcuiuſque verſus litera ordinem alphabeticum reddit. [illegible] metro octoſyllabo, ſeù tetraſyllabo bis repetito.

Carmen XXXIV. De temporis malitia. In unaquaque voce adeſt zain; nullum verò [illegible]*, nec* [illegible]*, nec* [illegible]*, nec* [illegible]*. Initialis litera uniuſcujuſque ſtrophæ, ordinem alphabeticum ſequitur.* [illegible]

metro

metro heptaſyllabo verſus omnes deſinunt in [illegible].

Carmen XXXV. De Amore. In unaquaque voce legitur Het: nullum verò Ain. Finalis verò trium priorum verſuum litera, ordinem alphabeticum reddit. [illegible]

[illegible]

[illegible]

metro heptaſyllabo, quodlibet tetraſtichon definit in [illegible].

Carmen XXXVI. De Evangelio & Evangeliſtis. Singulæ voces habent Teth, nullum verò Sade; ſinguli autem verſus deſinunt in Nun & Aleph. [illegible]

[illegible]

[illegible]

metro dodecaſyllabo.

Carmen XXXVII. De diſſolutione hujus mundi, & de vanitate ſæculi temporalis. In unaquaque voce legitur Jod. [illegible]

[illegible]

[illegible]

metro heptaſyllabo, ſinguli verſus deſinunt in [illegible].

Carmen XXXVIII. Adhortatio de bonis moribus. In unaquaque voce eſt Coph, in quo & ſinguli verſus deſinunt. Quæ autem litera ipſum antecedit, ordinem alphabeticum exhibet. [illegible]

[illegible]

[illegible]

metro heptaſyllabo.

Carmen XXXIX. Deprecatio & Laudatio. In unaquaque voce eſt Lamed: ſinguli autem verſus deſinunt in Nun, cui litera juxta ordinem alphabeticum præponitur. [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

metro heptaſyllabo.

Carmen XL. De Virtute. In unaquaque voce eſt Mim; ſinguli autem verſus deſinunt in Aleph, cui præponuntur literæ ordinem alphabeticum à Tau ad Aleph reddentes. [illegible]

[illegible]

[illegible]

metro heptaſyllabo.

Carmen XLI. De tempore malo: & de raritate virtutum, & multiplicitate vitiorum. In unaquaque voce adeſt Nun, ſinguli autem verſus deſinunt in Nun & Aleph. [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

metro heptaſyllabo.

Carmen XLII. Precatio, & Pœnitentia. In unaquaque voce eſt Semcath; nullum verò [illegible], *nec* [illegible], *nec* [illegible]. *Litera autem finalis trium priorum verſuum, ordinem alphabeticum reddit.* [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

metro heptaſyllabo, quodlibet tetraſtichon definit in [illegible].

Carmen XLIII. Enarratio de mundi caducitate. In unaquaque voce legitur Ain, nullum verò Het. Quæ autem litera tres priores ſtrophæ verſus terminat, ordinem alphabeticum ſequitur. [illegible]

[illegible]

[illegible]

metro heptaſyllabo, quaternus quiſque verſus deſinit in [illegible].

Carmen XLIV. Precatio & Pœnitentia. In unaquaque voce eſt Phe. [illegible]

[illegible]

[illegible]

metro heptaſyllabo.

Carmen XLV. Oratio ad divinam Eſſentiam, & Precatio pro natura humana. In unaquaque voce habetur Sade; nullum verò [illegible], *nec* [illegible], *nec* [illegible]. *Singuli autem verſus deſinunt in He.* [illegible]

[illegible]

[illegible]

metro dodecaſyllabo.

Carmen XLVI. Parænesis, & conſilia utilia. Legitur in unaquaque voce [illegible], *nullum verò* [illegible], *nec* [illegible], *nec* [illegible], *nec* [illegible]. *Singuli autem verſus deſinunt in Nun & Aleph.*

[illegible]

Epitome [1], ſeù brevis collectio, Canonum Synodicorum.

[illegible]

Liber

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

metro dodecaſyllabo.

Carmen XLVII. De præſtantia & ſublimitate Sanctorum. In unaquaque voce eſt [illegible] *omnes autem verſus deſinunt in Aleph, ipſumque Aleph anteeedunt literæ, quæ ordiuem alphabeticum à Tau ad Aleph reddunt.* [illegible]

[illegible]

[illegible]

metro heptaſyllabo.

Carmeu XLVIII. De auima, ejuſque facultate cogitativa. In uuaquaque voce eſt Sein: nullum verò [illegible], *nec* [illegible], *nec* [illegible]. *Litera autem finalis in tribus prioribus uniuſcujuſque ſtrophæ verſibus ordinem alphabeticum exhibet.* [illegible]

[illegible]

[illegible]

metro heptaſyllabo, quodlibet tetraſtichon definit in [illegible].

Carmen XLIX. De Pœnitentia & Maria peccatrice. In uuaquaque voce eſt Tau. Singuli autem verſus deſinuut in Aleph, ipſumque Aleph anteceduut literæ, quæ in tribus prioribus uniuſcujuſque ſtrophæ verſibus ordinem alphabeticum referunt. [illegible]

[illegible]

[illegible]

metro heptaſyllabo, quodlibet tetraſtichon definit in [illegible].

Carmeu L. de reſurrectioue, deque perfectione & mundo novo. In unaquaque voce habes Tau: ſinguli autem verſus deſiuunt in Tau & Aleph. [illegible]

[illegible]

[illegible]

metrn heptaſyllabo.

In expoſitione hujus poſtremi Carminis, ootandus Sobenſis error, ubi ait, Damnatos poſt communem Reſurrectionem terram habitaturos. [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Fovea, inq uit, *animi dolore incendens eſt Gebenna, terra ſcilicet tenebroſa: nam deficiente luminarium curſu, ſublataque luce ac ſplendore, tenebrarum mare terra fiet, & caliginis cbaos juxta ſermonem S. Narſetis Doctoris ajentis: Terra fiet terræ filiis Gebenna, & qui terram dilexere, in eadem punientur, juxta ea quæ amaverunt*. Idem Sobenſis dum paucis interjectis Sanctorum Beatitudinem in lumine, in revelationibus divinis, in viſione Humaoitatis Chriſti collocat, errorem Neſtorianorum naturam divioam intuitivè videri poſſe negantium, haud obſcurè prodit: de quo ſuprà hoc tom pag. 95 & 259.

Porrò artificium, quod in carmioiboa Sobenſis hucuſque prolixiùs fortaſſe quàm oportebat, obſervavimus, idem adnotarunt viri docti apud Poëtas Græcos & Latinos: & illorum quidem exempla non pauca habes Epigrammatum Græcorum lib 6 cap. 4 Latinorum verò apud Stephanum Menochium tom. 2. miſcellaneorum cap. 64. & alibi in eodem opere.

1 *Epitome Canonum Synodicorum*. Bioa exemplaria extant in Bibliotheca Vaticana. Alterum Cod. Syr. Vat. 54. priorem hujuſce Collectioois partem contioens, exaratum anoo Chriſti 1557. Alterum integrum, Cod. Syr. 4. Tom. 2 Biblioth. Orient. pag. 497. ſed prioribus foliis laceris, quæ tamen ex priori codice ſuppleri poſſunt, exaratum anno Chriſti 1332. quatuordecim ſcilicet annis ab obitu Auctoris. Et priori quidem codici ad calcem hæc adnotatio appoſita legitur:

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Domini Deique noſtri ope finitus ſuit hic codex feria 5 die 17. menſis benedicti Canun prioris (Decembris) *an.* 1868. *Græc.* (Chr. 1557.) *Deo autem ſit gloria, & miſeratio & gratia ejus ſuper nos deſcendens nunc & ſemper & in ſæcula ſæculorum Ameu. Deſcriptus eſt prædictus codex ſub umbra & protectione beati & illuſtris ſancti S. AN* (ita habetur in textu,) *Franciſci, quem ſermone noſtro Mar Franſe appellamus: ubi eſt ſanctitatis domicilium, perfugium peregrinorum & pauperum, portus beneficiorum, & afflictorum refugium, in urbe benedicta Baſaiu, quæ ab urbe magna ac celebri Goa ſexagiuta leucis diſtat, cujus habitatores, oro, cuſtodiantur ab omnibus noxis occultis & manifeſtis per Dominum Spiritum, etiam Amen. Nomini porrò iſtius ſancti celeberrimi beati San Franciſci, quem Mar Franſe interpretamur, iu hoc loco benedicto ſanctique Petri fide prædito Indiarum, addictæ ſunt ſeptem Ædes* (Conventus) *magnificæ & glorioſæ: atque in iſtis ſeptem Ædibus commorantur centum ferè cœnobitæ moribus ſuis comparandi Patri Antonio, & Patri Macario, & Patri Paulo: quorum orationes, precor, ſint murus & antemurale univerſo mundo etiam Amen. Eſt autem iu hac urbe benedicta Baſaiu alia eccleſia admodum glorioſa & excelſa, quæ S. Mariæ appellatur: & aliud cœnobium, cujus magnificentiam nulla poteſt lingua eloqui, quod S. Pauli dicitur. Præterea in eadem urbe*

urbe aliud viſitur cœnobium, quod S. Sebaſtiani nuncupatur, cui ſimile ædificium oculus non vidit: atque alia Eccleſia, quæ Miſericordiæ & Gratiæ appellatur. Habetque inſuper hæc benedicta regio Indiarum altaria, ſacras ædes, eccleſias, & cœnobia, quorum numerum nemo novit. Prædictæ porrò ædes, & eccleſiæ plenæ ſunt cœnobitis morum gravitate atque ſanctitate inſignibus, quorum converſatio atque acta creatas voces & linguas virtute & numero ſuperant. Illorum orationes, precor, proſint mihi, atque infirmis mei ſimilibus etiam Amen. In iſtis porrò altaribus, ædibus, eccleſiis, & cœnobiis perpetuo & quotidie oblatio Corporis & Sanguinis Domini noſtri diligenter peragitur. Eorum, oro, preces ſiat nobiſcum Amen. Metropolis autem Indiæ regionis omnis eſt Goa, atque in ea reſidet Syncletus, hoc eſt, ſupremus præfectus Regis magni & victoris, Regis Portugalliæ, qui appellatur Don Guan; & lingua noſtra dicitur Rex, hoc eſt Soltanus Jochanan, nimirùm Joannes: *Dominus tribuat illi regnum in terris & in cælo etiam Amen: atque auferat ab iſta urbe ſancta & benedicta atque S. Petri ſide prædita Goa correptiones malas & virgas furoris Amen. Conſpurcavit, hoc eſt, exrapit chartas iſtas infimus peccator, vilis & infelix, abjectus & contemptus, piger & ignarus, iners & confuſus, imbecillus, fæx & peripſema, ſurui verriculum, abominationum operarius, & vitiorum luto inquinatus, à virtutibus alienus, mandata ſolvens & turpia perpetrans, ſtercus & purgamentum omnium filiorum Adam: cujus nec nomen omnino memorandum foret coram hominibus, niſi forte ut mereatur orationem illorum omnium, qui verſus iſtos viles lecturi ſunt, pauper & miſer JOSEPHUS Epiſcopi & Metropolitæ nomen gerens, ab operibus verò remotus & vacuus, quantum diſtat oriens ab occidente, & boreas ab auſtro, ac cœlum a terra, & initium rerum conditarum à fine ipſarum.*

Poſteriorem codicem pag. 169. amanuenſis hac nota abſolvit. [illegible]

[illegible]

[illegible]

Explicit Dei ope & auxilio miſerationum ejus Pars altera Sylloges Canonum Synodicorum Occidentalium atque Orientalium, die 15. menſis Ab (Auguſti *) anni Græcorum 1543. qui incidit in annum Arabum 731.* (Chriſti 1332.) *in urbe munita, & fidei pulchritudine prædita juſtitiæque operibus abundante Bagdado, quam Dominus noſter, oro, ædificet. Codicem verò hunc exaravit peccator, & populi Chriſtiani abjectio Saidus filius Iſæ, filii Abalbarcati, filii Barchæ: illamque ſcripſit in gratiam principis excelſi, & fructus benedictionum, galea juſtitiæ induti, mitis & ſuavis, & ab omni perturbatione remoti, humilis & in ſua converſatione compoſiti, amoris & charitatis pleni erga omnes homines, & ab omni malitia alieni veri fidelis & ſapientis Hormiſdæ filii Jeſu, filii Chamiſii: Deus univerſorum Dominus ipſi longam ætatem tribuat, eique concedat habere mores voluntati ejus placentes, precibus ſanctæ beatæ Mariæ, & orationibus ſanctorum Apoſtolorum, & omnium Sanctorum Domini, Amen Amen.*

Opus duos Tomos complectitur, quorum prior in quinque, poſterior in quatuor Partes dividitur. Et primo quidem Tomo Soboris Epitomen Canonum Conſtitutionumque Apoſtolicarum, alteri verò Synodum Timothei junioris Patriarchæ ſuis temporibus coactam præmittit: & quid unaquæque Pars contineat, his verbis exponit:

[illegible]

Cano-

Canones omnes Synodicos religioſam vitam complectentes in duas Partes diviſi: & in priori quidem omnia quæ laicis univerſim generatimque præcepta ſunt, recto ordine digeram, ſive quæ ad ſponſalia ac matrimonia, & hereditatum diviſiones, & deciſiones judiciales circa ea omnia, quæ inter eos contingere ſolent; ſeu ea, quæ ſpectant ad fidem, & probitatem atque morum converſationiſque decorem. Altera autem Parte canones comprehendam ſingulis Ordinibus convenientes, aliquod in ſancta Eccleſia officium obtinentium: ubi de electione, & ordinatione omnium Ordinum diſſeram, & canones ad eorum officium pertinentes indicabo, nec non cætera, quæ eiſdem conſentanea & convenientia ſunt.

In *Præfatione*, quæ incipit [illegible] *Tatianus philoſophus*, Sobenſis ſcribit, ſe Tatiani, qui Evangelia quatuor in unum digeſſit, exemplum ſequutum, Synodorum Canones Patrumque ſtatuta in unum volumen collegiſſe, idque opus in dignitate Archiepiſcopali jam conſtitutum perfeciſſe; Eliam verò Patriarcham, qui de Hæreditatum diviſione Tractatum, ut ſuprà dictum eſt, compoſuerat, Presbyterum tùm fuiſſe, quum eam Collectionem publicavit.

Tomi primi Pars Prima, De iis, quorum cognitio omnibus neceſſaria eſt. Caput I. Undenam Synodi nomen deſumptam, & quid ſignificet. [illegible]

Caput II. Quod Canones ab Epiſcopo, vel Doctore extra Synodum ſanciti, Synodales minimè vocandi ſunt. [illegible]

Excipit Sobenſis [illegible]

Si verò, inquit, *eos* Canones *Catholicus recipit, & ipſe Patriarcha eorum cauſa Concilium cogit, in quo recipiantur, tum verò Synodici appellantur, ut ſunt Judicia Timothei, & Joſue Baraun, quæ à Synodo Patrum recepta ſunt, & Synodica appellata.*

Cap. III. Hiſtoria Oecumenicorum (hoc eſt, Nicæni œcumenici Concilii Patrum) *ex Marutha Maipherunctæ Epiſcopo, rogatu Iſaaci Catholici.* [illegible]

Fabuloſa nimirùm, & Maruthæ ſuppoſita, ut ſuo loco oſtendam, ubi de Synodis.

Cap. IV. Fides Patrum CCCXVIII. cum brevi expoſitione Synodi Jeſujabi. [illegible]

Hæreſim ſuam in hac Expoſitione minimè produnt Neſtoriani ejus Synodi Epiſcopi: ſed ſi eorum doctrina circa myſterium Incarnationis attentius expendatur, anguis in herba latere deprehenditur. Ajunt enim: [illegible]

Et factus eſt homo Jeſus Chriſtus in unione ſuarum naturarum, & in apparitione ſua in carne, & in incarnatione ſua. Naturæ enim unio Divinitatem & humanitatem indicat. Ea autem verba, deſcendit, & incarnatus eſt, & homo factus eſt, Primitiarum noſtrarum aſſumptionem abſque contentione ſignificant. Et infra. [illegible]

Hæc eſt incorrupta fides, atque hæc ſummatim illius ſententia juxta verborum conſequentiam: perfectè ſcilicet Nicæni Patres *prædicarunt Chriſti Proſopon, ejuſque Divinitatis atque Humanitatis naturas tùm adversùs eos, qui Divinitatem negantes, confitentur eum purum hominem eſſe, aut ſanctorum cuipiam ſimilem faciunt.* Nam *apparitio in carne, aſſumptio primitiarum noſtrarum, unum Proſopon duæque naturæ,* voces ſunt, quibus Neſtoriani unionem Verbi hypoſtaticam negantes, affectivam intelligunt.

Cap. V. Nomina Epiſcoporum Synodi œcumenicæ, provinciarumque eorum & civitatum, ut nobis invenire licuit. [illegible]

[illegible]

[illegible]

Longum eſſet errores in deſcriptione tàm Epiſcoporum, quàm Epiſcopatuum hic commiſſos referre. Sed, ut bene advertit Severinus Binius in notis ad ſubſcriptiones Patrum Nicænorum, *nihil eſt in auctoribus temporum injuriæ & librariorum erroribus magis expoſitum, quàm propria locorum perſonarumque nomina.*

Pars II. De matrimoniis, deque canonibus & regulis Sponſaliorum Chriſtianorum, & quomodo hæc peragenda ſint, deque cæteris ad hanc rem ſpectantibus. [illegible]

Caput I. Quot & quales ſint perſonæ, quibus nubere nefas eſt. [illegible]

Seaſginta quinque gradus virorum, totidemque feminarum enumerat, quibus nubere apud Neſtorianos fas eſſe negat: ſed ab Eccleſiæ Catholicæ ritu mirum quantum recedit.

Cap. II. De ritu & regulis ſponſaliorum. [illegible]

Statutum Patrum illius ſectæ deſcribit, in quo ſponſalia æquè ac matrimonia, quæ præter Ritum Chriſtianum abſque Presbytero & teſtibus celebrantur, irrita ac nulla declarantur.

Cap. III. Siquis in regione fuerit, ubi nullus eſt Sacerdos, quid ipſi agendum, quum feminam ſibi ſponſare voluerit? [illegible]

Quinque nimirùm, aut quatuor ad minus teſtibus adhibitis matrimonium tùm contrahi fas eſſe affirmat, ſubditque, benedictionem poſtea à Sacerdote ſuppleri debere.

Cap. IV. Quot annorum eſſe debeat ſponſus? [illegible]

Cap. V. Quis mulieris fidejuſſor deſponſatorque eſſe debeat. [illegible]

Cap. VI. Quomodo deſponſanda ſit puella, quæ propinquos vel affines non habet? & idem de viro extraneo. [illegible]

Cap. VII. An liceat poſt ritè celebrata ſponſalia, ſponſis ab invicem ſeparari, & ſponſalia ſolvere? [illegible]

Jeſubochti auctoritatem adducit docentis matrimonium ratum, non conſummatum, ex pari utriuſque conſenſu dirimi poſſe.

Cap. VIII. Quantum temporis expectare debeat ſponſa, cujus ſponſus abiit in longinquam regionem. [illegible]

Cap. IX. De eo, qui repugnantibus Parentibus feminam deſponſavit. [illegible]

Cap. X. De eo, qui feminam deſponſavit, deinde eam frauduleuter dimittit ſub obtentu vitæ monaſticæ, qua demùm abjectâ, aliam ducit. [illegible]

Cap. XI. De monachis & virginibus, fædus profeſſionis violantibus. [illegible]

Epiſcopo id permittente, monachis nuptias monialibuſque concedit Sobenſis: ex impura nimirùm Barſumæ doctrinâ, de qua vide Tom. 2 pag. 403. Verba Sobenſis hæc ſunt.

[illegible]

[illegible]

Monachus aut monialis ſi à proprio inſtituto exciderint, & ad nuptias ex infirmitate deſcenderint, abſque Epiſcopi juſſu nullatenus matrimonio jungantur, neque in Eccleſia, & coram populo benedicantur. Sed ſi Epiſcopus juſſerit, privatim domi. Si autem conſtiterit pactam inter virum & feminam à tempore monachatus initam fuiſſe, benedictionem conjugii nullatenus accipiant, neque illud ipſis permittatur, donec publicam ac diuturnam pœnitentiam in cilicio & cinere peregeriat, vir quidem cum viris, & femina cum feminis, ſicut Rector illis præceperit. Neque Anachorita quiſpiam, qui à ſtatu ſuo exciderit, orare præſumat in capite Eccleſiæ, aut ſacram peragere, niſi annuente Epiſcopo. Rem novam & Orientalium Canonibus ac rectæ diſciplinæ prorsùs contrariam hìc Auctor profert, de qua ſuo loco pro merito differendum erit.

Cap. XII. De mulieribus & ſponſabus, quæ vi rapiuntur. [illegible]

Cap. XIII. De mulieris dote, ejuſque quantitate. [illegible]

Citat *Ambroſium*, quem *Epiſcopum & martyrem* perperàm vocat; *Græcos Imperatores*, Theodoſianum ſcilicet Codicem; *Timotheum* & *Joſue Barnun* Patriarchas Neſtorianorum.

Cap. XIV. Quod oporteat, fideles ex omni ſecta uxores ducere. [illegible]

Adducit Canonem Nicænum Syriacè, qui eſt Arabicus 57. juxta interpretationem Abr. Ecchellenſis.

Cap. XV. Quod non oporteat, Chriſtianam infideli viro tradi. [illegible]

Cap. XVI. Quanto tempore ſervare debet mulier honorem defuncti mariti, antequam ab alio ducatur? Et idem de viro reſpectu uxoris. [illegible] Hic quoque Sobenſis *Ambroſium*, cujus teſtimonio utitur, *martyrem & Epiſcopum* appellat.

Cap. XVII. Quot ob cauſas dimittitur uxor à viro, & ſponſa à ſponſo? [illegible] Laudantur *Timotheus*, *Joſue Barnun*, & *Græci Imperatores*.

Cap. XVIII. De muliere contentioſa, & viro contumelioſo. [illegible]

Cap. XIX. Quot modis deprehenditur adulterium, & quot teſtes ad id probandum requiruntur. [illegible]

Cap. XX. De viro teſtante, ſe vidiſſe uxorem adulterantem; teſtes verò adducere nequit. [illegible]

Cap. XXI. De viro & muliere, quorum alter in captivitatem abducitur. [illegible]

Cap. XXII. De eo, qui corrumpit virginem, aut matrimonio junctam. [illegible]

Cap. XXIII. De ſtatuto tempore pœnitentiæ fornicariis, iiſque, qui illegitimo matrimonio fœdantur, deinde convertuntur. [illegible]

Ex Synodo Nicæna Can. 72. de ducente duas uxores.

Cap. XXIV. De eo, qui ancillam ſuam ducere vult in uxorem. [illegible]

Cap. XXV. De matrimonio ſervorum & ancillarum Chriſti fidelium. [illegible]

Cap. XXVI. Quantum temporis ſuſtinere debet mulier, quam vir relinquens, in longinquas regiones proficiſcitur. [illegible]

Cap. XXVII. De ſententia & pœna ferenda ab Eccleſia in eos, qui illegitimis matrimoniis polluuntur, & perſeverant in peccato uſque ad mortem abſque pœnitentia. [illegible] ex Synodo Marabæ.

Pars

Pars III. De diviſione Hæreditatum. [illegible]

Præſatur de Synodis & Statutis Imperatorum, qui leges hac de re ſanxerunt; deinde Syros enumerat Canonum collectores, Patriarchos quidem Ananjeſum, Timotheum, Joſue Bernun, Joannem & Eliam; Epiſcopos verò Jeſubochtum, Simeonem, Ebedjeſum & Eliam. Verba Sobenſis recitata ſunt hoc tom. pag. 267. Quæ autem ſequuntur capita XXV., Eliæ Niſibeni ſunt à Sobenſi Ebedjeſu ex Arabico ſermone in Syriacum translata.

Cap. I. De hæredibus eorumque ordine juxta affinitatem & conſanguinitatem. [illegible]

Cap. II. De numero eorum, qui ab hæreditate excluduntur. [illegible]

Cap. III. De marito & uxore, & quantum hæreditatis alteri ex altero contingat. [illegible]

Cap. IV. De filiis & filiabus: & quantum hæreditatis eis ex parentibus contingat. [illegible]

Cap. V. De patre & matre: & quantum eis hæreditatis ex filiis contingat. [illegible]

Cap. VI. De fratribus & ſororibus: & quantum hæreditatis alteri ex altero contingat. [illegible]

Cap. VII. De avis, & aviis: & quantum hæreditatis eis ex filiis filiorum contingat. [illegible]

Cap. VIII. De fratribus & ſororibus patris, deque fratribus & ſororibus matris; & qualis eis hæreditas ex filiis fratrum ſororumque ſuarum contingat. [illegible]

Cap. IX. Quod hæreditas avis paternis cum fratribus ſororibuſque matris minimè contingat, neque avis maternis cum fratribus & ſororibus patris. [illegible]

Cap. X. De viro & muliere conſanguineis: & quantum hæreditatis alteri ex altero propter conjugium & affinitatem contingat. [illegible]

Cap. XI. De ſponſo & ſponſa: & quod nulla alteri ex altero hæreditas contingat. [illegible]

Cap. XII. De monacho, an poſſit conſanguineorum hæres eſſe, aut illos hæredes inſtituere? [illegible]

Cap XIII. De Teſtamento. [illegible]

Timothei Patriarchæ Canon de teſtamentis.

Cap. XIV. De dimiſſa & dimiſſo; & quod nulla ab invicem hæreditas contingat. [illegible]

Cap. XV. De Apoſtata: & quod neque hæres eſſe, neque hæredes inſtituere poteſt, niſi pœnitentiam egerit, & ad fidem redierit. [illegible]

Cap. XVI. Quod qui hæredes non habet, ejus hæreditas Eccleſiæ contingit. [illegible]

Cap. XVII. De filio ſpurio. [illegible]

Cap XVIII. De filio, cujus pater ad aliam ſectam tranſiit. [illegible]

Cap. XIX. De filio, qui naſcitur patre longè abſente. [illegible]

Cap. XX. De filio ex baptiſmo, & ex educatione. [illegible]

Cap.

Cap. XXI. Dr filio contumace. [illegible] Citat Jeſubochtum Metropolitam Perſidis, nec ooo Timotheum & Eliam Patriarchas.

Cap. XXII. De filia, quæ fornicatur vivente patre. [illegible]

Ex Jeſubochto, & Elia Patriarcha.

Cap. XXIII. Dr defunčto, qui relinquit mancipia manumiſſa, & non manumiſſa. [illegible]

Cap. XXIV. De mancipiis defunčtis tàm manumiſſis, quàm non: cuinam hæreditas eorum contingat? [illegible]

Cap. XXV. De filiis illegitimis. [illegible]

Hucuſque Elias Niſibenus.

Pars IV. De Judiciis & cauſis, quæ inter Chriſtifideles contingunt. [illegible]

Cap. I. Quod nefas ſit Chriſtifidelibus adire extraneos judices. [illegible]

Ex Timotheo Patriarcha, & ex Synodo Joannis Bar-Abgari habita anno Græcorum 1212.

Cap. II. De Chriſtiano, qui forum percutit: deinde qui percuſſus eſt, judicem adit, vindictæ cauſa. [illegible]

Ex Timotheo.

Cap. III. De iis, qui ſimul in judicio contendunt. [illegible]

Ex Jeſuboehto, Joſue Barnun, & Codice legum Imperialium.

Cap. IV. De chirographo certa, & dubia. [illegible]

Ex Jeſubochto.

Cap. V. De teſtimonio certo, & dubio. [illegible]

Ex eodem.

Cap. VI. De poſſeſſione bonorum certa & dubia. [illegible]

Ex eodrm, & ex Timotheo.

Cap. VII. De mutuo, & debito. [illegible] Ex Jeſubochto, & Codice legum Imperialium.

Cap. VIII. De uſura & fœnore. [illegible] Ex Gabriele Baſſorenſi, ex Codice Imperiali, & ex Jeſuboehto.

Cap. IX. De pignore. [illegible] Ex Jeſubochto.

Cap. X. De commodato ſi forte perierit. [illegible]

Ex eodem.

Cap. XI. De depoſito ſi id perire contigerit. [illegible] Ex eodem, & ex Codice Imperiali.

Cap. XII. De venditione & emptione. [illegible]

Ex iiſdem, & ex Joſue Baroun.

Cap. XIII. De ſocietate mercaturæ. [illegible]

Ex Jeſuboehto.

Cap. XIV. De ædibus multiplici contignatione conſtantibus, de via, de foro, de aquæductu, & ædificiis. [illegible] Ex eodem.

Cap. XV. De participatione in rebus inventis cum ſociis. [illegible] Ex eodem, & ex Codice Imperiali.

Cap. XVI. De Procuratore. [illegible] Ex Synodo Jeſujabi, ex Timotheo, ex Simeone, & ex Jeſuboehto.

Cap. XVII. De juramento: uter ex litigantibus illud præſtare debeat. [illegible]

Cap. XVIII. De Clericorum, Scribarum, & Medicorum immunitate à vectigalibus; & quinam nequeunt eſſe Procuratores orphanorum. [illegible]

Ex Codice Imperiali.

Cap. XIX. De ea, qui judiciis audiendis præeſt, & munerum acceptione corrumpitur. [illegible]

Ex Synodo Nicæna.

Pars V. De iis, quæ omnibus univerſim Chriſtianis canonicè impoſita ſunt. [illegible]

Cap. I. Ad quot, & quas preces tenentur ſinguli Chriſtianorum ordines? [illegible] Clerici & monachi, inquit Sobenſis, ad ſeptem horas canonicas tenentur; laici verò ad quatuor, nimirùm [illegible] *ad veſperas, ad eas quæ recitantur antequam quis cubitum eat, ad nocturnum, & ad matutinum.*

Cap. II. An hæc quatuor laicorum officia ordinem eundem habeant, an diverſum? [illegible]

Cap. III. Quænam harum quatuor horarum primum locum habeat? [illegible]

Cap. IV. Quidnam recitare debeant laici, qui Pſalterium legere neſciunt? [illegible]

Cap. V. Quaſnam preces recitare debeant ſenes, ruſtici, paſtores, & nautæ, qui nihil diſcere queunt? [illegible]

Cap. VI. Quod non liceat laicis in officio divino præcipere. [illegible]

Ex Synodo Joannis.

Cap. VII. De veneratione diei Dominicæ. [illegible]

Ex Conſtitutionibus Apoſtolorum, ex Jeſujabo, & ex Joanne Patriarchis.

Cap. VIII. De adoratione ad Orientem, & quandonam hæc incepta eſt? [illegible]

Ex Conſtitutionibus Apoſtolorum, & ex Canonibus Nicænis.

Cap. IX. De adoratione Crucis, & undenam incepta eſt. [illegible]

Cap X. De Jejunio feriæ quartæ & ſextæ. [illegible]

Ex Conſtitutionibus Apoſtolorum, & ex Joanne Patriarcha.

Cap. XI. Quod non liceat jejunare die Dominica. [illegible]

Ex Synodo Gangrenſi, & ex ſtatutis Orientalium.

Cap. XII. De honore Martyribus debito. [illegible]

Ex Canonibus Synodi Nicænæ.

Cap XIII. Quod non liceat Chriſtianis, filias aut filias ſuas ab ethnicis ad Eccleſiam deducendas mittere. [illegible]

Cap. XIV. Quibus ornamentis ſe ornare debeant Chriſti fideles, quum Eccleſiam adeunt diebus Dominicis & Feſtis. [illegible]

Cap. XV. Quod non liceat mulieres ethnicas filiorum Chriſtianorum nutrices eſſe. [illegible] Ex Joanne Patriarcha.

Cap. XVI. De nocturnis pollutionibus, & menſtruis. [illegible] Ex eodem.

Cap. XVII. Quod non liceat fidelibus comedere cum Judæis. [illegible] Ex eodem.

Cap. XVIII. Quod non liceat Chriſtifidelibus converſari cum cantatricibus, aut bibere cum eis. [illegible]

Ex eodem:

Cap.

Cap. XIX. An laici ex canone tenentur jejunare hebdomada Apoſtolorum, Eliæ, & Annunciationis? [illegible]. Ex Gabriele Baſſorenſi id jejunium arbitrio laicorum permittit.

Cap. XX. De viſitandis carceribus, [illegible].

Ex Canonibus Arabicis Synodi Nicænæ.

Cap. XXI. De Xenodochiis, [illegible]. Ex Canonibus Nicænis Arabicis, ex Synodo Antiochena, & ex Chalcedonenſi, cujus convocationis annum diemque his verbis notat, [illegible],

Chalcedonenſis Synodus congregata eſt die 25. Octobris anno Alexandri milleſima ſexageſima tertia. Sed pro *milleſima* annus *ſeptingenteſimus* reponendus, qui reliquis ſervatis anno Chriſti 451 reſpondet.

Cap. XXII. De iis, qui magos & incantatores conſulunt. [illegible]. Ex Joanne Patriarcha.

Cap. XXIII. De ablutione corporum defunctorum. [illegible].

Ex Canonibus Nicænis Arabicis.

Cap. XXIV. De conducentibus lamentatrices, & Pſaltas, [illegible]. Ex Joanne Patriarcha.

Cap. XXV. Quod non liceat quemquam in Eccleſia ſepeliri, [illegible]. Martyres excipit & Epiſcopos; & illos quidem ſub altari, Epiſcopos verò in Eccleſia ſepeliri fas eſſe docet

Cap. XXVI. Quod non liceat feretra intra cancellos altaris inferri. [illegible]. Ex libro Synodico, in quo Severiani & Jacobitæ ſugillantur, qui feretra clericorum intra altara inferebant.

Cap. XXVII. De commemorationibus defunctorum, [illegible].

Cap. XXVIII. An liceat defunctorum commemorationes celebrare diebus Dominicis & feſtis ſolemnioribus, [illegible].

Ex libro Synodico.

Timothei Patriarchæ Synodus habita menſe Februario anno Græcorum 1629. (*Chriſti* 1318.) cui ſubſcripſere præter Timotheum, *Joſephus* Metropolita Elamitarum, *Ebedjeſus* Metropolita Niſibis, *Simeon* Metropolita Moſul, *Simeon* Metropolita Garmæorum, *Simeon* Epiſcopus Tirhanæ, *Simeon* Epiſcopus Baladæ, *Joannes* Epiſcopus Beth Vazich, *Joannes* Epiſcopus Singaræ, *Ebedjeſus* Epiſcopus Honitæ, *Iſaac* Epiſcopus Beth-Daron, & *Jeſujabus* Epiſcopus Telæ & Barbeliæ. *Ejuſdem Synodi* Canones XIII. Atque hic deſinit Tomus I hujuſce Collectionis. Quæ ſequuntur, extant ſolùm in Cod. Syr 14. de quo vide Tom. 2. Biblioth. noſtræ pag. 497.

Tomus II. Collectionis Canonum Synodicorum, [illegible].

Pars VI Quæ communiter Eccleſiaſticis omnibus, propriè verò Diaconatui ac Presbyteratui conveniunt. [illegible].

Cap. I. De Ordinibus Eccleſiaſticis, & diviſione caleatorum. [illegible].

Hoc caput, quod in hoc Codice imperfectum eſt, integrum habetur in Cod. Syr. Vat. 14. fol. 198.

Cap. II De honore eccleſiaſticis ordinibus à laicis debito: deque eccleſiaſticorum erga laicos amore exhibendo. Ex Synodo Jeſujabi. Deeſt initium hujus capitis.

Cap. III. Quem quiſque Diſcentium ordo librum legere & meditari debeat, [illegible].

Quinque Canones citantur. I. Apoſtolorum poſtremus de numero ſacrorum Librorum. II. Canon Scholæ Niſibenæ de puerorum exercitationibus per tres priores ſtudiorum annos. III. Canon Sabarjeſu Patriarchæ cognomento Damaſceni, de eadem re editus anno Hegiræ 220. quo ſe viſitaſſe ait Scholas regionis Aramæorum, Theodori, ſcilicet, Maris, & Mahuzæ, nec non Scholas regionis Elamitarum, Meſenæ, Perſidis, & Choraſanæ: iiſque omnibus methodum in tradendis diſciplinis præſcribit. IV. Canon Theodoſii Patriarchæ, quo præfatæ Sabarjeſu conſtitutioni inhærens, hæc ait: [illegible]

[illegible]

Qui medendi ſcribendive artibus incumbant, neutiquam negligant attentè legere expoſitionem Novi Teſtamenti, & codicem Sacramentorum auctore Mar Theodoro magiſtro magiſtrorum & interprete interpretum. Siqui verò Presbyterorum locum in Eccleſia obtineat, ſedulo etiam percurrant Homilias totius anni, opus Mar Ananjeſu Catholici, & Joſue Barnun, atque Pauli: & Paracleticas orationes Barſamæ, & Joſue Baraun, ac Pauli. V. denique Canon Abrahæ Patriarchæ, quod ſenes, & qui annum ætatis quinquageſimum attigere, [illegible]

perlegant librum Paradiſi, & libros Abbatis Eſaiæ, & Mar Evagrii, & Patrum monachorum ſcripta: ut puta Macarii, Ammonæ &c.

Cap. IV. De electione, & conſecratione Lectorum, Hypodiaconorum, & Diaconorum: & quo quiſque ætatis anno ſeparandus (hoc eſt, conſecrandus) *eſt*. [illegible]

Quatuor canones Synodi Orientalium adducit Sobenſis. I. quod in Eccleſia & coram altari ordinatio Clericorum peragenda eſt; Diaconiſſarum verò ante fores cancellorum. II. de ætate Lectorum, Hypodiaconorum, Diaconorum, & Presbyterorum: in quo tamen Neſtoriani à ſtatutis Conciliorum paulùm recedunt. III. de doctrina, quæ in Diaconis & Presbyteris requiritur. IV. de numero Diaconorum & Presbyterorum in civitatibus, & pagis.

Cap. V. De electione & ordinatione Presbyterorum. [illegible]

quinque canones Synodi Orientalium profert.

Cap. VI. Canones de Presbyteris, & Diaconis, & de univerſo Clericorum Ordine. [illegible]

Undeviginti canones profert, quorum primus ex Concilio Nicæno, reliqui ex Synodo Joannis Patriarchæ, qui can. 14 præcipit, ut Presbyter ſive Diaconus, qui poſtquam fidem abnegaſſet, reſipuerit, denuò ordinationem accipiat.

Cap. VII. De electione, & ordinatione Choreviſcopi, hoc eſt, Periodeutæ ſeu Viſitatoris: deque regulis Viſitationis. [illegible]

Sex Canones profert ex Nicæna Synodo; ex iis ſcilicet, quos Arabicos appellant.

Cap. VIII. De electione & ordinatione Archidiaconi, deque ordine miniſterii ejus. [illegible]

Canones duo, alter ex Synodo Jeſujabi, ex Nicæna alter.

Cap. IX. De Oeconomo, & Procuratore, deque ejus adminiſtratione. [illegible]

Canon primus ex Synodo Jeſujabi, poſteriores duo ex Nicæna.

Pars VII. De regulis & canonibus monachatus, deque perfectis operibus, religioſiſque moribus angelicum hujuſmodi inſtitutum amplectenti convenientibus. [illegible]

Cap. I. Undenam deducitur hoc monachatus inſtitutum, & à quo initium habuit. [illegible]

Cap. II. Canones & regulæ monachis præſcriptæ à Patribus trecentum decem & octo. [illegible]

Septem canones deſcribit Sobenſis, qui ſunt ex interpretatione Abr. Ecchellenſis 1. 4. 8. 10. 11. & 13. ex XV. decretis, quæ *de monachis & anachoritis* inſcribuntur: Vide Labb. collect. concil. tom. 2. à pag. 343.

Cap. III. Regulæ præſcriptæ à Mar Abrahamo magno, monachorum totius Perſidis patre. [illegible]

Canones XI. de quibus ſuprà pag. 155.

Cap. IV. Regulæ Mar Dadjeſu Præfecti cœnobio magno, qui Abrahæ ſucceſſit. [illegible]

[illegible]

Canones XIII. de quibus ſuprà pag. 98.

Cap. V. De iis, qui Orationem negligunt, & perceptionem Sacramentorum Chriſti minimè curant, & falſum habitum præferentes, abſque cœnobio vagantur ſecumque mulieres circumducunt, & in uno eodemque monaſterio viri ſimul ac mulieres commorantur. [illegible]

[illegible]

Ex Synodo Jeſujabi. Deeſt finis hujus capitis.

Cap. VI. De privilegiis monaſteriorum, eorumque exemptionibus à poteſtate epiſcoporum. Deeſt initium hujus capitis. Quæ autem cœnobia à Patriarchis Neſtorianorum exempta fuerint, & in quo ſita ſit hujuſmudi exemptio, liquet ex hac Ebedjeſu Patriarchæ conſtitutione, quam Sobenſis hoc capite deſcribit. [illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]

EBEDJESU CATHOLICI. Æqua & juſta ratio poſtulat, ut Patriarcha cum omni timore Dei, & certitudine veritatis inveſtigare & explorare ſtudeat omnia communia & particularia negotia, eaque ſecundùm rectam gubernationem diſponere. Nos igitur veſtigiis Patriarcharum ſanctæ memoriæ prædeceſſorum noſtrorum inhærere volentes, & quemadmodum illi, prout unicuique viſum eſt utile & profuturum ædificationi, aliquas eccleſias & monaſteria exempta fore decreverunt: ita nos etiam conſiderantes monaſterium ſancti & Angelorum comitis Mar Michaëlis prope urbem Moſul ab antiquo ordine excidiſſe, coacti ſumus exemptionis privilegium illi concedere: ſicut olim Apoſtolo Adæo placuit eccleſiam Sciahargardæ exemptam declarare, & Apoſtolo ſancto Mari monaſterium & Scholam in eodem poſitam in Dora-Koæ. Similiter Mar-Aba Catholicus ab eccleſiæ Nuhadrenſis juriſdictione monaſterium Abunæ exemptum decrevit: & Mar Sabarjeſus Catholicus monaſterium ſuum, in quo jacet ejuſdem ſanctum corpus, eodem privilegio decoravit: & Jeſujabus Gadalenſis Catholicus monaſteria Bar-turæ, & Mar Jacobi in Beth-Abe exempta itidem voluit. Timotheus quoque Catholicus ſuperius monaſterium (Izlenſe ſcilicet) *& Scholam ibidem conſtructam exemit. Joſue itera Barnua Catholicus monaſterium ſancti Eliæ vindicavit; idemque Moſulum Metropolitæ Aſſyriæ & Adiabi tradidit, & Ninivea epiſcopatu ſpoliavit, & Aſſyriæ univit. Emmanuel verò Catholicus monaſterio Abbatis Joſephi in Balada idem exemptionis privilegium conceſſit: quo etiam Iſraël Catholicus cœnobium ſancti Gabrielis in Charſa ornandum putavit. Ebedjeſus Catholicus eodem jure monaſterium Beth-Sajarenſe exemptum fore ſanxit. Joannes Catholicus cœnobium Jeſujabi Scezenſe ſimiliter exemit, idemque privilegium conceſſit monaſterio ſancti Ezechielis Kokenſi, & ſancti Jacobi incluſi, & magiſtri noſtri Abnimarani Churcomenſi, & monaſterio magiſtri noſtri Hormiſdæ. Hæc porrò eſt conſtitutio cœnobii exempti, ut ad Patriarcham propriè & privativè pertineat, nomenque Patriarchæ dumtaxat in illo prædicetur: neve liceat cuiquam ex Metropolitis & Epiſcopis provinciæ illius, aut aliarum provinciarum ullo pacto ejus rebus ſeſe immiſcere: neve itidem cuipiam Presbyterorum, Diaconorum, monachorum, & laicorum illud monaſterium feſtis diebus aut quovis alio die frequentantium, nomen cujuſpiam ex Metropolitis aut Epiſcopis recitare, neque iſtis fas ſit petere, ut ſuum nomen in eccleſia monaſteriorum exemptorum proclametur, niſi nomen Patriarchæ ſolummodo. Inſtante autem neceſſitate fratribus monachis prædicti monaſterii, conſecrandi novum altare oleo, ſive ordinationis faciendæ Presbyterorum aut Diaconorum, conceditur iiſdem invitare quem elegerint Metropolitam ſive Epiſcopum. Quum autem venerit qui hujuſmodi functiones peracturus eſt, conceditur Directoribus, Præſidentibus, & Senioribus monaſterii, offerre illi habitum Pontificium, utque Pallium, & Amictum, Pedumque paſtorale ſeu baculum ferat, ejuſque nomen poſt noſtrum recitetur, dum ipſe ſtat in ordine Patrum in capite eccleſiaſtici cœtus. Permittere verò, ut quilibet Metropolitanorum aut Epiſcoporum in hoc monaſterio recipiatur, definitivo canone interdicitur. Sin autem contigerit, aliquem ex Metropolitis & Epiſcopis ex cauſa primatum eccleſiæ abdicare, haudquaquam fas illi eſto cubiculum & cellam in iſto monaſterio ſibi coëmere, ſive is monachus loci fuerit, ſive extraneus quiſpiam. Quum verò ad monaſterium venire illum contigerit, velut peregrinus & hoſpes excipiatur. Prælato autem ſeu Directori monaſterii conceditur conſecrare altare in monaſterio, ſi caſu illud prophanari contigerit, neque conſecratione per Chriſma indiguerit. Sin autem ipſe Prælatus id per ſe efficere nequiverit, cuipiam ex Presbyteris ſociis ſuis id committere & delegare poterit, ut nimirùm functionem illam ritè peragat.*

Quas Syri monaſteriorum [illegible] *exemptiones* vocant, Græcis ϛαυροπήγια, hoc eſt, crucis Patriarchalis fixiones dicuntur, de quibus erudite Goar. in not. ad Euchalog. à pag. 612.

Cap. VII. De cœnobiis, ſtudio antiquorum conditis, & negligentia poſteriorum collapſis. [illegible]
[illegible]

ex Synodo Jeſujabi.

Cap. VIII. De eccleſiis & cœnobiis, quæ noviter excitantur. [illegible]
[illegible]

Ex eadem Synodo.

Cap. IX. De cœnobiis & monaſteriis deſtructis: & quis eorum hæres inſtituendus eſt. [illegible]

Part VIII. De electione & ordinatione Metropolitanorum & Epiſcoporum: deque iis, quæ ab ipſis aut erga ipſos debentur: deque canonibus ſummi eorum Sacerdotii. [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Cap. I. De electione & ordinatione Epiſcoporum per Metropolitanos. [illegible]
[illegible]
[illegible]

Cap. II. De iis, qui ex monaſtico inſtituto ad Epiſcopatum aſſumuntur. [illegible]

[illegible]

[illegible]

Cap. III. Quod quum Epiſcopus à Metropolitano ordinatur, convocet ipſe Metropolitanus plures Epiſcopos ad ordinationem. [illegible]

[illegible]

Ex Synodo Nicæna, can. Arab. 9.

Cap. IV. Quod non liceat Epiſcopo, dum in vivis eſt, præcipere, ut quis in locum ſuum poſt obitum ſubrogetur, ſive ex diſcipulis ſuis, ſive ex conjunctis, aut ex primoribus civitatis. [illegible]

[illegible]

Ex eadem Synodo, can. 52.

Cap. V. De eo, qui criminis cujuſpiam accuſatus eſt, nec pœnitentiam publicam exhibuit, ſed ad domeſticos aut exteros recurrit, ut chirotoniam Epiſcopatus accipiat. [illegible]

[illegible]

Ex eadem Synodo.

Cap. VI. De eo, qui munera dat provincialibus, aut Metropolitano, ut Epiſcopus eligatur. [illegible]

[illegible]

Ex eadem.

Cap. VII. De eo, qui ad Epiſcopatum vocatus, minimè conſentit. [illegible]

[illegible]

Ex eadem.

Cap. VIII. Quod quum quis Epiſcopus ordinatur, non debet per ſeipſum ſedem ſuam inire. [illegible]

[illegible]

Ex eadem can. 36.

Cap. IX. Quod neceſſariò obſervandus eſt canon, ut Epiſcopi à Patriarcha perficiantur: & quod qui à Metropolitano ordinatur, antequam Patriarcham adeat ab eoque perficiatur, non audeat Pontificalia exercere. [illegible]

[illegible]

[illegible]

Ex Synodo Iſaaci, Occidentalium, & Ezechielis.

Cap. X. De Synodo clericorum locorum cum proprio Epiſcopo quotannis celebranda. [illegible]

[illegible]

Ex Synodo Nicæna can. 60.

Cap. XI. De Synodo Epiſcoporum cum proprio Metropolitano celebranda. [illegible]

[illegible]

Ex eadem can. 45.

Cap. XII. [illegible]

Quantum temporis abeſſe poſſit Epiſcopus à propria ſede. Ex eadem.

Cap. XIII. [illegible]

Quod debeant ſeparari bona Eccleſiæ à bonis Epiſcopatus. Ex Synodo Antiochena habita in Encæniis Eccleſiæ, can. 24.

Cap. XIV. [illegible]

Si mortuo Epiſcopo alter Epiſcopus ſedem illam ambierit, provincialeſque ſubornarit, ut ſibi conſentiant; an is transferri poteſt, necne. Ex Nicæna, & ex conſtitutionibus Timothei Patriarchæ, in quibus ait à temporibus Apoſtolorum ad ſuam ætatem Synodos quadraginta & amplius habitas fuiſſe, in iiſdemque definitum, quod non liceat Epiſcopia ab una ad aliam Eccleſiam tranſire; Socratem tamen Novatianum ex præconcepto, ut aſſerit, in Neſtorium odio, & ex nimio in Proclum amore, hunc ait ritè ex Cyzicena in Conſtantinopolitanam Sedem tranſiiſſe, quum is tranſitus, ut inquit, illegitimus fuerit.

Cap. XV. [illegible]

[illegible]

Quot ſunt Provinciæ, quibus Metropolitani præſunt: & à quonam unaquæque inſtituto. Loquitur Sobenſis de gentis ſuæ Metropolitanis, quorum de inſtitutione & primatu hæc habet. [illegible]

[illegible]

[illegible]

Cauſa primatus Sedium inter ſe ex prioritate temporum deſumitur, quibus earum fundatores Patriarchæ vixerunt. Quare hunc inter ſe ordinem temporis habeat. Primus qui Metropolitas diſcreverit Papa Patriarcha fuit, qui Patriarchalem dignitatem ad annos circiter octo & ſexaginta tenuit, atque ante omnes Metropolitam Elamitidis diſcrevit, & paulò poſt etiam Niſibis, tùm tertium Perath-Meſenes (hoc eſt, Baſſoræ) *& poſt hunc Aſſyriæ. Quatuor hi Metropolitæ à Papa conſtituti fuere. Sub tempora verò trecentorum decem & octo Patrum Synodi œcumenicæ, Garmachitæ Metropolitas à Simeone Barſabaë poſtularunt: & Ardabadeai quidem ajebant, patriæ noſtræ dignitas Metropolitana debetur: Beth-Seleucienſes verò ſimiliter dicebant, in patria noſtra Metropolitanus conſtituendus eſt. Præcepit itaque Simeon Barſabaë, utriuſque Epiſcopi examinari in docendo diligentiam, uter utri numero diſcipulorum præſtaret, idemque Metropolita crearetur. Compertum autem fuit in hac parte Epiſcopum Sciabargardæ Ardabadenſi eſſe anteponendum. Sic itaque Garmæis Metropolita datus eſt à Simeone Barſabaë. Iſtos porro Metropolitas alterum poſt alterum confirmavit Synodus Iſaaci. Mentionem quoque faciunt Synodi Iſaaci Patres & Perſidis, & Maruæ, non autem quaſi Metropolitanorum, ſed quaſi celeberrimarum Sedium Epiſcoporum. Metropolitanam poſtmodum dignitatem ſexta Sedes Perſidis, tùm ſeptima Maruæ à Jaballaha legitimè acceperunt. Octavam verò Sedem Jeſujabus Gadalenſis Hulunæ*(hoc eſt, Halavanæ) *conſtituit. Heriæ verò, & Samarcandæ & Sinarum Metropolitas creavit Saliba-Zacha. Ajunt verò quidam, Achæum & Silam illos conſtituiſſe: ſed ordine Sinenſem antecedunt Metropolitæ Heriæ, & Indiæ, & Sinenſis Samarcandenſem. Poſtea Timotheus alias ſex Sedes inſtituit, quarum quatuor interiere, reliquæ duæ maneant: Armeniæ nimirùm, quæ eſt tertia decima, & poſt iſtam Sciamæ* (hoc eſt, Syriæ) *quæ eſt quartadecima. Atque hæ ſunt Sedes primariæ Provinciarum, & hæc ratio, unde petenda eſt prærogativa primatus earum, & ipſarum ordo.* Alias præterea Neſtorianorum Metropolitanas Sedes fuiſſe, quàm quæ hìc à Sobenſi memorantur, liquet ex Tabula Amri, & Eliæ, quam retuli tom. 2. pag. 458.

Cap. XVI. [illegible]

De electione & ordinatione Metropolitani. Ex Synodo Georgii Patriarchæ canones duo: & ex Epiſtola Timothei, qua eos redarguit, qui Regi primùm, deinde Patriarchæ factam ab ipſis Metropolitani electionem ſignificaverant.

Cap. XVII. [illegible]

[illegible]

Quænam Metropolitanis debentur, & quæ exercere poſſunt in Sedibus Epiſcoporum ſuorum: quæ verò canonice ipſis prohibentur. Ex Synodo Iſaaci canones duo: item ex Synodo Nicæna.

Cap. XVIII. [illegible]

[illegible]

Si quis Epiſcopus ſponte voluerit Metropolitanus ordinari, deinde hac dignitate abdicata, in priorem regionem ſuam redierit, Metropolitanus ne appellandus eſt, an Epiſcopus. Ex Epiſtola Timothei Patriarchæ ad Sabarjeſum Epiſcopum Callinici, [illegible] *quæ eſt Raca.*

Cap. XIX. [illegible]

Canones de Epiſcopis ſimul & Metropolitanis. Ex Nicæna, & ex Ezechiele, Theodoſio, Maraba, atque Jeſujabo Patriarchis, de Synodo Epiſcoporum & Metropolitanorum cum Patriarcha celebranda. Quod enim in Nicæna Synodo ſtatutum fuerat de Conciliis Epiſcoporum quotannis celebrandis, id Patriarchæ Neſtorianorum Ezechiel ac Theodoſius in quartum quemque annum diſtulere. Ait autem Ezechiel: [illegible]

Placuit Synodo, ut quarto quoque anno ſimul congregentur Metropolitani & Epiſcopi apud Patriarcham, de communibus negotiis tractaturi &c. Et Theodoſius: [illegible]

[illegible]

Iſtarum ſex Metropolitanarum Sedium Antiſtites, Elamitidis ſcilicet, & Niſibis, & Perath, & Aſſyriæ, & Beth-Garmæ, & Halachæ, qui eum honorem obtinent, ut mediatores ſeu electores ſint in creatione Patriarchæ, neque adeo diſtant, ſicut cæteri, conveniant ad Synodum apud Patriarcham quolibet quadriennio: quod ſimiliter Epiſcopi Provinciæ magnæ facient. Alii porrò Metropolitæ, Sinarum nempe, & Indiæ, & Perſidis, & Maruzitarum, & Sciamæ, & Razichitarum, & Heriunitarum, & Samarcanditarum, in longinquis diſſiti regionibus, quibus obſtant montium juga latronibus infeſta, & maria naufragiis ac tempeſtatibus funeſta, ne ſicut cæteroquin cuperent, venire ad nos valeant; iſtiuſmodi curent conſenſionis unioniſque literas ad Patriarcham quolibet ſexennio ſemel mittere, atque in eiſdem communia negotia locorum ſuorum opportuno remedio indigentia exponere; dabuntque operam, ut ex omnibus urbibus majoribus atque minoribus mittatur ad Patriarcham quod juſtum eſt ſecundùm cujuſque facultates & Patrum canones pro expenſis Domus Patrum (ideſt Patriarchalis.) *Quicumque verò iſta tranſgreſſus fuerit, præcepit Synodus, ut ab Synodica congregatione corripiatur. Quod ſi quaſi contumax ac rebellis admonitionem auſu temerario contempſerit, judiciali ſententiæ ſubjaceat.*

Cap. XX. [illegible]

Canones & pœnæ diverſæ, unicuique delicto ſtatutæ. Ex Nicæna canones duo, & ex Synodo Iſaaci canones 6.

Cap. XXI. [illegible]

De terminis qui Reo & Actori præſcribuntur, ad innocentiam, vel crimen probandum.

Cap. XXII. [illegible]

[illegible]

Quodnam diſcrimen ſit inter excommunicationem, & ſuſpenſionem: Et quis ex Præſulibus habeat facultatem deponendi: & quænam depoſitio irrita ſit ac nulla. Ex Nicæna.

Pars IX. De iis, quæ ſpectant ad magnum Patriarchatus dignitatem, deque ejus ſublimitate, & quæ honori ipſius congruunt atque debentur. [illegible]

Cap. I. Quot Patriarchæ ab Apoſtolis inſtituti ſunt in univerſo mundo. [illegible]

Quinque Patriarchas enumerat, Romanum ſcilicet, Alexandrinum, Antiochenum, Conſtantinopolitanum, & Seleucienſem ſeu Babylonium: eorumque inſtitutionis cauſam refert, in hæc verba. [illegible]

[illegible]

*Loca itaque, in quibus à ſanctis Apoſtolis dignitas Patriarchalis inſtituta fuit, urbes iſtæ ſunt quinque, in orbe ſcilicet univerſo maximè celebres & conſpicuæ, quas & urbium eſſe matres novimus. Primo loco eſt Babylon: ea quippe metropolis eſt materque urbium, & idcirco caput regni Aſſyriorum fuit, ſicut primogenitus Prophetarum (*Moyſes in Geneſi*) docuit. Secunda eſt Alexandria, quæ ab Alexandro magno condita fuit. Tertia Antigone, quæ ab Antigono ædificata, ab Antiocho poſtea aucta & exornata, ex ejus nomine Antiochia appellata fuit. Quarta eſt magna Roma, quæ à Romulo condita, ab eodem nomen accepit. Quinta Byzantium, quæ urbs ab Imperatore Conſtantino Conſtantinopolis dicta eſt. In his ergo quinque urbibus poſt revelationem Dei Verbi in carne à beatis Apoſtolis conſtituti fuere quinque Epiſcopi metropolitæ, qui & Patriarchæ nominantur. Et quoniam prædictis civitatibus non ex principatu & antiquitate ſolummodo Patriarchalis dignitas & prærogativa*

tiva acceſſit; ſed etiam propter Apoſtolum, qui in ea docuit, & regem, qui in ea regnavit; magnæ Romæ data fuit propter geminas columnas in eadem poſitas, Petrum, inquam, Apoſtolorum principem, & Paulum Doctorem gentium: ipſaque eſt Sedes prima & caput Patriarcharum. Secunda autem Sedes eſt Alexandrina. Tertia Epheſina. Quarta Antiochena. Et verò cauſa propria hujus rei eſt excellentia Apoſtolorum, qui illas Sedes condidere atque erexere: Simonis, inquam, Petri, Marci Evangeliſtæ, Lucæ & Joannis Evangeliſtarum. Quinta autem Sedes eſt Babylon, ob reverentiam trium Apoſtolorum, qui terras ditioni illius ſubjectas ad Chriſtianam fidem traduxere: fuerunt autem Thomas Indorum & Sinenſium Apoſtolus, & Bartholomæus qui & Nathanaël, Aramæorum, & Adæus unus ex ſeptuaginta, qui fuit magiſter Aghæi & Maris, & Apoſtolus Meſopotamiæ & univerſæ Perſidis. Plena autem Patriarchicæ dignitatis prærogativa, qua nomine tenus Apoſtolicus Seleuciæ & Cteſiphontis Thronus, ut diximus, fruebatur, ex hoc cauſa poſtmodum conceſſa eſt, nimirùm ex occaſione turbarum, quæ Eccleſiæ acciderunt ex calumnia ſervorum Diaboli crucifixorum, (Judæorum) *atque Manichæorum. Duo quippe Patriarchæ cruci affixi fuere ante fores Eccleſiæ Antiochiæ, alter Aramæorum, Antiochenus alter, & factus eſt luctus unus Orienti & Occidenti communis: atque horum Patrum ſanguine duplicata illi poteſtas eſt inſtar Patriarcharum: & primum, qui Patriarchicam prærogativam accepit, quidam ajunt Sciachlupham fuiſſe, alii Papam.* Hæc Sobenſis. Subjungit in confirmationem eorum, quæ ſuprà dixit, Canones Nicænos duos, qui reſpondent Arabicis per Ecchellenſem editis 37. 38. & 39 Verùm multa hic peccat auctor, quæ non vacat ſingula expendere. Duo tamen ſilentio minimè prætereunda ſunt, quæ Seleucienſi ſeù Babyloniæ Sedi ab ipſo perperàm tribuuntur: nimirùm quod Patriarchalis ejus dignitas ad Apoſtolorum tempora referatur; & quod quintus ipſi locus inter Eccleſias Patriarchales adjudicetur. Nam ex Nicænis ipſis Canonibus, quos hic Sobenſis laudat, utrumque planè tamquam falſum refellitur, palamque fit, à Nicænis Patribus eam dignitatem tùm primùm Seleucienſi Eccleſiæ attributam fuiſſe, nec quintum, ut ipſe perperàm ſcribit, ſed ſeptimum eidem locum aſſignatum, poſt Romanum ſcilicet, Conſtantinopolitanum, Alexandrinum, Antiochenum, Epheſinum, & Hieroſolymitanum Pontifices. Verba Canonis Arabici 39. hæc ſunt: *Et ſit ejus* (hoc eſt, Seleucienſis Epiſcopi) *ſeſſio in ordine ſeptima poſt Epiſcopum Hieroſolymitanum*: quæ à Sobenſi dolo malo omiſſa ſunt, quod aſſerto Babylonîis Patriarchis privilegio repugnarent. Verùm de his alibi.

Cap. II. [Syriac text] *De electione & ordinatione Patriarchæ, quo pacto, & à quo peragenda ſit.* Citat Epiſtolas Synodicas Marabæ, & Jeſujabi: Et Marabæ quidem Epiſtolam habes ſuprà pag. 77. De Jeſujabi verò Epiſtola alibi ſermo erit.

Cap. III. [Syriac text] *Si res publicæ turbatæ fuerint, aut Eccleſiæ perſecutio contigerit, quo pacto inſtante neceſſitate ordinatio Patriarchæ peragenda ſit.* Ex Maraba & Iſaaco.

Cap. IV. [Syriac text]

Si Metropolitanus Elamitidis unàcum aliis vocatus ad ordinationem accedere recuſaverit, quid faciendum erit? Ex Synodo Timothei, quæ præcipit, ut Patriarcha è vivis ſublato, Epiſcopus Caſcarenſis ad electionem ſucceſſoris per literas invitet Metropolitanos Elamitidis, Niſibis, Baſſoræ & reliquos, quorum nomina deſcripta ſunt in Epiſtola Pragmatica, hoc eſt, Synodica Mar-Abæ. Si Patriarcha per tumultum eligatur, antequam iſti advenerint, aut invitati fuerint, irritam ac nullam hujuſmodi electionem declarat: ſin autem invitati advenire diſtulerint, vel recuſaverint, eos quidem cenſuræ eccleſiaſticæ ſubjicit, factam verò ipſis abſentibus electionem ratam habet probatque. Verba Synodi accipe. [Syriac text]

[illegible]

Canon ex Synodo Timothei. Ne in poſterum contingat, quod noſtris hiſce diebus accidit, & ex quorundam negligentia, ſeù ex aliorum feſtinatione in Eccleſia ſchiſma oriatur & diſſenſiones augeantur: canonem etiam iſtum ſanximus, atque verbo Dei cœlum terramque ſua poteſtate continentis firmavimus, præcipientes in verbo Dei omnipotentis & cuncta gubernantis, nequis illum tranſgrediatur. Quum ergo contigerit Patriarcham vita deceſſiſſe, accedat Epiſcopus Caſcarenſis undecum fratribus ſuis Epiſcopis Provinciæ magnæ ad civitates Catholicas (Seleuciam ſcilicet ac Cteſiphontem) *atque de conſenſu civitatum literas ſcribant, quas primùm mittent ad Metropolitam Elamitidis, & ad ejus Epiſcopos: deinde ad Niſibenum, poſtea ad Baſſorenſem, & ad reliquos deſcriptos in Epiſtola Pragmatica* (hoc eſt, in Epiſtola Mar-Abæ Patriarchæ, de qua ſuprà pag. 77.) *moneantque eos, ut ad fratres ſuos accedant ad ordinationem Patriarchæ. Sin verò Epiſcopi, & habitatores Civitatum* (ideſt, Seleuciæ & Cteſiphontis cives) *electionem & conſecrationem Patriarchæ facere præſumpſerint antequam Metropolita Elamitidis, & reliqui ſuprà deſcripti Metropolitæ undecum tribus Epiſcopis ex ſingulis provinciis acceſſerint, aut ſuum ſuffragium propria manu ſubſcriptum per legatos ad ipſos miſſos tranſmiſerint; dicimus in verbo Dei, cujus poteſtas cœlum & terram continet, iſtud attentare illis nullatenus licuiſſe. Si verò temerè hoc præſumpſerint, definitionem iſtam tranſgredientes, alienos fore declaramus & interdictos ab Eccleſia, quæ in cœlis eſt, & ab Eccleſia quæ eſt in terris, undecum filio, hoc eſt abortivo temeritatis quem peperere. Ita in verbo Domini noſtri. Ipſi autem Metropolitæ Elamitidis, ac Metropolitis ſuprà nominatis & Epiſcopis præcipimus, ne poſtquam literas acceperint ab Epiſcopis Provinciæ magnæ, & habitatoribus Civitatum, accedere per ſe cunctentur, ſive ſuffragium ſuum tranſmittere ad fratres ſuos: & hoc dicimus in verbo Dei, cujus poteſtas cœlum & terram continet, illis neutiquam licere. Quare ſi neque ſuffragio ſcripto, neque per ſeipſos cum primis legatis ad eos miſſis, cum fratribus ſuis communicare voluerint, alienos fore declaramus & interdictos ab Eccleſia quæ eſt in cœlis, & ab Eccleſia quæ eſt in terris, in verbo Domini omnipotentis. Tùm verò licebit illis, qui ſecundùm canonem congregantur, omnia perficere legitimè & juxta ordinem. Qui porrò virtutibus minus ornatus fuerit, neque munda mente fulſerit, neque orthodoxæ fidei ſplendoribus nituerit, neque divinarum Scripturarum ſcientia claruerit; hunc verò nolumus eligi, aut promoveri ad miniſterium iſtud tremendum ac divinum. Qui dotibus hujuſmodi carentem eligere præſumpſerint, terribilis judicii ſententiam merebuntur: qui verò animam ſuam dederit, quum ſit prædictorum ornamentorum expers, ſeſe flammis devotum noverit.*

Cap. V. [illegible]

Quinam ſint canones, quibus oſtenditur poteſtas Patriarchæ ad univerſa Chriſtianorum negotia: deque honore, qui ab univerſis ipſi debetur. Profert Sobenſis 1. Epiſtolam Synodicam, ut ait, Occidentalium ad Orientales tranſmiſſam de inſtitutione Patriarchatus Seleucienſis. 2. Timothei Patriarchæ in eandem Epiſtolam notas, quibus eam ſcriptam aſſerit anno quadrageſimo poſt obitum SS. Apoſtolorum Petri & Pauli, & anno ante Nicænum Concilium ducenteſimo octogeſimo.

3. Al-

3. Alteram Occidentalium Epiſtolam in cauſa Papæ Seleucieoſis exaratam, io qua illum Patriarcham declarant ſupremum Orientalium judicem, ipſnmqoe ſolius Chriſti judicio ſubjectum eſſe. 4. Ejuſdem Timothei Patriarchæ obſervationem in eandem Epiſtolam, cui ſubſcripſiſſe ait Cajum Romæ, Petrum Alexandeiæ, Paulum Antiochiæ, Flavianum Epheſi, Alexandrum Hieroſolymæ, & Gregorium Thaumaturgum. 5. Canonem Syoodi Dadjeſu Patriarchæ eadem de re: hoc eſt, de auctoritate Seleucienſis Patriarchæ, & quod is à nemine judicari poſſit. 6. Canonem Synodi Iſaaci Patriarchæ de primatu ejuſdem Seleucieoſis Ecclaſiæ, & quod Orientales omnes Epiſcopatus ipſam tamquam matrem agnoſcere debeaot. 7. Denique Canonem Nicænum de Patriarchæ auctoritate in ſubjectos Epiſcopos, qui eſt ex Arabicis per Ecchellenſem editis quadrageſimos quartus. Verùm de bis vide quæ ſuprà obſervavi hoc tom. à pag. 57.

Cap. VI. [illegible] *De librorum auctoribus*. Exſcribit Synodicam Timothei Pateiarchæ Epiſtolam, de libris abſque Patriarchæ approbatione minimè publicandis, quam exaratam ait in Synodo habita anno Arabum 174. & confirmatam in altera Synodo habita anno Arabum 189. Vide ſuprà hoc tom. pag. 162. Subjungit bonc [illegible] *Antiquorum*, ut vocat, Canonem. [illegible]

[illegible]

Doctores, aut Eccleſiæ Antiſtites, aut monachi, ſiqaid non rectum ac reprebenſione digaam elucubraveriat, ſi quidem auctor in vivis eſt, babeatur de eo commane conſiliam, ſiqae non rectè ſcripſiſſe fuerit convictus, ſi ſponte reſipuerit, & ad regiam viam redierit, & priora damaaverit, ſuſcipiatur, proprioque ſcripto pœnitentiam ſuam ſignet & confirmet. Sin autem ab errore ſuo minimè converſus fuerit, ſed in ſua nequitia temerè perſtiterit, excommunicetur, & ab Eccleſia unàcum ſuo ſcripto ejiciatur. Si autem auctor è vivis jam exceſſit; ejus qaidem ſcripta damnationi ſubjaceant; ipſe verò ad Chriſtum judicem ſuum abiit.

Cap. VII. [illegible] *Pactum & fœdus à Patribus initum, de canonum iſtorum obſervatione*. Ex Synodo Jeſujabi poſtremum caput profert, quo Patres quæcumque in ea Synodo defioita fuerant, ſe accuratè obſervaturos profitentur, utque ii Canones ſemel in anno in conventibus legantur, curaturos.

Cap. VIII. [illegible] *Benedictiones in conventibus Synodicis appoſitæ*.

Auctores, qoi in hac Sobenſis Epitome citantur, hi ſunt. 1. *Patriarchæ* Chaldæorum Neſtorianorum, *Iſaac* cap. 9. 17. 20. Par. 8. & cap. 3 5. Par. 9. *Dadjeſus* cap. 5. Par. 9. *Maraba* cap. 27. Par. 2. cap. 19. Par. 8. cap. 2. 3. Par. 9. *Ezechiel* cap. 9. & 19. Par. 8. *Jeſujabus* cap. 16. Par. 4. cap. 1. 2. 8. 9. Par. 6. cap. 5. 7. Par. 7. cap. 19. Pae. 8. cap. 2. 7. Par. 9. *Sabarjeſus* cap. 3. Par. 6. *Georgius* cap. 16. Pae. 8. *Timotheus* cap. 1. 2. 6. 16. Par. 4. cap. 14. 16. 18. Par. 8. cap. 4. 5. 6. Par. 9. *Joſue Barnun* cap. 3. 12. Par. 4 *Abraham* cap. 3. Par. 6. *Theodoſius* cap. 3. Par. 6. cap. 19. Par. 8. *Joannes Abguri* cap. 1. Par. 4. cap. 6. 7. 8. 13. 15. 16. 17. 18. 22. 24. Par. 5. cap. 6. Par. 6. *Ebedjeſus* cap. 6. Par. 7. *Timotheus junior* in fioe Par. 5. II. *Epiſcopi & monachi* ejuſdem gentis, *Jeſubochtus Perſidis*, à cap. 3. ad 17. Partis 4. & cap. 7. Par. 5. *Simeon Perſidis* cap. 16. Par. 4. *Gabriel Baſſoræ* cap. 8. Par. 4. & cap. 19. Par. 5. *Elias Niſibis* auctor Præfationis & capitum 25. Partis 3. *Abraham archimaadrita* cap. 3. Pae. 7. *Dadjeſus archimaadrita* cap. 4 Par. 7. *Regalæ Scholæ Niſibenæ* cap. 3. Par. 6. *Synodicoram*, ſeù *Orieatalium Canones* cap. 11. 23. 25. 26. 28. Par. 5. *Liber Traditionam ſeù Commeatariorum* cap. 8. & 9. Par. 5. III. *Canones Occidentalium*: hoc eſt, *Apoſtolorum* cap. 1. 7. 8. 10. Par. 5. & cap. 3. Par. 6. *Nicænæ Synodi* cap. 23. Par. 2. cap. 19. Par. 4. cap 8. 17. 20. 21. 25. Par. 5. cap. 6. 7. 8. 9. Par. 6. cap. 2. Par. 7. cap. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 10. 12. 14. 17. 19. 20. 22. Par. 8. *Chalcedonenſis* cap. 21. Par. 5. *Antiochenæ* cap. 21. Par. 5. cap. 13. Par. 8. *Gaagrenſis* cap. 11. Par 5. *Occidentalium*, ut dicitur, *Epiſtolæ duæ* de Patriarchæ Seleucieoſis ioſtitotione & primatu, deque Epiſcoporum pee ipſum perfectione, cap. 9. Par. 8. & cap. 5. Par. 9. *Codex Imperatorum Græcorum*, hoc eſt, Statuta, quæ Conſtantino, Theodoſio ac Leoni tribuuntur, quæque à Sobenſi ad *Ambroſium* referuntur, cap. 13. 16. Par. 2. cap. 3. 7. 8. 11. 12. 15. 18. Par. 4. & in Præfatiooe Partis 3.

Li-

1 Liber ¹ Sciah-Marurid, Quem Arabicè compoſui.	ܟܬܒܐ ܕܫܝܚ ܡܪܘܪܝܕ ܕܐܣܛܪܬܗ ܛܝܝܐܝܬ.
2 Liber ² Margaritæ De veritate Fidei,	ܟܬܒܐ ܕܡܪܓܢܝܬܐ ܥܠ ܫܪܪܐ ܕܗܝܡܢܘܬܐ.

Li- ܟܬܒܐ

NOTÆ.

1 *Liber Sciah-Marvarid, quem Arabicè compoſui*: hoc eſt, liber de rebus geſtis *Sciab*, ſeù *Regis Maruenſis* in Chorafana. Ita habet Codex Vaticanus, qui olim ad Abrahamum Ecchellenſem pertinuerat. At idem Ecchellenſis, neſcio quo uſus Codice, legit, [illegible].

Et librum Babmarurid, Arabicè [illegible] *locatio ejus*. Nec meliora Hottingerus, qui Ecchelleoſem ſic exſcribit, *Liber Babmarurid, Arabicè* [illegible]: perinde ac ſi id nomen libro impoſitum fuiſſet. Atqui Sobenſis habet [illegible] *compoſui eum*, non [illegible] *locatio ejus*: nec iis verbis titulum libri indicat, ſed quo ipſum ſermone compoſuit, nimirùm Arabico.

2 *Liber Margaritæ de veritate Fidei*. Ecchell. & Hotting *Liber Margaritarum de confirmatione & veritate fidei* Laudatur ab eodem Ecchellenſi ad calcem Eutychii Vindicati in Indice Auctorum, unàcum Epitome Canonum, cujus ſuprà facta eſt mentio, in hæc verba: *Ejuſdem Auctoris*, Sobenſis ſcilicet Ebedjeſu, *extat etiam inter alia Collectio Canonum, quam nos in hoc noſtro laudavimus opere, cujus exemplar Chaldaicum in Vaticana extat Bibliotheca. Item alium ejuſdem citavimus* (Eutych. Vindic. pag. 223.) *librum*, *qui* [illegible] *Margaritarum inſcribitur, cujus bina extant nobis exemplaria Chaldaica, unum ex Bibliotheca S. Crucis in Jeruſalem, quod olim nobis commodaverat Reverendiſſimus Abbas D. Hilarion Rancatus, vir toti orbi literarum & pietatis ſtudio notiſſimus; alterum nuper cum aliis ex Oriente Codicibus comparavimus nobis*. Ejuſdem operis meminit & Fauſtus Naironus in Evoplia pag. 117. & in Indice Auctorum eidem Evopliæ præmiſſo, de Sobenſi ejuſque lucubrationibus hæc habet. *Plura erudita conſcripſit opera, & præcipuè Collectionem Canonum, & librum, cujus titulus eſt Liber Margaritarum: primum* (hoc eſt primi libri) *exemplar extat in Bibliotheca Vaticana: ſecundi bina ſunt exemplaria, unum Romæ in Bibliotheca S. Crucis in Jeruſalem; alterum inter libros Abrahami Ecchellenſis*, quod tandem Bibliothecæ Vaticanæ acceſſit, ut dixi Tom. 1. pag. 576. Quum autem initio mutilum eſſet, alterum exemplar pro eadem Vaticana Bibliotheca nuper comparatum eſt, de quo Tom. 2. pag. 488. eique ad calcem hæc nota temporis ab amanuenſi appoſita legitur:

[illegible]

Finem accepit abſolutuſque eſt hic liber Margaritæ menſe benedicto Niſan (Aprili) *die undecima, ſabbato, ad Veſperas ineunte Dominica nova anno Græcorum bis milleſimo vigeſimo quarto* (Chriſti 1713.) *Exaratus fuit in benedicto oppido Alcus in patria ſcilicet Nahum Prophetæ . . . . diebus Patris Patrum, & Principis Pontificum & Paſtorum Mar Eliæ Catholici Patriarchæ Orientis, matris partium orbis terræ . . . Exaravit autem, ſeù potius corrupit hæc folia humilis, peccator & miſer Presbyter Humas filius defuncti Presbyteri Danielis filii Eliæ Alcaſæi*.

In utroque Codice titulus libri hic eſt:

[illegible]

Liber Margaritæ de veritate Chriſtianæ religionis, auctore Mar Ebedjeſu Metropolita Sobæ & Armeniæ.

In Præfatione, cujus initium, [illegible]

Deus univerſorum cauſa, mentiumque omnium illuminator, aſſerit Sobenſis, hoc à ſe opus, jubente gentis ſuæ Patriarcha conſcriptum fuiſſe, poſtquam librum Paradiſi Eden publicaverat, hoc eſt, poſt annum Chriſti 1291.

[illegible]

[illegible]

Poſtquam doctrinæ noſtræ Antiſtes noſtræque gentis Pater (hoc eſt, Jaballaha Neſtorianorum Patriarcha) *librum, cui titulus Paradiſus Eden, à me omnis generis metris compoſitum approbaſſet, rursùs mihi mandavit, ut alterum conſcriberem de firmitate Chriſtianæ religionis, & fidei noſtræ veritate, ad uſum ipſius diſcipulorum, ſperans fore ut ex eo materiam meditandi excolendique ingenii haberent, nec minus ad utilitatem & profectum ſuorum ſubditorum Chriſti amantium conferret: ſibi verò inde apud poſteros paſtoralis vigilantiæ laudiſque argumentum conſtaret. Ego verò utili ejus præcepto velut ſervus obſequentiſſimus parui, atque brevi methodo & ſimplici ſtylo exiguum quidem mole, ſed virtute & rerum notitia magnum librum hunc confeci. Quamobrem eum Margaritæ de veritate Chriſtianæ religionis titulo inſignivi. In hoc porrò de fundamentis Eccleſiaſticæ doctrinæ deque articulis ab eadem velut ramis pluribus una ex arbore provenientibus breviter diſſerui: & opus univerſum in quinque Tractatus diſtinxi, & ſingulos Tractatus in plura capita.*

Pars I. Contemplatio de Deo. [illegible]

Cap. I. Quod Deus eſt, mundus autem factus, creatus ac temporalis. [illegible]

Cap. II. Quod Deus unus eſt, non plures. [illegible]

Cap. III. De ejus æternitate. [illegible]

Cap. IV. De ejus incomprehenſibilitate. [illegible]

Cap. V. De Trinitate. [illegible]

Pars II. Contemplatio de creatura. [illegible]

Cap. I. De creatione mundi. [illegible]

Cap. II. De peccato primi hominis. [illegible]

Breviter differit de lapſu Adæ, deque hominum corruptione ab orbe condito ad Noë.

Cap. III. De legibus & judiciis divinis, deque Prophetis. [illegible]

Nimirùm de lege tradita Noëmo, Abrahæ, & Moyſi.

Cap. IV. Prophetiæ de Chriſto. [illegible] Ex Pentateucho, ex Pſalterio, ex Iſaia, Zacharia, & Daniele.

Pars III. Contemplatio de diſpenſatione Chriſti. [illegible]

Cap. I. De adventu Chriſti, deque unione. [illegible]

Verbi Incarnationem ex Neſtorianorum mente Neſtorianus ipſe Sobenſis ita exponit.

[illegible]

[illegible]

Propterea hominem in ſuum habitaculum aſſumpſit, ac templum & domicilium ſuum effecit, & eum divinitate ſua mortalis naturæ participem univit unione ſempiterna & indiſſolubili, ſibique conſortem conſtituit in dominatione & poteſtate ac regno. Nempe natura divina humanam naturam illuminavit per adhæſionem, ſicut margarita optima & pura lumine ſolis ſibi affulgente colluſtratur: adeò ut illuminati natura naturæ illuminantis fiat ſimilis, indeque micantibus radiis & fulgoribus ſpeciem naturæ ſuſcipiens præbeat, qualem natura effectrix, ut factor nullam mutationem ex factura patientis ſubeat. Et quemadmodum verbum intra animam conceptum ſcripturæ ſenſibili unitur per intellectualem conſenſum, & ex uno loco in alterum mittitur, ut locum ſuum minimè deſerat: ita Verbum ex Patre homini ex nobis per intellectum unitum fuit, atque in mundum venit, ita ut à Patre ſuo in ſua eſſentia minimè receſſerit. Verbum enim caro factum eſt, & habitavit in nobis.

Cap. II. de diſpenſatione Chriſti. [illegible]

[illegible]

Brevem Dominicæ œconomiæ enarratiooem texit à Chriſti oativitate ad Pentecoſteo. Ubi duo notaoda: primum, qood de Verbi incarnatione ſcribit io hæc verba: [illegible]

[illegible]

Simul cum voce Angeli ad Beatum ajentis, Dominus noſter tecum, Benedicta inter mulieres, proculdubio unitus eſt Deus Verbum ei, quem in utero ſanctæ Virginis extemplo abſque humano ſemine formavit: atqui Theologi omnes, & Neſtoriani ipſi, teſte Jeſujabo Niſibeno ſuprà pag. 300. docent, eo temporis momeoto Unionem Verbi cum humanitate factam fuiſſe, non quo Aogelus B. Virginem primùm ſalutavit, ſed qoom illa dixit, *ecce ancilla Domini* &c. Alterom, quod Chriſtom ait anno Græcorum 347. baptizatum fuiſſe, adeoque natum anno 311. quæ eſt communis Syrorum opinio: [illegible]

[illegible]

Quumque eſſet, inquit, *quaſi annorum triginta, ad Joannis baptiſmum acceſſit anno quintodecimo Tiberii Cæſaris, qui erat Alexandri annus trecenteſimus quadrageſimus primus.*

Cap. III. De veritate chriſtianæ fidei. [illegible]

ex doctrina, & miraculis.

Cap. IV. De ſectarum diviſione. [illegible]

Hic Epheſinæ & Chalcedonenſis Synodorum geſta qoum ex mente Neſtorianorum narraſſet, de tribus chriſtianorum opiniooibus hæc ſubjungit. [illegible]

[illegible]

[illegible]

Inde factum eſt, ut Chriſtianorum cœtus in tres ſectas diviſus fuerit. Prima quidem unam naturam & unam perſonam in Chriſto confitetur, quam Copti, & Ægyptii, atque Æthiopes ex traditione Cyrilli ſui Patriarchæ tenent, & Jacobitarum appellatur, ex eo quod Jacobus quidam vir doctus inter Syros ad ſtabiliendam Cyrilli confeſſionem apud Syros & Armenos plurimum contulit. Altera, quæ duas naturas & unam perſonam aſſerit, Melchitarum dicitur, quippe quæ ab Imperatore vi ſtabilita eſt: & hanc ſuſcepere Romani, qui Franci appellantur, & Conſtantinopolitani Græci, & omnes populi boreales, Rutheni ſcilicet, Alani, Circaſſi, Aſiani, Georgiani, & reliqui ipſis finitimi. Franci verò ab illis diſcedunt in eo, quod Spiritum ſanctum à Patre Filioque procedere dicunt, & azyma ad ſacrificium uſurpant. Et geminæ quidem prædictæ ſectæ illam vocem, Deipara, ſuſceperant: Jacobitæ verò in Canone Triſagii adjecerunt illud, Qui crucifixus eſt pro nobis. Tertia autem ſecta, quæ duas naturas & duas perſonas in Chriſto confitetur, Neſtorianorum appellatur. Orientales namque veritatem ſuam minimè immutarunt, ſed ſicut ab Apoſtolis accepere, ſine variatione ſervarunt. Neſtoriani tamen per injuriam & immerito nuncupati ſunt; quandoquidem nec Neſtorius eorum Patriarcha fuit, nec ejus linguam intelligebant: ſed quum audiſſent duas naturas & duas perſonas unum Filium Dei, unum Chriſtum ab illo prædicari, orthodoxam ab eo fidem aſſeri ſuo teſtimonio confirmavere; quoniam & ipſi eandem ſententiam tenebant. Quare Neſtorius eos ſequutus eſt, non ipſi Neſtorium. Hæc Sobenſis. Nec meliora cæteri ferè Neſtoriani Scriptores, qui nomen iſtud, quo ipſi hæreſeos novitatiſque convincuntur, à ſe amoliri nequidquam contendunt.

Cap V. Objectiones adversùs ſectas iſtas. [illegible]

Argumenta tria profert, quibus oſtendere fruſtrà conatur, duas eſſe in Chriſto naturas perſonaſque. Unionis verò exponendæ modum ex Joanne Phinchenſi hunc tradit.

[illegible]

Mar Joannes, inquit, *Phinchenſium filius demonſtrationem producit de Unione commiſtionis, quam ii* (Jocobitæ) *aſſerunt, deque Unione adhærentiæ, quam nos affirmamus; ex nomine Chriſti, quod atramento ſimul & minio hunc in modum ſcribi contingat. Unio commiſtionis erit velut Chriſti nomen minio & atramento ſimul commiſtis exaratum. En tibi corruptio, en confuſio, neque atramentum eſt, neque minium. Unio adhærentiæ. Nomen Chriſti atramento exaratum in charta minio tincta. En venuſtas, en lux: & atramentum eſt, & minium.*

Cap. VI. De Dei genitrice. [illegible] B. Virginem non Deiparam, ſed Chriſtiparam dicendam eſſe, Neſtorianus auctor contendit.

Cap. VIII. De quaternitate perſonarum. [illegible]

Adversùs Jacobitas probat non ſequi in Deo quaternitatem perſonarum ex eo, quod dicant Neſtoriani, Chriſtum duabus perſonis conſtare.

Cap. VIII. De Eccleſia. [illegible]

Eccleſiaſticos ordines Angelicis ſic comparat.

[illegible]

Nomen itaque Eccleſiæ, cœtum & celebritatem ſignificat, atque ſupernos ordines repræſentat: quemadmodum enim novem ſunt chori Majeſtati divinæ deſervientes, quos in tres ordines diſtinguimus, ita & Eccleſia choros novem enumerat: Patriarchæ enim, & Metropolitæ, & Epiſcopi ordinem Cherubim, & Seraphim, & Thronorum ſupplent. Archidiaconi verò, Periodeutæ, & Presbyteri in ordine Virtutum, & Poteſtatum, & Dominationum conſiſtunt. Diaconi autem, & Hypodiaconi, & Lectores in ordine Principatuum, & Archangelorum atque Angelorum adminiſtrant. Ubi Archidiaconis poſt Epiſcopos primum locum tribuit: ex corruptâ nimirùm Neſtorianorum diſciplinâ, quorum Archidiaconi eò temeritatis devenere, ut non Presbyteris modò ſuperiores videri vellent, ſed etiam Pontificalia munia exercere auderent, ut alibi dicam.

Pars IV. Contemplatio de Sacramentis Eccleſiæ. [illegible]

Cap. I. Numerus ſacramentorum eccleſiæ. [illegible]

Initium hujus capitis citatur ab Ecchell. in notis ad hunc Catalogum pag. 252. Et Sobenſis quidem ſeptem Eccleſiæ ſacramenta agnoſcit: verùm pro extrema Unctione *Signum ſanctæ Crucis*, & *Fermentum* pro matrimonio perperàm obtrudit, in hæc verba.

[illegible]

Sacramenta eccleſiæ ſeptem ſunt juxta mentem divinarum Scripturarum. Primum eſt Sacerdotium, quod perficit omnia ſacramenta. Secundum, ſanctum Baptiſma. Tertium, Chriſma unctionis. Quartum, Oblatio Corporis & Sanguinis Chriſti. Quintum, Remiſſio peccatorum. Sextum, ſacrum Fermentum. Septimum, Signum vivificæ Crucis. Subjungit, uniuſcujuſque ſacramenti neceſſitatem, naturam, materiam, formamque exponens.

[illegible]

Hæc autem neceſſaria eſſe, ex iis quæ homo ad vitam carnalem exigit, demonſtratur. Homo ſiquidem primo indiget, ut ſit & in rerum natura locum obtineat: ut nimirùm ex matre corporea per patrem carnalem generetur, etſi forma & complementum à Patre luminum impertiantur: ita & ad ævum immortalitatis ex alvo ſpirituali Baptiſmi per Sacerdotem, qui pater eſt ſpiritualis, generatur, etſi forma ſpiritualis & complementum a Spiritu ſancto & virtute Altiſſimi concedantur. Rurſus qui in mundum intravit, temporario cibo & terreno potu ad vitæ ſuſtentationem indiget: ita & ſpiritualis cibus & divinus potus baptizato æternæ in Deo vitæ ſuſtentationem præbent. Et quemadmodum ſtatus corporis ex tempeſtatum viciſſitudine & pravo regimine in morbos & ægritudines incidit, atque inde medicorum curatione indiget, ut priſtinam recuperet ſanitatem, quando juxta eorum præſcripta ſe ſe continet: ita & homo Dei ex errore, & peccatorum ſordibus morumque depravatione morbos peccati contrahit, atque à medicis ſpiritualibus, qui ſunt Sacerdotes eccleſiæ, curatur, quando eorum præceptis vitæ ſuæ regimen accommodat. Oleum verò Unctionis, generationem ex baptiſmo ingreditur: & ſanctum Fermentum cibum Corporis Chriſti componit. Signum autem Crucis vivificæ perpetua eſt Chriſtianorum cuſtodia, & omnium ſacramentorum perfectio & perficiens. Qui verò ex Chriſtianis

Fer-

Fermentum non habent, Matrimonium juxta legem Chriſti initum pro ſeptimo ſacramento enumerant, in quo pro perſona, quæ è vivis deceſſit, alius ipſi ſimilis ſubſtituitur. Si quis autem ex externis ſciſcitetur, quo pacto ſingula prædicta ſeptem Sacramenta ſanctitatem & ſacramenti rationem obtinent. Reſpondemus, tria ad confectionem cujuslibet Sacramenti concurrere: primum quidem eſt ipſe Sacerdos verus, ad quem eccleſiaſticâ viâ traductum eſt ſacerdotium: alterum verò eſt verbum & præceptum Domini Sacramentorum, quod de ſingulis ſacramentis mandavit: tertium conſcientiæ minimè hæſitantes ſuſcipientium & forti fide roboratæ, pro certo habentes ea quæ in Sacramentis ſignificantur, virtute cæleſti fieri.

Cap. II. De Sacerdotio. [illegible]

Illud dividit Sobenſis in Sacerdotium legis naturæ, Moſis, & Chriſti; & hujus quidem poſtremi conditiones ex Apoſtolo recenſet.

Cap. III. De Baptiſmo. [illegible]

Septem Baptiſmi ſpecies notantur. 1. Baptiſma commune & vulgare, hoc eſt, ablutio quælibet. 2. Baptiſma legale, hoc eſt, purificationes juxta legem Moſaicam. 3. Baptiſma juxta traditionem ſeniorum; nimirùm ablutiones calicum, vaſorum &c. 4. Baptiſma Joannis. 5. Baptiſma Chriſti, de cujus materia & forma hæc habet auctor. [illegible]

Ejus autem materia eſt aqua munda, juxta illud, niſi quis renatus fuerit ex aqua, & ſpiritu, non poteſt intrare in regnum cælorum. Forma verò, baptiſmus in nomine Patris & Filii & Spiritus ſancti, juxta verbum Salvatoris noſtri. 6. Baptiſmus ſanguinis. [illegible]

Quemadmodum ſignificavit Dominus, inquiens, & baptiſmum habeo, quo baptizer, & multum coarctor, donec perficiatur. 7. Denique Baptiſma lacrymarum [illegible]

de quo, inquit, *Patres loquuti ſunt: atque hæc duo Baptiſmata ſpecies ſunt quinti, quod eſt figura mortis & reſurrectionis.* Eadem ferè de ſpeciebus, & materia ac forma Baptiſmi tradunt reliqui Scriptores Syri tùm orthodoxi, tùm hæretici: ut hinc pateat, antiquam eſſe & ex traditione Eccleſiæ derivatam illam Theologorum doctrinam de tribus Baptiſmi Chriſtiani ſpeciebus, fluminis ſcilicet, ſeu Aquæ, Sanguinis ſeu martyrii, Flaminis ſeu in voto.

Cap. IV. De Chriſmate Unctionis. [illegible]

Ejus inſtitutionem, materiam formamque his verbis deſcribit Sobenſis. [illegible]

Chriſma Unctionis, Apoſtolica traditio eſt, & ex illo, quod ab Apoſtolis conſecratum fuit, uſque in præſentem diem in Eccleſia Dei traditur...... Ejus autem materia, oleum puræ olivæ eſt: forma verò, benedictio Apoſtolica. Hæc ille. Verùm de Neſtorianorum erroribus circa Sacramentum Confirmationis, alibi ſermo erit.

Cap. V. De Oblatione, ideſt Euchariſtia. [illegible]

Fragmentum ex hoc capite profert Ecchellenſis in notis ad hunc Catalogum pag. 155. Quod verò Neſtoriani circa Sacramentum Euchariſtiæ cum Eccleſiæ catholicæ doctrina conſentiant, ex ſequentibus Sobenſis verbis liquet. [illegible]

[illegible]

Oblatio, inquit, *eſt miniſterium, quod per res ſenſibiles ab Infimis Superis offertur in ſpem veniæ peccatorum, & precum exauditionis. Et oblationes quidem antiquorum mutis animantibus cæſarumque hoſtiarum cruore conſtabant: apud nos verò Unigenitus Dei, qui ſervi formam aſſumpſit, corpus ſuum hoſtiam Patri ſuo pro mundi vita obtulit: quapropter Agnus Dei, qui tollit peccatum mundi, à Joanne fuit appellatus, ejuſque Sanguis in novum teſtamentum pro multis in remiſſionem peccatorum effuſus fuit. Sic enim dilexit Deus mundum, ut Filium ſuum unigenitum daret, qui hoſtia viva & rationalis pro omnibus Patri ſuo oblatus eſt, mundumque cum majeſtate ſua reconciliavit, ſalutemque Angelis & hominibus operatus eſt. Quoniam verò fieri non poterat, ut mactatio ejus in cruce pro omnium ſalute, in omni loco atque tempore, & apud quemlibet hominem in ſua ſubſtantia ſine mutatione repræſentaretur; miſericorditer reſpexit & clementer atque ſapientiſſimè providit, ac illa nocte, in qua tradebatur pro mundi vita, accepit panem in ſanctas & immaculatas manus ſuas, & benedixit ac fregit deditque diſcipulis ſuis dicens: Hoc eſt corpus meum, quod pro mundi vita frangitur in remiſſionem peccatorum. Similiter ſuper calicem gratias egit, deditque eis dicens: Hic eſt ſanguis meus novi teſtamenti, qui pro multis effundetur in remiſſionem peccatorum: accipite ergo omnes, manducate ex hoc pane, & bibite ex hoc calice, atque ita facite, quotieſcumque convenietis in meam commemorationem. Hoc itaque præcepto Dominico mutatur panis in ſanctum ejus Corpus, & vinum in pretioſum ejus Sanguinem, & fiunt in remiſſionem peccatorum, & in emundationem, & illuminationem, & propitiationem, & ſpem magnam reſurrectionis à mortuis, & in hæreditatem regni cælorum, & in vitam novam illis, qui in fide ſine hæſitatione hæc percipiunt. Quotieſcumque enim ad hæc myſteria accedimus, in ipſum Chriſtum occurrimus, ipſumque in manibus noſtris geſtamus & oſculamur, & earundem perceptione cum ipſo unimur. Miſcetur enim ſanctum ejus Corpus cum noſtris corporibus, ejuſque pretioſus Sanguis noſtro cum ſanguine contemperatur. Unum namque corpus atque idem per fidem novimus illud quod in cælo, & hoc quod eſt in Eccleſia. Tradidit porrò illud in materia tritici, & vini, quia valdè affinia ſunt ſanguini & corpori. Formam autem impertit vivo verbo ſuo & per illapſum Spiritus ſancti.* Hæc Sobenſis. Quod autem ait, Formam Euchariſtiæ eſſe *vivum verbum Chriſti*, prolata à Chriſto, Eccleſiæque tradita verba hæc intelligit, *Hoc eſt corpus meum &c.* Quod verò ſubjungit *de illapſu Spiritus ſancti*, Græcorum recentiorum errorem, in Invocatione Spiritus ſancti formam conſecrationis agnoſcentium, redolere videtur, de quo vide quæ obſervavi tom. 2. pag. 200. de iis, qui ex verbis Chriſti, & Invocatione Spiritus ſancti formam completam Euchariſtiæ conſtare contendunt.

Cap. VI. De ſacro Fermento. [illegible]

Scriptor Neſtorianus hæretico faſtu jactat, dum aſſumit quod minimè probat nec probare poteſt, S. Thomam & S Bartholomæum Apoſtolos, deinde Adæum & Marim ambos ex ſeptuaginta Chriſti Diſcipulos, Fermentum, ut vocat, conſecratum tradidiſſe, ejuſdemque uſum docuiſſe Chriſtianos Orientales. Ad tuendam autem hanc hypotheſim, pari temeritate & audacia S. Petrum alioſque Apoſtolos Chriſtianis Occidentis idem præſcripſiſſe ſubdit; hæreticorum tamen Principum potentiâ fuiſſe deinde ſublatum, & Latinos quidem azymis, Græcos verò fermentatis panibus, ſed non ex veteri fermento confectis, uti cœpiſſe. Verùm ad confutandum putidum iſtud Sobenſis commentum, ſatis eſt Salomonis Baſſorenſis ex eadem Neſtorianorum ſecta Scriptoris teſtimonium, à

no-

nobis ſuprà pag 318. relatum, ubi ait, ſolos Adæum & Marim fictitio illo fermento uſos fuiſſe; cæteros Apoſtolos non item.

Cap. VII. De Remiſſione peccatorum, & de Pœnitentia. ܙ. ܥܠ ܫܘܒܩܢ ܚܛܗܐ ܘܥܠ ܬܝܒܘܬܐ.

Integrum hoc caput Syriacè & Latiuè publicavit Ecchellenſis in notis ad Catalogum Ebedjeſu à pag. 254.

Cap. VIII. De matrimonio, & virginitate. ܚ. ܥܠ ܙܘܘܓܐ ܘܒܬܘܠܘܬܐ.

Pars V. Contemplatio eorum, quæ futurum ſæculum ſignificant. [illegible]

Cap. I. De adoratione ad Orientem. [illegible]

Laudat commentaria S. Ephræmi, his verbis: [illegible]

In commentariis ſancti Ephræmi dicitur, Angelus Gabriel Virgini ſæculorum ex Oriente apparuiſſe &c.

Cap. II. De adoratione Dominicæ Crucis. ܒ. ܥܠ ܣܓܕܬܐ ܕܨܠܝܒܐ ܡܪܢܝܐ.

Naironus in Evoplia Par. 3. cap. 5. pag. 332. ad retundendam Wiclefiſtarum, Calvinianorum, & Magdeburgenſium adorationem Crucis deteſtantium petulantiam, exempla profert ex Ritibus Syrorum Maronitarum, Jacobitarum, & Melchitarum. Neſtorianos addere potuiſſet, ſi librum hunc Sobenſis, quem certè præ manibus, ut ſuprà dixi, habuerat, attentè legiſſet. In eo ſiquidem debita Cruci adoratio disertè probatur, menſque fidelium in eo cultu quænam ſit, verbis iſtis exponitur. [illegible]

Chriſti humanitatem propter Deum in eo exiſtentem adoramus. Ita etiam in Cruce Deum Salvatorem noſtrum veneramur. Crucifixus enim nomen eſt Chriſti, ſicut & occiſus, & adoratus. Neque enim ligno, argento, aut æri illud nomen congruit. Fundamentum quippe magnum Chriſtianæ religionis hoc eſt, quod innovationem & ſalutem communem per Crucifixum partam fateamur. Et Crucis figura, quam habemus, eſt ſignum Salvatoris noſtri, quod ante ipſius revelationem in cælo apparebit, ſicut ipſe ait. Quum enim ſignum ſalutis noſtræ contemplamur, & in eo Salvatorem noſtrum crucifixum cogitamus, ſolutionem debiti noſtri, & univerſi innovationem putamus nos intueri; atque hanc ob cauſam fervidam adorationem cum gratiarum actione offerimus: neque verò materiam ſenſibilem, ſed illum, qui cruci ſuffixus fuit, meditamur; imò Deum, qui Filium ſuum tradidit, ut pro nobis crucem ſubiret: hic autem per ſuam in cruce mortem nobis innovationem peperit, ſalutem, ac vitam ſempiternam in cæleſti regno, quantumvis immerentibus, impertivit.

Cap. III. De ſacra Dominica die, deque Feſtis Domini. ܓ. ܥܠ ܚܕܒܫܒܐ ܩܕܝܫܐ ܘܥܐܕܐ ܡܪܢܝܐ.

Ab operibus ſæcularibus in iis ceſſandum ait, ſacriſque dumtaxat exercitationibus vacandum.

Cap. IV. De Feria ſexta. ܕ. ܥܠ ܥܪܘܒܬܐ ܘܐܪܒܥܒܫܒܐ. Item de feria quarta. Eſum carnium in utraque feria vetitum eſſe.

Cap. V. De jejunio, oratione, & eleemoſyna. ܗ. ܥܠ ܨܘܡܐ ܘܨܠܘܬܐ ܘܙܕܩܬܐ.

Hìc ex apocryphis S. Thomæ Apoſtoli actis profert hiſtoriam, ſeù potiùs fabulam illam de ædibus, quas Indorum Rex eidem Apoſtolo extruendas mandavit. Id commentum in Eccleſiaſticis etiam Græcorum Syrorumque officiis obrepſit. Acta autem illa à ſancto Gelaſio Pontifice olim proſcripta, Arabice exſtant in Vaticana Bibliotheca, ut ex Indice Codicum manuſcriptorum ad calcem hujus Tomi appoſito liquet.

Cap. VI. De Cingulo. ܘ. ܥܠ ܙܢܪܐ.

Ex illa Chriſti Domini ſententia, *ſint lumbi veſtri præcincti &c.*, Syri, Arabes, & Ægyptii Chriſtiani religioni ducunt, ad Eccleſiam abſque zona accedere.

Cap. VII. De reſurrectione, & de futuro judi-

1 Liber abditorum [1] Arcanorum Philoſophiæ Græcorum.

ܟܬܒܐ ܕܐܪ̈ܙܐ ܟܣ̈ܝܐ
ܕܦܝܠܘܣܘܦܘܬܐ ܕܝܘ̈ܢܝܐ .

2 Liber [2] Scholaſticus Solutionis hæreſeon omnium.

ܟܬܒܐ ܡܣܟܘܠܣܛܝܩܘܣ
ܕܫܪܝܐ ܕܟܠ ܗܪ̈ܣܝܣ .

3 Liber ordinationis [3] judiciorum, Et legum Eccleſiaſticarum.

ܟܬܒܐ ܕܬܘܩܢ ܕܝ̈ܢܐ
ܘܢܡ̈ܘܣܐ ܥܕ̈ܬܢܝܐ .

4 Liber continens [4] Orationes duodecim Complectentes omnes ſcientias.

ܘܗܘ ܕܐܝܬ ܒܗ ܬܪ̈ܬܥܣܪܐ ܡܐܡܪ̈ܝܢ
ܡܚܒ̈ܫܢܐ ܕܟܠ ܝܘ̈ܠܦܢܐ .

In-

[illegible]

judicio, deque vita æterna. [illegible]
[illegible]

Eundem errorem, quem ſuprà in lib. Carminum pag. 332. tradiderat, hìc etiam de Paradiſo & Gehenna repetit, inquiens:

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Surgent incorrupti: & boni quidem ad cæleſte regnum aſcendent, & cum Domino ſuo ſupernos in thalamos intrabunt, & contemplationibus, revelationibus, ejuſdemque luce colluſtrati, beatiſſimam ducent vitam cum ſummo atque ineffabili gaudio: & hæc eſt vera beatitudo. Mali verò ſuper terram manebunt, tenebroſa caligine compediti, igne doloris ac pœnitentiæ cremati cruciatique, reminiſcentes opera ſua, & quomodo ſempiternam felicitatem ob imaginariam ac momentaneam voluptatem perverſa commutatione amiſerint, & veram poſſeſſionem terreno ſtercori poſthabuerint: & hæc eſt vera gehenna, cujus ignis non extinguetur, & vermis non morietur . . . Tùm demum quodlibet humanum corpus reſurget, & priſtinum ſtatum recuperabit ad menſuram ætatis plenitudinis Chriſti. Præmia verò atque pœnæ juxta merita ſuſcipientium retribuentur: & hi quidem ad tormentum ſempiternum, juſti verò ad vitam immortalem abibunt.

Eundem *Margaritæ* librum Arabicè redditum idem Sobenſis publicavit, teſte Amro in libro Turris, qui ejus titulum & capita his verbis refert. كتاب اصول الدين وهذا

كتاب فرايد الفوايد فى اصول الدين والعقايد
فى سنة الف وستماية وثلثة وعشرين يونانية
الموافقة لسنة الف وثلثماية وثلثة عشر مسيحية
واثبت فيه ان عدد الاصول الدينية فى مذاهب
النصرانية سبعة . الاول فى ان العالم محدث الخ .

Liber de fundamentis Fidei, cui titulum fecit, Liber ſingularium utilitatum de fundamentis fidei & religionis, anno Græcorum 1623. compoſitus, *hoc eſt, anno Chriſti* 1313. (imò 1312.) *in quo ſtatuit ſeptem fidei Chriſtianæ articulos. 1. Quod mundus creatus eſt &c.*

1 *Liber abditorum arcanorum Philoſophiæ Græcorum.* Ita Ecchellenſis & Hottingerus. Verùm in Codice Vaticano ſic legitur:

[illegible]

Et Liber Sacramentorum Eccleſiæ, Philoſophiæ Græcorum: quibus verbis duos indicari tractatus exiſtimo, alterum de Sacramentis Eccleſiæ, de Philoſophia Græcorum alterum.

2 *Liber Scholaſticus ſolutionis hæreſeon omnium.* Ecchell. & Hottinger. perperàm legunt, *Liber Scholaſticorum, in quo refelluntur omnes hæreſes.*

3 *Liber ordinationis judiciorum, & legum Eccleſiaſticarum.* Eâdem methodo, ſed fuſiùs, quàm in Epitome Canonum Synodicorum, de qua ſuprà.

4 . *Liber continens Orationes* (ſeù Carmina) *duodecim, complectentes omnes ſcientias.* Sobenſis Barhebræum æmulatus eſt, qui Carmine Syriaco ſcientias tradere conſuevit,

1 Interpretationes [1], & ſermones [2] — ܘܬܘܪ̈ܓܡܐ ܥܡ ܒܘܝܐ̈ܐ :
2 Paracletici,
3 Et Orationes [3] de diverſis rebus. — ܘܡܐܡܪ̈ܐ ܕܥܠ ܨܒܘ̈ܬ ܨܒܘ̈ܬ .

4 Explicatio Epiſtolæ [4] magni — ܘܦܘܫܩ ܐܓܪܬܗ ܕܪܒܐ
Et admirabilis Ariſtotelis, — ܘܬܡܝܗܐ ܐܪܣܛܘܛܠܝܣ :
Quam ſcripſit ad Alexandrum — ܗܝ ܕܟܬܒ ܠܐܠܟܣܢܕܪܘܣ
De magna Arte. — ܥܠ ܐܘܡܢܘܬܐ ܪܒܬܐ .

5 Epiſtolæ [5] diverſæ — ܘܐܓܪ̈ܬܐ ܡܫܚܠܦܬܐ
Varii ac multiplicis argumenti. — ܘܕܠܐ ܣܟܐ ܡܚܫ̈ܒܬܐ ܡܫ̈ܟܚܢ :
6 Solutio denique [6] quæſtionum difficilium: — ܘܫܪܝ ܫܘܐ̈ܠܐ ܥܣܩ̈ܐ :
7 Et Ænigmata, & Capita, [7] & Parabolæ. — ܘܐܚܝ̈ܕܬܐ ܘܪ̈ܫܐ ܘܡ̈ܬܠܐ .

CAPUT CIC.

Epilogus.

8 Hæc [8] quemadmodum invenimus, — ܗܠܝܢ ܐܝܟܢܐ ܕܐܫܟܚܢ :
Librorum Catalogum deſcribendo, — ܠܡܘܢܝ ܟܬ̈ܒܐ ܕܐܪܫܡܢ :
Me- — ܠܡܘܢܝܐ

vit, ut nbſervavi tom. 2. pag. 308. Obiit aotem anoo Chriſti 1286., dunbus ſci icet ac trigiota ante Sobenſis obitum annis.

1 *Interpretationes*: id eſt, Homiliæ. Quinque exſtant in Cod. Syr. Amidenſi XI. Tom 1. Bibliotbecæ noſtræ pag. 583. quarum dnæ priores Abdjeſu Gazartæ tribui ſolent: in fine autem Liturgiæ Syriacæ ad populum recitari ſolent.

2 *Sermones Paracletici*: nimirùm de Defunctis.

3 *Orationes* metricæ *de diverſis rebus*. Tnm. 1. Biblinthecæ noſtræ pag. 631. exſtant Carmina Sobenſis *de peregrinatione*, & *de S. Cyriaco*, metro dodecaſyllabo: & pag. 632. Carmen heptaſyllabum *de vocibus æquivocis*. Tom 2. pag. 487. & 504 *Carmina* diverſa, qunrum nonnulla ex libro ejuſdem Auctoris, qui Paradiſus Eden inſcribitur, deſumpta ſunt.

4 *Explicatio Epiſtolæ, quam ſcripſit Ariſtoteles ad Alexandrum de magna arte*: hoc eſt, de arte Chimica. Syri Arabeſque plures tractatus de hac arte reliquerunt, quam Ægyptiorum ioventum eſſe nonnulli conjiciunt ex ipſa *Chimiæ* nomine: oam XHMH ſermooe Coptico ſeù Ægyptiaco, Ægyptum ſignificat, unde *Chimia*, & cum articulo Arabico *Alchimia* derivatur. De ipſa verò Ariſtotelis ſuppoſititia Epiſtola conſule cl. Fabricium tom. 2. Biblioth. Græc. pag. 167. & 168. obi diverſos illius titulos Arabicè, & Latinè refert.

5 *Epiſtolæ diverſæ*. Laudatur apud Amrum Epiſtola Arabica Sobenſis *de Trinitate & Unitate, deque Verbi incarnatione*: ſed cujus titulus dumtaxat in Codice ooſtro supereſt, de quo Tom. 2. Bibl. Orient. pag 510.

6 *Solutio quæſtionum difficilium*. Huc revocatur *Elucidatio Carminis Simeonis Sancalabarenſis* Sobenſi auctore ad Abrahamum Presbyterom, quæ habetur Tom. 2. Bibliot. noſtræ pag. 487.

7 *Ænigmata, capita, & parabolæ*. Ænigmata octo metro dodecaſyllabo, ſine auctoris oomine, exſtant Tom. 1. Biblinth. noſtræ pag. 617.

8 *Hæc*. Ecchellenſis totum hoc capnt ſic contraxit. ܗܠܝܢ ܐܝܟܢܐ ܕܐܫܟܚܢ : ܣܡܢ
ܘܡܢܝܢ ܘܐܪܫܡܢ : ܘܬܪܥܐ ܕܗܪܓܐ
ܐܦ ܚܢܢ : ܠܪ̈ܚܡܝ ܝܕܥܬܐ ܦܬܚܢ .

Hæc quemadmodum invenimus, propoſuimus, recenſuimus, & correximus (imò, deſcripſimus) *& portam meditandi amatoribus ſcientiæ nos quoque aperuimus*.

Atque hic adontationibus noſtris in Catalogum Sobeoſis finis eſto.

Meditationi hominum	ܠܗܘܓܝܐ ܕܐܢܫܐ ܐܥܒܪܢ :
Doctrinæ amantium nos quoque ordinatim diſpoſita exhibuimus.	ܠܪܚܡܝ ܡܠܦܢܘܬܐ ܣܕܪܢ :
Omnes porrò per Spiritum loquuti ſunt,	ܟܠܗܘܢ ܡܠܠܘ ܒܚܕ ܪܘܚܐ :
Sicut ait Paulus Apoſtolus.	ܐܝܟ ܕܐܡܪ ܦܘܠܘܣ ܫܠܝܚܐ .
Preces eorum oves Chriſti,	ܨܠܘܬܗܘܢ ܠܥܢܗ ܕܡܫܝܚܐ :
Et nos quoque cuſtodiant & glorià induant.	ܘܠܢ ܢܛܪܢ ܘܢܠܒܫܢ ܫܘܒܚܐ .
Sit memoria eorum in ſæculum,	ܢܗܘܐ ܠܥܠܡ ܕܘܟܪܢܗܘܢ
Quoniam doctrina ſua Eccleſiam ornarunt,	ܕܐܢܗܪܘ ܠܥܕܬܐ ܒܡܠܦܢܘܬܗܘܢ
Ejuſque filios profectu ſuo ditarunt:	ܘܐܥܬܪܘ ܠܒܢܝܗ ܒܝܘܬܪܢܗܘܢ .
Laus Spiritui, qui eos ditavit.	ܫܘܒܚܐ ܠܪܘܚܐ ܕܐܥܬܪܢܘܢ .

APPEN-

APPENDIX

AD CATALOGUM

EBEDJESU SOBENSIS

De Scriptoribus Syris Neſtorianis.

ABSOLUTO Sobenſis Catalogo, ſupereſt, ut quos ille Syros Scriptores prætermiſit, ſervata temporum ratione recenſeam, ſive ii orthodoxi fuerint, ſive hæretici: utrique enim ad eos populos ſpectant, quos Chaldæos, Aſſyrios, Orientales, ſeù Neſtorianos appellamus. Et potiorem quidem hujus Appendicis partem Neſtoriani occupant, quorum notitiam Thomæ Margenſi, Mari, Amro, Eliæ, Barhebræo, Abulbarcato, & Eccleſiaſticis ejus gentis libris debemus. Catholicos paucos Scriptores habemus, quorum ſcripta ex nuper illatis in Bibliothecam Vaticanam Codicibus comperta ſunt: Iſaacum, ſcilicet, Achæum, & Jaballaham, qui ante exortam Neſtorii hæreſim Seleucienſi Eccleſiæ præfuere; & Sahadunam Garmæorum Epiſcopum, qui ejuratis gentis ſuæ erroribus orthodoxam fidem amplexus eſt; Joſephum denique hujus nominis ſecundum Chaldæorum Patriarcham, cujus operâ plures ex ea ſecta ad Eccleſiam Catholicam adducti ſunt.

CAPUT I.

Iſaac Seleuciæ & Cteſiphontis Archiepiſcopus.

ISAAC quintus poſt S. Simeonem martyrem, Jezdegerde Perſarum Rege, ac Theodoſio Imperatore, Seleucienſem rexit Eccleſiam, de quo hæc Amrus.

I. Iſaaci Archiepiſcopi geſta ex Amro.

اسحق نصيب توموصا وكان زاهدًا رحيمًا عاقلًا
يصنع المعجزات . ولما راى قيوما ما هيساه الله
من اجتماع النصرانية واستقامة الامور : كتب
الى كل مطران واسقف فى مدن المشرق . فصاروا
اليه فى بيعة المداين واجتمعوا بحضرته مع ماروثا
المتطبب اسقف ميفرقين قال لهم انتم تعلمون
انى لا اصلح لهذه الرياسة لضعفى وخطاى وانى
وهبت نفسى لله جل وعز لما لم اجد احدًا يبذل
نفسه لله تبارك وتعالى وتحوّق من دروس
النصرانية من المشرق ودروس بيعها والرياسة
منها . والان فقد كشف الله ما كنا نحاذره
بالملكين المباركين وهذا الاسقف المبارك . فانا
اسالكم ان تعفوني من هذه الرياسة وتبصروا لها
غيرى ممن يختاره الله جل اسمه لكم وعلى
ايديكم . فبكوا وقالوا له كيف نستحل هذا
وقد وهبت نفسك لله جل ذكره وصبرت على
الشدايد ووجب علينا ان نكون عبيدًا لك .
فلم يزل يضرع اليهم حتى عقدوا معه رياسة
البطركة لاسحق هذا المذكور بالمداين على
الرسم واشترطوا عليه ان يكون شبيهًا بالوالد

بين يدى قيوما الشيخ المبارك ولا يمضى شيئا الا عن رايه . ففعل اسحق ذلك ووفاه اكثر مما شرط عليه الى وفاة قيوما . فلما توفى دُفن بالمداين . ولم يزل ماروثا الاسقف المتطبب يعرّف اهل المشرق كل سنّة وحكم اهل المغرب كان اتفقوا عليه وقت اجتماعهم وثبت ذلك منه . فقبلوه منه واثبتوه عندهم واعلموه ان المغربيين اخوتهم وشركاوهم . وجمع مروثا من عظام الشهدا الذين استشهدوا بالمشرق شيئا كبيرا وجمع كل كتاب وجد لهم وحمل ذلك معه . فخلف بيفرقين فى كرسيه بعضه وذلك معروف هناك الى هذا الوقت يتبرّك به ومضى بالباقى الى المغرب وفرقت فى البيع . واجتمع مار مروثا مع مايه وخمسين اسقفا كانوا اجتمعوا بقسطنطينية فوصف لهم سنّة امانه اهل المشرق وديانتهم وصبرهم على الشهادة وقال ان ذهابه كان سببًا للخير . لانه راى هولا القوم وتواضعهم وخلوص نياتهم ما صاروا فى نفسه بمنزلة الروحانيين فان ليس فى مدايحهم ولا فى بيعهم خلف فى المقالات ولا محل ولا ميل الى غير ما جاء به الانجيل ورسايل فولوس السليح وما دوّنه لوقا السليح من اخبار السليحين . واستاذن الملك فى الرجوع الى المشرق والتبرّك به . فاذن له . فعاد ومعه اسقف امد الذى كان يقال له اقاق . وكان فى ايام هذا الاسقف بطريق من بطارقة الروم قد سبى قوم من باعربايا ونواحى الجزيرة نحو اربعة الف انسان منهم اساقفة هذه النواحى . فقال هذا الاسقف . لا يحمل بنا ولا تقبل صلاتنا واخوتنا هولا قد سبوا من بلدهم ونحن على هذه الحال ولا نخلصهم . فباع كل حلية لساير بيع بلده من ذهب وفضة فاجتمع من ذلك ستة عشر الف درهم . فاشتراهم وردّهم الى اوطانهم . فوقع ذلك من فطرك المشرق اجمل موقع . وتوفى اسحق الفطرك ودفن بالمداين وكانت مدته احد عشر سنة .

Iſaac Tomorſæ conſanguineus. Hic mundi contemptu, miſericordia in pauperes, prudentia & miraculorum patratorum numero clarus fuit. Quum verò Cajumos Chriſtianos rebus divina ope bene compoſitis perfecta pace concordiaque frui videret, univerſos Orientis Metropolitos & Epiſcopos convocovit: (Id factum anno primo Jezdegerdis Perſarum Regis, Chriſti 399. vel 400., ex dicendis patet.) *qui ad ipſum continuo profecti, Synodum illo & Marutba medico Epiſcopa Majapbarcbinenſi præſentibus in Eccleſia urbis Modainæ* (Seleuciæ) *celebrarunt: ubi aſſurgens Cajumas, bis verbis Patres eſt alloquutus. Optimè noſtis, me bac præfectura & dignitate ob imbecillitatem & peccata mea planè indignum eſſe, quodque Deo, cui bonor & gloria, animam meam dederim, quum neminem, qui Dei cauſam periculo ſuo tueri vellet, invenirem, extremamque timerem nominis Cbriſtiani in Oriente perniciem, Eccleſiarum itidem excidium, & univerſæ Eccleſiaſticæ bierarcbiæ ruinom. Nunc verò quum Deus tandem nobis quod expectabamus exbibuerit, geminorum Regum benedictorum* (Arcadii & Jezdegerdis) *& bujus benedicti Epiſcopi* (Maruthæ) *beneficio atque opera; oro vos, ut me ab iſta præfectura amoto, alium, quem Deus, cujus nomini gloria, vobis unà ſimul convenientibus elegerit, conſtituatis. Cui Patres in bunc modum obortis lacrymis reſponderunt. Quomodo id nobis permiſſum arbitrabimur, quum tu animom tuam Deo, cujus nomini bonor & laus, commiſeris, totque ærumnas & incommoda fortiter pertuleris, noſque proinde obligaveris tibi ſervorum loco in poſterum fore? Attamen quum ille porrò inſtaret, compulſi ſunt demùm prædictum Iſaacum ipſi in eadem Patriarcbali dignitate ſucceſſorem juxta ordinem creare in Modoina, adjecta conditione, ut in morem pueri ſeniori benedicto Cajumæ obſequeretur, neve quidpiam ipſo inconſulto decerneret. Quod & Iſaac ſanctè perfecit, & plus quam ſpoponderat, etiam præſtitit uſque ad obitum Cojumæ, qui mortuus, in urbe Moduina ſepultus eſt. Intereà Marutbas Epiſcopus medicus Orientales Cbriſtianos univerſos leges & canones ab Occidentalibus in Synodis conditos docere pergebot, eiſque perſuaſit, ut eos reciperent. Quomobrem eos quidem*

rece-

receperunt; Maruthæ autem compertum fecere, Christianos Occidentis fratrum & sociorum loco ab ipsis haberi. Per eam occasionem Maruthas plurima martyrum, qui in Oriente passi fuerant, lipsana collegit, eorumque historias quas reperire licuit, descripsit: eaque secum abstulit, quorum partem in sua Majapharchinensi Ecclesia deposuit; (quod quidem usque ad hæc tempora ibidem notissimum est, confluentibus ad sanctarum reliquiarum venerationem Christianis:) reliqua in varias Occidentis Ecclesias distribuit. Interfuit porrò laudatus Episcopus Constantinopolitanę Synodo centum quinquaginta Patrum, eisdemque narravit Orientalium Christianorum fidem, religionem, & in martyrio patientiam: adjecitque suum illuc iter salutis causam fuisse: quoniam viderat eos populos, illorumque humilitatem, & sinceritatem cordis; Angelos proinde illos se credere, neque in eorum locis, aut Ecclesiis esse aliquam in fidei articulis dissensionem, aut in quopiam capite illos declinare ab iis, quæ in Evangelio, aut in Pauli Epistolis, aut Lucæ de Actibus Apostolorum libro leguntur. Impetrata itaque ab Imperatore facultate, in Orientem regressus est, unàcum Episcopo Amidæ, qui
1 *Acacius* 1 *dicebatur. Accidit porrò sub ejusdem* Acacii *Episcopatu, ut Patricius quidam ex Romanorum gente Ba-Arbajam & Mesopotamiæ fines populatus, quatuor ferè hominum millia in servitutem abduceret, inter quos illorum locorum quidam Episcopi erant. Dixit autem iste Episcopus: nequaquam nos decet fratres nostros negligere, nec Deus nostras preces exaudiet, nisi istos, qui modo patria sua abacti sunt, redimamus. Quam ob causam aurea & argentea ornamenta omnium Ecclesiarum suarum distraxit denariis sexdecim millibus, quibus à servitute ereptos, patriæ suæ eosdem restituit. Quod præclarissimum* Acacii *facinus, Orientis Patriarchæ* Isaaco *summam* apud Regem Persarum *gratiam conciliavit. Mortuus est autem Isaac Patriarcha, & in urbe Modaina sepultus, quum annos undecim sedisset.* Hucusque Amrus.

Verùm quæ de S. Marutha narrantur, præpostero ordine contigere. Nam ille primum Concilio Constantinopolitano anno Christi 381. sub Theodosio magno interfuit: deinde sub Arcadio iterùm in urbem Regiam profectus, inde in Syriam regressus, habitæ in urbe Seleucia Synodo, in qua Isaacus Cajumæ subrogatus est, interfuit; mox à Theodosio Arcadii filio ad Jezdegerdem Persarum Regem allegatus, anno ejusdem Jezdegerdis undecimo Concilium unàcum Isaaco Seleuciæ & Ctesiphontis Primate celebravit: Constantinopolim denique reversus, non longo post tempore ab eodem Theodosio legatus iterùm missus est ad Persas anno vigesimo primo & postremo Jezdegerdis, quo alteram Synodum cum Jaballaha Seleuciæ Primate & Acacio Amidæ Episcopo habuit, de qua mox sermo erit. Vide Tom. 1. Bibliothecæ Orientalis pag. 175. & seq.

II. Chronologia Amri emendatur.

In altero Amri Codice, quem Anonymus interpolavit, quoque in recensendis Seleuciæ Primatibus Nestorianorumque Patriarchis Tomo 2. Bibliothecæ nostræ usus sum, de obitu Isaaci hæc adnotantur.

وامتناح اسحق في السنة الثانية عشر ليزدجرد
وهي سنة ثمان وعشرين وسبعماية يونانية ودفن
بالمداين وكانت مدة رياسته احد عشر سنة .
وفي ايامه كان يوحنا فم الذهب وبيلاديا
من عمر عبدا صاحب العجايب .

Requievit Isaacus anno duodecimo (in Tom. 2.

NOTA.

1 *Acacius*. Socrates lib. 7. cap. 21. refert Romanorum in Azaoenam irruptiooem, captivos autem Persas fuisse *circiter septem hominum millia*. Dionysius verò in Chronico ad annum Græcorum 735. depopulata, inquit, à Romaois Arzunitide, *familias decem mille* in captivitatem abductas, & à S. Acacio redemptas.

Tom. 2. pag. 401. irrepſit annus decimus octavus) *Jezdegerdis, hoc eſt, anno Græcorum ſeptingenteſimo vigeſimo octavo, & Modainæ ſepultus fuit, quum annos undecim ſediſſet. Sub eo floruere Joannes Chryſoſtomus, & Jaballaha ex cœnobio Abdæ Thaumaturgi.* Quum autem Jezdegerdes Perſarum Rex ab anno Græcorum 710. Chriſti 399. regnare cœpiſſet, ut Pagius ad annum Chriſti 420. num. 14. oſtendit, ſequitur duodecimum ipſius annum, quo Iſaacus obiiſſe dicitur, in annum Græcorum 722. Chriſti 411. incidiſſe, non in annum Græcorum 728. Chriſti 417. ut perperàm ſcribit Amri interpolator.

III. Iſaaci Synodus & Canones. *Synodus Iſaaci* laudatur à Sobenſi in Catalogo ſuprà pag. 279. & in Epitome Canonum Synodalium citantur ex eadem canones XI. Par. 8. c. 9. 17. 20. & Par. 9. c. 3. 5. Ejuſdem Synodi meminere Simeon Beth-Arſamenſis, cujus verba tom. 1. p. 194. protuli, & Renaudotius tom. 2. Liturg. Oriental. pag. 272. qui ejus Canones ſe legiſſe teſtatur in vetuſtiſſimo ms. Codice Syriaco Bibliothecæ Florentinæ. Amri interpolator occaſionem legationis Maruthæ celebrateque ab Iſaaco Synodi his verbis exponit. وكان قد عرض ليزدجرد امــلــك الفرس مرضًا اعيا اطبّا الفرس علاجــه . وكان اطبّا النصارى قد قتل اكثرهم فى ايام سابور ومن تخلّف منهم هرب . فارسل الى ملك الروم يطلب منه طبيبًا حاذقًا . فارسل اليــه ماروثا اسقف ميافارقين عالمًا فاضلًا وطبيبًا حاذقا مشــهورًا بمخافة الله وعمل الخير . وكان قد اتــصــل بارقاديوس ملك الروم ما يلحق النصــارى فى بلاد الفرس من العذاب والنفى والقتل . فاحزنه ذلك واغمّه ولم يكن له سبيلًا الى اعانتهم بشى . فوجد بذلك فرصه وكتب الى يزدجرد كتابًا يقول فيه الخ . وانفذ الكتاب مع ماروثــا الاسقف . فلما وصل الى يزدجرد وعالجه وابراه من علتــه اعرض عليه الكتاب . ففرح وسرّ به واجاب عنه وانفذ له هدايا وعمل ما ساله . واشتمل السكون على النصارى وزال عنهم ما كانوا فيــه . واحبّ مار اسحق الفطرك ان يعمل قوانيــنًا مفيدة فى الفرايض والاحكام الدينية . فارسل الى الابــا الذين له فى البلدان واحضر منهم اربعون اسقفا ومطرانا فى السنة الحاديــة عشر لملك يزدجرد . واجتماعهم كان يوم عيد الميلاد . وكان ماروثــا معهم حاضرًا . وعمل اسحق باتفاق الجمــيــع اثنان وعشرون قانونًا مما يحتاج اليه فى تدبــيــر البيعة بالمشرق . وحسن ذلك فى عين ماروثــا واستصوبه . ثم انه اورد لديهم القوانين التى كتب الابا المغربيون جميعها . فعند ذلك احضروا له جميع ما وجد من القوانين والتفاسير عند الابا المشارقة التى ليست موجودة عند اليونانيــين .

Accidit, ut Jezdegerdes Perſarum Rex in morbum incideret, quem quum Perſæ medici curare non potuiſſent, (nam medici chriſtiani plerique ſub Saporis regno interfecti fuerant, reliqui in alienas terras profugerant,) Rex Imperatorem Romanorum, ut peritum medicum ad ſe mitteret, etiam atque etiam rogavit. Miſſus eſt Maruthas Epiſcopus Majapharchinenſis, vir doctrina & pietate clariſſimus ac peritiſſimus medicus. Venerat jampridem ad aures Arcadii Imperatoris Romanorum, quæ mala in Perſarum regionibus Chriſtiani paterentur, & alios quidem ſæviſſimis quæſtionibus fuiſſe ſubjectos, alios verò interfectos, aut exulare compulſos. Id enimverò vehementer Imperator ægrè ferebat, angebaturque, quod nulla occurreret via ferendæ opis. Ea igitur oblata occaſione, ad Jezdegerdem hanc ſcripſit epiſtolam &c. eamque Maruthæ Epiſcopo ut ad Regem perferret, præcepit. Quum ergo Maruthas ad Regem veniſſet, eumque curaſſet & morbum feliciter depuliſſet, epiſtolam eidem legendam porrexit. Qua perlecta Rex vehementer lætatus eſt, poſtulatiſque annuit, & munera inſuper Imperatori perferenda adjecit. Eo modo ſublata perſecutione, quam hactenus Chriſtiani paſſi fuerant, & pace reſtituta, ſimul patefacta via eſt Iſaaco Patriarchæ perficiendi quod olim in votis habuerat, condendique canones ad tuendam religionem utiles. Quamobrem

obrem Synodum quadraginta Epiſcoporum & Metropolitarum ex variis locis convocavit anno undecimo Regis Jezdegerdis: eaque in feſto Natalis Domini celebrata fuit, Marutha etiam præſente. Duos itaque & viginti canones unanimi omnium Patrum ſuffragio conſtituit de iis, quæ ad gubernationem Eccleſiæ Orientalis neceſſaria judicavit: quos quum legiſſet Maruthas, mirificè probavit: dein viciſſim omnes Patrum Occidentalium canones ejuſdem Synodi Patribus obtulit, 1 *& illi rursùs canones* 1 *& expoſitiones apud Orientales Patres repertas exhibuere, quas nimirùm apud Græcos minimè exſtare conſtabat.*

IV. Epocha ejuſdem Synodi.

Hæc ille. Sed quum Synodus Iſaaci habita dicatur anno Jezdegerdis undecimo, ſtare nequit quod de Arcadio Imperatore narratur: hic enim obiit an. Chr. 408. Jezdegerdis autem annus undecimus in Chriſti annum 410. incidit, ut ſuprà dictum eſt. Non igitur ſub Arcadio, ſed ſub Theodoſio Arcadii filio ea Synodus celebrata. Præterea quod de Marutha ab Arcadio ad Perſarum Regem miſſo refertur, de prima Maruthæ in Perſidem profectione intelligendum eſt, quando relicta urbe regia, in qua conciliabulum adversùs S. Joannem Chryſoſtomum agebatur, in Meſopotamiam ſeſe recepit, & Synodo, quæ Seleuciæ pro ſubrogando in Cajumæ locum Iſaaco anno Chriſti 399. congregata fuerat, interfuit, ut ſuprà ex Amro retuli.

V. Quid de eadem Elias Damaſcenus.

Eandem Synodum deſcribit Elias Damaſci Metropolita in Nomocanone, quem è Syriaco Arabicum fecit Cod. 37. Tom. 2. Bibliothecæ noſtræ pag. 507. in hæc verba. كان الذى جاء
بالصدق والقوانين التى وضعها اساقفة الروم فى
زمان بعد زمان الى ناحية المشرق ونقل صدق
الاساقفة الثلثماية والثمانية عشر الذين اجتمعوا
بمدينة نيقية من اليونانية الى السريانية ماروثا
اسقف امد وميافارقين حين قدم على يزدجرد
ملك الفرس بكتابه من ملك الروم فى توجهه
اليه وكان الجاثليق ببلاد المشرق ايامئذ اسحق .
فلما التقا هو وماروثا بالمداين : استأذنا الملك
فى جمع اساقفة المشرق لينظروا فى تلك الصدق
ويرفعوها ويتفقوا على الاخذ بها فاذن لهما فى
ذلك . فاجتمع الى اسحق وماروثا من المطارنة
والاساقفة اربعون انسانا . وذلك فى سنة احدى
عشرة من سنى يزدجرد . فقرى عليهم ما قدم
به ماروثا من تلك الصدق والايمان التى اتفقت
علية اساقفة الثلثماية والثمانية عشر . فقبلوا
ذلك ورضوا به وعملوا واتفقوا عليه وحرموا كل من
يخالفه وكتبوا به فيما بينهم كتابا اثبتوا فيه
الايمان والصدق بابا بابا وشيا شيا واثبتوا فيه
اسمام رجلا رجلا بدرجته المطارنة والاساقفة
واسم البلد الذى يلى وختموه بخواتمهم الخ .

Auctor editionis Canonum Epiſcoporum Occidentalium, quæ Orientalium manibus teritur, Maruthas fuit 2 *Amidæ & Majapharchin Epiſcopus, qui Patrum trecentorum decem & octo Nicænorum canones ex Græco Syriacos fecit ea tempeſtate, quum ad Jezdegerdem Perſarum regem, Romanorum Imperatorum literas attulit: quo tempore Catholici locum tenebat Iſaacus. Ambo itaque iſti Antiſtites in urbe Modaina communi conſilio facultatem*

NOTÆ.

1 *Canones apud Patres Orientales*. Quum ante Iſaacum nulla alia fuerit Orientalium Synodus, ut Orientalea ipſi in recenſione Synodorum teſtantur, non conſtat, quos *canones* exhibere potuerint Maruthæ, qui apud Orientales, hoc eſt, Chaldæos Patres, non apud Græcos exſtarent. Hæe anonymus interpolator ſcripſiſſe videtur, ut Synodalibua Orientalinm canonibus auctoritatem conciliaret, perinde acſi ab Iſaaco & Marutha ſanctiſſimis Epiſcopis collati & approbati fuerint: ſed immani anachroniſmo, quo vitio recentiores Neſtor ani paſſim laborare ſolent.

2 *Amidæ & Majapharchin Epiſcopus*. Quo tempore Maruthas Majapharchinenſem Eccleſiam tenebat, Amidenſi Acacius præerat, ut eonſtat ex Syrorum Græcorumque auctoritate. Elias itaque Damaſceous ex more temporum ſuorum loquitur, dum Marutbam utriuſque urbis Epiſcopum vocat: nam ſequiori ævo unus apud Neſtorianos Epiſcopus Amidæ ſimul & Majapharchinæ præfici conſuevit.

tatem à Rege petierunt convocandi Synodum Epiſcoporum Orientalium, in qua prædicti canones diſcuterentur, & de eorum receptione tractaretur. Annuente Rege, quadraginta Epiſcopi [1] *& Metropolitæ ad Iſaacum & Maruthom convenere anno undecimo regni Jezdegerdis. In eo conſeſſu quum Maruthas prædictos Concilii Nicæni canones Patribus audientibus legiſſet, & fidei regulam ab illo traditam expoſuiſſet, Patres omnes eadem probavere communi ſuffragio & unanimi conſenſu, & contradicentes anathematizarunt. Inde in volumen redacti canones & fidei formula, ab omnibus & ſingulis Metropolitis & Epiſcopis juxta cujuſque gradum manu propria ſubſcripti & proprio nomine ac ſigillo ſignati fuere.* Pergit Elias ſummam canonum ejuſdem Concilii Seleucienſis referre, de quibus alibi ſermo erit.

CAPUT II.

Achæus Seleuciæ & Cteſiphontis Archiepiſcopus.

I. Achæi ætas & geſta ex Amro.

ACHÆI geſta ſummatim deſcribuntur ab Amro in hæc verba.

اخی مقدس له الریاسة باتفاق المومنين وكان لا يطعم غير الخبز والبقل ی الوقت بعد الوقت اليسير من الطبخ وانه سافر قبل ان يتجثلق فطاف قبور المتشهدين بسبب المسيح ايام سابور وكتب قصصهم وعمل كتابا ی اخبار الشهدا وما ی سبب قتل كل واحد منهم وعمل قصة مار عبدا المستباح . ومدته سبع سنين واشهر . وی ايامه وجدت عظام اسطفانوس الشاهد وجمعت ببيت المقدس . واعتمد هرمزداد وعمر البيع وصان النصارى . وبنى على عظام اسطفانوس بيعة كبيرة وظهرت فيها الجرايح . وكانت ايامه طيبة ودفن بالمداين .

Achæus communi fidelium conſenſu cathedram conſcendit, vir abſtinentiæ ſingularis, adeo ut præter panem & olera nihil guſtaret, coctum quidpiam idque modicum adjicere quandoque ſolitus. Antequam ad Catholici dignitatem eveheretur, multas peregrinationes ſuſcepit, & martyrum, qui pro Chriſto paſſi fuerant ſub Sapore, monumenta viſitavit, eorumque acta ſcripſit, & integrum de eo argumento volumen edidit, in quo ſingulorum martyrum geſta perſequitur & cædis cauſam. Scripſit itidem ſancti Abdæ hiſtoriam. Seditque ſeptem annos, & aliquot menſes. Sub ejus Epiſcopatu inventæ ſunt reliquiæ [2] *S. Stephani martyris & in ſancta urbe* (Hieruſalem) *repoſitæ. Hormiſdates* [3] *præterea ſuſcepta chriſtiana fide baptizatus fuit, & eccleſias ædificavit, Chriſtianoſque contutatus eſt. Eccleſia autem ampliſſima S. Stephani reliquiis excitata fuit, in qua plura miracula patrata ſunt. Feliciſſima itaque Achæo tempora fluxerunt, mortuuſque in urbe Modaina humatus fuit.*

II. Eadem ex Amri interpolatore.

Amri interpolator, ex quo vitam Achæi tom. 2. pag. 401. deſcripſi, addit, cum Abdæ diſcipulum fuiſſe & in cœnobii præfectura ſucceſſorem;

NOTÆ.

1 *Epiſcopi & Metropolitæ*. Sobenſis in epitome canonum Par. 8. cap. 15. refert, quinque Metropolitas huic Concilio Seleucienſi ſobſcripſiſſe, nimirùm Elamitidis, Niſibis, Baſſoræ, Aſſyriæ, & Garmæorum: duos præterea Antiſtites, qui Metropolitanorum quidem nomine, ſed non privilegiis carebant, hoc eſt Perſidis & Maruæ: reliquos tres ſuprà triginta Epiſcopos fuiſſe. Vide ſuprà pag. 346.

2 *Reliquiæ S. Stephani*. De inventione reliquiarum S. Stephani protomartyris, deque Eccleſia in ejus honorem ædificata & miraculis à Deo precibus ejuſdem patratis, vide Emin. Baron. ad annum Chriſti 415.

3 *Hormiſdates*. Alius fuit ab Hormiſda Abbate, qui ſub Jeſujabo Gadalenſi Patriarcha circa annum Chriſti 630. vixit, cujuſque cœnobium millibus paſſuum ferè octo ab Ninive abeſſe, ex Chaldæorum monumentis refert Maſius laudatus tom. 1. Bibl. Orient. pag. 525.

rem; Jezdegerdis autem Perſarum Regis ad Bihurum fratrem legatione functum: ſediſſe demum annos quatuor. اخى . هذا كان من دور قنى وهو

تلميذ مار عبدا القديس وكان قد جعله رئيسا
على ديره وفوض اليه تدبير الاسكولانيين فيه .
ولما توفى اسحق : اجتمع اصحاب الاختيار
واختاروه واسم على الرسم بالمداين سنة تسعة
وعشرين وسبعمائة يونانية . واحبه يزدجرد
ومال اليه وبعد مدة من تقلده ارسله الى فارس فى
مهمة كانت له لامور حدثت بينه وبين بهور ابن
سابور اخيه المتقلد لفارس واعمالها . ولما وصل
هذا الاب الى فارس واصلح الامور التى توجه
لاجلها : سال عن قبور الشهدا الخ . وكانت مدة
رياسته اربع سنين واستناح ودفن بالمداين .

Achæus, inquit, *iſte Dorkenam patriam habuit, præceptorem verò ſanctum Abdam, à quo proprio monaſterio præfectus fuit, & rector Scholarium ejus loci conſtitutus. Mortuo autem Iſaaco, in publico Chriſtianorum conventu omnium electorum ſuffragio electus eſt & in urbe Modaina de more ordinatus anno Græcorum vigeſimo nono ſuprà ſeptingenteſimum. Achæum Jezdegerdes ſingulari benevolentia complectebatur, & paulò poſt aſſumptum Epiſcopatum in Perſidem eum ablegavit ad componenda quædam magni momenti diſſidia, quæ ipſi Jezdegerdi cum Biburo Saporis filio ſuoque germano Perſidis principe emerſerant. Illuc itaque profectus Achæus, negotium pro quo legatus fuerat, ex ſententia expedivit: tùm ad perquirenda martyrum lipſana ſe convertit.* (Reliqua vide Tom. 2. Biblioth. Orient. pag. 401.) *Quum autem annos quatuor ſediſſet, obiit, & Modainæ ſepultus fuit.*

III. Annus ſedis & obitus Achæi ſtatuitur.

At quum ſuperiori capite oſtenſum fuerit Iſaacum Achæi præceſſorem anno Chriſti 411. obiiſſe, quumque ex infrà dicendis conſtet, Jaballaham Achæi ſucceſſorem poſtquam annos quinque ſediſſet, poſtremo Jezdegerdis anno, hoc eſt, Chriſti 420. è vivis migraſſe; palàm quoque fit, Achæum anno Chriſti 411. ſedere cœpiſſe, & anno demùm circiter quadringenteſimo decimo quinto ex hac luce migraſſe: adeoque Amrus quidem in ea parte corrigendus eſt, quum ſeptem annos ei tribuit; Amri verò interpolator, quum eumdem ab anno Græcorum 729. Chriſti 418. Sedem iniiſſe ſcribit.

IV. Hiſtoriæ martyrum & ſancti Abdæ ab Achæo deſcriptæ.

Ad Hiſtorias Martyrum quod ſpectat, quas Achæum ſcripſiſſe Amrus teſtatur, dubium moveri poteſt, an eædem ſint, ac illæ, quas ex duobus præſtantiſſimis Codicibus Syriacis Tom. 2. Biblioth. Orient. pag. 606. recenſui. Verùm quum Sobenſis in Catalogo affirmet, Marutham opus hujuſmodi aggreſſum fuiſſe; Sozomenus verò lib. 2. hiſtor. Eccleſiaſt. cap. 14 dicat, Syros, Perſas, atque Edeſſenos operam ſuam in eorumdem martyrum geſtis percenſendis poſuiſſe, liquido apparet eandem quidem materiam ab utroque auctore, à Marutha ſcilicet, & Achæo, tractatam; non tamen conſtat, utri potius tribuendæ ſint hiſtoriæ eorum Martyrum qui ſub Sapore paſſi ſunt. Quum verò Maruthas perſecutioni ab Jezdegerde & Vararane Perſarum Regibus poſt Achæi obitum motæ ſupervixerit, martyrumque in eadem coronatorum certamina in laudatis Codicibus unàcum geſtis eorum, qui ſub Sapore paſſi fuerant, contineantur; haud improbabili argumento utraſque hiſtorias uni eidemque Maruthæ adſcripſi tom. 1. à pag. 181.

Abdas autem, qui Achæi magiſter dicitur, cujuſque acta idem Achæus literis mandavit, non is fuit Suſæ Epiſcopus, cujus cauſa motam ab Jezdegerde perſecutionem Theodoritus lib. 5. hiſtor. Eccleſ. cap. 39. refert; ille enim poſt Achæi mortem vivebat, ut tom. 2. pag. 401. dixi, & ex ſuprà relatis Amri verbis colligitur, quibus ait, Achæum, antequam perſecutio in Chriſtianos excitaretur, diem clauſiſſe; ſed alter patria Dorkonenſis, qui ſub Tamuza Cajumæ, Iſaaci, & Achæi præceſſore cœnobium apud Sarſaram flu-

vium condidit, ut dixi tom. 2. pag. 400.

CAPUT III.

Jaballaha Seleuciæ & Cteſiphontis Archi-epiſcopus.

I. Jaballaha Achæi ſucceſſor, Abdæ diſcipulus, Jezdegerde Perſarū Rege Seleucienſem Eccleſiam regit.

ACHÆO ſucceſſit Jaballaha, qui extremis Jezdegerdis annis Seleucienſem eccleſiam rexit, ut Amrus in ſua hiſtoria refert his verbis. واميم بعده اى بعد احى يبالاها تلميذ لمار عبدا. وكان زاهدًا قديسًا فاضلًا عالمًا. وانفذه مار عبدا الى دسكره ايشوع بالقرب من دير حزقيال النبى لينصّرهم ففعل واحبّ التفرّد. فبنى ديرًا بقرب الفراة واجتمع اليه الاخوة. ولما كثروا فرّقهم ثلثة فرق كلما خرجت واحدة من صلاة عدان دخلت الاخرى والتى تخرج من الصلاة تتشاغل بخدمة الضعفا والغربا ومصالح الدير. وكان مار عبدا يطوف المواضع. وانقطع الغيث فى بعض السنين وبصلاة يبالاها ورد. وعند موت مار احى اجتمع الناس لاختيار اب. وكان يزدجرد يعرف فضله. فوقع الاختيار عليه بمساعدته. واقام ابنا لملك الفرس بعد مرته وحضر ماروثا الاسقف وانهى ذلك الى الابا المغربيين. فعظم محله عندهم وجعلوا اسمه فى جملة روسايهم. وبعد ثلث سنين من جلوسه انفذ ثاداسيس ملك الروم باسقف امد الى يزدجرد. فاجتمع مع مار يبلاها وجدّد القوانين التى تصلح لتدبير البيعة واتفقا على قوانين الثلثماية والثمانية عشر وجدّد القوانين التى تصلح البيعة. وفى هذا الوقت اسيم قورلوس الاسكندراني مكان ثاوفيلا. واحبّ يزدجرد مكافاة ثاداسيس على انفاد اناق. فانفذ يبلاها بهدايا جليلة وكاتب اصحابه باكرامه. ولما وصل سرّ به ثاداسيس وساله عن امور النصارى بالمشرق واعلمه سلامتهم من الاختلاف ودفع اليه مالًا وطرفا. ولما عاد بادى الرسالة جدّد بيعة المداين وبنى بيعة كبيرة من جملة ما حمله. وتغيّرت نية يزدجرد فى النصارى فهدم البيع. فعاد الصداع عليه. واستدعى يبلاها فصلىّ عليه فبرى وعوفى وعاد الى احسن عنايته وامر ببنا البيع. ولعلم يبلاها بما سوف يجرى على النصارى مال قبضه واستناح ودفن بالمداين. وكانت مدته سبع عشر سنة. وبعد موته عاد يزدجرد هدم البيع وقتل النصارى وفعل معهم امرًا عظيمًا. وكان فى جملة المقتلين مار عبدا اسقف الاهواز. لان قسًّا من اصحابه تعرّض ببيت نار كان يجاور البيعة وكان النصارى يتاذّى به. وكان هذا مما ايقظ يزدجرد ففعل ما فعله. وبشفاعة اسحق بطريق ارمنية كفّ وهو جعل للارمن فى طاعة يزدجرد.

In ejus, ideſt, Achæi locum Jaballaha diſcipulus ſancti Abdæ ſubrogatus fuit, vir monaſticæ vitæ ſtudioſus, probitate morum, pietate doctrinaque ſpectatiſſimus. Hic à ſancto Abda ad Abjeſum in Doſcoram apud cœnobium Ezechielis Prophetæ miſſus, eam ut gentem ad chriſtianam religionem traduceret, quum commiſſum ſibi negotium expediiſſet, ſolitariam vitam adamavit. Quamobrem monaſterium ad Euphratis ripas conſtruxit, confluentibus ad eum undique fratribus. Aucto paulatim monachorum
numero, eos in tres ordines [1] partitus 1
eſt, eo conſilio, ut in ſacra Pſalmodia alteri alteris ſuccederent, atque iſtis pſallentibus, illi poſt conſtitutam ſibi Pſalmodiam, ægrotorum & peregrinorum obſequiis interim vacarent, reſque monaſterii procurarent. Solebat inter hæc ſanctus Abda loca circumobire. Quo tempore imbribus anno quodam minimè cadentibus, hunc defectum ſuis precibus Jaballaha ſupplevis-

NOTA.

1 *In tres ordines partitus eſt*. Acœmetarum inſtitutum his verbis deſcribitur, cujus parens S. Alexander & ipſe Syrus dicitur, qui per eadem tempora florebat, ut ex ejus vita liquet apud Bollandum die 15. Januarii. *Jugem Pſalmodiam*, & *Laudem perennem* monachi Benedictini appellavere, de quibus eruditè Mabillonius Præfat. II. Sæcul. IV. Ordinis S. Benedicti à num. ccIV.

pleviſſe dicitur, & pluviam impetraſſe. Achæo defuncto conventus indictus eſt pro electione ſucceſſoris: atque adnitente Jezdegerde, qui Jaballabæ virtutem optimè noverat, aliis in electione prælatus fuit. Per eam tempeſtatem defunctum Perſarum regis filium ad vitam revocavit, præſente Marutha, qui id miraculum Patribus Occidentalibus ſignificavit: atque idcirco magno honore ab eiſdem Jaballaha habitus eſt, eiuſque nomen Epiſcoporum ſuorum Catalogo inſcripſere. Anno tertio Jaballahæ, à Theodoſio Romanorum Imperatore Epiſcopus Amidæ (Acacius) *ad Jezdegerdem legatus, Jaballabam amicè convenit, qui eodem ſuggerente, canones pro eccleſiæ gubernatione atque diſciplina reſtituit, admiſſis Nicænorum Patrum canonibus. Hoc tempore Cyrillus* [1] *Alexandrinus Theophilo ſuffectus eſt. Jezdegerdes verò volens Theodoſio pro Acacii ad ipſum legatione gratiam rependere, Jaballabam ad eundem legavit, ejque dona & literas honorificas ad ipſum ejuſque familiares perferendas tradidit. Legatum Theodoſius libentiſſimè excepit, deque Chriſtianorum in Oriente ſtatu multa ſciſcitatus eſt. Cui quum Jaballaha plenè ſatisfeciſſet, eoſque ab omni diſſenſione liberos eſſe affirmaſſet, ab Imperatore pecuniæ ſubſidia & præclara munera conſequutus eſt. Ea verò legatione perſunctus, eccleſiam Modainæ inſtauravit, atque alteram ampliſſimam corrogato ære à fundamentis excitavit. Paulò poſt Jezdegerdes adversùs Chriſtianos indignatus, eccleſias dirui juſſit. Quam ob cauſam capitis dolore divinitùs iterùm correptus, Jaballabam rursùs arceſſivit: cujus precibus revaleſcens, Chriſtianos amare cœpit, & eccleſias reſtituit. At Jaballaha imminentia prope Chriſtianis mala divinitus edoctus, mortem optavit, & à Deo impetravit, atque in urbe Modaina ſepultus fuit. Sedit autem annos ſeptemdecim. Ejus poſt obitum rurſus Jezdegerdes eccleſias diruere & Chriſtianos vexare adorſus eſt, atque atrociſſimè in eoſdem deſævijt: qua in perſecutione cæſus etiam fuit ſanctus Abda Huzitarum Epiſcopus, eò quod ex ejus clero Presbyter contiguam eccleſiæ Ignis domum, chriſtianis infeſtam, diruendam procuraſſet. Hanc ob cauſam ad iram concitatus Jezdegerdes, perſecutionem illam commoverat, quum poſteà Iſaaco* [2] *Armeniæ Patricio intercedente, qui Armenos ut eidem parerent induxerat, ſuſtulit.*

II. Amri hallucinationes in hiſtoria Jaballahę.

Multa hìc affirmat Amrus, quæ mihi haud probantur. Primum ait, Jaballaham, poſtquam in locum Achæi electus fuit, filium Regis Perſarum ad vitam revocaſſe. Atqui Socrates lib. 7. hiſt. eccleſ. cap. 8. filium Jezdegerdis non ad vitam revocatum, ſed à dæmonio, quo vexabatur, liberatum ſcribit: idque miraculum, nulla Jaballahæ facta mentione, ad Marutham & Abdam epiſcopos refert. II. Eundem Jaballaham teſtatur Amrus tertio epiſcopatus anno unàcum Acacio Amidæ Epiſcopo, quem Theodoſius ad Jezdegerdem allegarat, Concilium celebraſſe. Verùm quum Achæus, ex ſupradictis, anno Chriſti 415. deceſſerit, ſequitur tertium Jaballahæ annum incidiſſe in annum Chriſti 418. qui erat Jezdegerdis decimus nonus; quod non modò illius Synodi actis ex Elia Damaſceno mox recitandis repugnat, ſed etiam Socrati, qui Acacium Amidenſem à Theodoſio ad Jezdegerdem extremis hujus Regis annis miſſum fuiſſe ſcribit, poſtquam milites Romani Azanenam ſeù Arzunitidem vaſtaverant, ideſt, paulò ante Jezdegerdis obitum: hic autem anno Chriſti

NOTÆ.

1 *Cyrillus Alexandrinus*. Ejus ordinatio contigit ex Socrate lib. 7. cap. 7. anno Chriſti 412. Ex chronico verò Edeſſeno & ex Dionyſio Jacobitarum Patriarcha, anno 410. Vide tom. 1. pag. 401.

2 *Iſaaco Armeniæ Patricio*. Armenos ſub Jezdegerde partim Perſis, partim Romanis ſubjectos fuiſſe, oſtenditur ex Pagio ad annum Chriſti 420.

ſti 420. deceſſit, quum annos unum ſuprà viginti regnaſſet, ut oſtendit Pagius ad annum prædictum nu. 14. Etſi enim Socrates lib. 7. cap. 21. illam Acacii legationem ad conſulatum Honorii 13. & Theodoſii 10. hoc eſt, ad annum Chriſti 422. referat, & Dionyſius Jacobitarum Patriarcha præclarum ejuſdem Amidenſis Epiſcopi facinus anno Chriſti 424. deſcribat; quum tamen conſtet id ſub Jezdegerde contigiſſe, & Jezdegerdem ipſum anno 420. in vivis eſſe deſiiſſe, palàm fit, utrumque auctorem eam hiſtoriam loco non ſuo narraſſe. III. Ait Amrus, Jaballaham poſt celebratam illam Synodum, à Jezdegerde ad Theodoſium allegatum fuiſſe: quod nullus Scriptorum Græcorum refert. IV. Jezdegerdem, quum poſthæc perſecutionem in eccleſiam moviſſet, in morbum incidiſſe, à quo per Jaballaham curatus, pacem Chriſtianis reſtituerit. Atqui ex Socrate lib. 7. cap. 8. liquet id factum ad S. Marutham referendum eſſe, qui in prima legatione, qua ſub Theodoſio ad Jezdegerdem anno regni ejus undecimo, Chriſti 410. functus eſt, *diuturnum capitis dolorem, quo Magi Jezdegerdem liberare non potuerunt, precibus ſuis curavit*: quo quidem tempore non Jaballaha, ſed Iſaacus Seleucienſem Eccleſiam regebat, ut ex ſuprà dictis palàm fit. V. Denique ſtare nequit, quod ſcribit idem Amrus, Jaballaham nempe, quum annos ſeptemdecim ſediſſet, antequam perſecutio ab Jezdegerde iterum moveretur, obiiſſe; eo autem vita functo, Chriſtianos ab Jezdegerde propter famoſum Abdæ factum vexatos fuiſſe. Nam primo certum eſt, Jezdegerdem, ut ſuprà dixi, anno Chriſti 420. periiſſe: quum autem Jaballaha epiſcopatum anno 415. inierit, ſi annos decem & ſeptem illum tenuiſſet, ſequeretur, eum Jezdegerdi annos ſeptem ſupervixiſſe. Deinde perſecutio ab Jezdegerde ob factum Abdæ, teſtibus Theophane ac Theodorito, poſtremo illius anno mota eſt, adeoque circa finem epiſcopatus Jaballahæ, non poſt ejus obitum cœpta fuit. Quare dicendum eſt, Jaballaham annos quinque dumtaxat ſediſſe, ab anno ſcilicet Chriſti 415. ad annum 420.

III. Ejuſdem Jaballahæ geſta ex Amri interpolatore.

Eaſdem ferè hallucinationes deprehendere eſt apud Amri interpolatorem, qui Jaballaham anno Græcorum 734. electum fuiſſe ſcribit, & anno 739. obiiſſe, quum annos quinque ſediſſet. يبلاها اختير للفطركة فى السنة السادسة عشر ليزدجرد واقيم بالمداين سنة اربعة وثلثين وسبعماية . وفى ايامه وصل اقاق مطران امد وماروثا اسقف ميافارقين برسالة تاداسيوس ملك الروم الى يزدجرد ملك الفرس . وكان ابنه مريضًا وقد اشرف على الموت . فانفذ يبلاها اليه ليستعين بصلاته ومع دخوله اليه انطفا ابنه ومات وكان حاضرًا مع يبلاها اقاق وماروثا . فتقدم هذا الاب وصلّى . فعادت روح الصبى اليه وعاش . فارتفع قدره وزال الجور عن النصارى بسببه وعظم فى عين الاسقفين المذكورين وكتبوا اسمه معهم فى سفر الحياة . وفى السنة الثالثة من رياسته انفذه يزدجرد الى ملك الروم للجواب عن رسالته . فسرّ ملك الروم وساله عن الامانة : فاجابه بما عنده : فاستحسن امانته واقبل عليه غاية القبول ورجع بهدايا كثيرة عالية القدر . وهو الذى جدّد بنا بيعة المداين وسال الله ان يقبضه قبل ان يرا مكروه فى النصارى . فاستنياح ودفن بالمداين وكانت مدة رياسته خمس سنين سنة تسع وثلثين وسبعماية. ومن بعد وفاته امر يزدجرد بهدم بيع النصارى ونفيهم ولحقهم مكروه عظيم منه وقتل منهم خلقا كثير الخ .

Anno, inquit, *ſexto decimo Jezdegerdis Jaballaha electus fuit Patriarcha, & anno trigeſimo quarto ſuprà ſeptingenteſimum in urbe Modaina conſecratus eſt. Ejus tempore Acacius Amidæ Metropolita & Maruthas Epiſcopus Majapharchinenſis à Theodoſio Romanorum Imperatore ad Jezdegerdem Perſarum Regem legati venerunt. Accidit inter hæc, ut Regis filius ingraveſcente periculoſo morbo, propè de vita deſperaret. Arceſſitus eſt*

eſt eam ob cauſam Jaballaba, ut ſuis precibus puero valetudinem impetraret. Is verò vix pedem in regias ædes intulerat, quum ægrum extremam efflaſſe animam nunciatur. Progreſſus nibilominus Jabollaba ad defuncti cubiculum, præſentibus Acacio & Marutha oravit, & confeſtim puer revixit. Quo miroculo Rex virum in magna exiſtimatione hobuit, & gliſcentem adversùs Chriſtianos perſecutionem cobibuit: ſed & à duobus illis epiſcopis magni fieri cæpit: quare ejus etiom nomen in librum vitæ (hoc eſt, in Diptycha) *retulerunt. Anno porrò Epiſcopatus ſui tertio ab Jezdegerde ad Imperotorem Romanorum viciſſim legatus eſt, à quo magna cum lætitiæ ſignificatione exceptus fuit, atque de ſua fide ac religione interrogatus, quum fidem quam tenebat expoſuiſſet, eamque Imperator opprobaſſet, cum perbonorificè tractavit & magnificis* [1] *donis muneratus eſt. Idem Jaballaba collabentem urbis Modoinæ eccleſiam inſtauravit. Tùm demùm Deum rogavit, ut ſpiritum ipſius in pace ſuſcipere dignaretur, ne imminentia Chriſtianæ rei mala ſpectare cogeretur: annuitque votis ejus Deus, & mortuus in eadem urbe Moduina conditus fuit anno trigeſimo nono poſt ſeptingenteſimum, quum annos quinque ſediſſet. eo defuncto Jezdegerdes eccleſias ſolo æquori juſſit, Chriſtianoſque expulit & vebementer afflixit, atque ex illis quomplurimos morte affecit.* Pergit referre interfectum Jezdegerdis juſſu Abdam Huzitarum Epiſcopum, eò quod Hoſee Presbyter delubrum Ignis deſtruxit; eam autem perſecutionem operâ Iſaaci Armenorum Ducis ſedatam fuiſſe, qui eam gentem Jezdegerdi ſubegerat: quæ ſunt eadem ferè Amri verba à nobis ſuprà relata.

IV. Perſecutio Abdæ cauſa ab Jezdegerde Chriſtianis mota circa finem regni ejuſdem; ſopita autem poſt præclarum Acacii Amidéſis facinus vivente adhuc Jaballaha.

Et Jezdegerdem quidem Agathias lib. 4. pag. 136. & Procopius lib. 1. de bello Perſico cap. 2. affirmant, *dum vixit, nullum adversùs Romanos bellum ſuſcepiſſe, nec Chriſtionos ulla moleſtia affeciſſe*. Sed contrarium tradunt præter Syros ſcriptores, Marcellinus in Chronico, Theodoritus lib. 5. cap. 39. Theophanes ad annum 10. Theodoſii, & Cyrillus in vita S. Euthymii Abbatis, idque Socrates ipſe lib. 7. cap. 21. confirmat, dum Romanas copias in Azanenam Perſis ſubjectam provinciam hoſtiliter irrupiſſe ſcribit, & ſeptem circiter hominum millia abduxiſſe, quos Acacius Amidæ Epiſcopus venditis Eccleſiæ vaſis redemit. Horum itaque auctorum ſententiam ſic conciliabis, ſi dicas, motam quidem ab Jezdegerde fuiſſe Abdæ cauſa perſecutionem, ſed mox ſopitam, quum præclarum illud Acacii facinus contigit: idque totum *circa finem regni ejuſdem Jezdegerdis* factum, ut notat Cyrillus in vita S. Euthymii Abbatis, cujus verba tom. 1. p. 182. deſcripſi, hoc eſt, circa annum Chriſti 419. Quod enim ait Pagius eam perſecutionem ab anno 414. ad annum 420. ideſt, uſque ad obitum Jezdegerdis, ſine ulla interruptione duraſſe, quodque addit Amrus, candem ſemel initio Epiſcopatus Jaballahæ, & iterùm poſt ejuſdem obitum motam fuiſſe; id verò ſine ullo idoneo teſte affirmatur; imò iis ipſis Scriptoribus repugnat, qui Jezdegerdem Chriſtianos vexaſſe teſtantur.

Syno-

NOTA.

1 *Magnificis donis muneratus eſt.* Amrus in Vita Maanæ, qui poſt Jaballaham Sedem Seleuciæ invaſit, de perſecutione à Vararane Jezdegerdis filio ac ſucceſſore in Chriſtianos excitata differens, hæc habet.

فهدم البيع ورمى عظام الشهدا فى الما وقتل الناس وتناول ماكان صحب يبالاها من الات المذابح عند نفوذه الى الروم .

Eccleſias evertit, oſſa martyrum in profluentem projecit, plures interfecit, & quæ altarium inſtrumenta à Jaballaba, quum ad Romanos profectus eſt, comparata fuerant, abſtulit. Munera ſcilicet, quæ Theodoſius Imperator Jaballahæ largitus fuerat.

V. Synodus Jaballahæ.

Synodus à Jaballaha præſentibus Marutha Majapharchinenſi & Acacio Amidenſi Epiſcopis celebrata fuit anno Jezdegerdis vigeſimo primo, Chriſti 420. de qua hæc Dionyſius Jacobitarum Patriarcha in Chronico ad annum Græcorum 725.

ܘܒܗ ܒܙܒܢܐ ܐܬܟܢܫܬ ܣܘܢܗܘܕܘܣ
ܦܪܣܝܬܐ ܘܫܪܪܬ. ܠܗܝܡܢܘܬܐ
ܕܢܝܩܝܐ. ܘܩܕܡܘܗ ܕܝܢ ܠܡܪܘܬܐ
ܡܝܦܪܩܛ ܘܝܗܒܐܠܗܐ ܩܬܘܠܝܩܐ
ܕܣܠܝܩ ܩܛܝܣܦܘܢ. ܐܬܟܢܫܬ
ܕܝܢ ܒܗ ܒܩܛܝܣܦܘܢ.

Per idem tempus (non quidem anno Græcorum 725. ſed 731. ut ex infrà dicendis apparebit,) *celebrata fuit Synodus Perſica, quæ fidem Nicænam ſtatuit. Præfuerunt illi Synodo Maruthas Maipheractæ, & Jaballaha Catholicus Cteſiphontis. Habita verò fuit in ipſa urbe Cteſiphonte.* Ejuſdem Synodi acta ſummatim deſcribuntur in Collectione Arabica Canonum Synodalium Codice manuſcripto 36. Tom. 2. Bibliothecæ Orientalis pag. 507. his verbis.

سونودوس يبالاها الجاثليق اجتمع في الوقت الذي ورد فيه اقاقيوس اسقف امد للصلح بين المملكتين . وكان فيها عدة من المطارنة والاساقفة وفي الجملة موضع مطران نصيبين . ولم تحدد قانونًا سوى ان اجتمعت واتفقت على العمل بالقوانين المغربية وبما حدده مار اسحق الجاثليق وماروثا اسقف ميافارقين وانهما لا تخالف على ذلك . وطاعة الاب الكبير الجالس في كرسي ساليق وقطيسفون وامتثال اوامره .

Synodus Jaballahæ Catholici coacta fuit, quum Acacius Amidæ Epiſcopus pro pace inter utrumque imperium concilianda advenit. Adfuere porrò in ea plures Metropolitæ & Epiſcopi, quos inter Hoſee Niſibis Metropolita. Nullos autem Canones condidit, ſed ſolùm in ea unanimi conſenſu decretum fuit, obſervandos eſſe Occidentalium Patrum Canones, & quidquid ſanctus Iſaacus Catholicus & Maruthas Majapharchinenſis Epiſcopus definierunt, accuratè cuſtodiendum nec ulla ratione violandum eſſe: præſtandam præterea Patri magno ſuper Seleuciæ & Cteſiphontis thronum ſedenti obedientiam, ejuſque præceptis obſequendum.

Amrus cauſam reddit, cur nulli in ea Synodo Canones conditi ſint: Maane nimirùm, qui poſt Jaballaham ſedem occupavit, id prohibente. VI. Canones nullos condidit.

ويقال ان في جملة من اجتمع لعمل القوانين مع يبالاها معنا مطران فارس . فاشار ان لا تعمل القوانين وكان فاضلا . فلم يلتفت عليه يبالاها . فسقط الجاثليق مغشيًا عليه ومات لجاه . وصيّروا السناس في احلاس معنا .

Ferunt, inquit, *ex Patribus ad condendos Canones cum Jaballaha congregatis Maanem Perſidis Metropolitam fuiſſe virum præſtantiſſimum, eundemque Jaballahæ ſuggeſſiſſe, ne Canones conderet. Quum autem Jaballaha Catholicus nullam ejus dictorum rationem haberet, apoplexia correptus interiit. Maanes itaque in locum ejus ſubrogatus fuit.* At quis & qualis fuerit Maanes iſte, quem Amrus immeritis laudibus extollit, videbimus cap. ſequenti.

Elias Damaſcenus ejuſdem Synodi geſta fuſiùs proſequitur, ejuſque celebrandæ occaſionem Acacii Amidenſis adventum fuiſſe ſcribit, nulla Maruthæ mentione facta. VII. Ejus Acta ex Elia Damaſceno.

فلما امتناع اسحق الجاثليق صلواته تحفظنا جثلق بعده يبالاها ووجه يزدجرد الملك في سنة تسع عشرة من ملكه يبالاها الجاثليق الى ملك الروم ليعقد المواعيد والصلح بينهما . ففعل يبالاها ذلك وصلح الامر على يديه وبصلواته ومعيه . فلما كان في سنة احدى وعشرين من ملك يزدجرد وجه ملك الروم اليه اقاقيوس اسقف امد . فلما التقى يبالاها مع اقاقيوس بباب يزدجرد في مدينة نهر مير : اجتمع اليهما مطارنة بلاد المشرق واساقفتها للتسليم على الجاثليق والنظر الى اقاقيوس فسلّموا عليهما وقضوا حقهما وقالوا للجاثليق بحضر من اقاقيوس . اما اذا قدم اخوك اقاقيوس وجمعكما

اما

اذ هاهنا وحضر كهنة مداين فارس الاطهار
فقد ينبغى لك ان تحدث النظر فى السنن
والقوانين التى وضعها الابا الذين اجتمعوا
بالروم فى زمان بعد زمان وجى ذكرها بحضر
منكما وتكتبها وتتفق عليها وتختمها بخواتمنا
ليصلح المسيح لاحدنا بها وامتثالنا اياها امر
بيعته ويرفع غبط الشعوب والاختلاف الذى لا
يزل يعرض فيها بكيد الشيطان وحيله ويلزمها
من تخلف بعدنا ويوثق ويحرم كل من خالفها
وتعداها ولم يعمل بها الى ابد الدهر . فقال
يبالاها . انا الاول من يجيب الى هذا الذى سالتم
ويوجب على نفسه العمل بتلك السنن ويحرم من
يتعداها . فكتبوا جميع تلك السنن التى وضعت
ببلاد الروم على ما وضعت عليه فى مدينة مدينة
وزمان بعد زمان وتعاهدوا وتوافقوا على امضائها
والعمل بها وحرم من خالفها . واثبتوا اسماهم
فيها وختموا الكتاب بخواتيمهم واخذ
كل واحد منهم نسخته .

Iſaaco, inquit, *Catholico*, *cuius preces nos cuſtodiant*, *è vivis ſublato*, *eam dignitatem obtinuit Jaballaha*, *qui anno Jezdegerdis undevigeſimo ab eodem ad Imperatorem Romanorum pro pace legatus miſſus fuit*. *Quod & ille feliciter confecit*, *reſque utriuſque Imperii ſuis precibus atque prudentia egregiè compoſuit*. *Anno autem Jezdegerdis vigeſimo primo ad eundem venit legatus Acacius Amidæ Epiſcopus*, *ab Imperatore Romanorum deſtinatus*. *Per eam occaſionem accidit Jaballahæ cum Acacio in ipſa Jezdegerdis aula in urbe Nabar-Sira congreſſus & colloquium*. *Quumque ad ſalutandum Catholicum videndumque Acacium Orientis Metropolitæ & Epiſcopi illuc convenisſent*, *eo officio perfuncti*, *Catholicum his verbis alloquuti ſunt Acacio præſente*. *Quandoquidem hic frater tuus Acacius huc acceſſit*, *voſque ambos conjunxit Deus*, *& adſunt præterea Perſicarum urbium ſancti Sacerdotes*; *juſtum & æquum videtur*, *ut leges & Canones à Romanis Patribus variis temporibus atque in variis Synodis ſancitos vobis præſentibus examinemus*, *poſtque accuratam diſcuſſionem eoſdem approbemus*, *noſtriſque chirographis ſubſignemus*. *Speramus enim fore*, *ut poſtquam eos ſuſceperimus & ad eorum normam mores noſtros exegerimus*, *Chriſtus Eccleſiæ ſuæ res ſtatumque componat*, *atque perturbationes diſſidiaque populorum Diaboli aſtu ſuſcitata compeſcat*: *ita ut poſteri quoque noſtri prædictos Canones obſervare teneantur*, *adjecto anathemate in perpetuum manſuro adverſus omnes eorundem tranſgreſſores aut contemptores*. *Primus ego*, *reſpondit Jaballaha*, *quæ poſtulatis faciam*, *& prædictos Canones obſervandos amplector*, *atque tranſgreſſores anathemati ſubjiciam*. *His dictis univerſos illos Canones in ditione Romanorum variis in locis atque temporibus editos deſcripſerunt*, *communique ſuffragio approbatos*, *ſibi in poſterum obſervandos ſuſceperunt*, *lata in tranſgreſſores excommunicationis ſententia*. *Codicemque proprio ſigillo & chirographo ſignarunt*, *ſinguli proprium exemplar inde deſcriptum ſecum auferentibus*. Hucuſque Elias. Eo Canonum Codice, qui primum in Synodo Iſaaci & Maruthæ, deinde in hac Jaballahæ deſcriptus approbatuſque fuiſſe dicitur, utuntur hodieque Chaldæi, ejuſdemque authenticum exemplar Syrorum ſermone expreſſum, poſtea à Benattibo Abulpharagio, ab Amro, ab Elia Damaſceno aliiſque in Arabicam linguam tranſlatum, multis interpolationibus infectum eſt, ut ſuo loco oſtendam.

CAPUT IV.

Maanes Perſa.

I. Maanes Edeſſenæ Perſarum Scholæ alumnus, Hardaſciri primùm Epiſcopus, deinde Seleuciæ, demùm in Perſidem relegatus.

MAANES genere Perſa, Hardaſcirum urbem patriam habuit, & in ſchola Edeſſena ſub Rabulæ [1] Epiſcopatu ſocius fuit Acacii, Barſumæ, Abſotæ, Joannis, Michææ, Pauli, Abrahæ, Narſetis, Ezeliæ, Jazidadis, aliorumque, quos memorat Simeon Beth-Arſamenſis in Epiſtola de Barſuma Niſibeno deque hæreſi Neſtoriana per ipſum in Oriente invecta. In Perſidem circa annum Chriſti 415. regreſſus, quum patriæ Epiſcopatum per aliquot annos geſſiſſet, poſt Jaballahæ Catholici obitum anno Chriſti 420. Sedem Seleucienſem invaſit, ex qua paulò poſt exturbatus, Eccleſiam Hardaſcirenſem repetiit, ibique uſque ad tempora Pherozis Regis Perſarum vixit. Hæc ſummatim ex Beth-Arſamenſi & Barhebræo, quos laudavi tom. 1. p. 352. & tom. 2. pag. 402. Porrò Barhebræus hallucinatus fuiſſe mihi videtur, dum Maanem cum prædictis ſociis ex Edeſſena [2] Perſarum Schola à Rabula ejectum ſcribit: nam Rabulas adversùs Neſtorii Theodorique ſectatores ita animari cœpit poſt annum 431. ut notavi Tom. 1. pag. 198. Maanes autem quum ſub Jezdegerde Epiſcopatum Seleuciæ poſt Jaballaham tenuerit, hoc eſt anno Chriſti 420., palàm fit, eum multis ante ſociorum expulſionem annis ex ea Schola & urbe diſceſſiſſe.

II. Sub Jezdegerde Sedem occupat, ac deponitur.

Geſta ejuſdem ex Amri interpolatore deſcripſi pag. cit. Eadem ex Amro accipe. معنا كان مطران فارس
وكان ماهرًا بالسريانية والفارسية ونقل كتبًا
كثيرة من السريانية الى الفارسية واعجب يزدجرد
لما دخل عليه مع يبلاها . وبعد موت يبلاها
كما ذكرناه اختارته الجماعة وسالت صاحب
جيش يزدجرد سوال الملك فى بابه فاجابها
وخاطب الملك واعلمه انه فارس ويصلح لخدمته
فاسيم وظن الناس ان الامور تجدد على يديه .
فلم يكن كما ظنوا . ودخل يومًا الى يزدجرد ومعه
جماعة من الابا . فلما بصر به ذكر هدم بيت
النار وظهر اثار الغضب فى وجهه . فقال كما ان
قيصر مسلط فى مملكته ان يفعل ما احب هكذا
انا . فاجابه نرسى القس ذلك مسلط على ان
ياخذ الجزية والخراج فاما ان يلزم الناس
الانتقال عن مذاهبهم فلا . فاغتاظ الملك
وامر بقتله . فقال الجاثليق انما اجاب عن
السوال . فخرقت ثياب معنا وقتل القس بعد
ان عرض عليه الكفر فلم يفعل . ونفى معنا الى
فارس . فاتصل بيزدجرد انه يدبر رعيته . فامر
بحبسه . وبعد مدة اعتقله بعض الروسا وخرج
وحرم من تسمية جاثليقا فى حياته وبعد موته .
Maanes Perſidis Metropolita fuit. Sy-

NOTÆ.

[1] *Sub Rabulæ Epiſcopatu*. Rabulas Edeſſæ Epiſcopatum iniit anno Chriſti 412. obiit autem die 8. Auguſti anni 435. ut ex Chronico Edeſſano obſervavi Tom. 1. pag. 197. 401. & 403.

[2] *Ex Edeſſena Perſarum Schola*. Duplicem Perſarum ex Edeſſena Schola & urbe expulſionem fuiſſe, oſtenſum eſt Tom. 2. pag. 402. Alteram ſcilicet ſub Rabula Epiſcopo ac Theodoſio Imperatore circa annum Chriſti 431. Alteram ſub Cyro ac Zenone Imperatore circa annum Chriſti 489. De hac poſteriori loquuntur Theodorus Lector lib. 2., Simeon Beth-Arſamenſis in cit. Epiſtola de Neſtorianis, Dionyſius Patriarcha Jacobitarum, & auctor Chronici Edeſſeni ad annum prædictum. Priorem deſcribit Barhebræus in tertia parte Chronici Syriaci, cujus narrationis ſummam exhibui Tomo 2. pagina citat. etſi in eo hallucinationis convincitur, quod operâ Xenajæ ſeu Philoxeni Mabugenſis id factum dicat, & ſimul à Rabula Epiſcopo Edeſſeno Perſicam Scholam extirpatam fuiſſe, & unàcum reliquis Maanem quoque inde ejectum: nam Scholares quidem Perſæ præter Maanem, qui jam inde diſceſſerat, ſub Rabula propter nefariam Theodori ac Neſtorii doctrinam exturbati ſunt, ſed Schola illa à Cyro, non à Rabula everſa eſt, ut ex auctoribus Cyri ferè æqualibus liquet, Theodoro ſcilicet Lectore & Simeone Beth-Arſamenſi. Xenajas autem Rabulæ temporibus necdum natus fuerat: Rabulas enim obiit anno 435.; ille verò Juſtini juſſu in exilium pulſus fuit anno 518. ut dixi tom. 2. pag. 19.

Syriaci atque Perſici ſermonis peritiſſimus, plures ex Syriaco libros in Perſicum convertit. Jezdegerdi porrò innoteſcere cœpit, cujus etiam gratiam promeruit, quando ipſi unàcum Jaballaha Regem adire atque alloqui contigit. Jaballaha poſtea defuncto, ut ſuprà narravimus, eidem unanimi Eccleſiæ ſuffragio ſuffectus eſt, eiuſdemque Eccleſiæ rogatu regius Archiſtrategus pro electi confirmatione interceſſit, allegans eum genere Perſam eſſe, regiiſque negotiis non inutilem futurum. Quamobrem ordinatus eſt: exiſtimatumque à multis, Chriſtianorum rem ejus operâ reſtitutum iri. At ſpei ſucceſſus minimè reſpondit. Enimverò quum aliquando unàcum aliis Patribus Jezdegerdem Maanes adiiſſet, ut primùm hominem Rex conſpexit, ſacri Ignis ædem à Chriſtianis everſam, vultu indignationem prodente, ſtatim commemoravit, ſubdens: ſibi utique in ditionibus ſuis negandum non eſſe quidquid in ſuis Cæſari liceret. Cui Narſes Presbyter: At illi, reſpondit, licet tributa & vectigalia exigere; cogere verò mortales propriam religionem deſerere, haudquaquam licet. Excanduit ad hæc verba Rex, & hominem extemplo juſſit ad ſupplicium duci. Quum autem Maanes Presbyterum excuſaturus ſuggeſſiſſet, nihil ab eo extra propoſitam quæſtionem dictum, ejuſdem veſtes ignominiosè conſciſſæ fuere. Presbyter verò data optione ſi mallet vitam apoſtaſia redimere, quum negaſſet id ſe facturum, interfectus eſt. Maanes autem in Perſidem eſt relegatus. Et rurſus quum Jezdegerdes illum Chriſtianorum regimen haudquaquam reliquiſſe intellexiſſet, in carcerem rapi juſſit: unde tamen quorundam Antiſtitum operâ eductus atque liberatus fuit. Hanc ob cauſam & vivus & mortuus Catholici titulo carere coactus eſt.

III. Idque uno eodemque anno, qui fuit Jezdegerdis poſtremus, & Chriſti 420.

Hæc Amrus. Ex quo liquet uno eodemque anno Maanem Eccleſiam Seleuciæ invaſiſſe atque inde exturbatum fuiſſe: juſſu nimirùm Jezdegerdis Perſarum Regis, qui eodem anno, hoc eſt, Chriſti 420. interiit. Idem Amrus quum dicat Marabochtum ſub Beheramo ſeù Vararane Jezdegerdis filio ac ſucceſſore ſedi illi impoſitum ac ſtatim depoſitum, Dadjeſum verò anno Græcorum 741. Chriſti 430. communi Epiſcoporum ſuffragio, annuente eodem Vararane electum fuiſſe; ſignificat Sedem annos novem vacaſſe, nimirùm ab anno 421. ad annum 430. idque propter excitatam ab eodem Vararane in Chriſtianos perſecutionem, de qua Tom. I. pag. 181.

IV. Cauſa depoſitionis Maanæ.

Cur autem Maanes depoſitus fuerit, veram cauſam diſſimulat Amrus, obtruditque factam de Pyreo deſtructo mentionem & frigidum neſcio quod Maanæ reſponſum, quo Jezdegerdes irritatus, hominem in Perſidem relegaverit. Barhebræus ſcribit, *quum Neſtoriano morbo laborare deprehenſus fuiſſet*, eum damnatum ac depoſitum fuiſſe. Addere potuiſſet, quod *Theodori libros* è Græco in Syriacum ſermonem converterat. Verùm anno Chriſti 420., quo Maanes ſimul intruſus & depoſitus fuit, Neſtorius adhuc privatam in Syria vitam monachus agebat, nec dum ſuam hæreſim publicaverat: de Theodori quoque ſcriptis nondum controverſia nata fuerat in Oriente: eo enim anno, hoc eſt, Chriſti 420. Theodorus in vivis erat, ut liquet ex dictis tom. I. pag. 400. & Rabulas Edeſſenus ſcripta Theodori Mopſveſteni ac Diodori Tarſenſis exagitare cœpit poſt annum Chriſti 431. ut oſtenſum eſt eodem Tom. pag. 198. Veram itaque cauſam depoſitionis Maanæ cenſeo, quod illegitimè Sedem invaſerit, ſubornatis ſcilicet Jezdegerdis, cui pergratus fuerat, miniſtris: id enim ægrè ferentes Epiſcopos, ad quos jus electionis ſpectabat, apud eundem Jezdegerdem curaſſe probabile eſt, ut inde exturbaretur; atque inter alios Acacium Amidenſem, & Marutham Majapharchinenſem, qui eodem anno cum Jaballaha Synodum celebraverant & Jezdegerdi ipſi non

minus quàm Maanes accepti erant, contrariam ſacris Canonibus iniqui hominis intruſionem nequaquam tuliſſe. Hoc pacto in ordinem redactum Maanem, imbibitum ex Theodori Diodorique libris venenum palàm poſtea, conjuncta præſertim cum Barſuma aliiſque in Schola Edeſſena olim ſociis opera, poſt annum Chriſti 431. Aſſyriis Perſiſque propinare cœpiſſe.

V. Libros Theodori Mopſveſteni è Græco Syriacos facit.

Locum Maanæ inter Scriptores ex Barhebræo tribuimus, qui eum refert Theodori Mopſveſteni commentaria in Schola Edeſſena è Græco in Syriacum convertiſſe, & ex ea librorum interpretatione magnam ſibi apud Perſas doctrinæ famam comparaſſe. Ibam quoque Edeſſenum Epiſcopum, quum adhuc ſub Rabula Presbyterum ageret, nonnullos ejuſdem Theodori libros Syriacè vertiſſe, eoſque per omnem Orientem diſſeminaſſe, teſtantur Presbyteri Ibæ ipſius accuſatores in Actis Concilii Chalcedonenſis. Teſtantur & Simeon Beth-Arſamenſis in epiſtola de Neſtorianis, cujus verba tom. I. pag. 350. deſcripſi, & Sobenſis in Catalogo pag. 85. de Iba, Cumi, & Probo. Auctor denique Catalogi Patriarcharum Chaldæorum ad calcem laudatæ Simeonis Epiſtolæ, non uni Maanæ verſionem commentariorum Theodori adſcribit, ſed aliis etiam Edeſſenæ Scholæ ſociis, de quibus hæc notat. ܗܠܝܢ ܕܥܡܗ ܕܒܪܨܘܡܐ ܛܪܝܕܘ ܡܢ ܐܣܟܘܠܐ ܕܐܘܪܗܝ ܡܢ ܪܒܘܠܐ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܐܘܪܗܝ ܐܦܩܘ ܥܡܗܘܢ ܟܬܒܐ ܕܪܫܝܥܐ ܢܣܛܘܪܝܘܣ ܘܬܐܘܕܘܪܘܣ ܒܝܘܡܝ ܦܝܪܘܙ ܡܠܟܐ. *Hi unàcum Barſuma ex Schola Edeſſena à Rabula Edeſſæ Epiſcopo ejecti, ſecum tulerunt edideruntque libros impii Neſtorii ac Theodori diebus Pherozis Regis*. Sed manifeſta eſt in hac narratione contradictio. Nam Rabulas quidem anno Chriſti 435. in vivis eſſe deſiit; Pherozes autem regnum Perſarum ante annum 462. non iniit. Præterea Maanes, ut ſuprà vidimus, anno 430. Epiſcopus jam erat, quo tamen Neſtorii hæreſis nequaquam publicata fuerat, quinimò Neſtorius ipſe Conſtantinopolitanam Eccleſiam non ante annum 428. adminiſtrare cœpit. Dicendum eſt itaque, auctorem paucis verbis, non tamen ſervato temporum ordine, tria illorum hæreticorum facinora perſtringere voluiſſe: primum, quod ſub Rabula Edeſſeno nonnulli ipſorum anno Chriſti 415. alii verò circa annum 430. ejecti fuerint: alterum, quod in Aſſyriam & Perſidem regreſſi, Diodori, Theodori ac Neſtorii libros erroreſque poſt annum 431. propagarint: tertium denique, quod ſub Pheroze rege poſt annum 480. conciliabulum Barſumas cum iis qui ſuperſtites erant, habuerit, in quo palàm ab Eccleſia Catholica, Neſtorianis adhærentes, defecere.

CAPUT V.

Acacius Seleuciæ & Cteſiphontis Archiepiſcopus.

I. Acacius Babuæi ſucceſſor, & affinis.

POſtquam Babuæus, qui Dadjeſum anno Chriſti 465. exceperat, Barſumæ Niſibeni inſidiis anno Epiſcopatus vigeſimo, Chriſti 485. è medio ſublatus fuit; Acacius ejuſdem affinis communibus electorum ſuffragiis eodem anno in Synodo Seleuciæ eſt ordinatus: quumque annos quinque ſediſſet, obiit anno Chriſti 489. de quo hæc Amri interpolator ſcribit. اقاق شيخا خيرا فاضلا وهو قرابة بابوى وكان بالرها . ولما صار بابوى فطركا استدعاه وجعله ملفانا اى معلما بالمداين . ولما استشهد بابوى اختير فاقيم بالمداين وهو لابس بيرون احضر صبه

سنة مئة وتسعين وسبعماية يونانية ودبّر الحضن تدبير وقاوم المجوس وناظرهم فى دينهم . فسالوه وحبسوه مدة من الزمان . واراد فيروز ملك الفرس ان يردّ جواب زينون ملك الروم فى امر الصلح والمهادنة . فارسل اقاق الفطرك ومعه هدايا جليلة القدر . لانه كان عالمًا ماهرًا متكلما وحضر عند زينون ملك الروم وقبله احسن قبول وساله ان يردّ الاساقفة الذين كان نفاهم . وعمل ميمرًا على الامانة كشف فيه عوار من يعتقد جوهرًا واحدًا فى المسيح وثلثة ميامر اخر فى الصوم . وشهد له الروم والفرس بالعقل والخبرة . وفى ايامه مات برصوما مطران نصيبين . وفى ايامه كان مار نرسى الملفان واليشع مطران نصيبين . وفى زمانه زادوا السيوريانية فى ܩܢܘܡܐ ܕܐܠܗܘܬܐ ܠܒܫܝܢ . وامتناح اقاق ودفن بالحيرة سنة سبعة وثمانماية .

Acacius ſenex bonus, pius, Babuæi conſanguineus, ab eodem ſimul ac Patriarchatum iniit, ab urbe Edeſſa accitus fuit, & in urbe Modaina Doctor & magiſter creatus: eidemque Babuæo ob Chriſtianæ fidei teſtimonium interfecto, ſuffectus fuit, & in urbe Modaina conſecratus, viridi amictus pallio, anno Græcorum nonageſimo ſexto ſupra ſeptingenteſimum. Hic porrò Eccleſiam optimè gubernavit; & quoniam Magis reſtitit ipſorumque religionem oppugnavit, ab iiſdem vexatus & in carcerem conjectus eſt: unde poſtremum Rege Perſarum Pheroze jubente eductus fuit. Quum enim legatum ad Zenonem Romanorum Imperatorem pro pace quæreret, Acacium Patriarcham ad eam legationem maximè idoneum arbitratus, illum cum magnificis donis allegavit. Erat quippe vir doctus, eruditus, & diſertus. Quamobrem à Zenone benè exceptus eſt, quem & rogavit, ut Epiſcopos exules revocaret. Orationem de fide compoſuit adversùs eos, qui unam in Chriſto ſubſtantiam credunt, treſque alias orationes de Jejunio. Romanis Perſiſque eius prudentiam atque probitatem laudantibus. Ejuſdem tempore Barſumas Niſibis Metropolita deceſſit, atque Severiani additamentum illud ad Triſagium hymnum, Qui crucifixus es pro nobis, invenerunt. Quum autem Acacius obiiſſet, in Hirta conditus fuit anno ſeptimo ſupra octingenteſimum.

II. Quot annis ſedit: & quo anno obiit.

Amrus Modainæ ſepultum Acacium ſcribit, eumque annos quindecim ſediſſe. وامتناح مار اقاق ودفن بالمداين وكانت مدته خمس عشر سنة . *Mortuus eſt*, inquit, *ſanctus Acacius, & Modainæ* (hoc eſt, Seleuciæ) *conditus, quum annos quindecim ſediſſet*. Unde, quum Epiſcopatum Acacius anno Chriſti 485. iniit, ſequeretur, ipſum obiiſſe anno 499. vel 500. quod tamen iis repugnat, quæ Amrus ipſe de eodem Acacio legatione Pherozis Perſarum Regis ad Zenonem Imperatorem perfuncto narrat. Nam Pherozes juxta Pagium anno Chriſti 481. obiit: vel certè ultra annum 488. vitam minimè produxit, ut ex eo probatur, quod Obolam ſeu Balaſcem Perſici Imperii ſucceſſorem habuit, quem annos quatuor regnaſſe teſtatur Agathias lib. 4. eique ſucceſſiſſe Cavadem poſtremo Zenonis anno, hoc eſt, Chriſti 491. ineunte, affirmat Joſue Stylites illius temporis ſcriptor, cujus verba retuli tom. 1. p. 265. Anno autem ſecundo Obolæ ſeu Balaſcis Regis, hoc eſt, Chriſti 489. Babæum Acacio ſucceſſiſſe & Synodum habuiſſe, omnia Neſtorianorum monumenta clamant. Eo igitur auno Acacium deceſſiſſe oportet, quum ſediſſet annos quinque, non quindecim, ut vult Amrus, nec undecim, ut Amri ejuſdem interpolator affirmat. At inquies Zacharias Rhetor Tom. 1. pag. 57. citatus ſcribit, *bellum Perſarum cum Hunnis ſub Pheroze rege commiſſum anno Anaſtaſii Imperatoris decimo tertio, in quo Pherozes ipſe periit, & Cavades in locum ejus ſubſtitutus, in fines Romanorum invaſit*; adeoque quum Anaſtaſius imperium anno Chriſti 491. inierit, in annum 503. interitus Pherozis ex Zachariæ ſententia conferendus erit. Sed obſcurus ille

Zachariæ locus *de Amidæ expugnatione*, quæ prædicto anno Chriſti quingenteſimo tertio Anaſtaſii 13. contigit, intelligendus eſt,ut ex contextu liquet; non de morte Pherozis, aut initio regni Cavadis, ut verba ſignificare videntur. Certum enim eſt, Cavadem regnum iniiſſe eodem anno quo Zeno Anaſtaſii præceſſor deceſſit, ut ait Joſue Stylites cit. tom. 2. pag. 265. *Cavades regno potitus, legatos cum ingenti elephante ad Zenonem mittit, poſtulans pactam auri ſummam ſibi tranſmitti. Sed quum illi Antiochiam perveniſſent, comperiſſentque Zenone defuncto Anaſtaſium Romani Imperii gubernacula ſuſcepiſſe, monent Cavadem de novi Imperatoris inauguratione.* Atque adeo annus Anaſtaſii decimus tertius non ad Pherozem, qui dudum obierat, ſed ad Cavadem, qui poſt Balaſcem Pherozis ſucceſſorem regnum Perſicum admiuiſtrabat, referendus eſt, ut ſequentia verba indicant, *Cavades in locum ejus ſubſtitutus, in fines Romanorum invaſit*: non enim primo regni ſui anno Cavades Amidam, de qua ibi ſermo eſt, obſedit, ſed decimo tertio, qui idem Anaſtaſii Imperatoris tertius decimus erat.

III. Neſtoriani erroris accuſatur.

Auctor Catalogi Patriarcharum Chaldæorum ad calcem Epiſtolæ Simeonis Beth-Arſamenſis de Neſtorianæ hæreſeos primordiis, Barſumam Niſibenum refert Acacio vim intuliſſe,donec eum ad ſuſcipiendum Neſtorianum errorem compulit.

ܡܢ ܕܐܬܟܠܠ ܒܒܘܝ ܣܗܕܐ: ܗܘܐ
ܒܕܘܟܬܗ ܐܩܩ ܩܬܘܠܝܩܐ ܕܡܗܝܡܢܐ.
ܘܐܠܨܗ ܒܪ ܨܘܡܐ ܠܐܩܩ ܒܥܩܬܐ
ܘܫܠܡ ܠܗ. ܘܡܢ ܗܝܕܝܢ ܫܪܝܘ
ܩܬܘܠܝܩܐ ܕܢܣܛܘܪܝܢܘܬܐ ܢܬܪܥܘܢ
ܒܐܪܥܐ ܕܦܪܣܝܐ:

Poſtquam, inquit, *Babuæus martyrio coronatus eſt; in ejus locum ſubrogatus fuit Acacius fidelium Catholicus, quem Barſumas vexare non deſtitit, donec eum in ſuam ſententiam pertraxit. Exinde verò cœperunt Catholici* (ideſt Primates Seleuciæ) *in regione Perſarum Neſtorianam hæreſim profiteri.*

Eadem habet Barhebræus in chronico Syriaco Par. 3. in Vita ejuſdem Acacii, & addit Barſumæ Niſibeni & Maanæ Perſæ vexationibus Neſtorianam hæreſim profiteri compulſum fuiſſe. ܗܝܕܝܢ ܐܦܝܣܩܘܦܐ
ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܗܢܘܢ ܕܐܥܪܩܝܢ ܗܘܘ
ܡܢ ܩܕܡ ܒܪܨܘܡܐ ܠܣܠܝܩ
ܐܬܟܢܫܘ ܠܘܬ ܩܬܘܠܝܩܐ ܘܐܩܝܡܘ
ܐܩܩ. ܘܟܕ ܫܡܥܘ ܒܪܨܘܡܐ ܕܢܨܝܒܝܢ
ܘܡܥܢܐ ܕܦܪܣ: ܫܕܪܘ ܐܓܪܬܐ ܠܘܬ
ܐܩܩ ܕܐܢ ܠܐ ܢܫܠܡ ܠܡܪܥܝܬܗܘܢ
ܢܩܛܠܘܢܝܗܝ ܐܝܟ ܕܠܩܕܡܝܗ
ܩܛܠܘܗܝ. ܘܟܕ ܕܚܠ ܫܠܡ ܠܗܘܢ:
ܡܬܟܢܫܐ ܕܝܢ ܫܡܥܐ ܠܗܘܢ
ܘܐܦ ܗܘ ܓܝܪ ܚܡܝܪܐ ܗܘܐ ܒܗ ܡܢ
ܩܕܝܡ. ܚܒܪܐ ܗܘܐ ܓܝܪ ܕܒܪܨܘܡܐ
ܘܕܡܥܢܐ ܘܕܢܪܣܝ ܒܐܣܟܘܠܐ
ܕܐܘܪܗܝ ܘܥܪܩ ܥܡܗܘܢ. ܡܛܠ ܗܢܐ
ܡܥܠܬܐ ܘܠܐ ܥܡܠܐ ܣܓܝ ܠܗܘܢ.

Tùm Epiſcopi, inquit, *quos Barſumæ terror in fugam converterat, Seleuciam congregati* (poſtquam ſcilicet Babuæus interfectus fuerat,) *Catholicum ſibi Acacium nomine ordinarunt. Quod quum Barſumas Niſibis & Maanes Perſidis* Epiſcopi *accepiſſent, miſſis ad Acacium literis comminati ſunt, niſi ad eorum ſententiam accederet,illum ſe interfecturos, quemadmodum & ejus præceſſorem è medio ſuſtulerant. Is igitur timore correptus, eorum quidem placitis adhæſit: maximè verò propter vetus fermentum,quod ipſi inerat. Socius enim fuerat ejuſdem Barſumæ atque Maanæ Narſetiſque in Schola Edeſſena, indeque cum ipſis fugerat. Quamobrem non multo labore opus fuit, ut iis conſentiret.*

Ve-

Digitized by Google

IV. An Maanes Acacii ſocius fuerit in Schola Edeſſena, eumque ad hæreſim Neſtorii amplectendam adegerit.

Verùm quod à Barhebræo de Maane dicitur, haudquaquam probare poſſum, quum ille ante annum Chriſti 420. Metropolita Perſidis fuerit; eo verò anno, ut ſuprà dictum eſt, ex Epiſcopatu Seleuciæ, quem invaſerat, dejectus ſit: adeoque uſque ad annum 485. quo Acacius dignitatem Catholici iniit, vitam ipſum produxiſſe vix credibile videatur. Prætereà Maanæ, Barſumæ, Narſetis & Acacii ex Edeſſena Schola expulſio non uno eodemque tempore contigit, ut idem Barhebræus aſſerit, ſed planè diverſo: nam Acacium Amrus teſtatur in Schola Edeſſena commoratum fuiſſe uſque ad initium Epiſcopatus Babuæi, qui illum in Aſſyriam arceſſitum, Seleucienſis Scholæ magiſtrum inſtituit: Babuæus autem anno Chriſti 465. epiſcopatum iniit, hoc eſt quadrageſimo quinto anno poſtquam Maanes depoſitus fuerat, & trigeſimo quinto poſtquam Barſumas Niſibenam Eccleſiam occupaverat: hic enim Metropolita Niſibenus ordinatus eſt anno 435. Maanes verò è Seleucienſi throno dejectus an. 420. ut ex Syrorum monumentis conſtat. Non igitur unàcum Maane & Barſuma contingere potuit Acacii expulſio, etſi eos habere potuit in illa Schola ſocios, adolſcentulus nimiùm adultos, puer viros. Quid enim obſtat, quo minus Acacius puer Edeſſam ſtudiorum cauſa miſſus fuerit circa annum Chriſti 412. ibique emenſo ſtudiorum curriculo magiſtrum gentilium ſuorum egerit uſque ad annum 465. quo ab affini Babuæo Catholico in patriam revocatus eſt: eoque temporis ſpatio, quo Edeſſæ morabatur, Barſumam, Maanem, Narſetem alioſque ſocios habuerit? Nihil enimvero probabilius eſſe poteſt; ſi Simeoni Beth-Arſamenſi, ſi Amro, ſi Barhebræo fides adhibenda eſt, qui in hoc ſibi conſentiunt, dum ſcribunt, illos omnes in ea Schola ſocios fuiſſe.

V. Acacius Barſumæ infeſtus juxtà Scriptores ipſos Neſtorianos.

Item quod de Acacio Scriptores Syri tùm Neſtoriani, tùm Jacobitæ tradunt, *eum ſcilicet Barſumæ vexationibus compulſum fuiſſe Neſtorianam hæreſim amplecti*, non video, quomodo cum iis cohæreat, quæ ab utriuſque ſectæ hiſtoricis de Acacio & Barſuma narrantur. Nam ex Neſtorianis quidem Amrus res ab Acacio ante epiſcopatum geſtas his verbis refert: اقاق قريب لبابويه الجاثليـــق وتعلم مع برصوما في اسكول الرها وكان فاضـلا ولما وقعت المشاجرة بين بابويه وبين برصوما خرج من الرها وصار الى المداين وبقى فيها ملفانــا مدة ايام بـابويـه ونقض رسالـة لبرصومـا.

Acacius Babuæo Catholico affinitate conjunctus, in Schola Edeſſena unàcum Barſuma literis vacavit, ſpectatæ vir probitatis. Quum autem Babuæum inter & Barſumam contentio orta fuiſſet, urbe Edeſſa excedens, Modainam petiit, ibique magiſtri munus cunctis Babuæi diebus exercuit, & Barſumæ epiſtolam acriter oppugnavit. Quum autem Catholici dignitatem obtinuit, ſcribit eum inter & Barſumam graviſſimas ſimultates interceſſiſſe. واختير للجثلقة وعقدت لـــه بالمداين على الرسم بالاجتماع عليـــه وقــاوم المجوس وحبسوه الخ وبرصوما قرف اقاق بالزنـــا والفجور وذلك زاد على اقاق فجمع جـمـعـًا من الاساقفة والمومنين وادخلهم مخدعًا كرمـًا واكشف موته وارام واذا عضو التناسل مدــه لا يكون مثل النواه فتحيروا وعلوا يقيـــنًا براءة ساحته مما حكى عـــنـــه. وعلم ذلك برصـــومـــا وخجـــل الخ.

In Catholicum, inquit, *communibus ſuffragiis electus, Modainæ de more conſecratus eſt: & Magos oppugnavit, qui ut in carcerem detruderetur, egerunt &c. Barſumas autem Acacium fornicationis & ſtupri accuſavit. Quod quum Acacius tolerare non poſſet, Epiſcoporum & fidelium coacto conventu, in conclave quoddam intrare coëgit univerſos: ubi nudato corpore, virilibus membris carere ſe demonſtravit, calumniaſque in ipſum conjectas palam convicit. Id quum Barſumas reſciviſſet, facti eum pœnituit*

tuit puduitque. Poſtquam verò ex legatione Regis Perſarum ad Romanorum Imperatorem rediiſſet, teſtatur eum Barſumæ depoſitionem cogitaſſe: وعاد اقـــاق من بلد الروم على ان يقترس برصوما مطران نصيبين لان الابا والبطرك ببلاد الروم والاساقفة خاطبوه وقالوا له امسكت عن برصوما لما سعى ببطركــه حتى قتل فوعدهم بالكشف. فلما استقر بالمداين وافق ذلك موت برصوما فامسك وكان عكره عـــنـــد بطرك الروم اننا في سلطان من لا يطلق لنا الانتصاف منه. *Acacius* (verba ſunt Amri) *ex Romanorum ditione reverſus, Barſumæ Metropolitæ Niſibeni depoſitionem meditabatur: nam Patres, & Patriarcha, & Epiſcopi Romani Imperii illum incuſaverant, quod Barſumæ faveret, qui in ſuum Patriarcham* (Babuæum) *conſpiraverat, ejuſque necem procuraverat: quibus pollicitus eſt, ſe in hoc factum ſeverè inquiſiturum. Nihilominus quum Modainam ingreſſus eſt, accepto de Barſumæ abitu nuncio, ſibi ab eo judicio abſtinendum cenſuit; & Patriarchæ Romanorum reſpondit, ſe ſub ejus Domini imperia vivere, qui à Barſuma pœnam exigere non permitteret*. Denique in Vita Babæi, qui Acacio ſucceſſit, diſertè affirmat, Barſumam ab Acacio excommunicatum fuiſſe, eamque excommunicationem poſt utriuſque, hoc eſt Barſumæ & Acacii obitum, à Babæo in pſeudo-Synodo tandem abrogatam. Verba Amri deſcripſi tom. 2. pag. 408. Conſtat itaque ex Amro Acacium nequaquam Barſumæ ſuggeſtionibus ceſſiſſe, ſed eum potiùs anathematizaſſe, ejuſque depoſitionem cogitaſſe, & ad exitum perducturum fuiſſe, niſi ille morte præreptus fuiſſet.

VI. Idem ex Jacobitis probatur. Amro Barhebræus conſonat, Neſtoriano hiſtorico Scriptor Jacobita. Acacium enim refert, quum legatione Pherozis Perſarum Regis apud Zenonem Imperatorem fungeretur, ab Epiſcopis Occidentalibus reprehenſum, quod Barſumæ Niſibeni viri ſacrilegi & Babuæi interfectoris ſcelera diſſimularet, & quod Neſtorianam hæreſim foveret; reſpondiſſe, in Barſumam quidem, ubi in Perſidem rediiſſet, ſententiam depoſitionis illico ſe laturum; à Neſtoriana verò hæreſi alienum ſe eſſe, neque quis aut qualis fuerit Neſtorius, ſe noſſe: quum autem in Perſidem regreſſus fuiſſet; reperiſſe Barſumam jamdiu è vivis ſublatum.

[illegible]

Per idem, inquit, *tempus* (quo ſcilicet Barſumas Niſibenus tamquam ferus aper eccleſiam Dei devaſtabat) *quum Acacius à Rege Perſarum ad Imperatorem Romanorum allegatus fuiſſet, convenientes eum Epiſcopi Occidentales, dixerunt: Accepimus, quemdam ex tuis Epiſcopis præceſſori tuo Catholico necem iniquè intuliſſe; impuros item fornicationis canones innovaſſe, quin à te reprehenderetur. Tibi itaque indicimus, ut quum ad patriam tuam redieris, hominem gradu deiicias: alioquin unàcum illo à no-*

nobis deiicieris. Pollicitus eſt eis Acacius, ſe dictis eorum obtemperaturum. Quumque de hæreſi Neſtorii interrogatus fuiſſet, negavit omnino, ſibi neque hominem illum, neque ejus hæ-
1 *reſim compertam eſſe: Xenajam* [1] *ipſorum inimicum illud nomen ipſis affinxiſſe. Quum autem Acacius in Orientem regreſſus fuiſſet, reperit Barſumam jamdiu interiiſſe.*

Si itaque Acacius à Neſtorii erroribus alienum ſe, Barhebræo teſte, coram Patribus Græcis profeſſus eſt: ſi Barſumam, ut Amrus ſcribit, excommunicavit: ſi denique eundem ab epiſcopali etiam dignitate deiicere meditabatur, dejeciſſetque, niſi illum mortuum repeririſſet; non igitur ſtare poteſt, quod ab auctoribus Jacobitis affirmatur, Acacium nempe à Barſuma ad amplectendum Neſtorianum dogma impulſum fuiſſe.

VII. Neſtorianorū mendacium de apoſtaſia Acacii.

Neſtorianorum fraude doloque malo id factum ſuſpicor, geſtaque Acacii aliter narrari ac contigere. Nam ex ſupra dictis liquet, Acacium Barſumæ uſque ad obitum infenſum fuiſſe, hæreſimque Neſtorii ab eodem Barſuma propagatam in publico Patrum Græcorum conventu deteſtatum. Acacio tamen Scriptores Neſtorianos tribuiſſe exiſtimo, quæ ejus diebus ab impio Barſuma geſta ſunt: ut ejus ſcilicet nomine auctoritatem impuris illius apoſtatæ canonibus conciliarent. Hinc Synodus illa, quam Barſumam habuiſſe certum eſt, Acacii nomen in Synodicis ejus ſectæ libris præfert, ut mox dicam. Hinc etiam Amrus Acacium cum Barſuma, & Niſibenos etiam cum impio ſuo Antiſtite reconciliatos ſcribit, inquiens: وانصلحت الحال بينه وبين اقاق . وانفذ فيروز الملك اقاق برسالة الى ملك الروم واجتاز بنصيبين وصحبه برصوما ومضيا فاكرمهما الملك واعترض امانتهما ورضى بهما والابسا . ولما عاد اقاق الى نصيبين ضج اهلها من برصوما وعددوا مساويه . وخاف برصوما منه . فقال لا اكافيك على شى فعلته . فقال لهم اقاق احضروني خيرًا منه لاصرفه . فهذا بلد لا يحتمل ان يبقا بلا رس واصلح بينهم .

Poſtquam ſibi mutuo reconciliati fuere Barſumas & Acacius, hic à Pheroze rege ad Romanorum Imperatorem cum Epiſtola allegatus fuit. Quumque per urbem Niſibin iter cepiſſet, eidem ſe viæ comitem adjunxit Barſumas, & ambo ad Imperatorem profecti ſunt, à quo perhonorificè excepti, fidem ſuam expoſuerunt, & ab ipſo atque à Patribus approbata eſt. Quum verò Niſibin reverſus fuiſſet Acacius, populus in Barſumam tumultuari cœpit, ejus ſcelera exaggerans. Quum autem Barſumas Acacium timeret; non ego, inquit Acacius, à te quam actibus tuis commeruiſti, pœnam repetam. Tùm ad populum converſus: afferte, ait, mihi virum iſto meliorem, ut hunc abire hinc jubeam. Eſt enim hæc regio, quæ Præſule carere non poteſt. Et per hunc modum populum cum ſuo Epiſcopo reconciliavit. Sed nugæ hæ ſunt, commentaque ad excuſandum impium Barſumam excogitata. Nam primum tam ex Barhebræo, quàm ex Amro locis ſuprà citatis conſtat, Acacium ſolum legatione Regis Perſarum ad Romanorum Imperatorem functum fuiſſe, nullumque in ea locum Barſumam habuiſſe. Deinde ſi præſens cum Acacio Barſumas fuiſſet, ipſum utique Occidentales Epiſcopi videntem audientemque damnaſſent, non autem Acacio præcepiſſent, ut quum in Orientem rediiſſet, in hominem

NOTA.

1 *Xenajam.* Beth-Arſamenſis in epiſt. de Neſtorianis, quam tom. I. publicavi, Xenajam iis accenſet, qui in Aſſyria ac Perſide conatibus Ibæ, Barſumæ Niſibeni ſociorumque Neſtorianæ hæreſi faventium fortiter reſtitit. Sed quum ille nullum diſcrimen Catholicos inter duarum naturarum, & hæreticos duarum perſonarum aſſertores agnoſceret, eoque nomine ſolis Monophyſitis & Petro Cnapheo inprimis Antiochenæ Sedis invaſori, à quo Epiſcopus Mabugenſis ſeu Hierapolitanus ordinatus fuit, placeret; merito conqueritur Acacius, ab ipſo nomen Neſtorianum Chaldæis & Aſſyriis adhuc Orthodoxis duarum naturarum uniuſque Chriſti perſonæ aſſertoribus affictum fuiſſe.

minem tot ſcelerum reum inquireret: neque ejus fidem præſentis, ut hìc Amrus mentitur, approbaſſent, quem Neſtorianis erroribus infectum perditiſſimiſque moribus imbutum noverant. Demum poſtquam ex ea legatione rediit Acacius, eodem Amro teſte loco ſuprà citatò, Barſumam reperit jamdiu interiiſſe. Falſum eſt itaque, quod hìc narrat de pace Barſumam inter & Niſibenum populum, operà Acacii ex ea legatione revertentis, inita.

Nec minus falſum eſt, quod idem Amrus ſubjungit, de Acacio, Barſumà, Narſete, ac Theodulo differens: *Quum Acacius* (textum Arabicum deſcripſi ſuprà pag. 70.) *in Romanorum ditionem veniſſet, convenit aliquando unacum Barſuma, Narſete, & Theodulo &c.* Nam Barſumàs & Narſes Niſibi erant, quando Acacius ad Romanorum ditionem miſſus fuit: adeoque eos convenire non potuit in Romanorum ditione, quos Niſibi in urbe Perſis ſubjecta reliquerat. Adeo hujus Scriptoris fides in iis quæ ad ſectæ Neſtorianæ primordia ſpectant, vacillat, ut ſibi ipſi paſſim repugnet.

VIII. Item de Jacobo Sarugenſi, deque Severo, & Jacobo altero Baradæo.

Repugnat etiam veritati quod idem Amrus hoc locò de Monophyſitarum primipilis Severo & Jacobo Baradæo narrat, quibus & Jacobum Sarugenſem per ſummam injuriam adjungit. Ejus verba, etſi pleraque veritati minus conſona, ſubdam: in deſerto quippe arentique ſolo lutulentam frequenter aquam bibere cogimur.

وفى هذه الايام انتشر اصحاب ساورى
ويعقوب بالمشرق وعمل قوانينا وقوى امره بهلوس
انسطوس الملك لانه كان على مذهبه وزاد فى
قديشا العيز مايت مصلوب من اجلنا وشغب
الناس على انسطوس الملك فى نصب الله الى ذلك
وخرج عليه صاحب جيشه وكان صحيح الامانة
واستصفح مدة وعاود . وبقى جماعة من
الديرانيين والاساقفة معاونة لساورى وكان ساورى
اقام فى دير بناه قوم من اصحاب اوطاخى وكانوا
لا يقبلون العماذ الا فيه لانهم اعتقدوا ان
الامانة فسدت باعتقاد الجوهرين فى المسيح على
سنا قوة جمع قلكيدونية .
ولما دنت رئيس هذا الدير الوفاة حاروا وقالوا
ممن نقبل الكهنوت بعدك . فاعطاهم مغفرة
وقال اتركوه على راس السام . فقطعوا يده
وجعلوها مع المغفر واقام ساورى فى هذا الدير
وراى اساقفة هذا المذهب نصرة له . فجعلوه
فطركا على انطاكية وجمع ساورى اساقفته وحرم
من قال بالجوهرين واستعان بانسطوس الملك
وكتب الى البلاد والى فارس بمقالته . ويعقوب
السروجى كان قديما صحيح الامانة وتربى امع
برصوما فى اسكول الرها . فلما راى ميل الملك
الى ساورى قال بمقالته ونصرها وعمل ميامر
واثبت المسيح جوهر واحد وان الالام حل بجوهر
اللاهوت . وطلب فيروز الملك اليعاقبة وقتلهم
وقتل منهم بتكريت خلق وتمجس الباقون .
ويعقوب البرادعى هرب بان لبس بردعة على شكل
المتصوفين ومضى الى سروج واسام ثم نحو ثمنين
الف قس وشماس . ويقال ان فيروز الملك ظفر
منهم بعد ذلك بقوم يلبسون الحديد فتنكر
لباسهم وقتلهم وقتل من اليعاقبة
فى شرقى الموصل خلق .

Per eam tempeſtatem Severi & Jacobi gregales per Orientem ſeſe circumfudere, novique canones conditi ſunt Anaſtaſii Imperatoris favore, qui Severi hæreſim tenebat: additumque fuit Triſagio, Sanctus immortalis qui crucifixus es pro nobis. Quæ res populum adverſùs Anaſtaſium vehementer concitavit, ut qui mortalem Deum faceret. Quumque ejuſdem Archiſtrategus in eum arma moviſſet, factum excuſavit & veniam petiit: poſteà tamen errorem reſumpſit, conſentientibus & faventibus Severo non paucis ex utroque ordine monachorum & Epiſcoporum. Is porrò in quodam cœnobio ab Eutychianis ædificato commoratus fuerat, in quo illius hæreſis ſectatores baptiſmum ſuſcipere ſolebant, ajentes, orthodoxam fidem ubique terrarum defeciſſe illorum fraude & perfidia qui duas in Chriſto ſubſtantias ſecundùm decreta Calchedonenſis Concilii affirmabant. Quum verò prædicti cœnobii præfectus propediem moriturus crederetur, ſectarii deli-

deliberare cœperunt, rogaruntque morientem antiſtitem, à quonam hominum ſacros ordines ipſos deinceps ſuſcipere oporteret. Quibus tradito pallio: hoc, reſpondit, ſuper caput ordinandi imponite. Illi itaque demortui antiſtitis reſectam manum unàcum pallio, Severi capiti ſuperimpoſuerunt: eoque pacto Severus in illo monaſterio antiſtes factus, deinde ab Epiſcopis illius erroris fautoribus, magnum ſuæ ſectæ columen in eo reperiſſe ſe ſibi gratulantibus, Patriarcha Antiochenus eſt renunciatus. Porrò Severus convocatis ad Synodum ſuæ factionis Epiſcopis, duarum in Chriſto ſubſtantiarum aſſertores condemnavit, Anaſtaſio Imperatore novo dogmati ſuffragante: & pro erroris defenſione tùm ad provincias Romanæ ditioni ſubjectas, tùm etiam ad Perſidis incolas literas dedit. Et Jacobus Sarugenſis olim quidem orthodoxus fuerat, & in Schola Edeſſena unàcum Barſuma eruditus: at poſtea Imperatorem Severo favere intelligens, ejus errorem amplexus eſt, ſcriptiſque ſermonibus unam Chriſto ineſſe ſubſtantiam, & Divinitatem paſſam fuiſſe affirmavit. Pherozes verò Perſarum Rex Jacobitas acriter eſt inſectatus, & ex illis bene multos Tagriti necavit, reliquis in Magorum ſectam commigrantibus. In ea perſecutione Jacobus Baradæus fuga mortem evaſit, ſtraguloque [1] laneo indutus Sophæorum more, Sarugum urbem profugit: ubi octoginta millia Presbyterorum & Diaconorum ordinavit. Ferunt autem Pherozem regem quum comperiſſet Jacobitarum quoſdam ferreis thoracibus uti, ſimulato hujuſmodi habitu indutum eos deprehendiſſe, pluresque eorum interfici juſſiſſe: ſed & ex iiſdem Jacobitis non paucos in locis Orientalibus urbis Moſulenſis ultimo ſupplicio affeciſſe. Hæc ille: Addit in Vita Silæ, qui ſecundus poſt Acacium Seleucienſi Eccleſiæ prçfuit, de rebus Monophyſitarum ſic differens. وكان اتاق الجاثليق حرم اققيس فطرك القسطنطينية لما زاغ عن مذهب الحق ومال الى مذهب الملك وملك بعده يرسطوس الملك على الروم واظهر الامانة والاقرار بالجوهرين وفي ايامه اجتمع مائة وثلثة واربعين اسقفا وحرموا ساوري وشيعته وجميع من يقول بجوهر واحد واخرج المخالفين والهراطقة من ارض الروم وكان في ايامه انقطع المطر والثلج والجراد مدة . واجتمع مع يوحنا فطرك اورشليم ثلثين اسقفا وحرموا ساوري . واجتمع ايضا بصور اربعون اسقفا وحرموه وتشرّد في البلاد وحصل في برية مصر ومات واكل الذباب جسده . ولما مات يعقوب السروجي قوّى مذهب ساوري يعقوب البرادعي وهذا قصد المشرق ومال الى قوله اهل تكريت وكرمي والحصّامه وانتشر من دعا باسمه وعاش ثلثه وسبعين سنة وصمه جيورجيس وجيورجيس وحطلهما اسقفين وجعلاه جاثليقا . ونفى يرسطوس الملك جميع الهراطقة وحبسهم وهرب كثير منهم الى الشام وكتب بنفي من يعتقد غير الجوهرين ووافا بعضهم الحيرة . وخرج شيلا الجاثليق اليهم وفضح اعتقادهم وكتب يوسطوس الى النعمان باخراج المنفيين عنه ففعل ومن بقا ردّه مارعبدا ابن حنيف عن مذهبه وجمع يوحنا فطرك قسطنطينية ثلثة واربعين اسقفا وحرم ساوري ويعقوب واشياعهما واعاد عظام ماقدونس الفطرك ودفنها وبقى سنتين وكان بعده افيفنيس وكان ملفانا وجمع الابا وحرموا فطرا وساوري ويعقوب بامر يوسطوس.

Porrò Acacius Catholicus cognominem Acacium Conſtantinopolitanum Patriarcham anathematizavit, quod vera religione poſthabita ad Imperatoris ſectam

NOTA.

1 *Stragulo laneo.* Arabicè بردعة *Bardaa*, unde Jacobo *Baradæi* cognomentum. Hæc vox, quæ *clitellam* etiam *lacerumque pannum* ſignificat, pro *ſtragulo laneo* juxta Amrum hic deſumitur, qno *Sophæi* Mahometanæ religionis Pſeudo-monachi utuntur: ex laneo enim habitu, quem صوف *Supb* Arabes dicunt, *Suphiorum*, ſeù *Sophæorum* appellationem natam eſſe conſtat. Hinc تصوّف *Suphiorum* aſceticam vitam profitentium inſtitutum, & متصوف vir illius inſtituti cultor,

ſectam tranſiiſſet. Poſt eum autem (ideſt, poſt Anaſtaſium) *Juſtus* (ita Juſtinum ubique appellat) *Imperator Romanuns Imperium tenuit, qui* orthodoxam *fidem confeſſionemque duarum ſubſtantiarum promulgavit. Hujus diebus congregati centum quadraginta tres epiſcopi, Severum ſectamque ejus anathematizarunt & quotquot unam ſubſtantiam affirmabant. Ipſe verò Imperator refractarios hæreticoſque ex Romana ditione*
1 *excedere juſſit. Per idem tempus* 1 *imber & nix defecit, & locuſtæ terram infeſtarunt. Convenientes autem cum Joanne Hieroſolymorum Patriarcha triginta Epiſcopi, Severum condemnarunt. Altera item Synodus epiſcoporum quadraginta Tyri habita, in eundem anathematis ſententiam tulit, qui quum diverſas regiones vagus profugusque obiiſſet, in Ægypti deſertum tandem ſecedens, ibi interiit; defuncti cadaver lupi abſumpſere. Defuncto verò Jacobo Sarugenſi, Jacobus alter Baradæus Severi ſectam propagavit. Hic quum Orientem petiiſſet, Tagritenſes, Charmenſes, & Haſſaſſinos in ſuam ſententiam pertraxit, ſectariis nomine ipſius impoſito. Vixit autem annos tres ſuprà ſeptuaginta, ſocioſque habebat Georgium & Georgium alterum, quos ipſe quidem Epiſcopos ordinavit, ii verò ipſum viciſſim Catholicum crearunt. At Juſtus Imperator indicto hæreticis omnibus bello, quoſdam relegari juſſit, alios in carcerem detrudi, omnes denique exilio plecti, qui duas ſubſtantias nequaquam profiterentur. Plerique igitur eorum in Syriam ſeſe recepere: nonnulli Hirtam profecti ſunt, quos Sila Catholicus adortus, acriter impugnavit, errores eorum detegens. Juſtus verò datis ad Naamanem literis, eos inde exturbari curavit, quos ipſe è ſua ditione ejecerat. Quod quum Naamanes feciſſet, reliquos qui remanſerant, ſanctus Abdas Hotaiphi filius ab errore revocavit. Joannes autem Conſtantinopolitanus Patriarcha coacto quadraginta trium Epiſcoporum concilio, Severum, Jacobum eorumque gregales excommunicavit; Macedonii* 2 *autem Patriarchæ oſſa,* 2
in urbem regiam *reduxit tumuloque condidit quumque biennium ſediſſet, ſubrogatus ei fuit Epiphanius vir doctrina clarus, qui coacta Patrum Synodo, Petrum, Severum, & Jacobum, Juſto jubente, damnavit.*

IX. Amri hallucinationes circa originẽ & progreſſus Monophyſitarum.

Hucuſque Amrus. Sed in hac narratione, ut ſummatim dicam, nullus temporum ordo, locorum perſonarumve diſtinctio nulla, perpetua nominum rerumque geſtarum confuſio.

Ut verò ſingula expendam, hæc ſunt, quæ Amrus circa origines Monophyſiticas peccat.

Ait primo, Anaſtaſium Imperatorem ad Triſagium hymnum appendicem illam, *Qui crucifixus es pro nobis*, adjeciſſe. Atqui ea particula ſub Zenone Anaſtaſii præceſſore primum Antiochiæ à Petro Fullone addita fuerat, ut omnes norunt. Sub Anaſtaſio poſtea anno Chriſti 512. quo Severus Sedem Antiochenam invaſit, Marini ſeu Maximi cujuſdam ſuggeſtione id Conſtantinopoli tentatum, quod jam Antiochiæ invaluerat: unde & tumultus contigit, quem ex Zacharia Rhetore deſcripſi Tom. 2. pag. 59. & ſeq.

Ait ſecundo, Severum ſacerdotio initiatum fuiſſe, in quodam Eutychianorum monaſterio, non quidem per legitimum Epiſcopum, ſed defuncti Abbatis manu pallioque ip-

ſius

NOTÆ.

1 *Per idem tempus*. Id non ſub Juſtino Imp. ſed ſub Anaſtaſio anno Chriſti 500. accidiſſe, oſtenſum eſt To. 1. pag. 27. & 407.

2 *Macedonii oſſa*. In Synodo Conſtantinopolitana ſub Joanne Patriarcha anno 518. habita, plebs catholica Severi aliorumque hæreticorum conclamata damnatione, Euphemii & Macedonii reſtitutionem ſupplicibus votis poſtulavit. *Euphemium*, ajebant, *& Macedonium Eccleſiæ reſtitue. Reliquias Macedonii Eccleſiæ reſtitue*. Vide Baron. an. 518. num. 15. & Pagium an. 519. num. 3.

ſius capiti impoſitis. Quum autem Antiochenam Sedem invaſiſſet, indeque poſtea ejectus fuiſſet, in Ægypti deſerto interiiſſe, ejuſque cadaver à lupis devoratum fuiſſe. Sed temerè de Severi ordinatione deque ejus cadaveris exitu affirmat Amrus, quod nemo Scriptorum orthodoxorum, qui res ejus geſtas accuratè perſequuti ſunt, de homine illo, cæteroquin flagitioſiſſimo hæretico, literis mandavit. Videtur autem idem Amrus ad Severum oſcitanter traduxiſſe quod ex Dionyſio Jacobitarum Patriarcha de illegitima Æthiopum, Homeritarum, Indorumque ordinatione deſcripſi Tom. 1. pag. 385.

Ait tertio, Jacobum Sarugenſem initio catholicam fidem coluiſſe, à qua poſtea ad errores Anaſtaſii Imperatoris tranſierit, librόſque ediderit de una Chriſti ſubſtantia, & quod paſſio in ſubſtantiam Divinitatis Chriſti ceciderit. Hunc Amri locum profert Renaudotius Tom. 2. Liturg. Orient. pag. 367. ut oſtendat, Jacobum hunc hæreticorum Monophyſitarum anteſignanum fuiſſe, nedum hæreticum. Verum ad iſtud Renaudotii objectum adversùs ſanctiſſimum Syrorum Doctorem occurri Tom. 1. pag. 293. nec Amri teſtimonium hac in re tanti faciendum eſt, qui Neſtorianorum adverſarios omnes, ſive Catholicos ſive Monophyſitas uno eodemque loco habere ſolet. Quod autem de editis ab eo libris ſubjungitur, vel uno ſancti Doctoris carmine falſitatis convincitur, cui titulum fecit *Corpus Chriſti paſſibile fuiſſe ac mortale ante reſurrectionem*; ubi doctrinam catholicam diſertè tuetur. Vide To. cit. p. 325.

Ait quarto, Pherozem Perſarum Regem in Jacobitas animadvertiſſe, eorumque ingentem multitudinem Tagriti interemiſſe: eos præſertim, qui thoracibus ferreis novitio ritu utebantur. At ſub Pheroze, qui ante obitum Zenonis Imperatoris, hoc eſt, ante annum Chriſti 491. interiit, nulli in Perſarum ditione Jacobitæ erant, nec hujus ſectæ nomen ante annum 560. auditum eſt, aut in Oriente cognitum. Quotquot Pherozes vexavit, catholicam fidem adversùs Neſtorianos profitebantur. Barſumas Niſibenus Pherozis juſſu in eos animadvertit, qui Neſtorianum dogma reſpuebant. Ita nimirùm Amrus Jacobitas oſcitanter dicit, qui Neſtorianis minimè conſentiebant.

Ait quinto, Jacobum Baradæum quum ex ea Pherozis perſecutione ementito Sophæorum habitu ſe ſubduxiſſet, Sarugum urbem petiiſſe, ibique poſt obitum Jacobi Sarugenſis Severianos errores plurimum propagaſſe; octoginta millia Presbyterorum & Diaconorum ordinaſſe; in Orientem poſtea regreſſum, Epiſcopos Georgium & Georgium alterum conſecraſſe, ab ipſis viciſſim in Patriarcham ipſum conſecratum fuiſſe; Tagritenſes, Charmenſes, & Haſſaſſinos populos in ſuam ſententiam pertraxiſſe; obiiſſe denique, quum annos ſeptuaginta tres vixiſſet, hæreſimque de ſuo appellatam nomine reliquiſſet. Hæc totidem ferè verbis deſcripſit Renaudotius To. 2. Liturg. Orient. pag. 342. Georgii alterius, qui Baradæi ſocius dicitur & ab ipſo Epiſcopus conſecratus, nomine in Gregorium mutato. Sed, ut adverti Tom. 2. pag. 63., nugæ ſunt Neſtorianorum, qui Jacobum hunc, Jacobitis ipſis reclamantibus, Patriarcham faciunt, quum merus Edeſſæ Epiſcopus deceſſerit: ei præterea tot facinora affingunt, qualia nec Jacobitæ ſomniarunt.

Ait ſexto, ab Acacio Seleucienſi Catholico cognominem Patriarcham Conſtantinopolitanum anathematizatum fuiſſe, quod à recta fide ad Imperatoris ſententiam declinaſſet: additque, ei Imperatori mortuo Juſtum (imò Juſtinum) ſucceſſiſſe. At Juſtino Anaſtaſius præceſſit, qui imperare cœpit anno Chriſti 491. obiitque anno 518. Acacius autem Conſtantinopolitanus Patriarcha ſub Zenone Anaſtaſii præceſſore interiit, nec à cognomine Acacio Seleucien-

ſi, ſed à Romanis Pontificibus reprehenſus legitur.

Ait ſeptimo, quinque Synodos adversùs Severum ejuſque aſſeclas, Juſtino imperante, coactas fuiſſe: primam nimirùm in urbe regia, in qua adfuere Epiſcopi centum quadraginta tres: alteram ſub Joanne Hieroſolymorum Patriarcha, in qua Epiſcopi triginta convenerunt: tertiam Tyri quadraginta Epiſcoporum: quartam Conſtantinopoli ſub Joanne Patriarcha, in qua Epiſcopi fuere quadraginta tres: quintam denique in eadem urbe ſub Epiphanio Joannis ſucceſſore. Sed mirum quantum fallitur in hac Synodorum recenſione. In quibus enim Severus damnatus fuit, hæ Synodi memorantur. I. Tyria ſub Epiphanio illius urbis Metropolita habita anno Chriſti 518. II. Hieroſolymitana eodem anno ſub Joanne ſanctæ urbis Patriarcha, in qua adfuere Epiſcopi tres ſuprà triginta. III. Conſtantinopolitana eodem quoque anno ſub Joanne regiæ urbis Patriarcha in qua Epiſcopi fuere quadraginta. IV. item Conſtantinopolitana ſub Menna anno 536. Epiſcoporum quinquaginta. V. poſtremò Hieroſolymitana eodem anno 536. ſub Petro Patriarcha, in qua Epiſcopi convenere quadraginta tres. In ea autem, quæ ſub Epiphanio anno 520. Conſtantinopoli congregata fuit, nulla Severi mentio: quemadmodum nec in Quinta Oecumenica habita anno 553. in qua Patriarchæ tres, & Epiſcopi centum quadraginta quinque interfuere. Præterea non unus idemque Imperator fuit, cujus diebus Synodi ab Amro ſupra relatæ coactæ fuerunt, quemque ipſe Juſtum perperàm vocat, ſed duo; Juſtinus ſcilicet, qui ab anno 518. ad annum 527. imperavit; & Juſtinianus, qui anno 527. imperium iniit, obiit autem anno 565.

Ait poſtremo, Juſtum, (imo Juſtinum ſeu potius Juſtinianum) Imperatorem Naamani Hirtæ regulo præcepiſſe, ut relegatos ab ipſo unius ſubſtantiæ aſſertores, finibus ſuis excedere juberet. Quis autem fuerit Naamanes iſte, aut cujus religionis, non exprimit Amrus. Colligitur tamen ex Evagrio lib. 4. cap. 12. & 13. & ex Theodoro Lectore lib. 2. pag. 564. qui Alamundarum ſeù Mondêrum Saracenorum Phylarchum ſcribunt anno Chriſti 513. ſub Anaſtaſio Imp. baptizatum, Severianos Epiſcopos à vero fidei ſenſu eum divertere machinantes mira arte coarguiſſe. Hujus an alterius Alamundari filius Naamanes fuit eodem Evagrio teſte, qui lib. 6. cap. 22. eum aſſirmat ſub Mauricio Imperatore fidem Chriſtianam amplexum eſſe, hoc eſt circa annum Chriſti 585. Certè Barhebræus & Amrus in Vita Jeſujabi Arzunitæ Tom. 2. pag. 415. & hoc tom. pag. 110. teſtantur Naamanem Monderi filium ſub Mauricio relicta ethnica ſuperſtitione baptiſmum ſuſcepiſſe; etſi alter ipſorum contendat, illum Neſtorianis erroribus, alter Monophyſiticis faviſſe: quod tamen ex immoderato ſectæ ſuę amore ab utroque dictum exiſtimo, quo ſcilicet Reges Arabum ad Chriſtianam religionem converſos, ſuæ quiſque hæreſi ſtuduiſſe comprobaret. Sed quidquid ſit de hujus Naamanis fide, Catholica ne fuerit, an Neſtoriana, aut Monophyſitica; Juſtinianus certè, & Juſtinus, quibus imperantibus ille adhuc ethnicus erat, ſi quidem eorum tempora attigit (nam Juſtini imperium deſiit anno 527. Juſtiniani verò anno 565. Mauricius autem imperare cœpit anno 582.) Juſtinianus, inquam, & Juſtinus Imperatores neque Monophyſitis, neque Neſtorianis faverunt, ſed Catholicam fidem propugnavere. Aſſertio autem duarum ſubſtantiarum ſeù naturarum in Chriſto, quam Amrus velut teſſeram Neſtorianiſmi prædicat, æquè à Catholicis atque à Neſtorianis defenditur: à ſolis Monophyſitis impugnatur. Diſcrimen Catholicos inter ac Neſtorianos non eſt in numero naturarum Chriſti, ſed in perſona

na atque hypoſtaſi, quam unam eſſe veritas orthodoxa docet, error Neſtorianus negat. Jure igitur Imperatores exagitarunt Monophyſitas unius ſubſtantiæ atque naturæ aſſertores: non tamen ex hoc facto ullum Neſtoriani adminiculum ad ſuos ſtabiliendos errores trahere queunt.

X. Acacii ſcripta. Sed ad Acacium regredior, cujus ſcripta ab Amro his verbis recenſentur. وعمل عدة ميامر على الصوم والامانة ورد على القايلين بان الجوهر واحد .

Plures compoſuit Orationes de Jejunio, & Fide: eoſque impugnavit, qui unam ſubſtantiam aſſerunt. Et paulò antea. ونقض رسالة لبرصوما

Idem Epiſtolam Barſumæ impugnavit.

Eadem Acacii ſcripta laudat Amri interpolator, cujus verba initio hujus capitis deſcripſi. *Orationem*, inquit, *compoſuit de Fide, in qua eorum errores detegit, qui unam in Chriſto ſubſtantiam credunt. Tres prætereà orationes de Jejunio.*

Idem Amrus tranſlatum Perſicè ab Acacio librum memorat, quem Eliſæus Niſibenus de fide ediderat. اليشاع مطران نصيبين عمل كتابا في الامانة لما التمس قباد ان يكتب الناس اعتقاداتهم ونقله اقاق الى الفارسية وعرض عليه فاستحسنه .

Eliſæus, inquit, *Niſibis Metropolita librum de Fide compoſuit, quum Cavades præcepit, ut ſinguli fidem ſuam exponerent. Acacius verò illum Perſicè redditum, eidem* Cavadi *obtulit, à quo & probatus fuit.*

XI. Synodus Acacio tributa. *Synodum* ab Acacio habitam Neſtoriani & Monophyſitæ ſcriptores referunt: de qua hæc Barhebræus, poſtquam Acacium aſſirmaſſet Barſumæ & Maanæ comminationibus ad Neſtorianorum partes tranſiiſſe.

ܘܟܢܫ ܐܦ ܣܘܢܗܕܘܣ ܕܢܫܪܪ ܠܗܝܡܢܘܬܐ
ܕܢܣܛܘܪܝܘܣ. ܡܢ ܗܝܕܝܢ ܫܪܝܬ
ܢܣܛܘܪܝܢܘܬܐ ܠܡܫܠܛܘ ܒܟܠܗ ܡܕܢܚܐ:

ܘܣܓܝܬ ܐܦ ܙܢܝܘܬܐ ܕܥܡܐ
ܕܐܦܣܩܘܦܐ ܘܩܫܝܫܐ ܘܡܫܡܫܢܐ
ܘܥܠܡܝܐ ܠܡܫܘܚܬܐ ܠܗܘܢ ܘܐܝܟ
ܡܨܝܕܢܐ ܕܦܪܚܬܐ ܗܘܘ ܡܬܚܙܝܢ
ܘܦܪܝܣܝܢ ܥܠ ܩܩܠܬܐ ܘܥܠ ܫܘܩ̈ܐ
ܐܘܪܚܬܐ: ܘܒܢ̈ܝ ܟܪܣܛܝܢ̈ܐ ܫܕܝܢ ܗܘܘ
ܡܬܐܟܠܝܢ ܗܘܘ ܒܟܠܒ̈ܐ ܘܐܠܨ ܗܘܐ
ܐܩܩܝܘܣ ܕܢܒܢܐ ܒܬ̈ܐ ܕܡܬܟܢܫܝܢ
ܗܘܘ ܒܗܘܢ ܝܠܕ̈ܝ ܙܢܝܘܬܐ ܘܡܬܪܒܝܢ
ܐܦ ܡܫܡܫܝܢ ܗܘܘ ܠܡܪ̈ܒܝܢܝܬܐ ܕܗܘܝܢ
ܡܬܪܒܝܢ ܡܢ ܛܘܡܐܘܬܐ:

Congregavit, inquit, *& Synodum, ut fidem Neſtorii ſtabiliret. Exinde verò cœpit Neſtorianiſmus in toto Oriente dominari. Sed & Epiſcoporum, Sacerdotum, Diaconorum, atque laicorum ſcortationes eo uſque crevere, ut veluti expanſa ad capiendas aves retia ſuper ſterquilinia & per compita viarum projectos Chriſtianorum filios cernere eſſet, quorum plerique à canibus diſcerpebantur. Quamobrem Acacius compulſus fuit ædes exſtruere, in quibus nothi colligerentur: nutricibus præterea alimenta præbuit, quæ ſemina immunditiæ educarent.* Quibus verbis alludere videtur Barhebræus ad impios canones, quos in eo Conciliabulo conditos dicunt de conjugio Monachis, Presbyteris, Epiſcopis, & Patriarchæ ipſi permittendo.

Ejuſdem Synodi meminit Elias Damaſcenus in Nomocanone.

فلما كان في السنة الثانية من ملك بلاش والجاثليق بوميد اقاق اجتمع اليه المطارنة والاساقفة فجددوا بينهم الاقرار بايمان الاولين ومن خلق بعدهم والمدن والقوانين التي وضعوها بالمشرق والمغرب وتعاهدوا وتوافقوا على لزوم ذلك والتمسك به وترك تعديه الى غيره . وحرموا كل من يلزم اللاهوت ميدنا المسيح الالام والتغيير الخ .

Anno, inquit, *ſecundo Balaſcis* Perſarum

ſarum *Regis*, *quum Acacius Catholicus eſſet*, *convenere ad eum Metropolitæ & Epiſcopi*: *qui fidem priorum poſteriorumque ſe tenere profeſſi ſunt*, *eorumque ſtatuta & canones obſervare*, *quos in Oriente ſive in Occidente condiderant*: *communique ſuffragio decrevere*, *id ſibi in poſterum accurate obſervandum eſſe nec ulla ratione violandum*. *Præterea ſententiam excommunicationis in eos omnes tulerunt*, *qui Chriſti Domini Divinitatem paſſibilem & mutabilem affirmant &c.*

Denique in libro Synodico, qui è Syriaco Arabicè redditas Synodos complectitur, titulus ei Concilio hic præfigitur: سنهودس اقاق وكان فيها برصوما مطران نصيبين والجماعة من الابا .

Synodus Acacii, *cui Barſumas Niſibis Metropolita interfuit*, *aliique Patres*. Tres verò ipſius Canones deſcribuntur, quorum primus eſt adverſùs quoſdam monachos, qui conjugium ciboſque nonnullos damnabant, unam autem in Chriſto ſubſtantiam profitebantur. Alter in eoſdem, ut per vicos & civitates ne diſcurrerent, neque munia Epiſcoporum aut Parochorum in ſacramentis adminiſtrandis exercerent, ſed ſubditi Epiſcopis eſſent, & in cœnobiis ſuis manerent. Tertius de conjugio laicis & clericis omnibus permittendo, cujus hæc ſunt verba:

من الان لا يمنع اسقف لاحد من التزويج . فيكفى ما مضى من البلايا فى الرعية من الفجور والزنا حتى سمع به الغربا . لكن يكون هذا مباحا فى الاقليرس والعلمانيين بحسب الواجب . فالمسيح قال وليس كل احد يقتدر على هذه الكلمة والسليح يقول حسن بالانسان الا يدنوا الى امراة لكن بسبب الزنا يمسك بزوجته واريد الناس ان يكونوا مثلى وان لم يصبروا فليتزوجوا والانسان ينبغى له ان يبعد من العالم بالجملة او يتصل به بتقوى وان يكون الكاهن هو الذى له زوجة واحدة على ما فى رسالة السليح الى طيماثاوس . ومن الان لا يضع الاسقف يدا على احد بالتشمشة الا بعد البحث عنه ويكون له زوجة ناموسية ويسامر بها من عند ترك التزوّج فليطلب مسكنا بعيدا من الناس . فان عطف على شى من امور الدنيا تزوّج وغيره يوثّب ويعزل ان كان كاهنا من درجته الى ان يتوب . والمتزوّج يكون له زوجة واحدة . ومن تعدّى هذا يبعد من البيعة ومن درجة الكهنوت . والكاهن غير المتزوّج او الذى ماتت امراته لا يمنعه الاسقف من التزوّج الناموسى ان شا قبل الكهنوت او بعده . ومن خالف هذا كان تحت الحرم ان كان عالميا ومقطوع الكهنوت ان كان كاهنا .

Nequem Epiſcopus in poſterum nubere probibeat: *ſatis enim ſint mala calamitateſque*, *quæ Chriſtianis contigere*, *adulteria*, *inquam*, *& ſcortationes*, *quæ ad externorum etiam aures pervenerunt*: *ſed id fas eſto clericis æquè ac laicis*, *quemadmodum ratio poſtulat*. *Nam Chriſtus ait*: *non omnes capere poſſunt hoc verbum*: *& Apoſtolus*: *Bonum eſt*, *inquit*, *homini ad mulierem non accedere*; *ſed propter fornicationem uxorem ſuam teneat*: *&*, *volo homines ſimiles mei eſſe*: *ſin autem ſe minimè contineant*, *nubant*. *Unuſquiſque itaque debet vel à ſæculo ſe omninò ſeparare*, *vel ei cum pietate adhærere*; *Sacerdos autem is eſſe*, *qui unam uxorem habet*, *ut in Epiſtola Apoſtoli ad Timotheum dicitur*. *Nunc itaque Epiſcopus non amplius cuiquam Diacono manus imponat*, *niſi poſtquam diligenter de illo inquiſierit*, *conſtiteritque eum uxorem legitimam habere*; *cum verò*, *qui conjugio abſtinere decreverit*, *jubeat ſemotum ab hominum conſuetudine domicilium habitare*. *Quodſi ad ſecularia poſthac converſus fuerit*, *ut ad nuptias aut alia id genus*, *pœnis ſubjaceat*, *&*, *ſi quidem Sacerdos ſit*, *à gradu ſuo amotus eſto*, *donec reſipiſcat*. *Qui autem nubit*, *unam uxorem habeat*. *Quiſquis verò id tranſgreſſus fuerit*, *ab Eccleſia ſegregetur*, *& ab ordine ſacerdotii*. *Sacerdos autem conjugii expers*, *aut cujus uxor vita defuncta eſt*, *ſi legitimas nuptias optaverit*, *ne prohibeatur ab Epiſcopo*, *ſive ante*, *ſive poſt Sacerdotium nubere voluerit*. *Qui his contradixerit*, *ſi laicus fuerit*, *anathema-*

matizatus eſto; ſi Sacerdos, à gradu Sacerdotii deponatur.

Poſtremò de concordia Acacium inter & Barſumam inita hæc ſubjunguntur. في ايام هذا الاب انصلح امر بروموا مطران نصيبين . فانهما اجتمعا في جمع الاساقفة في عذرى قرية في معلثايا واعترف بالخطا . الذي عمله في جنديسابور هو واساقفته وانه يحضر بجمع الاساقفة بالمداين وبيطله . واسطلحا وعلا الرازين وكتب ببطلان كلما عمله بجنديسابور واعترف انه ضد راى البيعة وان الراى الردى حمله عليه وانه ظلم مار بابويه الجاثليق وكتب الى اهل جنديسابور بذلك وان فعله اذى الى ان حل في نصيبين ما حل من الاذى وانه موافق للجميع ما يعقد بالمداين بجمع من المتهودين .

Hujus Patris diebus Barſumæ Niſibeni Metropolitæ cauſa feliciter confecta eſt. Convenere ſiquidem in Synodo Epiſcoporum in Adri pago Maaltajæ, ibique Barſumas peccatum, quod ipſe cum ſuis Epiſcopis in Gandiſapor urbe perpetraverat, confeſſus eſt, aſſenſuſque fuit, ut in Concilio Epiſcoporum Modainæ cogendo, ſua præſentis volentiſque acta reſcinderentur. Hoc pacto exortum inter eos (Acacium & Barſumam) *diſſidium ſublatum eſt, ſacraque ſimul myſteria peregerunt. Scripto itaque quidquid in urbe Gandiſapor attentaverat, Barſumas damnavit irritumque declaravit, illudque Eccleſiæ judicio contrarium, perverſaque ſe opinione ad id perpetrandum actum fuiſſe confeſſus eſt, & in ſanctum Babuæum Catholicum iniquè ſe geſſiſſe. Quibus de rebus ad Gandiſaporenſes epiſtolam quoque ſcripſit, teſtatus, quæcumque antea perpetraverat, iniquè à ſe geſta, donec ea Niſibi contigere, quæ iniquè facta ſunt; ſeque inſuper ſuſcepturum quidquid Synodus Modainæ cogenda decreviſſet, promiſit.* Hucuſque libri Synodici collector, ſeù interpres de Concilio Acacii.

XII. Barſumæ Niſibeni fuit, non Acacii. Verùm eam Synodum nullo pacto ad Acacium referendam eſſe, nec ab eo approbatam aut congregatam, ſed à Barſuma Niſibeno, argumentis pluribus evincitur. Nam Sobenſis Ebedjeſus in recenſione Synodorum Orientalium, quam ſuprà pag. 279. deſcripſi, Barſumæ Synodum memorat, non Acacii. Barſumam etiam in Adri oppido aliiſque locis conciliabula tenuiſſe impuroſque Canones in iis condidiſſe, omnia Syrorum monumenta docent. Simeon Beth-Arſamenſis in Epiſtola ſæpius citata de Neſtorianis. ܘܟܕ ܕܝܢ ܗܢܘܢ ܗܘܙܝܐ ܘܦܪܣܝܐ ܠܡܫܪܪܘ ܝܘܠܦܢܗ ܕܢܣܛܘܪܝܘܣ ܘܕܬܐܕܘܪܘܣ ܕܐܫܠܡ ܘܡܩܒܠܝܢ ܗܘܘ ܠܗܘܢ ܡܢ ܐܝܒܐ: ܟܢܫܘ ܟܢܘܫܝܐ ܣܓܝܐܐ ܒܐܬܪܐ ܕܦܪܣܝܐ. ܩܕܡܝܬ ܕܝܢ ܒܒܝܬ ܠܦܛ ܡܕܝܢܬܐ ܡܛܪܦܘܠܝܣ ܕܗܘܙܝܐ. ܒܫܢܬ ܥܣܪܝܢ ܘܫܒܥ ܕܦܝܪܘܙ ܡܠܟ ܡܠܟܐ ܗܘܬ ܗܕܐ. ܘܒܬܪܟܢ ܒܣܠܝܩ ܘܒܩܛܝܣܦܘܢ ܡܕܝܢܬܐ ܕܒܝܬ ܐܬܘܪܝܐ. ܘܒܬܪܟܢ ܒܒܝܬ ܐܕܪܝ ܩܪܝܬܐ ܕܒܫܘܠܛܢܐ ܕܒܝܬ ܢܘܗܕܪܐ:

Quumque Huzitæ, inquit, *ac Perſæ traditam ſibi ab Iba Neſtorii atque Theodori doctrinam confirmare vellent, plures in regione Perſarum Synodos collegerunt: ac primum quidem in Beth-Lapeta Huzitarum Metropoli anno Pherozis regis regum vigeſimo ſeptimo: deinde in Seleucia & Cteſiphonte urbibus Aſſyriorum: item in Beth-Adri oppido ditionis Nuhadrenſis.* Barhebræus in vita Babuæi Catholici in Chronico Syriaco Parte 3. facinora Barſumæ deſcribens:

ܘܐܦܢ ܒܪܨܘܡܐ ܕܢܨܝܒܝܢ ܠܟܢܘܫܝܐ ܡܠܟܐ: ܘܐܠܨ ܠܡܬܢܣܒܘ ܐܢܬܬܐ ܕܩܫܝܫܐ ܘܕܝܪܝܐ ܡܢ ܐܢܬܬܐ ܘܕܫܡܫܐ ܘܕܝܪܝܐ ܘܕܒܢܝ ܩܝܡܐ: ܘܐܠܐ ܡܛܠ ܕܠܟܠܗܘܢ ܢܣܒܘ ܠܓܡܪ.

ܘܗܘ ܡܠܟ

ܠܥܕܬܗ. ܟܕ ܫܡܥ ܐܣܩܗ ܟܘܪܣܝܐ
ܟܡ ܐܬܪܟܢ ܘܫܘܝܐ ܐܬܟܒܫܘܗܝ
ܡܩܪܒ ܐܢܫܝ ܟܢܘܫܝܐ ܘܡܛܝܒ ܐܢܫܝ
ܚܟܝܡܐ ܘܡܘܕܥܐ ܐܢܬ. ܘܐܫܬܡܥ ܗܘܐ
ܚܣܝܢܐ ܡܩܒܠ ܚܘܒܐ ܘܫܡܝܫܘܬܐ
ܠܡܠܟܐ ܓܢܒܪܐ ܦܪܘܫܐ. ܘܟܕ ܥܒܪ
ܚܫܘܒܐ ܗܘܐ ܡܦܠ ܠܫܘܩܐ ܘܠܐ
ܡܢܗܘܢ ܠܡܠܟܘܬܗ. ܘܡܢ ܐܟܝܢ ܐܠܐ
ܠܐܬܪܐ ܕܝܠܗ ܢܗܘܘܢ ܘܟܠ ܠܥܡܡܐ
ܠܟܘܪܣܝܗ ܘܥܡܗ ܡܫܡܫܢܐ: ܘܡܢ
ܡܠܟܐ ܐܠܗܝܐ ܠܡܠܟܘܬܗ ܕܪܘܡܝܐ
ܘܩܝܘܡܐ. ܘܫܦܝܪ ܐܝܟ ܠܡܬܩܢܘ
ܘܡܟܪܙ ܠܥܕܬܐ: ܘܡܚܘܐ ܕܢܦܘܩ ܡܢ ܦܘܡܐ
ܐܦܣܩܘܦܐ ܘܫܡܫ ܩܫܝܫܐ ܐܘ ܐܦ
ܐܦܣܩܘܦܐ ܢܗܘܘܢ ܐܦ ܩܬܘܠܝܩܐ
ܗܘܐ ܠܝ ܢܦܩܐ ܗܘܐ ܠܟܘ ܐܢܫܐ.
ܘܡܬܡܠܟܝܢ ܘܡܫܬܡܠܝܢ ܠܐܘܪܚܐ
ܘܡܫܡܠܝܢ ܠܗܠܝܢ ܦܬܓܡܐ ܘܡܟܬܒܝܢ.
ܟܕ ܗܘ ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܩܫܝܫܐ: ܗܘ
ܡܫܡܫܝܢ ܘܐܢܫܝܐ ܚܟܝܡܐ ܘܫܡܥ
ܗܟܢ ܟܡܠܗ ܘܫܡܥܘܢ ܡܕܝܢܬܐ.
ܘܫܡܥ ܩܠܗ ܘܫܡܥܘ ܠܫܡܗ. ܘܡܫܬܒܚ
ܐܝܟ ܩܘܫܬܐ ܐܝܟܢܐ ܠܡܫܘܐ ܟܠܗ
ܘܐܬܐ. ܘܟܕ ܫܡܥ ܠܟܠܗ ܐܬܐ ܘܚܙܐ
ܢܦܫܗ ܘܐܬܐ: ܡܢܗ ܡܫܬܡܠܝܐ ܘܐܘܠܢܐ
ܘܚܙܐ ܠܡܫܒܚܘ ܠܐܝܬܘܗܝ ܘܡܫܬܡܥ
ܠܡܬܚܘܝܘ ܠܡܬܚܙܝܐ ܘܟܕ ܢܬܐܒܝܘܢ
ܠܡܫܬܘܢ ܘܫܡܥ. ܘܐܘܠܢܐ ܐܬܟܪܝ ܡܢ
ܡܫܬܘܬܐ ܘܠܐܘܪܚܐ ܘܐܦ ܡܢܗ ܡܢ
ܐܘܩܝܢܘܣ ܐܝܟ ܐܢܫܐ ܡܫܬܒܚܐ ܗܘܐ
ܘܩܘܫܬܐ. ܟܕ ܕܝܢ ܘܫܟܚ ܐܬܐ
ܟܢܘܫܝܐ ܘܡܫܬܘ ܠܡܬܚܙܝܘ

ܘܗܝܕܝܢ ܦܛܪܘܣ ܠܡܕܝܢܬܗ ܘܥܒܕ ܟܕ
ܘܥܒܕ ܡܢܗ ܕܢܚܬ. ܘܡܢ ܒܬܪ ܗܘܐ
ܟܘܪܣܝܐ ܠܦܛܪܘܣ ܘܦܛܪܝܪܟܐ ܟܕ
ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܟܢܘܫܝܐ ܕܒܪܢܫܐ ܡܫܡܫܢܐ
ܡܥܠܝܐ ܘܡܫܒܚܝܢ ܡܬܝܕܥܝܢ ܘܡܫܡܠܝܐ
ܘܫܡܥ ܗܘܐ ܠܦܛܪܘܣ ܘܡܬܩܪܐ ܩܕܝܫ
ܗܘܐ ܠܟܢܘܫܝܐ ܘܐܬܩܪܝ ܗܘܐ: ܐܝܟܢܐ
ܘܡܬܩܪܝܢܐ ܐܝܟܢܐ: ܟܠܗܘܢ ܟܠܗܘܢ
ܘܡܫܡܫܢܐ ܘܗܘ ܡܫܒܚܐ ܘܡܫܡܠܝܐ ܩܕܝܫ
ܠܟܠܗܘܢ ܕܟܠܗܘܢ ܡܫܡܫܢܐ ܡܢ ܟܠ
ܩܕܝܫ ܘܟܠܗܘܢ ܠܟܠܗ. ܘܫܡܥܘ ܠܟܠܗ
ܡܫܡܫܢܘܬܗ ܫܡܥܢܐ ܘܡܫܬܒܚܝܢ ܡܢ
ܦܘܪܫܢܗ. ܘܠܐ ܫܡܥܘ ܐܢܫ ܠܗ
ܫܡܥܐ: ܐܢܐ ܠܟܠܗܘܢ ܡܫܡܫܢܐ
ܘܡܬܬܥܝܪ: ܟܕ ܐܬܟܢܫܘ ܘܟܢܫܐ
ܗܘ ܠܟܠܗ ܐܢܐ: ܘܫܡܥ ܢܦܩ ܡܢ
ܩܕܝܫ. ܘܫܡܥܐ ܗܘܐ ܠܦܛܪܘܣ. ܘܫܡܥ
ܟܘܪܣܝܐ ܦܛܪܝܪܟܐ ܦܘܪܫܢܐ ܘܢܦܩ ܡܢ
ܗܟܢ ܘܐܬܐ ܠܟܢܫܐ ܫܡܥܘܢ ܘܫܡܥܐ
ܡܫܡܠܝܐ ܘܡܬܩܪܝܢܐ ܐܝܟ ܐܠܗܐ. ܘܐܠܐ
ܘܐܬܚܙܝ ܠܟܠܗ ܠܟܢܘܫܝܐ ܘܐܫܬܡܥ
ܠܡܫܡܠܝܘ ܐܠܗܝܐ ܘܡܬܩܪܝܢܘܗܝ
ܘܢܬܐܟܝܢ ܠܗܘܢ ܡܫܡܫܢܐ
ܦܛܪܘܣ ܘܡܫܡܫܢܘܗܝ ܘܡܫܬܡܠܝܢܘܗܝ.
ܘܫܡܥ ܘܫܡܥ: ܡܫܡܫ ܐܢܫ. ܘܐܬܐ
ܠܐܘܪܚܐ. ܘܫܡܥܘ ܡܢ ܦܘܪܫܢܘܗܝ
ܡܫܬܡܠܝܢܐ ܘܐܘܪܚܐ ܠܡܫܬܐ
ܘܡܫܬܐ ܘܗܘ ܟܡܫܬܐ ܘܫܡܥ ܡܫܡܫ
ܘܡܫܬܘܐ ܘܠܟܢܫܐ. ܘܐܬܐ ܟܘܪܣܝܐ
ܡܠܟܘ ܠܟܢܫܬܐ. ܘܫܡܥܘ ܘܫܡܥܐ
ܡܢ ܡܫܡܫܢܘܢ ܘܐܬܟܢܫ ܠܡܫܬܐ
ܘܫܡܥ ܠܡܫܬܐ. ܘܫܡܥܘܢ ܘܫܡܥ
ܡܫܡܫܢܐ ܘܫܡܥܐ ܠܐ ܐܬܟܢܫ

ܡܫܬܐ

ܩܕܡ ܕܡܫܬܡܠܝܐ ܘܢܦܫܬܐ ܐܚܪܢܝܬܐ
ܘܟܠܗܘܢ ܠܐ ܘܠܐ ܡܠܟܝܗ ܠܗܝܡܢܘܬܗܘܢ.
ܘܗܘ ܡܘܬܒܐ ܗܘ ܕܪܚܡܬܗ ܡܛܝܒ
ܗܘܐ ܗܘ ܦܛܪܝܪܟܐ ܕܝܘܢܝܐ ܘܪܒܝܫܐ ܗܘܐ
ܚܟܝܡ ܘܡܠܦܢ ܗܘ ܘܢܣܛܘܪܝܘ ܫܡܗ:
ܢܣܛܘܪܝܘ ܠܥܡܗ ܕܦܪ̈ܣܝܐ ܘܣܢܐ ܗܘܐ
ܘܡܒܟܐ ܒܟܠܗܝܢ ܐܘܡܢܘܬܗ ܠܝܘܢܝܐ
ܘܕܚܠܬܐ ܘܠܐ ܡܬܘܬܒܐ ܘܡܦܢܐ
ܘܡܩܒܠ ܗܘܐ ܠܗ ܦܛܪܝܪܟܐ.

Ait Barſumas Niſibenus ad Pherozem Regem: niſi Chriſtianorum in ditione tua commorantium fides ab ea diſcrepet, quam Chriſtiani ditionis Græcorum tenent, numquam erunt ſyncero in te cordis affectu animati. Cujus dictis Pherozes aſſenſus, præcepit, ut quod vellet ageret. Ille verò ad Regem: quidam, inquit, Patriarcha Græcorum erat, vir ſapiens & doctus, Neſtorius nomine, qui genio quidem Perſas amabat, Græcos verò hortari non deſiſtebat, inquiens: Si Chriſtiani eſtis, Chriſti veſtigia ſectamini, & demiſſionem animi ſubjectionemque inimicis veſtris exhibete, precoſque pro iis fundite, qui vobis maledicunt. Quamobrem à Græcis odio habitus, ſedeque ſua exturbatus eſt. Si itaque poteſtatem mihi dederis, univerſos ditionis tuæ Chriſtianos, ut hominis illius ſententiam ſequantur, compellam: quo fiet, ut à Græcis odio habeantur. Placuit Pherozi conſilium. Barſumas verò Perſis militibus ſtipatus, Seleuciâ egreditur, regionemque Beth-Garmæ perluſtrans, multum ibi fidelium ſanguinem effundit. Inde Tagritum cogitat. Verùm Tagritenſes in eum inſurrexere, comminati, ſe Pherozem regem adituros, ejuſque flagitia detecturos, effecturoſque, ut ab eodem puniretur. Quibus ille perterrefactùs, ab eis receſſit, Arbelam petens. Quod quum Arbelæ Metropolita accepiſſet, citatâ fugâ in cœnobium Cuchtæ, hoc eſt, S. Matthæi in monte Elphephio, ſe recepit. At Barſumas monaſterium ingreſſus, quum monachi indè aufugiſſent & in cavernis illius montis ſeſe abſcondiſſent, Barſobedem ejuſdem loci Metropolitam, qui fuga ſe proripere nequiverat, unàcum duodecim monachis ejuſdem diſcipulis comprehenſum, Niſibin miſit, in domo cujuſdam Judæi cuſtodiendum. Tum verò Niniven deſcendens, nonaginta Sacerdotes in cœnobio Biznithæ interficit, multoſque etiam alios in vicinis pagis, qui ejus ſententiæ contradixerant. Inde in regionem Nubadræ profectus, cellam ſancti Samuelis adire meditabatur; ſed quum jumentum, quo vehebatur, precibus illius ſancti interiiſſet, regreſſus eſt in oppidum, quod Adri vocant, ubi & coacta Epiſcoporum Synodo, canones condidit, ut tàm Epiſcopis, quàm Catholico uxorem ducere fas eſſet, ſi ipſis liberet. Ferunt interfectorum à Barſuma Niſibis tyranno numerum ad ſeptem millia & ſeptingentos exceſſiſſe. Binas etiam alias Synodos habuit, alteram Cteſiphonte, in oppido Seleuciæ alteram in domo Jazdini publicani, in quibus canones condidit ſuæ libidini conſentaneos, quos tamen duobus editis prægrandibus voluminibus ſanctus (imò hæreticus Monophyſita) *Xenajas impugnavit. Quumque univerſam Nubadræ regionem obiiſſet, audientes Satrapæ Armenorum, ipſum in ſuas terras iter moliri, miſerunt ad eundem, addito jurejurando comminantes, ſe ſanguinem ejus effuſuros, ubi primum eum viderent. Atque ita ab itinere ad Armenios ſuſcipiendo abſtinuit: iique ex ejus hæreſi evaſerunt, etſi ſub Perſarum ditione eſſent. Niſibin itaque repetiit, & Barſobedem Ninives Metropolitam ſocioſque ejus monachos, quod conſentire ipſi recuſarent, interfecit. Judæus verò ille, cujus in domo ſanctus incluſus fuerat, quum ipſe cum tota familia credidiſſet & baptizatus fuiſſet, unguentis delibutum ſancti corpus & in arca repoſitum, in cœnobium Biznithæ tranſtulit, ibique illud condidit, quemadmodum ſanctus ipſe præceperat.* Amrus quoque in vita

ejuſdem Babuæi, Conciliabulum ab eodem Barſuma habitum memorat, in quo Clericis omnibus conjugii poteſtas facta. وكان المومنون يعبرون البيع ويعملون القربان في بيوتهم ويعمدون خارج البيعة وكان النسا يدخلون بيت العماد باذن الاساقفة لشاهدة المعمودية . وكثر الزنا والتزويج على غير السنّة واجتمع الابا لمعاتبة بابويه وحظروا التزويج بامراة الاب والاخ وبامراتين وعملوا قوانين غير هذا وقاومهم بابويه باساقفة معه وحرم كل منهم صاحبه وكتب برصوما مطران نصيبين منهودس اطلق فيه تزويج الكهنة والديرانيين الذين لا يمكنهم ضبط نفوسهم احتجاجًا بقول فولوس . *Fideles*, inquit, *adminiſtrabant eccleſias, & Oblationem in ædibus ſuis faciebant, & baptizabant extra eccleſiam: mulieres autem, permiſſu Epiſcoporum, baptiſterium ingrediebantur, videndi baptiſmi cauſa. Hinc multiplicata eſt fornicatio & illegitimæ nuptiæ. Quamobrem congregati ſunt Patres, ut Babuæum* [1] *reprehenderent: decreveruntque, nefas eſſe ducere uxorem patris & fratris, aut duas ſimul feminas; condideruntque alios canones. Reſtitit autem eis Babuæus unàcum Epiſcopis ſuis; & alter in alterum anathema intorſit. Barſumas verò Niſibenus Metropolita Synodicam ſcripſit, in qua ſacerdotibus monachiſque, qui ſeipſos continere nequirent, poteſtatem nubendi faciebat, dictum Pauli uſurpans.*

Quum igitur Sobenſis, Beth-Arſamenſis, Barhebræus, & Amrus teſtentur, Barſumam Synodum illam coëgiſſe, in qua præter Theodori ac Neſtorii errores impurum etiam de ſacerdotum monachorumque connubio canonem edidit; quumque ea, quæ Acacii nomen præfert, Synodus nil aliud præter id, quod à Barſuma geſtum decretumque dicitur, contineat; quum denique impuræ illius Barſumæ Synodi acta canoneſque idem Sobenſis ſuo tempore non ſecus exſtare affirmet, atque canones aliarum Synodorum, quæ à Patriarchis & Epiſcopis Neſtorianis celebratæ ſunt quæque ab eodem Sobenſi in Catalogo memorantur; ſatis apertè colligitur, Acacio perperam tributam eſſe quæ revera Barſumæ Synodus fuit. Cur enim in Synodico Neſtorianorum omitteretur Barſumæ Synodus, quæ à Sobenſi memoratur, quæque fundamentum ejus ſectæ fuit?

Conjecturam noſtram confirmant ipſa Acta, à nobis ſuprà relata, quæ illi Synodo ſubjunguntur. In iis enim multa veritati contraria affirmantur. Primum dicitur Adrenſe conciliabulum ab Acacio ſimul & Barſuma celebratum. Deinde in eo Conciliabulo, Barſumas peccatum ſuum, quod ipſe cum ſuis Epiſcopis

in

NOTA.

1 *Ut Babuæum reprehenderent*. Neſtorianus ſcriptor quum Barſumam Babuæo infenſum fuiſſe ejuſque necem procuraſſe, hinc negare non poſſet: res enim lippis & tonſoribus nota erat, de qua ipſe Barſumas gloriabatur, cujuſque mentio in ipſis Neſtorianorum Synodorum actis occurrit; inde verò quum Babuæi pro catholica fide martyrium vitio aliquo inficere conaretur; Babuæo hæc crimina affinxit, ob quæ Barſumam in eum inſurrexiſſe ait. Primum, quod corrogandæ per ſummam avaritiam pecuniæ intentus, ſacramenta plus offerentibus venderet. Alterum, quod ſub ejus Præſulatu diſciplina Eccleſiæ relaxata eſſet, adeo ut ſacramenta Liturgiæ & Baptiſmi in ædibus privatis celebrarentur, & mulieres etiam intra baptiſterium admitterentur. Tertium denique, quod illicita connubia cum duabus ſimul uxoribus, aut cum uxore patris vel fratris permitteret. Ita nimirùm veram cauſam ejus diſſidii reticens, Barſumæ quidem flagitia diſſimulat, totam verò culpam in Babuæum rejicit. Pura puta calumnia eſt quod de ſimoniaco crimine deque illicitis illis connubiis aſſeritur. Quod verò in ædibus privatis per id tempus ſacra celebrarentur, id perſecutio à Pheroze in Chriſtianos mota, ſiquidem verum eſt, effecit. Scortationes autem & conjugia illegitima ex impuro Barſumæ canone ſequuta ſunt, quo Clericis omnibus & monachis ipſis nubendi poteſtatem fecit. Id in Conciliabulo illo definitum, id à Babuæo impugnatum, id denique unàcum inducto Neſtorii dogmate, cauſa fuit diſſidii inter Babuæum & Barſumam: reliqua omnia à ſectariis conficta.

in Gandiſapor urbe adverſus Babuæum perpetraverat, confeſſus fuiſſe, aſſenſuſque, ut in Concilio Epiſcoporum Modainæ cogendo ſua ipſius acta reſcinderentur. Poſtremo his peractis exortum inter Acacium & Barſumam diſſidium ſublatum fuiſſe, ſacraque ſimul Liturgia peracta, & Barſumas epiſtolam ad Gandiſaporenſes ſcripſiſſe, in qua quidquid apud ipſos in Babuæum attentaverat, damnabat irritumque declarabat. Verùm nihil horum in Adrenſi conciliabulo geſtum, ſed potiùs impios canones circa fidem & mores à ſolo Barſuma & ſectariis conditos, vicinus eorum temporum Beth-Arſamenſis, & ex ſynceris Syrorum monumentis Barhebræus teſtantur, quibus major fides adhibenda eſt, quàm Neſtorianis ſcriptoribus, qui ut Barſumæ flagitia excuſarent, fabulis hiſtoriam reſperſere. Barſumam autem nec de illata Babuæo nece doluiſſe, nec cum Acacio ejuſdem Babuæi ſucceſſore reconciliatum fuiſſe, ſed potiùs ab utroque anathematizatum, conſtat ex dictis ſuprà pagina 68. Quemadmodum igitur Adrenſe Conciliabulum quod anno Pherozis vigeſimo ſeptimo, hoc eſt, Chriſti 488. juxta Beth-Arſamenſem habitum eſt, Acacio tribuitur, quod certè ſolius Barſumæ ejuſque ſectariorum fuit; ita & Seleucienſe, quod Elia Damaſceno teſte, congregatum dicitur anno Balaſcis Perſarum Regis ſecundo, hoc eſt, Chriſti 489. Ut enim conciliabulis ſuis fucum Neſtoriani facerent, ea ſub nomine Acacii Patriarchæ venditarunt, quæ à Barſuma furioſo Epiſcopo vel à ſectariis coacta fuerant.

His adde, in epocha ejus Conciliabuli mendum eſſe manifeſtum. Tàm enim Collector libri Synodici, quàm Elias Damaſcenus ei Barſumam & Acacium interfuiſſe ſcribunt. Atqui Barſumas Niſibenus ex omnium ſententia poſtremo Pherozis regis anno interiit; hoc eſt, Chriſti 488. quo Adrenſe Conciliabulum, aliaque à Barhebræo & Beth-Arſamenſi memorata habuerat, ut liquet etiam ex Amro, qui docet regreſſum ex legatione Pherozis ad Imperatorem Romanorum Acacium, quum in Barſumam animadvertere moliretur, reperiſſe eum jam è vivis ſublatum. Non igitur Seleucienſi Concilio idem Barſumas intereſſe potuit, quod coactum dicitur anno Balaſcis ſecundo, hoc eſt, altero ab obitu Pherozis: nam Balaſcem Pherozi ſucceſſiſſe, & Balaſci Cavadem, certum eſt ex Agathia lib. 4. & ex Theodoro Lectore lib. 2. pag. 566.

Itaque hoc Conciliabulum, cujus tres Canones exſtant quodque Acacio perperàm adſcribitur, non aliud eſſe exiſtimo à Lapethenſi, Adrenſi & Seleucienſi, in quibus illos ipſos Canones Barſumas publicavit. Titulum ejus, Epocham, aliaſque adnotationes, Neſtorianorum additamenta eſſe, qui res ab impio Barſuma ſub Acacii Præſulatu geſtas, eidem Acacio perperàm affingunt.

CAPUT VI.

Babæus Neſtorianorum Patriarcha.

ACACIO, cujus ſuprà memini, anno Chriſti 496. defuncto, poſtquam Sedes biennium vacaſſet, Babæus à Neſtorianis Epiſcopis anno Chriſti 498. ſubſtitutus, quum annos quinque ſediſſet, obiit anno Græcorum 814. Chriſti 503. I. Babæus quo anno Sedem iniit, & quo obiit.

Ex Epiſcoporum Seleucienſium, & Regum Perſarum ſerie hæc demonſtranda ſunt, in quibus neque Græcos ſcriptores, neque Syros ſecum convenire video. Statutâ autem Regum Perſarum, qui per eam tempeſtatem regnarunt, chronologiâ, Seleucienſium quoque Pontificum ſucceſſio reſtituitur.

CHRONOLOGIA

REGUM PERSARUM

Ab Jezdegerde I. ad Jezdegerdem poſtremum ejus gentis Regem.

Jezdegerdes I. AB Jezdegerde I. Saporis filio, initium ſumo, quem ab anno Chriſti 399. ad annum 420. per integros annos 21. regnum tenuiſſe, demonſtratum eſt ſuprà in hac Appendice cap. 1. numero 2. idemque ex Pagio conſtat ad prædictum Chriſti annum 420. num. 14. Sed & confirmatur ex actis martyrii S. Jacobi Intercifi à nobis Tom. 1. pag. 181. relatis, in quibus hic Sanctus paſſus dicitur *anno Græcorum* 732. *die* 27. *Novembris*, *feria ſexta*, *anno primo Vararanis Perſarum Regis*; qui ſunt characteres anni Chriſti 421. Si autem primus Vararanis annus anno Chriſti 421. currebat, neceſſario ſequitur, Jezdegerdem ejuſdem Vararanis patrem ac præceſſorem vel eo anno ineunte, vel præcedenti exeunte obiiſſe. Hinc Amri ſententia cum Græcis, Syris, Arabibuſque facilè conciliatur, à quibus in eo diſſentit, quod in vita Maanæ annos Jezdegerdi *duos ſuprà viginti* tribuit; de anno enim vigeſimo ſecuudo inchoato loqui cenſendus eſt.

Vararanes V. Vararanes ſeù Varamus hujus nominis quintus (nam tres alii poſt Hormiſdatem Saporis filium & ante Saporem Hormiſdatis regnarunt; quartus verò Jezdegerdis, de quo proximè dictum eſt, pater fuit, teſte Agathia,) quem Perſæ Arabeſque بهرام Beheramum appellant, Jezdegerdi patri anno Chriſti 420. ſucceſſit: quumque annos 20. ſecundùm eundem Agathiam regnaſſet, obiit anno Chriſti 440. Ita & Pagius. At Amrus eum regnaſſe ſcribit *annos duodeviginti*: ومات بهرام بعد ان ملك ثمنية عشر سنة وملك بعده يزدجرد .

Mortuus eſt (inquit in vita Dadjeſu) *Beheramus, poſtquam annos decem & octo regnaſſet, eique in regno ſucceſſit Jezdegerdes*. Conciliatur tamen cum Agathia, ſi annum, quem Jezdegerdi patri addidit, ad Vararanem filium referas; menſes præterea aliquot, quibus annus ejuſdem Vararanis vigeſimus, Chriſti verò 440. inchoatus ſit. Verùm Auctor Hiſtoriæ Arabicæ, cui titulus جهينة الاخبار *Compendium narrationum*, aliique Perſicarum rerum Arabes ſcriptores, Beheramum *annos quatuor ſuprà viginti* regnaſſe teſtantur, ex quorum ſententia ſequitur, illum anno Chriſti 444. obiiſſe. Barhebræus verò in Chronico Syriaco Par. 1. in vita Theodoſii Junioris, Vararanem annos viginti duos regnaſſe ſcribit. Idem Amrus in vita Maanæ, paſſionem S. Jacobi Interciſi, quam anno Chriſti 421. contigiſſe diximus, *ad annum Græcorum* 730. refert: ſed fallitur: nam is annus Chriſti fuiſſet 419. quo Jezdegerdes, non Beheramus regnabat. Pergit narrare, ſub Beheramo Acheballaham مقبل الاها Bagermæ metropolitam claruiſſe, qui ſub Sapore fidem confeſſus, deinde monachus & ſacerdos factus, Bagermæ demùm Metropolita conſecratus, plures Ethnicos tùm prædicatione, tùm miraculis ad Chriſtianam religionem adduxit: quumque filiam ipſius Beherami à morbo curaſſet, excitatam ab eo adversùs Chriſti fideles perſecutionem ſedavit. Sed mox orto Perſas inter & Romanos bello, Beheramum in Chriſtianos ſuæ ditionis deſæviiſſe, ipſumque Acheballaham interfici juſſiſſe; qui quum vaſa Eccleſiæ prodere nollet, in pellibus ea abſcondit, ut Magos laterent, quæ poſtea à Joanne tertio poſt Acheballaham Bagermæ Metropolita

polita inventa, in magnæ eccleſiæ ædificium expenſa ſunt. Reddita demùm ab eodem Beheramo Eccleſiæ pace, ac depoſito Marabochto, qui poſt Maanem Sedem invaſerat, Samuelis Tuſenſis Epiſcopi operâ, eodem Rege permittente, Dadjeſum Seleucienſis throni gubernacula ſuſcepiſſe. Id anno Chriſti 430. contigiſſe, ex eodem Amro liquet, qui Dadjeſum addit anno 465. obiiſſe, quum annos triginta quinque ſediſſet.

Jezdegerdes II. Jezdegerdes ſecundus, Vararanis quinti filius, regnavit, teſte Agathia, annos 17. & menſes circiter 4. Adeoque ex dictis obiit anno Chriſti 457. Amrus initio regni ejus ſuſceptum ab Jezdegerde adversùs quemdam rebellem in Choraſana feliciterque confectum bellum ſcribit: ea autem victoria elatum, in Chriſtianos deſæviiſſe; martyrum autem corpora in oppido Jazdino condita: atque inter alios ſanctum Phetionem claruiſſe, qui in urbe Halavana ortus, ex Mago in oppido Gedan Chriſtianus & monachus factus, quum Jazdinum patruum ad Chriſti fidem convertiſſet, eandemque in Badraja, Baxaja, & Baſendana annunciaſſet, filiam quoque præſidis Halavanæ, quam à dæmonio curaverat, unàcum patre baptizavit, ſimulque omnes martyrium ſub eodem Jezdegerde ſubiere. Cœnobium poſtea ad tumulum S. Phetionis conditum. Jezdegerdem verò pace cum Romanis inita, à vexandis deinceps Chriſtianis abſtinuiſſe.

Hormiſdates. Hormiſdates Jezdegerdi ſucceſſit, ex laudato Auctore Chronologiæ Arabicæ Regum Perſarum, qui & *annos ſeptem* ei tribuit; adeoque ex ejus ſententia ab anno 457. ad 464. regnaſſe eum oportet, donec Pherozes eo dejecto regnum occupavit. Hormiſdatem memorat & Amrus, qui illum poſt Jezdegerdis obitum de regno cum Pheroze contendiſſe teſtatur: واختصم هرمزد وفيروز بعد يزدجرد بن بهرام وحصلت المملكة لفيروز. *Altercati ſunt* (inquit in vita Dadjeſu) *Hormiſdates & Pherozes poſt Jezdegerdem Beherami filium: ſed Pherozes regnum occupavit*. Non tamen quot annis id diſſidium duraverir, exprimit. Hormiſdatis hujus neque Agathias meminit, neque Barhebræus, aut alii, quod ſciam, ſcriptores. Jezdegerdem tamen inter ac Pherozem aliquot fluxiſſe annos, ex dicendis de initio regni Cavadis liquet. Verùm Auctori Chronologiæ Arabicæ aſſentiri nequeo, qui ſeptem annos Hormiſdatem regnaſſe affirmat. Quum enim Cavades anno Chriſti 491. regnum inierit, & ante ipſum Balaſces annos quatuor ſaltem incompletos, & ante Balaſcem Pherozes annos viginti ſeptem regnaverint; ſequitur, Hormiſdatem quatuor dumtaxat annos regnaſſe, anno verò Chriſti 462. eodem in ordinem redacto aut interfecto, Pherozem regnare cœpiſſe.

Pherozes. Pherozes, ſeù Perozes ab anno 462. ad annum 488. per annos 27. regnum tenuit, teſtibus Simeone Beth-Arſamenſi & Auctore Chronologiæ Arabicæ regum Perſarum, quorum auctoritatem produxi Tom. 1. pag. 354. Agathias annos 24. dumtaxat ei tribuit: Pagius verò ab anno 457. ad annum 481. eum regnaſſe ſcribit. At Barhebræus in chronico Syriaco Par. 3. diſertè affirmat, Pherozem anno Chriſti 488. periiſſe.

ܒܫܢܬ ܫܒܥܡܐܐ ܘܬܫܥܝܢ ܘܬܫܥ
ܡܝܬ ܦܝܪܘܙ ܡܠܟܐ ܗܘ ܕܝܗܒ ܗܘܐ
ܫܘܠܛܢܐ ܛܘܪܢܝܐ ܠܒܪܨܘܡܐ. ܘܡܠܟ
ܒܬܪܗ ܒܠܐܫ ܒܪܗ ܫܢܝܢ ܐܪܒܥ.

Anno Græcorum *ſeptingenteſimo nonageſimo nono* (in Tom. 2. pag. 407. obrepſit annus Græcorum 798.) *obiit Pherozes Rex, qui Barſumæ tyrannicam poteſtatem dederat; regnavitque poſt eum Balaſces ejuſdem filius annos quatuor*. Amrus poſtquam Hormiſdate dejecto Pherozem regnaſſe dixiſſet, ſubjungit: وقصد بلاد الترك واخذه

واخذ مدنا كثيرة وفى الدفعة الثانية قطع بـه الزاد فى بعض المسافات التى ملكهـا بحيلـة عملها عليه وزير ملك الترك واخذ اسـيـرًا . فاحتاج الفرس فى تخليص ملكهم بمرقيانوس ملك الروم قال يجب علينا معاونتهم لانهم لجوا الينا ولان ارقديس استعان دفعة بيزدجرد فانفذ اليه احد قواده وتنصّر ذلك القايد واهله . وكتـب الى ملك الترك فى اطلاق فيروز وقصده فوالاه وانصرف الى المداين وشرط عليه ان لا يعـاود .

Hic Turcorum regionem invadens, plures urbes occupavit. Cumque iterùm com expeditionem ſuſcepiſſet, exercitumque in deſerta loca duxiſſet, commeatum Duce regis Turcorum prohibente, captus eſt. Perſæ itaque ut Regem ſuum liberarent, ad Marcianum Romanorum Imperatorem profugere: qui annuit, inquiens: æquum eſt, ut opem illis feramus, quoniam ad nos confugerunt, & quoniam Arcadius olim quum Jezdegerdem rogaſſet, ab eodem obtinuit, ut copias ei mitteret, quorum Dux cum tota familia chriſtianam fidem amplexus eſt. Scripſit igitur ad Regem Turcorum, ut Pherozem liberum dimitteret. Dimiſſus autem, Modainam repetiit, poſtquam fidem obſtrinxerat, in illorum fines non ampliùs ſe incurſurum. Eadem ab Agathia, à Procopio, & à Joſue Stylita narrantur: ſed quos hic *Turcos* Amrus appellat, illi vocant *Hunnos*, *Nephtalitas*, & *Ephtalitas*, ideſt, Hunnos albos: & quod Amrus ſub Marciano geſtum refert, illi Zenoni tribuunt; & quidem rectè: nam Marcianus anno 457. obiit; Zeno autem ab anno 474. ad annum 491. imperavit; Pherozes verò, ut ſuprà dictum eſt, anno 462. regnum iniit. Quod denique in ſecunda adversùs Hunnos expeditione Pherozem captum narrat, id à Joſue Stylita confirmatur, qui aſſerit Pherozem ter Hunnis bellum moviſſe, & in prioribus quidem duabus expeditionibus ab iis captum, deinde dimiſſum; in tertia verò interſectum. At Procopius lib. 1. de bello Perſico cap. 3. & 4. & Theophanes ad annum 1. & 2. Zenonis, duas tantùm Pherozis expeditiones memorant, in quarum ultima eum ſcribunt cum triginta filiis & univerſo Perſarum exercitu periiſſe. Idem Amrus ſubjungit motam à Pheroze in Chriſtianos perſecutionem, in qua Barſumæ operâ Babuæus Catholicus interfectus. Sed hæc fuſiùs narrata ſunt ſuprà. De ejuſdem verò Pherozis interitu hæc ſcribit. وبعد عود فيروز من بلد الترك قدّر ان سلامته كانت بنفسه عاد الى شرّه ورام ابطال دين النصرانية وعاود الترك وتقدم الى مرزبان كان له ان يهدم البيع والديـارات الى حين عوده فهدم اسكول مار عـبـدا وهرب النصارى وفى يوم واحد قتل فى اجتيازه ثلثماية رجل من النصارى . ولما راى الترك رجوعه اليهم حاربوه وهزموه وقتلوا خلقًا من اصحابه وخاف ان يوخذ اسيرًا فقتل نفسه بسيفه وكفـى الدنيا شرّه واراح الله البيعة من يده .

Pherozes è Turcorum regione regreſſus, ſuamque ſalutem propriæ virtuti adſcribens, nihilo melior evaſit, ſed chriſtianam religionem penitus delere ſtatuit. Rurſus itaque Turcos bello adoritur. Priùs autem quàm eam expeditionem ſuſciperet, Marzabani quidem (ita Duces appellant Perſæ) *præcepit ut eccleſias & cœnobia ſolo æquaret, donec ipſe ex acie rediret: ipſe verò Scholam ſancti Abdæ deſtruxit, Chriſtianis fugam inde arripientibus, quorum & trecentos una die interfecit, quos obvios habuit. At Turci inſtauratum ab eo adversùs ipſos bellum conſpicati, arma capiunt, Regem cum Perſarum exercitu profligant, multoſque ex ejus domeſticis interimunt. Ille verò ne ab hoſtibus caperetur, veritus, ſuo ſeipſum gladio interficit: atque ita ab ejus tyrannide Eccleſiam Deus liberavit.* Sed Barhebræus cauſam poſtremi Hunnici belli, in quo Pherozes periit, ex Zacharia Rhetore aliter refert: ait enim in Chron. Syr. Par. 1. in Vita Anaſtaſii Imperatoris. ܒܫܢ̈ܝܐ ܐܢܘܢ ܒܗܘܢ ܢܦܩܘ ܗܘܢ̈ܝܐ ܠܐܬܪܐ ܕܦܪ̈ܣܝܐ ܡܚܒܠܝܢ ܘܦܪ̈ܣܝܐ

ܘܦܣܩܬܐ ܕܐܦܣܩܘ ܠܗ ܕܠܐ ܡܣܬܦܩܐ ܠܗܘܢ
ܡܛܠ ܕܪ̈ܗܘܡܝܐ ܝܗܒܝܢ ܠܗܘܢ ܡܘܗܒܬܐ ܟܦܠܐ
ܝܗܒܝܢ . ܟܕܘܢ ܐܘ ܐܟܘܬ ܦܪ̈ܣܝܐ
ܢܬܠܘܢ . ܐܘ ܩܪܒܐ ܢܛܝܒܘܢ . ܗܘ
ܕܝܢ ܦܝܪܘܙ ܕܢܟܠ ܠܗܘܢ ܐܡܪ
ܕܝܗܒ . ܘܟܠܐ ܐܢܘܢ ܘܗܦܟܘ ܗܘܢܝܐ .
ܦܝܪܘܙ ܕܝܢ ܟܕ ܐܦܩ ܚܝܠܐ ܩܛܠ
ܠܗܘܢܝܐ ܕܡܩܒܠܝܢ ܗܘܘ ܕܢܣܒܘܢ
ܡܕܐܬܐ ܘܪܕܦ ܠܗܘܢ ܕܐܙܠܘ . ܗܝܕܝܢ
ܐܢܫ ܐܦܡܝܐ ܝܘܢܝܐ ܬܓܪܐ ܕܥܡ
ܗܘܢܝܐ ܗܘܐ : ܠܒܒ ܐܢܘܢ ܘܡܠܟ
ܕܒܕܘܟܬܐ ܕܡܘܡܬܐ ܗܘܬ ܬܡܢ
ܒܣܡܐ : ܡܛܠ ܕܐܠܗܐ ܡܘܒܕ ܠܦܪ̈ܣܝܐ
ܕܓܠܘ . ܘܟܕ ܥܒܕܘ ܗܟܢܐ ܐܪܥܘ
ܠܦܪ̈ܣܝܐ ܘܩܛܠܘ ܠܦܝܪܘܙ ܘܚܪܒܘ
ܠܦܪܣ ܘܗܦܟܘ ܠܐܬܪܗܘܢ .

Sub Zenone miſerunt Hunni ad Pherozem Perſarum regem, ajentes, ſtipendium ſibi ab ipſo pactum nequaquam ſufficere; duplo plus à Romanis ſolvi. Aut igitur Perſæ tantundem ſolverent, aut bellum pararent. Quos Pherozes decipere volens, reſpondit, ſe utique quod petebant, daturum. Eo pacto Hunni rediere. Pherozes verò eductis copiis, Hunnos quidem qui ſtipendii recipiendi causâ remanſerant, interfecit, cæteros verò qui abierant, inſequutus eſt. Tùm Apameenſis quidam Græcus mercator, qui cum Hunnis erat, æquo animo eos eſſe juſſit, conſuluitque, ut ubi jusjurandum factum fuerat, thus adolerent: Deum enim perjuros Perſas deleturum. Quumque id illi feciſſent, Perſis obviam facti, Pherozem occiderunt, depopulataque Perſide, in regionem ſuam rediere.

Balaſces. Balaſces, quem alii Blaſen, Blaſſum, Balbam, & Obolam vocant, Pherozis frater ſecundùm Joſue Stylitam ac Theodorum Lectorem, vel filius juxta Barhebræum, regnum iniit anno 488. quumque illud annos quatuor utrinque incompletos tenuiſſet, ineunte anno 491. excæcatus fuit à Cavade, regnoque exturbatus. Ita Agathias lib. 4. Theodorus lib. 2. pag. 566. Joſue Stylites citatus à nobis Tom. 2. pag. 264. & Barhebræus, cujus verba ex Chron. Syr. Par. 3. ſuprà retuli, ubi de Pheroze. Hic tamen auctor in eodem Chron. Par. 1. quum de Zenone Imp. loquitur, duo de Balaſce affirmat, quæ neque ſecum, neque cum iis, quæ Par. 3. ſcribit, ſtare poſſunt. ait enim: ܘܫܢܬ ܬܫܥ ܕܙܢܘܢ
ܐܡܠܟ ܒܠܐܫ ܒܦܪܣ ܫܢ̈ܝܐ
ܐܪܒܥ . ܘܫܢܬ ܚܕܥܣܪܐ ܕܝܠܗ
ܐܡܠܟ ܒܬܪܗ ܕܒܠܐܫ ܩܘܐܕ ܒܪ
ܦܝܪܘܙ ܫܢ̈ܝܐ ܚܕܥܣܪܐ .

Anno Zenonis nono regnavit in Perſide Balaſces annos quatuor. Anno autem ejuſdem (utique Zenonis) *undecimo poſt Balaſcem regnavit Cavades Pherozis filius annos undecim.* Si Balaſces regnavit annos quatuor regnumque anno Zenonis undecimo iniit, Cavades itaque non anno Zenonis undecimo, ſed tertio decimo regnare cœpit. Prætereà idem Barhebræus Par. 3. refert, Pherozem anno Græcorum 799. Chriſti 488. periiſſe, à quo ſi initium regni Balaſcis ducatur, eum regno exturbatum conſtat anno Græcorum 802. Chriſti 491. vel ſaltem anno Græcorum 801. Chriſti 490. ut idem Barhebræus affirmat in eadem Par. 3. poſt citata de Pherozis interitu & Balaſcis inauguratione verba, inquiens:

ܘܐܡܠܟ ܒܬܪܗ ܩܘܐܕ ܐܚܘܗܝ ܒܫܢܬ
ܬܡܢܐ ܡܐܐ ܘܚܕܐ ܕܝܘܢ̈ܝܐ .

Et regnavit poſt eum (Balaſcem) *Cavades ipſius frater anno Græcorum octingenteſimo primo.* Atqui Zeno Imperium iniit anno Chriſti 474. obiitque die 9. Aprilis anni 491. ut eſt

eſt certum. Nonus itaque & undecimus illius annus in annos Chriſti 483. & 485. confertur, quibus nec dum Pherozem interiiſſe, ex ſuprà dictis liquet. Pagius, qui obitum Pherozis ad annum 481. conſignaverat, eodem quoque anno Balaſcem regnaſſe, anno verò 485. dejectum fuiſſe affirmat. Procopius verò lib. 1. de Bello Perſico cap. 5. ab omnibus diſcrepat, quum ait, Pherozi Cavadem ſucceſſiſſe; Cavadi verò ob legem de promiſcuo feminarum uſu ejecto Balaſcem ſubſtiturum fuiſſe. Sed ejecto ob eam cauſam Cavadi, ex omnibus Scriptoribus liquet Zamaſphem, de quo mox ſermo erit, non Balaſcem ſuffectum. Amrus nullam Balaſcis mentionem facit, ſed Pheroze mortuo Cavadem gubernacula regni ſuſcepiſſe ſcribit: paucos nimirùm annos, quibus is regnaverat, Cavadi tribuens. Cauſam ejectionis Balaſcis ejuſque excœcationis, Joſue Stylites accuratè deſcribit. *Balaſces*, inquit, *quum exercitum ob pecuniæ defectum alere non poſſet, à ſuis ſpretus, Magorum etiam factione oculis orbatus, regno exuitur, eique Cavades Pherozis filius, qui obſes apud Hunnos fuerat, ſubſtituitur. Magorum autem in Balaſcem odii cauſa erat, quod eorum leges parvipenderet, & balneas ædificare cogitaret.* Perſarum Reges quum idolorum cultores eſſent, nunc Zoroaſtrianorum Magorumque ſectam, nunc Manichæorum profitebantur. Cavadem Zoroaſtrianis faviſſe, Choſroëm verò ipſius filium Manichæis, ex Amro mox videbimus.

Cavades. Cavades, ſeù Cabades, Pherozis filius ineunte anno 491. Zenone adhuc vivente inauguratus, ob latam de communi uxorum uſu legem à Satrapis ad necem quæſitus, ad regem Hunnorum profugit, eique Zamaſphes ſubſtituitur. Vide Tom. 1. pag. 265. Tom. 2. pag. 407. & hoc Tom. pag. 384. Pagius, qui initium regni Cavadis ab anno 485. ducit, ejus abdicationem ad annum 496. refert: idque ex eo, quia communis fert Scriptorum opinio Cavadem *annos undecim* regnaſſe, antequam ad Hunnos profugiſſet, ut Agathias lib. 4. diſertè affirmat, inquiens: *conſpiratione facta omnibuſque inſurgentibus, eum* (Cavadem) *abdicant, undecimo ex quo regnarat, anno, & in Lethes caſtellum conjiciunt: regni verò poteſtatem in Zamaſphem transferunt, qui & ipſe Perozi filius erat.* Verùm quum ex una parte certum ſit Cavadem anno poſtremo Zenonis, hoc eſt, ineunte Chriſti 491. regnum iniiſſe, ut ſuprà oſtenſum pag. 384., ex altera verò parte conſtet tùm Zamaſphem Cavadi ejecto ſubſtitutum, tùm etiam Cavadem ipſum recuperato regno circa finem menſis Auguſti anni Chriſti 502. in Romanorum ditionem irrupiſſe & anno ſequenti Amidam cepiſſe; neceſſariò ſequitur, ipſum antequam regno exturbatus fuiſſet, minus annis undecim regnaſſe: alioquin nullus Zamaſphi locus relinqueretur; maximè ex eorum ſententia, qui annos quatuor Zamaſphi tribuunt: ſequeretur enim Cavadem anno 501. ejectum, & Zamaſphen quarto poſt anno, hoc eſt, Chriſti 505. regnum abdicaſſe: adeoque non ſub Cavade, ſed ſub Zamaſphe memoratam Scriptoribus omnibus in Romanorum fines Perſici exercitus irruptionem contigiſſe: quæ omnia Græcis, Latinis, Syris, Arabibuſque Hiſtoricis repugnant. Quamobrem undecim illos Cavadis annos exiſtimo intelligendos eſſe de toto temporis ſpatio, quod ab ejus inauguratione uſque ad recuperatum regnum effluxit, complectendo illos etiam annos, quos Zamaſphes, Cavade apud Hunnos commorante, regnavit. Conjecturam meam duo Barhebræi loca confirmant. Primus in Chron. Syr. Par. 1. in Vita Anaſtaſii Imperatoris.

ܘܥܡܢܗ ܠܒܠܐܫ ܘܡܠܟܗ ܩܒܐܕ ܟܠ ܦܐܪܘܙ
ܐܫܬܘܕܝ ܠܐܡܘܢ ܕܐܟܬܒ ܠܗ ܕܪܘܐܬܐ
ܫܢܝܢ ܬܪܬܝܢ ܥܣܪܐ ܘܡܝܬ ܒܫܢܬ ܐܠܦ
ܠܠ

ܬܡܝܢܝܬܐ ܕܐܢܣܛܣܝܘܣ ܡܪܕ ܥܠ ܩܘܐܕ
ܘܐܡܠܟ ܒܬܪܗ ܗܘ ܫܢܝܐ ܠܬܠܬܝܢ.

Anno ejus (hoc eſt, Anaſtaſii, inquit) *octavo rebellavit adverſùs Cavadem Zamaſaphes ejus frater, qui annis duobus regnavit. Cavades verò quum fugiſſet, collectis copiis cum fratre congreſſus, eum vicit interfecitque: atque ita poſthæc regnavit annis triginta*. Atqui octavus Anaſtaſii annus incidit in annum Chriſti 498. cui ſi duos annos regni Zamaſphis adjicias, habebis reditum Cavadis anno Chriſti 500. exeunte, & 501. ineunte: ab anno verò 491., quo idem Cavades inauguratus fuit, uſque ad annum 501. quo regnum recuperavit, ſunt *undecim anni*. Alter Barhebræi locus in eodem Chron. Syr. Par. 3. in Vita Babuæi Epiſcopi Seleucienſis. ܘܒܗ ܒܙܒܢܐ ܩܡ

ܙܡܣܦ ܒܪ ܦܝܪܘܙ ܠܩܘܒܠܗ ܕܩܘܐܕ
ܘܐܦܩܗ ܡܢ ܡܠܟܘܬܐ ܒܬܪ ܕܐܡܠܟ
ܗܘܐ ܗܘ ܩܘܐܕ ܒܬܪ ܒܠܫ ܫܢܝܢ ܚܕܥܣܪ
ܘܗܝܕܝܢ ܐܙܠ ܩܘܐܕ ܠܘܬ ܗܘܢܝܐ ܗܘ

ܩܘܐܕ ܠܥܡܐ ܕܗܘܢܝܐ ܘܐܬܦܪܩ ܡܢ
ܗܘܢܝܐ ܘܗܦܟ ܐܚܕ ܡܠܟܘܬܐ ܘܐܡܠܟ
ܐܪܒܥܝܢ ܘܬܪܬܝܢ ܫܢܝܢ ܣܛܪ ܡܢ ܬܪܬܝܢ
ܫܢܝܢ ܕܐܡܠܟ ܙܡܣܦ ܐܚܘܗܝ.

Per idem tempus inſurrexit Zamaſaphes Pherozis filius adverſùs Cabadem, eumque regno dejecit, poſtquam idem Cabades poſt Balaſcem fratrem annos undecim regnaſſet. Tùm verò Cabades ad [1] *Hunnos profectus, eorum ope regnum recuperavit, quod & tenuit annis* [2] *quadraginta duobus præter duos annos, quibus Zamaſaphes ejus frater regnavit.* Etſi prior hujus loci pars, in qua dicitur Cavades regno dejectus poſtquam illud annos undecim tenuiſſet, videatur contrarium aſſerere; ex ſequentibus tamen exponenda eſt, ubi idem Cavades poſt Balaſcem univerſim regnaſſe narratur annos quadraginta duos, præter duos annos, quos Zamaſphes eodem ejecto regnaverat. Ab anno igitur 491. quo Cavades regnare cœpit, uſque ad ejuſdem obitum ſi annos 42. (utique incompletos,) numeres,

N O T Æ.

1 *Hunnos*. In textu pro ܗܘܢܝܐ, quæ vox *Hunnos* ſignificat, perperàm legitur ܝܘܢܝܐ hoc eſt, *Jones*, ſeù *Græci*. Neque enim Cavades ad Græcos, ſed ad Hunnos confugit. Videtur tamen hic error Barhebræo, non amanuenſi tribuendus, quum de eodem Cavade apud Jones exule ſubjungat, ܘܗܢܘ ܐܠܦ ܨܒܘܬܗܘܢ ܕܟܪܝܣܛܝܢܐ ܘܕܢܣܛܘܪܝܢܐ ܕܬܚܝܬ ܐܝܕܗ ܕܗܢܘܢ ܦܠܝܓܝܢ ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܡܗܝܡܢܐ ܘܠܗܠܝܢ ܕܟܠ ܐܢܫ ܐܣܠܝ ܘܐܚܪܡ ܪܕܦܝܢ ܘܡܩܒܠܝܢ.

Ibi intellexit res Chriſtianorum, & Neſtorianorum ſuæ ditionis, hos ſcilicet ab omnibus fidelibus diſſentire, eoſque ſectari ac recipere, quos cæteri omnes rejecerunt damnaruntque: Nam apud Græcos potuit Cavades diſcrimen inter Catholicos & Neſtorianos diſcere, non apud Hunnos agreſtem & à chriſtiana religione alienam gentem.

2 *Annis quadraginta duobus*. Ita emendavi errorem amanuenſis, qui habet ܐܪܒܥܝܢ ܘܫܬ

quadraginta ſex. Pro lectione noſtra ſtat ipſe Barhebræus in Chron. Syr. Par. 3. in ejuſdem Babuæi vita, ubi de initio regni Cavadis ait: ܘܐܡܠܟ ܩܘܐܕ ܐܚܘܗܝ ܒܬܪܗ ܒܫܢܬ ܬܡܢܡܐܐ ܘܚܕܐ ܕܝܘܢܝܐ.

Et regnavit frater ejus Cavades poſt eum (Balaſcem) anno Græcorum octingenteſimo primo. De obitu verò ejuſdem: ܒܫܢܬ ܬܡܢܡܐܐ ܘܐܪܒܥܝܢ ܘܬܠܬ ܡܝܬ ܩܘܐܕ ܒܪ ܦܝܪܘܙ ܡܠܟܐ ܕܦܪܣܝܐ.

Anno Græcorum octingenteſimo quadrageſimo tertio mortuus eſt Cavades Pherozis filius Rex Perſarum. A primo autem ſuprà octingenteſimum anno uſque ad quadrageſimum tertium ſunt anni duo, non ſex ſuprà quadraginta.

res, habebis eum obiiſſe anno Chriſti 531. quo & Pagius ejus obitum conſignat. In his autem annis biennium regni Zamaſphis comprehenditur à Barhebræo: adeoque ex illius ſententia priores undecim anni Cavadis totum illud ſpatium complectitur, quod ab initio regni ejuſdem uſque ad ejectionem Zamaſphis reditumque ipſius Cavadis excurrit, hoc eſt, ab ineunte anno Chriſti 491. uſque ad annum 501. exeuntem.

Zamaſphes Pherozis filius.

Zamaſphes Cavadis frater, quem Joſue Stylites ܙܡܣܦ *Zamſaphem*, Barhebræus ܙܡܐܣܦ *Zamaſaphem*, & Elias Damaſcenus جاماسب *Giamaſabem* appellant, ab anno Chriſti 498. ad annum 501. quibus Cavades apud Hunnos commoratus eſt, regnum adminiſtravit. Poſtquam enim Cavades Hunnorum ope ad ſua remiſſus fuit, *ſua ſponte*, inquit Agathias, *regio ſolio exceſſit, regnumque potiùs relinquere cenſuit*. Idem Agathias ſubdit, *eum annos quatuor regna potitum fuiſſe*: utrinque ſcilicet incompletos, ut ex ſuprà dictis conſtat. Pagius initium regni Zamaſphis ducit ab anno 496. finemque in annum 501. collocat: ut nimirùm undecim annis Cavadis locum daret, quos ab anno 485. inchoat. Sed jam demonſtratum eſt, & Cavadem non ante annum 491. regnum iniiſſe, & in undecim ejus annis tempus quoque regni Zamaſphis comprehendi. Hinc Zamaſphes in ſerie Arabica Regum Perſarum omittitur, ejuſque anni ad Cavadem referuntur.

Cavades Pherozis filius iterùm.

Cavades, abdicante Zamaſphe, iterùm regnum occupat ab an. 501. ad annum 531. quo moritur. Quoad triginta iſtos poſteriores Cavadis annos conveniunt Scriptores omnes: non tamen quoad annum, quo mortuus eſt. Nam Baronius obitum ejus ad annum Chriſti 530. conſignat. Barhebræus mortuum affirmat Cavadem *anno Græcorum* 843. qui in annum Chriſti 532. incidit. Sed verior ſententia mihi videtur, quæ mortem ejus ad annum 531. collocat: nam Agathia teſte, annus Juſtiniani quintus erat, quum Cavades deceſſit: hoc eſt, Chriſti 531. Vide Pagium ad annum 530. num. xı. Barhebræus ſibi non conſtat, dum in Par. 3. Chronici Syriaci in vita Babuæi ſcribit Cavadem *anno Græcorum* 843. hoc eſt, Chriſti 532. obiiſſe; in prima verò Par. in vita Juſtiniani Imp. de Choſroë Cavadis filio ac ſucceſſore ait, ܫܢܬܐ ܐܪܒܥ ܕܝܠܗ ܐܡܠܟ ܥܠ ܦܪ̈ܣܝܐ ܟܣܪܘ ܒܪ ܩܘܒܕ.

Anna ejus (Juſtiniani) *quarta regnavit Perſis Choſroës Cavadis filius*: nam quartus Juſtiniani annus in Chriſti annum 530. competit. Amrus oſcitanter ſcribit dejecto ob legem de promiſcuo feminarum uſu Cavadi, ſtatim filium ejus Choſroëm Anuſcervanum ſubſtitutum fuiſſe.

ولما ملك قباد بن فيروز استخرج المياه وبنى المدن ورأى أن يقوى مذهب زرادشت في اباحة النسا والرجال اباحة البعض مع البعض وغلظ ذلك على المجوس لاجل نسايهم واجتهدوا الى ان خلع وملك بعده انوشروان وكان متعلماً محبا للنصارى فظهر مذهب ماني وعدل عن مذهب زرادشت وهو الذي بنى الايوان باسفانيره

Quum Cavades, inquit in Vita Acacii, *Pherozis filius regnum ſuſcepiſſet, aquas duci urbeſque ædificari juſſit; Zaradoſti verò* (hoc eſt, Zoroaſtri) *ſectam de communi feminarum virorumque commercia ſtabilire conatus eſt. Cujus rei cauſa propter ſuas uxores Magi indignati, depoſitionem ejus procurarunt. Regnavit autem poſt eum Anuſcervanus, Philoſophiæ & Chriſtianorum ſtudioſus, qui ſectam Manetis Zaroaſtrianæ prætulit, palatiumque in Spanira* (Cteſiphonte) *exſtruxit*. Sed inter Cavadis dejectionem, & Anuſcervani inaugurationem anni integri duo ſuprà triginta ex dictis effluxere. Cavadis

dis geſta ab anno Chriſti 502. ad annum 507. ex Joſue Stylita & ex Zacharia Rhetore deſcripta habes Tom. 1. pag. 272. & Tom. 2. pag. 56. & ſeqq. ubi de Amidæ expugnatione, Edeſſæ obſidione, & Daræ urbis conditu. Quod autem Zacharias cit. tom. 2. pag. 57. Cavadi refert Chriſtum Dominum dixiſſe, ne Amidæ obſidionem ſolveret, id ab Amro quoque narratur in hæc verba:

وفى هذه الايام فتح قباد لامد وانه سمع

شخصا يقول له توقف فانك تفتحها فلما دخلها

راى صورة سيدنا فى البيعة فقال هذا رايت وهو

يقول لى توقف فاننى افتحها على يديك فسجد

للصورة وكف عن النصارى .

Per eadem tempora Cavades Amidam obtinuit. Audiverat autem quemdam ſibi dicentem: mane, donec eam expugnes. Ingreſſus verò urbem, videnſque imaginem Domini noſtri in Eccleſia, Hunc, ait, vidi dicentem mihi, mane, quoniam urbem tibi expugnandam tradam. Adoravit itaque Imaginem, & à Chriſtianorum cæde abſtinuit. Idem Amrus in vita Silæ addit, Cavadem Chriſtianis faviſſe, cauſamque ad Jozachum Huzitarum Epiſcopum refert, inquiens:

وكان قباد يكرمه بسبب يوزق اسقف الاهواز

لانه شفاه من علة كان به وكان النصارى لاجل

ذلك على سكون وبنيت البيع .

Eum (hoc eſt, Silam) *Cavades honorabat propter Jozachum Huzitarum Epiſcopum, qui ipſum à morbo curaverat. Quam ob rem Chriſtiani pace fruebantur, & eccleſias ædificarunt.* Sed Cavadem chriſtianis Catholicis, non Neſtorianis propenſum fuiſſe, Barhebræus diſertè affirmat in Vita Babuæi, etſi eum Regis ſavorem ad Monophyſitas detorquere videtur.

ܘܐܦ ܡܠܟ ܦܘܪܣܘܣ ܕܡܗܝܡܢܘܬܐ

ܡܗܝܡܢܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ܘܫܠܡܘ ܘܠܐ ܐܢܫ

ܡܢ ܟܪ̈ܣܛܝܢܐ ܡܗܝܡ̈ܢܐ ܡܫܬܥܒܕ ܗܘܐ

ܠܟܠ ܕܒܛܘܟܣܗ ܘܢܫܒ ܘܐܬܚܙܝ ܢܦܫܗ

ܘܫܠܡܘ. ܐܦ ܩܒܕ ܡܠܟܐ ܗܘܐ ܐܠܝܨܐ

ܥܪܩ ܦܙܪܐ ܠܘܬ ܝܘܢܝ̈ܐ

ܠܒܪܘܡܝܐ. ܘܚܙܐ ܡܢ ܣܘܥܪ̈ܢܐ

ܕܟܪ̈ܣܛܝܢܐ ܕܡܗܝܡ̈ܢܐ ܡܢ ܕܘܟܬܐ

ܘܡܫܒܚܐ ܠܐܘܪܬܐ ܘܡܦܩܢܘܬܐ ܕܡܠܟܘܬܗ :

ܡܛܠ ܕܗܘܐ ܟܠ ܐܢܫ ܐܚܝܕ ܕܒܝܬ

ܟܠ ܡܢ ܕܡܗܝܡܢ ܒܗ ܘܒܩܘܪ̈ܒܢܐ

ܘܐܘܪܬܐ ܠܐ ܐܬܚܫܒ ܡܢ ܕܡܝܘܬ ܕܐܢܫ

ܫܡܥܗ ܕܡܬܬܙܝܥ ܕܥܠ ܚܝܠܐ. ܘܐܬܬܥܝܪ

ܕܡܠܟܐ ܕܡܢܗܘܢ ܕܚܘܫ ܠܗ ܘܠܝܘܩܪܐ

ܘܫܪܝܪܐ ܕܡܗܝܡܢܐ ܠܐ ܒܗ ܡܫܬܚܠܦ

ܗܘܝܐ ܘܡܕܡ ܥܒܕܘ ܐܢܫ ܡܛܠ ܗܢܐ

ܕܚܐܪ ܘܕܝܢ ܕܐܝܠܝܢ ܥܒܕ ܒܗ ܟܢܘܫܝܐ

ܘܣܒܪܬܐ ܕܠܐ ܡܛܠ ܗܠܝܢ ܘܡܗܝܡܢܐ

ܡܠܟܐ ܘܩܒܠ. ܘܡܛܠ ܐܢܫ ܕܟܪܣܛܝܢܐ:

ܕܝܢ ܗܢܐ ܐܝܬ ܗܘܐ ܡܢ ܐܘܪܬܐ ܘܡܗܝܡܢܐ

ܘܡܫܡܠܝܐ ܘܡܫܬܪܪܝܢ ܡܢ ܐܘܪܬܐ

ܘܢܣܛܘܪܝܢܐ. ܐܘ ܐܢܫ ܐܝܟ ܕܡܫܡܫܐ

ܟܠܗ ܡܠܟܐ ܡܗܝܡܢܐ ܐܝܟ ܕܡܫܬܪܪ

ܡܠܟܘܬܐ ܕܝܠܗ. ܘܐܢܫܝܢ ܡܣܬܒܪܝܢ

ܘܝܕܥ ܘܐܢܫܝܢ ܕܒܗ ܒܪܢܫܐ

ܗܘ ܘܗܘ ܕܒܫܘܠܛܢܗ ܐܝܬܘܗܝ

ܡܢܗܘܢ ܡܫܬܠܛܢܘ ܘܟܪܣܛܝܢܐ .

Ibi compertas habuit (inquit, hoc eſt, poſtquam è Perſide ad Hunnos fugit, quos Barhebræus Græcos perperàm appellat) *res Chriſtianorum. & Neſtorianorum ſuæ ditionis: hos ſcilicet ab omnibus fidelibus diſſentire, eoſque ſectari ac recipere, quos ceteri omnes rejecerunt damnaruntque. No-*

verat etiam, quomodo Pherozes ipſius pater poteſtatem Barſumæ dederat, qui vim fidelibus intulit, ut à fide patrum Occidentalium recederent. Quamobrem eos vehementer oderat, maximè verò quod Patres eorum cerneret nefariis nuptiis pollui, Catholicum, inquam, & Epiſcopos; fornicationem autem ab ipſis nihili pendi. Erat autem per id tempus Presbyter quidam, Simeon nomine, ex Beth-Arſam pago apud Seleuciam ſito, vir orthodoxus. Hic quum regis Cavadis animum comperiſſet, eum adiit, juſſionemque ab eodem obtinuit, ut totam terram Sennaar, Perſidemque univerſam perluſtraret, atque Orthodoxos excitaret, ut liberè conventus facerent, impetumque Neſtorianorum retunderent. Hæc igitur peregit. Quacumque autem pertranſiit, chirographum ex Armenis, Græcis Syriſque accepit, profitentibus ſe à fide Neſtorianorum alienos eſſe; literaſque ſubſcriptionibus ſingulorum firmatas ad Regem attulit, qui ſigillo regio eaſdem confirmavit: appellatæque ſunt Codices confeſſionis, & in eccleſia Tagriti urbis repoſitæ, quæ ſola corruptionem Barſumæ evaſerat.

Choſroës Anuſcervanus.

Choſroës, cognomento Anuſcervanus, ſeù Nuſcervanus, Cavadis filius, poſt diem 19. Februarii anno Chriſti 531. regnum iniit, quumque illud per annos 48. tenuiſſet, obiit anno 579. Initium regni Choſroæ ex dictis de obitu Cavadis colligitur: conſtat etiam ex martyrio ſanctæ Siræ, quæ anno 559. paſſa dicitur anno ejuſdem Choſroæ vigeſimo octavo, ut rectè obſervat Pagius ad annum 530. num. XI. idemque deducitur ex Amro, qui Tom. 2. pag. 412. obitum Marabæ Neſtorianorum Patriarchæ conſignat ad annum Græcorum 863. Chriſti 552. eumque annum dicit eſſe regni Choſroæ vigeſimum primum. Annos verò 48. eum regnaſſe liquet tùm ex Agathia & Procopio, quos idem Pagius citat; tùm etiam ex Arabe Auctore Chronologiæ regum Perſarum: ex quorum ſententia ſequitur, ipſum anno 579. deceſſiſſe. Barhebræus ab his diſſentit, dum inaugurationem Choſroæ ad annum Græcorum 843. obitumque ad annum 889. refert:

ܒܫܢܬ ܬܡܢܡܐܐ ܘܐܪܒܥܝܢ ܘܬܠܬ
ܡܝܬ ܩܘܐܕ ܒܪ ܦܝܪܘܙ
ܡܠܟܐ ܕܦܪܣܝܐ ܘܐܡܠܟ ܟܣܪܘ
ܐܢܘܫܪܘܢ ܒܪܗ ܕܝܠܗ:

Anno Græcorum (inquit in 3. Par. Chron. in vita Babuæi) *octingenteſimo quadrageſimo tertio mortuus eſt Cavades Pherozis filius Rex Perſarum, eique in regno ſucceſſit Choſroës Anuſcervanus ipſius filius.* Et in vita Kamjeſu. ܒܫܢܬ ܬܡܢܡܐܐ ܘܬܡܢܝܢ
ܘܬܫܥ ܡܝܬ ܟܣܪܘ ܐܢܘܫܪܘܢ
ܘܩܒܠ ܒܪܗ ܗܘܪܡܝܙܕ.

Anno Græcorum *octingenteſimo octogeſimo nono obiit Choſroës Anuſcervanus, quem Hormiſdates filius excepit.* Et in prima Par. ejuſdem Chronici in vita Juſtiniani: ܘܒܫܢܬ
ܐܪܒܥ ܕܝܠܗ ܐܡܠܟ ܥܠ ܦܪܣܝܐ
ܟܣܪܘ ܒܪ ܩܘܐܕ ܫܢܝܢ ܡܙ.

Anno ejus (Juſtiniani) *quarto regnum iniit Choſroës filius Cavadis, idque annos ſeptem ſuprà quadraginta tenuit.* Sed præterquàm quod falſum eſt Choſroëm anno Græcorum 843. hoc eſt Chriſti 532. inauguratum fuiſſe, Barhebræus hìc in tribus ſibi repugnat: primum quod annum quartum Juſtiniani, quo initium regni Choſroæ collocat, fuiſſe Græcorum ait octingenteſimum quadrageſimum tertium: nam Juſtinianus imperare cœpit anno Chriſti 527. adeoque annus Græcor. 543. idemque Chriſti 532. ſextus, non quartus Juſtiniani annus eſſet. Deinde ab anno Græcorum 843. ad annum 889. anni fluxere triginta ſex, non triginta ſeptem. Demùm quum in vita Babuæi dicat, eum anno Græcorum 889. obiiſſe, in prima Parte Chronici

nici in vita Tiberii Imperatoris ſcribit id factum anno poſt: [illegible]

Eodem anno, quo Tiberius imperium iniit, hoc eſt, Græcorum 890. (Chriſti 579.) *mortuus eſt Choſroës*: atqui Tiberius imperare cœpit à die 26. Septembris anni Chriſti 578. ut ex Auctore Chronici Alexandrini demonſtrat Pagius ad annum prædictum numero 3. Idem Barhebræus Choſroæ geſta annis non ſuis refert. Nam ut Procopius lib. 2. de Bello Perſico cap. 9. & ſeqq. Continuator Marcellini, Marius in Chronico, Agathias lib. 2. Auctor Chronici Edeſſeni, aliique narrant, Choſroës anno Chriſti 540. Juſtiniani 13. primam expeditionem adversùs Romanos ſuſcepit, in qua Antiochiam captam diripuit: & per quatuor ſequentes annos cum Romanis pugnavit: Anno 545. inducias quinquennales cum Juſtiniano fecit: quas in alios quinque annos poſtea inſtauravit. Anno 556. pacem, quæ rupta fuerat, per aliud quinquennium firmavit, eoque abſoluto eandem anno 561. iterùm ſtatuit obſervavitque uſque ad annum 572. quo indictum Romanis bellum uſque ad obitum, hoc eſt, uſque ad ann. 579. geſſit. At Barhebræus initium expeditionis Choſroæ ad annum regni ejus octavum, Juſtiniani undecimum ponit; nec pacem aliquando cum Romanis factam memorat, niſi poſt obitum Juſtiniani, quam poſtea propter Armenos, qui ad Romanos confugerant, ruptam affirmat.

[illegible]

Et pax fuit (poſtquam ſcilicet regnum iniit Choſroës, inquit in vita Juſtiniani) *Romanos inter ac Perſas per annos ſeptem. Anno autem undecimo Juſtiniani rupta eſt: eodemque anno aſcendit Choſroës, & Callinicum* (Amro aliiſque Arabibus ſcriptoribus راقه *Raka* appellatur) *totamque Meſopotamiam diripuit. Item Edeſſam invaſit, quam quum expugnare nequiviſſet, Batnas depopulatus abiit. Poſthæc Antiochiam petiit, expugnavit, incendit, & univerſim populatus eſt, Perſis ipſos marmoreos parietum ſtipites inde in Perſidem aſportantibus. Rursùs Perſæ in univerſam Limitis* (confinium ſcilicet utriuſque Imperii) *regionem irrumpunt, & Callinicum atque Beth-Balas devaſtant, oſſa ſancti Bacchi martyris aurumque, quo ſancti Sergii arca tegebatur, auferentes*. Et in vita Babuæi:

[illegible]

ܘܠܐ ܐܠܡܢܝ ܠܡܫܡܫܘ : ܒܬܪ ܬܡܢܐ ܫܢ̈ܝܢ
ܐܬܐ ܠܐܢܛܝܘܟܝܐ ܘܐܘܩܕܗ̇ ܘܐܢܫ̈ܝܗ̇
ܫܒܐ ܐܢܘܢ . ܘܡܒܘܙܐ ܐܘܬܒ ܐܢܘܢ
ܠܡܕܝܢܬܐ . ܒܬܪ ܫܢܬ ܗܘܐ ܒܠܥܘܕ
ܕܝܘ̈ܢܝܐ ܬܡܢܐ ܡܐܐ ܘܬܡܢܢ ܘܚܡܫ
ܘܐܘܪܗܝ ܡܚܘܣܪܐ ܘܡܬܩܪܝܐ ܡܢܗ .

Poſt annos octo Antiochiam petiit, incenditque, ejuſque incolas captivos duxit, quibus habitandam Mabuzam [1] *condidit, Antiochiæ nomine urbi impoſito. Quarto poſt anno, hoc eſt,* Græcorum 885. *quum Edeſſam fruſtrà tentaſſet, habitatores ejus regionis quotquot ceperat, in Perſidem tranſtulit. Tùm verò multiplicati ſunt in Oriente orthodoxi. Verùm nullus erat in Oriente Epiſcopus præter Carem Sigaræ Epiſcopum.* Cætera deſcripſi Tom. 2. p. 411. Pergit Choſroæ prælia ſub Juſtino juniore deſcribens. ܘܒܫܘܪܝܐ ܡܢ ܫܝܢܐ ܗܘܘ
ܐܚܝܕܝܢ ܬܪܝܗܘܢ ܘܐܦ ܫܕܪ
ܝܘܣܛܝܢܐ ܒܫܢܬ ܬܪ̈ܬܝܢ ܕܡܠܟܘܬܗ
ܠܟܘܣܪܘ ܩܘܪ̈ܒܢܐ ܒܝܕ ܝܘܚܢܢ ܦܛܪܝܩܝܣ
ܩܠܝܢܝܩܝܐ . ܟܕ ܕܝܢ ܦܪ̈ܣܝܐ ܫܪܝܘ
ܕܢܠܨܘܢ ܠܐܪ̈ܡܢܝܐ ܕܢܣܓܕܘܢ ܠܢܘܪܐ
ܐܝܟ ܡܓܘܫ̈ܐ : ܡܪܕܘ ܐܪ̈ܡܢܝܐ ܡܢ
ܦܪ̈ܣܝܐ ܘܐܬܦܢܝܘ ܠܘܬ ܪ̈ܗܘܡܝܐ .
ܘܗܟܢܐ ܐܬܦܪܣܬ ܫܝܢܐ :

At primum quidem pacem uterque colebat, (Choſroës ſcilicet & Juſtinus) *ita ut munera etiam Juſtinus anno imperii ſui ſecundo eidem Choſroi per Joannem Patricium Callinicenſem mitteret. Quum autem Armenos ad ignem inſtar Magorum adorandum compellere Perſæ cœpiſſent, ab his Armeni deficientes, ad Romanos confugerunt: atque ita pax rupta eſt.* Eo in bello refert, obſeſſam à Romanis fruſtrà Niſibin, Daram [2] verò à Perſis dolo captam, poſtquam Juſtinus Marcianum Ducem injuria amoviſſet, in eaque expeditione interfectos affirmat viros centum quinquaginta millia, captos nonaginta millia: mox Antiochiæ, Beth-Balas, & Kenneſrini regiones, & Apameam ipſam direptam, captivis biſcentum nonaginta duobus millibus in Perſidem tranſmiſſis, duobus verò virginum millibus Turcorum genti dono datis, quæ in rapidum flumen ſervandæ caſtitatis cauſa præcipites ſe egere. Choſroëm denique rupta iterùm pace, quæ à Juſtino per Zachariam legatum cum ipſo firmata fuerat, quum Sebaſten, & Melitenen incendiſſet, anno primo Tiberii Imperatoris, Græcorum 890. periiſſe. Amrus Anuſcervanum ſcribit Neſtorianis impensè faviſſe, adeo ut Abam ſeù Marabam ejus gentis Patriarcham, quem antea Magorum inſtigatione in carcerem detrudi juſſerat, in deliciis poſtea habuerit ejuſque colloquio, conſiliis, & operâ, maximè in expeditione adverſùs filium, qui in Gandiſaporenſi regione rebellaverat, uſus fuerit; Joſephum verò, quem olim ob medicinam ſibi acceptiſſimum, Marabæ ſubſtituendum curaverat, ut ejuſdem ſectæ Epiſcopis faceret ſatis, Narſe medico Niſibeno procurante, Epiſcopatu dejici juſſerit; Ezechielem autem, qui

N O T Æ.

1 *Mabuzam*. Amrus in vita Joſephi Patriarchæ de conditu hujus urbis hæc habet.

وجرت في ايامه امور كثيرة مذمومة منها قصد كسرى انطاكية وسبيه اهلها وبنايه لهم مدينة على شكلها تدعى الرومية .

Ejus, hoc eſt, Joſephi, *diebus multa infauſta contigere, ut quum Choſroës Antiochiam petiit ejuſque incolas captivos abduxit, quibus aliam urbem Antiochiæ ſimilem condidit, quam Romæam appellant*: Romanorum ſcilicet civitatem.

2 *Daram*. Ejus, & Apameæ urbis expugnatio, necnon hiſtoria duorum millium Virginum, quæ hic à Barhebræo narratur, totidem ferè verbis legitur in Cod. Syr. Vat. de quo Tom. 2. pag. 62.

qui Joſepho defuncto ſucceſſerat, itineris, quod ipſe Choſroës in urbem Niſibin ſuſcepit, comitem habere voluerit. Eundem Anuſcervanum non modo Neſtorianorum ſtudioſum fuiſſe, ſed reliquos Chriſtianos etiam in Perſide ad eorum ſectam amplectendam coëgiſſe, affirmat Renaudotius Tom. 1. Liturg. Orient. pag. 360. & Tom. 2. in Præfat. idque ex his Theophanis verbis colligit. *Edeſſam*, (inquit Theophanes ad annum eræ Alexandrinæ 620.) *profectus Heraclius, eccleſiam ſub Choſrois temporibus à Neſtorianis occupatam, orthodoxis reſtituit*. Hinc deducit vir doctus, Neſtorianos ſub Choſroë Anuſcervano orthodoxis eccleſias eripuiſſe. *Choſroïs Nuſchiſruani* (loquitur de Neſtorianis) *poteſtate abutentes, orthodoxos expulerunt Edeſſena ſchola & Eccleſia, quam Heraclius pace cum Perſis facta, primis poſſeſſoribus reſtitui curavit*. Verùm ut de Edeſſena Eccleſia primum diſſeram, quum Romanis Edeſſa ſub Juſtiniano ſubjecta eſſet, nec unquam in ditionem Choſroïs Anuſcervani deveniſſet, ut Procopius, Evagrius, Theophanes, auctor Chronici Edeſſeni, Barhebræus aliique docent; non apparet, quo pacto Neſtoriani ſub catholicis illius urbis præfecto & Epiſcopo Eccleſiam orthodoxis eripuiſſe potuerint. Renaudotius ad Anuſcervani tempora perperam refert, quæ ſub juniore Choſroë, cognomento Abruizo, poſt Mauricii Imperatoris obitum contigere: tunc enim Edeſſa cum aliis Meſopotamiæ ac Syriæ urbibus in poteſtatem Perſarum devenit, donec poſt ejuſdem Choſroïs Abruizi interitum ab Heraclio recuperata, Eccleſia etiam, quæ à Neſtorianis occupata fuerat, ab eodem Imperatore catholicis eſt reſtituta. De hoc juniore Choſroë loquitur Theophanes, non de Anuſcervano. Et hunc quidem Regem in orthodoxos, quàm in Neſtorianos propenſiorem fuiſſe. Barhebræus teſtatur, quum ejuſdem cum Maraba illius ſectæ præſule diſceptationem his verbis deſcribit.

ܟܕ ܐܙܠ ܦܛܪܝܪܟܐ ܡܪܝ ܐܒܐ ܠܡܦܝܣܘ
ܐܢܘܫܪܘܢ ܡܠܟܐ ܕܦܪܣܝܐ ܘܩܪܒ
ܟܢܫܘ ܩܕܡܘܗܝ ܡܓܘܫܐ ܘܐܡܪܘ: ܟܕ ܗܘ.
ܡܢܐ ܠܟ ܕܟܠܐ ܐܢܬ ܠܡܫܝܚܝܐ ܕܡܬܪܝܡܝܢ
ܒܟܠ ܐܬܪܘܬܐ ܐܦܪܝܢ ܘܡܛܘܠܗܘܢ
ܡܬܟܠܝܢ ܘܡܠܟܐ ܐܢܬ ܘܠܐ ܐܦܪܣ
ܘܫܢܝܘ ܡܬܟܠܝܢ. ܘܐܬܪܥܝ ܗܘ
ܦܛܪܝܪܟܐ ܥܡܗ ܘܡܪܝܡܝܢܝܘܬܐ ܠܐ
ܡܦܣܝܢ ܗܘܐ ܡܢ ܚܫܘܒܐ ܡܦܣܢܝܢ
ܗܘܐ. ܘܡܢ ܒܬܪ ܩܠܝܠ ܘܡܠܬܗ
ܟܢܫܐ ܕܣܘܢܗܕܘܣ ܐܦܪܝܢ ܠܟܘܢ
ܠܟܪܙܐ ܟܠܐ ܘܠܟܘܡܪܐ ܠܐܠܗܘܢ
ܡܬܟܠܝܢ: ܘܡܢ ܟܠܗܘܢ ܠܐ ܐܦܪܝܢ
ܘܟܘܡܪܐ ܡܬܟܠܝܢ. ܘܒܬܪ
ܗܘ ܡܠܟܐ ܘܐܡܪ. ܘܠܟܘܢ ܦܛܪܝܪ
ܡܢܟܠܝܢ ܘܐܝܟܢ ܟܠܗܘܢ ܡܫܝܚܝܐ
ܡܫܬܒܩܝܢ. ܟܢܘܫܐ ܕܩܕܝܫܐ ܘܡܫܡܫܢܐ
ܡܢ ܡܣܥܘܢܝܢ ܠܡܘܪܕܘܬܗܘܢ
ܘܡܗܝܡܢܘܬܗܘܢ. ܐܡܪܐ ܚܡܝܡܐ
ܘܠܩܘܫܛܐ ܐܘ ܠܦܣܩܘܣܐ ܐܝܬܘܗܝ
ܐܬܒ ܘܟܕ ܩܕܡ ܐܡܪܐ ܘܠܒܡ:
ܐܘ ܕܝܢ ܠܡܘܬܒ ܐܝܬܘܗܝ: ܡܫܝܚܝܐ
ܐܢܫܐ ܢܦܩܝܢ ܘܟܠܗ ܐܢܫܐ ܐܝܬܝܗ
ܐܡܪܐ ܘܡܫܝܚܝܘ ܘܠܟܘܢ ܡܟܪܝܢ.
ܘܡܠܟܐ ܩܒܠ. ܘܢܣܒ ܟܕ ܡܢܗܘܢ
ܘܠܗ ܡܢ ܩܕܡܝܢ ܢܦܩ ܡܘܬܐ ܠܐܠܗܐ
ܡܠܟܐ: ܠܐ ܐܦܪܝܢ ܒܟܠܐ ܠܐܠܗܐ.
ܘܡܪܝܐ ܘܢܦܠ: ܗܘ ܐܢܫܐ ܟܠܗ ܠܗ
ܐܝܬܝܗ ܐܦܠܐ ܗܘܐ ܟܕ ܚܙܐ. ܘܗܘܘ
ܘܦܪܩܗ ܡܢ ܡܟܣܐ ܠܐܠܗܐ ܢܦܩܗ
ܟܦܣܝܐ ܘܐܡܪ: ܐܝܟ ܕܡܫܝܚܝܐ
ܐܝܬܝܗ ܡܢ ܕܟܠܐܦ ܒܫܠܡܐ.

ܘܡܠ

[illegible]

Abam Catholicum Choſroës Anuſcervanus ſapiens Rex aliquando arceſſens, de fide cum ipſo diſputavit, inquiens.

Cedo numerum gentium, quæ Mariam Deiparam dicunt, & Cyrillum ſuſcipiunt, earumque, quæ illam vocem reſpuunt & Neſtorium admittunt. Obmutuit ad hæc Catholicus: qui quum hinc mentiri non poſſet, inde veritati cedere cogeretur, tandem in anguſtias redactus: omnes, inquit, Chriſtianorum gentes vocem illam dicunt Cyrillumque ſuſcipiunt, nobis exceptis, qui id dicere recuſamus & Neſtorium admittimus. Tùm verò increpans ipſum Rex, ait. Ergone mentiri omnes dicemus, voſque ſolos veritatem habere? Enimverò palam fit, vos à Chriſtianorum cœtu non fide dumtaxat, ſed & operibus immenſum quantum diſtare. Ubinam gentium Catholicus aut Epiſcopus mulierem cohabitatricem habet, ut vos habetis? aut mortua Clericus uxore, alteram ducit, & poſt hanc aliam, ut Clerici veſtri faciunt? Catholicus reſpondit. Quod Deus Verbum ex Maria initium nequaquam ſumpſit, ideo nos Deiparam non dicimus. Quod verò ad feminas ſpectat, en ego mulierem non habeo, neque unquam habui. Mei verò præceſſores ex divino Apoſtolo id uſurparunt ajente, melius eſt nubere, quàm libidine uri. Quod autem Clerici plures ducunt uxores, unam poſt alteram, nihil prohibet. At Rex; futiles, inquit, hæ cauſæ ſunt inaneſque: ipſe enim Paulus ait, ſe eſſe Apoſtolum non ex hominibus, neque per hominem, ſed per Jeſum Chriſtum. Magi verò patres noſtri niſi illum Deum noſſent ex Virgine in Bethlehem natum, nequaquam ex Oriente ad eum adorandum abiiſſent aut munera ei obtuliſſent. Illud autem, melius eſt nubere, de ſecularibus ab Apoſtolo dictum eſt, quos carnis libido ſtimulat. Qui enim Apoſtolorum gradum obtinet, amore Dei, non conjugii deſiderio flagrare eum decet. Quod verò ait, Presbyter ſit unius uxoris vir, ſi laico duas ſimul uxores habere permiſiſſet, credibile eſſet, eum id Presbyteris negare voluiſſe. Tibi igitur conſulo, ò Aba Catholice, ut ab hac ſecta recedens, reliquis Chriſtia-

ſtianis populis te adjungas, quo fiet, ut honorem tùm apud me, tùm apud ipſos conſequaris. Quum autem ille Regi obtemperare recuſaret, ab eodem Seleucia ejectus, in Adorbiganam abiit, ibique commoratus eſt. Paulò poſt exiſtimans Choſroëm Regem facti oblitum fuiſſe, Seleuciam repetiit. Id verò quum Rex accepiſſet, catenis vinctum Abam in cuſtodia detineri juſſit, quo in carcere dies clauſit. Etſi hæc Choſroæ cum Aba diſputatio Chriſtianorum potiùs, quàm ipſius Choſroæ fœtus videtur; ex iis tamen quæ eam conſequuta ſunt, palàm fit, Regem illum Neſtorianis infenſum fuiſſe: nam ſcriptores ipſi Neſtoriani fatentur, Abam ſeu Marabam regis juſſu in vincula conjectum fuiſſe, & Seleuciâ in Adorbiganam relegatum. Amrus verò addit, non in Abam dumtaxat, ſed etiam in alios illius Epiſcopos Regem deſæviiſſe,

فامر الملك بشدّه بالحديد فمكث مدّة معذبا
وامر الملك بقتل جماعة من الاساقفة وصلبهم
لمخالفة جرت بينهم وبين ملك الروم.

Juſſit Rex, inquit in vita Marabæ, *eum*, hoc eſt, Abam, *vinculis ferreis vinciri, qui diù id tormentum paſſus eſt. Plures quoque Epiſcopos idem Rex interfici & cruci affigi præcepit propter diſſidium ipſos inter & Imperatorem Romanorum ortum.* Si itaque Abam Choſroës tamdiù vexavit, ſi ejuſdem Epiſcopos interfici juſſit, nequaquam verum eſt, ipſum Neſtorianis faviſſe. At Chriſtianos omnes, inquies, ditionis ſuæ Choſroës perſequebatur, quum bellum Romanis moveret: quamobrem in pace, quæ anno 561. cum eodem à Juſtiniano firmata eſt, Chriſtiani Perſis ſubjecti diſertè comprehenſi ſunt, impetratumque ab illo Rege, ut iis permitteret ſuis legibus vivere. Verùm hinc potius argumentum deſumitur ad oſtendendum, Neſtorianos à Choſroë odio habitos fuiſſe. Nam quum ille adversùs Romanos expeditionem ſuſcepiſſet, ex ditionis ſuæ Chriſtianos vexabat, quos ejuſdem cum Romanis fidei eſſe noverat, id-eſt, Catholicos; non Neſtorianos, qui Romanos, quoſque viciſſim Romani execrabantur: adeoque quum aliunde conſtet Choſroem Neſtorianos vexaſſe, ſequitur id non ex infenſo illius in Romanos animo, ſed potiùs ex innato in eam ſectam odio proceſſiſſe. In ea verò pace, quæ anno 561. facta eſt, non Neſtorianorum, ſed Catholicorum cauſam Juſtinianus tutatus eſt, ut ex ejus conditionibus liquet, quæ referuntur à Menandro Protectore in Excerpt. de Legat. apud Pagium ad annum prædictum num. IX. *Pacta ſunt interpoſita*, inquit, *de Chriſtianis, ut illis liceret templa conſtruere, & ſine ullo timore ſacra peragere, & gratiarum actiones per hymnos Deo, ſicut apud nos fieri conſuevit, canere, neque cogi Magicis ceremoniis intereſſe, aut invitos colere & venerari Deos, qui apud Medos Deorum numero habentur. Neque tamen ideo Chriſtiani auderent conari Magica ſectantes in ſuam ſententiam pertrahere. Obtinuit quoque* (Petrus prætorianarum cohortium præfectus, Juſtiniani ad Choſroëm legatus) *ut Chriſtianis poteſtas eſſet mortuos ſepulcris condere, & illis ad noſtrum morem juſta perſolvere.* Juſtinianus, qui Neſtorianos æquè ac Monophyſitas perſequebatur, de ſolis Catholicis in regno Perſarum commorantibus ſollicitus erat. Denique circa Anuſcervani doctrinam, quam Amrus, Barhebræus aliique Syri, Arabes ac Perſæ celebrant, audiendus Agathias lib. 2. pag. 66. *Deprædicant illum*, inquit, *atque admirantur ſuprà ipſius meritum non tantùm Perſæ, ſed & nonnulli Romanorum veluti literarum amatorem, quique ad Philoſophiæ noſtræ culmen evaſerit, quum ei Græcanica ſcripta ab interprete quopiam in Perſicam linguam eſſent converſa.* Et infrà. *Ego verò eum doctrina præditum fuiſſe & quidem ſumma nequaquam crediderim. Qui enim fieri poterat, ut puritas illa veterum nominum & nativa gratia, & præterea rerum ipſarum naturæ congruens valdeque accommodata,*

dota, in agreſti quadam & ineptiſſima lingua conſervaretur? quo verò etiam pacto vir regio faſtu à puero, multaque aſſentatione delibutus, & barbarum in primis vitæ genus ſectatus, & bella ſemper prœliaque ſpirans, quo pacto, inquam, qui ita vitam inſtituit, videatur aliquid magni ac memorabilis fructus ex hiſce diſciplinis reportare, & in iis exercitatus eſſe poſſe? Quod autem ait Amrus, Anuſcervanum *Philoſophos amaſſe*, idem Agathias lib. citat. oſtendit, quales Philoſophi cum Rege illo conſuetudinem habuerint: Uranius ſcilicet quidam Syrus, artem quidem medicam profitens, ex Philoſophiæ verò dogmatibus nullum perfectè noſcens: Damaſcius præterea Syrus, Simplicius Cilix, Eulamius Phryx, Priſcianus Lydius, Hermias & Diogenes Phœnices, & Iſidorus Gazeus, quibus quum opinio de Deo, quæ apud Romanos vigebat, non ſatis probaretur, exiſtimarentque Perſicam diſciplinam longè eſſe præſtantiorem, in Perſidem ſeſe contulere. Sed barbaros illius gentis mores pertæſi, ad Romani Imperii terras tandem rediere, poſtquam collatis cum ipſo etiam Rege ſermonibus ſpe ſua eſſent fruſtrati, hominemque comperiſſent Philoſophiæ quidem ſtudium jactantem, qui tamen nihil adhuc ſublimiorum audierat, ſed ne opinione quidem cum ipſis conveniebat.

Hormiſdas Chofroæ filius. 1

Hormiſdas [1], qui & Hormiſdates, Choſroi Anuſcervano patri ſucceſſit anno 579. quumque annos duodecim incompletos regnaſſet, exeunte anno 590. à Varamo & Pherozane exercitus Perſici ducibus è ſolio exturbatus atque in carcerem conjectus, juſſu Choſroæ filii, qui ab iis Rex conſtitutus fuerat, ad necem fuſtibus contuſus eſt, quòd quum ille patrem in cuſtodia poſitum benignè tractaret, Hormiſdas contra injuriis filium laceraret. Hormiſdam annis duodecim regnaſſe affirmat & Barhebræus in Tiberio Imp.

ܘܒܗ ܒܫܢܬܐ ܕܐܡܠܟ ܛܝܒܪܝܘܣ
ܕܐܝܬܝܗ̇ ܫܢܬ ܐܬܢܝܚ ܟܣܪܐ ܘܐܡܠܟ
ܘܫܢܬܐ ܡܠܟ ܒܬܪܗ ܘܐܡܠܟ ܗܘܪܡܝܙܕ
ܒܪܗ ܬܪܬܥܣܪܐ ܫܢܝ̈ܢ.

Eodem (inquit) *anno, quo Tiberius imperium iniit, hoc eſt Græcorum* 890. (Chriſti 579.) *mortuus eſt Choſroës, & regnum Perſarum tenuit Hormiſdas ejus filius, qui regnavit annis duodecim.* Sed de illius nece diſcrepat ab aliis. ܒܫܢܬ ܬܡܢܐ ܕܡܘܪܝܩܝܘܣ
ܡܪܕܘ ܦܪ̈ܣܝܐ ܥܠ ܗܘܪܡܝܙܕ ܡܠܟܗܘܢ
ܘܐܚܕܘܗܝ ܒܢܟܠܐ ܘܥܘܪܘܗܝ ܒܥܝ̈ܢܘܗܝ
ܘܡܝܬ. ܘܡܢ ܒܬܪ ܥܣܪܐ ܝܪ̈ܚܝܢ ܗܢܘܢ
ܗܢܘܢ ܕܩܛܠܘܗܝ ܡܛܠ ܣܘܓܐܐ
ܕܛܘܠܫܘܗܝ: ܐܡܠܟܘ ܟܣܪܐ ܒܪܗ
ܘܐܡܠܟܘܗܝ ܥܠܝܗܘܢ ܐܝܢܐ ܕܐܡܠܟ
ܬܠܬܝܢ ܘܬܡܢܐ ܫܢܝ̈ܢ:

Anno Mauricii octavo (verba ſunt Barhebræi in Chron. Syr. Par. 1. in Mauricio) *deficientes Perſæ ab Hormiſda Rege ſuo, illum dolo comprehenſum excæcarunt, mortuuſque eſt. Poſt decem autem menſes illi ipſi, qui eum propter multa ipſius flagitia interfecerant, Choſroëm filium ejus eligentes, regnum ei detulere, qui annis octo ſupra triginta regnavit.* Quæ autem fuerint Hormiſdæ ſcelera, ob quæ cæſus fuit, non exprimit. Sed ab Evagrio lib. 6. cap. 15. & à Theophylacto lib. 4. cap. 2. hæc cauſa refertur, quod ſcilicet quum Varamus ſeu Beheramus Perſarum Dux infeliciter in Colchide cum Romanis pugnaſſet, Hor-

NOTA.

1 *Hormiſdas*. Perſicè هرمز, & هرمزداذ, quod *Hormizd*, & *Hormizdad* profertur. Arabes & Syri corruptè etiam dicunt هرمزان *Hormizdan*, & هرمزدان *Hormizan*.

Hormiſdas ignominiæ cauſa veſtem ad eum muliebrem miſit, ejuſque rebellantis in locum Pherozanem copiarum Ducem creavit. Addit idem Theophylactus lib. 3. cap. 16. *Hormiſdam morum ſævitia paternam impietatem ſuperaſſe, hominemque fuiſſe violentum ac furentem, & inexplebilis avaritiæ*. Quod verò Barhebræus annum octavum Mauricii cum depoſitione Hormiſdæ conjungit, ea confirmat quæ ſupra diximus: hoc eſt, Hormiſdam exeunte anno Chriſti 590. depoſitum fuiſſe. Nam ex Auctore Chronici Alexandrini conſtat Mauricium menſe Auguſto anni Chriſti 582. Imperium iniiſſe: quod & pluribus demonſtrat Pagius ad annum prædictum à nu. 8. & ex allato Barhebræi loco confirmatur. Idem Barhebræus in Chron. Syr. Par. 3. in vita Kamjeſu ſcribit:

ܗܘܪܡܝܙܕܐܘܣ ܕܝܢ ܟܕ ܐܡܠܟ ܬܪܬܥܣܪ ܫܢܝܢ
ܩܡܘ ܥܠܘܗܝ ܦܪ̈ܣܝܐ ܘܩܛܠܘܗܝ.
ܘܐܡܠܟ ܒܬܪܗ ܟܣܪܐ ܒܪܗ
ܘܡܬܩܪܐ ܐܒܪܘܝܙ ܒܫܢܬ ܬܫܥܡܐܐ
ܘܚܕܐ. ܘܐܡܠܟ ܫܢ̈ܝܐ ܠܥܠ:

Quum Hormiſdates annis duodecim regnaſſet, inſurgentes in eum Perſæ, è medio illum ſuſtulere: regnavitque poſt eum Choſroës ejus filius, cognomento Abruizus, anno Græcorum *nongenteſimo primo* (Chriſti 590.) *Regnum autem tenuit annis octo ſupra triginta*. Amrus de Hormiſdate nil aliud refert, quàm quod Chriſtianis faveret, ipſique tùm Ezechiel, tùm Jeſujabus Arzunita Neſtorianorum Patriarchæ accepti eſſent.

Choſroës Abruizus Hormiſdæ filius.

Choſroës, cognomento Abruizus ſeù Barvizus, patre Hormiſda in ordinem redacto, Rex Perſarum acclamatur exeunte anno 590. ut ſupra dictum eſt. Anno ſequenti Varamum tyrannum alioſque rebelles Perſas, Mauricii Imperatoris ope, debellat, & S. Sergio martyri crucem ex auro fabrefactam pro munere offert. Anno dehinc proximo *Siram* ſeù Sirinam genere Romanam & religione Chriſtianam, quam ætate florentem connubio ſibi copularat, Reginam publicitùs appellat, & tertio anno pro filio ex ea ſuſcipiendo, eidem S. Sergio ſupplicat, nec ita diù poſt quam filium ſuſcepiſſet, dona ad ſanctum martyrem mittit, adjunctâ epiſtola, quæ apud Evagrium lib. 6. cap. 20. & Theophylactum lib. 5. cap. 14. recitatur. Anno 603. ulturus necem Mauricii, in Phocam bellum movet, quod & reliquo regni ſui tempore tùm ſub Phoca, tùm ſub Heraclio Imperatoribus proſequutus eſt. Anno 624. exeunte quum ab Heraclio victus fuiſſet, furore percitus, miſit qui donaria ſupellectilemque omnem à cunctis per univerſam Perſidem erectis eccleſiis auferrent; & ut Imperatori ægrè faceret, Chriſtianos ad amplexandam Neſtorii hæreſim adegit. Anno 628. à Siroë filio interficitur die 28. Februarii, quarto ex quo in caſtellum incluſus fuerat die. Ita Evagrius, Theophylactus, Theophanes, Cedrenus, auctor Chronici Alexandrini, aliique. Amrus à Choſroë ad Mauricium Imperatorem binas legationes indictas deſcribit, quarum altera perſunctum ait Jeſujabum Arzunitam Patriarcham, altera Milleſium Senæ Epiſcopum, & hunc quidem à Mauricio ad Sabarjeſum Patriarcham muneris loco particulam Crucis dominicæ attuliſſe: Sabarjeſu verò defuncto, quum Gregorium Neſtoriani præter ipſius Choſroæ voluntatem in Patriarcham elegiſſent, indignatum Regem cunctos ditionis ſuæ Chriſtianos vexare cœpiſſe: Gregorio autem è vivis ſublato, diſcipulos ejus comprehendi juſſiſſe, ſuppliciiſque affici, donec relictam à magiſtro auri ſummam prodidere; Chriſtianis prætereà interdixiſſe, nequem Patriarcham crearent: per eam denique occaſionem, qua ineunte regnum Choſroë rebellantem adversùs eum Varamum Romanus exercitus compreſſit, cum Romanis conjunctos Jacobitas Metropolitanam

nam Sedem in urbe Tagritenſi condidiſſe. Sed quum Varamus anno 591. adverſùs Choſroëm defecerit eodemque anno in ordinem redactus fuerit, nullo pacto ſtare poteſt, quod de Jacobitis eo anno Sedem Tagritenſem fundantibus affirmatur: tùm quia Romani Jacobitas æquè ac Neſtorianos oderant: adeoque nullum ei genti ad ſtabiliendam illam Sedem auxilium præbuiſſent, quin potiùs Catholicis opem tuliſſent, ut adverſùs utramque ſectam prævalerent; tùm etiam quia ex certis illius Metropolitanæ Jacobiticæ tabulis Barhebræus docet, id anno Græcorum nongenteſimo quadrageſimo, hoc eſt, Chriſti 629. contigiſſe, poſtquam ſcilicet Choſroë interfecto, Siroës filius pacem cum Romanis firmavit, ut dixi tom. 2. pag. 419. Idem Amrus Choſroëm ſcribit à Mauricio in regnum, devicto Varamo tyranno, reſtitutum, Mariam, aliàs Sirinam filiam ejuſdem Imperatoris uxorem duxiſſe: quod etiam Barhebræus affirmat in vita Mauricii. ܘܒܥܐ ܟܣܪܐ
ܡܢ ܡܘܪܝܩܝ ܘܝܗܒ ܠܗ ܡܪܝܡ
ܒܪܬܗ ܘܐܝܬܝܘܗ̇ ܠܘܬܗ
ܐܦܝܣܩܘܦܐ. ܘܒܢܐ ܟܣܪܐ ܬܠܬ
ܥܕ̈ܬܐ ܪ̈ܘܪܒܬܐ ܠܝܠܕܬ ܐܠܗܐ
ܘܠܫܠܝ̈ܚܐ ܘܠܡܪܝ ܣܪܓܝܣ ܣܗܕܐ
ܘܩܕܫ ܐܢܝܢ ܦܛܪܝܪܟܐ ܕܐܢܛܝܘܟܝ.

ܘܐܬܦܫܛܬ ܕܝܢ ܟܪܣܛܝܢܘܬܐ
ܒܟܠܗ̇ ܦܪܣ.

Choſroës, inquit, *Mauricium rogavit, ut filiam ſuam Mariam ſibi in matrimonium daret; quumque Mauricius annuiſſet, Epiſcopi eam deduxere. Ædificavit autem Choſroës tria ampliſſima templa, alterum Deiparæ, Apoſtolorum alterum, tertium S. Sergii martyris, quæ & Patriarcha Antiochenus* (Gregorius) *conſecravit. Per hunc itaque modum in tota Perſarum regione Chriſtiana religio propagata eſt.* Conſonat & Elmacinus in hiſtor. Saracen. pag. 12. & Gulielmus Tyrius lib. 1. cap. 2. Sed, ut advertit Pagius ad annum 628. num. 5. hæc fabula ex eo conficta eſt, quod Choſroës Chriſtianam uxorem habuiſſe dicatur, quæ ſi Mauricii filia fuiſſet, id utique Evagrius & Theophylactus eorum temporum ſcriptores expreſſiſſent. Choſroæ geſta Barhebræus Par. 1. Chron. Syr. diligenter perſequitur. Anno, [1] inquit, quo Mauricium Phocas interfecit, Choſroës bellum Romanis indicens, Daram cepit, & Turabdinum, & Heſen-Cepham. Anno Græcorum 918. Marden, & Caphartutam (cujus Epiſcopus Baſilius erat) & Amidam. Biennio [2] poſt, Euphrate tranſmiſſo, Mabugum expugnavit, & Kenneſiinum, & Berhoeam, & Edeſſam, & Antiochiam. Anno [3] primo Heraclii

NOTÆ.

1 *Anno quo Mauriciam Phocas interfecit.* Mauricii cædes contigit die 27. Novembris anni Chriſti 602. Phocas verò tyrannidem eodem menſe iniit, die 23. à Cyriaco Patriarcha Conſtantinopolitano inauguratus, ut auctor Chronici Alexandrini refert. Adeoque rectè Barhebræus initium belli Perſici com anno cædis Mauricii copulat; ſed ineunte anno Chriſti 603 non eodem anno 602. Nam bellum iniri non potuit, niſi poſt aliqoot menſes à cæde Mauricii.

2 *Biennio poſt*: hoc eſt, anno Chriſti 605. Verùm Theophanes ad annum Incarnationis ſecundùm Alexandrinos 599., qui menſe Auguſto anni Chriſti 607. abſolvitur, eo anno qui Phocæ quintus erat refert, *Perſas Euphratem tranſgreſſos, Syriam univerſam & Palæſtinam atque Phœniciam populatos eſſe, ingentemque ſtragem atque prædam in Romanorum ditione feciſſe.* Idem Theophanes anno præcedenti, quem Phocæ quartum vocat, Perſas narrat *Daram urbem cepiſſe, Meſopotamiamque univerſam & Syriam excurrentes prædam haud facile numerandam ſecum avexiſſe*: Anno demùm Phocæ 3. *Cardarega & Ruſmiaza ducibus, Romanorum urbes plurimas devaſtaſſe.*

3 *Anno primo Heraclii.* Phocas cæſus fuit die 6. Octobris anno Chriſti 610. Heraclius verò die præcedenti Imperator inauguratus. Quum autem ex Theophane conſtet, menſe Majo Perſas de Romanis in Syria triumphaſſe, ſequitur, Antiochiam à Choſroë expugnatam anno 611. quo primus He-

raclii Antiochiam expugnavit. An-
1 no 1 ſequenti *Varamus* ejus archi-
ſtrategus Cæſaream Cappadociæ ce-
2 pit. Anno quarto 2 Heraclii *Romi-
zanes cognomento Sarbarzas*, *hoc eſt*,
aper ferus [illegible]
: [illegible]
ejuſdem Choſroæ Dux, Damaſcum
expugnavit, & ſequenti 3 anno Ga-
3 lilæam totamque Jordanis regionem
occupavit; annoque poſt Hieroſo-
lymam, quarto 4 verò anno (hoc 4
eſt, Heraclii ſeptimo) Alexandriam,
Ægyptum, & Libyam uſque ad fines
Æthiopiæ. Eodem 5 anno *Sainus* 5
ܫܐܝܢ Perſa Chalcedonem cepit:
atque ita regiones omnes ceperunt
Perſæ ab Euxino Ponto ad Orien-
tem. Anno 6 Arabum primo Sar- 6
barzas Ancyram Rhodumque cepit.
Anno

Heraclii annus adhuc currebat, ut rectè Pagius ad annum 610 num. 8. & ad ann 611. num. 2. Cedrenus ad ann. 1. Heraclii: *Eo anno*, inquit, *Perſæ occupaverunt Apameam Syriæ, Edeſſam, & uſque ad Antiochiam pervenerunt:* quod & totidem verbis apud Theophanem. Quod igitur ad annum 605. idem Barhebræus dixit, *Perſas Euphrate tranſmiſſo, Mabugum, Kenneſrinum, Berœam, Edeſſam & Antiochiam expugnaſſe*, iis repugnat, quæ hoc anno, hoc eſt, Heraclii 1. Chriſti 611. de Antiochia ab ipſis Perſis expugnata ſubjungit.

1 *Anno ſequenti*: hoc eſt, Heraclii 2. (Chriſti 612. ineunte.) Theophanes & Cedrenus Cæſaream Cappadociæ eodem anno à Perſis captam deſcribunt: ſed Varami Ducis mentionem non faciunt.

2 *Anno quarto Heraclii*. Damaſcum hoc anno expugnatam teſtantur & Theoph. atque Cedren. nulla tamen Romizanis ſeù Sarbarzæ mentione facta.

3 *Sequenti anno:* nimirùm Heraclii 5. Theophanes ad eundem annum: *Hoc anno Perſæ Jordanis loca, Palæſtinam & ſanctam civitatem armorum vi ſubegerunt: & manibus, ut quidam aſſerunt, Judæorum, plurimos, ad nonaginta videlicet millia, trucidarunt. Singuli etenim pro ſuis quique facultatibus Chriſtianos ementes, confeſtim occidebant. Capto verò Hieroſolymorum Patriarcha Zacharia, pretioſo etiam & vivifico Crucis ligno locis illis erepto, captivorum hominum multitudinem innumeram in Perſidem abduxerunt.* Eadem Cedrenus. Anno igitur Chriſti 614. in quem quintus annus Heraclii die 5. Octobris inchoatus competit, Sarbarzas Perſarum Dux poſt captam Damaſcum in Jordanis loca invadit, & ſequenti Chriſti anno, quo adhuc annus quintus Heraclii currebat, Hieroſolymam capit, ut recte Barhebræus. Quum autem Heraclius anno 628. quo Choſroë perempto Siroës filius regnum iniit, ab eodem Siroë ſacrum lignum Crucis acceperit, ſecumque in urbem regiam eodem anno tulerit, anno verò ſequenti, hoc eſt Chriſti 629. idem Crucis vivificæ lignum ex urbe regia Hieroſolymam reduxerit, ut oſtendit Pagius ad ann. 627. num. 23.; rectè dicitur idem Heraclius Crucem dominicam decimoquarto, quo inde ablata fuerat anno, Hieroſolymæ repoſuiſſe: totidem enim anni effluxere ab anno 615. ad annum 629.

4 *Quarto anno, hoc eſt, Heraclii ſeptimo*. Nimirùm exeunte anno Chriſti 616. quo ſeptimus Heraclii annus inchoatus fuerat. Pagius Ægypti & Africæ expugnationem ad vernum tempus anni 616. refert; ſed tunc ſextus erat Heraclii annus, non ſeptimus. Baronius eandem ad annum 615. collocat. Theophanes verò & Cedrenus ad annum Heraclii 6. *Hoc anno*, inquit Theophanes, *Perſæ Ægyptum, Alexandriam, & Libyam ad uſque fines Æthiopiæ ſubegerunt*. Quum Hieroſolyma anno 615. ex dictis capta fuerit, uno eodemque anno Ægyptus & Africa uſque ad fines Æthiopiæ nequaquam ſubigi potuere, ſed toto ſaltem anno 616. opus fuit.

5 *Eodem anno:* hoc eſt, exeunte anno Chriſti 616. Theophanes ad annum Heraclii 6. *Chalcedonem quidem*, inquit, *occupare non valuerunt, ſed præſidio ad eam obſidendam relicto ſeceſſerunt*. Et ad annum 7. Heraclii: *Hoc anno Perſæ expeditionem in Chalcedonem inſtruentes, bello eam ceperunt*. Auctor Chronici Alexandrini: *Sain Perſarum exarchus Chalcedonem uſque populabundus excurrit agrumque Chryſopolitanum infeſtavit*. Cedrenus itaque fallitur, dum ad annum Heraclii 6. poſtquam Perſarum irruptionem in Ægyptum Africamque deſcripſit, *Carchedonem* ſeù Carthaginem ab iis obſidione fruſtrà tentatam refert. Non enim de Carchedone ſeù Carthagine, ſed de Chalcedone Bithyniæ urbe obſidio illa intelligenda eſt. Sainum autem, quem alii Saëm & Saitum vocant, colloquio de pace cum Heraclio habito, tres ejuſdem Imperatoris legatos ſecum in Perſidem duxiſſe, ibique detracta pelle, Choſroæ juſſu, interiiſſe, teſtatur Nicephorus in Breviario pag. 7. Sed eum adhuc in vivis fuiſſe anno Heraclii 13. hoc eſt, Chriſti 622. exeunte, conſtat ex Theophane, qui ipſum unàcum Sarbaraza ad fines Romaeorum invadendos ſummiſſum fuiſſe ſcribit. Idem Theophanes ad annum Heraclii 16. Chriſti 625. de Saini exitu hæc habet. *Saës quum decertaſſet contra aciem, quam Theodorus Heraclii frater regebat, & victus fuiſſet, præ mærore atque deſperatione in languorem incidens, miſerè interiit. Cadaver ejus ſale multo conditum, ad ſe advehi Choſroës juſſit, & mortuum licet ac ſenſu privatum, verberibus & injuriis lacerari imperavit*.

6 *Anno Arabum primo*: qui inchoatus fuit

1 Anno Arabum [1] quarto idem Sarbarzas & [2] *Cardiganus* ܩܪܕܝܓܢ
2 in Thraciam moverunt, & Conſtantinopolim arcta obſidione cinxere: Sed quum Chofroës literas ad Cardiganum miſiſſet, ut Sarbarzam interficeret, hic de imminente ſibi cæde ab Heraclio 3 admonitus, qui
3 tabellario comprehenſo regias literas interceperat, in ipſum Choſroëm unàcum Cardigano rebellans, ejus quidem urbis obſidionem ſolvit, ſuis ipſius & Cardigani filiis obſidibus Heraclio datis; Heraclius verò pactis cum Chazarorum rege initis, ut auxiliares ſibi copias mitteret, eique viciſſim filiam ſuam Eudoxiam nuptui ſe traditurum pollicitus, adversùs Choſroëm arma movet. Choſroës quum in Sarbarzæ rebellis locum *Ruzbihanem* 4 ܪܘܙܒܝܗܢ
4 Ducem creaſſet, collatis cum Heraclio ſignis victus, fugam capit. Heraclius regio theſauro potitus, à Siroë ejuſdem Choſroi filio literas accipit, quibus ſignificabat, ſe è cuſtodia, in quam à patre conjectus fuerat, eductum regemque acclamatum, fugienti Choſroi necem intuliſſe. Itaque juxta Barhebræum nomina Ducum, quos Choſroës adversùs Romanos miſit, hæc ſunt: *Varamus*: *Romizanes* qui & *Sabarzas*: *Sainus*: *Cardiganus*, & *Ruzbihanes*. Pagius ad annum 622. ex Græcis ſcriptoribus ſex Ducum nomina hæc refert; *Raxates*: *Sais* ſeu *Saitus*: *Sarbarus* qui & *Sarbanazus* & *Sarbarazas*: *Sarablancas*: *Sais* alter: & *Raxates* alter. Quum autem apud Leontium in vita S. Joannis Eleemoſynarii legat *Raſmitzum* dictum fuiſſe, qui Hieroſolymam cepit, hanc verò urbem à *Sarbaro* ſecundùm Theophanem expugnatam, erraſſe putat eum auctorem, qui Raſmitzi nomen pro Sarbaro poſuit: non videns, unum eundemque eſſe *Raſmitzum* ſeù *Romizanem*, qui & *Sarbarzas* ſeù Sarbarus appellatus fuit, ut ex Barhebræo ſuprà dictum eſt. Atqui unum Sainum ſeù Saëm fuiſſe, non duos; *Perozitem* prætereà ſeù Pherozanem à Pagio prætermiſſum ex Theophane liquet, qui anno Heraclii 14. *Sarablagam* ſeù Sarabalgam (Pagio Sarablancam) ſimul cum Perozite à Choſroë adversùs Heraclium in Albaniam miſſum teſtatur. Quoad initium regni Choſroæ ejuſque interitum legendus Thomas Margenſis in hiſt. monaſt. lib. 1. cap. 23. & 35. ubi ait eum anno Græcorum 901. regnare cœpiſſe; quumque annos 38. regnaſſet, & cœnobium quod rogatu Sirinæ uxoris ſuæ in regione Balſaphar exſtruxerat, codicibus ex urbe Edeſſa à Samata Jazdini filio allatis locupletaſſet, ab eodem Samata, quem bonis paternis ſpoliaverat, filiis Choſroæ omnibus in-

Chriſti 622. die 16. Julii, anno Heraclii 12. exeunte: quod & Cedrenus confirmat. Theophanes verò id factum ad ann. Heraclii 13. narrat. *Hoc anno*, inquit, *menſis Martii die 15. Indictione undecima* (ideoque ſequenti Chriſti anno) *ſolvens ab urbe regina Imperator magnis itineribus in Armeniam contendit. Perſarum verò rex Choſroës Sarbanazam ad fines Romanorum invadendos ſummiſit . . . . Imperator menſis Aprilis die 20. in Perſiam irruptionem fecit: quod ubi reſcivit Choſroës, Sarbarazam revocat, & collectis ex univerſa Perſide copiis, iiſque Sai Duci commiſſis, quàm citius Sarbarazæ adjungeret ſe, ut viribus unitis in Imperatorem progrederentur, edixit.*

1 *Anno Arabum quarto*, qui inchoatus fuit die 13. Junii anno Chriſti 625. Quæ hic narrat Barhebræus uſque ad Siroæ inaugurationem, contigere ab anno 625. ad annum 628.

2 *Cardiganus*. Caedaregam vocat Theophanes.

3 *Ab Heraclio admonitus*. Heraclius tùm erat in Perſide, non in urbe regia. Rectius igitur Theophanes, *Is qui literas ferebat*, inquit, *à Romanis comprehenſus, Conſtantinopoli Imperatoris filio coram ſiſtitur. Hic Sarbarazam ad ſe confeſtim vocat, qui lecta illa epiſtola, cum Imperatoris filio & Patriarcha pactum init. Adulteratis deinde Choſroæ literis, ſibi occidi juſſo quadringentos alios adjunxit optimates ac duces, & ipſum Cardaregam.* Cætera ut apud Barhebræum.

4 *Ruzbihanem*. Theophanes *Rhazatem* vocat. Elmacinus *Zurabbarem*. Cedrenus *Razaſtem*.

interfectis, Siroëm Cavadem qui eam cædem evaſerat, Choſroe patre cæſo, regnum adeptum fuiſſe. Thomæ verba ſuprà retuli hoc tom. pag. 92. Sed alios præterea Choſroæ filios filiaſque eam cædem evaſiſſe, ex dicendis conſtabit.

Siroës Cavades, Choſroæ filius. Siroës, qui & [1] Cavades, die 24. Februarii anno Chriſti 628. Rex acclamatus, cæſo quatuor poſt diebus, ut ſuprà dictum eſt, Choſroe patre, Choſdaëm ſecretarium cum aliis dynaſtis ad Heraclium miſit, qui nuncium de ſua inauguratione ferret: alterum præterea legatum, Phajacum nomine, deſtinavit, qui pacem inter utrumque imperium firmaret: quorum primum Heraclius die 30. Martii, alterum die 3. Aprilis ejuſdem anni 628. admiſit, quum in caſtris ad Canzacum poſitis commoraretur. Pax inita eſt eâ conditione, ut Siroës reſtitueret quidquid pater ejus eripuerat Romanis. Quamobrem Heraclius Theodorum proprium fratrem cum literis & à Rege Perſarum viris delegatis miſit, qui Perſas Edeſſæ, in Palæſtina, Hieroſolymis & in cæteris Romanorum civitatibus repertos, cum pace in Perſidem reducerent. Quum verò paucis poſt menſibus ex urbe Edeſſa, ubi eccleſiam ſub Choſroæ Abruizi temporibus à Neſtorianis occupatam Orthodoxis reſtituerat, Hierapolim veniſſet, Siroëm obiiſſe, & Ardaſirum ejus filium Perſarum regnum conſequutum intellexit. Hæc Theophanes & auctor Chronici Alexandrini ex ipſis Siroæ ad Heraclium & Heraclii ad Conſtantinopolitanos epiſtolis. Quoad initium regni Siroæ convenit inter omnes, uno excepto Elmacino, qui in hiſtor. Saracen. ſcribit, eum regnare cœpiſſe *anno quinto Hegiræ, qui decimus octavus erat Heraclii, Alexandri verò nongenteſimus quadrageſimus*: qua in epocha triplex mendum: alterum, quod Siroës regnum iniiſſe dicitur *anno Hegiræ quinto* qui cœpit die 2. Junii anno Chriſti 626. Alterum, quod annus Hegiræ quintus cum anno Alexandri 940., hoc eſt, Chriſti 629. copuletur. Tertium quod annus Heraclii 28. in annum Alexandri 940. & Hegiræ 5. confertur. De ejus verò regni tempore, diſſentiunt Scriptores. Amrus in Vita Gregorii Patriarchæ, Siroëm regnaſſe teſtatur menſes ſex. Elmacinus in hiſt. Sarac. & Auctor Chronologiæ Arabicæ Regum Perſarum, menſes tantùm octo ei aſſignant. Barhebræus verò ſibi non conſtat: nam in 1. Par. Chronici Syriaci in vita Heraclii, Siroëm novem menſes regnaſſe ſcribit: ܫܝܪܘܝ ܕܝܢ
ܒܪܗ ܕܟܣܪܐ ܗܘ ܕܚܒܝܫ ܐܝܬܘܗܝ
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Sirinus (ita eum appellat) *Choſroæ filius, qui à patre in cuſtodia detinebatur,*

NOTA.

1 *Cavades*. Nunc uno, nunc utroque nomine apud Scriptores appellatur: quin etiam pro Cavade, *Cabades* & *Cabata* à quibuſdam dicitur. Additur apud alios & tertium nomen *Sadaſadaces*. Sed hic titulus eſt, non proprium nomen: ſignificat enim *Regis filium*, & Perſicè ſic effertur شاه زاده *Sciah-Zadah*, ex quo corruptum *Sadaſadaces*. Quod verò Perſicè شيرويه *Sciruaih* dicitur, id Syriacè ܫܝܪܘܝ *Sciruai*: pro quo etiam Barhebræus ܫܝܪܝܢ *Scirin* habet. Fallitur autem Scaliger, qui lib. 3. de emen. temp. *Siroëm* & *Sciabriarum* unum eundemque facit.

batur, è carcere elapſus, Choſroëm patrem inſequutus, interfecit, regnavitque poſt eum menſibus novem. Quum verò Heraclius [1] *Edeſſam ad hyemandum rediiſſet, miſſis ad eum literis Sirinus, patris cædem ſignificavit, pacemque cum eo iniit, ea conditione, ut Perſæ ex regionibus Romanorum excederent. Sirinus autem quum novem menſibus regnaſſet, mortuus eſt.* At in 3. Par. in vita Maruthæ, annum ei tribuit. ܒܫܢܬ
ܬܫܥܡܐܐ ܘܬܠܬܝܢ ܘܬܫܥ ܐܬܩܛܠ
ܟܣܪܘ ܐܒܪܘܝܙ ܡܠܟܐ ܕܦܪܣܝܐ ܘܐܡܠܟ
ܩܘܐܕ ܒܪܗ ܫܢܬܐ ܘܡܝܬ.

Anno Græcorum *nongenteſimo trigeſimo nono interfectus eſt Choſroës Abruizus Perſarum Rex, regnavitque Cavades filius ejus annum, & mortuus eſt.* Verùm annus mortis Siroæ ex Theophane colligitur ajente, Heraclium Hierapoli nuncium obitus ejus accepiſſe: hoc eſt, circa menſem Octobrem, vel Novembrem anni 628. Thomas Margenſis ab eodem Siroë ad Heraclium pro pace firmanda miſſum narrat Jeſujabum Gadalenſem Neſtorianorum Patriarcham, qui ſocios itineris elegerit Cyriacum Niſibis, Paulum Adiabenes, Gabrielem Beth-Seleuciæ, Sahadunam Garmæorum, & Jeſujabum Ninives Epiſcopos. Verba ejus hoc tom. pag. 106. retuli. Id & Barhebræus confirmat in 3. par. Chronici Syriaci, additque eundem Jeſujabum catholicam fidem apud Imperatorem profeſſum fuiſſe, etſi poſteà ad ſuos reverſus, palinodiam cecinit. Verùm Amrus ea legatione Jeſujabum ſub Boranc Siroæ ſorore, quæ poſt ipſum filiumque ejus Ardaſcirum regnavit, non ſub Siroë perfunctum teſtatur, ut ex ejus verbis oſtenſum eſt ſuprà pag. 105. Siroës autem apud probatos Scriptores triplicem legationem ad Heraclium miſiſſe refertur: in prima, ut Heraclii ipſius verbis utar in epiſtola ad Conſtantinopolitanos apud auctorem Chronici Alexandrini, *à Siroë miſſus Secretarius Choſdaës cum aliis dynaſtis unàcum libello & monitorio ad nos, unàcum duobus viris, Perſa uno, & altero Armenio*, quos idem Heraclius admiſſos fuiſſe teſtatur die 30. Martii anni 628. nuncium ferentes de obitu Choſroæ & inauguratione Siroæ. In ſecunda legatione, Heraclio in caſtris ad Canzacum poſitis die 3. Aprilis ejuſdem anni hibernante, *advenit Phajacus regi à ſecretis, quem Rhaſnanem vocant, die Dominico circa horam ſecundam, qui nobis literas Cabatæ Siroæ reddidit, quæ inaugurationem ejuſdem continebant, quibuſque pollicebatur ſe nobiſcum pacem colere.* De tertia denique loquitur Theophanes, dum ad annum 18. Heraclii ait: *Hoc anno* (ſcilicet Chriſti 628. poſtquam Heraclius ex Perſide in Meſopotamiam redierat,) *pacis fœdere Romanos inter ac Perſas firmato, Imperator Theodorum proprium fratrem cum literis, & à Rege Perſarum Siroë viris delegatis miſit, qui Perſas Edeſſæ, in Palæſtina, Hieroſolymis, & in cæteris Romanorum civitatibus repertos, cum pace in Perſiam reducerent.* Jeſujabum Patriarcham ejuſque Epiſcopos ſuprà memoratos in hac tertia legatione regiis miniſtris à Siroë adjunctos, haud improbabile eſt.

Arda-

NOTA.

1 *Edeſſam*. Heraclius in Canzacis, qui locus eſt in Perſarmenia, hyemavit, ibique legatos Siroæ accepit de ipſius inauguratione patriſque cæde nuncium afferentes, ut ex ipſius Heraclii literis in chronico Alexandrino relatis conſtat. Alios tamen videtur Siroës legatos miſiſſe, quum in Meſopotamiam Heraclius veniſſet, qui unàcum Theodoro ipſius Heraclii fratre Palæſtinam, Syriam aliaſque provincias obiere, ut Perſas in ditione Romanorum repertos in Perſidem reducerent, teſte Theophane.

Ardaſcirus Siroæ filius.

Ardaſcirus, [1] ſeù Artaxares, Siroi Cavadi patri eodem anno 628. exeunte ſucceſſit, ut ſuprà dictum eſt. Elmacinus in hiſt.Sarac.pag.12. menſes quinque dumtaxat Ardaſiro tribuit: ex cujus ſententia Pagius ad ann. 628. num. 5. affirmat Ardaſirum menſe Aprili anni 629. periiſſe. Sed eum aliquot ſaltem menſibus plus regnaſſe, teſtantur reliqui Scriptores. Nam Theophanes quidem, *in eum*, inquit, *poſt imperii menſem ſeptimum Sorbarazas rebellavit, & Principe deleto Perſis imperavit menſes duos*. Auctor verò Chronologiæ Arabicæ Regum Perſarum, Ardaſirum [2] hujus nominis quartum vocans, eum imperaſſe ſcribit annum cum dimidio. Barhebræus denique in Chronico Syriaco Par. 3. indefinitum quidem ejus regni tempus relinquit, inquiens: ܘܐܡܠܟ ܩܘܒܕܐ ܒܪܗ ܫܢܬܐ ܘܡܝܬ. ܘܐܡܠܟ ܐܪܕܫܝܪ ܒܪܗ ܗܢܘ. ܘܟܕ ܚܕ ܪܒܐ ܫܡܗ ܫܗܪܒܪܙ ܒܚܘܪܒܢܐ ܩܛܠܗ ܘܐܡܠܟ ܗܘ.

Et regnavit Cavodes eius (Choſroæ) *filius annum mortuuſque eſt. Regnavit autem poſt eum Ardaſcirus filius ejus, quem quum quidam magnatum, Sciabriarus nomine, conſpiratione facta occidiſſet, regnum ejus occupavit.* Sed Par. 1. ejuſdem Chronici annum cum menſibus decem regnaſſe eum teſtatur. ܘܐܡܠܟ ܒܬܪܗ ܐܪܕܫܝܪ ܫܢܬܐ ܚܕܐ ܘܝܪܚܐ ܥܣܪܐ ܘܒܬܪܗ ܫܗܪܒܪܙ ܘܐܡܠܟ ܗܘ.

Poſt eum (Cavadem Siroem) *regnavit Ardaſcirus an.1. menſeſq; 10. Hoc interfecto regnavit Sarbarzas.* Quamob. rem ut mediam teneamus viam, dicendum eſt, Ardaſirum exeunte anno 629., quum annum circiter regnaſſet, interiiſſe. Amrus in vita Jeſujabi Gadalenſis, cauſam cædis ejus deſcribit. وفى ايامه تقلد اردشير مكان ابيه شيرويه ويقال ان شيرين احتالت فى قتله بالسم لقتله ابنها مردانشاه .

Ejus (Jeſujabi) *tempore imperio potitus eſt Ardaſcirus pro Siroë patre. Ferunt autem Sirinam veneno eum ſuſtuliſſe, quod filium ſuum Mardanſciahem interfeciſſet.* Sed Theophani id repugnat, qui Ardaſciri cædem in Sarbarazam rebellem reiicit. Mardanſchiahes autem, quem Latini *Medarſem* & Græci *Merdaſam* vocant, à Siroe fratre natu majore, non ab Ardaſciro Siroæ filio, unàcum Choſroe interfectus fuit, quod ab eodem Choſroe ſocius regni, ſpreto Siroë, deſignatus fuiſſet ut teſtatur Theophanes ad annum Heraclii 17. Addit Amrus de eodem Ardaſciro. واردشير رد خشبة الصليب النصارى كان اخذها كسرى .

Ardaſcirus autem lignum Crucis reſtituit, quod Choſroës ceperat. Verùm ex probatis auctoribus liquet, dominicæ Crucis lignum ab Heraclio ſub Siroë Rege Ardaſciri patre recuperatum, etſi illud Hieroſolymam non ante retulit, quàm Ardaſcirus

NOTÆ.

1 *Ardaſcirus*. Perſicè اردشير *Ardaſcir*. Sed quum litera د *d* ſæpe cum ت *t* permotetur, & ش *ſcin* cum س *ſin*; hioc aliis dicitur *Ardaſirus* ſeù *Ardſirus*, aliis *Artaſirus*: unde vulgatum oomen *Artaxares*, *x* pro *s* ſubſtitoto. Apud Theophanem *Adeſer* pro *Ardeſer* ſeù *Ardaſir* perperàm obrepſit.

2 *Hujus nominis quartus*. Primus *Artaxares* ſeù *Ardaſcirus* eſt ille, qui io Scripturis *Artaxerſes* & *Aſſuerus* dicitur. Tres alii poſt reſtitutum ſub Alexandro Mammææ f. Perſarum Imperium occurruot, de quibus Agathias lib. 4. Horum primus Imperii illius reſtitutor, ex quo regia Saſanitarum ſtirps deſceodit: alter Saporis illius, qui ſeptuaginta annis regnavit, filius, idemque à primo Artaxare nonus: tertius denique hic Artaxares Siroæ filius.

ſcirus regno potitus fuiſſet: nam ex Theophane loc. ſuprà cit. conſtat Heraclium Hierapoli obitum Siroæ accepiſſe: adeòque priuſquàm Hieroſolymæ vivificam Crucem reponeret: quam à Siroë acceptam, anno quidem 628. in urbem regiam ſecum tulit, anno verò ſequenti ex eadem urbe Hieroſolymam reduxit, ut probat Pagius ad ann. 627. num. 23. meritòque Nicephorum refellit ajentem, *Sarbarum*, qui poſt Siroem ejuſque filium tyrannidem in Perſide ſumpſit, vivificam Crucem ad Imperatorem miſiſſe, hunceque è Perſide redeuntem, illam ſecum detuliſſe, & Hieroſolymæ repoſuiſſe. Denique Baronius hallucinatur, dum ad annum 628. num. 3. *Siroem ſcribit è medio ſublatum a Sarbara ſeu Adeſero, & hunc poſt ſeptem menſes ſimiliter interfectum, eique Barrazam ſubſtitutum*. Nam Adeſerus ſeù Ardaſirus alius à Sarbara fuit, nec ipſe Siroem patrem ſuſtulit, ſed Sarbaras exercitus Perſici dux, poſtquam Siroes obiiſſet atque Adeſerus ſubſtitutus fuiſſet, Adeſerum ipſum interfecit, ut mox ſermo erit.

Sarbarzas, ſeù Sciahriarus.

Sarbarzas [1] Ardaſiro ſublato, regnum iniit exeunte anno 629. Sarbarazam vocat Theophanes, eique menſes duos aſſignat: Barrazas dicitur Cedreno. Elmacinus & Amrus eo prætermiſſo Boranem Ardaſiro ſubſtitutam affirmant. Auctor Chronologiæ Arabicæ Regum Perſarum

شهريران قتل يوم لبس التاج :

Sciabriranus, inquit, *quo die coronam obtinuit, cæſus fuit*. Barhebræus nunc Sarbarzam, nunc Sciahriarum & Siroem appellat. Nam in 3. par. Chron. Syr. ait: [illegible]

[illegible]

Inſurrexit in eum (Ardaſcirum) *quidam magnatum, Sciabriarus nomine, alias Siroes, eoque interfecto regnavit, pace cum Romanis inita, quibus civitates omnes reſtituit, quas Perſæ ceperant, uſque ad Daram termini utriuſque Imperii urbem. Eodem anno, hoc eſt,* Græcorum *nongenteſimo quadrageſimo* (Chriſti 629.) *quum pax firmata eſſet, Athanaſius* Jacobitarum *Patriarcha, cognomento Camelarius, diſcipulum ſuum Joannem Diaconum ex Beth-Elaia pago ad Regem Perſarum propter domeſtica negotia allegavit*: reliqua vide Tom. 2. pag. 419. In prima verò Par. hæc de Sarbarza ſcribit. [illegible]

Hunc (Ardaſcirum) *Sarbarzas interficiens, regnum occupavit, paciſque fœdera firmavit*. Et infrà in vita Abubecri, qui Mahometum excepit.

[illegible]

NOTA.

1 *Sarbarzas*, ſeù Sarbarazas. Aliàs *Sarbarus*, *Sarbaras*, *Barrazas*, *Sciabriarus*, & *Siroës*; non is quidem, qui Choſroæ filius fuit, ſed Perſici exercitus ductor, de quo ſuprà in Abruizo.

ܘܐܬܢܟܣ ܗܘ ܥܕܡܐ ܕܫܢܐ ܐܡܠܟ.

Sarbarzas Heraclium rogavit, ut auxiliares ſibi copias mitteret: quibus adjutus, Cardiganum interfecit: quumque ipſe annum regnaſſet, interfectus eſt: anno nimirùm 630. Ex hoc Barhebræi teſtimonio colligere eſt, Sarbarzam hunc & Cardiganum non alios fuiſſe, quàm Choſroæ Abruizi olim Duces, qui in obſidione Conſtantinopolitana ad Heraclium defecerant, ut ſuprà dixi. Quamobrem vel delenda eſt hæc adnotatio, quam Tom. 2. pag. 418. in margine ad vocem *Siroës* appoſui: *communis fert opinio Siroëm fuiſſe Choſroæ filium, non unum aliquem ex optimatibus*: vel addenda hæc altera: *Sed Barhebræus hoc loco de altero Siroë ſeù Sarbarza, non de primo Choſroæ filio loquitur. Sorbarzas autem, quem Sciabriarum auctores appellant, unus fuit ex optimatibus, ut modo oſtenſum eſt. Quod verò Elmacinus Jezdegerdem poſtremum Perſarum regem filium Sciabriari vocat, non de Sarbarza iſto loquitur, ſed de Sciobriaro Choſroæ filio, quem Siroës unàcum patre & Merdoſa fratre interfecit, ut refert Theophanes ad ann. Heraclii* 17.

Borane Choſroæ Abruizi filia.

Borane Choſroæ Abruizi filia, Sarbarza tyranno ſublato, anno 630. in reginam præficitur: de qua hæc Amrus in vita Jeſujabi Gadalenſis. *Ardaſciro extincto* (& poſt ipſum Sarbarza) *regnavit Borane Choſroæ filia, quæ ſola ex regia ſtirpe ſupererat, cunctis lætitiæ ſigna edentibus, nummiſque ejus nomine cuſis. At illo Jeſujabum Catholicum datis ad Romanorum Imperatorem literis miſit. Jeſujabus verò quum Alepi Imperatorem reperiſſet, literas ei & dona reddidit. Qui mulierem regno præfectam vehementer admiratus, Catholicum lautè excepit*. Reliqua vide ſuprà hoc tom. pag. 105. Addit Jeſujabum ab eadem Borane pro pace ad Heraclium miſſum. Sed id factum ſub Siroë, ut ſuprà dixi. Theophanes, *Sarbarza ſublato*, inquit, *Boronem Choſrois filiam in Regem ſibi præfecere: quæ regnum adminiſtravit menſes ſeptem*. Barhebræus: ܒܬܪܗ ܐܡܠܟܬ ܥܠ ܦܪܣܝܐ ܒܘܪܢ ܒܪܬ ܟܣܪܐ ܘܟܕ ܡܠܟܬ ܝܪܚܐ ܩܠܝܠܐ ܡܝܬܬ.

Poſt eum (hoc eſt, Sarbarzam) *regnum Perſarum obtinuit Borame Choſroæ filia, quæ quum paucos menſes regnaſſet, mortua eſt*. Fallitur itaque Baronius, qui ad ann. 628. num. 3. ex Borane ſeù Borame femina Choſroæ filia, Baraanum marem facit.

Choſanſades: Zadimidochta. Choſroës Pherozes. Pharaxades. & Hormiſdas.

Auctor Chronologiæ Arabicæ Regum Perſarum, بوران ملكت سنة وثلثا ومات.

Borone regnavit onnum cum tertia porte (hoc eſt, cum quatuor menſibus) *& mortua eſt*. Idem Auctor addit, poſt Boranem regnaſſe quemdam *Choſanſadem*: deinde *Azadmidochtam*, poſteà *Choſroëm*, & *Pherozem*, & *Pharaxadem*, demùm *Jezdegerdem*. خشنشده ملك اقل من شهر . ازرميدخت ملكت ستة اشهر وقتلت . كسرى ملك اياما وعاجلا قتلوه . فيروز الثاني ملك ولبس التاج . ثم تكلم بما اوجب الانزعاج . فتطيّروا من كلامه وقتلوه قبل ان يقوم من مقامه . فرخ زاد قتل بعد ستة شهور . يزدجرد الثالث ملك مستغنيا بخدامه وضعفت المملكة في ايامه وغزا المسلمون بلاده وزلزل المتحرك ركنه وعماده . ثم قتل بعد اربع في خلافة عثمان والله تعالى الدائم على تواتر الاباد والازمان .

Choſanſades à ſuſcepto regno menſem minimè implevit. Azadmidochta regnavit ſex menſes, & interfecta eſt. Choſroës regnavit aliquot dies, & ſtatim cæſus fuit. Pherozes ſecundus ſtatim atque regium diadema induit, quod prætorianos milites increpare orſus fuiſſet, ab ipſis prius occiſus eſt, quàm è throno aſſurgeret. Pharaxades ſeptimo poſt menſe ſublatus fuit. Jezdegerdes tertius regnavit, ſervis ſuis fultus. Sed regnum ſub eo debilitatum, Moſulmani (Mahometani) *bel-*

bello adorti everterunt. Quarto itaque anno interfectus fuit ſub Othmano Chalipha. Solus autem Deus manet in æternum. Barhebræus in vita Abubecri, poſtquam Boranæ obitum retuliſſet, ſubdit de iis qui poſt ipſam regnarunt. ܘܐܡܠܟܬ ܚܬܗ ܐܙܕܡܝܕܘܟܬ. ܘܒܓܘ ܬܪܬܝܢ ܫܢܝܢ ܣܓܝܐܐ ܐܡܠܟܘ. *Regnavitque ſoror ejus* (Boranæ) *Zadimidochta* (Azadmidochta,) *& intra biennium plures regnarunt*: deinde in vita Omari, eo biennio expleto, de regno certaſſe ſcribit *Hormiſdam*, & *Jezdegerdem*; hunc autem ſublato Hormiſda regnaſſe, donec à Saracenis vita regnoque ſpoliatus fuit. Igitur poſt Boranem, quam anno 630. inauguratam dixi, Choſanſades, Azadmidochta, Choſroës, Pherozes, & Pharaxades toto eo tempore tumultuantibus populis regnarunt, quod uſque ad initium anni 632. effluxit. Anno verò 632. inter Hormiſdam & Jezdegerdem certatum fuit, & victoria penes hunc ſterit, ut mox dicam.

1 Jezdegerdes ultimus Perſarum Rex.

Jezdegerdes filius [1] Sciahriari, filii Choſroæ Abruizi, extinctis tyrannis, quos modo recenſui, duobus poſt Boranem annis, Abubecri ope regnum Perſicum obtinuit anno Hegiræ undecimo, die 22. Rabi prioris, hoc eſt, Chriſti 632. die 16. Junii, unde epocha [2] *Jezdegerdica* initium ducit. 2 De Jezdegerdis inauguratione hæc Elmacinus. *Convenerunt Perſæ anno Hegiræ undecimo, imperante Abubecro: quumque ad eum acceſſiſſent, ob ſeditionem & necem Regum ipſorum & qui ipſis ſupervenerat defectum, petierunt filium Choſroæ nomine Jazdegirdem, qui fugerat à Siroë: atque eum regem ſuper ſe conſtituerunt, quum annos haberet quindecim.* Theophanes poſtquam de Borane ſermonem inſtituit, ſubdit de Hormiſda: *Huic* (hoc eſt, Boranæ) *ſucceſſit Hormiſdas, qui demùm à Saracenis ſolio depulſus eſt: ac tandem Perſicum regnum Arabibus ſubjectum eſt, & in hanc uſque diem* (hoc eſt, ad initium ſæculi noni, quo Theophanes hæc ſcribebat) *ſub ipſis remanſit*. Ex hoc Theophanis loco, & ex iis, quæ ſuprà ex Elmacino retuli, infert Pagius, unum eundemque eſſe *Hormiſdam* ac *Jezdegerdem*: regibus quippe Perſarum pluribus nominibus appellari familiare fuiſſe. Verùm hæc viri docti conjectura huic uni fundamento ſubnixa eſt, quod Theophanes loco citato nullam Jezdegerdis mentionem facit; & quod idem auctor ad annum eræ Alexandrinæ 631. Chriſti 639. Hormiſdam appellat, quem Elmacinus aliique Jezdegerdem. Atqui Theopha-

NOTÆ.

1 *Filius Sciabriari*. Hinc Jezdegerdes iſte ab Haitone corrupto nomine vocatur *Aſob Arior*, & *Aſcaiorth*; à Georgio verò Chryſococca Ἰαζδεγέρτης Ἀρίαρ. Nam شاهريار *Sciabriar* eſt nomen compoſitum ex شاه *Sciab*, & اريار *Ariar*, hoc eſt, *Rex Ariar*. Theophanes aliique habent *Saliar* pro Sciabriar. Iſaacius Argyrus in fragmento citato à Chriſmano in Alfragano Jezdegerdem *Sarier* appellat, & tabulæ Aſtronomicæ primo Jezdegerdis anno publicatæ vocantur *tabulæ Schabriar*. Unum autem ex filiis Choſroæ Abruizi ita appellatum fuiſſe liquet ex eodem Theophane ad annum 17. Heraclii, ubi teſtatur à Siroë interfectos fuiſſe ſimul cum Choſroë Merdaſam & *Saliarum* illius ex Sirina filios. Fallitur itaque Scaliger dum lib. 3. de emend. temporum pag. 210. Siroëm ab Arabibus *Shabliarum* appellatum fuiſſe affirmat.

2 *Epocha Jezdegerdica*. Albategnius, Alfraganus, Abulfeda Iſmaël, Chryſococca, aliique Orientales docent, hanc epocham initium habuiſſe *à die 16. menſis Junii, feria 3. initio anni, quo primùm regnavit Jezdegerdes filius Sciabriari*, hoc eſt anno Chriſti 632. Hallucinantur itaque Scaliger, Petavius, & Calviſius, qui ex Haitone, & Albumaſaro hanc epocham à morte Jezdegerdis deducunt. Nam hunc poſt annum 632 adhuc in vivis fuiſſe, bellumque ſæpe cum Saracenis geſiſſe, ex hiſtoricis Orientalibus tùm Chriſtianis tùm Mahometanis conſtat.

phanes poſt Boranem ideò Hormiſdam recenſens, Jezdegerdem reticet, quia quum Hormiſdas tyrannidem ſumpſit, Perſicum imperium, à Saracenis nondum ſubactum fuerat: ab his enim Jezdegerdes, Hormiſda expulſo, inauguratus fuit: quamobrem quum illius regnum Saracenis ſubjectum eſſet, ipſe inter reges Perſas haudquaquam recenſeri meruit: tributarius quippe potiùs, quàm abſolutus rex fuit. Quod autem de Jezdegerdis in interiorem Perſidem ſeceſſu loquens, eum Hormiſdam vocat, librarii error eſt, aut ipſius Theophanis lapſus. Nam Scriptores omnes, qui Syriacè, Arabicè, aut Perſicè res Orientales perſequuti ſunt, id factum de Jezdegerde narrant ad annum Hegiræ 22. Hormiſdam autem cæſum fuiſſe affirmant anno Hegiræ undecimo. Scio Hormizanem quemdam ſeù Hormiſdatem ab Iſmaël Sciahinſciah in chronico Arabico ad annum Hegiræ 17. qui die 23. Januarii anni Chriſti 638. inchoatus eſt, memorari. Sed is Perſicarum copiarum Dux fuit, non Rex, victuſque à Saracenis atque ad Omarum adductus, hujus hortatu ſectam Mahometicam profeſſus, vitam privatam ad obitum uſque duxit. Biennio poſt idem Iſmaël deſcribit prælium à فيرزان *Pherozane* [1] ſeù Pherozade Perſarum Duce cum Saracenis commiſſum, quo victis Perſis Pherozanes ipſe apud Hamdanam cæſus fuit. Igitur tàm *Pherozanes*, quàm *Hormizanes* ſeù Hormiſdas Duces fuere Jezdegerdis, non Reges. Jezdegerdem autem quem anno Hegiræ undecimo, Chriſti 632. regnum iniiſſe ex Elmacino ſuprà demonſtratum eſt, quarto poſt anno de Hormiſda æmulo triumphaſſe affirmat Barhebræus in vita Omari. ܥܘܡܪ ܒܪ ܚܛܐܒ ܫܢܝܐ ܥܣܪ: ܗܢܐ ܒܙܙ ܠܥܪܒܝܐ ܠܐܪܥܐ ܘܚܪܒܗ ܠܒܘܨܪܐ. ܘܒܫܢܬ ܕܒܬܪܗ ܫܕܪ ܚܝܠܐ ܠܦܪܣ: ܟܕ ܦܠܝܓܝܢ ܗܘܘ. ܡܢܗܘܢ ܥܡ ܒܪܗ ܕܐܝܙܕܓܪܕ ܒܪ ܟܣܪܘ: ܘܡܢܗܘܢ ܥܡ ܗܘܪܡܙܕ. ܘܙܟܘ ܛܝܝܐ ܠܗܘܢ. ܘܗܘܪܡܙܕ ܐܬܩܛܠ ܘܐܡܠܟ ܐܝܙܕܓܪܕ.

Omarus Chettabi filius regnavit *annos decem. Hic Arabiam diripuit, & Boſram populatus eſt. Anno poſt*, (hoc eſt Hegiræ 13. qui die 13. Febr. anni Chriſti 636. inchoatus fuit,) *miſit copias in Perſidem, quum Perſæ in factiones ſciſſi eſſent: quidam enim Jezdegerdi filio Chosroæ* (hoc eſt, nepoti) *favebant, alii Hormiſdæ partes ſequebantur. Atque ita Arabes adversùs eos prævaluerunt. Hormiſda autem interfecto regnavit Jezdegerdes*: hoc eſt regnare perrexit. Idem Barhebræus commiſſum Saracenos inter & Perſas Romanoſque bellum ſubjungit, in quo Sarbarzæ filius, qui ad Romanos confugerat, cæſus fuit; Jezdegerdes autem amiſſo regno in Turcorum regionem ſe ſe recepit, ibiq; quinquennio poſtquam ibidem delituerat, interiit. ܘܥܒܕܘ ܩܪܒܐ ܕܛܝܝܐ ܥܡ ܦܪܣܝܐ ܘܪܗܘܡܝܐ ܘܩܛܝܠ ܐܦ ܒܪܗ ܕܫܗܪܒܪܙ ܗܘ ܕܥܪܩ ܗܘܐ ܠܘܬ ܪܗܘܡܝܐ ܐܝܙܕܓܪܕ ܕܝܢ ܟܕ ܐܠܨܘܗܝ ܐܦ ܡܠܟܘܬܐ ܘܡܣܬܪ ܗܘܐ ܥܪܩ ܠܐܬܪܐ ܕܛܘܪܟܝܐ ܘܬܡܢ ܒܬܪ ܚܡܫ ܫܢܝܢ ܐܬܢܓܕ.

NOTA.

1 *Pherozane*. Inter Duces, qui ſub Chosroë adversùs Heraclium militarunt, *Perozites* fuit, quem Theophanes anno Heraclii 14. unàcum Sarablaga in Albaniam miſſum teſtatur. Hunc cum Pherozane ſeù Pherozade de quo hic ſermo eſt, unum eundemque fuiſſe, & muneris & temporis ratio ſuadet.

bello adorti everterunt. Quarto itaque anno interfectus fuit ſub Othmano Chalipha. Solus autem Deus manet in æternum. Barhebræus in vita Abubecri, poſtquam Boranæ obitum retuliſſet, ſubdit de iis qui poſt ipſam regnarunt. ܘܐܡܠܟܬ ܚܬܗ ܙܕܡܝܕܘܟܬ. ܘܒܬܪܗ ܐܢܫ̈ܐ ܣܓܝ̈ܐܐ ܡܠܟܘ ܒܬܪܬܝܢ ܫܢ̈ܝܢ.

Regnavitque ſoror ejus (Boranæ) *Zadimidochta* (Azadmidochta,) *& intra biennium plures regnarunt*: deinde in vita Omari, eo biennio expleto, de regno certaſſe ſcribit *Hormiſdam*, & *Jezdegerdem*; hunc autem ſublato Hormiſda regnaſſe, donec à Saracenis vita regnoque ſpoliatus fuit. Igitur poſt Boranem, quam anno 630. inauguratam dixi, Choſanſades, Azadmidochta, Choſroës, Pherozes, & Pharaxades toto eo tempore tumultuantibus populis regnarunt, quod uſque ad initium anni 632. effluxit. Anno verò 632. inter Hormiſdam & Jezdegerdem certatum fuit, & victoria penes hunc ſtetit, ut mox dicam.

1 Jezdegerdes ultimus Perſarum Rex.

Jezdegerdes filius [1] Sciahriari, filii Choſroæ Abruizi, extinctis tyrannis, quos modo recenſui, duobus poſt Boranem annis, Abubecri ope regnum Perſicum obtinuit anno Hegiræ undecimo, die 22. Rabi prioris, hoc eſt, Chriſti 632. die 16. Junii, unde epocha [2] *Jezdegerdica* initium ducit. 2 De Jezdegerdis inauguratione hæc Elmacinus. *Convenerunt Perſæ anno Hegiræ undecimo, imperante Abubecro: quumque ad eum acceſſiſſent, ob ſeditionem & necem Regum ipſorum & qui ipſis ſupervenerat defectum, petierunt filium Choſroæ nomine Jazdigirdem, qui fugerat à Siroë: atque eum regem ſuper ſe conſtituerunt, quum annos haberet quindecim.* Theophanes poſtquam de Borane ſermonem inſtituit, ſubdit de Hormiſda: *Huic* (hoc eſt, Boranæ) *ſucceſſit Hormiſdas, qui demùm à Saracenis ſolio depulſus eſt: ac tandem Perſicum regnum Arabibus ſubjectum eſt, & in hanc uſque diem* (hoc eſt, ad initium ſæculi noni, quo Theophanes hæc ſcribebat) *ſub ipſis remanſit.* Ex hoc Theophanis loco, & ex iis, quæ ſuprà ex Elmacino retuli, infert Pagius, unum eundemque eſſe *Hormiſdam* ac *Jezdegerdem*: regibus quippe Perſarum pluribus nominibus appellari familiare fuiſſe. Verùm hæc viri docti conjectura huic uni fundamento ſubnixa eſt, quod Theophanes loco citato nullam Jezdegerdis mentionem facit; & quod idem auctor ad annum eræ Alexandrinæ 631. Chriſti 639. Hormiſdam appellat, quem Elmacinus aliique Jezdegerdem. Atqui Theophanes

NOTÆ.

1 *Filius Sciahriari.* Hinc Jezdegerdes iſte ab Haitone corrupto nomine vocatur *Aſob Arior*, & *Aſcaiorth*; à Georgio verò Chryſococca Ἰασδαγέρτης Ἀρίρ. Nam شاهريار *Sciahriar* eſt nomen compoſitum ex شاه *Sciah*, & اريار *Ariar*, hoc eſt, *Rex Ariar*. Theophanes aliique habent *Saliar* pro Sciahriar. Iſaacius Argyrus in fragmento citato à Chriſmano in Alfragano Jezdegerdem *Sarier* appellat, & tabulæ Aſtronomicæ primo Jezdegerdis anno publicatæ vocantur *tabulæ Schahriar*. Unum autem ex filiis Choſroæ Abruizi ita appellatum fuiſſe liquet ex eodem Theophane ad annum 17. Heraclii, ubi teſtatur à Siroë interfectos fuiſſe ſimul cum Choſroë Merdaſam & *Sallarum* illius ex Sirina filios. Fallitur itaque Scaliger dum lib. 3. de emend. temporum pag. 210. Siroëm ab Arabibus *Shahliarum* appellatum fuiſſe affirmat.

2 *Epocha Jezdegerdica.* Albategnius, Alfraganus, Abulfeda Iſmaël, Chryſococca, aliique Orientales docent, hanc epocham initium habuiſſe *a die 16. menſis Junii, feria 3. initio anni, quo primùm regnavit Jezdegerdes filius Sciahriari*, hoc eſt anno Chriſti 632. Hallucinantur itaque Scaliger, Petavius, & Calviſius, qui ex Haitone, & Albumaſaro hanc epocham à morte Jezdegerdis deducunt. Nam hunc poſt annum 632 adhuc in vivis fuiſſe, bellumque ſæpe cum Saracenis geſſiſſe, ex hiſtoricis Orientalibus tùm Chriſtianis tùm Mahometanis conſtat.

Digitized by Google

phanes poſt Boranem ideò Hormiſdam recenſens, Jezdegerdem reticet, quia quum Hormiſdas tyrannidem ſumpſit, Perſicum imperium, à Saracenis nondum ſubactum fuerat: ab his enim Jezdegerdes, Hormiſda expulſo, inauguratus fuit: quamobrem quum illius regnum Saracenis ſubjectum eſſet, ipſe inter reges Perſas haudquaquam recenſeri meruit: tributarius quippe potiùs, quàm abſolutus rex fuit. Quod autem de Jezdegerdis in interiorem Perſidem receſſu loquens, eum Hormiſdam vocat, librarii error eſt, aut ipſius Theophanis lapſus. Nam Scriptores omnes, qui Syriacè, Arabicè, aut Perſicè res Orientales perſequuti ſunt, id factum de Jezdegerde narrant ad annum Hegiræ 22. Hormiſdam autem cæſum fuiſſe affirmant anno Hegiræ undecimo. Scio Hormizanem quemdam ſeù Hormiſdatem ab Iſmaël Sciahinſciah in chronico Arabico ad annum Hegiræ 17. qui die 23. Januarii anni Chriſti 638. inchoatus eſt, memorari. Sed is Perſicarum copiarum Dux fuit, non Rex, victuſque à Saracenis atque ad Omarum adductus, hujus hortatu ſectam Mahometicam profeſſus, vitam privatam ad obitum uſque duxit. Biennio poſt idem Iſmaël deſcribit prælium à فيروزان

1 *Pherozane* 1 ſeù Pherozade Perſarum Duce cum Saracenis commiſſum, quo victis Perſis Pherozanes ipſe apud Hamdanam cæſus fuit. Igitur tàm *Pherozanes*, quàm *Hormizanes* ſeù Hormiſdas Duces fuere Jezdegerdis, non Reges. Jezdegerdem autem quem anno Hegiræ undecimo, Chriſti 632. regnum iniiſſe ex Elmacino ſuprà demonſtratum eſt, quarto poſt anno de Hormiſda æmulo triumphaſſe affirmat Barhebræus in vita Omari. [illegible]

Omarus Chettabi filius regnavit *annos decem. Hic Arabiam diripuit, & Boſram populatus eſt. Anno poſt,* (hoc eſt Hegiræ 15. qui die 13. Febr. anni Chriſti 636. inchoatus fuit,) *miſit copias in Perſidem, quum Perſæ in factiones ſciſſi eſſent: quidam enim Jezdegerdi filio Choſroæ* (hoc eſt, nepoti) *favebant, alii Hormiſdæ partes ſequebantur. Atque ita Arabes adversùs eos prævaluerunt. Hormiſda autem interfecto regnavit Jezdegerdes*: hoc eſt regnare perrexit. Idem Barhebræus commiſſum Saracenos inter & Perſas Romanoſque bellum ſubjungit, in quo Sarbarzæ filius, qui ad Romanos confugerat, cæſus fuit; Jezdegerdes autem amiſſo regno in Turcorum regionem ſe ſe recepit, ibiq; quinquennio poſtquam ibidem delituerat, interiit. [illegible]

N O T A.

1 *Pherozane*. Inter Duces, qui ſub Choſroë adversùs Heraclium militarunt, *Perozites* fuit, quem Theophanes anno Heraclii 14. unàcum Sarablaga in Albaniam miſſum teſtatur. Hunc cum Pherozane ſeù Pherozade de quo hic ſermo eſt, unum eundemque fuiſſe, & muneris & temporis ratio ſuadet.

ܘܐܘܪܗܝ ܘܩܢܫܪܝܢ ܘܐܬܪܘܬܐ ܕܦܠܫܛܝܢ
ܐܚܝܕ ܗܘܐ ܡܠܟܘܬܗܘܢ . ܟܕ ܡܫܬܡܥܝܢ ܗܘܘ
ܠܗܘܢ ܘܡܫܡܠܝܢ ܠܐܦܣܩܦܐ . ܟܕ
ܡܫܘܕܥܝܢ ܕܝܢ ܟܕ ܐܬܟܢܫܘ ܕܝܘܢܝܐ :
ܥܒܕ ܗܘܐ ܠܡܠܟܐ ܘܫܕܪ ܚܝܠܐ ܘܐܬܐ
ܐܬܚܙܝ ܠܗ ܡܪܕܘܬܐ : ܘܠܟܠܗ ܕܝܢ
ܘܦܘܠܚܢܗ ܕܡܠܟܘܬܐ ܕܝܘܢܝܐ ܘܟܠܗܝܢ
ܗܘܝ : ܐܘܪܚܬܐ ܕܡܠܟܐ ܡܕܝܢ ܘܟܠܗ
ܡܫܘܕܥܝܢ ܗܘܘ ܠܡܠܟܐ ܘܠܟܠܗܘܢ .
ܘܒܟܠܗ ܐܢܫ ܠܐ ܐܬܟܠ ܒܡܠܟܘܬܗܘܢ .
ܘܥܡ ܩܛܠܐ ܠܡܠܟܐ ܘܠܟܠܗܘܢ : ܥܒܕ
ܠܡܫܪܐ ܘܠܟܠܗ ܘܡܫܘܕܥܝܢ ܠܐ ܫܠܡ
ܪܦܝ . ܘܐܬܐ ܠܡܪܕܘܬܗ ܘܫܪܘܗ
ܡܕܝܢܬܐ ܠܡܪܕܘܬܐ ܡܫܘܚ ܠܟܠܗ
ܐܘܪܚܐ . ܘܡܢ ܐܢܫ ܥܒܕ ܠܡܠܟܐ ܠܟܠܗ
ܫܠܡܐ ܠܐܬܪܐ ܘܫܠܡ ܘܐܬܚܙܝ ܘܡܫܝܚܐ
ܩܕܝܫܐ ܐܬܚܙܝ . ܐܝܟ ܕܐܡܪ ܘܡܫܬܡܥܐ
ܘܡܢ ܥܡܕܝܢ ܘܐܫܬܘܕܥܘ ܒܗ ܡܫܝܚܐ
ܡܢܐ ܘܢܨܚܢܐ ܘܡܪܕܘܬܐ ܕܠܐܪܥܐ
ܐܬܘ ܠܟܠܗܘܢ ܡܫܘܚ ܠܟܠܗܘܢ . ܘܡܢ
ܠܐܢܫܐ ܐܝܟ ܕܟܬܝܒ ܒܗܝ ܡܢ ܫܢܝܐ
ܡܢܗܘܢ ܡܫܬܡܠܝܢ ܠܐ ܒܢܝ ܫܢܬܐ
ܘܗܘ ܠܟܠܗ . ܘܐܝܟ ܕܐܡܪܝܢ ܒܕܘܟܬܐ .
ܫܠܡ ܡܢܗܘܢ ܡܫܬܡܠܝܢ ܠܐ ܫܢܬܐ .
ܡܫܘܚ ܦܘܠܚܢܐ ܕܡܠܟܐ ܠܐܬܪܘܬܐ
ܘܒܟܠܗ ܠܡܫܝܚܐ . ܘܗܘ ܕܝܢ ܗܘ
ܡܢܝܢ ܣܓܝ ܡܕܝܢܬܐ ܗܘ ܘܡܫܪܐ ܠܟܠܗ
ܩܕܡܝܗܘܢ ܘܠܟܠܗܘܢ ܠܡܫܪܐ ܘܐܡܪ ܠܗ
ܫܠܝܛܐ ܕܡܠܟܐ ܠܐܬܪܘܬܐ ܘܡܢܐ ܠܟܠܗ
ܐܬܚܙܝ . ܘܡܕܝܢܬܐ ܩܕܝܫ . ܘܗܘܐ ܐܡܫܠܐ
ܘܫܢܬܐ ܐܬܚܙܝ ܡܫܘܚ ܐܬܐ ܠܡܫܝܚܐ ܘܡܠܟܐ
ܐܬܐ ܫܢܬܐ . ܘܡܫܬܡܥܝܢ ܗܘܘ ܐܝܟ ܐܘܪܚܐ
ܠܡܫܝܚܐ . ܘܟܠܗ ܘܐܬܐ ܠܡܫܝܚܘܬܗ

ܡܗܟܝܢ : ܚܕܝܪ ܥܠܝܗ ܠܚܫܒܐ .
ܘܐܬܐ ܠܚܡܨ ܡܕܝܢܬܐ ܘܫܒܗ . ܘܩܛܠ
ܟܠܗܘܢ ܥܡ ܐܢܫܘܗܝ . ܘܡܢ ܗܪܟܐ
ܥܒܪ ܐܘܪܗܝ ܘܥܡܗ ܚܝܠܐ ܘܐܬܪܘܬܗ ܕܦܪܬ
ܠܡܫܝܚܝܐ ܘܠܐ ܐܬܟܠܘ . ܘܡܢ ܩܕܡ
ܫܠܝܛ ܥܠܝܗ ܘܡܠܟܐ ܚܕܝܪ ܥܠ ܡܕܝܢܬܐ
ܡܪܕܘܬܐ ܘܣܓܝ ܗܘܐ ܠܚܝܠܗ ܡܫܬܡܥ
ܠܡܠܟܐ ܘܡܫܘܕܥܐ ܐܝܟܢܐ ܡܠܟܘܬܐ
ܠܗ . ܘܗܘ ܕܝܢ ܫܪܐ ܠܡܕܝܢܬܐ ܗܘ
ܘܣܓܝ ܗܘܐ ܘܡܠܟܐ ܡܫܘܚ ܠܟܠܗܘܢ
ܐܬܚܙܝ : ܟܠ ܚܕܐ ܡܕܝܢܬܐ ܡܫܬܡܥܐ :
ܘܐܬܟܠ ܠܗ ܡܢ ܠܚܫܒܐ ܠܗ ܡܕܝܢܬܐ
ܠܟܠܗ ܐܬܐ ܐܢܫܐ ܗܘܐ ܘܡܠܟܐ : ܡܢ ܥܠ
ܘܡܠܟܐ ܚܕܝܪ ܘܠܐ ܗܘܐ ܫܠܝܛ
ܘܫܒܗ . ܗܘ ܕܝܢ ܡܕܝܢܬܐ ܐܬܚܙܝ
ܠܟܠܗܘܢ ܐܬܐ ܠܟܠܗ ܡܫܘܚܐ . ܘܡܢ
ܐܬܚܙܝ : ܡܫܚ ܠܡܫܪܐ ܘܡܪܕܘܬܗ .
ܘܐܦ ܘܐܬܟܠܘ ܡܫܘܚ ܫܠܝܛܐ ܗܘܐ
ܠܡܕܝܢܬܐ ܘܫܒܗ : ܘܡܫܬܡܥܝܢ ܚܝܠܐ
ܠܡܫܪܝܬܗ ܘܐܬܚܙܝ ܗܘܐ ܐܝܟ
ܘܐܬܚܙܝ . ܘܐܡܪ ܡܫܘܚܐ ܘܐܬܪܘܬܐ
ܩܕܡ ܡܠܟܘܬܗ ܡܫܘܚ ܠܡܫܝܚܐ ܠܐ
ܩܕܝܫ . ܘܐܦ ܠܡܫܝܚܐ . ܘܟܠܗ
ܠܡܫܪܝܬܗ ܡܫܘܚܗ ܠܡܫܪܝܬܗ
ܘܠܡܫܬܘܕܥ . ܘܐܦ ܘܟܠܗ ܐܚܪܢܐ ܩܕܡ
ܡܫܘܚܐ ܡܫܘܚ ܠܡܫܝܚܐ ܘܐܘܪܗܝ .
ܘܐܦ ܘܐܬܚܙܝ ܐܚܪܢܐ ܩܕܡ ܠܡܫܪܝܬܐ
ܘܡܢܗܘܢ ܡܫܘܚ ܠܡܫܝܚܐ ܘܐܬܪܘܬܐ .
ܘܟܠܗ ܐܘܪܚܐ ܡܫܘܚܐ ܠܚܝܠܐ ܡܫܠܡܐ .
ܘܡܢ ܗܘܢ ܡܕܝܢܬܐ ܗܘ ܠܡܫܪܝܬܗ :
ܚܕܝܪ ܠܡܫܝܚܐ ܘܐܬܩܘܡܝܐ ܚܕ ܐܬܪܐ
ܘܡܫܝܚܝܐ ܡܠܟܐ ܡܫܘܚ ܡܫܘܚ
ܘܐܬܬܩܝܦ ܐܠܦܐ ܐܝܣܛܘܣ .

Anno

1 *Anno Omari 1 quarto Baanes Roma-
norum archiſtrategus, & Sarbarzæ fi-
lius genere Perſa, qui poſt parentis cæ-
dem ad Romanos profugerat, nec non
Imperatoris Sacellarius in urbe Edeſſa
cum ſexaginta equitum millibus in a-
gro Emiſſeno cum Arabibus inito præ-
lio vincuntur, millibus quadraginta
ex ſuis amiſſis, quorum plerique Jar-
muchæ fluminis aquis abſorpti periere.
Sarbarzæ porrò filius ei cladi ſuperſtes
ad Omarum miſſo nuncio Perſidem e-
jus ditioni ſe ſubmiſſurum, ſi copias
mitteret, ſpopondit. At quum Oma-
rus à Choſroæ filiabus, quas apud ſe
captivas habebat, doctus fuiſſet quæ
Sarbarzas ejuſque filius, Choſroæ &
natis ejus mala intulerat, monituſque
eſſet, ne proditoris dictis fidem habe-
ret, miſſis Emiſſam militibus, Sar-
barzæ filium cruci ſuffixit. Poſt con-
tendit Damaſcum, habitóque cum pri-
moribus urbis congreſſu perſuaſit, ut
urbem ſibi traderent. Exinde Chale-
dus ab Omaro Alepum & Antiochiam
cum copiis miſſus, multos mortales
perdidit. ſed & S. Simeonis Stylitæ
cænobium adortus, ingentem virorum,
mulierum, puerorum puellarumque
turbam, qui ad feſtum eo die confluxe-
rant, abduxit. Sub idem tempus Saa-
dus 2 ex urbe Jatreba ad Capham, 2
quæ & Acula, caſtra movit. Jezde-
gerdes contra Euphratis ripas copias
occupare juſſit. Inde miſſus à Perſis
explorator genere Arabs ad Saraceno-
rum caſtra, Maadenum quendam
reperit meientem & panem comeden-
tem: qui rogatus quid ibi ageret; ago,
reſpondit, quod ipſemet vides: vetus
nem-*

N O T Æ.

1 *Anno Omari quarto*, hoc eſt, Chriſti 638. Alterum hoc fuit Omari cum Baane prælium, idemque à primo diverſum, quod à Theophane ad annum eræ Alexandrinæ 625. Heraclii 24. hoc eſt, Chriſti 633. deſcribitur. Quum enim Omarus Abubecro ſublato principatum Arabum primùm obtinuit, *Boſram*, inquit Theophanes de prælio anni eræ Alexandrinæ 625. *& plures alias civitates expugnavit: & ad Gabetha uſque penetravit. Theodorus autem Imperatoris frater cum iis conſerta pugna victus eſt, & ad Imperatorem Edeſſam rediit. Imperator Ducem alium Baanem nomine præficit, & Theodoſium Sacellarium, & ambos cum armata multitudine adversùs Arabes inſtruit. Is Emeſam profectus, obviam Saracenorum agmen habuit: quibus deletis, Ameræ principatu fungentem* (Omarum ſcilicet Arabum Ameram ſeù Ducem) *& reliquos univerſos Damaſcum uſque fugat: ibique ad Bardaneſium amnem caſtra fixit ..... Imperator Baanem Damaſco Emeſam reverti jubet*. De altero autem prælio, quod anno eræ Alexandrinæ 626. commiſſum fuit, quodque à Barhebræo ad annum Omari 4. Chriſti 638. refertur, idem Theophanes hæc habet. *Hoc anno Saraceni copiarum penè immenſarum exercitu collecto irruptionem in Arabiam juxta Damaſci agrum fecere. Eo cognito Baanes Imperialem Sacellarium, ut cum univerſis copiis in auxilium ſuum acceleret, per literas monet: erat quippe Arabum innumerus exercitus. Ambo Emeſa ſolventes, Arabibus occurrunt: præliumque commiſſum eſt ipſo primo die, qui fuit hebdomadis tertius, Julii verò menſis tertius & viceſimus, quo Sacellarii acies omninò profligata. Baanis verò milites, Baane in Imperatorem ſubvecto, Heraclium reſpuunt. Sub id tempus Sacellarii copiæ caſtris diſceſſere: qua occaſione Saracenis oblata, prælium ab eis conſeritur. Validis autem flatibus in Romanorum faciem vento notho ſpirante, motoque & elato per aërem pulvere, ipſam hoſtibus in prælio dare non valebant: ſuccumbunt eam ob rem, & prælio cedunt: tùm verò ſeipſos in Jermochthæ fluminis anguſtias præcipitantes, illic omnes ferè periere. Aderant utrique duci copiæ hominum quadraginta millium numerum conſtantes. Saraceni motis inde caſtris, Damaſcum bene compoſito exercitu aggrediuntur & capiunt, necnon Phœniciæ provincias, in quibus proprias ſibi ſedes conſtituunt.* Eadem apud Cedrenum anno Heraclii 5 Sed anno eræ Alexandrinæ 625. & 626 (quorum initium à Kalendis Septembris anni Chriſti 633. & 634.) Omarus nondum princeps Arabum inauguratus fuerat: hic enim regnum iniit anno Hegiræ 14. qui die 25. Februarii anni Chriſti 635 inchoatus fuit. Quum igitur ex Theophane primum Saracenorum prælium commiſſum dicatur anno Omari primo, & alterum anno ejuſdem ſecundo, neceſſe eſt id factum an. Chriſti 635. & 636. quibus anni Hegiræ 14. & 15. reſpondent. Atqui anno 636. *dies viceſimus tertius Julii*, quo id prælium commiſſum, in feriam ſecundam, non in tertiam incidit. Ex Barhebræo itaque emendandus Theophanes & Cedrenus idque prælium non anno eræ Alexandrinæ 626. Heraclii 25. ſed an. Heraclii 9 eræ lexandrinæ 630. hoc eſt, Chr. 638. commiſſum dicendum eſt, & pro menſe Julio *Junius* ſubſtituendus, cujus dies viceſimus tertius anno 638. in feriam tertiam incidit.

2 *Saadus ex urbe Jatreba*, hoc eſt, Medina, ubi Mahometis pſeudoprophetæ ſepulcrum, peregrinatione Mahometanorũ ſatis celebre. *Jaſdum* vocat Theophanes ad ann. Umari 3. & 5. *Jadum* Cedrenus ad an. Heraclii 26. & 29,

nempe egero, & novum ingero. *Continuò explorator ad Perſas regreſſus, renunciat gentem ſe vidiſſe inermem quidem & nudam; alacrem nihilominus & promptam: ſimulque archiſtratego à Maadeno audita retulit, & à Deo victoriam ipſis certo conceſſam pronunciat. Collatis itaque ſignis Perſæ terga verterunt, uſque Cteſiphontem ad Tigrim hoſtibus inſequentibus. Per eam occaſionem Dux quidam Perſa infeſtum Maadenum fugiens, vicinum pagum ingreſſus ab homine ruſtico intra proprias ædes exceptus eſt. At ille Maadenum nudum, & arundine dumtaxat armatum conſpicatus, Perſæ ignaviam exprobrare cœpit, ut qui armatus inermem fugiſſet. Quin, ajebat, hominem tutè adortus obtruncaſti? Cui Perſa: cedo mihi, reſpondit, velum: quod quum emiſſo telo traiecißet, ſubdidit, ſæpè hoc quem ſpectaſti modo Maadenum illum traiicere niſus fui: is verò tela omnia velut muſcas intra manicas excipere ac recondere mihi eſt viſus. Rurſus ad Euphratem ab Jezdegerde adversùs Arabas pugnatum eſt. Sed victo Rege victores Arabes Cteſiphontem occuparunt, regiſque theſauros diripuere: familiares & domeſtici omnes capti abductique fuere. Tertium ad Gaulam prælium commiſſum eſt, in quo ſimiliter Perſæ ſuperati ſunt. Quartum ad montem Mediæ, in quo Perſæ penitus profligati debellatique fuerunt. Hæc quatuor prælia uno eodemque anno confecta ſunt. Tot cladibus affectus Jezdegerdes proſtratuſque, recuperandique regni ſpe omni amiſſa, intra Turcorum fines, in Segeſtanam nimirùm regionem profugiens, quum ibidem quinquennio delituiſſet, poſtremum interfectus eſt.* Rursùs in vita Othmani de Jezdegerdis interitu hæc ſubdit:

ܗܢܐ ܫܕܪ ܠܣܥܕ ܒܪܗ ܕܢܪܕܘܦ ܠܡܠܟܐ
ܕܦܪܣܝܐ. ܝܙܕܓܪܕ ܕܝܢ ܡܠܟܐ
ܢܦܩ ܡܢ ܣܓܣܛܢ ܕܛܫܐ ܗܘܐ
ܒܚܡܫ ܫܢܝܢ: ܢܦܩ ܘܐܙܠ ܠܟܘܦܐ.

ܣܥܕ ܕܝܢ ܐܙܠ ܠܡܪܘ ܟܕ ܟܒܫ
ܠܟܠܗ ܦܪܣ: ܝܙܕܓܪܕ ܕܝܢ ܟܕ ܕܚܠ
ܕܠܐ ܢܫܬܠܡ ܠܗܘܢ: ܢܦܩ ܐܬܛܫܝ
ܒܪܚܝܐ. ܘܩܛܠܗ ܛܘܪܟܝܐ ܚܕ ܬܡܢ.

Hic (Othmanus) *Saadum filium ſuum miſit, ut regem Perſarum inſequeretur. Jezdegerdes verò quinto poſtquam in Segeſtana delituerat anno, è latebris egreſſus Cupham petiit. Saadus autem in Maruam contendit, poſtquam totam Perſidem ſubegiſſet. At Jezdegerdes veritus, ne hoſti proderetur, in molendino ſe abſcondit, ubi à quodam Turco interfectus fuit.* Itaque juxta Barhebræum Jezdegerdes, qui anno Chriſti 632. regnum inierat, cum Hormiſda uſque ad annum Hegiræ 15. Chriſti 636. Omari 2. de regno certavit. Hormiſda cæſo, anno Omari 4. Hegiræ 17. (qui die 23. Januarii anni Chriſti 638. inchoatus fuit,) cum Saracenis quater confligens poſtquam victus fuiſſet, in Segeſtanam ſe recepit: ibique per ſequentes quinque annos delituit, hoc eſt, uſque ad annum Hegiræ 22. qui die 30. Novembris anni Chriſti 642. incepit. Tertio autem poſt anno, hoc eſt, Græcorum 956. Chriſti 645. à molendinario cæſus fuit. At Theophanes Jezdegerdis pugnam cum Saracenis anno 639. non 638. commiſſam teſtatur: *Hoc anno* (inquit, hoc eſt, æræ Alexandrinæ 631. Heraclii 30. qui ànno Chriſti 639. reſpondet:) *Saraceni in Perſiam arma & expeditionem movent: manibuſque cum Perſarum acie collatis ſuperiores evadunt, & Perſas univerſos armorum vi ſibi ſubjiciunt. Perſarum verò Rex Hormiſdas* (imo Jezdegerdes) *fuga ſalutem quærens, in interiorem Perſiam & in occultiorem regiam, ſecedit. Saraceni captivas Hormiſdæ* (Jezdegerdis) *filias & regium omnem ejus apparatum Umaro obtulerunt.* Elmacinus verò in Hiſtor. Saracen. interitum Jezdegerdis ad annum Hegi-

ræ

ræ 31. collocat, qui die 24. Auguſti anni Chriſti 651. inchoatus fuit. quod & Iſmaël Sciahinſciah in Chronico Arabico confirmat: ubi ait, anno Hegiræ 15. bellum ſub Omaro Saracenos inter & Perſas Jezdegerde regnante exarſiſſe. Anno ſequenti Jezdegerdem victum, ex Halavana, in quam ſeſe receperat, profugiſſe. Anno 17. Huzitarum provinciam à Saracenis occupatam, & Hormizanem Perſarum ducem adactum ſectæ Mahometanæ nomen dare. Anno Hegiræ 21. Phcrozanem alterum Perſici exercitus ductorem in Nahavanda ſuperatum, apud Hamdanam occubuiſſe. Anno 22. à Saracenis expugnatas Adorbiganam, Rajam, Gergianam, Kazuinum, Tabreſtanam, & Rihanam.

وفيها غزا الاحنف ابن قيس خراسان وحارب
يزدجرد وافتتح هراة عنوة . ثم سار الى مرو وكتب
يزدجرد الى ملك الترك يستمده والى ملك الصغد
والى ملك الصين وانهزم يزدجرد الى بلخ ثم سار
اليه المسلمون فهزموه وعبر يزدجرد نهر جيحون .
ثم ان يزدجرد اختلف هو وعسكره . فانه اشار
بالمقام مع الترك واشار عسكره بمصالحة المسلمين
والدخول في حكمهم . فابى يزدجرد ذلك ؛
فطرده عسكره واخذوا خزاينه . وسار يزدجرد
مع الترك وحاشيته واقام بفرغانه زمن عمر كله
وبقي عسكره في اماكنهم وصالحوا المسلمين .

Eodem anno (hoc eſt, Hegiræ 17. inquit idem Iſmaël,) *Achnaphus Caiſi filius Chorafanam invaſit, conſertaque cum Jezdegerde manu, Haram vi cepit, dein Maruam verſus arma movit. Jezdegerdes autem quum Turcorum regis & Saphæ, & Sinarum opem per literas imploraſſet, Balacham profugit. Quem Moſulmani* (Saraceni Mahometanæ ſectæ cultores) *inſequuti, Gehonem fluvium tranſmittere coegerunt. Inde Jezdegerdem inter & milites diſſidium natum eſt. Ipſe enim ſuos hortabatur, ut cum Turcis cohabitarent: illi contra pacem cum Moſulmanis facere iiſque ſubeſſe malebant. Quum verò Jezdegerdes minime acquieſceret, ab iiſdem ejectus eſt, ejuſque apparatus univerſus direptus: is verò cum ſuis domeſticis Turcos ſequutus, toto vitæ ſuæ tempore* (hoc eſt, uſque ad annum Hegiræ 31.) *in Phargana commoratus eſt. Milites autem pace cum Moſulmanis inita, ad propria rediere.* Denique de ejus interitu hæc idem Iſmaël ad annum Hegiræ 31. ſubdit.

ذكر مهلك يزدجرد ابن شهريار ابن برويز وهو
اخر ملوك الفرس . في هذه السنة هلك يزدجرد .
وقد اختلف في ذلك فقيل انه نزل مرو فثار
عليه اهلها وقتلوه . وقيل قامت الترك وقتلوا
اصحابه فهرب يزدجرد الى بيت رجل ينقر الارحا
فقتله واتبع الفرس اثر يزدجرد الى بيت النقار
فضربوا النقار وعذبوه فاقر بقتله فقتلوه .

De interitu Jezdegerdis filii Sciabriaris, filii Barvizi (Choſroæ Abruizi,) *qui fuit poſtremus Perſarum rex. Hoc anno periit Jezdegerdes: cujus de exitu non una eſt auctorum ſententia. Alii enim aiunt, eum in Maruam profectum, ibi conſpiratione Maruenſium interfectum fuiſſe. Alii verò ſcribunt, quum Turci in ipſum inſurrexiſſent, ejuſque domeſticos ſuſtuliſſent, Jezdegerdem in domo cujuſdam molendinarii deliteſcentem, ab eodem cæſum fuiſſe: Perſas verò veſtigia ſui Regis ad illam domum ſequutos, molendinarium quæſtioni ſubjeciſſe, confeſſumque, quod Jezdegerdi necem intuliſſet, morte multaſſe.* Itaque ſecundùm Elmacinum & Iſmaëlem anno Chriſti 651. Jezdegerdes periit. Theophanes, qui anno Chriſti 639. Heraclii 30. amiſſum à Jezdegerde Perſarum regnum refert, quum eundem annos undecim regnaſſe pluribus locis dicat, initium regni ejus ad annum Chriſti 628. confert: quod tamen, ex ſuprà dictis, ſtare nequit, quum eo anno Choſroë cæſo Siroës filius regnare cœperit pluresque poſt ipſum apud Perſas ante Jezdegerdem regnaverint; hunc verò conſtat ante annum 632. nequaquam regnum iniiſſe.

Initium & finis Regni Perſarum.

Jezdegerde ſublato, quem Theophanes ac Cedrenus Hormiſdam appellant, regnum Perſarum corruiſſe, ſcriptores omnes teſtantur. Quo au-

tem id anno contigerit, non una eſt ſententia. Scaliger lib. 3. de emend. temporum, Petavius lib. 3. de Doct. temp. cap. 9. & Calviſius in Iſagoge Chronologica Par. 2. cap. 10. ex Haitono in Paſſagio Terræ Sanctæ cap. 15. & ex Albumaſaro aſtrologo, putant Regnum Perſicum die 16. Junii anni Chriſti 632. deſiiſſe, quo nimirùm Jezdegerdes ex illorum ſententia periit. Sed eum plures adhuc annos ſuperſtitem fuiſſe ex ſupra dictis liquet. Iſmaël Siahinſciah fugam Jezdegerdis, & reportatam à Saracenis de eo victoriam anno Hegiræ 16. Chriſti 637. refert. Theophanes & Cedrenus anno Heraclii 30. Æræ Alexandrinæ 631. Chriſti 639. Jezdegerde, quem Hormiſdam vocant, à Saracenis ſolio depulſo, quum Arabibus ſubjectum eſt, Perſicum tandem regnum ſublatum ſcribunt. Barhebræus finem illius Regni ad annum Græcorum 956. Chriſti 645. conſignat. Elmacinus verò & ex eo Pagius, ad annum Hegiræ 31. Chriſti 651. Quum autem ab anno Græcorum 538. juxta Dionem, Agathiam aliosque cœptum fuerit, (quem anno Alexandri Mammææ quarto, Chriſti 227. Syri reſpondere affirmant;) inde levi negotio colligitur, quot annis idem Perſicum regnum duraverit: nimirùm juxta Scaligerum, Petavium & Calviſium, annos 405. Ex mente Iſmaëlis annos 410. Secundùm Theophanem & Cedrenum annos 412. Juxta Barhebræum annos 418. Juxta Pagium (qui illud inchoatum vult anno Chriſti 226. & anno 651. ſublatum) annos 425. Denique ſecundùm Elmacinum, (qui initium illius anno Chriſti 227. collocat,) annos 424. Hinc primo Barhebræus rectè ait in Chron. Syr. Par. 1. in vita Alexandri Mammææ: ܒܫܢܬ ܐܪܒܥ ܕܝܠܗ ܐܡܠܟ ܗܘ ܥܠܗ ܢܟܣ ܕܦܪ̈ܣܝܐ ܐܪܕܫܝܪ ܒܪ ܒܒܟ. ܘܫܪܝܬ ܡܠܟܘܬܐ ܐܚܪܝܬܐ ܕܦܪ̈ܣܝܐ ܕܡܬܩܪܝܐ ܕܣܣܢܝܐ. ܘܩܡܬ ܫܢ̈ܝܐ ܐܪܒܥܡܐܐ ܘܬܡܢܬܥܣܪܐ ܥܕܡܐ ܕܩܡܬ ܡܠܟܘܬܐ ܕܛܝ̈ܝܐ ܘܫܪܝܬܗ. *Anno ejus* (Alexandri) *quarto* [1], *hoc eſt*, *Græcorum* 538. *Ardaſcirus Babechi filius Perſis imperavit: cœptumque fuit poſtremum Perſarum regnum, quod Saſanitarum appellatur: duravit autem annos* 418. *donec exorto Arabum regno extinctum eſt*. Et in vita Omari Chaliphæ. ܥܘܡܪ ܚܠܝܦܐ ܒܫܢ̈ܝ ܕܐܬܛܫܝ ܐܝܙܕܓܪܕ ܐܬܩܛܠ. ܘܐܬܚܪܒܬ ܡܠܟܘܬܐ ܕܦܪ̈ܣܝܐ ܕܡܬܩܪܝܐ ܕܣܣܢܝܐ ܗܝ. ܕܫܪܝܬ ܗܘܬ ܡܢ ܐܪܕܫܝܪ ܒܪ ܒܒܟ ܒܫܢܬ ܬܠܬ ܘܫܠܫܝܢ ܘܚܡܫܡܐܐ ܒܫܢܬ ܬܫܥܡܐܐ ܘܚܡܫܝܢ ܘܫܬ. *Quinto poſtquam ibi* (Jezdegerdes) *delituit anno, interfectus fuit. Tùm verò deletum eſt regnum Perſarum, quod Saſanitarum vocatur; cœperat autem auctore Ardaſciro* (Artaxare) *Babechi filio anno Græcorum* 538. *deſiitque anno* 956. *Græcorum*. Secundò Amrus refellitur, qui in vita Jeſujabi hæc de Jezdegerde anniſque Perſici regni ſcribit. *Deinde regnum Perſarum* (Textum Arabicum retuli ſuprà pag. 108.) *tenuit Jezdegerdes, cui in cœlum aliquando ſuſpicienti viſa eſt* [2] *haſta ab auſtro in aquilonem ver-*

NOTA.

1 *Anno Alexandri quarto, Græcorum* 538. Ita emendavi duplicem amanuenſis errorem, qui pro quarto *tertium*, & pro 538. *quingenteſimum quadrageſimum ſecundum* oſcitanter ſcripſit, ipſo Barhebræo reluctante, qui ſummam *annorum* 418. colligit, quique in altero loco annum Græcorum 538. difertè poſuit.

2 *Viſa eſt haſta*. Dionyſius Jacobitarum Patriarcha in Chronico Syriaco ad annum Græcorum 937. Chriſti 626. *Viſus eſt*, inquit, *cometa in trabis formam, Arabum prænuncians imperium*. Sed eo anno nondum Jezdegerdes inauguratus fuerat. Quare Theophani ac Cedreno magis aſſentior, id portentum anno Heraclii 23. Chriſti 632. referentibus: quibus & Barhebræus conſonat, dum initio regni Jezdegerdici illum cometam per 30. dies viſum ſcribit.

vergens, & ab oriente uſque ad occaſum porrecta: idque ſpatio quinque ſupra triginta dierum. Ferunt Arabum regnum per ea tempora exortum eo monſtro indicatum fuiſſe. Duravit autem Perſarum regnum annos quadringentos octoginta: (In alio exemplari, annos 385.) Nam in nulla Auctorum ſententia id Regnum plus annis 425. & minus annis 405. duravit. Tertio denique confutatur Iſmael Schiahinſciah, qui in Præfatione Chroniei cap. 3. de Regni Perſici initio ac duratione ſcriptoribus omnibus & ſibi ipſi quoque repugnat. Ait enim: فاما اردشير ابن بابك فبين ملكه وبين الاسكندر خمساية واثنيا عشرة سنة تقريبا . وبينه وبين الهجرة اربعماية واثنيان وعشرون سنة .

At verò inter regnum Ardaſciri Babechi filii, & Alexandri, fluxere anni circiter quingenti duodecim. Ipſum autem inter & Hegiram anni ſunt quadringenti viginti duo. Atqui nec prima aſſertionis Iſmaëlis pars vera eſt, nec altera: non prima, quia conſtat, regnum Perſicum anno Græcorum 538. cœptum fuiſſe: non altera, quia ſi anno Græcorum 538. (qui erat Chriſti 227.) addantur anni 422. quot ad Hegiram uſque fluxiſſe dicuntur, ſequeretur initium Hegiræ ab anno Chriſti 649. deſumi; quod nemo dixerit.

Nunc ſtatutâ, quantum fieri potuit, Regum Perſarum Chronologiâ, ad id, unde oratio deflexit, calamum reduco.

Babæus Patriarcha.

II. Babæi geſta ex Amro.

BABÆI Patriarchæ, quem ab anno Chriſti 498. ad annum 503. ſediſſe dixi, res geſtas in hæc verba deſcribit Amrus.

باباى كان شيخا كبيرا خيرا تقيا حسن الامانة والديانة من اهل المداين وله امراة واولاد . ولما اجتمع الابا للاختيار لم يوافق بعضهم بعض على اختيار واحد معين وصار كلمن يريد المرتبة لنفسه وطال الكلام بينهم حتى ضجروا . فبعد ذلك وقع الاتفاق على عمل الصلاة بقلب واحد ويطلبون من المسيح ان يقيم من يختار على رعاية بيعته وبينما هم يصلون سمعوا صوت هاتف ينادى ان البطركة لبابى الشيخ الفاضل . فاجتمع الابا والمومنين على اختياره فامتنع عليهم واصر على الامتناع . فاخذوه قسرا واساموه قهرا وهو لابس بيرون اخضر وذلك فى السنة الرابعة لزاماسف ملك الفرس وهى سنة تسع وثمانماية ومن بعد ما اسيم جمع الابا وعمل سنهادوسا وابطل الحروم التى كانت بين بابوى وبرصوما واقاق وامر ان يتزوج خدم البيعة مايريد ولا يكون بغير زوجه وهو بين العالم ليحفظ نفسه من الوقوع فى الخطية ويكون لكل واحد امراة واحدة طاهرا جليا كامر الناموس . وفى ايامه كان القديس ابراهيم الكبير وهو من اهل كشكر . وامر ان يجتمع الابا الى عند الجاثليق فطركم فى تشرين الثانى كل اربعة سنين مرة واحدة للنظر فى امور البيعة وما يحتاج اليه فى مصالحها . وساله زاماساف ملك الفرس يوما وقد دخل اليه مع مسوى قرابته وقال له . الاجسام تؤول الى الجيفة والتراب فلماذا تكرمون عظام موتاكم وتعظمونها ولا تطرحونها فى النار مثل المجوس . فقال نحن نعلم ان اجسام الناس تبطل وتصير الى البلى والتراب . ولكنا نعتقد عودتها بحسن وبهاء احسن مما كانت عليه . وهكذا علمنا من كتب ديننا ان الاجساد تقوم وينبعث الناس كلهم فى طرفة عين ويصيرون غير مايتين وكما قدم المسيح من بين الاموات كذا نقوم نحن وكما ان الحبة تموت فى الارض ويذهب حسنها ثم تفرع وتظهر افضل مما كانت عليه هكذا بنوا ادم وان لم يصح لك تصديق ما قلته فكر فى ابتدا خلق الانسان وانه من نطفة ماء يحصل فى ظلمة الاحشا ثم تصير له عظام وعروق واعضا ويخرج بعد تسعة اشهر بصورة تامة بهذه الصورة . فاستحسن زاماساف ملك الفرس ما سمعه منه وخرج من عنده مسرورا فرحا . واستقامت الامور لباباى وكانت رياسته خمس سنين واستناح ودفن بالمداين .

Babæus quum Patriarcha eſt inauguratus,

ratus, devexa in ſenium ætate erat, vir cætera bonus, pius, fide & religione inſignis, ex urbe Modaina oriundus, habebatque uxorem & filios. Quum autem Patres ad electionem conveniſſent, & ſinguli primatum ambirent, & idcirco electio longius protraheretur, tandem morarum pertæſi, decreverunt communem ab univerſa Synodo fieri ad Chriſtum ſupplicationem, ut ipſe quem ſuæ Eccleſiæ præficiendum vellet, deſignaret. Illis ergo orantibus vox audita eſt, quæ pium ſenem Babæum Patriarcham proclamabat. Quamobrem Patrum & fidelium omnium conſenſu idem electus, quum unus ipſe reſiſteret, invitus ad ordinationem adactus eſt, quam pallio
1 *1 viridi tectus ſuſcepit anno 2 quarto*
2 *Zamaſaphæ regis Perſarum, anno ſcilicet nona ſuprà octingenteſimum. Per hunc modum Babæus eccleſiaſtici regiminis potitus, Synodum Epiſcoporum convocavit, in qua ſublatis cenſuris à Babuæa, Barſuma & Acacio latis, ſanxit, ut Eccleſiæ miniſtri univerſi nuberent, neve quiſquam in poſterum cælibatum in ſæculari converſatione coleret: ne videlicet in peccatum prolaberetur: haberentque ſinguli propriam uxorem palàm & publicè ſecundùm legis præſcriptum. Ejus ætate Abrahamus magnus Caſcarenſis inclaruit. Babæus verò in memorata Synodo conſtituit, ut Patres ad ſuum Catholicum Patriarcham qualibet quadriennio ſemel menſe Novembri venirent, de rebus Eccleſiaſticis cum illo tractaturi. Rogavit aliquando Babæum Rex Perſarum Zamaſaphes, quum ſcilicet ipſum adiit unàcum Meſve 3 affine ſua. Quandaquidem,*
ajebat, corpora corrumpuntur & in 3
cinerem abeunt, quare vos veſtrorum mortuorum oſſa honoratis atque magnifacitis, neque ea Magorum more flammis traditis? Cui Babæus: Nos 4 quidem, reſpondit, humana corpora
corrumpi & in pulverem reduci ſat no- 4
vimus: credimus tamen eadem cum longè ampliori claritate & gloria quandoque revictura. Hoc enim nos docent religionis noſtræ ſcripturæ: corpora nempe omnia ſurrectura, omneſque homines eſſe ſuſcitandos in ictu oculi, & immortalitatem induturos: & ſicut Chriſtus à mortuis reſurrexit, ita & nos reſurrecturos: & quemadmodum granum frumenti in terram jactum, ibidem moritur, & omnem ſpeciem amittit, tùm verò germinat, & ſpecioſiorem formam induit; ita & filios Adæ poſt mortem aliquando ad vitam redituros. Sique adhuc dubitas, cogita principium generationis humanæ: quomodo ſcilicet ex limphæ gutta inter tenebras materni ſinus concreſcit homo: deinde oſſibus, nervis membriſque compingitur, atque poſt novem menſes in hac, quam videmus, pulcherrima ſpecie producitur. Babæi orationem ſibi vehementer arriſiſſe Zamaſaphes Rex ſignificavit, illeque ab eo congreſſu lætus diſceſſit, rebus exinde

NOTÆ.

1 *Pallio viridi*. Veſtis Pontificia, quam recens conſecratus induitur, Syris ܒܝܪܘܢܐ *Biruna* dicitur, unde Arabicum بيرون *Birun*. Eſt autem inſtar Phenolii Græcorum, ſed ante pectus ad talos uſque aperta in modum Pluvialis Latini: de qua vide Morinum in Adnotat. in Syrorum Ordinationes num 95. pag. 501. Ejuſdem Pallii colores diligenter ab Amro notantur; videlicet, ابيض *Albus*, اخضر *Viridis*, احمر *Rubeus*, وردي *Roſaceus*, بنفسجي *Violaceus*, ازرق *Cæruleus*, اصفر *Flavus*, زنجاري *Ferrugineus*, نارنجي *Citrinus*, &c. Quo verò unuſquiſque Patriarcha colore uſus fuerit, ex eodem Amro alibi adnotabitur.

2 *Anno quarto Zamaſaphæ, Græcorum* 809. Fallitur Amrus; Nam Zamaſphes ex ſuprà dictis regnum iniit anno Græcorum 809. Chriſti 498. abdicavitque anno Chriſti 501. Primus igitur Zamaſphæ annus, non quartus in Græcorum annum 809. confertur.

3 *Meſve*. Alius fuit à Joanne Meſve celeberrimo medico, qui claruit circa annum Chriſti 826 Vide Tom. 2. pag. 436.

4 *Nos quidem*. Hæc oratio, quam Amrus Babæo tribuit, ad Meſve medicum in aliis exemplaribus refertur.

inde ipſi proſperè ſuccedentibus. Sedit annos quinque, mortuuſque 1 *in urbe Modaina ſepultus fuit.* Hæc Amrus, impii illius ſacrorum canonum violatoris laudator potiùs, quàm rerum geſtarum narrator.

Eadem de tempore quo Babæus ſediſſe dicitur, deque facta ab impuro Catholico Clericis omnibus nubendi poteſtate Barhebræus in Chron. Syr. Par. 3. ܡܝܬ ܕܝܢ ܐܩܩ
ܩܬܘܠܝܩܐ. ܘܐܬܟܢܫܘ ܐܦܝܣܩܘܦܐ
ܘܐܣܪܚܘ ܠܗܘܢ ܩܬܘܠܝܩܐ ܠܒܒܝ
ܚܕ ܓܒܪܐ ܥܠܡܝܐ ܕܐܝܬ ܠܗ
ܐܢܬܬܐ ܘܒܢܝܐ ܘܠܐ ܝܕܥ ܗܘܐ
ܗܘܐ ܩܪܝܢܐ ܘܣܘܟܠܐ ܕܟܬܒܐ.
ܘܗܢܐ ܟܢܫ ܣܘܢܗܕܘܣ ܘܐܣܪ ܒܫܡܬܐ
ܕܟܠܗܘܢ ܩܬܘܠܝܩܐ ܕܒܬܪܗ ܢܗܘܘܢ
ܢܣܒܝܢ ܢܫܐ ܒܢܡܘܣܐ. ܘܐܦ
ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܘܩܫܝܫܐ ܟܠ
ܙܒܢ ܕܡܝܬܐ ܐܢܬܬܗ: ܢܣܒ ܐܚܪܬܐ. ܟܕ
ܕܝܢ ܐܫܬܘܕܝ ܠܬܘܩܢܐ ܕܟܗܢܘܬܐ
ܒܫܡܗܐ ܕܬܘܩܢܐ: ܡܟܝܠ ܕܚܕ
ܟܗܢܐ ܗܘܐ ܠܥܠܡܐ ܕܢܣܒ ܕܠܐ
ܟܘܬܒܐ ܘܠܐ ܟܬܝܒ. ܘܗܢܐ ܕܝܢ
ܫܢܝܐ ܚܡܫ ܕܦܪܢܣ ܗܘ.

Mortuo Acacio Catholico, inquit, *convenerunt Epiſcopi, ſibique Catholicum ordinorunt Babæum quendam virum laicum uxorem filioſque habentem, lectionis & intelligentiæ ſcripturarum prorſus expertem. Qui coacta Synodo ſub pæna ſuſpenſionis & interdicti ſonxit, ut omnes ſui ſucceſſores Catholici uxores ducerent: item ut Epiſcopus & Presbyter, quoties contingeret uxores eorum decedere, alias acciperent. Nimirùm poſtquam à reliquis Chriſtianis in fide ſeparoti ſunt, quidquid ipſis libebat, ad explendam libidinem palàm abſque pudore ac metu faciebant. Quum autem Babæus annos quinquè Epiſcopatum geſſiſſet, mortuus eſt.*

III. Babæi Synodus.

Synodus à Babæo celebrata, in qua Barſumam Niſibenum ab excommunicatione abſolutum declarantes, nefaria Neſtorii dogmata impii Epiſcopi couſirmarunt, memoratur etiam in Synodico (Codice 36. Tom.2. Bibl. Orient. pag. 507.) ejuſque Acta ab eo, qui Synodos Orientales è Syriaco Arabicè interpretatus eſt, deſcribuntur in hæc verba.

سنهودس مار بابى وكان فيها جماعة من الابا
وفيهم هوشع مطران نصيبين . اجتمعت هذه
السنودس ان التزويج يكون بامراة واحدة للاولاد
وان جميع ما جرى بين برصوما واقاق ومكاتبتهما
فيبطل بما تجدّد من الصلح وانه ليس لاحد ان
يتمسك بما فى يديه من ذلك والتمسك بطاعة
كرسى سليق التى فى كوخى ولمار بابى الجاثليق
ومن يتفرّد عن هذا الراى يعاتب وان اقام على
حاله تلك فلا سهم له بين اخوته . وان يكون
بدل الاجتماع من الاساقفة الى مطارنتهم
دفعتين فى السنة دفعة واحدة وبدل الاجتماع الى
الفطرك فى كل سنتين دفعة يكون فى كل اربع
سنين فى تشرين الا ان يعرض ما يحتاج الفطرك
ان يستدعى فيه الاساقفة فتقع المبادرة فان
اتفق مرض وقطع لبعض الاساقفة يدفذ عوضه
احد الاقليرس ومعه كتاب بالرضا وان الذين
اساموا اساقفة فى وقت الشقاق الذى كان بين
الكراسى ان لم يكن برضا الرعية فيهم متيقظون
وخطوط الجمع الحاضرين بالرضا بذلك ومن
لا يحضر كتب عنه من انفذنا عوضه .

Synodus Mar Eabæi, in qua plures Epiſcopi interfuere, & Hoſee 2 *Niſibis* 2

NOTÆ.

1 *Mortuus*. Amri interpolator mortem Babæi ad annum Græcorum 814. Chriſti 503. conſignat. واستناح سنة اربعة عشر وثمانماية *Requievit*, inquit, *anno decimo quarto ſuprà octingenteſimum*. Sedem autem inierat anno 809. Rectè igitur annos quinque ſediſſe dicitur.

2 *Hoſee Niſibis Metropolita*: qui Barſumæ nimirùm ſucceſſit, ut dixi tom 2. p. 407. Alter Barſumæ præceſſor in eadem Sede fuit, qui unàcum Dadjeſu concilium celebraſſe dicitur in Synodico.

bis Metropolita. Decrevit hæc Synodus matrimonia cum una dumtaxat femina ad procreationem prolis celebranda, omniaque quæ inter Barſumam & Acacium interceſſerant, & mutuas epiſtolas actaque cætera caſſavit, pacemque inſtaurare volens interdixit, ne quis quam antea tenuerat ſententiam in hac parte in poſterum tueretur. Præcepit itidem, ut omnes Throno Seleucienſi, qui in Coche eſt, & Mar Babæo Catholico parerent: hujus verò Canonis tranſgreſſorem redarguendum eſſe dixit. Sin verò in ſua contumacia perſtiterit, noverit nullam ſe inter fratres partem in poſterum habiturum. Præterea ſtatuit, ut Epiſcoporum apud ſuos Metropolitas conventus non bis, ut antea fiebat, ſed ſemel dumtaxat quolibet anno haberetur. Similiter & altera, quæ apud Patriarcham fieri conſueverat Synodus ſemel quolibet biennio, ad quadriennium protraheretur ad menſem Octobrem, niſi aliqua neceſſitas Patriarcham cogeret Epiſcopos convocare. Quodſi eo tempore contingat aliquem Epiſcopum ægritudine aut quavis alia cauſa impediri, Clericum teneatur mittere, qui in Synodo eius vices gerat habeatque ſuæ miſſionis ſyngrapham. Qui verò ſchiſmatis tempore inter Sedes Epiſcopales orti Epiſcopus ordinatus eſt, ſi ei quidem diœceſani conſenſerint, ſubſcriptas ab ipſis præſentibus literas proferat, abſentiumque vicem productis deputationis teſtimoniis præſentes impleant.

Elias Damaſcenus, Neſtorianus Epiſcopus in Nomocanone, quem Arabicè edidit (Cod. 37. Tom. cit. pag. 507.) eam Synodum anno Zamaſphæ Perſarum Regis ſecundo habitam refert, cauſamque illius cogendæ hanc fuiſſe memorat: ut ſcilicet nuptiæ Catholico, Epiſcopis, ſacerdotibus & monachis permitterentur.

كلما كان في السنة الثانية من ملك جاماسب والجاثليق يومئذ مار بابى اجتمع اليه المطارنة والاساقفة لامر الملك اياه بجمعهم وحملهم على الاتفاق في الاذن بجميع ما في سلطانهم من الرهبة في التزويج الحلال وطلب الولد وتكثير النسل . وسنوا ان يؤذن للجاثليق فمن دونه من الكهنة والرهبة في تزويج امراة واحدة وطلب ولدها على ما جا في الكتب والسنة وحلوا لما سنته الابا الاطهار واوجبت من توقير الجاثليق الذي يكون ببيعة كوخي والخضوع له الخ وحلوا لما سنت الابا الاولون من اجتماع اساقفة كل صقع الى مطرانهم مرتين في كل سنة وزادوا فيها سنوا من اجتماع المطارنة وغيرهم الى الجاثليق في سنتين مرة واحدة ان يكون اجتماعهم في كل اربع سنين مرة واحدة في تشرين الاول الخ وكتبوا بهذا وغيره مما سنوا واتفقوا عليه كتابا اتبعوا فيه اسامي وختموه بخواتيمهم .

Anno [1] *ſecundo Giamaſabæ regis Catholicus, qui eodem tempore Eccleſiæ præerat, Babæus Metropolitanorum atque Epiſcoporum Synodum habuit facultate accepta à Rege illos convocandi: iiſque perſuaſit, ut univerſis ſub ſua juriſdictione degentibus monachis legitimas nuptias permitterent liberoſque procreare ſinerent. Conſtituerunt itaque ut Catholico & inferioribus ſacerdotibus atque monachis unicam uxorem ducere & liberis operam dare ſecundum ſcripturas & legem in poſterum concederetur. Rurſus confirmarunt ſanctorum Patrum decreta ſtatuentia debitam Catholico in Eccleſia Cochenſi præſidenti obedientiam & honorem &c. Confirmavere præterea quæ antiqui Patres decreverunt de Synodo ab Epiſcopis omnium locorum apud proprium Metropolitam ſingulis annis* [2] *bis habenda. Synodum verò à Metropolitis apud Catholicum haben-*

NOTÆ.

1 *Anno ſecundo Giamaſabæ regis*. Ita Zamaſphem vocat Elias. Ex quo loco colligitur Conciliabulum Babæi anno Chriſti 499. habitum: Zamaſphes enim ex ſupradictis anno 498. Rex inauguratus fuit. Amri præterea mendum corrigitur ſcribentis, Babæum *anno Zamaſphæ quarto* Patriarchalem dignitatem iniiſſe.

2 *Singulis annis bis habenda*. Deeſt aliquid apud Eliam. Nam in Babæi Conciliabulo (ut ex Synodici ſupra relatis verbis apparet,) decretum fuit, ut Epiſcoporum con-

bendam, quam veteres quovis biennio ſemel cogendam ſtatuerant, ad quadriennium prorogarunt & menſi Octobri affixerunt, &c. Hæc & alia decreta communi ſuffragio recepta & in unum volumen redacta ſuis ſinguli ſubſcriptionibus & ſigillis firmarunt.

CAPUT VII.

Job Monachus.

I. Job monachi ætas & commentaria.

JOB monachus Neſtorianus Abrahæ Caſcarenſis diſcipulus, ſub Mar Aba, Joſepho, Ezechiele, & Jeſujabo Arzunita ſectæ Neſtorianæ Patriarchis ab anno Chriſti 550. ad annum 580. innotuit. Aſcetica Abrahæ Netphareni opera, nec non Regulas à cognomine Abrahamo præceptore ſuo editas, Perſicè interpretatus eſt, teſte Amro, qui in vita Mar Abæ de eodem Job, deque Abraham Caſcarenſi hæc tradit.

وفى ايامه كان ابراهيم الكشكرانى الراهب وكان
فيلسوفا عالما زاهدا وفى ايامه عرفت قوانين
الرهبنة فى بلد الفرس وخالف بين زى الرهبان
والهراطقة وطكس الاعمار والقلالى وكانت من
قبل كالديارات واقام فى مغارة فى بلد حزة مدة
وقصد بيت المقدس ولقى القديسين جمع وعاد
واقام مكانه الاول ثلثين مدة يقتات الخبز
اليسير مع البقل وقصد الجوبى يعنى بلاد الشمال
وتلمذ اهلها ونقلهم من عبادة الاصنام بعد ان
لقى منهم العذاب الكبير وبالايات اعادهم
وردهم وبنى عدة بيع وكتب كتبا فى تدبير الرهبنة
ومات بحزة وسرق تابوته ليلا ودفن فى قريته
وجعل ايوب تلميذه مغارته عمرا ويعرف الى الان
بعمر ايوب . وكان ايوب هذا من اهل مدينة
اردشير وكان له اب كثير المال والمتجر وله
بيمارستان . ولما اعتل ايوب هذا افكر فى الدنيا
فنكر تطليقها فعوفى فقصد ابراهيم وتتلمذ عنده
وعرف طقوس الرهبنة وقصد عمر مار ابراهيم
النتفرانى وترجم ميامر مار ابراهيم هذا وقوانين
مار ابراهيم الكشكرى من السريانى الى الفارسى
واجتمع اليه رهبان بعد موت رفقته اشعيا واليشع
الذين علماه طقوس الرهبنة قديما وابرا عدة
مرضى قبل موته ولما كشف له من الله ان وفاته
قد دنت اشعر الناس بالحضور هناك فى الوقت من
غير ان يعرفهم الحال وكان يوم الاربعة اخر سابوع
مار اليا فى الاحد الذى قبل هذا اكل مع
الرهبان بعد الرازين وباركهم ومضى الى قلايته .
ولما حضر الناس يوم الاربعة وقفوا على باب
كرخه ثلث ساعات وصعدوا الى القلاية
فوجدوه ملفوفا مطروحا قدام الصليب .

Diebus eius, (hoc eſt, Mar Abæ) *floruit Abraham Caſcarenſis monachus, philoſophicis ſcientiis, & virtutibus aſceticis conſpicuus, cuius tempore Regulæ monaſtices in Perſide innotuere. Hic enim diſcrimen poſuit monachorum inter* [1] *habitum & hæretico-*

conventus, qui apud Metropolitanum quolibet anno bis anteà fiebat, ſemel dumtaxat in poſterum haberetur.

1 *Monachorum inter habitum & hæreticorum.* Barhebræus in vita *Barbaſemini* ſeù Barbaſimæ Epiſcopi Seleuciæ ac martyris, refert, eum præcepiſſe, ut Epiſcopi, Clerici & monachi habitum mutarent declinandæ perſecutionis cauſa. *Poſtea verò*, inquit, *quum perſecutio ceſſaſſet, Orienſque Neſtorianiſmo infectus eſſet, cum habitu etiam fides mutata fuit, & qui veſtimentorum formam abjecerant, priſtinum ſacrum ſchema reſumere recuſarunt, quo potiſſimùm Antoniani monachi apud cæteras Chriſtianorum gentes diſcernuntur.* Margenſis citatus ſupra pag 93. de hoc Abrahamo Caſcarenſi diſſerens, illum ſcribit *ex eremo Sceteuſi in Aſſyriam regreſſum, aſceticæ vitæ ſchema ſeù monaſticum habitum, quo ibi indutus fuerat, ſuis alumnis reſtituiſſe, atque inſtar coronæ præcepiſſe eorum diſcipulorum caput tonderi, qui ſacrum hujuſmodi inſtitutum amplecterentur.* Id & Amrus fatetur non hoc ſolum loco, quem modò deſcribimus, ſed etiam in vita Babæi, ubi ait, *ipſum primum fuiſſe, qui tonſuram præſcripſit, hominiſque habitum mutari juſſit:* quum ſcilicet monaſticam vitam profitetur. Vide ſuprà hoc tom. pag. 155. Ex his conſtat Neſtorianos, non Jacobitas aut alios Orientales monaſticum ſchema abjeciſſe. Amrus itaque calumnioſè Jacobitas traducit, quum ait, *Abrahamum monachorum inter & hæreticorum habitum diſcrimen poſuiſſe:* non enim inter Neſtorianos & Jacobitas monachos ille diſcrimen poſuit, ſed inter monachos Neſtorianos & laicos ejuſdem ſectæ: & quidem per ſchema, quod ab ipſis monachis Ægyptiis, Jacobiticæ ſectæ ſociis ac fautoribus, acceperat.

ticorum: cœnobia præterea cellaſque ordinavit, quæ olim inſtar communium *ædium erant. Quum autem in ſpelunca quadam in regione Hazæ aliquandiù habitaſſet, Hieroſolymam petiit, inde ſanctos in Ægypto viſitavit: demum in priſtinum locum ſuum regreſſus, ibi triginta annos commoratus eſt, modico pane oleribuſque vitam ſuſtentans. Denique in boreales terras progreſſus, incolas ab idolorum cultu ad Chriſtianam fidem adduxit, poſtquam multa ab iis populis ſupplicia paſſus fuiſſet, doctrinamque ſuam editis miraculis confirmaſſet. Porrò multas exſtruxit eccleſias, librumque conſcripſit de monaſtico regimine, mortuuſque eſt in Haza. Cadaver in arca incluſum noctu ſurreptum fuit, & in oppidum ejus* (Caſcaram) *deportatum. Jobus ejuſdem diſcipulus ſpeluncam ipſius in cœnobium convertit, quod etiamnum cœnobium Jobi appellatur. Hic autem Jobus ex Ardaſciro urbe oriundus, patrem habuit mercatorem admodum locupletem, qui Xenodochium exſtruxerat. Quumque in morbum aliquando incidiſſet, ſæculi vanitatem contemplatus, ei ſe abrenunciaturum vovit, ubi convaluiſſet. Itaque recuperata valetudine, Abrahamum adiit, apud quem tonſuram accipiens, regulas monaſticæ vitæ didicit. Tùm cœnobium ſancti Abrahami Netpharenſis petiit, & hujus Abrahæ ſermones, nec non regulas ſancti Abrahæ Caſcarenſis è Syriaco in Perſicum ſermonem tranſtulit. Convenere porrò ad eum plures monachi poſt obitum Eſaiæ & Eliſæi ſociorum, à quibus inſtitutum monaſticum olim didicerat: multoſque infirmos ante obitum curavit. Quumque mortem ſibi inſtare à Deo accepiſſet, homines confeſtim adeſſe juſſit, cauſam retiens. Erat autem* (quando is obiit,) *feria quarta poſtremæ hebdomadæ ſancti Eliæ. Dominico verò die ante hanc feriam cum monachis poſt Liturgiam conveſcens, eiſque bona apprecans, in cellam ſuam recedit. Feria autem quarta quum illi ad januam ejus cellæ tres horas ſubſtitiſſent, cellam demum ingreſſi, invenerunt eum provolutum & coram Cruce proſtratum.* Hæc Amrus, miracula divinaſque revelationes monachis ſuis Neſtorianis de more affingens.

Ejuſdem Jobi meminit idem Amrus in vita Jeſujabi Arzunitæ Patriarchæ, ubi eum المفسّر *Commentatorem*, ipſiuſque Jeſujabi competitorem vocat. Verba ejus ſuprà retuli pag. 109.

CAPUT VIII.

Joſeph Patriarcha.

JOSEPHUS ex medico poſt Mar-Abæ obitum an. Græcorum 863. Chriſti 552. in Patriarcham Neſtorianorum electus, tertio poſt anno depoſitus, obiit an. Græcorum 878. Chriſti 567. quum duodecim ab ejus depoſitione annis Sedes vacaſſet, ut refert Amrus in hæc verba. يوسف المقترس كان يفهم الطب I. Joſephi geſta ex Amro.

وتعلّمه فى بلد اليونانيين فاقام بها فى دير مداك
واتصل بمرزبان كان بها ووصف لانوشروان عند
علته وحضر ووقف على يديه واختدع الناس
بطهارة . ولما امتنع مار ابا عقدت له الفطركة
باذن انوشروان وعمل فى السنة الثانية لقعوده
اثنى وعشرين قانونًا ودبّر الامر ثلث سنين .
وتغيّر واعتضد بمرزبان كسرى وطرد الاساقفة
وشد القضبان على المخالف فكان يمتهنهم
ويعتمد صرفهم وحبس القديس شمعون اسقف
الانبار ومع طول المدّة اتخذ الاسقف لنفسه
مذبحًا فى الحبس ليقدّس عليه . فدخل يوسف
وداس القربان ومات الاسقف فى حبسه . وصرف
اسقف الزوابى عن كرسيه يعنى اسقف النعمانية
وكان هذا يعرف الطب واللغة الفارسية فتوصّل
الى الملك وخف على قلبه وقصده مار صالح
اسقف داربجرد فنجز له كتاب الملك بالصيانة .
فصعب ذلك على يوسف وخرّق الكتاب . ولما
سمع هذا اهل فارس قطعوا خطبته ولما تزايدت
قبايحه منها شهادته على المومنين بالزور وانه

سرق

حوق من خزانة الملك عقدا جليلا اجتمع الابا والمومنين وراسلوه فامتهن وسالعهم فتقدم الملك لمحاكمته فامتنع احتجاجا بانه جاثليق وحرم الابا الحاضرون باجتماع الغايبين ولم يلتفت اليهم وكان يصيم ويقدس. وشكوا امره الى الملك وضرب نرسى النصيبى للملك فى معناه مثلا بان ملكا وهب لبعض المساكين فيلا فلما صار الى داره وفكر فى مونته استعفى الملك منه. فعلم الملك ما اراد المثل واعفاهم من يوسف الجاثليق. وكانت مدته خمسة عشر سنة.

Joſephus dejectus. Hic medicinam callebat, quam in Græcorum *ditione didicerat. Niſibin autem regreſſus, ibique in quodam monaſterio commoratus, in Marzabani cujuſdam gratiam ſe inſinuavit, cujus operâ ad* Choſroëm *Anuſcervanum adductus, morbum quo Rex laborabat, depulit. Externa itaque probitatis, quam præſeferebat, ſpecie homines decipiens, in Mar Abæ defuncti locum, Anuſcervano ſuffragante, Patriarcha ſubrogatur, annoque poſtquam Sedem inierat ſecundo canones duos ſuprà viginti condidit. Quum autem eccleſiam triennio rexiſſet, animum & mores mutavit, atque Marzabani Choſroæ favore ſuffultus, epiſcopos expulit,*
1 *Presbyteros* 1 *præſepibus alligavit, & utroſque vexare eorumque perniciem & ruinam moliri exorſus eſt. Quumque S. Simeonem Epiſcopum Anbarenſem in carcerem conjeciſſet, illeque aliquandiu poſt ſibi* 2 *altare in carcere* 2
liturgiam celebrandi cauſa conſtruxiſſet, illuc ingreſſus Joſephus, oblationem pedibus protrivit, & Epiſcopum ibidem uſque ad finem vitæ detinuit. Epiſcopum præterea Zabarum, hoc eſt, Naamaniæ, è throno dejecit: qui quum medicæ artis atque Perſicæ linguæ peritus eſſet, ſupplex ad Regem appellavit, utque eo gravamine relevaretur, impetravit: eâdemque viâ Mar Malechus Epiſcopus Darebgerdenſis à Rege pro ſua incolumitate diploma obtinuit. Quod Joſephus ægerrimè ferens, diploma illud conſcidit. Percrebeſcente verò tot malorum fama apud Perſas, Joſephi nomen è ſacris officiis expunctum fuit. Quum autem ille nihilominus in ſuis ſceleribus perſiſteret, & flagitia flagitiis accumularet, (accuſabatur quippe, quod adversùs fideles falſum teſtimonium dixiſſet, quodque ex regio theſauro pretioſiſſimum monile ſurripuiſſet:) Patres & fideles congregati, ſcriptâ ad eum epiſtola conqueſti ſunt. At querelas illæ Synodique auctoritatem contempſit. Ad Regem itaque illum ut cauſam diceret, appellorunt. Reſpondit ſe Catholicum 3 *eſſe. Poſtremò* 3
quum

NOTÆ.

1 *Presbyteros præſepibus alligavit.* Barhebræus Par. 3. Chr. Syr. ܘܟܕ ܚܕ ܡܢ ܥܡܐ ܗܘܐ ܡܨܚܐ ܠܗ ܦܩܕ ܗܘܐ ܠܡܫܡܫܢܘܗܝ ܕܢܐܣܪܘܢܝܗܝ ܠܐܢܫܐ ܥܠ ܐܘܪܝܐ ܘܢܣܝܡܘܢ ܥܠ ܪܫܗ ܦܓܘܪܐ ܐܝܟ ܕܠܚܡܪܐ

Quum eum (Joſephum) *quidam ex vulgo adiret, ille miniſtris ſuis præcipiebat, ut hominem præſepi alligarent, ejuſque capiti capiſtrum tamquam aſino imponerent.*

2 *Altare in carcere.* Amri interpolator flagitia Joſephi deſcribit in hæc verba. وفى ايامه حدث فى بلاد الفرس موتان لم ير مثله حتى خلت البلاد جمله ودام ذلك الى ان مات يوسف كل هذا وهو مرتكبا لسو التدبير واهانة الاساقفة والكهنة والاساة اليهم حتى انه حبس شمعون اسقف الانبار واتى عليه الخميس الكبير ولم يمكنه ان يخرج ليتقرب فوقف فى الحبس وقد اعد له خبزا وخمرا ليقدس ويتقرب فعلم به ودخل اليه وبدد ما كان عنده.

Ejus (hoc eſt, Choſroæ) *diebus accidit in regione Perſarum mors, qualis nunquam antea viſa fuerat, ita ut provinciæ penitus deſolatæ fuerint: duravitque uſque ad Joſephi obitum, qui nihilominus pravo regimini inſiſtens, Epiſcopos & Sacerdotes vexare perrexit, eo ſævitiæ progreſſus, ut Simeonem Anbarenſem Epiſcopum in carcerem conjecerit. Is verò quum feria quinta majoris hebdomadæ eſſet, nec inde ad communionem percipiendam exire poſſet, panem & vinum in carcere præparavit, ut ſacrum faceret & Eucharistiam ſumeret. Quod ubi Joſephus reſcivit, illuc ingreſſus, oblata in terram projecit.*

3 *Reſpondit ſe Catholicum eſſe.* Hinc, ut arbitror, originem habet confictum illud

quum à Synodo communione eccleſiaſtica privatus, contempto Patrum judicio ordinationes facere & liturgiam celebrare pergeret, ejus cauſam ad Regem detulere: qua occaſione Narſes [1] *Niſibenus de Joſepho hanc parabolam intulit. Rex quidam pauperi cuidam elephantem dono dedit. Quum verò ad pauperis ædes elephas ductus eas intrare nequiret, beſtiam prætereà pauper alere ſe poſſe deſperaret, Regem conſuluit, à quo relevari eo ſe onere etiam atque etiam rogavit. Intellexit ſtatim Rex parabolæ ſenſum, ſimulque ut Joſephum Catholicum amoverent, conceſſit. Sedit autem Joſephus annos quindecim.*

Hinc Amri interpolator rejicitur, qui duodecim univerſim annos Joſepho tribuit. فاجتمع الابا والمومنون واسقطوه من جميع درج الكهنوت وبقى بعد ذلك تسع سنين ومات ودفن بالانبار وكانت مدته اثنى عشر سنة.

Convenerunt, inquit, *Patres & fideles, eumque* (hoc eſt, Joſephum) *omni ſacerdotii gradu amoverunt. Vixit autem poſthæc annos* [2] *novem, mortuuſque, Anbaræ ſepultus fuit, quum annos duodecim ſediſſet.* Atqui Ezechiel Joſephi ſucceſſor juxta eundem anno Græcorum 878. Sedem iniit, neque hæc poſt ejuſdem Joſephi obitum vacaſſe dicitur. Quindecim igitur annis, non duodecim Joſephus Neſtorianis præfuit: quot ſcilicet ab anno 863. ad annum 878. effluxere.

II. Ejuſdem Synodus.

Synodi à Joſepho habitæ meminit Sobenſis in Catalogo ſuprà pag. 279. De eadem hæc Elias Damaſcenus.

ولما استشهد مارابا صلواته تحفظنا انتخب للجثلقة بعده رجل يقال له يوسف . فدبّر الجثلقة تدبير السلطان فى الغلطة والشدة والضرب والحبس ونحو ذلك مما لا يجوز فى النصرانية . فلما تثبت اسمه بعد وفاته جمع اسما الجثالقة الماضيين وكان المطارنة والاساقفة لجتمعوا اليه مرّة بعد اخرى وسنة بعد سنة سالوه ان يجدد ذكر سنن الابا المغربيين والشرقيين ويكتب بها كتابا كما كان جثالقة الشرق قبله يفعلون ليقفوا عليها اجمعون وياخذوا بها ولا تدوس وتعطل . فاجابهم الى ذلك وسنّ سننا لم يجاوز فيها شيئا مما سنّ اوليك الابا المباركون . فسنته مقبولة اذ كانت موافقة لسنتهم وان كان على غير طريقتهم .

Quum martyrio coronatus obiiſſet Mar Aba, cujus, oro, preces nos cuſtodiant, eidem ſuffectus eſt quidam Joſephus, qui Epiſcopatum in tyrannidem vertit, & in ſubditos ſuos inſolentiſſimè debacchatus eſt uſque ad verbera & vincula, chriſtianæ manſuetudinis atque modeſtiæ prorſus oblitus. Ejus tamen nomen poſt obitum è catalogo reliquorum Patriarcharum, quem ipſe compoſuit, minimè expunctum fuit. Quum vero Metropolitæ & Epiſcopi ad ipſum ſæpius conveniſſent, eumque rogaſſent, ut canones Patrum Occidentalium atque Orientalium confirmaret, & pro more præceſſorum ſuorum Catholicorum in unum codicem contraheret, quem univerſi apud ſe haberent & ſequerentur: ne videlicet conculcarentur eccleſiaſticæ leges

Catholici Seleucienſis privilegium, *ut neque ab Orientalibus judicari poſſit, neque ad Occidentales ejus cauſa deferatur, ſed judicium illius Chriſto duntaxat reſervetur*. Vide ſuprà hoc tom. pag. 58.

1 *Narſes Niſibenus*. In altero codice, quo Tom. 2. pag. 413. uſus ſum, pro نرسي *Narſe*, legitur موسى *Moſes*. Parabolam verò elephantis habet & Amri interpolator, ſed fuſiùs diſertiuſque deſcriptam.

2 *Annos novem*. Barhebræus tertio poſt dejectionem anno Joſephum periiſſe ſcribit.

ܘܐܬܟܢܫܘ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܘܫܕܘܗܝ. ܐܠܐ ܡܢ ܕܚܠܬܗ ܕܡܠܟܐ ܠܐ ܐܩܝܡܘ ܐܢܫ ܚܠܦܘܗܝ ܥܕܡܐ ܕܒܫܢܬܐ ܬܠܝܬܝܬܐ ܕܒܬܪ ܫܘܚܠܦܗ ܡܝܬ.

Congregati Epiſcopi eum quidem depoſuerunt: verùm præ timore Regis neminem in ejus locum ſubrogarunt, donec tertio poſt depoſitionem anno mortuus eſt. Sed haud dubium, quin pro ܓ legendum ſit ܝܒ, hoc eſt, anno duodecimo;

leges & in oblivionem abirent ; annuit ille , atque canones condidit canonibus à benedictis illis Patribus ſtatutis omninò conſentaneos. Quo circa Joſephi canones recepti ſunt , utpote prædictorum Patrum legibus conformes , etſi ipſe ab eorum moribus oppido quantum diſcreparet.

Duos ſuprà viginti canones ejuſdem Synodi loco ſuprà citato recenſet Amrus. Verùm in Synodico tres ſuprà viginti habentur, quibus Præfatio hæc præmittitur. قوانين يوسف الجاثليق وهي ثلثة وعشرون قانونا . كان مار ابا مقب البيعة وعلى عادة الشيطان نصب له قوما اكثروا الكلام فيه وحصل في الاعتقال والاسر ومات واضطربت احوال البيعة فكتب مار يوسف هذا الى الاساقفة ليجتمعوا على تجديد القوانين . وقبل تجديدها اجتمعوا على ثلاثة الاقانيم ووحدانية الجوهر وبالاتحاد البنوي مع بقا الجوهرين والقنومين . فبعد الاتحاد يقال مسيح واحد وابن واحد ولا يقال جوهر واحد ولا قنوم واحد .

Canones Joſephi Catholici viginti tres. Poſtquam Mar Aba rem eccleſiaſticam optimè conſtituiſſet , conſueta Diaboli fraude aſtuque factum eſt , ut quidam perverſi homines adversùs Patriarcham inſurgerent , confictiſque criminibus oppreſſum , in carcerem & vincula , in quibus etiam deceſſit , detrudi curarent. Propterea perturbato eccleſiæ ſtatu , Joſephus ut canones reſtitueret , epiſcopos ad Synodum convocavit , in qua in eam fidei confeſſionem univerſi conſenſere , ut videlicet tres in Deo perſonas & unicam ſubſtantiam prædicarent , necnon Filii unionem manentibus duabus ſubſtantiis & perſonis : poſt Unionem autem unicum Chriſtum & unicum Filium dici oportere , neque unam ſubſtantiam , aut unam perſonam. Ad calcem verò de Patribus , qui in eo conciliabulo adfuere, hæc Synodi collector adnotat. وحضر هذا السنهودس عدة من الابا ومنهم فولوس مطران نصيبين في عدد من حضر وذكر الرتب وان رتبة نصيبين الثانية .

Interfuere huic Synodo complures Patres , quos inter Paulus Niſibis metropolita : decretuſque fuit Sedium ordo , utque Niſibenus thronus ſecundas obtineret.

Barhebræus in vita Papæ epiſcopi Seleucienſis quorumdam opinionem refert ajentium , *Epiſtolas Sanctorum Jacobi Niſibeni & Ephræmi Syri ad eundem Papam ab hoc Joſepho compoſitas fuiſſe*. Verba ejus retuli tom. 2. pag. 398. Elias Damaſcenus loc. ſuprà cit. affirmat, *Seriem Epiſcoporum Seleucienſium à primo illius eccleſiæ Præſule ad ſua uſque tempora ab eodem perductam*. Nimirùm poſtquam gradu amotus fuit , ad texendum Catalogum præceſſorum ſuorum animum applicuit : utque dejectionem ſuam exemplo præceſſorum ſolaretur, irritamque ac inanem fuiſſe oſtenderet , epiſtolas nomine Doctorum Syrorum Jacobi & Ephræmi ad Papam ab Epiſcoporum Synodo olim dejectum confinxit ; Synodicam præterea Occidentalibus Patribus ſuppoſuit , qua aſſertum Seleucienſi Catholico Privilegium conceditur , de quo vide ſuprà pag. 58. III. Epiſtolæ quædam, & ſeries Epiſcoporum Seleucienſium Joſepho tributæ.

CAPUT IX.

Ezechiel Patriarcha.

EZECHIEL poſt Joſephi obitum an. Græcorum 878. Patriarcha electus, quum Neſtorianis annos tredecim præfuiſſet, obiit anno Græcorum 891. Chriſti 580. de quo hæc Barhebræus in chron. Syr. Par. 3. [illegible] I. Ezechiel quot annis Neſtorianos rexerit ex Barhebræo.

[illegible]

ܘܩܫܝܫܐ ܐܦ ܗܟܝܠ ܗܘ ܣܡܝܐ ܐܠ ܘܒܫܘܠܡ ܚܝܘܗܝ.

Ei, hoc eſt, Joſepho, *ſubſtitutus fuit Ezechiel Abæ Catholici diſcipulus & Pauli item Catholici gener. Hic ob regis gratiam, quam ſibi conciliaverat, elatus, quum cæcos epiſcopos ſuos cæcorumque ductores appellaſſet, cæcus ipſe in fine vitæ ſuæ factus eſt.* Et in vita Kamjeſu Primatis Orientis.

ܘܒܝܘܡܘܗܝ ܕܗܘܪܡܝܙܕ ܒܪ ܟܘܣܪܘ ܚܙܩܝܐܝܠ ܩܬܘܠܝܩܐ ܗܘ ܕܩܪܐ ܗܘܐ ܠܐܦܝܣܩܘܦܐ ܣܡܝܐ ܐܡܪ ܗܘܐ. ܘܗܘ ܐܦ ܣܡܝܐ ܐܬܥܒܕ ܘܒܬܪ ܫܢܝܢ ܬܪܬܝܢ ܫܢܝ ܘܩܡ ܚܠܦܘܗܝ ܐܝܫܘܥܝܗܒ ܘܫܪ.

Regnante Hormiſda Choſroæ filio Ezechiel Catholicus, qui cæcos Epiſcopos appellabat, cæcus factus, duobus poſt annis deceſſit, eique Jeſujabus ſubrogatus fuit &c. Hormiſdates ex ſupra dictis anno Chriſti 579. regnum init: adeoque Ezechielis obitus juxta Barhebræum in annum ejuſdem Hormiſdatis ſecundum, Chriſti 580. confertur: quum eo regnum adepto cæcus factus, biennio poſt deceſſiſſe dicatur.

At Amrus circa annum quidem, quo Ezechiel in Patriarcham electus eſt, cum Barhebræo convenit; non tamen circa annum mortis. Ait enim eum ſediſſe annos undecim, adeoque obiiſſe anno Græcorum 889. Chriſti 578. Ejus verba accipe.

حزقيال الجاثليق كان تلميذ مار ابا وعقدت له الفطركة بعد يوسف وبعد مشاجرة جرت بين الاباء في معنى ملفان كان بالمداين اسمه ماري . وكان الملك يميل الى حزقيال واستوذن في بابه واذن واستقامت الاحوال على يديه . واقرّ كهنة يوسف على حالهم بعد ان حشّى لهم . وعجب الناس من مار ابا فضل عجيب في اختياره خبازًا وكان اسقفا على الزوابي . ثم جمع جمعًا وعمل تسعة وثلثين قانونًا . ثم ساءت اخلاقه مع الاسا قليلًا . ولما خرج مع كسرى الى نصيبين استقبله بكوس مطرانها استقبالًا جميلًا ومدحه على البيم في الخطبة وحث الناس على بره . ونسب ذلك منه الى الملق . ووعد الجاثليق عند عوده ان يحله واخلص نيته مع المسيح فقبضه اليه قبل العود من فتح دارا . وكان بنصيبين من الملافنة ايشوعيب وابراهيم بن الحداد وحنانا وكان لحنانا ثمانماية تلميذ . وكان حزقيال يعيّر من بعينه اذى صوّ . فنزل بعينه الما . وكانت مدته احدى عشر سنة . وتوفي ودفن بالحيرة وقال قوم بالمداين .

Ezechiel Catholicus Mar Abæ diſcipulus electus fuit Patriarcha Joſephi ſucceſſor poſt varias Patrum contentiones, quibuſdam Doctorem quemdam Marim nomine Modainæ civem promovere ſtudentibus. Novo Patriarchæ favit Rex, cujus conſenſum quum petiiſſent, facile impetrarunt, ejuſque opera eccleſiaſticæ rei optime ceſſit. Joſephi 1 *autem Presbyterorum negotium compoſitum fuit, venia à Patriarcha impetrata. Non paucis interim factum vehementer mirantibus, quod ſcilicet Mar Aba hominem piſtorem epiſcopum creaſſet & Eccleſiæ Zabarum præfeciſſet. Ezechiel itaque Patriarcha factus in plena Synodo novem & triginta canones condidit. Cæterùm Epiſcopis minus æquus fuit. Accidit intereà, ut unà cum Choſroë Niſibin Patriarcha veniret. Præerat illi eccleſiæ ea tempeſtate Bacchus Metropolita, qui Patriarcham perbonorificè exceptum etiam ab altari publica in concione laudavit, atque de ejus probi-* 1

N O T A.

1 *Joſephi Presbyterorum.* Quos ſcilicet Joſephus Ezechielis præceſſor Presbyteros ordinaverat, vel in odium ipſius Joſephi, vel tamquam illius flagitiorum participes ab Epiſcoporum Synodo ſuſpenſos & interdictos idem Eaechiel, ubi primùm Patriarcha renunciatus eſt, reconciliavit. Id enim ſibi vult vox hæc Syriaca Arabicè uſurpata ܚܣܐ *Haſſa*; hoc eſt, *veniam* ſeù *indulgentiam conceſſit*.

probitate ad auditores ſermonem ha-
buit. Hæc tamen ab eo dicta ad ca-
ptandam dumtaxat benevolentiam Pa-
triarcha interpretatus, poſtquam illi
abſolutionem ſpopondiſſet poſt ſuum ab
ea excurſione reditum tutè impenden-
dam, mox compoſita cum Chriſto con-
ſcientia ſua, ante ſuum ab expugna-
1 *tione Daræ* [1] *urbis reditum ad Deum*
migravit. Sub Ezechiele floruere in ur-
2 *be Niſibi Doctores* [2] *Jeſuiabus, & A-*
3 *brahamus* [3] *fabri ferrarii filius, & Ha-*
4 *nanus,* [4] *qui octingentos in ſua Scho-*
la auditores numerabat. Quandoqui-
dem verò Ezechiel quemlibet vel mini-
mum in oculis defectum diſſimulare
minimè ſolebat, quin ſtatim vitium
exprobraret, Deo diſponente factum
eſt, ut ipſe defluente in oculos humore
vitio ſimili peſſimè laboraret. Præfuit
verò annos [5] *undecim ſepultuſque fuit*
5 *in urbe Hirta, vel, ut alii malunt, in*
urbe Modaina.

III. **Ejuſdem Ezechielis geſta ex Amri interpolatore.**

Amri interpolator annum quidem ordinationis mortiſque Ezechielis notat: ſed tàm à Barhebræo, quàm ab Amro diſcrepat, quum undecim annos Ezechieli aſſignans, cum anno Græcor. 888. Chriſti 577. deceſſiſſe ſcribit. حزقيال شيخًا طويل القامة عارفًا بامور العالم فهمًا فى العلوم ومفهّمًا. وكان خبازًا لمارابا ثم تلميذًا له وصار اسقفًا للزوابى. ولما قترى يوسف اختير هذا الاب. وكان الملك يميل اليه لانه انفذه فى مهمّ كان له مرّة ما فعاد بما يسرّه. فاسّر اكرامه. واستاذن المروزى الطبيب فى ترتيبه فطركًا فاذن له فى ذلك وعقدت له الفطركة بالمداين وكان لابسًا بيرون اخضر سنة ثمانية وسبعين وثمانمايه يونانية واستقامت له الامور وعمل باجتماع الابا سنة وثلثين قانونًا فى تدبير البيعة. وفى ايامه بطل الموت الذى كان حدوثه فى ايام يوسف المكنى بالجاثليق من الطاعون المسمّى الشرعوط وعادته كانت ان يظهر فى كف الانسان ثلثة نقط سود وفى حال ما يبصرها يموت حتى خلت مدن وقرى كثيرة من الناس وبقى الذهب والفضّة والامتعة بلا اصحاب وليس لها من ياخذها. واكترى كسرى رجال لدفن الموتى فى مدينة كان بها فى تلك الايام وعيّن لهم من كل ميت شى معلوم فحصل لهم فى يوم واحد اربعماية وخمسين دينار وعند المسا جلسوا ليقتسموا فماتوا على المكان وبقى المبلغ على الارض. وسبب ارتفاع الموت المذكور كان ان مطران باجرمى واسقف نينوى اتفق رايهما على عمل الباعوث الخ ثم ان حزقيال استخف ببعض الاساقفة وقال لهم يا عميان. فابلاه الله بنزول الما فى عينيه وعمى سنتين واستناح ودفن بالحيرة سنة ثمانية وثمانين وثمانماية يونانية وكانت مدة رياسته احد عشر سنة.

Fuit Ezechiel, quum Patriarchatum iniit, ſenex procera ſtatura in ſecularibus negotiis exercitatus, literis affatim eruditus, juxtaque ad eas docendas idoneus ac diſertus. Primum Mar Abæ piſtor, dein diſcipulus factus, ab eodem Zabarum tandem Epiſco-

NOTÆ.

1 *Ab expugnatione Daræ urbis*. Dara à Choſroë Anoſcervano Perſarum rege expugnata fuit anno Chriſti 573. ot dixi Tom 2. pag. 62 & hoc tom pag 406. Altera ejuſdem urbis expugnatio contigit ſub Choſroë Abruizo anno Chriſti 603. ot hoc eodem tom. pag. 412. Quum autem Ezechiel ex dictis hoc cap. num. 1. neque anno 573. obierit, neque annum 603. attigerit; (obiit enim anno 580.) ſequitur hæc verba, *ante ſuum ab expugnatione Daræ urbis reditum migravit*, de Bacchi Niſibeni Metropolitæ, non de ejuſdem Ezechielis obitu intelligenda eſſe.

2 *Jeſujabus*, cognomento, *Bar-Koſra*, de quo ſuprà hoc tom. pag. 230.

3 *Abraham fabri ferrarii filius*, Syris appellatus *Bar-Kardache*, de quo ſuprà pag. 223.

4 *Hananus* patria *Adiabenus*, de quo ſuprà pag 81.

5 *Annos undecim*. Idem Amrus de anno ſedis obituſque Ezechielis paucis interjectis hæc ſubdit. وكانت مدة حزقيال فى الرياسة عشر سنين ومات ودفن فى المداين.

Præfuit Ezechiel annos decem, mortuuſque Modainæ ſepultus fuit. Sed utrumque ex dicendis emendandum.

piſcopus ordinatus eſt. Mox Joſepho [1] *dejecto, Patriarcha etiam creatus. Regis porrò favorem conſequutus eſt, quod commiſſum ab eo negotium non levis momenti pro ejuſdem voto confeciſſet. Quamobrem intercedente etiam Maruzæo* [2] *medico facile conſenſit, ut Patriarcha crearetur: quod & factum eſt in urbe Modaina anno ſeptuageſimo octavo ſuprà octingenteſimum Græcorum. Pallium autem viride geſtabat. Rebus porrò conſtitutis, Synodum Patrum convocavit, in qua ſex ſupra triginta* [3] *canones pro Eccleſiæ regimine edidit. Sub ejus præfectura epidemicus* [4] *ille morbus ceſſavit, qui ſub Joſepho Catholico appellato exortus, vulgari vocabulo* شرعوط Sciarut *dicebatur. Præſentis jam mali indices in vola apparebant ternæ maculæ nigricantes quas ſubita mors ſequebatur, tanta hominum ſtrage, ut urbes & loca quamplurima habitatoribus prorsùs vacua manſerint: projectumque aurum & argentum opeſque extinctis dominis nullus ſupereſſet qui caperet. Qua occaſione quum Choſroës in ea urbe, ubi per eam tempeſtatem morabatur, plures ſandapilarios ad morientium ſepulturam conſtituta mercede deputaſſet, accidit, ut quinquaginta ſuprà quadringentos denarios uno die iidem lucrarentur. Quum verò ſub veſperam univerſi ad pecuniam inter ſe diſpertiendam conveniſſent, repente omnes exanimati conciderunt: pecuniarum marſupium ipſo in loco humi projectum manſit. Cauſa autem, cur prædicta peſtis ſublata fuerit, hæc eſt: quod ſcilicet Bagermæ Metropolita, & Ninives epiſcopus communi conſilio Rogationes fieri decreverunt.* (Reliqua vide Tom. 2. pag. 413.) *Quandoquidem porrò Ezechiel Epiſcopos quoſdam increpans, cæcos appellavit, creditur acri humore pupillas paulatim exedente utrumque oculum juſto Dei judicio amiſiſſe. Manſit itaque ad biennium cæcus: tantumdem nimirùm ſupervixit: mortuuſque, in urbe Hirta humatus fuit anno Græcorum octogeſimo octavo ſuprà octingenteſimum, ſeditque annos undecim.*

Ve-

NOTÆ.

1 *Joſepho dejecto.* Non ſtatim atqoe Joſephus dignitatem abdicare coactua fuit, Ezechiel Patriarcha ordinatus eſt, ſed nono poſt anno, quo ſcilicet ille deceſſit, ut dixi ſuprà pag. 432.

2 *Maruzæo medico.* Hic ايشوع *Jeſus* ſeù *Joſue* appellabatur; Lexicon antem Syriacum edidit, ex quo ſuum Abulhaſaoua Bar-Bahlul collegit, ut ex Sobeoſis Catalogo dixi hoc tom. pag. 258. Hioc verò ætas ejus colligitur, quam loc. cit. indefinitam reliqoi: clarus ſcilicet habebatur ſub Choſroë Aooſcervano quo anno Ezechiel Patriarchalem dignitatem iniit, hoc eſt, anoo Chriſti 567.

3 *Canones ſex ſuprà triginta.* Imò *triginta novem*, ut ex dicandis patebit.

4 *Epidemicus morbus.* De quo hæc Amrus in vita Joſephi. وحدث في ايامه وبا مفرط
حتى كان الذي يحفر ليدفن الميت يموت على
القبر وفي هذا الوقت توفي مار يوحنا قرابة مار
نرسي ومرض انوشروان الطاعون والعمل
الاسكندرية وزاد الموت على الحد حتى لم يبق من
يدفنهم وبقي الموتى هكذا ثلث سنين ونصف
وقيل ان يوسف صرف همته الى دفن الموتى ولم
يعرف له جميلاً غيره . ولما انقطع الموتان وقع
على الناس الجوع فكانوا ياكلون ولا يشبعون
وبعض المدن صارت قبر لاهلها والمعتقدين .

Ejus (ideſt Joſephi) *diebus accidit dira peſtis, ita ut qui tumulum mortuos ſepeliendi cauſa effodiebant, ibidem exanimati caderent. Quo tempore obiit Mar Joannes affinis Mar Narſetis. Eâdem peſte Anuſcervanus unàcum Alexandriæ incolis correptus fuit: eoque is morbus crevit, ut qui mortuos tumularent, deficerent. Duravit autem annos tres cum dimidio. Ferunt Joſephum ſepeliendis mortuis ſedulam operam navaſſe; neque enim aliud de ipſo bene factum narrant. Quum autem peſtis illa ceſſaſſet, fames ſupervenit: quo enim plus homines comedebant, eo minus explebantur, ut habitatoribus civitates tumulus fierent.* Ea peſtis initium duxit ab anno Chriſti 532. Juſtiniani 5. perque diverſas orbis terrarum partes ſpatio quinquaginta doorum annorum graſſata eſt, teſtibus Procopio lib. 2. de bello Perſ. cap. 22. Agathia lib. 4. Theophane ad annum Incarn. ſecundùm Alexandrinos 534. Evagrio lib. 4. cap. 29. & Joanne epiſcopo in chronico Syriaco apud Dionyſium Patriarcham ab anno Græcorum 855. ad annum 858. Vide tom. 2. pag. 85.

Verùm ſi anno Græcorum 878. (juxta hunc auctorem) inauguratus fuit Ezechiel, idemque annos undecim ſedit; non igitur anno 888. ſed anno 889. obiit. Atqui anno Græcorum 889. Chriſti 578. (ut mox dicebam) Hormiſdates, ſub quo Ezechielem obiiſſe tùm Amrus, tùm ejus Interpolator in vita Jeſujabi Arzunitæ affirmant, nondum regnum Perſarum inierat: is enim ex dictis ſuprà pag. 410., ab anno Chriſti 579. ad annum 590. poſt Choſroëm Anuſcervanum patrem Perſis imperavit. Itaque cum Barhebræo dicendum eſt, Ezechielem anno Chriſti 580. Hormiſdatis ſecundo deceſſiſſe, quum annos tredecim, non undecim ſediſſet.

IV. Synodus ab Ezechiele celebrata, ejuſque Canones. *Synodum* Ezechielis memorat Sobenſis in Catalogo ſuprà pag. 279. ex eaque duos Canones producit in Epitome Canonum Synodalium Par. 9. cap. 9. & 19. Ejuſdem Synodi *Canones triginta novem* exſtant in Synodico à pag. 58. totidemque laudantur ab Amro loco ſuprà citato; etſi ejus Interpolator pro XXXIX. perperàm ſcribit XXXVI. quem errorem & nos tom. 2. pag. 413. ſequuti ſumus. Epocham ejuſdem notat Elias in Nomocanone his verbis.

ولما كان في سنة خمس واربعين من ملك كسرى في
شهر شباط والجاثليق يوميذ مار حزقيال اجتمع
المطارنة والاساقفة الى المداين فسالوا الجاثليق
ان يجدد لهم ذكر ايمان الرسل والابا المغربيين
وسننهم كما كانت الجثالقة قبله تصنع الخ .

Anno Choſroæ quadrageſimo quinto, menſe Februario, quum Mar Ezechiel Catholicus eſſet, Modainæ congregati Metropolitæ & Epiſcopi, Catholicum rogarunt ut fidem legeſque Apoſtolorum Patrumque Occidentalium ipſis rursùs exponere & confirmare dignaretur, quemadmodum præceſſores ejus Catholici facere conſueviſſent &c. Annus Choſroæ 45. in annum Chriſti 577. incidit: is enim poſt diem 19. Febr. anni 531. regnare cœpit, ut dixi ſuprà pag. 404.

CAPUT X.

Paulus Perſa.

Paulus Perſa Iſagoges auctor. SUB Ezechiele Neſtorianorum Patriarcha, de quo ſuprà dixi, circa annum Chriſti 570. claruit Paulus Perſa, cujus notitiam ſoli Barhebræo debemus.

ܒܗܢܐ ܙܒܢܐ ܡܫܬܡܗ ܗܘܐ ܒܝܘܠܦܢܐ
ܥܕܬܢܝܐ ܘܒܦܝܠܘܣܘܦܘܬܐ ܕܒܪ̈ܝܐ
ܦܘܠܘܣ ܦܪܣܝܐ. ܗܘ ܕܣܡ ܠܗ
ܡܥܠܢܘܬܐ ܬܡܝܗܬܐ ܠܡܠܝܠܘܬܐ. ܗܢܐ
ܡܛܠ ܕܪܓ ܗܘܐ ܕܢܗܘܐ ܡܝܛܪܦܘܠܝܛܐ
ܒܦܪܣ. ܘܟܕ ܠܐ ܩܒܠܗ ܥܡܐ:
ܠܕܚܠܬܐ ܡܓܘܫܝܬܐ ܗܘܐ ܥܒܪ.

Per idem tempus (inquit in Chron. Syr. Par. 3. in vita Ezechielis) *tùm eccleſiaſtica eruditione, tùm externorum Philoſophia clarus habebatur Paulus Perſa, qui admirabilem Iſagogen in Dialecticam compoſuit. Hic quum Perſidis Metropolitanus fieri cuperet, nec populi ſuffragia obtinere potuiſſet, ad Magorum ſectam tranſiit.*

CAPUT XI.

Bautha Monachus.

Bauthæ monachi carmina. INTER monachos, qui ſub Jeſujabo Arzunita Ezechielis ſucceſſore circa annum Chriſti 595. floruere, Bautha monachus ab Amri interpolatore recenſetur. Ejus verba retuli tom. 2. pag. 415.

Exſtant *Bauthæ Carmina II. de Chriſto Domino* in Cod. Amidenſi 8. Tom. 1. pag. 583.

CA-

CAPUT XII.

Sergius Monachus.

I. Sergius monachus.

SERGIUS monachus, Kamjeſu Garmæi & Jacobi Beth-Abenſis cœnobii fundatoris diſcipulus, ſeptimo ineunte ſæculo claruit, ex libro, quem hortatu ejuſdem Jacobi præceptoris de laudibus virorum illuſtrium, qui in regione Garmæorum floruerunt, compoſuit, *Subverſor*, ſeu *deſtructor Potentum* appellatus.

II. Ex libro, quem cōpoſuit, *Subverſor Potentum* appellatus.

Ejus geſta Thomas Margenſis in hiſt. monaſtica lib. 1. cap. 33. deſcribit in hæc verba. ܗܢܐ ܕܝܢ

ܛܘܒܬܢܐ ܗܢܐ ܠܒܝܬܓܪܡܝ ܡܢ ܐܬܪܐ ܗܘ
ܘܒܝܬ ܣܟܘܠܣ. ܐܬܪܕܝ ܗܘܐ ܗܦܟ
ܒܡܕܪܫܬܐ ܕܩܘܣܠܟ ܡܫܬܡܠܝܬܐ:
ܟܕ ܡܬܪܓܡܢ ܗܘܐ ܬܡܢ ܩܡܝܫܘܥ
ܓܪܡܝܐ ܡܢ ܩܪܝܬܐ ܕܚܣܝܐ ܘܡܢ ܒܬܪܟܢ:
ܟܕ ܡܫܒܚܐ ܗܘ ܩܡܝܫܘܥ ܐܬܬܢܝܚ ܗܘܐ
ܐܦ ܗܘ ܒܡܚܘܙܐ ܡܕܝܢܬܐ ܡܢ
ܥܠܡܐ ܗܢܐ. ܡܟܝܠ ܗܘ ܛܘܒܢܐ ܣܪܓܝܣ
ܡܫܠܡ ܢܦܫܗ ܠܩܕܝܫܐ ܘܥܕ ܒܚܝܐ
ܥܡܗ: ܗܘ ܗܢܐ ܡܪܝ ܣܪܓܝܣ ܐܬܬܠܡܕ
ܡܢܗ ܘܫܪܝ ܥܡܪ ܒܟܘܪܝܐ: ܡܢܗ
ܕܡܢ ܐܢܘܢ ܩܪܝܢ ܕܒܝܬ ܥܝܢܬܐ ܘܡܢ
ܚܒܝܒܐ ܕܝܠܗ ܐܬܒܥܝ ܐܝܟ ܕܢܟܬܘܒ
ܘܡܫܒܚ ܫܡܗ ܟܬܒܐ. ܘܡܫܟܚ
ܕܡܢ ܟܠܡܕܡ: ܗܘ ܠܗܘܢܐ
ܡܫܒܚܢ ܟܕ ܒܡܠܘܐܐ ܠܐ
ܕܢܦܫܐ ܡܫܡܠܝܢ ܘܐܢܫܝ ܡܕܝܢܬܐ ܕܒܗ
ܟܬܒܐ ܕܐܝܬ ܒܐܝܕܝ. ܗܘ ܕܝܢ ܗܘ
ܕܡܢ ܕܢܗܘܐ ܡܫܡܥ ܒܠܘܠ
ܕܡܢ ܡܫܒܚܝܢ ܠܐܢܫܝܗܘܢ ܠܡܫܘܕܥܘ

ܘܠܗܕܡܫܡܗ ܘܗܠܝܢ ܡܬܩܪܝܢ,
ܘܡܛܠ ܕܠܗ ܠܒܠܝܣܪܝܗ ܩܪܝܗ
ܡܗܦܟܢ ܐܠܘܨܐ: ܡܛܠ ܕܠܗ ܠܐ
ܐܢܫܝ ܪܘܪܒܐ ܕܒܥܕܬܐ ܟܬܒ ܠܗ:
ܐܠܐ ܡܛܠ ܐܢܫܝ ܕܒܒܝܬ
ܐܒܗܘܗܝ ܘܒܥܕܬܐ ܕܩܘܪܝܗܘܢ
ܒܐܣܟܝܡܐ ܥܠܡܢܝܐ ܘܫܦܝܪܘܬܐ
ܚܝܘ: ܫܡܐ ܕܐܝܬ ܡܢ ܡܠܬܗ
ܐܦ ܗܘ ܠܡܟܬܒܢ ܡܗܦܟܢ ܐܠܘܨܐ.

Beatiſſimus iſte Sergius in Beth-Garma natus, diverſas ſcholas frequentavit; præcipuè verò Scholam Koſtachi pagi in regione Margenſi, quum illic interpretem ageret Kamjeſus Garmathita ex Haſcia pago: quumque idem beatus Kamjeſus Mahuzam urbem profectus, ibidem deceſſiſſet, Sergius ſancti Mar Jacobi diſciplinæ ſe tradidit: eoque adhuc ſuperſtite inde commigrans, habitare cœpit in Nirba (Clivo) *Beth-Gazæ in cellis, quas Beth-Ainata appellant. Ubi à magiſtro noſtro Jacobo rogatus, librum compoſuit de egregiis geſtis atque laudibus hominum ſanctorum, qui in provincia Beth-Garmæ floruerunt: qui liber ubique obvius omnium manibus teritur. Quæ enim in eo leguntur, admiranda ſunt, & legentes ad laudandum Deum vehementer accendunt. Cur autem libro ſuo novum titulum inſcripſerit, Subverſoremque Potentum nominàverit, ea ratio perhibetur, quod omiſſis magnis viris, qui in Eccleſia hactenus inclaruerant, de iis dumtaxat agit, qui in paterna domo, & in eccleſiis pagorum ſuorum in ſeculari habitu & ſimplicitate viventes, ſingularem ex virtute famam fuerant adepti. Libri nomen Auctori etiam adhæſit, appellatuſque fuit Subverſor Potentum.*

CA-

Caput XIII.

Sabarjeſus Patriarcha.

I. Sabarjeſus Jeſujabi Arzunitæ ſucceſſor.

Sabarjesus Jeſujabo Arzunitæ, quem ſuprà pag. 108. anno Choſroæ Abruizi ſexto (Chriſti 596.) obiiſſe dixi, ſucceſſit, quumque annos octo ſediſſet, deceſſit anno ejuſdem Choſroæ decimo quarto (Chriſti 604.) ut ſcribit Thomas Margenſis lib. 1. hiſtor. monaſt. cap. 25. ܒܗܕܝܢ ܙܒܢܐ ܗܘܐ ܡܢܗܪ ܗܘܐ ܪܫܐ ܕܥܕܬܐ ܩܬܘܠܝܩܝܬܐ ܛܘܒܢܐ ܡܪܝ ܣܒܪܝܫܘܥ ܩܬܘܠܝܩܐ. ܗܢܐ ܕܟܕ ܫܡܫ ܕܬܡܢܝܐ ܘܦܛܪܝܪܟܘܬܐ ܫܢܝܢ ܩܪܝܒ ܬܡܢܐ ܫܢܝܢ ܥܢܕ ܡܢ ܥܠܡܐ ܒܢܨܝܒܝܢ ܡܕܝܢܬܐ ܒܫܢܬ ܐܪܒܥܣܪܐ ܕܟܣܪܐ ܡܠܟܐ. ܘܡܪܝ ܝܫܘܥܙܟܐ ܪܫ ܕܝܪܐ ܒܫܢܬ ܬܠܬܥܣܪܐ ܕܝܠܗ ܥܢܕ. ܟܕ ܕܝܢ ܟܒܫ ܟܣܪܘ ܙܟܝܐ ܒܫܢܬ ܚܡܫܥܣܪܐ ܠܡܠܟܘܬܗ ܠܕܪܐ ܡܕܝܢܬܐ: ܐܬܟܫܦܘ ܟܪܣܛܝܢܐ ܕܢܬܠ ܠܗܘܢ ܫܘܠܛܢܐ ܕܢܓܒܘܢ ܠܗܘܢ ܩܬܘܠܝܩܐ:

Ea igitur tempeſtate, inquit, *clarebat caput Eccleſiæ Catholicæ* (imò hæreticæ Neſtorianæ) *beatus Mar Sabarjeſus Catholicus, qui quum Patriarchalem dignitatem annis circiter octo geſſiſſet, migravit ex hoc ſæculo in urbe Niſibi anno Choſroæ regis decimo quarto. Jeſuzacha verò archimandrita anno ejuſdem decimo tertio deceſſerat. Quum autem potentiſſimus rex Choſroës anno regni ſui decimo quinto Daram urbem utriuſque imperii terminum expugnaſſet, eundem Chriſtiani rogarunt, ut eligendi Catholici poteſtatem ſibi faceret.* Pergit referre Margenſis, Choſroëm quidem præcepiſſe, ut Gregorius Niſibis Metropolita in Patriarcham eligeretur; Epiſcopos verò hujus loco Gregorium alterum patria Caſcarenſem, profeſſione Scholæ Mahuzæ Rectorem, ordinaſſe. ܦܩܕ ܡܠܟܐ ܕܢܬܥܒܕ ܩܬܘܠܝܩܐ ܠܛܘܒܢܐ ܡܪܝ ܓܪܝܓܘܪܝܘܣ ܡܝܛܪܘܦܘܠܝܛܐ ܕܢܨܝܒܝܢ ܡܕܝܢܬܐ ܗܘ ܕܡܪܝ ܣܒܪܝܫܘܥ ܟܕ ܠܐ ܙܕܩ ܠܓܠܘܬܐ ܫܕܪܗ. ܐܝܟ ܕܐܦ ܒܗܢܐ ܙܒܢܐ ܕܒܥܕܬܐ ܢܦܠܬ ܡܢ ܚܕܐ ܕܝܢܐ ܥܘܠܐ ܘܕܘܢܐ ܪܒܐ ܗܘܬ. ܐܢܫܝܢ ܓܝܪ ܡܢ ܡܠܦܢܐ ܘܡܗܝܡܢܐ ܕܒܐܝܕܝܗܘܢ ܡܬܥܒܕܐ ܗܘܬ ܓܒܝܬܐ: ܢܟܠܐ ܥܒܕܘ ܠܛܘܒܢܐ ܓܪܝܓܘܪܝܘܣ ܕܝܢ ܕܡܢ ܛܢܢܗ ܕܠܐ ܡܫܘܚܬܐ ܕܚܝܠܝܢ ܗܘܘ. ܘܐܢܫ ܡܢ ܡܦܫܩܢܐ ܘܪܒܢܐ ܗܘܐ ܕܡܚܘܙܐ ܗܘ ܕܫܡܗ ܐܦ ܗܘ ܓܪܝܓܘܪܝܘܣ ܒܢܟܠܐ ܐܣܩܘܗܝ ܠܗܕܐ ܕܪܓܐ ܕܩܬܘܠܝܩܘܬܐ.

Catholicum creari juſſit Rex beatum Gregorium Metropolitam Niſibenum, quem Mar Sabarjeſus in exilium injuſtè pepulerat: adeo ut hoc quoque tempore de iniqua ſententia in Eccleſia complures paſſim conquerantur. Quidam enim Doctores & fideles, per quos electionis negotium perficiebatur, beato Gregorio dolum ſtruxere, quod immodicum ejus zelum pertimeſcerent, ejuſque loco Interpretem ſeù magiſtrum quemdam Mahuzæ, nomine itidem Gregorium, fraudulenter ad eam dignitatem extulere. Reliqua, quæ inde ſubſequuta ſunt, ex eodem Margenſi deſcripta habes ſuprà à pag. 90.

Itaque ſecundùm Margenſem Sabarjeſus *anno Choſroæ Abruizi decimo quarto* deceſſit, hoc eſt, Græcorum 915. Chriſti 604. (nam ex dictis ſuprà pag. 411. Choſroës regnum iniit exeunte anno Chriſti 590.) quumque Sedes annum vacaſſet, in ejus locum Gregorius Caſca-

ſcarenſis ſubſtitutus fuit anno ejuſdem Choſroæ decimo quinto, (ineunte ann.Chriſti 605. Græcor.916.) quo anno Daram urbem expugnatam fuiſſe idem Margenſis affirmat.

Verùm ut à Daræ expugnatione incipiam, id factum à Barhebræo biennio ante, hoc eſt anno Chriſti 603. & à Theophane anno poſt, hoc eſt, anno 606. narratur, ut dixi ſuprà pag. 412.

Gregorium autem Caſcarenſem poſt Sabarjeſu obitum *anno Græcorum* 918. (Chriſti 607.) ordinatum ſcribit Amri interpolator citatus tomo 2. pag. 416. idemque Sabarjeſum inauguratum teſtatur *feria quinta majoris hebdomadæ anno Græcorum* 909. (Chriſti 598.) obiiſſe verò *feria prima*, *die* 18. *Septembris anno Choſroæ* 15. *Græcorum* 917. Sed annus Choſroæ 15. in annum Græcorum 916. non 917. competit. Præterea dies 18. Septembris in feriam quidem primam anni Chriſti 606. incidit; ſed eo Chriſti anno annus Choſroæ 16. erat, non 15.

Denique Barhebræus, qui in 1. Par. Chronici Syriaci expugnationem Daræ ad annum Græcorum 914. Chriſti 603. ut modò dicebam, conſignaverat, in 3. Par. in vita ejuſdem Sabarjeſu ad annum ſequentem eam differt, eodemque anno Sabarjeſum quoque vita functum teſtatur.

ܘܒܫܢܬܗ ܥܢܝܕ ܐܝܫܘܥܝܗܒ
ܩܬܘܠܝܩܐ ܘܩܡ ܒܬܪܗ ܣܒܪܝܫܘܥ
ܡܢ ܐܬܪܐ ܕܒܝܬ ܓܪܡܝ ܡܢ ܩܪܝܬܐ
ܕܡܬܩܪܝܐ ܦܝܪܘܙܐܒܕ. ܒܫܢܬܐ
ܬܫܥܡܐܐ ܘܫܬܥܣܪܐ ܕܝܘܢܝܐ ܥܠ ܡܠܟܐ
ܒܫܢܬ ܐܒܪܘܝܙ ܘܡܫܠܡ ܘܫܢܝܐ
ܠܦܛܪܝܪܟܘܬܐ ܫܢܝܢ ܬܡܢܐ: ܒܗܝ ܫܢܬܐ
ܘܐܬܬܣܝܡ ܥܠ ܟܘܪܣܝܐ ܓܪܝܓܘܪܝܣ
ܡܫܡܫܢܐ. ܘܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܟܕ
ܗܘ ܣܒܪܝܫܘܥ ܦܛܪܝܪܟܐ ܘܐܬܩܛܠ
ܩܪܝܒ ܠܫܘܪ ܕܕܪܐ ܡܢܝܚ.

Ejus (Choſroæ) *diebus obiit Jeſujabus Catholicus, quem excepit Sabarjeſus ex Pherozebad pago regionis Garmæorum. Anno* Græcorum *nongenteſimo decimo quinto quum Mauricium ſocerum ſuum à Romanis interfectum Choſroës Abruizus accepiſſet, rupto pacis fœdere apud Daram caſtra metatus, eam urbem novem menſium obſidione cinctam expugnavit. Aderat cum Choſroë Sabarjeſus Catholicus, qui ibidem mortuus eſt, poſtquàm annos octo ſediſſet.* Obiit itaque Sabarjeſus ex Barhebræo in obſidione Daræ urbis, adeoque exeunte anno Chriſti 603. nam ea urbs juxta eundem auctorem expugnata fuit anno Græcorum 915. Chriſti 604. Hinc quod tom. 2. pag. 415. & ſeq. de anno inaugurationis Sabarjeſu deque Gregorii ejuſdem ſucceſſoris obitu ſcripſi, libenter emendo: non enim Sabarjeſus anno Græcorum 915. ordinatus fuit, ſed obiit: adeoque Gregorius ejuſdem ſucceſſor anno 916. non 923. ſedem iniit, obiitque anno 920. non 927. Errandi anſam præbuit mendoſum Chronici Barhebræi exemplar, quo uſus ſum; in eo enim ſine interpunctione hæc de Jeſujabi obitu & Sabarjeſu electione leguntur. ܘܩܡ ܒܬܪܗ ܣܒܪܝܫܘܥ
ܡܢ ܐܬܪܐ ܕܒܝܬ ܓܪܡܝ ܡܢ ܩܪܝܬܐ
ܕܡܬܩܪܝܐ ܦܝܪܘܙܐܒܕ ܒܫܢܬ ܬܫܥܡܐܐ
ܘܚܡܫܥܣܪ ܟܕ ܫܡܥ ܟܣܪܐ ܐܒܪܘܝܙ
ܕܐܬܩܛܠ ܡܘܪܝܩܝ ܡܢ ܪܗܘܡܝܐ ܘܫ.

Ei (Jeſujabo) *ſucceſſit Sabarjeſus ex regione Garmæorum ex pago, quem Pherozebad appellant, anno* 915. *quum Choſroës Abruizus accepiſſet à Romanis cæſum Mauricium &c.* ubi annum Græcorum 915., qui ex dictis ad Choſroæ factum obitumque Sabarjeſu referendus eſt, de ejuſdem Sabarjeſu electione ob puncti defectum intellexi: eaque ſupputatione admiſſa, quum Sabarjeſus annos 8. ſederit, Gregorium ipſius ſucceſſorem anno 923. electum, & anno 927.

mor-

mortuum fuiſſe, (quatuor enim annis ſedit,) conſequenter ſcripſi. Verùm Barhebræi mens ex iis, quæ infrà de Jeſujabo Gadalenſi Gregorii ſucceſſore narrat, apertè colligitur: quum enim poſt Gregorii obitum annis duodeviginti Sedem vacaſſe dixiſſet, de Jeſujabi electione hæc ſubjungit. ܒܬܪ ܓܪܝܓܘܪܝܘܣ ܐܣܪܚܘ ܩܬܘܠܝܩܐ ܠܣܠܝܩܝܘܣ ܠܐܝܫܘܥܝܗܒ ܬܪܝܢܐ ܒܫܢܬ ܬܫܥܡܐܐ ܘܬܠܬܝܢ ܘܫܒܥ ܕܗܝ ܫܒܝܥܝܬܐ ܕܫܘܪܝܐ ܕܡܠܟܘܬܐ ܕܛܝܝܐ ܕܒܗ ܐܬܒܢܝܬ ܝܬܪܒ ܡܕܝܢܬܐ ܗܝ ܕܡܬܩܪܝܐ ܡܕܝܢ ܘܗܘ ܪܒܝܥܝܐ ܗܘܐ ܠܐܒܪܗܡ ܦܛܪܝܪܟܐ ܡܢ ܩܛܘܪܐ ܦܠܓܫܬܗ.

Poſt Gregorium ordinarunt Seleuciæ Catholicum Jeſujabum ſecundum anno nongenteſimo trigeſimo ſeptimo, qui erat ſeptimus ab initio regni Arabum in Jatreba, ſeù Medina, quæ urbs exſtructa fuit, atque nuncupata nomine Median, qui quartus Abrahæ Patriarchæ filius fuit ex Centura concubina genitus. Si quatuor Sedis Gregorii annis annos duodeviginti adjicias, quibus Sedes poſt illius obitum vacavit, habebis univerſim annos duos ſupra viginti: quos ab anno Græcorum 915. quo Sabarjeſus obiit, ſupputando, in annum 937. electio Jeſujabi cadit. Sed pro anno ܬܫܥܡܐܐ ܘܬܠܬܝܢ ܘܫܒܥ 937. ſubſtituendus annus ܬܫܥܡܐܐ ܘܬܠܬܝܢ ܘܬܫܥ *nongenteſimus trigeſimus nonus*, in quem annus *Hegiræ ſeptimus*, Chriſti 628. competit: hoc enim anno Jeſujabum poſt Choſroæ cædem ordinatum fuiſſe obſervavi ſuprà pagina 105.

II. Ejus geſta ex Amro. Geſta Sabarjeſu Patriarchæ etſi confictis ab Amro miraculis interpolata, accipe. صبريشوع الجاثليق كان من اهل باجرمى وكان ابوه يرعا غنمًا ورأى ملاك الله جل اسمه فى منامه يبشره به وبما يكون منه من الرياسة على البيعة ببلاد الفرس ومدينته وتاتي الامور على يديه . فاخبر زوجته فحملت وحملت ورات فى منامها قبل ولادته كان الامم فى هيكل الله ساجدة له واكليلا على راسه وولدته . ولما صار ابوه الى الهيكل بكا فبدت يده اليه . فزجره احد الرهبان الافاضل وقال . قد يدلك الى كاهن الله الكبير . وقصد نصيبين للطهر والتعلم ومنع جسه لذات العالم . وكان يقتات الحبوب . واقام فى العمر مع الرهبان وتلزم معهم نفقة الماكول من حيث لا يعلمون . ثم بنى كرخًا فى جبل شعران واقام فيه خمس سنين . ولاصنا رجل كان يموت اولاده وساله ان يصلى عليه ليعيش له ولد . ففعل وعاش ولد المولود له بعد ذلك وانتشر خبره . وراى فى منامه ملاكين يبشرانه بالرعاية وقربا على راسه شيئا وسلما اليه عصا الرعاية . واصامه ايشوعياب اسقفا على لاشوم بعد داقوقا . واتفق ليلة الشعانين مطر عظيم عاق عن العيد . واخذ الشعب وخرج بالصلاة ورفع يده . فزال المطر والرعد ومضى العيد حسنًا . وحلف بيمينه رجل كذبًا فانتفخ ومات . وسالته امراة يعقوبية مسالة الله عز وجل يرزقها ولدًا . فغسل يديه وشربته فولدت ولدين ذكرين . فامنت واهلها . ولما خرج كسرى لمحاربة بهطام مع جيوشه التى جمعها راى وهو مفكر متفزع لكثرة العساكر شيخ راهب بيده عصا قصير القامة قابضًا لجام دابته يشجعه للحرب ويعده بالمعاونة . فظن ان الذين يقربون منه يشاهدون ذلك واشعرهم فقالوا هذا جدك . فعلم انه احد اصحاب المسيح . ولما غلب غاب الشخص عن عينه وراه فى منامه واستخبره عن نفسه فقال انا صبريشوع اسقف لاشوم ولما انتبه حدث شيرين زوجته وكانت مومنة فاعلمته اياه واعتقد ان يجعله جاثليقًا . واستاج ايشوعياب الاروني الجاثليق فى السنة السادسة من ملك كسرى فحمد الله كسرى اذ مات ميتة نفسه وذكر الروبا وامر بضرب النواقيس وتقدم الى النصارى باختيار صبريشوع وشرح روياه لهم فسروا بذلك واجتمع الناس فى الجمعة الثالثة من الصوم على الاختيار وامرهم بان يكون اختيارهم اليه واختبر خمسة فعرضوا على الملك فقال ما ارى بينهم

Tom. III.

صبريشوع اسقف لاشوم . فقالوا له هو شيخ ومنا
لم نحشمه ، فقال قد عدلتم عن الاختيار الصحيح
ونحن نختاره . وفى تضاعيف ذلــك راى صبريشوع
فى منامه غلامــين فى زى غلمـان الفرس يقولان
له قم فملك الملوك يستدعيك فـامتنع مستصغرًا
لنفسه فجذباه وحملاه الى البيعة قـدام المـذبح
ووجد الرسلين بهمـا مكللين بـالالاكة فقـال
الرسولان له احضرناه قال احدهمـا وهو شيخ لا
يصلح للفروسية وقال الاخر بل هو يصلح صبح
.صنين ويشرّاه بتقليلة النصـرانيـة من ملـك
الملوك . وانتبه . وانفذ كسرى واستـدعـاه وورد
يوم الاثنين ثاني الشعانين وانزله قصـر شيريـن
ليستريح . وفى يوم الفصح احضر الاساقفة وتقدم
الى طيمربه بان يقهة فى راسهـم وقـال هـذا
ريسكم فاصنعـوا به سنتكـم . فقبّلوا الارض
ودعوا للملك من السـاعة الرابعة الى الثامنـة
واسيم وعمل الرازين وخرج ليصير الى باب الملك
وازدحم الناس وكاد ان يعلــق ورُفع الخبـر الى
الملك وانفذ فرسًا ليركبها فابًا وقال يريد الملك
ان يصنع بى العجايب وقهر على ذلك . فمنعها
من المسير بكلمة الله وقــال قلت الناطقـين ولم
يعهوا . الان لك اقول ان تكفى عن المسيـر
وسمع الملك بذلـك وعجب وسـاير المخـالفين
وقالوا . الطوبا لمن كنت ريسًـا عليهم . وبعـد
جهد وصل الى حضرة الملك والـدار مستنيـرة
بالشموع والبخور وهو الملك وقال . انت صانـع
العجايب ما فعلته فى وقت فهمنا الدين والان
مركبنــا الذى يشبه البـراق . ولقــد صح قول
كتابكم ان الحجر الذى نفاها البنـاوون صـار
راس البنا . وعاد من غد الى باب الملك ودخـل
دار شيرين واخلى للوضع وحضر الملـك ومنعـه
من القيام وقبل راسه وقال . مَن تقدمــك كانوا
عبيدًا لاباينا والى ابنك وهذه ابنتك ودارنا لــك
وحوايجك مقضية وشيرين تتقدم انت تنصب ثقم
يرفع اليها القربان او تــتولاه انــت بنفســك
وصلِّ على مملكتنا . وامر الملـك الاسـاقفـة
بالتفرق وان يقام احدهم للنيابة عن الجـاثليق .
فاقام ميلاس اسقف السن . وبقى الاسـاقفـة
مدة شهرًا لتقرير مصالح البيعة بشفاعته . وكانـت
تتضمن كتب كسرى الى موريقى اخبار فضايـل
هذا الاب واشتاق مشـاهدته . وانفـد مصوّر
حاذق ليصوّر صورته بعد السجود بين يـديـه .

فامتنع من ذلك مار صبريشوع حتى سالـه كسرى
فاجاب وكتب اليه يساله انفاد قلنسوته بركـة .
فبعث . فقال له الرسول هذا مما تقوى به امانـة
المومنين . فوسمها بالصليب وانفذها . فسرّ بهـا
موريقى واعظمها . وكانت المكاتبات بينـه وبـين
الجاثليق متصلة . وساله انفـاذ جز من صليب
المسيح اليه . ففعل بعد ان وضعـه فى صليـب
عظيم ذهب صياغة . وانفذه مع ثوب من ثيابـه
الا انه لما وقع بيد كسرى وعيرين اخـذا ذلـك
الجز من صليب المسيح . وساله اطلاق من عنده
من اسارى ارزن ونصيبين وغيرهما ليكون ذلـك
سببًا لاطلاق مَن فى اُسر الفـرس من الـروم .
ففعل . وورد فروا الاسقف الى كسرى والجاثليق
بكتب ورسايل . فتلقاه طيمربذ بـامر الملـك
وثادورس اسقف كشكر ومار عبدا اسقف بادرايا
ويحتيشوع ريس الاسكول . واستـاذن فى المصيـر
الى الجاثليق . فاذن له وشاهده جالسًـا بثيـاب
زرية على مسح . فعجب لما كان يعرفـه من زى
فطاركة الروم . ولم يعرفه عند دخوله عليه حـتى
عُرّفه . فقال فروا . الملوك والفطاركة يحتـاجون
الى الزى والتجمّل . فقال له الجاثليق . ان بهاء
بدن الملك من داخل . والفطركة تحبّ ان تكون
باطنًا . وبينما فروا وجماعة الاساقفة فى مجلسـه
اذ دخل رجل معه ابنه صارخًا باكيًا . فـذكر ان
ولده له اربعة عشر سنة انصـرف من الاسكـول
فلقيه مرقيونيًا فشمّه ومدّ يده الى شفته وبصـره
فذهب بصره وبطل كلامه ووقف مكانه . فقـال
له لا تخف فانى بصلوة فروا يبصر ابنك ويتكلـم
ويبهت الشيطان واصحابه وامدّ يـده على عينيـه
وادخل سبّابته فى فيه ورسم عليه علامة الصليب .
فابصر الصبى وتكلّم وقال قل كلما فعـل بــك
الشيطان . فخبّر ان هكــذا فعل بى المرقيونى
وخرج من فيــه غراب اسود فضربــنى على فمى .
فعجب فروا وقال . لعمرى ان بهــاء الجـاثليق
من داخل . واعتذر مما استزراه من زيّه . وشكـر
الناس الله . واقام فروا عنده شهرين ودخـل الى
الاسكول وشاهد حسـن التعليـم ووهـب
للاسكوليين شيًا كبيرًا . وخرج حمد الله وحدّث
موريقى بما شاهد . فسرّ واهل مملكته . واحـب
كسرى ان يحمله الى موريقى اسقفا كـما انفـد .
فاختار الجاثليق ميلاس اسقف السن وكتب معه
الجاثليق الى الملك والفطرك بـالقسطنطينية .

فوصل

فوصل واكرم وخطب ودعى للملك والقواد واهل المملكة . وعند العود انفذ معه جزا من الصليب عوضا عن الماخوذ الى الجاثليق . والزمه ملك الفرس الخروج معه الى دارا للطالبة بثار موريقى ملك الروم . فركب حمارا . فقيل يحمل اليه بغلة وطية . فقال . الامر قريب . فمضى على حمار ونعود على جمل . فمات فى الطريق . واعيد تابوته على جمل . وكان اوصى ان يدفن فى دير كان له بباجرى . فدفن هناك كما رسم والدير يعرف به الى هذا الوقت .

Sabarjeſus Catholicus paſtoris Bagermenſis filius fuit, qui ab Angelo in ſomnis didicit, quantus ſibi filius eſſet noſciturus, quemque in eccleſia eſſet habiturus primatum in Perſide, quove pacto ipſe rerum eſſet potiturus. Quod à viro mater edocta, gratias Deo egit, poſtque dies concepit: interea vidit in ſomnis natum in templo à populo adorari, & coronam in capite geſtare. Natus tandem infans quum quadam die in templum à patre illatus fuiſſet, ibique puerorum more fleret, paterque librata in ictum dextera flentem compeſcere tentaſſet, à præſtantiſſimo quodam monacho his verbis interpellatus fuit. Tu ne, ait, in magnum Dei ſacerdotem manum extendere minimè vereris? Simul ac pueritiam exceſſit, Niſibin ſtudiorum cauſa profectus eſt, ubi pietatem excolere orſus, corpus à ſeculi voluptatibus arcere ſtuduit, leguminibus dumtaxat veſci ſolitus. Quid? quod & monachorum convictum expetiit, quotidiani victus expenſis unde nuſquam intellectum eſt, corrogatis. Tugurium poſteà in monte Sciabarano conſtruens, quinquennio ibidem habitavit: ubi quum illum adiiſſet viciniæ incola, & de natorum acerba morte conqueſtus petiiſſet, ut vitalem ſibi prolem à Deo impetraret, beneficium quod poſtularat, protinus conſequutus, virtutem ejus in vulgus longè latèque diſſipavit. Interea Sabarjeſus vidit in ſomnis duos Angelos paſtoralem ſibi dignitatem nunciantes, & capiti ejus quippiam imponentes, poſtremum eccleſiaſtici regiminis baculum tradidiſſe. Ita demum à Jeſujabo Epiſcopatum Laſciumæ alio nomine Dacuchæ accepit. Quo tempore quum nocte feſti Hoſannarum turbulentiſſimus imber ſolemnem diei celebritatem impediturus crederetur, idque populus ægerrimè ferret; Sabarjeſu orante diſcuſſa tempeſtas eſt, feſtumque rite peractum fuit. Ferunt quendam per dexteram Saborjeſu pejerantem, extemplo tumefactum & exanimatum fuiſſe. Rogatus aliquando à femina Magi cujuſdam uxore, ut ſibi prolem à Deo impetraret, manus abluit, aquam deinde mulieri porrexit, quam quum illa hauſiſſet, geminos conſtituto tempore filios peperit: eoque miraculo Chriſtianam fidem cum univerſa familia amplexa eſt. Sed & proditum eſt, quum Choſroës adversùs Baſtamum Turcorum tyrannum apud Rajam *exercitum promoviſſet, viſiſque hoſtium copiis trepidus ſecum ipſe deliberaret, ſenem monachum Regi repente apparuiſſe, baculum manu geſtantem, ſtatura puſillum, qui apprehenſo equi fræno ad pugnam eundem adhortans, bene ſperare juberet. Quumque Rex ratus circumſtantes idem ſpectrum videre, quid illud nam monſtri eſſet, percontatus fuiſſet, illos reſpondiſſe: Regis ſortem eam eſſe. Regem igitur eum Chriſti amicum credidiſſe; partaque poſt victoria hominem videre deſiiſſe: ſed mox eundem Regi in ſomnis ſpectandum ſe obtuliſſe; rogatum verò ut nomen proderet, Saborjeſum ſe eſſe reſpondiſſe Loſciumæ Epiſcopum. Regem denique expergefactum, Sirinæ conjugi viſum aperuiſſe, ab eaque, utpote Chriſtiana, viri miracula didiciſſe: & exinde de eo ad Catholici dignitatem promovendo cogitare cœpiſſe. Accidit intereà Jeſujabi Arzunitæ Catholici obitus Choſroë ſextum regni annum agente: qui ratus eam occaſionem à Deo ſibi oblatam, quod ſcilicet Jeſujabus naturali morte obiiſſet, ac præteritæ viſionis memor, ligna pulſari juſſit, atque Sabarjeſu electione Chriſtianis propoſita, viſionem ſibi de eo oſtenſam narravit. Qua de re univerſi ſummo gaudio affecti, quum hebdomada tertia Jejunii ad electionem*

con-

Digitized by Google

conveniſſent, & viros quinque Regi obtuliſſent, Rex, at in hoc, inquit, numero Sabarjeſum Laſciumæ Epiſcopum non lego. Quum verò electores ſenem eum eſſe reponerent, illumque proinde eo onere gravari minus æquum ſe fuiſſe arbitratos: Rex, quandoquidem, inquit, à recta electione deflexiſtis, nos illum eligimus. Id porrò firmavit viſum eidem Sabarjeſu in ſomnis oblatum. Vidit enim geminos juvenes, Perſico habitu indutos, audiitque dicentes: age dum, te Rex regum confeſtim adeſſe jubet. Quumque ille imbecillitatem corporis cauſaretur, videbatur ab illis abduci, & ad eccleſiam deportatus ante altare deponi: ibique comperiſſe nuncios coronatos; tùm audiiſſe geminos illos juvenes dicentes, En hominem repræſentamus; quumque alter ſenem eum eſſe dixiſſet, adeoque equitandi labori minus idoneum videri, ſocium reſpondiſſe, ad ſeptennium utique eundem idoneum fore: hiſque dictis Chriſtianorum gubernationem ipſi à rege regum demandatam ambos renunciaſſe. Interea à Choſroë miſſis nunciis arceſſitur, venitque ad aulam feria poſt feſtum Hoſannarum altera, juſſuſque in palatium Sirinæ divertere, atque ibidem ab itineris labore feſſum tantiſper conquieſcere, donec die Paſchatis (hoc eſt, feria quinta majoris hebdomadæ anni Græcorum 909. ut ait Amri interpolator:) *convocatâ Tagerbadus Epiſcoporum Synodo, ex Regis juſſione Sabarjeſum in ſupremo loco collocatum Patriarcham univerſa concione audiente proclamavit his verbis: Hunc quidem vos Antiſtitem habere jubeo: reliqua verò veſtris vobis legibus præſcripta circa eum, ut libet, peragite. Ad hæc univerſa Synodus humum deoſculata, Regi acclamavit ab hora quarta ad octavam uſque, ſimulque Sabarjeſus Patriarcha factus Liturgiam celebravit. Ea peracta functione, Regi ſe ſiſtere cogitabat, quum confluente undique ſpectantium turba parùm abfuit, quin opprimeretur. Interea Rex de Patriarchæ adventu monitus, equum è regio ſtabulo miſerat: quod ægrè ferens Sabarjeſus, num Rex, ait, à me miracula patrari exigit? Continuoque in verbo Dei jumentum naturali motu privavit, hæc fatus: Quandoquidem meis dictis homines ratione præditos minus obſequentes video, tibi ajo, immotus hìc perſtato. Quod ubi rex, univerſique hæretici reſcivere, vehementer hominem admirati: ò beatum, ajebant, populum, qui te præſidem & antiſtitem habet. Denique, nec verò ſine labore, ad regem deductus eſt, accenſis funalibus circumquaque ædibus collucentibus, & incenſi thuris ſuffitu aërem implente. Rex Patriarcham intuitus: Tu ne, ait, ille es, qui patrare miracula ex vero diceris, quique nobis in urbium expugnatione adfuiſti, & modo equum noſtrum fulgure celeriorem obſtupefeciſti? Hinc porrò comperio verum eſſe quod in veſtris ſcripturis legitur, lapis quem reprobaverunt ædificantes, factus eſt in caput ædificii. Poſtero die ad aulam reverſus, Sirinæ reginæ ædes intravit, ubi remotis arbitris Rex quoque adeſſe voluit: & Patriarcham ſtantem conſpicatus, ſedere juſſit: mox caput ejus exoſculatus, præceſſores, ſubdidit, tui parentum noſtrorum ſervi fuerunt: at ego tuus filius, & hæc filia tua ſumus, ſed & noſtra domus tua eſto, reſque tuas ambo curabimus; Sirinæ verò pium ſacerdotem conſtitue qui oblationem deferat, ſin tu ipſe deferto: & pro imperio noſtro orato. Tùm Rex Epiſcopos domum redire juſſit, & Vicarium Catholici creare. Creatus autem fuit Milles Senæ Epiſcopus. Manſere nihilominus apud Patriarcham Epiſcopi ad menſem, ut ejuſdem apud Regem interceſſione eccleſiaſtica negotia componerent. Quum verò Mauricius à Choſroë de Patris iſtius geſtis ac moribus ſæpe per literas certior factus, hominem præſentem habere cuperet, peritiſſimum pictorem in Perſidem miſit, qui Patriarcham ſalutaret, ejuſque imaginem ad ſe reportaret. Sed quum Sabarjeſus id negaret, Choſroë interveniente tandem annuit, pictorique indulſit, ut injunctum ab Imperatore opus perficeret:*

ſimul-

ſimulque exorari ſe permiſit, ut quod Mauricius per literas expetierat, cucullum pro benedictione ad illum mitteret. Aiebat quippe pictor id ad confirmandam Chriſtianorum fidem apprimè conducere. Crucis ergo ſigno prius notatum cucullum miſit, quod Mauricius gratiſſimum ſibi eſſe ſignificavit, ſemperque magni fecit. Inde cœptum eſt Imperatorem inter & Catholicum literarum commercium. Quumque aliquando Catholicus ab eo Crucis Chriſti particulam quæſiviſſet, Imperator illam magnæ aureæ cruci incluſam continuo Patriarchæ tranſmiſit, & inſuper ex veſtiario ſuo veſtem adjecit. Sed quum Crux in manus regis & Sirinæ incidiſſet, ſtatim intercepta eſt, ejuſque loco Patriarcha rogavit regem, ut Arzanitas & Niſibenos alioſque Romanæ ditionis captivos liberos dimitteret, ut viciſſim Romani è Perſico imperio capta mancipia reſtituerent: quod etiam à Rege facile impetravit. Interim ad Choſroëm & Catholicum venit cum literis legatus Peroës [1] Epiſcopus. Occurrerunt legato ex regis mandato Tagerbadus, Theodorus Epiſcopus Caſcarenſis, Mar Abda Epiſcopus Badrajæ, & Rochtjeſus Scholæ rector. Legatus, ut Catholicum ſibi adire liceret, oravit: regeque annuente, Patriarchæ ædes ingreſſus, quum vili amictu, & in cilicio ſedentem eſſet intuitus, Romanæ ditionis Patriarcharum moribus aſſuetus, mirabatur: quumque diceret, Regiam & Patriarchalem dignitatem conſentaneum habitum ornatumque exigere, reſpondit Catholicus: pulchritudo filiæ regis ab intus; Patriarchicam proinde etiam dignitatem & decorem indidem conſtare oportet. Accidit porrò, ut Peroa & frequenti Epiſcoporum cœtu præſentibus quidam illuc intraret, puerum ejulantem flentemque bajulans. Narrabat autem illum eſſe filium ſuum & quartum decimum annum ætatis agere: quumque è gymnaſio egreſſus in Marcionitam quendam malo ſuo incidiſſet, ab eodem non modo verbis peſſimè exceptum, ſed etiam oculorum & linguæ uſu malefico ſuarum manuum attactu repentè privatum, inſuper attonitum ſtupidumque & ad omnem motum ineptum factum fuiſse. Cui Catholicus: pone metum, ait; etenim confido fore ut præſentis Peroæ precibus viſus & loquela filio tuo reſtituantur, atque Diabolus & ſatellites ejus confundantur. Tùm dexteram pueri oculis imponens, immittenſque indicem digitum ori ejus, & cruce eum ſignans, viſum & loquelam adoleſcenti reſtituit. Dein jubet eundem edicere quæ ſibi à Diabolo accidiſſent. Reſpondit: hæc & hujuſmodi ab illo Marcionita ſum paſſus, vidique ex ipſius ore aterrimum corvum emiſſum, os meum verberare. Hominis Dei virtutem miratus Peroës: equidem animadverto, ait, Catholici pulchritudinem eſſe ab intus: ſimulque ſe externa viliſſimi habitus ſpecie deceptum excuſavit, cæteris adſtantibus Deo gratias agentibus. Manſit porrò Peroës apud Patriarcham ad bimeſtre, ſcholamque aliquando ingreſſus & docendi ordinem atque methodum admiratus, Scholaribus plura eſt elargitus. Poſt ad Imperatorem Mauricium regreſſus, quæque ipſe viderat referens, Aulam ac Romanorum terras ſummo gaudio affecit. Petente deinde rege Epiſcopum ad Mauricium legatum mittere, Milleſium Senæ antiſtitem Catholicus deſignavit: cui etiam literas Imperatori atque Patriarchæ Conſtantinopolitano deferendas tradidit. Legatus lautè exceptus eſt, habuitque ibidem luculentam orationem ad Imperatorem in frequenti procerum & aulicorum corona:

acce-

NOTA.

1 *Peroës Epiſcopus*. Hujus legationis mentio nulla apud Theophylactum Simocattam, diligentiſſimum Mauricianæ hiſtoriæ ſcriptorem. Domitianum Melitenenſem Epiſcopum fortaſsè Chaldæi & Perſæ mutato vel corrupto nomine فروا *Pheruam*, ſeù *Peroëm* appellarunt. In Codice Amri, quo uſus ſum, pro Peroa nomen *Maruthæ* deſcriptum erat, ſed alia eaque recentiori manu *Peroës* ſubſtitutus.

accepitque ab eodem Crucis alteram particulam Catholico deferendam pro alia, quam ipſi à rege & regina ſublatam fuiſſe ſuprà memoravimus. Accidit poſt, ut Rex Perſarum Sabarjeſum in expeditione Darenſi comitem optaret: Mauricii quippe cædem ſe bello ulciſci velle ajebat. Jumentum ergo ſibi apparari juſſit: Quum verò Rex mulam offerret: brevis, inquit, via eſt; præſtat nunc jumento vehi, camelo mox revehendum. Deceſſitque in ipſo itinere: ejuſque corpus arcæ incluſum, camelo reportatum eſt. Quoniam verò teſtamento caverat, ut in ſuo Bagermenſi cœnobio conderetur, ibidem ſepultus fuit: quod hactenus quoque ejus nomen retinet. Hæc Amrus.

Plura de Sabarjeſu vide in Carmine Syriaco, quod de ipſius & Hormiſdæ laudibus conſcriptum exſtat Cod. Syr. Amiden. 7. Tom. 1. pag. 582. Ejus verò feſtum celebratur à Chaldæis Neſtorianis Dominica prima Octobris, ut liquet ex Codice Syr. Amid. 1. fol. 473. eodem Tom. 1. pag. 581.

III. Ejuſdem hiſtoria Eccleſiaſtica, & Synodus. Scripſit *Hiſtoriam Eccleſiaſticam*, cujus fragmentum *de Mauricio Imperatore* exſtat Cod. Syr. 20. Tom. 2. pag. 499.

Quo autem anno Sedem iniit, hoc eſt, Choſroæ regis ſexto, *Synodum* habuit, de qua hæc Elias Damaſcenus in Nomocanone Arab. p. 74.

ولما كان فى سنة ست من ملك كسرى ابن هرمز فى شهر ايار والجاثليق يومئذ صبريشوع اجتمع اليه مطارنة بلاد المشرق واساقفتها فتذكروا بينهم ان اناسا ممن يتزيا بزى الرهبان يشكون فى ايمان الحق الذى اخذ عن الرسل واتفق عليه الابا الثلثماية والثمانيه عشر الخ .

Anno ſexto Choſroæ filii Hormiſdæ, menſe Jaro (hoc eſt, Majo) *ſedente Patriarcha Sabarieſu, convocata eſt Synodus Metropolitanorum & Epiſcoporum Orientalium, in qua actum eſt de quibuſdam pſeudomonachis de Apoſtolorum atque Patrum trecentorum decem & octo ſymbolo veræ fidei dubitantibus &c.* Ejuſdem Synodi acta deſcribuntur in Synodico Neſtorianorum pag. 70. his verbis: مجمع صبريشوع الجاثليق اجتمعت بسبب قوم من الديرانيين يظهرون ارا ردية منها ان الخطية بالطبع للانسان وادم خلق بطبعه غير مايت ويبطلون جوهرى المسيح وانهما اثنان وتفاسير ثادورس المفسر واولها اثبات امانة الثلثماية والثمانية عشر فى اثبات التثليث وناسوت المسيح ولاهوته وانهما ما امتزجا ولا اختلطا ولا قبل الجوهر الالهى الالام الانسية : ابن واحد ومسيح واحد وان اللاهوت لم يفارق الناسوت منذ الولادة . وفى تصحيح تفاسير المفسر الكبير . وان من خالف على شى من ذلك كان محروما ومن قال بسواها . وفيها حرم من قال الخطية بالطبع وليست بالارادة . وفى منع الاخوة والاخوات بالمسيح من الاجتماع معا . ومن فعل ذلك كان محروما بعد وعظه اولا . ومن اسقط من الرهبان والكهنة فى البيعة او فى قلايته شيا من قوانين الصلاة التى تقدس فى بيعة كوخى كما قيل ان قوما يسقطون الدالة على ثنائية الابن : يرشدون . فان سمعوا والا اُدبوا وُاحرموا وُمنعوا من اخذ القربان الى ان يعودوا الى ذلك . وانه ليس لنا سلطان ان نفعل الا هذا . والعهد الذى فى اخرها بالاقرار من رهبان عمر بن برقيطى بالتثليث المقدس والاتحاد المعظم الذى لا انفصال له وادامة الدرس فى كتب المفسرين وادامة الصلاة بمزامير داود ولزوم الصوم الطاهر وضمان الرهبان ملازمة قلاليهم واعمارهم من دون طوف المواضع الخارجة عن اعمارهم وضمان الرهبان ملازمة الزائرين فى ايام الاحاد والاعياد يحضرون الجميع الزائرين وقراة الكتب الالهية . ومن فعل غير هذا يكثر وعظه . فان تاب والا بُعد من الجماعه . ومن فعل غير هذا فهو محروم من الاب البطريرك الى ان يتوب ويقوم .

Synodus Sabarjeſu Catholici. Hæc congregata fuit ob quoſdam monachos, qui pravas opiniones diſſeminabant docentes peccatum naturæ humanæ eſſe inſitum, Adamum verò natura immortalem fuiſſe: negabant præterea duas Chriſto ineſſe ſubſtantias, Theodorique Commentatoris expoſitiones repudiabant. Synodus itaque primum confirmavit fidem trecentorum decem & octo

& eBa Patrum circa divinarum perſó-narum Trinitatem Chriſtique divinitatem atque humanitatem, docens utramque ſubſtantiam citra omnem permiſtionem & confuſionem manſiſſe, neque divinam ſubſtantiam humanas ſuſcepiſſe paſſion s: Filium proinde unum eſſe & unun Chriſtum, neque divinitatem ab humanitate ex ipſa hujus exortu unquam ſeparatam fuiſſe. Expoſitiones inſuper magni Commentatoris ſuſcepit & approbavit: contraria opinantes, aut à prædictis articulis recedentes anathematizavit: eodemque anathematis ſententia involutos declaravit aſſerentes peccatum naturæ eſſe, non liberi arbitrii. Cohabitationem etiam conviBumque Fratrum & Sororum in Chriſto ſub excommunicationis pœna poſt primam admonitionem incurrenti interdixit. Monachos verò & facerdotes omittentes in eccleſia ſive in proja cella eccleſiaſtici Officii canones juxta ritum Eccleſiæ Cochenſis recitare ſolitos, (ajebant enim quoſdam ſprimere canones continentes dogma dualitate ſubſtantiarum in uno Filio Dei:) juſſit Synodus admoneri: ſi quidem pertinaces deprehenſi fent, eccleſiaſticæ correctioni ſubjacooluit & excommunicari atque abchariſtiæ ſumptione ſuſpendi, donec reſipiſcerent: proteſtatique ſunt Fs ſibi ſecus agendi poteſtatem non e. Poſtremo legitur profeſſio monacm cœnobii Barchitæ confitentium ſanctam Trinitatem & Unionem veram & inſeparabilem; continua per ſtudio ſe operam daturos expoſibus Commentatoris, & Pſalmodiam ſanctumque jejunium obſervaturos. Subditur denique, ut monachi ſem in propriis cellis ac monaſterii commorationem minimè abrumpetioſis evagationibus extra propria claustra: ſacra inſuper myſteria fntent diebus Dominicis & feſtis, ut omnes celebrationi Liturgiarumque ſcripturarum lectioni adeſſe teneantur. Tranſgreſſores moneantur: ſin verò reſipiſcere noluerint, à conventu arceantur. hos canones tranſgreſſus fuerit, à Patre Patriarcha excommunicetur, ſuſpenſuſque maneat, donec reſipiſcat & reſurgat. Neſtorianos ex Theodori Mopſveſteni errore peccatum originale impugnare, obſervavi ſuprà pag. 34. Quod de monachis & monialibus dicitur, ex corrupta ejus gentis diſciplina eruperat mos ille, ut ſimul cohabitarent, quemadmodum narrat Margenſis in hiſtor. monaſt. lib. 1. cap. 8. & ſeqq. Quod verò affirmatur, eccleſiaſticos libros à nonnullis in ea parte depravatos, ubi duæ Chriſto Domino perſonæ tribuuntur, non modo Jacobitæ, ſed etiam Catholici monachi ſacerdoteſque ſugillantur, ac præſertim Sahadunas, qui poſtea Garmæorum Epiſcopus factus, orthodoxam fidem palàm profeſſus eſt, ut dictum ſuprà, ubi de Jeſujabo Adjabeno. Denique Canon ille de jejunii, pſalmodiæ, ac Liturgiæ frequentatione, pſeudomonachos quoſdam Meſſalianiſmo infectos reſpicit, quos in Meſopotamia & Chaldæa per eam tempeſtatem plurimos fuiſſe, ex Neſtorianis & Monophyſitis ſcriptoribus liquet.

CAPUT XIV.

Gregorius Patriarcha.

I. Gregorii Caſcarenſis vita ex Barhebræo.

GREGORIUS Caſcarenſis Sabarjeſum Patriarcham excepit anno Chriſti 605. quumque annos quatuor ſediſſet, obiit anno 608. Vacavit Sedes uſque ad annum 628. quo Siroës Perſarum Rex, & Jeſujabus Gadalenſis Neſtorianorum Catholicus electi fuere.

Barhebræus in 3. par. chron. Syr. in vita Kamjeſu Primatis Orientis.

[illegible]
[illegible]
[illegible]

III. [illegible] LII

ܟܣܦܐ ܡܙܢܝܢܐ . ܘܗܘܘ ܠܗ ܬܠܡܝ̈ܕܐ
ܒܝ̈ܫܝ ܫܡܐ . ܘܡܛܠܬܗܘܢ ܗܘܐ
ܡܬܥܕܠܘܗܝ ܠܗ ܠܒܠܚܘܕ ܡ̣ܢ ܕܝ̈ܠܗ
ܐܠܐ ܐܦ ܡܢ ܪ̈ܘܪܒܢܐ ܕܦܪ̈ܣܝܐ .
ܘܡܢ ܒܬܪ ܐܪܒܥ ܫܢ̈ܝܢ ܥܢܕ
ܘܐܬܩܒܪ ܒܣܠܝܩ : ܘܠܬܠܡܝܕܘܗܝ
ܦܪ̈ܣܝܐ ܒܬܫ̈ܢܝܩܐ ܐܣܩܘ ܘܣܓܝ
ܠܗܘܢ ܕܠܗ ܡܢܗܘܢ ܘܟܣܦܐ
ܕܟܢܫ ܗܘܐ ܪܒܗܘܢ . ܒܗ ܒܙܒܢܐ
ܐܫܬܡܗ ܗܘܐ ܐܣܝܐ ܕܟܣܪܐ .
ܡܗܝܡܢܐ ܐܪ̈ܬܘܕܘܟܣܐ ܘܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ
ܙܒܢ ܡܢ ܡܠܟܐ ܐܝܟ ܘܬܗܘܐ ܠܗ
ܗܘܐ ܠܗ . ܘܐܬܬܘܗܝ ܗܘܐ ܫܢܝܐ
ܠܡܠܟܬܐ ܕܢܣܛܘܪܝܢܐ ܘܡܗܝܡܢܬܐ
ܡܕܪܫܢܝܬܐ ܕܩܫܝܫ ܡܘܬܒܘܗܝ . ܘܟܠܗ
ܢܣܛܘܪ̈ܝܢܐ ܦܩܕ ܢܣܛܘܪ̈ܝܢܐ ܕܠܐ
ܘܪܫܐ ܡܬܚܡܐ ܕܐܢ ܣܝܡܝܢ ......
ܢܣܛܘܪܝܢܐ ܘܡ ܟܠܗ ܐܝܟܢܫܐ ܥܕܬܐ
ܘܐܘܪܚܠܟܐ ܟܪܣܛܝܢ̈ܐ ܠܟܠ
ܢܣܛܘܪ̈ܝܢܐ ܐܘܣܦ ܩܬܘܠܝܩܐ .

Ei porrò (hoc eſt Sabarjeſu) *ſuffectus eſt Gregorius Caſcarenſis doctor Eccleſiæ Molikenſis, qui pecuniæ cupidus & libidini deditus deprehenſus eſt, habuitque diſcipulos famæ minus bonæ, ob quos non modo à ſuis, ſed etiam à Perſarum proceribus notatus ſugillatuſque fuit. Et poſt quadriennium mortuus eſt atque Seleuciæ ſepultus. Poſt obitum diſcipuli ejus à Perſis quæſtioni ſubjecti diuque torti fuere, donec opes à magiſtro collectas protulere. Eadem tempeſtate floruit medicus Choſroæ Abruizi Gabriel ex Sigara urbe vir orthodoxus* (imò hæreticus Jacobita), *qui ob ſummam apud Regem exiſtimationem Airid Daſtaba dicebatur. Hic validus Neſtorianorum inimicus fuit, & Antiſtitum eorum ſubverſor & accuſator. A Gregorii obitu Neſtoriani acephali ad duodeviginti annos manſere. ..... Quo evoluto ſpatio ſuo viduata Paſtore eorum Eccleſia, Jeſujabum ſecundum Catholicum Seleuciæ ordinatum tandem accepit.*

Margenſis lib. 1. hiſt. monaſt. cap. 25. Choſroëm refert anno regni ſui decimo quinto præcepiſſe, ut in Sabarjeſu locum Gregorius Niſibenus metropolita eligeretur; Epiſcopos verò pro hoc Gregorio, quem propter privatas ſimultates ſibi infenſum reddiderant, alterum cognominem Scholæ Mahuzæ rectorem ordinaſſe: regem proinde indignatum, cunctos ditionis ſuæ chriſtianos vexare cœpiſſe, mortuoque Gregorio, nequis alius Patriarcha ſufficeretur, juſſiſſe. Ejus verba deſcripta habes ſuprà pag. 90. II. Eadem ex Thoma Margenſi.

Amrus quoad diſſidium in ordinatione Gregorii exortum Margenſi conſonat; ſed in Sirinam reginam, non in epiſcopos rejicit, quod Caſcarenſis Gregorius Niſibeno prælatus fuerit: & Caſcarenſis quidem vitia iiſdem ferè verbis ac Barhebræus prodit. III. Et ex Amro.

جريغور من اهل ميشان . وكان ملفانا مليح القامة والصورة تعلّم بالمداين على ابشوع واستاذن النصارى كسرى في اقامة جاثليق عند عوده من فتح دارا . وكان مار سبريشوع وصّى باقامة برحدبشبا الراهب بجبل شعران واختار المومنون جريغور مطران نصيبين لحسن طريقته فاجاب الملك اليه . واختارت شيرين جريغور الملفان وقالت بهذا امر الملك . ومال اليه الاطبا واميم وكانت مدته اربع سنين . فلما دخل على الملك علم ان حيلة تمت فقال ما تقدمت بنصب هذا . فقيل ان شيرين امرت باختياره لانه من اهل بلدها ولم نشك ان الملك يريد امر وهو مع هذا ذو فهم وحكمة . فسرّ به كسرى واعجبه حسن صوته . ولما بحث عنه وُجد باطنه يخالف ظاهره . فوبّخ شيرين على فعلها . والجاثليق مال الى جمع الدراهم وانتقل فرح النصارى

النصارى به الى الحزن . وواصل الطـبيب الطعن عليه . وكان كسرى اخذ من دارا كتبًا كثيرة . فطرحها عليه وطالبه عنها بعشرين استار فضة وجمع ذلك من البيع . ومات الجاثليق ودفن بالمداين واخذ كسرى ما خلفه وقبض على تلاميذه وحبسهم الى ان اظهروا ماله . وتغير رايه في النصارى وعدل عن الاحسان اليهم واخذ في الاساءة الى الناس واضعاف الخراج . وامر الا يروس النصارى عليهم جاثليقًا وبقيت البيعة سبعة عشر سنة بغير جاثليق . فدبّرها مارابا الاركدياقن ومارباوي الكبير من دير مار ابراهيم وبقيت البيعة بغير رئيس الى ايام افضى المملكة الى شيرويه .

Gregorius Meſenà oriundus, doctoris officio, forma oris corporiſque egregio habitu nobilis, in urbe Modaina literis operam dedit apud Iſai magiſtrum. Chriſtiani itaque à Choſroë tunc temporis ab expugnatione Daræ revertente impetrata facultate eligendi novum Catholicum, etſi Mar Sabarjeſus ante obitum monachum quendam Barbadbeſciabam in Sabarano monte habitantem in Catholicum ſuo ſuffragio deſignaſſet, huic Gregorium prætulere, externa ejuſdem morum ſpecie decepti: conſenſitque electioni Rex. Sirina quippe Gregorio ſuffragari cupiens dixerat ex Regis juſſione id fieri. Conſentientibus itaque medicis Gregorius electus fuit, ſeditque ad quadriennium. Fraus nihilominus poſt paulo detecta eſt, quum Gregorius ad Regis conſpectum adductus, ejus electionem ſibi minimè compertam fuiſſe Rex dixit. At enim quum Catholici fautores reſpondiſſent Sirinæ juſſu electionem eſſe factam, ut quæ hominem concivem ſuum [1] reliquis prætuliſſet, ſeque proinde minimè dubitaſſe, quin & hoc ex ipſius regis voluntate fieret: virum præterea eſſe eruditum & doctum; Choſroës factum ratum ſe habere hominemque ſibi placere ſignificavit, & in familiari illo congreſſu loquentem audiens, vocis ſuavitatem laudavit. At verò quum poſtea perquiſitione facta comperiſſet externæ oris corporiſque ſpeciei ingenium hominis moreſque minimè reſpondere, Sirinæ præpoſterum factum exprabravit. Enim verò Catholicus ad colligendas opes converſus, chriſtianorum gaudium in luctum ſimul convertit, medicorum præſertim operâ, qui ejus flagitia continuo ad Regem deferebant. Quamobrem quum Choſroës ex Darenſi expugnatione ingentem codicum copiam collegiſſet, Catholico obtulit, proque eorum pretio viginti pondera argenti regio ærario illum pendere coëgit: quæ ille, pecuniâ qua patuit via, ex eccleſiis collectâ perſolvit. Catholico poſt paulo mortuo & in urbe Modaina ſepulto, Choſroës ejus facultates fiſco addixit, diſcipuloſque inſuper in carcerem conjectos magiſtri opes prodere compulit. Inde in Chriſtianos mutatus Regis animus, & benevolentia, qua hactenus eoſdem proſequutus fuerat, in odium converſa eſt, Chriſtianoſque vexare, atque tributis gravare perrexit. Et quoniam Rex eiſdem Antiſtitem in poſterum habere prohibuerat, eccleſia ad annos ſeptemdecim Catholico caruit: qua temporis intervallo ab Archidiacono Mar Aba, & Mar Babæo magno ex monaſterio ſancti Abrahæ gubernata eſt: manſit autem ſine Rectore uſque ad Sirois regni primordia.

IV. De anno obitus Gregorii.

Siroës, ut ſuprà pag. 415. dixi, die 24. Februarii anno Chriſti 628. regnum iniit, idemque permiſit, ut Chriſtiani Catholicum ordinarent. Quum igitur Gregorius anno Choſroæ decimo quinto electus, annos quatuor ſederit, obiiſſe eum neceſſe eſt anno ejuſdem Choſroæ decimo octavo, qui erat Chriſti 608. adeoque Sedem poſt ejus obitum non annis 17. ut Amrus ſcribit, neque annis

nis

NOTA.

[1] *Concivem ſuum*. Amrus ſibi non conſtat. Nam Gregorium, quem hic patria Caſcarenſem fuiſſe ſcribit, concivem facit Sirinæ reginæ, quam ſuprà Mauricii filiam adeoque Conſtantinopolitanam dixerat.

nis 18., ut Barhebræus; ſed annis 20. vacaſſe, quot ſcilicet ab anno 608. ad annum 628. effluxere.

V. Ejus Synodus. *Synodus* à Gregorio celebrata anno Chriſti 605. Choſroæ 15. memoratur in Synodico pag. 71. his verbis: سنهودس غريغور الجاثليق وعقدت رايها على صحه الامانة الكبيرة وعلى صحة تفاسير المفسّر الكبير واجرت ذكر برصوما مطران نصيبين وزكته ولكتبه لاجل ما كان قبد المخالفون وحرمت من لا يفعل ذلك . وقرّر في هذه السوندس ضمان الكهنة الذين ليس لهم بيعة او دير معروف ولا ينطاعون للمدبّرين ولا يكونون في الاسكول لكن يسكنون مفردين ويطوفون البيوت . واخوات لا رجل لهم يطوفون البيوت ويفسدون . وقوم من كمالى الرهبان يبتاعون اكراحا في اوساط القرى وعلى جوانب المدن والديارات ويفسدون الناس . فاجتمعت السوندس ان القس والشماس الذى ليس له بيعة معروفة وكل امراة لا رجل لها ولا تكون في الدير او اخ يطوف معه اخوات او احوات يطفن مع اخوة او راهب يجلس في كرح واحد في القرية او على جانب المدينه كلهم محرومون . والاسقف الذى يغفل عنهم يوبّخه الكل . وقيل في الجمع ان قومًا من مكان الديارات لفساد رايهم يسقطون من الصلوات المحببة . وهولا محرومون . وقيل في الجمع ان قومًا بنوا بيعًا وديارات وافرد لها شيًا ووصّوا اقاربهم بالمراعاة لها فاكلوها من بعدهم . قطع الجمع بان كتب هذه تكون عند الاسقف وتدبيره يتم دخلها وخرجها . *Gregorii Catholici Synodus. Hæc Synodus magnum fidei ſymbolum confirmavit, tum etiam magni Commentatoris expoſitiones approbavit. Memoriam prætereà deinceps fieri juſſit Barſumæ Metropolitæ Niſibis, eumque cum ſuis ſcriptis à quorumdam ſectariorum calumniis vindicavit. Qui ſecus feciſſent, excommunicationi ſubjecit. In hac itidem Synodo confirmata fuere quæ olim ſtatuta fuerant ad coërcendos Sacerdotes certa eccleſia aut certo monaſterio carentes, qui nec Rectoribus parebant, nec in Schola manebant, ſed ſolitarii habitabant & per domos vagabantur: eaque decreta extendi voluit ad Sorores, quæ virum non habentes & per domos circumeuntes, mores hominum corrumpebant: nec non ad negligentes monachos, qui in pagis vel in ſuburbiis ædes conducebant, homineſque depravabant. Unanimi ergo Patrum conſenſu decrevit Synodus, Presbyterum & Diaconum certa eccleſia carentes, & feminam quamcumque nec virum habentem nec in monaſterio commorantem, nec non Fratrem cum Sororibus vagantem, aut Sorores cum Fratribus vagantes, ſeù monachum in ſolitaria domo in pagis aut ſuburbiis habitantem, à communione arcendos. Epiſcopum verò hominum hujuſmodi correptionem negligentem, ab omnibus admonendum. Dictumque fuit in Synodo monachos quoſdam ob perverſas opiniones quædam de ſacris & vivificis precibus omittere. Hos etiam excommunicatione coërcendos Patres decrevere. Relatum prætereà fuit in Synodo, quoſdam eccleſias & monaſteria ædificaſſe eiſdemque reditus aſſignaſſe, eoſque conſanguineis ſuis ex teſtamento commiſiſſe, quos illi poſt ſundatorum obitum in ſuos uſus convertiſſent. Sanxit Synodus ſcripturas ad hujuſmodi negotia pertinentes apud Epiſcopum ſervari oportere, & ad hunc ſpectare expenſarum atque redituum prædictorum locorum adminiſtrationem.*

Ejuſdem Synodi meminit Elias Damaſcenus in Nomocanone p. 75.

فلما احتفال مبريشوع الجاثليق امر كسرى ابن هرمز الملك بالكتاب الى جميع من في مملكته من المطارنة والاساقفة في القدوم الى المداين لاختيار رجل يجثلقونه عليهم . فاجتمعوا واختاروا كريكور وجثلقوه وذلك في سنة خمسة عشرة من ملك كسرى في شهر نيسان . ثم تذكّروا الايمان والسنن التى سنّها الابا وقوانينهم وراوا ان يكتبوا في ذلك بينهم كتابًا كما كان الجثالقة في ما مضى اذا اجتمع المطارنة والاساقفة عندهم يفعلون بتجديد ايمانهم . واحيا منهم واقامة دينهم ففعلوا مثل الذى كان مبريشوع ومن حضره من المطارنة والاساقفه فعلوا

فعلوا وحرموا ما كان اولـئـك حرموا الخ .

Poſt obitum Sabarjeſu Catholici publicis literis Choſroes Hormiſdatis filius mandavit, ut univerſi Metropolitæ & Epiſcopi ſuæ ditionis ad urbem Modainam ad electionem novi Catholici convenirent. In hac porrò Synodo Gregorius electus fuit anno quintodecimo ejuſdem Choſroæ menſe Niſan, hoc eſt, Aprili. *Deinde relatum eſt de fide & eccleſiaſticis legibus atque canonibus Patrum: viſumque fuit hæc omnia in unum volumen referri juxta morem præteritorum Catholicorum, qui hactenus conſueverant in Metropolitanorum & Epiſcoporum Synodo fidem ſuam iterare, leges ſancire, & propriam religionem conſtabilire. Fecerunt itaque quod Sabarieſus ejuſque Metropolitani & Epiſcopi una congregati fecerant, & quæcumque illi damnaverant, condemnarunt &c.*

CAPUT XV.

Sahadunas Epiſcopus Garmæorum.

I. Sahadas, ſeù Sahadunas Garmæorum epiſcopus ex hæreſi Neſtoriana ad fidem catholicam converſus.

SAHADAS, hoc eſt, Martyrius, quem Neſtoriani diminutivè *Sahadunam* appellant, ſub Jeſujabo Gadalenſi Garmæis Epiſcopus præfuit, eundemque Jeſujabum Siroæ Perſarum Regis legatione ad Heraclium Imp. anno Chriſti 628. ſungentem comitatus eſt, ut ſuprà dixi pag. 114. Ea occaſione colloquio cum catholicis in Romanorum ditione de fide habito, Neſtorianam hæreſim quum abjuraſſet, à Jeſujabo Adiabeno, à quo ad metropoliticam dignitatem evectus fuerat, acriter exagitatus fuit, ut ex ejuſdem Jeſujabi literis pag. 116. & ſeqq. ſuprà oſtendi.

II. Ejus geſta, & ſcripta ex Margenſi.

Ejus geſta ex Thoma Margenſi lib. 1. hiſt. monaſt. cap. 34. accipe.

[illegible]

De Sahâduna ejuſque lucubrationibus. Sahadunas, ſicut ex narratione magiſtri noſtri Baritæ didicimus, ex Halmona

mona regionis Nubadrenſis pago ortum habuit. Hic poſtquam in urbe Niſibi divinarum Scripturarum ſtudio plenè ſeſe exercuiſſet atque in eo multum profeciſſet, monaſticum habitum aſſumpſit, & in continentia, jejunio, & vigiliis divinos mores ſub diſciplina magiſtri noſtri (Jacobi Beth-Abenſis) *affatim hauſit. Patet autem dulcedinem etiam ſanctæ converſationis, quam animus guſtare ſolet, ipſum expertum fuiſſe: id nimirum ejus de caſtis moribus Religioſæ vitæ Tractatus ſatis oſtendunt. Scripſit enim de univerſo opere monaſticæ vitæ libros duos, quibus adjecit quædam Paracletica, atque varios tractatus, tùm etiam hiſtoriam magiſtri noſtri* (Jacobi) *& præclare geſta monachorum in partibus Orientis: atque Orationem in funere magiſtri noſtri Jacobi, quæ incipit: Magnum nobis caput abſtulit mors, chariſſimi: quam orationem ſi quis legerit, intelliget profectò ſublime genus ſtyli ipſius, & orationis vehementiam, comperietque magnum eum exſtitiſſe ſcriptorem, niſi quod in fine deſipuit, atque è propria ſcientia excidit. Quomodo autem mens ejus poſtremo depravata fuerit, ſuo loca, ubi de eo nobis iterùm agendum erit, dicemus.* Nimirùm lib. 2. hiſtor. monaſt. cap. 6. quod deſcripſi ſuprà pag. 107. ab iis verbis: *Quum autem prædicti ſancti terras Romanorum ingreſſi, circa Apameam per aliquot dies commorari decreviſſent &c.*

Idem Margenſis lib. cit. cap. 31. teſtatur *Sabadunam de Joanne Abbate Jacobi Beth-Abenſis diſcipulo ac ſucceſſore orationem habuiſſe, quæ inter ejus orationes ſecundum locum occupat.*

Caput XVI.

Sabarjeſus Roſtamus monachus.

I. Sabarjeſu Roſtami geſta & ſcripta ex Margenſi.

De Sabarjeſu Roſtami geſtis ſcriptiſque hæc Thomas Margenſis lib. 2. hiſt. monaſt. cap. 17. ܪܒܢ

ܣܒܪܝܫܘܥ ܗܢܐ ܕܡܬܩܪܝܢܐ ܗܘܐ
ܪܘܣܬܡ: ܒܪ ܩܘܪܝܐ ܕܢܘܗܕܪܐ
ܘܐܬܪܐ ܩܪܝܢܐ ܕܗܘܐ ܒܢܨܝܒܝܢ ܗܘܐ
ܩܪܝܢܐ ܘܡܫܡܫܢܐ ܘܐܬܬܠܡܕ: ܡܢ
[illegible] ܗܘܐ
[illegible] ܩܪܝܢܐ: ܘܡܢ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ܘܡܫܚܘܬܐ ܠܗܘܢ ܕܡܫܡܫܢܘܬܐ. ܥܒܕ ܐܦ
ܟܬܒܐ ܕܬܡܢܝܐ ܡܐܡܪ̈ܐ ܦܠܝܓ: ܡܛܠ ܟܠܗ
ܕܡܪܢ ܕܐܝܬܝܗ ܦܪܝܫܐ ܒܗ ܡܕܒܪܢܘܬܗ
ܘܦܢܝܬܐ ܕܐܬܪ̈ܘܬܐ ܕܡܬܦܢܝܢ: ܠܗܝܡܢܘܬܐ
ܒܝܕ ܫܠܝ̈ܚܐ ܛܘ̈ܒܢܐ ܕܡܫܝܚܐ ܒܕܡܐ.
ܘܥܠ ܡܫܬܥܝܢܘܬܐ: ܘܥܠ ܕܘܒܪ̈ܐ
ܕܝܚܝܕܝܘܬܐ. ܘܟܬܒ ܬܘܒ ܫܪܒܐ ܕܪܒܢ
ܝܫܘܥܙܟܐ ܕܡܢ ܥܘܡܪܐ ܕܓܙܐ: ܘܐܘܣܦ
ܥܠܝܗ ܫܪ̈ܒܐ ܕܡܪܝ ܝܫܘܥܝܗܒ. ܘܕܪܒܢ
ܡܪܝ ܐܒܪܗܡ ܪܝܫ ܥܘܡܪܐ ܗܢܐ ܕܐܬܐ
ܡܢ ܥܘܡܪܐ ܕܪܒܢ ܙܟܝܫܘܥ. ܘܕܪܒܢ
ܟܡܝܫܘܥ: ܘܫܪܒܐ ܕܡܪܝ ܐܒܪܗܡ ܢܬܦܪܝܐ.
ܘܕܪܒܢ ܡܪܝ ܝܒܝ ܦܪܣܝܐ. ܘܕܪܒܢ ܨܒܪܝܫܘܥ.
ܘܗܟܢܐ ܟܕ ܠܐܐ ܒܦܘܠܚܢܐ ܕܟܪܡܗ
ܕܡܫܝܚܐ: ܫܢܐ ܡܢ ܥܠܡܐ ܘܐܬܢܝܚ
ܢܦܫܗ. ܐܢܐ ܕܝܢ ܟܕ ܚܙܝܬ
ܚܘܒܗ ܕܠܘܬ ܒܝܬܐ ܗܢܐ ܩܕܝܫܐ
ܡܢ ܟܬܒܘ̈ܗܝ ܕܝܠܗ ܨܒܝܬ ܕܐܥܒܕ
ܫܪܒܐ ܗܢܐ ܒܬܘܕܝܬܐ ܕܡܪܢ ܘܠܗ ܒܣܝܡܐ
ܢܗܘܐ ܠܩܪ̈ܝܘܗܝ ܒܕܘܟܪܢܐ ܕܛܒܬܗ.

Magiſter noſter Sabarjeſus cognomento Roſtamus, filius charitatis & dilectionis ſanctorum patrum hujus ſacri monaſterii & vitarum ipſorum ſcriptor, ex oppido Herem Adiabenes oriundus fuit, vir apprimè caſtus & ſanctus, atque à pueritia in hoc monaſterio à ſanctis manibus magiſtri noſtri Abbatis Narſetis manaſticum habitum ſuſcepit: quumque ibidem ad aliquad tempus commoratus fuiſſet, ab ejus loci Patribus rogatus, Feriæ ſextæ Auri nuncupatæ cauſam confecit. Scripſit præterea prolixum volumen, in qua partim contra hæreticos diſputat, partim obſcuras diverſi generis ſententias explanat, perpolita oratione & acri judicia. Exinde ad hoc noſtrum cœnobium migravit, ubi aliquantiſper itidem commoratus, à manachis ſacri cœnobii Kokenſis ſallicitatus, ipſorum rogatu & illius monaſterii ſeniorum conſilio hinc invitus diſceſſit. Alterum quoque librum compoſuit in octa ſermones diſtinctum de univerſa Domini noſtri Oeconomia, atque diverſarum provinciarum per beatos Apoſtolos converſione, deque continentia, & monaſticæ vitæ moribus. Scripſit præstereà, à ſanctis illius loci ſenioribus, ac præcipuè à Patre Cardaga ſancti Jeſujabi ſyncello rogatus, hiſtoriam magiſtri noſtri Jeſuzachæ ex cœnobio Gaſa: cui adjecit vitas Mar Jeſujabi, & magiſtri noſtri Mar Abrahami cœnobii hujus præfecti, qui ex monaſterio magiſtri noſtri Zachajeſu huc acceſſit, & magiſtri noſtri Kamjeſu: hiſtoriam quaque Mar Abrahæ Netpihareni, & magiſtri noſtri Mar Jabi Perſæ, & magiſtri noſtri Sabarjeſu. Atque hunc in modum ſudans in cultura vineæ Chriſti, ex hoc ſæculo migravit, & animæ requiem adeptus eſt. Ego verà ejus erga hanc ſanctam Domum (Beth-Abenſem *) *charitatem ex ipſius ſcriptis intelligens, hanc hiſtoriam ſancta ejuſdem probitatis memoria lectori reddere jucundiorem optavi.*

Quum Roſtamus Narſetis diſcipulus fuerit, qui Babæo in præfectura cœnobii Izlenſis poſt annum Chriſti 628. ſucceſſit; quumque ſub Jeſujabo Adiabeno rogatu Cardagi ejuſdem Syncelli hiſtorias monachorum conſcripſerit; ſequitur eum circa annum 650. floruiſſe. II. Ejuſdem ætas.

Præter enumeratas monachorum vitas aliæ ab eodem Roſtamo compoſitæ in memorata Margenſis hiſtoria laudantur: videlicet, lib. 1. cap. 4. *Abrahæ* cognomento *Magni*, Izlenſis cœnobii fundatoris: & cap. 32. *Joſephi & Abrahæ fratrum*, Jacobi Beth-Abenſis diſcipulorum. III. Alia ſcripta ex eodem Margenſi.

CA-

صبريشوع اسقف لاشوم . فقالوا له هو شيخ وبتاً ولم نحشمه . فقال قد عدلتم عن الاختيار الصحيح ونحن نختاره . وفي تضاعيف ذلك راى صبريشوع في منامه غلامين في زي غلمان الفرس يقولان له قم تملك الملوك يستدعيك فامتنع مستصغرًا لنفسه فجذباه وحملاه الى البيعة قدام المذبح ووجد الرسلين بهما مكللين بالاكالة فقال الرسولان له احضرناه قال احدهما وهو شيخ لا يصلح للفروسية وقال الاخر بل هو يصلح سبع سنين ويشرّاه بتقليه النصرانية من ملك الملوك . وانتبه . وانفذ كسرى واستدعاه وورد يوم الاثنين ثاني الشعانين وانزله قصر شيرين ليستريح . وفي يوم الفصح احضر الاساقفة وتقدم الى طيمربه بان يقدمه في راسهم وقال هذا ريسكم فاصنعوا به سنتكم . فقبّلوا الارض ودعوا للملك من الساعة الرابعة الى الثامنة واسيم وعمل الرازين وخرج ليصير الى باب الملك وازدحم الناس وكاد ان يتلف ورُفع الخبر الى الملك وانفذ فرسًا ليركبها فابيا وقال يريد الملك ان يصنع بي العجايب وقهر على ذلك . فمنعها من المسير بكلمة الله وقال قلت للناطقين ولم يسمعوا . الان لك اقول ان تكفى عن المسير . وسمع الملك بذلك وعجب وساير المخالفين وقالوا . الطوبا لمن كنت ريسًا عليهم . وبعد جهد وصل الى حضرة الملك والدار مستنيرة بالشموع والبخور وسر الملك وقال انت صانع العجايب ما فعلته في وقت فتحنا المدن والان مركبنا الذى يشبه البراق . ولقد تمّ قول كتابكم ان الحجر الذى نفاه البناوون صار راس البنا . وعاد من غد الى باب الملك ودخل دار شيرين واحلى للوضع وحضر الملك ومنعه من القيام وقبل رأسه وقال . مَن تقدمك كانوا عبيدًا لابايينا وانا ابنك وهذه ابنتك ودارنا لك وحوايجك مقضية وشيرين تتقدم انت تنصب ثقة يرفع اليها القربان او تتولاه انت بنفسك وصَلِ على مملكتنا . وامر الملك الاساقفة بالتفرق وان يقام احدهم للنيابة عن الجاثليق . فاقام ميلاس اسقف الحن . وبقي الاساقفة عنده شهرًا لتقرير مصالح البيعة بشفاعته . وكانت تتضمن كتب كسرى الى موريقى اخبار فضايل هذا الاب واشتاق مشاهدته . وانفذ مصوّر حاذق ليصوّر صورته بعد السجود بين يديه .

فامتنع من ذلك مار صبريشوع حتى ساله كسرى فاجاب وكتب اليه بساله انفاذ قلنسوته بركة . فبُنى . فقال له الرسول هذا مما تقوى به امانة المومنين . فوسمها بالصليب وانفذها . فسرّ بها موريقى واعظمها . وكانت المكاتبات بينه وبين الجاثليق متصلة . وساله انفاذ جز من صليب المسيح اليه . ففعل بعد ان وضعه في صليب عظيم ذهب صياغة . وانفذه مع ثوب من ثيابه الا انه لما وقع بيد كسرى وعيرين احد ذلك الجز من صليب المسيح . وساله اطلاق من عنده من اسارى ارزن ونصيبين وغيرهما ليكون ذلك سببًا لاطلاق مَن في اسر الفرس من الروم . ففعل . وورد فروا الاسقف الى كسرى والجاثليق بكتب ورسايل . فتلقاه طيمربه بامر الملك وثادورس اسقف كشكر ومار عبدا اسقف بادرايا وبختيشوع ريس الاسكول . واستاذن في المصير الى الجاثليق . فاذن له وشاهده جالسًا بثياب زرية على مسح . فعجب لما كان يعرفه من زى فطاركة الروم . ولم يعرفه عند دخوله عليه حتى عُرّفه . فقال فروا . الملوك والفطاركة محتاجون الى الزي والتجمّل . فقال له الجاثليق . ان بَهاء بنت الملك من داخل . والفطركة تحب ان تكون باطنًا . وبينما فروا وجماعة الاساقفة في مجلسه اذ دخل رجل معه ابنه صارخًا باكيًا . فذكر ان ولدًا له اربعة عشر سنة انصرف من الاسكول فلقيه مرقيونيًا فشتمه ومدّ يده الى شفته وبصره فذهب بصره وبطل كلامه ووقف مكانه . فقال له لا تخف فاني بصلوة فروا يبصر ابنك ويتكلم ويبهت الشيطان واصابه وامدّ يده على عينيه وادخل سبّابته في فيه ورسم عليه علامة الصليب . فابصر الصبي وتكلّم وقال قل كلما فعل بك الشيطان . فخبّر ان هكذا فعل بي المرقيوني وخرج من فيه غرابه اسود فضربني على فمي . فعجب فروا وقال . لعمري ان بَهاء الجاثليق من داخل . واعتذر مما استزراه من زيّه . وشكر الناس الله . واقام فروا عنده شهرين ودخل الى الاسكول وشاهد حسن التعليم ووهب للاسكوليين شيًا كبيرًا . وخرج حمد الله وصدّيه موريقى بما شاهد . فسرّ واهل مملكته . واحب كسرى ان ينفذ الى موريقى اسقفا كما انفذ . فاختار الجاثليق ميلاس اسقف الحن وكتب معه الجاثليق الى الملك والفطرك بالقسطنطينية .

فوصل

فوصل واكرم وخطب ودعى للملك والقواد واهل المملكة . وعند العود انفذ معه جزا من الصليبين عوضا عن الماخوذ الى الجاثليق . والزمه ملك الفرس الخروج معه الى دارا للمطالبة بثار موريقى ملك الروم . فركب حمارا . فقيل يحمل اليه بغلة وطية . فقال . الامر قريب . فمضى على حمار ونعود على جمل . فمات في الطريق . واعيد تابوته على جمل . وكان اوصى ان يدفن في دير كان له بباجرى . فدفن هناك كما رسم والدير يعرف به الى هذا الوقت .

Sabarjeſus Catholicus *paſtoris Bagermenſis filius fuit, qui ab Angelo in ſomnis didicit, quantus ſibi filius eſſet naſciturus, quemque in eccleſia eſſet habiturus primatum in Perſide, quove pacto ipſe rerum eſſet potiturus. Quod à viro mater edocta, gratias Deo egit, poſtque dies concepit: interea vidit in ſomnis natum in templo à populo adorari, & coronam in capite geſtare. Natus tandem infans quum quadam die in templum à patre illatus fuiſſet, ibique puerorum more fleret, paterque librata in ictum dextera flentem compeſcere tentaſſet, à præſtantiſſimo quodam monacho his verbis interpellatus fuit. Tu ne, ait, in magnum Dei ſacerdotem manum extendere minimè vereris? Simul ac pueritiam exceſſit, Niſibin ſtudiorum cauſa profectus eſt, ubi pietatem excolere orſus, corpus à ſeculi voluptatibus arcere ſtuduit, leguminibus dumtaxat veſci ſolitus. Quidquod & monachorum convictum expetiit, quotidiani victus expenſis unde nuſquam intellectum eſt, corrogatis. Tugurium poſteà in monte Sciabarano conſtruens, quinquennio ibidem habitavit: ubi quum illum adiiſſet viciniæ incola, & de natorum acerba morte conqueſtus petiiſſet, ut vitalem ſibi prolem à Deo impetraret, beneficium quod poſtularat, protinus conſequutus, virtutem ejus in vulgus longè latèque diſſipavit. Interea Sabarjeſus vidit in ſomnis duos Angelos paſtoralem ſibi dignitatem nunciantes, & capiti ejus quippiam imponentes, poſtremum eccleſiaſtici regiminis baculum tradidiſſe. Ita demum à Jeſujabo Epiſcopatum Laſciumæ alio nomine Dacuchæ accepit. Quo tempore quum nocte feſti Hoſannarum turbulentiſſimus imber ſolemnem diei celebritatem impediturus crederetur, idque populus ægerrimè ferret; Sabarjeſu orante diſcuſſa tempeſtas eſt, feſtumque rite peractum fuit. Ferunt quendam per dexteram Sabarjeſu pejerantem, extemplo tumefactum & exanimatum fuiſſe. Rogatus aliquando à femina Magi cujuſdam uxore, ut ſibi prolem à Deo impetraret, manus abluit, aquam deinde mulieri porrexit, quam quum illa hauſiſſet, geminos conſtituto tempore filios peperit: eoque miraculo Chriſtianam fidem cum univerſa familia amplexa eſt. Sed & proditum eſt, quum Choſroës adversùs Baſtamum* Turcorum tyrannum apud Rajam *exercitum promoviſſet, viſiſque hoſtium copiis trepidus ſecum ipſe deliberaret, ſenem monachum Regi repente apparuiſſe, baculum manu geſtantem, ſtatura puſillum, qui apprehenſo equi fræno ad pugnam eundem adhortans, bene ſperare juberet. Quumque Rex ratus circumſtantes idem ſpectrum videre, quid illud nam monſtri eſſet, percontatus fuiſſet, illos reſpondiſſe: Regis ſortem eam eſſe. Regem igitur eum Chriſti amicum credidiſſe; partaque poſt victoria hominem videre deſiiſſe: ſed mox eundem Regi in ſomnis ſpectandum ſe obtuliſſe; rogatum verò ut nomen proderet, Sabarjeſum ſe eſſe reſpondiſſe Laſciumæ Epiſcopum. Regem denique expergefactum, Sirinæ conjugi viſum aperuiſſe, ab eaque, utpote Chriſtiana, viri miraculu didiciſſe: & exinde de eo ad Catholici dignitatem promovendo cogitare cœpiſſe. Accidit intereà Jeſujabi Arzunitæ Catholici obitus Choſroë ſextum regni annum agente: qui ratus eam occaſionem à Deo ſibi oblatam, quod ſcilicet Jeſujabus naturali morte obiiſſet, ac præteritæ viſionis memor, ligna pulſari juſſit, atque Sabarjeſu electione Chriſtianis propoſita, viſionem ſibi de eo oſtenſam narravit. Qua de re univerſi ſummo gaudio affecti, quum hebdomada tertia Jejunii ad electionem*

con-

conveniſſent, & viros quinque Regi obtuliſſent, Rex, at in hoc, inquit, numero Sabarjeſum Laſciumæ Epiſcopum non lego. Quum verò electores ſenem eum eſſe reponerent, illumque proinde eo onere gravari minus æquum ſe fuiſſe arbitratos: Rex, quandoquidem, inquit, à recta electione deflexiſtis, nos illum eligimus. Id porrò firmavit viſum eidem Sabarjeſu in ſomnis oblatum. Vidit enim geminos juvenes, Perſico habitu indutos, audiitque dicentes: age dum, te Rex regum confeſtim adeſſe jubet. Quumque ille imbecillitatem corporis cauſaretur, videbatur ab illis abduci, & ad eccleſiam deportatus ante. altare depoui: ibique comperiſſe nuncios coronatos; tùm audiiſſe geminos illos juvenes dicentes, En hominem repræſentamus; quumque alter ſenem eum eſſe dixiſſet, adeoque equitandi labori minus idoneum videri, ſocium reſpondiſſe, ad ſeptennium utique eundem idoneum fore: hiſque dictis Chriſtianorum gubernationem ipſi à rege regum demandatam ambos renunciaſſe. Interea à Choſroë miſſis nunciis arceſſitur, venitque ad aulam feria poſt feſtum Hoſannarum altera, juſſuſque in palatium Sirinæ divertere, atque ibidem ab itineris labore feſſum tantiſper conquieſcere, donec die Paſchatis (hoc eſt, feria quinta majoris hebdomadæ anni Græcorum 909. ut ait Amri interpolator:) *convocatà Tagerbadus Epiſcoporum Synodo, ex Regis juſſione Sabarjeſum in ſupremo loco collocatum Patriarcham univerſa concione audiente proclamavit his verbis: Hunc quidem vos Antiſtitem habere jubeo: reliqua verò veſtris vobis legibus præſcripta circa eum, ut libet, peragite. Ad hæc univerſa Synodus humum deoſculata, Regi acclamavit ab hora quarta ad octavam uſque, ſimulque Sabarjeſus Patriarcha factus Liturgiam celebravit. Ea peracta functione, Regi ſe ſiſtere cogitabat, quum confluente undique ſpectantium turba parùm abfuit, quin opprimeretur. Interea Rex de Patriarchæ adventu monitus, equum è regio ſtabulo miſerat: quod ægrè ferens Sabarjeſus, num Rex, ait, à me miracula patrari exigit? Continuoque in verbo Dei jumentum naturali motu privavit, hæc fatus: Quandoquidem meis dictis homines ratione præditos minus obſequentes video, tibi ajo, immotus hic perſtato. Quod ubi rex, univerſique hæretici reſcivere, vehementer hominem admirati: ò beatum, ajebant, populum, qui te præſidem & antiſtitem habet. Denique, nec verò ſine labore, ad regem deductus eſt, accenſis funalibus circumquaque ædibus collucentibus, & incenſi thuris ſuffitu aërem implente. Rex Patriarcham intuitus: Tu ne, ait, ille es, qui patrare miracula ex vero diceris, quique nobis in urbium expugnatione adfuiſti, & modo equum noſtrum fulgure celeriorem obſtupefeciſti? Hinc porrò comperio verum eſſe quod in veſtris ſcripturis legitur, lapis quem reprobaverunt ædificantes, factus eſt in caput ædificii. Poſtero die ad aulam reverſus, Sirinæ reginæ ædes intravit, ubi remotis arbitris Rex quoque adeſſe voluit: & Patriarcham ſtantem conſpicatus, ſedere juſſit: mox caput ejus exoſculatus, præceſſores, ſubdidit, tui parentum noſtrorum ſervi fuerunt: at ego tuus filius, & hæc filia tua ſumus, ſed & noſtra domus tua eſto, reſque tuas ambo curabimus; Sirinæ verò pium ſacerdotem conſtitue qui oblationem deferat, ſin tu ipſe deferto: & pro imperio noſtro orato. Tùm Rex Epiſcopos domum redire juſſit, & Vicarium Catholici creare. Creatus autem fuit Milles Senæ Epiſcopus. Manſere nihilominus apud Patriarcham Epiſcopi ad menſem, ut ejuſdem apud Regem interceſſione eccleſiaſtica negotia componerent. Quum verò Mauricius à Choſroë de Patris iſtius geſtis ac moribus ſæpe per literas certior factus, hominem præſentem habere cuperet, peritiſſimum pictorem in Perſidem miſit, qui Patriarcham ſalutaret, ejuſque imaginem ad ſe reportaret. Sed quum Sabarjeſus id negaret, Choſroë interveniente tandem annuit, pictorique indulſit, ut injunctum ab Imperatore opus perficeret:*

ſimul-

ſimulque exorari ſe permiſit, ut quod Mauricius per literas expetierat, cucullum pro benedictione ad illum mitteret. Ajebat quippe pictor id ad confirmandam Chriſtianorum fidem apprimè conducere. Crucis ergo ſigno prius notatum cucullum miſit, quod Mauricius gratiſſimum ſibi eſſe ſignificavit, ſemperque magni fecit. Inde cæptum eſt Imperatorem inter & Catholicum literarum commercium. Quumque aliquando Catholicus ab eo Crucis Chriſti particulam quæſiviſſet, Imperator illam magnæ aureæ cruci incluſam continuo Patriarchæ tranſmiſit, & inſuper ex veſtiario ſuo veſtem adjecit. Sed quum Crux in manus regis & Sirinæ incidiſſet, ſtatim intercepta eſt, ejuſque loco Patriarcha rogavit regem, ut Arzanitas & Niſibenos alioſque Romanæ ditionis captivos liberos dimitteret, ut viciſſim Romani è Perſico imperio capta mancipia reſtituerent: quod etiam à Rege facile impetravit. Interim ad Choſroëm & Catholicum venit cum literis legatus Peroës [1] Epiſcopus. Occurrerunt legato ex regis mandata Tagerbadus, Theodorus Epiſcopus Caſcarenſis, Mar Abda Epiſcopus Badrajæ, & Bochtjeſus Scholæ rector. Legatus, ut Catholicum ſibi adire liceret, oravit: regeque annuente, Patriarchæ ædes ingreſſus, quum vili amictu, & in cilicio ſedentem eſſet intuitus, Romanæ ditionis Patriarcharum moribus aſſuetus, mirabatur: quumque diceret, Regiam & Patriarchalem dignitatem conſentaneum habitum ornatumque exigere, reſpondit Catholicus: pulchritudo filiæ regis ab intus; Patriarchicam proinde etiam dignitatem & decorem indidem conſtare oportet. Accidit porrò, ut Peroa & frequenti Epiſcoporum cætu præſentibus quidam illuc intraret, puerum ejulantem flentemque bajulans. Narrabat autem illum eſſe filium ſuum & quartum decimum annum ætatis agere: quumque è gymnaſio egreſſus in Marcionitam quendam malo ſua incidiſſet, ab eodem non modo verbis peſſimè exceptum, ſed etiam oculorum & linguæ uſu malefico ſuarum mannum attactu repentè privatum, inſuper attonitum ſtupidumque & ad omnem motum ineptum factum fuiſſe. Cui Catholicus: pone metum, ait; etenim confido fore ut præſentis Peroæ precibus viſus & loquela filio tuo reſtituantur, atque Diabolus & ſatellites ejus confundantur. Tùm dexteram pueri oculis imponens, immittenſque indicem digitum ori ejus, & cruce eum ſignans, viſum & loquelam adoleſcenti reſtituit. Dein jubet eundem edicere quæ ſibi à Diabolo accidiſſent. Reſpondit: hæc & hujuſmodi ab illo Marcionita ſum paſſus, vidique ex ipſius ore aterrimum corvum emiſſum, os meum verberare. Hominis Dei virtutem miratus Peroës: equidem animadverto, ait, Catholici pulchritudinem eſſe ab intus: ſimulque ſe externa viliſſimi habitus ſpecie deceptum excuſavit, cæteris adſtantibus Deo gratias agentibus. Manſit porrò Peroës apud Patriarcham ad bimeſtre, ſcholamque aliquando ingreſſus & docendi ordinem atque methodum admiratus, Scholaribus plura eſt elargitus. Poſt ad Imperatorem Mauricium regreſſus, quæque ipſe viderat referens, Aulam ac Romanorum terras ſummo gaudio affecit. Petente deinde rege Epiſcopum ad Mauricium legatum mittere, Milleſium Senæ àntiſtitem Catholicus deſignavit: cui etiam literas Imperatori atque Patriarchæ Conſtantinopolitano deferendas tradidit. Legatus lautè exceptus eſt, habuitque ibidem luculentam orationem ad Imperatorem in frequenti procerum & aulicarum corona: acce-

N O T A.

1 *Peroës Epiſcopus*. Hujus legationis mentio nulla apud Theophylactum Simocattam, diligentiſſimum Mauricianæ hiſtoriæ ſcriptorem. Domitianum Melitenenſem Epiſcopum fortaſsè Chaldæi & Perſæ mutato vel corrupto nomine فروا *Theruam*, ſeù *Peroëm* appellarunt. In Codice Amri, quo uſus ſum, pro Peroa oomen *Maruthæ* deſcriptum erat, ſed alia eaque recentiori manu *Peroës* ſubſtitutus.

accepitque ab eodem Crucis alteram particulam Catholico deferendam pro alia, quam ipſi à rege & regina ſublatam fuiſſe ſuprà memoravimus. Accidit poſt, ut Rex Perſarum Sabarjeſum in expeditione Darenſi comitem optaret: Mauricii quippe cædem ſe bello ulciſci velle ajebat. Jumentum ergo ſibi apparari juſſit: Quam verò Rex mulam offerret: brevis, inquit, via eſt; præſtat nunc jumento vehi, camelo mox revehendum. Deceſſitque in ipſo itinere: ejuſque corpus arcæ incluſum, camelo reportatum eſt. Quoniam verò teſtamento caverat, ut in ſuo Bagermenſi cœnobio conderetur, ibidem ſepultus fuit: quod haſtenus quoque ejus nomen retinet. Hæc Amrus.

Plura de Sabarjeſu vide in Carmine Syriaco, quod de ipſius & Hormiſdæ laudibus conſcriptum exſtat Cod. Syr. Amiden. 7. Tom. 1. pag. 582. Ejus verò feſtum celebratur à Chaldæis Neſtorianis Dominica prima Octobris, ut liquet ex Codice Syr. Amid. 1. fol. 473. eodem Tom. 1. pag. 581.

III. Ejuſdem hiſtoria Eccleſiaſtica, & Synodus.

Scripſit *Hiſtoriam Eccleſiaſticam*, cujus fragmentum *de Mauricio Imperatore* exſtat Cod. Syr. 20. Tom. 2. pag. 499.

Quo autem anno Sedem iniit, hoc eſt, Choſroæ regis ſexto, *Synodum* habuit, de qua hæc Elias Damaſcenus in Nomocanone Arab. p. 74.

ولما كان فى سنة ست من ملك كسرى ابن هرمز فى شهر ايار والجاثليق يومئذ سبريشوع اجتمع اليه مطارنة بلاد المشرق واساقفتها فتذاكروا بينهم ان اناسا ممن يتزيا بزى الرهبان يشكون فى ايمان الحق الذى اخذ عن الرسل واتفق عليه الابا الثلثماية والثمانية عشر الخ

Anno ſexto Choſroæ filii Hormiſdæ, menſe Jaro (hoc eſt, Majo) *ſedente Patriarcha Sabarieſu, convocata eſt Synodus Metropolitanorum & Epiſcoporum Orientalium, in qua actum eſt de quibuſdam pſeudomonachis de Apoſtolorum atque Patrum trecentorum decem & octo ſymbolo veræ fidei dubitantibus &c.* Ejuſdem Synodi acta deſcribuntur in Synodico Neſtorianorum pag. 70. his verbis:

مجمع سبريشوع الجاثليق اجتمعت بسبب قوم من الديرانيين يظهرون ارا رديئة منها ان الخطية بالطبع للانسان وادم خلق بطبعه غير مايت ويبطلون جوهرى المسيح وانهما اثنان وتفاسير تاودرس المفسر واولها اثبات امانة الثلثماية والثمانية عشر فى اثبات التثليث وناسوت المسيح ولاهوته وانهما ما امتزجا ولا اختلطا ولا قبل الجوهر الالهى الالام الادمية: ابن واحد ومسيح واحد وان اللاهوت لم يفارق الناسوت منذ الولادة . وفى تصحيح تفاسير المفسر الكبير . وان من خالف على شى من ذلك كان محروما ومن قال بسواها . وفيها حرم من قال الخطية بالطبع وليست بالارادة . وفى منع الاخوة والاخوات بالمسيح من الاجتماع معا . ومن فعل ذلك كان محروما بعد وعظه اولا . ومن اسقط من الرهبان والكهنة فى البيعة او فى قلايته شيا من قوانين الصلاة التى تخص فى بيعة كوخى كما قيل ان قوما يسقطون الدالة على ثنائية الابن : يرشدون . فان سمعوا والا اُدّبوا واُحرموا ومُنعوا من اخذ القربان الى ان يعودوا الى ذلك . وانه ليس لنا سلطان ان نفعل الا هذا . والعهد الذى فى اخرها بالاقرار من رهبان عمر بن برقيطى بالتثليث المقدس والاتحاد المعظم الذى لا انفصال له وادامة الدرس فى كتب المفسرين وادامة الصلاة بمزامير داود ولزوم الصوم الطاهر وضمان الرهبان ملازمة قلاليهم واعمارهم من دون طوف المواضع الخارجة عن اعمارهم وضمان الرهبان ملازمة الزائرين فى ايام الاحاد والاعياد يحضرون الجميع للزائرين وقراة الكتب الالهية . ومن فعل غير هذا يكبر وعظه . فان تاب والا بُعد من الجماعة . ومن فعل غير هذا فهو محروم من الاب البطريرك الى ان يتوب ويقوم .

Synodus Sabarjeſu Catholici. Hæc congregata fuit ob quoſdam monachos, qui pravas opiniones diſſeminabant docentes peccatum naturæ humanæ eſſe inſitum, Adamum verò natura immortalem fuiſſe: negabant præterea duas Chriſto ineſſe ſubſtantias, Theodorique Commentatoris expoſitiones repudiabant. Synodus itaque primum confirmavit fidem trecentorum decem

& octo

& octo Patrum circa divinarum perſonarum Trinitatem Chriſtique divinitatem atque humanitatem, docens utramque ſubſtantiam citra omnem permiſtionem & confuſionem manſiſſe, neque divinam ſubſtantiam humanas ſuſcepiſſe paſſiones: Filium proinde unum eſſe & unum Chriſtum, neque divinitatem ab humanitate ex ipſo hujus exortu unquam ſeparatam fuiſſe. Expoſitiones inſuper magni Commentatoris ſuſcepit & approbavit: contraria opinantes, aut à prædictis articulis recedentes anathematizavit: eademque anathematis ſententia involutos declaravit aſſerentes peccatum naturæ eſſe, non liberi arbitrii. Cohabitationem etiam convictumque Fratrum & Sororum in Chriſto ſub excommunicationis pœna poſt primam admonitionem incurrenda interdixit. Monachos verò & ſacerdotes omittentes in eccleſia ſive in propria cella eccleſiaſtici Officii canones juxta ritum Eccleſiæ Cochenſis recitari ſolitos, (ajebant enim quoſdam ſupprimere canones continentes dogma de dualitate ſubſtantiarum in uno Filio Dei:) juſſit Synodus admoneri: & ſi quidem pertinaces deprehenſi fuiſſent, eccleſiaſticæ correctioni ſubjacere voluit & excommunicari atque ab Euchariſtiæ ſumptione ſuſpendi, donec reſipiſcerent: proteſtatique ſunt Patres ſibi ſecus agendi poteſtatem non eſſe. Poſtremo legitur profeſſio monachorum cœnobii Barchitæ confitentium ſanctam Trinitatem & Unionem magnam & inſeparabilem; continuo inſuper ſtudio ſe operam daturos expoſitionibus Commentatoris, & Pſalmodiam ſanctumque jejunium obſervaturos. Subditur denique, ut monachi ſtabilem in propriis cellis ac monaſteriis commorationem minimè abrumpant otioſis evagationibus extra propria clauſtra: ſacra inſuper myſteria frequentent diebus Dominicis & feſtis, ita ut omnes celebrationi Liturgiæ divinarumque ſcripturarum lectioni intereſſe teneantur. Tranſgreſſores ſæpius moneantur: ſin verò reſipiſcere noluerint, à conventu arceantur. Qui hos canones tranſgreſſus fuerit, à Patre Patriarcha excommunicetur, ſuſpenſuſque maneat, donec reſipiſcat & reſurgat. Neſtorianos ex Theodori Mopſveſteni errore peccatum originale impugnare, obſervavi ſuprà pag. 34. Quod de monachis & monialibus dicitur, ex corrupta ejus gentis diſciplina eruperat mos ille, ut ſimul cohabitarent, quemadmodum narrat Margenſis in hiſtor. monaſt. lib. 1. cap. 8. & ſeqq. Quod verò affirmatur, eccleſiaſticos libros à nonnullis in ea parte depravatos, ubi duæ Chriſto Domino perſonæ tribuuntur, non modo Jacobitæ, ſed etiam Catholici monachi ſacerdoteſque ſugillantur, ac præſertim Sahadunas, qui poſtea Garmæorum Epiſcopus factus, orthodoxam fidem palàm profeſſus eſt, ut dictum ſuprà, ubi de Jeſujabo Adjabeno. Denique Canon ille de jejunii, pſalmodiæ, ac Liturgiæ frequentatione, pſeudomonachos quoſdam Meſſalianiſmo infectos reſpicit, quos in Meſopotamia & Chaldæa per eam tempeſtatem plurimos fuiſſe, ex Neſtorianis & Monophyſitis ſcriptoribus liquet.

CAPUT XIV.

Gregorius Patriarcha.

GREGORIUS Caſcarenſis Sabarjeſum Patriarcham excepit anno Chriſti 605. quumque annos quatuor ſediſſet, obiit anno 608. Vacavit Sedes uſque ad annum 628. quo Siroes Perſarum Rex, & Jeſujabus Gadalenſis Neſtorianorum Catholicus electi fuere. I. Gregorii Caſcarenſis vita ex Barhebræo.

Barhebræus in 3. par. chron. Syr. in vita Kamjeſu Primatis Orientis.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ܬܠܡܝܕܐ . ܘܗܘܘ ܠܗ [illegible]
[illegible] . ܘܡܛܠܬܗܘܢ ܗܘܐ
[illegible] ܠܗ ܒܠܚܘܕ ܡܢ ܒܢܝ
ܥܡܗ ܐܠܐ ܡܢ ܪܘܪܒܢܐ ܕܦܪܣܝܐ .
ܘܡܢ ܒܬܪ ܫܢܝܢ ܐܪܒܥ ܡܝܬ
ܘܐܬܩܒܪ ܒܣܠܝܩ : ܘܐܬܚܕܘ
[illegible]

Ei porrò (hoc eſt Sabarjeſu) *ſuffectus eſt Gregorius Caſcarenſis doctor Eccleſiæ Molikenſis, qui pecuniæ cupidus & libidini deditus deprehenſus eſt, habuitque diſcipulos famæ minus bonæ, ob quos non modo à ſuis, ſed etiam à Perſarum proceribus notatus ſugillatuſquefuit. Et poſt quadriennium mortuus eſt atque Seleuciæ ſepultus. Poſt obitum diſcipuli ejus à Perſis quæſtioni ſubjecti diuque torti fuere, donec opes à magiſtro collectas protulere. Eadem tempeſtate floruit medicus Choſroæ Abruizi Gabriel ex Sigara urbe vir orthodoxus* (imò hæreticus Jacobita), *qui ob ſummam apud Regem exiſtimationem Airid Daſtaba dicebatur. Hic validus Neſtorianorum inimicus fuit, & Antiſtitum eorum ſubverſor & accuſator. A Gregorii obitu Neſtoriani acephali ad duodeviginti annos manſere. ..... Quo evoluto ſpatio ſuo viduata Paſtore eorum Eccleſia, Jeſujabum ſecundum Catholicum Seleuciæ ordinatum tandem accepit.*

II. Eadem ex Thoma Margenſi. Margenſis lib. 1. hiſt. monaſt. cap. 25. Choſroëm refert anno regni ſui decimo quinto præcepiſſe, ut in Sabarjeſu locum Gregorius Niſibenus metropolita eligeretur; Epiſcopos verò pro hoc Gregorio, quem propter privatas ſimultates ſibi infenſum reddiderant, alterum cognominem Scholæ Mahuzæ rectorem ordinaſſe: regem proinde indignatum, cunctos ditionis ſuæ chriſtianos vexare cœpiſſe, mortuoque Gregorio, nequis alius Patriarcha ſufficeretur, juſſiſſe. Ejus verba deſcripta habes ſuprà pag. 90.

III. Et ex Amro. Amrus quoad diſſidium in ordinatione Gregorii exortum Margenſi conſonat; ſed in Sirinam reginam, non in epiſcopos rejicit, quod Caſcarenſis Gregorius Niſibeno prælatus fuerit: & Caſcarenſis quidem vitia iiſdem ferè verbis ac Barhebræus prodit. جريغور من اهل ميشان
وكان ملفانا مليح القامة والصورة تعلم بالمداين على
ايشى؛ وامتحن النصارى كسرى في اقامة جاثليق
عند عوده من فتح دارا . وكان مار سبريشوع وصى
باقامه برحدبشبا الراهب بجبل شعران واختار
المومنون جريغور مطران نصيبين لحسن طريقته
فاجاب الملك اليه . واختارت شيرين جريغور
الملفان وقالت بهذا امر الملك . ومال اليه
الاطبا واميم وكانت مدته اربع سنين . فلما دخل
على الملك علم ان حيلة تمت فقال ما تقدمت
بنصب هذا . فقيل ان شيرين امرت باختياره
لانه من اهل بلدها ولم تشك ان الملك زيه امر
وهو مع هذا ذو فهم وحكمة . فسرّ به كسرى
واعجبه حسن صوته . ولما بحث عنه وُجد باطنه
بخلاف ظاهره . فوبخ شيرين على فعلها .
والجاثليق مال الى جمع الدراهم وانتقل فرح
النصارى

النصارى به الى الحزن . وواصل الطعن عليه . وكان كسرى اخذ من دارا كتبا كثيرة . فطرحها عليه وطالبه عنها بعشرين استار فضة وجمع ذلك من البيع . ومات الجاثليق ودفن بالمداين واخذ كسرى ما خلفه وقبض على تلاميذه وحبسهم الى ان اظهروا ماله . وتغير رايه في النصارى وعدل عن الاحسان اليهم واخذ في الاساءة الى الناس واضعاف الخراج . وامر الا يروس النصارى عليهم جاثليقا وبقيت البيعة سبعة عشر سنة بغير جاثليق . فدبرها ماربا الاركدياقن ومار باوي الكبير من دير مار ابراهيم وبقيت البيعة بغير رئيس الى ايام افضت المملكة الى شيرويه .

Gregorius Meſenâ oriundus, doctoris officio, forma oris corporiſque egregio habitu nobilis, in urbe Modaina literis operam dedit apud Iſai magiſtrum. Chriſtiani itaque à Choſroë tunc temporis ab expugnatione Daræ revertente impetrata facultate eligendi novum Catholicum, etſi Mar Sabarjeſus ante obitum monachum quendam Barbadbeſciabam in Sabarano monte habitantem in Catholicum ſuo ſuffragio deſignaſſet, huic Gregerium prætulere, externa ejuſdem morum ſpecie decepti: conſenſitque electioni Rex. Sirina quippe Gregorio ſuffragari cupiens dixerat ex Regis juſſione id fieri. Conſentientibus itaque medicis Gregorius electus fuit, ſeditque ad quadriennium. Fraus nihilominus poſt paulo detecta eſt, quum Gregorius ad Regis conſpectum adductus, ejus electionem ſibi minimè compertam fuiſſe Rex dixit. At enim quum Catholici fautores reſpondiſſent Sirinæ juſſu electionem eſſe factam, ut quæ hominem concivem ſuum [1] reliquis prætuliſſet, ſeque proinde minimè dubitaſſe, quin & hoc ex ipſius regis voluntate fieret: virum præterea eſſe eruditum & doctum; Choſroës factum ratum ſe habere hominemque ſibi placere ſignificavit, & in familiari illo congreſſu loquentem audiens, vocis ſuavitatem laudavit. At verò quum poſtea perquiſitione facta comperiſſet externæ oris corporiſque ſpeciei ingenium hominis moreſque minimè reſpondere, Sirinæ præpoſterum factum exprobravit. Enim verò Catholicus ad colligendas opes converſus, chriſtianorum gaudium in luctum ſimul convertit, medicorum præſertim operâ, qui ejus flagitia continuo ad Regem deferebant. Quamobrem quum Choſroës ex Darenſi expugnatione ingentem codicum copiam collegiſſet, Catholico obtulit, proque eorum pretio viginti pondera argenti regio ærario illum pendere coëgit: quæ ille, pecuniâ qua patuit via, ex eccleſiis collectâ perſolvit. Catholico poſt paulo mortuo & in urbe Modaina ſepulto, Choſroës ejus facultates fiſco addixit, diſcipuloſque inſuper in carcerem conjectos magiſtri opes prodere compulit. Inde in Chriſtianos mutatus Regis animus, & benevolentia, qua hactenus eoſdem proſequutus fuerat, in odium converſa eſt, Chriſtianoſque vexare, atque tributis gravare perrexit. Et quoniam Rex eiſdem Antiſtitem in poſterum habere prohibuerat, eccleſia ad annos ſeptemdecim Catholico caruit: quo temporis intervallo ab Archidiacono Mar Aba, & Mar Babæo magno ex monaſterio ſancti Abrahæ gubernata eſt: manſit autem ſine Rectore uſque ad Sirois regni primordia.

IV. De anno obitus Gregorii.

Siroës, ut ſuprà pag. 415. dixi, die 24. Februarii anno Chriſti 628. regnum iniit, idemque permiſit, ut Chriſtiani Catholicum ordinarent. Quum igitur Gregorius anno Choſroæ decimo quinto electus, annos quatuor ſederit, obiiſſe eum neceſſe eſt anno ejuſdem Choſroæ decimo octavo, qui erat Chriſti 608. adeoque Sedem poſt ejus obitum non annis 17. ut Amrus ſcribit, neque an-

nis

NOTA.

1 *Concivem ſuum.* Amrus ſibi non conſtat. Nam Gregorium, quem hic patria Caſcarenſem fuiſſe ſcribit, concivem facit Sirinæ reginæ, quam ſuprà Mauricii filiam adeoque Conſtantinopolitanam dixerat.

nis 18., ut Barhebræus; ſed annis 20. vacaſſe, quot ſcilicet ab anno 608. ad annum 628. effluxere.

V. Ejus Synodus. *Synodus* à Gregorio celebrata anno Chriſti 605. Choſroæ 15. memoratur in Synodico pag. 71. his verbis: سنهودس غريغور الجاثليق وعقدت

رايها على صحة الامانة الكبيرة وعلى صحة تفاسير المفسّر الكبير واجرت ذكر برصوما مطران نصيبين وزكته ولكتبه لاجل ما كان فيه المخالفون وحرمت من لا يفعل ذلك . وقرّر فى هذه السنودس ضمان الكهنة الذين ليس لهم بيعة او دير معروف ولا ينطاعون للمدبّرين ولا يكونون فى الاسكول لكن يسكنون مفردين ويطوفون البيوت . واخوات لا رجل لهم يطوفون البيوت ويفسدون . وقوم من كسالى الرهبان يبتاعون اكراحا فى اوساط القرى وعلى جوانب المدن والديارات ويفسدون الناس . فاجتمعت السونديس ان القس والشماس الذى ليس له بيعة معروفة وكل امراة لا رجل لها ولا تكون فى الدير او اخ يطوف معه اخوات او اخوات يطفن مع اخوة او راهب يجلس فى كرح واحد فى القرية او على جانب المدينة كلهم محرومون . والاسقف الذى يغفل عنهم يوبّخه الكل . وقيل فى الجمع ان قومًا من سكان الديارات لفساد رايهم يسقطون من الصلوات المحيية . وهولا محرومون . وقيل فى الجمع ان قومًا بنوا بيعًا وديارات وافرد لها شيًا ووصّوا اقاربهم بالمراعاة لها فاكلوها من بعدهم . قطع الجمع بان كتب هذه تكون عند الاسقف وتدبيره يتم دخلها وخرجها .

Gregorii Catholici Synodus. Hæc Synodus magnum fidei ſymbolum confirmavit, tùm etiam magni Commentatoris expoſitiones approbavit. Memoriam præterea deinceps fieri iuſſit Barſumæ Metropolitæ Niſibis, eumque cum ſuis ſcriptis à quorumdam ſectariorum calumniis vindicavit. Qui ſecus feciſſent, excommunicationi ſubjecit. In hac itidem Synodo confirmata fuere quæ olim ſtatuta fuerant ad coërcendos Sacerdotes certa eccleſia aut certo monaſterio carentes, qui nec Rectoribus parebant, nec in Schola manebant, ſed ſolitarii habitabant & per domos vagabantur: eaque decreta extendi voluit ad Sorores, quæ virum non habentes & per domos circumeuntes, mores hominum corrumpebant: necnon ad negligentes monachos, qui in pagis vel in ſuburbiis ædes conducebant, homineſque depravabant. Unanimi ergo Patrum conſenſu decrevit Synodus, Presbyterum & Diaconum certa eccleſia carentes, & feminam quamcumque nec virum habentem nec in monaſterio commorantem, nec non Fratrem cum Sororibus vagantem, aut Sorores cum Fratribus vagantes, ſeù monachum in ſolitaria domo in pagis aut ſuburbiis habitantem, à communione arcendos. Epiſcopum verò hominum hujuſmodi correptionem negligentem, ab omnibus admonendum. Dictumque fuit in Synodo monachos quoſdam ob perverſas opiniones quædam de ſacris & vivificis precibus omittere. Hos etiam excommunicatione coërcendos Patres decrevere. Relatum præterea fuit in Synodo, quoſdam eccleſias & monaſteria ædificaſſe eiſdemque reditus aſſignaſſe, eoſque conſanguineis ſuis ex teſtamento commiſiſſe, quos illi poſt fundatorum obitum in ſuos uſus convertiſſent. Sanxit Synodus ſcripturas ad hujuſmodi negotia pertinentes apud Epiſcopum ſervari oportere, & ad hunc ſpectare expenſarum atque redituum prædictorum locorum adminiſtrationem.

Ejuſdem Synodi meminit Elias Damaſcenus in Nomocanone p. 75.

فلما امتناح سبريشوع الجاثليق امر كسرى ابن هرمز الملك بالكتاب الى جميع من فى مملكته من المطارنة والاساقفة فى القدوم الى المداين لاختيار رجل يجثلقونه عليهم . فاجتمعوا واختاروا كريكور وجثلقوه وذلك فى سنة خمسة عشرة من ملك كسرى فى شهر نيسان . ثم تذكّروا الايمان والسنن التى سنّها الاباء وقوانينهم وراوا ان يكتبوا فى ذلك بينهم كتابًا كما كان الجثالقة فى ما مضى اذا اجتمع المطارنة والاساقفة عندهم يفعلون بتجديد ايمانهم . واحيا سننهم واقامة دينهم ففعلوا مثل الذى كان سبريشوع ومن حضرة من المطارنة والاساقفة فعلوا .

فعلوا وحرموا ما كان اولـــئك حرموا الخ .

Poſt obitum Sabarjeſu Catbolici publicis literis Choſroes Hormiſdatis filius mandavit, ut univerſi Metropolitæ & Epiſcopi ſuæ ditionis ad urbem Modainam ad electionem novi Catbolici convenirent. In hac porrò Synodo Gregorius electus fuit anno quintodecimo ejuſdem Choſroæ menſe Niſan, hoc eſt, Aprili. *Deinde relatum eſt de fide & eccleſiaſticis legibus atque canonibus Patrum: viſumque fuit hæc omnia in unum volumen referri juxta morem præteritorum Catbolicorum, qui hactenus conſueverant in Metropolitanorum & Epiſcoporum Synodo fidem ſuam iterare, leges ſancire, & propriam religionem conſtabilire. Fecerunt itaque quod Sabarieſus ejuſque Metropolitani & Epiſcopi una congregati fecerant, & quæcumque illi damnaverant, condemnarunt &c.*

CAPUT XV.

Sahadunas Epiſcopus Garmæorum.

I. Sahadas, ſeù Sahadunas Garmæorum epiſcopus ex hæreſi Neſtoriana ad fidem catholicam converſus.

SAHADAS, hoc eſt, Martyrius, quem Neſtoriani diminutivè *Sahadunam* appellant, ſub Jeſujabo Gadalenſi Garmæis Epiſcopus præfuit, eundemque Jeſujabum Siroæ Perſarum Regis legatione ad Heraclium Imp. anno Chriſti 628. fungentem comitatus eſt, ut ſuprà dixi pag. 114. Ea occaſione colloquio cum catholicis in Romanorum ditione de fide habito, Neſtorianam hæreſim quum abjuraſſet, à Jeſujabo Adiabeno, à quo ad metropoliticam dignitatem evectus fuerat, acriter exagitatus fuit, ut ex ejuſdem Jeſujabi literis pag. 116. & ſeqq. ſuprà oſtendi.

II Ejus geſta, & ſcripta ex Margenſi.

Ejus geſta ex Thoma Margenſi lib. 1. hiſt. monaſt. cap. 34. accipe.

[illegible]

De Sahaduna ejuſque lucubrationibus. Sahadunas, ſicut ex narratione magiſtri noſtri Baritæ didicimus, ex Hal-

mona

mona regionis Nubadrenſis pago ortum habuit. Hic poſtquam in urbe Niſibi divinarum Scripturarum ſtudio plenè ſeſe exercuiſſet atque in eo multum profeciſſet, monaſticum habitum aſſumpſit, & in continentia, jejunio, & vigiliis divinos mores ſub diſciplina magiſtri noſtri (Jacobi Beth-Abenſis) *affatim hauſit. Patet autem dulcedinem etiam ſanctæ converſationis, quam animus guſtare ſolet, ipſum expertum fuiſſe: id nimirum ejus de caſtis moribus Religioſæ vitæ Tractatus ſatis oſtendunt. Scripſit enim de univerſo opere monaſticæ vitæ libros duos, quibus adjecit quædam Paracletica, atque varios tractatus, tùm etiam hiſtoriam magiſtri noſtri* (Jacobi) *& præclare geſta monachorum in partibus Orientis: atque Orationem in funere magiſtri noſtri Jacobi, quæ incipit: Magnum nobis caput abſtulit mors, chariſſimi: quam orationem ſi quis legerit, intelliget profecto ſublime genus ſtyli ipſius, & orationis vehementiam, comperietque magnum eum exſtitiſſe ſcriptorem, niſi quod in fine deſipuit, atque è propria ſcientia excidit. Quomodo autem mens ejus poſtremo depravata fuerit, ſuo loco, ubi de eo nobis iterùm agendum erit, dicemus.* Nimirùm lib. 2. hiſtor. monaſt. cap. 6. quod deſcripſi ſuprà pag. 107. ab iis verbis: *Quum autem prædicti ſancti terras Romanorum ingreſſi, circa Apameam per aliquot dies commorari decreviſſent &c.*

Idem Margenſis lib. cit. cap. 31. teſtatur *Sabadunam de Joanne Abbate Jacobi Beth-Abenſis diſcipulo ac ſucceſſore orationem habuiſſe, quæ inter ejus orationes ſecundum locum occupat.*

CAPUT XVI.

Sabarjeſus Roſtamus monachus.

DE Sabarjeſu Roſtami geſtis ſcriptiſque hæc Thomas Margenſis lib. 2. hiſt. monaſt. cap. 17. ܪܒܢ — I. Sabarjeſu Roſtami geſta & ſcripta ex Margenſi:

ܣܒܪܝܫܘܥ ܗܢܐ ܕܡܬܩܪܐ ܗܘܐ
ܪܘܣܛܡ : ܒܪ ܣܘܟܠܐ ܘܪܘܚܢܝܬܐ
ܘܐܚܪܢܝܬܐ ܩܕܝܫܐ ܕܗܘܐ ܒܥܘܡܪܐ ܗܢܐ
ܩܕܝܫܐ ܘܡܫܡܫܢܐ ܕܐܒܗܘܗܝ : ܡܢ
ܣܘܪ ܢܘܗܕܪܐ ܕܒܢܝܢ ܟܦܪܢܝܐ ܗܘܐ
ܒܬܪ ܕܝܠܦ ܩܪܝܢܐ : ܡܢ ܐܬܚܒܠ
ܐܬܠܒܫ ܒܥܘܡܪܐ ܡܢ ܐܣܟܝܡܐ
ܩܕܝܫܐ ܕܝܚܝܕܝܘܬܐ ܘܒܢ ܬܪܥܝܢ.
ܘܡܢ ܠܡܦ ܐܪܒܐ ܕܒܝܪ ܩܡܢ : ܐܬܚܢܟ
ܡܢܗ ܐܚܪܢܝܬܐ ܘܠܡܦ ܡܕܒܪܢܘܬܐ
ܠܕܘܒܪܝܗ ܕܡܠܟܘܬܐ. ܟܕ ܕܝܢ ܐܦ
ܡܠܟܐ ܩܕܝܫ ܡܫܒܚܐ : ܘܟܬܒ ܡܢ
ܟܬܒܐ ܘܬܘܒ ܕܡܢ ܬܘܪܓܡܐ :
ܟܬܒ ܕܝܢ ܥܠ ܕܪܢܐ ܟܠܗܘܢ ܕܥܡܪ
ܒܡܕܒܪܐ ܡܫܒܚܐ ܘܬܠܡܝܕܐ ܕܝܠܗ.
ܘܡܢ ܠܡܦ ܟܬܒ ܒܥܘܡܪܐ ܗܢܐ ܕܝܠܗ.
ܘܡܢ ܐܚܪܢܐ ܡܟܬܒ ܐܦ ܡܐܡܪܐ ܩܪܝܒ :
ܕܐܢܘܢ ܒܫܘܪܗ ܡܫܬܒܚܐ ܡܢ ܒܥܘܡܪܐ
ܩܕܝܫܐ ܘܟܠܗ ܥܘܡܪܐ : ܡܟܬܒܢܘܬܐ
ܘܗܘܐ ܡܟܬܒܐ ܘܫܦܝܪܐ ܕܡܫܡܫܢܐ ܗܘܐ
ܩܕܝܫܐ ܟܬܒ ܡܢ ܡܐܡܪܐ ܗܘ ܟܬܒܢܐ
ܠܗ. ܡܢ ܕܝܢ ܠܐܦ ܐܦ ܡܟܬܒܐ
ܐܚܪܢܐ ܒܡܟܬܒܢܐ ܡܬܩܪܐ ܥܠ ܦܘܠܚܢ
ܡܕܒܪܢܘܬܗ ܘܟܬܒ ܘܠܟܬܒܐ ܕܐܬܪܘܬܐ
ܘܕܐܝܬ ܠܗܘܢ ܡܠܦܢܐ : ܥܠ ܢܦܫܬܐ
ܘܬܘܒ

ܘܟܬܘܒܐ ܠܗܘܢ ܕܬܫܥܝܬܐ܂ ܗܘ ܕܡܢ
ܚܪܡ ܕܚܕܝܐܒ ܩܕܝܫܐ ܗܘܐ: ܡܢ ܛܠܝܘܬܗ
ܕܝܢ ܒܗܢܐ ܕܝܪܐ ܒܐܝܕܝ ܩܕܝܫܬܐ ܕܡܠܦܢܢ
ܘܪܝܫܢܢ ܐܒܐ ܢܪܣܝ ܐܣܟܝܡܐ ܕܕܝܪܝܘܬܐ
ܩܒܠ ܗܘܐ ܘܟܕ ܙܒܢܐ ܙܥܘܪܐ ܗܘܐ ܒܗ
ܘܒܝܬ ܐܒܗܬܐ ܕܬܡܢ ܐܬܒܥܝ ܡܢܗ
ܐܒܘܗܝ ܕܒܝܬ ܕܘܟܬܐ ܗܝ ܕܬܡܢ܂ ܗܘ
ܕܐܬܐ ܠܕܘܟܬܐ ܗܕܐ ܕܥܡܢ ܕܘܟܬܐ
ܐܣܬܟܠ: ܘܟܬܒ ܟܬܒܐ ܪܒܐ܂ ܗܘ
ܕܝܢ ܟܕ ܐܬܐ ܠܗܢܐ ܕܝܪܐ ܘܟܬܒ ܐܢܘܢ
ܬܫܥܝܬܐ: ܘܟܕ ܗܘܐ ܒܗ ܙܒܢܐ ܩܠܝܠ܂
ܘܐܬܒܥܝ ܡܢ ܐܒܗܬܐ ܕܕܝܪܐ ܕܩܘܟܐ
ܕܢܟܬܘܒ ܬܫܥܝܬܐ: ܗܢܐ ܡܢ ܕܝܪܐ
ܕܩܕܝܫܬܐ ܢܦܩ܂ ܘܐܦ ܗܘ ܐܬܐ
ܠܗܢܐ ܕܝܪܐ ܘܟܕ ܫܡܥ ܥܠܘܗܝ
ܗܘܐ ܒܗ ܘܟܬܒ ܐܢܘܢ ܩܕܝܫܐ܂
ܬܫܥܝܬܐ ܠܗ ܕܡܫܡܫܘ ܠܟܠܗܘܢ
ܗܘܐ ܒܝܬ ܥܢܝܐ ܘܠܗܘܢ܂

Magiſter noſter Sabarjeſus cognomento Roſtamus, filius charitotis & dilectionis ſanctorum patrum hujus ſacri monaſterii & vitarum ipſorum ſcriptor, ex oppido Herem Adiabenes oriundus fuit, vir apprimè caſtus & ſanctus, atque à pueritia in hoc monaſterio à ſanctis manibus magiſtri noſtri Abbatis Narſetis monaſticum habitum ſuſcepit: quumque ibidem ad aliquod tempus commoratus fuiſſet, ab ejus loci Patribus rogatus, Feriæ ſextæ Auri nuncupatæ cauſam confecit. Scripſit præterea prolixum volumen, in quo partim contra hæreticos diſputat, partim obſcuras diverſi generis ſententias explanat, perpolita oratione & acri judicio. Exinde ad hoc noſtrum cœnobium migravit, ubi aliquantiſper itidem commoratus, à monachis ſacri cœnobii Kokenſis ſollicitatus, ipſorum rogatu & illius monaſterii ſeniorum conſilio hinc invitus diſceſſit. Alterum quoque librum compoſuit in octo ſermones diſtinctum de univerſa Domini noſtri Oeconomia, atque diverſarum provinciarum per beatos Apoſtolos converſione, deque continentia, & monaſticæ vitæ moribus. Scripſit prætereà, à ſanctis illius loci ſenioribus, ac præcipuè à Patre Cardago ſancti Jeſujabi ſyncello rogatus, hiſtoriam magiſtri noſtri Jeſuzachæ ex cœnobio Gaſa: cui adjecit vitas Mar Jeſujabi, & magiſtri noſtri Mar Abrahami cœnobii hujus præfecti, qui ex monaſterio magiſtri noſtri Zochajeſu huc acceſſit, & magiſtri noſtri Kamieſu: hiſtoriam quoque Mar Abrabæ Netphareni, & magiſtri noſtri Mor Jobi Perſæ, & magiſtri noſtri Sabarjeſu. Atque hunc in modum ſudans in cultura vineæ Chriſti, ex hoc ſeculo migravit, & animæ requiem adeptus eſt. Ego verò ejus erga hanc ſanctam Domum (Beth-Abenſem) charitotem ex ipſius ſcriptis intelligens, hanc hiſtoriam ſoncta ejuſdem probitatis memoria lectori reddere jucundiorem optavi.

Quum Roſtamus Narſetis diſcipulus fuerit, qui Babæo in præfectura cœnobii Izlenſis poſt annum Chriſti 628. ſucceſſit; quumque ſub Jeſujabo Adiabeno rogatu Cardagi ejuſdem Syncelli hiſtorias monachorum conſcripſerit; ſequitur eum circa annum 650. floruiſſe. II. Ejuſdem ætas.

Præter enumeratas monachorum vitas aliæ ab eodem Roſtamo compoſitæ in memorata Margenſis hiſtoria laudantur: videlicet, lib. 1. cap. 4. *Abrabæ* cognomento *Magni*, Izlenſis cœnobii fundatoris: & cap. 32. *Joſephi & Abrahæ fratrum*, Jacobi Beth-Abenſis diſcipulorum. III. Alia ſcripta ex eodem Margenſi.

CA-

CAPUT XVII.

Georgius Epiſcopus Niſibis.

I. Georgius Niſibis Metropolita.

GEORGIUS genere Perſa, dignitate Niſibis Metropolita à Jeſujabo Adjabeno ordinatus, cum Georgio ejuſdem Adjabeni ſucceſſore de Patriarchatu contendit, ut fusè narrat Margenſis in lib. 2. hiſt. monaſt. cap. 12. & 13. cujus verba ſuprà deſcripſi pag. 151. & ſeq.

II. Ejuſdem hymnus.

Scripſit Hymnum, cujus initium,

ܫܘܒܚܐ ܠܡܪܚܡܢܘܬܟ ܡܫܝܚܐ ܡܠܟܢ ܒܪܗ

ܕܐܠܗܐ ܡܣܓܕܢܐ ܡܢ ܟܠ.

Laus miſerationibus tuis, Chriſte Rex noſter Fili Dei ab omnibus adorande, eodem Margenſi teſte loc. cit.

CAPUT XVIII.

Gabriel Taurata monachus.

I. Gabrielis Tauratæ vita, & ſcripta.

GABRIEL cognomento *Taurata*, hoc eſt, Vacca, Jeſujabi Adjabeni Patriarchæ & Sahadunæ Garmæorum Metropolitæ æqualis, ſexto in ſeptimum vergente ſæculo claruit, cujus de ætate & ſcriptis hæc Margenſis lib. 2. hiſtor. monaſt. cap. 18. ܥܠ ܕܝܢ ܓܒܪܐܝܠ

ܕܡܬܟܢܐ ܬܘܪܬܐ. ܬܠܡܝܕܗ ܕܩܕܝܫܐ

ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ: ܐܘ ܬܠܡܝܕܐ ܡܪܫܐ

ܘܐܝܟ ܡܕܡ ܒܕܘܟܬܐ. ܐܦ ܥܠܘܗܝ

ܘܢܦܠ ܓܒܪܐܝܠ ܗܢܐ ܪܒܐ ܘܐܚܐ

ܒܟܬܒܐ ܡܩܕܫܐ. ܗܘܐ ܕܝܢ ܗܢܐ

ܥܡܝܩ ܦܪܨܘܦܗ ܒܬܠܬܐ ܘܗܠܝܢ ܐܢܘܢ:

ܠܐ ܡܥܕܪܐ ܠܗ ܕܒܬܠܬܐ ܗܘ ܡܫܬܡܠܐ

ܡܫܡܥܐ ܡܢ ܕܘܟܬܐ ܕܡܬܩܪܝܐ ܢܨܝܒܝܢ.

ܫܪܝ ܓܝܪ ܡܢ ܐܝܟ ܕܐܡܪܢ ܠܥܠ ܦܢܝܢ

ܡܥܒܕܢܘܬܐ: ܡܫܡܠܝܐ ܗܠܝܢ ܡܥܒܝܢ

ܡܫܠܡ ܘܡܫܡܥ ܡܪܝܐ. ܐܠܐ ܐܦ ܕܝܢ

ܐܠܐ ܗܘ ܐܝܬ ܒܗ ܡܫܬܘܕܥ ܘܡܫܡܥ

ܐܬܪܘܬܗ ܡܠܦܢܐ ܠܒܢܝ ܦܢܝܢ ܘܐܚܪܢܐ

ܘܡܬܡܠܝܢ. ܐܠܐ ܠܗ ܚܢܢ ܕܐܚܐ

ܠܡܫܠܡܢܘܬܗ ܦܪܨܘܦܐ ܡܫܟܚ

ܦܪܨܘܦܐ ܘܚܝܘܗܝ ܡܫܡܠܝ ܠܟܠܗܘܢ

ܟܠܗ ܘܡܫܡܥܐ ܡܫܠܡܢܘܬܗ. ܘܡܢ

ܐܬܠܝܕ ܡܫܡܠܝܐ ܡܢ ܟܬܒܐ: ܐܝܟ

ܟܠܗܘܢ ܒܡܠܟܐ ܠܐܘܪܚܐ: ܐܡܝܪ ܕܗܘ

ܡܫܡܠܝܢܘܬܗ ܡܫܘܕܥ ܘܐܡܪ ܡܫܠܡܢܐ.

ܒܪܘܚܐ ܠܟܠ ܗܘ ܕܒܗ ܐܝܬܘܗܝ

ܡܫܡܠܝܐ ܘܗܘܐ ܡܢ ܟܬܒܐ: ܐܝܟ ܐ

ܒܟܬܒܐ ܐܠܗܝܐ ܟܠܗܘܢ ܡܫܠܡܢܐ

ܡܫܡܠܝܐ ܘܡܫܡܥ ܘܐܬܐ ܠܐܘܪܚܐ

ܠܟܠܗ. ܘܐܡܪ ܕܐܝܬ ܠܟܠܗ ܘܡܫܡܠܝ

ܠܡܫܠܡܢܘܬܐ. ܘܡܢ ܡܫܡܠܝ ܡܢ ܫܢܝܐ

ܐܚܪܢܐ ܠܟܠܗ ܘܠܡܠܟܐ ܦܪܨܘܦܐ ܡܢ

ܢܦܫܗ ܘܡܢ ܠܡܫܡܠܝܐ ܗܘ ܦܪܨܘܦܐ:

ܡܢ ܐܬܟܠܗ ܘܡܫܡܠܝܘܗܝ ܗܘ ܡܫܡܠܐ

ܒܟܬܒܐ. ܘܡܫܡܠܝܘܗܝ ܘܐܝܟ ܗܘܝܐ.

ܘܦܫܩ ܡܫܡܠܝܐ ܠܟܬܒܐ ܡܢ ܐܚܪܢܐ

ܘܡܫܡܠܝܘܗܝ ܘܢܦܫ ܡܢܗ ܦܪܨܘܦܐ ܕܝܢ

ܡܫܡܠܝ ܢܦܫܗ ܘܡܫܡܠܝܐ ܘܡܫܡܠ

ܟܬܒܐ: ܘܡܠܐ ܡܢܗ ܒܐܬܪܘܗܝ ܡܫܡܠܝ

ܘܡܫܡܠܐ ܘܡܢ ܐܝܟ ܘܡܠܐ ܕܝܢ ܒܟܠ

ܘܡܢ

ܘܡܢ ܐܬܩܒܠܘ ܒܗ ܟܬܒܐ ܡܠܝܠܐ
ܘܟܬܒܢܝܐ. ܗܢܐ ܒܪܡ ܐܦ ܝܠܝܕ ܘܪܒܐ
ܒܬܚܘܡܐ ܕܨܪܙܘܪ ܐܬܪܐ: ܘܟܕ ܣܢܐ ܥܢܝ
ܠܒܘܪܐ ܗܢܐ. ܘܐܙܠ ܠܢܨܝܒܝܢ
ܘܐܬܕܪܫ ܒܟܬܒܘܗܝ ܘܠܡ ܥܠܬܗ
ܠܡܕܪܫܬܐ ܕܢܨܝܒܝܢ: ܘܐܦ ܗܘܐ ܥܢܝ
ܘܩܡ ܒܝܕܗ ܠܡܕܪܫܐ ܩܕܝܫܐ ܕܡܪܝ ܡܫܝܚܐ:
ܗܢܐ ܕܝܠܗ ܡܠܦ ܠܚܬܪܐ ܩܕܝܫ
ܣܢܝܩܘܬܐ ܒܩܕܡܘܗܝ ܩܢܘܡܗ
ܘܟܬܒ ܕܡܟܬܒܐ ܡܠܟ ܐܦ ܠܡܥܒܪܘ:
ܗܘ ܕܝܢ ܟܕ ܐܬܩܛܠ ܡܢ ܥܕܬܐ
ܘܠܐܘܪܗܝ ܗܘܐ ܡܘܕܐ. ܡܢ ܕܝܢ
ܡܠܦܢܐ ܠܟܠܗܘܢ ܕܐܬܐ ܘܡܠܦܢܘܬܐ
ܕܒܐܬܪ ܩܝܫܘ ܘܐܬܬܝ. ܠܟܬ ܕܝܢ ܠܗܘܢ
ܐܦ ܠܐܬܟܬܒܐ ܕܒܪܝܫܢܝܬܗ ܘܡܫܡܗܐ
ܩܕܝܫܐ ܕܝܠܗ ܒܪܐܫܐ: ܡܫܝܚܐ ܕܩܕܝܫ
ܩܕܝܫ. ܗܘ ܒܪ ܕܢܬܐܡܪ ܒܡܕܒܪܢܘܬܐ
ܘܐܦ ܠܟܠܗܘܢ: ܡܢܕܐܡ ܠܗ ܘܟܠܗ
ܐܬܟܬܒܘ. ܒܝܘܡܐ ܕܝܢ ܡܫܒܚܐ ܡܪܝ
ܒܥܕܬܐ ܡܫܝܚܝܘܬܗ ܘܩܕܝܫܐ
ܘܒܗ ܗܟܢܐ: ܗܢܐ ܘܡܕܒܪܢܐ ܗܘܐ
ܒܥܕܬܐ ܘܡܫܒܚܐ: ܗܘ ܐܦ ܒܟܠܗܘܢ
ܡܠܐ ܘܡܕܒܪܢܝܢ ܒܪܘܚܝܗܘܢ:
ܘܡܫܡܫܢܝܢ ܒܟܠܗܘܢ:

De magiſtro noſtra Gabriele cognomento Taurata. Dicendum etiam eſt in hac noſtra hiſtoria, chariſſime magiſter noſter Mar Ebedjeſu, de caſto Gabriele, viro ad ferendum laudabilium operum pondus paratiſſimo. Iſte in provincia Sarzura natus, patrii ſoli barbariem inſcitiamque pertæſus, Niſibin urbem petiit, ibique literis operam dare exorſus, brevi ſacrarum Scripturarum ſcientiam adeptus eſt. Mox monaſticum habitum induit in magno cœnobio Mar Abrahæ, & lectioni continuo intentus, plurimos evolvit codices: præcipuè verò enituit in diſputationibus adversùs monachos Severianos raſos 1 *cœnobii Cartaminenſis. Exſtat quippe ejuſdem adversùs illos Diſputatio, & ad illorum abjecta Reſponſio, quibus eorum improbitatis & inſcitiæ vepres ſuccendit. Poſtquam verò Sabadunas ab eccleſia ejectus eſt, eumdem Edeſſam uſque inſequutus fuit, quemadmodum ipſe Gabriel in ſuis ſcriptis teſtatur his verbis. Eo tempore, quo infelix Sabadunas ab eccleſia expulſus eſt, ego Gabriel ardenti zelo ſuccenſus, ad eum Edeſſam uſque profectus ſum. Ibi verò cum illo congreſſus, eundem convicit. Idem Gabriel, quum ex hac caduca fluxaque vita ad ſempiternam ſanctus Mar Narſes illius ſacri cœnobii præfectus migraſſet, rerum ab eo præclarè geſtarum hiſtoriam conſcripſit, ad ejuſdem calcem iſta ſubjungens. Equidem ſatis magiſtrum noſtrum Mar Abrahamum ejuſque ſacrum cœtum laudaviſſe me puta, ſi dicam ex illo prodiiſſe ſanctum magiſtrum noſtrum Jacobum monaſterii Beth-Abenſis fundatorem. Condidit enimvero Deus ejus operà monaſteriorum primum: Sic enim ubique nominatur monaſterium Beth-Abenſe. Præfuit autem* Narſes *ei cœnobio per aliquod tempus, indeque ad hoc cœnobium commigravit. Quum verò magiſter noſter Kamjeſus ad ſuum monaſterium rediiſſet, ſuffectus eſt in ejus locum*

N O T A.

1 *Monachos Severianos raſos cœnobii Cartaminenſis*. De hoc cœnobio, quod Severiani Monophyſitæ incolebant, vide in Diſſertatione de Monophyſitis Tomo 2. Bibliothecæ noſtræ præfixa, verbo *Cartamina*; ubi ex ejuſdem ſectæ monumentis oſtendi, monachis illis circa annum Chriſti 680. ſub Severo Bar-Maske ejuſdem gentis Patriarcha Ananiam Epiſcopum præfuiſſe. *Raſos* autem eos monachos appellat Margenſis, quod coronam in tonſura minimè deferrent, ſed totum caput raſum haberent, præter antiquum monachorum Neſtorianorum morem, cujus idem Margenſis citatus ſuprà pag. 431. meminit.

locum Barz-Surinus: quumque iſte quoque hinc diſceſſiſſet, eidem beatus Mar Barſumas ſucceſſit, ad quem exſtat epiſtola Mar Ananjeſu ſub exordium ſui Patriarchatus (hoc eſt, circa annum Græcorum 997. Chriſti 686.) *eoque defuncto, præfecturam ſacri hujus cœnobii idem Gabriel aſſumpſit. Sermonem præterea de Lavipedio conſcripſit, qui in die Paſchatis Domini legitur. Compoſuit etiam hiſtoriam triumphorum ſanctorum martyrum montis Braini, & hiſtorias diverſas. Qui autem in commemoratione magiſtri noſtri Jacobi ſermo recitatur, hujus Gabrielis fœtus non eſt, ſed alterius Gabrielis Metropolitæ oppidi Beth-Seleuciæ, cognomento Rakodæ, de quo ſuo loco nobis dicendum erit*. Vide infrà cap. 21.

Caput XIX.

Barita Monachus.

I. Baritæ monachi ætas. Barita [1] in cœnobio Salibæ, quod juxta Haiglam pagum ad Tigrim ſitum eſt, monachum egit ſub Jeſujabo Adjabeno & Ananjeſu Neſtorianorum Patriarchis ab anno Græcorum 962. ad annum 996. Meſſalianiſmi accuſatus, juſſu ejuſdem Ananjeſu Patriarchæ unàcum ſociis Aba & Thoma à Georgio cœnobii Beth-Abenſis præfecto examinatus fuit innocenſque declaratus, ut refert Margenſis lib. 1. hiſtor. monaſt. cap. 28. qui lib. 2. cap. 6. addit, ipſum Sahadunæ à Neſtoriana hæreſi defectionem prædixiſſe, & cap. 28. memorat monaſterium nomini ejuſdem inſcriptum, in quod Joſephus archimandrita relicto Beth-Abenſi ſub Saliba-Zacha Patriarcha Ananjeſu ſucceſſore ſe recepit.

Idem Margenſis lib. 1. cap. 23. & 34. laudat Baritæ *hiſtoriam monaſticam*, ex qua teſtimonium profert de Jacobo Beth-Abenſi & Sahaduna. II. Hiſtoria monaſtica. Ejus verba de Sahaduna produxi ſuprà pag. 453. De Jacobi verò in Beth-Abenſem locum adventu accipe.

ܐܚܕ ܗܟܝܠ ܡܠܟܘܬܐ ܟܣܪܘ ܒܪ
ܗܘܪܡܝܙܕ ܒܫܢܬ ܬܫܥܡܐܐ ܘܚܕܐ
ܕܝܘ̈ܢܝܐ ܩܡ ܒܡܠܟܘܬܗ ܠܬܠܬܝܢ
ܘܬܡܢܐ ܫܢ̈ܝܢ . ܒܫܢܬ ܚܡܫ ܗܟܝܠ
ܕܝܠܗ ܕܟܣܪܘ ܐܝܟ ܕܡܟܬܒ ܩܕܝܫܐ
ܘܪܒ ܡܠܦܢܐ ܕܝܠܢ ܕܗܘܐ ܒܫܘܝܘܬ ܡܪܝ
ܝܫܘܥܝܗܒ ܙܥܘܪܐ ܕܒܢܝܗ
ܠܥܕܬܐ ܚܕܬܐ : ܗܘܐ ܫܘܬܦܗ ܕܗܘܐ
ܡܐܬܝܬܗ ܠܥܘܡܪܐ ܗܢܐ . ܗܝ ܕܐܝܟ
ܕܒܬܪ ܒܥܩܒܐ ܚܬܝܬܐ :
ܫܪܝܪܐܝܬ ܐܫܟܚܬ ܡܢ ܬܫܥܝܬܐ
ܕܪܒܢ ܒܪܥܕܬܐ ܕܗܘܐ ܡܬܐܡܪܐ
ܐܝܟ ܕܐܡܝܪ ܗܘܐ .

Regnum itaque iniit Choſroës filius Hormiſdatis anno Græcorum nongenteſimo primo, atque annos triginta octo regnavit. Anno vero quinto ejuſdem, quemadmodum ſcribit ſanctus magiſter noſter Jeſu-Zacha, qui Mar Jeſujabo juniori novæ eccleſiæ fundatori æqualis fuit, contigit adventus magiſtri noſtri Jacobi ad hunc conventum; quod poſt accuratam perquiſitionem ex vero dictum fuiſſe comperi ex hiſtoria magiſtri noſtri Baritæ.

Cap.

NOTA.

1 *Barita.* Syris ܒܪܝܬܐ, ideſt, *filius eccleſiæ*.

CAPUT XX.

Salomon Bar-Garaph Monachus.

I. **Salomon filius Garaphi monachus.**

SALOMON cognomento Bar-Garaph, in cœnobio Barturę ſub Ananjeſu Patriarcha circa annum Græcorum 1000. Chriſti 689. claruit, de quo hæc Margenſis lib. 1. hiſtoriæ monaſt. cap. 18.

[illegible]

De Salomone Bar-Garaph ex cœnobio Barturæ, deque hiſtoriis ab ipſo conſcriptis. Fuit monachus quidam, nomine Salomon Garaphi filius ex cœnobio Barturæ, quem conſtat ſub Ananjeſu Catholico vixiſſe. Monachus iſte proprio ſtudio & ex relatione hominum fide dignorum atque majorum traditione hiſtorias quorundam Lugentium & Anachoritarum, qui ante ejus ætatem variis in locis vixerunt, eleganti & nitido ſtylo compilavit: quibus de noſtro Jacobo Beth-Abenſi hiſtoriam inſerit. Ex præfata porrò de illo narratione patet, illum poſtquam ex magno Izalenſi *cœnobio profectus eſt, ad montes Carduos progreſſum fuiſſe, exinde verò in eum* Beth-Abenſem *locum rediiſſe. At ego in hoc libro aliam hiſtoriam præmittendam duxi, quam idem Salomon ſcribit de beato Marjabo deque virgine quadam Lugente, ex qua nobis Jacobi ad cellam ſuam in magno cœnobio reditus innoteſcit.* Reliqua vide ſuprà pag. 186. ubi de Marjabo & Aphnimarano.

II. **Ejus hiſtoria monaſtica.**

Eandem Salomonis hiſtoriam laudat Margenſis lib. cit. cap. 24. ubi de Jacobi vita à Sahaduna conſcripta loquens, multa ab eo fuiſſe omiſſa dicit, quæ à Gabriele, Aphnimarano & *Salomone filio Garaphi* narrantur.

CAPUT XXI.

Gabriel Rakoda, Epiſcopus Garmæorum.

I. Gabriel Rakoda Epiſcopus Seleuciæ Garmæorum.

GABRIEL, cognomento Rakoda, hoc eſt, Saltator, ex monacho cœnobii Beth-Abenſis à Salibazacha Patriarcha, qui Neſtorianis anno Chriſti 720. præerat, oppidi Seleuciæ in regione Garmæorum Epiſcopus ordinatus, in eodem cœnobio dies clauſit, Margenſi teſte, qui lib. 2. hiſtoriæ monaſticæ cap. 33. ejus geſta & carmen ab eodem de Jacobo Beth-Abenſi conſcriptum refert his verbis.

[illegible]

[illegible]

ܐܦ ܕܡܢ ܠܐ : ܘܠܐ ܢܘܚ ܡܢ ܩܘܪܝܢܐ
ܪܚܡܬܗ ܕܥܠܠ ܗܘܐ ܠܕܝܪܐ ܗܢܐ
ܘܢܣܒ ܠܕܝܪܝܘܬܐ . ܐܦ ܡܗܪܓܢܘܬܐ
ܠܟܬܒܘܗܝ ܘܪܓܝ ܡܩܠܬܗ ܡܩܠܬܐ
ܘܡܬܪܟ ܡܫܡܫ ܠܗ ܠܟܘܡܪܐ ܗܘ
ܩܘܪܝܐ : ܘܗܘ ܡܢ ܩܪܝܒ ܗܘܐ
ܠܗܠ ܡܢܬܐ ܗܘ . ܐܦ ܗܘܐ ܡܬܘܟܠ
ܘܗܘܐ ܡܢ ܠܟܘܡܪܐ ܗܘܐ ܠܗ ܟܠܐ
ܡܪܝܐ ܢܦܫܗ ܘܡܟܢܐ ܕܡ
ܡܫܬܡܥ ܘܩܘܪܝܐ ܡܢܗ ܠܟܠܗܘܢ
ܘܪܒ ܐܦܝܣܩܦܐ ܐܬܐ ܠܟܘܪܣܝܐ ܐܬܪܐ
ܘܪܒܐ ܡܬܩܪܐ : ܘܗܘܐ ܕܢܫܐ
ܡܬܩܪܒܢܐ ܒܟܘܡܪܐ . ܘܠܐ ܩܕܡ ܐܦ
ܡܢܗ ܠܟܘܡܪܐ ܗܘܐ ܒܢܝܐ ܘܩܪܐ.
ܘܐܬܐ ܐܟܚܕܐ ܕܒܝܬ ܐܢܫܐ ܡܢ ܪܚܡܐ
ܠܡܬܘܪܒܐ ܠܟܘܡܪܐ ܗܘܐ : ܡܪܚܐ
ܠܡܬܘܕܝܘ ܡܬܬܘܕܝܘ : ܟܕ ܡܢ
ܦܪܘܩ ܡܢܢ ܕܝܠܗܘܢ ܐܡܪ. ܠܐ
ܝܘܩܦ ܠܗܘܢ ܡܢܘ ܕܐܬܐ ܡܢ ܩܝܡܐ.
ܗܢܘܢ ܠܡܫܝܚܐ . ܘܪܥܝܗ ܘܥܡܗ
ܗܘܐ ܡܢܩܝܢ ܡܢ ܦܠܚܘܬܗ ܗܢܘܢ
ܠܐܘܪܟܐ ܕܐܦܘܗܝ ܐܢܘܢ ܠܡܢܬܘܢ
ܡܢܗ ܡܫܡܫܢ ܘܡܢܗ ܠܡܫܒܚܘ
ܡܫܡܫܢܐ . ܘܐܬܐ ܐܡܪ. ܠܐ ܐܢܫ
ܕܝܘܡܢ ܡܢ ܦܠܚܘܬܗ ܒܪܘܚܐ
ܘܠܗܘܢ : ܡܢܟܝܢ ܠܟܠܐ : ܗܢܘܢ
ܡܕܠ ܡܫܡܫܐ ܪܘܚܐ ܡܪܝܐ : ܘܠܗ
ܗܘ ܡܠܐܟ ܠܒܢܝܢ ܗܘ . ܠܐ ܕܡܢ
ܐܬܪܗ ܠܡܠܐܟܐ ܗܢܐ ܘܦܩܚ
ܠܫܡܫܬܐ . ܡܢܗ ܕܡܢ
ܐܦ ܡܫܝܚܐ ܒܟܘܡܪܐ ܗܢܐ :

De Gabriele Metropolita oppidi Seleuciæ, cognomento Rakoda, ſeu Saltatore. Natus eſt Gabriel in urbe Niſibi, atque inde poſt peracta in ea ſancta Schola literarum ſtudia ad hoc monaſterium acceſſit, ubi monaſticæ vitæ exercitationibus divinarum ſcripturarum meditationem adjunxit. Quum verò in abſtinentiæ laude, ſicut didici, excellere ſtuderet, ex inedia, accedente temperamenti ſiccitate, perturbatis animæ facultatibus, in mentis defectum incidit. Hunc morbum nimirùm contraxit ex immoderata jejunandi conſuetudine atque laborum immenſo pondere. Fama itaque ejuſdem abſtinentiæ & humilitatis exciti Seleuciæ & Beth-Garmæ Chriſtiani, eundem ſibi præfici poſtularunt. Quamobrem à Saliba-Zacha Catholico eiſdem Metropolita creatus fuit, accepitque conſecrationem unàcum Mar Joanne Adjabeno ſanctæ memoriæ. Poſtea jam ſenex huc orationis cauſa acceſſit, benedictionem nimirùm ex patrum ſuorum ſpiritualium ſepulcris petiturus. Per eam occaſionem quum die commemorationis magiſtri noſtri Jacobi *Scholares quoſdam inter ſe diſputantes audiiſſet, & in hæc verba vociferantes: An non conſentaneum foret hujus celeberrimi conventus honori, ut ex tot monachis doctus quiſpiam proprium de ſancto Jacobo hymnum componeret, neque Carmen iſtud à Michæa Doctore de alia perſona, de pauperibus inquam, ſcriptum Jacobo noſtro accommodarent? ipſe Gabriel, qui ex ſua arrogantia intemperantiaque Saltator eſt appellatus, extemplo in Diaconicon ingreſſus in primo ſcamno in tabellas involat, atque iſtum hymnum, qui hoc tempore de magiſtro noſtro canitur, exarare aggreſſus eſt. Siquis verò ejus carminis texturam & ſtyli rationem examinet, haud profecto in eo elegantem illum characterem inveniet, quem Artis præcepta depaſcunt. Præmiſſa enim in exordio Precatione, ita proſequitur. Unum quempiam ex ordine Domini amantium age in medium proferamus. Poſt in ſanctum Babæum & univerſum eius conventum, ex quo Jacobus diſceſſerat, inſurgens, ſubdit: Impii homines ſuopte ingenio impietatem præ cæteris omni-*

omnibus ſectantes, adversùs illum (Jacobum) *invidia odioque exarſere &c. Enimverò neutiquam existimamus præter Dei voluntatem factum, ut Mar Babæus pluribus cauſam præbuerit monaſterium illud deſerendi. Secus nemo ſanctorum virorum operoſiſſimum negotium aſſumere vellet monaſteria condendi. Quid? quod & Sabadunas in ſua de noſtro magiſtro* Jacobo *hiſtoria ſanctum illud cœnobium ſummis laudibus proſequitur & extollit, qui prædictæ monachorum contentioni diſcordiæque tempore propior fuit. Sed & illud ſciendum, ex iſto cœnobio eadem ex cauſa, nempe enata inter monachos ſciſſione, ſeceſſiſſe beatum magiſtrum noſtrum Kamjeſum, & ſanctum Mar Jacobum, & magiſtrum noſtrum Aphnimaranum, & Amaleontium Zinæum, & magiſtrum noſtrum Joſephum: qui aliis monaſteriis deinceps præfecti fuere, eaque egregiè gubernarunt: nec verò illis venit in mentem cœnobium iſtud accuſare, ut illud Impiorum cœtum appellarent. Pergit Gabriel, & volens hoc monaſterium laudare, ex perturbatione & ſtultitia ſua ejuſdem habitatores vituperat. Quare de Jacobo loquens ſubdit:* Nullas eis (*monachis ſuis*) *apes in terris reliquit: & quoniam eas poſſidere maluerunt, en amiſere omnia.* (*Agros intelligit, quos eis Patres ipſorum legaverunt, Mar Jeſujabus, videlicet, & Mar* Gregorius *Catholici.*) *Proſequitur monachos iterùm ſugillans:* Nullus *illis egentior; laborem nihilominus inutilem patiuntur.* (*Ingreſſum nempe & exitum, ſementem & meſſem.*) *Hunc auctor hymnum, ſeu Carmen, haudquaquam emendavit, & hactenus ſine ulla correctione legitur. Obiit autem & beatus in hoc cœnabio.*

II. Ejus Carmen de Jacobo.

Ejuſdem Carminis meminit idem Margenſis lib.1.cap.24. ubi quædam obſervat à Sahaduna vitæ Jacobi Beth-Abenſis ſcriptore prætermiſſa fuiſſe, quæ apud Gabrielem hunc in laudato Carmine alioſque ſcriptores leguntur. ܡܐܬܝܬܗ ܕܡܪܝ ܝܫܘܥܙܟܐ

ܘܠܡܐܬܝܬܗ ܕܪܒܢ ܡܪܝ ܝܫܘܥܙܟܐ
ܠܘܬ ܗܢܐ ܩܕܝܫܐ ܡܪܝ ܝܥܩܘܒ. ܐܝܟ
ܕܐܡܪܝܢ. ܐܦ ܢܘܪܐ ܕܐܚܕܬܗ ܕܪܒܝ
ܥܘܡܪܐ ܕܥܘܡܪܐ ܘܕܥܒܕ ܗܘܐ:
ܘܟܠܗ ܢܘܪܐ ܕܢܦܠ ܒܗ ܘܐܫܬܘܝ
ܘܐܡܟܢ ܘܥܡ ܢܝܚܐ ܕܢܗܪܐ ܘܟܠ
ܕܐܬܐ ܒܝܬ ܩܕܫܐ ܘܢܦܩ ܠܥܘܡܪܗ
ܘܐܝܟ ܕܒܠܥܐ ܠܗ ܘܫܒܩܗ
ܠܥܘܡܪܐ ܘܠܐ ܢܚܒܠ ܠܗ ܟܕ
ܢܦܠ ܒܥܘܡܪܐ ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܒܗ:
ܘܟܠ ܕܫܡܥܐ ܠܟܠܗܘܢ ܡܥܒܕܢܐ
ܡܫܬܥܝܢܐ ܕܪܒܢ ܠܒܪ ܡܢ ܐܝܠܝܢ:
ܕܟܬܒ ܡܫܬܥܝܢ ܠܗܘܢ ܕܢܫܬܥܐ
ܒܟܬܒܐ ܕܫܡܥܘܗܝ: ܘܡܫܬܥܝܢܐ
ܕܟܝܢܐ ܘܢܚܒܘܫ ܒܗ ܡܫܬܥܝܢܘܗܝ.
ܘܐܦ ܐܝܠܝܢ ܕܡܫܬܥܐ ܠܟܠܗܘܢ ܕܪܒ
ܐܦܢܝܡܪܢ ܒܡܫܬܥܝܢܐ ܙܥܘܪܬܐ
ܕܡܫܬܥܝܢܘܗܝ: ܘܐܦ ܗܘܐ ܕܡܫܬܚܠܦ
ܒܟܬܒܐ ܕܬܫܥܝܬܐ ܘܐܦ ܗܢܐ ܕܐܬܟܬܒ
ܡܫܬܥܝܢ ܒܪܝܫ ܩܦܠܐܘܢ.

Sabadunas itaque hiſtoriæ magiſtri noſtri Jacobi ſcriptor, plura de eodem amiſit tacituſque præteriit, ut adventum magiſtri noſtri Mar Jeſuzachæ ad eundem ſanctum Jacobum, *& quod hic incendium extinxit, quo cœnobium conflagrabat, quodque idem torrentem in utraque valle exundantem, ne monaſterium unàcum templa dirueret, cohibuit. Hæc enim commemorat Gabriel in carmine, quod de magiſtra naſtro campoſuit, inquiens: Ignem, quo cellæ monaſterii correptæ fuerant, continuò extinxit, alluvionemque compreſſit, quæ cœnobium illud obrutura credebatur. Sed & alia de eodem refert magiſter noſter Aphnimaranus in parva hiſtoria, quam de ejus præclarè geſtis conſcripſit: nec non & illud factum de eodem narratur, quod in proximè ſuperiori*

capi-

capite ex Salomone Garaphi filio deſcripſimus.

ܒܚܝܠ ܡܫܬܡܫܢܘܬܐ ܡܫܪܝܢܢ ܠܡܟܬܒ
ܬܫܥܝ̈ܬܐ ܡܦܪܫܬܐ ܡܘܬܪܢܝܬܐ ܕܥܠ ܐܒܗ̈ܐ
ܩܕܝ̈ܫܐ ܡܫܒ̈ܚܐ ܕܗܘܘ ܒܥܘܡܪܐ
ܩܕܝܫܐ ܕܒܝܬ ܥܒܐ ܕܣܝܡܝܢ
ܠܡܥܒܕܢܘܬܐ ܕܡܪܝ ܬܐܘܡܐ
ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܡܪܓܐ.

Ope Domini noſtri Jeſu Chriſti ſcribere aggredimur Hiſtorias utileſque narrationes de ſanctis monachis ſacri cœnobii Beth-Abenſis, auctore religioſo Mar Thoma epiſcopo Margæ.

CAPUT XXII.

Saliba Preſbyter Manſurenſis.

I. Saliba Preſbyter.

SALIBA Preſbyter Manſurenſis ex Inſula Euphratis, quã Zebedæam appellant, vixit ſub Timotheo Patriarcha, octavo in nonum vergente ſæculo. Ananjeſum hujus nominis ſecundum Timothei præceſſorem flebili carmine defunctum laudavit, quod exſtat Cod. Syr. Amid. 3. (Tom. I. Biblioth. noſtræ pag. 581.) obut autem Ananjeſus anno Græcorum 1092. Chriſti 781.

II. Ejus carmina.

Ejuſdem *Carmen de Doctoribus Græcis*, & *Carmina III. de pœnitentia & compunctione* exſtant in Codd. Syr. Amiden. 7. & 8. (eod. Tom. Biblioth. noſtræ pag. 582. & 583.)

CAPUT XXIII.

Thomas Epiſcopus Margenſis.

I. Thomas epiſcopus Margenſis.

THOMAS ex monacho cœnobii Beth-Abenſis, urbis Margæ in ditione Moſulana Epiſcopus, ſub Abrahamo ac Theodoſio Patriarchis nono ſęculo ineunte claruit, ejuſdem Abrahæ olim à Secretis, ut idem de ſeipſo pluribus in locis teſtatur.

II. Ejus Hiſtoria monaſtica cœnobii Beth-Abenſis.

Scripſit *Hiſtoriam monaſticam*, quam paſſim laudavimus, *Libris ſex* comprehenſam. Exſtat autem in Bibliotheca Vaticana, Tom. 2. Biblioth. noſtræ Orientalis pag. 490. hoc titulo prænotata. ܬܘܒ ܟܬܒܐ

Ad calcem verò hæc ab amanuenſi adnotantur. ܫܠܡ ܠܗ ܟܬܒܐ
ܗܢܐ ܕܡܬܩܪܐ ܟܬܒܐ ܕܪ̈ܫܢܐ
ܘܐܝܬ ܒܗ ܬܫܥܝ̈ܬܐ ܘܣܘܥܪ̈ܢܐ ܡܫܒ̈ܚܐ
ܘܬܫܥܝ̈ܬܐ ܡܘܬܪܢܝ̈ܬܐ ܕܥܠ ܐܒܗ̈ܐ ܩܕܝ̈ܫܐ
ܕܗܘܘ ܒܥܘܡܪܐ ܩܕܝܫܐ ܕܒܝܬ ܥܒܐ.
ܟܕ ܦܪܝܫܢ ܡܢ ܚܕܕ̈ܐ ܘܟܠ ܚܕ ܡܢ
ܡܐܡܪ̈ܐ ܕܟܬܒܐ ܒܪܝܫܗ ܡܬܝܕܥܢ
ܬܫܥܝ̈ܬܐ ܕܒܗ.

Abſolutus eſt liber iſte, qui appellatur Liber Præfectorum, continetque hiſtorias, præclare geſta, utileſque narrationes de ſanctis monachis, qui in ſacro Beth-Abenſi cœnobio fuere, cum diſtinctis capitibus uniuſcujuſque Libri, quibus ſingulæ hiſtoriæ indicantur.

tur. Auctor libri eſt religioſus Dei & Philoſophus ſpiritualis Mar Thomas (Hic oſcitanter ab amanuenſi additur ܫܠܝܚܐ *Apoſtolus*) *Epiſcopus Margæ, cujus preces necnon magiſtri ejus Mar Jacobi ſanctorumque, quorum præclara facinora deſcripſit, ſint excelſus cunctis fidelibus murus ..... Abſolutus eſt autem liber iſte feria ſexta hebdomadæ æſtatis poſt Dominicam, cujus Antiphona incipit: Manſionem deliciis plenam, menſe benedicto Ab* (Auguſto) *anno Græcorum milleſimo nongenteſimo ſeptuageſimo quarto,* Chriſti 1663. Hæc ſcilicet epocha eſt ſcripti codicis. At verò ætas Auctoris ex libro 4. c. 40. colligitur, de ſeipſo ita ſcribentis.

[illegible]

Quoniam puer quum eſſem, ad hoc ſacrum monaſterium (Beth-Abenſe) *anno regni Arabum ducenteſimo decimo ſeptimo acceſſi, antequam hæc ſcriberem, audiebam hiſtorias quorundam à Sanctis referri. Itaque vehementi deſiderio incenſus de uniuſcuiuſque geſtis ſenes ibi commorantes diligenter interrogabam* &c. Annus Arabum 217. in annum Chr. 832. confertur, quo Sabarjeſus, aliàs Ananjeſus, Abrahæ præceſſor, Neſtorianis Patriarcha præerat, ut dixi To. 2. pag. 435.

Etſi autem ex hac Thomæ hiſtoria ad calcem tomi 2. à pag. 490. & hoc paſſim tomo nonnihil delibavi; ejuſdem tamen hìc ſummam per ſingulos libros librorumque capita deſcribere juvat: plurimum enim ad univerſalem non monachorum modo, ſed etiam Clericorum ſectæ Neſtorianæ ſtatus cognitionem confert.

HISTORIA MONASTICA.

LIBER I. ܡܐܡܪܐ ܩܕܡܝܐ continet capita XXXV.

Caput 1. *Apologia Auctoris ad eum, à quo rogatus fuerat, ut hanc hiſtoriam literis mandaret.* [illegible]

Ebedjeſum alloquitur cœnobii Beth-Abenſis monachum, cui & hanc hiſtoriam inſcribit, ut liquet ex Præfatione hujus & ſequentium librorum. Occaſionem autem eam ſcribendi, hanc fuiſſe Thomas commemorat:

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Quum inter nos frequenter, ut ſit, confabularemur, tibique, frater Ebedjeſu, ſanctorum virorum, quorum præclara geſta memorabamus, hiſtorias & egregia facta retexerem, videbam mentem tuam veritate colluſtrari, indeque in laudes divinæ illius virtutis, quæ ſanctos ſuos ad magna gerenda corroborat, erumpere. Mox verò ad me converſa ſapientia tua etiam atque etiam rogare, atque vehementer inſtare cœpit, ut divinorum virorum illuſtria facinora literis conſignarem, ne quæ de illis ex fama tradebantur, temporum proceſſu, ut ſit, hominum memoriæ omninò perirent. Urgebas itaque, ut eorum hiſtoriam velut opulentam hæreditatem atque oppido quantum profuturum theſaurum tibi ſcripto traderem, ut ſanctitas tua divinaque mens tua nobiliſſima virtutum exempla continuò revolvens, ad inſignem ſanctimoniam aſſequendam tam utili cogitatione juvaretur. Quoniam verò ardens iſtud animi tui deſiderium longa annorum mora minimè deferbuit, ſed viva modo voce, modo ſcriptis ad me, qui longiùs aberam,

prolixis literis continenter opus iſtud ſollicitare pergebas, tuis ego pridem opponebam precibus modo meam in dicendo inopiam, laboris modo ſuſcipiendi prorsùs inutile pondus, quum dicerem, catholicam eccleſiam velut locupletiſſimum pomarium hujuſmodi hiſtoriarum copia abundare. Quid enim, ajebam, pro mea hac ego tenuitate proferre unquam valeam, cum iis, quæ de Sanctorum vitis à doctiſſimis viris vulgata ſunt, comparandum? His nihilominus rationibus minimè ceſſit animus tuus, nec ardor refrixit, ſed interceſſores quæſiviſti, tuque ipſe vir laudatiſſime unàcum illis ad monaſterium, ubi degebam, utrique comparati meditatique veniſtis, maximè verò doctiſſimus & ſapientiſſimus atque Philoſophus magiſter noſter Paulus. Ita demum mentis meæ ſaxeam duritiem placidis precum veſtrarum aquis emolliiſtis. Ego verò divinæ mentis conſilio voluntatique ſtudium hoc veſtrum attribuens, charitatis veſtræ mandatum omni cum alacritate poſtremo ſuſcepi: divinaque fretus ope, votis tuis, meæque erga te obſervantiæ officioque perquam accurate ſatisfacere decrevi. En ergo præclara geſta ſanctorum monachorum ſancti monaſterii tui in Beth-Abe Alumnorum ſcribere aggredior: & quandoquidem de iſtis dumtaxat ut agerem poſtulaſti, de aliis tantummodo dicam, quum id exigere videbitur inſtitutum & ordo hiſtoriæ eorum ſanctorum, quorum acta literis à me conſignari ſanctitas tua rogavit. Tu verò in charitate & præparatione mentis, in voluntate & dilectione Dominum orare pergito, ut mihi ad perficiendum pro divini ſui nominis gloria inſtitutum opus, vires animumque largiatur.

Cap. 2. *Hujus hiſtoriæ cauſa, ſive occaſio.* ܪܺܫܳܐ ܒ. ܥܶܠܬ݂ܳܐ

ܘܰܠܘܳܬ݂ ܫܽܘܪܳܝܗ̇ ܕܰܟ݂ܬ݂ܳܒ݂ܳܐ.

Ait margenſis ſe in cœnobio Beth-Abenſi diu olim commoratum fuiſſe, ejuſque loci monachorum præclarè geſta tùm ex aliorum ſcriptis, tùm ex ſeniorum narrationibus hìc referre: ab Izalenſis autem monaſterii conditore Abrahamo initium ducere.

ܐܝܟܢܐ ܕܝܢ ܡܢ ܐܝܟܐ ܦܘܫܩܐ
ܘܫܘܪܝܐ ܦܘܫܩܐ ܕܫܡܗ ܟܬܒܐ ܗܘ
ܘܗܘ ܗܢܐ ܗܝܡܢܐ ܐܠܐ ܡܫܡܫܢ
ܘܠܡܫܒܚܘ ܐܦ ܡܩܪܒܐ ܡܚܘܝܢܐ ܕܐܢܫܐ
ܦܘܫܩܐ ܕܗܘܘ ܒܗ ܐܘܠܨܢܗ ܘܫܒܚܐ
ܐܝܟ ܫܒܝܠܗܘܢ ܐܘܠܐ ܒܫܒܚܐ : ܠܚܘܒܐ
ܗܢܘܢ ܕܫܪܒܘܗܝ : ܘܕܗܢܘܢ ܗܢܘܢ
ܕܫܒܚܐ ܐܠܗܘܢ : ܒܗܘܢ ܕܫܡܥܘ
ܗܝܡܢܐ : ܐܘܠܐ ܕܝܢ ܒܫܒܝܚܘܬ
ܫܘܒܚܗܘܢ ܒܟܬܒܐ ܠܚܘܒܐ ܘܫܘܒܚܐ
ܡܢ ܗܕܐ ܗܘܢ ܡܬܡܢܝܐ ܘܐܘܬ ܐܢܫ
ܐܘ ܕܝܢ ܘܡܫܪܪܐ ܐܢܫܝܢ.
ܒܫܒܝܠܗ ܕܐܒܐ ܘܪܝܫܢܐ
ܘܐܘܠܨܢܗܘܢ ܘܡܫܒܚܢܐ
ܠܫܡܗܐ : ܒܫܘܒܚܐ ܘܦܫܝܛܘܬܐ
ܠܫܡܥܐ ܐܢܫ ܐܘܢ . ܐܦ ܠܐ ܡܫܬܟܚ
ܐܢܐ ܫܪܒܐ ܒܫܪܒܐ ܘܐܫܟܚܬܐ
ܒܫܟܚܬܐ ܘܢܬܦܠܓܘܢ ܘܫܘܚܠܦܗ
ܘܦܘܫܩܐ ܒܫܡܠܝܘܬܐ ܫܪܒܐ : ܐܠܐ ܦܠܐ
ܫܪܒܐ ܡܢܗ ܘܡܢܗ ܐܝܟ ܒܫܘܒܚܐ
ܘܫܡܫܘܬܐ : ܘܐܝܟܢܐ ܡܢ ܗܘܢܐ ܕܝܢ
ܐܫܟܚܬ ܦܘܫܩܗܘܢ : ܐܦ ܒܢܝܐ
ܘܚܝܠܐ ܡܠܟܐ ܐܢܐ ܫܪܒܐ ܒܫܪܒܐ
ܒܫܒܝܠܐ ܡܫܪܪܐ : ܘܐܦ ܐܢܐ ܕܫܡܥܘ
ܘܡܫܬܥܝܢܐ ܡܢ ܡܢܘܢ ܐܚܪܢܘܢ
ܕܟܠ ܐܝܟ ܕܐܚܝܕܘܢ ܘܦܘܫܩܐ
ܕܟܠܗܘܢ ܡܢܟ ܦܠܓܗ ܠܡܫܬܡܥܢܘ
ܐܝܟ ܟܠܗܝܢ ܠܟܠܗܝܢ ܘܐܝܟ ܫܘܚܠܦܐ
ܠܐܘܪܚܐ ܘܠܫܡܥܗ ܡܫܒܚܗ ܘܐܝܟ
ܘܡܬܐܡܪܝܢ ܠܗܘܢܐ ܐܚܪܢܘܢ ܐܟܐ
ܠܟܠܗܘܢ ܠܫܡܥܐ ܘܐܡܫܬܥܝܢ ܐܟܐ
ܠܟܠܗܘܢ

ܠܡܦܠܚܘܬܗܘܢ ܐܝܬ ܡܫܒܚܬܐ
ܗܘܘ ܐܚܐ ܘܩܕܝܫܐ .

Præcepere mihi ſancti fratres ſacri cœnobii in Beth-Abe, in quo pluribus annis miniſtravi, ut biſtoriam & narrationes utiles ſanctorum virorum, qui in eo cum aliqua virtutis fama vixerunt, conſcriberem: & eorum quidem vitas, quorum acta jam literis mandata fuerant, ſiquis occurreret defectus, ipſe ſupplerem; aliorum verò, de quibus nihil ſcriptum fuerat, geſta compendio colligerem tùm ex iis, quæ à ſenioribus, teſtibus fide dignis piiſque in eodem monaſterio repertis audiviſſem, tùm ex aliis veterum ſcriptorum monumentis & eccleſiaſticis biſtoriis didiciſſem, ac brevi methodo in unum volumen referrem &c. Contendam porrò, ne res rebus & narrationes narrationibus imperitè permiſtæ confuſæque legentium mentem ſimul confundant atque perturbent, ſed ſingula ſuo loco compendioſa, ut dixi, methodo componam, ut inde biſtoriam univerſalem babeas. Hunc verò ordinem tenebo, ut per capita ſingulas narrationes proprio numero diſtinguam, ſumpto exordio à Mar Abrahamo magno, patre patris ſanctorum, quorum laudatiſſima geſta retexere inſtitui: præmittendam enim duxi cauſam ſuis effectis & genus ſuis ſpeciebus, ſicut præponi ſolet beatus pater Abraham cunctis gentibus, atque Iſraël omnibus Iſraëlitis, & ſacerdotum choro pater Aaron.

Cap. 3. *Iſagoge in eandem biſtoriam.* ܪܫܐ ܓ. ܡܥܠܢܘܬܐ
ܠܘܬܗ ܕܬܫܥܝܬܐ .

Monaſticam vitam per Moſen, Eliam, Eliſæum, alioſque prophetas, necnon per Joannem Baptiſtam traductam fuiſſe, perque Apoſtolos monachis demum traditam.

ܗܕܐ ܕܝܢ ܕܒܕܘܒܪܐ ܕܡܫܝܚܝܘܬܐ ܕܐܒܗ̈ܬܐ
ܕܐܒܗ̈ܬܐ ܕܒܕܘܒܪܗܘܢ ܠܕܝܪ̈ܝܐ : ܡܬܠܡܕܢܘܬܐ

ܘܡܢ ܟܠܗ ܐܠܦܝ̈ ܥܡܡܐ ܘܡܫܬܠܡܢܐ
ܘܐܬܠܝ ܩܢܝܢ . ܡܛܠ ܕܒܛܘܪܐ
ܐܬܪܫܡܬ ܘܡܢܗܘܢ ܐܫܬܠܡܬ .
ܒܡܘܫܐ ܡܢ ܒܛܘܪܐ ܕܣܝܢܝ : ܒܐܠܝܐ
ܕܝܢ ܒܛܘܪܐ ܕܟܪܡܠܐ : ܘܡܢܗ ܠܐܠܝܫܥ
ܘܠܒܢܝ̈ ܢܒܝ̈ܐ ܘܝܘܚܢܢ ܩܕܝܫܐ ܒܡܕܒܪܐ
ܘܡܢ ܫܡܥܘܢ ܘܚܒܪܘܗܝ
ܒܛܘܪܐ ܕܬܒܘܪ ܘܡܢ ܡܪܗܘܢ
ܕܢܒܝ̈ܐ ܟܕ ܨܡ ܒܡܕܒܪܐ ܘܟܕ ܣܠܩ
ܠܫܡܝܐ ܡܢ ܛܘܪܐ ܕܙܝܬܐ . ܗܟܢ
ܐܦ ܐܒܗ̈ܬܐ ܐܝܚܝܕܝ̈ܐ ܠܢܛܘܪܬܐ
ܕܒܬܘܠܘܬܐ ܘܩܕܝܫܘܬܐ ܕܡܫܠܡܐ ܠܗܘܢ
ܡܢ ܫܠܝ̈ܚܐ ܘܡܢ ܡܕܒܪ̈ܐ
ܘܛܘܪ̈ܐ ܐܬܝܗܒܘ .

Virginitas, inquit, *& religio in omnes gentes velut per manus tradita propagata fuit; præcipuè verò in ſacros ubique terrarum degentium monachorum ordines. Et quoniam in montibus adumbrata eſt indeque traducta, per Moyſen quidem in monte Sina, per Eliam verò in Carmeli jugis, per beatum Eliſæum & filios Prophetarum ſanctumque Joannem in ſolitudine: tùm etiam per Simonem & ſocios ejus in monte Thabor, atque per ipſum Propbetarum Dominum, quando in deſerto jejunavit, & in monte Olivarum in cælum aſcendit: iſti ſimiliter Patres anachoritæ ad tuendam virginitatem ac religionem ad ipſos per Apoſtolos tranſmiſſam, ſolitudinem monteſque petierunt.*

Cap. 4. *De magiſtro noſtro Mar Abrahamo Magno, cœnobii in monte Izalenſi præfecto.* ܪܫܐ ܕ. ܥܠ ܪܒܢ
ܡܪܝ ܐܒܪܗܡ ܪܒܐ ܪܫ ܕܝܪܐ
ܕܒܛܘܪܐ ܕܐܝܙܠܐ .

Hujus geſta deſcripta fuiſſe teſtatur

ܡܢ ܐܝܟܐ ܫܡܝܥܢ ܡܫܡܥܢܐ ܕܐܬܟܬܒܘܗܝ

ܘܪܒܢ ܕܒܪܝܬܐ ܘܡܢ ܪܒܢ ܪܘܣܛܡ
ܡܢ ܥܘܡܪܐ ܕܒܝܬ ܪܘܩܐ ܒܬܫܥܝܬܗ
ܕܪܒܢ ܡܪܝ ܐܒܪܗܡ ܪܝܫܥܘܡܪܐ
ܕܪܒܢ ܙܟܪܝܫܘܥ ܘܕܥܘܡܪܐ
ܕܒܝܬ ܥܒܐ :

à Joanne Abbate, qui hiſtoriam magiſtri noſtri Baritæ ſcripſit, & à magiſtro noſtro Roſtamo ex cœnobio Beth-Rokenſi, in hiſtoria magiſtri noſtri Mar Abrahæ præfecti cœnobio magiſtri noſtri Zachajeſu & cœnobio Beth-Abenſi. Ex horum hiſtoriis ſuam Margenſis concinnavit, cujus ſummam vide ſuprà pag. 93. & ſeq.

Cap. 5. *De Mar Dadjeſu*.

ܗ. ܥܠ ܡܪܝ ܕܕܝܫܘܥ :

Hic Abrahamo in præfectura cœnobii ſucceſſit. Ejus verò vitam hic à Margenſi deſcriptam, vide ſuprà pag. 98.

Cap. 6. *De magiſtro noſtro Mar Jacobo in Beth-Abe*, cœnobii nimirum Beth-Abenſis fundatore.

ܘ. ܥܠ ܪܒܢ ܡܪܝ ܝܥܩܘܒ ܕܒܝܬ ܥܒܐ
ܕܒܢܝܗ ܕܥܘܡܪܐ ܗܢܐ :

Hic, ut ait Margenſis, ex Laſciuma Garmæorum urbe oriundus, quum ſacrorum librorum lectioni operam dediſſet, primùm docendi munus exercuit, deinde anachoriticam vitam in diverſis locis coluit, à memorato Dadjeſu edoctus, ſub quo monaſticum habitum induit, poſtquam, teſte Sahaduna, ſeptennium in cella S. Jacobi Epiſcopi Niſibeni egiſſet. Sub Babæo denique, qui Dadjeſum in cœnobii Izalenſis præfectura excepit, continentia animique demiſſione enituit.

Cap. 7. *De beato Mar Babæo Magno*, Abrahæ diſcipulo. ܙ. ܥܠ
ܛܘܒܢܐ ܡܪܝ ܒܒܝ ܪܒܐ :

Hoc, & quatuor ſequentia capita vide ſuprà à pag. 88.

Cap. 8. *De impuris quibuſdam, qui Babæi tempore in eo ſacro cœnobio exorti ſunt*. ܚ. ܥܠ ܐܢܫܝܢ ܡܣܝܒܐ
ܕܒܝܘܡܘܗܝ ܕܒܒܝ ܒܥܘܡܪܐ ܗܘ
ܩܕܝܫܐ .

Cap. 9. *De ſancto magiſtro noſtro Mar Elia*, qui eorum monachorum incontinentiam deprehendit.

ܛ. ܥܠ ܩܕܝܫܐ ܪܒܢ ܡܪܝ ܐܠܝܐ .

Cap. 10. *Quæ beatus Mar Elias elucescente die egerit*. ܝ.
ܘܐܝܟܢ ܢܩܫ ܒܨܦܪܐ ܡܪܝ
ܐܠܝܐ ܒܢܩܘܫܗ ܘܟܣܝܐ .

Signum ſcilicet congregationis pulſavit, eoſque impuros coram Babæo convicit.

Cap. 11. *Quæ egerit Mar Babæus patreſque univerſi*. ܝܐ. ܘܐܝܟܢ
ܥܒܕ ܡܪܝ ܒܒܝ ܘܐܒܗܬܐ ܟܠܗܘܢ.

eos ſcilicet pſeudomonachos cum filiis & uxoribus è cœnobio ejecere.

Cap. 12. *De injuria ſancto Mar Jacobo noſtro Beth-Abenſi facta, & quod iniquè condemnatus eſt*.

ܝܒ. ܥܠ ܛܠܘܡܝܐ ܕܠܐ ܒܟܐܢܘܬܐ ܘܥܠ
ܘܡܢܐ ܐܬܚܝܒ ܥܠܝܗ ܩܐܝܡܐ ܕܐܬܛܠܡ
ܐܠܗܝܐ ܩܕܝܫܐ ܡܪܝ ܝܥܩܘܒ
ܕܒܢܝܗ ܕܥܘܡܪܐ ܗܢܐ :

eo nimirum quod cellam habitaret iis pſeudomonachis vicinam, nec eorum flagitia revelaſſet, unàcum ipſis cœnobio ejectus fuit, tamquam criminum eorum particeps. Inde verò expulſus, unà cum diſcipulo ſuo Barnun in montes Cardoos ſe recepit.

Cap. 13. *Quæ acciderint in eo ſacro cœnobio poſt Mar Jacobi diſceſſum*.

ܝܓ. ܘܐܝܟܢ ܗܘܝ ܒܥܘܡܪܐ ܗܘ
ܩܕܝܫܐ ܒܬܪ ܡܦܩܢܗ
ܕܡܪܝ

ܘܡܫܬܪܝܢ ܡܣܟܢܘܬܗܘܢ:

Deſcribitur monachorum tumultus adversùs Babæum archimandritam propter injuſtam Jacobi expulſionem, de qua citatur à Margenſi Epiſtola ad eundem Jacobum ſcripta à Jeſujabo Baladæ tùm Epiſcopo, qui poſtremò Patriarcha Neſtorianorum fuit.

Cap. 14. *De diſperſione ſanctorum Patrum in diverſas regiones, quæ etſi ex humano affectu contigiſſe videtur, divino tamen conſilio peracta eſt.*

ܡܕ. ܥܠ ܒܘܕܪܗܘܢ ܕܐܒܗ̈ܬܐ ܩܕܝ̈ܫܐ
ܘܕܚܠܦ ܐܬܪ̈ܘܬܐ ܘܐܦܢ ܚܙܘܐ ܡܫܟܚ ܐܢܫܝܐ
ܡܬܚܙܐ ܗܘܐ ܘܐܬܥܒܕ: ܐܠܐ ܒܕܝܢܐ
ܗܘܐ ܡܬܕܒܪܐ ܐܠܗܐܝܬ.

Hanc diſperſionem olim à Barita monacho prædictam quum Margenſis affirmaſſet, ſubdit: ܘܒܬܪ ܫܢܝ̈ܐ

ܐܡܪ: ܡܬܬܕܟܪܐ ܡܠܬܐ ܕܢܒܝܘܬܗ ܕܡܪ
ܗܘܐ ܕܒܪܝܬ ܒܛܠܐ ܗܢܐ: ܩܕܝܫܐ ܘܡܪܝ
ܡܪܝ ܐܠܝܐ ܘܡܪܝ ܚܢܢܝܫܘܥ ܒܪ
ܚܬܗ ܐܬܘ ܠܢܝܢܘܐ ܠܘܬ ܝܘܚܢܢ ܐܒܐ
ܩܫܝܫܐ ܗܘ ܕܡܢ ܩܕܝܫܐ ܡܪܝ
ܐܒܪܗܡ ܐܫܬܕܪ ܗܘܐ ܠܬܡܢ
ܘܒܢܝܘܗܝ ܠܥܘܡܪܐ ܗܢܐ ܩܕܝܫܐ
ܒܟܢܫܗܘܢ. ܘܐܦ ܐܒܐ ܒܢܝܡܝܢ
ܘܦܛܪܘܣ ܘܦܘܠܘܣ ܘܝܘܚܢܢ ܘܐܕܕ
ܘܐܝܫܘܥ ܐܬܘ ܠܥܘܡܪܐ ܕܒܝܬ ܥܒܐ:
ܘܐܒܐ ܝܥܩܘܒ ܐܚܪܢܐ ܠܘܬ ܐܒܐ ܚܒܝܫܐ
ܐܙܠ. ܘܐܒܐ ܝܘܚܢܢ ܠܢܚܠ.
ܘܐܒܐ ܘܗܒܫܡܥ ܘܣܒܘܟܬ ܠܒܝܬ ܙܒܕܝ.
ܘܐܒܐ ܣܒܪܘܝ ܠܐܪܙܘܢ ܐܙܠ ܘܒܢܐ
ܥܘܡܪܐ ܬܡܢ. ܘܐܦ ܪܒܢ ܣܒܪܝܫܘܥ
ܠܥܘܡܪܐ ܕܒܝܬ ܥܒܐ ܫܦܝܪܐ. ܘܐܒܐ
ܝܘܚܢܢ ܕܝܠܡܝܐ ܠܕܘܣܢ. ܘܐܒܐ
ܙܟܝܫܘܥ ܘܪܒܢ ܐܒܪܗܡ ܠܕܘܣܢ
ܘܒܢܘ ܥܘ̈ܡܪܐ. ܘܐܚܪ̈ܢܐ ܠܕܘ̈ܟܝܬܐ
ܐܚܪ̈ܢܝܬܐ ܐܙܠܘ ܘܒܢܘ ܥܘ̈ܡܪܐ ܘܐܣܓܝܘ
ܕܝܪ̈ܝܐ. ܘܗܘܐ ܕܒܝܕ ܒܘܕܪܐ
ܕܐܒܗ̈ܬܐ ܘܒܝܕ ܚܪܝܢܐ ܕܒܪܐ. ܐܬܘܠܝ
ܡܢ ܫܝܢܐ ܘܫܘܬܦܘܬܐ. ܘܐܬܡܠܝ

Paucis poſt annis, ſubdit auctor, ab exorta videlicet, quam dixi, vexatione, ſanctus magiſter noſter Mor Elias, & Mar Anonjeſus ejus ex ſorore nepos Niniven profecti ſunt ad beatum Abbatem Joannem ſeniorem, qui à ſancto magiſtro noſtro Abrahomo illuc miſſus fuerat, treſque viri iſti collata opera ſacrum hoc cœnobium condiderunt. Abbas ſimiliter Beniaminus, & Petrus, Pauluſque, ac Joannes, & Adadus, & Iſoi ad conventum Beth-Abenſem venerunt. Abbas verò Jacobus alter ad Abbam Habiſam (ſeù incluſum) *perrexit; Abbas autem Joannes ad Nechel; & Vchamas & Sebochtes ad Beth-Zabde. Abbas Sabaroës Arzunum profectus, ibidem monaſterium conſtruxit. Magiſter quoque noſter Sabarieſus abiit in cœnobium Abæ Sopphiræ* (ideſt, Silvæ pulchræ:) *& Abbas Joannes Adramas in Doſen. Abbas itidem Zachajeſus, & magiſter noſter Abrahamus in Daſen pariter profecti, ſacra cœnobia condidere. Alii ſimiliter in alias partes migrantes, aſceticum inſtitutum monaſteriis conſtructis propagarunt. Ita factum eſt, ut divina adjuvante gratia, prædictorum monachorum diſceſſus atque diſſipatio, quæ perturbationem & contentionem externa ſpecie præferebat, ad ſinceram concordiam poſtremo & communionem refflueret, omneſque Orientis terræ ſacris ædibus, cœnobiis, & monachorum cellis complerentur.*

Cap.

Cap. 15. *De magiſtro noſtro Barhadbeſciaba.* ܝܗ. ܥܠ ܪܒܢ ܒܪܚܕܒܫܒܐ.

Qui per eam memoratæ ſeditionis occaſionem ex cœnobio magno (hoc eſt, Izalenſi) profectus, in Beth-Abe unàcum aliis pluribus monachis aliquandiu habitavit: mox ܒܩܥܬܐ ܕܠܥܠ ܡܢ ܚܘܕܘܕ ܩܘܪܝܬܗ *in valle ſuprà Hodud pagum, undè ipſe criundus erat*, exſtructo monaſterio præfuit, ibique deceſſit. Porrò illud monaſterium diù ſtetiſſe affirmat Margenſis: ſubditque: ܩܕܡ ܕܝܢ ܕܪܢ ܗܢܐ ܥܘܡܪܐ ܚܪܒ ܠܓܡܪ ܘܐܬܬܩܠ ܦܓܪܗ ܩܕܝܫܐ ܠܒܝܬ ܣܗܕܐ ܕܥܘܡܪܐ ܗܘ ܕܒܝܬ ܥܒܐ ܥܡ ܐܒܗܬܐ ܩܕܝܫܐ: *Ante noſtram verò ætatem idem monaſterium prorſus excidit, tranſlatumque ſacrum ipſius* (Barhadbeſciabæ) *corpus, in martyrio huius* (Beth-Abenſis) *cœnobii cum ſanctis patribus repoſitum fuit.* Hunc fuiſſe Barhadbeſciabam Saharani montis incolam, quem Sabarjeſus ſucceſſorem ſibi deſignaverat, ipſius Sabarjeſu ætas ſuadere videtur. Recole quæ ſuprà ex Amro deſcripſi pag. 451.

Cap. 16. *De iis, qui è magno cœnobio pulſi fuerant: & quo abierint, quave ratione Deo placuerint.* ܝܘ. ܥܠ ܐܝܠܝܢ ܕܐܬܛܪܕܘ ܡܢ ܥܘܡܪܐ ܪܒܐ: ܘܠܐܝܟܐ ܐܙܠܘ ܘܒܐܝܢܐ ܥܠܬܐ ܐܫܦܪܘ ܠܐܠܗܐ.

In locum quemdam, quem ܦܘܓܒܝܬܐ *Phugbitam* appellant, pœnitentiæ cauſâ ſecedentes, prioris vitæ maculas jejunio & abſtinentia eluerunt.

Cap. 17. *Quod Abbas Jonas cœnobii magni monachus eos ſecutus eſt:* ܝܙ. ܥܠ ܕܐܦ ܡܪܝ ܝܘܢܢ ܕܝܪܐ ܕܥܘܡܪܐ ܪܒܐ ܐܙܠ ܒܬܪܗܘܢ ܘܠܕܝܪܝܐ ܕܝܠܗ ܘܕܥܘܡܪܐ ܕܪܒܐ. *iiſque præfuit.*

Cap. 18. *De Salomone Bar-Garaph ex cœnobio Barturæ, deque hiſtoriis quas ſcripſit.* ܝܚ. ܥܠ ܫܠܝܡܘܢ ܒܪ ܓܪܦ ܡܢ ܥܘܡܪܐ ܕܒܪܬܘܪܐ ܘܥܠ ܬܫܥܝܬܐ ܕܟܬܒ.

Ex hujus hiſtoria refert Margenſis, Jacobum ex cœnobio Izalenſi in montes Cardoos primùm, deinde in Beth-Abe profectum fuiſſe. Vide ſuprà pag. 459. ubi totum hoc caput deſcripſi.

Cap. 19. *De beato Marjabo, & virgine quadam moniali.* ܝܛ. ܥܠ ܡܪܝܗܒ ܛܘܒܢܐ ܘܥܠ ܒܬܘܠܬܐ ܚܕܐ ܕܝܪܝܬܐ.

Hoc caput deſcripſi ſuprà pag. 186.

Cap. 20. *De magiſtro noſtro Jacobo Beth-Abenſi:* ܟ. ܥܠ ܪܒܢ ܝܥܩܘܒ ܒܝܬ ܥܒܝܐ ܗܘ ܕܡܠܦ ܠܒܝܬ ܥܒܐ.

A Marjabo, & ab illa Virgine, de quibus ſuprà, admonitus fuit Jacobus, ut relicta eremo ad Beth-Abenſem locum abiret, ubi cœnobium magnum condendum fore prædixerant.

Cap. 21. *De ejus adventu in cœnobium:* ܟܐ. ܥܠ ܡܐܬܝܬܗ ܠܥܘܡܪܐ:

Ex eremo, ut ſuprà dixi, in cœnobium Izalenſe rediit Jacobus; hinc orta ipſum inter & Babæum contentione, cum ſociis novem in Beth-Abe perrexit, ubi cœnobium condidit, in quo Barhadbeſciaba aliquandiu cum Jacobo manſit; poſtea verò ſuum monaſterium repetiit.

Cap. 22. *De gaudio, exultatione, & lætitia, quibus affecti fuere monachi, qui illuc ante ipſum venerant.* ܟܒ. ܥܠ ܚܕܘܬܐ ܘܕܘܨܐ ܘܪܘܙܐ ܕܗܘܘ ܠܕܝܪܝܐ ܕܩܕܡܘܗܝ ܘܡܫܡܫܢܘܬܐ

[illegible]

Benjaminus ſcilicet, & reliqui, qui ſuprà cap. 14. recenſentur. Huic, & præcedenti capiti titulus hic in indice præfigitur. [illegible]

[illegible]

21. *De adventu ejus* (Jacobi) *ex eremo in cœnobium magnum.* 22. *Quod inde in cœnobium Beth-Abenſe migravit.*

Cap. 23. *De tempore, quo magiſter noſter* (Jacobus) *huc venit: & de Choſroë Rege, Hormiſdæ filio.*

[illegible]

Id factum anno Choſroæ quinto colligit Margenſis ex hiſtoria Jeſuzachæ, & Baritæ, inquiens: [illegible]

[illegible]

Choſroës itaque rex Hormiſdatis filius regnum iniit anno Græcorum nongenteſimo primo, illudque tenuit onnis duodequadraginta. Anno ejuſdem Choſroæ quinto, ut ſcribit magiſter noſter ſanctus Jeſuzacha, qui ſub Mar Jeſujabo juniore vixit novi templi conditore, contigit adventus magiſtri noſtri Jacobi in hunc conventum. Ego quoque quum de tempore illo accuratè inveſtigaſſem, ex hiſtoria magiſtri noſtri Baritæ rem ita ſe habere deprehendi, ut à beato illo narratur. Quum verò Choſroës rex monaſterium conjugi ſuæ Sirinæ in regione Baleſpharæ moliretur, beatæ memoriæ Somotam beati Mor Jazdini filium Edeſſam urbem petere juſſit, atque inde ſacros Codices, & Ordinem officii eccleſiaſtici, *& Lectionaria afferre, eaque in illo cœnobio reponere: Quod & ille fecit, atque Edeſſam profectus, non modo commiſſum ſibi negotium confecit, ſed & magiſtro noſtro operam ſuam cumulatiſſimè accommodavit, atque ita demùm precibus ejus munitus, patriam ſuam repetiit. Quare omnes codices, quos magiſter noſter manu ſua exaravit; ex opera ipſi à venerabili Samata collata prodierunt:*

runt: quad etiam legere eſt in epigraphe in pleriſque codicibus adjuncta in hæc verba. Hanc nobis operam contulit Mar Samatas filius Jazdini viri inter fideles primarii. Sed quod de codicibus à Samata ex urbe Edeſſena allatis hìc narratur, paulò aliter ab Amro refertur in vita Gregorii Patriarchæ, quam ſuprà deſcripſi pagina 451.

Cap. 24. *De venerabili Baſtumago patre Mar Jeſujabi Catholici:* ܟܕ. ܥܠ ܩܕܝܫܐ ܒܣܛܘܡܓܘܣ ܐܒܘܗܝ ܕܡܪܝ ܝܫܘܥܝܗܒ ܩܬܘܠܝܩܐ.

Sabadunas, inquit Margenſis, multa in vita Jacobi tacitus præteriit, quæ à Gabriele Rakoda, ab Aphnimarano, & à Salomone Garaphi filio narrantur: quæ inter idem Margenſis hiſtoriam hanc Baſtumagi memorat. Hic, ait, Adjabenus erat, prædiaque multa quum poſſideret, quotieſcumque ea adire neceſſum foret, in Jacobi cœnobio divertere conſueverat: ܟܕ ܥܒܪ ܗܘܐ ܓܝܪ ܓܫܪܐ ܕܡܠܟܐ ܕܬܚܝܬ ܩܘܪܝܬܗ ܗܘ ܕܐܦ ܥܕܡܐ ܠܝܘܡܢܐ ܪܘܫܡ ܐܬܘܬܗ ܐܬܪܐ ܗܘܐ ܥܠ ܐܣܛܘܢ ܩܪܝܬܐ ܕܥܠ ܙܒܐ ܗܘ ܘܐܬܐ.

Tranſmiſſo enim ponte Malchæ (regis) *infrà prædium ſuum poſito, cujus veſtigia hodieque exſtant, per vicum Eſtuan appellatum, qui juxta Zabam eſt, tranſibat.* Ibi mulieres veneficas conſpicatus, quum ex iis cantionem quandam didiciſſet, qua prolata dæmones ad obſequium paratos haberet, crucis ſigno à Jacobo notatus, cantionem illam prorsùs dedidicit.

Cap. 25. *De Gregorio aromatario.* ܟܗ. ܥܠ ܓܪܝܓܘܪܝܘܣ ܒܣܡܢܐ.

Sabarjeſus Patriarcha quum annos circiter octo ſediſſet, obiit Niſibi anno Choſroæ regis decimoquarto. Anno hujus 13. obiit Jeſuzacha archimandrita. Anno 15. quum Daram urbem Choſroës expugnaſſet, à Chriſtianis rogatus ut Patriarcham eligendi poteſtatem ſibi faceret, juſſit Gregorium eligi Niſibis Metropolitam, quem Sabarjeſus æmulorum inſtigatione in exilium pelli curaverat. At doctores & fideles ad quos jus electionis ſpectabat, immodicum Gregorii zelum formidantes, Gregorium alterum elegerunt, qui in Mahuza interpretem agebat; Niſibenum verò apud Regem per libellum multorum criminum detulere. Vide ſuprà pag. 441.

Cap. 26. *De eccleſiæ perturbatione poſt obitum Mar Sabarjeſu Catholici.* ܟܘ. ܥܠ ܫܓܘܫܝܐ ܕܗܘܐ ܡܢ ܒܬܪ ܫܘܢܝܗ ܕܡܪܝ ܣܒܪܝܫܘܥ ܩܬܘܠܝܩܐ. Choſroës indignatus, quod Chriſtiani Patriarcham illum præter ſuum mandatum elegiſſent, juſſit, nullum ſe vivente eligi aut agnoſci debere Patriarcham. Hoc & ſequens caput deſcripſi ſuprà à pag. 90.

Cap. 27. *De Mar Babæo, deque miniſterio eccleſiaſtico, ab eodem ſuſcepto.* ܟܙ. ܥܠ ܡܪܝ ܒܒܝ ܘܥܠ ܠܡܫܡܫܢܘܬܐ ܕܒܥܕܬܐ ܕܩܒܠ.

Cyriacus Metropolita Niſibis, Jonadabus Adjabenæ, & Gabriel Beth-Seleuciæ, præceperunt Babæo, ut diœceſim Patriarchalem viſitaret, regeretque, donec novus Patriarcha eligeretur: quo ille munere perfunctus fuit uſque ad obitum Choſroæ regis.

Cap. 28. *Apologia auctoris:* ܟܚ. ܡܦܩܬ ܪܘܚܐ ܕܡܟܬܒܢܐ ܠܡܢܐ ܗܘ ܕܡܢ ܒܒܝ ܐܠܐ.

Cauſam profert, cur Babæi potiùs quàm aliorum operâ Patres uſi fuerint: ubi ab eodem Babæo quatuor ſuprà octoginta libros compoſitos fuiſſe teſtatur, & quædam etiam inter-

termiſcet de S. Macario, qui Melchiſedechianos hæreticos confutavit, deque Georgio cœnobii Beth-Abenſis Abbate, qui Abam, Thomam, & Baritam cœnobii Salibæ monachos Meſſalianiſmi accuſatos, juſſu Hananjeſu Patriarchæ examinavit. Vide ſuprà pag. 94. & 218.

Cap. 29. *De adventu Mar Babæi in hoc* (Beth-Abenſe) *cœnobium, deque miraculo, quod coram ipſo in templo patratum eſt.* [illegible] Hìc comminiſcitur Margenſis paralyticum quendam precibus Jacobi coram Babæo ſanatum fuiſſe. Quum enim (ut ait) Babæus inſtaret, monachos in divinis officiis lectiones è ſcriptura petitas minimè recitare debere; contra Jacobus ritum ſui cœnobii propugnare quidem vellet, ſed homini auctoritate Patriarchica fungenti reſiſtere nequaquam auderet; litem miraculo ſanati paralytici diremit. Margenſis verba accipe. [illegible]

[illegible]

Quum verò beatus Mar Babæus vicos & monaſteria viſitaret, & à ſingulis monachis & cœnobiorum præfectis, ad quos veniebat, orthodoxæ fidei profeſſionem exigeret, & in cujuſque conſcientiam inquireret, hoc etiam cœnobium noſtrum inviſit. Quoniam verò neque de fide, neque de cogitationum proceſſu à magiſtro noſtro Jacobo quidpiam eſt ſciſcitatus, ut qui bene noſſet ejuſdem doctrinam & pios mores .... petebat ab eo, ut laudabilem Ordinem Lectionum, qui in Dominicis ad honorem vivificorum myſteriorum obtinebat, in poſterum abrogaret: quum diceret, non eſſe iſtud opus monachorum, ſed clericorum dumtaxat, & ſecularium. Monachos nimirùm doctores eſſe, & in meditatione ſtudioque ſcripturarum perpetuo verſari: quamobrem Lectionum ordines ipſis ſupervacaneos eſſe, ut qui præceptorum aut divinæ diſpenſationis præteritorumque ſeculorum gubernationis notitia minimè indigerent. Iſtud præterea negotium diſputationes, quæſtiones & ſolutiones habere, nec omnes mentem & linguam frænare didiciſſe &c. Hæc eò produxi, ut palàm fiat, recentiores Neſtorianos antiquum Jacobi Beth-Abenſis ritum ſequi, quum nullas in divina liturgia è ſcriptura le-

lectiones, ſive clerici ſint, ſeù monachi, exceptis Dominicis diebus ac ſolemnioribus feſtis recitant.

Cap. 30. *De religioſis viris, magiſtri noſtri Jacobi in hoc cœnobio diſcipulis.* ܥܠ . ܕܐܝܠܝܢ ܐܚ̈ܐ ܕܝܪ̈ܝܐ ܡܫܬܡܗܘܢ ܒܐܠܗܘܬܐ ܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ ܕܪܒܢ ܝܥܩܘܒ ܡܢܝܢܗܘܢ ܬܡܢܝܢ ܗܘܐ .

Octoginta eos fuiſſe memorat.

Cap. 31. *De Abbate Joanne ſeniore.* ܠܐ . ܥܠ ܐܒܐ ܝܘܚܢܢ ܩܫܝܫܐ .

Hic fuit primus Jacobi diſcipulus ejuſdemque in præfecturâ cœnobii Beth-Abenſis ſucceſſor: eo autem cœnobio relicto, apud Dakukam urbem ſolitariam vitam coluit in loco, ubi poſtea monaſterium Ezechielis conditum fuit. Porrò meminere Joannis, inquit Margenſis, tùm Jeſujabus Adjabenus in epiſtola, quam ad monachos Beth-Abenſes, quum Baladæ epiſcopus eſſet, conſcripſit; tùm Sahaduuas in ea oratione, quæ ſecundum locum inter ipſius orationes occupat: ejuſque geſta idem Margenſis teſtatur ſe hauſiſſe ex Narſe Bar-Dadjeſu, & ex quodam cœnobii Ezechielis monacho:

ܟܕ ܕܝܢ ܛܠܝܐ ܗܘܝܬ ܟܬܒܐ ܟܬܒ ܗܘܝܬ ܠܘܬ ܟܘܪܣܝܐ ܦܛܪܝܪܟܝܐ ܕܩܕܝܫܐ ܡܪܝ ܐܒܪܗܡ ܩܬܘܠܝܩܐ ܦܛܪܝܪܟܐ : *Quum puer*, inquit, *literas exararem ad ſolium Patriarchale ſancti Mar Abrahæ Catholici Patriarchæ*. Vide ſuprà pag. 204. ubi hoc caput deſcripſi.

Cap. 32. *De magiſtris noſtris Joſepho & Abrahamo ejus fratre.* ܠܒ . ܥܠ ܪܒܢ ܝܘܣܦ ܘܐܒܪܗܡ ܐܚܘܗܝ . Vide ſuprà p. 227.

Cap. 33. *De magiſtro noſtro Sergio, qui Subverſor potentium appellatur.* ܠܓ . ܥܠ ܪܒܢ ܣܪܓܝܣ .

ܘܡܬܩܪܐ ܡܗܦܟܢܐ ܕܥܫܝܢ̈ܐ .

Vide ſuprà pag. 440. Præter memoratos Jacobi diſcipulos, Joannem, inquam, Joſephum, Abrahamum & Sergium, Jeſujabus etiam & Kamjeſus numerantur, de quibus hæc Margenſis in fine hujus capitis.

ܐܦ ܠܗܢܐ ܠܗ ܐܝܬ ܗܘܐ ܪܒܐ ܩܕܝܫܐ ܡܪܝ ܝܫܘܥܝܗܒ ܘܪܒܢ ܩܡܝܫܘܥ . ܡܛܠ ܕܐܝܬ ܠܗܘܢ ܬܫܥܝܬܐ : ܠܐ ܡܥܠܝܢ ܐܢܐ ܠܗܘܢ ܥܡ ܐܚܝܗܘܢ . ܒܫܘܠܡܐ ܕܝܢ ܕܟܬܒܐ ܐܝܟ ܕܚܫܚܐ ܗܘ ܠܡܥܗܕܘ ܠܗܘܢ ܐܡܠܠ .

Ipſum item magiſtrum habuere ſanctus Mar Jeſujabus, & magiſter noſter Kamieſus. Quum verò horum hiſtoriæ exſtent, de iis unàcum ipſorum fratribus nequaquam hìc agam, ſed in decurſu operis, ubi eorum mentionem fieri neceſſum erit, commodius loquar.

Cap. 34. *De Sahaduna, deque libris ab ipſo compoſitis.* ܠܕ . ܥܠ ܣܗܕܘܢܐ ܘܥܠ ܟܬܒ̈ܐ ܕܥܒܕ .

Vide ſuprà pag. 453.

Cap. 35. *De cæde Choſroæ Regis.* ܠܗ . ܥܠ ܩܛܠܗ ܕܡܠܟܐ ܟܣܪܘ .

Vide ſuprà pag. 91. & 92.

LIBER II. ܡܐܡܪܐ ܕܬܪܝܢ continet Capita 44.

Cap. 1. *De Abbate Paulo.* ܥܠ ܐܒܐ ܦܘܠܘܣ . Hic poſt Joannis fugam cœnobio Jacobi præfuit: Kamjeſus autem Paulo ſucceſſit: ſub Kamjeſu & Jeſujabo tercentum & amplius cœnobitæ ibidem numerabantur.

Cap. 2. *De magiſtro noſtro Jacobo Nubadrenſi.* ܥܠ ܪܒܢ ܝܥܩܘܒ

[illegible]

Hic ſub Kamjeſu in cœnobio Beth-Abenſi monachum egit; literas autem didicerat in Schola, quæ eſt

ܕܒܚܪܒܬ ܓܠܠ

in Harbat Galal. Quumque Jeſujabus Patriarcha exſtructam in cœnobio Jacobi novam eccleſiam in conventu Metropolitanorum & Epiſcoporum dedicaret, ejus juſſu elegantem Orationem habuit. Demùm ex eo cœnobio profectus eſt in monaſterium Jeſujabi, [illegible]

[illegible]

quod in Reſcia regionis Garmæorum pago ſitum erat, cui & poſt ejuſdem Jeſujabi obitum præfuit temporibus Ananjeſu Patriarchæ, cujus auctoritate adduci non potuit, ut ad prius ſuum cœnobium rediret.

Cap. 3. *De magiſtro noſtro Aphnimarano*. [illegible]

Vide ſuprà pag. 186.

Cap. 4. *De profectione Mar Jeſujabi Gadalenſis ejuſque ſociorum Epiſcoporum ad ditionem Romanorum*.

[illegible]

Initium hujus capitis accipe. [illegible]

[illegible]

[illegible]

Quum Jeſujabus Gadalenſis ad Catholici dignitatem evectus eſſet, Ninivitæ quidem fideles poſt Maræ Epiſcopi ſui obitum in rectorem præſulemque diæceſcos ſuæ urbis totiuſque illius regionis elegerunt beatum Mar Jeſujabum magiſtri noſtri Jacobi *diſcipulum, filium nempe venerabilis æternaque memoria digni nobilis viri Buſtumagi ex Cuphlana Adiabenæ vico oriundi; Mahuzitæ verò in Epiſcopum Ariunæ Garmæorum civitatis poſtularunt Sabadunam, magiſtri noſtri* Jacobi *item diſcipulum, cujus paulò ante meminimus. Quum autem Siroës rerum potitus, impenſè cuperet pacatum habere regnum*. Reliqua vide ſuprà pag. 105.

Cap. 5. *De arca oſſium Apoſtolorum, quam Mar Jeſujabus ex urbe Antiochia ſecum attulit, & in hoc* Beth-Abenſi *cœnobio repoſuit*.

[illegible]

Vide ſuprà pag. 106.

Cap. 6. *Quomodo Sabadunas ab orthodoxa fide excidit* [illegible]

Vide ſuprà pag. 107.

Cap. 7. *De Mar Jeſujabo* Adjabeno *Catholico, deque Schola, quam in hoc cœnobio fundare decreverat*. [illegible]

ܘܥܠ ܕܪܓܐ ܕܢܦܫܗ ܕܐܝܫܘܥܝܗܒ ܐܦܝܣܩܘܦܐ
ܕܒܝܬ ܥܒܐ ܗܢܐ.

Hoc, & tria ſequentia capita deſcripſi ſuprà pag. 124. & ſeqq.

Cap. 8. *De magiſtro noſtro Kamjeſu cœnobii præfecto, qui Mar Jeſujabi conatibus reſtitit.* ܥܠ ܪܒܢ
ܩܡܝܫܘܥ ܘܡܬܚܫܒܢܘܬܐ ܕܡܪܝ
ܐܝܫܘܥܝܗܒ ܕܠܘܩܒܠܗ ܩܡ ܡܬܟܬܫܢܘܬܗ.

Cap. 9. *Quod magiſter noſter Kamjeſus unàcum fratribus ex cœnobio in Herpham Saphſaphæ pagum migravit.* ܥܠ ܡܫܢܝܢܘܬܗ ܕܪܒܢ
ܩܡܝܫܘܥ ܘܐܚܐ ܥܡܗ ܡܢ ܥܘܡܪܐ
ܠܚܪܦܐ ܩܪܝܬܐ ܕܨܦܨܦܐ.

Cap. 10. *De ſomnio, quod vidit Mar Jeſujabus ea nocte, qua fratres magiſtrum noſtrum* (arcam Jacobi) *ſuffurati cœnobio exceſſere.* ܥܠ ܚܠܡܐ ܕܚܙܐ ܡܪܝ ܐܝܫܘܥܝܗܒ
ܒܠܠܝܐ ܗܘ ܕܒܗ ܓܢܒܘܗܝ ܐܚܐ
ܠܪܒܢ ܡܢܗ.

Cap. 11. *De magiſtro noſtro Ananjeſu doctore & monacho, qui librum Paradiſi ordinavit.* ܥܠ ܪܒܢ
ܥܢܢܝܫܘܥ ܡܠܦܢܐ ܘܝܚܝܕܝܐ
ܡܛܟܣܢܗ ܕܟܬܒܐ ܕܦܪܕܝܣܐ.

Vide ſuprà pag. 144.

Cap. 12. *De beato Mar Georgio Catholico.* ܥܠ ܛܘܒܢܐ ܡܪܝ
ܓܝܘܪܓܝܣ ܩܬܘܠܝܩܐ.

Hoc, & ſequentia quatuor capita vide ſuprà à pag. 149.

Cap. 13. *De humilitate ac manſuetudine Georgii Catholici.* ܥܠ ܡܟܝܟܘܬܗ ܘܢܝܚܘܬܗ
ܕܓܝܘܪܓܝܣ ܩܬܘܠܝܩܐ.

qui Georgium Niſibenum metropolitam ſibi conciliavit.

Cap. 14. *De Georgio altero Boſræ epiſcopo, qui & ipſe adversùs Catholicum defecerat.* ܥܠ ܓܝܘܪܓܝܣ
ܐܚܪܢܐ ܕܦܪܬ ܡܝܫܢ ܕܐܦ ܗܘ ܐܬܚܬܡ
ܡܪܕܐ ܕܡܪܕ ܒܩܬܘܠܝܩܐ ܥܠ ܡܢܝ
ܩܬܘܠܝܩܐ.

Cap. 15. *De ordinatione libri, qui Paradiſus appellatur.* ܥܠ
ܛܘܟܣܗ ܕܟܬܒܐ ܕܡܬܩܪܐ ܦܪܕܝܣܐ.

Vide ſuprà pag. 145.

Cap. 16. *De obitu ejuſdem Georgii Catholici.* ܥܠ ܫܘܢܝܗ
ܕܓܝܘܪܓܝܣ ܩܬܘܠܝܩܐ.

Cap. 17. *De magiſtro noſtro Sabarjeſu, qui Roſtamus appellatur.* ܥܠ ܪܒܢ ܣܒܪܝܫܘܥ ܕܡܬܩܪܐ ܪܘܣܛܡ.

Vide ſuprà pag. 454.

Cap. 18. *De magiſtro noſtro Gabriele, qui Taurata appellatur.* ܥܠ
ܪܒܢ ܓܒܪܐܝܠ ܕܡܬܩܪܐ ܛܘܪܬܐ.

Vide ſuprà pag. 456.

Cap. 19. *De Mar Abrahamo præfecto cœnobii magiſtri noſtri Zachajeſu.* ܥܠ ܡܪܝ ܐܒܪܗܡ ܪܝܫ
ܥܘܡܪܐ ܕܪܒܢ ܙܟܝܫܘܥ.

Vide ſuprà pag. 255.

Cap. 20. *De aliis præſulibus, qui huic cœnobio præfuere.* ܥܠ ܪܫܢܐ
ܐܚܪܢܐ ܕܗܘܘ ܒܥܘܡܪܐ ܗܢܐ.

Georgio nimirum, Sama, Natanaele, Saliba, & Gabriele Sephruna. Vide ſuprà pag. 217.

Cap. 21. *De Abbate Simeone Sanuta.* ܥܠ ܐܒܐ ܫܡܥܘܢ ܣܢܘܛܐ.

Hic ſub Georgio Patriarcha Jeſujabi Abia-

Adiabeni ſucceſſore, in cœnobio Beth-Abenſi claruit, *Sanuta*, hoc eſt, imberbis appellatus.

Cap. 22. *De profectione* ejuſdem *magiſtri noſtri Simeonis ad Georgium Catholicum*. ܥܠ ܡܦܩܬܗ ܕܪܒܢ ܫܡܥܘܢ ܠܘܬ ܓܝܘܪܓܝܣ ܩܬܘܠܝܩܐ.

Hoc, & tria ſequentia capita deſcripſi ſuprà à pag. 183.

Cap. 23. *De Mar Joanne Dilumita*. ܥܠ ܡܪܝ ܝܘܚܢܢ ܕܝܠܡܝܐ.

Cap. 24. *De fame, quæ diebus eorum hanc regionem invaſit, deque Joannis ejuſque magiſtri profectione in Nirbam Beth-Gazæ*. ܥܠ ܟܦܢܐ ܕܗܘܐ ܒܝܘܡܝܗܘܢ ܒܐܬܪܐ ܗܢܐ ܘܥܠ ܡܦܩܬܗܘܢ ܕܝܘܚܢܢ ܘܪܒܗ ܠܢܪܒܐ ܕܒܝܬ ܓܙܐ.

Cap. 25. *Quomodo Joannes à barbaris in captivitatem abductus eſt*. ܥܠ ܗܝ ܕܐܝܟܢ ܐܫܬܒܝ ܝܘܚܢܢ ܡܢ ܒܪܒܪܝܐ.

Cap. 26. *De magiſtro noſtro Joſepho præfecto cœnobii in Beth-Abe*. ܥܠ ܪܒܢ ܝܘܣܦ ܪܝܫ ܕܝܪܐ ܕܒܝܬ ܥܒܐ.

Hic ex regione ܨܒܪܙܘܪ *Sabarzur* ortum habuit, Gabrieli Rakodæ affinitate conjunctus, à quo & monaſticam diſciplinam hauſit: cœnobio denique Beth-Abenſi per annos quatuor præfuit.

Cap. 27. *De Saliba-Zacha Catholico, ejuſque in hoc cœnobium adventu*. ܥܠ ܨܠܝܒܐ ܙܟܐ ܩܬܘܠܝܩܐ ܘܡܐܬܝܬܗ ܠܕܝܪܐ ܗܢܐ.

Hic Ananjeſum Patriarcham excepit; quumque in cœnobium Beth-Abenſe adveniſſet, evangeliorum codicem eleganter exaratum auroque coopertum, quod ei cœnobio Jeſujabus Patriarcha legaverat, abſtulit: ſed à monachis deprehenſus, illum reſtituere compulſus fuit.

Cap. 28. *De profectione magiſtri noſtri Joſephi in cœnobium Baritæ*. ܥܠ ܡܦܩܬܗ ܕܪܒܢ ܝܘܣܦ ܠܕܝܪܐ ܕܒܝܬ ܒܪܝܬܐ.

Videns enim, quæ monachi adverſùs Patriarcham moliti fuerant, abdicata ejus cœnobii præfecturà, ad monaſterium Baritæ ſe contulit, cui & præfuit.

Cap. 29. *De Ajaſo Sibanita, qui voluit magiſtrum noſtrum Joſephum interficere, & quomodo hic fugâ ſibi conſuluit*. ܥܠ ܐܝܘܣ ܫܝܒܢܝܐ ܕܨܒܐ ܕܢܩܛܠܝܘܗܝ ܠܪܒܢ ܝܘܣܦ ܘܥܠ ܥܪܘܩܝܗ ܕܪܒܢ ܡܢ ܩܕܡܘܗܝ.

Hic Ajaſus *vir Dubalenſis ex tribu, quæ Sibanitarum appellatur* ܫܝܒܢܝܐ ܕܘܒܠܝܐ ܡܢ ܫܪܒܬܐ. ܘܢܛܘܪܐ ܗܘܐ ܕܚܩܠܬܐ. camporum cœnobii Baritæ cuſtos fuit: quumque agros monaſterii paulatim uſurpaſſet, orta ipſum inter & monachos rixa, œconomum quidem interfecit, & Joſephum etiam Abbatem è medio tollere moliebatur. Ille verò compertis inſidiis, *apud Baladam urbem ſe recepit in ditionem Avanæ, qui Nubadræ pagus eſt*. ܥܪܩ ܠܒܠܕ ܡܕܝܢܬܐ ܕܒܝܬ ܥܘܢܝܬܐ ܐܬܪܐ ܕܢܘܗܕܪܐ ܘܒܢܐ ܬܡܢ ܕܝܪܐ:

Ibi cœnobium fundavit, quod Joſephi nomine nuncupatur. Hæc Margenſis ex hiſtoria Mar Atkeni monachi in cœnobio Aphnimarani ſe hauſiſſe teſtatur.

Cap. 30. *De Mar Joanne epiſcopo Metropolita Adjabeno*. ܥܠ ܡܪܝ ܝܘܚܢܢ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܡܝܛܪܦܘܠܝܛܐ ܕܚܕܝܐܒ

ܡܛܠ ܡܫܘܚܠܦܘܬ ܥܠܬܐ ܕܡܪܬܘܪܝܢ . ܩܒܘܪܗ ܗܘ ܩܪܝܒ ܩܢܟܐ .

Hic nepos ex fratre fuit ܘܚܢܢܝܫܘܥ *Anonjeſu* (de quo ſuprà cap. 11. & 15.) & ab eodem in hoc Beth-Abenſi cœnobio inſtitutus. Poſt obitum autem Ananjeſu ejuſque fratris Jeſujabi, in cella ejuſdem Ananjeſu manſit, quum ipſius & Jeſujabi libros ex teſtamento ſibi relictos in Bibliothecam intuliſſet. Mox eidem cœnobio præfuit: deinde epiſcopus Beth-Bagas ordinatus fuit, demùm Metropolita Adiabenus à Saliba-Zacha Patriarcha conſecratus poſt obitum Simeonis ejus loci Metropolitæ. Quoad vixit nec vinum bibit, nec carnem aut lacticinia comedit. Quum autem Burenſes ܕܒܘܪܝܐ (hoc eſt, incolæ ܩܪܝܬܐ ܕܒܝܬ ܒܘܪܝܐ ܐܝܟ ܕܒܪܝܬܐ Burarum, qui vicus eſt in regione Ninivitica) templum novum in cœnobio Beth-Abenſi exſtruxiſſent, illud Joannes unàcum Ephræmo Ninivitarum epiſcopo dedicavit. In eodem cœnobio etiam poſtquam ad Epiſcopatum promotus eſt, commorari conſuevit, ibique obiit & ſepultus fuit. ܩܒܘܪܗ ܕܝܢ ܐܝܟ ܕܡܢ ܩܫܝܫܐ ܫܡܥܬ ܩܕܡ ܬܪܥܐ ܗܘ ܕܩܢܟܐ ܗܘ ܕܦܠܓ ܠܡܪܬܘܪܝܢ ܣܝܡ ܗܘ . ܡܛܠ ܕܒܗ ܒܡܪܬܘܪܝܢ ܕܥܡ ܐܒܗܬܐ ܣܝܡ ܗܘܐ ...

Ejus autem ſepulcrum, ſicut à ſenioribus didici, juxta januam cancellorum, qui Martyrium dividunt, poſitum eſt. Quum verò Martyrium, in quo cum Patribus conditus fuerat, occaſione ædificii novæ hujus eccleſiæ convulſum fuiſſet, ipſius atque reliquorum ſanctorum metropolitanorum & epiſcoporum lipſana ſuis in loculis intacta relicta ſunt. Id ſi ex vero ab illis ſenioribus proditum eſt, colligitur quinque metropolitas atque decem & octo epiſcopos in illo ſacro Martyrio jacere.

Cap. 31. *De Mar Dindoï epiſcopo Maaltæ.* ܥܠ ܡܪܝ ܕܝܢܕܘܝ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܡܥܠܬܐ:

Hic Syncellus erat præfati Joannis, in eodemque cœnobio monachus: poſtea ab eodem Joanne ordinatus fuit epiſcopus Maaltæ & Honitæ. ܦܢܩܝܬܐ ܣܓܝܐܬܐ ܐܝܬ ܠܗ ܒܗ ܒܝܬ ܐܪܟܝܘܢ ܗܢܐ *Multos autem libros in hoc Archivo repoſuit.* ſucceſſorem in Sede Maaltæ habuit Sergium, de quo infrà ſermo erit cap. 42. Ambo in eodem cœnobio conditi fuere.

Cap. 32. *De Mar Jeſuzacha epiſcopo Seleuciæ.* ܥܠ ܡܪܝ ܝܫܘܥܙܟܐ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܣܠܝܩ.

Hic ex Aſſyria ܡܢ ܒܝܬ ܐܬܘܪܝܐ ortus, in cœnobio Beth-Abenſi monachum egit, ubi ea abſtinentia fuiſſe perhibetur, ut ſeptem bolos dumtaxat per diem comederet. Cellam habuit in ܒܟܪܟܚܢܐ in Garcahana, ut ſe didiciſſe Margenſis teſtatur à Rabban Matthæo ſeniore, qui à magiſtro ſuo Abbate Maranzacha id hauſerat. Quum autem Joannes factus fuiſſet Adjabenus Metropolita, in locum defuncti

functi Seleuciæ epiſcopi Jeſuzacha ſubrogatus eſt. Subdit Margenſis tria ab ipſo patrata prodigia. Primum, quod quum *in Seleucia ulteriore, quæ Narſe & Bananas appellatur*,

(ܒܣܠܝܩ ܒܪܝܬܐ ܕܡܬܩܪܝܐ ܕܢܪܫܐ
ܦܪܘܟܢܕܕܐ ܕܝܢ ܐܦ ܕܒܢܢܫ)

Phruchandades quidam lautum convivium epiſcopo & ſcholaribus ejus loci in commemoratione Rabban

Franſæ ܦܪܢܫܐ paraſſet, primumque vini calicem Jeſuzachæ obtuliſſet, quod vinum acre eſſet, epiſcopus vineæ, unde expreſſum erat, male precatus, eam areſecit. Alterum, quod annoſam arborem, quam ethnici dæmoniis dicaverant, ſimili maledicto aridam reddidit. Id factum ſibi à Jacobo patre ſuo narratum fuiſſe affirmat Margenſis:

ܡܫܬܥܐ ܗܘܐ ܠܝ ܕܝܠܝ ܒܒܣܪ ܐܒܐ
ܕܡܢ ܦܝ ܙܢܐ ܕܫܡܥܗ ܡܢ ܐܒܗܘܗܝ
ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܒܦܪܘܫܬܐ ܕܩܪܝܬܢ ܐ
ܐܝܠܢ ܕܩܕܡܝܐ ܕܒܝܬ ܣܪܘܢܝܐ ܐܝܠܢܐ
ܪܒܐ ܘܥܬܝܩܐ ܒܟܠܗ ܦܢܝܬܐ ܗܘ:

Referebat mihi, inquit, *meus in carne pater Jacobus ſe à parentibus ſuis accepiſſe, antiquam ingentemque arborem exſtitiſſe in ſuburbio oppidi noſtri, quod Beth-Saronitarum appellant &c.* Tertium denique, quod *in citeriore Seleucia in pago, quem Golen dicunt* (ܒܩܪܝܬܐ ܚܕܐ ܕܓܘܠܢ
ܕܡܢ ܡܗܝܡܢܐ ܕܡܢ ܡܓܘܫܐ)

nuces à quibuſdam fidelibus ex Magorum ſecta ad chriſtianam fidem converſis eccleſiæ relictas, quas eorum filii uſurpare contendebant, idem Jeſuzacha precibus loco movit, eccleſiæque adjunxit. Nimirùm Margenſis quod ab aliis ſanctis viris factum legerat, id Neſtorianis ſuis vulgi etiam fortaſſe more ſuo affingit fama deceptus ſine ullo examine.

Cap. 33. *De Gabriele Metropolita Beth-Seleuciæ, qui Kakoda dicitur.*

ܥܠ ܓܒܪܐܝܠ ܡܝܛܪܘܦܘܠܝܛܐ ܕܒܝܬ ܣܠܘܟ
ܕܡܬܩܪܐ ܗܘܐ ܩܩܘܕܐ.

Vide ſuprà pag. 460.

Cap. 34. *De beato Mar Acha Arbelæ Metropolita.* ܥܠ ܛܘܒܢܐ
ܡܪܝ ܐܚܐ ܡܝܛܪܘܦܘܠܝܛܐ ܕܐܪܒܠ.

Hic ex Avach ortum duxit, qui pagus eſt in ſuburbio Talanæ in regione Margenſi (ܡܢ ܐܘܟ ܩܪܝܬܐ
ܕܒܦܪܘܫܬܐ ܕܬܠܢܐ ܕܒܐܬܪܐ ܕܡܪܓܐ)

ubi ferunt (ut inquit Margenſis) *ſeptuaginta Presbyteros ejus loci eccleſiæ ſimul miniſtraſſe* (ܕܬܡܢ ܐܡܪܝܢ: ܫܒܥܝܢ
ܟܠܗܘܢ ܟܗܢܘܗܝ ܕܥܕܬܗ
ܫܡܫܘ ܟܚܕܐ ܗܘܘ ܟܕ ܡܝܬ ܐܒܘܗܝ)

mortuo patre, cœnobium Beth-Abenſe cum fratre ܥܡ ܣܘܒܚܠܡܪܢ

Subchalmarano adiit: ibique codices quidem ipſe exarabat; Subchalmaranus verò exaratos compingebat: eaque ratione non ſibi tantum, ſed etiam pauperibus, matrique ſuæ victum compararunt, quæ ipſos ad id cœnobium ſequuta fuerat.

Cap. 35. *De electione beati Mar Achæ in præfectum hujus ſac. cœnobii.*

ܥܠ ܓܒܝܬܗ ܕܛܘܒܢܐ ܡܪܝ ܐܚܐ
ܠܪܝܫܘܬܐ ܕܥܘܡܪܐ ܗܢܐ ܩܕܝܫܐ.

Poſtquam Joannes ex cœnobii præfecto ad Epiſcopatum Beth-Bagas evectus eſt, atque à Saliba-Zacha Catholico perfectus; in ejus locum ex ejuſdem Joannis cœnobitarumque conſilio Acha obſiſtens reluctanſque eligitur, cujus vitæ tenorem deſcribens Margenſis, pane aſfirmat, pulte & aqua eum contentum fuiſſe, idque veſperę dumtaxat, nec unquam ex cœnobio excedere conſueviſſe, ſed quum neceſſitas exigeret,

ret, per ſubſtitutos monachos ejus loci negotia apud principes ſeculares egiſſe.

Cap. 36. *De electione ejuſdem Mar Achæ cœnobio præfecti in Metropolitanum Adjabenum.* [illegible]

[illegible] Poſt Joannis obitum, Adjabeni, qui Metropolitanos ſibi ex cœnobio Beth-Abenſi olim poſtulare conſueverant, habueruntque Jeſujabum, Georgium, Simeonem & præfatum Joannem, ad Mar Abam Patriarcham profecti, literas ſuſpenſionis ab eo impetrarunt ad Acham, niſi oblatam dignitatem admitteret.

Cap. 37. *De Jeſujabo cœnobii præfecto.* [illegible]

Quum Acha Adjabenus Metropolita ordinatus eſſet, in ejus locum Jeſujabus cœnobio præfectus fuit, quem idem Acha poſt Abrahæ Ninives Epiſcopi obitum Epiſcopum creavit. De eodem Jeſujabo infrà ſermo erit lib. 4. cap. 1.

Cap. 38. *De ſigno, quod Mar Acha patravit.* [illegible]

Hic Auctor de ſuo Acha multa garrit, quæ proinde hoc loco indigna viſa ſunt. Tantùm indico Neſtorianos eccleſiaſticarum Cenſurarum vim merito & credere atque pertimeſcere. Ex hac enim perſuaſione natum puto, quod Auctor in hoc capite de quodam Adjabeno perditiſſimo homine narrat, qui ob excommunicationis eccleſiaſticæ contemptum exanimatus repente corruit. Quod ſi verum eſt, non ſanctitatem in judice ſententiam ferente indicat, ſed impietatem tantummodò ſceleſtiſſimi hominis arguit.

Cap. 39. *De revelatione* (ut dicitur) *& præſcientia, quam habuit Mar Acha de ſuo exitu, & quomodo dies clauſurus eſſet.* [illegible]

Somnium in hoc capite narrat, ex quo Acha ſibi mortem vicinam conjectabat. Subdit, Acham in templo Salmathæ pagi conditum fuiſſe, quod à Simeone illius loci ludimagiſtro excitatum fuerat. De Simeone verò hæc addit. [illegible]

Nam eidem Mar Achæ defuncto ſucceſſit beatus Moranames Seleuciæ Epiſcopus, à quo Mar Simeon Beth-Bagas Epiſcopus ordinatus, triennio poſt dies clauſit, & in eccleſia Bajæ, ubi Sedes Epiſcoporum Beth-Bagas eſt, conditus fuit. Hæc porrò didici ex Rama antiquo ſene ac presbytero ejuſdem eccleſiæ Salmathæ pagi, & ex ſancto Mar Jeſuzacha, quem ſuprà diximus (cap. 32. hujus libri) *à Mar Joanne Metropolito ordinatum fuiſſe Seleucienſis Eccleſiæ antiſtitem.*

Cap. 40. *De Abbate Anania, qui olera comedebat & cum feris paſcebat: in hoc autem cœnobio temporibus ſancti Mar Achæ fuit.* [illegible]

ܫܢ̈ܝܐ ܕܥܠ ܪ̈ܒܥܝܢܐ ܘܡܬܝ ܒܪ
ܫܬܐ ܕܐܝܟ ܗܘܐ ܒܟܘܡܪܘܬܐ ܗܘܐ
ܒܐܪܥܗ ܘܩܒܘܪܬܐ ܡܢ ܐܝܫܐ .

Ait Margenſis, ſe adhuc puerum in cœnobium Beth-Abenſe anno Hegiræ ducenteſimo decimo ſeptimo veniſſe, & à Matthæo monacho geſta Maranzachæ Hadathenſis, & Jeſuzachæ Sceleucienſis Epiſcoporum, & Ananiæ Abbatis didiciſſe. Jeſuzacham autem refert, cœnobitam in Beth-Abe olim fuiſſe cellamque in Gar-Cahana habuiſſe: ſubditque, apud Jeſuzacham habitaſſe Ananiam Abbatem cognomento ܛܪܢܟܬܐ *Tarnchata*, hoc eſt, *copellom*, longævum ſenem virumque abſtinentiæ admirabilis, qui oleribus veſcebatur, noctuque ſub dio cum feris degebat. Hunc Ananiam à monachis accuſatum, quod jejunium mane ſolveret, quum ad Acham metropolitam vinctus adduceretur, ex eorum manibus elapſum fuiſſe, locaque ignota petiiſſe, ibique deceſſiſſe. Citatur ab auctore *liber Paradiſi* de eo monacho, qui feras & ignem ipſum ita ſibi conciliavit ſamiliareſque reddidit, ut nullo inde nocumento afficeretur; nec non *hiſtoria Simeonis ſenioris*, cui leo ſamulatus dicitur; denique Anachoritæ cujuſdam, quem *in vita S. Milleſii* perhibent cum dracone habitaſſe.

Cap. 41. *De beato Maran-Zacha, & de Epiſcopo, qui camelos paſcebat.* ܥܠ ܛܘܒܢܐ ܡܪܢܙܟܐ ܘܥܠ
ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܪܥܐ ܓܡܠܐ .

Quum Acha Adjabenus Metropolita eſſet, eccleſiam Hadathæ urbis epiſcopus regebat Maranzacha Aphnimarani diſcipulus. Hic aliquando in jejunio quadrageſimali in deſertum ſecedens, offendit ſenem quendam, qui gregem camelorum paſcebat: ſciſcitantique quiſnam eſſet, reſpondit ſenex, ſe quadrageſimo abhinc anno epiſcopum fuiſſe Neſtorianorum per Ægyptum diſperſorum, ܕܡܕܒܪ̈ܐ ܕܐܪܥܐ ܕܡܨܪ̈ܝܢ . & à Scenitis Arabibus captivum abductum, quum in ſolitudinem ad publicas pro petenda pluvia ſupplicationes cum populo proceſſiſſet. Poſt Hoſannarum ſeſtum ad eum regreſſus Maranzacha, reperit jam defunctum tumuloque mandatum. Quum autem de eo ad populum orationem habuiſſet, proceſſerunt ſimul ad locum ſepulturæ, tumuloque aperto nil aliud præter duas tunicas invenerunt.

Cap. 42. *De beato Mar Sergio Epiſcopo Honitæ.* ܥܠ ܛܘܒܢܐ ܡܪܝ
ܣܪܓܝܣ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܚܢܝܬܐ .

Poſt obitum Dindoæ Epiſcopi Maaltæ, quem Joannes Metropolita ordinaverat, Sergius ab Acha ejuſdem Joannis ſucceſſore conſecratus fuit. Hic in Beth-Abe monachum egerat. Dilumitis autem in Seleuciam & Honitam invadentibus, libros ſuos jam Epiſcopus in idem cœnobium intulit, ibique obiit.

Cap. 43. *De Hughiro nobili viro, deque cœnobio quod exſtruxit.* ܥܠ ܗܘܓܝܪ ܡܗܝܡܢܐ ܒܪ ܚܐܪ̈ܐ ܘܥܠ
ܕܝܪܐ ܕܒܢܐ . Exſtructo Baſoſam inter &Salmatham ܒܝܢ ܒܣܘܣ ܘܒܝܬ ܫܠܡܬܐ ܠܡܕܝܪܐ monaſterio, Hughirus nobilis Chriſtianus Acham Metropolitam invitavit, ut illud dedicaret. Id verò quum ille ſacere detrectaſſet, nec alius quiſpiam Epiſcopus ipſum conſecrare voluiſſet, nullum in eo cœnobio eccleſiaſticum miniſterium peractum ſuit.

Cap. 44. *De obitu beati Mar Achæ Metropolitæ.* ܥܠ ܫܘܢܝܗ
ܕܩܕܝܫܐ ܘܪܒܐ ܘܛܘܒܢܐ ܡܪܝ ܐܚܐ
ܡܝܛܪܦܘܠܝܛܐ . Orto Jacobum inter & Surinum ſchiſmate, Acha Jacobi

cobi

cobi partes ſequutus eſt. Quum autem diœceſim viſitaret, ubi ad Salmatham pagum pervenit, levi morbo correptus, ibi deceſſit, in ejuſque eccleſia conditus fuit.

LIBER III. ܡܐܡܪܐ ܕܬܠܝܬܝܐ

Prologus Auctoris ad Haſanum filium Sabarjeſu Toparchæ Adjabenæ & Aſſyriæ, qui ipſum rogaverat, ut geſta Babæi, & Maranamæ deſcriberet. ܡܩܕܡܘܬܐ ܕܡܟܬܒܢܐ ܠܘܬ ܚܣܢ ܒܪ ܣܒܪܝܫܘܥ ܐܪܟܘܢܐ ܕܚܕܝܐܒ ܘܕܐܬܘܪ.

Cap. 1. *De beato magiſtro noſtro Babæo doctore*. ܥܠ ܛܘܒܢܐ ܪܒܢ ܒܒܝ ܡܠܦܢܐ. Hoc, & duo ſequentia capita deſcripſi ſuprà à pag. 177.

Cap. 2. *De Scholis, quas idem magiſter noſter Babæus fundavit, deque earum nominibus*. ܥܠ ܐܣܟܘܠܣ ܕܒܢܐ ܗܘ ܪܒܢ ܒܒܝ ܘܫܡܗ̈ܬܗܘܢ ܕܐܠܝܢ.

Cap. 3. *De lucubrationibus, quas magiſter noſter Babæus ſcripſit, deque ejuſdem obitu*. ܥܠ ܡܬܗܓܝܢܘܬܐ ܕܐܟܬܒ ܪܒܢ ܒܒܝ ܘܥܠ ܫܘܢܝܐ ܕܝܠܗ.

Hiſtoria ſancti Mar Maranamæ Metropolitæ. ܬܫܥܝܬܐ ܕܩܕܝܫܐ ܡܪܝ ܡܪܢܥܡܗ ܡܝܛܪܦܘܠܝܛܐ.

Cap. 1. *Prologus auctoris*. ܡܩܕܡܘܬܐ ܕܡܟܬܒܢܐ.

Cap. 2. *Unde genus duxit Maraname, & quomodo divinam doctrinam hauſit & à quo*. ܘܡܢ ܐܝܢܐ ܫܪܒܐ ܐܝܬܘܗܝ ܒܓܢܣܗ ܡܪܢܥܡܗ ܘܐܝܟܢ ܐܬܪܒܝ ܒܝܘܠܦܢܐ ܐܠܗܝܐ ܡܬܝܠܕ ܡܢ. Ortum habuit ex urbe ܟܬܪܐ *Chatara* regionis Tirhanæ, quam ſuo tempore dirutam fuiſſe ait Margenſis. Sub Babæo autem, cujus paulò ante facta eſt mentio, in Gabiltha unàcum aliis ſexaginta diſcipulis, literis operam dedit, & ab eodem Scholæ Caphar Uzal præfectus fuit.

Cap. 3. *De Epiſcopatu Seleuciæ, quem beatus ſuſcepit, deque patratis ibi* (ut dicitur) *ab ipſo miraculis*. ܥܠ ܐܦܝܣܩܘܦܘܬܐ ܕܩܒܠ ܛܘܒܢܐ ܕܣܠܝܩ: ܘܥܠ ܐܬܘܬܐ ܕܐܬܥܒܕ ܐܝܟ ܕܐܡܝܪ. Poſt Jeſuzachæ obitum, Maraname Epiſcopus Seleucienſis ab Aeha Adjabeno ordinatus, diœceſim viſitavit, in qua hi numerantur pagi, ܒܝܬ ܢܘܗܕܪܐ *Beth-Nua*, ܒܝܬ ܘܪܟ *Beth-Varch*, & ܢܒܫܘܢ *Nebeſſon*. Chriſtianos autem quoſdam, quos ܣܪܝܓܢܝܐ *Sariganos* appellant, Chriſtum purum hominem confitentes, ad ejus divinitatem agnoſcendam adegiſſe fertur. ܗܘܐ ܗܟܝܠ ܒܗܢܘܢ ܐܬܪ̈ܘܬܐ ܐܢܫܝܢ ܣܪܝܓܢܝܐ ܘܐܦܢ ܟܪܝܣܛܝܢܐ ܫܡܐ ܡܟܪܙܝܢ ܗܘܘ: ܠܡܫܝܚܐ ܒܪܢܫܐ ܦܫܝܛܐ ܡܘܕܝܢ ܗܘܘ ܘܐܝܟ ܚܕ ܡܢ ܢܒܝ̈ܐ ܐܡܪܝܢ. ܘܠܡܦܢܝܘ ܐܢܘܢ ܐܦܝܣܩܘܦ̈ܐ ܕܗܘܘ ܒܐܬܪ̈ܘܬܐ ܘܠܐ ܡܨܝܘ ܡܢ ܛܥܝܘܬܐ ܠܘܬ ܫܪܪܐ ܘܐܪܬܕܘܟܣܘܬܐ.

Erat, inquit Thomas, *in iis locis hominum genus, quos vulgus Sariganos vocat. Iſti etſi Chriſtianum nomen præferunt, Chriſtum tamen ſimplicem nudumque hominem antiquis Prophetis parem eſſe prædicant. Utque eos ab hoc errore liberarent, illorum locorum Epiſcopi diu, fruſtra tamen, labora-*

boraverant. Pergit deinde narrare quomodo illuc profectus Maraname, prædictam gentem ab ea inſania revocaverit. Ubi notanda eſt profeſſio fidei à Maraname illis propoſita, Neſtorii ſententiæ profecto minus conſona. Sic enim Maraname prædicabat. [illegible] *Confitemini nobiſcum Jeſum Chriſtum eſſe Dominum Deum; aut aliam demonſtrationem exigitis? Cui populus ille: Credimus, reſpondit, Pater, credimus Jeſum Chriſtum eſſe Filium Dei, ipſumque eſſe Deum. Hac ergo confeſſione audita Maraname ſanctorum myſteriorum hora eoſdem reconciliavit, factique ſunt filii chariſſimi eccleſiæ matris eorum*. Eorumdem Sariganorum iterùm meminit Margenſis in fine hujus capitis, ubi de vectigalium, quæ Sarigani exigebant, gravitate conquerentibus chriſtianis Maraname prædixiſſe dicitur, Hatemum Salechi filium [illegible], aliquando rerum potiturum fore, qui Sariganos ipſos everteret. Hic verò Margenſis [illegible] *Sabirganos* appellat, quos ſuprà Sariganos dixerat. Ii autem, ni fallor, non alii ſunt, quàm quos ſequior ætas *Chriſtianos ſancti Joannis* nuncupavit.

Cap. 4. *Quomodo ordinatus eſt ſanctus Mar Maraname Epiſcopus Metropolita Adjabenus, deque primo miraculo, quod ibi patravit*. [illegible]

Quum Acha in Salmatha Margenſis ditionis pago deceſſiſſet, Maraname rogatu Luharſaphi, Maſalmæ eorumque fratrum à Jacobo Catholico in ejus locum ordinatus, molarem lapidem, quem Arabes uſurpaverant, Metropoliticæ Sedi reſtituiſſe narratur.

Cap. 5. *Quæ loca Sedi Adjabenæ vendicavit ex aliis Provinciæ Sedibus, & quæ eorum loco ceſſit*. [illegible] Ex hoc capite ſtatus Eccleſiæ Adjabenæ ſubjectarumque Epiſcopalium Sedium illuſtratur. Verba Margenſis accipe. [illegible]

ܡܢ ܦܢܝܬܐ ܕܐܬܪܐ ܕܣܠܘܟ. ܘܡܢ
ܫܩܠܗ ܠܩܪܝܬܐ ܕܕܒܘܪ ܘܟܬܒ ܟܬܒܐ
ܠܐܦܝܣܩܘܦܘܬܐ ܕܢܬܢܛܪ ܒܗ ܕܐܦ ܕܒܗ
ܘܣܠܩܗ ܠܐܦܝܣܩܘܦܐ ܩܘܪܝܬܐ ܡܢ ܫܘܠܛܢܐ
ܘܐܘܟܡ ܠܡܫܠܛܘ ܒܗ ܩܘܡܐ ܘܡܫܪܝܐ.
ܘܡܛܠ ܦܪܘܫܘܬܗ ܘܩܕܝܫܘܬܗ
ܕܡܪܝ ܫܠܝܡܐ ܠܐ ܐܢܫ ܐܬܪܥܡ ܐܘ ܩܒܠ ܥܠ
ܗܠܝܢ: ܐܠܐ ܐܝܟ ܕܡܢ ܡܠܐܟܐ ܕܡܪܝܐ
ܩܒܠܗܝܢ ܕܦܩܕ ܗܘܐ ܠܗܘܢ: ܒܚܕܘܬܐ
ܡܩܒܠܢ ܗܘܐ. ܘܗܕܐ ܒܢܛܘܪܬܐ
ܚܡܝܢܬܐ ܡܬܢܛܪܢ ܥܕܡܐ ܠܝܘܡܢܐ.

Ex territorio itaque Seleuciæ pagum Daburæ ſuſtulit, & chiragraphum ſcripſit, quod in Epiſcopio aſſervandum edixit, in quo Epiſcopo Seleucienſi omnem in prædictum pagum jurifdictionem abſtulit, prohibens, ne illius Epiſcopi nomen in ulla prædicti loci Eccleſia in poſterum prædicare quiſpiam præſumeret. Abſtulit contra ex finibus Adorbiganæ Seleuciam interiorem, & Seleucienſi Epiſcopo pro ſupradicto paga tradidit. Stephano autem Epiſcopo Daſenenſi magnum cœnobium totumque agrum Nechelæ ac Tallonæ ad Margenſis Epiſcopi juriſdictionem attinentem adjecit; ſcriptoque chirographo edixit, nunquam in poſterum licere Metropolitis ſucceſſoribus quovis prætextu Sedi Daſenenſi quidpiam auferre. Præterea ſancto ac religioſo Mar Salomoni Epiſcopo Hadathenſi abſtulit cœnobium Barkæ, & pro compenſatione duo loca ex Adjabena eidem ſubjecit Camelolucham & Marden. Quodque notandum eſt, nemo de hac diſpoſitione conqueſtus eſt aut fuit obloquutus, ob ſummam ejus virtutis & ſanctimoniæ exiſtimationem, ſed velut ab Angelo Domini omnia ejus mandata factaque libentiſſimè ſuſcepta, & hucuſque conſtantiſſimè abſervata ſunt.

Cap. 6. *De revelatione, quam* (ut perhibet) *per Angelum Domini accepit, fore ut ſemen pravum corruptionisq; filios in regione Margæ ipſe perderet.* ܕܒܢܝ̈ܐ ܕܩܛܠܐ ܒܐܬܪܐ
ܘܡܠܐܟܐ ܕܡܪܝܐ ܕܢܩܒܠ ܠܡܪܢܥܡܗ ܐܪܒܠ
ܡܛܠ ܥܘܠܐ ܡܣܟܠܐ ܕܒܐܬܪܐ ܕܡܪܓܐ.

Narrat, ſeù potiùs comminiſcitur Margenſis, Maranamæ apparuiſſe Angelum quem vocat Sedis Arbelenſis præfectum, eique prædixiſſe, fore ut Deus per ipſum Maranamem de flagitiis, quæ in regione Margenſi à Neſtorianis admittebantur, pœnas ſumeret: Maranamem autem Angelo reſtitiſſe, quum diceret, iniquum eſſe, ut ex paſtore mactator ovium fieret; id negotium Angelis potiùs, quàm Epiſcopo committendum eſſe.

Cap. 7. *Quomodo relicto Epiſcopio fugam arripuit, deque Angelica operatione, qua redire compulſus eſt.*

ܥܠ ܗܝ ܕܐܝܟ ܕܫܒܩܗ ܠܐܦܝܣܩܘܦܘܬܐ ܘܥܪܩ ܘܗܦܟܗ ܒܡܠܐܟܐ ܡܢ ܗܘ ܕܢܗܦܟ.

Acceptâ, quam ſuprà Margenſis deſcripſit, revelatione, fugam Epiſcopus molitus eſt, ne per ipſum grex ſibi commiſſus periret. Quumque longam viam confeciſſet, ab Angelo, qui ipſi iterùm apparuiſſe dicitur, acriter objurgatus, & erumpentibus undique flammis terrefactus, ad Epiſcopium reverti juſſus eſt. Ita nimirùm quæ de Moyſe & Jona prophetis in Scriptura leguntur, ad Maranamem ſuum Margenſis detorquet.

Cap. 8. *De profectione beati Mar Maranamæ in regionem Margæ, deque miraculis* (ut fabulatur) *ibi per ipſum patratis.* ܥܠ ܡܪܢܥܡܗ ܘܢܝܫܐ
ܕܥܒܕ ܡܪܢܥܡܗ ܠܐܬܪܐ ܕܡܪܓܐ ܘܥܠ
ܐܬܘ̈ܬܐ ܕܥܒܕ ܒܐܝܕܗ.

Loca Margenſis ditionis recenſet auctor, quibus Maraname Epiſcopus malè precatus, excidium intulit. Primo loco villa *Birtha* ܒܝܪܬܐ de-

deſcribitur, quæ ultra Zabam fluvium ad ortum Margæ ſupra collem eminebat. Deinde *Beth-Tachonai* ܒܝܬ ܬܚܘܢܝ, cujus incolæ Sarigani erant, ubi & monialium cœnobium. 3. *Beth-Ainata* ܒܝܬ ܥܝܢܬܐ pagus apud Baſoſam. 4. *Hebſoſta* ܚܒܫܘܫܬܐ haud procul à Baſoſa. 5. *Edre* ܐܕܪܐ pagus, unde ortum duxit Sapores Abrahæ Catholici pater, ejuſque frater Kenarag ܟܢܪܓ: cujus loci Preſbyter quidam nomine Emmanuel ſolem adoraſſe fertur, ibique Schola exſtitiſſe perhibetur, in qua duodecim ſcholares literis vacabant. 6. *Maja-Karire*, hoc eſt, aquæ frigidæ ܡܝܐ ܩܪܝܪܐ, ubi Schola inſignis, & 70. ſcholares. 7. *Beth-Kardag* ܒܝܬ ܟܪܕܓ, ubi Stylita quidam Jacobita ſuprà columnam ܓܨܐ Gaſæ ſeù Gypſi ſedens, quod Maranamę irridere voluiſſet, grandine obrutus dicitur; idque quum Serzares Mairuchi filius ex Haneſo pago ܚܢܝܦܐ ܚܙܐ ܡܥܒܕܢܘܬܗ ܕܡܢ ܫܡܝܐ ܐܬܚܙܝܬ vidiſſet, abdicato ſæculo, cœnobium Beth-Abenſe petiiſſe, ibique mutato Serzaris in Georgium nomine monachum egiſſe, deinde quum Elamitis Metropolita per annos quinque ſuprà viginti præfuiſſet, Catholicus poſt Joſue Barnun obitum electus fuiſſe. 8. Denique *Chatara* ܚܛܪܐ vicus.

Cap. 9. *De fame, quæ temporibus Maranamæ accidit.* ܥܠ ܟܦܢܐ ܕܗܘܐ ܒܙܒܢܘܗܝ ܕܡܪܢܐܡܗ. Anno Arabum ducenteſimo quarto fames illa accidiſſe dicitur, & Maraname in caſtro Hebræo ܚܨܢܐ ܟܢܫܐ eleemoſynas pro pauperibus colligiſſe.

Cap. 10. *De poſtremâ, in quam incidit Maraname, ægritudine: deque ejus ex hac temporaria ad æternam vitam tranſitu.* ܥܠ ܟܘܪܗܢܐ ܕܢܦܠ ܒܗ ܘܥܠ ܫܘܢܝܗ ܕܡܢ ܚܝܐ ܙܒܢܝܐ ܠܚܝܐ ܕܠܥܠܡ:

Ex cœnobio Barkæ, quod ad Tigrim ſitum eſt, in Beth-Revam ܒܝܬ ܪܘܡ pagum delatus, inde à Luharſapho in eccleſiam, ubi ordinatus fuerat, deportatus, paulò poſt obiit, & intra cancellos altaris ad latus dextrum conditus fuit.

Carmen de eodem Maraname metropolita Adiabeno, compoſitum à Thoma epiſcopo Margenſi. ܡܐܡܪܐ ܕܥܒܕܘܗܝ ܘܕܬܘܕܡܘܬܗ ܕܡܪܢܐܡܗ ܡܝܛܪܦܘܠܝܛܐ ܘܫܘܢܝܗ ܕܐܬܟܬܒ ܠܥܠ ܐܦ ܒܡܡܠܠܐ ܦܫܝܛܐ ܘܡܬܘܡܐ.

Eadem Maranamæ geſta, quæ ſoluta oratione Thomas ſuprà deſcripſit, metro dodecaſyllabo repetit.

LIBER IV. ܡܐܡܪܐ ܕܐܪܒܥܐ continet capita XXV.

Cap. 1. *Iſagoge in eundem librum.* ܡܥܠܢܘܬܐ ܕܟܬܒܐ ܘܡܐܡܪܐ.

Cap. 2. *De magiſtro noſtro Jeſujabo cœnobii præfecto, undenam ortum duxerit, quibuſve parentibus natus & quomodo educatus fuerit.* ܥܠ ܪܒܢ ܡܠܦܢܢ ܝܫܘܥܝܗܒ ܪܝܫ ܕܝܪܐ ܡܢ ܐܝܟܐ ܗܘܐ ܘܡܢ ܐܝܠܝܢ ܐܒܗܘܗܝ ܘܐܝܟܢܐ ܐܬܪܒܝ.

Hic Jeſujabi Patriarchæ affinis erat: natus eſt autem in Tela Birthæ ditionis pago in regione Margenſi. Puer in cœnobio Beth-Abenſi Joannem præceptorem habuit, quum hic cœnobio

nobio præeſſet. Poſtquam autem Acha ex ejuſdem monaſterii poſt Joannem præfecto in metropolitam Adiabenum electus fuiſſet, Jeſujabus ejus locum occupavit, diuque ejus cœnobii regimen tenuit, donec ab eodem Acha epiſcopus Ninives defuncto Abrahæ ſubſtitutus fuit: demùm in Synodo poſt Ananjeſu Patriarchæ mortem ad eam dignitatem evectus fuiſſet, niſi ipſum Timotheus feſelliſſet.

Cap. 3. *De Mar Timotheo epiſcopo Beth-Bagas.* ܥܠ ܡܪܝ ܛܝܡܬܐܘܣ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܒܝܬ ܒܓܫ.

Timotheus à patruo Georgio Beth-Bagas epiſcopo adhuc puer ad Scholam Abrahami, qui in Baſoſa Saphſaphæ pago ludimagiſtrum agebat, miſſus eſt. Peracto autem ſtudiorum curriculo ad patruum regreſſus, conſentiente Maraname Adjabeno metropolitano, reſignatam ſibi à patruo dignitatem adeptus fuit.

Cap. 4. *Quomodo Timotheus Patriarchatum fraudulenter obtinuit.* ܥܠ ܗܝ ܕܐܝܟܢܐ ܢܟܝܠܐܝܬ ܩܒܠܗ ܛܝܡܬܐܘܣ ܠܦܛܪܝܪܟܘܬܐ.

Jeſujabum autem in locum defuncti Maranamæ metropolitam Adjabenum creavit. Vide ſuprà pag. 158.

Cap. 5. *De Roſtamo Honitæ epiſcopo.* ܥܠ ܪܘܣܬܡ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܚܢܝܬܐ.

Hoc, & duo ſequentia capita deſcripſi ſuprà à pag. 207.

Cap. 6. *De adventu Jeſujabi noſtri in Adjabenen.* ܥܠ ܡܐܬܝܬܗ ܕܝܫܘܥܝܗܒ ܕܝܠܢ ܠܚܕܝܐܒ.

Cap. 7. *De judicio Dei, quod Roſtamum confeſtim involvit: & quomodo confuſi fuerunt, qui ipſum ordinaverant.* ܥܠ ܕܝܢܐ ܕܐܠܗܐ ܕܐܪܕܦܗ ܠܪܘܣܬܡ: ܘܥܠ ܗܢܘܢ ܕܡܩܝܡܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܐܝܟܢܐ ܐܬܒܗܬܘ.

Cap. 8. *De pœnitentia Adjabenorum, & quod infimis precibus Jeſujabum rogarunt, ut Sedem ſuam repeteret.* ܥܠ ܬܝܒܘܬܐ ܕܚܕܝܐܒܝܐ ܘܒܥܘܬܐ ܕܒܥܘ ܡܢ ܝܫܘܥܝܗܒ ܕܢܗܦܘܟ ܠܟܘܪܣܝܗ.

Cap. 9. *Qua ratione motus Jeſujabus, cogitavit eccleſiam malè materiatam, à mar Jeſujabo Catholico exſtructam, diruere, eiuſque loco alteram ſolidiori opere exſtruere: monachis contra ſuadentibus, ne id opus aggrederetur.* ܥܠ ܗܝ ܕܐܝܟܢ ܐܬܬܙܝܥ ܝܫܘܥܝܗܒ ܠܡܣܚܦܘ ܗܝܟܠܐ ܕܒܢܝܐ ܗܘܐ ܠܡܪܝ ܝܫܘܥܝܗܒ ܩܬܘܠܝܩܐ ܘܠܡܒܢܐ ܐܚܪܢܐ ܚܠܝܡܐ ܝܬܝܪ ܘܐܝܟ ܡܠܟܝ ܗܘܘ ܠܗ ܕܠܐ ܢܬܚܪܐ ܒܡܣܥܪܢܘܬܐ ܗܕܐ.

Cap. 10. *Qua ratione Deus univerſorum Dominus nonnullos excitavit, ut Jeſujabum in hoc magno opere adjuvarent.* ܘܐܝܟܢ ܐܠܗܐ ܡܪܐ ܟܠ ܐܥܝܪ ܗܘܐ ܠܐܢܫܝܢ ܕܢܥܕܪܘܢ ܠܗ ܠܝܫܘܥܝܗܒ ܒܥܒܕܐ ܗܢܐ ܪܒܐ.

Cap. 11. *De pecunia, quam invenit Jeſudadus hujus cœnobii ſenex.* ܥܠ ܟܣܦܐ ܕܐܫܟܚ ܗܘܐ ܝܫܘܥܕܕ ܣܒܐ ܩܫܝܫܐ ܕܥܘܡܪܐ ܗܢܐ.

Hic Jeſudadus dicitur magiſter Georgii Catholici, qui fuit magiſter Abrahæ Patriarchæ, ſub quo auctor vivebat.

Cap. 12. *De altero theſauro.* ܥܠ ܣܝܡܬܐ ܐܚܪܬܐ.

Nimirùm in fabricam templi convertit depoſitum quoddam ibidem à religioſis feminis peregrinationem Hie-

Hieroſolymitanam ſuſcepturis relictum.

Cap. 13. *In hoc capite nihil prorſus occurrit*. Nugas enim exſcribere non vacat.

Cap. 14. *Quod Eccleſiæ ædificium ad finem perductum fuit: deque obitu Jeſujabi*. ܥܠ ܫܘܟܠܠܗ ܕܗܝܟܠܐ ܘܥܠ ܥܢܝܕܘܬܗ ܕܝܫܘܥܝܗܒ.

Quum Eccleſiæ ſtructuram Jeſujabus perfeciſſet, illudque unàcum Martyrio, quo Jacobi, Jeſujabi Catholici aliorumque Patrum oſſa tranſtulerat, dedicaſſet, feria ſexta poſt Dominicam novam, cujus Antiphona incipit ܒܨܠܝܒܗ ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ. *Per crucem Domini noſtri Jeſu Chriſti*, obiit, in tumulo præceſſorum Adjabenæ Metropolitarum, hoc eſt, in templo ſancti Kardagi, conditus.

Cap. 15. *Hiſtoria Cyriaci Gabiltbenſis, præfecti cœnobio in Beth-Abe, & Baladæ urbis Epiſcopi*. ܬܫܥܝܬܗ ܕܩܘܪܝܩܘܣ ܓܒܝܠܬܝܐ ܪܝܫ ܕܝܪܐ ܕܒܝܬ ܥܒܐ ܘܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܒܠܕ ܡܕܝܢܬܐ.

Prologus hiſtoriæ.

Cap. 16. *De genere Cyriaci, deque ejus in hoc cœnobium adventu*. ܥܠ ܗܿܝ ܕܡܢ ܐܝܟܐ ܒܪ ܫܪܒܬܗ ܩܘܪܝܩܘܣ ܘܥܠ ܡܐܬܝܬܗ ܠܕܘܝܪܐ.

In Gabiltha urbe regionis Tirhanæ natus,in eccleſia ejuſdem loci à Rabban Guria doctore Babæi Niſibeni diſcipulo literis imbutus, in cœnobio Beth-Abenſi ſub Acha Archimandrita monachum egit, vitæque cœnobiticæ peracto experimento in cellam ſolitarius ſeceſſit. Atque hìc Margenſis ex relatione Ananjeſu ejuſdem loci cœnobiarchę ܕܚܢܢܝܫܘܥ ܕܪܝܫ ܕܝܪܐ ܕܬܡܢ ܐܝܟ ܕܐܘܕܥ ܚܘܒܗ ܠܝ ܗܘܐ:

cujus tempora ſe attigiſſe teſtatur, de Cyriaci abſtinentia & auſtero vivendi genere fusè diſſerit.

Cap. 17. *Quod pater noſter Rabban Cyriacus ad cœnobii præfecturam vocatus eſt*. ܥܠ ܩܪܝܬܗ ܕܪܒܢܘܬܐ ܕܐܒܘܢ ܪܒܢ ܩܘܪܝܩܘܣ.

Poſtquam Jeſujabus ex ejus loci præfecto ad Ninives epiſcopatum ab Acha metropolita Adjabeno evectus eſt, Cyriacus ei ſubrogatus fuit.

Cap. 18. Vetus hæreticorum mos, miracula in catholica eccleſia à viris ſanctiſſimis patrata, ſuis gregalibus aſſingere. Quare nec mirum Neſtorianos & Jacobitas, (quod hoc atque altero tomo ſæpe notavi,) ſuis ſymmiſtis facta dictaque naturæ vires excedentia, miracula, inquam, & prophetias attribuere, ut in hoc capite & ſequenti facit Margenſis. Ubi duo notanda: primum, quod Crux qua Jacobus cœnobii Beth-Abenſis fundator uſus fuerat, ibidem religioſiſſimè ſervabatur, & ſi quando neceſſitas poſtulaſſet, in aquam immerſa virtutem ei elemento conferre credebatur. Alterum, quod Maranzacha Ninives epiſcopus Cyriaci æqualis dicitur: Thomæ verò auctori pares perhibentur Jeſujabus cognomento Aricha ſeù longus, Thomanas, Ananjeſus cognomento Sumaka hoc eſt rubeus, & Salomon Bar-Sabta, cœnobii Beth-Abenſis monachi, quos ille de Cyriaci geſtis ſe conſuluiſſe affirmat.

Cap. 20. Ex hoc capite duo excerpenda credidi. Primum, quæ de Beth-Abenſis cœnobii quondam florentiſſimi caſu narrantur, quando ob ſummam monachorum ejus loci inſcitiam coactus eſt Abbas externum pręceptorem conducere,qui miſeros illos cœnobitas primis Grammaticæ elementis imbueret, & ad Pſalmorum cantum exerceret. Alterum, quod de monachis dicitur ex eo cœnobio ad epiſcopatum evectis. Hæc quum ad Neſtorianarum rerum hiſto-

hiſtoriam apprimè conducant, hoc loco deſcribere juvat. [illegible]

[illegible]

Salomonem itaque (inquit Margenſis) *Garmachitam virum apprimè eruditum, cognomento Mobdium, pacta mercede conduximus aliquando, qui Fratres elementa & cantum pro cujuſque captu doceret. Bautham deinde virum itidem impensè doctum eandem ob cauſam coacti ſumus advocare. Epiſcopos verò, quos ait duos ſupra quadraginta ex hoc cœnobio aſſumendos fore, quos egomet vidi, quosque ab aliis didici, ex ordine recenſitos*

tos accipe. Primus Rabban Cyriacus, de quo hactenus ſermo, urbi Baladæ præfectus fuit, ſicut in fine dicemus. Rabban Georgius Elamitarum primum metropolita, deinde Patriarcha factus eſt. Abrahamus primum Hadathæ epiſcopus, mox etiam Patriarcha. (Hic à Margenſi ſeù amanuenſi oſcitanter prætermittitur Jeſujabus Adjabenus Ninives primùm epiſcopus, deinde Adjabenus metropolita, poſtremo Patriarcha.) *Mar Subchaljeſus, mar Jaballaha, & mar Kardagus Ghelanitarum & Dilumitarum Paſtores creati fuere: aliique epiſcopi illis adjuncti, Thomas videlicet Hadudita, & Zacchæus Beth-Mujalenſis, & Sem Bar-Arlaitarum, & Ephræm, & Simeon, & Ananias, & David, qui unàcum illis ex hoc cœnobio diſceſſere, atque illis locis epiſcopi dati fuere. Mar Elias, de quo infrà dicturi ſumus, Mukani epiſcopatum accepit. Sinenſibus verò metropolitam datum fuiſſe Davidem, ex epiſtolis mar Timothei didici. Petrus ejuſdem diſcipulus, quum ego mar Abrahæ à ſecretis eſſem, adhuc ſuperſtes, Jamanæ & Senaæ* in Arabia *epiſcopatum obtinebat. Jeſuzacha epiſcopus metropolita oppidi Beth-Seleuciæ. Borz-Jeſus, Cyriacus, Babæus, & Joſue iſte, qui Margam venit, ſucceſſivè amnes Garmæorum eccleſiæ præfecti fuere. Joſue, qui & Maranzacha, Suſan Elamitarum urbem rexit. Rabban Diodorus, & Ebedjeſus civitatem Beth-Bagas alter poſt alterum gubernarunt. Lazarus, Gabriel, & Jacobus Margam. Cyriacus Uchita Niniven. Mar Narſes Senam, cuius elogium infrà dabimus. Eliſæus poſtremò & Georgius Coniſaporem, quæ & Beth-Vazicha, obtinuerunt. Aliorum verò memoriam longa ætas abſtulit. Sed & ego, ut qui divinare non poteram me ad narranda præclara geſta ſancti Domini mei* (Cyriaci) *vocatum iri, de prædictorum epiſcoporum geſtis quidpiam antea diſquirere neglexi à ſenioribus, qui ejuſdem vitam & converſationem mibi narrare propoſuerant.*

Cap. 21. *De ingreſſu Amrani Mohammadi filii in hanc regionem, & quomodo quum perplures fundos interfectis dominis occupaſſet, ſanctum etiam* Cyriacum *è medio tollere cogitavit, ut cœnobium iſtud ſibi arrogaret.*

ܥܠ ܡܥܠܬܗ ܕܥܡܪܢ ܒܪ ܡܚܡܕ
ܠܐܬܪܐ ܗܢܐ. ܘܐܝܟܢܐ ܟܕ ܚܩܠ̈ܐ
ܣܓܝ̈ܐܐ ܕܢܣܒ ܡܢ ܡܪ̈ܘܗܝ ܒܩܛܠܐ:
ܪܥܐ ܗܘܐ ܠܡܫܩܠܗ ܠܩܘܪܝܩܘܣ
ܡܢ ܡܨܥܬܐ ܠܕܝܪܐ ܗܢܐ.

Amrani hujus mentionem ſe facturum affirmat Thomas in vita Rabban Gabrielis: cum autem agros hoſce Saphſaphæ uſurpaſſe; nempè Beth-Buziam, Birtham, Helephtam, Chataram, Baſoſam, & Herpham:

ܚܣܡ ܥܘܠܐ ܘܒܝܬ ܒܘܙܝܐ ܘܒܝܪܬܐ
ܘܚܛܪܐ ܘܒܣܘܣ ܘܚܪܦܐ . ܦܘܪܣܝܣ
ܘܦܣܦܣܐ .

Cap. 22. *Quod poſthæc Amranus quinque Arabes miſit, ut inſidias circum Rabban Cyriaci cellam tenderent, bominemque interficerent, ejuſque caput ad Amranum afferrent.*

ܥܠ ܕܫܕܪ ܗܘܐ ܥܡܪܢ ܠܚܡܫܐ ܛܝܝ̈ܐ
ܕܢܟܡܢܘܢ ܠܩܠܝܬܗ ܕܪܒܢ
ܩܘܪܝܩܘܣ ܘܢܩܛܠܘܢܝܗܝ
ܘܢܝܬܘܢ ܪܫܗ
ܠܥܡܪܢ:

Quomodo miſſi ab Amrano latrones reveriti Cyriacum, re infecta ad eundem rediere: & quod Amranus morti proximus mandavit filiis, ne ullam cœnobio Beth-Abenſi moleſtiam inpoſterum crearent. Defuncti tamen cadaver juſto Dei judicio ter ſepultum totidem exhumatum repertum.

Cap. 23. *Quomodo altera viſione monitus, non dubitavit, ut Epiſcopatum brevi ſpatio eſſet obtenturus, deinde ex hac vita deceſſurus.*

ܥܠ ܚܡܫܝܢ ܫܢܝܢ ܕܥܒܕ ܕܝܪܝܘܬܐ ܒܗܘܢ
ܦܘܪܣ ܡܢ ܕܢܗܘܐ ܐܦܣܩܘܦܐ ܐܟܡܐ
ܕܡܢܘ ܡܢܝܢ ܝܘܡܬܐ ܡܢ ܠܡܢܝܢܐ :

Pro quinquaginta annis, quibus monachum egerat, totidem diebus epiſcopum ſe futurum didiciſſe ait Margenſis: mox ſubdit: ܫܩܠ ܩܢܝܐ

ܘܟܬܒ ܒܐܣܬܐ ܕܩܠܝܬܗ ܥܠ ܫܘܪܐ
ܗܢܐ ܕܐܬܚܙܝ ܠܗ . ܘܡܢ ܒܬܪ ܫܘܢܝܗ
ܡܟܬܒܢܘܬܐ ܗܕܐ ܫܟܚܘ ܐܚܐ ܕܒܬܪܗ
ܐܫܟܚܘܗ ܘܩܪܘܗ̇ . ܘܐܦ
ܗܘܐ ܐܡܪ ܠܝ ܣܒܐ ܪܒܢ ܐܠܝܫܥ ܕܐܦ ܐܢܐ
ܩܪܝܬܗ̇ ܐܢܐ ܟܕ ܥܡܪ ܗܘܝܬ ܒܗ ܐܢܐ
ܒܕܝܪܐ : ܘܥܕܟܝܠ ܗܘܐ ܩܝܡܐ ܒܩܠܝܬܗ
ܕܥܢܝܕܐ ܩܘܪܝܩܘܣ .

Arrepto calamo in cellæ ſuæ pariete quod ei oblatum fuerat viſum ſcripſit, eamque epigraphen poſt ejus obitum fratres repertam legerunt; mihique ſenex Rabban Eliſæus aſſeruit, ſcriptum illud à ſe fuiſſe lectum, quum in eo cœnobio commoraretur: & adhuc in defuncti Cyriaci cella idem exſtare.

Cap. 24. *Quod Baladenſes in hoc cœnobium ingreſſi, Cyriacum poſtularunt atque literas religioſi mar Timothei* Catholici *attulerunt, quibus ſub interdicti pœna jubebatur ille è cœnobio ſtatim excedere:* ܥܠ

ܕܐܬܐܘ ܒܠܕܝܐ ܠܗܢܐ ܕܝܪܐ ܘܫܐܠܘܗܝ
ܠܩܘܪܝܩܘܣ ܘܐܝܬܝܘ ܐܓܪܬܐ ܕܡܪܝ
ܛܝܡܬܐܘܣ ܩܬܘܠܝܩܐ ܕܒܚܪܡܐ ܢܦܘܩ
ܡܢ ܕܝܪܐ ܘܠܐ ܢܬܟܣܐ :

Ad Timotheum adductus Cyriacus, ab eodem epiſcopus Baladæ ordinatus eſt: inde navigio exceptus per caſtrum Hebræum & Moſulum urbem, Baladam feria ſexta ante Pentecoſten intravit.

Cap. 25. *De Cyriaci obitu in urbe Balada.* ܥܠ ܫܘܢܝܗ ܕܩܘܪܝܩܘܣ ܒܒܠܕ ܡܕܝܢܬܐ

Ait Margenſis, Cyriaco familiaritate conjunctum fuiſſe quemdam epiſcopum Severianum, cum quo cœnobia Phetionis, Joſephi, & Aaronis adire conſuevit. Id ſibi narraſſe Necuarum Presbyterum eccleſiæ Baladenſis, ubi Cyriaci oſſa jacebant, quum auctor in urbe regia, hoc eſt, Bagdado, Abrahami Catholici à ſecretis eſſet; idemque ab Othmano Choſroæ filio Jacobita confirmatum, quum Rabban Georgius cœnobii Beth-Abenſis præfectus ipſum Othmanum in urbe Moſulana adiiſſet, legentemque Jeſujabi Adjabeni de converſione cogitationum librum reperiſſet. Cyriacum autem quinquageſimo Epiſcopatus die obiiſſe feria ſexta commemorationis Apoſtolorum, & in eccleſia Baladæ conditum fuiſſe.

Liber V. ܡܐܡܪܐ ܕܚܡܫܐ

continet capita XVII.

Cap. 1. *De Rabban Mar Subchaljeſu.* ܥܠ ܪܒܢ ܡܪܝ ܫܘܒܚܠܝܫܘܥ :

Prologus Auctoris, in quo ait tàm Subchaljeſu, quàm Jaballahæ & Kardagi epiſcoporum geſta ex literis ad Timotheum Patriarcham ſcriptis ſe deſumpſiſſe. ܐܘܟܝܬ ܟܠ ܡܕܡ ܕܥܠ

ܩܠܝܠ ܕܡܢܗܘܢ ܣܘܥܪܢܗ ܡܢ
ܐܓܪܬܐ ܕܟܬܝܒܐ ܠܘܬ ܡܪܝ
ܛܝܡܬܐܘܣ ܦܛܪܝܪܟܐ ܡܢ ܬܓܪܐ
ܡܠܟܝܐ ܘܫܠܝܚܐ ܕܡܠܟܐ ܡܛܠ
ܣܘܥܪܢܐ ܕܝܠܗܘܢ ܘܕܡܕܒܪܢܘܬܐ :

Hæc autem pronum eſt intelligere ex epiſtola, quam Mar Timotheo mercatores Regiſque legati ob ſua vel principis negotia ultro citroque commeantes ſcripſere.

Cap. 2.

Cap. 2. *De genere beati Subchaljeſu, deque ejus adventu ad hoc cœnobium.* [illegible]

[illegible]

[illegible]

Iſmaelitas parentes ex Hirta Naamanis oriundos habuit Subchaljeſus: natus eſt autem in caſtro Hebræo [illegible]

ubi & literas Arabicas didicit: iis verò mortuis paterna hæreditate ipſum inter & ſororem diviſa, ad monaſterium Beth-Abenſe perrexit, cui & villam ſuam [illegible] Beth-Habam legavit. Quum denique à quibuſdam latronibus ad necem quæreretur, eo cœnobio excedens ad Timotheum Patriarcham confugit. Id ſe didiciſſe teſtatur Margenſis à Jeſujabo monacho, cui Aricha, ideſt, Longo cognomentum.

Cap. 3. *De pœna huic cœnobio juſte inflicta ob expulſionem Subchaljeſu.* [illegible]

[illegible]

[illegible]

Locuſtæ poſt Subchaljeſu ejectionem villam Beth-Habam cæteroſque cœnobii Beth-Abenſis agros abſumpſere.

Cap. 4. *De impoſitione manus, quâ Subchaljeſus Ghelanitarum & Dilumitarum metropolita creatus fuit.*

[illegible]

[illegible]

Quod Syriacè, Arabicè, & Perſicè doctus eſſet, à Timotheo Catholico epiſcopus ordinatus, ad Ghelanitas & Dilumitas apud mare Caſpium prædicandi Evangelii cauſa miſſus fuit: ubi plurimos dicitur ad chriſtianam fidem adduxiſſe. [illegible]

[illegible]

Perplures urbes & loca docuit & baptizavit atque ad doctrinam vitæ divinæ adduxit. Eccleſias ædificavit, atque ſacerdotes & miniſtros in illis inſtituit. Inde quibuſdam ex ſociis fratribus ad neophytos illos ſacra pſalmodia imbuendos ibidem relictis, ipſe ad extremos Orientis fines penetravit, chriſtianæ religionis doctrinam longè latèque circumferens inter Ethnicos, Marcionitas, & Manichæos, pugnans adverſùs omnes ſectas atque immundas religiones. Subdit Thomas eas in regiones ab Apoſtolorum temporibus neminem penetraſſe. Nimirùm maris Caſpii accolas intelligit Thomas, eorumque finitimos populos boream inter & Orientem ſitos ſolem uſque ad Catajum, & Sinas. Nam Sinenſibus ante Timothei tempora prædicatum fuiſſe evangelium, alibi demonſtratum eſt.

Cap. 5. *De cæde Subchaljeſu.* [illegible]

Illatam Subchaljeſu à Barbaris necem refert. Nam quum in Aſſyriam ad viſendum Patriarcham ſuoſque cœnobitas rediret; à Barbaris in itinere cæſus fuit. Sacram ſupellectilem, quam ſecum deferebat, Timotheus accepit, partemque cœnobio Beth-Abenſi tradidit.

Cap. 6. *De Jaballaha, ejuſque fratre Kardago.* [illegible]

[illegible]

Genus duxere ex Rheſiua Saphſaphæ pago in regione Margenſi ܡܢ ܪܫܝܘܐ ܟܦܪ ܩܪܝܬܐ ܕܣܦܣܦܐ ܕܒܐܬܪܐ ܕܡܪܓܐ: Monaſticam autem vitam in cœnobio Beth-Abenſi coluere, ubi Kardagus codices ſcribebat, Jaballaha ſcriptos compingebat. Poſt obitum verò Subchaljeſu, à Timotheo ad epiſcopatum vocati ſunt.

Cap. 7. *De electione horum virorum, qui in regiones illas miſſi fuere.* ܥܠ ܓܘܒܝܐ ܕܐܢܫܐ ܗܠܝܢ ܕܠܐܬܪܘܬܐ ܗܠܝܢ ܐܫܬܕܪܘ.

Kardagus Ghelanitis, & Jaballaha Dilumitis metropolitæ ordinati, quindecim monachos ex cœnobio Beth-Abenſi ſecum aſſumpſerunt, è quibus poſtea Epiſcopos ordinarunt Thomam, Zacchæum, Semum, Ephræmum, Simeonem, Ananiam ſeù Hananum, & Davidem. Vide ſuprà pag. 163. ubi fragmentum epiſtolæ Timothei ad Jaballaham deſcripſi. Pergit Margenſis ex Abrahamo Patriarcha, Ananjeſu, & Eliſæo monachis referre, Jaballaham bis ad cœnobium ſuum rediiſſe: multis verò apud barbaros exantlatis laboribus, ibi deceſſiſſe. Atque hìc meminit *Abibi Rajæ metropolitæ* ܚܒܝܒ ܡܝܛܪܦܘܠܝܛܐ ܕܪܝ ܡܕܝܢܬܐ quem æqualem fuiſſe aſſerit eidem Eliſæo monacho, ex quo auctor ſe accepiſſe teſtatur, in illis regionibus neque frumentum, neque hordeum naſci, ſed ſolam oryzam, ex qua panem quoque conficiunt.

Cap. 8. *De Elia Epiſcopo Mukan.* ܥܠ ܐܠܝܐ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܡܘܩܢ.

Ortum duxit ex Ain-Barke ܡܢ ܥܝܢܒܪܟܐ vico regionis Margenſis, & in cœnobio Beth-Abenſi aſceticam vitam ſumma cum abſtinentia & paupertate conjunxit.

Cap. 9. *De precandi Eliæ modis,* ܥܠ ܙܢܝܐ ܕܨܠܘܬܐ ܕܐܠܝܐ. Hìc adnotandum, non unum & communem omnibus monachis fuiſſe Pſalmodiæ ritum. Nam ex relatione Abrahami Catholici ſcribit Thomas, Eliam ad ſingulos uniuſcujuſque Pſalmi verſus adjungere conſueviſſe ܗܠܠܘܝܐ ܫܘܒܚܐ ܠܟ ܐܠܗܐ *Alleluja, Laus tibi Deus*: quumque literarum rudis eſſet, *Pſalmos* dumtaxat, & *Canticum diei*, *ſimplicemque lectionem* ܡܙܡܘܪܐ ܘܬܫܒܘܚܬܐ ܕܝܘܡܐ ܘܩܪܝܢܐ ܦܫܝܩܐ recitaſſe: neque verò totum Pſalterium, ſed partem dietim perſolviſſe, etſi alii monachi ܠܘܝ ܕܝܘܡ ܢܫܟܠܝܢ ܟܠܗ ܐܡܝܢܘܡ *bis intra noctis luciſque ſpatium Pſalterium Davidis percurrerent.*

Cap. 10. *Quod Elias electus fuit Epiſcopus Mukan civitatis barbarorum* ܥܠ ܕܐܬܓܒܝ ܗܘܐ ܘܠܐܦܝܣܩܘܦܘܬܐ ܕܐܠܝܐ ܠܡܘܩܢ ܡܕܝܢܬܐ ܕܒܪܒܪܝܐ. Quum Timotheus Ghelanitis & Dilumitis Epiſcopos Jaballaham & Kardagum ordinaſſet, Eliam Mukanitis Antiſtitem deſignatum, præſente Neſtorio Adjabeno Metropolita in templo cœnobii Beth-Abenſis die Pentecoſtes conſecravit, eoque cum mercatoribus deſtinavit. De Mukan urbis ſitu hæc Thomas. ܐܡܪ ܕܡܘܩܢܐ ܗܝܐ ܕܝܬܒܐ ܡܢ ܓܪܒܝܐ ܘܡܕܢܚܐ ܒܐܬܪܐ ܘܚܕܝܐ ܠܕܝܠܘܡ ܘܒܢܝ ܡܕܝܢܬܐ ܗܝ ܟܗܢܘܬܐ ܕܐܢܫܝ ܕܝܠܘܡܝܐ: ܠܒܪܘܝܗ ܕܡ ܒܪܒܪܝܐ ܘܦܠܚܝܢ ܠܒܪܝܬܐ ܫܬܝܩܬܐ. *Urbs Mukan boream inter & orientem ſita eſt, Dilumitis finitima, cujus cives barbari mutarumque creaturarum cultores.* Subdit de antiquo crucis pectoralis deſe-

deferendæ more. [illegible]

[illegible]

De eo mihi beatus Mar Abrahamus Catholicus referebat, quod vice Crucis, quam è collo pendentem geſtare mos eſt, integrum Evangeliorum textum exiguo codice deſcriptum ad pectus ſuſpenſum gerebat: æneam quoque crucem ſecum habebat, quam ſtatum divini officii penſum in diverſorio, ubi erat pernoctandum, perſoluturus, viatorii baculi ſummitati fixam erigebat, ſtanſque ante eam orabat.

Cap. 11. *De adventu Eliæ in Mukan, deque ejuſdem in ea urbe prædicatione.* [illegible]

Narrat Thomas, Eliam Mukanitas plurimos, qui arbores adorabant, ad Chriſti fidem adduxiſſe: inde in Aſſyriam ad ſuum cœnobium regreſſum, quum regionem Margenſem juſſu *Jacobi Epiſcopi*, monachis Beth-Abenſibus ſibi adjunctis viſitaſſet, in eodem monaſterio deceſſiſſe. Idolum verò, quod Mukanitæ colebant, *Jazad*, & *Jazdad* appellat, de quo hæc idem Thomas. [illegible]

[illegible]

Quum autem Deum mundi conditorem, & Chriſti Domini noſtri adventum illis prædicaſſet, placere ſibi ajebant ipſius doctrinam, & Deum; ſed habere ſe Jazdadum, quem patres & avi hactenus coluerant, vererique, ne modo contemptus deſertuſque pro accepta injuria pœnas ab ipſis exigeret, & perderet univerſos. Et ubinam, reſpondit Elias, ſedet iſte Jazadus ſpurius Deus à vobis ac majoribus veſtris cultus? cedo locum oſtendite. Quumque Eliam ad vicini collis cacumen Barbari deduxiſſent, in ſubjecta valle

le ingentem arborem, Adram ſeù ilicem ſilvæ reginam vocabant, quæ temporis proceſſu & incolarum cura ad immanem altitudinem & molem excreverat, ramiſque longè latèque enormem in modum expanſis addenſatiſque, miram oculis ſpectantium ſpeciem præferebat. Tùm verò Elias ſecurim aſſerri rogat, ſimulque in vallem deſcendit: arborem, imò verò Diabolum huic inſidentem petens: arreptoque manu utraque ferro ad tertium ictum infamem truncum proſternit, arboremque duriſſimam, denſiſſimam, antiquiſſimamque ternis ictibus ſubvertit dejecitque: ſurculos verò circum ſoboleſcentes, quos Jazadi filios Barbari appellabant, eodem ferro ſuccidit. Jazad, & Jazdad ſermone Perſico Deum ſignificat. Hinc apparet Dei nomen cultumque à Perſis ad cæteros ultra Perſidem populos olim traductum, in idololatriam poſteà deflexiſſe.

Cap. 12. *Hiſtoria beati mar Narſetis epiſcopi Senæ civitatis.*

ܬܫܥܝܬܐ ܕܛܘܒܢܐ ܡܪܝ ܢܪܣܝ
ܐܦܣܩܘܦܐ ܕܡܕܝܢܬܐ ܕܫܢܐ.

Hanc ex Euſtathio Abrahæ Patriarchæ Archidiacono, ex monachis cœnobii Abbatis Simeonis apud Senam, ex cœnobitis Beth-Abenſibus, aliiſque ſe didiciſſe affirmat Thomas. Et Euſtathium quidem Burzadi primarii Senæ viri filium poſt Narſetis obitum, hujus geſta collegiſſe, & ad Rabban Abibum doctorem cœnobii mar Gabrielis miſiſſe, ut inde hiſtoriam texeret: Abibum autem metro tetraſyllabo ea alligaſſe.

Cap. 13. *De genere beati mar Narſetis, deque ejus in hoc cœnobium adventu.* ܘܡܢ ܐܝܢܐ ܓܢܣܐ ܗܘܐ
ܛܘܒܢܐ ܡܪܝ ܢܪܣܝ ܘܥܠ ܡܐܬܝܬܗ
ܠܗܢܐ ܥܘܡܪܐ ܩܕܝܫܐ.

Natus eſt in ܙܪܢ *Zaran* Beth-Bagaſenſis regionis vico: fratrem autem habuit Salomonem virum ferocis ingenii & indocilis, ſororemque Saadoſto nuptam & Naamanis matrem Moſulenſis totiuſque oræ borealis principis. In cœnobio verò Beth-Abenſi monachum egit, quo tempore Cyriacus ibidem morabatur.

Cap. 14. *Quod idem mar Narſes electus eſt epiſcopus Cardaliabedæ, alio nomine Senæ civitatis.*

ܥܠ ܕܐܬܓܒܝ ܗܘ ܡܪܝ ܢܪܣܝ
ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܠܩܪܕܠܝܒܕ
ܡܕܝܢܬܐ ܕܗܝ ܫܢܐ.

Subchalmarani cœnobio Senæ præfecti operâ à Senenſibus Narſes epiſcopus poſtulatus, à Timotheo Catholico ordinatus fuit.

Cap. 15. In hoc capite Narſes à Subchalmarano interrogatus, breviter exponit, quid myſticè ſignificent Eccleſia, bema, Altare, Crux, Evangelium, Sacerdotum chorus, & Ordines, via bema inter & cancellos, tres gradus ante cancellos, cancelli, velum, naos ſeù ſanctum ſanctorum, luminaria ſuprà cancellos, thuribulum, cleri populique conventus, pſallendi alternis choris ritus, & alia hujuſmodi, ex quibus tùm Neſtorianorum ritus, tùm ſtructuræ eccleſiæ eorum forma intelligitur.

Cap. 16. *De ejuſdem Narſetis geſtis & obitu.* ܘܥܠ ܫܪܟܐ ܕܬܫܥܝܬܗ
ܕܥܒܕܘܗܝ ܕܡܪܝ ܢܪܣܝ:
ܘܥܠ ܡܦܩܢܗ ܡܢ ܥܠܡܐ:

Hic Thomas ex Euſtathii Archidiaconi, & Cypriani Presbyteri relatione multa de Narſete ſuo fabulatur hoc loco indigna. In iis notandum, quod ad exitum memorati Subchalmarani cœnobio Simeonis præfecti ſpectat: hic enim à Jaale quodam Arabe latrone Hamrani filio ex Taimla Adjabenæ pago oriundo, qui cœnobia Jobi, Neſtorii, & Marganæ everterat, cæſus fuiſſe dicitur. Præterea apud Senam urbem præter memora-

moratum Simeonis cœnobium laudatur alterum, quod ܕܝܪܐ ܕܒܝܬ ܓܘܡܐ *monaſterium Beth-Gomes* appellant. Denique Narſes perhibetur in urbe Sena obiiſſe, in eaque eccleſia cum epiſcopis præceſſoribus ſuis ſepultus fuiſſe.

Cap. 17. *Hiſtoria Abbatis Joſephi*. ܬܫܥܝܬܐ ܕܪܒܐ ܝܘܣܦ.

Hic ex Beth-Meſainane ܡܢ ܒܝܬ ܡܫܝܢܢܐ regionis Garmæorum pago ad Zabam minorem amnem ſito genus duxit, & in cœnobio Beth-Abenſi monaſticum inſtitutum amplexus, ibidem obiit, in communi cœmeterio apud Oratorium conditus. Eum porrò Thomas ſe vidiſſe teſtatur eoque illum anno deceſſiſſe, quo ipſe in illud cœnobium intravit. Nonnulla verò de eodem narrat ex relatione Hachimæ epiſcopi Gauchenſis ܘܡܢ ܫܪܒܐ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܓܘܟܝ.

LIBER VI. *Hiſtoria Cypriani & Gabrielis Abbatum cœnobii Birthæ pagi in regione Margenſi*. ܡܐܡܪܐ ܫܬܝܬܝܐ. ܬܫܥܝܬܐ ܕܪܒܐ ܩܘܦܪܝܢܘܣ ܘܕܪܒܐ ܓܒܪܐܝܠ ܕܒܢܘ ܕܝܪܐ ܕܒܪܬܐ ܕܒܐܬܪܐ ܕܡܪܓܐ ܘܕܫܪܟܐ ܕܕܝܪܝܐ.

Hiſtoria Cypriani Abbatis.

ܬܫܥܝܬܐ ܕܪܒܐ ܩܘܦܪܝܢܘܣ.

Cap. 1. *Prologus ejuſdem hiſtoriæ*. ܟܬܒܐ ܕܝܠܗ ܕܬܫܥܝܬܐ

Hic Thomas monaſteria enumerat in ditione Margenſi à diverſis monachis olim condita. Quæ ſequuntur, libentiſſimè exſcribo: nam, ut ex poſtrema pericope intelliges, quæ hic leguntur, ad Neſtorianos minimè pertinent, ſed excerpta certiſſimè ſunt ex aliqua eccleſiaſtica hiſtoria de iis, quæ Ariana perſecutione graſſante in Oriente acciderunt. Margenſis ergo textum accipe.

ܐܡܪ ܐܢܐ ܕܝܢ ܥܠ ܕܝܪܐ ܩܕܝܫܬܐ
ܕܡܪܓܐ ܗܘ ܕܐܝܟ ܕܐܡܪܢ ܠܥܠ ܡܢܗ
ܡܕܒܪܢܐ ܘܐܚܝܕܐ ܘܡܬܕܟܪܐ ܒܟܠ
ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܒܗ ܒܗ ܒܡܘܬܐ :
ܗܢܐ ܕܒܢܝܐ ܒܗ ܒܗ ܒܩܕܝܫܐ.
[illegible]

[illegible]

[illegible]

Dicam autem de ſacro cænobio Riſciæ. In hoc cænobio, ſicut ab hiſtoriographis temporum ac regum proditum eſt, ſeptem Epiſcopi ab initio habitarunt: monachis ſequiori etiam ætate frequentiſſimum fuit. Huic accedit alterum cænobium ſancti Ephræmi monachi in valle fluvii in eo loco ſitum, quem Amika, ideſt Profundum appellant, in ſpelunca duplici, ubi prædictus Ephræmus per totam vitam procul ab omni hominum conſortio habitavit. Beatus itidem Ananjeſus, illuſtris ille ac celeberrimus, monaſterium condidit ſuprà Chataram. Item cænobium ſancti Aitallahæ ſuprà pagum Laghes, qui in anguſta fovea vitam tranſegit. His accenſendus quoque beatus Jeſurochmes, cujus nomini ob famam ipſius pietatis & ſanctimoniæ nuncupatum fuit cænobium Bethmæ, ideſt, Terebinthi: nec non beatus Habiſa (incluſus) *cujus tuguriolum apud Haneſum pagum ſpectatur: arca verò reliquiarum ipſius ſanctorumque ejuſdem ſociorum hac noſtra ætate piorum hominum opera reperta eſt. Et verò illuc ingreſſus merito miraberis cruces in duriſſimo ſilice ſculptas intra ſpeluncam magnificè concameratam in teſtimonium ſanctimoniæ illorum monachorum: ubi videre eſt in tabulis, ſingulorum arculas operientibus, parva foramina propter ſuavem odorem ex eorum lipſanis ſpirantem. Atque in hunc cenſum venit etiam ædes ſancti mar Adæi, monaſterium Ramæ nuncupata: cujus viri erga ſolitariam vitam amorem ædi-*

culæ

tulæ ejus anguſtia teſtatur ..... Iſtorum porrò anachoritarum agmen ſequuti ſunt etiam S. Gregorius, cujus monaſterium apud Barbelium pagum aſſurgit: & beatus mar Iſaac aſceta, qui in territorio Harbi pagi habitavit, vitam ducens ab omnibus rebus ſub aſpectum cadentibus remotiſſimam: & beatus mar Joannes, qui in loco Nirba Barzi dicto in ſpelunca velut in ſepulcro vixit, & ſigna atque prodigia inſtar Apoſtolorum patravit, Kuphæ pagi incolis ad Chriſti fidem adductis, ut infrà dicam. Beatus etiam mar Aba; qui apud pagum Zotum, alio nomine Beth-Soti, in cujuſdam rupis cacumine in Riſcia exteriore ædem conſtruxit, ubi in ſenectute bona & converſatione ſecularium curarum experte vitam traduxit. Beatus etiam mar Abrahamus, cujus ſacrorum membrorum cineres uſque in præſentem diem mira operantur: & ſanctus mar Acba hoc quoque inſtitutum amplexus eſt, qui in parva ſpelunca in Nirba apud Zabam monaſticæ vitæ certamen abſolvit, factuſque eſt omnibus circumjacentibus locis fons beneficiorum. Iſti, ſicut veteres Scriptores tradunt, Epiſcopi fuere & monachi: atque eo tempore, quo Arianæ hæreſis incendio Oriens conflagrabat, Valente aliiſque ejuſdem impietatis ſociis imperantibus, & orthodoxos ipſorum dogmatibus reſiſtentes acerbiſſimè vexantibus, ſæviſſimam perſecutionem declinantes & profanum Græcorum conſortium fugientes, ad iſtas Orientis oras venerunt, atque procul à patria & cognatione ſua in terra aliena inter ærumnas & incommoda vivere decreverunt. De Acha, & Joanne fusè Amrus in vita S. Barbaſemini epiſcopi Seleuciæ & martyris, ubi eos ſcribit S. Eugenii diſcipulos fuiſſe, & ex Ægypto in Aſſyriam unàcum aliis pluribus ſociis veniſſe.

Cap. 2. *De genere beati Cypriani, deque in ſchola ſtudio, & profectione in urbem Hieruſalem.* ܘܥܠ

ܐܬܝܠܕ ܒܩܘܪܝܬܐ ܕܡܓܘܫܐ ܡܢ ܩܘܪܝܐ ܕܡܕܝܢܬܐ ܕܒܝܪܬܐ ܕܒܡܪܓܐ ܘܐܬܪܕܝ ܒܡܕܪܫܬܐ

Natus eſt in Magorum vico oppidi Birthæ in regione Margenſi: literis verò operam dedit in Schola Macabtæ pagi ܕܡܩܒܬܐ ܩܘܪܝܬܐ

emenſo autem ſtudiorum curriculo Hieroſolymitanam peregrinationem ſuſcepit: inde in montem Sinai ſe contulit, deinde Alexandriam, & deſertum Ægypti ad viſenda S. Antonii, Pachomii, Macarii aliorumque Patrum monaſteria, ubi in quodam cœnobio religioſam vitam aliquandiu egit.

Cap. 3. *De profectione Cypriani ex deſerto in inſulam Javan.* ܥܠ ܡܦܩܢܗ ܕܡܢ ܡܕܒܪܐ ܠܓܙܪܬܐ ܕܝܘܢ.

Relicto Ægypti cœnobio, in inſulam quandam navigavit, quam Javan appellant: ibique ab omni hominum conſortio remotus, per annos quadraginta conſedit.

Cap. 4. *De adventu Rabban Cypriani in regionem hanc Margæ: & quomodo hic agnitus fuit.* ܥܠ ܡܐܬܝܬܗ ܕܪܒܢ ܩܘܦܪܝܢܘܣ ܠܐܬܪܐ ܗܢܐ ܕܡܪܓܐ: ܘܐܝܟܢܐ ܐܬܝܕܥ ܒܗ ܗܪܟܐ.

Ex Javan inſula in regionem Margæ regreſſus, quum Magorum vicum, in quo natus fuerat, deſolatum vidiſſet, in ſilvam quandam ſe recepit: ubi aliquandiù delituit, donec à quibuſdam venatoribus caſu deprehenſus, ab incolis pagi Nirem, ab epiſcopo illius regionis & ab univerſis Scholæ Sauræ ܕܨܘܪܐ doctoribus &

auditoribus rogatus fuit, ut cœnobium ibi conderet.

Cap. 5. *Quod Cyprianus hoc ſacrum cœnobium* Birthæ *exſtruxit*. ܥܠ ܒܢܝܢܗ ܕܥܘܡܪܐ ܗܢܐ ܩܕܝܫܐ ܕܒܝܪܬܐ ܕܥܒܕܗ ܩܘܦܪܝܢܐ .

Eo autem exſtructo, quinquaginta monachis, qui illuc convenerant, per annos viginti præfuit.

Cap. 6. *Geſta Cypriani in monaſterio Birthæ*. Ubi à Thoma hæc loca memorantur, ex quibus ad illum Monachos confluxiſſe refert: *Marga*, ſcilicet, *Beth-Bagas*, *Birtha*, *Beth-Kadiſa*, *Sian*, *Beth-Talai*, *Samrach*, *Gherin*, *Saura*, *Barbele*, *Nahar-maſi* (hoc eſt, fluvius Maſius) & *Beth-Maruth*. ܡܪܓܐ . ܒܝܬ ܒܓܫ . ܒܝܪܬܐ . ܒܝܬ ܩܕܝܫܐ ܣܝܢ ܕܝܢ ܡܕܝܢܬܐ . ܒܝܬ ܛܠܝ . ܫܡܪܟ ܡܕܝܢܬܐ . ܘܓܒܪܝܢ ܘܨܘܪܐ . ܒܪܒܠܐ ܘܕܥܠ ܡܢ ܢܗܪܐ ܡܫܝܐ . ܘܒܝܬ ܡܪܘܬ ܡܕܝܢܬܐ .

Cap. 7. *De obitu Cypriani*. ܥܠ ܫܘܢܝܗ ܕܩܘܦܪܝܢܘܣ :

Expleto vigeſimo, ex quo cœnobium in Birtha condiderat anno, ibidem deceſſit ſepultuſque fuit. Eum autem Presbyterum fuiſſe colligitur ex hac nota ad calcem ipſius hiſtoriæ appoſita: ܫܠܡܬ ܬܫܥܝܬܗ ܕܩܫܝܫܐ ܩܘܦܪܝܢܘܣ ܕܝܪܝܐ ܘܡܬܩܢܢܐ ܕܥܘܡܪܐ ܩܕܝܫܐ ܕܒܣܘܦܝܗ ܕܒܝܪܬܐ .

Explicit hiſtoria Cypriani Presbyteri & monachi, fundatoris ſacri cœnobii in ſuburbio Birthæ.

Hiſtoria Gabrielis Abbatis cœnobii ejuſdem Cypriani.

ܬܫܥܝܬܐ ܕܓܒܪܐܝܠ ܪܝܫ ܥܘܡܪܐ ܕܝܠܗ ܕܩܘܦܪܝܢܘܣ .

Cap. 1. *Prologus auctoris*. ܡܩܕܡܘܬܐ ܕܡܟܬܒܢܐ :

Aſſerit ſe Gabrielis ejuſque fratris Pauli geſta ab iis accepiſſe, qui ipſos viderant.

Cap. 2. *De genere Gabrielis ejuſque fratris Pauli*. ܕܡܢ ܐܝܢܐ ܫܪܒܬܐ ܗܘܐ ܓܒܪܐܝܠ ܘܦܘܠܘܣ ܐܚܘܗܝ ܒܠܘܙ ܩܪܝܬܐ ܘܒܨܘܪܐ ܕܒܝܪܬܐ .

Nati in Luz pago regionis Garmæorum, inde in Sauram Birthenſis ditionis locum unàcum matre poſt patris obitum profecti, in Schola ejuſdem loci per annos quindecim ſtudiis vacarunt.

Cap. 3. *Quod Gabriel & Paulus monaſticam vitam amplexi ſunt in cœnobio Rabban Cypriani*. ܥܠ ܬܠܡܝܕܘܬܗܘܢ ܕܓܒܪܐܝܠ ܘܦܘܠܘܣ ܒܥܘܡܪܐ ܕܪܒܢ ܩܘܦܪܝܢܘܣ .

Hic notanda monachorum ejus gentis ac temporis diſciplina. Quum enim in monaſterium quis admiſſus fuiſſet, triennio primum cœnobiticam ſeù communem vitam agere debebat, tùm verò ei cella tradebatur, interdicto quovis hominum conſortio. ܟܕ ܕܝܢ ܫܠܡܘ ܠܗܘܢ ܬܠܬ ܫܢܝܢ ܒܥܘܡܪܐ ܟܕ ܡܥܕܪܝܢ ܒܬܫܡܫܬܐ ܕܟܠܗ ܥܘܡܪܐ . . . . ܝܗܒ ܠܗܘܢ ܩܠܝܬܐ ܘܐܥܠܝܢ ܐܢܘܢ ܠܗ ܐܝܟ ܥܝܕܐ ܕܥܘܡܪܐ ܕܠܐ ܢܦܩܘܢ ܘܠܐ ܢܬܚܙܘܢ ܠܒܪ ܢܫܐ

[illegible]

Poſtquam ſeniorum conſenſum poſtulaſſent, atque fratrum collegio annumerati fuiſſent, triennium in cœnobio ſumma cum obedientia impleverunt ... Eo autem vitæ cœnobiticæ labore expleto, ſine quo nemo ad perfectionem anachoriticæ converſationis pervenire poteſt, cellis incluſi ſolitariam vitam agere cœperunt.

Cap. 4. *Quod Gabriel anachoriticæ vitæ ſtudio in regionem Cardoam abiit, deinde huc*, hoc eſt, in cœnobium Cypriani, *rediit*. [illegible]

Cap. 5. *De beato Mar Joanne, deque ejus conventu in cœnobio Barzi.*

[illegible]

[illegible] Quo tempore Valens Imperator in Catholicos deſæviebat, Joannem hunc Epiſcopum cum ſex aliis declinandæ perſecutionis cauſa, in locum, quem Nirbam Barzi appellant, veniſſe teſtatur Thomas, ibique cœnobium exſtruxiſſe, viciniſque Kuphæ pagi incolas ex Magorum ſecta ad Chriſtianam religionem adduxiſſe. [illegible]

[illegible]

Hoc in loco, (inquit) *fama eſt, vixiſſe Barzum quendam, qui iſtud cacumen montis communivit, atque foſſas ſeu puteos ingentes ad aquam excipiendam continendamque fodit: ſpeluncas præterea adjecit in duriſſimo ſaxo excavatas: unde loco nomen adhæſit, dictuſque fuit Barzi Nirba ſeu mons à To-*

porcha, qui primus propugnaculum illud conſtruxit. Ad hunc itaque montem unàcum ſociis ex Romanæ ditionis terris beatus Mar Joannes Metropolita venit comes & collega illorum ſeptem Epiſcoporum, qui in ſacro cœnobio Riſciæ tota vitæ ſpatio ſimul habitarunt. Sanctus verò Mar Joannes monachorum conventum eo in loco inſtituit. Ipſe verò quum in ſepulcrum ſe abdidiſſet, nec lucem vidit unquam, nec homines eſt alloquutus, niſi ſemel ad ſummum, aut in ſuſceptione ſacrorum myſteriorum. Eos porrò univerſos viros fuiſſe perfectos & divinos teſtatur ſpelunca, in qua corpora eorum jacent, quorum nomina in libro vitæ deſcripta ſunt: eademque legere eſt ipſorum urnis inſcripta, etſi quædam temporum injuria obliterata prorſus exciderint ..... Idem porrò ſanctus Mar Joannes oppidi Kuphæ incolas ad Chriſtianam fidem traduxit: nec enim catenus Chriſtianam diſciplinam ſuſceperant, ſed fatui & ebrii ſaxa & arbores colebant. Hunc in modum Kuphitas ad ſanctum lavacrum adduxit, atque ad fruendum propitiatoriis myſteriis invitavit: dirutoque Pyreo, ſeu Ignis delubro, hanc quam ſpectamus Eccleſiam ædificavit: præceptorem inſuper conduxit, ſcholamque intra oppidum condidit.

Cap. 6. *De adventu Gabrielis in cœnobium Nirbæ Barzi, cui & præfectus fuit: deque obitu Pauli ejus fratris.* ܥܠ ܡܐܬܝܬܗ ܕܓܒܪܐܝܠ ܠܕܝܪܐ ܕܢܪܒܐ ܕܒܪܙܝ ܘܥܠ ܪܝܫܕܝܪܘܬܐ ܘܡܕܒܪܢܘܬܐ. ܘܥܠ ܫܘܢܝܗ ܕܦܘܠܘܣ ܐܚܘܗܝ. Quum Gabriel ex Cardoa ſolitudine in illud cœnobium veniſſet, quadraginta monachos ibi cum reperiſſe affirmat Thomas, à quibus in præfectum electus fuit: ſubditque, à Malbado quodam apud Sauram monaſterium conſtructum fuiſſe, quod paulò poſt corruit: Paulum verò Gabrielis fratrem cœnobio Cypriani præfuiſſe.

Cap. 7. *Quod Gabriel cœnobio Cypriani* poſt Pauli fratris obitum *præfectus fuit.* ܥܠ ܪܝܫܕܝܪܘܬܐ ܘܡܕܒܪܢܘܬܐ ܕܥܘܡܪܐ ܕܩܘܦܪܝܢܘܣ.

Cap. 8. *De monachis religioſiſque viris, qui Gabrielis tempore in diverſis locis habitabant.* ܘܥܠ ܕܝܪܝܐ ܘܓܒܪܐ ܐܢܫܐ ܩܕܝܫܐ ܕܡܫܬܟܚܝܢ ܗܘܘ ܒܙܒܢ ܕܝܠܗ ܒܬܫܡܫܬܗ ܕܓܒܪܐܝܠ.

Hi à Thoma laudantur. In cœnobio Beth-Abe Abbas Domitius. In cœnobio Rabban Baritæ Jeſuſabranus Bar-Mami, qui poſtmodum Ninives Epiſcopus factus, eccleſiam illius cœnobii inſtauravit, quemadmodum & Paulus cœnobium Birthæ exornaverat. In Nirba Beth-Gazæ Comana & Maanes. In Nirba Saphi ܕܨܦܝ Phetion anachorita, cujus cadaver in pagum Riſciam ܪܝܫܥܐ tranſlatum fuit. In monte Janan ܓܢܢ Abibus & Jacobus fratres. In cœnobio Kukæ ܕܒܝܬ ܩܘܩܐ Abbas Sabarjeſus cognomento Caphipha ܟܦܝܦܐ hoc eſt, gibbus, & Abbas Ebedjeſus Cartuæus ܩܪܛܘܝܐ, & Abbas Gabriel. In monte Zainæo ܙܝܢܐ Abbas Ammonius. Metropolitæ autem Arbelæ Acha, & Maranames & Jeſujabus, quorum conſuetudine idem Gabriel eſt potitus. Epiſcopus Hadathæ Salomon, de quo multa hic garrit Thomas. In Sede regionis Sigaræ ܕܣܓܪܐ Subchalmaranus, qui ordinatus fuit in magna Niſibis eccleſia, & ex Balada in Bagdadum urbem profectus eſt, ut à Patriarcha perficeretur. In regione Honitæ Maruaes ܡܪܘܝܗ monachus. Epiſcopus Seleuciæ Jeſuzacha ex regione Aramæorum. In cœnobio

nobio Aphnimarani Abbas ܒܪܕܥܝܪܐ Bardaira. In cœnobio Barturæ Abbas Marcus. Ananjeſus ܚܢܢܝܫܘܥ cœnobii apud Hadatham urbem conditor. Simeon denique Epiſcopus Beth-Bagas, qui Eccleſiam Salmathæ pagi ædificavit.

Cap. 9. In hoc & ſequenti capite nihil obſervatu dignum occurrit, præter hæc ditionis Margenſis pagorum nomiua: *Jazdinbad*, *Tela*, *Beth-Kavazad Zabam majorem*, *Nirem*, *Chatara ad fluvium Hazar*, *Amulchir & Beth-Timai*. ܥܡܘܠܟܝܪ

ܩܘܪܝܐ. ܬܠܐ ܩܘܪܝܬܐ. ܒܝܬ ܩܘܙ

ܩܘܪܝܬܐ ܘܙܐܒܐ ܪܒܐ. ܢܝܪܡ

ܩܘܪܝܐ. ܚܛܪܐ ܩܘܪܝܐ ܕܥܠ ܝܕ

ܢܗܪܐ ܚܙܪ. ܥܡܘܠܟܝܪ ܩܘܪܝܐ.

ܘܒܝܬ ܛܝܡܝ ܩܘܪܝܬܐ.

Præterea quum Thomas *Jejunii Apoſtalorum* meminiſſet, ſubdit Cyprem ܩܘܦܪܝܡ Sabarjeſu filium monachum, Birthæ cœnobio præfectum fuiſſe.

Cap. 11. *De obitu Rabban Gabrielis*. ܥܠ ܡܢܝܚܬܗ ܕܪܒܢ ܓܒܪܐܝܠ. Ejus cadaver ad auſtrum Martyrii conditum fuit apud Cyprianum ejus in præfectura cœnobii Birthenſis præceſſorem. Subdit amanuenſis, Gabrielem Presbyterum fuiſſe.

Hæc ſummatim in gratiam antiquitatis eccleſiaſticæ ſtudioſorum excerpta ſunt ex monaſtica Thomæ hiſtoria, in qua ab Auctore laudantur aſcetica opera, epiſtolæ, & tractatus *Antonii magni*, *Macarii*, *Marci*, *Eſaiæ*, *Ammonii ex monacho Epiſcopi*, *Evagrii*, *Nili*, *Baſilii magni*, *Dionyſii de cœleſti & eccleſiaſtica Hierarchia*, *Palladii in hiſtoria quam Lauſiacam appellant*, *& Xyſti*, quem Thomas ex communi recentiorum Orientalium errore *Epiſcopum* vocat.

CAPUT XXIV.

Joannes Meſve.

JOANNES [1] cognomento ܡܣܘܝܗ *Maſvæus*, vulgò *Meſve*, hoc eſt, *Moſes*, patre Georgio [2] Meſue, matre Reſala Sclava natus eſt vergente octavo Chriſti ſæculo in villa apud Niniven urbem, quam خوز *Chuzam* appellant. Inde Bagdadum urbem ſtudiorum cauſâ petiit ſub Timotheo Neſtorianorum Patriarcha, à quo Clericus fieri volebat, ut Joannes Leo [3] Africanus in vita ejuſdem ſcribit in hæc

I. Joannes Meſve Neſtoriaous medicus. 1

2

3

NOTÆ.

1 *Joannes Maſuæus, vulgò Meſue*. Leo Africanus in vita ejuſdem apud Hottingerum in Bibliothecario Quadripartito p. 249. *Nota*, ioquit, *quod Joanna nomeu eſt Hebræum: Joannes ſcilicet dicitur apud Latinos: & Meſuab, qui dicitur Moſes ſecundùm regulam diminutivorum Chaldæorum*. Hæc ille. Sed *Joanna* Arabicum eſt ex Hebræo *Johanan* formatum, & *Meſuab* Arabum Perſarumque diminutivum, qui ex موسا *Muſa* faciunt موسويه *Muſavaib*, & ماسويه *Maſuaib*, onde corruptum *Meſue*. Fallitur ergo Hottingerus loc. cit. qoom ait: *Puto Meſuah eſſe Meſchichojo, ut Chriſtianus ſignificetur: amant enim Syri ejuſmodi agnomina*. Nam Syri Arabeſque longè diverſis elemeotis *Chriſtianum*, & *Moſen* ſeù *Meſue* ſcribunt, ut peritus utriuſque linguæ novit.

2 *Patre Georgio Meſue, matre Reſala Sclava*. Ita de ſeipſo Joanoes teſtatur apud Abulpharagium in hiſtor. Dynaſt. pap. 168.

ابوه ماسويه الخوزى وامه رسالة الصقالبيه

patrem ſuum Maſuæum Chuzitam appellans, matrem verò Reſalam Sclavam, eamque pretio redemptam, ex mancipio uxorem Maſuæi fuiſſe. Maſuæo autem Georgii nomen fuiſſe, ſcribit Amrus in vita Joſue Bar Nun Neſtorianorum Patriarchæ.

3 *Leo Africanus*. Titulum vitæ Joannis Meſue apud Hottingerum in Biblioth. Quadrip. pag. 246. hunc facit: *De Meſuach Chalipha medico*: qnem locum Hottingerus ita emendat: *Vitioſa eſt inſcriptio, pro Meſua medicus ſub Chalipha Raſchido*. Sed ſimplicius ſic emendaverim, *De Meſua Chaliphæ medico*.

hæc verba. *Exivit de patria ſua ad civitatem Bagdad, ut inveniret eorum* (hoc eſt, Neſtorianorum) *Patriarcham, ab eoque volebat fieri Clericus. Quum igitur introiret civitatem prædictam, videbatur ſibi novum inveniſſe mundum, quum multos Chriſticolas Muhamedanoſque liberalibus artibus operam dantes animadverteret. Qui tunc decrevit ſtudii gratia ibi conſiſtere: cognoſcebat enim, vile eſſe in propria morari patria ob ſuæ gentis ſimplicitatem: ideoque illic moratus eſt, brevi tempore addiſcens quicquid floruit in Medicina, Philoſophia, & Aſtrologia.*

II. Diſcipulus Joſue Bar Nun, ſub Timotheo Patriarcha claruit.

Bagdadi præceptorem habuit Joſue Bar Nun, qui Timotheum Patriarcham excepit, ut Amrus teſtatur in vita ejuſdem Joſue: ubi quum hunc narraſſet in cœnobio Abrahæ monaſticum inſtitutum profeſſum fuiſſe, ſubjungit: ثم وقع بينه وبين قوم من العمر فخرج عنه وعاد الى بغداد واقام في منزل جيورجيس المعنى ماسويه شهورا يعلم ابنه يوحنا.

Mox orta ipſum (Joſue) *inter & nonnullos cœnobitas rixa, inde receſſit, Bagdadum petens, ibique in domo Georgii cognomento Meſue aliquot menſes egit, Joannem ejus filium docens.*

III. Raſcido, Mamoni aliiſque Chaliphis acceptus.

Sub Joſue aliiſque magiſtris quantum Joannes in reliquis ſcientiis, ſed præſertim in medicina profecerit, ex eo colligitur, quod idem Leo Africanus refert: Mamonem ſcilicet Raſcidi Chaliphæ filium præ cæteris præſtantibus viris, qui Græcè, Perſicè, Chaldaicè, & Arabicè noverant, Joannem unum tamquam linguis ſcientiiſque omnibus abundè inſtructum elegiſſe, ſecumque in Choraſanam provinciam, cujus regimen à patre ſuſceperat, cum præceptoris prærogativa duxiſſe.

IV. Medicos, & philoſophicos libros ex linguis Græca, Chaldaica, & Perſica in Arabicam, juſſu Mamonis, tranſtulit.

Raſcido Chalipha anno Hegiræ 193. die 3. Gemadi poſterioris defuncto, quum Aminus filius natu major regnum uſque ad annum Hegiræ 198. tenuiſſet, Mamonem ex Choraſana evocatum optimates Amino interfecto ſubrogarunt. *Hic verò* (ut verbis utar Leonis Africani) *deſiderio immortali deſiderabat intelligere antiquorum ſcientias, quoniam tunc nulla erat ſcientia Arabicè deſcripta: adeoque dictus Mamon congregavit ingentem numerum Doctorum diverſarum linguarum, & interrogavit Auctorum nomina atque librorum, quæ ſcripta fuerunt in artibus lingua Græca, Perſica, Chaldæa, atque Ægyptia, adeoque multa eorum nominata ſunt volumina. Miſit tunc multos ex familiaribus ſuis in Syriam, Armeniam, atque Ægyptum, ut illos emerent libros, de quibus ſarcinas infinitas & tulerunt, & conduxerunt. Tunc ſegregati ſunt boni & utiles, ſicut in Medicina, in Phyſica, in Aſtronomia, in Coſmographia, & Chronica deſcriptis; & poſuit ſuprà traductionem linguæ Græcæ Joannem filium Meſuah prædictum: quoniam in illo tempore Chriſticolæ Græcis ſtudebant literis. Poſuit etiam ſuprà traductionem Græcam alios quamplures ſub eodem Joanne, & ſuprà linguam Perſicam Maban, dictumque Meſuah: qui traduxerunt librum Galeni in medicina; poſtea omnia opera Ariſtotelis Arabicè traduxerunt, multis etiam aliis magiſtris auxiliantibus. At dictum fuit Mamoni: quare confidis hoc opus uni Chriſtiano? Reſpondit Mamon: ſi quidem committo ei gubernationem corporis mei, ubi inhabitat ſpiritus & anima; quomodo ei non confidam aliquorum ad aliquos verba, in eo maximè, quod neque ad noſtram, neque ad ſuam pertinet fidem?* Hæc Leo Africanus.

V. Id factum ſub Raſcido Mamonis patre Abulpharagius ſcribit.

Eadem de Mamone tradunt reliqui Scriptores, qui ſub eo literas potiſſimùm floruiſſe teſtantur, ut obſervat Hottingerus Hiſt. Eccleſ. ſæculo 9. pag. 645. 654. & Analect. pag. 248. Quamobrem Abulpharagium hallucinatum fuiſſe puto, quum in hiſtor. Dynaſt. pag. 153. Raſcido Mamonis patri id factum tribuit, inquiens: *Joannes filius Maſuaihi, hoc eſt, Meſue, cui commiſit Raſcidus* in-

interpretandos libros medicos antiquos.

VI. *Ex eodem Abulpharagio Joannis ſtudia, & doctrina.*

Pergit idem Abulpharagius loc. cit. de Joannis ætate, ſtudiis, doctrinaque differens. *Raſcido*, inquit, *ejuſque ſucceſſoribus inſervivit uſque ad tempora Motuaccheli* (qui Saracenis imperavit ab anno Hegiræ 232. ad annum 247.) *magnus habitus fuit Bagdadi ſummæque auctoritatis. Libros compoſuit elegantes. Scholam inſtituit diſceptandi gratia, in qua de omni ſcientiarum antiquarum genere, optimè eas explicans, diſſeruit. Prælegebat etiam, & ad ipſum congregati ſunt diſcipuli quàm plurimi.* Et infrà pag. 166. quum Salmavæum سلمويه Motaſemi Chaliphæ medicum anno Hegiræ 225. obiiſſe ſcripſiſſet, ejus locum apud eundem Motaſemum à Joanne occupatum fuiſſe ſubjungit. Demùm æquales eidem Joanni laudat Gabrielem Bochtjeſu filium, Joannem Ebn Batrik, Sahelum Saporis filium, Iſam Hachimi, & Zachariam Tiphurenſem. Vide pag. 153. 154. 159. 163. 164. 167. 168. 172.

VII. *Ejuſdem obitus.*

Obiit ætatis ſuæ anno octogeſimo, ut Leo Africanus loc. cit. ſcribit, quum juſſiſſet corpus ſuum in villa, in qua natus fuerat, ſepeliri: idque ſub Motuacchelo Chalipha circa annum Hegiræ 241. Chriſti 855. ut ex Abulpharagio ſuprà notatum eſt. Amrus in vitis Patriarcharum Neſtorianorum affirmat, Joannem Meſue unàcum Bochtjeſu Gabrielis filio, & Iſraele Tiphurenſi anno Hegiræ 238. Græcorum 1163. Chriſti 852. adhuc in vivis fuiſſe, quum Theodoſius ex Metropolita Gandiſaporenſi in Patriarcham electus fuit: triennio autem poſtquam idem Theodoſius Sergii cujuſdam medici ſuggeſtione in carcerem juſſu Motuaccheli Chaliphæ detruſus fuiſſet, obiiſſe, ejuſque funus ab eodem Theodoſio Patriarcha, quem Motuaechelus ab exilio ejus rei gratia revocaverat, ſolemni pompa curatum fuiſſe. وعمل سرجيس مطران نصيبين على اطلاق ثاوادوسيوس . واتفق موت يوحنا بن ماسويه وكان عزيز عليه اى على المتوكل وعلى اصحابه فامر بتجميله واكرامه فى تجنيزه . واعلمه ان الجاثليق والقسان والذين يقوموا بالصلوة مطرودون من سرمن راى . فامر بردهم واطلاق الجاثليق ولا يقامون بعد الخروج من المدينه وجرى موت يوحنا على اتم وقار . *Sergius Niſibis Metropolita operam ſuam* apud Motuacchelum *adhibuit, ut Theodoſius è carcere dimitteretur. Accidit interea, ut Joannes filius Meſue, qui Motuacchelo ipſi ejuſque domeſticis charus erat, diem obiret. Præcepit itaque Motuacchelus, ut ſolemnes ei exequiæ celebrarentur. Cui Sergius: at Catholicus, inquit, & Presbyteri, quique funus curare debent, ex urbe Sarmanraja ejecti ſunt. Tùm Motuacchelus eos quidem Sarmanraiam revocari juſſit*; *Catholicum verò liberum dimitti, modo ex urbe pedem non efferrent. Atque ita Joannis funus ſolemni pompa celebratum fuit*: nimirùm anno circiter Chriſti 854. Nam Theodoſius, Amro teſte, ſedem iniit anno 852. quumque annos tres cum dimidio in cuſtodia egiſſet, obiit anno 857. poſtquam ſediſſet annos 5. menſes 3. dies 14.

VIII. *Hottingeri, & Konigii hallucinatio.*

Hinc vulgaris opinio rejicitur, quam de anno obitus Joannis Meſue ex Leone Africano hauſere recentiores, ut Hottingerus in Bibliothec. Quadripart. pag. 249. & Georgius Matthias Konigius in Biblioth. vet. & nova: qui affirmant ipſum *anno Hegiræ* 204. *Chriſti* 826. deceſſiſſe. Nam primo annus Hegiræ 204. non in annum Chriſti 826. cadit, ſed in annum 819. adeoque hallucinatur Hottingerus, quum ea Leonis Africani verba, *Teſtamentum verò anno ducenteſimo quarto de Elhegira* (*hoc eſt, ſecundùm milleſimum*) *Maumedanorum*, ita corrigit, *error eſt: cadit enim annus Hegiræ* 204. *in Chriſti annum* 826. Deinde Leo Africanus de Joannis teſtamento, non de obitu loquitur. Demum in Arabico textu, ex quo Leo Africanus ſuum exemplar anno Chriſti 1527. deſcripſit, non annum Hegiræ *ducenteſimum quar-*

quartum, ſed *ducenteſimum quadrageſimum* poſitum fuiſſe valde ſuſpicor: annus autem 240. inchoatus fuit die 1. Junii, anno Chriſti 854. quo Joannem Meſue obiiſſe ex certis ſcriptorum documentis ſuprà oſtendi.

IX. Duo alii Meſuei.

Alius Meſue apud Amrum laudatur in vita Babæi circa annum Chriſti 550. de quo ſuprà dixi p.428. Tertium memorat Leo Africanus apud Hottingerum pag. 261. quem refert in civitate Maridin, ſeù Marde natum, religione Jacobitam fuiſſe, *operaque compoſuiſſe utiliſſima in rebus potabilibus: alium quoque librum de componendis medicinis, ſyrupis videlicet, unguentis, emplaſtris, & de ſimilibus*: in Ægypto demùm obiiſſe anno ætatis circiter nonageſimo, Hegiræ quadringenteſimo ſexto, Chriſti 1028.

X. Quartus Meſue Damaſcenus, cujus opera tùm manuſcripta, tùm edita indicantur.

Exſtat in Biblioth. Vatic. Cod. mss. Lat. 2440. 2441. & 4460. opus medicum, inſcriptum, *Joannis Meſue de conſolatione medicinarum ſimplicium & ſolutivarum.* Et Cod. 2248. *Additiones ex ejuſdem libro*. Prodiere Jacobo Sylvio medico interprete *Joannis Meſue Damaſceni de re medica libri tres*, Lugduni apud Joannem Tornæſium & Gulielmum Gazejum 1548. 8. Utrobique auctor appellatur *Joannes filius Meſuæ, filii Hamech, filii Hely, filii Abdela Regis Damaſci*. Ejuſdem *Receptarium Antidotarii* publicarunt Angelus Palea Juvenatienſis, & Bartholomæus Urbevetanus, Ordinis Minorum Obſervantiæ, Provinciæ Romanæ, præmiſſa *in Antidotarium ipſum cenſura*, Lugduni apud Joannem Frullonium 1550. 8. Idque opus quum Joannes Manardus, Leonardus Fuchſius aliique neoterici medici reprehendiſſent, Apologiam pro Joanne Meſue Guilhelmus Puteanus Blangiacus medicus civiſque Gratianopolitanus conſcripſit, cui titulum fecit, *Defenſio Meſue contra Manardum & Fuchſium*, Lugduni apud Germanum Roſe 1537. 8. De hoc Meſue ita præfatur Jacobus Sylvius. *Sunt qui Græcè putent ſcripſiſſe, quo tempore Godefredus Lotharingorum Rex Syriam, & in ea Damaſcum* (Damaſcenum enim Joannem Meſue ubique vocat) *& Hieruſalem expugnavit. Sunt qui ſub Hadriano Pontifice anno Chriſti milleſimo centeſimo quinquageſimo octavo floruiſſe contendunt. Alii Arabicè omninò ſcripſiſſe exiſtimant, quæ mihi ſententia magis arridet, quum & verſio vetus impolita quidem, ſed (ut conjectare licet) fidelis, voces Arabicas non paucas ſervarit, non ſubſtituerit.*

XI. Joannes Meſue Damaſcenus ab Hottingero aliiſque cum Mardenſi Jacobita, & cum S. Joanne Damaſceno perperàm confunditur.

Hottingerus pag. 249. duos quidem diſtinguit Meſueos, juniorem hunc, quem cum Damaſceno Joanne confundit; & ſeniorem, de quo ſuprà dictum eſt. *Atque hic* (de Meſue loquitur, quem obiiſſe affirmat anno Chriſti 826.) *dubio procul, prior ille Meſue, de quo Andreas Bellunenſis: Duos enim & ille commemorat Meſueos: ſeniorem, cuius libri tantùm Arabicè extant; & poſteriorem noſtris notum, cuius libros negat ſe apud Arabes invenire potuiſſe. Recentiores quidam eundem cum Damaſceno, aut ei contemporaneum fuiſſe putarunt: quod utique à vero non abludit. Alii enim Damaſcenum collocant ſub anno Chriſti 740. alii 830. (longiſſimè recedit Tritbemius, qui ponit anno Chriſti 390.) Meſue verò mortuus anno 826.* Hæc Hottingerus: nec meliora Konigius in Biblioth. *Meſue*, inquit, *Joannes Damaſcenus, fide Neſtorianus, profeſſione medicus, anno 1028. obiit, teſte Hottingero in Biblioth. Quadripar. pag. 261. Reliquit duos libros Arabicè ſcriptos. Prior continet canones univerſales: poſterior agit de ſimplicibus.* Sed uterque auctor plurimum hallucinatur. Nam primum Meſue ille prior, de quo Andreas Bellunenſis, ab eo, quem poſteriorem & Damaſcenum vocant, alius eſt: adeoque fruſtrà laborat Hottingerus, ut oſtendat utrumque contemporaneum fuiſſe. Deinde Damaſcenus, cujus ætatem anno 740. vel 830. ponit, non is eſt, qui Joannes Meſue Damaſcenus audit, cujuſque opera ſub nomine Joannis

annis

annis Meſve filii Hamech filii Heli filii Abdella regis Damaſci prodiere; ſed ſanctus Joannes, cognomento Manſur, Græcis Latiniſque notiſſimus ſcriptor, quem Trithemius immani anachroniſmo ad annum Chriſti 390. detrudit. Præterea Meſve Joannes, quem Konigius fide Neſtorianum anno Chriſti 1028. obiiſſe ſcribit, neque Damaſcenus fuit neque Neſtorianus, ſed Jacobita Mardæ natus & Cairi defunctus, ut ex ſuprà allatis Leonis Africani verbis palàm fit. Denique an Meſve ille Mardenſis, de quo Leo Africanus apud Hottingerum pag. 261. loquitur, Joannes etiam appellatus fuerit, mihi non conſtat: conſtat tamen Joannem filium Meſve filii Hamech filii Heli filii Abdella, tùm editorum tùm manuſcriptorum operum, quorum ſuprà facta eſt recenſio, auctorem, à tribus Meſveis differre: nimirùm à ſeniore Babæi Neſtorianorum Patriarchæ affine, qui anno Chriſti 500. vivebat; à Joanne Meſve item Neſtoriano, qui anno 854. obiit; & à Meſve Jacobita Mardenſi, qui anno 1028. defunctus eſt: &, ſi vera eſt operum illius inſcriptio, vel Melchitam illum fuiſſe, hoc eſt, Syrum Græci ritus, conjicio; vel potiùs Mahometanæ ſectæ cultorem, quum *filius Abdellæ regis Damaſci* dicatur: Damaſci enim poſt occupatam à primis Chaliphis Syriam, Mahometani, non Chriſtiani dominabantur.

Caput XXV.

Sabarjeſus Patriarcha.

I. SabarjeſusDamaſcenus, Neſtorianorum Patriarcha.

Sabarjesus, cognomento Damaſcenus, Nuhadræ natus, Haranitarum primum Epiſcopus, deinde Metropolita Damaſci, demùm poſt Georgii obitum Patriarcha Neſtorianorum renunciatus eſt anno Hegiræ, juxta Amrum, ducenteſimo decimo ſeptimo. Ejus geſta ex eodem Amro accipe. صبريشوع من اهل
بانهودرا اسامه برانيس مطران نصيبين اسقفا
على حران ونقله طيماثاوس الى مطرنة دمشق.
وكان عالما باخبار البيعة مقصى من غير فهم
واحسن خدمة المامون واصحابه وجماعة النصارى
الذين كانوا معه لما حصل بدمشق في وقت
الغرق واعتقدوا فيه الجميل. وانعقد له الامر
واسم سنة سبعة عشرة ومايتين ونزل المدينة
الكبير وجدد ابنية دير مار فثيون وهذا كان
قديما في ايام الفرس. ولما بنى المنصور مدينته
ونزلها الناس هدم صبريشوع تلك الابنية لاجل
من تغلب عليها ولم يتعرض للهيكل والمذبح
وجدد بها بيت الاشهاد والاروقة ونصب اسكولا
وجمع المتعلمين وكان على وعيسى ابنا داود
يقومان بامرهم واقام الجاثليق فيه ورسم ان يدفع
من دخله الى رهبان عمر مرمر وهو المعروف بعمر
صليبا وهم الداقلة من هذا الدير اربع دنانير في
كل شهر وكثر الصيام وضيق على نفسه وتوفر
النفقة على الاسكول والبيع وافتقاد الغربا ومات
ودفن في دير اكليليشوع وجثلقته اربع
سنين وعشرو.

Sabarjeſum [1] *patria Nubadrenſem Joannes Metropolita Niſibenus urbis Haran Epiſcopum inſtituit, Timotheus verò Damaſci Metropolitam: qui etſi in rebus eccleſiaſticis eſſet verſatus, ſublimioribus tamen ſcientiis omninò carebat. Quum autem Damaſci*

NOTA.

1 *Sabarjeſum* monaſticam vitam in cœnobio Abrahæ profeſſum fuiſſe teſtatur Amri interpolator.

maſcl alluvio contigiſſet, Mamonis ejuſque aulæ atque inſervientium eidem Chriſtianorum gratiam, præſtita quantum potuit opera ſua, iniit, famamque ſibi apud omnes ea ex re comparavit. Communi igitur ſuffragio in
1 *Patriarcham* 1 *electus, conſecrationem accepit anno decimo ſeptimo ſuprà ducenteſimum. Inde ad magnum cœnobium profectus, monaſterii ſancti Phetionis ædes inſtauravit. (Antiquum hoc erat cœnobium Perſis regnantibus olim conditum.) Quum verò Manſores urbem ſuam excitaſſet, confluentibus illuc incolis & ſacras ædes occupare molientibus, Sabarjeſus illas diruere maluit: Sanctuarium tamen & Altare intacta reliquit; Martyrium autem, & porticus inſtauravit, Scholamque ædificavit, & Scholarium collegium inſtituit, cui Alim & Iſam Davidis filios præfecit ſuamque ibi ſedem fixit. Monachis præterea Sarſarenſis*
2 *cœnobii, Salibæ* 2 *nuncupati, quibus interpretandi munus commiſſum erat, ex ejuſdem Scholæ redditibus annua ſubſidia, quatuor ſcilicet denarios per ſingulos menſes, conſtituit. Pagos quoque ædificavit; ſibique parcus, pecuniam in Scholæ, eccleſiarum, peregrinorumque ſubſidium profudit. Mor-*
3 *tuus* 3 *demùm, in cœnobio Caliljeſu ſepultus fuit, quum per quadriennium & menſem ſediſſet.*

II.
Ejus conſtitutio de ſcholis, ſtudiorumque methodo.

A Sobenſi in Nomocanone Par. 6. cap. 3. refertur ejus Conſtitutio de Scholis ſtudiorumque methodo, edita anno Hegiræ 220. qua Sabarjeſus ſe viſitaſſe ait Scholas regionis Aramæorum, Theodori, ſcilicet, Maris & Mahuzæ: necnon Scholas regionis Elamitarum, Meſenę, Perſidis & Chorasanæ. Verba Sabarjeſu hæc ſunt.

ܡܢ ܕܝܢ ܕܐܬܚܫܒܢ ܡܢܗܘܢ ܡܠܐܟ ܟܡܢܗ
ܣܘܪܚܢ : ܬܘܩܢܐ ܘܚܙܩܐ ܕܡܠܐܘܐ ܠܟܪܟܐ
ܩܕܡ ܩܠܝܠܘܢ ܦܘܫܩܐ ܡܫܘܕܥܝܢ
ܘܐܦ ܠܐܬܪܐ ܕܒܝܬ ܐܪܡܝܐ ܡܢ ܡܕܒܪܢܘܬܐ
ܡܕܝܢܬܐ ܕܝܠܗ ܕܡܚܙܝܐ ܠܐܣܟܘܠܐ ܐܬܝܢܢ
ܘܡܢܗܘܢ ܘܗܕܐ ܕܒܕܘܟܬܐ ܥܒܕ ܘܟܠܗ
ܡܢ ܗܘܕܥܐ ܕܡܫܝܚܐ ܗܘܐ ܠܟܠ
ܒܝܫ : ܘܗܠܝܢ ܕܫܠܝܛܐ ܠܟܠܗܘܢ ܘܐܝܬܝܐ
ܡܠܟܘܬܐ ܠܟܠܗ ܘܥܠ ܐܬܪܐ ܘܕܝܪ̈ܝܐ
ܐܣܟܘܠܝܐ ܗܘܐ ܕܝܠܗ ܘܡܢܗܘܢ . ܗܘܐ
ܘܚܕܘܢܐ ܕܐܬܪܐ ܕܟܠܗܘܢ ܟܠ ܦܘܢ
ܐܡܪ ܐܠܗܐ ܠܟܠ ܐܘ ܡܕܝܢܬܐ ܐܘ ܠܕܘܟܬܐ
ܒܡܕܝܢܬܐ ܗܝ ܕܟܠܗܘܢ ܕܒܝܬ ܐܣܟܘܠܐ
ܐܬܪܐ ܕܢܫܘܐ ܐܘ ܡܕܝܢܬܐ ܐܘ ܡܫܒܚܝܢ
ܕܫܒܝܩܝܢ ܘܗܘܢ . ܐܣܟܘܠܝܐ
ܐܡܪ ܡܠܦܢܐ ܗܘܐ ܡܢ ܒܬܪܟܢ ܘܗܘܐ
ܘܐܬܪܐ ܕܡܫܡܫܢܐ ܡܢ ܒܬܪ ܗܢܐ
ܠܡܫܡܫܢܐ : ܡܢ ܫܠܝܛܐ ܘܕܟܠܗܘܢ ܐܘ
ܘܫܡܥܝܢ ܡܢ ܗܘܐ ܗܘ ܡܫܡܫ ܒܟܠ
ܐܘ ܠܟ ܡܫܡܫܢܐ ܘܗܘܝܢ : ܐܣܟܘܠܐ
ܘܟܠ ܡܫܡܫ ܘܟܠ ܕܟܠܗܘܢ ܐܬܪ̈ܘܬܐ
ܟܠ ܕܡܢ . ܦܘܪܫܢܐ ܘܠܐ ܘܦܫܘܛ
ܘܕܥܘܗܝ ܘܠܐܝܢ ܐܘܪܚܐ ܘܐܬܪ̈ܘܬܐ
ܘܠܟܠ ܣܦܪܐ ܗܘ ܘܕܝܢ ܐܬܪ̈ܘܬܐ ܡܢ
ܟܠܐ

NOTÆ.

1 *In Patriarcham electus*, poſt Georgii obitum anno Hegiræ, ut vult Amri interpolator, ducenteſimo decimo ſeptimo, qui tamen in annum Græcorum 1143., non in annum 1146 (ut idem exiſtimat) confertur. Nam annus Hegiræ 217. cœptus fuit die 6. Februarii anni Chriſti 832. qui reſpondet anno Græcorum 1143. non 1146. Atqui Georgius, Sabarjeſu præceſſor, qui anno Hegiræ 210. Chriſti 825. electus fuerat, ex eodem Amri interpolatore ſediſſe dicitur annos dumtaxat quatuor: adeoque obiit anno Hegiræ 214. Chriſti 829. Vacavit itaque Sedes ex ejus ſententia annos tres.

2 *Salibæ* nuncupati. Erat id cœnobium monaſterio ſancti Phetionis contiguum, ut ex Amri interpolatore liquet.

3 *Mortuus*, anno Hegiræ 222. ineunte, ut ex Abrahami illius ſucceſſoris inauguratione liquet. Annus verò Hegiræ 222. inchoatus fuit die 14 Decembris anni Chriſti 836. adeoque Amri interpolator emendandus, qui Sabarjeſo obitum conſignat ad annum 2. Motaſemi Chaliphæ: hic enim regnum iniit anno Hegiræ 218. Chriſti 833. Græcorum 1144.

ܡܛܠ ܣܦܪܐ ܐܠܟܣܘܢ. ܘܐܠܦܢܝܢ
ܘܩܪܝܢܐ ܘܡܫܡܫܢܘܬܐ ܟܠܠ ܠܐ ܨܒܝܢ
ܐܝܟ ܕܠܒܪ ܐܣܝܐ ܠܟܪܝܗܐ ܕܢܫܩܘܢ.
ܠܐܦܣܢܬܝܢ ܘܡܘܪܐ ܠܣܩܘܛܪܝܢ ܘܠܡܫܬܝܐ
ܘܡܫܬܐ ܗܘ ܕܟܪܝܗܐ ܐܠܝܨܘܬܐ
ܡܬܪܦܝܢ. ܘܐܝܟ ܠܡܪܝܪܬܐ ܕܢܫܬܐ
ܘܡܣܬܠܝܢ ܠܡܠܦܢܐ ܣܦܪܝܐ
ܕܟܣܘܪܝܣ ܠܐܟܪܘܗܝ ܘܡܩܪܩܪܝܢ
ܟܪܣܐ ܘܦܬܓܡܝܢܐ. ܘܡܛܠ ܕܐܝܟ
ܗܢܐ ܐܫܟܚܬ ܐܝܟ ܕܟܠܗ ܗܘܐ
ܬܒܝܪ ܡܕܝܢܬܐ: ܐܘܪܗܝܐ ܘܡܝܫܢ
ܘܦܪܣ ܘܟܘܪܣܢ ܡܬܟܪܝܐ ܗܘܐ ܠܝ ܣܓܝ
ܡܬܚܙܝܢ ܗܘܝܬ ܐܝܟ ܓܒܪܐ ܕܡܢ ܐܝܡܡܐ
ܒܗܝܪܐ ܥܐܠ ܗܘܐ ܠܚܫܘܟܐ
ܘܚܕ ܢܦܫܝ ܡܕܚܠ ܗܘܐ ܕܠܡܐ
ܒܥܘܢܕܢܐ ܘܥܕܬܐ ܡܫܬܒܩܐ ܗܘܬ.
ܡܛܠ ܗܢܐ ܣܕܪܬ ܚܘܕܪܐ ܕܫܪܒܐ
ܕܥܕܢܐ: ܘܐܦ ܒܩܠܝܬܐ ܕܦܛܪܝܪܟܘܬܐ
ܫܒܩܬ ܘܠܪܒܝ ܣܟܘܠܐ ܦܩܕܬ ܕܢܨܒܘܢ
ܒܪ ܟܬܒܐ ܗܢܐ ܢܣܚܐ ܠܩܫܝܫܐ ܕܐܬܪ̈ܘܬܐ
ܕܡܫܝܚܝܐ ܡܫܡܫܢܝܢ ܘܢܦܠܓܘܢ:
ܥܡ ܕܝܠܦܝܢ ܛܠܝܐ ܡܙܡܘܪܐ: ܡܬܗܦܟܝܢ
ܗܘܘ ܠܐܘܪܝܬܐ ܘܠܡܘܬܒܐ ܘܠܢܒܝܐ
ܐܝܟ ܕܡܠܦܢܘܬܐ ܕܐܣܟܘܠܝܐ ܘܡܫܠܡܝܢ
ܗܘܘ ܠܩܪܝܢܐ ܕܚܕܬܬܐ. ܘܫܒܩܝܢ
ܗܘܘ ܠܡܐܠܦ ܐܘܡܢܘܬܐ. ܐܢܐ ܕܝܢ
ܣܒܪܝܫܘܥ ܦܛܪܝܪܟܐ ܣܡܬ ܢܡܘܣܐ
ܕܡܢ ܗܫܐ ܟܕ ܝܠܦܝܢ ܛܠܝܐ ܡܙܡܘܪܐ
ܘܥܢܝܢܐ ܕܬܫܡܫܬܐ: ܢܩܪܘܢ ܐܘܢܓܠܝܘܢ ܘܫܠܝܚܐ.

Anno Arabum vigeſimo ſuprà ducenteſimum quum Aramæorum terras perluſtrarem, omnia caſtella pagoſque doctis clericis indigere perſpexi, adeo ut in Schola quoque Mar Theodori, & in altera Mar Maris, atque in iſta Mahuzæ, præter aliquot ſenes, qui ex tanta doctorum hominum copia pauci remanſerant, ex junioribus nullum literatum reperire contigerit. Tyrones quippe iſtos neque diei canticum tenere comperi. Animadverti præterea ſeniores illos Scholæ magiſtros faſtidioſis diſcipulis inſtare coactos, ut lectiones, aut penſum ediſcerent, ea ferè importunitate, qua medici ægros ad abſynthium aut myrrham, aut ſocotorinam aloën exhauriendam urgere cogereque ſolent. Quare viſi mihi ſunt illi Scholares tantum à literis abhorrere, quantum ægrotus quiſque amariſſimi alicujus ſucci potionem faſtidire conſuevit. Illos nempe ad Scholam non doctrinæ amor, ſed ventris eſuries vocaverat. Quin & eundem ſtatum eſſe comperi regionis Elamitarum, atque Meſenæ, & Perſidis, & Charaſanæ. Quæ res me ſummo dolore affecit; videbarque mihi ſimilis homini, qui ex claro die in tenebricoſum quoddam ſpelæum intraſſet, verebarque, ne temporis proceſſu (neglectis nimirùm literarum ſtudiis) *atrior & luctuoſior nox eccleſiæ incumberet. Quamobrem Hymnorum diebus Dominicis per anni circulum canendorum ordinem compoſui, quem etiam in Patriarchio reliqui: ſcholæque magiſtrum inſuper admonui, ut deſcripta ex eo codice exemplaria Presbyteris locorum, aliiſque in Chriſtianorum domibus miniſtrantibus diſtribueret. Quoniam verò juxta antiquum morem poſtquam pueri Pſalmos legere didicerant, docebantur Pentateuchum, & Cathiſmata, poſtremò Prophetas juxta Scholarum ſtylum percurrere; quumque ad novi Teſtamenti lectionem progreſſi fuiſſent, ad opificium quodpiam addiſcendum dimittebantur: Ego Sabarjeſus Patriarcha mandatum canonicum conſtitui, ut in poſterum poſtquam pueri Pſalmos & Cantica officii legere didicerunt, Evangelium & Apoſtolum perlegant, tùm demum ex veteri Teſtamento ſibi addiſcenda ſeligant capitula, ſeu ſectiones lectionum Dominicis, Feſtis, & Commemorationibus aſſignatarum; quæ videlicet ex Bemate legi ſolent: hiſque abſolutis, ita demùm ad opificia pro libitu addiſcenda abire permittantur.*

Ex his colligitur I. luctuoſus literarum Syriacarum ſtatus ſub Sabarjeſu Patriarcha; anno ſcilicet Chriſti 834. Hegiræ 220. II. Compoſitus ab

ab eodem Sabarjeſu Hymnorum per anni circulum canendorum ordo. III. Antiqua, recenſque ab eodem inſtituta ſtudiorum in Scholis ratio. Sed de his alibi.

Caput XXVI.

Abraham Patriarcha.

I. AbrahamMargenſis, Neſtorianorum Patriarcha.

SABARJESUM Patriarcham Abrahamus Margenſis excepit, cujus ab epiſtolis Thomam fuiſſe ſuprà dixi pag. 463. & 474. De hujus geſtis hæc Amrus.

ابراهيم من اهل المرج وترهّب في عمرباعابا وصار ربنًا وجعل اسقفًا على الحديثة . ولعقله وتواضعه ورحمته للضعفا اختاره اهل الحيرة والكشاكرة وسلمويه الطبيب واخوه ابراهيم صاحب بيت المال . واختار بختيشوع واهل الاهواز لمارابا مطران جنديسابور . واجابه الابا طاعةً له لانه كان يكرمهم . وانحدروا لاسيامته . واخبر سلمويه المعتصم بالخبر فكتب الى الطاهري صاحب بغداد برد مارابا واسيامة ابراهيم . فردّ من الطريق واسيم ابراهيم . ولطف سلمويه في اصلاح ما بين الجاثليق والابا الذين كانوا تباعدوا عنه بسبب مارابا واستقامت الامور . ومطران البصرة شوبحالماران توفي بعد ثلثة اشهر . ومارابا مطران جنديسابور وقع بينه وبين الاسكوليين وورد مع الاسكوليين ووجوه اهل جنديسابور الى مومن راى الى ابراهيم الجاثليق . فجاذب بعض الشهاريين للمطران عن فعله . فسقط واعتل ومات وتمزّق ما خلفه في كرميه . ورد ابراهيم الامور الى افريم ابن اخته وحنوخ تلميذه وهوريشاه ابن عمه فضيّقوا على الاسكوليين واساوا اليهم وحصل المال . وشهد على حنوخ بالاسلام والتزم عنه مال حتى يتخلص وصار مكانه راهب من السن واجتمع مع افريم على تدبير الامور على قبح حال ولم يكن في الجاثليق فضل لتدبير شي ولا لتغيير ما يفعله اصحابه .

Abrahamus Margenſis, monachus primùm Beth-Abenſis cœnobii, deinde Abbas, poſtremò Hadithæ epiſcopus fuit: quem ob prudentiæ laudem, & erga egenos caritatem Hirtenſes atque Caſcarenſes, nec non Salmavæus medicus ejuſque frater Abrahamus regii ærarii præfectus in Patriarcham elegerunt. Ejus tamen electioni contradixere ſtatim Bochtjeſus & Huzitæ, atque Mar-Abam Gandiſaporenſem metropolitam oppoſuere: quem Patres ob ipſius in eos ſtudium libenter ſuſceperunt: jamque ad ejus conſecrationem ſe comparabant, quum Motaſemus Chalipha à Salmavæo ſolicitatus, Tahero Bagdadi prætori reſcripſit, ut Mar-Aba repulſo Abrahamum promoveret. Quare Mar-Aba ad ſuam eccleſiam redire coacto, Abrahamus 1 *Patriarchatum obtinuit. Salmavæus interim novo Catholico Patres conciliavit, qui ab eo, partes Mar-Abæ ſequuti, deſciverant: unde eccleſiæ pax*

NOTA.

1 *Abrahamus Patriarchatum obtinuit.* Id factum anno Hegiræ 222. narratur ab Amri interpolatore in hæc verba.

هذا الاب كان عاقلًا متواضعًا كثير الرحمة قليل العلم من بلد الموصل من المرج وكان اسقفًا على مدينة الحديثة واختير واسيم فطركًا بالمداين وعليه البيرون بنفسجي سنة اثنى وعشرين ومايتين للهجرة واستقامت له الامور ودبّر تدبيرًا جيدًا .

Hic pater prudens erat, humilis, ac miſericors, ſed indoctus. Ortum duxit ex Marga ditionis Moſulenſis urbe: Hadithæ autem epiſcopus præfuit; deinde in Patriarcham conſecratus eſt Modainæ, quum pallio violaceo uteretur, anno Hegiræ ducenteſimo vigeſimo ſecundo (qui die 14. Decembris anni Chriſti 836. inchoatus fuit.) *Reſque ei proſperè ceſſerunt, & eccleſiam optimè rexit.* Subjungit idem auctor de Sedis illius tempore.

ومدة رياسة هذا الاب كانت اثناعشر سنة وعشر شهور واستناح ودفن بالحيرة بدير يزدفنه .

Præfuit hic Pater annos duodecim cum menſibus decem: mortuuſque, Hirtæ ſepultus fuit in cœnobio Jazdephanæ. Obiit igitur Abrahamus anno circiter Hegiræ 235. hoc eſt, Chriſti 849. Quum autem Theodoſius ejuſdem ſucceſſor anno Hegiræ 238., ut mox dicam, inauguratus fuerit, triennio ſedes vacaverit neceſſe eſt.

pax & concordia ſequuta eſt. Circa hæc tempora Subchalmaranus Baſſoræ metropolita, poſt tres nempe ab electione Patriarchæ menſes, deceſſit; & exorta inter Mar-Abam metropolitam Gandiſaporenſem atque Scholares diſcordia, iſti unàcum primoribus Gandiſaporæ ad urbem Sarmanrajam profecti, Mar-Abam ad cauſam dicendam apud Abrahamum Catholicum appellarunt: qui quum cauſâ cecidiſſet, adversùs ipſum quibuſdam Cantoribus agentibus, in morbum incidit, quo etiam extinctus eſt. Quas autem eccleſiæ ſuæ facultates collegerat, direptæ fuere. Abrahamus porrò rerum adminiſtrationem Ephræmo ex ſorore nepoti, & Enocho ſuo diſcipulo, atque Horabſaæ patrueli ſuo commiſit, qui Scholares in magnas anguſtias adduxerunt, & ingentem pecuniæ ſummam pendere immeritos coëgerunt. Quum verò Enochus Islamiſmi, ſeu ſuſceptæ Mohamedanicæ ſuperſtitionis reus idoneis teſtibus convictus fuiſſet, ſoluta auri ſumma, ea ſe vexatione quidem redemit, ſed locum cedere coactus eſt monacho cuidam Senenſi, qui Ephræmo conjunctus, rem eccleſiæ peſſumdedit; Catholico interim ex vecordia familiarium atque adminiſtrorum delictis connivente.

II. Ejus conſtitutio. Sobenſis in Nomocanone Par. 6. cap. 3. profert Abrahæ conſtitutionem de libris, quos ſenes, quique quinquageſimum ætatis annum attigere, percurrere debent. Vide ſuprà hoc tom. pag. 342.

CAPUT XXVII.

Abraham Auni.

I. Abraham filius Noë, ſeù Auni. ABRAHAM بن نوح *Ben Noë*, ſeù بن عون *Ben Aun*, cognomento الاسكاف *ſutor*, quum Bochtjeſus medicus Theodoſium anno Hegiræ 238. in Patriarcham Neſtorianorum ipſo reluctante ordinari curaſſet, Motuacchelum Chalipham, cui in primis acceptus erat, inſtigare non deſtitit, donec Bochtjeſum quidem exilio multaret, Theodoſium verò in carcerem detruderet, in quo uſque ad obitum Joannis Meſve manſit, ut ſuprà dictum eſt. Tùm verò Motuacchelus eam in Chriſtianos perſecutionem excitavit, quæ ab Amro in vita Theodoſii deſcribitur.

Scripſit adversùs Judæos Tractatum, de quo hæc Abulbarcatus cap. 7. de eccleſiaſticis Scriptoribus. II. Ejus liber adverſùs Judæos.

ابرهيم بن عون الاسكاف له كتاب حل
الشكوك التى اوردها بعض اليهود على ان كتب
النصارى متناقضة وابطال ما زعمه اوليك من
ذلك عدة ابوابه ١٢٧ بابا .

Abraham Auni filius, ſutor, edidit librum in capita 127. diſtributum, in quo ſolvit dubia, quæ à Judæis proponuntur, ut probent, Chriſtianorum libros ſibi repugnare. Exſtat in Biblioth. Vat. cod. ms. Arab. 31. & 172. hoc titulo prænotatus: كتاب حل
الشكوك والرد على اليهودى المخالف تاليف
ابراهيم بن عون النسطورى .

Liber ſolutionis Dubiorum, & Apologiæ adversùs repugnantem Judæum, auctore Abrahamo Ben Aun Neſtoriano. Opus in tres partes dividitur: quarum prior continet capita 36. altera item capita 36. tertia denique capita 55.

CAPUT XXVIII.

Theodoſius Patriarcha.

I. Theodoſius Garmæus, Neſtorianorum Patriarcha. THEODOSIUS Garmæus, ex metropolita Gandiſaporenſi in Patriarcham Neſtorianorum an. Hegiræ 238. Chr. 852. electus, paulò poſt in carcerem juſſu Motuaccheli Chaliphæ conjectus, inde tribus annis cum dimidio exactis dimiſſus, obiit ſexto ineunte Patriarchatus anno. Quæ in ejus inauguratione contigere, ex Amro deſcri-

ſcripta habes ſuprà hoc to: pag. 210. & 211. Quæ verò ſubſequuta ſunt apud Neſtorianos diſſidia, ex eodem auctore accipe. وتغيّر المتوكل على

بختيشوع لاجل ما كان يستعمله من مكايدته
وقبض عليه واعتقله وحبس الجاثليق بعد شهر
ببغداد وحمل الى سرمن راى . وهدم دير
بدورقنه واقطعه لمحمد بن جميل صاحب
الشرطة ليبنيه منزلا . واخرجت عظام مار
ابراهيم ورميت في دجله وامر باخراج القسان
والشمامسة من سرمن راى حتى لا يجنزون
النصارى ولا يعملون لهم قربانا ولا يكرزوا
اسم الجاثليق . ومنع النصارى من ركوب الخيل
وان يلبسوا المصبوغ ويحملون على دراريعهم
الفوارات ولا يرى احدهم يوم الجمعة في السوق
وبخرب قبور موتاهم ولا تعلم اولادهم في مكاتب
العربي ويوخذ خراج منازلهم للمساجد وينصب
على ابوابهم صور الشياطين من خشب ولا يسمع
لهم صوت صلاة ولا يدع موضع قربان . وهدم
عدّة بيع واعمار منها ديرمار قرياقوس بالانبار
وفيه يعمل الشعانين وهيكل مار يونان .
وتفتحت على النصارى المحن من كل وجه تاديبًا
من الله وتمكّن الحسّاد منهم بتغير النية في
بختيشوع . وكان بسرمن راى طبيب اسمه
سرجيس لخصومة جرت بينه وبين بعض المتطببين
خرج عن النسطورية واعتقد مذهب اوبوس وقصد
الجاثليق وكذب بانه يكاتب ملك الروم ويدعوا
له ويرفع اخبار المملكة . فاحضره المتوكل
وساله عن الحال فانكرها واسامه اليمين فابا
خوفا ليلا يخالف كتاب الشريعة واتكل على
المسيح . واشار من في الخدمة من الروسا عليه
بان يحلف فلم يفعل وصبر على الحبس مدة
ثلث سنين وستة اشهر واخوه توما مطران باجرمى
مقيم عنده يونسه . وبلغ كل شرير من النصارى
ما يريده . ولما سار المتوكل الى دمشق طرح
سرجيس مطران نصيبين في طريقه الرياحين
وعقد القباب فلما اجتاز تحتها استحسنها وحمل
الى خدمته جميع ما يحتاج اليه من الخيرات
والفاكهة والشراب . فسال المتوكل الفتح بن
خاقان عن الفاعل لذلك . فاعلمه ان هذا
فعله مطران النصارى . فامر بايصاله اليه اذا
احضر مكرما واشعره النصارى بذلك وحضر
المعسكر فوصل مكرما . واطلق له عشرة الاف
درهم وخفّ ما في قلبه على النصارى . ففرّقها
وامثالها على الحواشى . وعظم ذلك عند المتوكل
لما سمعه . واكّد وصاه الامير والقاضى بنصيبين
في بابه وقضى حوايجه . وقال المتوكل للفتح . بماذا
تكافى هذا الرجل . فقال له اذا مات الجاثليق
تجعله . فعمل على ازاحة ثاداميوس . فاعلمه
ان هذا لا يجوز في سنّة النصارى . فوصّاه ان
يشعره بذلك اذا مات ثاداميوس . واتفق
موت يوحنا بن ماسويه الخ وجرى موت يوحنا
بن ماسويه على اثم وقار . واستاذن الكتّاب
والمتطبّبون في انحدار الجاثليق الى بغداد ومقامه
في قلايته . فوقع الى امير بغداد باطلاقه
وادخاله الى بغداد مكرمًا . وخرج من سرمن راى
احسن خروج وادخل بغداد احسن دخول
بالاكرام العظيم والتبجيل . وكانت مدة حبسه
ثلثة سنين وستة اشهر . ولم تطل مدته واعتل
ومات اول احد قداس البيعة ودفن في الدير مع
طيماثاوس وكانت مدته خمس سنين وثلثة اشهر
واربعة عشر يومًا .

Interea Motuacchelus Chalipha adverſùs Bochtjeſum indignatus, quod ejus voluntati quadam occaſione reſtitiſſet, eundem comprehendi, atque in vincula conjici juſſit: Catholicum prætera poſt menſem Bagdadi carceri mancipari, inde Sarmanrajam deportari: ſed & cœnobium Dor-Kenenſe diruit, eoque in loco Mohammado Gemaili filio ſpiculatorum præfecto conceſſit, ut hoſpitium exſtrueret. Per eam occaſionem mar Abrahami oſſa è loculo extracta, in Tigrim projecta fuere...... Sacerdotes etiam & Clericos Sarmanraja expulit, ne Chriſtianorum cadavera ſuo more efferrent, neque ipſis Liturgiam facerent, aut Catholici nomen proclamarent. Chriſtianis quoque equorum uſum interdixit; præcepitque, ut coloratis veſtibus uterentur, utque brachiis ſuis ſegmenta panni appenderent; vetuitque, ne feria ſexta ineunte in forum prodirent. Edixit præterea, ut Chriſtianorum ſepulchra ſubruerentur, eorumque filios Arabicas literas ediſcere probibuit. Vectigalia inſuper pro

ſin-

ſingulis illorum domibus pendi ſolita Meſchitis aſſignavit, appendique juſſit eorum foribus ligneas dæmonum imagines. Oratoria quoque & deſtinatas ſacræ oblationi ædes publico edicto ſuſtulit. Plurimas proinde eccleſias & monaſteria ſolo æquavit: & inter cætera cœnobium S. Cyriaci in urbe Anbara, in quo Hoſanna celebrari conſueverant, & ſancti Jonæ eccleſiam: ita ut undique mala in Chriſtianos irruerent Deo illorum ſcelera vindicante, poſtquam Choliphæ in Bochtjeſum voluntas invidorum operâ immutata fuiſſet. Circa hæc tempora vivebat Sarmanrajæ Sergius quidom profeſſione medicus. Hic ab aliis ejuſdem profeſſionis chriſtianis provocotus, abdicata Neſtorianorum ſecta, Arianiſmum amplexus eſt, acceptaſque ulturus injurias, Catholicum falſo crimine apud Chalipham inſimulavit, quaſi Romanorum Imperatori faveret eidemque publica regni negotia referret. Quare ad cauſam dicendam à Motuacchelo vocatus eſt: quumque conſtanter factum negaret, & Chalipha, ut jurejurando ſe purgaret, inſtaret, Catholicus id ſibi nefas eſſe reſpondit ex Chriſti lege, cui ſuam ſalutem ſe malle committere affirmabat. Suadentibus verò viris primariis in Chaliphæ aula famulantibus, ut ſe præſtito juramento redimeret, recuſavit, maluitque ad triennium & ſex menſes carceris ærumnas tolerare: quo ſpatio Thomas, [1] ipſius frater metropolita Bagermenſis illi omnia charitatis officia exhibere non deſtitit. Adeo ſceleſtiſſimo cuique adversùs chriſtianos omnia licuerunt. Accidit intereà, ut Motuacchelus Chalipha Damaſcum peteret. Ea occaſione uſus Sergius Niſibis metropolita viam myrto conſtravit, & tabernacula conſtruxit, quæ Chalipha conſpicatus laudavit: commeatum prætereа adjecit poma & varia potionum genera. Quærens porrò Chalipha à Phatho filio Chachali auctorem, audiit Chriſtianorum hunc eſſe metropolitam. Hominem ergo introduci juſſit, & humaniſſimè tractavit: decem inſuper mille denariis illum eſt muneratus, conceptamque adversùs Chriſtianos indignationem tantiſper mitigare viſus eſt. Eam verò pecuniæ ſummom Sergius Choliphæ familiaribus protinus diſtribuit, ac tantumdem de ſuo adjecit: quam liberalitatem Chalipha reſcivit ac vehementer probavit: ſimul gubernatori & judici Niſibenſibus præcepit, ut hominem impensè commendatum haberent, ejuſque negotia diligenter expedirent. Ad Phathum verò idem Chalipha converſus, quas, rogat, gratias viro ſibi adeò benevolo referendas cenſeret. Quumque ille reſpondiſſet, Patriarchatu hominem eſſe munerandum, & Chalipha Theodoſium exauctorare cogitaret; monuit Phathus id per Chriſtianorum legem neutiquam licere. Mandavit itaque Chalipha, ut de obitu Theodoſii ſuo tempore Phathus ſe faceret certiorem. Illis itaque officiis Motuacchelus delinitus, Chriſtianis favere cœpit, atque de abſolvendo dimittendoque Theodoſio deliberare. Interea Joannes Meſve è vivis exceſſit (Reliqua vide ſuprà pag. 503.) *cujus cadaver honorificentiſſimè elatum fuit. Tùm verò Scribæ & Medici auſi ſunt Catholici dimiſſionem petere, utque illi liceret Bagdodum venire propriaque in cella manere. Juſſus eſt ergo Bagdadi gubernator hominem dimittere, & ut cum honore in eam urbem intraret permittere. Sarmanraja itaque cum pompa dimiſſus, Bagdadum honorificentiſſimè ingreſſus eſt. Manſit in carcere annos tres, & menſes ſex. Nec diu poſt in morbum incidit, obiitque Dominica prima Dedicationis eccleſiæ, in cœnobio undcum Timotheo ſepultus, quum annos quinque, menſes tres, dieſque quatuordecim ſediſſet.* Bi-

NOTA.

[1] *Thomas ipſius frater metropolita Bagermenſis*. Auctor nimirùm hiſtoriæ monaſticæ, toties à nobis laudatus, de quo ſuprà dixi à pag. 463. quem videtur Theodoſius Patriarcha ipſius frater ex Margenſi eccleſia ad Bagermenſem metropolim evexiſſe.

II. Ejus conſtitutiones,

Binæ Theodoſii Conſtitutiones laudantur in Nomocanone Sobenſis Par.6.cap.3. & Par.8. cap.19. Utramque retuli hoc tomo pag.341.& 347.

CAPUT XXIX.

Sapores Saheli.

Sapores filius Saheli, medicus.

SAPORES Saheli filius سابور بن سهل *Noſocomii Gandiſaporenſis præfectus fuit* (ut Abulpharagius ſcribit in hiſtoria Dynaſtiarum p. 176.) *ſæculo ſuo clarus: libros compoſuit celebres, è quibus eſt Liber medicamentorum compoſitorum, quem in noſocomiis & pharmacopæis ſequuntur, viginti duo capita continens. Mortuus eſt religione chriſtianus, die lunæ ſeptimo ante finitum menſem Dil-Hegge anno Hegiræ* 250. Chriſti 864.

CAPUT XXX.

Iſraël Epiſcopus Caſcaræ.

I. Iſraël Caſcaræ epiſcopus.

ISRAEL à Sergio Patriarcha, qui Theodoſio ſucceſſit Sedemque ab an. Græcorum 1171. ad annum 1183. hoc eſt, ab anno Chriſti 860. ad annum 872. tenuit, Epiſcopus Caſcaræ ordinatus fuit, ut Tom. 3. p. 439. notavi. Sergio defuncto, de Primatu cum Enoſo Moſulano metropolita contendit uſque ad annum Græcorum 1188. Chriſti 877. quo obiit, ut fusè Amrus in vita Enoſi Patriarchæ in hæc verba. انوش اقامه سرجيس مطرانا على الموصل . ولما مات حضر اسقف كشكر

اسرايل على الرسم وكانت الابا بالحضور ورضى به جماعة من المومنين واختاروه للجثلقة وكان مستحق ذلك لعلمه وفضله وميل اصحاب المذهب اليه . ووافى انوش مطران الموصل واحب الجثلقة وكان ايضا عالما طاهرا فرضى به جماعة من المومنين وتعصب له خلق وانقسم الناس معهما ووقعت الخصايم والشرور وانبسط الاساقفة على الاكابر واعتضدت كل طايفة باحد اسباب السلطان وكانت المملكة مضطربة بالعلوي البصري وانفذ امير بغداد من احضر اسرايل من سرمن راى الى بغداد وامره ان لا يذكر الجثلقة البتة لمطالبة النصارى له ذلك . واعتماد بعض من تعصب لانوش . وقد نزل اسرايل من البيم في عشية الراقين ومد في الزحام الى مذاكره . فعصرها بغير مخافة الله وحمل مغشيا عليه وبقى قليلا اربعين يوما ومات ودفن في دير مار فثيون في بيت الشهدا في العتيقة . ووقع بين الحيريين والكشكريين في بيعة اصبغ بدار الروم بسبب الحقوق فقرر الحقوق ورتب الصلوات لكل منهم وكتب به تقريرا يعتمد وحرم من ينقضه . واكد ذلك جمع بعد جمع اخرها ايام ابن علي الخازن . وبعد موت سرجيس بقى الكرسي مدة اربع سنين وثلثة اشهر واحد وعشرين يوما . واجتمع الابا بالمداين واقيم يوم الاحد بعد الدنح سنة الف ومائة وثمان وثمانين للاسكندر وسنة ثلثة وستين ومائتين للهجرة .

Enos à Sergio Patriarcha Moſulanæ eccleſiæ præfectus fuerat: quum eodem Sergio defuncto Iſraël epiſcopus Caſcarenſis Patres ad Synodum de more convocavit: in qua ipſe à quibuſdam chriſtianis in Patriarcham eſt electus: eoque profectò bonore haudquaquam indignus erat ob ſpectatam ipſius doctrinam & mores, chriſtianorumque erga ipſum propenſam voluntatem. Adſuit interea Enos Moſulanus metropolita, vir cætera doctus & probus, qui Patriarchatum ambiens, magnas in eccleſia turbas excitavit, diviſoque in duas factiones populo, magna animorum contentione diu pugnatum fuit, utrique factioni ſuffragantibus pro ſuo quiſque ſenſu aulicis: Sed & publicæ Imperii res ſciſſæ per-
tur-

turbatæque erant ob Alavidem [1] *Baſſorenſem. Eam tempeſtatem pacaturus Bagdadi prætor, Iſraëlem ex urbe Sarmanraja Bagdadum arceſſit, perpetuumque eidem ſilentium indicit & mandat, ne cum quoquam chriſtiano de Patriarchatu verba deinceps facere aut deliberare præſumat. Accidit poſt hæc, ut aliquando Iſraël è ſuggeſtu deſcenderet ſacra myſteria peracturus, quum media in turba proſiliens ſceleſtus quidam ex factione Enoſi, atque ejus virilia occupans, nec hominem nec Deum veritus, tanta vi illa compreſſit, ut miſer ille deficiente ſpiritu ſemianimis ſubito conciderit, indeque domum deportatus, vix ad quadrageſimum diem ſupervixerit. Mortuus, in cœnobio S. Phetionis in ſacello antiquo martyrum ſepultus eſt. Hic porrò quum viveret, exorta inter Hirtenſes & Caſcarenſes in Eccleſia* Sancti Simeonis *Sabôe in ædibus Romæorum de proëdria quæſtione, canonicas preces utriſque conſtituit, certumque earumdem ordinem ſanxit in poſterum obſervandum, lata contra tranſgreſſores excommunicationis ſententia: idemque ordo in poſterioribus Synodis confirmatus fuit uſque ad ætatem filii Ali Gazenii. Ab obitu itaque Sergii prædictum inter chriſtianos diſſidium ad quatuor annos, menſes tres, dieſque unum & viginti continuatum fuit. Tum demùm Patres in urbe Modaina congregati, Enoſum Patriarcham crearunt die Dominica poſt Epiphaniam anno Alexandri milleſimo centeſimo octogeſimo octavo, Hegiræ ducenteſimo ſexageſimo tertio.*

II. Ejus ſucceſſor Ananjeſus.

Pergit referre Enoſum, poſtquam cœnobium Dorkenæ viſitaſſet, Bagdadum urbem petiiſſe, ibique triginta metropolitas & epiſcopos ordinaſſe: die verò Dominica poſt Aſcenſionem Domini, ſecunda menſis Dil-Hegge, Maii 31., anni Hegiræ 270. Græcorum 1195. Chriſti 884. obiiſſe, quum ſediſſet annos 7. menſes 4. dies 19. وصير حنانيشوع اسقف كشكر للنظارة.

Vicaria denique poteſtate Ananieſum Caſcaræ epiſcopum, qui in Iſraëlis locum jam ſubrogatus fuerat, *Sedem Patriarchalem rexiſſe.*

Iſraëlem Scriptoribus accenſet Abulbarcatus cap. 7. de Officiis eccleſiaſticis. اسرايل اسقف كشكر له كتاب في اصول الديانة.

III. Ejus liber.

Iſraël Caſcaræ epiſcopus edidit librum de fundamentis fidei.

CAPUT XXXI.

Elias Damaſci Metropolita.

I. Elias Hieroſolymæ & Damaſci Neſtorianorum Metropolita.

ELIAS cognomento الجوهري *Geveri*, ex Hieroſolymitano Neſtorianorum Epiſcopo à Joanne Patriarcha die 15. Julii anno Græcorum 1204. Chriſti 893. Damaſcenus ejuſdem ſectæ Metropolita ordinatus fuit, ut ex Amro notavi tom. 2. pag. 440. Vitam protraxit ad tempora Joannis Iſæ Patriarchæ, cujus Reſponſa Canonica Nomocanoni ſuo inſeruit. Joannes autem hic ab anno Chriſti 900. ad ann. 905. Neſtorianis præfuit, ut dixi ſuprà hoc tomo pag. 236.

II. Ejus Nomocanon.

Exſtat ejus *Nomocanon Arabicus* à nobis ſæpe laudatus, in duas partes diſtributus, quarum prior Canones Occidentalium, ut inquit, comple-

cti-

NOTA.

[1] *Ob Alavidem Baſſorenſem.* Is fuit Ali quidam ex urbe Baſſora oriundus, qui anno Hegiræ 254. in Chalipham rebellavit, ſuum genus ad Alim referens ſeque ipſum appellans Alim filium Mohammad, filii Achmed, filii Iſæ, filii Zaidi, filii Ali, filii Hoſaini, filii Ali Ben Abitaleb. Vide Iſmaëlem in chronico ad ann. Hegiræ 255.

ſtitur; hoc eſt, *Vitas* Apoſtolorum & Diſcipulorum: *Canones Apoſtolicos, Ancyranos, Neocæſarienſes, Nicænos, Conſtantinopolitanos*: nec non *Catalogum hæreſeon*, quæ ab Eccleſiæ exordio ad Conſtantini imperium exortæ ſunt. Altera parte continentur Cauones Orientalium hoc ordine: 1. *Synodus Iſaaci & Marutbæ*. 2. *Jaballabæ & Acacii* anno 21. Jezdegerdis. 3. *Dadjeſu* anno quarto Beherami. 4. *Acacii* anno tertio Balaſcæ. 5. *Marabæ* ſub Choſroë Anuſcervano. 6. *Joſephi*. 7. *Ezechielis* anno 45. Choſroæ. 8. *Jeſujabi* anno 8. Hormiſdæ. 9. *Ejuſdem Jeſujabi Epiſtola Canonica* ad Jacobum Epiſcopum. 10. *Sabarjeſu* anno 6. Choſroæ filii Hormiſdæ. 11. *Gregorii*, qui Sabarjeſum excepit. 12. *Georgii*. 13. *Ordo Sedium Epiſcopalium* in Synodo. 14. *Jeſujabi* ſtatutum de Euchariſtia. 15. *Moſis* in idem, nec non de Baptiſmo. 16. *Catalogus Patriarcharum Orientis* ab Adæo Apoſtolo ad Timotheum Jaballahæ ſucceſſorem. 17. *Catalogus Epiſcopatuum* ditionis Patriarchæ Orientis. 18. *Joannis Iſæ Patriarchæ* Reſponſum de Jejunio Ninivitico, & de Jejunio Virginum. 19. *Ejuſdem Joannis Iſæ* Epiſtola Canonica ad Haſanum Presbyterum. Denique ad calcem Codicis ab amanuenſi adjectus eſt tractatus Abulpharagii Benattibi de Matrimonio & Repudio. Vide Tom. 2. pag. 507.

III. Ejuſdem Tractatus de Concordia Fidei, Quum Neſtorianis Hieroſolymæ commorantibus Epiſcopus præeſſet, *Tractatum* edidit, quo tres Syrorum factiones, Neſtorianos ſcilicet, Melchitas & Jacobitas, in ſubſtantia, ut inquit, fidei convenire, & in modo loquendi dumtaxat differre, contendit. Habeo exemplar deſcriptum à Chedro Hormiſdæ filio Diacono menſe Majo anni Græcorum bis milleſimi tertii, hoc eſt Chriſti 1692. cui titulus hic præfixus eſt. كتاب اجتماع الامانة بين المريانية المكتبين بالنسطورية والملكية واليعقوبية تاليف مار اليا المكنى الجوهري مطران القدس الشريف وكرسي الادني.

Liber de concordia Fidei inter Syros, qui Neſtoriani, Melchitæ, & Jacobitæ appellantur, auctore Mar Elia Gevero nuncupato, ſanctæ urbis Metropolita, poſtremæ Sedis antiſtite.

In hoc Tractatu hæc obſervatu digna occurrunt. Primum quod univerſos Orientis Chriſtianos in hiſce fidei articulis conſentire affirmat.

وايهم مجمعين على القيام بالاحاد والاعياد المسيحيه ومتفقين على امر القيام بامر القربان انه جسد المسيح ودمه ومقرين بالامانة التى امر بها الثلثماية وثمانية عشر الابا الذين اجتمعوا بمدينة نيقية وهى تقرا عند الجميع فى كل وقت القداس وهم ايضا مجمعين على صحة الكهنوت على مراتبها ومراتب البطركية والاسقفية والقسوس والشمامسة وايضا بها المعمودية ولم يكن فيهم فرق فى الدين ولا فى الايمان ولكن فى الهوى.

Illos quidem, inquit, *ſecum convenire deprehendo in religioſa Dominicorum dierum, Feſtorumque Chriſtianorum obſervatione: nec non in oblatione Euchariſtiæ, quam Chriſti corpus & ſanguinem eſſe profitentur: ſed & conſentire in fide Patrum trecentorum decem & octo Nicææ congregatorum, quæ apud omnes in ſingulis Liturgiis recitatur: demùm in ſacerdotii veritate ejuſque ordinibus conſonare, Patriarchatu ſcilicet, Epiſcopatu, Presbyteratu, & Diaconatu, & in aqua Baptiſmatis: in eo verò dumtaxat differre, quod partium ſtudio abripiuntur, non quia diverſam fidem colunt.* Et infrà.

ونحن نرى جميع اهل دين النصرانية متفقين بالانجيل كتاب الله الحق: وكتاب قوانين والابركسيس: والكتب العتيقة التوراة والانبيا: والامانة والقربان والمعمودية والاعياد والاحاد والصوم والكهنوت والصليب والاقرار بيوم القيامة والبعث والنشور من القبور والحلال والحرام والجنة والنار.

Cunctos Chriſti fideles concordare cernimus in Evangelio, quod ut verum Dei librum venerantur: & in libro Pau-

Pauli, *& in Actibus Apoſtolorum*, *& in libris veteris Inſtrumenti*, *Pentateucho ſcilicet*, *& Prophetis*: *& in Symbolo Fidei*, *in Euchariſtia*, *in Baptiſmo*, *in Feſtis*, *in Dominicis*, *in Jejunio*, *in Sacerdotio*, *in Cruce*, *in confeſſione reſurrectionis à mortuis*, *in iis quæ faſve nefaſve ſunt*, *in Paradiſo denique & Igne*. Hinc quum expoſuiſſet, quo ſenſu Neſtoriani quidem in Chriſto duas naturas duaſque perſonas admittunt, matremque Dei Mariam dicere detrectant; Melchitæ verò & Deiparam dicunt, & Chriſto Domino duas naturas unamque perſonam tribuunt; Jacobitæ autem unam Chriſti naturam unamque perſonam profitentur, matremque Dei unàcum Melchitis appellant; idque totum, in quo diſcordare videntur, ad concordiam revocare contendiſſet; concludit:

من حيث اختلفوا في القول ، اتفقوا في المعنى :
ومن حيث تناكروا في الظاهر اجتمعوا في
الباطن . وكلهم الى ايمان واحد ينقادون وبرب
واحد يامنون ولرب واحد يعبدون . لا فرق
بينهم في ذلك ولا انفصال الا من
جهة الهوى والعصبية :

Verbo quidem diſcrepant, *ſed ſenſu conveniunt*, *quodque exteriori ſpecie negant*, *reipſa admittunt*. *Ad unam ſcilicet omnes fidem reducuntur*, *in unum Dominum credunt*, *unum Dominum colunt*: *nec ullum hac in re ipſos inter diſcrimen cernere eſt*, *niſi ex partium ſtudio*, *odioque*, *quo ſe invicem proſequuntur*. Alterum quod de ſigno Crucis ſcribit, quo Melchitæ, Jacobitæ, ac Neſtoriani frontem ſignare ſolent. واما اختلافهم

بالصليب بعضهم يعمل الصليب باصبعه الواحد
وياخذ من شماله الى يمينه . وبعضهم باصبعيه
وياخذ من يمينه الى شماله . فهذا امر ليس في
حالة توجب الفرق وهو من ما وصفته من
الطبيعة الواحدة والطبيعتين . وذلك ان اليعقوبية
تعمل الصليب بالاصبع الواحد وتاخذ من
الشمال الى اليمين وغرضها بذلك الايمان بمسيح
واحد على الصليب خلصهم بصلبه من جهة
الشمال الذي هو الخطية الى ناحية اليمين التي هي
المغفرة . وايضا النسطورية والملكية عملوا
بالاصبعين واخذوا من اليمين الى الشمال وغرضهما
بذلك الايمان لوجود اللاهوت والناسوت جميعا
على الصليب لان الخلاص بذلك . وظهر الايمان
من جانب اليمين ودفع الكفر من جانب
الشمال الذي هو الضلالة . هذا امر ليس فيه
فرق يوجب على احد الكفر عند المخالف
له . لان الايمان واحد .

Quod autem in formando Crucis ſigno ſibi invicem minimè conſentiant, *id profectò nihil officit*. *Alii nimirùm crucis figuram uno digito deſcribunt deducta manu à ſiniſtra corporis parte ad dexteram*: *alii digitis duobus contrario ductu à dextera ad ſiniſtram ejuſdem crucis formam exprimunt*. *Id*, *inquam*, *conſenſioni concordiæque minimè officit*, *& eo ſenſu exponendum eſt*, *quo unius duarumve naturarum dogma intelligendum eſſe jam dixi*. *Jacobitæ ſcilicet uno digito cruce ſe ſignant*, *à ſiniſtra ad dexteram abeuntes*, *quo profiteantur*, *ſe credere in unum Chriſtum*, *qui in cruce moriens*, *à ſiniſtra parte*, *hoc eſt*, *à peccato ereptos*, *ad dexteram*, *hoc eſt*, *ad gratiam tranſtulit*. *Similiter Neſtoriani & Melchitæ dum duobus digitis contrario ductu à dextera ad ſiniſtram crucis figuram deſcribunt*, *profitentur ſe credere*, *in cruce divinitatem atque humanitatem ſimul unitas exſtitiſſe*: *hæc enim cauſa noſtræ ſalutis fuit*: *indeque fides à dextera parte exorta eſt*, *& infidelitas*, *nempe error*, *à ſiniſtra depulſa eſt*. *Hoc autem haudquaquam eam differentiam inducit*, *ob quam ab adverſariis contrario ritu utentibus impietatis quiſpiam accuſetur*: *quandoquidem una utrorumque fides & ſenſus eſt*. Tertium, quum Neſtoriani Deiparam negant, eadem eos ſentire declarat, quæ Melchitæ & Jacobitæ affirmant. واما

امتناع النسطورية وانكارهم ان يقولوا ان
مريم والدة الله فليس ذلك جحودا للاهوت المسيح
ولا انكار حلول كلمة الله في السيدة مريم والدة
المسيح وهو اله العالمين . ويمتنعون عن قولهم

مريم والدة الله وذلك قصدهم ان هو وجل اسمه يعم
الثلاثة اقانيم الاب والابن وروح القدس والمسيح
انما يخص الابن دون الاب وروح القدس . وانا
ان قلنا والدة الله ادخلنا الولادة على الاب
والابن وروح القدس . واذا قلنا والدة المسيح
وهو اله العالمين فهو الابن وحاشا من جحد لا
نجحد انه اله . كذلك قول اليعقوبية والملكية
ان مريم والدة الله ليس هذا انكار للاهوت المسيح
ولا اظهار لولادة الاب وروح القدس : بل هو
اقرار بلاهوت المسيح محبول به ومولود . وفى كل
الاحوال فليس فى ذلك عند الايمان فرق ولا
تباعد عن الحق .

Quod autem Neſtoriani negant Mariam Deiparam dici oportere; non hoc eſt negare Chriſti Divinitatem, aut Verbi Divini in dominam Mariam Chriſti matrem deſcenſum, qui idem eſt rex ſæculorum. Recuſant autem Neſtoriani Mariam Dei genitricem appellare, quia excelſum & glorioſum Dei nomen Trinitatem perſonarum Patris & Filii & Spiritus ſancti ſignificat: Chriſti contra nomen Filium tantùm, non Patrem, nec Spiritum ſanctum propriè connotat. Quare ſi Mariam Dei genitricem dicamus, videmur generationem nativitatemque Patri & Filio & Spiritui ſancto attribuere. Si autem Mariam matrem Chriſti, qui ſæculorum eſt Deus, nuncupemus, ſolum Filium ab ea natum affirmamus: id autem affirmare utique non eſt negare Chriſtum eſſe Deum. Pari pacto quum Jacobitæ & Melchitæ Mariam Deiparam appellant, non hoc eſt negare Chriſti humanitatem, neque Patri ac Spiritui ſancta nativitatem affingere; ſed eſt affirmare Chriſtum in ſua divinitate exiſtentem conceptum natumque fuiſſe. Nuſquam verò in his dictis fidei differentiam, aut ullum à veritate diſſenſum eſt invenire. Demùm diverſitatem Rituum, qualem inter Chriſtianas Orientis gentes ſuo tempore obſervabat, unitati fidei nequaquam officere teſtatur.

واذا كان الايمان واحدا فمن اين يدخل الخلف
والاختلاف واما اختلافهم فى الصلوات مما
يقرونه وينقصونه : ورتبة الاعياد وتقديم اوقات
الصلاة وتاخيرها وزيادة الصوم بعضهم على
بعض ، ذلك انه ليس يفرق فى الديانة ولا فى
الايمان وانما هى سنة سنن شرعت لبلد دون بلد
ولاهل لسان دون اخر : وكل امة من امم الدنيا
قد دخلت فى دين النصرانية وتمسكت فيه
بالاجتهاد والحرص وقد فهمهم الله جل ذكره ما
يصلح ان يستعملوا فى بلدهم من السنن المسيحية .

Quum una ſit omnium fidei regula, quis locus diſſenſioni & diſcordiæ fuerit? Quod autem in precum numero, aut feſtorum ordine, aut eccleſiaſtici afficii tempore, aut jejuniorum obſervantia alii alios ſuperent, aut abinvicem diſſentiant; id profectò nec in religione, aut in fide ullam differentiam diſcordiamve arguit: quum pro diverſitate varietateque regionum & linguarum diverſi variique ritus invaluerint, & cuilibet genti ex tot quin pluribus, quæ Chriſtianam religionem amplexæ eandem diligenter firmiſſimèque tenent, ſuggeſſerit Deus, cujus nomini honor & gloria, certos Chriſtianæ pietatis ritus propriis locis accommodatos. Hæc Elias. Nimirùm pro publica Paſtorum uniuſcujuſque ſectæ pace ac tranquillitate multum intererat, Chriſtianos in civitatem Hieroſolymitanam ex univerſis orbis terrarum partibus confluentes ad concordiam conſenſionemque, quantum fieri poteſt, in iis potiſſimùm quæ ad religionem ſpectant, revocari. Verùm an firmis manentibus ſingularum gentium in errores ſuos errorumque auctores patronoſve ſtudiis, id Elias aliuſve præſtiterit aliquando, aut præſtare queat, alterius eſt loci expendere.

CAPUT XXXII.

Joſeph Saher Presbyter.

Joſeph Saher, cognomento Al-Kaſs,

SUB Moctapho Chalipha, qui anno Hegiræ 295. Chriſti 907. obiit, claruiſſe refertur ab Abulpharagio in Hiſtor. Dynaſt. pag. 186. *Joſephus Saberus medicus, qui* القس *Al-Kaſſ, hoc eſt, Preſbyter appellatus eſt, vir fama celebris, medicinæ ſtudio incumbens, magna diligentia in congerendis quæ utilia eſſent. Ideo appellatus eſt* الساهر *Al-Saber, hoc eſt, vigilans, quod nonniſi quartam noctis partem, vel paulò ampliùs dormiret, deinde ſcientiæ acquirendæ invigilaret. Dicunt alii, ideo nomen Al-Saber illi inditum fuiſſe, quod cancer ipſi in anteriori capitis eſſet, qui ſomnum impediret. Quod ſi quis attentè librum ipſius perpenderit, reperiet in eo aliqua, quæ indicio ſunt ipſum hoc morbo affectum fuiſſe.* Hæc Abulpharagius.

CAPUT XXXIII.

Matthæus Jonæ.

I. Matthæus Abu Baſciar, Jonæ filius.

MATTHÆUS cognomento ابو بشر ابن يونس المنطقى *Abu Baſciar, Ebn-Junes Dialecticus*, hoc eſt, Baſciari pater, Jonæ filius, claruit anno Chriſti 930. de quo hæc Abulpharagius in hiſtor. Dynaſtiarum pag. 200. ex verſione Pocockii. *Fuit Bagdadi in Chaliphatu Al-Radii poſt annum* Hegiræ *trecenteſimum viceſimum, & ante triceſimum, Matthæus filius Junæſi Dialecticus Chriſtianus, artis Logicæ peritus, quam explicans, ſæpius eundem ſermonem repetebat, quum ipſi propoſitum eſſet docere, & ut intelligeretur efficere. Fuit*

من اهل ديرقنى ممن نشى فى اسكول مار مارى
قرى على روفيل وبنيامين الراهبين اليعقوبيين .

ex incolis Dir-Kanæ, ubi educatus eſt in Schola Mar Mari: ſtuduit etiam apud Ruphilum & Beniaminum monachos Jacobitas, ipſe ſecta Neſtorianus. Mentionem ejus faciens Mohammad Ebn Iſaac النديم *Al-Nadim*[1] *in libro ſuo: illi, inquit, debebatur principatus inter Dialecticos ſeculi & regionis ſuæ.*

II. Ejus opera.

Plura Ariſtotelis opera commentariis illuſtravit, teſte Hottingero in Biblioth. Orient. à pag. 221. ut *Categorias, Peribermenias, Analytica priora, & poſteriora, Topica, librum de Auditu naturali, de cælo, &c.* è Syriaco autem Arabicè reddidit *Analytica poſteriora, Poëtica, librum de cælo, de generatione & corruptione, de meteoris, de ſenſu & ſenſibili, & metaphyſicorum*. Demùm in Syriacam linguam tranſtulit *Sophiſtica, & librum de Auſcultatione naturali*. Ubi pro *Abu-Baſciar Matthæo filio Jonæ*, perperàm ab Hottingero appellatur modò *Abu Scharmatæus*, & modò *Matthai Abuſcharmatæus*, ſeù *Abi-Scharmatæus*.

CAPUT XXXIV.

Cyriacus.

I. Cyriaci ætas.

CYRIACUS Neſtorianus ſcriptor Jahiæ Ben-Adi Jacobitæ æqualis, vivebat anno Chriſti 950.

II. Ejuſdem ſcripta.

Exſtat Cod. ms. Arab. Vat. 29. pag. 210. *ejus Reſponſio*

NOTA.

[1] *Al-Nadim*, ideſt, orator; non *compoſitor*, ut perperàm vertit Abulpharagii interpres.

ſio ad diſſertationem ejuſdem Jabiæ adverſùs Neſtorianos. Jahia autem, teſte Abulpharagio in hiſtor. Dynaſt. pag. 209. obiit die 13. Auguſti anno Græcor. 1285. Chriſti 974. annos natus 81. plenoque nomine appellatur

يحيى افريها بن عدي بن حميد
بن زكريا التكريتي

Jabia (hoc eſt, Joannes) *ſeù Aphriha, filius Adi, filii Hamid, filii Zachariæ, Tagritenſis*.

Ejuſdem Cyriaci hymnus Syriacus *de Macabæis* habetur Codice Syr. Amiden. 1. Vide Tom. 1. Bibliothecæ noſtræ pag. 581.

CAPUT XXXV.

Georgius Arbelæ & Moſuli Metropolita.

I. Georgius Arbelenſis & Moſulenſis Metropolita.

GEORGIUS Arbelæ & Moſul Metropolita in Lucæ locum ab Emmanuele Neſtorianorum Patriarcha ſubrogatus fuit circa annum Chriſti 945. Emmanuele verò anno Hegiræ 349. Chriſti 960. defuncto, de Patriarchatu cum Iſraële, Ebedjeſu, & Mari contendit, quorum prior anno Chriſti 962. conſecratus eſt, alter anno 963. tertius denique anno 987. Sub eodem Mari deceſſit, ſucceſſoremque in Moſulana Sede habuit Jeſujabum, de quo mox ſermo erit. Vide Amrum in geſtis Iſraëlis, Ebedjeſu, & Maris Patriarcharum, ex quo de Georgio quædam delibavi Tom. 2. pag. 442. & ſeq. & hoc tom. 3. pag. 201.

II. Ejus conſtitutiones.

Georgii *Conſtitutiones* laudantur à Sobenſi, cujus verba ex Catalogo Scriptorum retuli ſuprà p. 279. ubi eum *Athur*, ſeù *Aſſyriæ* metropolitam vocat; etſi enim ſub prioribus Neſtorianorum Patriarchis Arbelæ ſeù Adjabenæ Metropolitanus à Moſulano ſeù Aſſyrio diverſus eſſet, ſequiori tamen ætate unus idemque utramque ſedem occupare conſuevit, ut ex Amri hiſtoria liquet.

III. Homiliæ, ſeù Precationes.

Ejuſdem binæ *Homiliæ* ſeù *Precationes* exſtant Cod. Syr. Amid. 8. & 10. & Cod. Syr. 1. (Tom. 1. Bibl. noſtræ pag. 583. & Tom. 2. pag. 486.) quæ à Neſtorianis recitari ſolent *Feria tertia Rogationum* ſeù Jejunii Ninivitici, & *Dominicis Jejunii quadrageſimalis*.

IV. Liber declarationis officiorum Eccleſiaſticorum.

Denique Librum edidit in ſeptem Tractatus diſtributum, cui titulus,

ܢܘܗܪܐ ܕܬܫܡܫܬܐ ܥܕܬܢܝܬܐ ܟܠܗܝܢ
ܘܥܠܠܬܐ ܕܥܠܝܗܝܢ ܘܦܘܫܩ ܗܝ ܡܫܝܚܐ
ܕܡܕܒܪܢܘܬܗ ܘܥܐܕܐ ܡܪܢܝܐ:

Declaratio omnium eccleſiaſticorum officiorum, & cauſa eorundem, necnon enarratio divinæ œconomiæ, feſtorumque dominicorum. Exſtat ſine auctoris nomine, imperfectus quidem Codice Syr. Vatic. 31., perfectus verò Cod. Syr. 11. Tom. 2. Bibl. noſtræ pag. 489. nitidiſſimo charactere exaratus in Tel-Chepha ſub Elia Patriarcha à Georgio Presbytero anno Græcorum 2018. Chriſti 1707. ut ex hac ad calcem codicis adjecta epigraphe liquet. ܐܫܬܠܡ ܟܬܒܐ ܗܢܐ

ܘܐܫܬܟܠܠ ܒܥܘܕܪܢܐ ܕܡܪܢ ܐܠܗܐ ܗܘ
ܕܒܗ ܒܫܘܡ ܐܘܕܝ ܒܚܬܡܐ ܒܣܘܟܠܐ
ܕܐܒܐ ܘܫܘܒܚܗ ܘܒܪܐ ܘܠܪܘܚܐ
ܕܩܘܕܫܐ ܠܥܠܡ ܥܠܡܝܢ ܐܡܝܢ܂
ܒܫܢܬܐ . . . ܐܬܟܬܒ ܕܝܢ ܒܡܕܝܢܬܐ
ܕܝܘܢܝܐ . . . ܐܠܦܝܢ ܘܬܡܢܥܣܪ
ܘܬܠܐ ܕܟܐܦܐ ܡܬܩܪܝܐ . . .
ܒܝܘܡܝ ܐܒܐ ܘܪܝܫܐ ܕܟܗܢܐ . . .
ܡܪܝ ܐܠܝܐ ܦܛܪܝܪܟܐ ܩܬܘܠܝܩܐ
ܕܡܕܢܚܐ . . . ܟܬܒܗ ܕܝܢ ܘܫܠܡܗ
ܘܡܠܝܗ ܐܘܣܝܡ ܡܢܗ ܠܟܬܒܐ ܗܢܐ
ܐܝܫܘܥ ܕܡܬܩܪܐ ܟܗܢܐ ܩܫܝܫܐ
ܓܘܪܓܝܣ ܒܪ ܩܫܝܫܐ ܐܒܪܗܡ
ܒܪ ܩܫܝܫܐ ܗܘܪܡܙ ܒܪ ܩܫܝܫܐ
ܩܫܝܫܐ

ܫܪܝܐ ܘܐܫܬܠܡ ܟܬܒܐ ܗܢܐ ܒܝܪܚܐ
ܡܒܪܟܐ ܐܝܪ ܒܥܣܪܝܢ ܘܚܕ ܒܗ ܒܐܪܒܥܐ
ܒܫܒܐ ܒܪܡܫܐ ... ܕܥܐܕܐ ܕܣܘܠܩܐ
ܠܫܡܝܐ ܕܡܪܢ ܒܫܢܬ ܬܪܬܝܢ ܐܠܦܝܢ
ܘܬܡܢܬܥܣܪ ܕܝܘܢܝܐ ... ܘܐܬܟܬܒ ܒܬܠ
ܟܐܦܐ ... ܒܝܘܡܝ ܐܒܐ ܘܪܫܐ ܕܪ̈ܫܐ
ܡܪܝ ܐܠܝܐ ܩܬܘܠܝܩܐ ܦܛܪܝܪܟܐ ܕܡܕܢܚܐ

Cœptus eſt abſolutuſque liber iſte menſe benedicto Jar (Majo) die 21. feria quarta, veſpere feſti Aſcenſionis Domini noſtri in cœlum, anno Græcorum bis milleſimo decimo octavo .... Exaratus autem fuit in benedicto & à Deo cuſtodito oppido Tel-Chepba in ditione Moſulanæ urbis .... diebus Patris, principis dominique Patrum ... Mar Eliæ Catholici Patriarchæ Orientis ... Scripſit hunc librum, ſeù potiùs corrupit, deturpavit, vitiavit deformavitque vilis, humilis, abjectus miſerque Georgius Presbyter, filius Iſraëlis Presbyteri, filii Hormiſdæ Presbyteri, filii Iſraëlis quondam Presbyteri Alcuſæi: qui modò memorati benedicti oppidi Tel-Chephæ incola eſt ... Deſcribi autem curavit librum hunc Declarationis Officiorum, poſſeditque tamquam proprium ſacerdos electus, Preſbyter Abdalnurus filius electi ſacerdotis Presbyteri Adæ Moſulani, fraterque Presbyteri Hadajæ, juveniſque benedicti Abdalreſchi ex urbe Moſul: Paramonarius celeberrimi Collegii quatuor eccleſiarum ſancti Eſaiæ (imò Jeſujabi, ut ex Tom. 2. p. 414. conſtat) *Bar-Koſre, ejuſque ſociorum.*

Opus ad illuſtrandum Neſtorianorum ritum perutile: præmiſſis enim de diſpenſationis Dominicæ tempore quæſtionibus, agitur de Ritibus Liturgiæ, Baptiſmi, divinæ Pſalmodiæ, dedicationis Eccleſiæ, & officii Defunctorum, hoc ordine.

Tractatus I. *De diebus diſpenſationis Domini*. ܡܐܡܪܐ ܩܕܡܝܐ . ܥܠ
ܥܐܕܐ ܕܡܕܒܪܢܘܬܐ .
Continet Capita XXIII.

Prologus ad Danielem, cujus rogatu auctor hunc librum compoſuit. ܡܩܕܡܘܬܐ ܠܘܬ ܕܢܝܐܝܠ ܗܘ ܕܐܠܨܗ ܠܡܟܬܒܗ .
Plures ait Doctores divina Syrorum Neſtorianorum officia commentariis illuſtraſſe: eum verò ſe ordinem ſequi, quem Jeſujabus Patriarcha conſtituit.

Cap. 1. *Quæ conſcribendi Chronici, ſeù annorum ſupputationis, cauſa fuerit: & quæ ejus in eccleſia utilitas.*
ܪܫܐ ܩܕܡܝܐ . ܡܢ ܐܝܕܐ ܥܠܬܐ
ܘܡܬܟܬܒܢܘܬܗ ܗܘܬ ܫܘܡܠܝ ܫܢܝܐ
ܘܡܬܥܕܪܢܘܬܐ ܕܥܕܬܐ . ܡܢܝܢܗ
ܫܘܐܠܬܗ ܒܟܪܘܒܐ .

Patrum Nicænorum juſſu, inquit, Euſebius Cæſarienſis Aureum decennovennalem numerum, Cyclumque ſolis duodetrigeſimum invenit, unde Lunæ curſus cum ſolari componeretur, feſtaque mobilia ſuis locis alligarentur. Nimirùm Euſebio recentiores Syri tribuere ſolent quidquid ad chronica martyrumque acta ab anonymis conſcripta pertinet.

Cap. 2. *Quare initium anni à menſe Teſri priore* (Octobri) *duci voluit Euſebius, non à Niſan* (Aprili), *quo mundus conditus fuit?* ܡܛܠ ܡܢܐ
ܫܘܪܝ ܫܢܬܐ ܒܬܫܪܝ ܩܕܡ ܨܒܐ
ܐܘܣܒܝܘܣ ܘܠܐ ܗܘܐ ܒܢܝܣܢ ܒܗܘ
ܕܒܗ ܐܬܒܪܝ ܥܠܡܐ .

Cap. 3. *Cur anni computum per menſes Solis, ac Lunæ, perque hebdomadarum numerum ordinavit Euſebius,*

bius, non una ſupputatione, ſed triplici uſus? ܠܡܢܐ ܫܘܡܠܝܐ ܕܫܢܬܐ ܡܢܝܢܐ ܕܫܡܫܐ ܠܘܬ ܕܥܘܗܕܢܐ ܡܕܒܪܢܘܬܐ ܕܫܒܘܥܐ ܐܝܬܘܗܝ: ܘܠܐ ܗܘܐ ܚܕ ܡܕܒܪܢܐ ܐܝܟ ܡܐ ܕܡܫܚܠܦܝܢ ܐܠܐ ܬܠܬܐ.

Cap. 4. *Quare, quum initium anni ab Octobri menſe ducatur, neque ab hoc menſe ad Canun* (Decembrem) *ullum Feſtum occurrat; beatus nihilominus Jeſuiabus Annunciationem Codicemque divini officii ad Decembrem diſtulit, nec ab anni initio eadem inchoavit?* ܠܡܢܐ ܟܕ ܪܫܐ ܕܫܢܬܐ ܡܢ ܬܫܪܝ ܩܕܡ ܐܝܬܘܗܝ ܘܠܝܬ ܡܢ ܬܫܪܝ ܠܟܢܘܢ ܥܐܕܐ: ܝܫܘܥܝܗܒ ܛܘܒܢܐ ܐܘܚܪ ܠܣܘܒܪܐ ܘܠܩܕܡ ܟܢܘܢ: ܘܠܐ ܠܡܫܪܝܘ ܫܘܪܝܗܘܢ ܡܢ ܪܫ ܫܢܬܐ:

Quatuor initia in eccleſia Neſtorianorum celebrari obſervat: ܪ̈ܫܐ ܐܪܒܥܐ ܐܝܬ ܒܥܕܬܐ ܕܢܣܛܘܪ̈ܝܢܐ ܘܐܝܠܝܢ ܕܝܢ ܐܢܘܢ. ܪܫ ܫܢܬܐ ܘܪܫ ܩܕܡ. ܘܪܫ ܟܬܒ̈ܐ ܘܪܫ ܡܕܒܪ̈ܢܐ. ܪܫ ܫܢܬܐ ܡܢ ܬܫܪܝ. ܪܫ ܩܕܡ ܡܢ ܟܢܘܢ. ܪܫ ܟܬܒ̈ܐ ܒܫܒܘܥܐ ܕܚܫܐ ܒܨܘܡܐ. ܪܫ ܡܕܒܪ̈ܢܐ ܒܫܒܘܥܐ ܕܩܝܡܬܐ.

Initium, ſcilicet, anni, Initium Codicis (officii eccleſiaſtici) *Initium Bibliorum, & Initium Rectorum. Et quidem anni initium October menſis eſt. Initium verò Codicis, December. Initium autem Bibliorum, hebdomada Paſſionis in Jejunio*, quum ſcilicet legi incipit Pentateuchus. *Denique initium Rectorum ſeù Præſidum*, idèſt, libri Judicum &c. *hebdomada Reſurrectionis*, qua legi incipit liber Joſue & Pſalterium, & Epiſtolæ Pauli.

Cap. 5. *Quomodo oſtenditur menſem Octobrem eſſe principium anni, Novembrem verò principium regiminis Moyſis, hebdomadam autem Moyſis eſſe omnium hebdomadarum primam?* ܐܝܟܢܐ ܡܬܚܘܝܐ ܬܫܪܝ ܩܕܡ ܕܐܝܬܘܗܝ ܪܫ ܫܢܬܐ ܘܬܫܪܝ ܐܚܪܝ ܪܫ ܡܕܒܪܢܘܬܗ ܕܡܘܫܐ. ܘܫܒܘܥܐ ܕܡܘܫܐ ܗܘ ܐܝܬܘܗܝ ܩܕܡܝܐ ܕܫܒܘ̈ܥܐ.

Duodecim Dominicas ab ineunte anno uſque ad Nativitatem Domini, peculiari nomine nuncupatas, celebrant Neſtoriani: nimirùm menſe Octobri quatuor, quas ܫܒܘ̈ܥܐ ܕܡܘܫܐ *hebdomadas Moſis* appellant: ſignificant autem quatuor Hebraici populi ſtatus à Moſe ad Chriſtum, ſub ipſo ſcilicet Moſe in deſerto, ſub Judicibus, ſub Regibus, & ſub Sacerdotibus atque Macabæis: menſe Novembri quatuor alias, quæ ܕܩܘܕܫ ܥܕܬܐ *Conſecrationis* ſeù *Dedicationis* dicuntur, exprimuntque quaternas Legis antiquæ dedicationes; hoc eſt, Tabernaculi ſub Moyſe, ejuſdem in Silo, Templi ſub Salomone, & hujus inſtaurationem ſub Zorobabele & Jeſu filio Joſedec. Demùm menſe Decembri quatuor alias Dominicas, quæ ܕܣܘܒܪܐ *Annunciationis* vocantur, populumque Chriſtianum ad excipiendum Chriſti adventum diſponunt. Atque hìc pergit Georgius exponere reliqua, quæ per anni circulum recoluntur Chriſti myſteria, & *Abrahami Bar-Liphæ* meminit, à quo Tractatum de officii divini expoſitione compoſitum teſtatur.

Cap. 6. *Quando, & qua die contigit Annunciatio Joannis? & quando natus eſt? & quot annis duravit vetus Teſtamentum, & legalia ſacrificia in Hieruſalem?* ܐܡܬܝ ܗܘܐ

[illegible]

Annos colligit ab Joſue filio Nun ad excidium Hieroſolymitanum ſub Tito mille quingentos nonaginta ſex: Joannem verò conceptum affirmat die 26. Septembris, natum die 18. Julii; Chriſtum denique natum anno Græcorum 306. & paſſum anno 339. [illegible]

[illegible]

Anno, inquit, *Alexandri tercenteſimo quinto annunciatus natuſque eſt Joonnes. Anno tercenteſimo ſexto natus eſt Chriſtus. Anno verò tercenteſimo trigeſimo ſexto baptizatus fuit, & anno tercenteſimo trigeſimo nono in crucem ſublotus. Anno demùm tercenteſimo ſeptuageſimo nono exciſa fuit Hieruſolem. Id confirmatur ex hiſtoria eccleſiaſtica* Danielis *Bar-Mariæ, & ex libro de Geneologia, oliiſque: nec non ex Synodo Apoſtolorum, in quo dicitur Chriſtus onno tercenteſimo trigeſimo nono Græcorum paſſus fuiſſe .... Annunciatus autem fuit Joannes die decima lunæ ſeptimæ, hoc eſt, menſis Octobris lunoris, qui in ſolarem Elul* (Septembrem) *incidit, die ejuſdem vigeſima ſexta, feria quinta. Zacharias verò manſit uſque ad diem vigeſimam ſextam lunæ, qua impleti ſunt dies miniſterii ejus. Conceptuſque eſt Joonnes initio lunæ menſis Novembris, qui idem erat oc ſolaris October, die hujus decima ſeptima, feria ſexta: monſitque in utero menſes lunares Novembrem, Decembrem, Januarium, Februarium & Martium. Menſe autem ſexto, initio lunæ Aprilis, die vigeſima nona ſolaris Martii conceptus fuit Chriſtus Dominus noſter. Natus denique eſt Joannes die decima octava menſis ſolaris Julii, qui idem erat lunaris Auguſtus, die hujus quinta, feria quarta.*

Cap. 7. *Quando, & qua die contigit Annunciatio Domini? & quando natus eſt? & utrùm die vigeſima quinta Decembris natus eſt?*

[illegible]

Conceptum ſcribit Dominum die Dominica, ineunte luna menſis Aprilis, die menſis ſolaris Martii vigeſima nona; manſiſſe in utero dies biſcentum ac ſeptuaginta; natum denique anno Græcorum 306. menſe Decembri die vigeſima quinta, feria ſexta.

Cap. 8. *Cur variant Evangeliſtæ in genealogia Joſephi viri Mariæ, & hic quidem à Nathan filio David, ille verò à Salomone Davidis item filio illius genus deducit?* [illegible]

[illegible]

Ex Joſepho, & Africano genealogiam Joſephi à Davide per Nathan & Salomonem deſcribit: ſed Joſephum ex recentiorum Syrorum errore eundem cum Caipha Pontifice facit, inquiens: [illegible]

[illegible]

Joſephus, inquam, Matthæi filius, qui & Caiphas idemque de paſſione Domini prophetavit: & Africanus ejuſdem Joſephi genere affinis.

Cap. 9. *Cur Angelus Zachariam quidem cum objurgatione, Mariam verò pacificè alloquutus eſt? & illum quidem, quod dixiſſet, quomodo id cognoſcam, loquela privavit; Mariam autem placidè docuit?* [illegible]

[illegible]

[illegible]

Cap. 10. *Cur Matthæus dicit, Joſephum in civitate Nazareth habitaſſe, eò quod in Judæa Archelaus regnaret: Lucas verò in ipſa Annunciatione ait, Gabrielem miſſum fuiſſe in civitatem, cui nomen Nazareth?*

[illegible]

Joſephus, ait, regnante Herode Archelai patre aliquot ante Annunciationem Deiparæ annis ex Bethlehem in Nazareth, ut genus ſuum celaret, migraverat: Herodem enim regio Davidis ſanguine natos ad necem quæſiiſſe. Poſt Herodis autem obitum, quum ex Ægypto, quo juſſu Angeli fugerat, in Judæam, ac præcipuè in patriam ſuam Bethlehem redire cogitaſſet, quod Archelaum Herodis filium regnaſſe cognovit, mutato conſilio in civitatem Nazarerh, ubi diu habitaverat, iterùm ſe contulit.

Cap. 11. *Utrùm Dominus noſter, quum in mundo eſſet, carnes manducaverit, nec ne?* [illegible]

[illegible]

Agnum Paſchalem Chriſtum comediſſe, ex Evangelio demonſtrat.

Cap. 12. *Undenam cognoſcitur, ſextâ Januarii Dominum fuiſſe baptizatum? & qua id die factum? & quando Joannes venit ad Jordanem?*

[illegible]

Jo-

Joannes, inquit, baptizare cœpit anno Græcorum 335. die 10. Aprilis, feria ſecunda: Chriſtus autem ab eodem baptizatus fuit in Jordane anno Græcorum 336. die 6. Januarii, ſabbato.

Cap. 13. *Quando Dominus jejunavit? quo anni tempore? quo menſe? & quantum temporis interceſſit baptiſmum ejus inter ac jejunium?*

ܐܨܛܡ ܗܘܐ ܙܒܢܗ ܘܡܢܝܢ ܘܡܫܠܡܢܐ
ܐܪܒܥܝܢ ܝܘܡܝܢ. ܘܐܪܒܥܝܢ ܠܠܝܢ. ܘܡܥܒܪܐ
ܕܡܢ ܡܥܡܘܕܝܬܗ ܠܨܘܡܐ ܝܪ̈ܚܐ :

Exiſtimat Georgius, Chriſtum in deſertum abjiſſe ibique jejunaſſe quadraginta diebus & quadraginta noctibus, non quidem ſtatim atque in Jordane baptizatus fuit, ſed poſt Judaicam illius anni Pentecoſten: quum inter baptiſmum ejus & jejunium plura, ut inquit, interceſſiſſent, quæ in Evangeliis narrantur, nimirùm Simonis & Andreæ aliorumque Apoſtolorum ac diſcipulorum vocatio, nuptiæ in cana Galilææ, Paſchatis demùm legalis ac Pentecoſtes celebratio. In diebus autem Jejunii à Neſtorianis quoque, Græcorum inſtar, Liturgiam exceptis Dominicis nequaquam celebrari teſtatur, inquiens: ܝܘܡܬܐ

ܕܨܘܡܐ ܐܒܠܐ ܘܟܘܢܥ ܒܘܪܟܐ ܐܝܬ
ܒܗܘܢ ܘܠܐ ܡܫܬܡܠܝܢ ܒܗܘܢ ܐܪ̈ܙܐ
ܡܫܡܠܝܐ ܥܡ ܩܘܪܒܐ. ܐܠܐ ܟܕ ܐܒܠܐ
ܘܟܘܢܥ ܒܘܪܟܐ ܠܐ ܫܠܡ ܘܐܪ̈ܙܐ
ܡܫܬܡܠܝܢ: ܫܠܐ ܡܫܬܡܥ ܨܘܡܐ.
ܘܗܕܐ ܡܫܬܘܕܥܐ ܡܢ ܟܠܗܘܢ
ܨܘܡܐ. ܕܥܕܡܐ ܓܝܪ ܠܙܒܢܗ ܕܡܪܝ
ܓܝܘܪܓܝܣ ܦܛܪܝܪܟܐ: ܫܥܬܐ
ܫܬܝܬܐ ܐܝܟ ܚܕܒܫܒܐ ܟܠܗܘܢ ܒܥܕܬܐ
ܡܬܓܡܪܝܢ ܗܘܘ ܐܪ̈ܙܐ. ܡܛܠ ܕܝܢ ܐܝܠܝܢ
ܕܩܪܝܢ ܠܟܪ̈ܣܛܝܢܐ ܡܦܩܕ ܦܩܕ ܗܘܐ:

Tom. III.

ܩܕܝܫܐ ܚܣܝܐ ܓܝܘܪܓܝܣ ܕܠܘܬ ܪܡܫܐ
ܢܬܓܡܪܘܢ ܐܪ̈ܙܐ. ܘܠܗܘܢ ܒܚܡܫܐ
ܕܫܬܐ ܐܚܪܝܐ ܕܡܬܩܪܐ ܦܨܚܐ ܦܩܕ
ܗܘܐ ܘܒܬܪ ܡܥܪܒ ܫܡܫܐ ܦܩܕ ܡܪܐ
ܪܡܫܐ ܡܩܕܡ ܢܬܒܥܘܢ ܘܗܝܕܝܢ ܩܘܪܒܐ.

Dies jejunii luctum continent & genuflexionem, neque in iis Sacramenta perfecta cum liturgia fiunt; ſed quum luctus & genuflexio ceſſant, quumque ſacramenta perficiuntur, tùm verò jejunium quoque ceſſare cenſendum eſt. Idque ex omnibus Jejunii Dominicis manifeſtè apparet. Nam uſque ad religioſi Georgii Patriarchæ ætatem, hora ſexta juxta Dominicarum omnium ritum Sacramenta peragebantur: ob eas verò quæ Chriſtianis contigere calamitates, idem religioſiſſimus Georgius præcepit, ut ſub veſperam Sacrum peragerent. Item feria quinta poſtrema, quam in cœna Domini vocamus, *mandavit Jeſujabus, ut poſt ſolis occaſum veſperas primùm celebrarent, deinde Liturgiam conficerent.* Barhebræus eam Georgii conſtitutionem ad Abrahamum cognomento Abrazam refert, ut dixi tom. 2. pag. 441. Georgius autem Jeſujabi Adiabeni diſcipulus Neſtorianis anno Chriſti 670. præerat; Abraham verò anno 1220.

Cap. 14. *Quandonam contigit Domini in urbem Hieruſalem ingreſſus? quo anni tempore? quo die? & undenam pullus aſinæ, cui inſedit? quidve vocabulum Hoſanna ſignificat?*

ܐܝܟܢܐ ܗܘܐ ܡܥܠܢܗ ܕܡܪܢ
ܠܐܘܪܫܠܡ. ܘܡܬܠܡܠܐ ܐܝܢܐ ܙܒܢܐ.
ܘܡܬܠܡܠܐ ܝܘܡܐ. ܘܡܢ ܐܝܟܐ ܐܬܝܗܒ
ܗܘܐ ܥܝܠܐ ܕܪܟܒ ܥܠܘܗܝ ܡܪܢ.
ܘܡܢܐ ܡܦܫܩܐ ܗܝ ܐܘܫܥܢܐ.

Cap. 15. *In quam diem incidit Paſcha eo anno quo Dominus paſſus eſt? & quota menſis ſolaris atque lunaris? & quare feria ſexta appellatur*

 Arub-

Arabtha, quum in ſcripturis ſextus dies dumtaxat vocetur? & quare eo die Judæi unum ex vinctis crucifigebant, alterum dimittebant? & quare nonnullis annis in luna decima quarta ab iis diſcrepamus?

ܒܫܢܬܐ ܕܚܫ ܡܪܢ ܐܬܦܢܝ ܦܨܚܐ ܒܫܒܬܐ
ܘܫܢܝ ܝܘܢ . ܫܢܬܐ ܕܡܢܝܢܐ ܘܫܡܫܐ
ܐܘܪܫܠܡ . ܘܝܗܘܕܝܐ ܫܢܬܐ ܕܩܕܡܬܐ
ܥܒܕܘܗܝ ܒܥܪܘܒܬܐ ܗܝ ܕܒܫܬܬܗܘܢ
ܒܥܕܥܕܐ ܐܠܐ ܫܢܬܐ ܕܦܨܚܐ . ܘܥܒܕܝܢ
ܗܘܐ ܡܘܬܪܐ ܒܥܪܘܒܬܐ ܫܢܬܐ ܗܝ ܕܐܬܬܐ
ܐܘܪܫܠܡ ܗܘܐ ܡܢ ܫܒܬܐ ܗܘܐ .
ܘܥܒܕܝܢ ܠܗ ܥܪܘܒܬܐ ܕܡܬܩܪܝܐ
ܥܡ ܥܕܥܕܐ ܕܦܨܚܐ ܗܘܐ .

Anno, inquit, quo Dominus paſſus eſt, Luna 14. Paſchalis in Sabbatum anni Græcorum 339. incidit: ſed Judæi Luna præcedenti, hoc eſt, 13. feria 6., die 26. Martii ſolaris Paſcha celebrarunt: ſolebant enim illud ad feriam 6. retrahere, quoties in Sabbatum incidiſſet; ne ſcilicet Sabbatum violare cogerentur, ut Agnum Paſchalem occiderent & comederent. Sextam autem hujuſmodi feriam *Arubah* vocabant, ܥܪܘܒܬܐ ܕܒܗ ܐܬܥܪܒ ܥܡ ܥܐܕܐ :

quod cum feſto commiſta eſſet.

Cap. 16. *Quam ob cauſam feria ſexta celebratum fuit Paſcha eo anno, quo in Sabbatum inciderat? & quodnam eſt hujuſce rei myſterium?*

ܡܛܠ ܗܝ ܕܒܗ ܐܬܦܢܝ ܦܨܚܐ ܕܗܘ
ܡܫܝܚܐ ܒܥܪܘܒܬܐ ܘܐܬܩܛܠ ܒܥܪܘܒܬܐ .
ܘܡܛܠ ܡܕܐܢ ܗܘܐ ܗܟܢܐ .

Cap. 17. *Cur Annunciationis diem menſe Adar minimè celebramus; Circumciſionem verò & Præſentationem Domini in Templum unà cum Calched onenſibus peragimus?* ܥܢܝܐ

ܠܐ ܡܟܪܙܝܢ ܫܘܒܚܐ ܘܦܫܛܝܢ ܐܘܪܝܬܐ
ܟܠ ܐܝܟ : ܘܫܒܬܐ ܕܩܝܡܬܐ ܕܦܪܩܢܢ
ܘܡܛܠ ܕܒܗ ܡܛܠ ܡܩܝܡܝܢ ܠܗ ܫܒܬܐ
ܘܟܠܗܝܢ ܡܥܠܝܬܐ .

Cap. 18. *Cur Reſurrectio Domini in feriam primam incidit? & quo pacto in ſepulcro triduum manſiſſe dicitur, quum feriam ſextam & primam exiguo temporis ſpatio attigerit?* ܥܢܝܐ

ܐܬܚܙܝܬ ܩܝܡܬܗ ܘܡܛܠ ܕܒܚܕܒܫܒܐ
ܡܬܝܠܕ ܗܘܐ ܘܗܘܐ ܒܚܕܐ ܩܝܡܬܐ
ܠܟܠܗ ܥܠܡܐ ܟܕ ܩܡ ܒܗ ܒܚܕܒܫܒܐ ܩܡ
ܒܥܢܕܐ ܡܢܝܢܐ ܬܠܬܐ ܝܘܡܝܢ .

Cap. 19. *Quandonam contigit Aſcenſio Domini? quo menſe, & quo die? & quare quadraginta dies poſt reſurrectionem manſit, donec aſcendit?*

ܐܣܩ ܗܘܐ ܣܘܠܩܗ ܘܡܛܠ ܡܛܠܬܐ
ܕܝܪܚܐ ܡܛܠܬܐ ܝܘܡܐ . ܘܡܛܠ ܐܪܒܥܝܢ
ܝܘܡܝܢ ܩܘܝ ܒܬܪ ܩܝܡܬܗ
ܥܕܡܐ ܠܣܘܠܩܗ .

Cap. 20. *Quot vicibus apparuit Dominus diſcipulis ſuis poſt reſurrectionem ſuam uſque ad aſcenſionem?*

ܟܡܐ ܙܒܢܝܢ ܐܬܚܙܝ ܡܪܢ
ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ ܒܬܪ ܩܝܡܬܗ
ܥܕܡܐ ܠܣܘܠܩܗ .

Cap. 21. *Quomodo cogitemus noſtram fore reſurrectionem? & quomodo eamdem naturæ ductu abſque Scripturæ auctoritate concipere poſſimus?* ܐܝܟܢܐ ܢܪܢܐ ܥܠ ܩܝܡܬܐ

ܕܡܝܬܐ ܘܐܝܟ ܡܢܐ ܢܬܦܢܐ . ܐܘ ܐܝܟܢܐ
ܢܩܒܠ ܢܬܒܝܢ ܟܝܢܐܝܬ ܕܠܐ ܟܬܒܐ .

Cap. 22. *Quam ob cauſam Dominus ſeipſum Judæis crucifixoribus videndum, ut eos confunderet, minimè præbuit, ſed diſcipulis ſeſe manifeſta-*

feſtavit, confirmans eos, & oſtendens illis manus pedeſque, & comedens cum ipſis? ܡܛܠܐ ܗܘ ܕܟܠܗ̇ ܐ ܘܠܐ ܡܫܒ ܡܢܝ
ܢܦܩܘ ܠܡܘܕܥܢܘܬܐ ܐܦܣܛܘܠܐ ܠܡܟܘ
ܡܫܬܥܝܘ ܘܐܪܒܥܝܢ ܝܘܡܝܢ. ܐܠܐ ܡܫܒ
ܢܦܩܘ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ ܡܫܪܪ ܐܢܘܢ
ܘܚܘܝ ܐܢܘܢ ܐܝܕܘܗܝ ܘܪܓܠܘܗܝ
ܘܐܦ ܐܟܠ ܥܡܗܘܢ.

Cap. 23. *Quid nobis ſentiendum eſt de interitu filii perditionis?* (Antichriſti) *& quare in Reſurrectione miſericordiam minimè conſequetur, ſicut cacodæmones & homines impii?* ܐܝܟܢܐ ܢܗܘܐ ܘܡܬܒܥܝ ܕܝܢ ܗܘܐ
ܚܘܒܠܗ ܕܒܪ ܐܒܕܢܐ. ܘܡܛܠܢܐ ܠܐ
ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܪܚܡܐ ܒܩܝܡܬܐ ܐܝܟ
ܕܠܫܐܕܐ ܘܠܐܢܫܐ ܪܫܝܥܐ.

Neſtorianos ex Origenis, Theodori, ac Diodori officina plurimos circa futurum ſæculum errores hauſiſſe, ex ſuprà dictis liquet. Georgius etſi à vulgari illius ſectæ hæreſi in eo diſſentit, quod Paradiſi Infernique æternitatem adſtruat; has tamen nugas de futuro ſæculo tradit. Primum homines quadruplicis conditionis fingit: quoſdam nimirùm abſolutè bonos, ut Chriſtum Dominum, qui nihil omninò peccavit: alios abſolutè malos, ut Antichriſtum, quem in cunctis delictorum fore fabulatur, itaut nullos commiſſurus ſit actus, qui mali non ſint: alios partim bonos & partim malos, qui ſcilicet in aliquibus animæ potentiis corporiſve ſenſibus peccant, in aliis nequaquam: alios demùm neque bonos neque malos, vel potiùs æquè bonos atque malos, qui nimirùm tantumdem peccant, quantum virtutes colunt. Hos, inquit Georgius, in futuro ſæculo neque præmiis neque pœnis affici: illos ſi in pluribus peccaverint, e.g. ſi in quatuor corporis ſenſibus, malos appellari, & in reſurrectione pœnis ſubiici, in iis ſenſibus, in quibus peccaverint; in aliis verò, in quibus minimè peccaverunt, voluptate frui; in autem in potiori ſenſuum parte, peccatis abſtinuerint, bonos nuncupari, in eaque parte gaudere, ſecus in aliis: Antichriſtum verò, quod omninò malus ſit, omninò interiturum: ac propterea *filium perditionis* illum vocari ait, quod in perditionem, hoc eſt, ad nihilum redigetur.

Cap. 24. *Quandonam Crux inventa eſt? quo die? & quota luna?* ܐܝܡܬܝ ܗܘܬ ܫܟܝܚܬܗ ܕܙܩܝܦܐ.
ܘܒܐܝܢܐ ܝܘܡܐ. ܘܒܟܡܐ ܒܣܗܪܐ.

Affirmat, Crucem inventam fuiſſe anno Græcorum ſexcenteſimo vigeſimo nono (Chriſti 318.) *Sabbato, die decima tertia menſis Septembris, luna decima nona: cognitam verò fuiſſe, quum ejus contactu mortuus revixit, die Dominica, decima quarta Septembris, luna vigeſima:* atque hanc eſſe cauſam ſubjungit, quod Neſtoriani feſtum Crucis die 13. Septembris agunt, cæteri chriſtiani die ſequenti.

LIBER II. *De Officio Veſpertino.* ܡܐܡܪܐ ܕܬܪܝܢ ܥܠ ܬܫܡܫܬܐ ܕܪܡܫܐ.
capita XXI.

Cap. 1. *Cur ad Orientem adoramus, non Hieroſolymam verſus, ubi Prophetæ adorabant, & unde ſalus nobis parta eſt.* ܠܡܢܐ ܠܦܢܝܬ ܡܕܢܚܐ
ܣܓܕܝܢܢ ܘܠܐ ܗܘܐ ܠܐܘܪܫܠܡ ܐܝܟܢܐ
ܕܢܒܝܐ ܣܓܕܝܢ ܗܘܘ ܘܡܢ ܐܝܟܐ ܗܘܬ
ܠܢ ܦܘܪܩܢܐ.

Cap. 2. *Cur eccleſiam diſtinguimus in cancellos, in templum, & in domum mulierum? & quare præcepit Jeſujabus, ut Baptiſterium in auſtrali latere collocaretur?* ܠܡܢܐ ܦܠܝܓܐ
ܥܕܬܐ ܠܩܢܟܐ ܘܗܝܟܠܐ ܘܠܒܝܬ
ܢܫܐ

[illegible]

Hic exponit Georgius, quid ſit Sacrarium, Altare, Bema, Cancelli, & cætera hujuſmodi, quæ Neſtorianorum Templi formam illuſtrant.

Cap. 3. *Cur in feſtis, & ſingulis diebus Davidem canimus pluſquam cæteros ſacros libros? & quare diſtinguimus eum in Laudationes, & Jaculatorias? & quidnam myſticè deſignant Laudationes? & quare inter Laudationes Cathiſmata interponimus?*

[illegible]

Cap. 4. *Cur præceperunt Patres, ut ternas dietim Preces perſolvamus, Veſpertinas ſcilicet, Nocturnas, & Matutinas? & quare Dominicis Feſtiſque diebus Liturgiam Sacramentorum fieri mandarunt? in Jejunio verò, & in Paſſione tres Horas* (Tertiam videlicet, & ſextam, & nonam) *&* *Apodipnon* ſeù Completorium poſt Veſperas? [illegible]

[illegible]

Cap. 5. *Qua de cauſa Jeſuiabus præcepit, ut meridie pervigilii Feſtorum Diaconi & Subdiaconi lampades ſolvant, laventque, & eccleſiam decentibus paramentis ornent? unàcum reliquis, quæ Officio præmittenda eſſe mandavit.* [illegible]

[illegible]

Cap. 6. *Quodnam eſt officium uniuſcuiuſque gradus eccleſiaſtici à Patriarcha uſque ad Lectorem, & uſque ad baptizatum? & quare ita ordinati ſunt unus poſt alterum?* [illegible]

[illegible]

Hos gradus eccleſiaſticos [illegible]

[illegible]

Lector, Hypodiaconus, Diaconus, Presbyter, Periodeutes, Chorepiſcopus, Epiſcopus, Metropolita, Catholicus, & Patriarcha, quum enumeraſſet, ſubjungit, Periodeutam quidem & Chorepiſcopum ſolo Epiſcopi juſſu, abſque ulla conſecratione perfici; Catholicum verò & Patriarcham olim quidem in Oriente diverſos gradus fuiſſe, ſed poſtea in unum coaluiſſe, quum Neſtoriani poſt Concilium Epheſinum ab Antiocheno Patriarcha deficientes, proprium Catholicum ſeù Primatem Seleucienſem in Patriarcham inſtituerunt.

runt. Demùm de ſacris veſtibus uniuſcujuſque Ordinis propriis hæc addit. ܗܳܐ ܓܶܝܪ ܐܶܣܛܠܶܗ ܕܩܳܪܽܘܝܳܐ
ܘܦܳܪܺܝܫܳܐ ܠܳܐ ܥܕܰܡܳܐ ܠܗܽܘܦܽܘܕܝܰܩܢܶܐ.
ܘܐܶܣܛܠܶܗ ܕܗܽܘܦܽܘܕܝܰܩܢܳܐ ܠܳܐ ܥܕܰܡܳܐ
ܠܡܫܰܡܫܳܢܳܐ. ܐܶܣܛܠܶܗ ܕܩܰܫܺܝ̈ܫܶܐ
ܘܰܕܦܪܺܝܕܽܘܛܶܐ ܘܰܕܟܽܘܪܐܶܦܺܣܩܽܘܦܶܐ ܚܕܳܐ ܗܝ.
ܘܐܶܣܛܠܶܐ ܕܡܶܢ ܐܶܦܺܣܩܽܘܦܳܐ
ܠܥܶܠ ܚܕܳܐ ܗܝ.

Ipſum enim Lectoris veſtimentum ab eo differt, quod Hypodiaconi geſtant. Item Hypodiaconus cum Diacono veſtibus minimè convenit. Presbyterorum autem, Periodeutarum, & Chorepiſcoporum una eſt veſtimentorum ratio. Una item Epiſcopi eorumque qui ſuprà Epiſcopum ſunt.

Cap. 7. *Cur in aliquibus quidem eccleſiis dicitur Pater noſter initio Officii, in aliis verò non? & quare alicubi orat Presbyter ante Pater noſter, alicubi verò poſt?* ܠܡܳܢܳܐ
ܒܥܺܕ̈ܬܳܐ ܐܚܪ̈ܢܝܳܬܳܐ ܐܳܡܪܺܝܢ ܕܒܰܫܡܰܝܳܐ ܩܕܳܡܰܘܗܝ
ܒܫܽܘܪܳܝ ܬܶܫܡܶܫܬܳܐ: ܘܒܰܐܚܪ̈ܢܝܳܢ ܠܳܐ
ܐܳܡܪܺܝܢ ܘܠܡܳܢܳܐ ܐܰܝܟܳܐ ܕܡܶܢ ܩܕܳܡ ܐܚܪ̈ܢܝ
ܘܟܳܗܢܳܐ ܡܨܰܠܶܐ ܘܐܰܝܟܳܐ ܘܒܳܬܰܪ
ܐܚܪ̈ܢܝ ܘܟܳܗܢܳܐ ܡܨܰܠܶܐ.

Juxta conſtitutionem Jeſujabi, ut Georgius affirmat, abſque oratione Dominica Officium Neſtorianorum celebrari conſueverat: Timotheus verò Patriarcha præcepit, inquit, ut Pater noſter Officio præmitteretur: hinc verò nata apud eos diſſenſio, quibuſdam orationem Dominicam primæ Officii precationi præmittentibus, aliis ſubjungentibus. Poſt Georgii obitum acerrima quæſtio de Oratione Dominica Machicham inter & Bagdadenſes exarſit, de qua vide Tom. 2. pag. 448.

Cap. 8. *Cur Dominus noſter hanc orationem diſcipulos ſuos edocuit? quidve ſignificat? & quare Timotheo placuit Jeſujabi canonibus illam adjungere?* ܡܳܢܳܐ ܗܝ ܥܶܠܬܳܐ
ܘܡܰܠܦܳܢܽܘܬܶܗ ܐܰܠܶܦ ܡܳܪܰܢ ܠܬܰܠܡܺܝܕܰܘܗܝ
ܨܠܽܘܬܳܐ ܗܳܕܳܐ. ܘܡܳܢܳܐ ܐܺܝܬ ܡܫܰܘܕܥܳܐ ܘܠܡܳܢܳܐ
ܐܶܨܛܒܺܝ ܠܛܺܝܡܳܬܐܰܘܣ ܕܢܰܘܣܶܦ
ܠܩܳܢܽܘ̈ܢܶܐ ܕܝܶܫܽܘܥܝܰܗܒ ܗܳܕܶܐ ܨܠܽܘܬܳܐ.

Cap. 9. *Quid ſignificat Jaculatoria oratio, quæ initio Officii Veſpertini dicitur? quodve illius myſterium eſt? & quare nonnulli unam, alii binas Jaculatorias dicunt?* ܡܳܢܳܐ
ܡܫܰܘܕܥܳܐ ܡܙܰܡܽܘܪܬܳܐ ܕܒܫܽܘܪܳܝ
ܬܶܫܡܶܫܬܳܐ ܕܪܰܡܫܳܐ ܘܡܳܢܳܐ ܐܺܝܬܰܘܗܝ ܐܪܳܙܶܗ.
ܘܠܡܳܢܳܐ ܐ̱ܢܳܫ ܚܕܳܐ ܡܙܰܡܽܘܪܬܳܐ
ܡܫܰܡܫܺܝܢ ܘܐ̱ܢܳܫ ܬܰܪ̈ܬܶܝܢ.

Expoſitionem *Abrahæ Bar-Liphæ* in hoc & ſeq. capite laudat.

Cap. 10. *Quid ſibi vult canticum, Sicut incenſum? & quare illud in Feſtis & Dominicis, non quolibet die recitamus?* ܡܳܢܳܐ ܗܝ ܒܣܽܘܡܳܝܬܳܐ
ܕܐܰܝܟ ܒܶܣܡܳܐ. ܘܠܡܳܢܳܐ ܒܥܺܐܕ̈ܶܐ ܘܒܚܰܕ̈ܒܫܰܒܳܐ
ܡܬܰܐܡܪܳܐ ܐܳܡܪܺܝܢ ܠܳܗ ܘܠܳܐ
ܒܟܽܠ ܝܰܘܡܺܝܢ.

Cap. 11. *Quid ſignificat canticum, Tibi Domine? & quare Diaconus hic dicit, Pax nobiſcum?* ܡܳܢܳܐ
ܡܫܰܘܕܥܳܐ ܠܳܟ ܡܳܪܝܳܐ ܘܕܠܳܟܽܘܡܳܪܳܐ ܘܠܡܳܢܳܐ
ܡܫܰܡܫܳܢܳܐ ܗܳܪܟܳܐ ܐܳܡܰܪ ܫܠܳܡܳܐ ܥܰܡܰܢ.

Cap. 12. *Cur poſt, Tibi Domine, dicimus orationem, quæ Principium appellatur? in Feſtis autem loco Principii dicitur aliud Canticum, deinde Pſalmus, Domine clamavi ad te, poſtea Principium, & Canticum? & quid ſibi vult hæc vox Principium?* ܠܡܳܢܳܐ ܒܳܬܰܪ ܠܳܟܽܘܡܳܪܳܐ ܫܽܘܪܳܝܳܐ ܐܳܡܪܺܝܢ
ܘܒܥܺܐܕ̈ܶܐ ܚܠܳܦ ܫܽܘܪܳܝܳܐ ܥܳܢܺܝܢܳܐ ܐܚܪܺܢܳܐ
ܡܰܪܝܳܐ

ܡܕܢܐ ܗܘܢܗܘܢ ܘܡܟܬܫܢܘܬܐ ܚܫܘܫܬܐ
ܘܡܬܬܢܝܬܐ . ܘܡܛܠ ܡܢܐ ܗܘܐ ܕܗܘܢ .

Abrahami Bar-Liphæ expoſitionem commemorans, ſuum ejuſque errorem circa animarum corporibus exutarum operationes prodit, his verbis. ܘܬܘܒ ܕܐܦ ܕܠܐ ܦܓܪ̈ܐ ܡܪܓܫܢܝܬܐ ܐܝܬܝܗ̈ܝܢ
ܢܦ̈ܫܬܐ ܘܠܐ ܦܓܪ̈ܐ : ܐܚܪܢܝܬܐ
ܩܕ̈ܝܫܐ ܟܠܝܢ ܠܟܠ ܕܢܗܘܐ ܘܡܪܓܫܢ
ܢܦ̈ܫܬܐ ܒܬܪ ܕܢܦܩܢ ܡܢ ܦܓܪ̈ܐ .
ܛܘܒܢܐ ܕܝܢ ܗܢܐ ܡܗܘܐ ܕܡܪܓܫܢ
ܐܦ ܡܢ ܩܕܡ ܕܢܥܠܢ ܠܦܓܪ̈ܐ

Item quod animæ abſque corporibus ſenſu prædita ſint, ſancti Patres interdicunt, nequis credat animas ſentire, poſtquam è corporibus migraverint. At beatus iſte (Barliphe) *credit eas ſentire etiam ante quam in corpora ingrediantur.*

Cap. 13. *Quare poſt Principium conſcenſo ambone Diaconus Proclamationem intonat? & quid hîc ſibi vult? & quare reſpondet ei populus, quemadmodum ipſe præcipit?* ܠܡܢܐ
ܒܬܪ ܫܘܪܝܐ ܣܠܩ ܡܫܡܫܢܐ ܘܡܟܪܙ
ܟܪܘܙܘܬܐ . ܘܡܢܐ ܡܫܘܕܥܐ ܗܕܐ . ܘܠܡܢܐ
ܥܢܐ ܥܡܐ ܐܝܟ ܕܐܡܪ ܠܗܘܢ .

Cap. 14. *Cur præcepit* Jeſujabus, *ut hoc Diacono ex ambone deſcendente* (qui nimirùm Proclamationem intonavit,) *aſcendat alter Diaconus, qui pacem dedit, poſtremamque Proclamationem intonet? & quare ſibi mutuo oſculum dant & qui aſcendit, & qui deſcendit?* ܠܡܢܐ ܐܡܪ ܕܟܕ ܢܚܬ
ܗܢܐ : ܢܣܩ ܡܫܡܫܢܐ ܕܝܗܒ ܫܠܡܐ
ܘܡܟܪܙ ܟܪܘܙܘܬܐ ܐܚܪܝܬܐ . ܘܠܡܢܐ
ܡܢܫܩܝܢ ܠܚܕܕܐ ܗܘ ܕܢܚܬ ܘܗܘ
ܕܣܠܩ .

Cap. 15. *Quid ſibi vult canon iſte Triſagii? & quid exprimit? & quare dicitur in fine Officii?* ܡܢܘ
ܩܢܘܢܐ ܗܢܐ ܕܩܕܝܫܐ . ܘܡܢܐ ܡܫܘܕܥ .
ܘܠܡܢܐ ܒܫܘܠܡ ܬܫܡܫܬܐ ܡܬܐܡܪ .

Ait Georgius, anno Græcorum 748., Theodoſii vigeſimo quinto, poſt Synodum Epheſinam, in qua Neſtorius damnatus eſt, quarto, eodemque quo pueri Epheſini, hoc eſt, ſeptem Dormientes ſurrexere, quum regia urbs terræmotu quateretur, Proclo Presbytero Angelos viſos fuiſſe Triſagium hymnum canentes, quem idem Proclus quum decantandum populo tradidiſſet, terræmotum ceſſaſſe: huic poſtea hymno à Petro Fullone, quem Severianæ hæreſeos ſectatorem vocat, appendicem illam, qui crucifixus es pro nobis, adjectam: Jeſujabum denique præcepiſſe, ut idem hymnus, ſine illa tamen appendice, in officio Neſtorianorum uſurparetur. Hæc ille. Sed annus ab Epheſina Synodo quartus, Græcorum erat 746. non 748., idemque Theodoſii 28. non 25. quo Proclus Conſtantinopolitanam eccleſiam Epiſcopus regebat, non Presbyter erat: Petrus autem Fullo appendicis illius auctor Severum anteceſſit: adeòque hic potiùs Petri, quàm Petrus Severi errorem ſequutus eſt. Ita nimirùm in iis, quæ ad Chronologiam ſpectant, dormitat Georgius.

Cap. 16. *Quare, poſt Triſagium præcipit Diaconus inquiens, Inclinate capita veſtra? & quare Vela ligant,* hoc eſt, obducunt? ܠܡܢܐ ܒܬܪ
ܩܕܝܫܐ ܦܩܕ ܡܫܡܫܢܐ ܘܐܡܪ
ܪܫܝܟܘܢ . ܘܠܡܢܐ ܐܣܪܝܢ ܘܐܠܐ .

Cap. 17. *Cur hîc abſoluto officio dicitur canticum Baſilicon? & quid ſibi vult hoc nomen Baſilicon? & quare in Feſto antea dicuntur Jaculatoriæ, deinde canticum?* ܠܡܢܐ ܗܘܟܐ
ܐܡܪܝܢ ܒܣܝܠܝܩܐ ܘܡܫܠܡܢܐ ܩܕ
ܠܬܫܒܘܚܬܐ

ܠܡܠܟܐ ܡܗܝܡܢܐ ܘܩܢܝܘ ܩܠܐ
ܕܒܣܝܠܝܩܐ. ܘܟܕ ܡܠܟܐ ܟܦܘܪܐ ܐܝܬܝܗܘܢ
ܠܡܫܝܚ ܡܙܡܪܢܘܬܐ ܗܘ ܒܣܝܠܝܩܐ.

Poſtquam Imperatores Chriſtianam fidem ſuſcepere, cœptum eſt, inquit, canticum pro iis in Eccleſia cani, quod *Baſilicon*, hoc eſt, regium appellatur. Hanc Romæorum conſuetudinem Jeſujabus in Neſtorianorum officium tranſtulit: ſed quum Imperatores infideles eſſent, Arabum nimirùm Perſarumque reges, pro Imperatore Chriſtum ſtatuit, ejuſque crucem, dum canticum Baſilicon intonatur, è Bemate ad Cancellos deferri juſſit.

Cap. 18. *Cur in fine officii quidam dicunt Pater noſter, alii non; nonnulli verò illud dicunt abſque Canone*, ideſt, abſque Præfatione?

ܥܠܬܐ ܐܢܫ ܕܐܡܪܝܢ ܐܒܘܢ ܕܒܫܘܠܡܐ
ܕܬܫܡܫܬܐ ܐܢܫ. ܐܢܫ ܘܠܐ ܐܡܪܝܢ.
ܐܢܫ ܕܐܡܪܝܢ ܠܗ ܘܠܐ ܩܢܘܢܐ.

Jeſujabus, inquit, neque initio neque in fine officii dici voluit orationem Dominicam, ſed in Liturgia dumtaxat. Timotheus contra in officio quoque illam recitari juſſit. Vide ſuprà cap.7.

Cap. 19. *Cur Veſpere, & mane Cantica Martyrum in ſingulis feriis dicimus; non autem in Feſtis, neque in Dominicis, aut in Jejunio, ſive in Paſſione?* ܥܠܬܐ ܐܡܪܝܢܢ ܒܟܠ ܚܘܫܒ
ܒܪܡܫܐ ܘܨܦܪܐ ܕܣܗܕܐ ܘܦܣܘܩܐ.
ܘܒܥܐܕܐ ܘܒܚܕܒܫܒܐ ܘܒܨܘܡܐ
ܘܒܚܫܐ ܠܐ ܐܡܪܝܢ.

Cap. 20. *Cur circulus Principiorum Dominicarum quidem hebdomadà abſolvitur; Feriarum verò ſextarum tribus hebdomadis; dierum denique ferialium duabus.* ܥܠܬܐ ܫܘܪܝܐ
ܕܚܕ ܒܫܒܐ ܒܫܒܘܥܐ ܘܕܚܘܫ ܒܫܒܘܥܐ
ܡܬܡܠܝܢ. ܘܕܚܘܫܒܬܐ ܒܬܠܬܐ.
ܫܒܘܥܐ ܫܬܝܬܝܐ ܒܬܪܝܢ ܫܒܘܥܐ
ܚܫܘܢ.

Cap. 21. *Cur in Feſtis, & Dominicis genua non flectimus, nec dicimus, Cum mærore & cura, ſed, Cum gaudio & lætitia?* ܥܠܬܐ ܕܒܥܐܕܐ
ܘܒܚܕܒܫܒܐ ܠܐ ܡܬܟܪܥܝܢ ܒܘܪܟܐ.
ܘܠܐ ܒܟܝܐ ܘܒܨܦܬܐ: ܒܚܕܘܬܐ
ܘܒܪܘܙܐ ܐܡܪܝܢ.

TRACTATUS III. *De officio Nocturno, & Matutino.* ܡܐܡܪܐ
ܬܠܝܬܝܐ ܥܠ ܬܫܡܫܬܐ ܕܠܠܝܐ ܘܕܨܦܪܐ.

Capita IX.

Cap. 1. *Quare in Dominicæ Nocturno quidam in prima Seſſione dicunt quinque odas: alii ſex, alii ſeptem; alii denique ſeptem Jaculatorias diverſis tonis recitant?* ܥܠܬܐ ܕܒܠܠܝܐ
ܕܚܕܒܫܒܐ ܐܢܫ ܕܒܡܘܬܒܐ ܩܕܡܝܐ
ܚܡܫܐ ܗܘܠܠܐ ܡܬܡܠܝܢ. ܐܢܫ
ܘܫܬܐ. ܐܢܫ ܘܫܒܥܐ. ܐܢܫ
ܘܫܒܥܐ ܡܙܡܪܢܘܬܐ ܒܩܠܐ ܫܚܠܦܐ
ܡܬܡܠܝܢ.

Cap. 2. *Quid myſticè ſignificat poſtrema ſeſſio? & quare in tonis Jaculatoriarum quidam unam tantùm odam dicunt, alii verò plures; alii demùm nil aliud recitant præter cantus vigiliæ?*

ܡܢܘ ܕܡܪܙܐ ܡܘܬܒܐ ܐܚܪܝܐ.
ܘܡܛܠܡܢܐ ܐܢܫ ܕܒܩܠܐ ܕܡܙܡܪܢܘܬܐ
ܡܬܡܠܝܢ ܚܕ ܗܘܠܠܐ. ܐܢܫ ܘܣܓܝ.
ܐܢܫ ܘܠܐ ܡܬܡܠܝܢ ܡܕܡ ܐܠܐ ܩܠܐ
ܕܫܗܪܐ.

Cap. 3. *Cur poſt ultimam ſeſſionem præcepit Jeſujabus, ut mulieres quidem tacerent, viri autem hymnum dicerent? & quid ſignificat officium ma-*

Matutinum? ܠܡܢܐ ܒܨܦܪ ܡܫܡܠܝܢ
ܐܝܟܢܐ ܠܐ ܦܫܛ ܫܘܒܚܝܗܘܢ ܘܐܠܗܘܬܗ
ܕܬܠܝܬܝܐ ܐܠܐ ܡܬܒܛܠܐ ܐܡܪ. ܘܡܛܠ
ܡܬܦܫܩܢܘܬܐ ܠܫܡܫܬܐ ܕܦܫܝܛܬܐ.

Hic Georgius craſſum Abrahami Barliphæ errorem refert, ajentis, poſt reſurrectionem hominibus ſolam Dei unius cognitionem ſuperfuturam, Trinitatis autem memoriam abolendam fore.

Cap. 4. *Quid ſignificat officium dierum ferialium, hoc eſt, Veſpertinum, Nocturnum, & Matutinum? & quare Epiſcopus diebus ferialibus ad officium minimè procedit?* ܡܢܐ
ܡܬܦܫܩܢܘܬܐ ܠܬܫܡܫܬܐ ܕܝܘܡܬܐ ܦܫܝܛܬܐ.
ܗܢܘ ܕܝܢ ܕܪܡܫܐ ܘܠܠܝܐ ܘܨܦܪܐ.
ܘܠܡܢܐ ܠܐ ܢܦܩ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܒܝܘܡܬܐ
ܦܫܝܛܬܐ ܠܬܫܡܫܬܐ.

Cap. 5. *Cur in nocturnis Feſtorum totum Davidem recitamus, eumque in partes dividimus; ac primùm in quinque odas, quibus cantica ſubjungimus: deinde in ſex, quas Diapſalma ſequitur: mox in quatuor, Canticis præmiſſas: poſtea in duas, quibus Diapſalma ſubjicitur. Demùm in tres, quibus Cantica ſubjungimus, deinde cantus poſtremis, demum cantus Vigiliæ? & quare cantus poſtremos appellamus Catholicos? & quid ſibi vult hoc nomen?* ܠܡܢܐ ܒܠܠܝܐ ܕܥܐܕܐ
ܟܠܗ ܕܘܝܕ ܡܫܡܠܝܢܢ. ܘܠܗܘ
ܒܦܠܓܘܬܐ ܡܦܠܓܝܢܢ ܠܗ. ܐܝܟ ܐܢܐ
ܕܡܢ ܩܕܡܝܬ ܚܡܫܐ ܗܘܠܠܐ ܘܥܡ
ܬܫܒܘܚܬܐ. ܘܠܗܘ ܫܬܐ ܥܡ ܦܣܘܩܝܢ.
ܘܠܗܘ ܐܪܒܥܐ ܡܬܫܒܚܬܐ. ܘܥܡ ܬܪܬܝܢ
ܦܣܘܩܝܢ. ܘܥܡ ܬܠܬܐ ܡܬܫܒܚܬܐ.
ܘܥܢܝܢܐ ܐܚܪܝܐ. ܘܥܝܪܐ. ܘܠܡܢܐ ܡܩܪܝܢܢ ܠܐܚܪܝܐ
ܕܡܢ ܩܬܘܠܝܩܐ. ܘܡܢܘ ܫܡܐ ܗܢܐ.

Cap. 6. *Cur in Nativitate & Epiphania ad cantus Vigiliæ flectimus genua, non in reliquis feſtis? & quid ſibi volunt cantus Vigiliæ?*
ܠܡܢܐ ܒܝܠܕܐ ܘܕܢܚܐ ܒܩܠܐ ܕܥܝܪܐ
ܡܬܟܪܥܝܢܢ ܒܘܪܟܐ. ܘܠܘ ܒܫܪܟܐ
ܕܥܐܕܐ. ܘܡܢܘ ܦܘܫܩܐ ܕܩܠܐ ܕܥܝܪܐ.

Cap. 7. *Quare Jeſujabus Veſpertino & Nocturno Dominicæ ingreſſus Jejunii officio Cantica minimè aſſignavit, ſed Matutino dumtaxat, & Liturgiæ & Veſpertino etiam officio feriæ ſecundæ ingreſſus Jejunii?*
ܠܡܢܐ ܐܝܫܘܥܝܗܒ ܫܘܒܚܝܗܘܢ ܠܬܫܒܚܬܐ
ܠܪܡܫܐ ܘܠܠܝܐ ܕܚܕܒܫܒܐ ܕܡܥܠܢܐ
ܕܨܘܡܐ. ܠܐ ܝܗܒ ܠܗ ܐܠܐ ܠܨܦܪܐ
ܒܠܚܘܕ. ܐܦ ܠܩܘܪܒܢܐ ܘܠܪܡܫܐ
ܕܬܪܝܢ ܒܫܒܐ ܕܡܥܠܢܐ ܕܨܘܡܐ.

Cap. 8. *Quare in Dominica Reſurrectionis præter odas cantuum Vigiliæ nihil aliud recitamus, neque vigilamus juxta ordinem feſtorum? & quare unum canticum in nocturno dicimus, non tria?* ܠܡܢܐ ܒܚܕ ܒܫܒܐ
ܕܩܝܡܬܐ ܠܐ ܡܫܡܠܝܢܢ ܡܕܡ ܠܒܪ ܡܢ
ܗܘܠܠܐ ܕܩܠܐ ܕܥܝܪܐ. ܘܠܐ ܡܥܝܪܝܢܢ
ܐܝܟ ܛܟܣܐ ܕܥܐܕܐ. ܘܠܡܢܐ ܚܕܐ
ܬܫܒܘܚܬܐ ܐܡܪܝܢܢ ܒܠܠܝܐ ܘܠܐ ܗܘܐ
ܬܠܬ.

Cap. 9. *Quid ſignificant Proclamationes ad Matutinum dierum Jejunii & Paſſionis?* ܡܢܐ ܡܬܦܫܩܢ ܟܪ̈ܘܙܘܬܐ
ܕܨܦܪܐ ܕܝܘܡܬܐ ܕܨܘܡܐ ܘܕܚܫܐ.

TRACTATUS IV. *De Liturgia Sacramentorum.* ܡܐܡܪܐ ܕܐܪܒܥܐ ܥܠ
ܬܫܡܫܬܐ ܕܐܪ̈ܙܐ. Capita XXX.

Cap.

Cap. 1. *Cur præcepit Jeſujabus, ut hora tertia Sacramenta conficiamus? & quid ſignificat hoc nomen, Sacramenta?* ܠܡܢܐ ܦܩܕ ܝܫܘܥܝܗܒ. ܘܕܒܬܠܬ ܫܥܝܢ ܢܫܡܠܐ ܢܓܡܪ ܐܪ̈ܙܐ. ܘܡܢܘ ܗܢܐ ܫܡܐ ܗܢܐ ܕܐܪ̈ܙܐ.

Excipit Georgius Dominicam Reſurrectionis, in qua media nocte Liturgia celebratur, & feriam quintam majoris hebdomadæ, qua apud Neſtorianos poſt ſolis occaſum Miſſa conficitur. At ex Barhebræo habemus, Abrahamum Neſtorianorum Patriarcham, qui anno Hegiræ 292. electus eſt, præcepiſſe, ut Liturgia Veſpertinis horis in Dominicis & Sabbatis quadrageſimalis jejunii celebraretur: quod hic Georgium non obſervaſſe miror, quum Abraham ſeptuaginta circiter annis ipſum præceſſerit. Vide Tom. 2. pag. 441.

Cap. 2. *Cur Liturgiæ initio Jaculatoriam dicimus, deinde Tibi Domine, & Sanctus?* ܠܡܢܐ ܒܫܘܪܝ ܕܪܐܙܐ ܡܙܡܘܪܬܐ ܐܡܪܝܢܢ. ܘܡܢ ܒܬܪܗ ܠܟ ܡܪܐ ܘܩܕܝܫܐ.

Cap. 3. *Quid ſignificat mutatio, quæ fit ante cancellos, quum dicitur, Confitebor tibi in eccleſia magna.* ܡܢܐ ܡܚܘܐ ܫܘܚܠܦܐ ܕܩܕܡ ܩܢܟܐ ܕܐܘܕܐ ܠܟ ܒܥܕܬܐ ܪܒܬܐ.

Proceſſionem intelligit, qua Subdiaconis & Diaconis præeuntibus, Epiſcopus Archidiacono comitante ad Bema deducitur.

Cap. 4. *Cur legunt Pentateuchum, deinde Prophetas, mox ſurgunt* (Epiſcopo tamen in Throno ſedente,) *& dicunt Principium?* ܠܡܢܐ ܩܪܝܢ ܐܘܪܝܬܐ ܘܡܢ ܢܒܝ̈ܐ ܘܡܢ ܩܝܡܝܢ ܘܐܡܪܝܢ ܫܘܪܝܐ.

Cap. 5. *Cur Diaconus Apoſtolum deferens, ex cancellis egreditur, alicubi quidem per majorem, alicubi verò per minorem portam? & quare Diaconi ipſum antecedunt uſque ad Bema?* ܠܡܢܐ ܡܫܡܫܢܐ ܫܩܠ ܫܠܝܚܐ ܢܦܩ ܡܢ ܩܢܟܐ. ܐܝܟܐ ܕܒܬܪܥܐ ܪܒܐ. ܘܐܝܟܐ ܕܒܬܪܥܐ ܙܥܘܪܐ. ܘܠܡܢܐ ܡܫܡܫܢ̈ܐ ܢܦܩܝܢ ܩܕܡܘܗܝ ܥܕܡܐ ܠܒܝܡ.

Cap. 6. *Cur præcepit* Jeſujabus, *ut* Diacono *tres verſus ex Apoſtolo legente, deſcendat Diaconus ordinis cuſtos* (ideſt, celebrans) *unàcum ſociis ad portam Bematis* (facie ad occidentem converſa) *& adorent ad Bema; Presbyter item ſtans adoret, & cru*cem manumque Epiſcopi deoſculans, *unàcum ipſis Diaconicum ingreditur?* ܠܡܢܐ ܐܡܪ ܕܟܕ ܩܪܐ ܡܫܡܫܢܐ ܠܫܠܝܚܐ ܬܠܬ ܦܬܓܡܝܢ: ܢܚܘܬ ܡܫܡܫܢܐ ܘܢܛܘܪ ܛܟܣܐ ܐܘܟܝܬ ܟܗܢܐ ܘܥܡ ܚܒܪ̈ܘܗܝ ܘܢܣܓܕܘܢ ܠܒܝܡ ܩܕܡ ܡܕܒܚܐ ܐܦ ܩܫܝܫܐ ܩܐܡ ܘܢܫܩ ܨܠܝܒܐ ܘܐܝܕܐ ܕܐܦܝܣܩܘܦܐ ܘܥܐܠ ܥܡܗܘܢ ܠܒܝܬ ܕܝܩܘܢ.

Cap. 7. *Cur abſoluta Apoſtoli lectione, dicit Diaconus, Silete? & aſcendit Cantor, & dicit canticum?* ܠܡܢܐ ܟܕ ܫܠܡ ܫܠܝܚܐ ܐܡܪ ܡܫܡܫܢܐ ܫܬܩܘ. ܘܣܠܩ ܡܙܡܪܢܐ ܘܐܡܪ ܙܡܝܪܬܐ.

Cap. 8. *Cur præcepit Jeſujabus, ut Presbyter quum Evangelium profert, Phaina ſeù ſuperhumerali induatur; Diaconi verò tunicis induti, luminaria thuribulumque deferentes, ipſum præcedant; Subdiaconi autem ſuis relictis locis, cum lampadibus obviam ei occurrant?* ܠܡܢܐ ܦܩܕ ܝܫܘܥܝܗܒ ܕܟܕ ܡܦܩ ܟܗܢܐ ܐܘܢܓܠܝܘܢ ܢܠܒܫ ܦܝܢܐ. ܡܫܡܫܢ̈ܐ ܕܝܢ ܦܘܠܝܣ̈ܐ ܡܫܩܠܝܢ ܢܘܗܪܐ ܘܦܝܪܡܐ ܢܦܩܘܢ ܩܕܡܘܗܝ.

ſio ad diſſertationem ejuſdem Jabiæ adverſùs Neſtorianos. Jahia autem, teſte Abulpharagio in hiſtor. Dynaſt. pag. 209. obiit die 13. Auguſti anno Græcor. 1285. Chriſti 974. annos natus 81. plenoque nomine appellatur

يحيى الوزهى بن عدى بن حميد
بن زكريا التكريتي

Jabia (hoc eſt, Joannes) *ſeù Aphriba, filius Adi, filii Hamid, filii Zachariæ, Tagritenſis*.

Ejuſdem Cyriaci hymnus Syriacus *de Macabæis* habetur Codice Syr. Amiden. 1. Vide Tom. 1. Bibliothecæ noſtræ pag. 581.

CAPUT XXXV.

Georgius Arbelæ & Moſuli Metropolita.

I. Georgius Arbelenſis & Moſulenſis Metropolita.

GEORGIUS Arbelæ & Moſul Metropolita in Lucæ locum ab Emmanuele Neſtorianorum Patriarcha ſubrogatus fuit circa annum Chriſti 945. Emmanuele verò anno Hegiræ 349. Chriſti 960. defuncto, de Patriarchatu cum Iſraele, Ebedjeſu, & Mari contendit, quorum prior anno Chriſti 962. conſecratus eſt, alter anno 963. tertius denique anno 987. Sub eodem Mari deceſſit, ſucceſſoremque in Moſulana Sede habuit Jeſujabum, de quo mox ſermo erit. Vide Amrum in geſtis Iſraëlis, Ebedjeſu, & Maris Patriarcharum, ex quo de Georgio quædam delibavi Tom. 2. pag. 442. & ſeq. & hoc tom. 3. pag. 201.

II. Ejus conſtitutiones.

Georgii *Conſtitutiones* laudantur à Sobenſi, cujus verba ex Catalogo Scriptorum retuli ſuprà p. 279. ubi eum *Athur*, ſeù *Aſſyriæ* metropolitam vocat; etſi enim ſub prioribus Neſtorianorum Patriarchis Arbelæ ſeù Adjabenæ Metropolitanus à Moſulano ſeù Aſſyrio diverſus eſſet, ſequiori tamen ætate unus idemque utramque ſedem occupare conſuevit, ut ex Amri hiſtoria liquet.

III. Homiliæ, ſeù Precationes.

Ejuſdem binæ *Homiliæ* ſeù *Precationes* exſtant Cod. Syr. Amid. 8. & 10. & Cod. Syr. 1. (Tom. 1. Bibl. noſtræ pag. 583. & Tom. 2. pag. 486.) quæ à Neſtorianis recitari ſolent *Feria tertia Rogationum* ſeù Jejunii Ninivitici, *& Dominicis Jejunii quadrageſimalis*.

IV. Liber declarationis officiorum Eccleſiaſticorum.

Denique Librum edidit in ſeptem Tractatus diſtributum, cui titulus,

ܢܘܗܪܐ ܕܬܫܡܫܬܐ ܥܕܬܢܝܬܐ ܟܠܗܝܢ
ܘܥܠܬܐ ܕܝܠܗܝܢ ܘܥܡ ܦܘܫܩܐ
ܕܡܕܒܪܢܘܬܐ ܐܠܗܝܬܐ ܘܕܥܐܕܐ ܡܪܢܝܐ:

Declaratio omnium eccleſiaſticorum officiorum, & cauſa eorundem, necnon enarratio divinæ œconomiæ, feſtorumque dominicorum. Exſtat ſine auctoris nomine, imperfectus quidem Codice Syr. Vatic. 31., perfectus verò Cod. Syr. 11. Tom. 2. Bibl. noſtræ pag. 489. nitidiſſimo charactere exaratus in Tel-Chepha ſub Elia Patriarcha à Georgio Presbytero anno Græcorum 2018. Chriſti 1707. ut ex hac ad calcem codicis adjecta epigraphe liquet. ܐܫܬܠܡ ܟܬܒܐ ܗܢܐ

ܘܐܫܬܡܠܝ ܒܝܘܡܐ ܕܚܕܒܫܒܐ ܐܝܟ ܕܐ
ܒܗ ܒܫܒܥܐ ܘܥܣܪܝܢ ܒܝܪܚܐ
ܕܐܕܪ ܕܫܢܬܗ ܕܡܪܢ ܕܠܡܫܝܚܐ
ܕܡܢܝܢ ܠܝܘܢܝܐ ܬܪܝܢ ܐܠܦܝܢ ܘܬܡܢܬܥܣܪ
ܒܥܡܪܐ ... ܕܡܪܝ ܝܘܚܢܢ ܡܥܡܕܢܐ
ܕܒܬܠܐ ... ܕܒܩܪܝܬܐ ܬܠܟܦܐ
ܘܒܝܘܡܝ ܕܪܝܫ ܟܗܢܐ ܡܪܝ ܐܠܝܐ ...
ܦܛܪܝܪܟܐ ܓܘܢܝܐ ܕܡܕܢܚܐ ...
ܒܐܝܕ ܚܛܝܐ ܘܡܫܟܝܢܐ ܓܝܘܪܓܝܣ
ܘܡܫܝܚܝܐ ... ܦܠܚ ܕܝܢ ܘܡܫܡܫ
ܒܪ ܡܩܕܫܐ ܘܐܓܘܪܣ ܡܪܝ ܟܬܒܐ ܗܢܐ
ܩܫܝܫܐ ܘܒܪ ܩܫܝܫܐ ܩܘܪܝܠܐ ܘܡܫܡܫܢܐ
ܟܠܗܘܢ ܒܪ ܩܫܝܫܐ ܚܘܫܒܢܐ
ܒܪ ܩܫܝܫܐ ܝܘܚܢܢ ܒܪ ܡܪܝ ܫܡܥܘܢ
ܫܡܥܘܢ

ܫܘܪܝܐ ܐܫܬܡܠܝ ܠܟܬܒܐ ܗܢܐ ܘܫܘܠܡܗ
ܒܝܪܚܐ ܒܪܝܟܐ ܐܝܪ ܒܥܣܪܝܢ ܘܚܕ ܒܗ
ܒܐܪܒܥܐ ܒܫܒܐ... ܒܪܡܫܐ ܕܥܐܕܐ ܕܣܘܠܩܗ
ܕܡܪܢ ܠܫܡܝܐ ܒܫܢܬ ܬܪܝܢ ܐܠܦܝܢ
ܘܬܡܢܬܥܣܪܐ ܕܝܘܢܝܐ. ܐܬܟܬܒ ܕܝܢ
ܒܡܕܝܢܬܐ ܒܪܝܟܬܐ ܘܢܛܝܪܬ ܐܠܗܐ ܬܠ ܟܦܐ
ܕܒܫܘܠܛܢܗ ܕܡܕܝܢܬܐ ܡܘܨܠ... ܒܝܘܡܝ
ܐܒܐ ܕܐܒܗܬܐ... ܡܪܝ ܐܠܝܐ ܩܬܘܠܝܩܐ
ܦܛܪܝܪܟܐ ܕܡܕܢܚܐ... ܟܬܒܗ ܠܟܬܒܐ
ܗܢܐ ܡܚܒܠܢܐ ܘܡܣܪܚܢܐ ܘܡܥܘܠܢܐ
ܘܡܣܟܢܐ ܓܝܘܪܓܝܣ ܩܫܝܫܐ ܒܪ ܐܝܣܪܝܠ
ܩܫܝܫܐ ܒܪ ܗܘܪܡܙܕ ܩܫܝܫܐ...

Cœptus eſt abſolutuſque liber iſte menſe benedicto Jar (Majo) *die 21. feria quarta, veſpere feſti Aſcenſionis Domini noſtri in cœlum, anno Græcorum bis milleſimo decimo octavo.... Exaratus autem fuit in benedicto & à Deo cuſtodito oppido Tel-Chepha in ditione Moſulanæ urbis.... diebus Patris, principis dominique Patrum... Mar Eliæ Catholici Patriarchæ Orientis... Scripſit hunc librum, ſeù potiùs corrupit, deturpavit, vitiavit deformavitque vilis, humilis, abjectus miſerque Georgius Presbyter, filius Iſraëlis Presbyteri, filii Hormiſdæ Presbyteri, filii Iſraëlis quondam Presbyteri Alcuſæi: qui modò memorati benedicti oppidi Tel-Chephæ incola eſt... Deſcribi autem curavit librum hunc Declarationis Officiorum, poſſeditque tamquam proprium ſacerdos electus, Preſbyter Abdalnurus filius electi ſacerdotis Presbyteri Adæ Moſulani, fraterque Presbyteri Hadajæ, juveniſque benedicti Abdalreſchi ex urbe Moſul: Paramonarius celeberrimi Collegii quatuor eccleſiarum ſancti Eſaiæ* (imò Jeſujabi, ut ex Tom. 2. p.414. conſtat) *Bar-Koſre, ejuſque ſociorum.*

Opus ad illuſtrandum Neſtorianorum ritum perutile: præmiſſis enim de diſpenſationis Dominicæ tempore quæſtionibus, agitur de Ritibus Liturgiæ, Baptiſmi, divinæ Pſalmodiæ, dedicationis Eccleſiæ, & officii Defunctorum, hoc ordine.

TRACTATUS I. *De diebus diſpenſationis Domini.* ܡܐܡܪܐ ܩܕܡܝܐ. ܥܠ ܝܘܡܬܐ ܕܡܕܒܪܢܘܬܐ ܡܪܢܝܬܐ.

Continet Capita XXIII.

Prologus ad Danielem, cujus rogatu auctor hunc librum compoſuit. ܡܩܕܡܘܬܐ ܠܘܬ ܕܢܝܐܝܠ ܗܘ ܕܐܬܟܬܒ ܡܛܠܬܗ. Plures ait Doctores divina Syrorum Neſtorianorum officia commentariis illuſtraſſe: eum verò ſe ordinem ſequi, quem Jeſujabus Patriarcha conſtituit.

Cap. 1. *Quæ conſcribendi Chronici, ſeù annorum ſupputationis, cauſa fuerit: & quæ ejus in eccleſia utilitas.* ܪܫܐ ܩܕܡܝܐ. ܡܛܠܬܗ ܕܟܬܒܐ ܕܡܢܝܢܐ ܕܫܢܝܐ ܗܘܐ ܘܡܢܐ ܗܝ ܝܘܬܪܢܗ ܒܥܕܬܐ.

Patrum Nicænorum juſſu, inquit, Euſebius Cæſarienſis Aureum decennovennalem numerum, Cyclumque ſolis duodetrigeſimum invenit, unde Lunæ curſus cum ſolari componeretur, feſtaque mobilia ſuis locis alligarentur. Nimirùm Euſebio recentiores Syri tribuere ſolent quidquid ad chronica martyrumque acta ab anonymis conſcripta pertinet.

Cap. 2. *Quare initium anni à menſe Teſri priore* (Octobri) *duci voluit Euſebius, non à Niſan* (Aprili), *quo mundus conditus fuit?* ܪܫܐ ܕܬܪܝܢ. ܡܛܠ ܡܢܐ ܪܝܫ ܫܢܬܐ ܒܬܫܪܝ ܩܕܝܡ ܨܒܐ ܐܘܣܒܝܘܣ ܘܠܐ ܗܘܐ ܒܢܝܣܢ ܒܗ ܕܐܬܒܪܝ ܥܠܡܐ.

Cap. 3. *Cur anni computum per menſes Solis, ac Lunæ, perque hebdomadarum numerum ordinavit Euſebius,*

bius, non una ſupputatione, ſed triplici uſus? ܠܡܢܐ ܫܘܚܠܦܐ ܕܡܢܝܢܐ ܬܠܝܬܝܐ ܕܫܢܬܐ ܟܕ ܦܫܝܛܘܬܐ ܡܕܒܪܢܘܬܐ ܘܫܒܘܥܐ ܢܚܘܘܢ: ܘܠܐ ܗܘܐ ܚܕ ܡܢܝܢܐ ܐܝܟܢ ܐܣܬܥܡܠܘ ܐܠܐ ܬܠܬܐ.

Cap. 4. *Quare, quum initium anni ab Octobri menſe ducatur, neque ab hoc menſe ad Canun* (Decembrem) *ullum Feſtum occurrat; beatus nihilominus Jeſuiabus Annunciationem Codicemque divini officii ad Decembrem diſtulit, nec ab anni initio eadem inchoavit?* ܠܡܢܐ ܟܕ ܪܝܫ ܫܢܬܐ ܠܬܫܪܝ ܩܕܝܡ ܐܝܬܘܗܝ ܘܠܐ ܡܢ ܠܬܫܪܝ ܠܟܢܘܢ ܥܐܕܐ: ܝܫܘܥܝܗܒ ܛܘܒܢܐ ܣܘܒܪܐ ܠܟܢܘܢ ܐܘܚܪ: ܘܠܐ ܡܢ ܫܘܪܝܗ ܕܪܝܫ ܫܢܬܐ:

Quatuor initia in eccleſia Neſtorianorum celebrari obſervat: ܪܫܝܬ ܫܢܬܐ ܐܝܟܢܐ ܘܪܫܝܬ ܩܢܘܢܐ ܘܪܫܝܬ ܟܬܒܐ ܘܪܫܝܬ ܡܕܒܪܢܐ. ܪܫܝܬ ܫܢܬܐ ܬܫܪܝ ܩܕܡ. ܪܫܝܬ ܩܢܘܢܐ ܟܢܘܢ ܩܕܡ. ܪܫܝܬ ܟܬܒܐ ܫܒܘܥܐ ܕܚܫܐ ܕܨܘܡܐ. ܘܪܫܝܬ ܡܕܒܪܢܐ ܫܒܘܥܐ ܕܩܝܡܬܐ.

Initium, ſcilicet, anni, Initium Codicis (officii eccleſiaſtici) *Initium Bibliorum, & Initium Rectorum. Et quidem anni initium October menſis eſt. Initium verò Codicis, December. Initium autem Bibliorum, hebdomada Paſſionis in Jejunio*, quum ſcilicet legi incipit Pentateuchus. *Denique initium Rectorum ſeù Præſidum*, idèſt, libri Judicum &c. *hebdomada Reſurrectionis*, qua legi incipit liber Joſue & Pſalterium, & Epiſtolæ Pauli.

Cap. 5. *Quomodo oſtenditur menſem Octobrem eſſe principium anni, Novembrem verò principium regiminis Moyſis, hebdomadam autem Moyſis eſſe omnium hebdomadarum primam?* ܐܝܟܢܐ ܡܬܚܘܝܐ ܬܫܪܝ ܕܐܝܬܘܗܝ ܪܝܫ ܫܢܬܐ ܘܬܫܪܝ ܐܚܪܝ ܪܝܫ ܡܕܒܪܢܘܬܗ ܕܡܘܫܐ. ܘܫܒܘܥܐ ܕܡܘܫܐ ܗܘ ܐܝܬܘܗܝ ܩܕܡܝܐ ܕܟܠ ܫܒܘܥܐ.

Duodecim Dominicas ab ineunte anno uſque ad Nativitatem Domini, peculiari nomine nuncupatas, celebrant Neſtoriani: nimirùm menſe Octobri quatuor, quas ܫܒܘܥܐ ܕܡܘܫܐ *hebdomadas Moſis* appellant: ſignificant autem quatuor Hebraici populi ſtatus à Moſe ad Chriſtum, ſub ipſo ſcilicet Moſe in deſerto, ſub Judicibus, ſub Regibus, & ſub Sacerdotibus atque Macabæis: menſe Novembri quatuor alias, quæ ܕܩܘܕܫܐ *Conſecrationis* ſeù *Dedicationis* dicuntur, exprimuntque quaternas Legis antiquæ dedicationes; hoc eſt, Tabernaculi ſub Moyſe, ejuſdem in Silo, Templi ſub Salomone, & hujus inſtaurationem ſub Zorobabele & Jeſu filio Joſedec. Demùm menſe Decembri quatuor alias Dominicas, quæ ܕܣܘܒܪܐ *Annunciationis* vocantur, populumque Chriſtianum ad excipiendum Chriſti adventum diſpouunt. Atque hìc pergit Georgius exponere reliqua, quæ per anni circulum recoluntur Chriſti myſteria, & *Abrahami Bar-Liphæ* meminit, à quo Tractatum de officii divini expoſitione compoſitum teſtatur.

Cap. 6. *Quando, & qua die contigit Annunciatio Joannis? & quando natus eſt? & quot annis duravit vetus Teſtamentum, & legalia ſacrificia in Hieruſalem?* ܐܝܡܬܝ ܗܘܐ

ܣܘܒܪܗ

[illegible]

Annos colligit ab Joſue filio Nun ad excidium Hieroſolymitanum ſub Tito mille quingentos nonaginta ſex: Joannem verò conceptum affirmat die 26. Septembris, natum die 18. Julii; Chriſtum denique natum anno Græcorum 306. & paſſum anno 339.

[illegible]

Anno, inquit, *Alexandri tercenteſimo quinto annunciatus natuſque eſt Joannes. Anno tercenteſimo ſexto natus eſt Chriſtus. Anno verò tercenteſimo trigeſimo ſexto baptizatus fuit, & anno tercenteſimo trigeſimo nono in crucem ſublatus. Anno demùm tercenteſimò ſeptuageſimo nono exciſa fuit Hieruſalem. Id confirmatur ex hiſtoria eccleſiaſtica* Danielis *Bar-Mariæ, & ex libro de Genealogia, aliiſque: nec non ex Synodo Apoſtolorum, in qua dicitur Chriſtus anno tercenteſimo trigeſimo nono* Græcorum *paſſus fuiſſe......Annunciatus autem fuit Joannes die decima lunæ ſeptimæ, hoc eſt, menſis Octobris lunaris, qui in ſolarem Elul* (Septembrem) *incidit, die ejuſdem vigeſima ſexta, feria quinta. Zacharias verò manſit uſque ad diem vigeſimam ſextam lunæ, qua impleti ſunt dies miniſterii ejus.* Con*ceptuſque eſt Joannes initio lunæ menſis Novembris, qui idem erat ac ſolaris October, die hujus decima ſeptima, feria ſexta: manſitque in utero menſes lunares Novembrem, Decembrem, Januarium, Februarium & Martium. Menſe autem ſexto, initio lunæ Aprilis, die vigeſima nona ſolaris Martii conceptus fuit Chriſtus Dominus noſter. Natus denique eſt Joannes die decima octava menſis ſolaris Julii, qui idem erat lunaris Auguſtus, die hujus quinta, feria quarta.*

Cap. 7. *Quando, & qua die contigit Annunciatio Domini? & quando natus eſt? & utrùm die vigeſima quinta Decembris natus eſt?*

ܐܡܪ ܕܗܘܐ ܡܬܒܛܢܢܘܬܗ ܕܡܪܢ ܒܚܕܒܫܒܐ
ܫܘܪܝܐ ܕܣܗܪܐ ܕܢܝܣܢ ܘܐܕܪ ܫܡܫܝܐ
ܒܥܣܪܝܢ ܘܬܫܥܐ ܕܝܠܗ.

Conceptum ſcribit Dominum die Dominica, ineunte luna menſis Aprilis, die menſis ſolaris Martii vigeſima nona; manſiſſe in utero dies biſcentum ac ſeptuaginta; natum denique anno Græcorum 306. menſe Decembri die vigeſima quinta, feria ſexta.

Cap. 8. *Cur variant Evangeliſtæ in genealogia Joſephi viri Mariæ, & hic quidem à Nathan filio David, ille verò à Salomone Davidis item filio illius genus deducit?* ܠܡܢܐ

ܡܫܚܠܦܝܢ ܐܘܢܓܠܣܛܐ ܒܫܪܒܬܗ
ܕܝܘܣܦ ܓܒܪܗ ܕܡܪܝܡ. ܘܗܢܐ ܡܢ
ܢܬܢ ܒܪ ܕܘܝܕ ܡܝܬܐ ܠܫܪܒܬܗ:
ܗܢܐ ܕܝܢ ܡܢ ܫܠܝܡܘܢ ܒܪ ܕܘܝܕ.

Ex Joſepho, & Africano genealogiam Joſephi à Davide per Nathan & Salomonem deſcribit: ſed Joſephum ex recentiorum Syrorum errore eundem cum Caipha Pontifice facit, inquiens: ܝܘܣܝܦܘܣ ܐܡܪ:

ܗܢܐ ܒܪ ܡܬܝ ܕܗܘ ܩܝܦܐ ܗܘ
ܘܐܬܢܒܝ ܥܠ ܚܫܗ ܕܡܪܢ: ܘܐܦܪܝܩܢܘܣ
ܡܢ ܩܪܝܒܐ ܕܫܪܒܬܐ ܠܝܘܣܦ.

Joſephus, inquam, Matthæi filius, qui & Caiphas idemque de paſſione Domini prophetavit: & Africanus ejuſdem Joſephi genere affinis.

Cap. 9. *Cur Angelus Zachariam quidem cum objurgatione, Mariam verò pacificè alloquutus eſt? & illum quidem, quod dixiſſet, quomodo id cognoſcam, loquela privavit; Mariam autem placidè docuit?* ܠܡܢܐ

ܡܠܐܟܐ ܠܙܟܪܝܐ ܒܟܘܐܢܐ ܐܡܠܠ
ܥܡܗ: ܠܡܪܝܡ ܕܝܢ ܒܫܝܢܐ.

ܘܐܦܢܝ ܐܘܪܚܐ ܕܐܡܪ ܝܘܣܦ ܗܘܐ:
ܡܛܠ ܕܡܢ ܒܝܬ ܠܚܡ ܠܢܨܪܬ. ܠܡܢܐ
ܕܝܢ ܒܝܘܡܝܐ ܕܐܪܟܠܐܘܣ:

Cap. 10. *Cur Matthæus dicit, Joſephum in civitate Nazareth habitaſſe, eò quod in Judæa Archelaus regnaret: Lucas verò in ipſa Annunciatione ait, Gabrielem miſſum fuiſſe in civitatem, cui nomen Nazareth?*

ܡܛܠ ܕܝܘܣܦ ܐܡܪ: ܕܒܝܘܡܝ
ܐܪܟܠܐܘܣ ܗܘܐ ܡܠܟܐ ܒܝܗܘܕ: ܠܢܨܪܬ
ܡܢ ܒܝܬ ܠܚܡ. ܠܡܢܐ ܕܝܢ ܠܘܩܐ
ܒܣܒܪܬܐ ܐܡܪ ܕܐܫܬܕܪ ܓܒܪܐܝܠ
ܠܡܕܝܢܬܐ ܕܫܡܗ ܢܨܪܬ.

Joſephus, ait, regnante Herode Archelai patre aliquot ante Annunciationem Deiparæ annis ex Bethlehem in Nazareth, ut genus ſuum celaret, migraverat: Herodem enim regio Davidis ſanguine natos ad necem quæſiſſe. Poſt Herodis autem obitum, quum ex Ægypto, quo juſſu Angeli fugerat, in Judæam, ac præcipuè in patriam ſuam Bethlehem redire cogitaſſet, quod Archelaum Herodis filium regnaſſe cognovit, mutato conſilio in civitatem Nazarerh, ubi diu habitaverat, iterùm ſe contulit.

Cap. 11. *Utrùm Dominus noſter, quum in mundo eſſet, carnes manducaverit, necne?* ܐܟܠ ܡܪܢ

ܒܣܪܐ ܟܕ ܐܝܬܘܗܝ
ܒܥܠܡܐ ܐܘ ܠܐ ܐܟܠ.

Agnum Paſchalem Chriſtum comediſſe, ex Evangelio demonſtrat.

Cap. 12. *Undenam cognoſcitur, ſextâ Januarii Dominum fuiſſe baptizatum? & qua id die factum? & quando Joannes venit ad Jordanem?*

ܡܢ ܐܝܟܐ ܡܬܝܕܥܐ ܕܒܫܬܐ ܒܟܢܘܢ
ܥܡܕ ܡܪܢ. ܘܐܝܢܐ ܝܘܡܐ ܥܡܕ ܒܗ.
ܘܐܡܬܝ ܐܬܐ ܝܘܚܢܢ ܠܝܘܪܕܢܢ.

Jo-

Joannes, inquit, baptizare cœpit anno Græcorum 335. die 10. Aprilis, feria ſecunda: Chriſtus autem ab eodem baptizatus fuit in Jordane anno Græcorum 336. die 6. Januarii, ſabbato.

Cap. 13. *Quando Dominus jejunavit? quo anni tempore? quo menſe? & quantum temporis interceſſit baptiſmum ejus inter ac jejunium?*

ܐܡܬܝ ܗܘܐ ܨܘܡܗ ܕܡܪܢ ܘܒܐܝܢܐ
ܙܒܢܐ ܕܫܢܬܐ. ܘܒܐܝܢܐ ܝܪܚܐ. ܘܟܡܐ
ܙܒܢܐ ܗܘܐ ܒܝܬ ܡܥܡܘܕܝܬܗ ܠܨܘܡܗ.

Exiſtimat Georgius, Chriſtum in deſertum abjiſſe ibique jejunaſſe quadraginta diebus & quadraginta noctibus, non quidem ſtatim atque in Jordane baptizatus fuit, ſed poſt Judaicam illius anni Pentecoſten: quum inter baptiſmum ejus & jejunium plura, ut inquit, interceſſiſſent, quæ in Evangeliis narrantur, nimirùm Simonis & Andreæ aliorumque Apoſtolorum ac diſcipulorum vocatio, nuptiæ in cana Galilææ, Paſchatis demùm legalis ac Pentecoſtes celebratio. In diebus autem Jejunii à Neſtorianis quoque, Græcorum inſtar, Liturgiam exceptis Dominicis nequaquam celebrari teſtatur, inquiens: ܡܫܡܠܝܐ

ܕܝܘܡܐ ܗܘ ܐܝܟ ܕܡܫܡܠܝܢ ܒܗܘܢ ܐܪ̈ܙܐ
ܒܗܘܢ ܠܐ ܡܫܬܡܠܝܢ ܒܗܘܢ ܐܪ̈ܙܐ
ܡܫܡܠܝܢ ܟܕ ܨܘܡܐ. ܐܠܐ ܟܕ ܨܘܡܐ
ܡܫܬܡܠܐ ܒܐܝܕ ... : ܘܐܪ̈ܙܐ
ܡܫܬܡܠܝܢ: ܠܐ ܡܫܬܡܠܝܢ ܨܘܡܐ.
ܘܗܕܐ ܡܫܬܠܡܐ ܡܢ ܟܠܗܘܢ
ܕܨܘܡܐ. ܕܥܕܡܐ ܠܙܒܢܗ ܕܩܕܝܫܐ
ܓܝܘܪܓܝܣ ܦܛܪܝܪܟܐ: ܒܫ̈ܬ ܫܥ̈ܝܢ
ܕܝܘܡܐ ܐܝܟ ܕܚܕܒܫܒ̈ܐ ܡܫܬܡܠܝܢ ܗܘܘ
ܐܪ̈ܙܐ ܗܘܘ ܐܪ̈ܙܐ. ܡܛܠ ܕܝܢ ܐܘܠܨܢܐ
ܡܫܡܠܝܐ ܕܒܬܪܟܢ ܡܬܩܪܝܢ ܚܫܐ:

Tom. III.

ܝܘ̈ܡܝ ܨܘܡܐ ܚܫܐ ܘܒܘܪ̈ܟܐ ܘܠܐ ܩܘܪ̈ܒܢܐ
ܡܫܡܠܝܐ ܒܗܘܢ. ܐܠܐ ܟܕ ܫܠܝܢ
ܚܫܐ ܘܒܘܪ̈ܟܐ ܘܡܫܬܡܠܝܢ ܐܪ̈ܙܐ
ܗܝܕܝܢ ܠܨܘܡܐ ܫܠܐ: ܡܫܬܡܠܝܢ
ܘܡܠܐ ܡܫܬܡܠܝܢ ܐܪ̈ܙܐ.

Dies jejunii luctum continent & genuflexionem, neque in iis Sacramenta perfecta cum liturgia fiunt; ſed quum luctus & genuflexio ceſſant, quumque ſacramenta perficiuntur, tùm verò jejunium quoque ceſſare cenſendum eſt. Idque ex omnibus Jejunii Dominicis manifeſtè apparet. Nam uſque ad religioſi Georgii Patriarchæ ætatem, hora ſexta juxta Dominicarum omnium ritum Sacramenta peragebantur: ob eas verò quæ Chriſtianis contigere calamitates, idem religioſiſſimus Georgius præcepit, ut ſub veſperam Sacrum peragerent. Item feria quinta poſtrema, quam in cœna Domini vocamus, *mandavit Jeſujabus, ut poſt ſolis occoſum veſperas primùm celebrarent, deinde Liturgiam conficerent.* Barhebræus eam Georgii conſtitutionem ad Abrahamum cognomento Abrazam refert, ut dixi tom. 2. pag. 441. Georgius autem Jeſujabi Adiabeni diſcipulus Neſtorianis anno Chriſti 670. præerat; Abraham verò anno 1220.

Cap. 14. *Quandonam contigit Domini in urbem Hieruſalem ingreſſus? quo anni tempore? quo die? & undenam pullus aſinæ, cui inſedit? quidve vocabulum Hoſanna ſignificat?*

ܐܡܬܝ ܗܘܐ ܡܥܠܢܗ ܕܡܪܢ
ܠܐܘܪܫܠܡ. ܘܒܐܝܢܐ ܙܒܢܐ ܘܒܐܝܢܐ
ܝܘܡܐ. ܘܡܢ ܐܝܟܐ ܐܝܬܘܗܝ
ܗܘܐ ܥܝܠܐ ܕܪܟܒ ܥܠܘܗܝ ܡܪܢ.
ܘܡܢܐ ܡܦܫܩܐ ܗܝ ܐܘܫܥܢܐ.

Cap. 15. *In quam diem incidit Paſcha eo anno quo Dominus paſſus eſt? & quota menſis ſolaris atque lunaris? & quare feria ſexta appellatur*

 Arub-

Digitized by Google

Arubtha, quum in ſcripturis ſextus dies dumtaxat vocetur? & quare eo die Judæi unum ex vinctis crucifigebant, alterum dimittebant? & quare nonnullis annis in luna decima quarta ab iis diſcrepamus?

ܒܫܢܬܐ ܕܚܫ ܡܪܢ ܐܪܒܥܣܪ ܦܨܚܐ ܒܫܒܬܐ
ܘܫܢܬ ܫܠܛ . ܕܝܘܢܝܐ ܘܝܗܘܕܝܐ
ܥܒܕܘܗܝ . ܒܩܕܡܝܬܐ ܕܗܝ ܬܠܬܥܣܪ
ܒܥܪܘܒܬܐ ܒܥܣܪܝܢ ܘܫܬܐ ܒܐܕܪ .
ܥܒܕܝܢ ܗܘܘ ܕܝܢ ܠܗ ܠܥܪܘܒܬܐ . ܡܛܠ
ܕܠܐ ܢܫܪܘܢ ܫܒܬܐ ܟܕ ܢܟܣܘܢ
ܐܡܪܐ ܕܦܨܚܐ ܘܢܐܟܠܘܢ ܗܘ.
ܥܪܘܒܬܐ ܕܝܢ ܩܪܝܢ ܠܗ ܕܡܫܬܠܡܐ
ܥܠ ܐܘܪܚܐ ܕܥܐܕܐ .

Anno, inquit, quo Dominus paſſus eſt, Luna 14. Paſchalis in Sabbatum anni Græcorum 339. incidit: ſed Judæi Luna præcedenti, hoc eſt, 13. feria 6., die 26. Martii ſolaris Paſcha celebrarunt: ſolebant enim illud ad feriam 6. retrahere, quoties in Sabbatum incidiſſet; ne ſcilicet Sabbatum violare cogerentur, ut Agnum Paſchalem occiderent & comederent. Sextam autem hujuſmodi feriam *Arubah* vocabant, ܥܪܘܒܐ ܕܗܝ ܡܫܠܡܐ ܠܗ ܥܡ ܥܐܕܐ :

quod cum feſto commiſta eſſet.

Cap. 16. *Quam ob cauſam feria ſexta celebratum fuit Paſcha eo anno, quo in Sabbatum inciderat? & quodnam eſt hujuſce rei myſterium?*

ܡܛܠ ܡܢܐ ܒܥܪܘܒܬܐ ܐܬܥܒܕ ܦܨܚܐ ܕܗܘ
ܥܐܕܐ ܕܫܒܬܐ ܐܬܥܒܕ ܒܥܪܘܒܬܐ.
ܘܡܢܐ ܐܪܙܐ ܗܘܐ ܗܘܐ .

Cap. 17. *Cur Annunciationis diem menſe Adar minimè celebramus; Circumciſionem verò & Præſentationem Domini in Templum unà cum Calched onenſibus peragimus?* ܡܛܠ ܕܠܐ ܥܒܕܝܢܢ ܣܘܒܪܐ ܘܡܗܘܠܐ ܘܡܥܠܬܐ
ܥܒܕܝܢ ܒܟܢܘܢ : ܥܡ ܟܠܩܝܕܘܢܝܐ ܡܥܠܬܗ
ܘܡܢܐ ܕܗܘܐ ܡܛܠ ܡܥܒܕܢܘܬܐ ܕܣܘܒܪܐ
ܘܒܟܢܘܢ ܡܫܡܫܢܘܬܐ.

Cap. 18. *Cur Reſurrectio Domini in feriam primam incidit? & quo pacto in ſepulcro triduum manſiſſe dicitur, quum feriam ſextam & primam exiguo temporis ſpatio attigerit?* ܡܛܠ ܕܐܝܬܝܗ ܩܝܡܬܗ ܘܡܢܐ ܒܝܘܡܬܐ
ܬܠܬܐ ܗܘܐ ܒܩܒܪܐ ܕܗܘܐ ܒܗ
ܠܡܐ ܕܬܠܬܐ ܝܘܡܝܢ ܗܘ ܒܥܪܘܒܬܐ ܘܒܚܕ
ܒܫܒܐ ܙܥܘܪܐ ܩܠܝܠ.

Cap. 19. *Quandonam contigit Aſcenſio Domini: quo menſe, & quo die? & quare quadraginta dies poſt reſurrectionem manſit, donec aſcendit?*

ܐܡܬܝ ܗܘܐ ܣܘܠܩܗ ܘܡܢܐ ܒܝܪܚܐ
ܘܒܝܘܡܐ ܐܝܢܐ . ܘܡܛܠ ܡܢܐ ܐܪܒܥܝܢ
ܝܘܡܝܢ ܩܘܝ ܒܬܪ ܩܝܡܬܗ
ܥܕܡܐ ܠܣܘܠܩܗ .

Cap. 20. *Quot vicibus apparuit Dominus diſcipulis ſuis poſt reſurrectionem ſuam uſque ad aſcenſionem?*

ܟܡܐ ܙܒܢܝܢ ܐܬܚܙܝ ܡܪܢ
ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ ܡܢ ܒܬܪ
ܩܝܡܬܗ ܠܣܘܠܩܗ .

Cap. 21. *Quomodo cogitemus noſtram fore reſurrectionem? & quomodo eamdem naturæ ductu abſque Scripturæ auctoritate concipere poſſimus?* ܐܝܟܢܐ ܢܬܪܥܐ ܠܩܝܡܬܢ ܘܐܝܟܢܐ
ܡܢ ܟܝܢܐ ܘܠܐ ܡܢ ܟܬܒܐ . ܐܝܟܢܐ
ܢܣܒ ܡܠܘܐܐ ܕܝܠܗ ܘܠܐ ܟܬܒܐ.

Cap. 22. *Quam ob cauſam Dominus ſeipſum Judæis crucifixoribus videndum, ut eos confunderet, minimè præbuit, ſed diſcipulis ſeſe manifeſta-*

feſtavit, confirmans eos, & oſtendens illis manus pedeſque, & comedens cum ipſis? ܡܛܠܐ ܗܘ ܒܬܪ ܩܝܡܬܗ ܘܠܐ ܝܬܒ ܡܪܢ
ܥܡܗܘܢ ܒܡܘܬܒܐ ܐܦܩܕܗ ܠܟܠܗܘܢ
ܡܫܬܥܐ ܘܐܟܠ ܘܫܬܐ . ܐܠܐ ܩܝܡ
ܥܡܗܘܢ ܠܡܫܪܪܘܬܗܘܢ ܘܡܚܘܐ ܐܝܕܝ
ܘܪܓܠܝ ܐܝܟ ܐܢܫܐ ܘܐܟܠ ܥܡܗܘܢ
ܐܦ ܐܟܠ ܥܡܗܘܢ .

Cap. 23. *Quid nobis ſentiendum eſt de interitu filii perditionis?* (Antichriſti) & *quare in Reſurrectione miſericordiam minimè conſequetur, ſicut cacodæmones & homines impii?* ܐܝܟܢܐ ܢܬܒܝܢ ܡܬܚܫܒܝܢ ܕܗܘܐ
ܠܡܘܒܕܢܗ ܕܒܪ ܐܒܕܢܐ . ܘܡܛܠܢܐ ܠܐ
ܢܩܒܠ ܒܩܝܡܬܐ ܪܚܡܐ ܐܝܟ ܫܐܕܐ
ܘܒܢܝ ܐܢܫܐ ܪܘܫܥܐ .

Neſtorianos ex Origenis, Theodori, ac Diodori officina plurimos circa futurum ſæculum errores hauſiſſe, ex ſuprà dictis liquet. Georgius etſi à vulgari illius ſectæ hæreſi in eo diſſentit, quod Paradiſi Iuferniqne æternitatem adſtruat; has tamen nugas de futuro ſæculo tradit. Primum homines quadruplicis conditionis fingit: quoſdam nimirùm abſolutè bonos, ut Chriſtum Dominum, qui nihil omninò peccavit: alios abſolutè malos, ut Antichriſtum, quem in cunctis delicturum fore fabulatur, itaut nullos commiſſurus ſit actus, qui mali non ſint: alios partim bonos & partim malos, qui ſcilicet in aliquibus animæ potentiis corporiſve ſenſibus peccant, in aliis nequaquam: alios demùm neque bonos neque malos, vel potiùs æquè bonos atque malos, qui nimirùm tantumdem peccant, quantum virtutes colunt. Hos, inquit Georgius, in futuro ſæculo neque præmiis neque pœnis affici: illos ſi in pluribus peccaverint, e.g. ſi in quatuor corporis ſenſibus, malos appellari, & in reſurrectione pœnis ſubiici in iis ſenſibus, in quibus peccaverint; in aliis verò, in quibus minimè peccaverunt, voluptate frui: ſin autem in potiori ſenſuum parte à peccatis abſtinuerint, bonos nuncupari, in eaque parte gaudere, ſecus in aliis: Antichriſtum verò, quod omninò malus ſit, omninò interiturum: ac propterea *filium perditionis* illum vocari ait, quod in perditionem, hoc eſt, ad nihilum redigerur.

Cap. 24. *Quandonam Crux inventa eſt? quo die? & quota luna?*
ܐܡܬܝ ܗܘܐ ܫܟܝܚܗ ܕܙܩܝܦܐ .
ܘܒܐܝܢܐ ܝܘܡܐ . ܘܒܟܡܐ ܒܣܗܪܐ .

Affirmat, Crucem inventam fuiſſe anno Græcorum ſexcenteſimo vigeſimo nono (Chriſti 318.) *Sabbato, die decima tertia menſis Septembris, luna decima nona: cognitam verò fuiſſe, quum ejus contactu mortuus revixit, die Dominica, decima quarta Septembris, luna vigeſima*: atque hanc eſſe cauſam ſubjungit, quod Neſtoriani feſtum Crucis die 13. Septembris agunt, cæteri chriſtiani die ſequenti.

LIBER II. *De Officio Veſpertino.*
ܡܐܡܪܐ ܕܬܪܝܢ ܕܥܠ ܬܫܡܫܬܐ ܕܪܡܫܐ .
capita XXI.

Cap. 1. *Cur ad Orientem adoramus, non Hieroſolymam verſus, ubi Prophetæ adorabant, & unde ſalus nobis parta eſt.* ܠܡܢܐ ܡܣܓܕܝܢܢ
ܠܡܕܢܚܐ ܘܠܐ ܗܘܐ ܠܐܘܪܫܠܡ ܐܝܟ
ܕܣܓܕܘ ܢܒܝܐ ܘܡܢ ܬܡܢ ܗܘܐ
ܠܢ ܦܘܪܩܢܐ .

Cap. 2. *Cur eccleſiam diſtinguimus in cancellos, in templum, & in domum mulierum? & quare præcepit Jeſujabus, ut Baptiſterium in auſtrali latere collocaretur?* ܠܡܢܐ ܦܠܓܝܢ
ܥܕܬܐ ܠܩܢܟܐ ܘܠܗܝܟܠܐ ܘܠܒܝܬ

ܢܫܐ

ܬܢܢ ܦܢܩܝܬܐ. ܘܡܫܡܫܢܐ ܗܦܟܘ
ܢܦܩܘܢܗܝ ܕܚܕ ܚܕ ܠܡܕܒܚܐ
ܕܒܝܬ ܠܡܫܡܫܢܐ ܬܒܘܬܐ.

Hic exponit Georgius, quid ſit Sacrarium, Altare, Bema, Cancelli, & cætera hujuſmodi, quæ Neſtorianorum Templi formam illuſtrant.

Cap. 3. *Cur in feſtis, & ſingulis diebus Davidem canimus pluſquam cæteros ſacros libros? & quare diſtinguimus eum in Laudationes, & Jaculatorias? & quidnam myſticè deſignant Laudationes? & quare inter Laudationes Cathiſmata interponimus?*

ܠܡܢܐ ܕܡܢ ܟܬܒ̈ܐ ܘܟܠܗ ܡܩܕܡܝܢ ܕܘܝܕ
ܡܫܡܫܝܢ ܝܬܝܪ ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܟܬܒ̈ܐ
ܩܕܝܫ̈ܐ. ܘܠܡܢܐ ܡܦܠܓܝܢܢ ܠܗ
ܠܡܘܬܒܐ ܘܥܘܢܝܬܐ. ܘܡܢܐ
ܡܪܐܙܝܢ ܫܘܒܚܐ. ܘܠܡܢܐ ܒܝܬ
ܫܘܒܚܐ ܡܣܡܝܢ ܡܘܬܒܐ:

Cap. 4. *Cur præceperunt Patres, ut ternas dictim Preces perſolvamus, Veſpertinas ſcilicet, Nocturnas, & Matutinas? & quare Dominicis Feſtiſque diebus Liturgiam Sacramentorum fieri mandarunt? in Jejunio verò, & in Paſſione tres Horas* (Tertiam videlicet, & ſextam, & nonam) *&* *Apodipnon* ſeù Completorium poſt Veſperas? ܡܛܠܡܢܐ

ܦܩܕܘ ܐܒܗ̈ܬܐ ܕܬܠܬ ܙܒܢܝܢ ܒܝܘܡܐ
ܢܨܠܐ: ܕܪܡܫܐ ܘܕܠܠܝܐ ܘܕܨܦܪܐ
ܘܠܡܢܐ ܒܚܕܒܫܒܐ ܘܒܥܐܕ̈ܐ ܢܣܬܥܪ
ܘܟܠܗ ܘܒܨܘܡܐ ܘܒܚܫܐ ܬܠܬ
ܫܥܝܢ ܐܚܪܢܝܢ. ܘܒܬܪ ܪܡܫܐ
ܕܒܬܪ ܐܚܪܢܐ ܘܩܢܘܢ ܠܗܘܢ ܕܥܕܬܐ
ܡܫܠܡܢܘܬܐ.

Cap. 5. *Qua de cauſa Jeſuiabus præcepit, ut meridie pervigilii Feſtorum Diaconi & Subdiaconi lampades ſolvant, laventque, & eccleſiam decentibus paramentis ornent? unàcum reliquis, quæ Officio præmittenda eſſe mandavit.* ܡܢܐ ܕܦܩܕ

ܠܗ ܠܩܘܪܒܐ ܡܫܡܫܢܘܗܝ ܕܢܦܩܘܢ
ܘܦܠܛܘܗ ܘܢܫܡܠ ܕܢܗܘܐ ܟܕ ܐܬܐ ܠܡܐ
ܡܫܡܫܢܝܐ ܘܗܘܦܘܕܝܩܢܐ ܡܢܗܪܝܢ ܠܫܪ̈ܓܐ
ܘܡܟܒܠ ܡܫܡܫܝܢ ܠܥܕܬܐ
ܡܨܒܬܝܢ ܠܗ ܠܥܕܬܐ ܒܬܟܫܝܛܐ
ܫܘܪܝܐ. ܥܡ ܫܪܟܐ ܕܬܫܡܫܬܐ ܕܡܩܕܡ
ܠܡܬܝܬܝܐ ܗܘܐ.

Cap. 6. *Quodnam eſt officium uniuſcuiuſque gradus eccleſiaſtici à Patriarcha uſque ad Lectorem, & uſque ad baptizatum? & quare ita ordinati ſunt unus poſt alterum?* ܡܢܐ ܡܫܡܫܝܢ

ܕܪ̈ܓܐ ܗܠܝܢ ܕܥܕܬܐ ܚܕ ܚܕ ܡܢܗܘܢ
ܡܢ ܦܛܪܝܪܟܐ ܘܥܕܡܐ ܠܩܪܘܝܐ ܐܦ
ܠܡܥܡܕܐ. ܘܠܡܢܐ ܗܟܢܐ ܐܬܬܟܝܣܘ
ܚܕ ܒܬܪ ܚܕ:

Hos gradus eccleſiaſticos ܩܪܘܝܐ.
ܗܘܦܘܕܝܩܢܐ. ܡܫܡܫܢܐ. ܩܫܝܫܐ.
ܦܪܝܘܕܘܛܐ. ܟܘܪܐܦܝܣܩܘܦܐ.
ܐܦܝܣܩܘܦܐ. ܡܝܛܪܦܘܠܝܛܐ.
ܩܬܘܠܝܩܐ. ܦܛܪܝܪܟܐ.

Lector, Hypodiaconus, Diaconus, Preſbyter, Periodeutes, Chorepiſcopus, Epiſcopus, Metropolita, Cathalicus, & Patriarcha, quum enumeraſſet, ſubjungit, Periodeutam quidem & Chorepiſcopum ſolo Epiſcopi juſſu, abſque ulla conſecratione perfici; Catholicum verò & Patriarcham olim quidem in Oriente diverſos gradus fuiſſe, ſed poſtea in unum coaluiſſe, quum Neſtoriani poſt Concilium Epheſinum ab Antiocheno Patriarcha deficientes, proprium Catholicum ſeù Primatem Seleuciensem in Patriarcham inſtituerunt.

runt. Demùm de ſacris veſtibus uniuſcujuſque Ordinis propriis hæc addit. [illegible]

[illegible]

Ipſum enim Lectoris veſtimentum ab eo differt, quod Hypodiaconi geſtant. Item Hypodiaconus cum Diacono veſtibus minimè convenit. Presbyterorum autem, Periodeutarum, & Chorepiſcoporum una eſt veſtimentorum ratio. Una item Epiſcopi eorumque qui ſuprà Epiſcopum ſunt.

Cap. 7. *Cur in aliquibus quidem eccleſiis dicitur Pater noſter initio Officii, in aliis verò non? & quare alicubi orat Presbyter ante Pater noſter, alicubi verò poſt?* [illegible]

[illegible]

Juxta conſtitutionem Jeſujabi, ut Georgius affirmat, abſque oratione Dominica Officium Neſtorianorum celebrari conſueverat: Timotheus verò Patriarcha præcepit, inquit, ut Pater noſter Officio præmitteretur: hinc verò nata apud eos diſſenſio, quibuſdam orationem Dominicam primæ Officii precationi præmittentibus, aliis ſubjungentibus. Poſt Georgii obitum acerrima quæſtio de Oratione Dominica Machicham inter & Bagdadenſes exarſit, de qua vide Tom. 2. pag. 448.

Cap. 8. *Cur Dominus noſter hanc orationem diſcipulos ſuos edocuit? quidve ſignificat? & quare Timotheo placuit Jeſujabi canonibus illam adjungere?* [illegible]

[illegible]

Cap. 9. *Quid ſignificat Jaculatoria oratio, quæ initio Officii Veſpertini dicitur? quodve illius myſterium eſt? & quare nonnulli unam, alii binas Jaculatorias dicunt?* [illegible]

[illegible]

Expoſitionem *Abrahæ Bar-Liphæ* in hoc & ſeq. capite laudat.

Cap. 10. *Quid ſibi vult canticum, Sicut incenſum? & quare illud in Feſtis & Dominicis, non quolibet die recitamus?* [illegible]

[illegible]

Cap. 11. *Quid ſignificat canticum, Tibi Domine? & quare Diaconus hìc dicit, Pax nobiſcum?* [illegible]

[illegible]

Cap. 12. *Cur poſt, Tibi Domine, dicimus orationem, quæ Principium appellatur? in Feſtis autem loco Principii dicitur aliud Canticum, deinde Pſalmus, Domine clamavi ad te, poſtea Principium, & Canticum? & quid ſibi vult hæc vox Principium?*

[illegible]

ܡܢܐ ܡܢܗܪ ܘܡܚܘܐ ܚܘܫܒܐ ܕܡܕܒܪܢܘܬܐ. ܘܡܛܠ ܗܕܐ ܗܢܐ ܕܚܘܫܒܐ.

Abrahami Bar-Liphæ expoſitionem commemorans, ſuum ejuſque errorem circa animarum corporibus exutarum operationes prodit, his verbis. ܘܐܦ ܕܐܝܬ ܠܗ̇ ܡܢ ܒܣܝܡܘܬܐ ܠܢܦܫܬܐ ܕܠܐ ܦܓܪ̈ܐ: ܐܚܝܕܢ ܪܓܫܬܐ ܟܠܝܘ ܐܒܗ̈ܬܐ ܩܕ̈ܝܫܐ ܕܠܐ ܢܗܝܡܢ ܐܢܫ ܕܡܪܓ̈ܫܢ ܢܦܫ̈ܬܐ ܡܢ ܒܬܪ ܕܢܦܩ̈ܢ ܡܢ ܦܓܪ̈ܐ. ܛܘܒܢܐ ܕܝܢ ܗܢܐ ܡܗܝܡܢ ܕܡܪܓ̈ܫܢ ܐܦ ܡܢ ܩܕܡ ܕܥܐܠܢ ܠܦܓܪ̈ܐ

Item quod animæ abſque corporibus ſenſu preditæ ſint, ſancti Patres interdicunt, nequis credat animas ſentire, poſtquam è corporibus migraverint. Ai beatus iſte (Barliphe) *credit eas ſentire etiam ante quam in corpora ingrediantur.*

Cap. 13. *Quare poſt Principium conſcenſo ambone Diaconus Proclamationem intonat? & quid hìc ſibi vult? & quare reſpondet ei populus, quemadmodum ipſe præcipit?* ܠܡܢܐ ܒܬܪ ܫܘܪ̈ܝܐ ܣܠܩ ܡܫܡܫܢܐ ܘܡܟܪܙ ܟܘܪܙܘܬܐ. ܘܡܢܐ ܡܫܘܕܥܐ ܗܕܐ. ܘܠܡܢܐ ܥܢܐ ܥܡܐ ܐܝܟ ܕܦܩܕ ܠܗܘܢ.

Cap. 14. *Cur præcepit* Jeſujabus, *ut hoc Diacono ex ambone deſcendente* (qui nimirùm Proclamationem intonavit,) *aſcendat alter Diaconus, qui pacem dedit, poſtremamque Proclamationem intonet? & quare ſibi mutuo oſculum dant & qui aſcendit, & qui deſcendit?* ܠܡܢܐ ܦܩܕ ܕܟܕ ܢܚܬ ܗܢܐ: ܗܘ ܡܫܡܫܢܐ ܕܐܟܪܙ ܠܥܠ ܢܣܩ ܐܚܪܢܐ ܕܝܗܒ ܫܠܡܐ ܘܡܟܪܙ ܟܘܪܙܘܬܐ ܐܚܪܝܬܐ. ܘܠܡܢܐ ܡܢܫܩܝܢ ܠܚܕܕܐ ܗܘ ܕܣܠܩ ܘܗܘ ܕܢܚܬ.

Cap. 15. *Quid ſibi vult canon iſte Triſagii? & quid exprimit? & quare dicitur in fine Officii?* ܡܛܠܗ ܩܢܘܢܐ ܗܢܐ ܕܩܕܝܫܬܐ. ܘܡܢܐ ܡܫܘܕܥ. ܘܠܡܢܐ ܒܫܘܠܡ ܬܫܡܫܬܐ ܡܬܐܡܪ.

Ait Georgius, anno Græcorum 748., Theodoſii vigeſimo quinto, poſt Synodum Epheſinam, in qua Neſtorius damnatus eſt, quarto, eodemque quo pueri Epheſini, hoc eſt, ſeptem Dormientes ſurrexere, quum regia urbs terræmotu quateretur, Proclo Presbytero Angelos viſos fuiſſe Triſagium hymnum canentes, quem idem Proclus quum decantandum populo tradidiſſet, terræmotum ceſſaſſe: huic poſtea hymno à Petro Fullone, quem Severianæ hæreſeos ſectatorem vocat, appendicem illam, qui crucifixus es pro nobis, adjectam: Jeſujabum denique præcepiſſe, ut idem hymnus, ſine illa tamen appendice, in officio Neſtorianorum uſurparetur. Hæc ille. Sed annus ab Epheſina Synodo quartus, Græcorum erat 746. non 748., idemque Theodoſii 28. non 25. quo Proclus Conſtantinopolitanam eccleſiam Epiſcopus regebat, non Presbyter erat: Petrus autem Fullo appendicis illius auctor Severum anteceſſit: adeòque hic potiùs Petri, quàm Petrus Severi errorem ſequutus eſt. Ita nimirùm in iis, quæ ad Chronologiam ſpectant, dormitat Georgius.

Cap. 16. *Quare, poſt Triſagium præcipit Diaconus inquiens, Inclinate capita veſtra? & quare Vela ligant, hoc eſt, obducunt?* ܠܡܢܐ ܒܬܪ ܩܕܝܫܬܐ ܦܩܕ ܡܫܡܫܢܐ ܕܐܪܟܢܘ ܪܝܫܝܟܘܢ. ܘܠܡܢܐ ܐܣܪܝܢ ܥܘܠܐ.

Cap. 17. *Cur hìc abſoluto officio dicitur canticum Baſilicon? & quid ſibi vult hoc nomen Baſilicon? & quare in Feſto antea dicuntur Jaculatoriæ, deinde canticum?* ܠܡܢܐ ܗܘܦܟܐ ܐܡܪܝܢ ܒܫܘܠܡܐ ܘܕܡܫܠܡܢܘܬܐ ܩܕܡ ܠܫܘܒܚܐ

[illegible]

Poſtquam Imperatores Chriſtianam fidem ſuſcepere, cœptum eſt, inquit, canticum pro iis in Eccleſia cani, quod *Baſilicon*, hoc eſt, regium appellatur. Hanc Romæorum conſuetudinem Jeſujabus in Neſtorianorum officium tranſtulit: ſed quum Imperatores infideles eſſent, Arabum nimirùm Perſarumque reges, pro Imperatore Chriſtum ſtatuit, ejuſque crucem, dum canticum Baſilicon intonatur, è Bemate ad Cancellos deferri juſſit.

Cap. 18. *Cur in fine officii quidam dicunt Pater noſter, alii non; nonnulli verò illud dicunt abſque Canone*, ideſt, abſque Præfatione? [illegible]

Jeſujabus, inquit, neque initio neque in fine officii dici voluit orationem Dominicam, ſed in Liturgia dumtaxat. Timotheus contra in officio quoque illam recitari juſſit. Vide ſuprà cap. 7.

Cap. 19. *Cur Veſpere, & mane Cantica Martyrum in ſingulis feriis dicimus; non autem in Feſtis, neque in Dominicis, aut in Jejunio, ſive in Paſſione?* [illegible]

Cap. 20. *Cur circulus Principiorum Dominicarum quidem hebdomadâ abſolvitur; Feriarum verò ſextarum tribus hebdomadis; dierum denique ferialium duabus.* [illegible]

[illegible]

Cap. 21. *Cur in Feſtis, & Dominicis genua non flectimus, nec dicimus, Cum mœrore & cura, ſed, Cum gaudio & lætitia?* [illegible]

TRACTATUS III. *De officio Nocturno, & Matutino.* [illegible]

Capita IX.

Cap. 1. *Quare in Dominicæ Nocturno quidam in prima Seſſione dicunt quinque odas: alii ſex, alii ſeptem; alii denique ſeptem Jaculatorias diverſis tonis recitant?* [illegible]

Cap. 2. *Quid myſticè ſignificat poſtroma ſeſſio? & quare in tonis Jaculatoriarum quidam unam tantùm odam dicunt, alii verò plures; alii demùm nil aliud recitant præter cantus vigiliæ?* [illegible]

Cap. 3. *Cur poſt ultimam ſeſſionem præcepit Jeſujabus, ut mulieres quidem tacerent, viri autem hymnum dicerent? & quid ſignificat officium* ma-

Digitized by Google

Matutinum? [illegible]

Hic Georgius craſſum Abrahami Barliphæ errorem refert, ajentis, poſt reſurrectionem hominibus ſolam Dei unius cognitionem ſuperfuturam, Trinitatis autem memoriam abolendam fore.

Cap. 4. *Quid ſignificat officium dierum ferialium, hoc eſt, Veſpertinum, Nocturnum, & Matutinum? & quare Epiſcopus diebus ferialibus ad officium minimè procedit?* [illegible]

Cap. 5. *Cur in nocturnis Feſtorum totum Davidem recitamus, eumque in partes dividimus; ac primùm in quinque odas, quibus cantica ſubjungimus: deinde in ſex, quas Diapſalma ſequitur: mox in quatuor, Canticis præmiſſas: poſtea in duas, quibus Diapſalma ſubjicitur. Demùm in tres, quibus Cantica ſubjungimus, deinde cantus poſtremis, demum contus Vigiliæ? & quare cantus poſtremos appellamus Catholicos? & quid ſibi vult hoc nomen?* [illegible]

[illegible]

Cap. 6. *Cur in Nativitate & Epiphania ad cantus Vigiliæ flectimus genua, non in reliquis feſtis? & quid ſibi volunt cantus Vigiliæ?* [illegible]

Cap. 7. *Quare Jeſujabus Veſpertino & Nocturno Dominicæ ingreſſus Jejunii officio Cantica minimè aſſignavit, ſed Matutino dumtaxat, & Liturgiæ & Veſpertino etiam officio feriæ ſecundæ ingreſſus Jejunii?* [illegible]

Cap. 8. *Quare in Dominica Reſurrectionis præter odas cantuum Vigiliæ nihil aliud recitamus, neque vigilamus juxta ordinem feſtorum? & quare unum canticum in nocturno dicimus, non tria?* [illegible]

Cap. 9. *Quid ſignificant Proclamationes ad Matutinum dierum Jejunii & Paſſionis?* [illegible]

TRACTATUS IV. *De Liturgia Sacramentorum.* [illegible] Capita XXX.

Cap.

Cap. 1. *Cur præcepit Jeſujabus, ut hora tertia Sacramenta conficiamus? & quid ſignificot hoc nomen, Sacramenta?* ܠܡܢܐ ܦܩܕ ܝܫܘܥܝܗܒ ܕܒܫܥܐ ܬܠܬ ܢܓܡܪ ܐܪ̈ܙܐ. ܘܡܢܘ ܦܘܫܩܗ ܕܫܡܐ ܗܢܐ ܐܪ̈ܙܐ.

Excipit Georgius Dominicam Reſurrectionis, in qua media nocte Liturgia celebratur, & feriam quintam majoris hebdomadæ, qua apud Neſtorianos poſt ſolis occaſum Miſſa conficitur. At ex Barhebræo habemus, Abrahamum Neſtorianorum Patriarcham, qui anno Hegiræ 292. electus eſt, præcepiſſe, ut Liturgia Veſpertinis horis in Dominicis & Sabbatis quadrageſimalis jejunii celebraretur: quod hic Georgium non obſervaſſe miror, quum Abraham ſeptuaginta circiter annis ipſum præceſſerit. Vide Tom. 2. pag. 441.

Cap. 2. *Cur Liturgiæ initio Jaculatoriam dicimus, deinde Tibi Domine, & Sanctus?* ܠܡܢܐ ܒܫܘܪܝܗ ܕܐܪ̈ܙܐ ܡܙܡܪܝܢܢ ܥܘܢܝܬܐ. ܘܡܢ ܒܬܪܗ ܠܟ ܡܪܐ ܘܩܕܝܫܐ.

Cap. 3. *Quid ſignificat mutatio, quæ fit ante cancellos, quum dicitur, Confitebor tibi in eccleſia magna.* ܡܢܐ ܡܚܘܐ ܫܘܚܠܦܐ ܕܩܕܡ ܩܢܟܠܐ ܕܐܡܪܝܢ ܐܘܕܐ ܠܟ ܒܥܕܬܐ ܪܒܬܐ.

Proceſſionem intelligit, qua Subdiaconis & Diaconis præeuntibus, Epiſcopus Archidiacono comitante ad Bema deducitur.

Cap. 4. *Cur legunt Pentateuchum, deinde Prophetas, mox ſurgunt* (Epiſcopo tamen in Throno ſedente,) *& dicunt Principium?* ܠܡܢܐ ܩܪܝܢ ܐܘܪܝܬܐ ܘܡܢ ܒܬܪ ܢܒܝܐ ܘܡܢ ܩܝܡܝܢ ܘܐܡܪܝܢ ܫܘܪܝܐ.

Cap. 5. *Cur Diaconus Apoſtolum deferens, ex cancellis egreditur, alicubi quidem per majorem, alicubi verò per minorem portom? & quare Diaconi ipſum antecedunt uſque ad Bema?* ܠܡܢܐ ܡܫܡܫܢܐ ܫܩܠ ܫܠܝܚܐ ܘܢܦܩ ܡܢ ܩܢܟܠܐ. ܐܝܟ ܕܒܬܪܥܐ ܪܒܐ ܘܐܝܟ ܡܫܡܫܝܢ ܠܗ ܐܝܟ ܕܒܬܪܥܐ ܙܥܘܪܐ. ܘܠܡܢܐ ܡܫܡܫܢܐ ܢܦܩܝܢ ܩܕܡܘܗܝ ܕܡܛܐ ܠܒܝܡ.

Cap. 6. *Cur præcepit* Jeſujabus, *ut* Diacono *tres verſus ex Apoſtolo legente, deſcendat Diaconus ordinis cuſtos* (ideſt, celebrans) *unàcum ſociis ad portam Bematis* (facie ad occidentem converſa) *& adorent ad Bema; Presbyter item ſtans adoret, &* crucem manumque Epiſcopi deoſculans, *unàcum ipſis Diaconicum ingreditur?* ܠܡܢܐ ܐܡܪ ܕܟܕ ܩܪܐ ܡܫܡܫܢܐ ܬܠܬܐ ܦܬܓܡܐ ܡܢ ܫܠܝܚܐ: ܢܚܘܬ ܡܫܡܫܢܐ ܕܛܟܣܐ ܐܘܟܝܬ ܟܗܢܐ ܥܡ ܚܒܪ̈ܘܗܝ ܘܢܣܓܕܘܢ ܠܘܬ ܒܝܡ ܘܐܦ ܩܫܝܫܐ ܐܦ ܗܘ ܩܐܡ ܣܓܕ ܘܢܫܩ ܨܠܝܒܐ ܘܐܝܕܗ ܕܐܦܝܣܩܘܦܐ ܘܥܐܠ ܥܡܗܘܢ ܠܕܝܩܘܢ.

Cap. 7. *Cur abſoluto Apoſtoli lectione, dicit Diaconus, Silete? & aſcendit Cantor, & dicit canticum?* ܠܡܢܐ ܟܕ ܫܠܡ ܫܠܝܚܐ ܐܡܪ ܡܫܡܫܢܐ ܫܠܘ. ܘܣܠܩ ܡܙܡܪܢܐ ܘܐܡܪ ܙܡܝܪܬܐ.

Cap. 8. *Cur præcepit Jeſujabus, ut Presbyter quum Evangelium profert, Phoino ſeù ſuperhumerali induatur; Diaconi verò tunicis induti, luminoria thuribulumque deferentes, ipſum præcedant; Subdiaconi autem ſuis relictis locis, cum lampadibus obviam ei occurrant?* ܠܡܢܐ ܦܩܕ ܝܫܘܥܝܗܒ ܕܦܐܝܢܐ ܘܡܦܩ ܐܘܢܓܠܝܘܢ ܟܗܢܐ. ܡܫܡܫܢܐ ܕܝܢ ܟܘܬܝܢܐ ܠܒܝܫܝܢ ܢܘܗܪܐ ܘܦܝܪܡܐ ܢܦܩܝܢ ܩܕܡܘܗܝ.

[illegible]

Cap. 9. *Cur in diebus Paſſionis, & in Baptiſmo dicit Diaconus ante lectionem Evangelii, Silete ac tacete; non autem, Stemus parati?* [illegible]

Cap. 10. *Cur accedens Presbyter, ſuſtentat Evangelium unàcum eo qui legit? & quare abſolutum Evangelium oſculatur Epiſcopus, illudque Archidiaconus tollens, ſuper altari deponit? & quare quum Evangelium profertur, quidam illud oſculantur; alii verò ipſum tùm oſculantur, quum de Bemate delatum eſt?* [illegible]

Cap. 11. *Quid ſignificat ſermo ſeù homilia poſt Evangelium, & quare hìc intonat Diaconus, Sedete & ſilete?* [illegible]

Cap. 12. *Quid hìc ſignificant Proclamationes? & quare qui ſtat in ordine* (hoc eſt, Diaconus celebrans) *intonat primam; qui verò Apoſtolum, legit poſtremam?* [illegible]

[illegible]

Cap. 13. *Cur duo Diaconi Crucem & Evangelium deferunt; qui verò ſunt in ordine* (ideſt, celebrantes) *illos præcedunt? & quid ſibi volunt hæc, Qui non ſunt baptizati &c. & quare quum dicitur, Diſcedite auditores, Diaconi obducunt vela, Subdiaconi claudunt portas templi, & filiæ fœderis* (ideſt, Diaconiſſæ) *portam mulierum?* [illegible]

Cap. 14. *Quid ſignificat ſeſſio Epiſcopi & Presbyterorum, quum canitur Canticum Sacramentorum in Bemate? & quare unus ex Presbyteris accipit Baculum Epiſcopi, & ſtat loco Archidiaconi? & cur quatuor Diaconi afferunt aquam, & abſterſoria, duo quidem pro Epiſcopo, duo autem reliqui pro Sacerdotibus?* [illegible]

Cap. 15. *Cur canticum, quod dicitur in Templo, repetitur à Diaconis ad cancellos? & quare hìc præcipit* Jeſujabus, *ut Sacramenta præparent?* &

& quare non declaravit, quomodo panis confici, & vinum miſceri debeat?

ܠܡܢܐ ܕܝܢ ܐܡܪܝܢ ܠܡܦܫܩܘܬܐ ܕܟܘܪܗܢܐ
ܐܝܟ ܠܗ ܒܟܬܒܐ ܡܩܕܫܐ. ܘܠܡܢܐ
ܗܟܢܐ ܐܡܪ ܘܡܫܬܡܠܝܢ ܪܐܙܐ. ܘܠܡܢܐ ܠܐ
ܫܘܕܥ ܐܝܟܢܐ ܡܬܛܝܒܐ ܠܚܡܐ
ܘܡܬܡܙܓ ܚܡܪܐ.

Cap. 16. *Quare cum Gloria dicunt, Vela reducunt, & exeuntibus Diaconis, Sacerdotes ingrediuntur?*

ܠܡܢܐ ܕܝܢ ܡܫܒܚܝܢ ܦܪܣܝܢ ܘܐܙܠ.
ܘܢܦܩܝܢ ܡܫܡܫܢܐ ܘܡܬܟܢܫܝܢ ܟܗܢܐ:

Cap. 17. *Cur hìc dicunt, Credimus?* ܠܡܢܐ ܐܡܪܝܢ ܗܝܡܢܐ
ܕܗܘ ܢܝܩܝܐ, ideſt, Symbolum Nicænum.

Cap. 18. *Cur hìc accedit Diaconus ad portam Cancellorum? & quare canit qui Apoſtolum legit? & quare accedentes ad Altare quatuor Diaconi, duo hinc, & duo inde, miniſtrant?*

ܠܡܢܐ ܩܪܒ ܩܪܝ ܡܫܡܫܢܐ ܠܬܪܥܐ
ܕܩܢܟܐ. ܘܠܡܢܐ ܗܘ ܕܩܪܐ ܫܠܝܚܐ
ܐܡܪ. ܘܠܡܢܐ ܩܪܒܝܢ ܐܪܒܥܐ
ܡܫܡܫܢܐ ܬܪܝܢ ܡܢ ܗܪܟܐ ܘܬܪܝܢ
ܡܢ ܗܪܟܐ ܠܘܬ ܡܕܒܚܐ ܘܡܫܡܫܝܢ.

Cap. 19. *Quare, quum dicitur, Credimus, ubi Patris & Filii & Spiritus ſancti fit mentio, adorant? Item quum dicitur, Pro omnibus, &, Omnes nos cum timore, adorant ad altare, & ad invicem?* ܠܡܢܐ ܕܝܢ ܐܡܪܝܢ
ܗܝܡܢܘܬܐ: ܕܒܫܘܡܗ ܕܐܒܐ ܘܒܪܐ
ܘܪܘܚܐ ܣܓܕܝܢ. ܘܐܦ ܕܝܢ ܐܡܪܝܢ:
ܚܠܦ ܟܠܗܘܢ: ܘܟܠܢ ܒܕܚܠܬܐ:
ܣܓܕܝܢ ܠܘܬ ܡܕܒܚܐ ܘܠܚܕܕܐ.

Cap. 20. *Cur hìc dicitur, Sacerdos accedit? & cur ſubjungitur, Offert oblationem talis? & quid deſignat Diaconus, quum accedit ad portam Cancellorum?* ܠܡܢܐ ܗܟܢܐ
ܕܩܪܒ ܟܗܢܐ ܐܡܪ. ܘܠܡܢܐ ܗܟܢܐ
ܐܡܪ ܕܡܩܪܒ ܩܘܪܒܢܐ ܕܐܝܟ.
ܘܟܗܢܐ ܕܐܡܪ ܡܫܡܫܢܐ ܟܕ ܩܪܒ
ܠܬܪܥܐ ܕܩܢܟܐ:

Myſticum eorum ſenſum exponit, quæ apud Neſtorianos in Liturgia fiunt à Symboli fine ad benedictionem Sacerdotis, quæ incipit, *Gratia Domini noſtri &c.*

Cap. 21. *Cur hìc dicit Sacerdos Canonem, Gratia &c.* ܠܡܢܐ ܩܢܘܢܐ
ܘܒܛܝܒܘܬܗ ܐܡܪ ܟܗܢܐ ܗܟܢܐ:

Exponit ea, quæ dicuntur uſque ad Præfationem ad Sanctus.

Cap. 22. *Cur hìc dicit, Pax nobiſcum, Diaconus qui eſt ſuper ambonem, non is, qui Proclamationem intonavit?* ܠܡܢܐ ܗܟܢܐ ܐܡܪ ܡܫܡܫܢܐ
ܕܥܠ ܒܝܡ ܫܠܡܐ ܥܡܟܘܢ. ܘܠܐ ܐܝܢܐ
ܕܐܡܪ ܡܫܡܫܢܐ ܕܐܟܪܙ.

Cap. 23. *Quare hìc ſuavi tono Sacerdos præfatur? & quid ſignificat hæc Inclinatio?* hoc eſt, Præfatio ad Sanctus, & quæ ſequuntur ad inſtitutam à Chriſto Domino Euchariſtiam ſpectantia. ܠܡܢܐ ܗܟܢܐ
ܒܢܝܚܘܬܐ ܡܩܕܡ ܟܗܢܐ. ܘܡܢܐ ܡܚܘܝܐ
ܓܚܢܬܐ ܗܕܐ.

Cap. 24. *Cur hìc dicit Diaconus, qui ſuper ambone eſt, In cordibus veſtris orate? Deinde ſubjungit, Cum ſilentio & timore? & quare in hac Secreta bis annunciatur Pax?*

ܠܡܢܐ ܐܡܪ ܗܟܢܐ ܡܫܡܫܢܐ ܕܥܠ
ܒܝܡ ܒܡܚܫܒܬܟܘܢ ܨܠܘ. ܘܡܢ
ܒܫܠܝܐ ܘܒܕܚܠܬܐ. ܘܠܡܢܐ ܒܗܕܐ
ܓܚܢܬܐ ܬܪܝܢ ܙܒܢܝܢ ܫܠܡܐ ܡܟܪܙ.

Liturgiam à conſecratione uſque ad

Fra-

Fractionem Obſignationemque exponens, veritatem quidem corporis & ſanguinis Chriſti in Euchariſtia hæreticus ſcriptor negat, ſed eam ab aliis ejuſdem ſectæ Neſtorianis adſtrui diſertè affirmat. Verba ejus accipe. ܐܡܪܝܢ ܡܢ ܠܒܝܫܝ ܐܠܗܐ.
ܕܗܢܘܢ ܕܦܓܪܐ ܓܘܫܡܐ ܘܕܡܫܝܚܐ
ܐܝܬܝܗܘܢ ܘܠܐ ܗܟܢܐ ܡܬܩܪܝܢ.
ܘܠܐ ܪܐܙܐ ܕܦܓܪܗ ܘܕܡܗ. ܘܐܡܪܝܢܢ
ܠܗܘܢ ܕܨܒܘܬܐ ܘܫܡܗܐ ܟܝܢܝܬܐ
ܐܝܬܝܗܘܢ ܘܡܙܝܓܢ ܥܡ ܟܝܢܐ ...
ܗܟܢܐ ... ܐܡܪܝܢܢ ܕܐܠܗܐ
ܗܘܐ ܒܪܢܫܐ ܘܒܪܢܫܐ ܗܘܐ ܐܠܗܐ:
ܟܕ ܡܗܝܡܢܝܢ ܕܠܐ ܐܫܬܚܠܦܘ ܟܝܢܐ:
ܡܘܕܝܢܢ ܕܐܠܗܐ ܩܘܝ ܐܠܗܐ ܘܠܐ
ܒܪܢܫܐ ܗܘܐ ܐܠܗܐ ܒܟܝܢܐ: ܐܠܐ
ܒܚܕܝܘܬܐ ܗܘܐ ܐܠܗܐ ܒܪܢܫܐ ܘܒܪܢܫܐ
ܐܠܗܐ. ܘܐܦ ܗܟܢܐ ܘܐܢܘܢ
ܐܝܬܝܗܘܢ: ܐܦ ܠܚܡܐ ܘܚܡܪܐ ܦܓܪܐ ܘܕܡܐ
ܗܘܝܢ ܠܘ ܒܟܝܢܐ ܐܠܐ ܒܚܕܝܘܬܐ
ܘܟܕ ܦܓܪܐ ܘܕܡܐ ܒܐܝܢܐ ...
ܡܬܩܪܝܢ: ܐܦ ܪܐܙܐ ܡܩܪܝܢܢ
ܠܗܘܢ: ܕܢܬܝܕܥ ܕܪܐܙܐ
ܕܦܓܪܐ ܘܕܡܐ ܐܝܬܝܗܘܢ ܕܒܟܝܢܐ
ܠܐ ܐܝܬܝܗܘܢ. ܐܢ ܓܝܪ ܦܓܪܐ ܘܕܡܐ
ܗܘܘ ܬܪܝܨܐܝܬ ܠܐ ܡܬܩܪܝܢ ܗܘܘ
ܪܐܙܐ. ܐܢ ܕܝܢ ܪܐܙܐ ܐܝܬܝܗܘܢ:
ܠܘ ܦܓܪܐ ܘܕܡܐ ܐܝܬܝܗܘܢ. ܪܐܙܐ
ܓܝܪ ܐܬܐ ܗܘ ܕܡܕܡ ܕܒܟܝܢܐ ܠܐ
ܐܝܬܘܗܝ ܒܗ. ܟܠ ܡܕܡ ܕܟܝܢܝ
ܐܝܬܘܗܝ ܠܐ ܐܝܬܘܗܝ ܐܪܙܢܝ. ܘܚܠܦ
ܗܟܢܐ. ܐܝܟܢܐ ܓܝܪ ܕܠܡܫܡܫܢܐ
ܐܡܪܝܢܢ ܕܪܐܙܐ ܕܡܠܐܟܐ ܡܨܝܪ:
ܘܠܟܗܢܐ ܪܐܙܐ ܕܡܫܝܚܐ: ܘܠܩܢܟܐ
ܪܐܙܐ ܕܫܡܝܐ: ܘܠܡܕܒܚܐ ܪܐܙܐ
ܕܡܘܬܒܗ ܕܡܫܝܚܐ: ܘܠܒܝܡܐ ܪܐܙܐ
ܕܐܘܪܫܠܡ. ܘܕܐܟܘܬܗܝܢ: ܕܠܘ ܗܢܘܢ
ܫܪܝܪܐܝܬ ܕܡܨܝܪܝܢ: ܠܐ ܕܝܢ ܟܦܪܝܢܢ
ܕܐܝܬܝܗܘܢ ܡܕܡ ܕܠܐ ܐܝܬܝܗܘܢ ܒܟܝܢܐ:
ܡܛܠ ܕܒܚܕܝܘܬܐ ܐܝܬܝܗܘܢ ... ܗܟܢܐ
ܐܦ ܠܚܡܐ ܘܚܡܪܐ
ܒܚܕܝܘܬܐ ... ܦܓܪܐ ܘܕܡܐ ...

Ajunt quidam theophori, hæc ſacramenta verè corpus & ſanguinem Chriſti eſſe, non ſacramentum corporis & ſanguinis. Quibus reſpondemus, res quaſdam naturales eſſe, alias cum natura conjunctas .... Sic dicimus, Deus factus homo, & homo factus Deus. Quum certi ſimus, non eſſe mutatas naturas, affirmamus Deum manſiſſe Deum, non hominem factum natura Deum, ſed per unionem Deum hominem factum, & hominem Deum. Quæ quum ita ſint, hîc quoque panis & vinum fiunt corpus & ſanguis non quidem natura, ſed unione: quumque ea corpus & ſanguinem aliqua ratione appellemus, etiam ſacramenta vocamus, ut palam fiat, eadem corporis & ſanguinis myſteria eſſe, quod natura non ſunt. Si enim directè corpus & ſanguis eſſent, nequaquam myſteria dicerentur. Quum autem myſteria ſint, non igitur corpus & ſanguis. Myſterium enim ſignum ejus eſt, quod naturaliter non ineſt. Quidquid naturale eſt, myſticum non eſt: & viceverſa. Quemadmodum enim Diaconum dicimus myſterium Angeli repræſentare, & ſacerdotem myſterium Chriſti, cancellos cœlum, altare ſedem Chriſti, bema Hieroſolymam, & cætera hujuſmodi, quæ reverà non id ſunt, quod repræſentant, nec tamen ea id eſſe negamus quod naturaliter non ſunt, eo ſcilicet quod per unionem id ſint .... Ita & panis & vinum

per

per unionem quidem ac myſticè corpus & ſanguis Chriſti eſt; natura autem panis & vinum. Hæc Georgius contra communem propriæ ſectæ ſententiam, nobis alibi confutatus.

Cap. 25. *Cur hìc iterum dicit Sacerdos, Gratia Domini noſtri? & quid ſignificat hæc Proclamatio, quam intonat Diaconus, inquiens, Nos cuncti? & quare non illam intonat Diaconus, qui eſt ſuper ambonem?* [illegible]

Hìc agit Georgius de oratione Dominica, de benedictione populi, de elevatione Sacramentorum, deque communione. Ubi notandum quod de Presbyteris affirmat: eos ſcilicet ſolam Corporis ſpeciem ſumere; Diaconos verò, Subdiaconos, clericos & populum in utraque ſpecie communicare. [illegible]

Sed forte quis quærit, cur nemo Presbyterorum ex calice ſumit, ſi vinum ſunt corpus & ſanguis? &c. Locus notabilis pro communione ſub unica ſpecie.

Cap. 26. *Cur in Feſtis dicitur, Terribilis es, & in Epiphania, Laudatio? & quare hæc non dicitur in omnibus Dominicis? & cur dicit Diaconus, Laudate? & cur dicunt Reſponſorium in Bemate? & quid myſticè ſignificant Reſponſorium, & Verſus, Corpus tuum & ſanguis?* [illegible]

De gratiarum actione poſt communionem.

Cap. 27. *Cur iterùm proclamat hìc Diaconus ad portam Cancellorum, Nos cuncti itaque? & quid ſignificant orationes ſacerdotis, & reliqua, quæ hìc fiunt uſque ad finem ſacramentorum?* [illegible]

Cap. 28. *Cur Diaconi in tota Liturgia intra cancellos minimè genuflectunt?* [illegible]

Cap. 29. *Cur in Paſſione, & Jejunio non dicit Diaconus ante Evangelium, Stemus parati, ſed, Silete? & quare non legitur ex Pentateucho & Prophetis in Baptiſmo, & in Liturgia Sabbati?* [illegible]

Cap. 30. *Cur foras procedunt mane Dominicæ Reſurrectionis, ſibique mutuo pacem dant, dicentes, Pax reſurrectionis, vel alium hymnum?* [illegible]

TRA-

TRACTATUS V, *De officio Baptiſmi*, ܡܐܡܪܐ ܕܚܡܫܐ ܥܠ ܬܫܡܫܬܐ ܕܥܡܕܐ. Capita IX.

Cap. 1. *Quare, quum Dominus in Epiphonia baptizatus eſt, Baptiſmum Jeſujabus ordinovit pro veſpere Reſurrectionis?* ܥܠܬܐ ܡܢ ܡܪܢ ܒܕܢܚܐ ܥܡܕ: ܬܫܡܫܬܗ ܝܗܒ ܠܡܥܡܘܕܝܬܐ ܒܪܡܫܐ ܕܩܝܡܬܐ.

Cap. 2. *Quare* idem Jeſujabus *præcepit, ut feria ſecunda hebdomadæ mediæ Jejunii* Quadrageſimalis *baptizandi accedant & nomina ſuo deſcribant; dimidia autem quadrageſimæ die procedens Presbyter cum duobus Diaconis, precetur pro illis veſpere & mane uſque ad baptiſmum?* ܥܠܬܐ ܬܘܒ ܕܒܬܪܝܢ ܒܫܒܐ ܕܡܨܥܬ ܨܘܡܐ ܦܩܕ ܕܢܬܩܪܒܘܢ ܡܥܡܕܢܐ ܘܢܟܬܒܘܢ ܫܡܗܝܗܘܢ. ܘܒܦܠܓܗ ܕܨܘܡܐ ܢܦܩ ܩܫܝܫܐ ܥܡ ܬܪܝܢ ܡܫܡܫܢܐ ܢܨܠܐ ܥܠܝܗܘܢ ܪܡܫܐ ܘܨܦܪܐ ܥܕܡܐ ܠܥܡܕܐ.

Cap. 3. *Quare initio poſtremæ hebdomadæ ingrediuntur Baptiſterium? & cur præcepit* Jeſujabus, *ut ſemel iis diebus veſpere Sacerdos ad baptizandos procedat? & quid ſibi vult fidejuſſorum nomen?* ܥܠܬܐ ܡܢ ܕܒܫܘܪܝܐ ܕܫܒܬܐ ܐܚܪܝܬܐ ܥܐܠܝܢ ܠܒܝܬ ܥܡܕܐ. ܘܡܛܠ ܡܢܐ ܦܩܕ ܕܚܕܐ ܙܒܢܐ ܢܦܘܩ ܟܗܢܐ ܒܪܡܫܐ ܠܡܥܡܕܢܐ. ܘܡܢܘ ܫܡܐ ܕܥܪܒܐ.

Cap. 4. *Cur præcepit, ut Sacerdos procedat cum habitu ſplendido, & luminaribus, & thuribulo, & cætera, quæ tùm fieri juſſit?* ܥܠܬܐ ܐܡܪ ܕܢܦܘܩ ܟܗܢܐ ܒܠܒܘܫܐ ܢܗܝܪܐ ܘܒܫܪܓܐ ܘܒܦܝܪܡܐ ܘܒܫܪܟܐ ܕܦܩܕ ܠܡܥܒܕ.

Cap. 5. *Quare quum ex eodem cornu* (Vaſe ſcilicet, ubi chriſma aſſervatur) *ſignamus, ungimus, baptizamus, & perficimus, id non ſemel facimus, ſed quater? &, ſi oleum quod in cornu eſt, ſanctum eſt, quid opus, ut aliud oleum Sacerdos conſecret, & aquas baptiſmi? quumque Spiritus ſanctus ſuper aquas deſcendat, cur indigent, ut oleo, quod in cornu eſt, obſignentur?* ܡܛܠܬܐ ܡܢ ܕܡܢ ܚܕܐ ܩܪܢܐ ܪܫܡܝܢܢ ܘܡܫܚܝܢܢ ܘܡܥܡܕܝܢܢ ܘܡܫܡܠܝܢܢ ܠܐ ܗܘܐ ܚܕܐ ܙܒܢ ܥܒܕܝܢܢ ܐܠܐ ܐܪܒܥ ܙܒܢܝܢ. ܘܐܢ ܡܫܚܐ ܕܒܩܪܢܐ ܩܕܝܫ ܗܘ: ܥܠܬܐ ܡܢܐ ܕܢܩܕܫ ܟܗܢܐ ܡܫܚܐ ܐܚܪܢܐ. ܘܐܦ ܡܝܐ ܕܥܡܕܐ. ܘܟܕ ܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ ܢܚܬܐ ܥܠ ܡܝܐ: ܥܠܬܐ ܡܢܐ ܣܢܝܩܝܢ ܕܢܬܪܫܡܘܢ ܡܢ ܩܪܢܐ.

Cap. 6. *Quare præcepit, ut quum baptizandi obſignantur, fidejuſſores novo eos linteo contegant? & quare ait, ut hic in Baptiſterium ingrediantur?* ܥܠܬܐ ܐܡܪ ܕܟܕ ܡܬܪܫܡܝܢ ܡܥܡܕܢܐ: ܐܦܪܣܘ ܥܠܝܗܘܢ ܥܪܒܝܗܘܢ ܣܘܕܪܐ ܚܕܬܐ. ܘܥܠܬܐ ܐܡܪ ܕܗܪܟܐ ܢܥܠܘܢ ܠܒܝܬ ܥܡܕܐ.

Cap. 7. *Cur Evangelium in Baptiſmo legunt? & quare nonnulli id intra Baptiſterium legunt, alii extra?* ܥܠܬܐ ܩܪܝܢ ܐܘܢܓܠܝܘܢ ܒܒܝܬ ܥܡܕܐ. ܘܡܢܗܘܢ ܐܝܟ ܕܠܓܘ ܩܪܝܢ ܠܗ ܘܐܝܟ ܕܠܒܪ.

Cap. 8. *Cur præcepit, ut antequam* Sacerdos *obſignet baptizatos, aqua è ſacro fonte dimittatur? & quid ſignificat po-*

poſtrema manus impoſitio, & reliqua, quæ hîc fiunt? [illegible]

Cap. 9. *Quare Sacerdos linteo caput tegit, quum baptizat? ſacrum autem peragens, caput detegit?* [illegible]

TRACTATUS VI. *De officio conſecrationis eccleſiæ.* [illegible] capita VIII.

Cap. 1. *Quare, quum eccleſiæ conſecratio officia omnia ipſumque etiam Baptiſmum præcedat, Jeſu abus tamen principium Codicis* (officii eccleſiaſtici) *Annunciationem eſſe voluit, & in Reſurrectione Baptiſmum introduxit, & in fine circuli paſuit conſecrationem eccleſiæ? & quid ſibi vult conſecratio?* [illegible]

Cap. 2. *Cur præcepit, ut Dominica die conſecretur eccleſia? utque eadem candidis paramentis ornetur; vela autem ad cancellos minimè appendantur?* [illegible]

Cap. 3. *Cur Altare ſuperimponitur gradibus? & quare à nonnullis induitur initio conſecrationis, ab aliis verò nudatur, donec conſecretur? & quare ſiquidem vetus eſt, illud lavant; ſin verò novum, nequaquam?* [illegible]

Cap. 4. *Quare hîc præcepit ut Presbyteri & Diaconi intra cancellos ſtent, populus autem in Templo?* [illegible]

Cap. 5. *Quare nactu cancellos ingrediuntur, & ſex Jaculatorias aliaque recitant, quum populus extra cancellos maneat? & quare in Bema non aſcendunt?* [illegible]

Cap. 6. *Cur mane vela appendunt, & hora tertia ad Liturgiam conveniunt, & Epiſcopus unà cum Clero cancellos ingreſſus Sacrum incipit?* [illegible]

Cap. 7. *Quid ſignificat oleum, quod hîc epiſcopus conſecrat? & quid myſticè deſignant reliqua, quæ ibidem peraguntur?* [illegible]

Cap. 8. *Cur ſtatuit Jeſujabus com-*

commemorationem Dominæ Mariæ poſt Nativitatem, & Joannis Baptiſtæ poſt Epiphaniam, & Confeſſorum Martyrumque poſt Reſurrectionem, & feriam ſextam auri in prima hebdomada Apoſtolorum, & commemorationem Apoſtolorum in fine hebdomadæ, quæ ipſorum nomine appellatur? & quare præcepit, ut binæ fierent Apoſtolorum commemorationes, altera poſt alteram, Petri ſcilicet ſociorumque, & Evangeliſtarum, nec non Stephani, & Doctorum? & quare cæteras commemorationes in fine circuli diſpoſuit?

ܠܡܢܐ ܕܝܢ ܡܥܗܕܢܘܬܗ
ܘܩܕܡܝܬܐ ܘܕܡܪܝܡ ܒܬܪ ܒܝܠܕܐ .
ܘܕܡܥܡܕܢܐ ܒܬܪ ܕܢܚܐ . ܘܕܡܘܕܝܢܐ ܘܣܗܕܐ
ܒܬܪ ܩܝܡܬܐ . ܥܪܘܒܬܐ ܕܕܗܒܐ
ܕܫܒܘܥܐ ܩܕܡܝܐ ܕܫܠܝܚܐ . ܘܕܫܠܝܚܐ
ܒܫܘܠܡ ܫܒܘܥܐ ܕܫܠܝܚܐ . ܘܠܡܢܐ
ܠܡܥܗܕܢܘܬܐ ܬܪܬܝܢ ܕܬܗܘܝܢ ܚܕܐ ܒܬܪ ܚܕܐ .
ܕܫܡܥܘܢ ܟܐܦܐ ܘܚܒܪܘܗܝ ܘܕܐܘܢܓܠܣܛܐ : ܘܐܦ
ܕܐܣܛܦܢܘܣ ܘܕܡܠܦܢܐ . ܘܫܪܟܐ
ܕܕܘܟܪܢܐ ܒܫܘܠܡܗ ܕܫܘܪܝܐ ܕܝܢ
ܐܣܝ ܒܥܕܬܐ .

TRACTATUS VII. *De exequiis & commemoratione Defunctorum.*

ܡܐܡܪܐ ܕܫܒܥܐ . ܥܠ ܡܦܩܢܘܬܐ
ܕܥܢܝܕܐ ܘܕܘܟܪܢܗܘܢ .

Capita VI.

Cap. 1. *Quare Defunctis magnum deferimus honorem, precibus eos cohoneſtamus, & ad tumulum deducimus, quum tandem in corruptionem abituri ſint?*

ܠܡܢܐ ܠܥܢܝܕܐ
ܘܡܝܩܪܝܢ ܐܝܩܪܐ ܪܒܐ ܦܪܝܫܝܢ
ܘܒܨܠܘܬܐ ܠܗܘܢ ܡܫܒܚܝܢ
ܘܡܠܘܝܢ ܠܩܒܪܐ ܟܕ ܠܚܒܠܐ
ܘܠܗܘܢ ܡܟܝܠ ܗܘܐ .

Cap. 2. *Quare antequam defunctos ex ædibus efferamus, cathiſmata ſuper eis recitamus, unicuique ordini proprium cathiſma addentes & laicis quidem duo dumtaxat cathiſmata, eccleſiaſticis verò ſingulis proprium cathiſma? in ſingulis autem cathiſmatibus mulieres canunt? hoc eſt, hymnos canit cantor, qui mulierum vices gerit?*

ܠܡܢܐ ܩܕܡܝܬܗ ܡܘܬܒܐ ܡܫܡܫܢܐ
ܠܟܠܗܘܢ ܛܟܣ ܛܟܣ ܘܡܫܡܫܢܐ : ܠܥܠܡܝܐ
ܬܪܝܢ ܕܝܢ ܕܒܠܚܘܕ ܡܢ ܥܠܡܝܐ
ܡܫܡܫܢܐ ܡܘܬܒܐ : ܘܠܟܠܚܕܐ ܕܝܢ
ܡܘܬܒܐ ܠܚܘܕ ܡܫܡܫܢܐ ܘܠܥܠܡܝܐ
ܟܠܗܝܢ ܚܕ ܚܕ ܠܟܠ ܡܘܬܒܐ . ܘܒܟܠ
ܡܘܬܒܐ ܢܫܐ ܐܡܪܢ : ܗܢܘ ܕܝܢ ܡܙܡܘܪܐ
ܘܐܡܪܝܢ ܥܢܝܬܐ ܘܡܟܝܠ ܢܫܐ ܐܡܪܝܢ
ܡܗܦܟ .

Cap. 3. *Cur poſt cathiſmata leguntur lectiones? & quare pro laico legitur ex Pentateucho & Prophetis dumtaxat; pro Diacono additur Apoſtolus; pro Presbytero iiſque qui ſuprà Presbyterum ſunt, Evangelium? & quare nonnulli legunt Evangelium pro Diacono, alii ſecus? & quare cancellos intrant, Sanctumque percipiunt?*

ܠܡܢܐ ܒܬܪ ܡܘܬܒܐ ܩܪܝܢ ܩܪܝܢܐ .
ܘܠܡܢܐ ܠܥܠܡܝܐ ܩܪܝܢ ܒܐܘܪܝܬܐ ܘܢܒܝܐ
ܘܐܘܣܦܬ ܘܫܠܝܚܐ ܒܫܡܫܐ . ܠܩܫܝܫܐ
ܕܝܢ ܘܡܫܡܫܢܐ ܡܕܝܢܬܐ : ܠܩܫܝܫܐ ܕܝܢ
ܘܕܠܥܠ ܡܢܗ ܐܘܢܓܠܝܘܢ . ܘܠܡܢܐ
ܐܝܬ ܕܩܪܝܢ ܥܠ ܡܫܡܫܢܐ ܐܘܢܓܠܝܘܢ
ܘܐܝܬ ܕܠܐ ܩܪܝܢ . ܘܠܡܢܐ ܥܐܠܝܢ
ܠܡܕܒܚܐ ܘܡܩܒܠܝܢ ܩܘܪܒܢܐ .

Hucuſque codex Syriacus Vaticanus 31. qui exaratus dicitur à Presbytero Petro Sidonienſi filio Joannis, filii David, filii Abunaſri, anno Græcor. 1578. (*Chriſti* 1267.) die 30. Julii. Quæ ſequuntur capita, ex altero codice Syriaco deſcripta ſunt, de quo ſuprà pag. 518.

Cap. 4

Cap. 4. *Cur hic in Officio* (cum Pſalmis & hymnis) *efferunt defunctum uſque ad tumulum? & quamobrem in duos diſpertiti choros incedunt? & quare quum canticum dicunt, ſtant, & quum procedunt, ſilent? & quare quum cantum mutant, ſtat chorus uterque?* ܠܡܢܐ ܗܟܐ ܒܬܫܡܫܬܐ ܡܦܩܝܢ ܠܗ ܥܕܡܐ ܠܩܒܪܐ. ܘܠܡܢܐ ܒܬܪܬܝܢ ܓܘܕܝܢ ܐܙܠܝܢ. ܘܠܡܢܐ ܟܕ ܐܡܪܝܢ ܥܘܢܝܬܐ ܩܝܡܝܢ. ܘܟܕ ܐܙܠܝܢ ܫܬܝܩܝܢ. ܘܠܡܢܐ ܟܕ ܐܡܪܝܢ ܫܘܚܠܦܐ ܩܝܡܝܢ ܬܪܘܝܗܘܢ ܓܘܕܐ.

Cap. 5. *Quare, quum ad tumulum deveniunt, dicunt Anaphoram? & quare hanc dicit ille, qui præeſt? & quare hic canunt Gloria, & intonant Proclamationem, deinde dicunt carmen, vel ſectionem?* ܠܡܢܐ ܟܕ ܡܬܡܛܝܢ ܥܕ ܩܒܪܐ ܐܡܪܝܢ ܥܘܢܝܬܐ. ܘܠܡܢܐ ܐܡܪ ܠܗ ܗܘ ܕܐܝܬܘܗܝ ܪܫܐ. ܘܠܡܢܐ ܗܪܟܐ ܡܫܒܚܝܢ ܘܡܟܪܙܝܢ ܘܗܝܕܝܢ ܐܡܪܝܢ ܡܕܪܫܐ ܐܘ ܦܣܘܩܐ.

Cap. 6. *Cur tertia die, non ſecunda ſit commemoratio defunctorum? & quare item die ſeptima, & decima quinta, & in fine menſis?* ܠܡܢܐ ܒܝܘܡܐ ܕܬܠܬܐ ܥܒܕܝܢ ܥܘܗܕܢܐ ܠܥܢܝܕܐ ܘܠܐ ܗܘܐ ܒܝܘܡܐ ܕܬܪܝܢ. ܘܠܡܢܐ ܐܦ ܒܝܘܡܐ ܕܫܒܥܐ ܘܕܚܡܫܬܥܣܪ ܘܕܫܘܠܡ ܝܪܚܐ.

Quorumdam deliria refellit ajentium, animam corpore exutam prima die ignorare quid agat & ubi ſit; altera die migrare in locum ſuum, ſed nondum eo pervenire poſſe: tertia demùm die Paradiſum aſſequi: atque idcircò commemorationem defunctorum non ante diem tertiam peragi oportere. Quum autem cauſam ipſe Georgius reddidiſſet, cur tertia, ſeptima, decimaquinta & trigeſima die pro defunctis preces fiant, quod ſcilicet ii dies etiam apud Hebræos ſolemnes eſſent, ſubjungit, vivorum ſuffragiis animas defunctorum juvari. ܐܠܐ ܘܠܐ ܠܢ ܐܘ ܫܐܠܬܐ ܕܠܡܢܐ ܡܬܥܒܕ ܥܘܗܕܢܐ ܠܥܢܝܕܐ. ܐܡܪܝܢܢ ܕܐܢ ܗܘ ܕܠܚܡܐ ܗܢܐ ܘܚܡܪܐ ܕܝܗܒ ܡܪܢ. ܠܫܘܒܩܢܐ ܕܚܝ̈ܐ ܘܡܝ̈ܬܐ ܐܫܬܠܡܘ: ܘܐܡܪ ܕܡܢ ܕܐܟܠ ܡܢ ܦܓܪܝ ܘܫܬܐ ܡܢ ܕܡܝ: ܐܝܬ ܠܗ ܚܝ̈ܐ: ܘܐܚܝܐ ܘܚܝܐ ܡܦܩܕܢܝ ܗܘܘ: ܠܐ ܢܡܘܬ ܠܥܠܡ. ܘܗܢܐ ܐܦ ܡܢ ܩܕܡ ܩܘܕܫܐ ܘܦܘܪܫܢܐ ܠܒܢܝ̈ܐ ܡܬܦܩܕܝܢ ܗܘܘ ܩܘܪܒܢܐ ܘܠܐܠܗܐ ܘܟܢܫܐ: ܡܬܩܪܒܝܢ ܠܥܘܗܕܢ ܥܢܝܕܝܗܘܢ. ܘܐܝܟܢܐ ܕܗܫܐ ܗܘ ܠܐܠܗܐ ܡܩܪܒܝܢ: ܘܩܘܪܒܢܐ ܘܗܘ ܕܚܫܐ ܠܐܠܗܐ ܘܦܘܪܩܢܐ ܡܬܥܒܕ ܒܗ ܘܦܘܪܩܢܐ ܘܚܘܣܝܐ ܘܡܬܥܒܕܝܢ ܒܗ ܟܠܗ ܥܢܝܕܘܗܝ: ܠܡܢܐ ܗܘ ܗܢܐ ܕܢܗܘܐ ܠܢ ܚܠܦ ܟܠ ܚܛܗ̈ܐ ܘܚܘܒܐ. ܠܗܕܐ ܗܘ ܐܦ ܦܘܪܩܢܐ ܠܟܠܢ: ܚܝܐ ܘܡܘܬܐ ܥܡܢܘܐܝܬ ܡܬܝܠܕܝܢ: ܒܥܬܝܕܝܢ ܗܘܘ ܡܬܩܒܪܝܢ ܘܟܢܫܐ. ܐܡܪܝܢ ܕܝܢ ܘܡܬܠܝܣܢܐ ܢܦܫܐ ܘܟܢܫܐ ܐܡܪܝܢ ܘܡܬܥܒܕܝܢ ܠܗ ܘܦܘܪܢܐ. ܘܡܬܠܐ ܗܟܢ ܗܘ ܡܬܥܒܕܝܢ ܘܦܘܪܩܢܐ ܠܟܠܢܫܐ.

Sed quærendum nobis eſt, cur defunctorum commemoratio peragitur? Reſpondemus, ſi hic panis, & vinum, quæ Dominus noſter dedit, in remiſſionem vivorum mortuorumque tradita ſunt, idemque Dominus ait, quicumque manducaverit corpus meum, & bibe-

biberit meum ſanguinem, etiamſi mortuus fuerit, vivet: & qui vivit & credit in ea, non morietur in æternum: ita & nos quum defunctorum memoriam facimus, eaque (Sacramenta) *participamus die tertia defunctorum, Domino reſurgenti aſſimilamur: ut quemadmodum ipſe tertia die reſurrexit, ita & is, cujus commemorationis tertia die fit Chriſti commemoratio, qua mortem ejus, & reſurrectionem recolimus, reſurrecturus eſt cum eo ſuprà noxias naturæ affectiones. Item quum memoriam facimus, paſſionem, mortem, & reſurrectionem myſticè deſignamus, quibus debita defuncti dimittuntur. Dicimus autem, animam defuncti requieſcere, quum ejus commemoratio peragitur, & ideo commemorationem defunctorum fieri.*

Caput unicum de matrimonio. *Quid ſignificant ſponſalia, & nuptiæ?* ܡܢܐ ܡܚܘܝܢ ܡܟܘܪܝܢܘܬܐ ܘܚܠܘܠܐ ܟܕ ܡܫܬܡܠܝܢ:

V. EjuſdemGeorgii Fides. Ejuſdem Georgii Moſulani metropolitæ *Fides* Arabica refertur ab Amro in Libro, quem *Turrim* inſcripſit. Vide Tom. 2. Biblioth. Orient. pag. 509.

CAPUT XXXVI.

Jeſujabus Arbelæ Metropolita.

I. Jeſujabus ArbelenſisMetropolita. JESUJABUS ex Hadathæ Epiſcopo in locum Georgii, cujus in ſuperiori capite facta eſt mentio, Arbelenſis & Moſulanus metropolita à Mari Patriarcha ordinatus fuit, ut ex Amro notavi To. 2. pag. 443. Mares autem Neſtorianis præfuit ab anno Chriſti 987. ad annum 999.

II. Ejus Hymni. Extant Cod. Syr. Amiden. 3. *quinque Jeſujabi hymni de Defunctis Sacerdotibus, Diaconis, & Clericis.* Vide Tom. 1. pag. 581.

CAPUT XXXVII.

Abdjeſus Sciahari.

ABDJESUS cognomento الشهار, *Sciaharus*, Syris ܫܗܪܐ ܒܪ *Bar-Sciahare*, Emmanuelis doctoris frater, ſub Ebedjeſu Patriarcha claruit circa annum Chriſti 963. de quibus ſuprà hoc tom. pag. 201. & 277. I. Abdjeſus Sciahari.

Exſtat Syriacum ejus *carmen de S. Michaele*, & *de diſcipulis S. Eugenii martyris*, Codice Syr. Amid. 7. Tom. 1. Biblioth. noſtræ pag. 582. II. Ejus Carmina.

CAPUT XXXVIII.

Abuſahelus medicus.

ANNO Hegiræ 378. Chriſti 988. obiit Abuſahelus medicus, cognomento *Maſihi*, ideſt, Chriſtianus, de quo hæc Abulpharagius in hiſt. Dynaſt. p. 233. I. Abuſahelus, cognomento Maſihi, medicus.

وقيل ان شيخ الشيخ ابو علي في الطب ابو سهل المسيحي وكان طبيبا فاضلا منطقيا عالما بعلوم الاوايل مذكورا في بلد خراسان له كتاب يعرف بالماية كتاب مشهور. مات وعمره اربعون سنة.

Ferunt doctoris Abu-Ali Avicennæ præceptorem in arte medica fuiſſe Abu-Sahelum Al-Maſihi, qui & medicus inſignis fuit, & Dialecticus, veterum ſcientiarum callens, in regione Chorasana inclytus, cui celebre ſyſtema eſt, titulo Majat-Chetab, ideſt, centum libri. Obiit annos quadraginta natus.

Ejuſdem Abuſaheli meminit idem Abulpharagius Barhebræus in Chro- II. Auctor libri, qui centū tractatus cōtinet.

Chronico Syriaco Par. 1. ܒܫܢܬ
ܫܒܥܝܢ ܘܬܪ̈ܬܝܢ ܡܝܬ ܥܕܘܕ ܠܕܘܠܗ
ܐܡܝܪܐ ܕܒܓܕܕ: ܘܒܙܒܢܘܗܝ
ܝܕܝܥ ܗܘܐ ܥܠܝ ܒܪ ܥܒܐܣ
ܐܣܝܐ ܗܘ ܕܐܣܡ ܟܬܒܐ ܕܡܠܟܐ
ܕܡܠܟܘ ܕܗܘܐ. ܡܛܠ ܕܐܡܝܪ̈ܐ ܗܘܘ
ܕܥܡ ܚܠܝܦܐ ܗܘܘ ܒܒܓܕܕ
ܫܠܝܛܝܢ: ܡܠܟܐ ܡܬܩܪܝܢ ܗܘܘ.
ܘܒܗ ܒܙܒܢܐ ܝܕܝܥ ܗܘܐ
ܒܟܘܪܐܣܢ ܐܒܘ ܣܗܠ ܡܫܝܚܝܐ
ܐܣܝܐ ܡܝܬܪܐ. ܗܘ ܕܣܡ ܟܬܒܐ
ܡܥܠܝܐ ܕܡܠܐ ܡܐܐ ܡܐܡܪ̈ܝܢ
ܘܐܚܪ̈ܢܐ ܣܓܝܐܐ. ܘܗܘ ܪܒܗ ܗܘܐ
ܢܦܩ ܡܢ ܥܠܡܐ ܗܢܐ ܗܘ ܡܬܡܠܐ:
ܘܩܡ ܒܕܘܟܬܗ ܨܡܨܡ ܐܠ
ܕܘܠܗ ܐܚܘܗܝ:

Anna Arabum ſeptuageſimo ſecundo ſupra tercenteſimum abiit Adodaddaules Bagdadi Ameras, hoc eſt, præfectus: cujus tempore claruit Ali Abbaſides medicus, auctor libri Malchæ, hoc eſt, Regis, quem ejus nomini inſcripſit: nam Ameræ qui unàcum Chalipha Bagdado præerant, Reges vocabantur. Eodem tempore in Chorasana clarebat Abuſahelus Moſihi, præſtontiſſimus medicus, auctor celeberrimi libri, qui centum tractatus continet: Alias prætereà libros ſcripſit, fuitque præceptor ſenis principis, Avicennæ: *annos autem quadraginta natus, deceſſit ex hoc ſeculo, cujus locum Samſamaddaules frater occupavit.*

CAPUT XXXIX.

Sabarjeſus filius Pauli.

SABARJESUS Presbyter, Pauli Moſulani filius, decimo vergente ſæculo claruit, Moyſe Barcepha & Jahia Ben Adi Jacobitis ſcriptoribus paulò recentior, quos in diſputatione cum quodam Judæo laudat. Jahia autem ex ſuprà dictis hoc tom. pag. 518. obiit anno Chriſti 974. Barcepha verò anno 903. ut dixi Tom. 2. pag. 218. I. Sabarjeſus Pauli fil. Presbyter Moſulanus.

Carmen Sabarjeſu *de Jejunia* exſtat Cod. Syr. Amid. 7. (Tom. 1. Biblioth. Orient. pag. 582.) *Benedictio*, ſeù dimiſſio populi in fine Liturgiæ, Cod. Syr. 1. (Tom. 2. ejuſdem Biblioth. pag. 486.) II. Ejus opera Syriaca & Arabica.

Diſputatio cum Judæa de Chriſto ad calcem libri Amri deſcripta habetur eodem Tom. 2. pag. 510. hoc titulo præfixo. في شرح ما جرى للقس صبريشوع ابن فولس الموصلي مع بعض علما اليهود في امر المسيح .

Enarratio eorum, quæ Presbytero Sabarjeſu Pouli Moſulani filio cum quodam Judæorum Doctore contigere circa Chriſtum. Præfatur Sabarjeſus, Judæum quendam doctrina Chriſtianorum offenſum fuiſſe ajentium Chriſti matrem Deiparam appellari. Quumque id à Jacobitis, non à Neſtorianis affirmari ipſe reſpondiſſet, adversùs Jacobitas Tractatum ſubjungit, in hæc capita diſtributum. I. في اثبات ان مريم ولدت المسيح والرد على من قال ان مريم ولدت اله .

Oſtenditur Mariam Chriſtum peperiſſe. Reſponſio adversùs eos, qui ajunt Mariam Deum genuiſſe. Ubi fragmentum refert ex epiſtola Jeſujabi Metropolitæ Niſibeni de eodem argumento. II. في ذكر القيامه الذي يعتمدون عليه ويحتجون به .

Re-

Refertur & confutatur præcipuum eorum (Jacobitarum) *argumentum*: nimirùm, Maria genuit Chriſtum, Chriſtus eſt Deus, Maria igitur genuit Deum. III. *Sex argumenta adversùs eos*, de eadem re. IV. *De Chriſti, ejuſque Matris imagine*, quæ in quadam Jacobitarum Eccleſia aſſervabatur cum hac inſcriptione,

هذا يسوع المسيح خلص العالم.

Hic eſt Jeſus Chriſtus Salvator mundi: هذه ام الله *Hæc eſt Mater Dei*. V.

في الرد على من قال ان الله تالم وصلب ومات.

Reſponſio ad eos, qui dicunt, Deum paſſum, crucifixum, & mortuum. VI. *Patrum teſtimonia* in idem argumentum. Hæc autem Syriacè, adjecta interpretatione Arabica, profert. 1. Euſtathii Patriarchæ Antiocheni.

ܡܢ ܕܐܡܪ ܕܐܠܗܐ ܡܠܬܐ ܚܫ ܐܝܟ
ܒܟܠܗܘܢ ܚܫܐ ܕܒܪܝܬܐ:
ܠܘܛܐ ܢܗܘܐ ܒܫܡܝܐ ܘܒܐܪܥܐ:

Si quis dixerit Deum Verbum quaſcumque creaturarum paſſiones paſſum fuiſſe, maledictus eſto in cælo & in terra. 2. Gregorii, fortaſſe Thaumaturgi. ܣܟܠܐ ܐܝܬܘܗܝ ܘܠܐ ܡܣܟܠ
ܐܢܫܐ ܕܐܡܪ ܕܐܠܗܐ ܡܠܬܐ
ܡܩܒܠ ܗܘܐ ܚܫܐ ܥܡ ܗܝܟܠܗ.

Stultus eſt & inſipiens qui affirmat Deum Verbum unàcum ſuo templo paſſiones tuliſſe. 3. Damaſi Romani Pontificis. ܡܢ ܕܐܡܪ ܕܐܠܗܐ ܡܠܬܐ
ܡܩܒܠ ܗܘܐ ܟܐܒܐ ܐܘ ܚܫܐ ܥܡ
ܗܝܟܠܐ ܕܓܒܐ ܘܡܥܡܪܬܐ: ܟܕ ܙܩܝܦ
ܒܨܠܝܒܐ ܠܟܠܗܘܢ: ܚܫܐ ܐܠܐ ܗܘܐ
ܕܡܝܘܬܘܬܐ: ܚܪܡܐ ܢܗܘܐ:

Siquis dixerit, Deum Verbum, unàcum templo, quod in ſuum habitaculum elegit, quum in crucem ſublatum fuit, dolores aut quaslibet mortalitatis paſſiones pertuliſſe, anathema ſit. 4. Amphilochii, ܚܫ ܗܟܝܠ ܒܪܢܫܐ
ܒܪܢܫܐ. ܐܠܗܐ ܕܝܢ ܕܚܫ ܗܘ ܡܢ
ܗܘ ܕܚܫ. ܐܢ ܠܟ ܐܢܫ ܗܪܛܝܩܐ ܢܐܡܪ:
ܠܟ ܕܐܠܗܐ ܡܠܬܐ ܚܫ: ܐܝܟ ܣܛܢܐ
ܥܪܘܩ ܡܢܗ ܒܪܚܝܩܐ.

Homo igitur paſſus eſt; Deus autem paſſioni nequaquam obnoxius fuit. Quodſi hæreticus quiſpiam tibi dixerit, Deum Verbum paſſum, eum tamquam Diabolum devita. 5. Joannis Chryſoſtomi. ܐܢ ܐܢܫ ܗܪܛܝܩܐ
ܢܐܡܪ ܕܚܫ ܐܠܗܐ: ܕܥ
ܕܫܐܕܐ ܒܝܫܐ ܫܪܐ ܒܗ.

Siquis hæreticus Deum paſſum dixerit, noveris, malum dæmonem in eo manere. 6. Ephræm Syrorum Prophetæ, ܐܝܟܢܐ ܕܡܓܠܬܐ ܒܣܟܝܢܐ
ܕܣܦܪܐ ܡܬܦܪܝܐ ܘܒܢܘܪܐ ܕܐܬܘܢܐ ܘܡܬܐܟܠܐ
ܡܠܐ ܕܝܢ ܕܢܒܝܘܬܐ ܠܐ
ܡܬܦܪܝܐ ܘܠܐ ܡܬܐܟܠܐ. ܗܟܢܐ ܒܪܢܫܐ
ܕܢܣܒ ܡܢܢ ܚܫ ܘܡܝܬ: ܡܠܬܐ ܕܝܢ
ܐܠܗܐ ܠܐ ܚܫ ܘܠܐ ܡܝܬ. ܘܐܝܟܢܐ
ܕܡܠܬܐ ܕܟܬܝܒܐ ܒܕܝܘܬܐ
ܘܡܬܠܒܫܐ ܦܓܪܐ: ܡܐ ܕܡܫܬܝܓܐ
ܒܡܝܐ: ܗܝ ܕܝܢ ܕܝܘܬܐ ܡܫܬܝܓܐ:
ܡܠܬܐ ܕܝܢ ܠܐ ܡܫܬܝܓܐ.

Quemadmodum membrana quidem cultro ſcriptoris ſcinditur ignique in camino comburitur, verba autem prophetica in ipsâ deſcripta, *neque ſcinduntur neque comburuntur; ita homo ex nobis aſſumptus, paſſus quidem eſt & mortuus; Deus autem Verbum neque paſſus, neque mortuus eſt. Et quemadmodum verbum atramento deſcriptum & corpore quodam indutum, quum aquâ abluitur, ejus quidem ex* atra-

atramento compoſitum corpus deletur, ipſum verò integrum manet; ita quum paſſa eſt humanitas, abſque paſſione divinitas manſit. VII. Quaſdam item propoſitiones, quas Severianis attribuit, confutat. 1.

ܡܝܬ ܐܠܗܐ ܒܦܓܪܐ. ܡܝܬ ܐܝܟ ܕܨܒܐ. ܡܝܬ ܟܕ ܠܐ ܡܝܬ.

Deus corpore mortuus eſt. Mortuus eſt ſicut voluit. Mortuus eſt, quin moreretur. 2. ܚܫ ܐܠܗܐ ܚܫ̈ܐ ܨܒܝܢܝ̈ܐ ܘܟܝܢܝ̈ܐ ܘܡܝܬ ܡܘܬܐ ܟܝܢܝܐ.

Deus voluntarias naturaleſque paſſiones ſubiit, mortuuſque eſt morte naturali. VIII. Haſce ſcripturæ ſententias à Severianis depravatas aſſerit, quæ aliter apud Neſtorianos leguntur. 1. Neſtoriani ita legunt illud Pauli ad Hebr. cap. 2. verſ. 9.

ܗܘ ܓܝܪ ܣܛܪ ܡܢ ܐܠܗܐ ܚܠܦ ܟܠ ܐܢܫ ܛܥܡ ܡܘܬܐ.

Ipſe enim præter Deum pro omnibus hominibus guſtavit mortem. Severiani, ܗܘ ܓܝܪ ܐܠܗܐ ܒܛܝܒܘܬܗ ܚܠܦ ܟܠ ܐܢܫ ܛܥܡ ܡܘܬܐ.

Ipſe enim Deus per gratiam ſuam pro omnibus hominibus guſtavit mortem. 2. Neſtoriani ſic legunt illud Lucæ in Act. Apoſtolor. cap. 20. verſ. 28.

ܘܬܪܥܘܢ ܠܥܕܬܗ ܕܡܫܝܚܐ ܗܝ ܕܩܢܗ ܒܕܡܗ ܝܩܝܪܐ.

Ut paſcatis eccleſiam Chriſti, quam acquiſivit pretioſo ſuo ſanguine. Severiani. ܘܬܪܥܘܢ ܠܥܕܬܗ ܕܐܠܗܐ ܗܝ ܕܩܢܗ ܒܕܡܗ ܝܩܝܪܐ.

Ut paſcatis eccleſiam Dei, quam acquiſivit pretioſo ſuo ſanguine. IX. Denique haſce propoſitiones exponit, quas à Severianis in erroris ſui patrocinium trahi affirmat. 1. Sancti Ephræmi Syri. ان اليدان اللتان جبلتا ادم علقتا على الخشبة . والكف الذى مدّ السما : سمّره المتمردون بالمسامير . الملايكة اهينوا بسدوم . والمسيح ايضا فى ايامنا صلب ناسوته المتمردون وخربت الارض التى صلبته .

Manus, quæ Adamum formavere, cruci affixæ ſunt. Palmam, quæ cælum extendit, clavis iniqui perforarunt. Angeli Sodomis contumelia affecti ſunt: Chriſti verò humanitatem diebus noſtris iniqui cruci affixere, terraque ſubverſa eſt, quæ eum in crucem ſuſtulit. 2. Alexandri Papæ apud Severum Mokaffæum.

واما ابن المقفع فانه قد ذكر فى الباب الرابع من تاريخه مكذا . ان الكسندرس بطريرك روميه قال . ان اليد التى خلقت ادم هى التى سمّر فيها المسامير على الصليب والفم الذى نفخ فى ادم نسمة الحياة هو الذى شرب الخل . والرجل التى سمرت فيها المسامير هى التى اسست الارض .

At verò Mokaffæus in Chronico c. 4. (nimirùm in Synopſi hiſtorica de quatuor Synodis) *hæc habet. Alexander Romanus Patriarcha inquit: manus, quæ Adamum creavit, ipſa clavis in cruce perforata eſt. Os, quod in Adamum ſpiraculum vitæ inſpiravit, acetum bibit. Pes, qui clavis transfixus fuit, terram fundavit.* Vivebat autem Mokaffæus anno Chriſti 978. ut liquet ex hiſtoria Patriarcharum Alexandrinorum per Renaudotium edita pag. 367.

CA-

CAPUT XL.

Abulpharagius Abdalla Benattibus.

I. Abulpharagius Abdalla Benattibus Monachus & Preſbyter.

1 2 3 4 ABULPHARAGIUS Abdalla 1 Benattibus, patria Aſſyrius ſeù 2 Arakenſis, profeſſione monachus 3 & Preſbyter, ſecta 4 Neſtorianus, ineunte undecimo Chriſti ſæculo claruit, Eliæ primi Neſtorianorum Patriarchæ à ſecretis. Obiit anno Græcorum 1355. exeunte menſe Octobri, hoc eſt, anno Chriſti 1043. ut ex Syriaco Barhebræi Chronico notavi tom. 2. pag. 309. de quo hæc idem Barhebræus in hiſtor. Dynaſtiarum p. 233. ex verſione Pocockii. *Anno Hegiræ 435.* (qui inchoatus fuit menſe Auguſto anni Chriſti 1043.) *obiit Abulpharagius Abdalla Ebnol-Tyeb Erakenſis, Philoſophus inſignis, qui veterum libros & ſermones pervolverat, & explicandis libris antiquis ope-*

NOTÆ.

1 *Abulpharagius Abdalla Benattibus.* Naironus in præmiſſo ad Evopliam Auctorum Orientalium indice, pro Abdalla, græcum nomen *Theodulus* uſurpat. Alii pro Benattibo habent cum articulo Arabico *Ben-al-Tib*, ſeù *Ebn-al-Tib*: vel ſine articulo *Ben-Tib*, & *Ebn-Tib*. Pocockius ubique legit *Ebnol Tiyeb*, & *Ebnol Taiyeb*: ſed fallitur, quum in Præfatione ad Abulpharagii hiſtoriam Dyoaſtiarum, putat, pro الطيب *Al-Taiyeb* (quod bonum ſignificat) reponendum الطبيب *Al-Tabib*, quod medicum ſonat.

2 *Arakenſis*, ſeù *Irakenſis*: nimirùm Bagdadi in Aſſyria natus

3 *Monachus & Presbyter* Benattibum *monachum* fuiſſe, teſtatur Barhebræus in Chron. Syr bis verbis: [illegible]

Eodem anno Græcorum 1355. Octobri exeunte obiit Abulpharagius pius monachus Neſtorianus, vir doctus & Philoſophus. Quod verò *Preſbyter* fuerit, operum ejus, quæ exſtant, titulus præfert.

4 *Secta Neſtorianus.* Id evincit 1. locus, ubi vixit, & gens, unde ortum duxit: 2. munus ſecretarii, quod ſub Elia Neſtorianorum Patriarcha exercuit. 3. opera, quæ ſcripſit: ac præſertim *Tractatus adverſus eos, qui dicunt Mariam Deiparam, Commentaria in Evangelia, & Collectio Canonum*, in quibus Neſtorianam hæreſim ubique propugnat, ejuſque patronos ſummis laudibus exornat. 4. denique Barhebræi, & Abulbarcati auctoritas, qui Benattibum ubique *Neſtorianum* appellant. Hinc Abraham Ecchellenſis ad calcem Eutychii Vindicati de Benattibo hæc habet. *Abulpharagius Benattibus Neſtorianus. Inter plura, quæ edidit opera, exſtant illius magnæ, & parvæ in Evangelia Paraphraſes eruditiſſimæ, etſi alicubi Neſtoriana redoleant dogmata.* Naironus in Indice Chronologico Auctorum, quos in Evoplia laudat, indefinitum relinquit, orthodoxus ne, an Neſtorianus is fuerit. *Theodulus*, inquit, *Benattibus à nonnullis Neſtorianus, & ab aliis orthodoxus reputatus, floruit decimo ſæculo, teſte Abulpharagio*, hoc eſt, exeunte decimo, & ineunte undecimo Chriſti ſæculo. At verò doctiſſimus Stephanus Edenenſis lib. 3 Apologiæ pro Maronitis cap. 2. in Reſponſione ad ſecundam objectionem, exiſtimat Benattibum gente Maronitam, ſecta Monothelitam fuiſſe, à Neſtoriana hæreſi alienum: idque ex eo probare contendit, quod is in Præfatione ad expoſitionem Evangeliorum, ſeipſum *Maronitam* vocat, librumque ſuum ad Maronitas Libani montis incolas tranſmittit واما على قراره ببيان انه كان ماروني الاعتقاد كما نستدل من قوله في الفاتحة التي تتقدم تفسير الانجيل : نكتب نحن الموارنة هذه الامانة المقدسة التي نومن بها بسيدنا يسوع المسيح ابن الله الكلمة . واراد ان كتابة ذلك يكون موصولا من العراق الى الموارنة اهل جبل لبنان .

Quod verò ad ejus fidem ſpectat, inquit, *patet ipſum profeſſione Maronitam fuiſſe, ut ex ejuſdem præfatione ad expoſitionem Evangelii colligitur, in qua: Nos, inquit, Maronitæ hanc ſanctam fidem ſcribimus, qua in Dominum noſtrum Jeſum Chriſtum Deum Verbum credimus: Præterea librum ſuum voluit ex Iraka* (Aſſyria) *ad incolas montis Libani Maronitas dirigi* Pergit teſtimonium ex ejus commentariis proferre, quo duas in Chriſto naturas, unam perſonam, unamque voluntatem adſtruit: denique concludit: واما ارسال كتابه الى اهل جبل لبنان وتسميته ماروني يدلان على انه كان في الاصل ماروني وانه انسان كان على شبه ما توما

operam dedit tam in Dialectica, quàm cæteris Philoſophiæ generibus ab Ariſtotele compoſitis, & in medicinæ Galeni libris. In explicationibus ſuis prolixiori uſus eſt ſermone, dum docere, & quæ explicaret, intellectu facilia reddere ſtuderet. Inquit Al-Kadi Al-Acram, ideſt, honore digniſſimus, Jamaloddin al-kofti: Vidi quoſdam eorum, qui hanc artem profiterentur, Abulpharagio Ebnol Tieb vitio vertiſſe prolixitatem. Cenſor iſte, qui eum reprehendit, Judæus fuit, intellectus anguſtioris, Avicennæ explicatione contentus. Ego verò, & quicumque libris componendis operam de-
de-

قلنا عن توما مطران كفرطاب الذى ملف قبل منه بنحو خمسين سنة : وان اثنيهما فى خروجهما من بين جماعتهما وسما كنتهما الامم الغريبة عدما الحرية الاولى ومالا الى الاعتقادات الغير مقبولة من روما ملتهما . . . . وتحيلا ان ربنا ذا مشية واحدة وفعل واحد .

Quod autem librum ſuum ad Libaniotas tranſmiſit, ſeque ipſum Maronitam appellavit, indicio eſt, eum origine Maronitam fuiſſe, ſacerdotioque ita initiatum, quemadmodum de Thoma Capbartabenſi Metropolita præfati ſumus, qui eundem annis circiter quinquaginta anteceſſit. Ambo ſiquidem poſtquam patria relicta domicilium inter extraneas gentes fixere, à primæva ingenuitate deflectentes, in hæreſes ab Epiſcopis gentis ſuæ damnatas prolapſi ſunt . . . . Dominoque noſtro unam voluntatem unamque operationem tribuerunt. Verùm Æthiopem ante dealbaverit Edenen[illegible]s, quàm Benattibum à Neſtoriano errore purgabit, quem in ſyoceris eius libris paſſim obſervare eſt. Quod autem librum ſuum ad Libaniotas traoſmiſit, ſeque ipſum Marooitam nnocupavit, noo id deſertæ Neſtorianæ ſectæ indicium eſt, aut auctorem originem ex Maronitis duxiſſe; ſed quia Maronitas quoſdam unius io Chriſto voluntatis aſſertores audierat, eum exiſtimaſſe, illos non ſecus atque Neſtorianos de Chriſto ſentire: Neſtoriani enim etſi duas Chriſto perſonas duaſque naturas tribuunt; unam tamen voluntatem unamque operatiooem eidem adſcribunt, ut Tom. I. pag. 547. & Tom. 2. pag. 292 oſteoſum eſt. Deoique loca, io quibus Benattibus

اقنوم واحد *unam perſonam* habet, à librariis

corrupta exiſtimo. Nam ſicut Jacobitæ, Abulbaracato teſte, commentaria ejuſdem Benattibi in ea parte caſtigarunt, quæ Neſtorianam hæreſim redolebat; ita Maronitas crediderim in iiſdem quædam addidiſſe vel detraxiſſe, quæ ad ſuam religionem confirmandam facereot. Hoc Edenenſis ipſe loc.

cit. advertit, quum ait: وهولا كفوا عن

شهادات لا تحصى من قول ابوفرج عبدالله : من حيث يفهم القارى ان كتاب ابوفرج وقع بيد احد من علما اليعاقبة فافسدا وان عندما كتب فى تجسد الرب اتحد اللاهوت مع الناسوت ;

كتب فى اوقار الكتاب بطبع واحد : واوقات انه صار طبع من طبعين ، واوقات ان اتحادهما طبعا واحدا . ثم ان الناسخ على نقص معرفته ادخل فى الكتاب الغلط المزتاد على الاوقار . وعلى شبه ذلك قوله انه اقنومان . فان هذا القول يضادد راى الكاتب وتاويل شرحه .

Atque hæc pro innumeris quæ ex Abulpharagio Abdalla afferri poſſent, teſtimoniis ſufficiant: unde pronum lectori eſt colligere, à Jacobita quodam doctore librum ejuſdem auctoris corruptum fuiſſe, iiſque Abdallæ verbis de Domini Incarnatione, Divinitas cum humanitate conjuncta eſt, primam in margine adjectum, In unitate naturæ, & alicubi, Facta eſt una natura ex duabus, vel, In unam coaluere naturam: qui poſtea errores ab imperito amanuenſi ex margine in libri textum deducti ſunt. Idem dicendum de ea voce, Duæ perſonæ, quæ menti auctoris contraria eſt, ejuſque expoſitioni repugnat. At, ſi Jacobitæ unam oaturam in Abulpharagii textum dolo malo obtruſere, quis, rogo, in eundem textum *duas perſonas* invexit? oon certè Maronitæ, qui unam perſonam ſemper io Chriſto confeſſi ſunt. Non Jacobitæ, oon Melchitæ, qui à Neſtoriaois vocibus abhorrent. Non demùm Neſtorianus quiſpiam ea verba addidiſſet, quio ſimul cætera detraxiſſet, quæ Unitatem naturæ ſecundùm Jacobiticam ſectam demonſtrant. Auctorem itaque ita ſcripſiſſe dicendum eſt, ut ipſum ſenſiſſe aliunde conſtat: quumque Neſtoriano errore commentaria ſua referſiſſet, etſi hæc à Jacobita quodam paſſim emendata ſunt, vel potius Monophyſiticis vocibus coſpurcata, fieri tamen nequiviſſe, quin voces aliquot intactæ relictæ ſiot, quæ Neſtorianiſmum, ejuſdem ſcilicet auctoris ſectam, redolent.

5 *Eliæ I. Neſtorianorum Patriarchæ à ſecretis.* Id liquet ex libro Eliæ Niſibeoi, quem in ſeptem Seſſiones diſtributum, anoo Hegiræ 418. ſub Elia I. Neſtorianorum Patriarcha publicavit: nam illum à Beoattibo approbari poſtulat, inquieos: *Quumque huic Epiſtolæ finem impoſuiſſem, priuſquam in tuas, illuſtris à Deo cuſtodite frater, vel aliorum manus incideret, neceſſarium duxi illam ad illuſtrem ſenem Presbyterum, Doctorem, & Philoſophum Abulpharagium Abdallam Benattibum, cellæ Catholici à ſecretis, à Deo confirmatum, dirigere, eundem rogans, ut ipſam inſpiceret ſuumque de ea judicium ferret.*

derunt, haud aliud dicimus, quàm Abulpharagium Ebnol Tieb, quæ ex his ſcientiis abliterata fuerant, luci reſtituiſſe; quæ occulta erant, perſpicua reddidiſſe. Diſcipuli ei multi fuerunt, qui dominium in literis obtinuerunt, alioſque docuerunt: è quorum numero Al-Mochtar Ebnol Haſan Ebn Abdun, appellatus Ebn 1 *Botlan. Inquit Ebn Botlan: Doctor noſter Abulpharagius Ebnol Tieb viginti annos explicandis metaphyſicis inſumpſit, ac præ nimio in iis ſtudio morbum contraxit, quo animam exhalavit. Unde indicium ſumas de ſummo illius ſtudio & diligentia, quodque ſcientiæ ſui ipſius gratiâ operam dederit.*

II. Scripta quæ exſtant. *Commentaria in vetus & novum Teſtamentum.* Barhebræus in Chron. Syr. ܗܢܐ ܦܫܩ ܠܟܬܒ̈ܐ ܥܬܝܩܐ ܘܚܕܬܐ ܒܠܫܢܐ ܥܪܒܝܐ: *Hic utrumque Teſtamentum ſermone Arabico commentatus eſt.* Expoſitio *in quatuor Evangelia* exſtat Romæ in Collegio Maronitarum: de qua hæc Abulbarcatus in Synopſi Scriptorum. القس ابولفرج بن الطيب كاتب طيماتاوس الجاثليق له مجموع شرح الاناجيل المقدسه . وقد نقصة بعض اليعاقبة وانتزع منه الالفاظ التي هي موافقة لراى النسطورية سياسة ونقلت منه عدة نسخ بعد ذلك ابتغا لما فيه من الفضايل والمعاني التي تعب جامعه في ايرادها ، *Abulpharagius Benattibus Presbyter, Timothei (imò Eliæ) Catholici à ſecretis, edidit Commentaria in ſacra Evangelia, quæ à quodam Jacobita emendata ſunt, deletis data opera propoſitionibus, quæ Neſtorianam hæreſim redolebant. Caſtigata hoc pacto exemplaria plura prodiere, magnoque in pretio habentur ob eruditionem profundoſque ſenſus, quibus congerendis auctor inſudavit.* Ex Ægypto in Vaticanam Bibliothecam attuli Abulpharagii librum inſcriptum فردوس النصارى *Paradiſus Chriſtianorum*, quo breves continentur in utrumque Teſtamentum quæſtiones: nimirùm, *in Pentateuchum. In Joſue. In Judices. In* 1. & 2. *Samuelis. In* 1. & 2. *Regum. In Job. In Pſalmos. In Sapientiam. In Eccleſiaſten. In Canticum Canticorum. In Eccleſiaſticum. In Ruth. In Iſaiam. In Hoſee. In Joel. In Amos. In Abdiam. In Jonam. In Michæam. In Nahum. In Habacuc. In Sophoniam. In Aggæum. In Zachariam. In Malachiam. In Hieremiam. In Ezechielem. In Danielem. De morte Prophetarum. In Evangelia. In Actus Apoſtolorum. In Epiſtolam Jacobi. In Epiſtolam Petri. In Epiſtolam Joannis. In Epiſtolas Pauli. De morte Apoſtolorum.* Vide Tom. 1. Biblioth. noſtræ Cod. Arab. 6. & 7. pag. 621. & Tom. 2. pag. 511. Hujus operis, tamquam ab Evangeliorum expoſitione diverſi, mentionem facit Abulbarcatus loc. cit. his verbis. وله كتاب يسمى فردوس البيعه *Habet etiam librum, cui titulus, Paradiſus Eccleſiæ.* Clariſſimus vir Stephanus Edenenſis, Patriarcha Antiochenus, in Præfatione ad tertium librum Apologiæ pro Maronitis, bina Abulpharagii commentaria in Evangelium laudat: alterum, quo Matthæum ſenſu literali, alterum, quo Evangelia quatuor ſenſu allegorico illuſtrat. Quum enim libros Orientales, unde Joannes Baptiſta è Societate Jeſu, & Thomas à Jeſu Carmelita catalogum errorum deſcripſere, recenſendo examinat, quarto quintoque loco de Benattibo hæc habet. الرابع تفسير انجيل متى من تاليف

N O T A.

1 *Ebn Botlan.* Jacobita fuit, (non Melchita, ut perperàm Renaudotius tom. 2. Liturg. Orient. pag 353.) Bagdadi natus; in Meſopotamia, Syria, & Ægypto medicinam & philoſophiam profeſſus; in quodam denique cœnobio apud Antiochiam vitam monaſticam amplexus, obiit anno Hegiræ 444. Ejus opera ab Abulpharagio in hiſt. Dynaſt. recenſentur pag. 234.

تاليف القس عبد الله العراقى المعروف بابو الفرج ابن الطيب المعتقد ان بربنا طبيعتين ومشية واحدة . وهذا الكتاب اخذه معه جوان باطشتا الى القدس الشريف وكناه المنامى . وقراه فى نسخة اخرى وسماه شمعون وهو السابع فى العدد . الخامس هو ترجمة الاناجيل الاربعة من تاليف ابو الفرج عبد الله المذكور . وجوان باطشتا سماه روبين . وقراة فى نسخة اخرى وهو السادس فى العدد .

IV. Expoſitio Evangelii Matthæi, auctore Presbytero Abdalla Arachenſi, cognomento Abulpharagio Benattibo, qui duas in Chriſto Domino noſtro naturas unamque voluntatem profitetur. Hunc librum Joannes Baptiſta in Sanctam Urbem ſecum tulit, Somniatorem appellans. Ejuſdem aliud exemplar nactus, legit Simeonemque nuncupavit, librorum, quos habebat, ordine ſeptimum. V. Quatuor Evangelia allegoricè expoſita ab eodem Abdalla Abulpharagio. Hunc librum Joannes Baptiſta Ruben nominat, ejuſdemque alterum exemplar ordine librorum ſextum memorat.

Collectio Canonum, de qua hæc Abulbarcatus loc. cit. وله كتاب فقه النصرانيه الجامع للقوانين البيعية والمتهودمات الغربيه والشرقيه وقد ذكر فهرسة ما تضمنه تتلو فهرسة القوانين .

Edidit præterea librum, cui titulus, Juriſprudentia Chriſtiana, continens Canones Eccleſiæ, Synodoſque occidentales æquè ac orientales, deſcriptis canonibus eorumque titulis. Continet *Canones Conſtitutioneſque Apoſtolorum*: nec non Canones Conciliorum *Ancyrani, Gangrenſis, Neocæſarienſis, Laodiceni, Antiocheni, Carthaginienſis, Nicæni, Conſtantinopolitani, Calchedonenſis: item Conſtitutiones Damaſo Papæ tributas: ſed & Canones Orientalium, videlicet, Iſaaci & Maruthæ: Jaballahæ: Dadjeſu: Acacii: Babæi: Mar Abæ: Ezechielis: Jeſujabi: Joſephi: Georgii: Timothei: Joſue Barnun: Sabarjeſu: Gregorii: & Joannis Abgari Patriarcharum Neſtorianorum: Præterea Statuta Conſtancini & Leonis Imperatorum: nec non Narſetis, & Hanani Canones pro Schola Niſibena: item alios pro Schola cœnobii S. Gabrielis: denique collectanea de miniſterio Altaris: de Sacerdotio: de Contractibus: de matrimonio & de hæreditate.* Extat initio & fine mutila, foliiſque confuſis atque permiſtis, Cod. Arabico ms. 36. Tom. 2. Bibl. Orient. pag. 507.

De Pœnitentia Tractatus in capita 14. diſtributus: de quo Abulbarcatus loc. cit. وله مقالة فى التوبة وتعميل معناها واقسامها اربعة عشر بابا .

Edidit quoque tractatum de Pœnitentia ejuſque praxi, in capita 14. diviſum.

De Hæreditate Tractatus. Extat Cod. Arab. ms. 3. & 5. exaratus anno Chriſti 1224. & anno 1372. Vide Tom. 1. Biblioth. Orient. pag. 620. & 621.

De præſtantia jejunii, eleemoſynæ & orationis. Reſponſiones ad quæſita Patriarchæ Neſtorianorum. De Hæreditate. De Divinis officiis. Ad calcem Cod. Arabici 6. Vide Tom. 1. Biblioth. Orient. pag. 621.

Tractatus adversùs eos, qui dicunt Mariam Deiparam. مقالة لابن الطيب فى الرد على من قال ان مريم والدة الله .

Cod. Vat. Arab. ms. 29. qui exaratus dicitur بتاريخ السادس والعشرون من شهر برموده سنة ستة وسبعون وتسعماية للشهدا .

Anno Martyrum nongenteſimo ſeptuageſimo ſexto (Chriſti 1260.) *die 26. menſis Barmudæ.*

Tractatus de Trinitate & Unitate. من مقالة الشيخ ابى الفرج عبدالله بن الطيب فى التثليث والتوحيد .

Cod. Arab. Vat. ms. 69. fol. 48.

Commentaria in libros Ariſtotelis: de quibus hæc Barhebræus in Chron. Syr. ܦܫܩ ܐܦ ܟܬ̈ܒܐ ܕܐܪܣܛܘܛܠܝܣ :

Libros etiam Ariſtotelis illuſtravit.

Sed notandum, inter eos, quos ex Mohammado Iſacide tamquam Ariſtotelis commentatores Hottingerus in Biblioth. Orient. à pag. 219. laudat, diverſum ab hoc Benattibum recenſeri, qui pleno nomine dicitur

احمد بن الطيب الرازي •

Achmed Benattibus Razæus: is enim Mahometanus fuit; Abulpharagius verò Abdalla chriſtianus Neſtorianæ ſectæ cultor. Præterea Pocockii error emendandus, qui in Præfatione ad Gregorii Abulpharagii Barhebræi hiſtoriam Dynaſtiarum, Jacobitam illum ſcriptorem cum Neſtoriano Abdalla Abulpharagio Benattibo perperàm confundit, ea ſola ratione, quod uterque Abulpharagii nomen geſſerit.

Approbatio ſeſſionum Eliæ Metropolitæ Niſibeni, de qua ſuprà hoc tom. pag. 271. Exſtat Cod. Arab. 38. (Tom. 2. Biblioth. Orient. pag. 508.

CAPUT XLI.

Jahia Giazalæ filius.

I. Jahia Giazalæ f. ex Neſtoriano Mahometanus.

JAHIA, ſeù Joannes, Giazalæ filius, ex Neſtoriana hæreſi ad Mahometanam ſectam tranſiit: de quo hæc Abulpharagius in hiſtor. Dynaſtiarum ex verſione Pocockii pag. 240. *Anno Hegiræ quadringenteſimo ſeptuageſimo tertio* (Chriſti 1080.) *obiit Jahia ebn Iſa ebn Giazla medicus Bagdadenſis. Chriſtianus fuit, medicinæ ſtuduit apud ejus temporis chriſtianos* 1 *Carchi ſeù fori Bagdadenſis incolas: quumque Dialecticæ diſcendæ ſtudio teneretur, neque eſſet inter chriſtianos prædictos tunc temporis qui artem hanc calleret, mentioque illi facta eſſet Abu Alis Ebnol-Validi Motazaliorum tunc doctoris, ac diceretur illum & ſcientiæ ſcholaſticæ & terminorum logicalium peritum eſſe, ad eum ſe recepit, Logicæ perdiſcendæ gratia. Non deſtitit autem Ebnol-Valid religionem Islamiticam illi commendare, donec ipſi annuens, eam amplecteretur. Cui quod nomen dediſſet, lætatus Abu Abdalla Al-Damgani, eo tempore Judex primarius, illum ſibi propius admovit, & ad eum evexit gradum, ut ipſius in ſyngraphis apud ſe ſcribendis opera uteretur. Ille verò ultra operam in ea re poſitam, vici ejus incolis aliiſque ſibi notis medicabatur ſine mercede aut pretio, verùm gratuito & ex mera beneficentia: quin & ipſis medicamenta gratis ſubminiſtrabat. Quum in morbum, quo mortuus eſt, incidiſſet, libros ſuos legavit oratorio antiſtitis Abu Haniphæ. E libris celebrioribus ab ipſo compoſitis, ſunt* كتاب المنهاج *Liber Al-Menhag*, وكتاب تقويم الابدان مجدول & *Liber Takvimol-alabdan de recta ordinatione corporum, tabulis diſtinctus.*

Ejuſdem Jahiæ meminit idem Abulpharagius in Chronico Syriaco; ſed pro anno Hegiræ 473. affirmat eum obiiſſe *anno quadringenteſimo nonageſimo tertio*, qui inchoatus fuit die 17. Novembris anni Chriſti 1099. ܒܗܿܕܐ ܐ̈ܚܪܢܐ ܐܘܦ ܝܚܝܐ ܒܪ ܓܙܠܐ ܐܣܝܐ ܡܫܝܚܝܐ ܗܘܐ ܘܗܦܟ ܠܡܫܠܡܢܘܬܐ ܡܛܠ ܕܐܝܟ ܕܢܐܠܦ ܝܘܠܦܢܐ ܕܗܘܓܝܐ ܣܡ ܡܢ ܩܕܡܘܗܝ ܘܡܥܠܝܐ ܠܐܦܝ ܐܢܫܐ ܘܐܣܐ ܡܓܢ ܘܗܢܐ ܕܟܬܒܐ ܐܚܪ̈ܢܐ ܘܐܣܝܘ ܘܡܬܘܪ̈ܐ ܘܠܦܢܐ ܕܢܚܬ. ܘܐܚܪܢܐ

NOTA.

1 *Charchi*, Arabibus الكرخ *Al-Carch*, hoc eſt, oppidum in Aſſyria: cujus loci epiſcopus Moyſes apud Amrum laudatur. Vide Tom. 2. Bibl. Orient. pag. 412.

Digitized by Google

ܘܥܠ ܡܣ̈ܡܢܐ ܘܡܐܟ̈ܘܠܬܐ ܦܫܝ̈ܛܐ
ܘܡܪ̈ܟܒܐ . ܗܢܐ ܟܪܣܛܝܢܐ ܗܘܐ . ܘܩܪܐ
ܡܠܝܠܘܬܐ ܠܘܬ ܛܝܝܐ ܚܕ ܕܡܫܬܡܗ ܐܒܘ ܥܠܝ
ܒܪ ܘܠܝܕ ܡܠܝܠܘܬܐ ܠܘܬܗ ܗܘܐ .
ܘܟܕ ܡܫܬܥܐ ܠܗ : ܥܠ ܚܘܝܕܐ
ܟܝܢܝܐ ܘܩܢܘܡܝܐ ܕܡܘܕܝܢ
ܢܣܛܘܪܝܢܐ ܟܝܢܐ ܐܠܗܝܐ ܠܡܬܝܕܥܘ ܠܐ
ܡܨܐ ܠܡܬܚܙܝܘ : ܐܝܟ ܗܘ ܕܐܡܪ .
ܡܬܚܒܫܐ ܘܠܡܥܠܬܐ ܗܘܐ ܕܠܗܓܪܝܐ
ܠܐܒܘܗܝ ܗܘ ܡܢܗ ܡܬܚܠܡܝܢ ܗܘܘ
ܗܘܐ ܡܢ ___________ .

Per idem tempus, hoc eſt, anno Arabum quadringenteſimo nonageſimo tertio obiit Jahia medicus Bagdadenſis Giazalæ filius, auctor celeberrimi libri Menhag, ſeù exemplaris, qui præ manibus medicorum noſtræ ætatis circumfertur, deque medicaminibus cibiſque ſimplicibus atque compoſitis tractatum continet. Hic chriſtianus erat, & apud Arabem quemdam, Abu Ali Bar-Walid nomine, Dialecticæ operam dedit: quumque is aliquando cum Jahia de unione affectiva & perſonali, quam Neſtoriani admittunt, diſceptaret, eamque de natura divina nequaquam intelligi poſſe propoſitis ſophiſticis argumentis concluderet, hominem ad Hagarenorum ſectam deceptum pertraxit. Ferunt Jabiam apibus affluxiſſe, ſuiſque dumtaxat amicis, quum ægrotarent, mederi conſueviſſe.

II. Ejus liber medicus. Liber, qui inſcribitur المنهاج *exemplar*, exſtat in Biblioth. Vatic. cod. ms. Arab. 149. hoc præfixo titulo: كتاب منهاج البيان فيما يستعمله الانسان تاليف يحيى بن عيسى بن جزله ; *Liber exemplaris demonſtrationis de iis quibus homo utitur, auctore Jabia filio Iſæ filii Giazalæ*. Ordine alphabetico digeſtus eſt, & præmiſſo brevi tractatu de iis, quæ ad victum potumque humanum tuendamque univerſim ſanitatem proſunt, traditur in eo natura, qualitas & uſus ſeminum, herbarum, plantarum, & arborum.

CAPUT XLII.

Machicha Patriarcha.

I. Machicha Salomonis f. Neſtorianorum Patriarcha. MACHICHA Salomonis filius, Tirhanæ primum Epiſcopus, deinde Moſulanus & Arbelenſis metropolita, demum Neſtorianæ ſectæ Chaldæorum Patriarcha anno Chriſti 1092. inauguratus, obiit anno 1110. quum annos ſeptemdecim, menſes quinque, dieſque quatuor ſediſſet, Amro teſte, qui de ejus geſtis ex Mari hæc refert.

مكيخا قديمًا فاضلا وزاهدًا عفيفا من اهل دار
الروم ببغداد ويعرف بابن سليمن القنكاني وكان
قسيسًا طاهرًا وطبيبًا ماهرًا ثم صار اسقفـًا على
الطيرهان ثم مطرانا على الموصل فلما استنـاح
عبديشوع قام ابن الواسطى فى معاونته واخذ له
الشلوث فاختير فى خلافة المقتدى واقيم فطركًا
بالمداين وعليه بيرونا بتفسيـرًا يوم الاحد
الرابع من سابوع القيامة سنه الف واربعمايـة
وثلثه يونانية وحضر امياميده ايشوعيـاب مطران
نصيبين وهو كان الصابوم ومرقس مطران البصرة
ويوحنا مطران حلوان وعدة اسـاقـفـة . وكان
عبديشوع ابن العارض حين صار جاثليقًا رسم
فى الـبـيـعـة ان يـقـال
ܩܕܝܫܐ ܕܐܠܗܐ
بين كل صلاتين ولم تكن تجر العادة فى طقس
البغداديين بذلك جريـا على عادة بلادم .
فلـما استـنـام هذا الاب اعـاد الطقس
الى مـا كان عـليـه وترك قول
ܩܕܝܫܐ ܕܐܠܗܐ
بين كل صـلاتـين فـسـالـه بن الواسطى
ان يجرى الامـر على مـا كان من قول
ܩܕܝܫܐ ܕܐܠܗܐ

فلم

فلم يفعل ووقع الخلف بينهما واحرمه وانحدر
الى النيل وبعد مدة عاد وعمل رسالة مختصرة
فايقة اوضح فيها الامانة الصحيحة التى
يعتقدها المشارقة ، ودبّر تدبيرًا معتدلًا وامتناح
ودفن بالباسلوت الايمن ببيعة السيدة بدار
الروم سنة اثنين وخمسماية عربية وكانت مدة
رياسته سبعة عشر سنة وخمس شهور واربعة ايام .

Machicha, 1 *vir ſanctitate, continentia, & caſtitate inſignis, in ædibus Romæorum Bagdadi natus, cognomento Salomonis Æditui filius, Presbyter* 2 *religioſus fuit, medicuſque peritus: mox Tirbanæ* 3 *epiſcopus creatus eſt, deinde Moſuli metropolita: mortuo demùm Ebedjeſu, filii Vaſetenſis opera, cleri ſuffragiis, ſub Moktadio*

NOTÆ.

1 *Machica*, ideſt, Humilis. Barhebræus in 3 part. chron. Syr. in vita Joannis Salibæ, & Dionyſij Moyſis Maphrianorum, inaugurationem Machichæ ad annum Hegiræ 504. ejuſque obitum ad annum 528. collocat. ܒܫܢܬ ܚܡܫܡܐܐ ܘܐܪܒܥ ܠܛܝܝܐ ܒܝܪܚܐ ܕܥܣܪܐ ܐܬܬܣܝܡ ܠܢܣܛܘܪܝܢܐ ܩܬܘܠܝܩܐ ܡܟܝܟܐ ܒܪ ܫܠܝܡܘܢ ܒܓܕܕܝܐ ܓܒܪܐ ܡܝܬܪܐ ܘܢܟܦܐ ܘܗܘܐ ܒܝܢܬܗ ܠܗ ܠܐܢܫܝܢ ܒܓܕܕܝܐ ܚܪܝܢܐ ܥܠ ܨܠܘܬܐ ܐܒܘܢ ܕܒܫܡܝܐ...... ܒܫܢܬ ܚܡܫܡܐܐ ܘܥܣܪܝܢ ܘܬܫܥ ܒܚܕܒܫܒܐ ܒܚܡܫܐ ܒܐܒ ܐܬܬܣܝܡ ܒܪܨܘܡܐ ܩܬܘܠܝܩܐ ܕܢܣܛܘܪܝܢܐ ܒܬܪ ܡܟܝܟܐ ܒܪ ܫܠܝܡܘܢ.

Anno, inquit, *Arabum quingenteſimo quarto, menſe decimo, ordinatus eſt Neſtorianis Catholicus Machicha Salomonis filius, Bagdadenſis, vir præſtans continenſque: ipſumque inter & quoſdam Bagdadenſes diſſidium de oratione Pater noſter interceſſit..... Anno autem Arabum quingenteſimo vigeſimo nono, die Dominica, quinta menſis Ab, ordinatus fuit Barſuma Neſtorianorum Catholicus poſt Machicam Salomonis filium.* Idem Barhebræus in vita Joannis Salibæ Sedem vacaſſe ſcribit, antequam Machicha eligeretur, ano. viginti. ܒܫܢܬ ܐܠܦ ܘܐܪܒܥܡܐܐ ܘܚܕܐ ܕܝܘܢܝܐ ܒܐܪܒܥܒܫܒܐ ܒܬܪܝܢ ܒܟܢܘܢ ܐܚܪܝ ܢܚ ܥܒܕܝܫܘܥ ܒܪ ܐܪܝܕܝ ܩܬܘܠܝܩܐ ܕܢܣܛܘܪܝܢܐ ܒܡܕܝܢܬܐ ܒܓܕܕ. ܘܐܪܡܠܬ ܥܕܬܗܘܢ ܫܢܝܢ ܩܠܝܠ ܒܨܝܪ ܡܢ ܥܣܪܝܢ ܥܕܡܐ ܕܐܬܓܒܝ ܡܟܝܟܐ ܒܪ ܫܠܝܡܘܢ ܒܗ ܒܡܕܝܢܬܐ ܒܓܕܕ.

Anno Græcorum milleſimo quadringenteſimo primo, feria quarta, die ſecunda Canun poſterioris (Januarii) *obiit Ebedjeſus, qui & Arcedi filius, Neſtorianorum Catholicus in urbe Bagdadenſi: viduaque manſit eorum eccleſia annos ferè viginti, quum Machicha Salomonis filius in eadem urbe Bagdado electus fuit.* nimirùm Barhebræus Eliam ſecundum Machichæ ſucceſſorem omittit, annoſque, quibus idem Machicha ſedit, vacationi Sedis tribuit; qui verò Eliæ debentur, eos ad Machicham perperàm refert, ut tom. 2. p. 448 obſervavi.

2 *Presbyter .... medicuſque*. De ejuſdem Machichæ primordiis hæc Mares apud Amrum. هذا الاب القسيس الطاهر من بغداد وتعلم فى الاسكول وتربّى فيه وكان من يومه زاهدًا عفيفا محبًا للصواب ، وتعرّض لصناعة الطب برهة من زمانه وكان قسًا يتردّد الى بيعة السيدة مرت مريم بالعقبة السلام لذكرها مدة من زمانه بغير اجرة ولا فايدة .

Hic ſanctus ac religioſus pater patriam Bagdadum habuit, ubi in Schola educatus literiſque imbutus, religioni apprimè, continentiæ & juſtitiæ ſeſe addixit. Sed & medicinam aliquandiu coluit; Presbyteratu autem initiatus, eccleſiam Dominæ Mariæ in Akaba, cujus memoriæ pax, longo tempore frequentavit, eidem gratis & abſque ſtipendio inſerviens.

3 *Tirbanæ Epiſcopus .... Moſuli Metropolita .... demùm Patriarcha*. Mares apud Amrum loc. cit. فاسامه مار عبديشوع الجاثليق اسقفا على الطيرهان واقام فى المرعيين نيف وعشرين سنة جميل السيرة مع شعبه يترجم لهم ما يقرا فى الرازين المقدسه من كتب الحديثة والعتيقه بالعربية وروح القدس يرقيه من رتبة الى اخرى . فاستدعاه مار عبديشوع الجاثليق واسامه مطرانا على الموصل وحزة فاحسن السيرة مع رعيته فاسام الاساقفه ولم ياخذ منهم شيا مع صدق حاجته . ولما خلا منصب كرسى الجثلقة من مدبر وراعى : اختير هذا الاب القديس للجثلقة ووقع الاجماع عليه والنص وعقدت له الفطركة فى المداين فى يوم الاحد ثامن شهر ربيع الاول سنة خمس وثمانين واربع ماية وهو اليوم الثامن من نيسان والعنسية [illegible] وكان يوما مشهودا سرّ به الحاضرين وتولى الاسياميد ايشوعيب مطران نصيبين والبصره البيرون واعطاه العكاز

tadio Chalipha, in Patriarcham ordinatus fuit Modainæ, pallio violaceo amictus, die Dominica quarta hebdomadæ reſurrectionis anno Græcorum tertio poſt milleſimum quadringenteſimum. Ordinationi interfuere Jeſujabus metropolita Niſibis, qui manum ei impoſuit, & Marcus metropolita Baſſoræ, & Joannes metropolita Halavanæ, aliique complures Epiſcopi. Porrò Ebedjeſus Aredi filius Machichæ præceſſor, *ſtatim atque in Catholicum inauguratus fuit, præceperat, ut binis quibuſque precibus oratio Pater*[1] *noſter in eccleſia ſubjungeretur, contra antiquam Bagdadenſium conſuetudinem. Machicha igitur, quum Ebedjeſum excepit, priſtinum morem ſervari juſſit, orationemque Dominicam prætermitti: neque à ſententia dimoveri potuit, etſi filius Vaſetenſis demiſſas ei preces pro reſtitutione orationis Dominicæ porrexiſſet. Hinc orta inter ipſos contentione, quum hominem Catholicus anathematizaſſet, Nilum oppidum petiit: mox Bag-* 1

العكار ولعد الفراغ من اميامبد امسام الرابح
ابو الفتح صعد اله بن نظام الملك اركديسافن
وقرا الملح امقف النعمانيه وعلا مار هرمزد
امقف واسط وقرا الانجيل وقدس مار مكيخا
الجاثليق . وحضر مرقس مطران مصر ويوحنا
مطران حلوان . ومن اساقفة العوفركيا هرمزد
امقف واسط وعبديشوع امقف الطيرهان
وسرجيس امقف النيل والنعمانية وموس امقف
سنجار ومار قورياقس امقف معلثايا وعبديشوع
امقف الحديثه وصبريشوع امقف حفتون
واليا امقف الرقه .

Illum Sabarjeſus cognomento Zaobur *Catholicus Epiſcopum Tirbanæ inſtituit, quam diœceſim annis viginti & ampliùs rexit, populo admodum acceptus, ad quem inter ſacramentorum ſolemnia ex vetere & novo teſtamento homiliam exegeticam Arabico ſermone habere conſueverat. Quum autem à gradu ad gradum Spiritus Sanctus eundem eveheret, ab Ebedjeſu Catholico,* qui Sabarjeſum excepit, *evocatus, & Moſuli Hazæque* (Adiabenes) *Metropolitan ordinatus, eam provinciam ſanctiſſimè adminiſtravit, ab iis, quos conſecrabat, Epiſcopis nihil recipere ſolitus, etſi rei familiaris anguſtia premeretur. Denique quum Catholici Thronus rectore & paſtore viduatus eſſet, conſpirantibus omnium ſuffragiis hic ſanctus Pater in Patriarcham electus fuit Modainæ die Dominica octava menſis Rabii prioris, anno Hegiræ quadringenteſimo octogeſimo quinto, qui erat menſis Niſan* (Aprilis) *dies octavus, cujus Antiphona incipit,* Crucifixus in crucem ſublatus eſt. *Fuit autem dies ille inſignis, & ab omnibus, qui interfuere, cum gaudio celebratus, Ordinationi præfuit Jeſujabus metropolita Niſibis, qui Machichæ Baculum paſtoralem tradidit, poſtquam is pallio indutus fuiſſet. Ordinatione autem peracta, idem Machicha principem Abulphathum Saadallam Nadamalmalechi filium Archidiaconum inſtituit. Porrò in ea ordinatione Apoſtolum quidem legit Epiſcopus Naamaniæ, Abſolutionem verò Hormiſdas Vaſetæ Epiſcopus, Evangelium autem Machicha Catholicus, qui & Liturgiam confecit. Interfuere Marcus metropolita Meſræ* (hoc eſt, Ægypti: ſed in alio exemplari, Baſſora pro Meſra legitur:) *& Joannes metropolita Halavanæ. Ex Epiſcopis Provinciæ* Patriarchalis, *Hormiſdas epiſcopus Vaſetæ, Ebedjeſus Tirbanæ, Sergius Nili & Naamaniæ, Moyſes Singaræ, Cyriacus Maaltajæ, Ebedjeſus Hadithæ, Sabarjeſus Hephtonæ, & Elias Rakæ.* Annus Hegiræ 485. inchoatus fuit die 11. Februarii anni Chriſti 1092. ſed eo anno Paſcha reſurrectionis incidit in diem 28. Martii; adeòque Dominica quarta reſurrectionis, cujus apud Neſtorianos Antiphona incipit, *Crucifixus in crucem ſublatus eſt*, die 18., non 8. Aprilis fuit. Machicham autem an. Hegiræ 485. Patriarcham inauguratum fuiſſe, liquet & ex regio Moktadii Chaliphæ diplomate, quod apud Marim proſtat hoc titulo inſcriptum: هذا كتاب امر بكتبته عبد الله ابو القسم الامام المقتدى بامر الله امير المومنين لمكيخا الجاثليق البطرك .

Hic eſt liber, quem conſcribi juſſit Abdalla Abulcaſemus, Al-Emam Al-Moktadi Bamrilla Imperator fidelium, pro Machicha Catholico Patriarcha, cui ad calcem hæc temporis nota appoſita eſt. كتب في صفر من سنة خمس وثمانين واربعمايه ولله الحمد .

Datum menſe Saphar o anni quadringenteſimi octogeſimi quinti. Laus Deo.

1 *Pater noſter.* Contigit ea contentio anno Hegiræ 490. ut Mares refert apud Amrum, qui plenum filii Vaſetenſis nomen hoc tradit: ابو الفرج سعيد بن ابراهيم الواسطي القس الراهب .

Abulpharagius Saidus filius Abrahæ Vaſetenſis, Presbyter & monachus: eumque obiiſſe teſtatur *feria ſecunda, ineunte menſe Gemadi, anno Hegiræ 526. & in eccleſia vetere poſt Bema ſepultum.*

Bagdadum regreſſus, elegantem Epiſtolam de recta Orientalium fide conſcripſit. Rempublicam moderatè geſſit, mortuuſque, in Oratorio ad dextrum latus eccleſiæ Dominæ ſepultus fuit in ædibus Romæorum anno Arabum 1 *quingenteſimo ſecundo, quum ſediſſet annos ſeptemdecim cum menſibus quinque & quatuor diebus.*

II. Ejus ſcripta. *Oratio de Incarnatione*. Exſtat Arabicè cod. ms. 41. (Tom. 2. Bibl. Orient. pag. 59.) hoc præfixo titulo.

مقالة ألفها مار مكيخا الجاثليق فطرك المشرق قول مختصر في الابوه والبنوه على مذهب دين النصرانيه وراى عقيدة السريان المسيحيين الساكنين في الجهة المشرقية .

Oratio compoſita à Mar Machicha Catholico Patriarcha Orientis: in qua breviter agitur de Paternitate & Filiatione juxta profeſſionem chriſtianæ fidei, & ſententiam Chriſtianorum Syrorum in partibus Orientalibus commorantium. De Verbi incarnatione loquens, Monophyſitarum quidem errores refellit, ſed Neſtorianam hæreſim ſimul propugnat.

Epiſtola ad principem Neſtorianorum in Perſide commorantium, Arabicè quidem exarata, ſed Syriacis verbis inchoata & clauſa, eo fere modo, quo Jeſujabi Niſibeni Epiſtolam conſcriptam notavi ſuprà hoc tom. pag. 301. Exſtat in eodem codice ms. 41. hoc titulo prænotata.

كتاب مار مكيخا الجاثليق فطرك المشرق كتبه حيث كان مطرانا بالموصل واربيل الى بعض الروسا المومنين باصفهان جوابا عن كتابه .

Libellus à mar Machicha Catholico Orientis Patriarcha, quum Moſuli & Arbelæ metropolita eſſet, tranſmiſſus ad quemdam principem fidelium in Aſpahano Perſidis urbe *degentium, quo ad ejus epiſtolam reſpondet*. Veritatem Fidei chriſtianæque religionis ex miraculis, quæ in eccleſia ſuo adhuc ævo patrabantur, & ex Martyrum, quos recenſet, conſtantia demonſtrat. Et miracula quidem hæc refert. Primum, miraculum *Luminis* quod ex Hieroſolymitano Domini ſepulcro quotannis Sabbato ſancto prodire affirmat. من ذلك نزول النور في بيعة القيامة ببيت المقدس قرب اخر نهار يوم السبت الكبير الذي صبيحته احد القيامة في كل سنة لا يخرم القانون المعتز ويشعل القناديل التي على القبر المقدس الذي وضع فيه الجسد الكريم جسد سيدنا ايشوع المسيح ثلثة ايام والقبة التي فيها المقبرة مغلقة مختومة بختم سلطان البلد واصحاب السلطان محدقون بالموضع يحفظونه خوفا لا يتم في النصارى حيلة .

Ex his miraculis unum eſt, inquit, *Luminis illapſus in eccleſiam Reſurrectionis in urbe ſancta, vergente Sabbato, quod præcedit Dominicam reſurrectionis; idque unoquoque anno certaque & infallibili regula, quæ uſque in præſentem diem manet. Eo autem lumine lampades ſancti ſepulcri, in quo pretioſum Domini noſtri Jeſu Chriſti corpus per triduum jacuit, accenduntur, quum ejuſdem ſepulcri tholus clauſus ſigilloque regio obſignatus maneat, Præſidis ejus urbis miniſtris*

NOTA.

1 *Anno Arabum* 502. De obitu, & Machichæ ſepultura hæc Mares apud Amrum.

وتوفي مار مكيخا الجاثليق بدار الروم يوم الاربعاء ثاني عشر شعبان سنة اثنين وخمسماية وجنز ليلا ودفن في العلوا الذي على يمين الباعوث في المذبح الايمن وما عرف له امر يكره لا في صباه ولا في رهبنته ونظر بعده صبريشوع اسقف عكبرا وكان قد غضب عليه مدة لاجل اخيه وطابت نفسه به عند موته .

obiit Mar Machica Catholicus in ædibus Romæorum feria quarta, die duodecima menſis Scioabani anni Hegiræ *quingenteſimi ſecundi*, (Chriſti 1110.) *Funus ejus noctu curatum eſt, idemque tumulatus in edito loco ad latus dextrum Oratorii: nec de ipſo quid mali ſive in ejus adoleſcentia, ſive quum monachus eſſet, in vulgus prodiit. Poſt ipſum vicaria poteſtate Sedem rexit Sabarjeſus Ocbaræ epiſcopus, in quem longo tempore propter ejus fratrem indignatus fuerat, ſed morti proximus homini reconciliatus eſt.*

ſtris in eam oculos attentè defigentibus, eamque diligenter cuſtodientibus, ne cui Chriſtianorum fraudi via pateat. Vide Tom. I. pag. 550. ubi de eodem Lumine. Et hoc quidem miraculum olim patrari ſolitum certis conſtat documentis. Sed æquè certis, imò certiſſimis itidem conſtat, multis ab hinc annis illud ceſſaſſe: quod verò in præſenti fieri dicitur, merum eſſe ſchiſmaticorum figmentum. Alterum miraculum *olei*, in quod Reliquiæ Sanctorum مار شليطا *Mar Scialitæ*, hoc eſt, Artemii; ربن هرمزد *Magiſtri noſtri Hormiſdæ*, مار بابويه بالبوازيج *Mar Babuæi in Buazicha*, ومار ماري السليح *& ſancti Maris Apoſtoli*, immerſæ ſint: id enim oleum adversùs ſerpentium, canum, aliorumque animalium venena præſentem opem ferre ait. Tertium miraculum *ſancti Kaumæ*, hoc eſt, ſtantis, de quo hæc Machicha. ومثل اية القديس مار قوما الكاين له نحو من تسعماية سنة تريبا او تنقص قايما على قدميه لم يتسلط الفساد على جسدا ولا انتثر لحمه ولا تفصلت اعضاه ولا انطحنت عظامه مثل ساير الاموات الا كانه نايم ينتظر الصوت المحيي ليوقظه في القيامة ويبعثه في المعاد .

Hujuſmodi eſt prodigium ſancti mar Kaumæ, qui nongentis abhinc circiter annis erectus ſtat, incorrupto corpore, carne nequaquam detrita, nec membris diſſolutis, aut oſſibus in pulverem redactis, ut reliquis defunctis evenire ſolet, ſed tamquam dormiens vivificam vocem expectat, quæ ipſum in reſurrectione expergefaciat. Quartum miraculum *ſancti Georgii martyris*, quem terra marique invocatum, à præſentibus periculis clientes ſuos liberare affirmat.

De martyrum autem in perferendis pro chriſtiana fide tormentis conſtantia loquens, primo loco laudat *ſanctam Dochtanſaam Regis Huzitarum filiam.* دخهانشاه بنت ملك الاهواز de qua hæc ſcribit. كان ابامـا ذات يوم الح على قتل الشهدا المومنين بالمسيح وهي جالسة على القصر امام الماشطة تظفر دوايبها . فنظرت بارواح الذين يستشهدهم ابوها تطير الى السما على هية القناديل النايرة . فوقع ذلك بقلبها . فاحتجبت على الماشطة ببعض الاسباب وقد ظفرت بعض دوايبها وبقي بعضها . ونزلت من القصر في غفلة حتى دخلت في حوطة اوليك الذين يقتلون متنكرة . فاستشهدت هي ايضا مع اوليك ولم تعرف . فلما افتقدوها خدمها ولم يصيبوها اعلموا امها وابوها وجعلوا يطوفون في طلبها حتى وجدوا راسها مقطوعا بين رووس الشهدا مطروحا فعرفوها بشعرها لانهم كانوا قد سالوا الماشطة عن شانها فاخبرتهم انها قالت لها ترين هذه القناديل التي تعلوا في الهوا . قلت لها لست ارى من ذلك شيا . ففي تلك الساعة قامت مسرعة ونزلت من القصر . فكان هذا ايضا داعيا الى تنصر كثير من الناس . ثم ان الله تبارك وتعالى ارسل ريحا عاصفة . فجمعت على الشهدا ترابا على هية الاكمة وهو ثابت ذلك الاثر الى الان وقد نبت على تلك الاكمة شي كثير من الرياحين والحشايش الطيبة الارايح واهل النصرانية في ذلك البلد يتبركون بذلك الموضع الى الان .

Quum ejus pater die quadam martyres in Chriſtum credentes ad necem & lanienam deſtinaſſet, illaque interea in palatio crines ancillæ pectendos diſcriminandoſque præberet, vidit cæſorum à patre martyrum animas ſplendentiſſimarum lampadum in ſpeciem ad cælum ferri. Quo viſo vehementer animo commota, prætextu domeſtici cujuſdam negotii ancillam dimittens, ipſa clam ſolutis etiam ex parte crinibus, è regia repente, fugam advertente nemine, dilabitur, diſſimulataque perſona, in clauſum ubi Chriſtiani cædebantur ingreſſa, necatur. Quum verò à ſervis quæſita nuſquam in palatio reperta fuiſſet, miſſi qui per urbem requirerent, renunciarunt, caput ejus inter cæſorum Chriſtianorum cadavera truncatum jacere, & crines ex parte impexos ſolutoſque habere. Tùm verò ancilla memorare cæpit quæ de viſo animarum cæſorum mar-

martyrum eorundemque glorioſo in cælum aſcenſu ab hera audierat, quodve repente è palatio diſparuiſſet narravit. Hoc porrò factum plurimos ad chriſtianam religionem amplectendam permovit, alioque miraculo confirmatum fuit. Nam validus repente ventus divina utique virtute excitus, ingentem arenarum vim ſuper martyrum cadavera colligens, velut tumulum in montis ſpeciem compoſuit, qui in hunc quoque diem conſtat, myrtoque aliiſque odoratis herbis ſponte ſoboleſcentibus coopertus poſt paulò apparuit. Quamobrem ab indigenis locus, ſanctorum martyrum opem expetentibus, religioſè etiam hodie viſitatur. Deindè Nicænorum Patrum 318, encomium texit, quos omnes, præter undecim, pro fidei confeſſione cicatricibus inſignitos aſſerit; ac præ cæteris Thomam Marhaſæ ſeù Germaniciæ epiſcopum & Jacobum Niſibenum extollit, quorum primum annis duobus ſuprà viginti martyrium paſſum teſtatur, alterum in ipſa Nycæna Synodo mortuum ad vitam revocaſſe. Denique S. Simeonem epiſcopum Seleucienſem ac martyrem ſocioſque commemorat, qui in perſecutione Saporis Perſarum regis pro chriſtiana religione in Ledan Huzitarum oppido ſanguinem profuderunt.

CAPUT XLIII.

Sabarjeſus Epiſcopus Caſcaræ.

I. Sabarjeſus Caſcaræ Epiſcopus.

SABARJESUS patria Bagdadenſis, Caſcaræ & Vaſetæ epiſcopus, cognomento ابـــن ابـوحيـلــه *Ebn Abu-Hile*, ab Elia hujus appellationis ſecundo Neſtorianorum Patriarcha circa annum Chriſti 1111, ordinatus, anno Græcorum 1445. Chriſti 1134. in ordinatione Barſumæ Patriarchæ, qui Eliam proximus excepit, munus Archidiaconi geſſit, ut ex Amri hiſtoria dixi tom. 2. pag. 449. & ſeq.

II. Ejus Precatio.

Ejus *Precatio* Syriaca exſtat cod. Syr. Amid. 1. fol. 383. (Tom. 1. Biblioth. Orient. pag. 581.)

CAPUT XLIV.

Mares Salomonis filius.

I. Mares Salomonis f.

MARES Salomonis filius ſub Barſuma, & Ebedjeſu Neſtorianorum Patriarchis claruit ab an. Chriſti 1135. ut ex ipſius hiſtoria liquet, in qua congreſſum ſe fuiſſe teſtatur cum nonnullis, qui Machicham, & Barſumam Patriarchas alloquuti fuerant. In vita Machichæ. وهذا قايل هذه الاخبار البايس مارى ابن سليمن المقر بذنوبه وخطاياه من القسيس ابو السعادات المعروف بابن السن الموسوم بخدمة الطاهرة السيدة ام النور مرت مريم السلام لذكرها انه قال وقت ما وقع بين ابن الواسطى رحمه الله وبين الاب القديس الطاهر وريس روسا الكهنه مار ماكيخا نيح الله نفسه وكان قد بات عندى فى بعض الليالى وقد تخاصم مع ابن الواسطى خصومة كبيرة فقام الجاثليق نصف الليل الى الخ .

Ego pauper Mares Salomonis filius, hujuſce hiſtoriæ ſcriptor, qui debita & peccata mea cognoſco, audivi Preſbyterum Abu-Saadat, cognomento Ebn-Sen, qui ad miniſterium puriſſimæ Dominæ matris lucis Dominæ Mariæ cujus memoriæ pax, ordinatus eſt, eo tempore, quo inter filium Vaſetenſis, cujus, oro, Deus miſereatur, & inter ſanctum patrem principem Archiepiſcoporum dominum Machicham, cujus animæ requiem donet Deus, diſſidium contigit, hæc mihi narrantem. Quum aliquando Catholicus apud me divertiſſet, poſtquam magnam cum filio Vaſeten-

ſetenſis contentionem habuerat, media nocte ſurrexit, meque interpellans dixit &c. In vita Barſumę Patriarchę.

وسمعت انا الخاطى البايس مارى ابن سليمن
من جماعة من المومنين عن هذا الاب مار برصوما
انه قال وقت الجمع لاختيار من يصلح
للجاثليقية الخ:

Audivi ego miſer peccator Mares Salomonis filius quoſdam fideles de hoc Patre domino Barſuma hæc referentes. Barſumas, ajebant, quum Synodus pro electione Catholici haberetur, dixit &c. Machicha autem Sedem tenuit ab anno Græcorum 1403. ad annum 1421. Barſumas verò ab anno Græcorum 1445. ad annum 1447. ut ex Amro oſtenſum eſt To. 2. p. 448. & 450.

II. Hiſtoria Patriarcharum Neſtorianorum à Mari conſcripta, & ab Amro in compendium redacta.

Hiſtoria Arabica Patriarcharum Neſtorianorum ab Adæo & Mari Chriſti diſcipulis uſque ad Ebedjeſum Barſumæ ſucceſſorem, qui obiit anno Græcorum 1459. die 25. Novembris, hoc eſt, anno Chriſti exeunte 1147. Laudatur à Renaudotio in Hiſtor. Patriarcharum Alexandrinorum, & tom. 2. Liturg. Oriental. in Diſſertat. de Liturgiis Neſtorianorum. Exſtat in libro, cui *Turris* titulus, tàm in Bibliotheca Palatina Medicea, quàm in Regia Pariſienſi; ejuſdemque *Epitomen* Amrus Matthæi filius fecit, quæ habetur cod. Arab. ms. 41. (Tom. 2. Bibl. Orient. pag. 509.) Summam publicavi cit. Tom. 2. à pag. 387. De ipſo autem libro quem idem Mares مجدل *Turrim* inſcripſit, ſermo erit infrà, ubi de Amro.

CAPUT XLV.

Hebatolla ebn-Talmid.

I. Hebatolla Abulhaſanus ebn-Talmid.

HEBATOLLA, cognomento Abulhaſanus ebn-Talmid, Saëdi filius, claruit ſub Elia hujus appellationis ſecundo Neſtorianorum Patriarcha, cujus ordinationi anno Chriſti 1111. peractæ interfuiſſe refertur ab Amro, ut To. 2. pag. 449. obſervavi. Ejus geſta deſcribit Abulpharagius in hiſtor. Dynaſtiarum pag. 258. in hæc verba ex verſione Pocockii. *Fuit* هبة الله
ابوالحسن بن صاعد ابن التلميذ

Hebatolla Abulhaſan ebn Saëd ebnol-Talmid medicus chriſtianus Bugdadenſis ſeculi iſtius (ſexti Mahometani) *decus, & eorum qui tunc vixerunt doctiſſimus. Chaliphis Abbaſidis operam collocavit, ad magnam in eorum famulitio dignitatem evectus, ſummoque apud eos in honore, curando & medicando proſpero uſus ſucceſſu, artis iſtius canonum peritus. Diu vixit, fuitque dum vixit, eminens & illuſtris. Senex fuit formæ decoræ, aſpectus pulchri, ſocietatis & convictus ſuavis, ſpiritus ſubtilis, perſonæ elegantis, cogitationis profundæ, alta animo verſans, acris ingenii, conjectura felix, conſilio prudens. Uſus eſt in carminibus* [1] *componendis verbis ſublimibus, pulchris, ſanis, & deſiderabilibus, quæ naturæ ipſius præſtantiam indicant. Solebat Abulhaſanus ebnol-Talmid ſemel ſingulis ſeptimanis ad* المقتفي *Al-moktafium* Chalipham *accedere, qui eum præ ſenio conſidere juberet, Obiit menſe Safaro anno* [2]

He-

NOTÆ.

1 *Carminibus.* Quatuor verſus, ſpeciminis ergo, profert Abulpharagius, quos vide.

2 *Anno Hegiræ 560. Chriſti* 1164. Konigius erravit, quum in Biblioth. vet. & nova ſcripſit *Abulhuſen Ibnu-Telmid* (hunc nimirùm, de quo loquimur, auctorem) *deceſſiſſe anno Chriſti* 1008.

Hegiræ *quingenteſimo ſexageſimo* (qui inchoatus fuit die 18. Novemb. anni Chriſti 1164.) *quum annum ferè centeſimum attigiſſet, intellectu illi in ſtatu priſtino manente. Filio illum, paulò antequam moreretur, roganti, quidnam appetis? Hoc, inquit, ut appetam.* Eundem ex animi demiſſione laudat *Hebatolla Aſtrolabius Poeta* البديع هبة الله الاصطرلابي apud eundem Abulpharagium pag. 260. factâ cum altero Hebatolla Judæo, excellenti quidem, ſed ſuperbo medico, comparatione. Ejuſdem ebn-Talmid in medicina auditores fuere Abulchairus Archidiaconus, & Mohammad ebn—Abdoſſalam Hieroſolymitanus, de quibus Abulpharagius pag. 297.

CAPUT XLVI.

Saëdus Abulhaſanus, & Maras Abulchairus fratres.

I. Saëdus Abulhaſanus.

SAEDUS & Maras, quorum alter Abulhaſanus, Abulchairus Archidiaconus alter appellatus fuit, Hebatolla patre in urbe حضيرة *Hadira* ſeù *Chadira* nati, vergente ſæculo Chriſti duodecimo claruere, fratre Sabarjeſu, qui ex Dakukæ & Beth-Garmæ epiſcopo in Patriarcham Neſtorianorum an. Chriſti 1226. electus, Sedem tenuit uſque ad annum 1256. De utriuſque geſtis ſcriptiſque hæc Abulpharagius in hiſtor. Dynaſt. pag. 296. *Porrò & è medicis domeſticis Al-Emam al-Naſeri fuit* ساعد بن هبة الله بن الموصل ابو الحسن النصراني الحضيري واخوه ابو الخير الاركدياقون وهما اخوة الجاثليق المعروف بابن المسيحي ; *Saëd ebn Hebatolla Ebnol-Movammel Abulhaſan, Chriſtianus Al-Hadirenſis medicus, & ipſius frater Abulchair Archidiaconus, qui fratres erant Catholici, vulgò noti nomine Ebnol-Maſihi. Saëd Chaliphæ Al-Naſero operam collocavit, magnaque apud eum in gratia fuit. Perfectè autem artem medicam & Dialecticam calluit. Librum compoſuit molis exiguæ, quem* الصفوة *Al-Sophua, ideſt, ſelectior pars medicinæ, appellavit, in quo omnes medicinæ partes theoreticas & practicas collegit, & ad finem ſen primi partis ſecundæ tres ſectiones adjunxit de circumciſione, quum Bagdadi res ea ad medicos ſpectaret, quamvis apud neminem vel priorum vel poſteriorum facta ſit ulla ejus mentio, ſed rerum ſolummodò, quibus protrahatur præputium. Manu ſua libros medicos deſcripſit. Obiit ſub finem anni* Hegiræ *quingenteſimi nonageſimi primi* (qui inchoatus fuit die 16. Decemb. anni Chriſti 1194.

Archidiaconus verò *Maras Abulchairus* fuit & ipſe *medicus inſignis, ſcripſitque* كتابا ملخصا *Compendium, in quo explicavit quæſtiones libri generalium è Canone Avicennæ, cui titulum indidit* الاقتضاب *Al-Ektedab: deinde & illud in compendium redegit, quod vocavit* انتخاب الاقتضاب *Entechab-elEktedab. Narravit mibi* (inquit Abulpharagius) *medicorum Bagdadenſium quidam, patrem ejus illum adbuc adoleſcentulum ad Ebnol Talmidum* (cujus in præcedenti capite facta eſt mentio) *adduxiſſe, quo ipſum ſtudiis imbueret, ipſumque dixiſſe: Filius tuus iſte admodum juvenis eſt: reſpondenteque patre: quod peto, eſt, ut à te benedictionem captem, eum primam ex quæſtionibus Honaini ipſi prælegiſſe.* II. Maras Abulchairus, vulgò Archidiaconus.

Maræ Archidiaconi & Archiatri, qui Bar-Meſſia appellatur, *Deprecatio alphabetica, & carmen de S. Phetione martyre* exſtat in codice Syr.

Syr. Amid. 7. (Tom. 1. Biblioth. Orient. pag. 582.

CAPUT XLVII.

Jahia Saidi filius.

Jahia Saidi f.

JAHIA, ſeu Joannes, Saidi filius, obiit anno Chriſti 1193., teſte Abulpharagio in hiſtor. Dynaſt. p. 296. in hæc verba. *Hoc etiam anno*(Hegiræ ſcilicet quingenteſimo octogeſimo nono,) *mortuus eſt* يحيى بن سعيد بن ماري

Jahia ben Said, ben Mari, medicus chriſtanus, صاحب المقامات المسيحي

auctor ſexaginta ſermonum rithmicorum, *quos egregiè compoſuit. Fuit autem inſigniter doctus in veterum ſcientiis linguæ Arabicæ peritia, & poëtica: artem medicam exercendo victum ſibi comparavit.* Hæc Abulpharagius. Subjungit quatuor Jahiæ verſus de canitie, undè auctoris ſtylus & elegantia colligitur.

CAPUT XLVIII.

Joannes Zabarum & Nili Epiſcopus.

Joannes Zabarum Nilique epiſcopus.

JOANNES utriuſque Zabæ (majoris ſcilicet & minoris) Nilique Epiſcopatum ineunte ſeculo Chriſti decimo tertio geſſit, ut ex Amro liquet, qui poſt vitam Eliæ III. Neſtorianorum Patriarchæ binas ab eodem Joanne deſcriptas viſiones refert in hæc verba. في ايام

هذا الاب جرى في بلد الموصل اعجوبتين كتبهما يوانيس اسقف الزوابي والنيل . لما اني انقطعت الى دير باعوث ببلد الموصل بالقرب من مدينة

بلد لاتخلى بنفس فيه ملا واتفق انى سمعت ما جرى في باوشنايا من الاعجوبة الواضحة في معنى يوم الاحد وحفظه . فقصدت اسقف المكان وهو يعقوب ابن البحري للموصل اسقفه بلد واستوضحت منه صحة هذا الخبر الخ .

Diebus hujus Patris (nimirùm Jaballahæ ſecundi) *contigere in regione Moſulana duo miracula, quæ Joannes Zuabiæ Nilique Epiſcopus deſcripſit. Quum in cænobium Bauthæ, inquit, quod apud Baladam regionis Moſulanæ urbem ſitum eſt, ſolitariæ vitæ amore ductus ſeceſſiſſem, quodque in Bauſnaja ſtupendum de Dominicæ diei obſervatione prodigium contigit audiiſſem, Jacobum Moſulanum Al-Bahari* (nautæ) *filium, ejus loci, hoc eſt, Baladæ epiſcopum adii, de rumoris veritate ab ipſo edocendus &c.* Id factum à Joanne aſſeritur

في سابوع القيظ من سنة الف وخمسماية وثلثة عشر لتاريخ الاسكندر الموافق لسنة ثمان وتسعين وخمسماية هلالية ،

Hebdomada Æſtatis, anno epochæ Alexandri milleſimo quingenteſimo nonageſimo octavo: nimirùm exeunte anno Chriſti 1201. Atqui Jaballaha, ex eodem Amro, ſedit poſt Eliam tertium ab ann. Chriſti 1090. ad ann. 1222. ut Tom. 2. p. 453. dictum eſt.

CAPUT XLIX.

Michaël Amidæ & Majapharchini Epiſcopus.

I. Michaël Amidæ & Majapharchini epiſcopus, ex Neſtoriano Catholicus.

MICHAEL ab Elia tertio circa an. Chriſti 1180. Majapharchini, Amidæ & Mardæ epiſcopus creatus fuit, poſtquam Jaballaha Kajumæ Moſulani filius ex ea Sede ad Niſibenam Eccleſiam evectus fuiſſet. Amrus Jaballahæ quidem meminit, quem Eliæ ipſi in Patriarchatu ſucceſſiſſe anno Chriſti 1190. teſtatur. Sed Michaëlis e-

juſ-

Juſdem Jaballahæ in epiſcopatu Majapharchinenſi ſucceſſoris ne nomen quidem in hiſtoria Patriarcharum Neſtorianorum prodit: ejus tamen fidei profeſſionem in libro ſuo, cui *Turris* titulus, integram exhibet. Quod autem Jaballaham Michaëlis præceſſorem idem Amrus in hiſtor.
1 Patriarcharum nunc 1 *Mardæ*, nunc *Majapharchini* epiſcopum vocat, eo id fit, quia epiſcopatus ille eccleſias Mardæ, Majapharchini, Amidæque apud Neſtorianos per ea tempora complectebatur, quemadmodum & apud Jacobitas eodem ſæculo, hoc eſt, anno Chriſti 1160., Joannes Mardæ, Daræ, Haran, Chaboræ & Niſibi epiſcopus ſimul præfuiſſe legitur, ut Tom. 2. pag. 216. obſervavi. Denique Michaëlem ab hæreſi Neſtoriana ad orthodoxam quoad Verbi incarnationem fidem tranſiiſſe, ex ipſius profeſſione conſtat, de qua mox dicam.

II. Ejus Fides. *Fides* Syriacè à Michaële compoſita, à Presbytero Saliba Arabicè reddita, exſtat codice Arabico ms. Vat. 157. à fol. 229. & apud Amrum in libro Turris Part. 5. Fundamento 3. cap. 6. hoc titulo prænotata.

اقرار وامانة يعتقدها النصارى السريان المشارقة من انشا الاب القديس العالم الفاضل الزاهد العابد التقى الكامل مار ميخايل اسقف امد وميافارقين ذكره مع الابرار والقديسين نقلتها انا الضعيف صليبا ابن يوحنا القسيس بالاسم من اللغة السريانية الى اللغة العربية .

Profeſſio Fidei, quam tenent chriſtiani Syri Orientales, compoſita à ſancto Patre, doctore, præſtante, religioſo, pio, & perfecto Domino Michaële epiſcopo Amidæ, & Majapharchini, cujus memoria eſt inter juſtos: è Syriaco autem in Arabicum ſermonem translata à me humili Saliba Joannis filio, nomine tenus Presbytero. Initium.

انى انا الغريب الضعيف ميخايل الحقير عبد ايشوع المسيح الذى هو الاه حق من الاه حق الذى انعم علىّ فوق ما استحق وجعلنى بعدينة امد وميافارقين ينبوع الشهدا المقتلين موقنًا لوى غنمه الناطقة المبتاعة بدمه العزيز الزكى على راس الجلجلة لما رايت الناس غير ذوى ادب ولا عالمين.... قد يبثون فى اخبارهم وينثلون عن شعبنا المستقيم الصحيح الاعتقاد كلمات غير صادقة فى سيرة الامانة كاننا غير مستقيمين فيها سالكين : هزتنى غيرة المحبة فى مخافة الله وقلت اين هى مخافة الله من قايلين الزور الخ . اولاً اوضح وابيّن اعتقادنا فى الثالوث المقدس المتساوى فى الجوهر الاب والابن وروح القدس واقول نومن بالله الخ .

Ego humilis peregrinus abjectus Michaël ſervus Jeſu Chriſti, qui eſt Deus verus

NOTA.

1 *Mardæ, & Majapharchini*. Amrus in vita Eliæ III. Patriarchæ. واقام وقت اقيامه اربعة وعشرين تماما . ولما عاد من المداين الى القلاية بدار الروم راى قد استولى عليها الخراب فشرع فى عمارتها وعمارة البيعة ووفقه الله واجرى الخيرات على يده واقام جماعة من المطارنة والاساقفة منهم طيطوس مدبّر دير باقوقا مطرانا على الموصل وحزه ويبلاها اسقف ماردين مطرانًا على نصيبين ويوحنا الموصلى مطرانا على حمدان الخ .

Simul autem à ſua conſecratione ordinavit quatuor ſuprà viginti Diaconos. Inde ad cellam in Ædibus Romæorum poſitam profectus, eandemque dirutam contemplatus, reædificari una cum eccleſia juſſit: favitque ejus conatibus Deus, operaque ipſius uſus, multa contulit eccleſiæ beneficia. Porrò Elias plures Metropolitas & Epiſcopos ordinavit, atque inter cæteros Titum cœnobii Kokenſis directorem, Moſuli & Hazæ Metropolitam præfecit; & Jaballaham MARDINI Epiſcopum ad Metropolitanam Niſibis eccleſiam promovit: Joannem denique Moſulanum Hamdanæ Metropolitam inſtituit &c. Idem in vita Jaballahæ.

يبلاها الثانى من اهل الموصل وكان اسقفا على ميافارقين ثم مطرانًا على نصيبين ولما استناح اليا ورد مع الابا الى بغداد للاختيار فى خلافة الناصر فاختير واقيم فطركًا الخ .

Jaballaha ſecundus, ex urbe Moſul, olim MAJAPHARCHINI Epiſcopus, deinde Niſibis Metropolita, demum poſt Eliæ obitum quum Bagdadum unàcum Patribus ad novi Patriarchæ electionem ſub Al-Naſero Chalipha conveniſſet, in Patriarcham electus ordinatuſque fuit &c.

verus ex Deo vero, meque immerentem urbi Amidæ & Majapharchino cæſorum martyrum fonti præfecit, ut rationales oves ſuas pretioſo ſuo ſanguine in vertice Gogolthæ redemptas paſcerem, quum nonnullos immorigeratos indoctoſque vidiſſem in hiſtoriis ſuis de orthodoxo populo noſtro falſos circa fidem rumores in vulgus diſſeminantes, perinde acſi catholici nequaquam ſimus: zelo charitatis timoriſque Dei commotus dixi: Ubinam eſt timor Dei in iis, qui loquuntur mendacium? &c. Primùm igitur quæ noſtra ſit in ſanctam conſubſtantialemque Trinitatem, Patrem & Filium & Spiritum ſanctum fides demonſtraturus, dico. Credimus in Deum &c. Hìc quum Trinitatis myſterium juxta Nicænum & Conſtantinopolitanum Symbolum breviter expoſuiſſet, de Verbi incarnatione cum eccleſia catholica adversùs Neſtorianos, Monophyſitas & Monothelitas pugnat. Ejus verba accipe.

وان في اواخر الزمان من اجلنا نحن البشريين ومن اجل خطايانا ابن الله القنوم المسجود وهو قنوم البنوة نزل الينا واخذ لـه من ابنـة داود البتول القديسة مرت مريم جسدًا كاملا بالنفس والعقل مثلنا في جميعها سوى الخطية اذ مع ذلك السلام الملان من الحياة الذي اوتي به مع رسول الرضى جبرايل الى السيدة البتول ذات الطوبى التي في جوابها له قالت مذعنة ها انا امة الرب فليكون لي كقولك حلّ الله الكلمة فيها واتحد بالانسان المخصص بقوة روح القدس في احشايها وصار واحدا معه بالشخص والبنوة مع بقا الطبيعتان اذ نقرّ ونعتقد انه اخذ جسدًا كاملا ذو نفس وعقل وليس كما توهموا الضالين وضنوا انه من النفس والعقل خاليًا . . . فهو مسيح واحد قبل تجسده ومن بعد تجسده . فهو اياه المولود من الاب بتوحيد اقنوم البنوة ذو الجوهر الالهي السادج من قبل الدهور كلها بلا ام ؛ وهو اياه المولود من مرت مريم في اخر الزمان بلا اب بتوحيد ذلك القنوم بعينه ذو الجوهرين الالهي والانسي المجتمعان في ذلك الاقنوم . . . . طبيعة المسيح الالهية ازلية لم تزل بقوامها . فلذلك القوام هو الذي اخذ الطبيعة الانسانية فضمّها اليه فكان هو قواما لها منذ كونها ولم تكن قبل حلول ذلك الاقنوم الالهي بمريم . فلما حلّ بها كون منها كيانًا وهو الطبيعة الانسانية وقوّمها بقوامه . . . نومن بمسيح واحد موحد بتوحيد الاقنوم الموحِّد بين اللاهوت وجوهر الناسوت الضامّ لهما جميعًا بلا تخليط ولا احتيال ولا تغيير ولا فرقة انقطاع ولا تبرى ولا هو في احدى الطبيعتين دون الاخرى . . . مسيح واحد بلاهوته وناسوته جميعًا وهو من جوهر الاب وروح القدس بلاهوته وهو من جوهر امه وساير الناس جميعًا بناسوته . يريد بارادة طبيعة ناسوته فيفعل فعالها كلها غير الخطية ؛ لان الخطية ليس من جوهر الطبيعة لكنها عرض داخل على الطبيعة فلذلك لزم بالمسيح مشيتان لكيانين تامين الالهي وانسي وجنسان تامين خالق ومخلوق مضمومان بلا تخليط باقنوم واحد جامع الكيانين بتوحيد خاصته بلا فرقة منقطعة ؛ يتكلم بخاصة اقنومه الواحد كلام الكيان الالهي وكلام الكيان الانسي . ليس المتكلم بالكلام الالهي اخر والمتكلم بالكلام الانسي اخر لكنه مسيح واحد الذي يتكلم بالكلامين كلاهما ويفعل الفعلين كلاهما بالمشيتين والطبيعتين كلتيهما ؛ يعنا بالمشيه الالهيه ان يفعل فعال اللاهوت فيفعله اين يشا وحيث يشا . . . واذا فعل فعال الناسوت مما هو افعال الجنس والطبيعة من الاكل والشرب واللباس والنوم والحزن والمصايب والموت فقد حقق بذلك ناسوته وانه انسان تام بالطبيعة . . . اذ قال اني ابن الله فمن لاهوته تكلم . واذ قال انى ابن الانسان فمن ناسوته يتكلم . المتكلم واحد والايات له والمصايب له . وهو الفاعل للقوة بلاهوته والمحتمل لتلك بناسوته . غير مصلوب ولا ميت بلاهوته . لان التغيير والمصايب والموت من ذات الناسوت وليس من ذات اللاهوت لانها بريه من جميع ذلك كله . . . . . فقد اكتفينا بما شرحناه وقلناه من اتحاد لاهوت سيدنا المسيح بناسوته ووحدانية بنوته وربوبيته واستبان لكل ذوى عقل وتمييز ان المسيح واحد بتوحيد القوام الواحد قوام الكلمة الازلي ذو طبيعتين الاهية لم تزل وانسية خلقها له وتبيّن فساد ما اعتقده النسطورية واليعقوبية . . . ومن احبّ ان يعلم ذلك حظًا مشروحًا فليقرا كتابى الذي

Digitized by Google

التي يدى كتاب الجدال بين المخالف والنصراني فان في ذلك الكتاب معنى مقالة النصرانية اعني الملكية ورددت على كل من خالفها ،

Item credimus, in fine temporis pro nobis hominibus & propter peccata noſtra Filium Dei, perſonam adorandam, hoc eſt, perſonam Filiationis, ad nos deſcendiſſe, ſibique ex filia David ſancta Virgine domina Maria aſſumpſiſſe corpus anima menteque perfectum, nobis in omnibus ſimile, præter peccatum. Quum enim ab Angelo pacis Gabriele domina beatiſſima Virgo pleniſſimum vitæ nuncium accepiſſet eique conſentiens reſpondiſſet, ecce ancilla Domini, fiat mihi ſecundùm verbum tuum, Deus Verbum in illam deſcendit, & corporato virtute Spiritus ſancti homini intra viſcera ejus unitum fuit, factumque eſt in perſona atque filiatione duabus permanentibus naturis cum illo unum. Confitemur itaque, & credimus divinum Verbum corpus anima menteque præditum ſuſcepiſſe, erroneam eorum opinionem repudiantes, qui corpus Deo Verbo unitum mente animaque caruiſſe docuerunt...... Unus ergo eſt Chriſtus ante & poſt incarnationem: idemque eſt qui in unitate perſonæ filiationis divinam ſubſtantiam ſimplicem ante ſæcula à Patre ſine matre genitus accepit, quique in fine temporis ex domina noſtra Maria ſine patre natus eſt in unitate illius ipſius perſonæ, duas continens jungensque in eadem perſona ſubſtantias, divinam atque humanam...... Divina Chriſti & ſempiterna natura haudquaquam amiſit ſubſiſtentiam: quare ſubſiſtentia illa eadem eſt, quæ naturam humanam aſſumens, eam ſibi conjunxit, factaque eſt ejuſdem ſubſiſtentia ab ipſius conditionis primordio: nec enim ante divinæ perſonæ in Mariam illapſum exſtabat; ſed in illam divinum Verbum deſcendens, phyſicum principium condidit, humanam ſcilicet naturam, ſuamque ipſi ſubſiſtentiam præſtitit.... credimus in unum Chriſtum, unum, inquam, unitate perſonæ, quæ divinitatem cum ſubſtantia humanitatis ſimul univit conjunxitque abſque dimiſſione, aut converſione, aut mutatione, aut ſeparatione, aut deciſione, aut alienatione: neque enim in una exiſtit natura ſeorſim ab altera..... Chriſtum proinde dicimus unum in ſua deitate ſimulque unum in ſua humanitate; Patri quidem & Spiritui ſancto in ſua deitate, matri verò cæteriſque hominibus in ſua humanitate conſubſtantialem: qui humanæ quidem naturæ voluntate vult, omneſque ejus operationes excepto peccato operatur: peccatum enim ad ſubſtantiam naturæ non pertinet, ſed ex inobedientia naturæ accidit.... Atque inde conſequens eſt, Chriſtum duas habere voluntates ob dualitatem naturarum perfectarum, divinæ ſcilicet & humanæ duaſque origines, creatam & increatam abſque commiſtione in una perſona copulatas; quæ naturam utramque ſuæ proprietatis unitate inſeparabiliter conjungit. Chriſtus ergo ſuæ unius perſonæ proprietate divinæ naturæ verba atquo humanæ loquitur; neque qui divina verba loquitur alius, atque alius qui humana, ſed unus eſt Chriſtus, qui utraque pariter verba loquitur, & utramque operationem pariter operatur in duabus voluntatibus & naturis: qui divina quidem voluntate operationes Deitatis operatur ubi & quando vult.... Quum autem humanas operationes operatur, & ea, quæ ad humanam originem naturamque pertinent facit, velut comedere, bibere, veſtibus contegi, dormire, contriſtari, pati, & mori; veram humanitatem ſuam oſtendit, ſeque verum & perfectum natura hominem confirmat..... Quum ergo ſe Dei filium affirmat, id ad ſuam divinitatem retulit: quum autem ſe filium hominis appellat, de ſua humanitate intellexit. Qui ergo loquitur unus eſt, & ipſius ſunt miracula & paſſiones, ipſeque unus eſt qui illa in ſua divinitate facit, & iſtas in ſua patitur humanitate. Non ergo crucifixus eſt nec in

ſua

ſua divinitate mortuus : quandoquidem mutationes & paſſiones atque mors humanitatem ſequuntur, divinitatique neutiquam accidunt, quæ iſta pati nequit .... Atque hæc dicta ſint ſatis ad confirmandum ea, quæ huc uſque diſſeruimus de unione divinitatis Domini noſtri Chriſti cum ejuſdem humanitate, atque unicitate ejuſdem filiationis & deitatis : quibus demonſtratum fuiſſe reor doctis & ſapientibus, Chriſtum unum eſſe unitate unicæ ſubſiſtentiæ, quæ eſt ſubſiſtentia ſempiterni Verbi ; duas verò habere naturas, divinam nempe indefectibilem, & humanam ab ipſo ſibi conditam : indidemque oſtenſum fuiſſe Neſtorianorum Jacobitarumque errorem ..... Si quis verò prolixiorem plenioremque de his tractationem cupit, librum meum perlegat, cui titulus, Diſputatio inter hæreticum & chriſtianum : in eo quippe opere chriſtianorum, hoc eſt, Melchitarum fidem vindicavi, ejuſque confutavi impugnatores. Hucuſque Michaël.

III. Diſputatio inter catholicum & hæreticum.

Hinc liquet I. alterum ab auctore opus publicatum fuiſſe, cui titulus, *Diſputatio inter hæreticum & chriſtianum.* II. Eundem etſi gente rituque Chaldæum, relictis patriis, hoc eſt, Neſtorianis erroribus fidem Melchitarum ſuſcepiſſe, orthodoxam ſcilicet quoad Verbi incarnationem. An autem Melchitas, ſeù Syros Arabaſque Græci ritus, etiam in iis ſequutus fuerit, in quibus à ſacroſancta Romana Eccleſia per ea tempora diſſentiebant, non conſtat.

CAPUT L.

Georgius Varda.

Georgii Vardæ carmina.

GEORGIUS cognomento ܘܪܕܐ *Varda*, hoc eſt, Roſa, celeberrimus apud Neſtorianos hymnographus, ſæculi decimi tertii chriſtiani ſcriptor, Carmina Syriaca edidit, quæ recenſui Tom. 1. Bibl. Orient. pag. 581. 582. & 583. Cod. Syr. Amid. 1. 7. & 8. ex quibus ejus ætas colligitur: nam carmine 52. & 53. (Cod. Syr. Amid. 7.) calamitates ſui temporis, quæ ab anno Græcorum 1535. ad annum 1538. contigere, deplorat. Iis inſertum legitur *Carmen de Amore doctrinæ*, cujus initium: ܐܠܗܐ ܗܒ ܡܠܦܢܘܬܐ *Deus largire doctrinam*: quod tamen codices manuſcripti omnes ſancto Ephræmo Syro adjudicant.

CAPUT LI.

Maſudus Kaſcia.

I. Maſudus Kaſcia medicus.

MASUDUS ܡܣܥܘܕ *Hachima*, hoc eſt, ſapiens, ſeù medicus, cognomento [1] Kaſcia, Gregorii Abulpharagii Barhebræi æqualis fuit, qui in hiſtoria Dynaſtiarum pag. 341. hæc de ipſo refert. *E medicis etiam hujus temporis* (ſæculi chriſtiani decimi tertii) *celebrioribus fuit* معود البغدادى المعروف بابن القس : *Maſud Bagdadenſis, qui Ebnol-Kaſſ audiit, medicus ſolers & excellens. Chaliphæ* [2] *Almoſtaſemo* المستعصم ope-

NOTA.

1 *Kaſcia*. Syriacè ܒܪ ܩܫܐ *Bar-Kaſcia*, ſeu ܒܝܬ ܩܫܐ *Beth-Kaſcia*; Arabicè, ابن القس *Ebn-al-Kaſſ*; hoc eſt, Presbyteri filius.

2 *Almoſtaſemo*. Is periit circa annum Hegiræ 656. qui anno Chriſti 1258. die 8. Januarii inchoatus fuit.

operam collocavit, eique ſe privatim addixit, ipſius uxoribus, liberis, & peculiari famulitio medicando, & ad magnam apud ipſum dignitatem evectus eſt. Quum autem contigiſſet Bagdadi quod contigit (hoc eſt, quum à Mogulenſibus ea civitas capta eſſet, & Almoſtaſemus interfectus,) *ab hominum conſortio ſubductus, domi ſuæ ſe continuit, donec moreretur, relicto filio ſuo* غرس النعمــــة ابى نـــاصر *Gorſol-Neemat Abi-Naſro. Porro fuit & Abu-Naſr vir eximius, intellectu pollens, varia ſcientiarum genera callens, fundamentorum geometriæ peritus, quique ejus difficultates ſolveret. Gracili autem corpore fuit, valetudine varius, ptiſſana continuè tàm æſtate, quàm hyeme utens: fuitque diæta ejus medicinale quid & modicum. Mortuus eſt ætate jam ad ſenium vergente.*

Fratrem habuit Iſam, de quo hæc idem Abulpharagius in cit. hiſt. pag. 342. *Ex eorum etiam numero fuit medicus* عيسى الــبــغــدادى المعروف بـــــابن الـــقــســيــس الحطــيــرى . *Iſa Bagdadenſis, qui audiit Ebnol-Kaſſis Hodirenſis. Fuit pater ipſius medicus eximius, ſub quo ſtudiis operam dederunt homines, & ab ipſo didicerunt. Fuit autem hic temperamenti acrioris, ſubito iraſcens. Intercesſit mihi cum ipſo diſputatio de eo quod Syri noctem diei præmittant, argumento ex textu Legis ſumpto, videlicet quod dixerit Deus, Fuitque veſpera & fuit mane dies unus: &c. Diu autem vixit, & admodum ſenex mortuus eſt.*

II. Ejus carmina. Exſtat ejus *Carmen Syriacum de Epiphania Domini*, cod.Syr.Amid.7. (Tom. 1. Bibl. Orient. pag. 582.) hoc præfixo titulo. ܡܐܡܪܐ ܕܚܟܝܡܐ ܒܝܬ ܟܦܫܐ ܥܠ ܕܢܚܗ ܕܡܪܢ :

Hachimæ Beth-Kaſcia carmen de epiphania Domini noſtri.

CAPUT LII.

Simeon Presbyter, & Monachus.

I. Simeon Preſbyter & monachus. SIMEON Monachus & Presbyter Neſtorianus, tertiodecimo chriſtiano ſæculo innotuit, Joannis Zugbi, de quo ſuprà pag. 307. dictum eſt, æqualis. Ab eodem Joanne laudatur, quod de ſacro Euchariſtiæ & Baptiſmi fermento ab Apoſtolis, ut ajunt Neſtoriani, ad ſuam ætatem traducto ex antiquis ſibi codicibus hiſtoriam narraverit. Ea de re Tractatum ſcripſit idem Simeon, qui exſtat in codice Syr. 17. fol.63. (To.2. Bibl. Orient. pag. 498.) hoc titulo prænotatum:

ܫܘܐܠܐ ܕܡܪܝ ܫܡܥܘܢ ܟܐܦܐ ܥܠ ܐܪ̈ܙܐ ܐܠܗܝ̈ܐ ܘܥܠ ܡܥܡܘܕܝܘܬܐ ܕܡܢ ܐܝܟܐ ܐܝܬܝܗܘܢ .

Quæſita Domini mei Simonis Cephæ de divinis Sacramentis, & de Baptiſmo, undenam originem ducant. Ubi ejus codicis deſcriptor, ut fabellæ illi majorem fidem conciliaret, loco Simeonis Presbyteri Neſtoriani, nomen Simonis Cephæ, ſeù Petri Apoſtolorum principis obtruſit. Hunc autem tractatum non eſſe librum aliquem ſub nomine Petri Apoſtoli olim ab hæreticis confictum, ſed Simeonis ipſius Presbyteri Neſtoriani fœtum, liquet primo ex eo quod idem Simeon ejus initio diſertam mentionem facit libelli, quod ſub nomine Simonis Petri circumferebatur, teſtaturque ſe ex ipſo narratiunculam ſuam hauſiſſe, ut ex infrà dicendis patebit. Deinde Joannes Zugbi in ſuo carmine *de Baptiſmo & Euchariſtia*, de quo ſuprà hoc tom. pag. 309. poſtquam eandem fabulam de utriuſque Sacramenti fermento tradidiſ-

didiſſet, hæc ſubjungit: ܗܕܐ ܗܝ ܬܫܥܝܬܐ ܕܦܛܪܘܣ ܕܫܡܝܗ ܗܘܬ ܠܟܠܗ ܩܪܝܢܐ ܕܟܬܒܘܗܝ : ܣܡܬܗ ܗܘܬ ܐܢܐ ܐܝܟ ܕܐܝܬܝܗ ܠܩܪ̈ܘܝܐ ܦܫܝܩܐ ܕܐܓܪܬܢ . ܣܗܕ ܕܝܢ ܗܘ ܕܬܫܥܝܬܐ ܩܫܝܫܐ ܪܒܢ ܫܡܥܘܢ . ܘܗܘܝܘ ܗܘ ܐܫܬܥܝ ܠܝ : ܘܚܘܝ ܠܝ ܐܦ ܪܘܫܡܗ :

Hæc hiſtoria eſt, quam Petri nomine prænotatam legi, eamque lectoribus hujus epiſtolæ noſtræ, quo ſe habet modo propoſui. Ejuſdem hiſtoriæ teſtis eſt Presbyter Rabban Simeon, qui illam mihi primus narravit, ejus exemplum oſtendens. Duos itaque de ea re tractatus ſe legiſſe aſſerit Joannes: quorum alter nomen Simonis Petri præferebat; alter à Simeone Presbytero concinnatus, poſtquam eundem Petri nomine inſcriptum libellum legiſſet.

II. Quid de fermento Euchariſtiæ, & Baptiſmi fabuletur.

Summam hujus fabellæ accipe. Panis euchariſtici à Chriſto in cœna conſecrati Particulas ſingulis Apoſtolis diſtributas, ab his omnibus ſumptas fuiſſe, præterquàm à Joanne Evangeliſta. Hunc enim traditam ſibi Particulam conſervaſſe uſque ad Pentecoſten, ex eaque tamquam ex Fermento Panem Apoſtolos confeciſſe, quo primam Liturgiam in cœnaculo celebrarunt: atque ita fermentum ſacrum ex uno in alterum panem euchariſticum per Adæum & Marim Apoſtolorum diſcipulos ad Syros Orientales traductum, quod ab iis aſſerit ſanctiſſimè aſſervari. Item ab eodem Joanne Evangeliſta, refert, Aquam, quæ ex latere Chriſti effluxit, in urceo collectam, Fermentum alterum aquæ baptiſmalis fuiſſe, & ab eodem Adæo unàcum fermento Euchariſtiæ Syris Orientalibus traditam. Fabulam fabulis confirmat. Id enim ſe hauſiſſe teſtatur ex antiquorum Patrum doctrina, imò ex ipſo Evangelio. ܐܝܟܢܐ ܕܟܬܒ ܡܪܝ ܬܐܘܕܘܪܘܣ

ܡܦܫܩܢܐ ܕܟܬ̈ܒܐ ܐܠܗ̈ܝܐ . ܘܦܫܩ ܠܢ ܗܠܝܢ ܒܟܬܒܐ ܗܘ ܕܡܬܩܪܐ ܕܐܪ̈ܙܐ . ܘܣܗܕ ܠܢ ܡܪܝ ܐܦܪܝܡ ܒܟܬܒܐ ܕܡܥܪܬ ܓܙܐ . ܘܡܪܝ ܝܘܚܢܢ ܦܘܡܐ ܕܕܗܒܐ ܗܘ ܕܟܠܗܘܢ ܐܕܫܝܢ ܕܓܘܕ̈ܦܐ ܘܦܘܠܓ̈ܐ ܕܐܩܝܡ ܐܟܠܩܪܨܐ ܥܠ ܡܕܒܪܢܘܬܐ ܣܓܝܕܬܐ ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܫܩܠ ܡܢ ܡܨܥܬܐ . ܘܒܥܘܬܗ ܠܘܬ ܡܪܢ ܐܬܟܫܦ ܕܠܛܘܒܢܝܬܐ ܡܪܬܝ ܡܪܝܡ ܘܠܛܘܒܢܐ ܝܘܚܢܢ ܡܣܒܪܢܐ ܢܩܝܡ ܘܗܟܢܐ ܒܠܒܐ ܘܒܡܕܥܐ ܘܒܪܥܝܢܐ ܠܡܬܦܠܓܢܐ ܢܦܣܘܩ ܦܘܠܓܐ . ܘܐܝܟ ܕܡܣܗܕ ܠܢ ܛܘܒܢܐ ܝܘܚܢܢ ܡܣܒܪܢܐ ܒܐܘܢܓܠܝܘܢ ܩܕܝܫܐ . ܗܘ ܝܘܚܢܢ ܗܘܐ ܫܬܐܣܬܐ ܕܐܪ̈ܙܐ ܐܠܗ̈ܝܐ ܕܩܕܝܫܐ ܚܡܝܪܐ ܘܕܡܥܡܘܕܝܬܐ ܩܕܝܫܬܐ ܘܫܪܟܐ .

Quemadmodum, inquit, *literis mandavit mar Theodorus* (Mopſveſtenus) *divinorum librorum commentator, nobiſque hæc expoſuit in libro, qui Arcanorum inſcribitur: idemque nobis teſtatum reliquit S. Ephræmus in libro Speluncæ Theſaurorum* (de quo ſuprà pag. 287.) *& S. Joannes Chryſoſtomus, qui omnes blaſphemiarum modos dubiaque à Diabolo circa adorandam Domini noſtri Jeſu Chriſti diſpenſationem excitata ſuſtulit, precibuſque à Domino impetravit, ut beatam Dominam Mariam, beatumque Joannem Evangeliſtam ſuſcitaret, atque ita corde, intellectu & mente hæſitantibus dubitationem amputaret: & quemadmodum beatus Joannes Evangeliſta in ſacro nobis teſtatur evangelio; ipſe Joannes divinorum horum ſacramentorum fundamentum fuit, ſancti nimirùm Fermenti & ſancti Baptiſmi &c.* Et paucis interjectis. ܡܛܠ ܕܝܢ ܦܬܘܪܐ ܐܬܦܫܩ ܠܘܬ ܗܠܝܢ ܐܚܝ̈ܐ ܕܫܠܝܚ̈ܐ

ܗܐ ܘܕܥ ܡܪܝ ܩܪܘܝܐ ܠܚܘܒܟ ܘܡܛܠ
ܡܫܝܚܐ ܐܝܟ ܕܚܙܝܢ ܘܫܡܥܢ ܡܢ ܟܬܒܘ
ܘܡܢ ܫܡܥܘܢ ܟܐܦܐ ܘܡܢ ܡܪܝ ܐܦܪܝܡ
ܐܦܪܝܡ ܘܡܢ ܡܪܝ ܝܘܚܢܢ ܦܘܡܐ
ܕܕܗܒܐ ܘܡܢ ܟܬܒܐ ܟܣܝܐ .

Audi domine lector, teque de his perſuaſum reddam, ſicut vidimus, & percepimus ex divinis libris, ex Joanne Evangeliſta, ex libro ſancti Simonis Cephæ, ex ſancto Ephræmo, ex ſancto Joanne Chryſoſtomo, & ex libris Arcanis. Hæc ille, Ubi per *Arcanos libros* perque *librum Simonis Cephæ*, eos fortaſſe intelligit, qui in Arabicam linguam converſi Clementiſque nomen falsò præferentes exſtant cod. 39. Tom. 2. Biblioth. noſtræ pag. 508. Quod verò de beata Virgine ait ſanctoque Joanne Evangeliſta à Chriſto Domino rogatu Joannis Chryſoſtomi ad vitam revocatis: id nimirùm, ut & cætera quæ hìc de Neſtorianorum fermento narrantur, purum putum eſt Simeonis commentum; quaſi verò aut beata Virgo paulò poſt naturalem mortem, ut communis eſt eccleſiæ catholicæ ſententia, non fuerit ad vitam revocata & in cœlum aſſumpta; aut tanti referret de illius abſurdiſſimi fermenti veritate doceri. Confer quæ de eodem fermento dicta ſunt ſuprà ex Joanne Zugbi p. 309.

CAPUT LIII.

Denha Patriarcha.

I. Denha Neſtorianorum Patriarcha.

DENHA ex Arbelæ & Hazæ epiſcopo Neſtorianis Patriarcha præfuit ab an. Chriſti 1265. ad an. 1281. cujus geſta deſcribit Amrus in hæc verba. دنحا ، هـذا الاب

كان حسن الشيبه تام القامة نقيا طاهـرا كثيـر
العلم عارفا باصول اللغة السريـانيه صبا للعـلم
والتعلم وهو من الرومتاق وصار مطرانـا على
اربل وحزة وهو دون الثلثين سنة لتقـاه وكثرة
علمه . ولـما استنـاح مكيخـا ورد مع الابـا
للاختيار . فاتفق عليه جميع الابـا والمومنـين
وكتبوا له بالرضا ولم يخالف عليه احد ولـما نهى
ذلك الى ابقا خان سرّفـه بـالخلعـة السنيـة
والفرمان والبايزه والجتر وجا فى خدمتـه الاميـر
يعقوب والماعوز بريجا وثلثة امرا مغـل ولهـم
الاقامه والاولاق للركوب على الديـوان ايـن
نزلوا واسيم بالمداين فطركا وعليه البيـرون وردي
يوم الاحد الثالث من قداس البيعة الذي عنيته

ܗܘܐ ܥܠ ܒܝܬܐ ܕܡܫܝܚܐ

خامس عشر تشرين الثاني سنـة الف وخمسايـه
سبعة وسبعين يونانيه . وحضر الاسياميد السابوم
اليا مطران جنديسابور وشمعون مطران الموصـل
واليا مطران باجرى ويوحنا مطـران اذربيجـان
وعمانويل اسقف الطيرهان وهو كان الاركدياقـن
وبريخيشوع اسقف البوازيج وصليبازخـا اسقـف
اخلاط وبريخيشوع اسقف الواسطه ويوحنـا اسقف
حول وايشوعسناح اسقف ماردين ومارنعمه اسقف
باديال وايشوعزخا اسقف بـابغـاش وعبديشوع
اسقف معلثـايـا وملكيشوع اسقف بـانوهدرا
وشمعون اسقف النل وبربرى وسى اسقف داسـن
وكان اسياميده فى غاية ما يكون من العظمـه .
وتقبل فى ديرمار ماري السليح وعاد الى بغـداد
وسكن فى القلايه بدار الخليفه التى على الدجله
ودبر الكرسى احسن تدبير واقـام الاسكـولات
من ماله وعمر البيع والاديره واحيـا العلم بعـد
دروسه . واستنـاح ليلـة الاثنـين اول الصـوم
الماراني رابع عشرين شباط سنة الف وخمسـايـة
اثنين وتسعين يونانيه وخلا الكرسى بعده ثمـان
شهور ودفن بالبيعه الجديده وكانت مدة ريـاستـه
ستة عشر سنة وثلثه شهور ولما اخذت المسلين منه
البيعة من النصارى امروا ان تنبش المقابر وتوخذ
الموتى منها فاجتمع النصارى الى البيعـة المذكورة
يوم الخـميس رابع عشرين ربيع الاخر سنة خمس
وتسعين وستمايه هلالية الموافق لشهـر اذار سنـة
الف وستمايه وسبعة للاسكندر ونقلـوا اجسـاد
الابا الذين كانوا بالبيعة المـذكورة وهمـا مـار
مكيخا ومار دنحا وانوا بهما الى بيعة سوق الثلثه
واغتموا المومنين لذلك عظيما وصلوا عليهـم يوم
وليلة ودفنوا مكيخا فى القنكى ودنحـا فى بيت
السعـمـاد وعمـل لـهـم فى ذلـك الـيـوم

وهو

وهو يوم الجمعة ذكران ،

DENHA. *Hic pater fuit ſenex venerabilis, juſtæ ſtaturæ, pius, caſtus, doctrina abundè inſtructus, elementorum linguæ Syriacæ gnarus, ſcientiæ eruditioniſque amans: in oppida, quad Raſtachum appellant, natus, ob eximiam, qua commendabatur probitatem doctrinamque Arbelæ, & Hazæ metropolita creatus eſt, quum trigeſimum ætatis annum nondum attigiſ-*
1 *ſet. Defuncto* 1 *autem Machicha, ad electionem ſucceſſoris unà cum Patribus acceſſit, omniumque epiſcoporum ac fidelium votis, nemine prorſus diſcrepante electus fuit: quorum con-*
2 *ſenſu accepto, reque ad* 2 *Abakam Chanum* (Mogulenſium Tartarorumque Regem) *delata, pretioſa veſte ab eo de more donatus, diplomate inſuper regio munitus, cuſtodiaque ſtipatus, comitante Jacoba duce, & Baricha Viſitatore, unàcum tribus Mogulenſibus ducibus, commeatu ac vehiculis ex publico ipſis aſſignatis quocumque eos divertere contigiſſet, ordinatus eſt Modainæ Patriarcha, pallia indutus roſaceo, Dominica tertia Dedicationis Eccleſiæ, cujus canticum incipit*, Quàm glorioſum tabernaculum tuum, *die decima quinta Teſri poſterioris* (Novembris) *anno Græcorum milleſimo quingenteſimo ſeptuageſimo ſeptimo. Ordinationi interfuere Elias Gandiſaporis metropolita, qui manum ei impoſuit, Simeon metropolita Moſul, Elias metropolita Bagermæ, Joannes metropolita Adorbiganæ, Emmanuel Epiſcopus Tirhanæ, qui Archidiaconi munus geſſit: Brichjeſus Buazichæ epiſcopus, Salibazacha epiſcopus Chalatæ, Brichjeſus epiſcopus Vaſetæ, Joannes epiſcopus Camulæ, Jeſudenab epiſcopus Mardini, Maranames epiſcopus Badial, Jeſuzacha epiſcopus Ba-Bagas: Ebedjeſus epiſcopus Maaltajæ: Melechjeſus epiſcopus Ba-Nubadræ: Simeon epiſcopus Telæ & Barbariæ: & Matthæus epiſcopus Daſenæ. Ordinatione autem qua majori potuit celebritate peracta, in cœnobio S. Maris Apoſtoli exceptus eſt, deindè Bagdadum regreſſus, habitavit in cella in ædibus Chaliphæ ſuprà Tigrim fluvium ſitis: quumque Sedem optimè rexiſſet, Scholaſque ære proprio, necnon eccleſias & cœnobia exſtruxiſſet, bonaſque artes ab interitu vindicaſſet, deceſſit nocte feriæ ſecundæ, ineunte jejunio dominico, die vigeſima quarta Sebat* (Februarii) *anno Græcorum milleſimo quingenteſimo nonageſimo ſecundo. Vacavit Sedes poſt ipſius obitum menſes octo. Cadaver in nova eccleſia conditum. Sedit annos ſexdecim cum tribus menſibus. Quumque hanc Moſulmani eccleſiam chriſtianis abſtuliſſent, tumuliſque effoſſis cadavera aſportari juſſiſſent, in eadem eccleſia feria* 5., *die* 14. *Rabii poſterioris an. lunari ſexcenteſimo nonageſimo quinto, hoc eſt, menſe Martia anno Græcorum milleſimo ſexcenteſimo ſeptimo, chriſtiani congregati inde oſſa patrum, Machichæ ſcilicet & Denhæ, quæ ibidem jacebant, ad eccleſiam tertiæ regionis magno cum luctu tranſtulere, precibuſque ſuper eis die nocteque recitatis, Machicham quidem in cancellis, Denham autem in Baptiſterio depoſuere, eademque die, quæ erat ſexta feria, eorum commemoratio peracta eſt.*

Eadem de obitu Denhæ Barhebræus: qui eum Joannis nomen prætuliſſe ſcribit, diſſidiumque cum Simeone Bar-Kalig Sinarum metropolita habuiſſe, ejuſque in carcere defuncti loco Jaballaham, ſuum poſtea in dignitate Patriarchali ſucceſſorem, ordinaviſſe. Vide To. 2. pag. 255. & 257.

Ex-

NOTÆ.

1 *Defuncto Machicha*. Is obiit Sabbato poſt Dominicam in Albis die 18. Aprilis, anno Græcorum 1576. Chriſti 1265. ut idem Amrus in ejus vita affirmat. Alius ab eo, de quo ſuprà cap. 42.

2 *Ad Abakam*. Barhebræus in ſua ipſius vita refert, eodem anno & Machicham Neſtorianorum Patriarcham, & Hulachum Tartarorum regem deceſſiſſe: Dokuſcatonæ autem reginæ opera Denham Machichæ ſuffectum fuiſſe. Vide Tom. 2. pag. 251.

Digitized by Google

II. Ejus fides.

Exſtat Arabica Denhæ *Fides*, cod. Syr. 5. fol. 169. (Tom. 2. Bibl. noſtræ pag. 488.) quæ ab amanuenſi exarata dicitur anno Græcorum 1902. Chriſti 1591. ubi Denha ſymbolum Nicænum exponit.

CAPUT LIV.

Gabriel Metropolita Moſulanus.

I. Gabriel ex monacho cœnobii Cochenſis, Moſulanus metropolita.

GABRIEL Moſulanam Neſtorianorum eccleſiam metropolita regebat anno Græcorum 1593. Chriſti 1282. quo Jaballaha in Denhæ locum ejuſdem gentis Patriarcha inauguratus fuit, ut ex Amro notavi tom. 2. pag. 456. Obiit ante annum Græcorum 1629. Chriſti 1318. quo Timotheus Jaballahæ ſucceſſor Synodum celebravit, cui Simeon Moſulanus Archiepiſcopus ſe ſubſcripſiſſe legitur cod. Syr. 14. Tom. 2. Biblioth. noſtræ pag. 497.

II. Ejus carmina.

Quum in cœnobio Sabarjeſu in Coche monaſticam vitam profiteretur, *Carmen* Syriacum edidit, in quo poſtquam de mundi creatione, deque Incarnatione & œconomia Verbi, nec non de prædicatione Apoſtolorum & de laudibus Patrum atque Doctorum differuiſſet, encomium Sabarjeſu texit, ejuſque geſta deſcribit. Exſtat cod. Syr. Vat. 32. pag. 33. & cod. Syr. 7. (Tom. 2. Biblioth. noſtræ pag. 488.)

Ejuſdem Gabrielis, ut videtur, fœtus eſt *Apologia pro Apocalypſi S. Pauli Apoſtoli*, quæ unàcum apocrypha ejuſdem S. Pauli Apocalypſi exſtat in eodem cod. Syr. 7. prædicto Syr. carmini præmiſſa.

CAPUT LV.

Chamiſius Kardachi.

I. Chamiſius Cardachi, hymnographus.

CHAMISIUS [1] Bar-Cardachi ܚܡܝܣ ܒܪ ܩܪܕܚܐ hymnographus Neſtorianus, alius à Chamiſio Joannis Themanonæ epiſcopi patre, de quo ſuprà pag. 256. diſſerui, vixit exeunte ſæculo chriſtiano decimo tertio, Gregorio Abulpharagio Barhebræo poſterior, cujus carmina, ut mox dicam, interpolavit. Obiit autem Barhebræus anno Græcorum 1597. Chriſti 1286. ut notavi tom. 2. pag. 266. Chamiſius verò Joannis pater ante annum Chriſti 1100. ut hoc tom. pag. 257. dictum eſt.

II. Ejus carmina.

Ejus *carmina* Syriaca recenſui tom. 1. pag. 582. & tom. 2. pag. 489. Exſtant in Biblioth. Vat. cod. Syr. 32. (quem Eſau Presbyter Iſaaci filius ex Tela Moſulanæ urbis pago anno Græc. 1789. exaraſſe dicitur) fol. 1. ܡܐܡܪܐ ܥܠ ܐܠܗܝܬܐ ܘܥܠ ܓܡܝܪܘܬܐ ܕܥܝܕܐ ܕܒܥܡܠܐ ܠܐ ܡܫܬܠܝܢܐ ܒܥܝܢ ܠܚܟܡܬܐ: *Carmen de rebus divinis, & de perfectione morum eorum, qui ſapientiam indefeſſo labore quærunt*, quod Barhebræus quidem compoſuit; ſed Chamiſius binis quibuſque ejus verſibus alios duos adjecit citra ullum contextus aut ſententiarum hiatum, ut tom. 2. pag. 308. obſervavi. A fol. 62. ad 248. ܬܫܒ̈ܚܢ ܡܚܠܦܬܐ ܕܡܪܬܝܢܘܬܐ ܘܡܐܡܪܐ ܥܠ ܢܘܚܡܐ ܓܘܢܝܐ. *Cantus* diverſi parænetici, *& carmen de communi reſurrectione*.

CA-

NOTA.

[1] *Chamiſius Bar-Cardachi*, hoc eſt, Quintus fabri ferrarii filius.

CAPUT LVI.

Timotheus II. Patriarcha.

I. Timothei II. Patriarchæ ætas.

TIMOTHEUS hujus appellationis Secundus Neſtorianorum Patriarcha, in locum Jaballahæ, qui die 13. Novembris anni Græcorum 1629. Chriſti 1317. obiit, ſuffectus fuit menſe Februario anni Chriſti 1318. poſtquam Moſulanæ & Arbelenſi eccleſiis metropolita præfuiſſet, ut liquet ex Ebedjeſu Sobenſi in epitome Canonum Synodalium ad calcem Partis V. ubi de celebrata in ejus electione Synodo ſic præfatur: [illegible]

Ope Dei Patris, & auxilio Filii dilecti, & virtute ſancti ejus Spiritus deſcribo canones de eccleſiaſticis ordinationibus conditos, quum in Patriarcham & Catholicum electus fuit pater noſter mar Timotheus metropolita Arbelenſis, cui in metropolitica dignitate nomen fuerat mar Joſeph, quique antequam Sedem Arbelenſem tenuiſſet, Moſulanam Metropolim rexerat: defuncto autem & à temporaria hac vita ad vitæ lucíſque regionem tranſlato patre noſtro mar Abrahamo Arbelenſi metropolita, relicto Athurenſi (Aſſyrio, hoc eſt, Ninivitico & Moſulano) *Throno, ad ejus locum tranſlatus fuit*. Hucuſque Sobenſis.

Addit, ejuſdem Synodi Præfationem & Acta deſcribens. [illegible]

Primum, Confirmatio conditorum canonum, quum Timotheus *in Catholicum electus eſt. Ejus manu deſcriptam reperi in hæc verba.* [illegible]

ܘܟܕ ܒܪܚܡܘܗܝ ܘܒܚܘܒܗ ܐܬܚܢܢܗ
ܘܗܘ ܕܠܐ ܡܬܕܪܟ ܐܝܟ ܐܠܗܘܬܗ
ܘܒܪܚܡܘܗܝ ܐܬܡܟܟ ܠܒܣܝܡܘܬܐ
ܗܝܡܢܘܗܝ ܒܪܘܟܐ ܠܟܝܢܐ ܘܒܝܬܐ
ܘܫܘܦܪܐ ܕܒܝܬ ܫܡܝܢܐ ܐܘܪܫܠܡ
ܘܗܟܢܐ ܐܦܝܣܩܦ ܐܝܟ ܟܫܝܪܐ
ܘܚܒܝܒܐ ܕܝܠܗ ܒܥܡܗ ܘܕܡܫܡܫܢܘܬܐ
ܘܡܢ ܠܐ ܦܘܪܫܢܐ ܒܟܝܢܐ
ܘܦܪܨܘܦܐ ܚܕ ܡܕܡ ܒܟܝܢܐ : ܘܡܢ
ܦܪܨ ܕܠܐ ܫܘܚܠܦ ܗܘܐ ܠܟܝܢܗ
ܕܡܫܝܚܐ ܠܐ ܫܘܚܠܦܐ ܘܦܘܠܓܐ
ܘܩܢܘܡܐ ܘܢܗܝܪܐ ܠܟܝܢܐ ܘܒܩܢܘܡܐ
ܘܚܕܘܗܝ ܡܫܡܫܢܐ ܡܠܟܐ ܘܥܒܕܐ
ܠܐܠܗܐ ܐܢܫܐ ܕܒܗܘܢ ܡܬܝܕܥܢܐ
ܕܒܗܝܡܢܘܬܐ ܡܫܡܠܝܬܐ ܡܘܕܥܝܢܢ
ܡܟܝܠ ܐܠܗܐ ܘܐܢܫܐ ܡܘܕܝܢܢ
ܠܚܕ ܠܐܠܗܐ ܘܡܫܝܚܐ ܡܫܒܚܐ
ܘܡܫܡܫܢܘܬܐ ܕܐܒܐ ܘܐܠܗܐ
ܘܡܠܟܘܬܗ ܠܟܠ ܠܡܫܒܚܘ ܘܢܗܘܐ
ܘܕܚܠܬܐ . ܘܡܟܝܠ ܐܢܫ ܒܟܠ ܕܘܟܐ
ܘܟܠ ܐܢܫܐ ܡܢܗ ܕܐܝܬ ܒܟܠܗܘܢ
ܠܐܠܗܐ ܘܡܫܡܫܢܘܬܗ ܡܫܒܚܐ
ܘܡܠܟܐ ܕܢܘܗܪܐ ܘܫܠܡܐ ܘܚܝܐ
ܘܒܝܬܗ ܗܘܐ ܡܫܝܚܐ ܘܩܕܝܫܐ ܘܟܠܗ.
ܦܠܓܐ ܗܘܐ ܡܫܡܫܢܘܬܗ ܦܪܨܘܦܐ ܐܢܫܝܢ
ܘܐܢܫܝܢ ܡܫܡܫܝܢ ܠܡܫܡܫܢܘܬܗ ܠܐܠܗܐ
ܒܥܠܡܗ ܘܗܘ ܒܪܢܫܐ ܘܐܠܗܐ ܘܐܢܫܐ
ܘܐܝܬܘܗܝ ܐܘ ܠܐܠܗܐ ܡܫܡܫܝܢ ܒܡܫܡܫܢ :
ܠܡܢ ܐܢܐ ܒܫܡܗܘܢ . ܘܡܫܡܫܢ
ܒܡܠܟܗ ܘܡܢ ܗܘ ܕܠܐ ܐܢܫܘܬܐ
ܡܫܒܚܐ . ܐܢܐ ܡܫܡܫ ܦܛܪܝܪܟܘܬܐ
ܘܒܠܟܘܢ . ܐܢܐ ܒܫܡܫܡܫܢܘܗܝ
ܦܛܪܝܪܟܘܬܐ ܘܒܪܝܟܐ . ܐܢܐ ܡܫܡܫ
ܦܛܪܝܪܟܘܬܐ

ܘܢܛܘܪܐ ܕܢܦܫܗ . ܐܠܐ ܐܝܟ ܕܟܬܝܒ
ܘܟܬܒܐ ܢܒܝܘܬܗ : ܕܡ ܕܢܫܩܠ ܠܐܘܪܚܐ
ܘܡܛܠ ܠܐܠܗܐ ܠܡܫܬܘܕܥܘܬܐ ܘܠܡܫܬܐ
ܐܬܐܡܪ ܗܘܐ . ܘܡܢ ܒܬܪ ܕܡܚܕܐ :
ܢܘܗܪܐ ܗܢܐ ܡܢ ܒܬܪ ܕܫܠܛܐ ܕܢܘܪܐ
ܘܐܣܟܡܐ ܕܟܝܢܐ ܕܝܠܗ . ܘܕܘܪܫܐ
ܘܠܐܠܗܐ ܕܐܬܐ ܡܢ ܡܕܢܚܐ ܒܟܠܗܘܢ
ܘܠܐ ܐܝܟ ܕܡܬܚܙܝܢ ܐܦ ܠܗܘܢ
ܘܡܬܕܪܢ . ܚܕ ܡܢ ܘܟܠܗ
ܕܝܢ ܡܫܝܚܐ . ܘܟܠܗ ܐܢܫܝܢ ܘܐܚܪܢܐ
ܒܦܠܓܘ ܘܡܢ ܐܪܒܥܐ ܘܡܬܚܫܒ
ܡܠܟ ܒܗܘܪܐ . ܒܫܢܬܐ ܦܝܫܐ
ܘܡܠܟܘܬܗ ܘܡܢ ܡܠܟ ܩܘܕܫܐ
ܘܒܫܢܬܐ ܐܠܦ ܘܫܬܡܐ ܐܝܬ ܒܫܢܝܐ :
ܘܐܡܪܘ ܡܢܗ ܠܟܠ ܡܫܝܚܐ
ܘܡܫܡܫ ܘܐܠܗܐ ܘܡܫܡܫܢܐ ܡܫܡܫ
ܘܡܠܟܗ ܘܡܠܟܐ ܗܘܐ ܐܬܡܫܡܫܢ ܡܫܡܫ
ܦܛܪܝܪܟܘܬܐ ܘܐܦܣܩܘܦܘܬܐ
ܘܡܫܡܫܢܘܗܝ ܡܫܡܫܢ ܠܡܫܡܫ .
ܠܡܫܡܫܢܐ ܘܡܫܡܫܢܐ ܘܐܢܫ ܦܘܪܫܢܐ
ܘܦܪܨ ܡܫܡܫܢܘܬܐ ܡܫܡܫܢܘܬܗ ܒܟܠ
ܘܡܫܡܫ ܠܡܫܡܫܢܐ ܡܢ ܡܫܡܫܢܘܬܐ
ܦܛܪܝܪܟܘܬܐ ܦܛܪܝܪܟܝܢ ܘܡܫܡܫܢܐ .
ܡܫܡܫܢܘܗܝ ܘܡܫܡܫܢܘܬܗ ܠܐܠܗܐ . ܘܟܠ
ܚܣܝܐ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܘܫܡܗ ܡܫܡܫܢܐ
ܒܪܚܡܐ ܘܡܫܡܫܢܘܬܐ ܘܠܐܠܗܐ ܡܫܡܫܢ
ܠܡܫܡܫܢܗ ܠܐܠܗܐ ܘܡܫܡܫܢܘܗܝ
ܘܗܕܐ ܐܝܟ ܫܢܝܐ ܕܗܘܐ ܘܫܡܫܐ
ܘܡܫܡܫ ܒܪܝ ܘܫܡܗ ܠܗ ܒܡܐܘܬܐ
ܐܝܟ ܘܡܫܡܫܢܘܬܐ ܘܡܫܡܫܢܘܬܐ
ܘܡܫܡܫܐ ܘܡܫܡܫܢܐ ܡܫܡܫܢܐ
ܘܡܫܡܫܐ ܠܡܫܡܫܐ ܘܡܫܡܫܢܘܬܐ
ܘܡܫܡܫܐ ܘܟܠܗܝܢ ܘܡܫܡܫܢܘܬ ܐܝܬܝܐ .

ܡܝܛܪܦܘܠܝܛܐ ܘܡܘܨܠ. ܐܢܐ ܫܡܥܘܢ
ܡܝܛܪܦܘܠܝܛܐ ܕܒܝܬ ܓܪܡܝ. ܐܢܐ
ܫܡܥܘܢ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܡܥܠܬܐ. ܐܢܐ
ܫܡܥܘܢ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܟܠܝܒ. ܐܢܐ
ܝܘܚܢܢ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܚܝܢܐ ܐܢܫ.
ܐܢܐ ܝܘܚܢܢ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܚܣܢܟܐܦܐ.
ܐܢܐ ܥܒܕܝܫܘܥ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܫܢܓܪ.
ܐܢܐ ܐܝܫܘܥܝܒ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܒܝܬ
ܙܒܕܝ. ܐܢܐ ܡܫܒܚܝܘܒ ܐܦܝܣܩܘܦܐ
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

In nomine Patris & Filii & Spiritus ſancti, Canones iſtos confirmavi, ſanxi, & definivi ego Timotheus Catholicus Patriarcha Orientis, & Metropolitæ atque Epiſcopi, quorum nomina infra ſubjecta ſunt. In virtute itaquè Dei principii expertis, & in verbo Filii ſempiterni, & in poteſtate Spiritus ejus ſancti interdiximus, ne cui haminum per ſe, aut ex accepta ab iis, qui deſiderabilia huius ſæculi magis quàm Dei amorem diligunt, poteſtate fas ſit corrumpere, aut abragare ullum canonem ex iis, quos in hoc volumine ſubjecimus, quoniam ſecundùm Dei voluntatem definiti fuerunt; nullusque eorum, qui in hac Patriarchali Sede nobis ſunt ſucceſſuri, eorundem abrogationem moliatur, ſed ſicut pupilla oculi cuſtodiantur: quandoquidem recto & Deo gratiſſimo ſcopo ad communem utilitatem conſtituti ſunt. Quicumque verò temerario auſu quidpiam contra attentaverit, ab amni honore miniſterii eccleſiaſtici alienus eſto, iraque Dei de cælo ſuper eum ejuſque complices & fautores deſcendat, ex univerſæ Chriſtianorum eccleſiæ voto & canſenſione. Hæc porrò definivimus, & ſtabilivimus in verbo Domini: definita autem tempore canfirmatio iſta facta eſt, anno nimirùm primo regni Domini noſtri Regis regum mundi Abu-Saidi, cui annos & victorias apprecamur; anno videlicet Græcorum milleſimo ſexcenteſimo vigeſimo nono, menſe Februario ejuſdem anni congregati ſumus nos Metropolitæ & Epiſcopi, quorum nomina infra ſubjiciuntur, ad electionem & ordinatianem ſancti Patris noſtri præſtantiſſimi ac beatiſſimi Chriſtumque amantis Domini Timothei Catholici Patriarchæ Orientis, quem, oramus, Deus canſervet & rabaret: omneſquo communi amoris paciſque conſenſu per Dei voluntatem & adjutorium divinam ejus electionem peregimus, quoniam vidimus ea dignitate dignam honorabilem ejus perſonam, neque eſſe in hac ætate noſtra ipſi parem in ſpeculatione & praxi, neque eruditione, aut mentis acumine, aut perfecta regiminis prudentia, aut linguarum ac temporum cognitione. Paſtquam verò voluntate & ope gratiarum ejus qui omnia ſecundùm propoſitum voluntatis ſuæ facit, peracta eſt cum lætitia ejus benedicta ordinatio in eccleſia magna Cochenſi, quæ eſt in urbibus regiis Seleucia & Cteſiphonte juxta canonem & priſcum Chriſtianorum morem, ſeditque ſuper thronum Apoſtolicum ſancti Domini Maris Apaſtoli; primas ſui officii curas eſſe judicavit canones

nes reſtituere, & regulas ad ædificationem & conſervationem Apoſtolicæ eccleſiæ atque pietatis religioniſque firmamentum utiles innovare, quibus chriſtianus populus augetur Deique gloria amplificatur, quarumque cuſtodia homines apud Deum miſericordiam atque in tempore anguſtiæ gratiam & auxilium inveniunt, ſine quibus nemo juſtificatur & vivit. Univerſi itaque in corde puro & conſcientia bona divinum ejus conſilium & Apoſtolicum mandatum accepimus, atque didicimus in veritate utilitatem & noſtram & communem omnium fidelium eſſe iſtorum canonum ſanctionem: idcircò cum gaudio eos ſuſcepimus, probavimus, & divinam eorum ſcriptionem ratam firmamque habuimus in verbo illius veracis, qui dixit: ubi duo vel tres congregati fuerint in nomine meo, ibi ega ſum in medio eorum: & decrevimus in verbo Domini qui omnia continet & gubernat, ego Joſeph metropolita Elamitidis: ega Ebedjeſus metropolita Niſibis: ego Simeon metropolita Moſul: ego Simeon metropolita Beth-Garmæ: ega Simeon epiſcopus Tirbanæ: ego Simeon epiſcopus Baladæ: ego Joannes epiſcopus Beth-Vazich: ego Joannes epiſcopus Sigaræ: ego Ebedjeſus epiſcopus Honitæ: ego Iſaac epiſcopus Beth-Daronæ: ego Jeſujabus epiſcopus Telæ & Barbeliæ: & ſanximus juxta ſanctionem noſtri communis Patris, cujus Deus vitam cuſtodiat, ſicut præſcribunt canones eccleſiaſtici, qui à ſanctis Apoſtolis atque à Patribus Occidentalibus & Orientalibus, quorum orationes nobis prodeſſe optamus, traditi ſunt; ut quicumque canones fuerit tranſgreſſus, neque ſecundùm Chriſti legem converſatus fuerit, & Patrum mandata contempſerit per Spiritus ſancti voluntatem ſtatuta; atque ſeipſum à communione abſtraxerit; alienus & abjectus ſit ab eccleſia Chriſti, omnibuſque eccleſiaſticis gradibus ſpoliatus: quicumque verò ea cuſtodierit, & compleverit, benedictio Domini ſit ſuper eum, & gratiam atque miſericordiam in utroque ſæculo conſequatur. Amen.

Sequuntur *Canones XIII.* quorum primo quidem approbatur collectio Synodica ejuſdem Ebedjeſu Sobenſis, in hæc verba. ܥܠ ܗܘ ܕܩܢܘ̈ܢܐ ܕܫܠܝ̈ܚܐ ܘܕܐܒܗ̈ܬܐ ܩܕ̈ܡܝܐ ܕܒܣܘܢܗܘܕܘ̈ܣ ܡܥܪ̈ܒܝܬܐ ܘܡܕܢ̈ܚܝܬܐ ܐܬܬܣܝܡܘ: ܐܝܟ ܒܒܬܐ ܕܥܝܢܐ ܢܬܢܛܪܘܢ ܘܠܐ ܐܝܬ ܡܫܬܠܛܢܘܬܐ ܠܐܢܫ ܕܢܥܒܪ ܥܠ ܚܕ ܡܢܗܘܢ. ܘܟܠܗܘܢ ܐܒܗ̈ܬܐ ܚܣ̈ܝܐ ܘܡܕܒܪ̈ܢܐ ܕܥܕ̈ܬܐ ܒܚܦܝܛܘܬܐ ܘܡܫܟܚܐܝܬ ܢܗܘܘܢ ܒܗܘܢ ܘܢܬܗܓܘܢ ܒܡܬܘܢܝܘܬܐ ܘܩܪܝܢ ܒܗܘܢ ܘܝܠܦܝܢ ܘܢܛܪܝܢ ܐܢܘܢ: ܡܛܠܗܘܢ ܕܬܪܝܢ ܕܟܢܘܫܝܐ ܐܪܝܟܐ ܘܕܟܢܘܫܝܐ ܦܣܝܩܐ ܘܩܢܘ̈ܢܐ ܣܘܢܗܕܝܩܝ̈ܐ ܗܘܢ ܘܕܛܘܟܣܐ ܕܕܝ̈ܢܐ ܥܕ̈ܬܢܝܐ ܕܥܒܕܝܫܘܥ ܠܡܝܛܪܦܘܠܝܛܐ ܕܨܘܒܐ.

Quod Apoſtolorum & veterum Patrum canones in Synodis Occidentalibus atque Orientalibus ſtatuti, ſicut pupilla oculi cuſtodiantur, neque ulli eos tranſgredi fas ſit: omneſque religioſi Patres eccleſiarumque rectores diligenter ac ſedulò eoſdem meditentur & legant, diſcant & obſervent: duos præſertim tomos brevioris collectionis Canonum Synodicorum, & alterum de ordine judiciorum Eccleſiaſticorum, opus Ebedjeſu Metropolitæ Sobenſis. Poſtremo verò canone revocantur facultates à Jaballaha Timothei præceſſore, aliiſque Patriarchis conceſſæ quibuſdam Viſitatoribus, quos ea poteſtate abuſos fuiſſe conſtabat. ܥܠ ܡܣܥܪ̈ܢܐ ܘܫܘܠܛܢܐ ܕܐܬܝܗܒ ܠܗܘܢ ܒܙܒܢܐ ܕܩܕܡ ܠܐܢܫܝܢ ܕܠܐ ܚܫܚܝܢ ܘܐܬܡܪܚܘ ܕܢܗܘܘܢ ܣܥܘ̈ܪܐ ܘܥܒܕܘ ܕܒܪܐ ܡܢ ܦܘܩܕܢܐ ܘܬܘܩܢܐ ܕܥܕ̈ܬܐ ܘܐܘܪ̈ܚܐ ܘܡܛܟܣܘ ܟܠܗ

De libris Ecclefiafticæ *viſitationis olim conceſſis hominibus quibuſdam, qui quum indigni eſſent, eccleſiæ regimen ſuſceperunt, & eccleſiaſticis judiciis præeſſe voluerunt, poteſtatemque exercuerunt abſolvendi à cenſuris, atque de ſponſalibus & matrimonio ſtatuere auſi ſunt: unde factum eſt, ut omnia corrumperent, eccleſiamque & fideles depravarent, ſepes perrumperent, car[illegible]nes conculcarent, corruptelas & [illegible]buſus plurimos inducerent; ſæculi [illegible] morem, & avaritiam, & pravas p[illegible]verſæ ab origine animæ cogitationes atque incompoſitas hominum [illegible]iones ſequuti: De his, inquam, Viſitationum aut Procurationum libris, qui ſine delectu & examine illis conſcripti ſunt ſub Patre noſtro Domino Jaballaha Catholico, cujus animæ requiem precamur, aliiſve ante illum temporibus, hujuſmodi ſcriptionem hominibus perverſis & imprudentibus ſive ſcienter, ſive ignoranter procurantibus; decrevimus & definivimus in omnipotenti verbo Domini, ut quidquid præter legem factum fuit, minimè conſtet, & ab hac die ac deinceps conſtituatur canon & mandatum Viſitatoribus, qui è cella Patriarchæ viſitaturi loca ad negotia componenda tùm communia, tùm ſacra eccleſiarum ac monaſteriorum mittuntur, ut exacta inquiſitione & recto examine ſapientique perveſtigatione perquirant omniaque explorent; & ſic indignum quidem deponant & à propriæ poteſtatis gradu removeant, Patenteſque eidem literas auferant & ad cellam Patriarchæ deferant: dignum verò gradu, in quo fuit conſtitutus, quique omnia ſecundùm æquitatis leges agit, & ſecundùm Apoſtolorum & Patrum regulas gubernat, eſtque rectus, & prudens, atque in timore Dei converſatur alioſque regit; hunc in ſuo propoſito confirment, nec ullatenus mutent. Quicumque verò iſta tranſgreſſus fuerit, canoni verbi Do-*

mini ſubjaceat. Denique ad calcem Synodi, hanc Timothei benedictionem ex autographo deſcriptam repræſentat idem Sobenſis. ܫܘܠܡܐ ܘܩܢܘܢܐ ܗܠܝܢ ܐܫܬܟܚܘ ܒܟܬܒܐ ܐܝܕܘܗܝ ܕܩܬܘܠܝܩܐ . ܒܪܝܟܝܢ ܠܐܠܗܐ ܘܟܠܗܝܢ ܒܘܪܟܬܐ ܢܕܒܩܢ ܠܡܫܬܥܝܢܝܗܘܢ ܘܠܫܡܘܥܝܗܘܢ ܘܠܢܛܘܪܝܗܘܢ ܕܩܢܘܢܐ ܗܠܝܢ ܘܠܒܢܝܢܐ ܘܬܘܣܦܬܐ ܕܥܕܬܐ ܩܕܝܫܬܐ ܘܠܬܘܣܦܬܐ ܕܕܚܠܬܐ ܘܬܘܩܢܐ ܕܢܡܘܣܐ . ܗܘ ܐܠܗܐ ܢܗܘܐ ܡܥܕܪܢܐ ܘܡܫܡܠܝܢܐ ܒܛܝܒܘܬܗ ܘܚܢܢܗ ܐܡܝܢ . ܟܠ ܕܝܢ ܕܢܛܪ ܐܢܘܢ ܢܬܢܛܪ ܡܢ ܡܪܝܐ ܘܒܘܪܟܬܐ ܢܠܒܫ ܘܒܘܪܟܬܐ ܬܛܠܠ ܥܠܘܗܝ ܘܬܚܘܕܝܘܗܝ ܡܢ ܟܠ ܦܢܝܢ ܐܝܟ ܕܟܬܝܒ ܕܗܟܢܐ ܢܬܒܪܟ ܓܒܪܐ ܕܕܚܠ ܡܢ ܡܪܝܐ ܘܕܢܛܪ ܦܘܩܕܢܐ ܢܬܢܛܪ ܐܡܝܢ .

Verba, quibus hiſce canonibus finem imponit, ipſiuſmet Catholici Timothei *manu deſcripta reperi, quæ hic ſubjicio. Benedicti ſint à Deo, omneſque benedictiones aſſequantur auctores, & auditores, ac obſervatores horum Cononum, qui ad utilitatem ædificationemque ſanctæ Eccleſiæ, atque ad incrementum pietatis, & religionis conſtituti ſunt. Deus, quæſo, ſit ipſe adjutor, virtutemque & perfectionem per ſuæ miſericordiæ gratiam conferat Amen. Quicumque porrò eos cuſtodierit, à Domino cuſtodiatur, & benedictionem induat, atque benedictione protegatur, & benedictio illum undique circumdet, ſicut ſcriptum eſt: ſic benedicetur homo qui timet Dominum, & qui cuſtodit mandatum, cuſtodietur Amen.*

II. Ejuſdem liber de Sacramentis. Edidit *Librum de ſacramentis Eccleſiæ*, cujus exemplar ad ſacram Congregationem de Propaganda Fide à Joſepho III. Chaldæorum Patriarcha nuper tranſmiſſum, hoc titulo inſcribitur: ܟܬܒܐ ܕܥܠܠܬܐ ܕܫܒܥ ܐܪ̈ܙܐ ܥܕܬܢܝ̈ܐ ܕܥܒܝܕ ܠܩܕܝܫܐ ܘܢܨܝܚܐ ܕܥܘܗܕܢܐ ܡܪܝ ܛܝܡܬܐܘܣ ܩܬܘܠܝܩܐ .

Liber de ſeptem cauſis Sacramentorum eccleſiaſticorum, auctore ſanctæ ac religioſæ memoriæ Mar Timotheo Catholico. Codex anno Chriſti 1613. exaratus, ut ex hac amanuenſis nota ad calcem appoſita liquet.

ܐܫܬܠܡ ܕܝܢ ܟܬܒܐ ܗܢܐ ܒܐܪܒܥ ܒܫܒܐ ܒܝܘܡ ܬܪܝܢ ܒܚܙܝܪܢ ܕܫܢܬ ܐܠܦ ܘܬܫܥܡܐܐ ܘܥܣܪܝܢ ܘܐܪܒܥ ܝܘܢܝܐ . . . . ܐܬܟܬܒ ܕܝܢ ܒܩܪܝܬܐ ܒܪܝܟܬܐ ܘܩܕܝܫܬܐ ܐܘܪܫܠܡ ܒܐܝܕܝ ܚܛܝܐ ܘܡܣܟܢܐ ܪܒܢ ܝܘܣܦ ܐܟܣܢܝܐ .

Abſolutus eſt liber iſte feria quarta, die ſecunda Junii anni Græcorum milleſimi nongenteſimi vigeſimi quarti . . . exaratus autem in benedicta & ſancta urbe Hieruſalem à peccatore ac paupere Rabban Joſepho Xenaja, ſeù peregrino. Continet Capita VII. in plures ſectiones diſtributa, quorum ſynopſim accipe.

Proœmium ad Barſumam Preſbyterum & monachum, cujus rogatu Timotheus librum hunc compoſuit: ܦܪܘܡܝܘܢ ܐܝܬܘܗܝ ܠܘܬ ܒܪܨܘܡܐ ܟܗܢܐ ܩܫܝܫܐ ܘܝܚܝܕܝܐ ܕܒܥܐ ܡܢܗ .

CAPUT I. *De Sacerdotio*. ܦܣܘܩܐ ܩܕܡܝܐ . ܥܠ ܟܗܢܘܬܐ . continet Sectiones XII.

Sectio 1. *De honore ſacerdotii*. ܦܣܘܩܐ ܩܕܡܝܐ ܥܠ ܐܝܩܪܐ ܕܟܗܢܘܬܐ Citat Dionyſium cap. de Sacerdotio.

Sectio 2. *Deſcriptio ſacerdotii & Pon-*

& Pontificatus. ܠܐ ܘܩܫܝܫܐ ܕܟܗܢܘܬܐ
ܘܪܝܫܘܬ ܟܗܢܘܬܐ .

Sectio 3. *De ſpeciebus ſacerdotii.*
ܡܛܠ ܐܕܫ̈ܐ ܕܟܗܢܘܬܐ .

Sectio 4. *Circa quæ verſetur unuſquiſque trium ordinum eccleſiaſticorum, Diaconatus ſcilicet, Sacerdotium, & Pontificatus.* ܡܛܠ ܗܘ
ܕܥܠ ܐܝܠܝܢ ܡܬܗܦܟ ܟܠ ܚܕ ܡܢ
ܛܟ̈ܣܐ ܬܠܬܐ ܥܕ̈ܬܢܝܐ ܕܡܫܡܫܢܘܬܐ
ܩܫܝܫܘܬܐ ܘܪܝܫܘܬ ܟܗܢܘܬܐ .
ex Dionyſio.

Sectio 5. *Qua ratione nonnulli tres hierarchias novemque ordines in hac terreſtri eccleſia numerarunt:*
ܡܛܠ ܗܘ ܕܐܝܟܢܐ ܐܢ̈ܫܝܢ ܠܬܠܬ
ܪ̈ܝܫܘܬܐ ܕܒܥܕܬܐ ܐܠ ܬܫܥܐ ܛܟ̈ܣܐ ܡܢܝܘܗ
ܠܗܘܢ ܟܕ ܦܠܓܘ ܠܟܠ ܚܕܐ ܠܬܠܬܐ :

Nimirùm, 1. Hierarchia, Patriarcha, Metropolita, Epiſcopus: 2. Hierarchia, Presbyter, Diaconus, Hypodiaconus: 3. Hierarch. Lector, Cantor, Exorciſta. At verò Timotheus ex Dionyſio tres tantùm ordines ponit, Diaconatum ſcilicet, Preſbyteratum, & Epiſcopatum.

Sectio 6. *Non ſucceſſionis jure ſacerdotium derivari, ſed ex impoſitione manus ſacerdotali.* ܡܛܠ ܗܘ
ܕܠܐ ܡܫܬܩܠܐ ܝܘܪܬܐ ܟܗܢܘܬܐ ܐܠܐ ܒܣܝܡ
ܐܝܕܐ ܟܗܢܝܬܐ

Sectio 7. *De perfectione per manus impoſitionem: ac primùm de impoſitione manus Pontificatus.* ܡܛܠ
ܫܘܡܠܝܐ ܕܒܣܝܡ ܐܝܕܐ . ܘܩܕܡ
ܡܛܠ ܣܝܡ ܐܝܕܐ ܕܪܝܫܟܗܢܘܬܐ .

Citat Synodicam epiſtolam Timothei I. Catholici.

Sectio 8. *De proprietatibus perfectionis Pontificalis.* ܡܛܠ ܕܝ̈ܠܝܬܐ
ܘܫܘܡܠܝܐ ܕܪܝܫܟܗܢܘܬܐ .

Sectio 9. *De impoſitione manus, & perfectione Sacerdotum.* ܡܛܠ
ܣܝܡ ܐܝܕܐ ܘܫܘܡܠܝܐ ܕܩܫܝܫܐ .

Sectio 10. *De impoſitione manus, & perfectione Diaconorum.*
ܡܛܠ ܣܝܡ ܐܝܕܐ ܘܫܘܡܠܝܐ
ܕܡܫܡܫܢܐ .

Sectio 11. *Utrum Apoſtoli à Domino noſtro tres haſce perfectiones acceperunt nobiſque tradiderunt, an à ſeipſis?* ܡܛܠ ܗܘ ܕܐܢ ܫ̈ܠܝܚܐ
ܡܢ ܡܪܢ ܩܒܠܘ ܠܫܘܡܠܝܐ ܗܠܝܢ
ܬܠܬܐ ܘܠܢ ܐܫܠܡܘ ܐܘ ܡܢܗܘܢ .

Sectio 12. *De ſigni crucis deſcriptionibus, quæ ſuper ſingulos ordinandos fiunt, deque earum forma.*
ܡܛܠ ܪܘܫܡܐ ܕܨܠܝܒܐ ܘܥܠ
ܡܬܦܪ̈ܫܢܐ ܟܠܗܘܢ ܐܘ
ܐܣܟܡܗܘܢ .

Diſcrimen in forma deſcribendæ ſuper ordinandos crucis hoc inter Præſules Neſtorianos fuiſſe notat Timotheus. ܡܪܝ ܐܘܣ ܘܝܘܚܢܢ
ܩܬܘܠܝܩܐ ܡܢ ܩܕܠܗ ܘܥܕܡܐ ܠܩܕܡ
ܒܦܬܘܬܗ ܘܡܢ ܐܕܢܗ ܝܡܝܢܝܬܐ ܠܣܡܠܝܬܐ
ܘܚܬܡܝܢ . ܓܘܪܓܝܣ ܕܝܢ
ܡܝܛܪܦܘܠܝܛܐ ܕܐܬܘܪ ܡܢ ܩܕܡ
ܒܦܬܘܬܗ ܘܥܕܡܐ ܠܩܕܠܐ ܡܪܫܡ
ܠܨܠܝܒܐ ܘܡܢ ܐܕܢܐ
ܝܡܝܢܝܬܐ ܠܣܡܠܝܬܐ .

Mares, inquit, *& Joannes Catholici ab occipitio ad frontem, & ab aure dextra ad ſiniſtram ordinandum ſignant. At verò Georgius Aſſyriæ Metropolita à fronte ad occipitium, & à dextra aure ad ſiniſtram crucis ſignum format.*

CA-

CAPUT II. *De eccleſiæ conſecratione.* ܦܘܠܓܐ ܬܪܝܢܐ ܡܛܠ ܩܘܕܫ ܥܕܬܐ. continet ſectiones 7.

Sectio 1. *Quod nefas ſit altare ingredi eum, qui manus impoſitionem ſacerdotii non acceperit: neque eccleſiam intrare is debet, qui ſacro baptiſmo ſanctorumq; myſteriorum communione mundatus non fuerit.* ܡܛܠ ܗܘ̇ ܕܠܐ ܐܘܫ ܕܢܥܘܠ ܠܡܕܒܚܐ ܡܢ ܕܠܐ ܩܒܠ ܣܝܡ ܐܝܕܐ ܟܘܡܪܘܬܐ: ܐܦܠܐ ܠܥܕܬܐ ܡܢ ܕܠܐ ܐܬܕܟܝ ܒܡܥܡܘܕܝܬܐ ܩܕܝܫܬܐ ܘܒܐܪ̈ܙܐ ܩܕܝ̈ܫܐ.

2. *De olei conſecratione, quo altare conſignatur: & quid ſignificet.* ܡܛܠ ܩܘܕܫ ܡܫܚܐ ܕܒܗ ܡܬܪܫܡ ܡܕܒܚܐ ܘܡܢܐ ܡܚܘܐ.

3. *Quomodo oleum conſecretur?* ܡܛܠ ܐܝܟܢܐ ܩܘܕܫܗ ܕܡܫܚܐ.

4. *De precibus & inclinationibus, quæ in ejus conſecratione fiunt.* ܡܛܠ ܨܠ̈ܘܬܐ ܘܓܘܢ̈ܚܐ ܕܩܘܕܫܗ.

Exponit ritum conſecrationis olei.

5. *De conſecratione altaris.* ܡܛܠ ܩܘܕܫܐ ܕܡܕܒܚܐ.

6. *De gemina conſignatione, quæ fit in ſancto ſanctorum.* ܡܛܠ ܪ̈ܘܫܡܐ ܬܪܝܢ ܕܒܩܕܫ ܩܘܕ̈ܫܐ.

7. *Reſponſio ad hanc, quæ nobis fit, objectionem: Quare, quum ſemel conſecratum unctumque ſit altare, iterum illud conſecratis & ungitis?* ܡܛܠ ܗܝ̇ ܕܐܡܪܝܢ ܠܘܩܒܠܢ ܕܠܡܢܐ ܟܕ ܚܕܐ ܙܒܢ ܐܬܩܕܫ ܘܐܬܡܫܚ ܡܕܒܚܐ ܬܘܒ ܐܢܬܘܢ ܡܩܕܫܝܢ ܠܗ ܘܡܫܚܝܢ. Citat S. Ephræm Magnum ܒܦܘܫܩ ܗܘ̇ ܕܨܦܪܐ ܕܐܘܪܝܬܐ ܟܕ ܡܬܢܟܣ ܗܘܐ ܥܠ ܩܘܕܫܐ ܕܒܗ ܡܬܩܕܫܐ ܗܘܐ. *in expoſitione ejus, quod in Pentateucho de hirco dicitur: eum ſcilicet in ſanctuario immolari, perque ipſum omnia in eo contenta ſanctificari.*

CAPUT III. *De ſacro Baptiſmo.* ܦܘܠܓܐ ܬܠܝܬܝܐ ܥܠ ܡܥܡܘܕܝܬܐ ܩܕܝܫܬܐ.

Continet Sectiones 21.

Sectio 1. *De perfectione per ſanctum Baptiſmum.* ܡܛܠ ܫܘܡܠܝܐ ܕܒܝܕ ܡܥܡܘܕܝܬܐ ܩܕܝܫܬܐ.

2. *De nominibus hujus perfectionis.* ܡܛܠ ܫܡܗ̈ܐ ܕܫܘܡܠܝܐ ܗܢܐ.

3. *De materia Baptiſmi, qui ex aqua & ſpiritu eſt.* ܡܛܠ ܗܝܘܠܐ ܕܡܥܡܘܕܝܬܐ ܕܡܢ ܡ̈ܝܐ ܘܪܘܚܐ ܐܝܬܝܗ.

4. *De modis Baptiſmi.* ܡܛܠ ܙܢ̈ܝܐ ܕܡܥܡܘܕܝܘܬܐ: octo enumerantur. ܐ. ܕܛܘܦܢܐ. ܒ. ܕܒܝܡܐ ܘܒܥܢܢܐ. ܓ. ܗܝ̇ ܢܡܘܣܝܬܐ ܕܒܝܕ ܡܘܫܐ. ܕ. ܗܝ̇ ܕܝܘܚܢܢ ܕܒܝܕ ܡ̈ܝܐ ܒܠܚܘܕ ܕܬܝܒܘܬܐ. ܗ. ܗܝ̇ ܕܡܪܢ ܕܣܝܡܬ ܒ̈ܢܝܐ ܒܝܕ ܡ̈ܝܐ ܘܪܘܚܐ. ܘ. ܕܣܗ̈ܕܐ. ܙ. ܕܕܡ̈ܥܐ. ܚ. ܗܝ̇ ܕܒܢܘܪܐ ܕܡܥܡܕܝܢ ܒܗ ܥܡܝܠܬܐ ܗܝ̇ ܕܣܓܝ ܥܛܠܐ.

1. *Baptiſmus Diluvii.* 2. *in mari & nube.* 3. *Baptiſmus legalis per Moyſen.* 4. *Baptiſmus Joannis per aquas tantùm, nimirùm Pœnitentiæ.* 5. *Baptiſmus Domini noſtri, qui eſt adoptionis filiorum per aquam, & ſpiritum.* 6. *Martyrum.* 7. *Lacrymarum.* 8. *Baptiſmus alter, perquam difficilis, quo baptizantur per ignem.*

5. *Quare Apoſtoli materiam Baptiſmi*

ptiſmi nequaquam definierunt, ſicuti definierunt materiam Corporis, & Sanguinis, quum utramque materiam Dominus noſter tradiderit.

ܕܥܡܕܐ ܠܐ ܐܬܚܡܘ ܗܟܢܐ ܡܬܚܡܐ ܗܘܐ
ܕܦܓܪܐ ܐܘ ܕܕܡܐ ܕܐܬܚܡܘ ܡܬܚܡܐ ܗܘܐ
ܕܩܘܪܒܐ ܕܘܡܐ ܕܝܢ ܠܬܪܬܝܗܝܢ ܡܫܠܡ ܗܘܐ ܡܢ
ܡܪܢ ܠܫܠܝܚܘܗܝ.

6. *De partibus ſubſtantialibus, ex quibus conſtituitur ſacer Baptiſmus.*

ܡܛܠ ܡܢܘܬܐ ܐܘܣܝܐܝܬܐ ܕܡܢܗܝܢ
ܡܬܩܝܡ ܥܡܕܐ ܩܕܝܫܐ.
Haſce affirmat ܡܢܝܢܐ ܘܡܚܘܝܢܐ
ܗܘܝܢ ܐܪܒܥ ܡܢܘܬܐ: ܡܢܘܬܐ ܐܢܝܢ
ܐܘܣܝܐܝܬܐ ܘܕܚܕܐ ܡܢܗܝܢ ܬܚܣܪ
ܠܐ ܡܫܬܡܠܝܐ ܥܡܕܐ ܟܕ ܚܣܝܪ.

partes eſſe ſubſtantiales, quarum una ſi deſit, Baptiſmum nequaquam perfici; aquam ſcilicet, oleum, ſacerdotem, & preces ſacerdotales. Nimirùm loquitur de Baptiſmo juxta ritum ab eccleſia præſcriptum, non ex neceſſitate perficiendo.

7. *Quare ante conſecramus oleum, deinde aquam Baptiſmi.*

ܡܛܠ ܗܢܐ ܕܠܥܡܕܐ ܡܫܚܐ ܡܩܕܫܝܢܢ
ܩܕܡܝܬ: ܡܢ ܩܕܡ ܡܝܐ ܕܥܡܕܐ.

8. *Quare quum oleum conſecratum in eccleſiis exiſtat, alterum conſecramus & conſervamus? & quid hoc ſignificat?* ܡܛܠ ܡܢܐ ܟܕ ܐܝܬ ܡܫܚܐ
ܡܩܕܫܐ ܒܥܕܬܐ ܐܚܪܢܐ: ܐܚܪܢܐ
ܡܩܕܫܝܢܢ ܘܢܛܪܝܢܢ. ܘܡܢܐ ܡܚܘܐ.

9. *Per ſacrum oleum ut in Vetere Teſtamento, ita & in Eccleſia Spiritum ſanctum repræſentari.*

ܡܛܠ ܗܢܐ ܕܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ ܡܬܚܙܐ
ܡܫܚܐ ܡܩܕܫܐ ܒܥܕܬܐ ܐܝܟ ܢܡܘܣܐ ܐܦ
ܒܥܬܝܩܬܐ.

10. *Hoc oleum non eſſe vetus illud legale, neque ex eo derivatum.*

ܡܛܠ ܕܡܫܚܐ ܗܢܐ ܠܘ ܗܘ ܒܟܗܢܘܬܐ
ܐܝܬܘܗܝ ܗܘ ܕܢܡܘܣܐ ܐܦܠܐ ܡܢܗ
ܡܬܝܠܕ.

11. *De traditione ſacri olei.*

ܡܛܠ ܡܫܠܡܢܘܬܗ ܕܡܫܚܐ ܩܕܝܫܐ.
Apoſtoli, inquit, *illud conſecrarunt, & fidelibus tradiderunt.*

ܫܠܝܚܐ ܩܕܫܘܗܝ ܘܐܫܠܡܘܗܝ
ܠܡܗܝܡܢܐ.

12. *Quare in hac olei ſpecie, non in alia traditum fuit?* ܡܛܠ ܗܢܐ
ܘܡܛܠ ܡܢܐ ܒܐܕܫܐ ܗܢܐ ܕܡܫܚܐ
ܐܫܬܠܡ ܘܠܐ ܒܐܚܪܢܐ ܐܚܪܝܢ
ܡܢ ܐܕܫܐ ܐܚܪܢܐ.

Græcos cæteroſque Orientales tacito nomine reprehendit, qui mortuorum cadavera oleo perungunt; Neſtorianos autem commendat, qui pulvere mortuos aſpergunt.

ܣܓܝܐܐ ܡܢ ܥܕܬܢܝܐ ܕܐܚܝܕܝܢ ܝܘܠܦܢܐ
ܢܘܟܪܝܐ ܡܫܚܝܢ ܠܥܢܝܕܐ ܟܕ ܐܡܪܝܢ
ܕܐܦ ܡܢ ܒܬܪ ܡܘܬܐ ܥܡ ܢܦܫܐ ܣܢܝܬܐ
ܚܝܠܐ ܥܡ ܥܢܝܕܐ. ܚܢܢ ܕܝܢ ܚܠܦ
ܗܕܐ ܡܫܚܘܬܐ ܥܦܪܐ ܡܩܕܫ
ܟܗܢܐ ܘܪܣܐ ܥܠ ܥܢܝܕܐ.

Plerique, inquit, *eccleſiaſtici, qui aliena dogmata tenent, defunctos ungunt, aſſerentes, etiam poſt obitum cum defunctis malas virtutes* (cacodæmonas) *pugnare: Apud nos verò iſtius unctionis loco pulverem ſacerdos conſecrat, eoque defunctum aſpergit.* Syros tùm Maronitas, tùm Jacobitas non modò defunctos oleo, Græcorum inſtar, perungere, ſed etiam pulvere aſpergere, ex utriuſque gentis ritualibus liquet.

13. *Quare præ cæteris oleis ad noſtram unctionem conſecrationemque in ſacro baptiſmo oleum olivæ dumtaxat conſecratū deſignatumq; eſt?* ܡܛܠ ܗܢܐ
ܕܡܫܚܐ

ܘܕܥܡܕܐ ܡܢ ܡܫܝܚܐ ܡܠܘܗܝ ܡܫܡܠܝܐ
ܘܐܝܟܢܐ ܐܬܩܒܠ ܠܡܫܡܫܢܘܬܗ
ܡܕܪܘܫܡܢ ܘܕܥܡܕܐ ܩܕܡܝܐ . ܘܡܛܠ
ܡܫܝܚܐ ܐܚܪܢܐ .

14. *De cauſa conſignationis.* ܡܛܠ ܥܠܬܐ ܕܪܘܫܡܐ .

15. *De trina conſignatione, quæ fit tribus vicibus in baptiſmo.* ܡܛܠ ܠܬܠܝܬܝܘܬܐ ܕܪܘܫܡܐ ܕܒܥܡܕܐ ܕܒܬܠܬ ܙܒܢܝܢ .

16. *Quibus modis conſignationes fiant: & quare prima quidem in fronte ab inferiori ad ſuperiorem partem digito peragitur, quem indicem vocant; altera autem ſuper pectus à ſuperiori ad inferiorem partem, & tertia item in fronte, non ſecus atque prima digito fit, qui pollex dicitur.*

ܡܛܠ ܐܣܟܡܐ ܕܪܘܫܡܐ . ܘܡܛܠܡܢܐ
ܗܘ ܩܕܡܝܐ ܥܠ ܦܬܐ ܡܢ ܠܬܚܬ
ܠܥܠ ܒܨܒܥܐ ܕܩܪܝܢ ܠܗ ܡܚܘܝܢܐ ,
ܘܗܘ ܕܬܪܝܢ ܥܠ ܚܕܝܐ ܡܢ ܠܥܠ ܠܬܚܬ
ܘܬܠܝܬܝܐ ܬܘܒ ܥܠ ܦܬܐ ܐܝܟ ܩܕܡܝܐ
ܘܒܨܒܥܐ ܪܒܬܐ .

17. *De fidejuſſoribus, & exorciſtis.* ܡܛܠ ܥܪܒܐ ܘܡܫܒܥܢܐ .

18. *De veſtimentis eorum qui baptizantur, & ſacerdotis baptizantis: & quid myſticè deſignent.*

ܡܛܠ ܠܒܘܫܐ ܕܡܥܡܕܐ ܘܕܟܗܢܐ
ܡܥܡܕܢܐ . ܘܡܢܐ ܡܚܘܝܢ .

19. *De conſignationibus obſervationes aliæ. Et quare ex uno eodemque unguenti cornu conſignationes omnes fiunt?* ܡܛܠ ܪܘܫܡܐ ܐܚܪܢܝܐ .
ܘܡܛܠܡܢܐ ܕܡܢ ܚܕܐ ܩܪܢܐ
ܟܠܗܘܢ ܪܘܫܡܐ .

20. *Si baptiſmus in remiſſionem peccatorum eſt, quare infantes pueroſque baptizamus, qui peccato carent?*

ܡܛܠ ܗܘ ܕܐܢ ܡܥܡܘܕܝܬܐ
ܠܫܘܒܩܢ ܚܛܗܐ ܐܝܬܝܗ . ܠܡܢܐ
ܝܠܘܕܐ ܘܫܒܪܐ ܕܠܝܬ ܠܗܘܢ
ܚܛܝܬܐ ܡܥܡܕܝܢܢ .

A Neſtorianis originale peccatum negari, obſervatum eſt to. 1. p.402.

21. *Etſi baptiſmus bonorum omnium fons ſit, non bis, ſed ſemel baptizari oportere, ſicut in fide œcumenicorum* (in ſymbolo) *præcipitur.*

ܡܛܠ ܗܘ ܕܐܦ ܡܥܡܘܕܝܬܐ ܥܠܬܐ
ܕܟܠܗܝܢ ܛܒܬܐ ܐܝܬܝܗ : ܠܐ ܐܘܦ ܕܢܬܥܡܕ
ܙܒܢܝܢ ܬܪܬܝܢ ܐܠܐ ܚܕܐ ܡܥܡܘܕܝܬܐ
ܡܘܕܝܢ ܕܒܗܝܡܢܘܬܐ ܕܩܬܘܠܝܩܐ .

CAPUT IV. *De ſanctis ſacramentis Corporis & Sanguinis.*

ܩܦܠܐܘܢ ܕܪܒܝܥܝܐ . ܡܛܠ ܐܪ̈ܙܐ ܩܕܝܫܐ
ܕܦܓܪܐ ܘܕܡܐ .

continet ſectiones 16.

Sectio 1. *De perfectione, quæ per ea fit,* (hoc eſt, per corpus & ſanguinem.) ܡܛܠ ܫܘܡܠܝܐ ܕܒܗܘܢ .

2. *Quot nominibus hæc perfectio appellatur.* ܡܛܠ ܗܘ ܕܒܟܡܐ ܫܡܗܐ
ܡܬܩܪܐ ܫܘܡܠܝܐ ܗܢܐ .

3. *Quum panis nequaquam carneus ſit, neque vinum ſanguineum, quomodo corpus & ſanguis dicuntur?*

ܡܛܠ ܗܘ ܕܟܕ ܠܚܡܐ ܠܐ ܒܣܪܢܝܐ
ܗܘ ܘܚܡܪܐ ܠܐ ܕܡܢܝܐ ܗܘ . ܐܝܟܢܐ
ܦܓܪܐ ܘܕܡܐ ܡܬܩܪܝܢ .

4. *Non eſſe dubitandum, quin Spiritus ſancti gratia ſacris myſteriis illabatur, etſi ea occulta ſit.*

ܡܛܠ ܗܘ ܕܡܓܢܢܘܬܐ ܕܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ
ܠܐ ܐܝܬ ܦܘܫܟܐ ܟܕ ܡܛܫܝܐ ܒܗܘܢ

ܗܝ

[Syriac text]

5. *Reſpondetur huic objectioni, quæ nobis fit: quum, ſcilicet, Deus in Lege eſum corporis & ſanguinis prohibuerit, hujus quidem apud Noëmum; illius autem apud prophetam coarguentem eos, qui homines devorant Baaloque immolant; quare vos Chriſti corpus manducare & ſanguinem bibere affirmatis?* [Syriac text]

6. *Unum eſſe corpus menſæ vitæ cum cæleſti, non duo.* [Syriac text]

7. *Neceſſariam eſſe ſacramentorum ſumptionem poſt baptiſmum.* [Syriac text]

8. *Quare in pane & vino corpus traditum eſt?* [Syriac text]

9. *Quare nos jejuni ſancta ſacramenta participamus, quæ Apoſtoli poſt cœnam ſumpſerunt?* [Syriac text]

10. *Utrum Dominus noſter comederit ex corpore, de quo ait, hoc eſt corpus meum, accipite, comedite ex eo; & biberit ex ſanguine, quem ſuum ſanguinem appellavit, nec ne?* [Syriac text]

Pro affirmativa ſententia, quam auctor ſequitur, citat S. Ephræmum doctorem, S. Joannem Chryſoſtomum, & Neſtorium.

11. *Fermentatus ne debet eſſe panis, an azymus? & vinum miſtum, nec ne?* [Syriac text]

Nihil horum, inquit, ab Apoſtolis, aut eorum diſcipulis traditum eſt; ſed quum Lex abrogata ſit, vero ſimilius eſſe, Apoſtolos fermentatum adhibuiſſe. Vinum autem miſtum fuiſſe, ex eo colligi affirmat, quod in tota illa regione (Palæſtina nimirùm) nullus meri vini uſus fuerit. [Syriac text]

Armenis denique, & Francis (ita Latinos vocat) reſpondet, pro Azymo, & puro vino decertantibus. Nam Armeni Latinis quidem adhærent in uſu Azymi; ſed ab iis, & ab univerſa eccleſia in eo diſſentiunt, quod vinum ſolum in calice ſine aqua offerunt.

12. *Quare corpus & ſanguis ſimul conſecrantur, non inſtar olei & aquæ in baptiſmo?* [Syriac text]

ܐܣܛܘܠܐܝܬ ܡܬܩܕܫܝܢ ܩܘܪܒܢܐ ܘܪܐܙܐ ؛
ܘܠܗ ܐܝܟ ܡܫܡܫܢܐ ܘܟܗܢܐ ܕܒܥܕܬܐ ؛

13. *In quinque partes, ſeù capita, dividi Orationes liturgicas.* ܡܛܠ ܗܝ ܕܒܚܡܫܐ ܐܢܫܐ ܐܘ ܦܣܩܝܢ ܡܬܦܠܓܐ ܡܬܦܠܓܝܢ ܨܠܘܬܐ ܘܠܐ ܦܘܪܫܢܐ .

14. *Ad Patrem dirigi Orationes in Liturgia.* ܡܛܠ ܗܝ ܕܨܠܘܬܐ ܠܘܬ ܐܒܐ ܡܬܩܪܒܢ ܨܠܘܬܐ ܒܩܘܪܒ ܩܘܪܒܢܐ

Id præ cæteris Liturgiis in ea clarè apparere affirmat, quæ Neſtorii nomen præfert.

15. *Quibus orationibus ſacramenta perficiuntur, & quomodo: & quid myſticè ſignificat unumquodque eorum, quæ dicuntur, canuntur, & intonantur. Totius Liturgiæ expoſitio.* ܡܛܠ ܐܝܠܝܢ ܨܠܘܬܐ ܡܫܬܡܠܝܢ ܐܪܙܐ ܐܝܟܢܐ . ܘܡܢܐ ܡܪܡܙ ܟܠ ܚܕܐ ܡܢ ܕܡܬܐܡܪܢ ܘܡܬܙܡܪܢ ܘܡܬܩܪܝܢ ، ܦܘܫܩܐ ܕܟܠܗ ܬܫܡܫܬܐ ܩܘܕܫܐ .

Jeſujabum Catholicum præcepiſſe, ait, ut hora tertia myſteriorum miniſterium perageretur.

16. *De conſignationibus, ſeù crucis formationibus.* ܡܛܠ ܪܘܫܡܐ . Laudat Patriarchas Neſtorianos Abrahamum, Emmanuelem, Jeſujabum, Salibazacham, & Joſue Barnun.

CAPUT V. *De perfectione Therapeutarum*, hoc eſt, monachorum. ܫܘܠܡܐ ܕܡܫܡܫܢܘܬܐ . ܡܛܠ ܗܝ ܫܘܡܠܝܐ ܕܝܚܝܕܝܐ .

Continet Sectiones 4.

Sectio 1. *Quare hæc perfectio ſacramentum dicitur.* ܡܛܠ ܗܝ ܕܫܘܡܠܝܐ ܡܬܩܪܐ ܐܪܙܐ ܐܝܬܝ ܐܘ ܠܐ .

2. *De perfectione therapeutarum.* ܡܛܠ ܡܫܡܫܢܘܬܐ ܕܝܚܝܕܝܘܬܐ . Citat Dionyſii epiſtolam ad Demophilum.

3. *De myſticis hujuſce perfectionis ſignificationibus.* ܡܛܠ ܐܪܙܐ ܘܫܘܡܠܝܗܘܢ .

4. *De conſignationibus.* ܡܛܠ ܪܘܫܡܐ .

CAPUT VI. *De miniſterio, quod ſuper eos perficitur, qui in Chriſto obdormiunt.* ܩܠܐ ܕܐܪܙܐ ܡܛܠ ܬܫܡܫܬܐ ܕܡܫܬܡܠܝܐ ܥܠ ܡܢ ܕܕܡܟܘ ܒܡܫܝܚܐ ܥܢܝܕܐ .

Continet Sectiones 11.

Sectio 1. *Fidelium tranſitum ab infidelium morte differre.* ܡܛܠ ܗܝ ܕܡܦܩܢܗ ܗܘ ܕܝܠܗ ܕܡܗܝܡܢܐ ܕܡܦܩܢܗ ܗܘ ܕܠܐ ܡܗܝܡܢܐ ܘܠܐ ܡܕܡܝ ܗܘ .

2. *Quare Apoſtolorum tempore exequiæ fidelium in eccleſiis celebrabantur; hodie verò ubicumque occurrerit.* ܡܛܠ ܗܝ ܕܫܠܝܚܐ ܒܥܕܬܐ ܕܡܫܝܚܐ ܒܙܒܢܐ ܕܫܠܝܚܐ ܗܘܐ ܡܬܥܒܕܐ ܡܬܥܒܕ ܕܝܢ ܗܫܐ ܒܟܠ ܕܘܟ ܕܡܬܡܨܐ .

3. *De Odis, & Lectionibus pro defunctis.* ܡܛܠ ܥܢܝܢܐ ܘܩܪܝܢܐ ܕܥܠ ܥܢܝܕܐ .

4. *Monachorum, & ſecularium ſtationem in miniſterio & perfectione pro defunctis, licitam eſſe, etſi ab antiquis ea minimè permiſſa fuerit.* ܡܛܠ ܗܝ ܕܐܦ ܥܠܡܝܐ ܘܝܚܝܕܝܐ ܡܬܓܡܪܝܢ ܒܫܘܡܠܝܐ ܕܥܢܝܕܐ ܘܠܐ ܟܠܝܐ ܡܫܡܫܢܘܬܐ ܐܦ ܕܩܕܡܝܐ ܠܐ ܐܦܣܘ .

5. De

5. *De pace, quæ defuncto datur.* [illegible]

6. *Ut ii, qui in Chriſto obdormiunt, gradu laboris differunt; ita & orationes oblationeſque in eorum exequiis diverſas eſſe.* [illegible]

7. *Si unicuique pro laboris menſura merces retribuitur, quid prodeſt Oratio defuncto? aut Oblatio ei, pro quo offertur?* [illegible]

8. *An divites, qui opes ſuas pauperibus poſt obitum diſtribui præcipiunt, aliquid inde utilitatis percipiant, nec ne?* [illegible]

9. *Quænam ſit eccleſia primogenitorum in cælo deſcriptorum: & qui ſinus Abraham, & Iſaac, & Jacob.* [illegible]

10. *Qua ratione juvamur reliquiis & ſepulcris Sanctorum, quorum benedictionem percipimus.* [illegible]

11. *Quare, quum precum noſtrarum initium & finis Oratio Dominica* Pater noſter *ſit, non ita in exequiis defunctorum ſit? & quare in poſtrema crucis formatione, & in ea qua pulvere defunctum aſpergimus, à pedibus defuncti initium ducitur?* [illegible]

CAPUT VII. *De Sacramento deſponſationis ejuſque perfectione.* [illegible]

Continet ſectiones 6.

Sectio 1. *Legem deſponſationis à Deo traditam eſſe.* [illegible]

Laudat Canonem 1. & 4. Concilii Gangrenſis.

2. *Hanc ſenſibilem copulam intelligibilis copulæ typum eſſe?* [illegible]

Ex Dionyſio.

3. *Quomodo quæ in deſponſatione perficiuntur, Chriſti & Eccleſiæ myſterium repræſentant.* [illegible]

Ex Ephræmo tetraſtychon profert.

4. *De iis, ſine quibus deſponſatio nequaquam perficitur.* [illegible]

nimirùm, ut ait, *Sacerdos, & calix ex vino & aqua miſtus, & crux, & anulus, & pulvis*. ܟܗܢܐ . ܘܟܣܐ ܕܡܙܝܓ ܡܢ ܚܡܪܐ ܘܡܝܐ . ܘܨܠܝܒܐ . ܘܥܙܩܬܐ . ܘܥܦܪܐ .

5. *De benedictione calicis in* ſponſalibus; ܡܛܠ ܬܫܡܫܬܐ ܕܟܠܠܐ ܟܣܐ .

6. *De conſignatione Indulgentiæ*, hoc eſt, *de pœnitentia & remiſſione peccatorum*. ܡܛܠ ܬܘܫܡܫܐ ܕܚܘܣܝܐ ܗ. ܥܠ ܬܝܒܘܬܐ ܘܫܘܒܩܢܐ ܕܚܛܗ̈ܐ .

Ad calcem ab amanuenſi hæc ſubjunguntur ex Latino ritu paucis mutatis deſumpta, quæ ad Timothei tractatum nulla ratione ſpectant.

ܗܟܢ ܟܗܢܐ ܕܥܠ ܡܫܘܕܝܢܘܬܐ ܕܐܬܝܗܒ ܫܘܠܛܐ ܥܠ ܦܘܪܫܢܐ ܘܥܠ ܗܢܐ ܚܛܗܐ ܠܐܝܠܝܢ ܐܝܟ ܦܘܩܕܢ ܫܠܝܚܘܬܗ ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ . ܚܕܐ ܐܢܬܬܐ ܒܪܘܚܐ ܘܚܕܐ : ܘܐܢܬܬܐ ܐܢܐ ܐܢܬܐ ܒܪܘܚܐ ܕܫܘܒܩܢܐ . ܩܘܡ ܟܗܢܐ ܕܥܠ ܡܫܘܕܝܢܐ ܠܝ ܐܢܬ ܠܗ ܫܘܠܛܐ ܐܘ ܡܠܝܐ ܡܢ ܠܒܐ ܐܢܐ ܡܢ : ܡܢ ܠܘܬ ܟܗܢܐ ܗܘܐ : ܡܫܘܕܝܢܐ ܡܛܠ ܚܛܗܘ̈ܗܝ . ܡܢ ܡܛܠܬܐ ܠܗ ܦܘܪܫܢܐ ܐܝܟ ܐܢܐ ܠܐ ܠܦܘܩܕܐ . ܡܢ . ܘܚܢܢܐ ܕܡܠܟܘܬܐ ܐܦ ܟܗܢܐ ܗܘܐ ܥܠ ܢܦܫܗ ܕܡܫܘܕܝܢܐ . ܡܢ ܡܫܡܫܢܐ ܟܢܘ ܕܐܠܗܐ ܫܘܒܩܢܐ ܚܘܣܝܢܘ ܥܘܕܪܐ ܠܟܘ ܡܢ .

Item Oratio ad confeſſionem peccatorum, quam Chriſtiani bis ſingulis annis facere tenentur, hoc eſt, ſemel in Jejunio magno, & ſemel in Jejunio Annunciationis (id eſt, Adventus) *Primum, Oratio ſuper confitentem. Si anathematizatus es, aut ab eccleſia interdictus &c. Poſt hanc orationem confitens peccata ſua confitetur: deinde Sacerdos eum de peccati ſpeciebus ſucceſſivè interrogat &c. Demùm dicit orationem hanc ſuper caput confitentis. Dominus noſter Jeſus Chriſtus filius Dei vivi abſolvit te &c.*

CAPUT LVII.

Amrus Matthæi.

AMRUS Matthæi filius, Tirhanæ in Patriarchali Neſtorianorum provincia natus, claruit circa ann. Chriſti 1340. nam Ebedjeſum Sobenſem, qui anno Chriſti 1318. obiit, laudat Part. 5. operis ſui, de quo mox ſermo erit; ſeque ipſum in vivis fuiſſe affirmat anno poſt Ananjeſu Patriarchæ obitum ſexcenteſimo quinquageſimo, ut tom. 2. pag. 425. obſervavi. Ananjeſus autem deceſſit, eodem Amro teſte, anno Græcorum milleſimo decimo, hoc eſt, Chriſti 699. Alius proinde eſt à Mari Salomonis, quem libri *Turris* inſcripti auctorem fuiſſe Amroque duobus ſæculis priorem, oſtenſum eſt ſuprà pag. 554. — I. Amrus Matthæi filius, Tirhanenſis.

Qui verò librum illum Amro tribuunt [1], tùm manuſcriptorum codicum fide moventur, quibus diſſertum Amri nomen præfigitur; tùm potiſſimùm Abulbarcati auctoritate, qui in lib. de divinis officiis cap. 7. de — II. Maris liber ei perperàm tributus. [1]

N O T A.

1 *Manuſcriptorum Codicum fide*. Titulus Codicis Vaticani, quem ex Oriente advexi, hic eſt: كتاب المجدل الاستبصار والجدل مجموع عمرو بن متى الطيرهاني، *Liber Magdal, hoc eſt, Turris, ad ſpeculationem, & diſputationem, collectore Amro Matthæi filio Neſtoriano Tahrabanenſi*.

de Scriptoribus Eccleſiaſticis hæc de Amro tradit. عمرو بن متى الطبرهاني له كتاب المجدل للاستبصار والجدل ومعنى المجدل البرج وهو جزوان يشتمل على ثلثين فصلا في سبعة ابواب الخ.

1 *Amrus Matthæi filius* 1 *Tabrabanenſis, auctor libri, cui titulus Magdal, hoc eſt, Turris, ad ſpeculandum & diſputandum. Dividitur autem in tomos duos, quibus capita ſeptem, ſectionesque triginta univerſim comprehenduntur &c.* Verùm præterquàm quod ejuſdem libri auctor in ſectione 5. capitis 5. expreſſe docet, ſe ſub Patriarchis Machicha & Barſuma vixiſſe, quorum prior anno Chriſti 1110.& poſterior anno 1137. obiit; alter ipſius operis tomus, mihi nuper ex Oriente tranſmiſſus, anno Chriſti 1214. ab amanuenſi exaratus dicitur; adeoque ad Amrum, qui diu poſt, nimirùm anno 1340. vixit, nullatenus referri poteſt.

Cauſam hallucinationis hanc fuiſſe puto; quia nimirùm uterque auctor, Mares, inquam, & Amrus, eodem titulo, *Turris* ſcilicet, inſcriptum opus edidit: hiſtoriam præterea Patriarcharum Neſtorianorum quam Mares cap. 5. ſect. 5. ad Ebedjeſum perduxerat, Amrus in compendium redactam multiſque additamentis interpolatam, ad Timothei ſecundi præceſſorem Jaballaham continuavit. Hinc Abulbarcatus, qui Amrum libri Turris auctorem fuiſſe noverat, quum alterum librum eodem quidem Turris titulo prænotatum, ſed à Mari compoſitum, præ manibus habuiſſet, Amro illum adjudicavit; codicis fortaſsè manuſcripti auctoritate deceptus, in quo pro Mari Salomonis nomen Amri Matthæi obrepſerat.

III. Librorum Amri & Maris exempla, quæ proſtant.

Utriuſque libri, Maris ſcilicet & Amri, exempla exſtant, Renaudotio teſte, in Bibliotheca Regia Pariſienſi, & Palatina Medicea. In Vaticana, Maris quidem duo tomi habentur, quorum alteri 2 hæc ad 2
calcem adnotatio ab amanuenſi ſubjecta eſt: كان الفراغ منه يوم الاثنين المبارك ثاني يوم من شهر بابه سنة الف ومايه وخمسه وسبعين. واما النسخة المنقول منها الف وخمسه وسبعين للشهدا الاطهار.

Abſolutus eſt Codex iſte *feria ſecunda, die ſecunda menſis Paopi, anni* Martyrum *milleſimi centeſimi decimi ſeptimi* (Chriſti 1401.) *Apographum autem exaratum erat anno ſanctorum Martyrum milleſimo quinto ſuprà ſeptuageſimum*, hoc eſt, Chriſti 1359.
Alter 3 hanc temporis notam habet, 3
علقه العبد الخاطى الراجى عفو ربه وغفرانه يحيى بن ابى الرضا بن ابى منصور بن محمد المتطبب بالجزيرة العمريه لسعيد بن عيسى بن ابو الفضل بن الغيرى رابع جمادى الاول سنة عشرة وستمايه. ووافق ذلك الحادى والعشرين من ايلول سنة الف وخمسماية وخمسة وعشرين للاسكندر بن فيليفوس اليوناني والحمد لله.
ܠܐܠܗܐ ܬܘܒ ܫܘܒܚܐ ܠܥܠܡܝܢ.
وقوبل وصحح بحسب الطاقة والاجتهاد غير ان النسخة التى نقل منها كانت سقيمة فى الغاية. فمن صادف نسخة صحيحة وقابله وصححه منها كان فى حيازة الاجر والثواب هو يسكا.

Deſcripſit hunc codicem ſervus peccator, qui veniam à Domino ſuo indulgentiamque poſcit, Jabia filius Abi-Razæ, filii Abi-Manſur, filii Phachi-

NOTÆ.

1 *Tabrabanenſis*. Ita Copti legunt pro طيرهان *Tirbana* طبرهان *Tabrabana*, & pro طيرهاني *Tirbanenſi*, طبرهاني *Tabrabanenſis*: duo nimirùm puncta diacritica, quæ ſecundæ literæ ſubſunt, in unum contrahentes ي *i* elementum in ب *b* commutant.

2 *Quorum alteri*. Eſt primus tomus operis Amri, quo priora Capita IV. cum ſuis ſectionibus: nec non Sectio 1. Capitis V. continentur; idemque recenſitus à nobis fuit tom.1. Bibliothecæ noſtræ pag. 625. Codice Arabico ms. 25.

3 *Alter*. Eſt tomus ſecundus ejuſdem operis, mihi nuper ex Oriente tranſmiſſus, quo Capitis quinti Sectiones quinque, necnon ſextum & ſeptimum Caput continentur.

chimæ, *med'cus in Inſula Amrenſi* (Meſopotamia) *pro Saido filio Iſæ filii Abu-phadli filii Komorinenſis*, *die quarta menſis Gemadi prioris*, *anni* Hegiræ *ſexcenteſimi decimi*, *qui reſpondet diei* 21. *Elul* (Septembris) *anni Alexandri Philippi Græci milleſimi quingenteſimi vigeſimi quinti* (Chriſti 1214.) *Laus Deo. Deus dirige me*, *& lætifica me ſecundùm miſerationes tuas*. (ſequitur alia manu) *Collatus emendatuſque eſt qua fieri potuit diligentia*, *etſi exemplar*, *ex quo deſcriptus fuit*, *mendis ſcateret. Si quis verò emendatum exemplum nactus fuerit*, *huncque codicem ad illud contulerit correxeritque*, *operæ pretium faciet*, *dignamque laboris ſui mercedem recipiet*. Amri verò liber in quinque Partes diſtributus, idem eſt, ac ille, quem to. 2. pag. 509. recenſui: ſed ex Abulbarcati teſtimonio ad Amrum ibi retuli, quæ de Mari dicenda erant: Mares enim, non Amrus librum ſuum in Partes VII. diviſit, ut ex ſequenti utriuſque operis ſyllabo patebit.

IV. Syllabus libri Maris filii Salomonis.

Syllabus libri Maris Salomonis, ex Abulbarcato. كتاب الجدل اى البرج وهو جزوان يشتمل على تلثين فصلا فى سبعة ابواب . الباب الاول البنيان فصل واحد . الباب الثاني البيان ثلثة فصول . الاول توحيد الله تعالى . الثاني اعتقاد اتحاد الكلمة بالانسان وظهور المسيح مولودا . الثالث الايمان بالله وتثليث اقانيمه . الباب الثالث الاركان اربعة فصول . الاول شرف المعمودية . الثاني فى حلالة القربان من الخبز والخمر . الثالث دلايل الانجيل على اللاهوت والناسوت . الرابع فى تتامة صورة الصليب . الباب الرابع المصابيح سبعة فصول . الاول مباهي التقوى . الثاني ميامن المحبة . الثالث منافي الصلاة . الرابع مفاخر الصوم . الخامس منافع الصلاة . السادس محاسن التواضع . السابع معاني الطهارة . الباب الخامس العمد سبعة فصول . الاول حدث العالم . الثاني التصديق بالقيامة والحساب والعقاب والثواب . وهو اخر الجزو الاول . الثالث تحقيق ان الحق هو المسيح . وهو اول الجزو الثاني . الرابع اقامة الحجج على مجى المسيح . الخامس اخذ الفروض والسنن والقوانين من الرسل والتابعين . السادس فى تقريب الامانة وابطال بدع الديانة . السابع كتب العتيقة والحديثة . الباب السادس الجداول اربعة فصول . الاول فى السجود نحو المشرق . الثاني فى توقير يوم الاحد . الثالث فى شد الاوساط بالزنانير ووقود القناديل والبخور والتومير . الرابع فى قبول التوبة . الباب السابع الحدايق . اربعة فصول . الاول فى ترك الختانة . الثاني فى حل العمل يوم السبت . الثالث فى اطلاق ما كان محظورا من الماكل . الرابع توبيخ اليهود واظهار بهتهم . وهو تمامه . وفيه شى من ارا القوم واغراضهم بحسب الاضراب عنه والاحتراز منه . واكثر ذلك مصنفه فى الفصل الخامس من الباب الخامس المشتمل على اخذ الفروض والسنن والقوانين من الرسل الاصفيا والانبيا التابعين ومعظمه محشو ممن ذكر حثالة المشرق لاخبارهم ومن رام انتزاع ما حواه هذا الكتاب من الفوايد ولا يعدما بهجة المقاصد .

Liber Magdal [1], *hoc eſt*, *Turris*, *in duos Tomos diviſus*, *qui Capita ſeptem Sectioneſque triginta univerſim continent*. 1

CAPUT I. *Inſcriptum* Ædificium [2], ſectio [3] unica. 2

CAPUT II. Demonſtratio. Sectiones III. Prima de [4] unitate Dei. 3 4

Se-

NOTÆ.

1 *Liber Magdal*. Exſtat in Cod. Arab. Vatic. ms. 25. de quo Tom. 1. Bibl. Orient. pag. 625.

2 *Ædificium*. Huic Capiti præmittitur فاتحة الكتاب *Libri Præfatio*: deinde *Capitum Index* uſque ad fol. 12.

3 *Sectio unica*. Exſtat in eodem Codice Vatic. 25. fol. 12. Deum exiſtere oſtendit Mares.

4 *De unitate Dei*. In eodem Cod. fol. 28. Titulus الذروة *Summa*. Initium ذروة الايمان توحيد الله الموجود الحى الناطق . *Fidei Summa eſt Dei unitas exiſtentis vivi rationalis &c.* Ubi fuſè differit de attributis divinis.

1 Secunda de unione [1] Verbi cum ho-
mine, deque Chriſti nati apparitio-
2 ne. Tertia de Deo [2], perſonarum-
que ejus Trinitate.

CAPUT III. Baſes. Sectiones IV.
3 I. De [3] Baptiſmo. II. De oblatione
4 Panis [4] & Vini. III. Argumenta [5] ex
5 Evangelio deſumpta, quibus divi-
nitas & humanitas oſtenditur. IV. De
6 præſtantia [6] figuræ Crucis.

CAPUT IV. Candelabra, Se-
ctiones VII. I. Decus [7] pietatis. II. 7
Termini [8] charitatis. III. Encomium [9] 8
orationis. IV. Gloria [10] Jejunii. V. 9 10
Utilitas [11] orationis. VI. Pulchritu- 11
do [12] humilitatis. VII. Senſus [13] 12
Puritatis. 13

CAPUT V. Columna; Sectiones
VII. I. Conditus [14] mundi. II. Ve- 14
ritas [15] reſurrectionis & judicii, nec- 15
non pœnæ, ac præmii. Atque hìc de-
ſinit [16] Primus Tomus, III. De [17] Iſaa- 16
ci 17

NOTÆ.

1 *De unione Verbi &c.* In eod. Cod. fol. 38. Titulus الاساس *Fundamentum*. Initium, اساس الايمان باسه ايشوع المسيح الخ. *Fundamentum fidei eſt credere in Deum Jeſum Chriſtum &c.* Ubi de Incarnatione ex mente Neſtorianorum, deque Chriſti genealogia ex Matthæo & Luca, deque Philoſophorum ſententiis, quorum, ut inquit, Vaticinia de Chriſto refert.

2 *De Deo &c.* In eod. Cod. fol. 54. Titulus التشييد *Conſtructio*. Initium, تشييد قواعد الايمان وتوكيد شواهد البيان تحقيق معاني الاتحاد. *Conſtructio articulorum fidei, & certitudo teſtimoniorum demonſtrationis eſt vera ſignificatuum Unionis intelligentia &c.* Ubi de Deo uno & trino, deque Verbi Incarnatione juxta ſenſum Neſtorianorum.

3 *De Baptiſmo*. In eod. Codice fol. 70. Citat Abrahamum Amri filium, monachum ابراهيم بن عمرو الراهب.

4 *De oblatione Panis & Vini*. In eodem Codice fol. 77. Titulus في جلالة القربان *De excellentia Oblationis, ſeu Euchariſtiæ*.

5 *Argumenta ex Evangelio &c.* In eodem Codice fol. 83. Titulus دلايل الانجيل *Demonſtrationes Evangelii*: ubi oſtendit Evangelium eſſe inſpiratum à Deo librum, & contenta in eo ſigna, præcepta, conſilia, geſtaque ſummatim deſcribit.

6 *De præſtantia figuræ Crucis*. In eodem Codice fol. 112. Titulus الصليب *Crux*. Ubi Chriſtum verè in crucem actum fuiſſe demonſtrat ex Prophetis & ex Evangelio, debitamque Cruci venerationem.

7 *Decus pietatis*, In eod. Cod. fol. 122. Titulus التقوى *Pietas*. Ubi de virtutibus & vitiis.

8 *Termini charitatis*. In eod. Cod. fol. 133. Titulus المحبة *Charitas*.

9 *Encomium orationis*. In eod. Cod. fol. 137. Titulus الصلاة *Oratio*.

10 *Gloria jejunii*, In eod. Cod. fol. 150. Titulus الصوم *Jejunium*.

11 *Utilitas orationis*. In eodem Codice fol. 159. Titulus الرحمة *Miſericordia*: ubi de eleemoſyna, non de oratione diſſerit. Unde apparet, in titulo Abulbarcati mendum obrepſiſſe.

12 *Pulchritudo humilitatis*. In eod. Cod. fol. 163. Titulus التواضع *Humilitas*.

13 *Senſus puritatis*. In eod. Cod. fol. 169. Titulus الطهارة *Puritas*. Ubi de virginitate & continentia.

14 *Conditus mundi*. In eod. Cod. fol. 183. ubi epocham Hegiræ incepiſſe affirmat feria 5. Alexandræam feria 2 Jezdegerdicam feria 3. Nabuchodonoſoræam feria 4. & Nabolaſſaream feria 1. Ab epocha verò Nabuchodonoſoris ad Jezdegerdem annos fluxiſſe 1379. A Nabolaſſare ad eundem Jezdegerdem annos 955. cum tribus menſibus. Ab Alexandro item ad Jezdegerdem annos 932. cum diebus 259. Ab Hegira denique ad Jezdegerdem annos lunares 10. cum diebus 84. Atque hic deſinit primus Tomus.

15 *Veritas reſurrectionis &c.* Ab hac ſectione uſque ad finem operis nil præter titulorum indicem habetur in laudato Codice Arabico 25. Exſtat tamen ex parte initio tomi ſecundi, qui ex Oriente, ut ſuprà dixi, mihi nuper tranſmiſſus fuit.

16 *Atque hìc deſinit primus Tomus*. Non in hac ſecunda, ſed in præcedenti ſectione finem habet Tomus prior Maris, ut ex laudato Cod. Vat 25. liquet.

17 *De Iſaaci ſacrificio*, Exſtat in laudato Tomo 2. à fol. 17. ad fol. 53. Titulus. تحقيق النبوات في ولد اسحق الذبيح والانتهاء فيها الى ظهور المسيح. *Veritas Vaticiniorum à nativitate Iſaaci immolati uſque ad apparitionem Chriſti*. Ubi Ma-

1 ci ſacrificio. Hic incipit [1] Tomus
2 ſecundus. IV. Argumenta [2] de adventu Chriſti. V. Conſtitutiones,
leges, & Canones ab Apoſtolis [3] & 3
diſcipulis deſumpti. VI. Defenſio [4] 4
fidei orthodoxæ, & confutatio hære-

Mares Patrum, Prophetarum, & Regum hiſtoriam ab Abrahamo ad Chriſtum uſque percurrit.

1 *Hic incipit Tomus ſecundus*. Imò in præcedenti ſectione, ut ſupra dictum eſt.

2 *De adventu Chriſti*. Exſtat in Tom. 2. à fol 53. ad fol. 112. Titulus : اقامة الحجج الصادقة بمجى المسيح والشهادات الناطقة بالبرهان الصحيح .

Afferuntur vera argumenta de adventu Chriſti, & teſtimonia eandem rem demonſtrantia: ex Pentateucho nimirùm, Pſalmis, & Prophetis. Sed circa annum nativitatis Chriſti non ſibi conſtat auctor: nam fol. 59. Chriſtum natum ait anno mundi 5490. Alexandri 304. vel ſecundùm alios 310. Fol. verò 109 ab Adamo ad Chriſti nativitatem annos ſupputat 5530. & fol. 356 conceptum Chriſtum affirmat anno Græcorum 308.

3 *Ab Apoſtolis & Diſcipulis*. In eodem Codice à fol. 113. ad fol. 256. Titulus : اخذ الفروض والسنن والرسوم والقوانين من الرسل الاصفيا والابا التابعين .

Conſtitutiones, leges, decreta, & canones ab electis Apoſtolis Patribuſque eorum ſucceſſoribus deſumpti. Hic Auctor, quum ea, quæ poſt Chriſti in cœlos aſcenſum ab Apoſtolis geſta ſunt, quæque in eorum nomini inſcriptis conſtitutionibus continentur, breviter enarraſſet, nomina & martyrium Apoſtolorum XIV. & Diſcipulorum LX. ex apocryphis libris deſcribit: Apoſtolorum quidem, *Petri, Pauli, Andreæ, Jacobi, Joannis, Philippi, Nathanaëlis Bartholomæi, Thomæ, Matthiæ, Jacobi Alphæi, Judæ Lebæi, Simonis Chananæi, Judæ Jacobi, quem & Bartholomæum vocat, & Matthæi*. Diſcipulorum verò nomina ex eodem auctore ſuprà relata ſunt, hoc tom. pag. 320. Deinde præmiſſa Adæi, & Maris in Oriente prædicatione, Archiepiſcoporum Seleuciæ, quos Catholicos ſeù Patriarchas Orientis vocant, ſeriem reſque geſtas exponit, ab Adæo Apoſtolo uſque ad Ebedjeſum Mokli filium, hoc ordine. اسما جثالقة المشرقيين المثلث الذكر

Nomina Catholicorum Orientalium, quorum memoriæ pax. 1. Adæus. 2. Mares 3 Abres. 4 Abraham. 5. Jacobus. 6 Achadabues. 7. Sciachlupha. 8. Papas. 9. Simeon Bar-Saboës. 10. Sciahadoſtus. 11. Barbaſeminus. 12. Tomarſa. 13. Kaiuma. 14. Iſaacus. 15. Achæus. 16. Jaballaha. 17. Maanes. 18. Pharabochtus. 19. Dadieſus. 20. Babnæus. 21. Acacius. 22 Babæus. 23. Silas. 24 Narſes. 25. Eliſæus. 26. Paulus. 27. Mar Abas. 28. Joſeph. 29. Ezechiel. 30. Jeſujabus Araunita. 31. Sabarjeſus. 32. Gregorius. 33. Jeſujabus Gadalenſis. 34. Maremes. 35. Jeſujabus Adiabenus. 36. Georgius. 37. Joannes Marthæ filius. 38. Ananieſus. 39. Salibazacha. 40. Phetion. 41. Marabas ſecundus, qui & Brichſebiane. 42. Surinus. 43 Jacobus. 44. Ananjeſus ſecundus. 45. Timotheos. 46. Joſue Bar Nun. 47. Georgius. 48 Sabarjeſus. 49. Abraham. 50 Theodoſius. 51. Sergius. 52 Enos. 53. Joannes Narſetis filius. 54. Joannes Theodoſii ex fratre nepos. 55. Joannes Iſæ filius. 56. Abraham. 57. Emmanuel. 58. Iſraël. 59 Ebedjeſus. 60. Mares Tobi filius. 61. Joannes. 62. Joannes Nazuch filius. 63 Jeſujabus 64. Elias I 65. Joannes Targal filius. 66. Sabarjeſus Zanbur. 67. Ebedjeſus Aredi filius. 68. Machicha. 69. Elias II. 70 Barſuma. 71. Ebedjeſus Mokli filius. Ad calcem hæc ab amanuenſi ſubjiciuntur fol. 256. هذا اخر ما وجد . يتلوه خبر ايشوعيب الجاثليق اسقف الجزيرة من اهل الموصل ويعرف بابن الحايك . وبعده مار اليا الثالث وكان مطرانا على نصيبين ويعرف بابى حليم ويلقب بابن الحديثى . وبعده مار يهب الاها الجالس الان في المنصب .

Hucuſque auctor. (Mares ſcilicet.) *Sequitur hiſtoria Jeſuiabi Catholici, Epiſcopi Gezirae, ex urbe Moſulana oriundi, cognomento Ebn-Hajech, ideſt, filii textoris. Deinde Mar Eliæ III. cognomento Abi-Halimi, & Ebn-Hadithenſis, qui Niſibis Metropolita fuerat. Demùm Mar Joballahæ, qui nunc ſedem tenet* (hoc eſt, anno Græcorum 1525. Chriſti 1214. quo hic codex ab amanuenſi exaratus.) Quæ verò in his Catholicorum ſeù Patriarcharum Neſtorianorum vitis continentur, eadem ferè ex Amri compendio, & ex Barhebræi hiſtoria à me publicata ſunt Tom. 2. à pag. 387 & hoc tomo paſſim prolata.

4 *Defenſio fidei orthodoxæ*. In eodem Codice à fol 256. ad fol. 278. Titulus : اجتماع الملوك والابا لتقرير الامانة وابطال ما استحدث من البدع في الديانة :

Conventus Regum & Patrum ad confirmandam fidem, & ad confutandas hæreſes. Primum hæreticos hoſce enumerat: *Sabbatianos, Marcionitas, Manichæos, Samoſatenos, Audianos, Cochitas, Bardeſanitas, Arianos, Timotheanos, Novatianos, Simonianos*, alioſque, quorum & errores refert. Deinde Concilia laudat, adverſùs hæreſes coacta, Nicænum, ſcilicet, Conſtantinopolitanum, Gangrenſe, Ancyranum, Antiochenum, Africanum. De Epheſino verò, & Chalcedonenſi, deque Neſtorio & S. Cyrillo, partium ſtudio abreptus, ea congerit, quæ Neſtoriani in laudem ſuæ ſectæ comminiſci ſolent, quæque productis ſub nomine Baſilii, Gre-

1 reſeon. VII. Libri veteris 1 & novi Teſtamenti.

CAPUT VI. Diſputatio, Sectiones IV. I. De adoratione 2 ad Orien-
2 nes IV. I. De adoratione 2 ad Orien-
3 tem. II. De 3 cultu diei Dominicæ,
4 III. Cur 4 lumbos præcingimus, & lampades accendimus? deque thure, & pſalmodia. IV. Quam accepta ſit
5 pœnitentia. 5

CAPUT VII. Subtilitas, Sectiones IV. I. De Circumciſionis 6 omiſ- 6
ſione. II. Licitum eſſe opus in die 7 7
Sabbati. III. De licito 8 ciborum, 8
qui vetiti erant, uſu. IV. Reprehenſio

Gregorii, Athanaſii, & Ephræmi auctoritatibus confirmare nititur: quædam etiam de Jacobo Sarugenſi & Baradæo, atque Severo, deque Jacobitarum, Melchitarum, Neſtorianorumque origine interſerit. Epitomen denique ſubjicit rerum geſtarum ſub Patriarchis ejus gentis; ubi de Synodis ſub Iſaaco, Jaballaha & Marutha coactis; deque Barſuma Niſibeno, Babæo, Acacio, Babnæo, Sila, Narſete, Eliſæo, Paulo, Maraba, Ezechiele, Jeſujabo, Sabarjeſu, Georgio, aliiſque Neſtorianorum Catholicis multa diſſerit, ſuæque ſectæ ſtatum ſub Regibus Perſarum exponit, donec Arabes poſt Mahometum pſeudoprophetam ſumma rerum potiti ſunt. Tria autem hic notanda. Primum, fol. 262. refert, unàcum S. Simeone Barſaboé martyrium paſſos fuiſſe ميينا مطران جنديسابور *Sebinam ſeù Zebinam Metropolitam Gandiſaporenſem*, بوليدع مطران البصرة *Polidagbum* (fortaſſe Heliodorum) *Metropolitam Baſſorenſem*, & يوحنا اسقف دستمسان *Joannem Deſemſanæ Epiſcopum*. Alterum fol. 263. translationem corporis S. Joannis Chryſoſtomi Comanis in regiam urbem ſub Proclo Patriarcha factam, Neſtorio oſcitanter tribuit, quùm Neſtorius memoriam tantùm Chryſoſtomi in diptycha referri curaverit. Tertium fol. 278. Mahometi ejuſque ſectariorum laudes perſequitur, & quod ſine horrore dici nequit, illius pſeudoprophetæ nomen eo adjuncto præconio memorat, quo Mahometani ſolent, nimirùm عليه السلام *cui pax*. Eam Neſtorianorum ſcriptorum impietatem notavit & Renaudotius tom. 2. Liturg. Orient. pag. 101. ubi rectè obſervat, non modò laudem illam Mahometo tributam, ſed etiam Alcorani teſtimonia cum laude ab iis adduci.

1 *Libri veteris & novi Teſtamenti*. In eodem Cod. à fol. 278. ad fol. 287. Titulus: جمع النصرانية بين كتب العتيقة والحديثة التى صارت بهاء الخليقة. *Chriſtianorum conſenſus in libris veteris & novi Teſtamenti, in quibus ſalus creaturæ facta eſt.* Rationem reddit, cur in eccleſiaſticis conventibus ex utriuſque teſtamenti libris legi ſolet. Univerſos autem veteris inſtrumenti libros continere affirmat capita 451. verſus 64674. Novi autem teſtamenti libros capita 165. verſus 20535.

2 *De adoratione ad Orientem*. In eodem Codico à fol. 287. ad fol. 294. Titulus: السجود للخالق المعبود نحو الشرق على سنة الحنيفية وفعل اول الخلايق. *Adoratio Dei creatoris adorandi ad Orientem juxta ſtatutum novæ legis, & ſecundùm praxim creaturarum ab initio.*

3 *De cultu diei Dominicæ*. In eodem Codice à fol. 294. ad fol. 298. Titulus: الحجة فى يوم الاحد واظهار فضله القديم والجديد. *De præſtantia diei Dominicæ in veteri & novo teſtamento.*

4 *Cur lumbos præcingimus &c.* In eodem Codice à fol. 298. ad fol. 309. Titulus: الوجه شد الاوساط بالزنانير والتهاب القناديل وبخور التسبحة والترميز. *Lumbos zonis præcingendos eſſe, & lampades accendendas; thure demùm in Pſalmodia & Liturgia utendum.*

5 *Pœnitentia*. In eodem Cod. à fol. 309. ad fol. 318. Titulus: استشعار قبول التوبة وادراك الخاطى بالامانة نجاح القربة. *Quod peccator per fidem intelligit, acceptam eſſe Deo pœnitentiam, ſibique utilem ad ipſum acceſſum.*

6 *De circumciſionis omiſſione*. In eodem Codice à fol. 318. ad fol. 326. Titulus: ترك الختانة والاستغنا عنها بصبغة الديانة على ما هو مسطور. *Omiſſio circumciſionis, ejuſque loco veræ fidei ſubrogatio, ſicut ſcriptura docet.*

7 *Opus in die Sabbati*. In eodem Codice à fol. 326. ad fol. 331. Titulus: حل الحديثة للعمل يوم السبت ووجوب امساكه على متقدم الوقت. *In novo quidem teſtamento licitum eſſe opus die Sabbati: ſecùs in vetere.*

8 *De licito ciborum, qui vetiti erant, uſu*. In eod. Cod. à fol. 331. ad fol. 337. Titulus: اطلاق ما حظر من الماكل ووجوب حلها لكل اكل. *Jure nunc permiſſos eſſe omnibus, qui prohibiti erant, cibos.*

[1] ſio [1] Judæorum, eorumque perfidiæ detectio. Atque hic Libri finis.

Quædam porrò in eo libro occurrunt, quæ illius ſectæ, hoc eſt, Neſtorianæ, *errores olent; adeoque vel obtruncanda ſunt, vel cautè legenda: & ea quidem ſparſim in toto opere cernuntur; ſed potiſſimùm Cap. V. ſect.5. de conſtitutionibus, legibus & canonibus ab electis Apoſtolis eorumque ſucceſſoribus Patribus deſumptis: ubi auctor hiſtoriam Catholicorum Orientis inſeruit. Si quis verò contentis in eo doctrinis proficere deſiderat, pravas illas opiniones reſpuat oportet*. Hæc Abulbarcatus.

V. Syllabus libri Amri filii Matthæi.

Syllabus libri Amri Matthæi.

كتاب المجدل وهو خمسة اجزا . الجزو الاول ناقص . الجزو الثاني خمس مقدمات وثمانية فصول المقدمة الثانية في تعريف امر المشارقه كيف صاروا يلقبون بالنسطورية ومن الذى ارى عليهم اسم نسطوريوس فطرك القسطنطينية وهو رجل يوناني وهم قوم سريان ولم يكونوا رواة البتة ولا ايضا طرق بلادهم . المقدمة الخامسة في معنى الاتحاد والبنوة . الفصل الاول في بيان ان المشرق اشرف الجهات . الفصل الثاني في بيان ان مبدا البنا والعمارة في الدنيا كان في المشرق ومنه امتد الى ساير الجهات الاخر . الفصل السادس في بيان ان الاصل الاول في معرفة الله تعالى والايمان به وظهور الناموس والكهنوت والميعاد بالمسيح انما كان من المشرق . الفصل السابع في بيان ان من المشرق كان ابتدا ظهور البشارة بسيدنا ايسوع المسيح والايمان به . الفصل الثامن في ذكر تلماد الرسل الاطهار للافاق والبلدان . الجزو الثالث ويشتمل على سبعة فصول وجمله . الجمله وهي خاتمة الجزو الثالث في ذكر البطاركة والملوك وما كان في ايامهم منه صارت المملكة للنصارى المبتدية من الملك قسطنطين . في معنى الصور واكرامها . في ترتيب بعض الصلوات بالترتيل والالحان . الجزو الرابع ويشتمل على ذكر الملل والنحل والارا والاعتقادات وعدد المجامع . وفيه سبع فصول . الاول . في ذكر الملة اليهودية والانبيا والملوك . الثاني في ذكر الملة السامرية . الثالث في ذكر ما حدث قديما في بلاد الروم واليونان من الارا والاعتقادات . الرابع في ذكر المذاهب والارا الكاينة ببلاد الروم واليونان بعد تلماذ الرسل . الخامس في ذكر الهيكل المبنى على اسم ميكايل مما ذكره انبا اوتيشيوس الملكى بطرك الاسكندرية المعروف بسعيد ابن بطريق . السادس في ذكر ان المشارقة من قديم الزمان الى الان كانوا غير محتاجين الى جمع مجمع لاجل اصلاح ما تغير من قواعد الدين . السابع عدد المجامع . الجزو الخامس يشتمل على سبعة اصول وخاتمه . الاصل الاول في ذكر السيد المسيح والتلاميذ الاثنيعشر وبعض السبعين . الاصل الثاني في ذكر فطاركة المشرق وتدابيرهم . مطارنة بطرك المشرق وكراسيهم . الاصل الثالث يشتمل على اربعة عشر فصل تتضمن بعض ما وضعوه الابا المشرقيون في الاعتقاد الصحيح وشرح الامانة . الفصل الثاني وفيه اربعة ابواب . الاول مقدمة الكتاب الذى وضعه ايليا فطرك المشرق مختصرا في اصول الدين وهو اثنان وعشرون بابا . الثاني من الكتاب المذكور في الكلام على اتحاد الكلمة الله بالبشرى التام الماخوذ من السيدة مريم العذرى . الثالث من الكتاب المذكور في الشهادات على ناسوت المسيح . الرابع في الشهادات على لاهوت المسيح . الفصل الثالث المشتمل على اربعة اجزا وعشرة فصول قول ايليا مطران نصيبين من كتاب البرهان في تصحيح الايمان . الفصل الرابع قول جيورجيس مطران الموصل في امانة المشارقة . الفصل الخامس مقالة مكيخا فطرك المشرق . الفصل السادس امانة ميخايل اسقف امد وميافارقين . الفصل السابع في التوحيد والتثليث من قول عبديشوع مطران نصيبين اصول سبعة وفصول سبعة وعشرين . الفصل الثامن قول عبديشوع . الفصل التاسع في الحلول والاتحاد وهو الفصل الثامن من كتاب عبديشوع . الفصل

NOTA.

[1] *Reprehenſio Judæorum &c.* In eodem Codice à fol. 337. ad fol. 346. Titulus: توبيخ اليهود على ما يبتدعونه واظهار بهتهم فيما يدعونه . *Reprehenſio eorum, quæ Judæi excogitant, & detectio errorum, quos profitentur.*

الفصل العاشر من الكتاب المذكور في وجوب نسخ الشرايع القديمة وامتناع نسخ شريعة سيدنا ايسوع المسيح . الفصل الحاديعشر امانة ايشوعياب مطران نصيبين المعروف بابن ملكون . الفصل الثانيعشر كتاب مكيخا البطرك كتبه حين كان مطرانًا بالموصل وارسل الى بعض المومنين باصفهان جوابًا عن كتابه . الاصل الرابع يشتمل على اربع فصول وفيها حجج ومسايل . الفصل الثاني في ذكر ما اتفق عليه فرق النصارى في الاتحاد . الفصل الرابع الرد على من يقول باننا نقول بابنين . الاصل الخامس يشتمل على اربع فصول وفيه مسايل واجوبة . الفصل الاول في ذكر ما جرى للقس صبريشوع ابن فولوس الموصلي مع بعض علما اليهود في امر المسيح . الفصل الثاني الرّد على من قال ان مريم ولدت الله وفيه شهادة من ايشعياب مطران نصيبين من رسالة البيان . الفصل الثالث في ذكر القياس الذين يحتجون به . الفصل الرابع في الرد على من قال ان الله تالم وصلب . الاصل السادس يشتمل على جزين . الاول فيما ذهب اليه اهل الراى الثاني اى الملكية . وفيه مقالتين . والجز الثاني يشتمل على مقالة واربع فصول فيما ذهب اليه اهل الراى الثالث اى اليعقوبية .

1 *Liber Magdal* [1], hoc eſt, *Turris*, *in quinque Partes diviſus*. Pars I. deſideratur.

Pars II. continet Præfationes V. & Capita VIII. Præfatio 1. 3. & 4. deſiderantur. *Præfatio* 2. *Cur Orientales appellati ſunt Neſtoriani, & quis Neſtorii Patriarchæ Conſtantinopolitani nomen iis impoſuit, quum ille Græcus eſſet, ipſi verò Syri, qui hominem nunquam vidiſſent, nec is terras eorum perluſtraſſet*. *Præfatio* 5. *De ſenſu Unionis & Filiationis*. *Caput* 1. *Oſtenditur Orientem mundi partium nobiliſſimam eſſe*. *Caput* 2. *Primam mundi partem, quam homines habitarint, Orientem eſſe, & inde colonias ad reliquas fuiſſe deductas*. Capita 3. 4. & 5. deſiderantur. *Caput* 6. *Dei notitiam in eumque fidem, nec non legem, ſacerdotium, factamque de Chriſti adventu promiſſionem ex Oriente proveniſſe*. *Caput* 7. *Adventum Domini noſtri Jeſu Chriſti in Oriente primum annunciatum fuiſſe, in eumque homines credidiſſe*. Hic Amrus de Zoroaſtro, deque Magis multa congerit. *Caput* 8. *De ſanctorum Apoſtolorum prædicatione in diverſis mundi partibus*. Agit de Jacobo fratre Domini, de Philippo, de Matthæo, de Petro & Paulo, de Marco, de Thoma, de Andrea, de Luca, de Adæo & de Mari: & ab his quidem duobus, nec non à S. Petro Apoſtolorum principe prædicatum fuiſſe in Oriente, hoc eſt, in Meſopotamia, & Chaldæa, evangelium affirmat: Babylonem enim in altera S. Petri epiſtola memoratam nil aliud eſſe, quàm celeberrimam illam Aſſyriæ urbem.

Pars III. Continet Capita VII. & Epilogum. Deſunt omnia capita. *Epilogus, de Patriarchis & Imperatoribus, deque iis, quæ eorum temporibus contigere, ex quo Imperium ad chriſtianos devenit*, hoc eſt, *à Conſtantino Imperatore* uſque ad Heraclium. Ubi Amrus Eutychii Alexandri chronicon in compendium redactum deſcribit: necnon ex Severo Mokaffęo nonnulla mutuatur: de Nicænis autem Patribus, quos ex Oriente adveniſſe confeſſioniſque gloria claruiſſe teſtatur, hæc habet.

وما كان صحيح الجمع غير الذين جاوا من المشرق وهم يعقوب مطران نصيبين وربولا مطران الرها وشمعون ابن صباحى وشهدوست رفيقه وعبشلاما اسقف كورة الرها وهو ابن اخت مار افريم . ويونا اسقف قرقسيون . ومارا اسقف دارا . وجيورجيس اسقف سنجار . وماروثا اسقف ميافارقين . ويوحنا اسقف الكرخ . وشمعون اسقف

NOTA.

1 *Liber Magdal*. Extat Cod. Arab. 41. Tom. 2. Bibl. Orient. pag. 509. pervetuſtum quidem exemplar, ſed initio ac fine mutilum, multaque folia ſuo loco mota & alio translata: capita denique nonnulla deſiderantur, ut ex hoc Indice patet.

اسقف امد واداى اسقف ارناى . وانطيوخـيـا اسقف راس العين ومارى اسقف القارة . ويهبالاها مـطـران الموصل وحزه . ومارارس اسقف الحصن .

Nullus Patrum corpore integro erat, præter eos qui ex Oriente advenerant: Jacobum, inquam, Niſibis metropolitam, Rabulam Edeſſæ metropolitam, Simeonem Ben-Sabaæ & Sciadoſtum ejus ſocium Papæ Seleucienſis metropolitæ legatos, *Abſelamum filium ſororis ſancti Ephræmi regionis Edeſſenæ epiſcopum, Jonam epiſcopum Circeſii, Maram epiſcopum Daræ, Georgium epiſcopum Singaræ, Maruthan epiſcopum Majapharchini, Joannem epiſcopum Charchæ, Simeonem epiſcopum Amidæ, Adæum epiſcopum Irenææ, Antiochum epiſcopum Rheſinæ, Marim epiſcopum Caræ, Jaballaham metropolitam Moſul & Hazæ, & Maræum epiſcopum Heſnæ.* Verùm præterquam quod falſum eſt, reliquos Nicænos Patres corpore mutilos fuiſſe, non conſtat, unde hæc epiſcoporum nomina deprompſerit Amrus; maximè quod Aitallahas, non Rabulas tempore Concilii Nicæni Edeſſenis præfuerit, nec Moſulana urbs niſi ſequiori ævo metropolitam habere cœperit. Vide quæ Tom. I. p. 170. ad ſimilem Sobenſis locum obſervavi, qui tamen pro Joanne Charchæ, & Adæo Irenææ legit *Joannem Lyſtrorum* & *Adæum Aghel*. Subjungit Amrus, poſtquam Iconoclaſtarum hiſtoriam retuliſſet, hæc duo capita. I. *De ſenſu quo Imagines coluntur*: II. *De cantu in oratione uſurpato*.

Pars IV. De gentibus, & ſectis, & opinionibus & religionibus, deque Conciliorum numero: Capita VII. 1. *De Judæarum gente, deque Regibus & Prophetis*. 2. *De Samaritanis*. 3. *De antiquis Romanorum & Græcorum ſectis*. 4. *De ſectis, quæ poſt Apoſtolorum prædicationem in terris Romanorum Græcorumque extiterunt*. Ex Eutychio Alexandrino hæreticos recenſet à Simone mago ad Monothelitas. 5. *De templo ſub nomine Michaëlis* Archangeli *exſtructo* Alexandriæ, *ex Eutychio Melchita Patriarcha Alexandrino, qui & Saidus Patricides*. 6. *Quod Orientales ab antiquis temporibus ad hanc diem opus non habuerint, ut Concilium ad ſtabiliendam collapſam fidem cogerent*. 7. *Recenſio Conciliorum*: & Occidentalia quidem hæc recenſet; Ancyranum, Neocæſarienſe, Nicænum, Gangrenſe, Antiochenum, Laodicenum, Sardicenſe, Conſtantinopolitanum, Epheſinum primum adversùs Neſtorium, Epheſinum ſecundum, Chalcedonenſe, & Conſtantinopolitanum ſecundum. Orientalia verò, ſub Iſaaco Patriarcha canones 22. ſub Ezechiele canones 36. ſub Jeſujabo canones 22. ſub Timotheo canones 98. ſub Joſue Barnun canones 130. & ſolutiones quæſtionum 70. ſub Ananjeſu canones 20. ſub Joanne Tomum canonum.

Pars V. Fundamenta ſeptem continens & Epilogum. Fundamentum 1. *de Chriſto Domino & Apoſtolis XII. deque nonnullis Diſcipulis*. Hìc per capita 19. geſta breviter texit Chriſti, Simonis Petri, Andreæ, Jacobi Zebedæi, Joannis Evangeliſtæ, Philippi, Nathanaëlis Bartholomæi, Matthæi, Thomæ, Jacobi Alphæi, Judæ Jacobi, Simonis Chananæi, Judæ Iſcariotæ, Mathiæ, Pauli, Marci, Lucæ, Adæi, & Maris: ubi & de epiſtola Chriſti ad Abgarum ex Chronico Joannis filii Saidi Melchitæ, cujus verba protuli tom. 2. pag. 393.

Fundamentum 2. *De Patriarchis Orientis eorumque geſtis*: quæ Amrus accuratè deſcribit ab Abre uſque ad Jaballaham Timothei ſecundi præceſſorem: ſubjicitque ad calcem *Catalogum metropolitanorum & epiſcopalium ſedium, quæ Patriarchæ Orientis ſubjectæ ſunt*. Vide Tom. 2. à pag. 395. ad pag. 458.

Fundamentum 3. *continet capita* 14. *de Orthodoxa fide ejuſque expoſitione ex mente Patrum Orientalium.*

Deeſt

Deeſt caput 1. *Caput 2. in quatuor ſectiones diſtributum: Sectio 1. Præfatio libri de fundamentis fidei ab Elia Patriarcha Orientis compoſiti & in ſectiones 22. diviſi. Sectio 2. ex eodem libro de Unione Verbi Dei cum perfecta humanitate ex Domina Maria Virgine aſſumpta. Sectio 3. ex eodem, teſtimonia de humanitate Chriſti. Sectio 4. teſtimonia de divinitate Chriſti. Caput 3. in quatuor partes & octo ſectiones diviſum. Tractatus Eliæ metropolitæ Niſibis ex libro de Fide Orthodoxa. Caput 4. Libellus Georgii metropolitæ Moſulani de Fide Orientalium. Caput 5. Libellus Machichæ Patriarchæ Orientis. Caput 6. Fides Michaëlis epiſcopi Amidæ & Majapharchini. Caput 7. De Deo uno & Trino. Tractatus Ebedjeſu metropolitæ Niſibis continens fundamenta ſeptem ſectioneſque viginti ſeptem. Caput 8. ex eodem Ebedjeſu. Caput 9. de inhabitatione & Unione: eſt caput octavum libri Ebedjeſu. Caput 10. ex eodem libro, quod leges veteres jure abrogatæ ſint, lex autem Domini noſtri Jeſu Chriſti abrogari nequeat. Caput 11. Fides Jeſujabi metropolitæ Niſibis, cognomento ebn-Malchon. Caput 12. Epiſtola Machichæ ad quendam fidelem Aſpahani commorantem ſcripta, quum metropolita Moſul & Arbelæ eſſet.* Deſunt capita 13. & 14.

Fundamentum 4. contines capita 4. Reſponſa & quæſtiones. Deeſt caput 1. & 3. *Caput 2. In quo conveniant Chriſtianorum ſectæ circa Unionem. Caput 4. Reſponſio ad eum, qui objicit, duos à nobis filios aſſeri.*

Fundamentum 5. continens capita 4. Objectiones & reſponſiones. Caput 1. Enarratio eorum, quæ Presbytero Sabarjeſu Pauli Moſulani filio cum quodam Judæorum doctore contigere circa Chriſtum. Caput 2. Reſponſio adversùs eos, qui ajunt Mariam Deum genuiſſe. Ubi teſtimonium profert Jeſujabi metropolitæ Niſibis ex epiſtola, cui titulus Demonſtratio. Caput 3. Confutatur præcipuum eorum (hoc eſt, Jacobitarum) *argumentum. Caput 4. Reſponſio ad eos, qui dicunt Deum paſſum & crucifixum fuiſſe.*

Fundamentum 6. Continet duas partes. Pars 1. De iis, qui ſecundam ſententiam tenent, hoc eſt, *de Melchitis, in tractatus 2. diviſa. Pars 2. Continet tractatum 1. & 4. capita, de iis, qui tertiam ſententiam tenent,* hoc eſt, *de Jacobitis.*

CAPUT LVIII.

Thomas, Jaballaha, Jacobus, & Denha Indiarum Epiſcopi.

THOMAS, Jaballaha, Jacobus, & Denha, ex monachis cœnobii ſancti Eugenii, quod in Meſopotamia ſitum eſt, Epiſcopi Indiarum ordinati, ad Neſtorianorum Patriarcham anno Græcorum 1815. Chriſti 1504. Epiſtolam Syriacam dederunt, in qua numerum chriſtianorum ejus ſectæ in vaſtis Indiarum regionibus commorantium referunt, adventumque Luſitanorum in Malabaricas terras ſignificant. Exſtat in Cod. Syr. 5. (Tom. 2. Biblioth. Orient. p. 488.) anno Græcorum 1844. Chriſti 1533. exarata, cùi eorumdem epiſcoporum, ſociorumque hiſtoria ab anno Græcorum 1801. Chriſti 1490. præmittitur in hæc verba. I. Neſtoriani Indiarum epiſcopi.

II.
Epiſtolam ſcribunt ad Eliam Patriarcham.

ܒܚܝܠ ܐܠܗܐ ܡܪܐ ܟܠ ܡܬܟܬܒܐ ܬܫܥܝܬܐ ܕܗܢܕܘܝ̈ܐ ܒܪ̈ܝܟܐ
ܘܥܠ ܡܐܬܝܬܗܘܢ ܠܡܕܝܢܬܐ ܓܙܪܬܐ
ܕܒܝܬ ܙܒܕܝ :

Dei univerſorum Domini ope freti ſcribimus Indorum benedictorum Hiſtoriam, deque ipſorum in urbem Gazartæ[1] *Zebedææ adventu.*

ANNO itaque Alexandri milleſimo octingenteſimo primo venerunt tres viri fideles chriſtiani ex remotis Indiæ regionibus ad Mar Simeonem Catholicum Patriarcham Orientis, ut Epiſcopos pro ſuis provinciis impetrarent, eoſque illuc deducerent. Et alter quidem ſecundùm Conditoris voluntatem in itinere deceſſit: reliqui duo ad Mar Catholicum, qui in urbe Gazartæ Zebedææ tunc temporis morabatur, incolumes pervenerunt, ab eoque ſummâ cum lætitiâ excepti fuere. Et illorum quidem alter Georgius, Joſephus alter appellabatur. Ambo autem à Mar Catholico ſacerdotes ordinati fuere in ſancta eccleſia ſancti Georgii in Gazarta: quandoquidem literis ſatis inſtructi erant. Mox ad cœnobium ſancti ac beati[2] Eugenii miſſi fuere. Indeque duos monachos homonymos, (ambo quippe Raban Joſephi nomen ferebant,) adduxerunt, quos Mar Catholicus Epiſcopos conſecravit in eccleſia ſancti Georgii: & alterum

ܒܫܢܬ ܗܟܝܠ ܐܠܦ ܘܬܡܢܡܐܐ
ܘܚܕܐ ܕܐܠܟܣܢܕܪܘܣ ܐܬܘ ܬܠܬܐ
ܓܒܪ̈ܝܢ ܡܗܝܡܢ̈ܐ ܡܫܝܚܝ̈ܐ ܡܢ
ܐܬܪ̈ܘܬܐ ܒܥ̈ܝܕܐ ܕܗܢܕܘ ܠܘܬ ܡܪܝ
ܫܡܥܘܢ ܩܬܘܠܝܩܐ ܦܛܪܝܪܟܐ ܕ
ܡܕܢܚܐ : ܕܢܣܒܘܢ ܐܦܝܣܩܘ̈ܦܐ
ܠܐܬܪ̈ܘܬܗܘܢ . ܘܚܕ ܡܢܗܘܢ ܐܝܟ ܨܒܝܢܗ
ܕܒܪܘܝܐ ܒܝܬ ܐܘܪܚܐ . ܘܬܪܝܢ ܡܢܗܘܢ
ܐܬܘ ܫܠܡܝܢ ܠܘܬ ܡܪܝ ܩܬܘܠܝܩܐ .
ܘܗܘ ܡܪܝ ܩܬܘܠܝܩܐ ܒܡܕܝܢܬܐ
ܓܙܪܬܐ ܕܒܝܬ ܙܒܕܝ ܐܫܟܚܘܗܝ
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
ܘܚܕܐ

NOTÆ.

1 *Gazartam Zebedæam*. Aliàs dicitur *Gazarta*, hoc eſt, Inſula, *Cardoa*: Arabibus *Gezira*; Ammiano *Bezabde*, & *Bizabda*; Hieronymo *Zabdicene*; *Gezerta* Maſio. Eſt autem Tigris fluvii Inſula & urbs, XII. circiter paſſuum millibus ſuprà Moſul poſita, decem ferè millia paſſuum ſuo ambitu continens, muris undique cincta. Vide Diſſert. de Monophyſitis, verbo *Gozarta*, & To. I. Bibl. Orient. pag. 524.

2 *Eugenii cœnobium*. In Hiſtoria Patriarcharum Neſtorianorum à Mari conſcripta in vita Papæ, dicitur Eugenius ex Ægypto Niſibin veniſſe, habitaſſe in monte Izlenſi, de Ario & Concilio Nicæno prophetaſſe, Cherdam & Bizabdam luſtraſſe, cœnobium denique exſtruxiſſe, in quo conditus fuit. In carmine verò Syriaco, cujus ſuprà p. 147. facta eſt mentio, illud cœnobium apud Beth-Maare Niſibenæ ditionis vicum exſtructum fuiſſe.

quidem Thomam [1], Joannem alterum appellavit: deditque eis literas patentes admirabiles, & alias ſignatas ſuoque anulo munitas, illoſque cum precibus & benedictionibus dimiſit, & unàcum Indis regiones Indorum petere juſſit. Quo quum ipſi quatuor incolumes, Chriſti Domini noſtri auxilio, perveniſſent, à fidelibus illis magno cum gaudio ſuſcepti ſunt: eiſque occurrerunt cum lætitia, præferentes Evangeliorum codicem, crucem, thuribula, & faces; eoſque introduxerunt cum magna pompa, & pſalmorum hymnorumque cantu. Ii autem altaria conſecrarunt, & quamplures ſacerdotes ordinarunt: quandoquidem longo tempore Epiſcopis caruerant. Et Mar Joannes quidem Epiſcopus in India manſit; Mar Thomas verò ejus ſocius ad Catholicum paulò poſt reverſus, primitias, & oblationes, & unum ſervum ei attulit.	ܘܠܐܚܪܢܐ ܐܝܘܚܢܢ ܗܘܐ . ܘܝܗܒ ܠܗܘܢ ܠܬܪܘܝܗܘܢ ܒܐܓܪܬܐ ܦܬܝܚܬܐ ܘܬܘܒ ܐܚܪܢܝܢ ܚܬܝܡܬܐ . ܘܐܫܕܪ ܐܢܘܢ ܒܨܠܘܬܐ ܥܡ ܗܢܝܢ ܘܥܡܗܘܢ ܗܘܐ ܕܢܐܙܠܘܢ ܠܐܬܪܘܬܗܘܢ ܕܟܠܗܘܢ ܗܢܕܘܝܐ ܕܫܪܝܪܐ . ܘܟܕ ܗܢܘܢ ܡܛܘ ܒܫܠܡܐ ܠܗܘܢ ܘܩܒܠܘܢ ܐܢܘܢ ܒܚܕܘܬܐ . ܘܢܦܩܘ ܠܘܩܕܡܝܗܘܢ ܒܐܘܢܓܠܝܘܢ ܘܨܠܝܒܐ ܘܩܘܛܪܐ ܘܠܡܦܐܕܐ ܘܐܥܠܘ ܐܢܘܢ ܒܙܝܚܐ ܪܒܐ ܒܡܙܡܘܪܐ ܘܬܫܒܘܚܬܐ . ܘܩܕܫܘ ܡܕܒܚܐ ܘܐܣܪܚܘ ܟܗܢܐ ܣܓܝܐܐ ܡܛܠ ܕܙܒܢܐ ܣܓܝܐܐ ܕܠܐ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܗܘܘ . ܘܡܪܝ ܝܘܚܢܢ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܦܫ ܒܗܢܕܘ ܘܡܪܝ ܬܐܘܡܐ ܚܒܪܗ ܗܦܟ ܠܘܬ ܩܬܘܠܝܩܐ ܘܐܝܬܝ ܠܗ ܒܘܟܪܐ ܘܩܘܪܒܢܐ ܘܥܒܕܐ ܚܕ .

ܘܡܢ ܒܬܪ ܕܐܬܡܠܝ ܙܒܢܐ ܩܠܝܠ ܥܡܗ ܗܦܟ ܠܘܬ ܗܢܕܘ ܐܘܟܝܬ ... ܠܐܬܪܘܬܗܘܢ ...

[illegible]

Contigit autem, ut ante mar Thomæ Epiſcopi in Indiam reditum, è vivis excederet Mar Simeon Catholicus, & ab hac vita temporaria & fluxa ad illam perpetuò manſuram & immortalem migraret anno Græcorum milleſimo octingenteſimo decimo tertio, qui in monaſterio ſancti ac beati Eugenii ſepultus eſt. Dominus in cœleſtis regni manſionibus requiem animæ ejus impertiri dignetur, Amen. Illi ſucceſſit Elias Catholicus Patriarcha, qui & monachos tres probatiſſimos ex cœnobio ſancti Eugenii adduxit. Horum pri-	ܘܓܕܫ ܕܩܕܡ ܥܘܕ ܕܢܗܦܘܟ ܡܪܝ ܬܐܘܡܐ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܠܗܢܕܘ : ܫܢܝ ܡܪܝ ܫܡܥܘܢ ܩܬܘܠܝܩܐ ܘܥܒܪ ܡܢ ܚܝܐ ܗܠܝܢ ܙܒܢܝܐ ܘܡܬܚܠܦܢܐ ܠܘܬ ܡܩܘܝܢܐ ܘܠܐ ܡܬܡܘܬܢܐ ܒܫܢܬ ܐܠܦ ܘܬܡܢܡܐܐ ܘܬܠܬܥܣܪܐ ܕܝܘܢܝܐ . ܘܐܬܩܒܪ ܒܕܝܪܐ ܕܡܪܝ ܐܘܓܝܢ ܩܕܝܫܐ . ܡܪܝܐ ܢܢܝܚ ܢܦܫܗ ܒܐܘܢܐ ܕܡܠܟܘܬܐ ܐܡܝܢ . ܘܩܡ ܡܢ ܒܬܪܗ ܡܪܝ
	ܡܪܝ

N O T A.

1 *Thomam*. Ejus meminit Ludovicus Guſmanus in ſua de Indicis expeditionibus hiſtoria lib. 2. cap. 37. & Athanaſius Kirkerius in Prodromo pag. 112.

primus fuit Raban David, cognomento Longus, quem metropolitam inſtituit, & Mar Jaballaham appellavit. Alter Raban Georgius dicebatur, quem Epiſcopum conſecravit, & Mar Denham appellari juſſit. Poſtremus Raban Maſudus, quem Epiſcopum ſimiliter creavit, & Mar Jacobum nominavit. Hos omnes ordinavit in cœnobio ſancti Joannis [1] Ægyptii germani fratris ſancti Achæ in finibus Gazartæ Zebedææ anno Græcorum milleſimo octingenteſimo decimo quarto. Mox eoſdem quatuor iſtos Patres ad terras Indorum, & ad Inſulas marium, quæ ſunt intra [2] Dabag, & Sin, ac Maſin ire juſſit: & Chriſti Domini ſui ope omnes incolumes illuc pervenerunt, videruntque Mar Joannem Epiſcopum Indorum adhuc ſuperſtitem, qui unàcum cæteris benedictis fidelibus illic commorantibus de Patrum adventu vehementer gaviſus eſt.

ܡܪܝ ܐܠܝܐ ܩܬܘܠܝܩܐ ܦܛܪܝܪܟܘ.
ܐܣܡܟܗ ܗܘ ܩܕܡ ܠܡܛܪܢܐ ܘܡܪܝ
ܝܗܒܐܠܗܐ ܫܡܝܗ ܩܪܐ. ܬܘܒ
ܩܪܘܗܝ ܗܘܐ ܪܒܢ ܓܝܘܪܓܝܣ.
ܘܐܣܡܟܗ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܘܩܪܝܗ
ܡܪܝ ܕܢܚܐ. ܘܐܚܪܢܐ ܕܬܠܬܝܗܘܢ
ܪܒܢ ܡܣܥܘܕ ܗܘ ܐܦ ܠܗ
ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܐܣܡܟܗ ܡܪܝ ܝܥܩܘܒ.
ܘܐܚܪܢܐ ܕܬܠܬܝܐ ܗܘܐ ܪܒܢ ܡܣܥܘܕ.
ܐܦ ܠܗ ܐܣܡܟܗ ܐܦܝܣܩܘܦܐ
ܘܩܪܝܗ ܡܪܝ ܝܥܩܘܒ. ܘܠܟܠܗܘܢ
ܣܡܟܘܢ ܒܥܘܡܪܐ ܕܩܕܝܫܐ
ܡܪܝ ܝܘܚܢܢ ܡܨܪܝܐ ܐܚܘܗܝ
ܕܡܪܝ ܐܚܐ ܩܕܝܫܐ ܕܒܬܚܘܡ ܓܙܪܬܐ
ܕܙܒܕܝ. ܒܫܢܬ ܐܠܦ ܘܬܡܢܡܐܐ
ܘܥܣܪܐ ܘܐܪܒܥ ܕܝܘܢܝܐ. ܘܡܚܕܐ ܫܕܪ
ܐܢܘܢ ܠܐܪܒܥܬܝܗܘܢ ܐܒܗܬܐ ܠܐܬܪܐ ܕܗܢܕܘܝܐ ܘܠܓܙܪܬܐ ܕܝܡܡܐ ܕܠܓܘ ܡܢ ܕܒܓ ܘܨܝܢ ܘܡܨܝܢ. ܘܒܥܘܕܪܢܗ ܕܡܪܗܘܢ ܡܫܝܚܐ ܟܠܗܘܢ ܒܫܠܡ ܡܛܘ ܠܬܡܢ ܘܚܙܘ ܠܡܪܝ ܝܘܚܢܢ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܗܢܕܘܝܐ ܟܕ ܚܝ ܗܘ ܘܚܕܝ ܥܡ ܟܠܗܘܢ ܡܗܝܡܢܐ ܒܪܝܟܐ ܕܬܡܢ.

Sequenti anno literas ad Mar Eliam Catholicum dederunt, qui tamen eas non accepit, morte præventus, ſepultuſque fuit in eccleſia Meſchintæ in urbe Moſul: eique ſuffectus eſt Mar Simeon Catholicus Patriarcha. Epiſtola autem à præ-

ܘܡܢ ܒܬܪ ܫܢܬܐ ܚܕܐ ܟܬܒܘ
ܐܓܪܬܐ ܠܘܬ ܡܪܝ ܐܠܝܐ ܩܬܘܠܝܩܐ.
ܘܡܢ ܩܕܡ ܕܬܡܛܐ ܐܓܪܬܐ ܫܢܝ ܗܘ
ܡܪܝ ܐܠܝܐ ܩܬܘܠܝܩܐ ܘܐܬܩܒܪ
ܒܥܕܬܐ ܕܡܫܟܢܬܐ ܕܡܘܨܠ. ܘܩܡ

di-

ܡܢ

N O T Æ.

1 *Joannis Ægyptii germani fratris ſancti Achæ cœnobium in finibus Gazartæ Zebedææ.* Ejus cœnobii meminit Andreas Maſius in Præfat. ad Anaphoram S Baſilii. Mares autem in vita Barbaſemini Patriarchæ refert, Joannem & Acham ſancti Eugenii diſcipulos fuiſſe, & in Bizabde idolorum fanum in eccleſiam convertiſſe, ibique cœnobium condidiſſe, cui poſtea زرنوق *Zarnuchæ* cognomentum impoſitum. Vide Tom. 1. pag. 537. & 540. ubi de Joannis & Achæ memoria in menologio Chaldæorum, deque eorumdem cœnobio in Zebedæa inſula poſito.

2 *Dabag, Sin, ac Maſin.* Inſulas India Siniſque adjacentes intelligit: ubi Syros à priſcis temporibus habitaſſe compertum eſt tùm ex illius gentis hiſtoria, tùm ex celebri monumento lapideo in Sinarum regione reperto, de quo Tom. 2. Bibl. Orient. pag. 255.

dictis Patribus ex India ſcripta, erat hujuſmodi.

ܡܢ ܟܬܒܘ ܗܢܐ ܕܥܡܕܝܢ ܦܛܪܝܪܟܐ
ܦܛܪܝܪܟܐ. ܘܐܓܪܬܐ ܕܫܕܪܘ ܐܒܗܬܐ ܠܘܬܗ ܡܢ ܗܢܕܘ : ܦܬܓܡܝܗ ܗܘܐ
ܟܕ ܗܘ ܗܟܢܐ.

Epiſtola, quam miſerunt Patres Indiæ, & Sin, ac Maſin.

ܐܓܪܬܐ ܕܫܕܪܘ ܐܒܗܬܐ ܕܗܢܕܘ
ܘܨܝܢ ܘܡܨܝܢ.

1 Simeoni [1] alteri, & Papæ noſtrorum dierum: Timotheo ſeculi noſtri, & Jeſu filio Nun temporis noſtri, & Jeſujabo noſtri ævi: cui data eſt poteſtas in cælo & in terra paſcendi gregis Chriſti, virgâ Petri, quæ ipſi ſuccedentibus temporibus tradita eſt; (ò Beatum populum, cui ſic accidit: habere, ſcilicet, talem Præſulem & Rectorem!) Mar ELIÆ Catholico Patriarchæ Orientis, quæ eſt mundi pars cæterarum mater: quem Dominus confirmet, erigat, exaltet, magnificet, & confortet ad gloriam chriſtianæ religionis, & ad exaltationem eccleſiarum, Amen. Servi veſtri exigui, & diſcipuli imperfecti, Mar Jaballaha, & Mar Thomas, & Mar Jacobus, & peregrinus Denha, contemptibiles & infirmi, pedum veſtrorum mundorum ſanctorumque ſcabellum adorant, atque pro tribulatione ſua ſubſidium poſtulant acceptarum & efficacium orationum veſtrarum, & elata voce cum obſecratione dicunt: Benedic Domine, Benedic Domine, Benedic Domine. Joannes quoque tabernaculum Dei, ac theſaurarius miniſterii ejus, ſanctus & princeps ſanctorum, Epiſcopus Metropolita Atelæ; & univerſi ſancti Patres, & monachi probi, & puri Preſbyteri, & immaculati Diaconi, & electi fideles, & Chriſtiani omnes ibi commoran-

ܠܫܡܥܘܢ ܬܪܝܢܐ ܘܦܦܐ
ܕܝܘܡܬܢ: ܘܠܛܝܡܬܐܘܣ ܕܥܕܢܢ:
ܘܝܫܘܥ ܒܪ ܢܘܢ ܕܙܒܢܢ: ܘܝܫܘܥܝܒ
ܕܕܪܢ: ܕܐܬܝܗܒ ܠܗ ܫܘܠܛܢܐ
ܒܫܡܝܐ ܘܒܐܪܥܐ ܠܡܪܥܐ ܠܡܪܥܝܬܗ
ܕܡܫܝܚܐ ܒܫܒܛܗ ܕܦܛܪܘܣ ܘܕܐܫܠܡܗ
ܠܕܒܬܪܗ ܙܒܢܐ ܡܢ ܙܒܢܐ ܘܡܫܠܡܢܘܬܗܘܢ
ܠܥܡܐ ܕܗܟܢܐ ܐܝܟ ܓܕܫ ܠܗ ܕܢܗܘܐ ܠܗ
ܡܕܒܪܢܐ. ܡܪܝ ܐܠܝܐ ܩܬܘܠܝܩܐ
ܦܛܪܝܪܟܐ ܕܡܕܢܚܐ ܐܡܐ ܕܦܢܝܬܐ.
ܘܢܪܡܝܘܗܝ ܘܢܥܫܢܝܘܗܝ ܘܢܫܪܪܝܘܗܝ
ܠܫܘܒܚܐ ܕܡܫܝܚܝܘܬܐ ܘܡܥܠܝܘܬܗܘܢ
ܕܥܕܬܐ ܐܡܝܢ. ܥܒܕܝܟܘܢ ܡܚܝܠܐ
ܘܬܠܡܝܕܐ ܠܐ ܓܡܝܪܐ ܡܪܝ
ܝܗܒܐܠܗܐ ܘܡܪܝ ܬܐܘܡܐ ܘܡܪܝ
ܝܥܩܘܒ ܘܐܟܣܢܝܐ ܕܢܚܐ
ܫܝܛܐ ܘܟܪܝܗܐ: ܣܓܕܝܢ ܠܟܘܒܫܐ
ܕܪܓܠܝܟܘܢ ܕܟܝܬܐ ܘܩܕܝܫܬܐ:
ܒܪܟ ܡܪܝ: ܒܪܟ ܡܪܝ:
ܒܪܟ ܡܪܝ: ܘܐܦ ܝܘܚܢܢ
ܡܫܟܢܗ ܕܐܠܗܐ ܘܓܙܒܪܐ
ܕܬܫܡܫܬܗ ܩܕܝܫܐ ܘܪܝܫ ܩܕܝܫܐ
ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܡܝܛܪܦܘܠܝܛܐ ܕܐܛܠܐ
ܘܟܠܗܘܢ ܐܒܗܬܐ ܩܕܝܫܐ ܘܕܝܪܝܐ
ܟܫܝܪܐ ܘܩܫܝܫܐ ܕܟܝܐ
ܘܡܫܡܫܢܐ ܕܠܐ ܡܘܡ ܘܡܗܝܡܢܐ ܓܒܝܐ
ܘܟܪܣܛܝܢܐ

NOTA.

1 *Simeoni alteri* &c. Nominibus præceſſorum ſuorum, qui ſanctitatis vel doctrinæ famâ apud eam gentem claruere, Elias Patriarcha appellatur. Fuit autem *Simeon* cognomento *Bar-Sabae*, martyr ſub Sapore Perſarum rege. *Papas* ejuſdem Simeonis præceſſor. *Timotheus* anno Chriſti 782. Neſtorianis præfuit. *Jeſus filius Nun*, ſeu *Jeſve Bar-Nun* Timotheo ſucceſſit. *Jeſujabi* tres præ aliis celebrantur, Arzunenſis, ſcilicet, Gadalenſis, & Adjabenus: de quibus hoc tom. paſſim, nec non tom. 2. Bibl. Orient. pag. 397. 399. 415. 416. 420. 433. & 434.

rantes, ſalutem noſtram in Domino excipiant,

Amabili dilectioni tuæ nunc ſignificamus, divina nos ope & veſtrarum acceptarum orationum ſuffragio adjutos ad benedictas Indorum terras ſalvos & incolumes perveniſſe per divinæ gratiæ virtutem. Gratias agimus Deo univerſorum Domino, qui confidentes in ſe non confundit. Hic porrò à Chriſtianis ſummâ cum omnium lætitiâ excepti fuimus: & Pater noſter ſanctus Mar Joannes adhuc in vivis eſt, & ſalutem plurimam vobis dicit. Sunt autem hic triginta ferè millia familiarum chriſtianarum communis nobiſcum fidei, & Dominum orant, ut vos incolumes tueatur. Nunc autem alias conſtruere eccleſias cœperunt, omniumque rerum copia abundant, ſuntque manſueti & pacifici. Benedictus ſit Deus. Sed & Ædes ſancti Thomæ Apoſtoli à Chriſtianis quibuſdam habitari cœptæ ſunt, qui de earum inſtauratione ſatagunt. Diſtant autem à prædictis Chriſtianis itinere ferè viginti quinque dierum, poſitæque ſunt ad mare in urbe, quæ dicitur Meliapor, in provincia Silan, quæ eſt una ex provinciis Indiæ. Nam Indorum regiones plures ſunt, & validæ, & ſemeſtre iter occupant, ſuaque habet unaquæque regio nomina: noſtra autem regio, in qua Chriſtiani commorantur, Malabar appellatur, habetque viginti circiter urbes, quarum tres celebres ſunt & firmæ, Carangol,[1] Palor, & Colom: & aliæ illis proximæ accedunt. In omnibus verò Chriſtiani habitant,

NOTÆ.

1 *Carangol*, *Palor*, *Colom*. Hoc eſt, urbes in Malabaria Cranganora, Coulanum, & Palaorum. Guſmano in hiſt. Indica lib. 2, cap. 37. & Kirkerio in Prodromo pag. 115. *Cranganor*, & *Colon*. Ejuſdem regionis ſunt *Cananora*, & *Calecutium*, de quibus Baudrandus in Lexico.

tant, & eccleſiæ conſtructæ ſunt; viciniamque habent magnam & opulentam urbem Calecutum, quam infideles idololatræ incolunt.

[illegible]

Hoc etiam, Patres noſtri, diſcite: miſſas, videlicet, in has Indorum terras ex Occidente validas naves à Rege chriſtianorum, qui ſunt
1 fratres noſtri [1] Franci. Tenuit autem navigatio annum integrum: & primùm quidem Auſtrum tenentes, Chus, hoc eſt, Æthiopiam prænavigarunt: inde ad has Indorum terras venerunt; & piper aliaſq; merces mercati, ad ſuos remearunt. Per hunc modũ apertâ & probè exploratâ viâ prędictus Rex, quem Deus incolumem ſervet, ſex alias ingentes naves miſit, quibus ſemeſtri ſpatio mare emenſi, Calecutum urbem tenuere, nauticæ artis peritiſſimi. Habitant Calecutum Iſmaëlitæ frequentes, qui ingenito in Chriſtianos odio concitati, eoſdem apud ethnicum Regem calumniari cœperunt, ajentes: homines illos ex Occidente veniſſe, eiſque vehementer placuiſſe urbem & regionem: quare ad Regem ſuum quamprimùm redituros, & ingentes copias navibus adducturos: inde bellum & regni excidium imminere. Iſmaelitarum dictis fidem adhibuit Rex infidelis, eorumque conſilium ſequutus, exiliit ſicut amens, & univerſos prædictos Francos occidit, quos nempe in urbe reperit, ſeptuaginta viros, & quinque ſacerdotes

[illegible]

N O T A.

1 *Franci*. Luſitanos intelligit, ut ex infrà dicendis patet. Francorum nomine ab Orientalibus Europæi omnes deſignantur. Vide Tom. 1. Bibl. Orient. pag. 499.

dotes probos, qui ipſos comitabantur: quandoquidem ſine ſacerdotibus iter agere, aut quoquam pergere non ſolent. Reliqui, qui in navibus erant, ſolutis anchoris abjerunt cum triſtitia magna & amaro fletu, & ad noſtros chriſtianos utpote affines venerunt in urbem [1] Cocen. Habet hæc itidem infidelem Regem, qui videns eos in gravi commotione & tribulatione magna, ſuſcepit illos apud ſe, & conſolatus eſt, atque juravit, ſe nunquam ipſos deſerturum. Quum autem impius ille Rex, qui eorum ſocios occiderat, hæc intellexiſſet, irâ exarſit, & collecto ingenti exercitu illos adortus eſt. Quare coacti fuere Franci unàcum Rege, ad quem profugerant, in caſtrum munitiſſimum intra maritima ſe recipere, ubi ad aliquot dies manſerunt. Tùm demùm miſertus eſt eorum Chriſtus, & naves quamplures ex terris illorum Francorum huc appulerunt, Regemque Calecuti graviſſimo bello implicuerunt, & admotis tormentis jecerunt in eum lapides prægrandes, multoſque mortales ex impii Regis exercitu interfecerunt, eumque, atque copias ipſius ab ora maritima expulerunt. Inde Franci ad urbem Cocen profecti, caſtrum ingens ibidem conſtruxere, & trecentis præſidiariis viris bellicoſis ex ſua gente munivere, quorum alii ad tormenta tractanda deputabantur, alii ſclopetarii erant. Adjecta ſunt quiuquaginta circiter tormenta ingentia, & alia parva ferè centum, & ſclopeta. Interea Rex eorum inimicus, cujus memoria pereat, bellum reparabat. Sed mox commiſſo prælio victus eſt Chriſti virtute, amiſſis tribus millibus ex ſuis, quos tormenta diſcerpſerunt, fugitque in urbem ſuam Calecutum. Eum itaque inſequuti Franci maritimo itinere, (mari enim urbs ejus alluitur,)

NOTA.

[1] *Cocen*, Cochinum, ſeù Cocinum maritima Malabaricæ règionis urbs, de qua Baudrandus in Lexico.

tur,) comprehenderunt eum, ejuſque naves ceperunt & confregerunt, repertoſque in illis Iſmaelitas ferè centum, navium rectores interfecerunt, urbem verò tormentis vaſtarunt.

[Syriac text]

Hoc bello defunctus prædictorum illorum Francorum Dux, ad aliam urbem, Cananorum dictam, in eadem regione Malabar, venit ad alium Regem infidelem, & ab eo locum poſtulavit in ipſius urbe, ubi ſuam negociationem exercere liberè poſſent, & in poſterum illuc appulſuri ſuæ gentis homines ſequentibus annis divertere: deditque eis locum, & domum amplam, & cum gaudio illos excepit, tractavitque humaniſſimè. Viciſſim Dux Chriſtianus veſtes auro textas, & pannos muuice tinctos Regi rependit. Mox quatuordecim mille tagaras piperis mercatus, in regionem ſuam diſceſſit. Habitant autem ex eorum gente homines ferè viginti in urbe Cananoro: ad quos profecti, poſtquam ex Hormizda (*Hormus*) urbe ad eam Indorum civitatem Cananorum venimus, ſignificav[i]mus, illis nos eſſe Chriſtianos, noſtramque conditionem & gradum indicavimus: & ab illis magno cum gaudio ſuſcepti ſumus, nobiſque pulchras veſtes dederunt, & vi-

[Syriac text]

& viginti drachmas auri, noſtramque peregrinationem ſuprà virtutem propter Chriſtum honorarunt: & apud eos duos cum dimidio menſes manſimus, & præceperunt, ut conſtituta die nos quoque ſacra myſteria faceremus, hoc eſt, Oblationem celebraremus. Et quidem aptum ad orationem peragendam locum, hoc eſt, Oratorium deputarunt: & ſacerdotes eorum quotidie ſacram conficiunt oblationem & ſacrificant: hic enim eſt mos & ritus eorum. Quamobrem Dominica die 1 Noſardel, poſtquam ſacerdos eorum celebraſſet, nos quoque admiſſi fuimus & ſacrum fecimus: & placuit valdè oculis eorum. Inde digreſſi, ad noſtros Chriſtianos perreximus, qui ab hoc loco octo dierum itinere diſtant. Numerus prædictorum Francorum, quadringentorum circiter virorum computatur: ceciditque timor eorum & pavor ſuper omnes infideles & Iſmaëlitas iſtarum regionum. Eorundem autem Francorum regio Portugallus vocatur, una ex Francorum regionibus; eorumque Rex 2 Emmanuel appellatur; Emmanuelem oramus, ut illum cuſtodiat.

[illegible]

[illegible]

Ne incuſetis nos, fratres, quod hanc epiſtolam produximus: voluimus enim & quæſivimus, celſitudini veſtræ iſta ſignificare. Et Dominus ſit nobiſcum omnibus, Amen.

[illegible]

Exa- [illegible]

NOTÆ.

1 *Dominica Noſardel* eſt prima *Æſtatis*, ut vocant Chaldæi, & ſeptima poſt Pentecoſten, de qua vide Officium Chaldæorum Tom. 1. Biblioth. Orient. pag. 581.

2 *Emmanuel Rex*, cognomento Magnus, in Luſitania regnavit ab anno Chriſti 1495. ad annum 1521.

Exarata, & miſſa fuit hæc epiſtola à regione Indiæ anno Græcorum milleſimo octingenteſimo decimo quinto. Deo autem ſit gloria, & honor, & gratiarum actio, & adoratio, nunc, & ſemper, & in ſæculum ſæculorum, Amen.

ܐܫܬܠܡܬ ܘܐܫܬܕܪܬ ܗܕܐ ܐܓܪܬܐ
ܗܘܐ ܩܕܡ ܐܬܪܐ ܕܗܢܕܘ ܒܫܢܬ ܐܠܦ
ܘܬܡܢܡܐܐ ܘܚܡܫܐ ܕܝܘܢܝܐ.
ܘܠܗ ܕܝܢ ܫܘܒܚܐ ܘܐܝܩܪܐ ܘܬܘܕܝܬܐ
ܘܣܓܕܬܐ ܗܫܐ ܘܒܟܠܙܒܢ ܘܠܥܠܡ
ܥܠܡܝܢ ܐܡܝܢ.

Explicit, & Domino noſtro ſit laus, & ſuper nos miſerationes ejus in ſæcula.

ܫܠܡܬ ܘܠܡܪܢ ܫܘܒܚܐ ܘܥܠܝܢ
ܘܪܚܡܘܗܝ ܠܥܠܡܝܢ.

CAPUT LIX.

Abraham Epiſcopus Seleuciæ.

I. Abraham Seleuciæ epiſcopus.

ABRAHAM Seleuciæ epiſcopus, ſub Simeone Neſtorianorum Patriarcha vivebat anno Chriſti 1526. alius à juniore Abrahamo Perſidis epiſcopo, qui Synodo Amidenſi, anno 1616. ſub Elia Patriarcha celebratæ ſubſcripſit, ut tom. 1. pag. 547. obſervavi.

II. Ejus Carmen. Exſtat Syriacum ejus *Carmen de anno novo*, hoc titulo præfixo.

ܡܐܡܪܐ ܕܥܠ ܫܢܬܐ ܚܕܬܐ ܕܪܒܢ
ܐܒܪܗܡ ܣܠܘܩܝܐ ܒܫܢܬ
ܐܠܦ ܘܬܡܢܡܐܐ ܘܬܠܬܝܢ ܘܫܒܥ:

Carmen de anno novo auctore Raban Abrahamo Seleucienſi anno Græcorum milleſimo octingenteſima trigeſimo ſeptimo. Cod. Syr. 8. Tom. 2. Bibl. Orient. pag. 488.

CAPUT LX.

Elias Patriarcha.

I. Elias Patriarcha.

ELIAS Neſtorianis Patriarcha præerat an. Chriſti 1584. quum Leonardus Abel Epiſcopus Sidonienſis Gregorii XIII. juſſu in Ægypto, Syria atque Meſopotamia Patriarchas Melchitarum, Coptorum, Jacobitarum, Neſtorianorumque viſitavit. Præceſſorem habuit Simeonem Bar-Mamam hæreticum Patriarcham: coſque ipſe Neſtorianis tempore præfuit, quo Simeon Denha Ahatallæ poſt Abdjeſum proximus ſucceſſor catholicos Chaldæos regebat, de quo Miræus Bibliotb. Eccl. pag. 58. obiit anno Græcor. 1902. Chriſti 1591.

II. Ejus Fides. Exſtat Arabica ejus *Fides*, ſed Neſtorianis plena erroribus, Cod. Vat. 156. exarata menſe Decembri anno Græcorum 1897. Chriſti 1586. de qua vide Tom. 1. pag. 549. Altera orthodoxa Syriacè habetur Cod. Vat. 157. fol. 117. ad ſummum Pontificem Paulum V. tranſmiſſa ab hujus Eliæ cognomine ſucceſſore, de qua eodem tom. 1. pag. 546.

CA-

CAPUT LXI.

Simeon epiſcopus Amidæ: Gabriel Heſnæ: & Elias Patriarcha.

I. Simeon epiſcopus Amidæ.

SIMEON Amidæ epiſcopus ſub Elia Patriarcha Neſtoriano, de quo proximè dictum eſt, anno Chriſti 1584. claruit, eique circa annum 1590. defuncto ſucceſſit Elias epiſcopus, quo demùm anno Chriſti 1616. Sedem illam ſponte abdicante, ab Elia orthodoxo Patriarcha hæretici cognominis ſucceſſore electus fuit Adam archimandrita, qui & Timotheus, ut Tom. 1. Biblioth. Orient. pag. 549. obſervavi.

II. Ejus Hymni.

Exſtant ejus Hymni Syriaci *de B. Maria*, *& Sanctis* in Arabicum ſermonem ab anonymo converſi anno Græcorum 1962. Chriſti 1651. ut legitur in Codice Amidenſi 2. Tom. 1. Biblioth. Orient. pag. 581. Ejuſdem *Carmen paracleticum de defunctis* Arabicè habetur Cod. Syr. 1. Tom. 2. Bibl. Orient. pag. 486.

III. Gabrielis Epiſcopi Heſnæ carmen.

Simeoni æqualis fuit Gabriel Heſnæ Epiſcopus, qui vitam produxit uſque ad annum Chriſti 1616. quo ejuratis Neſtorianis erroribus in Synodo Amidenſi unàcum Elia Patriarcha, & Epiſcopis, Elia altero Sehertæ, Joſepho Geziræ, Abrahamo Perſidis, Timotheo Jeruſalem & Amidæ, & Ananjeſu Vanæ, Catholicam fidem amplexus eſt, ut dixi tom. 1. pag. 547. Ejus *Carmina duo* recenſui eodem tom. 1. pag. 551. *Carmen aliud de anno novo* compoſitum anno Græcorum 1908. Chriſti 1597. Exſtat Cod. Syr. 8. Tom. 2. Bibl. Orient. pag. 488.

IV. Eliæ Patriarchæ epiſtolæ.

Denique Eliæ Patriarchæ, cujus epiſtolas V. cit. tom. 1. pag. 546. & ſeqq. laudavi, exſtant in Bibliotheca Collegii Maronitarum de Urbe binæ aliæ epiſtolæ Syriacæ manuſcriptæ, quarum prima eſt *ad Thomam & Franciſcum Fratres Minores*; altera *ad Paulum V. Summum Pontificem*.

Eliæ Chaldæorum Patriarchæ [1] Epiſtola ad Fratres Minores in urbe Alepo commorantes. ܡܢ ܐܠܝܐ
ܦܛܪܝܪܟܐ ܓܘܐܠܝܬܐ ܘܡܕܢܚܝܬܐ
ܡܫܡܫܢܐ ܠܟܘܢ . ܘܫܐܠ ܫܠܡܟܘܢ ܐܘ
ܐܚܝ̈ ܡܫܒ̈ܚܐ ܘܡܝܩܪ̈ܐ ܕܒܟܠܗܘܢ
ܓܘܢܝܐ ܗܘܝܬܘܢ ܡܫܬܒܚܝܢ ܡܠܟܐ ܕܡܢ
ܐܬܪܘܬܐ ܕܦܪܢܫܝܣܩܘܣ : ܕܩܕܝܫܐ
ܠܐܒܘܢ ܕܒܢܝܘܗܝ ܘܡܠܟܐ
ܘܐܦܝܣܩܘܦܐ ܠܡܫܠܡܘ ܘܐܝܟ ܒܗܘܢ
ܘܒܝܘܡ ܗܘ ܠܟܠܐ ܡܢ ܫܠܐ ܘܡܫܟܚܝܢ
ܗܘ ܡܫܟܚܬܐ ܘܡܢ ܦܢܛܝܩܘܣܛܐ ܕܢܬܚܫܒ
ܠܗܘܢ ܟܠܗ ܕܫܡܥܬܐ ܕܡܢ ܫܠܝܚܘܬܐ :
ܐܝܟܢܐ ܕܐܦ ܕܢ ܐܘܡܪ ܐܢܬܘܢ ܠܢ
ܠܫܘܪܐ ܕܫܡܥܬܐ ܚܕ ܟܠܗܘܢ ܕܢܬ
ܬܘܒܢ . ܡܢܝܢܐ ܡܫܬܟܚܬܐ ܡܢ
ܐܢܫܐ ܐܘ ܕܢܦܩܝܢ ܚܢܢܐ ܕܡܢ
ܐܬܪܘܬܐ ܕܐܝܟܘ ܕܡܬܒܥܝܢ ܠܗܘܢ
ܟܬܒܐ ܕܡܢ ܐܝܟ ܦܩܝܕܘܬܗ ܕܐܚܝܢ
ܗܠܝܢ ܘܫܐܠ ܠܟܘܢ ܕܡܢ ܐܘܡܪ : ܠܟܘܢ
ܟܢܝܢ ܟܢܝܢ ܘܐܝܟܢܐ ܟܕ ܡܢ ܫܠܡ
ܕܡܢ ܦܪܢܫܝܣܩܘ ܘܐܘ ܠܟܠܗܝܢ ܡܢ ܟܠܐ
ܦܪܘܩ

N O T A.

1 *Epiſtola ad Fratres Minores*. Anno Chriſti 1615. exeunte exarata, quum Frater Thomas Novarienſis, Cuſtos conventus Franciſcanorum Alepi, ab Elia Chaldæorum Patriarcha, ut Synodo Amidenſi intereſſet, invitatus, accedere diu renuiſſet. Rem fuſiùs narrat Stroza in Præfatione ad Synodalia Chaldæorum. Vide tom. 1. p. 545.

[illegible]

E Cella Patriarchali orationes & vota vobis redduntur, Fratres chariſſimi nobiſque honoratiſſimi, ſacerdotes venerabiles & excelſi aſcetæ Rabban Thoma, & Rabban Franciſce: ſignificamus vobis epiſtolas Cuſtodis veſtri nos legiſſe earumque ſenſa intellexiſſe, indeque ſummam & incredibilem lætitiam hauſiſſe. Idcircò Domino noſtro Jeſu Chriſto gratias continenter agimus, quoniam hanc omnem erga nos dilectionem cordibus veſtris inſeruit, quemadmodum etiam Rabban Adamus nobis renunciavit, ſubdens, vos eandem charitatem cum omnibus filiis noſtræ confeſſionis exercere. Nunc verò, probatiſſime amice Rabban Thoma, fraternitatem tuam rogamus, ut ſi noſtræ Eccleſiæ concordiam conciliationemque juxta Patris noſtri Papæ mandatum à Rabban Adamo vobis exhibitum ad finem perduxiſtis; quamprimùm unàcum ſocio tuo Rabban Franciſco ſine ulla cunctatione ad nos veniatis. Si verò opus nec-

necdum perfeciſtis, oramus, ut quàm celerrimè exequamini, & continuò ad nos properetis: nam & cum omni charitate atque deſiderio vos præſtolamur. Quæcumque porrò Rabban Adamus noſtrorum conſiliorum conſcius vobis expoſuit, atque pollicitus eſt, pro certo habetote vobis in quadruplum à nobis fore reddenda, neque literas Domini noſtri Papæ, niſi vobis præſentibus fore reſignandas; poſtquom nimirùm ad nos veneritis: noſque in hoc noſtro cum Popa negotio operà dumtaxat veſtra uſuros . . . . . Hæc & hujuſcemodi verba ad Papam, & ad Generalem veſtrum ſcripſimus. Nec ambigere debetis, ut magno vos honore excepturi ſimus pro viribus, voſque quaſi pupillo oculi à nobis cuſtoditum iri. Videte autem, ne cuipiam in via dicatis, unde venitis, quove pergitis, aut quinam eſtis: neve per Amidam urbem tranſeatis omninò; ſed de ædibus Mar Gabrielis primi inter Metropolitas percontamini ab incolis pagi In-Tanur propè Amidam, qui vobis viam rectam monſtrabunt: ipſis enim vos etiam atque etiam commendovimus. Sed & illud vos oramus, ne ad nos cum magno nomine & amplo ornatu veniatis . . . . Sed pauperum more vetuſtis veſtibus utamini; quum verò ad nos perveneritis veſtes nos vobis conficiemus, & quæcumque petieritis faciemus. Quare quum noſtra loca ingreſſi fueritis, diſcite, ubinam Mar Gobriel inter Metropolitas noſtros ſenior, & Rabban Adamus commorentur; atque ad ipſos divertite, à quibus ad nos deducemini. Nolite ergo timere, aut perturbari, neque cogitationes in cor veſtrum omnino aſcendant: tantummodò veſtra omnia ſecretò agite. Fraternitati autem veſtræ hæc indicaſſe, ſat eſſe arbitramur. Noſtro intereà in Domino fratri Conſuli Veneto plurimam noſtro nomine ſalutem dicite, eidemque multas habemus gratias pro iis, quæ in Rabban Adamum propter voluntatem Papæ, & noſtram præſtitit. Salutate inſuper excelſum principem fratrem in Chriſto noſtrum Conſulem Franciæ, eumque oramus, ut filios confeſſionis noſtræ diligat, ſicut & ipſi vos diligimus. Valete in Domino etiam Amen.

Humilis Gabriel.

Ejuſdem Eliæ Chaldæorum Patriarchæ Epiſtola ad Paulum V. Summum Pontificem. ܐܒܘܢ ܓܘܢܝܐ

ܪܝܫ ܪܥܘܬܐ ܘܪܫܐ ܕܐܒܗܬܐ :

[illegible]

Univerſalis Pater noſter, Poſtorum princeps, & Patrum caput. Intelligat chariſſimus amor in nos tuus, poſt noſtrom Synodum libellos à nobis ſcriptos fuiſſe tuoque legato traditos. Veſtræ inſuper ſanctitati mea manu ſigni-

[a] *grifico; neque ex benedictionibus*[a] *S. Petri, quæ præteritis temporibus à Papis, qui in pace requieverunt, nobis deſtinatæ fuere, neque ex iis, quas veſtra Paternitas nuper tranſmiſit, ad nos quidpiam perveniſſe, neque quidpiam ex illis nos vidiſſe, ſicut legati veſtri Pater Thomas & ejus interpres perſpexerunt. Vos nihilominus in pace manere millies optamus. Iſtud præterea te ſcire, Domine mi, aveo, hoc deinceps inter nos fore ſigillum. Quicumque hoc ſigillum attulerit, à Paternitate veſtra ſuſcipiatur. Qui verò hoc ſigillum non attulerit, repellatur. Primum quippe illud ſigillum ſuſtulimus: & in poſterum omnes literas ad Paternitatem tuam ſcribendas, hoc ſigillo ſignabimus.*

Humilis Elias miniſter
Sedis Orientalium.

[illegible]

CAPUT LXII.

Joſephus II. Patriarcha.

I. Joſephi Patriarchæ vita, & ſcripta.

JOSEPHUS hujus appellationis ſecundus Chaldæorum Catholicæ communionis Patriarcha, à Joſepho I. anno Chriſti 1691. Epiſcopus Amidenſis ordinatus, biennio poſt eidem Joſepho ſponte abdicanti ſucceſſit. Pallium confirmationemque ab Innocentio XII. Summo Pontifice obtinuit menſe Junio anni 1696. Obiit anno Chriſti 1714. quum ſediſſet annos 21.

Suam ipſe vitam deſcribit, operumque ſuorum catalogum texit ad calcem libri, cui titulus *Speculum terſum*, in hæc verba. [illegible]

NOTA.

a *Ex Benedictionibus S. Petri*. Sacra munera à Paulo V. Summo Pontifice ad Eliam Patriarcham tranſmiſſa, recenſentur in epiſtola ad eundem data VIII. Kal. April. 1614. de qua vide Tom. 1. pag. 545.

ܦܛܪܝܪܟܐ. ܡܕܝܢܬܐ ܬܠܟܐܦ ܐܝܬܝܗ̇
ܗ̇ܝ ܕܬܚܝܬ ܫܘܠܛܢܐ ܕܡܕܝܢܬܐ ܐܬܘܪ
ܝܠܝܕܬ ܠܥܠܡܐ ܗܢܐ ܒܫܢܬ ܐܨܥܚ
ܡܢ ܐܒܗ̈ܐ ܟܐܢܐ ܘܬܪܝܨܝ ܫܘܒܚܐ
ܡܗܝܡܢܐ. ܐܒܝ ܓܘܡܥܐ ܗܘܐ ܘܐܡܝ ܫܡܘܢܝ
ܗܘܬ ܘܫܪܒܬܢ ܕܒܝܬ ܡܥܪܘܦ ܐܝܬܝܗ̇
ܕܡܢ ܒܢ̈ܝ ܚܐܪܐ. ܘܐܬܪܒܝܬ ܒܡܕܝܢܬܐ
ܗ̇ܕܐ. ܘܗܘܝܬ ܗܘܐ ܡܬܠܡܕ
ܠܡܩܪܐ ܘܠܡܣܬܟܠܘ ܟܬܒ̈ܐ ܣܘܪ̈ܝܝܐ
ܡܢ ܡܠܦܢ̈ܐ ܝܕܘܥ̈ܐ ܘܬܪܝܨܝ ܫܘܒܚܐ
ܘܬܡܢ ܩܒܠܬ ܕܪܓܐ ܕܡܫܡܫܢܘܬܐ
ܒܫܢܬ ܐܪܒܥܣܪܐ. ܘܟܕ ܡܛܝܬ ܠܫܢܬ
ܥܣܪܝܢ ܘܬܪܬܝܢ ܢܦܩܬ ܡܢ ܗ̇ܝ ܡܕܝܢܬܐ
ܘܐܬܝܬ ܠܐܡܝܕ ܡܕܝܢܬܐ ...

Ego Joſephus ſecundus, Dei gratia Chaldæorum Patriarcha, patriam habui Tel-Cepham oppidum in ditione urbis Moſul, natus anno Græcorum 1978. (Chriſti 1667.) piis & orthodoxis parentibus. Pater Giomaa, mater Sumone fuit; cognomentum familiæ Bait-Maaruf, ideſt, de Nobilibus. Educatus itaque in patria mea, Syriacos codices legere & intelligere ab eruditis atque orthodoxis præceptoribus doctus fui: ibidem Diaconi gradum circa annum quartum decimum ſuſcepi. Quum autem annum vigeſimumſecundum attigiſſem, ex prædicto oppido Amidam urbem, alio nomine Diar-Bacr, profectus ſum, eodemque anno Presbyter à divino Præſule Mar Joſepho[1] primo, quum ſub ejus diſciplina viverem, ſum ordinatus.

ܟܕ ܗܘܐ ܥܒܝܕ ܗܘܐ ܐܦܣܩܘܦܐ ܩܕܝܫܐ
ܠܟܠܕܝ̈ܐ ܘܬܪܝܨܝ ܫܘܒܚܐ. ܘܒܬܪ ܗܢܐ
ܐܬܚܡܣܬ ܘܡܠܟܐ ܕܡܠܟܘܬܐ
ܠܫܘܕܥܐ ܐܘܫܥܢܐ ܘܡܬܟܠܢܘܬܐ
ܘܟܠܢܐ ܫܢܝ̈ܐ ܘܐܬܦܬܚ ܒܗܝܢ
ܦܠܚܘܬܐ ܪܘܚܢܝܬܐ ܘܗܘܐ
ܐܠܗܝܐ ܕܐܝܬܘܗܝ ܡܫܡܫܢܘܬܐ
ܘܡܬܟܠܢܐ. ܘܟܠܗ ܡܕܝܢܬܐ ܕܗܘܐ ܠܗ
ܠܫܘܕܥܐ: ܡܢ ܕܝܢ ܫܢܝ̈ܐ ܫܢܝ̈ܐ
ܠܚܫܘܠܐ ܡܢ ܗܘ ܟܠ ܕܫܢܝ̈ܐ ܡܢ
ܐܝܟܢ ܕܟܕ ܡܢ ܚܠܦ. ܘܡܛܘܠ
ܚܝ̈ܐ ܕܗܘܝܢ: ܟܬܒܐ ܠܡܠܬܐ ܡܠܬܐ
ܘܡܥܡܕ ܐܢܫ ܠܫܘܠܩ ܫܢܝ̈ܐ.
ܦܘܩܕܢܐ ܡܠܟܐ ܡܘܠܕܢܐ ܘܡܬܡܗܪ ܗܘܐ
ܕܝܠܗ ܘܡܫܠܛ ܘܫܪܝܐ: ܘܡܫܝܚܝܘܬܗ
ܡܢ ܐܘܪܚܐ ܠܦܘܪܩܢܐ. ܘܐܬܝܢ
ܡܠܟܐ ܘܠܡܫܩܝ ܢܘܗܪܐ ܘܡܫܝܚܝܘܬܗ
ܐܦ ܡܢ ܐܘܪܚܐ ܠܦܘܪܩܢܐ.
ܘܐܠܗܐ ܩܕܝܫܐ ܘܢܚܬܗ ܠܗ ܐܘܪܚܐ
ܟܠܗ. ܘܐܡܪ ܠܐܘܪܚܐ ܕܚܝ̈ܐ ܡܘܗܒܝ
ܡܢ ܫܡܝܐ ܘܡܠܐܟܐ ܘܫܘܒܚܘܗܝ
ܘܫܘܡܠܝܐ ܘܡܠܐܟܐ ܘܡܫܘܠܡܢܘܗܝ
ܘܫܘܠܡܐ. ܘܐܘܪܚܐ ܡܠܟܐ ܘܐܦܣܩܘܦ
ܒܗ ܠܡܕܝܢܬܐ ܐܘܚܕܢܐ ܡܟܪܙܐ ܒܗ
ܡܕܝܢܬܐ ܥܠ ܡܫܝܚܘܬܐ ܐܦܣܩܘܦܐ
ܘܟܠܗ ܡܠܟܐ ܘܐܢܫܐ. ܘܫܡܥܬ ܡܠܟܐ
ܘܠܫܘܒܚܐ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܘܡܫܡܫܢܘܬܐ
ܘܫܘܡܠܝܗ ܡܢ ܐܘܪܚܐ ܠܦܘܪܩܢܐ
ܘܡܟܪܙܐ ܠܗ ܢܘܗܪܐ ܠܦܘܪܩܢܐ

NOTA.

1 *Joſepho primo*. Ex Amidenſi Chaldæorum Epiſcopo electus fuit ejuſdem gentis Patriarcha, Pallioque Pontificio donatus ab Innocentio XI. die 24. Junii anni Chriſti 1681. Abdicavit anno 1693. Romamque migravit, ubi obiit poſt ann. 1700. nonnullos Codices manu ejus exaratos habemus in Biblioth. Vatic. quos vide Tom. 1. pag. 583. & 584.

natus. Evoluto biennio idem Præſul me Metropolitam creavit, mox poſt alterum biennium Potriarcham etiam conſecravit, & in proprio throno collocavit: ipſe Amida diſceſſit Romamque petiit, ibidem reliquum vitæ ſuæ curriculum completurus. Ab ejus porrò diſceſſione Arabicis literis operam dare orſus ſum, & Iſmaëlitarum ſcholas frequentare, quod nulla Chriſtianis in Oriente pateret ſchola. In prædictis itaque Tajorum ſcholis Logicam, Phyſicam, atque Metaphyſicom, poſtremom ſcilicet philoſophiæ partem, quæ eſt Theologia omnium ſcientiarum complementum, didici; & niſi Deus fuiſſet adjutor meus, vivus fortaſſe in Infernum deſcendiſſem eorum cauſa, quæ legendo hauſeram ab iis, qui extra gregem [1] *noſtrum vivunt. Interea dum literis vaco, ſex libros ad utilitatem chariſſimorum fratrum compoſui, quorum primus eſt Tractatus utilis, cui titulus, Gaudium juſtorum, & medicina peccotorum, quem ex Arabico Syriacum feci. Secundus Lampas lucis inſcribitur, quem itidem ex Arabico in Syriacum verti. Tertius eſt Eccleſiaſticus Codex, in quo officia feſtorum quatuor ordinavi, feſti videlicet Circumciſionis, & S. Phetionis, atque Tranſitus Virginis, ejuſdemque Nativitatis. Quartus, in quo Carmen compoſui, eo ordine, ut ſingulæ ſtrophæ octo verſus contineant, & ſingula diſticha in unum rithmum, ſeu modulum deſinant; tractavique de præſtantia vitæ anachoriticæ & cœnobiticæ. Quintus Dialecticæ liber ex Arabico in Syriacum mihi converſus, cui brevem expoſitionem Syriacè adjeci. Hoc verò anno Græcorum 2014. Chriſti 1703. hunc, quem præ manibus habeo librum compoſui, quem Speculum terſum inſcripſi, proteſtans me profiteri & credere ea, quæ manus & digiti mei in hoc codice de rebus fidei ſcripſere: & hæc eſt fides mea, & mea confeſſio, atque in ſpe hujus fidei mortem expecto: quoniam mihi certum eſt nullam omninò cuipiam abſque illa ſalutem fore. Deum interea oro, ne me ab iſta fide ſeparari permittat uſque ad extremum ſpiritum, neque eos, quibus lumen Chriſti affulſit. Amen.* Quæ in hoc libro tractantur, accipe.

Liber inſcriptus, ſpeculum terſum: II. Liber inſcriptus Speculum terſum.

ܡܚܙܝܬܐ ܕܡܪܝܩܬܐ ܡܢ ܚܠܘܕܐ .

Continet Cap. V.

Præfatio Auctoris.

ܬܫܒܘܚܬܐ ܕܠܐ ܣܟ ܘܬܘܕܝܬܐ :

Initium: *Laudes ſine termino, gratiarumque actiones ſine macula Patri, ex quo Paternitas omnis denominatur &c.* ܠܡܫܒܚܢܘܬܐ ܕܠܐ ܣܘܦ ܘܬܘܕܝܬܐ ܕܠܐ ܡܘܡ ܠܐܒܐ ܕܡܢܗ ܟܠܗܝܢ ܐܒܗܘܬܐ ܐܬܩܪܝܘ ܘܓܘ.

Caput I. *Quod eccleſia Romana eſt caput eccleſiarum omnium: atque adeò Dominus noſter Papa eſt Pater univerſalis omnium Chriſtianorum: & quod fieri nequit, ut eadem Romana eccleſia in rebus fidei aberret.*

ܩܦܠܐܘܢ ܩܕܡܝܐ. ܡܛܠ ܗܝ ܕܥܕܬܐ
ܕܪܗܘܡܐ ܗܝ ܪܫܐ ܠܟܠܗܝܢ ܥܕܬܐ
ܘܡܪܢ ܦܦܐ ܐܒܐ ܗܘ ܓܘܢܝܐ
ܕܟܠܗܘܢ ܟܪܣܛܝܢܐ .
ܘܕܠܐ ܡܫܟܚܐ ܗܝ ܕܬܛܥܐ ܗܝ
ܥܕܬܐ ܒܡܕܡ ܕܗܝܡܢܘܬܐ .

Continet ſectiones 4.

Sectio 1. *Quod fieri nequit, ut duo ſint eccleſiæ capita.* ܦܣܘܩܐ ܩܕܡܝܐ. ܡܛܠ ܗܝ ܕܠܐ ܡܫܟܚܐ ܕܢܗܘܘܢ ܬܪܝܢ ܪܫܐ ܠܥܕܬܐ .

Sectio 2. *Quod is, quem in præcedenti ſectione caput eſſe oſtendimus,*

NOTA.

1 *Qui extra gregem noſtrum vivunt.* Jahiam Giazalæ in ſchola Mahometanorum, à Chriſtiana fide defeciſſe, obſervavi ſuprà pag. 548.

Digitized by Google

mus, Dominus noſter Romanus Papa eſt, ejuſque prædeceſſoribus, ipſique, ac ſucceſſoribus Pontificibus primatus delatus, & ſuper ipſum ſolum eccleſia fundata eſt. ܡܛܠ ܗܘ ܕܪܝܫܢܘܬܐ
ܕܐܬܝܗܒܬ ܡܢ ܡܫܝܚܐ ܡܪܢܐ ܠܫܡܥܘܢ
ܟܐܦܐ ܪܝܫ ܫܠܝܚܐ. ܘܠܝܪ̈ܬܘܗܝ ܘܠܟܠܗ
ܘܠܒܬܪܗ ܥܠ ܟܐܦܐ ܐܬܒܢܝܬ ܥܕܬܗ :
ܘܫܘܠܛܢܐ ܕܟܠܗܘܢ ܦܛܪܝܪ̈ܟܘܤ
ܐܬܝܗܒܬ ܠܗ .

Sectio 3. *Quod Papæ, qui à ſancto Petro uſque in præſentem diem numerantur, ejuſdem Petri Vicarii fuere, Chriſtique procuratores.* ܡܛܠ ܗܘ ܕܦܦܐ ܕܡܢ ܫܡܥܘܢ
ܦܛܪܘܤ ܪܝܫܐ ܘܕܒܪܐ ܠܗܫܐ :
ܐܬܡܢܝܘ ܐܝܟ ܕܐܝܬܝܗܘܢ
ܐܦܛܪܘܦܐ ܕܡܫܝܚܐ .

Hìc catalogum Romanorum Pontificum texit à S. Petro ad Clementem XI.

Sectio 4. *Quod fieri nequit, ut Papa Romanus erret in rebus fidei.* ܡܛܠ ܗܘ ܕܡܢ ܠܐ ܡܫܟܚܢܘܬܐ
ܗܝ ܕܢܛܥܐ ܦܦܐ ܕܪܗܘܡܝܐ
ܒܨܒܘ̈ܬܐ ܕܗܝܡܢܘܬܐ .

CAPUT II. *Adverſùs Neſtorianos confeſſionis noſtræ filios, deque brevi expoſitione fidei eccleſiæ Romanæ, & quod hæc eſt vera fides.* ܩܦܠܐܘܢ ܬܪܝܢ ܠܘܩܒܠ ܢܣܛܘܪܝܢܐ
ܒܢܝ̈ ܬܘܕܝܬܢ : ܘܡܛܠ ܡܦܫܩܢܘܬܐ
ܩܠܝܠܬܐ ܕܗܝܡܢܘܬܐ ܕܥܕܬܐ ܕܪܘܡܐ
ܪܗܘܡܝܬܐ ܗܘ ܕܗܕܐ ܗܝ
ܗܝܡܢܘܬܐ ܫܪܝܪܬܐ .

Continet ſectiones 3.

Sectio 1. *Elucidatio vocum, quæ in hiſce quæſtionibus occurrunt.* ܦܣܘܩܐ ܩܕܡܝܐ . ܡܛܠ ܢܘܗܪܐ ܕܫܡܗ̈ܐ
ܩ̈ܠܐ . ܕܒܫܘ̈ܐܠܐ ܗܠܝܢ ܥܠ
ܗܝܡܢܘܬܐ ܒܩܘܫ̈ܝܐ ܗܘܝܢ .

Primùm proponit brevem fidei catholicæ profeſſionem, in qua duas in Chriſto naturas duaſque voluntates, & operationes in una perſona confitetur, & quatuor priora œcumenica concilia amplectitur: deinde hac voces declarat, *Natura* ܟܝܢܐ *accidens* ܓܕܫܐ, *hypoſtaſis* ſeù *perſona* ܩܢܘܡܐ, *Imago* ܨܠܡܐ, *Proſopon* ܦܪܨܘܦܐ, *ſchema* ſeù *forma* ܐܤܟܡܐ, *eſſentia* ܐܝܬܘܬܐ, *Quidditas* ܡܢܘܬܐ, *eſſentia* ܐܝܬܐ: *Icon* ſeù *figura* ܩܘܢܐ: *Proprietas* ܕܝܠܝܘܬܐ: *Voluntas* ܨܒܝܢܐ: *Poteſtas* ܫܘܠܛܢܐ: *typus* ܛܘܦܤܐ. Mox de animæ corporiſque proptietatibus ac potentiis differit, deque Unionis notione ac modis: demùm de iis, quæ de Deo dicuntur, deque arbore, ut dialectici vocant, Subſtantiæ.

Sectio 2. *Quod unio divinitatis & humanitatis in perſona Verbi dumtaxat facta eſt, non in perſona humana.* ܡܛܠ ܗܘ ܕܚܝܝܕܘܬܐ
ܕܐܠܗܘܬܐ ܘܐܢܫܘܬܐ ܒܩܢܘܡ ܡܠܬܐ
ܗܘܬ ܒܠܚܘܕ ܘܠܐ ܒܗ
ܩܢܘܡܐ ܐܢܫܝܐ .

Sectio 3. *Quod, ſi humana natura in propria perſona ſubſiſteret, fieri nequiret, ut cum Verbi perſona unionem naturalem & perſonalem haberet.* ܡܛܠ ܗܘ ܕܟܝܢܐ ܐܢܫܝܐ ܐܠܘ
ܒܩܢܘܡܗ ܕܝܠܗ ܐܬܩܝܡ ܗܘܐ : ܡܢ
ܠܐ ܡܫܟܚܢܐ ܗܘܐ ܕܢܗܘܐ ܠܗ
ܥܡ ܩܢܘܡ ܡܠܬܐ ܚܝܝܕܘܬܐ
ܟܝܢܝܬܐ ܘܩܢܘܡܝܬܐ .

Hìc

Hic de titulo Deiparæ diſſerit, Neſtorianorumque objectiones ſolvit: quos prolatis ex Chaldaico ipſorum Officio, & ex Georgio Varda Neſtoriano poëta teſtimoniis abundè refellit.

Caput III. *De Incarnatione adversùs omnes hæreticos in genere; ſed potiſſimùm adversùs Jacobitas & Armenos, qui unam in Chriſto naturam unamque voluntatem confitentur.*

ܩܦܠܐܘܢ ܬܠܝܬܝܐ. ܥܠ
ܡܬܒܪܢܫܢܘܬܐ ܠܘܩܒܠ ܟܠܗܘܢ
ܗܪ̈ܛܝܩܘ ܓܢܣܐܝܬ: ܘܝܬܝܪܐܝܬ ܕܝܢ
ܠܘܩܒܠ ܝܥܩܘ̈ܒܝܐ ܘܐܪ̈ܡܢܝܐ ܗܢܘܢ
ܕܚܕ ܟܝܢܐ ܘܚܕ ܨܒܝܢܐ
ܡܘܕܝܢ ܒܡܫܝܚܐ.

Continet ſectiones 5.

Sectio 1. *Quod Chriſtus perfectus Deus eſt, & homo perfectus.*

ܦܣܘܩܐ ܩܕܡܝܐ. ܥܠ ܕܗܘ ܡܫܝܚܐ
ܐܠܗܐ ܗܘ ܡܫܠܡܢܐ ܘܒܪܢܫܐ
ܡܫܠܡܢܐ.

Sectio 2. *Quod Chriſtus duas habet naturas in una perſona conjunctas.*

ܥܠ ܕܗܘ ܡܫܝܚܐ ܬܪܝܢ ܟܝ̈ܢܝܢ
ܐܝܬܘܗܝ ܘܡܚܝܕܝܢ ܒܚܕ ܦܪܨܘܦܐ.

Subjicit tractatum de duabus operationibus ac voluntatibus.

Sectio 3. *Quomodo ſe habeat Unio naturæ humanæ cum perſona Verbi.*

ܥܠ ܐܝܟܢܐ ܗܝ ܚܕܝܘܬܐ ܕܟܝܢܐ ܐܢܫܝܐ
ܥܡ ܩܢܘܡܐ ܕܡܠܬܐ.

Quod nimirùm poſt Unionem non una conflata ſit natura, ſed duæ remaneant.

Sectio 4. *Quibus & quot nominibus naturæ Chriſti appellentur.*

ܥܠ ܐܝܟܢܐ ܘܒܟܡܐ ܫܡܗ̈ܐ ܡܬܩܪܝܢ
ܟܝ̈ܢܘܗܝ ܕܡܫܝܚܐ.

Quatuor modos recenſet, quibus Patres de naturis Chriſti loquutos fuiſſe obſervat. Alios ſcilicet *duas naturas* dixiſſe, alios *naturam duplicem*, nonnullos *unam naturam incarnatam*, vel abſolutè etiam *unam naturam*. Inter eos autem, qui *unam naturam incarnatam* dixere, citat *Symbolum fidei confirmatæ in cœnobio ſancti Maronis*: ܗܝܡܢܘܬܐ
ܕܐܫܬܪܪܬ ܒܕܝܪܐ ܕܡܪܝ ܡܪܘܢ
ܩܕܝܫܐ
de quo vide Tom. 1. pag. 513.

Sectio 5. *Quomodo ſe habeat incarnatio ratione naturæ aſſumptæ.*

ܥܠ ܐܝܟܢܐ ܗܘܬ ܡܬܒܪܢܫܢܘܬܐ
ܒܡܠܬܐ ܕܟܝܢܐ ܢܣܝܒܐ.

Quod nimirùm humana Chriſti natura perfecta eſt, etiamſi propriâ ſubſiſtentiâ deſtituta ſit.

Caput IV. *De orthodoxa Romanæ eccleſiæ doctrina, deque diverſis hæreticorum in fide erroribus.*

ܩܦܠܐܘܢ ܪܒܝܥܝܐ ܥܠ ܗܝܡܢܘܬܐ ܐܪܬܕܘܟܣܐ
ܕܥܕܬܐ ܪܗܘܡܝܬܐ ܘܥܠ ܛܥܝܘ̈ܬܐ
ܕܗܪ̈ܛܝܩܘ ܕܡܫܬܚܠܦܢ
ܐܝܟ ܕܡܬܦܠܓܝܢ ܒܗܝܡܢܘܬܐ.

Continet ſectiones 4.

Sectio 1. *Quod Spiritus ſanctus ex Patre Filioque procedit, non ex Patre tantùm.* ܦܣܘܩܐ ܩܕܡܝܐ
ܥܠ ܕܗܘ ܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ ܡܢ ܐܒܐ
ܘܡܢ ܒܪܐ ܢܦܩ ܘܠܐ ܡܢ ܐܒܐ ܒܠܚܘܕ.

Sectio 2. *De Igne Purgatorio.*

ܥܠ ܢܘܪܐ ܡܕܟܝܢܝܬܐ.

Sectio 3. *Quod ſancti ab hodierna die in Regno beatitudine fruuntur, & peccatores in Gehenna torquentur; non autem, ut nonnulli ſectarii garriunt, animarum pœna felicitaſque uſque ad corporum reſurrectionem differtur.* ܥܠ ܕܗܘ ܕܡܢ
ܝܘܡܢܐ ܗܘ ܒܡܠܟܘܬܐ ܡܬܒܣܡܝܢ
ܩܕܝ̈ܫܐ

ܕܡܥܠܬܗ ܠܠ ܡܫܬܘܬܐ ܠܟܠܗܝܢ ܕܝܘܡܬܐ.
ܘܠܐ ܗܘܐ ܐܝܟ ܕܡܥܕܝܢ ܚܛܗܝܢ ܠܘܬܗܿ
ܘܟܠܗ ܡܫܬܘܬܐ ܡܫܬܘܬܐ ܠܢܦܫܬܐ
ܕܡܠܐ ܠܥܣܩܐ ܕܦܫܝܬܐ:

Citat *Narſetis* Doctoris Neſtoriani carmen de Latrone, & aliud de Confeſſoribus: *Gabrielis* metropolitæ Moſul Canticum, cujus initium ܣܓܕܝܢܢ ܠܟ *Adoramus*, in quo ſanctum Ammonem laudat: *Officium* Neſtorianorum in Feriis prima, tertia, quarta, & quinta: *Hymnos de martyribus*, in feria ſecunda ad veſperas: *Apocalypſim* denique ſancto Paulo Apoſtolo tributum, de qua hæc: ܗܢܘ ܓܠܝܢܐ ܕܦܘܠܘܣ:
ܫܠܝܚܐ ܕܡܩܒܠܝܢ ܠܗ ܒܢܝ̈ ܬܘܕܝܬܐ.

Teſtimonium X. Apocalypſis ſancti Pauli quam filii confeſſionis noſtræ (ideſt, Neſtoriani) *ſuſcipiunt.*

Sectio 4. *Reſpondetur accuſationibus, quæ à ſectariis adverſùs eccleſiæ Romanæ filios fiunt.*

ܡܦܩܢܐ ܡܢ ܦܬܓܡܐ ܕܪܘܡܝܐ
ܡܦܩܢܘܬܐ ܕܚܪܝܢ ܥܠ ܒܢܝ̈ ܥܕܬܐ
ܕܪܗܘܡܝܐ ܩܬܘܠܝܩܝܐ.

Continet titulos quatuor. 1. De lumine Sabbati ſancti. 2. De quotidiana liturgia, quæ juxta ritum Romanæ eccleſiæ celebratur. 3. De communione laicorum ſub unica panis ſpecie. 4. Reprehenſionum capita xi. adversùs Neſtorianos: ac 1. apud ipſos ſacramentum Confeſſionis ferè abrogatum eſt, 2. niſi certis diebus, ut puta in feſto Epiphaniæ, S. Georgii, Crucis &c. pueris ſacramentum Baptiſmi non adminiſtrant: ex quo fit, ut plures ſine baptiſmo decedant. 3. carent ſacramento Confirmationis. 4. verba Chriſti *Hoc eſt corpus meum &c.* &, *hic eſt calix ſanguinis mei &c.* in Liturgia prætermittunt. 5. vuæ paſſæ liquorem pro vino in Euchariſtia uſurpant. 6. Fermentum, quod Malcha dicitur, ex Apoſtolis ad ipſos continua ſucceſſione derivatum fingunt. 7. Neſtorianus Patriarcha operto capite Liturgiam celebrat. 8. placentam nomini B. Virginis in Liturgia offerunt, eamque porrigentes dicunt, corpus eſſe ejuſdem B. Virginis. 9. gradus conſanguinitatis & affinitatis nequaquam obſervant. 10. Presbyteri poſt ſuſceptum ſacrum Presbyteratus ordinem uxores ducunt. Denique veſpere feriæ quartæ & ſextæ carnibus veſcuntur, & die Dominico Jejunium quadrageſimale inchoant.

Hæc Joſephus in Speculo terſo. Subjicit ſuam ipſius vitam, quam ſuperiùs deſcripſi. Cæterùm etſi ejus gentis catholici librum hunc magni faciunt, & Neſtoriani ipſi hæretici ex ejus lectione ad orthodoxam fidem aliquando adducti ſunt; argumenta tamen, quibus auctor ad probandam catholicam veritatem utitur, à norma rectæ rationis plerumque aberrant. Nam alicubi rationes adductæ vel nimis probant, vel æquè adverſariis favent: aut demùm quædam ex auctoribus teſtimonia proferuntur, quæ à recentioribus corrupta ſunt, vel quæ ab adverſariis facilè eludi poſſunt, ut quum auctoritates ſancti Cyrilli Alexandrini adversùs Neſtorianos profert.

CAPUT LXIII.
Scriptores incertæ ætatis.

ABULBARCATUS in lib. de divinorum Officiorum expoſitione cap. 7. Neſtorianorum Scriptorum quos ſuprà recenſuimus, catalogo hoſce adjungit.

I. Omarus Baſſorenſis عمر البصري له كتاب البرهان في الدين على صيانة التدبير I. Omarus Baſſorenſis.

التدبير الالهى كتاب المسايل والاجوبة اربع
مقالات مائة ومسايلتان . الاولى ٢٨ الثانيه ١٤
الثالثه ٩ الرابعه ٥١

Edidit librum Demonſtrationis de Fide juxta ordinem divinæ œconomiæ per modum interrogationis & reſponſionis, in quatuor partes & centum ac duas interrogationes diſtributum: quarum pars 1. *continet Interrogationes* 28. *Pars* 2. *Interrogationes* 14. *Pars* 3. *Interrogationes* 9. *Pars* 4. *Interrogationes* 51. Exſtat Cod. Arab. Vat. ms. 49. à fol. 131.

II. Joannes Scholaſticus.

II. *Joannes Scholaſticus* الحكيم يحيى الاسكلانى له كتاب حدث العالم وهو يفيد فى ازالة الشك الوارد على الذهن بقول من قال بقدمه .

Edidit librum de conditu mundi: quo dubitatio ab ejus mente tollitur, qui illius æternitatem affirmat. Joannem Philoponum proculdubio intelligit Abulbarcatus, cujus *liber de æternitate mundi contra Proclum* prodiit Græcè Venetiis 1535. ſed ille Monophyſita, non Neſtorianus fuit.

III. Jabia Hariri filius.

III. *Jabia*, ſeù *Joannes Hariri filius* الشيخ يحيى بن جرير له مقالة فى الكاهن والكهنوت ; *habet Tractatum de ſacerdote & ſacerdotio*. Ejuſdem auctoris, qui pleno nomine dicitur ابوالنصر يحيى ابن جرير التكريتى *Abul-Naſrus Jabia Ebn Harir Tagritenſis*, exſtat Cod. Arab. Vaticano 114. liber inſcriptus: فى تقييد قواعد شريعة المسيحية والقوانين الملهية كما تقتضيه الملة اليعقوبية وهو اربعون بابًا فى الله تعالى والتجسد والفرق الثلثة اى الملكية واليعقوبية والنسطورية والختانة والبيعة اى الهيكل والقيامة والكهنوت والعماد والميرون والصلاة والصدقة الخ .

De corroboratione articulorum Legis Chriſtianæ & canonum Apoſtolicorum juxta mentem gentis Jacobiticæ, Liber in quadraginta capita diviſus: in quibus agitur de Deo, de Incarnatione, de tribus ſectis, hoc eſt, Melchitarum, Jacobitarum, & Neſtorianorum: de circumciſione, de eccleſia ſeu templo, de reſurrectione, de ſacerdotio, de baptiſmo, de chriſmate, de oratione, de eleemoſyna &c. Verùm hic quoque ſcriptor ad Monophyſitas, non ad Neſtorianos pertinet, ut ex ipſo libri titulo colligitur.

IV. Abucara Epiſcopus Haran.

IV. *Abucara Epiſcopus Haran* ابوقره اسقف حران له مجادلة معروفة ومقالات .

Edidit notam diſputationem, & diverſos Tractatus. Hìc quoque fallitur Abulbarcatus, quum Neſtorianis ſcriptoribus *Theodorum Abucaram* accenſet, qui adeò Neſtorianus non fuit, ut acerrimè potiùs eam ſectam exagitaverit. Exſtant ejus *Dialogi cum Judæo, cum Arabe Mahometano, cum Neſtoriano, & cum Jacobita*, de quibus vide Caveum tom. 1. pag. 391. *Cariæ* autem fuit Archiepiſcopus, & à Photio Sedis Conſtantinopolitanæ incubatore, cujus partes aliquando ſequutus eſt, ad Sedem Laodicenam ſi non tranſlatus, ſaltem deſignatus. Ab iis, qui Arabicè ſcripſere, vel ejus opera in Arabicam linguam tranſtulere, paſſim appellatur اسقف حران *Epiſcopus Haran*, hoc eſt, Charrarum urbis in Meſopotamia: & in Dialogo Arabico, qui exſtat Cod. Vat. Arab. 127. *Monachus* dicitur, his verbis: جادل بين الراهب ابوقاره وامير المومنين .

Diſputationes inter monachum Abucaram & Imperatorem fidelium, ſeù Saracenorum Ducem: qui idem videtur ac *Dialogus cum Arabe Mahometano*, de quo ſuprà.

V. Andreas Edeſſenus.

V. *Andreas Edeſſenus* اندراوس الرهاوى الذى كان يسكن فى جزيرة تكريس من جزاير البحر الاحمر له كتاب المعلم والتلميذ يشتمل على ثلثة واربعين مقالة .

qui in inſula Tacrin ex inſulis Erithræi maris habitavit, auctor eſt libri cui titulus, Dialogus inter magiſtrum & diſcipulum; continet autem capita quadraginta tria.

VI. Elias Edeſſenus.

VI. *Elias Epiſcopus Edeſſæ*

اليا اسقف الرها له مقالة فى بداية تفسير الانجيل .

Edidit tractatum, in quo priora Evangelii capita exponit. Hæc Abulbarcatus.

In Codicibus Vaticanis bini ſcriptores occurrunt, quorum ætas mihi incerta.

VII. Abraham Baſſorenſis.

I. *Abraham Baſſorenſis* auctor Dialogi cum monacho Sinenſi. Exſtat hic Dialogus Arabicè Codice Vatic. 127. hoc titulo prænotatus:

قصة راهب الصين وابراهيم .

Hiſtoria monachi Sinenſis & Abrahami. Initium: هذا من رواة ابراهيم البصرى . قال مررت بصومعة راهب من رهبان الصين .

Hæc narravit Abraham Baſſorenſis. Aliquando, inquit, adivi cellam cujuſdam ex monachis Sinenſibus &c. Quum de monaſtico inſtituto diſſeruiſſet, concludit in hæc verba.

قال ابراهيم . اهلنى يا راهب ان اصير مقابلك فى صومعة واصوم صومك واصلى صلاتك . ثم انه جعله فى صومعة وصار يعلمه فى العبادة حتى صار مثله .

Ait Abraham: Fac me dignum, ò monache, ut tuum in cellam receſſum imiter, tuiſque in jejunio & oratione veſtigiis inhæream. Itaque in cella manere hominem juſſit, eumque in vita religioſa ſic inſtituit, ut ſimilem ſibi effecerit. Codex exaratus

فى تاسع ساعة من يوم ثلاثين فى حزيران فى يوم الاحد سنة الف وسبعماية سبعة وثلاثين للاسكندر الموافقة رابع يوم فى رمضان سنة ثلاثين وثمانماية من سنين العرب .

hora nona, die trigeſima Haziran (Junii,) *feria prima, anno Alexandri milleſimo ſeptingenteſimo trigeſimo ſeptimo, hoc eſt, die quarta menſis Romadan, anno Arabum octingenteſimo trigeſimo*.

VIII. Abulezzus Chedri filius.

II. *Abulezzus Chedri Presbyter* ܩܫܝܫܐ ܐܒܘ ܠܥܙ ܟܕܪܝ :

Binæ ejus Precationes ܬܪܬܝܢ ܕܩܘܕܫ ܥܕܬܐ .

De Eccleſiæ Dedicatione, exſtant in Codice Syriaco Amidenſi 8. (Tomo I. Bibliothecæ Orientalis pag. 583.) quarum altera incipit fol. 72.

ܠܟ ܝܡܐ ܕܠܐ ܡܬܒܨܝܢܐ ܒܐܪܙܘܗܝ :

Tibi mare ſuis in arcanis inexplorabile. Altera fol. 74. ܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܚܝܠܬܢܐ ܕܝܬܒ ܥܠ ܟܪܘܒܐ :

Domine Deus fortis, qui ſedes ſuper Cherubim. Codex exaratus ܬܚܝܬ ܡܛܠܬܐ ܕܩܒܪܗ ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܐܠܗܢ ܒܗܝܟܠܐ ܕܩܝܡܬܐ . . . ܒܚܡܫܐ ܒܫܒܐ ܥܣܪܝܢ ܘܬܡܢܝܐ ܒܐܝܠܘܠ ܫܢܬ ܐܦܐ ܠܚܘܫܒܢ ܝܘܢܝܐ . . . ܒܐܝܕܘܗܝ ܕܐܠܝܐ ܚܛܝܐ .

Sub tecto Sepulcri Domini noſtri Jeſu Chriſti Dei noſtri in Templo Reſurrectionis . . . feria quinta, die 28. Septembris, anno epochæ Græcorum 1881. . . . *manu Eliæ peccatoris*, uti ad calcem adnotatur.

Digitized by Google

PATRIARCHÆ CHALDÆORUM

SEU

NESTORIANORUM,

Ex Mari, Amro, Bar-hebræo, & aliis.

Thomas Apoſtolus. 1. THOMAS Orientis Apoſtolus, à Barhebræo Sedis Seleucienſis fundator primuſque Orientalium, quos Chaldæos, Aſſyrios & Neſtorianos appellamus, epiſcopus dicitur. Mares & Amrus, Apoſtolos quidem Orientis ſeù Chaldæorum præter Thomam agnoſcunt Petrum Apoſtolorum Principem, Bartholomæum, quem eundem cum Nathanaële faciunt, Thaddæum ſeù Lebbæum, Adæum unum ex ſeptuaginta, Aghæum & Marim: ſed in catalogo Epiſcoporum Seleucienſium, quos Catholicos ſeù Patriarchas Orientis dicunt, Apoſtolorum XII. neminem recenſent, verùm ab Adæo diſcipulo initium ducunt, ut ſequitur.

Adæus. 2. Adæus ex LXX. diſcipulis, Edeſſæ Apoſtolus, quum Abgarum regem à lepra curatum unàcum Edeſſenis civibus baptizaſſet, in Orientem profectus, Evangelium in Adiabene, Bagerma, & Aſſyria prædicavit. Mox Edeſſam regreſſus, ibidem obiit anno prædicationis, eodemque ab aſcenſione Domini duodecimo, vivente adhuc Abgaro, ibique in majori ejus urbis eccleſia cum pompa conditus fuit. Hæc Mares & Amrus: à quibus Barhebræus diſſentit, quum Adæum ab ethnico Abgari filio occiſum fuiſſe die 30. Julii ſcribit. Sed hoc, quod de Adæi nece à Barhebræo dicitur, Aghæo ejus diſcipulo à Mari tribuitur; ut mox patebit.

Achæus. 3. Achæus, vel, ut alii ſcribunt, Aghæus, Adæi diſcipulus & Maris ſocius, à magiſtro Cherdam & Bazabdam ad prædicandum evangelium miſſus, poſt Adæi in urbem Edeſſenam reditum, abjit in Parthiam & Huzitidem, & uſque ad fines Sindorum, & Gog & Magog. Mox in Meſopotamiam regreſſus, tertio poſt Adæum anno Edeſſæ deceſſit die 30. Julii. Barhebræus, Aghæum à Maano Abgari filio, qui Adæum occiderat, interemptum fuiſſe affirmat. A Mari inter Chaldæorum quidem Apoſtolos numeratur; non tamen in Catholicorum ſeù Epiſcoporum Seleucienſium catalogo recenſetur, etſi Adæo tres annos, ut dixi, ſupervixiſſet, quos idem auctor in epiſcopatu Maris Adæi ſucceſſoris minimè includit.

4. Mares gente Hebræus, alter Adæi diſcipulus, prædicavit unàcum Dionyſio Presbytero ſocio in Babylonia, & in Huzitide, & in oppidis Aſſyriæ, & Perſidis, nec non in urbibus Caſcara, & Radana, & Abila, ubi eccleſias 360. conſtruxiſſe dicitur, Helcana viro divite expenſas ſuppeditante. Poſt Aghæi autem ſocii obitum, ex urbe Edeſſena in Orientem profectus, Seleuciam petiit, ubi eccleſiam magnam condidit, Sedemque epiſcopatus fixit. Hinc Seleucienſium Epiſcoporum, juxta Marim, Amrumque, origo. Obiit anno Græcorum 393. Chriſti 82., trigeſimo tertio prædicationis, in Dorkena ſepultus. Mares.

5. Abres Hebræus, ex Joſephi fabri, ut inquit Mares, ſponſi Beatæ Mariæ Virginis genere, à Simeone Cleophæ Hieruſalem epiſcopo ordinatus, & in Orientem miſſus, Abres.

ſedit Seleuciæ annos ſexdecim. Amrus annos ei tribuit ſeptemdecim. Barhebræus ab Antiocheno, non à Hieroſolymitano epiſcopo ordinatum teſtatur. Vide To. 2. p. 395.

Abraham. 6. Abraham Caſcarenſis, affinis Jacobi Adelphothei, quem Mares Joſephi filium exiſtimat: Antiochiæ, ubi domicilium habebat, electus & Seleuciam miſſus, quum filium Regis Perſarum à dæmonio liberaſſet, excitatam in Chriſtianos perſecutionem ſedavit. Obiit vigeſimo ſecundo epiſcopatus anno, hoc eſt, Chriſti 120. Modainæ ſeù Seleuciæ ſepultus. Barhebræus ſediſſe eum ſcribit annos 12. Amrus verò obiiſſe affirmat anno Græcorum 463. hoc eſt, Chriſti 152. quod tamen ſtare nequit, niſi ſediſſe dicatur annos 54.

Jacobus. 7. Jacobus Hebræus, Joſephi, ut inquit Mares, affinis, Hieroſolymis ordinatus, obiit Modainæ, quum ſediſſet annos 18. menſes 6.

Achadabues. 8. Achadabues, Jacobi, ut vult Mares, filius, ab eodem unàcum Jabjeſu, quem Barhebræus Kamjeſum appellat, Antiochiam miſſus, eodem Jabjeſu cum hoſpite in crucem juſſu Præſidis ſublato, Hieroſolymam profugit; ibique ordinatus, Seleuciam repetiit, ubi deceſſit vigeſimo epiſcopatus anno, hoc eſt, Chriſti 159. Barhebræus ſediſſe eum ſcribit annos 15. Amrus poſt ejus obitum vacaſſe Sedem annos 3. eumque obiiſſe affirmat anno Græcorum 531. Chriſti 220.

Sciachlupha. 9. Sciachlupha Caſcarenſis, primus fuit, qui Seleuciæ ordinaretur. Sedit annos 20. Obiit, ſi vera eſt præcedentium annorum ſupputatio, anno Chriſti 179. vel admiſſo vacationis Sedis triennio, 182. Amrus Sciachluphæ mortem conſignat ad annum Græcorum 555. Chriſti 244. quem Saporis quartum appellat. Hinc liquet, epiſcoporum Seleucienſium ſeriem ab Adæo ad Sciachlupham mutilam eſſe: neque enim totum annorum ſpatium, quod ab aſcenſione Chriſti ad annum Græcorum 555. Chriſti 244. effluxit, implere poſſunt; quum ab anno Chriſti 179. quo Sciachluphæ mors ex dictis colloca nda eſt, ad annum 244. appareat hiatus annorum 65.

10. Papas Aghæi filius, Arakenſis, abſque Patrum ſuffragiis ordinatus, Sedem tenuit annos ſeptuaginta. In Synodo Epiſcoporum, cui S. Milleſius interfuit, Vicarius in viventis locum ſubrogatus eſt ejuſdem Archidiaconus S. Simeon. Id factum anno Chriſti 314. Synodo ſupervixit Papas annos 12. obiitque anno 326. ſimirùm altero poſt Nicænum Concilium, ad quod ſuo nomine Simeonem & Saadoſtum legatos miſerat. Eadem ferè Amrus, qui vacaſſe Sedem ante P[illegible] ordinationem affirmat annos tres, eumque conſecratum anno Græcorum 558. Chriſti 247. obiiſſe ſeptuageſimo nono epiſcopatus anno. Sed à Mari Amroque Barhebræus diſſentit, qui Papam anno Græcorum 577. Chriſti 266. ordinatum ſcribit; anno epiſcopatus 59. hoc eſt, Chriſti 325. legatos ad Synodum Nicænam miſiſſe: nono poſt anno, hoc eſt, Chriſti 334. coactam adversùs ipſum Synodum: anno demùm ſequenti obiiſſe. Papas.

11 Simeon Bar-Sabäe, hoc eſt, filius tinctorum, Suſenſis, Papæ Archidiaconus, eo vivente Sedem Epiſcopalem vicaria poteſtate adminiſtravit ab anno Chriſti 314. Papæ verò anno 326. defuncto in Epiſcopatu Seleucienſi ſucceſſit, quem uſque ad annum 330. tenuit. Martyrio coronatus eſt ſub Sapore Perſarum Rege, quum ſediſſet annos duodeviginti (utrinque ſcilicet incompletos.) Compoſuit canticum, cujus initium, ܐܦܢ ܡܫܠܚܝܬܘܢ Simeon.

Quamvis exuatis. Antequam martyrium ſubiret, fertur in carcere quum feria quinta majoris hebdomadæ ſacrum faceret, calicem in ſiniſtra Presbyteri ſui, & patenam in dextera collocaſſe, & canticum dixiſſe,

Digitized by Google

xiſſe, cujus initium ܒܥܝܢܐ ܕܗܘܢܐ ܘܕܚܘܒܐ *oculo mentis & charitatis*, quod hodieque canitur. Hæc Mares. Amrus Simeoni annos quidem Sedis duodeviginti tribuit: ſed cum affirmat anno ſexto Saporis in locum Papæ ordinatum, in eo ſcilicet diſſidio quod Papam inter & epiſcopos exarſit; anno verò Græcorum 655. (qui erat Chriſti 344.) lauream martyrii adeptum fuiſſe: Sedem denique vacaſſe poſt ejus obitum annos tres. Barhebræus cæſum fuiſſe cum ſcribit anno epiſcopatus decimo tertio. Verùm ex ſynceris ipſius Actis liquet, Simeonem anno Saporis trigeſimo primo, Regni Perſarum centeſimo decimo ſeptimo, (qui in annum Chriſti 330. incidit ex dictis Tom. 1. à pag. 2.) obiiſſe; Sciaadoſtum autem eodem anno ipſi ſucceſſiſſe, & ſequenti martyrium ſubiiſſe. Non igitur vacavit Sedes poſt Simeonis obitum tribus annis, ut ſcribit Amrus; neque ejuſdem martyrium contigit anno epiſcopatus ejus decimo tertio, ut vult Barhebræus. Si autem anno Saporis ſexto Epiſcopatum iniiſſet, ut idem Amrus affirmat, non annos duodeviginti, ſed viginti quinque ſediſſet; cæſus enim fuit anno ejuſdem Saporis trigeſimo primo.

Sciaadoſtus. 12. Sciaadoſtus Simeonis Archidiaconus, ex Bagerma, vel ut alii volunt, ex Suſa, tribus poſt ejuſdem Simeonis cædem menſibus per ſortem electus, quum annos 2. & menſes 5. ſediſſet, juſſu Saporis occiſus fuit cum 128. ſociis. Hæc Mares, Amrus, & Barhebræus. Verùm ex ſynceris Martyrum Orientalium Actis conſtat, eum anno Perſecutionis 2. Saporis 32. menſe Februario martyrium ſubiiſſe, poſtquam menſes 5. in carcere detentus fuiſſet. *Tom.* 1. *pag.* 188.

Barbaſeminus. 13. Barbaſemiuus filius ſororis Simeonis, ex Bagerma, clam ordinatus, quum annos tres ſediſſet, juſſu Saporis cæſus fuit. Ejus corpus ab Epiſcopo Huzitarum in urbe Gandiſapor conditum. Vacavit Sedes annos 22. uſque ad regnum Jezdegerdis. Hæc Mares. Amrus verò Barbaſeminum ordinatum ſcribit anno Græcorum 665. (Chriſti 354.) ſediſſe annos 7. vacuam fuiſſe poſt ejus obitum Sedem annos 31. In ſynceris martyrum Actis paſſus fuiſſe dicitur Barbaſeminus *anno Perſecutionis* 6. *Saporis* 36. (hoc eſt, Chr. 336.) *Vacaſſe verò poſt ipſum Sedes annos circiter* 20. nimirùm uſque ad annum Chriſti 356. vel paulò amplius; non uſque ad interitum Saporis Perſarum Regis, qui accidit anno Chriſti 370. trigeſimo ſcilicet quarto poſt Barbaſemini martyrium: neque uſque ad initium regni Jezdegerdis, qui anno Chriſti 399. regnum iniit. Sed de his infrà, ubi de Tomarſa.

14. Tomarſa, quem alii Tamuzam appellant, ex Caſcara, Jezdegerde regnum ineunte, ordinatus fuit Modainæ, ibique conditus, quum annos 7. menſeſque aliquot ſediſſet, Hæc Mares. Jezdegerde regnum ineunte abdicavit Cajuma Tomarſæ ſucceſſor, poſtquam annos 5. ſediſſet, ut mox dicam. Falſum eſt igitur, Tomarſam initio regni Jezdegerdis ordinatum fuiſſe. Amrus Tomarſam ordinatum ſcribit anno Græcorum 703. (Chriſti 392.) & obiiſſe an. Græcorum 711. (Chriſti 400.) Id ſi verum eſſet, ſtare nequit quod ſuperiùs idem auctor de Barbaſemino ſcripſerat, eum ſcilicet obiiſſe anno Græcor. 665. (Chriſti 354.) Sedemque vacaſſe annos 31. nam ab anno 665. ad annum Græcorum 703. quo Tomarſam ordinatum affirmat, anni fluxere 38. non 31. Barhebræus inaugurationem Tomarſæ ad annum collocat, quo ſub Joviano Imp. pax Romanos inter & Perſas facta eſt; cumque ſediſſe narrat annos octo. Atqui pax ſub Joviano Perſas inter & Romanos inita fuit anno Chriſti 363. Vel igitur in ſerie Catholicorum Seleuciæ inter Tomarſam & Barbaſeminum hiatus Tomarſa.

eſt;

eſt; vel dicendum, poſt Barbaſemini cædem, quæ anno Chriſti 336. contigit, Sedem vacaſſe annos 49. nimirùm uſque ad annum 384. deinde Tomarſam per annos octo, ab anno ſcilicet 384. ad ann. 392. ſediſſe: demum poſt triennium vacationis Sedis, Cajumam anno 395. epiſcopum inſtitutum fuiſſe.

Cajuma.

15. Cajuma ſecundo poſt Tomarſæ obitum anno, Modainæ ordinatus, quum annos quinque ſediſſet, in Synodo epiſcoporum, cui Maruthas à Romanorum Imp. ad Regem Perſarum legatus intererat, ſponte abdicavit, ſubrogato in ejus locum Iſaaco. Hæc Mares, & Barhebræus, qui notat Cajumæ inaugurationem anno nono Vararanis Perſarum Regis factam. Is erat annus Chriſti 396. idemque nonus annus Vararanis, qui Jezdegerdis pater fuit. Amrus verò id factum refert anno Græcorum 719. Jezdegerdis tertio, Cajumæ quarto. Qui temporum characteres ſtare nequeunt. Nam primo Synodus illa, in qua Cajumæ Iſaacus ſubrogatus, celebrata fuit anno Chriſti 399. Jezdegerdis 1. ut ſuprà pag. 367. oſtenſum. Deinde annus Græcorum 719. Chriſti 408. convenire nequit cum anno Jezdegerdis 3. & Cajumæ 4. Jezdegerdes enim regnare cœpit, ut mox dicebam, anno Chriſti 399. & Cajuma epiſcopatum iniit circa annum 395.

Iſaacus.

16. Iſaacus Tomarſæ affinis, in locum Cajumæ ſponte abdicantis ſubrogatus anno Chriſti 399. Obiit anno 411. *Tom. 3. à pag.* 363.

Achæus.

17. Achæus Iſaaco ſuffectus anno 411. Obiit anno 415. *Tom. 3. à pag.* 368.

Jaballaha.

18. Jaballaha ſedit ab anno 415. ad annum 420. *Tom. 3. à pag.* 370.

Maanes.

19. Maanes Perſa eodem anno 420. quo Sedem Seleucienſem invaſit, exturbatus, Ardaſcirenſem eccleſiam uſque ad tempora Pherozis Perſarum regis adminiſtravit. *To. 3. à pag.* 376.

Marabochtus.

20. Marabochtus, quem alii *Karabochtum*, vel *Phruchbochtum* ܦܪܘܟܒܘܟܬ appellant, anno 421. ſub Beheramo Rege Jezdegerdis filio Sedem invaſit, eodemque anno depoſitus fuit. Vacavit Sedes uſque ad annum Chriſti 430. *Tom. 2. p.* 403. *& Tom. 3. pag.* 377.

Dadjeſus.

21. Dadjeſus ſedit ab anno 430. ad annum 465. quo obiit. *Tom. 3. pag.* 214.

Babuæus.

22. Babuæus in Tela ad Sarſaram fluvium loco ortus, à quodam monacho cœnobii S. Abdæ in Dorkena à Magorum ſecta ad chriſtianam fidem converſus ibique baptizatus, poſt Dadjeſum in Modainæ eccleſia anno 465. ordinatus, Barſumæ Niſibeni inſidiis juſſu Pherozis Perſarum Regis cæſus fuit anno Epiſcopatus vigeſimo, Chriſti 485. Hæc Barhebræus. Mares verò & Amrus eum ſediſſe ſcribunt annos 15. & in Hirta ſepultum fuiſſe. *Tom. 2. pag.* 403. *& Tom. 3. pag.* 68. *&* 394.

Acacius.

23. Acacius Babuæi affinis anno 485. in Synodo Seleuciæ ordinatus; obiit anno 496. quum annos undecim ſediſſet. Vacavit Sedes annos 2. Mares eum ſediſſe refert annos 15. adeòque anno 499. obiiſſe. *Tom. 2. pag.* 406. *& Tom. 3. à p.* 398.

Babæus.

24. Babæus ab anno 498. (vel, ut Mares ſcribit, 499.) ad annum 503. ſedit. *Tom. 2. pag.* 408. *& To. 3. pag.* 395. *&* 427.

Silas.

25. Silas ex Modaina, Babæi Archidiaconus, uxorem habuit & filiam, quam deſignato ſibi ſucceſſori Eliſæo deſpondit: incredibilis avaritiæ vir, pretioſas altarium veſtes filiæ tradidiſſe fertur; quam ob rem à Mari doctore reprehenſus, Marim ipſum excommunicavit. Sedit annos 18. nimirùm ab anno 503. ad annum 520. Amrus Silam ordinatum ſcribit anno Græcorum 816. (Chriſti 505.) Cavadis Perſarum Regis 16. obiiſſe autem anno Græcorum 834. hoc eſt, Chriſti 523.

Narſes, & Eliſæus.

26. 27. Narſes, & Eliſæus: ille à Jozacho Huzitarum epiſcopo in eccleſia Modainæ ſeù Seleuciæ, hic

Spa-

Spaniræ hoc eſt Cteſiphonte contra antiquam conſuetudinem Biruæo medico procurante ordinatus, unuſquiſque factionis ſuæ epiſcopos inſtituebat. Duravit hoc ſchiſma annos quindecim, hoc eſt ab anno Chriſti 520. ad ann. 535. ut Mares ſcribit. Amrus verò qui Silæ obitum ad annum Chriſti 523. conſignaverat, diſſidium inter Eliſæum & Narſetem duraſſe affirmat annos 12. nimirùm uſque ad ann. Chriſti 535. qua in re cum Mari conſentit. Quum igitur anno 535. Narſes obiiſſet, Eliſæum congregati Patres in Synodo dejecerunt. *Tom. 2. pag.* 409. & *Tom. 3. pag.* 166.

Paulus. 28. Paulus, juxta Barhebræum Archidiaconus Seleuciæ, juxta Amrum verò & Marim Archidiaconus & ſucceſſor Jozachi Huzirarum epiſcopi, juxta alios demùm Metropolita Gandiſaporenſis, in locum dejecti Eliſæi Catholicus renunciatus, ſedit ex mente Barhebræi annum unum; ſecundùm Marim verò & Amrum, menſes duos. Idem Amrus Paulum obiiſſe ſcribit in feſto Palmarum anno Choſroæ ſexto, Græcorum 846. quod tamen ſtare nequit cum iis, quæ de Choſroë Anuſcervano ſuperiùs dicta ſunt pag. 404. Hic enim regnare cœpit die 19. Februarii anni Græcorum 842. Chriſti 531. adeòque ſextus regni ejuſdem annus inchoatus fuit die 19. Februarii anni Græcorum 847. Chriſti 536. *Tom. 2. pag.* 411.

Mar-Aba Magnus. 29. Mar-Aba I., cognomento Magnus, anno Græcorum 847. Chriſti 536. electus, obiit anno Græcorum 863. Chriſti 552. feria ſexta ſecundæ hebdomadæ Jejunii quadrageſimalis, quum annos 16. cum menſibus aliquot ſediſſet. *Tom. 2. pag.* 411. & 412. & *Tom. 3. à pag.* 75. Amrus refert, poſt Marabæ obitum vacaſſe Sedem annos quinque. Mares verò affirmat ipſum Marabam decem annos dumtaxat ſediſſe: nimirùm ſivè Sedis vacatio, ſivè Marabæ obitus in annum Chriſti 552. conferri debent.

30. Joſeph ex medico in Patriarcham anno 552. ordinatus, triennio poſt exauctoratus, obiit anno Chriſti 567. quum ab ejus depoſitione annos duodecim Sedes vacaſſet. *Tom. 2. pag.* 413. & *Tom. 3. à pag.* 432. Joſeph.

31. Ezechiel Mar-Abæ diſcipulus ex Zabarum Epiſcopo anno 567. Catholicus renunciatus, deceſſit anno 580. quum annos tredecim ſediſſet. *Vide Tom. 2. pag.* 413. & *Tom. 3. pag.* 435. & *ſeqq.* Ezechiel.

32. Jeſujabus ex Arzunitarum Epiſcopo anno 580. in Patriarcham electus, obiit ineunte anno Choſroæ Abruizi ſexto, hoc eſt, Chriſti 596. *Tom. 2. pag.* 415. & *Tom. 3. à pag.* 108. Jeſujabus Arzunita.

33. Sabarjeſus ſedit ab anno Chriſti 596. ad annum 604. *Tom. 2. pag.* 415. & *Tom. 3. à pag.* 441. Sabarjeſus.

34. Gregorius ſedit ab anno 605. ad annum 608. Vacavit Sedes uſque ad annum 628. *Tom. 3. à pag.* 449. Gregorius.

35. Jeſujabus Gadalenſis ſedit ab anno 628. ad annum 647. *Tom. 3. à pag.* 105. Jeſujabus Gadalenſis.

36. Maremes ex monacho cœnobii Abrahæ Epiſcopus Ninives, deinde Metropolita Gandiſaporenſis, demùm anno Chriſti 647. Patriarcha Neſtorianorum ordinarus, obiit anno 650. *Tom. 2. pag.* 420. Maremes.

37. Jeſujabus Adjabenus ſedit ab anno 650. ad annum 660. *Tom. 2. pag.* 420. & *Tom. 3. à pag.* 113. Jeſujabus Adjabenus.

38. Georgius ſedit ab anno 660. ad annum 680. *Vide Tom. 2. pag.* 421. & *Tom. 3. pag.* 149. Georgius.

39. Joannes Marthæ filius ex regione Huzitarum quum in ſchola Gandiſaporenſi literas hauſiſſet, monachum in cœnobio Saporis egit, deinde Metropolita Gandiſaporenſis inauguratus, demùm anno Chriſti 680. ineunte, in Patriarcham electus, obiit anno 682. quum annos duos ſediſſet. Vacavit Sedes annos duos. *Tom. 2. pag.* 422. Joannes Marthæ filius.

40. 41. Ananjeſus, cognomento Claudus, Modainæ ordinatus fuit anno Hegiræ 67. Græcorum 996. Chriſti 685. Septem poſt annis Joannes Ananjeſus Claudus, & Joannes Leproſus.

annes cognomento Leproſus, Metropolita Niſibenus Sedem invaſit tenuitque annum cum dimidio, vel, ut alii ſcribunt, cum novem menſibus, Baſciari Abdalmalechi filii operâ, & Sergunæ atque Mardanſaæ medicorum inſtigatione. Hinc ortum inter Neſtorianos ſchiſma; Moſulani enim, Bagermenſes, & Niſibeni Ananjeſum qui in cœnobium Jonæ ſe receperat, pro legitimo Patriarcha habebant; Arakenſes verò, & quotquot ſub ditione Baſciari, ejuſque in locum ſubrogati Hagiagi erant, Joanni parebant, quos inter Narſes Metropolita Gandiſaporenſis. Ananjeſus Kamjeſum Niſibis Metropolitam ordinavit, eique poſt quadraginta dies defuncto, Sabarjeſum Baladæ Epiſcopum ſubſtituit. Mortuo autem Joanne ſupervixit annos quinque cum dimidio. Sedit univerſim annos 14. cum menſibus novem, è quibus Modainæ quidem annos 7. reliquos verò in cœnobio Jonæ, ubi conditus fuit. Obiit anno Græcorum 1010. Chriſti 699. *Tom.2. à pag.*423. *&* *Tom.3.pag.*154. Vacavit Sedes poſt Ananjeſu obitum annos 14. nimirùm uſque ad annum Græcorum 1025. Chriſti 714.

Saliba-Zacha. 42. Saliba-Zacha Tirhanenſis, ex Anbaræ Epiſcopo in Patriarcham operâ Sabarjeſu Metropolitæ Niſibeni electus, ab Ananjeſu Metropolita Hazæ & Moſul anno Chriſti 714. ordinatus, obiit anno 728. quum annos 14. ſediſſet, ut Amrus ſcribit. Mares refert ab eo ordinatum Niſibis Metropolitam Ruzebhanum cœnobii S. Eugenii Abbatem, & Tirhanæ Epiſcopum Phetionem Bagermenſem, ſuum in Sede Patriarchali ſucceſſorem; ipſum verò ſediſſe annos 12. adeoque obiiſſe anno Chriſti 726. *Tom.* 2. *pag.* 430. *&* *Tom.* 3. *pag.*477. Vacavit Sedes uſque ad annum Græcorum 1042. Chriſti 731.

Phetion. 43. Phetion Bagermenſis, Tirhanæ Epiſcopus, Mar-Abæ Caſcaræ, & Joannis Azrach Hirtæ Epiſcoporum operâ, Abdalmeſſiâ Hirtenſi nequidquam reluctante, ordinatus anno Chriſti 731. obiit anno Hegiræ 123. Chriſti 741. quum annos undecim ſediſſet, ſeu, ut Mares & Amrus ſcribunt, annos decem cum menſibus quinque. *Tom.2.p.*430.

Mar-Aba Bar-Brich-Sebianeh. 44. Mar-Aba II. Epiſcopus Caſcarenſis, qui & Aba, & pleno nomine Maraba Bar-Brich-Sebianeh, anno Hegiræ 124. Chriſti 742. Græcorum 1053. Patriarcha renunciatus, obiit annos natus decem ſuprà centum, quum decennium ſediſſet. *Tom.* 2. *pag.* 431. *&* *Tom.* 3. *pag.*157.

Surinus. 45. Surinus primùm Niſibis, deinde Halavanæ Metropolita, demùm anno Græcorum 1065. Chriſti 754. feria 5. majoris hebdomadæ Sedem Patriarchalem invaſit, quam ſex ſuprà quinquaginta diebus tenuit. Jacobus in ejus locum ordinatus, Surinum Metropolitam Baſſorenſem renunciavit. *Tom.2.p.*431. *&* *Tom.3.pag.*168.

Jacobus. 46. Jacobus Metropolita Gandiſaporenſis, anno Græcorum 1065. Chriſti 754. Dominica 6. Apoſtolorum ordinatus, ſedit annos 19. cum menſibus 5. è quibus novem in carcere tranſegit. Obiit anno Græcorum 1084. Chriſti 773. *Tom.* 2. *pag.* 432. *&* *Tom.3.pag.*205.

Ananjeſus. 47. Ananjeſus Epiſcopus Laſcimæ ſeù Dakukæ, Jacobo ſucceſſit anno Græcorum 1085. Chriſti 774. Hegiræ 157. Obiit anno Chriſti exeunte 777. vel ineunte 778. quum annos quatuor ſediſſet. *Tom.2.pag.* 432. *&* *Tom.3.pag.*155.

Timotheus. 48. Timotheus Primus, Bagaſcenſis Epiſcopus, poſt Ananjeſum anno Chriſti 778. in Patriarcham electus, obiit anno 820. ætatis 95. quum annos 43. ſediſſet. *Tom.2.pag.*433. *&* *Tom.3.pag.*158.

Joſue. 49. Joſue Bar-Nun ſedit ab anno Chriſti 820. ad annum 824. obiit anno ætatis 84. *Tom.* 2. *pag.* 435. *&* *Tom.3.pag.*165.

Georgius. 50. Georgius ex Beth-Abenſi Archimandrita Archiepiſcopus Gandiſaporenſis, poſt Joſue obitum in Patriarcham electus anno Græcorum 1136.

1136. Chriſti 825. Hegiræ 210. ætatis 100. obiit quarto poſt anno. Vacavit Sedes uſque ad annum Chriſti 832. *Tom.2.pag.*435.

Sabarjeſus. 51. Sabarjeſus Haranitarum Epiſcopus, deinde Metropolita Damaſci, demùm poſt Georgii obitum anno Chriſti 832. Hegiræ 217. Patriarcha Neſtorianorum renunciatus eſt. Obiit anno Hegiræ 222. Chriſti 836. *Tom.* 2, *pag.* 435. & *Tom.* 3. *pag.*505.

Abraham Margenſis. 52. Abraham Margenſis, primùm cœnobii Beth-Abenſis Archimandrita, deinde Epiſcopus Hadathenſis, demùm anno Chriſti exeunte 836. Patriarcha inauguratus, obiit anno Hegiræ 235. Chriſti 849. quum annos 12. cum menſibus 10. ſediſſet. Vacavit Sedes uſque ad annum 852. *Tom.2.pag.*436. & *Tom.3.pag.*508.

Theodoſius. 53. Theodoſius primùm Anbaræ Epiſcopus, deinde Metropolita Gandiſaporenſis, demùm anno Chriſti 852. Patriarcha renunciatus, obiit anno 858. Dominica prima Dedicationis Eccleſiæ, quum annos 5. menſes 3. dieſque 14. ſediſſet. Vacavit Sedes uſque ad ann.860. *Tom.2.pag.* 436. & *Tom.3.pag.*210. & 509.

Sergius. 54. Sergius Metropolita Niſibis, ordinatus fuit Patriarcha anno Græcorum 1171. Chriſti 860. Dominica poſtrema Apoſtolorum, die 21. Julii, ut Amrus Marcſque ſcribunt. Obiit Dominica 2. poſt feſtum Crucis, die 21. Septembris, anno Græcorum 1183. Chriſti 872. quum ſediſſet annos 12. menſes 2. & diem unum. *Tom.* 2. *pag.* 438. & *Tom.3.pag.*512.

Enos. 55. Enos Metropolita Moſulanus, die Dominica poſt Epiphaniam anno Græcorum 1188. Chriſti 877. Hegiræ 263. Patriarcha ordinatus fuit, poſtquam Iſraël Caſcaræ Epiſcopus, qui per annos 3. menſes 3. dieſque 21. de Patriarchali dignitate cum ipſo contenderat, interiiſſet. Obiit die Dominica poſt Aſcenſionem Domini, 31. Maji, anni Chriſti 884. quum ſediſſet annos 7. menſes 4. dies 19. *Tom.* 2. *pag.* 439. & *Tom.* 3. *pag.* 512.

Joannes. 56. Joannes Narſetis filius, Epiſcopus Anbaræ, per ſortem electus, Dominica 3. Dedicationis Eccleſiæ die 14. Novembris, anno Græcorum 1196. Hegiræ 271. Chriſti 884. exeunte, ordinatus, obiit nocte Nativitatis Domini anno Hegiræ 279. die 2. menſis Scivali, anni Græcorum 1203. Chriſti 892. ineunte, quum ſediſſet annos 8. menſem 1. dieſque 10. Vacavit Sedes menſes 6. dies 20. *Tom.2.pag.*439.

Joannes. 57. Joannes filius fratris Theodoſii Patriarchæ, primùm Chanigiaræ Epiſcopus, deinde Metropolita Moſulanus ab Enoſo ordinatus, demùm Patriarcha renunciatus die 15. Julii, feria 1. anno Arabum 280. Græcorum 1203. Chriſti 892. Obiit feria 6. die 8. Septembris (juxta Marim, die 3. hebdomadæ Eliæ) anno Hegiræ 286. Græcorum 1209. Chriſti 898. quum ſediſſet annos ſex, dieſque 55. Vacavit Sedes annum unum. *Tom.2.pag.*440.

Joannes. 58. Joannes, Iſæ filius, cognomento Bar-Abgari, ſeù Bar-Haghiri, vel Ebn-Al-Aaragi, ex Zuabiæ ſeù Naamaniæ Epiſcopo in Patriarcham electus fuit feria 5. die decima menſis Romadani anni Hegiræ 287. hoc eſt, die 8. Septembris anni Græcorum 1211. Chriſti 900. Obiit die 8. menſis Regebi anni Hegiræ 292. Græcorum 1216. Chriſti 905. *Tom.*2, *pag.*440. & *tom.3.pag.*234.

Abraham. 59. Abraham cognomento Abraza, Bagermenſis, ex Epiſcopo Margæ in Patriarcham electus feria 6. die 11. Rabii prioris anno Arab.293. Obiit nocte Dominicæ 6. hebdomadæ Apoſtolorum, an. Arabum 325. quum ſediſſet annos 32. & menſes 2. *Tom.* 2. *pag.* 440.

Emmanuel. 60. Emmanuel Baladenſis, olim Amrus, ex monacho cœnobii Joſephi, ordinatus eſt Patriarcha feria 6. die 11. Rabii poſterioris, anno Arab. 326. Græcor. 1249. Chriſti 938. Obiit die 6. Jejunii magni ineunte Dominica, hoc eſt, 8. menſis Saphari, anno Arabum 349. Chri-

Chriſti 960. *Tom.* 2. *pag.* 442.

Iſraël. 61. Iſraël ex oppido Gedan, primùm ludimagiſter in Schola Maris, deinde monachus in cœnobio Sabarjeſu in Vaſcta, poſtremo Caſcaræ epiſcopus, anno ætatis nonageſimo Patriarcha ordinatus eſt, die 4. Jejunii Apoſtolorum ineunte feria 6. quæ Auri appellatur; hoc eſt, die 29. Maii anno Hegiræ 350. Græcor. 1273. Chriſti 962. Quumque dies 111. (juxta Amrum 110., vel, juxta Barhebræum, 106.) ſediſſet, obiit eodem anno. *Tom.* 2. *pag.*442.

Ebedjeſus. 62. Ebedjeſus ex oppido Gedan ditionis Bagermenſis, monachus cœnobii Gabrielis & Abrahæ, ex epiſcopo Maaltajæ in Patriarcham electus eſt feria 4. die 6. Rabii prioris anno Arabum 352. hoc eſt, die 22. Aprilis anni Græcorum 1274. Chriſti 963. Obiit feria 4. die 6. Saphari, anno Arabum 376. hoc eſt, die 2. Junii anni Græcor. 1297. Chriſti 986. quum ſediſſet annos 23. menſeſque lunares 10. *To.* 2. *pag.* 442. & *To.* 3. *pag.* 200.

Mares. 63. Mares filius Tobi, Moſulanus Scriba in aula Naſeraddaulæ, deinde monachus, Presbyter & præfectus cœnobio Saidi in urbe Moſul, ejuſque regionis Viſitator, mox Perſidis metropolita, demùm Patriarcha ordinatus eſt Dominica 6. quadrageſimæ, die 8. Dil-hegge anno Hegiræ 376. hoc eſt, die 17. Aprilis anno Chriſti 987. Obiit Sabbato incunte, die 28. menſis Moharram anno Hegiræ 390. hoc eſt, die 28. Decembris (ut ait Mares Salomonis) anno Græcorum 1311. quum annos lunares ſediſſet 14. dieſque 40. *To.* 2. *pag.* 443.

Joannes. 64. Joannes ex oppido Gedan, primùm monachus in cœnobiis Caſcaræ, Catholici, & Sedis, deinde epiſcopus Senæ, poſtea metropolita Perſidis, demùm in locum Maris Patriarcha ſuffectus eſt die 5. Dilhegge anno Hegiræ 390. hoc eſt, feria 1. die 26. Octobris anno Græcorum 1312. (Juxta Barhebræum, & Amrum, anno Hegiræ 391. Græcorum 1313. Chriſti 1001.) Obiit media nocte feriæ 3. Jejunii Virginum, die 8. Januarii anno Græcor. 1323. hoc eſt, die 10. Gemadi poſterioris anno Hegiræ 402. (Juxta Barhebræum, an. Hegiræ 400. paulò poſt feſtum Epiphaniæ: juxta Amrum, anno Græcor. 1323. die 2. Decembris, feria 3.) Sedit annos lunares 10. menſes 6. dies 6. *Tom.* 2. *pag.* 444.

65. Joannes, cognomento Abu-Iſa Ben Abraham Ben Nazuch, ex Maaltaja, monachus & archimandrita cœnobii Jeſujabi in ditione Nuhadrenſi, à Mari executte anno Hegiræ 377. ordinatus Hirtæ epiſcopus, poſt Joannis obitum per ſortem electus conſecratuſque eſt Patriarcha feria 4. die 19. Novembris anno Græcorum 1324. hoc eſt, die 2. Gemadi prioris anno Hegiræ 403. Obiit Sabbato, die 28. Rabii prioris anno Hegiræ 411. hoc eſt, die 23. Julii anno Græcor. 1331. Chriſti 1020. Sedit annos ſolares 7. menſes 8. dies 4. (Juxta Marim, annos lunares 7. menſes 10. dies 26. Juxta Amrum, annos item lunares 7. menſes 10. dies 20.) *Tom.* 2. *pag.* 446. Joannes.

66. Jeſujabus Ezechielis filius, ex Dor-Kena, in ſchola Maris inſtitutus, epiſcopus Koſræ & Naharvanæ ab Ebedjeſu ordinatus, necnon ejuſdem Scholæ Rector & Viſitator, poſt Joannis Nazuch obitum Sedem Patriarchalem invaſit die Dominica, 11. Decembris anno Græcor. 1332. hoc eſt, die 22. Scioaban, an. Hegiræ 411. Obiit feria 6. die 13. Rabii prioris an. Heg. 416. hoc eſt, die 14. Maii an. Græcor. 1337. (Juxta Amrum, menſe Julio anno Græcorum 1338.) Sedit annos 4. menſes 5. dies 3. (Juxta Marim dies 21.) *To.* 2. *pag.* 446. Jeſujabus.

67. Elias I. ex oppido Gedan, à Joanne epiſcopus Tirhanæ ordinatus, poſt Jeſujabi obitum per ſortem electus eſt Patriarcha conſecratuſque die Dominica, 16. Junii, anno Græcor. 1339. hoc eſt, 19. Gemadi prioris anno Hegiræ 419. Obiit die 6. Maii anno Græcor. 1360. Elias I.

hoc

hoc eſt, exeunte menſe Dil-chede anno Hegiræ 440. nocte in Sabbatum declinante. Sedit annos lunares 21. menſes 6. dies 19. Solares verò annos 20. menſes 10. (imò undecim) dies 20. *Tom.* 2. *pag.* 446. & *Tom.* 3. *pag.* 263. & 264.

Joannes. 68. Joannes Targali filius, Bagdadenſis, ab Elia epiſcopus Koſræ ordinatus, poſt ejus obitum Patriarcha renunciatus eſt Dominica 3. Annunciationis (ſeu Adventus) anno Hegiræ 441. Obiit anno Hegiræ 449. Græcor. 1368. Chriſti 1057. quum annos 7. menſeſque aliquot ſediſſet. *Tom.* 2. *pag.* 447.

Sabarjeſus. 69. Sabarjeſus cognomento Zanbur, Beth-Garmenſis, in Schola S. Maris educatus, ex Metropolita Gandiſaporenſi in Patriarcham electus Dominica 3. æſtatis, die 3. Auguſti anno Heg. 453. Græcor. 1374. Chriſti 1063. (juxta Barhebræum, die 23. Auguſti anno Græcor. 1373.) Obiit die 3. Aprilis feria 3., anno Hegiræ 464. Græcorum 1383. Chriſti 1072. quum annos lunares decem, menſeſque aliquot ſediſſet. *Tom.* 2. *pag.* 447.

Ebedjeſus. 70. Ebedjeſus, cognomento Abulphadlus Aredi filius, Moſulanus, Metropolita Niſibis, in Patriarcham electus anno Hegiræ 464. ordinatus eſt poſt duos annos novemque menſes Dominica 4. Dedicationis eccleſiæ die 23. Novembris anno Græcorum 1386. Chriſti 1074. hoc eſt, ineunte menſe Rabio poſteriore, anno Hegiræ 467. Obiit feria 4. die 2. Januarii anno Græcor. 1401. Chriſti 1090. quum annos 15. menſem 1. dieſque decem ab ordinatione ſediſſet. *Tom.* 2. *pag.* 448.

Machicha. 71. Machicha, Salomonis filius, Bagdadenſis, Tirhanæ primùm epiſcopus, deinde metropolita Moſulanus, demùm Patriarcha ordinatus die Dominica, 8. Aprilis anni Græcorum 1403. hoc eſt, die 8. Rabii prioris anno Hegiræ 485. Obiit feria 4. die 12. menſis Scioabani anno Heg. 502. Græcor. 1419. Chriſti 1108. quum ſediſſet annos lunares 17. menſ. 5. dies 4. Vacavit Sedes duos annos cum aliquot menſibus. *Tom.* 2. *pag.* 448. & *Tom.* 3. *pag.* 550.

Elias II. 72. Elias II. Mokli filius, Moſulanus, metropolita Hazæ & Moſul, ordinatus fuit feria 1. die 5. Scivali anno Hegiræ 504. hoc eſt, 16. Aprilis anno Græcorum 1422. Chriſti 1111. Obiit Sabbato die 14. (juxta Amrum, 17.) Octobris anno Græcorum 1443. hoc eſt, 22. Dilchede anno Hegiræ 525. quum ſediſſet annos lunares 21. menſ. 7. dies 20. Vacavit Sedes annos circiter duos. *Tom.* 2. *pag.* 449.

Barſuma. 73. Barſuma in Zebedæa (juxta Marim, Zaidæa) ditionis Niſibenæ loco natus, ex epiſcopo Themanonæ Patriarcha ordinatus eſt die Dominica, 11. menſis Scivali anno Hegiræ 528. hoc eſt, 5. Auguſti anno Græcor. 1445. Obiit Sabbato, die 11. Januarii anno Græcor. 1447. hoc eſt, 5. Rabii poſter. anno Heg. 530. Sedit annum lunarem, cum menſibus 5. & diebus 25. Vacavit Sedes annos 2. menſes 10. *Tom.* 2. *pag.* 450.

Ebedjeſus. 74. Ebedjeſus filius fratris Eliæ Catholici Mokli filii, Moſulanus, ex metropolita Bagermenſi in Patriarcham electus feria 4. die 3. Rabii prioris anno Hegiræ 533. hoc eſt, 29. Octobris anno Græcor. 1450., ordinatus eſt die Dominica 13. Nov. ejuſdem anni. Obiit feria 3. die 25. Novemb. anno Græc. 1459. Hegiræ 542. Chriſti 1147. quum annos 9. dieſque 12. ſediſſet. *Tom.* 2. *p.* 450.

Jeſujabus. 75. Jeſujabus Baladenſis, ex Geziræ ſeu Zebedææ Inſulæ & Hirtæ epiſcopo Patriarcha ordinatus eſt Dominica 2. Dedicationis eccleſiæ anno Hegiræ 542. Græc. 1460. Chriſti 1148. Obiit Dominica poſt Aſcenſionem Domini die 25. Maii anno Græc. 1486. Hegiræ 570. quum annos 26. menſeſque 5. cum diebus aliquot ſediſſet. *Tom.* 2. *pag.* 450.

Elias III. 76. Elias III. cognomento Abu-Halim, & ebn-Hadithenſis, Majapharkini natus, ex metropolita Niſibis in Patriarcham electus ordina-

tuſque fuit Dominica 3. poſt Epiphaniam anno Hegiræ 571. Græcorum 1487. Obiit fer. 5. die 12. Apr. an. Heg. 586. Græc. 1501. Sedit annos 14. menſ. 2. dies 19. *To. 2. p.* 450. & *Tom. 3. pag.* 287.

Jaballaha. 77. Jaballaha Kajumæ filius ex Moſul, primùm epiſcopus Majapharchini, deinde metropolita Niſibis, demùm Patriarcha ordinatus eſt Dominica 3. Apoſtolorum, anno Græcorum 1501. Chriſti 1190. Obiit nocte feriæ 2. die 31. Januarii anni Græcor. 1533. Chriſti 1222. Hegiræ 618. die 16. menſis undecimi. Sedit annos 31. menſes 7. & aliquot dies. *Tom. 2. pag.* 453.

Sabarjeſus. 78. Sabarjeſus cognomento Kajumæ filius, Jaballahæ ex fratre nepos, ex Moſul, epiſcopus Nuhadræ à patruo primùm ordinatus, deinde Hazæ & Arbelæ metropolita, demùm Patriarcha conſecratus feria 1. die 31. Julii anno Græc. 1533. Obiit feria 2. die 15. Junii anni Græcor. 1536. Hegiræ 622. die 8. menſis ſexti, quum ſediſſet annos 2. menſes 10. dieſque 18. Vacavit Sedes dies 340. *Tom. 2. pag.* 453.

Sabarjeſus. 79. Sabarjeſus, cognomento ابن المسيحي filius Meſſihi, ex Bagdado, metropolita Bagermæ & Dakukæ, poſt Sabarjeſum Kajumæ ordinatus fuit Patriarcha Dominica nona, die 26. Aprilis anni Græcor. 1537. Heg. 623. die 12. menſis quarti. Obiit Sabbato die 20. Maii anni Græc. 1567. Hegiræ 654. die 23. Rabii poſterioris. Sedit annos lunares 31. dies 10. *Tom. 2. pag.* 453.

Machicha. 80. Machicha ex Giugabad Niſibenæ ditionis loco, metropolita Niſibis, ordinatus Patriarcha Dominica 5. Jejunii, anno Græc. 1568. Chriſti 1257. Obiit Sabbato poſt Dominicam novam die 18. Apr. an. Græc. 1576. quum ſediſſet annos lunares 8. menſes 5. Vacavit poſt ipſum Sedes menſes 7. cum dimidio *To. 2. pag.* 455.

Denha. 81. Denha ex Roſtacho, metropolita Hazæ & Arbelæ, ordinatus Patriarcha Dominica 3. Dedicationis eccleſiæ die 15. Novemb. anni Græc. 1577. Chriſti 1265. Obiit nocte feriæ 2. initio Jejunii quadrageſimalis, die 24. Febr. anni Græcor. 1592. Chriſti 1281. quum annos 16. menſeſque 3. ſediſſet. Vacavit Sedes menſes 8. *Tom. 2. pag.* 456. & *Tom. 3. pag.* 564.

82. Jaballaha ex genere Turcorum in regione Cataję natus, à Denha ordinatus metropolita Tauchetenſis, poſt ejuſdem Denhæ obitum Patriarcha conſecratus fuit die Dominica, cujus antiphona incipit, ܢܥܘܠ ܒܬܘܕܝܬܐ *ingrediamur in confeſſione*, hoc eſt, Dominica 1. Dedicationis eccleſiæ, anno Græcor. 1593. Chriſti 1281. Obiit Sabbato exeunte, ante Dominicam 3. Dedicationis eccleſiæ die 13. Novembris, anno Græcorum 1629. Chriſti 1317. hoc eſt, die 7. menſis Romadani anno Hegiræ 717. quum annos 37. ſediſſet. Vacavit Sedes menſes 3. dieſque 8. *Tom. 2. pag.* 456. Jaballaha.

83. Timotheus II. olim Joſeph appellatus, ex metropoli Moſulana ad Arbelenſem evectus, poſt Jaballahæ obitum Patriarcha ordinatus fuit menſe Februario anno Græcorum 1629. Chriſti 1318. *Tom. 2. pag.* 456. & *Tom. 3. pag.* 567. Timotheus II.

Hucuſque ex Barhebræo, Mari, & Amro. Quæ ſequuntur Patriarcharum nomina, in manuſcriptis codicibus adnotata reperi.

84. Denha anno Græcor. 1671. Chriſti 1360. Dioſcori Bar-Kainæi Jacobitæ partes adversùs Athanaſium Jacobitarum Maphrianum adjuvabat. *Tom. 2. pag.* 461. Denha.

85. Simeon anno Græcor. 1789. die 29. Novembris, hoc eſt, Chriſti 1477. ſedebat. *Tom. 2. pag.* 457. Simeon.

86. Simeon anno Græcor. 1801. Chriſti 1490. epiſcopos Neſtorianos in regionem Malabaricam miſit. Obiit anno Græcorum 1813. Chr. 1502. Simeon.

Tom. 2.

Tom. 2. *pag.* 457. & *Tom.* 3. *pag.* 590. & 591.

Elias. 87. Elias Simeoni ſubſtitutus anno Chriſti 1502. Obiit anno 1504. Græcorum 1815. *Tom.* 2. *pag.* 457. & *Tom.* 3. *pag.* 592.

Simeon. 88. Simeon in locum Eliæ ſubrogatus eodem anno Græcor. 1815. Chriſti 1504. *Tom.* 2. *pag.* 457. & *Tom.* 3. *pag.* 592.

Simeon. 89. Simeon cum fratre Jeſujabo metropolita vivebat menſe Octobri anno Græcorum 1842. Chriſti 1530. Simeone autem defuncto, ſolus Jeſujabus Patriarchalem Sedem vicaria poteſtate adminiſtrabat die 19. Octobris 1850. Chriſti 1538. *Tom.* 2. *pag.* 457.

Simeon. 90. Simeon, olim Jeſujabus metropolita, de quo ſuprà, Mamæ filius, vixit ad annum Chriſti 1551. *Tom.* 1. *pag.* 524. & *Tom.* 2. *pag.* 457.

Simeon. 91. Simeon qui & Denha, cognomento Bar-Mama, Simeonis cujus ſuprà facta eſt mentio, ex fratre nepos, anno Chriſti 1552. Sedem invaſit, quum catholici Sulakam monachum ſibi Patriarcham à Romano Pontifice poſtulaſſent, quod nullus apud Chaldæos metropolita, qui Patriarcham ordinaret, reliquus fuiſſet. Idem Bar-Mama anno Græcorum 1866. Chriſti 1555. Sulakam ex Urbe in civitatem Caramit, ſeu Amidam regreſſum, à Mahometano præſide interfici curavit. Obiit anno Chriſti 1559. *Tom.* 1. *pag.* 531. & *Tom.* 2. *pag.* 457.

Joannes Sulaka. Joannes quem nonnulli Simeonem vocant, olim Sulaka, ſeù Siud, Danielis filius, ex monacho cœnobii Hormiſdæ ineunte anno Chriſti 1552. à catholicis in Patriarcham deſignatus, Romam ut à Romano Pontifice conſecraretur, petiit, quo pervenit die 18. Novembris anni Græcorum 1864. Chriſti 1552. Die 20. Februarii ſequentis anni profeſſionem fidei emiſit, & 9. Aprilis à Julio III. Summo Pontifice Chaldæorum eccleſiæ Muſal Patriarcha proclamatus fuit. Die verò 12. Novembris Amidam regreſſus, quum annum menſeſque duos ſediſſet, inſtigatione Barmamæ Neſtoriani Patriarchæ ineunte anno Chriſti 1555. à Mahometanis interemptus fuit. *Tom.* 1. *pag.* 523. & *Tom.* 2. *pag.* 457.

Ebedjeſus. Ebedjeſus, ſeù Abdjeſus, Joannis filius, monachus cœnobii Achæ & Joannis fratrum à Sulaka Geziræ metropolita creatus, poſt ejuſdem Sulakæ necem anno Chr. 1555. à catholicis in Patriarcham electus, quum Romæ die 7. Martii an. 1562. profeſſionem fidei emiſiſſet, à Pio IV. Summo Pontifice Pallium de corpore S. Petri & confirmationem Apoſtolicam accepit cum eodem titulo eccleſiæ Muſal. Obiit paucis poſt annis in monaſterio civitatis Seert in Meſopotamia. *Tom.* 1. *pag.* 536. & *Tom.* 2. *pag.* 457.

Ahatalla, ſeù Jaballaha. Ahatalla, ſeù Jaballaha, monachus, Ebedjeſum excepit, qui non habuit confirmationem Apoſtolicam, quod eam Romæ non poſtulaſſet. Rexit tamen catholicos Chaldęos conſilio & auctoritate Hermetis Eliæ Archiepiſcopi, qui Sulakæ olim diſcipulus fuerat, & poſt magiſtri necem in Malabaricas regiones profectus, inde ſub Ahatalla in Meſopotamiam redierat. Obiit circa annum Chriſti 1580. *Tom.* 1. *pag.* 538. & *Tom.* 2. *pag.* 457.

Simeon Denha. Simeon Denha Archiepiſcopus Gelu, Seert, & Salmaſæ, quum ab Eliæ Neſtoriani Patriarchæ obedientia unàcum ſubditis ſuis, qui in finibus Perſarum ſub ditione Zeinalbach degebant, diſceſſiſſet, operâ ac ſtudio Archiepiſcopi Hermetis Eliæ Chaldæis orthodoxis ſub Ahatalla Patriarcha ſeſe adjunxit. Ahatalla autem defuncto in Patriarcham electus, ſub Gregorio XIII. eundem Archiepiſcopum Hermetem Eliam procuratorem ſuum Romam miſit: qui quum nomine Patriarchæ ſui obedientiam Sedi Apoſtolicæ præſtitiſſet, confirmatione cum Pallio Patriarchali obtenta, ex Urbe an. 1582. diſceſſit. Simeon in Ormia urbe in montanis Perſidis poſita Sedem fixit, ubi ſucceſſores ejus aſſumpto

Si-

Simeonis nomine commorari uſque in præſentem diem conſueverunt. *Tom.* 1. *pag.* 538. & *Tom.* 2. *pag.* 456.

Simeon. Simeon Denhæ ſucceſſit circa annum Chriſti 1600. Profeſſionem fidei Romam miſit die 28. Julii anni 1619. in monaſterio Cananes, qui locus erat ditionis Zachariæ Abach Curdorum Principis, exaratam: in qua ait ſe Amidam unàcum P. Thoma Novarienſi Ord. S. Franciſci religioſo viro petere decreviſſe, ut cum eodem Alepum proximo menſe Martio migraret, & inde Romam proficiſceretur. *Tom.* 1. *pag.* 538. & *Tom.* 2. *pag.* 457.

Simeon alter. Simeon alter, ejuſdem factionis Chaldæorum Patriarcha, anno Græcorum 1964. Chriſti 1653. Epiſtolam ad Innocentium X. ſcripſit, in qua hæc habet. *Pax divina, charitas Domini, chriſtianus honor ex ore Domini Simeonis Catholici Patriarchæ Chaldæorum, ad Patrem Patrum & Paſtorem Paſtorum, nectentem diademata, ungentem Pontifices, ſanctum Papam Innocentium, caput totius chriſtianitatis...... nec exiguus eſt numerus Chaldæorum D. Simeonis, qui degunt in regionibus ſequentibus, nempe, Gulmar, Barur, Gur, Galu, Baz, Daſen, Tachuma, Jatira, Valta, Taiig, Batnura, Luun, Nudis, Salmes, Albac, Haſaph, Van, Vaſgan, Arne, Saphtan, Targur, Urmi, Anzel, Saldus, Aſnoch, Marga, Amid, Gulnea. In his autem regionibus quadraginta familiarum millia ſunt, omnes filii Cellæ D. Simeonis. Nos omnes quidem amplectimur & ſuſcipimus Sedem Petri & Pauli..... Data eſt Epiſtola hæc patens die Sabbati feſtivitatis Petri & Pauli, 29. menſis Junii benedicti; Anno Græcorum* 1964. *in regione benedicta Salmes, in urbe Huſarba, in umbraculo S. Georgii, cujus preces ſint ſuper fideles omnes, Amen. Simeon humilis Patriarcha Chaldæorum. Scripſit Ebedieſus filius Petri peccator.* Hæc de Patriarchis, qui Simeonis nomen gerunt in finibus Perſarum.

Nunc ad ſucceſſores Bar-mamæ regredior.

92. Elias, à quo cæteri ad hanc uſque diem nomen Eliæ ſumpſere, Simeonem Bar-mamam excepit anno Chriſti 1559. nam ejus & Jeſujabi metropolitæ Sobæ, Armeniæ & Mardæ diſerta fit mentio ad calcem codicis Syriaci Amidenſis 7. *To.* 1. *p.* 583. Ab ejus obedientia Simeon Denha Archiepiſcopus Gelu, ut ſuprà dictum eſt, defecit circa annum 1575. Monachum quendam cum profeſſione ſua literiſque anno Græcor. 1897. Chriſti 1586. Romam miſit. Sed quum ejus Fides Neſtorianis erroribus ſcateret, à Xyſto V. rejecta eſt, nec is ad eccleſiæ Romanæ communionem admiſſus. Obiit anno Græcorum 1902. Chriſti 1591. quum annos 32. ſediſſet. *Tom.* 1. *pag.* 549. *Tom.* 2. *pag.* 457. & *Tom.* 3. *pag.* 599. Elias.

93. Elias anno 1591. in Patriarcham electus, legatos ad Paulum V. anno 1607. miſit, iterùmque anno 1610. Adam archimandritam cum literis fideique profeſſione allegavit, ut in communionem Sedis Apoſtolicæ admitteretur. Anno 1616. Amidæ Synodum habuit, in qua Diodori, Theodori, ac Neſtorii errores abjuravit. Deceſſit circa ann. 1628. *Tom.* 1. *pag.* 543. *Tom.* 2. *pag.* 457. & *Tom.* 3. *pag.* 600. Elias.

94. Elias, qui & Simeon, ſedit ab anno 1629. ad ann. 1659. Quum plures è ſuis orthodoxam fidem anno 1629. ſuſcepiſſent, ipſe communionem Romanæ eccleſiæ recuſavit; Vicarium ſuum in urbe Moſul conſtituit Jacobum Benjaminum Preſbyterum, qui Romæ anno 1636. profeſſionem fidei emiſerat, & anno 1640. in Moſul obiit. Anno 1657. fidem ſuam literaſque ad ſacram Congregationem de Propaganda Fide miſit, quibus rogabat, ut Ritus Chaldæorum immutatus permaneret, utque ſui eccleſiam Romæ haberent. Sedit annos triginta. Elias, qui & Simeon.

95. Elias, qui & Joannes Marvagii Preſbyteri filius, anno Chriſti Elias Joannes.

ſti

ſti 1660. in Patriarcham conſecratus eſt, quum annum ætatis decimum quintum ageret. Obiit anno 1700. Patriarchatus quadrageſimo, ætatis quinquageſimo quinto.

Elias, qui & Marughæus. 96. Elias, qui & Marughæus, aliàs Maruagi, anno 1700. Joanni ſucceſſit. Obiit die 18. Decembris exeunte anno Chriſti 1722. quum annos circiter 23. ſediſſet.

Elias, qui & Denha. 97. Elias, qui & Denha, Marughæo patruo die 25. Decembris anni 1722. ſuffectus eſt, quum annum ætatis 22. ageret. Neſtorianis in urbe Moſulana præeſt hoc anno 1725.

Quo verò tempore Elias, qui & Joannes Maruagii, Neſtorianos regebat, catholici ſuos Patriarchas habere cœperunt, Joſephi nomen gerentes, qui ſequuntur.

Joſeph I. Joſeph I. Amidæ, quæ & Caramit & Diarbechir appellatur, metropolita, ab Innocentio XI. die 20. Maii anno 1681. Chaldæorum Patriarcha inſtitutus, & Pallio donatus, quum anno 1695. dignitatem ſponte abdicaſſet, Romam venit, ubi & vita defunctus eſt.

Joſeph II. Joſeph II. ex Tel-cepha, anno Chriſti 1695. in locum Joſephi primi magiſtri ſui ſubrogatus, ab Innocentio XII. anno ſequenti confirmatus fuit. Obiit anno 1713.

Joſeph III. Joſeph III., olim Timotheus Mardæ epiſcopus, à Clemente XI. menſe Februario anni 1714. Pallio & confirmatione Apoſtolica donatus, orthodoxos Amidæ locorumque adjacentium Chaldæos Patriarcha regit hoc anno 1725.

PA-

PATRIARCHÆ CHALDÆORUM

ORDINE ALPHABETICO.

A

ABA I. Vide Mar-Aba magnus.

Aba II. Vide Mar-Aba Bar Brichſebjaneh.

Abdjeſus, Vide Ebedjeſus.

Abraham I. Caſcarenſis, numero Patriarcharum, 6., anno Chriſti 88.

Abraham II. Margenſis, num. 52., an. 836.

Abraham III. qui & Abraza, nu. 59., an. 906.

Abraza. V. Abraham.

Abres num. 5., an. 82.

Acacius num. 23., an. 485.

Achadabues num. 8., an. 139.

Achæus I. nu. 3., an. 45. V. Aghæus.

Achæus II. num. 17., an. 411.

Adæus, qui & Thaddæus ex LXX, Diſcipulis, num. 2., an. 33.

Aghæus, qui & Achæus num. 3. an. 45.

Ahatalla. Vide Jaballaha Ahatalla.

Ananjeſus I. num. 40., an. 685.

Ananjeſus II. num. 47. an. 774.

B

BAbæus num. 24., anno Chriſti 498.

Babuæus num. 22., an. 465.

Barbaſeminus, ſeù Barbaſymes, num. 13., an. 333.

Bar-mama. Vide, Simeon Denha Barmama.

Barſuma num. 73., an. 1134.

C

CAjuma, Vide, Kajuma.

D

DAdjeſus, num. 21. an. Chriſti 430.

Denha I. num. 81., an. 1265.

Denha II. num. 84., an. 1360.

Denha. Vide, Simeon Denha, & Elias Denha.

E

EBedjeſus I. num. 62., an. Chriſti 963.

Ebedjeſus II. Aredi filius, num. 70. an. 1074.

Ebedjeſus III. nepos Eliæ Mokli, num. 74., an. 1138.

Ebedjeſus, ſeù Abdjeſus Joannis filius, 1555.

Elias I. num. 67., an. 1028.

Elias II. Mokli filius, num. 72., an. 1111.

Elias III. Abu-Halim, ſeù Hadithi, num. 76., an. 1176.

Elias Simeonis ſucceſſor, num. 87., an. 1502.

Elias Barmamæ ſucceſſor, num. 92., an. 1559.

Elias ſub Paulo V. num. 93., anno 1591.

Elias, qui & Simeon, num. 94., an. 1629.

Elias, qui & Joannes, num. 95., an. 1660.

Elias, qui & Marughæus, num. 96., an. 1700.

Elias, qui & Denha, num. 97., an. 1722.

Eliſæus num. 27., an. 520. depoſitus.

Emmanuel num. 60., an. 938.

Enos num. 55., an. 877.

Ezechiel num. 31., an. 567.

G

GEorgius I. num. 38., an. Chriſti 660.
Georgius II. num. 50., an. 825.
Gregorius num. 34., an. 605.

I

JAbachues. Vide, Achadabues.
Jaballaha I. num. 18. anno Chriſti 415.
Jaballaha II. Kajumæ fil. num. 77. an. 1190.
Jaballaha III. num. 82., an. 1281.
Jaballaha Ahatalla, an. 1565.
Jacobus I. num. 7., an. 120.
Jacobus II. num. 46., an. 754.
Jeſus. Vide Joſue Barnun.
Jeſujabus I. Arzunita, num. 32. anno 580.
Jeſujabus II. Gadalenſis, num. 35. an. 628.
Jeſujabus III. Adjabenus, num. 37. an. 650.
Jeſujabus IV. fil. Ezechielis, num. 66. an. 1020.
Jeſujabus V. Baladenſis, num. 75. an. 1148.
Joannes I. Marthæ filius, num. 39. an. 680.
Joannes II. Leproſus, num. 41. an. 692. depoſitus.
Joannes III. Narſetis fil. num. 56., an. 884.
Joannes IV. nepos Theodoſii, num. 57. an. 892.
Joannes V. Iſæ fil. num. 58. an. 900.
Joannes VI. num. 64. an. 1001.
Joannes VII. Nazuch, num. 65. an. 1012.
Joannes VIII. Targali fil. num. 68. an. 1050.
Joannes Sulaka, ſeu Siud, alias Simeon, 1552.
Joannes Elias. Vide Elias Joannes.
Joſeph, num. 30. an. 552. depoſitus.
Joſeph I. an. 1681.
Joſeph II. an. 1695.
Joſeph III. qui & Timotheus, anno 1713.

Joſue Bar-Nun, num. 49. an. 820.
Iſaac num. 16. an. 399.
Iſraël num. 61. an. 962.

K

KAjuma, num. 15. anno Chriſti 395.
Karabochtus. Vide Marabochtus.

M

MAanes num. 19. anno Chriſti 420. depoſitus.
Machicha I. Salomonis filius, num. 71. an. 1092.
Machicha II. num. 80. an. 1257.
Mar-Aba I. cognomento Magnus, num. 29. an. 536.
Mar-Aba II. Bar Brichſebjaneh, num. 44. an. 742.
Marabochtus num. 20. an. 421. depoſitus.
Maremes num. 36. an. 647.
Mares I. Adæi diſcipulus, num. 4. an. 48.
Mares II. Tobi filius, num. 63. anno 987.
Marughæus. Vide Elias Marughæus.

N

NArſes num. 26. an. 520. depoſitus.

P

PApas num. 10. an. 256.
Paulus num. 28. an. 535.
Phetion num. 43. an. 731.
Phruchbochtus. Vide Marabochtus.

S

SAadoſtus. Vide Sciaadoſtus.
Sabarjeſus I. num. 33. an. 596.
Sabarjeſus II. num. 51. an. 832.
Sabarjeſus III. Zanbur, num. 69. an. 1063.

Sabarjeſus IV. Kajumæ fil. num. 78. an. 1222.
Sabarjeſus V. ebn-Meſihi, num. 79. an. 1226.
Sadoth, Sadoſtus. Vide Sciaadoſtus.
Saliba-Zacha num. 42. an. 714.
Sciaadoſtus num. 12. an. 332.
Sciachlupha num. 9. an. 162.
Sergius num. 54. an. 860.
Silas num. 25. an. 503.
Simeon I. Barſaboe, num. 11. an. 326.
Simeon II. num. 85. an. 1477.
Simeon III. num. 86. an. 1490.
Simeon IV. num. 88. an. 1504.
Simeon V. frater Jeſujabi, num. 89. an. 1530.
Simeon VI. Mamæ filius, qui & Jeſujabus, num. 90. an. 1551.
Simeon VII. qui & Denha Bar-mama, num. 91. an. 1552.
Simeon Denha, Ahatallæ ſucceſſor, 1580.
Simeon alter, Simeonis Denhæ ſucceſſor, 1600.
Simeon alter. 1653.
Simeon Sulaka. Vide Joannes Sulaka.
Simeon Elias, Vide, Elias Simeon.
Siud. Vide, Joannes Sulaka.
Sulaka. Vide Joannes Sulaka.
Surinus num. 45. anno 754. depoſitus.

T

Tamuza. Vide Tomarſa.
Thadæus. Vide Adæus.
Theodoſius num. 53. an. 852.
Thomas Apoſtolus num. 1. anno Chriſti 33.
Timotheus I. num. 48. an. 778.
Timotheus II. num. 83. an. 1318.
Timotheus. Vide Joſeph III.
Tomarſa num. 14. an. 384.

INDEX

SYRIACUS ALPHABETICUS

PATRIARCHARUM CHALDÆORUM.

ܐ

ܐܒܐ ܪܒܐ ܡܪܝ: ܫܢܬ ܡܫܝܚܝܘܬܐ
ܡܫܝܚܐ ܘܐܠܟܣܢܕܪ ܠܫܢܝ.
ܐܒܐ ܒܪ ܒܪܝܟ ܨܒܝܢܗ . ܡܘ.
ܫܢܬ ܐܬܩܢ.
ܐܒܪܗܡ ܕܡܢ ܡܪܓܐ . ܗ. ܫܢܬ ܨܚ.
ܐܒܪܗܡ ܕܡܢ ܓܢܫܐ . ܢܚ. ܫܢܬ
ܐܬܩܗ.
ܐܒܪܗܡ ܕܗܘ ܐܒܪܐ . ܢܓ. ܫܢܬ
ܐܬܦܗ.
ܐܒܪܝܣ . ܘ. ܫܢܬ ܦܚ.
ܐܚܐ ܐܠܚܐܫܐ ܕܐܪܝ . ܘ. ܫܢܬ
ܡܚܘ.
ܐܝܫܘܥ ܝܗܒ ܕܡܢ ܡܫܟܢܝ . ܛ. ܫܢܬ
ܬܠܝ.
ܐܝܫܘ ܕܐܪܙܘܢ . ܡܚ. ܫܢܬ ܩܟܛ.
ܐܝܫܘ . ܡܠܟ ܠܝܫܘܥ .
ܐܝܫܘ . ܣ. ܫܢܬ ܐܬܠ.
ܐܘܕܝܫܘ . ܝܠ. ܡܢܗ ܣܘܡܣܛܐ ܕܪ
ܐܫܘܪ ܘܐܬܘܪܝܐ.
ܐܘܫܥ . ܡܗ. ܫܢܬ ܥܪܐ.
ܐܘܓܢܝܐ . ܣܐ. ܐܬܩܨܐ.
ܐܠܝܐ ܦܘܠܝܐ . ܣܘ. ܫܢܬ ܐܬܪ.
ܐܠܝܐ ܐܒܘܢܐ ܕܗܘ ܒܪ ܩܘܡܝܟܐ.
ܟܕ. ܫܢܬ ܐܬܐ .
ܐܠܝܐ ܐܠܟܘܫܝܐ ܕܗܘ ܐܒܐ ܢܟܣܝܐ
ܒܪ ܣܘܡܐ . ܟܘ. ܫܢܬ ܐܬܩܘ.
ܐܠܝܐ . ܦܙ. ܫܢܬ ܐܬܩܦ.
ܐܠܝܐ . ܪܒ. ܫܢܬ ܐܬܩܦܗ.
ܐܠܝܐ . ܪܓ. ܫܢܬ ܐܬܩܨܐ.
ܐܠܝܐ ܫܡܥܘܢ . ܪܘ. ܫܢܬ ܐܬܬܩܗ.
ܐܠܝܐ ܡܫܡܫܢܐ . ܪܗ. ܫܢܬ ܐܬܬܩܗ.
ܐܠܝܐ ܡܢܘܓܝ . ܪܘ. ܫܢܬ ܐܬܬܩ.
ܐܠܝܐ ܕܢܝܐܠ . ܪܙ. ܫܢܬ ܐܬܬܩܥܝ.
ܐܠܝܫܘܥ . ܕܠ. ܫܢܬ ܐܬܡ.
ܐܢܘܫ . ܝܘ. ܫܢܬ ܐܐܬܪ.
ܐܦܦ . ܦܝ. ܫܢܬ ܐܦܘ.

ܒ

ܒܒܘܝ . ܡܚ. ܫܢܬ ܐܦܘ.
ܒܒܝ : ܦܘ. ܫܢܬ ܐܝܙ.
ܒܪܒܥܫܡܝܢ . ܡܝ. ܫܢܬ ܥܠܝ.
ܒܪ ܨܘܡܐ . ܟܝ. ܫܢܬ ܐܠܟܘ.

ܓ

ܓܘܪܓܝܣ . ܟܢ. ܫܢܬ ܐܬܘܣ
ܓܘܪܓܝܣ . ܢ. ܫܢܬ ܐܐܟܘ.
ܓܒܪܝܐܝܠ . ܟܝ. ܫܢܬ ܐܬܘ.

ܕ

ܕܘܝܕ . ܟܐ. ܫܢܬ ܐܠܠ.
ܕܢܚܐ . ܦܐ. ܫܢܬ ܐܬܩܘ.
ܕܢܚܐ . ܦܘ. ܫܢܬ ܐܬܦܗ.

ܙܒܝܢܐ ܠܠܫܢܐ . ܣܐ . ܠܠܫܢܐ ܘܝܢܐ .
ܙܒܝܢܐ ܦܢܛܘܢ . ܣܐ . ܦܢܛܘܢ ܘܝܢܐ .

ܦ

ܦܘܠܝܩܪܛܝܣ ܡܩܕܘܢܝܐ . ܡ. ܥܕܡܐ ܠܐܢܫܘ.
ܦܘܠܝܩܪܛܝܣ ܠܐܪܡܝܐ . ܡܕ. ܥܕܡܐ ܠܐܒܕ.
ܦܪܩܠܝܠ . ܠ. ܥܕܡܐ ܠܐܦܣ .

ܨ

ܨܠܡܢܐܣܪ ܦܘܠܝܘܣ . ܡܣ. ܥܕܡܐ ܠܐܒܣ.
ܨܠܡܢܐܣܪ ܠܐܪܡܝܐ . ܦܣ. ܥܕܡܐ ܠܦܣ.
ܨܠܡܢܐܣܪ ܩܘܣܛܢ . ܣܐ ܡܕܘܡ ܠܐܒܕܐ .

ܩ

ܩܘܪܝ ܐܘܪܘܣ . ܣܐ ܐܣܪܐܘܣܘܪܘܣ .
ܩܘܣܛܢܛܝܘܣ ܦܘܠܝܘܣ . ܡܣ . ܥܕܡܐ ܠܐܘܣ.
ܩܘܣܛܢܛܝܘܣ ܠܐܪܡܝܐ ܗܘܐ ܕܡ ܩܘܩܘܠܐ . ܒܪ. ܥܕܡܐ ܐܩܢ.
ܩܘܣܛܢܛܝܘܣ ܠܐܪܡܢܝܐ ܗܘܐ. ܕܡ ܠܘܩܝܐ . ܗܒ. ܥܕܡܐ ܐܘܦܐ.
ܩܘܣܛܢܛܝܘܣ ܒܪ ܐܠܟܣܝܘܣ . ܣܐ ܒܪܐܠܟܘ . ܥܕܡܐ ܐܠܦܣܘ.
ܩܘܣܛܢ ܕܡ ܦܘܪܐ . ܒܦ. ܥܕܡܐ ܠܐܘܦ.
ܩܘܣܛܢ ܒܪܒܪܐ . ܡܐ. ܥܕܡܐ ܠܐܘܒ.
ܩܘܣܛܢ ܕܡ ܬܘܦܣ . ܝܘ. ܥܕܡܐ ܐܠܦܕ.
ܩܘܣܛܢ ܕܡ ܐܣܘܪܝܘܣ ܘܐܠܘܣܝܘܣܘܣ ܗܘܐ ܐܢܛܘܢܝܘ . ܝܢ. ܥܕܡܐ ܐܠܦܒ.
ܩܘܣܛܢ ܕܡ ܒܪܡܠܐ ܗܘܐ ܕܡ ܐܒܝܫܘܥ

ܘܕܪ ܡܘܫܐ . ܝܣ. ܥܕܡܐ ܐܠܦܣ.
ܩܘܣܛܢ . ܗܘ. ܥܕܡܐ ܐܐ.
ܩܘܣܛܢ ܕܡ ܢܐܘܡ . ܗܘܘ. ܥܕܡܐ ܐܣܒ.
ܩܘܣܛܢ ܕܡ ܝܘܠܝܢܐ . ܗܣ. ܥܕܡܐ ܠܒ.
ܩܘܣܛܢ ܗܘܟܠܐ . ܥܕܡܐ ܐܐܦܣܒ.
ܩܘܣܛܢ ܠܠܫܢܐ ܣܐ . ܠܠܫܢܐ ܡܘܣܝ.
ܩܘܩܘ . ܠ. ܥܕܡܐ ܐܦܣܒ.
ܩܘܩܘ ܦܘܦܠܐ . ܥܕܡܐ ܐܐܘܦܐ.
ܩܘܩܘ ܠܐܪܡܝܐ . ܥܕܡܐ ܐܐܘܪܘ.
ܩܘܩܘ ܐܠܟܣܢܐ ܗܘܐ ܦܢܛܘܠܝܘܣ . ܥܕܡܐ ܐܐܦܣܝ .
ܩܢܦܘܣ . ܐ. ܥܕܡܐ ܡܪ.
ܩܢܦܘܣ . ܡܘ. ܥܕܡܐ ܠܡܒ.
ܩܘܡܘܕܘܣ . ܣܐ ܡܘܡܘܕܘܣ .
ܩܘܡܠ ܕܡܘܢ . ܡܟ. ܥܕܡܐ ܐܐܪ.
ܩܘܡܦܛܘܣ ܐܘܪܘܢܝܐ . ܠܟ. ܥܕܡܐ ܐܦܩ.
ܩܘܡܦܛܘܣ ܡܘܟܣܝܐ . ܟܘ. ܥܕܡܐ ܐܘܕܝ.
ܩܘܡܦܛܘܣ ܣܘܡܟܝܐ . ܟܪ. ܥܕܡܐ ܐܩ.
ܩܘܡܦܛܘܣ ܕܡ ܣܪܦܣܠܐ . ܗܘ. ܥܕܡܐ ܐܪ.
ܩܘܡܦܛܘܣ ܟܠܘܒܝܐ . ܟܘ. ܥܕܡܐ ܐܘܩܣ.

ܪ

ܪܚܒܥܡ ܠܫܠܝܡܘܢ ܘܐܒܝ . ܙ. ܥܕܡܐ ܡܘܣ .
ܪܚܒܥܡ ܕܡ ܝܘܒܢܢ . ܗܩ. ܥܕܡܐ ܐܠܦܣܪ.
ܪܚܡܐ ܕܡ ܡܟܣܡܝܢܘܣ . ܟܐ. ܥܕܡܐ ܐܒܒ.
ܪܘܡܐ . ܦ. ܥܕܡܐ ܐܘܬܢ.
ܡܕܝܢܐ .

ܦܛܪ̈ܝܪܟܐ ܕܝܢ ܢܣܛܘܪ̈ܝܐ ܘܟܠܕ̈ܝܐ ܢܣܛܘܪ̈ܝܐ
ܥܘܕܝܫܘ . ܫܢܬ ܐܬܩܦܘ.
ܥܘܕܝܫܘܥ ܕܗܘ ܡܘܥܠܝܐ ܘܟܠܕ̈ܝܐ
ܦܛܪ̈ܝܪܟܐ ܕܝ ܢܣܛܘܪ̈ܝܐ . ܫܢܬ
ܐܬܩܦܘ.
ܥܡܢܘܐܝܠ . ܗ. ܫܢܬ ܐܬܩܠܣ.

ܦ.

ܦܐܦܐ ܒܪ ܥܓܝ . ܒ. ܫܢܬ ܪܢܗ.
ܦܘܠܘܣ . ܟܛ. ܫܢܬ ܐܬܠܘ.
ܦܘܪܩܘܣ . ܣܛ ܡܢ ܐܬܩܦܘ.
ܦܐܦܐ . ܡܢ: ܫܢܬ ܐܬܠܐ.

ܨ.

ܨܠܝܒܐ ܙܟܐ . ܡܚ. ܫܢܬ ܐܬܦܒ.

ܩ.

ܩܘܡܝܫܘܥ . ܡܘ. ܫܢܬ ܫܘܘ.
ܩܘܪܝܩܘܣ . ܣܛ ܡܢ ܐܬܩܦܘ .

ܫ.

ܫܒܪܝܫܘܥ . ܡܚ. ܫܢܬ ܫܠܚ.
ܫܠܝܡܘܢ . ܝ. ܫܢܬ ܫܡܚ.
ܫܝܠܐ . ܕܘ . ܫܢܬ ܐܡܝ.
ܫܡܥܘܢ ܕܝ ܙܟܐ . ܡܐ. ܫܢܬ ܫܟܗ.
ܫܡܥܘܢ . ܦܘ. ܫܢܬ ܐܬܟܪ.
ܫܡܥܘܢ . ܦܗ. ܫܢܬ ܐܬܠܢ.
ܫܡܥܘܢ . ܦܣ. ܫܢܬ ܐܬܩܒ.
ܫܡܥܘܢ ܦܚ. ܫܢܬ ܐܬܦܠ.
ܫܡܥܘܢ ܕܗܘ ܢܣܛܘܪ̈ܝܘܣ ܕܝ ܡܕܢܚܐ
ܡܕܝܢܬܐ . ܝ. ܫܢܬ ܐܬܩܦܐ.
ܫܡܥܘܢ ܕܗܘ ܕܢܚܐ ܕܝ ܡܣܥܕܐ . ܪܐ.
ܫܢܬ ܐܬܩܫܚ.

ܫܒܚܐ . ܢܚ. ܫܢܬ ܐܬܪ.
ܫܘܒܚܐ ܠܝܫܘܥ . ܕܚ. ܫܢܬ ܐܬܩܘܐ.
ܫܘܒܚܐ ܠܡܪܢ ܕܝ ܫܘܒܚܝܫܘܥ . ܫܢܬ
ܫܢܬ ܐܬܩܦܘ.
ܫܪܝܫܘܥ . ܡܢ. ܫܢܬ ܐܬܠ.
ܫܘܪܝܫܘܥ . ܠܗ. ܫܢܬ ܐܬܪܢ.
ܫܘܒܚܠܝܫܘܥ ܠܐܠܝܫܥ . ܣܛ ܡܢ ܐܬܩܦܘ
ܡܢܘܚܐ .

ܬ.

ܬܐܘܡܐ . ܦܘ. ܫܢܬ ܐܬܩܪ.

ܡ.

ܡܛܪܦܘܠܝܛܐ ܦܘܠܘܣ . ܟܝ. ܫܢܬ
ܐܬܩܘ.
ܡܛܪܦܘܠܝܛܐ ܐܘܪܗܝ . ܛܐ. ܫܢܬ ܐܬܠܟܪ.
ܡܛܪܦܘܠܝܛܐ ܐܬܘܪ . ܡܢ. ܫܢܬ
ܐܬܩܢ.
ܡܛܪܦܘܠܝܛܐ ܕܝ ܦܘܠܘܣ . ܚܣ. ܫܢܬ
ܐܬܩܪ.
ܡܛܪܦܘܠܝܛܐ ܕܝ ܡܘܫܐܝܠ . ܚܢ.
ܫܢܬ ܐܬܩܪ.
ܫܘܒܚܐ . ܣܛ ܡܘܣܠ ܡܘܒܚܐ :
ܫܘܪܝܫܘܥ . ܡܘ. ܫܢܬ ܐܬܡܝ.
ܫܘܒܚܠܡܪܢ . ܒܘ . ܫܢܬ ܐܬܠܐ.

ܠ.

ܩܬܘܠܝܩܐ ܦܘܠܘܣ . ܡܚ. ܫܢܬ
ܐܬܩܦܘ.
ܩܬܘܠܝܩܐ ܐܬܘܪܝܐ ܕܗܘ ܕܝ ܟܠܕܝ.
ܠ. ܫܢܬ ܐܬܢ.
ܩܬܘܠܝܩܐ ܕܟܠܕܝܐ ܕܝ ܐܬܘܪ
ܘܒܠܕ ܕܝ ܡܘܨܠ . ܟܘ. ܫܢܬ ܐܬܩܠܣ.

ܫܡܥܘܢ

ܫܡܥܘܢ ܩܘܩܝܐ . ܚܙܝ ܫܡܥܘܢ
ܩܘܩܝܐ .
ܫܡܥܘܢ ܪܝܫܐ ܕܟܘܪ ܡܘܬܒܐ
ܕܐܬܐܠܗܘ . ܚܙܝ ܐܝܫܘܥ .
ܫܡܥܘܢ ܕܟܘܪ ܫܡܥܘܢ ܪܝܫܐ . ܚܙܝ
ܐܬܘ .
ܫܡܥܘܢ ܐܪܙܢܝܐ . ܚܙܝ ܐܪܙܘܢܝ .
ܫܡܥܘܢ ܠܠܝܐ . ܚܙܝ ܠܠܝܐ ܫܡܥܘܢ .

ܬ .

ܬܐܘܕܐ . ܚܙܝ ܐܘܕܐ .
ܬܐܘܕܘܣܝܘܣ . ܝܒ . ܚܙܝ ܐܠܝܒ .
ܬܐܘܡܐ ܡܟܝܢܐ . ܐ . ܚܙܝ ܠܝ .
ܬܐܘܡܪܐ . ܡܘ . ܚܙܝ ܩܕ .
ܬܐܘܦܪܐ . ܚܙܝ ܬܐܘܡܪܐ .

AD-

ADDENDA, ET CORRIGENDA.

PAGINA 8. *in notis*, *linea* 11. *poſt ea verba*: aut certè Gorionidi tributam: *adde*: De Aſia Joſephi uxore vide fabulas Mahometanorum apud Marraccium in Refutatione Alcorani pag. 734.

Pag. 26. *in notis ad Chryſoſtomi opus inſcriptum*, de Monachis Ægypti, *adde*: niſi dicamus eundem eſſe hunc librum ac *ſermonem de Martyribus Ægyptiis*, qui inter Chryſoſtomi homilias exſtat. Porrò hujus Chryſoſtomianæ homiliæ meminit & Thomas Margenſis in hiſt. monaſt. lib. 1. *cujus verba retuli pag.* 146.

Pag. 31. *in not. ad Theodori commentar. in Samuelem*, *poſt ea verba*, Mamrinum legit Ecchellenſis, *adde*.

Fortaſſe ܡܪܝ ܡܪܝܢܐ Mar Marinum.

Pag. 71. *in not. poſt hæc verba*, 1. Abrahamus Beth-Rabanenſis, *hæc Adnotatio ſubiiciatur*. 1. Abrahamus Beth-Rabanenſis primùm in cœnobio Izlenſi monachus fuit ſub Babæo Archimandrita, de quo mox ſermo erit cap. 66. hujus Catalogi: deinde ex eodem cœnobio in locum, quem ܕܐܣܢ *Daſen* appellant, ubi Raban Zachajeſus monaſterium condiderat, quod ex ejus nomine ܕܝܪܐ ܕܒܝܬ ܪܒܢ *Daira*, ſeù cœnobium *Beth-Raban* appellabatur, migravit circa annum Chriſti 590.; eodem ſcilicet tempore, quo Jacobus ex eodem Izlenſi cœnobio ejectus, conventum *Beth-Abenſem* exſtruxit, in quem demùm idem Abrahamus relicto Beth-Rabanenſi ſe contulit, hac lata lege, ut cœnobium utrumque ſub unius ejuſdemque Abbatis præfectura eſſet, ut refert Thomas Margenſis in hiſtoria monaſtica lib. 1. cap. 14. & lib. 2. cap. 19. cujus verba habes infrà cap. CLXXIII. hujus Catalogi, ubi de Davide Beth-Rabanenſi. Antiquior Abrahamo Beth-Rabanenſi fuit Abrahamus alter Edeſſenæ Perſarum Scholæ Alumnus, qui Medorum poſtea Epiſcopus initiatus eſt, ut ſcribit Simeon Beth-Arſamenſis. *Cætera ut in Not.*

Pag. 72. *loco notæ, quæ incipit*: 1. Joannes Beth-Rabanenſis, *hæc ſubſtituatur*. 1. Joannes Beth-Rabanenſis Jacobi Beth-Abenſis cœnobii fundatoris diſcipulus, & in præfectura ejuſdem cœnobii ſucceſſor, ſexto præfecturæ menſe eo cœnobio relicto apud urbem Dakukam in monte regionis Garmenſis anachoriticam vitam duxit in loco, ubi poſtea monaſterium Raban Ezechielis conditum eſt. Jeſujabus Adjabenus Patriarcha, quum adhuc Ninives Epiſcopus eſſet, epiſtolam ad monachos Beth-Abenſes ſcripſit, in qua affirmat Joannem hunc, antequam è cœnobio Beth-Abenſi migraſſet, ſeptuaginta annis monachum egiſſe, è quibus triginta annis vitam anachoriticam, & quadraginta aliis cœnobiticam cum Jacobo coluerat. De eodem vide Thomam Margenſem lib. 1. hiſtor. monaſticæ cap. 31. In conventu Beth-Rabanenſi eundem aliquandiù vixiſſe, non ex hoc tantùm Sobenſis loco colligitur, ſed etiam quia utrumque illud cœnobium, Beth-Abenſe ſcilicet & Beth-Rabanenſe, ab uno eodemque Abbate regebatur, ut diſertè notat Margenſis lib. 2. hiſtor. monaſt. cap. 19. Fuit & alter Joannes, Abrahami ſocius & Narſetis diſcipulus, de quo Amrus loco mox citato, ubi de Abrahamo.

Pag. 86. *ad calcem* 1. *notæ*, *poſt* Paulum, Ezechielem, Kajuram, *adde*, Moyſen, Sciub-chalmaranum, Sergium &c.

Pag. 87. *ad calcem notæ* 4. *loco anni*

Græcorum 875. *ſubſtitue*, 878. *ſic*: Præfuit autem Joſephus Patriarcha ab anno Græcorum 863. ad annum 878.

Pag. 88. *poſt* 1. *notam, quæ incipit*, 1. Diſputationem adversùs Cæſarem, *adde*: Sed retinendus textus Sobenſis. Nam Paulum Niſibenum Diſputationem cum Juſtiniano Cæſare habitam ſcripſiſſe affirmat Abulbarcatus in libro, cui titulus, *Declaratio Officiorum &c.* cap. 7. de Scriptoribus Eccleſiaſticis, in hæc verba.

فولوس البصري مطران نصيبين له زمالة ضمنها ما اتفق له من الجدل في اصول الدين مع الملك يوسطيانوس ملك الروم لما اشخصه اليه ، كتبها الى قشوى طبيب الملك ،

Paulus Baſſorenſis, Metropolita Niſibis, ſcripſit epiſtolam, qua continetur Diſputatio de fundamentis fidei ipſum inter & Juſtinianum Romanorum Imperatorem habita, quum ab eo accerſitus fuit. Directa eſt autem ab eodem Paulo ad Chiſoëm Regis medicum. Et quidem Juſtinianum Cæſarem tàm Neſtorianos, quàm Monophyſitas Conſtantinopolim evocaſſe, liquet ex Chronico Joannis Aſiæ, & ex Dionyſio Patriarcha Tom. 2. Biblioth. Orient. pag. 89. Paulum autem unàcum præceptore ſuo Mar-Aba eò ſe contuliſſe liquet ex Amro, qui ſuprà hoc Tom. p. 76. ait, Abam cum Thoma in urbe regia aliquandiù verſatum fuiſſe.

Pag. 97. *poſt nat.* 6. *quæ incipit*, Matthæo Vago, Syris Meſcianiono, *adde*. Sed pro ܡܫܝܢܝܐ *Meſcianjono*, legendum puto ܡܝܫܢܝܐ *Maiſcenoja*, hoc eſt, ex Meſene, quæ Tigris fluvii inſula eſt, teſtibus Plinio, Ammiano, & Stephano, de qua Cellarius in notitia orbis antiqui Tomo 2. pag. 749.

Eadem pag. 97. *dele not.* 8. *quæ incipit*, Gabriele Catarenſi: ex Catara nimirùm Meſopotamiæ oppido &c. *& hanc ſubſtitue*. 8. Gabriele Catarenſi: nimirùm ex Bactriana regione, quæ Syris dicitur ܒܝܬ ܩܛܪܝܐ *Beth-Catraje*, unde derivatur ܩܛܪܝܐ *Catraja*, hoc eſt, Bactrianus. Nam ex ܒܝܬ ܩܛܪܝܐ *Beth-Catraja*, fit ܒܩܛܪܝܐ *Bactraja*, ſicut ex ܒܝܬ ܓܪܡܝܐ *Beth-Garmaja*, formatur ܒܓܪܡܝܐ *Bagarmaja*, & rejecto ܒ, ܓܪܡܝܐ *Garmaja*, hoc eſt, *Garmæus*: & ex ܒܝܬ ܙܒܕܝ *Beth-Zabdaj*, ܒܙܒܕܝ *Ba-Zabdaj*, & ܙܒܕܝ *Zabdaj*, Zebedæa inſula, quæ & Bizabde: & cætera hujuſmodi, quæ in hiſtoria & Geographia Chaldæorum frequenter occurrunt. Bactriana autem regio eſt trans mare Caſpium inter Sogdianam ad ſeptentrionem, à qua diviſa eſt Oxo fluvio, & Ariam ad meridiem: quæ hodie ماوراالنهر Mavaralnahara dicitur, hoc eſt, Tranſoxiana. *Cataram* Syri vocant & inſulam, quæ hodie *Socotara*: ut enim Marcandam Bactrianæ urbem præpoſita litera ܣ s, *Samarcandam* appellant, ita & Cataram, Sacataram ſeu Socotoram. Etſi autem Neſtoriani tàm in Bactriana, quàm in Socotora domicilium habuere, quum tamen Cataræ mentionem faciunt, videntur Bactrianam regionem potiùs, quàm Socotoram inſulam intelligere. Porrò Gabriel alius fuit à cognomine Catarenſi, de quo infrà Sobenſis cap. 101. (hoc tom. pag. 172.) nam ille vixit diu poſt Babæum, nimirùm anno Chriſti 710.

Pag. 133. *columna* 2. *linea* 15. *deleantur hæc verba, quæ ſunt intra parentheſim*, Ad Epiſcopos Catarenſium (hoc eſt, Chriſtianorum in Catara ſeu Socotora inſula adjacentibuſque Arabiæ locis commorantium, quorum in hiſtoriis Luſitanicis fit mentio) *& ſubſtituantur hæc alia*:

alia : hoc eſt, Chriſtianorum Bactrianam regionem incolentium, quorum Epiſcopos, non ſecùs atque Perſarum, à Sedis Seleucienſis obedientia deſeciſſe dolet Jeſujabus Patriarcha. *Nam Bactras unàcum Perſis & Maruanitis Primatum ſibi aſſeruiſſe veroſimilius exiſtimo, quàm Socotoranos; præſertim quum ex hiſtoriis conſtet, infinitum propemodùm Neſtorianorum numerum fuiſſe in Choraſana, Bactriana, Scythia, Chataia & Tartaria uſque ad Sinarum fines, idque maximè ſub vaſto Joannis, ut vocant, Presbyteri imperio.*

Pag. 136. *columna* 2. *lin.* 54. *& ſeq. dele hæc verba, quæ ſunt intra parentheſim*, Catara ſcilicet, ſeu Socotora, eique affines, &, Arabiæ juxta ſinum Perſicum: *Nam Jeſujabus, ut ſuprà dixi, de Bactris loquitur, cæteriſque Chriſtianis in vaſtis illis Aſiæ regionibus uſque ad Chatajam & Sinas commorantibus.*

Pag. 143. *ad calcem hæc adde.* Jeſuſabrani monachi & martyris vita à Jeſujabo Adjabeno Patriarcha ſcripta, exſtat Cod. Syr. 2. Tom. 1. Biblioth. noſtræ pag. 607. de qua vide in not. ad libros Anonymos hoc tomo pag. 285. col. 2.

Pag. 147. *ad calcem not.* 4. *poſt hæc verba*, Quo autem anno Eugenius floruerit, *dele quæ ſequuntur, & hæc ſubſtitue*; docet Amrus in vita Papæ, qui S. Simeonem Seleucienſem Epiſcopum & martyrem anteceſſit: nimirùm, ineunte anno Chriſti 300. Vide Tom. 2. pag. 398.

Pag. 155. *in not. col.* 1. *poſt hæc verba*, Duo hìc miracula &c. *adde*. In vita verò Mar Abæ magni ſubjungit, Abrahamum in Haza ſeù Adjabene dies clauſiſſe, ejuſque cadaver clam ſurreptum, in oppidum Caſcaram deportatum fuiſſe,

Pag. 168. *not.* 1, *dele ab iis verbìs*, incertæ ætatis ſcriptor, *& hæc ſubſtitue*. Circa annum Chriſti 600. in Garmæorum regione Epiſcopatum geſſit, teſte Jeſujabo Adjabeno in epiſtola ad Kamjeſum & ſocios, in qua affirmat Simeonem unàcum altero Kamjeſu Epiſcopo pro Neſtoriana hæreſi adversùs Jacobiticam ſectam fortiter decertaſſe. *Vide ſuprà hoc tom. pag.* 142.

Pag. 169. *not.* 3. *dele ab iis verbis*: Diverſus proinde ab eo Barhadbeſciaba videtur: *& hæc ſubſtitue*. Fuit autem hic Barhadbeſciaba Jacobi Beth-Abenſis cœnobii fundatoris æqualis, conditoque à ſe monaſterio præfuit circa annum Chriſti 630. teſte Margenſi lib. 1. hiſtor. monaſt. cap. 15. & 22. Vide Tom. 2. pag. 490. & Tom. 3. pag. 470.

Ibidem not. 4. *dele totam, & hanc ſubſtitue*. Eccleſiaſticam hiſtoriam. Amrus citatus ſuptà pag. 148. teſtatur, ſub Jeſujabo Adjabeno, qui anno Chriſti 660. obiit, Eccleſiaſticam apud Syros Neſtorianos hiſtoriam conſcribi cœptam fuiſſe. Nimirùm Jeſujabo vel Ninivitarum Epiſcopo, vel Adjabenorum Metropolita, hoc eſt, circa annum Chr. 640. Exſtat ejuſdem Jeſujabi ad hunc Barhadbeſciabam epiſtola, de qua ſuptà hoc Tom. pag. 142.

Pag. 172. *ad calcem notæ* 3. *quæ incipit*, Abraham ex Mahuza, *hæc adde*. Claruit autem Abraham ſub Jeſujabo Gadalenſi circa annum Chriſti 630.

Pag. 204. *col.* 1. *lin.* 5. *ad hæc Sobenſis verba de Joanne Garmachita*, & breve Chronicon, *notam iſtam adde*. Breve Chronicon. Margenſis lib. 1. hiſtor. monaſt. cap. 4. Abrahæ Izlenſis cœnobii fundatoris geſta à Joanne conſcripta teſtatur.

Pag. 257. *in not. col.* 1. *lin.* 15. *dele hæc verba*, Fuit autem Chamiſius & ipſe &c. *& ſubſtitue*: Fuit autem & Chamiſius alter &c.

Pag. 363. *col.* 1. *lin.* 11. *loca* Amrus, *ſubſtitue*, Mares. *Atque ita pag.* 365. *col.* 2. *lin.* 8. *&* 368. *col.* 1. *lin.* 3. *poſt initium cap.* 2. *&* 369. *col.* 2. *lin.* 10. *&* 370. *col.* 1. *lin.* 11. *&* 371. *col.* 2. *lin.* 17. *&* 374. *col.* 2. *lin.* 8. *&* 376. *col.* 2. *lin.* 10. *&* 384. *col.* 1. *lin.* 32. *&* 386. *col.* 2. *lin.* 17. 24. *&* 432. *col.* 2. *lin.* 24. *&* 436. *col.* 1. *lin.* 28. *&* 443. *c.* 1. *l. penult. &* 450. *c.* 2. *l.* 26.

Pag. 365. *col.* 2. *lin.* 34. *ab iis verbis*, In altero Amri codice, *uſque ad*, hæc adnotantur. *dele*, & *ſubſtitue*, Amrus de obitu Iſaaci hæc notat.

*Pag.*366. *c.*1. *l.*17. & 30.*loco*, Amri interpolator, *ſubſtitue*, Amrus. *Atque ita pag.* 368. *col.* 2. *lin.* 36. & 372. *c.* 2. *l.* 8. & 378. *c.* 2. *l.*8. & *ubicumque occurrerit nomen Interpolatoris Amri*.

Pag. 378. *col.* 2. *poſt cap.* 5. *lin.* 11. *dele hæc verba*, quumque annos quinque ſediſſet &c. & *ſubſtitue*: quumque annos undecim ſediſſet, obiit anno Chriſti 496. de quo hæc Amrus ſcribit &c.

*Pag.*379. *col.*2. *lin.* 6. *loco*, Amrus Modainæ ſepultum Acacium ſcribit, *ſubſtitue*, Mares Modainæ &c.

Ibid. à lin. 14. *ad pag.* 380. *lin.* 32. *dele totum ab iis verbis*, Sequeretur ipſum obiiſſe anno 499. *uſque ad*, qui idem Anaſtaſii Imperatoris tertius decimus erat; & *hæc ſubſtitue*. Sequitur ipſum obiiſſe anno 499. adeoque ex Maris mente poſt Acacii obitum nulla Sedis vacatio, ſed Babæus eodem anno Acacium excepit: nam, Elia Damaſceno teſte, Synodum habuit anno Zamaſphæ Perſarum regis ſecundo, qui in annum Chriſti 499. confertur, ut ex Chronologia Regum Perſarum conſtat *hoc tom.* 3. *pag.* 402.

CO-

CODICES MANUSCRIPTI

SYRIACI, COPTICI, ARABICI, ET ARMENICI

TYPIS IMPRESSI,

Ad Sacram Congregationem de Propaganda Fide ex Oriente tranſmiſſi,

Ejuſdemque Decreto in Bibliothecam Vaticanam illati, ut non ſolùm ad Bibliothecæ, ſed ejuſdem etiam Sacræ Congregationis uſus aſſerventur.

SYRIACI.

I.

O*Rationes* in Feſtis, Dominicis, Feriis, & in commemoratione ſanctorum per anni circulum recitandæ, quæ *Proœmia*, & *Sedræ*, ſeù ordines vocantur, juxta ritum Syrorum; videlicet:

Dominica Reſurrectionis ad Veſperas, ad Completorium, ad primam & ſecundam Stationem noctis, ad Matutinum, & ad Tertiam.

Feria ſecunda in Albis ad Horas veſpertinas, nocturnas, matutinas, & ad Tertiam.

Feria 3. *in Albis*, ut ſuprà in Feria 2.

Feria 4. in Albis.

Feria 5. in Albis.

Feria 6. in Albis, quæ Confeſſorum dicitur.

Sabbato in Albis.

In feſto Reſurrectionis.

Dominica in Albis.

In Aſcenſione Domini.

In feſto Pentecoſtes.

Feria 6. poſt Pentecoſten, quæ *Auri* dicitur, pro XII. Apoſtolis.

In feſto Apoſtolorum Petri & Pauli ad veſperas & matutinum.

De ſancto Adæo Apoſtolo, cujus feſtum celebratur die 14. Maji.

De Patribus Ægyptiis Macario Abbate, Joanne Colobo, Peſæo, & filiis regiis Maximo & Domitio, quorum commemoratio peragitur die 2. Julii.

De Thoma Apoſtolo, cujus feſtum die 3. Julii.

In commemoratione B. Virginis pro ſpicis.

De S. Cyriaco ejuſque matre Julitta.

De SS. Macabæis eorumque matre Samona & præceptore Eleazaro.

In feſto Tabernaculorum, ſeù Transfigurationis Domini.

In Tranſitu B. Mariæ Virginis.

In feſto S. Crucis.

De SS. Sergio & Baccho.

De S. Jacobo Sarugenſi doctore, cujus feſtum die 29. Nov.

De SS. Virginibus Barbara & Juliana.

De S. Nicolao epiſcopo & confeſſore, qui Syris dicitur Mar Zache.

De S. Bebenamo martyre, ejuſque ſorore Sara, quorum feſtum die 10. Dec.

De S. Georgio martyre.

De SS. Sergio & Baccho.

De S. Thoma Apoſtolo.

De S. *Bebenamo martyre, ejuſque ſorore Sara, & præceptore Matthæo archimandrita monachorum montis Elphephii*, & quadraginta ſociis martyribus: qui paſſi dicuntur ſub Sennacheribo Ninivitarum præſide.

De S. Domitio martyre, cujus feſtum die 24. Septemb.

De S. Eliſæo anachorita.

De S. Azazaële martyre Samoſateno, qui ſub Maximiano paſſus dicitur, & unàcum *Abæo* ܐܚܝ Nicææ epiſcopo ad tempora uſque Theodoſii Imperatoris perveniſſe; ex apocrypha ſcilicet, ejus vita, quam Michaël Jacobitarum Patriarcha ſcripſit; exſtat autem cod. Syr. 32. ad calcem To. 2. Bibl. Orient: pag. 505. Eadem oratio legitur in commemoratione Thomæ Stylitæ, ut fol. 263. hujus codicis adnotatur. Fuit autem Thomas patria Telenſis, ſecta Monophyſita, cujus mentio in chronico Dionyſii ad annum Græcorum 1021. *Chriſti* 710. Vide Tom. 2. pag. 105.

De uno martyre. Legitur in commemoratione SS. Georgii, ܐܚܝ Abæi, Behenami, aliorumque, ut adnotatur in eodem Cod. fol. 266.

De uno monacho. Legitur in commemoratione Aaronis, & Jacobi incluſi, & ſancti Sabæ, ut adnotatur fol. 270.

De reſurrectione Domini.

De feria 6. majoris hebdomadæ. Arabicè.

De feria 5. majoris hebdomadæ. Arabicè.

De feria 6. ante Dominicam palmarum, Arab.

De M:.baële martyre. Arabicè auctore Joanne, ut adnotatur, fol. 290. Hic Michaël ſororem ܣܝܪܦܡ *Sireſam*, (fortaſſe Saram,) ſociumque Joſephum habuiſſe dicitur; ad Chriſti autem fidem ex Magorum ſecta converſus fuiſſe, & filium Cavadæ regis à dæmonio liberaſſe, & anno demùm ætatis 15. martyrium ſubiiſſe.

De S. Nicolao epiſcopo. Arab.

De S. Juliano Saba monacho. Syriacè.

In fol. 304. Codex Syriacis literis exaratus à Presbytero Pharago die 10. Novembris anno Græcorum 1858. Hegiræ 953. die 20. menſis Romadani, *Chriſti* 1546.

I I.

Ordo Lampadis pro Pœnitentibus tàm ſanis, quàm infirmis, in Officia quinque diſtributus, quorum unoquoque expleto ellychnium unum accenditur; in fine verò quinti officii Sacerdos manum capiti pœnitentis imponens, orationem abſolutionis recitat.

Ordo Sponſalium. Arabicè.

Ordo Benedictionis Viduarum.

Benedictio Aquæ in die Epiphaniæ juxta emendationem Jacobi Edeſſeni.

Benedictio Olivarum in Dominica Hoſannarum.

Ordo adventus in Portum, qui peragitur poſt tertium nocturnum feriæ ſecundæ majoris hebdomadæ.

Ordo Ablutionis in feria 5. majoris hebdomadæ.

Ordo Proceſſionis S. Crucis poſt nonam feriæ 6. majoris hebdomadæ.

Ordo ſalutationis in dominica Reſurrectionis.

Ordo Adorationis in dominica Pentecoſtes.

Sermo S. Iſaaci epiſcopi Syri de Pœnitentia. Arabicè.

In 4. chor. 247. Syriacis literis exaratus pro Abrahamo Presbytero filio Manſuri cognomento ebn-Socri.

I I I.

Beth-Gaza, hoc eſt, Theſaurus: ſeù Officium ſimplex, vel Feriale Syrorum Jacobitarum, pro Feriis 2. 3. 4. 5. 6. & Sabbato.

Octoëchus, ſeù Cantus tonis octo expreſſi, ad Magnificat,

Cantus vigiliarum de Deipara, de Sanctis, de Pœnitentia, & de Defunctis, tonis XVIII.

Cantus de Defunctis, tonis VIII.

Cantus Paracletici de Deipara, de Sanctis, de Pænitentia, & de Defunctis, tonis VIII.

Hymni S. Ephræmi Syri, Tonis XLV.

Cathiſmata, ſeù ſeſſiones, tonis VIII.

In 4. char. 327.

I V.

Exequiæ epiſcoporum, præſente cadavere, in officia VII. diſtributæ.

S. Ephræmi hymnus de defunctis.

Officium defunctorum pro ſecunda die à depoſitione.

S. Joannis Chryſoſtomi homilia de defunctis.

Officium defunctorum pro die III. IV. V. VI. & VII.

Officium defunctorum pro die III.

S. Ephræmi hymni II. de defunctis epiſcopis.

Contus de defunctis.

In 4. char. 197.

V.

Officii Syriaci Pars Hyemalis: videlicet.

Offi-

Officium Encæniorum eccleſiæ.
De Dedicatione eccleſiæ.
De Annunciatione Zachariæ.
De Annunciatione B. V. Mariæ.
De profectione B. V. Mariæ ad Eliſabeth.
De nativitate S. Joannis Baptiſtæ.
De Revelatione Joſephi.
De Dominica ante nativitatem Domini.
De nativitate D. N. Jeſu Chriſti.
De Laudibus B. V. Mariæ.
De cæde Infantium.
De Dominica poſt nativitatem Domini.
De Patribus Baſilio & Gregorio.
De feſto Luminum, ſeù Epiphania Domini.
De laudibus S. Joannis Baptiſtæ.
De S. Stephano Archidiacono & protomartyre.
De Dominica 1. 2. 3. & 4. poſt epiphaniam.
De laudibus Deiparæ.
De Præſentatione Domini in Templo.
De Feria 2. 3. 4. & 5. *Ninivitarum*, hoc eſt, Rogationum.
De Sacerdotibus & Patribus defunctis.
De fidelibus defunctis.
De S. Jacobo interciſo.
De S. Jacobo doctore.
De S. Barbara.
De S. Nicolao.
De S. Behenamo martyre.
De Gabriele epiſcopo in cœnobio Cartaminenſi.
De S. Autonio Abbate.
In fol. 194. Syriacè exaratus à Presbytero Atalla Zendo Maronita.

V I.

Ordo Miſſæ Syriacæ juxta ritum Syrorum Maronitarum.
Anaphora, ſeù Liturgia S. Petri Apoſtoli: in qua deſunt verba conſecratoria.
Ordo Miſſæ juxta ritum Maronitarum,
Anaphora S. Xyſti Papæ: io qua deſunt verba conſecratoria.
Anaphora Gregorii epiſcopi Tagritenſis.
Anaphora S. Joannis evangeliſtæ.
Hymnus S. Ephræm Syri.
Hymnus S. Jacobi.
Ordo Miſſæ juxta ritum Jacobitarum.
Orationes, quæ *Proœmia* dicuntur, in Liturgia recitandæ.
Abſolutiones ad Horas veſpertinas, nocturnas, & matutinas.
In 8. *char.* 110.

V I I.

Ordo Miſſæ Syriacæ.
Anaphora Joannis Bar-Maadani Patriarchæ Jacobitarum.
Anaphora Ignatii Patriarchæ, qui & ܒܕܪ ܐܚܐ ܒܪܘܗܝܒ ܡܪܕܝܢܝܐ. *Badr Zachæ Bar-Vabib Mardenſis*, compoſita in cœnobio Ananiæ anno Græcorum 1615. *Chriſti* 1304.
Anaphora Baſilii Maphriani ſeù Primatis Orientis, qui & ܒܗܢܡ ܒܪ ܚܒܘܒܢܝ ܕܡܬܟܢܐ. *Behenamus filius Joannis* cognomento *Habnbni*, compoſita in Gezira Cardoa anno Græcorum 1715. *Chriſti* 1404.
Anaphora Lazari Bar-Sabtæ epiſcopi Bagdadenſis.
Anaphora Thomæ Heracleenſis, epiſcopi Germaniciæ: in qua deſunt verba conſecratoria.
Anaphora Maruthæ Catholici Tagritenſis.
In 8. *char.* 82. codex exaratus io urbe Emeſſa in eccleſia Deiparæ die 22. Auguſti aono Græcorum 1778. *Chriſti* 1467.

V I I I.

Ordo Miſſæ Syriacæ.
Lectiones ex Apoſtolo, & Evangeliis.
Proœmia & Ordines.
Oratio dicenda initio Liturgiæ feria 5. & Sabbato majoris hebdomadæ.
Anaphora S. Jacobi fratris Domini in compendium redacta à Gregorio Barhebræo Maphriano ſeù Primate Orientis in montibus Armeniæ anno Græcorum 1593. *Chriſti* 1282.
Abſolutio in fine Liturgiæ, rithmo ſancti Jacobi.
Anaphora S. Joannis Evangeliſtæ.
Anaphora S. Matthæi Paſtoris: cujus ad calcem hæc adnotantur: ܫܠܡ ܩܘܪܒܐ ܕܡܪܝ ܡܬܝ ܪܥܝܐ ܕܗܘ ܗܪܡܐ ܚܕ ܡܢ ܫܒܥܝܢ: *explicit Liturgia S. Matthæi Paſtoris, qui & Herma unus ex ſeptuaginta*.
Anaphora Ignatii Bar Vabib, qui & Badr Zache Mardenſis, Patriarchæ Jacobitarum.

Ana-

Digitized by Google

Anaphora Joannis Bar Maadani Patriarchæ Jacobitarum,
In 8. char. 117. Codex olim pertinuit ad Thomam monachum, deinde ad Georgium archiepiſcopum Cypri, demum ad Abrahamum monachum ac Presbyterum Orientalem filium monachi Behenami, qui notam hanc appoſuit anno Græcorum 1812. (*Chriſti* 1501.) fol. 9.

I X.

Ordo ſancti Baptiſmi, quem tradidit Clemens Petri Apoſtoli diſcipulus, & ex Græco ſermone in Syriacum tranſtulit Jacobus Edeſſenus, approbavit autem Gregorius Barhebræus Maphrianus.
Jacobi Edeſſeni admonitio de Baptiſmo.
Ordo ſolutionis coronæ, quæ fit ſeptima die à Baptiſmo.
Ordo Baptiſmi, urgente mortis periculo.
In 4. char. 21. exaratus à Presbytero Atalla Zendo,

X.

Homologia, ſeù Profeſſio fidei ab ordinandis facienda, auctore *Jacobo epiſcopo Majapharchinenſi*. E' Syriaco in Arabicum converſa.
Ordinatio Diaconorum.
Ordinatio Presbyterorum.
Benedictio olei Catechumenorum, & Infirmorum.
Benedictio Altaris & eccleſiæ pollutæ ab hæreticis, vel ethnicis, aut alio quocumque modo.
Abſolutiones ab unoquoque peccato.
Ordo Tonſuræ monachorum juxta ritum ſacri montis Edeſſæ.
Ordo Tonſuræ monialium.
In 4. char. 59. exaratus à Presbytero Atalla Zendo,

X I.

Officium defunctorum pro viris, in die depoſitionis, & duobus ſequentibus diebus.
Officium defunctorum pro mulieribus, ut ſuprà.
Officium defunctorum pro pueris.
Officium defunctorum pro puellis.
Benedictio ſponſalium. Arabicè.
In 4. char. 100. exaratus literis Syriacis à Presbytero Atalla Zendo.

X I I.

Liber Diaconalis, continens ea, quæ à Diacono in Liturgia miniſtrante dicenda ſunt.
In 12. char. 44.

X I I I.

Beth-gaza, hoc eſt, Theſaurus, ſeù Officium feriale Syrorum pro feriis 2. 3. 4. 5. 6. & Sabbato.
Octoëchus ad Magnificat.
In 12. char. 164.

X I V.

Gregorii Barhebræi Abulpharagii epiſcopi Tagritenſis & Primatis Orientis, Chronicon Syriacum ab orbe condito ad annum Græcorum 1600. *Chriſti* 1289.
Ejuſdem chronici continuatio ab anno Chriſti 1289. ad annum 1493.
In fol. char. 181,

X V.

Declaratio officiorum eccleſiaſticorum;
Pars I. de diſpenſatione Domini in carne, & anno ac menſe, quibus Chriſtus conceptus, natus, præſentatus in templo, baptizatus, & paſſus eſt.
Pars II. de Horis veſpertinis.
Pars III. de Horis nocturnis & matutinis.
Pars IV. de divina Liturgia.
Pars V. de Baptiſmo.
Pars VI. de eccleſia ejuſque dedicatione.
Pars VII. de exequiis defunctorum.
In 4. char. 331. exaratus ab Elia Aſmar Abibo metropolita Amidæ, anno Græcorum 1873. *Chriſti* 1562. ſub Ebedjeſu, quem Patriarcham Orientis Julius Papa Romæ inſtituit.

X V I.

Timothei Neſtorianorum Patriarchæ liber de Sacramentis eccleſiæ, inſcriptus, *de ſeptem cauſis ſacramentorum eccleſiaſticorum*, in Partes VII. diſtributus, quarum *Prima* eſt de Sacerdotio, continens capita 12.
Pars II. de dedicatione eccleſiæ, & chriſmate, capita 7.
Pars III. de Baptiſmo, capita 21.
Pars IV. de ſacramentis Corporis & Sanguinis, capita 16.

Pars V.

Pars V. de monachis, capita 4.
Pars VI. de defunctis, capita 11.
Pars VII. de matrimonio & Pœnitentia, capita 6.

In 8, *char.* 154. exaratus in ſancta civitate Hieruſalem à Joſepho monacho feria 4. die 2. Junii anno Græcorum 1924. *Chriſti* 1613.

A R A B I C I.

X V I I.

O*Rationes*, & *Benedictiones* diverſæ, à Sacerdote recitandæ: puta pro ſterili, pro puerpera, pro pueris &c. Sunt autem omnes numero LII.

In 12. *char.* 284. Literis quidem Syriacis, ſed Arabico ſermone exaratus à Presbytero Atalla Zendo Maronita die 15. Decembris anno Chriſti 1722.

X V I I I.

Periodi Apoſtolorum, quæ ſequuntur. Videlicet.
Martyrium S. Andreæ Apoſtoli.
Hiſtoria S. Jacobi Apoſtoli fratris S. Joannis Evangeliſtæ.
Martyrium S. Joannis Evangeliſtæ.
Acta SS. Philippi & Petri Apoſtolorum.
Martyrium S. Philippi Apoſtoli.
Prædicatio S. Bartholomæi Apoſtoli in civitate Vahat.
Martyrium ejuſdem.
Prædicatio S. Thomæ Apoſtoli in India.
Prædicatio S. Matthæi Apoſtoli Hierapoli.
Martyrium ejuſdem.
Martyrium S. Jacobi Alphæi Apoſtoli.
Prædicatio S. Simeonis filii Cleophæ.
Martyrium ejuſdem.
Prædicatio S. Mathiæ Apoſtoli.
Martyrium ejuſdem.
Prædicatio S. Jacobi fratris Domini & Epiſcopi Hieruſalem.
Martyrium ejuſdem.
Martyrium S. Marci Evangeliſtæ Alexandriæ.
Homilia Cyriaci Epiſcopi Behenſæ (Tabennæ) de laudibus B. Virginis Mariæ ejuſque planctu ad ſepulcrum filii ſui unigeniti.
Epiſtola cœlo, ut dicitur, delapſa anno Græcorum 1042.
Vita S. Mennæ martyris.
Chronicon ab Adamo ad Noë, ad Abraham, ad Moyſen, ad Davidem, ad Chriſtum.
Hiſtoria Abrahæ & Iſaaci.
Hiſtoria Imaginis Chriſti à Judæis Tiberiadenſibus ludibrio habitæ.
Hiſtoria S. Marinæ Virginis, quæ monachi habitum induit.
Hiſtoria Chryſimi Epiſcopi Emiſſeni, quem Petrus & Joannes Apoſtoli baptizaſſe dicuntur & Epiſcopum Emiſſenorum inſtituiſſe.
Homilia de Incarnatione Verbi.
Benedictio Patenæ, Calicis, Velorum utriuſque, Velorum altaris, & crucis novæ.
Hiſtoria Alexandri magni.
Hiſtoria S. Theclæ Virginis.

In 4. *char.* 160. Arabicis literis & ſermone.

X I X.

Epiſtola Synodica Conciliabuli Conſtantinopolitani, quod exeunte anno Chriſti 1722. habitum eſt à Patriarchis Græcis Hieremia Conſtantinopolitano, Athanaſio Antiocheno, & Chryſantho Hieroſolymitano, præſentibus duodecim Archiepiſcopis & Epiſcopis; tranſmiſſa Græcè & Arabicè ad Græcos Antiochenæ diœceſeos; in qua errores ſchiſmaticorum adverſùs Latinos hi propugnantur.

1. Primatus Petri ſuprà Apoſtolos, & Romani Pontificis ſuprà reliquos Patriarchas & Epiſcopos, ejuſdemque in rebus fidei infallibilitas, & in Principes ſæculares auctoritas impugnatur, uſuſque ferendi ſignatas cruce crepidas damnatur.
2. Proceſſio Spiritus ſancti ex ſolo Patre aſſeritur, & vox illa, *Filioque*, à Latinis Symbolo adjecta rejicitur.
3. Fermentum in conſecratione Euchariſtiæ, Azymo rejecto, probatur.
4. Purgatorius ignis, locuſque à Paradiſo & Gehenna diſtinctus, exploditur.
5. Beatitudo Sanctorum, & pœna damnatorum uſque ad communem reſurrectionem differtur.
6. Suffocatorum uſus interdicitur.
7. Sabbati jejunium perſtringitur.
8. Denique notantur Latini, quod parvulis poſt Baptiſmum Euchariſtiam non

non porrigunt, neque eos ungunt ſacro Chriſmate, neque oleo ungi permittunt niſi infirmos.

In 4. char. 46. Arabicis literis & ſermone.

COPTICI, ET ARABICI.

X X.

K*atameros*; ideſt, Pſalmi, & Lectiones ex Actibus Apoſtolorum, ex ſeptem Epiſtolis Catholicis, ex Epiſtolis Pauli, & ex Evangelio, ad Veſperas, ad Matutinum, & ad Miſſam, per anni circulum: Tomus I. pro Dominicis & Feſtis, quæ ſeqnuntur. Videlicet.

Pro Dominicis priorum quinque anni menſium, hoc eſt, Tot, Baba, Hatur, Chiach, Tuba, & Emſcir.

In feſto S. Joannis Baptiſtæ. S. Crucis. Georgii martyris. Quatuor animalium. Michaëlis Archangeli. Seniorum viginti quatuor. Mercurii martyris. Annunciationis Beatæ Virginis Mariæ. In pervigilio Nativitatis Domini. In Nativitate Domini. In feſto S. Stephani protomartyris, & SS. Dioſcori, Aſclepii, eorumque filiorum in urbe Achmim. In pervigilio Epiphaniæ. In Epiphania Domini. In commemoratione Beatæ Virginis Mariæ. In feſto Quadraginta Martyrum, & S. Macarii Abbatis. In feſto SS. Petri & Pauli Apoſtolorum.

In fol. char. 447. Sermone Coptico ſeù Ægyptiaco exaratus à Raphaële Diacono filio Preſbyteri Abdalſajed filii Dioſcori filii Salibæ, ex Biharat oriundi, urbis Achmim incolæ, anno Martyrum 1428. Hegiræ 1123. (Chriſti 1712.) Feria 3. die 5. menſis Meſori,

X X I.

Katameros, ideſt, Pſalmi, & Lectiones ad Veſperas, ad Matutinum & ad Miſſam, Tomus II. pro Dominicis & Feſtis, quæ ſequuntur: videlicet.

Pro Dominicis Quadrageſimæ uſque ad Reſurrectionem incluſivè.

Pro Dominicis Pentecoſtes, à Dominica nova, ſeù in Albis, uſque ad Dominicam Pentecoſtes: nec non in Aſcenſione Domini.

Pro Dominicis menſium Beſcenſii, Baoni, Abibi, Meſori, & menſis parvi.

In fol. char. 408. Copticè exaratus à Raphaële Diacono an. Martyrum 1430, Hegiræ 1125.

X X I I.

Katameros, ideſt, Pſalmi, & Lectiones ex Scriptura, Tomus III. pro hebdomada majori à Dominica Palmarum ad Veſperas Dominicæ Reſurrectionis incluſivè.

Homilia Senutii Abbatis, quæ legitur feria 2. 3. 4. & 5.

Homilia Severiani Gabalorum Epiſcopi, pro feria 4.

Homilia S. Joannis Chryſoſtomi pro feria 5. & 6.

Homilia S. Athanaſii Alexandrini pro feria 6.

Homilia Severi Antiocheni pro Sabbato ſancto. Arabicè.

In fol. chart. 414. Copticè exaratus à Raphaële Diacono anno Martyrum 1427. Hegiræ 1122.

X X I I I.

Pſalmodia, ſeù Cantus & Odæ de Chriſto Domino, de Beata Virgine Maria, & de Sanctis, per hebdomadam diſtributæ, juxta ritum monaſterii S. Antonii Abbatis,

Doxologia, ſive Cantus pro Quadrageſima. Pro Dominica Reſurrectionis. Aſcenſione Domini. Sancta Cruce. B. V. Maria. Michaële Archangelo. Gabriele. Raphaële. Uriele. Quatuor animalibus. Viginti quatuor Senioribus. Omnibus Angelis. Joanne Baptiſta. Centum quadraginta quatuor millibus puerorum. Apoſtolis. Stephano protomartyre. Georgio martyre. Mercurio martyre. Menna martyre. Tribus Pueris. Omnibus Martyribus. Antonio Abbate. Paulo Eremita. Macario Abbate. Macario Epiſcopo. Macario Presbytero. Joanne Abbate. Peſæo. Paulo Thmuitano. Maximo & Domitio fratribus. Moyſe Æthiope. Quadraginta novem Martyribus Nitriæ. Omnibus Monachis. Elia propheta. Marco Evangeliſta. Severo Antiocheno. Omnibus Sanctis. Philotheo martyre. Vi-

ctore martyre. Claudio martyre. Julio martyre. Pro Patriarcha, qui Sedem tenet.

In 4. *char.* 399. Copticè, & Arabicè exaratus an. Martyrum 1425. Heg. 1120.

XXIV.

Ordo ſponſalium.
Ordo matrimonii.
Ordo ſecundi matrimonii, hoc eſt, Viduorum.
Ordo exequiarum Sacerdotum, Diaconorum, Virorum, Mulierum, Puellarum, & Puerorum.
Benedictio Puerperæ.
Ordo Baptiſmi.
In 4. *char.* 214. Copticè & Arabicè exaratus à Raphaële Diacono an. Martyrum 1423. Hegiræ 1118.

XXV.

Exequiæ Epiſcoporum & Patriarcharum.
Exequiæ Monachorum.
Exequiæ Monialium.
Lectiones in hebdomada majori pro defunctis Presbyteris, pro Diaconis, pro Monachis, pro Monialibus, pro viris, pro pueris, pro mulieribus, pro puellis.
In 4. *char.* 158. Copticè & Arabicè exaratus anno Martyrum 1423. Hegiræ 1118.

XXVI.

Benedictio Puerperæ.
Ordo Baptiſmi.
Benedictio Aquæ in Epiphania Domini.
Conſecratio eccleſiæ.
Conſecratio Altaris.
Conſecratio Calicis.
Conſecratio Patenæ.
Conſecratio Imaginis.
Exequiæ Epiſcoporum & Patriarcharum.
Exequiæ Presbyterorum.
Exequiæ Diaconorum.
Exequiæ Monachorum.
Exequiæ Monialium.
Exequiæ Virorum.
Exequiæ Puerorum.
Exequiæ Mulierum.
Exequiæ Puellarum.
Lectiones in hebdomada ſancta pro defunctis, ut ſuprà Cod. 25.
Lectiones in Miſſa pro iiſdem.
Oratio adversùs morſum canis, quæ ſancto Tarpo inſcribitur.
Adoratio in die Pentecoſtes.
Ritus Dedicationis eccleſiæ obſervatus à Gabriele Patriarcha LXXXIV. in eccleſia S. Mercurii in Cairo vetere die Dominica, 8. Beſcoſii, anno Martyrum 1127.
Ritus Ablutionis pedum Feria 5. majoris hebdomadæ.
Ordo Lampadis, ſeù extremæ Unctionis.
Ordinatio Lectoris.
Ordinatio Subdiaconi.
Ordinatio Diaconi.
Ordinatio Presbyteri.
Ordinatio Hegumeni ſeù Archipresbyteri.
Ordinatio Archidiaconi.
Benedictio Calicis.
Benedictio Patenæ.
Benedictio Paramentorum Altaris.
Benedictio Baptiſterii, auctore *Petro Epiſcopo Behenſæ*, ſeù Tabenneſiotarum.
Benedictio Calicis polluti.
Ordo ſacri Schematis monachorum.
Ordo ſacri Schematis monialium.
Ordo Sponſalium.
Ordo matrimonii virginum.
Ordo matrimonii viduorum.
In fol. char. 217. Copticè & Arabicè.

XXVII.

Ordo Eccleſiæ Alexandrinæ Coptorum, quo indicantur Lectiones ex utroque Teſtamento per anni circulum: videlicet.
Kalendarium Sanctorum, cum Lectionibus Scripturæ pro unoquoque die.
Lectiones pro Jejunio Ninivitarum. Pro Quadrageſima. Pro Hebdomada majori. Pro diebus Pentecoſtes à Dominica Reſurrectionis ad Pentecoſten incluſivè.
Lectiones pro conſecratione Eccleſiæ, Altaris, & Baptiſterii. Pro benedictione Puerperæ. Pro Baptiſmo. Pro conſecratione Chriſmatis. Pro ſponſalibus & matrimonio. Pro ſacro Schemate monachorum & monialium. Pro conſecratione Epiſcopi, cjuſque in Throno collocatione. Pro ſeptem horis canonicis, Pro extrema Unctione. Pro defunctis Epiſcopis, Patriarchis, Presbyteris, & Diaconis.
Severi epiſtolæ ad Anaſtaſium fragmentum.
S. Epiphanii de epocha mundi.
Tabula feſtorum mobilium.
Hiſtoria obitus Joannis Patriarchæ, qui contigit feria 4. die 10. Baoni, anno Martyrum 1434. Hegiræ 1130. & electionis Petri Patriarchæ, quæ conti-

git eodem anno, ineunte Dominica, die 10. Meſori.

Notitia climatum Ægypti, & tributi, quod ab unaquaque provincia ſolvitur; facta ſub Regibus Circaſſis anno Hegiræ 777.

Tabula ad inveniendam Epactam.

In 4. char. 136. Arabicè.

XXVIII.

Katameros, ſeù Pſalmi & Lectiones ad veſperas, ad matutinum, & ad Miſſam pro Dominicis menſium Tot, Babæ, Hatur, Chiach, Tuba, & Emſcir; necnon pro die 28. & 29. Chiach in nativitate Domini, & pro Dominica 5. uniuſcujuſque prædictorum menſium.

In fol. char. 271. Copticè exaratus à Mercurio Iſaaci filio, feria 6. die 4. Chiach, anno Martyrum 1239.

XXIX.

Katameros, hoc eſt, Pſalmi & Lectiones pro Dominicis Quadrageſimæ & Pentecoſtes, à Dominica ingreſſus Jejunii quadrageſimalis uſque ad Pentecoſten incluſivè. Necnon pro Dominicis poſt Pentecoſten ad finem anni, quæ occurrunt in menſibus Beſcenſio, Baona, Abibo, Meſori, & menſe parvo.

In fol. char. 326. Copticè exaratus Sabbato, die 19. Baonæ, anno Martyrum 1435. Hegiræ 1131. die 16. Sciuabani.

XXX.

Katameros, ſeù Pſalmi & Lectiones pro hebdomada Paſſionis à Dominica Palmarum ad Dominicam Reſurrectionis incluſivè.

Homilia Senutii Abbatis pro feria 3. & 4.

Homilia S. Jo: Chryſoſtomi pro feria 3. & 6.

Homilia Severi Antiocheni pro fer. 5.

Homilia Athanaſii Abbatis (fortaſsè Athanaſii Alexandrini, ut ſuprà in codice 22.)

In fol. char. 298. Copticè.

XXXI.

Synaxarii, ſeù Martyrologii *Coptorum*, auctore *Michaële Athribæ & Meligæ epiſcopo*, Tomus primus, à menſe Tot ad Emſcir incluſivè.

In fol. char. 147. Arabicè exaratus feria 2. die 22. Tubæ anno Martyrum 1436.

XXXII.

Synaxarii Coptorum, eodem Michaële auctore, Tomus ſecundus, à menſe Barmahat ad finem anni.

In fol. char. 247. Arabicè exaratus Sabbato, die 9. Hatur, anno Martyrum 1437.

XXXIII.

Ordinatio Epiſcopi.

Ordinatio Metropolitæ.

Nomina Sedium, Patriarchalis Alexandrinæ, Metropolitanarum, & Epiſcopalium Ægypti.

Ordinatio Anagnoſtæ, ſeù Lectoris.

Ordinatio Hypodiaconi.

Ordinatio Diaconi.

Ordinatio Presbyteri.

Ordinatio Hegumeni, ſeù Archipresbyteri.

Benedictio Monachi.

Benedictio Monialis.

Benedictio Abbatiſſæ monialium.

Benedictio Eremitæ incluſi.

Oratio ſuper Reliquiis Martyrum & Sanctorum.

Benedictio Paramentorum Altaris. Patenæ. Calicis. Velorum utriuſque. Cochlearis. Imaginis.

Oratio ſuper Tabula, quæ in Altare erigitur.

Benedictio Baptiſterii.

In fol. char. 131. Copticè, & Arabicè.

XXXIV.

Apocalypſis S. Joannis Evangeliſtæ.

In fol. char. 59. Copticè & Arabicè.

XXXV.

Benedictio Puerperæ, quæ maſculum peperit; poſt diem quadrageſimum.

Benedictio Puerperæ, quæ fœminam peperit; poſt diem octogeſimum.

Ordo Baptiſmi.

In fol. char. 69. exaratus Sabbato, die 28. Beſcenſii, anno Martyrum 1346.

XXXVI.

Semennudi Grammatica Coptica, quæ ⲥⲗⲁⲙ *Sollom*, ideſt, *Scala* inſcribitur.

Aſaadi Abulpharagii Benaſſali Grammatica altera.

Va-

Vagibi Calliopæi مقدمة *Præfatio* in Grammaticam, quæ كفاية *Caphaja*, ideſt, *ſufficientia* appellatur.

Tecbii ebn-Dobairi Præfatio altera in Grammaticam.

Abulbarcati Ben-Cabari Presbyteri *Scala magna*, ſeù Lexicon Copto-Arabicum in decem partes, & 32. ſectiones diſtributum.

In fol. char. 124. Copticè, & Arabicè, exaratus ab Hegumeno Joanne feria 4. die 5. Barmudæ, ann. Martyrum 1286.

XXXVII.

Diaconale, ſeù Preces, Cantus, & Reſponſoria, quæ ad Diaconum in ſacra Liturgia miniſtrantem pertinent.

Canones, hoc eſt, cantus clata voce recitandi, de Cruce. De nativitate Domini. De martyribus & ſanctis. De Annunciatione. De Epiphania. De Dominica Palmarum. De Reſurrectione. De Aſcenſione. De Pentecoſte. De Dominicis menſis Chiach. De Jejunio Ninivitarum. De Quadrageſima.

Pſaliæ ابصاليات ſeù Cantus VIII.

In fol. char. 130. Copticè, & Arabicè.

XXXVIII.

Homilia de prædicatione Jonæ prophetæ in urbe Ninive: recitanda in Jejunio Ninivitarum.

Homilia recitanda feria 6. hebdomadæ primæ Jejunii Quadrageſimalis.

Homilia pro Dominica 1. Jejunii.

Homilia pro feria 6. hebdomadæ 2. Jejunii.

S. Gregorii Theologi homilia de tentatione Chriſti, pro Dominica 2. Jejunii.

S. Joannis Chryſoſtomi homilia in Pſalmum VI. pro fer. 6. hebdomadæ 3. Jejunii.

Ejuſdem homilia de filio prodigo, pro Dominica 3. Jejunii.

Ejuſdem de Publicano & Phariſæo, pro fer. 6. hebd. 4. Jejunii.

Ejuſdem de eo qui ab Hiericho in Jeruſalem deſcendens incidit in latrones, pro fer. 6. hebd. 5. Jejunii.

Ejuſdem de Paralytico Probaticæ piſcinæ, pro Dominica 5. Jejunii.

S. Ephræm Syri de Peccatrice, pro feria 6. hebd. 6. Jejunii.

Ejuſdem de cæco nato pro Dominica 6. Jejunii.

S. Baſilii magni de Lazaro & divite, pro fer. 6. hebd. 7. Jejunii.

S. Joan. Chryſoſtomi de Dominica Palmarum.

Ejuſdem de cœna myſtica, deque ablutione pedum diſcipulorum, pro feria 5. majoris hebdomadæ.

S. Ephræm Syri de Abraham & Iſaac, pro fer. 6. majoris hebdomadæ.

S. Dionyſii Athenarum epiſcopi ſermo, pro feria 6. majoris hebdomadæ.

Homilia de reſurrectione Domini, pro Dominica reſurrectionis, & octava.

In fol. char. 183. Arabicè.

XXXIX.

Benedictio Puerperæ poſt diem quadrageſimum, & octogeſimum.

Orda Baptiſmi.

Orda pro die ſeptima poſt Baptiſmum.

In fol. char. 85. Copticè, & Arabicè.

XL.

Pſaliæ ابصاليات ſeù Cantus & Odæ de Chriſto Domino, de B. V. Maria, de Angelis, de Martyribus, & Sanctis: ut ſuprà Cod. 23. Unum enim eundemque librum, *Pſalmodiam* & *Pſalias* Copti vocant.

In 4. Copticè exaratus à Joanne Presbytero & monacho die 19. Meſori anno Martyrum 1435.

XLI.

Evangeliorum & Epiſtolarum, quæ per annum leguntur à menſe Tot ad Emſcir, expoſitio Anonymi, cujus Præfatio in ſectiones 7. dividitur.

In 4. *char.* 242. Arabicè.

XLII.

B. Virginis Mariæ miracula LXXV.

Ejuſdem miraculum in eccleſia Athribæ.

Cyrilli Hieroſolymitani, ut inſcribitur, homilia de miraculo B. V. M. in Saidanaja.

Ejuſdem homilia de Præſentatione B. V. Mariæ in templo.

Baſilii magni homilia de B. V. M. in conſtructione eccleſiæ in civitate فيلبايس *Philippis.*

Theophili Alexandrini de fuga B. V. M. in Ægyptum, ejuſque mora in monte قصقام *Caſcamo*, qui hodie دير المحرق *Dair-al-mobarrak*, hoc eſt, cœnobium combuſtum.

Cyrilli Hieroſolymitani homilia de ſancto Mathia, & de miraculo B. V. M. in civitate بيرطس *Beryto.*

Zachariæ epiſcopi صخا *Sachæ*, de adventu B. V. M. in Ægyptum.

Cyriaci epiſcopi البهنسا *Behenſæ*, hoc eſt Tabenneſiotarum, de adventu B. V. M. in Ægyptum, ejuſque mora in loco, qui dicitur باى ايسوس اى بيت يسوع *Baj Jeſus*, hoc eſt, domus Jeſu, ad Orientem civitatis Tabennæ: ubi بير الجرنوس علامة نيل مصر *Bir-al-Gernus*, hoc eſt, Puteus Gernos, qui Nili fluminis Ægypti indicium eſt.

Ephræm Syri ſermo de nativitate B. V. Mariæ.

Cyrilli Alexandrini ſermo de B. V. M. Dormitione.

Cyriaci epiſcopi Tabenneſiotarum ſermo de aſſumptione corporis B. V. M.

Encomium in B. V. Mariam.

In 4. *char.* 337. Arabicè die 4. Abibi anno Martyrum 1435. die 22, Scioabani anno Hegiræ 1131.

X L I I I.

Katameros, hoc eſt, Pſalmi & Lectiones pro Dominicis menſium Tot, Babæ, Hatur, Chiach, Tuba, & Emſcir: ut ſuprà cod. 28.

In 4. *char.* 231. Arabicè.

X L I V.

Katameros, hoc eſt, Pſalmi & Lectiones pro Dominicis Pentecoſtes, à Dominica nova ſeù in Albis, uſque ad Dominicam Pentecoſtes. Et pro Dominicis menſium Barmudæ & Beſcenſii: ut ſuprà cod. 29.

In 4. Arabicè.

X L V.

Katameros, hoc eſt, Pſalmi & Lectiones pro hebdomada Paſſionis à Dominica Palmarum ad veſperas Reſurrectionis, ut ſuprà cod. 30.

In 4. *char.* 200. Arabicè exaratus feria 2. die 26. Barmudæ anno Martyrum 1389.

X L V I.

Expoſitio in librum Geneſeos, per Lectiones 57. pro Feſtis ac Dominicis diſtributas.

In 4. *char.* 321. Arabicè.

X L V I I.

S. Joannis Chryſoſtomi Homiliæ XC. in Matthæum, ab anonymo Arabicè redditæ.

In fol. 185. Arabicè.

X L V I I I.

Pſalmodia, ſeù Cantus & Odæ de Chriſto Domino, de B. V., & de Sanctis: ut ſuprà cod. 23.

In 4. *char.* 295. Copticè & Arabicè.

X L I X.

Pſaliæ, ſeù Cantus & Odæ. ut ſuprà cod. 40.

In 8. Copticè.

L.

Theotocia, ſeù Cantus de Deipara per hebdomadam.

In 8. *char.* 157. Copticè, & Arabicè.

L I.

Horologion, ſeù ſeptem Horæ canonicæ per hebdomadam.

In 8. *char.* 154. Copticè & Arabicè.

L I I.

Liturgiæ Baſilii, *Gregorii*, & *Cyrilli*.

In 8. Copticè & Arabicè.

L I I I.

Abulbarcati Presbyteri Scala magna, ſeù Lexicon Copto-Arabicum per materias in Partes X. diſtributum, ut ſuprà cod. 26.

In 8. Copticè, & Arabicè.

ARME-

ARMENICI TYPIS IMPRESSI.

L I V.

L*iturgia* Armenica, impreſſa Conſtantinopuli anno Armenorum 1155. *Chr.* 1706.

L V.

Sciaraguz, hoc eſt, Cantus & Antiphonæ per annum, juxta ritum Armenorum. Conſtantinopoli anno Armenorum 1159. *Chriſti* 1710.

L V I.

Giamachirch, ſeù Horologion per totum annum, juxta ritum Armenorum. Conſtantinopoli anno Armenorum 1161. *Chriſti* 1712.

L V I I.

Donazuiz, hoc eſt, Ordo perpetuus juxta ritum Armenorum indicans Officium, Cantus, Lectioneſque, ac Feſta Sanctorum per totum annum, ut ſequitur.

Mense Januario. 1. Baſilii Cæſarienſis. 2. Silveſtri Papæ, & converſio Conſtantini. 3. Gordii ejuſque filii Juſtini. 4. Zoſimi, & Abraham Patriarchæ. 5. Vigilia Nativitatis Domini. 6. Nativitas Chriſti. Et miraculum factum, quando flumen impeditum fuit per ſanctum Signum. Et Joannis Urudnenſis. Et cauſa Nativitatis Chriſti. 7. De octava Nativitatis. Et memoria Joannis Præcurſoris, & Stephani. 8. De octava. Et Puerorum Bethlehem. Et Theophili. 9. De oct. & Polyeucti martyris. 10. De oct. & S. Petri, & Lazari, & monachorum montis Sinai. 11. De oct. & Gregorii Nyſſeni. 12. De oct. & Martini, & Theodori eremitæ. 13. Octava: & Hermogenis, & Stratonici. 14. Joannis Præcurſoris, & parentum ejus. 15. Petri Epiſcopi, & Abſalon Diaconi, & Antonii Abbatis. 16. Joannis voluntariè pauperis; & Cyriaci ejuſque matris Julittæ. 17. Antonii eremitæ. 18. Theodoſii Imperatoris. 19. Athanaſii & Cyrilli Pontificum. 20. Euphroſynæ Virginis, & quatuor militum, & Timæi Presbyteri. 21. Eugeniæ Virginis, & Philippi patris ejus, & matris, & duorum fratrum, & eunuchorum. Necnon Tryphonis, & Barſumæ eremitæ. 22. Catenarum Petri Apoſtoli. Et Timothei, & Tatiani, & Iſaaci, & Joſephi. Necnon Blaſii Epiſcopi, & Oneſimi diſcipuli Pauli Apoſtoli. 23. Anaſtaſii, & martyrum, qui coronati ſunt in Perſide, & Jacobi Apoſtoli, & Gurderii. 24. Clementis Epiſcopi; & Silveſtri Papæ: & Conſtantini Imperatoris. 25. Gregorii Theologi, & Gordii mart. & Polyeucti, & Gregorii. 26. Xenophontis & Mariæ uxoris ejus, & duorum filiorum: necnon Eugeniæ virginis, & Philippi patris ejus, & Claudiæ matris, & duorum fratrum Sergii & Aviti. 27. Reditus Joannis Chryſoſtomi. 28. Ephræmi Syri: & Cornelii Centurionis; & Simeonis propinqui Chriſti, qui crucifixus eſt. Et Polycarpi Epiſcopi Smyrnenſis. Et Orientalium martyrum. 29. Theopiſti, & Ignatii; necnon Maruthæ Epiſcopi, qui ædificavit civitatem martyrum, & congregavit multas reliquias in Maipherchin, & appellavit urbem Martyropolim. 30. Theophili Ducis. 31. Sergii Ducis, & Vanagani doctoris: necnon Eugenii, Macarii, Valerii, Candidi, & Aquilini, qui martyrio coronati ſunt in urbe Trapezuntio.

Februario. 1. Barſumæ anachoritæ. 2. Tryphonis & trium fratrum Theodoti, & Pauli, & Agrippæ, & Nebuſeri. 3. Epiphanii, & Scinidæ, & Zuadæ, & Tanachi, & Aſaph prophetæ, & Nathan prophetæ. 4. Papiæ, & Claudii, & Agathæ, & aliorum ſanctorum mille & trium martyrum, & Mathiæ Apoſtoli. 5. Quadraginta martyrum, & Epheſinæ Synodi. 6. Cyri & Joannis medicorum anargyrorum, & Narſetis doctoris. 7. Andronici & conjugis. 8. Ahrahami & Parthenii Epiſcopi, & Tryphonis. 9. Nicephori, & Philippi Apoſtoli. 10. Blaſiii Epiſcopi, & Oneſimi diſcipuli Pauli. 11. Zoſimi Epiſcopi, & Mechitaris Doctoris. 12. Marinæ, quæ & Marinus. 13. Mariani anachoritæ. 14. Occurſus Domini in templo. 15. Quadraginta duorum martyrum, & Imaræ, hoc eſt, amentis. 16. Judæ fratris Jacobi. 17. Theodoſii militis. 18. Sadoch Epiſcopi, & Alexandri, & XII. Martyrum. 19. Meſrobi Doctoris. 20. Neſtoris & Ale-

Alexandri, & aliorum. Et Theodori Cyrenes Epiſcopi. 21. Jacobi Apoſtoli. 22. Cornelii Centurionis, & Polycarpi. 23. Gervaſii, & Avachi (ideſt, Protaſii.) 24. Inventio capitis Joannis: & Suſannæ. 25. Deodati Izdibuzdenſis, & Bartholomæi Apoſtoli. 26. Apparitio Crucis in Varach. 27. Eliſæi Vartabieti, & Gregorii Nareghenſis. 28. Charitonis, & Eunuahi. 29. Patriarcharum Abraham, Iſaac, & XII. Patriarcharum.

MARTIO. 1. Eudociæ martyris. 2. Cononis, & Amos prophetæ: & detentio fluminis per ſanctum ſignum. 3. Eutropii, Cleonici, & Baſiliſci: & Sembatis Armenorum Ducis. 4. Marci, & Macarii. 5. Cononis. 6. Porphyrii Epiſcopi, & Gregorii Albanorum Patriarchæ. 7. Baſilii Epiſcopi: Hermogenis, Serapionis, & Apollonii: & Narciſſi Epiſcopi Hieruſalem. 8. Euphroſynæ Virginis, quæ Smaragdus appellata eſt. 9. Quadraginta martyrum Sebaſtenorum. 10. Theodoſiæ Virginis, Heſychii, & Paralytici. 11. Sanctorum martyrum, qui à Cugiatugis coronati ſunt: Silvani, & Mogri. 12. Prophetarum Ezechielis & Eſdræ, & octo martyrum. 13. Gregorii Papæ, & Petri ejus diſcipuli: Coſmæ & Damiani, & Matronæ. 14. Gregorii Dativenſis. 15. Danielis prophetæ, & trium puerorum. 16. Fauſtæ & Suſiæ, & Lazari. 17. Alexii viri Dei: & prædicatio Dominicæ Palmarum. 18. Cyrilli Epiſcopi Hieroſolymitani, & Vanagani Doctoris. 19. Joannis Epiſcopi Hieroſol. 20. Orentii & ſex fratrum ejus, & Gohrili. 21. Jonæ, Barachiſii, & novem martyrum. 22. Benedicti Abbatis. 23. Marci Epiſcopi, & Pionii Presbyteri, & aliorum Sanctorum, qui à Juliano martyrio coronati ſunt. 24. Marci Evangeliſtæ: & Hermenegildi filii regis. 25. Melchiſedech Sacerdotis. 26. Pauli & ſororis ejus Julianæ: & Perpetuæ, & Maruſanæ. 27. Catharinæ Virginis. 28. Vahani Cobtanenſis. 29. Marciani, Alexandri, Theodoſii, & 38. ſociorum: & & Guſtazadis Perſæ, & martyrium ſanctorum in patibulo. 30. Lucii, & ſanctæ Crucis. Nonni, & Magni. 31. David, & Jacobi Presbyteri, & Aſæ Diaconi: & incredulitatis Thomæ.

APRILI. 1. Mariæ Ægyptiacæ. 2. Serapionis, & Marci Abbatis. 3. Marci (imò Macarii) Romani, qui orabat juxta Paradiſum terreſtrem. 4. Hemerici, & Eliſveſi: & ſanctarum mulierum Agapes, & Chioniæ, & Barſimæ. 5. Agabii, & Theoduli, & Callippi, & Baſiliſci, & Marci. 6. Sabæ ducis militum, & Romani œconomi. 7. Annunciatio Deiparæ. 8. Principum Iſaaci, & Hamaſaſpi, & qui in captivitate Perſarum. 9. Apoſtolorum LXX. & Apoſtolarum mulierum. 10. Antipæ Epiſcopi, & Georgii monachi, & Petri abſque miſericordia. 11. Artemii, & Acacii Epiſcopi, & aliorum. 12. Creſcentii, & Simeonis Epiſcopi Perſarum. 13. Sabæ, & Leontii, & ſeptem mulierum, & S. Patris Pauli. 14. Sabini, & Abdæ Epiſcopi. 15. Agapiti Papæ, & viſio Joannis Carnenſis. 16. Ardalionis Mimi, & Sembatii regis Armenorum. 17. Joannis Oznenſis, & ſociorum. 18. Juliani, & Iſaaci Perſæ. 19. Epiſcoporum Cherſonenſium, & cujuſdam Senis, qui incidit in infidelitatem in Communione. 20. Athanaſii, & Severiani Patriarchæ Aſſyriæ, & duorum fratrum, qui tentati fuerunt. 21. Quadrati, & Heſperii ejuſque conjugis, & duorum filiorum: & Georgii, & Choſroæ. 22. Theodori anachoritæ & ſociorum. 23. Georgii Ducis. 24. Paſicratis, & Valentini: & martyris Chriſti Thamar, & cujuſdam alterius mulieris. 25. Eraſimi ſancti Patris, & Theſſalonici monachi. 26. Baſilii Epiſcopi; & Ugormuthien Patriarchæ Syrorum (*fortaſſe Sarighietæ.*) 27. Maximi, & Tullii, & aliorum. 28. Sanctorum monachorum (*qui congregati ſunt in Manazgher, & fecerunt concilium cum Joanne Oznenſi, & confirmaverunt unam naturam Chriſti.*) 29. Sancti Badæ, & Syrorum trucidatorum à Perſis. 30. Pelagiæ Virginis, & CLX. Virginum Antiochenarum, & cujuſdam alterius monachi.

MAJO. 1. Hieremiæ prophetæ, & Baruch, & Abimelech. 2. Quadrati, & Juſtini Philoſophi. 3. Timothei, & Mauræ: & miraculum abſolutionis ſacerdotis. 4. Silvani, & Juſtini, & Georgii cæci. 5. Irenes Thaumaturgæ. 6. Job juſti prophetæ. 7. Apparitio Crucis, & amiſſæ gemmæ: & Moyſis prophetæ. 8. Filiorum Zebedæi. 9. Roſaliæ Virginis, & Acacii, & Drigani amatoris theſauri Epiſcopi. 10. Arſenii, & Antonini, & Marciani. 11. Puerorum Bethlehem. 12. Germani Patriarchæ, & Mucii Presbyteri.

byteri. 13. Epiphanii Cyprii. 14. Glyceriæ Virginis, & Apoſtolorum Jaſonis, & Soſipatri. 15. Iſidori, & Joannis Epiſcopi Cozhenſis, & ſancti Myropis. 16. Zachariæ prophetæ: & Perſarum martyrum, & Parthenſis Iſaacii. 17. Inventio ſanctæ Crucis in Hieruſalem, & ingreſſus Noë in Arcam. 18. Solochini, & Panphili, & Paphlagonis. 19. Hiacynthi, & Patritii Epiſcopi, & Iſaiæ prophetæ. 20. Aſterii, & Thalelæi. 21. Conſtantini Imperatoris, & matris ejus Helenæ. 22. Theodoti venditoris vini, & Colutæ. 23. Joannis Chepnenſis. 24. Digiti Sancti Apoſtoli Petri. 25. Baſiliſci, & Therapionis. 26. Simeonis Stylitæ. 27. Theodoræ & Didymi. 28. Helcontii, & Maruthæ. 29. Iſaaci, & Hieremiæ, & Timothei. 30. Juſtiniani, & Inventio reliquiarum Thadæi Apoſtoli, & Sandoctæ Virginis. 31. Virginum Theclæ, & Barbaræ, & Mariæ.

JUNIO. 1. Petri & Pauli: Andreæ, & Dionyſii, & Chriſtinæ. 2. Moyſis Æthiopis latronis: & Theodori Epiſcopi, & trucidatorum apud Armenos. 3. Luciani, & quatuor puerorum, & Axii Epiſcopi. 4. Metrophanis Epiſcopi. 5. Philemonis Apoſtoli, & Cyrini Epiſcopi. 6. Cyriaci Epiſcopi Hieroſol. & matris ejus Annæ. 7. Heſychii anachoritæ, & Virginum Suſannæ, & Zoæ. 8. Theodori Heracleenſis. 9. Antoninæ, & Alexandræ, & Pelagiæ peccatricis. 10. Urbani, & Barbariſmæ Epiſcopi, & Acucii. 11. Barnabæ Apoſtoli, & Stachis. 12. Onuphrii anachoritæ. 13. Timothei Presbyteri, & Arginæ Virginis, & Narſetis Ghelajenſis. 14. Chriſtophori capitis canis. 15. Theophanis & conjugis. 16. Cyriaci, & Veneris conjugis. 17. Eliſæi prophetæ. 18. Tullii & Bonifacii. 19. Joſeph novi martyris. 20. Trium fratrum Manuelis, Samuelis, & Iſmaëlis: Zoſimi, & Macarii, & Muciani. 21. Juliani, & Sociorum mart. 22. Theodori monachi. 23. Leontii, & duorum ſociorum. Et Stephani Archiepiſcopi. 24. Tajæ meretricis. 25. Febroniæ Virg. 26. Silæ, & Silvani: & Catholici Achtamatenſis. 27. Zenonis & Zenæ, & Ariſtotelis Presbyteri, & Demetrii Diaconi, & Athanaſii clerici. 28. Euſtachii & filiorum ejus. 29. Petri & Pauli Apoſtolorum. 30. XII. Apoſtolorum.

JULIO. 1. Coſmæ & Damiani: & Hiacynthi. 2. Inventio Iconis Beatæ Mariæ Virginis. 3. Januarii & Silvani. 4. Signani ſenis, & ſanctarum Mulierum: & Babylæ Epiſcopi, & LXXXIV. Diſcipulorum. 5. Hiacynthi, Euſtachii Ancyrani, & S. Macrinæ. 6. Serapionis, & Procli, & Hilarionis, & Peregrini, & ſociorum. 7. Procopii. 8. Davidis, & Ramonis. 9. Thomæ Epiſcopi Anglorum. 10. Agnetis, & Melchiſedech, & Præcurſoris. 11. Nativitas Jo: Præcurſoris. 12. Ariſtonis medici, & Cyrilli Epiſcopi, & XLV. Martyrum. 13. Abdelmeſſiæ mart. 14. Pancratii Epiſcopi Tauromenii. 15. Quirici, & Julittæ. 16. Copretis, & Patermutii, & Mariæ Magdalenæ. 17. Athenogenis Epiſcopi, & Nierſeſetis Lampronenſis. 18. Marinæ V. 19. Sancti Patris Joannis, & Olympiæ, & Marthæ, & aliorum. 20. Theodori Epiſcopi Cyrinæ: & Euphraſiæ Virg. 21. Simeonis Sali. 22. Quarantecti, & Schogoni. 23. Phocæ Epiſcopi: & Chriſtinæ. 24. Stephani Epiſcopi, & Quintilii. 25. Joachim & Annæ: & Luciæ Virg. 26. Hermolai Presbyteri, & Pantaleonis medici. 27. Callinici, & Theodoſii. 28. Goharinæ Virg. & ſociarum. 29. Titi Apoſtoli. 30. Gregorii, & Narſetis, & ſociorum Pontificum: & Georgii Doctoris. 31. Leontii Presbyteri, & ſociorum.

AUGUSTO. 1. Macabæorum, Eleazari, Samonæ, & ſeptem filiorum. 2. Inventio S. Stephani protomart. 3. Sancti Patris Dalmatii. 4. Sophiæ & filiarum Piſtes, Elpes, & Agapes. 5. Arcæ fœderis Domini. 6. Transfiguratio Domini. 7. Vartani, & ſociorum mart. 8. Domitiani, & Marini. 9. Antonini, & Myronis Epiſcopi. 10. Joſaphat filii regis. 11. Translatio ſancti Joannis Baptiſtæ, & regis Actabani. 12. Aniceti, & Photini. 13. Marcelli Epiſcopi, & S. Hemæ, & miracula Honorati. 14. Deſcenſus Chriſti in civitatem Vagarſabat, & ſancti Surigni. 15. Aſſumptio Deiparæ. 16. Memoria Imaginis in Sudario. 17. Feſtum Imaginis S. Deiparæ. 18. Stephani Ulnenſis, & ſociorum. 19. Adomii, Andreæ, & ſociorum. 20. Baſſæ, & Iconis Deiparæ. 21. Agathonici, & Juſtini, & Samuelis Prophetæ. 22. Thomæ Apoſtoli in India. 23. Irenæi, Leverdii, & mulieris Samaritanæ. 24. Danielis Prophetæ, & Timothei. 25. Abudemii. & feſtum Deiparæ. 26. Antonini, & XXVI.

XXVI. martyrum. 27. Oſchii, & ſociorum: & Suechiaſii & ſociorum. 28. Stratonici, & aliorum: & Oneſimi diſcipuli Pauli. 29. Decollatio Joannis Baptiſtæ. 30. Valentis, & Nierſetis. 31. Inventio Cinguli Deiparæ.

SEPTEMBRI. 1. Joſue filii Nave: & Simeonis. 2. Mamæ, & Joannis. 3. Anthimi, Athanaſii, Anthuſæ, & duorum Seniorum. 4. Bahylæ Epiſcopi, & trium diſcipulorum. 5. Zachariæ patris Joannis. 6. Hermoniæ, & quinque millium Virginum. 7. Nicæni Concilii. 8. Nativitas Deiparæ: & Joachim & Annæ. 9. Iſaaci Patriarchæ. 10: Nymphodoræ, & Mithrodoræ. 11. Macarii, & Romuli. 12. Abdomini, & Severiani. 13. Dedicatio Eccleſiæ S. Crucis: & Joannis Chryſoſtomi. 14. Exaltatio Crucis. 15. Nicetæ, & Euphemiæ Virginis, & Cornelii, & aliorum martyrum, qui à Mahomete cæſi ſunt. 16. Theodoræ. 17. Iſaaci, & Meſrobi interpretum. 18. Moyſis prophetæ. 19. Ariadnæ, & aliorum mart. 20. Euſtachii, & uxoris ejus, & duorum filiorum. 21. Eliſæi, & excidium Amidæ. 22. Phocæ Epiſcopi, & Jonæ Prophetæ. 23. Iraidis, & trucidatorum à Turcis. 24. Theclæ. 25. Apollo, & Cephæ diſcipulorum Pauli; Jacobi Sarugenſis, & Emmanuelis Imperatoris. 26. Dormitio Joannis Evangeliſtæ. 27. Calliſtrati mart. 28. Simeonis Apoſtoli; & Mamalchæ: & miracula in Eccleſia Zenonis. 29. Charitonis, & Heſychii patrum. 30. Inventio Reliquiarum Gregorii: & Antonii, & ſanctorum Monachorum; & Gregorii Catholici Albanenſis.

OCTOBRI. 1. XII. Doctorum. 2. Ananiæ Apoſtoli: & Michaëlis, & miracula, & Durani, & Paphnutii. 3. Cypriani & Juſtinæ. 4. Dionyſii, & liberatio dæmonis. 5. Ripſimæ V. 6. Calamarum Virginum. 7. Sergii & Bacchi, & aliorum. 8. Pelagiæ V. & aliorum. 9. Eulampii, & ejus avunculi Ramani; & Viſio quædam: & Joannis Chryſoſtomi epiſcopi. 10. Conceptio S. Eliſabeth. 11. Concilii Nicæni. 12. Carpi, Domæ, & Varoſi. 13. Maſtozi doctoris. 14. Concilii Epheſini. 15. Longini Presbyteri: oratio Antonii: & cujuſdam Presbyteri Alexandriæ. 16. Longini centurionis. 17. Chryſanthi, & Dariæ ejus conjugis. 18. Lucæ evangeliſtæ: Andreæ eremitæ: Oſee prophetæ: & Varoſi. 19. Joël prophetæ, & Artemii, 20. Harethæ, & decem millium martyrum. 21. Hilarionis, & Malachiæ (Malchi) eremitæ. 22. Aberchii epiſcopi: 23. Jacobi fratris Domini. 24. Puerorum Epheſi. 25. Notariorum Marciani; & Demetrii. 26. Amphylochii: & Imbat regis: & Bacharanæ, & terræmotus. 27. Capitolinæ, & ſociarum. 28. Abraham juſti. 29. Nunæ, & Manæ. 30. Zenobii epiſcopi, & Joannis Chryſoſtomi. 31. Epimachi, Melasbi, & aliorum.

NOVEMBRI. 1. Sanctorum Veteris & Novi Teſtamenti: & Coſmæ & Damiani. 2. Hiacynthi, & Martini epiſcopi. 3. Stephani Papæ. 4. Acepſimæ epiſcopi & aliorum. 5. Cyrinæ, & Matronæ. 6. Pauli confeſſoris & aliorum. 7. Porphyrii Mimi, & quædam hiſtoria. 8. Gabrielis & Michaëlis Archangelorum. 9. Antonini, Stephaniæ, & aliorum. 10. Mennæ, Malchi, & Gaſparis mercatoris Ægyptii. 11. Abdiæ prophetæ, & Joannis eleemoſynarii. 12. Milleſii epiſcopi, & Buri Presbyteri. 13. Joannis Chryſoſtomi. 14. Platonis, & Ramani. 15. Miracula Guriæ. 16. Matthæi Apoſtoli. 17. Philippi Apoſtoli. 18. Hiſtoria S. Gregorii. 19. Narſetis epiſcopi, & Chati. 20. Azæ. 21. Præſentatio Deiparæ ad templum. 22. Aurippæ, Philemonis, & aliorum. 23. Gregorii Agrigentini. 24. Gregorii Thaumaturgi. 25. Inventio literarum Armenicarum in Pali civitate: & deploratio propter excidium regni Armenorum. 26. Clementis Papæ. 27. Mercurii militis, 28. Cæciliæ V. & duorum fratrum. 29. Tiridatis regis Armeniæ. 30. Andreæ Apoſtoli.

DECEMBRI. 1. Filiorum & nepotum ſancti Gregorii Illuminatoris. 2. Ariſtarchi, & VII. Virginum. 3. Jacobi Intereiſi. 4. Barbaræ & Julianæ. 5. Stephani anachoritæ & aliorum. 6. Pauli eremitæ. 7. Sophoniæ, & Habacuch prophetarum. & Theoduli, & Bolæ (Pauli) eremitæ. 8 Bartholomæi Apoſtoli. 9. Conceptio Annæ de B. M. V. 10. Mennæ, Mercurii, & Evopoſii. 11. Nicolai epiſcopi. 12. Ambroſii epiſcopi. 13. Stradioſianorum martyrum. 14. Luciæ, & Barſumæ, & aliorum. 15. Jacobi de Ulzpna epiſcopi. 16. Ajatali, & aliorum anachoritarum. 17. Ignatii epiſcopi, & aliorum. 18. Theo-

pem-

pempti epiſcopi. Theonæ magi, & Brabofi, & Eliæ. 19. Viſio S. Gregorii Illuminatoris. 20. Abrahami, Choreni,& Julianæ. 21. Adæi epiſcopi, & aliorum, & Anaſtaſiæ. 22. Juliani, & aliorum: Suſannæ, & Marini: 23. Thadæi Apoſtoli, & Sanductæ V. 24. XX. millium Martyrum, Mariæ, & Chinei. 25. David prophetæ, & Jacobi Apoſtoli fratris Domini. 26. Stephani protomart. 27. Petri & Pauli principum Apoſtolorum. 28. Jacobi & Joannis filiorum Zebedæi. 29. Indiæ, & Domnæ, & Joannis Carnenſis. 30. Democliti,& Tatli. 31. Abagari Regis. *In* 4. *Impreſſus Conſtantinopoli ſub Aſtuazadur, ſeù Deodato Patriar. Ecmiazin.*

L V I I I.

Aiſmavurg, ſeù Diarium, hoc eſt, Lectionarium continens vitas Sanctorum per anni circulum hoc ordine.

Januario. 1. Baſilii Cæſareenſis vita, 2. Silveſtri Papæ. Gregorii Perſæ, & Baſilici, qui ſub Juliano apoſtata paſſus eſt. 3. Gordii: & Stephani monachi Armeni. 4. Zoſimi; & Abraham Patriarchæ. 5. Vigilia Nativitatis Domini: & binæ narrationes de Nativitate. 6. altera narratio de Nativitate Domini. 7. Commemoratio Joannis Baptiſtæ, & Stephani protomart. & hiſtoria Carcig Vartabieti Armeni. 8. Theophili mart. & puerorum Bethlehem: & homilia de Nativitate. 9. Polyeucti, & Nicaonis martyrum, & homilia de nativitate. 10. Gregorii Nyſſeni: & homil. de nativ. 11. Petri mart. & Lazari, quem Dominus ſuſcitavit: & monachorum montis Sinai: & homil. de nativ. 12. Megordiæ mart. & Theodori anachoritæ: & homil. de nativ. 13. Hermogenis & Stratonici, & homil. de circumciſione. 14. Nativitas S. Joannis Baptiſtæ: & commemoratio genitorum ejus. 15. Petri Epiſcopi, & Abſalon Diaconi. 16. Joannis voluntariè pauperis, & Patriarchæ Theochini. 17. Antonii Abbatis. 18. Theodoſii Imperatoris. 19. Athanaſii & Cyrilli Pontificum. 20. Euphroſynæ V. & 4. militum Baſcoſii, Euſebii, Eudichii, & Baſilidis: & Timæi Presbyteri. 21. Eugeniæ V. & Philippi patris ejus, & matris Clodiæ, & fratrum Sergii & Abidonii; & duorum Eunuchorum. 22. Catenarum S. Petri: & Timothei diſcipuli S. Pauli: & Iſaaci & Joſephi, & Bampor mart. 23. Anaſtaſii: & hiſtoria S. Jacobi Apoſtoli: & Gurderii Presbyteri & mart. 24. Clementis Pontificis. 25. Gregorii Theologi. 26. Xenophontis, & Mariæ uxoris ejus, & duorum filiorum Arcadii & Joannis. 27. Reditus S. Jo: Chryſoſtomi. 28. Ephræm Syri. 29. Hiſtoria Theopiſti & trium fratrum Speuſippi, Eleuſippi, & Meleuſippi. 30. Hiſtoria Theophili Ducis, & Theophili, & Oxendii eremitæ: & Ignatii epiſcopi & martyris: & quatuor ſanctorum Valeriani, Candidi, Aginæ, Eugenii: & Ananiæ Sacerdotis: & commemoratio Jonæ prophetæ. 31. Sergii Ducis ejuſque filii Mardiros. Et Vamagani Doctoris.

Februario. 1. Barſumæ anachoritæ. 2. Tryphonis & trium fratrum ejus Theodolii, Boſerii, Tanaptorii, & Pauli. 3. Epiphanii, & Scinidæ, & Zuadæ ſacerdotis, & Zanachii. 4. Papiæ, Gregorii, & Claudii: & Agathæ; & commemoratio mille & trium martyrum: & Eminæ, Brimæ, & Bimæ martyrum: & Ventiamii eremitæ: & Mathiæ Apoſtoli. 5. quadraginta martyrum, & Epheſinæ Synodi. 6. Cyri & Joannis medicorum: & Narſetis doctoris. 7. Andronici & Athanaſiæ conjugis. 8. Abrahæ epiſcopi Perſidis, & Parthenii epiſcopi: & Tryphoniæ V. & m: & duarum ſororum Mariæ & Marthæ: & Hilarionis monachi. 9. Nicephori, & Victorii, & Clodii, & Satabii, Papiæ, & Theodori martyrum: & Philippi Diaconi & Apoſtoli: & Spencvanii, & trium diſcipulorum mm. 10. Blaſii epiſcopi: & Oneſimi diſcipuli S. Pauli: & Zoſimi epiſcopi. 11. Eſdræ eremitæ diſcipuli S. Baſilii: & Mechitaris doctoris. 12. Mariæ, (*Marinæ*) quæ dicta fuit Marinus. 13. Martiniani eremitæ. 14. Occurſus Domini in Templo. 15. XLII. Martyrum, & Imaræ. 16. Judæ fratris ſancti Jacobi. 17. Theodoſii ducis. 18. Sadoch Epiſcopi: & Alexandri martyrum & XII. Martyrum, Pamphyli, Valentis, Pauli, Porphyrii, Seleuci, Theoclis, Juliani, & V. Ægyptiorum Eliæ, Jeremiæ, Zachariæ, Samuelis, & Danielis. 19. Meſrobi doctoris, qui auctor fuit literarum Armenicarum. 20. Neſtorii epiſcopi Cyriniæ, & Alexandri, & aliorum, & Theodori Cyriniæ epiſcopi & mart. 21. Jacobi Apoſtoli. 22. Cornelii Centurionis, & Polycarpi diſcipuli S. Joan-

S. Joannis Evangeliſtæ, & Melitinæ. 23. Gervaſii, & Avachii. 24. Inventio capitis S. Joannis Baptiſtæ: & hiſtoria Suſannæ. 25. Izdibuzdii,& Bartholomæi Apoſtoli. 26. Apparitio Crucis in Varach. 27. Eliſæi, & Gregorii Nareghenſis. 28. Chriſtinæ, & Eunuadji. 29. XII. prophetarum.

MARTIO. 1. Eudoxiæ martyris: & miracula Maimæ. 2. Cononis hortulani; & commemoratio Amos prophetæ: & Joannis epiſcopi, & Jacobi ſacerdotis; & detentio fluminis: & Narciſſi epiſcopi poſſeſſio Sedis S. Gregorii: & aliæ hiſtoriæ. 3. Eutropii: & Cleonici mart. & Baſilici m. & Sembatis Ducis. 4. Marci, & Macarii eremitarum. 5. Cononis. 6. Porphyrii epiſcopi: & Gregorii Albanorum Patriarchæ, nepotis S. Gregorii Illuminatoris: & commemoratio Tatli (*Talelæi*) & Varoſi, & Thomæ eremitarum. 7. Baſilii epiſcopi; & Hermogenis & Serapionis & Apollonii Romanorum: & Narciſſi epiſcopi Hieruſalem. 8. Euphroſynæ V. 9. XL. Martyrum Sebaſtes. 10. Theodoſiæ V. & Heſychii, & Paralytici cujuſdam. 11. Martyrum, qui à Cuciabugis necati ſunt, Appiaſii, Gonadiſii, Anchiaſii, Ovias, Icas, Iſcois, Icalos, Sichiſas, Ourenii, Surini, Bilos, Tertas, Piltos; & ſeptem mulierum Annæ, Axæ, Vargæ, Animæ, Maigæ, Mamigæ, & Ougigæ, & Silvani eremitæ: & Theophili epiſcopi: & Mogri. 12. VIII. martyrum Arcabii, Alexandri, Dionyſii, Dimolai, Romelii, Biliſon, Ichianes, & Alexandri: & Ezechielis: & Eſdræ. 13. Gregorii Papæ: & Coſmæ & Damiani, & ſociorum Anthimi, Cleontii, & Bahoſii, 14. Adam primi parentis, ejuſque filiorum & nepotum. 15. Danielis proph. & Ananiæ, Azariæ, & Miſaëlis. 16. Fauſtæ, & Eulariæ V. & Lazari reſuſcitati. 17. Alexii: & hiſtoria creationis mundi. 18. Cyrilli epiſcopi Hieruſalem: & hiſtoria ſecundæ diei creationis. 19. Joannis epiſcopi Hieruſalem: & hiſtoria tertiæ diei creationis. 20. Orentii, & ſex fratrum ejus, & Gobrilli: & hiſt. quartæ diei. 21. Jonæ, & Barachiſii; & novem martyrum, Cantihæ. Lazari, Marubas, Narciſſi, Maris, Abibi, Simeonis, Furabæ & Melianæ matronæ, & hiſtoria quintæ diei. 22. Benedicti Abbatis: & hiſtoria ſextæ diei. 23. Marci epiſcopi, & Pionii presbyteri, & Cyrilli Diaconi, & Theodidi: & hiſtoria ſeptimæ diei creationis. 24. Marci Evangeliſtæ: & Hermenegildi filii Leovigildi regis: & commemoratio reſurrectionis. 25. Melchiſedech ſacerdotis: & commemor. reſurrectionis. 26. Pauli & ſororis ejus Julianæ: Perpetuæ, & ſororis ejus: & hiſtoria cujuſdam eremitæ. 27. Catharinæ Virginis Alexandrinæ: & hiſtoria Joannis ſacerdotis. 28. Vahani Cohtanenſis. 29. Marciani, Alexandrini, & Theodoſii, & 38. ſociorum mm: & Puſtazæ Perſæ: & martyrium ſanctorum in Tirapat, h. e. in patibulo, 30. Lucii, & ſanctæ Crucis: & Nonni, & Magni: & Suſannæ filiæ Vartanis. 31. David Perſæ: & Jacobi Presbyteri: & Aſæ Diaconi: & incredulitas Thomæ.

APRILI. 1. Mariæ Ægyptiacæ. 2. Serapionis & Marci Abbatum. 3. Marci Romani eremitæ, qui orabat juxta paradiſum terreſtrem. 4. Ampirici, & Elivi, & Memnoſi mm. & ſanctarum mulierum ſororum Agapes, Jeriniæ, & Xenioniæ: & Severiani, & Memnoſi & 38. martyrum ſub Diocletiano, & Paſimii eremitæ. 5. Agabii Diaconi, & Theoduli, & Calipii, & Boſilibii, & Marci eremitæ. 6. Sabæ ducis, & Proſimi. 7. Annunciatio Deiparæ. 8. Principum Iſaac, & Hamacaſpi fratrum martyrum: & hiſtoria eorum, qui à Perſis capti ſunt. 9. LXX. Diſcipulorum. 10. Antipæ epiſcopi, & Georgii monachi: & Theoſcoriti martyris: & hiſtoria Petri immiſericordis. 11. Artemii Presbyteri, & Acacii epiſcopi. 12. Creſcentii: & Simeonis epiſcopi Perſarum: & Perpuliæ ejuſque ſororis. 13. Sabæ, & Leontii: & ſeptem mulierum Chariſiæ, Nunichiæ, Baſiliſſæ, Caghinæ, Calitoſæ, & Theodoræ: & hiſtoria Pauli eremitæ. 14. Sabini, & Abdæ epiſcopi: Vormſtani, & Sarini, & Beniamini Diaconi. 15. Agapiti Papæ: & Viſio Joannis Carnenſis. 16. Ardelionis Mimi: & Imbatis Regis Armeniorum, qui à Turcis cæſus fuit, & duorum fratrum ejus, & Iſaaci epiſcopi, & octo Presbyterorum, & 200. ſociorum: & commemoratio Anuechi martyris. 17. Joannis Oznenſis. 18. Juliani martyris, & Iſaaci doctoris Perſæ. 19. hiſtoria Cherſonæ urbis: & Antherini epiſcopi.: & cujuſdam eremitæ. 20. Athanaſii, & Severiani Patriarcharum Aſſyriæ: & hiſtoria duorum cre-

Digitized by Google

eremitarum. 21. Quadrati m., & Heſperii ejuſque conjugis, & duorum filiorum Chiracos, & Theotos: & Georgii, & Choſroæ: 22. Theodori eremitæ. 23. Georgii Ducis, & ſociorum. 24. Paſicratis, & Valentini mm. & Thamari novi martyris: & quædam alia hiſtoria. 25. Eraſimi eremitæ: & altera hiſtoria cujuſdam eremitæ. 26. Baſilii epiſcopi: & Patriarchæ Alexandriæ. 27. Gregorii Datenazi: & Maximi & Juliani mm. & commemoratio Theodori, & Aiſani Diaconorum & mm. & X. Martyrum Marciani Nigantuſi, Abogoni, Chevonti, Arapioſi, Chevorcli, Abivochii, Selenitæ, Erinii, Parampoſi, & Alexandri Romani. 28. Bacſimoſii, & alterius eremitæ. & Ammonis eremitæ: & Abavoz eremitæ. 29. Badæ eremitæ: & hiſtoria cædis Syrorum, quæ à Perſis facta eſt. 30. Pelagiæ V. & 160. Virginum Antiochiæ, & cujuſdam eremitæ.

MAJO. 1. Hieremiæ prophetæ, & Baruch, & Abimelech: 2. Eliæ prophetæ migratio in cœlum: & Laſentii. 3. Timothei & Mauræ: & miraculum abſolutionis ſacerdotis. 4. Silvani epiſcopi: & Juſtini, & Georgii cæci. 5. Monii Apoſt. & Irenes V. 6. Job juſti. 7. Apparitio Crucis in Hieruſalem: & hiſtoria cujuſdam hebræi. 8. Jacobi & Jo: filiorum Zebedæi. 9. Roſaliæ V. & Acacii, & Pimonii Apoſt., & Prigani amatoris pecuniæ. 10. Arſenii eremitæ: & Antonini, & Cyriaci. 11. Puerorum Bethlehem: & commemoratio Theodoſii ſub Rege Tiridate. 12. Germani Patriarchæ Conſtantinopolitani & Onughimi (*Mucii*) ſacerdotis. 13. Epiphanii epiſcopi Cyprii. 14. Glyceriæ V. & Apoſtolorum Jaſonis, & Soſipatri: & Epimachi & Gordiani mm. Romæ. 15. Iſidori: & Joannis epiſcopi Coſnenſis, & ſanctæ Miropiæ. 16. Zachariæ prophetæ: & commemoratio Patriarcharum Aptanii, & Aptiniani: & 9. Diaconorum. 16. Monachorum, & 7. Monialium: & commemor. Parſpicianii, Iſaac, & Simeonis, & Polinii, & Heraclii, & Epenctionorii: & commemor. Vartani novi martyris. 17. Inventio Crucis in Hieruſalem ſub S. Helena. Et hiſtoria ingreſſus Noë in Arcam. 18. Solodii, Pamphilii, & Pamphilionis. 19. Hiacynthi; & Patritii epiſcopi: & Iſaiæ prophetæ. 20. Aſterii, & Eſantechedi, & Zalili medici. Et hiſtoria Giaphari Amiraln. 21. Conſtantini Imp. & Helenæ. 22. Theodidonii doctoris, & VII. Virginum, & Zolothæ. 23. Joannis Chepnenſis eremitæ. 24. Digiti S. Petri Apoſtoli. 25. Baſilici, & Therapionis epiſcopi. 26. Simeonis Stylitæ. 27. Theodoræ, & Didymi. Et David Aſciodii: & Pacraduni Regis Armenorum: & hiſtoria Ananiæ Moguzi Patriarchæ Armenorum, & Joannis Mecighi. 28. Hecolinitii; & Maruthæ epiſcopi. 29. Iſaac, & Hieremiæ. 30. Juſtini Ducis. Et inventio reliquiarum S. Thadæi Apoſtoli. Et Sandoctæ V. 31. Theclæ, & Mariæ.

JUNIO. 1. Petri & Pauli martyrum: & Abdicari, Dionyſii, & Chriſtinæ V. & hiſtoria cædis Armenorum, quos Turcæ interfecerunt. 2. Movſis Æthiopis: & Dorothei epiſcopi & mart. 2. Luciani, & 4. puerorum: Commemoratio Aſtioſii (*Euſtathii*) epiſcopi. Et Marci, Moghiani, Aguron, & Darcoſen mm. 4. Metrophanis epiſcopi. 5. Philemonis Apoſtoli: & Cyrini epiſcopi & mart. 6. Cyriaci epiſcopi, & Annæ matris. 7. Heſychii eremitæ: & Suſannæ, & Zoæ. 8. Theodori m. 9. Alexandræ & Antoninæ: & Pelagiæ Antiochenæ peccatricis. 10. Urbani epiſcopi & m. Et Onuphrii, & aliorum eremitarum. 13. Timothei presbyteri, & Aginæ mart. Et Narſetis Ghelajenſis Patriarchæ Armenorum. 14. Chriſtophori & ſociorum. 15. Theophanis, & Barſemnæ ejus conjugis. 16. Cyriaci & Veneriæ conjugis. 17. Eliſæi prophetæ. 18. Tullii & Bonifacii. 19. Joſephi novi martyris. 20. Samuelis, Iſmaëlis, & Manuelis fratrum. Et Zoſimi, Marci, Muciani, Haſaſonis, & Pavoſcæ. 21. Juliani & ſociorum. 22. Theodori monachi, & aliorum. 23. Leontii, & duorum ſociorum: & Stephani Archiepiſcopi Sebaſtes & mart. 24. Tajæ meretricis. 25. Febroniæ V. 26. Silæ & Silvani Apoſtolorum. Et martyrium Patriarchæ Actamar. 27. Zenonis, & Zenæ: & Ariſtotelis Sacerdotis, & Demetrii Diaconi, & Athanaſii Clerici. 28. Euſtachii & filiorum ejus. 29. Petri & Pauli Apoſtolorum. 30. XII. Apoſtolorum.

JULIO. 1. Coſmæ & Damiani: & Hiacynthi. 2. Inventio Imaginis Deiparæ. 3. Januarii, & Silvani, & Choſroæ Carzenſis. 4. Signani ſenis, & Ba-

Babylæ doctoris & LXXXIV. Diſcipulorum ejus: & ſanctarum ſororum Valentiæ, & Theolopiæ: & Babylæ clerici. 5. Hiacynthi, & Euſtachii Ancyrani, & Macrinæ ſororis S. Baſilii. 6. Serapionis, & Procli, & Hilarionis, & Peregrini, & Luciani, & Brorubii, & Siuchinii, & Faſii, & Saturnili, & Eumantii. 7. Procopii. 8. Davidis, & Ramonis. 9. Thomæ Epiſcopi Angli. 10. Agnetis, & Melchiſedech, & Præcurſoris. 11. Nativitas S. Jo: Baptiſtæ. 12. Ariſtonis medici, & Cyrilli Epiſcopi, & XLV. Martyrum, quorum primi ſuere Chevontius, Morigus, Anigdas, Daniel, & Antoninus. 13. Ahdelmeſſiæ m. 14. Pancratii Epiſcopi Tauromenii. 15. Julittæ & Cyriaci filii ejus. 16. Copretis, & Patermutii, & Alexandri eremitarum: & Mariæ Magdalenæ. 17. Athenogenis Epiſcopi, & decem diſcipulorum: & Narſetis Lampronenſis. 18. Marinæ Virg. 19. Jovii & Olympiæ, & Marthæ matris Simeonis Stylitæ. 20. Theodoſii Epiſcopi Cyriniæ: & Euphraſiæ Virg. 21. Simeonis Sali, & Joannis. 22. Corantchedi, & Apollonii. 23. Phocæ Epiſcopi; & Chriſtinæ. 24. Stephani Epiſcopi, & Quinti Presbyteri. 25. Dormitio Joachim & Annæ: & Luciæ Virg. 26. Hermolai Presbyteri, & Pantaleonis medici. 27. Callinici, & Theodoſiæ, & filiorum. 28. Goharinæ Virg. 29. Titi Apoſtoli. 30. Patriarcharum Gregorianorum: & Petri, & Georgii Doctoris. 31. Leontii Presbyteri, & ſociorum.

AUGUSTO. 1. Macabæorum, Eleazari, ſacerdotis, Samonæ, & 7. filiorum. 2. Inventio reliquiarum S. Stephani protomart. in Hieruſalem. 3. Dalmatii Abb. 4. Sophiæ & filiarum Elpes, Piſtes, & Agapes. 5. Arcæ teſtamenti, & Narſetis Ghelajenſis Patriarchæ. 6. Transfiguratio Domini. 7. Vartani, & ſociorum mart. 8. Domitiani, & Marini. 9. Antonini, & Myronis Epiſcopi. 10. Joſaphat & Barlaam. 11. Hiſtoria monaſterii Clacæ: & translatio capitis ſancti Joannis Baptiſtæ. 12. Aniceti, & Photini. Et Laurentii, & Xyſti. & Polycarpi. 13. Marcelli Epiſcopi, Heemæ, & Belechiæ. Et Theompi epiſcopi; & Martinæ: & Honorati. 14. Deſcenſus Chriſti in Vagarſciabat, & Ecmiazin, & Uzzini Uſurigni. 15. Aſſumptio Deiparæ. 16. S. Sudarii. 17. Mironis ſacerdotis, & duorum fratrum Coroſi & Ploroſi: & Domitiani medici. 18. Stephani Ulnenſis, & 33. ſociorum. 19. Adomii, Andreæ, & ſociorum. 20. Baſſæ, & trium ejus filiorum Theonii, Agapis, & Piſtii: & Imaginis Deiparæ. 21. Agathonici, & Juſtini, & Samuelis Prophetæ. 22. Thomæ Apoſtoli. 23. Irenæi Epiſcopi: & Leverdii, & Samaritanæ. 24. Danielis Prophetæ, 25. Abudemii: & feſtum Deiparæ, quum Gregorius Illuminator idololatriam abſtulit, & loco imaginis cujuſdam feminæ quam colebant, imaginem B. Virginis collocavit. 26. Adriani, & conjugis ejus Nataliæ, & 26. mm. 27. Succhiaſii & ſociorum, Longini, Boliti, Gotradi, Junchiron, Memiani, Povugas, Neranchii, Domitiani, Adicari, Zoſimi, Victoris, Zalibi, Hortanis, Anaſtaſii, Jacobi, Theodoriti. 28. Stratonici, Philippi, Oneſimi, & medici Antiocheni. 29. Decollatio Joannis Baptiſtæ. 30. Valentii epiſcopi, & Dadjani, & Adinerſis, & Timothei, & Agapii, & Theclæ. 31. Inventio Cinguli Deiparæ.

SEPTEMBRI. 1. Joſue filii Nave: & Simeonis Stylitæ. 2. Mamæ, & Joannis. 3. Anthimi epiſcopi: Athanaſii epiſcopi, & Anthuſæ, & duorum ejus ſervorum Chariſſimi, & Neſpitorii. 4. Babylæ epiſcopi, & 3. diſcipulorum ejus. Et martyrum Theodoſii, Longini, Amiani, & Juliani. 5. Quatuor Virginum, & Amos, & Zachariæ patris S. Joannis Baptiſtæ. 6. Hermoniæ V. & 13. martyrum, & Pyrrhi ſacerdotis, & Pipi diaconi, & Aruſæ doctoris, & commemor. quinque millium Virginum. 7. Concilii Nicæni. 8. Nativitas Deiparæ. 9. Iſaaci Patriarchæ: & deſcenſus ſancti Gregorii Illuminatoris. 10. Virginum Nymphodoræ, Mithrodoræ, & Baſiliſſæ, & Pauli epiſcopi. 11. Matarii, & Romuli, & Diodori, & Didymi, & Solonis, & Heſychii. 12. Ahdomini epiſcopi, & Severiani Sebaſtes. 13. Pervigilium feſti S. Crucis: & S. Joannis Chryſoſtomi. 14. Feſtum Crucis: & homilia S. Joannis Chryſoſtomi. 15. Feſtum Crucis, martyrium Nighitaſii: Euphemiæ Virginis, & Cornelii ſenis. 16. Theodoræ pœnitentis. 17. De S. Cruce, & Iſaac & Meſrobi interpretum, qui Armenicas literas excogitarunt, & vetus novumque Teſtamentum è Syriaco & Græco tranſtulerunt: & diſci-

Digitized by Google

ſcipulorum eorum, Joſephi, Longini Presbyteri, Eliſæi Doctoris, Moſis Corenenſis, fratriſque ejus Mampecuer, & Eſnagh Gopazii, & Stephani Aſſognig, & Coſroæ, & Lazari,qui libros Azzan & Goriun tranſtulit, & Davidis philoſophi: necnon ſancti Varibas. 18. Moſis & Aaron. 19. Sacerdotum Oſghii, & Ariadonæ, & Bab, Trophimi, Dorimenti, & Sabadianæ: & 150. martyrum, quorum præcipui ſunt Ahclianus, Negos, Patermutius, Elias, Macrobius, Gordianus, Helius, Zoticus, Longinus, & Valerianus. 20. Euſtachii. 21. Eliſæi, & excidium Amidæ. 22. Phocæ Epiſcopi, & Jonæ Prophetæ. 23. Iraidis: & hiſtoria chriſtianorum, quos Turcæ trucidarunt. 24. Theclæ. 25. Apoſtolorum Cephæ, & Apollo. Jacobi epiſcopi: & Agatochiæ: & Manuelis Imperatoris Græcorum. 26. Dormitio Joannis Evangeliſtæ. 27. Calliſtrati, & Marini. 28. Simeonis conſanguinei Chriſti: Alypii, Philadelphi, Ghimini, & 130. martyrum. & Epicuræ, & Mamelchæ: & miracula in eccleſia S. Zenonis in Aibera. 29. Charitonis, & Heſychii. 30. Inventio reliquiarum Gregorii Illuminatoris. Antonii eremitæ, & ſeptem Monachorum: & Patris Tatli, Varoſii, & Thomæ: & Gregorii Albanorum Patriarchæ.

Octobri. 1. XII. Doctorum, hoc eſt, Dionyſii, Hierothei, Silveſtri, Athanaſii, Cyrilli Hieroſolymitani, Ephræmi, Baſilii, Gregorii Nyſſeni, Gregorii Theologi, Epiphanii, Joannis Chryſoſtomi, & Cyrilli Alexandrini. 2. Ananiæ Apoſtoli, & Theodori: & miracula montis Sinai: & Durani Epiſcopi: & Paphnutii Eremitæ. 3. Cypriani Epiſcopi, & Juſtinæ Virginis. 4. Dionyſii, Cyriaci, & Adoctorii & filiæ ejus Cæleſtinæ: & ſolutio Diaboli poſt mille annos juxta dictum Joannis Evangeliſtæ. 5. Ripſimæ, & ſociarum Virginum. 6. Caitonæ, & ſociarum Virginum: & Thomæ Apoſtoli. 7. Sergii & Bacchi: & Nazarii, Celſi, Gervaſii, & Protaſii. 8. Pelagiæ Virginis, & Publiæ, & Opandii, & Maximi martyrum. Et ſororum virginum Zenotilæ & Pilonidæ. 9. Fulampii & Eulampiæ, & Marii & Stephani: & Romani Cantoris & Diaconi; & Stephani Sacerdotis qui dæmoni male precatus eſt. Et apparitio Apoſtolorum, quam vidit Joannes Chryſoſtomus. 10. Conceptio S. Eliſabeth. 11. Concilii Nicæni. Et Theodoſii Alexandrini. Et Zarachi (*Turachi*) & ſociorum. 12. Carpi Epiſcopi: & Papyli Diaconi: & Alpii, Alexandri, Zoſimi, Nigonii, Neonepi, Heliodori, & Marci martyrum Antiochiæ in Piſidia. Et ſanctæ Dommæ, & Varoſii, & ſex monachorum. 13. Maſtozi Doctoris. 14. Concilii Epheſini. 15. Longini Presbyteri, & Darii, & Zotici, & Caji. Et Viſio S. Antonii Abbatis. 16. Longini Centurionis, & Socratis Presbyteri, & Theodoſiæ. 17. Chryſanthi, & Dariæ. 18. Lucæ Evangeliſtæ, & Andreæ Eremitæ, & Varoſii. 19. Joel Prophetæ: & Artemii: & Abcrchii & ſociorum: Et Domnii Epiſcopi, & Luciæ Virginis, & ſancti Germani, & S. Anaſtaſiæ Virginis. 20. Arethæ, & ſociorum decem millium & ducentorum mart. 21. Hilarionis Abbatis, & Malachiæ (*Malchi*) Eremitæ. 22. Abcrchii Epiſcopi. 23. Jacobi Apoſtoli fratris Domini. 24. Puerorum Epheſi. 25. Notariorum Marciani, Mardionis, & Demetrii. 26. Amphilochii Epiſcopi, & terræmotus qui accidit Conſtantinopoli: & Joannis Huſeni: & Imbatis: & Bacarranæ: & reſuſcitatarum. 27. Capitolinæ, & ancillæ ejus Herodinæ: & trium fratrum Clodii, Saterii, & Neverii. 28. Abraham juſti Eremitæ Sacerdotis. 29. Nuniæ, & Maniæ. 30. Zenobii Epiſcopi, & Zenobiæ, & Joannis Chryſoſtomi. 31. Epimachi, Ananonii, Melasbei & conjugis ejus Caſianæ, & filii Antonini Presbyteri; & Nicephori, & Zepiani, & Germani, & Manatiæ. Et hiſtoria cujuſdam mulieris, cui nomen Teinohſozi.

Novembri. 1. Coſmæ & Damiani. Et Sanctorum antiquorum & recentium. 2. Hiacynthi, Bicaſti, & Etrempeſtorii: & Martini Epiſcopi. 3. Stephani Papæ & Sociorum. 4. Acepſimæ Epiſcopi, & Joſephi Presbyteri, & Aitallæ Diaconi. 5. Cyrinæ & Matronæ. 6. Pauli confeſſoris. 7. Porphyrii mart. & Leonis Imperatoris. Et hiſtoria quorumdam, qui Edeſſæ è ſepulcris prodiere. 8. Michaelis & Gabrielis: & homilia Narciſſi Epiſcopi in eoſdem: & hiſtoria quædam. 9. Antonini, Victoris, & Sociorum. Et Stephaniæ, & Hypatii Epiſcopi. 10. Mennæ Ægyptii: & Malchi & Gaſparis. 11. Abdiæ Prophetæ: & Joannis

nis Eleemoſynarii. 12. Meliæ Epiſcopi, & Buri Sacerdotis, & Scini Diaconi, & Barſciabæ Archiepiſcopi. 13. Joannis Chryſoſtomi. 14. Platonis, & Ramani, & Domitiani. 15. Guriæ, & Samonæ, & Abibi Diaconi: & hiſtoria in Ponto. 16. Matthæi Evangeliſtæ. 17. Philippi Apoſtoli, & Mariæ. Et homilia Gregorii Datevenſis in Adam & Hevam, deque pomo prohibito. 18. Hiſtoria S. Gregorii Illuminatoris. 19. Narciſſi Epiſcopi, & Cati Diaconi. 20. Azæ. 21. Præſentatio Beatæ Mariæ Virginis. 22. Aurippæ, & Philemonis, & Daſii, & Herſan Epiſcopi, & quatuor aliorum Epiſcoporum, & duorum Presbyterorum, & aliorum monachorum & laicorum martyrum. Et Alypii Stylitæ. Et Barlaam Senis. 23. Gregorii Agrigentini. 24. Gregorii Thaumaturgi. 25. Inventio literarum Armenicarum in civitate Pali, & Petri Patriarchæ Alexandrini, & Abſalon Diaconi. Deploratio regni, quod Armenis excidit, & Sacerdotii, quod à ſtirpe S. Gregorii Illuminatoris defecit. Homilia Moſis Armeni, cognomento Chiertog. 26. Clementis Papæ: & hiſtoria cujuſdam Doctoris Armeni: & altera hiſtoria rerum, quæ Antiochiæ contigere. 27. Mercurii militis. 28. Cæciliæ ejuſque fratrum. 29. Tiridatis Regis. 30. Andreæ Apoſtoli.

DECEMBRI. 1. Patriarcharum filiorum & nepotum Gregorii Illuminatoris. Et Ananiæ Perſæ. 2. Ariſtarchi, & Philemonis; & Theodoſii Epiſcopi. 3. Jacobi interciſi. 4. Barbaræ: & ſancti Sabæ. 5. Stephani Eremitæ; & Petri & Athanaſii monachorum martyrum. 6. Pauli Eremitæ. 7. Sophoniæ Prophetæ, & Theoduli, & Adenatorii Eremitæ, & Habacuch Prophetæ, & Bolæ Eremitæ. 8. Bartholomæi Apoſtoli. 9. Conceptio B. M. V. 10. Mennæ, Mercurii, & Vopoſii Clerici: & miracula ejuſdem Mennæ. 11. Nicolai Epiſcopi. 12. Ambroſii. 13. Stradiſinnorum mart. 14. Luciæ: & martyrum Thyrſi, Lucii & Callinici: & Barſumæ ejuſque parentum. 15. Jacobi de Ulzpna, Patriarchæ. 16. Ajatali, Tapſonii, & Danielis Eremitæ, & Babadii Eremitæ, & Spiridionis. 17. Ignatii Epiſcopi; & Philemonis, & Apollonii, & Ariani: & Eleutherii Epiſcopi. 18. Theopompi Epiſcopi: & Theonæ magi, & Bromoſii, & Arcoſii, & Eliæ. 19. Viſio Gregorii Illuminatoris in Vagarſciabat: & Bacchi monachi. 20. Diaconorum Abraham & Coreni. Et ſanctæ Julianæ. 21. Adæi Epiſcopi, & Anaſtaſiæ. 22. Martyrum Juliani medici, Marini, Seuli, Saturnini, Pudici, Agatabii, Benedicti, Areſtii, Boci, Gelaſii, Niliani: & Silvani Epiſcopi, Lucæ Diaconi, & Mochimi Lectoris. 23. Thadæi Apoſtoli, & ſociorum. 24. Viginti millium martyrum in Meſopotamia: Chinei & Macarii, & Timothei Diaconi, & Arethæ: & Mariæ, & Polycarpi, 25. David Prophetæ: & Jacobi fratris Domini. Et Suſannæ filiæ Vartanis. 26. Stephani Protomartyris: & ſermo S. Ephræmi de eodem. 27. Petri & Pauli principum Apoſtolorum. 28. Joannis & Jacobi filiorum Zebedæi. Et hiſtoria cujuſdam juvenis. 29. Indæ, & Domnæ, & Joannis Carnenſis. 30. Democriti, & Tatli. 31. Ahgari Regis Armenorum.

In fol. impreſſus Conſtantinopoli anno Chriſti 1706. Armenorum 1155.

L I X.

Liber Maſtoz Doctoris, hoc eſt, *Rituale*, & *Pontificale* Armenorum, continens Orationes, Benedictiones, & Ordinationes, ut ſequitur.

Ordo Baptiſmi.

Ordo Matrimonii.

Ordo ſecundi Matrimonii, hoc eſt, Viduorum.

Ordo Communionis Infirmorum.

Exequiæ Secularium pro prima, ſecunda & ſeptima die.

Exequiæ Puerorum pro prima, ſecunda & ſeptima die.

Preces pro Defunctis, quum cibus pauperibus diſpenſatur.

Corban, hoc eſt, Sacrificium: quum ſcilicet oves & boves immolantur.

Benedictio Agri, Vineæ &c.

Benedictio Crucis.

Benedictio Aquæ, ſeù Putei novi.

Benedictio Eccleſiæ pollutæ.

Benedictio Paramentorum Sacerdotalium.

Benedictio Libri novi.

Benedictio Paramonarii, ſeù æditui.

Benedictio Gallinarum.

Benedictio Puerperæ.

Benedictio Imaginis.

Benedictio Portæ Eccleſiæ.

Oratio pro Infirmis.

Cantus pro Defunctis, dicendi à Sacerdote.

Cantus pro Defunctis, dicendi à miniſtris.

Exequiæ Sacerdotum pro prima, ſecunda,

da, tertia, quarta, quinta, ſexta, ſeptima, decimaquinta, & quadrageſima die, & jn Anniverſario.

Abſolutio Pœnitentis,

Abſolutio Excommunicati.

Homilia pro feria quinta majoris hebdomadæ.

Ablutio pedum Feria quinta majoris hebdomadæ.

Benedictio fundamenti Eccleſiæ, quum primus lapis jacitur.

Conſecratio Eccleſiæ.

Conſecratio Baptiſterii.

Benedictio totius Eccleſiæ.

Profeſſio Fidei, quæ ab Ordinandis exigitur, in qua inter hæreticos rejiciuntur & damnantur Arius, Macedonius, Neſtorius, Paulus Samoſatenus, Sabellius, Diodorus Tarſenſis, Theodorus Mopſveſtenus, Manes, Epicurus, Sabellius, Socrates, Calianus, Carpocrates, Manichæus, Eutyches, Andronicus, & S. Leo Papa. Admittuntur autem & ſuſcipiuntur Dionyſius Areopagita, Ruſticus, Silveſter, Athanaſius, Gregorius Illuminator, Nepotes ejus, Meſrob & Iſaac Interpretes, Cyrillus Hieroſolymitanus, Ephræm Syrus, Gregorius Theologus, Epiphanius Cypri, Joannes Chryſoſtomus, Cyrillus Alexandrinus, Jacobus Niſibenus, Jacobus Sarugenſis, Gregorius Thaumaturgus, Joannes Oznenſis, Gregorius Dateveníis, & Barſumas; nec non Concilia Nicænum, Conſtantinopolitanum, & Epheſinum.

Ordinatio Oſtiarii.

Ordinatio Lectoris.

Ordinatio Exorciſtæ.

Ordinatio Acolythi.

Ordinatio Hypodiaconi.

Ordinatio Diaconi.

Ordinatio Presbyteri.

In 4. *impreſſus* Conſtantinopoli die 23. Julii, anno Armenorum 1163.

I N-

INDEX RERUM.

A

AARONIS Abbatis cœnobium apud Baladam. pag. 207. 209. 211. 490.
Aatalla. Vide Ahatalla, & Atia.
Aba I. Patriarcha. 75. Vide Maraba.
Aba II. Patriarcha, cognomento Bar-Brich-Sehiaoeh. 157. 616. Ejus ſcripta. 158.
Aba Caſcarenſis. Vide Abbas, & Abraham.
Aba Epiſcopus Caſcaræ. 182.
Aba Ephræmi diſcipulus. 171.
Aba monachus cœnobii Salibæ. 218. 224. Meſſalianiſmi accuſatus. 473.
Aba incluſus. 255.
Aba monachus apud Zotum, & Epiſcopus. 497.
Abadi Eccleſia. 160.
Abæ Sapphiræ cœnobium à Sabarjeſu conditum. 255. 469.
Abæus, ſeù Ab-Hai Epiſcopus Nicænus. 19. 285.
Abaka Tartarorum Mogulenſium Rex. 565.
Abanus Seleuciæ præfectus. 168.
Abarnes monachus Beth-Abenſis. 218.
Abbas Caſcarenſis. V. Abraham Caſcarenſis.
Abdalla Abulpharagius Benattibus. Vide Benattibus.
Abdalla Abulhaſanus Ben Mokna, interpres Perſa. 222.
Abdalla Salomonis filius. 216.
Abdalmeſſiæ vita. 19.
Abdalnurus Presbyter Eccleſiæ Jeſujabi Bar-Koſre. 519.
Abdas Dorkenenſis, conditor cœnobii apud Sarſaram fluvium. 369. Ejus diſcipulus & in cœnobii præfectura ſucceſſor Achæus. ibid. Ejuſdem diſcipulus Jaballaha Achæi ſucceſſor. 370. Vita Abdæ ab Achæo conſcripta. 368. Abdæ cœnobium in Dorkena. 614.
Abdas Epiſcopus Badrajæ. 447.
Abdas Suſæ Epiſcopus, cujus cauſa mota in Chriſtianos Perſas perſecutio. 369. Huzitarum Epiſcopus dicitur. 371. 373. Abdæ Epiſcopi vita 19.
Abdelmeſſias Hirtenſis. 182. 616. V. Ebedmeſſias.
Abdelmeſſias, qui & Aſer, filius Levi. 285.
Abdelmeſſias Epiſcopus Hirtæ, deinde Metropolita Baſſoræ. 198. 200. 201.
Abdiæ prophetia. 6.
Abdjeſus. Vide Ebedjeſus.
Abdjeſus Sciahari, Emmanuelis frater, auctor carminum. 540
Abdjeſus Patriarcha poſt Sulakam. 621. Geziræ, ſeu Gazartæ olim epiſcopus. 325.
Abdon Mochalladi filius. 202.
Abe, Abenſe cœnobium. Vide Beth-Abe, Beth-Abenſe.
Abeſſalomus, ſeù Abſalon rex Indiæ. 220.
Abgarus Edeſſæ rex, ſub quo verſio ſcripturæ Syriaca facta. 212. Ejus hiſtoria. 286.
Ab-Hai Epiſcopus Nicænus, ſeù Abæus. 19. 285.
Abibi Epiſcopi vita. 19.
Abibus monachus Izlenſis. 141. 142.
Abibus monachus in monte Janao: & ſcriptor. 177. 500.
Abibus Metropolita Rajæ. 492.
Abibus Abbas cœnobii Gabrielis, vitæ Narſetis auctor. 494.
Abjeſus, æqualis Abdæ Dorkenenſis. 370.
Abile, anachoritæ. 185. 459.
Abraham, Iſaac, & Jacob, hiſtoria. 285. Abrahæ vita. 286
Abraham S. Ephræmi diſcipulus. 43. 44. 171.
Abraham monachus in Ægypto. 44.
Abraham Chedonita, cujus vitam deſcripſit S. Ephræm. 19.
Abraham cognomento Beth-Rabanenſis. 71. 631. præfuit cœnobio Beth-Raban, quod & Zachajeſu ſeù Jeſuzachæ dicitur. 185. 255. 468. 476. ad eum ſcribit Jeſojabus Adjabenus. 142. Ejuſdem vita à Roſtamo deſcripta. 455. 468.
Abraham Epiſcopus Medorum. 71. 83. in Edeſſena Perſarum Schola operam literis dedit. 71. Narſetis diſcipulus, & Joannis ſocius. ibid.
Abraham, cognomento Magnus, qui & Abbas Caſcarenſis, fundator cœnobii Izlenſis. 93. Monaſticam continentiam, habituſque formam, & tonſuram apud Neſtorianos reſtituit. 94. 147. 154. 155. Regulæ monachis ab ipſo traditæ. 342. 351. Ejus geſta. 155. Obiit in Haza, & cadaver Caſcaram deportatum. 633. Oſſa poſt mortem in Tigrim fluvium juſſu Motuaccheli Chaliphæ projecta. 510. Ejus vita ſcripta à Babæo. 97. à Roſtamo. 455. 468. à Thoma Margenſi. 467. à Joanne. 468. citata ab Ebedmeſſia Hirtenſi. 198.
Abrahæ magni cœnobium in monte Izla. Vide Izlenſe.
Abrahæ, & Gabrielis cœnobium. 200 284. 618.
Abraham Margenſis, Abbas cœnobii in Beth-Abe, deinde Epiſcopus Hadathæ, demùm Patriarcha. 489. 492. 617. Ejus vita. 508. Obitus. 211. Conſtitutio. 509. Citatus à Sobenſi. 342. 351. Ejus nepos Ephræm. 509. Archidiaconus Euſtathius. 225.
Abraham, cognomento Abraza, Epiſcopus Margæ, deinde Patriarcha. 617. præcepit, ut Liturgia in Jejunii Dominicis & Sabbatis veſpere celebretur. 524. 531.
Abraham Epiſcopus Maſamigh in Catara. 143.
Abraham Bardaſcenadad, cognomento Claudus, ex Beth-Sajade. 96. 181. Ejus ſcripta. 194.

Abra-

Abraham Narſetis diſcipulus, æqualis Abrahæ magno Caſcarenſi. 155.

Abraham ex Mahuza, Jeſujabi Gadalenſis æqualis 633. ejus ſcripta. 172.

Abraham Mokledi filius. 168.

Abraham Epiſcopus Sciaharzuri, deinde metropolita Baſſoræ. 175. ejus ſcripta. ibidem.

Abraham Netpharenus, ſcriptor. 146. 191. ejus vita à Roſtamo ſcripta. 455. ejuſdem cœnobium. 432.

Abraham chriſtianus Homeritarum rex. 193.

Abraham Bar-Liphe, cognomento Commentator, magiſter Timothei & Joſue Barnun, in ſchola Baſoſæ. 158. 165. 486. ejus vita & ſcripta. 196. 197. ejuſdem liber de expoſitione Officii divini laudatur à Georgio Moſulano. 520. 527. error circa ſtatum animarum corporibus ſolutarum. 528. error circa animas ſanctorum, & quod poſt communem reſurrectionem memoria Trinitatis abolenda ſit. 530.

Abraham æqualis Ebedmeſſiæ Hirtenſi. 198.

Abraham Beth-Halenſis cœnobii monachus, Chodavæ diſcipulus, & ſcriptor. 205.

Abraham Teſræ epiſcopus. 211.

Abraham filius Noë, Anbarenſis. 211.

Abraham Bar-Kardache, Scholæ Niſibenæ magiſter, Hanani & Jeſujabi æqualis. 81. 437. ejus ſcripta. 223.

Abraham Saba, ſeù ſenex, Joſephi frater, Jacobi in cœnobio Beth-Abe diſcipulus, ſcriptor. 227. 228. 455. 474.

Abraham Katina, cognomento Commentator, Jeſujabi Arzunitæ magiſter, & in Schola Niſibena doctor. 109. 225. ejus ſcripta 225.

Abraham Suſtrenſis, cujus vitam Gregorius ſcripſit. 229.

Abraham Auni, ſeù Noë filius, ſcriptor, cognomento Sutor. 509.

Abraham Salmavæi frater, regii ærarii præfectus. 508.

Abraham Epiſcopus Hamdanæ. 201.

Abraham Jahiæ filius, Hadithæ præſes. 206.

Abraham medicus Manſoris Chaliphæ. 207.

Abraham Presbyter, æqualis Ebedjeſu Sobenſi. 226.

Abraham Epiſcopus Zabarum, diſcipulus Joannis Iſæ Patriarchæ. 236.

Abraham Epiſcopus Ninives. 480. 486. ejus ſucceſſor Jeſujabus. ibid.

Abraham monachus & Epiſcopus in cœnobio Riſciæ. 497.

Abraham metropolita Arbelæ, præceſſor Joſephi ſeù Timothei. 567.

Abraham epiſcopus Seleuciæ. 599.

Abraham epiſcopus Perſidis. 599.

Abraham Baſſorenſis. 610.

Abraham Caſcarenſis Patriarcha, ſeù Archiepiſcopus Seleuciæ & Cteſiphontis. 612.

Abraham Ecchellenſis. V. Ecchellenſis.

Abres Patriarcha, ſeù Archiepiſcopus Seleuciæ. 611.

Abruizus V. Choſroës.

Abſalon Rex Indiæ. V. Abeſſalomus.

Abſelamus filius ſororis S. Ephræmi, Epiſcopus regionis Edeſſenæ. 588.

Abſelami Petri martyrium. 18. 19.

Abu-Amrus. 201.

Abubacrus Razenſis. 271.

Abucaltæ medici ex Antinoo hiſtoria. 286.

Abucara epiſcopus Haran. 609.

Abucoraiſus. V. Iſa medicus.

Abulala Saëdus. V. Saëdus.

Abulabbaſus Tuſita. 156.

Abulabbaſus Alphadli. 249.

Abulbareatus Cabari filius, Presbyter Ægyptius, auctor libri, in quo Scriptorum eccleſiaſticorum catalogus texitur. 3. 13. 14. 20. 21. 22. 27. 30. 43.

Abulcaſemus Hoſainus. V. Hoſainus.

Abulchairus Maras Archidiaconus, cognomento Ben-Maſihi, medicus. 556.

Abulezaus Chedri, Presbyter. 295. 610.

Abulhaſanus Joſue Bahluli filius 201. 257.

Abulhaſanus Hebatolla ebn Thalmid, medicus 555.

Abulhaſanus Saëdus ebn Maſihi, medicus. 556.

Abulmaali Neſralla, interpres Perſa. 222.

Abulphadlus Scirazenſis, Vizirus. 201.

Abulphathus Saadalla Archidiaconus. 551.

Abulpharagius Gregorius Barhebræus. V. Barhebræus.

Abulpharagius Abdalla Benattibus. V. Benattibus.

Abulpharagius Saidus filius Abrahæ Vaſetenſis, Presbyter & monachus. 550. 551.

Abul-Validus Sciochna, ſcriptor. 153.

Abumuſa Maſaadi filius. 160.

Abunæ cœnobium à juriſdictione eccleſiæ Nuhadræ exemptum. 344.

Abunaſrus Maſudi filius. 562.

Abunaſrus Joannis. V. Joannes Targali filius.

Abu-Noë, Anbarenſis. 182. Diſcipulus Abrahæ claudi. 212. Secretarius Abumuſæ Maſaabi Ninives præfecti. 160. ejus ſcripta. 81. 164. 185. 212. adverſatur electioni Theodoſii Patriarchæ. 211.

Abuſahelus, cognomento Maſihi, medicus. 540. 541.

Abuſaidus Manſores, Iſæ filius frater Eliæ Niſibeni. 270. 271.

Abuſaidus abbas cœnobii Salibæ, alias Ebedjeſus. 263. 264.

Abzud ſcholaſticus. 261.

Acacius Amidæ epiſcopus. 51. 365. 371. 372. intereſt Synodo Jaballahæ. 374. ejus epiſtolæ à Mari Perſa illuſtratæ. 51. 172. ejus vita. 19.

Acacius, Babuæi conſanguineus, in Schola Edeſſena diſcipulus, in Schola Modainæ magiſter, Seleuciæ & Cteſiphontis Archiepiſcopus, ſeù Patriarcha. 378. 614. an Neſtorianus fuerit. 380. Barſumam Niſibenum deponere cogitat. 69. 382. ejus ſcripta. 389. Synodus eidem tributa. 389. 514.

Aceſima monachus, qui & Akebſcema. V. Ebedjeſus cœnobii Konæ monachus.

Achæ vita, qui ſub Marciano Imper. vixit. 285.

Acha Ægyptius, frater Joannis. 147. diſcipulus Eugenii Abbatis. 302. ejus cœnobium in Gcaira 593. 621. Achæ monaſterium 180.

Acha abbas cœnobii Beth-Abenſis, deinde poſt Joannis obitum metropolita Arbelæ ſeù Adiabenes. 479. 480. 500. tuetur partes Jacobi Patriarchæ adversùs Surinom. 482. cœnobium dedicare recuſat. 481. Sergium epiſcopum ordinat. ibid. in eccleſia Salmathæ ſepultus. 483.
Acha monachus in Nirba ad Zabam, & Epiſcopus. 497.
Achadabues Patriarcha, ſeù Archiepiſcopus Seleuciæ & Cteſiphontis. 612. idem ac Jabachues. 51.
Achadabues metropolita Niſibis. 83.
Achæus, ſeù Aghæus, Adæi diſcipulus & Maris ſocius, Orientis Apoſtolus. 611.
Achæus Patriarcha, ſeù Archiepiſc. Seleuciæ & Cteſiphontis. 73. 614. hiſtorias martyrum colligit. 368. metropolitanæ Sedes ab eo inſtitutæ. 346.
Acheballaha metropolita Bagermæ. 396.
Acœmetarum monachorum pater Jaballaha, & Alexander. 370.
Achudemæ Primatis Orientis Vita. 19. Achudemes metropolita Orientalium à Jacobo Baradæo ordinatus. 192. à Chosroë cæſus. 193. cadaver in eccleſia Mahuzæ conditum. ibid. ejus ſcripta. 192. 193. Catholicus Perſidis appellatus. 193. Inter Syros Grammaticos laudatur à Joanne Stylita. 256 & à Joanne Zugbi. 308.
Actus Apoſtolorum. 9.
Adadas monachus Izlenſis. 255.
Adadus monachus Beth-Abenſis. 469.
Adæus Apoſtolus, ſeù Thadæus, à Jeſujabo Niſibeno dicitur unus ex XII. 299. à cæteris omnibus Syris unus ex LXX. 302. ejus Vita. 19. corpus Edeſſæ. 306. à Salomone Baſſorenſi duo Adæi Diſcipuli aſſeruntur, & unus Apoſtolus. 319. eccleſiam Sciaharkadæ exemit. 344. ejus prædicatio. 584. 587. 588. Orientis Apoſtolus, magiſter Maris & Aghæi, Sedis Orientalis fundator. 611.
Adæi cœnobium, ſeu Rama. 495.
Adæus epiſcopus Irenææ, an unus è Patribus Nicænis. 588.
Adæ monitum, Vaticinium, & teſtamentum apocryphum. 282.
Adam archimandrita, legatus Eliæ Patriarchæ ad Paulum V. 95. 621.
Adeſerus, ſeù Ardaſirus, Sirois filius. 96.
Adhortationes. V. Parænefes.
Adiabene, ſeù Haza, Archiepiſcopalis Sedes. 92. 160. metropolis unita Aſſyriæ, Moſul, & Ninivæ. 344. Adjabenicæ Sedi loca ſubjecta. 483. Adjabenorum metropolitarum ſepulcra. 478. Adjabeni Roſtamum Honitæ epiſcopum ordinari metropolitam curant, quod Jeſujabus ipſis inſciis à Timotheo ordinatus fuiſſet. 486. V. Arbela.
Adorbigana, Sedes epiſcopalis. 484. Seleucia interior ei adempta, & Adiabenicæ metropoli adjuncta. ibid. metropolitana. 565.
Adrama Joannes. V. Joannes.
Adri pagus Maaltajæ. 391. aliàs Nuhadræ. ibid. Adrense conciliabulum Barſumæ Niſibeni. 391. 392. & ſeq.
Ædeſii martyrium. 18. 19.
Æonui & Claudii dæmonis fabula. 286.
Ægyptii. V. Copti.
Ægypti epiſcopus Neſtorianus. 481. hiſtoria ejus, quem Arabea ceperunt. ibid.
Ænigmata. 225. 285. 328. 361.
Æſopi fabulæ Joſepho tributæ. 7. an idem cum Hicar. 286.
Æthiopes, ſeù Abiſſini. iis tributi errores à Neſtorianis. 306. 355.
Africanus Julius, epiſcopus Emmaus, ſcriptor. 14. citatus à Georgio Moſulano, ſed perperàm dictus affinis Joſephi. 522.
Agapii martyrium. 18 19.
Agapitus Elamita, epiſcopus Lapethæ. 60.
Agathopi, & Theoduli martyrium. 18.
Aggæi prophetia. 6.
Aghæus ſeù Achæus, Adæi diſcipulus, & Orientis Apoſtolus. 319. 621.
Agnetis martyrium. 18.
Agur filius Jache. pars libri Proverbiorum, Bagur perperàm à Benaſſalio dictus. 6.
Ahatalla ſeù Jaballaha, Patriarcha poſt Abdjeſum. 621.
Akub Catarenſis. V. Job.
Ajaſus Sobanita. 477.
Aidog chriſtianus Æthiopum rex. 193.
Ain-Barke. 204. vicus regionis Margæ. 492.
Ainata. V. Beth-Ainata.
Aitallahæ cœnobium ſupra Laghes. 496.
Akebſcema. V. Ebedjeſus monachus cœnobii Konæ.
Akræ ſchola. 180.
Akula. V. Cupha.
Albach ſub ditione Simeonis Patriarchæ. 622.
Alchendi. V Jacob Chindæus.
Alchimia, Chimia. 361.
Alcoranus, ſeù Coranus, Mahometicæ legis liber, à Marraccio, & Abu-Noë confutatus. 212.
Alcus apud Niniven, patria Nahum prophetæ. 352.
Alexander epiſcopus Hierapolis. 197.
Alexander acœmetarum pater. 370.
Alexandri vita. 19.
Alexandri Papæ, fortaſſe Alexandrini, locus citatus à Severo Mokaffæo. 543.
Alexandræ & ſociorum martyrium. 19.
Alexii viri Dei hiſtoria. 19. 285.
Ali Ben Saleh, interpres Turca. 222.
Ali Davidis filius, magiſter Scholæ Bagdadi. 253. 506.
Ali Garenius. 513.
Ali Baſſorenſis, ſeù Alavides rebellis. 513.
Allazacha æqualis Jeſujabi Adiabeni. 141.
Allegorici. V. Origeniſtæ.
Al-Mamon Chalipha. V. Mamon.
Al Manſor Chalipha. V. Manſor.
Al-Mohdius Chalipha. V. Mohdius.
Al-Moſtadius Chalipha. V. Moſtadius.
Alphæi & ſociorum martyrium. 18. 19.
Alphæus Theodori Mopſveſteni æqualis. 31.
Altaris conſecratio cum chriſmate. 140. altare ligneum vetitum à Joanne Abgari Patriarcha 239. altaris menſa loco mota iterùm conſecratur à Neſtorianis. 253. altaris materia. 238. veſtes 239. munditics. 241. 305. tabula altaris. 250. conſecratio. 252. de altari dubia. 253. acceſſus ad altare ſolis eccleſiaſticis, iiſque jejunis, permiſſus. 305.
Amaleootius Zinæus monachus. 462.

Am-

Ambroſio mediolanenſi tributa collectio Joris canonici. 269. 351.
Amida, Sedes epiſcopalis Majapharchinæ conjuncta. 367. & Mardæ. 558. ſub ditione Simeonis Patriarchæ. 622. aliàs Diarbechir, & Caramit. 623.
Aminus Chalipha. 161. 502.
Amiraimumenin. V. Emiralmumenin. 235.
Ammonæ monachi & epiſcopi opera aſcetica. 47. 501.
Ammonii Vita. 19.
Ammonius Alexandrinus. ejus Diateſſaron. 12.
Ammonis & ſanctæ Simplicis hiſtoria. 285.
Ammonius Abbas in monte Zioæo. 500.
Amos prophetia. 6.
Amphilochius citatus à Sabarjeſu. 542.
Amrus Matthæi filius, Tirhanenſis. 580. malè Tabrahanenſis dictus. 581. Maris liber ei tributus. 581. auctor libri Magdal, ſeù Turris. 586 epitomator hiſtoriæ Patriarcharum Neſtorianorum per Marim editæ. ibid. ejus hallucinationes. 64. 65. 71. & alibi paſſim.
Amranus filius Mohammad. 489.
Amulchir pagus Margæ. 501.
Ananiæ, Azariæ, & Miſaëlis hiſtoria. 285.
Ananiæ abbatis vita. 485.
Ananias Presbyter & doctor. 141.
Ananias Mardæ & Capbartutæ epiſcopus Jacobita 195.
Ananias monachus, cognomento Taruchata. 480. 481.
Ananias monachus Beth-Abenſis, deinde epiſcopus Ghelanitarum & Dilamitarum. 489. 492.
Ananjeſus abbas, cum quo epiſtolam miſit Jeſujabus Adjabenus. 141.
Ananjeſus monachus, æqualis Jeſujabi Adjabeni. 142.
Ananjeſus monachus Beth-Abenſis, auctor libri Paradiſi. 144. 145. 153. 476. ordinat codicem circuli, id eſt, Officium divinum. ibid.
Ananjeſus I. cognomento Haghira, ſeù claudus, Patriarcha. 154. 615. ſub eo Jejunium Virginum inſtitutum. 182. monachos Meſſalianiſmi accuſatos ad cœnobitas Beth-Abenſes examinandos remittit. 218. ejus ſcripta 154. Epiſtola. 269. homiliæ per anni circulum 342.
Ananjeſus II. epiſcopus Laſciumæ ſeù Dakukæ, deinde Patriarcha. 155. 156. 157. 616. ejus ſcripta. ibid. de ejus obitu carmen Salibæ. 463.
Ananjeſus Barſaruſuæus, epiſcopus Hirtæ, ſcriptor. 261.
Ananjeſus monachus Izlenſis. 255.
Ananjeſus metropolita unicus Neſtorianorum ſub Simeone Patriarcha. 326.
Ananjeſus, Eliæ monachi nepos, conditor cœnobii apud Niniven. 469.
Ananjeſus, cognomento Sumaka, abbas cœnobii Beth-Abenſis, æqualis Thomæ Margeoſis. 487. 492.
Ananjeſu cœnobium ſuprà Chataram. 496.
Ananjeſus conditor cœnobii apud Hadatham. 501.
Ananjeſus Caſcaræ epiſcopus poſt Iſraëlem. 513.
Ananjeſus metropolita Hazæ & Moſul. 616.

Anbara, ſeù Pheroz-Sapor, *Sedes epiſcopalis*. 172. 211. 219.
Anbaræ cœnobium Cyriaci. 511.
Ancyrani Concilii Canones. 514.
Andreæ Apoſtoli encomium. 284.
Andreas epiſcopus Samoſatæ, ſcriptor. 20?.
Andreas princeps Neſtorianorum in eccleſia Edeſſæ. 143.
Andreas Edeſſenus. 609.
Angeli cuſtodes hominum, & regnorum. 93. Angelorum ordines & hierarchiæ. 311.
Anima. De ejus creatione error. 281. & quod Animæ ſanctorum verſentur in Paradiſo terreſtri. 306. 312. earum ſtatus poſt diſceſſum ex corporibus. 281. 322. 323. 528. de anima ſcripſere Gregorius Nyſſenus. 22. Achudemes. 194. anonymous. 281.
Annæ & Joſephi filii Zachariæ hiſtoria. 286.
Annales. V. Chronicon.
Anni Syriaci exordium. 519
Annunciatio Zachariæ, & B. Virginis. 521.
Anonymi libri. 280. & ſeq.
Antichriſtus quis & qualis. 28. 312. 515.
Antii & ſociorum martyrium. 18.
Antiochia ad Chriſtum converſa à Petro, Joanne, & Paulo Apoſtolis. 284.
Antiochena Synodus. 278. 351.
Antiochus epiſcopus Rheſinæ, an unus è Patribus Nicænis. 588.
Antonii Magni abbatis vita. 20. 285. epiſtolæ. 501.
Antonii martyris hiſtoria. 286.
Antonini & ſociorum martyrium. 19.
Anuſcervanus. V. Chosroës.
Anzel orbs ſub ditione Simeonis Patriarchæ. 621.
Aon pater monachorum *Syriæ & Meſopotamiæ*. 303.
Apamecnſis Joannes. V. Joannes.
Aphnimaranus monachus Beth-Abenſis, ſcriptor. 141. 148. 187. 475. Meſſalianiſmi accuſatus 187 Mar Atkeni ſocius. 217. auctor vitæ Jacobi. 462. & Joſephi. 228. ejus ſcripta. 187.
Aphnimarani cœnobium. 187. 207. 217. 500. Churchomenſe dictum, & privilegio exemptionis ornatum. 344.
Aphraates ſeù Aphrahet, Perſa, ſcriptor. 85.
Aphria, ſeù Jabia Ben-Adi. 518.
Apis, ſeù ſpicilegii liber. 309.
Apocalypſis Joannis. 8. altera apocrypha ſub ejuſdem nomine. 282. Petri. 16. 282. Pauli. ibid. Athanaſii Alexandrini. 282. Athanaſii Romani. ibid.
Apollinarius confutatus à Diodoro. 29.
Apollonii & ſociorum martyrium. 18
Apologia Euſebii pro Origene. 19. Athanaſii de fuga ſua. 20. Theodoriti pro Neſtorianis. 40. Apologia Jeſujabi Arzunitæ. 111. Eliæ Anbaræ. 258. Gabrielis Moſulani pro Apocalypſi Pauli. 556.
Apophthegmata. V. Sententiæ.
Apoſtolorum Actus. 9. Apoſtolorum XII. Vitæ. 285. 514. 584 588. prædicatio. 319. 587. hiſtoria apocrypha, ſeù libri Recognitionum. 14. Canones. 14. 275. 51. Conſtitutiones. ibid. Synodus. 278. 351. 521. an quis Apoſtolorum regiones Ghelan & Dilam penetraverit. 491.
Apoſtatarum abſolutio. 140.
Appiani martyrium. 18. 19.

Aqua Baptiſmi, de qua fabulæ Neſtorianonorum. 309. aqua fervida in Liturgia Græcorum. 305. aqua benedicta. 155. aquâ miſceri debet vinum in Liturgia. 247.
Aquilinus ſcriptor. 37.
Ara ſcriptor. 230.
Arabes. V. Taii, Canathæi & Monderæi.
Aramæorum ſchola. 341.
Arak, ſeù Irak regio, quæ & Aſſyria & Babylonia. 158. 263.
Arach. V. Edeſſa.
Aranad Ephræmi diſcipulus. 171.
Ararat montes, qui & Cardoi. 214.
Arbela, eadem ac Adjabene, Sedes metropolitana. 479. 480. 500. conjuncta cum Sede Aſſyriæ ſeù Moſuli. 518. ſed poſtea diſjuncta, quum Joſeph circa annum 1300. relicta Aſſyriaca ſeù Athurenſi metropoli promotus eſt ad Arbelenſem. 567.
Arcæ ſeù Chibotæ cœnobium. 214.
Arcani libri ſub nomine Clementis 16.
Archelaidis ſeù Joannis Romani hiſtoria. 286.
Archelai vita. 287.
Archidiaconus ſcriptor. V. Maras. 556.
Archidiacono an liceat conſecrare altare. 252.
Archidiaconorum temeritas apud Neſtorianos. 355.
Ardabadenſis in Garmæorum regione, Sedes epiſcopalis. 346.
Ardaſcirus, æqualis Jeſujabi Adjabeni. 142.
Ardaſcirus, Ardaſirus, & Adeſerus, ſeù Artaxerſes Sirois Perſarum Regis filius, 96. 417.
Arethæ & ſociorum Homeritarum martyrium. 286.
Arethas chriſtianus Tajorum ſeù Arabum rex. 193.
Aria regio Perſarum, hodie Choraſana. 153.
Ariſtotelis libri e Græco in Syriacum converſi. 85 Analyticorum liber elucidatus. 154. Dialectica 154. 176. Philoſophiæ Summa Syriacè reddita. 86. epiſtola ad Alexandrum Magnum. 361. Philoſophia expoſita à Caſcarenſi. 154. ab Honaino. 164. 165 à Sorino 169
Ariuna, hoc eſt, Aria regio, cujus urbs Mahuza. 116. urbs Garmæorum, epiſcopatus 375.
Armenii uno eodemque die nativitatem & epiphaniam Domini celebrant. 87. Armenia tertiadecima Metropolis à Timotheo inſtituta. 346. error Armenorum circa Incarnationem. 607. Armeniæ metropolis conjuncta Sobæ & Mardæ. 622.
Armenii Patriarchæ hiſtoria. 286.
Arriani & ſociorum martyrium. 18.
Arne vrbs ſub ditione Simeonis Patriarchæ. 622.
Arughitæ. 209.
Arzun, ſedes epiſcopalis. 109.
Arzun, ubi Saharves cœnobium condidit. 255. Arzuni cœnobium. 469.
Aſeneth, Aſiatha, Aſna, ſeu Aſia, uxor Joſephi Patriarchæ. Ejus ac Joſephi hiſtoria. 7. 8. 631.
Aſer filii Levi, qui & Abdelmeſſias, hiſtoria. 285.
Aſiatha, Aſia, Aſna. V. Aſeneth.
Aslami medici filii. 234.
Aſna. V. Aſeneth.
Aſnoch, urbs, ſub ditione Simeonis Patriarchæ. 622.
Aſraphus Adeli filius, Soltanus. 226.
Aſſyria, ſeù Athur, nunc Moſul, quarta Sedes metropolitana à Papa Seleucienſi inſtituta. 346. 347. complectitur aliquando Arbelenſem ſeù Adjabenicam metropolim, & Ninives eccleſiam. 344. 518. aliquando Arbelenſem ſolùm & Moſulanam Sedem. 279. quandoque Moſulanam & Niniviticam. 173. aliquando ſumitur pro ſola eccleſia Moſulana. 269. 274. 567. ſequiori ævo inferior Adjabenicâ ſeù Arbelenſi Sede. 567. Vide Athur, & Moſul, & Ninive.
Aſtrologi, ſeù Chaldæi: adversùs eos ſcripſere Diodorus. 29. Thomas Edeſſenus. 87. Gabriel Hormuzi. 148. Daniel Rheſinæ. 223.
Aſtrologia anonymi. 283.
Aſtronomia; de ea liber Timothei Patriarchæ. 162.
Atela, Sedes metropolitana. 593.
Athanaſius Alexandrinus. Ejus ſcripta. 19. 20. ſub ejuſdem nomine Apocalypſis. 282. altera ſub nomine Athanaſii Romani. ibid
Athur, ſeù Aſſyria: Sedes metropolitana. V. Aſſyria, Moſul, Ninive.
Atia Bar-Oteli, Presbyter, hoc eſt, Aatalla, ſeù Deuſdedit. 167.
Atkenus monachus. Vide Mar-atkenus.
Avach pagus. 479. eccleſia à ſeptuaginta Presbyteris adminiſtrata. ibid.
Avana Nuhadræ pagus. 477.
Aunus Geverenſis. 161.
Azrach. V. Joannes Azrach.
Azymus panis in Liturgia uſurpatus à Neſtorianis in India. 239. Fermentato reliqui utuntur. ibid. de Azymo & Fermentato nihil eſſe definitum ab Apoſtolis. 577. V. Fermentum.

B

Ba-Abe. V. Beth-Abe.
Ba-Arbaja. V. Beth-Arabia.
Ba-Arbenſis cœnobii monachis ſcribit Jeſujabus Adjabenus. 143.
Ba-Bagas. V. Beth-Bagas.
Babæus magnus, Abrahæ diſcipulus, & poſt Dadjeſum abbas cœnobii Izlenſis, ſeù monaſterii Abrahæ. 88. 89. 468. incontinentes monachos è cœnobio expellit. 90. ejus ſcripta. 88. Vicaria poteſtate regit Sedem Patriarchalem. 90. 451. 472. de eo, & Jacobo Beth-Abenſi carmen. 461. 462. de Babæo carmen. 147. Babæi error de anima. 95. item de Chriſti perſona. ibid. ad eum ſcribit Jeſujabus Adjabenus. 140. de ejus morte idem Jeſujabus. 141.
Babæi cœnobium: idem cum Izlenſi, de quo lis inter Ignatium Patriarcham Jacobitarum, & Jeſujabum Niſibis metropolitam Neſtorianum. 300 & ſeq.
Babæus Perſa, epiſcopus Rivardſciri, ſcriptor. 176.
Babæus Niſibenus, ſcholas plurimas fundavit. 147. 177. 179. 180. 452 ejus ſcripta. 181.

Ba-

Digitized by Google

Babæus Maarenſis, ſcriptor. 188. 189. auctor libri, qui Interpres Turcarum dicitur. ibid.
Babæus epiſcopus Caſcaræ. 211.
Babæus Patriarcha. 397. 427. 614. ejus Synodus. 428 429.
Babæus epiſcopus Garmæorum. 489.
Babuæus Patriarcha, ſeù Archiepiſcopus Seleuciæ & Cteſiphontis. 66. 67 614. Barſumæ Niſibeni inſidiis cæſus. 68. 393. calumniæ in Babuæum. 394. ejus reliquiæ. 553.
Babuſa æqualis Jeſujabi Adjabeni. 142.
Babylæ Antiocheni martyrium. 18
Babylon in Aſſyria: Sedes Patriarchalis, aſſerta quinta à Sobenſi. 249. Babylon cujus mentio in epiſtola S. Petri, an ſit Aſſyriaca. 587. V. Bagdadum.
Bacaſaja, ſedes epiſcopalis. 264. V. Baxaja.
Bacatara. Vide Catara.
Bacchi & Sergii martyrium. 19. 285.
Bacchus æqualis Ebedmeſſiæ Hirtæ. 198.
Bacchus metropolita Niſibis. 436. 437.
Bachtiſua. V. Bochtjeſus.
Bactra, & Bactriana regio. 632. V. Catara.
Badaraja, ſeù Badraja, locus apud Seleuciam. 191. ibi ſepulcra epiſcoporum Seleuciæ. ibid. cœnobium Koni ibidem conditum. ibid. Sedes epiſcopalis. 264.
Badarona, ſedes epiſcopalis. 570. 341. Vide Beth-Daron.
Bademi archimandritæ martyrium. 19. cœnobium. 94.
Badial, ſedes epiſcopalis. 565.
Badraja, ſeù Badaraja, ſedes epiſcopalis. 447. ibi fidem Chriſti prædicavit Phetion. martyr. 397.
Badrus. 234.
Bagdadum urbs Meſopotamiæ. 112. ab Almanſore Chalipha condita. 506. Sedes Patriarchæ Neſtorianorum. 263 565. & alibi paſſim. Babylon dicta 349. ibi ſchola à Sabarjeſu ſundata. 257. 261. 506. 550.
Bagdadenſibus ſcribit Elias Niſibenus adverſùs electionem Jeſujabi Patriarchæ. 272.
Bagarma. V. Beth-Garma.
Bagerma, Sedes metropolitana. 211. 346. Vide, Beth-Garma.
Bagur liber, pars Proverbiorum. 6.
Ba-hale cœnobium. V. Beth-Hale.
Bahluli filius Abulhaſanos Joſue. 201.
Bahriaus pater Ebedjeſu metropolitæ Moſulani. 173.
Baja, ubi ſedes epiſcoporum Beth-Bagas. 480.
Baidpa, ſeu Bidpai philoſophus. 201.
Balada, ſedes epiſcopalis. 92. 215. Baladæ cœnobium. 490. Vide Joſephi cœnobium in Balada.
Balæus carminis pentaſyllabi auctor. 65.
Balaſces, Blaſes, ſeù Obolas Perſarum Rex. 399.
Banaoes & Narſe in Seleucia ulteriori. 479.
Banichitæ. 209.
Baniſa regio ditionis Garmæorum. 200.
Ba-Nuhadra. V. Nuhadra.
Baptiſmus, Eccleſiæ ſacramentum. 355. 572. ejus materia & forma. 356. Baptiſmi ſpecies. 357. de aqua Baptiſmi, ſabula Neſtorianorum. 309. 563. in Baptiſmo Chriſtianos omnes convenire. 514. Neſtoriani niſi certis diebus non baptizant. 608. Officii Baptiſmi expoſitio. 536. 574. de Baptiſmo ſcripſere Joannes Chryſoſtomus. 26. Narſes. 65. Jeſujabus Adjabenus. 140. Ebedjeſus Sobenſis. 357. Georgius Moſulanus. 536. Timotheus ſecundus. 574. Mares Salomonis. 583. Baptiſmi Ritum tradidere Narſes. 65. Jeſujabus Adjabenus. 140.
Bar-Abgari. Vide Joannes Patriarcha.
Baradæus. Vide Jacobus.
Bar-Akre. Vide Ebedjeſus Patriarcha.
Bar-Ali Joſue medicus. 257.
Baraz-Surinus prior cœnobii Beth-Abeoſis. 126. 141. 169.
Bar-Bahlul Joſue Abulhaſanos. 201. 257.
Barbaræ & Julianæ martyrium. 286.
Barbaria, ſeù Barbela. Sedes Epiſcopalis conjuncta Telæ. 341. 565.
Barbaſeminus, ſeù Barbaſymes, Patriarcha, ſeù Archiepiſcopus Seleuciæ & Cteſiphontis. 275. 613. ejus martyrium. 19.
Barbela, ſeù Barbaria, Epiſcopalis Sedes Telæ conjuncta. 341.
Barbelius pagus. 497. 498.
Barcanus. Vide Elias.
Barcepha Moſes. 200. 285. 541.
Bar Chaldon. Vide Joannes.
Barchamis. Vide Joannes.
Barchanus. Vide Elias.
Barchardache. Vide Abraham, & Joannes Barchamis.
Barchitæ cœnobium. Vide Baritæ.
Barchoni. Vide Theodorus.
Bardaa, Sedes Metropolitana conjuncta Maruenſi 235. 236.
Bardadjeſus Narſes. Vide Narſes.
Bardaira Abbas cœnobii Aphnimarani. 187. 501.
Bardaſcenadad. Vide Abraham.
Bardenha monachus. 141.
Bardeſanes confutatus ab Ara. 230.
Barducus monachus. 541.
Bardukſinus. Vide Barkoſinus.
Bar-Garaph. Vide Salomon.
Barbadbeſciabæ vita. 19.
Barbadbeſciaba, Arabs, Jeſujabi Adjabeni æqualis. 142. Abbas cœnobii à ſe conditi, & ſcriptor. 96. 169. 470. 633.
Barhadbeſciabæ cœnobium. 470.
Barhadbeſciaba monachus in monte Saharano. 451.
Bar-Haghire. Vide Joannes Patriarcha.
Barhebræus Gregorius Abulpharagius, eccleſiaſticos ſcriptores recenſet. 4. 6. 13. 20. 21. 22 23 26.
Baria, Sedes Epiſcopalis ſub Metropolitano Moſul. 264.
Bar-Jacob ſcriptor, qui & Bar-Sahaeb, & Bar-Iſaac. 247.
Baricha viſitator. 565.
Bar-Iſa. Vide Joannes Patriarcha.
Bar-Jamin. Vide Dabarjamin.
Bar-Iſaac. 264. Vide Bar-Jacob.
Barita monachus cœnobii Salibæ. 218. 224. 458. 473. ejus hiſtoria eccleſiaſtica. 458. 471. Baritæ hiſtoriam ſcripſit Joannes. 458. ejus de diſperſione monachorum Izlenſium prædictio. 469.
Baritæ, ſeù Barchitæ cœnobium. A Jeſuſabrano inſtauratum. 500. ejus monachi

ſuſ-

Digitized by Google

ſuſpectl de hæreſi. 449. 458. 473. 477.
Barkæ cœnobinm ad Tigrim. 484. 485.
Barkainæus. Vide Joannes.
Barkoſinus, Bardukſinus, & Barkoſra, Jeſujabus fundator cœnobii Moſulenſis, & ſcriptor. 230. 231.
Barkoſra Jeſujabus. Vide Barkoſinns. 230.
Barkoſræ cœnobium, ubi Sedes Metropolitæ Moſul. 231.
Barliphe. Vide Abraham.
Bar-Malchon, Jeſujabus Niſibis. 295. Joſeph Mardæ. 308.
Bar-Mariam. Vide Daniel Mariæ filius.
Bar-Nazuch. Vide Joannes Patriarcha.
Bar-Nun. Vide Joſue Patriarcha. 141.
Bar Phincaje. Vide Joannes.
Barſabaa Sciahakerdæ Epiſcopus, Marabæ diſcipulus. 83.
Barſahac. Vide Bar-Iſaac.
Bar-Sahde. Vide Barſohedes.
Bar-Saphanin. Vide Eliſæus.
Barſaruſvæus Ananjeſus. Vide Ananjeſus.
Barſebiæ martyrium. 19. Cœnobium. 94.
Barſenia. Vide Elias Niſibis.
Barſinæus, & Barſenia. Vide Elias Niſibis.
Barſira, ſeù Joſue, vel Jeſus filius Sirach, auctor Eccleſiaſtici. 5.
Barſohedes, æqualis Jeſujabi Adjabeni. 142.
Barſohedes Charchæ Epiſcopus, & ſcriptor. 229.
Barſohedes Ninives Epiſcopus, à Barſuma Niſibeno cæſus. 229. 303.
Barſumas Niſibia Epiſcopus. 66. Neſtorianam hæreſim in Oriente ptopagat, docetque licere Epiſcopis, Presbyteris, & monachis uxores ducere. 67. 393. 394. 429. ipſe Barſumas Epiſcopus monialem duxit. ibid. Ejus cum Acacio diſſidium. 69. Babuæum à Pheroze Perſarum rege interfici curat. 68. 614. ejus ſcripta. 66. & ſeq. orationes paracleticæ. 342. Conciliabulum & canones. 70. 390. 391. interitos. 381. 382. poſt obitum abſolutus. 429. 452.
Barſumas Epiſcopua, æqualis Jeſujabi Adjabeni. 142.
Barſumas Charchæ Epiſcopus, & ſcriptor. 173.
Barſumas Ægyptius, cognomento nudus. 287.
Barſumas Abbas cœnobii Beth-Abenſia. 458. ei ſucceſſit Gabriel. ibid.
Barſumas Epiſcopus Themanonæ, deinde Patriarcha. 550. 555. 619.
Barſumas Presbyter & monachus, æqualia Timothei ſecundi Patriarchæ. 572.
Bartholomæus Apoſtolus. Ejus prædicatio, & martyrium. 287. idem cum Nathanaële aſſeritur à Neſtorianis, ejuſque corpus adhuc in Armenia exſtare. 306.
Barturæ cœnobium. 459. 470. 501. exemptum. 344.
Barz-Surinus Abbas cœnobii Beth-Abenſis. 458. ei ſucceſſit Barſumas. ibid.
Baruar regio. 310. Barur ſub ditione Simeonis Patriarchæ. 622.
Baruch epiſtola. 6.
Baruizus. Vide Choſroës Abruizus.
Barzaphron, ſeù Parpharon, confutatus à Barkoſra. 231.
Barzi Nirba. 497. 499.
Barzua, ſeù Barzuæus medicus Perſa. 221. aliàa Perozes, Perzoës, & Buzrovieh. ibidem.
Bar-Zugbi. Vide Joannes.
Baſain urbs Indiæ. 333.
Baſciarus filiua Abdalmalechi. 616.
Baſendana. In ea fidem Chriſti prædicavit Phetion martyr. 397.
Baſilius Magnus. Ejus ſcripta. 20. 21. 501. Vita. 286. ejuſdem defenſio auctore Theodoro. 34. Baſilio nnncupatua Theodori liber. 32.
Baſilius Cilix, Epiſcopus Irenopolis, & ſcriptor. 78.
Baſilius Caphartutæ Epiſcopus. 412.
Baſilicon quid ſit. 528.
Baſoſa Saphſapbæ pagus. 158. 180. 196. 218. 486. 489.
Baſſora, Boſra, Boſtra. Sedes Metropolitana. 175. 211. aliàs Meſene, ſeù Maiſan, vel Euphrates ad Meſenen. 151. 143.
Baſtumagus pater Jeſujabi Patriarchæ. 472.
Batnura ſub ditione Simeonis Patriarchæ. 622.
Bavazicha. Vide Buazicha.
Bauſnaja. 557.
Bantha monachus, ſcriptor. 439. magiſter in cœnobio Beth-Abenſi. 488.
Bauthæ cœnobium apud Baladsm. 557.
Baxaja, ſeù Bacaſaja, urbs. Sedes Epiſcopalis. 264. ibi fidem Chriſti annunciavit Phetion martyr. 397.
Baz regio. 310. ſub ditione Simeonia Patriarchæ. 622.
Behenami martyris hiſtoria. 285.
Beheramus, ſeù Varamus, & Vararanes, Jezdegerdis filius, Perſarum Rex. 214. 396. quatnor alii Beherami Reges. 306.
Beheramus Perſarum Dux. 110. aliàs Varamus. ibid.
Beheramus Maſudi filius, è regibus Gaznevidis. 222.
Behjeſus, ſeù Brichjeſus, Camulæus monachus, & ſcriptor. 275.
Ben-Adæus. 201.
Benedictiones. 262. 284. 541.
Benaſſalus Ægyptius, ſacros libros recenſet. 6.
Benattibua Abdalla Abulpharagius monachus, Presbyter & philoſophus. 265. 514. ſecta Neſtorianus. 544. an Maronita. 544. 545. familiaris Gelaloddini. 263. ejus geſta & ſcripta. 544. & ſeq. Patriarchæ Eliæ à ſecretis. 265. 545. approbat ſeſſiones Eliæ Niſibeni. 266. 271.
Benjaminus monachus Izlenſis. 255.
Benjaminus monachus Beth-Abenſis. 469.
Benjaminus monachus Jacobita. 517.
Ben-Mokna, aliàs Mocanna, interprea. 222.
Ben-Naſicha. 200. Vide Naſicha.
Ben Tabbachus Caſcarenſis, ærarii præfectus, qui & Simeon. 206. 215.
Benjamin. Vide Dabarjamin.
Beroës Archidiaconua. 167.
Beth-Abe, ſeù Ba-Abe, locus in Meſopotamia, ubi Jacobus cœnobium condidit. 90. 215. 255. Cœnobii Beth-Abenſis monachorum hiſtoria. 463. & ſeq. Abbates ejuſdem cœnobii. 457. 458. ſub Kamjeſu & Jeſujabo in eo cœnobio monachi erant ſupra tercentum. 474. idem cœnobium exemptio-

ptionis privilegio donatum. 344. conjunctum cœnobio Beth-Rahan Zachajeſu, ſeù Jeſuzachæ. 255. poſſeſſiones ei relictæ à Jeſujabo & Gregorio Patriarchis. 462. olim literis floruit, ſed poſtea mutatus ejus ſtatus. 487. Epiſcopi, qui ex eodem cœnobio Beth-Abenſi prodiere. 488. & ſeq. Metropolitæ Adjabeni ex eodem aſſumpti. 480. Eccleſia nova à Jeſujabo dedicata. 475. templum novum à Burenſibus exſtructum. 478 ejuſdem cœnobii Eccleſia à Jeſujabo Metropolita Adjabeno inſtaurata. 486.
Beth-Adri. Vide Adri.
Beth-Ainata, Zebedææ inſulæ pagus. 89. Beth-Ainata in Nirba Beth Gazæ. 440. Beth-Ainata apud Baſoſam. 485.
Beth-Arabia, ſeù Ba-Arbaja, pagus. 109. 169.
Beth-Arughe oppidum. 208. Vide Arughitæ.
Beth-Aſa. 180.
Beth-Bagas, urbs, Sedes Epiſcopalis. 160. 196. 480. 486. 489. 498. Baja Sedes Epiſcopatus. 480.
Beth-Bure vicus. Vide Bure.
Beth-Buzia Saphſaphæ locus. 489.
Beth-Catara. Vide Catara.
Beth-Daraja. Vide Badaraja.
Beth-Darou, Sedes Epiſcopalis. 341. Beth-Darona. 570.
Beth-Dial. Vide Badial.
Beth-Edre. 180.
Beth-Gabare vicus apud Niniven. 165.
Beth-Garma, Bagarma, ſeù Bagerma, Sedes Metropolitana quarta. 346. 347. Sedes Metropolitæ in Sciahagarda. 347. Beth-Garma conjuncta Dakukæ. 556.
Beth Garma, Garmæorum regio. 211. Vide Garmæi.
Beth-Gavaja in regione Garmæorum. 151.
Beth-Gazæ Nirba, ſeù Clivus. 185. 440. 477 500.
Beth-Gomes cœnobium apud Senam. 495.
Beth-Haba pagus 151. Beth-Haba villa cœnobii Beth-Abenſis. 491.
Beth-Hale, Ba-Hale, cœnobium apud Haditham. 156. 160. à Chodave fundatum. 204. Dair-al-Tin dictum. 205. eo divertit Al-Manſores Chalipha, eidemque reditus ex publico ærario aſſignavis. 207.
Beth-Kadiſa. 498.
Beth-Kardag in ditione Margæ. 485.
Beth-Kavaz in ditione Margæ. 501.
Beth-Kokenſe cœnobium. 468. Vide Kokenſe.
Beth-Maare apud Niſibin. 147. 188. Vide Maare.
Beth-Magoſa, Magorum oppidum. 497.
Bethmæ cœnobium. 496.
Beth-Maruth. 498.
Beth-Meſainane pagus Garmæorum. 495.
Beth-Narkum. 180.
Beth-Nua ſub epiſcopatu Seleuciæ. 482.
Beth-Raban cœnobium Zacbajeſu ſeù Jeſuzachæ. 216. 254.
Beth-Reva pagus. 485.
Beth-Roſtach. 180.
Beth-Sajade, ſeù Beth-Sajare, cœnobium exemptum. 181. 194. 201. 344.
Beth-Saronitarum Suburbium. 479.
Beth-Sati. 180.
Beth-Seleucia, ſedes epiſcopalis, alias Beth-Seluch. 92 173. 189. aliàs Charcha, ſeù Oppidum Beth-Seleuciæ in provincia Garmæorum. 187.
Beth-Selom oppidum. 310.
Beth-Seluch oppidum. 189.
Beth-Sori urbs in regione Garmæorum, ſedes epiſcopalis. 204.
Beth-Soti, ſeù Zotus pagus. 497.
Beth-Tachonai ſub ditione Margæ. 484. 495. ibi cœnobium monialium. 485.
Beth-Talai. 498.
Beth-Tarmeſa. 180.
Beth-Timai in ditione Margæ. 501.
Beth-Varch ſub epiſcopatu Seleuciæ. 482.
Beth-Vazich, Buazicha, Bavazicha, ſeù Choniſapor: ſedes epiſcopalis. 264. 310. 311. 341. 489 565.
Beth-Zabde, ſeù Zebedæa inſula, aliàs Bizabde, & Bezabde. Uchamas & Sebochtes cœnobium ibi condidere. 255. 275. 469 V Zebedæa.
Bidpai. V. Baidpa.
Ligami ad Sacerdotium apud Neſtorianos admiſſi. 305.
Birtha oppidum ditionis Margæ. 484. locus Saphſaphæ 489. 497. 498.
Birthæ cœnobium à Cypriano fundatum. 495 498. in eo monachi quadraginta. 500.
Birnæus mediens. 615.
Bizabde. V. Beth-Zabde.
Biznithæ cœnobium in Ninive. 393.
Bochtjeſus epiſcopus Tirhanæ. 195. 236.
Bochtjeſus filius Georgii. 195. alter filius Gabrielis idemque pater Gabrielis & Joannis. 195. 211. 213. 508. 509.
Bochtjeſus, ſeù Jeſubochtus metropolita Perſidis. 195.
Bochtjeſus doctor, æqualis Ebedmeſſiæ Hirtenſi. 198.
Bochtjeſus rector ſcholæ. 447.
Bochtjezdus æqualis Jeſujabi Bdjabeni. 142.
Borane Choſrois filia, Perſarum regina. 96. 419. Baronii hallucinatio in ejus nomine. 419.
Borz-Jeſus epiſcopus Garmæorum. 489.
Boſra, Boſtra. V. Baſſora.
Bricha viſitator. V. Baricha.
Brichuæus æqualis Jeſujabi Adjabeni. 143.
Brichjeſus Camulæus. V. Behjeſus.
Brichjeſus epiſcopus Buazichæ. 565.
Brichjeſus epiſcopus Vaſetæ. 565.
Buaria eccleſia in Moſul. 200.
Buazicha. V. Beth-Vazich, ſedes epiſcopalis. 264. 565.
Bud, ſive Buddas Periodeutes, librum Calilagh & Damnagh ex Indico ſermone in Syriacum tranſtulit. 219.
Buddas ſivè Buttas Philoſophorum Indiæ præceptor 219.
Buddas ſeù Terbinthus, Scythiani diſcipulus, & Cubri ſivè Manetis magiſter. 219.
Buddas ſivè Baddas, vel Addas, Manetis diſcipulus. 219
Bujaja, ſeù Paracletici ſermones. 66. 72. 172.
Bure vicus in regione Ninives. 478.
Buzaidus æqualis Ebedmeſſiæ Hirtenſi. 198.
Byzantina Synodus. 278.

Ca-

C

CABADES. V. Cavades.
Cajuma. V. Kaiuma.
Cajuma Patriarcha, ſeù Archiepiſc. Seleuciæ & Cteſiphontis. 73. 614.
Calata. V. Chalata.
Calecutium urbs Malabariæ. 594. ejus rex Luſitanos perſequitur. 595. ab iis vincitur. 597.
Caliljeſu cœnobium à Timotheo conditum. 161. 565. 506. Catholici dictum. 618.
Callinici & ſociorum martyrium. 18.
Callinicum ſeù Raka urbs, ſedes epiſcopalis. 347. 162.
Calilagh & Damnagh liber Indicos, in diverſas linguas translatus. 220. & ſeq.
Calchedonenſis Synodus. 278.
Camjeſus. V. Kamjeſus.
Camelolucha locus à Sedis Adjabenicæ juriſdictione ad Hadathenſis translatus. 484.
Camula, Sedes epiſcopalis. 275.
Camulæ cœnobium in Gezira, Camulenſe dictum, ſub Barbaſemino conditum. 275. inſtauratum ab Uchama Abrahæ magni diſcipulo. ibid.
Cananes cœnobium, ubi ſedes Simeonis Patriarchæ. 622.
Cananor in Malabaria. 594. ejus rex fœdus init cum Luſitanis. 597.
Canathæi. V. Candæi.
Candius ſcriptor, diverſus ab aliis duobus Candiis. 213.
Candæi, Arabes Candæ, vel Chindæ incolæ. 224. aliàs Canathæi. ibid.
Canones, Conſtitutiones, Judicia, Synodi: Apoſtolorum. 54. Damaſi. 16. Ignatii. 16. Nicæni & Conſtantinopolitani à Marutha in Syriacum translati. 74 Marabæ. 81. Jeſujabi Arzunitæ. 151. Georgii. 153. Timothei. 162. Joſue Barnun. 566. Ebedieſu Moſul. 274. Ibæ. 575. Scialitæ Rheſinæ. 176. Sciaadoſti Tirhanæ. 177. Jeſubochti. 195. Gabrielis Baſtoræ. 203. Joannis Bar-Abgari. 238. 254. Eliæ primi. 265 Eliæ Niſibis. 267. Canones & Synodi. 277 278. 279. Ebedjeſu Sobenſis. 332. 360 Iſaaci. 366. Barſumæ ſub nomine Acacii. 395. Babæi. 429. Joſephi. 4 4. Ezechielis. 439. Sabarjeſu. 448. Gregorii. 452. Sabarjeſu Damaſceni. 506. Abraham. 509. Theodoſii. 512. Eliæ Damaſci. 513. Georgii Arbelæ & Moſul. 518. Abulpharagii Abdallæ Benattibi. 547. Timothei ſecundi. 570.
Canonum collectores. 279.
Canonicarum horarum liber ordinatus à Jeſujabo. 145.
Canticum Canticorum. 5. 6.
Cantus, Cantica. V. Hymni.
Caphartuta, ſedes epiſcopalis. 412.
Caphartuta & Marde, epiſcopatus Jacobitarum. 195.
Caphar-Uzel oppidum. 180. ibi ſchola. 482.
Caphra, patria Georgii Patriarchæ, in regione Garmæorum. 155.
Caramit ſeù Amida. 6. 3.
Carangol, ſeù Cranganor in Malabaria. 594.
Carcha. V. Charcha.
Cardagus Galanitarum epiſcopus. 162. 563.
Cardagi eccleſia cathedralis Adjabenica ſeù Arbelenſis. 208. 209.
Cardagus ſyncellos Jeſujabi Patriarchæ. 455.
Cardeliabed. V. Sena.
Cardelianenſis. V. Simeon.
Cardiganus Perſarum Dux. 454.
Cardoa inſula. V. Beth-Zabde.
Cardoi montes, ſeù Ararat, ubi Arca conſedit. 90 254
Carmani à fide Chriſti deficiunt. 530.
Carmina de ſanctis, & defunctis. 283. 284.
Carpi & ſociorum martyrium. 58.
Cartamineoſe cœnobium Severianorum. 457.
Cartuæi latrones. 185.
Caſcara, ſedes epiſcopalis. 158. 215. conjuncta Vaſetæ. 554. epiſcopus Caſcaræ eſt cuſtos ſedis poſt mortem Patriarchæ. 234. 349. idem invitat Epiſcopos ad electionem ſucceſſoris. 350. Caſcarenſes favent Abrahæ Patriarchæ. 508. Caſcarenſium contentio cum Hirtenſibus de proëdria. 513.
Caſemus Obaidallæ. 235.
Caſgara ſedes metropolitana. 288.
Catara Meſopotamiæ oppidum. 97. V. Chatara.
Catara, Ba-catara, Bactra, ſeù Bactriana regio. 97. 632. aliis Socotora inſula. 533. malè pro Charta, Chartara, ſeù Chatara ſumitur. 97. Catarenſium inſula, ex qua venit Georgius Patriarcha. 146. Catarenſium epiſcopis ſcribit Jeſujabus Adjabenus. 533. 143 item Catarenſi populo. 124. 143. & monachis. 143. Catarenſes à Metropolitana Perſarum ſede defecerunt, & à Georgio Patriarcha reconciliati ſunt. 553. V. Bactriana.
Catharinæ Virginis martyrium. 286.
Cathiſmata. V. Seſſiones.
Catholici nomen Archiepiſcopis Seleuciæ & Cteſiphontis tributum. 59. 60. Patriarcha Neſtorianorum appellatur Catholicus Patriarcha. ibid.
Catholici cœnobium, aliàs Caliljeſu, à Timotheo Catholico fundatum. 561. 618.
Cavades, ſeù Cabades, Perſarum Rex, Pherozis filius. 561. 400. 402.
Cavades, ſeù Cabades & Cabata, aliàs Siroës, Perſarum Rex. 92. V. Siroës.
Cauſæ: de cauſis ſcripſere Scialita Rheſinæ. 176. Ebedjeſus Bar-Akre. 201. de cauſa nativitatis & epiphaniæ Thomas Edeſſenus. 86. Cyriacus Niſibis. 215. de cauſa ſeſſionum. V. ſeſſiones. De cauſis feſtorum, Gregorius Suſtræ. 228. De cauſa feriæ ſextæ Auri, Sabarjeſua Roſtamus. 455.
Centuriæ Evagrii. V. Evagrius.
Cerdoni Theodorus Inſcribit commentarium in Pſalmos. 31.
Cerinthi apocalypſis. 16.
Chadira, ſeù Hadira apud Bagdadum. 556.
Chairlani monachi Indi, qui & Namuſa, hiſtoria 286.
Chalata, ſeù Calata, urbs Armeniæ. 173. Mediæ. 309. Sedes epiſcopalis. 288 565.

Chalcedonenſis Synodus. 278. 351.
Chaldæi, Aſſyrii, Orientales: qui hodie Neſtoriani appellantur. Vide Neſtoriani.
Chaldæi, ſeù Aſtrologi. Vide Aſtrologi. 29.
Chaldæi, ſeù Magi, adverſus quos ſcripſere Gabriel Hormuzi. 148. Daniel Rheſinæ. 223.
Chamiſius, ſeù Chamis, pater Joannis Epiſcopi Themanonæ. 256. 566.
Chamis, ſeù Chamiſius Kardachi, hymnographus. 74. 257. 566. 633.
Charcha, ſeù Carcha, urbs Epiſcopalis in Aſſyria. 92. 173. 229. 230. 276. Charcha altera in finibus Arabiæ & Syriæ. 173.
Charta. Vide Chatara.
Chartara. Vide Chatara.
Chata in Bactriana. 136. 143.
Chatara, aliis Charta, & Chartara, Meſopotamiæ oppidum. 97. ditionis Tirhanæ, diruta tempore Thomæ Margenſis. 482. ditionis Margæ ad fluvium Hazar. 501. 485. 496. Saphſaphæ locus. 489. Chatræ Schola. 180.
Chatra. Vide Chatara. 180.
Chedri Abulezzus Presbyter. 295.
Chedrus Hormiſdæ filius, Diaconus. 514.
Cheilan. Vide Chilan.
Chenda, vel Chinda, Cuphæ vicus. 213.
Chendæ reges in chronico Iſmaëlis. 213.
Chephtona, Chephtonitæ. 209.
Chibotæ, ſeù Arcæ cœnobium in montibus Cardois. 214.
Chil, Chilan, Cheilan, ſeù Galan regio. 162. 182.
Chilao inſula trans Malabariam. 131. 594.
Chimia, ſeù Alchimia, an inventum Ægyptiorum. 361.
Chinda, ſeù Chenda. 213.
Chindæi Jacob & Mohammad. 213.
Chirotonia, ſeù manus impoſitio in ordinationibus ſacris. 113. ordo Chirotoniæ compoſitus à Cypriano Niſibis, à Maraba, & à Gabriele Baſſoræ. ibid.
Chodaës. Vide Chodaves.
Chodaves fundator cœnobii Beth-Halenſis. 152. 204 ejus hiſtoria ſcripta à Joanne Garmachita. 204. magiſter Ezechielis. ibid. ejus operâ uſus Georgius Patriarcha. 152. vexationes Ananjeſu Patriarchæ prædicit. 205. ~~carmen de ejus laudibus.~~ 205. 284.
Chodavæ cœnobium. Vide Beth-Halenſe. 152. Chodavæ cœnobium in Maare. 205. 284.
Chodaves claudus, Presbyter Eccleſiæ Bagdadi, frater Joannis Patriarchæ. 234.
Choni pater Theodori. 198.
Choniſapor, ſeù Beth-Vaaich, Sedes Epiſcopalis. 310. 489.
Choraſana, olim Aria regio. 153. conſilio Samuelis Tuſæ Epiſcopi defenſa. 214. Choraſanæ Schola. 341. 507.
Choſanſades Perſarum tyrannus. 419.
Choſroës Anuſcervanus, ſeù Nuſcervanus Perſarum rex. 192. 404. in Romanum Imperium invadit. 405. & ſeq. ejus mors. 72. cum Maraba diſputat. 80. 407. ſub eo traductus liber Calilagh & Damnagh. 221. de ejus doctrina. 409.
Choſroës Abruizus, ſeù Baruizus, Hormiſdæ filius, Perſarum Rex. 92. 110. 411. 471. 474. in Romanam ditionem invadit. 412. & ſeq 442. electionem Patriarchæ Neſtorianorum interdicit. 88. à Siroë interficitur. ibid. ejus mors aliter narratur à Theophane & Pagio 93.
Choſroës poſt Choſanſadem, Perſarum tyrannus. 419.
Chriſma in altaris conſecratione 140. Chriſmatis materia & forma. 357.
Chriſti Domini annunciatio & nativitas. 354. 521 522. an carnes comederit. 522. Chriſti Baptiſmus, jejunium, & ingreſſus in Hieruſalem, & Paſcha, & paſſio. 523. reſurrectio & aſcenſio. 524. de Chriſti naturis, perſona, voluntatibus & operationibus. 280. 281. Infantiæ pſeudoevangelium. 282. Incarnatio quando contigerit. 300. Chriſti conceptio, nativitas, paſſio, reſurrectio & aſcenſio in cœlum. 315. 316. 317. 318. De Incarnatione Jeſujabus. 335. Sobenſis. 353. Mares. 583 584. Amrus. 587. 588. 589 Joſeph ſecundus. 607. Vide Incarnatio.
Chriſtophori & ſociorum martyrium. 19.
Chriſtophorus Armenorum Catholicus. 193.
Chronicon, Annales, Eccleſiaſtica hiſtoria. Africani. 14 Euſebii. 18. Irenæi Tyrii. 39. Theodoriti. 40. Socratis. 41. Joſeph Huaitæ. 102. Eliæ Maruenſis. 148. Timothei Patriarchæ. 163. Simeonis Garmæi. 168. Barbadbeſciabæ. 169. Babæi Niſibeni. 181. Jeſudenah Koſræ. 195. Theodori Bar-Choni. 197. Joannis Garmachitæ. 204. Salomonis Hadathæ. 210. Simeonis Bar-Tabbache. 215. Meſſia-Zachæ, ſeù Jeſuzachæ. 216. Maratkeni. 217. Gregorii Suſtræ. 229. Barſohedæ Charchæ. 229. Jacobi Edeſſeni. 229. Simeonis Charchæ. 230. Danielis Mariæ. 231. Eliæ Niſibis. 266. Sabarjeſu Patriarchæ. 448 Maris Salomonis. 555. Amri Matthæi. 587. Spelunca Theſaurorum. 281. Vide hiſtoria.
Chua villa apud Niniven. 501.
Cingulum, Zona. 359. 585.
Circumciſio. 585.
Claudii dæmonis & æditui fabula. 286.
Clementis Romani ſcripta. 13. 14. libri falſo ei adſcripti. 14. 16 Clementis apocalypſis Petro inſcripta. 282. libri octo, qui Arcani dicuntur. ibid.
Coce, Cocinum, Cochinum, urbs Malabariæ. 597.
Coche, Cochenſis Eccleſia à Mari fundata. 198. à Maraba inſtaurata. ibid. ejus Eccleſiæ ritus ab omnibus ſervandus. 449. Eccleſia Patriarchalis Coche. 569.
Cochenſe cœnobium Sabarjeſu. 566.
Codaves. Vide Chodaves.
Cœleſtino Papæ tributa homilia. 285.
Cohelet, ſeù Eccleſiaſtes. 5. 6.
Colon, ſeù Chilao. 131. 594.
Colophana oppidum, ubi ſchola à Jeſujabo fundata. 126.
Cumana monachus. 500.
Communio puerorum poſt Baptiſmum. 250. 253. Vide Euchariſtia.
Concilium. Vide Synodus.
Conciones Narſetis. 66. Conciones Rogationum Georgii Patriarchæ. 153.

Confeſſionis Sacramentum. 580. apud Neſtorianos ferè abrogatum. 608. ritus confeſſionis traditus à Jeſujabo Adjabeno. 140. Vide Pœnitentia.
Confirmationis Sacramento carent Neſtoriani. 608. materia, Vide Chriſma.
Coniſapor. Vide Choniſapor.
Conjugium à Barſuma Niſibeno & Babæo Patriarcha Eccleſiaſticis omnibus permiſſum. 93. à Maraba abolitum. ibid.
Conſecratio Altaris. 140. Eccleſiæ. 140. 537.
Conſtantini Imperatoris hiſtoria. 18. Codex. 269. 278. 351.
Conſtantinopolitana Synodus 278. 514. Conſtantinopolitanæ mulieris hiſtoria. 286.
Conſtitutiones. Vide Canones.
Copti, ſeù Ægyptii, diſcalceati ad altare accedunt. 251. iis tributi errores. 305. 306. 355.
Coranus, ſeù Alcoranus, confutatus ab Abu-Noë. 212.
Corona Clericalis in capite gerenda præſcribitur monachis ab Abrahamo Ialenſis cœnobii fundatore. 94.
Coſmas, Neſtorii æqualis. 36.
Coſra. Vide Koſra.
Coulanum, Colom, & Colon, urbs Malabariæ. 131. 594.
Cteſiphon, & Seleucia, Sedes Patriarchalis. Eccleſia Spaniræ. 167. Synodus Cteſiphonte ſub Jaballaba, Marutha & Acacio. 374. Conciliabulum Barſumæ. 393.
Creſcentis martyrium. 19.
Crucis inventionis feſtum. 84. 96. 525. Crux dono miſſa à Mauricio Imp. ad Sabarjeſum Patriarcham. 411. 447. 448. Crucis lignum in Perſidem abductum 413. Hieroſolymam reductum. 417. Crux Jacobi Beth-Abenſis in veneratione. 487. Crux pectoralis Epiſcoporum. 492.
Crucis ſignum, ejuſque forma apud Neſtorianos, Jacobitas & Melchitas. 515. Crucis ſignum pro ſacramento Eccleſiæ habetur à Sobenſi. 356. Crucis adoratio. 359. de ſigno Crucis. 583. de Crucis inventione. 525. diſcrimen inter Neſtorianos in forma deſcribendæ ſuper ordinandis Crucis. 573.
Cubri. Vide Cyprei.
Cuchtæ cœnobium, alias S. Matthæi in monte Elphephio. 393.
Cumas ſeù Cumi Edeſſenus, Theodori & Ariſtotelis libros Syriacè vertit. 85.
Cupha Arabiæ urbs. 232. 152. Akula dicta. ibid. & 158. 182. 423.
Cuphlana Adjabenæ vicus. 475.
Curta Jazdini filius. 92.
Cuſtos Sedis Patriarchalis, Epiſcopus Caſcaræ. 234. 349. 350.
Cuznabirus ex Baloſa. 218.
Cypri, forte Cyrici, Epiſcopus Proclus. 198.
Cyprei, ſeù Cubri, filius Sabarjeſu, Abbas cœnobii Birthæ. 501.
Cypriani martyrium. 19. Cypriani & Juſtinæ martyrium. 286.
Cyprianus metropolita Niſibis, & ſcriptor. 111. Patriarchas Neſtorianorum, Jacobitarum, & Melchitarum è carcere dimitti curat. 207.
Cyprianus Abbas cœnobii Birthæ, aliàs Cyprei. 495. 501. ejus geſta. 497. obitus. 498.
Cyriaci monachi hiſtoria. 286.
Cyriaci martyris Eccleſia in Salach. 310. de ejus laudibus carmen. 284.
Cyriacus Patriarcha Jacobitarum. 195. 196.
Cyriacus metropolita Niſibis. 92. 106. 472. ad eum ſcribit Jeſujabus Adjabenus. 141. 142. ejus ſcripta. 215.
Cyriacus Gabiltenſis, in cœnobio Beth-Abenſi monachus per annos quinquagintа. 487. ejuſdem cœnobii Abbas poſt Jeſujabum. 487. deinde Epiſcopus Baladæ. 215. 489. ejus obitus. 490.
Cyriacus Scriptor, Jahiæ Ben Adi æqualis. 517. Ejus carmina. 74.
Cyriaci cœnobium in Anbara. 511.
Cyriacus Epiſcopus Garmæorum. 489.
Cyriacus Epiſcopus Maaltajæ. 551.
Cyrillus Alexandrinus. Ei Theodorus nuncupat commentarium in Job 31. adverſus eum ſcribit Theodoritus 40. Theophilus Perſa 42. Andreas Samoſatæ. 202.
Cyrilli monachi hiſtoria. 286.
Cyrinus, cui Theodorus nuncupat commentaria in Epiſtolas Pauli. 32.
Cyri martyris vita. 19. Cyri monaſterium. 180.
Cyrus Epiſcopus Hierapolis, ſcriptor. 38.
Cyrus medicus & monachus. 38.
Cyrus Epiſcopus Edeſſenus. 65.
Cyrus, ſeù Kajura, Marabæ diſcipulus, ſcriptor. 76. 170.

D

DABAG in India. 593.
Dabarjamin, ſeu Paralipomenon. 5.
Dabura locus à Seleucienſi ad Sedem Adjabenicam translatus. 484.
Dadjana inſula, Sedes Epiſcopalis. 111.
Dadjazdes æqualis Jeſujabi Adjabeni. 142.
Dadjeſus Patriarcha, ſeù Archiepiſcopus Seleuciæ & Cteſiphontis. 214. 614. quid ſentiat de epiſtola occidentalium. 56. 57. ſextus decimus à Mari dicitur. 299. ejus ſynodus. 215. 351. 514.
Dadjeſus Abbas cœnobii Izleoſis, Abrahæ diſcipulus & ſucceſſor. 89. 98. ejus vita & ſcripta. 99. 468. Regulæ monaſticæ ab eodem compoſitæ. 99. 342. 351.
Dailam, regio. 162. Vide Dilumitæ & Dilamitæ.
Daira-Koni, Dair-Koni, & Dair-Kona, ſeù Dor-Kena. 288. Vide Koni.
Dakuka, ſeù Laſciuma, Sedes Epiſcopalis. 256. 198. conjuncta Beth-Garmæ. 556.
Daliatha urbs Meſopotamiæ. 103.
Daliathenſis. Vide Joannes.
Damaſcus, metropolis decimaquarta à Timotheo inſtituta. 107. 145. 211. 346. 505.
Damnagh & Calilagh liber. 220.
Damaſi Papæ ſcripta. 16. 542.
Damnes. Vide Domnius.
Danielis prophetia. 6. corpus in Suſan. 306.
Danielis Ægyptii vita. 19.
Daniel Tobonita, Epiſcopus Talach. 96. ſeù Tahal. 174. ſcriptor. ibid.
Daniel Bar-Mariam, ſeù Mariæ filius, ſcriptor. 148. 231. 521
Daniel Arbelæ doctor. 140.
Daniel Metropolita Baſſoræ. 211.

Da-

Daniel Epiſcopus Rheſinæ, ſcriptor. 223.
Danielis incluſi hiſtoria. 286.
Daniel, cui Georgius Moſulanus nuncupat librum declarationis officiorum Eccleſiaſticorum. 5 t9.
Dara urbs Meſopotamiæ. 412. 437. 441. 472.
Darehgerda, Sedes Epiſcopalis. 433.
Daſea, Daſena Sedes Epiſcopalis. 216. 484. 565. 631. ſub ditlooe Simeonis Patriarchæ. 622.
Daſenæ cœnobia à Joanne Adrama, Zachajeſu, & Abraham condita. 255. 469. 484.
Davidis Pſalmi. 5.
David Metropolita Maru, Marabæ diſcipulus. 86. 127.
David monachus Beth-Rabanenſis, & Epiſcopus. 218. ejus ſcripta. 185. 218. 254.
David Metropolita Sinarum. 162. 163. 489.
David filios Honaioi. 164.
David filius Phaleml, ſeù Dailami. 235.
David pater Iſæ & Aii. 257.
David monachus Beth-Abenſis, deinde Epiſcopus Galan, & Dailam. 489. 492.
Dazunvæus monachus. 141. 142.
Defunctorum exequiæ, earumque expoſitio. 341. 538 578 Defunctorum cadavera oleo uncta, & pulvere aſperſa. 575. de defunctis hymni. 62. 283. 284.
Deglatha fluvius, ſeù Tigris. 218.
Dei viſio 95. 101, 259. 530. de Deo paſſo. 542. de Deo trino & uno. 265. 270. 280. 281. 285. 303. 353. 547. 583.
Deipara. Vide Maria.
Denha ſecretarius Viziri. 201.
Deoba. Vide Ibas Denha.
Denha Arbelæ & Hazæ metropolita, deinde Patriarcha. 564. 620. ejua fides. 566.
Denha Patriarcha poſt Timotheum ſecundum. 620.
Denha Epiſcopus Indiarum, qui & Georgius monachus cœnobii Eugenii. 589. 592. 593.
Der-Kona. Vide Koni.
Deſemſana, Sedes Epiſcopalis. 585.
Deuteronomii liber. 5.
Dialectica Sergii Rhaſinæ. 87. Vide Philoſophia.
Diamperenſis Synodus. 240. 266.
Diarbechir, ſeù Amida. 623.
Diateſſaron Tatiaoi & Ammonii. 12.
Didaſcalia Apoſtolorum. 14.
Didymi & Theodoræ martyrium. 198.
Dilaitha. Vide Daliatha.
Dilam, Dailam regio ad oram maris Caſpii, in Media magna. 162. 182.
Dilamitæ, Dilumitæ, ad Chriſti fidem converſi 491. Metropolitam accipiunt. 492.
Diodoës Maaltajæ & Honitæ Epiſcopus. 478. 481. ejus ſucceſſor Sergius. 487.
Diodorus Epiſcopus Tarſenſis. Ejus ſcripta. 28. 29. cum Theodoro & Neſtorio receptus à Neſtorianis. 236. an auctor fuerit, ut Pſalmi in Eccleſia alternatim canerentur. 321. ejus error de fine Inferni. 323. liber de œconomia. 323.
Diodoritæ qui ſint. 96. eorum hiſtoria à Babæo conſcripta & à Barbadheſciaba. 96. 169. hymni in Diodoritas auctore Jacobo. 173.
Diodorus Epiſcopus Beth-Bagas. 489.
Dionyſii Areopagitæ ſcripta. 13. 501. 573. 286. expoſita à Joſepho Hoaita. 103. vita. 286.
Dioſcori martyrium. 19.
Dirin inſula Catarenſium. 146 153.
Dir-Kena, Dir-Kona. Vide Koni.
Diſcipulorum Chriſti LXX nomina & geſta ex Salomone Boſtrenſi, ex Barhebræo, ex Amro, & Amri, ex Dorotheo, ex Elia Damaſceoo, & ex Menæis Græcorum & Syrorum. 319. 320. 321. 514. 584.
Diſputationes. Vide Quæſtiones.
Documenta. Vide Parænèſes.
Dochtanſaa virgo, filia regis Huaitarum & martyr. 553.
Dokra Caſcaræ vicus. 154. 156.
Dokuſcatooa Mogulenſium regina. 565.
Domitii martyrium. 286. Eccleſia Niſibi. 112.
Domitius æqualis Ebedmeſſiæ Hirtenſi. 198.
Domitius monachus cœnobii Beth-Abeoſis. 500.
Dominicarum obſervatio. 340. 359. 514. 557. 585.
Dominicæ ante nativitatem Domini. 520. in Dominica jejunant Neſtoriani. 608. nefas eſſe jejunium in Dominica. 340.
Domnius ſeù Damnes, ſcriptor. 227.
Dora pagus. 185
Doſitheus confutatus à Theophilo Perſa. 42.
Dorkena, Dair-Koni, & Dair-Kuni: cœnobium ibi à Mari conditum. 288. ab Enoſo Patriarcha viſitator. 513. Dorkenæ ſchola. 288. 369. Vide Kooi.
Doſcora pagus, cujus incolas ad Chriſti fidem traduxit Jaballaha. 370.
Dur-Keoa. Vide Dor-Keoa.

E

EBEDJESUS, ſeù Abdjeſus, cognomento Bar-Bricha, hoc eſt, Brichæ filius, Sigaræ & Arabiæ Epiſcopua, deinde Metropolita Sobæ ſeù Niſibia, & Armeniæ. 3. 325. 327. confunditur ab Ecchellenſi cum Ebedjeſu Patriarcha Sulakæ ſucceſſore. 3. 325. ejus obitua. ibid. Catalogi Scriptorum Eccleſiaſticorum auctor, quem Abraham Ecchellenſis publicavit. 1. 2. nova emendatiorque ejuſdem Catalogi editio. 5 & ſeqq. non tameo omnes ſcriptorea, neque omnium, quorum nomina referuntur, ſcripta recenſet. 2. Ebedjeſu Sobenſis ſcripta. 325. & ſeq. commentarium in carmen Simeonis Sancalebarenſis. 226. ejuſdem liber Paradiſi Eden, ſeù Carmina. 328. error de Inferni loco, & de viſione intuitiva Sanctorum. 332. Epitome Canonum ab ipſo elaborata. 332. ejus opera in Synodo Timothei ſecundi recepta. 570. ejuſdem Timothei Synodo intereſt. 341. 570. Liber Sciah-Marurid, ſeù de Rege Maru. 352. Liber Margaritæ de fidei articulis. 352. de fide apud Amrum. 589. Inter ſacramenta Eccleſiæ recenſet Fermentum, & ſignum Crucis. 356.
Ebedjeſus I. cognomento Bar-Akre, monachus cœnobii Gabrielis & Abrahæ, deinde Epiſcopus Maaltajæ, demùm ſorte electus in Patriarcham. 199. 200. 618. ejus conſtitutiones & ſcripta. 201. 351. privilegio exemptionis donat monaſteria. 343. 344.

Ebedjeſus II. cognomento Abulphadlus Aredi filius, Metropolita Niſibis, deinde Patriarcha. 550. 619. ejus conſtitutio de oratione Pater noſter. 551.
Ebedjeſus III. Mokli filius, nepos Eliæ ſecundi, Metropolita Bagermæ, deinde Patriarcha. 619.
Ebedjeſus, ſeù Abdjeſus, Joannis filius, Patriarcha orthodoxus poſt Sulakam, olim Geziræ Metropolita. 621. ab Ecchellenſi confunditur cum Ebedjeſu Bar-Bricha Sobenſi. 3.
Ebedjeſus monachus, æqualis Jeſujabi Adjabeni. 141.
Ebedjeſus Bar-Bahriz, Metropolita Aſſyriæ, ſeù Moſul & Ninives, ſcriptor. 173. 174. 269. 279.
Ebedjeſus monachus Kokeoſis cœnobii, aliàs Akebſcema, ſcriptor. 191. 192.
Ebedjeſus Epiſcopus Hadithæ. 236. 551.
Ebedjeſus Abuſaidus, Abbas cœnobii S. Eliæ. 264.
Ebedjeſus Epiſcopus Honitæ. 341. 570.
Ebedjeſus æqualis Thomæ Margenſi. 464.
Ebedjeſus Epiſcopus Beth-Bagas. 489.
Ebedjeſus Cartuæus monachus. 500.
Ebedjeſus Epiſcopus Tirbanæ. 551.
Ebedjeſus Epiſcopus Maaltajæ. 565.
Ebedmeſſias Hirtenſis ſub Maraba magno, ſcriptor. 198. alter ſub Phetione. ibid.
Ebedmeſſias Hirtæ Epiſcopus, deinde Metropolita Baſſoræ. 198.
Ebo Botlao Jacobita. 546.
Ebn Thalmid. Vide Hebatolla.
Ebn-Maſchi, Saëdus, Maras, & Sabarjeſus. 556.
Ebn Malchon, Vide Jeſujabus Bar-Malchon.
Ecchellenſis Abraham, Catalogum Ebedjeſu Sobenſis publicavit, ſed mendis alicubi reſperſum. 1. 4. ordinem librorum veteris Teſtamenti ſecus atque in Catalogo Sobenſis habetur, edidit. 5. quædam de ſuo adjecit. 7.
Eccleſiæ forma. 494. 525. mundities & ornamenta. 526. de Eccleſia ejuſque bonis. 344. 345. 355. Officii Conſecrationis Eccleſiæ expoſitio. 537. 574. Ritus conſecrationis Eccleſiæ à Jeſujabo Adjabeno traditus. 140.
Eccleſiaſtes, ſeù Cohelet. 5. 6.
Eccleſiaſticus Joſue Bar-Sirach. 5.
Edeſſa Meſopotamiæ urbs, quæ & Arach, & Orrhoä. 86. 229.
Edeſſena Schola Perſarum. 63. 66. 226. 376. Eccleſia Neſtorianorum. 143.
Edre patria Abrabæ Patriarchæ. 485. ibi Schola. ibid.
Elamitarum Metropolis omnium prima à Papa inſtituta. 163. 346. 347. Schola Elamitarum. 341. 507.
Electio Patriarchæ. Vide Patriarcha.
Electio Metropolitarum & Epiſcoporum. Vide Epiſcopi.
Eleutherii Epiſcopi & ſociorum martyrium. 18. 19.
Elias monachus cœnobii Jalenſis. 90. 255. ſub Babæo Abbate. 468. cœnobium apud Niniven condidit. 469.
Eliæ cœnobium, aliàs Saidi, apud Niniven. 263. 264. exemptum. 344. ab Elia Izleoſi fundatum. 469.
Elias Metropolita Maru, ſcriptor. 127. 148. 188.
Elias Presbyter & Syncellus Neſtorianorum in Hieruſalem. 143.
Elias Epiſcopus Mukan. 162. 489. olim monachus Beth-Abenſis. 492.
Elias Epiſcopus Anbaræ, ſeù Pheroz-Sapor, ſcriptor. 236. 258. ejus error de viſione Dei, de myſterio Incarnationis, & de animabus corpore ſolutis. 259. de Primatu Petri egregie ſentit. 260.
Elias alter Epiſcopus Anbaræ. 258.
Elias Bar-Chaous, Epiſcopus Caſcaræ, ſcriptor. 262.
Elias I. Epiſcopus Tirbanæ, deinde Patriarcha per ſortem electus. 262. 618. ejus ſcripta. 255. 262. 263. 264. 265. 308. collectio canonum. 269. 279.
Elias II. Mokli filius, Metropolita Hazæ & Moſul, deinde Patriarcha. 619.
Elias III. cognomento Abu-Halim, & Ebo-Hadithi, patria Majapharchinenſis, primùm Metropolita Niſibis, deinde Patriarcha. 287. 619. à Renaudotio cum Elia Niſibeno confunditur. 289. A Golio Patriarcha Antiochenus perperàm dicitur. 289. ſtatim atque conſecratus fuit Patriarcha, plures Clericos & Epiſcopos ordinavit. 558. ejus geſta. 288. Homiliæ, & epiſtolæ. 290. Preces pro Horis Canonicis. 291. & ſeq. liber de fide. 582.
Elias Patriarcha, Simeoni ſuccedit in cœnobio Eugenii in Gezira. 591. 621. moritur & ſepelitur in Eccleſia Moſul. 593. ei ſuccedit Simeon. 593. 621.
Elias Patriarcha, Simeonis Denhæ Barmamæ ſucceſſor. 599. 622. ab ejus obedientia defecit Simeon Archiepiſcopus Gelu, Seert, & Salmaſæ. 621. 622. ejus fides Romam tranſmiſſa. 599. 622. ejus ſucceſſores nomen Eliæ gerunt ad hanc diem. 622. ejus Sedes in Moſul. ibid.
Elias Patriarcha, Eliæ prædicti ſucceſſor. 600. 622. Ad Paulum V. legationem mittit, & catholicam fidem amplectitur. 622. Amidæ Synodum cogit. ibid. ejus epiſtolæ. 600.
Elias Simeon, Patriarcha, literas ad Sacram Congregationem de Propaganda Fide ſcribit. 622.
Elias Joannes Marvagi, Patriarcha. 622. 623.
Elias Marughæus, Patriarcha. 352. 519. 623.
Elias Denha, Patriarcha. 623.
Elias, cognomento Barſenia, ſeu Barſinæus, hoc eſt, Senenſis filius, Metropolita Niſibis, ſcriptor. 266. filius Iſæ. 270. Elias Barſenia ab Elia Niſibeno perperàm diſtinctus. 266. cum Elia I. Patriarcha reconciliatus. 264. ejus ſcripta. 267. collectio Canonum. 267. 269. 279. 351. Epiſtolæ. 270. 272. Homiliæ. 294. 295. Seſſiones, ſeù diſputatio cum Viziro Hoſaino. 270. expoſitio Symboli Nicæni. 271. Grammatica. 255. 266. 307. 308. Annales. 266. Tractatus de hæreditate. 338. liber de fide. 589. ejus error circa dilationem Beatitudinis ſanctorum ad communem reſurrectionem. 272.
Elias Epiſcopus Tirhanæ. 263.

Elias cognomento Geveri, Epiſcopus Hieruſalem, & Metropolita Damaſci. 78. 276. 513. ejus Nomocanon. 513. Tractatus de concordia Fidei. 514.

Elias Metropolita Aſſyriæ, ſeù Moſul & Ninives. 274.

Elias Epiſcopus Rakæ, ſeù Callinici. 551.

Elias Metropolita Gandiſapor. 565.

Elias Metropolita Bagermæ. 565.

Elias Epiſcopus Edeſſæ. 610.

Eliſæus, cognomento Commentator, Patriarcha, Silæ gener & ſucceſſor. 166. ejus cum Narſete diſſidium. 167. 614 ejuſdem ſcripta. 167.

Eliſæus monachus. 185.

Eliſæus Bar-Saphauin, monachus Iſalenſis Abrahæ diſcipulus. 224. 432. ejus ſcripta. 224. 225.

Eliſæus, ſeù Hoſee, Metropolita Niſibis, Barſumæ ſucceſſor, ſcripſit librum de fide. 225.

Eliſæus Epiſcopus Choniſapor, ſeù Beth-Vazieh. 489.

Eliſæus monachus Beth-Abenſis, Thomæ æqualis. 490. 492.

Elmacini error circa mortem Chuſroæ. 93.

Elphephius mons, in quo cœnobium Matthæi 196.

Emiralmumenin, titulus Chalipharum, hoc eſt, Imperator fidelium 182.

Emmanuel doctor, magiſter ſcholæ S. Gabrielis, cognomento Sciaharus. 201 277. ejus ſcripta 277.

Emmanuel Baladenſis, monachus cœnobii Joſephi, & Patriarcha 199 617. perficit Ebedjeſum Epiſcopum. 200. Baladæ cœnobium privilegio exemptionis donat, 344.

Emmanuel Metropolita Halavanæ. 236.

Emmanuel Presbyter, apoſtata. 485.

Emmanuel Epiſcopus Tirhanæ. 565.

Emmanuel Luſitaniæ Rex. 598.

Enoch Epiſcopus, æqualis Jeſujabi Adjabeni. 542.

Enoch diſcipulus Abrahæ Patriarchæ, præfectus Scholæ Gandiſapor, apoſtata. 509.

Enos Epiſcopus Anbaræ ſeù Pheroz-Sapor, ſcriptor. 219.

Enus Metropolita Moſul, deinde Patriarcha, Sergii ſucceſſor, & Joannis Narſetis præceſſor. 2 9. 512. 617. ejus cum Iſraele Caſcaræ Epiſcopo contentio. 512. 617. Epiſcopos triginta ordinat. 513.

Ephesina Synodus. 278. Epheſi pueri, ſeù ſeptem Dormientes. 19.

Ephræm Syri vita. 19. 285. ſcripta. 60. & ſeq. ei tributus liber, qui dicitur ſpelunca Theſaurorum. 282. 563. homilia de prædicatione Petri & Pauli Apoſtolorum. 286. ſub ejus nomine conficta epiſtola ad Papam Seleuciæ. 435. ejus carmen tributum Georgio Vardæ. 561. citatur à Sabarjeſu. 542. 543.

Ephræmi cœnobium. 180. Ephræmi monachi cœnobium in Amika. 496.

Ephræm Elamita, Metropolitanus Gandiſapor, ſeù Elamitidis. 81. 159. 160. 163. 207. 208. ejus ſcripta. 163. 164.

Ephræm Epiſcopus Ninives. 478.

Ephræm monachus Beth-Abenſis, deinde Epiſcopus Ghelan, & Dailam. 489. 492.

Ephræm nepos Abrahæ Patriarchæ. 509.

Epiphanius Cypri Epiſcopus. 42. ejus vita. 19. ſcripta. 43.

Epiphaniæ & Nativitatis Domini feſtum, olim una eademque die celebrabatur. 87. 215.

Epiſcopi, & Metropolitæ Epiſcopis conjugium à Barſuma Niſibeno & Babæo Neſtorianorum Patriarcha permiſſum. 67. id Marabas Patriarcha coactâ Synodo interdixit. 93. Epiſcopi conſecratio à duobus Epiſcopis permiſſa à Timotheo Patriarcha, ita tamen ut tertii locus ab Evangeliorum Codice occupetur. 163. Epiſcopi à Metropolitano conſecrati, à Patriarcha perficiuntur. 190. 200. 264. 345. 479. 500. Epiſcopi centum triginta quatuor ab Ebedjeſu ordinati 201. in conſecratione Patriarchæ, munus Diaconorum & Archidiaconi, nonnulli Epiſcopi exercent. 202. Epiſcoporum translatio ab una Sede in aliam reprehenditur. 345. Electio & ordinatio Epiſcoporum & Metropolitarum. 344. 345. 346. Metropoles quæ. 346. 347. Synodus Epiſcoporum & Metropolitarum. 347. Metropolitarum jura & privilegia. 347. Canones de Epiſcopis & Metropolitis. ibid. Populi ſuffragium in electione Epiſcoporum. 208. ideo non admiſſus Jeſujabus Adjabenus, quod à Patriarcha non poſtulato populi conſenſu ordinatus fuiſſet. 208. 486. Maranames poſtulatur ab Adjabenis, & Cyriacus à Baladenſibus. 483. 490. depoſitus Theodorus Bagermæ. 236. libellus depoſitionis à Patriarcha ad Bagermenſes miſſus. ibid. idem Theodorus abſolutus. ibid. Epiſcopus Naamaniæ & Zabarum depoſitus à Joſepho Patriarcha. 433 Intentata ſuſpenſionis pœna electis in Epiſcopos, niſi acceptarent. 480. 490. Epiſcoporum nomen prædicatur in Eccleſiis ſubjectis. 484. cœnobia quædam ab Epiſcoporum juriſdictione à Patriarchis exempta. 344. Maranames Adjabenorum Metropolita loca Sedium Epiſcopalium ſubjectarum cum aliis permutat. 484. Epiſcopi à Metropolitano electi. 345. & alibi paſſim Epiſcopi ex monachis electi. 344 480 Ordo Sedium Epiſcopalium, & Metropolitanarum. 346. 347. 514 588.

Epiſtolæ canonicæ ſeù catholicæ Petri, Joannis, Jacobi, & Judæ. 9. Epiſtolæ Pauli. 10. Epiſtola Synodica, ut dicitur, Occidentalium ad Orientales de privilegiis Patriarchæ Orientis. 54 altera ad Papam Seleuciæ & Cteſiphontis Archiepiſcopum. 56.

Epiſtolæ Athanaſii. 19. Baſilii. 21. Joannis Chryſoſtomi. 27. Methodii. 28. Theodori Mopſveſteni. 35. Neſtorii. 36 Theodoriti. 40. Iſidori, Lucii, Abrahæ & Jobi. 43. 44. Ammonæ. 47. Simeonis Bar-Sabaæ. 51. Acacii. 51. 172. Jabachuæ. 51. Barſumæ. 66. Marabæ. 76. Thomæ Edeſſeni. 87. Pauli Niſibis. 88. Babæi. 97. Dadjeſu. 99. Joannis Daliathenſis. 104. Jeſujabi Gadalenſis. 105 Jeſujabi Arzunitæ 111. Jeſujabi Adjabeni, 140. Ananjeſu Hagbiræ. 154 458. Abrahæ Caſcarenſis. 154. Ananjeſu ſecundi. 155. Timothei. 163.

Joſue Barnun. 166. Abrahæ Mahuzitæ. 172. Pauli Aobaræ. ibid. Abrahæ Baſſoræ. 175. Sciabadoſti Tirbanæ. 177. Babæi Niſibeni. 181. Joannis Azracſi. 182. Marjabi. 186. Jeſuphauæ. 188. Sciubchalmarani. 189. Joannis Phinchenſis. 190. Gregorii Abbatis. 191. Maratkeni. 217. Abrahæ Bar-Kerdache. 224. Eliæ Anbaræ. 258. Eliæ Niſibis. 270. Eliæ tertii. 290. Jeſujabi Niſibis. 297. Ebedjeſu Sobenſis. 361. Machichæ Patriarchæ. 552. Eliæ Patriarchæ. 600. Epiſcoporum Indiæ. 590. Formulæ epiſtolarum ad diverſos. 285.

Epochæ Chriſti, Martyrum, Arabum &c. 313. 583.

Eraniſtes, liber Theodoriti. 41.

Eſaiæ prophetia. 5.

Eſaiæ Abbatis opera aſcetica. 46. 501. illuſtrata à Dadjeſu. 99. à Joſepho Huzita. 102. citata à Salomone Baſſoræ. 322. eorum lectio præſcripta. 342.

Eſhias Tahalenſis. 118. confutatus ab Aoanjeſu, Jacobo & Babæo. 81. 118.

Eſaias medicus. 68.

Eſaias monachus, diſcipulus Abrabæ Caſcarenſis. 432.

Eſdræ liber. 6. io tres apod Syros diviſus, quorum ſecundus Nehemiæ dicitur. ibid. Eſdræ ſcribæ tributa viſio. 282.

Eſther liber. 6.

Ethnici. Vide Gentiles.

Evagrii Pootici, monachi, opera aſcetica. 45. 95. 501. Evagrium ab Origeniana hæreſi viodicat Babæus. 96. Evagrii centuriæ ab eodem Babæo expoſitæ. ibid. Evagrius non à Nectario, ſed à Baſilio & Gregorio ordinatus. 151. ejus opera illuſtrantur à Daniele Tobonita. 174. ab Abibo monacho. 177. & à Sciubchalmarano. 189. 189. de ejus libro canon Abrahæ Patriarchæ. 342.

Evangelia quatuor. 8. 9. quo primùm ſermone conſcripta. ibid. Infantiæ Chriſti pſeudoëvangelium. 282. Evangeliorum codex loco ooius ex tribus Epiſcopis conſecrantibus. 163. loco Crucis pectoralis Epiſcoporum. 493.

Euchariſtia Sacramentum Eccleſiæ. 356. Panis Eocbariſticus à quibus præparari debeat. 239. diverſus hac in re uſus apud Orientales. 240. 305. Fermentato utuntur Neſtoriani, azymo Indi. 239. Euchariſtiæ materia & forma. 241. 357. 358. de defectibus Hoſtiæ ſeù panis Euchariſtici. 240. an debeat eſſe recens. 243. 305. de numero Hoſtiarum. ibid. Sale & oleo farina miſcetur apud Neſtorianos. 239. de fermento ſeù Malcha, fabulæ Neſtorianorum. 239. 241. 309. 318. 563. 358. de fermentato & azymo nihil eſſe ab Apoſtolis definitum. 577. Fermentum tamquam ſacramentum ab Euchariſtia diverſum reputatur à Sobenſi. 356. Eucbariſtiæ repoſitio in alterum diem à Neſtorianis repreheoditur. 243. 305. Euchariſtiæ ad infirmos delatio. 244. à Jeſujabo Niſibeno reprehenſa. 305. an liceat ſine Diacono Liturgiam celebrare. 246. 276. 305. an bis in eodem altari, aut eadem die Liturgiam cooficere fas ſit. 248. & ſeq. Miſſa quotidiana io Eccleſiis civitatis Baſain in India. 334. Liturgia quotidiana. 598. 608. Modus celebrandæ Liturgiæ ex defectu Altaris. 251. Liturgia in carcere celebrata à Simeone Anbaræ. 433. & à S. Simeooe Bar-Sabaæ. 612. Liturgia celebranda diebus Dominicia & feſtis. 449. an præſente Presbytero, liceat Diacono Euchariſtiam ad altare deſerre, & communionem populo porrigere. 250. 251. Reprehenditur à Neſtorianis Miſſa Præſanctificatorum. 305. item miſſa Græcorum in diebus Sabbati pro mortuis. 305. item aqna fervida in calice. ibid. item variæ conſuetudioes Græcorum & Jacobitarom. ibid item commonio ſub unica ſpecie. 305. apud Neſtorianos, Presbyteri ſolam Corporis ſpeciem ſumunt; Diaconi vero & reliqui Clerici, & populus in utraque ſpecie communicaot. 535. communio ſub unica ſpecie propugnatur. 608. Chriſtianos omnes io eo convenire, quod Euchariſtia ſit corpus & ſanguis Domini. 514. veritas corporis Chriſti in Euchariſtia à Georgio Moſulano negatur; ſed, eodem teſte, ab aliis Neſtorianis adſtruitur. 534. in Euchariſtia verum eſſe Chriſti corpus. 254. Eucbariſtia, oblatio corporis & ſanguinis Chriſti. 356. De Euchariſtia ſcripſere Sobenſis. 357. Georgius Moſulanus. 532 Timotheus ſecundus. 576. Mares Salomonis. 583. Vide Liturgia.

Eudochus, ſeù Eudoxius Presbyter Melitenenſis. 308.

Eodoxii vita. 19.

Eugeniæ ejuſque patris Philippi vita. 286.

Eugenius monachus & martyr, cum ſeptuaginta ſociis. 147. magiſter Joannis & Achæ fratrum, & Jonæ & Sabæ & Scialitæ. 302. Eugenios ſub Papa Archiepiſcopo Seleuciæ & Cteſiphootis, fundavit cœnobium apud Niſibin. 94. Pater fuiſſe dicitur monachorum in Oriente. 300. Eugenii mentio ao apud antiquos ſcriptores. 303. Eugenium & ſocios, atque diſcipulos exſtitiſſe certa res eſt. 303. de Eugenio carmen. 284. de diſcipulis Eugenii carmen. 540. Eugenii ætas, & cœnobium. 590. 633. ex cœnobio Eugenii promoti monachi ad Epiſcopatum Indiæ. 589.

Eugenii cœnobium apud Niſibin. 94. alterum in Gezira. 589. 590.

Eunomius confutatus à Diodoro. 29. à Theodoro. 33. 34. & à Jeſujabo Arzunita. 108.

Euphemiæ Virginis Martyrium. 19.

Eophrates ad Meſeoen. Vide Meſene, & Baſſora.

Euſebii vita. 19.

Euſebii Cæſareenſis ſcripta. 18. ei tributa inventio numeri Aurei decennoveoalis. 519.

Euſebii Emiſſeni ſcripta. 44.

Euſebius æqualis Theodoro Mopſveſteno. 32.

Euſtachii, ejuſque conjugis & filiorum martyrium. 287.

Euſtathius Aotiocheous, à Sabarjeſu citatus. 542.

Euſtathius Archidiacoous Abrahæ Patriarchæ,

cbæ. 225. Burzadi Senenſis filius, Narſetis vitam ſcripſit. 494.
Euſtratius æqualis Theodori Mopſveſteni, ab Ecehellenſi Eſtratea dictus. 32.
Euſtratius Monachus, Epiſcopus Cypri. 286.
Eutberius Tyaoæ Epiſcopos, & Scriptor. 42.
Exeommunicatio Eeclesiaſtica. Excommunicati vitandi. 253.
Exodus, liber. 5.
Expoſitiones. V. Interpretationes.
Ezechielis prophetia. 6. ejus corpus in Zaba. 306. cœnobium apud Doskoram. 370.
Ezechiel, Paull gener, Marabæ diſcipulus, Epiſcopus Zuabiæ ſeu Zabarum, deinde Patriarcha. 86. 435. 436. 437 615. ejus Synodus in Modaina. 439. 514. Canones. 275. 351.
Ezecbiel Chodavæ Beth-Halenſis diſcipulus. 204. æqualis Joanni Garmæo Abbati. ibid cœnobium condidit. ibid. apud Dakukam in regione Mootis Garmæorum. 474. 631.
Ezechielis Monachi cœnobinm apud Dakukam. 474. 631. Kokenſe cœnobium, privllegio exemptioois donatum 344.
Ezechiel Naamaniæ Epiſcopus, Sedem Patriarchalem triennio rexit. 263. 264.

F

FEBRONIÆ Virginis Martyrium. 19.
Feria Sexta Auri, quænam apud Syros. 83. 455. Cur Feria ſexta dicitur Arubtha. 525. de ſeria ſexta 359. de jejunio ſeriæ quartæ & ſextæ. 340. Feriæ qoartæ & ſextæ ad veſperam carnibus veſcuntur Neſtoriani 608.
Fermentum Eucharistiæ, quod Malcha dicitur, à Thoma, Adæo, & Mari ad Neſtorianos derivatum dicitur. 239. 241. 358. 608. de Fermento panis Eucharistiæ, & aquæ Baptiſmi ſabnſæ Joannis Bar-Zugbi. 309. Salomonis Baſſoræ. 318. Simeonis Presbyteri. 563. Ebdejeſu Sobenſis. 358. Fermentum pro Sacramento Eccleſiæ habetur à Sobenſi. 356. de Fermentato & Azymo nihil eſſe definitum ab Apoſtolia ceoſet Timotheus Secundus. 577. Neſtoriani eelebrant in Fermentato; Indi verò in azymo. 239.
Fervida aqua io Liturgia Græcorum, reprebeoditur à Jeſujabo Niſibeno. 305.
Feſti patris Clementis, hiſtoria. 286.
Feſtorum & Dominicarum obſervatio. 359. 514. 557. in Feſtis & Dominicis Liturgia celebranda. 449 de feſtivitatum eauſis. 103. 172. 229. bomiliæ de feſtis. 290. Kaleodarium ad inveniendum Feſta mobilia &c. 283.
Fidei, Spei, & Charitatis martyrium. 18.
Fides. De Fide ſcripſere Damaſus. 16. Ignatius. 16. Atbanaſius. 19. Theodorus. 33. Ephræm Syrus. 62 Hanauus. 83 Ephræm Elamitidia. 163. Paulonas. 170. Gabriel Catarenſis. 173. Jacobus Calatenſis. 173. Candius. 213. Cyriacus Niſibis. 215. Bud 219. Elias primus de ſundamentis fidei. 265. Elias Niſibis. 270. Anooymus. 280. Fides ſeu profeſſio fidei, Jeſujabi Niſibis. 296. Ebedjeſu Sobenſis liber Margaritæ de veritate fidei, ſeù de ſundamentis fidei. 352. 360. Acacius de Fide. 389. Iſraël Caſcaræ, de fundameutis fidei. 513. Elias Damaſci, de concordia fidei. 514. Fidea Georgii Moſul. 540. Miehaelis Amidæ & Majapharchin 558. Denhæ Patriarchæ. 566. Eliæ Patriarchæ. 599 Omari Baſſorenſis, demonſtratio fidei. 609.
Forma & materia Sacramentoruo. 356. 357.
Franci, ſeù Latini, quorundam errorum accuſantur à Neſtorianis. 305. 306 in quo differunt à Græcis. 355. Luſitani Franci appellati. 595.
Franſe Monachus, cujus memoriam recolit Jeſuzacha Epiſcopus. 479.

G

GABILTHA oppidum in ditione Tirhanæ. 180. 487. Gabilthæ Schola. 482.
Gabrielis & Abrahæ cœnobium. 200. 284. Michaëli & Gabrieli Archangelis dicatum. 266. 271. haud procul à Moſul. ibid. in eo cœnobio Schola. 200. 277. ejus cœnobii Ritus à Neſtorianis omnibus obſervatur. 284.
Gabrielis cœoobium in Charſa, exemptum. 344.
Gabriel Singarenſis Medicus. 68. 161. 165. 450.
Gabriel Metropolita Beth-Seleuciæ. 92. 114. & ſeq. 141. 142. 472.
Gabriel Epiſcopus Hormuzl, frater Theodori Maruenſis, Scriptor. 147.
Gabriel Arius, Scriptor. 153.
Gabriel Catareoſis, cujus vitam ſcripſit Babæus. 97. 632.
Gabriel Catarenſis Epiſcopus, Scriptor. 172. 173.
Gabriel Metropolita Moſul. 170. 566. ejus carmen de Sabarjeſu. 566. Apologia pro Apocalypſi S Pauli. 566 608.
Gabriel Metropolita Baſſoræ. 202. ejus ſcripta. 202. 203. collectio Canonum. 269. 279. 351.
Gabriel cognomento Sepbruna, Abbas cœnobii Beth-Abenſis. 218. 476.
Gabriel filius Bochtjeſu, Medicus. 164. 213. 258. 503.
Gabriel Metropolita Perſidis, ſeù Sabochoſtæ. 199 201. 277. ejus ſcripta. 277.
Gabriel cognomento Taurata, Abbas cœnobii Betb-Abenſis poſt Barſumam. 456. & ſeq. ejus ſcripta. 458. 476.
Gabriel cognomento Rakoda, Monacbus cœnobii Beth-Abenſis, & Metropolita Beth-Seleuciæ Garmæorum. 170. 460. 479. ejus carmen de Jacobo. 462.
Gabriel Abbas cœoobii Birthæ. 495. ejus geſta. 498 & ſeq. obitus. 501.
Gabriel Epiſcopua Margæ. 489.
Gabriel Monachus cœnobii Kokæ. 500.
Gabriel Epiſcopus Heſnæ. 600. Senior Epiſcoporum ſub Elia Patriarcha. 602. ejus carmina. 600.

Gloſſæ. V. Interpretationes.
Gna Metropolis Iodiæ. 334.
Gog, & Magog. 322.
Gole in Seleucia citeriore. 479.
Golii hallucinatio. 289.
Gordii martyrium. 19.
Gophita, pagus apud cœnobium Beth-Abenſe. 228.
Græcorum error rebaptiaantiom eos, qui ad ipſorum Ritum tranſeunt. 80 errores varios eis tribuit Jeſujabus Niſibenus. 305. & ſeq. V. Melchitæ.
Grammatica, Lexicon, Philologia. Grammatica Jacobi Edeſſeoi. 256. Honaini. 165. 256. Joanois Phinchenſis. 190. Joannis Stylitæ. 256. Jeſudenah Epiſcopi. 256. Acbudemæ. 256. Joſeph Huzitæ. 256. Eliæ Niſibis. 256 267. Eliæ primi Patriarchæ. 256. 265. Joannis Themanonæ. 257. Jeſujabi Niſibis. 295. Joannis Zugbi. 307. Lexicon, ſeù Vocabularium, Joſue Bar-Bahlul. 257. Joſue Bar-Ali. 257. Joſue Maruaæi. 258. Gabrielis. 258. Ananjeſu Bar-Saru. 261.
Gratiarum Actiones, Hymni, ſeù Orationes Euchariſticæ, Ananjeſu Haghiræ. 154. Eliſæi. 167. Barſomæ Charchæ. 173. Danielis Tahal. 174. Seialitæ Rheſinæ. 176.
Gregorii Nyſſeni ſcripta. 21. 22. Dialogus ad Macrinam Sororem de Anima ab hæreticis interpolatus. 324.
Gregorii Nazianzeni ſcripta. 23. Viſio apocrypha à Joſepho expoſita. 103. Theologia à Cypriano Niſibis illuſtrata. 113. & ab Iba ſeù Denha. 175. homilia de Pentecoſte recitata à Joanne Patriarcha. 203. Nazianzeni opera illuſtrata ab Elia Caſcaræ, & à Joſue Barnun. 262.
Gregorius, fortaſſe Thaumaturgus, à Sabarjeſu citatus. 542.
Gregorius Caſcarenſis, Magiſter Scholæ Mahuzæ, Doctor Eccleſiæ Molikenſis, Metenâ oriundus, in Schola Modainæ inſtitutus, poſt Sabarjeſu obitum, Patriarcha eligitur juſſu Sirinæ reginæ Perſarum. 90. 441. 450. 451. 472. 615. quæ poſt ejus electionem ſequuta ſint mala. 472. ejus Synodus 452. 514.
Gregorius, cognomento Aromatarius, Metropolita Niſibis. 90. 450. 451. 472. à Sabarjeſu Patriarcha injuſtè relegatus. 441. 472.
Gregorius Barhebræus Abulpharagius. V. Barhebræus.
Gregorius Metropolita Gandiſapor. 111.
Gregorius Metropolita Adjabenæ. 113.
Gregorius Metropolita Maru in locum dejecti Joſephi à Timotheo ordinatus. 160.
Gregorius Monachus, æqualis Jeſujabi Adjabeni. 141.
Gregorius Abbas in Palæſtina, Scriptor. 191.
Gregorius Suſtræ Epiſcopus, Scriptor. 228. 229.
Gregorius Monachus fundator cœnobii apud Barbelium pagum. 497.
Gubæ. 180.
Gulmar, ſub ditione Simeonis Patriarchæ. 622.
Guloca, ſub ditione Simeonis Patriarchæ. 622.
Gur, ſub ditione Simeonis Patriarchæ. 622.
Gurdanaſaph. V. Curta.
Gurias Epiſcopus, æqualis Jeſujabi Adjabeni. 142.
Gurias doctor in Gabiltha, diſcipulus Babæi Niſibeni. 487.

H

HABA. V Beth-Haba.
Habacuch, prophetia. 6.
Hachima Epiſcopus Gauchæ. 495.
Hachima Maſudus. V. Maſudus.
Habiſa, ſeu incluſus, monachus. 469 alter, cujus tugurium in Haneſo. 496.
Hadatha, ſeù Haditha, urbis prope Moſul, Sedes Epiſcopalis; 160. 205-209. altera ad Euphratem haud procul ab Anbara, quæ dicitur Haditha Nuræ. 209. 182 184. Hadathenſes Salomonem Epiſcopum calumniantur. 206 Hadathenſi Sedi ablatum cœnobium Barkæ 484. eidem ſubjectæ Camelolucha, & Marde ibid. Hadathæ cœnobium ab Ananjeſu conditum. 501.
Hadira, ſeù Chadira, urbs apud Bagdadum. 556. 562
Hadud pagus. 470. 489.
Haditha V. Hadatha.
Hadius Chalipha. 161.
Hæretici. Adverſus eos ſcripſere Diodorus. 19. Cyrus. 38. Epiphanius. 43. Ephræm Syrus. 63 Joannes Beth-Raban. 72 Hibas. 86 Thomas Edeſſenus. 87. Jeſujabus Arzunita. 109 Surinus. 169 Barhadbeſciaba. 169. Paulonas. 170. Joannes Phinchenſis. 190. Abu-Noë. 212. Daniel Rheſinæ. 223. Gregorius Suſtræ. 228. Ebedjeſus Sobæ. 360. Sabarjeſus Roſtamus. 455. Mares Salomonis. 584. contentioſi, contradicentes, & ſcrutatores appellantur. 29 Hæreticorum Catalogus apud Epiphanium. 43. Eliam Damaſcenum. 5 4. Marim. 584. Amrum. 588.
Hagar in Bactriana. 136.
Haigla pagus ad Tigrim fluvium. 208. 218.
Halacha, Metropolis. V. Halavana.
Halavana, ſeù Halacha, & Huluana, octava Metropolis à Jeſujabo Gadalenſi inſtituta. 167. 211. 236. 346.
Hamdana, Sedes Metropolitana 201 288.
Hamduna Chriſtianos tamquam idololatras apud Raſcidum Chalipham accuſat. 161.
Hananjeſus. V. Ananjeſus. 473.
Hananus Adjabenus, Magiſter Scholæ Niſibenæ, 65 81. Scholares octingentos habuit. 81. 437. ejus ſcripta. 81. & ſeq Regulæ pro Schola Niſibis. 82. à Sabarjeſu Patriarcha damnantur ejus libri. 82.
Hananus, ſeù Ananias, Epiſcopus in Galan & Dailam. 489. 492.
Haneſum, pagus in ditione Margæ. 180. 485. 496.
Haphidus auctor Catalogi ſcriptorum Arabum, Perſarum, & Turcarum. 3. 222.
Hara Metropolis, ſeù Heria. 346. V. Heria.
Haran Sedes Epiſcopalis, cujus loci Epiſcopus Sabarjeſus. 505. ſubjecta Metropoli Niſibis ibid.

Haranitæ Manichæi. Eorum ſcelus deprebenſum. 161.
Harbus pagus. 497.
Harbat Galal, ubi Schola. 475.
Hardaſeir, Sedes Epiſcopalis. 172.
Hardaſum, ubi Schola. 180.
Haſanus filius Aii.: quo anno obierit. 153.
Haſanus Naamanis Arabom Regis filius. 110.
Haſanus Vehebi filius. 236.
Haſanus filius Sabarjeſu. 482.
Haſaph, ſub ditione Simeonis Patriarchæ. 622.
Haſcia Garmæorum pagus. 440.
Hatemus Salechi filius. 483.
Haza, ſeù Adjabene, Sedes Metropolitana, aliàs Arbela 92. 160. V. Adjabene. Conjuncta cum Moſul. 288. 551.
Hazæ cœnobium. 264.
Hazar fluvius. 501.
Hebatolla Abulhaſanus Ebn-Thalmid, Saëdi filius. 555. Magiſter Abulchairi Archidiaconi. 556
Hebatolla Aſtrolabus. 556.
Hebſotta apud Baſſoſam. 485.
Hebedjeſus. V Ebedjeſus.
Hebræum caſtrum apud Tigrim, in tractu Ninives. 208. 485. 490. 491.
Hebræi caſtri cœnobium. 208.
Helephta, Saphlaphæ loeus. 489.
Helmona Nuhadræ pagus. 453.
Henda Naamanis Arabum regis filia, cœnobium condidit, in quo religioſam vitam duxit. 109.
Hephton, Sedes Epiſcopalis ſub Metropolita Moſul. 264.
Heraclidis Paradiſus. 49. Neſtoriu adſcriptus. 36.
Herbelotii hallucinatio. 222.
Hermiani ejuſque conjugis & filiorum vita. 287.
Hermes, ſeù Hormiſda, Perſa, Monachus. 276. 553. V. Joannes Hermes, & Hormiſda Perſa.
Hermetis Sapientis epiſtola. 283.
Heria, ſeù Hara, Sedes Metropolitana, ordine nona, à Salibazacha inſtituta. 346. 347.
Heriunitarum Metropolis. 346. 347.
Herpha Saphtaphæ pagus. 126. 476. 489.
Hermes. V. Hormiſda.
Heroies Elias Archiepiſcopus, diſcipulus Sulakæ Patriarchæ. 621. procurator Simeonis Denhæ. 599.
Herodis Regis hiſtoria. 7.
Heſna, Sedes Epiſcopalis. 600.
Hibas, ſeù Ibas, Epiſcopus Edeſſæ, Scriptor 85. Theodori libros ſyriacè reddit. ibid. ejus epiſtola ad Marim Perſam. ibid.
Hibas alter, aliàs Denha. 175.
Hicari Sapientis Moſulani fabula. 286.
Hierapolis ſeù Mabug, Epiſcopus Alexander. 197.
Hieremiæ prophetia & Threni. 6.
Hieronymi Paradiſus Monachorum. 49.
Hieruſalem. ejus deſolationis hiſtoria. 7. ibi Eccleſia Neſtorianorum. 143. Sedes Epiſcopalis Neſtorianorom, poſtrema dicta. 513. 514. Hieroſolymitana peregrinatio. 486. lumen è ſepulcro Domini. 552. 608.
Hilarioo, diſcipulus Antonii Magni, pater Monachorum Palæſtinæ. 303.
Hippolyti Epiſcopi & Martyris, ſcripta. 15.
Hiramus Tyri Rex ſub quo Pentateuchus in Syriacum ſermonem ex Hebraico translatus dicitur. 212.
Hirta Arabum Tajorum urbs, Sedes Epiſcopalis. 60. 110. 182. Hirta Naamanis dicta. 491. Hirtenſes favent Abrahæ Patriarchæ. 508. contenduot cum Caſcarenſibus de proëdria. 513.
Hiſtoria Eccleſiaſtica. V Chronicon.
Hiſtoria S. Antonii per Athanaſium. 20. Martyrum Occidentalium, & Conſtantini Imp. Euſebio auctore. 18. Theodoriti hiſtoria monachorum. 40. Socratis hiſtoria Conſtantini & Joviniani Imp. 41. Maruthæ, hiſtoria Martyrum Orientalium. 73. Babæi hiſtoria Diodoritarum, & Matthæi, Abrahæ, atque Gabrielis. 96. 97. Jeſujabi Gadalenſis diverſæ hiſtoriæ. 105. Theodori Maruenſis hiſtoria Eugenii & ſociorum martyrum. 147. Ananjeſu Haghiræ hiſtoria Sergii Dudæ. 154. Barhadbeſciabæ hiſtor. Diodoritarum. 169. Michææ hiſt. Sabarjeſo. 170 Babæi Niſibeni hiſtoriæ diverſæ. 181. Jeſudenah Koſræ, hiſtoria monachorum. 196. Abu-Noë hiſtoria Joannis Dilumitæ. 185. 212. Joannis Garmachitæ hiſtoria monachorum. 204. ejuſdem hiſtoria Chodavæ. 204. Salomonis Hadathæ, hiſtoriæ diverſæ. 210. Maratkeni, vita Joſephi Abbatis. 217. Gregorii Suſtræ, hiſtoria Abrahæ Suſtrenſis. 229. Achæi, hiſtoria Martyrum 369 Sergii, hiſtoria mooachorum Garmæorum. 440. Sahadunæ, hiſtoria Jacobi & Joannis Abbatum. 454. Sabarjeſu Roſtami, hiſtoria monachorum. 455 Gabrielis Tauratæ, hiſtoria Martyrum Montis Braini, & aliæ hiſtoriæ diverſæ. 458. Baritæ, hiſtoria monaſtica. 458 Salomonis Garaph, hiſtoria monaſtica. 458. Thomæ Margenſis, hiſtoria monaſtica. 465. Joannis Zabarum hiſtoria de obſervatione Dominicarum & Feſtorum. 557. Abrahæ Baſſorenſis, hiſtoria monachi Sinenſis. 610 Anonymi, hiſtoriæ diverſæ. 285. 286.
Hobaiſus Honaini nepos, cognomeoto Bar-Haſan, interpres librorum. 164.
Hodud pagus. 470. 489
Homeritarum martyrium. 286.
Homiliæ. V. Orationes, Interpretationes,
Honainus, ſeù Joannes, Iſaaci filius, Niculai librum Summæ Philoſophiæ Ariſtotelicæ in Syriacum vertit. 86. ejus geſta, & ſcripta. 164. Grammatica Syriaca. 256.
Horabſaa præfectus Scholæ Gandiſaporenſi. 509.
Honita, Sedes Epiſcopalis. 341. unita Maaltæ. 478. 481.
Horæ canonicæ. Liber à Jeſujabo Adjabeno ordinatus. 145. 526. Horarum numerus ex Jeſujabu Niſibis. 305. V. Officium divinum.
Hormiſda, ſeù Hormiſdates, ſub Achæo baptizatus, Eccleſias ædificat. 368.
Hormiſda, ſeù Hermes, Perſa. 276. 284. Abbas monachorum ſub Jeſujabo Gadalenſi.

Digitized by Google

ſenſi. 368. ejus reliquiæ. 553. ejus carmina 74. 276. V. Joannes Hermes.
Hormiſdæ, ſeù Hermetis Perſæ cœnobium, exemptum. 344. 368. 621.
Hormiſdas, Hormizd, Hormizdad, ſeù Hormiſdates Perſarum Rex, Jezdegerdis ſecundi ſucceſſor. 397.
Hormiſdas Aouſceruani filius, Perſarum Rex. 410.
Hormiſdas Perſarum Rex poſt Boraoen. 97. 420.
Hormiſdas Epiſcopus, æqualis Jeſujabi Adjabeni. 118. 127. 141. 142. 143.
Hormiſdas Syncellus Jeſuiabi Adjabeni. 140.
Hormiſdas Epiſcopus Vaſetæ. 551.
Hormiſdadſcir, ſeù Hormuz, urbs. 148.
Hormizanes, ſeù Hormiſdas, Perſarum Dux. 421.
Hormizda, ſeù Hormuz, urbi. 148.
Hormuz, Hormuzdadſcir, ſeù Hormiſdadſcir, & Hormizda, urbs Caramaniæ juxta Sinum Arabicum. 133. 147. 148. 597.
Hortus monachorum. V. Paradiſus.
Hoſaioa locus, ubi Barkosra Eccleſiam fundavit. 231.
Hoſainna filius Ali, frater Haſani. 153.
Hoſainus filius Ali Caſcephius concionator, interpres. 222.
Hoſainus filius Manſur filii Baicra, Rex Choraſanæ. 222.
Hoſainus Abulcaſemus. 266. 270.
Hoſannarum, ſeù Dominicæ Palmarum, feſtum quando inſtitutum. 83. 95. celebratum in cœnobio Cyriaci. 481. 511.
Hoſee prophetia. 6.
Hoſee Presbyter Abdæ Epiſcopi Suſæ. 373.
Hoſee metropolita Niſibis ſub Jaballaha & Marutha. 374. alter Barſumæ ſucceſſor. 429.
Hottingeri hallucinatio. 503.
Hughirus nobilis Neſtorianus, cœnobium condidit inter Baſoſam & Salmatam. 481.
Hulachus Tartarorum Mogulenſium Rex. 565.
Huluna metropolis. V. Halavana.
Humus Presbyter calligraphus. 352.
Huſarba urbs in regione Salmaſæ, ſub ditione Simeonis Patriarchæ. 622. ibi cœnobium S Georgii. 622.
Huſcenghus Perſarum rex. [illegible]
Huzitarum metropolis Suſa. 371. Abdas nunc Suſæ, nunc Huzitarum dictus Epiſcopus. 371. 373. Michaël Epiſcopus Huzitarum. 211. Jozachus Epiſcopus Huzitarum. 403. Huzitæ contradicunt Abrahæ Patriarchæ. 508.
Hymni, Odæ, cantus, cantica, carmina, verſus. Ephræmi. 62. Narſetis. 66. Barſumæ. 61. Abrahæ Beth-Raban. 71. Joannis Beth-Raban. 73 Maruthæ cantus de Martyribus. 74. Hibæ. 86. Diſcipulorum Marabæ. 85. Hymni de Deiparæ, & Sanctorum laudibus. 97. Jeſujabi Adjabeni. 140. Georgii. 153. Joſue Barnun de virtute hymnorum. 166. Paulonæ. 170. Jacobi Calatenſis. 173. Scialitæ Rheſinæ. 176. Abibi. 177. Babæi Niſibeni. 181. Jeſuphanæ. 188. Jeſudenah Kosræ orationes metricæ. 196. Joannis Garmachitæ. 205. Gregorii Suſtræ. 229. Joannis Bar-

Kaloæi. 232. Eliæ Anbaræ. 258. Joannis Hermetis. 276 anonymi. 283. 284 Jeſujabi Niſibis. 297. Joannis Zugbi. 309. Ebedjeſu Sobenſis carmina 315. Banthæ. 430. Georgii Niſibis. 456. Gabrielis Rakodæ. 462. Salibæ. 453 Cyriaci. 518 Jeſujabi Arbelæ. 540. Abdjeſu Sciahari. 540. Sabarjeſu Pauli. 541 Sabarjeſu Caſcaræ. 554. Hebatollæ Thalmid. 555. Maræ Abulchairi. 556. Georgii Vardæ. 561. Hachimæ Maſudi. 562 Simeonis Presbyteri. 563. Gabrielis Moſul. 566. Chamiſii Kardachi. 566. Abrahæ Seleuciæ. 599. Simeonis Amidæ. 602. Gabrielis Heſnæ. 600. Abulezzi Chedri. 619.

I

JABALAHAS, ſeù Achadabnes, Archiepiſcopus Seleuciæ & Cteſiphontis. 51. 612. ejus Epiſtola ad Patriarcham Antiochenum. 59. V. Achadabues.
Jaballaha I. Patriarcha, olim monachus, diſcipulus Sancti Abdæ. 370. incolas Doſcoræ ad Chriſti fidem convertit: cœnobium exſtruxit: Acœmetarum inſtitutum fundavit. Ibid. ejus miracula. 371. in locum Achæi, Archiepiſcopus Seleuciæ & Cteſiphontis ſubrogatus. 370. 614. ejus geſta ex Mari, & Amro. 370. 372 inſtituit ſextam & ſeptimam Metropolim, hoc eſt, Perſidis & Maruæ. 346. ejus Synodus. 73. 374. 514.
Jaballahæ I. cœnobium ad ripas Euphratis, ubi Monachorum Acoemetarum initium. 370.
Jaballaha II Kaiumæ Moſulani filius, Amidæ, Maiapharchini & Mardæ Epiſcopus, deinde Metropolita Niſibis, demùm Patriarcha 288 557. 558. 620.
Jaballaha III è genere Turcorum, in Catháia natus, Metropolita Tancheti, deinde Patriarcha poſt Denham. 620. in locum Simeonis ordinatus ab eodem Denha Sinarum metropolitanus. 565. præceſſor Timothei Patriarchæ. 567 facultates à Jaballaha conceſſæ, revocantur ab eodem Timotheo. 570. Jaballahæ nuncupatus liber Sobeoſis. 353.
Jaballaha, ſeù Abatalla, Patriarcha poſt Abdjeſum. 621.
Jaballaha Dilumitarum Metropolita. 162. 163. olim Monachus Beth-Abenſis. 489. 492.
Jaballaha Epiſcopus Moſul & Hazæ, an unus è Patribus Nicæois. 588.
Jaballaha, olim David cognomento Longus, monachus cœnobii Eugenii, Metropolita Indorum. 589. 592. 593.
Jacob, Abraham & Iſaac, hiſtoria. 285.
Jacobi Apoſtoli Epiſtola Canonica. 9. In ejus Liturgia locum corruptum eſſe affirmat Jeſujabus Niſibis. 304. eandem Jacobo Baradæo tribuit. 305.
Jacobi incluſi cœnobium exemptum. 344.
Jacobi Ægyptii incluſi hiſtoria. 287.
Jacobus Epiſcopus Niſibis ex monacho ad Epiſcopatum promotus operâ Eugenii ejuſque ſociorum, 301. ſub ejus nomine con-

confiſta epiſtola ad Papam Archiepiſcopum Seleuciæ. 435. ejuſdem cella, in qua Jacobus Beth-Abenſis per ſeptem annos vixit. 468. mortuum reſuſcitaſſe fertur. 554. 588.
Jacobus Sarugenſis, quid de eo Neſtoriani. 385. 386. 387. 585. ejus vita. 285.
Jacobus Baradæus ſeù Zaozalus, Jacobitarum parens. 192. ei tribuitur Liturgia S. Jacobi Apoſtoli. 305. Quid de eodem Neſtoriani. 385. 386. 387. 585.
Jacobus Edeſſenus, ſeù Orrhoënſis: ejus vita 229 Onomaſticon. 4. 8. Chronicon & Annales. 229 Grammatica. 256.
Jacobus diſcipulus Joannis Apameenſis, ſcriptor. 50.
Jacobus I Archiepiſcopus Seleuciæ & Cteſiphontis, Joſephi, ut dicitur, affinis, Abrahæ ſucceſſor. 612.
Jacobus II Patriarcha, primùm Metropolita Gandiſapor. 168. 205. 616. cum 36. Epiſcopis Bagdadum venit, ab Iſa medico male accipitur, & in carcerem conjicitur. 111. 206.
Jacobus doctor Scholæ Adjabenicæ Marabæ. diſcipulus. 86
Jacobus Metropolita Beth garmæ, Marabæ diſcipulus 86.
Jacobus, Abrahæ diſcipulus, ex monaſterio Izlenſi à Babæo ejectus, cœnobium in Beth Abe ædificat. 90 457 470. ejus vita 468. oſſa translata in Eccleſiam novam. 487 crux, qua uſus fuerat. 487. diſcipuli octoginta. 204. 227. 474 moriturus ſibi ſucceſſorem deſignat Joannem. 204. de eodem. 458. 459. 461. 462. 470.
Jacobi cœnobium in Beth-Abe. 90 196. 204. 470. Vide Beth-Abe
Jacobus monachus, Timothei Patriarchæ competitor. 160.
Jacobus Epiſcopus Sirzur, æqualis Jeſujabi Adjabeni. 142. 143. 514.
Jacobus Epiſcopus inſulæ Dadianæ. 111.
Jacobus Caſcarenſis, Jazdini filius 156.
Jacobus, cognomento Arabs, Calatenſis Epiſcopus, Scriptor. 173.
Jacob Chindæus, ſcriptor Mahometanus, 213.
Jacobus Metropolita Rajæ. 211.
Jacobus Moſulanus, Banari filius, Epiſcopus Baladæ. 557.
Jacobus Nubsdrenſis 474.
Jacobus Monachus Izlenſis. 455. 469.
Jacobus Epiſcopus Margæ. 489. 493.
Jacobus monachus in monte Janan. 500.
Jacobus Dux. 565.
Jacobus, olim Maſudus monachus cœnobii Eugenii, Epiſcopus Indorum. 589 592.
Jacobus Beniaminus, Presbyter. 612.
Jacobitæ, Syri à Jacobo Baradæo appellati; confutantur à Jeſujabo Niſibeno, 304. errores iis tributi. 305. 306. 355. eorum appendix ad Triſagium. 355. 379. 385. exagitati ab Imp. 386 damnati in Synodis. 386. 388. an conveniant in fide cum Melchitis & Neſtorianis. 514. propoſitiones iis tributæ. 583. loca Scripturæ ab iis, ut dicitur, corrupta. 543. eorum ſententia circa Incarnationem. 589. 607. quid de Jacobitis Sobenſis. 354. 355. Jacobitarum Patriarcha Georgius. 207. Severiani dicti. V. Severiani.
Jahia ſeù Joannes. V. Joannes.
Jahia Abrahami Mokledi filius. 168.
Jahia filius Adi, Scriptor Jacobita. 169. Aphriha dictus. 518. 541.
Jahia Afandi, commentator Turca. 222.
Jahia ſeù Joannes Giazalæ filius, ſcriptor, apoſtata. 548. 549.
Jahia filius Abu-Razæ, medicus. 581.
Jahia Hariri filius, Tagritenſis. 609.
Jahia Saidi filius, poëta. 557.
Jaman, & Senaa, Sedes Epiſcopalis in Arabia. 162. 249. 489.
Janan Mons, in quo monachi habitabant. 177. 500.
Jatira, ſub ditione Simeonis Patriarchæ. 622.
Jatreba, ſeù Medina, Arabiæ urbs. 423. 443.
Javan inſula. 497.
Jazad, ſeù Jazdad, idolum Mukanitarum. 493.
Jazdad, ſeù Jazad, idolum. 493.
Jazdeſapores monachus. 141.
Jazdephana. V Jeſuphana.
Jazdinum oppidum. 397.
Jazdinus monachus, æqualis Jeſujabi Adjabeni. 141.
Jazdinus princeps, juſſu Choſrois cæſus. 94. pater Samatæ. ibid.
Jazdinus patruus Phetionis martyris. 397.
Jazdinbad in ditione Margæ 501.
Jazedchanes princeps 141.
Jazidades Abbas, Scholæ Edeſſenæ alumnus, Barſumæ & Narſetis æqualis, ſcriptor, 226.
Jazdad, ſeù Jazad, idolum 493.
Ibas ſeù Hibas, Epiſcopus Edeſſæ. 85.
Ibas, ſeù Denha. 175.
Jejunium Quadrageſimæ. 304 Ninivitarum. 249 514. Virginum. 182. 514 Apoſtolorum. 501 Heraclii. 305. Sabbati & Dominicæ jejunium. 305 in jejunio abſtinentia à piſcibus & vino 305. Ægyptios in Jejunio lacte veſci affirmat Jeſujabus Niſibenus. 305. idem aſſerit, Latinos feria 5. majoris hebdomadæ aſſos agnos manducare. 305. Jejunus debet eſſe, qui Liturgiam celebrat vel Communionem ſumit. 248. 305. item qui ad Altare accedit. ibid. De Jejunio. 102. 359. 389.
Jeſus Chriſtus. V. Chriſtus, & Incarnatio.
Jeſus filius Sirach V. Bar-ſira, & Eccleſiaſticus.
Jeſus filius Nun. V. Joſue.
Jeſu-Baroun frater Joannis Patriarchæ, 236.
Jeſubochtus ſeù Boehtjeſus, Metropolita Perſidis. 194 ejus ſcripta. 195. Canones. 195. 269. 279. 351.
Jeſubochtus monachus cœnobii apud Hadatham. 195.
Jeſubochtus Epiſcopus Kenneſrinenſis, Jacobita. 195.
Jeſudadus Epiſcopus Hadathæ. 210. Ejus ſcripta. 211. 212.
Jeſudadus monachus Beth-Abenſis, magiſter Georgii Patriarchæ. 486.
Jeſudenah Epiſcopus Kotræ, 195. corruptè dictus, Jeſusdnahliabbesra. 196. ejus ſcripta. 195. 196. Grammatica. 236. 308.
Jeſudenah Epiſcopus Mardini. 565.

Jeſujabus I. cognomento Arzunita, Epiſcopus Arzunitidis, deinde Patriarcha. 38. 88. 108. & ſeq. 615. ejus cum Mauricio Imp. colloquium. 108. ejus ſcripta. 108. 109. 110. 111. Synodus. 111. 269. 279. 514. Reſponſa ad quæſtiones Jacobi Epiſcopi. 111. 514. ſtatutum de Euchariſtia. 514

Jeſujabus II cognomento Gadalenſis, Epiſcopus Baladæ, deindè Patriarcha. 105. 443. 615. idque poſt obitum Gregorii Patriarchæ, & Choſrois Perſarum Regis. 88. 92. à Siroë Rege ad Romanos pro paca allegatus. 105. 106. 416 475. cum Mahomete fœdus init. 108. Exemptionis privilegio donat cœnobium Barturæ, & Jacobi in Beth-Aba. 344. inſtituit octavam Metropolim Halavanæ. 346. ejus obitus. 108. 475. ad eum ſcribit Adjabenus. 141. ejus ſcripta. 105. 351.

Jeſujabus III. cognomento Adjabenus, Baſtumagi filius, monachus Beth-Abenſis, Jacobi diſcipulus. 474. 475. 489. Ninivea Epiſcopus, poſt Maræ obitum, deinde Metropolita Arbelæ ſeu Adjabenæ & Moſuli, demùm Patriarchs poſt Maremem. 113. 159. 204 208. 475. 615. quum Epiſcopus eſſet, arcam oſſium Apoſtolorum Petri & Pauli Antiochiæ ſurreptam, in cœnobium Beth-Abenſe advehit 106 114. Jacobitis reſiſtit, Eccleſiam in Moſul ædificare volentibus. 114. 115. Metropolita factus, Sahadunam exagitat, quod Neſtorianam hæreſim deſeruiſſet. 116. & ſeqq. electus in Patriarcham, cœnobitis Beth-Abenſibus litem movet propter Scholam quam in eorum cœnobio ædificare cogitabat. 124. & ſeq Perſas & Catarenſes Epiſcopos ſibi ſubjicere ſatagit. 126. & ſeq. ad pag. 137 ejus ſcripta. 137. 138. 139. 140 ordinat Rituale, Pontificale, & Officium Neſtorianorum. 139. 140. 520. dedicat Eccleſiam cœnobii Beth-Abenſis. 475. ejus cadaver translatum in Eccleſiam ejuſdem cœnobii, à Jeſujabo altero inſtauratam. 487. ejus liber de converſione cogitationum. 137 490. ejuſdem Epiſtolæ ad diverſos, quum eſſet Epiſcopus, Metropolita, & Patriarcha. 140. 141. 142. 143 Epiſtolæ ad Gabrielem Metropolitam Beth-Seleuciæ de Jacobitis. 114. 115. Ad Clerum & populum Garmæorum de Sahaduna. 116. Ad Sahadunam. 118 ad Hormiſdam Epiſcopum de eodem Sahaduna. 118. Ad Epiſcopos Garmæorum, de eodem. 119. ubi de Græcia & Latinis, deque Chriſti hypoſtaſi, naturis, operationibus & voluntatibus. 123. Ad Simeonem Metropolitam Perſarum. 127. ad eundem, & ad Epiſcopos, Clerum, & populum Perſarum. 131. Ad Epiſcopos Catarenſium. 133. Ad Catarenſes. 134. Ad Jacobum Beth-Abenſem. 469. ad monachos Beth-Abenſes. 474. Vita Jaſuſabrani monachi ab eo ſcripta. 285. 633.

Jeſujabus IV. Eacchielis filius, e Schola Maris, ejuſdem Scholæ Rector & Viſitator, Epiſcopus Koſræ, & Naharvanæ, deinde Patriarcha. 618.

Jeſujabus V. Baladenſis, Epiſcopos Geziræ Zebedææ & Hirtæ, deinde Patriarcha. 619. ejus electionem impugnat Elias Niſibenus. 272.

Jeſujabus Mamæ filius, Metropolita, poſtea Simeon Patriarcha. 621.

Jeſujabus Bar-Koſra, ſeu Bar-Koſinus, Abbas. 230. 437. ejus ſcripta. 230 231. ejus cœnobium in Moſul, ubi Sedes Metropolitæ Moſulani. 231. Eccleſia. 519. perperàm dictus Eſajas Bar-Koſre. 519.

Jeſujabi cœnobium in Moſul. 231. in Riſcia. 475. Jeſujabi cœnobium Scezenſe, privilegio exemptionis donatum à Joanne Patriarcha. 344. Jeſujabi cœnobium in ditione Nuhadræ. 618.

Jeſujabus, Bar-Malchon, ſeù Malchonis filius, à Jaballaha Patriarcha Metropolitanus Niſibis ordinatus. 295. ejus ſcripta. 295. 297 Grammatica. 295. Fides. 296. 589. Epiſtola ad Saidum Diaconum pro Neſtorianis adverſus Ignatium Jacobitarum Patriarcham. 297. & ſeq. ubi multa de Neſtorianorum primordiis, & opinione quoad Incarnationem, deque monachatus initio apud eoſdem. 301. 302. 303. Tractatus adverſùs Mahometanos, Judæos, Jacobitas & Melchitas. 303. & ſeqq. Machicham Patriarcham ordinat. 551.

Jeſujabus Epiſcopus Hadathæ, deinde Metropolita Arbelæ & Moſul poſt Georgium. 540. ejus hymni. ibid.

Jeſujabus poſt Acham abbas cœnobii Beth-Abenſis. 480 485. ab eodem Acha electus Epiſcopus Ninives. 480. 486. poſt Maranamæ obitum Metropolita Adjabenæ. 486. 500. ejus geſta & obitus. 486. 487.

Jeſujabus Epiſcopus Telæ & Barbeliæ. 341. 570

Jeſujabus Aricha, ſeù longus, monachus Beth-Abenſis, æqualis Margenſi. 487. 491.

Jeſujabus metropolita Sobæ, Armeniæ, & Mardæ. 622.

Jeſuphana, Catarenſis, Epiſcopus Caſcaræ. 96 aliâs Jazdephana. 188. ejus ſcripta, ibid.

Jeſu-Rachme, ſeù Jeſuzacha, monachus Beth-Abenſis, Metropolita Beth-garmæ. 201.

Jeſu-Rochmes monachus, fundator cœnobii Bethmæ. 496.

Jeſuſabrani monachi vita à Jeſujabo Adjabeno ſcripta. 285. 633. Jeſuſabranus monachus, ad quem ſcribit Jeſuſabus Adjabenus. 141.

Jeſuſabranus monachus cœnobii Baritæ, deinde Epiſcopus Ninives. 500.

Jeſuzacha, Zachajeſus, & Meſſia-Zacha, monachus Ialenſis, fundator cœnobii Beth-Raban. 110. 254. 155 ejus obitus. 472. ejus ſcripta. 216. 471. V. Zachajeſus.

Jeſuzachæ cœnobium. V Beth-Raban. 182. 216. 255.

Jeſu-zacha abbas cœnobii Gaſæ. 455.

Jeſuaacha monachus Beth Abenſis. 141. metropolita Beth-Seleuciæ. 478. 480. 481. 489. 500. ei tributa miracula. 479. à Joanne Metropolita Adjabeno ordinatus Epiſcopos Seluch. 480. apud eum habitavit Ananias Taruchata. 481. ei ſuccedit Maranames in Epiſcopatu Seluch, ſeù Seleuciæ. 482.

Jeſuzacha Ocbaræ Epiſcopus. 235.

Jeſuzacha Epiſcopus Beth-Bagas. 565.

Digitized by Google

Jezdegerdes I. Perſarum Rex, Maruthæ facultatem concedit exſtruendi Eccleſias. 73. Achænm allegat ad componenda negotia cnm Bihuro Saporis filio. 369. ejus regni duratio. 396.

Jezdegerdes II. Perſarum Rex Beherami filios. 97. 397.

Jezdegerdes III. ultimus Perſarum Rex, filius Sciahriari. 420.

Jezdegerdica epocha. 420.

Jeadegerdes mooachos, æqualis Jeſujabi Adjabeni. 141.

Ignatius Apoſtolorum diſcipulus, Antiochiæ Epiſcopus & martyr. 16. 17. cur Nurana dictus. 17. ejus martyrium. 18. inſtituit, ut Pſalmi alternis choris canerentur. 321. ejus ſcripta. 16. 17.

Ignatius Nehemes, Patriarcha Jacobitarum. 17. Ignatius alter à Jeſujabo Malchonis impugnatus. 297.

Imagines Chriſti, & B. Virginis veneran das eſſe. 305. oon multiplicandas. 305. Imago Chriſti in Eccleſia Amidæ. 403. Imago Chriſti ejusque matris in Eccleſia Jacobitarum. 542. quo' ſenſu Imagines coluntur. 588.

Imperatorum ſtatuta, ſeù Judicia. Codex juris Cæſarei. 278.

Incarnatio Verbi. De Incarnatione ſcripſere Hippolytus. 15 Euſebius 18 Diodorus. 29 Theodorus. 33. 35. Theodoritus. 40. Epiphanius. 43. Babæus magnus. 95 Gabriel Catareoſis. 173 Joannes Phinchenſis. 190. Achudemes. 193. Elias Anbaræ. 258. Elias primus Patriarcha. 265. anonymus. 280. 281. 285. Jeſujabos Niſibis. 296. 301. Joannes Zugbi. 307. Ebedjeſus Sobenſis. 325 353. 354. 355. Sabarjeſus Roſtamus. 455. Georgius Arbelæ & Moſul. 518. & ſeq. Benattibus. 347. Machicha. 552. Mares Salomonis 583. Amrus Matthæi. 587. Joſeph ſecundus Patriarcha. 606. 607. Omarus Baſſorenſis. 609. Andreas Edeſſenus. 609.

India. Indi. Indorum Reges Brachmanns, Lasbus, ſeù Babajor, Ramanus, Porus, Iſamus, Chuſus, Jalbitus. 221. in India corpus S. Thomæ. 306. Indiæ metropolis decima à Salibaaacha inſtituta. 346. 347. Indorum Epiſcoporum Epiſtola. 589. In India triginta millia familiarum Chriſtianorum. 594.

Indulgentia, ſeù Confeſſionis Sacramentum. 140.

Infernus. Gehenna. Inferni pœnarum finem ſtatuunt Origeniſtæ & nonnulli Neſtoriani. 323. terram poſt reſurrectiooem ajunt eſſe locum Inferni. 332. 360.

Infantiæ Evangelium apocryphum. 282.

Inkenæ cœnobium monophyſitarum. 193.

In-Taour pagos apud Amidam. 602.

Interpres Turcarum. 188

Interpretes LXX. eorum nomina. 322.

Interpretationes, gloſſæ, homiliæ, expoſitiones, commentaria, Baſilii Cilicis. 38. Narſetis. 66. Barſumæ. 66 Marabæ. 76. Hibæ. 86. Eliæ Maru. 148. Ananjeſu Hagbiræ. 154. Abrahæ Caſcarenſis. 154. Ananjeſu ſecundi. 157. Marabæ ſecundi. 158. Joſue Barnun. 166. Cyri. 170. Abrahæ Mahuaitæ. 172. Pauli Anbaræ. 172. Barſumæ Charchæ. 173. Danielis Tshal. 174 Scialitæ Rheſinæ. 176 Sciaadoſti Tirhanæ. 177. Jeſuphanæ. 188. Ebedjeſu monachi. 192. Jeſudenah Knsræ. 105. Ebedjeſu Bar-Akre. 201 Andreæ. 202. Abrahæ Bar-Kardache. 223. Simeonis Cardalienſis. 226. Gregorii Suſtræ. 2 9. Eliæ Anbaræ. 258. Emmanuelis. 277. Gabrielis Sabachoſtæ. 277 Eliæ tertii. 290. Ebedjeſu Sobenſis. 361.

Invocatio Spiritus Sancti in Liturgia 358.

Joannis Baptiſtæ conceptio & nativitas quo anno, menſe, & die. 521. Chriſtiani S. Joannis an Sarigani. 482.

Joannis Evangelium. 8 Epiſtolæ. 9. 10. Apocalypſis. 15. falſa Apocalypſis, diverſa à Canonica. 16. 282. Joannis hiſtoria, tributa Clementi. 14. ejus vita. 19. ſuſcitatus fingitur precibus Chryſoſtomi. 563.

Joannes Chryſoſtomos, ejus ſcripta. 24. & ſeq. Homilia de laudibus monachorum Ægyptiorum. 246. ejus ſunt homiliæ, quæ ſub nomine Joaonis Hieroſolymitani prodiere. 26. ejusdem teſtimonium apud Sabarjeſu. 542. quid de ejus corporis translatione Mares. 585. Joannem Evangeliſtam ſimul & Deiparam precibus ſuis reſuſcitaſſe fingitur à Simeooe Presbytero Neſtoriano 563.

Joannis Eleemoſynarii Patriarchæ Alexandrini vita. 286.

Joannis Calybitæ, qui ab Evangelio aureo nuncupatur, hiſtoria 286. Joannis Romani ſeù Archelaidis, hiſtoria 286.

Joannis Epiſcopi vita. 10

Joannis Presbyteri & Pauli Epiſcopi vita 19.

Joannes & Acha fratres, diſcipuli Eugenii. 147. 202. eorum cœnobium 593 621.

Joannes Thebæus monachus, ſcriptor. 18. 45.

Joannes Apameenſis, ſcriptor 81. 50.

Joannes Daliathenſis, cognomento Saba, monachus, ſcriptor. 81 103. 198. ejus opera à Timotheo damnata 104.

Joannes Beth Rabanenſis cognomento Adramah, olim monachus Izlenſis, cum Zachajeſu & Abraham in cœnobio Darſenæ commoratus eſt. 255. 469. 631. ejus ſcripta. 72.

Joannes Abrahæ & Narſetis in Schola Edeſſena Socius. 72. alius à Beth-Rabanenſi. 631. & à Garmachita. 204 Epiſcopus Bethſori in regione Garmæorum. 203.

Joannes Sarach, Epiſcopus Hirtæ. 158. 182. 616. Jejunium Virginum inſtituit. 182. ejus ſcripta ibid.

Joannes Dilumita monachus cœnobii Beth-Raban ſeù Jeſuzachæ, à barbaris captus. 19. 154. 184. 185. 477. vita ab Abu-Noë deſcripta. 212. ejus ſcripta. 186

Joannes Bar-Phincaje, ſeù Phinchenſium filius, ab Ecchellenſi dictus Bar-Frangaje, ſeù filius Francorum. 189. alius à Joanne Marone. ibid. ejus ſcripta. 190. Joannis Phinchenſis teſtimooium à Barhebræo & Sobenſi productum. 190. 281 355

Joannes Maro, alius à Joanne Phinchenſi. 189. in libello fidei laudat opera Gregorii Nyſſeni, & Chryſoſtomi. 22. 16.

Joannes Garmachita ſeù Garmæus, cognomento Saba, ſeù Senex, Jacobi diſcipulus, & in præfectura cœnobii ſucceſſor. 141. 203.

203. 255. 474. ei ſucceſſit Paulus. 474. ejus ſcripta. 204. 205.

Joannes, filius ſpurius Bochjeſu medici, Metropolita Moſul & Ninives, ſcriptor. 213. ejus cum Joanne Abgari Patriarcha diſſidium de Patriarchatu. 234. 235 item contentio cum Ebedjeſu Hadathæ Epiſcopo. 236.

Joannes Bar-Kainæus, ſeù Ebnal-Cheddad, perperàm Bardaknana, metropolita Moſul, ſcriptor. 232.

Joannes Stylita, ſcriptor. 256. ejus Grammatica. 256. 308.

Joannes Bar-Chamis', ſeù Chamiſii filius, Epiſcopus Themanonæ, ſcriptor. 256. 566. ejus Grammatica. 257.

Joannes Bar-Chaldun, monachus, ſcriptor. 265. ejus ſcripta. 266. damnata in Synodo Diamperenſi. ibid.

Joannes Hermes, ſeù Hormiſda, ſcriptor. 276.

Joannes Zugbi, ſeù Bar-Zogbi, Presbyter & monachus. 265. 307. ejus ſcripta. 307. 309. Grammatica. 307. 308. fabula de fermento Baptiſmi & Euchariſtiæ. 309.

Joannes I. Marthæ filius, monachus in cœnobio Saporis, deinde Metropolita Gandiſaporenſis, demum poſt Georgii obitum Patriarcha. 615.

Joannes II. cognomento Leproſus, Metropolita Niſibis, Patriarcha adversùs Ananjeſum. 616.

Joannes III. Narſetis filius, Epiſcopus Anbaræ, per ſortem electus Patriarcha. 201. 617. ordinat Epiſcopum Zabarum Joannem Iſæ filium. 234.

Joannes IV. nepos Theodoſii, Epiſcopus Chanigiaræ, metropolita Moſul, & Patriarcha per ſortem electus. 24. 203. 617. diſcrimen inter ipſum & Georgium Arbelæ in deſcribenda ſuper ordinandis crucis forma. 573.

Joannes V. Iſæ filius, cognomento Bar-Haghiri, ſeù Bar-Abgari, vel Ebnal-Aaragi, ideſt claudi filius, Zuabiæ ſeù Zabarum & Naamaniæ Epiſcopus, deindè Patriarcha per ſortem electus. 232. & ſeq. 617. Theodorum Bagermæ metropolitam deponit. 236 Syngrapha in ejus ordinatione. 237. ejus ſcripta. 238 249 254 Synodus. 238. 269. 279. 351. Canones de Euchariſtia & Altari. 238. & ſeq. ad pag. 249. Quæſtiones Eccleſiaſticæ. 249. ad 254. judicia, & de hæreditatum diviſione. 254. Reſponſum de jejunio Ninivitarum & Virginum. 249. 514. Epiſtola Canonica ad Haſanum Presbyterum. 514. ejus canon de iteranda ordinatione apoſtatarum. 80.

Joannes VI. monachus in cœnobiis Caſcaræ, Catholici, & Sedis, Epiſcopus Senæ, metropolita Perſidis, demùm Patriarcha. 618.

Joannes VII. cognomento Bar-Nazuch, ſeu Abu-Iſa Ben-Abraham Ben Nazuch, abbas cœnobii Jeſujabi in ditione Nuhadræ, Epiſcopus Hirtæ, ſorte electus in Patriarcham. 274. 618.

Joannes VIII. cognomento Abunasrus Targali filius, Epiſcopus Kuſræ & Naharvanæ, deinde Patriarcha. 264. 619.

Joannes Sulaka, ſeù Siud, aliàs Simeon, Patriarcha 621.

Joannes Elias Patriarcha. 622. V Elias Joannes.

Joannes Epiſcopus Daræ, ſub ejus nomine prodiit fragmentum ex Greg. Nyſſeno. 22.

Joannis Epiſcopi Mardæ, Daræ & Capharrutæ vita. 285 558.

Joannes Chionita, Maphrianus Jacobitarum. 112.

Joannes Capieghinus, Armenorum Catholicus. 193.

Joannes filius Iſaac. 308. V. Honainus.

Joannes Presbyter & Archidiaconus Arbelæ. 141. 142.

Joannes Archipresbyter Eccleſiæ Edeſſenæ Neſtorianorum. 143

Joannes Tajus, ideſt, Arabs. 147.

Joannes Catarenſis, æqualis Jeſujabi Adjabeni. 143.

Joannes Metropolita Damaſci ſub Jeſujabo Gadalenſi. 107. 145.

Joannes Metropolita Damaſci ſub Abraham Margenſi. 211 electus in Patriarcham, apoplexiâ periit antequam ordinaretur. ibid.

Joannes metropolita Halavanæ. 551.

Joannes metropolita Gandiſaporenſis ſub Elia tertio. 288.

Joannes metropolita Niſibenus, æqualis Timotheo, ordinat Sabarjeſum Epiſcopum Haran. 505.

Joannes Epiſcopus, abbas cœnobii Barzi, cum ſex aliis Epiſcopis ad illud cœnobium perrexit, Arianæ perſecutionis declinandæ cauſa. 497. 499. Kuphitas ad Chriſti fidem adducit. 499.

Joannes Meſve medicus, magiſter Honaini, æqualis Bochtjeſu, & Iſraëlis Tiphurenſis. 164. 211. 501. medicos & philoſophicos libros in Arabicam linguam transfert. 501. ejus obitus. 503. 511.

Joannes Meſve Damaſcenus. V. Meſue Joannes.

Joannes Ebn Batrik. 503.

Joannes monachus Izlenſis ſub Babæo. 255.

Joannes cognomento claudus, abbas cœnobii Michaelis apud Moſul. 266. 271.

Joannes metropolita Moſul, deinde metropolita Camdanæ. 288. 558

Joannes Epiſcopus Chalatæ, deinde metropolita Caſgaræ. 288.

Joannes Rex Luſitaniæ. 334.

Joannes Epiſcopus Beth-Vazich. 341. 570.

Joannes Epiſcopus Singaræ. 341. 570.

Joannes, tertius poſt Acheballaham Bagermæ metropolita. 396.

Joannes monachus & Abbas cœnobii Beth-Abenſis, Epiſcopus Beth-Bagas, & metropolita Adjabenus poſt Simeonem. 180. 461. 477. 478. Epiſcopus Beth-Bagas perfectus à Saliba-Zacha. 479. ejus obitus. 480. ordinat Sergium Epiſcopum Houitæ & Maaltæ. 481.

Joannes Abbas, auctor hiſtoriæ Baritæ. 468.

Joannes monachus Beth-Abenſis. 469.

Joannes monachus cœnobii Nechel. 469.

Joannes Epiſcopus Zabarum & Nili. 557.

Joannes metropolita Adorbiganæ. 565.

Joan.

Joannes Epiſcopus Camulæ . 565.
Joannes Epiſcopus Deſemſanæ & martyr . 585.
Joannes Epiſcopus Charcbæ, an unus è Patribus Nicæois . 588.
Joannes, olim Joſeph, monachus in cœnobio Eugeoii, Indorum metropolita . 590. aliàs Atelæ . 593.
Joannes Scholaſticus, cognomeoto Philoponus . 609.
Job liber . 5. ejuſdem hiſtoria . 286.
Jobi Abbatis epiſtolæ . 44.
Job commentator, Jeſojabi Arzunitæ in Patriarchatu competitor . 109. monachus Abrahæ diſcipulus . 431. ejus commentaria 432.
Job, ſeù Ahuh, Catarenſis, ſcriptor . 175.
Johl Perſæ vita . 455.
Joël prophetia . 6.
Jonæ prophetia . 6 vitæ. 286.
Jonas monachus, diſcipulus S. Eugenii . 302.
Jonas mooachus cœoobii Izlenſis ſub Babæo . 470.
Jonæ cœnobium apud Anbaram ab Hirtenſi Ebedmeſſia inſlauratum . 198. alterum apud Niniven . 218.
Jonæ Eccleſia diruta . 511.
Jonas Epiſcopus Circeſii, unus è Patribus Nicænis . 588
Jonadabus metropolita Adjabenæ . 92. 472.
Joſeph filius Patriarchæ Jacob: carmen de inventione corporis ejus . 284 ejuſdem hiſtoria . 286. item uxoris ejus Aſeneth . 7. 8.
Joſeph Sponſus B. M. V. an ejus filius Jacobus adelphotheus . 612. affines ejus dicuntur Abres & Jacobus Epiſcopi Seleuciæ . 611. 612.
Joſeph Scriba, ſeù Flavius Joſephus, hebræus Antiquitatum Judaicarum ſcriptor, cum Æſopo & Joſepho Gorjonide confunditur . 7. ejus ſcripta 7 8 à Georgio Moſulano confunditur cum Caipha 522.
Joſeph medicus, Patriarcha Neſtorianorum . 432. 615. ejus Synodus . 434 5 4. canon citatus ab Elia Niſibis . 275. ab eo confictæ Epiſtolæ . 435.
Joſeph I. metropolita Amidæ, deinde Patriarcha Chaldæorum 604. 623
Joſeph II. Patriarcha Chaldæorum . 603. 623. libri ab eo tranſlati vel compoſiti . 605.
Joſeph III. qui & Timotheus Mardæ Epiſcopus, Patriarcha Chaldæorum . 623.
Joſephi viri Annæ hiſtoria . 286
Joſephi Ægyptii monachi hiſtoria . 286.
Joſeph Huzita, cognomento Videns, Marabæ focius, Niſibenæ Scholæ rector, auctor carminis novem ſyllabarum . 23. 75. 81. 100. ejus ſcripta . 102. 103. errorea damnati in Synodo Timothei . 100. & ſeq. controverſia de viſione Dei . 165. Grammatica . 256. 308.
Joſeph Bar-Mari, Metropolita Maru . 159. 160. 207. 208. à Timotheo excommunicatus, fidem chriſtianam ejuravit, demum ad Romanorum ditionem profugit . 259. 209.
Joſeph metropolita Maru, ſub Joanne Iſæ filio Patriarcha . 234.
Joſeph Omari filius, Irach, ſeù Aſſyriæ præfectus . 158. 182.
Joſeph metropolita Baſſoræ, præceſſor Abrahæ . 175.
Joſeph abbas cœoobii Beth-Abenſis ſub Salibazacha Patriarcha, frater Abrahæ, diſcipulus Jacobi, relicto eo cœnobio pergit in cœnobium Baritæ . 217. 228. 455. 474. 477 495. ejus vita ſcripta à Mar-atkeno, ab Apbnimarano, & à Roſtamo 217 228. cœnobium apud Baladam fundat . 217. 477. 617.
Joſephi cœnobium apud Baladam . 217. 477. 490 617. exemptionis privilegio ornatum . 344.
Joſeph Saher, Presbyter & medicus . 517.
Joſeph Bar-Malcbon, Epiſcopus Mardæ . 308.
Joſephus metropolita Indorum calligraphus . 334.
Joſeph metropolita Elamitarum . 341. 570.
Joſeph monachus calligraphus . 572.
Joſeph, Iodorum legatus, ſacerdotio initiatus . 550.
Joſeph monachus in cœnobio Eugenii, ordinatus Indorum metropolita, & Joaones appellatus . 590 alter monachus in eodem cœnobio, ordinatus Indorum Epiſcopus, & Thomas appellatus . 590.
Joſeph metropolita Moſul, deinde Arbelæ, demum in Patriarcham electus, Timothei Secundi nomen aſſumpſit . 620.
Joſue filii Nun, liber . 5.
Joſue Bar-Nun, Patriarcha, Timothei ſucceſſor . 165. 616. prædeceſſoris ſui nomen è diptychis abradi juſſit . 165. exemptiones nonnullis cœnobiis dedit 344 Moſulanam & Adiabenicam Eccleſias univit . 344. ejus ſcripta, & Canooes . 165. 166. 269. 342. 351.
Joſue Bar-Bahlul Abulhaſanus, auctor Lexici Syro-Arabici . 257.
Joſue, ſeù Iſa Bar-Ali, Honaioi diſcipulus, auctor Lexici . 257. 308
Joſue, ſeù Iſa, Maruzæus, auctor Lexici . 258. 438.
Joſue Epiſcopus Garmæorum . 489.
Joſue, ſeù Maranzacba, Epiſcopus Suſæ Elamitarum . 489.
Jozachus Epiſcopus Huzitarum . 167. 614. 403
Jozadachus doctor . 165.
Irak, ſeù Arak, hoc eſt Babylooia ſeù Aſſyria 158
Irenæus Tyri Epiſcopus, Neſtorii defenſor . 38. ejus ſcripta . 39.
Iſa Abucoraiſus Sciachlaphæ filius, medicus, diſcipulus Georgii Gandiſaporenſis ab Al-Manſore Chalipha adhibetur . 160. 168. 206. Diaconus . 206. ab Al-Mohdio facultatem eligendi Patriarchæ impetrat . 156. à Cypriaoo Epiſcopo Niſibeno apud Chalipham accuſatur . 112.
Iſa Bar-Ali . V. Joſue.
Iſa Maruzæus . V. Joſue.
Iſa Davidis filius, magiſter Scholæ . 257.
Iſa Hachimi filius . 503
Iſa pater Joannis Bar-Abgari Patriarchæ . 232.
Iſa præfectus Scholæ Bagdadi . 506.
Iſa Ebool-Kaſſis . 562.
Iſaac, Jacob, & Abraham hiſtoria . 285. 286.

Iſaac, Tomarſæ conſanguineus, in Synodo Seleuciæ in Cajumæ locum Archiepiſcopus Seleuciæ & Cteſiphontis ſubrogatus, 363. 614 ejus Syoodus & eanooes 60. 73. 366. 514. io ea confirmati Metropolitæ quinque, qoos antea Papa, & Simeon inſtituerant. 346. 351. 368.
Iſaac S. Ephræmi diſcipulus. 104.
Iſaac Metropolita Niſibis, æqualis Jeſujabi Adjabeni. 142. 143. 188.
Iſaac Ninivita, Epiſcopus Ninives & monachus. 104. Ejus ſcripta. ibid.
Iſaac Presbyter Aotiocheous. 104.
Iſaac Honaioi filius, ioterpres librorum. 164 169.
Iſaac Daili filius. 236.
Iſaac Epiſcopus Beth-Daronæ. 341. 570.
Iſaacus Armeniæ Patricius. 371. 373.
Iſaac Epiſcopus & monachus in Harbo 497.
Iſai Marabæ diſcipulos, Scholæ Seleuciæ præfectus. 86 Doctor in ſchola Modainæ. 451.
Iſai monachus Ialeoſis. 255.
Iſai monachus Beth-Abenſia. 469.
Iſaias. Vide Eſaias.
Iſamus Rex Indiæ. 220.
Iſdigerdes. Vide Jezdegardes.
Iſidori Peluſiotæ epiſtolæ 43.
Iſraël Epiſcopus Caſcaræ, ſcriptor. 512. 513.
Iſrael, magiſter in Schola Maris, monachus cœnobii Sabarjeſu io Vaſeta, Caſcaræ Epiſcopus, Metropolita Moſulanus, demum Patriarcha. 199. 200. 618. Cœnobium Gabrielis in Charſa privilegio exemptionis donavit. 344.
Iſraël Tipburenſis medicus. 211.
Judæ epiſtola à Sobenſi prætermiſſa. 9.
Judæ Epiſcopi Hieruſalem vita. 19.
Judæi. Adversùs eos ſcripſere Joaones Chryſoſtomus. 26. Diodorus. 29. Euſebius Emiſſenos. 44. Ephræm Syrus. 63. Joannes Beth-Raban. 72 Jeſujabus Niſibis. 303. Abraham Auoi. 509. Sabarjeſus Paoli. 541. Mares Salomonis. 585. 586. Amrus Matthæi. 588. Judæis oon eſſe committendum regimeo publicum. 216.
Judicum liber 5.
Judicia Imperatorum. 278.
Judicia Eccleſiaſtica. Vide Canones.
Judith liber. 6.
Juliani Sabæ vita. 19.
Julianus apoſtata, confutatus à Cyrillo, Joanne Chryſoſtomo, Ephræmo, Theodorito & Alexaodro. 63. 197.
Julitæ & Quirici martyrium. 19. Julitæ virginis martyrium. 19.
Julius Africanus. Vide Africanos.
Julius æqualis Theodori Mopſveſteni. 32.
Juſtinæ martyris vita. 286. Juſtinæ & Cypriani martyrium. 286.
Juſtioianus Imperator Neſtorianos & Monophyſitas ad Eccleſiam catholicam reducere conatur 632
Izla mons apod Niſibin. 93. 94. 155. 205. 467.
Izlenſe cœoobium fuodatom ab Abrahamo. 93. 155. 457. an ab Eugenio fundatum ſit. 303 Ad mooachos Izleoſes, epiſtolæ Jeſujabi Adjabeni. 141. 143. Cœoobii Izlenſis hiſtoria per Thomam Margeoſem, ab Abrahamo ejus fundatore ad Babænm, ſub quo cœnobitæ diſperſi ſunt. 463. & ſeq.
Izlenſis Schola & cœnobium privilegio exemptionis ornantur. 344.

K

KADERUS Challpha. 263.
Kajuma. Vide Cajuma.
Kajura, ſeù Cyrus, Mar-Abæ diſcipulus, ſcriptor. 76. 170.
Kala, ſeù Kola, vox Syra. 62.
Kalendarium & Lunarium. 283.
Kamjeſus, aliàs Jabjeſus, martyr. 612.
Kamjeſus Orieotalium Mooophyſitarum Metropolita poſt Achudemem. 593.
Kamjeſus Metropolita Niſibis. 616.
Kamjeſus Epiſcopus, æqualis Jeſujabi Adjabeni. 142.
Kamjeſus Abbas cœnobii Beth-Abenſis. 126. 141. 142. 187. 205. 457. 462. ejus vita à Roſtamo ſcripta. 455. 474. eum præceſſit Paulus, & Paulum Joannes. 474. ſub Kamjeſu monachi Beth-Abenſes ſuprà tercentum. ibid. Jeſujabo Adjabeno volenti ſcholam in cœoobio Beth-Abeoſi ædificare, reſiſtit. 476.
Kamjeſus Garmachita, magiſter Scholæ Roſtachi. 440.
Kardagus martyr. Ejus Eccleſia Cathedralis Metropolitæ Adjabenici. 208. 209. ibi ſepolcra Metropolitanorum. 487.
Kardagus monachus Beth-Abenſis, deinde Metropolita Galaoitarum. 489. 491. 492.
Katina Vide Abraham.
Kauma ſanctos: eius miraculum. 553.
Kena, ſeù Dor-Kena. 191. Vide Kooa cœnobiom.
Kenarag frater patris Abrahæ Patriarchæ. 485.
Keoneſrin, Epiſcopatos Jacobitarum. 195.
Kimara, Sedes Epiſcopalis. 288.
Kola, ſeu Kala, vox Syra. 62.
Koka; Kokenſe cœnobium, Kokæ Eccleſia. 288. 308. 344 455. 467 500.
Kona, Kooi, Kuol, oppidum, ubi cœnobium. 191. 288. aliàs Badraja. 191. Vide Dair-kona, Dorkena.
Konigii hallucioatio. 503.
Koſra, Sedes Epiſcopalis. 195. 196. conjuncta Naamaniæ. 264.
Kudaſcia, ſeù Liturgia. 65.
Kuni. Vide Kona.
Kuph pagus. 180. 497. 499. Scholam & Eccleſiam in Kuph Joannes exſtruxit, qui Kuphitas ad Chriſti fidem convertit. 500.
Kurab Kurbana, hoc eſt, Liturgia. 65.

L

LACHES pagus. 496.
Lapeta, ſeù Beth-Lapet, Metropolis Huaitarum. 142 Eadem ac Gandiſapor, Sedes prima omoium Metropolitaoarum. 87. Lapetenſis Synodi caooo citatus ab Elia Niſibeoo. 275. Lapetæ conc liabulum Barſumæ Niſibeoi. 391.

Laſciuma, ſeù Dakuka, Sedes Epiſcopalis. 156 Vide Dakuka.
Latini, ſeù Franci: iis tributi errores à Neſtorianis. 305. 306.
Lavarſaphus nobilis Adjabenus. 180.
Lazarus Epiſcopus Margæ. 489.
Leonis Imperatoris Codex. 269. 278. 351.
Leonardus Abel Epiſcopus Sidonienſis, à Gregorio XIII. miſſus in Orientem. 599.
Leontii vita. 19.
Lephephius, ſeù Elphephios mons, ubi cœnobium Matthæi. 541.
Leviticus, liber. 5.
Lexicon. Vide Grammatica.
Libri anonymi. 280 ad 286. librorum publicationem ſine Patriarchæ approbatione prohibet Timotheus. 162. 164.
Liturgia Athanaſii. 20. Baſilii. 20. 21. Gregorii Nyſſeni. 22. Nazianzeni. 23. Joannis Chryſoſtomi. 25. 26. Diodori. 29. Theodori. 30. 237. Neſtorii 36. 237. Narſetis. 65. Barſumæ. 66. Procli. 598.
Liturgiæ expoſitio Procli. 597. Georgii Arbelæ & Moſul. 530. ad 535. Timothei ſecundi. 576. & ſeq.
Liturgia in Dominicis & feſtis celebranda. 449. 526. quotidiana Liturgia propugnatur. 598. 608. hora tertia celebratur; ſed in Dominica reſurrectionis media nocte, & feria quinta in cœna Domini poſt ſolis occaſum: idque ex præſcripto Jeſujabi Adjabeni, quod refertur à Georgio Arbelæ. 523. 531. uſque ad tempora Georgii Patriarchæ, hora ſexta celebrabatur Liturgia in Dominicis Jejunii; ſed idem Patriarcha præcepit, ut ſub veſperam celebraretur, ut refert Georgius Arbelæ. 523. Barhebræus tamen ſcribit, Abrahamum Abrazam præcepiſſe, ut in Dominicis & Sabbatis Jejunii, ad Veſperam celebraretur. 523. 531. In Liturgia à Preſbytero apoſtata celebrata miraculum. 110. Liturgia ſine Diacono celebrata, irrita dicitur. 276. in Liturgia verba Chriſti à Neſtorianis quandoque omiſſa. 608. Neſtorianorum Patriarcha operto capite celebrat. 608. Liturgia unica ſuper unico altari. 248. Liturgia in carcere celebrata. 433. ſuper manibus Diaconorum, ex defectu altaris. 251.
Logica, Dialectica. Vide Philoſophia.
Lucæ Evangelium, & Actus Apoſtolorum. 8.
Lucas Metropolita Arbelæ & Moſul. 518.
Luciani & ſociorum martyrium. 18. Luciani & Marciani martyrium. 18. 19.
Lucii Epiſtolæ. 44.
Luharſaphus Adjabenus. 483. 485.
Lumen è ſepulcro Domini. 552. 608.
Lunarium & Kalendarium. 283.
Luſitani in Malabaria, Franci appellati. 595. & ſeq.
Lnun, ſub ditione Simeonis Patriarchæ. 622.
Lns pagus Garmæorum. 498.

M

MAADDENI, Arabes ſub ditione Homeritarum. 224.
Maaltaja, Maalta, Sedes Epiſcopalis. 160. Nuhadræ conjuncta. 200. item Honitæ. 478.
Maanes Perſa, Hardaſciranſis, in Schola Edeſſena Barſumæ ſocius, Metropolita Perſarum, Sedem Seleuciæ invadit, dein exturbatur. 374. 376 614. cauſa depoſitionis ejus. 377. Libros Theodori Syriacos facit. 378. an vixerit uſque ad tempora Acacii. 381.
Maan, ſeù Mahan, interpres librorum ex lingua Perſica. 502.
Maanes monachus. 500.
Maara, Maare, oppidum apud Niſibin, aliàs Beth-Maare. 588. Maarinenſibus ſcribit Elias tertius. 290.
Macabæorum libri. 7. hiſtoria. 7. 286. Carmen de Macabæis filiis Samonæ. 284.
Macabta, pagus, ubi ſchola. 180. 497.
Macarii Ægyptii opera aſcetica. 44. 501. hiſtoria cranii hominis, quem alloquutus dicitur. 286. à Macario Melchiſedechiani hæretici confutati. 473.
Macarii Alexandrini opera aſcetica. 47.
Machicha Salomonis filius, Tirhanæ Epiſcopus, deinde Metropolita Arbelæ, & Moſul, demùm Patriarcha. 549. 550. 619. antiquum ritum in recitanda oratione Dominica reſtituit. 551. hinc diſſidium cum filio Vaſetenſis. 551. 555. ejus obitus. 552. 565. oratio de Incarnatione. 552. 589. epiſtola. 551. 589. cadaver tranſlatum. 565.
Machica II. Metropolis Niſibis, deinde Patriarcha 620.
Machicha Metropolita Adjabenus. 141.
Madraſcia, vox Syra. 62. 573.
Magdal, hoc eſt, Turris, liber Maris. 582. alter Amri. 586.
Magi. Magorum qui Chriſtum adorarunt, nomina. 316. Magi ab Achudeme ad Chriſti fidem converſi. 193. Magos non eſſe præficiendos rebus publicis Motadedus Chalipha edicit. 216. Adversùs Magos ſcripſere Theodorus. 34. Joannes Beth-Raban. 72. Mares Perſa adversùs Magos Niſibenos. 172. Achudemes. 193. Barſohedes Charchæ. 229 Ara. 230. Bar-koſre. ibid. Magi, aliàs Chaldæi, & Zoroaſtriani. 229. 316. Magorum pagus in ditione Birthæ. 142. 497.
Magog & Gog. 322.
Mahan, ſeù Maan, interpres. 502.
Mahometi laudes apud Neſtorianos. 585. cum Mahometo fœdus init Jeſujabus. 108.
Mahuza, Ariuni Garmæorum, hoc eſt, Ariæ regionis urbs. 116. 168. à Choſroë Anuſcervano fundata. 572. 406. Eccleſia Mahuzæ, in qua Achudemes ſepultus. 193. Metropolis Garmæorum. 116. Schola Mahuzæ, Hebræis, Neſtorianiſque communis. 341. 441. 507. Mahuzitæ Sahadunam Epiſcopum poſtulant. 475. ab eodem Sahaduna ad fidem catholicam converſi. 543.

Maja-

Digitized by Google

Maja-karire, locus in ditiooe Margæ. 180. 485. ibi ſchola. 485.
Majpheracta, ſeù Majapharehin aliàs Martyropolis Sedes Epiſcopalis. 269. 364. conjuncta eum Amida & Marde. 288. 367. 558.
Majſan, Meſene. Vide Baſſora.
Makabta. Vide Macabta.
Malabar, regio Indiæ, ubi plurimi Neſtoriani. 594.
Malachiæ prophetia. 6.
Malcha, ſeù Fermentum Neſtorianorum. 241. 608.
Malchi monachi vita. 19.
Malecbus Validi filius. 234.
Malechos Epiſcnpus Darebgerdæ. 433.
Malechjeſus. Vide Melechjeſus.
Mamæ ſeù Mamanſis martyrium. 18.
Mamarinus, ſeù Marinus, Theodori Mopſveſteni æqualis. 31. 631.
Mammæa Barſumæ concubioa. 67.
Mamon Chalipha. 161 502.
Manes, Manichæi. Manes geoere Perſa. 220. Manichænrum cauſa in Chriſtianos perſecutio movetur à rege Perſarum. 220. Papæ cum rege Perſarum adversus Manichæos colloquium. 220. Manichæi in Haran, in Galan, & Dailam. 161. 491. Adversùs Manichæos ſcripſère Eporæm. 63. Diodnrus. 29. Titus. 41. Bud. 219. Gabriel Hormuzi. 148. Daniel Rheſinæ. 223. Nathanael. 224.
Maninr Chalipba, Bagdadum urbem condit. 112. 168. 206. 506. in carcerem conjici jubet Patriarchas Melchitarum, Jacobitarum, & Neſtorianorum, & Salomonem Epiſcnpum Hadathæ. 207.
Maoſnres Abuſaidus filius Iſæ. 270.
Maphriani nomen apud Syros unde derivatum. 193.
Mara Ephræmi diſcipulus. 171.
Mara Carduenſis, herus Barſumæ Niſibeoi 66.
Mara Archidiaconus, Abulcbairus Ebn Maſihi, fater Sabarjeſu Patriarchæ, ſcriptor. 74. 167. 556.
Mara Epiſcopus Ninives, cui ſucceſſit Jeſujabns Adjabeous. 475.
Mara Epiſcopus Daræ, an uous è Patribus Nicænis. 588.
Marabas, ſeu Mar-Aba I. aliàs Aba, cogoomento Magnus, ex Mago Chriſtianus, Scbolæ Niſibenæ Alumous, Thomæ Edeſſeni diſcipulus, demùm Patriarcha. 75. 76. 615. ejus ſcripta. 75. & ſeq. Synodus & Canones. 78 269 275. 351. 514. conſtitutinnes Eccleſiaſticæ ſeu Epiſtolæ Synodicæ. 76 & ſeq. in quibus de electione & pnteſtate Patriarchæ, Metropolitauorum & Epiſcoporum. 77. 78. 79. 80. cauſa harum epiſtolarum. 78. prnhibuit, ne Patriarcha aut Epiſcopus uxnrem duceret. 93. Teſtamentum vetus è Græco Syriacom fecit. 75. Choſroïs Anuſcervani cum Maraba diſputatio. 407 408. Cochenſem Eccleſiam ioſtaurat. 198. Abunæ cœnobium eximit. 344. Liturgiam Neſtorii interpretatur. 36. Acbam Metropolitam Adjabeoum ordioat. 480. martyr vocatus. 77. ejus diſcipuli. 88. Carmen de ejus laudibns. 284.
Marabas II aliàs, Aba Bar-Brich-Sebjaneh, Epiſcopus Caſcaræ, deinde Patriarcha. 157. 616.
Marabas Epiſcopus, æqualis Jeſujabi Adjabeni. 141. 142.
Marabas Archidiaconus, Eccleſiæ Patriarchalis rectnr. 451.
Marabas Metropolita Gandiſapor, competitnr Abrahæ Patriarchæ. 508. 509.
Marabochtus, Patriarcba illegitimus. 214. 614.
Maræus Epiſeopos Heſnæ, an unus è Patribus Nicænis. 588.
Maranames ax Chatara, Scholæ Caphar Uzal præfectus, Seleuciæ Epiſcnpus poſt obitum Jeſuzachæ ab Acha Metropnlita Adjabeno ordinatus, Achæ ipſi in Sede Adjabena ſuccedit. 158. 480. 482 483. Simeooem ordinat Epiſcopum Beth-Bagas. 480. eius geſta. 482. & ſeq. obitus. 485. ei ſuccedit Jeſujabus. 159.
Maranames Epiſcopus Badial. 565.
Maranzacha Abbas cœnnbii Beth-Abenſis, Aphnimarani diſcipulus, Epiſcopus Hadathæ. 187. 478 481.
Maranzacba Epiſcopus Ninives. 487.
Maraozacha Jnſue Epiſcopus Suſan. 489.
Maratkenus monachus cœnobii Izlenſis, ſcriptor. 216. 217.
Marci Evangelium. 8.
Marci eremitæ opera aſcetica. 45. 501. illuſtrata à Babæo, & Abrahamo Bardaſcenadad. 96. 194. laudata ab Elia Anbaræ. 262. ejuſdem Marci vita. 286.
Marciani & Luciani martyrium. 18.
Marcion, Marcioniſtæ, in Perſide, in Galan & Dailam. 447. 491. adversùs eos ſcripſère Ephræm. 63. Zenobius. 43. Paulonas. 170. Bud. 219. Daniel Rheſinæ. 223.
Marcus Abbas in cœnobio Barturæ. 501.
Marcus Metropolita Baſſoræ, aliàs Meſræ, ſeù Ægypti. 551.
Mardanſaa, Mardaoſes, Mardanſciahes, Merdaſas, Medarſes, Sirinæ filius. 96. 417.
Mardanſaa medicus. 616.
Marde, Mardinum, urbs Meſnpntamiæ. Mardæ & Caphartutæ Epiſcopatus Jacobitarum. 195. Marde Epiſcopalis Sedes Neſtnrianorum. 288. 308 Conjuncta cum Majpheracta & Amida. 288. 558. Marde Metropolitana Sedes conjuncta cum Soba & Armenia. 622
Marde locus Adjabenicæ Sedi ablatus, & Hadethenſi adjectus. 484.
Mares, ſeu Mari, unus ex LXX., diſcipulus Adæi ſeù Thaddæi, fundator Sedis Orientis ſeù Seleuciæ & Cteſiphontis, accepta à Thaddæn & Thoma poteſtate. 299. Maris corpus in Dorkena. 306. Maris ſchola. 341. 506. 507 516. Mares cœnobium & ſcholam exemiſſe dicitur. 344. Maris reliquiæ. 553. cœnobium Maris viſitatur à Patriarcha, qnum primùm eligitur. 263. 271. 565. Maris prædicatio. 584. 587. 588. Mares primus Epiſcopus Seleuciæ. 611. Eccleſia S. Maris in Dor-kena ab Elia tertin inſtaurata 288.
Mares Perſa, Epiſcopus Hardaſciri. 171. Ibæ Edeſſeni ad cum epiſtola. 172. ejus ſcripta. ibid.

Mares Bar-Tobi, ſeù Tobi filius, ſcriba in aula Nſeraddaulæ, monachus ac Presbyter, præfectus cœnobio Saidi, ejuſque regionis viſitator, deinde Metropolita Perſidis, demùm Patriarcha. 175. 618. diſcrimen inter ipſum & Georgium Arbelæ, in deſcribenda ſuper ordinandis Crucis forma. 573.

Mares Salomonis filius. 554. ejus liber inſcriptus Turris, in quo hiſtoria Patriarcharum Neſtorianorum. 555. ejus libri ſyllabus. 582.

Mares Epiſcopus Caſcaræ, an unus è Patribus Nicænis. 588.

Mares monachus cœnobii Simeonis in Sena. 225.

Maremes monachus cœnobii Abrahæ, Epiſcopus Ninives, Metropolita Lapetæ ſeù Gandiſapor, demùm Patriarcha. 142. 205. 615.

Maremes monachus, æqualis Jeſujabi Adjabeni. 141. 142.

Marga urbs in ditione Moſulana, Sedes Epiſcopalis. 209. 463. loca ejus ditionis. 484. 501. Necheia & Tallona ab ea ablata, & Daſenæ attributa. 484. Marga ſub ditione Simeonis Patriarchæ. 622.

Marganæ cœnobium apud Senam. 494.

Margarita, liber ſic inſcriptus, quem citat Ebedmeſſias Hirtenſis. 198. alter ejuſdem tituli liber compoſitos à Sobenſi. 352.

Maria Virgo Dei genitrix. Quo ſenſu negetur eſſe Deipara à Neſtorianis. 4. 281. 301. 355. 541. & ſeq. Mariæ nativitas. 286. fuga in Ægyptum. 286. miracula Imaginis ejus in Saidanaja. 286. Dormitionis & Aſſumptionis hiſtoria Joanni Evangeliſtæ inſcripta. 287. miracula. ibid. Nativitatis hiſtoria & genealogia ejuſdem Jacobo Adelphotheo tributa. 287. genealogia. 315. geſta. ibid. obitus. 317. aſſumptio in cœlum. 318. S. Mariæ Eccleſia in Batain urbe Indiæ. 333. in Perſide. 412. quare, & quando ſuſcitata fingitur à Simeone Presbytero. 563. de titulo Deiparæ. 589. 607. placenta ejus nomini offertur in Liturgia, quæ in illius corpus converti dicitur à Neſtorianis. 608. S. Mariæ Eccleſia Bagdadi. 236. in Ædibus, quas Romæorum dicunt. 264.

Mariæ Ægyptiacæ hiſtoria. 286.

Maria Mauricii Imperatoris, ut dicitur, filia; aliàs Sira, ſeù Sirina, uxor Choſroïs Abruizi. 111. 412. 446. 451.

Marjabus Epiſcopus, æqualis Jeſujabi Adjabeni. 142.

Marjabus monachus ſcriptor. 170. 186. 470.

Marinæ, ſeù Margaritæ Virginis martyrium 286.

Marinæ Virginis, quæ & Marinus, hiſtoria. 285.

Maronis, uxoris ejus filiorumque hiſtoria. 285 S. Maronis cœnobium. 607.

Martiniani eremitæ vita. 286.

Martyres. Martyrum Occidentalium hiſtoria ſcripta ab Euſebio. 18. oratio de laudibus eorundem. 19. martyrum Orientalium acta. 73. 285. 369. martyrum ſeptem Samoſatenorum vita. 18 martyrum Quadragiota paſſio. 18. martyrum CXX. paſſio. 19. Cantus de martyribus 74. de cauſa commemorationis martyrum. 167. martyrum corpora ſub altari. 341. de honore martyribus debito. 340. martyrum montis Brsini hiſtoria. 458. martyrum cantica in Feriis. 529. martyrum corpora in urbe Maipharchin repoſita, & alia in diverſas Occidentis Eccleſias à Marutha diſtributa. 365.

Maru, ſeu Marua, Sedes Metropolitana à Jaballaha inſtituta. 127. 147. 346.

Maruanitæ Neſtoriani à fide deficiunt. 127. 130.

Maruæos Presbyter & medicus Huzita. 143.

Maruæus Archidiaconus. 156.

Maruaës monachus in regione Honitæ. 500.

Maruthas Majpheractæ ſeù Majapharchini Epiſcopus, Nicæno Concilio intereſt. 588. Maruthas alter, clarus ſub Theodoſio ſeniore, Arcadio ac Theodoſio Juniore. 73. Vidit Archiepiſcopos Seleuciæ Cajumam, Iſaacum, Achæum & Jaballaham. 73. 365. 373. intereſt Synodis Conſtantinopolitanæ, Antiochenæ & tribus Seleucienſibus. 73. 374. Acta martyrum Orientalium deſcribit. 73. item cantus in eoſdem. 74. eorundem corpora colligit, & partem in urbe Majpharchin reponit, partem in diverſas Occidentis Eccleſias diſtribuit. 365. Canones Occidentales colligit. 364. hiſtoriam Synodi Nicænæ deſcribit, & Canones Syriacè reddit. 74. 269. Quo ſenſu dicitur Epiſcopus Amidæ & Majapharchim. 74 367.

Maruthas Maphrianus Tagriti, Monophyſita. 193. ejus vita. 19.

Maruæus. Vide Joſue.

Maruzitæ, ſeù Maruanitæ. Eorum Metropolis Maru. 347.

Maſalmas nobilis Adjabenus. 180. 483.

Maſamig in Catara, Sedes Epiſcopalis. 143.

Maſin in India. 593.

Maſius fluvius. 498.

Maſudus Hachima, cognomento Kaſcia, medicus. 561.

Matæra locus, ubi Synodus pro Patriarchæ electione habita. 202.

Materia, & forma Sacramentorum. 356. 357.

Matthæi Evangelium. 8.

Matthæi cœnobium in monte Elphephio. 196. 393. apud Niniven. 104.

Matthæus Meſenenſis, aliis Meſcianiono, ſeù Vagus. 97. 632.

Matthæus Jonæ filius, cognomento Abu-Baſciar, ſcriptor & interpres. 517.

Matthæus Senior, monachus Beth-Abenſis, Thomæ Margenſis æqualis. 478. 481.

Matthæus Epiſcopus Daſenæ. 565.

Mathiæ Apoſtoli prædicatio ſub nomine Cyrilli Hieroſolymitani. 287.

Matrimonium Eccleſiæ Sacramentum. 356. 359. 540. ejus benedictionis expoſitio. 579. gradus conſanguinitatis & affinitatis non obſervati à Neſtorianis. 608. Presbyter poſt ſuſceptos ordines uxorem ducit apud Neſtorianos 608. Barſumas Niſibenus & Babæus Epiſcopis, Presbyteris, Diaconis & monachis matrimonium permiſere. 67. 394. 429. Maraba Patriarcha vetuit, ne Epiſcopus aut Patriarcha uxorem duceret,

Digitized by Google

eeret. 93 Abraham Izlenſis cœnobii fundator continentiam monachis præſcripſit. 93. De matrimooio, Sobenſis. 336. & ſeq.
Mautbe, vox Syra. 71. 167. Vide Seſſiones.
Medici: libros de medicina ſcripſare Philotheus. 39. Theodorus Maru. 147. Barſumas Charchæ. 173. Simeon Taibutha. 181. Joannes Meſve. 502. 504. Sapores Saheli. 512. Joſeph Saher. 517. Abuſahelus Meſihi. 540. Jahis Giarslæ. 549 Hebatolla Thalmid. 555. Saëdus Abulbaſaous. 556. Maras Abulchairos. 556.
Melchiſedech. De ejus geoere fabula Salomonis Baſſoræ. 313.
Melchiſedechiani bæretici à Macarlo coofutati. 473.
Melchitæ, Græci, Romæi. Adverſus eos ſcribit Jeſujabus Niſibeous. 303. 304. 306. 355. errores iis tributi. 305. eorum ſeotentia circa Incarnationem Verbi. 589. an in ſubſtantia fidei conveniant cum Jacobitis & Neſtorianis. 514 Melchitarum Patriarcha Theodoritus. 207.
Melechjeſus, ſeù Malecbjeſus Epiſcopus Ba-Nuhadræ. 565.
Meliapor, ubi ædes S. Thomæ in India. 594
Mephaskana, ſeù Commentator, Ioterpres. 198.
Mercatoris liber à Joſepho Huaita expoſitos, fortaſsè eſt opus Iſaiæ Abbatis. 102.
Mercurii martyris hiſtoria. 286.
Meruanus Mahometis filius. 207.
Meſcaleg pagus ditionis Arbelæ. 284.
Meſcbiotæ Eccleſia in Moſul. 593.
Meſene, Maiſan, Euphrates ad Meſenem, Tigris fluvii inſula. 632. Vide Baſſora.
Meſenæ Schola. 341. 507.
Meſſaliani hæretici apud Neſtorianos. 92. 501. Aphnimaranus Meſſalianiſmi accuſatus. 187. item monachi nonoulli apud Ananjeſum Patriarcham. 218. 458 473. Meſſaliani damnati in Synodo Sabarjeſu Patriarchæ. 449.
Meſſias-Zacba, ſeù Jeſuaacha & Zachajeſus, monachus Ialenſis, fuodator cœoobii Beth-Raban, Scriptor. 216.
Meſve Joanoes, medicus. 501. Meſve alter. 428. 504. Meſve Mardenſis. 504.
Meſve Joanoes Damaſcenus, auctor antidotarii. 504
Methodius Epiſcopus Olympi, Scriptor. 27 322.
Metropolitanæ Eccleſiæ quando, & à quibus inſtitutæ. 346. 347. Metropolitani. Vide Epiſcopi.
Michææ prophetia. 6.
Michæas Doctor, in Schola Edeſſena Barſumæ ſocius, Epiſcopus Laſciumæ. 169. ejus ſcripta. 170 carmen 461.
Michaël Epiſcopus Huzitarum, Scriptor. 147. 211.
Michaël medicus. 165.
Michaëlis cœnobium apud Moſul. 266. 271. examptum ab Ebedjeſu Patriarcba. 344.
Michaëlis Archangeli Eccleſia. 304. fabula de idolo Michaël. 304.
Michaël Epiſcopus Amidæ & Majapharchini. 557. ejus fides. 558. 589. diſpotatio cum hæreticis. 561.
Milles Suſæ Epiſcopus. 51. ejus hiſtoria. 481.
Milleſius Tirhanæ Epiſcopus. 158.
Milleſius Zuabiæ Epiſcopus. 177.
Milleſius Senæ Epiſcopus. 411. Vicarius Sabarieſu Patriarchæ. 446.
Mimi cujoſdam martyrium. 19.
Mimra, vox Syra. 3.
Miſſa. Vide Liturgia.
Mobadre, hoc eſt, Chriſtianorum in regione Damaſcena diſperſorum, Epiſcopus Joannes. 107. 145
Modsina, Modajen, ſeù Selencia, Sedes Patriarchalis conjoncta Cteſiphonti. 157. Modainæ cœnobium. 288 Modainæ Schola. 264. 451. Modsinæ Eccleſia à Jaballaha iuſtaurata, & altera à ſuodamentis erecta. 371. Modainæ Synodus. 73. Vide Seleucia.
Moëzzaddaules Soltanos. 200.
Mohammad Vide Mahometus.
Mohammad Cbindæus. 213. Mohammad filius Zachariæ Razeoſis. 271. Mohammad Ebn Iſasc 517.
Mohdius Chalipha. 156. 160. 161. Timothei diſputatio cum eo. 162.
Mokaſſæus Severus. 543.
Moktadius Chalipha. 550. 551.
Moktaſius Chalipha. 555.
Molikenſis Eccleſia. 450.
Monachi, mooaſticum inſtitutum. Monachiſmum ad tempora Apoſtolica referri. 300. Antonius monachorum pater, ejuſque diſcipuli Hilarion & Aon apud Syros, Palæſtinos & Chaldæos. 303. an Eugenius Ægyptius apod Chaldæos. 300. Abraham Izlenſis monaſticam vitam reſtituit. 303. mooachorum babitus & tonſora 94. 431. monaſticæ vitæ parentes. 467. Regulæ monachorum ab Abrahamo, à Dadjeſu, & à Sobenſi traditæ. 93. 98. 154. 342 Jeſujabos Adjabeous canones tyronum monachorum præſcribit. 138. monachos Incootinentes è cœnobio Ialenſi expellit Babæus. 90. 468. Barſumas Niſibenos & Babæus Patriarcha ouptias monachis permittunt. 67. 394. 429. Ebedjeſus Sobeoſis concedit, Epiſcopum poſſe permittere nuptias monachis & monialibus. 336. monachorum & mooialium cohabitatio damnata. 449. monachi Vagi damnantur. 452. mooaſteriorum privilegia ſeù exemptiooes. 343. monaſteriorum cura ad Epiſcopos ſpectat. 452. diverſa cœnobia condita io Aſſyria, poſtquam mooachi è cœnobio Ialeoſi ejecti ſuot. 469. monachi oleribos conteoti. 481. à cœnobitica ad eremiticam vitam tranſitus. 487. 498. monachorum Pſalmodiæ ritus. 492. monachorum perfectio ſeù tonſura, exponitur. 578. Epiſcopi & monachi in Riſcia, ab Arianis exagitati. 496. & ſeq. De re mooaſtica ſeù aſcetica, oec oon hiſtorias mooachorum ſcripſere, Macarius. 45. Marcus. 45. Joannes 45. Evagrius. 45. Iſaias. 46. Ammonas. 47. Macarius alter. 47. Xyſtus. 48. Nilus. 48. Palladius & Hieronymus. 49. Joannes Apameeoſis. 50. Babæus. 95. 96. 97. Dadjeſus. 98. 99. Joſeph Huzita. 102. 103. Joannes Daliathenſis. 104. Iſaac Ninivita. 104. Jeſujabus Adjabeous. 138. Ephræm Elamitarum. 164 Hooaious. 165. Daniel Tahal. 174.

Scia-

Scialſta Rheſinæ. 176. Ahihus. 177. Babæus Niſibenus. 181. Simeon Taihutha. 181. Joaones Azrach. 182. Jeſuphana. 188. Sciubchalmaranus. 189 Abraham Netpharenus. 191. Gregorios. 191. Ebedjeſus. 192. Abraham Bardaſcenadad. 194. Jeſudenah Koſræ. 196. Ebedmeſſias. 198. Joannes Garmachita. 204. Salomon Hadathæ. 210. Maratkenus. 217. Georgius Neſræus. 217. Joaooes Bar-Chaldon. 266. Behjeſus Camulæus. 275. Ebedjeſus Sobenſis 361. Sahadunas. 454. Gabriel Tauraia 458. Bariia. 458. Salomon Garaph. 458. Thomas Margenſis. 458, & ſeq. anonymus. 285. monachi cujuſdam vita ſub Heraclio Imperatore. 286.
Monderus Arahum rex Naamanis pater. 110. alter Naamanis filius. 110.
Monderus Epiſcopus Anbaræ. 264.
Mondderæi, Arabes ſub regum Hirtenſium dominio. Adversùs eos ſcribit Nathaoaël. 224.
Morerius Eliam Barſeoiam à Niſibeno malè diſtinguit. 266.
Morini hallucinatio. 219.
Moſis Prophetæ Pentateuchus 4 5.
Moſes Presbyter æqualis Jeſujabi Adjabeoi, 141. 142.
Moſes Barcepha laudat opera Athanaſii, Baſilii, Nyſſeni, Nazianzeni, & Chryſoſtomi, 20. 21. 22 23. 26. ejus vita 285. ejus diſcipulus Naſicha. 200.
Moſes Epiſcopus Charchæ, Marahæ diſcipulus 86. ejus ſcripta. 276. 514.
Moſes Epiſcopus Ninives. 188.
Moſes Presbyter & Doctor, æqualis Timothei. 82. 164
Moſes Niſibenus medicus, aliàs Narſes. 434.
Moſes Saidalenſis ſeù pharmacopola. 201.
Moſes Beth-Sajadæ, magiſter Joannis Bar-Chaldon. 266. ejus hiſtoria apud Ebedmeſſiam Hirtenſem. 198.
Moſes Epiſcopus Singaræ. 551.
Moſlemi, Mollemani, Moſulmani, ideſt Mahometani. 207. 216. 565. eorum legibus canones Neſtorianorum accommodati. 236.
Moſtadius Chalipha. 288.
Moſul urbs Metropolitana, Sedes in cœnobio Jeſujabi Bar-Koſre. 231. ſub ea Epiſcopales Sedes Hephton, & Baria. 264. Moſul aliàs Athur ſeù Aſſyria, conjuncta Niniviticæ Sedi. 269 item Sedi Hazæ ſeù Arbelæ. 288. à Joſue Barnun conjuncta fuit Adjabenæ & Ninivæ. 344. Moſul & Hazæ Metropolitanus. 518. 551. Moſuli Eccleſia dictà Meſchintæ. 593.
Motadedus Chalipha. 215. 235.
Motalemus Chalipha. 503. 503.
Motuacchelus Chalipha. 211. 503. 509. movet perſecutionem in Chriſtianos. 510.
Moyſes. Vide Moſes.
Mukan civitas in finibus Dilumitarum. 162. Sedes Epiſcopalis. 492. Mukanitæ ad Chriſti fidem converſi. 493.
Mulleri opinio de verſione Syriaca ſcripturæ. 61.
Muſica, Toni. Epiſtola Thomæ adversùs muſicam. 87.

N

NAAMANES Arabum Chriſtianorum Rex. 108. Monderi filius. 110.
Naamanes princeps Moſuleoſis. 494.
Naamania Sedes Epiſcopalis, conjuncta Zuabiæ. 234 263. Naamaniæ Epiſcopus, vacante Caſcarenſi Sede, Patriarchalis Throni cuſtos eſt. 263. Naamaniæ Epiſcopus legit Apoſtolum in ordinatione Machichæ Patriarchæ. 551.
Nahardairæ Epiſcopus anonymus. 264.
Naharvana, Sedes Epiſcopalis conjuncta Koſræ. 264. 618.
Nahar-Maſi, ideſt, fluvius Maſius. 498.
Nahum prophetia. 6.
Namphruch Bar-Baſtur in Chata. 143.
Namuſa monachus Indus. Vide Chairlanus.
Narſetis Epiſcopi vita. 19.
Narſes cognomento Leproſus, Barſumæ in Schola Edeſſena ſocius, hexaſyllabi carminis auctor. 63. Niſibenæ Scholæ magiſter, cum Barſuma propter Mammæam, rixam habuit, ſucceſſoreſque in eadem ſchola Abrahamum, Joannem, & Joſephum Huaitam. 64. ejus ſcripta. 65. 66. citatus à Joſepho ſecundo. 608.
Narſes Bahæi diſcipulus, cœnobii Beth-Abenſis Abbas. 141. 142. 145. 455. 457.
Narſes Marabæ diſcipulus, Anbaræ Epiſcopus. 86.
Narſes Epiſcopus à Machicha Adjabeoo ordinatus, 141.
Narſes Patriarcha, Eliſæi æmolus, 167. 614.
Narſes Bar-Dadjeſu, Thomæ Margeoſis æqualis. ·04. 474.
Narſes pater Joannis Patriarchæ. Vide Joannes filius Narſetis.
Narſes Epiſcopus Chooiſapor, ſeù Beth-Vaaich. 310.
Narſes Presbyter Maanæ. 377.
Narſes Niſibenus medicus, aliàs Moſes. 434.
Narſes mooachus Beth-Abeoſis, Epiſcopus Senæ. 162. 225. 494.
Narſes Metropolita Gandiſapor. 616.
Narſe, & Banaoas, in Seleucia ulteriori. 479.
Naſerus Saidus Abulhaſanus, rex Choraſanæ. 222.
Naſerus Chalipha. 558.
Naſicha Moſis Barcephæ diſcipulos, magiſter Ebedjeſu Patriarchæ, 200.
Naſrus, Maoſoris Chaliphæ archiſtrategus. 168.
Nathanaël ao idem cum Bartholomæo Apoſtolo. 320.
Nathanaël mooachus Beth-Abenſis. 218. ejus ſcripta. 224. 476.
Nativitatis Domini & Epiphaniæ feſtum olim una die ſimul celebratum. 87. 215.
Nechel pagus olim ad Margenſem Epiſcopatum ſpectabat, poſtea Daſenenſi attributus fuit. 484. Nechel cœnobium. 469. illuc perrexit Joannes. 255.
Necuarus Presbyter Eccleſiæ Baladæ. 490.
Nehеſſoo ſub Epiſcopatu Seleuciæ. 482.
Neocæſarienſes canones. 514.
Neſræus. Vide Georgius Barſajade.
Neſralla Abulmaali ioterpres. 222.

Neſtorius Patriarcha Conſtantinopolitanus. 35. ejus ſcripta. 35. 36. ſub Paulo Neſtoriano Patriarcha Syriacè reddita. 36. Liturgia à Maraba & Thoma tranſlata. 36. citata à Timotheo ſecundo. 578. Quid de ea Jeſujabus Niſibenus. 299. Quid Leontius Byzantinus. 302. Neſtorii & Theodori Liturgia. 237. Neſtorii amicus Alexander Hierapolis. 197. & Andreas Samoſatæ. 202. ex Neſtorio Chaldæis Orientalibus Neſtorianorum nomen impoſitum. 299. 587. contendit Jeſujabus Niſibenus, Neſtorium amore ſolitudinis dictum ſponte abdicaſſe, Joannem verò Antiochenum judicem conſtitutum fuiſſe cauſæ inter Neſtorium & S. Cyrillum, 299. 302. Quid de Neſtorio & Synodis Epheſina, & Chalcedonenſi Mares Salomonis. 584 & ſeq.

Neſtorii cœnobium apud Senam. 494.

Neſtorius Metropolita Adjabenæ. 492.

Neſtoriani, Chaldæi, Aſſyrii, Orientales. Ad Chriſti fidem converſi ab Adæo, Mari, Thoma, & S. Petro, quem Babylone in Aſſyria prædicaſſe ajunt. 587. Marim Sedem Seleuciæ & Creſiphontis fundaſſe affirmant. 299. Patriarchatus, ut vocant, Seleuciæ, ſeù Orientis inſtitutio quandonam facta. 59. Sedem Babylonis à S. Petro fundatam, quintam Patriarchalium ordine facit Sobenſis. 349. nullam hæreſim in Oriente exſtitiſſe contendunt, ſed Apoſtolicam à ſe fidem illibatam cuſtodiri. 298. 299. 301. 302. item monachiſmum ab Apoſtolicis ſe temporibus habuiſſe. 300. Orientales ſe vocant. 355. Orientales præ cæteris Chriſtianis extollunt. 304. 306. Neſtoriani cur dicti. 299. 587. Neſtorii nomen ſerò, & nuper iplis impoſitum affirmat Jeſujabus Niſibenus, 299. Neſtorianos per injuriam ſe dici contendit Sobenſis 355. Neſtorianum nomen à Xenaja Orientalibus affictum conqueritur Acacius. 69. 383. Ibæ Edeſſeni epiſtola ad Marim Perſam, Neſtoriani erroris ſeminarium fuit. 391. Neſtorianorum expulſio è Schola Edeſſena, duplex. prima ſub Rabula, altera ſub Cyro Edeſſæ Epiſcopis. 376 Maanes, Barſumas, cæterique in Schola Edeſſena ſocii, errores Theodori, Diodori, Neſtoriique in Orientem invexere. 303. 381. ſed Barſumas potiſſimùm Neſtorianiſmum in Oriente confirmavit 303. idem Barſumas Babuæum & Acacium Archiepiſcopos Seleuciæ exagitavit. 69. 70. Acacius à Neſtorianiſmo vindicatur. 381. Babæus Acacii ſucceſſor primus Archiepiſcoporum Seleuciæ fuit, qui Neſtorianam hæreſim amplecteretur. 429. de initio Neſtorianiſmi fabulæ quorundam. 306. Neſtorianis favet Pherozes Perſarum Rex. 68. item Choſroës Abruizus, ſub quo Eccleſiam Edeſſenam Catholicis eripiunt. 407. 409. item Hormiſdates Anuſcervani filius. 411. nec non Tartari Mogulenſes. 565. Neſtorianorum ſtatus luctuoſus ſub Motuacchelo Chalipha. 510. Neſtoriani ad fidem Catholicam converſi, Sahadunas cum Garmæis. 107. 475. Sulaka, Abdjeſus & Ahatalla Patriarchæ. 621. Elias ſub Paulo V. 622. item Joſephi tres, orthodoxorum Patriarchæ. 623. ſcribunt ad Romanum Pontificem Simeones duo. 622. fides Michaëlis Epiſcopi Amidæ & Majapharchini. 559 560. Neſtorianos & Monophyſitas Juſtinianus Imperator ad Eccleſiam Catholicam reducere conatus eſt. 632. Neſtorianorum Patriarchæ ab Antiocheno defecerunt. 302. eorum Catalogus ab initio ad tempora Jeſujabi Niſibeni. 301. Catalogus alter ex Salomone Baſſoræ. 321. ſeries Patriarcharum ad præſentem diem. 611. & ſeq. Schiſmata inter Narſetem, & Eliſæum, Ananieſum & Joannem Leproſum, Surinum & Jacobum. 614. 615. 616. inter Sulakam catholicum, & Simeonem Denham Barmamam hæreticum, & utriuſque ſucceſſores. 621. item inter Eliam Barmamæ ſucceſſorem, & Simeonem Ahatallæ, & utriuſque ſucceſſores ad hanc diem 621. 622. Neſtoriani Patriarchas tres modo habent, quorum primus dicitur Elias, alter Simeon, tertius Joſephus. 622. 623 Sabarieſus toparcha Adjabenæ & Aſſyriæ, æqualis Thomæ Margenſi. 482. Naamanes princeps Moſuli. 498 Scribæ, & medici Chalipharum, paſſim Studia literarum ſub Sabarjeſu Patriarcha 507. Sarigaoi, ſeù Sciahartgani. 482. 483. Indi, Malabares, Carari, Galanitæ, Dailamitæ, Sinenſes, Neſtoriani. 156. 162. 219 346. 491. 593. 594. 632. item in Syria, Hieruſalem, Arabia, Ægypto, Perſide, Armenia 110 126. 199 297. 505. 513. 481. 489. Quid ſentiant de Latinis, Græcis, Melchitis, Jacobitis, Ægyptiis, Æthiopibus, & Armenis. 304. 305. 386. an cum iis in fide conveniant. 514. 515. In India bene accepti à Luſitanis, in quorum Eccleſia celebrant. 598.

Neſtorianorum errores, ritus. Neſtoriani duas perſonas & hypoſtaſes in Chriſto ponunt, unamque voluntatem & operationem. 435. 448. 606 hypoſtaſim pro ſubſtantia accipiunt. 388 Theodorum, Diodorum & Neſtorium ſequuntur. 88. 448. 452. Mariam Deiparam negant, quo ſenſu. 515. 516. 589. carent ſacramento Confirmationis. 608. Sacramentum Confeſſionis apud ipſos ferè eſt abrogatum. 608. Verba conſecratoria in Liturgia prætermittunt. 608. Uvæ paſſæ ſucco pro vino in Liturgia utuntur. 608. Fermentum quod Malcha dicitur, ad ipſos ab Apoſtolis derivatum fabulantur. 608. Placentam in Liturgia offerunt B. Virgini, ejuſque corpus eam fieri autumant. 608 gradus conſanguinitatis & affinitatis in matrimonio nequaquam obſervant. 608. Extremam Unctionem non agnoſcunt, neque matrimonium pro Sacramento habent, ſed eorum loco Signum Crucis & Fermentum, ex ſententia Sobenſis. 356. conjugium Monachis, Diaconis, Presbyteris & Epiſcopis, etiam poſt ſuſceptos ordines, permiſit Barſumas Niſibenus. 390. 393. 394. idem permiſſum in Synodo Babæi. 428. 429. Marabas Epiſcopis conjugia interdixit. 93. Presbyter mortua prima uxore apud ipſos alteram ducit. 608. bigamos ad ſacerdotium admit-

mittunt. 305. negant viſionem intuitivam divinæ eſſentiæ. 95. 259. 331. Pœnarum Inferni finem admittunt Theodorus, Diodorus & Salomon Baſſoræ. 323. Sobenſis affirmat, terræ ſuperficiem eſſe locum Gebennæ poſt communem reſurrectionem. 332. 360. In Synodo Sabarjeſu definitum, non eſſe inſitum naturæ humanæ peccatum, neque Adam creatum immortalem. 448. Veſpere feriæ quartæ & ſextæ, carnibus veſcuntur, & die Dominico jejunium inchoant. 608. loca Scripturæ ab ipſis corrupta. 304. animas Sanctorum in Paradiſo terreſtri collocant. 306. 312. error circa ſtatum animarum corporibus ſolutarum. 528. an circumciſionem uſurpaverint aliquando. 305. eorum fides circa Incarnationem. 299. 301. 353. 354. 589. neque duos Filios ab ipſis dici, neque quaternitatem Perſonarum ex eorum doctrina ſequi, contendunt. 301. 355. 435. 589. de momento, quo unio Verbi cum humana natura facta eſt, eorum ſententia. 299. 354. Fides, quam Maranames à Sariganis exagit. 483. Triſagium abſque appendice recitant. 528. duobus digitis formant crucis ſignum, idque à dextera ad ſiniſtram inſtar Græcorum. 515. eorum Patriarcha operto capite Liturgiam celebrat. 608. non baptizant, niſi certis anni diebus. 608. Ritum Cochenſis Eccleſiæ in recitatione Divini Officii, & in adminiſtratione Sacramentorum ſequi jubentur. 449. 452. Pſalmos alternatim canendi in Eccleſia ab Orientalibus ad Antiochenos traductum ritum affirmant 321. nullas è Scriptura lectiones in Liturgia recitant, niſi diebus Dominicis. 473. 474.

Netpharenus. Vide Abraham.

Nicæna Synodus. 278. Nicænorum Patrum hiſtoria. 285. 335. Nicæni Canones Syriace redditi à Marutha 74. citati ab Elia Niſibis. 275. ab Ebedjeſu Sobenſi. 351. ab Elia Damaſci. 514. Nicænorum Patrum encomium. 554. 588.

Nicephori & ſociorum martyrium. 18.

Nili monachi opera aſcetica. 48. 501.

Nilus, Sedes Epiſcopalis. 264. conjuncta Naamsniæ. 551. & Zuabiæ. 557.

Ninive urbs, Sedes Epiſcopalis. 104. 188. conjuncta Metropoli Moſulanæ. 269. 213. Ninive ſpoliata Epiſcopatu & conjuncta Metropolitæ Aſſyriæ & Adjabenæ. 344. Ninivitis ſcribit Adjabenus Jeſujabus. 143. Jejunium Ninivitarum. 249. 294. 295. cœnobium apud Niniven conditum. 469.

Nirabrazaja. 180.

Nirba Beth-Gazæ. 185. cœnobium. 500.

Nirba Saphi. 500.

Nirba Barai ad Zabam. 497.

Nirema in ditione Margæ pagus. 180. 497. 501.

Niſanias æqualis Jeſujabi Adjabeni. 142.

Niſibis, ſeù Soba, Sedes Metropolitanarum ſecunda. 87. 211. 215. 435. à Papa inſtituta. 346. 347. conjuncta Armeniæ. 297. & Mardæ. 622. Niſibenis ſcribit Jeſujabus Adjabenus. 143.

Niſibis Schola. 83. 101. 143. 223. ejus regulæ. 351. in ea diſcipuli octingenti. 437. ex ea prodiere Sahadunas. 454. Gabriel Taurata. 457. Gabriel Rakoda. 461.

Nudis, ſub ditione Simeonis Patriarchæ. 622.

Nuhadra, Ba-Nubadra, Sedes Epiſcopalis. 200. 265. conjuncta Maaltajæ. 200. in ditione Nubadræ cœnobium Jeſujabi. 618.

Numerorum liber. 5.

Nuræ Haditha ad Euphratem apud Anbaram. 210.

Nuſcirvanus. Vide Choſroës.

O

OBLATIO. Vide Eucbariſtia, Liturgia.

Ocbara, Sedes Epiſcopalis. 235. Ocbaræ Epiſcopus poſt Machichæ obitum, Vicaria poteſtate Sedem Patriarchalem rexit. 552.

Occidentalium martyrum Acta. 18. 285.

Occidentales, hoc eſt, Syri Antiochenæ Diœceſeos. 59. eorum nomine epiſtola ad Chaldæos Orientales ſuppoſititia 52. & ſeq. 351. altera ad Papam Seleuciæ Archiepiſcopum. 56. 351. Occidentalium Synodi. 277. 351. 588.

Officium Divinum, Pſalmodiæ ritus, Horæ Canonicæ, Codex circuli, Canones per anni circulum. 139. 529 Officium Veſpertinum. 525 Nocturnum, & Matutinum. 529. Officium quotidianum dividitur in Veſpertinum, Nocturnum, & Matutinum; in Jejunio verò & Paſſione continet præterea Horas tertiam, ſextam, nonam, & Apodipnon. 256. Preces Eliæ & aliorum in Seſſionibus ad Matutinum, ad Nocturnum, & ad Veſperas. 291. & ſeq. Horarum Canonicarum numeros ex Jeſujabo Niſibis. 304. 305. de diſtinctione Officiorum, Joſue Barnun. 166. Expoſitio Officiorum Ebedjeſu Moſulani. 174. Abraham Bar-Liphe. 197. Georgius Arbelæ & Moſul. 518 & ſeq. Codex circuli, juſſu Jeſujabi Adjabeni ab Ananjeſu monacho ordinatus. 145. 476.

Oleum ad Altare offerendum. 242. Oleum ſacrum, quo Eccleſia & Altare ſignantur. 574. & quo baptizandi unguntur. 575.

Omarus Chettabi filius, Chalipha, regnum Perſarum delet. 421.

Omarus Joſephi filius, Anbaræ præfectus. 216.

Omarus Baſſorenſis, ſcriptor. 608.

Oneſimi martyrium. 19.

Oneſima filia Antiochi regis: de ea Carmen, 284.

Ophitæ, adverſus quos ſcribit S. Ephræm. 63.

Oratio Dominica, Pater noſter. Eam neque initio, neque in fine Officii Divini recitari voluit Jeſujabus; ſed Timotheus utrumque præſcripſit. 101. 528. 529. Ebedjeſus præcepit, ut binis quibuſque precibus ſubjungeretur. 551. hunc ritum Machicha abrogavit: atque hinc orta diſſenſio inter Neſtorianos. 551. olim verſus ab iis qui intra, & verſus ab iis, qui extra Altare erant, ex eadem Oratione recitabatur; ſed Ebedjeſus præcepit,

ut

ut tota ſimul ab omnibus diceretur. 200. Gregorii Nyſſeni expoſitio Orationis Dominicæ. 22.

Orationes, homiliæ, Interpretationes, Preces, Precationes. Euſebii de defectu pluviæ. 19. Athanaſii de fide. 19. Gregorii Nyſſeni. 23. Neſtorii. 36. Baſilii Cilicis. 38. Cyri. 38. Eutherii. 42. Euſebii Emiſſeni. 44. Ephræmi. 62. Narſetis. 65. Barſumæ. 66. Joanois Beth-Raban. 72. Marabæ. 76. Hanani. 84. Aphraatis. 85. Babæi. 97. Jeſujabi Gadalenſis. 105. Jeſujabi Adjabeni. 140. Georgii. 153. Ananjeſu. 154. Anaojeſu ſecundi. 157 Eliſæi. 167. Michææ. 172. Gabrielis Catarenſis. 173. Danielis Tahalenſis. 174. Scialitæ. 176. Sciaadoſti. 177. Babæi Niſibeni. 181. Joannis Dilumitæ. 186. Jeſuphanæ. 188. Achudemæ. 193. 194. Abraham Bardaſcenadad. 194. Jeſudeoab. 196. Joannis Garmachitæ. 205. Bud. 219. Abraham Barkardache 224. Simeonis Cardalian. 226. Domnii. 227. Eliæ Niſibis. 266. Joannis Hermetis. 276. Eliæ Anbaræ 258. Eliæ Barcanus. 262. Jeſujabi Niſibis. 295. Joannis Zugbi. 309. Salomonis Baſſoræ. 310. Ebedjeſu Sobenſis. 360. 361. Eliæ tertii. 294. Georgii Moſul. 294. Pauli Anbaræ. 295. Abuleaai. 295. Acacii Patriarchæ. 389. Sahadunæ 454. Machichæ. 552. Jaliæ Saidi. 557. Anonymi. 284. 285.

Ordines ſacri, Sacerdotium, Chirotonia, Ordinationes: unum è ſeptem Eccleſiæ Sacramentis 356. 573. Ordines ſacri apud omnes Chriſtianos ſunt, Patriarcha, Epiſcopus, Presbyter & Diaconus, ex mente Eliæ Damaſci. 514. tres enumerat Timotheus ſecundus, Epiſcopum, Presbyterum & Diaconum. 573. juxta alios, Hierarchiæ tres, novemque ordines Sacerdotii recenſentur: prima Hierarchia, Patriarcha, Metropolita, Epiſcopus: ſecunda, Presbyter, Diaconus, Hypodiaconus: tertia, Lector, Cantor, & Exorciſta. 573. juxta Sobenſem ſunt, Lector, Hypodiaconus, Diaconus, Archidiaconus, Presbyter, Chorepiſcopus ſeu Periodeutes, Epiſcopus, Metropolita, Patriarcha. 342. 344. 346. 348. 355. ſingulorum ordinum officia, electio, ordinatio, veſtes propriæ. 342. ad 348 526. 527. Ritus ordinationis ſeu Chirotoniæ compoſitus à Cypriano Niſibis. 113. & à Jeſujabo Adjabeno. 140. De ordinationibus Joannes Phinchenſis. 190. Sobenſis. 356. & ſeq. Georgius Arbelæ. 526. Timotheus ſecundus. 572. Ordinationes iteratæ à Neſtorianis. 81. Presbyteri ab Ezechiele reconciliati. 436. Presbyterorum & Diaconorum ætas. 237. In ordinationibus nulla apud Neſtorianos ætatis ratio 605.

Orientis prærogativæ. 306. 587. Adoratio ad Orientem. 359. 525. 585.

Orientalium martyrum acta. 285. 369.

Orientales, Chaldæi. 59. cur Neſtoriani appellati. 587. Orientalium Synodi. 277. 351. 589. epitome Synodorum Orientalium. 585. Orientales Monophyſitæ primum Metropolitam Achudemem habent. 193.

Origenis defenſio auctore Euſebio. 19. Origenes confutatus à Theodorito. 40. Origeniſtæ ſeu Allegorici confutati à Theodoro. 34.

Originale peccatum à Neſtorianis negatur. 449. 576 à Theodoro impugnatur. 34.

Ormia, Urmi, urbs, Sedes Patriarcharum, qui Simeonis nomen gerunt. 621.

Orrhoa. Vide Edeſſa.

Orrhoënſis, Orrhoïta. Vide Jacobus Edeſſenus.

Othmanus Challpha. 114.

Othmanus Saidi filius. 211.

Othmanus Choſroæ filius, Jacobita. 490.

Ozza, Arabum Venus. 110.

P

PACHOMII cœnobiarchæ hiſtoria. 286.

Pacorus ſcriptor. 230.

Pacorus Edeſſæ rex. 230.

Pagii hallucinatio. 97.

Palladii Paradiſus monachorum. 49. 501.

Palor, ſeu Palaor in Malabaria. 594.

Pamphylius confutatus à Zenobio. 43.

Pantaleonis martyrium. 19.

Papa Occidentis: ſic Antiochenus Patriarcha vocatur à Sobenſi. 59. ab Ecchellenſi perperàm dicitur Papa Orientis. ibid.

Papa Aghæi filius, Archiepiſcopus Seleuciæ & Cteſiphontis. 59. 612. controverſia inter ipſum & epiſcopos in Synodo definita. 59. Simeonem Vicarium ſibi ſubſtituit. ibid. quot annos ſederit. 346 primus fuit, qui Metropolitanas Sedes inſtituerit. 346. Papæ colloquium cum rege Perſarum adverſus Manichæos. 220.

Paphnotii & ſociorum martyrium 19.

Papyli & ſociorum martyrium. 18.

Paracletici hymoi, ſeu ſermones, qui ſint. 66. 72. 99. 140.

Paracletici ſermones, Narſetis. 66. Barſumæ. 66. Thomæ Edeſſeni. 87. Dadjeſu. 99. Jeſujabi Adjabeni. 140 Ananjeſu Haghiræ. 154. Ananjeſu ſecundi. 155. Joſue Barnun. 166. Abraham Mahuzitæ. 172. Pauli Anbaræ 172. Barſumæ Charchæ. 173. Danielis Tahal. 174. Inæ. 175. Scialitæ. 176. Jeſuphanæ 188. Ebedjeſu monachi. 192 Jeſudenah 195 Theodori Bar-Choni. 199 Enos Anbaræ. 219. Abraham Bar-Kardache. 224. Gregorii Suſtræ 229. Eliæ Anbaræ. 258. Gabrielis Sabochoſtæ. 277. Ebedjeſu Sobenſis. 361. Sahadunæ. 454

Paradiſus & Gehenna ex mente Neſtorianorum. 332. 360. an finem ſit habiturus. 323. in Paradiſo terreſtri animas ſanctorum collocant. 306. 312.

Paradiſus monachorum, auctore Palladio & Hieronymo. 49 287. Paradiſus Occidentalium dictus, ab Ananjeſu monacho collectus, & Paradiſus voluptatis inſcriptus. 49. 102. 146. alius à libro carminum Ebedjeſu Sobenſis, qui Paradiſus Eden appellatur. 325. à Dadjeſu illuſtratus. 99. legendus ſenibus. 342. 476. laudatus à Margenſi. 481.

Paradiſus Orientalium à Joſepho Huaita compoſitus. 102.

Paradiſus minor, à Davide monacho & Epiſcopo compoſitus. 49. 103.

Parænefes, adhortationes, docnmenta. Narſetis. 66. Barſumæ. 66 Joannis Beth-Raban. 72. Eliæ Maru. 148. Ananjeſu Haghiræ. 154. Babæi Niſibis. 181. Joannis Aarach. 182. Jeſuphanæ. 188. Ebedjeſu monachi. 191. Achudemæ. 194. Abraham Bardaſcenadad. 194. Theodori Bar-Choni. 199. Abraham Bar-Kardache. 224. Emmanuelis. 277. Gabrielis Sabocboſtæ. 277.

Parpharon, ſeù Bar-Zaphron, conſutatus à Bar-Koſra. 231.

Parſopa, proſopon, hoc eſt, Perſona. 273. 606.

Pater noſter. Vide Oratio Dominica.

Patriarcha, Catholicus, Primas, Archiepiſcopus Seleuciæ & Cteſiphontis. Patriarcharum ordo & primatus. 348. & ſeq. Patriarcbalis dignitas quando, & quam ob cauſam conceſſa Archiepiſcopo Seleuciæ & Cteſiphontis. 59. 299. 302. 348. 349. Patriarcha & Catholicus dictus. 59 60. Catholicos olioi à Patriarcha diverſus: ſed hæ duæ dignitates in unum poſteà coaluere Archiepiſcopum Seleuciæ & Cteſiphontis poſt Concilium Epheſinum. 526. Patriarchæ Orientis privilegia aſſerta. 350 conficta à Joſepho. 58. 434. 435. Patriarchæ electio, ordinatio & conſecratio. 77. 78. 80. 349. 350 551. 569. Poſt Patriarcbæ mortem, Epiſcopus Caſcaræ, Patriarchalis Eccleſiæ cuſtos eſt, eoque abſente, Epiſcopus Vaſetæ, deinde Naamaniæ ſeù Zabarom, & ſic unus poſt alium ex Epiſcopis Provinciæ Patriarchalis. 234. 265. 350. Cuſtos Sedis cum reliquis Epiſcopis Provinciæ Patriarcbicæ accedit ad Civitates Catholicas, ideſt, Seleuciam & Cteſiphontem, & de conſenſu Epiſcoporum & Civitatum, ſcribit ad Metropolitas Elam ſeù Lapethæ vel Gandiſapor, Niſibis, Baſſoræ, Arbelæ, Moſul, Beth-Seleuciæ, & ad reliquos. 350. unuſquiſque Metropolita ternos ſecum ducit ex provincia ſoa Epiſcopos: ſimulque coogregati, de conſeoſu utriuſque urbis, eligunt Patriarcham. 77. Metropolita Elamitarum ſeù Gaodiſapor, præeſt Synodo, & electum ordinat. 349. Electum deferunt ad Eccleſiam Cochenſem, ibiqoe eum ordinant. 78. Electio facta per tumoltum non invitatis Metropolitis, ſeù ante illorum adventum, irrita declaratur: ii verò, qui invitati per literas fuerint, ſi venire detrectaverint, cauſam dicant, & ſcripto ſuum ſuffragium ad Synodum tranſmittant. 350. electio Patriarchæ facta in urbe Bagdado; ſed ordinatio ſemper Modainæ, hoc eſt, Seleuciæ in Eccleſia Cochenſi. 236. 551. 569. Patriarcbæ electio per ſortem. 200. 202. 234. 263. 264 electus ſolet in Synodo Profeſſiooem fidei emittere, & Canones condere. 288, 453. Syngrapha Joannis Bar-Abgari Patriarchæ. 237. electus Liturgiam celebrat, legit Evangelium, Baculum accipit à digniori Metropolita, Epiſcopos, Presbyteros, Diaconos alioſque cooſecrat, conſecratos à Metropolitis Epiſcopos perficit. 236. 264. 288. 551. 558, Metropolitarum & Epiſcoporum munus in ordinatione Patriarchæ. 202. 551. electus deducitur ad cœnobium S. Maris, deinde Bagdadum ad cellam Patriarchalem. 263. 565. Patriarchalis pallii colores. 428. Patriarchæ Neſtoriani veſtimenta vulgaria & abjecta. 447. Sabarjeſu Patriarchæ coculla, & imago miſſa ad Mauricium Imperatorem. 447. Patriarchæ cella direpta. 265. Patriarchæ Sedes in Eccleſia Cochenſi, in cœnobio S. Maris, apud Seleuciam & Cteſipbontem. 77. 569. apud Aramæos. 184. Bagdadi in ædibus Romæorum. 265. Sabarjeſus Sedem fixit in Scbola Bagdadi. 506. Sedes in Geaira in Eccleſia S. Georgii. 590. Eliæ Patriarcbæ reſident in Moſul, Joſephi in orbe Amida, Simeones in Ormia, & in Huſarba, & in Canaoes. 621. 622. 623. Patriarchæ Catholici Sulaka, Abdjeſus, Ahatalla, & Simeon. 621. item Elias ſub Paulo V. 622. item Joſephi tres. 623. Simeones duo ad Romanum Pontificem ſcribunt. 622. Patriarcba Neſtorianorum operto capite Liturgiam celebrat. 608. Schiſmata inter Ananjeſum & Joannem Leproſum, Jacobum & Surinum, Enoſum & Iſraëlem, Narſetem & Eliſæum. 614. 615. 616. 617. Neſtorianis tres nunc Patriarchæ præſunt, Elias, Simeoo, & Joſeph. 622. 623. Patriarchæ depoſiti Maanes, Marabochtus, Narſes, Eliſæus, Joſeph, Joanoes Leproſus, Surinus. 614. 615. 616. Patriarchalem dignitatem abdicarunt Papa, & Cajuma 612. 614. Patriarcharum catalogus, ſeù ſeries Chronologica. 514. 584. 588. 611 & ſeq. idem catalogus ordine alphabetico. 624. idem Syriace. 627.

Pauli Apoſtoli Epiſtolæ XIV. 10. 11. 12. hiſtoria Clementi tributa. 14 Apocalypſis apocrypha. 16 282. apologia pro ea. 566. Pauli cœnobium in Baſain. 333. Pauli prædicatio. 286. Martyrium. 19. 286. Pauli & Petri reliquiæ. 106. Eccleſia. 412.

Pauli Epiſcopi & Joanois Presbyteri vita. 19.

Pauli monachi Samaritani vita. 286.

Paulus Baſſorenſis, Metropolita Niſibis, Marabæ diſcipulus, ſcriptor. 87. 435. 632.

Paulus Metropolita Adjabenæ. 116.

Paulus Huzitarum Epiſcopus, Metropolita Gandiſapor, Patriarcha Neſtorianorum; 36. 615

Paulus Maphrianus Jacobitarum. 111.

Paulus Epiſcopus Anbaræ, ab Ecchelleoſi in Catalogo prætermiſſus. 172. ejus ſcripta, homiliæ & orationes paracleticæ. 172. 295. 342.

Paulus Æginera, auctor ſyntagmatis medici. 164.

Paulus Perſa, apoſtata, auctor Iſagoges. 439.

Paulus Archidiaconus Eccleſiæ Hieroſolymitanæ Neſtorianorum. 143.

Paulus monachus Izlenſis, deiode Beth-Abenſis. 255. 469. Abbas cœnobio Beth-Abenſi præfuit poſt Joannem, & ante Kamjeſum. 118. 141. 474.

Pau-

Paolus monachus, Gabrielis Abbatis fra- ter. 498. cœnobium Birthæ exornat. 500.

Paulonas, ſeù Paulinus, Presbyter, Ephræmi diſcipulus, apoſtata. 170. ejus ſcripta. 170. 171. Quid de eo Gennadius. 171.

Peccatum liberi arbitrii, non naturæ. 448. 449. originis. 194.

Pelagiæ Antiochenæ vita. 286.

Pentateuchus, Syris Vraitha. 5.

Pephemi Auſimitæ martyris hiſtoria. 286.

Perat-Meſene, ſeu Perat-Maiſan, hoc eſt, Baſſora, tertia Metropolitana, à Papa inſtituta. 309. 346. 347.

Perfectio Epiſcoporum per Patriarcham. 55. 190 264.

Periodevtes, ſeù Viſitator. 219. 355.

Peroës Epiſcopus, legatus Mauricii ad Choſroëm. 447.

Peroaes. Vide Pheroaes.

Perſarum Regum Chronologia ab Jeadegerde primo ad Jeadegerdem poſtremum, 396. ad 427. Perſarum regni duratio. 518. finis. 425. Perſarum irruptio in Romanum Imperium. 412. & ſeq. Perſarum lingua antiqua, dicta Pehleviana. 221. Perſarum martyrum numerus. 304.

Perſarum Archiepiſcopus renuit obedire Primati Seleuciæ. 126. & ſeq. Perſarum Metropolis ſexta ordine, à Jaballaha inſtituta. 346 347. Perſidis Metropolitano Catarenſes à Georgio Patriarcha ſubjiciuntur. 153. Elamitarum ſeù Lapetæ, vel Gandiſaporis Metropolita primus omnium Metropolitarum. 346. 347. Perſidis Schola. 341. 507. Edeſſena Perſarum Schola. 63. 376.

Perſona, proſopon, hypoſtaſis. 193. 273.

Peſtis Niſibi ſub Joſepho & Ezechiele. 72. 102. 438.

Petri Apoſtoli epiſtolæ. 9. 10. hiſtoria Clementi tributa. 14. Apocalypſis apocrypha. 16. 282. an prædicaverit Babylone in Aſſyria. 587. Petri primatus ex Elia Anbaræ. 260. Petri & Pauli prædicatio. 286. Martyrium ex Dionyſio. 19. 286. reliquiæ à Jeſujabo clam ſurreptæ. 106. Eccleſia in Perſide. 412.

Petri Abſelami martyrium. 18. 19.

Petrus Epiſcopus Jamanæ, & Senaæ in Arabia. 162. 489.

Petrus monachus Izlenſis, deinde Beth-Abeoſis. 255. 469.

Petrus Sidonienſis Presbyter, calligraphus. 538.

Pharaxades Perſarum tyrannus. 419.

Pharuba, vel Phubrius. Vide Probus.

Phencbenſis. Vide Joannes 281.

Phenkita, ideſt, Codex divini officii. 139.

Pheroaes, ſeù Perozes Perſarum Rex. 68. 397. alter Perſarum tyrannus. 419.

Pherozanes Perſarum Dux. 421.

Pherozebad pagus Garmæorum. 442.

Pheroa-Sapor, ſeù Anbara.

Phetion monachus & martyr ſub Jezdegerde Perſarum rege. 397. cœnobium ad ejus tumulum conditum. 397. 156. 160. Phetionis cœnobium apud Baladam. 490. Phetionis Eccleſia Bagdadi, inſtaurata à Sabarjeſu Patriarcha. 506. ibi Iſraël Caſcarenſis conditus. 513. de Phetione carmen. 556.

Phetion anachorita. 500.

Phetion Tirhanæ Epiſcopus, deinde Patriarcha. 182. 616.

Phetion presbyter & medicus. 199.

Philemonis & ſociorum martyrium. 18. 19.

Philoſophia. Ariſtotelis Philoſophia Syriacè reddita à Sergio Rheſinæ, Honaino, Hiba, Cuma, & Probo. 85. 86. 87. Ananjeſu Haghiræ, elucidatio Analyticorum. 154. Abraham Caſcarenſis in Ariſtotelis Dialecticam. 154. Honainus de Philoſophia. 164. 165. Ibas in Dialecticam Ariſtotelis. 176. Acbadomæ Logica. 193. Jeſubochtus de mundo & cœlo, & de ſignis aëris. 195. Jeſudenah, expoſitio Logicæ. 195. Gregorii Suſtræ, demonſtrationes phyſicæ. 229. Zachæi Suræ, Coſmographia. 232. David Beth-Raban, de menſuris climatum. 255. Abaud demonſtrationes. 261. anonymi introductio ad philoſophiam. 283. Salomon Baſſoræ, de figura cæli & terræ. 310. Ebedjeſu Sobenſis de arcanis philoſophiæ. 360. Pauli Perſæ Dialectica. 439. Libri Philoſophici à Joanne Meſve tranſlati. 502. Matthæi Jonæ philoſophia. 516. Benattibi commentaria in libros Ariſtotelis. 547. Philoſophi confutati à Theodorito. 40. & ab Achudeme 192.

Philotheus Scriptor. 39. alter Synaita. Ibid.

Phinees martyris vita. 19.

Phocæ martyrium. 18.

Phughita locus apud Izlenſe cœnobium. 90. 470.

Pilati hiſtoria. 286.

Pocockii hallucinatio. 548.

Pœnitentia, Indulgentia, Confeſſio, Eccleſiæ Sacramentum. 356 359. 547. 580. 585. Ritus à Jeſujabo Adjabeno compoſitus. 140. Pœnitentialis liber, & canones. 283. de pœnitentia orationes. 194.

Polidaghus, fortaſſe Heliodorus, Metropolita Baſſoræ & martyr. 585.

Polycarpi Epiſcopi martyrium. 19.

Pontificalis liber Neſtorianorum. 113.

Porphyrius æqualis Theodori Mopſveſteno. 32.

Probus, Pharuba, & Phubrius, Ariſtotelis libros convertit. 85. Probus alter. ibid.

Proclus Patriarcha Conſtantinopolitanus perperàm dictus Puplius. Ejus ſcripta. 197. 198. an idem cum Proclo, qui apud Jacobum Edeſſenum dicitur Cypri Epiſcopus. 198. Ejus tranſlatio ab Eccleſia Cyzici ad Conſtantinopolitanam reprehenſa à Timotheo. 345.

Procopii martyrium. 18. 19.

Prophetæ majores & minores. 6.

Proverbia Salomonis. 5. 6.

Provincia Patriarchæ. 350. Provinciæ Metropolitanæ. 346. 347.

Pſalmi Davidis. 5. de uſu Pſalmorum. 262.

Pſalmodiæ ritus. 526. Pſalmodia monachorum Orientis. 492. de Pſalmodia. 585. Vide Officium Divinum.

Puerorum trium hiſtoria. 285. pueri regii hiſtoria, qui parentes vendidit. 286.

Puplius, ſeù Publius: corruptum nomen ex Proclo. 197.

Purgatorius ignis. 62. 607.

Q

QUÆSTIONES, Diſputationes, Quæſita. Baſilii 21. Gregorii Nyſſeni. 22. Gregorii Nazisnaeni ad Cæſarium. 24. Joannis Beth-Raban. 72. Hanani. 83. Dadjeſu. 99. Joſephi Huzitæ. 102. Jeſujabi Araunitæ Reſponſa ad quæſits Jacobi Epiſcopi. 111. Jeſujsbi Adjabeni. 140. Michaëlis. 147. Theodori Maru ſolutio quæſtionum Sergii. 147. Ananjeſu Hagbiræ. 154. Ananjeſu ſecundi. 157. Timothei. 162. 163. Pauli Anbsræ. 172. Gabrielis Catsren. 173. Danielis Tahal. 174. Babæi Perſæ. 176. Joannis Phinchenſis. 190. Abraham Beth-Halen. 205. Candii, 213. Josnnis Ninivitæ. 213. Bud. 220. Nathanaëlis. 224. Abraham Kasinæ. 225. Abraham Sabæ. 227. Joannis Bar-Abgari quæſtiones Eccleſiaſticæ. 249. Eliæ primi. 265 Josonis Bar-Chaldon. 266. Gabrielis Sabochoſtæ. 277. Ebedjeſu Sobenſis. 361. Gabrielis Tauratæ. 457. Cyriaci. 518. Michaëlis diſputatio inter hæreticum & catholicum. 561. Abucaræ. 609. anonymi quæſtiooes inter diſcipulum & magiſtrum. 282. 283. Andreæ Edeſſeni dialogus inter magiſtrum & diſcipulum, 609. Abrahæ Baſſorenſis dialogus. 610.
Quirici, & Julittæ mattyrium. 19.

R

RABULAS Epiſcopus Edeſſenus Neſtorianos ex Edeſſeos Schola ejicit. 63. 226 376.
Rabulss alter Edeſſæ Epiſcopus, an unus è Pattibus Nicæois. 588.
Raca, ſeù Callinicum, urbs, Sedes Epiſcopalis. 347.
Radan, Sedes Epiſcopalis. 264.
Rahsba, Sedes Epiſcopalis. 263.
Raja, Sedes Metropolitans. 211. 226. 492.
Rakoda. Vide Gabriel.
Rama presbyter Eccleſiæ Salmathæ. 480.
Ramæ, ſeù Adæi cœnobium. 496.
Ramjeſus Marabæ diſcipulus, præfectus Scholæ Seleuciæ. 86.
Raſcidus Chalipha. 161. 502.
Ravardſcir, Sedes Metropolitæ Perſarum. 127. 143. 176. Ravardſcireoſi doctori ſcribit Adjabeous. 143. Catarenſes à Sede Ravardſcirenſi deficientes Georgius reprebendit. 153.
Razich; Razicbitarum Metropolis. 347.
Raajeſus monachus. 141.
Recognitionum libri ſub nomine Clementis. 14.
Regum libri. 5.
Religio. Vide Monaſtica.
Reliquiæ Apoſtolorum Petri & Pauli in monaſterium Beth-Abenſe illatæ à Jeſujabo. 106. Reliquisrum ſanctorum cultus apud Syros. 107. ſub Raſcido Chalipha. 161. Reliquiæ ſanctorum in oleum immerſæ. 553. Reliquiis & ſepulcris Sanctorum, homines juvari. 579.
Renaudotii Euſebii, hallucinationes. 288. 289. 407.
Reſaina, Reſina, Sedes Epiſcopalis. 87. 176. 223. Reſina altera, pagus Saphſaphæ in regione Margæ. 492.
Rheſina. Vide Reſains.
Riſcia, pagus regionis Garmæorum. 475. 500. Riſcia exterior. 497.
Riſciæ cœnobium in regione Margæ. 98. 496. in eo ſeptem Epiſcopi orthodoxi. 496. 500. Jeſujabi cœnobium in Riſcia in regione Garmæorum. 475.
Ritualis liber. 113. Rituum diverſitas nequaquam officit unitati fidei. 516.
Rivardſcir. Vide Ravardſcir.
Rogationes, ſeù Jejunium Niniviticum apud Syros. 72. 84. 148. 438. Cociones Rogationum, Georgii Patriarchæ. 153. & Georgii Arbelæ. 294. 295. 518.
Romanæ Sedis primatus. 349. 605. 606. 607.
Romani & ſociorum martyrium. 18.
Romæi. Vide Græci, Melchitæ.
Romæorum ædes Bagdadi, Sedes Patriarchæ. 263 265. 288. 550.
Romizanus Vide Sarbarzas.
Roſtachum, pagus in regione Margæ, ubi Schola. 440.
Roſtamus Sabarjeſus, ſcriptor. 148. 190.
Roſtamus Epiſcopus Honitæ. 208. 209. 486. Metropolita Adjabenus ſeù Arbelæ à ſchiſmaticis ordinatus. Ibid.
Rudekius Haſanus, poëta Perſa. 222.
Ruphilus monachus Jacobita. 517.
Ruth liber. 5.
Ruzbihanus, ſeù Zursbhares, Perſarum Dox. 414.
Ruzebhanus Abbas cœnobii Eugenii, Metropolita Niſibis. 616.

S

SAADOSTUS. Vide Sciadoſtus.
Sabaë, ſeù Saboë. Simeon Bar-Sabaë Archiepiſcopus Seleuciæ & martyr. Vide Simeon.
Sabaæ Eccleſia Bagdadi. 264. in ædibus Romæorum. 513.
Saba Epiſcopus Mahusæ Ariuni. 143.
Saba monachus diſcipulus Eugenii. 302.
Saba Abraham. Vide Abraham.
Sabarjeſus I. ex Pherosebad, Epiſcopus Laſciumæ ſeù Dakukæ, poſt Jeſujabum Araunitam juſſu Choſroæ Abruizi eligitur Patriarcha. 110. 441. & ſeq. 615. ejus mors. 472. Synodus. 34. 448. 514. hiſtoria Eccleſiaſtica. 448. Carmen de Sabarjeſu. 566. Sabarjeſu cœnobium in Bagerma, ubi idem ſepultus. 448. Sabarjeſu cœnobium, ab eodem exemptionis privilegio exornatum. 344. Sabarjeſu cœnobium in Coche. 566. Sabarjeſu cœnobium in Vaſeta. 618. Sabarjeſu Kokenſis, & Hormiſdæ encomium. 170. 277. 284. Sabarjeſu Kokæ cœnobium. 308.
Sabarjeſus II. cognomento Damaſcenus, Haran Epiſcopus, deinde Metropolita Damaſci, demùm poſt Georgium Patriarcha. 505. 506. 617. ejus conſtitutio. 506. 341. 351.
Sabarjeſus III. cognomento Zanbur, Bager-

germenſis, è Schola Maris, Metropolita Gandiſapor, deinde Patriarcha. 551. 619.
Sabarjeſus IV. Kajumæ filius, Jaballahæ Patriarchæ nepos, ex Moſul, Epiſcopus Nuhadræ, deinde Hazæ & Arbelæ Metropolita, demum poſt patruum Patriarcha. 620.
Sabarjeſus V. cognomento Bar-Meſſia, ſeù Ebn Meſibi, filius Hebatollæ, ex Bagdado, Metropolita Bagermæ & Dakukæ, deinde poſt Sabarjeſum Kajumæ Patriarcha. 307. 556. 620.
Sabarjeſus monachus Izlenſis. 255. 469. ejus cœnobium, quod Abæ Sapphiræ ſeù Silvæ pulchræ dicitur. ibid.
Sabarjeſus Epiſcopus æqualis Jeſujabi Adjabeni. 141. Metropolita. 142.
Sabarjeſus Epiſcopus Laſciumæ, à Michæa laudatus. 170.
Sabarjeſus Epiſcopus Beth-Garmæ. 125.
Sabarjeſus Abbas cœnobii Salibæ. 140. ejus vita à Roſtamo ſcripta. 455.
Sabarjeſus Epiſcopus Callinici, ſeù Racæ. 162. 347.
Sabarjeſus Roſtamus, monachus cœnobii Beth-Kokenſis, ſcriptor. 454. 468. 476. monachorum geſta refert. 83. 191. 228.
Sabarjeſus Geslunenſis, Epiſcopus Kimaræ, deinde Metropolita Caſgaræ. 288.
Sabarjeſus toparcha Adjabenæ & Aſſyriæ, 482.
Sabarjeſus Caphipha, monachus cœnobii Kokæ. 500.
Sabarjeſus Presbyter, Pauli filius, ſcriptor. 541 589.
Sabarjeſus Epiſcopus Hephtonæ. 551.
Sabarjeſus Epiſcopus Ocbaræ, poſt Machichæ obitum Sedis Patriarchicæ cuſtos. 552.
Sabarjeſus, cognomento Ebn Ahu-Hile, Epiſcopus Caſcaræ & Vaſetæ, ſcriptor, 554.
Sabarjeſus Baladæ Epiſcopus, deinde Metropolita Niſibis ſub Salibazacha. 616.
Sabaruæus æqualis Jeſujabi Adjabeni. 140.
Sabocbolta, Sedes Metropolitana in Perſide. 277.
Sabochtes monachus Izlenſis. 255.
Sabochtes. Vide Jeſubochtus Kenneſrinenſis.
Sacerdotum liber, ideſt, Leviticus. 5.
Sacerdotium. Vide Ordines ſacri. De Sacerdotio Chryſoſtomus. 26. & Theodorus. 33.
Sacramenta Eccleſiæ 356. De Sacramentis Theodorus. 33. Narses. 65. Hananus. 83. Jeſujabus Arzonita. 111. Jeſujabus Adjabenus. 140. Joannes Phinchenſis. 190. Proclus. 197. Cyriacus Niſibia. 215. Joannes Bar-Abgari. 238. Elias Barchanus. 262. Ebedjeſus Sobenſis. 355. Timotheus ſecundus. 572.
Saëdus Abulhaſanus, cognomento Ebn Maſibi, frater Sabarjeſu Patriarchæ, 556.
Saëdus Abulala. 266.
Sahadas, Sahadunas, Epiſcopus Ariunæ Garmæorum à Jeſujabo Gadalenſi ordinatus, ad fidem catholicam converſus, à Jeſujabo Adjabeno exagitatur. 81. 107. 115. 142. 475. olim in ſchola Niſibis literis vacavit, deinde monachus fuit cœnobii Beth-Abenſis. 453. exagitatus à Gabriele Taurata. 457. ejus ſcripta. 204. 454. 462. 474.
Saharanus mons, ubi monachi. 451.
Saharoës, Saharoes, monachus Izlenſis. 255. ejus cœnobium in Arzun. 255. 469.
Saharzur. Vide Sciaharzur.
Sahelus Saporia filius, medicus. 503.
Sahirgani Vide Sarigani,
Saidalenſis Moſes Vide Moſes.
Saidanaja urbs, ubi imago Beatæ Virginis, 286. 287.
Saidus Nagranenſium Chriſtianorum princeps. 108.
Saidi cœnobium, aliàs S. Eliæ. 264. Saidi cœnobium in Moſul. 618.
Saidus Diaconus, in aula Bagdadi ſcriba, 297.
Saidus filius Iſæ calligraphus. 334. Komorianſis. 582.
Salnos Perſarum Dux. 413.
Salacha oppidum Turabdini. 287.
Salach oppidum in regione Barvar. 310.
Saldus ſub ditione Simeonis Patriarchæ, 622.
Salama filius Saidi. 202.
Saliba Presbyter Manſurenſis. 463. ejus carmina. 74. 463. alter Presbyter, qui Michaëlis Epiſcopi fidem è Syriaco Arabicam fecit. 558.
Saliba Aramæus, Abbas. 185. 218.
Salibæ cœnobium. 140. apud Haiglam ad Deglatam fluvium. 218. 473. apud Sarſaram fluvium 506.
Saliba monachus Beth-Aben. 476.
Saliba-Zacha Patriarcha, olim Anbaræ Epiſcopus. 616. inſtituit Sedes Metropolitanas Heriæ, Indiæ, & Samarcandæ. 346. ordinat Gabrielem Metropolitam Garmæorum. 461. de eo, & monachis cœnobii Beth-Abenſis 477.
Saliba Zacha Epiſcopus Tirhanæ. 112.
Saliba-Zacha Epiſcopus Chalatæ. 565.
Salita. Vide Scialita.
Salmaſa Sedes Metropolitana, conjuncta Seert, & Gelu. 621. ſub ditione Simeonis Patriarchæ. 622.
Salmatha pagus, ubi ſchola. 180. in ejus pagi templo conditus Acha Metropolita Adjabenæ. 480. 482. Salmathæ templum à Simeone extructum. 480 501.
Salmavæus, ſeù Salomon, Motaſemi medicus. 503. 508.
Salome ſeù Samona, mater Macabæorum, 7.
Salomonis Regis libri, Sapientiæ nomine comprehenſi. 6.
Salomon Epiſcopus Hadathæ, ſcriptor. 160. 206 & ſeq. 484. 500.
Salomon calligraphus, filius Abrahæ Presbyteri. 326.
Salomon Bar-Garaph, monachus. 186. ejus hiſtoria. 459. 470.
Salomon Barſabta monachus Beth-Abenſis. 487.
Salomon Garmachita, cognomento Mobdius, magiſter in cœnobio Beth-Aben. 488.
Salomon Chalatenſis, Epiſcopus Baſſoræ, ſcriptor. 309. ejus Spicilegium, ſeù liber Apis. 309. ad 324.

Sama frater Georgli Bar-Sajade . 218.
Sama monachus Beth-Abenſis . 476.
Samaoidæ reges Choraſanæ . 222.
Samareanda Sedes duodecima Metropolitana . 346.
Samata Jazdini filius, Siroëm Choſroïs filium in ſolio collocat . 92. 414. 45f. 471.
Samonæ & ſeptem filiorum Macabæorum martyrium . 286. Salome dicta . 7.
Samoſatæ Epiſcopus Andreas . 202. Samoſatenorum ſeptem martyrum hiſtoria, 18.
S amrach pagus . 498.
Samſamaddaules frater Abuſaheli medici . 541.
Samuclis libri duo, hoc eſt, primus & ſecundus Regum . 5.
Samuel Presbyter, æqualis Jeſujabi Adjabeni . 141.
Samoelis Abbatis prædictio apocrypha, 282.
Samuel Maphrianus Orientalium Monophyſitarum poſt Kamjeſum 193.
Samuel Epiſcopos Tuſæ . 214. 397.
Samuelis cœnobium Nuhadræ . 393.
Sancalabareoſis . Vide Simeon.
Sanctorum commemoratio . 538. Beatitudo . 272. 607. Viſio Dei . 95. 259. imagines . 588. reliquiæ . 161. 553.
Sania æqualis Jeſujabi Adjabeni . 142,
Saphi Nirha . 500.
Saphſapha ragio, 126. 158. 180. 196. loca ejus regionis . 489.
Saphtan, ſub ditione Simeonis Patriarchæ . 622.
Sapientiæ liber . 5. Sapientia Bagur, ſeù Agur; pars libri Proverbiorum . 6,
Saporis cœnobium . 615.
Sapores Saheli filius, medicus 512.
Sapores pater Abrahæ Patriarchæ . 485.
Sapphaus ſub Manſore Chalipha . 168. Sapphaus Chalipha . 207.
Sarbaraas, Sarbarus, ſeù Sciahriarus Siroës Perſarum Rex . 96. 414. 418. Sarbarzas ſeù Romiaanus Perſarum Dux . 413.
Sarbelii martyrium. 19.
Sarigani, Sciahrigani, & Sahirgani: in ditione Epiſcopatus Seleuciæ, nomine Chriſtiani, ſed reipſa Ariani & Samoſateni . 482. à Maraname Adjabeno edocti . 483. iidem in Beth-Tachonaja . 485. an iidem cum Chriſtianis Sancti Joannis . 483.
Sarmanraja Soltani Sedes . 202. 503. Eccleſiæ & cœnobia ibi deſtructa . 211. 511.
Saraur, Saharzur, Sciaharaur, Sirzur, Sedes Epiſcopalis . 175. 143. 457. 477.
Saura, pagos ditionis Birthæ . 498. ibi Schola . 497. 498. cœnobium à Malhado extructum . 500.
Seedadi filii Adi fabula . 286.
Scenitæ Arabes . 193.
Sceaenſe cœnobium . Vide Jeſujabi .
Scholæ in Margenſi ditione à Bahæo Niſibeno inſtitutæ . 180. Schola ſuperioris monaſterii, ideſt, Gabrielis & Abrahæ . 200. Schola Niſibis . 83. Dorkenæ . 369. Edeſſæ . 376. Scholæ Aramæorom, Theodori, Maris, Mahuzæ, Elamitarum, Meſenæ, & Choraſanæ . 341. & ſeq.
Sciaadoſtus, Saadoſtus, Sadoth, Archiepiſcopus Seleuciæ & Cteſiphontis, & martyr . 19. 613.
Sciaadoſtus Epiſcopus Zuabiæ . 158.
Sciaadoſtus Epiſcopus Tirbanæ, ſcriptor . 177.
Sciachlupha Archiepiſcopus Seleuciæ & Cteſiphontis . 19. 612.
Sciahariarus . Vide Sarbarzas Siroës Rex .
Sciaharus . Vide Emmanuel .
Sciahargarda, Sciaherkada, Sedes Metropolitaoa in regione Garmæorum, inſtituta à S. Simeone . 346. Sciahargadæ Eccleſia exempta . 344.
Sciaharaur, Saharaur, Saraur, & Sirzur . 143 175. 457. 477.
Sciahrigani, Sciahirgani, & Sarigani . 482.
Sciahriganus ex caſtro Uzel . 208.
Scialita ſeù Artemius . Ejus reliquiæ . 553.
Scialita, ſeù Salita, monachus, diſcipulus Eugenii . 302.
Scialita Epiſcopus Rheſinæ, ſcriptor . 176. ejus homiliæ . 294.
Sciama, hoc eſt, Syria, ſeù Damaſcus, Metropolitana Sedes decimaquarta. 346. 347.
Scishanus confutatus ab Abrahamo . 224.
Sciubehaljeſus . Vide Subehaljeſus .
Sciubchalmaranus . Vide Subchalmaranus,
Scriptura ſacra, vetus & novum Teſtamentum . Verſio Syriaca vulgata, qua uſus S. Ephræm . 61. Verſio Marabæ ex Græco . 76. Commentaria in ſcripturam, vel in partem; Africani . 14. Hippolyti . 15. Symmachi . 17. Euſebii . 18. Baſilii . 21. Gregorii Nyſſeni . 22. Chryſoſtomi . 26. Diodori . 29. Theodori . 32. 33. Theoduli . 37. Aquilini . 37 Philothei . 39. Theodoriti 40 Eutherii . 42. Euſebii Emiſſeni . 44 Jacobi . 50. Ephræmi . 61. 62. Narſetis 65. Abraham Beth Raban . 71: Joannis Beth-Raban . 72. Marabæ . 76. Hanani . 83. Hibæ 86. Diſcipulorum Marabæ . 86. Pauli Niſibis . 87. Babæi . 97. Joſephi Huzitæ . 103. Jeſujabi Gadalenſis . 105. Michaëlis . 147. Theodori Maru . 147. Gabrielis Hormuzi . 148. Eliæ Maru . 148. Gabrielis Arii . 153. Joſue Barnun . 166. Eliſæi . 166. 167. Barhadbeſciabæ . 169. Michææ . 170. Sergii . 171. Maris Perſæ . 171 Jacobi Calatenſis . 173. Danielis Tahalenſis . 174. Job Cæſarenſis . 175. Ibæ . 175. Babæi Msarenſis . 188. Theodori Bar-Choni . 198. Jeſudadi Hadathæ . 211. 212. Dadjeſu 214 215. Cypriani Niſibis . 215. Nathanaëlis 224. Eliſæi Bar-Saphanin . 225. Ananjeſu Bar-Saru . 261. Eliæ Bar Chanus . 292. Emmanuelis . 277. Ebedjeſu Sobenſis . 325. Benattihi . 546. Eliæ Edeſſeni . 610.
Scythianus Manichæorum pater . 219.
Sebaſtiani cœnobium in Baſain . 334.
Sebochtes monachus cœnobii Beth-Zabdæ . 469.
Sebina . Vide Zebina .
Secrt, Sedes Metropolitana, conjuncta Salmaſæ & Gelu . 621.
Seleuci & Stratonicæ martyrium . 19.
Seleucia, Selik, Modaina: Sedes Patriarchalis conjuncta Cteſiphonti . 57. 157. 189. 364. fundata à Thoma, Adæo, & Mari . 611. Mares primus Seleuciæ & Cteſiphontis Epiſcopus . 611. Eccleſiæ Seleucien-

cleſis privileginm quando, & à quo conſictum. 54. & ſeq. ritus à cæteris Chaldæorum Eccleſiis imitandus. 76. Seleuciæ Synodi ſub Cajuma, Iſaaco & Jaballaha. 76. 371. conciliabulum ſub Barſuma, Acacio tributum. 391. catalogus Epiſcoporum Seleuciæ. 611. & ſeq. Seleuciæ ſeù Modainæ ſcbola. 157. Seleucia & Cteſiphon. civitates catholicæ dictæ. 77.

Seleucia, Seluc, Beth-Seluc, Beth-Seleucia. Sedes Epiſcopalis. 478. 482. Selencia ulterior & citerior. 479. pagi ſub ditione Seleuciæ. 482. loca Seleuciæ ablata, & Adjabeoæ addicta. 484. Seleucia interior Adorbiganæ ablata, & Epiſcopatui Seleuciæ addicta. 484. Beth-Seleucia Sedes Metropolitana. Vide Charcha.

Sem Bar-Arlaitarum, Epiſcopus Galao, & Dailam. 489. 492.

Seinjeſus Epiſcopus, de quo Adjabeous. 141.

Sena Arabiæ, quæ Cardeliabed, Sedes Epiſcopalis. 162. 225. eadem quæ Beth-Raman apud Tigrim. 226. 145. Sena altera io regione Rajæ. 226. alia Edeſſam ioter & Amidam. 226.

Senæ cœnobium. Vide Simeonis apud Seoam. 494.

Senaa in Arabia, Sedes Epiſcopalis, Jamaoæ conjuncta. 489.

Sendebadus ſeù Sendebaros, philoſophus Indus. 221.

Seniorum traditio, ſeù Miſnah, liber. 6.

Scoorious Chididatus, interpres Carminum S. Gregorii Nazianzeoi. 23.

Sententiæ, apophthegmata, capita. Eliſæi Bar-Saphanin, & Abrahæ Katinæ. 225. Sobenſis. 361. Marci. 45.

Sephruna. Vide Gabriel.

Septuaginta Interpretes ſcripturæ. 322.

Septnaginta diſcipuli Domini. 319. & ſeq. 514. 584.

Sergii & Bacchi martyrium. 19. 285. reliquiæ. 405. 411. Sergii Eccleſia in Perſide. 412.

Sergius Rbeſinenſis, ſcriptor. 87. ejus quæſtiones à Theodoro illuſtratæ. 147.

Sergius Marabæ diſcipulus, Adjabenicæ ſcholæ præfectus. 86. 87. ejus ſcripta. 171.

Sergius Epiſcopus, æqualis Jeſujabi Adjabeni. 141. 142. Sergius medicus, ad quem ſcribit Adjabenns. 140.

Sergius Epiſcopus Hirtæ. 188.

Sergius Duda, cujus geſta ſcripſit Ananjeſus. 154.

Sergius Epiſcopus Maaltajæ. 160. 207. Maaltæ & Honitæ Epiſcopus poſt Dindoen. 481. 478.

Sergius Metropolita Niſibis. 218. 503. 518. Patriarcha poſt Theodoſium. 617. Enoſum Metropolitam Moſul ordinat. 512.

Sergius æqualis Ebedmeſſiæ Hirtenſis, 198.

Sergius monachus, cognomento Sobverſor potentum, ſcriptor. 440. 474.

Sergius Epiſcopus Hooitæ. 481.

Sergius medicus Arianus. 511.

Sergius Epiſcopus Nili & Naamaniæ. 551.

Serguoa medicus. 616.

Serzares Mairuchi filius, monachus Beth-Abenſis, poſtea Patriarcha, Georgius appellatus. 485.

Serzur. Vide Sarzur, & Sciharzur.

Seſſiones, Catbiſmata. Abrahæ Beth-Raban. 71. Eliæ Maru. 148. Eliſæi. 167. Michææ. 170. Salomoois Hadathæ. 212. Eliæ tertii preces ad ſeſſiones. 291.

Severus, Severiani, Jacobitæ. Severi Antiocheni Patriarchæ vita. 19. Severua damnatus in concilio Œcumenico. 167. quid de eo Neſtoriani. 384. 388. 585. Severiani adduot Triſagio appendicem. 379. 384. Severiani mooachi raſi. 457. Severianis tributæ propoſitiones. 543 Severiani cooſutati à Nathanaële & à Gabriele Tauratha. 224. 457.

Severus Mokaſſæus. 543.

Sextus Pythagoricua philoſophus. Ejus ſermones Xyſto Papæ falsò tributi. 48.

Siao pagus. 498.

Sigara, Sedes Epiſcopalis. 500. Vide Singara.

Silas Babæi Archidiaconus, poſtea Patriarcha. 614. Metropoles inſtituit. 346 filiam Eliſæo ſucceſſori deſpoodit. 614.

Silvanus monachus cœnobii Riſciæ. 98.

Simeonis ſenioris biſtoria. 481.

Simeonis Sali vita. 286.

Simeouis Stylitæ cœnobium. 423.

Simeon I. cognomento Bar-Sabaë, ideſt, filins tinctorum, Archiepiſcopus Seleuciæ & Cteſiphontis, & martyr. 51. 612. ejus ſcripta. ibid. inſtituit Metropolitanam Sedem Garmæorum. 346. ejus martyrium ſub Sapore. 19. 51. 554. 612. Bar-Sabaæ Eccleſia Bagdadi. 264. 513. S. Simeonis cœnobium Modainæ ſeù Seleuciæ. 119 168.

Simeoo II. Denbæ ſucceſſor. 620.

Simeon III. ſucceſſor Simeonis ſecundi, Epiſcopos Neſtorianos in Malabariam mittit. 590. 620. io cœnobio Eugenii ſepultus. 598. ei ſuccedit Elias. ibid.

Simeon IV. Eliæ ſucceſſor. 593. 621. ad eum pervenit epiſtola Epiſcoporum Indiæ. 593.

Simeoo V ſrater Jeſujabi. 621.

Simeon VI. qui & Jeſujabus Metropolita, Mamæ filius. 326. 621.

Simeon VII qui & Denha Bar-Mama, Sulakæ adverſarios. 621.

Simeon Denha, Archiepiſcopus Gelu, Seert, & Salmaſæ, defecit ab obedientia Eliæ Patriarcbæ. 628. fit Patriarcha poſt Abatallam, & mittit Hermetem Eliam procuratorem ſuum ad Romaoum Pontificem. 599. in Ormia Sedem figit. 621. ab ipſo deinceps oomen Simeoois ſucceſſoribus impoſitum, 621.

Simeon, Simeonis Denhæ ſucceſſor. 622. ejus fides exarata io mooaſterio Canaoes. 622.

Simeon alter Patriarcha. 622. ejus epiſtola ad Ionocentium X. in qua loca ſuæ obedientiæ recenſet. ibid.

Simeoo Sulaka. Vide Sulaka.

Simeon Garmæns, vel Garmachita Epiſcopus. 88. 168. ejus ætas ex Jeſujabo Adjabeno. 142. 633. ejuſdem ſcripta. 168.

Simeoo, cognomento Taibutha, monachus & medicus, ſcriptor. 182.

Si-

Simeon Caſcarenſis, cognomento Bar-Tabbache, & Ebn-Tabbachus, ſcriptor. 206. 215. 216.
Simeon Epiſcopus Charchæ, ſcriptor. 230. perperàm dictos Barachia. ibid.
Simeon Metropolita Perſarum, poteſtati Primatis Seleuciæ ſubjectus. 127. Jeſujabi Adjabeni ad eum epiſtolæ. 143. 162. ejuſdem Canones. 269. 279. 351.
Simeon Beth-Arſamenſis. 35. 404.
Simeon monachus Beth-Abenſis æqualis Jeſujabi Adjabeni. 141.
Simeon monachus Izlenſis æqualis Jeſujabi Adjabeni, 541.
Simeon Epiſcopus Hirtæ. 110.
Simeon Metropolita Niſibis. 111.
Simeon, cognomento Sanuta, monachus. 184. 185. 476. 477.
Simeon Ephræmi diſcipulus. 171.
Simeon, Cardelianenſis cœnobii apud Senam ſeu Cardeliabed fundator. 225. ejus ſcripta. ibid.
Simeonis cœnobium apud Senam. 207. 225. 494.
Simeon æqualis Ebedmeſſiæ Hirtenſi 198.
Simeon Sancalabarenſis, auctor carminis moralis. 226. an idem cum Simeone Cardelianenſi. ibid.
Simeon monachus & Presbyter. 226. 281. ejus fabula de Fermento ſub nomine Simeonis Cephæ. 562. 563.
Simeon Epiſcopus Anbaræ. 433.
Simeon Metropolita Moſul. 341. Gabrielis ſucceſſor 565. 566. 570.
Simeon Metropolita Beth-Garmæ. 341. 570.
Simeon Epiſcopus Tirhanæ. 341. 570.
Simeon Epiſcopus Baladæ. 341. 570
Simeon Metropolita Adjabenæ, præceſſor Joannis, ſucceſſor Georgii, qui Jeſujabum exceperat. 478. 480.
Simeon magiſter in ſchola Salmathæ, templum ibidem exſtruxit. 480. Epiſcopus Beth-Bagas à Maranzme Adjabeno ordinatur. 480. 501. in Eccleſia Bajæ ſepultus. 480.
Simeon monachus Beth-Abenſis, deinde Epiſcopus Galan & Dailam. 489. 492
Simeon Epiſcopus Telæ & Barbariæ. 565.
Simeon Bar-Kalig, Metropolita Sinarum. 565.
Simeon Epiſcopus Amidæ, ſcriptor. 600. Simeon alter Epiſcopus Amidæ, an unus è Patribus Nicænis. 588.
Simon magus, confutatus à S. Ephræm. 63.
Sinarum regnum fide Chriſti imbutum. 156. David Metropolita in Sinas miſſus. 162. 163. 489. Sinarum Metropolis undecima. 346. 347. Sin & Maſin. 593. Sinenſis monachi & Abrahæ Dialogus. 610.
Singara, Sigara, Sedes Epiſcopalis. 341. 500.
Sirat-Sirin, Canticum Canticorum. 5. 6.
Sira, Sirina, aliàs Maria, Choſroæ uxor, & Siroïs mater, Perſarum regina. 96. 412. 451. 471.
Siroës, aliàs Cavades, Choſroæ filius, Perſarum rex. 92. 415.
Siroës catechumenus, æqualis Jeſujabi Adjabeni. 542.
Sirzur. Vide Sciaharzur.
Siſinii ejuſque fratris martyrium. 286.
Siud. Vide Sulaka.
Soba, ſeù Niſibis, urbs, Metropolitana Sedes. 3. conjuncta Armeniæ. 3. 297.
Sobenſis Ebedjeſus. Vide Ebedjeſus.
Socotora inſula. 632.
Socrates auctor hiſtoriæ Eccleſiaſticæ. 41.
Sohailus Dux. 222.
Sophiæ & filiarum martyrium. 18.
Sophoniæ prophetia. 6.
Sors. Electio Patriarcharum per ſortem. 200. 202. 234. 263. 264.
Spanira, hoc eſt, Cteſiphon. 402. ibi palatium Regis Perſarum. ibid. Spaniræ Eccleſia. 167. 615.
Spelunca Theſaurorum, opus anonymum, Ephræmo tributum. 281. 282. 563.
Spiritus ſancti invocatio in Liturgia. 358. proceſſio ex Filio. 607. de Spiritu ſancto ſcripſit Theodorus. 33.
Statuta Imperatorum. 278.
Stauropegia, hoc eſt, monaſteriorum exemptiones. 344.
Stephani protomartyris reliquiæ inventæ. 368. ſub ejus nomine Apocalypſis apocrypha. 16.
Stephanus Edeſſenus, interpres. 221.
Stephanus monachus, æqualis Jeſujabi Adjabeni. 141.
Stephanus æqualis Ebedmeſſiæ Hirtenſis. 198.
Stephanus Epiſcopus Daſenæ. 484.
Stratonicæ & Seleuci martyrium. 59.
Strenia pagus. 208.
Stylita Jacobita in Beth-Kardag. 485. Stylita Joannes. Vide Joannes. Stylitæ Simeonis cœnobium. Vide Simeonis.
Subchalmaranus, ſeù Sciubchalmaranus, Marabæ diſcipulus, Epiſcopus Caſcaræ. 86. 189
Subchalmaranus Seleuciæ Epiſcopus, ſcriptor. 189.
Subchalmaranus Abbas cœnobii Simeonis apud Senam. 225 494.
Subchalmaranus Achæ frater. 479.
Subchalmaranus Epiſcopus Sigaræ, ordinatus in Eccleſia Niſibis, & Balada Bagdadum profectus, ut à Patriarcha perficeretur. 500.
Subchalmaranus Metropolita Baſſoræ. 509.
Sulaka, Siud, qui & Joannes & Simeon, Patriarcha orthodoxus. 326. 621.
Sura, Babyloniæ urbs inter Bagdadum & Cupham. 232.
Surinus cognomento Commentator, Metropolita Niſibis, deinde Halavanæ, demùm Patriarcha in ſchiſmate adversùs Jacobum. 113. 168. 206. 616. depoſitus, & ad Sedem Baſſoræ translatus. 168. 616. ejus ſcripta. 169. aliàs Surianus. 169.
Surinus, ſeù Baraz-Surinus, prior cœnobii Beth-Abenſis. 126. 141. 169.
Surta, ideſt, ſacræ Scripturæ textus. 87. 97. 147. 153. 325.
Suſa, Suſan, urbs Elamitarum, Sedes Epiſcopalis. 227. 369. 489. alia à Suſtra. 228. in Suſan urbe corpus Danielis prophetæ. 306.
Suſæus Suſenſis, ſcriptor. 227.
Suſannæ hiſtoria apud Danielem. 6.

Sq.

Suſaonæ hiſtoria. 285.
Suſatra, Suſtra, urbs Epiſeopalis in Perſide. 131. 228. alia à Suſa. 228.
Sybillæ hiſtoria. 287.
Symbolum fidei, olim per verſus ab iis qui intra & ab iis qui extra altare eraot, recitari ſolitum: ſed Ebedjeſus præcepit, ut ſimul & uno tenore ab omoibus recitaretur. 200 In exequiis fideliom recitatur. 201. in Liturgia. 514. Symboli Nicæoi expoſitio, Eliæ Niſibis. 271. anonymi. 280. Jeſujabi Patriarchæ apud Sobenſem. 335 Symbolum Nicæoum confirmatum io Synodo Sabarjeſu. 448. & Gregorii. 452.
Symmachus Samaritaous, verſionis Scripturæ auctor. 17
Synodi Occidentalium: ideſt, Apoſtolorum, Nicæna, Byzantina, Gangrenſis, Epheſina, Calchedonenſis, & Antiocheoa. 277. 278
Synodi Orientalium: hoc eſt, Iſaaci, Barſumæ, Marabæ, Ezechielis, Joſephi, Jeſujabi, Timothei, Joſue Barnun, Joannis, Jaballahæ, Dadjeſu, Georgii, Sabarjeſu, Ebedjeſu, Theodoſii, Abrahæ, Gregorii, & Timothei junioris. 279.
Synodicæ epiſtolæ, Occidentalium ad Orientales. 54. & ſeq. Mar-Abæ. 77. & ſeq.
Syriaca lingua, an omnium prima. 314. Syriacæ linguæ & Arabicæ comparatio. 326. & ſeq. Syriaca Grammatica à quo primùm conſcripta. 256 ſuprà Arabicam extollitur 271. Syriaca veteris & oovi Teſtameoti verſio. 212. 313.
Syrorum factiones, Melchitæ, Jacobitæ, & Neſtoriani, an in ſubſtantia fidei conveniant 514. Syri Neſtoriani. Vide Neſtoriani.

T

TACHUMA ſub ditione Simeonis Patriarchæ. 622.
Tacrio inſola. 609.
Tagerbadus Choſroæ Abruizi Dux. 446.
Tagritum, urbs Meſopotamiæ. 112. alias Majapharchin. Vide Majapharchin.
Tahal, ſeù Talah, urbs Garmæorum in finibus Perſidis, Sedes Epiſcopalis. 274.
Taherus Bagdadi prætor. 508.
Taihutha. 181. Vide Simeoo.
Tajl, hoc eſt, Arabes. 147. 193. adversùs Tajos ſcribit Abraham Beth-Halenſis. 205.
Tajig ſub ditione Simeonis Patriarchæ. 622.
Taimla Adjabenæ pagus. 494.
Talana, ſeù Tallona in regione Margæ. 479.
Talmud. Vide Thalmud.
Taloïa in Bactriana. 136.
Tallonæ territorium Daſenenſi Eccleſiæ additum. 484.
Tamuza. Vide Tomarſa.
Tanes princeps Arbelæ. 142.
Targur ſub ditione Simeonis Patriarchæ. 622.
Tatiani Diateſſaron. 12. 335.
Tela Sedes Epiſcopalis, conjuncta Barbeliæ ſeù Barbariæ. 341. 501. 565. Tela ad Sarſaram fluvium. 614.
Telazala. Vide Tel-Zala.
Tel-Zala, ſeù Tela-Zala, pagus. 151.
Tela-Zachipha io ditione Moſulaoa. 326.
Tel-Cepha in ditione Moſulana. 519. 604.
Teſra, Sedes Epiſcopalis. 211.
Teſtamentum vetus & novom. Ordo librorum utriuſque teſtamenti ex Sobeoſi, Barhebræo, Jacobo Edeſſeno, & aliis. 4. 5. 8. Teſtamentum vetos è Græco Syriacum fecit Marabas. 75. Vide Scriptura.
Thaddæus, ſeù Adæus Apoſtolus, ſub Abgaro Scripturam ſacram Syriacè reddidit. 212. an unus è XII. vel ex LXX. 299. 302. eius vita. 19. 584. 585. 588. Orientis Apoſtolus. 611. Vide Adæus.
Thalmud, ſeù Doctrina Rabbinica, Syriacè à Babyloniis reddita. 7.
Theclæ virginis & martyris vita. 286. in eam oratio Theodori Mopſveſteni 323.
Themanona, ſeù Themanin, Sedes Epiſcopalis. 257. 312. 313.
Theodoræ & Didymi martyrium. 18. 19.
Theodorus Commentator, Epiſcopus Mopſveſtenos, Neſtorianorum pater. Ejus geſta & ſcripta. 30. 35. Liturgia. 236. Oratio in S. Theclam citata à Salomone Baſloræ 323. liber Arcanorum. 583. libri ab Hiba, Cuma, Probo, & à Maane tranſlati. 85. 378 commentaria ſuſcipienda à Neſtorianis. 84. 236. 342. 448. 452. Theodori error de fine pœnarum Inferni. 323 324 Theodori Schola in regione Aramæorum. 341 506. 507.
Theodorus, cui Mopſveſtenus nuncupat commentarium ſuum in Epiſtolas Pauli. 32
Theodorus Epiſcopus, æqualis Jeſujabi Adjabeni. 141.
Theodorus Archidiaconus Eccleſiæ Edeſſenæ Neſtorianorum, æqualis Jeſujabi. 143.
Theodorus Diaconus Eccleſiæ Hieroſolymitanæ Neſtorianorum, æqualis Jeſujabi. 143.
Theodorus Epiſeopus Hormuzi, ſcriptor. 131.
Theodoros Epiſcopus Maru, ſcriptor. 147.
Theodorus Bar-Cbooi, cognomento commentator, Epiſcopus Laſelumæ, ſcriptor. 198. & ſeq.
Theodorus Metropolita Gandiſapor. 234.
Theodorus Metropolita Bagermæ, nepos Joannis Narſetis Patriarchæ, apoſtata. 236.
Theodorus Epiſcopus Caſcaræ. 447.
Theodorus Presbyter Raithuenſis. 35.
Theodoritus Epiſcopus Cyri, ſcriptor. 39. 40. 41.
Theodoritus Patriarcha Melchitarom. 112. 207.
Theodoſiæ virginis martyrium. 19.
Theodoſii Imperatoris Codex. 269. 278. 351. inter ipſum & Beheramum Perſarum Regem pax inita. 214.
Theodoſii Tiberiadenſis hiſtoria. 286.
Theodoſius, Anbaræ Epiſcopus, deinde Metropolita Gandiſapor, poſtremo Patriarcha. 210. 211. 503. 509. 617. juſſu Motuacaheli Chaliphæ in carcerem conjectus.

jectus. 511. ejus Conſtitutiones. 512. 351.
Theodoſius Edeſſenus, interpres librorum Nazianzeoi. 23.
Theodotæ meretricis martyrium. 18. 19.
Theodotæ & filiorum martyrium. 18. 19.
Theoduli & Agathopi martyrium. 18. 19.
Theodulus Theodori diſcipulus, ſcriptor, 35. 37.
Theologia Joſue Barnun. 165. Ihæ, 175. Eliæ primi. 265.
Theonillæ martyrium. 19.
Theopaſchitæ confutati à Nazianzeno. 24. & ab Eutherio 42.
Theophilus Perſa, ſcriptor. 42.
Theophilus Edeſſenus, aſtronomus. 161.
Thomss Apoſtolus. Ei tributa Apocalypſis. 16. ejus vita & prædicatio. 19. 584. 587. de Thoma & Indorum Rege. 284. 359. Thomas Orientis Apoſtolus. 611. Thomæ corpus in India. 306. Thomæ Eccleſia in Meliapor. 594.
Thomas Epiſcopus Marhas ſeù Germaniciæ, unus è Patribus Nicænis. 554.
Thomss Edeſſenus Jacobita, Marabæ magiſter. 36. 75. Mares & Amrus eum Neſtorianum ſciunt 76.
Thomas Edeſſenus Marahæ diſcipulus, ſcriptor. 86. Liturgiæ Neſtorii interpres, 36.
Thomss Epiſcopus Caſcaræ. 160.
Thomas Margeoſis, Jacobi filius, monachus Beth-Abenſis, Secretarius Abrahæ Patriarchæ, frater Theodoſii item Patriarchæ, Epiſcopus Margæ, deinde Metropolita Bagermæ. 204. 211. 463. 464. 474. 479. 481. 489 490. 511. ejus hiſtoria monaſtica. 463. & ſeqq. carmen de Maranamo. 485.
Thomas monachus cœnobii Salibæ. 218, 224. 473.
Thomas Epiſcopus Indorum, olim Joſeph monschus cœnobii Eugenii. 589 590. ex India in Meſopotamiam regreſſus, tres Epiſcopos ſecum in Indiam reducit. 592. ſcribit ad Patriarcham Neſtorianum. 593.
Thomas Hsdudita Epiſcopus Galan, & Dailam. 489. 492.
Thorah, Vraitha, Pentateuchus. 5.
Thyrſi & ſociorum martyrium. 18.
Timothei martyrium Gazæ. 18. 19.
Timotheus I. diſcipulus Abrahæ in Schola Baſſoræ, Epiſcopus Beth-Bagss, deinde Patriarcha. 158. 160. 196. 486. 616. ejus cum Georgio vel Jacobo monacho, & cum Ephræmo Elamitarum Metropolita contentio. 160. item cum Joſue Barnun diſſidium, à quo Tolemtheus per contemptum appellatur. 165. ordinat Cyprianum Epiſcopum Baladæ. 490. item Suhchaljeſum Epiſcopum Galan & Dailam, 491. item Jaballahsm & Kardagum. 492. item Eliam Epiſcopum Mukan. 492. demùm Sabarjeſum Metropolitam Damaſci. 505. Epiſcopos mittit ad prædicandum Evangelium Galanitis, Dilumitis & aliis populis. 162. inſtituit ſex Metropoles. 346. ejus ſcripta, ſynodus, & canones. 162. 269. 279. conſtitutio de libris in Eccleſia recipiendis vel repudiandis. 81. 101. 351. de Synodica Occidentalium epiſtola judicium. 55. 58. epiſtola ad Metropolitam Sinarum. 489. ejus error de viſione Dei, & de animabus corpore ſolutis. 101. 165.
Timothei cœnobium, aliàs Caliljeſu, 161, 506. 618.
Timotheus II. olim Joſeph Metropolita Moſul, deinde Arbelæ, poſtremo Patriarcha. 567. 620. ejus Synodus. 567. 341. 351. revocat facultates à Jaballaha præceſſore conceſſas Viſitatoribus, 570. ejuſdem liber de Sacramentis Eccleſiæ. 572. & ſeq.
Timotheus. Vide Joſeph III. Patriarcha.
Timotheus æqualis Theodori Mopſveſteni. 32.
Tipburenſis. Vide Iſraël medicus.
Tirhana, Sedes Epiſcopalis. 158. 177. Epiſcopus Tirhanæ in Patriarchæ ordinatione munus Archidiaconi gerit. 565. Tirhana perperàm dicta Tabrabana. 581.
Titus Boſtrorum Epiſcopus, ſcriptor. 41.
Titus director cœnobii Kokæ, Metropolita Hazæ & Moſul. 288. 558.
Tobiæ & Tobith liber. 8.
Tobonita, patria Danielis Epiſcopi Tabal. 574.
Tomarſa, ſeù Tamuza, Archiepiſcopus Seleuciæ & Cteſiphontis, 613.
Tomus, ſeù Codex Circuli: Officium Divinum à Jeſujabo ordinatum. 139.
Toni cantuum apud Syros. 73. adversùs Tonos ſcripſit Thomss Edeſſenus. 87.
Traditio Seniorum, liber Miſnah. 6.
Trsgœdiæ liber Gregorii Nazianzeni. 24, Neſtorii. 36.
Triſagium, hymnus ter Sanctus. 528. appendix à Monophyſitis excogitata. 355.
Triſjeſus Chorepiſcopus, æqualis Jeſujabi Adjabeni. 142.
Turcarum interpres, auctor, an titulus libri. 188.
Turgama, vox Syra. 66.
Turis monachus, nomen fictitium. 164.
Toſa, Sedes Epiſcopalis. 214.
Tyrius, æqualis Theodoro Mopſveſteno. 31.

V

VALTA ſub ditione Simeonis Patriarchæ. 622.
Valentiniano Imperatori tributus Codex. 269.
Van, ſub ditione Simeonia Patrisrchæ. 622.
Varamus, Vararanes, ſeù Beheramus, Perſarum rex. 214. 396. Dux, 110. 411. 412.
Vaſeta, Sedes Epiſcopalis. 551. conjuncta Caſcaræ. 234. 554. Epiſcopus Vaſetæ legit Abſolutionem in ordinatione Patrisrchæ. 551. Vaſetæ cœnobium Sabarjeſu. 618.
Vaſetenſis filius. 550. 555. Vide Abulpharagius Saidus.
Vaſgan ſub ditione Simeonis Patriarchæ. 622.
Uchamas monachus Izlenſis, diſcipulus Abrahæ magni, abiit in Beth-Zabden. 255. 469. inſtauravit cœnobium Camulæ. 275.
Verſio Syriaca utriuſque Teſtamenti à quonam

Digitized by Google

nam adornata. 212. non Syriacam vulgatam, ſed alteram ex Græco factam ſequitur Salomon Baſſoræ. 312. 313. Verſio Marabæ. 76.
Victoris & ſociorum martyrium. 18.
Victorini & ſociorum martyrium. 18. 19.
Vinum in Liturgia quale. 247. à vino abſtinentia in Jejunio. 305.
Virginum jejunium. 182.
Viri Dei, ſeù Alexii vita. 19. 285.
Viſio Dei intuitiva negatur à Neſtorianis. 95. 101. 165. Viſio apocrypha Nazianzeni. 103.
Vocabularium, Lexicon. Vide Grammatica.
Vraitba, Thorah, Pentatenchus. 5.
Urmi, Ormia, ſub ditione Simeonis Patriarchæ. 622.
Uzel caſtrum. 208. 209.

X

XATHA, panis Euchariſticus, à fractione dictus 239.
Xenajas Mabugenſis. 35. Neſtorianum nomen Orientalibus affingit. 383.
Xyſti, ſeù Sexti, Pythagorici Philoſophi, ſermones, cognomini Romano Pontifici falſo adſcripti. 48 citati ab Elia Anbaræ. 260. & à Thoma Margenſi 501.
Xyſtus æqualis Ebedmeſſiæ Hirtenſi. 198.

Z

ZABA fluvios in Adjabene. 207. Zabá ſuperior ſeù major in Tigrim influit ſub Haditha Moſulana. 209. 501. Zaba minor apud Senam in Tigrim influit. 226. 495. Zabæ utriuſque, ſeù Zabarum regio, Epiſcopatus. 556. Ezechielis corpus in Zaba. 306. 472. Vide Zuabia.
Zabaida, Raſcidi Chalipbæ uxor repudiata, & conſilio Timothei recepta. 161.
Zacchæi & ſociorum martyrium. 18. 19.
Zaccbæus Surenſis, ſcriptor. 231.
Zacchæus Beth-Mujalenſis, Epiſcopus Galan, & Dailam. 489. 492.
Zachajeſus, ſeù Jeſuzachá. Ejus cœnobium, quod Beth-Baban dicitur. 255. 455. 469.
Zachariæ prophetia. 6.
Zacharias Rhetor. 35.
Zacharias Razenſis. 271.
Zacharias Tiphurenſis. 503.
Zacharias Abach princeps Curdorum. 622.
Zadimandocta, Zadimidocta, ſeù Aaadmidochta, Perſarum regina. 97. 419.
Zadanphruchus nobilis Adjabenus. 180.
Zaidæa, ſeù Zebedæa, ditionis Niſibis locus. 619.
Zalnæus, ſeù Zinæus mons. 500.
Zamaſphes, Zamſaphes, ſeù Zamaſaphes, Perſarum rex. 402. 428.
Zapharaoia, regio urbis Bagdadi. 235.
Zapbaranenſe cœnobium in ditione Moſulana, ab Aphnimarano conditum 187.
Zaradoſtus, ſeù Zoroaſter, magorom pater. 229. 316. Zaradoſti ſecta. 402. Zaradoſti ſectatores confutati à Barſohede. 229.
Zaran vicus ditionis Beth-Bagas 494.
Zebedæa inſula, Beth-Zabde, Bizabde, Zabdicene, Gezira, Gezerta, Gazarta, Gozarta, inſula Cardoa; Sedes Epiſcopalis. 89. 275. 463. 590 ibi Eccleſia Sancti Georgii. 590. Zebedæa ditionis Niſibenæ locus, aliàs Zaidæa 619
Zebina, ſeù Sebina, Metropolita Gandiſapor, & martyr, æqualis S. Simeonis Bar-Sabaë 585.
Zeinalbach princeps. 621.
Zenobius S. Ephræmi diſcipulus, ſcriptor. 43. 171.
Zinæus mons, ubi cœnobium Joſephi. 228. 500.
Zoroaſter, Zaradoſtus: Zoroaſtriani. Vide Zaradoſtus, & Magi.
Zoſimi Abbatis vita. 287.
Zotus pagus. 497.
Zuabia, Zabæ, Sedes Epiſcopalis. 86. conjuncta Naamaniæ. 234 433. Cuſtodia Sedis Patriarchalis, vacante Calcarenſi, Zuabiæ debita 234. 236. 263. Zabarum & Nili Epiſcopatus. 557. Epiſcopus Naamaniæ & Zabarum depoſitus. 433. Epiſcopi Zuabiæ. 86. 263. 557.
Zugbi. Vide Joannes.

F I N I S.

ADDENDA, ET CORRIGENDA.

PAgina 631. col. 2. verſ. 10. dele notam cujus initium. *Pag. 72. loco notæ, quæ incipit*, 1. *Joannes Beth-Rabanenſis &c.* & hanc ſubſtitue. *Joannes Beth-Rabanenſis, cognomento Adramah, cœnobii Izlenſis monachus, in ea quam Thomas Margenſis deſcribit, monachorum ſub Babæo archimandrita diſperſione, unàcum Zachajeſu & Abrahamo in Daſenam perrexit, ibique cœnobia ædificarunt, eodem Margenſi teſte lib.* 1. *hiſt. monaſt. cap.* 14. (cujus verba habes ſuprà pag. 255.) *Ex eo autem cœnobio, quod Beth-Raban appellatum eſt, utrique, Joanni ſcilicet & Abrahamo, cujus ſuprà facta eſt mentio, BETH-RABANENSIS nomen inditum. Fuit & alter Joannes, cognomento Senior, qui eodem Margenſi teſte, ab Abrahamo cœnobii Izlenſis fundatore Niniven miſſus fuerat, ibique monaſterium exſtruxerat. Garmachitam vocat Sobenſis* (cap. 137. Vide ſuprà pag. 203. & ſeq.) *eumque poſtea ad cœnobium Beth-Abenſe veniſſe & Jacobo ipſi in præfectura ſucceſſiſſe, demum apud urbem Dakukam anachoriticam vitam in loco, ubi poſtea monaſterium Raban Ezechielis conditum eſt, duxiſſe ſcribit laudatus Margenſis lib.* 1. *cap.* 31. *Antiquior utroque Joannes alter apud Neſtorianos celebratur, Abrahami ſocius & Narſetis diſcipulus, de quo Amrus loco ſuprà citato, ubi de Abrahamo.* Quam pag. 631. notam appoſui, ea ad Joannem ſeniorem Jacobi in præfectura cœnobii Bethabenſis ſucceſſorem ſpectat.

Pag. 153. ante primum verſum, cujus initium, *Et conciones Rogationum*, deeſt hic verſus, ܣܡ ܡܕܪ̈ܫܐ ܘܡܥܢܝ̈ܬܐ *Compoſuit Odas & Cantica*. Hæc nota addenda eſt pag. 633. col. 1.

Pag. 633. col. 2. dele notam, quæ incipit, *Pag. 257. In not. col.* 1. *lin.* 15. *&c.* & hanc ſubſtitue. *Pag. 256. col. 2. dele notam 3. ejuſque loco hanc ſubſtitue.* 3. Joannes Bar-Chamis, hoc eſt, filius Chamiſii, Epiſcopus Themanonæ præerat ſub Theodoſio Patriarcha circa annum Chriſti 855. Honaino medico æqualis.

Pag. 634. ante notam, quæ incipit, *Pag. 378. &c.* hæc addatur. *Pag. 373. col. 2. lin. 26. dele hæc verba*, quum præclarum illud Acacii facinus contigit. *Nam id Acacii factum contigit anno Chriſti* 422. *ſub Vararane Perſarum rege, non ſub Jezdegerde.*

Pag. 634. col. 2. adde hanc notam. *Pag. 439. col. 2. in fine Capitis X. adde.* Paulus alter Perſa fuit Neſtorii diſcipulus & Diaconus, de quo vide Caveum tom. 2. pag. 85.

Ibidem adde hanc notam. *Pag. 458. col. 2. in fine Capitis XIX. adde.* Barita alter, ſeù Barchita, fuit, cœnobii cujuſdam fundator, qui ante annum Chriſti 590. floruit. Ejus cœnobii monachos ab hæreſi Meſſalianorum revocaſſe legitur Sabarjeſus Patriarcha in Synodo, quam anno 596. celebravit. *Vide pag.* 449.

ERRA-

E R R A T A.

PAgina 2. columna 2. verſu 20. *Sobenſis*, lege, *Sobenſi*. Pag. 14. col. 1. verſ. 2. *Apoſtolorom*, lege, *Apoſtolorum*. Pag. 16. col. 1. verſ. 7. in notis, *fed*, lege, *ſed*. Pag, 21. col. 2. verſ. 24. *mox*, lege, *modo*: atque ita pag, 29. col. 2, verſ. 27. & pag. 56. col. 2. verſ. 40. & pag. 57. col. 2, verſ. 64. & pag. 614. col. 1, verſ, 35. Pag. 31. col. 1. verſ. 20. *Tetraſtycho*, lege, *tetraſticho*. Pag. 47. col. 1. verſ. 9. *molitiam*, lege, *malitiam*. Ibidem col. 2. verſ. 27. *abrenuciant*, lege, *abrenunciant*. Pag. 49. col. 1. verſ. 11. *ſcu*, *Senaitæ*, lege, *ſeù*, *Sinaitæ*. Pag. 50. col. 2. verſ. 9. *Timatheus*, lege, *Timotheus*. Pag. 59. col. 1. verſ, 16. *Annotatio*, lege, *Adnotatio*. Pag. 61. col. 1. verſ. 17. *Pariarchæ*, lege, *Patriarchæ*. Pag. 63. col. 1. verſ. 12. *Cythara*, lege, *cithara*. Pag. 65. col. 2. verſ. 18. *centum*, lege, *tercentum*. Pag. 67. col. 1. verſ. 32. *Babuæus*, lege, *Babæus*. Pag. 68. col. 2. verſ. 42. *trabente*, lege, *trabente*. Ibid. verſ. 55. *Gudalenſis*, lege, *Gadalenſis*. Pag. 76. col. 1. verſ. 12. *Rebns*, lege, *rebus*. Pag. 86. col. 2. verſ. 25. *Choſroë Anuſcervano*, lege, *Choſroë Abruizo*, Pag. 92. col. 1. verſ. 21. *ne*, lege, *ut*. Pag. 103. col. 2. verſ. 24. *ſcriptum*, lege, *ſcriptam*. Pag. 114. col. 1. verſ. 2. *doctrinæ ſuæ*, *propenſioni*, lege, *doctrina ſua*, *propenſione*. Pag. 116. col. 1. verſ. 25. *abjeeit*, lege, *abjecit*, Pag. 145. col. 1. verſ. 18. *lectione*, lege, *in lectione*. Pag. 185. col. 2, verſ. 13. *alicunde*, lege, *aliunde*. Pag. 187. col. 2. verſ. penult. *Apemimaranum*, lege, *Aphnimaranum*. Pag. 188. col. 2. verſ. 4. *Chriſti* 600. lege, 630. Pag. 196. col. 1. verſ. 21. *dlligentem*, lege, *diligentem*. Pag. 199. col. 1. verſ. 1. *documenua*, lege, *documenta*. Pag. 204. col. 2. verſ. 13. CCXXXVIII. lege, CCXXXIV. Pag. 235. col. 2. verſ. 36. *cauſarti*, lege, *cauſati*. Pag. 236. col. 2. verſ. 50. *Tbeodorus*, lege, *Theodorus*, Pag. 251. col. 1. verſ. 20. *oblationm*, lege, *oblationem*. Pag. 289. col, 2. verſ. 13. *cira*, lege, *circa*. Pag. 290. col. 2, verſ. 33. *Perænetica*, lege, *Parænetica*. Pag. 300. col. 2. verſ. 28. *ea*, lege, *eam*. Pag. 303. col. 1. verſ. 17. *quem*, lege, *cui*. Ibid. verſ. 40. *At*, lege, *An*. Ibid. verſ. 41. *illum*, lege, *ille*. Ibid. verſ. 44. *inſtituiſſe*, lege, *inſtituerit*. Pag. 309. *Caput CXCVIII.* lege, *CXCVII.* Pag. 312. col. 1. verſ. 10. *formatiene*, lege, *formatione*. Pag. 332. col. 2, verſ. 38. & pag. 333, col. 2. verſ. 23. *Anno Chriſti* 1557. lege, 1556.

Pag, 346. col, 1, verſ. 16. [illegible], lege, [illegible]

Pag. 381. col. 2. verſ. 15. *conjuuctus*, lege, *conjunctus*. Pag. 420. col. 1. verſ. ult. *Heracli*, lege, *Heraclii*. Pag. 508. col 2. verſ. 16. *Caſcarenſes*, lege, *Caſcarenſes*. Pag. 516. col. 2. verſ. 34. *teligionem*, lege, *religionem*. Pag. 536. col. 2. verſ. 13. *obſignentur*, lege, *obſignentur*. Pag. 572, col. 1. verſ. 20. *fincm*, lege, *finem*. Pag. 573. col. 1. verſ. 28. *ſcd*, lege, *ſed*. Pag. 580. col. 2. verſ. 1. in not. [illegible], lege, [illegible]. Pag. 585. col. 1. verſ. 21. *Heliodorus*, lege, *Hippolytus*. Pag. 587. col. 2. verſ. 23. *in altera*, lege, *in prima*. Pag. 588. col. 2. verſ. 47. *Metropolitanorum*, lege, *Metropolitanarum*. Pag. 599. col. 2. poſt initium Capitis LX. verſ. 12. *coſque*, lege, *eoque*. Pag. 602. col. 1. verſ. 19. *cuſtoditum iri*, lege, *cuſtodiamini*. Pag. 624. col. 1. verſ. 10. *Anno Chriſti* 88, lege, 98. Pag. 608, col, 1. verſ, ult. *vuæ*, lege, *uvæ*.

VM 1519651

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google